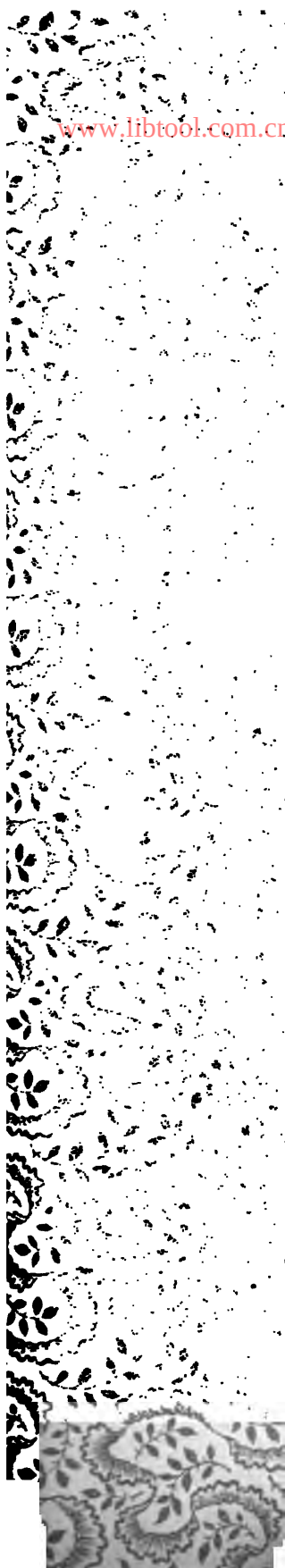

www.libtool.com.cn

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

/

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

7

www.libtool.com.cn

COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS XVIII

PARS I ELIAS IN PORPHYRII ISAGOGEN ET ARISTOTELIS CATEGORIAS

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCM

E L I A E
IN PORPHYRII ISAGOGEN
ET ARISTOTELIS CATEGORIAS
C O M M E N T A R I A

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

Adolfus Busse

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCM

173801

Y-49811 1979MAT2

P R A E F A T I O

Quibus testimoniis nixi his in Porphyrii Isagogen et in Aristotelis Categorias commentariis, quae nunc primum illibata in lucem proferuntur, Eliae nomen¹⁾ praefixerimus, cum et in praefatione Isagoges (p. XXXVI sq.) et in disputatiuncula²⁾, quae inscribitur *Die griechischen Ausleger der Isagoge des Porphyrius* (p. 7 sq.), fusius exposuerimus, restat ut argumenta ibi explanata paucis verbis in memoriam revocemus atque doceamus, quae fundamenta huic editioni substruenda esse putaverimus. ac primum quidem monearis prius commentarium in omnibus codicibus, qui illud vel integrum vel decurtatum ad nostram aetatem servarunt, auctoris nomine carere, alterum quod est in Categorias codicum omnium consensu Davidi philosopho attribui. sed Isagoges commentarium ab Elia profectum esse testis est Philoponus, qui vocatur³⁾ (Brand. p. 10^a20), a quo Elias laudatur his verbis (p. 11^b37) Ἡλίας δὲ ὁ ἐξηγητὴς τῶν εἰ φωνῶν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἀρκεῖται παραδείγματι, λέγων τὸν Ἀχιλλέα Πηλεΐδην μὲν διὰ τὸν προσεχῆ πατέρα τὸν Πηλέα, Αἰακίδην δὲ διὰ τὸν πόρρω Αἰακόν, καὶ Φθιώτην μὲν διὰ τὴν προσεχῆ πατρίδα τὴν Φθίαν, Θετταλὸν δὲ διὰ τὴν πόρρω πατρίδα τὴν Θετταλίαν, quibuscum conferas huius editionis p. 52,18 ἡμεῖς δὲ ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ κτλ. accedunt duo testimonia codicis Marciani 201, de quo infra exponam. prius legitur f. 6^r ὁ δὲ Ἡλίας ὁ φιλόσοφος προστίθῃσιν καὶ ἄλλας

¹⁾ De Eliae vita ac scriptis non constat nisi quod ex commentariis coniectura assequimur. quoniam p. 246,14 Philoponum laudat, quod est illustre testimonium Philoponi in Categorias commentarii, atque Olympiodori discipulus fuisse videtur, floruisse putandus est saeculo VI. in scriptis eius praeter commentaria Aristotelica (cf. Porph. Isag. p. XLIII not. 1 Ammon. in l. De interpr. p. XXVI H. Omont *Inv. Somm.* III p. 296 de codice Paris. suppl. 678 *Heliae philosophi scholia in Aristotelis priorum Analyticorum librum I* continente) liber Περὶ αἰτίσεων numerandus est, qui p. 6,9 laudatur.

²⁾ *Beilage zum Programm des Friedrichs-Gymnasiums zu Berlin. Ostern 1892.*

³⁾ De quo videas quae Porph. Isag. p. XXXVIII exposui.

β' κοινωνίας, ὅτι πᾶσαι φιλόσοφοι εἰσιν κτλ. (cf. p. 93,32). alterum invenitur f. 6^v καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πορφύριος, ὁ δὲ φιλόσοφος Ἠλίας φησὶ γ' κοινὰ καὶ πέντε διάφορα κτλ. (cf. p. 96,19). denique commentario codice Monacensi eiusque asseclis servato testimonium quamvis debile continetur. nam illud codicum titulis Davidi adscribitur, scholiis inde derivatis, quae in codicibus Vindobonensi phil. gr. 139 et Parisino 1845 servantur, notis τοῦ Ἠλίας praefixis Eliae esse confirmatur. sed tituli fide digni esse non videntur, quia commentarium initio mutilum est. scholiastes autem num integrum commentarium in manibus habuerit, dubitatur, quod ex parte nunc deperdita scholion non legitur. ac cum commentarium posteriore aetate ita compositum sit, ut ex Davidis et Eliae libris contextum amborum nomina non iniuria prae se ferat, non longe a vero nos aberrare puto, si et titulos et notas ex ingeniis virorum doctorum pro similitudine Eliae et Davidis interpretationum nomen auctoris apponentium profecta esse coniciamus¹⁾. quamobrem hoc testimonium quamquam per se fere nihil valet, tamen ad ea quae dixi accedens momentum augere videtur.

His argumentis cum commentarii auctor extra dubitationem positus esse videatur, etiam qua tituli forma liber antiquitus ornatus fuerit, ex quibusdam codicibus potest elici. nam codex Laurentianus 72,5 saeculo XI exaratus f. 1—2^v anteposito titulo προλεγόμενα τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ θεόφρονος ex Davidis prolegomenis philosophiae exiguum partem exhibet, incipientem αἱ φιλοσοφίας λόγων ἐρῶντες (cf. Brand. p. 12^a3), f. 2^v—6^r post titulum προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς πορφύριου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἡλιῶ φιλοσόφου Davidis in Isagogen prooemium, quod incipit μέλλοντες σὺν θεῷ ἀρχεσθαι τοῦ παρόντος συγγράμματος (cf. Brand. p. 16^a43), terminatur ἡ δὲ λογικὴ εἴτε μέρος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας εἴτε ὄργανον, ἐν ταῖς κατηγορίαις μαθησόμεθα. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς πορφύριου εἰσαγωγῆς. scholia autem, quae f. 6^r—6^v leguntur et f. 7—20 ad Isagogen in marginibus appicta sunt, maximam partem ex Eliae libro fluxerunt. etenim incipiunt ἐπειδὴ μετὰ τὸ προτελεῖσθαι καὶ τοῦ τελεῖσθαι καιρός (cf. p. 40,4)²⁾. apparet igitur scholiastam et Eliae et

¹⁾ Eliae et Davidis libros pro arta cognatione saepe confusos esse et facile intellegitur et imaginibus, quae codice Vaticano 1023 servatae sunt, probatur. altera imagine ante Davidis prolegomena philosophiae appicta ὁ φιλόσοφος Ἠλίας ἐξηγούμενος τὰς πέντε φωνάς exprimitur, altera ante Davidis commentarium scripta notis illustratur ὁ φιλόσοφος πορφύριος, ὁ ὕπατος χρυσάριος, ὁ δατὶδ θεσσαλονίκης.

²⁾ Codicem Laurentianum 71,11 saeculo XIV scriptum si non ex ipso Laurentiano 72,5, at certe ex eodem exemplari transcriptum esse, ex tituli forma colligitur mirum in modum cum Laurentiano 72,5 congruente προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς εἰσαγωγῆς πορφύριου

Davidis commentaria in manibus habuisse neque dubium est, quin titulum Eliae nomen exhibentem ex eodem fonte hauserit atque Eliae interpretationes. culpam autem et scholiastes et librarius in se admiserunt. nam scholiastae crimini dandum est, quod titulo recte posito non Eliae, sed Davidis prolegomena appinxit, librario, quod auctoris nomen socordia sua depravavit; nam debebat ἀπὸ φωνῆς ἡλίου exarare. hac coniectura probata genuinus commentarii titulus existimandus est προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἡλίου φιλοσόφου.

Itaque hoc libro non commenta Eliae ipsius manu litteris mandata traduntur, sed illius scholae ab aliquo discipulo calamo exceptae ac publici iuris factae. hoc si perpenderis, facile est multas offensiones sublevare, quae in hoc libro inesse videntur. iam non philosopho crimini vertes, quod nihil fere de suo ingenio in medium protulit, sed satis habuit vetustiorum commenta iterum ac saepius explanare atque dilatare. neque opprobrio ei est, quod interdum aliam induit personam, velut p. 14,8 versibus Callimacheis positus perrexit ἐγὼ δὲ τὰναντία ἔχειν φημι ἔπη οὕτως· εἰ μὴ γράμμα κτλ., quos versus a Davide (Brand. p. 13^b 43) docemur ab Olympiodoro originem cepisse. quodsi Elias ex Olympiodori libro omnibus conspicuo hos versus in suum commentarium transcripsisset, haud dubie furti culpam in se admisisset. in scholis autem magistri versus sui iuris facere, minus turpe esse videtur. sed quid obstat, quominus culpam in discipulum scholas excipientem conferamus? nonne probabile est a praeceptore in dicendo adnotationem ὡς φησιν Ὀλυμπιόδωρος additam, a discipulo, ut est eorum levitas, in scribendo omissam esse? sed restant aliae maculae. argumenta sunt exilia ac futilia, ratio dicendi inculta atque horrida, taedio sunt transitiones iteratae, velut δεῖ δὲ εἰδέναι, ἐφ' οἷς παραβάλλει, mirabilis interdum forma orationis, velut ἡμεῖς δὲ προσεθήκαμεν (p. 96,20), vetustiorum scriptorum loci haud raro falso signati. omnes hae offensiones nulla opera tolluntur, dummodo opinione iuformemus hunc librum ex scholis esse profectum ac fortasse invito philosopho ab discipulo non ita erudito in vulgus editum.

Librum autem, qui est in Categorias, titulo in omnibus codicibus Davidis nomen exhibente recte a nobis Davidi abiudicatum et Eliae adscriptum esse et discrepantiae Davidis in Isagogen commentarii et Eliae in eundem librum expositiones congruentes docent. ac primum proferantur illa verba, quibus Davidis in Isagogen prooemium terminatur

ἀπὸ φωνῆς ἡλίου φιλοσόφου, qui ipse quoque excipitur commentario μέλλοντος σὺν θεῷ ἀρξασθαι (sic) τοῦ παρόντος συγγράμματος.

(Marc. 599 f. 167^r) ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὴν λογικὴν ἀνακτέον, ἡ δὲ λογικὴ εἴτε μέρος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας εἴτε ὄργανον, ἐν ταῖς Κατηγορίαις μαθησόμεθα. Elias de arte logica idem sentit, sed in Analyticis de hac re se quaesitum esse promittit (p. 26,36 39,32). quid igitur? in hoc Categoriarum commentario quoniam illa quaestio non tangitur, David aut promisso non stetisse putandus est aut illud non conscripsisse. accedunt aliae discrepantiae. confer expositionem de nomine Peripateticorum, quae legitur p. 112,28 sq., cum iis quae David de eadem re exponit (Brand. p. 20^b 16 sq.), aut huius commentarii de capitibus in prooemiis tractandis verba (p. 127,3 sq.) maximeque quae leguntur p. 128,1 sq. νοθεύονται γὰρ τὰ βιβλία πενταχῶς κτλ. cum Davidis de hac re expositionibus, quae leguntur in Crameri Anecd. Gr. IV p. 434,16 sq. ac potissimum cum verbis (p. 435,18) γίνεται δὲ νόθον σύγγραμμα κατὰ τέσσαρας τρόπους κτλ.; iam concedes haec non ab eodem scriptore profecta esse. eundem autem auctorem et Eliae in Isagogen commentarium et hunc in Categorias librum conscripsisse cum universo librorum consensu ex sententiarum ordine ac ratione dicendi conspicuo docemur tum illo illustri loco (p. 116,27), qui ad verbum cum eo qui laudatur (p. 33,3) concinit¹⁾. neque difficile est coniectura informare, quomodo factum sit, ut Categoriarum commentarium falsum auctoris nomen acciperet. monendum enim est iam extremam in Isagogen commentarii partem inde a lemmate τὸ μὲν οὖν γένος (p. 99,6) cum Davide ad verbum congruere, sed, ut ex ratione interpretandi facile perspicitur, in Eliae libro suum locum habere. itaque hoc commentarium sive a Davide imperfectum relictum sive casu mutilatum est, dubitari non potest, quin ad Davidis commentarium supplendum ex Eliae libro quidam vir doctus pannum assuerit. sed haec extrema pars totum in Categorias commentarium secum traxit effecitque, ut Davidis commentarium, cuius Armeniaca versio aetatem tulisse atque in scholiis codicis Urb. 35 etiam graeca frustra ad nos pervenisse videntur, interiret et Eliae liber in eius locum succederet. ac postquam Davidis in Isagogen commentarium et Eliae in Categorias liber in codicibus coaluerunt, librarii titulum alterius libri ad titulum prioris accommodaverunt et Davidis nomen inculcaverunt. quare cum Eliae in Categorias commentarium nobis non traditum sit nisi cum Davidis libro in unum

¹⁾ Alter locus Isagoges commentarii (p. 83,2) affertur p. 249,25. 26. in his consensus non plenus esse videtur propter notam p. 249,27 additam καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. sed hoc additamentum quid post ἐν τῷ αὐτῷ κατ' ἀριθμὸν ὑποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ μέρει sibi velit, non intellego neque dubitaverim illud rescare.

corpus congestum, non est quod mireris genuinum titulum omnino inter-
isse eiusque locum in omnibus codicibus titulum subditivum obtinuisse.

Hoc quoque commentarium non exercitatione umbratili conscriptum
sed ex Eliae scholis profectum esse multa sunt testimonia, ex quibus
intelleges discipulum scholas excipientem alias magistri rationem dicendi
diligenter servare alias persona mutata se ipsum dicentem inducere.
exempli causa afferantur p. 121,21 ἤχομεν γὰρ ὑμᾶς τε καὶ ἡμᾶς ἐξετάσοντες,
p. 247,17 ἐγὼ δὲ πρὸς τοῦτο εἵποιμι, ὁ ἐξηγητὴς ὑμῶν, ὅτι κτλ., p. 122,12
ἵνα οὖν μήτε μισόλογοι γενώμεθα μήτε μισάνθρωποι, δέον ἡμᾶς τοὺς ἀχροατὰς
ἀκριβεῖς εἶναι, p. 133,24 ἐγὼ δέ, φησὶν ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος, ἐπιγράφω ταῖς
Κατηγορίαις.

Jam de fundamentis huic editioni substructis exponamus ac primum
doceamus, quam infirmis columnis Eliae in Isagogen commentarii et
eorum, quae de philosophia praemittuntur, memoria fulciatur. nam
integer exhibetur hic liber uno codice, COISLIANO 387 (C), qui in prolego- C
menis philosophiae codice PARISINO 1977 (P) socio utitur, in ipso com- P
mentario VINDOBONENSI phil. gr. 69 (V) in fine mutilato, in prooemio V
Isagoges omni auxilio caret. itaque p. 1—34 nituntur codicibus C et P,
p. 35—39 codice C, p. 40—100,27 codicibus C et V, p. 100,28—104,12
denique codice C ab codicibus Davidis cum Elia congruentis adiuto.
codices C, P, V ex eodem archetypo fluxisse, et additamentorum et lacu-
narum mendorumque communione demonstratur. nam omne fere genus
vitiis, quod in codicibus ad nostram aetatem servatisprehenditur,
iam in archetypo fuisse videtur, homoeoteleuta ommissa, additamenta ex
marginibus recepta, perversae litterarum ligaturae (cf. p. 4,20), compendia
falso expressa (cf. p. 11,2). in additamentis non dubium est quin vox
ἄγγελος, quae compluribus locis legitur, numeranda sit. uno certe loco
illam libidine scholiastae inculcatam esse, 'etiam nunc firmo quodam
argumento demonstrari potest. nam p. 63,27 nunc legitur τὸ λογικὸν εἰς
θεόν, ἄγγελον καὶ ἄνθρωπον (διαιρεῖται). suspicio iam movetur legentibus
nobis p. 68,18 τούτων οὕτως ἐχόντων ἐτέραν ἀπορίαν ἀποροῦσι· τὸ γὰρ ἔμψυχον
διειλομεν εἰς ζῷον, ζῳόφυτον καὶ φυτόν· ἐνταῦθα δὲ οὐχὶ κατὰ τάξιν ἢ διαίρεσις
προὔλθεν, (ἐπειδὴ οὐ γέγονεν) εἰς δύο ἀντιδιηρημένα, ἵνα ἄφυκτος ᾖ, ἀλλ' εἰς
τρία. nam si rationale in deum, angelum, hominem divisum esset, non
solum in divisione animalis sed etiam rationalis offendere debuerunt,
qui hanc offensionem protulerunt. ad liquidum autem res perducitur
verbis, quae p. 66,1 leguntur, τὸ λογικὸν διαιρεῖται εἰς θεὸν καὶ ἄνθρωπον.
quae qui perpenderit, iam non dubitabit, quin vox ἄγγελος et p. 63,28 et

reliquis locis, ubi nunc exhibetur, libidinose inserta sit. atque etiam Eliam, cum has scholas habebat, fidei christianae non fuisse addictum, ex verbis (p. 66,4) καὶ λέγομεν ὅτι οὐκ ἄτοπον τὸν θεὸν σῶμα εἶναι· τὰ γὰρ οὐράνια κατὰ Ἀριστοτέλην θεοὶ διὰ τὸ θέειν αἰεὶ καὶ κινεῖσθαι luculenter apparet. scholiastam autem christianum arsisse nefaria cupiditate futilia additamenta in marginibus appingendi, quae ab indoctis librariis locis alienis in verborum contextu poni solebant, colligitur ex interpolationibus κατὰ τὰς Ἑλλήνων φημι ψευδεῖς δόξας (p. 7,3) et κατὰ τοὺς Ἑλλήνων ψευδεῖς μύθους (p. 12,1). has igitur maculas iam codex archetypus accepit. numeri autem capitum in compluribus plagulis nunc desiderati, quia ei qui nobis praesto sunt codices inter se non congruunt, post archetypum transcriptum interciderunt videntur. nam prolegomenis philosophiae et prooemio commentarii recte in capita divisus vitium incipit a principio interpretationum (p. 40,1), atque ea capita, quae ab XVI usque ad XXXII pertinent, notis carent, ab capite XXXIII notae modo apparent modo desunt. numeros qui interciderunt coniciendo supplevi. ac licet in dispartiendo, praesertim cum in verbis illa dividendi ansa, quae legitur p. 42,10 vel p. 79,6, raro inveniatur, interdum a vero aberraverim, summam capitum XL recte se habere facile intelleges.

- C Inter codices, qui aetatem tulerunt, C et vetustate et auctoritate longe praestat. quare hunc tanquam fundamentum editioni ita substruxi, ut ab eius memoria nisi iusta causa commotus non desciscerem. ex eodem codice terminavi lemmata, quae in V a librariis aucta plenam Isagogen exhibent. tamen socordia eius qui codicem C exaravit factum est, ut plurimis locis ad recentiorum codicum memoriam, nonnullis maximeque lacunosis ad coniecturas confugiendum nobis esset. nam quanta incuria atque neeglentia ille librarius rem suam egerit, luculenter apparet ex ea commentarii parte, quam errore ductus bis scripsit, p. 91,8 παρὸν—93,6 ἐκείνων δὲ προ-, quae verba et f. 91^r—92^v et f. 95^r—96^v med. exarata sunt. hanc duplicem codicis memoriam cum propter discrepantias opus esse videretur notis distingui, foliorum 91 et 92 lectiones C^aC^b littera C^a, foliorum 95 et 96 littera C^b signavi. has lectiones inter se conferre magni nostra interest; nam ex mendis in C^a et C^b congruentibus conici potest, qualis fuerit indoles exemplaris, unde codex C fluxit, ex mendis discrepantibus colligitur, quae fuerit ratio librarii. iam in exemplari homoeoteleuta omissa fuisse patet ex loco lacunoso p. 92,32; exitus verborum compendiose scripta fuisse ex compluribus mendis intellegitur; itacismi maculas non defuisse docemur p. 91,11. haec menda nefaria

quadam negligentia codicis C librarii aucta atque amplificata sunt, velut homoeoteleuta omissa p. 92,3 C^b 92,12 C^a, compendia perverse expressa p. 91,12 C^a 91,14 C^b, litterae neglectae p. 91,10 C^b 92,17 C^b, verba omissa p. 91,22 C^b 92,23 C^b, addita p. 91,18 C^a 91,25 C^b 92,32 C^a, itacismi vitia admissa p. 91,14 C^a 92,33 C^b. ac quod in his quattuor foliis mendorum ac depravationumprehendimus, per totum librum grassari videmus. nam innumera sunt itacismi exempla, sescenties consonantes perverse aut duplicatae aut omissae, voculae additae aut neglectae, homoeoteleuta praeterita. atque etiam graviores codex passus est defectum p. 43,7, ubi figuris methodicis genuina verba exturbata sunt. neque desunt additamenta, quae primitus in marginibus ex Davidis vel Ammonii libris scholiorum loco adscripta postea in contextum irrepsisse putanda sunt, velut p. 3,6 54,17 57,4 100,22. quae cum ita essent, corrector latum habebat campum, in quo artem coniciendi exerceret. et late nunc patent alterius manus correctiones. sed nos plus habemus, C¹ cur illius viri docti studium reprehendamus quam laudemus. nam cum alterius exemplaris subsidium adscivisse non videatur, eius correctiones non plus valent quam cuiuslibet coniecturae, sed specie veri induta facile nos in errorem deducunt aut genuinis verbis rasura deletis memoriam reddiderunt dubiam. exemplo sit verbum προαγαγεῖν (p. 93,2), quod priore manu compendiose exaratum ab altera horridam formam προαγάγι accepit, vel τὸ παραβάλλον (p. 97,13), quod scribi debebat τὸ παραβάλλον, ab altera manu deformatum est correctione τὸ παραβάλλον. in tanta varietate mendorum et compendiorum nonnullas correctiones esse laude dignas, quis est qui miretur? sed libenter his careremus, si codicis memoria altera manu non esset obfucata.

De recentioribus codicibus P et V non est, quod pluribus disputem. illi enim inquinati sunt omni genere macularum, quae in libris postrema aetate manu scriptis reperiri solent. codex Parisinus 1977 (P), quo exhibentur prolegomena philosophiae, ex exemplari bonae notae transcriptus esse videtur, sed incuria librarii cum multos passus est in homoeoteleutis defectus, tum p. 26,19—27,34 ampliorem iacturam accepit. neque divinando illum abstinuisse docent p. 24,13 πλατωνικήν pro πλατικήν, p. 28,23 ἄν εἶναι μὲν pro ἄνιμεν, p. 32,23 λύσωμεν οὖν pro λήσωμεν. correctoris manus vestigia non inveniuntur.

Etiam maiorem culpam in se admisit codicis Vindobonensis 69 (V) V librarius, cuius socordia factum est, ut ampliores commentarii partes (p. 60,24—64,29; p. 75,5—76,23; p. 92,19—95,34; p. 100,28—104,12) inter-

ciderent, nisi forte ex exemplari mutilato codex derivatus est. scholia compluribus locis in verborum contextum recepta sunt, homoeoteleuta V¹ saepius praeterita, calami menda innumera admissa. alterius manus correctiones et paucae sunt neque ex fonte videntur fluxisse.

Impressa sunt prolegomena philosophiae et commentarii prooemium (p. 1—39,33) in Crameri *Anecdotis Parisinis* IV p. 389—433, cuius editionis discrepantias littera c signavi. ac cum Cramerus id spectaret, ut codicis C verba integra nullo artis criticae praesidio adhibito in publicum ederet, libri condicio ab eo adiuta non est. in Brandisii scholiis p. 6*22—9*34 excerpta ex prolegomenis philosophiae, quae codex P subministravit, leguntur. quamobrem Brandisium paucis locis laudatum invenies.

Eliae in Categorias commentarii editio nititur tribus codicibus, quos ex uno fluxisse archetypo et lacunarum et interpolationum consensu docemur. ex ingenti lacunarum multitudine apparet archetypi librarium nefaria negligentia in scribendo usum esse, qua factum est, ut capitum numeri, quibus librum divisum fuisse notis ταῦτα ἔχει ἡ παρῶσα θεωρία (p. 108,14), ἐν οἷς ἡ πρᾶξις (p. 119,12) aliis demonstratur, omnino evanescerent. interpolationes originem ceperunt ex notis a quodam viro docto in marginibus adscriptis et a librario ineptis saepe locis in verborum contextu positis. plerasque adnotationes vir doctus ex ingenio addidisse videtur, paucas (p. 235,14 250,19) ex Philoponi libro hausit. atque etiam reliquorum mendorum omne genus codex archetypus librarii nequitia passus est. quod facile perspicies, si lemmata aut locos aliunde sumptos (cf. p. 133,20) in examen vocaveris. has maculas abstergere nullius erat operae, quamquam in lemmatis emendandis, veritus ne ipsum scriptorem Aristotelis verba negligentius apponentem corrigere viderer, maximam temperantiam adhibendam esse putavi. hanc igitur memoriam misere depravatam codicum qui supersunt librarii diversas vias ingressi maioribus etiam sordibus adperserunt. ex illis tres mihi digni videbantur, qui in adnotatione locum occuparent, HAMILTONIANUS 537 (H)¹), MARCIANUS 599 (K), PARISINUS 1900 (P). quorum quis sit deterrimus, facile dispicitur, optimus P minus apparet. nam codicem P memoriae deformitate reliquos antecedere quaevis pagina docet. tamen quod ille cognationem Marciani 599 prae se fert, idoneus videbatur in dissensu ceterorum ad genuinam lectionem enucleandam. nam favente fortuna factum est, ut codicum H

¹) Hunc eo qui in usum nostrum descripsit auctore in siglis (p. 106) falso numero 382 instruxi.

et K librarii, re male gesta ambo vituperandi, contrariam culpam in se admitterent. etenim Hamiltoniani librarius, homo indoctus artisque recte H scribendi imperitus, pravitate verborum formae memoriam inquinavit, Marciani librarius, vir doctus, sedulitate maculas abstergendi peccavit. K hac re perspecta non erat difficile cognitu, quam viam in dissensu codicum ingredi deberet. nam in orthographicis et in lemmatis terminandis decebat Marcianum ducem sequi. sed ubicunque gravior dissensio inter hos codices erat, praesertim si in Marciano lectio inveniebatur commodior, cavendum esse videbatur, ne memoria corrigendo vitata in errorem duceremur. his locis etiam codex P dignus erat, cuius lectionibus aliquid momenti concederetur.

Alterius manus correctiones tres codices experti sunt, atque ei qui correxerunt omnes codicum subsidia in usum verterunt. quae littera H² H³ signata sunt, et rara sunt et leviora menda tollunt. codicis P corrector P² maxime operam dedit, ut lacunas prioris manus culpa factas in marginibus suppleret. lectiones nota K² signatae, quas raro appositas esse K² dolemus, dignissimae erant, quas in examen vocaremus, quia dubium non est, quin ex codice iis qui supersunt libris meliore fluxerint. uno loco (p. 224,35) vestigium tertiae manus voculam in margine recte ad-dentis invenitur.

Impressa sunt ex prolegomenis quaedam capita in Brandisii scholiis (p. 22^a1—30^b26), quorum discrepantias in hac editione nota b signatas b invenies. ex commentario Brandis pauca scholia elegit atque impri-menda curavit, quae p. 39^a34—93^b4 sub nomine Davidis collocata passim inveniuntur. quamquam Brandis in prolegomenis codices haud bonae notae in usum vertit, tamen viri doctissimi opera haec editio nonnullis locis sublevata est. particulam denique, quae est de Aristotelis scriptis (p. 113,17—117,13), Fridericus Littig in dissertatione inaugurali, quae inscribitur *Andronikos von Rhodos* (München 1890) p. 53—57 divulgavit.

Ser. Berolini

a. d. V Id. Jun. MDCCCC

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM COMMENTARII IN ISAGOGEN SCRIPTI.

- C COISLINIUS 387 [H. Omont III p. 195] membranaceus saeculo X vel XI exaratus f. 2—41^v prolegomena philosophiae et prooemium, f. 42^r—54^r Isagogen, f. 54^r—108^v commentarium exhibet. prolegomena, prooemium, commentarium eadem manu qua Isagoge scripta sunt. altera manus priore non multo posterior fuit. post f. 90^v πεφυκέναι (p. 88,25) codex perturbationem passus est. nam foliis 91 et 92 continentur παρὸν σῶζον (p. 91,8) — ἐκείνων δὲ προ — (p. 93,6), f. 93^r scriptura incipit a verbis πλεῖν ὁ Πορφύριος (p. 88,25) atque ita continuatur, ut ea, quae in foliis 91 et 92 exarata sunt, iterum in foliis 95 et 96 appareant. causam perturbationis indagantibus nobis librarius post verbum πεφυκέναι (p. 88,25) videtur ea quae leguntur p. 88,25—91,8 πλεῖν—ὡς μήτε in scribendo, cum inciperet f. 91, casu praeteriisse, et post folium 92 errore perspecto non solum partem omissam revocasse sed etiam verba f. 91 et 92 exarata iterum transcripsisse. ratio scribendi saeculi X vel XI virtutes et vitia prodit. nam ut litterae eleganter exaratae sunt, ita exitus verborum compendiis mutilati, voces perverse aut ligatae aut distractae, consonantes geminatae, vocales mutatae, i mutum raro adscriptum, plerumque omissum. figurae methodicae innumerae inter versus adiectae sunt, quarum quae genuinae essent, facile ex auctoris verbis praecedentibus ac ceterorum codicum testimoniis intellegebatur; reliquae scholiastis debere neque dignae esse videbantur, quae in adnotatione apponerentur. de codicis fide atque auctoritate vide p. X. contulit prolegomena a Cramero divulgata (p. 1—39) H. Diels, commentarium (p. 40—104) A. Elter, professor Bonnensis, comiter descripsit.
- L LAURENTIANUS 72,5 [vide praefationem Porphyrii Isagoges p. XXIII] f. 2^v exhibet titulum προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς πορφύριου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἡλιοῦ φιλοσόφου. at quae sequuntur prolegomena non Eliae sed Davidis sunt. f. 6^r demum Davidis prolegomenis peractis scholion ex

Eliae non prolegomenis, sed commentario excerptum invenitur, quod incipit Ἐπειδὴ μετὰ τὸ προτελεῖσθαι καὶ τοῦ τελεῖσθαι καιρός (p. 40,4), terminatur (f. 6^v) καὶ τὸ εἶναι ἔχουσιν (p. 48,29). sequitur Porphyrii Isagoge uberrimis scholiis illustrata. haec scholia in tria genera discedunt. antiqua saeculo XI exarata paene omnia ex Davidis commentario fluxerunt paucis ex Eliae libro interiectis, posteriora paulo post saeculum XI addita praeter unum omnia Eliae debentur. postrema scholia saeculo XIV apposita nihili esse videntur. antiqua autem et posteriora, quae quidem ex Eliae commentario deprompta sint, in hac editione paranda magno nobis usui fuerunt. horum varietates infra pro codicis vetustate illibata subiciuntur. produnt memoriam codicis C. sed in antiquis scholiis quibusdam locis primaria verba situ evanida recentiore manu relecta sunt; quae qui correxit, codicem Vindobonensi consimilem in usum vertit. scholia descripta sunt H. Vitellii opera et comitate.

f. 6^r El. p. 40,4 man. ant. Ἐπειδὴ μετὰ τὸ προτελεῖσθαι || 6 ὑποδυσώμεθα || 7 post δὲ. add. ἡμᾶς || 11 ἐνὸς om. || 18 διερχόμεθα || 20 ἄγγελος || p. 41,2 δεῖ || τοῦ om. || 5 δτου ἐσίν] δτουσύν || ἐπεὶ] ἐπὶ || 16 λοιπῶν] f. 6^v || 18 ποιῆσθαι σχ. coll. || 19 τοῦτο] οὔτοι || 21 σαφηνίσει || οὔτος || 22 τσσα.] τριῶν || 22. 23 ὡς—προλαβοῦσι om. || p. 42,3 οἶον om. || γαλῆνια || 7. 9 τὸν] τῶν || 9 λέγη || 11. 12 tit. et lemma om. || 13 καὶ λέγ. ὅτι om. || 14 ante ἀναγχ. et ἐνδεχ. add. τοῦ, sed locum manus recens refecit || 17. 18 καὶ τὸ διαλ.—διαλέγεσθαι om. || 19. p. 43,4 καθολ.—ἀναγκαίου] διὰ τοῦτο καὶ προετάγη || p. 43,4 τινὰ] δὲ || ἀντιπαράκεινται || 5 alt. καὶ om. || 6 ἑαυτὸ] ἑαυτοῦ m.² || 6. 9 αὐτὴ—ἐχομεν om. || 9 ἐστὶ om. || 9. 10 τὰ δι' ἄλλο αἰρετὰ || 10 ἡ om. || 11 τοῖς—ζώοις om. || ἐπιδέχοιτο || 12 ἐν γ. ὑποδ. coll. || δυν.—ὑποδ. om. || 13 ὡς εἴρηται add. m.² || 13. 15 οὐκ—ὄντος] ἀναγκαίου εἶπεν || 15 ἐπειδὴ ἡ] ἡ γὰρ || 16. 17 ἀγαθὸν—ἑαυτὰς] ὡς μὴ δι' ἑαυτοῦ αἰρετὴ || 17. 19 ἡ γνώσις—τὰ πράγμ.] ὡς μὴ παρατήσιν δεχομένη || 21. 23 τοῦτο—χυμοῦ om. || 23 ὥσπερ καὶ] ὡς ἡ || 24. 25 αὐτὴ—ἐνεργείαις om. || 25 τοῖνον om. || 26 ἐντ. ἐχρήσ. coll. || ὁ Πορφ. om. || 27 ἐστὶν om. || 27. 30 πᾶσα—φύγωμεν om. || 31 post πραγμάτων pergitur αὐτίκα περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν. τὰ ὄντα πάντα ἡ ὑφεστώτᾳ εἰσιν ἡ ἐν ψυαῖς ἐπινοαῖς θεωρεῖται. καὶ ὑφεστώτᾳ μὲν εἰσιν, ὅσα (p. 47,1) || p. 47,1 εἰσὶ || 2. 3 ἐξ ἡμῶν om. || 3 λεγ.] θεωρούμενα εἰσίν || 6 οἶδεν om. || 7. 9 ἐκ τῶν—ἱποκένταυρον om. || 9 καθὸ || 10 ἡ ἐν ψυαῖς ἐπιν. θεωρ. ἡ ὑφεστώτων ὄντων || φησὶν om. || 11. 12 εὐλόγους—διαφωνία om. || 12 ἔλεγον γὰρ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν || 13. 14 καὶ οἱ τοιοῦτοι om. || 14. 23 Ἀντισθ.—ἀλλήλους] Ἀντισθ. δὲ οὐχ οὕτως ἔλεγεν. || 24 δειχθέντος δὲ τούτου || 24. 26 οὐ—ἐξεδέχ.] ἄλλη ζήτησις || 27 τὰ καθόλου—εἶδη om. || post σώματα add. ἐστὶν || 28. p. 48,11 εὐλόγους—καθόλου om. || p. 48,11 ἐτι] δειχθέντος οὖν ὅτι ἀσώματα || 12 οὐδέποτε γὰρ || χρόνον] καιρὸν || 14. 16 οὐκ—ἐξεδέχ.] ἄλλη πάλιν ζήτησις || 18. 25 οἶον—παραδείγματος om. || 28 εἰσι om. || 29 ἔχουσι] expl.

f. 7^r El. p. 52,30 man. ant. ὁ Πλάτων ε' γένη λέγει (τοῦ ὄντος), οὐσίαν, ταυτόν, ἕτερον, κίνησιν, στάσιν. πάντα γὰρ τὰ ὄντα, ἡ (p. 53,1) || p. 53,3 στάσις] expl.

f. 7^v El. p. 53,18 man. ant. Ὅτι εἰς σημαίνει γ'· πρέπει, ὁμοιοῖ, φαίνεται, ψ νῦν κέχρηται.

f. 7^v El. p. 52,1 man. post. Τριττὴ τοῦ γένους ἡ διαφορὰ καὶ ἐν μὲν αὐτοῦ σημαίνόμενον | 2. 3 μετὰ—καλοῦσιν om. || 3 alt. οἱ om. || 4. 12 ἐνταῦθα—λέγονται om. || 13 post πρ. ἐμψυχος add. ὡς πατήρ, 8 καὶ ἐμψυχον προσεχὲς καλεῖται, πόρρω δὲ ἐμψυχον ὁ πάππος || post ἄψυχος add. ὡς πατήρ || καὶ ἐμψυχος—μητρὶς (26) om. || 27 σημ. τοῦ γένους om. || εἶδος] expl.

f. 7^v El. p. 55,2 man. post. Πρὶν εἰπεῖν || τὰ δύο τὰ || 3 δευτ. μὴ ὄντος om. || 4 λέγ.] φανερόν || ἐκείτ. αὐτῶν om. || 5 γὰρ om. || 10. 11 καὶ τὰ δεύτ.—φαίνεται] καὶ πρῶτα τὰ δεύτ. τῇ φ. || 11 ὁ om. || 17. 18 βουλ.—οὐχοῦν om. || 18 αὐτῷ om. || 19 ἐπειδὴ αὐτῇ om. || χωρ. τοῦ. μὲν. coll. || ὅλον || 19. 20 τοὺς συνέχ. om. || 20 ἐπεὶ—δύν.] ἀλλ' οὐ δύν.

σῆναι || 21. 22 καὶ ἐπειδὴ—γῆς] οἱ μὴ ὀρυσσομένης γῆς γενέσθαι οὐ δύνανται || 23 ὀρύξεως] expl.

f. 8^r El. p. 58,9 man. post. Πῶς ὑπογραφὴ τοῦτο ἐστίν; ὅτι ἐκ τῶν κατὰ || 12. 13 τοσοῦτον—ὀρισμῶ om. || 13 post pr. τὸ add. γὰρ || 15 αὐτοῦ (alt. l.) || 16 ἐπεισοδ.] ἐπουσιωδῶν || 17. 18 καὶ ἐπεισ. αὐτῶ ἐστι om. || 18 καὶ ὑπογρ. || 19 μὴ om. || ὀρισμός] expl.

f. 9^r El. p. 60,29 man. post. Περὶ εἰδους. διὰ τί ἀνωτέρω τὴν || λέγ.] φαμέν || p. 61,1 ἡγουν προσδου om. || 2. 3 ὡς—μερικ. om. || 3 ἡ διαφ. τοῦ εἶδ. om. || 4. 5 τὸ δὲ—διαφορᾶς om. || 6 ὑποστάσεως καὶ om. || 8 γινώσκεται] expl.

f. 9^v El. p. 64,1 man. ant. (πῶς) ἡ οὐσία διαιρεῖται εἰς || 2 τί οὐσα om. || 3 λέγ.] φασιν || 4. 5 δίκην—δώροις om. || 6 διακονήσῃ || 6. 7 δίκην—ἐπιδέχονται om. || 7 ἀρμόζει om. || 8 τῇ οὐσίᾳ μόνον || ἀρμόζει γένεσιν || 8. 9 οἶον—τις om. || 9 τί γὰρ ὃν || 10. 11 καὶ λέγομεν ὅτι—ὅτι om. || 12. εἰς τὸ ὅλον om. || 13 alt. εἰς om. || post ἐμφ. add. τὸ γὰρ ἐμψυχον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος σύγκαιται || 15 pr. διηρέθη om. || 18 ἀποπον] expl.

f. 10^r El. p. 66,21 man. ant. Καλῶς || post προσεχ. add. εἶδος || 22 τὰ γενικώτατα || προσεχῇ expl.

f. 12^v El. p. 77,21 man. post. Κοινῶς διαφορὰ || 22 διὰ τοιαύτ. αἰτίας om. || 23. 24 εἰ—χρόνον om. || 25. 26 κατὰ—χρόνω om. || 26 οὐδὲ || 27 γίνετα] expl.

f. 19^v El. p. 101,31 man. post. Ὅτι ἡ καθόλου διαφορὰ || 31. 32 πρὸς—γένεσιν om. || 34. 35 ὁ γὰρ—ἀποκλῆρ. om. || 35 καὶ διὰ τί ὡς || 36 διὰ τί μὴ || ἐμύγη—ἀναίτιον (p. 102,2) om. || p. 102,2 τούτου et καὶ om. || 3 μύγν.—διαφορᾶ om. || 5 εἶδει om. || ἐχρεῖς] ἐστι || 6 ἡμίονω] expl.

f. 21^r El. p. 104,5 man. post. διάφορα || 7 post συμβ. add. πλείοσι || μόνον || 8 δευτέρων δὲ || 8. 9 καὶ ἀντικατ. καὶ om. || 9 pr. ἐστίν om. || 11 ἤττον] expl.

M MONACENSIS 399 [Hardt IV p. 233] chartaceus saeculo XVI scriptus eam huius libri formam servavit, quam in illa quam supra [p. V] dixi disputatiuncula p. 8 sq. fontibus detectis adumbravi additoque specimine p. 20 sq. illustravi. quamobrem excerpta hoc loco apponere supersedi, praesertim cum hoc commentarium haud dubie propius absit a Davidis libro, cuius editionem si paraverimus, occasio erit pluribus de illo exponendi.

P PARISINUS 1977 [H. Omont II p. 173] chartaceus saeculo XV scriptus f. 1—20^r prolegomena philosophiae, quae in hac editione p. 1—35 leguntur, exhibet¹⁾. sequitur ἀλκινόου λόγος διδασκαλικῆς τῶν πλάτωνος δογμάτων. de fide codicis, quem H. Diels contulit, p. XI exposui.

Q MARCIANUS 201 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXXI] Eliae auctoris illustria testimonia nobis suppeditavit atque scholiis in marginibus ex Elia adscriptis huius libri memoriam mendosam nonnullis locis sublevavit, quamquam et librarii socordia homoeoteleutis praeteritis aliisque mendis admissis scholia maculis adpersit et scholiastae libido expositionibus contractis, ordine turbato, corrupta memoria illa deformavit. tamen pro codicis vetustate omnes varietates eorum, quae H. Vitelli in usum nostrum descripsit, apponendas esse iudicavi.

f. 1^r El. p. 42,13 Τὸ ὃν προέταξε τοῦ ἀναγκαίου ὡς καθολικώτερον. τὸ γὰρ ὃν φέρεται καὶ κατὰ ἀναγκαῖον καὶ κατὰ ἐνδεχόμενον. ἀναγκαῖα δὲ λέγεται τὰ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχοντα, ὡς τὸ πῦρ θερμαίνειν, ἐνδεχόμενα (16) || 16 οἶον] ὡς || 17 δύν.—περιπ. om. || καὶ] ὡς || 18 μὴ

¹⁾ Titulo προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς φιλοσοφίας πορφύρου H. Omont seductus est, ut haec Porphyrii prolegomena in philosophiam diceret.

περιπατεῖν μηδὲ διαλέγ. || p. 48,2 pr. καὶ om. || 5 pr. καὶ om. || 6 αὐτὴ—ἐχομεν (9) om. || 10 ἡ om. || 11 δέχοιτο || 13 ὡς εἴρ. om. || ἀλλήλοισι om. || 14 post pr. ὄντος add. ἡ χρησίμου || καὶ—ὄντος om. || 15 ὄντος—πράγματα (19) om. || 20 φευκτὸν || αἰρετὸν || 21 τοῦτο—χυμοῦ (23) om. || 23 καὶ ὑγ.] ἡ ὑγ. || 25 ταῖς—ἐνεργείαις om. || τοῖνον om. 26 ἐνταῦθα ὁ Πορφ. om. || 27 πᾶσα—φύγωμεν (30) om. || p. 44,4 λέγει—σκοπὸν om. || 8 εἴτα] καὶ || 9 τινὲς—τρόπον (16) om. || 18 φασὶ τινες om. || λέγ.] φαμέν || 19 ὡς μεμαθ. om. || 22 μὲν om. || ἀναγκ. εἶπεν coll. || τῶν ε' φωνῶν || 23 χρησάμην || πρὸς—ᾧ om. || 25 τούτου || κατ.] expl.

f. 1^r El. p. 45,21 Τὸ στοχαζόμενος || 23 εἰσαγ.] expl.

f. 1^v El. p. 56,12 Τί διαφέρει ὁρος ὑπογραφῆς; ὁ ὁρισμὸς ἐκ || 16. 17 λευκογρ.] expl.

f. 2^r El. p. 60,24 Οὕτω || ἐστὶ om. || 26 ζητεῖταισάν τινες διὰ || 29 φησὶν || p. 61,2 μερικὰ || 4 μόνον || 6 post εἶδος add. τῆς διαφορᾶς || 8 post γινώσκ. pergitur ἰστέον ὅτι γ' ὑπογραφὰς λέγει τοῦ εἶδους· α' τὸ ἀναγόμενον ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος, β' εἶδος τοῦτ' ἐστὶν οὗ (25) || 26. 27 ἐν—κατηγ. om. || 28 μόνον || καὶ ὧ] ὡς || 30 τῷ] τὸ || 33 ἡ δὲ λέγ. || 34 δὲ om. || 34. 35 πᾶν—γένος om. || 35 post εἶδιx. pergitur ἐπιλαμβάνονται τινες τοῦ φιλοσόφου ὡς τῇ διαλλήλῳ δεῖξει χρησαμένου. καὶ λέγομεν (p. 62,12) || p. 62,13 τὰ περιλόγοι om. || δέωνται || 14 post ὑπόστ. add. περὶ ὧν ὁ λόγοι || 15 τὴν δι. δεῖξιν] ταύτην || 16 ἐστὶ αὐτὰ coll. || τῆς δ. δεῖξ.] ταύτης, οὐ φευκτέον || 17 alt. τὴν σκ.] αὐτὴν || 19 ἀλλ'—διαδέχ. (20) om. || 20 γάρ om. || 21 καὶ εἰς—λόγου om. || 22 διὰ—δεῖξει] περὶ τῆς διαλλήλου δεῖξεως || ζητούμεν om. || 23 ἐχρήσατο καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὑπογραφῇ. || 26 ἄτομα] expl.

f. 2^v El. p. 63,6 Παραδείγματα φωστῆρες || 7 καὶ τοῦτο—νῆσος (9) om. || 13 φημί om. || 14. 15 ἐκ τῶν—κατηγορεῖται om. || 16 μόνῃ om. || 16. 17 δι' αὐτῆς—ἐχων om. || 18 θεῶν τε] expl.

f. 2^v El. p. 63,19 ἐστὶ δὲ καὶ δι' ἐτέρου παραδείγματος τοῦτο σαφέστερον δεῖξαι. ὑποκαίεσθωσαν || 24 τοῦ δὲ] καὶ τοῦ || 25 διαιρεῖται om. || 27 pr. καὶ om. || 28 καὶ om. || post ἄνθρ. add. τὸ ἄλογον εἰς ἵππον βούν κύνά || 31 μετ' αὐτὸ] ὑπ' αὐτοῦ || ante ὑποβεβ. add. εἰσὶν εἶδη || 34 τοῦ om. || ὑπάλληλα] expl.

f. 2^v El. p. 67,9 Κέχρηται δὲ καὶ τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τῷ ἀπὸ τῶν γενεαλογιῶν || 10 ἐχέρ.] μόνῃ ἀρκεῖται || 16. 17 ὅτι—γενεαλογίας om. || 20 ἔστιν ἐν] ὅτι || 23 σημαίν.] expl.

f. 3^r El. p. 73,27 Διὰ τοῦ εἰπεῖν || 29 ἡμῖν || 30 μόνον] expl.

f. 3^v El. p. 74,2 Καὶ ἐνταῦθα || 20 τὸ ἄτομον—τὸ ἄτομον (24) om. || p. 75,9. 10 διὰ—ἐξητάσαμεν om. || 10 οὖν om. || 11 μέγρι—λόγων om. || λογικὰ] περὶ τοῦ εἶδους || 12 μὲν om. || 13. 14 καὶ δύο—ἀτόμων om. || 14 βαδ. ὁδ. coll. || 16 ἡ μὲν καθ. ἔοικεν coll. || 22 τὸ μὲν τὸ pr. om. || 23 καὶ om. || 28 γάρ om. || 31 τοῦτο δευτέρον om. || 32 τεσσ.] τῶν || p. 76,1 primum καὶ om. || 4 τὸ αὐτό ποτε coll. || 7 καὶ ἄλλω—ὑπάρξαι] ναί || 8 τὸ] τῷ || 11 τοῦτο τρίτον om. || 16 ταῦτα—θεωρία om. || 20 φασὶν om. || 23 γενικώτατον] expl.

f. 4^r El. p. 76,28 ἄλλως. Μετὰ || post κατηγ. add. τό τε εἶδος καὶ τὸ γένος || ἔλθωμεν καὶ om. || ἐν τῷ om. || p. 77,1 ὑποῖον || τοῦτ'—εἶδος om. || 1. 2 ἦλθεν || 2 καὶ ἐπὶ om. || ἡ—ἄλλως] ἡγουν || 3 φημί om. || τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος || ἔλθωμεν καὶ om. || 4. 5 μέση—συμπλ.] αὕτη γάρ τὸ μὲν γένος διαιρεῖ τὸ δὲ εἶδος συμπληροῖ || 8 τῆς ante μέσης coll. || ἀλλ'—σημαίν. (12) om. || 13 τριγῶς δὲ ἡ διαφορὰ. διὰ τί; ἐπειδὴ πάντα || 14 ἡ οὐσία] τριττά· ἡ γὰρ οὐσία || τὸ δὲ συμπ. om. || 14. 15 ἡ ἀγ. ἡ χωρ.] χωριστὸν καὶ ἀχώριστον || 17 διαφέροντα om. || λέγ. διαφέρ. om. || 18. 19 διαφέρ. om. || 19 ἐφ'—αἰτ(αν) (22)] διὰ τί δὲ τούτων ἔτυχον τῶν ὀνομάτων, τοῦ κοινῶς λέγων καὶ τῶν λοιπῶν; || 24 διαφ. om. || 25 τῷ αὐτῷ ὑπ. coll. || 25. 26 κατὰ—χρόνῳ om. || 27 γενήσεται || οὔτε—γευπὸς om. || 28 καλῶς—ἐνεργ. om. || γάρ] δὲ || 28. 29 τὰ ἀντικ. om. || 29 καθά—χρῶμα (32) om. || 32 διαφορὰ om. || 34 ἡ] οὐδὲ || p. 78,1 τοιαύτη om. || ἡ ἄλλοι.—ἄλλοι (3) evan. || 3 ἡ om. || 4 κατὰ συμβεβηχός || 5 διό—παρῴθεν (7) om. || 13 ante καὶ add. τὸ || λέγεται—δευτέρα αἰτία (15) om. || 15 pr. ἡ om. || 22 καὶ αἰ—οὕτως om. || 24 ὁρίστος || παραμετρ. || 25 γάρ om. || 27 ἐνσχιρ.—Εὐρύκλεια (28) om. || 29 post ἔστιν add. ἡ διαιρούσα τὸ γένος || διαιρετ.—συστ. δὲ om. || 30 ὁρισμούς] expl.

f. 5^v El. p. 88,13 Ἀποροῦσί τινες πῶς τὸ πεφυκέναι πλεῖν ἴδιον ἀνθρώπου· εἰ μὲν τὸ (14) || 15. 16 εἰ δὲ—πεφυκ.] οὐ τοῦτο φησιν, ἀλλὰ τὸ πεφυκ. || 17 post ναυτ. add. τὸ τοῦς

οἷακας ἐγγχειρίζεσθαι || τρ(τον—πλείν) τοῦτο, φησίν || 18 τινοσούν] οὖν || 20 δεκτ. om. || 21 πρὸς δ φ.] λύσεις || 23 post ἀνθρ. add. ἐστίν || 25 τοῦ om. || 29. 30 πρὸ αὐτῆς] πρώτης || 31 διαφέρ.] expl.

§. 6^r El. p. 90,7 Ἰστέον ὅτι διαφέρει τὸ πρῶτον (8) || 8 τοῦτο || 11 μόνον || 13 ὡς] δ || 13. 14 δ—ἴδιον om. || 14 τὸ] καὶ || 20 ἐστὶ om. || 23 οὔτε || λέγεται || 26 ὁ om. || 27 πατήρ] expl.

§. 6^r El. p. 91,10 Ἀντιπέπονθεν τοῦ συμβ. || 14 ποιεῖ || 17 δὲ om. || 19 λέγε || 20 τὴν—εἰρ.] συμβεβηχός ἐστιν δ γίνεται καὶ ἀπογίνεται || τοιαύτην om. || 21. 22 ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ καὶ om. || 26. 27 ὑπάρχει] expl.

§. 6^r El. p. 93,11 Ἐπειδὴ || 12. 13 τῷδε—τρ(τω) καὶ τῷ γ' λέγει τὰς διαφορὰς αὐτῶν καὶ τὰς κοινωνίας || 14 πασῶν om. || 15 λέγει δὲ κοιν. || καὶ ἔδει—διαφορὰς (23) om. || 23 τὰ γάρ] ἐπειδὴ τὰ || 24 ἑαυτοῖς om. || 25 primum οὔτε om. || 26 τῷ] τὸ || καὶ οὐκέτι—ἀπειροδύν. (27) om. || 27. 28 καθὼ—πάντων] ἐπεὶ δὲ πάντων μία || 28 καὶ ταῦτα—κοινωνίας (30) om. || 30. 31 καὶ—κοινων(αν) λέγει δὲ || 32 ἡμεῖς προσθ.] ὁ δὲ Ἥλιος ὁ φιλόσοφος προστίθησιν || αὐτῶν om. || p. 94,1 δὲ om. || 3 αὐτῶν om. || 3. 4 ἔλθωμεν—διαφορὰ] αἱ δὲ διαφορὰ διχῶς λαμβάνονται || 9 κατηγορεῖται om. || 9. 10 οὐ—εἶναι om. || 12 ὡς εἴρ. om. || 14 εἶδος δὲ coll. || οἶον ἀνθρ. om. || 15 ὡς om. || 16 αὐτό || 19 pr. καὶ om. || ἀλλὰ—τοῦ] ἐκ δὲ τοῦ || 25 ἄδ.] δεκτικὸς || 26 καὶ σὺ καὶ || 27. 28 ὦν—διάφοροι om. || 29 κατηγοροῦνται || 30 ἐστίν] expl.

§. 6^v El. p. 95,19 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῆς κοινωνίας καὶ διαφορᾶς γ' λέγει κοινὰ καὶ ζ' ἴδια. πρῶτον (20) || 22 μόνα || 27 τὸ] τῷ || 29 κέχρηται || 33 alt. τοῦ] τοῦτο || 34 φωνῇ || p. 96,1 κατηγορεῖται || 1. 2 ἐν—δεύτ. om. || 2 πρότερον || 4 αὐτῶν om. || 9 διδ—κατηγ. αὐτῶν (15) om. || 18 pr. τὸ om. || 18. 19 ἄλλο || 19 ἔοικεν om. || post ταῦτα add. μὲν || 20 ἡμεῖς—προσεθ.] ὁ δὲ φιλόσοφος Ἥλιος φησὶ || alt. τρία] πέντε || 23 τῶν δύο om. || 26 τρία om. || 28 ἀντιστρ.—ἀνθρ. om. || τι om. || 29 post εἶδος add. ὡς τὸ γενικώτατον || 30 pr. ἐστίν om. || 31 ἡ δὲ—γενέσθαι om. || p. 97,2 τοῦ om. || 4 ἐστὶ] expl.

§. 7^r El. p. 95,5 (Ἐπειδὴ) ἐν πάσαις || 6 ταῖς διαφ. || εἵπομεν || 7 δὲ om. || 10 ἐστίν om. || 11 συνεισφέρεται καὶ οὐ om. || 12 εἴ τι] ἐστὶ || 18 ἀνθρ.] expl.

§. 7^r El. p. 97,9 Παραβαλὼν || τὰ om. || 11 alt. πρῶτον om. || λέγων om. || παραβαλεῖν || 13 τις om. || παραβάλλον || 14 δεῖ] δὲ || παραβάλλειν om. || 16 μὲν om. || 19 ἔτι om. || 21 αὐτὰ] αὐτῶν || 22 μεταδιδούν || 24 ὅτι] τὸ || 26 φύσει τοῦ εἶδ. coll. || 27 γένους δὲ μὴ ὄντος || 28 τὸ ζῶον om. || 30 ζῶον—αἰσθ.] οὐσία λέγ. ἐμψυχος καὶ ζῶον || p. 98,1 ἀντιπλεον.] πλεον. || 2 οἶον—περιέχει om. || pr. καὶ om. || 8 τέσσερα om. || 9. 10 εἴ τι (utrobique) || 10 ἀμφοτέρα om. || 11 pr. καὶ om. || 14 καὶ οὐσία—αἰσθ.] καὶ ζῶον ἐστὶ. καὶ Σωκράτης || 16 φύσ. pr. coll. || δεύτ. δὲ || 23 ἐν αὐτῷ || 32 ὡς—μεμαθήκαμεν om. || ἐπὶ] περὶ || 33. 34 χύκνον λέγομεν καίτοι λευκόν, καίτοι || p. 99,4 περιπατεῖ] expl.

§. 7^v El. p. 99,19 Μέθοδος δι' ἧς δυνησόμεθα ὁσων δήποτε || 20. 21 ἐστὶ—αὕτη om. || 24 τῶν om. || 25 φημί] τοῦτ' ἐστὶ || 26 ὥσπερ—δέκα om. || 27 ὁμοίως δὲ || 28 καὶ om. || λάβης om. || 29 εὐρύσεις om. || οὔσας] τοσαῦται || αἱ σχέσεις || ἀπορ. δὲ ὅτι om. || τί δὲ || 30 καὶ λέγ. om. || ἐπειδὴ om. || 31 διὰ—ὅτι (100,1) om. || p. 100,1 τί δὲ || 2 καὶ λέγ. ὅτι om. || εὖλ. καὶ τοῦτο || 3. 4 τὰς λοιπὰς || 5 παραβάλλω || 8 καὶ—τούτου om. || 12 αἱ et οἱ om. || 15 ἀλλ' ἄλλου (δὲ om.) || 22 ταῦτα—θεωρία om. || 25 πραγμ.] expl.

§. 8^v El. p. 101,29 Εἶδος εἶδει οὐ μίγνυται πρὸς ἄλλου εἶδους γένεσιν· πῶς οὖν ἵππος (30) || 30 καὶ om. || 34 τῷ om. || p. 102,2 καὶ om. || 3 μίγνυται—διαφορᾶ om. || 5 ante μίγν. add. καὶ || 11 alt. τὸ] τῷ || 12 utrumque τῷ] τὸ || 13 ἀεὶ] expl.

§. 9^r El. p. 103,4 Παραβαλὼν || 5 καὶ om. || 6 post ἴδιον add. καὶ || 7. 8 τὸ δὲ—συμβ. om. || 9. 10 εἴ τι || 10 μετέχ.—καὶ ἐπίσης (12) om. || 17 γελαστικόν || 17. 18 καίπερ—εἶναι om. || 20. 21 ταῦτα—ἴδιου om. || 22 συγκρ.] λέγει συγκρίνων || 24 διεστηκόντων τοῦ παντός || 32 τε om. || p. 104,7 μόνον || 8. 9 ἀντιστρ.—ἀντικατ. καὶ om. || 9 ἐστίν om. || 12 πᾶσα] παρῶσα || Πορφ.] expl.

ab homine rudi exaratus prolegomenis philosophiae et prooemio caret ac f. 1^r—19^r commentarium exhibet in fine mutilum, nam lemmate, quod p. 100,27 legitur, usque ad verba περιέχει γὰρ τὸ λογικὸν ἄνθρωπον (Porph. Isag. p. 20,1) continuato librarius media in pagina substitit ac commentarii quod restat (p. 100,28—104,12) transcribere supersedit. titulus in principio libri deest; qui ante lemma, quod p. 42,11 legitur, f. 2^r exaratus est 'Ἀμόνιος (?) εἰς πέντε φωνὰς τοῦ Πορφύριου, et ex parte evanuit et omni auctoritate caret. de fide codicis videas p. XI. contulit H. Diels.

CRAMERI editio in Anecdotis Parisinis IV p. 399—433 Oxoniae 1841 c in lucem prodiiit, ornata titulo *Appendix ad exempla philosophica e cod. Coisl. 387.*

II CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM COMMENTARII IN CATEGORIAS SCRIPTI.

URBINAS 35 [vide praef. Porph. Isag. p. X] et Isagogen et Cate- A
gorias uberrimis scholiis ornatas exhibet. atque scholia in Isagogen
f. 2^r—18^r, scholia in Categorias f. 21^v—54^r continentur variisque manibus
scripta sunt. antiqua scholia saeculo X vel XI exarata, quibus f. 2^r—29^r
occupantur, spectant ad Isagogen et Categoriarum partem priorem
(p. 1^a1—4^b19), posteriora scholia saeculo fere XIII appicta f. 29^v—44^r
exhibentur atque eam Categoriarum partem illustrant, quae p. 4^b20—11^a38
legitur. his interiecta sunt postrema scholia, saeculo XV scripta, quae
ad eadem Aristotelis verba interpretanda pertinent. haec tria genera
nunc a nobis in examen vocabuntur, nam quae inde a f. 44^v leguntur,
ipsa quoque diversis manibus exarata, brevia atque ieiuna interpretationum
frustula, non digna videbantur, quae describerentur. ex illis igitur
postrema scholia ex Philoponi in Categorias commentario derivata sunt.
ea quae saeculo XIII adiecta sunt ex Eliae libro fluxerunt. atque ex
speciminibus, quae A. Mau comparavit, colligitur hunc scholiastam satis
libidinose rem egisse. nam scholia ordine saepe turbato apposita,
omissis partibus artius contracta, coniecturis inculcatis deformata sunt.
tamen ex scholiastae labore ad nostram editionem quibusdam locis
fructum redundasse facile intelleges. antiqua denique scholia ex com-
pluribus commentariis congesta sunt. ea quae ad Isagogen illustrandam
pertinent, maximam partem ex Davidis interpretationibus fluxerunt.
quaedam expositiones, quamquam eadem fere argumenta exhibent quae
apud Davidem inveniuntur, tamen ab illius memoria abhorrent atque
ex commentario nunc deperdito originem cepisse videntur. Eliae libri

vestigium non extat nisi in ea parte, quae apud Davidem et Eliam eadem forma utitur (El. p. 99,6 sq.). scholia ad Categorias appicta incipiunt a verbis ὅτι ἐξ κεφάλαια προληπτέον παντός Ἀριστοτελικοῦ βιβλίου. haec ex nullo eorum quae supersunt commentariorum derivata sunt, sed proxime accedunt ad Eliae artem interpretandi, cuius cognatio maxime dispicitur ex illo errore, qui est in verbis (f. 21^v) τινὲς ψήθησαν τοῦ παρόντος συγγράμματος τῶν Κατηγοριῶν τριττὸν τὸν σκοπὸν εἶναι, κακῶς εἰδότες (εἰληφότες?), ὥσπερ Ἀλέξανδρος καὶ Εὐστάθιος περὶ φωνῶν φασὶ τὸν σκοπὸν μόνον (cf. El. p. 129,10). tamen inveniuntur expositiones, quae apud Eliam frustra quaeruntur, sed in Olympiodori aliorumque libris leguntur. inter has et Eliae interpretationes eadem ratio intercedere videtur, quam inter Eliae et Davidis in Isagogen commentaria esse videmus. ac cum scholia ad Isagogen apposita, ut supra diximus, maximam partem ex Davide fluxerint, non vereor ne quis me audaciae arguat, si haec frustula Davidis commentarii deperditi esse coniciam. quaestionem ad liquidum perducere homo litterarum Armeniacarum peritus nulla opera poterit, quoniam Davidis commentarii versio Armeniaca aetatem tulit atque Venetiis 1833 in lucem prodiit (cf. praef. Porph. Isag. p. XLIII). nunc satis habeo duos locos proferre ad opinionem nostram fulciendam idoneos.

Urb. 35 f. 21^v

ταῦτα δὲ καὶ κεφάλαια λέγεται ὡς ἐν βραχεὶ τὴν διάνοιαν τῶν βιβλίων περιελείνonta, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ζῳοῖς ἡ κεφαλὴ ἐν βραχεὶ μεγέθει τὸ κῶρος ἐστὶ τῶν ζῳῶν τῇ τὰς αἰσθησεις πάσας ἐν ἑαυτῇ ἔχειν.

Urb. 35 f. 21^v

τὴν γνησιότητα δὲ (ζητητέον). οἱ γὰρ πολλοὶ μὴ δυνάμενοι κρίνειν πράγματα (συγγράμματα?), τῇ ἀξιολογίᾳ τῶν συγγραφέων κρίνουν τὰ δόγματα. πόθεν δὲ νοθεύεται καὶ κατὰ ποίους (πόσους?) τρόπους, εἴρηται ἤδη ἐν Εἰσαγωγῇ.

Dav. in Isag. (Cram. p. 434)

κεφάλαια δὲ ταῦτα λέγονται, διότι τὸ κῶρος παντός τοῦ λόγου ἐπέχουσι. ὥσπερ γὰρ ἡ κεφαλὴ τὸ κῶρος παντός τοῦ ζῳοῦ ἐπέχει, διότι αἱ αἰσθησεις ἐν αὐτῇ εἰσιν ἡ δὲ διότι τὴν βασιλεύουσιν τῶν αἰσθησεων, φημὶ δὲ τὴν ὄρασιν, αὐτὴ ἔχει, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταῦτα τὰ λεγόμενα κεφάλαια τὸ κῶρος παντός τοῦ λόγου ἐπέχουσιν.

Dav. in Isag. (Cram. p. 435)

εὐλόγως δὲ καὶ τὸ γνήσιον ζητεῖται... καὶ γὰρ πολλοὶ οὐκ εἰσιν ἱκανοὶ κρίναι, εἴτε καλῶς ἔχουσι τὰ ἐν τῇ συγγράμματι λεγόμενα εἴτε οὐ, ἀλλ' ἀγαπητὸν ἡγουῦνται τὸ ἀκολουθεῖν τῇ δόξῃ τοῦ ἀνδρός. ἡ διὰ τοῦτο ζητεῖται τὸ γνήσιον, ἐπειδὴ εἰσὶ καὶ νόθα συγγράμματα. γίνεται δὲ νόθον σύγγραμμα κατὰ τέσσαρας τρόπους. ἡ γὰρ δι' ὁμωνυμίαν κτλ.

haec quicumque legerit, iam non dubitabit, quin ab eodem sint profecta. quamobrem plura ex illis scholiis imprimenda curabimus, si Davidis in Isagogen commentarii editionem paraverimus. nunc tempus est reliquorum scholiorum fontes indagare. nam praeter Davidis librum schol-

astes non minus tria commentaria in usum vertit. ex quibus auctoris nomine apposito saepissime affert Simplicii expositiones, sive nota συμπιχίως φησι addita argumentum ex illius commentario appositum sive nota συμπιχίως anteposita ampliorem exscripsit interpretationem. sed inveniuntur scholia inde petita, quae nota carent ac cum aliorum expositionibus in unam interpretationem coaluerunt. maximam autem admirationem mihi movit Iamblichi nomen expositioni quae est de substantia praepositum (f. 28^v): ἐκ τῶν λαμβλίσχου. ἀπορήσειεν ἂν τις, πῶς οὐχὶ καὶ ἄλλοις πλείοσιν ὑπάρχει τοῦτο τὸ ἴδιον κτλ. sed accuratius quaerenti mihi persuasum est illam notam omni fide carere. nam quae sequitur interpretatio ex Simplicii commentario videtur excerpta esse eodemque ex fonte Iamblichi nomen haustum. restant Philoponus et Elias. atque Philoponum scholiastae in manibus fuisse, quamquam auctor non appellatur, docet scholion quod legitur f. 29^r incipiens ἀπλῶς γὰρ οὐδὲν ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ὁ λόγος κινεῖται οὔτε ἡ δόξα, ὥστε οὐκ ἂν εἴη δεκτικὰ τῶν ἐναντίων, quae ad verbum concinunt cum iis, quae apud Philoponum p. 82,11 sq. exponuntur. hoc scholion, quod terminatur verbis ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης ἐροῦμεν (Philop. p. 82,23), excipitur alia expositione, quae incipit εἰ δὲ μὴ πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ἐροῦμεν ὑπάρχειν τὸ ἕκτον ἴδιον, τί δῆποτε μάλιστα αὐτῆς φησιν αὐτὸ εἶναι ἴδιον (Philop. p. 78,16), desinit παρὰ μέρος τῶν ἐναντίων ἐστὶ δεκτικὰ (p. 79,16). Eliae autem liber num scholiastae praesto fuerit, dubitatur. nam quamquam scholia occurrunt, quae proxime absint ab Eliae ratione interpretandi eiusque verba quodammodo reddunt, tamen quo longius in conferendo progredimur, eo clarius apparere videtur diversus fons. quamobrem horum quoque scholiorum originem a Davide repetere praestat. id ut perspiciatur, pauca specimina ex iis, quae A. Mau descripsit, infra subiciam.

f. 24^v man. ant. El. p. 169,5 γνωριμώτερον καὶ οἰκειώτερον. διὰ τί εἰπὼν γνωριμώτερον ἐπήγαγεν οἰκειώτερον; ὅτι τὸ (6) || 6 τὰ om. || 11 δηλοῦσι] expl.

f. 24^v man. ant. El. p. 169,12 τὸ μὲν γὰρ ἴδιον μᾶλλον. καίτοι τὸ ἄνθρωπος οὐκ ἴδιον σωκράτους ἀλλ' εἶδος. ἀλλ' ἃ φαμεν ὅτι οὐ τὸ κυρίως ἴδιον ἐνταῦθα λέγει, ἀλλ' ὥστε τὸ ἦττον (13) || 14 μᾶλλον bis om. || φαμεν] ἐκάλεσεν || 15 ὁ —ζῶον om. || 17 τῶν γὰρ κατηγορουμένων τὰ μὲν εἰσι παρὰ φύσιν τὰ δὲ κατὰ φύσιν. καὶ παρὰ φύσιν μὲν ἐκεῖνα λέγομεν, ὅτε οὐσία συμβεβηχότος κατηγορεῖται κτλ.

f. 27^r man. ant. El. p. 175,34 καταγνοῦς ὁ ἀριστοτέλης || 35 ὡς τοῦ μὲν πάσῃ μὴ μόνῃ δὲ ὑπ. || p. 176,1 ὡς om. || ὑπάρχ. om. || 1. 2 ἐφ'—οὐσίας] μεταβαίνει ἐφ' ἕτερον τὸ ἀπὸ τῆς δειξέως ἴδιον· οἰκεῖαι γὰρ εἰσιν αἱ δειξεις ἐν τισι τῶν κατηγοριῶν, ὥστε κατὰ τὸ ποιὸν τὸ τοιόνδε καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τὸ τοσόνδε. οὕτως δὲ καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν τὸ τὸδε τι· φησὶ γὰρ ὅτι ἴδιον οὐσίας τρίτον || 3 δηλοῖ δὲ || 5 ὡς om. || 6. 7 καὶ ὁ ἄνδρ. —γενέσθαι] καὶ ἔμπανιν || 8. 9 πρὶν—καλεῖ] πρὸ τοῦ ἐπισκευασθῆναι || 10 συναμφοτέρον δὲ τουτέστι τὸ τὸδε τι τὸ μερικόν ὑποκειμένον ἦτοι τὴν ἄτομον οὐσίαν. τοῦτο δὲ μόνῃ καὶ οὐ πάσῃ ὑπάρχει τῇ οὐσίᾳ. μόνῃ, ἐπειδὴ τῇ ὅλῃ οὐχ ἁρμόζει κοινῇ ὑποκειμένῃ οὔση τὸ τὸδε τι. κτλ.

f. 27^r man. ant. El. p. 174,15 ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις. ἐπειδὴ τὸ τὸδε τι σημαίνει εἰ καὶ μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπῆρχεν καὶ ταύτῃ ἴδιον ἢν τῆς οὐσίας, οὐχ ὡς πράγματι δὲ τῇ οὐσίᾳ ὑπῆρχεν, ἀλλ' ὡς φωνῇ, οὐ πρότερον καταπαύει τὸν περὶ τῶν ἰδίων τῆς οὐσίας λόγον, πρὶν 2· τὸ ὡς πρᾶγματὸς ἴδιον εὔροι. καὶ ἐπὶ ὡς πρᾶγματὸς ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ δέχεσθαι ἐναντία· μόνῃ γὰρ τῇ οὐσίᾳ καὶ τοῦτο ὑπάρχει· τῇ δέχεσθαι ἐναντία ἔπεται τὸ μὴ ἔχειν ἐναντίον· οὐδὲν

γάρ δεχόμενον ἐναντία ἐναντίον ἔχει· τῷ δὲ μὴ ἔχειν ἐναντίον ἀκολουθεῖ τὸ μὴ δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον. διὰ τοῦτο πρότερον ταῦτα παραδίδωσι κτλ.

f. 28^v man. ant. El. p. 184, 23 ἀποροῦσι τινες εἰ μόνῃ ἢ οὐσίᾳ ἐπιδέχεται τὰ ἐναντία. πῶς ἡ γραμμὴ || 26 εἰ || ἡ || post μὲν add. γάρ || pr. ἡ om. || 27 ἡ δὲ (εἰ om.) || post φυσικῇ pergitur οὐκ αὐτὴ ἐστὶν ἡ δεχομένη ἀλλὰ τὸ σῶμα· ὕλην γὰρ κατὰ τὴν γραμμὴν ἐδέξατο. ἡ καὶ οὐδὲ ἡ γραμμὴ μεταβάλλει, ἡ δὲ ἄτομος οὐσία καθὼς ἄτομος. πάλιν ἐτέρα ἀπορία, ὅτι πῶς ἡ αὐτὴ πρᾶξις καὶ σπουδαία ἐστὶν ὡς πρὸς τὸν ἀκόλαστον καὶ φαύλη πρὸς τὸν σώφρονα· οὐ γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν ὅπερ ἡ ἀντιπαράστασις τοῦ ἀριστοτέλους κτλ.

f. 29^v man. post. El. p. 185, 14 τέτακται μετὰ τὴν οὐσίαν, ἐπειδὴ ἰδίῳις δύο αὐτῆς κοινωνεῖ τὸ ποσόν, τῷ (15) || 15 post καὶ add. τῷ || 16 τὸ ἤττον || κατ' ἄμφω τ.] καθ' ἃ καὶ || τῷ γὰρ—οὐσίᾳ (17) om. || 18. 19 εἰκότως—αἰτία] καὶ || 19 ἀν. ὕλη coll. || οὐσα καὶ ἀποιοι om. || 20 πρῶτον || εἰθ' om. || τρίτη—ἐπειδὴ (32) || καὶ ὅτι || 32 καὶ τὸ δεύτ. || 33 τὸ δὲ—δεύτ.] ὅπερ εἰσὶ || post ποσοῦ add. ὡς καὶ ἡ κοινὴ συνήθεια εἴωθε λέγειν (expl.)

f. 29^v man. post. El. p. 186, 15 ὥσπερ τὸ λογικὸν τοῦ ἀλόγου προτέτακται, οὕτω καὶ (16) || 16 προτέτ. om. || 17 post συνεχ. add. τῇ ἀξίᾳ || τὸ διωρ. om. || 18 τούτων γὰρ ἐκ. (τῶν ὄντων om.) || πολλά] expl.

f. 29^v man. post. El. p. 187, 1 συνεχὲς ἐστὶν οὐ τὰ μόρια (2) || 2. 4 τοῦτ'—ἀλλήλοισι] οἷον τῆς γραμμῆς τὰ μόρια πρὸς ἓνα κοινὸν ὅρον συνάπτει τὸ σημεῖον || 5 ἐπεὶ—αὐτὰ] εἰ γὰρ οὕτω λάβωμεν || 6 post διωρ. add. εἰ οὖν τὴν γραμμὴν διέλης εἰς τμήματα, τὰ μόρια αὐτῆς κατὰ τὸ σημεῖον συνάπτει ἀλλήλοισι (cf. v. 3) || καὶ φθαρτ.—συνεχοῦς (12) om. || 13 δὲ om. || τὰ γὰρ—ὅρον (14) om. || 15 τὰ μόρια (pr. l.) || 15. 16 ἔαν—δυν.] εἰ γὰρ οὕτως || 16 συνεχὲς] expl.

f. 29^v man. post. El. p. 188, 29 ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἀνάγκης διωρισμένος· εἰ γὰρ ἦν συνεχὲς, εἶδε || 30 post μονάδα add. τὴν ποτὲ μὲν μετὰ τοῦδε ποτὲ δὲ μετὰ τοῦδε λαμβανομένην || 31 ποιεῖ αὐτόν coll. || 32 δέκα καὶ οὗτος om. || 34 μεριστῷ || 34. 35 καὶ ἀφαιρ. οὐ || 35 ἀπλ. οὐσα post ποιεῖ (26) coll. || ἐν πλάτει || 36 προστιθ. post οὐσα (189, 1) coll. || p. 189, 1 καὶ ταῦτα—λόγος (3) || καὶ ὁ λόγος δὲ || 4 post σιωπῇ pergitur ἐν γὰρ τῷ φίλος (187, 28) || p. 187, 31 συλλαβῇ] expl.

f. 29^v man. post. El. p. 192, 10 διότι οὐ μόνον τοῦ δεκάτου δύνανται || 11 πεντεκαίδεκάτου || εἰκοστοῦ || πολλῶν] expl.

f. 29^v man. post. El. p. 191, 20 τοῦτ' ἐστὶ τὸν προφορικὸν τὸν ἐκφωνούμενον πρὸς ἀντιθ. τ. ἀλλ. σημ. τοῦ λόγου. λόγον δὲ φησιν ἐνταῦθα καὶ (192, 1) || p. 192, 3 βραχ. καὶ μ. coll. || συλλαβῇ] expl.

f. 30^r man. post. El. p. 190, 5 τὸ συνεχὲς διαιρεῖται εἰς πέντε. ὅτι δὲ ἕκαστον || 7 συνάπτει, tum add. τὸ σημεῖον, ἡ ἐπιφάνεια συνεχὲς, ὅτι ὁμοίως συνάπτει πρὸς ἓνα ὅρον || σῶμα] σημεῖον || 7. 8 τὰ μόρια αὐτοῦ post συνάπτει (sic) coll. || 10 ὃν om. || 11 τῷ om. || ἐν χρόνῳ || 12 τό τε νῦν καὶ τὸ σημ. || 17 ἵγουν om. || συνεχὲς] expl.

f. 35^v man. post. El. p. 212, 20 ὅταν δύο || 23 ἐξισοῦσθαι || 24 δὲ om. || 27 εὐροῖς ἀν || 30 δοῦλος δοῦλος δεσπ. coll. || 34 τότε—ἀπόδ. om. || p. 213, 1 τοῦ ἀνθρ. (alt. l.) || 2 τῷ δεσπότῃ συμβέβηκε τὸ ἀνθρώπῳ εἶναι (sed in ras. man. rec.) || 4 τινές—ἦτι (8) om. || 8 οὐ δὴ pr. || 8. 9 γένηται || 9 ὁ ἀνθρ. ἀναιρεῖ coll. || ἀναιρούμ. post ἀπόδ. coll. || 11 ὁ || 12 post ὅτι add. καὶ || 15 δηλωτικόν] expl.

f. 28^v man. ant. ad Arist. p. 4^a 10 ἐκ τῶν ἱαμβλίχου. ἀπορήσειεν ἂν τις πῶς οὐχὶ καὶ ἄλλοις πλείοσιν ὑπάρχει τοῦτο τὸ ἴδιον· καὶ γὰρ κίνησις ἢ μὲν ταχεία ἢ δὲ βραδεία, καὶ διάθεσις ἢ μὲν ἀγαθὴ ἢ δὲ κακὴ. ἡ πρῶτον μὲν τὰς καθόλου λαμβάνουσιν, ἀλλ' οὐχὶ τὰς ἐν τοῖς ἀτόμοις καὶ ἀτόμους· οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ ἐν τῷ ἀριθμῷ κίνησις ποτὲ μὲν βραδεία ποτὲ δὲ ταχεία. ἔπειτα οὐδὲ αὐτὰι δέχονται τὰ ἐναντία, ἀλλὰ τὰ δεδεγμένα καὶ αὐτάς. ἔτι ἀποροῦσι πῶς τὰ πρὸς τι δεκτικὰ τῶν ἐναντίων· ὁ γὰρ πατήρ ὑγιαίνει καὶ νοσεῖ. ἡ προσθετόν τῷ λόγῳ τοῦ ἰδίου τὸ μὴ κατὰ συμβεβηχός· ἡ γὰρ ἀνθρωπος καὶ ζῷον ὑγιαίνει καὶ νοσεῖ. προσθετόν καὶ τὸ τῇ οἰκείᾳ μεταβολῇ διὰ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη· ταῦτα γὰρ μεταβολῇ τῶν ἀτόμων συναλλοιοῦσθαι δοκεῖ. ἀποροῦσι πάλιν· ἡ νοητὴ οὐσία οὐ δέχεται τὰ ἐναντία· οὐδὲ γὰρ πάσης οὐσίας φήσομεν ἴδιον, ἀλλὰ τῆς μάλιστα λεγομένης, οὐ τῆς μάλιστα οὐσης. ζητοῦσι πάλιν εἰ τὰ

οὐράνια δεκτικά τῶν ἐναντίων, οἷον κυκλοφορίας καὶ εὐθυφορίας. ἀλλὰ ῥητέον ὡς οὐδὲ τὴν κυκλοφορίαν δέδεκται ἢ συνουσιῶται. ἀριστοτέλης δὲ ἔφη δεκτικὴν τῶν ἐναντίων τὴν οὐσίαν. καὶ περὶ πυρὸς ἀποροῦσιν· οὐδὲ γὰρ δεκτικὸν ψυχρότητος. καὶ περὶ χιόνος· οὐδὲ γὰρ δεκτικὸν θερμότητος. ἢ καὶ ἐπὶ τούτων τὸ αὐτὸ ῥητέον· οὐ γὰρ πῦρ ὃν ἦδη δέχεται θερμότητα οὐδὲ χιὼν ψυχρότητα. ἀλλ' οὐδὲ ποιότητες αὐταὶ εἰσιν ἀλλὰ διαφοραὶ οὐσιώδεις, εἰδοποιοὶ τῶν εἰδῶν τῆς οὐσίας. ὥστε οὐδὲ ἐναντία εἰσίν, ἀλλ' ὁμώνυμοι ταῖς ἐναντίαις. οὐχ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶν ἀληθὴς τῇ ψευδεῖ· ὡς γὰρ αὐτὸς ἔφη, ἅμα εἴρηται καὶ οὐκέτι ἐστίν· ἐν ῥῶγῃ γὰρ ἐστίν, ὥσπερ ὁ χρόνος. διὸ μὴδ' ἐκ θέσιν ἐχόντων μορίων συνέστηκεν. ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ ἡ δόξα· λόγος καὶ αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν τῆς ψυχῆς, καὶ λόγος ἐν διεξόδῳ θεωρούμενος ἄνευ φωνῆς.

PARISINUS 2051, quem in praefatione Ammonii in Categorias [p. X] B dixi Philoponi commentarium variis scholiis intermixtum exhibere, praeter Ammonii, Simplicii, Davidis¹⁾, auctoris cuiusdam Byzantini interpretationes etiam Eliae commentarii particulas continet. sed quia scholiastes misera libidine usus fontem saepe turbavit, expositionibus aut dilatatis aut coartatis, non ita multum eius opera adiuti sumus. specimina quae sequuntur ex iis, quae Guilelmus Schmittenner Mattiacus descripsit, ad scholiastae rationem illustrandam elegi.

MARCIANUS 217 [v. Philoponi in Cat. praef. p. XI] ex eodem exemplari derivatus esse videtur quo Parisinus 2051. sed in scholiis describendis librarii suo arbitrio usi alia respuisse videntur alia recepisse. quo factum est, ut in codice Parisino inveniantur scholia quae in Marciano desiderantur, et in Marciano occurrant, quae in Parisino frustra quaeras. diligentia scribendi in utroque librario fere eadem fuit. scholia Marciani debentur J. Tschiedelio tunc Romano.

Paris. 2051 f. 135^r El. p. 136, 20 ζητοῦσι δὲ ὅτι πῶς φιλοσύντομος :: 22 ἐν τι om. || τοῦτο :: 23 ὁ γὰρ] ὅτι ὁ :: 23. 24 καὶ εἰ εἴποις] ἢ εἰπεῖν :: 24 μόνος om. || post διάφ. add. εἰ γὰρ οὕτως εἶπε :: 25 εἶναι om. || 26 κατοῦνομα :: 27. 28 οὐδὲ—διάφορος om. || p. 139, 3 αὐτῶν φωνῆς :: ἀφαντος om. || 5 ἐκατέρου :: 6 ἡ ὑπογρ. :: ἐστι om. (expl.)

Paris. 2051 f. 135^v El. p. 139, 13 δύο γὰρ οὐσῶν ἀντιθ. || 13. 14 ἐτέρου :: 14 τοῦ κοινοῦ μν. οὐ τοῦ ἀντικ. (μὴ εὐθὺς om.) || 15 ante ἐτέρου add. τοῦ || 17 σκέλλους :: μνησθεὶς κελεύει || καὶ] κατὰ || 18 τῇ. εἰς ἔννοιαν (σε om.) || ἐτ. μν. coll. || 19 σε om. || ταῦτόν] expl.

Paris. 2051 f. 136^r Marc. 217 f. 18^v El. p. 141, 19 μετὰ τὰ ὁμώνυμα δὲ ἔρχεται καὶ ἐπὶ :: δέχεται :: 20 καὶ om. || δέκα om. || 21 ἀλλ'—δεύτερον ὅτι (24) om. || 24 τινῶν] δὲ :: 25 πολυων. συνων. καὶ ἑτερ. B: συν. ἐτ. πολ. C || 25. 26 ἐστι post δεῖξαι coll. || 26 ὅτι—καὶ om. || 27 τοῦτο :: οὕτως om. || 29 pr. κατὰ om. B || 29. 30 τὰ om. C || 29 post συνων. add. ὡς ζῶων καὶ ἀνθρωπος :: 29. 30 ἢ οὐδὲ—κοινωνοῦσι] ἢ πᾶν τούναντίον διαφέρειν καὶ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ (κατὰ add. C) τὸν ὅρισμόν :: 30 post ἐτερώων. add. ὡς ἀνθρωπος καὶ λίθος :: 31 μὲν om. || 32 πρᾶγμα] ὅρισμῳ :: γίνεται ὁμωνυμία (ὁμώνυμα C) ὡς αἴας καὶ αἴας :: 32. 33 ἢ τῇ—ὀνόματι] ἢ τὸ ἀνάπαλιν τῷ μὲν ὀρισμῷ κοινωνοῦσι τῷ δὲ ὀνόματι διαφέρουσι || 33 τὰ om. C || 33. 34 ἄορ, ἕψος coll. || 34 φάσανον om. || post σπάθη add. καὶ τὰ τοιαῦτα tuin pergitur ἀναίρουσι δὲ τινες τὰ συνώνυμα λέγοντες ὅτι (142, 1) || p. 142, 2 θεωροῦνται :: συν. τ. οἷα εἶδ. C || 3 τὰς om. || 4 εἰ γε :: δείκνυνται :: λέγομεν B || 5 τὸ γὰρ—λευκόν (7) :: ὑπὸ γὰρ τὰς ι' κατηγορίας ἀναγόνται τὰ συνώνυμα οὐχ ὅτι εἶδος εἰσι τῶν ι' κατηγοριῶν, ὥσπερ τὸ λευκόν :: 9 post ποιότητα pergitur μόνων γὰρ τῶν πρὸς τι εἶδος τὰ συνώνυμα, ταῖς δὲ λοιπαῖς θ' κατηγορίαις ὡς ὕλη κέχρηται, ὥσπερ τὸ εἶδος τοῦ σωκράτους θεωρούμενον ποτὲ μὲν ἐν κηρῷ κτλ.

¹⁾ huius auctoritas ex quarundam expositionum cum Urb. 35 consensu dispicitur.

Paris. 2051 f. 137^r El. p. 142,16 τρίτα εικότως τὰ παρώνυμα τάττει, ἐπειδὴ προηγεῖται || 18 καὶ ἐπὶ μὲν] ἐπὶ γὰρ τῶν || κοινοῦ ὀνόματος (γὰρ om.) || 20 post διαφ. add. ὀνόματος || 21 post διαφ. add. πράγματος (expl.)

Paris. 2051 f. 138^r Marc. 217 f. 20^r El. p. 145,34 καὶ ὁ ὀρισμὸς δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῶον || 34. 35 νοῦ—ὀρισμὸς om. || 35 ταῦτα πάντα coll. || τῷ om. || p. 146,1 πάντα om. || πολλὰ γὰρ (τοῦτο om.) || αὐτὸ om. || τὸ ἦ τὸ || 2 post συμπ. add. λέγει || ἀριθ.] ἄρθρον || 2. 3 alt. ἀρ. — ὁκτώ] καὶ σύνδεσμος καὶ ἀντωνυμία || 3 δὲ] μὲν || 5 ἀντὶ τοῦ εἶπεν οὗτος om. || 6 ὁμηρος μὲν (ὁ om.) || post λόγους add. δὲ || 6. 7 ἦ—εἶπε om. || 7 τοῦτο τῷ] τὸ || 9 ἀπαμ.] expl.

Paris. 2051 f. 141^r Marc. 217 f. 22^r El. p. 147,8 τὴν διαίρεσιν δὲ ποιούμενος δύο ἀντιθέσεις λαμβάνει, μίαν || 9 ante ἐκ μὲν add. καὶ || τὸ καθόλου || 10 τὴν οὐς. καὶ τὸ συμβ. B: τὸ οὐς. καὶ σ. C || καὶ τεσσ.—καθ. συμβ. (11) om. B || καὶ τεσσ.] τεσσ. οὖν C || 12 post καθ. οὐς. add. ὡς τιμωτέραν B: ante τὴν καθ. οὐς. C || alt. ὡς om. || 13 δὲ om. || 14. 15 ἐσχ.—οὐσίας om. || 16 μία ἐπιστήμη ἥτοι γνώσις B: μία ἡ ἐπιστ. ἥτοι γν. C || post γνώσις add. ὁ γὰρ εἰδὼς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐπίσταται καὶ ὁ τὸ λευκὸν εἰδὼς καὶ τὸ μέλαν οἶδε || 16. 17 δικαιολ.—καθ. εἶναι] τοῦ τε καθόλου συμβεβηκότος καὶ τῆς μερικῆς οὐσίας, τοῦ μὲν καθόλου συμβεβηκότος δεῖν λέγοντος προτάττειν (προτάττεσθαι C) τὸ μερικόν (τοῦ μερικῆς C), τῆς δὲ οὐσίας ὀφείλειν λεγούσης προταγῆναι τοῦ συμβεβηκότος || 17 καὶ τὴν ψῆφον om. || 18. 19 ἦ ὅτι τῷ—οὐδαί εἶναι post μερικόν (20) coll. C || 19 οὐδαί B || 20 ὅτι τῷ καθόλου τῶν ἀλ. προὔχον· κοινὰ γὰρ τὰ μερικὰ ἡμῶν καὶ τῶν ἀλόγων ζώων. ἄλλως τε καὶ εἰς τὰς μερικὰς γνώσεις προὔχει ἡμῶν τὰ ἄλογα ἔχοντά τινες αἰσθησεις ἀκριβεστεράς ἡμῶν· ἀετὸς μὲν γὰρ καὶ ἰέραξ τὰς ὄψεις, χὴν δὲ τὴν ἀκοήν, τὴν δὲ γεῦσιν ἡ γαλῆ καὶ τὴν ὄσφρησιν ὁ κύων. μόνῃ δὲ τῇ ἀφ᾽ ἡμῶν προὔχον τῶν ἀλόγων. διὸ καὶ ἡ φύσις ἀτριχον τὸ θῆναρ ἐδημιούργησεν, ἵνα μὴ ἐν ταῖς ἀντιλήψεσι (ἀλείψει B), λέγω δὴ (λ. δ.] καὶ B) τοῖς σφυγμοῖς ἐμποδίζηται (cf. El. p. 204,20), ἦ ἵνα (22) || 23 καταλήξῃ B || 24 παντ. γὰρ] διὰ || 25 μέσον ἤλασεν, ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ, ἀλλ' ἵνα δυναμωθῇ τὰ συμβεβηκότα ὑπὸ τῆς οὐσίας. οὕτω γὰρ || 26 ὑποσελήνων || 27 ὑποσέληνα || καὶ ἐν ὑποσελήνοις || πράγμ. om. || 28 pr. καὶ om. B || post ὕδωρ add. γὰρ || 29 πυρός τε || γῆς] expl.

Marc. 217 f. 45^r El. p. 177,14 καὶ ἄλλως τε ἀμφότερα ἀληθῆ· εἰ μὲν γὰρ λάβῃς τὸ ἐγκατατ. || 15 πᾶγμα—σχετ. (16) om. || 16 post ἀνθρ. add. τοῦτέστι τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς || 17 κατηγοροῦνται, tum pergitur ἐρωτώμενοι γὰρ τί ἐστὶν ἀνθρωπος, ζῶον ἀποκρινόμεθα. εἰ δὲ || 17. 18 καὶ σχ.] ὅπερ ἐστὶ τὸ καθόλου || 18 post κατγγ. pergitur τοῦτο εἰς τὸ (sic) ποιᾶν γὰρ τινα οὐσίαν σημαίνει. οὐχ ἀπλῶς φησι ποιότητα παρίστησιν ὁ ἀνθρωπος, ἀλλὰ δύο τινὰ τοῦλάχιστον κτλ.

E ESCURIALENSIS T—I—10 [Miller p. 107] chartaceus anno MDXLI scriptus f. 90^r—191^v titulo quem inscripsimus anteposito hunc librum praebeet. ex notis, quas Torstrik de codice fecit, colligitur eum propinquum esse codici Vaticano 1018.

p. 107,4 αὐτοῦ || 5 περιβάλλωμεν || 6 πυθαγορίω || 8 αὐτοῦ τὴν coll. || p. 255,35 ἀλ-
λότριον om. || 37 γυναῖκα] expl.

H HAMILTONIANUS (nunc Berolinensis) 537 (382) [Catal. p. 90] chartaceus saeculo XIV scriptus f. 119^r—216^v hoc commentarium exhibet. praecedunt Davidis prolegomena et in Isagogen expositiones, folia quae sequuntur (216^v—221) tabulis methodicis occupata sunt. codice tinea pereso quaedam vculae interierunt, quas non adnotavi nisi locis incertis. librarius admodum rudis fuit mendaque innumera admisit, sed ex exemplari bonae notae descripsit. in marginibus notae fere nullae inveniuntur. de reliquis vide p. XIII. descripsit codicem E. Richter.

K MARCIAINUS 599 [Zanetti p. 312] chartaceus saeculo XIV exaratus

f. 221^r—291^r hunc librum exhibet. quibusdam locis litteras initiales librarius rubricandas reliquit. multa radendo correxit, quaedam erasa supplere omisit (cf. p. 169,6). in marginibus notae non ita multae ap-pictae sunt, velut κείμενον, ἐρμηνεία, ζητεί ἐν ἄλλῃ βιβλίῳ, ζητητέον εἰ δεῖται διορθώσεως (cf. p. 235,25 not.). altera manus priore paulo posterior cor-rectiones paucas sed laude dignas atque ex alio quodam codice derivatas adiecit. tertiae manus uno loco (p. 224,35) invenitur vestigium. de auctoritate codicis vide p. XIII. contulit C. Kalbfleisch.

LAURENTIANUS 72,5 [vide p. XIV] praeter Ammonii et Philoponi L expositiones etiam ex Elia derivata scholia exhibet, quae omnia saeculo XIII manu posteriore adiecta sunt. ac scholiastes quamquam philosophi interpretationes artius contraxit, tamen in exscribendo satis diligenter scriptoris vestigia pressit, ut nonnullis locis haec scholia in emendando nobis subsidio fuerint. nunc eorum, quae J. Tschiedel in usum nostrum descripsit, discrepantias subiciam.

f. 23^r El. p. 149,4 τεσσάρων || γένηται—ψυχῇ (6) evan. || 10 ὃν || 15 ὁ om. || συμ-βέβηκός] expl.

f. 23^v El. p. 153,11 Ὅταν πρῶτον δευτέρου κατ. || 12 καὶ δεύτ. τρίτ. || 15 κατηγ.] expl.

f. 23^v El. p. 155,11 Μετὰ τὸν κακόν || 21 ἀντιδιαρούμενα δὲ ὡς τὸ λογικὸν καὶ δὲ εἰσι τὰ ἀντιδιαρούμενα (p. 156,10) || 12 τοῦ γὰρ—σώματος (p. 157,20) om. || p. 157,21 εἰσιν || 27 εἰσιν] expl.

f. 23^v El. p. 158,17 Διελών || 18 alt. οὐσίαν—alt. συμβ. (19) om. || 20 κατηγ.] expl.

f. 24^r El. p. 159,9 διὰ τί εἰσι εἴ κατηγοῦνται; καὶ φαμεν ὅτι τὸ ὃν ἢ ἐν ὑποκ. ἐστὶν ἢ οὐκ || 13. 14 καὶ—ἐστὶ μεριστόν om. || 15 ἄλλην || 16 ἐξ] expl.

f. 25^v El. p. 171,4 ἵνα μὴ || 5 γένει] expl.

f. 26^r El. p. 171,12 ἐνταῦθα τὰ ἴδια καταλέγει τῆς οὐσίας. καὶ δέον || 13 ἐπὶ om. || 15 alt. ὦν] ὃν || 16 καὶ om. || τῶν om. || αὐτὴν || 17 μὴ δυν. οὐν ὁ ἀρ. (διὰ τοῦτο om.) || 17. 18 εἰπεῖν post οὐσ. coll. || 18 ὁ et τὸ om. || 21 διὸ—δτι om. || τί δὲ δῆπ. ἴδιον || 22 λέγ.] φασὶ || πρὸς τοῦτο om. || 24 τὸ ἀνομοιοειδές || 24. 25 ἀλλ'—εἶναι] καὶ || 25 φύσει om. || 25. 26 τῷ—κατ.] δτι || 28 οὐσία καὶ μόνῃ ἢ οὐ πάσῃ καὶ μόνῃ· καὶ εἰ || post καλεῖ pergitur κοινόν δὲ πάσῃ οὐσία τὸ (172,6) || p. 172,7 οὐσία ὑπάρχει om. || 8 δειξέι] expl.

f. 28^r El. p. 182,26 ἴδιον τῆς οὐσίας || 28. 29 οὐδὲ—ὑγιαίνει om. || 29 μίαν καὶ τὴν αὐ-τὴν om. || 31 ἄλλως τε] ὁπότε || 32 τὸ περ. || 33 διαίρ.] expl.

f. 30^r El. p. 194,20 τρισὶ χαρακτηρισζοι τὸ θετὸν ἀριστ. || 21 τῷ] τὸ (bis) || 22 δεῖξ. — συνεγ. om. || 23 ἢ οὐν γρ. || ἅμα ὅλη coll. || 26 δέχ. || εἰπεῖν—δτι om. || τῆς γὰρ γρ. || 28 ἐπὶ τοῦ σώμ. || 29. 30 οὐδὲ] οὔτε || 30 ἐξ om. || δέχ. || ὁ γρ. γὰρ (ἴδου om.) || 32 καὶ οὐκ ἐστὶ om. || 33. 34 τοῦ ἀριθμοῦντος—γίνεται] ὁμοίως || 34. 35 ἀλλ' οὐδὲ] οὔτε οὐν || 35 οὐδὲν τούτων om. || δ—κάτω] (195,2) τὸ μὴ ὅλον ὑφεστώς. οὔτε θετικὸν ἐπίρρημα δέχεται ὡς μὴ ὅλον ὄν. τοῦ γὰρ μὴ ὄντος ὅλου πῶς τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω: (expl.)

f. 31^r El. p. 196,27 ἡ ἀντιπαράστασις τοιούτω λύεται τῷ πρώτῳ ἐπιχειρήματι, δτι τὸ μέγα || 30 λέγεται || πρὸς λ.] λευκοῦ || 31. 32 καὶ ἐπὶ—ἐπιχείρ. om. || 32. τὸ δὲ μέγα καὶ μικρόν οὐκ ἐναντία· δεῖ γὰρ τὰ ἐναντία κτλ.

f. 31^v El. p. 197,22 καὶ ἄλλο ἐπιχείρημα, δτι τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω || post. ἐναντ. add. αὐτὰ || 23. 24 ὡς εἰρ.—ἐπιχείρ.] καὶ ἄλλως || 25 τρίτ.] καὶ ἄλλως || εἰ τὸ—ἐναντίον (198,6) om. || p. 198,6 γὰρ καὶ om. || 7 ἀλλήλαις om. || καὶ τοὺς τόπ. om. || 8 πολ. ὄντας om. || 9 ὡς om. || τόπος || εἰ] ἢ || 10 τοῦτο πρ. om. || δὲ om. || 11 ἐστὶν om. || 12 συμμεταβ. || 13 ἢ τοῦν.—δειχθ. δτι (17) om. || 17 οὐδὲ] ἀλλ' οὐ || τῷ] τὸ || 18. 19 τῷ πυρὶ || 19 alt. τὸ πῦρ. γιν. om. || 21 εἰσι || ἀλλήλοις] expl.

f. 32^r El. **p. 200**,18 εἰ παντὶ ποσῶ ἴδιον τὸ ἴσον καὶ ἀνισον, πῶς λέγομεν (20) || 21 ἐστίν || γίν. om. || πρὸς δ] καὶ || 22 καὶ ἀνισ. || 24 ἀνισοι] expl.

f. 32^v El. **p. 206**,33 ὅτι τὰ πρὸς τι ἐτέρων (34) || 35 μέλανος || **p. 207**,2 pr. ἐναντίον] expl.

f. 32^v El. **p. 208**,9 οὐ δύναται ταῦτα πρὸς τι εἶναι, ἐπειδὴ ἐν αὐτοῖς μετέχον ἐστὶ καὶ μετεχόμενον· ὁ γὰρ ἐστὼς στάσεως μετέχει καὶ ὁ καθήμενος καθέδρας. δεῖ δὲ εἰ μέλλοιεν εἶναι πρὸς τι ἀντικείμενα αὐτὰ ἐκφωνεῖν. οὐ γὰρ εἰσι ταῦτα δι' ἑαυτῶν πρὸς τι ἀλλὰ (5) || 7 εἰσὶ om. || καλεῖται || ἢ ὅλα κεῖται καὶ καλεῖται ἀνάκλησις ἢ τὰ μὲν οὕτως τὰ δὲ οὕτως καὶ καλεῖται καθέδρα. (expl.)

f. 33^r El. **p. 209**,32 ἀνστρέφουσι γὰρ τὰ ἴδια· οἷον εἰ γελ. || 33 λέγ.] ἐστίν || **p. 210**,3 πρὸς ἀντ. οὐ coll. || 4 οὐδὲ || 6. 7 ἢ καὶ γελ. om. || 7 λεγ.] expl.

f. 33^r El. **p. 209**,10 δεῖ εἰδέναι || 12 τὰ ἐναντ. || alt. τὸ om. || 13. 14 εἰ δὲ μή, οὐκ ἐπιδέχονται || 15 τὸ ἐν. οὐδὲ om. || 16 πατήρ—υἱός om. || τὸ om. || 19 ἐπεὶ || θεωρεῖται || ἐπιδ. ταῦτα om. || 20 ἐναντίον || ἐπιστήμη om. || 21 ὡς om. || alt. θερμόν] expl.

f. 33^v El. **p. 210**,33 ταῦτα || 34 οὐ πᾶν δὲ] καὶ οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ πᾶν || 36 πλοῖα—κάνθαροι (211,4) om. || **p. 211**,6 καὶ πηδ. καὶ ζώου om. || 7 ἐστὶ || 9 ἢ ἴσας || 10 ἴσα om. || ἴσονται || 11 δεῖ post εἰπεῖν (12) coll. || 11. 12 ὄνομα. καὶ om. (ὀνοματοθήσαντα superscr.) || 16 alt. πτερωτόν] expl.

f. 34^r El. **p. 212**,25 δύο τινὰ παραδίδωσιν ἡμῖν· ὅτι ὅταν || 27 εὐροῖς || 29 δύο. τὸ δραπ. coll. || καὶ τὰ τοιαῦτα om. || 30 δοῦλος δεσπ. coll. || 31 τοῦ τὸ || 32 παρ. τὰ πολλὰ om. || ὁ τοιοῦτος ἐστὶ δεσπ. || 32. 33 τότε—ἀπόδ. om. || **p. 213**,1 εἶναι om. || 2 τὸ τῷ || 4 φασὶ τινες (δὲ om.) || 5 ἢ om. || 5. 6 ἐκ τοῦ δεσπ. τὸ ἄνθρ. καὶ ἐκ τοῦ δούλου || 6 οὐδὲν] οὐκ || 6. 7 ἄνθρ. γὰρ μὴ ὄντος || 7 τί—εἰπεῖν] καὶ φάμεν || 8 ὅτι—ἄνθρ. (10) || ὅτι οὐχ ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ἀναίρει τὸν δεσπότην, οὕτω καὶ ὁ δεσπότης τὸν ἄνθρωπον. ἀλλὰ νῦν συμβέβηκε τῷ δεσπότη τὸ ἄνθρωπος. τὰ γὰρ πρὸς τι σχέσις μόνη χαρακτηρίζει. εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν, τῇ σχέσει συμβεβηκέναι λέγεται, ὡς μὴ ὃν τῆς σχέσεως χαρακτηριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου δηλωτικόν. || 12 συμβαίνει] expl.

f. 35^r El. **p. 213**,30 ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἅμα τῇ φύσει ἐστίν, ἐπιστήμη δὲ || 33 pr. τοῦ] τὸ || ἐπὶ δὲ—χρόνου (214,1) om. || **p. 214**,3 τοῦ τὸν θαλῆν || 4 πρὸς—ἐπιστ. om. || 5 οὗτος || 6 ante εἰ add. ὅτι || 7 οὕτω || 8 διὰ τὸ] ἐπειδὴ || ἀληπτος ἦν ὁ τετραγωνισμὸς || 9 τὸ δὲ—ἐπιστητὸς ἐστίν (11) om. || 11 ἐπειδὴ || 12 παραδείγματος om. || γὰρ om. || 13 οὐκ ἀναίρ.] οὐχί (expl.)

f. 35^v El. **p. 215**,21 ἤδη μὲν || 22 εἰσιν || αὐτὰ ἅπερ ἐστίν om. || 24. 25 ὄρνιθος—πηδ.] καὶ τῶν λοιπῶν || 27 ἀλλὰ—πλάτωνος (30) om. || 30. 31 νῦν οὖν βούλ. διορθ. καὶ φησιν· οὐ μόνον, ὦ πλ. || 31 καὶ ζῶον om. || καὶ (ante πετρώον) om. || 33 τῶν om. || 34 δὲ οὐσία συμβ. || κατὰ φ.—δοκοῦσαν (36) om. || 36 καὶ τεχν.—λόγου (216,1) τεχν. οὖν καὶ τὴν τοῦ πλάτωνος ὑπογραφήν ἐκβάλλει καὶ τὴν αὐτοῦ ἀντείσταται || **p. 216**,1 καὶ λέγει—ἀληθές (6) om. || 6 τοιαύτη om. || 7 ἢ (ante ὅλη) om. || 8 δευτ. ὅλη || 9 μὲν οὖν || 12 ἢ γὰρ (αὕτη om.) || 12. 13 λαμβ.—προσδ.] ἢ ἀπροσδιορίστως ἐκφέρεται || ante τίς add. μὲν || χωρὶς προσδ.] ἄνευ δὲ διορ. || 18. 19 ἀπροσδ. τῶν πρὸς τι, οἷον ἢ πρώτη καὶ ὅλη (ἐστίν om.) || 19 ὁ γὰρ—κτῆμα (20) om. || 21 ἢ (his) om. || 22 οὐδὲ αὕτη—ἢ om. || 26 δυοῖν—κακῶς (29) ἀνάγκη οὖν, ὁ (sic) πλάτων, δέξασθαι σε τὴν οὐσίαν συμβεβηκός. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἄτοπον, κακῶς || 29 ὑπογραφή] expl.

f. 37^r El. **p. 224**,35 τετραχῶς ἢ ποιότης || 35. 36 παρων.—ἀκατον. om. || 37 ἀπὸ τῆς γρ.—ἱατρός om. || **p. 225**,2 ἢ ποιότης om. || 2 κακοῦ || 4 εἴρηται om. || 6 οὐδὲ—εἴρηται (11) om. || 11 τὸ δεῦτ.—ποιότ.] ὡς || 12 εἰ—ὄνομα. om. || πυκτ. γὰρ || 12. 13 καὶ γραμμ.—ἅπερ om. || 13 εὔρηται] expl.

f. 37^r El. **p. 226**,9 ὑπογράφας || 9. 10 τῆς ποιότ.] αὐτῆς (expl.)

f. 37^v El. **p. 228**,6 τίς ἐστίν δύναμις; ἐπιτηδεύτης προκύψασα, καχώρηκε δὲ καὶ διὰ ψυχῆς καὶ σώματος (14) || 16 καὶ ὁ—ἀτελεῖς (20) om. || 21 ποιεῖν || 22 καὶ τὸ] τὸ δὲ || ἀδ.—παθεῖν] τὸ ἐναντίον || 23 δὲ post συναμφ. coll. || 24 ποιῆσαι] expl.

f. 37^v El. **p. 229**,11 περὶ ὀνομάτων δύναμις καὶ ἀδυναμία. ὅρα πῶς οἰκείους οἰκεία

ἀποδίδωσιν· τῷ γὰρ ποιεῖν τὴν δύν. || 12 οἶον—ἀδυν. (16) om. 16 ἰστέον δὲ || 19 αἰ om. || 22 οὐδὲ—καθόλου (24) om. || 24 ὄνομα. δὲ ἔξεως καὶ διαθ. || 26 τὰ ἐξ om. || ἀεὶ om. || 29 alt. μὲν om. || 29.30 τὸν τὸ || 33 κῶλα] expl.

f. 38r El. p. 230,9 ἔστι δὲ διάκρισις τῶν παθητικῶν ποιότητων ἀπ' ἀλλήλων· διαφέρουσι γάρ, ὅτι || 12.13 ἀπορα—πῶς γάρ] ἀπορία πῶς || 13 post θερμ. add. λέγεται ἡ || 14 γλυκὺ τὸ δὲ θερμόν || 15 ἀπορον—προκειμ.] πῶς δε καὶ ποιότης || 18 λέγ.—ἔτι] λύσις || 19 αὐται om. || ἡ θερμ.—μέλιτος om. || 21 καὶ πλ.—τί ἐστίν (22) om. || 22 δὲ om. || λέγ. τὸ μ. ποτὲ μὲν coll. || 25 χωρὶς post ποιότ. coll. || 26 μέλι om. || ante ὡς add. τὴν || 28.29 ὅτι—λαμβ. om. || 29 δὲ—ταῦτα] διὰ τί τὰ χρώματα || 33 ἡ—γλυκέος] ὡς περ θερμαίνεται ὁ τοῦ θερμοῦ || 34 ἀντλ.] expl.

f. 39r El. p. 234,16 ὡς ἡ || γεγεννημένη || παθ. π. λέγ. coll. || 17 τοιοῦτον ὁμ. || 18 λέγεται] expl.

f. 39v El. p. 233,15 διττὸν τὸ τραχὺ || 16 τὸ λειόν om. || 17 post γάρ add. τινα || 18 τό τε—πρίον om. || 20 ἡ λειότης om. || 21 ἀνάγ.] expl.

f. 40v El. p. 235,23 τὰ ἐναντία τῇ || 25 ἄκρου] expl.

f. 43r El. p. 243,18 τὰ ἄμεσα ἡ οὐς. || 20 ἡ ὡς νόσ. καὶ ὕγ. ἀ ἐπουσιώδη, διότι γίν. || 21 χωρὶς—φθορᾶς om. || 22 τοῦ φαινοῦ om. || 23 μόνον] μὲν || τῶν ἐν. om. || πάντως om. || διὰ—ἐκείνου (24) om. || 24 ὕπ. μὲν || 25 μέλαν] expl.

f. 43v El. p. 244,11 δεῖ εἰδέναι ὅτι ἵνα || 11.12 εἰς συνδρ. χρ. coll. || 12 γὰρ μὴ coll. || 17 οὐδὲ—ὀρᾶ om. || 17.18 οὐ—ἐκείνω] ἐπειδὴ οὐ πέφυκεν ἐν τῷ χρ. ἐκ. ἔχειν ὁδόντας || 18 αὐτῇ—οὕτως (21) om. || 21 ἔστι δὲ στέρ. || 21.22 φύς. δεκτ. om. || 22 χρόνον] expl.

f. 44r El. p. 245,32 οὐ λέγεται || p. 246,1 πῆρ. σκελῶν] expl.

f. 44v El. p. 246,30 ἔχει ἡ διάκρ. || 32 καὶ om. || ἀμφ. ἀπ. δυν. coll. || p. 247,1 ζῶον om. || 4.5 καὶ τὸ—τυφλ. om. || 5 ἐν. ταῦτα om. || 6.7 ὅτι—δύν. om. || 7 δὲ om. || ἄμα om. || 9 πάντως om. || 13 ἔτυχεν] expl.

f. 46r El. p. 248,12 ἡ κατὰφασις καὶ ἀπόφασις διαίρει || 12.13 ἡ γὰρ—οὐ καθ. om. || 14 ἡ ἐξ. καὶ ἡ στ. || ὄντα om. || 15 ἐάν—ψευδός (17) τὸ γὰρ πατήρ οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευδὲς. καὶ ἐάν εἴπω ὅψις, οὔτε ἡγήθευσα οὔτε ἐψευσάμην || 17 ἐάν δὲ λέγοι τις || 18 καὶ λ. ὅτι] οἶον || υἱός] πατήρ || 18.19 alt. σωκρ.—ἔχει om. || 20 τῶν om. || alt. ἐπὶ om. || 24 λέγεται || καὶ τούτων οὐ πάντων || 25 ἡ ὅψιν—ἔχειν (26) om. || 27 τυφλ.] expl.

f. 47r El. p. 251,21 διαίρεται τὸ πρότερον || 25 τοῦτο κυρ. coll. || 27 μόνον] expl.

f. 48v El. p. 254,3 διαφέρουσιν ἀλλήλων. ἀλλ' ἡ μὲν κατὰ τόπον οὐδεμία τῶν ἄλλων. καὶ δηλοῦσι || 4 ὡς προεῖρ. om. || 9 ἐλάττονα] expl.

f. 49r El. p. 254,20 ἰστέον || 21 καὶ om. || 22 γῆ ἡ ἐν τῇ μ. coll. || τῷ τὸν || 23 τῷ] τὰ || 24 τῷ] τὸ || 25 ἡ φοβ. om. || 27 δέονται (pr. l.) || αὐτῆς—οὐράνια om. || 28 καὶ τὰ τοιαῦτα om. || 32 κατὰ—γίν. ὁμ. || διαστ.] expl.

f. 49v El. p. 254,36 ὅτι ἐναντία τῇ κινήσει || p. 255,1 ἀλλὰ—κίνησιν (3) om. || 4 καὶ τῇ—ἐναντ. om. || 5 ὁ ἀρ. om. || 6 τὰ ἐν.] τὸ ἐναντίον || 7 δὲ φθ. coll. || τοῦναντίον] expl.

MONACENSIS 399 [v. p. XVI] Eliae in Categorias commentarium M bis exhibet, f. 73r—146r et f. 278r—412r. haec eadem manu scripta sunt, sed ex diversis fontibus derivata. prius commentarium eodem quem inscripsimus titulo instructum ex Parisino 1937 vel eius nescio quo gemello videtur transcriptus esse, librario satis neglegenter rem agente, alterum commentarium titulo orbatum ex exemplari bonae notae fluxit, sed librarii oscitantia multa acceperat menda. specimina, quae olim paravi, ita distinguam, ut ubi lectiones differant, prius commentarium nota M^a, alterum nota M^b signetur.

p. 107,4 αὐτοῦ || 5 περιβάλλωμεν || 6 πυθαγορίω M^a || τὴν τοῦ πυθ. M^a || 7 μεταγόντι (sic) M^a || 8 αὐτοῦ τὴν φυλ. coll. M^a || 15 καὶ ἐπειδὴ om. M^b || p. 108,4 τοῦ om. M^a || 5 νόμω τέχνης] ὁμοτέχνης M^a || 8 τέλεια] τέλη M^a: τέλειαν (sic) M^b || 9 εἰ] ἡ M^b || 19 ante ἐπειδὴ

add. ὡς Mb || 23 γὰρ ἀνδρὸς in mrg. suppl. Mb || 27 πρόκειται Mb || 29 ἄλλους] ἀλλήλους Ma || 30 συμφων.] διαφωνοῦσι Ma || 31 αἵρεσιν om. Mb || 32 γὰρ om. Ma || 35 αἰρέσεως Mb || p. 109,1 ἐρετρίεις διὰ μενέδημον τὸν iter. Mb || 2 ἱλιακοί || 3 ἱλιαδός || 5 ὡς οἱ] οἶον || 7 παρμενίδιος || 10 ὁ om. Mb || 11 κατασκευάζειν Mb || ἐνόμιζε Ma || τοῦ om. Ma || 21 πᾶσαν ταῖς Mb ||

p. 255,33 παύεται δὲ αὐτὴ Ma

N AMBROSIANUS N 284 sup. chartaceus saeculo XIV(?) scriptus Aristotelis Categorias exhibet scholiis ornatas, quae quamvis discrepent, ex Elia videntur petita esse. specimen, quod subiciam, A. Gereke comparavit.

f. 20^r El. p. 185,6 ἐκ τῶν δαδὲ περὶ ποσοῦ. μετὰ τὴν οὐσίαν περὶ ποσοῦ λέγει. ἔξ δὲ ζητητέον. α' τὴν τάξιν, β' εἰ (8) || 8 τὸ ποσὸν] ἐστὶ ποσοῦ || 9 τούτων—7] om. || post ῥοπῆς add. γένος τὸ ποσόν || φησι om. || alt. καὶ om. || 10 pr. καὶ om. || ὁ ἀστρον. om. || 12 post συνεχοῦς pergitur . . . (?) ὅτι μετὰ τὴν οὐσίαν, ἔξ αἰτίας. α' ἡ οὐσία κοινωνεῖ δυσὶν ἰδίοις τῷ ποσῷ, τῷ μὴ ἔχειν ἐναντίον καὶ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. διὸ γειννᾶν εἰκὸς αὐτῷ πρὸ τῆς ποιότητος. β' ἡ ὕλη ἢ ἀνεύθεος πρῶτον ποσοῦται εἰτα ποιοῦται. γ' ἡ ὕλη τὸ ποῖον διέφυγεν ὅτι ἄποιος, οὐ μὴ ἄποσος· μία γὰρ τῷ ἀριθμῷ. τοῦτο δὲ ποσοῦ τὸ μῖα. δ' ἐν τῷ περὶ οὐσίας ἐμνήσθη μικροῦ καὶ μεγάλου, 2 ποσά, καὶ ἔδει τὸν περὶ τούτων λόγον πληρωθῆναι. εἰ δ' ἐρεῖς ὅτι ἐμνήσθη ἐκεῖ καὶ ποιότητος λέγων 'αἱ δευτέρα οὐσίαι ποῖον τι καὶ ποιότητες', ἀλλὰ τῆς οὐσιώδους οὐ τῆς κατηγορίαν ποιούσης συμβεβηκότος. ε' ἡ οὐσία τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐπιδέχεται, 2 τοῦ ποσοῦ· πρώτη γὰρ οὐσία καὶ δευτέρα. διὸ γειννᾶ τῷ ποσῷ. ζ' καὶ αὕτη ἡ τάξις τοῦ ποσοῦ ἐστίν, ἐπεὶ καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ ποῖων τὴν τάξιν. β' δοκεῖ μὴ γένος εἶναι τὸ ποσὸν συνεχοῦς καὶ διωρισμένου· τὰ γὰρ εἶδη οὐ δεῖται ἀλλήλων πρὸς ὑπαρξιν, ὡς τὸ ἀλογον οὐ τοῦ λογικοῦ, τὸ δὲ συνεχὲς ποσὸν δεῖται τοῦ διωρισμένου· τὸ γὰρ σῶμα τρεῖς ἔχει διαστάσεις, ὁ διωρισμένος ἐστὶν ἀριθμὸς. λύσεις· τριῶν (186,8) || p. 186,8 τρία] τρεῖς || 9 γὰρ ἄλλῃ τινὶ τρισὶν αὐταῖς εἶναι, οὐ καθὼ σῶμα. ἐτι εἰ τὰ τρία || 10 ἔδει] καὶ || συνιστ. τὸ om. || σῶμα εἴη || 10.11 μέλ. ξανθ. λευκ. || 11.12 ὅτι—ἐπιδέχ.] ἐν τοῖς εἶδεσιν οὐκ ἐστὶ τάξις || 12 ὁ om. || ἀριστ. δὲ || 13.14 πρὸς—ὅτι] λύσεις || 14 τοῦ om. || τάξιν ἐδέξ. coll., tum pergitur ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀξίαν, ὡς τὸ λογικὸν προηγείται ἀλόγου καὶ τὸ διωρισμένον τοῦ συνεχοῦς. τὸ διωρισμένον γὰρ ἐν (17) || 17 αὐτοῦ || 18 ἐστίν om. || post πολλά perg. γ' εἰ καὶ τῆς ῥοπῆς γένος τὸ ποσόν. πᾶθος τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ ἡ ῥοπῆ, οὐκ εἶδος ποσοῦ· πᾶν (23) || 23 κοῦφόν ἐστιν || post βαρὺ perg. ὡς ἡ θερμότης πᾶθος ἐν πυρὶ, καὶ ἡ ῥοπῆ ποιότης οὐσιώδης ἐν σώματι.

P PARISINUS 1900 [H. Omont II p. 161] chartaceus saeculo XIV exaratus f. 99—148 hunc librum exhibet ab A. Eltero collatum. et ipse in marginibus multis notis ornatus est et ex exemplari notis instructo fluxit, quae multae in contextum irrepserunt (cf. p. 109,6 111,2 114,32). librarius re neglegenter gesta alia ipse correxit aut supplevit, alia alteri manui duobis saeculis posteriori corrigenda aut supplenda reliquit. verba et itacismi maculis et compendiis deformata sunt. accentus ac signa distinctionis omni ratione carent. sub finem quinque foliorum marginibus abscisis codex detrimentum accepit, quo versuum exitus interiorunt. de fide eius vide p. XII.

P^a PARISINUS 1917, de quo in praefatione Ammonii in librum De interpr. dixi, f. 1—16 scholia exhibet ad Magentini in Categorias commentarium appicta maximamque partem ex Eliae libro derivata. ea quae sequuntur exempla occasione data a me descripta docebunt scholiastam diligenter rem egisse memoriamque scholiorum talem esse, ut ad emendanda verba locis paucis inde repetere potuerimus subsidia.

f. 6^v El. p. 184,33 πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι πῶς ἡ αὐτὴ || 34 primum καὶ om. || 35 τετ. ἀπ.] πάλιν ἀποροῦσι || 36 φησὶν om. || καὶ σκότος om. || p. 185,2 ἐστ] expl.

f. 7^v El. p. 185,25 ἀλλ' εἰ ἀπορήσει τις λέγων || 27 ἐλέγετο || 28 σοι om. || 31 πέμπτη] καὶ ἄλλη || 31.32 μετὰ τὴν οὖς. διαλ. περὶ τ. π. coll. || 32 post. οὐσα add. διαιρουμένη || ἐπιδέχτο || 33 ποσοῦ] expl.

f. 8^r El. p. 196,1 ἀνωτέρω || 2 καταμετρ. || 3 βρ. καὶ μακρᾷ coll. || τοῦτο || 4 παραδέδωκε || 6 ἰδίου τοῦ om. || παραδεδ.] expl.

f. 10^r El. p. 209,31 ἄλλο ἀντιστρέφειν || p. 210,2 ὁμοίως κτλ.

f. 10^v El. p. 212,8 ἀποροῦσι ὅτι οὐ || 9 ἐστὶ om. || 11 δεῖ || καὶ] ὡς || 13 ante πη-δαλιωτὸν add. καὶ || 14 λέγ. οὖν (καὶ om.) || λύσ. τρεῖς coll. || μίαν om. || 15 βούλεται τις κτλ.

PARISINUS 1937 [H. Omont II p. 167] chartaceus saeculo XIV ex-P^b aratus f. 33—65 Eliae commentarium continet eodem quem inscripsimus titulo ornatum. ex specimine, quod A. Eltero debetur, apparet codicem gemellum esse Parisino 1900 neque illi fide cedere.

p. 107,4 αὐτοῦ || 5 περιβάλλωμεν || 6 πυθαγορίω || 8 αὐτοῦ τὴν coll. || p. 108,19 ἐπεὶ || 21 αὐτῶν || 23 pr. καὶ om. || 29 ἄλλους ex ἀλλήλους corr. || 30 συμφωνοῦσι || 32 γάρ om. || 33 δέξοις λόγοις m² || 35 καὶ] ἡ || p. 109,1 μενέδιμον || 2 ὀλιαχοὶ || 3 ὀλι-ῖδος || 5 ὡς οἱ] οἶον || 6 παρμενίδιος || 20 ἀντιπεῖν || 21 πᾶσαν || 24 ἐφικτοί || p. 110,2 κατεληγῶσι || 7 post ψεύδη add. πάντως δὲ ψεύδη || 25.27 παντὸς ἀνθρώπου ||

p. 112,31 et 113,1 λύχοι || 112,33 τῶν om. || alt. τοῦ om. || p. 113,2 περιπάτων ||

MARCIANUS 201 [vide p. XVI] praeter Ammonii interpretationes Q duo genera scholiorum exhibet, quorum alterum ex Eliae libro derivatum est, alterum eandem commentarii formam prodit, quam in codice Urb. 35 deprehendimus atque a Davide repetendam esse coniecimus. Eliae scholiorum varietates infra subicientur, unde scholiastam satis libidinose rem egisse intelleges. tamen codicis fide factum est, ut nonnullis locis scholiorum subsidio commentarii forma sublevaretur. descripsit J. Tschiedel.

f. 24^v El. p. 251,7 περὶ προτέρου διαλ. || 8.9 πρῶτην καὶ δευτέραν || 10 δὲ om. || 11 ante alt. καὶ add. ἀλλὰ || 14 δεύτερον om. || 16 τινα om. || 17 παραλαμβανόμενος || διδάσκων || δὲ om. || 19 τοῦ ἐνός || 24 τὸν χρόνον || 25 τοῦτο κυρ. coll. || 27 λέγεται om. || 30 καὶ om. || 33 διαγράμματα || γραμμικαὶ] ὀργανικαὶ || p. 252,6 τοῦ om. || post ἀντιστρ. add. μὲν || 7 θατέρου || 8 τὸ εἶναι τὸν υἱὸν ὡς ἀνθρωπος || 9 τῷ πατρὶ om. || 13 γάρ om. || μεταπίπτον || 15.16 ὃ μ. θούλειον ἡμᾶρ εἶδες ἐκ τυραννικῶν δόμων. (expl.)

f. 25^r El. p. 252,27 καὶ περὶ τοῦ ἅμα || p. 253,1 τὰ τρία || 2 τῶν] τοῦ || 3 τὸν χρόνον || 5 τὸ (sic) εἶναι αἴτιον || 9.10 γάρ ἴσον καὶ evan. || 12 alt. τὸ om. || 14 προτ.] expl.

f. 25^v El. p. 253,28 ἡ κίνησις ἐστὶν ἐξάλλ. καὶ ἔκστασις || 29 pr. ἡ om. || 30 ποιῇ τὸ om. || 33 καὶ τοῦτο om. || 37 tert. ἡ] οὐκ || ἀλλοιῶσεως] expl.

f. 26^r El. p. 255,3 ἐναντίας κινήσεις λέγει || 6 ἐναντία (alt. l.) || 8.9 καὶ εἰ—κίνησις om. || 9 δύνασθαι om. || 11 καὶ ἀπορ. || 13 αὐτὴ αἰετὶ μελίζω || 15 λήγ. μέλ. coll. || ἡρεμ.—δυστ. (16) om. || 16 πρῶτη—μάχ. om. || 17 εἴπερ || 18 primum ἡ om. || 18 ἐνὶ ἀντ. coll. || 19 δύο λύσεις om. || 22.23 ὡς κατὰ φ. τῷ παρὰ φ. || 23 post φύσιν pergītur ἰστέον δὲ ὅτι οὐ τὸν πρότερον φυσικὴν τρόπον ὀρίζεται τὴν κίνησιν· τοῦτο (253,16) || p. 253,17 οὐ—οὐδὲ] ἐκεῖσε γὰρ καὶ τοὺς ὀρισμοὺς καὶ || 17.18 τὰ αἴτ. τ. κιν. λέγει coll. || 18 ἀλλὰ] ἐνταῦθα δὲ || τὸν τῇ δ. πρέπ. coll. || 19 καὶ ἀπαρ. || καὶ λέγει || 20 κιν.] αὐτῆς || 20.21 ἐν τ. κατ. αὐτ. ἐδ. coll. || 22 δεκτ. ἐστὶ coll. || 24 αὐταὶ || 26 post μεταβάλλειν pergītur περὶ τοῦ ἔχειν ἐνταῦθα διαλέγεται, οὐ τοῦ π. (255,24) || p. 255,25 ἐν] ἦν || 27 τῶν σ' κατ. τῶν συνθ. || 28 τῆς om. || 29 τῆς om. || περιεχούσης] expl.

Quattuor codices Vaticanos A. Mau Romanus perlustravit nobisque suppeditavit inde specimina. sunt autem hie:

- R VATICANUS 1018 [Brand. p. 52] chartaceus saeculo XV scriptus anteposito titulo ἐξηγήσεις σὺν θεῷ τῶν δέκα κατηγοριῶν ἀπὸ φωνῆς Δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου f. 36^v—68^v hoc commentarium exhibet.
- S VATICANUS 306 [Brand. p. 58] chartaceus saeculo XV exaratus anteposito titulo εἰς τὰς κατηγορίας ἐξηγήσεις Δαβὶδ τοῦ φιλοσόφου f. 129^r—237^v Eliae commentatium continet, subscriptione addita τέλος σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τῶν κατηγοριῶν.
- T VATICANUS 1023 [Brand. p. 56] membranaceus saeculo XIV scriptus inde a f. 110 hoc commentarium exhibet et prolegomenis orbatum et in fine mutilatum. nam titulo ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ χειμένου καὶ τῆς αὐτοῦ ἐξηγήσεως (p. 135,1) anteposito post lemma 'Ομῶνυμα λέγεται ὦν ὄνομα κτλ. incipit 'Επειδὴ σκοπὸς αἱ κατηγορίαι (p. 135,3) et desinit in lemmate μάλιστα δὲ ἡ ἐναντιότης τοῦ ποσοῦ δοκεῖ περὶ τὸν τόπον ὑπάρχειν (p. 197,6).
- V VATICANUS 2169 [Col. 8] chartaceus saeculo XV exaratus f. 1—48 Porphyrii in Aristotelis Categorias expositionem per interrogationem et responsionem exhibet, f. 49—163 Eliae commentarium eodem quem inscripsimus titulo ornatum. in fine addita sunt priore manu τέλος σὺν θεῷ τῆς ἐξηγήσεως τῶν κατηγοριῶν, altera manu καὶ τὸ παρὸν ἐτελειώθη βιβλίον προστάγματι καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐκφανεστάτου καὶ λογιωτάτου κόμητος 'Αλβέρτου πίου τοῦ καρπαίων ἄρχοντος, καὶ τὰ ἐξῆς. eadem manu totus codex recensensus et emendatus est.

Quamquam quattuor hi codices parvi sunt pretii, tamen V videtur aliquantum fide praestare. ex reliquis R et S socordia librariorum multas gravesque maculas acceperunt, T ab homine erudito correctionibus inquinatus genuinam formam multis locis perdidit.

p. 135,1 tit. om. RS: post χειμένου add. καὶ τῆς αὐτοῦ ἐξηγήσεως T || 2 lemma om. RSV || 7 τὸ τῶν V¹ || ἐν V || 10 ἐκ. μόνον λέγ. coll. R || 10 εἴπομεν ST || 12 οὖν om. RSTV || 13 δεῖξομεν S || 14 παραλαμβ. S¹ || 15 ante εἴκ. add. τὰ δὲ πεπερασμένα S || 16 τῶν ἀριθμῶν S || δὲ om. T || 19 τῶ τὸ RS || 19.20 τῷ ἀπ. τὸ πεπερ. coll. RSV || 20 ἀνακλιθῇ S || 23 ἐν om. RSTV || 24 alt. τὸ om. T || 27 ἔσται om. S || 28 λύσις R || p. 136,4 εἶναι post συν. coll. R || 7 καὶ εὐβουλος suppl. V² || 10 δὲ om. RSV || 11 δεικνύειν RSTV || 12 συνόνυμ. V || ὁδὸς R || 15 οὕτως V || 18 μὲν post αὐτὸ (19) coll. RSTV || δὲ om. STV || 20 εὐβούλου S || ἐν—πράξις om. T || 21 ὦν—κοινόν om. S || μόνον om. RV || 22 τὸ δμῶνυμον T || 23 τῆς ὑπογραφῆς RSTV || 26 σαφηνίσωμεν S || 29 ἰάμβλιχος S || 31.32 θεωρεῖται T || 32 ἡ om. S || p. 137,4 τὸ λέγεσθαι S: τὸ λέγεται TV || 5 νοήσομεν TV || 6 τὸ τῷ V¹ || 7 κακῶς] γὰρ καλῶς T || 8 ὡς περὶ] ὡσπερ RSTV || 10 τῶ τὸ RSTV || βλῆτηρι T || σκιδάφος T || 13 ἀνακόλ.] hucusque V collatus est || 18 οἱ om. T || 20 πολλὰ om. S || 22 post ὦν add. εἰπὼν ἀντὶ τοῦ ὄντων πραγμάτων RST || 24 λέγω RST || 26 μέρους om. T || 27 καλλοῖς R || p. 138,3 ἡ τὸ τὸ S: τὸ δὲ RT || 5 ἀσπίδας R || 7 τὸ om. T || 12 ὁ om. S || 13 τὸ (ante τοῦ) om. S || 13.14 προκαταλαβόντος T || 15.16 ὡς ἡ—μετέχεται iter. S || 17 post μετεχόμ. add. ὡς ἡ τοῦ χήρυκος φωνῇ T || 20 εἰρημ.] διηρημένον RST || 22 ἐν τι] ἀντὶ ST || 24 εἴπης S || 26 κατοῶνομα R || 28 πρ. ὁ om. S: post ὡς coll. T || ante λόγος add. καὶ RT || p. 139,1 ἐχούσης T || 2 τὸ om. S || ὑπὸ om. S || 4 σαλαμίνης S || 5 ὀλέος R || ἐκάτερα S || 8 τὴν om. R || 13 φησὶ S || οὐσῶν δύο coll. R || οὐσῶν om. S || 16 δετὶ] ὡς superscr. S || βουλόμενος om. S || 16 ἐντός] ἐν-

www.libtool.com.cn

νοϊαν RST || 17 τὸ ἄλλο R || 19 ἐν—πράξις om. T || 24 λέγεται T || 29 ποίων S || 31 τὸ αὐτὸ (ὄνομ. om.) S || 31. 32 ὀνομάζονται RST || 32 ἐννοϊαν post τοῦ ὀνομ. coll. T || 32. 33 τὸν (τὴν S) . . ὀνομαζόμενον RS: τοῦ . . ὀνομαζομένου T || p. 140, 5 δὲ—ἐννοϊαν om. T || 7 ὀνομάσει RST || 8 ὀνομάσει ST || γενέσθαι RST || 10 pr. τὰ om. RS || 14 εἰπωμεν T || 8τι om. T || 17 τοῦτο RST || ὁ om. RST || 18 εἴπη RS || οὗτος S || καλέσει RST || λαῶν ante καλ. coll. T || 19 pr. τὰ om. T || 21 βιβλ. ἢ σμιλ. coll. R || 22. 23 pr. ὁ γεγραμ.—ἀνθρώπου om. S || 23 οἶον τὰ—ἐν om. S || 27 πτώσιν] πόσιν S || 30 τῆς ἰούς om. RST || 30. 31 ἀργη-φόντης RST || 31 pr. δὲ] γάρ R || κύρ. ὄν. RT || 32ταν S || 34 τὸν δένδρον R || p. 141, 1 ὁποῖον T || 3 καινόν RST || alt. τὸ om. RST || 7 τὸ om. RST || ὁμώνυμος RS || 8 πόλιν] πάλιν R: πάλιν ST || 10 ἔχεις] ἔχης S || 15 δὲ om. T || ἐν—πράξις (16) om. T || 17 ante συνών. add. tit. περὶ συνωνύμων T || δὲ om. RS || τὸ om. R || ante λόγος add. κατὰ τοῦνομα T || 22 τοῦ] τὸ S || δειξομεν RS || 23 εἰσλ.—συνών. om. S || 24 συνώνυμα] hucus-que RST collati ||

p. 255, 12 ἡ om. R || 13 λέγει RS || ἡ om. R || 14. 15 μειοῦται—κινούμ. om. R || 15 εἰσι RS || 16 ἡρεμ(α)—μάχεται (17. 18) om. R || 18 καὶ om. S || ἐνὶ om. RSV || 22 ante ἐνὶ add. ἐν R || 24 in mrg. περὶ τοῦ ἔχειν R || 26 αὐτοῦ] ἀπὸ τοῦ R || 28 τῆς om. RSV || 30 μεγέθους S || 31 ἔχ. ποιότ. coll. R || 35 ἀλλότριον om. R || 37 παύεται R

BRANDISII prolegomena et scholia ex codice Vaticano 1018 (R) derivata b sunt; ad scholia emendanda etiam Vaticanus 1023 (T) videtur adhibitus esse, qui cum prolegomenis careat, cavendum est, ne Brandisii nota p. 22 in errorem ducamur.

www.libtool.com.cn

E L I A E
IN PORPHYRII ISAGOGEN
ET ARISTOTELIS CATEGORIAS
C O M M E N T A R I A

SIGLA

C = Coislinianus 387
P = Parisinus 1977
V = Vindobonensis phil. gr. 69
c = Crameri editio

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΥΝ ΘΕΩΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.

Crameri ed.
Anecd. Par. IV
p. 389

Πράξις α'.

Ἐπειδὴ πάντα τοῦ ἀγαθοῦ ἐφίεται καὶ κοινὸς πάντων ὄρμος ἐστὶ τὸ ἀγαθόν (ἀγαθὸν γὰρ εἴρηται διὰ τὸ ἄγαν θέειν ἐπ' αὐτὸ πάντα· τὸ δὲ 20 ἀγαθὸν ἐπίτασιν δηλοῖ, ὅθεν καὶ γραμματικῶν παιῖδες παραγγέλλουσι μὴ λέγειν ἀγαθώτερον καὶ ἀγαθώτατον διὰ τὸ μὴ ἐν μιᾷ λέξει δύο εἶναι ἐπιτατικώτερα, ἀλλὰ λέγειν μᾶλλον ἀγαθόν, δύο γὰρ λέξεις ἐνταυθα εἰσι, καὶ μάλιστα ἀγαθόν, ὅπερ ἐπιτατικώτερον καὶ τοῦ μᾶλλον ἐστι), τούτου χάριν τοῦ εἶναι μὲν καταφρονοῦμεν πολλάκις, τοῦ δὲ ἀγαθοῦ οὐ καταφρονοῦμεν· 25 καὶ αὐτοὶ γὰρ οἱ τὰ κακὰ διαπραττόμενοι οὐχ ἢ κακὰ διαπράττονται, ἀλλ' ἢ ἀγαθὰ· ὁ γοῦν ἱατρός ἐλκοῖ τὸ σῶμα φλεβοτομῶν, οὐχ ἐλκῶσαι προθέμενος ἀλλ' ὑγιαῖσαι βουλόμενος, καὶ ὁ φονεὺς ἐγχειρεῖ τῷ φόνῳ οὐχ ὡς φόνου ὀρεγόμενος ἀλλὰ διὰ τὸ προσγινόμενον αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ κέρδος, ὅπερ 30 ἐκεῖνος ἀγαθὸν νομίζει· πάντα | οὖν τοῦ ἀγαθοῦ ἐφίεται, ἀλλ' ἢ τοῦ ὄντως 390 ἀγαθοῦ ἢ τοῦ νομιζομένου, οὐ πάντως δὲ ἀγαθοῦ.

Εἰ οὖν πάντα τοῦ ἀγαθοῦ ἐφίεται, ὃ δὲ δειχθῇ μᾶλλον ἀγαθόν, τούτου μᾶλλον ἐφίεται· ὥς γὰρ τὸ μᾶλλον θερμὸν μᾶλλον θερμαίνει καὶ τὸ μᾶλλον ψυχρὸν μᾶλλον ψύχει, οὕτω καὶ τοῦ μᾶλλον ἀγαθοῦ 5 μᾶλλον πάντα ἐφίεται. καὶ ἡμεῖς οὖν διάπυροι καὶ ἐκμανεῖς ἐρασταὶ φιλοσοφίας γινόμεθα, εἰ τὸ παραγινόμενον ἡμῖν ἐξ αὐτῆς ἀγαθὸν γινώμεν ὁποῖον 20 ἐστι· μέγα γὰρ τὸ ἀγαθὸν τῆς φιλοσοφίας καὶ τοιοῦτον ὁποῖον ἐδήλωσεν

1 In titulo post φιλοσοφίας add. Πορφυρίου P 2 πράξις α' om. P 3 πάντα τοῦ ἀγαθοῦ ἐφ.] cf. Plotin. Ennead. I, 8,2 p. 72 ὄρμος] ὄρος P ἐστι om. C¹ 4 εἴρηται] λέγεται P πάντας P (cf. v. 3. 14) 4. 5 τὸ δὲ ἀγαθόν—μᾶλλον ἐστι (8) fort. eicias 5 ἀγαθὸν] ἄγαν Cc 6 ἀγαθέστερον καὶ ἀγαθώτατον (sic) P μὴ om. P εἶναι] καὶ P 7 ἀλλὰ λέγειν] ἀλλέ- γειν C¹ 10 ἢ] ὡς c 11 ἢ] ὡς superscr. C²: om. C¹ 14 ὄντως Cc 15 οὐ πάντως] πάντως P: corrigas οὐκ ὄντως 17 γὰρ θερ τὸ (θερ del.) C 17. 18 θερμένει C (αι superscr. m.²) 18 τὸ (ante μᾶλλον ψυχρὸν) om. Cc 19 καὶ (ante ἡμεῖς) om. Brand. 20 γινόμεθα Cc εἰ τὸ παραγινόμενον] ἐμπαργινόμενον P γινώμεν—ἀγαθὸν (21) om. P 21 τοσοῦτον P

ὁ Πλάτων περὶ αὐτοῦ εἰπὼν ὅτι· τοιοῦτον ἀγαθὸν εἰς ἀνθρώπους οὐδὲ ἦλθεν 10
οὐδὲ ἦξει ποτὲ δωρηθῆναι ἐκ θεοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀγαθὸν τῆς φιλοσοφίας
γινώσκαι ὁδὸν δυνάτον τῆς φύσεως αὐτῆς ἀγνοουμένης, δεῖ τὴν φύσιν αὐτῆς
εἰπεῖν ὅποια τυγχάνει· τῆς γὰρ διαφόρου φύσεως διάφορον καὶ τὸ ἀγαθόν.
5 οὕτω γοῦν ἔππου ἀγαθὸν τὸ ἔτην εἶναι καὶ πορευτικὸν τοῖς ποσίν, ἀνθρώπου 15
δὲ ἀγαθὸν τὸ ἀναθρεῖν αἰ ὅπως· μόνος γὰρ τῶν ζώων ἀνθρώπος ἀνα-
μιμνήσκειται τῶν ἀλόγων μνήμην ἐχόντων μόνον, ὡς δηλοῖ ὁ κύων τοῦ
Ὀδυσσεύς ὁ Ἄργος φυλάξας τὴν μνήμην εἰς εἴκοσιν ἔτη. οὐ ταῦτόν δὲ
μνήμη καὶ ἀνάμνησις· μνήμη μὲν γὰρ ἐστὶ μονὴ νοῦ, ἀνάμνησις δὲ ἀπολο-
10 μένης μνήμης ἀνανέωσις. καὶ ἡμεῖς μὲν οὕτως. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος 20
βούλεται ἐν τοῖς εἰς Φαίδωνα ὑπομνήμασιν ἔχειν καὶ τὰ ἄλλα ἀνάμνησιν·
ὑπερβαίνει γὰρ, φησί, τὴν ἐκείνων ζωὴν τὸ ἀμετάπτωτον τῆς γνώσεως· τὸ
γὰρ διὰ παντὸς μεμνησθαι αὐτὰ καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθαι ὑπὲρ τὴν ἐκείνων
φύσιν ἐστὶ· τοῖς γὰρ ἀνθρώποις κρεῖττοσιν οὖσιν οὐχ ὑπάρχει τοῦτο. ἐπι- 25
15 λανθάνεται δὲ καὶ τὰ ἄλλα· δεινοῖς γὰρ ποτε περιπεσόντα αὐθις τοῖς
αὐτοῖς περιπίπτει καὶ τὰ πρότερον σαίνοντα μετὰ χρόνον ὑλακτεῖ καὶ ἀγρι-
αίνει πρὸς τοὺς ποτε συνήθεις. ὅθεν ὁ γλῶσσος ἐπιλανθάνεται καὶ ἀναμι-
μνήσκειται. ὅτι δὲ ἔχει ἀνάμνησιν, ὁ γλῶσσος κἀντεῦθεν ἐκ τοῦ μὴ ὁμοίως εἰς
συνήθειαν ἄγεσθαι τῷ προοραθέντι καὶ τῷ πάντῃ ξένῳ· θάττον γὰρ ἐν 30
20 συνηθείᾳ γίνεται τοῦ προοραθέντος, ὡς φυλάξας ὁ γλῶσσος ὅτι τύπον τινὰ καὶ
δι' αὐτοῦ λαβὼν ἀφορμὴν ἀναμνήσεως. πλὴν εἰ καὶ ἐπὶ ἀμφοτέρων ἐστὶν
ἀνάμνησις, ἀλλ' οὖν διαφορὰ τίς ἐστίν· ἐπὶ μὲν γὰρ ἀνθρώπου σὺν τῇ ἀνα-
μνήσει ἐστὶ καὶ τὸ συναισθάνεσθαι αὐτοῦς τῆς ἀναμνήσεως, ἐπὶ δὲ τῶν 35
ἀλόγων οὐκ ἐστὶ τοῦτο· οὐδὲ γὰρ συναισθάνεται ἐκεῖνα | ὅτι ἀνεμνήσθη· 391
25 ὥσπερ γὰρ ἡ ὄψις ὁρᾷ μὲν, οὐκ οἶδεν δὲ ὅτι ὁρᾷ, οὕτως καὶ ἐπ' ἐκείνων ἐστίν.
Ἐδείξεν οὖν ὁ λόγος ὅτι τῆς διαφόρου φύσεως καὶ τὸ ἀγαθὸν δια-
φορον. διὰ τοῦτο οὖν χρὴ καὶ τῆς φιλοσοφίας τὴν φύσιν εἰδέναι. ἀλλ'
ἐπειδὴ ταύτην χωρὶς ὁρισμοῦ γινώσκειν ἀδύνατον (οἱ γὰρ ὁρίσμοι ἀνατομαῖ 5
καὶ ἀναπτύξεις εἰσὶ τῶν φύσεων), δεῖ ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ ἄρξασθαι· εἰς τοιαύτην
30 γὰρ ἀνάγκην κατήντησεν ὁ λόγος. τοῦ δὲ ὁρισμοῦ πρόσημα τὸ τί ἐστίν·
ἐκ τούτου οὖν δεῖ ἄρξασθαι, ὡς ἔδειξεν ὁ λόγος. τίς δὲ ὁ ὁρισμὸς τῆς
φιλοσοφίας, ἐν ἑτέρᾳ θεωρίᾳ εὐμενεῖα τοῦ κρεῖττοντος παραστήσομεν. 10

1 ὁ Πλάτων] Tim. p. 47 B ὅτι] τὸ C 1. 2 οὔτε — οὔτε P Plat. (cf. p. 5,6)
2 δωρηθῆναι C 5 ἀγαθὸν] ἀγαθὸς C ἔτην] ἀέτην P: ἀέτην Brand. 6 δώ-
παμεν Brand. post ὅπως addas ex Paris. 1973 καὶ ἀναμνήσκεισθαι 7 ὁ κύων
τοῦ Ὀδ.] cf. Hom. p. 291 9. 10 ἀπολλομένης C: ἀπολλυμένης P 10 Πρόκλος]
cf. Zelleri Ph. Gr. V³ p. 780 17 ὅθεν] δ P: ὅ Brand. ὅτι ἐπιλανθάνεται — ὁ γλῶσσος
(18) om. c 18 ὅτι δὲ] ὅτι P; ante ὅτι defectum statuit Finckh (*Olympiodori scholia*
in *Plat. Phaed.* p. XV); fort. ὅτι — ἀναμνήσεως (21) eicias κατεῦθεν C (corr. m.²)
εἰς om. C (superscr. m.²) 20 corrigas φυλάξαντα (cf. v. 15. 16); nisi malis v. 18 ἀνα-
μνησιν (κύων) 21 λαβεῖν C; an λαβόντα? 22 τις] τι C σὺν] πᾶν C
23. 24 συνεσθάνεσθαι et συνεσθάνεται C (ai superscr. m.²) 23 scribas αὐτῆς
24 οὐκ ἐστὶ] οὐκέτι Brand. 25 ἐστίν om. c 28 ἐπεὶ c οὐ δυνάτον P
29 ἐκ] ἀπὸ P 31 alt. ὁ om. C 31. 32 τῆς φιλοσοφίας om. Brand.

Πρᾶξις β'.

Καὶ κατὰ δευτέραν δὲ αἰτίαν ὀφείλομεν ἀπὸ τοῦ τί ἐστὶν ἄρξασθαι, τοῦτ' ἐστὶ τοῦ ὀρισμοῦ, παρέντες τὸ εἰ ἐστὶν· ἔδει μὲν γὰρ ἡμᾶς ἀρχομένους τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ τοῦ εἰ ἐστὶν ἄρξασθαι, ἐπομένους νόμῳ διαλεκτικῷ 15 τῷ λέγοντι δεῖν ἐπὶ πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης τέσσαρα προβλήματα ζητεῖν, εἰ ἐστὶ, τί ἐστὶν, ὁποῖόν τί ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστὶ. καὶ εἰκότως καὶ τὸ μὲν εἰ ἐστὶ ζήτημα, ἐπειδὴ πολλὰ μὲν ὀνομάζονται, οὐχ ὑφαστήκασιν δέ, οἷον τραγέλαφος, σκινδαφὸς καὶ τὰ τοιαῦτα. ἕτερα δὲ ὀνομάζονται μὲν, 20 ἀμφιβαλλομένην δὲ ἔχουσι τὴν ὑπαρξίν, οἷον ἡ ἀναστρος σφαῖρα καὶ οἱ ἀντίποδες. ἐπὶ τούτων πάντων ζητοῦμεν τὸ εἰ ἐστὶ. τὸ δὲ τί ἐστὶ ζητοῦμεν ἐπὶ τῶν ὑπαρξίν ἐχόντων, θελόντων δὲ ἡμῶν γινῶναι τί εἰσιν, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀναιροῦντες αὐτὴν ἄκοντες δεδωκάσιν τὸ εἶναι αὐτὴν (ἀποδείξαι γὰρ βουλόμενοι ὅτι οὐκ ἐστὶν εἰσάγουσιν 25 αὐτήν· ἡ γὰρ ἀπόδειξις μέρος φιλοσοφίας), τούτου χάριν ἀφέντες τὸ εἰ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ τί ἐστὶ τὴν ἀρχὴν ποιησώμεθα, χάριν ἐκείνοις τοῖς ἀναιρεῖν αὐτὴν ἐσπουδακόσιν ὁμολογοῦντες, ὅτι τοῦτο ἐπιτηδεύσαντες μᾶλλον ἡμῖν καταόηλον αὐτὴν πεποιθήκασιν διὰ τῶν ἀποδείξεων, ἣ καὶ ὥς φησιν Ἀριστο- 30 τέλης ἐν τῷ Προτρεπτικῷ ἐπιγεγραμμένῳ, ἐν ᾧ προτρέπει τοὺς νέους πρὸς φιλοσοφίαν· φησὶ γὰρ οὕτως· «εἰ μὲν φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον, καὶ εἰ μὴ φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον· πάντως ἄρα φιλοσοφητέον»· εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ, πάντως ὀφείλομεν φιλοσοφεῖν οὕτως αὐτῆς, | εἰ δὲ μὴ ἐστὶ, καὶ οὕτως 392 ὀφείλομεν ζητεῖν πῶς οὐκ ἐστὶν ἡ φιλοσοφία· ζητοῦντες δὲ φιλοσοφοῦμεν, ἐπειδὴ τὸ ζητεῖν αἰτία τῆς φιλοσοφίας ἐστί.

Καὶ κατὰ τρίτην δὲ αἰτίαν δεῖ ἀπὸ τοῦ τί ἐστὶν ἄρξασθαι· εἰ γὰρ αἱ 25 προελθούσαι ἐκ τῆς φιλοσοφίας ῥητορικὴ καὶ γραμματικὴ καὶ ἱατρικὴ εὐθέως ἐρίζονται ἑαυτάς καὶ ὑπογράφουσι, πολλῶ μᾶλλον ἡ φιλοσοφία τοῦτο πράξει εὐρέτι· οὕσα τούτων καὶ τοῖς ἑαυτῆς χρήσεται εἰς ἑαυτήν· ταύτης γὰρ εὖρημα ἡ ὀριστικὴ καὶ ἡ διαιρετικὴ.

Δέδοικται γοῦν διὰ τριῶν αἰτιῶν ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ὀρισμοῦ 30 ἄρξασθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ὀρισμὸν τῆς φιλοσοφίας γινῶναι οὐ δυνατόν τοῦ 10 ἀπλῶς ὀρισμοῦ ἀγνωστομένου, ὥσπερ οὐδὲ γράφειν καλῶς δυνατόν τὸν αὐτὸ τοῦτο ἀπλῶς γράφειν μὴ ἐπιστάμενον οὐδὲ ἀττικίζειν ἄνευ τοῦ ἀπλῶς

1 πρᾶξις α' P 4 νόμῳ διαλ.] cf. Arist. Anal. post B 1 p. 89b24 6 καὶ εἰκότως—
καὶ ἵππος (12) om. P (recte, sumpta esse videntur ex Davidis comm.) 7 ζήτημα] an
ζητοῦμεν? 12 αὐτήν] τὴν φιλοσοφίαν Brand. 12. 13 ἄκοντες—αὐτήν om. P 13 γὰρ
om. P 14 δ Cc 14 ἡ P, conl. Cramer: εἰ Cc 15 ποιησώμεθα P 17. 18 Ἀρ.
ἐν τῷ Προτρ.] Aristotelis fr. 51 (p. 57 Röse); Diels Arch. f. Gesch. d. Phil. I 487 19 post
φιλοσοφητέον (prius) ras. XIV litt. C 19. 20 εἰ μὲν φιλοσοφητέον καὶ εἰ μὴ φιλ. φιλ.
(φιλοσοφητέον om.) P 20 φιλοσοφίαν (extremum) P post ἄρα φιλοσ. add. τοῦτ'
ἐστὶν P 22 ἡ om. P 24 κατὰ τρεῖς δὲ αἰτίας Brand. 25 an φιλοσοφίας
(τέχνη)? καὶ (ante γραμματικὴν) om. P 27 an τοῖς ἑαυτῆς (εὐρήμασι)?
29 οὖν P 32 au τοῦτο (τὸ)? prius ἀπλῶς (λῶς in ras. m.) C: om. P

διαλέγεσθαι, οὕτως οὐδὲ τὸν τινὰ ὅρισμὸν δυνατόν γινῶναι τοῦ ἀπλῶς ὀρι-
 σμοῦ ἀγνοουμένου. φέρε οὖν τρία τινὰ περὶ ὀρισμοῦ ζητήσωμεν· πρῶτον 15
 μὲν τί ἐστὶν ὀρισμός, δεύτερον πόθεν εἴρηται ὀρισμός, τρίτον πόθεν λαμ-
 βάνεται πᾶς ὀρισμός. καὶ ἀρκτέον ἀπὸ τοῦ πρώτου.

5 'Ὅρισμός τοίνυν ἐστὶ λόγος σύντομος τῆς ἐκάστου φύσεως δηλωτικός.
 'λόγος' δὲ εἴρηται διὰ τὸ ὄνομα, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ δηλοῖ φύσιν (ἐάν γάρ 20
 εἴπω ἄνθρωπον, τῶν λοιπῶν ζῴων χωρίζω), ἀλλὰ μία λέξις τὸ ὄνομα, ὁ
 δὲ ὀρισμὸς σωρεία καὶ συναγωγή ἐστὶ πλειόνων λέξεων. τὸ δὲ 'σύντομος'
 πρόκειται διὰ τὰ ἀποτάδην λεγόμενα ῥητορικά καὶ ἱατρικά ἤ καὶ διὰ τὸ
 10 ὄνομα· συντομωτάτη γὰρ ἡ διὰ τῶν ὀνομάτων δῆλωσις, σύντομος δὲ καὶ
 ἡ διὰ τῶν ὀρισμῶν. διὸ καὶ τὸν ὀρισμὸν τινὲς φασὶν ὄνομα ἐξηπλωμένον, 25
 τὸ δὲ ὄνομα ὀρισμὸν συνεσταλμένον. πρόκειται δὲ 'τῆς ἐκάστου φύσεως
 δηλωτικός' διὰ τὰς ὑπογραφάς· αἱ γὰρ ὑπογραφαὶ οὐ τὴν ἐκάστου φύσιν
 δηλοῦσιν ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον ἐκάστῳ, οἱ δὲ ὀρισμοὶ τὴν ἐκάστου φύσιν δη-
 15 λούσι. καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ οἱ ὀρισμοὶ ἐκ τῶν κατ' οὐσίαν λαμβάνονται 30
 (κατ' οὐσίαν δὲ ἐκεῖνα λέγω ὧν χωρὶς οὐ δύναται ὑποστῆναι τὸ ὀριζόμενον,
 οἷον ἄνθρωπος ἐστὶ ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· οὐδὲ
 γὰρ χωρὶς τοῦ ζῴου ἢ λογικοῦ ἢ θνητοῦ ἢ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικοῦ
 ὑφίσταται ποτε ὁ ἄνθρωπος ἢ ἐπινοεῖται, καὶ ἐνὸς δὲ τούτων ἀπόντος οὐχ
 20 ὑφίσταται), αἱ δὲ ὑπογραφαὶ ἐκ τῶν συμβεβηκότων λαμβάνονται, ἃ δύνανται 35
 χωρίζεσθαι χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· οἷον | Σωκράτης ἐστὶν Ἀθη- 393
 ναῖος φαλακρὸς προγαστρὶ σιμὸς μέλας· τούτων χωρὶς δύναται ὑπο-
 στῆναι ὁ Σωκράτης. εἰκότως οὖν τὸν ὀρισμὸν λέγομεν δηλωτικὸν τῆς
 φύσεως, ὡς τῶν ὑπογραφῶν οὐ τὴν φύσιν δηλοῦσιν ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον
 25 ἐκάστῳ· ὅθεν καὶ ὑπογραφὴ εἴρηται οἰκνεί ὑφειμένη γραφῇ οὕσα καὶ
 σκιαγραφία, ὡς τῶν ὀρισμῶν τῇ τελείᾳ γραφῇ ἀναλογούντων, λέγω δὲ τῇ
 διὰ τῶν χρωμάτων. ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι 'εἰ τοῦ ὀρισμοῦ ὀρισμὸν εἶπας,
 εἰπέ καὶ ἐκεῖνου ὀρισμὸν καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον'. πρὸς δ' φάμεν ὅτι ὁ τὸν
 καθόλου ὀρισμὸν ὀρισάμενος λόγος καὶ ἑαυτὸν συμπεριέλαβεν, ὡς εἴ τις 10
 30 ἄνθρωπος ὀρίσαιο τὸν καθόλου ἄνθρωπον· ὁ γὰρ τοιοῦτος καὶ ἑαυτὸν συμ-
 περιέλαβε· καὶ ὁ ὀριζόμενος γὰρ ζῷον λογικὸν καὶ ὁ καθόλου ἄνθρωπος.
 ἐν οἷς τὸ πρῶτον κεφάλαιον.

Πράξις γ'.

Δεύτερον ζητεῖσθαι πόθεν εἴρηται ὀρισμός. ὀρισμὸς τοίνυν εἴρηται 15
 35 ὡς ἐκ μεταφορᾶς τῶν ὀροθεσιῶν τῆς γῆς· πάλαι γὰρ τοῦ Νεῖλου ἀνιόντος

2 οὖν om. P 7 ἀν (ἄνθρωπος), ἄνθρωπον? χωρίζω scripsi: χωρίζων CPc 8 σω-
 ρία C¹ ἐστὶ om. P 10 τῶν ὀν.] τοῦ ὀνόματος Cc 11 διὰ (ante τῶν ὀρισμῶν) om. Cc
 12 συνεσταλμένον] —εσταλ in ras. C² πρόκειται C¹ δὲ] γὰρ Cc 17 δεκτικόν
 om. P 17. 18 οὐδὲ—δεκτικοῦ om. Cc (καὶ χωρὶς τούτων in mrg. add. C²) 19 ὁ
 om. C 20 λαμβάνονται, ἃ scripsi: λαμβανόμεναι CPc δύνανται Pc 25 οἷον Cc
 28 κατ' ἐκεῖνου Cc τούτου P ὁ om. P 34 ὁ ὀρισμός (prior loco) c
 35 μεταφορᾶς τῆς τῶν ὀρ. (τῆς γῆς om.) Brand.

καὶ συγγέοντος τὰς ἀρούρας μετὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ πόλεμοι ἐγίνοντο
καὶ φόνοι περὶ τὴν διανομὴν τῆς γῆς. ἐπενόησαν οὖν ὁροθέσια τινα πρὸς
δῆλωσιν τῶν τόπων, καὶ ἐπαύσαντο τοῦ πολεμεῖν. διὸ καὶ ἄκαινα μέτρον
κέκληται παρ' αὐτοῖς παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ φόνου· καίνω γὰρ τὸ φονεύω. 20
5 οὕτως οὖν καὶ οἱ ἐξηγηταὶ τῶν φύσεων ὁρίσμοί, τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀντι-
στροφῆς στοχαζόμενοι, οὐδὲ ἐλλείπειν θέλουσιν οὐδὲ πλεονάζειν· τότε γὰρ
μόνον ἀντιστρέφουσιν, ἀντὶ τοῦ ἰσόστροφοί εἰσι τῷ πράγματι· τὸ γὰρ ἀντὶ
ἐπὶ τοῦ ἴσου λαμβάνεται, ὥσπερ ἀντίθεος καὶ ἀντιάνειρα καὶ τὰ τοιαῦτα. 25
καὶ θαυμαστὸς ὁ τῆς κακίας τῶν ὁρισμῶν τρόπος· εἴ τε γὰρ ἐλλείψωσι τῇ
10 λέξει, τῷ πράγματι πλεονάζουσιν, εἴ τε πλεονάσωσι τῇ λέξει, τῷ πράγματι,
τῷ ὁριστῷ φημι, ἐλλείπουσιν· οἶον ὡς ἴνα εἴπω 'ὁ ἄνθρωπος ζῶν', ἰδοὺ
τῇ λέξει ἐνέλειπον, ἐπλεονάσα δὲ τῷ πράγματι συμπεριλαβὼν ἀγγέλους καὶ 30
ἄλλα ζῶα. εἰ δὲ πάλιν εἴπω 'ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ
καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν μηχανικόν', ἐπλεονάσα μὲν τῇ λέξει, τῷ δὲ πράγ-
15 ματι ἐνέλειπον, φημι τῷ ὁριστῷ, διότι οὐ πᾶς ἄνθρωπος μηχανικός· εἴ τι
μὲν γὰρ μηχανικόν, ἄνθρωπος, οὐκ εἴ τι δὲ ἄνθρωπος, μηχανικόν. τότε
οὖν ἀντιστρέφουσιν, ὅτε μήτε | ἐλλείπωσι μήτε πλεονάζουσιν. ἐν οἷς καὶ
τὸ δεύτερον κεφάλαιον. 394

Τρίτον κεφάλαιον, ἐν ᾧ ζητητέον πόθεν λαμβάνεται πᾶς ὁρισμός. καὶ
20 λέγομεν ὅτι ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἐκ τοῦ τέλους ἢ ἐκ τοῦ συναμφο- 5
τέρου. καὶ εἰκότως· πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ ἐπιστήμη καὶ ὑποκείμενον
ἔχει καὶ τέλος, ὑποκείμενον μὲν περὶ δὲ καταγίνεται, τέλος δὲ δὲ προ-
τίθεται ποιῆσαι. τῇ ἱατρικῇ ὑπόκεινται τὰ ἀνθρώπεια σώματα, τέλος
δὲ ἔχει τὴν ὑγίειαν, τῇ ῥητορικῇ ὑπόκεινται τὰ ἰδιωτικά καὶ πολιτικά πράγ-
25 ματα (ἰδιωτικά δὲ λέγω τοὺς ἐπιτροπικούς Δημοσθένους λόγους ἢ ὅταν 10
ἐνὶ τινι συνηγορῇ, πολιτικά δὲ τὰ δημόσια πάντα, ὅταν συμβουλευῇ τῇ πόλει
Φιλίππῳ πολεμῆσαι), τέλος δὲ ταύτης τὸ πείσαι, τῇ γραμματικῇ ὑπόκεινται
πᾶσαι αἱ Ἑλληνίδες φωναί, τέλος δὲ αὐτῆς μηδέποτε ἁμαρτεῖν περὶ αὐτάς
μήτε περὶ μίαν μήτε περὶ πολλὰς· ἢ μὲν γὰρ περὶ μίαν ἁμαρτάς βαρβα- 15
30 ρισμὸς εἴρηται ἢ δὲ περὶ πλείονας σολοικισμός· σολοικισμὸς δὲ εἴρηται ὡς
σώου λόγου αἰκισμός.

Εἰ οὖν πᾶσα τέχνη καὶ ὑποκείμενον ἔχει καὶ τέλος, εἰκότως οἱ ὁρι-
σμοὶ ἢ ἐξ ἐνὸς τῶν δύο ἢ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου λαμβάνονται. ἐκ τοῦ ὑπο-
κειμένου μὲν, ὡς ἴνα εἴπω 'ἱατρικὴ ἐστὶ τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα

5 an (οἱ) ὁρ. ? 6 οὔτε .. οὔτε Brand. τότε — πράγματι (7) om. P 9 an ἐλλείπωσι?
(cf. v. 15 p. 6,17) 10 λέξη (alt. l.) C¹ 11 et 13 ὁ om. Cc 12 ἐνέλειπον Cc ; an
ἐνέλειπον? (cf. v. 15) ἀγγέλους eicias 13 θνητὸν C 15 ἐνέλειπον C¹: ἐνέ-
λειπον C²c: ἐνέλειπον P εἴ τι] ἐστι Pc 16 εἴ τι] ἐστι c 17 ἐλλεί-
πουσι .. πλεονάζουσιν P 19 Τρίτον κεφάλαιον om. P 23 τῇ ἱατρικῇ — ὑγίειαν
om. Cc ; an (οἶον) τῇ ἱατρικῇ ? 24 ῥητορικῇ] ῥητορ — in ras. C² τὰ πολι-
τικά καὶ ἰδιωτικά colloc. P 26 συνηγορεῖ P συμβουλευῇ scripsi: συνε-
βούλευεν CPc 28 αἱ supra scr. C² ἁμαρτάνειν P 29 ἢ (ante μὲν)]
εἰ P ἁμαρτάς] ἁμαρτάνει P 30 ἢ δὲ — σολοικισμός in marg. C
σολοικισμός δὲ εἴρηται om. Cc

καταγινομένη', ἐκ τοῦ τέλους δὲ 'ύγείας περιποιητική', ἐκ δὲ τοῦ συναμ- 20
φοτέρου 'τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγινομένη ὑγείας περι-
ποιητική'. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ πασῶν τῶν ἄλλων τεχνῶν καὶ ἐπιστη-
μῶν μόνος ὁ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου τέλειος ὁρισμός, ἐπειδὴ τὰ ὑποκείμενα
5 αὐταῖς καὶ ἄλλαις ὑπόκεινται τέχναις, οἷον τὰ ἀνθρώπεια σώματα ὑπόκειν-
ται κουρεῖ, παιδοτρίβῃ. ἀλλὰ καὶ τὰ πολιτικά ὑπόκεινται καὶ ἄλλαις 25
ὁμοίως. καὶ τὰ τέλη οὐχ ὑπὸ μόνων τῶν εἰρημένων γίνονται, ἀλλὰ καὶ
ὑπὸ τύχης καὶ ὑπὸ ἄλλων τινῶν· τὴν γὰρ ὑγείαν οὐ μόνος ἰατρός ποιεῖ,
ἀλλὰ καὶ ἐκ τύχης γίνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῇ Περὶ αἰρέσεων. καὶ γραῦς
10 ἐπάδουσα ὑγείαν ποιεῖ καὶ περίεπτον ὁμοίως. καὶ ἡ πειθὴ οὐχ ὑπὸ μόνης 30
ῥητορικῆς γίνεται, ἀλλὰ καὶ χρυσὸς πείθει καὶ κάλλος πείθει καὶ ἔτερα
πολλά. ὁ γοῦν 'Υπερίδης ὁ ῥήτωρ συνηγορῶν Φρύνη τῇ πόρνη, αἰσθό-
μενος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιλόγοις ὅτι οὐκ ἔπεισε τοὺς δικαστάς, ἐπέτρεψε |
τῇ πόρνη διαρρηῆσαι τοὺς χιτῶνας, καὶ τότε διὰ τῆς τῶν μαζῶν θέας εἶλεν 395
15 αὐτούς.

Κριτέον οὖν τὰς ἔξεις οὐκ ἐκ τοῦ τέλους ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ τέλους
παρασκευῆς· ἴδιον γὰρ ἰατροῦ οὐ τὸ ὑγιάσαι ἀλλὰ τὸ μηδὲν παραλιπεῖν 5
τῶν εἰς ὑγείαν ἀγόντων, καὶ ῥήτορος τέλος οὐ τὸ πείσαι ἀλλὰ τὸ μηδὲν
παραλιπεῖν τῶν εἰς πειθὴ ἀγόντων. εἰκότως οὖν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων
20 τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν μόνος ὁ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου τέλειος ὁρισμός, ἐπὶ
δὲ τῆς φιλοσοφίας καὶ ὁ ἐκ θατέρου τέλειος, διότι τὸ ὑποκείμενον τῇ φιλο-
σοφίᾳ ἄλλη τέχνη ἢ ἐπιστήμη οὐχ ὑπόκειται. 10

Πρᾶξις δ'.

Μεμαθήκαμεν διὰ τῶν φιλασάντων ὅτι οἱ ὁρισμοὶ ἐκ τριῶν λαμβά-
25 νονται, ἐκ τοῦ ὑποκειμένου, ἐκ τοῦ τέλους, ἐκ τοῦ συναμφοτέρου· φέρε
οὖν μάθωμεν τί ὑπόκειται τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τί τὸ τέλος αὐτῆς καὶ πῶς 15
ἐκ τούτων ὁρίζεται. δεῖ εἰδέναι ὅτι πάντα τὰ ὄντα ὑπόκεινται τῇ φιλο-
σοφίᾳ, διὸ καὶ γινώσις τῶν ὄντων ἐστὶν ὡς μόνη πάντα γινώσκουσα· αἱ
μὲν γὰρ ἄλλαι τέχναι ἤγουν ἐπιστήμαι περὶ ἐν καταγινομέναι ἐν μὲν τι
30 γινώσκουσι, πολλὰ δὲ ἀγνοοῦσι, καὶ μᾶλλον ἀγνοιαί εἰσιν ἢ περ γινώσεις· ἡ
δὲ φιλοσοφία μᾶλλον γινώσις ὡς πάντα τὰ ὄντα ἐπαγγελλομένη εἰδέναι. 20
τέλος δὲ τῆς φιλοσοφίας τὸ διὰ τῆς γνώσεως πάντων τῶν ὄντων θεὸν ἐπὶ
γῆς δεῖξαι τὸν ἀνθρώπον καὶ τοιοῦτον οἷον τὸν Λυκοῦργον ἢ Πυθίαν
προσεῖπεν·

1 ὑγείας constanter P post περιποιητική add. δεῖ δὲ εἰδέναι (sed punctis del.) C
4 ἐπειδὴ scripsi: ἐπὶ δὲ Cc: ἐπὶ δὲ P 5 τέχναις—ὑπόκεινται om. P 6 καὶ
κουρεῖ καὶ παιδοτρίβῃ Mon. 399 (rectius) ἄλλοις P 7 μόνον P 8 ὑπὸ
(utrobique) om. P μόνον ὁ ἰατρός P 9 Περὶ αἰρ.] suum aliquem librum spectat
(cf. Diels *Doxogr.* p. 79) γραῦς] αὐς superscr. C² 12 'Υπερίδης c (cf. fr. LXII.
ed.² Blass) 13 ἐπιλόγοις] λόγοις Brand. 14 διαρρηῆσαι C¹ χιτῶνας C¹
17. 19 παραλιπεῖν (utrobique) P 20 an ὁρ. τελ. colloc.? 28 τῶν ὄντων ἐστὶν
om. Cc 29 τι ante prius ἐν coll. P 30 καὶ μᾶλλον—γινώσεις om. P ἢ περ
scripsi: εἴπερ Cc 32. 33 ἐπὶ γῆς] ἐπίγειον c (cf. p. 7, 24. 12, 14)

ἤλυθες, ὦ Λυκόεργε, ἐμὸν ποτὶ πτόνα νηόν·
 δίζω εἴ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ καὶ ἄνδρα. 25
 καὶ μὴ νομίσῃς, ἐπειδὴ εἶπε “δίζω,” ὅτι ἡγνόμεν [κατὰ τὰς Ἑλλήνων φημί
 ψευδοῖς δόξας] (ἢ γὰρ ἂν ἡ Πυθία ἑτέρας ἐδεῖτο Πυθίας), ἀλλ’ ἐπειδὴ
 5 φύσει ἀμφίβολον ἦν εἰ θεὸς ὁ Λυκοῦργος ἢ ἄνθρωπος. τὰ δὲ ἀμφιβαλλό-
 μενα ἄλλως οὐ γινώσκεται, εἰ μὴ μετὰ τοῦ ἀμφιβάλλειν· ὥσπερ γὰρ τὸ 30
 χλιαρὸν μέσον ὃν ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, ἐὰν εἴπωμεν αὐτὸ θερμόν, ψευδό-
 μεθα, ὁμοίως καὶ ψυχρόν· εἰ δὲ μετὰ ἀμφιβολίας εἴπωμεν ‘οὐκ οἶδα τί
 αὐτὸ καλέσω, θερμόν ἢ ψυχρόν’, ἔννοιαν παρέχουμεν τῷ ἀκούοντι, ὅτι
 10 μετέχει καὶ θερμότητος, μετέχει καὶ ψυχρότητος. ὁμοίως καὶ τὸ | φαιδὸν 396
 μέσον ὃν λευκοῦ καὶ μέλανος, ἐὰν εἴπωμεν αὐτὸ λευκόν, ψευδόμεθα, ὁμοίως
 καὶ μέλαν· εἰ δὲ μετὰ ἀμφιβολίας, δῆλον γίνεται τῷ ἀκούοντι, ὅτι μετέχει
 ἑκατέρου. οὕτως καὶ ἡ Πυθία εἰ εἶπεν αὐτὸν θεόν, ἐψεύδετο, ἄνθρωπον
 ὄντα, καὶ εἰ ἄνθρωπον εἶπεν αὐτόν, ὅποιοί εἰσιν οἱ πολλοὶ τῶν ἀγελῶν, 5
 15 ἐψεύδετο (οὐ γὰρ ἦν τοιοῦτος), ἀλλὰ ἔνθεον ἄνθρωπον αὐτόν εἶπεν. ὁμοίως
 καὶ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις εἰσάγει τὸν Σωκράτη ἐρωτῶντα Κρήτη καὶ
 Λάκωνα πολίτην περὶ Μίνως καὶ Λυκούργου, οὓς ᾔδει νομοθέτας, Μίνω
 μὲν Κρητῶν, Λυκούργον δὲ Λακωνίων· ‘θεὸς ὑμῖν, ὦ ξένοι, ἢ τις ἀνθρώ-
 πων τῆς αἰτίας τῶν νόμων γέγονεν αἴτιος;’ καὶ ἀπεκρίνατο ὁ Κρῆς ὡς 10
 20 τιμιώτερος· ‘θεός, ὦ ξένε, θεός·’ τιμιώτερος γὰρ ὁ Μίνως διὰ τὸν Δία·
 λέγουσι γὰρ αὐτόν ‘Ἑλλήνης ὑπὲρ ἑννέα ἔτη ἀνιέναι πρὸς τὸν Δία διορθώ-
 σεως τῶν νόμων χάριν, καὶ τοῦτο αἰνίττεται’ Ὀμηρος λέγων
 ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου δαριστής. 15
 τοιοῦτον οὖν ἡ φιλοσοφία θέλει δεῖξαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς.
 25 Ἐπεὶ οὖν ἔγνωμεν τί τὸ τέλος τῆς φιλοσοφίας καὶ τί τὸ ὑποκείμενον
 αὐτῇ, φέρε εἴπωμεν καὶ πῶς ἐκ τούτων ὀρίζεται. δεῖ εἰδέναι ὅτι ἕξ εἰσιν
 ὀρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ οὕτε πλείους οὕτε ἐλάττους, δύο ἐκ τοῦ ὑπο- 30
 κειμένου, δύο ἐκ τοῦ τέλους, εἰς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς καὶ εἰς ἐκ τῆς ἐτυμο-
 λογίας. ἡ δὲ τάξις αὐτῶν ἐστὶν αὕτη· ἔσχατος πάντων ὁ ἐκ τῆς ἐτυμο-
 30 λογίας, ὡς περὶ φωνὰς μόνας ἡσυχολημένος καὶ οὐδὲν τοῦ πράγματος λέγων
 τῆς φιλοσοφίας περὶ τὰ ὄντα ἐποτημένης. μετ’ αὐτόν ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς

1 ἤλθες P: ἦκει Herod. I, 65 ὦ λυκοῦργε P: ὦ λυκόεργε Herod.: ὦδε λυκοῦργε
 Brand. 2 δίζω ex δειζω corr. C εἴ] ἢ Herod. Dav. ἢ καὶ ἄνδρα]
 ἢ ἄνθρωπον Herod. David. 3 κατὰ τὰς Ἑλ. φ. ψευδ. δόξας inclusi (cf. p. 12,1)
 5 εἴ] ἢ P δὲ] γὰρ c 5. 6 ἀμφιβαλλόμενα P 6 ἀμφιβάλλειν CP
 7 εἴπωμεν P 9 καλέσω C ἔνοιαν C παρέχουμεν Cc 11 ὃν
 om. P εἴπωμεν P 13 ἐψεύδετε C 14 αὐτόν om. P ἀγελῶν
 ex ἀγελῶν corr. C 15 αὐτόν ἄνθρωπον colloc. Cc 16 ὁ Πλάτων ἐν τοῖς
 Νόμοις] I, 1 p. 624 A σωκράτην P 17 μίνως] μίνωνος P μίνω]
 μείνω P 18 θεός ἢ τις ἀνθρώπων ὑμῖν, ὦ ξένοι, εἰληφε τὴν αἰτίαν τῆς τῶν νόμων
 διαθέσεως Plat., unde pro τῆς αἰτίας scribas τῆς διαθέσεως 20 θεός, ὦ ξένε, θεός
 τιμιώτερος om. Cc μίνος P διὰ τῶν δία P 21 ἐνέα (sic) supra scr. C²
 22 αἰνίτται C Ὀμηρος] τ 179 23 ἐννέωρος C²: ἐννέωρος C¹P βασιλεῦ P
 δαριστής] ὁ ἀρίστους C: ὁ ἀρίστις P: δαριστὺς c 24 τῆς om. P 27 οἱ
 ὀριζμοὶ c

ὑπεροχῆς, ἐπειδὴ τὰ κοινὰ προηγούνται τῶν ἰδικῶν καὶ κοινοὶ μὲν πάσης 25
τέχνης καὶ ἐπιστήμης ὁρισμοὶ οἱ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐκ τοῦ τέλους
λαμβάνομενοι, ὁ δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁρισμὸς ἴδιος τῆς φιλοσοφίας· μόνη
γὰρ αὕτη ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁρισμὸν ἔσχε τῶν ἄλλων, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ
5 συναμφοτέρου ὀριζομένων. μετὰ δὲ τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς εἰσιν οἱ ἐκ τοῦ 30
τέλους, καὶ μετὰ (τοὺς ἐκ) τοῦ τέλους εἰσιν οἱ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου· αἰεὶ γὰρ
τὸ ὑποκείμενον προηγεῖται τοῦ τέλους. καὶ οὕτως μὲν ἀναλυτικῶς. συν-
θετικῶς δὲ πάλιν οὕτως· πρῶτος ὁ λέγων 'γνώσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστί',
δεύτερος ὁ λέγων 'γνώσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων', μετ' αὐτὸν
10 ὁ λέγων 'μελέτη θανάτου', τέταρτος ὁ λέγων 'ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ 35
δυνατὸν ἀνθρώπῳ', πέμπτος ὁ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁ λέγων 'τέχνη τεχνῶν 397
καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν', ἕκτος ὁ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ὁ λέγων 'φιλία σο-
φίας'. αὕτη μὲν ἡ τάξις.

'Εφ' οἷς εἵπωμεν τίνες εὗρον τοὺς ὁρισμοὺς τῆς φιλοσοφίας. δεῖ εἰδέναι 5
15 ὅτι τὸν ἐκ τῆς ἐτυμολογίας τὸν ἕκτον καὶ τοὺς δύο τοὺς ἐκ τοῦ ὑποκει-
μένου ὁ Πυθαγόρας εἶπε, τοὺς δύο τοὺς ἐκ τοῦ τέλους ὁ Πλάτων, τὸν μὲν
ἐν Θεαιτήτῳ τὸν λέγοντα 'ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ', τὸν
δὲ ἐν Φαῖδωνι τὸν λέγοντα 'μελέτη θανάτου', τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς 'Αριστο-
τέλης φησὶν ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά. 10

20 'Εφ' οἷς ἀποροῦσιν τινες ὅτι 'διὰ τί ἐξ ὁρισμοῦ τῆς φιλοσοφίας;' καὶ
λέγομεν τούτου αἰτίαν τοιαύτην· ὅτι ἡ φιλοσοφία οὕτε πρᾶγμα ἐστὶν ἀνώνυ-
μον, οἷα πολλὰ εἰσιν (ἡ γὰρ πρὸς μουσικὴν ἐπιτηδειότης ὄνομα οὐκ ἔχει·
οὐδὲ γὰρ λέγεται μουσικότης), ἀλλ' οὐδὲ φωνὴ ἄσματος· ἐπεὶ οὖν καὶ
ὀνομάζεται καὶ ὑφέστηκε, διότι μὲν ὀνομάζεται, ἔχει τὸν ἐκ τῆς ἐτυμολογίας, ἡ
25 δὲ ὑφέστηκε, τὸ εἶναι ἐν πρώτῃ ἔσχε ἐπιστήμη, καὶ ἡ μὲν ἐν πρώτῃ, τὸν ἐκ 16
τῆς ὑπεροχῆς ἔσχε (τὸ γὰρ πρῶτον ὑπεροχή), ἡ δὲ ἐπιστήμη, ἔσχε τοὺς δύο
τοὺς ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοὺς δύο τοὺς ἐκ τοῦ τέλους. ἐφ' οἷς ἀποροῦσιν ὅτι
'διὰ τί δύο ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ δύο ἐκ τοῦ τέλους;' καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο
ὅτι τὸ ὑποκείμενον διττόν, ἡ καθόλου ἡ μερικόν, οἷον τῷ τέκτονι ὑπόκειται καὶ 30
30 τόδε τὸ ξύλον, τὸ ἀκάνθινον φέρε εἰπεῖν ἡ δρύϊνον, καὶ πᾶν ξύλον. διὰ μὲν
οὖν τὸ καθόλου ἔσχε τὸν λέγοντα 'γνώσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστί', διὰ δὲ
τὸ μερικόν ἔσχε τὸν λέγοντα 'γνώσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων'.
ὁμοίως τὸ τέλος διττόν, προσεχὲς ἡ πόρρω, οἷον προσεχὲς τέλος τῷ ἱατρῷ 35
τῆνδε τὴν διάθεσιν ὑγιάσαι, τὴν πυρεκτικὴν φέρε εἰπεῖν, πόρρω δὲ πᾶσαν
35 διάθεσιν ὑγιάσαι. διὰ μὲν οὖν τὸ προσεχὲς ἔσχε τὸν λέγοντα 'μελέτη

2 ὑποκειμένοι c 4 εἴρηται] p. 6,3 5 ὀριζομένου P 6 τοὺς ἐκ τοῦ τέλους scripsi:
τοῦ τέλους Cc: τούτου P 7 τὸ ὑπο— in ras. C² 7. 8 συνθετικὸς C¹ (corr. m.²)
8 ἡ] ἡ CPc 9 τε om. Cc (cf. v. 32) μετ' αὐτὸν] τρίτος P 10 ὁμοίωσις] ὁμοίως P
11 πέμπτος] εἶτα P 12 καὶ ὁ ἕκτος ἐτυμολογίας ἔσχατος ὁ λέγων φιλοσοφία ἐστὶ φιλία
σοφίας P φιλία supra scr. C² 15 τὸν (prius) om. P 16 Πυθαγ.] cf. Diog. L. I, 12
17 ἐν Θεαιτήτῳ] p. 176 A. B 19 ἐν Φαῖδωνι] p. 64 A. 67 E 19 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά]
A 2 p. 982^a 4 sq. 22 ἡ γὰρ—μουσικότης in litura XXII fere litt. om. Cc ἡ scripsi:
εἰ P 24 τὸν] τὴν c 25 ἐν (post μὲν) om. c 26 ὑπεροχῆς (alt. l.) P 29 τέκτον P
30 φέρε P 31 οὖν om. P 33 ante (alt.) τέλος ras. II litt. C 35 προσεχὲς C

θανάτου', διὰ δὲ τὸ πόρρω ἔσχε τὸν λέγοντα 'ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ δυ-
νατὸν ἀνθρώπων'. προσεχέστερον γὰρ τὸ καθάραι τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, εἴτα 30
καθαρθεῖσαν ἐξομοιωῖσαι θεῶν· πρότερον γὰρ καθαίρει τις ἑαυτὸν καὶ εἴθ'
οὕτως ἐξομοιοῦται θεῶν· μὴ καθαρὸν γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι οὐχὶ θεμι-
5 τὸν κατὰ τὰς Πλάτωνος φωνάς.

Τινὲς δὲ προστιθέασιν καὶ ἄλλον ὅρισμὸν ἑβδομον· οἱ γὰρ | ἱατροί, 398
χάλκεα χρυσέων ἀμειψάμενοι, οὐκ ἔμπαλιν χρύσεια χαλκεῖων καθ' Ὀμηρον,
τοὺς ὁρισμοὺς ἤμειψαν καὶ τὴν ἱατρικὴν ὠρίσαντο φιλοσοφίαν σωματικῶν,
τὴν δὲ φιλοσοφίαν ἱατρικὴν ψυχῶν. ἀλλ', ὡς ἱατροί, διάλληλος ἡ τοιαύτη
10 δεῖξις τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς δεικνύουσα. διάλληλος δέ ἐστι δεῖξις, ὅτε δ
δύο τινῶν ἀμφιβαλλομένων πραγμάτων ἑκάτερον διὰ τοῦ λοιποῦ θελήσωμεν
πιστώσασθαι, οἷον ἀγνοῶν ποῦ μένει Θέων καὶ ποῦ μένει Δίω, εἰ ἐρωτήσω
'ποῦ μένει Θέων' καὶ εἴπῃς 'ὅπου Δίω', εἰ ἐπανερωτήσω 'καὶ ποῦ μένει
Δίω' καὶ εἴπῃς 'ὅπου Θέων'. ὁμοίως 'ἡ δεῖνα τέτοκεν, ἐπειδὴ γάλα ἔχει,
15 γάλα δὲ ἔχει, ἐπειδὴ τέτοκε'. φευκτέα δὲ ἡ διάλληλος δεῖξις παρὰ φιλο- 10
σόφους, ὡς τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν πρότερα ποιοῦσα καὶ ὕστερα, σαφέστερα
καὶ ἀσαφέστερα, αἷτια καὶ αἰτιατά· ὅτε μὲν γὰρ διὰ τοῦ Δίωνος δείκνυται
ποῦ μένει Θέων, ὁ Δίων σαφέστερός ἐστι, πρότερος, αἷτιος· ὅτε δὲ ἔμπαλιν
διὰ τοῦ Θέωνος γίνεται ἡ δεῖξις, ὁ Θέων σαφέστερός ἐστι καὶ πρότερος 15
20 καὶ αἷτιος. ἄλλως τε ἀδολεσχίαν εἰσάγει ὁ λόγος· εἰ γὰρ Θέων μένει ὅπου
Δίω, Δίω δὲ μένει ὅπου Θέων, Θέων ἄρα μένει ὅπου Θέων. καὶ εἰ ἡ
δεῖνα τέτοκεν ἐπειδὴ γάλα ἔχει, γάλα δὲ ἔχει ἐπειδὴ τέτοκε, τέτοκεν ἄρα
ἐπειδὴ τέτοκεν, ὅπερ ἐστὶν ἀδολεσχῆσαι. φευκτέον οὖν τὸ τοιοῦτον οὐ
μόνον ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν ἀρχῶν ὄντων ἀπο- 20
25 δεῖξεως. καὶ οὗτος δὲ ὁ ὁρισμὸς ἀνάγεται ὑπὸ τὸν ἐκ τοῦ τέλους τὸν λέ-
γοντα 'μελέτη θανάτου'· ὁ γὰρ θάνατος τῆς ἀκολάστου ζωῆς ἱατρεία ψυχῆς
ἐστίν.

Ἄλλον ὄγδοον ὁρισμὸν ἀναφέρουσι τῷ Πλάτῳ ἐιρημένον ἐν Φαίδῳ· 25
φησὶ γὰρ ἐκεῖ τὴν φιλοσοφίαν μεγίστην μουσικὴν, μουσικὴν δὲ οὐ χορδὰς
30 ἀρμόζουσιν (εὐτελεῖς γὰρ τοῦτο), ἀλλὰ τὰ μόρια τῆς ψυχῆς, λόγον, θυμόν,
ἐπιθυμίαν, ἵνα ὁ μὲν λόγος αἰεὶ ἄρχῃ, ὁ δὲ θυμὸς ἄρχῃται ὑπὸ τοῦ λόγου
καὶ ἄρχῃ τῆς ἐπιθυμίας, ἡ δὲ ἐπιθυμία ἄρχῃται· ὅταν γὰρ ταῦτα ἰδιοπρα-
γῶσι, σώζεται ἡ ἀρμονία τῆς ψυχῆς· εἰ δὲ τὰ χεῖρω τυραννήσει, ποιεῖ 30
ἀναρμοσίαν, ἐὰν ἡ ἐπιθυμία κρατήσῃ, ὡς ἐπὶ τῆς Φαίδρας δι' ἔρωτα

2 αὐτοῦ c an εἴτα (τὴν) ? 3 καθάρει (alt. l.) P καὶ om. P 4 οὐχί]
οὐ (sed post οὐ II litt. erasae) Cc 5 τὴν Πλάτωνος φωνήν P (cf. Phaedo. p. 67 B)
6 ἱατροί] οἱ αἱροί (sic) C 7 καθ' Ὀμηρον] cf. Z 235 9 διάλληλος—δεικνύουσα (10)
om. P 10 δι] ἦδε Brand. 12 καὶ ποῦ μένει Δίω, εἰ ἐρωτήσω ποῦ μένει
Θέων om. c 19 γένεται P 21 θέων (tertium)] δίω P εἰ om. P
25 ὁ ὁρισμὸς om. Cc post τέλους add. ὁρισμὸν Cc 26 ἱατρία C 28 τῷ
πλάτῳ P Φαίδῳ Dav.: Θεαιτήτῳ CPc (cf. Phaedo. p. 61 A) 30 ἐντελεῖς Cc
31. 32 ἄρχει P (utrobique) 32 δὲ om. P ἄρχεται P 33 an τυραννήσῃ?
34 ἀναρμοσίαν P an (οἶον) ἐάν ? ἐπὶ τῆς Φαίδρας] cf. Eur. Hippol. 772

ἀπαγέμενης, ἥ ἔταν ὁ θυμὸς κρατῇ τοῦ λόγου, ὡς ἐπὶ τῆς Μηδείας
φασκούσης

καὶ μανθάνω μὲν οἷα δρᾶν μέλλω κακὰ,

θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. |

5 ἀλλὰ καὶ οὗτος ὁ ὀρισμὸς ἀνάγεται ὑπὸ τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς· τὸ γὰρ 399
μέγιστον ὑπεροχὴ ἔστιν.

Πρᾶξις ε'.

Μετὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀρισμῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν 5
καὶ τοὺς εὐρετὰς αὐτῶν καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν εἰσιν ἕξ (ἐκ διαιρέσεως τοῦτο
10 ὁρίζεται καὶ ἐκ τοῦ ἀνελεῖν ἡμᾶς τοὺς προσηθέντας δύο), φέρε ἔλθωμεν
ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. πρῶτος τοίνυν ὀρισμὸς ἔστι τῆς φιλοσοφίας ἐκ
τοῦ καθόλου ὑποκειμένου λαμβανόμενος καὶ εἰς Πυθαγόραν ἀναγόμενος ὁ
λέγων 'γνώσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἔστι'. καὶ οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν ἐν ποίῳ 10
συγγραμμάτι ὁ Πυθαγόρας εἶπεν αὐτόν· οὐδὲ γὰρ κατέλιπε συγγράμματα,
15 ἀλλ' ὅπερ τοῖς ἄλλοις τὰ συγγράμματα, τοῦτο ἐκεῖν οἱ μαθηταί· οὐδὲ
γὰρ ὡς ἐν ἀγγείῳ ἀψύχῳ ᾤετο δεῖν καταλιπεῖν τοὺς ἑαυτοῦ λόγους, διότι
οὐδὲν πλέον ὑπὲρ ἑαυτῶν ἢ τῶν διδασκάλων δύνανται ἀπολογεῖσθαι. καλῶς 15
δὲ πρόσκειται ἐν τῷ ὀρισμῷ τὸ 'ἢ ὄντα' ἀντὶ τοῦ 'καθὼ ὄντα', ἵνα * *
οἷδε τὴν φύσιν τῶν ἀστέρων τὸ πόθεν εἰσὶ καὶ τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων·
20 οὐδὲ γὰρ πόσοι οἱ ἀστέρες ἢ πόσοι οἱ ἄνθρωποι θέλει εἰδέναι, ἀλλὰ τὴν
φύσιν αὐτῶν· ὁ γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἄνθρωποι ἐπιστάμενος οὗτος καὶ
τοὺς γεγονότας καὶ τοὺς ὄντας καὶ τοὺς μέλλοντας εἴσεται, καὶ κατὰ τὸν 20
ποιητὴν

μάντις ἄριστος,

25 ὅς κ' εἰδῇ τά τ' ἔόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἔόντα.
'Αποροῦσι δὲ τινες ὅτι 'διὰ τί μὴ εἶπε πάντων τῶν ὄντων;' καὶ
λέγομεν ὅτι τῷ 'ἢ ὄντα' συμπεριέχεται τὸ πάντων· ὁ γὰρ τὸ ὄν ἢ ὄν 25
εἰδὼς καὶ πᾶν ὄν οἶδε, καὶ ὁ τὸν ἄνθρωπον ἢ ἄνθρωπος εἰδὼς καὶ πάντα
ἄνθρωπον οἶδεν. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι τὸ 'τῶν' ἄρθρον ἰσοδυναμεῖ τῷ πᾶν-
30 των· τὰ γὰρ ἄρθρα τοῖς καθόλου προσδιορισμοῖς ἰσοδυναμεῖ, εἰ μὴ ἀνα-

1 ἀπ. . ἀγξαμένης (II litt. erasae) C ἐπὶ τῆς Μηδείας] cf. Eur. Med. 1066, memoria
Chrysippea cf. Gal. plac. Hipp. 273,1. 382,11 Müller 3 καὶ μανθάνω μὲν] . αιμα . θ . . .
(VI litt. erasae) C¹: αἶ μ' ἀθλ(αν C²Pc 5 τὸν] τῶν P 6 ὑπεροχῆς P
9 εἰ ἐκ διαρ. P 10 ἔλθωμεν P 12 λαμβ. — ἀναγόμενος om. P post
πυθαγόραν IV litt. erasae C 13 ἔχωμεν P: ἔχω μὲν Brand. 14 κατέλιπε C¹
15 ἀλλ' ὅπερ Brand.: ἀλλ' ὁ Cc: ἀλλόπερ P τούτω P 17 αὐτῶν P
δύνανται P 18 post ἵνα defectum signavi, addas δηλώσῃ ὅτι ἡ φιλοσοφία
19 τῶν ἀστέρων — φύσιν om. P τὸ πόθεν εἰσὶ eicias 22 τὰς γεγονότας P
22. 23 κατὰ τὸν ποιητὴν] Hom. A 69 24 μάντις P: οἰωνοπῶλον ὄχ' Hom.
25 κ' ἔδῃ Cc: εἶδῃ P: ἤδῃ Hom. τε ὄντα (pr. I.) P ἐσσόμενα CPc
27 τῷ] τὸ P ἢ ὄν om. Cc 28 ante πᾶν add. πάντα ἄνθρωπον οἶδε P ὁ τὸν]
ἔτω P ἢ ἄνθρωπος om. Cc 29 τῶν] ἢ (sed in ras. III litt. m.) Cc
τῷ] τὸ P

φορικὰ εἶη, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἤλθε· τοῦτο γὰρ ὡς ἐπὶ ἐγνωσμένου λέγε- 30
ται ἀνθρώπου. εἰ δὲ εἶπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῶν, ἰσοδυναμεῖ τὸ ὁ ἄνθρωπος· τῷ
ᾧ πᾶς ἄνθρωπος· πᾶς γὰρ ἄνθρωπος ζῶν. ἄλλη πάλιν ἀπορία· εἰ πάντα
τὰ ὄντα γινώσκει ἡ φιλοσοφία, περίεργοι αἱ ἄλλαι τέχναι· οὐδὲν γὰρ εὐρί-
5 σκεται ὑποκείμενον | αὐταῖς. καὶ λέγομεν ὅτι τῇ φιλοσοφίᾳ ὑπόκειται 400
πάντα τὰ ὄντα πρὸς γνῶσιν καὶ θεωρίαν μόνον, ταῖς δὲ ἄλλαις τέχναις,
ἵνα πράξῃσι τι περὶ αὐτά· οἷον ἡ φωνὴ ὑπόκειται τῷ φιλοσόφῳ, ἵνα γνῶ
τὰ αἵτια αὐτῆς καὶ ὑπὸ ποίας δυνάμεως γίνεται, τῷ δὲ γραμματικῷ, ἵνα
τι πράξῃ περὶ αὐτὴν καὶ γνῶ τὴν συνθήκην αὐτῆς. τὰ ἀνθρώπινα σώματα 5
10 ὑπόκειται· τῷ φιλοσόφῳ, ἵνα γνῶ τὴν φύσιν αὐτῶν μόνον καὶ τὰ στοιχεῖα,
τῷ δὲ ἱατρῷ, ἵνα ἐργάσῃται περὶ αὐτὰ ὑγείαν. εἰ δὲ λέγεις ὅτι ᾗ οὖν;
οὐ προγινώσκει ὁ ἱατρός;· καὶ λέγομεν ὅτι προγινώσκει, ἵνα μὴ μόνον εἰδῇ
αὐτὰ ὡς ὁ φιλόσοφος, ἀλλ' ἵνα καὶ πράξῃ τι διὰ τῆς προγνώσεως. ὁμοίως
καὶ ὁ γραμματικὸς οἶδε τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου, οὐχ ἵνα εἰδῇ αὐτὸ τοῦτο, 10
15 ἀλλ' ἵνα ἐργάσῃται Ἑλληνίδα φωνήν. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ὁ φιλόσοφος τὰς
φύσεις αὐτῶν οἶδεν, αἱ δὲ ἄλλαι τέχναι τὰ συμβαίνοντα τοῖς οὖσιν.
Ἄλλος ὁρισμὸς τῆς φιλοσοφίας ἐκ τοῦ μερικῷ ὑποκειμένου λαμβανό- 15
μενος καὶ αὐτὸς εἰς Πυθαγόραν ἀναγόμενος ὁ λέγων ᾗ γῶσις θεῶν τε καὶ
ἀνθρωπίνων πραγμάτων· τί φῆς, ὦ Πυθαγόρα, θεῶν καὶ ἀνθρώπινα μόνον
20 οἶδεν ἡ φιλοσοφία. οὐκ οἶδεν ἵππου φύσιν καὶ βοῦς καὶ φυτοῦ καὶ τῶν
ἄλλων ἀπάντων; καὶ λέγομεν ὅτι πάντα περιέλαβε· διττῶν γὰρ ὄντων πάν-
των, ἡ αἰδίων ἡ φθαρτῶν, καὶ ἐν μὲν τοῖς αἰδίοις προὔχοντος τοῦ θεοῦ, 30
ἐν δὲ τοῖς φθαρτοῖς τοῦ ἀνθρωπεύου, ἀφ' ἑκάστου τοῦ τιμιωτέρου μνησθεῖς
καὶ τὰ λοιπὰ εἰσήγαγεν. ἐφ' οἷς ἀποροῦσιν ὅτι ᾗ διὰ τί κἀνταῦθα μὴ πρὸς-
25 κείται τὸ ἧ ὄντα ἐστὶ· καὶ λέγομεν ὅτι * * ὧως ἔφη εἰς διαφρηρὰς
ἐλθεῖν καὶ περιττὸν ἦν τὸ ἧ ὄντα· μνησθεῖς γὰρ θεῶν ἧ θεῶν αὐτὰ οἶδε, 35
καὶ ἀνθρωπείων μνησθεῖς ἧ ἀνθρώπων αὐτὰ οἶδεν. πάλιν ἀποροῦσι ὅτι
'εἰ λέγεις καὶ τὸν πρῶτον ὅρισμόν πάντα περιλαβεῖν καὶ τοῦτον, τί διαφέρει
οὗτος ἐκείνου, καὶ πῶς ἐκείνου μὲν καθολικόν, τοῦτον δὲ μερικόν φασε;'
30 πρὸς δὲ λεκτέον ὅτι αὐτὸ τοῦτο μερικὸν αὐτὸν ποιεῖ τὸ μνησθῆναι αὐτὸν
ὀνομαστί θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι πλεονεκτεῖ ὁ πρῶτος 30
ὁρισμὸς τὸν δεύτερον συντομίᾳ καὶ ἀκριβεῖα, συντομίᾳ μὲν εἰπὼν ᾗ τῶν ὄντων',
ἀκριβεῖα δὲ προσκειμένου τοῦ ᾗ ὄντα'. ὁ μέντοι δεύτερος πλεονεκτεῖ τὸν
πρὸ αὐτοῦ σαφηνεία· αὐτὸ γὰρ ἐκείνος ἔκρυπεν, οὗτος ἐσαφήνισεν | εἰπὼν 401
35 ᾗ θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων· τὰ γὰρ ὄντα ἧ θεῶν εἰσιν ἧ ἀνθρώ-
πινα συνεπινοουμένων τῶν μέσων, ὡς εἴρηται· οὕτως γὰρ ὁ Ζεὺς πατήρ

1 ὁ om. Cc 2 ὁ ἀνθρ. (alt. l.) scripsi: ὁ ἀρθρον Cc: ἀρθρον P 4 περιέργως P:
πάρεργοι c 6 μόνον Cc 7 αὐταί P 9 ἀνθρώπεια P
11 ὑγεία (sic) P 12 ὁ om. P καὶ eicias εἰδῇ scripsi: οἶδεν
Cc: εἶδεν P 13 γνώσεως Cc 14 οἶδε] οἶδα P εἰδῇ scripsi: οἶδεν CPc
16 πύτων] ἀπ τῶν ὄντων? 19 μόνον] μὲν Cc 22 ἡ αἰδίων—μὲν om. P
23 ἀνθρωπεύου] ἀνθρώπου Cc 24 ἀφ' οἷς P 25 ante ὧως defectum signavi,
conicias ὅτι (διὰ τὸ ἐνταῦθα αὐτὸν πρῶτος ὁρισμὸς) ὧως ἔφη ἔφη] ἐφθην P 27 post
ἀποροῦσι add. τινες c 28 pr. καὶ] κατὰ P 36 εἴρηται] v. 23 γὰρ om. Cc

ἀνδρῶν τε θεῶν τε λέγεται, οὐχ ὅτι καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστι πατήρ [κατὰ
 τοὺς Ἑλλήνων ψευδεῖς μύθους], ἀλλὰ διὰ τούτων καὶ τὰ λοιπὰ εἰσάγεται. 5
 Ἄλλος ὁρίσμιος τῆς φιλοσοφίας ἐκ τοῦ προσεχοῦς τέλους λαμβανόμενος
 ὁ λέγων αὐτὴν μελέτην θανάτου· ἐν γὰρ τῷ Φαίδωνι τῷ διαλόγῳ οὕτως
 5 ὁ Πλάτων ὁρίζεται· φησὶ γὰρ ὅτι ‘κινδυνεύουσιν οἱ φιλοσοφοῦντες λεληθῆναι
 σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους μηδὲν ἕτερον μελετῶντες πλὴν ἀποθνή- 10
 σκειν τε καὶ τεθνάναι’, τοῦτ’ ἔστιν ἡ καθαροὶ θέλουσι γίνεσθαι ἢ ἥδη
 κεκαθαρμένοι, ὧν τὸ μὲν θνήσκειν ἐνεστώτος χρόνου ἐστὶ καὶ δηλοῖ τὸν
 καθαρτικὸν φιλόσοφον τὸ δὲ τεθνάναι παρωχηκός καὶ δηλοῖ τὸν κεκαθαρ-
 10 μένον· ὡς συναγέσθαι ὅτι οὐδὲν ἕτερον μελετῶσιν οἱ φιλόσοφοι ἢ καθαί-
 ρεσθαι ἢ κεκαθάρθαι, τοῦτ’ ἔστι φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου. τὸ δὲ 15
 κινδυνεύουσιν’ ἀντὶ τοῦ ‘δι’ ἀνάγκης καὶ ἀποδείξεως τοῦτο αὐτοῖς συνα-
 γεται.’ ἐφ’ οἷς ἀποροῦσι λέγοντες· τί φῆς, ὦ Πλάτων; ὁ φιλόσοφος, ὃν
 ἔθου τῷ θεῷ ὅμοιον ἐπὶ γῆς, τυραννίδα μελετᾷ κατὰ τοῦ δημιουργοῦ καὶ
 15 ὃν ἔδωκεν ἐκείνους δεσμόν, οὗτος ἐπιχειρεῖ λύειν δίκην τῶν τὰς εἰρκτὰς 20
 δραπετευόντων δοῦλων παρὰ γνώμην τῶν ἀρχόντων; οὐκ αὐτὸς ἔφησεν ἐν τῷ
 αὐτῷ διαλόγῳ ἐναντίας φωνὰς ‘ὡς ἔν τινι δὴ φρουρᾷ ἐσμεν καὶ οὐ δεῖ
 ταύτην λύειν, ἄχρις οὗ λύσει ὁ δῆσας’; τί οὖν ποιητέον, ὦ Πλάτων; μελε-
 τητέον θάνατον διὰ τὴν πρώτην σου ῥῆσιν; οὐ μελετητέον θάνατον διὰ τὴν
 20 δευτέραν σου ῥῆσιν; πρὸς δ’ φαμεν ὅτι οὐ διαφωνεῖ ὁ Πλάτων ἑαυτῷ οὕτε 25
 ὁ φιλόσοφος προεξανίσταται τοῦ δημιουργοῦ καὶ ὃν ἔδωκεν ἐκείνους δεσμόν,
 οὗτος ἐπιχειρεῖ λύειν. ἀλλ’ ἐπειδὴ ὁ θάνατος διττός, μᾶλλον δὲ ἡ ζωὴ,
 ἵνα ἀπὸ τῶν σαφεστέρων ἄρξωμαι (σαφέστεραι γὰρ αἱ ἔξεις τῶν στεργ- 30
 σεων)· ἔστι γὰρ φυσικὴ ζωὴ καὶ προαιρετικὴ ζωὴ, καὶ φυσικὴ μὲν ζωὴ
 25 ἐστὶ δεσμός ψυχῆς καὶ σώματος, ὅτε ἡ ψυχὴ χορηγεῖ αἰσθησιν καὶ κίνησιν
 τῷ σώματι, ἦν πάντες οἱ ἄνθρωποι ὑπομένοντες, προαιρετικὴ δὲ ζωὴ ἐστὶ
 δεσμός ψυχῆς καὶ σώματος, ὅταν ἡμεῖς ἐπιτρέψωμεν τῇ ψυχῇ ἔπεσθαι
 ταῖς ἡδοναπαθείαις τοῦ σώματος· φησὶ γὰρ οὕτως ὁ Πλάτων ὅτι | ἐκάστη 402
 ἡδονὴ δίκην ἥλου προσπερονᾷ τὴν ψυχὴν τῷ σώματι· ταύτην οὐ πᾶς
 30 ἄνθρωπος ζῇ, ἀλλ’ ὁ ἀκόλαστος μόνον· εἰ οὖν διττὴ ἡ ζωὴ, καὶ ὁ
 θάνατος ἄρα διττός· ὁσαυτὶς γὰρ τὸ ἀντικείμενον, τοσαυταυτὶς καὶ τὸ ἀντι-
 κείμενον, ὄντων αὐτῶν ἰσοσθενῶν, ἐπεὶ αἰεὶ τὸ ἰσχυρότερον κατακρατῆσει 5
 καὶ ἔσται ξν, οὐκέτι δύο. φυσικὸς μὲν οὖν θάνατός ἐστι χωρισμὸς ψυχῆς
 ἀπὸ σώματος, ὃν πάντες ἄνθρωποι ὑπομένοντες, ἥνίκα μὴ χορηγεῖ ἡ ψυχὴ

1. 2 κατὰ τοὺς Ἑλλήνων ψευδεῖς μύθους inclusi (cf. p. 7,3) 4 λέγω c αὐτὸν P
 Φαίδωνι] Φαίδων c (cf. p. 8,18 Phaedo p. 64 A) 5 λεληθῆναι P 8 διλοῖ C
 8. 9 τὸν καθαρτικὸν—δηλοῖ om. P 9. 10 ante κεκαθαρμένον add. punctis del.
 τεθρ. C 11. 12 τὸ δὲ κινδυνεύουσιν—συναγεται fort. eicias 15 et 21 δεσμόν
 P Dav.: δεσμίον C: δέσμιον c 15 ἐπιχειρεῖν P 16 ἔφησ] Phaedo. p. 62 B
 17 δὴ] δὲ P 19 τὴν (ante πρώτῃν) om. c 19. 20 οὐ—ῥῆσιν iter. P
 20 διαφωνεῖ P 21 κατεξανίσταται P 24 καὶ προαιρετικὴ ζωὴ om. P
 μὲν om. Cc 26 οἱ om. P 28 ἡδοναπαθείαις P φησὶ . . ὁ Πλάτων]
 Phaedo. p. 83 D 29 προσπερονᾷ P an ταύτην (δὲ)? 31. 32 ἀντιπαρκαίμενον P
 33 οὖν om. Cc 34 χορηγῇ C

τῷ σώματι αἰσθῆσιν καὶ κίνησιν· προαιρετικὸς δὲ θάνατός ἐστιν, ἥνικα μὴ
 συγχωροῦμεν τῇ ψυχῇ ἔπεσθαι ταῖς ἡδυπαθείαις, ἀλλ' ἐπιστατήσῃ λοιπὸν
 ἢ ψυχῇ, ὅτι αὐτὴ μὲν Ὀλυμπία γηγενὲς δὲ τὸ σῶμα, καὶ οὐ θέμις τὸ 10
 κρεῖττον ὑπὸ τοῦ χειρόνος ἄρχεσθαι. τοῦτον τὸν θάνατον οἱ φιλόσοφοι
 5 ὑπομένουσι μόνοι, περὶ ὧν φησιν ὁ ποιητής

δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἀπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.

εἰ οὖν διττὸς ὁ θάνατος, οὐ διαφωνεῖ γε ἑαυτῷ ὁ Πλάτων, ποτὲ μὲν λέγων 15
 ὅτι δεῖ μελετᾶν τὸν θάνατον, ποτὲ δὲ λέγων μὴ λύειν, ἄχρις οὐ λύσει ὁ
 δῆσας, ἀλλὰ τὸν μὲν φυσικὸν δεσμὸν ἑατέον τῇ φύσει λύειν, ὅτε φίλον
 10 αὐτῇ, τὸν δὲ προαιρετικὸν δεσμὸν, (δν) ἡμεῖς ἐδῆσαμεν, ἡμεῖς καὶ λύσωμεν,
 ἵνα πανταχοῦ τὰ τοῦ Πλάτωνος κρατῇ καὶ τὸ δῆσαν ἐκείνο καὶ τὴν λύσιν
 ἐπαγάγῃ. λέγουσι δὲ καὶ τοιαύτην διαίρεσιν, ὅτι τέσσαρά τινα παράκεινται 20
 ἀλλήλοις, εἶναι, μὴ εἶναι, εὖ εἶναι, κακῶς εἶναι, καὶ εἶναι μὲν ποιεῖ ἡ φυσικὴ
 ζωή, μὴ εἶναι δὲ ὁ φυσικὸς θάνατος, εὖ εἶναι ὁ προαιρετικὸς θάνατος, κακῶς
 15 εἶναι ἡ προαιρετικὴ ζωή. δύο δὲ οὐσῶν ἀντιθέσεων ξέ γίνονται συμπλοκαί,
 ὧ αἱ μὲν τρεῖς συνίστανται, αἱ δὲ ἄλλαι τρεῖς ἀσύστατοί εἰσι, καθὼς τὸ
 διάγραμμα τοῦτο δηλοῖ· 25

	φυσικὴ ζωή	ἀσύστατον	φυσικὸς θάνατος
	συν		ἀ
20	ί	συνί	σύ
	στα	σύνίσταται	στα
	ται	σταται	τον
	προαιρετικὴ ζωή	ἀσύστατον	προαιρετικὸς θάνατος

Θάνατον οὖν μελετητέον, οὐ τὸν μὴ εἶναι ποιοῦντα, ἀλλὰ τὸν εὖ 403
 25 εἶναι. ἔστι δὲ φυσικὴ μὲν ζωὴ καὶ προαιρετικὸς θάνατος, ὅταν τῆς ψυχῆς
 χορηγούσης τῇ σώματι αἰσθῆσιν καὶ κίνησιν μὴ συγχωρῶμεν αὐτῇ ἔπεσθαι
 ταῖς ἡδυπαθείαις τοῦ σώματος, ἀλλ' ἄρχῃ τὸ κρεῖττον τοῦ χειρόνος. 5
 φυσικὸς δὲ θάνατός ἐστι καὶ προαιρετικὴ ζωή, ὅταν αἱ φιλοσώματι ψυχαὶ
 μετὰ τὸν φυσικὸν θάνατον περιπολῶσιν εἰς τοὺς τάφους σκιοειδῆ ποιῶσαι
 30 φαντάσματα. καὶ τοῦτο αἰνίττεται Ὅμηρος, ἥνικα φησὶν

δν πότμον γόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην. 10

φυσικὴ δὲ ζωὴ καὶ προαιρετικὴ ζωὴ ἐστίν, ὅταν τὴν κατὰ φύσιν ζωὴν

2 τῆς ἡδυπαθείας P post ἀλλ' defectus esse videtur ἐπιστατήσῃ scripsi
 (cf. Plat. Gorg. p. 465 C): ἐπιστήσω (νοήσω, βουλεύσομαι, γνώσομαι in mrg. m.) Cc: ἐπι-
 στήσῃ P 3 τὸ σῶμα — φησιν (5) om. P (alt.) τὸ] τῷ C 5 φησιν ὁ ποιητής]
 Hom. μ 22 6 θνήσκουσ'] θνήσκουσιν CPc 7 γε om. P 8 — ρις οὐ
 in ras. C² 9 τὴν φύσει P 10 αὐτὴν P 11 κρατεῖ P an ἐκείνον? 12 ἐπαγάγει Cc 13 εἶναι,
 μὴ in ras. C² 15 προαιρετικὴ C 17 δίγραμμα C 18 ἀσύστατον (in dextro figurae latere) om. Cc 24 ἀλλὰ τὸ εὖ P 25 ὅταν]
 ὅτε Cc (cf. v. 28. 32) 26 μὴ] μὴδὲ P 27 ἄρχῃ P 30 καὶ τοῦτο αἰν.
 Ὅμηρος] κατὰ τὰς τῶν Ἑλλήνων δόξας καὶ φλυαρίας, καθὼς καὶ Ὅμηρος τοῦτο αἰνίττεται
 Cc (cf. p. 7.3. 12,1) ἥνικα φησὶν] Π 857 31 ἀνδροτῆτά (sic) τε Cc
 32 φυσικὴ δὲ ζωῇ] φυσικὸς δὲ θάνατος P

ζώντες ἀκολάστως τὸν βίον μετερχόμεθα. ἐβουλόμην δὲ τούτων τῶν λόγων ἀκοῦσαι Κλεόμβροτον· οὗτος γὰρ περινοήσας τὸ ἐν Φαίδωνι ῥητὸν * *, ὡς δηλοῖ τὸ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα τοῦ Καλλιμάχου οὕτω λέγον·

15

Εἶπας ἽΗλιε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης

5

ἦλατ' ἀφ' ὕψηλοῦ τείχεος εἰς Ἀΐδην,

ἄξιον οὗτι παθῶν θανάτου κακόν, ἀλλὰ Πλάτωνος

ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

ἐγὼ δὲ τάναντία ἐκείνῳ φημί ἔπη οὕτως·

20

εἰ μὴ γράμματα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδυσεν ἐρωτήν,

10

ἤδη λυγρὸν ἔλυσα βίου πολυκηδέα δεσμόν,

τοῦτ' ἔστιν εἰ μὴ ὠφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εὐζωίας, προέκρινον ἂν μὴ εἶναι ἢ κακῶς εἶναι. ἔστιν οὖν τις θάνατος ζωῆς τινος κρείττων, ὃν ἡ 25 φιλοσοφία μελετᾷν ἀεὶ ἐπαγγέλλεται.

Πρᾶξις ζ'.

15 Οὐ μόνος ὁ Κλεόμβροτος, ἀλλὰ καὶ οἱ Στωϊκοὶ φιλόσοφοι οἶον Κλεόμβροτοὶ τινες ὄντες τὴν φιλοσοφίαν ὑπέλαβον μελέτην εἶναι τοῦ φυσικοῦ θανάτου. διὸ καὶ πέντε τρόπους εὐλόγου ἐξαγωγῆς ἔγραψαν· ἔοικε γάρ, 20 φασίν, ὁ βίος μακρῷ συμποσίῳ, ἐν ᾧ δοκεῖ εὐωχεῖσθαι ἡ ψυχὴ, καὶ παρ' ὅσους τρόπους λύεται τὸ συμπόσιον, παρὰ τοσοῦτους τρόπους γίνονται καὶ 20 αἱ εὐλογοὶ ἐξαγωγαί· | λύεται γὰρ τὸ συμπόσιον κατὰ πέντε τρόπους· ἡ 404 διὰ χρεῖαν μεγάλην ἄφνω καταλαβοῦσαν οἶον παρουσίαν φίλου διὰ χρόνου (ἰπὸ χαρᾶς γὰρ ἀνίστανται οἱ φίλοι καὶ λύεται τὸ συμπόσιον), ἡ διὰ τοὺς ἐπεισχωμάζοντας καὶ αἰσχρορρημονοῦντας λύεται ὁμοίως τὸ συμπόσιον, ἡ 5 διὰ τὸ νεκρὰ καὶ νοσώδη εἶναι τὰ παρατιθέμενα ἡ διὰ σπάνιν ἐδεσμάτων ἡ 25 διὰ μέθην λύεται τὸ συμπόσιον. κατὰ τοὺς αὐτοὺς οὖν πέντε τρόπους γίνονται καὶ εὐλογοὶ ἐξαγωγαί· ἡ διὰ χρεῖαν μεγάλην καταλαβοῦσαν, ὡς προσέταξεν ἡ Πυθία τινὶ ἀποσφάζει ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς ἰδίας πόλεως, φθορᾶς τῇ πόλει ἐπικειμένης, ὅπερ πεποίηκεν ὁ Μενεικεὺς ἀποσφάζας ἑαυτὸν ὑπὲρ 10 τῆς ἰδίας πατρίδος καὶ σώσας αὐτήν. ἡ διὰ τοὺς ἐπεισχωμάζοντας τυράννους 30 καὶ ἀναγκάζοντας ἡμᾶς ἡ πράττειν αἰσχρὰ ἡ λέγειν τὰ ἀπόρρητα· οὕτω

1 μετερχόμεθα Cc ἡβουλόμην P 1. 2 τούτων ἀκοῦσαι τῶν λ. colloc. P
2 περινοήσας — οὕτω (3) om. P post ῥητὸν defectum signavi: ἀπὸ τοῦ τείχεος ἑαυτὸν κατεκρήμνισε Amm. (p. 4,20): ῥίψας ἑαυτὸν ἐκ τοῦ τείχεος ἐτελεύτησε Dav. (Brand. p. 13b36)
3 ἐπίγρ. τοῦ Καλλ.] fr. XXIII ed. Wilam. (Berol. 1897) λέγων P 4 εἶπας CPc
'Ωμβραx. Anth. P. 5 ἦλατ' Cc ὕψηλοῦ Cc τείχεως Cc ἐς Cc
6 οὗτι παθῶν] οὐδὲν ἰδῶν Anth., Amm. πλάττωνος C 7 ἐν τῷ] ἐν τῷ CPc, Anth.
8 ἐγὼ] cf. Busse *Porph. Is.* p. XLI ἐπη] ἐπεὶ P 9 ἐμὴν PDav. coni. Cramer: ἐμ (una litt. erasa) C: ἐν c 10 ἔλυσα P Dav.: ἔδησα Cc πολλὰ κηδέα C: πολλὰ κηδέα c
11 εἰ] ἡ C an <πρὸς> τρόπον? 15 οἱ Στωϊκοὶ] cf. Zelleri Ph. Gr. IV² p. 305
18 φασίν scripsi: φησὶν libri 20 αἱ om. Cc γὰρ] δὲ c 21 παρουσία P (cf. Olymp. schol. in Plat. Phaedo. p. 5,25 Finckh) post παρουσίαν spatium XI fere litt. vacuum C
3 ἐπεισχωμάζοντας P αἰσχρορρημονοῦντας C 24 σπάνην P 28 Μενεικεὺς P (cf. Eur. Phoen. 768) 29 ἐπεισχωμάζοντας CP 30. p. 15,1 οὕτω γούν] οὕτως Cc

γούν Πυθαγόρειον γύναιον ὑπὸ τυράννου συσχεθὲν καὶ ἀναγκαζόμενον ἐξ-
ορχήσασθαι τὰ ἀπόρρητα, τοῦτ' ἔστι τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν οὐκ ἐσθίουσι 15
κυάμους (τὴν γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ

ἰσὸν τοι κυάμους φαγέειν κεφαλὰς τε τοκῆων),

5 ἔφη 'φάγοιμι ἂν ἢ εἴποιμι,' τοῦ δὲ φαγεῖν ἀναγκάζοντος πάλιν εἶπεν 'εἴποιμι
ἂν ἢ φάγοιμι.' τέλος οὖν ἀναγκαζομένη δυοῖν θάτερον πρᾶξαι, ἢ φαγεῖν 20
ἢ εἰπεῖν, μασησαμένη τὴν ἑαυτῆς γλῶτταν ἀπέτεμεν ὡς ὄργανον διαλέκτου
καὶ γεύσεως, καὶ ἐντεῦθεν αἰκίζομένη μετέλλαξε τὸν βίον. ἢ διὰ μακρὰν
νόσον κωλύουσιν ἐπὶ πολὺ ὄργανῳ χρῆσθαι τὴν ψυχὴν τῷ σώματι εὐλόγως
10 δεῖ ἐξάγειν αὐτήν· διὸ καὶ ὁ Πλάτων οὐκ ἀποδέχεται τὸ διαιτητικὸν τῆς
ἰατρικῆς ὡς παιδαγωγῶν τὰ νοσήματα καὶ ποιῶν ἐγχρονίζειν, ἀλλ' ἀπο- 25
δέχεται τὸ χειρουργικὸν καὶ φαρμακευτικόν, ὃ ἐχρῆτο Ἀρχιγένης ὁ στρατό-
πεδον θεραπεύων. φησὶ δὲ καὶ Σοφοκλῆς

οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ

15 θρηνεῖν ἐμπυδᾶς πρὸς τομῶντι τραύματι.

ἢ διὰ πενίαν· καὶ καλῶς φησιν ὁ Θεόγνης

20

χρὴ πενίην φεύγοντα καὶ ἐς μεγαλήτεα πόντον

ρίπτειν καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἡλιβάτων.

ἢ διὰ λῆρον· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ ἡ μέθη ἔλυε τὸ συμπόσιον, οὕτως κἀνταῦθα
20 εὐλόγως ἔστι τινα ἐξαγαγεῖν ἑαυτὸν διὰ λῆρον· οὐδὲν γὰρ ἔστι | λῆρος, εἰ 405
μὴ φυσικὴ μέθη, καὶ οὐδὲν ἔστι μέθη, εἰ μὴ προαιρετικὸς λῆρος. καὶ
ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ὁ μὲντοι Πλωτῖνος περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς γράφει μονόβιβλον καὶ οὐ-
δένα τῶν πέντε τρόπων τούτων ἀποδέχεται· φησὶ γὰρ ὅτι ὥσπερ ὁ θεὸς 5
25 οὐκ ἀφίσταται ἡμῶν προνοούμενος, ἀλλ' ἡμεῖς ἑαυτοὺς ποιούμεεν ἀνεπι-
τηδέιους καὶ νομίζομεν τὸν θεὸν πόρρω εἶναι ἀφ' ἡμῶν αἰεὶ παρόντα πᾶσιν
ἐπίσης, ὡς δηλοῦσιν οἱ καθαροὶ τὸν βίον, αὐτόπται τοῦ θεοῦ καὶ συνομιληταὶ
γινόμενοι· ὥσπερ καὶ ὁ ἥλιος χρηρῆγ' ἐπίσης τὸ φῶς, ἀλλ' αἱ νυκτερίδες 10
ἀνεπιτηδεῖοι οὔσαι ἀποφεύγουσιν αὐτὸν καὶ οὐ φωτίζονται ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
30 σκότος αὐτὸν νομίζουσιν εἶναι πηγὴν φωτὸς ὑπάρχοντα· οὕτως δεῖ καὶ
τὸν φιλόσοφον μιμούμενον θεὸν καὶ ἥλιον μὴ ἀμελεῖν πάντῃ τοῦ σώματος
δι' ἐπιμέλειαν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι πρόνοιαν,

1 πυθαγόρον Cc (cf. Zelleri Ph. Gr. I⁴ p. 288. 291 not. 1 297 not. 2) ἀναγκαζομένη P
3 παρ' om. P τὸ om. Brand. 4 τοι] τὸ P 5. 6 ἢ] εἰ utrobique coni. Brand.
(p. 8^a 1 not.): φάγοιμι ἂν ἢ εἴποιμι ἂν εἰ εἴποιμι ἂν ἢ φάγοιμι ἂν Olympiodori meliores
codd. (Finckhbius utrobique haud recte εἰ pro ἢ: cf. Nauck ad Iambl. De Pythag. vita
193 sq. p. 139,9) 5 φαγεῖν om. Cc 10 ὁ om. Cc Πλάτων] Reipubl. III, 15
p. 477 D ἀποδέχεται] ἀπο in ras. C² 12 Ἀρχιγ.] cf. Pauly-Wissowa, Encycl. II
p. 484 ὁ] ὡς P 13 θεραπεύων P Σοφοκλῆς] Ai. 581 15 στομῶντι Cc
τράμ.] πῆματι Soph. 16 Θεόγνης P (v. 175 Bergk) 17 βαθυκῆτεα Theogn. codd.
20 εὐλόγως om. Cc αὐτὸν ἐξαγαγεῖν P εἰ] ἢ P 21 καὶ οὐδὲν ἔστι μέθη in
mrg. C² 23 Πλωτῖνος περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς] Ehn. I lib. 9, sed quae sequuntur, apud
Plotinum frustra quaeras. 23. 24 οὐδὲ ἓνα P 27 θεοῦ] θεῖ in ras. C²
29 ἀνεπιτηδεῖται P post αὐτὸν XVII litt. erasae C 30 πηγὴν φωτὸς ὑπάρχοντα]
παρέχοντα πηγὴν φωτὸς P 31 πάντα Cc

ἕως οὗ ἐκείνο ἀνεπιτήδειον γενόμενον διαστήσοι ἑαυτὸ τῆς πρὸς τὸ σῶμα 15
κοινωνίας· ἄτοπον γάρ τὸ πρὸ καιροῦ ἐξάγειν ἑαυτόν, πρὸ οὗ λύσῃ ὁ δῆσας.
δηλοῦσι δὲ καὶ οἱ Ῥωμαίων νόμοι, μὴ πρότερον ταφῇ παραδιδόντες τὰ τῶν
ἐξαγαγόντων ἑαυτοὺς σώματα, πρὶν ἂν αἰκίσωνται κατὰ τῶν ποδῶν, ἣ
5 καὶ ἔστιν εἰπεῖν ἐπ' αὐτῶν τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπὶ τῇ σώματι 20
τοῦ Ἑκτορος

κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.
καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ἄλλος ὁρισμὸς τῆς φιλοσοφίας ἐκ τοῦ πόρρω αὐτῆς τέλους λαμβά-
10 νόμενος ὁ λέγων αὐτὴν ὁμοίωσιν θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων· ἐν γὰρ 25
τῇ Θεαιτήτῃ τῇ διαλόγῃ πρὸς τινα Θεόδωρον Κυρηναῖον γεωμέτρην εἰς-
άγει τὸν Σωκράτη τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον ὁ Πλάτων διαλεγόμενον. ἔχει δὲ
ἡ ῥῆσις οὕτω· ἄλλ' ἐπεὶ τὰ κακὰ, ὦ Θεόδωρε, ἐνθάδε καὶ τόνδε τὸν βίον
περιπολεῖ, φευκτέον ἐνθένδε· τίς δὲ φυγῇ; εἰπόντος τοῦ Θεοδώρου, τοῦ
15 πρὸς δὲ ὁ λόγος, ἔφη ὁ Σωκράτης ὁμοίωσιν θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν ἀν- 30
θρώπων· καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς ὁμοιώσεως; εἰπόντος ἔφη δίκαιον
γενέσθαι καὶ ὁσίων μετὰ φρονήσεως καὶ ταῦτα γινώσκειν· ταῦτα μὲν οὖν
ὁ Πλάτων.

Ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι πῶς δύναται ὁ φιλόσοφος ὁμοίως τῇ θεῷ |
20 γενέσθαι; καὶ λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ ἔχει τὰ χαρακτηρίζοντα τὸ θεῖον· οἱ 406
γὰρ ποιηταὶ τρισσῶς τὸ θεῖον χαρακτηρίζουσι, τῇ ἀγαθῇ, τῇ δυνατῇ, τῇ
γνωστικῇ, ὡς δηλοῖ τὸ

θεοὶ δωτῆρες ἐάων,
θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται, 5
25 θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.

οὐκ ἀσφαλῶς δὲ ἐνταῦθα εἴρηται τὸ θεῖον πάντα δύνασθαι διὰ τὸ ἀδυναμεῖν
περὶ τὸ κακοποιεῖν ὑπερβολῇ ἀγαθότητος· ὡς γὰρ τὸ πῦρ φύχειν οὐ δύναται 10
διὰ τὸ ἐν θερμότητι αὐτὸ οὐσιῶσθαι καὶ ἡ χιὼν θερμαίνειν οὐ δύναται 15
διὰ τὸ ἐν ψυχρότητι αὐτὸ οὐσιῶσθαι, οὕτω καὶ τὸ θεῖον κακοποιεῖν οὐ δύ-
30 νатаι διὰ τὸ ἐν ἀγαθότητι αὐτὸ οὐσιῶσθαι. οὕτω γοῦν καὶ ἐπὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἔστιν ἰδεῖν ὅτι τινες ὄντες φύσει ἀγαθοί, καὶ εἰ ἐπιτηδεύσῃσι
κακοὶ γενέσθαι, οὐ δύνανται. δυνατόν δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ποιητῶν εἰρη-
μένον εἶναι ἀληθές· τὸ γὰρ κακοποιεῖν οὐκ ἔστι δύναμις ἀλλ' ἀδυναμία ἀγα-
θότητος, ὥσπερ καὶ αἱ συμβαίνουσαι ἀρρωστίαι ἐξ ἀδυναμίας τοῦ ὑγιαίνειν 15
35 γίνονται. ἐπειδὴ δὲ ἄλλο τὸ ἐν τῇ θεῷ ἀγαθὸν καὶ δυνατόν καὶ γνωστικὸν

1 ἀνεπιτήδειον P ἑαυτόν P τὸ σῶμα] scribas τὴν ψυχὴν 2 πρὸ οὗ scripsi: πρὸ
τοῦ CPc λύσει Ce 3 τὰ om. P 4 ἐξαγόντων P αἰκίσονται P; ἀν αἰκίζονται?
ἡ] εἰ Ce 5 ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ] Hom. Ω 54 τὸ σώματι P 7 κωφῇ Ce γαῖαν]
γῇ Ce ἀεικίζει] ἀνακίζει Ce: αἰ αἰκίζει P 11 Θεαιτήτῃ] p. 176 A sq. 12 Σω-
κράτην P 13 ἐνθάδε scripsi: ἐνθα τε Ce: ἐνθα πτε P: ἐνταῦθα Plotin. (Enn. I, 2, 1 p. 11):
τὴν θνητὴν φύσιν Plat. βίον] τόπον Plat. Plotin. 14 περιπολεῖ Plat. Plot.:
περιπλεῖ CPc 16 ὁμοιότητος Ce 20 λέγουσι Brand. 23 Hom. θ 325
24 τε] γε P (cf. Hom. x 306) 25 τε om. P (cf. Hom. δ 379. 468) 26 ἐνταῦθα
in ras. P 29. 30 οὕτω καὶ τὸ θεῖον — οὐσιῶσθαι om. c 32. 33 εἰρημένων P

καὶ ἄλλο τὸ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ· τὸ μὲν γὰρ ἐν τῇ θεῇ ἀγαθὸν οὐκ ἄλλο παρ' αὐτόν ἐστιν, ἀλλ' αὐτοαγαθότης ἐστὶ τὸ μεθεκτὸν ἀγαθόν, τὸ δὲ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἀγαθὸν μεθεκτὸν καὶ ἄλλο παρ' αὐτόν, ὡς λελευκωμένον ξύλον 20 ἕτερον ὃν παρὰ τὸ λευκόν. ἀλλὰ καὶ τὸ δυνατόν τοῦ θεοῦ ἕτερον· ὁ γὰρ 5 θεὸς πάντα, ὅσα βούλεται, δύναται, ὁ φιλόσοφος δὲ οὐ πάντα, ὅσα βούλεται, δύναται· ἀληθὲς γάρ

οὐποτε φύλον ὁμοῖον

ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.

25

ἀλλ' οὐδὲ τὸ γνωστικὸν τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ φιλοσόφου ὁμοῖον· ὁ γὰρ θεὸς 10 καὶ πάντα οἶδε καὶ ἅμα καὶ αἰεὶ, ὁ δὲ φιλόσοφος πάντα μὲν ἐπαγγέλλεται εἰδέναι, οὐχ ἅμα δέ, ἀλλ' ἕκαστον ἰδίᾳ προχειρίζεται, καὶ οὐκ αἰεὶ αὐτὰ οἶδεν, ἀλλὰ ποτέ, ὡς δηλοῖ ὁ Πλάτων λέγων ὅτι 'ἀγαπητὸν ὅτι καὶ ἐν 30 γῆρᾳ παρῇ σοφία καὶ φρόνησις'· διὰ τοῦτο πρόσκειται 'κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων', ὅτι ὡς ἐνδέχεται ἀνθρώπων θεῶ ὁμοιωθῆναι, ὁ φιλόσοφος ὁμοι- 15 οὔται· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐν ἅπασιν τὸν θεὸν μιμεῖσθαι, ἐν μὲν τῇ ἀγαθῇ, ἵνα προνοῇ | καὶ αὐτὸς τῶν ἀτελεστερῶν ψυχῶν (ὥσπερ ὁ Σωκράτης περι- 407 ἐρχόμενος τὰ ἐργαστήρια καὶ ἐκλεγόμενος τὰς ἐπιτηδείας φύσεις πρὸς φιλο- σοφίαν), ἐν δὲ τῇ δυνατῇ, ἵνα διὰ μηχανῆς τινας δυνήθῃ τὸ παντοδύναμον τοῦ θεοῦ πορίσασθαι, εἰ μόνον ἐκεῖνα βούλεται, ὅσα δύναται, καὶ μὴ ἄλλο- 5 20 κήτων ὀρέγεται, οἷον ἵπτασθαι, ἐν δὲ τῇ γνωστικῇ, ἵνα πάντων ἐπίστηται τὰς αἰτίας.

'Ἐφ' οἷς καὶ ἀποροῦσιν ὅτι 'εἰ τὸ ὁμοῖον ὁμοίῳ ὁμοῖον, ἔσται καὶ ὁ θεὸς τῇ φιλοσοφίᾳ ὁμοῖος, εἰ ὁ φιλόσοφος τῇ θεῇ, καὶ οὐδὲν πλέον ἔξει ὁ θεὸς ἡλικία τοῦ φιλοσόφου'. πρὸς δὲ λεκτέον ὅτι παραλογισμὸς ἐστὶ τὸ 25 τοιοῦτο· καθ' ἃ μὲν γὰρ εἰκόσιν ἀλλήλοις, οὐδὲν διαφέρουσιν, κατ' ἄλλα 10 δὲ πολλὰ διαφέρουσιν· ὥσπερ ἡ εἰκὼν τοῦ Σωκράτους ὁμοία ἐστὶν αὐτῇ, διαφέρει δὲ ὁ Σωκράτης τῆς εἰκόνης, ὡς ἔμψυχον ἀψύχου, οὕτω καὶ ὁ θεὸς διαφέρει τοῦ φιλοσόφου ὡς ἔμψυχον ἀψύχου καὶ ὡς παράδειγμα ἀρχε- τύπου. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι ἡ μὲν εἰκὼν τῇ Σωκράτει λέγεται ὁμοία, ὁ δὲ 15 30 Σωκράτης τῇ εἰκόνι οὐ λέγεται ὁμοῖος ὡς ἀρχέτυπον, οὕτως καὶ ἐπὶ θεοῦ καὶ φιλοσόφου· ὁ μὲν φιλόσοφος λέγεται τῇ θεῇ ὁμοῖος ὡς εἰκὼν ἀρχε- τύπου, ὁ δὲ θεὸς ἐπειδὴ ἀρχέτυπον τῇ φιλοσοφίᾳ ὡς εἰκόνι ἰδίᾳ οὐκ ἔστιν ὁμοῖος. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι ὁ μὲν φιλόσοφος μετέχει τοῦ θεοῦ τῇ ἀγαθῇ καὶ δυνατῇ καὶ γνωστικῇ, μετέχεται δὲ ὁ θεὸς ὁμοίως ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου 20 35 τοῖς αὐτοῖς καὶ κατὰ τοῦτο λέγεται ὁμοῖος.

1 οὐκ ἄλλο — ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἀγαθὸν (3) om. P 2 τὸ μεθ. ἀγαθὸν eicias, nisi malis
οὐδὲ μεθ. ἀγ. 3 ἄλλῃ P 7 φύλον] φύσιν P (cf. Hom. E 441) 10 οἶδε] εἶδεν P
12 ὁ Πλάτων] φρόνησιν δὲ καὶ ἀληθείας δόξας βεβαίους, εὐτυχὲς ὅτι καὶ πρὸς τὸ γῆρας παρε-
γένετο Leg. II p. 653 A (cf. Cic. De fin. V, 21, 58) 13 κατὰ C 15 ἅπασιν] πάσῃ P
19. 20 ἀλοχόων C 20 ἵπτασθαι Cc ἐπίστηται scripsi: ἐπίσταται CPc 23 ὁμοῖος
— θεῇ om. P πλέον ἔξει] πλεονάζει P 24 ἡλικίαν Cc 26 ἀν ὥσπερ (γάρ) ?
27. 28 ἀψύχῃ Cc (utrobique) 28 διαφέρει] διὰ P 29 ἢ] εἰ P; ἀν (ὥσπερ) ἢ ?
Σωκράτη P 30 ὁμ. ὡς] ὁμοίως (o superscr.) P 31. 32 ἀρχετύπου P
32 εἰκὼν ἢ ἰδίᾳ P 33 ὁμοία P 34 καὶ γνωστικῇ καὶ δυνατῇ colloc. P

Πράξις ζ'.

Ἐπειδὴ μὴ ἤρχεσθῃ ὁ Πλάτων εἰπεῖν τὴν φιλοσοφίαν ὁμοίωσιν θεῶν
κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τῆς ὁμοιώσεως προσέ- 25
θηκεν εἰπὼν ὁμοίωσις δέ ἐστι δίκαιον καὶ ὅσιον γενέσθαι μετὰ φρονήσεως
καὶ ταῦτα γινώσκειν, φέρε τρία τινὰ ζητήσωμεν· πρῶτον μὲν διὰ τί
προσέθηκε τῷ δικαίῳ τὸ ὅσιον, δεύτερον διὰ τί τεσσάρων οὐσῶν ἀρετῶν
δύο μόνων ἐμνήσθη, δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως, τρίτον διὰ τί εἶπε ὅτι
ταῦτα γινώσκειν. καὶ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ἐν ᾧ ἐζητήσαμεν διὰ τί 30
προσέθηκε τῷ δικαίῳ τὸ ὅσιον (φαίνεται γάρ, φασίν, ἐκ τούτου ἀδολεσχῶν
ὁ Πλάτων καὶ τὰ αὐτὰ λέγων, ἐπεὶ μηδὲν διαφέρει τοῦ δικαίου τὸ ὅσιον),
λεκτέον ὅτι οὐκ ἀδολεσχεῖ ὁ Πλάτων· πολλὸν γὰρ τὸ διάφορον τούτων·
δίκαιον μὲν γάρ ἐστι τὸ πρὸς ἀνθρώπους τὰ καθήκοντα πράττειν, ὅσιον 408
δὲ τὸ πρὸς τὸ θεῖον τὰ πρόποντα διαπράττεσθαι, ὅθεν τοὺς περὶ τὰ ἱερὰ
ἡσυχολημένους ὁσίους καλοῦμεν· ἐπιτεταμένη γὰρ δικαιοσύνη ἢ ὁσιότης,
διὸ καὶ ἡ ἐπιτεταμένη ἀδικία ἀνοσιότης λέγεται· τὸ γὰρ δίκαιον πρὸς τὰ 15
ὅμοια λέγεται, οἷον πρὸς ἀνθρώπους, τὸ δὲ ὅσιον πρὸς τὰ κρείττω. τὸ
οὖν δίκαιον ἢ πρὸς τὰ κρείττωνα λέγεται καὶ ποιεῖ τὸ ὅσιον, ἢ πρὸς τὰ
χειρώνα καὶ λέγεται κηδεμονικόν. τὴν δὲ διαφορὰν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
ὁσίου οὐδὲ ὁ Πλάτων ἠγνόησεν· δύο γὰρ διαλόγους γράψας, Εὐθύφωνα 10
καὶ Πολιτείαν, τὸν μὲν Εὐθύφωνα ἐπέγραψεν “Εὐθύφρων ἢ περὶ ὁσίου”,
τὴν δὲ Πολιτείαν “Πολιτεία ἢ περὶ δικαίου”· ἡ γὰρ πολιτεία ἀνθρώπων
ἐστὶ. καὶ καλῶς κλιμακῆδὸν προῆλθεν ὁ λόγος· πρότερον γὰρ τὸ δίκαιον
τοῦ ὁσίου· οὐδὲ γὰρ δυνατόν εἶναι τινα ὅσιον μὴ γενόμενον δίκαιον, ὥσπερ 15
οὐ δυνατόν τὸν πρὸς ἀνθρώπους τὰ καθήκοντα μὴ πράττοντα πρὸς τὸ θεῖον
ταῦτα ἐπιτηδεύειν. ἐν τούτοις οὖν ἡ λύσις τῆς πρώτης ζητήσεως.

Δεύτερον κεφάλαιον. χρὴ ζητῆσαι διὰ τί τεσσάρων οὐσῶν ἀρετῶν
δύο μόνων ἐμνήσθη. καὶ λέγομεν ὅτι τῶν δύο τῶν τιμιωτέρων μνησθεὶς
καὶ τὰς ἄλλας περιέλαβε· τιμιώτεραι γὰρ αὗται τῶν ἄλλων, ὡς δεῖξομεν· 20
τριῶν γὰρ ὄντων μορίων τῆς ψυχῆς, λογικοῦ, θυμικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ, ἐκάστη
τῶν ἄλλων ἐνὶ μορίῳ ἐποχεῖται (ἡ μὲν φρόνησις τῷ λόγῳ, ἡ δὲ ἀνδρεία
τῷ θυμῷ, καὶ ἡ σωφροσύνη τῇ ἐπιθυμίᾳ), ἡ δὲ δικαιοσύνη οὐκ ἠξίωσεν
ἐνὶ μορίῳ ἐποχεῖσθαι τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς τριμερείας πεφοίτηκεν· 25
δικαιοσύνης γὰρ τὸ τὸν κατ’ ἀξίαν κόσμον ἐπάγειν τῷ κοσμουμένῳ· ὅταν
γὰρ ἕκαστον ἰδιοπραγῇ κατὰ φύσιν ἔχον, οἷον ἵνα ὁ λόγος ἀρχῇ ὡς ὁ
βασιλεὺς, ὁ θυμὸς ἀρχῇ καὶ ἄρχηται (ἀρχῇ μὲν τῆς ἐπιθυμίας, ἀρχῇται

2 εἰρχέσθην P 3. 4 προσέθηκεν] προσέοικεν P 4 εἰπὼν] cf. p. 16,16 6 τί
om. P 7 μόνον P 9 φασίν scripsi: φησίν CPc 11 πολλὸν P post τούτων
add. τί διαφέρει δίκαιον ὁσίου Cc 15 τὸ γὰρ δίκαιον — λέγεται (16) P 16 κρείττω
— δίκαιον ἢ πρὸς τὰ (17) om. P; fort. τὸ οὖν δίκαιον — κηδεμονικόν (18) eicias 18 κηδει-
μονικόν C 20 εὐθύφρων (alt. l.) P 22 κλιμακῆδὸν P 23 δύναται P 25 ὥσπερ c
25 οὖν] δὲ C: δὴ c 27 μόνον P (cf. v. 7) 28 δεῖξομεν P 30 ἀνδρεία (ubi-
que) P 33 ἐπάγει P 34 ἔχων P alt. ὁ om. P 35 ἀρχεῖ (utrobique) P

δὲ ὑπὸ τοῦ λόγου) ἀναλογῶν στρατιώταις, ἡ ἐπιθυμία ἄρχηται ἐοικυῖα 30
 δῆμῳ, τότε ἐπιφαίνεται ἡ δικαιοσύνη ἀρμονία τις οὕσα τούτων. ὅτι δὲ δι'
 ὅλης τῆς ψυχῆς πεφοίτηκεν ἡ δικαιοσύνη, δηλοῦσιν οἱ ἀδικοῦμενοι νεκροὺς
 ἑαυτοὺς καλοῦντες καὶ ἀνοσίους, ὡς τῆς | οὐσίας αὐτῶν ἐστερημένης τοῦ 409
 5 δικαίου οἶον συνέχοντος αὐτὴν καὶ ζωοῦντος. διὸ καὶ ἀποροῦσί τινες ὅτι 'εἰ
 ἡ δικαιοσύνη ἀρμονία ἐστὶ τῶν ἄλλων καὶ ἔπεται αὐταῖς, πῶς συναριθμεῖται
 αὐταῖς κοινὴ αὐτῶν οὕσα;' καὶ λέγομεν ὅτι τὸ κοινὸν διττόν, ἡ ὡς γένος
 εἰς εἶδη διαιρούμενον οἶον τὸ ζῶον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον (τότε γὰρ οὐ 5
 συναριθμεῖται τὸ γένος τοῖς εἶδεσιν), ἡ ὡς κτῆμα, ὅτε καὶ συναριθμεῖται·
 10 οἶον ὑποκεισθῶσαν τρεῖς τινες ἔχοντες τρεῖς οἰκέτας, ἕκαστος ἓνα ἴδιον, ἐχέ-
 τωσαν δὲ καὶ ἓνα κοινόν, οὗτος συναριθμεῖται τοῖς ἄλλοις, ὡς εἶναι τέσσαρας.
 οὕτως οὖν κἀνταῦθα ληπτέον· αἱ γὰρ ἀρεταὶ κτῆμά εἰσι τῆς ψυχῆς, ἐκάστη 10
 ἐνὶ μορίῳ ἐποχομένη, κοινὸν δὲ κτῆμα τῆς τριμερείας τῆς ψυχῆς ἡ
 δικαιοσύνη, διὸ καὶ συναριθμεῖται ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, καὶ εἰσι τέσσαρες.
 15 ἔδειξεν οὖν ὁ λόγος ὅτι τιμιωτέρα ἡ δικαιοσύνη ὡς διὰ τῆς τριμερείας τῆς
 ψυχῆς πεφοιτηκυῖα, μετ' αὐτὴν ἡ φρόνησις ὡς ἐν τῇ τιμιωτέρῳ μορίῳ τῆς 15
 ψυχῆς· τῇ λόγῳ ἐποχομένη, μετ' αὐτὴν ἡ ἀνδρία ὡς ἐν τῇ θυμοειδεῖ
 ἐποχομένη, καὶ τετάρτη ἡ σωφροσύνη ὡς ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῇ χεῖρονι ἐπο-
 χουμένη. ἔργον δὲ τῆς μὲν δικαιοσύνης τὸ τὸν κατ' ἀξίαν κόσμον ἐπά-
 20 γειν τῇ κοσμουμένῃ, τῆς δὲ φρονήσεως τὸ τὰ δέοντα ποιεῖν, τῆς ἀνδρίας 20
 τὸ νικᾶν τὸ ἀνθιστάμενον, τῆς σωφροσύνης τὸ μὴ εἶχειν τῇ χεῖρονι· εἰ
 γὰρ ἐστὶ καὶ ἀνδρίας τὸ μὴ τῇ χεῖρονι εἶχειν, ἀλλ' οὖν κυρίως τὸ χεῖρον
 ἐπὶ τῆς ἡδονῆς λέγεται ἐγκατακεχωσμένης τῇ σώματι, ὃ δὲ θυμὸς περι-
 χωριστὸν ἔχει τέλος ἀντιλυπῆσαι τὸν λυπήσαντα· ὁ γὰρ λυπήσας ἐκτός.
 25 εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, ὃ ἔχων μίαν ἀρετὴν καὶ τὰς λοιπὰς ἔχει, καὶ 25
 ἔσται ἐκάστη αὐτῶν δικαιοσύνη τὸν πρέποντα κόσμον ἐπάγουσα τῇ κοσμου-
 μένῃ, ἐκάστη φρόνησις τὰ δέοντα ποιῶσα, ἐκάστη ἀνδρία νικῶσα τὸ ἀνθι-
 στάμενον, ἐκάστη σωφροσύνη μὴ εἰκουσα τῇ χεῖρονι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ
 τούτου.
 30 Τρίτον ἐστὶ κεφάλαιον ζητῆσαι διὰ τί εἶπε τὸ 'καὶ ταῦτα γινώσκειν'. 30
 καὶ λέγομεν ὅτι ἐλόγως, ἵνα ἔχοιμεν ἀρετὰς τὰς μετὰ παιδείας καὶ πόνου
 παραγινόμενας, καὶ μὴ τὰς φυσικὰς καὶ ἡθικάς· αἱ μὲν γὰρ φυσικαὶ ἀρεταὶ
 ἐκ κρᾶσεως παραγίνονται, οἶον | οἱ ψυχροὶ σώφρονες ἀλλὰ δειλοί, οἱ θερμοὶ 410
 ἀνδρεῖοι ἀλλ' ἀκόλαστοι. αὐταὶ μὲν οὖν φυσικαὶ ἀρεταί, αἵτινες καὶ ἀλόγως
 35 ὑπάρχουσιν· ὁ γοῦν πελαργὸς δίκαιος, φρόνιμος ἡ ἀλώπηξ, ἀνδρεῖος ὁ

2 ante δικαιοσύνη VIII fere litt. erasae C 4 ἀνοσίους] an ἀνουσίους? 4. 5 τοῦ
 δικαίου τοῦ P 5 post αὐτὴν add. τὴν ζῶην P εἰ om. Cc 6. 7 πῶς—
 οὕσα] κοινὴ αὐτῶν οὕσα τί καὶ συναριθμεῖται P πῶς] καὶ πῶς conl. Cramer 8 οὐ
 om. P 11 οὕτως P τέσσαρα P 15 λόγος ὅτι in ras. P 16 πεφυκυῖα P
 17 ἐν om. P 18 τῇ ἐπ. τῇ χεῖρ.] an τῇ χεῖρονι τῇ ἐπ.? 21 τῇ χεῖρονι] χεῖρονι C:
 χεῖρον c 23 ἐγκατακεχωσμένης P 23. 24 περιχωριστὸν] an περιόριστον?
 24 post ἀντιλυπῆσαι add. τὸν λυπῆσαι P 28 σωσωφροσύνη P 31 τὰς] τὰ C
 32 περιγινόμενας Cc (cf. v. 33 p. 20, l. 2) 33 δηλοί C 34 αἱ φυσικαὶ P ἀλλόγοις C

λέων, σώφρων ἢ τρυγών. αἱ δὲ ἠθικαὶ ἀρεταὶ ἐκ συνηθείας τινὸς παρα- 5
γίνονται, διὰ τὸ ἐσχηκέναι τινὰ τῇ γονεὺς τοιοῦτους ἢ διδασκαλούς. καὶ
ἀπλῶς εἰπεῖν τῶν ἀρετῶν αἱ μὲν μετὰ λόγου, αἱ δὲ χωρὶς λόγου, καὶ αἱ
μὲν πάντῃ χωρὶς λόγου ὡς αἱ φυσικαί, αἱ δὲ μετὰ λόγου μὲν ἀλλ' ἢ τοῦ
5 θύραθεν, τοῦτ' ἔστι τοῦ διδάσκοντος, οἷαι αἱ ἠθικαί, ἢ τοῦ οἴκοθεν, οἷαι
εἰσιν αἱ μετὰ παιδείας καὶ πόνου τινὶ προσγιγνώμεναι. διὰ τοῦτο οὖν πρόσ- 10
κειται τὸ 'καὶ ταῦτα γινώσκειν' ἀντὶ τοῦ ἵνα ἔχωμεν ἀρετὰς οὐκ ἀλόγους,
ἀλλὰ τὰς μετὰ λόγου, τοῦ οἴκοθεν φημι, τὰς μετὰ πόνου τινὶ προσγιγ-
νώμενας· ὁ γὰρ Πλάτων τὰς φυσικὰς ἀρετὰς ἀνδραποδιώδεις καλεῖ ὡς καὶ
10 ἀνδραπόδοις δυναμένας ὑπάρχειν, ὁ δὲ Πλωτῖνος ἀτελεῖς, διότι πρὸς τὸ μὴ 15
ἀντιστρέφειν καὶ ἀντιπράττουσιν ἀλλήλαις· ὡς γὰρ εἵπομεν, εἴ τις θερμὸς
ὦν ἐπιτηδεύσει ἀνδρεῖος εἶναι, ὁ τοιοῦτος οὐ πάντως σώφρων (διὰ γὰρ τὴν
θερμότητα ἀκόλαστος), καὶ εἴ τις πάλιν ψυχρὸς ὦν ἐπιτηδεύσει σώφρων
εἶναι, ὁ τοιοῦτος οὐ πάντως ἀνδρεῖος ἀλλὰ δειλός. αἱ δὲ μετὰ πόνου καὶ
15 παιδείας ἀρεταὶ ἀντιστρέφουσι μὴ ἀντιπράττουσαι. ταῦτα καὶ περὶ τοῦ 20
τετάρτου ὁρίσμου τῆς φιλοσοφίας εἰπεῖν ἔχομεν.

Πρᾶξις η'.

Πέμπτος ὁρίσμος τῆς φιλοσοφίας εἰς Ἀριστοτέλην ἀναγόμενος ὁ λέγων
αὐτὴν 'τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν'· ἐν γὰρ τῇ Μετὰ τὰ 25
20 φυσικὰ πραγματεῖα Θεολογικῇ ἐπιγεγραμμένη εἴρηται αὐτῷ ὁ ὁρίσμος οὗτος.
καὶ εἰκότως ἐκ τῆς ὑπεροχῆς οὗτος λέγεται ὡς καὶ ἐν τῇ Θεολογικῇ πραγ-
ματεῖα εἰρημένους. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι 'διὰ τί τοιοῦτῃ ἐπαναδιπλασιασμῷ
κέχρηται;' καὶ λέγομεν τούτου αἰτίας πέντε.

Πρώτην, ὅτι θαυμάσαντές τινες τὸ ὕψος τῆς φιλοσοφίας τούτῃ ἐχρή- 30
25 σαντο τῇ ἐπαναδιπλασιασμῷ· ὡς εἰ καὶ τις θαεσάμενος λευκὸν εἴποι
πολλάκις 'λευκὸν λευκὸν καὶ πάντῃ μελανίας ἀνέμφατον', καὶ γλυκὸς τις
γευσάμενος εἴποι 'γλυκὸν γλυκὸν καὶ πάντῃ πικρίας ἀψαυστον', οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς
φιλοσοφίας | θαυμάσας τις τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως εἴποι 'γνώσις γνώσις' 411
πολλάκις 'καὶ οὐδαμῶς ἄγνοια'· μόνῃ γὰρ ἡ φιλοσοφία γνῶσις. αὕτη πρώτη
30 αἰτία.

Δευτέρα αἰτία, ὅτι ἔοικεν ἡ φιλοσοφία βασιλεῖ καὶ θεῷ. καὶ ὥσπερ 5
ὁ βασιλεὺς καθιστᾷ ἄρχοντας, δι' ὧν ὁμιλεῖ πᾶσι, καὶ πάντας ὁρᾷ μηδένα
ὁρῶν μηδὲ διαλεγόμενος (οὐδὲ γὰρ ῥυπαίνεται τῷ πολλῷ τῶν ἀνθρώπων
ὁμίλῳ), καὶ ὥσπερ ὁ θεὸς κατέστησεν ἀρχαγγελικάς δυνάμεις, δι' ὧν

3 τῶν ἀρετῶν om. Cc 6. 7 πρόκειται Cc 8 prius τὰς om. P τοῦ
οἴκοθεν — πόνου om. P 9 Πλάτων] Phaedo p. 69 B 10 ὑπάρχειν ἐποχεῖν P
Πλωτῖνος] Enn. I, 3,6 p. 22 11 ἀλλήλας P εἴπομεν] εἴρηται P (cf. p. 19,33)
εἴ] ἢ P 13 θεμότητα C 16 ἐπέχομεν Cc 19 τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ
πραγματεῖα] μετὰ τὴν φυσικὴν πραγματείαν P (cf. A 2 p. 982 = 4 sq.) 21 οὕτως P
τῇ om. Cc 22 εἰρημένους] οὕτως P 26 γλυκῶς P 28 ὑπερέχων P
γνώσις γνώσις] γνῶ γνῶσις P 29 οὐδαμοῦ P 34 ὁμίλῳ P

φρουρεῖ τὸν κόσμον, οὕτως καὶ ἡ φιλοσοφία ἐν ἀκροπόλει τινὶ οὔσα διὰ
τῶν κατὰ μέρος τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν γινώσκει τὰ κατὰ μέρος. καὶ 10
ὥσπερ ὁ βασιλεὺς ἄρχων ἐστὶν ἀρχόντων, οὕτως ἡ φιλοσοφία τέχνη τε-
χνῶν λέγεται. καὶ ὥσπερ πάλιν ὁ θεὸς λέγεται βασιλεὺς βασιλέων, οὕτως
5 καὶ ἡ φιλοσοφία ἐπιστήμη ἐπιστημῶν. τοῦτο δεύτερον.

Τρίτη αἰτία, ὅτι ταῖς ἄλλαις τέχναις καὶ ἐπιστήμαις χορηγεῖ τὰς 15
ἀρχὰς ἡ φιλοσοφία· φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀποφθέγμασιν ὅτι ὅσοι
ταῖς ἄλλαις τέχναις καὶ ἐπιστήμαις σχολάζοντες τῆς φιλοσοφίας ἀμελοῦσιν,
ἐοίκασιν τοῖς μνηστῆρσι τῆς Πηνελόπης, οἵτινες αὐτῇ συγγενέσθαι μὴ δυνά-
10 μενοι ἡγάπων καὶ ταῖς θεραπαίαις αὐτῆς συγγίνεσθαι. τῆς γὰρ γραμ-
ματικῆς λεγούσης τῶν φωνηέντων τὰ μὲν ἐστὶ φύσει μακρά, τὰ δὲ φύσει 20
βραχέα, τὰ δὲ ἐπαμφοτερίζει, ἐρωτωμένη διὰ τί τὸ ἦ καὶ τὸ ὦ φύσει
μακρά, ἀγνοεῖν ὁμολογῇ, εἰς δὲ τὸν μουσικὸν φιλόσοφον σε ἀποπέμψει.
ὁμοίως τῆς ἱατρικῆς λεγούσης τέσσαρας τοὺς χυμούς, ἐπειδὴ καὶ τέσσαρα
15 τὰ στοιχεῖα, ἐρωτωμένη διὰ τί τέσσαρα καὶ οὐδὲ πλείονα οὐδὲ ἐλάττωνα, 25
ἀναπέμψει ἡμᾶς εἰς τὸν φυσικὸν φιλόσοφον· τῇ δὲ Ἀριστοτέλει δέδεικται
ἐν τῇ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς διὰ τί οὐδὲ πλείονα τῶν τεσσάρων τὰ
στοιχεῖα οὐδὲ ἐλάττωνα. ὁμοίως τῆς ῥητορικῆς διελομένης ἑαυτὴν εἰς τρία,
εἰς τὸ συμβουλευτικὸν καὶ δικανικὸν καὶ πανηγυρικόν, καὶ τέλος εἰπούσης
20 εἶναι τοῦ μὲν συμβουλευτικοῦ τὸ συμφέρον, τοῦ δὲ δικανικοῦ τὸ δίκαιον, 30
τοῦ πανηγυρικοῦ τὸ καλόν, καὶ ἐρωτωμένης τί τὸ ὄντως συμφέρον, τί τὸ
ὄντως δίκαιον ἢ τί τὸ καλόν, αὐτὴ τοῦτο ἀγνοεῖν ὁμολογῇ, παραπέμψει
δὲ ἡμᾶς τῇ πολιτικῇ φιλοσοφίᾳ. οὐ μόνον δὲ ταῖς τοιαύταις τέχναις καὶ
ἐπιστήμαις ἀρχὰς χορηγεῖ, ἀλλὰ καὶ ταῖς βαναύσοις τέχναις· ἡ γοῦν τεκτο- 35
25 νικὴ βουλομένη ποιῆσαι | εὐθεῖαν ἀποτείνει τὴν στάθμην ὅτι μάλιστα, λα- 412
βούσα παρὰ γεωμετρίας ὅτι εὐθεῖα ἐστὶν ἥς τὰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐπιπρο-
σθεῖ· τότε γὰρ λέγομεν ἐπ' εὐθείας τρεῖς ἐστάναι ἀνθρώπους, εἰ ἰσχύσει
ὁ μέσος τοῖς ἄκροις ἐπιπροσθεῖσθαι, εἰ δὲ περιφέρειαν ποιοῦσιν, ἀλλήλους 6
ὁρῶσιν· διὰ τοῦτο γὰρ τὰ θέατρα κυκλωτέρῃ διὰ τὸ ἀλλήλους βλέπειν, καὶ
30 αἱ διατριβαὶ κυκλωτερεῖς, ἵνα ὁρῶσιν ἀλλήλους καὶ τὸν διδάσκαλον. ἀλλὰ
καὶ τῇ οἰκδομικῇ δίδωσιν ἀρχὰς· βουλομένη γὰρ γινῶναι εἰ ὀρθὸς ὁ τοί-
χος, κέχρηται βαρυλλίᾳ, ἰδοῦσα ὅτι τὰ βαρέα πρὸς ὀρθὰς φέρεται τῇ ὀρί-

1. 2 διὰ τῶν κατὰ μέρος τεχνῶν] διὰ τι τοῦ μέρους τῶν τεχνῶν P 2. 3 καὶ ὥσπερ ὁ
βασιλεὺς — ἐπιστημῶν (5) ex Davide videntur irrepsisse 3 ante ἀρχόντων add. τῶν P
5 τοῦτο δεύτερον om. Ce 7 Ἀριστ. ἐν Ἀποφθ.] potius Ἀρίστων ἐν Ὁμοιώμασιν, cf.
Stob. Flor. IV, 110 Diog. Laert. II, 79.80 ἀποφθέγματι Brand. 9 πηνε-
λώπης P 10 συγγενέσθαι P 12 ἦτα P 13 ἀγνοεῖν C 14 τέσσαρας
λεγούσης colloc. P 15 τὰ om. P οὔτε . . οὔτε P (cf. v. 17. 18 p. 2, 1. 2)
ἐλάττωνα C 17 Περὶ γεν. x. φθ.] B 5 p. 332*3 sq. 20 τὸ συμφέρον, τοῦ δὲ
δικανικοῦ om. P 21. 22 τὸ ὄντος δίκαιον C: τὸ δίκαιον ὄντως P 22 an τὸ (ὄντως)
καλόν? 24 βαναύσοις P 24. 25 ἡγοῦν τεκτονικὴ οἰκδομικὴ καὶ τοιοῦτοις
(sic) βουλομένη P 25 ἀποτίνει C 27 τότε — εὐθείας in lit. P 28 ἐπι-
προσθεῖσθαι P ποιήσουσιν P 29 γὰρ] γοῦν P 31. 32 τοίχος] τεῖχος P
32 post βαρέα add. ὅσα βαρέα P

ζονται, οἷον μόλυβος ἢ τι τοιοῦτον, εἰ δὲ πτερὸν εἶη, οὐ κατ' εὐθὺ φέρεται, 10
ἀλλὰ περιφέρειαν ποιεῖ. ταῦτα καὶ τὸ τρίτον.

Τετάρτη αἰτία, ὅτι τὰ σφάλματα διορθοῦται τῶν ἄλλων τεχνῶν· τῆς
γὰρ ῥητορικῆς θέσει λεγούσης τὸ δίκαιον, (κατὰ γὰρ τοὺς τεθέντας φησὶ
5 νόμους, ἄλλους ὄντας παρ' ἄλλοις, παρὰ μὲν Πέρσαις τὸ ταῖς μητράσιν 15
ἑαυτῶν συγγίνεσθαι καὶ ἀδελφαῖς καὶ θυγατράσι, παρὰ δὲ Τριβαλλοῖς τὸ
τοὺς πατέρας γηράσκοντας ἀποσφάττειν), ἡ φιλοσοφία ἐφίστησι λέγουσα ὅτι
ὁ μὲν νόμος θέσει (ἄλλος γὰρ παρ' ἄλλοις), τὸ δὲ δίκαιον φύσει πανταχοῦ
ὄν τὸ αὐτό· ἀδικον γὰρ τὸ τὰ αἰτία συγγεῖν τοῖς αἰτιατοῖς καὶ ποιεῖν τὸ 20
αἷτιον αἰτιατὸν καὶ τὸ αἰτιατὸν αἷτιον ἢ τὰ ἄρχοντα ἀρχόμενα ποιεῖν, ὅπερ
ἔστιν ἐπὶ τῆς μητρογαμίας· ἡ γὰρ παλαι αἰτία καὶ ἄρχουσα ὡς μήτηρ
αἰτιατὴ καὶ ἀρχομένη ὡς γυνὴ γίνεται. ἀδικον δὲ παρὰ φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ
τοὺς πατέρας γηράσκοντας κατασφάττειν, ὡς λύοντας τὸν φυσικὸν δεσμὸν
παρὰ γνώμην τοῦ δήσαντος. πάλιν τῆς ῥητορικῆς ἀντιδιαίρουσας τὸ δίκαιον 25
15 τῷ συμφέροντι, καὶ τὴν Ἀντιλόχου περὶ τὸν ἴδιον πατέρα τὸν Νέστορα
πρᾶξιν δικαίαν μὲν οὔσαν ὡς ὑπὲρ πατρὸς οὐ συμφέρουσιν δὲ τῷ σώματι
ὅτι ἐτρώθη, ἡ φιλοσοφία φησὶ 'καὶ δίκαιον τὸ τοιοῦτο καὶ συμφέρον· πᾶν
γὰρ συμφέρον δίκαιον καὶ πᾶν μὴ συμφέρον οὐ δίκαιον· τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς 30
τὰ τοῦ σώματος τραύματα;', ἡμᾶς τὴν ψυχὴν εἰπούσα. οὕτω τρωθεὶς τις
20 ἐν πολέμῳ ὑπὲρ φίλου ἔφη

αὐτὸν μ' ἐξεσάωσα· τί μοι μέλει ἀσπίς ἐκεῖνη;

ἐρρέτω,

αὐτὸν μὲν τὴν ἰδίαν ψυχὴν εἰπὼν, ἀσπίδα δὲ τὸ ἴδιον σῶμα καλέσας. καὶ 413
ἄλλος διψήσας ἔφη 'ἀπέρχομαι τὸν ὄνον μου ποτίσαι', ὄνον τὸ σῶμα
25 καλέσας, καὶ τὸ 'πίσσε, πίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, αὐτὸν γὰρ Ἀνά-
ξαρχον οὐ μὴ πίσις ποτέ'. πάλιν τῆς ῥητορικῆς λεγούσης ὅτι χρεῖσσον
τὸ ἀδικεῖν ἢ τὸ ἀδικεῖσθαι, ἡ φιλοσοφία τοῦναντίον φησὶν ὅτι 'μακρῷ χειρὸν 5
τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι· ὁ γὰρ ἀδικῶν εἰς ἑαυτὸν βλάπτεται καὶ εἰς
ψυχὴν, ὁ δὲ ἀδικούμενος ἢ εἰς τὸ πρῶτον κτῆμα ἀδικεῖται, τοῦτ' ἔστιν
30 εἰς τὸ σῶμα, ἢ εἰς τὸ δεύτερον κτῆμα, φημὶ τὰ ὑπάρχοντα· μακρῷ δὲ
χειρὸν τὴν ψυχὴν κακῶς ἔχειν ἢ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐκτός', φησὶν 'οὐδεὶς 10
σε βλάψει, εἰ μὴ σὺ σαυτόν· κατὰ τὴν ψυχὴν γὰρ οὐκ ἔστιν ὑφ' ἐτέρου
ἀδικηθῆναι'. ὁ γὰρ Πλάτων οὐκ οἶδε τὸν ἄνθρωπον ψυχὴν καὶ σῶμα, ἀλλὰ
ψυχὴν λογικὴν ὀργάνῳ χρωμένῃ τῷ σώματι· τρισὶ γὰρ προσρήμασι προσ-
35 ἀγορεύει τὸν ἄνθρωπον, ἐγώ, τὸ ἐμόν, τὰ τοῦ ἐμοῦ, ἐγὼ καλῶν τὴν ψυχὴν,

1 μόλιβδος P 5 ἄλλους] ἄλλοις C 7 ἐφ(σ)τησι] ἀπέφηνε P 10 αἰτιατὸν
καὶ τὸ αἰτιατὸν αἷτιον om. P 12 φιλοσόφοις P (cf. v. 17) 13 λύων P
14 δόσαντος P ἀντιδιαίρουσας (superscr. ελοῦ) P 15 Ἀντλ.] cf. Pind. Pyth. 6,28
16 an (δηλούσης) δικαίαν? ὑπὲρ scripsi: ὑπὸ CPc (cf. v. 20) 17 οἱ φιλόσοφοι
φασὶν P (cf. v. 12) prius καὶ] ὅτι P 20 ὑπὲρ] ὑπὸ P (cf. v. 16) ἔφη]
Archiloch. frg. 6,3 (II p. 384 Bergk) 24 πίσις c 25 πίσσε (bis) Mon. 399: πτήσαι
C: πτήσε P: πίσις c (cf. Dio Chrys. or. 37 p. 467 Diog. Laert. IX, 59 Michael Apostol.
XV, 6) 26 πτήσε Brand. πτήσε CP: πτήσε c 27 τὸ (ante ἀδικεῖσθαι) om. P
τὸ ἐναντίον 32 τὴν om. P 33 Πλάτων] Alcib. I p. 129 E sq.

τὸ ἐμὸν τὸ σῶμα, τὰ τοῦ ἐμοῦ τὰ κτήματα. ὅτι δὲ ταῦτα γινώσκει ἡ 15
φιλοσοφία, Πλάτων φησὶν ὅτι 'βουλομένη μὲν οὐδέτερον, μήτε ἀδικεῖν μήτε
ἀδικεῖσθαι· αἰρέσεως δὲ οὐσης ἐλομένη μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν'. ἐν
οἷς καὶ τοῦτο.

5 Πέμπτη αἰτία, ὅτι ἡ φιλοσοφία κατεσκεύασεν ἑαυτῇ τὸν συλλογισμόν 20
καὶ κέχρηται αὐτῇ ὀργάνῳ, αἱ δὲ ἄλλαι τέχναι κέχρηται μὲν συλλογισμῷ,
ποιῆσαι δὲ οὐ δύνανται. καὶ ἔοικεν ἡ μὲν φιλοσοφία σκυτοτόμῳ τῷ καὶ
ποιοῦντι ὑποδήματα καὶ φοροῦντι, αἱ δὲ ἄλλαι τέχναι φοροῦντι μόνον, οὐ
μὴν καὶ ποιοῦντι. ἐν οἷς καὶ ἡ πέμπτη αἰτία.

10 'Αποροῦσι δὲ τινες ὅτι 'εἰ τέχνη τεχνῶν ἡ φιλοσοφία, τέχνη ἔσται καὶ 25
αὐτῇ'. καὶ λέγομεν ὅτι τέχνη τεχνῶν οὐσα ὑπὲρ τέχνην ἐστίν, ἡ καὶ ὡς
τεχνούσα τὰς ἄλλας τέχνας τέχνη λέγεται τεχνῶν. ἡ καὶ ἄλλως· οὐ τὰ
ἅμα λεγόμενα καὶ ἰδίᾳ δύνανται λέγεσθαι· νεκρὸς γὰρ ἄνθρωπος λέγεται μὲν,
ἄνθρωπος δὲ οὐ, καὶ λιθίνη ναῦς, ναῦς δὲ οὐ, καὶ κίβδηλος χρυσός, χρυσός 30
δὲ οὐ· ὁ γὰρ χρυσὸς ἐγγυητής ἐστιν ὧν βουλόμεθα ἔχειν, ὁ δὲ κίβδηλος
τοῦτο οὐ ποιεῖ. τὸ δὲ ἔμπαλιν οὐ τὰ ἰδίᾳ λεγόμενα καὶ ἅμα δύνανται
λέγεσθαι, ὡς ἴνα εἴπω 'ὁ κύων σός, ὁ κύων πατὴρ', 'ὁ δὲ κύων σὸς
πατὴρ' οὐ δύνανται λέγεσθαι. ἐν τούτοις καὶ ὁ πέμπτος ὁρισμὸς τῆς φιλο-
σοφίας. |

20

Πρᾶξις θ'.

414

Οὐ δεῖ περιφρονῆσαι τοῦ ἔκτου ὁρισμοῦ τῆς φιλοσοφίας ὡς περὶ μόνας
φωνάς ἡσυχολημένους, τῶν ἄλλων περὶ τὸ πρᾶγμα ἐπτοημένων ἥτοι ἐσπου-
δακότων· ἔχει γὰρ τι πλεον ἐκείνων οὗτος· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ μόνον τὸ 5
πρᾶγμα λέγουσιν, οὗτος δὲ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα. ἔκτος τοίνυν
25 ὁρισμὸς τῆς φιλοσοφίας εἰς Πυθαγόραν ἀναγόμενος ὁ λέγων αὐτὴν φιλίαν
σοφίας. καὶ εὖγε ὅτι ἀρχὴ καὶ πέρας τῶν ὁρισμῶν τῆς φιλοσοφίας γέ-
γονεν ἡμῖν ὁ Πυθαγόρας ὁ αἰετὶ διὰ τῆς σιωπῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστρέφων.
ἀλλ', ὦ Πυθαγόρα, οὐκ ἀντιστρέφει ὁ ὁρισμὸς οὗτος, ὅπερ ἦν ἀρετὴ δρου· 10
εἴ τι μὲν γὰρ φιλοσοφία, φιλία σοφίας, οὐκ εἴ τι δὲ ἔφεσις σοφίας, φιλο-
30 σοφία· πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐφίεταί τοῦ οἰκείου ὑποκειμένου.
ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε Πυθαγόρας ἐρωτώμενος ἀποκρίνεται οὔτε οἱ μαθηταὶ 15
αὐτοῦ ἄλλο τι ἀποκρίνονται ἢ ὅτι "αὐτὸς ἔφα", τὴν ἀπόφασιν τοῦ διδα-
σκαλοῦ ὑπὲρ ἀπόδειξιν ἡγούμενοι, φέρε ἡμεῖς εἴπωμεν ὑπὲρ Πυθαγόρου, ἅπερ
ἂν Πυθαγόρας εἶπεν, εἴπερ λέγειν ἡνέσχετο. πάλαι μὲν τοίνυν καὶ μέχρι
35 τῶν 'Ομήρου χρόνων ἡδικοῦτο καὶ ἐρυπαίνετο τὸ τῆς σοφίας ὄνομα, φερό-
μενον κατὰ παντὸς τοῦ ἐποιοῦν εἰδότος, ὡς φησι καὶ ὁ ποιητῆς 20

2 Πλάτων] Gorg. p. 469 C

7 τῷ om. P

9 μὴν δὲ P

10 εἰ] ἡ P

τέχνη (ante ἔσται) P Dav.: om. Cc

11 ὑπὲρ] ὑπὸ P

13 post λέγεσθαι add.

οἷον ἄνθρωπος ὁ ζῶν τὸ συναμφοτέρον in mrg. C

γάρ] δὲ Cc

μὲν om. P

(fort. recte)

14 ληθίνῃ P (cf. Hom. v 156)

17 δὲ om. c

18 καὶ om. c

23 οὕτως P

30 ὑποκ.] an τέλους?

32 ἔφη P

33, 34 ἅπερ—εἶπεν om. Cc

34 εἶπερ] εἰ P

μὲν τοίνυν scripsi: μὲν τοι Cc: τοίνυν P (cf. 25, 30)

35 post ἐρυ—

VI litt. eras. C

σοφίας scripsi: φιλοσοφίας CPc

36 ὁ ποιητῆς] Hom. O 412

www.libtool.com.cn εὖ εἰδὼς σοφίης ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
καὶ

ἐπεὶ σοφὸς ἦραρε τέκτων.

ὁ γοῦν Πυθαγόρας ὁψέ ποτε ἐπιγενόμενος συνέστειλε τὸ τῆς σοφίας ὄνομα 25
ἐπὶ μόνους τοὺς τὰ αὖλα εἰδότες, τοῦτ' ἔστι τοὺς φιλοσόφους· σαφῇ γὰρ
καὶ φανὰ τὰ θεῖα αὐτοῖς, εἰ καὶ ἡμῖν ἀσαφῇ διὰ τὴν ἡμῶν ἀνεπιτηδεί-
τητα, ὡς καὶ ταῖς νυκτερίσιν ὁ ἥλιος. παρὰ Πυθαγόρου οὖν λεγόμενος οὗτος
ὁ ὀρισμὸς τέλειος· πᾶσα γὰρ φιλοσοφία φιλία σοφίας, καὶ πᾶσα ἔφεσις
σοφίας (σοφίαν ἀκουόντων ἡμῶν τὴν τῶν αὐλῶν γινῶσιν) φιλοσοφία ἐστίν. 30
10 Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ μόνης μάστιγος δεῖ τοῖς λόγοις ἀλλὰ καὶ χαλινοῦ
(μάστιγος μὲν, ἵνα χαρισώμεθα τῇ μαθήσει, χαλινοῦ δέ, ἵνα τῇ μνήμῃ
χαρισώμεθα· μεμνήμεθα γὰρ τῶν δι' ὀλίγων λεχθέντων, μανθάνομεν δὲ τὰ
διὰ πλείονων λεγόμενα), φέρε μετὰ | τὴν πλατικὴν διέξοδον τῶν ὀρισμῶν 415
συνόψει αὐτοὺς περιλάβωμεν. γινῶσις τοίνυν τῶν ὄντων ἡ φιλοσοφία ἢ
15 γινῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων· τὰ γὰρ ὄντα ἢ θεῖα ἢ ἀνθρώ-
πεια· συμμετρία γὰρ οὕσα καὶ ἀρετὴ οὔτε τῶν θεῶν ἡμέλησε διὰ τὴν
ποιικιλίαν τῶν ἀνθρωπείων οὔτε τῶν ἀνθρωπείων διὰ τὴν μεγαλειότητα 5
τῶν θεῶν, ἀλλ' ἑκατέρου πρόνοιαν ἐποιήσατο. ἀλλὰ καὶ μελέτῃ θανάτου
ἢ φιλοσοφία, εἴπερ οἱ αὐτόχειρες ἑαυτῶν γινόμενοι δν ἔδῃσεν ὁ δημιουργὸς
20 λύουσι δεσμὸν, οἱ δὲ φιλόσοφοι δν ἔδῃσαν δεσμὸν αὐτοὶ καὶ λύουσιν. ἀλλὰ
καὶ ὁμοίωσις θεῶ ἢ φιλοσοφία, διὰ τὸ εἰρημένον τῷ Λυκίῳ φιλο- 10
σόφῳ ὄντι

δίῳ εἰ σε θεὸν μαντεύσονται ἢ καὶ ἄνδρα.

ἀλλὰ καὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν ὡς τεχνούσα τὰς ἄλλας
25 τέχνας. ἀλλὰ καὶ φιλία σοφίας ὡς τὰ αὖλα γινώσκουσα.

Θαυμάσαι δὲ ἔστιν καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὀρισμῶν τῆς φιλοσοφίας· 25
γὰρ εἰσιν, ὁ δὲ 25 τέλειος, ὡς ἴσος τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσι· τὰ γὰρ μέρη αὐτοῦ
συνερχόμενα οὔτε πλεονάζει οὔτε ἐλλείπει. οὕτως ἡμῖς τῶν 25 τριῶν, τρίτον
τῶν 25 δύο, ἕκτον ἢ μονάς, καὶ ἰσοῦ τέλειος· τὰ γὰρ τρία καὶ τὰ δύο καὶ
30 τὸ 25 συντεθέντα 25 ἀποτελεῖ μόνον· τῶν γὰρ ἀριθμῶν οἱ μὲν εἰσι τέλειοι, 20
οἱ δὲ ὑπερτελεῖς, οἱ δὲ ἐλλείπεις. καὶ ἔοικεν ὁ μὲν τέλειος ἀριθμὸς ἀρετῇ,
ὁ δὲ ὑπερτελεῖς καὶ ἐλλείπεις ταῖς ἀντικειμέναις τῇ ἀρετῇ κακίαις· ἢ γὰρ
ἀρετὴ συμμετρία οὕσα δύο κακίαις παρασπίζεται, οἷον ἡ δικαιοσύνη πλεονεξία
καὶ μειονεξία, ἡ φρόνησις πανουργία καὶ ἀνομία, ἡ ἀνδρεία δειλία καὶ θράσει, 25

1 εἰδῆ Hom. σοφίαν P 3 ἐπεὶ σοφὸς ἦρ. τέκτων] vide Ammon. in Porph
Isag. p. 9,13 not. 4 σοφίας] φιλοσοφίας Cc 5 αὖλα] ἀδηλα P (cf. v. 9. 25)
6 φανὰ] φανερά P ἑαυτοῖς P an ἀσαφῇ (τε καὶ σκοτώδῃ)? (cf. Plat. Reipubl.VII, 4
p. 518 C) 7 οὖν] γὰρ c 9 σοφίαν] σοφία P 11 μαθήσει P 13 πλατικὴν]
πλατωνικὴν P 14 ἐν συνόψει P περιλάβωμεν] περιβάλλωμεν Cc ἢ in ras.
C²: ὡς P 15 ἀνθρωπίνων] ἀνθρωπείων C (cf. p. 11,18 sq.) 15. 16 ἀνθρώπει'
ἀσυμμετρία C: ἀνθρώπινα συμμετρία P: ἀνθρώπεια ἀσυμμετρία c 17 ἀνθρωπείων]
ἀνθρώπων P 20 ἔδῃσεν] ἔθηκεν Cc αὐτοὶ scripsi: αὐτὸν CPc 23 εἰ] ἢ
Cc (cf. p. 7,2) μαντεύσονται P 25 φιλία σοφίας corr. ex φιλοσοφίας C¹
33 ἢ (ante δικαιοσύνη) om. Cc 34 ἀνομία] ἐννοια P θράσει καὶ δειλία colloc. P
(fort. recte)

www.libtool.com.cn

ἡ σωφροσύνη ἀκολασία καὶ ἡλιθιότητι. οὕτως οὖν καὶ ὁ τέλειος ἀριθμὸς ἀρετῇ ἔοικε καὶ συμμετρίας, οἱ δὲ λοιποὶ ἀμετρίαις ἤτοι κακίαις.

Τέλειοι μὲν οὖν ἀριθμοὶ εἰσιν οἱ ἴσοι τοῖς ἑαυτῶν μέρεσι ὡς οὗτος ὁ ἕξ, ὑπερτελεῖς δὲ ὡς ὁ δυοκαίδεκα· τούτου γὰρ συντεθέντων τῶν μερῶν 30 γίνονται δεκαεῖς οὕτως· ἡμισυ τῶν δεκαδύο ἕξ, τρίτον τῶν δεκαδύο τέσσαρα, τέταρτον τῶν δεκαδύο τρία, ἕντον τῶν δεκαδύο δύο, καὶ τὸ δωδέκατον ἡ μονάς, δεκαεῖς ἀποτελοῦσιν. ἔλλειπεῖς δὲ ὡς ὁ ὀκτώ· τὰ γὰρ μέρη αὐτοῦ συντεθέντα ἑπτὰ μόνον ποιοῦσιν οὕτως· ἡμισυ τῶν ὀκτὼ τέσσαρα, τέταρτον τῶν ὀκτὼ δύο, καὶ τὸ ὄγδοον ἡ μονάς, ἑπτὰ ποιοῦσι. καὶ πολλοὶ μὲν οἱ 35 ὑπερτελεῖς καὶ οἱ ἔλλειπεῖς, | οἱ δὲ τέλειοι τέσσαρες μόνον· ἀπὸ γὰρ 416 μονάδος ἕως δεκάδος εἰς τέλειος ὁ ἕξ, καὶ ἀπὸ δεκάδος ἕως ἑκατοντάδος ὁ εἰκοστὸς ὄγδος, καὶ ἀπὸ ἑκατοντάδος ἕως χιλιάδος ὁ τετρακοσιοστός ἐνενηχοστός ἕκτος, καὶ ἀπὸ χιλιάδος ἕως μυριάδος ὁ ὀκτακισχιλιοστός ἑκατο- 5 στὸς εἰκοστὸς ὄγδος.

Καὶ ἄλλως δὲ τέλειος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁρισμῶν τῆς φιλοσοφίας, διότι 15 τέσσαρες ἦσαν αἱ ἀφορμαί, ἐξ ὧν ἐλαμβάνοντο οἱ ὁρισμοί· ἡ γὰρ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἡ ἐκ τοῦ τέλους ἡ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ἡ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας. ὁ δὲ τέσσαρα ἀριθμὸς δυνάμει δέκα· συντεθεὶς γὰρ μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀριθμῶν ὁ τέσσαρα, τοῦτ' ἔστι τοῦ τρία καὶ δύο καὶ ἐνός, τὸν δέκα ἀποτελεῖ. 10 ὁ δὲ δέκα τέλειος, οὐχ ὡς ἴσος τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν, ἀλλ' ὅτι πᾶς ἀριθμὸς καμπτήρι αὐτῷ κέχρηται, καὶ ὅτι πάντα ἀριθμὸν δέχεται, διὸ καὶ δεχὰς εἴρηται. ἔοικε δὲ τοῦτῃ καὶ ἡ φιλοσοφία ὡς πάντα τὰ ὄντα γινώσκουσα.

Πρᾶξις ι'.

15

Μετὰ τὸ γινῶναι ἡμᾶς τὴν φιλοσοφίαν ὅλην ὡς ὅλην διὰ τῶν ἕξ ὁρι- 25 σμῶν, φέρε καὶ ὡς μέρη ἔχουσιν αὐτὴν διὰ τῆς διαιρέσεως πολυπραγμονή- σωμεν. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν τρία τινὰ ἐζητοῦμεν, τί ἐστὶν ὁρι- σμός, πόθεν εἴρηται ὁρισμός, πόθεν λαμβάνεται ὁρισμός, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τρία ζητήσωμεν, τί διαίρεσις καὶ ἐπιδιαίρεσις καὶ ὑποδιαίρεσις· 30 ποῦ γὰρ οἰκειότερον ταῦτα ζητήσωμεν ἢ τὴν φιλοσοφίαν διαιροῦντες, ἥς εὗρημα ὁρισμός καὶ διαίρεσις; διαίρεσις μὲν οὖν ἐστὶν ἡ πρώτη τομὴ τοῦ πράγματος, οἷον ὡς ἵνα διέλω τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, ἐπιδιαίρεσις δὲ ἐστὶν ἡ τοῦ αὐτοῦ πράγματος δευτέρα τομὴ, οἷον ὡς ἵνα διέλω τὸ αὐτὸ 35 ζῷον εἰς θνητὸν καὶ ἀθάνατον (οὐδὲν δὲ διαφέρει διαίρεσις ἐπιδιαίρεσως·

2 ἤτοι κακίαις om. P	3 οὖν om. Cc	οὕτως Cc	4 ὑπερτελεῖς P	post
γὰρ add. καὶ Cc	6 δωδέκ.] δυοδέκατον Cc	7 ἔλλειπῆς P	8 om. P	10 οἱ
(ante ἔλλειπεῖς) om. Cc	11 εἰς τέλειος om. P	καὶ om. P	12 scribas εἴκοσιν	
ὀκτῶ, itemque reliquos	14 ὄγδος P	15 ἄλλως] ως in ras. P	δ ἀριθμός (δ	
		ἐ οἱ		
ἀρ in ras.) P: ἀριθμός Cc	διότι] διὸ P	17 ἐτυμολογίας C	19 ὁ τέσ. post	
ἐνός ponas	τοῦ] τὰ Cc	ἐνός] ἐν ὧν c	τὸν δέκα] τὰ δέκα P	
post ἀποτελεῖ add. οὕτως·	μία καὶ δύο τρεῖς, δις τρεῖς ἕξ καὶ τέσσαρα, ἰδοὺ δέκα P			
21 δεχὰς] δεκάς P	22 τοῦτο P	24 ὅλην φιλοσοφίαν colloc. P	27 ὁρισμός	
(post εἴρηται et λαμβάνεται) om. Cc (cf. p. 4,3)	28 ζητοῦμεν P	30 μὲν οὖν scripsi:		
μὲν Cc: οὖν P (cf. 23 34)	31 διέλλω C	ἄλλογον C		

ἤν γάρ ἂν προτάξωμεν, ἐκείνη ἐστὶ διαίρεσις, καὶ ἥν ὑποτάξωμεν, ἐκείνη
ἐστὶν ἐπιδιαίρεσις), ὑποδιαίρεσις δὲ ἐστὶν ἡ ἐνὸς τῶν διαιρεθέντων τομῇ,
ὡς ἵνα διέλῃ τις τὸ λογικὸν εἰς θεῖα καὶ ἀνθρώπεια καὶ τὸ ἄλογον εἰς 30
σαρκοφάγα ἢ ποτηφάγα. ὑποδιαίρεσις οὖν ἐστὶν ἡ ἐνὸς τμήματος τῶν διαιρε-
5 θέντων τομῇ.

Τούτων οὕτως προληφθέντων εἴπωμεν τὴν διαίρεσιν τῆς φιλοσοφίας. 417
διαίρεται τοίνυν ἡ φιλοσοφία εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν. ταῦτα δὲ
δὲ διαφέρουσιν ἀλλήλων καὶ τῷ ὑποκειμένῳ καὶ τῷ τέλει· τῷ μὲν γὰρ
θεωρητικῷ πάντα τὰ ὄντα ὑπόκειται εἰς γνῶσιν, τῷ δὲ πρακτικῷ οὐ πάντα
10 ὑπόκειται εἰς κατακόσμησιν, εἰ μὴ μόναι αἱ ἀνθρώπειαι ψυχαί· οὐδὲ γὰρ 5
ἐπαγγέλλεται ὁ φιλόσοφος κοσμεῖν ἑπὶ ψυχὴν ἢ βροδὲ ἢ τινος ἄλλου πλὴν
ἀνθρώπου. οὕτως μὲν τῷ ὑποκειμένῳ διαφέρουσιν. ἀλλὰ καὶ τῷ τέλει·
ὁ μὲν γὰρ θεωρητικὸς περὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος καταγίνεται, τέλος
δὲ ποιεῖται μόνον τὸ ἀληθές, ὁ δὲ πρακτικὸς περὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ 10
15 κακὸν καταγίνεται, τέλος δὲ ποιεῖται μόνον τὸ ἀγαθόν· θέλει γὰρ γινώσκειν
τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ τὴν διαφορὰν εἰδέναι ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ ὑπὲρ τοῦ
τὰ μὲν ἐλεῖν τὰ δὲ φυγεῖν, τοῦτ' ἐστὶν ἵνα μήτε λέγῃ κακὸν τι ὁ φιλό-
σοφος μήτε πράττῃ, ὥσπερ καὶ ὁ ἱατρὸς θέλει γινώσκειν τὰ δηλητήρια,
οὐχ ἵνα χρησθῇ αὐτοῖς, ἀλλ' ἵνα διὰ τῆς γνώσεως παραιτήσῃται αὐτά. 15
20 ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι 'εἰ τοῦ θεωρητικοῦ τέλος τὸ ἀληθές, τοῦ δὲ πρακτι-
κοῦ τὸ ἀγαθόν, ταῦτόν ἄρα τὸ θεωρητικὸν τῷ πρακτικῷ· ὦν γὰρ τὰ τέλη
ταῦτά, καὶ αὐτὰ ταῦτά'. λεκτέον οὖν ὅτι πολλὴ ἡ ἐν τούτοις διαφορὰ·
πολλάκις γὰρ ψευδόμεθα ἐπ' ἀγαθῷ καὶ ἀληθεύομεν ἐπὶ κακῷ· οἷον ὑγιαί- 20
νων τις παρέθετο ξίφος τινί, ἄφνω δὲ μανεῖς αἰτεῖ τὴν παρακαταθήκην,
25 ἵνα ἡ ἑαυτὸν ἢ ἑτερόν τινα σφάξῃ, ὁ δὲ ἀρνεῖται καὶ ψεύδεται μὲν, ἐπ'
ἀγαθῷ δέ, ὡς εἴ γε ἡλθήθευσεν, ἐπὶ κακῷ ἡλθήθευσεν. δύναται δὲ μερικῶς
καὶ ἀληθεύειν ὁ τοιοῦτος· ἄλλος γὰρ ἦν ὑγιαίνων ὁ τὸ ξίφος παραθέμενος 25
καὶ ἄλλος μαινόμενος.

Ἴνα δὲ μὴ λάθωμεν ἑαυτοὺς κακοῦ μαγείρου δίκην παρὰ ἄρθρα τὰς
30 διαιρέσεις ποιούμενοι, ὅπου μὴ ἔστι διφυῖα, ὥσπερ οἱ πρίζοντες τὰ ξύλα
ἡγεμόνι χέρηνται τῇ μίλτῳ, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἡγεμόνι χρυσάμενοι τῷ
λόγῳ, εἰς ὅσα καὶ οἷα ὑπαγορεύει, οὕτως ποιησόμεθα τὰς διαιρέσεις, ὅπου 30
διφυῖα ἐστί * * πέφυκε διαιρεῖσθαι, τοῦτ' ἐστὶ καθ' ἑκάστην διαίρεσιν δεῖ
ζητεῖν διὰ τί εἰς τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα διαιρεῖται.

35 Διαιρεῖται τοίνυν ἡ φιλοσοφία εἰς δύο καὶ οὐχὶ εἰς τρία, ὡς οἱ τὸ логи-
κὸν αὐτῇ προσνέμοντες· δειχθήσεται γὰρ σὺν θεῷ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς 35
ὅτι ἡ λογικὴ οὐ μέρος τῆς φιλοσοφίας, ἀλλ' ὄργανον, | διότι τὸ μὲν μέρος 418

1 ὑποτάξωμεν Cc

2 ἐπιδιαίρεσις] ὑποδιαίρεσις P

7 τὸ om. P

9 εἰς

γνῶσιν — ὑπόκειται (10) om. P

13 τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν colloc. Cc

14 ποιεῖται C

τὸ (ante κακόν) om. P

16 ἀγαθόν καὶ κακόν scripsi: ἀληθές

καὶ ψευδές CPc

17 φεύγειν P

18 πράττει P

19 διὰ τῆς γνώσεως —

πρότερον (p. 27,34.35) om. P

20 εἰ c: ἡ C

29 κακοῦ μαγείρου δίκην] cf. Plat.

Phaedr. p. 265 E

παρὰ C: περὶ c

33 ante πέφυκε lacunam signavi, conicias

οὐδὲ γάρ, ὅπου μὴ διφυῖα ἐστί,

συμφυές, τὸ δὲ ὄργανον ἐπέισακτον. εἰς δύο δὲ διαιρεῖται ἡ φιλοσοφία, οὐχ ὥς
 φασιν αἱ ἐγκύκλιοι ἐξηγήσεις, ὅτι ἐπειδὴ ἡ φιλοσοφία γινώσκει θεῶν καὶ ἀνθρω-
 πείων ἐστὶ, διὰ μὲν τὰ θεῖα τὸ θεωρητικὸν προεβάλλετο (θεωρητικὸν γάρ,
 φασίν, εἴρηται ὡς τέλος ἔχον τὰ θεῖα ὅραν), διὰ δὲ τὰ ἀνθρώπινα προεβάλλετο
 5 τὸ πρακτικόν· παραλογίζονται γὰρ ἐκ τῆς ὁμωνυμίας τοῦ ἀνθρωπείου· ἄλλο
 γὰρ ἀνθρώπειον ἐν τῷ ὅρισμῳ ἐλαμβάνετο (τὸ γὰρ ἐκ τοῦ τιμιωτέρου κατὰ
 παντὸς φθαρτοῦ φερόμενον), ἄλλο δὲ ἀνθρώπειον ἐνταῦθα λαμβάνουσι, τὸ
 ἐπὶ τοῦ κυρίως ἀνθρώπου. φέρε οὖν εἰπωμεν ἡμεῖς τούτου αἰτίας δύο·
 10 πρῶτην μὲν τοιαύτην, ὅτι ἡ φιλοσοφία ὁμοία ἐστὶ θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν
 ἀνθρώπῳ, καὶ ἐπειδὴ ὁ θεὸς καὶ πάντα τὰ ὄντα γινώσκει καὶ τῶν δευτέ-
 ρων πρόνοιαν ποιεῖται, εἰκότως καὶ ἡ φιλοσοφία μιμουμένη θεὸν διὰ μὲν
 τὴν καθόλου γινώσκει αὐτῆς τὸ θεωρητικὸν προεβάλλετο, διὰ δὲ καὶ (τὸ) τῶν
 15 δευτέρων προνοεῖν προεβάλλετο τὸ πρακτικόν. αὕτη μὲν ἡ πρώτη αἰτία.
 δευτέρα δὲ ὅτι ἡ φιλοσοφία ἰατρικὴ ψυχῶν ἐστίν· ἡ δὲ ψυχὴ διττὰς ἔχει
 15 δυνάμεις, γνωστικὰς καὶ πρακτικὰς, ἅμφω δὲ συνουσίωσινται ἡμῖν, ὡς δηλοῖ
 τὸ ἐκ παίδων φιλομύθους ἡμᾶς εἶναι καὶ χαίρειν ἐν τῇ περιεργίᾳ, ὡς φησι
 Μένανδρος

20

φιλῶ σ', Ὀνήσιμα, καὶ σὺ περίεργος εἶ,

καὶ πάλιν

20 οὐδὲν γὰρ γλυκύτερον ἢ πάντ' εἰδέναι.
 ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης· “πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται
 φύσει, σημεῖον δὲ ἡ τῶν αἰσθήσεων ἀγάπησις”. ἀλλὰ καὶ τὸ πρακτικὸν
 συνουσίωσινται ἡμῖν, ὡς δηλοῖ τὸ ἐν ταῖς ἐρημίαις ἀσχάλλειν ἡμᾶς καὶ τρίχας
 τὶλλειν ἢ δακτύλιον περιελίττειν ἢ κηρὸν μαλάττειν διὰ τὸ μὴ ἀνέχεσθαι
 25 ἡμᾶς παντελοῦς ἀργίας. διὰ τὰς γνωστικὰς οὖν εἰκότως προεβάλλετο τὸ
 θεωρητικόν, διὰ δὲ τὰς πρακτικὰς τὸ πρακτικόν.

30

Τούτων οὕτως ἐχόντων εἰπωμεν τὴν ὑποδιαίρεσιν τοῦ θεωρητικοῦ.
 καὶ ἐντὶν μὲν προτάξει θάτερον θατέρου, καὶ τὸ θεωρητικὸν | τοῦ πρακτι-
 30 κοῦ, ὡς πάντα τὰ ὄντα γινώσκον, τέλος δὲ ἔχον τὸ ἀληθές, καὶ τὸ
 πρακτικὸν τοῦ θεωρητικοῦ, ὅτι εἰ καὶ μὴ ὑπόκεινται αὐτῷ πάντα τὰ ὄντα
 εἰς κατακόσμησιν, ἀλλ' ἔχει τέλος τὸ ἀγαθόν, ὅπερ, ὡς ἐδείχθη, ἐπέκειντά
 ἐστὶ τοῦ ἀληθοῦς· τὸ γὰρ ἀγαθὸν πρὸς τῷ θεῷ. διὸ καὶ πρόνοια καλεῖται
 5 τὸ ἀγαθὸν ὡς πρὸ τοῦ νοῦ ὄν, νοῦ δὲ ἐστὶ τὸ ἀληθεύειν. ἀλλ' ὡς ἐν
 λογικῇ πραγματείᾳ τὰ καθόλου προτακτέον· διὸ τὸ θεωρητικὸν δεῖ πρότε-
 35 ρον ὑποδιελεῖν. διαιρεῖται τοίνυν τοῦτο εἰς τρία, εἰς φυσικόν, μαθηματικόν,
 θεολογικόν. καὶ εἰκότως· ὁ γὰρ φιλόσοφος πάντα τὰ ὄντα θέλει γινώσκειν·
 πάντα δὲ τὰ ὄντα τριττά, ἢ πάντῃ ἔνυλα, ὡς ὅστέα τρίχες ὄνυχες, περὶ
 2 καταγίνεται τὸ φυσικόν, ἢ πάντῃ αὐλα, ὡς τὰ θεῖα, ἢ πῇ μὲν ἔνυλα,

3 θεωρητικόν c: θεωρικόν C 5 ἀνθρωπείου scripsi: ἀνθρώπου Cc 12 αὐτῆς c:
 αὐτοῦ C 12 τὸ ante τῶν δευτέρων addidi 16. 17 ὡς φησι Μένανδρος] cf. Com.
 Att. frg. III p. 227 (Kock) 21 Ἀριστοτέλης] Metaph. A 1 p. 980a22. 23 ἀσχα-
 λειν C 31 ὡς ἐδείχθη] cf. p. 1,3 sq. 36 πάντα] πάντα τὰ ὄντα τριττά in mrg.
 iter. C 38 πάντῃ] πάντα c post θεῖα addas περὶ 2 καταγίνεται τὸ θεολογικόν

πῇ δὲ αὐλα, ὡς τρίγωνον καὶ τετράγωνον σχήματα ἐν κηρῷ ἢ ἀβακίῳ
 χαρτατόμενα, περὶ ᾧ καταγίνεται τὸ μαθηματικόν· ταῦτα γὰρ τὴν μὲν
 ὑπόστασιν ἐν ὕλῃ ἔχουσιν, ἐν ἀβακίῳ φέρεται εἰπεῖν ἢ κηρῷ, δύνανται δὲ 16
 ἐπινοηθῆναι ὑπὸ τῆς φαντασίας καὶ χωρὶς τῆς ὕλης, δίκην κηροῦ ἀναματτο-
 5 μένου τὸ εἶδος τοῦ σφραγιστῆρος, καταλιμπάνοντος δὲ τὸν χαλκόν. διὸ καὶ
 ὁ Πλάτων ἐκμαγεῖον καλεῖ τὴν φαντασίαν διὰ τὸ ἐκμάττεσθαι καὶ ἀποσυλᾶν
 τὰ εἶδη ἀπὸ τῆς ὕλης.

Ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ τί μὴ καὶ τὰ φυσικὰ λέγομεν μαθηματικά, 20
 εἴ γε δυνάμεθα καὶ τὸ τῆς σαρκὸς εἶδος ἐπινοῆσαι χωρὶς τῆς ὕλης. πρὸς
 10 οὗς ἐροῦμεν ὅτι τὰ μὲν σχήματα ἐπινοῆσαι δυνάμεθα χωρὶς ὕλης, ἐπειδὴ
 μηδεμιᾶς κράσεως δεόνται, σάρκα δὲ ἐπινοῆσαι ἀνευ κράσεως οὐ δυνάμεθα,
 ἐν ἣ τὴν ὑπόστασιν ἔχει· ἢ γὰρ κρᾶσις ὕλης ἐστί. 26

Δεῖ οὖν πρῶτον τὰ πάντη ἔνυλα καὶ φυσικὰ ἀναλέγεσθαι, μετ' ἐκεῖνα
 τὰ μαθηματικά κλίμαξιν εὐκρίτους ἢ γεφύραις· οὐδὲ γὰρ ἀθρόον ἀπὸ τῶν
 15 πάντη ἐνύλων ἐπὶ τὰ αὐλα μετιέναι δεῖ· ταῦτα γὰρ πεισόμεθα τοῖς ἀπὸ
 ζοφώδους σπηλαίου τολμήσασιν ἀθρόον ἀντωπῆσαι ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτίσι·
 δεῖ γὰρ τοὺς τοιούτους πρότερον ἐν οἰκίσκῳ ἔχοντι σύμμετρον φῶς προε- 30
 θισθέντας οὕτως ἀντωπῆσαι ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτίσιν. ὥσαύτως οὖν χρὴ καὶ
 ἀπὸ τῶν πάντη ἐνύλων ἀναλογούντων σπηλαίῳ εἰς τὰ μαθήματα ἐγγυμνα-
 20 σθῆναι ἀναλογούντα οἰκίσκῳ σύμμετρον ἔχοντι φῶς, καὶ εἶθ' οὕτως χωρεῖν
 ἐπὶ τὰ αὐλα ἀναλογούντα ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτίσιν· οὕτω γὰρ φασὶ καὶ οἱ
 Πυθαγόρειοι “σχᾶμα καὶ | βᾶμα” ἀντὶ τοῦ “καθ' ἕκαστον σχῆμα βαθμὸν 420
 ἀνιμεν ἐπὶ θεολογίαν, κατὰ μέρος ἐν νῷ λαμβάνοντες τὰ πάντη αὐλα.”

Ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι εἰ πάντα μανθάνομεν καὶ τὰ αὐλα καὶ τὰ
 25 ἔνυλα καὶ τὰ μέσα, διὰ τί μὴ πάντα καλεῖται μαθήματα, ἀλλὰ μόνον τὰ
 μέσα ἐσφτερίσαστο τὸ κοινὸν ὄνομα. καὶ λέγομεν τοῦτου αἰτίας δύο, μίαν
 μὲν ὅτι ἔχουσι τὰ μαθήματα τὸ ἀπαρδὸς τῶν ἀποδείξεων· ταῦτα γὰρ μαν-
 θάνομεν ἀκριβῶς, τὰ δὲ ἄλλα εἰκάζομεν μᾶλλον ἢ μανθάνομεν, διὸ καὶ ὁ
 φιλόσοφος Μαρῖνος ἔφη “εἶθε πάντα μαθήματα ἦν”. δευτέραν δὲ ὅτι
 30 ταῦτα ἡδέως μανθάνομεν πάσχοντες τὸ τῶν λωτοφάγων· γευσάμενοι γὰρ 10
 αὐτῶν οὐ θέλομεν αὐτῶν ἀποστῆναι, ἀλλ' ἐχόμεθα αὐτῶν ὡς λωτοῦ. ἢ
 φησὶ καὶ Πλάτων οὕτως “ἂ γὰρ ἂν ἐκνοῦσα ἡ ψυχὴ λάβῃ, δυσέκνιπτα καὶ
 ἀμετάστατα φιλεῖ γίνεσθαι”, ὥσπερ καὶ τοῦναντίον φησὶν “ψυχῆς βίαιον 15
 οὐδὲν ἔμμενον μάθημα”. καὶ Ἀρχιμήδης δὲ ποτε βαρβάρων ἐπιστάντων
 35 ταῖς Συρακούσαις οὐκ ἔφυγεν θεωρημὰ τι γεωμετρικὸν καταγράφων, ἀλλ'

3 ἐν ὕλῃ ἔχουσιν om. Cc post κηρῷ add. ἔχει Cc 4 ἐπινοηθῆναι C
 χωρὶς C 6 Πλάτων] Theaet. p. 194 D. E 8 μὴ om. P λεγόμενα P
 9 εἴ γε] εἴτε P 10 δυν. χωρὶς ὕλης] χωρὶς τῆς ὕλης δυνάμεθα P 15 μετιέναι
 δεῖ] μετιτέον P ταῦτόν P πησόμεθα Cc 16 et 18 ἀντωπῆσαι P
 19 τὰ om. P 20 ἀναλογούντι P 22 πυθαγόρειοι P βᾶμα] βᾶμα P:
 βᾶμεν Cc (cf. Jambl. Protrept. c. 22 p. 125 Pistelli) 23 ἀνιμεν] ἀν εἶναι μὲν P
 26 λέγομεν] λέγουσι Brand. 29 Μαρῖνος] cf. Zelleri Ph. Gr. V³ p. 834 32 pr. καὶ
 iter. P [Πλάτων] Reipubl. II, 17 p. 378 E 33 καὶ scripsi: γὰρ Cc: om. P
 φησὶν] φασὶν c (Reipubl. VII, 16 p. 536 E) 34 οὐδὲ P

ἔφη “τὰν κεφαλὰν καὶ μὴ τὰν γραμμάν”, τοῦτ’ ἔστι παρὰ τὴν κεφαλὰν
καὶ μὴ παρὰ τὴν γραμμὴν. καὶ ταῦτα ἔχει ἡ παρούσα πρᾶξις.

Πρᾶξις ια’.

20

Τοῦ θεωρητικοῦ εἰς τρία διαιρεθέντος, εἰς φυσικόν, μαθηματικόν, θεο-
5 λογικόν, μόνου τοῦ μαθηματικοῦ τὴν διαίρεσιν οἱ ἐξηγῆται νῦν παραδιδόασιν,
ὡς ἂν τούτου συμμετρῶς ἔχοντος πρὸς εἰσαγομένους. ἐφ’ οἷς εἰπωμεν τὴν
ὑποδιαίρεσιν τοῦ μαθηματικοῦ. διαιρεῖται τοίνυν εἰς τέσσαρα, εἰς ἀριθμητι- 20
κὴν, μουσικὴν, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν. καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ ἡ μαθη-
ματικὴ περὶ ἀριθμὸν καταγίνεται καὶ μέγεθος, τοῦ δὲ ἀριθμοῦ τὸ μὲν καθ’
10 αὐτό, τὸ δὲ ἐν σχέσει, τοῦ δὲ μεγέθους τὸ μὲν ἀκίνητον, τὸ δὲ κινούμενον.
καὶ περὶ μὲν τὸν καθ’ αὐτὸ ἀριθμὸν καταγίνεται ἡ ἀριθμητικὴ, ζητοῦσα
τὰς φύσεις τῶν ἀριθμῶν καὶ τὰ πάθη, ὡς ἔταν λέγει ‘τῶν ἀριθμῶν οἱ 30
μὲν ἄρτιοι, οἱ δὲ περιττοί’, καὶ τούτων τὰ εἶδη· οὐδεμίαν γὰρ ἔμφασιν
ἑτέρου ἀριθμοῦ παρέχει, εἰ δὲ εἴπῃ διπλάσιον, τριπλάσιον, ἔμφασιν καὶ
15 ἑτέρου παρέχει, ποὺ μὲν ἡμίσεος, ποὺ δὲ τρίτου. | ἡ δὲ μουσικὴ περὶ 421
τὸν ἐν σχέσει ἀριθμὸν καταγίνεται, ζητοῦσα ποῖον λόγον ἔχει ἡ ἀπήχησις
τῆςδε τῆς χορδῆς πρὸς τήνδε, ἄρα διπλάσιον καὶ πολλαπλάσιον ἢ ἡμι-
όλιον. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι εἰ ἡ μουσικὴ περὶ συμμετρίαν φθόγων κατα-
γίνεται καὶ ἀσυμετρίαν, πῶς περὶ τὰς σχέσεις τῶν ἀριθμῶν λέγουσιν αὐ- 5
20 τὴν καταγίνεσθαι. καὶ λέγομεν ὅτι μήποτε (περὶ) τῆς κατὰ Πυθαγόραν μουσι-
κῆς ταῦτα εἴρηται ὡς αὐλοτέρας οὔσης, ἥτις οὐ προσποιεῖται ὕλην ἢ φθόγγους,
ἀλλ’ αὐτὰς τὰς σχέσεις τῶν ἀριθμῶν θεωρεῖ καταμόνας· φασὶ γὰρ αὐ-
τόν ποτε παρίοντα διὰ χαλκείου ἀκοῦσαι μέλους τινὸς καὶ ἀρμονίας ἐκ 10
τῶν πληγῶν τῶν σφυρῶν ἀποτελουμένου. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ἀλλάξαι
25 τοὺς ἄκμονας. τοῦ δὲ μέλους οὐδὲν ἤττον τοῦ αὐτοῦ φυλαχθέντος ἐπ-
έτρεψε πάλιν αὐτοῖς τὰς σφύρας ἀλλάξαι. τοῦ δὲ μέλους ἐπὶ τούτοις παρα-
φθαρέντος ἐστάθμησε καὶ τὰς πρώτας σφύρας καὶ τὰς δευτέρας, ποῖον λόγον
ἔσχον πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰ μέλη, καὶ ὡς ἀρμονικὸν λόγον ἀπεγράψατο 15
τοὺς λόγους αὐτοὺς καθ’ αὐτοὺς συγχρίνας χωρὶς τῆς ὕλης, ὡς εἴ γε συν-
30 ἔβη τοιαύτην ἀναλογίαν ἀριθμῶν ἐν δευβάφοις ἢ αὐλοῖς εἶναι, τὸ αὐτὸ ἂν
μέλος ἀπετελεῖτο. ἡ δὲ γεωμετρία περὶ ἀκίνητον μέγεθος καταγίνεται καὶ
περὶ τὰ σχήματα τῆς γῆς, ἡ δὲ ἀστρονομία περὶ κινούμενον μέγεθος, οὐ 20
μόνον δὲ κινούμενον ἀλλ’ ἀκίνητον· φαντασίας γὰρ μόνῃς ἐστὶν ἡ δοκοῦσα
αὐτῶν εἶναι στάσις.

1 τάν] I. κάρ τάν (cf. Zonar. IX, 5); via intranti non patet nisi praeter caput i. e. nisi
interfecto Archimede 2 καὶ (ante ταῦτα) om. Cc παρούσα om. Cc
5 μόνου] μόνον Brand. νῦν οἱ ἐξηγῆται colloc. P 6 συμμετρός C
7 εἰς (ante ἀριθμ.) om. Cc 13 γάρ om. P 14 εἰ] οἱ P 15 ἡμίσεως P
17 τῆς om. P καὶ om. Cc πολυπλάσιον P ἡ om. Cc 17. 18 ἡμιό-
λιον P 18 συμμετρία c 20 περὶ inserui 22 φασὶ γὰρ αὐτόν] cf. Jambl.
De Pyth. vita 115 sq. 23 ποτε om. P 24 ἀποτελουμένων Brand.
26 αὐτοὺς C¹P 26. 27 παραφθαρέντος] φθαρέντος Cc 31 ἐπετελεῖτο P
καὶ om. P 33 ἀκίνητον] ἀκίνητον P

Εὐρον δὲ τὴν μὲν ἀριθμητικὴν Φοίνικας (ἐμπορικώτατοι γὰρ ὄντες ἐδε-
 γήθησαν ψήφων), τὴν δὲ μουσικὴν εὐρον οἱ Θρᾶκες ὡς ἄγαν πολεμικοὶ
 ὄντες· ἡ γὰρ ψῆξις ἀποκλείουσα τὸ θερμὸν ἐν τῷ βάθει δριμύτερον αὐτὸ 25
 ποιεῖ. ὅθεν καὶ θυμώδεις εἰσὶ καὶ πολεμικοὶ τῇ βίᾳ τοῦ θερμοῦ, καὶ ὀρ-
 5 χηστικοὶ δὲ διὰ τὰς ἐτοιμούς ἀποφυγὰς τῶν βελῶν· ἔστι γὰρ καὶ πυρρῆχιος
 παρ' αὐτοῖς ὄρχησις, ὃ ἐστὶν ἐνοπλος κατὰ τὸ εἰρημένον τῷ ποιητῇ
 Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα. 30
 ἀλλὰ καὶ ἐμβατήρια μέλη ἐστὶ παρ' αὐτοῖς. τὴν δὲ γεωμετρίαν εὐρον Αἰ-
 γύπτιοι, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται, διὰ τὸ ἀνιόντα τὸν Νεῖλον συγχεῖν τὰ
 10 ὀροθέσια αὐτῶν. τὴν δὲ ἀστρονομίαν εὐρον Χαλδαῖοι ὡς καθαρὸν οἰκοῦντες
 ἀέρα· ἀνατολικοὶ γὰρ ὄντες τῇ θερμότητι τοῦ ἡλίου ἔχουσι λεπτυνομένην 35
 ἐτοιμίως τὴν ἀτμίδα· τρίτου γὰρ κλίματος Ἀλεξάνδρεια Ἀφρικὴ καὶ Περσίς. 422
 ἐφ' οἷς τούτων λεχθέντων εἴπωμεν τὴν τάξιν αὐτῶν.

Πρότεραι τοίνυν αἱ περὶ ἀριθμοῦς τῶν περὶ μέγεθος καταγινομένων
 15 εἰσὶν· αὐλότερος γὰρ ὁ ἀριθμὸς τοῦ μεγέθους ὡς δυνάμενος διάφορα εἶδη 5
 σχημάτων δέξασθαι ἀσυγχύτως· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀριθμὸς δύναται κύκλος ἄμα
 καὶ τετράγωνος γενέσθαι. κύκλος δὲ ἐστὶν ὁ νόμῳ κύκλου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
 ἀρξάμενος καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγων, οἷον ὁ τετράκις ἕξ εἴκοσι τέσσαρα.
 τετράγωνος δὲ ὁ ἑαυτὸν πολυπλασιάζων, οἷον ὁ τετράκις τέσσαρα δεκαεξί· ἕξ
 20 ἀριθμοῦ γὰρ ἑαυτὸν πολυπλασιάζαντος ἐγένετο. κύκλος δὲ ἄμα καὶ τετρά- 10
 γωνος ὁ ἕξ ἀριθμοῦ ἑαυτὸν πολυπλασιάζαντος γενόμενος καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
 ἀρξάμενος καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγων, οἷον ὁ ἑξάκις ἕξ τριάκοντα ἕξ καὶ ὁ
 πεντάκις πέντε εἴκοσι πέντε· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρχεται καὶ εἰς τὸ
 αὐτὸ λήγει, καὶ ἕξ ἀριθμοῦ πολυπλασιάζαντος ἑαυτὸν ἐγένετο. καὶ πολλοὶ 15
 25 μὲν κύκλοι καὶ τετράγωνοι, κύκλος δὲ ἄμα καὶ τετράγωνος ὁ εἴκοσι πέντε
 καὶ ὁ τριάκοντα ἕξ, καὶ πλὴν τούτων τῶν δύο οὐκ ἔστιν ἄλλος. ἐπὶ δὲ
 τῶν μεγεθῶν τοῦτο οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ φθάσαν μέγεθος σχηματισθῆναι οὐκ
 ἐπιδέχεται ἕτερον σχῆμα ἀσυγχύτως ὡς ἐνυλότερον. οὕτως καὶ δεικνύουσιν 30
 οἱ φιλόσοφοι ὅτι ἡ φαντασία ἀσώματος ὡς πλείονας τύπους δεχομένη
 30 ἀσυγχύτως· αὐλοῦ γὰρ τοῦτο. προτέρα δὲ ἡ ἀριθμητικὴ τῆς μουσικῆς,
 ἐπειδὴ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ περὶ τὸν καθ' αὐτὸ ἀριθμὸν καταγίνεται, ἡ δὲ
 μουσικὴ περὶ τὸν ἐν σχέσει, προηγεῖται δὲ τὰ καθ' αὐτὸ τῶν ἐν σχέσει,
 εἴ γε πρῶτον γίνεται τις ἀνθρωπος, εἴθ' οὕτως πατήρ. ἐν δὲ ταῖς περὶ 35
 μέγεθος καταγινομέναις προτέρα ἡ γεωμετρία τῆς ἀστρονομίας, ὅτι ἡ μὲν
 35 γεωμετρία περὶ ἀκίνητον καὶ μένον ποσὸν καταγίνεται, ἡ δὲ ἀστρονομία

1 δὲ καὶ τὴν Cc 5 ἀποφυγὰς] ἐπιβουλὰς Cc: φυγὰς Dav. Gal. de partt. philos. πυρί-
 χιος Cc 6 ὃ ἐστὶν P Dav. Gal.: ὅτι Cc ἐνοπλος] ἐνόπλιος Dav. Gal. τῷ ποιητῇ]
 Hom. Π 617 7 Μηριόνη] Μηριόνι Cc: Μυριόνι P 9 ἀνωτέρω C (cf. p. 4,35 sq.)
 12 ἐτύμως (cf. superscr.) C 14 ἀριθμοὺς scripsi: ἀριθμῶν CPc 15 εἰσὶν] καὶ διὰ τί P
 18 ἀρχόμενος Cc (cf. v. 22) 18 et 22 λήγων P 18 τέσσαρες Cc 20 κύκλος
 —γενόμενος (21) om. P 22 τὸ om. P (cf. v. 18) 24 ἑαυτὸν πολυπλασιάζαντος
 colloc. P πολὺ Cc 25 εἴκοστός πέμπτος P 26 δὲ om. Cc 28 καὶ]
 γὰρ P 30 ante αὐλοῦ ras. VIII litt. C τῆς μουσικῆς—(31) ἀριθμητικὴ om. P
 32 τὸν] τῶν C δὲ om. Cc τὰ καθ' αὐτὸν τὸν ἐν P 33 δὲ om. P
 35 μένον ποσὸν] μόνον P

περί κινούμενον· οὐ δεῖται δὲ ἡ μονὴ τῆς κινήσεως, ἀλλ' ἡ κίνησις τῆς
μονῆς, διότι οὐ δυνατόν κινεῖσθαι τι ἄνευ μονῆς, οὐδὲ βαδίζειν τις δύναται
ἐν τοῖς ψαμμῶδεσι τόποις μὴ ἔχοντος τοῦ ποδός που μένειν καὶ ἐπερείδε-
σθαι· πᾶσα γὰρ κίνησις περὶ τι μένον καὶ ἀκίνητον καταγίνεται, καὶ τὸ
5 οὐράνιον φασὶ σῶμα περὶ μένον κινεῖσθαι, φημὶ δὴ τὴν γῆν, ἥτις τῇ οἰκείᾳ
φύσει ἀκίνητός ἐστιν.

Ἀποροῦσι δέ τινες ὅτι εἰ πάντα τὰ μαθήματα δεῖται τῆς τῶν | μου- 423
σῶν ἐπινοίας, διὰ τί μία μόνη λέγεται μουσική. πρὸς δ' φαμεν ὅτι ταύ-
της μόνης ἔργον πάθη ψυχῆς ἰᾶσθαι καὶ σώματος· διὸ καὶ ἡ φιλοσοφία
10 μεγίστη μουσική ὡς πάθη ψυχῆς ἰωμένη, ὅθεν καὶ ἰατρικὴ ψυχῶν λέγεται.
ὅτι δὲ ἰᾶται ψυχῶν πάθη ἡ μουσική, φασὶ ποτε τὸν Πυθαγόραν θεασάμενον
παιδιᾶριον ἐπόμενον κόρῃ αὐλούσῃ ἐπιτρέψαι αὐτῇ στρέψαι τοὺς αὐλοὺς, καὶ
τοῦ μέλους διαφθαρέντος ἔπαυσεν αὐτὸν τοῦ ἐρᾶν. ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς
σήμερον ἔχομεν ἐπάσματα μουσικά· ἀκούσαντες γὰρ θεατρικῶν μελῶν ἐκ-
15 νευρισμένοι γινόμεθα καὶ ἔκλυτοι, πολεμικῶν δὲ τοῦναντίον. καὶ τὰ βο- 10
σκήματα δὲ τῇ τοιαύτῃ σύριγγι πεῖθεται εἰς νομὴν ἐξίοντα καὶ πάλιν εἰς τοὺς
σηκοὺς ἐπιστρέφοντα. καὶ σάλπιγξ ἐν πολέμῳ τοὺς ἵππους παρορμᾷ καὶ
διεγείρει. ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀγαμέμνονά φασὶ μέλλοντα ἐπιστρατεύειν τῇ
Τροίᾳ μὴ πρότερον ἐξορμῆσαι, πρὶν αἰοῖδόν τινα καταλιπεῖν φύλακα τῆς
20 σωφροσύνης τῆς ἰδίας γυναικὸς Κλυταιμνήστρας. ὅθεν ὁ Ἀἴγισθος ἐθέλων
ἐθελούσῃ οὐκ ἡδυνήθη αὐτῇ συγγενέσθαι, πρὶν τὸν αἰοῖδον διέφθειρεν ἐν
τινὶ νήσῳ ἐρήμῃ καλουμένῃ. καὶ τότε αὐτὴν ἀνήγαγεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ
οἶκον, ὡς δηλοῖ τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, καὶ Συνέσιος δὲ ὁ φιλόσοφος ὁ γενόμενος
ὕστερον Κυρήνης ἐπίσκοπος βαρβάρων ἐπιστάντων τῇ Κυρήνῃ διὰ τινων
25 μελῶν ἔτρεψε τούτους, καὶ φεύγοντες ἔκοπτον ἀλλήλους μηδενὸς διώκοντος. 20

Πρᾶξις ιβ'.

Λεκτέον τὴν διαίρεσιν τοῦ πρακτικοῦ· τοῦτο γὰρ μόνον λείπει τῇ δι-
αιρέσει. διαιρεῖ τοίνυν τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τρία, εἰς ἠθικόν, οἰκο-
νομικόν, πολιτικόν· ὁ γὰρ πρακτικὸς φιλόσοφος ἀνθρωπείας ψυχὰς κοσμεῖν
30 ἐπαγγελλόμενος ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ ἄρχεται τοῦ κόσμου καὶ λέγεται ἠθικός (γε-
λοῖος γὰρ εἶη, εἰ ἄλλους ἐπαγγέλλοιτο κοσμεῖν αὐτὸς ἄκοσμος ὢν), ἢ
ὀλίγους κοσμεῖ καὶ λέγεται οἰκονομικός, ἢ πολλοὺς καὶ λέγεται πολιτικός.

2 τι] τε P 3 ψαμμῶδεσι P 4 περὶ τι—σῶμα (5) om. P
5 κινεῖται P 7 εἴ] ἡ C: om. Brand. 8 ἐπινοίας Cc 9] & P 10 μεγίστη
μουσική] cf. p. 9,29 11 verba φασὶ—μουσικά (14) inepto loco inserta esse coniecit Well-
mann (*Programm d. Königsstädt. Gymn.* 1882 p. 35); fort. ὅτι (11) —μουσικά (14) eicias
πυθαγόρα P 12 post ἐπιτρέψαι IV litt. eras. C 13 τῆς] τὴν Cc 14 ἐπά-
ματα scripsi: ἐνέσματα C: ἄσματα P: ἐνάσματα c γὰρ] δὲ P 15 πολεμικὸν P
16 δὲ om. Cc καὶ πάλιν—ἐπιστρέφοντα (17) om. Cc 17 σάλπιγξ C 18 Ἀγαμ.]
cf. Hom. γ 267 sq. φησι P 20 κλυτεμνήστρας P 21 τὴν αἰοῖδον P
22 ἤγαγεν P 23 Συνέσιος] cf. Volkmann *Syn. v. Cyr.* p. 93 25 ἔκοπτον P
27 ante λεκτέον tit. ἡ διαίρεσις τοῦ πρακτικοῦ add. P 29 πρακτικός] προαιρετικός c
30. 31 γελοῖος γὰρ εἶη, εἴ] τελείος γὰρ P: γελοῖως γὰρ Brand. 31 ἐπαγγέλλοιτο Cc:
ἐπαγγέλλεται P 32 ἢ πολλοὺς--πολιτικός om. P

Ἐγκαλοῦσι δὲ οἱ Πλατωνικοὶ τῇ τοιαύτῃ διαιρέσει τέσσαρα ἐγκλήματα· 20
 πρῶτον ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ διαιρῶναι τὸ γένος ἐνὶ εἵδει ἑαυτοῦ πάντῃ ταυτὸν
 ἐστίν· οἷον τὸ ζῷον διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, καὶ οὐ πάντῃ ταυτὸν
 ἐστὶ τὸ ζῷον τῷ λογικῷ, ἐπεὶ πῶς ἑαυτὸ τῷ ἀλόγῳ παρὰσχοι; ἐνταῦθα
 5 δὲ ταυτὸν τὸ πρακτικὸν τῷ πολιτικῷ· | καὶ ὁ πρακτικὸς γὰρ ἢ ἓνα κοσμεῖ 424
 ἢ ὀλίγους ἢ πολλούς, καὶ ὁ πολιτικὸς ὁμοίως ἢ ἓνα ἢ ὀλίγους ἢ πολλούς
 κοσμεῖ. δεύτερον ἐγκλημα, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ διαιρῶναι τὰ εἴδη περιέχει
 ἄλληλα· αἱ γὰρ διαιρέσεις διακρίσεως χάριν ἐπενοήθησαν· ἐπὶ οὖν τὸ
 ἕτερον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου περιέχεται, οὐκ ἔστι διαιρέσεις· οἷον οὐδεὶς διαιρεῖ 6
 10 τὸν Σωκράτην εἰς χεῖρας καὶ δακτύλους (περιέχει γὰρ ἡ χεὶρ τοὺς δακτύ-
 λους), πάλιν οὐδεὶς διαιρεῖ τὸ ζῷον εἰς ἄνθρωπον καὶ Σωκράτην (ὁ γὰρ
 ἄνθρωπος περιέχει τὸν Σωκράτην), ἀλλὰ διαιρεῖ τὸ ζῷον εἰς ἄνθρωπον
 καὶ βοῦν, καὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς χεῖρας καὶ πόδας, ἀ οὐ περιέχουσιν
 ἄλληλα. ἐνταῦθα δὲ περιέχουσιν ἄλληλα τὰ εἴδη· τὸ γὰρ ἡθικὸν περι- 10
 15 ἔχεται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τὸ οἰκονομικὸν ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ, ἐπειδὴ
 καὶ τὸ ἐν ὑπὸ τῶν ὀλίγων περιέχεται καὶ τὰ ὀλίγα ὑπὸ τῶν πολλῶν, καὶ
 εἴπερ πᾶσα ἡ πόλις κεκόσμηται, ὁτλον ὅτι καὶ οἱ ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ εἰ οἱ
 ἐν τῷ οἴκῳ, ὁτλον ὅτι καὶ ὁ καθ' ἕκαστον τῶν ἐν τῷ οἴκῳ. τρίτον
 ἐγκλημα, ὅτι οὐκ αἰεὶ ὁ ὀλίγους κοσμῶν λέγεται οἰκονομικός, ὁ δὲ πολλούς 16
 20 πολιτικός· τί γὰρ ποιεῖ (ὁ) ἐπὶ τῶν οἴκων τῶν ἐχόντων πλείονας ἀνθρώπους
 τινῶν πόλεων; ἔσται γὰρ τότε τὸ οἰκονομικὸν πολιτικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν
 οἰκονομικόν. τέταρτον ἐγκλημα, ὅτι εἰ δῶμεν ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν ὠφελου-
 μένων τὰς ἕξεις διαιρεῖσθαι τῷ ἢ ἓνα ὠφελεῖν ἢ ὀλίγους ἢ πολλούς, λή-
 σομεν οὕτως πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην διαιροῦντες· πᾶσα γὰρ τέχνη 20
 25 καὶ ἐπιστήμη σκοπὸν ἔχει ἢ ἓνα ὠφελεῖν ἢ ὀλίγους ἢ πολλούς.

Ταύτην τὴν διαίρεσιν ὡς κακῶς ἔχουσιν ἀποσεισάμενοι οἱ Πλατωνικοὶ
 λέγουσιν ἑτέραν διαίρεσιν. διαιροῦσι τοίνυν τὸ πρακτικὸν εἰς δύο, εἰς νομο-
 θετικὸν καὶ δικαστικόν, διότι ὁ πρακτικὸς φιλόσοφος ἡθῶν ὧν ἐπανορθωτὴς 26
 καὶ νόμους τίθησι, καθ' οὓς δεῖ ζῆν τοὺς εὖ βιώσοντας, καὶ ἐπιτίμια
 30 ὀρίζει, οἷς δεῖ ὑποκίπτειν τοὺς μὴ ἐμμενέοντας τοῖς προεκτεθειμένοι νόμοις.

Ἀλλὰ πόθεν ἐστὶ Ἀριστοτέλους ἡ εἰς τρία διαίρεσις, πόθεν δὲ ὅτι Πλά-
 τωνος ἡ εἰς δύο, πόθεν δὲ ὅτι οὐ προσέεται ὁ Πλάτων τὴν εἰς τρία τοῦ Ἀριστο- 20
 τέλους διαίρεσιν; Ἀριστοτέλους τοίνυν ἡ εἰς τρία διαίρεσις διὰ τὰς γε-
 γραμμένας αὐτῷ τοιαύτας πραγματείας· διὰ μὲν γὰρ τὸ ἡθικὸν γεγραμ-
 35 μένα αὐτῷ εἰσι τὰ Ἠθικὰ πρὸς Εὐδήμον μαθητὴν καὶ ἄλλα πρὸς Νικό-

2 τὸ γένος—ἑαυτοῦ eras. P 4 ἑαυτὸν P 9 περιέχεται scripsi: περιέχεται CPc
 10 χεῖρα (pr. l.) Cc περιέχει—δακτύλους om. P 11 ὁ γὰρ ἄνθρωπος περιέχει
 τὸν Σωκράτην om. Cc 12 ἄνθρωπον] ἱππον P 14 ἐνταῦθα—ἄλληλα om. c
 15 καὶ iter. P 16 τὰ (ante ὀλίγα) om. Cc post alt. τῶν V litt. eras. C
 17 οἱ (ante ἐν τῷ οἴκῳ) om. P 18 ἕκαστον scripsi: ἕκαστος Cc: ἕκαστα P
 19 ὁ ὀλίγους c: ὀλίγους C: ἐάν ὀλίγους (sic) P κοσμεῖ P ὁ δὲ c: εἰ δὲ CP
 20 ὁ addidi 22 εἰ δῶμεν] εἶδομεν P 23 τῷ Brand.: τὸ CPc 23. 24 λήσομεν]
 λύσωμεν οὖν P: λύσαιμεν ἂν Brand. 29 βιώσοντας P 30 ἐμμενέοντας P

μαχον τὸν πατέρα, τὰ Μεγάλα Νικομάχεια, καὶ πρὸς Νικόμαχον τὸν υἱόν,
τὰ Μικρὰ Νικομάχεια. διὰ δὲ τὸ οἰκονομικὸν γέγραπται αὐτῷ ὁ Οἰκο- 35
νομικὸς τὸ σύνταγμα, | ἐν ᾧ φησιν ἐκ τεσσάρων σχέσεων συγκεκροτῆσθαι 425
τὸν οἶκον, πατὴρ πρὸς τέκνα, ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, δεσπότου πρὸς δούλους,
5 εἰσιόντων πρὸς ἐξιόντα, ἵνα μήτε πλείονα τὰ εἰσιόντα τῶν ἐξιόντων (φει-
δωλία γὰρ τοῦτο καὶ ἀνελευθερία) μήτε πλείονα τὰ ἐξιόντα τῶν εἰσιόντων 5
(ἀσωτία γὰρ τοῦτο), ἀλλ' ἐπίσης. διὰ δὲ τὸ πολιτικὸν γέγραπται αὐτῷ ὁ
Πολιτικός. γεγραμμένοι δὲ αὐτῷ εἰσι καὶ Πολιτεῖαι, διακόσιαι πεντήκοντα
τὸν ἀριθμὸν, ἃς συνεγράψατο ἐκ τοῦ πολλὴν γῆν συμπεριελθεῖν Ἀλεξάνδρῳ
10 τῷ βασιλεῖ.

Ἄλλὰ καὶ Πλάτωνος ἡ εἰς δύο διαίρεσις· διὰ μὲν γὰρ τὸ νομο-
θετικὸν γεγραμμένοι εἰσὶν αὐτῷ Νόμοι ἐν δεκαδύο διαλόγοις, διὰ δὲ τὸ 10
δικαστικὸν γεγραμμένοι εἰσὶν αὐτῷ τρεῖς νεκυταί, ἡ ἐν Γοργίᾳ (ἐκεῖ γὰρ
διαλέγεται περὶ τῶν δικαστῶν, Μίνωος καὶ Ῥαδαμάνθυος καὶ Αἰακοῦ), καὶ
15 ἡ ἐν Φαίδρῳ (ἐκεῖ γὰρ λέγει περὶ τῶν δικαστικῶν τόπων, Κωκυτοῦ, Ταρ-
τάρου, Πυριφλεγέθοντος καὶ Ἀχέροντος), καὶ ἡ ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Πολι- 15
τείας· ἐκεῖ γὰρ διαλέγεται περὶ τῶν δικαζομένων ψυχῶν· εἰσάγει γὰρ ἐκεῖ
ἡρώα τινα πολλὰ πλημμελήσαντα καὶ δίκας διδόντα τῶν πραχθέντων αὐτῷ.
ἀλλὰ πόθεν ὅτι οὐ προσίσταται ὁ Πλάτων τὴν εἰς τρία τοῦ Ἀριστοτέλους
20 διαίρεσιν; τοῦτο οὖν δείκνυμεν ἐκ διαφορῶν· ἐν μὲν γὰρ τῷ Γοργίᾳ λέγει 20
ὅτι ἡπερ πόλει, καὶ ἰδιώτῃ, αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἑτέρους' ἀντὶ
τοῦ ἑξῆς ἡθικῆς, οἰκονομικῆς, πολιτικῆς· διὰ μὲν γὰρ τοῦ εἰπεῖν ἡπερ
πόλει τὸ πολιτικὸν ἐσήμανεν, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἑαυτῷ πρὸς ἑαυτὸν
τὸ ἡθικόν, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ πρὸς ἑτέρους τὸ οἰκονομικόν. βούλεται
25 οὖν δεῖξαι ὅτι ἐὰν ἡ πόλις πᾶσα κακῶς βιοῖ, τοῦτ' ἔστι τὸ πολιτικόν, καὶ 25
ὁ ἰδιώτης κακῶς βιώσει, τοῦτ' ἔστι τὸ ἡθικόν, καὶ διὰ τοῦτο εἶρηκε τὸ
ἡπερ πόλει, καὶ ἰδιώτῃ. τὸ δὲ ἑαυτῷ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἑτέρους
δηλοῖ τοὺς ὀλίγους, ταῦτόν δὲ λέγειν τὸ οἰκονομικόν. ἐν δὲ τῷ Ἀλκιβι-
άδῃ φησιν ὅτι ὁ ἕνα πείθων καὶ ὀλίγους καὶ πολλοὺς πείθει, καὶ τοῦ αὐ- 30
30 τοῦ ἕνα πείθων καὶ πολλοῦς. ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη, φησὶ τις, τὸν πείθοντα
πολλοὺς καὶ ἕνα πείθων, ἐὰν ἡ ἰδιώτης ὁ εἷς. καὶ λέγομεν ὅτι ἐὰν ἡ τοι-
οῦτος οἶοι οἱ πολλοί, τότε πείθεται. καὶ πάλιν ἐν ἄλλῃ διαλόγῳ φησὶν ὁ
Πλάτων ὅτι οὐδὲν διαφέρει ἡ ἐν μιᾷ πόλει δικαιοσύνη τῆς ἐν μιᾷ ψυχῇ.

1. 2 νικομάχεια (utrobique) P 2. 3 ὁ Οἶκον.] cf. Arist. frg. p. 138 Rose 3 συγκε-
κροτῆσθαι P 5 ἐξιόντας P 6 τῶν ἐξιόντων τὰ εἰσιόντα P 7 ὁ om. P
8 πολιτεῖαι om. P διακόσια P 9 περιελθεῖν σὺν P 13 ἐν Γοργίᾳ] cf. p. 523
E sq. 14 καὶ (post Μίνωος) om. P 15 et 16 ἡ] οἱ P 15 ἐν Φαίδρῳ] cf.
p. 112 A sq. 16 ἀχέρωντος P 16. 17 ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Πολιτείας] cf. p. 615 C
18 ἡρώα] ἡρα P διδόντα P 19 ante τοῦ add. διὰ Cc (cf. p. 32,32) 20 ἐν μὲν
γὰρ τῷ Γοργίᾳ] potius Alcib. I p. 126 D 21 ὅτι om. c 21 et 22 ἡπερ] ὅπερ P
21. 23. 27 αὐτῷ Plat.: αὐτοῦ libri 23 αὐτῷ—εἰπεῖν (24) om. P 26 βιώσει P
28. 29 ἐν δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ] cf. Alcib. I p. 114 C. D 31 pr. ἡ] δὲ P alt. ἡ scripsi:
ἔστι CPc 32 οἶον Cc ἐν ἄλλῃ διαλόγῳ] cf. Reipubl. II, 10 p. 368 D. E
διαλόγῳ scripsi: λόγῳ CPc

εἰ μὴ δ' διαφέρει τὰ μικρὰ γράμματα τῶν μεγάλων'. καὶ ταῦτα μὲν περὶ
τούτων. |

Φέρε δὲ ἡμεῖς εἰπόμεν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους ὅτι καὶ συνεγράψατο 426
ἡθικὰ ἢ πολιτικά, οὐ διαιρεῖ εἰς ταῦτα τὸ πρακτικόν, ἀλλ' οἶδεν ὅτι τὸ
5 νομοθετικόν καὶ δικαστικόν διήκει δι' αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς αὐτοῖς ἀτόποις περι-
πεσοῦνται καὶ οἱ γραμματισταί· ἐπειδὴ γὰρ διαλέγονται περὶ γραμμάτων, 6
συλλαβῶν καὶ λέξεων, μὴ νομίσης ὅτι εἰς τρία τὸ ἐκφωνούμενον διαιροῦσιν,
αὐτὸ τοῦτο τί ἐστι διαίρεσις μὴ ἐπιστάμενοι. ἐπίσταται δὲ καὶ τὴν εἰς τὸ
νομοθετικόν καὶ δικαστικόν διαίρεσιν ὁ Ἀριστοτέλης, εἴπερ ἔστι καὶ ἑαυτῷ
10 νομοθετεῖν καὶ δικάζειν· νομοθετεῖν μὲν, ὡς ἡνίκα ἐπάδωμεν ἑαυτοῖς τὰ
τῷ ὄντι χρυσᾷ ἔπη Πυθαγόρου, τὸ 10

πάντων δὲ μάλιστα αἰσχύνεο σαυτὸν·

τοῦτο γὰρ νόμος καὶ κρηπὶς ἀσφαλῆς ἀρίστου βίου· ὁ γὰρ διὰ τὴν πρὸς
ἄλλον αἰδῶ τῶν ἀνηκέστων φειδόμενος λήσας ἐκείνον ἴσως μειζόνως ταῦτα 15
15 διαπράττει, ὁ δὲ διὰ τὴν πρὸς ἑαυτὸν αἰδῶ τούτων φειδόμενος οὐδέποτε
πράττει κακὸν ἀναπόστατον ἑαυτὸν ἑαυτοῦ περιφέρων μάρτυρα. καὶ δικάζειν
δὲ ἔστιν ἑαυτῷ, ὡς ἡνίκα πάλιν ἐπάδωμεν ἑαυτοῖς τὰ αὐτὰ χρυσᾷ ἔπη·

μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέεσθαι,

πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρίς ἕκαστον ἐπελθεῖν· 20

20 πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;

αἰσχρὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσει, ἐσθλὰ δὲ τέρπου.

ἀλλὰ καὶ οἷα ἔστι νομοθετεῖν καὶ δικάζειν· νομοθέτης γὰρ καὶ δικαστής
ὁ κύριος τῆς οἰκίας τοὺς μὲν πειθομένους τοῖς αὐτοῦ λόγοις ἐκτρέφων, τοὺς 25
δὲ μὴ πειθομένους ἐκβάλλων. ἀλλὰ καὶ πόλει ἔστι νομοθετεῖν καὶ δικάζειν·
25 ποῦ γὰρ οἰκειότερον ταῦτα πραχθεῖν ἢ ἐν πόλει; |

3 εἴπομεν Cc 4 ἢ πολιτικά om. P; an καὶ οἰκονομικά καὶ πολιτικά? supra
τὸ (ante πρακτ.) scr. τὰ P τὸ (ante νομοθετ.) om. Cc 5 ἐπεὶ] ἐπὶ P
6 γραμματισταί Cc 8 τὸ (ante νομοθετ.) om. P 10 ἐπάδωμεν Cc (cf. v. 17)
11 τῷ om. P 12 μάλιστα Hierocl. (I, 447 Mullach.): μάλιστα CPc 14 ἀνι-
κέστων P φοιδόμενος P 15 αὐτὸν Cc 17 ἑαυτῷ scripsi: ἑαυτῶν P:
om Cc (cf. v. 9) τὰ αὐτὰ χρυσᾷ ἔπη] cf. Hierocl. c. XIX (I, 460 Mullach)
18 μηδ' μηδὲ CPc ὄμμασι P 19 τρίς ἕκαστον ἐπελθεῖν] λογίσασθαι ἕκαστον
Hierocl. τρίς] τρεῖς P 20 δὲ ἔρεξα P μοι] μὴ P 21 αἰσχρὰ]
δευλὰ Hierocl. ἐκπρήξας P Hierocl.: ἐπρήξας Cc ἐσθλὰ] χρηστὰ Hierocl.
Amm. τέρπου] τέρπευ Hierocl. 23 αὐτοῦ scripsi: αὐτοῦ CPc 25 ἐν
πόλει] expl. P

Πρᾶξις ιγ'.

Ἐπειδὴ ὅλην ὡς ὅλην ἔγνωμεν τὴν φιλοσοφίαν διὰ τῶν ἐξ ὁρισμῶν καὶ ὡς μέρη ἔχουσιν αὐτὴν διὰ τῶν διαιρέσεων, φέρε καὶ τοῦ παρόντος 5 βιβλίου φροντίδα ποιησώμεθα τὰ εἰωθότα ὁκτώ τὸν ἀριθμὸν ὄντα, τὸν σκοπόν, τὸ χρήσιμον, τὴν τάξιν, τὴν ἐπιγραφὴν, τὸ γνήσιον, τὴν εἰς τὰ κεφάλαια τοῦ βιβλίου διαίρεσιν, τὸν τρόπον τὸν διδασκαλικόν, καὶ ὑπὸ ποῖον μέρος ἡ μόριον τῆς φιλοσοφίας ἀνάγεται τὸ βιβλίον, ἃ καὶ κεφάλαια εἴρηται ὡς ἐκ μεταφορᾶς τῆς ἐν τοῖς ζῷοις κεφαλῆς· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνη 10 ἐν βραχεῖ τὴν δύναμιν πᾶσαν τοῦ ζῷου περιέχει, οἰκητήριον οὖσα τῶν πέντε αἰσθήσεων, οὕτως καὶ ταῦτα ἐν βραχεῖ τὸ βούλημα παριστῶσι τῶν λεγομένων· διὸ καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι τὸ ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἐν βραχεῖ πολλὰ περιλαβεῖν'.

Σκοπὸν τίνυν ἔχει ὁ Πορφύριος ἐνταῦθα πᾶσας τὰς κατὰ φιλοσοφίαν 15 φωνὰς ὑπὸ πέντε ἀρχὰς καὶ κοινότητος ἀναγαγεῖν, καὶ δεῖξαι ὅτι πᾶσα φιλόσοφος φωνὴ ἡ γένος ἐστὶν ἡ διαφορὰ ἡ εἶδος ἡ ἴδιον ἡ συμβεβηκός, καὶ ἕκτη παρὰ ταύτας οὐδὲ ἐπινοηθῆναι δύναται. τοῦτο δὲ καὶ ἐκ διαιρέσεως δεῖκνυσιν, ἣν αἰνίττεται ἐν τῇ περὶ γένους λόγῳ. ἔχει δὲ οὕτως· ἡ 20 φωνὴ ἡ σημαντικὴ ἐστὶν ἡ ἄσημος. ἀλλ' αἱ μὲν ἄσημοι χαίρετῶσαν· γραμματικοῖς αὐταὶ μελήσουσιν, παρ' οἷς οὐδὲν διαφέρει τὸ Ὅμηρος τοῦ σκινδαψός [σκινδαψοῦ]· φιλοσόφοις δέ, οἷς σημαινόμενων καὶ μόνον ἐστὶ φροντίς, πολλὴν διαφορὰν εἰσάγει τὸ σημαίνειν ἢ μὴ σημαίνειν· εἰ γὰρ μὴ 25 σημαίνει, οὐδὲ διαλέγονται περὶ αὐτῶν· εἰ γὰρ ᾗν τὰ πράγματα διδάξαι χωρὶς φωνῶν, οὐκ ἂν ποτε φωναῖς ἐχρήσαντο. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἀδύνατον (χωρὶς γὰρ φωνῶν οὐ διδάσκεται πρᾶγμα), ἐξ ἀνάγκης διαλέγονται καὶ περὶ φωνῶν. τῶν δὲ σημαντικῶν αἱ μὲν καθόλου, αἱ δὲ μερικαί. ἀλλὰ

5 an [ζητοῦντες] τὰ εἰωθότα?

9 τῆς c: τοῖς C

11 ἐν βραχεῖ iteratum eras. C

12 παρὰ τοῖς ῥήτ.] e. g. Dem: XXIV,5 p. 701

18 ἐν τῇ περὶ γένους λ.] p. 2,17

21 σκινδαψοῦ delevi (ἀλλ' ἡ μὲν ἄσημος φωνὴ χαίρετῶ φιλοσόφοις περὶ τὰ πράγματα καταγινόμενοις διδόνθω δὲ γραμματικοῖς, παρ' οἷς οὐδὲν διοίσει τὸ σκινδαψός τοῦ Ὁμήρου ὅσον κατὰ τὴν κατὰληξιν, ἀμφοτέρω γὰρ καὶ ἀρρενικὰ εἶσι καὶ ὁμοιοκατάληκτα Mon. 399) καὶ eicias

23 σημαίνει] an σημαντικά?

καὶ αἱ μερικαὶ μετὰ τῶν ἀσήμεων ἐκβαλέσθωσαν· ποιηταῖς γὰρ αὐταὶ με- 30
λῆσουσι καὶ ῥήτορσι, τοῖς μὲν διὰ τὰς ἱστορίας, τοῖς δὲ διὰ τὸν φεύ-
γοντα καὶ τὸν διώκοντα.

Τῶν δὲ καθόλου αἱ μὲν οὐσιώδεις εἰσὶν, αἱ δὲ ἐπεισοδιώδεις. ἐκεῖνα
5 δὲ λέγεται οὐσιώδη, ὅσα καὶ | παρόντα σώζουσι καὶ ἀπόντα φθείρουσιν· 428
οἷον τὸ λογικὸν τῷ ἀνθρώπῳ οὐσιωδῶς ὑπάρχει (καὶ παρὸν γὰρ σώζει
αὐτὸν καὶ ἀπὸν φθείρει), ὁμοίως καὶ ἡ θερμότης τῷ πυρὶ καὶ ἡ ψυχρότης
τῇ χιόνι. ἐπεισοδιώδη δὲ λέγεται ὅσα τοῦναντίον μήτε παρόντα σώζει
μήτε ἀπόντα φθείρει· τὸ γὰρ λευκὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐπεισοδιωδῶς ὑπάρχει· 5
10 οὔτε γὰρ παρὸν σώζει αὐτὸν οὔτε ἀπὸν φθείρει. τὰ μὲν οὖν οὐσιώδη ἢ
ὑπαρξίν δηλοῦσιν ἢ τρόπον ὑπάρξεως· καὶ εἰ μὲν τρόπον ὑπάρξεως, ποιεῖ
τὴν διαφορὰν οἷον τὸ λογικόν (τοῦτο γὰρ τοίνυν ποιεῖ τὸ ζῶον), εἰ δὲ
ὑπαρξίν δηλοῖ, ἡ εὐθέως εἰς τὰ ἄτομα διαιρεῖται, Σωκράτην φημί καὶ 10
Πλάτωνα καὶ Ἀλκιβιάδην, καὶ λέγεται τὸ διαιρούμενον εἶδος, ἢ πρῶτον
15 εἰς τὰ εἶδη διαιρεῖται, εἴτα διὰ τῶν εἰδῶν εἰς τὰ ἄτομα, καὶ λέγεται γένος
τὸ διαιρούμενον. τὰ δὲ ἐπεισοδιώδη ἢ μιᾷ μόνῃ φύσει ὑπάρχουσι καὶ
λέγονται ἴδια, ὡς τὸ γελαστικὸν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ χρεμετιστικὸν τῷ ἱππῳ, 15
τὸ ὑλακτικὸν τῷ κυνί, ἢ πολλαῖς καὶ λέγονται συμβεβηκότα, ὡς τὸ λευκὸν
οὐ μόνον ἀνθρώπῳ ὑπάρχει ἀλλὰ καὶ ἱππῳ καὶ βοῖ καὶ ἀψύχοις. ἢ καὶ
20 ἄλλως· πᾶσα φωνὴ ἢ σημαντικὴ ἢ ἄσημος· καὶ εἰ μὲν σημαντικὴ, ἢ καθ-
όλου ἢ μερικὴ. τῆς δὲ καθόλου τὰ μὲν οὐσιώδη, τὰ δὲ ἐπεισοδιώδη. 20
τὰ μὲν οὖν οὐσιώδη ἢ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει καὶ ἢ ἐν τῷ τί ἐστι
κατηγορεῖται καὶ ποιεῖ τὸ γένος, ἢ ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι καὶ ποιεῖ τὴν δια-
φορὰν, ἢ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ
25 ποιεῖ τὸ εἶδος. τὰ δὲ ἐπεισοδιώδη ἢ ἀντιστρέφει καὶ ποιεῖ τὸ ἴδιον, ὡς
τὸ γελαστικόν (πᾶν γὰρ γελαστικὸν ἄνθρωπος καὶ πᾶς ἄνθρωπος γελαστι- 25
κόν), ἢ οὐκ ἀντιστρέφει καὶ ποιεῖ τὸ συμβεβηκός, οἷον τὸ λευκόν· οὐδὲ
γὰρ ἀντιστρέφει τὸ λευκὸν πρὸς τὸν ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ εἴ τι λευκόν,
ἐκεῖνο καὶ ἄνθρωπος, οὐδὲ εἴ τι ἄνθρωπος, τοῦτο λευκόν· ὁ γὰρ Αἰθιοψ
30 ἄνθρωπός ἐστι καὶ οὐ λευκόν. |

Πρᾶξις ιδ'.

429

Μετὰ τὸ πρῶτον κεφάλαιον εἴπωμεν καὶ τὸ δεύτερον, φημί τὸ χρή- 20
σιμον. χρησιμεύει τοίνυν τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τὴν ἡμῶν αὐτῶν οὐσίαν,
εἰς πᾶσαν φιλοσοφίαν, εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους, εἰς τὰς Ἀριστοτέλους
καὶ τῶν ἄλλων Κατηγορίας· οὗτοι γὰρ κατὰ ζῆλον τοῦ οἰκείου διδασκάλου
ὁμώνυμα συγγράμματα τούτῳ κατέλιπον. χρησιμεύει οὖν ἡμῖν εἰς τὴν 430
ἡμῶν αὐτῶν οὐσίαν, ἐπειδὴ κοινωνικὸν ζῶον ὁ ἄνθρωπος· ἀμέλει καὶ ἐν
ταῖς ἡρεμίαις ἀσχάλλομεν ὡς παρὰ φύσιν ζῶντες καὶ μὴ ἔχοντες ὅτῳ

4 ἐπεισοδιώδεις recte C: ἐπουσιώδεις conl. Cramer.

22 καὶ ἢ] ἢ καὶ c

23. 25 ποιεῖ C

32 εἴπωμεν scripsi: εἴπομεν Cc

35 τῶν ἄλλων scripsi:

τὰς ἄλλας Cc (cf. p. 38, 16)

διδασκάλου C

36 συγγράμμα C

κοινωνήσομεν. κοινωνοῦμεν δὲ ἀλλήλοις διὰ φωνῶν, ὅθεν καὶ φωνῇ εἴρη-
 ται ὡς εἰς φῶς ἄγουσα τὰ τοῦ νοῦ γεννήματα, διὸ καὶ φῶς μόνος ὁ ἄν- 5
 θρωπος λέγεται ὡς πολὺ τὸ φωτιστικὸν ἔχων καὶ ἐξαγγελτικόν. οὗτος
 γὰρ καὶ τὰ γνωστικά ἐαυτοῦ πάθη ἐξαγγέλλει διὰ τῆς φωνῆς τῆς ἐνάρθρου
 5 καὶ τὰ ζωτικά διὰ τῆς ἀνάρθρου, οἷον βιγῆδος συρίγματος στεναγμοῦ, τὰ δὲ
 ἄλογα διὰ τῶν ἀνάρθρων μόνον τὰ ζωτικά ἡμῖν ἐμφαίνει. εἰ οὖν περὶ 10
 φωνῶν διαλέγεται, πῶς οὐ χρησιμεύει ἡμῖν εἰς τὴν ἡμῶν αὐτῶν οὐσίαν;
 ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν φιλοσοφίαν, εἴ γε πᾶσαν φιλόσοφον φωνὴν ἐνταῦθα
 διδασκόμεθα. ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους· τέσσαρες γὰρ αὗται,
 10 διαιρετική, ὀριστική, ἀποδεικτική, ἀναλυτική, ἐπειδὴ καὶ τέσσαρα τὰ
 διαλεκτικὰ προβλήματα, εἰ ἔστι, τί ἔστιν, ὁποῖόν τί ἐστι καὶ διὰ τί ἔστι. 15
 καὶ τὸ μὲν εἰ ἔστιν ἀναλογεῖ τῇ διαιρετικῇ (εἰ γὰρ ἔστι πάντως ὑπὸ τὴν
 διαίρεσιν πίπτει), τὸ δὲ τί ἐστι τῇ ὀριστικῇ * * * (πᾶσαι γὰρ αἱ ἀποδεί-
 ξεις τοῦ ὁποῖόν τί ἐστι· σπανίως γὰρ ἀμφιβάλλεται τὸ εἰ ἔστι καὶ ὀρισμοῦ
 15 ἀπόδειξις οὐκ ἔστι), τὸ δὲ διὰ τί ἔστιν ἀναλογεῖ τῇ ἀναλυτικῇ· ἑκατέρα 20
 γὰρ αὐτῶν αἰτίας εὐρεσίς ἐστι. καὶ τοσαύτη ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς ἀνα-
 λυτικῆς, ὡς ἰσχύειν πάσαις ἀντιτάσσεσθαι· τῇ μὲν ὀριστικῇ, ὅτι ἐκείνης τὰ
 πολλὰ ἐν ποιούσης αὕτη τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖ, τῇ δὲ διαιρετικῇ, ὅτι τῆς
 διαιρετικῆς τὸ ἐν πολλὰ ποιούσης καὶ αὕτη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ἀλλὰ καὶ τῇ 25
 20 ἀποδεικτικῇ· τῆς γὰρ ἀποδεικτικῆς ἀπὸ αἰτίων καὶ πρώτων ἀρχομένης
 αὕτη ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν καὶ δευτέρων ἀρχεται· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ἀνάλυσις,
 εἰ μὴ ἀπόδειξις ἀντεστραμμένη, ὅθεν καὶ ἀνάλυσις ὡς ἀνάπαλιν λύσις
 οὕσα τοῦ προκειμένου.

Ἰδιον δὲ τῆς μὲν διαιρετικῆς τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖν, οἷον τὸ ζῶον
 25 διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον. τῆς δὲ ὀριστικῆς
 τοῦναντίον τὰ πολλὰ ἐν ποιεῖν, τοῦτ' ἔστι λαβεῖν τὸ ζῶον, τὸ λογικόν, τὸ
 θνητὸν καὶ ὀρίσασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἴδιον δὲ τῆς ἀποδεικτικῆς τὸ δεῖξαι
 ἄλλο ἄλλῃ ὑπάρχον δι' ἄλλου μέσου· οἷον θέλοντες δεῖξαι ὅτι τὸ ἔμψυχον
 ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ παραλαμβάνομεν μέσον τὸ ζῶον καὶ συλλογίζόμεθα | 35
 30 οὕτως· ἐὰν τὸ ἔμψυχον ὑπάρχη τῷ ζῳῳ, τὸ δὲ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ, 431
 πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὸ ἔμψυχον ὑπάρχειν τῷ ἀνθρώπῳ. ἡ καὶ ἄλλως· ὁ
 ἄνθρωπος ζῶον, τὸ ζῶον οὐσία, ὁ ἄνθρωπος ἄρα οὐσία. ἴδιον δὲ τῆς
 ἀναλυτικῆς τὸ λαβεῖν σύνθετόν τι πρᾶγμα καὶ ἀναλῦσαι εἰς τὰ ἀπλά, ἐξ
 ὧν συντέθη, ὥσπερ ἀναλύεται ὁ λόγος εἰς λέξεις, αἱ λέξεις εἰς συλλαβὰς 5
 35 καὶ αἱ συλλαβαὶ εἰς στοιχεῖα. πρώτη τοίνυν ἐστὶν ἡ διαιρετική, δευτέρα ἡ
 ὀριστική, τρίτη ἡ ἀποδεικτική καὶ τετάρτη ἡ ἀναλυτική· δεῖται γὰρ ἡ
 ὀριστική τῆς διαιρετικῆς· εἰ μὴ γὰρ προηγήσεται ἡ διαίρεσις, ὁ ὀρισμὸς
 οὐ γίνεται. πάλιν δὲ εἰ μὴ προκατασκευασθῇ ὁ ὀρισμὸς, οὐ δύναται χρῆ- 10

6 μόνον] μόνων c 10. 11 τέσσαρα . . προβλ.] cf. p. 3,5 13 post ὀριστικῇ defectum
 indicavi; conicias ol γὰρ ὀρισμοὶ τὸ τί ἐστι περιστᾶσιν, τὸ δὲ ὁποῖόν τί ἐστι τῇ ἀποδεικτικῇ
 24 ἴδιον τῆς διαιρετικῆς in mrg. adnot. C post ποιεῖν add. τοῦτ' ἔστιν del. C 25 ἴδιον τῆς
 ὀριστικῆς in mrg. adnot. C 27 ἴδιον τῆς ἀποδεικτικῆς in mrg. adnot. C 30 ὑπάρχη scripsi:
 ὑπάρχει Cc 32. 33 ἴδιον τῆς ἀναλυτικῆς in mrg. adnot. C 35 εἰς στοιχεῖα] εἰςτοιχεῖα C

σθαι αὐτῷ ἢ ἀποδείξει. ἡ δὲ γε ἀναλυτικὴ σκοπὸν ἔχει, ὡς εἴρηται, ἐν
τι σύνθετον πρᾶγμα λαβεῖν καὶ τοῦτο ἀναλῦσαι εἰς τὰ ἀπλᾶ, ἐξ ὧν συνε-
τέθη, οἷον λαμβάνει ὡς ὅλον τι σύνθετον πρᾶγμα τὸν Σωκράτην καὶ δι-
αιρεῖ αὐτὸν εἰς χεῖρας καὶ πόδας καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος χω- 15
5 ροῦσα μέχρις αὐτῶν τῶν στοιχείων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων συμβάλλεται ἡμῖν εἰς τὴν διαιρετικὴν, ἐπειδὴ
τρία τινὰ συγχροτεῖ τὴν διαίρεσιν, τὸ διαιρούμενον, τὸ διαιροῦν, τὰ διαιρε-
θέντα· οἷον τὸ διαιρούμενον τὰ ξύλα, τὸ διαιροῦν ὁ πρίων, τὰ διαιρεθέντα 20
αἱ σανίδες. οὕτως κἀνταῦθα διαιρούμενον μὲν τὸ γένος, διαιροῦν δὲ ἡ δια-
10 φορά, τὰ διαιρεθέντα εἶδη· γένη δὲ καὶ διαφοράς καὶ εἶδη ἐνταῦθα διδα-
σκόμεθα, πῶς οὐκ ἂν εἴη χρήσιμον; καὶ εἰς τὴν ὀριστικὴν δὲ συμβάλλεται
ἡμῖν τὸ παρὸν βιβλίον, εἴ γε ἐκ τῶν διαιρέσεων οἱ ὀρισμοί. ἀλλὰ καὶ εἰς
τὴν ἀποδεικτικὴν, εἴ γε τῶν ἀποδείξεων ἀρχαὶ οἱ ὀρισμοί. ἀλλὰ καὶ εἰς 25
τὴν ἀναλυτικὴν, εἴ γε ἡ ἀναλυτικὴ ἀποδείξις ἐστὶ ἀντεστραμμένη. οὕτως
15 μὲν εἰς τὰς τέσσαρας διαλεκτικὰς μεθόδους· ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους
καὶ τῶν ἄλλων Κατηγορίας· αὗται γάρ, οὕτινος ἂν ὥσι γένη, γενικώτατά
εἰσι· γένη δὲ γενικώτατα γινῶναι οὐ δυνατόν αὐτὸ τοῦτο τί ἐστὶ γένος 30
ἀγνοοῦντας· γένη δὲ ἐνταῦθα διδασκόμεθα, πῶς οὐκ ἂν εἴη χρήσιμον; ἀλλ'
ἐπειδὴ τὰ γένη εἰς εἶδη διαιρεῖται διὰ μέσου τῶν διαφορῶν, διαφοράς δὲ
20 καὶ εἶδη ἐνταῦθα διδασκόμεθα, πῶς οὐκ ἂν εἴη χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον;
ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ κατηγορίαι γένη γενικώτατα οὔσαι οὐχ ὀρίζονται, ἀγαπητὸν
κἀν διὰ τῶν ἰδίων αὐτάς ὑπογράψαι· ἴδιον δὲ ἐνταῦθα | διδασκόμεθα, 432
πῶς οὐ χρήσιμον; ἀλλ' ἐπειδὴ δέκα οὐσῶν κατηγοριῶν μία μόνη οὐσία,
αἱ δὲ λοιπαὶ συμβεβηκότα, πῶς οὐ τὸ πολὺ μέρος εἰς τὸ συμβεβηκὸς συν-
25 τελεῖ; διαλέγεται γάρ καὶ περὶ συμβεβηκότητος. ταῦτα ἔχει ἡ παρούσα
θεωρία.

Πρᾶξις ιε'.

5

Μετὰ τὸ εἰπεῖν ἡμᾶς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ χρήσιμον, ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ
τὰ λοιπὰ τῶν κεφαλαίων καὶ εἴπωμεν τὸ τρίτον κεφάλαιον, τοῦτ' ἐστὶ τὴν
τάξιν. δεῖ τὸ παρὸν βιβλίον πρὸ τῶν Κατηγοριῶν ἀναλέγεσθαι, εἴ γε ἐν-
30 ταῦθα τὰς φωνὰς διδασκόμεθα, ἐκεῖ δὲ τὰ πράγματα, προηγεῖται δὲ αἰεὶ ἡ 10
γνώσις τῶν φωνῶν τῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων. αὕτη μὲν ἡ τάξις. ἐφ'
οἷς λεγέσθω ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς. ἐπιγράφεται τοίνυν Εἰσαγωγὴ,
ἐπειδὴ ἡ γνώσις τῶν φωνῶν εἰσαγωγὴ ἐστὶ τῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων.
χρὴ δὲ ζητῆσαι τίνας χάριν φιλοσοφίας γράφων εἰσαγωγὴν ἀπροσδιόριστως 15
35 ἐπέγραψε, μὴ δηλώσας τίνας ἐστὶν εἰσαγωγὴ. καὶ λέγομεν τοῦτου δύο αἰ-
τίας· μίαν μὲν, ὅτι πρέπει τοῖς ἐξέχουσιν τῶν πραγμάτων τὸ ἀπροσδιόρι-
στον· οὕτω γοῦν 'ὁ ποιητής' ἀκούσαντες 'Ομήρου' ἔννοιαν ἔχομεν ὡς
προὔχοντος τῶν ἄλλων καὶ 'ὁ ῥήτωρ' ἀκούσαντες Δημοσθένους ἔννοιαν

1 εἴρηται] p. 37,33

6 conicias (τὸ παρὸν βιβλίον) συμβάλλεται (cf. v. 12. 20)

10 an diar. τὰ coll.?

13 ἀρχὴ c

14 ἀντεστραμμένη] τετραμμένη c (cf. p. 37,22)

22 κἀν] καὶ c

30 πράγματα scripsi: γράμματα Cc

34 φιλοσοφίαν c

λαμβάνομεν. δευτέραν δέ, ὅτι εἰσαγωγή οὐσα φιλοσοφίας ἡ παροῦσα 20
πραγματεία, τῆς τεχνούσης τὰς ἄλλας τέχνας καὶ ἐπιστήμας, πάσης τέχνης
καὶ ἐπιστήμης κοινῶς ἐστὶν εἰσαγωγή. αὕτη μὲν ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς.
ἐφ' οἷς εἴπωμεν τὸ γνήσιον. γνήσιον τοίνυν πολυειδῶς ἐστὶ Πορφυρίου τὸ
5 παρὸν βιβλίον, ἐκ τῶν ἐνθυμημάτων καὶ ἐκ τῆς πρὸς ἄλλας πραγματείας
ὁμοιότητος· οὐ γὰρ μόνον ἡ παροῦσα πραγματεία αὐτῷ γέγραπται πρὸς 25
Χρυσασόριον, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι, οἷον τὸ Περὶ διαστάσεως Πλάτωνος καὶ
'Αριστοτέλους· παιδεύοντος γὰρ τοῦ Πορφυρίου ἐν 'Ρώμῃ τὸν Χρυσασόριον
τὰ μαθηματικὰ τὰ πρῶτα φέροντα τῆς ἐκείσε γερουσίας (ἀπόγονος γὰρ ἦν
10 Συμμάχου ἐκείνου, εἰς δὲ εἴρηται 30

Σύμμαχε Συμμαχίδῃ, πολυσύμμαχε, σύμμαχε 'Ρώμης),
καὶ ἀποδημήσαντος αὐτοῦ Πορφυρίου ἐν Σικελίᾳ διὰ τοὺς ἐν τῇ Αἴτνῃ
τοῦ πυρὸς κρατῆρας, διότι δεῖ τὸν φιλόσοφον φιλοθεάμονα εἶναι τῶν τῆς
φύσεως ἔργων, σχολάσας ὁ Χρυσασόριος ἀπὸ τῶν | μαθημάτων ἐνέτυχε 433
15 ταῖς 'Αριστοτέλους Κατηγορίαις καὶ μὴ δυνήθεις νοῆσαι αὐτὰς ἐπιστέλλει
τῷ Πορφυρίῳ ἢ τὴν ταχίστην ἐπανελθεῖν καὶ ἐξηγήσασθαι αὐτῷ τὰς αὐ-
τὰς Κατηγορίας ἢ γράφαι αὐτῷ ὑπόμνημα· καὶ αἰρεῖται ὁ Πορφύριος τὸ
δεύτερον καὶ γράφει αὐτῷ τὴν παροῦσαν πραγματείαν, οἷον ὑπόμνημα 5
οὐσαν Κατηγοριῶν.

20 'Εφ' οἷς εἴπωμεν τὴν εἰς τὰ κεφάλαια τοῦ βιβλίου διαίρεσιν.
διαιρεῖται τοίνυν τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τρία. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ
τμήματι τὴν οὐσίαν τῶν πέντε φωνῶν ὑπογράφει, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ
κοινῶς τὰς διαφορὰς αὐτῶν λέγει καὶ τὰς κοινωνίας, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ 10
ἰδίᾳ ἐκάστην συγκρίνει ταῖς λοιπαῖς, παραδιδοὺς τοῦ γένους καὶ τῆς δια-
25 φορᾶς τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς, εἰτα τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους
καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ὁμοίως. μετὰ ταῦτα ὁ τρόπος λεγέσθω τῆς διαδασκα-
λίας. παντὶ τοίνυν κέχρηται τρόπῳ, ὁριστικῷ μὲν ὑπογράφων τὰς φωνάς,
διαιρετικῷ δὲ διαιρῶν αὐτὰς εἰς τὰ οἰκεῖα σημαινόμενα, ἀποδεικτικῷ 15
ἡνίκα ἀποδείκνυσι τὰς διαφορὰς δυνάμει οὐσας ἐν τῷ γένει καὶ οὐκ ἐνερ-
30 γείᾳ, ἀναλυτικῷ δὲ ὅτε τὰς διαφορὰς τῶν πέντε φωνῶν λέγει· ἡ γὰρ δια-
φορὰ διάκρισις ἐστὶ καὶ οἷον ἀνάλυσις. ἀνάγεται δὲ ὑπ' οὐδὲν μέρος τῆς
φιλοσοφίας, ἀλλ' ὑπὸ τὸ ὄργανον αὐτῆς, φημὶ τὴν λογικὴν, ὡς δειχθήσεται 20
σὺν θεῷ ἐν τῇ 'Αποδεικτικῇ.

⟨Πρᾶξις ις'⟩.

Εἰσαγωγή Πορφύριου.

C f. 54v

p. 1,3 Ὅντος ἀναγκαίου, Χρυσασόριε, καὶ εἰς τήν.

Ἐπειδὴ μετὰ τὸ προτελεῖσθαι καὶ τοῦ τελεῖσθαι καιρός, καὶ προτε-
 5 λοῦσι μὲν τὰ ἡμέτερα, τελοῦσι δὲ αἱ τοῦ φιλοσόφου φωναί, φέρε τῶν μὲν
 ἡμετέρων ἄλλας, ἐπ' αὐτοὺς δὲ λοιπὸν τοὺς ἀγῶνας ἀποδυσώμεθα, τὴν ἐξή-
 γησιν τῆς λέξεως. τὸ τοίνυν προοίμιον αὐτῆς τρία διδάσκει, τὸν σκοπὸν,
 τὸ χρήσιμον καὶ τὸν τρόπον τὸν διδασκαλικόν, | μᾶλλον δὲ τὸ ἔμπαλιν τὸ 55r
 χρήσιμον, τὸν σκοπὸν καὶ τὸν τρόπον τὸν διδασκαλικόν, εἴ γε τοῦ ἀγαθοῦ
 10 πάντα ἐφίεται, ἐν δὲ τῇ χρησίμῳ τὸ ἀγαθόν· δύο γὰρ ὄντων κανόνων
 μαχομένων ἀλλήλοις καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς λέγοντος ὅτι δεῖ τὸ χρήσιμον προη-
 γεῖσθαι, διότι πάντα τοῦ ἀγαθοῦ ἐφίεται, ἐν τῇ χρησίμῳ δὲ τὸ ἀγαθόν,
 καὶ ὅτι δέλεαρ προτείνεται ἢ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια τοῖς μανθάνουσι πρὸς ἐρω-
 τικὴν διάθεσιν, καὶ κατὰ Πίνδαρον λέγοντα

15 παντὸς ἔργου πρόσωπον

χρὴθ' ἐθέμεναι τηλαυγές,

καὶ ὅτι θαυμάζομεν τὸ βιβλίον διὰ τὸ χρήσιμον αὐτοῦ, καθά φησι καὶ
 Ἀριστοτέλης ὅτι 'θαυμάσαντες τὸ ὅτι ἐπὶ τὴν ζήτησιν τοῦ διότι ἐρχόμεθα',
 τοῦτ' ἔστι τὸ φιλοσοφεῖν. καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἡ Ἰρις θαύμαντος
 20 λέγεται θυγάτηρ ὡς φιλοσοφία τις οὔσα καὶ ἀγγελὶς τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγο-
 μένων θεῶν, παρὰ τὸ ἐρεῖν ὀνομασθεῖσα Ἰρις. θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ ὁμώ-
 νυμος αὐτῇ Ἰρις ἐν ὕμνῳ καὶ βευστῇ ὑποκειμένη τῇ ἀέρι τοιοῦτον ἀπο-
 τετορνευμένον καὶ μαθηματικὸν φυλάξασα σχῆμα καὶ τὸ ἀσύγχυτον τῶν

1 πρᾶξις ις' addidi 2 tit. om. V 6 λοιπὸν om. C 7 αὐτὸ V
 8 μᾶλλον — διδασκαλικόν (9) om. C 11 ἑνὸς om. C 11. 12 post προηγεῖσθαι
 add. τοῦ σκοποῦ in mrg. C² (cf. p. 41, 11) 13 αὐτοῦ V 15 ἀρχομένου δ' ἔργου
 Pind. (Olymp. VI, 4) 16 θέμενοι V: θέμεν Pind. 18 ἀρηστοτέλης V (cf.
 Anal. post. B 1 p. 89^b 29 Metaph. A 2 p. 982^b 12 sq.) θαυμάσαν τις V
 19 φιλόσοφον V παρὰ τοῖς ποιηταῖς] Hesiod. Theog. 265. 266 (cf. Plat. Theaet.
 p. 155 D) 20 ἀγγελὶς] ἄγγελος V Dav. (fort. recte, cf. Hom. B 286)
 21 θαυμαστὴ — Ἰρις (22) om. C 22 αὐτῇ Laur. 72, 5: αὐτῇ V

χρωμάτων. καὶ οὕτως μὲν περὶ τοῦ χρησίμου. τοῦ δὲ ἄλλου κανόνος
φάσκοντος δεῖν τὸν σκοπὸν προτάττειν διὰ τὸ μὴ ἀγνοουμένου τοῦ πράγματος
ἐπαίνους καταβάλλεσθαι (ἐπαινος δὲ τοῦ βιβλίου τὸ χρήσιμον) καὶ διὰ Πλά-
τωνα εἰρηκότα ὧ παῖ, μία ἀρχὴ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι τὸ εἶδέναι περὶ
5 οὗτοῦ ἐστὶν ἡ σκέψις, ἐπεὶ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. τῶν δύο οὖν
μαχομένων κανόνων θαυμαστικῶς διήτησεν ὁ εὐμήχανος φιλόσοφος κεράσας
τὸ πρᾶγμα. ἤρξατο μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ χρησίμου μηδὲν τοῦ ἀγαθοῦ νομί-
σας εἶναι ἐπέκεινα, εἴτα πολλῶν ὄντων τρόπων τοῦ χρησίμου ἐνὸς μνησθεῖς,
πρὶν τοὺς ἄλλους εἶπῃ, ἐπάγει τὸν σκοπὸν καὶ λέγει πάλιν τὸ χρήσιμον,
10 ἵνα δόξῃ θάτερον θατέρου προτάττειν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ χρησίμου καὶ τὸ
χρήσιμον τοῦ σκοποῦ. φέρει δὲ ἡμεῖς, ὡς εἰώθαμεν, διὰ τὸ σαφὲς ἀπὸ 55
τοῦ σκοποῦ ἀρξώμεθα.

Σκοπὸν τοίνυν ἔχει ὁ Πορφύριος πᾶσαν φιλόσοφον φωνὴν διδάξαι ἡμᾶς
καὶ ὑπὸ πέντε κοινότητος καὶ ἀρχὰς ἀναγαγεῖν, καὶ οὐχ, ὥς τινες ὑπολαμ-
15 βάνουσιν, ὅτι σκοπὸν ἔχει περὶ πέντε τινῶν διαλθεῖν, περὶ τε γένους καὶ
τῶν λοιπῶν, ἵνα μὴ ἐνὸς ὄντος βιβλίου καὶ ταῦτα βραχυτάτου πλείονας
ποιήσῃ σκοποῦς, τοῦ Πλάτωνος λέγοντος παντὸς βιβλίου ὅσον ἂν ἡ καὶ
οἶον ἂν ἡ ἓνα σκοπὸν ποιῆσθαι. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι σκοπὸν ἔχει τὰ
ἀσαφῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰρημένα σαφηνίσαι· ψευδὸς γὰρ καὶ τοῦτο,
20 εἴ γε μέμνηται ἐν ταῖς Κατηγορίαις τοῦ δυνάμει ἀσαφιστάτου ὄντος, ὅπερ
ἐνταῦθα οὐ σαφηνίζει. καὶ οὕτως μὲν ὁ σκοπός. ἐφ' οἷς εἴπωμεν τὸ
χρήσιμον. τεσσάρων τοίνυν ὄντων τρόπων τοῦ χρησίμου, ὡς εἴρηται ἐν
τοῖς προλαβοῦσι, τῶν δύο ἐνταῦθα μέμνηται, τοῦ εἰς τὰς Κατηγορίας χρησι-
μεύειν καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους, ἡ τὰ κατεπείγοντα εἰς τὴν παρ-
25 οὔσαν πραγματείαν εἰπὼν ἡ καὶ τὰ λοιπὰ αἰνιξάμενος διὰ τοῦ καὶ συνδέσμου·
εἰπὼν γὰρ καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν διὰ
τοῦ καὶ συνδέσμου καὶ τὰ λοιπὰ ἐμφαίνει. οὕτως καὶ τὸ χρήσιμον. ἐφ'
οἷς ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας λεγέσθω. δεῖ εἶδέναι ὅτι οὐδενὶ τῶν προειρη-
μένων τρόπων κέχρηται τῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ νῦν παραδίδωσι τρόπον
30 διδασκαλίας καθαρὸν, καθαρεύοντα παντὸς τρόπου ἀσαφείας· τρεῖς γὰρ
τρόποι εἰσὶν ἀσαφείας, δι' οὓς ἀποκνοῦσιν οἱ νέοι τοῖς βιβλίοις ἐντυγχάνειν·

2 δεῖ C ἀγνοουμένου C τοῦ om. C 3 καταβάλλεσθαι V 3. 4 διὰ Πλά-
τωνα εἰρ.] Phaedr. p. 237 B. C 4 τοῦ] τὸ V 4. 5 περὶ οὗτοῦ ἐστὶν Dav: περὶ
οὗτοῦ CV 5 ἐπεὶ] ἡ Dav. Plat. (sed non est quod corrigas) 5. 6 τῶν δύο
οὖν μ. x. θαυμ.] ὅθεν θαυμαστικῶς V 6 κανόνων iter. C 7 μὲν iter. C
γὰρ om. V 9 καὶ λέγει πάλιν Laur. 72,5: καὶ λέγειν πάλιν C: πάλιν καὶ λέγει V
11 ἀσαφῶς V 12 ἀρξώμεθα] ω ex o corr. C 15 ὅτι deleverim 17 ποιήσεις C
τοῦ Πλάτωνος λέγοντος] cf. v. 4 17. 18 ἂν (utrobique) scripsi: ἐάν C: ἐάν V
18 ποιήθη (sic) V ἄλλοι δὲ λέγουσιν] ἡ ὥς ἄλλοι V τὰ] τὸ V 19 γὰρ]
an δε? 20 ἐν ταῖς Κατ.] spectat p. 7b23 sq. 21 οὗτος C (cf. v. 27)
εἴπομεν C 21. 22 τοῦ χρησίμου V 22 εἴρηται] p. 36,33 24 τὰ om. V
25 αἰνιττώμενος V 26 τῶν C²: τὴν C¹ ἀριστοτέλη V 27 καὶ τὰ λοιπὰ] καὶ
τὰς λοιπὰς CV: τὰ λοιπὰ Laur. 72,5 28 λεγέσθω τῆς διδασκαλίας colloc. V
29 ἀλλὰ νῦν παραδίδωσι] ἀλλ' ἄλλον νῦν δίδωσι V 30 τρεῖς — ἀσαφείας (31) om. V
31 δι' ὧν C (sed in lit.) ἀποκνοῦσιν V

ἡ γὰρ διὰ τὸ σκοτεινὸν καὶ ὑποβρύχιον τῶν νοημάτων, ὡς τὰ Ἡρακλείτεια (διὸ καὶ τις τὰ Ἡρακλείτου ἔφη βαθύς δεῖσθαι κολουμβητοῦ), ἡ διὰ τὸ ἐξηπλωμένον τῆς φράσεως | ὡς χαλινῷ δεῖσθαι, οἷον τὰ Γαλήνεια καὶ τὰ 56⁺ Πρόκλεια, ἡ διὰ τὸ ἀπεστενωμένον τῆς φράσεως, ὡς τὰ Ἀριστοτελικά καὶ 5 τὰ Ἱπποκράτεια. πάντας οὖν τούτους ἐξέφυγε, τὸν μὲν ἐκ τῆς βαθύτητος τῶν νοημάτων εἰπὼν τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων, τῶν δ' ἀπλουστείων συμμέτρως στοχαζόμενος, τὸν δὲ ἐκ τῆς πολυλογίας εἰπὼν σύντομόν σοι παραδῶσιν ποιούμενος πειράσσομαι διὰ βραχέων, τὸν δὲ ἐκ τοῦ ἀπεστενωμένου τῆς φράσεως, ἡνίκα λέγει 10 ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇ τρόπῳ. ταῦτα ἔχει ἡ παρούσα πράξις.

(Πράξις ιζ').

p. 1,3 Ὅντος ἀναγκαίου, Χρυσάοριε.

Διὰ τί τὸ ὄν προέταξε τοῦ ἀναγκαίου; καὶ λέγομεν ὅτι ὡς καθολικώτερον· τὸ γὰρ ὄν φέρεται καὶ κατὰ ἀναγκαίου, φέρεται καὶ κατὰ ἐνδεχομένου. λέγεται 15 δὲ ἀναγκαῖα μὲν τὰ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχοντα, οἷον ἀναγκαίως τὸ πῦρ θερμαίνει, ὁ ἥλιος φωτίζει, ἐνδεχόμενα δὲ τὰ δυνάμενα καὶ ἄλλως ἔχειν, οἷον τὸ περιπατεῖν τὸν ἄνθρωπον (δύναται γὰρ καὶ μὴ περιπατεῖν), καὶ τὸ διαλέγεσθαι· δύναται γὰρ καὶ μὴ διαλέγεσθαι. ὡς οὖν κατὰ τῶν δύο φερόμενον 56⁺ τὸ ὄν, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, καθολικώτερόν ἐστι μόνου

1 ἡ] ἀσαφὲς V καὶ τὰ Ἡρακλείτεια V 2 τις] Crates quidam, cf. Diog. Laert. IX, 12 τὰ Ἡρακλείτου] τῶν Ἡρακλειτῶν V βαθύς C 3 ἐξηπλωμένον C¹
ὡς—φράσεως (4) om. V 4 ἀπεστενωμένον Laur. 72,5: ἀποστενωμένον C (cf. v. 9)
5 Ἱπποκράτεια V ἐξέφυσε V τὸν] τὸ V 6 ζητήματα C¹ 7 συμμέτρως om. V 7. 9 τὸν] τῶν V 8 παραδῶσιν C 9 τοῦ ἀπεστενωμένου] τῆς ἀποστενωμένου V φράσεως] φύσεως V 10 παρούσα πράξις Laur. 72,5: πρ^α C: παρούσα πραγματεία καὶ πράξις V post πρᾶξις add. Ποσαχὼς λέγεται τὰ στοιχεῖα: τριχῶς· πόρρω, προσεχῶς καὶ προσεχέστατα. πόρρω μὲν γῆ, ὕδωρ, πῦρ, ἀήρ· προσεχῶς δὲ οἱ τέσσαρες χυμοί, αἷμα, φλέγμα, ξανθὴ χολή καὶ μελαγχολικὸς χυμός· προσεχέστατα δὲ τὰ ὁμοιομερῆ, σάρκες, φλέβες, ὅσῃ, νεῦρα, ἀρτηρίαι, ὑμένες. ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις· διαιρεῖται τὸ βιβλίον εἰς δύο· καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ διδάσκει περὶ τῶν πόρρω, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ διδάσκει περὶ τῶν προσεχῶν. θεραπεία ἐστὶν ἡ ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπάνοδος. τρεῖς δυνάμεις εἰσὶ τῶν ἐμψύχων ἥτοι τῶν φυτῶν· θρεπτική, αὐξητική καὶ ἡ τοῦ ὁμοίου γεννητική. διαφορὰ ἐστὶν ἐτερότης ἥτοι ἐναλλαγή τινων πραγμάτων πρὸς ἄλληλα. τέλειος, ἀτελής καὶ ὑπερτελής· τέλειος μὲν ἐστὶν ὁ ἔκτος· ἔχει γὰρ τὰ ἡμίσεια τρία, τὰ τρίτα δύο καὶ τὸ ἐν ἔκτον. ἀτελής δὲ ἐστὶν ὁ ὀγδοὺς· ἔχει γὰρ τὰ ἡμίσεια τέσσαρα, τὰ τέταρτα δύο, τὸ ὀγδοὺν ἓν, καὶ περιτετεῖ ἐν καὶ διὰ τοῦτο λέγεται ἀτελής. ὑπερτελής δὲ ἐστὶν ὁ δωδέκατος· ἔχει γὰρ τὰ ἡμίσεια ἕξ, τὰ τρίτα τέσσαρα, τὰ τέταρτα τρία, τὰ ἕκτα δύο, τὸ δωδέκατον ἓν, καὶ προσλαμβάνει ἐν καὶ λέγεται ὑπερτελής V 11 πρᾶξις ιζ' addidi 12 ante lemma praebet titulum oblitteratum Ἀμόνιος (?) εἰς πέντε φωνᾶς τοῦ Πορφυρίου V 13 ὄν om. C¹ 14 ante ἀναγκ. et ἐνδεχ. add. τοῦ V (cf. p. 43,2. 4) 15 θερμαίνει (ai superscr.) C 16 καὶ ὁ ἥλιος V 19 μόνου Marc. 201: τὸ ὄν C: om. V

τοῦ ἀναγκαίου· εἴ τι μὲν γὰρ ἀναγκαῖον, πάντως καὶ ὄν, οὐ μὴν εἴ τι ὄν,
τοῦτο καὶ ἀναγκαῖον διὰ τό, ὡς εἴρηται, φέρεσθαι καὶ κατὰ ἐνδεχομένου.
καὶ πάλιν εἴ τι μὲν ἐνδεχόμενον, πάντως ὄν, οὐ μὴν εἴ τι ὄν, πάντως καὶ
ἐνδεχόμενον διὰ τὸ φέρεσθαι καὶ κατὰ ἀναγκαίου. τρία τινα παράκειται
5 ἀλλήλοις, ἀγαθόν, ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον· καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐστὶ τὸ δι'
ἑαυτὸ αἰρετὸν οἶον ὑγεία· αὐτὴ γὰρ δι' ἑαυτὴν αἰρετὴ ἐστὶ καὶ οὐ δι'
ἄλλο, εἴ γε θέλομεν ὑγιαίνειν, καὶ εἰ λήσεσθαι μέλλοιμεν πάντας ἀνθρώπους
ὅτι ὑγιαίνομεν, καίτοι κάλλος μὴ θέλοντες ἔχειν μηδὲ πλοῦτον, εἰ μηδεὶς
ἀνθρώπων οἶδεν ὅτι ταῦτα ἔχομεν. ἀναγκαῖον δὲ καὶ χρήσιμόν ἐστὶ τὸ
10 δι' ἄλλο αἰρετόν· ἀλλ' εἰ μὲν ἀπαραίτητον ἦ, λέγεται ἀναγκαῖον ὡς τὸ
ἀναπνεῖν τοῖς πνεύμονα ἔχουσι ζῴοις, εἰ δὲ παραίτησιν ἐπιδέχεται, λέγεται
χρήσιμον ὡς τὸ ὑποδεέσθαι ἐν χειμῶνι· δυνατόν γὰρ καὶ μὴ ὑποδεέσθαι.
τῶν οὖν τριῶν τούτων, ὡς εἴρηται, παρακειμένων ἀλλήλοις οὐκ εἶπεν ὁ Πορ-
φύριος· ἀγαθοῦ ὄντος τοῦ γινῶναι τί γένος καὶ διαφορὰ τῆς χρησίμου ὄντος, ἀλλ'
15 ἀναγκαίου ὄντος, ἐπειδὴ ἡ γινῶσις τῶν πέντε φωνῶν οὐδὲ ἀγαθὸν ἐστὶν
(ἀγαθὸν γὰρ ἦν τὸ δι' ἑαυτὸ αἰρετὸν ὄν, θέλομεν δὲ εἰδέναι τὰς φωνάς
οὐ δι' ἑαυτὰς ἀλλὰ διὰ τὰ πράγματα), οὐδὲ χρήσιμος ἡ γινῶσις τῶν πέντε
φωνῶν· χρήσιμον γὰρ ἦν τὸ παραίτησιν ἐνδεχόμενον, οὐκ ἐντὴν δὲ ἡμᾶς
παραίτησασθαι τὰς πέντε φωνάς θέλοντας εἰδέναι τὰ πράγματα. τοῦ δὲ
20 ἀναγκαίου διττοῦ ὄντος, ἡ δι' ἑαυτὸ μὲν φευκτοῦ, δι' ἄλλο δὲ αἰρετοῦ, ὡς
τὸ φλεβοτόμον (τοῦτο γὰρ ὅσον μὲν ἐφ' ἑαυτὸ φευκτόν ἐστιν ἐλκωτικὸν ὄν
καὶ διαλύον τὸ συνεχές, δι' ἄλλο δὲ αἰρετόν· διὰ γὰρ τὴν κένωσιν τοῦ
λυποῦντος χυμοῦ), ἡ καὶ δι' αὐτὸ αἰρετοῦ καὶ δι' ἄλλο, ὥσπερ καὶ ὑγεία
(αὕτη γὰρ καὶ δι' ἑαυτὴν αἰρετὴ ἐστὶν ὡς συμμετρία καὶ δι' ἄλλο, ἵνα
25 ὑπουργῇ τὸ σῶμα ταῖς τῆς ψυχῆς ἐνεργείαις), τῷ δευτέρῳ τοίνυν σημαίνο-
μένῃ ἐχρήσατο ἐνταῦθα ὁ Πορφύριος· ἡ γὰρ γινῶσις τῶν πέντε φωνῶν καὶ
δι' ἑαυτὴν αἰρετὴ ἐστὶν ὡς γινῶσις (πᾶσα γὰρ γινῶσις καλὴ, καθὰ φησιν |
ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ αὐτὴ ἡ τῶν κακῶν γινῶσις καλὴ, ἵνα μὴ δι' ἄγνοιαν 57·
χρησώμεθα αὐτοῖς· καὶ οἱ ἱατροὶ διδάσκουσι τὰ δηλητήρια, οὐχ ἵνα χρησώ-
30 μεθα, ἀλλ' ἵνα φύγωμεν), καὶ δι' ἄλλο αἰρετὴ· διὰ γὰρ τὴν γινῶσιν τῶν
πραγμάτων. |

1 τοῦτο καὶ ὄν πάντως V μὴν δὲ V 2 καὶ (post τοῦτο) om. C φέρεσθαι
ὡς εἴρ. colloc. V (cf. p. 42,14) καὶ (ante κατὰ) om. C τοῦ ἐνδεχομένου V
4 ἐδεχομένου C διὰ τοῦ φέρεσθαι V post ἀναγκαίου lemma ὄντος ἀν. χρυσ.
repet. V τινά] κοινὰ (superscr. τινά) V; an <γάρ> τινα? παράκειται C²
5 καὶ (ante χρήσιμον) om. V 5. 6 δι' ἑαυτὸ (ὁ ex οὐ corr.) V: διαυτοῦ C 7 καὶ εἰ
λήσεσθαι — καθὰ φησιν (27) V: eorum loco schemata praebet C 12 τὸ Laur. 72,5 Marc.
201: om. V 14 ἀλλ' Marc. 201: om. V 18 ἐντὴν scripsi: ἐνόν V
19 θέλοντας scripsi: θέλοντες V 21 ἐλκωτικὸν scripsi: ἐλκντικόν V 23 δι' αὐτὸ
αἰρετοῦ Laur. 72,5 Marc. 201: διὰ ἑαυτοῦ (αἰρετοῦ om.) V δι' ἄλλο Laur. 72,5 Marc.
201: δι' ἄλλου V καὶ ὑγ.] an ἡ ὑγ. ? 27 γινῶσις πᾶσα καλὴ ἐστὶ in mrg. add. V
28 ὁ om. V Ἀριστοτέλης] cf. Metaph. A 2 p. 982^a 7 καὶ αὐτὴν τὴν τ. κ. γινῶσιν
καλὴν C 29 οἱ om. V; an <γάρ> οἱ? 30 αἰρετόν (sed ὄν m.²) C

ρ. 1,3 Καί εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν διδασκαλίαν. 57*

Τὸν ἕνα τρόπον τοῦ χρησίμου ἐνταῦθα διδάσκει.

ρ. 1,4 Τοῦ γινῶναι τί γένος καὶ τί διαφορά, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐνταῦθα τὸν σκοπὸν λέγει, ὅτι σκοπὸν ἔχει περὶ γενικῶν φωνῶν δια-
5 λαβεῖν καὶ καθολικῶν.

ρ. 1,5 Εἷς τε τὴν τῶν ὀρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ
διαιρέσεως.

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἕνα τρόπον τοῦ χρησίμου, εἶτα ἐπαγαγεῖν τὸν
σκοπὸν, πάλιν τὸν ἕτερον τρόπον τοῦ χρησίμου λέγει. τινὲς δὲ φασὶ διὰ
10 τί προέταξεν τὴν ὀριστικὴν τῆς διαιρετικῆς, εἴ γε ἐκ τῶν διαιρέσεων οἱ
ὀρισμοί· τῆς γὰρ διαιρετικῆς τὸ ἐν πολλὰ ποιούσης, οἷον τὸ ζῶον διαιρού-
σης εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον, ἡ ὀριστικὴ τούναντίον
τὰ πολλὰ ἐν ποιῇ λαμβάνουσα θάτερον σκέλος τῶν ἀντιδιηρημένων καὶ
ποιούσα τὸν ἄνθρωπον ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν.
15 καὶ λέγομεν ὅτι διὰ τὸ κατεπεῖγον· βούλεται γὰρ ὀρίσασθαι ἐκάστην φωνὴν
διὰ τὸν εἰσαγωγικὸν τρόπον.

ρ. 1,5 Καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως.

Διὰ τί, φασὶ τινες, τῆς ἀναλυτικῆς οὐκ ἐμνήσθη; καὶ λέγομεν ὅτι οὐδὲ
ταύτην παρῆκεν· τῇ γὰρ ἀποδείξει ἐμπεριέχεται, ὡς μεμαθήκαμεν· ἀπό-
20 δεῖς γὰρ ἐστὶν ἀντεστραμμένη | ἀνάλυσις. 58*

ρ. 1,6 Καὶ χρησίμης οὔσης τῆς τούτων θεωρίας.

Πῶς ἀνωτέρω μὲν εἶπεν ἀναγκαίαν τὴν γνῶσιν τῶν φωνῶν, νῦν δὲ
χρήσιμον; πρὸς ὃ λεκτέον ὅτι ἀναγκαία μὲν ἡ γνῶσις τῶν φωνῶν, ὡς εἴρη-
ται, ἡ δὲ περὶ τῶν φωνῶν πραγματεία χρήσιμος καὶ οὐκ ἀναγκαία· ἐντὶν
25 γὰρ καὶ χωρὶς τούδε τοῦ βιβλίου νοῆσαι τὰς Κατηγορίας.

1 ἀριστοτέλους V 3 post διαφορά add. καὶ τί εἶδος V 4 σκοπῶν (ante ἔχει)
C (corr. m.²) γενικῶν C 8 ἐπαγαγεῖν V 11 καὶ τῆς γὰρ V
ζῶον] ἐν C 16 εἰσαγωγικὸν C 17 post διαίρ. add. τε C 18 post τί
additum δὲ del. V 19 ταύτης V μεμαθ.] p. 37,20 20 ἀντιστραμμένη C
ἀνάλυσις] ἀν in ras. C 21 lemma om. C καὶ om. Porph. 23. 24 ὡς εἴρηται
om. C (cf. p. 43,4 sq.) 24 ἡ δὲ περὶ τ. φ. πραγματεία [χρήσιμος] πραγματεία (sic) χρή-
γ
σιμος (πρὸς δὲ τὴν παροῦσαν in mrg. add. m.² eademque numeros superscr.) C
οὐκ] οὐδ' V

p. 1,7 Σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος.

Τὸν τρόπον τὸν διδασκαλικὸν λέγει.

p. 1,7 Πειράσομαι διὰ βραχέων ὡς ἐν εἰσαγωγῇ.

Τοῦτο μετριάζων ὁ φιλόσοφος εἶπεν· δεῖ γὰρ ἄνθρωπον ὄντα καὶ τὸν
5 εὐτυχούντα ἐν νῷ ἔχειν τὸ εἰρημένον

τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ.

διὸ καὶ οἱ ζωγράφοι τὴν τύχην ἐπὶ τροχοῦ ἱστοροῦσι τὸ ἄστατον αὐτῆς
αἰνιττόμενοι. καὶ οὐ δεῖ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τινι τῶν παρόντων, ἀλλὰ καὶ
τὸν ἀποδεικνύοντα τι δεῖ μὴ μέγα φρονεῖν· εἰκὸς γὰρ ἄνθρωπον ὄντα ἀπα-
10 τᾶσθαι περὶ τὴν ἀπόδειξιν, εἴ γε καὶ περὶ τὰ ἐναργῆ ἀπατάμεθα τὸν ἥλιον
πηχυσάον ὀρώντες καὶ τὴν ἐν τῷ ὕδατι κώπην κεκλασμένην.

p. 1,8 Τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις.

* Ἄλλη ἐλπίς σαφηνείας προτείνεται τοῖς νέοις· ὅσῳ γὰρ κατημαξευμένα
ἦ καὶ ἄλλοις εἰρημένα παλαιοῖς, σαφέστερα.

15 p. 1,8 Τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος.

Ὅτε μὲν διδάσκειν ἐπαγγέλλεται, προτρεπτικῶς φησι τὸ πειράσομαι
διὰ βραχέων, ὅτε δὲ παραιτεῖται, ἀποτρεπτικοῖς κέχρηται λόγοις φάσκων
τὰ προειρημένα.

p. 1,9 Τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχαζόμενος.

20 Οὐ πρέπει τῷ ἀποδεικτικῷ | τὸ στοχάζεσθαι· ἡ γὰρ ἀπόδειξις 58v
ἐπιστημονική. καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο, ὅτι τὸ στοχαζόμενος οὐ πρὸς
τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὸν ἐπιστήμονα εἴρηται, ἀλλὰ πρὸς Χρυσασόριον, ἀκρατὴν
εἰσαγόμενον.

p. 1,9 Αὐτίκα περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν τὸ μὲν εἴτε ὑφέστηκεν
25 καὶ τὰ ἐξῆς.

Εἰπὼν ὁ Πορφύριος ὅτι τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπέχομαι ζητημά-

1 σοι] οι in ras. C² 3 ὅσπερ Porph. 4 καὶ τὸν] εἰ καὶ V 5 τὸ εἰρημένον]
Menand. frg. 94,5 (III p. 29 Kock) 6 τῆς om. V 9 τὸν ἀποδεικνύοντα τι] τὸν
ἀποδεικνύοντα τι μέγα in ras. C² εἰκὸς γὰρ] εἰκότος μὲν C 10 ἐναργῆ V¹
(superscr. α) 11 ὀρών τις V 16 ἐπαγγέλλεται C προτρεπτικῶς scripsi:
προτρεπτικὸς C¹: προτρεπτικοῖς C²: προτρεπτικά V 19 στοχαζόμενος συμμέτρως
colloc. V 20 οὐ scripsi: 8 C: εὐ V; an Οὐ πρέπει (φασίν)? 21 τὸ om. C
στοχασόμενος V 24 τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν τὸ μὲν] τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν C: γενὸν
(sic) τε καὶ εἰδῶν τὸ μὲν V 26 ἀπεχόμενος V

των, τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχάζομαι, ὥς τινος δῆθεν εἰπόντος πρὸς αὐτὸν ἑκάστην καλλωπίζῃ, ὡς Πορφύριος· τί γὰρ καὶ εἰ ἡθέλησας ἀσαφές τι εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, εἶχες φύσει σαφῶν ὄντων, ὥσπερ καὶ ἄλλα φύσει εἰσι σαφῆ ὡς τὸ δις δύο, ὅπερ οὐ δύναται ἀσαφές ποτε γενέσθαι;’, κατάλογον ποιεῖται ὁ Πορφύριος πολλῶν ζητημάτων, ὅσα ἐντὶν ζητεῖν, εἰ μὴ φρενὸς τῆς νεολαίας φιλόανθρωπον εἶδος μετῇ συγγραφῆς· τῶν γὰρ ὄντων πάντων ἢ ὑφεστώτων ἢ ἐν ψυαῖς ἐπινοοίαις θεωρουμένων καὶ ὑφεστώ-

1 στοχάζομαι V δῆθεν om. C 2 καλοπίζῃ V εἰ om. V 3 post εἰπεῖν additum εἰ μὴ del. V ὄντων scripsi: οὐσῶν CV 6 μετῇ C 7 post πάντων maximam partem ex Davidis commentario sumpta add. haec σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος διὰ βραχέων ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇ τῶν παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπελθεῖν· ὡς πρὸς φωνὴν τοῦ Χρυσασορίου εἶπε τὸ πειράσσομαι ὁ φιλόσοφος διὰ τὸ στρατηγίαις καὶ πολιτικαῖς ἡγουν δημοσίαις πράξεσιν, ἐνασχολεῖσθαι αὐτόν. παράδοσιν ἀντὶ τοῦ διδασκαλῶν, μάθησιν ἐπελθεῖν. εἰκότως καὶ τὸ σύντομόν σοι εἶπεν· ἀρετὰ γὰρ πρῶται διηγήσεως σαφήνεια, συντομία, ἕτεροι δὲ δύο πιθανότης καὶ ὁ τῶν ὀνομάτων ἑλληνισμός, κακία δὲ διηγήσεως ἀσάφεια, μακρολογία, ἀπίθανον καὶ ὁ κατὰ τὰς λέξεις βαρβαρισμός. ταῖς δυοὶς δὲ μόναις ἐνταῦθα κέχρηται ὁ Πορφύριος ταῖς πρῶταις [τῆς πρώτης cod.], τῇ τε σαφηνείᾳ καὶ συντομίᾳ· τῇ μὲν συντομίᾳ ἐξ ὧν εἶπεν (εἶπε δὲ σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος), τῇ δὲ σαφηνείᾳ [τῆς δὲ σαφηνείας cod.], ἐξ ὧν μέλλει εἰπεῖν. σύντομόν σοι παράδοσιν· ἐντεῦθεν τὸν διδασκαλικὸν τρόπον διδάσκει ὁ Πορφύριος· φησὶ γὰρ ὅτι δεινοὶς θεωρήμασιν [θεωρήμασιν cod.] οὐ βούλομαι ὁμιλεῖν, ἐκ τούτων γὰρ ἀσάφειά τις γίνεται. πειράσσομαι διὰ βραχέων· τοῦτο μετρίᾳ ὁ φιλόσοφος εἶπεν. ἡ τὸ πειράσσομαι οἶονε πείραν ποιήσομαι πρὸς τὴν φύσιν· ἄνθρωπος γὰρ ἦν ὁ Χρυσασόριος στρατηγίαις μᾶλλον ἢ [καὶ cod.] λόγοις σχολάζων [σχολῶν cod.], οὐδὲ γὰρ ἦν λόγιος πάνυ. ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇ τῶν παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπελθεῖν· τὸ εἶπε τὸ ἀσαφές κἀνταῦθα ἐκφεύγων. ἔδειξε μὲν ἐν τῇ οὕτως λέγειν, ὅτι τὴν ποιότητα [τῇ ποιότητι cod.] τῆς λέξεως ἀγνωστον οὐ ποίω, ὥσπερ Ἀρχιγένεια λέγων ἀσάφῃ [ἀσαφείας cod.] (οὗτος γὰρ) ἐποίησε τὸ ἡδύπονον [ἡδύτονον cod.] καὶ τὸ ἐνσεσαγμένον, ποῖος δὲ πόνος [τόνος cod.] ἐστὶν ἡδύς καὶ ἐνσεσαγμένος οὐκ οἶδαμεν. αἱ γὰρ εἰσαγωγαὶ δυσχερεῖς λέξεις οὐ θέλουσιν ἔχειν. καὶ ἡ ἀσάφεια κατὰ δύο τρόπους γίνεται, ἢ ἀπὸ τῆς λέξεως ἢ ἀπὸ τῶν θεωρημάτων, ὡς ἔχει τὰ λεπτὰ θεωρήματα τῆς φιλοσοφίας· ταῦτα γὰρ βαθέα καὶ δεινὰ ὑπάρχουσι καὶ ὑψηλὰ καὶ δέονται βαθέος κολυμβητοῦ ὅσον φιλοσόφου ἄχρου. ἀπὸ δὲ λέξεως διττῶς λέγεται ἡ ἀσάφεια· ἢ γὰρ διὰ τὸ μῆκος τῆς φράσεως, ὡς ἔχει τὸ Γαλήνεια, κἀν γὰρ εὐφραδῇ εἰσιν, ἀλλ’ οὐκ διὰ τὸ μῆκος ἀσάφῃ εἰσιν. ἢ διὰ τὴν ποιότητα τῆς λέξεως, ὡς ἔχει τὰ προειρημένα Ἀρχιγένεια. (τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπελθεῖν)· τὰ παρακολουθοῦντα δὲ τοῖς φιλοσόφοις· ἐφυλάξατο μὴ οἰκαιοποιεῖσθαι τὰ ἀλλότρια. λέγει (οὖν) ὁ Πορφύριος· οὐκ ἐμὰ λέγω, ἀλλ’ ὅπερ ὠφελήθη ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἡγουν ἀρχαιοτέρων ταῦτα λέγω [λέγει m.]. τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων, τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχασόμενος· καλῶς εἶπε· τοῦτο γὰρ ὡς προεῖρηται ἀρετὴ διηγήσεως [διδασκαλῶν] τὸ δι’ ἀπλουστέρων καὶ βραχέων διηγεῖσθαι καὶ διδάσκειν. τὸ δὲ ζητημάτων ἀντὶ τοῦ θεωρημάτων, τὸ δὲ βαθυτέρων ἀντὶ τοῦ δεινῶν καὶ ὑψηλῶν καὶ σοφῶν καὶ δυσκλεωτέρων καὶ γριφοτέρων. ἀπλουστέρων δὲ ἀντὶ τοῦ εὐκωλοτέρων καὶ σαφεστέρων. ἄλλως τε δὲ· ἐπειδὴ ὁ λόγος τῷ Πορφυρίῳ πρὸς ἄνθρωπον [ἄνδρα superscr.] πολιτικοῖς ἀσχολούμενον ῥήμασι καὶ μὴ ἰσχύοντα πολλὴν χρόνον φιλοσοφίᾳ σχολάζειν ὑπισχναίεται αὐτῷ συντόμως ἅμα καὶ (σαφῶς) λέγειν περὶ τῶν προκειμένων, ἵνα μὴ δόξῃ ἐαυτὸν ἐπαίνειν ὁ Πορφύριος ὡς ἐπαγγελλόμενος τὰ τῶν πρεσβυτέρων λέγειν. φησὶ γὰρ τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων, τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχασόμενος, ἡγουν πρὸς τὸ μέτρον καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἀχροατοῦ. τὸ δὲ στοχασόμενος οὐ πρὸς ἐαυτὸν εἶπεν ὁ Πορφύριος (οὐδὲ γὰρ φιλοσόφου ἢ ἐπιστήμονος τὸ στοχάζεσθαι), ἀλλὰ πρὸς Χρυσασόριον ἀφροῶν τοῦτο εἶρηκεν (οὗτος γὰρ ἡσχολεῖτο πρὸς τὰ πολιτικὰ πράγματα, ἡγουν τὰ δημοσιακά), τουτέστι στοχασόμενός σοι σύμμετρα εἶναι τὰ πρεσβύτερα. ἡ τὸ στοχασόμενος ἀπολογίαν ἔχει ὁμοίαν τῇ [τὸ cod.] πειράσσομαι· μετρίᾳ γὰρ τοῦτο εἶρηκεν ὁ φιλόσοφος. V ἐπινοοίαις om. V θεωρουμένων CV

ναι μὲν ἐκείνων λεγομένων, ὅσα μήτε ἐπειδὴ γινώσκειται ἔστι μήτε ἐπειδὴ
 ἀγνοεῖται οὐκ ἔστι, ὡς θεός, νοῦς, ψυχὴ (ταῦτα γὰρ καὶ τε γινώσκονται ἐξ
 ἡμῶν καὶ τε ἀγνοῖται οὐδὲν ἦττον ἔστιν), ἐν φιλαῖς δὲ ἐπινοαῖς λεγομένων
 ὅσα ἐπειδὴ γινώσκειται ἔστι καὶ ἐπειδὴ ἀγνοεῖται οὐκ ἔστιν, ὡς εἶναι γένεσιν
 5 μὲν αὐτῶν τὴν ἡμετέραν γινώσιν, ὁλεθρον δὲ τὴν ἡμῶν ἀγνοῖαν, ὡς τραγέ-
 λαφος καὶ ἵπποκένταυρος (οὐδὲ γὰρ οἶδεν ἡ φύσις τοιαύτην κρᾶσιν, ἀλλ'
 ἡ ἡμετέρα διάνοια ἐτυράννησεν ἐκ τῶν ἀπλῶν σύνθετόν | τι ἐπινοήσασα· 59·
 λαβοῦσα γὰρ τράγον καὶ ἔλαφον ἐποίησε τραγέλαφον καὶ ἰδοῦσα ἵππον καὶ
 ἄνθρωπον ἐποίησεν ἵπποκένταυρον), τῶν οὖν ὄντων πάντων, καθὰ εἰρηται,
 10 ἡ ὑφεστώτων ἡ ἐν μόναις φιλαῖς ἐπινοαῖς θεωρουμένων, ἡδυνάμην, φησίν,
 ζητεῖν τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ποτέροις μετεῖη. εὐλόγους δέ μοι τὰς ζητή-
 σεις ἐποίει καὶ ἡ τῶν παλαιῶν περὶ ταῦτα διαφωνία· οἱ μὲν γὰρ ἔλεγον
 ὑφεστάναι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ὡς Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τοι-
 οῦτοι, Ἀντισθένης δὲ ὁ Κυνικός ὁ τοῦ Διογένηος διδάσκαλος ἔλεγεν μὴ
 15 εἶναι τὰ καθόλου οὕτως ἐπιχειρῶν· ἄνθρωπον ὁρῶ, ἀνθρωπότητα δὲ
 οὐκ ὁρῶ, καὶ ἵππον ὁρῶ, ἱππότητα δὲ οὐκ ὁρῶ. ἄλλ', ὦ Ἀντί-
 σθενες, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Πλάτων, οἷς μὲν ὁράται ἵππος καὶ ἄνθρω-
 πος τὰ κατὰ μέρος ἔχεις, τοῦτ' ἔστιν ὀφθαλμούς, οἷς δὲ ὁράται ἀνθρω-
 πότης καὶ ἱππότης τὰ καθόλου οὐκ ἔχεις· νοῦν γὰρ οὐκ ἔχεις· ὅτι γὰρ
 20 εἰσι τὰ καθόλου καὶ οὐκ ἐν φιλαῖς ἐπινοαῖς μόνον καθέστηκεν, δηλοῖ κατὰ
 τὴν ὁμοιοπαθεῖαν· πόθεν γὰρ ὁρῶντες χασμωμένους τινὰς ἢ ἀποροῦντας
 παραχρῆμα ἀνάγκη τινὲ κινούμεθα πρὸς τὸ ὁμοιοπαθεῖς ἐνεργεῖν, εἰ μὴ
 κοινόν τι καθόλου ὑπῆρχε πρὸς ἀλλήλους; |

Ἀλλὰ καὶ τοῦτου δειχθέντος ὅτι ὑφεστήκασιν τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, οὐ 59·
 25 τοῦτο πέρας ἐποιοῦμένη τῆς ζητήσεως, ἀλλ' ἔτι ποικιλωτέρα μέ τις ζητήσις
 ἐξεδέχετο· τῶν γὰρ ὑφεστώτων πάντων ἡ σωμάτων ὄντων ἡ ἀσωμάτων
 ἐντὴν ζητεῖν πότερον τὰ καθόλου, τοῦτ' ἔστι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, σώματα
 ἡ ἀσώματα. εὐλόγους δέ μοι πάλιν τὰς ζητήσεις ἐποίει τῶν παλαιῶν ἡ
 περὶ ταῦτα διαφωνία· οἱ γὰρ Στωϊκοὶ σώματα εἶναι ἔλεγον τὰ καθόλου, οὐ
 30 ταῦτα δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ὄντα καὶ τὸ θεῖον αὐτὸ σῶμα ἔχειν,
 ἀλλὰ λεπτομερές (τοῦτο δῆθεν τὸ ὅσιον αὐτῶν), ἵνα διὰ πάντων δῆθεν τῶν
 ὄντων διέλθῃ, ἄνθρωποι ταῖς ἀληθείαις σπαρτοὶ καὶ γηγενεῖς ἀπὸ ὀρυός ἢ ἀπὸ
 πέτρας τὴν φιλοσοφίαν ἐρανισάμενοι, οὐκ ἔκ τινος παραδόσεως, ἀλλότριον
 ὄντες καὶ αὐτοῦ τοῦ φιλοσοφίας ὀνόματος, εἰ μὴ εἰχόν τινα χαρακτηρί-

1 γινώσκειται—ἐπειδὴ om. V 2 γινώσκειται C 3 et 4 ἀγνοεῖται C
 7 ἡ om. C 8 λαβοῦσα—ἵπποκένταυρον (9) om. V 10 ὑφε-
 στώτων C¹ ἐπινοαῖς V¹ θεωρουμένων C 11 μου C (cf. v. 28) 12 καὶ
 ἡ τῶν παλαιῶν] τῶν παλαιῶν ἡ (sed ἡ m.²) C περὶ] διὰ V (cf. v. 29) 14 Ἀντισθ.]
 cf. Zelleri Ph. Gr. II³ p. 254 τοῦ om. V 15 post ὁρῶ add. λέγων V
 17 φησὶ om. C 19 τὰ om. C ὅτι γὰρ εἰσι τὰ καθόλου—πρὸς ἀλλήλους (23) om. V
 (recte, ut videtur) 20. 21 κατὰ τὴν supra scr. C² 21 ἀποροῦντας haud sanum
 25 τις om. V 26 ἀσωμάτων V 28 μοι scripsi: μου CV (cf. v. 11) 29 Στωϊκοί]
 cf. Zelleri Ph. Gr. IV³ p. 117 31 διὰ πάντων δῆθεν] δὴ πάντα C 32 γηγενῆς C
 (σπαρτοὶ τε καὶ αὐτόχθονες Plat. Soph. p. 247 C) ἀπὸ ὀρυός] cf. Hom. τ 163
 34 τοῦ] τῆς C τινα τὸν χαρακτ. V χαρακτηρίζοντα C

ζοντα τὸν φιλόσοφον, τὸ ὑψηλὸν φημι τῆς ζωῆς, ὅπερ ἔργον ἐστὶ τοῦ
πρακτικοῦ φιλοσόφου· ἐκείνων γὰρ εἰσιν αἱ μεγαληγορίαι αὐταί· μόνος ὁ
σοφὸς πλούσιος· ὡς μὴ τὸν ἐφήμερον πλοῦτον πλουτῶν ἀλλὰ τὸν αἰετὰ παρα-
μένοντα (σοφία γὰρ μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον). | μόνος ὁ σοφὸς εὐτυ- 60·
5 χῆς ὡς τῶν ἐπ' αὐτῷ ὀρεγόμενος καὶ διὰ τοῦτο μηδέποτε ἀποτυγχάνων,
μόνος ὁ σοφὸς ἄρχων ὡς εἰδὼς πῶς δεῖ ἄρχειν καὶ διὰ τοῦτο αἰετὰ ἑαυτοῦ
ἄρχων καὶ μὴ ἀρχόμενος. διὰ ταύτας οὖν τὰς μεγαληγορίας ἡξιώθησαν
τοῦ τῆς φιλοσοφίας ὀνόματος. 'ἀλλ', ὦ Στωϊκοί, ἔστι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν,
'οὐ δύνανται τὸ αὐτὸ σῶμα μικρῷ καὶ μεγάλῳ ὁμοίως ὑπάρχειν, ἐπεὶ δια-
10 σπασθήσεται αὐτὸ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ ἀσώματον οἷον τὸ καθόλου ζῶον
ὁμοίως ὑπάρχει καὶ διπλήχει καὶ τριπλήχει· ἀσώματον ἄρα τὸ καθόλου. ἔτι
οὐδέποτε τὸ αὐτὸ σῶμα ἐν διαφόροις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θεωρεῖται
ἀδιασπαστως, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη ἀδιασπαστως ἐν διαφόροις θεωρεῖται·
οὐκ ἄρα εἰσὶ σώματα ἀλλ' ἀσώματα'.
15 'Ἀλλὰ καὶ τούτου ἀποδειχθέντος οὐδὲ τότε πέρας ἐποιοῦμένη τῶν ζητή-
σεων, ἀλλὰ τότε ὁ κολοφῶν με τῶν ζητημάτων ἐξεδέχετο· τοῦ γὰρ καθόλου
τριττοῦ ὄντος, ἢ πρὸ τῶν πολλῶν ἢ ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ὑπὸ
ποῖον τούτων τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τελεῖ; οἷον ὡς ἐπὶ παραδείγματος ὑπο-
κείμεθω δακτύλιος ἔχων σφενδόνην καὶ ἐν αὐτῇ ἐκτύπωμα ἐνὸς τῶν ἀριστέων.
20 'Ἀχιλλέως ἢ Αἴαντος ἢ Ἑκτορος, καὶ διάφοροι κηροὶ ἀποματτόμενοι τὸ ἐκτύ-
πωμα τοῦ δακτυλίου καὶ τις ἐστὼς καὶ θεώμενος τὰ ἐν τοῖς κηροῖς, δὲ καὶ ἀνα-
χωρεῖτω λέγων 'εἶδον πολλοὺς κηροὺς τὸ αὐτὸ ἐκτύπωμα ἔχοντας'. ἔστιν οὖν
τὸ ἐν τῷ δακτυλίῳ τὸ πρὸ τῶν πολλῶν, τὸ ἐν τοῖς κηροῖς τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς, ὁ
ἐστὼς καὶ θεασάμενος τοὺς τύπους τὸ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. καὶ οὕτως μὲν | 60·
25 ἐπὶ τοῦ παραδείγματος. ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὰ πρὸ τῶν πολλῶν
ἐστὶν ἐν τῷ δημιουργῷ, τοῦτ' ἔστιν οἱ λόγοι καθ' οὓς τὰ ὄντα δημιουργεῖ (καὶ
τούτους τοὺς δημιουργικοὺς λόγους ὁ Πλάτων ἰδέας καλεῖ), τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς
ἐν τῇ ὕλῃ, ἐπειδὴ ἀχώριστά εἰσι τῆς ὕλης (ἐν ταύτῃ γὰρ θεωροῦνται), καὶ
τὸ εἶναι ἔχουσι τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἐπιστημόνων· ἐν γὰρ
30 τῇ τούτων φαντασίᾳ τὸ εἶναι ἔχουσι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ἥτοι τὰ καθόλου.
Ταῦτα πάντα δυνάμενος ζητῆσαι οὐ ζητήσω, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ εἰσα-
γωγικῇ διδασκαλίᾳ διαλεκτικώτερον τὰ περὶ αὐτῶν διδάξω, τοῦτ' ἔστι
τί τίνοι ὑπόκειται καὶ τί τίνος κατηγορεῖται. ὑποκείμενον τυχόν ἐστὶ
τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, κατηγορούμενον δὲ τὸ περὶ ἐκείνου λεγόμενον·

1 ὑφὶλόν C	4 μόνη om. V	ante ἀθάνατον ras. VIII litt. C	5 αὐτῶν C
6 ἄρχειν] ἔχειν V	7 ταύτας] τὰς (in marg. ταύτας) V	9 ὁμοίως om. V	
ἐπειδὴ V	10 ἑαυτ.] δι' ἑαυτοῦ C	11 διπλήχῃ καὶ τριπλήχῃ V	ἔτι — ἀσώματα
(14) om. V	16 τότε] τούτου C	καίλοφῶν (superscr. κλε) V	18 ποῖον
τούτων] ποῖον (superscr. ω) τοῦτο V	20 ἢ Ἑκτορος om. V	ἀποματτώ- μενοι V	τὸ (ante ἐν τοῖς κηροῖς)] καὶ C
23. 24 τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς — ἐπὶ τοῖς πολλοῖς om. V	27 ἰδέας καλεῖ		
τά] δὲ καλεῖν ὁ τὰ V	29 ταῖς ψυχαῖς] τοῖς πολλοῖς V	30 τὰ γένη — καθόλου	
om. V	31 ζητῆσαι (pr. I.) C	ζητῶ (alt. I.) V	ἐπὶ] ἐπει C
32 διαλεκτικώτερον post αὐτῶν transp. V	33 pr. τί om. V		

οἷον ἄνθρωπος νικᾷ· τὸ ἄνθρωπος ὑπόκειται, κατηγορεῖται δὲ τὸ νικᾷ. ἢ
καὶ ἄλλως· ὑποκείμενον ἐστὶ τὸ τῷ ἄρθρῳ συνταττόμενον, κατηγορούμενον
δὲ τὸ μὴ συνταττόμενον ἄρθρῳ, οἷον ὁ ἄνθρωπος περιπατεῖ. καὶ ἄλλως
δέ, ὅτι τὸ μὲν κατηγορούμενον ἢ μεῖζόν ἐστὶ τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἴσον αὐτῷ,
5 ἔλαττον δὲ οὐδέποτε, τὸ δὲ ὑποκείμενον πᾶν τούναντίον ἢ ἴσον ἢ ἔλαττον,
οὐδέποτε δὲ μεῖζον· εἰ γὰρ εἶπω ὁ ἄνθρωπος ζῷον, τὸ ζῷον κατηγορεῖται
τοῦ ἀνθρώπου καθολικώτερον αὐτοῦ ὄν, ἐὰν δὲ εἶπω ὁ ἄνθρωπος γελαστι-
κόν, τὸ γελαστικόν κατηγορεῖται ἴσον ὃν τῷ ἀνθρώπῳ· εἰ τι γὰρ ἄνθρωπος,
γελαστικόν, καὶ εἰ τι γελαστικόν, ἄνθρωπος. τὸ δὲ ὑποκείμενον οἷον ὁ
10 ἄνθρωπος ἢ ἴσον ἐστὶ τῷ κατηγορουμένῳ οἷον τῷ γελαστικῷ, ὡς εἴρηται, |
ἢ ἔλαττον τοῦ κατηγορουμένου οἷον τοῦ ζῷου, οὐδέποτε δὲ μεῖζον. 61·

p. 1,9 Αὐτίκα περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν.

Εἰπὼν ὅτι τῶν βαθυτέρων ἀπέχομαι ζητημάτων προσφόρως ἐπή-
γαγε τὸ αὐτίκα περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν, ὅτι περὶ τούτων
15 ἡδυνάμην πολλὰ ζητῆσαι.

p. 1,10 Τὸ μὲν εἶτε ὑφέστηκεν.

Διαφέρει ἐπίνοια ψιλῆς ἐπινοίας, ὅτι ἡ ἐπίνοια τὸ ὄν ἄλλως ποιεῖ νοεῖ-
σθαι, οἷον ἐκ τοῦ χαλκοῦ τριγώνου χωρίζουσα τὸ σχῆμα καὶ αὐτὸ καθ'
αὐτὸ ἐπινοοῦσα τὸ τρίγωνον, ψιλὴ δὲ ἐπίνοια ἢ τὰ ἀδύνατα τῇ φύσει
20 ἀναπλαττομένη ὡς τραγέλαφον καὶ τὰ τοιαῦτα.

p. 1,11 Καὶ πότερον χωριστά.

Χωριστὰ τὰ πρὸ τῶν πολλῶν νοητέον, ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὰ ἐν
τοῖς πολλοῖς, περὶ ταῦτα ὑφεστῶτα τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ὡς καὶ ἀνω-
τέρῳ εἴρηται.

25 p. 1,12 Παραιτήσομαι λέγειν βαθυτάτης.

Μηδεὶς ἐγκαλεῖτω τῷ Πορφυρίῳ, ὃ καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐγκαλοῦσιν ὑπισ-
χυομένοις μὲν σιωπᾶν, λέγουσι δὲ τὰ ὀφειλόντα σιωπηθῆναι· οὐδὲ γὰρ
τοῦτο ἐποίησεν, ἀλλὰ λέγει μὲν τὰ προβλήματα, σιωπᾷ δὲ τὰ ἐπιχειρήματα.

1 ὑποκείμενον C	2 ἄρθρῳ] ἀνθρώπῳ C	3 ἄρθρῳ] ἄρθρον C	5 ὑπο-
καίμενον C	6 et 7 ὁ (utrobique) om. C	6 τὸ ζῷον om. V	7 καθο-
λικώτερον C	8ν] ὑπάρχον V	8 om. V	9 ὁ om. C
γελαστικόν V	11 οὐδέποτε V	12 τῶν om. C (cf. v. 14)	17 ἢ om. V
ποιεῖν V	18 χωρίζουσα V	τὸ (ante σχῆμα) om. V	21 πρότερον C
χωριστά V	22 τὰ (ante πρὸ) supra scr. C: om. V	23 ταῦτα] ταυταῦτα C	· V
24 εἴρηται] p. 48,17	25 παραιτήσομαι C	26. 27 ὑπισχναίσθαι V	!
28 λέγειν V			

p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπως περὶ αὐτῶν καὶ τῶν προκειμένων.

Μηδεὶς νομίσῃ διττολογεῖν τὸν Πορφύριον εἰπόντα αὐτῶν καὶ τῶν προκειμένων· αὐτῶν μὲν γὰρ νοητέον γενῶν τε καὶ εἰδῶν (τούτων γὰρ καὶ προσεχῶς ἐμνήσθη), τῶν δὲ προκειμένων ἀντὶ τοῦ ὕφεν ὄλων ὁμοῦ
5 τῶν πέντε φωνῶν. |

⟨Πρᾶξις ιη'⟩.

61^v

Περὶ γένους.

p. 1,18 Ἔοικε δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος.

Μετὰ τὰ προόμια καὶ ἐπ' αὐτοὺς ἰτέον τοὺς ἀγῶνας. ἀρχὴ δὲ τῶν
10 ἀγῶνων ἡμῖν γενέσθω τὸ γένος ὡς καὶ οὐσιῶδες καὶ καθόλου· ὡς μὲν γὰρ οὐσιῶδες προτέτακται ἰδίου καὶ συμβεβηκότος, ἐπουσιωδῶν ὄντων, καὶ νικᾷ ἐν τούτοις, ὡς δὲ καθόλου νικᾷ διαφορὰν καὶ εἶδος· τριῶν γὰρ οὐσῶν οὐσιωδῶν φωνῶν καθολικώτατον μὲν τὸ γένος, μερικώτατον δὲ τὸ εἶδος, μέση τούτων ἡ διαφορὰ, τοῦ μὲν γένους μερικωτέρα, τοῦ δὲ εἶδους καθολικωτέρα.
15 ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλην αἰτίαν ἀπὸ τοῦ γένους ἀρκτέον, διότι τὸ μὲν γένος ῥίζῃ ἔοικε, πρέμνοις αἱ διαφοραί, κλάδοις τὰ εἶδη, παραφυάσι τὰ ἴδια καὶ τὰ συμβεβηκότα. καὶ ὥσπερ αἱ παραφυάδες μὴ ἔχουσαι οἰκείαν ῥίζαν ἄλλοις παραφύονται καὶ παραπλέκονται, οὕτως καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ ἔχοντα ἴδιαν ὑπόστασιν παρυφίστανται τοῖς ἀθύποστατοις. εἰκότως
20 οὖν ἀπὸ τοῦ γένους ἀρκτέον. καὶ δι' ἄλλην αἰτίαν τὸ γένος προτακτέον· γένους γὰρ ὄντος εἶδη εἰσὶ καὶ διαφοραὶ καὶ ἴδια καὶ συμβεβηκότα, τούτου

2 τῶν om. V 3 μὲν om. V τε om. C 5 post φωνῶν ex Ammon.
(p. 45. 46) add. haec εἴ τι [scr. ἔτι] ποῖα ὑποκείμενα καὶ ποῖα κατηγορούμενα; τούτο γὰρ διδάξαι τῇ λογικῇ πραγματεῖα πρέπον. ἔστι γὰρ διαλαβεῖν περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν θεολογικῶς, ὡς Πλάτων ἐν τῷ Παρμενίδῃ ἔλαβεν (l. διέλ.), ἔστι καὶ φυσικῶς ὡς ὁ Ἀριστοτέλης. καὶ τούτων μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου· φασὶν ὅτι ὁ Πλάτων βαδίζων ἐποιεῖτο πρὸς ἐταίρους [ἐτέρους V¹] τὰς συνουσίας διὰ τὸ τὸ σῶμα ποιεῖν διὰ τῶν γυμνασίων ἐπιτήδειον πρὸς ψυχῆς ἑλαμψιν [ἐλαμψιν V]. ὡς γὰρ ἂν ἔχῃ [ἔχειν V] τὸ ὄργανον, οὕτως καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ τεχνίτου διαφάνεται [διαφέρεται V¹]. καὶ τούτου χάριν ἐλέγοντο [ἐγένοντο V] Περιπατητικοί. μετὰ οὖν τὴν τελευταίαν Πλάτωνος διεδέξαντο [διεδέξατο V] τὴν διατριβὴν ὁ τε Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ξενοκράτης, ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Λυκείῳ ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. ἐλέγοντο οὖν οἱ μὲν Ἀριστοτέλους Περιπατητικοὶ ἐκ Λυκείου, οἱ δὲ Ξενοκράτους Περιπατητικοὶ ἐξ Ἀκαδημίας. ὕστερον οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκλήθησαν Περιπατητικοὶ ἀποβαλόντες τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους Ἀκαδημαῖκοι ἀποβαλόντες τὸ Περιπατητικοί. V 6 πρᾶξις ιη' addidi 9 δὲ μὲν C 10 pr. ὡς C²: δὲ C¹: δ V
11 ante ἰδίου add. καὶ V an ἐπεσοδιωδῶν? (cf. p. 36,4) 12 διαφορὰ καὶ εἶδη V
14 μερικωτέρα] γενικωτέρα C 15 ἀπὸ om. C (cf. v. 20 p. 51,10) 16 πρέμνω C
17 καὶ ὥσπερ—συμβεβηκότα (18) om. V 20 τοῦ] τῶν (superscr. οὐ) V: om. C
21 γὰρ om. V

δὲ μὴ ὄντος οὐδὲν τούτων ἔστι. καὶ μὴ ἀντιστρέψης λέγων ὅτι τὸ εἶδος
προτακτέον· εἶδους γὰρ μὴ ὄντος οὐδὲ γένος οὐδὲ διαφορά, οὐκ ἴδιον οὐδὲ
συμβεβηκός· εἰ γὰρ καὶ τὸ γένος τῷ εἶδει αἷτιον καὶ τὸ εἶδος τῷ γένει,
ἀλλ' οὐχὶ τὰ αὐτὰ μέτρα· ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ | παρήγαγε τὸν υἱὸν αἷτιος 61^α
5 αὐτῷ γεγονώς τοῦ εἶναι καὶ τῆς σχέσεως, τοῦτ' ἔστι καὶ τοῦ ἀνθρωπον
εἶναι καὶ υἱόν, ὁ δὲ υἱὸς αἷτιος τῷ πατρὶ τῆς σχέσεως μόνης, τοῦτ' ἔστι
τοῦ εἶναι αὐτὸν πατέρα, οὐ μὴν καὶ τοῦ ἀνθρωπον εἶναι (ἦν γὰρ ἀνθρω-
πος, καὶ πρὶν ἂν γένηται πατήρ)· οὕτως καὶ τὸ γένος αἷτιον τῷ εἶδει καὶ
τοῦ εἶναι καὶ τῆς σχέσεως, τὸ δὲ εἶδος αἷτιον τῷ γένει σχέσεως μόνης.
10 εὐλόγως οὖν ἀπὸ τοῦ γένους δεῖ ἄρξασθαι.
'Ἄλλ' ἐπεὶ τὸ γένος ὁμώνυμός ἐστι φωνή (ἐν γὰρ ταῖς δέκα κατη-
γορίαις θεωρεῖται, εἴ γε ἐκάστη γένος λέγεται, ἀρκεῖ δὲ πρὸς τὸ ποιῆσαι
ὁμώνυμιαν τὸ ἐν δύο μόνοις πράγμασι θεωρεῖσθαι, οὔτι λέγω ἐν δέκα),
φέρει διαστελλόμεν τὴν ὁμώνυμιαν· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο ποιήσωμεν, εὐρισκό-
15 μεθα ἀδιανόγητα φθεγγόμενοι, τοῦ μὲν κατὰ ἄλλο σημαινόμενον ἐρωτῶντος,
τοῦ δὲ κατὰ ἄλλο νοοῦντος. ἀλλὰ καὶ ψευδόμεθα μὴ ψευδόμενοι, ὡς ὅταν
εἴπωμεν 'Αἷας ἐμονομάχησεν Ἑκτορί'· τοῦτο γὰρ καὶ ἀληθές καὶ ψεῦδος
διὰ τὸ διάφορον τῶν σημαινόμενων. ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμαστὸν οἰχίσεται
τὸ κοινωνικὸν τῶν ἀνθρώπων πρᾶγμα τῆς οὐσίας ἡμῶν παραστατικόν· ὡς
20 γὰρ οὐκ ἔστι Πέρσας Αἰγυπτίους συμπολιτεύεσθαι διὰ τὸ ἀλλότριον τῆς δια-
λέκτου, οὕτως οὐδὲ οἱ τὰ ὁμώνυμα φθεγγόμενοι δύνανται πολιτεύεσθαι μετ'
ἀλλήλων. ἐπεὶ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, φέρε τοῖς διηγορευμένοις κανόνιν
ὑπὸ Ἀριστοτέλους ἐν τῇ Τοπικῇ πραγματεῖᾳ περὶ τῆς διακρίσεως τῶν
ὁμώνυμων χρῆσώμεθα· | φησὶ γὰρ ὅτι πράγματος προτεθέντος, οὗ ἡ σημαντικὴ 61^α
25 φωνὴ οὐκ αὐτὸ μόνον σημαίνει ἀλλὰ πλείονα, δεῖ τρία τινὰ τότε ποιεῖν,
ἀπαριθμεῖσθαι τὰ σημαινόμενα καὶ διορίσαι περὶ οὗ ὁ λόγος κακεῖνο ὑπο-
γραφῆς ἢ ὀρισμοῦ δέξιοῦν· οὐ γὰρ ἀποδεκτέον τὸν ποιητὴν λέγοντα περὶ
τοῦ κυνός

ὅς τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν·

30 ἔδει γὰρ ἀπαριθμῆσθαι τὰ σημαινόμενα καὶ διορίσαι περὶ ποίου ὁ
λόγος, ἄρα περὶ ἀστρώου κυνός, περὶ χερσαίου, περὶ ἐνύδρου, καὶ οὕτως
εἰπεῖν ὅπερ ἐβούλετο. φέρε οὖν εἴπωμεν τὰ σημαινόμενα τοῦ γένους.

2. 3 οὐ συμβ. V 4 an (κατὰ) τὰ? 5 αὐτοῦ V τοῦ ἀνθρ.] τὸ ἀνθρ. V
6 τοῦτ' om. V 7 τοῦ ἀνθρωπον (ex ἀνθρώπου corr.) C: ἀνθρωπον V 8 an om. V
9 εἶδος] ἴδιον V post alt. σχέσεως add. καὶ V 12 ἀρκεῖ ex ἀρκῆ corr. C
πρὸς τὸ om. V ποιεῖσαι C 13 οὔτι] οἶόν τι V 14 διαστελλόμεν C
16 κατὰ om. V 18 ταυμαστὸν V οἰχίσεται] εἰ χρήσεται V 19 κοινωνικὸν C'
21 ὁμόνομα C' πολ.] an διαλέγεσθαι? 22 οὕτως ταῦτα colloc. V διηγορευ-
μένοις] διηγορευμένοις V 23 ἐν] μὴ V ἐν τῇ Τοπικῇ] cf. A 18 p. 108 = 18 sq. Z 2
p. 139^b 19 sq. 24 χρῆσώμεθα C 25 post δεῖ add. τοῖσιν V 26 ἀπα-
ριθμήσας V οὗ] ποίου V (cf. p. 53,4) 26. 27 ὑπογραφῆς — δέξιοῦν] ὑπογράφει:
ὀρισμοῦ δέξιοῦ V 27 τὸν ποιητὴν] Hom. X 32 28 ὅς τε C': ὥστε C': ὡς τὸ
V: καὶ τε Hom. φέρει V πολλὸν] πολλὸν C: πολλῶν V 30 ἔδει] ἔχει V
31 κυνός] κοινός C χερσαίου C 32 εἶπεν (pr. l.) V εἴπομεν (alt. l.) C

Δεῖ εἰδέναι ὅτι τὸ γένος τρία σημαίνει, καὶ ἔστιν ἐν αὐτοῦ σημαίνον-
μενον πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μιᾶς ἀρχῆς προσελθὼν μετὰ τῶν ἐξ ἐπιγαμβρίας
αὐτοῖς κοινωνησάντων, οὓς ἀγχιστεῖς οἱ ποιεῖται καλοῦσιν, οἷον οἱ Ἑρακλείδαι
πλῆθος ὄντες ἀνθρώπων ἐκ μιᾶς ἀρχῆς προσελθὼν τοῦ Ἑρακλέους. ἐνταῦθα
5 δὲ τρεῖς σχέσεις κεκρυμμέναι εἰσὶν, ἐνὸς πρὸς πολλοὺς οἷον τοῦ Ἑρακλέους
πρὸς τοὺς Ἑρακλείδας, εἴ γε λέγονται οἱ φύσαντες γόνοι καὶ πρόγονοι·

οὐ γὰρ πῶ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω· |
πολλῶν πρὸς ἓνα. τῶν Ἑρακλειδῶν πρὸς τὸν Ἑρακλέα, εἴ γε λέγονται 62^τ
ἀπόγονοι καὶ ἔκγονοι καὶ μετέκγονοι καὶ γόνοι πάλιν·

10 αἰὲθ' ὄφελος ἀγνόος τ' ἔμεναι ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι·
ἀλλὰ καὶ πολλῶν πρὸς πολλούς, τῶν Ἑρακλειδῶν πρὸς ἀλλήλους, εἴ
γε οἱ τοιοῦτοι συγγενεῖς λέγονται. δεύτερον σημαίνονμενον τοῦ γένους ἡ
ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχή. αὕτη δὲ ἡ ἔμφυχος ἢ ἄψυχος, καὶ ἔμφυχος
μὲν ὁ πατὴρ ἄψυχος δὲ ἡ πατρίς. καὶ καθ' ἐκάτερον ἡ προσεχὲς ἡ πόρρω,
15 οἷον προσεχὲς ἔμφυχον ὁ πατὴρ πόρρω δὲ ὁ πάππος. ὁμοίως καὶ τὸ
ἄψυχον ἢ προσεχὲς ἢ πόρρω, προσεχὲς μὲν ἡ πατρίς πόρρω δὲ ἡ τῆς
πατρίδος μητρόπολις ἵγουν ἢ ἐπαρχία. καὶ ὁ μὲν Πορφύριος ἐπὶ τεσσάρων
παραδειγμάτων γυμνάζει τὸν τοιοῦτον λόγον, ἡμεῖς δὲ ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ
ἀρκεσθῶμεν παραδείγματι· ἰδοὺ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς Πηλεΐδης μὲν διὰ τὸν
20 προσεχῆ πατέρα τὸν Πηλέα, Αἰακίδης δὲ διὰ τὸν πόρρω τὸν Αἰακόν, καὶ
Φθιώτης διὰ τὴν προσεχῆ πατρίδα τὴν Φθίαν, καὶ Θετταλὸς διὰ τὴν πόρρω
πατρίδα τὴν Θετταλίαν· καὶ γὰρ καὶ ἡ πατρίς ἀρχὴ γενέσεως ὡς ὑποδεξαμένη
καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς φύσαντας | καὶ ἰδιοτροπίαν ἡθῶν χαρίζομένη, εἴ γε καὶ 62^τ
ἡμεῖς οὐκ ἐκ παντὸς ἔθνους βουλόμεθα ὠνεῖσθαι ἀνδράποδα διὰ τὸ καὶ
25 τὴν πατρίδα, καθὰ εἴρηται, ὡς τοὺς γονεῖς ἰδιοτροπίαν ἡθῶν χαρίζεσθαι·
διὸ καὶ πατρίς εἴρηται ὡς ἀπὸ τοῦ τιμιωτέρου καὶ οὐχὶ μητρὸς. ἔστι καὶ
τρίτον σημαίνονμενον τοῦ γένους, ὃ ὑποτάσσεται τὸ εἶδος, περὶ οὗ καὶ τοῖς
φιλοσόφοις ὁ λόγος. ἀλλ' οὐ μέχρι τούτων τὰ σημαίνονμενα τοῦ γένους,
ὧ Πορφύριος· ποῦ γὰρ ταχθήσεται τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς τρία γένη,
30 ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον; ποῦ τὰ παρὰ Πλάτωνι ἐν τῇ θεολογίᾳ πέντε
γένη τοῦ ὄντος, οὐσία, ταῦτόν, ἕτερον, κίνησις, στάσις; δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι

1 τὸ γένος om. V σημαίνει et σημαίνονμενον] σ (utrobique) C 2 τῶν C²: τὸν C¹
ἐξ ἐπιγαμβρίας V 3 αὐτῆς V ἀγχ. οἱ ποιεῖται] Orph. Argon. 224 cf. Hesych.
I p. 37 Schm. alt. οἱ om. C 4 προσελθὼν Laur. 72,5: προσῆλθον C: προσελθόντες V
5 πρὸς πολλοὺς οἷον τοῦ om. C 7 οὐ γὰρ ...] Hom. α 216 πῶ] ποτε V
τι C 9 καὶ ἔκγονοι om. V μετέκγονοι (una litt. post μετ eras.) C: μετέκγονοι V
10 αἰὲθ' ὄφελος om. V (cf. Hom. Γ 40) ἀγαμός τε εἶναι ἀγνόος V ἔμεναι C
13 τῆς γενέσεως ἀρχῇ] τῆς ἀρχῆς V ἔμφυχος et ἄψυχος V 15 δὲ om. V
16 ἡ πατρίς—ἐπαρχία (17) in mrg. suppl. C¹ 17 ἵγουν om. C καὶ ὁ μὲν om. C
19 ἀρκεσθῶμεν V 21 22. τὴν Φθίαν—πατρίδα om. C 24 ὠνεῖσθαι V
25 ἰδιοτροπίαν] ἰδιοποιαν V 26 τοῦ om. V 27 ὑποτάσσεται C 29 παρὰ
V Dav.: om. C (cf. p. 53,7) 30 τὸ πλάτωνι V (cf. Sophist. p. 244 A sq.)
31 ταῦτόν, ἕτερον] ἑτερότης, ταυτότης in mrg. add. C¹ στάσις, κίνησις colloc. V
δεῖ γὰρ εἰδέναι suppl. in mrg. C¹

πάντα τὰ ὄντα, ἣ μὲν ὄντα εἰσίν, οὐσία λέγονται, ἣ δὲ κοινωνίαν ἔχουσι, ταῦτο καλοῦνται, ἣ δὲ διαφέρουσιν ἀλλήλων, ἕτερα προσαγορεύονται, ἣ δὲ κινεῖται, κίνησις, ἣ δὲ ἴστανται, στάσις· οὕτως γὰρ καὶ αὐτὰ ὁ Πλάτων ἐκάλεσε τὴν μὲν ἐκάστου ὑπαρξίν οὐσίαν, τὴν δὲ κοινωνίαν ταυτότητα, τὴν δὲ διαφορὰν ἐτερότητα, τὴν ἐνέργειαν κίνησιν, τὴν ἀνάπαυαν αὐτῶν στάσιν. ποῦ τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει ἐν τῇ Φυσικῇ; ἐκάστης γὰρ τέχνης τὸ ὑποκείμενον γένος καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης. λεκτέον οὖν ὅτι τὰ μὲν παρὰ γραμματικοῖς παρήκην ὡς μὴ συνάδοντα τῇ φύσει τῶν πραγμάτων· ποῦ γάρ ἐστιν, ὦ γραμματικοί, ἄψυχον ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν; καίτοι τὸν κίονα λέγετε 10 ἀρσενικόν, τὴν δὲ θύραν θηλυκόν. | ποῦ δὲ ἐστιν ἔμψυχον, δ οὐδὲ ἀρσενικὸν 63· οὐδὲ θηλυκόν; τὸ δὲ παιδίον οὐδέτερον λέγεται, (ἔστι) δὲ πάντως ἢ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν. τὰ δὲ παρὰ Πλάτωνι, ἐπεὶ μὴ θεολογῆσαι καιρός, καὶ τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει, ἐπεὶ μὴ φυσιολογῆσαι καιρός. τῶν οὖν τριῶν σηματομένων τοῦ γένους μνησθεὶς ὁ φιλόσοφος διέστειλε καὶ διωρίσατο περὶ οὗ 15 ὁ λόγος.

Πρᾶξις (ιβ').

p. 1,18 Ἔοικε δὲ μήτε τὸ γένος.

Τὸ ἔοικε τρία σημαίνει· τὸ ὅμοιον, ἣ φαμεν
βασίλῃ γὰρ ἀνδρὶ εἰσιν,

20 καὶ τὸ πρέπει, καθό φαμεν

οὐκ ἔστ' οὐδ' ἐπέοικε τὸν ἔπος ἀρνήσασθαι,

καὶ τὸ φαίνεται, ἣ φαμεν οὕτως ὁ προσιὼν εἰσιν Σωκράτης εἶναι. ἐνταῦθα οὖν τὸ εἰσιν τὸ φαίνεται δηλοῖ· φαίνεται γὰρ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος μὴ ἀπλῶς λεγόμενα. διὰ τί δὲ, φασί, γένους μνησθεὶς καὶ εἶδους ἐμνημόνευσε; 25 καὶ λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ τῶν πρὸς τί εἰσιν τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, τὰ δὲ πρὸς τι χωρὶς ἀλλήλων οὕτε ἐστιν οὕτε γινώσκεται.

p. 1,18 Ἀπλῶς λέγεσθαι.

Τὸ ἀπλῶς τρία σημαίνει, κυρίως, καθόλου καὶ μοναχῶς· κυρίως μὲν,

1—3 ἣ (quinquies) Laur. 72,5: εἰ CV κοινωνία C 3 ὁ πλάτων αὐτὰ colloc.
V; scribas αὐτὸς 4 ἐκάλεσε om. C 5 δὲ (ante διαφορὰν) om. V ἀνά-
παυαν] παύαν V post στάσιν in mrg. add. ὠνόμα(σεν) C 6 ἐν τῇ Φυσικῇ]
B 1 p. 192b17 7 ὅτι τὰ in ras. C¹ 8 μὴ om. V 9 κίονα] κίονα C
λέγεται V 11 τὸ δὲ παιδίον—θηλυκόν (12) om. V ἐστι inserui 12 μὴ
in mrg. suppl. C¹ καὶ τὰ—καιρός (13) om. V 16 πρᾶξις (sine numero) C:
om. V 18 ὅμοιοι Laur. 72,5: an ὁμοιοῦται? ἣ] ἢ C: ὡς V 19 βασιλῇ Hom.
(Γ 170): βασιλεῖ CV 20 πρέπει V 21 οὐκ ἔστ' Hom. (θ 358): οὐκ ἔστιν CV
οὐδ' ἐπέοικε] οὐδὲ εἰσιν Hom. 22 φέρεται V ἣ φαμεν C: ὡς τὸ V οὕτως]
οὕτως C post εἶναι add. σημαίνει καὶ τὸ ἴσως καὶ τὸ φαίνεται, ὡς ὅταν θεασάμενός τι
ἐκ διαστήματος εἶπω ὡς εἰσιν ὁ (τὸ C) προσιὼν ἀνθρωπός· ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἴσως ὁ προσιὼν
ἀνθρωπός ἐστιν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ γνωρίζμενον ἀντὶ τοῦ φαίνεται C 23 τὸ εἰσιν
post ὅγλοι transp. V 24 δὲ om. V 25 ὅτι om. V 28 τὸ] τὰ C

ὡς ὅταν φαμέν | ὅτι ἄνθρωπος ὁ γεγραμμένος, ἀπλῶς δὲ ἄνθρωπος ὁ Σωκρά- 63·
της ὁ καὶ διαλεγόμενος, τοῦτ' ἐστὶν οὗτός ἐστι κυρίως ἄνθρωπος. καθόλου
δέ, ὡς ὅταν φαμέν ὅτι καὶ Σωκράτης ἄνθρωπος καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀπλῶς
δὲ ἄνθρωπος ζῶον λογικὸν θνητόν' ἀντὶ τοῦ καθόλου. μοναχῶς δέ, ὡς
5 ὅταν λέγεται

ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ
ἀντὶ τοῦ μοναχῶς. ἐνταῦθα οὖν τὸ ἀπλῶς μοναχῶς δηλοῖ, ὅτι οὐ μονοει-
δὴς ὁ τοῦ γένους λόγος, ἀλλ' ὁμώνυμον τὸ γένος καὶ πολλὰ σημαίνει, ὡς
ἤδη εἴρηται ἀνωτέρω.

10 p. 1,18 Γένος γὰρ λέγεται καὶ ἡ τινῶν ἐχόντων πως πρὸς ἓν τι
καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἄθροισις, καθ' ὃ σημαίνονμενον τὸ Ἡρα-
κλειδῶν λέγεται γένος ἐκ τῆς ἀφ' ἑνὸς σχέσεως.

Ἐνταῦθα τὰς σχέσεις δηλοῖ τοῦ πρώτου σημειομένου· τὸ γὰρ ἡ
τινῶν ἐχόντων πως πρὸς ἓν τι δηλοῖ τὴν τῶν πολλῶν πρὸς ἓνα σχέσιν,
15 τὸ δὲ καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἄθροισις δηλοῖ τὴν τῶν πολλῶν πρὸς
πολλούς, ἐπειδὴ οὐ πάντες οὗτοι ὁμοίως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους (οἱ μὲν γὰρ
ἀδελφοί, οἱ δὲ ἀνεψιοί, οἱ δὲ ἐπιγαμβρεύσαντες), | τὸ δὲ καθ' ὃ σημαίνον- 64·
μενον τὸ Ἡρακλειδῶν λέγεται γένος δηλοῖ τὴν ἀφ' ἑνὸς πρὸς πολλούς
σχέσιν.

20 p. 1,22 Κατὰ ἀποτομὴν τῶν ἄλλων γενῶν.

Ἀποτομὰς καλεῖ τὰ ὀνόματα οἷον Ἡρακλειδῶν, Πελοπιδῶν, Αἰαχι-
δῶν, ἐπειδὴ τὰ ὀνόματα ἀποτέμνουσι καὶ ἀποχωρίζουσι τὰ διάφορα πράγ-
ματα ἀπ' ἀλλήλων· τὸ γὰρ Ἡρακλειδῶν ὄνομα ἀποτέμνει ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ
ἀποχωρίζει τοὺς Πελοπίδας καὶ Αἰαχίδας καὶ Κεκροπίδας.

1 ὡς ὅταν] ἐάν V ὅτι om. V ὁ γεγραμμένος, ἀπλῶς δὲ ἄνθρωπος om. V
δὲ in ras. C σοκράτης C¹ 3 post φαμέν dimid. versus eras. C καὶ ἀλκι-
βιάδης post ἄνθρωπος (2) transp. C 4 ὡς om. C 5 λέγεται scripsi: λέγη CV
6 ἀπλοῦς ὁ μῦθος . . .] Eurip. Phoen. 472 7 ἐνταῦθα—μοναχῶς om. C 9 εἴρ.]
p. 51,11 10 γὰρ om. C 11. 15 ἡ (ante πρὸς ἀλλήλους) om. Porph. 11 8] 8ς C
12 ἐκ—σχέσεως om. V 13 σημειομένου V 14 πρὸς ἓνα σχέσιν—πολλῶν (15)
om. C 16 οὐ om. C 17 post ἐπιγαμβρεύσαντες ex p. 52,3 repet. οὐς ἀγχιστεῖς
καλοῦσιν οἱ ποιηταί, tum add. ἀλλ' ἐπειδὴ σχέσεως ἐμνήσθημεν, εἵπωμεν ποσαχῶς ἡ σχέσεις.
καὶ λέγομεν ὅτι τετραχῶς· ἡ γὰρ κατὰ τέχνην ὡς ἡ τοῦ διδασκάλου πρὸς τὸν μαθητήν, ἡ κατὰ
τύχην ὡς ἡ τοῦ δεσπότης πρὸς τὸν δοῦλον, ἡ κατὰ προαίρεσιν ὡς ἡ τοῦ φίλου πρὸς φίλον, ἡ
κατὰ φύσιν ὡς ἡ τοῦ πατρὸς πρὸς υἱόν· ἡ οὖν τῶν εἰρημένων γενῶν σχέσεις κατὰ φύσιν ἐστὶν
(quae ex Ammon. p. 50,11 huc irrepserunt), denique add. ἐνδέχεται ἐκάτερον αὐτῶν πατὴρ
τὸν (sic) εἶναι κατὰ ἄλλο καὶ ἄλλο. τὸ μὲν γὰρ συνηθεῖα, sed ἐνδέχεται—συνηθεῖα (cf. p. 55,
4. 5) punctis circumscriptis del. C 17. 18 σημειομένου C 18 τὴν om. C
19 σχέσιν om. C 20 ἀποτ. τὴν ἀπὸ τῶν Porph. 24 καὶ Κεκροπίδας
om. V

p. 2,5 Καὶ ἔοικε πρόχειρον.

Πρὶν εἰπεῖν τὸ τρίτον σημαινόμενον τοῦ γένους συγχρίνει τὰ δύο πρῶτα καὶ ἕκαστον αὐτῶν πρῶτον λέγει. καὶ πῶς πρῶτον δευτέρου μὴ ὄντος λέγει; καὶ λέγομεν ὅτι ἐνδέχεται ἕκαστον αὐτῶν πρῶτον εἶναι κατὰ ἄλλο καὶ
 5 ἄλλο· τὸ μὲν γὰρ τῇ συνηθείᾳ πρῶτον τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων· ἀκούσαντες γὰρ γένους εἰς ἔννοιαν πολλῶν ἀνθρώπων ἐρχόμεθα, διὸ καὶ πρόχειρον αὐτὸ εἶπεν, οὐχ ἀπλῶς πρῶτον· πρῶτον γὰρ ἐστὶ τὸ τῇ φύσει πρῶτον, τοῦτ' ἐστὶν ἡ ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχή, ὃ τε πατήρ καὶ ἡ πατρίς· πρῶτον γὰρ γίνεται εἰς ἓξ ἑνός, καὶ εἴθ' οὕτως πολλοὶ ἐξ ἑνός.
 10 καὶ θαυμαστὸν ὅτι τὰ τῇ φύσει πρῶτα δεύτερα ἡμῖν φαίνεται καὶ τὰ δεύτερα τῇ φύσει πρῶτα ἡμῖν φαίνεται, οἷον ὁ Σωκράτης ἡμῖν πρῶτός ἐστι, τῇ δὲ φύσει δεύτερος· σκοπὸν γὰρ ἔχει ἡ φύσις οὐ Σωκράτην ποιῆσαι ἀλλ' ἀπλῶς ἄνθρωπον, οὗτος δὲ ἐκ τινος περιστάσεως γενόμενος φαλακρὸς ἢ προγαστρω γέγονε Σωκράτης· ὁ δὲ καθόλου ἄνθρωπος ἔμπαλιν τῇ
 15 φύσει πρῶτος ὢν ἡμῖν δεύτερός ἐστι. καὶ οὐ μόνον ἡμεῖς ἀντιπεπόνθαμεν τῇ φύσει, ἀλλὰ καὶ ἡ θεωρία τῇ πράξει· | τὸ γὰρ τέλος τῆς θεωρίας ἀρχή 64 τῆς πράξεως γίνεται· οἷον βουλόμεθα σῶσαι τὸ ζῷον ἀπὸ θάλλους καὶ κρύους καὶ ὕμβρου καὶ ἀνέμων, οὐκ οὖν δεῖ ποιῆσαι αὐτῷ ὀρυφὴν· ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη μένειν χωρὶς τοίχων οὐ δύναται, δεῖ ἀναστῆσαι τοίχους τοὺς
 20 συνέχοντας· ἐπεὶ δὲ οὗτοι στήναι οὐ δύναται μὴ θεμελίων καταβληθέντων, δεῖ καὶ θεμελίους καταβαλέσθαι, καὶ ἐπειδὴ οὗτοι γενέσθαι οὐ δύναται μὴ ὀρυσομένης τῆς γῆς, δεῖ ὀρύξαι τὴν γῆν· καὶ λήγει μὲν ἡ θεωρία εἰς τοῦτο, ἄρχεται δὲ ἡ πράξις ἀπὸ τῆς ὀρύξεως τῆς γῆς.

p. 2,10 Ἄλλως δὲ πάλιν γένος λέγεται, ὃ ὑποτάσσεται τὸ εἶδος,
 25 καθ' ὁμοιότητα ἴσως τούτων εἰρημένον.

Τὸ τρίτον σημαινόμενον τοῦ γένους, περὶ οὗ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, καθ' ὁμοιότητα ἴσως τῶν πρώτων γενῶν εἴρηται· ὥσπερ γὰρ τὸ πρῶτον γένος πολλῶν περιεχτικόν ἐστιν, οὕτως καὶ τὸ εἰς εἶδη διαιρούμενον πολλῶν ἐστὶ περιεχτικόν, καὶ ὥσπερ τὸ δεύτερον γένος, τοῦτ' ἐστὶν
 30 ἡ ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχή, ὁ πατήρ καὶ ἡ πατρίς, ὅλα ἑαυτὰ παρέσχον

1 καὶ] τοῦτο δὲ Porph. 2 τὰ δύο τὰ πρῶτα C 3 καὶ πῶς—λέγει om. C
 4 ἐκάτερον] ἕκαστον V αὐτῶν om. V 5 γὰρ om. C 6 γένος V
 ἔνοϊαν C ἐρχομένων C¹ (corr. m.²) 7 πρῶτον (alt.) om. C 8 πρ. ἢ om. C
 γενήσεως C 9 καὶ εἴθ' οὕτως πολλοὶ ἐξ ἑνός Laur. 72,5: om. CV 10 δεύτερα (prius)
 om. C¹ 10. 11 καὶ τὰ δεύτερα τῇ φύσει πρῶτα ἡμῖν φαίνεται om. C 11 ὁ om. C
 14 ὁ δὲ] οὐδὲ V 16 τὸ γὰρ τέλος . . .] cf. Aristot. Eth. Eud. B 11 p. 1227^b 32
 18 ὕμβρων V 19 αὐτῇ C 20 ἐπεὶ] ἐπειδὴ (corr. ἡ) V οὐ δυν. στήναι
 colloc. V 21 καταβλέσθαι V 22 ὀρυσομένης C εἰς] πρὸς V 23 ἄρξεται V
 24 τε δὲ C λέγεται γένος πάλιν colloc. V 25. 27 ὁμοιότητα C 25 εἴρη-
 μένων CV 27 πρώτων] ἄλλων V 30 γενήσεως CV ἑαυτῶν C²
 παρέχων V

τοῖς ἐξ αὐτῶν (οὐδὲ γὰρ ἐστι μᾶλλον τοῦδε πατήρ ἢ πατρὶς καὶ ἦττον τοῦδε), οὕτως καὶ τοῦτο τὸ γένος διλον ἑαυτὸ ἐκάστω τῷ εἶδει παρέσχεν· οὐδὲ γὰρ ἐστι μᾶλλον ζῶον καὶ ἦττον ζῶον.

⟨Πρᾶξις κ'⟩.

5 p. 2,15 °Ο καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασιν.

Ἀπαριθμησάμενος τὰ σημαινόμενα τοῦ γένους ὁ Πόρφύριος, ὅτι τρία, καὶ διορίσας περὶ ποίου ὁ λόγος, βούλεται τοῦτο ὑπογραφῆς ἢ ὀρισμοῦ ἀξιῶσαι. | καὶ ἔδει μὲν αὐτὸν μέλλοντα τῶν περὶ τοιοῦτου γένους ἀπὸρ- 65·
χεσθαι λόγων ἀπὸ τοῦ εἰ ἔστιν ἄρξασθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἔφθη
10 παραιτησάμενος, ἥνίκα ἔλεγεν τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπέχομαι ζητημάτων
καὶ εἴτε ὑφέστηκεν εἴτε μὴ', ἐπὶ τὸ τί ἐστιν ἔρχεται. τὸ δὲ τί ἐστιν τοῦ
ὀρισμοῦ πρόσρημα ἢ ὑπογραφῆς. διαφέρει δὲ ταῦτα ἀλλήλων, ὅτι ὁ μὲν
ὀρισμὸς ἐκ τῶν κατ' οὐσίαν λαμβάνεται, ἢ δὲ ὑπογραφή ἐκ τῶν κατὰ
συμβεβηκός. χείρων δὲ ἢ ὑπογραφή τοῦ ὀρισμοῦ, ὅθεν καὶ ὑπογραφή λέγεται
15 ὡς ὑπὸ τὴν γραφὴν τελοῦσα, τοῦ ὀρισμοῦ τῇ τελείᾳ μορφῇ τῆς γραφῆς
ἀναλογουμένης τῇ ἐν χρώμασι τῆς δὲ ὑπογραφῆς τῇ σκιαγραφίᾳ καὶ λευκο-
γραφίᾳ. ἐνταῦθα οὖν τὸ τί ἐστιν ἐπὶ τῆς ὑπογραφῆς κεῖται· ὑπογράφει
γὰρ τὸ γένος, οὐχ ὀρίζεται. καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ οἱ ὀρισμοὶ ἐκ γένους καὶ
διαφορῶν λαμβάνονται, τοῦ δὲ γένους οὐκ ἔστιν ὑπερναβεβηκός γένος.
20 διὰ τοῦτο οὐχ ὀρίζεται αὐτό, ἀλλ' ὑπογράφει. ἀλλ' ὅσον ἐπὶ τοῦτο ἔδει
τὸ εἶδος ὀρίσασθαι (τοῦ γὰρ εἶδους ἔστι γένος), διὸ ῥητέον ἄλλην αἰτίαν,
δι' ἣν οὐδεμίαν τῶν πέντε φωνῶν ὀρίζεται. δεῖ εἰδέναι ὅτι αἱ πέντε φωναὶ
ὁμώνυμοί εἰσιν ὡς διὰ πάσης χωροῦσαι κατηγορίας, τῶν δὲ ὁμωνύμων οὐκ
ἔστιν ὀρισμός, εἴ γε οἱ ὀρισμοὶ κοινωνίαν πραγμάτων ζητοῦσιν, οὐχὶ ὀνομά-
25 των (ὧν γὰρ οἱ ὄροι οἱ αὐτοί, τούτων καὶ τὰ πράγματα ταῦτα), τὰ δὲ
ὁμώνυμα τοῦτάντιον κοινωνίαν ὀνομάτων, οὐχὶ πραγμάτων. διὸ εὐλόγως
ὑπογράφει τὸ γένος καὶ οὐχ ὀρίζεται. δεῖ εἰδέναι ὅτι ἕκαστον ὄν, καθὸ
μὲν λέγεται ἔν, | δηλοῦται δι' ὀνόματος, καθὸ δὲ ἐκ πλείονων σύγκειται, 65·
ταῦτα τὰ πλείονα ἢ οὐσιώδη ἐστὶν ἢ ἐπεισοδιώδη, καὶ εἰ μὲν οὐσιώδη,
30 ποιεῖ τὸν ὀρισμόν, εἰ δὲ ἐπεισοδιώδη, ποιεῖ τὴν ὑπογραφὴν. ἀποροῦσι δέ

1 τοῦδε] τοῦ C	2 ἑαυτὸ scripsi: ἑαυτοῦ CV	τῷ om. C	4 πρᾶξις κ' addidi
6 ὅτι τρία fort. eicias	7 ὁ λόγος om. V	τούτων V	8 τῶν ex τὸν
corr. C: om. V	8. 9 ὑπάρχεσθαι (sic) V	9 ἄρξασθαι V	τοῦτο τοῦτο
ἔφθη V	11 τοῦ om. V	12 διαφέρουσι V	δὲ ex μὲν corr. V
14 χείρων] Marc. 201: χείρω CV	16 alt. τῇ] τῆς C	σκιαγραφία C	16. 17 καὶ
λευκογραφία V Marc. 201: καὶ σκιαγραφία (sed del.) C	17 ἐπὶ om. V	τῆς	
supra scr. V	ὑπογράφει] ὑπογραφή C	18 οὐ χωρίζεται (ω ex o corr.) V	
19 post γένους add. γένος C	20 διὰ] δὲ C	οὐ χωρίζεται C	ὑπογραφή C
τούτω (alt. l.) C	21 τὸ] γὰρ V	23 εἰσιν om. C	24 οἱ om. V
25 ὧν γὰρ — ταῦτα om. V (cf. Anm. p. 56,5)	alt. τὰ] τὸ V	27 δεῖ εἰδέναι —	
ὑπογραφὴν (30) eicias, nisi malis post συμβεβηκός (v. 14) transponere	29 τὰ om. C		
εἰσιν C (cf. v. 30)	29. 30 ἐπεισοδιώδη C: ἐπουσιώδη V	30 τὸν om. C	

τινες ὅτι οἱ ὁρίσμοι ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν συνίστανται, καὶ
τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ποῖόν τί
ἐστι, καὶ τὸ μὲν γένος ἐν ἐν τοῖς ὁρίσμοις, πολλαὶ δὲ αἱ διαφοραί· τί δὴ-
ποτε; μὴ καὶ οἱ ὁρίσμοι ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγοροῦνται ἀκολουθοῦντες
5 οὐ τῷ γένει τῷ ἐνὶ ἀλλὰ ταῖς διαφοραῖς ταῖς πολλαῖς ταῖς καὶ τὸ κύρος
ἐν αὐταῖς ἐπεχούσαις, αἵτινες καὶ εἰδοποιοῦσι τὸν ὁρισμὸν τοῦ γένους ὕλη
ἐοικότος ἀμόρφου; καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι οὐκ ἔμειναν αἱ διαφοραὶ ἐν
τοῖς ὁρίσμοις διαφοραί, ἀλλ' ὥς συλληφθεῖσαι τῷ γένει εἶδη ἐγένοντο, ζῶον
λογικόν, ζῶον θνητόν, ζῶον νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, ἅπερ ἐστὶν εἶδη,
10 ὡς μαθησόμεθα· τὸ δὲ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, διὸ καὶ οἱ ὁρί-
σμοι ἐν τῷ τί ἐστι κατηγοροῦνται.

Ἐφ' οἷς ὑπογράφει τὸ γένος οὕτως· γένος ἐστὶ τὸ κατὰ πλειό-
νων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατ'ηγορούμενον, 66·
οἶον τὸ ζῶον· τοῦτο γὰρ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει κατη-
15 γορεῖται, οἶον ἵππου καὶ ἀνθρώπου, οἱ τῷ εἶδει διαφέρουσιν. ἀλλ' ἐπειδὴ
δὲ πῦρ ἐν χρυσῷ, τοῦτο ὁρισμὸς ἐν ὁριστῷ καὶ ὑπογραφῇ ἐν ὑπογραφομένῳ·
τὸ γὰρ πῦρ ἀποχωρίζει τὸν χρυσὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἀλλοτρίων, καὶ πρῶ-
τον μὲν τῶν ἀλλοτριωτάτων οἶον ῥύπου καὶ μολύβδου, εἴτα ἀπὸ τοῦ σύνεγγυς
οἶον χαλκοῦ (συγγενῆς γὰρ ὁ χαλκὸς τῷ χρυσῷ διὰ τὸ ὁμόχρουν)· οὕτως
20 καὶ ὁ ὁρισμὸς ἀποχωρίζει τὸ ὁριστὸν ἀπὸ τῶν λοιπῶν· ἐάν γὰρ εἴπω ζῶον,
ἐχώρισα τῶν ἀψύχων, εἰ δὲ λογικόν, ἐχώρισα τῶν ἀλόγων, εἰ δὲ θνητόν,
ἐχώρισα τῶν ἀθανάτων λογικῶν. ὁμοίως καὶ ἡ ὑπογραφὴ· ἐάν γὰρ εἴπω
ὅτι Σωκράτης Ἀθηναῖος, ἐχώρισα τῶν ξένων, υἱὸς Σωφρονίσκου, ἐχώρισα
τῶν πολιτῶν, φιλόσοφος, ἐχώρισα τῶν ἀδελφῶν· φέρε οὖν καὶ τὴν παροῦσαν
25 ὑπογραφὴν τοῦ γένους δεῖξωμεν τὰ πρὸς καὶ ὁρισμοῦ ποιήσαν· ἐπτα
γὰρ οὐσῶν τῶν φωνῶν, οὗτι λέγω φιλοσόφων μόνον ἀλλὰ καὶ ἀφιλοσόφων,
τοῦτ' ἐστὶ μερικῶν (καὶ) ἀσήμεων, καὶ τῶν παρὰ φιλοσόφους πέντε, ἡ παρ-
οὔσα ὑπογραφὴ τῶν ἑξ ἐχώρισεν τὸ γένος· διὰ μὲν γὰρ τοῦ εἰπεῖν κατὰ
πλειόνων ἐχώρισε τῶν καθ' ἑνὸς μόνου κατηγορουμένων, τοῦτ' ἐστὶ
30 μερικῶν, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν διαφερόντων τῷ εἶδει ἐχώρισεν αὐτὸ ἀπὸ
τοῦ ἰδίου καὶ εἶδους (ταῦτα γὰρ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ
κατηγοροῦνται), διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῷ τί ἐστὶν ἐχώρισεν | αὐτὸ διαφορᾶς 66·
καὶ συμβεβηκότος (ταῦτα γὰρ ἐν τῷ ποῖόν τι κατηγοροῦνται· ἐρωτηθέντες

2 γένος om. V ὁποῖον V 3 ἐν μὲν τὸ γένος colloc. V δὲ πολλαὶ colloc. C
4 post ὁρίσμοι ex Ammonio (p. 56,7) add. ἐνδέχεται γὰρ καὶ τοῖς κατ' οὐσίαν διαφέρουσι τὰ
αὐτὰ συμβεβηκότα ὑπάρχειν, ὥσπερ οὖν κἀνταῦθα πολλοῖς οὐσίαι καὶ διαφέρουσι κατ' οὐσίαν τοῖς
γενέσι μία καὶ ἡ αὐτὴ σχέσις αὐτῇ (I. αὐτοῖς) συμβέβηκεν πρὸς τὰ ὑποβεβλημένα αὐτοῖς εἶδη·
πάν γὰρ γένος τῶν οἰκείων εἰδῶν ἐστὶ περιεκτικόν C ὁποῖον V ὁ οὐ τῶ] αὐτῶ C
6 εἰδοποιοῦσι] εἰδοποιοῦσι V ὕλη] εἶδει V 7 ἀμόρφου V πρὸς τοῦτο]
πρότερον V οὐκ om. V 12 ὑπογράφη C 13 εἶδη C 16 δ] τὸ C
18 ἀλλοτριωτάτων C μολύβδου V 19 συγγενεῖς C ὁμόχρουν C
23 ὅτι om. V ξένων V σοφρονίσκου C 25 δεῖξωμεν C ποιήσας V
26 οὕτι] οὐ V μόνον—ἀφιλοσόφων om. C 27 καὶ inserui 30 ἐχώρησεν C
31 τοῦ om. C ἀριθμῷ] ὁρισμῷ in marg. add. V 32. 33 διὰ—κατηγοροῦνται om. V

γάρ τί ἐστιν ἄνθρωπος, ζῶον ἀποκρινόμεθα, ἐρωτηθέντες δὲ ποῖόν τί ἐστιν ἄνθρωπος, λογικόν, καὶ ποῖόν τί ἐστὶ κώραξ, μέλαν ἀποκρινόμεθα)· διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν κατηγορούμενον ἐχώρισε τῶν ἀσήμεων· αἱ γὰρ ἄσημοι ὑπαρξιν μὴ δηλοῦσαι ὅλως οὐδὲ κατηγοροῦνται.

- 5 Ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι πόθεν λέγομεν τὸν ἀποδοθέντα τοῦ γένους λόγον, τὸν λέγοντα γένος ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον, ὑπογραφὴν εἶναι καὶ οὐχὶ ὄρον; λεκτέον οὖν τούτου αἰτίας τρεῖς· πρώτην μὲν ὅτι ἐκ τοῦ εἰπεῖν πλειόνων δῆλόν ἐστιν ὅτι ὑπογραφὴ ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν κατὰ συμβεβηκὸς
10 ἐνυπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ τὸν λόγον ἐποιήσατο· οὐδὲ γὰρ τῷ ζῳῳ οὐσιωδῶς ὑπάρχει τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι· ἐνδεέχεται γὰρ αὐτὸ ὑφessestάναι ὡς εἰ καὶ μὴ πλειόνων κατηγορεῖτο τοσοῦτον, ὅτι ἐν τῷ οἰκείῳ ὁρισμῷ τὸ ζῶον οὐκ ἔχει τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι· ζῶον γὰρ ἐστὶν οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική· τὸ οὖν κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι ἐπισυμβέ-
15 βηκεν αὐτῷ καὶ οὐκ ἐστὶν αὐτῷ οὐσιωδές· εἰ οὖν οἱ ὁρισμοὶ ἐκ τῶν οὐσιωδῶς ἐνυπαρχόντων λαμβάνονται, αἱ δὲ ὑπογραφαὶ ἐκ τῶν ἐπεισοδιωδῶν, οὐκ ἐστὶ δὲ τὸ γένος οὐσιωδὲς τῷ ζῳῳ, ἀλλ' ἐπισυμβέβηκεν αὐτῷ | καὶ 67· ἐπεισοδιωδὲς αὐτῷ ἐστὶ, καλῶς φάμεν ὅτι ὑπογραφὴ ἐστὶν ὁ ἀποδοθεὶς λόγος, οἷα μὴ ἐκ τῶν οὐσιωδῶν λαμβανόμενος, καὶ οὐχ ὁρισμός· αὕτη
20 πρώτη αἰτία· δευτέρα δὲ ὅτι ὁ ἀποδοθεὶς λόγος ὑπογραφὴ καὶ οὐχ ὁρισμός ἐστὶ· οὐδέποτε γὰρ ἐν ἀποδόσει ὁρισμοῦ κέχρηται τῇ ὑπαλλήλῳ ἥτοι διαλλήλῳ δεῖξει· εἰ οὖν κέχρηται ἐνταυῦθα τῇ διαλλήλῳ δεῖξει, ὡς μικρὸν ὕστερον μαθησόμεθα, φάσκων ἐν μὲν τῷ λόγῳ τοῦ γένους ἵκναι ἐστὶ τὸ διαιρούμενον εἰς εἶδη· ἐν δὲ τῷ λόγῳ τοῦ εἶδους εἶδος ἐστὶ τὸ ὑποκεί-
25 μένον τῷ γένει, αὕτη δὲ διάλληλός ἐστι δεῖξει, οὐ δύναται ὁ ἀποδοθεὶς λόγος εἶναι ὁρισμός· οὐδὲ γὰρ, ὡς εἴρηται, ἐν ὁρισμῷ εἰώθασιν οἱ φιλόσοφοι τῇ διαλλήλῳ δεῖξει κεχρησθαι· λέιπεται οὖν τὸν ἀποδοθέντα τοῦ γένους λόγον ὑπογραφὴν εἶναι· τρίτη πάλιν ἐστὶν ἀπόδειξις αὕτη· αἱ ὑπογραφαὶ αἰεὶ ἐκ τῶν κάτω λαμβάνονται, οἱ δὲ ὁρισμοὶ ἐκ τῶν ἄνω· ὁριζόμενοι μὲν
30 γὰρ τὸν ἀνθρωπὸν φάμεν 'ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν' ἀπὸ τῶν ἄνω κειμένων ἀρξάμενοι, λέγω δὲ τοῦ ζῳου, ὑπογραφόμενοι δὲ ἐκ τῶν κάτω· οὕτως καὶ αὐτὸ τὸ γένος ὑπογράφομεν καὶ φάμεν τὸ κατὰ πλειόνων ἐκ τῶν κάτω λαβόντες τὴν ὑπογραφὴν· τὰ γὰρ πλείονα κάτω

1 ἐρωτιθέντες C	δὲ om. V	alt. ἐστὶ om. V	2 post λογικὸν add. ἀποκρι- νόμεθα V	τι om. V	δὲ om. C	4 μὴ om. C	7 οὐχ V
8 ὅτι om. V	9 δηλοῦν V	συμβεβηκότος V	11 ἐνυπάρχει V	κατηγορεῖσθαι — πλειόνων (12) om. V	12 τοσοῦτον V; τοσ. post ὡς ponas		
εἰκοσίω V	15 αὐτοῦ (alt. l.) V	εἰ] οἱ C	16 λαμβάνονται om. V	ἐπεισ] ἐπεισοδιωδῶν V: scribas ἐπεισοδιωδῶς	18 ἐπεισοδιωδὲς V	19 οὐσιωσιωδῶν	
(sic) C	20 δὲ om. V	ante ὑπογραφὴ add. καὶ V	21 ἐστὶ post ὑπογραφὴ	transp. V	κέχρηται (sic) V: χρῆται C (cf. v. 22. 27 p. 59,18)	ὑπαλλήλῳ ἥτοι	
eicias	ἀπαλλήλῳ V	ῆτοι] ἢ τῇ V	22 χρῆται C	26 εἰώθασιν C			
27 χρῆσθαι V	28 τρίτη πάλιν ἐστὶν ἀπόδειξις αὕτη] τρίτην πάλιν ἀπόδειξιν εἰπεῖν, ἐστὶν						
αὕτη V	29 αἰεὶ om. V	μὲν om. V	30 θνητὸν om. V	32 ὑπογράφομεν			
om. V	alt. τό] τῷ V						

εἰσί. ζητοῦσιν οὖν τινες ὅτι 'ἐὰν εὐρεθῇ ἐν τῷ ὀρισμῷ μία φωνὴ ἐπεισοδιώ-
 δης, πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ οὐσιώδεις ὧσι, τί δέον καλεῖν τοῦτον τὸν λόγον,
 ὀρισμὸν | ἢ ὑπογραφὴν; ὀρισμὸν μὲν γὰρ οὐ δυνατόν, ἐπειδὴ ὁ ὀρισμὸς ἐκ 67
 τῶν οὐσιωδῶν φωνῶν θέλει συνίστασθαι, ἀλλ' οὐδὲ ὑπογραφὴν, ἐπειδὴ ἡ
 5 ὑπογραφὴ οὐδεμίαν φωνὴν οὐσιώδη βούλεται ἔχειν'. πρὸς δ' φαμεν ὅτι
 ἀνάγκη πᾶσα ὑπογραφὴν καλέσαι τοῦτον· ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῆς λύρας ὑγιῶς
 μὲν διαχειμένων τῶν χορδῶν πασῶν ἀρμονία τις καὶ ῥυθμὸς ἐστὶ, μιᾶς δὲ
 δὲ ῥηγνυμένης καὶ οὐ πασῶν εὐθὺς ἀναρμοστία γίνεται, οὕτως καὶ ἐν τῷ
 ἀποδοθέντι λόγῳ ἐπειδὴ μὴ πᾶσαι αἱ φωναὶ οὐσιώδεις εἰσὶν ἀλλ' εὐρέθῃ
 10 μία ἐπεισοδιώδης, ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἡ ἀρμονία τοῦ ὀρισμοῦ ἐλύθη καὶ τὴν
 ἀναρμοστίαν τῆς ὑπογραφῆς ἐδέξατο.

ρ. 2,15 Ὁ καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασι.

Καλῶς εἶπεν ἀποδεδώκασι· τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ ἐστὶν αὕτη ἡ ὑπο-
 15 γραφή· ἰστέον γὰρ ὅτι ἡ παρούσα πραγματεία συναγωγὴ ἐστὶ τῶν ἐν τῇ
 Τοπικῇ πραγματεῖᾳ σποράδην εἰρημένων τῶν Ἀριστοτέλει.

ρ. 2,18 Οἶον Σωκράτης καὶ τὸ οὗτος καὶ τὸ τοῦτο.

Ἵνα μὴ τοῖς κατὰ μέρος ἐνδιατρίβων μηχανῇ τὸν λόγον, κέχρηται
 δεικτικαῖς ἀντωνυμίαις· τὸ γὰρ τοῖς κατὰ μέρος πᾶσιν ἐπεξίεναι ἀφι-
 20 λόσοφον.

ρ. 2,19 Καὶ τὰ συμβεβηκότα κοινῶς ἀλλὰ μὴ ἰδίως.

Καλῶς εἶπεν κοινῶς ἀλλὰ μὴ ἰδίως τινὲς τὸ συμβεβηκὸς κατὰ
 πλείονων | κατηγορεῖσθαι· μόνον γὰρ τὸ συμβεβηκὸς δύναται καθόλου εἶναι 68
 καὶ μερικόν, καθόλου μὲν ὡς τὸ λευκὸν κατὰ πλείονων φερόμενον, μερικόν
 25 δὲ ὡς ἡ οὐλὴ τοῦ Ὀδυσσεως, ἀφ' ἧς ἐπέγνω αὐτὸν ἡ Εὐρύκλεια.

ρ. 2,21 Συμβεβηκὸς δὲ οἶον τὸ λευκόν, τὸ μέλαν, τὸ καθε-
 ζεσθαι.

Διὰ τί ἐπὶ μόνου τοῦ συμβεβηκόντος καὶ ὀνόμασι καὶ ῥήμασιν ἐχρή-

1. 2 ἐπουσιώδης V 2 οὐσιώδης C ὧσι scripsi: εἰσὶ CV καλλεῖν C
 5 βούλεται ante φωνὴν transp. V 6 ὑγιῶς C¹ 8 οὐ om. V εὐθὺς]
 αὐτῆς V ἀναρμοσία V 10 ἐπουσιώδης V εἰπῶν (sic) V ἐλύθη]
 ἐλθῇ V 16 ἀριστοτέλει] σωκράτει V 17 ὁ σωκρ. C 21 συμβεβηκότα C
 22 καλῶς — ἰδίως in mrg. suppl. C¹ 22. 23 κατηγορεῖσθαι κατὰ πλείονων colloc. V
 23 post πλείονων add. φερόμενον (punctis circumser. del.) C (cf. v. 24) δύναται] κατὰ
 πλείονων V 26 οἶον post μέλαν transp. C

σατο εἰς παράδειγμα, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων μόνοις ὀνόμασιν ἐχρήσατο; καὶ λέγομεν ὅτι εὐλόγως· τὰ γὰρ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ ἴδια αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσι μὴ μεταβάλλοντα τὰ δὲ συμβεβηκότα μεταβάλλουσι ποτε. εἰκότως οὖν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τὸ ὄνομα ἔλαβεν εἰς παράδειγμα
5 ὥς ἐν ταῖς κλίσεσι κατὰ χρόνον μὴ μεταβάλλον, ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηκότος ἐχρήσατο καὶ τῷ ῥήματι ὥς μεταβάλλοντι κατὰ χρόνον· ἀρμόδιον ἄρα ἦν τὸ μεταβάλλον κατὰ χρόνον τῷ μεταβάλλοντι κατὰ φύσιν εἰς τὸ ἐναντίον.

p. 2,28 Οἱ διαφέρουσι καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων ἀλλ' οὐχί.

Καλῶς εἶπε τῷ ἀριθμῷ μόνον· τὰ γὰρ τῷ εἶδει διαφέροντα καὶ
10 τῷ ἀριθμῷ πάντως διαφέρουσιν, τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ διαφέροντα οὐ πάντως τῷ εἶδει διαφέρουσιν.

p. 3,18 Ἄ οὐκ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται.

Ἡ μὲν διαφορὰ ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγορεῖται μόνον, τὸ δὲ συμβεβηκὸς ἢ ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστιν ἢ ἐν τῷ πῶς ἔχον κατηγορεῖται. καὶ
15 εὐλόγως, ὅτι ἢ μὲν διαφορὰ ἢ κυρίως οὐδέποτε μεταβάλλει ἢ χωρίζεται, τὸ δὲ συμβεβηκὸς διττόν, ἢ χωριστόν ἢ ἀχώριστον, καὶ τῷ μὲν ἀχώριστῳ οἰκεῖον τὸ ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγορηθῆναι, τῷ δὲ χωριστῷ οἰκεῖον | τὸ ἐν τῷ πῶς ἔχον κατηγορεῖσθαι· οἷον πῶς ἔχει Σωκράτης; ὁγιάινει ἢ 68^ο νοσεῖ, ἃ ἐστι χωριστὰ συμβεβηκότα.

20

⟨Πρᾶξις κα'⟩.

Περὶ εἶδους.

p. 3,21 Τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς, καθὼς εἴρηται.

Οὕτω πέπαυται ὁ περὶ τοῦ γένους λόγος· ἐκκρεμῆς γὰρ ἐστι καὶ
25 κατὰ γνῶσιν καὶ καθ' ὕπαρξιν, ἀναμένων τὸ εἶδος, καὶ ἵνα γνωσθῇ καὶ ἵνα ὑποστῇ. καὶ μὴ λεγέτωσαν οἱ ἐξηγηταὶ διὰ τί προέταξε τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς· οὐδὲν γὰρ ἕτερον ζητοῦσιν ἢ διὰ τί προέταξε τὸ γένος τῆς διαφορᾶς. τὸ δὲ ζητεῖν τοῦτο εὐήθες· τὸ γὰρ γένος ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὸ εἶδος. καὶ πῶς, φασίν, ἀνωτέρω τὴν διαφορὰν προέταξε; καὶ λέγομεν ὅτι θπου φυλῆς

1 εἰς om. V (cf. v. 4) δὲ om. V χρησάμενος V 3 μεταβάλλουσι (alt. l.) C
5 κλήσει C μεταβάλον C¹ 6 τῷ] τὸ CV 7 τῷ μεταβ.] τὸ μεταβάλλειν V
8 οἶ] ἢ V 10 post pr. ἀριθμῷ add. διαφέροντα V 12 κατηγορεῖται om. Porph.
13 διαφορὰ] ἀναφορὰ V ὁποῖον V 14 πῶς ἔχον] ποῖον τί ἐστι V 15 ἀλόγως V
17 ἐν τῷ om. V 18 post Σωκράτης III litt. erasae C¹ 19 δ om. V
20 πρᾶξις κα' addidi 22 μὲν om. V 24 Οὕτω — αἰσθησιν (64,29) om. V
26 λεγέτωσαν C¹ 29 φασίν scripsi: φησίν C ἀνωτέρω] Porph. p. 1,4

ἀπαριθμήσεως ἤγουν προόδου καιρὸς ἦν, τῆς γινομένης ἀπὸ τῶν καθολικω-
τέρων ἐπὶ τὰ μερικώτερα, προέταξε τὴν διαφορὰν τοῦ εἶδους ὡς καθολικω-
τέραν μερικωτέρου (καθολικωτέρα γὰρ ἢ διαφορὰ τοῦ εἶδους, εἶπερ τὸ λογι-
κὸν οὐ μόνον ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ ἀγγέλων ὑπάρχει, τὸ δὲ εἶδος μερικώτερον,
5 εἶπερ ἄνθρωπος εἶδος ὢν μερικώτερος τῆς τοῦ θνητοῦ διαφορᾶς), ὅπου δὲ
ὑποστάσεως καὶ ὑπογραφῆς καιρὸς ἦν, προέταξε τὸ εἶδος· τὸ γὰρ γένος
χωρὶς τοῦ εἶδους οὔτε ὑφίσταται οὔτε γινώσκεται, ἐπειδὴ πρὸς τι ταῦτα,
τὰ δὲ πρὸς τι χωρὶς ἀλλήλων οὔτε ἔστιν οὔτε γινώσκεται.

Ἄλλ' ὥσπερ τὸ γένος ὁμώνυμον, οὕτως καὶ τὸ εἶδος ὁμώνυμον· φέρε
10 οὖν κἀνταῦθα τῷ αὐτῷ κανόνι χρῆσώμεθα καὶ πρότερον διαστελόμενα τὴν
ὁμωνυμίαν καὶ οὕτως τὸ ἀφορισθὲν ὑπογραφῆς ἀξιώσωμεν. δύο τοίνυν
σημαίνει τὸ εἶδος· λέγεται γὰρ εἶδος καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς, καθό-
φραμεν τὸ

πρῶτον μὲν εἶδος | ἄξιον τυραννίδος·

69r

15 οὐκ ἂν γὰρ τὸ εὐειδὲς καὶ δυσειδὲς μορφῆς διάφορον ἐδήλου, εἰ μὴ τὸ
εἶδος μορφῇ ἐδήλου. λέγεται δὲ εἶδος καὶ τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος,
περὶ οὗ διαλέγονται οἱ φιλόσοφοι· ὥσπερ γὰρ οὐ περὶ παντὸς γένους διελέ-
γοντο ἀλλὰ περὶ τοῦ εἰς εἶδη διαιρουμένου, οὕτως οὐδὲ περὶ παντὸς εἶδους
διαλέγονται ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀναγομένου ὑπὸ τὸ γένος. ἀλλ' οὐ μέχρι τοῦ-
20 των τὰ σημαινόμενα τοῦ εἶδους, ὡς Πτολεμαῖος· ποῦ γὰρ τὸ παρὰ Ἀριστοτέλει
ἐν τῇ Φυσικῇ ἐνυλὸν εἶδος, οὐ ἀποπεράτωσις ἢ μορφή; καὶ λέγομεν ὅτι
τοῦτο παρῆκεν, ἐπεὶ μὴ φυσιολογῆσαι καιρὸς. τοῦ δὲ νῦν προκειμένου
εἶδους λέγει ὑπογραφὰς τρεῖς· πρώτην μὲν, ὅτι εἶδος ἔστι τὸ ἀναγό-
μενον ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος, ταῦτόν εἰπεῖν ὑπογραφέν, δευτέραν δὲ
25 εἶδος ἔστιν οὐ τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται, καὶ τρίτην
εἶδος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ
τί ἔστι κατηγορούμενον. αἱ μὲν οὖν πρῶται δύο ὑπογραφαὶ τῇ σχέσει
μόνη διαφέρουσιν ἀλλήλων καὶ ὅς διαφέρει ἀνάβασις καταβάσεως καὶ κατὰ-
βασις ἀναβάσεως καὶ ἡ ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Θήβας ὁδὸς καὶ ἀπὸ Θηβῶν εἰς
30 Ἀθήνας (αὗται γὰρ τῇ σχέσει μόνη διαφέρουσι, τῷ ἢ ἐνθεν ἄρξασθαι ἢ
ἐνθεν)· οὕτως καὶ αὗται αἱ ὑπογραφαὶ ἀνόδῳ εἰσὶ καὶ καθόδῳ· ἡ γὰρ
πρώτη ἢ λέγουσα τὸ ἀναγόμενον ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος ἀνόδῳ
εἰσὶ, ἡ λέγουσα οὐ τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται καθόδῳ
εἰσὶ. αὗται δὲ αἱ δύο ὑπογραφαὶ παντὶ εἶδει ἀρμόζουσι | (πάν γὰρ εἶδος 69r
35 ἔχει γένος), ἡ δὲ τρίτη οὐ παντὶ ἀλλὰ τῷ εἰδικωτάτῳ. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι
οὐ μόνον τὸ ἀπλῶς γένος πολλαχῶς λέγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ περὶ οὗ οἱ φιλό-

2 μερικώτερα. Laur. 72,5: μερικά C
εἶδος (6) Laur. 72,5 Marc. 201: om. C

4 ἀγγέλων] an θεῶν? (cf. p. 63,28)

5 ὅπου—
6 ὑποστάσεως καὶ Marc. 201: om. Laur. 72,5

7 ἐπειδὴ—γινώσκεται (8) in mrg. suppl. C

10 χρῆσώμεθα scripsi: χρῆσόμεθα C

14 πρῶτον . .] cf. Porph. p. 4,1 not.

τυραννίδος C

15 δυσειδὲς] δυσειδὲς C

21 τῇ scripsi: τι C ἐν τῇ Φυσικῇ] B 1 p. 193+30 sq.

24 ταῦτόν εἰπεῖν ὑπογραφέν

om. Marc. 201 (fort. recte)

25 καὶ Marc. 201: om. C

27 σχέση C

30 τῷ scripsi:

τὸ C 33 an (ἢ δὲ δευτέρα) ἢ λέγ.?

35 εἰδικωτάτῳ C (constanter)

alt. δὲ] an

σοφοι διαλέγονται πολλαχῶς λέγεται, ὁμοίως καὶ τὸ εἶδος· ἔστι γὰρ γένος
περὶ οὗ οἱ φιλόσοφοι διαλέγονται, ὃ μόνον γένος εἶδος [δὲ] οὐδέποτε δυνά-
μενον γενέσθαι, ὃ ἔστι γενικώτατον ὡς λευκώτατον καὶ μελάντατον. ὁμοίως
ἔστι καὶ εἶδος, ὃ μόνον εἶδος γένος μὴ δυνάμενον γενέσθαι, ὃ καλεῖται
5 εἰδικώτατον. μεταξὺ δὲ τούτων ἔστι γένος ἄλλο, ὃ γένος ἅμα καὶ εἶδος
λέγεται καὶ ὑπαλλήλων γένος ὑφειμένη φωνῇ, καὶ εἶδος πάλιν ἄλλο, ὃ εἶδος
ἅμα καὶ γένος λέγεται, πανταχοῦ τὰ οἰκεία τῶν ἀλλοτρίων προταττόντων
ἡμῶν καὶ τὸ πρὸς ὃ λέγεται ἕκαστον ποτὲ μὲν γένος ἅμα καὶ εἶδος ποτὲ
δὲ εἶδος ἅμα καὶ γένος πρὸς τὴν διάφορον σχέσιν. ἀλλὰ λελήθαμεν ἑαυτούς,
10 φασίν, τῇ διαλλήλῳ δεῖξει περιπεσόντες φευκτέα οὔση παρὰ φιλοσόφοις· καὶ
τὸ γένος γὰρ ὑπογράφοντες τοῦ εἵδους ἐμνημονεύσαμεν καὶ τὸ εἶδος ὑπο-
γράφοντες τοῦ γένους. καὶ λέγομεν ὅτι οὐκ αἰεὶ φευκτέα ἡ διαλλήλος δεῖξις·
εἰ μὲν γὰρ τὰ πράγματα τὰ περὶ ὧν οἱ λόγοι μὴδὲν δέονται ἀλλήλων πρὸς
ὑπόστασιν ὡς ἐπὶ βοῶς καὶ ἵππου καὶ τῶν τοιούτων, παντὶ σθένει φευκτέον
15 τὴν διαλλήλον δεῖξιν, εἰ δὲ τὰ πράγματα δέονται ἀλλήλων πρὸς ὑπαρξίν, |
οὐδὲ ἄλλως αὐτὰ ἔστι διδάξαι, εἰ μὴ διὰ τῆς διαλλήλου δείξεως· ὥσπερ 70·
γὰρ ἀδύνατον ἡρεμεῖν τὴν σκιάν τοῦ ποιούντος τὴν σκιάν μὴ ἡρεμοῦντος,
οὕτως ἀδύνατον τοὺς λόγους μὴ δεῖσθαι ἀλλήλων τῶν πραγμάτων τῶν περὶ
ἧν εἰσιν οἱ λόγοι δεσμεύων ἀλλήλων. ἀλλ' εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἑτέρα ἡμᾶς
20 ἀπορία διαδέχεται· διὰ τί γὰρ ἐν τῇ μιᾷ ὑπογραφῇ τοῦ εἵδους οὐκ ἐμνήσθη
τοῦ γένους; καὶ εἰς τούναντίον μετέπεσεν ἡ τύχη τοῦ λόγου· πάλαι μὲν γὰρ
ἐζητοῦμεν διὰ τί ἐχρησάμεθα τῇ διαλλήλῳ δεῖξει, νῦν δὲ ζητοῦμεν διὰ τί οὐκ
ἐχρησάμεθα. λύσις δὲ τούτου πρόχειρος, ὅτι τοῦ εἵδους δύο σχέσεις ἔχον-
τος, μίαν τὴν πρὸς τὸ γένος καὶ μίαν τὴν πρὸς τὰ ἄτομα, ἐμερίσαντο αἱ
25 τρεῖς ὑπογραφαὶ τὰς δύο αὐτοῦ σχέσεις, αἱ μὲν πρῶται δύο τὴν σχέσιν
αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸ γένος, ἡ δὲ μία ἡ ἐσχάτη τὴν πρὸς τὰ ἄτομα.

(Πρᾶξις κβ').

π.3,22 Τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς.

Τῷ συνδέσμῳ τῷ καὶ ἐχρήσατο, ᾧ ὅτι ἐμνήσθη τοῦ ἄλλου σημαίνο-
30 μένου τοῦ εἵδους ἐν τῷ γένει ᾧ ὅτι ὁ καὶ σύνδεσμος εὐρηται καὶ ἐν ἀρχῇ
τοῦ λόγου.

π.4,15 Καθ' ἐκάστην κατηγορίαν.

Πῶς καθ' ἐκάστην κατηγορίαν λέγεται γενικώτατα; ἐν γὰρ ἐκάστη

2 δὲ deleui (cf. v. 4)

3 λευκώτατον C

6 ἄλλο suppl. in mrg. C

8 post εἶδος addas καλούντων

10 φασίν scripsi: φησιν C

14 καὶ ἵππου

Marc. 201: ἵππου C

19 ἀλλήλων δεομένων C' (num. superscr. corr.)

21 μὲν

Marc. 201: om. C

24 ἐμερήσαντο C'

26 πρᾶξις κβ' addidi

29 τῷ

καὶ scripsi: τὸ καὶ C

κατηγορία ἔν ἐστι τὸ γενικώτατον. μήποτε οὖν τὸ καθ' ἑκάστην ἀντὶ τοῦ
ἐν πάσαις, ὡς καὶ ὁ ποιητῆς

ὥς φάτο, οἱ δ' ἄρ' ἕκαστοι ἔλον δέπας ἀμφικύπελλον
ἀντὶ τοῦ 'πάντες'. |

5 p. 4,21 Γινέσθω δὲ ἐπὶ μιᾷς κατηγορίας σαφὲς τὸ λεγόμενον. 70

Ἐπειδὴ τὰ παραδείγματα φωστῆρές εἰσι τῶν λεγομένων (αἰσθήσεις γάρ
εἰσι λογικαὶ δακτύλῳ ἡμῖν δεικνῦσαι τὰ πράγματα καὶ τοῦτο ἐστὶν ὁ καθ'
᾽Ομηρον μὲν 'χρυσοῦς λύχνος', κατὰ δὲ Ἀπολλώνιον τὸν τῶν Ἀργοναυτι-
κῶν συγγραφέα ἢ Ἀνάφη νῆσοις), βούλεται ὁ Πορφύριος διὰ πραγμάτων
10 φωτίζειν τὰ λεγόμενα καὶ κέχρηται δυοῖ παραδείγμασιν, ἐνὶ μὲν ἀπὸ τῆς
φιλοσοφίας, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῶν κατηγοριῶν, ἐτέρῳ δὲ ἀπὸ τῶν γενεαλογιῶν,
ἅμφω μὲν γένεσιν οὖσιν, ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας τῷ δὲ ἀπὸ τῆς
συνηθείας. πολλῶν δὲ οὐσῶν κατηγοριῶν μιᾷ κέχρηται, φημί τῇ οὐσίᾳ
μόνῃ, ἐκ τῶν δέκα τῶν γενικωτάτων δι' αὐτῆς καὶ τὰς λοιπὰς ἔχων κατ-
15 ηγορίας (ἐνδύματα γὰρ τῆς οὐσίας αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι), καὶ πολλῶν οὐσῶν
γενεαλογιῶν μιᾷ μόνῃ κέχρηται τῇ τοῦ Διὸς δι' αὐτῆς καὶ τὰς λοιπὰς
ἔχων διὰ τὸ

πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

φέρει δὲ ἡμεῖς πρὸ τούτων σαφεστέρῳ χρησώμεθα παραδείγματι. ὕπο-
20 κρίσθωσαν τρεῖς τινες ἐπ' εὐθείας ἐστῶτες· ἐν τούτοις ὁ μὲν ἐστὶ δεξιός,
ὃν εἴποις ἂν δεξιώτατον βιαζόμενος τὴν συνήθειαν, καὶ ἀναλογεῖ τῷ γενι-
κωτάτῳ, ὁ δὲ ἀριστερός, ὃν εἴποις ἂν ἀριστερώτατον, καὶ ἀναλογεῖ τῷ
εἰδικωτάτῳ, ὁ δὲ μέσος δεξιὸς ἅμα καὶ ἀριστερός, ὅτι τοῦ μὲν δεξιοῦ ἐστὶν
ἀριστερὸς τοῦ δὲ ἀριστεροῦ δεξιὸς ἀναλογῶν τῷ ὑπαλλήλῳ. τούτων οὐ-
25 τως ἐχόντων | πρῶταις ἢ διαίρεσις τὸν τρόπον τοῦτον· ἡ οὐσία διαιρεῖται 71
εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον, τὸ σῶμα εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον, τὸ ἔμψυχον
εἰς ζῷον, ζῳόφυτον καὶ φυτόν, τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, τὸ λογικὸν
εἰς θεόν, ἄγγελον καὶ ἄνθρωπον· ἐν τούτοις τὸ μὲν θῆεν ἡρέαμην, φημί
τὴν οὐσίαν, ἐστὶ γενικώτατον ὡς μὴ ἔχον ἕτερον πρὸ αὐτοῦ ὑπεραναβεβηκός
30 γένος, τὸ δὲ εἰς ὃ κατέληξα, φημί τὸν ἄνθρωπον, ἐστὶν εἰδικώτατον ὡς
μὴ ἔχον ἕτερον μετ' αὐτὸ ὑποβεβηκός εἶδος (τὰ γὰρ ἄτομα εἰ καὶ ὑπο-
βεβηκάσιν, ἀλλ' οὐκ εἰσιν εἶδη· οὐ γὰρ κατηγοροῦνται καὶ αὐτὰ κατὰ πλειό-
νων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἀλλὰ τὰ εἶδη μόνον), τὰ δὲ μέσα τοῦ
γενικωτάτου καὶ τοῦ εἰδικωτάτου, δι' ὧν ὠδεύσαμεν, εἰσὶν ὑπαλλήλα.

2 ἐμ πάσαις C 3 ὡς φάτο . . .] ὡς ἔφαθ', οἱ δὲ ἕκαστος ἐλὼν δ. α. Hom. I 656
ἄρα C ἀνφικ. C 8 χρυσοῦς λύχνος] cf. Hom. τ 34 9 ἢ] ἢ C
ἢ Ἀνάφη νῆσοις] cf. Apollonii Argon. IV 1715 βόλεται C¹ 10 δυοῖ C²: δύο C¹
12 τῷ (utrobique) scripsi: τοῦ C 15 ante γὰρ additum δὲ del. C 16 Διὸς Marc.
201: om. C 17 ἔχων scripsi: ἐχούση (sed οὐση corr. m.²) C (cf. v. 14)
18 πατὴρ . . .] Hom. A 544 alias 22 ἀριστερός, ὃν εἴποις — τοῦ μὲν δεξιοῦ (23)
Marc. 201: om. C 24 ἀριστερός Marc. 201: ἀριστερώτερος C τοῦ δὲ scripsi:
τοῦ C: καὶ τοῦ Marc. 201 28 ἄγγελον eicias (cf. p. 64,19 sq.) 29 ἐστὶ Marc. 201:
τὸ (sed una litt. eras.) C (cf v. 30) 30 κατέλεξα C¹ 33 τὰ εἶδη scripsi: τὸ εἶναι C

Ἀποροῦσι δέ τινες ὅτι 'πῶς διαιρεῖται ἡ οὐσία εἰς σῶμα καὶ ἀσώ-
ματον; τί οὐσα; εἰ μὲν γὰρ σῶμα, πῶς εἰς ἀσώματον; εἰ δὲ ἀσώματον,
πῶς εἰς σῶμα;' καὶ λέγομεν ὅτι οὐδέτερον τούτων ἡ οὐσία, ἵνα εὐλόγως
ἀμφοτέρω ἢ, δίκην ἀδωροδοκῆτου δικαστοῦ ἐξ ἴσου δικάζοντος διὰ τὸ μὴ
5 προκατελιγῆθαι δώροις, δίκην τοῦ ἀέρος ἀχρωματίστου ὄντος, ἵνα πᾶν
χρῶμα διακομίσῃ, δίκην λευκῶν ἐρίων ἅπερ ἐν χρώμασιν ἀχρωμάτιστά
ἔστι καὶ διὰ τοῦτο πᾶσαν βαφὴν ἐπιδέχονται. αὕτη ἡ λύσις ἀρμόζει οὐ
μόνη | τῇ οὐσίᾳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσιν, οἷον τῷ ζῳῳ· εἴποι γὰρ ἂν 71
τις 'τί ὃν τὸ ζῳον διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον; εἰ μὲν γὰρ λογικόν,
10 πῶς εἰς ἄλογον; εἰ δὲ ἄλογον, πῶς εἰς λογικόν;' καὶ λέγομεν ὅτι οὐδέτερον
τούτων, ἵνα ἀμφοτέρω ἢ. ἐτέραν ἀπορίαν ἀποροῦσιν ὅτι 'πῶς τὸ σῶμα
εἰς τὸ ὅλον διαιρεῖς, εἰς ἔμφυχον καὶ ἄψυχον; τὸ γὰρ μέρος, τοῦτ' ἔστι
τὸ σῶμα, εἰς τὸ ὅλον διαιρεῖς, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸ ἔμφυχον'. πρὸς δ' φαμεν
ὅτι οὐ τὸ μέρος εἰς τὸ ὅλον διαιροῦμεν, ἀλλὰ τὸ ὅλον εἰς τὰ μέρη αὐτοῦ
15 διηρέθῃ· τὸ γὰρ ἀπλῶς σῶμα εἰς τοιόνδε καὶ τοιόνδε διηρέθῃ, τοῦτ' ἔστιν
εἰς τὸ πεφυκὸς δέχεσθαι ψυχὴν καὶ εἰς τὸ μὴ πεφυκός· οὐδὲ γὰρ ὅλου
τοῦ ἐμφύχου κατηγορεῖται τὸ σῶμα, ἐπεὶ καὶ τὴν ψυχὴν εἴποις ἂν σῶμα,
ὅπερ ἄτοπον. τούτων οὕτως ἐχόντων ἐτέραν ἀπορίαν ἀποροῦσι· τὸ γὰρ
ἐμφυχον διελλομεν εἰς ζῳον, ζῳόφυτον καὶ φυτόν· ἐνταῦθα δὲ οὐχὶ κατὰ
20 τάξιν ἡ διαίρεσις προῆλθεν * * εἰς δύο ἀντιδιηρημένα, ἵνα ἄφυκτος ἦ, ἀλλ'
εἰς τρία· εἰ δὲ ὅλως δοθῇ ἐξουσία εἰς τρία διαιρεῖν, τί ἄτοπον καὶ εἰς τέσ-
σαρα καὶ εἰς πέντε τὰς διαίρεσεις ποιεῖσθαι, καὶ εἰς ὅσα δ' ἂν τις θελήσῃ;
φασὶν οὖν πρὸς τοῦτο τὴν λύσιν τοιαύτην, ὅτι πᾶν ἔμφυχον τρεῖς ἔχει δυνά-
μεις, θρεπτικὴν, αὐξητικὴν, τοῦ ὁμοίου | γεννητικὴν· καὶ εἰ μὲν ταύτας 72
25 ἔχει μόνας, λέγεται φυτόν, διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος Πλωτῖνος ἔλεγε περὶ τῶν
ταῖς δυνάμεσι ταύταις σχολαζόντων οἷον τῷ ἐσθίειν καὶ συνουσιάζειν, κατα-
φρονούντων δὲ λογικῆς θεωρίας, ὅτι κινδυνεύουσιν ἀποδενδρωθῆναι. εἰ δὲ πρὸς
ταύταις ταῖς δυνάμεσι καὶ κίνησιν καὶ αἰσθησιν προσλάβοι, γίνεται ζῳον,
εἰ δὲ αἰσθησιν μόνον προσλάβοι, κίνησιν δὲ μὴ, ποιεῖ τὸ ζῳόφυτον, ὥς ἐπὶ τοῦ
30 ὁστρέου καὶ τῶν τοιούτων· ταῦτα γὰρ αἰσθάνεται μὲν, οὐ κινεῖται δέ·
κάρφους γὰρ προσφερομένου συστέλλεται, ἀπλοῦται δὲ ἐπὶ γλυκεῖ ὕδατι, ἀλλ'
οὐ κινεῖται, ἐπειδὴ ἐρρίζωται ἐν ταῖς πέτραις· ἡ γὰρ δοκοῦσα αὐτῶν εἶναι
κίνησις, τὸ ἐκτείνεσθαι αὐτὰ καὶ συστέλλεσθαι, ἀπὸ μέρους ἐστίν. ὥσπερ
δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ζῳοφύτου σύνθετον, οὕτως καὶ τὸ πρᾶγμα· τοῦ μὲν γὰρ
35 ζῳοῦ ἔχουσι τὸ αἰσθάνεσθαι, τοῦ δὲ φυτοῦ τὸ ἀκίνητον. δεῖται δὲ προσ-
διορισμοῦ ὁ λόγος· τότε γὰρ πᾶν ἔμφυχον τρεῖς ἔχει δυνάμεις, δταν καὶ

2 εἰς (ante ἀσώματον) Laur. 72,5: om. C 5 δώροις scripsi: δῶρα C 6 ἐν
χρώμασιν fort. eicias 10 ἄλογον C 11 τούτον (sic) C 12 καὶ
iter. C 15 διηρέθῃ (alt. l.) C¹ 20 lacunam signavi, suppleveris ἐπειδὴ οὐ γέγονεν
22 an θελήσῃ? 24 αὐξητικὴν C¹ γεννητικὴν C¹ 25 Πλωτῖνος? cf. Enn.
III,4,2 p. 284 26 τῷ scripsi: τὸ C 28 προσλάβοι scripsi: προσλάβοιεν C
29 αἰσθάνειν C¹ προσλάβοι V: προσλάβοιεν C 30 ὁστρέου C¹ κινεῖται C
δὲ om. V 32 ἡ] εἰ C 35 alt. δὲ om. V

θνητὸν ἢ καὶ ἐξ ὁμοίου ἑαυτῷ ἐγένετο, θνητὸν μὲν διὰ τὰ οὐράνια, ἐξ ὁμοίου δὲ ἑαυτῷ διὰ τὰ ἐκ σήψεως γενόμενα· ταῦτα γὰρ οὐ γεννᾶται πάντα ἐξ ὁμοίων. τούτων οὕτως ἐχόντων φέρε καὶ τὴν διαίρεσιν ἐντεχνον ποιήσωμεν καὶ διέλωμεν οὕτως· τὸ ἔμψυχον διαιρεῖται εἰς διωργανωμένον σῶμα
5 καὶ ἀδιωργάνωτον, καὶ τὸ μὲν διωργανωμένον ποιεῖ τὸ ζῷον, τὸ δὲ ἀδιωργάνωτον εἰ μὲν μὴ ἔχει κίνησιν μηδὲ αἰσθησιν, ποιεῖ τὸ φυτόν, εἰ δὲ αἰσθησιν μὲν ἔχει | κίνησιν δὲ μὴ, ποιεῖ τὸ ζῷοφυτόν· δύο γὰρ ἐνταῦθα εἰσιν 72· ἀντιθέσεις, αἰσθητικὸν ἀναίσθητον, κινούμενον ἀκίνητον· δύο δὲ οὐσῶν ἀντιθέσεων ἐξ γίνονται συμπλοκαί, καθὰ τὸ διάγραμμα τοῦτο δηλοῖ·

10	αἰσθητικόν	ἀσύστατον	ἀναίσθητον
	συν- ζῷ- ίστα- ται	συν- ζῷο- ἀσύστατον σταται φυτον	συν- φυ- ίστα- τόν ται

κινούμενον ἀσύστατον ἀκίνητον
15 τούτων αἱ μὲν τρεῖς συνίστανται, αἰσθητικὸν καὶ κινούμενον, ἀναίσθητον καὶ ἀκίνητον καὶ αἰσθητικὸν καὶ ἀκίνητον, αἱ δὲ τρεῖς οὐ συνίστανται, αἰσθητικὸν ἀναίσθητον καὶ κινούμενον ἀκίνητον καὶ κινούμενον ἀναίσθητον, ὅπερ οὐκ ἂν εὖροις ποτέ, ἐπεὶ πρὸς κακὸν ἑαυτῷ κινήσεται μὴ αἰσθανόμενον· κατὰ κρημονοῦ γὰρ ἐνεχθήσεται. οὐδὲν δὲ μάτην ἢ φύσις ποιεῖ· τὸν
20 γὰρ σκώληκα τυφλὸν ὄντα μαλακὸν ἢ φύσις εἰργάσατο, ἵνα καὶ κατὰ κρημονοῦ ἔλθῃ, ἀβλαβὴς μένῃ. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. τὸ δὲ ζῷον διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον. ἀποροῦσι καὶ πρὸς τοῦτο πῶς τὸ ζῷον διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον καὶ τὸ λογικὸν εἰς θνητὸν καὶ ἀθάνατον· ἐνῆν γὰρ καὶ ἀνάπαλιν τὸ θνητὸν διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον· ἐπειδὴ
25 οὖν τὸ διαιρούμενον θέλει καθολικώτερον εἶναι τῶν εἰς αὐτὸ διαιρεῖται, ἔσται καὶ τὸ λογικὸν τοῦ θνητοῦ καθολικώτερον καὶ τὸ θνητὸν τοῦ λογικοῦ, ὅπερ ἄτοπον. πρὸς τοῦτό φαμεν | ὅτι οὐκ ἔστιν ὑποδιαίρεσις ἢ τοῦ θνητοῦ καὶ 73· ἀθανάτου, ἀλλ' ἐπιδιαιρέσεις ἔτι δευτέρα διαίρεσις τοῦ ζῷου, (ὥς) ἵνα εἴπωμεν τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον, καὶ πάλιν τοῦ ζῷου τὸ μὲν
30 θνητὸν τὸ δὲ ἀθάνατον, ὥσπερ καὶ εἰς ἄλλα δύναται διαιρεῖσθαι, οἷον τοῦ ζῷου τὸ μὲν πεζὸν τὸ δὲ πτηνὸν τὸ δὲ ἐνυδρον, ἢ τὸ μὲν ἄρουν ὥσπερ

1 θνητῶν (pr. l.) C an γένηται? 2 ἑαυτῷ αὐτῷ C γενώμενα V 4 διοργα-
νωμένον V 5. 6 ἀδιωργάνωτον (d superscr.) utrobique C 5 διοργανωμένον CV
6. 7 αἰσθημεν V 7 post μὴ add. ἔχει V γὰρ in marg. suppl. (in contextu ras.
II litt.) C 10 figuram exscripsi ex C (nisi quod ἀκίνητον iteratum omisi), eandem
sed lacunosam exhib. V 15 τούτων μὲν αἱ μὲν V καὶ (ante κινούμενον)
om. C 16 καὶ αἰσθητικόν] ἀναίσθητον (ἀν del.) V 17 pr. ἀναίσθητον] ἀκίνητον C
ἀναίσθητον (alt. l.) V 18 εὖρος (sic) V κακὸν scripsi: κακῷ CV 19 κρημονοῦ C
ἐναχθήσεται C 20 σκώληκα C¹ καὶ] ἢν (in litura) V 21 δὲ om. V
22 ἀποροῦσι—ἄλογον (23) om. V 24 διαιρεῖν V 25 θέλει (post καθολικ.
transp.) V: θέλη C 28 ὥς inserui 28. 29 εἰπομεν C¹ 30 εἰς superlat.
οἷον] ὅταν V 31 ἢ τὸ] ἔτι C ὥσπερ] ὥς V

τὰ ἐρπετὰ τὸ δὲ ὑπόπουον ὡς τὰ ἄλλα ζῶα. τὸ λογικὸν διαιρεῖται εἰς θεὸν
καὶ ἄνθρωπον. πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι εἰ θεὸς ὑπὸ τὸ λογικόν, τὸ δὲ λογικὸν
ὑπὸ τὸ ζῶον, τὸ ζῶον ὑπὸ τὸ ἔμψυχον, τὸ ἔμψυχον ὑπὸ τὸ σῶμα, εὐρεθή-
σεται ὁ θεὸς ὑπὸ τὸ σῶμα. καὶ λέγομεν ὅτι οὐκ ἄτοπον τὸν θεὸν σῶμα
5 εἶναι· τὰ γὰρ οὐράνια κατὰ Ἀριστοτέλην θεοὶ διὰ τὸ θέειν αἰεὶ καὶ κινεῖ-
σθαι. ἀλλ' οὐδὲν ἤττον μένει ἡ ἀπορία· περὶ γὰρ τοῦ θεοῦ τί ἂν εἴποι
τις τοῦ πρώτου αἰτίου; λογικὸν ἢ οὐ; καὶ λέγομεν ὅτι λογικὸς ὁ θεός, ἀλλὰ
λογικὸν ἔχει οὐ τὸ ἀναγόμενον ὑπὸ τὸ ζῶον τὸ ἀτελὲς τὸ δεόμενον προτά-
σεων καὶ συμπερασμάτων καὶ διὰ τοῦτο σύνθετον, ἀλλὰ λογικὸν ὡς ὑπὲρ
10 λόγον· οὕτως γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς λογικὸν λέγομεν οὐχὶ τὸ ὑπὸ τὸ
ζῶον (εἰ γὰρ ὑπὸ τὸ ζῶον ἢ ψυχῇ, καὶ ὑπὸ τὸ ἔμψυχον, καὶ εὐρεθήσεται
ἢ ψυχῇ ἔμψυχον), ἀλλ' ὑπὲρ λόγον τὸ ἐν τῇ ψυχῇ λογικόν.

(Πρᾶξις κγ').

p. 4,21 Ἡ οὐσία ἐστὶ μὲν καὶ αὐτὴ γένος, ὑπὸ δὲ ταύτην σῶμα
15 καὶ ὑπὸ τὸ σῶμα.

Διὰ τί, φασί, μὴ ὡς ἡμεῖς εἰς δύο διεῖλε τὴν οὐσίαν, εἰς σῶμα καὶ
ἀσώματον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς εἰς ἀντιδιτρημένα; καὶ λέγομεν ὅτι τῆς κατὰ 73
βάθους μόνον ἔχρηζε προόδου διὰ τὸ γενικώτατον καὶ εἰδικώτατον καὶ
ὑπάλληλον.

20 p. 4,32 Καὶ πᾶν τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων.

Καλῶς εἶπε τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων προσεχῶς, ἐπειδὴ καὶ τὰ ὑπάλ-
ληλα καὶ τὸ γενικώτατον πρὸ τῶν ἀτόμων, ἀλλ' οὐ προσεχῆ.

p. 5,9 Τὰ δὲ ἄκρα μίαν ἔχει σχέσιν.

Τὸ μὲν γενικώτατον τὴν πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ ἔχει μόνον σχέσιν (γένος
25 γὰρ πρὸ αὐτοῦ οὐκ ἔχει· τὸ γὰρ ὃν πρὸ τοῦ γενικωτάτου, ἀλλ' οὐ γένος),
τὰ δὲ εἶδη καὶ πρὸς τὰ ἄτομα ἔχει σχέσιν ἀλλ' οὐκ ἄλλη· καὶ τῶν

2 εἶ] ὁ V 4 καὶ λέγομεν—εἶναι (5) om. V 5 θεοὶ om. V θέειν]
θεῖν V καὶ ante αἰεὶ superscr. C² 5. 6 κινεῖσθαι V 6 οὐδὲν] οὐδὲ V
μένει in mrg. suppl. C² τοῦ om. V 11 τὸ λογικόν ζῶον (alt. l.) V
alt. καὶ eras. C: om. V 12 ἔμψυχον] ἄψυχος V 13 πρᾶξις κγ' inserui
14 μὲν ἐστι colloc. V καὶ iter. V ταύτην V post ταύτην add. ἐστὶν
Porph. 16 ἡμεῖς ex εἰμῆς corr. V διεῖλε scripsi: εἶλε CV τὴν om. V
alt. εἰς] εἰ C 17. 18 κατὰ τὸ βάθος τῆς γνώσεως V 18 εἰδικώτατον C¹
21 post προσεχ. add. εἶδος C 22 τὰ γενικώτατα C ἀλλ' οὐ ex ἄλλος corr. C²
24 μὲν] δὲ C μόνον om. V 25 γενικωτάτου V 26 δὲ om. V
pr. καὶ om. C ἄτομα] ἐπάνω C

ἀτόμων γὰρ εἶδος ὡς περιέχον αὐτὰ καὶ τῶν γενῶν εἶδος ὡς περιεχόμενον
ἐξ αὐτῶν. |

p. 5.23 Τὰ δὲ πρὸ τῶν εἰδικωτάτων ἄχρι τοῦ γενικωτάτου ἀν- 74^r
ιόντα γένη τε λέγεται καὶ εἶδη καὶ ὑπάλληλα γένη, ὡς ὁ
5 Ἀγαμέμνων Ἀτρείδης καὶ Πελοπίδης.

Ὑποσχόμενος ὁ Πορφύριος δύο παραδείγμασιν ὑποβάλλειν τὰ γενικώ-
τατα καὶ εἰδικώτατα καὶ ὑπάλληλα, ἐνὶ μὲν ἀπὸ τῶν κατηγοριῶν ἑτέρωφ
δὲ ἀπὸ τῶν γενεαλογιῶν, ἥδη μὲν τῷ ἀπὸ τῶν κατηγοριῶν ἐχρήσατο.
ἔρχεται δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δεύτερον, φημί τὸ ἀπὸ τῶν γενεαλογιῶν, καὶ μιᾷ
10 κέχρηται τῇ ἀπὸ τοῦ Διὸς διὰ ταύτης καὶ τὰς λοιπὰς ἔχων διὰ τὸ
πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

ἐνταῦθα οὖν ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν ὁ μὲν μόνως πατὴρ, φέρε εἰπεῖν ὁ Ζεὺς,
ὁ δὲ μόνως υἱὸς ὡς Ὁρέστης, οἱ δὲ πατέρες ἅμα καὶ υἱεῖς ὡς Ἀτρεΐς,
Τάνταλος. καὶ ἀναλογεῖ ὁ μὲν μόνως πατὴρ τῷ γενικωτάτῳ, ὁ δὲ μόνως
15 υἱὸς τῷ εἰδικωτάτῳ, οἱ δὲ πατέρες ἅμα καὶ υἱεῖς ὑπάλληλοις. καὶ μὴ
νομίσσης, φησὶν ὁ Πορφύριος, ὅτι ἐπειδὴ παραδείγματι τῶν κατηγοριῶν
ἐχρησάμην ταῖς γενεαλογίαις, ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν εἰς ἓν γένος
τὸ ἀνωτάτω ἀνάγονται, εἰς τὸν Δία, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν ἔχει· |
οὐδὲ γὰρ ἀνάγονται ὑπὸ ἓν γένος πᾶσαι, ἀλλὰ δέκα γενικωτάτα εἰσι καὶ 74^v
20 ἀρχαὶ δέκα πάντων τῶν ὄντων, καὶ ἔστιν ἐν ἐκάστη αὐτῶν καὶ γενικώτατον
καὶ εἰδικώτατον καὶ ὑπάλληλον, καὶ οὐ τελεῖ τὸ ἕτερον ὑπὸ τὸ ἕτερον·
οὐδὲ γὰρ τὸ ὄν γένος τῶν κατηγοριῶν· οὐδὲ γὰρ ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖ-
ται ἀλλ' ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαινόμενα· ἐξάχως γὰρ
γινομένης τῆς διαιρέσεως δειχθήσεται ὅτι κατ' οὐδένα τῶν πέντε τρόπων
25 δύνανται διαιρεῖσθαι τὸ ὄν εἰς τὰς δέκα κατηγορίας· λείπεται οὖν κατὰ τὸν ἕκτον.
ἐξάχως γὰρ διαιρεῖται τὰ διαιρούμενα, ἢ ὡς γένος εἰς εἶδη, ὡς τὸ ζῷον
εἰς τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον, ἢ ὡς ὅλον εἰς μέρη, καὶ τοῦτο διχῶς ἢ ὡς εἰς

1 περιέχον] ὁ περιέχων V 2 αὐτοῦ V post αὐτῶν add. θεός δὲ ἄγγελος καὶ
ἀνθρωπος εἶδη εἰδικώτατα ὅτι ἔχουσιν ἐπάνω αὐτῶν γένος, ὑποκάτω δὲ αὐτῶν οὐκ ἔχουσιν
ἕτερα εἶδη, ὥστε λέγεσθαι καὶ γένη, ἀλλὰ εἶδη εἰδικώτατα. τὰ δὲ ὑποκάτω αὐτῶν κατηγορού-
μενα ὡς Πέτρος Ἰωάννης ἄτομα, ὅτι ἡ διαίρεσις τὸ πολὺ μέχρι εἰδῶν θέλει γενέσθαι, οἱ δὲ
κατὰ μέρος ἄνθρωποι πολλοὶ εἰσι καὶ ἀόριστοι τῷ ἀριθμῷ V 3 δὲ] scribas δὴ (cf.
p. 70,2) πρὸ τοῦ γενικωτάτου C: τῶν γενικωτάτων V 4 λέγεται] καλεῖται V
καὶ εἶδη om. C ὡς ὁ] οἷον C 5 ἀγαμέμνων C ἀγ. καὶ ἀτρείδης V
καὶ (ante πελοπίδης) om. C 6 δυοῖ V 8 γενεαλογιῶν C τῷ om. V
10 ταύτας V (cf. p. 63,16) καὶ] δὲ C 12. 13. 14 μόνος V 12 ὁ ζεὺς
εἰπεῖν colloc. V 13 υἱοῖς (alt. l.) V 14 καὶ om. C πατὴρ—μόνος om. V
18 τὸ ἀνωτάτω] τῷ ἀνωτάτῳ C: τῶν ἀνωτάτῳ V τῶν κατηγοριῶν (sic) V: κατηγοριῶν
(τῶν om.) C 19 δέκα] καὶ V 20 καὶ ἔστιν in lac. VII litt. om. V 20. 21 γενι-
κώτατα καὶ εἰδικώτατα καὶ ὑπάλληλα V 21 τὸ (alterum) om. C 22 τὸ ὄν
τὸ γ. V ὡς om. V εἰς] ὡς V 24 ante τρόπων add. τροπέντε (sic) del. C
25 τὸν] τὸ (una litt. erasa) C 26 διαιροῦνται V 27 τὸ (ante λογικόν) om. C
ἄλογον C ὡς (ante ὅλον) om. V

ὁμοιομερῇ ἢ ὡς εἰς ἀνομοιομερῇ (ὁμοιομερῇ λεγόντων ἡμῶν τὰ καὶ ὀνό-
ματος καὶ πράγματος ἔχοντα κοινωνίαν καὶ πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς τὸ ὅλον,
οὐπὲρ εἰσι μέρη· τὸ γὰρ ὁστέον εἰς μέρη διηρημένον καὶ ὀνόματος καὶ
ὀρισμοῦ κοινωνίαν ἔχει, ὁμοίως καὶ νεῦρα καὶ φλέβες· ἀνομοιομερῇ δέ,
5 αὐτὲ ὀνόματος οὐτε ὀρισμοῦ κοινωνίαν ἔχει πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς ὅλον,
ὡς τὰ μέρη τοῦ προσώπου, ὀφθαλμοὶ ῥίς χεῖλη, οὐτε λέγονται πρόσωπα
οὐτε εἰσὶν, οὐτε δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ῥίς λέγονται ἢ εἰσὶν οὐτε ἢ ῥίς ὀφθαλμοὶ
ἢ τὰ χεῖλη ῥίς ἢ ὀφθαλμοί), ἢ ὡς οὐσία εἰς συμβεβηκός, ὡς ἵνα εἴπω
τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν λευκοὶ οἱ δὲ μέλανες καὶ τοῦ ζώου τὸ μὲν ἄρρεν
10 τὸ δὲ θῆλυ | (μεταβάλλει γὰρ κατὰ τοῦτο, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἰστορήσεν 75
ὅτι ἔστι ζῷον, ὃ πολλάκις τῆς ἡμέρας μεταβάλλει εἰς τὸ ἄρρεν καὶ τὸ
θῆλυ, ὃ καὶ τροχὸς καλεῖται διὰ τὸ ἐπιτρέχειν τὰ εἶδη, καὶ ἡ ὕαινα δὲ
τῶν μεταβαλλόντων ἐστὶν εἰς τὸ θῆλυ καὶ ἄρρεν, εἰ καὶ δι' ἐξ μηνῶν
τοῦτο πάσχει, καὶ ὁ λαγὼς δὲ ὁμοίως τοῦτο πάσχει καὶ μεταβάλλει), ἢ
15 ἀνάπαλιν ὡς συμβεβηκός εἰς οὐσίαν, ὡς ἡνίκα εἴπωμεν ὅτι τοῦ λευκοῦ τὸ
μὲν κύκνος τὸ δὲ ψιμύθιον τὸ δὲ χιών, ἢ ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα
σημαινόμενα, ὡς ἡ κύων φωνὴ εἰς χερσαῖον θαλάττιον ἀστρῶν φιλόσοφον,
ἢ ὡς εἶδος εἰς ἄτομα, ὡς ὁ καθόλου ἄνθρωπος εἰς τοὺς κατὰ μέρος.
δειξωμεν οὖν ὅτι ὡς γένος εἰς εἶδη οὐ δύναται διαιρεῖσθαι· ἐπὶ γὰρ τῶν
20 ἀπὸ τοῦ γένους διαιρεθέντων εἰδῶν οὐκ ἔστι τὸ πρότερον καὶ ὕστερον
(τοῦ γὰρ λογικοῦ καὶ ἀλόγου, εἰδῶν ὄντων τοῦ ζώου, οὐδὲν οὐδενὸς πρότερον),
ἐπὶ δὲ τῶν κατηγοριῶν ἔστι τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον· προτέρα γὰρ ἡ οὐσία
τῶν ἄλλων τῇ φύσει· συναναιρεῖ γὰρ τὰ συμβεβηκτά καὶ οὐ συναναιρεῖται
αὐτοῖς· τῆς γὰρ οὐσίας ἀναιρουμένης συναναιρεῖται αὐτῇ τὰ συμβεβηκτά
25 (ἐν αὐτῇ γὰρ τὸ εἶναι ἔχουσι), τῶν δὲ συμβεβηκτῶν ἀναιρουμένων οὐ
συναναιρεῖται ἡ οὐσία ὡς ἀνθυπόστατος. καὶ συνεισάγεται ἡ οὐσία τοῖς
συμβεβηκόσιν, οὐ συνεισάγεται δὲ αὐτῇ τὰ συμβεβηκτά· ὄντων γὰρ τῶν
συμβεβηκτῶν | πάντως καὶ ἡ οὐσία ἔστιν (ἐν αὐτῇ γὰρ ὑφίσταται τὰ συμ- 75
βεβηκτά), τῆς δὲ οὐσίας οὔσης οὐ πάντως εἰσὶ τὰ συμβεβηκτά· τῇ γὰρ
30 θείᾳ οὐσίᾳ οὐδὲν συμβέβηκε. δεύτερον ἐπιχείρημα ἐν τοῖς ὡς γένος εἰς

2 αὐτὰ C (cf. v. 5) 3 εἰσι μέρη] ἰσομερῇ V διαιρημένον C¹ 4 φλέβες
corrupti: φλέβας CV 5 α] ατε V ὀνόματα C 6 προσώπου V
ῥίς] ὡς V χεῖλη] χήλη C 7 δὲ om. C ἡ om. C 10 ὁ om. C
ἰστορίσεν C ὁ Ἀριστοτέλης ἰστορήσεν] cf. De anim. gener. Γ 6 p. 757^a 3 sq.
14 πάσχει (pr. l.) C λαγὼς C: λαγὼς in λαγῶς mut. V τοῦτο πάσχει καὶ om. V
(fort. recte) 15 ὡς (prius) superscr. C² 16 ψιμύθιον V post χιών
add. ἢ ὡς συμβεβηκός εἰς συμβεβηκτά ὅσον τῶν λευκῶν τὰ μὲν θερμὰ τὰ δὲ ψυχρὰ C (cf.
p. 69,15) 17 φυλόσοφον V 18 ὡς ὁ] ἡ V 19 δειξωμεν C
21 οὐδὲν om. C 22 προτέρα] πρότερον C 22. 23 τῶν ἄλλων ἡ οὐσία colloc. V
συνανερῇ (fere ubique) V 25 αὐτῆς C 26 συνανερῇ C¹ αὐθυπό-
στατος V συνεισάγεται C¹: συναγάζεται V τῇ οὐσίᾳ (alt. l.) C 26. 27 τοῖς συμ-
βεβηκόσιν C¹: τὰ συμβεβηκτά C² 27 συνεισάγεται (sic) C²: συνεισάγει C: συναγάζεται V
τοῖς συμβεβηκόσιν corr. C² 28 πάντα C (cf. v. 29) ὑφίστανται V 29 δὲ
om. V post οὐσίας superscr. οὐκ C²

εἶδη διαιρουμένοις· οὐκ ἀνάγκη ἐνὸς εἶδους ἀναιρουμένου καὶ τὰ λοιπὰ ἀναιρεῖσθαι (οὐδὲ γὰρ τοῦ λογικοῦ ἀναιρεθέντος ἀναιρεῖται τὸ ἄλογον), ἐν-
ταῦθα δὲ ἐνὸς εἶδους ἀναιρεθέντος καὶ τὰ λοιπὰ ἀναιρεῖται· τῆς γὰρ οὐσίας
ἀναιρεθείσης πᾶσαι ἀναιροῦνται αἱ κατηγορίαι. τρίτον ἐπιχείρημα ἐν τοῖς
5 ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις· * * ἢ πάντα καθ' αὐτὸ ὡς τὸ λογικὸν
καὶ ἄλογον, ἢ πάντα ἐν σχέσει, ὡς τοῦ πολυπλάσιου τὰ εἶδη τὸ τριπλάσιον
τὸ τετραπλάσιον καὶ τὰ ἐφεξῆς· ἐπὶ δὲ τῶν κατηγοριῶν αἱ μὲν ἐννέα καθ'
αὐτὸ εἶσι, τὰ δὲ πρὸς τι ἐν σχέσει. οὕτως μὲν ὅτι οὐχ ὡς γένος εἰς
εἶδη. ἀλλ' οὐδὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη ὁμοιομερῆ· εἰ γὰρ ὁμοιομερές τὸ καὶ
10 ὀνόματος· καὶ ὀρισμοῦ μετέχον κοινού, αἱ κατηγορίαι ὀρισμὸν οὐκ ἔχουσι
κοινόν. ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἀνομοιομερῆ, ἐπειδὴ ἀνομοιομερές ἐστὶ τὸ καὶ ὀνό-
ματος καὶ πράγματος ἔχον διαφοράν, αἱ δὲ κατηγορίαι ὄνομα κοινὸν ἔχουσι·
πᾶσαι γὰρ κατηγορίαι λέγονται. ἀλλ' οὐδὲ ὡς οὐσία εἰς συμβεβηκός,
ἐπειδὴ ἔδει πάσας συμβεβηκότας εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ ὡς συμβεβηκός εἰς
15 οὐσίαν, ἐπεὶ ἔδει πάσας οὐσίας εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ ὡς εἶδος εἰς ἄτομα,
ἐπειδὴ τὰ ἄτομα ἄπειρα καὶ ἀπεριόριστα | καὶ μὴ ὑποπίπτοντα ἐπιστήμῃ, 76^ο
αἱ δὲ κατηγορίαι δέκα τὸν ἀριθμόν. λείπεται τοίνυν ὡς ὁμώνυμον φωνήν
εἰς διάφορα σημαινόμενα διαιρεῖσθαι τὸ ὄν εἰς τὰς δέκα κατηγορίας.

p. 6,3 'Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν γενεαλογιῶν εἰς ἕνα ἀναφέρουσι, φέρε
20 εἰπεῖν τὸν Δία', (τὴν ἀρχὴν) ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Καλῶς εἶπεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον· ἰδοὺ γὰρ Ἀλιρρόθιος ὑπὸ Ποσει-
δῶνα τελῶν κατὰ τοὺς τῶν ποιητῶν ληρώδεις μύθους οὐκ ἀνάγεται ὑπὸ
τὸν Δία διὰ τὸ

τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται.

25 διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι εἰ τριχθὰ πάντα δέδασται, πῶς ὁ Ζεὺς πατὴρ
ἀνδρῶν τε θεῶν τε ὑπ' ἐκείνων εἴρηται. καὶ λέγομεν ὅτι διττὸς ὁ Ζεὺς
παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ὁ μὲν εἰς τῶν τριῶν, ὡς ὅταν λέγῃσιν ἐνάλιος Ζεὺς,
χθόνιος Ζεὺς, αἰθέριος Ζεὺς, ὁ δὲ πρὸ τῶν τριῶν, ὡς ὅταν λέγῃται πατὴρ
ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

2 ἀναιρεθέντος C 4 αἱ om. V 5 ὡς] εἰς C lacunam signavi, supple-
veris ἐπὶ τῶν εἰδῶν ἐστίν 6 σχέσει C (cf. p. 70,14) 7 πολλυπλάσιου C
7 ἐξῆς V 8 ὅτι om. C 9 εἰ] ἢ V 11 καὶ scripsi: δὲ CV 14 ἐπεὶ C
συμβεβηκός — οὐδὲ ὡς (15) om. V 15 πάσας] πᾶ superscr. C² post εἶναι add.
ἀλλ' οὐδὲ ὡς συμβεβηκός εἰς συμβεβηκότας διὰ τὰ αὐτά C (cf. p. 68,16) 15 ἄτομον V
17 post ἀριθμόν add. λέγεται del. V ὁμώνυμον C¹ 19 ἐν V ἀνάγουσι Porph.
20 τὴν ἀρχὴν inserui: om. CV ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον om. V 21 ὡς om. V
Ἀλιρρόθιος] ἀλληρόθιος C: ἀλλιρόθιος V 21. 22 ποσειδῶνα] πο superscr. C²
22 τῶν om. C 24 τριχθὰ . . .] Hom. O 189 δὲ om. V δέδοσθαι V
26 ὑπὸ ἐκείνῃ V 27 εἶς] εἶναι V ἐνάλιος scripsi: ἀνάλιος C: ᾧ ἄλιος V
χθόνιος Ζεὺς, αἰθέριος Ζεὺς in mrg. suppl. C Ζεὺς χθόνιος Hesiod. Op. et d. 465;
ἐνάλιος Ζεὺς et αἰθέριος Ζεὺς non inveni

⟨Πρᾶξις κδ'⟩.

p. 5,23 Τὰ δὴ πρὸ τῶν εἰδικωτάτων ἄχρι τοῦ γενικωτάτου ἀνιόντα γένη λέγονται καὶ εἶδη καὶ ὑπάλληλα γένη, οἷον Ἀγαμέμνων Ἀτρείδης Πελοπίδης Τανταλίδης.

- 5 Δείξαντος τοῦ Πορφυρίου ὅτι ὡς ὁμώνυμος φωνὴ διαιρεῖται τὸ ὄν εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, ὁ Πλάτων ὡς γένος τὸ ὄν βούλεται διαιρεῖσθαι κατασκευάζων οὕτως· ὅτι ἂν λέγετε ὑμεῖς ἐπὶ τῶν γενῶν ὅτι οὐκ ἔστι τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, τὰ αὐτὰ λέγω καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ὅτι οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἐπὶ τούτων τάξις· οὐδὲ γὰρ πρότερος ὁ ἔνυδρος κύων 76^v
- 10 τοῦ χερσαίου. εἶτα πάλιν λέγετε ἐπὶ τῶν γενῶν ὅτι οὐκ ἀνάγκη ἑνὸς εἶδους ἀναιρουμένου καὶ τὰ λοιπὰ ἀναιρεῖσθαι· τὰ αὐτὰ δὲ καὶ γὰρ λέγω καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ὅτι οὐκ ἀνάγκη τοῦ χερσαίου ἀναιρεθέντος καὶ τὸν ἔνυδρον συναναιρεῖσθαι. πάλιν δὲ λεγόντων ὑμῶν ὅτι ἐπὶ τῶν γενῶν ἡ πάντα καθ' αὐτὸ ἢ πάντα ἐν σχέσει, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων τὸ
- 15 αὐτὸ ἐστίν· ὁ χερσαῖος γὰρ καὶ ὁ ἔνυδρος καθ' αὐτό· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Παρμενίδῃ ὡς γένος τὸ ὄν διαιρεῖ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν ταῖς Κατηγορίαις ὡς ὁμώνυμον φωνὴν διαιρεῖ τὸ ὄν, φέρε μὴ περιῶμεν τὴν ἀλήθειαν μηδὲ τηλικούτους ἄνδρας διαφωνοῦντας ἐάσωμεν. διαιρεῖται τοίνυν τὸ ὄν οὐχ ὡς ὁμώνυμος φωνή (ὥσπερ ἐν Κατηγορίαις Ἀρι-
- 20 στοτέλης καὶ νῦν ὁ Πορφύριος εἴρηκεν), οὐδὲ ὡς γένος εἰς εἶδη (ὥσπερ ὁ Πλάτων εἶπεν), ἀλλ' ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν. οὗτός ἐστιν ἑβδομῆς τρόπος τῆς διαιρέσεως. ἀφ' ἑνὸς δὲ λέγω τὰ ἀπὸ τίνος ποιητικοῦ αἰτίου παρωνομασμένα, οἷον ἱατρικὰ βιβλία, ἱατρικὰ ὄργανα (ἀπὸ γὰρ τῆς ἱατρικῆς),

1 πρᾶξις κδ' inserui 2 δὴ] δὲ V ἄχρι] ι ex η corr. C² 3 γένη τε (p. 1.) Porph. λέγεται Porph. οἷον] ὡς Porph. ὁ Ἀγαμ. Porph. 4 ἀτρείδης V καὶ Πελ. καὶ Ταντ. Porph. post lemma add. ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν Ἀτρείδης Πελοπίδης τελευταῖον ἔχει τὸν Δία, ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν οὐχὶ ἀνελθεῖναι (sic) ἔχεις εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, διό εἰσι πολλαί. ἀλλὰ τοῦτο λέγεις· ποιῶ τὰς δέκα κατηγορίας ὑπὸ τὸ ὄν. καὶ ἰδοὺ καὶ ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν ἐν ἔργεται, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν. ἀλλ' οὐκ ἔστι τὸ ὄν κοινὸν πάντων γένος· ἡ γὰρ ἂν συνωνύμως εἶχον λέγεσθαι οὐχ ὁμωνύμως· τὰ γὰρ γένη κατὰ εἰδῶν συνωνύμων φέρονται, οἷον συνωνύμως φέρε τὸ ζῶον κατὰ ἀνθρώπου ἵππου κυνός. καὶ ἰδοὺ εἰς μίαν ὅλα εἰσίν, οὐ τὸ μὲν πρῶτον τὸ δὲ ὕστερον. ἐπὶ δὲ τῶν δέκα τῶν κατηγοριῶν τίθης τὸ ὄν γένος καὶ ἀνάγεις τὰς δέκα κατηγορίας ὑπ' αὐτὸ συνωνύμως. καὶ ἰδοὺ ἡ μὲν οὐσία πρῶτόν ἐστιν, εἶτα συμβεβηκός· ἂν γὰρ οὐκ ἔστιν οὐσία, πῶς ἔχει φανῆναι ποσότης ἢ ποιότης οἷον μελανία V 5 ante ὅτι add. πρῶτον V 7 λέγεται C 8 ὅτι (alterum) om. C 8 post λέγω add. σοι C 9 τούτου C alt. οὐδὲ] οὐ V 10 χερσαίου V λέγετε ex λέγεται corr. C 11 ἀναιρουμένου καὶ τὰ λοιπὰ om. V 12 ἀναιρεθέντος V 13 ἡμῶν V 16 ἐν τῇ Παρμ.] cf. p. 129 A sq. ante γένος add. τὸ V (cf. v. 20) 17 ἐν ταῖς Κατ.] p. 1 b 25 17. 18 περιῶμεν C: περιιδομεν (superscr. ω) V 19 τοίνυν iterat. del. V 21 ἐστίν ἑβδομῆς] δὲ ὀγδοῆς C 22 τῆς om. C ποιητικῶν] τιμῶν superscr. C² 23 γὰρ om. V (fort. recte)

πρὸς ἓν δὲ τὰ πρὸς ἓν τέλος ἀφορῶντα, οἷον ὑγιεινὸν οὖρον καὶ
 ὑγιεινὸν σιτίον· ταῦτα γὰρ πρὸς ἓν τέλος ὁρᾷ, τὴν ὑγίαν. ταῦτα δὲ τὰ
 ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν μέσα ἐστὶν ὁμωνύμων καὶ γενῶν· τῶν γὰρ ὁμωνύ-
 μων ὄνομα κοινὸν μόνον ἐχόντων ὀρισμὸν δὲ οὐδὲ ὅλως κοινόν, τῶν δὲ
 5 γενῶν καὶ ὀνόματος καὶ ὀρισμοῦ κοινοῦ μεταδιδόντων τοῖς εἶδεσι καὶ τοῦ-
 του ἐξ ἴσου μετεχομένου (τοῦ γὰρ ὀρισμοῦ τοῦ ζήφου πάντες ὁμοτίμως
 μετέχουμεν), ταῦτα τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν ὄνομα μὲν κοινὸν ἔχουσι καὶ 77
 πρᾶγμα κοινόν, ἀλλ' ἀνομοίως μετεχόμενα· ὑγιεινὸν γὰρ λέγεται καὶ τὸ
 οὖρον καὶ τὸ σιτίον καὶ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ὑγιεινοῦ ἐπιδέχονται, τὸ συμμέ-
 10 τρως ἔχειν πρὸς ὑγίαν, μᾶλλον δὲ ὑγιεινόν ἐστι τὸ σιτίον ἥπερ τὸ οὖρον·
 τὸ μὲν γὰρ σιτίον ποιεῖ τὴν ὑγίαν, τὸ δὲ οὖρον σημαίνει μόνον. οὕτως οὖν καὶ
 τὸ ὄν εἰς τὰς κατηγορίας διαιρεῖται· αἱ γὰρ κατηγορίαι καὶ ὀνόματος καὶ
 ὀρισμοῦ τοῦ αὐτοῦ μετέχουσι (πᾶσαι γὰρ κατηγορίαι λέγονται), ἀλλ' ἀνο-
 μοίως· μᾶλλον γὰρ ὄν ἢ οὐσία, ἐπειδὴ διὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὰ λοιπά·
 15 ὥσπερ γὰρ τὸν παιδαγωγὸν φιλοῦντες διὰ τὸν παῖδα μᾶλλον τὸν παῖδα φι-
 λουῦμεν καὶ ὥσπερ τὸν ἄκρατον οἶνον μᾶλλον λέγομεν μεθύσκειν, ἐπειδὴ
 διὰ τὸν ἄκρατον καὶ ὁ κεκερασμένος μεθύσκει, οὕτω καὶ ἡ οὐσία μᾶλλον
 ὄν ἐστίν, ἐπειδὴ δι' αὐτὴν καὶ αἱ ἄλλαι κατηγορίαι. εἰ οὖν μέσα τὰ ἀφ'
 ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν, ὡς ἐδείξαμεν, τὰ δὲ μέσα ἔξεστι τοῖς τῶν ἄκρων ὄνό-
 20 μασις ὀνομάζειν, ὡς εἴ τις τὸ φαιὸν ποτὲ μὲν λευκὸν ποτὲ δὲ μέλαν ὀνο-
 μάξῃ καὶ τὸ χλιαρὸν ποτὲ μὲν θερμὸν ποτὲ δὲ ψυχρὸν καλοῖη, οὐδεμία
 διαφωνία παρὰ τοῖς φιλοσόφοις εὐρίσκεται, τοῦ μὲν λέγοντος ὡς γένος διαι-
 ρεῖσθαι τὸ ὄν, τοῦ δὲ ὡς φωνὴν ὁμώνυμον.

(Πρᾶξις κε').

25 p. 6,11 Δέκα μὲν οὖν τὰ γενικώτατα, τὰ δὲ εἰδικώτατα ἐν ἀριθμῷ
 μέν τινι, οὐ μὴν ἀπείρῳ.

Ἐπειδὴ μὴ μία φύσις τῶν ὄντων πάντων ἐδείχθη (τὸ γὰρ ὄν οὐχ ὡς
 γένος ἀλλ' ὡς ὁμώνυμος φωνὴ διαιρεῖται κατὰ Ἀριστοτέλην καὶ Πορφύριον),
 φέρε τὴν φύσιν τῶν ὄντων πάντων πολυπραγμονήσωμεν. τессάρων τοίνυν

1 ante πρὸς ἓν δὲ in mrg. suppl. ὀνομάσθη C ἀφορῶντα] ἀφορόντα C: ὁρῶντα V
 2 ὁρῶσι V ὑγίαν C¹ 3 καὶ (ante γενῶν) om. C 4 pr. κοινὸν post ἐχόντων
 transp. V 5 ὀνομάτων C¹ μεταδιδόντες C 7 post ταῦτα add. δὲ C
 8 λέγει C 9. 10. 11 σιτεῖον C 10 ἔχον C γὰρ δὲ (sed γὰρ del.) V
 ἥπερ scripsi: ἔπερ C: ὑπὲρ V 11 μὲν om. C 14 ἡ om. C ante διὰ
 additum καὶ del. V 16 εἶνον V 18 ὄν om. V αἱ om. C 19 τοῖς
 τῶν] τοιοῦτων V 20. 21 ὀνομάζει V 21 δὲ ψυχρὸν om. V καλοῖη] καὶ
 λοιπὴ C 24 πρᾶξις κε' inserui 26 post lemma add. τὰ γενικώτατα δέκα
 εἶσι καὶ παρ' ἑαυτοῖς καὶ παρ' ἡμῖν γνωρίζοντι (sic). οὕτως δὲ εἰδικώτατα παρὰ μὲν ἑαυτοῖς
 γνωρίζονται, παρ' ἡμῖν ἄγνωστα ἐστίν. ἀφ' οὗ γὰρ ἐγένετο ὁ κόσμος, ἀνθρωπὸς ἐστὶ βούς καὶ
 κόραξ λέγεται. καὶ ἔχουσι στάσις ταῦτα, τὰ δὲ ἄτομα ἐν βοῇ καὶ ἀπορροῇ ἐστίν V
 28 ἀριστοτέλη V 29 ὄντων om. V 29. 72,1 ὄντων τοίνυν colloc. V

ὄντων, γενικωτάτων ὑπαλλήλων ειδικωτάτων | καὶ ατόμων, τινὰ μὲν καὶ τῇ 77^v
 φύσει καὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει ὄρισταί, ὡς τὰ γενικώτατα (ταῦτα γὰρ ὄρι-
 σται τῇ φύσει· δέκα γὰρ αἰεὶ καὶ οὐδέποτε πλείονα οὔτε τῇ φύσει οὔτε τῇ
 ἡμετέρᾳ γνώσει), τινὰ δὲ οὔτε τῇ φύσει οὔτε τῇ γνώσει ἡμῶν ὄρισταί, ὡς
 5 τὰ αἰεὶ γινόμενα ἄτομα (τῇ γὰρ φύσει οὐχ ὄρισταί, διότι οὐκ αἰεὶ ὁ αὐτὸς
 ἀριθμὸς τῶν ατόμων, ἀλλ' οὐδὲ τῇ γνώσει ἡμῶν ταῦτα ὄρισταί, εἴ γε τὸν
 νῦν ἀριθμὸν τῶν ατόμων ἀγνοοῦμεν, οὔτι λέγω τὸν τῶν μηδέπω γενομέ-
 νων), τινὰ δὲ τῇ μὲν φύσει ὄρισταί, ἡμῖν δὲ ἄπειρά ἐστιν, ὡς τὰ ειδικώτατα·
 ταῦτα γὰρ ἡμῖν ἄγνωστα διὰ τὸ εἶναι ζῷά τινα ἐν ἀβάτοις ἡμῖν τόποις
 10 γινόμενα· εἰ γὰρ καὶ Ἀριστοτέλης περὶ ζῴων ἔγραψεν, τὰ πλείστα καὶ οὐχί
 πάντα ἰστορήσεν· καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γὰρ τινων εἰδῶν ἐμνημόνευσαν, ἅπερ
 παρῆκεν αὐτός· εἰκὸς γὰρ καὶ αὐτὸν ἀνθρώπων ὄντα λαθεῖν τινα εἶδη ζῴων
 ἐν ἀβάτοις αὐτῷ τόποις γεννηθέντα. τῇ δὲ φύσει ὄρισταί τὰ ειδικώτατα·
 εἰ γὰρ ἄπειρα ἦν τῇ φύσει, ἐπειδὴ ἕκαστον ειδικώτατον κατὰ πολλῶν ατό-
 15 μων κατηγορεῖται, ἔσται τοῦ ἀπείρου ἀπειρότερον, ὁ ἀριθμὸς τῶν ατόμων
 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ειδικωτάτων, ὅπερ ἀδύνατον· ἀνυπερέβλητον γὰρ τὸ ἄπει-
 ρον ὡς ποσὸν ἀδιεξίτητον. διὰ τοῦτο οὖν ἐπειδὴ οὐκ ἔστι τοῦ ἀπείρου
 ἀπειρότερον, οὐκ ἀδύνατα ἔλεγεν ὁ ἐν Δελφοῖς
 οἶδα ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης
 20 καὶ κωφοῦ ξυνίημι καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω, |
 κωφὸν λέγων τὸν ἐκ γεννητῆς ἄλαλον ὡς μὴ διδαχθέντα τὰς φύσει 78^v
 φωνάς· οὐδὲ γὰρ ἄπειρος ὁ ἀριθμὸς τῆς ψάμμου, ἵνα μὴ ᾗ τοῦ ἀπείρου
 ἀπειρότερον· μείζων γὰρ ὁ ἀριθμὸς τῆς ψάμμου προσλαβὼν τὸν ἀριθμὸν
 τὸν τῶν ἀνθρώπων μόνου τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ψάμμου. * * * καὶ μέχρι τῆς
 25 ἀπλανοῦς γένηται ἡ ψάμμος, οὐκ ἄπειρος.
 Ἐπειδὴ δὲ ατόμων ἐμνήσθη, ἵνα μὴ νομίσῃ τις ὅτι μέχρι τῶν ατό-

1 τῶν γενικ. V 2 γὰρ om. V 2. 3 ὄρισταί C¹ 3 post pr. φύσει addas καὶ
 τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει οὔτε τῇ φύσει iterat. del. C 4 τῇ γνώσει ἡμῶν] τῇ ἡμετέρᾳ
 γνώσει (sic, in marg. γνώσει ἡμῶν) V 5 post ἄτομα add. τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ γενι-
 κώτατα, τὰ δὲ ειδικώτατα, τὰ δὲ ὑπάλληλα, τὰ δὲ ἄτομα V 6 ἀριθμὸς] ὁρισμὸς C
 7 ἀριθμῶν C¹ ἀγνοοῦμεν C οὔτι scripsi: ὅτι VC (cf. 51,13. 57,26)
 λέγει (ei corr. m.?) C τὸν τῶν scripsi: τῶν C: τὸν V 7. 8 γινομένων V
 8 pr. δὲ] μὲν C ὡς] εἰς C 9. 10 ἡμῖν τόποις γινόμενα] γινόμενα τόποις ἡμῖν
 μὴ γινωσκόμενα (sed γινόμενα in ras. altera manus scripsit eademque ἡμῖν μὴ addidit et
 γινωσκόμενα ex γινόμενα correxit) C: ἡμῖν τόποις γινόμενα V 11 μετ' αὐτῶν V
 12 ὄντα ἀνθρ. καὶ αὐτὸν colloc. V 13 αὐτῷ om. C 14 ἦν scripsi: ἐστὶ V:
 om. C ante ἔκ. add. τὰ ὄντα C 15 ἔσται om. C ἀπειρότ.] ἀπειρό-
 τερος ὅν C ὁ om. V 16. 17 ἄπειρον] ἄποτον (superscr. σ) V 17 ἀδιε-
 ξίτατον V 19 οἶδα δ' Herod. I, 47 Amm. p. 87,3 ψάμμου] ψάμου CV
 20 λαλέοντος] φωνεῦντος Herod. 21 λέγω V γεννητῆς C²: γενιτῆς C¹ V
 ἄλαλον C φύσει] θέσας (sic) V 22 ὁ om. C ἦ] ἦν (η ex ei corr.
 m.?) C 23 μείζω V τῶν ἀριθμῶν (alt. l.) C¹ 24 τὸν om. C
 μόνου post ἀριθμοῦ iteratum del. C τῆς ψάμμου. καὶ] τῶν ἀνθρώπων καὶ V
 post ψάμμου lacunam signavi, suppleveris διὰ τοῦτο ὁ ἀριθμὸς τῆς ψάμμου

μων δεῖ προάγειν τὰς διαιρέσεις, εἵργει τοῦτο ὁ Πορφύριος διὰ τινος Πλα-
τωνικοῦ διαιρετικοῦ παραγγέλματος. διὰ δὲ τοῦτο καὶ ἄλλα δύο διαιρετικά
παραγγέλματα παραδίδωσιν ἡμῖν· πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο ὅτι δεῖ τὰς διαι-
ρέσεις ἀπὸ τῶν γενικωτάτων προάγειν μέχρι τῶν εἰδικωτάτων καὶ μηδὲ
5 προαφίστασθαι τῶν εἰδικωτάτων, ἵνα μὴ κολοβὸς γένηται ἡ διαίρεσις (οὐκ
ἔστι γὰρ δίκτυον ἄφυκτον ἢ διαίρεσις), μηδὲ μὴν ἀπτεσθαι τῶν ἀτόμων·
ἀμέθοδον γὰρ τοῦτο καὶ ἐπιστήμη οὐχ ὑποβέβληται· ἐπιστήμη γὰρ εἴρηται
ὡς εἰς ἐπίστασιν ἄγουσα τὸν νοῦν, ὡς ἐν Κρατύλῳ ἐτυμολογεῖ. τοῦτο οὖν
πρῶτον. δεῦτερον οὐ δεῖ ὑπερβάθμιον πόδα τείνειν καὶ ἀπὸ τῶν γενικω-
10 τάτων ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ εἰδικώτατα ὑπερβαίνοντα τὰ μέσα, τοῦτ' ἔστι μὴ
διέλης τὴν οὐσίαν εἰς ἀνθρωπον καὶ ἵππον καὶ ἀπλῶς εἰς τὰ εἰδικώτατα,
ἐπεὶ ψεῦδος τὸ τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχρήσεται φυγόν, ἀλλὰ δεῖ
τὴν οὐσίαν διελεῖν | εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ 78^v
οὕτως ἐφεξῆς. διὸ καὶ ὁ Πλάτων κακίζει τοὺς ὀριζομένους τὸν ἀνθρωπον
15 οὕτως 'ζῷον νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν' καὶ τὰ ἄλλα ἐάσαντας καὶ μόνης
φροντίσαντας τῆς ἀντιστροφῆς (οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἴδιον ὀρισμοῦ, ἀλλὰ οἱ ὀρισμοὶ
τῆς ἀνατομῆς καὶ ἀναπτύξεως χάριν τῶν φύσεων ἐπενοήθησαν), καὶ δέον
αὐτοὺς πάντα καταλέγειν τὰ οὐσιώδη καὶ συστατικά τοῦ πράγματος. τοῦτο δεύ-
τερον. τρίτον ὅτι οὐ δεῖ κακοῦ μαγείρου δίκην παρ' ἄρθρα τὰς τομὰς ποιεῖσθαι
20 ἥτοι τὰς διαιρέσεις, τοῦτ' ἔστιν οὐ δεῖ συμβεβηκυῖαις διαφοραῖς τέμνειν τὰ
καθόλου, ἀλλ' οὐσιώδεσι. μὴ διέλης οὖν τὸ ζῷον εἰς λευκὸν καὶ μέλαν ἢ
ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἐπεὶ ἄπειροι αἱ διαιρέσεις, ὡς καὶ τὰ συμβεβηκότα
ἄπειρα, ἀλλὰ δῖλε τοὺς ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον καὶ οὕτως κατὰ τάξιν
πρόελθε, καὶ οὐκ ἔσονται ἄπειροι αἱ διαιρέσεις. τοῦτο καὶ τὸ τρίτον.

25

(Πρᾶξις κς').

p. 6,11 Δέκα μὲν οὖν τὰ γενικώτατα.

Διὰ τοῦ εἰπεῖν οὕτως ἀπλῶς καὶ ἀπροσδιόριστως δέκα μὲν οὖν τὰ
γενικώτατα, ἐπειδὴ τὸ ἀπροσδιόριστον τῷ καθόλου ἰσοδυναμεῖ, διὰ τού-
των ἐδήλωσεν ὅτι καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει ἡμῶν ὥριστα τὰ γενικώ-
30 τατα, ἐπειδὴ δέκα μόνον.

1. 2 πλατονικοῦ V ¹	5 κωλοβός (ω ex o corr.) C	5. 6 οὐκ ἔστι] οὐκέτι C
6 δείκτυον C	ἀφεκτον V ¹	7 ἀμέθοδος V
ἐπίστασιν] ὑπόστασιν (εἰς om.) V	Κρατύλῳ lac. V litt. relicta om. V (cf. p. 412 A)	8 εἰς
ἐτυμολογεῖ C ¹ : ἐτυμολογεῖται C ² : εὐτυμολογεῖ V	9 οὐ δεῖ] οὐδ' V	πόδα] πόσα V
10 εἰδικώτατα V ¹	alt. τὰ om. C	11 καὶ ἵππον om. V
12 καυχρήσεται V Dav.: ἐγκαυχήσεται C (cf. Plat. Soph. p. 235 C)		13 εἴρηται]
p. 63,25	14 ὁ Πλάτων] cf. Phileb. p. 17 E Polit. p. 262 B	17 τῆς om. C
16 κακοῦ μαγείρου] cf. Plat. Phaedr. p. 265 E	δ(ικην) δ(ικεῖν) C	22 θῆλυ] θύλη C
23. 24 διέλης et προέλθης V	23 ζῶν V	24 τὸ om. V
addidi	28 τῷ] τὸ C	28. 29 διὰ τούτων om. V
		29 ὥριστα C

p. 6,12 Τὰ δὲ εἰδικώτατα ἐν ἀριθμῷ μὲν τινι, οὐ μὴν ἀπείρῳ.

Καὶ ἐνταῦθα διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐν ἀριθμῷ μὲν τινι | ἐδήλωσεν ὅτι 79^r
τῇ φύσει ἔγνωσται, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν οὐ μὴν ἀπείρῳ ὅτι ἡμῖν ἄγνωστα.

p. 6,12 Τὰ δὲ ἄτομα, ἅπερ ἐστὶ μετὰ τὰ εἰδικώτατα.

5 Καὶ ἐνταῦθα διὰ τούτου ἐδήλωσεν ὅτι οὔτε τῇ φύσει οὔτε τῇ γνώσει
ἡμῶν ὥριται τὰ ἄτομα.

p. 6,13 Διὸ ἄχρι τῶν εἰδικωτάτων ἀπὸ τῶν γενικωτάτων κατι-
όντας παρεκελεύετο ὁ Πλάτων παύεσθαι.

Ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ πρῶτον διαιρετικὸν παράγγελμα τὸ λέγον δεῖν τὰς
10 διαιρέσεις ἀπὸ τῶν γενικωτάτων μέχρι τῶν εἰδικωτάτων προάγειν καὶ μὴ
ἄπτεσθαι τῶν ατόμων. ἡ μέντοι σύνταξις καθ' ὑπερβατόν ἐστιν.

p. 6,15 Κατιέναι δὲ διὰ τῶν διὰ μέσου.

Πάλιν τὸ δεύτερον δηλοῖ διαιρετικὸν παράγγελμα τὸ λέγον ὅτι οὐ δεῖ
ὑπερβάθμιον πόδα τείνειν καὶ ἀπὸ τῶν γενικωτάτων ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ εἰδι-
15 κώτατα ὑπερβαίνοντα τὰ μέσα.

p. 6,15 Διαιροῦντας ταῖς εἰδοποιοῖς διαφοραῖς.

Ἐνταῦθα τὴν τρίτην ἐσήμανε διαιρετικὴν μέθοδον τὴν λέγουσαν συμ-
βεβηκυῖαις διαφοραῖς μὴ τέμνειν τὰ καθόλου, ἀλλ' οὐσιώδεις.

p. 6,16 Τὰ δὲ ἄτομά φησιν ἔαν.

20 . Τὸ ἄτομον πολλὰ σημαίνει· ἄτομον γὰρ ἢ τὸ δυσδιαίρετον, ὡς ἀδάμας,
ἢ τὸ μὴ ἐπιδεχόμενον διαίρεσιν, ὡς τὸ σημεῖον, ἢ τὸ μικρότατον, ὡς ὁ
κόκκος τῆς ψάμμου, ἢ τὸ μὴ σωζόμενον ἐν τῇ διαιρέσει ἀλλὰ φθειρόμενον,
ὡς εἴ τις τὸν Σωκράτην διέλῃ ἐνεργείᾳ εἰς χεῖρας καὶ πόδας, καθ' ὃ ση-
μαίνόμενον νῦν δεῖ ἀκοῦσαι τὸ ἄτομον. |

4 μετὰ τὰ V: μετὰ C: τὰ μετὰ τὰ Porph. post εἰδικώτατα add. ἅπειρα V 5 καὶ
om. C διὰ τούτου Marc. 201: διὰ τούτου C V 7. 8 κατιόντας Porph.: κατιόντα C:
τὰ κατιόντα V (cf. v. 16) 8 post παύεσθαι add. καὶ μετὰ ὀλίγα τὰ δὲ ἅπειρα φησὶν
ἔαν V 9 δεῖν Marc. 201: δεῖ C V 13 τὸ δεύτερον—λέγον ὅτι Marc. 201: τὸ δεῦρο
(?) δηλοῖ τὸ διαιρ. παράγγελμα τὸ λέγον ὅτι C: τὴν δευτέραν δηλοῖ διάθεσιν τὴν λέγουσαν V
15 τὰ Marc. 201: om. C V 17 διαιρετικὴν μέθοδον] τὴν τρίτην V 17. 18 συμβ.
διαφ. μὴ τ. Marc. 201: συμβ. διαφ. τ. C': οὐ δεῖ συμβ. διαφ. τ. C² V 18 οὐσιώδεις V
19 ἄτομα] ἅπειρα Porph. ἔαν om. V 20 σημείνει V 21 μικρότατον V
22 κόκος C φθειρούμενον V 23 διέλῃ V 23. 24 σημαῖνον V

⟨Πρᾶξις κζ'⟩.

ρ. 6,16 Κατιόντων μὲν οὖν εἰς τὰ εἰδικώτατα ἀνάγκη διαιροῦν- 79
τας διὰ πλῆθους ἰέναι, ἀνιόντων δὲ εἰς τὰ γενικώτατα ἀνάγκη
συναρεῖν τὸ πλῆθος.

5 Ὑποσχόμενος ὁ Πορφύριος δύο παραδείγμασιν ὑποβάλλειν τὰ γενικώ-
τατα καὶ ὑπάλληλα καὶ εἰδικώτατα, ἐνὶ μὲν ἀπὸ τῶν κατηγοριῶν ἐτέρῳ δὲ
ἀπὸ τῶν γενεαλογιῶν, δείξας ὅτι οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν εἰς ἓνα
ἀνάγεται τὸν Δία, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν δυνατόν, ἐπειδὴ οὐ γένος
τῶν κατηγοριῶν τὸ ὄν (διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ τῶν κατηγοριῶν τέσσαρά τινα λο-
10 γικά προβλήματα ἐξετάσαμεν), ἐνταῦθα οὖν ἐπὶ τῆς παρούσης θεωρίας
μέχρι πέρατος τῶν περὶ τοῦ εἶδους λόγων τέσσαρά τινα λογικά θεωρήματα
ζητεῖ· πρῶτον μὲν ὅτι τεσσάρων ὄντων γενικωτάτων ὑπαλλήλων εἰδικωτά-
των καὶ ἀτόμων καὶ δύο ἄκρων ἐν τούτοις θεωρουμένων, γενικωτάτων καὶ
ἀτόμων, δύο ἕξεστί σοι ὁδοὺς βαδίζειν, τὴν μὲν ἀπὸ τῶν γενικωτάτων
15 ἐπὶ τὰ ἄτομα τὴν δὲ ἀπὸ τῶν ἀτόμων ἐπὶ τὰ γενικώτατα, καὶ ὄνομα τῇ
μὲν τῶν ὁδῶν καθοδὸς τῇ δὲ τῶν ὁδῶν ἀνοδὸς, καὶ ἔοικεν ἢ μὲν καθοδὸς
τῇ ἀπὸ μονάδος ἐπὶ δεκάδα, ἢ δὲ ἀνοδὸς τῇ ἀπὸ δεκάδος ἐπὶ μονάδα· ἢ
μὲν γὰρ καθοδὸς τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖ, ἢ δὲ ἀνοδὸς τὰ πολλὰ ἐν ποιεῖ. καὶ
ἄμεινον τὰ πολλὰ ἐν ποιεῖν ἢ τὸ ἐν πολλὰ, ἐπειδὴ καὶ τὸ συνιστᾶν τοῦ
20 διαιρεῖν πολὺ ἄμεινον καὶ τὸ σώζειν τοῦ φθείρειν, ὡς δηλοῦσι καὶ οἱ ἅμα
σταθμιζόμενοι | χρυσοὶ πλείονα ὀλκὴν εἰσάγοντες τῆς ἀπὸ ἐκάστου ἰδίας 80
συναγομένης ὀλκῆς. τὸ μὲν τὸ πρῶτον. δεύτερον ὅτι τεσσάρων ὄντων
γενικωτάτων ὑπαλλήλων εἰδικωτάτων καὶ ἀτόμων τὸ μὲν γενικώτατον
μοναχῶς κατηγορεῖται, τὸ δὲ ἄτομον μοναχῶς ὑπόκειται, τὰ δὲ μέσα καὶ
25 κατηγορεῖται καὶ ὑπόκειται. καὶ τὸ μὲν γενικώτατον τριχῶς κατηγορεῖται,
ὑπαλλήλων εἰδικωτάτων καὶ ἀτόμων, τὸ δὲ ἄτομον τριχῶς ὑπόκειται, εἰδικω-
τάτῳ ὑπαλλήλῳ καὶ γενικωτάτῳ, τὰ δὲ μέσα κατηγορεῖται καὶ ὑπόκειται,
ἀλλ' οὐχ ὁμοίως· τὰ μὲν γὰρ ὑπάλληλα μοναχῶς ὑπόκειται (τοῖς γενικω-
τάτοις γὰρ μόνον), διχῶς δὲ κατηγορεῖται (εἰδικωτάτων γὰρ καὶ ἀτόμων),
30 τὰ δὲ εἰδικώτατα πᾶν τοῦναντίον διχῶς μὲν ὑπόκειται (γενικωτάτοις γὰρ
καὶ ὑπαλλήλοις), μοναχῶς δὲ κατηγορεῖται· ἀτόμων γὰρ μόνον. τοῦτο δεύ-
τερον. τρίτον ὅτι τεσσάρων ὄντων, ὡς εἴρηται, γενικωτάτων ὑπαλλήλων

1 πρᾶξις κζ' inserui 2 εἰς τὰ] ἐπὶ τὰ C: εἰς V (cf. v. 3) 3 πλῆθος]
πλῆθος V εἰς] ἐπὶ C 4 συναρεῖν V 5 ὑποσχόμενος — τὸ γενικώτατον
(p. 76,23) om. V ὑποβάλλειν Marc. 201: ὑποβαλεῖν (sed altera l. eras.) C (cf. p. 67,6)
6 ἐτέρῳ Marc. 201: ἕτερον C 8 ἀν τὸν Δία (ἢ ἀρχή)? 9 δυνατῶν C¹
13 καὶ ἀτόμων Marc. 201: ἀτόμων C (cf. v. 23. 32) 17 δεκάδα Marc. 201: δέκα C
18 ἢ δὲ ἀνοδὸς — ποιεῖ Marc. 201: om. C 19 ποιεῖν] ποιεῖ C¹ 20 πολὺ Marc.
201: om. C 21. 22 ἰδίας συναγομένης Marc. 201: ἰδίας ἀγομένης C: malim ἰδία
εἰσαγομένης 24 καὶ Marc. 201: om. C

ειδικωτάτων καὶ ἀτόμων, τὸ μὲν γενικώτατον καὶ ὑπαλλήλων καὶ εἰδικώ-
 τaton ὑπεγράφη, τὸ δὲ ἄτομον οὐχ ὑπεγράφη. διὸ νῦν καὶ τὸ ἄτομον
 ὑπογράφει λέγων οὕτως· ἄτομόν ἐστιν τὸ ἐξ ἰδιοτήτων συστάν, ὧν
 τὸ ἄθροισμα οὐκ ἂν ἐπ' ἄλλου ποτὲ τὸ αὐτὸ γένοιτο, ὥσπερ καὶ
 5 αἱ ἰδιότητες τοῦ Σωκράτους τὸ Ἀθηναῖον εἶναι, τὸ Σωφρονίσκου υἱόν, τὸ
 φιλόσοφον, τὸ προκοιλίον, τὸ σιμόν, τὸ φαλακρόν· ταῦτα γὰρ πάντα ἅμα ἄλλω
 ὑπάρχει οὐ δύνανται. εἰ δὲ ἔρεῖς ὅτι 'καὶ ἄλλω δύνανται ταῦτα ὑπάρχει·
 τί γὰρ | ἄτοπον; οὐ δῆπου καὶ τὸ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐστάναι· ἐν γὰρ 80^v
 ὃν τῶν συμβεβηκότων τῷ Σωκράτει οὐ δύναται καὶ ἄλλω ὑπάρχει, ἵνα οἱ
 10 δύο ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ σταῖεν, ἵνα μὴ χωρήσῃ
 σῶμα διὰ σώματος. τοῦτο τρίτον. τέταρτον ὅτι τεσσάρων ὄντων γενικωτά-
 των ὑπαλλήλων εἰδικωτάτων ἀτόμων τὸ μὲν γενικώτατον μόνως ὅλον, τὸ
 δὲ ἄτομον μόνως μέρος, τὰ δὲ μέσα ὅλα καὶ μέρη, ὅλα μὲν τῶν ὑποκάτω
 μέρη δὲ τῶν ἐπάνω, καὶ ὅτι τὸ μὲν ὅλον μερῶν ὅλον καὶ οὐ μέρους
 15 (πολλὰ γὰρ τὰ μέρη, εἴ γε τὸ διαιρούμενον τοῦλάχιστον εἰς δύο διαιρεῖται),
 τὰ δὲ μέρη ὅλου μέρος· ἐν γὰρ τὸ ὅλον. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία. δεῖ δὲ
 εἰδέναι ὅτι τινὲς τῶν ἀρχαιοτέρων τὴν μὲν διαίρεσιν τὴν ἐκ γένους τοῦ
 γενικωτάτου μέχρι ἀτόμων γινομένην διαίρεσιν συνθετικὴν ἐκάλεσαν, τὴν
 δὲ ἐξ ἀτόμων μέχρι τοῦ γενικωτάτου γένους χωροῦσαν συναίρεσιν ἀναλυτι-
 20 κὴν προσηγόρευσαν· ἀπὸ γὰρ, φασίν, ἀπλοῦ κατ' ἐνέργειαν τοῦ γένους τοῦ
 γενικωτάτου χωρεῖ ἡ διαιρετικὴ συνθετικὴ ἐπὶ τι σύνθετον κατ' ἐνέργειαν
 πρᾶγμα τὸν Σωκράτη, ἀπὸ δὲ τοῦ κατ' ἐνέργειαν συνθέτου Σωκράτους
 ἀνάγεται ἡ ἀναλυτικὴ ἐπὶ τι ἀπλοῦν κατ' ἐνέργειαν τὸ γένος τὸ γενι-
 κώτατον.

25

〈Πρᾶξις κη'〉.

Περὶ διαφορᾶς. |

p. 8,8 Διαφορὰ δὲ κοινῶς (τε καὶ ἰδίως) καὶ ἰδιαίτατα λεγέσθω. 81^r

Μετὰ τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενα ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὰ ἐν τῷ

1 post γενικώτατον add. ὑπαλλήλων εἰδικωτάτων καὶ ἀτόμων τὸ μὲν γενικώτατον C: om.
 Marc. 201 2 ὑπεγράφη (utrobique) Marc. 201: ὑπογράφη C 3 συστάν Marc. 201:
 συνιστάν C 5 αἱ (ante ἰδιότητες) Marc. 201: om. C 6 τὸ (ante σιμόν et
 φαλακρόν) Marc. 201: om. C 9 ὃν τῶν Marc. 201: ὄντων 10 σταῖεν Marc. 201:
 ἵσταῖεν C 13 μέρος (alt. l.) C¹ 15 διαιρεῖται C 16 alt. δὲ Marc. 201: om. C
 17 ἀρχαιοτέρων (ai superscr.) C 20 προσαγόρευσαν C φασιν scripsi: φησι
 compend. C: om. Marc. 201 25 πρᾶξις κη' inserui 26 περὶ διαφορᾶς — τὴν
 κοινῶς (p. 78,16)] horum loco ἡ κοινῶς διαφορὰ ἢ ταῖς ἡλικίαις πῶς μετρεῖται ἢ ἰδίως δια-
 φορὰ ἢ ἀορίστως ἢ διαφορὰ ἢ συντίκεται τῷ ἔχοντι πρᾶγματι ἢ ὕστερον ἐπιγίνεται τινι ἢ
 χωριστῇ καὶ ποιεῖ τὴν κοινῶς ἢ ἀχώριστος ἢ διαιρετικὴ ἐστὶν ἢ συστατικὴ ἢ οὐσιώδης καὶ
 ποιεῖ τὴν ἰδιαίτατα ἢ ἐπουσιώδης καὶ ποιεῖ τὴν ἰδίως (cf. p. 78,3 sq.) exhibet V
 27 τε καὶ ἰδίως inserui

ποιόν τί ἐστι κατηγορούμενα, τοῦτ' ἐστὶ μετὰ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος ἔλ-
 θωμεν καὶ ἐπὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηχός. ἢ καὶ ἄλλως·
 μετὰ τὰ ἄκρα, φημί γένος καὶ εἶδος, ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν μέσσην τούτων
 διαφορὰν· μέση γὰρ τούτων ἡ διαφορὰ ὡς τὸ μὲν γένος διαιροῦσα, τὸ δὲ
 5 εἶδος συμπληροῦσα. καὶ ἔχομεν διὰ μὲν τοῦ πρώτου τὴν τάξιν τῶν πέντε,
 γένους εἶδους διαφορᾶς ἰδίου καὶ συμβεβηχότης (προηγείται γὰρ αἰεὶ τὸ τί ἐστὶ
 τοῦ ὁποῖόν τί ἐστὶ), διὰ δὲ τοῦ ἐτέρου τὴν τάξιν τῶν τριῶν, εἶδους καὶ
 γένους καὶ μέσης τούτων τῆς διαφορᾶς. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἡ διαφορὰ ὁμώνυ-
 μος φωνῇ ἐστὶν (ἐν γὰρ ταῖς δέκα κατηγορίαις θεωρεῖται), εἰπωμεν κἀν-
 10 ταῦθα τῷ ἀνωτέρῳ κανόνι χρώμενοι πρῶτον μὲν τὰ σημαίνοντα, δεύτερον
 περὶ ποίου σημαινομένου ὁ λόγος, τρίτον ὑπογραφῆς ἀξιόσωμεν τοῦτο τὸ
 σημαίνοντα.

Ἡ διαφορὰ τοῖνον τριχῶς. καὶ λέγομεν ὅτι εὐλόγως, ἐπειδὴ πάντα
 τὰ ὄντα ἢ οὐσία ἢ συμβεβηχός, τὸ δὲ συμβεβηχός διττόν, ἢ ἀχώριστον ἢ
 15 χωριστόν· τὰ μὲν οὖν τῷ χωριστῷ συμβεβηχότη διαφέροντα τῇ κοινῷ
 διαφορᾷ λέγονται διαφέρειν, ὡς τὸ καθέζεσθαι τοῦ ἐστάναι, τὰ δὲ τῷ ἀχω-
 ριστῷ συμβεβηχότη διαφέροντα τῇ ἰδίῳ διαφορᾷ λέγονται διαφέρειν, ὡς τὸ
 σιμὸν τοῦ γρυποῦ, τὰ δὲ τῇ οὐσίᾳ διαφέροντα τῇ ἰδιαιτάτᾳ διαφορᾷ δια-
 φέρουσιν, ὡς τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον. ἐφ' οἷς τούτων οὕτως ἐχόντων εἴ-
 20 πωμεν δι' ἣν αἰτίαν τοιούτων ἔτυχον ὀνομάτων καὶ ἡ μὲν λέγεται κοινῶς,
 ἡ δὲ ἰδίως, ἡ δὲ ἰδιαιτάτα. καὶ λέγομεν ὅτι ἡ κοινῶς διαφορὰ εἴρηται 81^v
 διὰ τοιαύτην αἰτίαν, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὰ ἀντικείμενα ἐνεργείᾳ τῷ αὐτῷ
 ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν, ὡς τὸ καθέζεσθαι καὶ τὸ ἐστάναι τῷ Σωκράτει, εἰ
 καὶ μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. ἰδίως δὲ διαφορὰ εἴρηται διὰ τὸ μὴ δύ-
 25 νασθαι ἐνεργείᾳ ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ τὰ ἀντικείμενα κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον μῆτε ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ὡς τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν· οὔτε γὰρ ὁ
 γρυπὸς σιμός ποτε γίνεται οὔτε ὁ σιμὸς γρυπὸς χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑπο-
 κειμένου. καλῶς δὲ εἴρηται καὶ τὸ ἐνεργείᾳ· ἐπινοία γὰρ ἐνδέχεται τὰ
 ἀντικείμενα ὑπάρχειν τινί, καθὰ φησι καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος ὅτι 'δύναται
 30 ἐπινοηθῆναι κόραξ λευκὸς καὶ Αἰθίοψ ἀποβάλλοντες τὴν χροιάν χωρὶς φθο-
 ρᾶς τοῦ ὑποκειμένου' διὰ τὸ μὴδὲν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος συν-
 τείνειν τὸ χρῶμα. ἰδιαιτάτα δὲ εἴρηται διαφορὰ διὰ τὸ μὴδὲ ἐπινοία μὴδὲ
 ἐνεργείᾳ δύνασθαι συστῆναι τὰ ἀντικείμενα ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ· τὸ γὰρ
 λογικὸν οὐκ ἐπινοεῖται ἄλογον ἢ τὸ ἄλογον λογικόν. ἰδιαιτάτα δὲ ἐστὶ τὸ
 35 ἐπιτεταμένον ἰδίως. αὕτη πρώτη αἰτία τοῦ τρίτου εἶδους τῆς διαφορᾶς.

3 γένος καὶ εἶδος Marc. 201: γένους καὶ εἶδους C

4 δὲ Marc. 201: om. C

7 pr. τοῦ Marc. 201: τὸ C

7. 8 γένους καὶ εἶδους collocandum videtur

10 ἀνω-

τέρῳ] p. 51,22

11 σημαινομένου C

14 τὸ δὲ συμβεβηχός in marg. suppl. C²

16 τὸ Marc. 201: τοῦ C

17 τῇ ex τί corr. C²18 σιμὸν ex σημὸν corr. C²

23 ante ἐστάναι III fere litt. erasae C

25 post ἀντιχ. addas μῆτε

26 γρυπτόν C

οὔτε Marc. 201: οὐδὲ C

29 ὁ Πορφύριος] p. 13,1

30 συστῆναι] ante vai II

litt. erasae C

34 ἐπινοεῖτε C¹

ἄλογον (utrobique) C

35 ἐπιτεταμένον Marc.

201: ἐπιτεταμένον C¹: ἐπιτεταμένως C²

πρώτη C

τρίτου scripsi: τρίτου C

δευτέρα τοιαύτη αἰτία, ὅτι ἡ διαφορά ἢ ἀλλοποιός ἐστιν ἢ ἀλλοιοποιός, καὶ εἰ μὲν ἀλλοποιός, ποιεῖ τὴν ἰδιαίτατα (τὰ γὰρ τῇ οὐσίᾳ διαφέροντα ἄλλα καὶ οὐκ ἄλλοῖα λέγονται), ἡ δὲ ἀλλοιοποιός ἢ χωριστὴ ἐστὶ καὶ ποιεῖ τὴν κοινῶς, ἢ ἀχώριστος καὶ ποιεῖ τὴν ἰδίως· | τὰ γὰρ συμβεβηκότι δια- 82^v 5 φέροντα, οἷον σχήμασιν ἢ ἐσθῆτι, ἄλλοῖα. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς καὶ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως μεταμφιεσαμένου τὴν ἐσθῆτα λέγει·

ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἢ τὸ πάροιθεν.

διαφέρει δὲ αὕτη ἡ αἰτία τῆς πρώτης, ὅτι ἡ μὲν πρώτη εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκὸς διεῖλεν, αὕτη δὲ εἰς οὐσιώδεις καὶ ἐπεισοδιώδεις· ἄλλο δὲ οὐσία 10 καὶ ἄλλο οὐσιώδεις, ὥσπερ ἄλλο συμβεβηκὸς καὶ ἄλλο κατὰ συμβεβηκός· οὐσιώδης μὲν γὰρ ἡ τοῦ πυρὸς θερμότης, οὐσία δὲ οὐκ ἐστίν. πάλιν δὲ ἐνδέχεται καὶ οὐσίαν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχειν, ὥς φησιν ἐν Κατηγορίαις Ἀριστοτέλης, ὅτι συνέβη τῷ δεσπότῃ καὶ ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναι. λέγεται οὖν καὶ οὐσία κατὰ συμβεβηκὸς μὴ οὕσα συμβεβηκός. αὕτη ἡ δευτέρα 15 αἰτία. τρίτη αἰτία, ὅτι ἡ διαφορά ἢ χωριστὴ ἢ ἀχώριστος, καὶ εἰ μὲν χωριστὴ, ποιεῖ τὴν κοινῶς, εἰ δὲ ἀχώριστος, ἢ ἐπεισοδιώδης καὶ ποιεῖ τὴν ἰδίως, ἢ οὐσιώδης καὶ ποιεῖ τὴν ἰδιαίτατα. διαφέρει δὲ καὶ αὕτη τῶν πρώτων δύο, ὅτι ἐκείναι ἀπὸ ἐνὸς σκέλους κατὰ γούσι τὴν κοινῶς καὶ ἰδίως (καὶ εὐλόγως, ἐπειδὴ κοινὸν αὐτῶν τὸ συμβεβηκός), αὕτη δὲ ἀπὸ ἐνὸς 20 σκέλους τὴν ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα κατὰγει· κοινὸν γὰρ ἔχουσι τὸ ἀχώριστον. Ἀλλ' οὐ μέχρι τούτων τὰ σημαινόμενα τῆς διαφορᾶς· καὶ ἡ κοινῶς γὰρ διαφορά ἐπιδιαίρεται καὶ αἱ λοιπαὶ ὁμοίως. καὶ ἡ μὲν κοινῶς οὕτως· ἡ γὰρ ταῖς ἡλικίαις παραμετρεῖται, ὥς τὸ βατταρίζειν καὶ γενειάσκειν καὶ ἡβιάσκειν, ἡ ἀορίστως ὑπάρχει καὶ οὐ συμπαραμετρεῖται ταῖς ἡλικίαις, ὥς 25 τὸ λευκαίνεσθαι | καὶ μελαίνεσθαι. ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδίως· ἡ γὰρ συντίκτεται 82^v τῷ πράγματι, ὥς γρουπότης καὶ σιμότης, ἡ ὕστερον ἐπιγίνεται, ὥς οὐλὴ ἐκ τραύματος ἐνσκηρθεῖσα, οἷα ἡ τοῦ Ὀδυσσέως, δι' ἧς ἐπέγνω αὐτὸν ἡ Εὐρύκλεια. ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδιαίτατα διαφορά ἐπιδιαίρεται· ἡ γὰρ διαιρετικὴ ἐστὶν ἢ συστατικὴ, διαιρετικὴ μὲν ἡ διαιρουσα τὸ γένος, συστατικὴ δὲ ἡ 30 ποιοῦσα τοὺς ὁρισμούς. μετὰ οὖν τὸ γινῶναι ἡμᾶς τὰ σημαινόμενα εἴπω·

1 ὅτι Marc. 201: eras. C 3 ἄλλοῖα] post oi VII litt. eras. C 4 συμβεβηκότι scripsi: συμβεβηκός C: κατὰ συμβεβηκός Marc. 201 5 ὁ ποιητὴς] Hom. π 181 6 ὀδυ-
σέως C μεταμφιασμένου C ante τὴν additum ὡς ποι del. C 7 ἢ τὸ] ἢ ἐ
Hom. Amm. p. 94,24 9 διεῖλεν C ἐπεισοδιώδης C¹ 9. 10 ἄλλο — οὐσιώδεις
Marc. 201: om. C 10 συμβεβηκός (alt. l.) Marc. 201: συμβεβηκός C 12 ἐν
Κατηγορίαις] c. 5 p. 2*11 sq. 13 ἄνθρωπον αὐτὸν Marc. 201: ἄνθρωπος αὐτός C
15 εἰ] ἢ V 16 ἢ (post ἀχώριστος) om. V ἐπεισοδιώδης C¹: ἐπουσιώδης V
18 ante ἐνός add. τοῦ C (cf. v. 19) 19 κοινῶν C 21 σημαινόμενα C¹ γὰρ
om. V 22 οὕτως C 23 ἢ ὡς τὸ βαττ. γεν. (καὶ om.) V γενειάσκειν (sed prius
ei superscr. m.?) C: γενειάσκειν V 23. 24 καὶ ἡβιάσκειν] ἢ βιάσκειν V 25 λευκαί-
νεσθαι] λευκένεσθαι C: λευκύνεσθαι V μελάνεσθαι (αἱ superscr.) V ἢ om. V
26 τῷ πράγματι — ἐπιγίνεται om. V 27 τραύματος (ex πράγματος corr.) C ἐνσκηρ-
θεῖσα C: ἐγκερρωθεῖσα V 28 ἢ om. C 29 ἢ συστ.] ἢ οὐ συστ. (sed. οὐ del.) V
30 τὸ] τοῦ V τὰ σημαινόμενα τῆς διαφορᾶς δεῖ εἰπεῖν καὶ V εἴπομεν C¹

μεν περὶ ποίου σημαينوμένου ἐστὶ τῷ φιλοσόφῳ ὁ λόγος. καὶ λέγομεν
ὅτι οὐδὲ περὶ τῆς κοινῶς οὐδὲ περὶ τῆς ἰδίως σκοπὸν ἔχει διαλαβεῖν, ἀλλὰ
περὶ τῆς ἰδιαίτατα, καὶ ταῦτα περὶ ὅλων αὐτῆς τῶν εἰδῶν καὶ τῶν διαιρε-
5 τικῶν καὶ τῶν συστατικῶν· δεόμεθα γὰρ τῶν μὲν διαιρετικῶν εἰς τὰς τῶν
γενῶν διαιρέσεις, τῶν δὲ συστατικῶν εἰς τοὺς ὀρισμούς. ταῦτα μὲν περὶ
τοῦ σημαينوμένου. ὅπως δὲ τοῦτο καὶ ὑπογραφῆς ἀξιοῖ, ἡ ἐξῆς θεωρία
παραστήσει.

⟨Πρᾶξις κθ'⟩.

p. 8,8 Διαφορὰ δὲ κοινῶς τε καὶ ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα λεγέσθω.

10 Καλῶς εἶπε λεγέσθω· αὐτοῦ γὰρ εἰσι τὰ ὀνόματα, τὸ κοινῶς καὶ ἰδίως
καὶ ἰδιαίτατα· ἐν γὰρ τῇ Τοπικῇ πραγματείᾳ, ἥς τότε τὸ βιβλίον συναγωγῇ,
οὐ μέμνηται Ἀριστοτέλης τούτων τῶν ὀνομάτων· ὅπου δὲ κεῖνται παλαιὰ
ὀνόματα, κέχρηται αὐτοῖς ὁ Πορφύριος λέγων οὕτω 'λέγονται' καὶ 'λέ-
γουσιν' ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ. |

15 p. 9,16 Καὶ αἱ μὲν καθ' αὐτὸ οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ 83'
ἥττον, αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός, καὶ ἀχώριστοι ὦσιν, ἐπίτασιν
λαμβάνουσι.

Διακρίνας ὁ Πορφύριος τὰ τρία εἶδη τῆς διαφορᾶς, τὴν κοινῶς καὶ
ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα, καὶ ὡς τρία διακρίνας αὐτά, νῦν καὶ ὡς δύο διακρίνει τὴν
20 κοινῶς καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς ἰδιαίτατα, τοῦτ' ἐστὶ διακρίνει τὰς ἐν τῇ συν-
γείᾳ ἀπὸ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν, καὶ φησιν ὅτι ἄλλαι εἰσὶν αἱ κοινῶς καὶ
ἰδίως καὶ ἄλλαι αἱ ἰδιαίτατα, διότι αἱ κοινῶς καὶ ἰδίως τὸ μᾶλλον καὶ τὸ
ἥττον ἐπιδέχονται (λέγομεν γὰρ μᾶλλον λευκὸν καὶ ἥττον λευκόν, καὶ ἐστὶ
κοινῶς διαφορὰ· χωρίζεται γὰρ· ἀλλὰ καὶ αἱ ἰδίως ἐπιδέχονται τὸ
25 μᾶλλον καὶ ἥττον· λέγομεν γὰρ μᾶλλον γρυπὸν καὶ ἥττον καὶ μᾶλλον σι-
μὸν καὶ ἥττον, καὶ ἐστὶν ἰδίως διαφορὰ· ἀχώριστος γὰρ ἡ γρυπότης καὶ ἡ
σιμότης), αἱ δὲ ἰδιαίτατα τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον οὐκ ἐπιδέχονται· οὐδὲ γὰρ
λέγομεν μᾶλλον λογικὸν καὶ ἥττον, εἰ καὶ μᾶλλον ἐλλόγιμον, ἐπειδὴ τὸ
μὲν τῆς ἐνεργείας τὸ ἐλλόγιμον, τὸ δὲ τῆς οὐσίας ἡ ὑπάρξεως, τὸ δὲ

1 ὁ om. V	3 ταῦτα scripsi: ταύτης CV	ὅλων αὐτῆς] ὅλου αὐτῶν C: τῶν
ὅλων αὐτῆς V	post εἰδῶν add. αὐτῶν C	6 ante τοῦ σημ. add. τούτου V
καταξιοῖ C	ἐξῆς] ἐξω C	6 πρᾶξις κθ' inserui
κοινῶς V	11 τοπικῇ] τὸ πλῆθος V	9 δὲ superscr. C
12 τῶν] τὸ V	δὲ] γὰρ V	10 καλῶς]
	παλαιά] πάλιν V	14 ἐκεῖ scripsi: ἐκεῖνοι CV
15 καθ' αὐτάς Porph.	16 τὸ ἥττον Porph.	καὶ] καὶ C
ἐπίτασι C	18. 19 καὶ ἰδίως] τὴν ἰδίως V	ἀναχώριστοι (
ἰδιαίτατα) om. C	alt. τὸ om. V	20 τὰς] τὰ C
δέχεται C	26 ἐστὶν ἡ ἰδίως διαφορὰ ἀχώριστος· ἀχώριστος γὰρ V	22 αἱ (ante
τατα C	τὸ (ante ἥττον) om. V	ἐπι- 27 ἰδιαί- 28. 29 ἐπειδὴ—ἐλλό- γμον om. V
	29 δὲ (ante τῆς οὐσίας) om. V	

είναι λογικοῖς πᾶσι τὸ αὐτὸ ὑπάρχει ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν μὴ ἐπιδεχόμενον.
 εἰ οὖν αἱ μὲν ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον | καὶ τὸ ἥττον, αἱ δὲ οὐκ ἐπιδέχον- 84^r
 ται, οὐκ εἰσιν αἱ αὐταί. ἔνστασις πρὸς ταῦτα, ὅτι ψευδὴς ὁ λό-
 γος· καὶ αἱ ἰδιαίτατα γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχονται καὶ
 5 αἱ κοινῶς καὶ ἰδίως τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπιδέχονται· ἰδοὺ γὰρ
 τὸ σχῆμα τὸ ἐν τῷδε τῷ ἱμάντι, τρίγωνον εἰ τύχοι, κοινῶς ὅν διαφορά
 (χωρίζεται γὰρ χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου καὶ μένει ὁ ἱμᾶς ἱμάς),
 μᾶλλον τρίγωνον ἢ ἥττον τρίγωνον οὐ λέγεται· εἰ γὰρ καὶ μέγα τρίγωνον
 καὶ μεῖζον λέγεται, ἀλλ' οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· ἄμφω γὰρ
 10 τρίγωνά εἰσι. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον θεωρεῖται οὐδὲ ἐν
 οἷς ὁ ὁρισμὸς πάντῃ ὁ αὐτός ἐστιν, ὡς ἐπὶ δύο τριγώνων, οὐδὲ ἐν οἷς πάντῃ
 ὁ ὁρισμὸς ἕτερος, ὡς ἐπὶ τριγώνου καὶ κύκλου, ἀλλ' ἐν οἷς πῇ ὁ αὐτός
 καὶ πῇ ἕτερος, ὡς ἐπὶ λευκοῦ· λευκὸν γὰρ ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὀψέως,
 ἐστὶ δὲ μᾶλλον διακρίνειν καὶ ἥττον. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίως οὐκ ἐστὶ τὸ
 15 μᾶλλον καὶ ἥττον· ἰδοὺ γὰρ Ἀθηναῖος καὶ υἱὸς Σωφρονίσκου λέγεται ἐν
 τῇ ἰδίως διαφορᾷ, ἐπειδὴ ἀχώριστα ταῦτα, καὶ οὐ λέγομεν μᾶλλον υἱὸν
 Σωφρονίσκου ἢ μᾶλλον Ἀθηναῖον. πάλιν δὲ ἐπὶ τῆς ἰδιαίτατα ἐδείξαμεν
 τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· τὸ γὰρ διακριτικὸν τοῦ λευκοῦ καὶ τὸ συγκριτικὸν
 τοῦ μέλανος ἰδιαίτατα ὄντα διαφοραί, τὸ μὲν τοῦ λευκοῦ τὸ δὲ τοῦ μέλα-
 20 νος, ὁμοίως ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· λέγομεν γὰρ μᾶλλον διακρι-
 τικὸν καὶ ἥττον καὶ μᾶλλον συγκριτικὸν καὶ ἥττον. αὕτη ἡ ἔνστασις.
 λύσις πρὸς ταῦτα | καὶ τέως πρὸς τὴν τελευταίαν ἀπορίαν, ὅτι ὥσπερ τὸ 84^r
 λευκὸν ὡς μὲν εἶδος τοῦ χρώματος τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπιδέχεται,
 ὡς δὲ ἐν τοιαῦδε ἢ τοιαῦδε ὕλῃ ὄν, ἐν σώματι φέρε εἰπεῖν ἢ ψιμυθίῳ, τὸ
 25 μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχεται, οὕτως καὶ τὸ διακριτικὸν καὶ τὸ συγ-
 κριτικὸν ὡς μὲν ἰδιαίτατα καὶ εἰδοποιοὶ διαφοραί, τὸ μὲν τοῦ λευκοῦ
 τὸ δὲ τοῦ μέλανος, οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὡς δὲ ἐν τοι-
 αῦδε ἢ τοιαῦδε ὕλῃ γενόμενα ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· λέγομεν γὰρ
 μᾶλλον διακριτικὸν καὶ ἥττον. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀπορίαν τῆς κοινῶς
 30 καὶ ἰδίως φαμέν ὅτι εἰ καὶ μὴ πᾶσαι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχονται αἱ
 κοινῶς καὶ ἰδίως διαφοραί, ἀλλ' οὖν πᾶσαι αἱ διαφοραί αἱ ἐπιδεχόμεναι τὸ
 μᾶλλον καὶ ἥττον συμβεβηκυῖαι εἰσιν, καὶ ἡ κοινῶς καὶ ἡ ἰδίως, οὐδεμία

1 ἐπίτασι C¹ 2 et 4 τὸ (ante ἥττον) om. V 3 ψευδὸς V 4 αἱ om. V
 γὰρ om. V 4. 5 καὶ αἱ κοινῶς—ἐπιδέχονται om. C 7 τοῦ] τὸ V 8 ἱμάς
 om. V 8 ante μᾶλλον add. καὶ C ἢ ἥττον τρίγωνον om. C 9 ἄμφω
 γὰρ] ἀμφότερα V 14 ἐπὶ τῆς ἰδίως] ἐπιτηδείως V 15 σωφρονίσκου υἱὸς colloc. V
 σωφρονίσκου C¹ 16 υἱόν—μᾶλλον (17) om. V 18 συγκριτικὸν (sic) C: δια-
 κριτικὸν V 19 post μέλανος complurium litt. ras. C διαφορά] scripsi: δια-
 φορὰ CV (cf. v. 26) 20. 21 καὶ ἥττον διακριτικὸν colloc. V 21 καὶ μᾶλλον—ἥττον
 om. V συγκριτικὸν C 24 τοιαῦδε (utrobique) V ψιμυθίῳ V
 25 alt. καὶ om. C 25. 26 τὸ συγκριτικὸν] συγκριτικὸν C 28 post ἢ additum ἐν
 del. V 29 καὶ (post ἀλλὰ) om. C τῆς] τοῦ V κοινὸς C¹ 30 οὐκ
 ἐπιδέχονται V 31 οὖν] οὐ C αἱ διαφοραί αἱ om. V 32 ἡ (ante ἰδίως)
 om. V

δὲ ἰδιαίτατα διαφορά τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχεται. οὐκ ἄρα εἰσὶν αἱ αὐταὶ αἰ κοινῶς καὶ ἰδίως ταῖς ἰδιαίτατα.

Οὕτως διακρίνας τὰς ἀπὸ τῆς συνηθείας τῶν ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας, καὶ αὐτὰς τὰς κατὰ φιλοσοφίαν ἀπ' ἀλλήλων διακρίνει, φημί τὰς ἰδιαίτατα·
 5 τῶν γὰρ ἰδιαίτατα αἱ μὲν εἰσὶ διαιρετικάί, αἱ δὲ συστατικάί. διαφέρουσι δὲ καὶ ἀλλήλων αὐται, καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ αἱ συστατικαὶ ταῖς διαιρετικαῖς, ἀλλὰ ἄλλαι καὶ ἄλλαι. εἰ δέ ποτε ἡ αὐτὴ καὶ συστατικὴ καὶ διαιρετικὴ εὗρεθῇ, ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἀλλ' ἄλλου καὶ ἄλλου· οἷον τὸ λογικὸν καὶ διαιρετικὴ διαφορά καὶ συστατικὴ, ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ· διαιρετικὴ
 10 μὲν γὰρ τοῦ ζῴου, συστατικὴ δὲ τοῦ ἀνθρώπου. πάλιν ἐὰν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἔχῃ πλείονας διαφοράς, ἄλλαι καὶ ἄλλαι εἰσὶ καὶ οὐχί | αἱ αὐ· 85^r ταί· τὸ γὰρ ζῷον ἔχει διαφοράς πλείονας, τὸ αἰσθητικὸν τὸ ἔμφυχον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητόν, ἀλλὰ τὸ μὲν αἰσθητικὸν καὶ ἔμφυχον συστατικαὶ αὐτοῦ εἰσὶ διαφοραί, τὸ δὲ λογικὸν καὶ θνητὸν διαιρετικάί. δεῖ οὖν συν-
 15 τήμως εἰπεῖν ὅτι εἰ εὗρεθῇ ποτε ἡ αὐτὴ διαφορά καὶ διαιρετικὴ καὶ συστατικὴ, οὐ τοῦ αὐτοῦ πράγματος εὗρεθήσεται, ἀλλ' ἄλλου μὲν διαιρετικὴ, ἄλλου δὲ συστατικὴ. εἰ δὲ τοῦ αὐτοῦ, οὐχ ἡ αὐτὴ, ἀλλ' ἄλλη καὶ ἄλλη. ἄλλη διάκρισις τῶν αὐτῶν τούτων· οὐ δύνανται αἱ αὐταὶ καὶ συστατικαὶ καὶ διαιρετικαὶ εἶναι· εἰ γὰρ αἱ αὐταί, ἔδει ὅπου εἰσὶν αἱ ἕτεραι καὶ τὰς
 20 λοιπὰς εἶναι. ἀλλὰ μὴν οὐ πάντως ὅπου διαιρετικάί, καὶ συστατικάί· ἐπὶ γὰρ τῶν γενικωτάτων διαιρετικάί μὲν εἰσὶ, συστατικάί δὲ οὐκ εἰσὶ. πάλιν ὅπου συστατικάί, οὐ πάντως διαιρετικάί· ἐπὶ γὰρ τῶν εἰδικωτάτων συστατικάί μὲν εἰσὶ, διαιρετικάί δὲ οὐκ εἰσὶ. πρόσθε δὲ σὺ καὶ τοῦτο, ὅτι πᾶσα διαφορά καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη συστατικὴ ἐστὶ, κἂν συμπλακῇ
 25 ἐτέρῃ τῇ μὴ ἀντικειμένῃ, ὡσαύτως μένει, οἷον τὸ λογικὸν καθ' ἑαυτὸ λαμβανόμενον συστατικὴ διαφορά ἐστὶ, κἂν προσλάβῃ τὸ μὴ ἀντικείμενον, οἷον τὸ θνητόν, συστατικὴ πάλιν εὐρίσκεται, εἰ δὲ συμπλακείῃ τῇ ἀντικειμένῃ, τοῦτ' ἐστὶ τῇ ἀλόγῳ, διαιρετικὴ γίνεται. πλὴν πᾶσαι καὶ αἱ διαιρετικάί καὶ συστατικαὶ εἰδοποιοὶ καλοῦνται, ἐπειδὴ χρειττον τὸ συνιστᾶν τοῦ διαι-
 30 ρεῖν, ὅσῳ χρειττον τὸ σώζειν τοῦ φθείρειν· ἀπὸ οὖν τοῦ τιμιωτέρου οὕτω καλεῖσθωσαν, ὥς τὸ

Τεῦκρε, φίλη κεφαλῇ. |

1 τὸ ἥττον V	2 ταῖς om. V	3 διακρίνας] δὲ ἀκρίνας V	5 αἱ δὲ
συστατικά om. C	6 καὶ (ante ἀλλήλων) om. V	αὐταὶ καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ om. C	
αἱ (ante συστατικά) om. V	9 διαιρετικὸν (pr. l.) et συστατικὸν (superscr. utrobique) V		
ἀλλ' οὐ] ἀλλὰ C	διαιρετικὸν (alt. l.) V (superscr. η)	10 ante μὲν add. τῶν ἰδιαιτάτων	
διαφορῶν αἱ μὲν εἰσὶ διαιρετικά, αἱ δὲ συστατικά· ἡ V	δὲ om. V	11 ἔχῃ scripsi:	
ἔχει V: ambiguum comprehend. C	αἱ om. V	14 αὐτοῦ om. V	διαιρετὸν V
14. 15 συνδύμως V	15 εὗρηθῇ V	καὶ διαιρετικὴ iter. C	17 pr. δὲ om. C
οὐχ ἡ αὐτὴ scripsi: οὐχὶ αὐτὴ C: οὐχὶ αὐταὶ V	18 ἄλλη (ante διάκρισις)] ἡ V		
τῶν αὐτῶν τούτων] τούτου C	19 εἰσὶν] ἦσαν (sed in ras. m.?) C	22 ἰδικω-
τάτων C	
23 καὶ σὺ colloc. V	26 συστατικὴ — προσλάβῃ om. C	μὴ	
om. V	27 συστατικὸν V	συμπλακείῃ] συμπλακίῃ C: συμπλακῇ V	28 ἀλόγῳ
λόγῳ V	αἱ om. V	29 ante εἰδοποιοὶ add. καὶ V	τοῦ] τὸ V
30 τὸ ζῷον σώζειν V	32 Τεῦκρε . . .] Hom. Θ 281		

(Πράξις λ').

85v

ρ. 10,22 Διαφορά ἐστὶν ἡ περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους.

Ἐπειδὴ ἐγνώμεν τὰ σημαινόμενα τῶν διαφορῶν, τὴν κοινῶς καὶ ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα, καὶ ἐκάστης τὰ διττὰ σημαινόμενα, ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ
 5 τὸ λεῖπον, φημί ἐπὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἰδιαίτατα, καὶ τε συστατικὴ ἢ καὶ τε διαιρετικὴ. καὶ ὑπογράφει διχῶς ἐκάστην, ἀλλὰ νῦν μὲν τὴν συστατικὴν ὑπογράφει, ἐν δὲ τῇ ἐξῆς θεωρίᾳ τὴν διαιρετικὴν. ἔχει δὲ ἡ ὑπογραφὴ τὸν τρόπον τοῦτον· διαφορά ἐστὶν ἡ περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους· ἰδοὺ γὰρ ὁ ἄνθρωπος εἶδος ὢν τῷ λογικῷ διαφορᾷ ὄντι
 10 περιττεύει τοῦ ζῴου, ὅπερ ἦν αὐτοῦ γένος· τὸ γὰρ ζῷον οὔτε λογικὸν οὔτε ἄλογον, ἵνα εὐλύτως ἀμφοτέρω ἦ. καὶ μὴ νομίσῃ τις ὅτι, ἐπειδὴ εἴπομεν ὅτι περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους, ἐπὶ πλεόν τὸ εἶδος· τούναντίον γὰρ ἐπ' ἑλάττω· τὰ γὰρ πράγματα ὅσα πλουτεῖ προσδιορισμοῖς, πένεται κατὰ τὸ σημαινόμενον· ὁ γὰρ ζῷον εἰρηκῶς μόνον πλείονα περιλαμβάνει, φημί
 15 ἄγγελον καὶ ἄνθρωπον καὶ ἵππον καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα· εἰ δὲ προσθεῖη τῷ ζῷῳ τὸ λογικόν, ἐχώρισεν αὐτὸ ἐκ τῶν ἀλόγων, εἰ δὲ θνητόν, ἐχώρισεν ἐκ τῶν ἀθανάτων. οὕτω γοῦν ὅσα πλείονες διαφοραὶ προστίθενται, ἐπὶ πλεόν ἀτομοῦνται τὰ πράγματα. ἀλλὰ οὗτος ὁ λόγος δείκνυσιν τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς εἶδεσιν εἶναι, οὐ μὴν ἐν τοῖς γένεσιν· περιττεύει γὰρ αἰεὶ τὸ ἔχον
 20 τοῦ μὴ ἔχοντος, οὐ τὸ ἔχον τοῦ ἔχοντος, πολλῷ μᾶλλον δὲ οὐ περιττεύει τὸ μὴ ἔχον τοῦ ἔχοντος. πῶς οὖν ὑπῆρξαν αἱ διαφοραὶ μὴ πρότερον ἐν τοῖς γένεσιν ὑπάρξασαι; δοκεῖ γὰρ ἄτοπον εἶναι. καὶ ἵνα μὴ συνθλιβό-
 μνοι ὑπὸ τῆς ἀπορίας ἀναγκασθῶμεν εἰπεῖν ὅτι ἐν τοῖς γένεσιν εἰσιν αἱ 86· διαφοραί, ἀπορεῖ πρὸς ἐκάτερον, καὶ πρὸς τὸ εἶναι αὐτὰς ἐν τοῖς γένεσι
 25 καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι· ὢν γὰρ ἀνάγκη θάτερον ὑπάρχειν, τούτων ἐκάτερον ἀδύνατον ἀποδείκνυσιν· καὶ τὸ εἶναι γὰρ ἄτοπον καὶ τὸ μὴ εἶναι ἄτοπον.
 Ἄλλ' ἵνα γνῶμεν τὴν ἀπορίαν, δύο λήμματα προσλάβωμεν, α καὶ ἀξιώματα λέγονται, ὡς οἴκοθεν ἀξιοῦντα πιστεῦσθαι καὶ μὴ δεόμενα ἐπισ-
 ἀκτου μαρτυρίας· οὕτω γὰρ καὶ ἀξιολόγους καὶ ἀξιοπίστους φημέν τοὺς ἐξ

1 πράξις λ' inserui	2 τοῦ γένος V	3 an τῆς διαφορᾶς?	4 ὑπὸ ἐπὶ V
5 ἐπὶ om. C	ἡ om. C	6 ὑπογραφὴ C ¹	7 τῇ ἐξῆς] τῇ ἔξω C: τὸ ἐξῆς V
8 τοῦτο C ¹	περιτεύει C (in mrg. add. m. ² ὅρος διαφορᾶς)		
9 ὁ ἄνθρωπος om. C	ὢν] ὄν (sed o m. ²) C	10 αὐτῷ V	11 εὐλύτως]
εὐλυτ (rasura supra τ) C: ἀλύτως V	νομί[ζει νομίσῃ V		ὅτι om. C
12 περιτεύει C	τοῦ εἶδους C	12. 13 γὰρ ἐπ' ἑλάττω] ἐφέλατον (sic) C	
14 ὁ] τὸ V	ζῶον] ὄν C	εὐρηκῶς V	15 ἄγγελον καὶ C: ἄγγελον V:
scribas θεὸν καὶ (cf. p. 63,28. 66,2), nisi malis eicere	προσθεῖη] προσθή (superscr. m. ² ei) C: προσθήσει V	17 ante ἐπὶ ras. X litt. C	18 ἀτομοῦνται] ἀτο-
μῶνται V	20 δὲ μᾶλλον collōc. V	21 an διαφοραὶ (ἐν τοῖς εἶδεσιν)?	
22 ὑπάρξασθαι V	23 ἀπειρίας V	25 εἰπάρχιν V ¹ (ὁ superscr.)	27 προσ-
λάβομεν C; an προλάβωμεν? (cf. p. 83,27)	28 ἀξιοῦνται V	28. 29 ἐπισάκτου C	
29 καὶ (prius) om. V	ἀξιολόγου καὶ ἀξιοπίστου C		

1 εαυτῶν πιστευομένους καὶ οὐκ ἐξ ἄλλων. καὶ πρῶτον μὲν λῆμμα τοῦτο·
 οὐ δύναται τὰ ἐναντία συνυπάρχειν ἀλλήλοις ποτὲ τριῶν προσδιορισμῶν φυ-
 λαττομένων, ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ, ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ὑποκειμένου,
 ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· Σωκράτῃ μὲν γὰρ ὑγιαίνειν, Πλάτωνα δὲ νοσεῖν δυνα-
 5 τόν· ἄλλο γὰρ καὶ ἄλλο ὑποκείμενον. πάλιν καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄντος ὑπο-
 κειμένου, οἷον Σωκράτους, ἐνδέχεται τὰ περὶ πόδα νοσεῖν τὰ δὲ περὶ κεφαλὴν
 ὑγιαίνειν, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ὑποκειμένου. ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτὸ
 μέρος τοῦ ὑποκειμένου δυνατόν νοσεῖν καὶ ὑγιαίνειν, οἷον τὸν ὀφθαλμὸν
 σήμερον νοσεῖν, αὔριον δὲ ὑγιαίνειν, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. τῶν
 10 οὖν τριῶν τούτων προσδιορισμῶν φυλαττομένων ἀδύνατον τὰ ἐναντία συν-
 υπάρχειν ἀλλήλοις. οὗτος πρῶτος προσδιορισμός. δεύτερος προσδιορισμός·
 οὐδὲν ἐκ τοῦ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος ποιεῖ ἡ φύσις καὶ ἡ ταύτην μιμου-
 μένη τέχνη, | ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς γενέσεως ταύτης θεῶ μόνῳ παραχῶ- 86·
 ροῦσιν· ἥ τε γὰρ φύσις ἀνθρωπὸν δημιουργοῦσα ἐκ σπέρματος αὐτὸν δημι-
 15 ουργεῖ, δὲ δυνάμει ἀνθρωπός ἐστι, καὶ ἡ τεκτονικὴ θρόνον δημιουργοῦσα
 ἐκ ξύλου αὐτὸν δημιουργεῖ, δὲ δυνάμει θρόνος ἦν. τούτων οὕτως ἐχόντων
 πρόεισιν ἡ ἀπορία οὕτως λέγουσα· εἰσὶν αἱ διαφοραὶ ἐν ταῖς γένεσιν ἡ
 οὐκ εἰσι, καὶ εἰ μὲν εἰσιν, ἄτοπος ὁ λόγος διὰ τὸ πρῶτον λῆμμα· τὰ γὰρ
 ἐναντία συνυπάρχειν ἀλλήλοις, τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον καὶ θνητὸν καὶ ἀθά-
 20 νατον, μήτε εἰς μέρος διειργόμενον τοῦ ὑποκειμένου (ἄμερῃ γὰρ τὰ καθό-
 λου), μήτε εἰς χρόνον· αἰδία γὰρ τὰ καθόλου. εἰ δὲ μὴ εἰσιν ἐν ταῖς
 γένεσιν αἱ διαφοραί, καὶ οὕτως ἄτοπος ὁ λόγος διὰ τὸ δεύτερον λῆμμα·
 ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲν ἐστι παρὰ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, εὑρεθήσονται ἐκ τοῦ
 25 μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος προελθούσαι αἱ διαφοραὶ ἐν ταῖς εἰδεσιν, ὅπερ
 ἀπηγγέρεται διὰ τὸ δεύτερον λῆμμα. αὕτη ἡ ἀπορία. ἐφ' οἷς εἴπωμεν
 καὶ τὴν λύσιν. ἀλλ' ἵνα καὶ τὴν λύσιν νοήσωμεν, δύο καὶ ταύτης λήμματα
 προλαμβάνωμεν· πρῶτον μὲν τοῦτο, ὅτι δυνατόν τὰ ἐναντία συνυπάρχειν ἀλλή-
 λους ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ὑποκειμένου ἐν τῷ
 αὐτῷ χρόνῳ, δυνάμει μέντοι καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ. οὕτω γοῦν τὸ ἔλαιον καὶ
 30 θερμὸν καὶ ψυχρὸν λέγομεν εἶναι· καστορέου γὰρ προσβληθέντος γίνεται
 θερμόν· ῥόδου δὲ ψυχρόν. δεύτερον λῆμμα· ἔστιν, φησὶν, | τὸ μέσον τοῦ 87·

1 εαυτῶν] αὐτῆς C ἄλλου V 2 post δύναται add. γὰρ V προσορισμῶν C¹
 4 σωκράτην V 5 καὶ (post πάλιν)] γὰρ V τὸ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ V 6 τὰ
 (post ἐπιδέχεται) om. V an πόδας? 6. 8 νωσεῖν C 7 ἀλλ'—ὑγιαί-
 νειν (8) om. V 8 δυνατόν scripsi: δύναται C 9 σήμερον νοσεῖν in mrg. suppl.
 (in contextu δύναται ante ras. VI litt.) C 10 φυλαττομένων (sic) V 11 scribas
 τοῦτο πρῶτον λῆμμα. δεύτερον λῆμμα προσδιορισμός (alterum) om. V 12 ταύτην
 scripsi: ταύτῃ C: ταύτης V 12. 13 μιμουμένη C 13 τὸν τρόπον] τῶν πρώτων V
 14 ἥ] εἰ C δημιουργοῦσα V¹ αὐτὸν scripsi: αὐτὸ CV 16 δ] οὐ C
 τρόνος V 17. 22 αἱ om. V 20 διειργουμένου V τὰ om. C
 22 οὕτως CV¹: οὕτως V² 23 ἐπειδὴ—λήμμα (25) om. V 25 εἴπωμεν C¹
 26 νοήσωμεν C 27 προελάβωμεν C ἀδύνατον V 28 ante ὑποκειμένου
 add. αὐτοῦ C 29 οὐκ om. C 30 εἶναι] οὖν V 31 ῥόδου C
 6*

τε μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος, τοῦτ' ἔστιν τοῦ μηδὲ δυνάμει μηδὲ ἐνεργείᾳ ὄντος, ὡς τὸ εἰπεῖν τὸν λίθον γραμματικόν (τοῦτο γὰρ ἀδύνατον), τοῦ τε ἐνεργείᾳ ὄντος, τοῦτ' ἔστι τοῦ ἐξηγουμένου γραμματικοῦ, τὸ δυνάμει μὲν ὄν, ἐνεργείᾳ δὲ οὐδαμῶς, ὡς τὸ παιδίον τὸ ἄρτι φοιτῆσαν εἰς γραμματικὴν, ὅπερ δυνάμει μὲν ἔστιν, ἐνεργείᾳ δὲ οὐκ ἔστιν· ἀτελὲς γὰρ ἔστι. τούτων οὕτως ἐχόντων πρόεισι καὶ ἡ λύσις οὕτως· καὶ εἰσιν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσιν καὶ οὐκ εἰσι, καὶ διότι μὲν εἰσιν, ἔφυγον ἐν αἴτοπον τοῦ δευτέρου τῆς ἀπορίας λήμματος· οὐκ ἔστι γὰρ ἐκ τοῦ μηδαμῇ μηδαμῶς ὑπάρξαν ἐν τοῖς εἶδεσιν, * * ἀλλὰ δυνάμει οὐσαι ἐν τοῖς γένεσιν· διότι δὲ οὐσαι ἐν τοῖς γένεσι δυνάμει εἰσιν καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ, ἔφυγον τὸ ἄλλο αἴτοπον τοῦ πρώτου λήμματος· οὐκ ἔστι γὰρ τὰ ἐναντία συνυπάρξαι ἀλλήλοις· τότε γὰρ τὰ ἐναντία συνυπάρξαι ἀλλήλοις, ὅτε ἐνεργείᾳ εἰσιν, ἐπεὶ δυνάμει ὄντων αὐτῶν δυνατόν συνυπάρχειν. καὶ ὅρα πῶς τὸ κατ' ἄμφω ἄβατον ἡμῖν γενόμενον διὰ τὴν ἀπορίαν κατ' ἄμφω πορεύσιμον γέγονε διὰ τὴν λύσιν· καὶ εἶναι γὰρ ἐν τοῖς γένεσι τὰς διαφορὰς λέγειν οὐκ αἴτοπον καὶ μὴ εἶναι, ἀλλ' εἶναι μὲν δυνάμει μὴ εἶναι δὲ ἐνεργείᾳ.

(Πρᾶξις λα').

ρ.10,22 Διαφορά ἐστίν ἡ περιτεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους.

Ἀπορήσαντος τοῦ Πορφυρίου πρὸς ἀμφοτέρω, καὶ πρὸς τὸ εἶναι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι, καὶ δεῖξαντος πῶς μὲν εἰσιν ἐν τοῖς γένεσι πῶς δὲ οὐκ εἰσιν, ὅτι δυνάμει μὲν εἰσιν ἐνεργείᾳ δὲ οὐκ εἰσιν, οἱ Πλατωνικοὶ τούτων μὴ ἀνεχόμενοι τέσσαρά | τινα ἐγκλήματα προσάγουσι τῇ τοιαύτῃ λύσει. πρῶτον μὲν ἐγκλήμα τοῦτο· εἰ δυνάμει εἰσιν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσιν, ἐνεργείᾳ δὲ ἐν τοῖς εἶδεσιν, ἐπειδὴ πᾶν ἐνεργείᾳ κρείττον τοῦ δυνάμει ὡς τέλειον ἀτελοῦς, εὐρεθήσονται τὰ γένη χεῖρονα τῶν εἰδῶν, ὡς δυνάμει ἔχοντα τὰς διαφορὰς τῶν εἰδῶν ἐνεργείᾳ ἐχόντων, καὶ τὰ καθολικώτερα τῶν μερικωτέρων χεῖρονα. δεύτερον ἐγκλήμα, ὅτι καὶ τὸ παράδοξον, τὰ γὰρ εἰδικώτατα χεῖρω πάντων τιμιώτερα τῶν

1 μηδὲ—μηδέ] μηδὲ—μήτε (sed τ in ras. m.²) C: μὴ—μηδὲ V 3 post ὄντος ras. XI litt. C 3. 4 δυνάμει μὲν ὄν] δυνάμενον C 6 οὕτως om. C 7 καὶ (ante οὐκ) suppl. C² 8 εἶνα τόπον C¹ 9 ὑπάρξαν om. V post εἶδεσιν lacunam signavi 10 διότι—γένεσι (10) om. C 11 πρώτου V 12 τὰ ἐναντία συνυπάρξαι] οὐ συνυπάρχει τὰ ἐναντία V 13 τῶν αὐτῶν C 14 κατ' om. V 15 ἄβατον—κατ' ἄμφω (14) suppl. in marg. C 15 τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι colloc. V 16 ἀλλ'—ἐνεργείᾳ om. V 17 πρᾶξις λα' inserui 18 περιτεύει C 19 ἀπορήσαν (sic) C: ἀπορίσαντος V 20 τὸ (ante μὴ) om. V 21 εἰσιν (ante ἐν) om. C μὲν om. C 22 πλατωνικοὶ C 23 τέσσαρα om. V 23 τῇ in ras. C 24 τοῖς (ante γένεσιν) om. C 25 κρείττω C 26 εἰδῶν om. V 27 καθολικώτερα et μερικωτέρων C¹ ante δεύτερον add. τοῦτο πρῶτον V 28 καὶ om. C post παράδοξον nescio an lacunam statuas scribas πάντων (όντα)

γενικωτάτων εὑρεθήσεται, ἐπειδὴ τὰ εἰδικώτατα πάσας ἐνεργεία ἔχουσι τὰς
 διαφοράς, τὰ δὲ γενικώτατα πάσας δυνάμει. τρίτον ἔγκλημα τὸ λέγον
 οὕτως· ἐπειδὴ πᾶν δυνάμει ἀγόμενον εἰς τὸ ἐνεργεία ὑπὸ ἄλλου τοιούτου
 ἐνεργεία ὄντος ἄγεται (ὥσπερ τὸ παιδίον δυνάμει ὃν γραμματικὸν ἄγεται
 5 εἰς τὸ ἐνεργεία ὑπὸ τοῦ ἐνεργεία τοιούτου ὄντος, τοῦτ' ἔστι τοῦ τελείου
 γραμματικοῦ, καὶ ὥσπερ τὸ σπέρμα δυνάμει ὃν ἄνθρωπος ἄγεται εἰς τὸ
 ἐνεργεία ὑπὸ τοῦ ἐνεργεία ὄντος ἀνθρώπου, τοῦτ' ἔστι τῆς μητρός). πῶς
 ἐπὶ τοῦ γένους τοῦτο εὐοδῶνται; ἐὰν γὰρ δυνάμει αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένε-
 σιν ἐν δὲ τοῖς εἶδεσιν ἐνεργεία, ὑπὸ ποίου ἐνεργεία ὄντος τὸ δυνάμει ἐν
 10 τῷ γένει ἦλθεν (εἰς τὸ) ἐνεργεία ἐν τῷ εἶδει; τέταρτον ἔγκλημα, ἐν ᾧ
 φασιν ὅτι καὶ μάταιον ὕμῶν τὸ δέος, ὃ Ἀριστοτελικοί· δεδίατε γὰρ ἐνε-
 ρεία εἰπεῖν τὰς διαφοράς ἐν τοῖς γένεσιν, ἵνα μὴ δῆθεν τὰ ἐναντία συν-
 υπάρξῃ αὐτοῖς | ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ὑποκει- 88
 μένου ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ἀγνοοῦντες ὅτι τὰ ἐναντία περὶ τὸν αὐτὸν τόπον
 15 μάχονται, ὥς φησι Πλωτῖνος, [τὰ ἐναντία περὶ τὸν τόπον] καὶ μεταβάλλειν
 θέλουσιν εἰς ἑαυτά, ὡς τὸ θερμὸν εἰς τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ λευκὸν εἰς τὸ
 μέλαν, καὶ φθαρτικὰ δὲ θέλουσιν εἶναι ἑαυτῶν· τὸ δὲ λογικὸν καὶ ἀλογον
 οὐκ εἰσιν ἐναντία· οὐδὲ γὰρ μάχονται περὶ τὸν αὐτὸν τόπον οὐδὲ μετα-
 βάλλουσιν εἰς ἑαυτά ποτε οὔτε φθαρτικὸν τὸ λογικὸν τοῦ ἀλόγου· τοῦ-
 20 ναντίον γὰρ καὶ διασωστικά τὰ λογικὰ τῶν ἀλόγων, καὶ παρακτικά τὰ
 ἀθάνατα τῶν θνητῶν. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι οὐδὲν ἄτοπον τὰ ἐναντία ἅμα
 συστῆναι ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει τοῦ ὑποκειμένου ἐν
 τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ἐπὶ ἀσωμάτων μέντοι, οἷα τὰ γένη καὶ τὰ καθόλου, οὐ
 μὴν ἐπὶ σωμάτων· οὕτω γοῦν ἡ ὄψις ἀσώματος οὕσα μιᾷ προσβολῇ κρίνει
 25 τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ χάρτῃ καὶ τὸ μέλαν τὸ ἐν τοῖς γράμμασι, καὶ ἡ
 ψυχὴ ἀσώματος οὕσα ἅμα κρίνει τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν (μία γὰρ τῶν
 ἀντικειμένων ἐπιστήμη, τοῦτ' ἔστιν ὁ εἰδῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν οἶδε),
 καὶ ἡ φύσις ἀσώματος οὕσα ἅμα δημιουργεῖ τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ,
 οἷον τὸν ἐπιπεφυκῆτα, καὶ τὸ μέλαν, οἷον τὸ κερατοειδές. καὶ οἱ φιλόσοφοι
 30 δὲ τὴν φαντασίαν ἀσώματον κατασκευάζουσιν ἐκ τοῦ δέχεσθαι αὐτὴν δευ-
 τέρους τύπους καὶ τρίτους καὶ πλείονας τῶν πρώτων μὴ ἐξαφανισθέντων,

- 1 εὑρεθήσονται V 2 ante τρίτον add. τοῦτο δεύτερον ἔγκλημα V ἔγκλημα τὸ
 λέγον om. V 3 τὸ om. V (cf. v. 5) 4 γραμματικὸν om. V 5 ὑπὸ τοῦ
 ἐνεργεία om. V τοιούτου in mrg. suppl. C 6 ἄνθρωπος om. V 6. 7 εἰς τὸ
 ἐνεργεία om. C 8 ante εὐοδ. add. εὐοδεύεται (sic) del. V γὰρ om. V
 9 τὸ] τοῦ C 10 εἰς τὸ inserui ante τέταρτον add. καὶ οὕτως μὲν τὸ τρίτον V
 11 φασιν] φα C: φησιν V ἡμῶν V δέος ὦ] δεῦσαν V ἀριστοτελικὸν V
 δεδίατε] δέδεια V 14 ἀγνοοῦντες C 15 Πλωτῖνος] cf. Enn. III, 2,16 p. 268
 τὰ ἐναντία — τόπον deleui 17 φθαρτικὰ δὲ] φθαρτικὸν V 18 εἰσιν] ἔστι V
 19 οὔτε] an οὐδὲ? 20 διασα διασωστικά V 25 alt. τὸ] τῷ C 26 οὕσα
 om. V 28 τὸ ἐν τῷ] τῷ ἐν τῷ C: ἐν τὸ ἐν τῷ (sic) V 29 ἐπιφυκῆτα V
 scribas ἐπιπεφυκῆτα (χιτῶνα) τὸ κερατοειδές] ἐς in ras. C; an τὸν κερατοειδῆ;
 30 δὲ om. V δέχεσθαι] λέγεσθαι V 31 τρίτους] κρείττους C (cf. p. 88,16 not.)

ὅπερ ἀσωματότητος ἴδιον. | ταῦτα μὲν τὰ ἐγκλήματα τῶν Πλατωνικῶν. 88^v
 φέρε δὲ ἡμεῖς εἰς συμφωνίαν τοὺς φιλοσόφους ἀγάγωμεν. δεῖ δὲ εἰδέναι
 ὅτι τὸ δυνάμει διττόν, ἢ κατ' ἐπιτηδειότητα, ὡς ἐπὶ τοῦ βρέφους τοῦ μακρὰ
 κῶλα ἔχοντος καὶ λεγομένου δυνάμει πύκτου, ἢ κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν,
 5 ὡς ἐπὶ τοῦ καθεύδοντος γραμματικοῦ, καὶ τὸ ἐνεργεῖα διττόν, ἢ καθ' ἕξιν,
 ὡς ἐπὶ τοῦ τελείου μὲν κατὰ τὴν γραμματικὴν, μὴ ἐνεργοῦντος δὲ κατ'
 αὐτὴν, ἢ κατὰ προχείρισιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξηγουμένου γραμματικοῦ. τὸ μὲν
 οὖν ἐν σημαινόμενον τοῦ δυνάμει τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα τῷ ἐνὶ σημαινο-
 μένῃ τοῦ ἐνεργεῖα τῷ κατὰ προχείρισιν οὐδέποτε συντρέχει, ἀλλὰ καὶ ἐν-
 10 ἀντία ἀλλήλοις εἰσὶ· πῶς γὰρ τὸ δυνάμει ἀτελὲς ὃν τῷ τελείῳ ἐνεργεῖα
 ταῦτόν ποτε γενήσεται; τὸ δὲ ἄλλο σημαινόμενον τοῦ δυνάμει, φημὶ τὸ
 κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν, τῷ ἐτέρῳ σημαινόμενῳ τοῦ ἐνεργεῖα, τοῦτ'
 ἔστι τῷ καθ' ἕξιν, συντρέχει καὶ δοκεῖ μὴ ἐναντίον εἶναι. ὅταν οὖν λέ-
 γωσιν οἱ Πλατωνικοὶ τὰς διαφορὰς ἐνεργεῖα ἐν τοῖς γένεσιν εἶναι, οὐ κατὰ
 15 προχείρισιν αὐτὰς λέγουσιν εἶναι ἀλλὰ καθ' ἕξιν, πάλιν οἱ Ἀριστοτελικοὶ
 δυνάμει λέγοντες εἶναι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσιν οὐ κατ' ἐπιτηδειότητα
 αὐτὰς εἶναι λέγουσιν ἀλλὰ κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν, ὃ δύνανται καὶ δυ-
 νάμει λέγεσθαι καὶ ἐνεργεῖα, πρὸς ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο λαμβανόμενον·
 ἐνεργεῖα γὰρ λέγεται ὡς πρὸς τὸ ἀτελὲς τὸ πρῶτον τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα, |
 20 δυνάμει δὲ ὡς (πρὸς) τὸ κατὰ προχείρισιν. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ 89^v
 διττοῦ ὅντος τοῦ δυνάμει καὶ διττοῦ τοῦ ἐνεργεῖα οὐ διαφωνεῖ Πλάτων
 Ἀριστοτέλει, ἀλλ' ἀμφοτέροις τὰ αὐτὰ δοκεῖ.

(Πρᾶξις λβ').

π. 11,7 Διαφορὰ ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ
 25 εἶδει ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγορούμενον.

Ἔτι διὰ τούτων τὰς συστατικὰς διαφορὰς υπογράφει ὁ Πορφύριος,
 πλὴν οὐ τὰς αὐτὰς ἀλλ' ἐτέρας· διττόν γὰρ τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς, ἢ κα-
 θολικώτερον τοῦ εἶδους ἢ ἐξισάζον τῷ εἶδει. καὶ ἀνωτέρω μὲν πᾶσαν
 συστατικὴν διαφορὰν ὑπέγραψεν, καὶ τὴν καθολικωτέραν τοῦ εἶδους καὶ τὴν
 30 μερικωτέραν μὲν ἐκείνης ἐξισάζουσιν δὲ τῷ εἶδει· τὸ μὲν γὰρ λογικὸν καθο-

1 ἀσωμάτητος] ἀσώματος τοῦτο V	3 ἐπιτηδειότητα C	4. 12 παρούσα V
5 ὡς ἐπὶ scripsi: ὡςπερ C: καὶ ἐπὶ V	6. 7 καθ' αὐτὴν V	7 προχείρισιν
scripsi: προχείρισιν CV (cf. v. 9)	8 ἐπιτηδειότητα C ¹	9 τῷ (ante κατὰ)]
τοῦ V	10 εἰσὶν ἀλλήλοις colloc. V	11 σημαινόμενον C ¹
τοῦ] τὸ V	13 τῷ] τὸ V	13. 14 λέγουσιν C
15 προχείρισιν V	16 λέγουσιν τὰς διαφ. εἶναι V	16 λέγουσιν τὰς διαφ. εἶναι V
ἐπιτηδειότητα C	17 δ] τοῦτο δὲ in ras. C ²	18 λαμβανόμενον] παραβαλλό-
μενον V	19 γάρ] δὲ V	20 πρὸς inserui
ἀμφοτέροις C	24 πλειόνων C	22 ἀριστοτέλης C ¹
ὅτι V	25 εἶδει om. V	26 ἔτι]
διὰ] δὲ C	27 τῆς om. V	30 ἐκείνου C
ἐξισαζούσης V	γάρ om. V	30. 87,1 καθολικωτέρα διαφορὰ V

λικώτερον τοῦ ἀνθρώπου, εἶδους ὄντος, ὡς ὑπάρχον οὐκ αὐτῷ μόνον ἀλλὰ
καὶ θεῷ καὶ ἀγγέλῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ θνητὸν ὁμοίως καθολικώτερον ὡς καὶ
ἄλλοις ὑπάρχον, τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ἐξισάζουσα διαφορὰ τῇ
ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ ὑπάρχει ἐτέρῳ. ἡ οὖν πρώτη ὑπογραφή τὰς δύο
5 περιέλαβε (περιττεύει γὰρ ὁ ἄνθρωπος εἶδος ὦν τοῦ ζῴου τοῦ οἰκείου γέ-
νους καὶ τῷ λογικῷ καὶ τῷ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικῷ), ἐν δὲ τῇ παρ-
ούσῃ θεωρεῖ τὴν καθολικωτέραν | μόνον ὑπογράφει συστατικὴν διαφορὰν. 89
ἔστι δὲ οὕτως· διαφορὰ ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων
τῷ εἶδει ἐν τῷ ποτὶόν τί ἐστὶ κατηγορούμενον. καὶ ὥσπερ τριῶν
10 οὐσῶν ἀποδόσεων τοῦ εἶδους αἱ μὲν δύο παντὶ εἶδει ὑπῆρχον, ἡ δὲ μία
τῷ εἰδικωτάτῳ μόνῳ, οὕτω κἀνταῦθα δύο οὐσῶν ὑπογραφῶν τῶν συστατι-
κῶν διαφορῶν ἡ μία ἢ πρώτη πᾶσιν συστατικῇ διαφορᾷ ἀρμόζει, ἡ δὲ
δευτέρα μόνῃ τῇ καθολικωτέρᾳ τοῦ εἶδους.

Ἐφ' οἷς σαφηνίσωμεν ἐκάστην λέξιν τῆς ὑπογραφῆς. διαφορὰ ἐστὶ
15 τὸ κατὰ πλειόνων. εὐθέως τοῦτο ἀπορεῖται· εἰ γὰρ ἡ διαφορὰ, φασί,
κατὰ πλειόνων, κοινωνία ἐστὶ καὶ οὐκέτι διαφορὰ, ὥσπερ τὸ ζῶον πολλοῖς
ὑπάρχον κοινωνίαν αὐτῶν ποιεῖ, καὶ οὐ διαφορὰν. πρὸς δ' φάμεν ὅτι ὡς
καθόλου φωνὴ κατὰ πλειόνων φέρεται, ἐπεὶ ὡς διαφορὰ οὐ κατὰ πλειόνων,
ἀλλ' ἐνὶ πράγματι ὑπάρχει. καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει· τοῦτο ἤδη
20 ἐσαφηνίσθη, ὅτε τῶν τριῶν ἀποδόσεων τοῦ εἶδους ἐμνημονεύσαμεν. ἐν τῷ
ποτὶόν τί ἐστὶ κατηγορούμενον· ὅτι ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ποτὶόν τί ἐστὶ καὶ
οὐκ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, δείκνυσι τοῦτο καὶ ἐκ τῆς λεκτικῆς συνη-
θείας οὕτως· ἂ ἐρωτώμενοι τίνα ἐστὶν ἀποκρινόμεθα, ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγο-
ροῦνται, | ἂ δὲ ἐρωτώμενοι ποῖα ἐστὶν ἀποκρινόμεθα, ἐν τῷ ποτὶόν τί ἐστὶ 90
25 κατηγοροῦνται· τί γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ἐρωτώμενοι ζῶόν φάμεν, ὃ γένος ὃν
ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται. εἰ δὲ ἐρωτηθῶμεν ποτὶόν τι ἄνθρωπος, λογι-
κός φάμεν, τοῦτο δὲ ἐστὶ διαφορὰ. ἡ διαφορὰ ἄρα ἐν τῷ ποτὶόν τί ἐστὶ
κατηγορεῖται. οὕτως μὲν ἐκ τῆς λεκτικῆς συνηθείας. ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν
τῶν πραγμάτων· τὰ γὰρ πράγματα ἢ καθόλου ἢ μερικά· τὰ μὲν οὖν
30 μερικά ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνέστηκεν, ὡς ὁ ἀνδριάς ἐξ ὕλης μὲν τοῦ
γαλκοῦ εἶδους δὲ τοῦ σχήματος καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ὕλης μὲν τοῦ σπέρμα-
τος εἶδους δὲ τῆς ἀνθρωπείας μορφῆς, τὰ δὲ καθόλου ὡς ἀσώματα οὐκ
ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀναλογούντων ὕλη καὶ εἶδει· ἀναλογεῖ δὲ
τῇ μὲν ὕλῃ τὸ γένος (ἐκότερον γὰρ τὸ εἶναι δίδωσι μόνον τῷ πράγματι),

1 μόνῳ V 2 καὶ ἀγγέλῳ eicias ἀλλὰ om. V 3 ἄλλοις] ἄλλα C
5 τοῦ (ante οἰκείου) om. V 9 καὶ om. C 10 ante οὐσῶν additum ὄντων del. V
ἀποδόσεων V 11 μόνον V 11. 12 τῶν οὐ συστατικῶν V 12 ἢ (post
μία) om. C δὲ om. C 15 εἰ in ras. C² ἢ om. V 16 οὐκέτι]
οὐκ ἐστὶ V 17 αὐτῶν scripsi: αὐτοῦ C: αὐτὸ V 20 ἐσαφηνίσθη] ἐσαφηνήσθη
C: ἐσαφηνίσα V ἀποδόσεων V ἐμνημ.] p. 61,22 20. 21 ἐν τῷ ποτὶόν τί] τὸ
ποτὶόν C 21 κατηγορούμενον — ποτὶόν τί ἐστὶ om. V 22 δεικνυσι C καὶ om. V
23 τίνα — ἐρωτώμενοι (24) om. V 25 φάμεν] ἀποκρινόμεθα V ὃν om. V
26. 27 λογικός φάμεν] λογικὸν μὲν V 27 τί om. C 28 αὐτοῦ V
30 συνέστηκεν C¹ 32 οὐκ superscr. C

ὅπερ ἀσωματότητος ἴδιον. | ταῦτα μὲν τὰ ἐγκλήματα τῶν Πλατωνικῶν. 88
 φέρε δὲ ἡμεῖς εἰς συμφωνίαν τοὺς φιλοσόφους ἀγάγωμεν. δεῖ δὲ εἰδέναι
 ὅτι τὸ δυνάμει διττόν, ἢ κατ' ἐπιτηδειότητα, ὡς ἐπὶ τοῦ βρέφους τοῦ μακρὰ
 κῶλα ἔχοντος καὶ λεγομένου δυνάμει πύκτου, ἢ κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν,
 5 ὡς ἐπὶ τοῦ καθεύδοντος γραμματικοῦ, καὶ τὸ ἐνέργειά διττόν, ἢ καθ' ἑξιν,
 ὡς ἐπὶ τοῦ τελείου μὲν κατὰ τὴν γραμματικὴν, μὴ ἐνεργοῦντος δὲ κατ'
 αὐτήν, ἢ κατὰ προχείρισιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξηγουμένου γραμματικοῦ. τὸ μὲν
 οὖν ἐν σημαινόμενον τοῦ δυνάμει τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα τῷ ἐνὶ σημαινο-
 μένῳ τοῦ ἐνέργειά τῷ κατὰ προχείρισιν οὐδέποτε συντρέχει, ἀλλὰ καὶ ἐν-
 10 ἀντία ἀλλήλοις εἰσὶ· πῶς γὰρ τὸ δυνάμει ἀτελὲς ὃν τῷ τελείῳ ἐνέργειά
 ταυτὸν ποτε γενήσεται; τὸ δὲ ἄλλο σημαινόμενον τοῦ δυνάμει, φημὶ τὸ
 κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν, τῷ ἐτέρῳ σημαινόμενῳ τοῦ ἐνέργειά, τοῦτ'
 ἔστι τῷ καθ' ἑξιν, συντρέχει καὶ δοκεῖ μὴ ἐναντίον εἶναι. ὅταν οὖν λέ-
 γωσιν οἱ Πλατωνικοὶ τὰς διαφορὰς ἐνέργειά ἐν τοῖς γένεσιν εἶναι, οὐ κατὰ
 15 προχείρισιν αὐτὰς λέγουσιν εἶναι ἀλλὰ καθ' ἑξιν, πάλιν οἱ Ἀριστοτελικοὶ
 δυνάμει λέγοντες εἶναι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσιν οὐ κατ' ἐπιτηδειότητα
 αὐτὰς εἶναι λέγουσιν ἀλλὰ κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν, ὃ δύνανται καὶ δυ-
 νάμει λέγεσθαι καὶ ἐνέργειά, πρὸς ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο λαμβανόμενον·
 ἐνέργειά γὰρ λέγεται ὡς πρὸς τὸ ἀτελὲς τὸ πρῶτον τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα, |
 20 δυνάμει δὲ ὡς (πρὸς) τὸ κατὰ προχείρισιν. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ 89
 διττοῦ ὄντος τοῦ δυνάμει καὶ διττοῦ τοῦ ἐνέργειά οὐ διαφωνεῖ Πλάτων
 Ἀριστοτέλει, ἀλλ' ἀμφοτέροις τὰ αὐτὰ δοκεῖ.

(Πρᾶξις λβ').

π. 11,7 Διαφορὰ ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ
 25 εἶδει ἐν τῷ ποῖόν τί ἐστι κατηγορούμενον.

Ἐτι διὰ τούτων τὰς συστατικὰς διαφορὰς υπογράφει ὁ Πορφύριος,
 πλὴν οὐ τὰς αὐτὰς ἀλλ' ἐτέρας· διττόν γὰρ τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς, ἢ κα-
 θολικώτερον τοῦ εἶδους ἢ ἐξισάζον τῷ εἶδει. καὶ ἀνωτέρω μὲν πᾶσαν
 συστατικὴν διαφορὰν ὑπέγραψεν, καὶ τὴν καθολικωτέραν τοῦ εἶδους καὶ τὴν
 30 μερικωτέραν μὲν ἐκείνης ἐξισάζουσιν δὲ τῷ εἶδει· τὸ μὲν γὰρ λογικὸν καθο-

1 ἀσωμάτητος] ἀσώματος τοῦτο V	3 ἐπιτηδειότητα C	4. 12 παρούσα V
5 ὡς ἐπὶ scripsi: ὡςπερ C: καὶ ἐπὶ V	6. 7 καθ' αὐτήν V	7 προχείρισιν
scripsi: προχείρισιν CV (cf. v. 9)	8 ἐπιτηδειότητα C ¹	9 τῷ (ante κατὰ)]
τοῦ V	10 εἰσὶν ἀλλήλοις colloc. V	11 σημαινόμενον C ¹
τοῦ] τὸ V	13 τῷ] τὸ V	13. 14 λέγουσιν C
15 προχείρισιν V	16 λέγουσιν τὰς διαφ. εἶναι V	14 ἐν om. C
ἐπιτηδειότητα C	17 δ] τοῦτο δὲ in ras. C ²	18 λαμβανόμενον] παραβαλλό-
μενον V	19 γάρ] δὲ V	20 πρὸς inserui
ἀφοτέροις C	24 πλειόνων C	22 ἀριστοτέλης C ¹
ὅτι V	25 εἶδει om. V	26 ἔτι]
διὰ] δὲ C	27 τῆς om. V	30 ἐκείνου C
ἐξισαζούσης V	γάρ om. V	30. 87,1 καθολικωτέρα διαφορὰ V

λικώτερον τοῦ ἀνθρώπου, εἶδους ὄντος, ὡς ὑπάρχον οὐκ αὐτῷ μόνον ἀλλὰ
καὶ θεῷ καὶ ἀγγέλῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ θνητὸν ὁμοίως καθολικώτερον ὡς καὶ
ἄλλοις ὑπάρχον, τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ἐξισάζουσα διαφορὰ τῇ
ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ ὑπάρχει ἐτέρῳ. ἡ οὖν πρώτη ὑπογραφή τὰς δύο
5 περιέλαβε (περιτεύει γὰρ ὁ ἄνθρωπος εἶδος ὦν τοῦ ζῴου τοῦ οἰκείου γέ-
νους καὶ τῷ λογικῷ καὶ τῷ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικῷ), ἐν δὲ τῇ παρ-
ούσῃ θεωρία τὴν καθολικώτεραν | μόνον ὑπογράφει συστατικὴν διαφοράν. 89^v
ἔστι δὲ οὕτως· διαφορὰ ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων
τῷ εἶδει ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστὶ κατηγορούμενον. καὶ ὥσπερ τριῶν
10 οὐσῶν ἀποδόσεων τοῦ εἶδους αἱ μὲν δύο παντὶ εἶδει ὑπάρχον, ἡ δὲ μία
τῷ εἰδικωτάτῳ μόνῳ, οὕτω κἀνταῦθα δύο οὐσῶν ὑπογραφῶν τῶν συστατι-
κῶν διαφορῶν ἡ μία ἢ πρώτη πάσῃ συστατικῇ διαφορᾷ ἀρμόζει, ἡ δὲ
δευτέρα μόνῃ τῇ καθολικωτέρᾳ τοῦ εἶδους.

Ἐφ' οἷς σαφηνίσωμεν ἐκάστην λέξιν τῆς ὑπογραφῆς. διαφορὰ ἐστὶ
15 τὸ κατὰ πλειόνων. εὐθέως τοῦτο ἀπορεῖται· εἰ γὰρ ἡ διαφορὰ, φασί,
κατὰ πλειόνων, κοινωνία ἐστὶ καὶ οὐκέτι διαφορὰ, ὥσπερ τὸ ζῷον πολλοῖς
ὑπάρχον κοινωνίαν αὐτῶν ποιεῖ, καὶ οὐ διαφοράν. πρὸς δ' φαμεν ὅτι ὡς
καθόλου φωνὴ κατὰ πλειόνων φέρεται, ἐπεὶ ὡς διαφορὰ οὐ κατὰ πλειόνων,
ἀλλ' ἐνὶ πράγματι ὑπάρχει. καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει· τοῦτο ἦδη
20 ἐσαφηνίσθη, ὅτε τῶν τριῶν ἀποδόσεων τοῦ εἶδους ἐμνημονεύσαμεν. ἐν τῷ
ποῖόν τι ἐστὶ κατηγορούμενον· ὅτι ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστὶ καὶ
οὐκ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, δείκνυσι τοῦτο καὶ ἐκ τῆς λεκτικῆς συνη-
θείας οὕτως· ἂ ἐρωτώμενοι τίνα ἐστὶν ἀποκρινόμεθα, ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγο-
ροῦνται, | ἂ δὲ ἐρωτώμενοι ποῖά ἐστιν ἀποκρινόμεθα, ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστὶ 90^v
25 κατηγοροῦνται· τί γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ἐρωτώμενοι ζῷόν φαμεν, ὁ γένος ὃν
ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται. εἰ δὲ ἐρωτηθῶμεν ποῖόν τι ἄνθρωπος, λογι-
κός φαμεν, τοῦτο δὲ ἐστὶ διαφορὰ. ἡ διαφορὰ ἄρα ἐν τῷ ποῖόν τι ἐστὶ
κατηγορεῖται. οὕτως μὲν ἐκ τῆς λεκτικῆς συνηθείας. ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν
τῶν πραγμάτων· τὰ γὰρ πράγματα ἢ καθόλου ἢ μερικά· τὰ μὲν οὖν
30 μερικά ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνέστηκεν, ὡς ὁ ἀνδριάς ἐξ ὕλης μὲν τοῦ
χαλκοῦ εἶδους δὲ τοῦ σχήματος καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ὕλης μὲν τοῦ σπέρμα-
τος εἶδους δὲ τῆς ἀνθρωπείας μορφῆς, τὰ δὲ καθόλου ὡς ἀσώματα οὐκ
ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀναλογούντων ὕλη καὶ εἶδει· ἀναλογεῖ δὲ
τῇ μὲν ὕλῃ τὸ γένος (ἐκάτερον γὰρ τὸ εἶναι δίδωσι μόνον τῷ πράγματι),

1 μόνῳ V 2 καὶ ἀγγέλῳ eicias ἀλλὰ om. V 3 ἄλλοις] ἄλλα C
5 τοῦ (ante οἰκείου) om. V 9 καὶ om. C 10 ante οὐσῶν additum ὄντων del. V
ἀποδόσεων V 11 μόνον V 11. 12 τῶν οὐ συστατικῶν V 12 ἢ (post
μία) om. C δὲ om. C 15 εἰ in ras. C² ἡ om. V 16 οὐκέτι]
οὐκ ἐστὶ V 17 αὐτῶν scripsi: αὐτοῦ C: αὐτό V 20 ἐσαφηνίσθη] ἐσαφηνίσθη
C: ἐσαφηνίσα V ἀποδόσεων V ἐμνημ.] p. 61,22 20. 21 ἐν τῷ ποῖόν τι] τὸ
ποῖον C 21 κατηγορούμενον — ποῖόν τι ἐστὶ om. V 22 δείκνυσι C καὶ om. V
23 τίνα — ἐρωτώμενοι (24) om. V 25 φαμεν] ἀποκρινόμεθα V 26. 27 λογικός φαμεν] λογικὸν μὲν V 27 τί om. C ;
30 συνέστηκεν C¹ 32 οὐκ superscr. C

τῷ δὲ εἶδει ἡ διαφορά (ἐκάτερον γὰρ τοιόνδε τι ποιεῖ)· ὥσπερ γὰρ ἡ ὕλη ἀσχημάτιστος οὖσα καὶ ἄμορφος προσερχομένου αὐτῇ τοῦ εἶδους μορφοῦται καὶ τοιόνδε τι σχῆμα γίνεται, οὕτως καὶ τὸ γένος τὸ ἀναλογοῦν τῇ ὕλῃ τῆς διαφορᾶς αὐτῷ προσελθούσης τῆς ἀναλογούσης τῷ εἶδει τοιόνδε τι γίνεται.
5 εἰ οὖν τοιόνδε τι ποιεῖ ἡ διαφορά, ἡ διαφορὰ ἄρα ἐν τῷ ποίῳ τί ἐστι κατηγορεῖται. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν συστατικῶν.

Ἐφ' οἷς ἐλθωμεν ἐπὶ τὰς διαιρετικάς. | ὑπογράφει δὲ καὶ αὐτὰς 90^ο διχῶς· διαφορὰ ἐστὶ τὸ χωρίζειν πεφυκὸς τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος, οἷον τὸ λογικὸν διαφορὰ ὃν χωρίζει τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τοῦ ἵππου. δεῖ δὲ
10 προσθεῖναι τὸ κατ' οὐσίαν, ἐπειδὴ καὶ τὸ γελαστικὸν χωρίζον ἀνθρώπον ἀπὸ ἵππου διαφορὰ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἴδιον. καὶ ἡμεῖς μὲν τούτῃ ἐχρησάμεθα παραδείγματι, αὐτὸς δὲ ὁ Πτολεμαῖος τῷ πεφυκέναι πλεῖν. διὸ καὶ ἀποροῦσιν οἱ τῷ πῶς τὸ πεφυκέναι πλεῖν ἴδιον ἀνθρώπου; τί γὰρ καὶ σημαίνει τὸ πλεῖν; εἰ μὲν γὰρ τὸ ἐπὶ πλοίου φέρεσθαι, τοῦτο καὶ ἀλόγοις καὶ
15 ἀψύχοις ὑπάρχει. εἰ δὲ τὸ νήχεσθαι, καὶ αὐτὸ ἀλόγοις ὑπάρχει. ἀλλ' ἔστι, φησί, καὶ τρίτον σημαίνονμενον τοῦ πεφυκέναι πλεῖν, τὸ εἰδέναι πλεῖν καὶ ναυτίλλεσθαι. ἀλλ' εἰ καὶ τρίτον σημαίνονμενον τοῦ πλεῖν ἐπινοηθῇ, οὐδὲν ἦτορ ἄπορος ὁ λόγος· εἰ γὰρ τὸ πάσης τινοσὺν τέχνης καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν οὐσία τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ τινὸς τέχνης καὶ ἐπιστήμης
20 δεκτικὸν οὐσία τοῦ ἀνθρώπου, οὐκ οὐν καὶ τὸ πεφυκέναι πλεῖν οὐσία τοῦ ἀνθρώπου. πρὸς δ' φάμεν ὅτι τὸ πάσης ἐπιστήμης δεκτικὸν καὶ τινὸς ἐπιστήμης κατ' οὐσίαν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ προσφυῶς ἔχει πρὸς τὸδε ἢ τὸδε μᾶλλον οὐκ οὐσία τοῦ ἀνθρώπου ἀλλ' ἴδιον· κράσει γὰρ τινι ἔπεται ἡ τοιαύτη ἐπιτηδεύσεως, ἣτις χρᾶσις συμβέβηκε. κατὰ τοῦτου
25 οὖν τοῦ σημαίνονμενου ἔλαβε τὸ πεφυκέναι | πλεῖν ὁ Πτολεμαῖος. αὕτη 93^ο μὲν πρώτη ὑπογραφή. δευτέρα δὲ ὑπογραφή ἡ λέγουσα ὅτι διαφορὰ ἐστὶν ἥτις διαφέρει ἕκαστα. δεῖ δὲ προσθεῖναι καὶ ταῦτα τὸ κατ' οὐσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ λευκῷ καὶ τῷ μέλανι διαφέροντες, ὥσπερ οὐ διαφοραὶ ἀλλὰ συμβεβηκότα. αὕτη μὲν οὖν ἡ ὑπογραφή καθολικωτέρα τῆς πρὸ
30 αὐτῆς· ἐκείνη γὰρ τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος πέφυκε χωρίζειν, αὕτη δὲ καθολικῶς πάντα τὰ κατ' οὐσίαν διαφέροντα.

3 τι] τὸ V τῷ ἀναλογοῦντι C 7 αὐτὰς καὶ colloc. V 8 χωρίζειν]
χωρῖς V 9 ὃν] δ V 10 προσθεῖναι C 11 τοῦ ἵππου V ἡμεῖς]
ἡ V 12 τῷ C²: τὸ C¹V 13 καὶ om. V 16 an φασί? 16.18 τρίτον]
κρίτον C (cf. p. 85,31) 16 τοῦ πεφυκέναι — σημαίνονμενον (17) iter. V
17 ναυτίλλεσθαι CV ἐπενοήθη C² 19 καὶ τὸ τινός: — ἀνθρώπου (20) iter. V
τὸ om. C alt. καὶ] ἡ C 21 τὸ om. C 25 τοῦ om. V πλεῖν]
πλὴν V 27 προσθεῖναι Marc. 201: προσθεῖναι CV (cf. v. 10) 28 διαφορὰ V
29 οὖν om. C 29.30 πρὸ αὐτῆς] πρώτης Marc. 201 (sed cf. p. 90,11)
31 τὰ (post πάντα) C²: om. C¹V

Πρᾶξις λγ'.

Περὶ ἰδίου.

p. 12,13 Τὸ δὲ ἴδιον διαιροῦσι τετραχῶς.

Ἐπειδὴ αἱ ἀθρόαι μεταβολαὶ δεῖ σφαλεραί εἶσι καὶ οὐ μόνον ἐπὶ σω-
 5 μάτων ἀλλὰ καὶ ἐν λόγοις καὶ ἐν πράγμασι, διὰ τοῦτο οὐκ ἀθρόον ἀπὸ
 τῶν πάντῃ οὐσιωδῶν, γένους φημι καὶ εἶδους καὶ διαφορᾶς, ἤλθεν ἐπὶ τὰ
 πάντα ἐπεισοδιώδῃ, φημι τὰ συμβεβηκότα, ἀλλὰ γεφύρα τινὶ καὶ κλίμακι
 μέσῳ χέχρηται τῷ ἰδίῳ· τοῦτο γὰρ ὡς ἐν ἐπεισοδιώδεσιν οὐσιῶδες ὑπ-
 10 ὄρισμὸν μιμεῖται καὶ ὑπογραφὴν τῷ ἀντιστρέφειν, καὶ ἐπειδὴ
 ὄρισμὸν μιμεῖται, οὐσιῶδες, ἐπειδὴ δὲ ὑπογραφὴν, ἐπεισοδιώδες· ἡ γὰρ
 ὑπογραφὴ ἐκ συμβεβηκότων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ἴδιον ὁμώνυμον (ἐν γὰρ
 ταῖς δέκα κατηγορίαις θεωρεῖται), φέρε διαστελλόμεθα τὴν ὁμωνυμίαν καὶ
 εἴπωμεν | περὶ ποίου ὁ σκοπὸς τοῖς φιλοσόφοις, καὶ τρίτον ὑπογραφέσθαι 93'
 τὸ σημαίνονμενον ἐκεῖνο. ἔστι τοίνυν πρῶτον σημαίνονμενον τοῦ ἰδίου τὸ
 15 μόνῳ μὲν ὑπάρχον οὐ παντὶ δέ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ ἰατρεύειν καὶ τὸ γεω-
 μετεῖν· τοῦτο γὰρ μόνῳ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει καὶ οὐ παντὶ ἀνθρώπῳ· οὐδὲ
 γὰρ πᾶς ἄνθρωπος ἢ ἱατρὸς ἢ γεωμέτρης. δεύτερον σημαίνονμενον τοῦ
 ἰδίου ἀντίστροφον τῷ πρώτῳ τὸ παντὶ μὲν ὑπάρχον οὐ μόνῳ δέ, ὡς ἀν-
 20 θρώπῳ τὸ εἶναι δίπλοδ· τὸ γὰρ δίπουν πᾶς ἔχει ἄνθρωπος, πλὴν οὐ
 μόνος· ὑπάρχει γὰρ καὶ πτηνοῖς. καὶ συμβῆ δὲ τὸν ἕνα πόδα ἀφαιρεθῆ-
 ναι, ἀλλ' οὖν δίπους λέγεται διὰ τὸ πεφυκέναι. τρίτον σημαίνονμενον τοῦ
 ἰδίου τὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ποτέ, ὡς μόνῳ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ τὸ ἐν
 γῆρᾳ πολιουῖσθαι· καὶ γὰρ εἰ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα πολιοῦνται, ἀλλ' οὐ διὰ
 25 τὴν ἡλικίαν ὡς ἄνθρωπος ἀλλ' ἐκ κατασκευῆς, ὡς τὸ εἰρημένον τῷ ποιητῇ
 καὶ χύνας ἀργούς.
 τέταρτον σημαίνονμενον τοῦ ἰδίου, ἐφ' οὗ πάντα συντρέχει, τὸ μόνῳ καὶ
 παντὶ καὶ αἰεί, ὡς τὸ γελαστικόν· τοῦτο γὰρ καὶ μόνῳ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει καὶ
 παντὶ καὶ αἰεί· καὶ τε γὰρ μὴ γελαῖ καὶ τε κλαίῃ, γελαστικός· λέγεται οὐ
 τῷ ἤδη γελαῖν, ἀλλὰ τῷ πεφυκέναι· ὥσπερ γὰρ καὶ τὸ θνητὸν τὸ πεφυκός

1 πρᾶξις λγ' V: om. C 4 ἔστι V μόνων V 5 διὰ τοῦτο] διατ' V
 7 ἐπεισοδιώδῃ] ἐπισωδιώδῃ C': ἐπεισοδιώδῃ C': ἐπουσιώδῃ V 8 ὡς om. V
 ἐπισωδιώδεσιν C': ἐπεισοδιώδεσιν C': ἐπουσιώδεσιν V 9 καὶ ὑπογραφὴν — μιμεῖται (10)
 iter. V 10 ἐπισωδιώδες C': ἐπεισοδιώδες C': ἐπουσιώδες V 12 θεωρεῖται]
 ἀφαιρεῖται V διαστελλόμεθα V 13 ὑπογραφέσθαι V 15 μόνων V
 ὑπάρχει V τὸ (post καὶ) om. V 16 ἀνθρ. μόνῳ colloc. V ὑπάρχει
 — ἀνθρώπῳ om. C 17 ἢ (prius) om. C 18 τὸ] τῷ V ὡς om. V
 20 μόνους V συμβῆ V 20. 21 ἀφαιρεθῆναι C 22 pr. τὸ] τῷ C
 post παντὶ (prius) add. ἀνθρώπῳ C ὡς μόνῳ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ om. C
 23 πολιούσθαι (alt. l.) V 25 καὶ χύνας ἀργούς] Hom. A 50 27 alt. καὶ om. V
 28. 29 οὐ τῷ om. V (οὕτω in mrg. suppl.) 29. 90,1 ἤδη] εἶδει V 29 post
 πεφυκέναι add. λέγεται C καὶ om. V τὸ πεφυκός] an τῷ πεφυκέναι?

λέγεται, οὐ τῷ ἤδη θνήσκειν, οὕτως καὶ γελαστικός τῷ πεφυκέναι λέγεται,
οὐ τῷ ἤδη γελᾶν· καὶ ἡ ὕλη γὰρ καίτοι ἀεὶ εἰδοπεποιημένη οὕσα ὁμῶς ἀν-
εἶδος λέγεται ὡς πεφυκυῖα ἀποβαλεῖν | τόδε τὸ εἶδος καὶ δέχεσθαι. ἀλλ' 94^r
οὖν τοῦτο κυρίως ἴδιον καὶ περὶ τούτου οἱ φιλόσοφοι διαλέγονται· τὰ γὰρ
5 ἄλλα οὐ κυρίως ἴδια, ἀλλὰ πρὸς τι καὶ ποτέ· πρὸς τι μὲν τὰ δύο τὰ
πρῶτα, τὸ γεωμετερεῖν πρὸς τοὺς μὴ γεωμετροῦντας καὶ τὸ δίδουν πρὸς
τὰ τετράποδα, τὸ δὲ τρίτον ποτέ ἴδιον, τὸ δὲ τέταρτον κυρίως ἴδιον. δια-
φέρει δὲ τὸ πρῶτον σημαίνονμενον τοῦ δευτέρου, ὅτι τούτου μᾶλλον ἴδιον
τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ τὰ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ χαρακτηρί-
10 ζονται καὶ οὐ τῷ παντί. τὸ δὲ τρίτον ἔτι μᾶλλον ἴδιον καὶ κρεῖττον τῶν
δύο τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον σημαίνονμενον μόνῳ ὑπάρχει οὐ
παντί δέ, τὸ δεύτερον παντί μὲν οὐ μόνῳ δέ, τοῦτο δὲ καὶ μόνῳ καὶ
παντί. τὸ δὲ τέταρτον τῶν τριῶν κρεῖττον ὡς κυρίως ἴδιον, δ καὶ ὑπο-
γράφει λέγων οὕτως· ἴδιόν ἐστι τὸ ἀντιστρέφον. οὐκ ἀρκεῖ δὲ τοῦτο
15 (ἀντιστρέφει γὰρ καὶ ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν), ἀλλ'
ἴδιόν ἐστι συμβεβηκὸς ἀντιστρέφον, ὡς δοκεῖ καὶ Ἀριστοτέλει ἐν τοῖς
Τοπικοῖς, ἀφ' ὧν ἡ παρούσα πραγματεία συνετέθη. ἐπειδὴ δὲ ἀντιστρέφον
ἐδείχθη τὸ ἴδιον, ἀποροῦσιν οἱ τινες ὅτι οὐ μόνον ἀντιστρέφει τὸ ἴδιον ἀλλὰ
καὶ ὁ ὁρισμὸς, | ὡς εἴρηται, καὶ ἡ ὑπογραφή καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης 94^v
20 δεκτικόν καὶ τὰ πρὸς τι. πρὸς δ' φάμεν ὅτι ὁ ὁρισμὸς οὐσιώδης ἐστὶ καὶ
ἀντιστρέφει, τὸ δὲ ἴδιον ἐπεισοδιῶδες, καὶ ἡ ὑπογραφή ἐκ πολλῶν συμβεβη-
κότων, τοῦτο δὲ ἐν συμβεβηκός, καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν οὐσι-
ῶδες, τὰ δὲ πρὸς τι οὐδὲ ἀντιστρέφοντα, ἀλλὰ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγον-
ται· τὰ γὰρ ἀντιστρέφοντα λέγονται ὅπερ τὸ ἕτερον, οἷον τὸ γελαστικόν
25 ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος γελαστικόν, καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν
ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· τὰ δὲ πρὸς τι οὐ
λέγονται ὅπερ τὸ ἕτερον· ὁ γὰρ πατήρ οὐ λέγεται υἱὸς οὐδὲ ὁ υἱὸς πατήρ.
ταῦτα ἔχει ὁ πρᾶξις.

1 οὐ τῷ] οὕτω V² οὕτως—γελᾶν (2) om. C τὸ πεφυκέναι V
2 οὐ τῷ] οὕτω V ἤδη] εἶδει V ἡ om. C ἀεὶ om. V εἶδο-
πεποιημέναι V ὁμῶς om. V 2. 3 ἀνέιδεως C 3 πεφυκυῖα C
ἀποβάλλειν V 3. 4 ἀλλ' οὖν scripsi: ἀλλ' οὐ C: ἄλλο V 4 διαλέγονται]
λέγονται V 5 πρὸς τι καὶ ποτέ] καὶ πρὸς τι V 6 μὴ om. C 7 τὰ
om. V 8 τὸ (ante πρ.) om. V τούτου scripsi: τοῦτο CV 9 τὸ ἴδιον C
θέλοντος C 10 ἔτι om. V 11 τῷ μόνῳ C 13 τριῶν] τρίτων V
13. 14 ὑπογράφη C 14 δὲ om. V 16 ἐστι superscr. C² ἐν τοῖς
Τοπικοῖς] A 5 p. 102^a 18 sq. 19 ἡ om. V 20 ἐστὶ in ras. C²: εἰ V
21 ἐπουσιῶδες V 23 οὐδὲ scripsi: οὔτε CV 24 τὰ γὰρ—λέγονται om. V
25 ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρ. γελαστικόν om. V 26 ἄνθρωπος καὶ—δεκτικόν om. V
27 ὁ υἱὸς Marc.: 201: υἱὸς CV

Πρᾶξις λδ'.

Περὶ συμβεβηκότος.

p. 12,24 Συμβεβηκός ἐστιν ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς.

5 Αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ συμβεβηκότος τὴν τάξιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας φωνὰς ἡμῖν ἀποκρῦπτουσιν· εἰ γὰρ συμβεβηκός ἐστιν ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, ἀβληχρὸν καὶ ἀμενηνὸν καὶ οὐδενόσωρον ποιητικῶς εἰπεῖν ἐστὶ τὸ συμβεβηκός ὡς μήτε | παρὸν σῶζον μήτε 91^r ἀπὸν φθεῖρον καὶ διὰ τοῦτο καὶ εἰς παρουσίαν περιττὸν καὶ εἰς ἀπουσίαν 10 ἀδιάφθορον. ἀντιπέπονθε δὲ τοῦ συμβεβηκότος ἡ διδασκαλία τῇ τῶν ἄλλων φωνῶν διδασκαλίᾳ· ἐπὶ γὰρ ἐκείνων διεστέλλετο τὴν ὁμωνυμίαν καὶ ἐφύλοχρῖνει τὸ σημαινόμενον, περὶ οὗ διαλέγονται οἱ φιλόσοφοι, καὶ τρίτον ὑπέγραψεν αὐτό, ἐνταῦθα δὲ εὐθὺς ὑπογράφει τὸ συμβεβηκός. καὶ λέγομεν ὅτι εὐλόγως τοῦτο ἐποίει, ἐπειδὴ πολλῶν ὄντων τῶν σηματομε- 15 νων ἐν ταῖς ἄλλαις φωναῖς οὐ περὶ πάντων διαλέγονται οἱ φιλόσοφοι, χρεῖα οὖν ἦν ἐκεῖ διαστολῆς, ἐνταῦθα δὲ διττοῦ ὄντος τοῦ σηματομένου (ἡ γὰρ χωριστόν ἐστι τὸ συμβεβηκός ἢ ἀχώριστον), περὶ ἀμφοτέρων δὲ διαλέγονται οἱ φιλόσοφοι, εὐλόγως οὐ διεστέλλεται τὴν ὁμωνυμίαν ἐνταῦθα, ἀλλ' εὐθὺς ἐκ τῶν ὑπογραφῶν ἄρχεται. λέγει δὲ τρεῖς ὑπογραφὰς τοῦ 20 συμβεβηκότος, μίαν μὲν τὴν ἤδη εἰρημένην, δευτέραν δὲ τοιαύτην, ὅτι συμβεβηκός ἐστιν ὃ δύναται ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, καὶ τρίτην ὃ οὐδὲ γένος ἐστὶν οὐδὲ διαφορὰ οὐδὲ εἶδος | οὐδὲ 91^v ἴδιον. διαφέρουσι δὲ αἱ πρῶται δύο τῆς τρίτης, ὅτι αἱ μὲν τί ἐστὶ λέγουσι τὸ συμβεβηκός, ἡ δὲ τρίτη τί οὐκ ἔστιν. ἡ δὲ πρώτη τῆς δευτέρας 25 διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν πρώτη τὴν γένεσιν αὐτοῦ καὶ φθορὰν λέγει, ἡ δὲ δευτέρα τὴν ὑπαρξιν καὶ ἀνυπαρξίαν· πρότερον γὰρ γίνεται τι καὶ οὕτως ὑπάρχει. ἔστι δὲ ἀπορῆσαι πρὸς τὰς ὑπογραφάς. καὶ πρὸς μὲν τὰς πρώτας δύο ὑπογραφὰς κοινὴν ἀπορίαν· εἰ γὰρ συμβεβηκός ἐστιν ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου καὶ ὃ δύναται ὑπάρχειν καὶ

1 πρᾶξις λδ' om. C 2 tit. om. C 4 δέ ἐστιν Porph. 4. 7 χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου C 7 ἀμενόν V 7. 8 οὐδενόσωρον scripsi (cf. Hom. Θ 178): οὐδενός

δρου C: οὐδενός ὥρων V 10 ἀδιάφθορον C^a: ἀδιάφορον C^b: διάφθορον V 11 ὁμωνυμίαν C^{ab} (utrobique corr. m.²) 12 ἐφύλοχρῖνει V σημαῖνον C^a 13 ὑπέγραψεν (pr. l.) V ὑπογράφει ex ὑπογράφῃ corr. m.² C^b 14 τῶν Marc. 201: om. C^{ab}V 14. 15 σηματομενῶν C^a 17 pr. ἢ in ras. m.² C^a 18 ante εὐλόγως superscr. καὶ C^a τὴν ὁμωνυμίαν] ὁμωνυμία V 21 ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπ. Porph. 22 τρίτον C^{ab} δ] ὅτι V οὐδὲ] οὕτε (ubique) Porph. οὐδὲ (ante ἴδιον) C^aV: οὕτε (superscr. m.²) C^b 24 τί οὐκ ἔστιν] οὐκέτι V 25 τὴν φθορὰν C^b 26 πρώ- 27. 28 τὰς μὲν δύο ὑπογρ. πρώτας colloc. V

λέγεται, οὐ τῷ ἤδη θνήσκειν, οὕτως καὶ γελαστικός τῷ πεφυκέναι λέγεται,
οὐ τῷ ἤδη γελᾶν· καὶ ἡ ὕλη γὰρ καίτοι ἀεὶ εἰδοπεποιημένη οὕσα ἕως ἀν-
εἶδος λέγεται ὡς πεφυκυῖα ἀποβαλεῖν | τόδε τὸ εἶδος καὶ δέχεσθαι. ἀλλ' 94^r
οὖν τοῦτο κυρίως ἴδιον καὶ περὶ τούτου οἱ φιλόσοφοι διαλέγονται· τὰ γὰρ
5 ἄλλα οὐ κυρίως ἴδια, ἀλλὰ πρὸς τι καὶ ποτέ· πρὸς τι μὲν τὰ δύο τὰ
πρῶτα, τὸ γεωμετερεῖν πρὸς τοὺς μὴ γεωμετροῦντας καὶ τὸ δίδουν πρὸς
τὰ τετράποδα, τὸ δὲ τρίτον ποτέ ἴδιον, τὸ δὲ τέταρτον κυρίως ἴδιον. δια-
φέρει δὲ τὸ πρῶτον σημαινόμενον τοῦ δευτέρου, ὅτι τούτου μᾶλλον ἴδιον
τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ τὰ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ χαρακτηρί-
10 ζονται καὶ οὐ τῷ παντί. τὸ δὲ τρίτον ἔτι μᾶλλον ἴδιον καὶ κρείττον τῶν
δύο τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον σημαινόμενον μόνῳ ὑπάρχει οὐ
παντί δέ, τὸ δεύτερον παντί μὲν οὐ μόνῳ δέ, τοῦτο δὲ καὶ μόνῳ καὶ
παντί. τὸ δὲ τέταρτον τῶν τριῶν κρείττον ὡς κυρίως ἴδιον, δ καὶ ὑπο-
γράφει λέγων οὕτως· ἴδιόν ἐστι τὸ ἀντιστρέφον. οὐκ ἀρκεῖ δὲ τοῦτο
15 (ἀντιστρέφει γὰρ καὶ ὁ ὁρισμός καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν), ἀλλ'
ἴδιόν ἐστι συμβεβηκός ἀντιστρέφον, ὡς δοκεῖ καὶ Ἀριστοτέλει ἐν τοῖς
Τοπικοῖς, ἀφ' ὧν ἡ παρούσα πραγματεία συνετέθη. ἐπειδὴ δὲ ἀντιστρέφον
ἐδέχθη τὸ ἴδιον, ἀποροῦσιν οἱ τινες ὅτι οὐ μόνον ἀντιστρέφει τὸ ἴδιον ἀλλὰ
καὶ ὁ ὁρισμός, | ὡς εἴρηται, καὶ ἡ ὑπογραφή καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης 94^v
20 δεκτικόν καὶ τὰ πρὸς τι. πρὸς δ' φάμεν ὅτι ὁ ὁρισμός οὐσιώδης ἐστὶ καὶ
ἀντιστρέφει, τὸ δὲ ἴδιον ἐπισυδιῶδες, καὶ ἡ ὑπογραφή ἐκ πολλῶν συμβεβη-
κότων, τοῦτο δὲ ἐν συμβεβηκός, καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν οὐσι-
ῶδες, τὰ δὲ πρὸς τι οὐδὲ ἀντιστρέφοντα, ἀλλὰ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγον-
ται· τὰ γὰρ ἀντιστρέφοντα λέγονται ὅπερ τὸ ἕτερον, οἷον τὸ γελαστικόν
25 ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος γελαστικόν, καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν
ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· τὰ δὲ πρὸς τι οὐ
λέγονται ὅπερ τὸ ἕτερον· ὁ γὰρ πατήρ οὐ λέγεται υἱὸς οὐδὲ ὁ υἱὸς πατήρ.
ταῦτα ἔχει ὁ πρᾶξις.

1 οὐ τῷ] οὕτω V² οὕτως—γελᾶν (2) om. C τὸ πεφυκέναι V
2 οὐ τῷ] οὕτω V ἤδη] εἶδει V ἡ om. C ἀεὶ om. V εἰδο-
πεποιημέναι V ἕως om. V 2. 3 ἀνείδεως C 3 πεφυκυῖα C
ἀποβάλλειν V 3. 4 ἀλλ' οὖν scripsi: ἀλλ' οὐ C: ἄλλο V 4 διαλέγονται]
λέγονται V 5 πρὸς τι καὶ ποτέ] καὶ πρὸς τι V 6 μὴ om. C 7 τὰ
om. V 8 τὸ (ante πρ.) om. V τούτου scripsi: τοῦτο CV 9 τὸ ἴδιον C
θέλοντος C 10 ἔτι om. V 11 τῷ μόνῳ C 13 τριῶν] τρίτων V
13. 14 ὑπογράφει C 14 δὲ om. V 16 ἐστι superscr. C² ἐν τοῖς
Τοπικοῖς] A 5 p. 102* 18 sq. 19 ἡ om. V 20 ἐστὶ in ras. C²: εἰ V
21 ἐπουσιῶδες V 23 οὐδὲ scripsi: οὔτε CV 24 τὰ γὰρ—λέγονται om. V
25 ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρ. γελαστικόν om. V 26 ἄνθρωπος καὶ—δεκτικόν om. V
27 ὁ υἱὸς Marc.: 201: υἱὸς CV

ὅλως μὴ ὄν οὐδὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν. καὶ τὴν τρίτην ἀπορίαν λύσεις
οὕτω λέγων· ἐπὶ τῶν ἄλλων φωνῶν οὐκ ἡδύνατο ἀποφατικῶς προαγαγεῖν
τὰς ὑπογραφὰς καὶ εἰπεῖν 'γένος ἐστὶν ὃ μῆτε διαφορὰ μῆτε εἶδος μῆτε
ἴδιον μῆτε συμβεβηκός' ἢ 'εἶδος ἐστὶν ὃ μῆτε γένος μῆτε διαφορὰ' καὶ τὰ
5 λοιπὰ, μῆπω γινωσχομένων αὐτῶν τί εἰσι, διὰ τὸ μὴ εὐθὺς ἀπορεῖν τινα
'τί γὰρ ἐστὶ γένος καὶ τί εἶδος;'. ἐκείνων δὲ προ|εγνωσμένων καὶ ἄλλης λοι- 96
πὸν μὴ οὐσης φωνῆς εἰ μὴ ταύτης, εἰκότως καὶ ἀποφατικῶς προῤῥληθεν ἡ
ὑπογραφή.

⟨Πρᾶξις λε'⟩.

10 p. 13,6 Ἀφορισθέντων δὲ πάντων τῶν προτεθέντων.

Ἐπειδὴ ἔγνωμεν τὴν οὐσίαν τῶν πέντε φωνῶν διὰ τοῦ πρώτου τμή-
ματος ἐκ τῶν ὑπογραφῶν, ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι τῷδε τὰς κοινωνίας καὶ
διαφορὰς αὐτῶν λέγει καὶ ἐν τῷ τρίτῳ, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ δευτέρῳ πασῶν
ὑφ' ἐν τὰς κοινωνίας καὶ διαφορὰς λέγει ἐν δὲ τῷ τρίτῳ πασῶν δύο φωνῶν
15 κοινωνίας λέγει καὶ διαφορὰς. καὶ ἔδει μὲν αὐτὸν ἐνταῦθα γινόμενον πέρας
ἐπιθεῖναι τῇ πραγματείᾳ· ὁ γὰρ ὑπέσχετο ποιήσῃν, πεποίηκεν ὑπογράφας 97
ἐκάστην φωνήν. ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς Χρυσασόριον αὐτῷ ὁ λόγος, ἄνδρα τὰ πρῶτα
φέροντα τῆς ἐν Ῥώμῃ γερουσίας καὶ διὰ τοῦτο περὶ τὰ πολιτικά πράγματα
ἐπτοημένον, ὥς δεῖσθαι διὰ τοῦτο καὶ τῆς τῶν πάνυ σαφῶν διδασκαλίας,
20 οὐκ ὤκνησεν ἀδολεσχεῖν ἐν καιρῷ καὶ γράφειν αὐτῷ κοινωνίας καὶ δια-
φορὰς προδηλοῦς οὕσας ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἔξω τοῦ σκοποῦ· ὁ γὰρ εἰ-
δὼς τί ἐστὶ γένος καὶ διαφορὰ καὶ ἴδιον καὶ τὰ λοιπὰ, πρόδηλον ὥς καὶ
τὰς κοινωνίας αὐτῶν γινώσκει καὶ τὰς διαφορὰς· τὰ γὰρ πράγματα οὕτε
πάντη ὁμοιά ἐστιν ἑαυτοῖς (ἐπεὶ περίεργον ἐστὶ τὸ ἕτερον, οὐδὲν δὲ μάτῃν
25 ποιεῖ οὔτε ὁ θεὸς οὔτε ἡ φύσις), οὔτε πάντη διαφέρουσι ἀλλήλων, ἐπεὶ
διόισουσι καὶ τῷ ἐκ μιᾶς εἶναι ἀρχῆς καὶ οὐκέτι μία τῶν ὅλων ἀρχή.
ἀλλ' ἐπειδὴ μία τῶν πάντων ἀρχὴ καὶ ἀπειροδύναμος, καθὼ μὲν μία τῶν
πάντων ἀρχή, κοινωνοῦσι πάντα, καθὼ δὲ ἀπειροδύναμος, διαφέρουσι. καὶ
ταῦτα μὲν περὶ τούτου.
30 Ἐφ' οἷς εἰπωμεν τὰς κοινωνίας. καὶ αὐτὸς μὲν μίαν λέγει αὐτῶν
κοινωνίαν, ὅτι πᾶσαι αἱ φωναὶ κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις, ὅτι καθόλου εἰσίν.
ἡμεῖς προσθῶμεν καὶ ἄλλας δύο κοινωνίας αὐτῶν, ὅτι πᾶσαι | φιλόσοφοι 97
εἰσι καὶ ὅτι μιᾶς ὁποιασοῦν ἀναιρουμένης καὶ αἱ λοιπαὶ ἀναιροῦνται· γένους
γὰρ ἀναιρεθέντος εἶδος οὐκ ἔστιν οὐδὲ διαφορὰ (συνεκλείπουσι γὰρ τῷ μὲν
35 γένει αἱ διαιρετικαὶ διαφοραί, τῷ δὲ εἶδει αἱ συστατικαί), καὶ εἰδούς μὴ ὄν-

2 προαγαγεῖν scripsi: προαγαγεῖν (sed ai m.) Cab 3 δ scripsi: τὸ Cab
6 γὰρ eras. Cb δὲ Cb: om Ca ἄλλης scripsi: ἄλλων C 9 πρᾶξις
λε' addidi 10 πάντων Porph.: πασῶν C 17 ἐκάστην scripsi: τοιαύτην C
20 γράφην C¹ 24 ἔσται] ai corr. C¹ 26 τῷ scripsi: τὸ C 30 εἰπο-
μεν C¹

μη ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, οὐκέτι πᾶν συμβεβηκὸς αὕτη ἢ ὑπογραφή περι-
 ἔλαβεν, ἀλλὰ μόνον τὸ χωριστόν. πρὸς δ' φαμεν ὅτι ὅσον μὲν ἐπὶ τῇ
 ἐνεργείᾳ πᾶν συμβεβηκὸς ἢ ἀχώριστόν ἐστιν ἢ χωριστόν, ὅσον δὲ ἐπὶ τῇ
 ἐπινοίᾳ πᾶν συμβεβηκὸς χωριστόν. διό φησι καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος ὅτι
 5 δύνανται ἐπινοηθῆναι καὶ κόραξ λευκὸς καὶ Αἰθίοψ ἀποβάλλων
 τὴν χροιάν χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν
 πρώτην ὑπογραφὴν μόνην ἔστιν ἀπορῆσαι, ὅτι εἰ συμβεβηκὸς ἐστιν ὁ γίνε-
 ται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου, | πῶς ὁ ἐκτικὸς πυρε- 92^r
 τὸς συμβεβηκὸς ὢν (θερμασία γὰρ ἐστὶ παρὰ φύσιν), οὐκ ἀπογίνεται χωρὶς
 10 φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· εἰ μὴ γὰρ φθεῖρει τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἀπογίνε-
 ται. λύσις τοῦτου, ὅτι ὁ ἐκτικὸς πυρετὸς οὐ φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον· οὐ-
 δὲν γὰρ τὸ ὑποκείμενον φθεῖρει, ἐπεὶ λήσει καὶ ἑαυτὸ φθεῖρον, πάντα δὲ
 τοῦ εἶναι ἐφίεται· ὁ γὰρ ἐκτικὸς πυρετὸς ἐν ἄλλῳ μὲν ἐστίν, ἄλλο δὲ
 φθεῖρει· ἔστι μὲν γὰρ ἀπλῶς ἐν σώματι, φθεῖρει δὲ οὐ τὸ σῶμα (τὸ γὰρ
 15 σῶμα ἔμεινε καὶ μετὰ θάνατον σῶμα), ἀλλὰ φθεῖρει τὴν ὑγρότητα τὴν
 ἐν τῷ σώματι· καθόλου γὰρ ἔστιν εἰπεῖν· ποιότης ποιότητι μάχεται,
 οὐ ποιότης ὑποκειμένῳ· ἡ γὰρ θερμότης τῇ ψύξει μάχεται καὶ ἡ ξηρότης
 τῇ ὑγρότητι, ὡν φθειρομένων φθείρεται καὶ τὸ ζῶον. καὶ ἡ ἐμφανὴς γὰρ
 καὶ οὐσις τῆς θρυαλλίδος οὐ τὸ ὑποκείμενον ἐφθεῖρε (τοῦτο γὰρ μένει καὶ
 20 μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῆς), ἀλλὰ τὴν ὑγρότητα τῆς θρυαλλίδος, καὶ ἡ φα-
 λάχρωσις οὐ τὴν κεφαλὴν φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ τὴν τρίχωσιν, καὶ
 ἡ ἁρμονία οὐ τὰς χορδὰς φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον,
 φημί τὴν ἀναρμυστίαν. ταῦτα καὶ πρὸς τὴν ἀπορίαν τῆς πρώτης ὑπο-
 γραφῆς λεκτέον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὴν τρίτην ὑπογραφὴν ἀπορῆσαι | τρεῖς 92^v
 25 ἀπορίας· μίαν μὲν ὅτι ἡ τρίτη ὑπογραφή τί οὐκ ἔστι μόνον λέγει τὸ συμ-
 βεβηκὸς, οὐ μὴν τί ἐστὶ, δευτέραν δὲ ὅτι ἁρμόζει ἡ τοιαύτη ὑπογραφή
 καὶ τῇ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι (οὐδὲν γὰρ ἐστὶ τοῦτο τῶν πέντε φωνῶν),
 καὶ τρίτην ὅτι διὰ τί ἐπὶ μὲν τοῦ συμβεβηκτοῦς ἀποφάσκει μόνον ἡ ὑπο-
 γραφή, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων φωνῶν οὐχ οὕτως, ἀλλὰ καταφατικῶς προτῆθε
 30 πᾶσα ὑπογραφή αὐτῶν. αὗται μὲν αἱ ἀπορίαι. πρὸς τὴν πρώτην οὖν
 φαμεν ὅτι οὐ μόνον τί οὐκ ἔστι λέγει ἡ ὑπογραφή, ἀλλὰ καὶ τί ἐστὶ·
 ἑαυτὸν γὰρ ἐπελύσατο εἰπὼν αἰεὶ δὲ ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ. * *
 τὸ συμβεβηκὸς, οὐχ ἁρμόζει τοῦτο τῇ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι· ἐκεῖνο γὰρ

1 οὐκέτι] οὐκ ἐστὶ V 2 ὅσον] ὅσω V 3 ἢ ἀχώριστόν — συμβεβηκὸς (4) om. V
 ὅσον — χωριστόν (4) in marg. suppl. m.¹ C^b 5 ἀποβάλλων V: ἀποβαλὼν Porph.
 6 χροιάν V 9 γὰρ om. V παρὰ] περὶ V οὐκ] καὶ V 11 τοῦτου
 om. C^{ab} 11. 12 οὐδὲν — φθεῖρει om. V 12 ἐπεὶ — φθεῖρον om. C^a
 λήσει] λήψει V φθεῖρει (alt. l.) V 12 πάντα — δὲ φθεῖρει (14) om. V
 13 τοῦ scripsi: τὸ C^{ab} 14 ἐν σώματι ἀπλῶς colloc. V δὲ om. V 16 ἔστιν
 om. V ποιότητος (alt. l.) V 17 θερμότης C^b 18 φθειρομένων] ων add. m.² C^{ab}
 19 θρυαλλίδος — ὡσαύτως· τὸ (p. 95,35) om. V 22. 23 an ἡ ἀναρμυστία... τὴν ἁρμονίαν?
 23 πρώτης om. C^b 27 οὐδὲν] corrigas οὐδὲ πέντε] corrigas τεσσάρων
 32 ἑαυτὸν C^b: ἑαυτὴν C^a (sed ἦν m.².) τῇ ὑποκ. C^a lacunam signavi, conicias
 πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ὅτι, ἐπεὶ αἰεὶ ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ 33 τῷ C^b: τὸ C^a

πρότεραι καὶ αἱ συζυγίαι, πρότερα δὲ φύσει γένος καὶ διαφορά, τούτων
 πρότερον λέγει τὰ κοινὰ καὶ ἴδια. καὶ εὐλόγως ἐν μὲν τῇ διδασκαλίᾳ προ-
 ἔταξε τὸ εἶδος τῆς διαφορᾶς ὡς συνεισφερόμενον τῷ γένει, πρὸ δὲ τῆς δι-
 δασκαλίας αὐτῶν ἡγουν ὑπογραφῆς καὶ ἐνταῦθα πάλιν προτάττει τὴν δια-
 5 φορὰν τοῦ εἶδους ὡς καθολικωτέραν. ἐπειδὴ δὲ σχεδὸν ἐν πάσαις ταῖς
 κοινωναῖς καὶ διαφοραῖς μέμνηται τοῦ φύσει προτέρου, εἴπωμεν τί χαρα-
 κτηρίζει τὸ φύσει πρότερον. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι χαρακτηρίζει αὐτὸ τὸ συν-
 αναιρεῖν καὶ μὴ συναναιρεῖσθαι καὶ συνεισφέρεισθαι | καὶ μὴ συνεισφέρειν· 99^r
 ἰδοὺ γὰρ τὸ ζῶον φύσει πρότερον τοῦ ἀνθρώπου ὡς συναναιροῦν καὶ μὴ
 10 συναναιρούμενον· ζῷον γὰρ μὴ ὄντος οὐδὲ ἀνθρώπου ἔστιν, ἀνθρώπου δὲ
 μὴ ὄντος οὐδὲν ἦττον τὸ ζῶον ἔστιν. ἀλλὰ καὶ συνεισφέρεται καὶ οὐ συν-
 εισφέρει· ὁ γὰρ ἀνθρώπος εἰσφέρει τὸ ζῶον (εἴ τι γὰρ ἀνθρώπος, ζῶον),
 τὸ δὲ ζῶον οὐ συνεισφέρει τὸν ἀνθρώπον· δύναται γὰρ εἶναι ζῶον χωρὶς
 ἀνθρώπου. καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ὡσαύτως· λογικοῦ ἀναιρεθέντος συναν-
 15 αιρεῖται καὶ ἀνθρώπος καὶ πᾶν λογικόν, ἀνθρώπου δὲ μὴ ὄντος ἔστι логи-
 κὸν ἄλλο, οἷον ἄγγελος. καὶ ἀνθρώπος μὲν συνεισφέρει τὸ λογικόν (εἴ τι
 γὰρ ἀνθρώπος, λογικόν), τὸ λογικὸν δὲ οὐ συνεισφέρει τὸν ἀνθρώπον· οὐκ
 εἴ τι γὰρ λογικόν, ἀνθρώπος.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἴπωμεν τὰς κοινωνίας αὐτῶν καὶ διαφοράς.
 20 τρία τοῖνυν λέγει κοινὰ καὶ ἔξ ἴδια. πρῶτον μὲν κοινὸν γένους καὶ δια-
 φορᾶς τὸ ἀμφοτέρα κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορεῖσθαι,
 δεύτερον κοινὸν αὐτῶν τὸ μὴ μόνον αὐτὰ κατηγορεῖσθαι τῶν εἰδῶν, ἀλλὰ
 καὶ τὰ οἰκεῖα κατηγορούμενα διαβιβάζειν εἰς τὰ εἶδη· ἰδοὺ γὰρ τὸ ζῶον
 γένος ὃν κατηγορεῖται τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔμφυχον καὶ αἰσθητικόν
 25 κατηγορούμενα τοῦ ζῴου | καὶ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται. καὶ ἐπὶ τῆς 99^v
 διαφορᾶς ὡσαύτως· τὸ λογικὸν γὰρ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, ἀλλὰ καὶ
 τὸ λόγῳ κεχρησθαι κατηγορούμενον τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου κατη-
 γορεῖται· ὁ γὰρ ἀνθρώπος καὶ λόγῳ κέχρηται καὶ λογικός ἐστιν ὡς ἔχων
 καὶ ἐνδιάθετον λόγον καὶ προφορικόν. ὁ μέντοι ἄγγελος λόγῳ οὐ χρῆται
 30 ὡς ἐνδιάθετον μόνον ἔχων λόγον, οὐ μὲν καὶ προφορικόν. ὅταν δὲ λέγω-
 μεν τὰ τοῦ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς κατηγορούμενα καὶ τοῦ εἶδους κατη-
 γορεῖσθαι, μὴ ὡς φωνὴν λάβης τὸ κατηγορούμενον ἀλλ' ὡς πρᾶγμα· ἰδοὺ
 γὰρ τὸ δισύλλαβον κατηγορεῖται τοῦ ζῴου, τοῦ δὲ ἀνθρώπου οὐ κατηγορεῖ-
 35 ται (οὐδοὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον δισύλλαβον), ἐπειδὴ ὡς φωνῆς τοῦ
 ζῴου τὸ δισύλλαβον κατηγορεῖται. καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ὡσαύτως· τὸ
 τετρασύλλαβον κατηγορεῖται τῆς διαφορᾶς, τοῦ δὲ ἀνθρώπου οὐ κατηγορεῖ-

2 πρῶτερον C 2. 3 προέταξα C 3. 4 δασκαλίας C 6 εἴπομεν C¹
 7 πρότερον C²: πρῶτον C¹ 11 οὐδὲν] οὐδὲ C¹ οὐ supra scr. C 12 scribas
 συνεισφέρει 14 τῆς διαφορᾶς Marc. 201: τὰς διαφορὰς C (cf v. 25. 26) 16 ἄγγελος]
 scribas θεός (cf. p. 63,28. 66,2) 17 λογικόν (prius) in mrg. suppl. C² 18 an οὐ
 γὰρ εἴ τι? 27 τὸ scripsi: τῷ C κατηγορούμενον scripsi: κατηγορούμενα C
 29 ὁ μέντοι—προφορικόν (30) eicias 30. 31 λέγομεν C¹ 31 τὰ τοῦ γένους
 x. t. δ. κατηγορούμενα καὶ Marc. 201: τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν C 36 τετρασύλλα-
 βον] hinc denuo exstat V

μη ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ, οὐκέτι πᾶν συμβεβηκὸς αὕτη ἢ ὑπογραφή περι-
 ἔλαβεν, ἀλλὰ μόνον τὸ χωριστόν. πρὸς δ' φαμεν ὅτι ὅσον μὲν ἐπὶ τῇ
 ἐνεργείᾳ πᾶν συμβεβηκὸς ἢ ἀχώριστόν ἐστιν ἢ χωριστόν, ὅσον δὲ ἐπὶ τῇ
 ἐπινοίᾳ πᾶν συμβεβηκὸς χωριστόν. διό φησι καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος ὅτι
 5 δύνатаι ἐπινοηθῆναι καὶ κόραξ λευκὸς καὶ Αἰθίοψ ἀποβάλλων
 τὴν χροιάν χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν
 πρώτην ὑπογραφὴν μόνην ἔστιν ἀπορῆσαι, ὅτι εἰ συμβεβηκὸς ἐστιν ὁ γίνε-
 ται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου, | πῶς ὁ ἐκτικὸς πυρε- 92^r
 τὸς συμβεβηκὸς ὢν (θερμασία γὰρ ἐστὶ παρὰ φύσιν), οὐκ ἀπογίνεται χωρὶς
 10 φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· εἰ μὴ γὰρ φθεῖρει τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἀπογίνε-
 ται. λύσις τούτου, ὅτι ὁ ἐκτικὸς πυρετὸς οὐ φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον· οὐ-
 δὲν γὰρ τὸ ὑποκείμενον φθεῖρει, ἐπεὶ λήσει καὶ ἑαυτὸ φθεῖρον, πάντα δὲ
 τοῦ εἶναι ἐφίεται· ὁ γὰρ ἐκτικὸς πυρετὸς ἐν ἄλλῳ μὲν ἐστίν, ἄλλο δὲ
 φθεῖρει· ἐστὶ μὲν γὰρ ἀπλῶς ἐν σώματι, φθεῖρει δὲ οὐ τὸ σῶμα (τὸ γὰρ
 15 σῶμα ἔμεινε καὶ μετὰ θάνατον σῶμα), ἀλλὰ φθεῖρει τὴν ὑγρότητα τὴν
 ἐν τῷ σώματι· καθόλου γὰρ ἔστιν εἰπεῖν· ποιότης ποιότητι μάχεται,
 οὐ ποιότης ὑποκειμένῳ· ἡ γὰρ θερμότης τῇ ψύξει μάχεται καὶ ἡ ἐξηρότης
 τῇ ὑγρότητι, ὧν φθειρομένων φθείρεται καὶ τὸ ζῷον. καὶ ἡ ἐμφανὴς γὰρ
 καὶ οὐσις τῆς θρυαλλίδος οὐ τὸ ὑποκείμενον ἐφθεῖρε (τοῦτο γὰρ μένει καὶ
 20 μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῆς), ἀλλὰ τὴν ὑγρότητα τῆς θρυαλλίδος, καὶ ἡ φα-
 λάχρωσις οὐ τὴν κεφαλὴν φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ τὴν τρίχωσιν, καὶ
 ἡ ἁρμονία οὐ τὰς χορδὰς φθεῖρει τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον,
 φημί τὴν ἀναρμυστίαν. ταῦτα καὶ πρὸς τὴν ἀπορίαν τῆς πρώτης ὑπο-
 γραφῆς λεκτέον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὴν τρίτην ὑπογραφὴν ἀπορῆσαι | τρεῖς 92^v
 25 ἀπορίας· μίαν μὲν ὅτι ἡ τρίτη ὑπογραφή τί οὐκ ἔστι μόνον λέγει τὸ συμ-
 βεβηκὸς, οὐ μὴν τί ἐστὶ, δευτέραν δὲ ὅτι ἀρμόζει ἡ τριαυτὴ ὑπογραφή
 καὶ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι (οὐδὲν γὰρ ἐστὶ τοῦτο τῶν πέντε φωνῶν),
 καὶ τρίτην ὅτι διὰ τί ἐπὶ μὲν τοῦ συμβεβηκτοῦ ἀποφάσκει μόνον ἡ ὑπο-
 γραφή, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων φωνῶν οὐχ οὕτως, ἀλλὰ καταφατικῶς προὔλθε
 30 πᾶσα ὑπογραφή αὐτῶν. αὗται μὲν αἱ ἀπορίαι. πρὸς τὴν πρώτην οὖν
 φαμεν ὅτι οὐ μόνον τί οὐκ ἔστι λέγει ἡ ὑπογραφή, ἀλλὰ καὶ τί ἐστὶ·
 ἑαυτὸν γὰρ ἐπελύσατο εἰπὼν αἰεὶ δὲ ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ. * *
 τὸ συμβεβηκὸς. οὐχ ἀρμόζει τοῦτο τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι· ἐκεῖνο γὰρ

1 οὐκέτι] οὐκ ἔστι V 2 ὅσον] ὅσω V 3 ἢ ἀχώριστον — συμβεβηκὸς (4) om. V
 ὅσον — χωριστόν (4) in marg. suppl. m.¹ C^b 5 ἀποβάλλων V: ἀποβαλὼν Porph.
 6 χροαὶν V 9 γὰρ om. V παρὰ] περὶ V οὐκ] καὶ V 11 τούτου
 om. C^{ab} 11. 12 οὐδὲν — φθεῖρει om. V 12 ἐπεὶ — φθεῖρον om. C^a
 λήσει] λήψει V φθεῖρει (alt. l.) V 12 πάντα — δὲ φθεῖρει (14) om. V
 13 τοῦ scripsi: τὸ C^{ab} 14 ἐν σώματι ἀπλῶς colloc. V δὲ om. V 16 ἔστιν
 om. V ποιότητος (alt. l.) V 17 θερμότης C^b 18 φθειρομένων] ων add. m.² C^{ab}
 19 θρυαλλίδος — ὡσάντως· τὸ (p. 95,35) om. V 22. 23 an ἡ ἀναρμυστία . . . τὴν ἁρμονίαν?
 23 πρώτης om. C^b 27 οὐδὲν] corrīgas οὐδὲ πέντε] corrīgas τεσσάρων
 32 ἑαυτὸν C^b: ἑαυτὴν C^a (sed ἦν m.².) τῷ ὑποκ. C^a lacunam signavi, conicias
 πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ὅτι, ἐπεὶ αἰεὶ ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ 33 τῷ C^b: τὸ C^a

φορᾷ ἐπιμίνυται, ἵνα ποιήσῃ εἶδος (ὡς τὸ λογικὸν τῷ θνητῷ μιγνύμενον ποιεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶδος), γένος δὲ γένει οὐ συνέρχεται πρὸς γένεσιν εἶδους. καὶ ὅτι διαφοραὶ ποτε κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχουσιν, ὡς αἱ κοινῶς καὶ ἰδίως λεγόμεναι, γένος δὲ κατὰ συμβεβηκὸς οὐκ ἔστι. ταῦτα ἔχει ἡ
5 θεωρία.

Πρᾶξις λζʹ.

p. 15,10 Γένος δὲ καὶ εἶδος κοινὸν μὲν ἔχουσι τὸ κατὰ πλειόνων,
ὡς εἴρηται, | κατηγορεῖσθαι.

Παραβαλὼν ὁ Πορφύριος τὸ γένος τῇ διαφορᾷ καὶ εἰπὼν τὰ κοινὰ 101ʹ
10 αὐτῶν καὶ διάφορα, παραβάλλει αὐτὸ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς φωνάς, καὶ
πρῶτον πρὸς τὸ εἶδος. ἀλλὰ πρῶτον παρεγγυᾷ λέγων μὴ δεῖν παραβάλλειν
τὸ γένος πρὸς εἶδος, ἔστ' ἂν τὸ αὐτὸ καὶ γένος ἦ καὶ εἶδος, ὡς τὰ ὑπ-
ἀλληλα, ἐπεὶ εὐρίσκεται αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ τις παραβάλλων· αὐτοῦ δὲ πρὸς
ἑαυτὸ διαφορὰ οὐκ ἔστιν· οὐ δεῖ γὰρ παραβάλλειν τὸ σῶμα πρὸς τὸ σῶμα
15 αὐτὸ πρὸς ἑαυτό, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔμψυχον σῶμα, ὃ ἔστιν αὐτοῦ εἶδος. ἐφ'
οἷς λέγει τρία κοινὰ γένους καὶ εἶδους καὶ πέντε ἴδια. καὶ πρῶτον μὲν
κοινὸν τὸ ἀμφοτέρω κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι, δεύτερον ὅτι φύσει πρό-
τερα τῶν ἀτόμων, τρίτον τὸ ὁλότητος αὐτὰ εἶναι τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ τὸ μὲν
εἶδος προσεχῆς ὁλότης τῶν ἀτόμων, τὸ δὲ γένος πόρρω ὁλότης. ἔτι κοι-
20 νὸν ἔχουσι τὸ ἄμφω ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖσθαι καὶ τὸ ἐπίσης μετέχε-
σθαι ὑπὸ τῶν μεταχόντων αὐτῶν καὶ τὸ ἄμφω συνωνύμως τῶν ὑπ' αὐτὰ
κατηγορεῖσθαι· συνωνύμως δὲ κατηγορεῖται τὸ μεταδιδόν τῷ ὑποκειμένῳ
καὶ τοῦ οἰκείου ὀνόματος καὶ τοῦ ὀρισμοῦ. διαφέρουσι δὲ πενταχῶς, καὶ
πρῶτον μὲν ὅτι ἐπὶ πλεόν τὸ γένος τοῦ εἶδους· | τὸ μὲν γὰρ γένος περι- 101ʹ
25 ἔχει τὰ εἶδη, τὰ δὲ εἶδη περιέχεται καὶ οὐ περιέχει τὰ γένη. δεύτερον
ὅτι τὸ γένος τοῦ εἶδους φύσει πρότερον, ὅθεν εἶδους μὲν ὄντος ἔστι καὶ
γένος, γένους δὲ ὄντος οὐ πάντως ἔστιν εἶδος. τρίτον ὅτι τὸ μὲν γένος
τοῦ εἶδους συνωνύμως κατηγορεῖται (μεταδίδωσι γὰρ (τὸ ζῷον) τῷ ἀνθρώπῳ,
τοῦτ' ἔστι τῷ εἶδει, τοῦ ἰδίου ὀνόματος καὶ ὀρισμοῦ· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος καὶ
30 ζῷον λέγεται καὶ οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική), τὸ δὲ εἶδος τοῦ γένους οὐκέτι.

3 ὡς αἱ] ὅσαι C 4 συμβεβηκτός V ἔστιν τι (τι superscr.) V 6 πρᾶξις
λζ' scripsi: πρᾶξις λζ' V: om. C 9 παραβαλὼν] παραλαβὼν V τὰ super-
scr. C²: om. V 11. 14 παραβάλλειν] παραλαβεῖν C¹ 12 τὸ γένος πρὸς] γένος
καὶ V ἔστ' ἂν—εἶδος om. V ἡ Marc. 201: om. C 13 τις
παραβάλλων—ἑαυτὸ om. V τις scripsi: τὸ C παραβάλλων C¹: παραβάλλον C²
14 οὐ δεῖ] οὐδὲ V 18 εἶναι om. V 19 προσεχὲς V 20 alt. τὸ om. V
22 μεταδίδου V 23 πενταχῶς] τετραχῶς V 24 πλεῖον V τοῦ om. V
25 περιέχεται καὶ οὐ om. V 26 πρότερον φύσει colloc. V 27 γένους δὲ μὴ
ὄντος C 28 μεταδίδωσι C post γὰρ inserui τὸ ζῷον 30 οὐκέτι Marc.
201: οὐκ ἔστι CV

τέταρτον ὅτι ἀντιπλεονεκτοῦσιν ἑαυτά· τὸ γὰρ γένος πλείονα εἶδη περιέχει, οἷον τὸ ζῷον γένος ὃν περιέχει ἄγγελον καὶ ἄνθρωπον ἵππον βοῦν καὶ τὰ λοιπὰ, τὸ δὲ εἶδος τὰς διαφορὰς πάσας ἐνεργείᾳ ἔχει τοῦ γένους· δυνάμει ἔχοντος, τιμιώτερον δὲ τὸ ἐνεργείᾳ τοῦ δυνάμει. πέμπτον ὅτι ἔστι
5 τὸ γένος ὃ οὐ δύναται γενέσθαι εἶδος, φημὶ τὸ γενικώτατον, καὶ ἔστιν εἶδος μὴ δυνάμενον γενέσθαι γένος, ὃ ἔστι εἰδικώτατον.

Οὕτως συμπλέξας τὸ γένος τῷ εἶδει συμπλέκει αὐτὸ καὶ τῷ ἰδίῳ καὶ λέγει τρία κοινὰ καὶ τέσσαρα διάφορα. καὶ πρῶτον μὲν κοινόν ἐστι γένους καὶ ἰδίου τὸ ἀμφοτέρω ἐπεσθαι τοῖς εἶδεσιν· εἰ γὰρ ἄνθρωπος, ζῷον, καὶ
10 εἰ ἄνθρωπος, γελαστικόν. δεύτερον ὅτι ἀμφοτέρω ἐπίσης κατηγοροῦνται· ἐπίσης γὰρ καὶ τοῦ ζώου μετέχουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐπίσης τοῦ γελαστικοῦ, | εἰ καὶ τῇ ἐνεργείᾳ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσι. τρίτον κοι- 102^τ νὸν ὅτι συνωνύμως κατηγοροῦνται τῶν εἰδῶν ἀμφοτέρω· ὁ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ζῷον λέγεται (καὶ οὐσία ἐμψυχος αἰσθητική, καὶ γελαστικός λέγεται) καὶ
15 ζῷον γελᾶν δυνάμενον. ταῦτα μὲν κοινὰ. διάφορα δὲ τέσσαρα· πρῶτον μὲν ὅτι τὸ γένος τοῦ ἰδίου πρότερον φύσει. δεύτερον ὅτι τὸ μὲν γένος κατὰ πλείονων εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ ἴδιον ἐνὸς εἶδους, οὐ ἔστιν ἴδιον. τρίτον ὅτι τὸ γένος οὐκ ἀντιστρέφει πρὸς τὸ εἶδος, τὸ δὲ ἴδιον ἀντιστρέφει, ὥς τὸ γελαστικόν. τέταρτον ὅτι τὸ μὲν ἴδιον παντὶ τῷ εἶδει ὑπάρχει, οὐ
20 ἔστιν ἴδιον, καὶ μόνῳ καὶ αἰεὶ, τὸ δὲ γένος παντὶ μὲν τῷ εἶδει, οὐ ἔστι γένος, ὑπάρχει καὶ αἰεὶ, οὐ μὴν καὶ μόνῳ.

Οὕτως ταῦτα εἰπὼν παραβάλλει τὸ γένος πρὸς τὸ συμβεβηκὸς καὶ ἐν αὐτῶν λέγει κοινὸν ὥς πολὺ διεστώτων, τὸ κατὰ πλείονων εἰδῶν φέρεσθαι· ἐπιστήμονος γὰρ ἔστιν εἰπεῖν κοινωνίας τῶν πολλῶν διαφερόντων καὶ
25 διαφορὰς τῶν πολλῶν κοινωνούντων. ἐφ' οἷς λέγει τὰ διάφορα αὐτῶν τέσσαρα ὄντα, καὶ πρῶτον μὲν ὅτι τὸ γένος πρὸ τῶν εἰδῶν ἐστι, τὰ δὲ συμβεβηκότα τῶν εἰδῶν ὕστερα· κἂν γὰρ ἀχώριστον ἢ συμβεβηκός, οἷον γρυπότης ἢ σιμότης, ἀλλ' οὖν πρότερόν ἐστι τὸ ὑποκείμενον ἐκεῖνο, ἐν ᾧ ταῦτα τὸ εἶναι ἔσχον. δεύτερον ὅτι τοῦ μὲν γένους ἐπίσης τὰ μετέχοντα
30 μετέχει, τοῦ δὲ συμβεβηκός οὐκ ἐπίσης· λέγομεν γὰρ μᾶλλον λευκὸν 102^τ καὶ ἥττον καὶ σιμὸν μᾶλλον καὶ ἥττον. τρίτον ὅτι τὰ μὲν συμβεβηκότα, ὥς καὶ ἀνωτέρω μεμαθῆκαμεν, ἐπὶ τῶν ἀτόμων προηγουμένως ὑφίστανται καὶ κατὰ δευτέραν τάξιν ἐπὶ τῶν εἰδῶν (τὸν γὰρ καθόλου κύκνον λευκὸν λέγομεν καίτοι ἀσώματον ὄντα διὰ τὸ μηδένα τῶν κατὰ μέρος κύκνων ἐκ-
35 πεφευγῆναι τὴν λευκότητα), τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη φύσει πρότερα τῶν

1 αὐτὰ C 2 ἄνθρ. ἵππον βοῦν ἄγγελον V; ἄγγελον καὶ eicias ἵππ. καὶ βοῦν C
4 τιμιώτερον — σιμότης (28) om. V 8 ἔστι Marc. 201: om. C 10 εἰ Marc. 201:
om. C 12 κατὰ Marc. 201: καὶ C 13 εἰδῶν Marc. 201: ἰδίων C 14 καὶ οὐσία
— λέγεται inserui (cf. p. 97,30) 19 an γελαστικόν (πρὸς τὸν ἄνθρωπον)? 23 ἐν
αὐτῶν scripsi; ἑαυτῶν C: ἐν αὐτῷ Marc. 201 23. 24. 25 πολλὸν C 28 ἀλλ' οὖν]
ἀλλὰ C 30 μᾶλλον ἢ λευκὸν V 32 καὶ om. V ἀνωτέρω V (cf. p. 94,23)
ἀφίστανται V 33 κύκνον ex κύκλιον corr. V 34. 35 ἐκφευγῆναι C¹ 35 φύσει
πρότερα Porph.: φύσει προτέρω C: φησὶ πρότερα (sic) V

ἀτόμων οὐσίῳ. τέταρτον δὲ τὸ μὲν γένος ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορεῖται
τῶν ὑπ' αὐτό, τὸ δὲ συμβεβηκὸς ἐν τῇ ποιῶν τι ἢ πῶς ἔχον ἕκαστον·
ποῖος γὰρ Αἰθίοψ ἐρωτηθεὶς ἐρεῖς 'μέλας' καὶ πῶς ἔχει Σωκράτης ἐρεῖς
'κάθεται ἢ περιπατεῖ'.

5 <Πρᾶξις λη'>.

p. 17,14 Τὸ μὲν οὖν γένος ἡ τῶν ἄλλων τεττάρων διαφέρει,
εἴρηται.

Ἐπειδὴ ἐγνωμεν τὰς σχέσεις τοῦ γένους, ἃς ἔχει πρὸς τὰς λοιπὰς
φωνάς. φέρε κατὰ δίσυλόν τινα ἑτέραν ἀρχὴν προσστησάμενοι τὴν διαφορὰν
10 εἰπωμεν τὰς σχέσεις, ἃς ποιεῖται ἡ διαφορὰ πρὸς τὰς λοιπὰς φωνάς, τοῦτ'
ἔστιν εἶδος, ἴδιον, συμβεβηκός· τοῦ μὲν γὰρ γένους αἱ πρὸς τὰς λοιπὰς
φωνάς σχέσεις τέσσαρες, ὡς μεμαθήκαμεν, | πρὸς τε διαφορὰν καὶ εἶδος 103^r
καὶ ἴδιον καὶ συμβεβηκός, τῆς δὲ διαφορᾶς τρεῖς πρὸς τὰς μετ' αὐτήν,
τοῦτ' ἔστιν εἶδος, ἴδιον καὶ συμβεβηκός, τοῦ δὲ εἶδους δύο πρὸς τὰς ἐξῆς,
15 ἴδιον καὶ συμβεβηκός, τοῦ δὲ ἰδίου καὶ συμβεβηκότητος μία, ὡς γενέσθαι
τὰς ὅλας δέκα, ὧν τέσσαρες ἤδη εἴρηνται ἡμῖν. ἀλλ' ἵνα μὴ οὕτως ἰδιω-
τικῶς ἐκάστην σχέσιν ἀριθμῶμεν (νῦν μὲν γὰρ εὐπετές διὰ τὸ πέντε
εἶναι τοὺς ὅρους, ἐπὶ πολλῶν δὲ ὅρων διδομένων δυσχερὲς εἰπεῖν πόσαι
γίνονται σχέσεις)· δεῖ οὖν εἰπεῖν μέθοδόν τινα, δι' ἣς δυνηθῶμεν ὅσων
20 δῆποτε ὅρων δοθέντων εἰπεῖν τὸν ἀριθμὸν τῶν σχέσεων. ἔστι δὲ ἡ μέ-
θοδος αὕτη· δεῖ λαβεῖν πάντας τοὺς ἀναδιδομένους ὅρους, ὅσοι ἂν ᾧσι,
καὶ πολλαπλασιάσαι ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάττονα καὶ τῶν συναγομένων λαβεῖν
τὸ ἥμισυ καὶ τοσαύτας ἀποφαίνεσθαι εἶναι τὰς σχέσεις· ὥσπερ ἐνταῦθα
πέντε οὐσῶν τῶν φωνῶν δεῖ πολλαπλασιάσαι ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάττονα,
25 φημί τὸν τέσσαρα, πεντάκις τέσσαρα εἶχουσι, καὶ τούτων λαβεῖν τὸ ἥμισυ
καὶ τοσαύτας εἰπεῖν τὰς σχέσεις, τοῦτ' ἔστι δέκα, ὥσπερ καὶ εἰσι δέκα.
ὁμοίως καὶ δέκα ὅρων δοθέντων ἐὰν πολλαπλασιάσῃς ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάτ-
τονα τὸν ἑννέα, δεκάκις ἑννέα | ἐνεθήκοντα, καὶ τούτων λάβῃς τὸ ἥμισυ, 103^v
εὐρήσεις τεσσαράκοντα πέντε οὐσας τὰς σχέσεις. ἀποροῦσι δὲ ὅτι 'διὰ τί
30 ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάττονα πολλαπλασιάζομεν;' καὶ λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ οὐδὲν
πρὸς ἑαυτὸ παραβάλλεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐφεξῆς, διὰ τοῦτο ἐπὶ τὸν μο-

3 ἐρωτιθεὶς C 5 πρᾶξις λη' addidi (cf. p. 100,26) 6 τὸ μὲν οὖν γένος] abhinc
cum Elia congruit David. 9 ἑτέραν] τέραν in lac. VII litt. om. V 10. 11 τοῦτ'
ἔστιν om. V 11 γάρ om. V 14 καὶ om. V 15 γίνεσθαι V
16 ἡδη Dav.: εἶδη CV ἡμῶν V 16. 17 (διοτικῶς V 17 εὐπετές]
ἐντελές (corr. εὐτ.) V 18 δὲ Dav.: om. CV 22 καὶ τῶν—ἐλάττονα (24) om. V
24 τῶν Dav.: om. C 25 τὸν V²: τῶν CV¹ πεντάκις C 26 ὥσπερ—
δέκα om. C 27 ὁμοίως δὲ V δέκα om. V ὅρων δοθέντα V
27. 30 πολλαπλ. C 28 τὸν] τῶν C δεκάκις Dav.: δεκάκι CV 29 ἀπο-
ροῦσι δὲ] ἀπορία V διὰ τί suppl. C²: τί V 30 καὶ om. C 31 ἑαυτὸ
Dav.: ἐκντὸν CV

νάδι ἐλάττονα. πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι 'διὰ τί τῶν συναγομένων τὸ ἡμισυ λαμβάνεις;' καὶ λέγομεν ὅτι εὐλόγως· κατὰ ἀλήθειαν μὲν γὰρ πέντε δοθέντων ὄρων εἴκοσι γίνονται αἱ πᾶσαι σχέσεις ἐκάστου τετραχίς πρὸς τὰ λοιπὰ παραβαλλομένου, ἀλλὰ τὸ ἡμισυ παραλιμπάνομεν, ἵνα μὴ δις τὰ
5 αὐτὰ λέγοντες ἀδολεσχήσωμεν· οἷον ὅταν παραβάλωμεν γένος πρὸς διαφορὰν ἢ εἶδος, οὐ δεῖ πάλιν τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος παραβάλλειν ἢ τὴν διαφορὰν πρὸς τὸ γένος, ἐπειδὴ εἴρηνται τούτων αἱ σχέσεις, ὅτε τὸ γένος αὐτοῖς παρεβάλλομεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ
10 ἴσους εἶναι τοὺς ὄρους ταῖς σχέσεσιν· ἐὰν γὰρ πολυπλασιάσης τὸν τρία | ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάττονα, τρίς δύο ἔξ, καὶ λάβῃς τὸ ἡμισυ, τρεῖς εὐρί- 104^r
σκονται καὶ αἱ σχέσεις καὶ οἱ ὄροι. ἄλλην πάλιν μέθοδον ῥητέον, δι' ἧς δυνάμεθα τῶν ἀναδιδομένων ὄρων τὰς σχέσεις εἰδέναι, ὅτι τοσαῦται γίνονται αἱ σχέσεις, ὅσος ὁ ἀριθμὸς τῶν προὑποκειμένων ὄρων· ἐνὸς γὰρ ὄντος ὄρου
15 σχέσις οὐ γίνεται (οὐδὲν γὰρ πρὸς ἑαυτὸ παραβάλλεται), ἄλλου δὲ ὄρου προστεθέντος γίνεται μία σχέσις, ἐπειδὴ καὶ εἰς προὑπέκειτο ὄρος, δύο ὄρων προστεθέντων τῷ πρώτῳ γίνονται ἄλλαι δύο σχέσεις, ἐπειδὴ καὶ δύο εἰσὶν οἱ προὑποκείμενοι ὄροι. ἔχεις οὖν τὴν πρώτην μίαν σχέσιν καὶ τὰς δύο τὰς προστεθείσας καὶ γίνονται τρεῖς. πάλιν τριῶν ὄρων προστεθέντων τῷ
20 πρώτῳ ἔξ γίνονται αἱ σχέσεις, τρεῖς αἱ προστεθείσαι καὶ τρεῖς αἱ προηγη- σάμεναι. τεσσάρων ὄρων προστεθέντων προστίθενται τέσσαρες σχέσεις ταῖς ἔξ καὶ γίνονται δέκα. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία. ἔστι καὶ ἑτέρα μέθοδος τοι- αύτη· συντιθέντες γὰρ τοὺς ἀπὸ μονάδος ἀριθμοὺς μέχρι τοῦ μονάδι ἐλάτ-
25 τονος τοῦ προτεθέντος | ἀριθμοῦ τὸ συναχθὲν πλῆθος φαμεν, καθ' ὃ αἱ 104^r
σχέσεις γίνονται τοῦ προκειμένου ἀριθμοῦ τῶν πραγμάτων.

Πρᾶξις λθ'.

p. 18,11 Κοινὸν τοίνυν διαφορᾶς καὶ εἶδους.

Ἐπειδὴ μεμαθήκαμεν πρὸς α' δεῖ παραβαλεῖν τὴν διαφορὰν, ὅτι πρὸς τὰ μέλλοντα, καὶ πρὸς α' οὐ δεῖ, ὅτι πρὸς τὰ φθάσαντα, φέρε τὰ μὲν σιω-

1 ἀπορία V ὅτι om. V 2. 3 δοθ.] δοκούντων V 3 γίν. αἱ π. σχ.] γὰρ
πᾶσαι αἱ σχ. V 3. 4 τὰς λοιπὰς C 4 παραλαμβάνομεν C 5 ἀδολεσχή-
σωμεν in lac. XIV litt. om. suppl. C² παραβάλωμεν Urb. 35: παραβάλω CV
6 δεῖν V 7 σχέσεις C 8 παρεβάλλ. Dav.: παραβάλλ. CV 9 τῷ Dav.:
τὸ CV σχήματι V 10 ἴσως V¹ 11 τρίς] τρεῖς C 12 ῥηταῖον C
13 ἀναδιδομένων V 14 ὁ om. C 15 οὐδὲν] οὐδὲ V ἑαυτὸν V δὲ Dav.:
om. CV ὄρου om. V 16 προστεθέντος V 16. 19. 20. 22 γίν.] γὰρ V
16 προὑπέκειτο C 17 προστεθ. Dav.: προτεθ. C: προεθεθ. V 18 τὴν πρώτην
τὴν V 19 προστεθείς. Dav.: προτεθείς. CV προτεθέντων V 20 προτεθ. V
21 προστίθεται V 22 ἔστι--πραγμάτων (25) om. V (recte) 27 ante lemma add.
tit. Περί τῶν κοινῶν εἶδους καὶ διαφορᾶς. περί τῶν ἰδίων αὐτῶν (πρᾶξις λθ' in mrg.) V
κοινὰ V 28 commentarii quod restat om. V παραβαλεῖν Dav.: παραβαλεῖν C

πῶντες τὰ δὲ διδάσκοντες μήτε τι τῶν ὀφειλόντων ῥιθίζαι παραλελύμεν
 μήτε ἀδολεσχίᾳ περιπέσωμεν δις τὰ αὐτὰ λέγοντες. εἰπωμεν οὖν κοινὰ
 εἶδους καὶ διαφορᾶς. λέγει οὖν ὁ Πορφύριος κοινὰ αὐτῶν δύο,
 πρῶτον μὲν τὸ ἐπίσης μετέχεσθαι· τοῦ γὰρ ἀνθρωπείου εἶδους ἐπίσης
 5 μετέχει πᾶς ἄνθρωπος καὶ ἐπίσης τοῦ λογικοῦ. δεύτερον κοινὸν
 αὐτῶν τὸ αἰεὶ μετέχεσθαι αὐτά· αἰεὶ γὰρ ὁ Σωκράτης ἄνθρωπος καὶ αἰεὶ
 λογικός. ταῦτα μὲν αὐτῶν κοινὰ. διάφορα δὲ αὐτῶν λέγει τέσσαρα· πρῶτον
 ὅτι ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ποίῳ τι κατηγορεῖται, τὸ δὲ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστι. διὸ
 καὶ ἀποροῦσιν ὅτι καὶ πῶς εὐρίσκομεν τὸ εἶδος ἐν τῷ ποίῳ τί ἐστι κατη-
 10 γορούμενον· ἐὰν γὰρ | ἐρωτηθῶμεν τί ἐστι Σωκράτης, ζῶν φαμεν, ποῖον 105
 δὲ ζῶν ἐρωτηθέντες φαμέν ἄνθρωπος. πρὸς τοῦτό φαμεν ὅτι ὅσον ἐφ'
 ἑαυτὸ τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ποίῳ τί
 ἐστίν, ἀλλὰ διὰ τὴν διαφορὰν προσελθούσαν τῷ γένει καὶ ποιήσασαν τὸ
 εἶδος ἐν τῷ ποίῳ τί ἐστι κατηγορεῖται τὸ εἶδος. διὸ πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι
 15 διὰ τί μὴ τῇ διαφορᾷ ἐξηκολούθησε τὸ εἶδος τῇ εἰδοποιούσῃ καὶ ἐν τῷ
 ποίῳ τί ἐστι κατηγορεῖται, ἀλλὰ τῷ γένει καὶ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται.
 λύσις· ὅτι αἱ διαφοραὶ προσελθούσαι τῷ γένει οὐκ ἔμειναν διαφοραί, ἀλλ'
 εἶδη ἐγένοντο. τοῦτο τὸ πρῶτον. δεύτερον ὅτι ἐπὶ πλεῖον ἡ διαφορὰ τοῦ
 εἶδους, κἂν μὴ αἰεὶ διὰ τὰς ἀντιστρεφούσας διαφοράς, οἷον τὸ νοῦ καὶ ἐπι-
 20 στήμης δεκτικόν. διὸ καὶ τοῦτο πολλαῖς προστέθηκεν ὁ Πορφύριος.
 τοῦτο καὶ τὸ δεύτερον. τρίτον αὐτῶν λέγει διάφορον ὅτι ἡ διαφορὰ φύσει
 προτέρα τοῦ κατ' αὐτὴν εἶδους· τὸ γὰρ λογικὸν ἀναιρεθὲν συναναιρεῖ τὸν
 ἄνθρωπον, ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀναιρεθεὶς οὐκ ἀναιρεῖ καὶ τὸ λογικὸν ὄντος θεοῦ.
 ἀγγέλου. ἀλλὰ καὶ συνεισφέρεται καὶ οὐ συνεισφέρει· ἄνθρωπον γὰρ | ἐὰν 105
 25 εἴπω, συνεισήγαγον καὶ τὸ λογικόν, λογικὸν δὲ ἐὰν εἴπω, οὐ πάντως καὶ
 ἄνθρωπον συνεισήγαγον. τέταρτον διάφορον ὅτι διαφορὰ μὲν διαφορᾶ μί-
 γνυται πρὸς εἶδους γένεσιν, οἷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν πρὸς ἀνθρώπου
 γένεσιν, εἶδος δὲ εἶδει οὐ μίγνυται πρὸς ἄλλου εἶδους γένεσιν. καὶ ἀπορεῖ
 πρὸς τοῦτο ὁ Πορφύριος, ὅτι καὶ εἶδος εἶδει μίγνυται πρὸς ἄλλου εἶδους
 30 γένεσιν, οἷον ἔππος ὄνῃ πρὸς ἡμιόνου γένεσιν. καὶ λύσιν τούτου φασὶν
 τοιαύτην, ὅτι ἡ καθόλου μὲν διαφορὰ τῇ καθόλου διαφορᾷ μίγνυται πρὸς
 εἶδους γένεσιν, ὡς τὸ καθόλου λογικὸν καὶ τὸ καθόλου θνητὸν πρὸς ἀν-
 θρώπου γένεσιν, καθόλου δὲ εἶδος τῷ καθόλου εἶδει οὐ μίγνυται πρὸς εἶδους
 γένεσιν· ὁ γὰρ τις ἔππος τῷ τινὶ ὄνῃ μίγνυται πρὸς ἡμιόνου γένεσιν. ἀλλ'
 35 ἀποκληρωτικὸς ὁ λόγος· διὰ τί γὰρ ὡς ἡ καθόλου διαφορὰ τῇ καθόλου
 διαφορᾷ μίγνυται, μὴ καὶ τὸ καθόλου εἶδος τῷ καθόλου εἶδει ἐμίγη πρὸς
 εἶδους γένεσιν; εἰ γὰρ μὴ τὸ καθόλου εἶδος τῷ καθόλου εἶδει ἐμίγη, οἷον

2 περιπέσωμεν Dav.: περιπέσομεν C 6 ante αὐτά ras. IV litt. C 9 alt. καὶ
 post εἰρ. ponas 9. 10 ἐν τῷ ποίῳ τί ἐστι κατηγορούμενον Dav.: om. C 10 ἐάν]
 ἀν C ἐρωτιθ. C 13 ποιῆσαν C¹ 14 ἐν τῷ ποίῳ τί ἐστι — εἶδος Dav.:
 om. C 16 alt. τί ἐστι Dav.: ποῖον τί ἐστι C 24 ἀγγέλου eicias 24. 25 καὶ
 (ante συνεισφ. et τὸ λογ.) Dav.: om. C 32 εἶδους γένεσιν ὡς Dav.: om. C
 33 τῷ ex τὸ corr. C 36 ἐμίγει C 37 μὴ Marc. 201 Urb. 3^r

ὁ καθόλου ἴππος ἀπὸ καθόλου ὄντος πρὸς τὴν καθόλου γένεσιν τοῦ ἡμιόνου, εὐρέθῃσεται ὅλον | τὸ εἶδος τὸ τῶν ἡμιόνων ἀναίτιον. λύσις τούτου ὅτι καὶ 106^r ἡ καθόλου διαφορὰ μίγνυται τῇ καθόλου διαφορᾷ, ἀλλ' οἷον κατὰ παράθεσιν (διακεκριμένως γὰρ ἐστὶ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ), καὶ τὸ καθόλου εἶδος τῷ καθόλου εἶδει μίγνυται, κατὰ κράσιν δέ· οὐδὲ γὰρ ἔχεις διακρίναι τὸ ἴππειον εἶδος ἀπὸ τοῦ ὄνειου ἐν τῷ ἡμιόνῳ. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ἐφ' οἷς παραβάλλει διαφορὰν καὶ ἴδιον καὶ τὰ αὐτὰ λέγει κοινά, ἀπερ καὶ ἐπὶ εἶδους καὶ διαφορᾶς. πρῶτον μὲν τὸ ἐπίσης μετέχεσθαι ὑπὸ τῶν 10 μετεχόντων (ἐπίσης γὰρ πάντες ἄνθρωποι λογικοὶ καὶ ἐπίσης γελαστικοί), δεύτερον τὸ αἰεὶ συνυπάρχειν· κἄν γὰρ κολοβωθῇ ὁ δῖπους, ἀλλὰ πρὸς τὸ πεφυκέναι τὸ αἰεὶ λέγεται· καὶ τὸ γελαστικὸν γὰρ οὐχὶ τῷ γελᾶν ἀλλὰ τῷ πεφυκέναι ἔχει τὸ αἰεὶ. διαφορὰς δὲ λέγει δύο· πρῶτον μὲν ὅτι ἡ διαφορὰ ἐπὶ πλειόνων τινῶν λέγεται πολλάκις, οἷον τὸ λογικὸν ἐπὶ θεοῦ καὶ ἀγγέλου 15 καὶ ἀνθρώπου, τὸ δὲ ἴδιον ἐφ' ἑνὸς εἶδους, οὗ ἐστὶν ἴδιον, οἷον τὸ γελαστικὸν ἐπὶ ἀνθρώπου μόνου. πρόσκειται δὲ τὸ πολλάκις διὰ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· αὕτη γὰρ ἡ διαφορὰ οὐκ ἐπὶ πλειόνων τινῶν λέγεται, | ἀλλ' 106^r ἐπὶ μόνου ἀνθρώπου. τοῦτο μὲν τὸ πρῶτον αὐτῶν διάφορον. δεύτερον δὲ ὅτι ἡ διαφορὰ ἔπεται ἐκείνοις, ὧν εἴη διαφορὰ, οὐ μὴν καὶ ἀντιστρέφει, τὰ 20 δὲ ἴδια ἀντιστρέφει καὶ ἀντικατηγορεῖται ὧν ἐστὶν ἴδια. ταῦτα καὶ περὶ διαφορᾶς καὶ ἰδίου.

Ἐφ' οἷς παραβάλλει τὴν διαφορὰν καὶ πρὸς τὸ συμβεβηκὸς καὶ λέγει δύο αὐτῶν κοινά· πρὸς μὲν τὸ πᾶν συμβεβηκὸς τὸ καθόλου κοινὸν αὐτῶν τὸ ἐπὶ πλειόνων λέγεσθαι, πρὸς δὲ τὸ ἀχώριστον συμβεβηκὸς τὸ αἰεὶ ὑ- 25 ἄρχειν· αἰεὶ γὰρ ὁ κόραξ μέλας καὶ ὁ Αἰθίοψ καὶ αἰεὶ ὁ ἄνθρωπος λογικός. ταῦτα μὲν αὐτῶν τὰ κοινά. διάφορα δὲ αὐτῶν λέγει τρία· πρῶτον ὅτι ἡ διαφορὰ περιέχει, οὐ περιέχεται δέ (τὸ γὰρ λογικὸν περιέχει τὸν ἄνθρωπον). τὰ δὲ συμβεβηκῶτα τρόπον μὲν τινα περιέχουσι, κατὰ τὶ δὲ περιέχονται· καθὼ μὲν γὰρ πλείουσιν εἶδεσιν ὑπάρχει τὸ αὐτὸ συμβεβηκὸς, περιέχει, καθὼ 30 δὲ ἐν εἶδος οὐ μόνον ἑνὸς συμβεβηκῶτος δύναται μετέχειν ἀλλὰ πλειόνων, οἷον λευκοῦ καὶ μέλανος, περιέχεσθαι δοκεῖ τότε τὸ συμβεβηκὸς. δεύτερον αὐτῶν διάφορον ὅτι τὸ μὲν συμβεβηκὸς ἐπιδέχεται | τὸ μᾶλλον καὶ τὸ 107^r ἥττον, ἡ δὲ διαφορὰ οὐκέτι. τρίτον αὐτῶν λέγει διάφορον ὅτι αἱ ἐναντίαι διαφοραὶ οὐ μίγνυνται ποτε, οἷον τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον, τὰ δὲ ἐναντία συμ- 35 βεβηκῶτα μίγνυνται πρὸς γένεσιν τινος, ὡς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν πρὸς γένεσιν φαιοῦ. ταῦτα ἔχει ἡ πράξις.

5 τῷ ex τὸ corr. C

12 ἀλλὰ Dav.: om. C

14 καὶ ἀγγέλου eicias

15 δὲ Dav.: om. C

20 ὧν Dav.: ὧ C

24 ἀχώρ.] ἀόριστον C

25 ὁ

(ante ἀνθρ.) Dav.: om. C

29 post γὰρ add. ἔχει C: om. Dav.

ὑπάρχει Dav.:

in ras. VIII litt. om. C

31 an οἷον (ἀνθρώπος)?

34 ἄλλον C

36 πράξις ex τάξις corr. C²

〈Πρᾶξις μ'〉.

p. 20,12 Εἶδους δὲ καὶ ἰδίου κοινὸν τὸ ἀλλήλων ἀντικατηγο-
ρεῖσθαι.

Παραβαλὼν ὁ Πορφύριος τὸ γένος πρὸς τὰς λοιπὰς τέσσαρας φωνάς,
5 τοῦτ' ἔστι διαφορὰν, εἶδος, ἴδιον καὶ συμβεβηκός, εἴτα τὴν διαφορὰν πρὸς
τὰς τρεῖς, φημί εἶδος, ἴδιον, συμβεβηκός, ἔρχεται καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ καὶ
παραβάλλει τὸ μὲν εἶδος πρὸς ἴδιον καὶ συμβεβηκός, τὸ δὲ ἴδιον καὶ τὸ
συμβεβηκός πρὸς ἀλλήλα, καὶ οὕτως πληροῖ τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν. λέγει
οὖν κοινὰ εἶδους καὶ ἰδίου δύο· πρῶτον μὲν ὅτι ἀντιστρέφουσιν (εἰ γὰρ ἄν-
10 θρωπος, γελαστικόν, καὶ εἰ γελαστικός, ἄνθρωπος). δεύτερον τὸ ἐπίσης μετ-
έχεσθαι· ἐπίσης γὰρ πάντες οἱ μετέχοντες τοῦ ἀνθρωπείου εἶδους μετέχουσι
καὶ ἐπίσης τοῦ γελαστικοῦ. ἔφ' οἷς λέγει αὐτῶν καὶ διάφορα τέσσαρα·
πρῶτον ὅτι τὸ μὲν εἶδος δύναται ἄλλου γένος εἶναι ὡς ἐπὶ τῶν | ὑπαλλή- 107^v
λων, τὸ δὲ ἴδιον ἄλλου ἴδιον οὐ δύναται εἶναι. δεύτερον ὅτι τὸ μὲν εἶδος
15 πρότερον τοῦ ἰδίου, τὸ δὲ ἴδιον ἐπιγίνεται τῷ εἶδει· πρῶτον γὰρ ἄνθρωπος
καὶ τότε γελαστικόν. τρίτον ὅτι τὸ εἶδος αἰεὶ ἐνεργεῖα, τὸ δὲ ἴδιόν ποτε καὶ
δυνάμει· αἰεὶ γὰρ ὁ Σωκράτης ἐνεργεῖα ἄνθρωπος, γελᾷ δὲ οὐκ αἰεὶ, καίπερ
αἰεὶ πεφυκώς γελαστικός εἶναι. τέταρτον διάφορον εἶδους καὶ ἰδίου, ὅτι
ὦν οἱ ὅροι διάφοροι, καὶ αὐτὰ τοιαῦτα· ἐπειδὴ οὖν διάφοροι οἱ ὅροι εἶδους
20 καὶ ἰδίου, ἀνάγκη καὶ αὐτὰ διάφορα εἶναι. ταῦτα μὲν καὶ περὶ εἶδους
καὶ ἰδίου.

Ἐφ' οἷς συγχρίνει εἶδος καὶ συμβεβηκός καὶ λέγει κοινὸν αὐτῶν ἐν τῷ ἐπὶ
πολλῶν κατηγορεῖσθαι διὰ τὸ πλείστον ἀλλήλων διεστάναι τὸ συμβεβηκός
καὶ τὸ ὃ συμβεβήκε· τῶν γὰρ πλείστον ἀλλήλων διεστώτων παντός μὲν
25 τὰς διαφορὰς εἰπεῖν, τὰς δὲ κοινωνίας μόνου ἐπιστήμονος, ὡς ἐπὶ μύρμηκος
καὶ ἐλέφαντος· καθὼ μὲν γὰρ ζῷα, κοινωνοῦσι μόνον, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα δια-
φέρουσι. καὶ ἀνάπαλιν τὰς διαφορὰς τῶν πολὺ κοινωνούντων ἐπιστήμονος
μόνου εἰπεῖν, τὰς | δὲ κοινωνίας παντός, ὡς ἐπὶ περιστερᾶς καὶ φάττης, 108^r
ὡς ἐπὶ κυνὸς καὶ λύκου. διάφορα δὲ αὐτῶν λέγει τέσσαρα· πρῶτον μὲν
30 ὅτι τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν τῷ ποῖόν τι
ἢ πῶς ἔχον. δεύτερον ὅτι ἐκάστη οὐσία ἐνός μὲν εἶδους μετέχει, συμβε-
βηκῶν δὲ πολλῶν χωριστῶν τε καὶ ἀχωρίστων. τρίτον ὅτι φύσει πρότερα
τὰ εἶδη τῶν συμβεβηκῶν, κἂν ἀχώριστα ἢ τὰ συμβεβηκῶτα. τέταρτον
ὅτι τὸ μὲν εἶδος ἐπίσης μετέχεται, τὸ δὲ συμβεβηκός οὐκ ἐπίσης· ἐπι-
35 δέχεται γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, κἂν ἀχώριστον ἦ. καὶ ταῦτα μὲν
περὶ τούτου.

1 πρᾶξις μ' addidi (cf. p. 100,26) 6. 7 ἔρχεται—συμβεβηκός Dav. om. C 13 γένος
Marc. 201: γένους C 16 γελαστικόν Dav.: γελαστικός C 19 τοιαῦτα scripsi:
ταῦτα C Dav. alt. oi Dav.: om. C 24 πλείστον Dav.: πλείστων C 35 ἢ
Dav.: εἴη C

Ἐφ' οἷς παραβάλλει ἴδιον καὶ ἀχώριστον συμβεβηκός καὶ λέγει κοινὰ αὐ-
 τῶν δύο· πρῶτον μὲν ὅτι ἄνευ τούτων οὐ δύναται ὑποστῆναι τὰ ἐν οἷς εἰσιν·
 οὐδὲ γὰρ ἄνευ γελαστικοῦ ἄνθρωπος οὐδὲ ἄνευ τοῦ μέλανος Αἰθίοψ. δεύ-
 τερον δὲ ὅτι ὥσπερ παντὶ καὶ ἀεὶ πάρεστι τὸ ἴδιον, οὕτως καὶ τὸ ἀχώ-
 5 ριστον συμβεβηκός. ταῦτα μὲν τὰ κοινὰ. διάφορα δὲ αὐτῶν λέγει τρία·
 πρῶτον ὅτι τὸ μὲν ἴδιον ἐνὶ μόνῳ εἶδει ὑπάρχει, ὥς τὸ γελαστικὸν ἀν-
 θρώπων, τὸ δὲ ἀχώριστον συμβεβηκός οἶον τὸ μέλαν οὐκ Αἰθίοπι μόνῳ
 ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πολλοῖς. | δεύτερον ὅτι τὸ ἴδιον ἀντιστρέφει καὶ ἀντικατη- 108^v
 γορεῖται καὶ ἐπίσης ἐστὶν οὗ ἐστὶν ἴδιον, τὸ δὲ ἀχώριστον συμβεβηκός
 10 οὐκ ἀντιστρέφει. τρίτον ὅτι τῶν μὲν ἰδίων ἐπίσης ἢ μετοχή, τῶν δὲ συμ-
 βεβηκότων πῇ μὲν μᾶλλον, πῇ δὲ ἥττον. ταῦτα ἔχει ἢ παροῦσα θεωρία.
 συγκαταπαύεται αὐτῇ σὺν θεῷ καὶ ἢ πᾶσα πραγματεία τοῦ Πορφυρίου.

8 τὸ ἴδιον Dav.: om. C

9 ἐστὶν (alt.) Dav.: om. C

**ELIAE (OLIM DAVIDIS)
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUM**

S I G L A

H = Hamiltonianus 382

K = Marcianus 599

P = Parisinus 1900

b = Brandisii scholia

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΥΝ ΘΕΩΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟ-^K 221
ΦΙΑΣ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Τῶν Ἀριστοτελικῶν ἀρχόμενοι λόγων εὐθύς ἐκ θυρῶν φίλα τῇ
Ἀριστοτέλει διαπραξώμεθα καὶ τὴν φίλην αὐτῷ συντομίαν συνόψει συντο-
5 μωτάτῃ περιβάλλωμεν· σύνοψις γὰρ καὶ συντομία φίλαι τῇ Ἀριστοτέλει,
Πυθαγορείῳ κατ' ἀλήθειαν γεγονότι καὶ τὴν Πυθαγόρου σιωπὴν εἰς τὴν
γείτονα βραχυλογίαν μεταγαγόντι. δέκα δέ τισι κεφαλαίοις περικλείομεν
τὴν αὐτοῦ φιλοσοφίαν. καὶ πρῶτόν ἐστι τῶν δέκα διὰ τί οὕτως ὠνομάσθη
ἡ Ἀριστοτέλους φιλοσοφία, Περιπατητική. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο μερικὸν καὶ
10 ἀφιλόσοφον (φιλοκαθόλου γὰρ ὁ φιλόσοφος), τὰ καθόλου ζητεῖσθω διὰ τίνας
καὶ πόσας αἰτίας ὠνομάσθησαν αἱ κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεις. δεύτερον τίς
ἡ διαίρεσις τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων πολλῶν ὄντων, χιλίων τὸν
ἀριθμὸν, ὥς φησι Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἀναγραφὴν αὐτῶν ποιησάμενος
καὶ τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τὴν διάθεσιν. τρίτον πόθεν δεῖ ἄρχεσθαι τῶν
15 Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. τέταρτον τί τὸ τέλος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ
ὅπου ἀρχὴ καὶ τέλος, ἐστὶ τι καὶ μεταξύ, πέμπτον ζητεῖσθω τίς ἡ μεταξύ
ὁδός. ἕκτον ποῖον δεῖ εἶναι τὸν ἀκροατὴν κατὰ ζωὴν καὶ γνῶσιν. ἑβδομον
ποῖον δεῖ εἶναι τὸν ἐξηγητὴν· μηδὲ γὰρ οὗτος ἐκφευγέτω τὴν βάσανον διὰ
τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐξηγητοῦ, ἀλλ' εὐθύνας διδόντω ὅποιός ἐστιν. ὄγδοον τί τὸ
20 εἶδος τῆς φράσεως αὐτοῦ. ἑνατὸν διὰ τί ἀσάφειαν ἐπετῆδευσεν· οὐδὲ γὰρ
ἦν φύσει τοιοῦτος, ὥς δηλοῦσιν αἱ Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ σαφεῖς οὐσαι καὶ οἱ
Τόποι καὶ τὰ Μετέωρα πάνυ σαφῆ ὄντα. δέκατον κεφάλαιον πόσα καὶ
τίνα δεῖ προλαμβάνειν παντὸς Ἀριστοτελικοῦ βιβλίου.

Ταῦτα πάντα τοῦ Πρόκλου λέγοντος δεῖν προλαμβάνειν ἀρχομένους
25 τῶν Ἀριστοτελικῶν συνταγμάτων ἐν τῇ συναναγνώσει (σύνταγμα δὲ τούτου
Πρόκλειον), καὶ τὴν αἰτίαν μὴ προστιθέντος, φέρε ἡμεῖς ἐκ διαιρέσεώς τινος

1. 2 In titulo om. τῆς φιλοσοφίας b 3 θυρεῶν H 4 αὐτοῦ HP 4. 5 συντο-
μωτάτῃ H: συντομωτάτην P περιβάλλωμεν HP 5 φίλα b 6 πυθα-
γορῷ K Πυθαγόρου σιωπὴν] cf. p. 23,27 8 αὐτοῦ τὴν φιλ. b 11 ποίαις b
12. 13 τῶν ἀριθμῶν K¹ 13 Φιλᾶδ.] φιλόσοφος conl. Rose (recte) 14 διάθεσιν]
διὰ τὴν conl. Rose (recte) 19 διὰ διδόντω H ὄγδοος K τ[] καὶ b
20 ἑνατον P 22 κεφάλαιον om. b 25. 26 scribas τοῦτο, nisi malis σύντ. δὲ τ.
Πρόκλειον eicere 26 καὶ τὴν αἰτίαν om. b

προσθῶμεν | καὶ τὴν αἰτίαν. ἡ δὲ διαίρεσις πρόβεισιν οὕτως περιέχουσα· 221^v
 ἡ Ἀριστοτέλους φιλοσοφία καὶ ὀνομάζεται καὶ ὑφέστηκε. καὶ ἐπειδὴ ὀνο-
 μάσσεται, ζητοῦμεν πρῶτον διὰ τί οὕτως ὀνομάσθησαν αἱ κατὰ φιλοσοφίαν
 αἵρεσεις καὶ διὰ τί Περιπατητικὴ ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκλήθη φιλοσοφία.
 5 ἐπειδὴ δὲ ὑφέστηκεν, ἡ καθ' ἑαυτὴν ὑφέστηκε νόμῳ τέχνης καὶ ἐπιστήμης
 ἢ πρὸς ἡμᾶς ὡς διδακτὴ. ἐπειδὴ οὖν καθ' ἑαυτὴν ὑφέστηκεν, ἡ ἀπὸ
 τῶν τελείων ἐπὶ τὰ ἀτελῆ καὶ μερικώτερα χωρεῖ ἢ ἀπὸ τῶν ἀτελῶν ἐπὶ
 τὰ τέλεια, καὶ ζητοῦμεν τίς ἡ ἀρχή, τί τὸ τέλος, τίς ἡ μεταξὺ ὁδός. καὶ
 οὕτως μὲν εἰ καθ' ἑαυτήν. εἰ δὲ πρὸς ἡμᾶς, ζητοῦμεν τίς ὁ ἀκροατὴς
 10 καὶ τίς ὁ ἐξηγητής. ἐπειδὴ δὲ διαιρέσεως συνταγμάτων ἐμνήσθημεν, ἐν
 δὲ τοῖς συντάγμασιν ἐστὶ καὶ λέξεις καὶ διάνοια, διὰ μὲν τὴν λέξιν ζητοῦ-
 μεν τί τὸ εἶδος τῆς φράσεως καὶ διὰ τί τὴν ἀσάφειαν ἐπετήδευσε, διὰ δὲ
 τὴν διάνοιαν πόσα καὶ ποῖα δεῖ προλαμβάνειν κεφάλαια τῶν Ἀριστοτέλους
 συνταγμάτων. ταῦτα ἔχει ἡ παροῦσα θεωρία.
 15 Πρῶτον κεφάλαιον ἦν τῶν περικλειόντων τὴν Ἀριστοτέλους φιλοσοφίαν
 τὸ ζητῆσαι κατὰ πόσους καὶ τίνες τρόπους ὀνομάσθησαν αἱ κατὰ φιλο-
 σοφίαν αἵρεσεις. καὶ δεῖ εἰδέναι ὅτι κατὰ ἑπτὰ τρόπους· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ
 αἵρεσιάρχου, ὡς Πλατωνικοὶ καὶ Ἀριστοτελικοί, ἡ ἀπὸ τῆς πατρίδος τοῦ
 αἵρεσιάρχου, ὡς Κυρηναῖκοι δι' Ἀρίστιππον τὸν Κυρηναῖον. ἀλλ' ἐπειδὴ
 20 οὐκ ἀκριβῶς δυνάμεθα παρακολουθεῖν τοῖς λεγομένοις, εἰ μὴ πρῶτον γινώμεν
 τί ἐστὶν αἵρεσις, φέρε πρότερον περὶ αὐτῆς εἰπωμεν. αἵρεσις ἐστὶ ἀνδρῶν
 ἀστείων δόξα πρὸς μὲν ἑαυτοὺς συμφωνούντων πρὸς δὲ ἄλλους διαφωνούντων.
 καὶ καλῶς εἶπεν ἄνδρῶν καὶ οὐκ ἀνδρός· ἐνὸς γὰρ ἀνδρός δόξα αἵρεσιν
 οὐ ποιεῖ· θέσις γὰρ τότε γίνεται, ὡς ἡ Ἡρακλείτου ὅτι πάντα κινεῖται, ἡ
 25 Παρμενίδου ὅτι ἐν τῷ ὄν καὶ ἀκίνητον, ἡ Ἀντισθένης ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀντι-
 λέγειν· θέσις γὰρ ἐστὶ παράδοξος ὑπόληψις ἐνὸς τῶν κατὰ φιλοσοφίαν γνω-
 ρίμων. τὸ δὲ ἀστείων καὶ αὐτὸ καλῶς πρόσκειται, ἔν' ὧσιν ἀξιολόγοι
 καὶ ἐπιστήμονες· ἐὰν γὰρ ὧσιν εἰκαιολόγοι καὶ ἀγελαῖοι, οὐ ποιοῦσιν οὐδὲ
 τέχνην οὐδὲ ἐπιστήμην. πρὸς ἑαυτοὺς συμφωνούντων καὶ πρὸς ἄλλους δια-
 30 φωνούντων· ἐὰν γὰρ καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἄλλους συμφωνῶσιν, οὐ ποιοῦσιν
 αἵρεσιν ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τῇ αἵρεσει, τοῦτ' ἐστὶ κοινὴν ἔννοιαν· χαρακτη-
 ρίζει γὰρ τὴν αἵρεσιν συμφωνία μετὰ διαφωνίας, καὶ οὐκ ἐν τοῖς τυχοῦσιν
 ἀνθρώποις ἀλλ' ἐν ἀστείοις καὶ ἀξιολόγοις. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς αἵρεσεως.
 δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι κατὰ ἑπτὰ | τρόπους ὀνομάζονται αἱ κατὰ φιλοσοφίαν 222^r
 35 αἵρεσεις· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ αἵρεσιάρχου, ὡς Πλατωνικοὶ καὶ Ἀριστοτελικοί,
 ἡ ἀπὸ τῆς πατρίδος τοῦ αἵρεσιάρχου, ὡς Κυρηναῖκοι δι' Ἀρίστιππον ἡ

3 πρῶτον om. b ὀνομ. P 5 τέχνη καὶ ἐπιστήμη b 6 ἡ καὶ πρὸς b
 διδακτικὴ KP 7 ἀτελεῖ H 16 πόλους b 17 αἵρεσις H ἡ] καὶ HPb
 19 ἀλλ' — Ἀρίστιππον (v. 36) eicias ἐπεὶ b 21 αὐτῶν HP post
 εἰπωμεν add. τί ἐστὶν αἵρεσις ὅτι ἡ δόξα P 22 μὲν om. b ἄλλους δὲ coll. KH
 23 pr. καὶ om. Kb ἀν εἰπον? 24 ἡ Ἡράκλ.] cf. Zelleri Ph. Gr. I⁴ p. 576 not. 1
 24. 25 ἡ Παρμ. K (cf. fr. 8,3 sq. Diels) 25 ἡ Ἀντισθ. K (cf. Mullach II p. 282)
 27 καὶ αὐτὸ om. K 30 συμφωνοῦσιν HP 35 καὶ] ἡ P 36 alt. ἡ] καὶ b

Ἐρετριεῖς διὰ Μενέδημον τὸν Ἐρετρίεα ἢ Μεγαρικοὶ διὰ Τερψίωνα καὶ Εὐκλείδην τοὺς Μεγαρεῖς, ὅθεν καὶ Μεγαρικὴ φιλοσοφία, ἢ Ἡλιακοὶ διὰ Φαίδωνα τὸν ἀπὸ τῆς Ἡλίδος. καὶ οὕτω μὲν ἀπὸ τῆς τοῦ αἵρεσιάρχου πατριδος.

5 Ἡ ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τὰς διατριβάς ἐποιούντο, ὡς οἱ Στωϊκοὶ διὰ τὴν ἐν τῇ Ἀττικῇ ποικίλην στοάν, ἐν ᾗ ἐπαίδευε Ζήνων ὁ Κιττιεύς, οὐχ ὁ Ἐλεάτης ὁ καὶ Παρμενίδειος ὁ ἀμφοτερόγλωσσος, περὶ οὗ εἴρηται ἀμφοτερογλώττιο μέγα σθένος οὐκ ἀλαπαδὸν Ζήνωνος.

10 ἀμφοτερόγλωσσος δ' ἐκλήθη οὐχ ὅτι διαλεκτικὸς ἦν, ὡς ὁ Κιττιεύς, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνεσκεύαζε καὶ κατεσκεύαζεν, ἀλλ' ὅτι τῇ ζωῇ διαλεκτικὸς ἦν ἀλλὰ μὲν λέγων ἀλλὰ δὲ φρονῶν· ἐρωτηθεὶς γὰρ οὕτως ποτε ὑπὸ τοῦ τυράννου τίνες εἰσὶν οἱ μάλιστα ἐπιβουλεύοντες τῇ τυραννίδι αὐτοῦ, τοὺς δορυφόρους ἔδειξεν· ὁ δὲ πεισθεὶς καὶ ἀνελὼν αὐτοὺς διεφθάρη· ἀγαθὸν γὰρ ἐνόμισε τὸ ψεύσασθαι διὰ τὴν τοῦ τυράννου ἀναίρεσιν. καὶ τῷ οἰκείῳ 15 διδασκάλῳ ποτὲ Παρμενίδῃ ἐν λέγοντι τὸ ὄν καὶ τὸ εἶδος, ἐκ τῆς ἐνεργείας πολλὰ τὰ ὄντα, συντίθησιν ἐκ τεσσάρων ἐπιχειρημάτων ὅτι ἐν τῷ ὄν, ἀγαθὸν νομίσας τῷ οἰκείῳ συμμαχεῖν διδασκάλῳ. καὶ ποτε πάλιν τῷ αὐτῷ συνηγορῶν διδασκάλῳ ἀκίνητον λέγοντι τὸ ὄν, διὰ πέντε ἐπιχειρημάτων 20 κατεσκεύαζει ὅτι ἀκίνητον τὸ ὄν· οἷς ἀντειπεῖν μὴ δυνήθεις Ἀντισθένης ὁ Κυνικός ἀναστὰς ἐβάδισε, νομίσας ἰσχυροτέραν εἶναι πάσης τῆς διὰ λόγων ἀντιλογίας τὴν διὰ τῆς ἐνεργείας ἀπόδειξιν. οὕτω μὲν καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς συνουσίας.

Ἡ ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς φιλοσόφοις ἐπικρίσεως, ὡς οἱ Ἐφεστικοί· οὗτοι γὰρ 25 ἀκαταληψίαν δοξάζοντες ἐπεῖχον τὰς λύσεις τῶν προτάσεων. ἐκλήθη δὲ καὶ τρίπους ἡ αἵρεσις αὐτῶν, ἐπειδὴ τριπλᾶς ἐποιούντο τὰς ἀποκρίσεις· ἐρωτώμενοι γὰρ ὅ τι ἡ ψυχὴ, θνητὴ ἢ ἀθάνατος, ἔλεγον ὅτι ἡ θνητὴ ἢ ἀθάνατος ἢ ἀμφοτέρα ἢ οὐδέτερον. ἐκλήθη δὲ καὶ ἀπορηματικὴ διὰ τὸ ἀπορεῖν μόνον καὶ μὴ ἐπιλύεσθαι. οὗτοι δὲ ἀντίκεινται τοῖς Πρωταγορείοις· 30 οἱ γὰρ Πρωταγόρειοι τάληθες ἐπρέσβευον, λέγοντες ὅτι τὸ δοκοῦν ἐκάστω ἀληθές ἐστιν. ἐλέγχει δὲ ὁ Πλάτων ἰδίᾳ ἑκατέρους, τοὺς μὲν Ἐφεστικούς ἐν τῷ Θεαιτήτῳ λέγων πρὸς αὐτοὺς οὕτως· ὅτι 'κατειληφότες λέγετε μὴ

1 μινέδιμον H	2 τὸν μεγαρέα K	Ἡλιακοὶ HP	3 Ἡλίδος b: Ἠλιάδος
HKP	5 τοῦ (ante τόπου) om. P	ὡς οἱ] οἶον HPb	6 post ἀττικῇ
add. ὅτι ποικίλη ἦν ἡ στοά ἐν ᾗ ἐσχόλαζον οἱ στωικοὶ P		7 παρμενίδιος P	εἴρηται]
a Timone (cf. Diog. L. IX 25)		8 ἀμφοτερογλώσσου τε Diog.	13 μάλλον b
14 πισθεὶς H	καὶ om. b	15 ἐνόμισε P	ἀνέρεσεν P
coll. b	an ἐκ (δὲ)?	17 συντήθησιν H	ἐπιχείριμ. H ¹
in mrg. suppl. P ²	20 ἀντειπεῖν P	δυνήθη P	21 πᾶσαν KP
22 τῆς ἐν.] τῶν ἔργων b	ἀτόπου P	24 ἐφεστικοὶ HP	25 δὲ om. b
26 διαίρεσις K	τριπλᾶς] τριπλάσιον K	ἀποκρ.] ἀπορίας b	27 ὅτι HKP:
ἐστὶ b: τί ἐστιν Olymp.	ἀθάν. ἢ θν. b	28 ἐκλήθησαν δὲ καὶ ἀπορηματικοὶ b	
30 οἱ γὰρ Πρωταγ.] cf. Ammon. p. 66,26		31 ἐφεστικούς P	32 ἐν τῷ Θεαιτήτῳ]
apertare videtur p. 182 D sq.	ὅτι om. b	λέγεται P	

εἶναι κατὰληψιν ἢ μὴ κατειληφότες; καὶ εἰ μὲν κατειληφότες, ἰδοὺ | ἔστι 222^v
κατὰληψις· εἰ δὲ μὴ κατειληφότες, οὐ πειθόμεθα ὑμῖν μὴ κατειληφόσιν ὅτι
ἔστιν ἀκαταληψία'. τοὺς δὲ Πρωταγορείους ἐλέγχει ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ δια-
λόγῳ λέγων οὕτως· ὅτι 'ἡμεῖς, ὦ Πρωταγόρα, λέγοντές σε δοξάζειν κακῶς
5 ἀληθεύομεν ἢ ψευδόμεθα; εἰ μὲν γὰρ ἀληθεύομεν, σὺ ψεύδῃ, καὶ ἰδοὺ ἔστι
τὸ ψεῦδος· εἰ δὲ ψευδόμεθα σοῦ ἀληθεύοντος, ἰδοὺ πάλιν ἔστι τὸ ψεῦδος.
ψεύδῃ οὖν, καὶν τε ἀληθεύῃς καὶν τε ψεύδῃ'. καὶ ἐπάγει λέγων ὅτι Πρω-
ταγόρας ψεύδεται, καὶν τε ἀληθεύῃ καὶν τε ψεύδῃται. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης δι'
ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιχειρήματος ἐλέγχει διὰ τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως·
10 εἰ γὰρ οἱ μὲν πάντῃ ψευδῇ δοξάζουσιν οἱ δὲ πάντῃ ἀληθῇ, ἀντίφασις τὸ
τοιούτον, οὐδέποτε δὲ ἡ ἀντίφασις συναληθεύει· οὐδὲ γὰρ πάντως ἀληθῇ
οὐδὲ πάντως ψευδῇ. ταύτης δὲ τῆς αἰρέσεως ἐνόμισαν τινες καὶ τὸν Πλά-
τωνα εἶναι διὰ τὸ κεχρῆσθαι διστακτικοῖς προσρήμασι, λέγοντα 'δοκῶ μοι'
καὶ 'ἴσως' καὶ 'τάχα' καὶ 'ὕπολαμβάνω'. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὁ Πλάτων δι'
15 ἀκριβείαν ἔλεγεν, οὕτε δὲ ὁ ἀκριβῆς πάντως ἐφεκτικός οὔτε ὁ ἐφεκτικός
ἀκριβής. πλὴν οὐκ ἐφεκτικός ὁ Πλάτων· ἔστι γὰρ πολλαχρῶς ἀκοῦσαι αὐτοῦ
λέγοντος καὶ ἀποφαινομένου, ὅπῃ ἔλεγεν ὡς κατὰ τὸν ποιητὴν, ἐν μὲν τῷ
Φαίδρῳ ὅτι ἡ ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος καὶ ἐν τῷ Φαίδρῳ ὅτι ἀδαμαντίνους
δεῖ δεσμοῖς τὴν δόξαν ταύτην ἔχοντα περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς εἰς
20 Ἀΐδου ἰέναι, καὶ τοῖς Νόμοις ὅτι ἀληθέστερα τὰ νῦν λεγόμενα τοῦ τὴν
Κρήτην νῆσον εἶναι (ἐν Κρήτῃ γὰρ τὰς διατριβάς ἐποιεῖτο· οὐ γὰρ ἡξίου
εἶναι σκηνὰς τῶν αὐτοῦ διαλόγων ποιεῖσθαι τὰς Ἀθῆνας διὰ τὰ συμβάντα
ἐπὶ Σωκράτει), καὶ ἐν τῇ Πολιτείᾳ φησὶν ὅτι μισθωσώμεθα κήρυκα Στέν-
τορος μεγαλοφωνότερον, ὅστις ἀναβάς ἐφ' ὑψηλοῦ βήματος ἀναβοήσῃ ὡς
25 ὁ μὲν δίκαιος εὐδαίμων, καὶ εἰ λάθῃ πάντας ἀνθρώπους τοιούτους ὧν καὶ
διὰ τοῦτο ἄδικος νομιζόμενος μαστιγοῖτο, ὁ δὲ ἄδικος ἄθλιος, καὶ εἰ λάθῃ
πάντας ἀνθρώπους τοιούτους ὧν καὶ διὰ τοῦτο δίκαιος νομιζόμενος τιμῶτο
ὑπὸ πάντων. ἐπεξέτεινα δ' ἂν τὰς χρήσεις τοῦ Πλάτωνος κατασκευαζούσας
ὅτι οὐκ ἦν ἐφεκτικός, εἰ μὴ ὅτι πρόλογος νῦν Ἀριστοτελικῶν πρόκειται,
30 οὐχὶ δὲ Πλατωνικῶν.

1 καὶ om. b post ἰδοὺ III litt. eras. K 3 ἐν τῷ τοῦ Πρωταγόρου διάλογῳ b
τῷ Πρωταγ.] potius in Euthyd. p. 287 E sq. vel Theaet. p. 170 A sq. 4 post οὕτως
add. ὅσα περὶ ψεύδους ὅτι ἔστι P κακῶς δοξ. σε coll. b 6 pr. τὸ om. b
7 ἀληθεύεις] ἀληθεύεις P post alt. ψεύδῃ add. πάντως (πάντῃ b) δὲ ψεύδῃ HPb
8 Ἀριστ.] Metaph. Γ 4 p. 1007^b 18 sq. 10 πάντι (pr. l.) H: πάντα b πάντα
(alt. l.) Pb 11 ἀληθεύει KP 11. 12 πάντα (utrobique) b 13 διστακτ.]
εἰκαστικοῖς b λέγοντος P 15 ἐφεκτ. πάντ. coll. b 17 δηλ.] ὅτι b
17. 18 ἐν μὲν τῷ Φαίδρῳ] p. 245 C 18 ἐν τῷ Φαίδρῳ] potius Reipubl. X 15
p. 619 A 20 ἀφίεναι II¹ καὶν τοῖς Νόμοις] II 7 p. 662 B 22 σκηνὴν b
αὐτοῦ b: αὐτοῦ HPK τὰς Ἀθ. π. coll. b 23 ἐν τῇ Πολιτείᾳ] I 24 p. 353 E sq.
IV 19 p. 445 A μισθωσώμεθα P 24 ὅστις] δς b 25. 26 corrigas λάθῃ
25. 27 παντὸς ἀνθρώπου HP 26 post τοῦτο add. δίκαιος νομιζόμενος τιμῶτο ὑπὸ
πάντων del. P μαστιγῶτο HPb λάθῃ P 28 ἐπεξέτεινα P ante
κατασχ. add. τὰς b 29 post μὴ addas ἐνενόησα 30 δὲ om. HPb

Πέμπτος τρόπος ἦν τῆς ἐπωνυμίας τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεων ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς, ὥσπερ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι. Κυνικὴ δὲ ἐκλήθησαν διὰ τέσσαρας αἰτίας· ἡ γὰρ διὰ τὸ ἀδιάφορον τοῦ ζῆου, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀδιαφορίᾳ ἐπετήδευον ὥς οἱ κύνες δημοσίᾳ ἐσθίειν καὶ ἀφροδισιάζεσθαι
5 καὶ ἀνυπόδετοι | περιπατεῖν καὶ ἐν πίθῳ καὶ ἐν τριόδοις καθεύδειν. τοῦτο 223· δὲ ἐποιοῦν τοῦ φύσει καλοῦ ὁρεγόμενοι· ἔλεγον γὰρ ὅτι εἰ ἀγαθὸν ἐστὶ, δεῖ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ πράττεσθαι, εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀγαθόν, οὔτε κοινῇ οὔτε ἰδίᾳ αὐτὸ διαπραχτέον· οὐ γὰρ ἦν παρ' αὐτοῖς

ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι τὸ δὲ ἐγκεκρυμμένον εἶναι,

10 ἀλλ' ἦν παρ' αὐτοῖς τὸ

εἰπεῖ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὕτινα δεῖδια ἔμπης.

αὕτη πρώτη αἰτία. δευτέρα αἰτία, ὅτι ἀναιδὲς ζῶν ὁ κύων, ἐπετήδευον δὲ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀναιδειαν, οὐ τὴν χείρονα τῆς αἰδοῦς ἀλλὰ τὴν κρείττονα· διττῇ γὰρ ἡ ἀναιδεια, ἡ μὲν χείρων τῆς αἰδοῦς ἡ δὲ κρείττων,

15 ἡ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἡ δ' ὀνίνησι.

ταύτην οὖν τὴν ἀναιδειαν ἐπετήδευον τὴν κρείττονα αἰδοῦς, οἷον ὑλακτοῦντες κατὰ τῶν ἀλλοτρίων τῆς αὐτῶν φιλοσοφίας. τρίτη αἰτία, ὅτι φρουρητικὸν ζῶν ὁ κύων· ἐφρούρου δὲ καὶ αὐτοὶ τὰ δόγματα τῆς φιλοσοφίας διὰ τῶν ἀποδείξεων καὶ μέγα ἐφρόνουν ἐπὶ τούτῳ· φαίη γὰρ ἂν ἡ τύχη πρὸς Ἀν-
20 ισθένην τὸν προστάτην τῆς αἱρέσεως ταύτης οὕτως

ἐννέα δὴ προέηκα τανυγλώχινας δίστους,

τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα,

δι, φησί, τοσαύτας αὐτῷ συμφορὰς ἐπήγαγον, καὶ οὐκ ἡδυνήθην αὐτοῦ καταβαλεῖν τὸ φρόνημα. αὕτη καὶ ἡ τρίτη αἰτία. τετάρτη δὲ ὅτι δια-
25 κριτικὸν ζῶν ὁ κύων γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ τὸ φίλον καὶ τὸ ἀλλότριον ὀρίζον· ὃν γὰρ γινώσκει, νομίζει φίλον εἶναι, καὶ εἰ ῥόπαλον ἐπιφέρειτο, ὃν δ' ἀγνοεῖ, ἐχθρόν, καὶ εἰ θέλει ἀπιφερόμενος εἶη· οὕτως οὖν καὶ οὗτοι τοὺς μὲν ἐπι-
τηδείους πρὸς φιλοσοφίαν φίλους ἐνόμιζον καὶ εὐμενῶς ἐδέχοντο, τοὺς δὲ ἀνεπιτηδείους ἀπῆλκονον δίκην κυνῶν κατ' αὐτῶν ὑλακτοῦντες. διὸ καὶ ὁ
30 Πλάτων ἐν τῷ Γοργίᾳ φησὶν ὅτι ἔχει τινὰ σοφίαν ὁ κύων διακρίνειν φίλον ἀπὸ ἐχθροῦ. καὶ τὸ διακρίνειν δὲ ἀλήθειαν καὶ ψεῦδος μόνου φιλοσόφου. οὕτως καὶ ὁ πέμπτος τρόπος.

Ἐκτος δὲ τρόπος ἀπὸ τοῦ τέλους, ὥσπερ οἱ Ἡδονικοί· τέλος γὰρ τῶν ὄντων τὴν ἡδονὴν ἔλεγον· ὧν τῆς φιλοσοφίας κατήρξεν Ἐπίκουρος, ᾧ

2 τρόπον] πρώτου P post φιλόσοφοι add. διὰ τί κυνικοί P 3 τοῦ ζώου] τῆς ζωῆς b
4 ἀδιαφορίαν b 7 εἰ δὲ] ἡ HPb ante οὔτε x. add. καὶ HPb 8 αὐτὸ om.
Hb ἀλλὰ om. Kb (cf. Hom. λ 443) φάσθαι] φαίνεσθαι K καὶ κεκρ. Hom.
κεκρυμμένων Pb 11 εἰπεῖ] ἡδὲ Hom. H 196 δεῖδιμεν Hom. ἔμπης K:
ἔμπης P 12 δευτέρα αἰτία in marg. suppl. P ἀναιδὲς H 14 ἡ μὲν κρείττων
.. ἡ δὲ x. b 15 ἡ τ' Hom. Ω 45: ἡτε Hb: ἡ τις KP ἡ δ' ἡ δὲ HKP: ἡτε b: ἡδ'
Hom. 17 αὐτῶν libri 20 προστάτην H 21 ἐννέα] ὁκτώ Hom. Θ 297 τανυ-
γλώχινας P 22 τοῦτον .] Hom. Θ 299 24 καταβαλεῖν HPb ἡ om. K 27. 28 ἐπι-
τηδεία P 28 εὐμενεῖς b 30 ἐν τῷ Γοργίᾳ] potius Reipubl. II 15 p. 375 Esq. τι HP
an διακρίνων? 33 ὁ ἔκτος b τρόπος om. K 34 ὧν τῆς φιλ. b: τῆς φιλ. ὧν HP

συνήκμασεν ὁ Μένανδρος. οὗτοι δὲ οἱ Ἐπικούρειοι καὶ μέχρι τῶν οὐρανίων
ἴστων τὴν πρόνοιαν, ἵνα μὴ πράγματα σχῇ τὸ θεῖον περιεργαζόμενον τὰ
τῆδε. μέμνηται δὲ τῆς δόξης ταύτης καὶ Μένανδρος ἐν τοῖς Ἐπιτρέπουσιν,
ἡνίκα φησὶν

5 οἶε τοσαύτην τοὺς θεοὺς ἄγειν σχολήν,
ὥς ἀγαθὸν τε καὶ κακὸν καθ' ἡμέραν
νέμειν ἐκάστη σμικρὸν ἦν;

οὗτοι ἔλεγον τέλος εἶναι τὴν ἡδονήν, οὐ τὴν αἰσχροὴν δῆθεν τὴν δι' ἀφρο-
δισίων καὶ ἄλλων ἡδυπαθειῶν, ἀλλὰ τὴν ἀσχολίαν τῶν παθῶν καὶ κατα-
10 στηματικὴν, τὴν καθιστώσαν τὴν ψυχὴν ὥστε μὴ πᾶσχειν | αἰσχρόν τι 223^v
πάθος· οὐδὲ γὰρ ἡδονὴ τέλος τῆς φύσεως· οὐδὲ γὰρ διὰ τοῦτο ἐνεργεῖ ἡ
φύσις, ἵνα ἡδύμεθα, ἀλλὰ συνέπλεξεν ἡδονὴν τῇ ἐνεργείᾳ οἷον δελεάσασα
καὶ γοητεύσασα ἡμᾶς δι' αὐτῆς πρὸς τὸ ἐπιμοχθον τῶν ἐνεργειῶν· ἐπι-
μοχθον γὰρ μὴ πεινῶντα ἐσθίειν καὶ μὴ διψῶντα πίνειν. ἡ ἡδονὴ οὖν
15 οὐκ ἔστι τέλος, ἀλλ' ἔπεται ἥτοι συμπλέκεται τῇ κατὰ φύσιν ἐνεργείᾳ,
ὥσπερ ἡ σκιά τῷ ἐν φωτὶ βαδίζοντι. οὕτως καὶ ὁ ἔκτος τρόπος.

Ἐβδόμος τρόπος τῆς ἐπωνυμίας τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἰρέσεων ὁ ὀνο-
μασθεὶς ἀπὸ τινος συμβεβηκότος, ὡς οἱ Περιπατητικοὶ ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος
κατὰ περίπατον τὰς συνουσίας ποιουμένου διὰ τὸ αἶμα τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα
20 γυμνάζειν. καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀναχωρήσαντος διαδέχεται τὴν σχολήν
αὐτοῦ Σπεύσιππος ὁ υἱὸς τῆς Πρωτόνης ἀδελφῆς τοῦ Πλάτωνος· οὐκ
ἐτύγχανε γὰρ τῆνικαῦτα παρὼν ὁ Ἀριστοτέλης· μετασταλεὶς γὰρ ἦν ὑπὸ
Φιλίππου ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ τῷ παιδεύσαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, ὃν
παραλαβὼν οὕτως ἐπιμελῶς ἐπαίδευσεν τὴν βασιλικὴν ἐπιστήμην ὡς ἐπι-
25 λέγειν τὸν Ἀλέξανδρον, ἡνίκα μηδὲν ὠφέλησεν, ὅτι ἡμέτερον οὐκ ἐβασί-
λευσα· οὐδένα γὰρ εὐεργέτησα'. καὶ ποτε τοῦ Ἀριστοτέλους εἰπόντος ὅτι
ἄπειροι κόσμοι κατὰ Δημόκριτον, ἐπιδακρύσαι φασὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι
οὐδ' ἐνὸς ὅλου κόσμου ἡδυνήθη ἐπικρατῆσαι. ἐκεῖθεν δὲ ὑποστρέψας ὁ
'Αριστοτέλης διαδέχεται τὴν σχολήν τοῦ Σπευσίππου σὺν Ξενοκράτει, καὶ
30 ἀμφοτέροι ἐλέγοντο Περιπατητικοὶ τοῖς τόποις διαφέροντες· οἱ μὲν γὰρ ἐκα-
λοῦντο Λύκειοι Περιπατητικοί, ὡς οἱ Ἀριστοτελικοί, οἱ δὲ ἄλλοι Ἀκαδημαῖκοι
Περιπατητικοί, ὡς οἱ τοῦ Ξενοκράτους. τῷ χρόνῳ δέ, οἷα συμβαίνει, ἐξέλιπε
(τῶν) μὲν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου καὶ ἐκαλοῦντο Περιπατητικοὶ χωρὶς τοῦ

1 post μέανδρος add. δόξα ἐπικουρείων P οἱ Ἐπικούρειοι cf. Useneri Epic. p. 241
3 ταύτης om. b Μέν. ἐν τοῖς Ἐπιτρ.] frg. 178 (Kock III p. 51) 4 ἡνίκα H
5 οἶμαι b τοῖς] πρὸς (coni. τοῖς) b 6 ἀγαθὸν τε καὶ τὸ κακὸν coni
Kock 7 σμικρ. ἦν] Σμικρὴν corr. Meineke 8 τέλος iter. del. H 12 ἐσυνέ
πλεξεν P οἷα b 14 αἰσθίειν H ἡ om. HP 15 ἔστι] ἔτι H 17 τῇ
ἐπωνυμίας om. b 18 συμβεβηκότως H¹ 19 τὴν συνουσίαν b ποιούμενοι P
20 καὶ] an οὐ? ἀναχωρ.] χωρ. KP 21 Πρωτόνης] corrigas Ποτόνης, cf
Diog. I., III 4, Suid. s. v. Πλάτων et Σπεύσιππος, Aristotelis vitae Marc. p. 429, 11 (Rose)
22 ὁ om. K 23 τῷ] τὸ HPb 24 ἐπιμελῶς om. Kb 25 μηδὲν KPb
26 εὐεργέτησα HP 27 ὅτι] εἰπόντα b 28 ἡδυνήθη Hb ὁ om. K
31 et 113, 1 Λύκειοι b: Λύκειοι libri 31 ἄλλοι om. b 31 et 113, 2 ἀκαδημαῖκοι Hb
32 ὡς om. b 33 τῶν inserui

Λύκειοι, τῶν δὲ Ξενοκρατείων τὸ τῆς ἐνεργείας ὄνομα ἐξέλιπε καὶ ἐκαλοῦντο
'Ακαδημαῖκοι. Περιπατητικοὶ οὖν ἐκαλοῦντο, οὐχ ὅτι κατὰ περίπατον ἐξε-
γγοῦντο, ἀλλ' ὅτι διεδέξαντο τὴν σχολὴν τοῦ Πλάτωνος, διὰ μέσου Σπευ-
σίππου, κατὰ περίπατον ποιουμένου τὰς ἐξηγήσεις.

5 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἑπτὰ τρόποι τῆς ἐπωνυμίας τῶν κατὰ φιλοσοφίαν
αἱρέσεων. προσθῶμεν δὲ καὶ ἡμεῖς καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ εἶναι ἑπτὰ μόνον
τούς τρόπους καὶ μήτε πλείονας μήτε ἐλάττωνας. δεῖ εἰδέναι ὅτι ὠνομά-
σθησαν αἱ κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεις ἢ ἀπὸ τύχης, ὡς Περιπατητικοί, ἢ ἀπὸ
διανοίας, (ἀπὸ δὲ διανοίας) ἢ ἀπὸ περιστατικοῦ ἢ ἀπὸ προηγουμένου, καὶ
10 ἀπὸ περιστατικοῦ ἢ ὀνόματος ἢ τόπου. καὶ εἰ μὲν ὀνόματος, ὡς Πλατω-
νικοί, εἰ δὲ τόπου, ἢ χωριστοῦ ἢ ἀχωρίστου. καὶ εἰ μὲν ἀχωρίστου, ποιεῖ
τὴν τῆς πατρίδος ἐπωνυμίαν, | εἰ δὲ χωριστοῦ, ποιεῖ τὴν ἀπὸ τόπου 224¹
ἐπωνυμίαν. ἀπὸ δὲ προηγουμένου ἢ ἀπὸ τοῦ τέλους, ὥσπερ οἱ Ἡδονικοί, ἢ
ἀπὸ τῆς πρὸ τέλους κατασκευῆς, καὶ ταύτης ἢ γνωστικῆς ἢ ζωτικῆς. καὶ
15 εἰ μὲν γνωστικῆς, ποιεῖ τοὺς Ἐφεκτικούς, εἰ δὲ ζωτικῆς, ποιεῖ τοὺς Κυνικούς.
ταῦτα καὶ περὶ τῆς αἰτίας τῶν ἐπωνυμιῶν.

Δεύτερον ἦν κεφάλαιον τῶν προτεθέντων τὸ εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν τῶν
'Αριστοτελικῶν συγγραμμάτων χιλίων ὄντων τὸν ἀριθμόν, ὡς Ἀνδρόνικος
παραδίδωσιν ὁ † ποίτου ἐνδέκατος γενόμενος διάδοχος. τῶν τοίνυν Ἀριστο-
20 τελικῶν συγγραμμάτων τὰ μὲν εἰσι μερικά τὰ δὲ καθόλου τὰ δὲ μεταξύ.
μερικά δὲ λέγονται οὐχ ἀπλῶς τὰ πρὸς ἓνα γεγραμμένα (δυνατὸν γὰρ καὶ
καθολικὸν πρᾶγμα πρὸς ἓνα γράψαι· οὕτω γοῦν ἡ Περί κόσμου πραγματεία
καθολικὴ οὕσα προσπεφώνηται Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ), ἀλλὰ μερικά λέγω
ὅσα περὶ ἐνὸς καὶ μερικοῦ καὶ πρὸς ἓνα, ὥσπερ αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ· αἱ γὰρ
25 ἐπιστολαὶ πρὸς ἓνα εἰσὶ γεγραμμέναι, ὅς ἐν ὁκτὼ βιβλίοις συνήγαγεν Ἀρ-
τέμων τις μετὰ Ἀριστοτέλην γενόμενος. καὶ καθόλου δὲ λέγονται ὅσα περὶ
πάντων τῶν μονοειδῶν διαλαμβάνει, ὡς ἡ Φυσικὴ ἀκρόασις φυσικῶν πάντων
καὶ ἡ Περί οὐρανοῦ καὶ τὸ Περί γενέσεως καὶ φθορᾶς καὶ τὰ Μετέωρα
πάντων τῶν ἐν τῷ μεταρσίῳ τόπῳ ἵσταμένων. τὰ δὲ μεταξύ ὅσα μήτε
30 περὶ πάντων μήτε περὶ ἐνὸς ἀλλὰ περὶ πλείονων διαλέγεται, ὡς ἡ ἱστορία.
διττὴ δὲ αὕτη, ἡ μὲν πολιτικὴ ὡς αἱ Πολιτεῖαι, ὅς ἱστῶρησεν ἐκ τοῦ
πολλὴν γῆν περιελθεῖν ἅμα Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ, ὅς ἐκδέδωκε κατὰ στοι-
χεῖον διακοσίας πεντήκοντα οὐσας τὸν ἀριθμόν, ἡ δὲ φυσικὴ ὡς ἡ Περί
φυτῶν καὶ ζώων ἱστορία.

1 post Λύκειοι add. οἱ Ἀριστοτελικοὶ b ἐξέλιπε post ξενοκρ. colloc. b 2. 4 κατὰ
περίπατον scripsi: κατὰ περιπάτων HKP: κατὰ περιπάτους b 5 καὶ οὗτοι Hb
6 προσθῶμεν — ἐπωνυμιῶν (16) om. b ἡμᾶς H καὶ (alt.) om. K (cf. p. 119,12)
7 πλείους K δεῖ δὲ H 8. 9 ἀπὸ δὲ διανοίας ex Olympiodoro inserui
9 ἢ ἀπὸ προηγ.— περιστατικοῦ (10) in marg. suppl. P 10. 11 εἰ μὲν] ἢ μὲν P 15 τὴν
ἐφεκτικὴν K 19 ὁ ποίτου HPK: ὁ τούτου b: ἀπὸ τούτου Littig, an ὁ Περιπάτου?
(cf. p. 117,22) 25 βιβλίοις Hb 26 καὶ εἰσίας 28 τὰ μετ.] μετεώρων K
29 τῷ om. K τόπων P συνισταμ. Hb 32 πολλὴν H τῷ om. Kb
33 post ἀριθμόν add. τίς ἡ φυσικὴ P φυσικὴ δὲ (ἡ om) HPb 34 post ἱστορία
add. τίς ἡ καθόλου P

Τῶν δὲ καθόλου τὰ μὲν εἰσιν ὑπομνηματικά τὰ δὲ συνταγματικά. καὶ ὑπομνηματικά μὲν λέγονται ἐν οἷς μόνα τὰ κεφάλαια ἀπεγράφσαν δίχα προοιμίων καὶ ἐπιλόγων καὶ τῆς πρεπούσης ἐκδόσεσιν ἀπαγγελίας. τὸ δὲ τοῦ ὑπομνήματος ὄνομα παρὰ Πλάτωνι κεῖται ἐν τῇ Ἑπινομίδι συνόψει 5 οὔσῃ τῶν νόμων· φησὶ γὰρ ἐκεῖ περὶ τῶν νόμων ἀνεκδότων μεινάντων ὥς ἄρα φθάνουσί τινες ὑπομνήματα αὐτῶν εἰληφότες'. διὸ οὐδὲ δεῖ ἐκ τῶν ὑπομνηματικῶν πιστοῦσθαι τὰς Ἀριστοτέλους δόξας ὡς διόρθωσιν ὑπομεινάντων. τῶν δὲ ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονοειδῆ τὰ δὲ ποικίλα, μονοειδῆ μὲν ὡς ἐνομήσθη τὸ Περὶ ἐρμηνείας ὑπομνηματικὸν διὰ τὴν ἀσάφειαν, πρὶν 10 γράφαι τὸν φιλόσοφον Ἀμμώνιον εἰς αὐτὸ ὑπόμνημα καὶ δεῖξαι ὅτι καὶ προοίμιον ἔχει καὶ ἐπιλόγους καὶ τὴν πρέπουσαν τῇ ἐκδόσει ἀπαγγελίαν, τὰ δὲ ποικίλα ὡς τὰ πρὸς Εὐκαίριον αὐτῷ γεγραμμένα ἐβδομήκοντα βιβλία Περὶ συμμίκτων ζητημάτων χωρὶς προοιμίων καὶ ἐπιλόγου καὶ τῆς 224 διαιρέσεως.

Τῶν δὲ συνταγματικῶν τὰ μὲν εἰσιν αὐτοπρόσωπα, ἃ καὶ ἀκροαματικά λέγονται, τὰ δὲ διαλογικά, ἃ καὶ ἐξωτερικά λέγονται. καὶ ὡς μὲν αὐτοπρόσωπα ἀντίκεινται τοῖς διαλογικοῖς, ὡς δὲ ἀκροαματικά ἀντίκεινται τοῖς ἐξωτερικοῖς· πάντας γὰρ ἀνθρώπους ὠφελεῖν βουλόμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε καὶ πρὸς τοὺς ἐπιτηδεῖους τῆς φιλοσοφίας ἐξ οἰκείου προσώπου (διὸ 20 καὶ ἀκροαματικά λέγονται, ὡς δέον αὐτῶν πάντως ἀκροάσασθαι· ὅθεν καὶ Φυσικὴ ἀκρόασις, ἐπειδὴ εὐδοκιμεῖν δοκεῖ ὁ Ἀριστοτέλης μάλιστα ἐν αὐτῇ καὶ δέον αὐτῆς πάντως ἀκροάσασθαι τοὺς ἔχοντας ἐπὶ φιλοσοφίαν), ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀνεπιτηδεῖους πρὸς φιλοσοφίαν τὰ διαλογικά. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀκροαματικοῖς ἅτε δὴ πρὸς ἀνδρας μέλλοντας φιλοσοφεῖν διαλεγόμενος 25 ἀναγκαστικοῖς, ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς) πιθανοῖς κέχρηται λόγοις. κατασκευάζων δὲ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς κὰν τοῖς ἀκροαματικοῖς δι' ἀναγκαστικῶν λόγων κατασκευάζει, ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς διὰ πιθανῶν εἰκότων· φησὶ γὰρ ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς ἀκροαματικοῖς ὅτι ἡ ψυχὴ ἄφθαρτος· εἰ γὰρ ἦν φθαρτή, ἔδει μάλιστα αὐτὴν φθείρεσθαι ὑπὸ τῆς ἐν τῷ γήραϊ ἀμαυρώσεως· τότε δὲ ἀκμάζει τοῦ σώματος παρακμάσαντος, ὥσπερ οὖν παρακμάζει 30 ὅτε τὸ σῶμα ἀκμάζει· τὸ δὲ ὅτε δεῖ φθείρεσθαι ἀκμάζον ἄφθαρτον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἄφθαρτος ἐστὶ. καὶ οὕτως μὲν ἐν τοῖς ἀκροαματικοῖς. ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς φησιν οὕτως· ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπειδὴ αὐτοφύως

2 ἀπεγράφετο P 4 ἐν τῇ Ἑπινομίδι p. 980 D 9 ἐλογίσθη (in mrg. ἐνομήσθη) K 10 ἀμώγιον H 11 ἐπιλογον Kb (cf. Ammon. in l. De interpr. p. 8,21 sq.) 12 πρὸς εὐκαίριον] πρὸς εὐκαιρίαν coni. Rose (Arist. frg. p. 427,8 not.); an πρὸς εὐκαιρον? (cf. Hesychii ind. 168, p. 17 Rose) 13 ἐπιλόγων b 18 πάντες b 19 τῇ φιλοσοφίᾳ b 20 πάντας b 22 πάντας Pb post φιλοσοφίαν add. ἐπιτηδεύειας b 23 τοὺς (post πρὸς) om. HPb 25 ἀναγκαστικοῖς—διαλογικοῖς inserui ex Brandisii coniectura, qui coniecit ἀναγκαστικοῖς ἐν δὲ τοῖς ἐξωτερικοῖς 26 δὲ] corrigas γὰρ κὰν] corrigas ἐν μὲν 27 πιθανῶν H εἰκότως Kb; sed εἰκότων eicias 28 Περὶ ψυχῆς] A 4 p. 408^b 18 sq. 29 ὑπὸ τοῦ . . ἀμαυροῦσθαι b 30 παρακμάζει] corrigas συνακμάζει 32 post ἐστὶ add. καὶ ἄλλως ὅτι ἄφθαρτος P 32. 33 ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς] Aristotelis frg. 39 (p. 46 Rose) 33 post ἀθάνατος add. ἐστὶ del. Π

πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ σπένδομεν χοὰς τοῖς κατοικομένοις καὶ ὄμνυμεν
κατ' αὐτῶν, οὐδείς δὲ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι σπένδει ποτὲ ἢ ὄμνυσι
κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἄλλην διαφορὰν λέγει τῶν ἀκροαματικῶν
πρὸς τὰ διαλογικά, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἀκροαματικοῖς τὰ δοκοῦντα αὐτῷ λέγει
5 καὶ τὰ ἀληθῆ, ἐν δὲ τοῖς διαλογικοῖς τὰ ἄλλοις δοκοῦντα, τὰ ψευδῆ. ἀλλ',
ὦ Ἀλέξανδρε, ἔστιν εἰπεῖν πρὸς αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν τοῦτο φιλοσόφου· τὸ
γὰρ ψεῦδος μὲν ἐλέσθαι, ἀφανίσει δὲ τὸ ἀληθές, οὐχὶ θεμιτόν·

ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς Ἀῖδαο πόλυσιν,

ὅς χ' ἕτερον μὲν κεῖθη ἐνὶ φρεσὶν ἄλλο δ' ἐνίσπη.

10 τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ τὴν λογικὴν ψυχὴν βούλεται φθα-
ρτὴν εἶναι, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς διαλογικοῖς μάλιστα δοκεῖ κηρύττειν
τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς· ἵνα οὖν μὴ σχῇ ἐλέγχοντα τὸν Ἀριστοτέλην,
διὰ τοῦτο εἶπε τὴν τριαύτην διαφορὰν. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Ἡ διαίρεσις τῶν αὐτοπροσώπων κατὰ τὴν διαίρεσιν γίνεται τῆς φιλο-
15 σοφίας προστιθεμένου τοῦ λογικοῦ ἢ τοῦ ὀργανικοῦ· τῆς γὰρ φιλοσοφίας εἰς
ἄνθρωπον διαιρουμένης τὰ αὐτοπρόσωπα εἰς τρία διαιρεῖται· τούτων γὰρ τὰ μὲν
εἰσι θεωρητικά | τὰ δὲ πρακτικά τὰ δὲ λογικά ἢ τοῖς ὀργανικά. καὶ ἕκαστον 225
τούτων εἰς τρία διαιρεῖται· τὰ γὰρ θεωρητικά εἰς τρία διαιροῦνται, εἰς φυ-
σιολογικὸν μαθηματικὸν θεολογικόν, τὰ δὲ πρακτικά εἰς ἠθικά οἰκονομικά
20 πολιτικά, τὰ δὲ λογικά εἰς τὰ πρὸ τῆς μεθόδου εἰς αὐτὴν τὴν μέθοδον καὶ
εἰς τὰ ὑποδυόμενα τὴν μέθοδον. τὰ οὖν φυσικά τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ περὶ τῶν
σωματικῶν ἔστιν ἡ περὶ τῶν ἀσωμάτων. καὶ εἰ μὲν περὶ ἀσωμάτων, ἡ περὶ
τῶν χειρόνων τῶν σωμάτων ἡ περὶ τῶν κρείττωνων. καὶ εἰ μὲν περὶ τῶν
κρείττωνων τῶν σωμάτων, ὡς ἡ Περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πραγματεία (ἡ γὰρ
25 ψυχὴ κρείττων τοῦ σώματος πέφυκεν εἶναι), εἰ δὲ περὶ χειρόνων τοῦ σώ-
ματος, ὡς τὰ Περὶ τῶν χρωμάτων αὐτοῦ ζητήματα· τὰ γὰρ χρώματα
χεῖρων τῶν σωμάτων καθέστηκε, καθότι ἐν αὐτοῖς ἔχει τὸ εἶναι. ἡ δὲ
περὶ τὰ σώματα αὐτοῦ φυσιολογία ἡ περὶ τὰ ὑπὲρ τὴν σελήνην, ὡς τὰ
οὐράνια σώματα καὶ ἡ περὶ τούτων ζήτησις, περὶ γαλαξίου περὶ ἄστρον
30 περὶ ἡλίου καὶ σελήνης, ἡ περὶ τῶν ὑπὸ σελήνην, καὶ τούτων ἡ περὶ τὰ
καθόλου τῆς τῶν σωμάτων φύσεως, ὡς τὰ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ζητή-
ματα, ἡ περὶ τῶν μερικῶν. καὶ εἰ μὲν μερικῶν, ἡ ἐμψύχων ἡ ἀψύχων.
καὶ εἰ μὲν ἐμψύχων, ἡ αἰσθητικῶν ἡ ἀναισθητικῶν. καὶ εἰ μὲν περὶ ἀναι-
σθητικῶν ἐμψύχων, ὡς τὰ Περὶ φυτῶν αὐτοῦ ζητήματα, εἰ δὲ αἰσθητικῶν,
35 καὶ τούτων πάλιν ἡ περὶ τῶν καθόλου, ὡς αἱ Περὶ τῶν ζώων αὐτοῦ ἱστο-
ρίαι, ἔνθα διαλέγεται περὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις παθημάτων, περὶ γήρους καὶ

1 οἱ superscr. H

ὄμνυμεν HP

4 τὰ διαλογικά b: τὴν διαλογικὴν KHP

6 ὅτι eicias

7 οὐ b

8 ἐχθρὸς . .] Hom. I 312

9 χ' Hom.: κεν HKPb

καὶ scripsi: κεῖθαι KPHb ἐνίσπη scripsi: ἐνίσπει HP: ἐνέπτει K¹: ἐνίπτει K²b: δὲ εἴπη

Hom.

10 ὁ om. HPb

12 ἀριστοτέλειν H¹

13 τοῦτο] τοῦ H

τὴν om. Hb

ἐν οἷς ἡ πρᾶξις om. b

15 φιλοσ.] σοφίας P

16 τρία] δύο K

17 ante δὲ λογ. add.

γὰρ θεωρητικά εἰς τρία διαιρο— del. P

18. 19 l. φυσιολογικά μαθηματικά θεολογικά

20 ὁ om. HPb

21 l. φυσιολογικά

25 πέφυκεν— σώματος in marg. suppl. H

27 χεῖρον HP

32 εἰ] ἡ P

33. 34 αἰσθητικῶν b

35 τοῦτο HPb

36 γήρους b

- νεότητος, περὶ αὐξήσεως καὶ μειώσεως (ταῦτα γὰρ καθόλου εἰσὶ καὶ πᾶσι τοῖς ζώοις ὑπάρχει), ἢ αὖ κατ' ἰδίαν, ὡς Περὶ τῆς καθ' ὑπὸν μαντικῆς· αὕτη γὰρ μόνοις τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει. εἰ δὲ πάλιν περὶ τῶν ὑπὸ σελήνην αὐτοῦ φυσιολογικῶν ζητημάτων, τὰ μὲν ὑπὲρ τὴν γῆν ἐστὶ τὰ δὲ
 5 ἐν τῇ γῇ τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γῆν· καὶ εἰ μὲν ὑπὲρ τὴν γῆν, ὡς τὰ Μετεωρολογικὰ αὐτοῦ, ἔνθα διαλέγεται περὶ τῆς καπνώδους ἀτμίδος καὶ ἀρχμυρῶδους, περὶ βροντῆς τε καὶ ἀστραπῆς καὶ νεφῶν καὶ περὶ τῶν διαττόντων κομητῶν, θαλῶν τε καὶ αἰγῶν καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν, εἰ δὲ ἐν τῇ γῇ, ὡς ἡ Περὶ θαλασσῶν καὶ ποταμῶν καὶ πηγῶν πραγματεία, εἰ δὲ περὶ τῶν ὑπὸ τὴν
 10 γῆν, ὡς ἡ Περὶ τῶν σεισμῶν καὶ χασμάτων αὐτοῦ ζήτησις. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς φυσιολογικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους. τὰ δὲ μαθηματικὰ αὐτοῦ ὡς τὰ Ὀπτικὰ καὶ Μηχανικὰ αὐτῷ βιβλία γεγραμμένα, θεολογικὰ δὲ ὡς τὰ Μετὰ τὰ φυσικὰ περὶ ἀρχῆς ζητήματα. αὕτη μὲν ἡ διαίρεσις τῶν θεωρητικῶν.
- 15 Τῶν δὲ πρακτικῶν τὰ μὲν εἰσιν ἠθικὰ τὰ δὲ οἰκονομικὰ τὰ δὲ πολιτικά. ἠθικὰ μὲν ὡς τὰ Εὐδῆμεια καὶ Νικομάχεια τὰ τε μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα· τὰ μὲν γὰρ τῷ πατρὶ προσφωνεῖ Νικομάχῳ καὶ λέγονται Νικομάχεια μεγάλα, τὰ δὲ τῷ υἱῷ ὁμωνύμῳ τῷ πατρὶ καὶ λέγονται | Νικο- 225^v μάχεια μικρὰ. πολιτικὰ δὲ ὡς τὸ Πολιτικὸν σύνταγμα, ἐν ᾧ διδάσκει πῶς
 20 δεῖ πολιτεύεσθαι. καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ Πολιτικοῦ ἀντιλέγει τῇ Πολιτεία Πλάτωνος ἅτε ὁμοστοίχῳ οὕσῃ τῇ πολιτείᾳ· ἐν γὰρ ταῖς Πολιτείαις οὐ διδάσκει πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι, ἀλλὰ πῶς οἱ πρὸ αὐτοῦ ἐπολιτεύσαντο ἄνθρωποι. ἀλλὰ μὴν καὶ οἰκονομικὰ εἰσιν αὐτῷ γεγραμμένα βιβλία, ὡς τὸ Οἰκονομικὸν σύνταγμα καὶ Περὶ συμβιώσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἐν ᾧ
 25 λέγει ἐκ τεσσάρων σχέσεων συγκεκροτῆσθαι τὸν εὖ ἔχοντα οἶκον, πατρὸς πρὸς τέκνα, ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, δεσπότου πρὸς δούλους, ἐξιόντων πρὸς ἐξιόντα καὶ ὡς εἴρηται ἡμῖν ἐν τοῖς τῆς Πορφυρίου Εἰσαγωγῆς προλεγόμενοις. αὕτη καὶ ἡ τοῦ πρακτικοῦ διαίρεσις.
- Τὸ δὲ λογικὸν καὶ αὐτὸ εἰς τρία διαιρεῖται, εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀποδείξεως ἡγουν μεθόδου καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόδειξιν καὶ εἰς τὰ ὑποδύμενα τὴν ἀπόδειξιν. καὶ τὰ μὲν πρὸ τῆς μεθόδου καὶ τῆς ἀποδείξεως εἰσιν αἱ τε Κατηγορίαι καὶ τὸ Περὶ ἐρμηνείας καὶ τὰ Πρότερα ἀναλυτικά, τὰ δὲ αὐτὴν τὴν μέθοδον τῆς ἀποδείξεως διδάσκοντά εἰσι τὰ Δεύτερα ἀναλυτικά, τὰ δὲ ὑποδύμενα αὐτὴν τὴν ἀπόδειξιν εἰσι τὰ Τοπικά, αἱ Ῥητορικαὶ τέχναι, οἱ
 35 Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι καὶ τὸ Περὶ ποιητικῆς· πέντε γὰρ εἰσιν εἶδη τῶν συλ-

2 ἰδεῖαν P 3 εἰ δὲ eras. K 6 ἀρχμυρ. H 9 ἡ post πηγῶν coll. HKP: corr. b
 11 φυσιολογικῆς ex φυσιολογίας corr. H 12 αὐτῷ b: αὐτοῦ HKP 13. 14 θεωρητικῶν H: μαθηματικῶν K 16 εὐδῆμεια Simpl.: εὐδήμια HKPb νικομάχεια Simpl. El. in Porph. Is. (p. 33,1. 2) νικομάχεια HKPb: (constanter) 17 νικομάχῳ] νικομαχίῳ KP 18 ὁμωνύμα H 19 καὶ πολιτικὰ δὲ K 21 τῇ πολ.] an τῷ Πολιτικῷ? 24 Περὶ συμβιώσεως ἀνδρὸς καὶ γ.] Arist. fr. 132 (p. 138 Rose) 25 συγκεκροτῆσθαι H 26 δούλος H¹ 27 ἐξιόντας b ἐν τοῖς τῆς Πορφ. Εἰσαγ.] p. 33,3 29 δὲ om. b αὐτῷ P 33 δεύτερα b: δύο HKP¹ 35 εἶδει H

λογισμῶν, ἀποδεικτικὸς διαλεκτικὸς ῥητορικὸς σοφιστικὸς ποιητικὸς. καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ καὶ αἱ προτάσεις ὄθεν λαμβάνονται πέντε εἰσίν· ἡ γὰρ πάντῃ ἀληθεῖς εἰσιν αἱ προτάσεις καὶ ποιοῦσι τὸν ἀποδεικτικόν, ἡ πάντῃ ψευδεῖς καὶ ποιοῦσι τὸν ποιητικόν τὸν μυθώδη, ἡ πῇ μὲν ἀληθεῖς πῇ δὲ ψευδεῖς, καὶ τοῦτο τριχῶς· ἡ γὰρ μᾶλλον ἀληθεύει ἤττον δὲ ψεύδεται καὶ ποιεῖ τὸν διαλεκτικὸν συλλογισμόν, ἡ πλεον ἔχει τὸ ψεῦδος τοῦ ἀληθοῦς καὶ ποιεῖ τὸν σοφιστικόν, ἡ ἐπίσης ἔχει τὸ ἀληθὲς τῷ ψεύδει καὶ ποιεῖ τὸν ῥητορικόν. ὄθεν καὶ στάσεις παρὰ μόνοις τοῖς ῥήτορσι διὰ τὸ ἐξισάζειν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· ἦν γὰρ ἐκτελεῖ χρεῖαν ἢ στάθμη τῷ τέκτονι διακρίνουσα τὰ εὐθέα ἀπὸ τῶν καμπύλων καὶ παρὰ τοῖς οἰκοδόμοις τὸ βαρύλλιον διακρίνον τὰ ὀρθὰ ἀπὸ τῶν κεκλιμένων, οὕτω καὶ ἡ λογικὴ ὄργανον οὖσα τῆς φιλοσοφίας διακρίνει τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, ἵνα μὴ ψευδῇ δοξάζωμεν μηδὲ κακὰ διαπραξώμεθα. ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

15 Ἐπειδὴ πολλὰ ὄντα τὰ Ἀριστοτελικά βιβλία ἔγνωμεν διὰ τῆς διαιρέσεως καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἴσμεν τί μὲν πρῶτον τί δὲ μετέπειτα τί δὲ ὑστάτιον μεταχειρισώμεθα, φέρε τρία τινὰ ζητήσωμεν, τίς ἡ ἀρχὴ τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, τί τὸ τέλος, τίς ἡ μεταξὺ ὁδός. ταῦτα δὲ ζητοῦμεν οὐ μόνον διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διαφωνίαν τῶν ἀρχαίων· οἱ μὲν γὰρ ἔλεγον ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἄρξασθαι, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λογικῆς, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς ἠθικῆς, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τῆς μαθηματικῆς· Βοηθὸς 226⁺ γὰρ ὁ Σιδώνιος ἀπὸ τῆς φυσικῆς λέγει, Ἀνδρόνικος δὲ ὁ Ῥόδιος ὁ Περιπατητικὸς ὁ ἐνδέκατος διάδοχος τῆς Ἀριστοτέλους σχολῆς ἀπὸ τῆς λογικῆς ἔλεγε, τῶν δὲ Πλατωνικῶν οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἠθικῆς οἱ δὲ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν. καὶ πάντες τὰς οἰκείας δόξας κατεσκεύαζον· οἱ γὰρ λέγοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς ἠθικῆς ἄρξασθαι ἔλεγον ὅτι δεῖ πρότερον κοσμεῖσθαι τὰ ἠθικὰ προκαθάραντας τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν μοχθηρῶν ἡθῶν, ἵνα καθαρὰ οὖσα καθαρᾷ προσομιλήσῃ τῇ φιλοσοφίᾳ· μὴ καθαρὸν γὰρ καθαρῶν ἐφάπτεσθαι οὐχὶ θεμιτόν· κατὰ τὴν Πλάτωνος φωνήν, ὥς καὶ οἱ ἱατρικοὶ φασὶ τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων ὁκόσα ἂν θρέψῃς, μᾶλλον ἂν βλάψῃς ὅλην ὑποβάλλων τῇ κακοχυμίᾳ, καὶ ὥς οὐκ ἔστιν ὅψει λημώση ἡ φλεγμαινούση ἀκριβολογήσασθαι τὰ ὁρατά, οὕτω καὶ ὁ τοῖς μοχθηροῖς δόγμασι προκατελημμένος τὴν ψυχὴν ἐπιχειρῶν διδάσκειν μείζονας ἀρχὰς αὐτῇ ψευδοδοξίας

1 σοφιστικὸς in mrg. suppl. P: ante ῥητ. colloc. IIb 3 καὶ—ψευδεῖς (4) om. K
5. 6 scribas ἀληθεύουσι ἤττον δὲ ψεύδονται καὶ ποιοῦσι, nisi malis ἢ πρότασις subaudire
6 συλλογισ. P ψεῦδος] ψεύδεσθαι K 7 post σοφιστικόν add. λόγον del. P
ἐπίσον Hb: ἐπίσις P 8 καὶ (post ὄθεν) om. H στάσις KP 13 ψευδῇ
om. P 13. 14 ταῦτα—πρᾶξις] ἐν οἷς ἡ πρᾶξις K: om. b 15 ὄντα om. K
17 μεταχειρισώμεθα scripsi: μεταχειρισόμεθα libri τρία] τρίτην b 19 ἀφω-
νίαν P 26 ἠθικά] ἡθῆ b 27 προκαθαίροντας b ἵνα—οὕτως μὲν οὗτοι (118,9)
om. b 28 καθαρῶν] καθαρὸν P 29 κατὰ Πλάτωνος φωνήν] Phaedo. p. 67 B
οἱ ἱατρ.] ἱατρικοὶ K: οἰατρικοὶ P; cf. Hippocr. Aphor. 2,10 (M. Gr. X³ ὕδην.)
30 βλάψῃς H: βλάψῃς P 30. 31 ὑποβάλλων H: ἐπιβάλλων corr. ex ὅπ λημ-
μώση K 32. 33 προκατελημμένος H 33 αὐτῇ ἀρχᾷ colloc. KP

παρέχει, καὶ ἀπαιδευτος οὐχ ὁ μὴδὲν εἰδὼς ἀλλ' ὁ τὸν ἐν αὐτῷ παῖδα
μὴ καταστείλας· ἔστι γὰρ παῖς ἐν ἡμῖν καὶ γέρουσιν οὖσι, τοῦτ' ἔστιν ἡ
ἄλογος ψυχὴ, ἣν δεῖ παιδεύειν· ὁθεν καὶ παιδεία εἴρηται ἡ ἀναγωγὴ ὡς
τοῦ ἐν ἡμῖν παιδὸς οὖσα καταστολή, καὶ πεπαιδευμένος παρὰ Πλάτωνι οὐχ
5 ὁ πολλὰ εἰδὼς καὶ ῥέων χρήσεις ἀλλ' ὁ τὸν ἐν αὐτῷ παῖδα κατεσταλ-
μένον ἔχων· διὸ φησιν αὐτὸς ὅτι 'φιλόσοφον ἐγὼ καλῶ τὸν εὖ ζῶντα, κἂν
μήτε γράμματα μήτε νεῖν ἐπίσταται', τὰ περισπούδαστα τοῖς Ἀθηναίοις,
γράμματα μὲν διὰ τὴν σοφίαν, νεῖν δὲ διὰ τὸ ναυμαχεῖν. οὕτως μὲν οὗτοι.

Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς φυσικῆς λέγοντες (δεῖν) ἄρχεσθαι ἔλεγον ὅτι τὰ φυσικὰ
10 μαλακώτερά εἰσιν ὡς σύντροφα ἐκ παίδων ψηλαφώμενα ὑφ' ἡμῶν, οἶον
σάρκες φλέβες νεῦρα, καὶ ὅτι οἱ ἱατροὶ ἀρχόμενοι τῆς θεραπείας ἀπὸ τῶν
μαλακωτέρων ἀρχονται φαρμάκων, ὅτι μάλιστα δοκεῖ Ἀριστοτέλης εὐδο-
κιμεῖν ἐν ταῖς φυσικαῖς αὐτοῦ πραγματείαις. οὕτως καὶ οὗτοι. οἱ δὲ λέ-
γοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ἀρχεσθαι φασιν ὅτι δεῖ ταῦτα πρῶτον
15 ἀναγινώσκειν διὰ τὸ θάρρος τῶν ἀποδείξεων (ταῦτα γὰρ κυρίως μανθάνομεν,
τὰ δὲ εἰκάζομεν ἤπερ μανθάνομεν), καὶ ὅτι ἐν τούτοις διδασκόμεθα πῶς
δεῖ μανθάνειν, ὅτι γραμμικαῖς ἀνάγκαις, οὐκ ἀξιοπιστίᾳ προσώπων ἀναπαυ-
ούμενοι, καὶ διὰ Πλάτωνα ἐπιγράψαντα πρὸ τοῦ μουσείου 'ἀγεωμέτρητος
μηδεὶς εἰσίστω.'

Οἱ δὲ λέγοντες ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρχεσθαι ἔφασκον ὅτι ὄργανον
ἡ λογικὴ καὶ δεῖ πρῶτον εἰδέναι τὸ ὄργανον καὶ εἶθ' οὕτως ποῦ δεῖ χρή-
σασθαι τῷ ὀργάνῳ· οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ βαναύσων τεχνῶν ἔχει· ὁ γὰρ φοι-
τήσας εἰς τέκτονα πρῶτον μανθάνει τὰ ὄργανα, οἶον τρύπανον τέρετρον, καὶ
εἶθ' οὕτως ἀρχεται αὐτῆς τῆς τεκτονικῆς. οὕτως μὲν οὖν καὶ οὗτοι. |
25 φέρε δὲ ἡμεῖς εἰπωμεν ἀληθὲς πόθεν δεῖ ἀρχεσθαι. ἔδει τοίνυν ἀρχεσθαι 226^v
ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἡθικῆς διὰ τοὺς λέγοντας δεῖν ἀπὸ τῆς ἡθικῆς ἀρχεσθαι·
τούτων γὰρ δριμύτερον οὐδὲν ἔχομεν. ἀλλ' ἐπειδὴ διδασκόμεθα τὰ ἡθῆ
οὐκ ἐκ συνηθείας καθάπερ τὰ πληγῇ νεμόμενα ζῷα, δεῖν ἀρχεσθαι ἀπὸ
τῆς λογικῆς, μὴδὲ οὕτως ἀμελήσαντας τῶν ἡθῶν ἀλλ' ἀμωσγέπως αὖ
30 κοσμήσαντας διὰ παραινέσεων ἐγγράφων ἢ ἀγράφων, οἳαί εἰσιν αἱ Ἰσοκρά-
τους, ἵν' ἔτοιμον εὖροι ὁ λόγος τὸ ὅ τι ἀκριβῶς ἐπαγνώθῃ ἐν αὐτῷ. ἰστέον
γὰρ ὅτι τῆς φιλοσοφίας εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικὸν διαιρουμένης
καὶ τοῦ μὲν θεωρητικοῦ περὶ τὸ ἐν λόγοις ἀληθὲς καὶ ψεῦδος καταγινόμενου
τοῦ δὲ πρακτικοῦ περὶ τὸ ἐν πράξει ἀγαθὸν καὶ κακόν, παρῆλθεν ὁ συλ-
35 λογισμὸς ὄργανον κοσκίνου δίκην οἶον ἐκλογῆς καὶ ἀπεκλογῆς, ἵν' ἐν μὲν

3 παῖδα P 6 φησιν αὐτὸς] Leg. p. 689 D 7 πλέειν νεῖν P an ἐπίσταται?
9 δεῖν b: om. HKP (cf. v. 26) 11 νεῦραι b 12 καὶ ὅτι b; ὅτι — πραγματείαις οἰκίας,
cf. p. 114,21 14 τῶν om. K 16 τὰ δὲ — μανθάνομεν om. KP an τὰ δὲ (ἄλλα
μᾶλλον)? 17 γραμματικῶν P ἀξιοπιστία H 17. 18 ἀναπαυόμενον b (recte,
nisi malis ἀναπαυόμενους) 18 ἀγεωμ.] cf. Zelleri Ph. (Gr. II³ p. 357 not. 3 21 καὶ
δεῖ — δεῖ (p. 119,30) om. b 22 ἔχει] ἔφη K 23 πρῶτον] πρότερον H 24 οὖν
om. HP 25 δὲ] καὶ H 27 ἐπεὶ HP 30 ἐγγράφων] ἐγράφων HP εἰσιν]
φησιν P 30. 31 αἱ Ἰσοκράτους] cf. Ammon. in Porph. Is. p. 15,21 32 διαιρ.]
θεωρουμένης HP 35 ἀπεκλογῆς scripti: ἀπολογῆς libri (cf. p. 119,1)

θεωρία ἐκλέγεται τὸ ἀληθές ἐν δὲ πράξει τὸ ἀγαθόν, ἀπεκλέγεται δὲ καὶ τὸ ψευδὸς καὶ τὸ κακόν, ἵνα μήτε ψευδῇ δοξάσωμεν μήτε κακὰ διαπραξώμεθα. καὶ εἰ ἦν ἐν τοῖς Πλάτωνος χρόνοις ἡ διαλεκτική, οὐκ ἂν ἐπέγραψεν ὁ Πλάτων πρὸ τοῦ οἰκείου μουσείου 'ἀγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσίτω', ὁπότε
5 καὶ οὗτος ἐνεδείξατο τὴν δύναμιν αὐτῆς ἐν τῇ Σοφιστῇ λέγων οὕτως 'γύμναζε σαυτὸν διὰ τῆς καλουμένης παρὰ πολλοῖς ἀδολεσχίας, ἕως ἔτι νέος εἶ, ἐπεὶ διαφρεύεται σε τὰληθές', ἀδολεσχίαν καλέσας τὴν ἀποστασίαν τῶν πραγμάτων ἡγουν τὴν λογικὴν· καὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ λογικῇ ἀντὶ τῶν πραγμάτων εἰσφέρει ταῦτα τὰ στοιχεῖα, ἄλφα βῆτα γάμμα, καὶ διὰ
10 τούτων διδάσκει τὰς συμπλοκάς τῶν συλλογισμῶν· διὸ συνεχῶς αὐτοῖς χρώμενος ἐν τῇ λογικῇ οἷον ἀδολεσχίαν τινὰ ποιεῖ ἐκάστοτε τὰ αὐτὰ λέγων, ταῦτα καὶ ἡμεῖς καὶ πόθεν δεῖ ἄρχεσθαι εἴπωμεν. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Ἐπειδὴ ἔδειξεν ἡμῖν ὁ λόγος ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς λογικῆς ἄρχεσθαι προκοσμήσαντας τὰ ἥθη, ἵνα καθαροὶ ὄντες καθαρᾷ προσομιλήσωμεν τῇ φιλο-
15 φίᾳ, ἔτι δὲ τῆς φιλοσοφίας διαιρουμένης εἰς τε τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ἡ λογικὴ οἶα κόσκινόν τι οὖσα, ὡς προείπομεν, ἐκλέγεται ἀπὸ μὲν τοῦ θεωρητικοῦ τὸ ἀληθές ἀπὸ δὲ τοῦ πρακτικοῦ τὸ ἀγαθόν, ἀπεκλέγεται δὲ καὶ τὸ ψευδὸς τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τὸ κακὸν πάλιν τοῦ πρακτικοῦ, ἵνα μήτε ψευδῇ δοξάσωμεν μήτε κακὰ διαπραξώμεθα, ἔχοντες τὴν λογικὴν δια-
20 κρίνουσαν, ἡγουν τὴν ἀπόδειξιν, ἥτις ἐστὶ τῇ ὄντι τὸ Ἑρμαῖκον μῶλυ, ἥτις ὀπλισάμενοι οὐ θέλγονται ὑπὸ τῶν Σειρήνων τῶν ἑτεροδόξων αἰρέσεων τῆς φιλοσοφίας, ὥσπερ ὁ Ὀδυσσεύς, τῶν ἐταίρων αὐτοῦ συωθέντων ὑπὸ τοῦ τῆς Κίρκης φαρμάκου, ὁ δὲ τῇ ἀποδείξει μὴ ὀπλισάμενος γίνεται ὡς Βοιωτία· συνήγαγεν οὖν ὁ λόγος ὅτι δεῖ ἀπὸ τῆς λογικῆς ἄρχεσθαι τὰ ἥθη
25 πρότερον κοσμήσαντας.

Καὶ ἐπειδὴ | συνεχῶς περὶ τῆς ἀρχῆς ἐζητοῦμεν, ἡ δὲ ἀρχὴ πάντως 227^r τέλους ἐστὶν ἀρχή, φέρε περὶ τοῦ τέλους ζητήσωμεν, ἐπειδὴ καὶ τέταρτον κεφάλαιον ἦν τῶν προτεθέντων ζητῆσαι τί τὸ τέλος, καὶ ὅτι γινώσκοντες τί τὸ τέλος προθυμότεροι γινόμεθα. οἱ δὲ μὴ γινώσκοντες τὸ τέλος τυφλοῖς
30 εἰκόσιν βαδίζουσι καὶ φερομένοις οἱ μὴ δεῖ. τέλος τοίνυν τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας τὸ γινῶναι ὅτι πάντων μία ἐστὶν ἀρχή· ἀποδεχτέον γὰρ μᾶλλον ἐπὶ θεοῦ τὸ εἰρημένον ἢ περ ἐπὶ βασιλέως, ὡς παρὰ τῇ ποιητῇ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη.

2. 3 διαπραξόμεθα H	3 διαλεκτική] corrigas λογική	ἐπέγραψεν HP
4 ὁ om. H	ἀγεωμέτρητος HP	5 οὗτος] οὕτως P
Σοφιστῇ] potius Parm. p. 135 D	6 καλ.] λεγομένης H	πολλῆς P
στάσαν HP	9 γάμμα K	13. 14 προκοσμήσαντας H
(cf. v. 1)	18 pr. καὶ om. H	20 Ἑρμ. μῶλυ] cf. Hom. x 305
τινι P	ὀπλισμένοι H: ὀπλισάμενοι (sic) P	an θελγόμεθα? 22 ὀδισσεύς P
ἐτέρων P	23 ὀπλισμένος H: ὀπλισάμενος P	ὡς Βοιωτία] cf. Pind. Ol. VI 90
26 ζητοῦμεν K	παντός K	27 ἐστὶν om. K
κεφάλαια libri	30 τοίνυν om. b	31 φιλ.]
τε γὰρ b	32 τῇ ποιητῇ] Hom. B 204	

·εφ. correxi: τέσσαρα
supra scr. K

1 ὅτι δὲ μία πάντων ἀρχὴ δείκνυσιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ
 θεολογῶν οὕτως· ἡ ἀρχὴ ἢ μία ἢ πολλαί· καὶ εἰ μὲν μία, ἔχομεν τὸ ζη-
 2 τούμενον, εἰ δὲ πολλαί, ἢ τεταγμέναι ἢ ἄτακτοι. ἀλλ' εἰ μὲν ἄτακτοι,
 ἀτακτότερα τὰ ἐξ αὐτῶν καὶ οὐκέτι κόσμος ὁ κόσμος ἀλλ' ἀκοσμία, καὶ
 5 ἔσται τὸ παρὰ φύσιν τοῦ κατὰ φύσιν μὴ ὄντος. εἰ δὲ τεταγμέναι, ἢ ὑφ'
 ἑαυτῶν ἐτάχθησαν ἢ ἔξωθεν ὑπὸ τινος αἰτίας· ἀλλ' εἰ μὲν ὑφ' ἑαυτῶν,
 ἔχουσί τι κοινὸν τὸ συνάπτον αὐτάς κακεῖνο ἢ ἀρχή, εἰ δὲ ὑπ' ἔξωθεν
 τινος αἰτίας, πάλιν ἢ μιᾶς ἢ πλειόνων. καὶ εἰ μὲν μιᾶς, ἐντεῦθεν μία
 10 ἔστιν ἡ ἀρχή, εἰ δὲ πλειόνων, ἢ τεταγμένων ἢ ἀτάκτων. οὐ παύσομαι
 τὰ αὐτὰ πολλάκις ἀνακυκλῶν καὶ ἐπ' ἀπείρῳ, τοῦ ἀπείρου δὲ μὴ ὄντος,
 μία ἄρα τοῦ παντός ἡ ἀρχή. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι ἡ ἀρχὴ ἢ μία ἢ
 πολλαί. καὶ εἰ μὲν πολλαί, ἢ τὰ αὐτὰ παράγουσιν ἢ ἕτερα. καὶ εἰ μὲν τὰ
 αὐτά, περιέργος ἡ μία τῆς ἄλλης πάντα παραγωγῆς καὶ περιττὴ ἡ μία, εἰ
 δὲ ἕτερα, ἀτελής ἑκατέρα· λείπει γὰρ τῇδε τὰ παραγόμενα ὑπὸ τῆσδε.
 15 οὐδὲν δὲ τὸ θεῖον ἀτελὲς οὐδέποτε· μία ἄρα τοῦ παντός ἀρχή. καὶ ταύτην
 βούλεται ποιητικὴν εἶναι οὐρανίων καὶ τῶν ὑπὸ τὴν σελήνην· εἰ γὰρ καὶ
 ἄμα θεὸς ἄμα κόσμος, ἀλλ' οὖν κατ' αἰτίαν προϋπάρχει ὁ θεὸς τοῦ κόσμου,
 καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτομάτου ὁ κόσμος ἀλλὰ τὸν θεὸν ἔχει αἷτιον, ὥσπερ καὶ
 ὁ ἥλιος τοῦ οἰκείου φωτός προϋπάρχει κατ' αἰτίαν. εἰ δέ τις ἔρει ὅτι
 20 πολλαὶ ἀρχαὶ κατὰ Ἀριστοτέλην (ὅσα γὰρ τὰ κύκλῳ κινούμενα, τσαυτὰ
 καὶ ἀκίνητα· λέγει γὰρ ταῖς ἐπτά σφαίραις ἐπτά νοῦς ἐφεστάναι καὶ κινεῖν,
 αὐτοὺς δὲ ἀκινήτους εἶναι), ἀλλὰ καὶ οὕτως μία ἀρχή· ἐξηρητημένοι γὰρ εἰσι
 πάντες οἱ ὑποβεβηκότες νόες τοῦ ἐνὸς τοῦ κινουμένου τὴν ἀπλανή. εἰ δὲ
 25 ἔρεις 'καὶ διὰ τί τὸν νοῦν λέγει τὴν πρωτίστην ἀρχὴν καὶ μὴ τὸ ἀγαθόν,
 ὡς ὁ Πλάτων;', ἐπίστασο ὅτι καὶ μετὰ τὰ φυσιολογικὰ θεολογῶν εὐθύς ἐν τῇ
 Μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείᾳ εὐλόγως τὸν νοῦν φυσικωτέραν ἀρχὴν εἶπεν,
 ἐπεὶ οἶδε καὶ αὐτὸς τὸ ἀγαθὸν τὴν μίαν τοῦ ὄντος ἀρχὴν, ὡς δηλοῖ τὸ
 προοίμιον τῆς Ἠθικῆς αὐτοῦ πραγματείας ἔχον οὕτως 'πᾶσα τέχνη καὶ
 30 πᾶσα μέθοδος ἔτι δὲ πρᾶξις τε καὶ προαίρεσις ἀγαθοῦ | τινος ἐφίεσθαι 227^v
 δοκεῖ.' διὸ καὶ καλῶς ἀπεφάνησαν τὸ ἀγαθόν, οὐ πάντα ἐφίεσθαι. ἰστέον
 δὲ ὅτι αἰεὶ θεολογῶν ὁ Ἀριστοτέλης φυσιολογεῖ (εἰ γὰρ καὶ περὶ κινούμενα

1 ὅτι δὲ — σελήνην (16) om. b ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ] cf. A 10 p. 1075^a 11 sq.; ex
 Elia fluxit Schol. in Prov. Salomonis (Arist. frg. 17 Rose) 2. 3 καὶ ἡ (sic) μὲν μία
 — ἡ (sic) δὲ πολλαὶ in mrg. suppl. P 4 ὁ κόσμος om. K 5 παρὰ] superscr
 κατὰ P ἐκ τοῦ K τοῦ κατὰ φύσιν om. P ὄντα H ἢ ὑφ'] καὶ
 ὑφ' P 6 post ἔξωθεν add. καὶ οὐκέτι κόσμος ὁ κόσμος ἀλλ' ἀκοσμία καὶ ἔσται τί
 παρὰ φύσιν τοῦ . . . ἔξωθεν K 8 πάλιν om. KP καὶ εἰ — πλειόνων (9) om. K
 ἢ μὲν . . . ἢ δὲ P 10 ἐπαπαπειρω P 11 ἄλλως H ἢ (post δτι) om. P
 13 καὶ περιττὴ ἡ μία fort. eicias ε[] ἢ H 14 ἀτελεῖς H¹ 15 ἡ ἀρχή K
 16 οὐρανίων scripsi: οὐρανῶν libri τὴν om. K 17 ὁ om. KP 18 ὥσπερ
 — μία ἀρχή (22) om. b 21 λέγει] cf. Metaph. A 8 p. 1073^a 14 sq. 22 καὶ
 ἐξηρητ. εἰσι b 24 αὐτὸ τὸ ἀγ. b 25 φυσιολογ.] φυσικὰ K 26 πράγματα K
 φυσικωτέραν H 27. 28 τὸ πρ. τῆς Ἠθικῆς] Eth. Nic. A 1 p. 1094^a 1 28 ἔχων P
 30 ἀπεφάνητο b 31 δὲ om. P ὁ om. HP

ἡ φυσιολογία περὶ δὲ ἀκίνητα ἢ θεολογία, ἀλλ' οὖν τὰ ἀκίνητα, φημί, τῶν διὰ κινήσεως εἰσιν αἷτια), ὥσπερ ἀνάπαλιν ὁ Πλάτων ἀεὶ φυσιολογῶν θεολογεῖ, πανταχοῦ παρεγκυκλῶν τὸ δόγμα τῶν ἰδεῶν. ἐν οἷς καὶ τὸ τέταρτον κεφάλαιον.

- 5 Πέμπτον δὲ κεφάλαιον ἦν, ἐν ᾧ ἐζητοῦμεν τίνες αἱ μεταξὺ ὁδοί. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι πέντε εἰσὶ βαθμοὶ τῆς φιλοσοφίας, λογικὴ ἡθικὴ φυσικὴ μαθηματικὴ θεολογία. ἄκρα μὲν ἐν τούτοις δύο, λογικὴ καὶ θεολογία, μέσα δὲ τὰ λοιπά. καὶ τούτων τὰ μὲν περιρραντηρίοις καὶ θειώσεσιν ἔοικε, τὰ δὲ προτελείοις καὶ αὐταῖς ταῖς μυήσεσι· περιρραντηρίοις μὲν γὰρ καὶ θειώ-
 10 σεσιν ἔοικεν ἡ ἡθικὴ ἀποκαθαίρουσα τὴν ψυχὴν τῶν μοχληρῶν δογμάτων, ἵνα τεταγμένη οὖσα καθαρὰ ᾗ καὶ καθαρᾷ προσομιλήσῃ τῇ φιλοσοφίᾳ (ἡ γὰρ τάξις πρὸς τῷ ἐνί, ἡ δὲ ἀταξία πρὸς τῷ πλήθει), προτελείοις δὲ ἔοικεν ἡ φυσικὴ· εἰ γὰρ καὶ ἀκίνητα ζητοῦμεν ἐν τῇ θεολογίᾳ κινούμενα δὲ ἐν τῇ φυσιολογίᾳ, ἀλλ' οὖν κινήσεως αἷτια τὰ θεῖα καὶ ἐκ τῶν κινουμένων εἰς
 15 ἔννοιαν ἐρχόμεθα τῶν νοητῶν· τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν διαγνώσιν. αὐτοῖς δὲ τοῖς τελείοις ἔοικεν ἡ μαθηματικὴ ὥσπερ κλῖμαξ τις καὶ γέφυρα διαβιβάζουσα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πάντῃ ἐνύλων ἐπὶ τὰ πάντῃ αὐλα. τοῦτο δὲ πάντως ὅλον τέμενος ἢ Ἀριστοτέλους φιλοσοφία, ἡ δὲ λογικὴ τριγχοῦ δίκην φρουρεῖ τὰ ἐν αὐτῇ θεωρήματα.
- 20 Ἐν τῇ παρούσῃ πράξει ζητήσωμεν τὸ ἔκτον καὶ ἑβδομον κεφάλαιον· ἤχομεν γὰρ ὑμᾶς τε καὶ ἡμᾶς ἐξετάσσοντες. ζητεῖσθω δὲ ἐν τῷ ἔκτῳ κεφαλαίῳ ὅποιον δεῖ εἶναι τὸν ἀκροατὴν τῷ τε βίῳ καὶ τῇ γνώσει, ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ ὅποιον δεῖ καὶ τὸν ἐξηγητήν. ἔστω τοίνυν ὁ μὲν ἀκροατὴς κατὰ ζωὴν τεταγμένος καὶ μικρὸς κόσμος, ἵνα διὰ μὲν τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως
 25 τὴν μίαν τοῦ παντὸς ἀρχὴν γινῶ (ἡ γὰρ τάξις πρὸς τῷ ἐνί ἢ δὲ ἀταξία πρὸς τῷ πλήθει), διὰ δὲ τοῦ ἐν αὐτῷ μικροῦ κόσμου τὸν ὅλον κόσμον ἐπιγινῶ. ἔσται δὲ μικρὸς κόσμος, εἰ ὥσπερ ἐν τῷ κόσμῳ τὰ κρεῖττονα τῶν χειρόνων ἄρχει· αἰσχροὶν γὰρ ἀνδρὶ τινὶ ἢ μορίῳ κρατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ χειρόνος, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, διὸ κρατεῖτω μὲν ὁ λόγος τοῦ θυμοῦ ὁ
 30 θυμὸς δὲ τῆς ἐπιθυμίας· κοσμεῖ γὰρ τὸν μὲν λόγον φρόνησις τὸν (δὲ) θυμὸν ἀνδρεία τὴν δὲ ἐπιθυμίαν ἡ σωφροσύνη· τούτου γε εὖ ἔχοντος καὶ ἰδιοπραγούντος ἐπιφαίνεται ἡ δικαιοσύνη, οὐκ ἐν τῷδε τῷ μορίῳ οὖσα τῆς ψυχῆς ἢ τῷδε ἀλλ' οἷον ἀρμονία τις οὖσα τούτων καὶ τὸ ἐπιγινόμενον εἶδος. τοιοῦτος μὲν ἔστω κατὰ ζωὴν. κατὰ δὲ γνῶσιν ἔστω ἀκριβὴς μὴ ἐπανα-

1 περὶ δὲ] καὶ b 3 ἐν οἷς — κεφάλαιον (4) om. b 5 δὲ om. Hb καὶ
 τίνες b 8. 9 περιρραντ. H 9 προτελείαις b γὰρ om. KP 10 ἀπο-
 καθαίρουσα P 11. 12 ἡ γὰρ τάξις — πλήθει eicias (cf. v. 25) 12 τελείοις K:
 προτελεία b 15 νοητῶν ex νοημάτων corr. P 19 τριγχοῦ] τοῦχου b (cf. Plat.
 Reip. VII, 14 p. 534 E) τὰ — θεωρήματα om. b 21 ἤχομεν — ἐξηγητήν (23)
 om. b ἐξετάσσοντες H¹ 23 ἐστὶ τοίνυν P μὲν om. KP 24 τὴν
 ζωὴν b 25 ἡ γὰρ — φιλόσοφος (p. 122,32) om. b 26 δὲ supra scr. H 28 μω-
 ρία HP 29 φησιν πλάτων H (spectat Reipubl. IV, 16 p. 441 C sq.) 30 pr. δὲ
 om. KP τῆς om. H alt. δὲ inserui 31 δὲ om. HP σοφρος. P
 32 τόδε P 34 τοιοῦτος scripsi: τοιοῦτον libri

παυόμενος | τῇ αξιοπιστίᾳ τῶν προσώπων· ὁ γὰρ τοιοῦτος μὴ πιστεύων 228^r
 ὡς ἔτυχε τοῖς παλαιοῖς ἄλλῃ τρόπῳ πιστεύει· πιστεύει γὰρ Σωκράτει λέ-
 γοντι 'καὶ Σωκράτους μὲν ὀλίγον φροντιστέον τῆς ἀληθείας δὲ πολὺ' καὶ
 'Αριστοτέλει λέγοντι ἐν τῇ 'Ηθικῇ' φίλος μὲν ὁ ἀνὴρ, φίλη δὲ καὶ ἡ ἀλή-
 5 θεια· ἀμφοῖν δὲ φίλοι οὖντοι ἀρετέον μᾶλλον τὸ ἀληθές'. καὶ δι' ἄλλην
 δὲ αἰτίαν ἔστω ἀκριβής, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πάθους γίνεται μισολογία καὶ
 μισανθρωπία, ὡς φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι, ἐκ τοῦ ῥαδίως πιστεύειν
 ἢ ἡθεσιν ἢ λόγοις· καὶ οἱ εἰσοικισάμενοι γὰρ τινες ὡς χρηστὰ ἦθι ἔχοντας
 ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβόντες ὅτι φαῦλοί εἰσι τοῦ λοιποῦ μισάνθρωποι γε-
 10 γόνασι, καὶ οἱ πιστεύσαντες λόγοις τισὶν ὡς ἀρραγέσι τελευταῖον δὲ ὁρῶντες
 αὐτοὺς ὑπὸ τῶν διαλεκτικῶν ταραττομένους τοῦ λοιποῦ μισόλογοι ἐγένοντο.
 ἵνα οὖν μήτε μισόλογοι γενώμεθα μήτε μισάνθρωποι, θέον ἡμᾶς τοὺς ἀκρο-
 ατὰς ἀκριβεῖς εἶναι καὶ μὴ ἀνέχεσθαι τῶν ἀποτάδην λόγων, ἀλλ' ἐκδιδόναι
 ἑαυτοὺς τοῖς κατὰ πῦσιν καὶ ἀπόκρισιν λόγοις διὰ Σωκράτην λέγοντα πάλιν
 15 ὅτι 'εἰ μὴ σὺ σεαυτοῦ λέγοντος ἀκούσης, ἄλλῃ λέγοντι μὴ πιστεύσης',
 τοῦτ' ἔστιν εἰ μὴ σὺ ὁ δεδωκὼς τὰς προτάσεις καὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ συμπέ-
 ρασμα δεδωκὼς, ἄλλῃ μὴ πιστεύσης· ὁ γε τὸ σπέρμα δεδωκὼς τοῦ φῦναι
 τὸ κακὸν αἰτιός ἐστι. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἔξωθεν ἐπιχειροῦντας λέγειν
 τὸ συμπέρασμα ἄλλου δεδωκότος τὰς προτάσεις 'πῶς ἂν σὺ μοι λέξεις ἃ
 20 με χρὴ λέγειν', καὶ πρὸς τὸν δεδωκότα τὰς προτάσεις ἀγανακτοῦντα δὲ ἐπὶ
 τῷ συμπεράσματι ὅτι 'σοῦ ταῦτα, οὐκ ἐμοῦ κλύεις'. δεῖ αὐτὸν μὴ εἶναι δύσ-
 εριν καὶ φιλόνηκον· 'ὁ γὰρ τοῖς ἐναργέσι μαχόμενος', φησὶν ὁ 'Αριστοτέλης,
 'αἰσθήσεως ἢ κολάσεως δεῖται· εἰ γὰρ εἰδὼς ἀντέλεγε τῇ ἀληθείᾳ, κολάσεως,
 εἰ δὲ ἀγνοῶν, αἰσθήσεως'. τοιοῦτος μὲν ὁ ἀκροατής.
 25 'Ο δὲ ἐξηγητὴς ἔστω ἅμα ἐξηγητὴς καὶ ἐπιστήμων. ἔστι δὲ ἐξηγητοῦ
 μὲν ἔργον ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἀσαφῶν ἐν τῇ λέξει, ἐπιστήμονος δὲ ἡ κρίσις
 τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδους, ἥτοι ἀνεμίω καὶ γονίμων. δεῖ αὐτὸν μὴ
 συμμεταβάλλεσθαι οἷς ἂν ἐξηγῇται δίκην τῶν ἐν σκηνῇ ὄντων καὶ διάφορα
 πρόσωπα ὑποδοιμμένων διὰ τὸ μιμεῖσθαι διάφορα ἦθι, καὶ 'Αριστοτελικὸν
 30 μὲν γίνεσθαι τὰ τοῦ 'Αριστοτέλους ἐξηγούμενον καὶ λέγειν ὅτι οὐκ ἐγένετο
 φιλόσοφος τοιοῦτος, Πλατωνικὰ δὲ ἐξηγούμενον Πλατωνικὸν γίνεσθαι καὶ
 λέγειν ὅτι οὐκ ἐγένετο κατὰ Πλάτωνα φιλόσοφος. δεῖ αὐτὸν μὴ ἐκ παντὸς
 τρόπου βιάζεσθαι καὶ λέγειν ὅτι πάντως ἀληθεύει ὁ ἀρχαῖος ὃν ἐξηγεῖται,
 ἀλλὰ πανταχοῦ ἐπιλέγειν 'φίλος ὁ ἀνὴρ, φίλη δὲ καὶ ἡ ἀλήθεια, ἀμφοῖν

2. 3 Σωκράτει λέγοντι] Phaedo. p. 91 C (De vita Arist. p. 432,11 Rose) 3 σωκρατρά-
 τους P ὀλίγα K 4 ἐν τῇ 'Ηθικῇ] Eth. Nic. A 4 p. 1096^a16 7 ἐν τῷ
 Φαίδωνι] p. 89 C 8 γὰρ scripsi: δέ libri 9 αὐτοφώρῳ H 11 ταραττ. scripsi:
 πραττ. libri 12 ἀν ἡμᾶς? 13 ἀνέχ.] δέχεσθαι KP τὸν ἀποτ. λόγον K
 ἀποστάδην H 14 διὰ Σωκρ. λέγοντα] Alc. I p. 114 E 15 ἀκούσεις K ἄλλως P
 16 καὶ] ἢ KP 17 ὁ γε] ἢ γε P; ἀν ὁ γὰρ 18 δὲ] ἀν γὰρ? 21 κλύει K:
 κλύειν P δεῖ] δι' P 22 φιλόνηκον P φησὶν ὁ 'Αρ.] Top. A 11 p. 105^a4 sq.
 ὁ om. HP 23 εἰδὼς H 24 ἀγνοῶν H 28 συμμεταλαμβάνεσθαι P 30 τοῦ
 om. HP 33 αὐτὸν] τὸν ἐξηγητὴν b 34 φίλος . . .] cf. v. 4 φίλη — προ-
 κειμένοι (123,1) om. b

δὲ φίλοι προκειμένοι φιλαίτερα ἢ ἀλήθεια'. δεῖ αὐτὸν μὴ συμπάσχειν | αἰρέσει τινί, ὃ πέπονθεν Ἰάμβλιχος· οὗτος γὰρ προσπάσχων τῷ Πλάτῳ 228^ν συνδίδωσι τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι οὐκ ἀντιλέγει τῷ Πλάτῳ διὰ τὰς ἰδέας. δεῖ αὐτὸν μὴ ἀντιπάσχειν αἰρέσει, ὥσπερ Ἀλέξανδρος· οὗτος γὰρ ἀντι-
5 πάσχων τῇ ἀθανασίᾳ τῆς ψυχῆς τῆς λογικῆς τὰς εἰρημένας ῥήσεις ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς Περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ ἀποδεικνυούσας ὅτι ἔστιν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ πειρᾶται πᾶσαν τροφὴν περιστρέφειν. δεῖ αὐτὸν πάντα εἰδέναι τὰ Ἀριστοτέλους, ἵνα σύμφωνον δείξας τὸν Ἀριστοτέλην ἑαυτῷ τὰ Ἀριστοτέλους διὰ τῶν Ἀριστοτέλους ἐξηγήσῃται. δεῖ αὐτὸν πάντα εἰδέναι
10 τὰ Πλάτωνος, ἵνα σύμφωνον ἑαυτῷ τὸν Πλάτωνα ἀποδείξῃ τὰ Ἀριστοτέλους τῶν Πλάτωνος εἰσαγωγὴν ποιούμενος. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Ὅρθοον κεφάλαιον τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι τί τὸ εἶδος τῆς Ἀριστοτέλους ἀπαγγελίας. οὐχ ἐν τοίνυν τούτῳ, ἀλλὰ διάφορον, εἰ μὴδ' ἂν εἴποι τις ἄλλῳ τρόπῳ ἐν τῷ πανταχοῦ πρόσφορον εἶναι αὐτὸ τοῖς ὑπο-
15 κειμένοις πράγμασιν· ὥς γὰρ πρόσφορον δοκεῖ ἐν εἶναι· παντοίων γὰρ πραγμάτων ἀψάμενος ὁ Ἀριστοτέλης παναρμόνιον εἶδος λόγων ἐπετήδευσε, συμμεταμορφῶν αἰετὸς τοὺς λόγους τοῖς πράγμασι. διὸ ἐν μὲν τοῖς μερικοῖς, φημι δὲ ταῖς ἐπιστολαῖς, ἐστὶ σύντομος, κοινὸς ἅμα καὶ ἴδιος, κοινὸς μὲν, ἐπειδὴ οὐδὲν διαφέρει ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ τῆς κοινῆς διαλέκτου ἢ τῷ
20 ἔγγραφον εἶναι καὶ πρὸς ἀπόντας, ἴδιος δέ, ἵνα μὴ εἰς ἰδιωτισμὸν ἐμπίσωμεν. διὸ καὶ ὁ Ἑρμογένης ἐν τῇ Ῥητορικῇ τέχνῃ φησὶ τὰ κοινὰ καὶ καὶ τὰ καὶ καὶ κοινῶς· τὰ γὰρ κοινότερα ἐνθυμήματα δεῖ ξενοπρεπέσι λέξεσι φράζειν, ἵνα μὴ καταφρονῶνται διὰ τὸ χαμαίζηλον τῆς λέξεως, τὰ δὲ καὶ πάλιν καὶ ξενοπρεπέστερα τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ κοινοτέραις λέξεσι φράζειν,
25 ἵνα βαθέα ὄντα νοῆται. ἀλλὰ καὶ ὀριμὸς ἐστίν· ὅτι γὰρ ὀριμὸς, δηλοῖ αὐτοῦ μία ἐπιστολή· μετὰ γὰρ θάνατον Σωκράτους ὑπεξελθὼν Ἀθηναίων καὶ διατρίβων ἐν Χαλκίδι ἀνεκαλεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπανελθεῖν, καὶ μὴ πεισθεὶς ἀντέγραψεν οὕτως· οὐ μὴ ἐάσω Ἀθηναίους δις ἁμαρτεῖν εἰς φιλοσοφίαν, παρ' οἷς ὅχνη ἐπ' ὅχνη γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ'.
30 διὰ δὲ τοῦ 'σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ' ἠνέξατο τοὺς συκοφάντας πολλοὺς ὄντας Ἀθήνησι καὶ αἰεὶ δεχομένους αὐτοὺς καὶ μηδέποτε λήγοντας.

1 φιλαίτερα] φιλέτερος HP: φιλέτερα δὲ b Ἰάμβλ.] cf. Zelleri Ph. Gr. V³ p. 685
6 τῆς περὶ]: τῷ περὶ b (cf. 114,33 sq.) ἔστιν] εἰ H: om. P 7 πᾶσαν τροφὴν
πρωστ. b: πᾶσαν τροφὴν περιτρέφειν HP: πᾶση σπουδῇ περιτρέπειν K δεῖ αὐτὸν — ἐν
εἶναι (15) om. b 11 πλάτωνα P 12 alt. τὸ om. K 13 τοῦτο τοίνυν coll. P
14 εἴπη P αὐτὸ scripsi: αὐτῷ libri 15 post πράγμασιν add. ὥς γὰρ πρόσφορον εἶναι
αὐτῷ τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασιν del. H ἐν om. K γὰρ om. b 16 ὁ om. K
19 τῷ scripsi: τὸ libri 20 καὶ om. K ἀπόντας ex Olympiodoro correxi: ἀπαντας
libri ἰδιωτισμοὺς b 21 ὁ Ἑρμογένης] haec adnominatio in Hermog. arte rhet. non
invenitur, sed caput Πῶς τὰ κοινὰ διανοήματα ἰδιώσομεν (II p. 449 Sp.); similiter dicitur Rhet.
Gr. I p. 328 Sp. τὰ μὲν καὶ παλαιῶς, τὰ δὲ παλαιὰ καὶ καὶ, cf. Plat. Phaedr. p. 267 B Isocr.
Paneg. p. 42 C τέχνη om. P κοινὰ] καὶ P 22 τὰ γὰρ — νοῆται (25) om. b 23 χα-
μαίη P 25 βαθέα P ὅτι γὰρ ὀριμὸς . .] cf. Arist. frg. 667 (p. 419 Rose) post. alt.
ἡμῶς add. ἐστὶ b 26 Σωκρ.] corrigas Ἀλεξάνδρου 27 ἐκαλεῖτο K 28 ἐάσω
vit. Arist. p. 440,12 (Rose): πείσω HKPb διαμαρτεῖν HP 29 ὅχνη . .] Hom. η 120. 121

Ἐν δὲ τοῖς μεταξύ, φημί δὲ ταῖς διτταῖς ἱστορίαις, ἀκριβῆς καὶ διηρωμένος, ὅπερ μάλιστα ἀρμόζει τῇ ἱστορίᾳ· οὐ γὰρ ἔστιν ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔξωθεν ἐπιχειρῆσαι, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἱστορίας. ἐν δὲ τοῖς καθόλου ἐν μὲν τοῖς διαλογικοῖς, τοῖς καὶ ἔξωτεροῖς, σαφῆς ὡς πρὸς τοὺς ἔξω φιλοσοφίας διαλεγόμενος, ὡς δὲ ἐν διαλεκτικοῖς ποικίλος ταῖς μιμήσεσιν, Ἀφροδίτης [ὄνομα] γέμων καὶ χαρίτων ἀνάμεστος. ἐν δὲ τοῖς καθόλου τοῖς αὐτοπροσώποις, τοῖς καὶ ἀκροαματικοῖς, κατὰ μὲν τὴν λέξιν ἀσαφής· γίνεται δὲ ἡ ἀσάφεια διὰ τοῦ ὀνοματοποιεῖν, ὡς ὅταν λέγῃ κατηγορίας οὐ τὰς ἐπὶ ἐγκλήμασι δίκας, ὡς ἔθος, ἀλλὰ τὰ γενικώτατα, ὡς ἔθος ἔχει αἰετὶ κατηγορεῖσθαι καὶ μηδέποτε ὑποκεῖσθαι, καὶ κεφαλῶν καὶ πηδαλιῶν καὶ πτερῶν, ὡς ἡνίκα λέγει * *, ἡ πάλιν τόπον, ὡς ἡνίκα λέγει οὐ τὸ πέρας τοῦ περιέχοντος καθ' ὃ περιέχεται τὸ περιεχόμενον, ὡς ὥριστο ἐν τοῖς Φυσικοῖς, ἀλλὰ τὸ ἐπιχειρήμα τὸ πολλῶν ἐπιχειρημάτων περιεκτικόν, καὶ ἐρμηνείαν, ὡς ἡνίκα λέγει τὴν ἀκαλλώπιστον λέξιν ἐν τῇ Περὶ ἐρμηνείας. ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἀσαφής ἐστίν· ἀπορῶν γὰρ οὐκ εὐθὺς τὴν λύσιν τίθησι παραλλήλῳ, ἀλλ' ἐπισυνάπτει δευτέραν καὶ τρίτην ἀπορίαν καὶ οὕτω διὰ τῆς λύσεως τῆς τρίτης ἀπορίας λύει τὴν πρώτην ἀπορίαν. ἐν δὲ τῇ διανοίᾳ οὐκ ἐξίσταται τοῦ φαινομένου· διὸ δυσωπεῖ αἰετὶ καὶ καταναγκάζει τοὺς ἀκροατὰς ἐκ τῆς ἐναργείας τῶν φαινομένων. καὶ τὰ δειχθέντα αὐτῇ διὰ τοῦ λόγου ἐπισφραγίζει διὰ τῆς τῶν παλαιῶν μαρτυρίας, ὅτι οὕτω δοκεῖ καὶ Ἡρακλείτῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ. καὶ τὰ ὑπὲρ φύσιν ζητῶν πιστοῦται αὐτὰ ἐκ τῶν κατὰ φύσιν· διὸ αἰετὶ ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν φυσιολογεῖ, ὥσπερ ἀνάπαλιν ὁ Πλάτων αἰετὶ φυσιολογῶν θεολογεῖ, παντελῶς παρεγκυκλῶν τὸ δόγμα τῶν ἰδεῶν. ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα θεωρία.

Ἐνατον κεφαλῆαιον ἦν τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι διὰ τί τὴν ἀσάφειαν ἐπετήδευσεν ὁ Ἀριστοτέλης· οὐ γὰρ φύσει ἦν ἀσαφής καὶ τι δι' ἀσθένειαν ἀπαγγελτικὴν τοῦτο ἐποίει (πολλαχοῦ γὰρ σαφῶς ἀπαγγέλλει, οἷον ἐν τοῖς μερικοῖς πᾶσι καὶ ἐν τοῖς μεταξύ, καὶ τῶν καθόλου ἐν τοῖς διαλογικοῖς πᾶσι καὶ τῶν αὐτοπροσώπων ἐν τισιν, οἷον ἐν τοῖς Μετεώροις καὶ τοῖς Τόποις καὶ τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις), ἀλλὰ φύσει ὦν σαφής ἐπετήδευσε τὴν ἀσάφειαν. ἐπιτηδεύει δὲ αὐτὴν διὰ τρεῖς αἰτίας· ἡ γὰρ κρύψεως χάριν ἢ δοκιμασίας ἢ γυμνασίας· ὅπερ γὰρ τοῖς ποιηταῖς

1 τοῖς scripsi : ταῖς libri (cf. p. 123,17) διτταῖς] cf. p. 113,31 ἀκριβῆς om. P
 3 καὶ om. HPb (cf. v. 16) 5. 6 ἀφρ. ὄνομα γέμων HKP: Ἀφρ. ὄνομα τέμνων b: ὄνομα,
 quod primitus supra ἀφροδ. additum fuisse videtur, inclusi: Ἀφρ. ἐννόμου γέμων conl.
 Bernays (Dial. d. Arist. p. 137): Ἀφροδίτας ἄλοκα τέμνων scrips. Bergk (PL⁴ III p. 718):
 Ἀφροδίτης θ' ἄμα γέμων conl. Kaibel (Stil der Pol. Ἀθ. des Arist. p. 116 not.)
 7 γίνεται—ἀπορίαν (17) eicias (cf. v. 25) 8 λέγει II κατηγορίαν K ἐπ'
 ἐγκλήματι b 9 ἔχοντα b 9. 10 ὑποκεῖσθαι K 10. 11 λέγῃ (utrobique) b
 10 post λέγει lacunam statuit Brand., excidisse videntur verba Aristotelica (Cat. p. 7*5) ἐν(ὅτε
 δὲ καὶ ὀνοματοποιεῖν x. t. λ. ἡ πάλιν—λέγει (11) om. K (supra lineam τόπον m.³ suppl.)
 11 τόπους b οὐ τὸ] οὕτω K 12 ὥριστο ἐν τοῖς Φυσικοῖς] Δ 4 p. 212*5 sq.
 τὸ πολλ. b: τῶν πολλ. HKP 13 λέγῃ b 14 ἐρμηνείας H 18 ἐνεργείας HP
 23 ἐν—ἐλ. (30) om. b 25 ἔνατον KP 26 φύσι H καὶ τι—ἐποίει (27) om. K (fort.
 recte) καὶ τι] καίτοι P 28. 29 διαλογ.] λογικοῖς KP 31 ἐπιτηδεύει] ἐπετήδευσε b

οἱ μῦθοι καὶ τοῖς ἱερεῦσι τὰ παραπετάσματα, τοῦτο τῷ Ἀριστοτέλει ἡ
ἀσάφεια μονονουχὶ ἐπάγοντι τὸ Ὀρφικὸν ἐκεῖνο

ἀεῖδω ξυνετοῖσι, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις,
καὶ τὸ ὁμοῖον τούτῳ

5 κακοφραδέων δὲ βεβήλων
οὕατα λαχνηέντα περισκεπέτωσαν ἀράχνη,
καὶ τὸ Καλλιμάχειον ἐκεῖνο

τὸν ἀλάθον κατιόντα χαμαὶ δέρκεσθε γυναῖκες,
μηδ' ἀπὸ τοῦ τέγους μηδ' ὑψόθεν αὐγάσσησθε,

10 [καὶ Ἀριστοτέλης ἐγκαλούμενος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν αὐτοῦ
συγγραμμάτων 'καὶ ἐκδεδόται' φησὶ 'καὶ οὐκ ἐκδεδόται', αἰνιττόμενος τὴν
ἀσάφειαν, ὡς καὶ τις τῶν Πυθαγορείων ἐκδοὺς τὸ μονόβιβλον τὸ Περὶ τῶν
ἀλόγων γραμμάτων ναυαγίῳ περιέπεσεν ὡς τὰ ἀπόρρητα ἐξορχησάμενος]
καὶ ὁ φησὶν ὁ Πλάτων διὰ τὴν ἀσάφειαν, 'ἴν' εἰ ἡ δέλτος τι πάθη ἢ ἐν
15 γῇ ἢ ἐν θαλάσῃ, ὁ ἀναγνούς μὴ γινῶ', οὕτω μὲν | κρύψεως χάριν. ἡ δοκι- 229
μάσεως τῶν ἐπιτηδείων καὶ ἀνεπιτηδείων, ἵνα οἱ μὲν ἀνεπιτήδαιοι πρὸς
φιλοσοφίαν κατανωτίσωνται, (πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν

πῇ φεύγεις μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὡς ἐν ὁμίλῳ;),

οἱ δ' ἐπιτηδαιοὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἐτοιμότεροι γένωνται, μανθάνοντες ὡς
20 πλείονος ἐπιμελείας δέονται τὰ μαθήματα, πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν τὸ Πλα-
τωνικὸν ἐν τῇ Ἐπινομίῃ εἰρημένον οὕτως· 'εἴτε χαλεπὰ εἴτε ῥάδια, ταύτη
ἴσον, ταῦτα (τὰ) μαθήματα, αὕτη ἡ ὁδός· ἀμελεῖν δὲ οὐ δεῖ'. οὕτω γοῦν
καὶ οἱ ἀετοὶ κρίνουσι τὴν γνησιότητα καὶ τὴν νοθείαν τῶν νεοττίων· ἰστώντες
γὰρ τὰ νεόττια ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου, ὅσα μὲν ἀσχαρδαμυκτὶ δύνανται ἀντω-
25 πῆσαι πρὸς τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου, ἐπανάγοντες εἰς τὴν καλιὰν ὡς γνήσια
ἐκτρέφουσιν, ὅσα δὲ μὴ δυνθῶσιν ἀντωπῆσαι πρὸς τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου,
ὡς νόθα ἀποβάλλονται· ὡς γὰρ διὸς καὶ βασιλικὸς ὁ ἀετὸς τὴν βασιλικω-
τέραν τῶν αἰσθήσεων ἡκριβωμένην ἔχει, φημὶ δὲ τὴν ὄψιν. ὅτι δὲ βασι-
λικὸς ὁ ἀετὸς, δηλοῖ τὸ μὴ θέλειν αὐτὸν θνησιμαῖον ἐσθίειν ποτέ. οὕτω
30 καὶ οἱ Κελτοὶ τῷ Ῥήνῳ ποταμῷ κρίνουσι τὰ γνήσια τέκνα καὶ τὴν νοθείαν
τῶν βρεφῶν· ἐμβαλλόντες γὰρ εἰς ἀσπίδα τὰ βρέφη ἀφιᾶσιν ἐν τοῖς ὕδασι,

1 τῷ om. K 3 ἀεῖδω ξυνετοῖσι conl. Brand. ex Iobbeckii Aglaoph. I p. 452 sq.:
ἀεὶ δ' ἀξυνέτησι H: ἀεὶ δ' ἀξυνέτοις KP; cf. Mullach I p. 166 βεβήλοις] βέβηλοι
legendum docet Lobbeck l. l. p. 451 4 τούτῳ b: τοῦτο HKP 5 κακοφραδέων . . .]
hoc fragmentis Orphicis addendum 7 καλλιμάχειον codd. (hymn. Cer. 3. 4) 8 δέρ-
κεσθε Call. γυναῖκες] βέβαλοι Call. 9 τῷ Call. αὐγάσσησθε Call.:
ἀηγάσθε HKPb 10 καὶ Ἀριστ.—ἐξορχησάμενος (13) inclusi ἐγγαλ. H αὐτοῦ
libri 12 πειθαγορίων H 13 γραμμ.] πραγμάτων b 14 καὶ ὁ—ἀνεπιτηδείων
(16) om. b ὁ Πλάτων] ep. II p. 312 D εἰ ἡ] ἦν H: ἡ P 17 κατανοτίζονται
P¹: κατανωτίζονται P² 18 πῇ] ποῦ Kb (cf. Hom. Θ 94) 19 οἱ δ' ἐπιτήδαιοι—
δεῖ (22) om. b γένονται H 21 ἐπινομίῃ HP (cf. Epin. p. 992 A) ταύτη
Plat.: ταῦτα HKP 22 τὰ ex Plat. inserui ἡ om. HP 24 μὲν] μὴ b
δύνανται H 25 ἐπανάγοντες—ἡλίου (26) om. b καλλιὰν H 27 διὸς HPb
28 ἡκριβωμένην P 30 οἱ om. P γνήσια H

καὶ ὅσα μὲν αὐτῶν περισπασθῶσιν ἐκ τοῦ ὕδατος, γνήσια νομίζοντες ἐκτρέφουσιν, ὅσα δὲ κατακλισθῶσιν ἐκ τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ, ὥς νόθα ἡγοῦνται ἀπόλλυσθαι. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ τοὺς ἐπιτηδεῖους καὶ τοὺς ἀνεπιτηδεῖους πρὸς τὴν αὐτῶν φιλοσοφίαν δι' ὀνειράτων προεγίνωσκον· ἀν-
 5 ἐκρινον γὰρ αὐτοὺς μετὰ τὸ πολλὰ εὐξασθαι ποῖα εἶδον ὀνειράτα, καὶ ὅσους μὲν ἐνόμισαν ἐπιτηδεῖους εἶναι, εἰσεδέχοντο ἐν τῇ σχολῇ ἡγουν ἐν τῷ ὁμακοίῳ, τοὺς δὲ ἀνεπιτηδεῖους ἀπεβάλλοντο μετὰ πάσης τῆς περιουσίας, καὶ τοῦ λοιποῦ κενοτάφιον ποιήσαντες ὡς περὶ ἀποικομένων ἡγουν τεθνεώτων διελέγοντο. ὅθεν καὶ τις τοῦτο παθῶν ἐξ αὐτῶν Χειλέων ὁ Λακε-
 10 δαιμόνιος πῦρ ὑφῆψε τῇ σχολῇ καὶ πολλοὺς ἐφθειρεν. ὁ δὲ Πλάτων διὰ τῆς μέθης ἔκρινε τὴν γνησιότητα τῶν ἐπιτηδεύων καὶ μὴ, ἄμεινον ποίων τοῦ Πυθαγόρου, διότι τοῖς ὀνειράσιν ἔστι πολλὰ προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν, μεθυσθέντες δὲ πάντα ἀτρεχῶς ἐξαγγέλλομεν, ἃ πρῶν πολλοῖς ἐκρύπτομεν περιβολαίοις. οὕτω μὲν καὶ δοκιμασίας χάριν ἢ γυμνασίας· οὕτω γοῦν ὁ
 15 Πλάτων τὴν χαλεπότητα τῶν δογμάτων ἐπετηδεύσε γυμνασίας χάριν. οὕτω καὶ ὁ Ἀπόλλων τὸ λοξὸν τῶν μαντευμάτων ἐπετηδεύσε· πείρας γὰρ χάριν τῷ Κροῖσφ δέδωκεν ἀσαφῆ χρησμὸν

Κροῖσος Ἄλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει·

ἄδῃλον γὰρ ἢ τὴν ἰδίαν ἢ τὴν τῶν ὑπεναντίων· διὸ ἀπατηθεὶς ἐπεστράτευσεν
 20 καὶ κατόπιν ἔπραξε. καὶ τοῖς Ἀθηναίοις χρησμὸς ἐδόθη

τεῖχος Τριτογενεὶ ξύλινον διδοῖ | εὐρύοπα Ζεὺς·

230r

ἐδήλου γὰρ ὡς διὰ τριτῶν δεῖ αὐτοὺς ναυμαχεῖν· τοῦτο ἐδήλου τὸ ξύλινον τεῖχος. τοῦτο δὲ ὑπέλαβε Θεμιστοκλῆς ὡς δεινότητος ξυνέναι. καὶ τοῖς Σαλαμινίοις ἐδόθη χρησμὸς λέγων

25 ὦ θεία Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέχνα γυναικῶν·

ἄδῃλον δὲ ποίων γυναικῶν, τῶν ἰδίων ἢ τῶν ὑπεναντίων. καὶ συνελόντι φάναι, ὁ τοῖς ποιηταῖς οἱ μῦθοι καὶ τοῖς ἱερεῦσι τὰ παραπετάσματα, τοῦτο τῷ Ἀριστοτέλει ἢ κατὰ λέξιν ἀσάφεια, κρύψεως χάριν. πάλιν ὁ τοῖς ἀετοῖς ὁ ἥλιος καὶ τοῖς Κελτοῖς ὁ Ἰγνός, τοῖς Πυθαγορείοις τὰ ὀνειράτα, τῷ Πλά-

2 κατακλισθῶσι H 4 ἀνεπιδήτους P αὐτῶν libri προεγίνωσκων H 5 αὐτὰ b
 6 ἐπιτήδεια b ἡγουν] ἡτοι b ἐν om. Hb 6 τῷ μακοίῳ P
 8 ἡγουν] ἡ b 9 ἐξ] καὶ P ἐξ αὐτῶν in lac. V litt. om. K Χειλέων]
 scribas Κύλων (Diod. X 11 Iambl. v. Pyth. 248 Porph. v. Pyth. 54 Diog. L. II 46 VIII
 49) vel Γύλων (Them. or. 23 p. 285 Olymp. in Plat. Phaed. p. 8) 9. 10 λακιδαιμ.
 HP 10 ἀφῆψε K: ὑφῆψαι P ὁ δὲ Πλάτων] huius narratiunculae ansam fort.
 praeibit Symp. p. 217 D οἶνος . . . ἀληθής. 11 τῶν om. P ἄμεινον — γυμνα-
 σίας χάριν (15) om. b 12 προσθεῖναι P 13 ἐξαγγέλλομεν H 15 τὴν
 χαλεπότητα K²: τῇ χαλεπότητι HK¹P 16 post ἐπετηδεύσε add. γυμνάσιον P
 γὰρ om. K 17 χρησμὸν] cf. Diod. Exc. VII 28 18 Κροῖσος — ἔπραξε (20)
 om. b Ἄλυν] ἄλλην P 19 ἐναντ. P 20 χρησμὸς] cf. Herod. VII 141
 21 τριτογενεὶ Herod.: τριτογενῇ HKPb διδοῖ Herod.: δάοι HKP: δψοι b 22 ἐδήλου—
 ξυνέναι (23) om. b 24 χρησμὸς] Herod. VIII 142 25 ἀπολεῖς δὲ σὺ K²: πόλις δὲ
 HK¹: πόλις P: ἀπολεῖς ἢ δὲ b 26 τῶν (alt.) om. H καὶ συνελόντι --- συγγρά-
 ματος (127,4) om. b 28 λέξιν] τάξιν KP

των ἢ χαλεπότης τῶν δογμάτων, ἢ μέθη, τοῦτο τῷ Ἀριστοτέλει ἢ κατὰ
λέξιν ἀσάφεια, δοκιμασίας χάριν * * *

Δέκατον ἦν κεφάλαιον τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι πόσα καὶ τίνα
κεφάλαια δεῖ προλαμβάνειν ἐπὶ παντός Ἀριστοτελικοῦ συγγράμματος. ἐξ
5 τοίνυν κεφάλαια δεῖ προλαμβάνειν, τὸν σκοπὸν τὸ χρήσιμον καὶ τὰ ἐξῆς.
ζητητέον δὲ τὸν σκοπὸν καὶ ὅτε κηρύττεται ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ἐπειδὴ
πάντα πρὸς τὸν σκοπὸν ἀφορᾷ, ὡς φησι καὶ ὁ Πλάτων ὡς παῖ, μία ἐστὶν
ἀρχὴ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, τὸ εἰδέναι περὶ οὗτου ἐστὶν ἡ σκέψις, ἡ τοῦ
παντός ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. κηρύττεται δὲ ὁ σκοπὸς ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς,
10 ὡς ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς καὶ τῷ Περὶ οὐρανοῦ καὶ τῷ Περὶ γενέσεως καὶ
φθορᾶς. μάλιστα δὲ ζητητέον τὸν σκοπὸν, ὅτε μὴ ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς κη-
ρύττεται, ὅτε πάνυ ἀσαφής ἐστὶν ἡ ἐπιγραφή καὶ ἀπεξενομένη, ὡς αἱ
Κατηγορίαι καὶ τὸ Περὶ ἐρμηνείας. τὸ δὲ χρήσιμον ζητητέον διὰ τὸ συν-
τονωτέρους γενέσθαι τοὺς ἀκροατὰς οἷον δέλαρ ὀρῶντας προσγινόμενον τὸ
15 ἐξ αὐτοῦ κέρδος πρὸς ἐρωτικὴν διάθεσιν. μάλιστα δὲ τὸ χρήσιμον ζητη-
τέον διὰ τὰ δοκοῦντα μάτην γεγράφθαι βιβλία, ὡς οἱ Τόποι τὰ αὐτὰ ἀνα-
σκευάζοντες καὶ κατασκευάζοντες, ἢ ἐπὶ κακῷ, ὡς οἱ Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι
τρόπους ἀπάτης διδάσκοντες. ὑπὲρ ὧν ἔστιν εἰπεῖν ὅτι καὶ οἱ Τόποι ἐπὶ
καλῷ ἐγράφθησαν· γυμνασίας γὰρ χάριν, ἵνα θλιβομένη ἡ ψυχὴ ἐκ τῶν ἐφ'
20 ἐκάτερα ἐπιχειρημάτων ἀπογεννήσῃ τὸ τῆς ἀληθείας φῶς, δίκην τῶν πυρ-
εβόλων λίθων τῶν παρατριβομένων ἀλλήλοις καὶ πῦρ ἀφιέντων ἡ φῶς.
ἀλλ' οὐδὲ οἱ Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι ἐπὶ κακῷ, εἰ καὶ τρόπους ἀπάτης διδά-
σκουσιν· οὐ γὰρ ἵν' ἀπατήσωμεν ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπατηθῶμεν. οὕτω γὰρ
οἱ ἱατροὶ διδάσκουσι τὰ δηλητήρια οὐ διὰ χρῆσιν ἀλλὰ διὰ φυγὴν. τὴν
25 δὲ αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς ζητητέον, καὶ ὅτε κηρύττει τὸν σκοπὸν, μάλιστα
δὲ ζητητέον τὴν ἐπιγραφήν, ὅτε ἀσαφής ἐστὶν, ὅτε ὀνοματοποιεῖ ὁ Ἀριστο-
τέλης, ὡς ἐν Κατηγορίαις καὶ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας· καὶ γὰρ ὅταν λέγῃ
Κατηγορίας, οὐ τὰς ἐπ' ἐγκλήμασι δίκας, ὡς ἔθος, φησὶν, ἀλλὰ τὰ γενι-
κώτατα | ὡς ἔθος ἔχοντα αἰεὶ κατηγορεῖσθαι καὶ μηδέποτε ὑποκεῖσθαι, 230¹
30 καὶ πάλιν περὶ τόπων, οὐ τὸ πέρας τοῦ περιέχοντος καθ' ὃ περιέχεται τὸ
περιεχόμενον, ὡς λέγομεν περιέχεσθαι τὸν οἶνον ὑπὸ τῆς τοῦ κεραμίου
ἐνδοθεν ἐπιφανείας, ἀλλὰ κανόνα τὸν πολλῶν κανόνων περιεκτικόν. καὶ
πάλιν τὸ Περὶ ἐρμηνείας λέγων οὐ τὴν κατὰ λέξιν ἐρμηνείαν λέγει, ἀλλὰ
τὰς τῆς ψυχῆς ἐννοίας.

1. 2 ἢ χαλεπότης τῶν δογμάτων hoc loco eicias et post δοκιμασίας χάριν inseras τέλος δ τῷ
Πλάτωνι ἢ χαλεπότης τῶν δογμάτων καὶ τῷ Ἀπολλωνί τὸ λοξὸν τῶν μαντευμάτων, τοῦτο
τῷ Ἀριστοτέλει ἢ κατὰ λέξιν ἀσάφεια, γυμνασίας χάριν. 5 καὶ τὰ ἐξῆς HK: καὶ τὴν

ἐπιγραφὴν τὸ γνήσιον τὴν τάξιν καὶ τὰ ἐξῆς P: τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς τὴν τάξιν τῆς ἀνα-
γνώσεως τὴν εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν καὶ εἰ γνήσιον τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον b

6 ὑπὸ] διὰ K 7 ὁ Πλάτων] Phaedr. p. 237 B (cf. p. 41,4) 8 βουλευέσθαι b

11 ἐπιγραφῆς H 12 σαφής K 18 διδ. ἀπ. coll. Hb 19 θλιβ. H

20 ἐκτεν—φῶς (21) om. b 23 ἀπατηθ.] ἀπατήσωμεν P 24 οἱ om. KP

26 δὲ [ζητῆ.] δὲ ἐξηγητέον KP 27 λέγει H¹ 28 φημί P 30 τόπων]

τόπων KP 32 τὸν b: τῶν HKP¹ 34 ἐννοίας P

Ἐφ' οἷς ζητητέον καὶ τὸ γνήσιον διὰ τὰς γινομένας νοθείας· νοθεύ-
 ονται γὰρ τὰ βιβλία πενταχῶς· ἡ γὰρ δι' εὐγνωμοσύνην μαθητῶν τὰ οἰκεῖα
 συγγράμματα τοῖς οἰκείοις διδασκάλοις ἀνατιθέντων, ὡς τὰ Πυθαγόρου καὶ
 Σωκράτους ἐπιγραφόμενα βιβλία μὴ ὄντα Σωκράτους ἢ Πυθαγόρου ἀλλὰ
 5 Σωκρατικῶν καὶ Πυθαγορικῶν. ἡ δὲ φιλοτιμίαν βασιλικήν· Ἰοβάτους γὰρ
 τοῦ Λιβύων βασιλέως συναγαγόντος τὰ Πυθαγόρου καὶ Πτολεμαίου τὰ
 Ἀριστοτέλους, τινὲς καπηλείας χάριν τὰ τυχόντα συγγράμματα λαμβάνοντες
 ἐκέδρουν καὶ ἔσηπον διὰ παραθέσεως νέων πυρῶν, ἵνα σχοίεν δῆθεν τὴν
 ἐκ τοῦ χρόνου ἀξιοπιστίαν. ἡ δι' ὁμωνυμίαν συγγραφῶν ἢ συγγραμμάτων
 10 ἢ ὑπομνημάτων· καὶ συγγραφῶν μὲν, ὅτι οὐ μόνος Ἀριστοτέλης ὁ Στα-
 γειρίτης οὕτως ἐκαλεῖτο ἀλλὰ καὶ ἄλλοι Ἀριστοτέλεις ἐγένοντο ἐπὶ αὐτοῦ,
 ὡς ὁ παιδοτρίβης καὶ ἐπὶ κλην Μῦθος, καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ὁ διδάσκαλος
 Ἀλέξανδρος· ἔδει γὰρ αὐτὸν οἶον δεύτερον ὄντα Ἀριστοτέλην. πάντων οὖν
 τούτων συγγραψαμένων * * νομίζονται τοῦ Σταγειρίτου εἶναι. * * * ἀλλὰ
 15 καὶ δι' ὁμωνυμίαν ὑπομνημάτων γίνεται ἀπάτη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μὴ μόνον
 τὰ Ἀριστοτέλους ὑπομνηματίσαντος βιβλία τοῦ Σταγειρίτου ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἄλλων, καὶ νομίζονται πάντα τὰ τοιαῦτα ὑπομνήματα εἰς τὰ τοῦ Σταγει-
 ρίτου γεγράφθαι διὰ τὸ ἐπίσημον τοῦ ἀνδρός. [ἡ δὲ διὰ τὸ ἐκλογὰς εἶναι
 ἐνομίσθησαν τοῦ αὐτοῦ εἶναι τοῦ ποιήσαντος τὰς ἐκλογὰς καὶ οὐχὶ τῶν
 20 πρωτοτύπων συγγραφῶν. ἡ δι' ὁφρὸν κτήσεως ξενοπρεπῶν βιβλίων τινὲς
 ἄσχημοι ὄντες συγγραφῆς διὰ τὸ δοῦναι ξενοπρεπεῖς εἶναι καὶ τοιαῦτα ἔχειν
 βιβλία ἐπέγραφον ὀνόματα συγγραφῆς ἐνδόξου.] οὕτω μὲν τὸ γνήσιον. τὴν
 δὲ τάξιν ζητητέον οὐ πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ, ἥτις εἴρηται ἡμῖν, ὅτε ἐλέγομεν
 ὅτι δεῖ τὴν λογικὴν προηγέσθαι καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἡθικὴν καὶ οὕτως
 25 ἐφεξῆς, ὡς εἴρηται, ἀλλὰ πρὸς τὰ ὁμοιοειδῆ τάξιν ζητητέον, λογικοῦ ὄντος
 τοῦ βιβλίου, ποῖαν τάξιν ἔχει πρὸς τὰ λογικά, ἢ πρὸς τὰ φυσικά τὸ φυ-
 σικόν. τὴν δὲ εἰς τὰ μέρη διαίρεσιν ζητητέον ὡς ἀνατομῆς τάξιν ἔχουσαν·
 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀνατομὴ τῶν ἐν βάθει μορίων ἀνάπτειν ποιούμενη τὴν ἐκάστου
 χρεῖαν παρίστησιν, οὕτω καὶ ἡ εἰς τὰ μέρη διαίρεσις τῶν Ἀριστοτέλους

1 ἐφ' scripsi: ἐν libri τὴν γινομένην νοθεῖαν b 3. 6 τὰ τοῦ πυθ. K
 4 ἐπιγραφόμενα P 9 συναγαγόντος H: συνάγοντος Pb 8 πυρῶν b: μυρῶν
 coni. Mullach (fr. ph. I 411 not. 15) 9 ἀξιοπιστίαν H ὁμωνυμίας Kb
 μόνος ex μόνον corr. K 10. 11 ὁ σταγ. ἀρ. ἐκαλ. (οὕτως ὁμ.) b 12 ἐπὶ κλην
 Μῦθος Olymp.: idem vel ἐπικληθεὶς μῦθος coni. Brand. ex Diog. L. V 35 (πέμπτος ὁ ἐπι-
 κληθεὶς Μῦθος): ἐπιλήμυθος HK: ἐπιλήμυθος P: ἐπιλύμυθος b 13 ἀριστοτέλους K:
 ἀριστοτέλης P; post ἀριστ. addas ἀριθμεῖν; cf. Zeller IV³ p. 779 adn. 14 συγγραφάν-
 των K ante νομίζονται inseras τὰ συγγράμματα εἶναι om. KP 14. 15 ante
 ἀλλὰ καὶ lacunam signavi; cf. v. 9 et Olympiodori expositionem δι' ὁμωνυμίαν δὲ συ-
 γραμμάτων ἐνοθεύοντο τὰ βιβλία, διότι μὴ μόνος Ἀριστοτέλης ἔγραψε Κατηγορίας, ἀλλὰ
 καὶ Θεόφραστος καὶ Εὐδόξος, οἱ τούτου μαθηταί. πολλάκις οὖν τις περιτυχὼν ταῖς Κατη-
 γορίαις, Θεοφράστου εἰ τύχοι, ἐνόμισεν αὐτὰς εἶναι Ἀριστοτέλους. 16 ὑπομνηματί-
 σαντος P 18 ἐπίσημον H ἡ διὰ — ἐνδόξου (22) inclusi 19 τοῦ (prius)
 om. Hb 20 συγγραφῶν P 21 συγγραφῆς H 22 συγγραφῆς P
 23 ἐλέγομεν] p. 118, 25 sqq. 28 ὥσπερ] ὡς Kb 29 ἡ om. P

συγγραμμάτων ἀρίστη. τὸ δὲ τίς ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας | οὐ ζητοῦμεν, 231¹
ὡς καὶ αὐτοῦ ἀνωτέρω εἰρημένου, ὅτε ἐζητοῦμεν τί τὸ εἶδος τῆς φράσεως
τοῦ Ἀριστοτέλους. ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν Παιανίαν πᾶς λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ ἔργα, μάταιόν τι
5 νομίζεται καὶ κενόν, φέρε ἔργῳ προλάβωμεν τοῦ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν
τὰ εἰωθότα ζητεῖσθαι ἐπὶ ἐκάστου Ἀριστοτελικοῦ βιβλίου, τὸν σκοπόν, τὸ
χρήσιμον καὶ τὰ ἐξῆς. οὐχ εἰς τοίνυν ἔδοξεν εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν Κατη-
γοριῶν, ἀλλὰ πλείους· ὅσα γὰρ τὰ ὄντα, τοσοῦτοι φέρονται καὶ σκοποί.
τριτὰ δὲ τὰ ὄντα, φωναί, νοήματα καὶ πράγματα. οἱ μὲν οὖν περὶ φωνῶν
10 εἰρήκασιν τὸν σκοπόν, ὡς Ἀλέξανδρος καὶ Εὐστάθιος, οἱ δὲ περὶ νοημάτων,
ὡς Πορφύριος, οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὡς Ἑρμῖνος· πάντες μὲν γὰρ συν-
εφώνησαν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν εἶναι τὸν σκοπόν, ἀλλ' οἱ μὲν ὡς
ἐκφωνουμένων μόνον, οἱ δὲ ὡς ὑφεστωσῶν, οἱ δὲ ὡς νοουμένων. καὶ οὐχ
ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ὀνόματι μὲν τρεῖς οἱ σκοποί, ἔργῳ δὲ εἷς· οὐδὲ γὰρ ἀκο-
15 λουθεῖ ταῦτα ἀλλήλοις· οὐ γὰρ ὅπου φωναί, καὶ νοήματα πάντως, διὰ τὰς
ἀσήμευς φωνάς, οὐδὲ ὅπου νοήματα, ἐκεῖ καὶ πράγματα, διὰ τὸν τραγέ-
λαφον καὶ ἵπποκένταυρον νοήματα ὄντα ἀνύπαρκτα. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς
αἰτίας διαφέρουσι· νοῦ μὲν γὰρ τὰ νοήματα, θεοῦ δὲ τὸ παράγειν τὰ
πράγματα, ψυχῆς δὲ τὰς φωνάς. οὐχ εἰς ἅρα κατ' αὐτοὺς ὁ σκοπὸς ἀλλὰ
20 πλείους, καὶ πάντοτε τούτοις ἔλκουσι καὶ ἀνθέλκουσι τὸν Ἀριστοτέλην πρὸς
κατασκευὴν τῆς ἰδίας δόξης· οἱ μὲν γὰρ λέγοντες ὅτι περὶ φωνῶν μόνον,
ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς κατασκευάζουσιν, ὅτι Κατηγορίαι ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον,
κατηγορία δὲ ἐστὶ τὸ κατὰ τινος ἀγορεύεσθαι ἢ γινῆναι λέγεσθαι, τὸ δὲ λέγε-
σθαι φωνή ἐστὶ· περὶ φωνῶν ἅρα ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν. καὶ ὅτι
25 καταχέχρηται τῷ λέγεται ὁμώνυμα λέγεται ὁ συνώνυμα δὲ λέγεται (λέγων),
τὸ δὲ λέγεται φωνή· περὶ φωνῶν ἅρα ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν. καὶ πάλιν
ἐκ τοῦ διελεῖν αὐτὸν τὰ λεγόμενα εἰς δύο· φησὶ γὰρ ὅτι τῶν λεγομένων τὰ
μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς, καὶ τὰ μὲν ἄνευ συμ-
πλοκῆς εἰς δέκα διεῖλε κατηγορίας· αἱ οὖν κατηγορίαι περὶ φωνῶν εἰσιν ὡς
30 ἐκ τῶν λεγομένων ἔχουσιν τὸ εἶναι· τὸ γὰρ λέγεται φωνῆς πρόσσημα. οἱ
δὲ λέγοντες ὅτι περὶ πραγμάτων ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν κατασκευάζουσιν
οὕτως· ὅτι τοῖς ἑαυτῶν ἐάλωτε πτεροῖς κατὰ τὴν παροιμίαν· αὐτὰ γὰρ λέγετε
κατασκευάζοντες ὅτι περὶ φωνῶν, τὰ αὐτὰ φάμεν πρὸς κατασκευὴν ὅτι περὶ
πραγμάτων· φησὶ δὲ Κατηγορίαι ἐπιγέγραπται, τὸ δὲ κατηγορεῖσθαι καὶ

2 ἐζητοῦμεν] p. 123,12

4 κατὰ τὸν Παιανίαν] spectat Demosth. XI 23

μέτεον P

6 εἰωθότα P

8 τοσοῦτοι — ὄντα (9) in mrg. suppl. P

10. 11 Ἀλέξανδρος

et Porphyrius inter permutari debent; cf. Olymp. καὶ ἡ μὲν (ἀφρεσις) ἔλεγεν περὶ φωνῶν
μόνων διαλέγεσθαι τὸν Ἀριστοτέλην, εἰς ἣν ἦν ὁ Πορφύριος, ἡ δὲ περὶ μόνων πραγμάτων, εἰς
ἣν ἦν ὁ Ἑρμῖνος, ἡ δὲ περὶ μόνων νοημάτων, εἰς ἣν ἦν Ἀλέξανδρος. idem apparet ex
Simpl. f. 3r et Porph. in Cat. comm. p. 57 11 γὰρ om. b 15 φωναί scripsi: φωνή

libri post νοήματα add. ἐκεῖ πράγματα del. P 19 κατὰ τοὺς P¹ 20 πάντοτε b
25 ὁμών. P) δὲ λέγ. συνών. (συνόν. P) λέγ. HP: ὁμών. δὲ λέγ. συνών. δὲ λέγ. K (cf.
Arist. Cat. p. 1.1.6) λέγων addidi (cf. p. 130,3) 27 ὅτι om. KP τῶν μὲν
47. HPb (cf. Arist. Cat. p. 1.16) 32 τοῖς ἑαυτῶν ἐάλ. πτ.] cf. Macar. VIII 57 (II
p. 292 Lentsch) ἐάλωτε scripsi: ἐάλωσθε libri λέγεται P¹

Comment. Arist. XVIII. 1 Eliae in Porph. Isag. et Arist. Cat.

λέγεσθαι κατὰ τινος φωνῆς ἴδιον σημαντικῆς πράγματος· περὶ πραγμάτων
 ἄρα ὁ σκοπός. εἰ δὲ λέγετε ὅτι κατακέχρηται τῷ λέγεται, καὶ τῷ τί ἐστὶν
 'οὐσία ἐστὶ' λέγων καὶ 'δεύτεραι οὐσίαι εἰσὶ' λέγων· | περὶ πραγμάτων 231·
 ἄρα ὁ σκοπός. εἰ δὲ πάλιν λέγετε ὅτι διαιρεῖ τὰ λεγόμενα εἰς τὰ συμ-
 5 πεπλεγμένα καὶ εἰς τὰ ἀνευ συμπλοκῆς καὶ ἐξ αὐτῶν κατάγει τὰς κατη-
 γορίας, τοῦτο ἡμῖν συνάδει· τὰ λεγόμενα γὰρ διεῖλεν, οὐ τὰ λέγοντα· τὰ
 δὲ λεγόμενα πράγματά εἰσι· περὶ πραγμάτων ἄρα ὁ σκοπός τῶν Κατηγοριῶν.
 οἱ δὲ λέγοντες ὅτι περὶ νοημάτων φασὶ πρὸς τοὺς πρῶτους ὅτι νικᾶσθε
 ἡμῖν ἀμφοτέροι, καὶ οἱ λέγοντες περὶ πραγμάτων μόνων εἶναι τὸν σκοπὸν
 10 καὶ οἱ λέγοντες περὶ φωνῶν, ἵνα τὰ μέσα τούτων ἀναφανῇ τὰ νοήματα, ὡς
 καὶ ἐξαγγέλλοντα καὶ ἐξαγγελλόμενα· ἐξαγγέλλουσι γὰρ μόναι αἱ φωναί, ἐξ-
 αγγέλλονται δὲ μόναι τὰ πράγματα, τὰ δὲ νοήματα καὶ ἐξαγγέλλουσι καὶ
 ἐξαγγέλλονται.

Τούτων οὕτω μαχομένων ὅψε ποτε ἐπιγενόμενος ὁ Ἰαμβλικὸς ἔλυσε
 15 τοὺς ἀνδρας τῆς τε πρὸς ἀλλήλους στάσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην,
 λέγων οὕτως· μάχεσθε, ὦ ἄνδρες, μὴ μαχομένοι καὶ ἀληθεύετε μὴ ἀλη-
 θεύοντες καὶ ψεύδεσθε μὴ ψευδόμενοι· ὁμοιον γὰρ πάσχετε, ὥσπερ ἂν εἴ-
 τινες ἄνδρες ἐθέλοιεν ὀρίσασθαι τὸν ἀνθρωπον καὶ ὁ μὲν εἴποι αὐτὸν ζῶον
 μόνον ὁ δὲ λογικὸν ὁ δὲ θνητὸν ὁ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, μηδεὶς
 20 δὲ τὸ ὅλον ἐνώσαι θυνθηῇ ὅτι ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης
 δεκτικόν. οὕτως οὖν καὶ ὑμεῖς ὁ μὲν περὶ φωνῶν λέγει μόνον ὁ δὲ περὶ пра-
 γμάτων ὁ δὲ περὶ νοημάτων, ἐνὸν πάντα μῖξαι καὶ εἰπεῖν ὅτι καὶ περὶ φωνῶν
 καὶ περὶ νοημάτων καὶ περὶ πραγμάτων· ἐρωτάσθωσαν γὰρ οἱ λέγοντες περὶ
 φωνῶν μόνον ὅτι 'ποίων φωνῶν; ἄρα τῶν ἀσῆμων; οὐ δῆπου (γραμματικῶν γὰρ
 25 αὐταί), ἀλλὰ τῶν σημαινουσῶν πράγματα· οὐκ ἄρα περὶ φωνῶν μόνον ἀλλὰ
 περὶ τῶν σημαινουσῶν πράγματα'. οἱ δὲ περὶ πραγμάτων μόνον λέγοντες
 ἐρωτάσθωσαν καὶ αὐτοί· 'πῶς διδάσκει ὁ φιλόσοφος τὰ πράγματα; δακτύλῳ
 χρώμενος; οὐ δῆπου· μερικὸν γὰρ δῆπου τοῦτο καὶ ἀφιλόσοφον· φιλο-
 καθόλου γὰρ οἱ φιλόσοφοι, τὰ δὲ καθόλου οὐκ ἐνδέχεται χωρὶς λόγου διδάξαι
 30 οὐδὲ τῷ δακτύλῳ· * * ἄρα † χρήματα πράγματα διδάσκει ἐξ ἀνάγκης'.

1 σημαντικοῦ H 2 λέγεται (pr. l.) HP καὶ τὸ τί ἐστὶν Pb; scribas (κατακέχρηται)
 καὶ τῷ ἐστὶν (cf. Olymp. ὁ δὲ Ἑρμῆος . . πιστοῦται τὸν λόγον αὐτοῦ ἐκ τοῦ τὸν Ἀριστοτέλην
 πανταχοῦ τῷ ἐστὶ προσρήματι κεχρησθαι) 3 οὐσία ἐστὶ] Arist. Cat. p. 2·11
 δεύτ. οὐσίαι εἰσὶ] δεύτ. δὲ οὐσίαι λέγονται Arist. Cat. p. 2·14 (cf. p. 2·18. 2·30), unde
 fort. καὶ δεύτ.—λέγων eicias 4 λέγεται HP τὰ (ante συμπ.) om. HPb
 4. 5 συμπεπλεγμένα P 5 ἄνω HP 11 καὶ (prius) om. K 11. 12 ἐξ-
 αγγέλλουσι] ἐξαγγέλλουσι H 12 μόναι] μόνως HPb 14 ἐπιγενόμενος P 15 τῆς τε πρὸς
 iter. H τε om. K 16 ἀληθεύεται P¹ 17 ψεύδεσθαι (pr. l.) P ὥσπερ ἂν Urb.
 35: ὡς ἂν b: om. HKP 20 an θυνθηῇ? 21. 24 μόνων K 24 ποίων φ.; ἄρα
 τῶν ἀσ. b: ἄρα ποίων φ.; τῶν ἀσ. HKP 25. 26 ἀλλὰ καὶ περὶ πραγμάτων (τῶν σημαι-
 νουσῶν om.) b 26 πράγματα scripsi: πράγμα libri 28 τούτου HP ἀφιλος.]
 οὐ φιλος. K 29 ὁ φιλόσοφος b 30 οὐδὲ] ὁ δὲ KP ἄρα χρ. πρ.] ἄρα νοήματα
 b; conicias (φωναί) ἄρα κεχρημένος τὰ πράγματα, Olymp. exhibet οὐ δῆπου γὰρ δακτύλῳ
 δείκνυσσι ταῦτα φιλοσοφῶν· οὐκοῦν καὶ περὶ φωνῶν ἐστὶν αὐτῷ ὁ λόγος. ἀλλ' ἐπειδὴ σημαί-
 νουσι τὰ πράγματα αἱ φωναί διὰ μέσων νοημάτων, καὶ περὶ νοημάτων ἐστὶν ἄρα αὐτῷ φροντίς.

- οἱ δὲ περὶ νοημάτων λέγοντες εἶναι τὸν σκοπὸν ἐρωτάσθωσαν· ‘περὶ ποίων νοημάτων; τῶν διακένων καὶ μὴ ἐποχουμένων τοῖς πράγμασιν, ἢ τῶν ἐποχουμένων τοῖς πράγμασιν; οὐ δὴπου περὶ τῶν μὴ ἐποχουμένων, ἐπεὶ οὐκέτι ἡ φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἀλλὰ τῶν μὴ ὄντων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐποχουμένων· οὐκ ἄρα περὶ νοημάτων μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ πραγμάτων’· εἰ δὲ περὶ πραγμάτων, ἐξ ἀνάγκης καὶ περὶ φωνῶν διαλέγεται· εἰ ἄρα περὶ νοημάτων καὶ πραγμάτων, ἐξ ἀνάγκης καὶ περὶ φωνῶν διαλέγεται· οὐκέτι οὖν περὶ φωνῶν μόνον ἢ περὶ πραγμάτων ἢ περὶ νοημάτων, ἀλλὰ περὶ φωνῶν καὶ περὶ πραγμάτων διὰ μέσων νοημάτων· ἐκάστη γὰρ μονάδι ἡ λοιπὴ δυὰς ἔπεται. ἀλλ’ ὅσον ἐκ τούτων τρεῖς δόξουσιν | εἶναι οἱ σκοποί, ὅπερ οὐδ’ αὐτῷ Ἰαμβλίχῳ δοκεῖ· ἐν γὰρ 232^r τοῖς σκοποῖς τῶν Πλάτωνος διαλόγων παντὸς βιβλίου ἕνα βούλεται εἶναι τὸν σκοπὸν. οὕτως οὖν εἴπωμεν· ὁ σκοπὸς τοῦ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν περὶ φωνῶν ἐστὶ σημαίνουσιν πράγματα διὰ μέσου νοημάτων.
- 15 ‘Ἀλλ’ ἐπειδὴ τὸ ‘Σωκράτης περιπατεῖ’ καὶ ἀπλῶς πᾶσα πρότασις φωνὴ ἐστὶ σημαντικὴ πράγματος διὰ μέσου νοήματος, περὶ δὲ τῶν προτάσεων ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας διαλαμβάνει, εἴπωμεν ἄλλως τὸν σκοπὸν· ὁ σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων. ἀλλ’ ἐπειδὴ καὶ τὸ ὄνομα καθ’ αὐτὸ καὶ τὸ
- 20 ῥῆμα φωναὶ εἰσιν ἀπλᾶ ἀπλᾶ σημαίνουσαι πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων, περὶ δὲ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἐνταῦθα οὐ ζητεῖ ἀλλ’ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας, εἴπωμεν ἄλλως τὸν σκοπὸν· ὁ σκοπὸς τοῦ βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῶν σημαίνουσιν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων· πάλαι γὰρ συνελθόντες οἱ ὀνοματοθέται ὠνόμασαν τὸ μὲν ἄνθρωπον τὸ δὲ τυχὸν ἔπικον τὸ δὲ τρέχει τὸ
- 25 δὲ νικᾷ, μὴ προσδιορισάμενοι ποῖα σημαίνει χρόνον καὶ ποῖα οὐ. καλοῦνται ταῦτα τῆς πρώτης θέσεως τῷ ἀπλῶς οὕτως ὀνομάσαι τὰ πράγματα. ὕστερον δὲ ἐπιγενόμενοι ἕτεροι ὅσα μὲν εὖρον προσσημαίνοντα χρόνον, ῥῆμα ἐκάλεσαν, ὅσα δὲ οὐ προσσημαίνοντα χρόνον, ὄνομα. αἱ Κατηγορίαι οὖν τὰ
- 30 περὶ τῆς πρώτης θέσεως ζητοῦσιν, ὡς εἴρηται, καὶ οὐ περὶ τῶν τῆς δευτέρας θέσεως, τοῦτ’ ἐστὶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων. ἀλλ’ ἐπειδὴ καὶ τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης θέσεως ἄπειρά εἰσι τὰ κατὰ μέρος, αἱ δὲ κατηγορίαι ὀρισμέναι εἰσὶ (δέκα γὰρ τὸν ἀριθμόν), εἴπωμεν οὕτως· ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ

1 ἐρωτάσθω H 3 ἢ τῶν — πράγμασιν in mrg. suppl. P 4 ἐπεὶ] ἐπὶ P
 an ἐσται? 4. 5 τῶν μὴ ὄντων ἀλλὰ om. P 5 περὶ (post ἄρα) om. KP
 6 περὶ (post καὶ) om. K εἰ] ὁ HP 7. 8 εἰ ἄρα περὶ νοημ. — διαλέγεται om. b
 7 εἰ] ὁ H: εἰ ὁ P 8 διαλεγόμενος P οὐκ ἐστὶ H 9 ante διὰ add.
 καὶ Hb 10 τῶν νοημ. Hb 11 δοξάζουσιν H¹ οἱ om. P
 αὐτὸ KP 12 διὰ λέγων (sic) P τὸν om. b 13 οὖν scripsi: ὡς libri
 εἴπωμεν HKb 14. 24 μέσων b 15 τὸ] τῷ K 17 ὁ om. K
 18 φωνῶν — ἀπλῶν (19) in mrg. P 21 δὲ b: om. HKP 25 τὸν μὲν . . τὸν
 αἱ KP εἰ τύχοι b 26 προσδιορισ. H 27 τῷ] τὸ P 28 προσση-
 μαίνοντα HP 29 προσσημαίνοντα b: προσσημαίνει HP: προσσημαίνει K 30 εἴρηται]
 v. 22. 23 καὶ om. P

βιβλίου τῶν Κατηγοριῶν διαλαμβάνει περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῶν σημαινουσῶν ἀπλᾶ πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων, καὶ τούτων οὐκ εἰδικωτάτων οὐκ ἀτόμων οὐ μερικῶν οὐχ ὑπαλλήλων, ἀλλὰ γενικωτάτων. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πράξις.

- 5 Δεύτερον οὖν κεφάλαιον τὸ χρήσιμον. οὐ χρήσιμος ἡ παρούσα πραγματεία, τολμῶ λέγειν, πρὸς φιλοσοφίαν, ἀλλὰ χρήσιμος ὡς αὕτη ἡ φιλοσοφία· καὶ ἡ φιλοσοφία γὰρ γνῶσις ἐστὶ πάντων τῶν ὄντων καὶ τὸ παρὸν βιβλίον πάντα τὰ ὄντα περιέχει· ὑπὸ γὰρ τὰς δέκα κατηγορίας πάντα τὰ ὄντα ἀνάγεται. καὶ δι' ἀποφάσεως τὸ χρήσιμον ῥητέον τοῦ παρόντος
- 10 βιβλίου οὕτως· εἰ μὴ ἦν ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἡ δευτέρα οὐκ ἂν ἦν· εἰ μὴ ἦν ἡ δευτέρα θέσις, ὀνόματα καὶ ῥήματα οὐκ ἂν ἦσαν· τούτων δὲ μὴ ὄντων πρότασις οὐκ ἦν· προτάσεως δὲ μὴ οὔσης συλλογισμὸς οὐκ ἦν· συλλογισμοῦ μὴ ὄντος ἀπόδειξις οὐκ ἦν· ἀποδείξεως μὴ οὔσης ἀπέλειπον ἂν τὰ ὄργανα τὰ διακριτικά, ἐν μὲν θεωρίᾳ διάκρισις τῶν
- 15 ἀληθῶν καὶ τῶν ψευδῶν καὶ ἡ ἐκλογή μὲν τῶν ἀληθῶν ἀπεκλογή δὲ τῶν ψευδῶν, ἐν δὲ πράξει διάκρισις ἀγαθοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ ἡ ἐκλογή μὲν τῶν ἀγαθῶν ἀπεκλογή δὲ τῶν κακῶν· εἰ μὴ ἦν τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικόν, ἡ φιλοσοφία οὐκ ἦν· εἰ μὴ ἡ φιλοσοφία ἦν, τὸ εὐδαιμονεῖν οὐκ ἦν. καὶ ἔχεις διὰ τοῦ δι' ἀποφάσεως χρησίμου καὶ τὴν τάξιν, ὅτι δεῖ προ-
- 20 ηγεῖσθαι τὸ παρὸν βιβλίον παντὸς ἄλλου λογικοῦ βιβλίου, ἐπειδὴ καὶ ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν πάντων προηγείται.

Ἐφ' οἷς εἵπωμεν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς. ἔξ τοίνυν ἐπιγραφαὶ φέρονται τοῦ παρόντος βιβλίου· οἱ μὲν γὰρ ἐπέγραψαν Κατηγορίαι, ὡς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης, οἱ δὲ Περὶ τῶν κατηγοριῶν, ὡς τινες ἑταῖροι τοῦ

25 Ἀριστοτέλους, οἱ δὲ Περὶ (τῶν) δέκα γενῶν * * τοῦ ὄντος, ὡς Πλωτῖνος ἀντιλέγων ταῖς κατηγορίαις, οἱ δὲ Πρὸ τῶν τόπων, ὡς Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος, οἱ δὲ Περὶ τῶν καθόλου λόγων, ὡς Ἀδραστος ὁ Ἀφροδισιεύς ὁ Περιπατητικὸς. νικᾷ δὲ πάσας ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους· ὁ γὰρ ἐπιγράφων ὅτι Κατηγορίαι ἐνδείκνυται ὅτι οἱ λόγοι δι' οἰκείαν ἰσχὺν ἰσχυσαν γενέσθαι ὅπερ τὰ πρά-

30 γματα. οὕτω καὶ Ἀριστείδης χάριν μαρτυρῶν τῶν Ὑπὲρ τῶν τετάρων ἐπέγραψε τοὺς λόγους οὕτω· Κίμων, Μιλτιάδης, Περικλῆς, Θεμιστοκλῆς. καὶ ὁ Πλάτων δὲ ἐπιγράφει οὕτως· Γοργίας, Φαῖδων, Φαῖδρος. οἱ δὲ ἐπιγράφοντες Περὶ τῶν κατηγοριῶν ἢ * * Περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος ἢ Περὶ τῶν

4 ἐν—πρ. om. b 5 οὖν] ἦν Hb οὐ] ποῦ b 6 ἀλλὰ Urb. 35: πλὴν οὐ HKPb
 αὕτη HK 9 διὰ προσφάσεως H 10 πρώτη om. K 12 πρώτασις H πρωτά-
 σεως H¹ 13 συλλογισμοῦ P 14 ἀπέλειπον Kb μὲν οὖν K 15 ἀληθῶν]
 ἀγαθῶν P (corr. ead. m.) 16 ἀπὸ] καὶ b ἡ om. b 19 διὰ τοῦ om. b
 23 ὑπέγραψαν KP 24 ὁ αὐτὸς ἀρ. K οἱ δὲ—ἀριστοτέλους (25) iter. P ὡς H¹P
 (poster. loco): ὦν KP (priore l.) b ἑταῖροι Urb. 35 b: ἕτεροι HKb 25 τῶν inserui
 post γενῶν lacunam signavi, quae suppleri potest ex Urb. 35 περὶ τῶν δέκα γενῶν, ὡς ἄλλοι
 ἑταῖροι αὐτοῦ πάλιν· ἔγραψαν γὰρ καὶ οὗτοι κατὰ ζῆλον τοῦ διδασκάλου τοιαῦτα βιβλία. περὶ
 τῶν γενῶν τοῦ ὄντος, ὡς πλωτῖνος, (cf. v. 33) Πλωτῖνος] Enn. VI, 1 (p. 566 sq.)
 27 ἀφροδισιεύς HKP 29 περιγενέσθαι H¹ 30 Ἀριστείδης] III p. 433 Dindorf τῶν
 ὑπὲρ Urb. 35: τὰ ὑπὲρ HKPb 32 δὲ om. b 33 inseras Περὶ τῶν δέκα γενῶν ἢ (cf. v. 25)

καθόλου λόγων ἐνδείκνυνται ὅτι οἱ λόγοι δι' οἰκείαν ἀσθένειαν κατόπιν ἐγένοντο τῶν πραγμάτων καὶ οὐκ ἔσχυσαν γενέσθαι ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα. νικᾷ δὲ καὶ τὴν Πρὸ τῶν τόπων ἐπιγραφὴν· εἰ γὰρ καὶ ἐξὸν τὴν τάξιν ἐπιγραφὴν ποιῆσαι, ὡς ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά, ἀλλ' ἐκεῖ εὐλόγως· καὶ
5 μόναις γὰρ ἔπεται ταῖς Φυσικαῖς καὶ μόναις, τὸ δὲ παρὸν βιβλίον οὐ μόνων προηγείται τῶν Τόπων ἀλλὰ καὶ ἄλλων. οἶδε δὲ πάσας τὰς ἐπιγραφὰς ὁ Ἀριστοτέλης ἐπιγράφειν, Κατηγορίαι, Τόποι, ἀλλὰ καὶ τὴν Περὶ οὐρανοῦ καὶ κόσμου. αὕτη καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἐφ' οἷς εἰπωμεν τὸ γνήσιον. γνήσιον τοῖνον ἐκ τοῦ παλαιοῦ τὸ
10 παρὸν βιβλίον ἀπὸ τῆς φράσεως καὶ τῆς δευνότητος τῶν ἐνθυμημάτων καὶ ἐκ τοῦ ὀνομαστικῆς μεμνησθαι αὐτὸν τοῦ παρόντος βιβλίου ἐν ἄλλοις αὐτοῦ βιβλίοις καὶ λέγειν ὅτι 'ὡς εἴρηται ἐν Κατηγορίαις', καὶ ἐκ τοῦ κατὰ ζῆλον αὐτοῦ γράψαι τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ ὁμώνυμα βιβλία καὶ χρῆσασθαι τῇ 'περὶ' προθέσει, καὶ ἐκ τοῦ εὐθύναις δεῶν καὶ αὐτὸ τοῖς Ἀττικοῖς ἐξηγηταῖς·
15 τεσσαράκοντα γὰρ βιβλίων εὐρεθέντων ἐν παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν Ἀναλυτικῶν καὶ δύο τῶν Κατηγοριῶν τέσσαρα μόναις τῶν Ἀναλυτικῶν ἐκκρίνουσι | καὶ τῶν Κατηγοριῶν ἓν, καὶ εἰ μὴ γνήσιον ἦν τὸ παρὸν σύγγραμμα, 233⁺ ἀκέφαλος ἦν πᾶσα ἡ λογικὴ πραγματεία· Συριανὸς μὲν γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐπέγραψε τῷ Φαίδωνι νοθευομένῃ ὑπὸ τινος Παναίτιου·

20 εἰ με Πλάτων οὐ γράψαι, δύο ἐγένοντο Πλάτωνα·

Σωκρατικῶν δόρων ἄνθεα πάντα φέρω.

ἀλλὰ νόθον μ' ἐτέλεσε Παναίτιος, ὅς ρ' ἐτάλασε

καὶ ψυχὴν θνητὴν καὶ με νόθον τελέσαι.

ἐγὼ δέ, φησὶν ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος, ἐπιγράφω ταῖς Κατηγορίαις

25 εἰ μὴ Ἀριστοτέλους γενόμεν, ἡ δῖπλος οὗτος,

ἡ σοφίην ἀκάρηνον ἐδείξατο νόσφιν ἐμεῖο.

οὕτως καὶ τὸ γνήσιον.

Ἐφ' οἷς εἰπωμεν τὴν εἰς τὰ μόρια διαίρεσιν. εἰς τρία τοῖνον διαιρεῖται τὸ παρὸν βιβλίον, (εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν), εἰς τὰς κατηγορίας,

2 οὐχὶ b 3 εἰ γὰρ—ποιῆσαι (4) in marg. suppl. P ἐξ ὧν H¹: ἐξὼν P
5 γὰρ μόναις coll. b μόναις] μόνων HP 6 ὁ om. Kb 9 γνήσιον (alt.)
superscr. HP 11 αὐτοῦ b: αὐτοῦ HKP 12 ὅτι om. KP ὡς εἴρηται ἐν Κατ.]
videas Bonitzii ind. p. 102^a 13 ἐτέρους P βιβλία om. KP χρῆσθαι KP
13. 14 τῇ περὶ προθέσει] cf. p. 132,24 14 αὐτῷ P 15 τεσσαρ. P γὰρ
superscr. K 16 μόνων Hb 16. 17 ἐκκρίνουσι P: ἐκκρ. b 17 ἐν τῶν
κατ. Hb μὴ ex μὲν corr. K σύγρ. P 19 ἐπέγραψαι H Φαίδωνι
corr. Brandis ex Asclep. in Metaph. p. 90,23 (Hayduck) cf. Zeller II a 441: φαίδων libri
νοθευσαμένῃ KP 20 εἰ κτλ.] cf. Anthol. Pal. IX 358 με K²b: μὲν HK¹P
οὐ—τελέσαι (23) om. b οὐ γράψεν K²: ἐπέγραψε HP: ἐπέγραψε P δύο
Anth.: δύο HKP γένοντο K² 21 σωκρατικὸν HK¹P δόρων K²:
γὰρ ὧν HK¹P 22 μ' ἐτέλεσε H: με τέλεσε P ὅς ρ' ἐτάλασε] ὅς ρ' ἐτάλασε
K: ὅς ἐτέλεσε H: οὐ (sic) ἐτέλεσε P: ὅς ρ' ἐτέλεσε Anth. 23 ~[με] καὶ Anth.
τελέσαι HK¹: τέλεσε P: τελέσαι Anth. 24 ἡμέτερος ex i ἡμέτερος H
25 Ἀριστοτέλους γενόμεν b: ἀριστοτέλης ἐγενόμεν HKP HKP
29 εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν ex Olgm. inserui

τοῦτ' ἔστιν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας, καὶ εἰς τὰ χρήσιμα πρὸς τὰς κατηγο-
 ρίας· τὸ πρῶτον γὰρ καὶ τὸ τελευταῖον τμήμα χρήσιμα διδάσκει πρὸς τὰς
 κατηγορίας, πλὴν οὐ τὰ αὐτά· ἐν μὲν γὰρ τῇ πρώτῃ τμήματι ἐκεῖνα τὰ
 χρήσιμα διδάσκει, ὧν οὐδεμίαν ἔχομεν πρόσκλησιν ἐκ τῆς συνθείας, περὶ
 5 ὁμωνύμων, περὶ ὑποκειμένου, περὶ κατηγορουμένου· ἐν δὲ τῇ τελευταίῃ
 τμήματι ἐκεῖνα τῶν χρησίμων διδάσκει, ἃ καὶ ἐκ τῆς συνηθείας γινώσκουμεν,
 περὶ προτέρου, περὶ τοῦ ἄμα, περὶ τοῦ ἔχειν, περὶ κινήσεως. οὐκ ἤβου-
 λήθη δὲ πάντα τὰ χρήσιμα ἐν ἐνὶ μέρει εἰπεῖν, ἵνα μὴ τὰ προτέλεια μεί-
 ζονα ποιήσῃ τῶν ἀγώνων. καὶ ἡμεῖς οὖν ἵνα μὴ τὰ προοίμια μείζονα
 10 ποιήσωμεν, τῶν μὲν προοιμίων ἅλως, ἐπ' αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀγῶνας λοιπὸν
 χωρήσωμεν καὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως. ἐν οἷς καὶ τὰ προλεγόμενα τῶν
 Κατηγοριῶν.

7 τοῦ ἄμα b: ἄμα HKP

10 μὲν] νῦν K: μὲν γάρ P

λοιπὸν ὁμ. P

11 οἷς] τούτοις b

12 Κατηγ.] expl. b

μὲν δασύνεται, τὸ ὅποιος σημαίνει, ὅπου δὲ φιλοῦται, τὸ μόνος· ἐπειδὴ
 γὰρ διαφέρει κατὰ τὸ πνεῦμα, οὐ δύναται εἶναι ὁμώνυμον. ὥσπερ οὐδὲ τὸ
^ε
 καινόν· ἡ γὰρ γραφὴ διάφορος· ὅτε γὰρ δηλοῖ τὸ μάταιον καὶ τὸ κοῦφον,
 διὰ τοῦ ε̄ φιλοῦ γράφεται, ὅτε δὲ τὸ νέον, διὰ διφθόγγου. οὐδὲ τὸ εἶπὼν
 5 πάλιν δύναται ὁμώνυμον εἶναι· ὁ γὰρ ἀριθμὸς διάφορος· τὸ γὰρ 'εἶπον
 ἐκεῖνοι' πληθυντικοῦ ἐστὶν ἀριθμοῦ, τὸ δὲ 'εἶπον ἐγώ' ἐνικοῦ. ἀλλ' οὐδὲ
 τὸ φᾶρος ὁμώνυμον δύναται εἶναι· δηλοῖ γὰρ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον
 τὴν πόλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, οὐδετέρως δὲ τὸ ἱμάτιον· ἐπειδὴ οὖν
 τὸ γένος διάφορον, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. οὐδὲ πάλιν τὸ ἔχεις ὁμώ-
 10 νυμον, διάφορον ὅν μέρος λόγου· δηλοῖ γὰρ τὰς ἐχίδνας, οἷον οἱ ἔχεις τῶν
 ἔχων, δηλοῖ δὲ καὶ τὴν καθεκτικὴν ἐνέργειαν, ἔχω ἔχεις. ἀλλ' οὐδὲ τὸ
 ἄρμα ὁμώνυμον· δηλοῖ γὰρ τὸ ζευγὸς τῶν ἵππων καὶ τὰ ὄπλα, παρὰ μὲν
 Ῥωμαίοις τὰ ὄπλα, παρὰ δὲ Ἕλλησι τὸ ζευγὸς. ἐπειδὴ οὖν παρὰ τὴν
 διάφορον συνήθειαν διάφορα σημαίνει, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. ταῦτα
 15 δὲ περὶ διαιρέσεων καὶ συστάσεων τῶν ὁμωνύμων. ἐν οἷς καὶ ἡ παρούσα
 πρᾶξις. |

p. 1*6 Συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος 236^r
 τῆς οὐσίας ὁ αὐτός.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τὰ συνώνυμα· δέεται
 20 γὰρ καὶ τούτων εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, εἴ γε ἐκάστη κατηγορία τῶν οἰ-
 κείων εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται. ἀλλ' ἐπειδὴ κἀνταῦθα τί ἐστὶ τὰ
 συνώνυμα λέγει, προηγεῖται δὲ τὸ εἰ ἔστι τοῦ τί ἐστὶ, δεῖξωμεν ὅτι εἰσὶ τὰ
 συνώνυμα. εἰσὶ τοίνυν τὰ συνώνυμα διὰ τριῶν αἰτιῶν· πρῶτον μὲν αὐτὰ
 τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἐδείχθη, δεύτερον ὅτι τεσσάρων τινῶν παρακειμένων
 15 ἀλλήλοις, ὁμωνύμων συνωνύμων πολυνύμων ἑτερωνύμων, ἔστι δι' ἐνὸς
 λόγου δεῖξαι ὅτι εἰσὶ τὰ τέσσαρα καὶ τί ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον. δείκνυμεν
 δὲ ταῦτα ἐκ διαιρέσεως οὕτως· αἶν δύο πραγμάτων λαμβανομένων, ἐχόντων
 ὄνομα καὶ ὀρισμὸν, συμβαίνει ταῦτα ἢ κατ' ἄμφω κοινωνεῖν, καὶ κατὰ τὸ
 ὄνομα καὶ κατὰ τὸν ὀρισμὸν, καὶ γίνεται τὰ συνώνυμα, ἢ οὐδὲ κατὰ τὸ
 30 ὄνομα οὐδὲ κατὰ τὸν ὀρισμὸν κοινωνοῦσι καὶ γίνεται τὰ ἑτερώνυμα, ἢ πῇ
 μὲν κοινωνοῦσι πῇ δὲ διαφέρουσι· καὶ ἢ κατὰ τὸ ὄνομα μὲν κοινωνοῦσι
 τῇ δὲ πράγματι διαφέρουσι καὶ γίνονται τὰ ὁμώνυμα, ἢ τῇ μὲν πράγματι
 κοινωνοῦσι διαφέρουσι δὲ τῇ ὀνόματι καὶ γίνονται τὰ πολυνύματα, οἷον ἕξφορ
 ἄρ μάχαιρα φάσγανον σπάθη. ἔδειξεν οὖν ὁ λόγος ὅτι καὶ εἰσὶ καὶ τί
 35 ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν. τοῦτο δεύτερον. τρίτον εἰ ψευδῆς δείκνυται ὁ λόγος

1 τὸ om. KP

7 τὸ om. HP

11 ἢ om. K

τό τε Arist.

add. ὡς K

πολλώνυμα H

3 καινόν K: καινόν H: κενόν P

ὁμώνυμος H

17 ante συνών. add. tit. περὶ συνωνύμων P

ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος Arist.

24 ἐδείχθη] p. 135,27 sq.

34 an εἰσι (τὰ τέσσαρα)? (cf. v. 26)

καὶ τὸ] καὶ H: ἡ P

8 πόλιν] πάλιν HP

10 οἱ om. P

δε om. HP

22 δεῖξωμεν H²

27 δε om. KP

33 γίνονται P

ante ὅτι

τοῦτ' ἔστιν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας, καὶ εἰς τὰ χρήσιμα πρὸς τὰς κατηγο-
 ρίας· τὸ πρῶτον γὰρ καὶ τὸ τελευταῖον τμήμα χρήσιμα διδάσκει πρὸς τὰς
 κατηγορίας, πλὴν οὐ τὰ αὐτά· ἐν μὲν γὰρ τῇ πρώτῃ τμήματι ἐκεῖνα τὰ
 χρήσιμα διδάσκει, ὧν οὐδεμίαν ἔχομεν πρόσκλησιν ἐκ τῆς συνθείας, περὶ
 5 ὁμωνύμων, περὶ ὑποκειμένου, περὶ κατηγορουμένου· ἐν δὲ τῇ τελευταίῃ
 τμήματι ἐκεῖνα τῶν χρησίμων διδάσκει, ἃ καὶ ἐκ τῆς συνηθείας γινώσκουμεν,
 περὶ προτέρου, περὶ τοῦ ἄμα, περὶ τοῦ ἔχειν, περὶ κινήσεως. οὐκ ἤβου-
 λήθη δὲ πάντα τὰ χρήσιμα ἐν ἐνὶ μέρει εἰπεῖν, ἵνα μὴ τὰ προτέλεια μεί-
 ζονα ποιήσῃ τῶν ἀγώνων. καὶ ἡμεῖς οὖν ἵνα μὴ τὰ προοίμια μείζονα
 10 ποιήσωμεν, τῶν μὲν προοιμίων ἅλως, ἐπ' αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀγῶνας λοιπὸν
 χωρήσωμεν καὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως. ἐν οἷς καὶ τὰ προλεγόμενα τῶν
 Κατηγοριῶν.

7 τοῦ ἄμα b: ἄμα HKP

10 μὲν] νῦν K: μὲν γὰρ P

λοιπὸν ὅτι. P

11 οἷς] τούτοις b

12 Κατηγ.] expl. b

μὲν δασύνεται, τὸ ὁποῖος σημαίνει, ὅπου δὲ φιλοῦται, τὸ μόνος· ἐπειδὴ
 γὰρ διαφέρει κατὰ τὸ πνεῦμα, οὐ δύναται εἶναι ὁμώνυμον. ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ε
 καινόν· ἡ γὰρ γραφή διάφορος· ὅτε γὰρ δηλοῖ τὸ μάταιον καὶ τὸ κοῦφον,
 διὰ τοῦ ε φιλοῦ γράφεται, ὅτε δὲ τὸ νέον, διὰ διφθόγγου. οὐδὲ τὸ εἶπὼν
 5 πάλιν δύναται ὁμώνυμον εἶναι· ὁ γὰρ ἀριθμὸς διάφορος· τὸ γὰρ 'εἶπον
 ἐκεῖνοι' πληθυντικοῦ ἐστὶν ἀριθμοῦ, τὸ δὲ 'εἶπον ἐγώ' ἐνικοῦ. ἀλλ' οὐδὲ
 τὸ φάρος ὁμώνυμον δύναται εἶναι· δηλοῖ γὰρ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον
 τὴν πόλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, οὐδετέρως δὲ τὸ ἱμάτιον· ἐπειδὴ οὖν
 τὸ γένος διάφορον, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. οὐδὲ πάλιν τὸ ἔχεις ὁμώ-
 10 νυμον, διάφορον ὃν μέρος λόγου· δηλοῖ γὰρ τὰς ἐχίδνας, οἷον οἱ ἔχεις τῶν
 ἔχων, δηλοῖ δὲ καὶ τὴν καθεκτικὴν ἐνέργειαν, ἔχω ἔχεις. ἀλλ' οὐδὲ τὸ
 ἄρμα ὁμώνυμον· δηλοῖ γὰρ τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων καὶ τὰ ὄπλα, παρὰ μὲν
 'Ρωμαίοις τὰ ὄπλα, παρὰ δὲ 'Ελλήσι τὸ ζεῦγος. ἐπειδὴ οὖν παρὰ τὴν
 διάφορον συνήθειαν διάφορα σημαίνει, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. ταῦτα
 15 δὲ περὶ διαιρέσεων καὶ συστάσεων τῶν ὁμωνύμων. ἐν οἷς καὶ ἡ παρούσα
 πρᾶξις.

p. 1·6 Συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος 236^r
 τῆς οὐσίας ὁ αὐτός.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τὰ συνώνυμα· δέεται
 20 γὰρ καὶ τούτων εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, εἴ γε ἐκάστη κατηγορία τῶν οἰ-
 κίων εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται. ἀλλ' ἐπειδὴ κἀνταῦθα τί ἐστὶ τὰ
 συνώνυμα λέγει, προσηγεῖται δὲ τὸ εἰ ἔστι τοῦ τί ἐστὶ, δεῖξωμεν ὅτι εἰσι τὰ
 συνώνυμα. εἰσὶ τοίνυν τὰ συνώνυμα διὰ τριῶν αἰτιῶν· πρῶτον μὲν αὐτὰ
 τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἐδείχθη, δεύτερον ὅτι τεσσάρων τινῶν παρακειμένων
 5 ἀλλήλοις, ὁμωνύμων συνωνύμων πολυνύμων ἑτερωνύμων, ἔστι δι' ἐνὸς
 λόγου δεῖξαι ὅτι εἰσὶ τὰ τέσσαρα καὶ τί ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον. δεῖκνυμεν
 δὲ ταῦτα ἐκ διαιρέσεως οὕτως· αἰεὶ δύο πραγμάτων λαμβανομένων, ἐχόντων
 ὄνομα καὶ ὅρισμόν, συμβαίνει ταῦτα ἢ κατ' ἄμφω κοινωνεῖν, καὶ κατὰ τὸ
 ὄνομα καὶ κατὰ τὸν ὅρισμόν, καὶ γίνεται τὰ συνώνυμα, ἢ οὐδὲ κατὰ τὸ
 30 ὄνομα οὐδὲ κατὰ τὸν ὅρισμόν κοινωνοῦσι καὶ γίνεται τὰ ἑτερωνύμα, ἢ πῇ
 μὲν κοινωνοῦσι πῇ δὲ διαφέρουσι· καὶ ἢ κατὰ τὸ ὄνομα μὲν κοινωνοῦσι
 τῇ δὲ πράγματι διαφέρουσι καὶ γίνονται τὰ ὁμώνυμα, ἢ τῇ μὲν πράγματι
 κοινωνοῦσι διαφέρουσι δὲ τῇ ὀνόματι καὶ γίνεται τὰ πολυνύμα, οἷον ἕξφορ
 ἄρ μάχαιρα φάσανον σπάθη. ἔδειξεν οὖν ὁ λόγος ὅτι καὶ εἰσὶ καὶ τί
 35 ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν. τοῦτο δεύτερον. τρίτον εἰ ψευδῆς δείκνυται ὁ λόγος

1 τὸ om. KP	3 καινόν K: καινόν H: κενόν P	καὶ τὸ] καὶ H: ἡ P
7 τὸ om. HP	ὁμώνυμος H	8 πόλιν] πάλιν HP
11 & om. K	17 ante συνών. add. tit. περὶ συνωνύμων P	10 οἱ om. P
τό τι Arist.	δ κατὰ τοῦτομα λόγος Arist.	22 δεῖξωμεν H ²
add. ὡς K	24 ἐδείχθη] p. 135, 27 sq.	27 δὲ om. KP
πολυνύμα H	34 an εἰσὶ (τὰ τέσσαρα)? (cf. v. 26)	33 γίνονται P

τοῦτ' ἔστιν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας, καὶ εἰς τὰ χρήσιμα πρὸς τὰς κατηγο-
 ρίας· τὸ πρῶτον γὰρ καὶ τὸ τελευταῖον τμήμα χρήσιμα διδάσκει πρὸς τὰς
 κατηγορίας, πλὴν οὐ τὰ αὐτά· ἐν μὲν γὰρ τῇ πρώτῃ τμήματι ἐκεῖνα τὰ
 χρήσιμα διδάσκει, ὧν οὐδεμίαν ἔχομεν πρόσκλησιν ἐκ τῆς συνθείας, περὶ
 5 ὁμωνύμων, περὶ ὑποκειμένου, περὶ κατηγορουμένου· ἐν δὲ τῇ τελευταίῃ
 τμήματι ἐκεῖνα τῶν χρησίμων διδάσκει, ἃ καὶ ἐκ τῆς συνηθείας γινώσκουμεν,
 περὶ προτέρου, περὶ τοῦ ἄμα, περὶ τοῦ ἔχειν, περὶ κινήσεως. οὐκ ἤβου-
 λήθη δὲ πάντα τὰ χρήσιμα ἐν ἐνὶ μέρει εἰπεῖν, ἵνα μὴ τὰ προτέλεια μεί-
 ζονα ποιήσῃ τῶν ἀγώνων. καὶ ἡμεῖς οὖν ἵνα μὴ τὰ προοίμια μείζονα
 10 ποιήσωμεν, τῶν μὲν προοιμίων ἅλως, ἐπ' αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀγῶνας λοιπὸν
 χωρήσωμεν καὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως. ἐν οἷς καὶ τὰ προλεγόμενα τῶν
 Κατηγοριῶν.

7 τοῦ ἄμα b: ἄμα HKP

10 μὲν] νῦν K: μὲν γὰρ P

λοιπὸν ὁμ. P

11 οἷς] τούτοις b

12 Κατηγ.] expl. b

μὲν δασύνεται, τὸ ὁποῖος σημαίνει, ὅπου δὲ ψιλοῦται, τὸ μόνος· ἐπειδὴ
 γὰρ διαφέρει κατὰ τὸ πνεῦμα, οὐ δύναται εἶναι ὁμώνυμον. ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ε
 καινόν· ἡ γὰρ γραφὴ διάφορος· ὅτε γὰρ δηλοῖ τὸ μάταιον καὶ τὸ κοῦφον,
 διὰ τοῦ ε̄ ψιλοῦ γράφεται, ὅτε δὲ τὸ νέον, διὰ διφθόγγου. οὐδὲ τὸ εἶπον
 5 πάλιν δύναται ὁμώνυμον εἶναι· ὁ γὰρ ἀριθμὸς διάφορος· τὸ γὰρ 'εἶπον
 ἐκεῖνοι' πληθυντικοῦ ἐστὶν ἀριθμοῦ, τὸ δὲ 'εἶπον ἐγώ' ἐνικοῦ. ἀλλ' οὐδὲ
 τὸ φάρος ὁμώνυμον δύναται εἶναι· δηλοῖ γὰρ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον
 τὴν πόλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, οὐδετέρως δὲ τὸ ἱμάτιον· ἐπειδὴ οὖν
 τὸ γένος διάφορον, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. οὐδὲ πάλιν τὸ ἔχεις ὁμώ-
 10 νυμον, διάφορον ὃν μέρος λόγου· δηλοῖ γὰρ τὰς ἐχίδνας, οἷον οἱ ἔχεις τῶν
 ἔχων, δηλοῖ δὲ καὶ τὴν καθεκτικὴν ἐνέργειαν, ἔχω ἔχεις. ἀλλ' οὐδὲ τὸ
 ἄρμα ὁμώνυμον· δηλοῖ γὰρ τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων καὶ τὰ ὄπλα, παρὰ μὲν
 'Ρωμαίοις τὰ ὄπλα, παρὰ δὲ Ἑλλήσι τὸ ζεῦγος. ἐπειδὴ οὖν παρὰ τὴν
 διάφορον συνήθειαν διάφορα σημαίνει, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. ταῦτα
 15 δὲ περὶ διαιρέσεων καὶ συστάσεων τῶν ὁμωνύμων. ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα
 πρᾶξις. |

p. 1·6 Συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος 236·
 τῆς οὐσίας ὁ αὐτός.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τὰ συνώνυμα· δέεται
 20 γὰρ καὶ τούτων εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, εἴ γε ἐκάστη κατηγορία τῶν οἰ-
 κίων εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται. ἀλλ' ἐπειδὴ κἀνταῦθα τί ἐστὶ τὰ
 συνώνυμα λέγει, προηγεῖται δὲ τὸ εἰ ἔστι τοῦ τί ἐστὶ, δεῖξωμεν ὅτι εἰσὶ τὰ
 συνώνυμα. εἰσὶ τοίνυν τὰ συνώνυμα διὰ τριῶν αἰτιῶν· πρῶτον μὲν αὐτὰ
 τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἐδείχθη, δεύτερον ὅτι τεσσάρων τινῶν παρακειμένων
 25 ἀλλήλοις, ὁμωνύμων συνωνύμων πολωνύμων ἐτερωνύμων, ἔστι δι' ἐνὸς
 λόγου δεῖξαι ὅτι εἰσὶ τὰ τέσσαρα καὶ τί ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον. δείκνυμεν
 δὲ ταῦτα ἐκ διαιρέσεως οὕτως· αἰεὶ δύο πραγμάτων λαμβανομένων, ἐχόντων
 ὄνομα καὶ ὅρισμόν, συμβαίνει ταῦτα ἢ κατ' ἄμφω κοινωνεῖν, καὶ κατὰ τὸ
 ὄνομα καὶ κατὰ τὸν ὅρισμόν, καὶ γίνεται τὰ συνώνυμα, ἢ οὐδὲ κατὰ τὸ
 30 ὄνομα οὐδὲ κατὰ τὸν ὅρισμόν κοινωνοῦσι καὶ γίνεται τὰ ἐτερώνυμα, ἢ πῇ
 μὲν κοινωνοῦσι πῇ δὲ διαφέρουσι· καὶ ἢ κατὰ τὸ ὄνομα μὲν κοινωνοῦσι
 τῷ δὲ πράγματι διαφέρουσι καὶ γίνονται τὰ ὁμώνυμα, ἢ τῷ μὲν πράγματι
 κοινωνοῦσι διαφέρουσι δὲ τῷ ὀνόματι καὶ γίνονται τὰ πολυνώνυμα, οἷον ἕξφος
 35 ἄρ μάχαιρα φάσσανον σπάθη. ἔδειξεν οὖν ὁ λόγος ὅτι καὶ εἰσὶ καὶ τί
 ἐστὶν ἕκαστον αὐτῶν. τοῦτο δεύτερον. τρίτον εἰ ψευδῆς δείκνυται ὁ λόγος

1 τὸ om. KP	3 καινόν K: καινόν H: κενόν P	καὶ τὸ] καὶ H: ἡ P
7 τὸ om. HP	ὁμώνυμος H	8 πόλιν] πάλιν HP
11 δὲ om. K	17 ante συνών. add. tit. περὶ συνωνύμων P	δὲ om. HP
τό τε Arist.	ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος Arist.	22 δεῖξωμεν H ²
add. ὡς K	24 ἐδείχθη] p. 135,27 sq.	27 δὲ om. KP
πολωνύμου H	34 an εἰσὶ <τὰ τέσσαρα>? (cf. v. 26)	33 γίνονται P
		ante δτι

πράγμα καὶ ὁμώνυμον εἶναι καὶ συνώνυμον κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ὄνομα·
καθὸ μὲν γὰρ Αἴας καὶ Αἴας, ὁμώνυμά εἰσιν, ὑπογραφὰς δὲ διαφόρους ἔχει
ἕκαστος αὐτῶν, καθὸ μέντοι τὸ Αἴας καὶ Αἴας ἄνθρωποι, συνώνυμά εἰσιν.
οὐδὲν οὖν ἄτοπον καὶ ὁμώνυμον εἶναι καὶ συνώνυμον τὸ αὐτό, κατ' ἄλλο
5 δὲ καὶ ἄλλο. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ὁμώνυμον καὶ
συνώνυμον δύναται εἶναι· ὑποκείσθωσαν γὰρ δύο τινὲς Εὐβουλοι λεγόμενοι·
ἐνταῦθα ὡς μὲν Εὐβουλὸς καὶ Εὐβουλὸς ἑκάτεροι ὁμώνυμοι, εἰ δὲ ἐκ τύχης
τινὸς εἶεν καὶ συνετοί, συνώνυμοί εἰσιν· εὐρίσκονται γὰρ καὶ Εὐβουλοι λε-
γόμενοι καὶ εὐβουλοὶ ὄντες, ὡς καὶ τὸν ὀρισμὸν τοῦ εὐβούλου δεχόμενοι.
10 αὕτη πρώτη λύσις διπλῇ. δευτέρα δὲ λύσις, ὅτι παραλογίζονται οἱ λέγοντες
δεικνύναι τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα· οὐδὲ γὰρ ἔδειξαν δ' ἐπηγγείλαντο, ἐπειδὴ
ἡ συνώνυμος κατηγορία καὶ κοινῇ μετέχεται ὑπὸ τοῦ μετέχοντος καὶ ἰδίᾳ,
κἂν μὴ ἦ τὸ λείπον· οἷον ἀνθρώπου μὴ ὄντος δύναται ζῶν καὶ λέγεσθαι
καὶ εἶναι ὁ ἵππος, καὶ τὸ ἀνάπαλιν ὁ ἀνθρώπος καὶ ζῶν λέγεται καὶ ζῶν
15 ἔστι, κἂν μὴ ἦ ὁ ἵππος· ἐπὶ δὲ τῶν ὁμωνύμων οὐκ ἔρρωται οὕτως ὁ
κανὼν· οὐδὲ γὰρ εἰς Αἴας ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ δύναται εἶναι ὁμώνυμος ἄλλου
μὴ ὄντος Αἴαντος. τί οὖν συνήγαγεν ὁ λόγος; ὅτι δύναται τὸ αὐτὸ καὶ
ὁμώνυμον εἶναι καὶ συνώνυμον κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο, ὁμώνυμα μὲν κατ'
αὐτὸ τὸ ὄνομα κατ' ἄλλην δὲ καὶ ἄλλην σημασίαν συνώνυμα, ὡς ἐπὶ τοῦ
20 Εὐβουλός. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

p. 1^a1 'Ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινόν.

Μετὰ τὸ εἰ ἔστι τῶν ὁμωνύμων ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὸ τί ἔστι, ταῦτόν
εἰπεῖν καὶ ἐπὶ τὴν | ὑπογραφὴν. ὀρίζεται τοίνυν τὰ ὁμώνυμα ὁ 'Αριστο- 234^a
τέλης οὕτως· ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινὸν ὁ δὲ κατὰ
25 τοῦτομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος, ὡς τὸ Αἴας καὶ Αἴας· οἱ γὰρ δύο
Αἴαντες ὄνομα μόνον ἔχουσι κοινὸν ὑπογραφὰς δὲ διαφόρους. σαφηνίσωμεν
οὖν ἐκάστην λέξιν οὕσαν ἐν τῇ ὑπογραφῇ.

p. 1^a1 'Ὁμώνυμα.

Ἴδου εὐθέως ἐκ θυρῶν ὁ Ἰαμβλίχιος σκοπὸς ἀναφαίνεται, ὅτι καὶ
30 περὶ φωνῶν καὶ περὶ νοημάτων καὶ περὶ πραγμάτων ὁ σκοπὸς ταῖς Κατη-
γορίαις· τὰ γὰρ ὁμώνυμα οὐδὲ ἐν πράγμασι μόνοις ἢ πράγματά εἰσι θεω-
ροῦνται, ἐπεὶ ἔσται ἡ ὁμωνυμία ταυτότης πραγμάτων, ὅπερ ἄτοπον. ἀλλ'
ἐν πράγμασιν ἡ ὁμωνυμία πεπονθόσι τὴν ὁμωνυμίαν. εἰ οὖν ἐξ ἀνάγκης

2 ὁμώνυμά εἰσιν post αὐτῶν (3) transponas 3 ἕκαστον K 9 εὐβουλοὶ H
11 δεικνύνειν (pr. l.) H 13 καὶ λέγεσθαι superscr. H 15 οὕτως H 17 αἴαντος
om. K 18 μὲν post αὐτὸ (19) coll. H 19 δὲ post ἄλλην Vat. 1018: post συν
coll. K: om. H 21 μόνον om. H 22 τῶν ὁμωνύμων] τὸ ὁμώνυμον b
23 τὴν ὑπογραφὴν scripsi: τῆς ὑπογραφῆς HKP 29 Ἰαμβλίχιος Urb. 35: Ἰαμβλίχιος
HKP 30 καὶ περὶ πραγμάτων om. P 32 ἐπεὶ] ἐπὶ P ἔσται — οὐχ ὅτι
(p. 138,4) paucis litteris relictis desunt P (cf. p. 135,18 not.)

καὶ ἐν φωναῖς καὶ ἐν πράγμασι τὰ ὁμώνυμα, καὶ ἐν νοήμασιν ἐξ ἀνάγκης·
ὅπου γὰρ φωναί, καὶ πράγματα πάντως, μέσα δὲ τούτων εἰσὶ τὰ νοήματα.

p. 1^a1 Λέγεται.

Μὴ ἐπειδὴ ἐχρήσατο τῷ λέγεσθαι, πάντως περὶ φωνῶν τὸν σκῆπὸν
5 νοήσωμεν· καὶ ἐπὶ φωνῶν γὰρ καὶ ἐπὶ νοημάτων καὶ ἐπὶ πραγμάτων τί-
θεται τὸ λέγεται· ὡς γὰρ τοῦ λέγειν τὰ τρία δυναμένου σημαίνει, καὶ τὸν
βαρβαρίζοντα κακῶς λέγειν φαμέν, ὅτι περὶ φωνάς ἐστὶ τὸ σφάλμα, καὶ τὸν
ἀδιανόητα φθεγγόμενον ὡς περὶ τὰ νοήματα ἀμαρτάνοντα καὶ τὸν ψευδό-
μενον ὡς περὶ πράγματα σφαλλόμενον. [ἀδιανόητοι λέγονται οἱ ταῖς ἀσθή-
10 μοις λέξεσι χρώμενοι, οἷον τῷ βλίτυρι σκινδαψός· οὐδὲν γὰρ τούτων ση-
μαίνει τι· ἡ σημαίνουσι μὲν αἱ λέξεις καθ' ἑαυτάς, εἰς ἀλλήλας δὲ εἰσιν
ἀνακλόουθαι· λέγων γὰρ οὕτως· ὁ ἄνθρωπος ζῷον, ἀλλὰ καὶ ὁ λίθος σῶμα,
ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος', ταῦτα ἀδιανόητα ὡς ἀνακλόουθα.]

p. 1^a1 'Ομώνυμα λέγεται.

15 'Αποροῦσιν ὅτι διὰ τί πληθυντικὸν ἐνικῶ ἀποδέδωκεν· ὀφείλων γὰρ
εἰπεῖν 'λέγονται', λέγεται εἶπε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τοῦτο πεποίηκεν ὁ
'Αριστοτέλης οὐ κατὰ Ἀττικὴν σύνταξιν ἢ συνήθειαν (οὐδὲ γὰρ ἐφρόντιζε
τούτου ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι φιλόσοφοι, μόνον μὴ κατόπιν τῆς ἀληθείας γέ-
20 νωνται), ἀλλὰ τοῦτο πεποίηκεν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ πληθυντικὸν ἐνικῶ
συνέταξεν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ὁμώνυμα πολλὰ πράγματα ὄντα ἐνὶ ὀνόματι ὀνο-
μάζονται.

p. 1^a1 'Ὡν ὄνομα.

'Αποροῦσιν τινες λέγοντες ὅτι καὶ ἐν ῥήμασιν ἐστὶν ὁμωνυμία· τὸ γὰρ
ἔρῳ ῥῆμα σημαίνει καὶ τὸ ἐπιθυμῶ καὶ τὸ λέξω· πῶς οὖν εἶπεν ὄνομα
25 μόνον κοινόν, εἰ καὶ ἐν ῥήμασιν ἐστὶν ὁμωνυμία; τί οὖν φαμεν; ὅτι τὸ
ὄνομα διττόν, τὸ μὲν κατὰ παντὸς μέρους λόγου φερόμενον, καθ' ὃ φαμεν
τὸν Πλάτωνα καλοῖς ὀνόμασι χρῆσασθαι, οὐχ ὅτι ῥήμασιν οὐκ ἐχρήσατο,
τὸ δὲ ἀντιδιαστελλόμενον τοῖς ἄλλαις μέρεσι τοῦ λόγου τὸ κυρίως ὄνομα
τὸ πτωτικόν. ἐνταῦθα οὖν ὄνομα ἀχουστέον τὸ κατὰ ῥημάτων φερόμενον
30 καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου.

8 φθεγγομ. H ὡς περὶ] ὥσπερ H 9 πράγματος H ἀδιανόητοι—ἀνα-
κλόουθα (13) inclusi post ἀδιαν. superscr. δὲ K 10 τῷ scripti: τὸ libri
15 ὅτι om. K 20. 21 ὀνομάζεται K 22 post ὦν add. εἰπὼν ἀντὶ τοῦ ὠντικῶν
πραγμάτων H 23 ἀποροῦσι—λόγου (30) post ἐξηπλωμένον (138,10) coll. K
ὡς πνε; K 24 λέξω Attm.: λέγω HK

ἀπὸ διανοίας, ὡς ὅταν βουλευσάμενός τις ὀνομάσῃ ὄνομα. καὶ τὰ μὲν ἀπὸ
τύχης ἀδιαίρετα· αἱ γὰρ διαιρέσεις ὑπὸ τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν προβάλλον-
ται, ὥς φησι καὶ ὁ Πλάτων, ὅτι ἐμπειρία μὲν ἡμῶν τὸν αἰῶνα ποιεῖ πο-
ρεῦεσθαι κατὰ τέχνην, ἀπειρία δὲ κατὰ τύχην. τὰ δὲ ἀπὸ διανοίας ἂ μὲν
5 κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν ἂ δὲ οὐ κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν, καὶ τῶν κατὰ
χρονικὴν ἔννοιαν τὰ μὲν κατὰ μνήμην, ὡς εἴ τις τοῦ πατρὸς μνημονεύων
τὸν υἱὸν τὸν ἴδιον τῷ ἐκείνου ὀνομάσῃ ὀνόματι, τὰ δὲ κατ' ἐλπίδα, ὡς
εἴ τις τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνομάσῃ Πλάτωνα ἐλπίσας αὐτὸν γενήσεσθαι τοιοῦτον
(οἶδε γὰρ καὶ ἀξιολύστον ἀνδρῶν ὀνόματα ἐρεθίζειν ἡμᾶς πρὸς μίμησιν
10 ἐκείνων ὧν εἰσι καὶ τὰ ὀνόματα), τὰ δὲ κατὰ τὸ συναμφοτέρον καὶ κατὰ
μνήμην καὶ κατ' ἐλπίδα. οὕτω μὲν τῶν κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν. τῶν δὲ
οὐ κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν τὰ μὲν κατὰ μέθεξιν, ὡς ἀπὸ τῆς μουσικῆς μου-
σικῆς γυνή, τὰ δὲ κατὰ μεταφοράν. διαφέρει δὲ μεταφορὰ ἀναλογίας· μετα-
φορὰ γὰρ ἐστὶ σύντομος ἀναλογία, ἀναλογία δὲ ἐστὶν ὡς ὅταν εἴπω ὅτι οἶον
15 λόγον ἔχει τότε πρὸς τόδε, τοῦτον ἔχει τότε πρὸς τόδε. ἡ δὲ μεταφορὰ
οὐ λόγῳ κέχρηται ἀλλ' ὀνόματι· ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν τις 'ὅποιον λόγον
ἔχει ὁ ποιμὴν πρὸς τὰ πρόβατα, | τοῦτον ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαόν' καὶ 235
χρησασθαι οὕτω τῇ ἀναλογίᾳ, μὴ εἴποι οὕτως ἀλλὰ ποιμένα καλέσαι λαῶν
τὸν βασιλέα μεταφορικῶς. οὕτω μὲν τὰ κατὰ μεταφοράν. πάλιν τὰ μὲν
20 ἀφ' ἑνὸς τὰ δὲ πρὸς ἓν· καὶ τὰ μὲν ἀφ' ἑνὸς ἢ ὡς ἀπὸ ποιητικοῦ, ὡς
ἀπὸ ἱατρικῆς ἱατρικὸν σμιλίον καὶ βιβλίον, ἢ ὡς ἀπὸ παραδειγματικοῦ, ὡς
ἀπὸ ἀληθινοῦ ἀνθρώπου ὁ γεγραμμένος· εἰκὼν γὰρ ὁ γεγραμμένος τοῦ
ἀληθινοῦ ἀνθρώπου. τὰ δὲ πρὸς ἓν οἶον τὰ πρὸς ἓν τέλος ἀφορῶντα,
ὕμεινον οὖρον ὕμεινον σιτίον. τὸ παραδειγμα οὖν ἐλήφθη ἀπὸ τῶν ἀφ'
25 ἑνὸς καὶ τούτων ἀπὸ τοῦ παραδειγματικοῦ. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.
Δεῖ δὲ τὰ ὁμώνυμα μὴ κατὰ μόνην τὴν προφορὰν κοινωνεῖν, ἀλλὰ
καὶ κατ' ἄλλα περιστατικά, οἶον τόνον πτωσιν πνεῦμα γένος ἀριθμὸν γρα-
φὴν μέρος λόγου συνήθειαν· τὸ γὰρ ἄργος παροξυτόνως καὶ τὸ ἀργὸς δευ-
τόνως οὐχ ὁμώνυμα· τῷ γὰρ τόνῳ διαφέρει· καὶ ὅτε μὲν παροξύνεται,
30 δηλοῖ τὸν Ἄργον τὸν φύλακα τῆς Ἰοῦς, δὴ ἀποκτείνας ὁ Ἑρμῆς Ἀργει-
φόντης ἐκλήθη (δηλοῖ δὲ καὶ ἄλλα ὀνόματα κύρια), ὅτε δὲ δευτόνως,
δηλοῖ τὸν μηδὲν ἐργαζόμενον καὶ τὸν ταχὺν καὶ τὸν λευκόν. πάλιν τὸ
ἐλάτης οὐκ ἐστὶν ὁμώνυμον· διάφορος γὰρ ἡ πτώσις· ὅτε γὰρ τὸν ἐλάτην
δηλοῖ, ἥγουν τὸν ἐλαύνοντα, εὐθείᾳ ἐστὶν, ὅτε δὲ τὸ δένδρον, θηλυκῆς ἐστὶ
35 πτώσεως γενικῆς, οἶον ἡ ἐλάτη τῆς ἐλάτης. ἀλλ' οὐδὲ τὸ 'οἶος' ὁμώνυ-
μον δύναται εἶναι· σημαίνει γὰρ καὶ τὸ μόνος καὶ τὸ ὁποῖος, ἀλλ' ὅπου

2 διαίρετα (sic) P 3 ὁ Πλάτων] Görg. p. 448 C 5 καὶ τῶν — ἔννοιαν (6)
om. P 7 καὶ τὸν υἱὸν K ὀνομάσῃ scripsi: ὀνομάσει HK: ὀνομάζει P
8 ὀνομάσῃ Vat. 1018: ὀνομάσει HKP γενέσθαι HP 9 καὶ om. K 10 ante
ἐκείνων add. τῶν ἀνδρῶν K τὰ (ante ὀνόμ.) om. HP 13 δὲ] γὰρ K 14 ὅτι
om. K 15 πρὸς τόδε τόδε pr. l. coll. K 17 τοῦτον scripsi: τοῦτο libri
18 εἶπη K καλέσαι scripsi: καλέσει HP: καλέση K 30 post ἄργον add. καὶ P
τῆς ἰοῦς om. P 30. 31 ἀργηφόντης HP 31 scribas δευτονεῖται (cf. v. 29)
34 ἥγουν om. P

μὲν δασύνεται, τὸ ὁποῖος σημαίνει, ὅπου δὲ ψιλοῦται, τὸ μόνος· ἐπειδὴ
 γὰρ διαφέρει κατὰ τὸ πνεῦμα, οὐ δύναται εἶναι ὁμώνυμον. ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ε
 καινόν· ἡ γὰρ γραφὴ διάφορος· ὅτε γὰρ δηλοῖ τὸ μάταιον καὶ τὸ κοῦφον,
 διὰ τοῦ ε̄ ψιλοῦ γράφεται, ὅτε δὲ τὸ νέον, διὰ διφθόγγου. οὐδὲ τὸ εἶπὼν
 5 πάλιν δύναται ὁμώνυμον εἶναι· ὁ γὰρ ἀριθμὸς διάφορος· τὸ γὰρ 'εἶπον
 ἐκεῖνοι' πληθυντικοῦ ἐστὶν ἀριθμοῦ, τὸ δὲ 'εἶπον ἐγώ' ἐνικοῦ. ἀλλ' οὐδὲ
 τὸ φάρος ὁμώνυμον δύναται εἶναι· δηλοῖ γὰρ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον
 τὴν πόλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, οὐδετέρως δὲ τὸ ἱμάτιον· ἐπειδὴ οὖν
 τὸ γένος διάφορον, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. οὐδὲ πάλιν τὸ ἔχεις ὁμώ-
 10 νυμον, διάφορον ὃν μέρος λόγου· δηλοῖ γὰρ τὰς ἐχίδνας, οἷον οἱ ἔχεις τῶν
 ἔχων, δηλοῖ δὲ καὶ τὴν καθεκτικὴν ἐνέργειαν, ἔχω ἔχεις. ἀλλ' οὐδὲ τὸ
 ἄρμα ὁμώνυμον· δηλοῖ γὰρ τὸ ζεύγος τῶν ἵππων καὶ τὰ ὄπλα, παρὰ μὲν
 'Ρωμαίοις τὰ ὄπλα, παρὰ δὲ Ἑλλήσι τὸ ζεύγος. ἐπειδὴ οὖν παρὰ τὴν
 διάφορον συνήθειαν διάφορα σημαίνει, ὁμώνυμον εἶναι οὐ δύναται. ταῦτα
 15 δὲ περὶ διαίρεσεων καὶ συστάσεων τῶν ὁμωνύμων. ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα
 πρᾶξις. |

p. 1•6 Συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος 236^r
 τῆς οὐσίας ὁ αὐτός.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τὰ συνώνυμα· δέεται
 20 γὰρ καὶ τούτων εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, εἴ γε ἐκάστη κατηγορία τῶν οἰ-
 κείων εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνταῦθα τί ἐστι τὰ
 συνώνυμα λέγει, προηγεῖται δὲ τὸ εἰ ἔστι τοῦ τί ἐστι, δεῖξωμεν ὅτι εἰσὶ τὰ
 συνώνυμα. εἰσὶ τοίνυν τὰ συνώνυμα διὰ τριῶν αἰτιῶν· πρῶτον μὲν αὐτὰ
 τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἐδείχθη, δεύτερον ὅτι τεσσάρων τινῶν παρακειμένων
 25 ἀλλήλοις, ὁμωνύμων συνωνύμων πολωνύμων ἑτερωνύμων, ἔστι δι' ἑνὸς
 λόγου δεῖξαι ὅτι εἰσὶ τὰ τέσσαρα καὶ τί ἐστὶν αὐτῶν ἕκαστον. δείκνυμεν
 δὲ ταῦτα ἐκ διαίρεσεως οὕτως· αἰεὶ δύο πραγμάτων λαμβανομένων, ἐχόντων
 ὄνομα καὶ ὅρισμόν, συμβαίνει ταῦτα ἢ κατ' ἄμφω κοινωνεῖν, καὶ κατὰ τὸ
 ὄνομα καὶ κατὰ τὸν ὅρισμόν, καὶ γίνεται τὰ συνώνυμα, ἢ οὐδὲ κατὰ τὸ
 30 ὄνομα οὐδὲ κατὰ τὸν ὅρισμόν κοινωνοῦσι καὶ γίνεται τὰ ἑτερώνυμα, ἢ πῇ
 μὲν κοινωνοῦσι πῇ δὲ διαφέρουσι· καὶ ἢ κατὰ τὸ ὄνομα μὲν κοινωνοῦσι
 τῇ δὲ πράγματι διαφέρουσι καὶ γίνονται τὰ ὁμώνυμα, ἢ τῇ μὲν πράγματι
 κοινωνοῦσι διαφέρουσι δὲ τῇ ὀνόματι καὶ γίνεται τὰ πολωνύματα, οἷον ἕξις
 35 ἔστιν ἕκαστον αὐτῶν. τοῦτο δεύτερον. τρίτον εἰ ψευδὴς δείκνυται ὁ λόγος

1 τὸ om. KP 3 καινόν K: καινόν H: κενόν P καὶ τὸ] καὶ H: ἡ P
 7 τὸ om. HP ὁμώνυμος H 8 πόλιν] πόλιν HP 10 οἱ om. P
 11 ε̄ om. K 17 ante συνών. add. tit. περὶ συνωνύμων P δὲ om. HP
 τό τι Arist. ὁ κατὰ τοῦτομα λόγος Arist. 22 δεῖξωμεν H² ante ὅτι
 add. ὡς K 24 ἐδείχθη] p. 135,27 sq. 27 δὲ om. KP 33 γίνονται P
 πολωνύματα H 34 an εἰσὶ <τὰ τέσσαρα>? (cf. v. 26)

ὁ ἀναιρῶν τὰ συνώνυμα ὁ λέγων ὅτι τὰ συνώνυμα ἐν ταῖς δέκα κατηγορίαις θεωρεῖται, εἴ γε ἐκάστη τοῦ οἰκείου εἶδους συνωνύμως κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀναγόμενον, οὔτι λέγω ὑπὸ τὰς δέκα, ὁμώνυμον, τὰ ἄρα συνώνυμα οὐκ εἰσὶν, εἰ ὁμώνυμα δείκνυται. λύομεν δὲ
 5 τοῦτο οὕτως· ὅτι παραλογίζεσθε· τὸ γὰρ ἀναγόμενον ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας διχῶς λέγεται ἀνάγεσθαι· ἢ γὰρ ὡς εἶδος αὐτῶν ἢ ὡς ὕλη χρώμενον αὐταῖς ταῖς κατηγορίαις. ὡς μὲν εἶδος οὕτως· τὸ λευκὸν ὑπὸ διαφόρους κατηγορίας ὡς εἶδος ἀνάγεται· εἰ γὰρ τὸ λελευκωμένον λάβῃ τις, ὑπὸ τὴν οὐσίαν ἀνάγεται, εἰ δὲ τὸ χρῶμα, ὑπὸ τὴν ποιότητα. οὕτω μὲν οὖν ὡς
 10 εἶδος. εἰ δὲ ὡς ὕλη χρώμενον ταῖς δέκα κατηγορίαις, ὡς τὰ πρὸς τι· ταῦτα γὰρ οἰκείαν ὕλην μὴ ἔχοντα ἐν ταῖς δέκα θεωροῦνται κατηγορίαις. οὕτως οὖν καὶ τὰ συνώνυμα οὐχ ὡς εἶδος ἀνάγονται ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας, ἀλλ' ὡς ὕλη χρώμενα ταῖς δέκα ὡς τὰ πρὸς τι. καὶ τὰ συνώνυμα δὲ τῶν πρὸς τί εἰσι· τὸ γὰρ συνώνυμον συνωνύμῳ ἐστὶ συνώνυμον. ταῦτα
 15 μὲν περὶ τῶν συνωνύμων.

Ἐφ' οἷς διαλαμβάνει καὶ περὶ τῶν παρωνύμων. τρίτα δὲ ἔταξε ταῦτα διὰ τρεῖς αἰτίας· ἢ ὅτι προηγείται τὸ ἐν τῶν δύο καὶ τὰ δύο τῶν τεσσάρων, | καὶ ἐπὶ μὲν ὁμωνύμων ἑνὸς χρεῖα (ὀνόματος γὰρ κοινοῦ), ἐπὶ δὲ 236° τῶν συνωνύμων δύο, ὀνόματος καὶ ὀρισμοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν παρωνύμων τεσσάρων χρεῖα, κοινωνίας ὀνόματος καὶ διαφορᾶς, κοινωνίας πράγματος καὶ διαφορᾶς. αὕτη πρώτη αἰτία. δευτέρα αἰτία, ὅτι τῶν μὲν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων ἐν ὕλαις χρήζει ταῖς κατηγορίαις, τῶν δὲ παρωνύμων ἐν μόνῃ τῇ ποιότητι. αὕτη καὶ δευτέρα αἰτία. τρίτη δὲ αἰτία, ὅτι προηγούνται αἱ τὰ γνήσια τῶν νόθων, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων
 25 γνήσια καὶ αἱ κοινωναὶ καὶ αἱ διαφοραὶ, ἐπὶ δὲ τῶν παρωνύμων νόθοι. ταῦτα περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τούτων τὸ τί ἐστὶ μόνον λέγει, οὐ μὴν καὶ τὸ εἰ ἔστι, δεῖξωμεν ὅτι εἰσὶ τὰ παρωνύμα. ἔστι τοίνυν τὰ παρωνύμα, πρῶτον μὲν ὅτι τὰ ὧν εἰσὶ μέσα ἐδείχθη ὅτι εἰσὶ, τὰ συνώνυμα καὶ ἑτερώνυμα, δεύτερον εἰ ψεύδεται ὁ λόγος ὁ λέγων αὐτὰ μὴ εἶναι
 30 καὶ λέγων οὕτως· ὅτι εἰ εἰσὶ τὰ παρωνύμα, ἔδει αὐτὰ ἐντὸς πεσεῖν τῆς ἀνωτέρω λεχθείσης διαιρέσεως (τὴν γὰρ διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχῆσται φυγόν), οὐ περιέλαβε δὲ αὐτὰ ἡ διαίρεσις, δῆλον ὅτι οὐκ εἰσὶ τὰ παρωνύμα. λέγομεν πρὸς ταῦτα οὕτως· ὅτι οὐκ ἡδύνατο ἐντὸς πεσεῖν τῆς διαιρέσεως τὰ παρωνύμα, διότι ἡ διαίρεσις κατὰ γνησίας κοινωνίας * * καὶ
 35 τὰς διαφορὰς. ταῦτα καὶ περὶ τούτων.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τεσσάρων χρεῖα, ἵνα γένωνται τὰ παρωνύμα, κοινωνίας ὀνόματος καὶ διαφορᾶς ὀνόματος, κοινωνίας πράγματος καὶ διαφορᾶς

2 εἴ γε] εἴτε H

οὐ HP: οὐ K

χρῶνται HKP

27 μὴν] μὲν P

διαρ.] cf. p. 73,12

3 ἀναγόμενον scripsi: συναγόμενον HKP

8 λευκώμενον (sic) P

18 γάρ] καὶ K

30 εἰ superscr. K

32 an δῆλον <οὖν>?

13 ὕλην P

21 δευτέρα αἰτία om. K

31 λεχθείσης] p. 141,27

33 λέγωμεν H

οὔτι scripsi: ὅτι

χρώμενα Urb. 35:

22 χρῆζει H

τὴν γὰρ

34 post κοινω-

νίας lacunam signavi, inseras καὶ διαφορὰς ἐγένετο, τὰ δὲ παρωνύμα νόθους ἔχει τὰς τε κοινωνίας

πράγματος. ὅθεν τὸ Ἑλενος καὶ Ἑλένη οὐκ ἔστι παρώνυμον· ἔχει γὰρ κοινωνίαν ὀνόματος, ἐπειδὴ αἱ πρῶται συλλαβαὶ πᾶσαι ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων αἱ αὐταὶ εἰσιν, ἀλλὰ καὶ διαφορὰν ὀνόματος ἔχουσι κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβήν. ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς Ἑλενος καὶ Ἑλένη οὐδεμίαν κοινωνίαν
 5 ἔχουσιν (ἔκαστος γὰρ οἰκείαν ὑπογραφὴν ἔχει), διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι παρώνυμα. οὐδὲ παρθενική καὶ παρθένος παρώνυμα διὰ τὸ μὴ ἔχειν διαφορὰν πράγματος· τὸ αὐτὸ γὰρ αἱ δύο λέξεις δηλοῦσι, καὶ ἔστι πολυώνυμον. οὐδὲ τὸ ἀρετὴ καὶ σπουδαῖος διὰ τὸ μὴ εἶναι κοινωνίαν τοῦ ὀνόματος, κατὰ δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ κοινωνίαν καὶ διαφορὰν ὡς μετέχοντος καὶ μετεχομένου.
 10 οὐδὲ μουσικὴ γυνή καὶ μουσικὴ ἐπιστήμη παρώνυμα διὰ τὸ μὴ ἔχειν διαφορὰν ὀνόματος.

Τούτων οὕτω προληφθέντων ἴδωμεν πῶς ὀρίζεται τὰ παρώνυμα. ὀρίζεται δὲ αὐτὰ οὕτω λέγων παρώνυμά εἰσιν ὅσα ἀπὸ τινος διαφέροντά τῇ πτώσει τὴν κατὰ τοῦνομα προσηγορίαν ἔχει, διὰ τούτων τὰ τέσσαρα δηλώσας· διὰ μὲν γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὅσα ἀπὸ τινος τὴν
 15 κοινωνίαν τοῦ πράγματος καὶ τὴν διαφορὰν (τὰ γὰρ ἀπὸ τινος κοινωνεῖ αὐτοῦ | πάντως καθὼς ἐξ αὐτοῦ, διαφέρει δέ, ἐπειδὴ (οὐ) πάντα ταῦτόν τὸ 237^c μετέχον τῷ μετεχομένῳ). διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν διαφέροντα τῇ πτώσει τὴν διαφορὰν τοῦ ὀνόματος ἐδήλωσε (πτῶσις δὲ παρὰ Ἀριστοτέλει τὸ πέρας 20 τῆς λέξεως), διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν τὴν κατὰ τοῦνομα προσηγορίαν ἔχει τὴν κοινωνίαν τοῦ ὀνόματος.

Δεῖ δὲ τούτων προληφθέντων εἰδέναι ὅτι οὐκ ἀποδεκτέον τὸν ποιητὴν τὰ ὀμώνυμα συνώνυμα λέγοντα, ὡς ἐπὶ τοῦ

ἴσον θυμὸν ἔχοντες·

25 ὀμώνυμους γὰρ ὄντας συνωνύμους ἐκάλεσε διὰ τὸ ἴσον τοῦ θυμοῦ. οὐδὲ τοὺς λέγοντας τὰ πολυώνυμα συνώνυμα ἀποδεκτέον, ὡς τὸ εἶφος μάχαιρα σπάθη ἄορ. οὐδὲ γραμματικοὺς ἀποδεκτέον ἀντιδιαστέλλοντας τὰ παρώνυμα τοῖς ὀνομαστικοῖς καὶ ῥηματικοῖς. εἰσὶ δὲ ὀνομαστικά τὰ Τρύφων ἀπὸ τοῦ τρυφή καὶ τὸ Θεῶν ἀπὸ τοῦ θεός, ῥηματικά δὲ τὸ Φιλήμων νοήμων ἀπὸ
 30 τοῦ φιλῶ καὶ νοῶ. δέον πάντα παρώνυμα καλέσαι, τὰ μὲν ὀνομαστικά καλοῦσι τὰ δὲ ῥηματικά. ἐφ' οἷς τούτων ζητηθέντων (περὶ) τῆς διαφορᾶς τῶν παρωνύμων, ζητήσωμεν καὶ τῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν πρὸς ἓν τὴν διαφορὰν. διαφέρουσι δὲ ταῦτα ἀλλήλων, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν παρωνύμων τεσσάρων χρεῖα, ὡς εἴρηται, ἐπὶ δὲ τῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν δύο μόνων χρεῖα,
 35 κοινωνίας πράγματος καὶ διαφορᾶς ὀνόματος, ὡς ἐπὶ τοῦ ἱατρικὸν βιβλίον, ἱατρικὸν σμυλῖον (οὐκ ἔχουσι γὰρ ὄνομα κοινόν), καὶ ὕγιεινὸν οὖρον καὶ ὕγι-

1 post ὅθεν add. καὶ P

2 πᾶσαι συλλ. coll. HP

3. 4 τελευταίαν H

8 τοῦ ὀνόματος — κοινωνίαν (9) in mrg. suppl. H

13 δὲ om. HP

εἰσιν] δὲ

λέγεται Arist.

15 γὰρ om. K

15. 16 τὴν κοινων. — ἀπὸ τινος in mrg. suppl. H

17 pr. αὐτοῦ] αὐτῷ HP

post δὲ add. καὶ K

οὐ inserui

19 δὲ] an γὰρ?

22 ποιητὴν] Hom. P 720

24 ἴσου P

26 ante μάχ. add. ἡ HP

28 καὶ

ῥηματικοῖς in mrg. suppl. P

ὀνομαστικά scripsi: παρώνυμα HKP

29 τρυφή et

θεός scripsi: τρυφῶν et θεῶν HKP (cf. Theod. Alex. p. 273,3 Hilgard; Et. M. p. 464,20)

31 περὶ inserui

34 εἴρηται] p. 142,36

μόνον H

εινὸν σιτίον· ταῦτα γὰρ ὄνομα οὐκ ἔχει κοινὸν ἀλλὰ πρᾶγμα. ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον. χωρήσωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν κατὰ λέξιν ἐξήγησιν.

p. 1^a6 Συνώνυμα λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός, οἷον ζῷον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς.

5 Τῷ αὐτῷ κέχρηται παραδείγματι ᾧ καὶ ἐπὶ ὁμωνύμων· κακεῖ γὰρ ἔλεγεν οἷον ζῷον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ γεγραμμένος, ἐνταῦθα δὲ οἷον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς. τοῦτο δὲ πεποίηκεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ καὶ ὁμώνυμον εἶναι καὶ συνώνυμον· ἡ γὰρ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ κατὰ τὸ αὐτὸ ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς οἱ δύο Εὐβουλοι, ἡ τὸ αὐτὸ
10 ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς ὁ Σωκράτης τῇ μὲν οἰκείᾳ εἰκόني ὁμώνυμος τῷ δὲ Πλάτῳ συνώνυμος ὡς ἄνθρωπος, ἡ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο καὶ ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς οἱ δύο Αἴαντες (κατὰ γὰρ τὸ Αἴας ὁμώνυμοι, κατὰ δὲ τὸ ἄνθρωπος συνώνυμοι), ἡ τὸ αὐτὸ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ κατὰ τὸ αὐτό, ὡς τὸ
15 παραδειγμα Ἀριστοτέλους· τὸ γὰρ ζῷον τὸ αὐτὸ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ καὶ ὁμώνυμον καὶ συνώνυμον, τῷ μὲν γεγραμμένῳ ζῳῷ ὁμώνυμον, τῷ δὲ ἵππῳ καὶ τῷ βοὶ ὡς ζῳοῖς συνώνυμον.

p. 1^a10 Ἐὰν γὰρ ἀποδιδῷ τις τὸν ἐκάστου λόγον * * ζῳῷ ἐπὶ ἑκατέρου, τὸν αὐτὸν ἀποδώσει λόγον.

20 Ἄλλο ἐστὶν εἰπεῖν | ζῳῷ εἶναι καὶ ζῷον εἶναι καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι 237' καὶ ἄνθρωπον εἶναι· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀπλῶν ταυτόν ἐστιν, οἷον θεῷ εἶναι καὶ θεὸν εἶναι. ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων οὐ ταυτόν· ἐὰν γὰρ εἴπω 'ἄνθρωπον', τὸ συναμφοτέρων σημαίνω, τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἐὰν δὲ εἴπω 'ἀνθρώ-
πῳ εἶναι' τὸ ἀπλοῦν δηλώω, οἷον τὴν ψυχὴν· αὕτη γὰρ ἡ λογικὴ ψυχὴ εἰ-
25 δοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον· τὰ γὰρ πράγματα εἶδει κρίνεται, οὐ τῇ ὕλῃ. ἐπειδὴ οὖν τὸ ζῷον ἀπλοῦν ἐστὶν ὡς εἶδος, ἀδιαφόρως ὀνομάζειν ἐξήν. αὐτὸς δὲ ὡς ἄδειαν ἔχων τὸ ζῳῷ εἶναι ἐβηκεν. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

p. 1^a16 Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ δὲ
30 ἄνευ συμπλοκῆς.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα καὶ παρώνυμα, ὧν ἕκαστον ἐδήλου

2 χωροῦμεν HP	3 συν. δὲ Arist.	τό τε Arist.	ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος Arist.
4 tert. ὁ om. P	6 τὸ γεγραμμένον Arist.	7 ὃ τε et ὁ om. KP	δείξει H ¹
11 εἰκόني P	ὡς] ὁ P	12 καὶ (ante ὁμών.) om. H	14 ἄλλο (alt. l.) K
16 post μὲν add. γὰρ H	18 ἐκάστου] ἑκατέρου Arist.	ante ζῳῷ ἐπὶ ἑκατ. lac.	
signavi: τί ἐστὶν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῳῷ εἶναι Arist.	19 λόγον ἀποδ. coll. Arist.		
20 καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι om. P	21 οἷον scripsi: ἐν HKP	24 δηλοῖ K	
οἷον om. K	27 ἀδιαν P	τό scripsi: τῷ HKP	28 πρᾶξις om. H

τὸν ἱαμβόλιον σκοπὸν περὶ φωνῶν ἀπλῶν ὄντα σημαίνουσιν ἀπλᾶ πρά-
 γματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων, ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπὶ αὐτὰς
 τὰς κατηγορίας. ἀλλὰ πρὸ τῆς τούτων διδασκαλίας διαιρεῖ τὰ λεγόμενα
 καὶ τὰ ὄντα, τὰ μὲν λεγόμενα εἰς τὰ μετὰ συμπλοκῆς καὶ ἄνευ συμπλοκῆς,
 5 τὰ δὲ ὄντα εἰς καθόλου οὐσίαν, καθόλου συμβεβηχός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν
 συμβεβηχός. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἵνα δεῖξῃ ποῖα μὲν λεγόμενά εἰσιν αἱ κατη-
 γορίαι, ὅτι ἄνευ συμπλοκῆς, ποῖα δὲ ὄντα, ὅτι καθόλου οὐσία (καὶ) καθόλου
 συμβεβηχός, ἀλλ' οὐ μερικὴ οὐσία οὐδὲ μερικὸν συμβεβηχός. ἀμφοτέρω
 ὡς διαιρεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ὄντα. πλὴν ἐν τούτοις
 10 προτάττει τὴν διαίρεσιν τῶν λεγομένων ὡς σύντομον, ἵνα μὴ πρότερον περὶ
 τῆς ἄλλης διαλεγόμενος τῷ ἐπὶ πολὺν χρόνον περὶ αὐτὴν διατρίβειν μὴ
 μεμνημένος τῆς ἐτέρας δόξης περὶ ἐκείνης μόνης διαλαμβάνειν, ὅποτε καὶ
 τοῦτο ποιήσαντος αὐτοῦ ἐνόμισαν οἱ μὲν ὅτι περὶ ἐνὸς μόνου διαλαμβάνει·
 οἱ μὲν γὰρ περὶ φωνῶν μόνων οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.
 15 καὶ μᾶθ' δὲ μόνῃ εἰ ἐχρήσατο διαιρέσει, ἣ τῶν λεγομένων μόνων ἢ τῶν
 ὄντων μόνων, εἶχε καὶ οὕτω τὸ ζητούμενον, διὰ μὲν τῶν λεγομένων τὰ
 πράγματα, εἰ λέγουσι μὲν αἱ φωναὶ λέγονται δὲ τὰ πράγματα, καὶ τὰ ὄντα
 μόνων εἰ διεῖλεν εἰς καθόλου οὐσίαν καὶ συμβεβηχός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν
 συμβεβηχός, καὶ οὕτως εἶχε τὸ ζητούμενον· τὸ γὰρ καθόλου καὶ μερικὸν
 20 τῶν φωνῶν ἢ δὲ οὐσία καὶ τὸ συμβεβηχός τῶν πραγμάτων· τρισὶ δὲ διαι-
 ρέσει χρωμένου τοῦ Ἀριστοτέλους διακεκριμέναις ἀλλήλων, μᾶθ' μὲν τῇ
 λεγούσῃ τὰ μὲν καθόλου οὐσίαν καὶ καθόλου συμβεβηχός καὶ μερικὴν οὐ-
 σίαν καὶ μερικὸν συμβεβηχός, ἄλλη δὲ διαιρέσει τῇ διαιρούσῃ καὶ τὰ μετὰ
 συμπλοκῆς καὶ τὰ ἄνευ συμπλοκῆς εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, τινὲς τὰς διαι-
 25 ρέσεις ταύτας τρεῖς οὐσας μίαν συνεχῆ ἐνόμισαν | λέγοντες οὕτως· τῶν 238^r
 λεγομένων τὰ μὲν μετὰ συμπλοκῆς τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς, καὶ τὰ ἄνευ
 συμπλοκῆς εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, τὰ δὲ μετὰ συμπλοκῆς εἰς καθόλου
 οὐσίαν, καθόλου συμβεβηχός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν συμβεβηχός. πρὸς οὗς
 λεκτέον ὅτι κακῶς ἀπατάσθαι ἐκ τῆς προφορᾶς τῆς καθόλου οὐσίας καὶ
 30 μερικῆς οὐσίας, καθόλου συμβεβηχότης καὶ μερικῶν συμβεβηχότης καὶ
 συμπεπλεγμένα αὐτὰ ἐνόμισαν· τὸ γὰρ συμπεπλεγμένον καὶ τὸ ἀπλοῦν
 παρὰ Ἀριστοτέλει οὐ τῇ προφορᾷ κρίνεται ἀλλὰ τῷ σημαينوμένῳ, καὶ
 ἀπλῶς παρ' αὐτῷ τὰ σύνθετα τῶν ὀνομάτων, Κόρακος πέτρα, Ἄρειος πάγος,
 Νεάπολις καὶ αὐτὸ τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν,
 35 ὁ ὁρισμός, ἀπλᾶ πάντα ταῦτα παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ἐπειδὴ ἐν σημαίνουσι
 πρᾶγμα. σύνθετα δὲ παρ' αὐτῷ τὰ πολλὰ σημαίνοντα, οἷον τὰ ὁμώνυμα

1 ἱαμβόλιον HKP (cf. p. 136,29)

2. 3 τὰς αὐτὰς coll. K

7 καὶ addidi

8 post pr. συμβ. addita ἀμφοτέρω οὖν διαιρεῖ ὁ ἀριστοτέλης del. P

11 μὴ om. K

14 ἀνωτέρω] p. 129,9 sq.

15 εἰ ante μόνῃ coll. K: om. P

16 καὶ οὕτω om. K: οὕτω

om. P

21 διακεκριμέναις HP

22. 23 οὐσίαν iter. H

25 συνεχεῖ H¹

26 ἔ superacr. P

29 ἀπατ.] ἀποκτάσθαι P

προσφορᾶς P

31 συμ-

πεπλεγμένα P

32 παρὰ] κατὰ H¹

35 ταῦτα—πρᾶγμα (36) om. P

ταῦτα

ante πάντα coll. H

τῷ om. H

36 post δὲ IV litterae erasae P

εινὸν σιτίον· ταῦτα γὰρ ὄνομα οὐκ ἔχει κοινὸν ἀλλὰ πρᾶγμα. ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον. χωρήσωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν κατὰ λέξιν ἐξήγησιν.

p. 1^a6 Συνώνυμα λέγεται ὧν τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός, οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς.

5 Τῷ αὐτῷ κέχρηται παραδείγματι ὃ καὶ ἐπὶ ὁμωνύμων· κακεῖ γὰρ ἔλεγεν οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ γεγραμμένος, ἐνταῦθα δὲ οἷον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς. τοῦτο δὲ πεποίηκεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ καὶ ὁμώνυμον εἶναι καὶ συνώνυμον· ἡ γὰρ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ κατὰ τὸ αὐτὸ ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς οἱ δύο Εὐβουλοι, ἡ τὸ αὐτὸ
10 ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς ὁ Σωκράτης τῇ μὲν οἰκείᾳ εἰκόني ὁμώνυμος τῷ δὲ Πλάτῳ συνώνυμος ὡς ἄνθρωπος, ἡ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο καὶ ὁμώνυμόν ἐστι καὶ συνώνυμον, ὡς οἱ δύο Αἴαντες (κατὰ γὰρ τὸ Αἴας ὁμώνυμοι, κατὰ δὲ τὸ ἄνθρωπος συνώνυμοι), ἡ τὸ αὐτὸ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ κατὰ τὸ αὐτό, ὡς τὸ
15 παραδειγμα Ἀριστοτέλους· τὸ γὰρ ζῶον τὸ αὐτὸ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ καὶ ὁμώνυμον καὶ συνώνυμον, τῷ μὲν γεγραμμένῳ ζῷῳ ὁμώνυμον, τῷ δὲ ἵππῳ καὶ τῷ βοὶ ὡς ζῴοις συνώνυμον.

p. 1^a10 Ἐὰν γὰρ ἀποδιδῷ τις τὸν ἐκάστου λόγον * * ζῷῳ ἐπὶ ἑκατέρου, τὸν αὐτὸν ἀποδώσει λόγον.

20 Ἄλλο ἐστὶν εἰπεῖν | ζῷῳ εἶναι καὶ ζῶον εἶναι καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι 237^a καὶ ἄνθρωπον εἶναι· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀπλῶν ταυτόν ἐστιν, οἷον θεῷ εἶναι καὶ θεὸν εἶναι. ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων οὐ ταυτόν· ἐὰν γὰρ εἴπω 'ἄνθρωπον', τὸ συναμφοτέρου σημαίνω, τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἐὰν δὲ εἴπω 'ἀνθρώ-
25 πῳ εἶναι' τὸ ἀπλοῦν δηλῶ, οἷον τὴν ψυχὴν· αὕτη γὰρ ἡ λογικὴ ψυχὴ εἰ-
δοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον· τὰ γὰρ πράγματα εἶδει κρίνεται, οὐ τῇ ὕλῃ. ἐπειδὴ οὖν τὸ ζῶον ἀπλοῦν ἐστὶν ὡς εἶδος, ἀδιαφόρως ὀνομάζειν ἐξήν. αὐτὸς δὲ ὡς ἄδειαν ἔχων τὸ ζῷον εἶναι ἔθηκεν. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

p. 1^a16 Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ δὲ
30 ἄνευ συμπλοκῆς.

Μετὰ τὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα καὶ παρώνυμα, ὧν ἕκαστον ἐδήλου

2 χωροῦμεν HP	3 συν. δὲ Arist.	τό τε Arist.	ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος Arist.
4 tert. ὁ om. P	6 τὸ γεγραμμένον Arist.	7 ὃ τε et ὁ om. KP	δείξει H ¹
11 εἰκόني P	ὡς] ὁ P	12 καὶ (ante ὁμών.) om. H	14 ἄλλο (alt. l.) K
16 post μὲν add. γὰρ H	18 ἐκάστου] ἑκατέρου Arist.	ante ζῶω ἐπὶ ἑκατ. lac.	
signavi: τί ἐστὶν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῷον εἶναι Arist.	19 λόγον ἀποδ. coll. Arist.		
20 καὶ ἀνθρώπῳ εἶναι om. P	21 οἷον scripsi: ἐν HKP	24 δηλοῖ K	
οἷον om. K	27 ἀδιαν P	τὸ scripsi: τῷ HKP	28 πρᾶξις om. H

τὸν ἱεμβλίγειον σκοπὸν περὶ φωνῶν ἀπλῶν ὄντα σημαίνουσιν ἀπλᾶ πρά-
 γματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων, ἔρχεται ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπὶ αὐτάς
 τὰς κατηγορίας. ἀλλὰ πρὸ τῆς τούτων διδασκαλίας διαιρεῖ τὰ λεγόμενα
 καὶ τὰ ὄντα, τὰ μὲν λεγόμενα εἰς τὰ μετὰ συμπλοκῆς καὶ ἄνευ συμπλοκῆς,
 5 τὰ δὲ ὄντα εἰς καθόλου οὐσίαν, καθόλου συμβεβηκός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν
 συμβεβηκός. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἵνα δείξῃ ποῖα μὲν λεγόμενά εἰσιν αἱ κατη-
 γορίαι, ὅτι ἄνευ συμπλοκῆς, ποῖα δὲ ὄντα, ὅτι καθόλου οὐσία (καὶ) καθόλου
 συμβεβηκός, ἀλλ' οὐ μερικὴ οὐσία οὐδὲ μερικὸν συμβεβηκός. ἀμφοτέρω-
 ὤν διαιρεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ὄντα. πλὴν ἐν τούτοις
 10 προτίθεται τὴν διαιρέσιν τῶν λεγομένων ὡς σύντομον, ἵνα μὴ πρότερον περὶ
 τῆς ἄλλης διαλεγόμενος τῷ ἐπὶ πολλὸν χρόνον περὶ αὐτὴν διατρίβειν μὴ
 μεμνημένος τῆς ἐτέρας δόξῃ περὶ ἐκείνης μόνῃς διαλαμβάνειν, ὅποτε καὶ
 τοῦτο ποιήσαντος αὐτοῦ ἐνόμισαν οἱ μὲν ὅτι περὶ ἑνὸς μόνου διαλαμβάνει·
 οἱ μὲν γὰρ περὶ φωνῶν μόνων οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὡς ἄνωτέρω εἴρηται.
 15 καὶ μιᾷ δὲ μόνῃ εἰ ἐχρήσατο διαιρέσει, ἢ τῶν λεγομένων μόνων ἢ τῶν
 ὄντων μόνων, εἶχε καὶ οὕτω τὸ ζητούμενον, διὰ μὲν τῶν λεγομένων τὰ
 πράγματα, εἰ λέγουσι μὲν αἱ φωναὶ λέγονται δὲ τὰ πράγματα, καὶ τὰ ὄντα
 μόνων εἰ διεῖλεν εἰς καθόλου οὐσίαν καὶ συμβεβηκός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν
 συμβεβηκός, καὶ οὕτως εἶχε τὸ ζητούμενον· τὸ γὰρ καθόλου καὶ μερικὸν
 20 τῶν φωνῶν ἢ δὲ οὐσία καὶ τὸ συμβεβηκός τῶν πραγμάτων· τρισὶ δὲ διαι-
 ρέσει χρωμένου τοῦ Ἀριστοτέλους διακεκριμέναις ἀλλήλων, μιᾷ μὲν τῇ
 λεγούσῃ τὰ μὲν καθόλου οὐσίαν καὶ καθόλου συμβεβηκός καὶ μερικὴν οὐ-
 σίαν καὶ μερικὸν συμβεβηκός, ἄλλῃ δὲ διαιρέσει τῇ διαιρούσῃ καὶ τὰ μετὰ
 συμπλοκῆς καὶ τὰ ἄνευ συμπλοκῆς εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, τινὲς τὰς διαι-
 25 ρέσεις ταύτας τρεῖς οὐσας μίαν συνεχῇ ἐνόμισαν | λέγοντες οὕτως· τῶν 238^r
 λεγομένων τὰ μὲν μετὰ συμπλοκῆς τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς, καὶ τὰ ἄνευ
 συμπλοκῆς εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, τὰ δὲ μετὰ συμπλοκῆς εἰς καθόλου
 οὐσίαν, καθόλου συμβεβηκός, μερικὴν οὐσίαν, μερικὸν συμβεβηκός. πρὸς οὗς
 30 μερικῆς οὐσίας, καθόλου συμβεβηκός καὶ μερικὸν συμβεβηκός καὶ
 συμπεπλεγμένα αὐτὰ ἐνόμισαν· τὸ γὰρ συμπεπλεγμένον καὶ τὸ ἀπλοῦν
 παρὰ Ἀριστοτέλει οὐ τῇ προφορᾷ κρίνεται ἀλλὰ τῷ σημαίνοντι, καὶ
 ἀπλῶς παρ' αὐτῷ τὰ σύνθετα τῶν ὀνομάτων, Κόρακος πέτρα, Ἄρειος πάγος,
 Νεάκοις καὶ αὐτὸ τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν,
 35 ὁ ὀρισμός, ἀπλᾶ πάντα ταῦτα παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ἐπειδὴ ἐν σημαίνουσι
 πρᾶγμα. σύνθετα δὲ παρ' αὐτῷ τὰ πολλὰ σημαίνοντα, οἷον τὰ ὁμῶνυμα

1 ἱεμβλίγειον HKP (cf. p. 136,29)

2. 3 τὰς αὐτάς coll. K

7 καὶ addidi

8 post pr. συμβ. addita ἀμφοτέρω οὖν διαιρεῖ ὁ ἀριστοτέλης del. P

11 μὴ om. K

14 ἀνωτέρω] p. 129,9sq.

15 εἰ ante μόνῃ coll. K: om. P

16 καὶ οὕτω om. K: οὕτω

om. P 21 διακεκριμέναις HP

22. 23 οὐσίαν iter. H

25 συνεχεῖ H¹

26 & superscr. P

29 ἀπαρ.] ἀποκτᾶσθε P

προσφορᾶς P

31 συμ-

πεπλεγμένα P

32 παρὰ] κατὰ H¹

35 ταῦτα—πρᾶγμα (36) om. P

ταῦτα

ante πάντα coll. H

τῷ om. H

36 post δὲ IV litterae erasae P

στῆσαι τὰ πράγματα· ἐν γὰρ τῷ λέγειν καθ' ὑποκειμένου καὶ ὑπέγραψεν
αὐτὰ καὶ ὑπέστησεν· ἐν τῷ γὰρ καθ' ὑποκειμένου τὸ κατὰ τινος δηλοῖ
κατηγορεῖσθαι. τὰ αὐτὰ καπὶ τῶν ἄλλων ἂν εἴποις. ἢ ἵνα δείξῃ ὅτι οὐκ
ἔστι· τι τούτων τῶν τεσσάρων περαιτέρω· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἀντιφατικῶς
5 αὐτὰ προήγαγεν, ἵνα μὴδὲ ἄκοντες σφαλῶμεν καὶ νομίσωμέν τι μέσον
εἶναι τούτων· πάντως γὰρ δύο πραγμάτων καταφατικῶς προφερομένων καὶ
ἀντικειμένων ἀλλήλοις νομίζεται τι μέσον εἶναι διὰ τὸ ἄλλων ὁμοίως
καταφατικῶς προφερομένων εὐρῆσθαι τι μέσον, οἷον ἀρτίου καὶ περισσοῦ,
νόσου καὶ ὑγείας νομίζεται τι μέσον εἶναι διὰ τὸ ἐπ' ἄλλων εὐρῆσθαι ἀντι-
10 κειμένων, οἷον λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φαῖον καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ τὸ
χλιαρόν. οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων εἰ προήγαγεν αὐτὰ καταφατικῶς, ἵνα εἴπῃ
καθόλου μερικὸν οὐσίαν συμβεβηκός, ἐνομίζεται τι εἶναι μέσον τούτων.
ἐπειδὴ δὲ οὐδέν ἐστι μέσον τούτων, ἀντιφατικῶς αὐτὰ προήγαγε, τὸ μὲν
καθόλου καλῶν καθ' ὑποκειμένου τὸ δὲ μερικὸν οὐ καθ' ὑποκει-
15 μένου, καὶ τὸ συμβεβηκός ἐν ὑποκειμένῳ τὴν δὲ οὐσίαν οὐκ ἐν ὑπο-
κειμένῳ· τῶν γὰρ ἀντιφατικῶς προφερομένων οὐκ ἔστι τι μέσον εὑρεῖν. ἀντί-
φασιν δὲ ἐστὶ μάχῃ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, οἷον ὡς ἐὰν εἴπῃ· 'λευκὸν ἐστὶ
— λευκὸν οὐκ ἔστι'· τούτου γὰρ οὐδέν ἐστι μέσον. καὶ ταῦτα ἐν τούτοις.
Λοιπὸν δὲ ζητεῖσθαι διὰ τί τεσσάρων ὄντων τὰ δύο μόνον ὑπογράφει, τὸ
20 συμβεβηκός καὶ τὸ μερικόν. καὶ λέγομεν ὅτι ὡς μὲν σύντομος τὰ δύο
μόνα ὑπογράφει, ὡς δὲ τεχνίτης δύο οὐ τὰ τυχόντα, ἀλλὰ μίαν ἀφ' ἑκατέρας
ἔλαβεν ἀντίθεσιν κελεύων ἡμᾶς τοῦ λοιποῦ ἔννοιαν ἔχειν· διὰ γὰρ τοῦ ἐν
ὑποκειμένῳ ἐρχόμεθα εἰς ἔννοιαν τοῦ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ, διὰ δὲ τοῦ
(οὐ καθ') ὑποκειμένου ἐρχόμεθα εἰς ἔννοιαν τοῦ καθ' ὑποκειμένου
25 μὲν οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ δέ. ὡς δὲ κηδεμῶν τῶν χειρόνων ταῦτα ὑπογράφει,
ἵνα μὴ δι' ἀμυδρότητα τοῦ εἶναι ὀλισθήσῃ πως καὶ δόξῃ μὴδ' ὅλως εἶναι.

p. 1·24 'Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω δ' ἐν τινὶ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον
ἀδύνατον χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἐστὶ.

Τεσσάρων φωνῶν γνωστῶν ἡμῖν οὐσῶν, (τοῦ) ἐν ὑποκειμένῳ, οὐκ ἐν
30 ὑποκειμένῳ, τοῦ καθ' ὑποκειμένου, οὐ καθ' ὑποκειμένου, δύο μόνους ἐκ
τούτων ὑπογράφει ὁ φιλόσοφος καὶ ταύτας τὰς χειρόνας, τὸ ἐν ὑποκειμένῳ
(καὶ τὸ οὐ καθ' ὑποκειμένου), τοῦτ' ἐστὶ τὸ συμβεβηκός καὶ τὸ μερικόν. καὶ προ-
τάττει τὸ ἐν ὑποκειμένῳ τοῦ μερικοῦ, διότι τοῦτο | δύναται καὶ καθόλου εἶναι 239·
καὶ αἱ κατηγορίαι δὲ τῷ καθόλου κρίνονται, οὐχὶ τῷ μερικόν εἶναι, τὸ δὲ
35 μερικὸν καθόλου οὐδέποτε δύναται εἶναι. ἰστέον μέντοι ὅτι τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ
ὀρισμὸς οὐκ ἔστιν ὡς ὁμωνύμου· ἐννέα γὰρ κατηγορίας περιέχει. καθόλου δὲ
εἰπεῖν οὐδεμιᾶς ὁμωνύμου φωνῆς ἐστὶν ὀρισμός, εἴ γε οἱ ὀρισμοὶ κοινωνίαν

1 τῷ] τὸ HP καὶ ὑπέγρ. — ὑποκειμένου (2) in mrg. suppl. P 3 τοῖς ἄλλοις K
4 περαιτέρω P 11 αὐτὸς K εἶπε HK 12 τι post εἶναι coll. P: om. K
17 δέ] an γὰρ? εἴποις HP 19 λοιπὸν — εἶναι (26) fort. eicias (cf. v. 29 sq.)
δὲ om. KP 20 ὅτι om. KP 24 οὐ καθ' inserui 27 ὑπάρχων P¹ 29 τοῦ
inserui 32 καὶ τὸ οὐ καθ' ὑποκειμένου inserui 34 alt. τῷ] τὸ P 37 οὐ μίαν K^P

πραγματος ἐπιζητοῦσι, τὰ δὲ ὁμώνυμα κοινωνίαν ὀνόματος. πλὴν ἡ ὑπογραφή
τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ ἔχει τὸ ἀναλογεῖν ὅρισμῳ· αὐτὸ γὰρ τὸ ἐν τινὶ γένει
ἀναλογεῖ, συστατικαῖς δὲ διαφοραῖς τὸ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον καὶ τὸ
ἀδύνατον χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἐστὶ. τεσσάρων δὲ χρεῖα, ἵνα γένηται
5 τὸ ἐν ὑποκειμένῳ· θέλει γὰρ εἶναι ἐν τινὶ πάντως (ἰδοὺ γὰρ ὁ νοῦς, ἤγουν
ἡ λογικὴ ψυχὴ, οὐκ ἐστὶ συμβεβηκός, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐν τινὶ ἐστὶ), θέλει μὴ ὡς
μέρος ὑπάρχειν (ἰδοὺ γὰρ ἡ χεὶρ ἐν τινὶ οὖσα, τῷ σώματι, οὐκ ἐστὶ
συμβεβηκός, ἐπειδὴ μέρος ἐστὶ τοῦ σώματος), θέλει τὸ μὴ δύνασθαι
χωρὶς ὑποστῆναι (ἰδοὺ γὰρ ὁ Σωκράτης ἐν τινὶ ἐστὶ τόπῳ, ἐν Λυκείῳ, καὶ
10 μὴ ὧν μέρος τοῦ τόπου οὐκ ἐστὶ συμβεβηκός, ἐπειδὴ δύναται χωρὶς τοῦ
τόπου ἐκείνου εἶναι), θέλει καὶ ἐν αὐτῷ τὴν ὑπαρξίν ἔχειν· ἰδοὺ γὰρ ὁ
Σωκράτης ἐν τινὶ χρόνῳ ὧν, ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ, καὶ μὴ ὧν μέρος τῶν
χρόνων καὶ μὴ δυνάμενος αὐτῶν χωρισθῆναι, οὐκ ἐστὶ συμβεβηκός, ἐπειδὴ
μὴ τὸ εἶναι ἔσχεν ἐν τῷ χρόνῳ· οὐ γὰρ ἡ οὐσία ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχει
15 συμβεβηκότη ὄντι, ἀλλ' ὁ χρόνος ἐν τῇ οὐσίᾳ ἔχει τὸ εἶναι ὡς συμβεβηκός.
ἐνδεκα δὲ σημαινόμενά εἰσι τοῦ ἐν τινὶ· ἡ γὰρ ἐν χρόνῳ, ὡς ὁ Σωκράτης
ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς, ἡ ἐν τόπῳ, ὡς ἐν Λυκείῳ ὁ Σωκράτης, ἡ ἐν
ἀγείῳ, ὡς ὁ οἶνος ἐν τῷ ἀμφορεῖ καὶ οἱ πυροὶ ἐν τῷ μεδίμνῳ (καὶ εἴη
ἂν ὁ μὲν τόπος ἀγείων ἀκίνητος τὸ δὲ ἀγείων τόπος κινούμενος), ἡ ὡς
20 ὅλον ἐν μέρεσιν, ὡς ὁ δέκα ἐν τῷ ἐπτὰ καὶ τρία, ἡ ὡς μέρη ἐν ὅλῳ,
ὡς ὁ ἐπτὰ καὶ τρία ἐν τῷ δέκα (καὶ ὅλως τὸ μὲν ὅλον ἐνικῶς λέγεται,
τὰ δὲ μέρη πληθυντικῶς, ἐπειδὴ μία μὲν ἡ ὁλότης, πολλὰ δὲ τὰ μέρη),
ἡ ὡς γένος ἐν εἴδει, ὡς τὸ ζῷον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἡ ὡς εἶδος ἐν γένει,
ὡς ὁ ἀνθρώπος ἐν τῷ ζῳῳ (καὶ ἐνταῦθα μὲν εἰκότως ἐνικῶς ἐκφωνεῖται
25 ἀμφοτέρω, γένος ἐν εἴδει καὶ εἶδος ἐν γένει, ἐπὶ δὲ ὅλου καὶ μερῶν τὸ μὲν
ὅλον ἐνικῶς τὰ δὲ μέρη πληθυντικῶς, ἐπειδὴ τὸ μὲν ὅλον ἐνὶ μέρει ἑαυτὸ
ὁλόκληρον οὐ δύναται παρασχεῖν, τὸ δὲ γένος ὅλον ἑαυτὸ ἐνὶ εἴδει παρέχει·
ἰδοὺ γὰρ τοῦ ὁρισμοῦ ἐπίσης ἅπαντα μετέχει), ἡ ὡς εἶδος ἐν ὕλῃ, ὡς
τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάντος ἐν τῷ χαλκῷ, ἡ ὡς ἐν ποιητικῷ, καθό φασιν ὅτι
30 οὐκ ἐστὶν ἐν ἐμοὶ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει τῇ δημιουργούσῃ τὸ 240^a
ἔμβρυον ἡ ἐν τῷ ἄρχοντι, ἡ ὡς ἐν τελικῷ, καθό φασιν ἐν φιλοσοφίᾳ
ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ἡ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ, καθό φασιν τὸ συμβεβηκός ἐν τῇ
οὐσίᾳ. ταῦτα τὰ ἐνδεκα σημαινόμενα τοῦ ἐν τινὶ ὑπὸ τὴν ποῦ κατηγορίαν
ἀνάγει ὁ Ἀριστοτέλης· ἕκαστον γὰρ τούτων ὁγλοῖ τόδε ἐν ταῖς κεῖσθαι,
35 τὸ δὲ κεῖσθαι τῆς ποῦ κατηγορίας. ταῦτα δὲ τὰ ἐνδεκα τοῦ κατὰ φύσιν
ἐν τινὶ σημαινόμενα· εἰσὶ γὰρ καὶ παρὰ φύσιν, ὡς ἡ φθορὰ ἐν τῷ φθειρο-
μένῳ καὶ τὸ πῦρ ἐν τῷ ξύλῳ· καθόλου γὰρ ἡ φθορὰ ἐν τῷ φθειρομένῳ
παρὰ φύσιν.

1 ἡ om. H 2 αὐτῷ P post τινι addita μέρος ὑπάρχων (sic) καὶ τὸ ἀδύνατον
χωρὶς εἶναι del. P 5 ἤγουν om. P 10 pr. τοῦ om. HP 14 τῷ om. K
20 τῷ τοῖς K τρισὶν K 21 ὡς om. H 22 ἡ Paris. 2051: om. HKP
24 ὁ om. HP 25 τὰ ἀμφοτέρω P 27 εἴη P 30 φύσει τῇ om. K: τῇ
om. H 31 ἔμβρυον P ἡ (ante ὡς) om. KP 36 καὶ scripsi: τὰ libri
36. 37 post φθειρομ. additum παρὰ φύσιν del. P 37 ἡ om. KP

Ἀποροῦσι δέ τινες τρεῖς ἀπορίας· πρώτην μὲν ὅτι κατὰ ποῖον σημαινόμενον τῶν ἔνδεκα τὸ σημεῖον ἐν τῇ γραμμῇ· καὶ λέγομεν ὅτι ὡς εἶδος ἐν ὕλῃ· εἰδοποιεῖ γὰρ τὴν πεπερασμένην γραμμὴν τὸ σημεῖον. δευτέρα ἀπορία ἡ λέγουσα, εἰ τὸ ὅλον ἐν τοῖς μέρεσιν, οὐδὲν δέ ἐστι τὸ ὅλον παρὰ
 5 τὰ μέρη, πῶς οὐκ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ εὐρίσκεται. πρὸς δ' φαμεν ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ συνδρομὴ ὅλων τῶν μερῶν πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ὅλον, ἀλλὰ χρεῖα καὶ θέσεως καὶ σχήματος καὶ τοῦ ἐπιγινωμένου εἶδους. τρίτη ἀπορία ἡ λέγουσα ὅτι πῶς τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, συμβεβηκὸς ὄν, ἀντιδιέσπειλε τῷ τόπῳ καὶ τῷ χρόνῳ συμβεβηκόσιν οὖσι καὶ αὐτοῖς. καὶ λέγομεν ὅτι οὐ τῷ τόπῳ
 10 καὶ τῷ χρόνῳ αὐτὸ ἀντιδιέσπειλε, συμβεβηκόσιν οὖσιν, ἀλλὰ ταῖς ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ οὐσίαις οὖσιν.

p. 1•24 Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω.

Καλῶς εἶπε λέγω, ἐπειδὴ αὐτὸς οὕτως αὐτὰ ὠνόμασεν· ὅπου γὰρ ἄλλων εἰσὶν αἱ θέσεις, τὸ λέγεται τίθησιν, (οῖον) ὁ μώνυμα δὲ λέγεται
 15 καὶ συνώνυμα λέγεται. ἐδείξαμεν δὲ τὴν παρούσαν ὑπογραφὴν πῶς ἔχει τὸ ἀναλογοῦν γένει καὶ συστατικαῖς διαφοραῖς καὶ ὅτι αὕτη ἡ ὑπογραφὴ χωρίζει αὐτὸ ἀπὸ τῶν δέκα σημειωμένων τοῦ ἔν τινι· διὰ γὰρ τοῦ ἔν τινι ἐχώρισεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὡς ὅλον ἐν μέρεσι· τοῦτο γὰρ οὐχ ὡς ἄλλο ἐν ἄλλῳ, ἀλλ' ὡς αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ δοκεῖ εἶναι. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν
 20 μὴ ὡς μέρος ἐχώρισεν ἀπὸ τοῦ ὡς μέρος ἐν ὅλῳ καὶ τοῦ ὡς γένος ἐν εἶδει καὶ ὡς εἶδος ἐν γένει· δοκεῖ γὰρ πως, καὶ μὴ κυρίως, μέρος εἶναι τοῦ εἶδους τὸ γένος· προσλαβὼν γὰρ τὰς διαφορὰς ἀποτελέσαι τὸ εἶδος. καὶ τὸ εἶδος μέρος δοκεῖ εἶναι τοῦ γένους ὡς μερικώτερον αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ εἶπεν ὁ ἐν τινι μέρος ὑπάρχον, ἀλλὰ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον, ἐπειδὴ
 25 ταῦτα οὐ κυρίως μέρη. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν (ἀδύνατον χωρὶς εἶναι) ἐν ᾧ ἐστι, καὶ ὁ λέγομεν ἐν αὐτῷ τὴν ὑπαρξίν ἔχειν, ἐχώρισεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ χρόνου, ἀπὸ τοῦ τόπου, ἀπὸ τοῦ ποιητικοῦ, ἀπὸ τοῦ τελικοῦ· οὐδὲ γὰρ ἐν τούτοις ἔχει τὸ εἶναι, ὡς ἐδείξαμεν. τοῦ γὰρ ὡς εἶδος ἐν ὕλῃ χωρίζει αὐτὸ τὰ χωρίζοντα ἀπὸ τοῦ ὡς γένος ἐν εἶδει.

30 p. 1•24 Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω. |

Ἐπειδὴ ἔγνωμεν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ ἐδείξαμεν 240· ὅτι ἔχει τὸ ἀναλογοῦν γένει καὶ συστατικαῖς διαφοραῖς, γένει τὸ ἔν τινι,

7 ἐπιγινωμ. Paris. 2051: ἐπιγινωμ. HKP	8 ὅτι om. KP	9 ὅτι om. P
10 αὐτῷ P	14 οἶον inserui	δὲ post συνώνυμα transponas
15 αὐτῇ HP	16 αὐτῇ HP	17 ἐχώρησεν KP
18 αὐτῇ HP	19 αὐτῇ HP	20 αὐτῇ HP
21 αὐτῇ HP	22 αὐτῇ HP	23 αὐτῇ HP
24 αὐτῇ HP	25 αὐτῇ HP	26 αὐτῇ HP
27 αὐτῇ HP	28 αὐτῇ HP	29 αὐτῇ HP
30 αὐτῇ HP	31 αὐτῇ HP	32 αὐτῇ HP

ἀλλήλων, ὁ δὲ Σωκράτης τινὲ ἰδιοτροπία διαφέρει τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἥτινι ἐπιφοιτᾷ τὸ εἶδος τὸ μερικὸν τοῦ τινὸς ἀνθρώπου μηκέτι ἄλλην κατὰ φύσιν διαφορὰν ἐπιδεχόμενον, διὸ καὶ μένει ἀδιαίρετον. καὶ ὅρα πῶς ἡ αὐτὴ ὕλη, πᾶσιν ὑποκειμένη κοινῶς, καὶ ἰδίᾳ ἐκάστω ὑπόκειται. οὕτω
 5 καὶ ἐπὶ τοῦ ζῴου ἔχει ἡ τοῦ ἐμψύχου· τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον ἐκάστου γίνεται, κοινὸν μὲν ὡς πολλοῖς ὑπάρχον, ἴδιον δὲ προσλαβὼν εἰ-
 δοποιούς διαφορὰς καὶ γινόμενον εἶδος ἄλλοτε ἄλλο, κατ' ἀναλογίαν τῆς ὕλης
 πᾶσιν ὑποκείμενον κοινῶς καὶ ἰδίᾳ ἐκάστω. ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

p. 1^b16 Τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων ἕτεραι
 10 τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί, οἷον ζῴου καὶ ἐπιστήμης.

Μετὰ τὸν κανόνα τοῦ βάρους ἔρχεται καὶ ἐπὶ τὸν κανόνα τοῦ πλάτους. καὶ ἐπειδὴ τὸ πλάτος αἱ διαφοραὶ ποιουσί, διτταὶ (δὲ) αἱ διαφοραὶ (ἡ γὰρ συστατικαὶ ἢ διαιρετικαί), καὶ τὰ γένη δὲ διττά, τὰ μὲν ὑπ' ἄλληλα τὰ δὲ οὐχ ὑπ' ἄλληλα, ζητεῖ διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης πῶς ἔχουσιν αἷ τε συστα-
 15 τικαὶ διαφοραὶ καὶ αἱ διαιρετικαὶ πρὸς τὰ ὑπ' ἄλληλα γένη καὶ οὐχ ὑπ' ἄλληλα, καὶ ἀποφαίνεται λέγων ὅτι τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τετα-
 γμένων ἕτεραι τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί, τῶν δὲ ὑπ' ἄλληλα τετα-
 γμένων αἱ μὲν συστατικαὶ αἱ αὐταὶ πάντως, αἱ δὲ διαιρετικαὶ ποτὲ μὲν αἱ
 αὐταὶ ποτὲ δὲ ἕτεραι. ἑτέρων δὲ γενῶν ἀκουστέον τῶν ὑπὸ διαφόρους
 20 κατηγορίας ἀναγομένων * * ὡς ζῴον καὶ ἐπιστήμη, ἡ τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν
 κατηγορίαν ἀναγόμενα ἀντιδιαιρούμενα δέ, ὡς τὸ σῶμα καὶ ἀσώματον. καὶ
 ἐπὶ μὲν τῶν ὑπὸ διαφόρους κατηγορίας ἀναγομένων καὶ αἱ συστατικαὶ καὶ
 αἱ διαιρετικαὶ πάντως ἕτεραι εἰσιν, ὥσπερ ζῴου καὶ ἐπιστήμης, ὧν αἱ
 κατηγορίαι διάφοροι· αἱ μὲν γὰρ συστατικαὶ τοῦ ζῴου τὸ ἐμψυχον καὶ τὸ
 25 αἰσθητικόν, αἱ δὲ διαιρετικαὶ τὸ λογικόν καὶ τὸ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνα-
 τόν, τῆς δὲ ἐπιστήμης συστατικαὶ μὲν τὸ ἀπταιστον καὶ βέβαιον καὶ τὸ
 περὶ τὰ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχοντα καταγίνεσθαι, διαιρετικαὶ δέ, ὡς διεῖλεν ἐν
 τῷ Γοργίᾳ ὁ Πλάτων, ὅτι τῶν τεχνῶν αἱ μὲν εἰσι μόνως λογικαί, ὡς ἡ
 διαλεκτική, αἱ δὲ μόνως πρακτικαί, ὡς ἡ γραφικὴ, αἱ δὲ λογικαὶ ἅμα καὶ
 30 πρακτικαί. καὶ τοῦτο τριχῶς· ἡ γὰρ ἐπίσης ἔχουσι τῷ λόγῳ τὴν πρᾶξιν,
 ὡς ἡ κιθαριδικὴ καὶ ἡ πεττευτικὴ προλέγουσα τὰς βολὰς ὧν χρεῖαν ἔχει,
 ἡ πλείονα ἔχει τὸν λόγον τῆς πράξεως, (ὡς ἡ ὑποκριτική), ὡς ἐπὶ τοῦ

2 ἥτιν] ἡ τινὲ HK¹P 3 μᾶνι H 5 ἡ eras. K τὸ ἐμψυχον K
 6 ὑπάρχων et προσλαβὼν H 7 ἰδοποιούς H 12 τὸ] τοῦ P δὲ Laur.
 72,5: om. HKP 13 ἡ καὶ (sic) διαιρετικαὶ in mrg. suppl. P γένει H
 δὲ om. K 15 αἱ (ante διαίρ.) om. HP 16 καὶ (ante μὴ) om. HK 17 ἕτεραι
 —τεταγμένων om. KP 20 καταγομένων KP ante ὡς lac. signavi ante ζῴον
 add. τὸ HP 25 διαίρ. δὲ coll. HP 26. 27 τὸ περὶ iterata corr. P 27. 28 ἐν
 τῷ Γοργίᾳ] p. 449 A sq. 28 ὁ om. HP 29 pr. αἱ δὲ iter. P 31 πεττευτικὴ
 Urb. 35: μαντευτικὴ HKV (Plat. Gorg. 450 D) βολὰς scripsi: βουλὰς HKP
 ὦν Urb. 35: ὡς HKP 32 ὡς ἡ ὑποκριτ.] ὡς ὑποκριτικὴ Urb. 35: om. HKP

ἀχωρίστω. πρὸς ὃ φαμεν ὅτι ὅσον μὲν ἐπὶ τὸ χωρίζεσθαι ἢ μὴ χωρίζεσθαι
τοῦ συμβεβηκότος τὸ μὲν χωριστὸν τὸ δὲ ἀχώριστον, ὅσον δὲ ἐπὶ τὸ μὴ
δύνασθαι χωρὶς ὑποστῆναι πᾶν συμβεβηκὸς χωριστὸν ἀχώριστον· οὐδὲ γὰρ
εἶπεν 'ὃ ἀδύνατον χωρισθῆναι', ἀλλ' ὃ ἀδύνατον χωρὶς ὑποστῆναι.
5 εἰτά φασι ὅτι δύναται χωρὶς ὑποστῆναι συμβεβηκός· ἰδοὺ γὰρ ἡ εὐωδία
τοῦ μήλου, συμβεβηκὸς οὖσα, καταλείψασα τὸ μήλον μένει ἐν τῷ αἰσθη-
τηρίῳ ἢ τῷ κιβωτίῳ. λύουσι τοῦτο διάφοροι, ὁ μὲν Πλάτων ὅτι οὐκ
ἐχωρίσθη τοῦ ὑποκειμένου· μετὰ τινων γὰρ λεπτῶν ἀπορροϊῶν χωρεῖ πρὸς
ἡμᾶς, ὡς δηλοῖ ἡ κατὰ μέσον αὐτοῦ ἴσχνανσις· ἐν γὰρ τῷ δένδρῳ οὐκ
10 ἴσχνανεται διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὴν εἰσροὴν τῆς ἐκροῆς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης
τὸ διακονικὸν αἰτιᾶται τοῦ αἵματος, ὅτι ὃ λόγῳ ἐστὶ διορατὸς καὶ διηγήτης,
τούτῳ καὶ δόισμος. ὁ δὲ Πλωτῖνος τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος συνα-
γαγὼν φησιν ὅτι μεταβάλλεται μέρος τοῦ αἵματος τῇ εὐωδίᾳ· ἡ γὰρ εὐωδία
μεινῶσα ἐν τῷ μῆλῳ γεννᾷ ὁμοίαν ἑαυτῇ ἐτέραν ποιότητα μεταβάλλουσαν
15 μέρος τοῦ αἵματος, τῆς αἰσθανόμεθα. οὐδεμία δὲ τῶν δοξῶν τούτων καθ'
αὐτὴν ἀληθής· οὐδὲ ἡ Πλάτωνος ἡ λέγουσα ἀπορροίας· ἡ γὰρ ἀπορροία
σῶμα, παντὸς δὲ σώματος μία ἢ κατὰ φύσιν κίνησις (ἡ γὰρ κοῦφον καὶ
ἐπὶ τὰ ἄνω ῥέπει, ἡ βαρὺ καὶ κάτω), τῆς δὲ εὐωδίας τοῦ μήλου πάντες
ὁμοτίμως αἰσθανόμεθα κατὰ κύκλον, δῆλον ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἀπορροίας μόνον
20 εἶπεῖν. οὐδὲ ἡ Ἀριστοτέλους μόνη ἀληθής· ἰδοὺ γὰρ οἱ χοῖροι πλείονα
ὀρύττουσι τὸν βόρβορον ἐπὶ τῷ πλεόν αἰσθῆσθαι τῶν ἀπορροϊῶν, καὶ δυσώδη
δὲ τόπον παριόντες ῥάκει φράζαντες τὰς ῥίνας, καίπερ ἀναπνέοντες, τῆς
δυσωδίας οὐκ αἰσθανόμεθα, ἅτε διωλισθισῶν τῶν ἀπορροϊῶν καὶ καθαροῦ
τοῦ αἵματος χωροῦντος πρὸς ἡμᾶς. οὐδὲ τὸ τοῦ Πλωτίνου μόνον ἀληθὲς τὸ
25 ποιοῦσθαι ὅλον τὸν αἶρα· πλασματῶδες γὰρ τὸ λέγειν ὅλον τὸν ἐν μέσῳ
αἶρα ποιοῦσθαι ἐπὶ τῶν γυπῶν τῶν αἰσθανομένων τῶν ἐν ἄλλαις πόλεσιν
ἀτάφων· σωμάτων. αἱ τρεῖς οὖν αἶμα ἀληθεῖς εἰσιν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν
φαύλως ὁσμομένων χρειά καὶ ἀπορροϊῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀκριβῶς ὁσμο-
μένων ἀρκεῖ καὶ τὸ δόισμον τοῦ αἵματος, ἐπὶ δὲ τῶν μέσως ἀρκεῖ
30 καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ αἵματος. κατ' οὐδεμίαν δὲ τῶν δοξῶν αἱ ποιο-
τήτες | ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβαίνουσιν· ἡ γὰρ ἐν τῷ 241
αὐτῷ νῦν εἰσι, καὶ τῷ ἐν ᾧ εἰσι καὶ τῷ ἐξ οὗ, καὶ διασπασθήσεται αὐτὴ
ἑαυτῆς ἢ ποιότης, ἢ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ νῦν. ἐπεὶ δὲ πάντως μεταξὺ τῶν
δύο νῦν ἐστὶ χρόνος μέσος, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἔσσονται χωρὶς ὑποκείμενου.
35 ἐντῇ δὲ καὶ ἀπλούστερον λῦσαι ταῦτα, ὅτι οὐκ εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης 'ὃ

1 τὸ ex τῷ corr. K 3 πᾶν—ὑποστῆναι (4) in mrg. suppl. (ex parte evanida) H
4 ὑποστ.] potius εἶναι 5 φησιν P 7 πλάτων] οἱ ἀριστοτελικοὶ Olymp.
8 ἀπορροϊῶν H 9 μέσον] μέρος H οὐκ om. P 10 Ἀριστοτέλης
Πλωτῖνος Olymp. (cf. Enn. IV 5,1 sq.; 6,2) 11 διορατὸς b: διορατικός HKP
διηγήτης H: διειδής K 12 καὶ (post τούτῳ) om. KP Πλωτῖνος] cf. v. 16
(Olymp. hanc tertiam opinionem non memorat) 13 ante τῇ εὐωδ. add. ἐν H
15. 16 κατ' αὐτὴν libri 19 an (ὥστε) δῆλον ὅτι? 21 τῷ] τὸ HP 22 δι
om. KP ἀναπνέοντες P¹ 26 ἐπὶ τῶν γυπῶν] fort. spectat Soph. Ant. 1082
27 ἐπὶ] ἐπεὶ HP 33 ἐπεὶ δὲ K²: ἐπειδὴ HK¹P 35 ἀπλ.] ἀπὸ ἐτέρων H

δύναται χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἦν', ἀλλὰ τοῦ ἐν ᾧ ἐστίν, ὅπου δ' ἂν ἦ ἡ ποιότης, ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν.

ρ. 1410 Ὅταν ἕτερον καθ' ἐτέρου κατηγορῇται ὡς καθ' ὑποκειμένου, ὅσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, τὸσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου λεχθήσεται.

Ἐπειδὴ αἱ κατηγορίαι καὶ βάθος ἔχουσι καὶ πλάτος (βάθος μὲν τὴν εἰς τὰ μερικώτερα αὐτῶν πρόοδον, πλάτος δὲ τὴν εἰς τὰ πλάγια μετάστασιν, οἷον ἵνα βάθος μὲν λάβῃς οὕτως, τὴν οὐσίαν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ζῶον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς), διὰ τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης κανόνα καὶ τοῦ πλάτους καὶ τοῦ βάθους ἡμῖν παραδίδωσι, καὶ νῦν μὲν τοῦ βάθους, ἐφεξῆς δὲ καὶ τοῦ πλάτους. ἔστι δὲ ὁ κανὼν οὕτως· ὅταν τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου κατηγορῇται ὡς καθ' ὑποκειμένου καὶ τὸ δεύτερον τοῦ τρίτου, καὶ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου κατηγορηθῇται ὡς καθ' ὑποκειμένου· οἷον τὸ ἔμψυχον κατηγορεῖται τοῦ ζῴου καὶ τὸ ζῶον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ ἔμψυχον τοῦ ἀνθρώπου κατηγορηθῇται. καλῶς δὲ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι καθ' ὑποκειμένου· εἰ γὰρ μέλλει ἀληθὲς εἶναι ὁ κανὼν, δεῖ ἑκατέραν τῶν προτάσεων καθ' ὑποκειμένου εἶναι· εἴτε γὰρ αἱ δύο ὥσιν ἐν ὑποκειμένῳ, οὐδὲν συνάγεται ἀληθές, εἴτε ἡ μία καθ' ὑποκειμένου ἢ δὲ λοιπὴ ἐν ὑποκειμένῳ, καὶ ἡ ἡ μία ἢ ἡ δευτέρα, οὐδὲ οὕτως ἀληθές τι συνάγεται. καὶ ὅτ' εἰλήφθωσαν αἱ δύο ἐν ὑποκειμένῳ, οἷον ὁ ἀνθρωπος λευκός, τὸ λευκὸν δισύλλαβον, ὁ ἀνθρωπος ἄρα δισύλλαβον· ἐὰν συμπερανθῇ οὕτως, ψευδὸς τὸ συναγόμενον. εἰλήφθω πάλιν ἡμῖν ἐν ὑποκειμένῳ ἡ μία καὶ ἡ δευτέρα καθ' ὑποκειμένου, οἷον ὁ ἀνθρωπος λευκός, τὸ λευκὸν χρῶμα, ὁ ἀνθρωπος ἄρα χρῶμα, καὶ ἔστι ψευδὸς τὸ συναγόμενον. εἰλήφθω πάλιν ἡ μὲν μία καθ' ὑποκειμένου οἷον ὁ ἀνθρωπος ζῶον, ἡ (δὲ) δευτέρα ἐν ὑποκειμένῳ, οἷον τὸ ζῶον δισύλλαβον, οὐδὲν ἀληθές τι συνάγεται. καὶ ἔχομεν διὰ τούτου τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· οὗτος γὰρ πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας ἀνάγει· ὥσπερ γὰρ ὁ κανὼν ἐδείκνυε τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ ὑπάρχον καὶ τὸ δεύτερον τῷ τρίτῳ, οὕτω καὶ διὰ τοῦ ἀνάπαλιν ἔστι δεῖξαι τὰ ὅστερα καὶ δευτέρα ὑπὸ τὰ πρῶτα ἀναγόμενα, οἷον ὁ ἀνθρωπος ὑπὸ τὸ ζῶον τὸ δὲ ζῶον ὑπὸ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν οὐσίαν, καὶ ὁ ἀνθρωπος ὑπὸ τὴν οὐσίαν ἀναχθῇται. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ὡσαύτως.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες ὅτι ὀρίζεται τὸ καθ' ὑποκειμένου, ὅτε λέγει, (εἰ) τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ ὑπάρχει καὶ τὸ δεύτερον τῷ τρίτῳ, ὅτι

2 ἡ K: ἐστίν HP	4 τὸσαῦτα] πάντα Arist.	5 ῥηθήσεται Arist.	6 τὴν
superscr. K: om. P	7 εἰς τὰ πλάγια] οὐσίαν καὶ τὸ σῶμα K	8 οἷον in ras. K	
λαμβάνουσιν P	τὸ (ante ἔμψ.) om. P	12 κατηγορεῖται H	13 οἷον—
ὑποκειμένου (16) om. K	post ἔμψ. add. τοῦ ἀνθρώπου κατηγορηθῇ, sed del. P		
15 δὲ om. P	23 λευκός—ἀνθρωπος (25) om. K	23. 24 ὁ ἀνθρ. ἄρα χρῶμα	
om. P	24 εἰλήφθω H	25 δὲ inserui	26 δισύλλαβον P
om. HP	30 καὶ δευτέρα eicias	31 δὲ om. HP	35 καταλέγει P
			εἰ inserui

ἀ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατὴρ ἐμοῦ λαβὼν πάρα
εἰπόντος τοῦ δὲ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἀνανεύσαντος μόνον 'ἄπαγε' πάλιν
[Ὁρέστης]

οὐ χρήματ' εἶπον,

5 ἢ τὸ ἀνάπαλιν πλείονα τὴν πράξιν τοῦ λόγου, ὥς ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς
μᾶλλον πρακτικῆς οὐσῆς ἢ λογικῆς, ἢ λόγῳ μὲν | διὰ τὴν διάγνωσιν 243
χρήται καὶ θεραπείαν· ὁ γὰρ ἄριστα διαγνοὺς ἄριστα θεραπεύσει * * .
οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ὑπὸ διαφόρους κατηγορίας ἀναγομένων ἐτέρων γενῶν
ὁ κανὼν οὗτος ἀληθεύει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα. μὴ ὑπ' ἄλληλα δέ
10 ἔστι τὰ ἀντιδιαιρουμένα, ὥς τὸ ἀσώματον τῷ σώματι καὶ τὸ ἔμψυχον τῷ
ἀψύχῳ καὶ τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ γὰρ τελεῖ τὸ ἕτερον ὑπὸ τὸ ἕτερον ἐπὶ
τούτων· τοῦ γὰρ σώματος συστατικαὶ μὲν διαφοραὶ τὸ τριχῇ διαστατὸν τὸ
θετὸν ἦτοι θέσιν ἔχον, διαιρετικαὶ δὲ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἄψυχον. τοῦ δὲ
ἀσωμάτου διαιρετικαὶ μὲν τὸ θεῖον, τὸ ἀγγελικόν, συστατικαὶ δὲ πρὸ τῶν
15 διαιρετικῶν οὐσαι τούτων τὸ ἀδιάστατον, τὸ ἄθετον.

Διὸ καὶ ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ μίαν κατηγορίαν
ἀναγομένων ἀντιδιαιρουμένων δὲ καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα ὄντων δυνατόν τὰς αὐτὰς
εἶναι διαφοράς· ἐὰν γὰρ διέλῳ τὸ ζῷον εἰς χερσαῖον καὶ ἔνυδρον, εἴτα
τὸ χερσαῖον εἰς ἔναιμον, οἷον ἄνθρωπον ἱππον, ἢ εἰς ἄναιμον, οἷον μελίτταν,
20 ἀκρίδας, διέλῳ δὲ καὶ τὸ ἔνυδρον εἰς ἔναιμον, οἷον λάβρακα, θύνον, ὀρφῶν
καὶ τὰ τοιαῦτα, ἢ εἰς ἄναιμον, οἷον σηπίαν τευθίδα χάραβρον, ἰδοὺ καὶ τῶν
ἀντιδιαιρουμένων καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα ἐτέρων γενῶν αἱ αὐταὶ εὐρίσκονται δια-
φοραί. καὶν διέλη τις τὸ ζῷον εἰς ἔναιμον καὶ ἄναιμον καὶ τὸ ἔναιμον
διέλη εἰς ἔνυδρον καὶ χερσαῖον καὶ τὸ ἄναιμον ὁμοίως διέλη εἰς ἔνυδρον
25 καὶ χερσαῖον, καὶ οὕτως πάλιν εὐρίσκονται αἱ αὐταὶ τῶν αὐτῶν ἀντιδιαιρου-
μένων αἱ διαφοραί, καὶ τὰ παραδείγματα ὁῖα. τί οὖν φαμεν πρὸς ταῦτα;
ὅτι ἐτέρας τῷ εἶδει διαφοράς· ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τὰς ποιούσας ἕτερα εἶδη
αἰε διαφέροντα ἀλλήλων καὶ μηδέποτε ταυτὸν ὄντα· τὸ γὰρ ἔναιμον τὸ
χερσαῖον τῷ ἐναίμῳ τῷ ἐνύδρῳ οὐδέποτε ἔστι ταυτὸν τῷ εἶδει, οὐδὲ τὸ
30 ἀνάπαλιν τὸ ἄναιμον τὸ ἔνυδρον τῷ χερσαίῳ τῷ ἀναίμῳ ταυτὸν ἔστι ποτε
τῷ εἶδει. αἱ διαφοραὶ δὲ οὐχ ὅτι αἱ αὐταὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων· πῶς
γὰρ τὸ ἔναιμον τοῦ ἐναίμου διοίσει ὥς ἔναιμον, εἰ μὴ προσλάβῃ ἰδιώματά
τινα καὶ γίνηται ποῦ μὲν ἄνθρωπος ποῦ δὲ ἰχθύς, εἰ τύχοι; δεῖ δὲ καὶ
τοῦτο ἐπίστασθαι, ὥς φησιν Εὐστάθιος ὁ φιλόσοφος ὑπομνηματίζας τὰς
35 Κατηγορίας, ὅτι ὅταν λέγῃ ὁ Ἀριστοτέλης τῶν δὲ γε ὑπ' ἄλληλα οὐδὲν

1 ἀ δ' ἔλαβες . .] Eur. Orest. 643. 634 (cf. Schol. in Eur. ed. Schwartz I p. 163)

ἔλαβε H

1. 2 πάρα εἰπόντος scripsi: προσειπόντος HKP

3 Ὁρέστης delevi

4 χρήματα HKP

πλείονα H

6 ἢ scripsi: καὶ libri

μὲν om. H

7 post θεραπεύσει lacunam signavi

9 οὗτος post ἀληθ. coll. HP

10 post ἐμψ

additum καὶ del. P

13 ἔχων P

15 τὸ (ante ἄθετον)] καὶ K

18 ἐνυδρον P

20 ὀρφῶν KP

27 λέγει superscr. H

εἶδει (alt. l.) H

30 τῷ (ante ἀναίμῳ

om. H

31 alt. αἱ om. H

32 τοῦ ἐναίμου—ἐναιμον om. P

εἰ om. H

33 γίνηται scripsi: γίνεται libri

35 λέγει HP

post ἄλληλα add. γενῶ

Arist.

κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι, ὅτι περὶ τῶν διαιρετικῶν λέγει, οὐ περὶ τῶν
 συστατικῶν· αἱ γὰρ συστατικαὶ μέρη εἰσὶν, ὥσπερ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ
 αἰσθητικὸν τοῦ ζῴου· μέρη γὰρ ταῦτα τοῦ ζῴου δοκεῖ εἶναι ὡς συμ-
 πληρωτικὰ αὐτοῦ, οὐκέτι δὲ διαφοραὶ αὐτοῦ, ἐάν τις ἀκριβῶς θεωρήσῃ. αἱ
 5 δὲ διαιρετικαὶ κυρίως διαφοραὶ εἰσιν ὡς | διαφόρων εἰδῶν ποιητικά. 243^v
 ἐπὶ τούτων οὖν τῶν διαιρετικῶν ἐν τοῖς ὑπαλλήλοις δυνατόν ποτε τὰς αὐτὰς
 εἶναι διαιρετικὰς τοῦ ὑπεράνω καὶ τοῦ ὑποκάτω· ἐὰν γὰρ διέλῃ τὸ ζῷον
 εἰς πτηνὸν καὶ ἔνυδρον, οὐ δύναμαι τὰς αὐτὰς ποιῆσαι διαιρετικὰς τοῦ ζῴου
 ἀπλῶς πτηνοῦ καὶ ἐνύδρου· οὕτε γὰρ τὸ πτηνὸν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον διαι-
 10 ρεῖσθαι δυνατόν οὔτε τὸ ἐνυδρον, ἐάν τις τὸ ζῷον τὸ εἰς αὐτὰ διαιρεθὲν ἐπιτη-
 δεύῃ διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον· ἀδύνατον γάρ. εἰ δὲ διέλῃ τὸ ζῷον εἰς
 χερσαῖον καὶ ἔνυδρον, τὸ χερσαῖον δύναμαι διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον·
 εἰς γὰρ ἄνθρωπον καὶ ἵππον. διαιρῶ δὲ καὶ τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον
 (ἐξὸν γάρ)· καὶ ἰδοὺ αἱ αὐταὶ εὐρίσκονται τοῦ ζῴου καὶ τοῦ ὑποκάτω δια-
 15 φοραί, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, τοῦ ζῴου καὶ τοῦ χερσαίου τοῦ ἐκ
 τῆς διαιρέσεως τοῦ ζῴου καταγομένου· καὶ τὸ χερσαῖον γὰρ διαιρεῖται εἰς
 λογικὸν καὶ ἄλογον.

Ἄλλαι (οὖν) εἰσιν αἱ συστατικαὶ τούτων καὶ διαιρετικαὶ διαφοραί· αἱ
 γὰρ τοῦ σώματος διαφοραί, καὶ συστατικαὶ ὡς καὶ διαιρετικαί, οὐκ εἰσιν
 20 αἱ αὐταὶ ταῖς διαιρετικαῖς καὶ συστατικαῖς τοῦ σώματος. ὑπ' ἄλληλα δὲ
 ἔστι τὰ κατὰ βάθος προϊόντα, ὡς τὸ σῶμα τὸ ἔμψυχον τὸ ζῷον ὁ ἄνθρωπος.
 ἐπὶ δὲ τῶν ὑπ' ἄλληλα αἱ μὲν συστατικαὶ πάντως· αἱ αὐταὶ (τὰ γὰρ ἐπάνω
 τῶν ὑποκάτω πάντως κατηγορεῖται), αἱ δὲ διαιρετικαὶ ποτὲ μὲν αἱ αὐταὶ ποτὲ δὲ
 ἕτεραι· ἐὰν γὰρ διέλῃ τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, οὐ δύνασαι διελεῖν
 25 τὸ λογικὸν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον· διὸ ἕτεραι. εἰ δὲ διέλῃ τὸ ζῷον εἰς
 θνητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ τὸ λογικὸν εἰς θνητὸν καὶ ἀθάνατον, αἱ αὐταὶ
 εἰσιν. ὅταν οὖν λέγῃς, ὡς Ἀριστότελες, τῶν δὲ γε ὑπ' ἄλληλα τετα-
 γμένων οὐδὲν κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι, περὶ τῶν συστατικῶν λέγεις ἢ
 τῶν διαιρετικῶν, εἰ μὲν περὶ τῶν συστατικῶν, ἐπειδὴ αὐταὶ πάντως αἱ
 30 αὐταί, τί βούλεται τὸ οὐδὲν κωλύει ἐπὶ μέσου αἰεὶ λεγόμενον; εἰ δὲ
 περὶ τῶν διαιρετικῶν; τί ἐροῦμεν πρὸς τὸν κανόνα τοῦ βάθους περὶ τῶν
 συστατικῶν εἰρημένον; καὶ λέγομεν ὅτι μήποτε δι' ἀμφοτέρα, καὶ διὰ
 μὲν τὰς διαιρετικὰς τὸ οὐδὲν κωλύει διὰ δὲ τὰς συστατικὰς ὅτι πάντως
 αἱ αὐταί, ὡς ἔχει ὁ κανὼν τοῦ βάθους. ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι διὰ τί
 35 προέταξε τὸ ἀποφατικὸν τοῦ καταφατικοῦ. καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ἀναγκαῖον
 ἐνδεχομένου· πάντως γὰρ ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν μὴ ὑπ'
 ἄλληλα [φημί], ἄλλαι εἰσὶ καὶ ἄλλαι, ἐπὶ δὲ τοῦ καταφατικοῦ, φημί τοῦ

1 post αὐτὰς add. διαφορὰς Arist.

6 οὖν om. P

13 καὶ (post δὲ) om. P

14 αἱ αὐταὶ scripsi: αὐταὶ libri εὐρίσκονται om. KP

ὑποκάτω scripsi: ὑποκειμένου

libri 16 γὰρ om. P

17 ante λογ. add. τὸ K

18 οὖν inserui 20. 21 ὑπ'

ἄλλ.—ἐνθρ. eicias

23 αἱ αὐταὶ] αὐταὶ H

24 δύναται P

27 λέγεις H

post ἄλληλα add. γενῶν (τεταγμ. om.) et post αὐτὰς add. διαφορὰς Arist.

28 λέγεις

—συστατικῶν (29) in marg. suppl. H

32 εἰρημένων HP

35 καταφ.] ἀποφατικοῦ K

37 φημί, quod inclusi, KP: φημί ὅτι H

ἀ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατὴρ ἐμοῦ λαβὼν πάρα
εἰπόντος τοῦ δὲ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἀνανεύσαντος μόνον 'ἄπαγε' πάλιν
[Ὁρέστης]

οὐ χρήματ' εἶπον,

5 ἢ τὸ ἀνάπαλιν πλείονα τὴν πράξιν τοῦ λόγου, ὥς ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς
μᾶλλον πρακτικῆς οὐσης ἢ λογικῆς, ἢ λόγῳ μὲν | διὰ τὴν διάγνωσιν 243
χρηται καὶ θεραπείαν· ὁ γὰρ ἄριστα διαγνοὺς ἄριστα θεραπεύσει * * .
οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ὑπὸ διαφόρους κατηγορίας ἀναγομένων ἐτέρων γενῶν
ὁ κανὼν οὗτος ἀληθεύει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα. μὴ ὑπ' ἄλληλα δὲ
10 ἐστὶ τὰ ἀντιδιαιρουμένα, ὥς τὸ ἀσώματον τῷ σώματι καὶ τὸ ἔμψυχον τῷ
ἀψύχῳ καὶ τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ γὰρ τελεῖ τὸ ἕτερον ὑπὸ τὸ ἕτερον ἐπὶ
τούτων· τοῦ γὰρ σώματος συστατικαὶ μὲν διαφοραὶ τὸ τριχῇ διαστατὸν τὸ
θετὸν ἦτοι θέσιν ἔχον, διαιρετικαὶ δὲ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἄψυχον. τοῦ δὲ
ἀσωμάτου διαιρετικαὶ μὲν τὸ θεῖον, τὸ ἀγγελικόν, συστατικαὶ δὲ πρὸ τῶν
15 διαιρετικῶν οὐσαι τούτων τὸ ἀδιάστατον, τὸ ἄθετον.

Διὸ καὶ ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ μίαν κατηγορίαν
ἀναγομένων ἀντιδιαιρουμένων δὲ καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα ὄντων δυνατὸν τὰς αὐτὰς
εἶναι διαφοράς· ἐὰν γὰρ διέλῳ τὸ ζῷον εἰς χερσαῖον καὶ ἔνυδρον, εἴτα
τὸ χερσαῖον εἰς ἔναιμον, οἷον ἄνθρωπον ἵππον, ἢ εἰς ἄναιμον, οἷον μελίτταν,
20 ἀκρίδας, διέλῳ δὲ καὶ τὸ ἔνυδρον εἰς ἔναιμον, οἷον λάβρακα, θύνον, ὀρφῶν
καὶ τὰ τοιαῦτα, ἢ εἰς ἄναιμον, οἷον σηπίαν τευθίδα κάραβρον, ἰδοὺ καὶ τῶν
ἀντιδιαιρουμένων καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα ἐτέρων γενῶν αἱ αὐταὶ εὐρίσκονται δια-
φοραί. κἄν διέλῃ τις τὸ ζῷον εἰς ἔναιμον καὶ ἄναιμον καὶ τὸ ἔναιμον
διέλῃ εἰς ἔνυδρον καὶ χερσαῖον καὶ τὸ ἄναιμον ὁμοίως διέλῃ εἰς ἔνυδρον
25 καὶ χερσαῖον, καὶ οὕτως πάλιν εὐρίσκονται αἱ αὐταὶ τῶν αὐτῶν ἀντιδιαιρου-
μένων αἱ διαφοραί, καὶ τὰ παραδείγματα δῆλα. τί οὖν φαμεν πρὸς ταῦτα;
ὅτι ἐτέρας τῷ εἶδει διαφοράς· ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τὰς ποιούσας ἕτερα εἶδη
αἰεὶ διαφέροντα ἀλλήλων καὶ μηδέποτε ταῦτ' ὄντα· τὸ γὰρ ἔναιμον τὸ
χερσαῖον τῷ ἐναίμῳ τῷ ἐνύδρῳ οὐδέποτε ἐστὶ ταῦτ' ὄντα τῷ εἶδει, οὐδὲ τὸ
30 ἀνάπαλιν τὸ ἄναιμον τὸ ἔνυδρον τῷ χερσαίῳ τῷ ἐναίμῳ ταῦτ' ὄντα ἐστὶ ποτε
τῷ εἶδει. αἱ διαφοραὶ δὲ οὐχ ὅτι αἱ αὐταὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων· πῶς
γὰρ τὸ ἔναιμον τοῦ ἐναίμου διοίσει ὥς ἔναιμον, εἰ μὴ προσλάβῃ ἰδιώματά
τινα καὶ γίνηται ποῦ μὲν ἄνθρωπος ποῦ δὲ ἰχθύς, εἰ τύχοι; δεῖ δὲ καὶ
τοῦτο ἐπίστασθαι, ὥς φησιν Εὐστάθιος ὁ φιλόσοφος ὑπομνηματίζας τὰς
35 Κατηγορίας, ὅτι ὅταν λέγῃ ὁ Ἀριστοτέλης τῶν δὲ γε ὑπ' ἄλληλα οὐδὲν

1 ἀ δ' ἔλαβες.] Eur. Orest. 643. 634 (cf. Schol. in Eur. ed. Schwartz I p. 163)

ἔλαβε H

1. 2 πάρα εἰπόντος scripsi: προσειπόντος HKP

3 Ὁρέστης delevi

4 χρήματα HKP

πλείονα H

6 ἢ scripsi: καὶ libri

μὲν om. H

7 post θεραπείαι lacunam signavi

9 οὗτος post ἀληθ. coll. HP

10 post ἐμψύχῳ

additum καὶ del. P

13 ἔχων P

15 τὸ (ante ἄθετον) καὶ K

18 ἐνυδρῶν P

20 ὀρφῶν KP

27 λέγει superscr. H

εἶδει (alt. l.) H

30 τῷ (ante ἐναίμῳ

om. H

31 alt. αἱ om. H

32 τοῦ ἐναίμου—ἐναιμον om. P

εἰ om. H

33 γίνηται scripsi: γίνεται libri

35 λέγει HP

post ἄλληλα add. γενῶν

Arist.

κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι, ὅτι περὶ τῶν διαιρετικῶν λέγει, οὐ περὶ τῶν
 συστατικῶν· αἱ γὰρ συστατικαὶ μέρη εἰσίν, ὥσπερ τὸ ἔμφυχον καὶ τὸ
 αἰσθητικὸν τοῦ ζῴου· μέρη γὰρ ταῦτα τοῦ ζῴου δοκεῖ εἶναι ὡς συμ-
 πληρωτικὰ αὐτοῦ, οὐκέτι δὲ διαφοραὶ αὐτοῦ, ἐάν τις ἀκριβῶς θεωρήσῃ. αἱ
 5 δὲ διαιρετικαὶ κυρίως διαφοραὶ εἰσιν ὡς | διαφορῶν εἰδῶν ποιητικά. 243^v
 ἐπὶ τούτων οὖν τῶν διαιρετικῶν ἐν τοῖς ὑπαλλήλοις δυνατόν ποτε τὰς αὐτὰς
 εἶναι διαιρετικὰς τοῦ ὑπεράνω καὶ τοῦ ὑποκάτω· ἐάν γὰρ διέλῃ τὸ ζῴον
 εἰς πτηνὸν καὶ ἔνυδρον, οὐ δύναμαι τὰς αὐτὰς ποιῆσαι διαιρετικὰς τοῦ ζῴου
 ἀπλῶς πτηνοῦ καὶ ἐνύδρου· οὔτε γὰρ τὸ πτηνὸν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον διαι-
 10 ρεθῆναι δυνατόν οὔτε τὸ ἔνυδρον, ἐάν τις τὸ ζῴον τὸ εἰς αὐτὰ διαιρεθὲν ἐπιτη-
 δεύῃ διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον· ἀδύνατον γάρ. εἰ δὲ διέλῃ τὸ ζῴον εἰς
 χερσαῖον καὶ ἔνυδρον, τὸ χερσαῖον δύναμαι διελεῖν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον·
 εἰς γὰρ ἄνθρωπον καὶ ἵππον. διαιρῶ δὲ καὶ τὸ ζῴον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον
 (ἐξὸν γάρ)· καὶ ἰδοὺ αἱ αὐταὶ εὐρίσκονται τοῦ ζῴου καὶ τοῦ ὑποκάτω δια-
 15 φοραί, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, τοῦ ζῴου καὶ τοῦ χερσαίου τοῦ ἐκ
 τῆς διαιρέσεως τοῦ ζῴου καταγομένου· καὶ τὸ χερσαῖον γὰρ διαιρεῖται εἰς
 λογικὸν καὶ ἄλογον.

Ἄλλαι (οὖν) εἰσιν αἱ συστατικαὶ τούτων καὶ διαιρετικαὶ διαφοραί· αἱ
 γὰρ τοῦ σώματος διαφοραί, καὶ συστατικαὶ ὡς καὶ διαιρετικαί, οὐκ εἰσιν
 20 αἱ αὐταὶ ταῖς διαιρετικαῖς καὶ συστατικαῖς τοῦ σώματος. ὑπ' ἄλλα δὲ
 ἐστὶ τὰ κατὰ βάθος προϊόντα, ὡς τὸ σῶμα τὸ ἔμφυχον τὸ ζῴον ὁ ἄνθρωπος.
 ἐπὶ δὲ τῶν ὑπ' ἄλλα αἱ μὲν συστατικαὶ πάντως αἱ αὐταὶ (τὰ γὰρ ἐπάνω
 τῶν ὑποκάτω πάντως κατηγορεῖται), αἱ δὲ διαιρετικαὶ ποτὲ μὲν αἱ αὐταὶ ποτὲ δὲ
 ἕτεραι· ἐάν γὰρ διέλῃς τὸ ζῴον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, οὐ δύνασαι διελεῖν
 25 τὸ λογικὸν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον· διὸ ἕτεραι. εἰ δὲ διέλῃς τὸ ζῴον εἰς
 θνητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ τὸ λογικὸν εἰς θνητὸν καὶ ἀθάνατον, αἱ αὐταὶ
 εἰσιν. ὅταν οὖν λέγῃς, ὡς Ἀριστοτέλης, τῶν δὲ γε ὑπ' ἄλλα τετα-
 γμένων οὐδὲν κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι, περὶ τῶν συστατικῶν λέγεις ἢ
 τῶν διαιρετικῶν, εἰ μὲν περὶ τῶν συστατικῶν, ἐπειδὴ αὐταὶ πάντως αἱ
 30 αὐταί, τί βούλεται τὸ οὐδὲν κωλύει ἐπὶ μέσου αἰεὶ λεγόμενον; εἰ δὲ
 περὶ τῶν διαιρετικῶν; τί ἐροῦμεν πρὸς τὸν κανόνα τοῦ βάθους περὶ τῶν
 συστατικῶν εἰρημένον; καὶ λέγομεν ὅτι μήποτε δι' ἀμφοτέρω, καὶ διὰ
 μὲν τὰς διαιρετικὰς τὸ οὐδὲν κωλύει διὰ δὲ τὰς συστατικὰς ὅτι πάντως
 αἱ αὐταί, ὡς ἔχει ὁ κανὼν τοῦ βάθους. ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι διὰ τί
 35 προέταξε τὸ ἀποφατικὸν τοῦ καταφατικοῦ. καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ἀναγκαῖον
 ἐνδεχομένου· πάντως γὰρ ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν, τοῦτ' ἐστὶ τῶν μὴ ὑπ'
 ἄλλα [φημί], ἄλλαι εἰσὶ καὶ ἄλλαι, ἐπὶ δὲ τοῦ καταφατικοῦ, φημί τοῦ

¹ post αὐτὰς add. διαφορὰς Arist.

6 οὖν om. P

13 καὶ (post δὲ) om. P

¹⁴ αἱ αὐταὶ scripsi: αὐταὶ libri εὐρίσκονται om. KP ὑποκάτω scripsi: υποκειμένου

libri ¹⁶ γὰρ om. P ¹⁷ ante λογ. add. τὸ K ¹⁸ οὖν inserui ^{20. 21} ὑπ'

ἄλλ.—ἐνθρ. eicias ²³ αἱ αὐταὶ] εἰσιναι H ²⁴ δύναται P ²⁷ λέγεις H

post ἄλλα add. γενῶν (τεταγμ. om.) et post αὐτὰς add. διαφορὰς Arist. ²⁸ λέγεις

—συστατικῶν (29) in marg. suppl. H ³² εἰρημένων HP ³⁵ καταφ.] ἀποφατικοῦ K

³⁷ φημί, quod inclusi, KP: φημί ὅτι H

ὑπάλληλου, ἐνδέχεται τὰς διαιρετικὰς καὶ τὰς αὐτὰς εἶναι καὶ ἐτέρας. καὶ
 διὰ τί τὸ μὲν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον; ἐπειδὴ τὸ τῇ συναντιθέσει
 ἀντίστροφον αἰεὶ ἀπὸ τοῦ ἐπομένου γινόμενον αὐτὸς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐποίησεν.
 εἶπε γὰρ | ὅτι τῶν ἐτερογενῶν καὶ τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων ἑτεραί 244^r
 5 εἰσι πάντως αἱ διαφοραὶ ἀμφοτέραι * *, ὁφείλων εἰπεῖν ὅτι ὧν δὲ αἱ αὐταὶ
 εἰσι διαφοραί, ταῦτα ὑπ' ἄλληλα. καλῶς δὲ πρόσκειται ὅτι ἑτεραι τῷ εἶδει,
 ἵνα τὰς οὐσιώδεις λάβωμεν διαφοράς· εἰ γὰρ μὴ ταύτας ἀλλὰ συμβεβηκυίας
 λάβωμεν, δυνατόν τῶν ὑπὸ διαφορῶν κατηγορίας ἀναγομένων τὰς αὐτὰς
 εἶναι διαφοράς· διαιρῶ γὰρ τὸ ζῷον εἰς ὑπόπουν καὶ ἄπουν, καὶ τὸ σκεῦος
 10 εἰς ὑπόπουν καὶ ἄπουν, καὶ τὸ μὲν ζῷον ἀνάγεται ὑπὸ τὴν οὐσίαν τὸ δὲ
 σκεῦος ὡς ὄργανον ὑπὸ τὸ πρὸς τι. δεῖ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι ὅτι ὑπ'
 ἄλληλον ἐνικῶς μᾶλλον δεῖ λέγειν ἢ ὑπ' ἄλληλα πληθυντικῶς· τὰ γὰρ ὑπ'
 ἄλληλα δοκοῦσιν ὑφ' ἑαυτὰ ἀνάγεσθαι, ὥπερ ἀδύνατον· οὐδὲ γὰρ τὸ ζῷον
 ὑπὸ τὸ λογικὸν τελεῖ ποτε, εἰ καὶ τὸ λογικὸν ὑπὸ τὸ ζῷον. ταῦτα ἔχει
 15 ἡ πρᾶξις.

ρ. 1^b25 Τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων.

Διελὼν ὁ Ἀριστοτέλης τὰ λεγόμενα εἰς τὰ μετὰ συμπλοκῆς καὶ ἄνευ
 συμπλοκῆς καὶ τὰ ὄντα εἰς καθόλου οὐσίαν καὶ μερικὴν οὐσίαν, καθόλου
 συμβεβηκὸς καὶ μερικὸν συμβεβηκός, διαιρεῖ τὰ ἄνευ συμπλοκῆς εἰς δέκα
 20 κατηγορίας. καὶ ἀποροῦσιν ὅτι διὰ τί ἀνωτέρω μὴ ἐπεξήλθε πάση τῇ
 διαιρέσει, ὅτε διήρει τὰ λεγόμενα καὶ τὰ ὄντα. καὶ λέγομεν ὅτι ἀναγκαιῶς
 τελευταίαν ἐφύλαξε τὴν διαιρέσιν ταύτην, ἵνα λήξῃ μὲν τὸ πρῶτον τμήμα
 εἰς ψιλὴν ἀπαρίθμησιν τῶν κατηγοριῶν, ἄρξῃται δὲ τὸ δεύτερον αὐτῆς τῆς
 ἀκριβοῦς διδασκαλίας· ὥσπερ γὰρ οἱ ἄριστοι τῶν γραφῶν πρὸ τῆς τελείας
 25 μορφῆς τῆς διὰ τῶν χρωμάτων ἀμυδρὰν ἔννοιαν παρέχονται τοῦ γραφ-
 τομένου διὰ τῆς σχισματικῆς ἢ λευκογραφίας, οὕτως καὶ ὁ Ἀριστοτέλης
 λόγῳ ὑπογράφων τὰ πράγματα ἀμυδρὰν ἔμφασιν ἡμῖν παρέχει τῶν κατη-
 γοριῶν· ἡ μὲν γὰρ παχυμερὲς αὐτῶν διδασκαλία ἐπὶ ψιλῶν τῶν παραδει-
 γμάτων πρόεισι μόνον, ἡ δὲ λεπτομερὲς τὰ τε ἴδια καταλέγει ἐκάστης καὶ
 30 τὴν διαιρέσιν, ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν ταῖς κατηγορίαις γινώμεν διὰ τῶν
 ἰδίων καὶ τὰ οἷς αὐταὶ ὑπάρχουσι διὰ τῆς διαιρέσεως. ἀλλ' αὐτὸς μὲν
 Ἀριστοτέλης ἐπὶ παραδειγμάτων ποιεῖται τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν δέκα κατη-
 γοριῶν, φέρε δὲ ἡμεῖς ἐφ' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ παραδείγματος ποιησώμεθα
 τὴν διδασκαλίαν, ἐπὶ τοῦ Σωκράτους· αὐτὸς γὰρ οὐσία ἐστὶν ὡς ἄνθρωπος
 35 καὶ ποσὸν ὡς δίπηχυς ἢ τρίπηχυς καὶ ποιὸν ὡς λευκὸς ἢ μουσικὸς καὶ

5 post ἀμφοτέραι lacunam signavi, suppleveris τῶν δὲ ὑπ' ἄλληλα οὐ πάντως ἑτεραι ἀλλὰ
 καὶ αἱ αὐταὶ διαφοραὶ ἀμφοτέραι 9 καὶ τὸ—ἄπουν (10) in mrg. suppl. P

11 εἰδέναι καὶ τοῦτο coll. K 12 ἐνικὸς P 14 τὸ (ante pr. λογ. et ζῶον) om. K

19 καὶ μερικ. συμβ. om. P 24 διδασκ.] διαιρέσεως K τελ.] τελευταίας K

26 ἡ λευκογραφίας om. K ὁ om. K 27 λόγῳ ὑπογράφων Paris. 2051 Marc.

217: λογογραφῶν HKP 31 οἷς] εἰς P 32 an ἐπὶ (ι')? 33 ποιήσωμεν K

πρός τι ὡς πατήρ ἢ ὡς υἱὸς καὶ ποιεῖ ὡς τέμνων καὶ πάσχει ὡς τεμνό-
 μενος καὶ κεῖται ὡς καθήμενος ἢ ἐστὼς ἢ ἀνακεκλιμένος (ἢ γὰρ πάντα
 ὄρθιά ἐστι τὰ μέλη καὶ λέγεται ἐστάναι ἢ πάντα ὕπτια καὶ λέγεται ἀνα-
 κεκλίσθαι | ἢ τὰ μὲν ὄρθια τὰ δὲ ὕπτια καὶ λέγεται καθῆσθαι), καὶ ἔχει 244⁵
 ὡς ὑποδεδεμένος ἢ ἡμφιεσμένος ἢ ἔχων δακτύλιον καὶ ποῦ ὡς ἐν Λυκείῳ
 διδάσκων καὶ ποτὲ ὡς ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν χρόνων γεγονώς. τοῦ
 δὲ Ἀριστοτέλους φιλὴν ἀπαρίθμησιν ποιησαμένου τῶν κατηγοριῶν ὅτι δέκα
 καὶ τὴν αἰτίαν μὴ προσθέντος διὰ τί δέκα, φέρε ἡμεῖς καὶ τὴν αἰτίαν προσ-
 θῶμεν διὰ τί δέκα. δείκνυμεν δὲ τοῦτο ἐκ διαιρέσεως τοιαύτης· τὸ ὄν
 10 ἢ ἐν ὑποκειμένῳ ἢ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ. καὶ εἰ μὲν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ,
 ποιεῖ τὴν οὐσίαν, εἰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ, ἢ καθ' ἑαυτὸ ἢ οὐ καθ' ἑαυτό.
 καὶ εἰ μὲν καθ' ἑαυτό, ἢ μεριστὸν ἢ ἀμέριστον. καὶ εἰ μὲν μεριστόν,
 ποιεῖ τὸ ποσόν, εἰ δὲ ἀμέριστον, ποιεῖ τὸ ποιόν· καὶ γὰρ δοκῇ τὸ ποιόν
 μεριστὸν εἶναι, διὰ τὴν ὅλην ἐστὶ μεριστόν. εἰ δὲ οὐ καθ' ἑαυτό, ἢ σχέσις
 15 ἐστὶ μόνῃ καὶ ποιεῖ τὰ πρὸς τι, ἢ κατὰ σχέσιν ἄλλων νοεῖται καὶ ποιεῖ τὰς
 λοιπὰς ἐξ κατηγορίας· τεσσάρων γὰρ οὐσῶν ἀπλῶν κατηγοριῶν, οὐσίας ποσοῦ
 ποιοῦ πρὸς τι, ἐκ τῆς συμπλοκῆς τούτων αἱ λοιπαὶ ἀπογεννῶνται, ἐξ οὐσίας
 καὶ ποσοῦ τὸ ποῦ καὶ ποτέ, ἐξ οὐσίας καὶ ποιοῦ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν,
 ἐξ οὐσίας καὶ τῶν πρὸς τι τὸ ἔχειν καὶ τὸ κεῖσθαι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν
 20 ὅτι πῶς λέγομεν ὅτι ἀπλαῖ αἱ δέκα εἰσὶ κατηγορίαι, εἴ γε αἱ τέσσαρες
 μόναι εἰσὶν ἀπλαῖ αἱ δὲ ἐξ σύνθετοι. καὶ λέγομεν ὅτι συνθέτους αὐτάς
 κλοῦμεν. διότι ἔμφασιν ἡμῖν συνθέσεως εἰσάγουσιν, ἐπειδὴ αὐταὶ ἀπλαῖ
 εἰσιν· οὐ γὰρ κατηγορία (τὸ ἐν τόπῳ ὃν οὐδὲ τὸ ἐν χρόνῳ (ταῦτα γὰρ
 σύνθετα), ἀλλὰ) τὸ ἐν τόπῳ εἶναι καὶ τὸ ἐν χρόνῳ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ
 25 ἀπαρεμφάτους ὀνόμασιν ὠνόμασεν αὐτὰ ὁ Ἀριστοτέλης, ἵνα μὴ τῷ ἐφέλκεσθαι
 πρόσωπον σύνθεσιν τινα εἰσαγάγῃ, οἷον τὸ ποεῖν καὶ τὸ πάσχειν καὶ τὸ
 ἔχειν καὶ τὸ κεῖσθαι, ἅπερ ἀπαρέμφατά εἰσιν. ἐπειδὴ δὲ μὴ γένος τὸ ὄν
 τῶν δέκα κατηγοριῶν, δύνανται καὶ τάξιν ὑποδέχεσθαι· προτέρα ἢ οὐσία
 ὡς ὑποκειμένον πᾶσι, δεύτερον τὸ ποσόν, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀνείδεος ὅλη πρό-
 30 τερον ποσοῦται (εἰθ' οὕτως ποιοῦται), τρίτον τὸ ποιὸν καὶ τοῦ πρὸς τι
 πρότερον, ἐπειδὴ καὶ τὸ καθ' αὐτὸ τοῦ ἐν σχέσει πρότερον. ἀλλ' εἰ ταῦτα
 οὕτω, προτέταχται τὰ ἐξ οὐσίας καὶ ποσοῦ τῶν ἐξ οὐσίας καὶ ποιοῦ καὶ τὰ
 ἐξ οὐσίας καὶ ποιοῦ τῶν ἐξ οὐσίας καὶ πρὸς τι. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
 Ἐφ' οἷς μετὰ τὴν διαίρεσιν τῶν κατηγοριῶν καὶ τὸ πληθὺς ὅτι δέκα
 35 καὶ οὔτε πλείους οὔτε ἐλάττους, ὡς ἐδείξαμεν, φέρε τὰς εἰωθυίας ἀπορίας

1 ante πατήρ add. ἢ H 3 ὄρθιά ἐστι] ὄρθιάζει K 9 δὲ om. KP 10 ante
 οὐκ add. ἐν P μὲν om. P 13 δοκεῖ H 15 τὰ] τὸ P νοῆται H
 17 ἀπογεννῶνται H 20 εἰσὶ post ἀπλαῖ coll. K 22 ἐπεὶ H αὐταὶ b:
 αὐτὰ HKP 23 τὸ ἐν τόπῳ ὄν—ἀλλὰ (24) ex Urb. 35 inserui 24 τοῦτο γὰρ
 coll. K 25 τῶ] τὸ P 26 εἰσαγωγή H 29. 30 προτ.] δεύτερον K
 30 εἰθ'—ποιοῦται ex Urb. 35 inserui 31 ἐπειδὴ—πρότερον in mrg. suppl. P
 ἐν om. KP 32 pr. τὰ om H ποσοῦ τῶν ἐξ οὐς. καὶ ποιοῦ in mrg. suppl. H
 33 ante πρὸς add. τῶν K

φέρεσθαι κατὰ τῶν κατηγοριῶν ἀπορήσαντες εἴπωμεν τὰς λύσεις αὐτῶν.
ἀποροῦσι τοίνυν οἱ μειονεξίαν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι διὰ τί μὴ ἔνδεκα
αἱ κατηγορίαι προστιθεμένου τοῦ ἔχεσθαι· τί δῆποτε γὰρ τῷ μὲν ποιεῖν
τὸ πάσχειν ἀντέταξε, τῷ δὲ ἔχειν τὸ ἔχεσθαι οὐκέτι; καὶ λύει τοῦτο
5 Συριανὸς | λέγων ὅτι ὑπὸ τὸ κεῖσθαι ἀνάγεται τὸ ἔχεσθαι, ἔχομεν δὲ μίαν 245·
κατηγορίαν τὸ κεῖσθαι· τὸ γὰρ ἐχόμενον ἐν τῷ ἔχοντι κεῖται· οἷον ἔχει τις
δακτύλιον ἢ ἱμάτιον ἢ ὑποδήματα, ταῦτα ἐν τῷ ἔχοντι κεῖνται. ἄλλοι
ἀποροῦσιν, οἱ πλεονεξίαν αὐτῶν κατηγοροῦντες, διὰ τί μὴ ἑννέα αἱ κατη-
γορίαι, τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ὑπὸ τὸ κινεῖσθαι ἀναγομένων· ἀμφοτέρω
10 γὰρ κινουνται, καὶ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον. πρὸς δ' φαμεν ὅτι οὐχ ἦν
κίνησιν κινεῖται τὸ ποιοῦν, κινεῖται καὶ τὸ πάσχον, οὐδὲ ἦν κίνησιν κινεῖται τὸ
πάσχον, ταύτην ἀντιδρᾷ καὶ τὸ ποιοῦν· οἷον τὸ πῦρ θερμαίνει, (ἀλλ') οὐ καθὼ
θερμαίνει ψύχεται, οὐδὲ πάλιν ἡ χιών καθὼ ψύχει θερμαίνεται· καθόλου
γὰρ οὐδὲν τῶν ὄντων καθὼ ποιεῖ καὶ πάσχει, οὐδὲ καθὼ πάσχει καὶ ποιεῖ.
15 ἄλλοι δὲ διὰ τί μὴ ὀκτώ αἱ κατηγορίαι, τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν ὑπὸ
τὰ πρὸς τι ἀναγομένων. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον τῶν
πρὸς τι, τὸ δὲ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν, τὰ ἀπαρέμφατα, οὐ πρὸς τι. ἄλλοι
δὲ διὰ τί μὴ ἑξ αἱ κατηγορίαι, τοῦ ἔχειν καὶ τοῦ κεῖσθαι ὑπὸ τὰ πρὸς τι
ἀναγομένων. ἡ αὐτὴ δὲ λύσις, ὅτι τὸ ἔχον καὶ τὸ κεῖμενον τῶν πρὸς τι,
20 τὸ δὲ ἔχειν καὶ τὸ κεῖσθαι, τὰ ἀπαρέμφατα, οὐ πρὸς τι. ἄλλοι διὰ τί μὴ
πέντε αἱ κατηγορίαι, ὡς ὁ Γαληνός, οὐσία ποσὸν ποιοῦν πρὸς τι πρὸς τί
πως ἔχον. πρὸς δ' φαμεν ὅτι οὐ δύναται τὸ πρὸς τί πως ἔχον γένος εἶναι
τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν· ἐν γὰρ τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις οὐκ
ἔστι τάξις οὐδὲ τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον, ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων κατη-
25 γοριῶν ἔστι τάξις· πρότεροι γὰρ αἱ ἐξ οὐσίας καὶ ποσοῦ τῶν ἐξ οὐσίας καὶ
ποιοῦ καὶ αἱ ἐξ οὐσίας καὶ ποιοῦ τῶν ἐξ οὐσίας καὶ πρὸς τι. εἰ δὲ τις
εἴποι τέσσαρας κατηγορίας μόνον, οὐσίαν ποσὸν ποιοῦν πρὸς τι, τὰς δὲ ἑξ
ὡς σχετικὰς ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνάγεσθαι, ῥητέον ὅτι ἐπὶ τῶν πρὸς τι φιλῇ
σχέσις ἐστίν, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐξ κατηγοριῶν οὐκ ἔστι φιλῇ σχέσις ἀλλὰ
30 σχέσις μεθ' ὅλης, οὐσία μετὰ ποσοῦ, οὐσία μετὰ ποιοῦ, οὐσία μετὰ τῶν
πρὸς τι. ἄλλοι διὰ τί μὴ τέσσαρες αἱ κατηγορίαι, ὥς φησιν ὁ Πλωτῖνος,
οὐσία ποσὸν ποιοῦν πρὸς τι· αἱ γὰρ λοιπαὶ ἐκ τῆς συμπλοκῆς τούτων ἐγέ-
νοντο. καὶ λύει ὁ αὐτὸς λέγων ὅτι καὶ σύνθετοι ὦσιν, ἀλλ' οὖν ἀπλῇ ἢ
νόησις αὐτῶν· ἄλλο δὲ εἶδος τοῦ ἀπλοῦ παρὰ τὸ σύνθετον, καὶ ἄλλο τὸ
35 σύνθετον· ἄλλο γὰρ ἄνθρωπος εἶναι καὶ ἄλλο ψυχὴ εἶναι, ἄλλο σῶματι

3. 4 τῷ scripsi: τοῦ libri

8 αὐτῶν ex αὐτοῦ corr. K

10 pr. καὶ om. HK

ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν H¹

11 κίνησιν—ἦν om. P

οὐδὲ—ποιοῦν (12) in mrg.

suppl. H

12 ἀλλ' inserui

21 αἱ om. P

Γαληνός] cf. Prantellii Log. I p. 563

22 ἔχων (alt. l.) H

23. 24 οὐκ ἔστι] οὐκέτι K

24 ἐπὶ] ἐπεὶ H

25 πρότεροι

b: πρῶται HKP

25 ποσοῦ—pr. οὐσίας καὶ (26) in mrg. paene oblitterata suppl. H:

om. KP

30 οὐσία μετὰ ποιοῦ in mrg. suppl. K

τῶν iter. P

31 Πλω-

τῖνος] cf. Enn. VI, 1, 13 sq.

33 ὦσιν b: εἰσιν HKP

34 καὶ ἄλλο τὸ σύνθετον

om. K (fort. recte)

εἶναι καὶ ἄλλο ἀνθρώπων εἶναι. ἕτεροὶ φασὶ διὰ τί μὴ τρεῖς αἱ κατηγορίαι, οὐσία ποσὸν ποιόν· τὰ γὰρ πρὸς τι οἰκείαν ὕλην μὴ ἔχοντα ἐν τούτοις θεωρεῖται. πρὸς οὓς φαμεν ὅτι καὶ οἰκείαν ὕλην μὴ ἔχουσιν, ἀλλ' οὖν ἄλλο εἶδος τῶν πρὸς τι· τὰ δὲ πράγματα τῷ εἶδει κρίνεται, οὐ τῇ ὕλῃ.
5 ἄνθρωπος γὰρ καὶ βοῦς καὶ ἵππος κοινὴν ἔχοντες τὴν ὕλην διάφορον εἶδος ἔχουσιν. ἄλλοι φασὶ | διὰ τί μὴ δύο αἱ κατηγορίαι, οὐσία καὶ συμβεβηκός. 245^v καὶ λέγομεν ὅτι οὐ δύναται τὸ συμβεβηκός γένος εἶναι τῶν ἐννέα· οὐδέποτε γὰρ ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῶν ἀπὸ γένους καταγομένων τὰ μὲν καθ' αὐτὰ τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκότα εὐρήσεις, ἀλλ' ἢ πάντα καθ' αὐτά, ὡς τὰ μέρη
10 τῆς οὐσίας, ἢ πάντα ἐν σχέσει, ὡς τὰ μέρη τοῦ πολυπλάσιου, τὸ διπλάσιον τὸ τριπλάσιον τὸ τετραπλάσιον· ἐπὶ δὲ τῶν ἐννέα κατηγοριῶν τὰ πρὸς τι μόνον ἐν σχέσει εἰσὶν. ἕτεροι διὰ τί μὴ μία κατηγορία, τὸ ὄν διὰ πάντων διήκον. καὶ λέγομεν ὅτι οὐ δύναται τὸ ὄν γένος εἶναι τῶν δέκα κατηγοριῶν. τούτου δὲ καὶ αἱ αἰτίαι εἴρηγνται ἡμῖν ἀνωτέρω. ἐν οἷς καὶ ἡ
15 παροῦσα πράξις.

(Περὶ οὐσίας).

p. 2^a11 Οὐσία δὲ ἐστὶν ἡ κυριώτατα καὶ πρῶτως.

Ἐξ δὲ τίνα κεφάλαια δεῖ προλαβεῖν τοῦ περὶ τῆς οὐσίας λόγου· πρῶτον μὲν διὰ τί ἀπὸ οὐσίας ἤρξατο ὁ Ἀριστοτέλης, δεύτερον ποσαχῶς ἡ οὐσία
20 καὶ περὶ ποίας αὐτῷ ὁ λόγος, τρίτον διὰ τί φιλοκαθόλου ὦν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ προτάττων αἰεὶ τὰ καθόλου τῶν μερικῶν (αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἐν τοῖς Ἀποδεικτικαῖς ὁ λέγων ὅτι τοσοῦτον κρείττω ἐστὶ τὰ καθόλου τῶν μερικῶν ἔσον τὰ αἰδία τῶν φθαρτῶν καὶ ἡ ἐπιστήμη τῆς αἰσθήσεως), νῦν τὰ ἐναντία ποιεῖ καὶ τὴν μερικὴν προτάττει οὐσίαν, τέταρτον εἰ δύναται ὡς γένος ἡ
5 οὐσία διαιρεθῆναι (δόξει γὰρ μὴ δύνασθαι· ἐπὶ γὰρ τῶν ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένων οὐκ ἔστι τάξις, ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας τῶν μερῶν ἔστι τάξις, καὶ οὐ μόνον τάξις ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ὀνόματα ἑλαχον τοιαῦτα, πρῶτον καὶ δεύτερον οὐσία), πέμπτον εἰ μὴ ὡς γένος δύναται διαιρεθῆναι, κατὰ ποῖον εἶδος διαιρέσεως διαιρεῖται εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον, ἕκτον εἰ ὕγιως ἔχει ὁ ἀπο-
30 θεδομένος τῆς οὐσίας ὀρισμός, ὅτι οὐσία ἐστὶν ἥτις οὐδὲ καθ' ὑποκειμένου λέγεται οὐδὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ· δόξει γὰρ μὴ ὕγιως ἔχειν, διότι οὐ τὸ τί ἐστὶν ἡ οὐσία λέγει, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστιν, ὅπερ ὑπάρχει καὶ τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι· τὸ γὰρ ὅλως μὴ ὄν οὐδὲ καθ' ὑποκειμένου λέγεται οὐδὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ. ταῦτα δεῖ τὰ ἐξ προλαβεῖν καὶ ἀρκτέον ἀπὸ τοῦ πρώτου,

11 τὸ τετραπλάσιον in mrg. suppl. H 12 post σχέσει add. πάντα H ἕτεροι]
ἐτι KP 14 καὶ (ante αἱ) om. H ἀνωτέρω] cf. p. 159,27 16 Περὶ οὐσίας
addidi 17 δέ om. KP κυριωτάτη H¹ 18 τι P προλαμβάνειν H¹
παρ] πῶς P 20 φῶν καθόλου P 21 προτάττει H ἐν τοῖς Ἀποδεικτ.] cf.
Anal. post. A 24 p. 86^a18. 29 22 κρείττων P 23 ἔσον] ὅτι K 25 εἰς
om. H 27 ἑλαβον K 29 ante διαιρεῖται add. καὶ P

διὰ τί ἀπὸ τῆς οὐσίας ἤρξατο. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς αἰτίαι· ἡ ὅτι προηγεῖσθαι δεῖ τὸ αὐθυπόστατον τοῦ ἑτεροῦποστάτου, ἡ ὅτι μία μὲν ἡ οὐσία πολλὰ δὲ τὰ συμβεβηκότα, προηγείται δὲ τὸ ἐν τῶν πολλῶν, ἡ ὅτι φύσει προτερεύει ἡ οὐσία τῶν συμβεβηκότων· συνεισφέρεται γὰρ καὶ οὐ
 5 συνεισφέρει, συναναιρεῖ καὶ οὐ συναναιρεῖται. δεύτερον ἦν κεφάλαιον, ποσαχῶς ἡ οὐσία καὶ περὶ ποίας αὐτῇ ὁ λόγος. δεῖ οὖν εἰδέναι ὅτι ἑξαχῶς ἡ οὐσία λέγεται· ἡ γὰρ οὐσία ἡ πᾶσαν ὑπαρξίν δηλοῖ, ἣτις καὶ κατὰ συμ-
 βεβηκότων φέρεται ὡς καὶ αὐτῶν διὰ τὸ ὑφ' ἐστάναι οὐσιῶν λεγομένων, ἡ τὴν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ φύσιν | τὴν ἀντιδιαιρουμένην τοῖς συμβεβηκόσιν· 246
 10 αὕτη δὲ ἡ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ φύσιν ἡ ἀπλῆ ἐστίν ἡ σύνθετος, καὶ εἰ μὲν ἀπλῆ, ἡ κρείττων τῆς συνθέτου ἡ χείρων τῆς συνθέτου, κρείττων μὲν ὡς θεὸς νοῦς ψυχῇ, χείρων δὲ ὡς ὕλη καὶ εἶδος. χείρονα δὲ ταῦτα τῆς συν-
 θέτου, ἐπειδὴ διὰ τὴν σύνθεσιν παρελήφθησαν· καθόλου γὰρ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ὅσα διὰ τινος χρεῖαν παραλαμβάνονται χείρονα εἰσιν ἐκείνου τοῦ δι' οὗ
 15 παρελήφθησαν, ὡς χαλινοποιητικὴ ἱππικῆς χείρων καὶ ὀρυτομικὴ ναυπηγικῆς. οὕτως μὲν ἡ ἀπλῆ. σύνθετος δὲ ἡ καθ' ἑαυτήν, ὡς Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβιάδης, ἡ σχετικὴ, ὡς ὁ τις ἄνθρωπος καὶ ὁ τις ἵππος· τὸ γὰρ τις πρὸς τὸ πᾶς λέγεται, ὕπερ ἐστὶ σχέσεως. ἔστι τις καὶ οὐσία ἔκτη, περι-
 εκτικὴ τῆς συνθέτου καὶ σχετικῆς. τοσαυταχῶς τῆς οὐσίας λεγομένης
 20 περὶ ποίας τῇ Ἀριστοτέλει ὁ λόγος; καὶ λέγομεν ὅτι οὐ περὶ τῆς πᾶσαν ὑπαρξίν δηλούσης (τοῦτο γὰρ αἱ δέκα διδάσκουσι κατηγορίαι), οὐ περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ χείρονος τῆς συνθέτου (ταῦτα γὰρ φυσιολογίας διδάξει ἴδιον), οὐ περὶ τῆς συνθέτου καὶ καθ' αὐτήν (ταῦτα γὰρ πάλιν φυσιολογίας δι-
 δάξει ἴδιον, οἷον δαλοὺς καὶ αἶγας καὶ κομήτας καὶ διάττοντας καὶ αὐτῶν
 25 τὴν φύσιν ἀναπτύξαι), ἀλλὰ περὶ τῆς συνθέτου καὶ σχετικῆς, οἷον τοῦ τινὸς ἀνθρώπου· αὕτη γὰρ καὶ πρότασιν ποιεῖ, περὶ ἣν καὶ ἡ διαλεκτικὴ κατα-
 γίνεται· ἡ γὰρ διαλεκτικὴ οὐ τὰς φύσεις ζητεῖ, ἀλλὰ τὰς σχέσεις τῶν οὐσιῶν· σιωπάσθωσαν γὰρ αἱ διαφοραὶ ὡς μήτε περιέχουσαι κυρίως (ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὁ τις λογικὸς μὲν λέγεται, λογικότης δὲ οὐ λέγεται), μήτε συνεγνω-
 30 σμέναι τῷ πολλῷ ἀνθρώπῳ· ὁ γὰρ πολλὸς ἄνθρωπος λογικὸν μὲν ζῶν εἰπεῖν οἶδε, λογικότητα δὲ εἰπεῖν οὐκ οἶδεν. ἔστι δὲ ἕκτη οὐσία ἡ περιεκτικὴ τῆς συνθέτου καὶ σχετικῆς· τὰς γὰρ διαφορὰς ἐδείξαμεν μὴ περιέχειν, αὕτη δὲ ἡ ἕκτη οὐσία γενικὴ λέγεται καὶ εἰδική. ταύτην καλεῖ δευτέραν οὐσίαν ὁ Ἀριστοτέλης. εἰ δὲ ἀπορήσει τις διὰ τί μὴ καὶ αὕτη ὑπὸ τὴν διαίρεσιν
 35 ἔπεσε, λέγομεν ὅτι οὐκ ἡδύνατο· ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς ἀντιδιηρημένοις σκέλεσι θεωρεῖται καὶ οὐκ ἡδύνατο ἐνὶ σκέλει ἀντιδιαρεθῆναι· δύναται γὰρ αὕτη καὶ ἀπλῆ εἶναι καὶ σύνθετος, καὶ κρείττων τῆς συνθέτου καὶ χείρων τῆς συνθέτου οὕσα· ἀπλῆ μὲν ἔταν λαμβάνηται γενικωτάτῃ, σύνθετος δὲ ἔταν

2 μὲν μία coll. P

3 ἡ om. K

4 προτεύει H

6 αὐτῶν H

9 ἀντιδιαρ. scripsi: μὴ διαρ. HKP

11 post ἀπλῆ add. ἐστίν K

13 καθόλου

—παρελήφθησαν (15) om. K

20 περὶ om. II

21 διδ. αἱ δέκα coll. P

22 ταῦτα—ἴδιον om. P

23 οὐ—συνθέτου in mrg. suppl. P

27 ἡ] εἰ P

29 μήτε scripsi: μὴ libri

30 πολλὸς H

33 ἰδική HP

34 ὁ om. P

λαμβάνεται ειδικωτάτη, κρείττων τῆς συνθέτου όταν λαμβάνεται πρὸ τῶν πολλῶν, χείρων τῆς συνθέτου όταν λαμβάνεται ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

ρ. 2^a11 Οὐσία δέ ἐστιν ἡ κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα
5 λεγομένη.

Τρίτον ἦν κεφάλαιον τῶν προτεθέντων ζητῆσαι διὰ τί φιλοκαθόλου ὦν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ αἰεὶ προτάττων τὰ καθόλου τῶν μερικῶν νῦν τὴν μερικὴν καὶ ἄτομον οὐσίαν | προτάσσει τῆς καθόλου. καὶ λύομεν τοῦτο 246^v οὕτως· ἡ ὅτι τῇ πρὸς ἡμᾶς τάξει ἐχρήσατο (πρὸς ἡμᾶς γὰρ αὕτη πρώτη· 10 πρῶτον γὰρ τοῖς μερικοῖς ἐντυγχάνομεν καὶ οὕτως τοῖς καθόλου), ἡ καὶ ἄλλως ὅτι καὶ κατ' ἀλήθειαν πρώτη ἐστὶν ἡ ἄτομος οὐσία τῆς καθόλου ἐπὶ τοῖς πολλοῖς· αὕτη γὰρ ἐπινοία λαμβανομένη συμβεβηκός ἐστιν. ὅτι 15 ὅς οὐκ ἔστιν αὕτη κυρίως πρώτη τῆς καθόλου ταύτης ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, δη- λοὶ αὐτὸς ἑκατέρᾳ προσθεῖς τὸ λεγομένη, ὡς μὴδὲ ταύτης, φημί τῆς 15 ἁτόμου, κατὰ ἀλήθειαν πρώτης οὐσίας μὴδὲ τῆς καθόλου δευτέρας. τέταρτον ἦν κεφάλαιον ὅτι εἰ δύνатаи ὡς γένος διαιρεθῆναι ἡ οὐσία εἰς πρώτην καὶ δευτέραν· ἐν τοῖς γὰρ ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον * * ἔστι πρώτη οὐσία καὶ δευτέρα. πρὸς ὃ φάμεν ὅτι ὁ 20 κανὼν οὗτος ἐπὶ τῶν ἀντιδιαιρουμένων ἔρρωται· ἐκεῖ γὰρ οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον· οὐδὲ γὰρ πρῶτον τὸ ἀσώματον τοῦ σώματος ἢ τὸ 20 ἐμψυχον τοῦ ἀψύχου ἢ τὸ λογικὸν τοῦ ἀλόγου, οὐδὲ ἐπὶ ποσοῦ πρῶτον τὸ διωρισμένον τοῦ συνεχοῦς ἢ ἐπὶ ποιοῦ τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος. εἰ δὲ κατὰ βᾶθος ληφθῇ ἡ διαίρεσις, ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον· τὸ γὰρ 5 γένος πρότερον τῶν οἰκείων εἰδῶν καὶ τὰ εἶδη τῶν ἁτόμων. εἰ δὲ ἀναιρεῖ τις τὴν κατὰ βᾶθος διαίρεσιν ἥτοι πρόοδον, ἀναιρεῖ πᾶν γένος· ἐπειδὴ γὰρ 5 ἐν πάσῃ κατηγορίᾳ ἐστὶ καὶ γενικώτατον καὶ ὑπαλλήλον καὶ ἐιδικώτατον καὶ ἄτομον καὶ πρῶτόν ἐστι τὸ γενικώτατον τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τὸ ὑπάλ- 10 ληλον τοῦ ἐιδικωτάτου καὶ τὸ ἐιδικώτατον τοῦ ἁτόμου, ἀναιρουμένης τῆς κατὰ βᾶθος διαιρέσεως πάντα ἐκεῖνα ἀναιρεῖται. πέμπτον ἦν κεφάλαιον 10 κατὰ ποῖον εἶδος διαιρέσεως διαιρεῖται ἡ οὐσία εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον. καὶ λέγομεν, ὡς γένος εἰς εἶδη οὐ δύνатаи, αὐτοῦ Ἀριστοτέλους λέγοντος τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων ἕτεραι τῷ εἶδει καὶ αἰ διαφοραί, οἷον ζῷου καὶ ἐπιστήμης· ζῷου μὲν διαφοραὶ λο- 30 γικὸν καὶ ἄλογον, πεζὸν ἐνυδρον, ἐπιστήμης δὲ πταιστὸν ἄπταιστον, ἐνυπό- 35 θετον ἀνυπόθετον· εὐρίσχομεν δὲ ἐπὶ παντὸς γένους τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, οἷον τοῦ ποσοῦ τὸ μὲν πρῶτον τὸ δὲ δεύτερον καὶ τοῦ ποιοῦ,

1 ἰδικωτάτη HP 6 ἦν om. K 10 τοῖς] τῆς P καὶ (post ἦ) om. P
14 αὐτῷ H: αὐτὸ P 18 ante ἔστι lac. signavi; addas πῶς οὖν 19 ἔρρωται P
20 alt. πρῶτον scripsi: ποτε HKP (cf. v. 21) 25 πρόοδον P 25. 26 ἐν πάσῃ γὰρ ἐπειδὴ
coll. K 26 ἰδικ. HP (fere constanter) 28 τὸ om. HK post ἀναιρουμ. add. οὖν HP
30 τὸ πρ. καὶ τὸ δεύτ. H (cf. p. 161,29) 31 ὡς om. KP 34 ἄπταιστον H
11*

ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων γενῶν. ἐάν οὖν συγχωρηθῇ διαιρεθῆναι τὴν οὐσίαν ὡς γένος εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον, εὐρισκόμεθα πᾶν γένος οὕτως διαιροῦντες καὶ τὰς αὐτὰς διαφορὰς ποιοῦντες τῶν ἐτέρων γενῶν. εἰ δὲ λέγω ὅτι οὐ δύναται ὡς γένος διαιρεθῆναι, κατ' οὐδὲν εἶδος τῶν ἐξ διαιρέσεων διαιρεῖται ἡ οὐσία εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ αἱ διαιρέσεις διακρίσεως χάριν ἐπενοήθησαν, διὰ τὸ τὰ τμήματα χωρίζειν ἀπ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ περιέχωσιν ἑαυτὰ (ἐν οὐδεμιᾷ γὰρ διαιρέσει τὰ τμήματα περιέχει ἄλληλα, καὶ οὐδεὶς διαιρεῖ τὸν Σωκράτην εἰς χεῖρας καὶ δακτύλους, ἐπειδὴ ἡ χεὶρ ἢ τοῦ Σωκράτους καὶ τοὺς δακτύλους περιέχει), ἐνταῦθα δὲ περιέχει ἡ καθόλου οὐσία τὴν ἄτομον. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν; ὅτι τάξις ἐστὶ διδασκαλικὴ καὶ ἀπαρίμνησις ψιλῇ, ὡς εἴ τις τὸν γραμματικὸν εἴποι καταγίνεσθαι περὶ συλλαβὰς λέξεις στοιχεῖα, οὐχ ὅτι διαιρέσεις ἐστὶ τοῦτο (περιέχει γὰρ ἡ λέξις τὰς συλλαβὰς καὶ αἱ συλλαβαὶ τὰ στοιχεῖα· οὐδὲ γὰρ τὸ ἐκφωνούμενον εἰς ταῦτα διαιρεῖται), πάλιν ὡς εἴ τις εἴποι τὸν φυσικὸν διαλαμβάνειν περὶ τοῦ ἀποίου σώματος, περὶ ὕλης καὶ εἶδους καὶ περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων, οὐχ ὅτι διαιρέσεις ἐστὶν αὕτη· περιέχει γὰρ τὸ εἶδος τὴν ὕλην καὶ τὰ στοιχεῖα τὸ ἄποιον σῶμα. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

p. 2^a11 Οὐσία ἐστὶν ἡ κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα λεγόμενη.

20 Ἐκτον τῇ κεφάλαιον τῶν προτεθέντων ζητῆσαι εἰ ὑγιῶς ἔχει ὁ ἀποδεδομένος ὁρισμὸς τῆς ἀτόμου οὐσίας· δόξει γὰρ μὴ ὑγιῶς ἔχειν, ἐπειδὴ ἀρμόζει καὶ τῇ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι (λέγει γὰρ τί οὐκ ἔστιν ἡ οὐσία, τί δὲ ἔστιν οὐ λέγει), καὶ ὅτι ἔδει τὴν οὕτω προτιμηθεῖσαν οὐσίαν ὑπ' αὐτοῦ διὰ καταφατικῶν λέξεων ὀρισθῆναι καὶ μὴ δι' ἀποφατικῶν, ἐπειδὴ
 25 χεῖρων ἢ ἀπόφασις τῆς καταφάσεως· ἡ γὰρ ἀπόφασις ἀναίρεσιν καὶ φθορὰν μιεῖται, ἡ δὲ κατάφασις γένεσιν καὶ θέσιν, ὅπερ ἐστὶ τιμιώτερον. καὶ ἀρχτέον ἀπὸ τῆς δευτέρας λύσεως. οὐκ αἰεὶ χεῖρων ἢ ἀπόφασις· ἐπὶ γὰρ τῶν ἄκρων χρώμεθα αὐτῇ, θεοῦ λέγω καὶ ὕλης. ἐπὶ μὲν θεοῦ οὕτως· θεός ἐστὶν ὁ μῆτε νοῦς μῆτε ψυχὴ μῆτε γένος, οὐδὲ σῶμα οὐδὲ ἀσώ-
 30 ματον, κρεῖττον δὲ τούτων ἀπάντων. ἐπὶ δὲ τῆς ὕλης οὕτως· ὕλη ἐστὶν ὁ μῆτε θεός ἐστὶ μῆτε νοῦς μῆτε ψυχὴ μῆτε εἶδος μῆτε στέρησις, χεῖρον δὲ τούτων ἀπάντων. διὸ ὁ Πλάτων ἀνομοίως ὁμοιωσθαι λέγει, ὁμοιωσθαι μὲν ὅτι ἐξ ἀποφάσεως ἕκαστον ὀρίζεται, ἀνομοίως δὲ διότι ποῦ μὲν πρόσκειται τὸ κρεῖττον τούτων πάντων ποῦ δὲ τὸ χεῖρον. ἀλλ'
 35 οὐδὲ τῇ μηδαμῇ μηδαμῶς ἀρμόζει· ἐπεξηγεῖται γὰρ τὸν ὁρισμὸν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐ λέγεται καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου· εἰ δὲ ταῦτα οὕτως, οὐ μόνον τί οὐκ ἔστι λέγει, ἀλλὰ καὶ τί ἔστι· τὸ γὰρ ὑποκείμενον τισιν ὄν ἐστιν.

3 εἰ scripsi: τί libri

(cf. p. 161,17; 163,4)

30. 34 κρεῖττω HP

4 ὡς scripsi: εἰς HKP

20 εἰ om. P

32. 34 χεῖρω HP

13 λέξεις H

21 ὅρος K

32 ὁ Πλάτων] cf. Philop. in Cat. p. 52,5

18 οὐσία δὲ Arist.

28 τῶν iter. P

p. 2^a11 Οὐσία δέ ἐστιν ἡ κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα λεγομένη.

Πανταχόθεν ἀνυμνεῖ τὴν ἄτομον οὐσίαν ὁ Ἀριστοτέλης, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα (ἔπαινος γὰρ τῆς φωνῆς ἡ κυριολεξία, ὥσπερ 5 ψόγος ἡ μεταφορὰ καὶ ἡ κατάχρησις· διὸ οἱ γραμματικοὶ τὰ κύρια τῶν ὀνομάτων ἐπὶ τῶν ἀτόμων οὐσιῶν τιθέασιν), ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως (πρῶτον γὰρ νοοῦμεν τὰς ἀτόμους οὐσίας καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐρχόμεθα εἰς ἔννοιαν τῶν καθόλου οὐσιῶν), ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα· μάλιστα γάρ ἐστιν ἡ ἄτομος οὐσία, εἴ γε τὰ συμβεβηκότα διὰ 10 ταύτην εἰσὶν· ὥσπερ γὰρ τὸν παιδαγωγὸν φιλοῦντες διὰ τοὺς παῖδας μᾶλλον τοὺς | παῖδας φιλοῦμεν καὶ ὥσπερ τὸν κεκρασμένον οἶνον διὰ τὸν 247^v ἄκρατον λέγοντες μεθύσκειν τὸν ἄκρατον μᾶλλον λέγομεν μεθύσκειν, οὕτως ἐπειδὴ τὰ συμβεβηκότα διὰ τὴν ἄτομον οὐσίαν εἰσὶ, μάλιστα ἐστιν οὐσία.

p. 2^a12 Λεγομένη.

15 Ἐκόλασεν ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης ὅλας τὰς εὐφημίας προσθεῖς τὸ λεγομένη, ὡς ἂν τῆς ἀτόμου οὐσίας κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα λεγομένης, μὴ οὔσης δέ, ἄλλης δὲ οὔσης τῆς κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ 20 μάλιστα κατ' ἀλήθειαν οὔσης.

p. 2^a12 Ὅτις οὐδὲ καθ' ὑποκειμένου λέγεται οὐδὲ ἐν ὑποκει- 20 μένῳ τινὶ ἐστιν.

Ὅταν ὁ Ἀριστοτέλης τὰ ἄλλοις δοκοῦντα λέγῃ, προστίθῃσι τὸ λεγο- 25 μένη ἢ τὸ λέγεται, ὡς ἐπὶ τοῦ κυριώτατα καὶ πρώτως καὶ μάλιστα προσέθηκε τὸ λεγομένη, ὡς ἂν ὑπ' ἄλλων αὐτῆς οὕτω λεγομένης καὶ οὐχ ὑπ' αὐτοῦ, ὅταν μέντοι αὐτὸς οὕτως δοξάζῃ, τὸ ἔστι προστίθῃσιν, (ὡς) 25 Ὅτις οὐδὲ καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται οὐδὲ ἐν ὑποκειμένῳ τινὶ ἐστι. τὸ δὲ λέγεται δεῖ λαβεῖν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ κατηγορεῖται, καὶ οὐκ ὀνομάζεται.

p. 2^a14 Δεύτεραι δὲ οὐσαί λέγονται τὰ εἶδη, ἐν οἷς εἶδεναι αἱ 30 πρῶται λεγόμεναι οὐσαί ὑπάρχουσιν.

Ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ τί μὴ εἶπεν ὅτι δεύτεραι οὐσαί εἰσὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη. καὶ λέγομεν ὅτι καὶ συμβεβηκότα περιελάμβανεν, εἰ τοῦτο

3 ὁ om. H 6 νοημ.] ὀνομάτων K 7. 8 ἀρχόμ. K¹ 11 τὸν (ante ἄκρ.)]
τὸ KP 12 λέγοντες—μᾶλλον om. P alt. ἄκρ.] οἶνον K λέγ. μεθ.] φιλοῦμεν K
17 καὶ μάλιστα iter. H 19 ἥτις] ἡ Arist. οὐδὲ . . οὐδὲ] μήτε . . μήτε Arist.
καθ' ὑποκ. τινὸς Arist. (cf. v. 25) 21 λέγει H 23 αὐτῆς . . λεγομένης scripsi:
τίτην . . λεγομένην HKP 24 ὡς addidi ἥτις . .] cf. v. 19 28 τὰ
εἶδη om. Arist. 29 οὐς. λεγ. coll. Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἵνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρας οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a 19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἔστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξαίρει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στῆναι μέγρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἔστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἔστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρ-
 ἔχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτὴν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 20 πρώτως καὶ μάλιστα ἔστιν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δείκνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, ὅσον ἄνθρωπος (τοῦτο γὰρ 248 πᾶσι κατὰ δόξαν, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσθηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 25 ἄνθρωπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δείκνυν αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῷον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἔστι ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἵππος ἢ βοῦς ἢ ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὅς οὐκ ἔστι Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔστιν ἄρα ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δείκνυσι ὅτι τόδε
 30 τὸ λευκόν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἔστι χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν σώματι, οὐκ ἔστι δὲ σῶμα δ μὴ ἔστι λευκόν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἔστιν ἄρα χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν τῷδε τῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δεῖξαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὐσίας ταύτης οὐδὲν
 35 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν πειρᾶται κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἔστιν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτός ὁ Ἀριστοτέλης,

3 ἰδικήν HP	5 φανερά P	6 ἄτομον om. K	8 ἀξίαις K	8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαίαις libri
18 τὴν ὑπαρξιν KP	21 οὐ eras. K	11 τῆς om. KP	16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri	
libri	post φάναι add. ὅτι H	22 τῆς] τοῖς P	24 φάναι scripsi: φανέ	
28 σωκράτη H	32 πυρρόν H	25 ante καὶ lac. signavi	27 ὅς scripsi: δ libri	
		36 ἐπισκευάζειν H	37 συναιρεῖ P	

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοὺ, φησὶν, ὁ καθόλου
 ἥλιος ἀναιρεθεὶς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνεῖλε. πρὸς δὲ φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
 διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
 δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
 5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
 ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ιδιότητες
 δεῖξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
 ἀνθρώπων πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δεῖξασθαι ἡδυνήθη
 διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν. διὸ καὶ κέρματα
 10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
 ἐν τούτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
 τῇ ἀτόμῳ οὐσία ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
 οὐσίᾳ. πρὸς δὲ φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
 15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
 ὑπάρξιν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκότα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
 οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἢ ἄτομος οὐσία, ἐν
 αὐτῇ πρώτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκότα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
 γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
 20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
 δέ. πρὸς δὲ τὸ δεύτερόν φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
 καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
 σῶμα εἴπῃς τὴ καθόλου, καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
 ἔχει ἡ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
 25 βηκότων.

p. 2^a 27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὕτε
 τοῦνομα οὕτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκότων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
 γορεῖται τῆς οὐσίας, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἶον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
 30 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὀρισμὸν τοῦ λευκοῦ
 ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικὸν
 ὅψεως. τινὰ δὲ οὕτε ὁμωνύμως οὕτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
 οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὀρισμὸν τοῦ χρώ-

3 ὡς] τὸ δὲ (superscr. ὡς) P 4 τὴν b: om. HKP 4.5 λεγόμενον (utrobique)
 b = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
 6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
 occurrat; εἶδος ἀνθρώπου in quaestione vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
 15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἡ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἡ H
 τύχῃ H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
 21 αὐτὸν H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
 suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἵνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρας οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἐστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξαίρει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στήναι μέγρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἐστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἔστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρ-
 20 ἔχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτὴν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 25 πρῶτως καὶ μάλιστα ἐστὶν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δείκνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, οἷον ἀνθρώπος (τοῦτο γὰρ 248 πᾶσι κατὰδῶλον, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 30 ἀνθρώπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δείκνυν αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῷον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἔστι ζῷον ὃ οὐκ ἔστιν ἔππος ἢ βοῦς ἢ ἀνθρώπος, οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος ὅς οὐκ ἔστι Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔστιν ἄρα ζῷον ὃ οὐκ ἔστιν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δείκνυσι ὅτι τότε
 35 τὸ λευκὸν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἔστι χρῶμα ὃ μὴ ἐστὶν ἐν σώματι, οὐκ ἔστι δὲ σῶμα ὃ μὴ ἐστὶ λευκὸν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἔστιν ἄρα χρῶμα ὃ μὴ ἐστὶν ἐν τῷδε τῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δείξαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὕτως ταύτης οὐδὲν
 40 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν πειρᾶται κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἐστὶν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτός ὁ Ἀριστοτέλης,

3 εἰδικὴν HP	5 φανερά P	6 ἄτομον om. K	8 ἀξίαις K	8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαῖς libri
18 τὴν ὑπαρξιν KP	21 οὐ eras. K	11 τῆς om. KP	16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri	
libri	post φάναι add. ὅτι H	22 τῆς P	24 φάναι scripsi: φανέ libri	
28 σωκράτη H	32 πυρρόν H	25 ante καὶ lac. signavi	27 ὅς scripsi: ὁ libri	
		36 ἐπισκευάζειν H	37 συναιρεῖ P	

www.libtool.com.cn

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοὺ, φησὶν, ὁ καθόλου
ἥλιος ἀναιρεθεὶς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνεῖλε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ιδιότητας
δέξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
ἀνθρώπων πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δέξασθαι ἡδυνήθη
διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν. διὸ καὶ κέρματα
10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
ἐν τοῦτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
οὐσίᾳ. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
ὑπάρχειν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκὸτα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἡ ἄτομος οὐσία, ἐν
αὐτῇ πρῶτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκὸτα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
δέ. πρὸς δὲ τὸ δεύτερόν φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
σῶμα εἴτης τῇ καθόλου, καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
ἔχει ἡ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
25 βηκόντων.

p. 2^a 27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὕτε
τοῦνομα οὕτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκόντων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
γορεῖται τῆς οὐσίας, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἷον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
30 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ
ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικὸν
ὀφείας. τινὰ δὲ οὕτε ὁμωνύμως οὕτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τοῦ χρώ-

3 ὡς] τὸ δὲ (superscr. ὡς) P 4 τὴν b: om. HKP 4. 5 λεγόμενον (utrobique)
b = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
occurret; εἶδος ἀνθρώπου in quaestionem vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἡ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἡ H
τῷ H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
ὑπάρχειν H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἴνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρα οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a 19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τιῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἔστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τιῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξαίρει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στήναι μέχρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἔστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἔστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρ-
 ἔχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτὴν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 20 πρώτως καὶ μάλιστα ἔστιν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δείκνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, οἷον ἄνθρωπος (τοῦτο γὰρ 248^a πᾶσι κατὰ δόλον, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσθηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 25 ἄνθρωπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δείκνυν αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῷον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἔστι ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἵππος ἢ βοῦς ἢ ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος δς οὐκ ἔστι Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔστιν ἄρα ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δείκνυσι ὅτι τόδε
 30 τὸ λευκὸν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἔστι χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν σώματι, οὐκ ἔστι δὲ σῶμα δ μὴ ἔστι λευκὸν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἔστιν ἄρα χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν τῷδε τιῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δείξαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὕτως ταύτης οὐδὲν
 35 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν περὶ αὐτὰ κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἔστιν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτός ὁ Ἀριστοτέλης,

3 ἰδικήν HP 5 φανερά P 6 ἄτομον om. K 8 ἀξίαις K 8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαῖς libri 11 τῆς om. KP 16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri
 18 τὴν ὑπαρξιν KP 21 οὐ eras. K 22 τῆς P 24 φάναι scripsi: φανῆ libri post φάναι add. ὅτι H 25 ante καὶ lac. signavi 27 ὅς scripsi: ὁ libri
 28 σωκράτῃ H 32 πυρρόν H 36 ἐπισκευάζειν H 37 συναιρεῖ P

www.libtool.com.cn

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοῦ, φησὶν, ὁ καθόλου
 ἥλιος ἀναιρεθεῖς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνεῖλε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
 διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
 δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
 5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
 ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ιδιότητας
 δεξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὥπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
 ἀνθρώπων πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δεξασθαι ἡδυνήθη
 διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν. διὸ καὶ κέρματα
 10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
 ἐν τούτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
 τῇ ἀτόμῳ οὐσία ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
 οὐσίᾳ. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
 15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
 ὑπαρξίν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκὸτα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
 οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἡ ἄτομος οὐσία, ἐν
 αὐτῇ πρῶτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκὸτα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
 γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
 20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
 δέ. πρὸς δὲ τὸ δευτέρον φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
 καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
 σῶμα εἴπῃς τὸ καθόλου. καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
 ἔχει ἡ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
 25 βηκόντων.

p. 2^a 27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὕτε
 τοῦνομα οὕτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκόντων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
 γορεῖται τῆς οὐσίας, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἷον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
 30 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ
 ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικόν
 ὕψους. τινὰ δὲ οὕτε ὁμωνύμως οὕτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
 οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τοῦ χρώ-

3 ὥς] τὸ δὲ (superscr. ὥς) P 4 τὴν b: om. HKP 4.5 λεγόμενον (utrobique)
 b = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
 6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
 occurrat; εἶδος ἀνθρώπου in quaestione vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
 15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἡ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἡ H
 τύχη H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
 δεύτερον H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
 suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἴνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρας οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a 19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἐστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἐστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξάγει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στήναι μέχρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἔλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἐστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἐστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρέχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτὴν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 20 πρώτως καὶ μάλιστα ἐστὶν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δεικνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, οἷον ἀνθρώπος (τοῦτο γὰρ 248 πᾶσι κατὰ δῶλον, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 25 ἀνθρώπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δεικνύων αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῶον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἐστὶ ζῶον δὲ οὐκ ἐστὶν ἴππος ἢ βοῦς ἢ ἀνθρώπος, οὐκ ἐστὶν ἀνθρώπος ὅς οὐκ ἐστὶ Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἐστὶν ἄρα ζῶον δὲ οὐκ ἐστὶν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δεικνύει ὅτι τόδε
 30 τὸ λευκὸν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἐστὶ χρῶμα δὲ μὴ ἐστὶν ἐν σώματι, οὐκ ἐστὶ δὲ σῶμα δὲ μὴ ἐστὶ λευκὸν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἐστὶν ἄρα χρῶμα δὲ μὴ ἐστὶν ἐν τῷδε τῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δεξιαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὐσῆς ταύτης οὐδὲν
 35 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροῦσιεὺς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν πειρᾶται κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἐστὶν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης,

3 ἰδικήν HP	5 φανερά P	6 ἄτομον om. K	8 ἀξίαις K	8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαῖς libri
18 τὴν ὑπαρξιν KP	21 οὐ eras. K	11 τῆς om. KP	16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri	
libri	post φάναι add. ὅτι H	22 τῆς] τοῖς P	24 φάναι scripsi: φανῆ	
28 σωκράτης H	32 πυρρόν H	25 ante καὶ lac. signavi	27 ὅς scripsi: δ libri	
		36 ἐπισκευάζειν H	37 συναιρεῖ P	

www.libtool.com.cn

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοὺ, φησὶν, ὁ καθόλου
ἥλιος ἀναιρεθεὶς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνείλε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ιδιότητας
δέξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
ἀνθρώπων πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δέξασθαι ἡδυνήθη
διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν. διὸ καὶ κέρματα
10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
ἐν τοῦτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
οὐσίᾳ. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
ὑπάρξιν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκὸτα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἡ ἀτομὸς οὐσία, ἐν
αὐτῇ πρῶτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκὸτα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
ὁέ. πρὸς δὲ τὸ δευτέρον φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
σῶμα εἴπηρ τὴ καθόλου, καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
ἔχει ἡ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
25 βηκόντων.

p. 2^a 27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὔτε
τοῦνομα οὔτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκόντων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
γορεῖται τῆς οὐσίης, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἷον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
30 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ
ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικόν
ἡέως. τινὰ δὲ οὔτε ὁμωνύμως οὔτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τοῦ χρώ-

3 ὡς] τὸ δὲ (superscr. ὡς) P 4 τὴν b: om. HKP 4.5 λεγόμενον (utrobique)
b = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
occupit; εἶδος ἀνθρώπου in quaestionem vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἡ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἡ H
τύχῃ H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
ἕτερον H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἵνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρα οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a 19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἐστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξαίρει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στῆναι μέχρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἐστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἔστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτήν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρέχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτήν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 20 πρώτως καὶ μάλιστα ἐστὶν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτήν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δείκνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, οἷον ἄνθρωπος (τοῦτο γὰρ 248^a πᾶσι κατὰ δῶλον, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσθηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 25 ἄνθρωπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δείκνυσιν αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῷον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἔστι ζῷον ὃ οὐκ ἔστιν ἴππος ἢ βοῦς ἢ ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔστι Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔστιν ἄρα ζῷον ὃ οὐκ ἔστιν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δείκνυσι ὅτι τόδε
 30 τὸ λευκὸν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἔστι χρῶμα ὃ μὴ ἐστὶν ἐν σώματι, οὐκ ἔστι δὲ σῶμα ὃ μὴ ἐστὶ λευκὸν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἔστιν ἄρα χρῶμα ὃ μὴ ἐστὶν ἐν τῷδε τῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δείξαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτήν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὕτως ταύτης οὐδὲν
 35 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν πειράται κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἐστὶν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης,

3 ἰδικήν HP	5 φανερά P	6 ἄτομον om. K	8 ἀξίαις K	8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαῖς libri
18 τὴν ὑπαρξιν KP	21 οὐ eras. K	11 τῆς om. KP	16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri	
libri post φάναι add. ὅτι H	22 τῆς] τοῖς P	25 ante καὶ lac. signavi	24 φάναι scripsi: φανέν	
28 σωκράτη H	32 πυρρόν H	36 ἐπισκευάζειν H	27 ὅς scripsi: ὃ libri	37 συνανρεῖ P

www.libtool.com.cn

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοὺ, φησὶν, ὁ καθόλου
 ἥλιος ἀναιρεθεὶς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνεῖλε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
 διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
 δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
 5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
 ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πάσας τὰς ιδιότητας
 δεῖξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
 ἀνθρώπων πάσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δεῖξασθαι ἡδυνήθη
 διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἱατρὸν. διὸ καὶ κέρματα
 10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
 ἐν τούτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
 τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
 οὐσίᾳ. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
 15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
 ὑπάρξειν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκὸτα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
 οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἡ ἄτομος οὐσία, ἐν
 αὐτῇ πρῶτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκὸτα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
 γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
 20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
 δέ. πρὸς δὲ τὸ δεύτερόν φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
 καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
 σῶμα εἴπῃς τῇ καθόλου. καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
 ἔχει ἡ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
 25 βηκότων.

p. 2^a 27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὕτε
 τοῦνομα οὔτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκότων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
 3 γορεῖται τῆς οὐσίης, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἷον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
 6 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ
 ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικὸν
 οὕτως. τινὰ δὲ οὕτε ὁμωνύμως οὔτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
 οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἄνθρωπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τοῦ χρώ-

3 ὡς] τὸ δὲ (superscr. ὡς) P 4 τὴν b: om. HKP 4.5 λεγόμενον (utrobique)
 6 = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
 6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
 uccurrit; εἶδος ἀνθρώπου in quaestionem vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
 15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἡ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἡ H
 τύχη H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
 20 δεύτερον H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
 suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

εἶπεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν συμβεβηκόσι γένος καὶ εἶδος, ὡς χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. ἴνα οὖν ταῦτα φύγη, ἀκριβέστερον εἶπεν ὅτι δευτέρας οὐσίας καλῶ τὰς περιεχούσας τὴν ἄτομον οὐσίαν, τὴν γενικὴν καὶ τὴν εἰδικήν. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

5 p. 2^a19 Φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἐπαινέσας ὁ Ἀριστοτέλης πανταχόθεν τὴν ἄτομον οὐσίαν, ἀπὸ τῶν φωνῶν διὰ τοῦ κυριώτατα, ἀπὸ τῶν νοημάτων διὰ τοῦ πρώτως, ἀπὸ τῶν πραγμάτων διὰ τοῦ μάλιστα, ἐπειδὴ ἤσθετο ἑαυτοῦ μὴ ἀξίως τῆς εὐφημίας ὑπογράψαντος (τῷ γὰρ ὄντι οὐ τί ἔστιν εἶπεν, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστι), καὶ
 10 ὅτι τοῦτο ἀρμόζει τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι, ἐξαίρει αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς δυνάμει ταῦτα λέγων· οὐ δεῖ στῆναι μέχρι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ δεῖ ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον· οὐ γὰρ αἱ ἀποφάσεις τὸ τί ἔστι λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ τί οὐκ ἔστι· διὰ τοῦτο γὰρ οὐ λέγω αὐτὸ καθ' ὑποκειμένου, ἐπειδὴ ὑπόκειται τοῖς καθ' ὑποκειμένου, ὡς διὰ τοῦτο χρεῖαν παρ-
 15 ἔχειν τὴν ἄτομον οὐσίαν πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν· τριττῶν γὰρ ὄντων πάντων, ἡ πρώτη οὐσία, ἡ δευτέρα, τὰ συμβεβηκότα, περὶ τὴν ἄτομον οὐσίαν τὰ συμβεβηκότα καὶ αἱ δευτεραί οὐσίαι, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκόσι χρεῖαν παρέχεται πρὸς ὑπαρξιν, ταῖς δὲ δευτέραις οὐσίαις πρὸς κατηγορίαν. εἰ οὖν πᾶσι χρεῖαν παρέχεται τοῖς παρ' ἑαυτὴν, πῶς οὐ δικαίως κυριώτατα καὶ
 20 πρώτως καὶ μάλιστα ἔστιν οὐσία; ὅτι δὲ χρεῖαν παρέχει πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν, τεχνικῶς κατασκευάζει αὐτός, καὶ οὐ δείκνυσιν ὅτι ἡ εἰδικὴ οὐσία δεῖται τῆς ἀτόμου | οὐσίας πρὸς κατηγορίαν, οἷον ἄνθρωπος (τοῦτο γὰρ 248· πᾶσι κατὰ δόξαν, ὡς δηλοῖ τὸ πολλάκις κύριον ὄνομα εἰς τὸ προσηγορικὸν μεταβάλλειν καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσόν μοι τὸν Σωκράτην' φάναι 'τὸν
 25 ἄνθρωπον ἐκείνον κάλεσόν μοι'), * * καὶ δείκνυσιν αὐτὸς ὅτι γε τὸ ζῷον δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας κατασκευάζει οὕτως· οὐκ ἔστι ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἴππος ἢ βοῦς ἢ ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος δ οὐκ ἔστι Σωκράτης ἢ Πλάτων ἢ Ἀλκιβιάδης, οὐκ ἔστιν ἄρα ζῷον δ οὐκ ἔστιν ἐν Σωκράτει ἢ Πλάτῳ ἢ Ἀλκιβιάδῃ. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων οὐ δείκνυσι ὅτι τόδε
 30 τὸ λευκὸν δεῖται τῆς ἀτόμου οὐσίας, ἀλλ' ὅτι τὸ χρῶμα, λέγων οὕτως· οὐκ ἔστι χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν σώματι, οὐκ ἔστι δὲ σῶμα δ μὴ ἔστι λευκὸν ἢ μέλαν ἢ πυρρόν, οὐκ ἔστιν ἄρα χρῶμα δ μὴ ἔστιν ἐν τῷδε τῷ σώματι ἢ ἐν τῷδε. οὕτω τοῦ Ἀριστοτέλους δείξαντος ὅτι πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὴν χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία καὶ ὅτι μὴ οὕτως ταύτης οὐδὲν
 35 τῶν ἄλλων ὑφίσταται, ἐπιτείνων ὁ Ἀφροῦσιεὺς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλοσοφίαν καινοτομίαν πειρᾶται κατασκευάζειν ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἔστιν ἡ ἄτομος οὐσία πάντων· ὅτι γὰρ συναναιρεῖ, ἔδειξεν αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης,

3 ἰδικήν HP	5 φανερά P	6 ἄτομον om. K	8 ἀξίαις K	8. 9 τῆς εὐφημίας scripsi: ταῖς εὐφημαῖς libri
18 τὴν ὑπαρξιν KP	21 οὐ eras. K	11 τῆς om. KP	16 pr. τὰ scripsi: ἡ libri	
libri post φάναι add. ὅτι H	22 τῆς] τοῖς P	22 ante καὶ lac. signavi	24 φάναι scripsi: φασὲ libri	
28 σωκράτῃ H	32 πυρρόν H	36 ἐπισκευάζειν H	27 ὅς scripsi: δ libri	37 συναιρεῖ P

ὅτι δὲ οὐ συναναιρεῖται, παραδεικνύει αὐτὸς οὕτως· ἰδοὺ, φησὶν, ὁ καθόλου
 ἥλιος ἀναιρεθεὶς τὸν τινὰ ἥλιον οὐκ ἀνεῖλε. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου
 διττόν, τὸ μὲν σχετικὸν ὡς πᾶς ἄνθρωπος (τὸ γὰρ πᾶς ἀεὶ σχετικόν), τὸ
 δὲ ἐνιαῖον καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν λεγόμενον, ὡς τὸ ἄνθρωπος οὕτως
 5 ψιλὸν λεγόμενον. ὅλον οὖν τὸ καθόλου, οὐ τὸ σχετικὸν λέγω ἀλλὰ τὸ
 ἕτερον, ἐχώρησεν ἐν τῷ ἡλίῳ· ἡδυνήθη γὰρ ὁ ἥλιος πᾶσας τὰς ιδιότητες
 δέξασθαι τοῦ καθόλου ἡλίου, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀδύνατον· οὐδεὶς γὰρ
 ἀνθρώπων πᾶσας τὰς ιδιότητας τοῦ καθόλου ἀνθρώπου δέξασθαι ἡδυνήθη
 διὰ τὸ ἄλλον μὲν εἶναι γραμματικὸν ἄλλον δὲ ἰατρόν. διὸ καὶ κέρματα
 10 ἀνθρώπου τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων. καὶ ταῦτα μὲν
 ἐν τούτοις.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Συριανὸς οὕτως λέγων· εἰ τὸ καθόλου συμβεβηκὸς ἐν
 τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ ὑφίσταται, ἔσται καὶ τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐν τῇ καθόλου
 οὐσίᾳ. πρὸς δ' φαμεν ὅτι τὸ καθόλου συμβεβηκὸς λέγομεν ἐν τῇ ἀτόμῳ
 15 οὐσίᾳ ὑπάρχειν, οὐχ ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ [τῇ καθόλου οὐσίᾳ] τὴν
 ὑπερβῆν ἔχει, ἀλλ' ὅτι προηγουμένως τὰ συμβεβηκότα πάντα ἐν ταῖς ἀτόμοις
 οὐσίαις ἔχουσι τὸ εἶναι, καὶ εἰ ἀσώματος τύχῃ οὕσα ἢ ἄτομος οὐσία, ἐν
 αὐτῇ πρῶτως ὑπάρχουσι τὰ συμβεβηκότα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς (ἐν
 γὰρ τῇ τινὶ ψυχῇ θεωρεῖται ἀρετὴ ἢ κακία· μεταβάλλει γὰρ κατὰ ταῦτα),
 20 κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐν | τοῖς καθόλου λέγονται εἶναι, ἐπινοητικῶς 248^v
 δέ. πρὸς δὲ τὸ δευτέρον φαμεν ὅτι τὸ μερικὸν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐν τῇ
 καθόλου οὐσίᾳ, οὐχ ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἐν αὐτῇ ὑφίσταται (καὶ γὰρ τὸ
 σῶμα εἴπῃς τῇ καθόλου. καὶ τοῦτο ἀσώματόν ἐστιν), ἀλλ' ὅτι τοὺς λόγους
 ἔχει ἢ καθόλου οὐσία, ἥτοι τὸ καθόλου σῶμα, προαγωγὸς τῶν συμβε-
 25 βηκόντων.

p. 2^a27 Τῶν δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ τῶν πλείστων οὕτε
 τοῦνομα οὕτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπὶ τινων συμβεβηκόντων τινὰ ὁμωνύμως κατη-
 30 γορεῖται τῆς οὐσίας, συνωνύμως δὲ οὐδέποτε· οἷον τὸ λευκὸν κατηγορεῖται
 τοῦ σώματος ὁμωνύμως, οὐ συνωνύμως· οὐδὲ γὰρ τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ
 ἐπιδέχεται τὸ σῶμα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸ σῶμα λευκὸν χρῶμα διακριτικὸν
 ὕψους. τινὰ δὲ οὕτε ὁμωνύμως οὕτε συνωνύμως, ὡς ἐπὶ τοῦ χρώματος·
 οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν ἀνθρώπον χρῶμα, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τοῦ χρώ-

3 ὡς] τὸ δὲ (superscr. ὡς) P 4 τὴν b: om. HKP 4.5 λεγόμενον (utrobique)
 b = λέγομεν HKP 4 οὕτως KP 5 λέγω scripsi: λέγων HKP: λέγει b
 6 ἐχώρησεν K τῷ om. P 10 ὁ Πλάτων] vox κέρμα apud Platonem non
 occurrat; εἶδος ἀνθρώπου in quaestionem vocatur Parm. p. 130 C. 13 ὑφίστασθαι HP
 15 τῇ καθόλου οὐσίᾳ inclusi: ἢ τῇ μερικῇ in mrg. K (cf. v. 22) 17 εἰ] ἢ H
 τῇ H 18 ὑπάρχουσα P 20 δεύτερον—κατὰ (22) iter. K δεύτ.] δὲ
 ὑστερον H 21 alt. δὲ suppl. K² 23 καὶ τοῦτο—alt. καθόλου (24) in mrg.
 suppl. H καὶ] κατὰ HP² τοὺς om. HP 26 ἐπὶ μὲν Arist.

[illegible][illegible]

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

λέγομεν ὅτι τοῦτου ἔτυχον τοῦ ὀνόματος, ἐπειδὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αὐταῖς
χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία πρὸς κατηγορίαν.

p. 2^b9 Γνωριμώτερον καὶ οἰκειότερον ἀποδώσει τὸ εἶδος ἀπο-
διδοῦς ἢ τὸ γένος.

5 Διὰ τί εἰπὼν γνωριμώτερον προσέθηκε τὸ οἰκειότερον; καὶ λέγομεν
ὅτι τὸ γνωριμώτερον οὐ ποιεῖ μᾶλλον οὐσίαν τὴν ἄτομον, ἐπειδὴ καὶ τὰ συμ-
βεβηκότα πολλάκις καὶ αὐτῆς τῆς ἀτόμου οὐσίας εἰσι γνωριμώτερα· οἷον ἀντὶ
τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσον τὸν Σωκράτην' λέγω 'κάλεσον τὸν φιλόσοφον'. διὰ τοῦτο
οὖν προσέθηκε τὸ οἰκειότερον· τὰ γὰρ γνωριμώτερα οὐ δηλοῦσι πάντως
10 τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ὡς πολλὰ τῶν συμβεβηκότων, τὰ δὲ οἰκειότερα
μᾶλλον δηλοῦσι.

p. 2^b12 Τὸ μὲν γὰρ ἴδιον μᾶλλον τοῦ τινὸς ἀνθρώπου.

Καὶ πῶς μᾶλλον ἴδιον τὸ μηδὲ ὅλως ἴδιον; καὶ λέγομεν, ὡς τὸ ἦττον
βαρὺ μᾶλλον κοῦφον λέγομεν, οὕτω καὶ τὸ ἦττον κοινὸν μᾶλλον ἰδιὸν φαμεν·
5 ὃ γὰρ ἄνθρωπος ἦττον κοινὸν ὡς πρὸς τὸ ζῶον· τὰ μὲν γὰρ γένη κατὰ
τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὰ δὲ εἶδη κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστρέφει, κατὰ
φύσιν ἐχούσης τῆς κατηγορίας· ἡ (γὰρ) κατηγορία τριττὴ, ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ
φύσιν ἢ κατὰ συμβεβηχός. κατὰ φύσιν, ὅταν τὰ γένη τῶν εἰδῶν κατηγορῇται,
παρὰ φύσιν δέ, ὅταν τὰ εἶδη τῶν γενῶν, ὡς ἵνα εἴπῃ τις ὅτι τόδε τὸ προσερχό-
10 μενον ζῶον ἀνθρωπός ἐστιν (εὐρίσκεται γὰρ κατηγορῶν τὸν ἄνθρωπον τοῦ
ζώου), κατὰ συμβεβηχός δέ, ὡς ὅταν (τὰ) ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ συμβεβηκότα
αἰλλήλων κατηγορῇται, οἷον τοῦ Σωκράτους ὄντος φαλακροῦ καὶ φιλοσόφου
λέγωμεν ὅτι ὁ φαλακρὸς φιλόσοφος ἐστιν. ἢ κατὰ συμβεβηχός ἡ κατηγορία,
ὡς ὅταν ἡ οὐσία τοῦ συμβεβηχότος κατηγορῇται, οἷον ἵνα εἴπω ὅτι τὸ
5 λευκὸν τὸ προσερχόμενον ζῶον ἐστίν· εὐρίσκομαι γὰρ κατηγορῶν τοῦ συμ-
βεβηκότος τὸ ζῶον.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη οὐδὲν μᾶλλον
ἕτερον ἐτέρου οὐσία ἐστίν.

Συγκρίνας ὁ Ἀριστοτέλης τὰς οὐσίας κατὰ βάθος, ὅτε τὴν ἄτομον
30 πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλε, δεικνὺς ὅτι μᾶλλον οὐσία, καὶ ὅτε τὴν καθόλου

3 οἰκειώτερον H 4 ἢ περ Arist. 5 καὶ om. HP 6 τὸ γνωριμώτερον
eras. K οὐ ποιεῖ — ἄτομον, post ἄτομον addito ἀλλά, ante προσέθηκε (5) coll.
HKP; correxi ex Urb. 35 13 ὅλως] ὡς ὅλον K 16 τὰ δὲ εἶδη] καὶ τὰ
εἶδη KP (γρ. τὰ δὲ εἶδη κτλ. in mrg. K²) ante οὐκ superscr. ἀλλ' K 16. 17 κατὰ
φύσιν] κατ' αἰσθησιν K 17 γὰρ inserui 18 κατηγορεῖται HK¹ 20 γὰρ
om. H 21 τὰ addidi 22. 24 κατηγορεῖται H 23 λέγομεν HP
συμβεβηχός scripsi: συμβεβηχότος HK: συμβεβηχότως P 25. 26 συμβεβηχότως P
29 post συγκρ. additum ὅτι del. H 30 παρέβαλλε H²P

ματος ἐπιδέχεται· οὐδὲ γὰρ λέγει τὸν κύκνον χρώμα ἢ ὅτι κύκνος ἐστὶ χρώμα ἴδιον αἰσθητῆς ὕψεως.

p, 2b7 Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν μᾶλλον οὐσία τὸ εἶδος τοῦ γένους· ἔγγιον γὰρ τῇ πρώτῃ οὐσία ἐστίν.

5 Ἔτι διὰ τούτων προτίθησι τὴν ἄτομον οὐσίαν ὁ Ἀριστοτέλης· ἐν γὰρ ταῖς δευτέραις οὐσίαις μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ ἐστὶ τῆς γενικῆς ὡς μᾶλλον πλησιάζουσα τῇ ἀτόμῃ οὐσίᾳ τῇ μάλιστα οὐσίᾳ δειχθείσῃ· ὡς γὰρ οἱ πλησιάζοντες τῷ πυρὶ μᾶλλον θερμαίνονται καὶ οἱ πλησίον τῆς μονάδος ἀριθμοὶ μᾶλλον ἐνιαυτοὶ εἰσιν, οὕτω καὶ ἡ εἰδικὴ οὐσία πλησιάζουσα τῇ
10 ἀτόμῃ οὐσίᾳ μᾶλλον οὐσία ἐστὶ· πᾶν γὰρ οὐ ἔχει τοῖς πλησίον μᾶλλον μεταδίδωσιν. ὅτι δὲ μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, διχῶς κατασκευάζει, ἀπὸ τε τῆς ἐγγύτητος καὶ τῆς ἀναλογίας. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἐγγύτητος οὕτως· ὅτι οἰκειότερόν ἐστι καὶ ἐγγύτερον τὸν Σωκράτην ἄνθρωπον εἰπεῖν ἢ ζῶον. ἀπὸ δὲ τῆς ἀναλογίας οὕτως· εἰ τὴν ἄτομον οὐσίαν οὐδὲν ἄλλο
15 ἐχαρακτήριζε καὶ ἐποίει μᾶλλον οὐσίαν, εἰ μὴ τὸ ὑποκεῖσθαι πᾶσι τοῖς παρ' ἐαυτῇ, τοῦτο δὲ τὸ ὑποκεῖσθαι εἶδеси μὲν πρὸς γένη ὑπάρχει, γένεσι δὲ πρὸς εἶδη οὐχ ὑπάρχει (οὐ γὰρ ὑπόκειται τὰ γένη τοῖς εἶδεσι), διὰ τοῦτο μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς ὡς ὑποκειμένη αὐτῇ. λέγεται δὲ ἐξ ἀναλογίας, ὅτι δύναται καὶ μετὰ ἀναλογίας πλακῆναι οὕτως· ὅτι ὃν λόγον
20 ἔχει ἡ ἄτομος οὐσία πρὸς πάντα τὰ παρ' αὐτὴν ὑποκειμένη αὐτοῖς καὶ διὰ τοῦτ' οὖν μάλιστα οὐσία λεγόμενη, τοῦτον τὸν λόγον ἔχει καὶ ἡ εἰδικὴ πρὸς τὴν γενικὴν· ὑπόκειται γὰρ αὐτῇ καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐστὶν οὐσία. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι πῶς λέγει μᾶλλον οὐσίαν καὶ ἥττον οὐσίαν
25 αὐτός, ὡς ὃν οὕτω ἐν ἴδιον καὶ τοῦτο, μέλλων καταλέγειν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ ἐν ἴδιον καὶ τοῦτο λέγειν τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. καὶ λέγομεν ὅτι καὶ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ οὐκ ἐπιδέχεται· 249 οὐσία μὲν γὰρ οὐσία παραβαλλομένη, οἷον γενικὴ πρὸς εἰδικήν, ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, αὐτὴ δὲ πρὸς ἐαυτὴν παραβαλλομένη ἀνεπίτατός ἐστι
30 καὶ ἀνάεντος· οὐδεὶς γὰρ λέγει μᾶλλον ἄνθρωπον Πλάτωνα καὶ ἥττον ἄνθρωπον Σωκράτην.

Διὰ τί, φασίν, ὥσπερ τὴν ἄτομον οὐσίαν πρώτην ἐκάλεσεν οὐσίαν δι' ἧς εἵπομεν αἰτίας, μὴ καὶ τὴν εἰδικὴν δευτέραν καὶ τὴν γενικὴν τρίτην ἐκάλεσεν, ἀλλ' ἐνὶ ὀνόματι δευτέρας ἐκάλεσε τὰς εἰδικὰς καὶ γενικὰς; καὶ

2 χρώμα eicias 4 τῆς πρώτης οὐσίας Arist. 8 πλησίον] πλησιάζοντες H¹
10 οὐ] δ K 11 γενικῆς P 16 γένῃ] γένει P 17 γένῃ] γένει H
18 ἰδηκὴ τῆς γενικῆς H 21 οὖν] ἔν HP 22 αὐτῇ scripsi: αὐτῇ libri
25 ὡς ὃν scripsi: ὅσον libri οὕτω] οὕπω K ἐν—τοῦτο om. K
μέλλον P 26 καὶ ἐν—λέγειν om. HP 27 τὸ om. HP 29 αὐτῇ scrip.
αὐτῇ libri 30 ἀνάν.] ἀνάεντος K¹P 32 φασίν scripsi: φησίν libri 33 εἴπω
H (cf. p. 165,3) 34 δευτέραν K

λέγομεν ὅτι τούτου ἔτυχον τοῦ ὀνόματος, ἐπειδὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αὐταῖς
χρεῖαν παρέχεται ἡ ἄτομος οὐσία πρὸς κατηγορίαν.

p. 2^b9 Γνωριμώτερον καὶ οἰκειότερον ἀποδώσει τὸ εἶδος ἀπο-
διδοὺς ἢ τὸ γένος.

5 Διὰ τί εἰπὼν γνωριμώτερον προσέθηκε τὸ οἰκειότερον; καὶ λέγομεν
ὅτι τὸ γνωριμώτερον οὐ ποιεῖ μᾶλλον οὐσίαν τὴν ἄτομον, ἐπειδὴ καὶ τὰ συμ-
βεβηκότα πολλάκις καὶ αὐτῆς τῆς ἀτόμου οὐσίας εἰσὶ γνωριμώτερα· οἷον ἀντὶ
τοῦ εἰπεῖν 'κάλεσον τὸν Σωκράτην' λέγω 'κάλεσον τὸν φιλόσοφον'. διὰ τοῦτο
οὖν προσέθηκε τὸ οἰκειότερον· τὰ γὰρ γνωριμώτερα οὐ δηλοῦσι πάντως
10 τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ὥς πολλά τῶν συμβεβηκότων, τὰ δὲ οἰκειότερα
μᾶλλον δηλοῦσι.

p. 2^b12 Τὸ μὲν γὰρ ἴδιον μᾶλλον τοῦ τινὸς ἀνθρώπου.

Καὶ πῶς μᾶλλον ἴδιον τὸ μὴδὲ ὅλως ἴδιον; καὶ λέγομεν, ὥς τὸ ἦττον
βαρὺ μᾶλλον κοῦφον λέγομεν, οὕτω καὶ τὸ ἦττον κοινὸν μᾶλλον ἰδίον φαμεν·
5 ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἦττον κοινὸν ὥς πρὸς τὸ ζῶον· τὰ μὲν γὰρ γένη κατὰ
τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὰ δὲ εἶδη κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστρέφει, κατὰ
φύσιν ἐχούσης τῆς κατηγορίας· ἡ (γὰρ) κατηγορία τριττὴ, ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ
φύσιν ἢ κατὰ συμβεβηκός. κατὰ φύσιν, ὅταν τὰ γένη τῶν εἰδῶν κατηγορῇται,
παρὰ φύσιν δέ, ὅταν τὰ εἶδη τῶν γενῶν, ὥς ἵνα εἴπῃ τις ὅτι τόδε τὸ προσερχό-
10 μενον ζῶον ἀνθρωπός ἐστιν (εὐρίσκεται γὰρ κατηγορῶν τὸν ἀνθρώπον τοῦ
ζώου), κατὰ συμβεβηκός δέ, ὥς ὅταν (τὰ) ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ συμβεβηκότα
ἐλλήλων κατηγορῇται, οἷον τοῦ Σωκράτους ὄντος φαλακροῦ καὶ φιλοσόφου
λέγωμεν ὅτι ὁ φαλακρὸς φιλόσοφος ἐστιν. ἢ κατὰ συμβεβηκός ἡ κατηγορία,
ὥς ὅταν ἡ οὐσία τοῦ συμβεβηκότος κατηγορῇται, οἷον ἵνα εἴπῃ τις ὅτι τὸ
15 λευκὸν τὸ προσερχόμενον ζῶον ἐστιν· εὐρίσκειται γὰρ κατηγορῶν τοῦ συμ-
βεβηκότος τὸ ζῶον.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη οὐδὲν μᾶλλον
ἕτερον ἑτέρου οὐσία ἐστίν.

Συγκρίνας ὁ Ἀριστοτέλης τὰς οὐσίας κατὰ βάθος, ὅτε τὴν ἄτομον
30 πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλε, δεικνὺς ὅτι μᾶλλον οὐσία, καὶ ὅτε τὴν καθόλου

3 οἰκειώτερον H 4 ἡπερ Arist. 5 καὶ om. HP 6 τὸ γνωριμώτερον
eras. K οὐ ποιεῖ — ἄτομον, post ἄτομον addito ἀλλὰ, ante προσέθηκε (5) coll.
HKP; correxi ex Urb. 35 13 ὅλως] ὡς ὅλον K 16 τὰ δὲ εἶδη] καὶ τὰ
εἶδη KP (γρ. τὰ δὲ εἶδη κτλ. in mrg. K²) ante οὐκ superser. ἀλλ' K 16. 17 κατὰ
φύσιν] κατ' αἰσθησιν K 17 γὰρ inserui 18 κατηγορεῖται HK¹ 20 γὰρ
om. H 21 τὰ addidi 22. 24 κατηγορεῖται H 23 λέγομεν HP
συμβεβηκός scripsi: συμβεβηκότως HK: συμβεβηκότως P 25. 26 συμβεβηκότως P
29 post συγκρ. additum ὅτι del. H 30 παρέβαλε H²P

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249^α καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλῃ τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γνῶμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρήκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδῆς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὁδε ὁ μύρμηξ καὶ ὁδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῆσαι, ἀλλὰ καθὼς σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἁπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δείκνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δείκνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσιν, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσιν. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσὶ. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250^α

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ ἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐς. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἦ?
16 γάρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 κα
(ante ἐν) superscr. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 οἱ
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσὶ in mrg. suppl. H

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσὶ,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, ἵνα μὴ ὑπάλληλά τις λάβῃ· (ἐὰν
ἂν γὰρ ὑπάλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δεῖξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλον, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ ὅσον ὅρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
ἐπειδὴ γένος γενικώτατον ἢ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἔστι γένος
15 ὅτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὅρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὅρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
ἀποδιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνήθεις εἰπεῖν ὅρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὅρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
20 λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινὸν ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄτοπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὡς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὡς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
5 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάση ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάση καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάση μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάση
0 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαρμένοις ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὡς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσὶ—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐὰν—
λάβῃ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γένη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσὶ
inseras καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
τῶν om. H 19 τῷ] τὸ HP ἐκάτερα K 21 τὸ] τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ.] ἀνομοιοειδῆς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 αἰροῦ-
μεν H 27 εἰ] ἢ HP 27. 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ ei
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249¹ καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλῃ τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γινώμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρῆκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδῆς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὁδε ὁ μύρμηξ καὶ ὁδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῆσαι, ἀλλὰ καθὼδὲ σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἁπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δεικνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δεικνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσι, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσι. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσὶ. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250²

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐς. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἤ?
16 γὰρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 κα
(ante ἐν) superscr. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 οἱ
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσὶ in mrg. suppl. H

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσι,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, ἵνα μὴ ὑπαλληλά τις λάβῃ· (ἐὰν
ἢ γὰρ ὑπαλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δεῖξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλον, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ Πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ ὁσὸν ὁρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
ἕπειδ' ἡ γένος γενικώτατον ἡ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἐστὶ γένος
15 ὅτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὁρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὁρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
εἰποδιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνηθεὶς εἰπεῖν ὁρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
20 λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινὸν ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄσπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὥς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὥς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
25 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάση ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάση καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάση μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάση
30 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαρμένοις ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὥς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσι—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐὰν—
λαβῇ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γένη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσὶ
in s. 1^a etas καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
τῶν om. H 19 τῷ] τὸ HP ἐκότερα K 21 τὸ] τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ.] ἀνομοιοειδὲς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 ἀίροῦ-
μεν H 27 εἰ] ἢ HP 27. 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ εἰ
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249¹ καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλη τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γινώμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρῆκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδὴς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὁδε ὁ μύρμηξ καὶ ὁδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῆσαι, ἀλλὰ καθὼδὲ σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἁπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δεικνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσί, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δεικνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσί, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσί. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσι, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσι. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσί, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσί. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250²

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ ἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom.
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐς. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi:
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἧ?
16 γὰρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 καὶ
(ante ἐν) superscr. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 οὐ
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσί in mrg. suppl. H

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσι,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, ἵνα μὴ ὑπάλληλά τις λάβῃ· (ἐὰν
5 γὰρ ὑπάλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δεῖξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλου, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ δέον ὁρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
15 ἔπειθ' ἔχοντος γενικώτατον ἡ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἐστὶ γένος
οὔτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὁρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὁρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
ἀποδιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνηθεὶς εἰπεῖν ὁρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
20 τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινῷ ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄτοπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὡς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὡς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
25 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάση ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάσῃ καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάσῃ μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάσῃ
30 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαρμένοις ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὡς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσι—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐὰν—
λάβῃ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γένη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσὶ
insetas καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
τῶν om. H 19 τῷ τὸ HP ἐκότερα K 21 τὸ τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ. ἀνομοιοειδὲς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 ἀίρου-
μεν H 27 εἰ] ἢ HP 27 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ εἰ
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249 καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλῃ τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γνῶμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρῆκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδὴς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὁδε ὁ μύρμηξ καὶ ὁδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῆσαι, ἀλλὰ καθὼδὲ σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἀπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δείκνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δείκνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσιν, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσιν. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσὶ. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250-

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ ἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐσ. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἦ?
16 γάρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 κα
(ante ἐν) superscr. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 ο
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσὶ in mrg. suppl. H

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσι,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, ἵνα μὴ ὑπαλληλά τις λάβῃ· (ἐάν
5 γὰρ ὑπαλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δεῖξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλου, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσί, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ ὅσον ὅρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
ἐπειδὴ γένος γενικώτατον ἡ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἐστὶ γένος
15 οὔτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὁρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὅρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν αὖν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
ἀποδιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνηθεὶς εἰπεῖν ὅρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
20 λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινὸν ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄτοπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὡς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὡς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
25 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάσῃ ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάσῃ καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάσῃ μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάσῃ
30 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαρμένοις ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὥς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσι—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐάν—
λάβῃ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γένη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσι
inseriras καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσί 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
τῶν om. H 19 τῷ] τὸ HP ἐκάτερα K 21 τὸ] τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ. ἀνομοιοειδὲς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 αἰροῦ-
μεν H 27 εἴ] ἢ HP 27. 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ εἰ
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249¹ καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἤμεις. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλῃ τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γινώμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρῆκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδὴς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὅδε ὁ μύρμηξ καὶ ὅδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητῆσαι, ἀλλὰ καθὼδ σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἁπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δείκνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δείκνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσι, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσι. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσὶ. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250²

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ ἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom.
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐς. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi:
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἦ?
16 γὰρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 καὶ
(ante ἐν) superscr. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 οἱ
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσὶ in mrg. suppl. H

www.libtool.com.cn

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσι,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἔστι γέννη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἔστι γέννη, ἵνα μὴ ὑπαλληλά τις λάβῃ· (ἐάν
5 γὰρ ὑπαλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δείξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλου, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ ὁδὸν ὁρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
ἐπειδὴ γένος γενικωτάτον ἡ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἔστι γένος
15 οὔτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὁρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὁρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
ἀποδιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνήθεις εἰπεῖν ὁρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
20 λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινῷ ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄτοπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὥς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὥς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
25 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάση ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάση καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάση μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάση
30 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαρμένοις ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὥς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσι—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐάν—
λάβῃ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γέννη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσὶ
10 ous καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσὶ 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
17 τῶν om. H 19 τῷ] τὸ HP ἐκάτερα K 21 τῷ] τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ.] ἀνομοιοειδὲς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 αἰροῦ-
μεν H 27 εἰ] ἢ HP 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ εἰ
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

(πρὸς τὴν καθόλου) συνέκρινε, δεικνύων ὅτι μᾶλλον οὐσία ἢ εἰδικὴ τῆς γενικῆς, | νῦν κατὰ πλάτος συγκρίνει αὐτάς, τὰς τε ἀτόμους καὶ τὰς 249^ο καθόλου, καὶ φησιν ὅτι αἱ ἄτομοι οὐσαὶ ὁμοίως πᾶσι τοῖς παρ' ἑαυτὰς μίαν (καὶ) τὴν αὐτὴν παρέχουσι χρεῖαν, ὥσπερ Σωκράτης καὶ Ἄργος ὁ κύων 5 καὶ Ξάνθος ὁ ἵππος. εἰ δὲ αἱ ἄτομοι οὐσαὶ, καὶ αἱ εἰδικαὶ οὐσαὶ ὁμοίως οὐσαὶ ὡς ἴσον ἀφεστηκυῖαι τῶν ἀτόμων οὐσιῶν. καὶ οὕτω μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἄλλῃ τάξει ἐχρήσατο· πρῶτον γὰρ τὴν εἰδικὴν συγκρίνει καὶ τότε τὴν ἄτομον. καὶ ἄξιον ἀπορῆσαι διὰ τί μὴ πρῶτον τὰς ἀτόμους συνέκρινεν, ἵνα ὡς γινώμοσι ταύταις χρησάμενος οὕτω συνέκρινε τὰς εἰδικάς. 10 καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ὁμολογούμενον τοῦτο παρῆκεν· ἔγνωσται γὰρ τοῦτο συνήθως ὅτι ὁμοίως οὐσαὶ (αἱ) ἄτομοι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὑπερθετικαῖς φωναῖς ἐχρήσατο, τῷ κυριώτατα καὶ μάλιστα, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ οὐκ ἔστιν ὑπερθετικώτερον. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔστι μᾶλλον ἄτομος οὐσία ἀτόμου οὐσίας, κἂν ἀνομοιοειδὴς εἴη. πάλιν ἀποροῦσιν, εἰ ὁμοίως οὐσαὶ αἱ ἄτομοι, 15 ἔσται ὁδε ὁ μύρμηξ καὶ ὁδε ὁ ἥλιος ὁμοίως οὐσαὶ. καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν ὁμοίως οὐσαὶ· σκοπὸς γὰρ ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν καὶ τὴν φύσιν αὐτῶν ζητεῖν, ἀλλὰ καθὼς σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· τὸ γὰρ περὶ φωνῶν ζητεῖν μόνων γραμματικῶν, τὸ δὲ περὶ φύσεων τῶν ὄντων φυσιολογίας. καὶ 20 ταῦτα ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι 'πῶς ἀνωτέρω δευτέρας οὐσίας εἶπον τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, καὶ οὐχ ἁπλῶς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη;' καὶ φησιν, ἵνα μὴ τὰ συμβεβηκότα περιλάβωμεν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς γένη καὶ εἶδη, ὡς τὸ χρῶμα καὶ τὸ λευκόν. δείκνυσιν 25 οὖν ἐνταῦθα ὅτι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐκ εἰσιν οὐσαὶ. δείκνυσιν οὖν οὕτω λέγων· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων οὐσιῶν οὐσίαν συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν συμπληροῦντα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐσαὶ εἰσὶ. διὰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη 30 καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαν οὐ συμπληροῦσι, τὰ δὲ οὐσίαν μὴ συμπληροῦντα οὐσαὶ οὐκ εἰσι, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσαὶ οὐκ εἰσι. καὶ ἄλλως· τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσιν ὑποκείμενα οὐσαὶ εἰσὶ, τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν 35 οὐσαὶ εἰσὶ. καὶ διὰ τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος· ἐπειδὴ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων | οὐχ ὑπόκεινται τοῖς καθόλου συμ- 250^ο

1 πρὸς τὴν καθόλου inserui (cf. p. 171,10) post οὐσία addita ἢ ἰδικὴ τῆς γενικῆς
del. P 4 pr. καὶ addidi Ἄργος] cf. Hom. p 292 5 Ξάνθος] cf. Hom
Π 149 5. 6 καὶ (αἱ om.) εἶδ. οὐς. ὁμ. οὐσαὶ in mrg. suppl. P 6 ἀφεστ. scripsi
ἐφεστ. libri 10 post τοῦτο add. τὸ P 11 αἱ addidi 14 εἴη] an ἦ?
16 γάρ] δὲ K 17 ἢ Paris. 2051: οὐδὲ τὰ HKP 18 ζητεῖν om. K 24 κα
(ante ἐν) superser. K: om. HP 28 δὲ om. HP συμπληροῦνται P 30 οἱ
om. H δὲ Paris. 2051: om. HKP 32 συμβεβηκότων Paris. 2051: οὐσιῶν HKP
34. 35 τὰ γένη—εἰσὶ in mrg. suppl. H

βεβηκόσι, τὰ τοῖς καθόλου συμβεβηκόσι μὴ ὑποκείμενα οὐσίαι οὐκ εἰσι,
τὰ γένη ἄρα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων συμβεβηκότων οὐσίαι οὐκ εἰσιν.

p. 2^b22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη.

Καλῶς εἶπεν ὅσα μὴ ἐστὶ γένη, ἵνα μὴ ὑπαλληλά τις λάβῃ· (ἐάν
5 γὰρ ὑπαλληλά τις λάβῃ), οὐκέτι εἶδος εἶδει συγκρίνει, ἀλλ' εἶδος γένει,
ὅπερ νῦν ἡμῖν οὐ πρόκειται ζητεῖν.

p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι.

Δεῖξας ὁ Ἀριστοτέλης τὰ οἷς ὑπάρχει ἡ οὐσία διὰ τῆς διαιρέσεως, ὅτε
τὴν πρώτην πρὸς τὴν καθόλου παρέβαλλε, λέγων αὐτὴν μᾶλλον οὐσίαν, καὶ
10 ὅτε τὴν καθόλου πρὸς τὴν καθόλου, λέγων τὴν εἰδικὴν τῆς γενικῆς μᾶλλον
οὐσίαν, καὶ κατὰ Πλάτος πάλιν συγκρίνας, ὅτε τὰς ἀτόμους ἔλεγεν ὅτι
ὁμοίως οὐσίαι εἰσί, νῦν δείκνυσι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῇ οὐσίᾳ καὶ καταλέγει
τὰ ἴδια τῆς οὐσίας. καὶ ὁρῶν ὅρισμὸν εἰπεῖν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦτο οὐ ποιεῖ,
ἔπειδ' ἔχοντος γενικώτατον ἢ οὐσία, τοῦ δὲ γενικωτάτου γένους οὐκ ἐστὶ γένος
15 ὅτε συστατικαὶ διαφοραί, ἐξ ὧν καὶ πᾶς ὁρισμὸς λαμβάνεται· ἐφ' ὧν δὲ
ὅρισμὸν ἀποδοῦναι οὐκ εὐποροῦμεν, ἀγαπῶμεν καὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν
ἐπιδοιδόναι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνηθεὶς εἰπεῖν ὅρισμὸν τῆς
οὐσίας, τὰ ἴδια αὐτῆς καταλέγει· ἔχει γὰρ ὁμοιότητα ὁ ὁρισμὸς καὶ τὸ ἴδιον
τῷ ἐκάτερον ἀντιστρέφειν καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχειν. κατα-
20 λέγει οὖν τὰ ἴδια τῆς οὐσίας καὶ φησιν ὅτι κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας
τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι τί δήποτε ἴδια
προθέμενος εἰπεῖν κοινὸν ἐμνήσθη. καὶ λέγουσι πρὸς τοῦτό τινες ὅτι οὐκ
ἄτοπον τὸ αὐτὸ καὶ κοινὸν εἶναι καὶ ἴδιον, ὡς τὸ γελαστικὸν πρὸς μὲν
τὸ ὁμοιοειδὲς κοινόν, ἴδιον δὲ ὡς πρὸς τὰ ἀνομοιοειδῆ. ἀλλ' εἰ τὸ αὐτὸ
25 καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον δύναται εἶναι, διὰ τί μὴ φύσει ἴδιον αὐτὸ ἐκάλεσε
τῷ οἰκείῳ ὀνόματι; ἀλλὰ τούτου τὴν αἰτίαν ἐροῦμεν· καθ' ἕκαστον γὰρ
ἴδιον ἐφ' ἑκάστης κατηγορίας δύο ζητεῖ ὁ φιλόσοφος, εἰ πάσῃ ὑπάρχει [τῇ
οὐσίᾳ] ἢ οὐ πάσῃ καὶ εἰ μόνῃ ἢ οὐ μόνῃ· καὶ εἰ μὲν εὖρη ὅτι πάσῃ μὲν
ὑπάρχει οὐ μόνῃ δέ, κοινὸν αὐτὸ καλεῖ, εἰ δὲ μόνῃ μὲν ὑπάρχει οὐ πάσῃ
30 δέ, ἴδιον αὐτὸ καλεῖ· τὰ γὰρ ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ
χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί, ὥσπερ τὰ κοινὰ τῷ παντί καὶ οὐ τῷ
μόνῳ. καθ' ἑκάστην δὲ κατηγορίαν προτάττει τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν ἀληθῶν,
ἵνα οἷον κεκαθαμένους ἡμῖν καθαρὰν προσαγάγῃ τὴν ἀλήθειαν, ὥς φησιν

1 τὰ—συμβεβηκόσι in mrg. suppl. H οὐκ εἰσι—οὐσίαι (2) om. P 4 ἐάν—
λάβῃ (5) ex Laur. 72,5 inserui 5 γένη HP¹ 7 κατὰ om. K 12 post εἰσί
inseras καὶ τὰς εἰδικὰς ὅτι ὁμοίως οὐσίαι εἰσί 16 ἀγαπῶμεν in mrg. suppl. P
τῶν om. H 19 τῷ] τὸ HP ἐκάτερα K 21 τὸ] τῷ H 23 μὲν om. K
24 ἀνομ.] ἀνομοιοειδὲς P¹ post ἀνομ. addita καὶ κοινὸν ἴδιον δὲ del. P 26 αἰροῦ-
μεν H 27 εἰ] ἢ HP 27. 28 τῇ οὐσίᾳ recte om. Urb. 35 28 pr. καὶ εἰ
Urb. 35 Marc. 217: ἢ HKP 33 προσαγάγει H

ὁ Πλάτων 'μη καθαροῖς καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ θεμιτόν'. | καὶ κυρίως 250^ο
 μὲν ἴδιον τὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ ὑπάρχον. ἀλλὰ τοιοῦτον ἐπὶ τῆς
 οὐσίας οὐχ εὗρεν ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδοῦναι, ἀλλὰ ψευδῇ καταλέγει, καὶ
 τούτοις ἤττον ἴδιον τὸ πάσῃ μὲν ὑπάρχον οὐ μόνῃ δέ, μᾶλλον δὲ ἴδιον τὸ
 5 μόνῃ μὲν ὑπάρχον οὐ πάσῃ δέ. εὐθὺς οὖν τὸ πρῶτον λεγόμενον ἤττον
 ἐστὶν ἴδιον, διὸ καὶ προέταξεν αὐτὸ λέγων ὅτι κοινὸν πάσης οὐσίας τὸ
 μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. καὶ ὅτι μὲν πάσῃ οὐσίᾳ ὑπάρχει νῦν δεικνύει,
 ὅτι δὲ οὐ μόνῃ ἐφεξῆς δείξει. ὅτι δὲ πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μὴ εἶναι
 ἐν ὑποκειμένῳ, δείκνυσιν δύο λήμματα βραχυτάτα προλαμβάνων, τὴν διαίρεσιν
 10 τῆς οὐσίας, ὅτι ἡ οὐσία ἢ πρώτη ἢ δευτέρα, καὶ τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν,
 ὅτι ἡ μὲν πρώτη οὐσία οὔτε καθ' ὑποκειμένου οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ, ἡ δὲ
 δευτέρα καθ' ὑποκειμένου μὲν, οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ δέ. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως
 ἔχει, οὐδεμία οὐσία ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ. δείκνυσιν δὲ καὶ ἴδιον ὅτι οὔτε
 αἱ δευτεराὶ οὐσαὶ ἐν ὑποκειμένῳ λέγων οὔτως· αἱ δευτεराὶ οὐσαὶ συνω-
 15 νύμως κατηγοροῦνται τῶν πρώτων οὐσιῶν, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα οὐδέποτε
 συνωνύμως κατηγοροῦνται τῶν πρώτων οὐσιῶν, ἀλλ' ἡ ὁμωνύμως, ὡς τὸ λευκὸν
 τοῦ Σωκράτους, ἡ παρωνύμως, ὡς ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικός, ἡ
 ἑτερωνύμως, ὡς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπουδαῖος· αἱ δευτεροὶ ἄρα οὐσαὶ
 οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ δευτεराὶ οὐσαὶ τῷ καθ' ὑπο-
 20 κειμένου λέγεσθαι φαντασίαν παρέχουσι τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, δείκνυσιν
 ὅτι οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ λέγων οὔτως· εἰ ἦσαν, φησὶν, ἐν ὑποκειμένῳ,
 οὐ δῆπου ὑποκειμένοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις πρὸς ὑπαρξιν, ὅπου
 γε καὶ αὐτὰ τὰ ὁμολογούμενα ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι οὐ κέχρηται ὑποκει-
 μένοις τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις πρὸς ὑπαρξιν, ἀλλὰ ταῖς πρώταις οὐσίαις. ἐὰν
 25 οὖν ἐν ὑποκειμένῳ αἱ δευτεराὶ οὐσαὶ (ῶσιν), ἅτοπα πολλὰ ἔχει ὁ λόγος·
 εὐρεθήσονται γὰρ πρὸς τῷ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτὰς εἶναι καὶ ἐν ὑποκειμένοις
 οὔσαι τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις, καίτοι ἐδείχθη μὴδὲν τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τῷ
 οἰκείῳ ἀτόμῳ χρώμενον ὑποκειμένῳ πρὸς ὑπαρξιν.

p. 3^a 21 Οὐκ ἴδιον δὲ τοῦτο οὐσίας· ὑπάρχει γὰρ καὶ ταῖς δια-
 30 φοραῖς.

Δείξας ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μὴ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ εἶναι, νῦν δεικνύει ὅτι οὐ τῇ οὐσίᾳ μόνον ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ταῖς
 διαφοραῖς. καὶ ὁφείλων ἐπιχειρῆσαι ἀπὸ τῆς ὕλης καὶ τοῦ θείου (δοκοῦσι

1 Πλάτων] Phaedo. p. 67 B καθαροῖς] καθαρὸν H: καθαρῷ Plat. ἐφάπασθαι P
 μὴ θεμιτόν H: μὴ οὐ θεμιτόν ἢ Plat. 2 τὸ] τῷ H 3 ὁ om. P 6 κατὰ
 πάσης Arist. (cf. p. 171, 7. 20) 7 πᾶσι H 8 δείξει] δόξει K 13 οὐσία om. P
 an ἴδιος? οὔτε] an οὐδὲ? 17. 18 ὡς ἀπὸ τῆς γρ.—ἑτερωνύμως suppl. in mrg. H
 ὁ (utrobique) om. HP 20 τοῦ] τῷ HP 21 λέγων—ὑποκειμένῳ in mrg
 suppl. P 23 γε] γὰρ K 25 ὥσιν inserui 26 τῷ] τὸ P ὑπο-
 κείμενον (pr. l.) P 27 καίτοι scripsi: ἐὰν libri 28 χρώμενος P ὑποκει-
 μένῳ scripsi: ὑποκεισθαι libri 29 τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ τῶν μὴ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ ἐστὶν Arist. 32 καὶ om. P

γὰρ ταῦτα μὴ εἶναι οὐσίαι, τὸ μὲν θεῖον ὡς ὑπερούσιον καὶ ὑπὲρ φύσιν,
 ἡ δὲ ὕλη ὡς μηδὲν τῶν ὄντων οὐσα ἀλλὰ χεῖρων πάντων· τὰ γὰρ ἄκρα
 τῶν ὄντων ἐξ ἀποφάσεως ὀρίζονται, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω· οὐ γὰρ ἡ ὕλη
 ἐν ὑποκειμένῳ, ἵνα μὴ εἴπωμεν ὕλην ὕλης, οὐδὲ τὸ θεῖον | ἐν ὑποκει- 251
 5 μένῳ), ἐπειδὴ ταῦτα φυσιολογίας καὶ θεολογίας, ἐπιχειρεῖ ἀπὸ τῶν δια-
 φορῶν, διαλεκτικοῦ ὀνόματος καὶ πράγματος· καὶ αἱ διαφοραὶ γὰρ, φησὶν,
 οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ. τί φῆς, ὦ Ἀριστοτέλες; ἀντιδιέστειλας ταῖς
 οὐσίαις τὰς διαφορὰς ὡς τῶν διαφορῶν μὴ οὐσῶν οὐσιῶν; καὶ τί εἰσιν αἱ
 διαφοραί, ἐρησόμεθά σε, οὐσίαι ἢ συμβεβηκότα; καὶ εἰ μὲν οὐσίαι, διὰ τί
 10 ἀντιδιέστειλας; εἰ δὲ συμβεβηκότα, ἐπειδὴ ἐκ τῶν διαφορῶν οἱ ὀρισμοὶ
 εὐρεθίσονται, αἱ οὐσίαι ἐκ τῶν συμβεβηκότων καὶ τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν
 συμβεβηκότα· καὶ πῶς αὐτὸς λέγεις· τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν οὐσίαι εἰσὶ;
 τοῦτοις τοῖς ἀπόροις ἐνσχεθεὶς ὁ Πορφύριος οὐκ ἐνάρκῃσε μέσσην τινὰ φύσιν
 εἰπεῖν οὐσίας καὶ συμβεβηκότος καὶ ταύτη παραθέσθαι τὰς διαφορὰς, ὥσπερ
 15 οἱ ἐνεχθέντες ταῖς περὶ τοῦ φωτὸς ἀπορίαις, τῶν μὲν σῶμα τὸ φῶς λε-
 γόντων τῶν δὲ ἀσώματων, μέσσην τινὰ φύσιν ἐπέθεντο εἰπεῖν τὸ φῶς ἀσω-
 ματοῦ καὶ σώματος. ἐπεὶ δὲ τὸ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων μετέχον ἢ ἐξ
 ἑσού αὐτῶν μετέχει ἢ μᾶλλον τοῦδε ἤττον δὲ τοῦδε, καὶ τοῦτο διχῶς,
 τριττὰς ἔλεγεν εἶναι τὰς διαφορὰς, ἢ μᾶλλον οὐσίας ἤττον δὲ συμβεβηκότα,
 20 ὥς τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον· μᾶλλον γὰρ οὐσίαι ταῦτα ὡς συμπληροῦντα
 τὴν οὐσίαν καὶ τῷ ὀρισμῷ παραλαμβανόμενα, ὀλίγως δὲ συμβεβηκότα ὡς
 ἐν τῷ ὁποῖόν τι κατηγορούμενα· μία γὰρ τοῦ συμβεβηκότος κατηγορία ἢ
 ποιότης. ἐξ ἑσού δὲ οὐσίαι καὶ συμβεβηκότα, ὡς ἡ ἐν πυρὶ θερμότης καὶ ἡ
 ἐν χιόνι λευκότης· ὡς γὰρ ἐν πεποιημένῳ σώματι οὐσίαι εἰσιν ὡς συμπλη-
 25 ροῦντα τὴν οὐσίαν αὐτῶν, ὡς δὲ ἐν ἀποίῳ σώματι συμβεβηκότα· τότε γὰρ
 καὶ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· ὅτε γὰρ ἐν
 τῷ πυρὶ ἡ θερμότης ἐστίν, οὐσία ἐστίν, ἐπειδὴ ἀδύνατον ἐπινοηθῆναι πῦρ
 δίχα θερμότητος, ὅταν δὲ ἐν σιδήρῳ γένηται, συμβεβηκός ἐστι. μᾶλλον
 δὲ συμβεβηκότα ἢ περ οὐσίαι, ὡς ἡ ἐν κύκνῳ λευκότης καὶ ἡ ἐν Αἰθίοπι
 30 μελανότης· γίνεται γὰρ καὶ ἀπογίνεται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου, καθά
 φησιν ὁ Πορφύριος, ὅτι· δύνανται, φησὶν, ἐπινοηθῆναι καὶ κύκνος μέλας
 καὶ κόραξ λευκός καὶ Αἰθίοψ ἀποβαλὼν τὴν χροίαν χωρὶς φθορᾶς τοῦ
 ὑποκειμένου· ὅλως δὲ δοκοῦσιν οὐσίαι εἶναι διὰ τὸ παντὸς κύκνου τὸ
 εἶδος τὴν λευκότητα εἶναι καὶ τοῦ κόρακος τὴν μελανίαν. τριτταὶ οὖν
 35 αἱ διαφοραὶ κατ' αὐτὸν συνάγονται. ἀλλ', ὦ Πορφύριε, ἀντίφασιν

2 ὡς om. KP

3 ἐμάθομεν] p. 164,27

5 ἐπεὶ δὲ H: ἐπὶ δὲ P

6 διαλεκτικῶν ὀνομάτων καὶ πραγμάτων HKP: correxi ex Urb. 35

9 οὐσίας ἢ συμ-

βεβηκότος HP

10 ἀντιδ.] διέστειλας KP

12 συμβεβηκότα—οὐσιῶν in marg.

suppl. H

λέγεις] p. 3•29

15 an ἐνεχθέντες?

ταῖς om. P

τού om. K

17 ἐπεὶ δὲ scripsi: ἐπειδὴ libri

19 ἔλεγεν b: ἔλεγον KP

οὐσίας scripsi: οὐσίαν libri (cf. v. 23)

20 καὶ] ἢ P

alt. τὸ om. HP

22 ποῖον H

29 οὐσίαι scripsi: οὐσία libri

ώς] καὶ P

30 Πορφ.] Isag.

p. 13,1

καὶ κύκνος μέλας om. Porph.

32 ἀποβάλλον HP

35 κατὰ

αὐτόν HK

ὁ Πλάτων 'μη καθαροῖς καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ θεμιτόν'. | καὶ κυρίως 250^ο
 μὲν ἴδιον τὸ μόνον καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχον. ἀλλὰ τοιοῦτον ἐπὶ τῆς
 οὐσίας οὐχ εὔρεν ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδοῦναι, ἀλλὰ ψευδῇ καταλέγει, κἀν
 τούτοις ἤττον ἴδιον τὸ πάση μὲν ὑπάρχον οὐ μόνῃ δέ, μᾶλλον δὲ ἴδιον τὸ
 5 μόνῃ μὲν ὑπάρχον οὐ πάση δέ. εὐθύς οὖν τὸ πρῶτον λεγόμενον ἤττον
 ἐστὶν ἴδιον, διὸ καὶ προέταξεν αὐτὸ λέγων ὅτι κοινὸν πάσης οὐσίας τὸ
 μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. καὶ ὅτι μὲν πάση οὐσίᾳ ὑπάρχει νῦν δεικνύει,
 ὅτι δὲ οὐ μόνῃ ἐφεξῆς δείξει. ὅτι δὲ πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μὴ εἶναι
 ἐν ὑποκειμένῳ, δείκνυσιν δύο λήμματα βραχύτατα προλαμβάνων, τὴν διαίρεσιν
 10 τῆς οὐσίας, ὅτι ἡ οὐσία ἢ πρώτη ἢ δευτέρα, καὶ τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν,
 ὅτι ἡ μὲν πρώτη οὐσία οὔτε καθ' ὑποκειμένου οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ, ἡ δὲ
 δευτέρα καθ' ὑποκειμένου μὲν, οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ δέ. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως
 ἔχει, οὐδεμία οὐσία ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ. δείκνυσιν δὲ καὶ ἴδιον ὅτι οὔτε
 αἱ δευτεραί οὐσαὶ ἐν ὑποκειμένῳ λέγων οὔτως· αἱ δευτεραί οὐσαὶ συνω-
 15 νύμως κατηγοροῦνται τῶν πρώτων οὐσιῶν. τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα οὐδέποτε
 συνωνύμως κατηγοροῦνται τῶν πρώτων οὐσιῶν, ἀλλ' ἡ ὁμωνύμως, ὥς τὸ λευκὸν
 τοῦ Σωκράτους, ἡ παρωνύμως, ὥς ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικός, ἡ
 ἑτερωνύμως, ὥς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπουδαῖος· αἱ δευτεροὶ ἄρα οὐσαὶ
 οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ δευτεραί οὐσαὶ τῷ καθ' ὑπο-
 20 κειμένου λέγεσθαι φαντασίαν παρέχουσι τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, δείκνυσιν
 ὅτι οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ λέγων οὔτως· εἰ ἦσαν, φησὶν, ἐν ὑποκειμένῳ,
 οὐ δῆπου ὑποκειμένοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις πρὸς ὑπαρξίν, ὅπου
 γε καὶ αὐτὰ τὰ ὁμολογούμενα ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι οὐ κέχρηται ὑποκει-
 μένοις τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις πρὸς ὑπαρξίν, ἀλλὰ ταῖς πρώταις οὐσίαις. ἐὰν
 25 οὖν ἐν ὑποκειμένῳ αἱ δευτεραί οὐσαὶ (ῶσιν), ἄτοπα πολλὰ ἔχει ὁ λόγος·
 εὐρεθήσονται γὰρ πρὸς τῷ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτὰς εἶναι καὶ ἐν ὑποκειμένοις
 οὔσαι τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις, καίτοι ἐδείχθη μὴδὲν τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τῷ
 οἰκείῳ ἀτόμῳ χρώμενον ὑποκειμένῳ πρὸς ὑπαρξίν.

p. 3^a 21 Οὐκ ἴδιον δὲ τοῦτο οὐσίας· ὑπάρχει γὰρ καὶ ταῖς δια-
 30 φοραῖς.

Δείξας ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μὴ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ εἶναι, νῦν δεικνύει ὅτι οὐ τῇ οὐσίᾳ μόνον ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ταῖς
 διαφοραῖς. καὶ ὀφείλων ἐπιχειρῆσαι ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ θείου (δοκοῦσι

1 Πλάτων] Phaedo. p. 67 B καθαροῖς] καθαρὸν H: καθαρῷ Plat. ἐφάπασθαι P
 μὴ θεμητόν H: μὴ οὐ θεμητόν ἢ Plat. 2 τῷ H 3 ὁ om. P 6 κατὰ
 πάσης Arist. (cf. p. 171, 7. 20) 7 πᾶσι H 8 δείξει] ὁρίζει K 13 οὐσία om. P
 an ἴδιως? οὔτε] an οὐδὲ? 17. 18 ὥς ἀπὸ τῆς γρ.—ἑτερωνύμως suppl. in mrg. H
 ὁ (utrobique) om. HP 20 τοῦ] τῷ HP 21 λέγων—ὑποκειμένῳ in mrg.
 suppl. P 23 γε] γὰρ K 25 ὥσιν inserui 26 τῷ] τὸ P ὑπο-
 κείμενον (pr. l.) P 27 καίτοι scripsi: ἐὰν libri 28 χρώμενος P ὑποκει-
 μένῳ scripsi: ὑποκείμεναι libri 29 τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ τῶν μὴ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ ἐστὶν Arist. 32 καὶ om. P

γὰρ ταῦτα μὴ εἶναι οὐσίαι, τὸ μὲν θεῖον ὡς ὑπερούσιον καὶ ὑπὲρ φύσιν, ἡ δὲ ὕλη ὡς μηδὲν τῶν ὄντων οὐσα ἀλλὰ χειρῶν πάντων· τὰ γὰρ ἄκρα τῶν ὄντων ἐξ ἀποφάσεως ὀρίζονται, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω· οὐ γὰρ ἡ ὕλη ἐν ὑποκειμένῳ, ἵνα μὴ εἴπωμεν ὕλην ὕλης, οὐδὲ τὸ θεῖον | ἐν ὑποκει- 25
 5 μένῳ), ἐπειδὴ ταῦτα φυσιολογίας καὶ θεολογίας, ἐπιχειρεῖ ἀπὸ τῶν διαφορῶν, διαλεκτικοῦ ὀνόματος καὶ πράγματος· καὶ αἱ διαφοραὶ γὰρ, φησὶν, οὐκ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ. τί φῆς, ὦ Ἀριστοτέλες; ἀντιδιέστειλας ταῖς οὐσίαις τὰς διαφοράς ὡς τῶν διαφορῶν μὴ οὐσῶν οὐσιῶν; καὶ τί εἰσιν αἱ διαφοραὶ, ἐρησόμεθά σε, οὐσίαι ἢ συμβεβηκότα; καὶ εἰ μὲν οὐσίαι, διὰ τί 10
 ἀντιδιέστειλας; εἰ δὲ συμβεβηκότα, ἐπειδὴ ἐκ τῶν διαφορῶν οἱ ὀρίσμοι εὑρεθήσονται, αἱ οὐσίαι ἐκ τῶν συμβεβηκότων καὶ τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν συμβεβηκότα· καὶ πῶς αὐτὸς λέγεις 'τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν οὐσίαι εἰσὶ'; τούτοις τοῖς ἀπόροις ἐνσχεθεῖς ὁ Πορφύριος οὐκ ἐνάρκησε μέσσην τινὰ φύσιν εἰπεῖν οὐσίας καὶ συμβεβηκότος καὶ ταύτη παραθέσθαι τὰς διαφοράς, ὥστερ 15
 οἱ ἐνεχθέντες ταῖς περὶ τοῦ φωτὸς ἀπορίαις, τῶν μὲν σῶμα τὸ φῶς λεγόντων τῶν δὲ ἀσώματων, μέσσην τινὰ φύσιν ἐπέθεντο εἰπεῖν τὸ φῶς ἀσώματου καὶ σώματος. ἐπεὶ δὲ τὸ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων μετέχον ἡ ἐξ ἴσου αὐτῶν μετέχει ἢ μᾶλλον τοῦδε ἤττον δὲ τοῦδε, καὶ τοῦτο διχῶς, τριττάς ἔλεγεν εἶναι τὰς διαφοράς, ἢ μᾶλλον οὐσίας ἤττον δὲ συμβεβηκότα, 20
 ὥς τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον· μᾶλλον γὰρ οὐσίαι ταῦτα ὡς συμπληροῦντα τὴν οὐσίαν κἀν τῷ ὀρισμῷ παραλαμβανόμενα, ὀλίγως δὲ συμβεβηκότα ὡς ἐν τῷ ὁποίῳ τι κατηγορούμενα· μία γὰρ τοῦ συμβεβηκότος κατηγορία ἡ ποιότης. ἐξ ἴσου δὲ οὐσίαι καὶ συμβεβηκότα, ὡς ἡ ἐν πυρὶ θερμότης καὶ ἡ ἐν χιόνι λευκότης· ὡς γὰρ ἐν πεποιημένῳ σώματι οὐσίαι εἰσιν ὡς συμπληροῦντα τὴν οὐσίαν αὐτῶν, ὡς δὲ ἐν ἀποίῳ σώματι συμβεβηκότα· τότε γὰρ 25
 καὶ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· ὅτε γὰρ ἐν τῷ πυρὶ ἡ θερμότης ἐστίν, οὐσία ἐστίν, ἐπειδὴ ἀδύνατον ἐπινοηθῆναι πῦρ δίχα θερμότητος, ὅταν δὲ ἐν σιδήρῳ γένηται, συμβεβηκός ἐστι. μᾶλλον δὲ συμβεβηκότα ἢ περ οὐσίαι, ὡς ἡ ἐν κύκνῳ λευκότης καὶ ἡ ἐν Αἰθίοπι 30
 μελανότης· γίνεται γὰρ καὶ ἀπογίνεται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου, καθὰ φησιν ὁ Πορφύριος, ὅτι 'δύναται', φησὶν, 'ἐπινοηθῆναι καὶ κύκνος μέλας καὶ κόραξ λευκός καὶ Αἰθίοψ ἀποβαλὼν τὴν χροίαν χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου'. ὅλως δὲ δοκοῦσιν οὐσίαι εἶναι διὰ τὸ παντὸς κύκνου τὸ εἶδος τὴν λευκότητα εἶναι καὶ τοῦ κόρακος τὴν μελανίαν. τριτταὶ οὖν 35
 αἱ διαφοραὶ κατ' αὐτὸν συνάγονται. ἀλλ', ὦ Πορφύριε, ἀντίφασιν

2 ὡς om. KP

3 ἐμάθομεν] p. 164,27

5 ἐπεὶ δὲ II: ἐπὶ δὲ P

6 διαλεκτικῶν ὀνομάτων καὶ πραγμάτων HKP: correxi ex Urb. 35

9 οὐσίας ἢ συμ-

βεβηκότος HP

10 ἀντιδ.] διέστειλας KP

12 συμβεβηκότα—οὐσιῶν in marg.

suppl. H

λέγεις] p. 3*29

15 ἀν ἐνεχθέντες?

ταῖς om. P

τοῦ om. K

17 ἐπεὶ δὲ scripsi: ἐπειδὴ libri

19 ἔλεγεν b: ἔλεγον KP

οὐσίας scripsi: οὐσίαν libri (cf. v. 23)

20 καὶ] ἢ P

alt. τὸ om. HP

22 ποῖον H

29 οὐσίαι scripsi: οὐσία libri

ὡς] καὶ P

30 Πορφ.] Isag.

p. 13,1

καὶ κύκνος μέλας om. Porph.

32 ἀποβάλλον HP

35 κατὰ

ταύτην HK

- ποιούσιν ἢ οὐσία καὶ τὸ συμβεβηκός, τὸ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ τὸ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ· τῆς δὲ ἀντιφάσεως οὐδὲν ἔστι μέσον· ἔστι γὰρ ἀντιφασίς ἀντιθέσις, ἥ οὐδὲν ἔστι μεταξύ καθ' αὐτό, καλῶς προσκειμένου τοῦ καθ' αὐτό· κατὰ συμβεβηκός γὰρ ἐνδέχεται εἶναί τι | μέσον· λευκοῦ γὰρ καὶ 251¹
- 5 οὐ λευκοῦ οὐδὲν ἔστι μέσον, εἰ μὴ τι ὅδ' ἐν συμβῇ τὸ οὐ λευκὸν ἐπὶ τοῦ μέλανος νοηθῆναι· τότε γὰρ εὐρίσκεται μέσον τῆς ἀντιφάσεως, εἰ καὶ κατὰ συμβεβηκός. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν; ὅτι οὐσίαι μὲν αἱ διαφοραί, οὐσίαι δὲ οὐχ αἱ νῦν προκείμεναι ἡμῖν εἰς ἐπίσχεψιν αἱ συνεγνωσμένοι τῷ πολλῷ ἀνθρώπῳ· ὁ γὰρ πολλὸς ἄνθρωπος καὶ ζῶον λέγει καὶ ἄνθρωπον καὶ
- 10 Σωκράτης· εἰ δὲ ἐρεῖς 'τί οὖν οὐ λέγουσι λογικὸν καὶ ἄλογον, ἅπερ εἰσὶ διαφοραί;', λέγομεν ὅτι τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον συνθέτων πραγμάτων εἰσὶν ὀνόματα, λογικότητα δὲ καὶ ἄλογίαν ὁ πολλὸς ἄνθρωπος οὐκ οἶδεν, ἅπερ εἰσὶ διαφοραί. διὰ τοῦτο οὖν ἀντιδιέστειλε τὰς διαφορὰς ταῖς οὐσίαις. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
- 15 Ἐπειδὴ δὲ ἦσθετο ἑαυτοῦ ὁ Ἀριστοτέλης τὰς διαφορὰς συμβεβηκότες ποιήσαντος τῷ ἀντιδιελεῖν ταῖς οὐσίαις, ἐπάγει ὅτι τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν οὐσίαι, αἱ διαφοραὶ δὲ μέρη τῶν ὀρισμῶν καὶ οὐσίαν συμπληροῦσιν, αἱ διαφοραὶ ἄρα οὐσίαι ὡς μέρη οὐσιῶν. μὴ ταραττέτω δὲ ἡμᾶς ὁ λόγος ὁ λέγων ὅτι τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν συμβεβηκότες· ἔλεγον γὰρ οὕτω τινές· τὰ μέρη
- 20 τῶν οὐσιῶν ἐν τινι, τὰ ἐν τινι συμβεβηκότες, τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ἄρα συμβεβηκότες· οὐδὲ γὰρ οὕτως ἐλέγομεν τὸ ἐν τινι τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ τὸ ἐν τινι μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον. νῦν δὲ τὸ ἐν τινι ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ὑπόκειται, οἷον ἡ διαφορά.

p. 3^a21 Οὐκ ἴδιον οὐσίας.

- 25 Τοῦτο ὀφείλων εἰπεῖν ὅτι οὐ μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει, εἶπεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἴδιον· καὶ τὸ ἴδιον γὰρ τῷ μόνῳ χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί.

p. 3^a33 Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς διαφοραῖς τὸ πάντα συνωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι.

- Δεύτερον ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι. ἀλλὰ τοῦτο
- 30 ὑπάρχει καὶ τοῖς συμβεβηκόσι· τὸ γὰρ χρῶμα τοῦ λευκοῦ τούτου συνωνύμως κατηγορεῖται. ἀλλ' εἶπεν οὕτως· ὅτι δεύτερον ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι μόνον· τὰ γὰρ συμβεβηκότες καὶ ὁμωνύμως κατηγοροῦνται καὶ συνωνύμως καὶ παρωνύμως καὶ ἑτερονύμως. καὶ τὰ παραδείγματα βεῖρηται ἀνω-

1 ποιοῦσιν iter. del. H τὸ (ante ἐν et οὐκ) scripsi: pr. l. τῷ HP: τοῦ K; alt. l. τῷ Π: om. K: καὶ τὸ οὐκ ἐν ὑποκ. om. P 2 ἔστι γὰρ ἀντιφασίς] cf. Anal. post. A: p. 72^a12 4. 5 λευκὸν γὰρ καὶ οὐ λευκὸν HP 8 νῦν om. H 10 εἰ-
 ὀνόματα (12) eicias aut post διαφοραί (13) transponas 12 οἶδεν P¹ 15 δὲ om. P
 17 ὀρισμένων P 18 δὲ] γὰρ HP 21 alt. τὸ] τῷ HP 24 οὐκ ἴδιον οὐς.
 cf. p. 172,27 25 τοῦτο—ὑπάρχει] οἷον οὐ μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει· ἅπερ ὀφείλων
 εἰπεῖν K alt. ὅτι om. K 31 τὸ] τῷ HP 33 εἰρηγναι H (cf. p. 172,16)

τέρω. ἥ καὶ ἄλλως δεῖ εἰπεῖν· ὅτι τὸ δεύτερον ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ συνωνύμως
κατηγορεῖσθαι τῶν πρώτων οὐσιῶν· τὰ γὰρ συμβεβηκότα εἰ καὶ συνωνύμως
κατηγοροῦνται, ἀλλ' οὐ τῶν πρώτων οὐσιῶν, ἀλλὰ τῶν οἰκείων ἀτόμων.
τοῦτο δὲ οὐδὲ πάσῃ ὑπάρχει τῇ οὐσίᾳ οὐδὲ μόνῃ· πάσῃ μὲν γὰρ οὐχ
5 ὑπάρχει διὰ τὴν ἄτομον οὐσίαν ἀκατηγόρητον οὖσαν. ἀλλ' οὐδὲ μόνῃ· καὶ
αἱ διαφοραὶ γὰρ συνωνύμως κατηγοροῦνται. πῶς οὖν ἴδιον τὸ μηδαμῶς
ἴδιον; εἰ γὰρ μηδὲ πάσῃ μηδὲ μόνῃ ὑπάρχει, οὐδὲ ὅλως δύναται ἴδιον εἶναι,
τοῦ ἰδίου πάσῃ καὶ μόνῃ καὶ αἰεὶ ὑπάρχοντος. | μήποτε οὖν ὡς ἔτερον 252^r
κοινὸν ὑπάρχει τῆς οὐσίας καὶ τῆς διαφορᾶς, ὡς ὅτε ἔλεγεν ὅτι κοινωνεῖ
10 ἡ οὐσία τῇ διαφορᾷ, καθὰ ἀμφοτέρω συνωνύμως κατηγοροῦνται. ἀλλ'
ἐπειδὴ ὅσον ἀπὸ τοῦ λεχθέντος πέντε εὐρίσκονται τὰ ἴδια τῆς οὐσίας, τῶν
ἐξηγητῶν ἕξ εἰωθότων λέγειν, εἰπεῖν ὅτι κατεφρόνησε νῦν τῆς ἀντιδιαστολῆς
τῆς οὐσίας πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ ἀμφοτέρω ὡς οὐσίας ἔλαβε. καὶ μήποτε
ἴδιον εὐρίσκεται τῆς οὐσίας καὶ μᾶλλον ἴδιον· τοῦ γὰρ πρώτου ἰδίου πάσῃ
15 μὲν ὑπάρχοντος μὴ μόνῃ δέ, τοῦτο μόνῃ ὑπάρχει οὐ πάσῃ δέ· τὰ γὰρ
ἴδια στενοχωρεῖσθαι θέλοντα τῷ μόνῳ χαρακτηρίζεται καὶ οὐ τῷ παντί.
Ἐφ' οἷς ἀποροῦσιν ὅτι πῶς λέγεται τὰς διαφορὰς συνωνύμως κατη-
γορεῖσθαι, εἴ γε αἱ διαφοραὶ τοῦ οἰκείου ὀνόματος οὐ μεταδιδόασιν· οὐδεὶς γὰρ
λέγει ὅτι ἄνθρωπος λογικότης. πρὸς δ' φαμεν· διττὸν τὸ συνώνυμον παρὰ τῷ
20 Ἀριστοτέλει, ἡ τὸ μεταδιδούν ὀνόματος καὶ πράγματος ἡ τὸ συντελοῦν
πρὸς ὑπαρξίν· οὕτω γὰρ αὐτὸς ἐν τῷ Περὶ τῆς ψυχῆς λόγῳ τὴν ψυχὴν
συνωνύμως λέγει τοῦ ζῴου κατηγορεῖσθαι, ἐπειδὴ συντελεῖ πρὸς τὴν
ὑπαρξίν αὐτοῦ, καὶ μὴ μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος· οὐδεὶς γὰρ
λέγει τὸ ζῶον ψυχὴν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ὅρισμόν τῆς ψυχῆς ἐπιδέχεται τὸ
25 ζῶον. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἀριστοτέλης βούλεται καὶ τὴν διαφορὰν οὐ μόνον
πράγματος ἀλλὰ καὶ ὀνόματος μεταδιδόναι, μήποτε μεταδίδωσί πως, εἰ
καὶ παρωνύμως λέγεται ἀπὸ τῆς λογικότητος. ἡ καὶ ἄλλως· ὅτι ὥσπερ
τὸ λευκὸν διττὸν, τοῦτ' ἔστι τὸ λελευκομένον ξύλον καὶ αὐτὴ ἡ λευκότης,
μήποτε δυνάμεθα λέγειν ὅτι καὶ τὸ λογικὸν διττὸν, τοῦτ' ἔστιν αὐτὴ ἡ
30 λογικότης καὶ τὸ λογικὸν ζῶον. ἡ καὶ ἄλλως· ὅτι καὶ μὴ δυνάμεθα εἰπεῖν
τὸν ἄνθρωπον λογικότητα, λέγομεν αὐτὸν λογικότητα ἔχειν. ἔδειξεν οὖν
ὁ λόγος ὅτι ἡ διαφορὰ συνωνύμως κατηγορεῖται κυρίως.

p. 3b10 Πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν.

Ἐπὶ μὲν τῶν πρώτων οὐσιῶν καταγνοῦς ὁ Ἀριστοτέλης τῶν πρώτων
35 ὅσοι ἴδιον τῆς οὐσίας, τοῦ μὲν ἐνὸς ὡς πάσῃ μὲν ὑπάρχοντος μὴ μόνῃ δέ,

2 τὰ γὰρ—οὐσιῶν (3) in mrg. suppl. H 7 εἶναι ἴδιον (num. corr.) coll. P
10 ἀμφοτέρω P 13 μήποτε scripsi: πότε libri 14 καὶ iter. H τοῦ
γὰρ πρώτου iter. P 19 ὅτι om. KP λογικότης Urb. 35: λογικός HKP
21 αὐτὸς om. K ἐν τῷ Περὶ τῆς ψυχῆς λόγῳ] cf. B 1 p. 413a3 22 τοῦ
ζῴου om. K συντελεῖσθαι H¹ 23 an μεταδιδῶ? 27 post λέγεται addas
οὕτω τὸ λογικὸν λέγεται 28 λελευκομένον H 30 λογικότης] λευκότης H an
δυνάμεθα?

τοῦ δὲ δευτέρου ὡς μήτε πάση μήτε μόνῃ ὑπάρχοντος, ἐρ' ἕτερον ἴδιον
κατάγει τὸν λόγον καὶ φησι τρίτον ἴδιον τῆς οὐσίας (τὸ) τόδε τι σημαίνειν.
ἄλλοι τὸ μὲν τόδε τὸ ὑποκείμενον· οὕτω γοῦν αὐτὸς ἐν ταῖς Φυσικαῖς τὴν
ὑλὴν ὑποκείμενον καλεῖ· ἄμφω γὰρ ὠρισμένα, καὶ τὸ τόδε ὡς δεῖξει ὑπο-
5 πίπτον καὶ ἡ ὕλη (ὡς) ὡσαύτως μένουσα πάντων ἐν αὐτῇ τρεπομένων, εἴπερ ὁ
λέβης δύναται μετασχηματισθῆναι καὶ γενέσθαι ἀνδριάς καὶ ὁ ἀνδριάς πάλιν
μετασχηματιζόμενος ἕτερόν τι γενέσθαι οὐδὲν ἤττον μένοντος τοῦ χαλκοῦ,
ὑπερ ἤν, πρὶν γένηται λέβης ἢ ἀνδριάς ἢ τι τῶν τοιούτων. οὕτως ὁ
Ἀριστοτέλης τὸ τόδε καὶ τὴν ὑλὴν ὑποκείμενα | καλεῖ. τὸ δὲ τί τὸ 252^v
10 μερικὸν δηλοῖ. ἄμφω δέ, τόδε καὶ τί, τὸ μερικὸν ὑποκείμενον δηλοῖ, φημί
τὴν αἰτομον οὐσίαν. τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον οὐδὲ τῇ ὕλῃ ἀρμόζει διὰ τὸ καθο-
λικὸν ὑποκείμενον αὐτὴν εἶναι καὶ ὅτι οὐκ ἔχει συμβεβηκότα τῷ ἑαυτῆς
λόγῳ, ἅπερ ποιοῦσι τὸ μερικόν (καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν οὐδὲ τὸ καθόλου ἀρμόζει
τῇ ὕλῃ οὐδὲ τὸ μερικόν· ταῦτα γὰρ εἰδοπεποιημένα ὀνόματα, ἡ δὲ ὕλη
15 οὐκ ἔχει καθ' ἑξὶν τὰ εἶδη, ἀλλὰ κατ' ἐπιτηδεσιότητα), οὐδὲ τῇ θεῇ ἀρμόζει
οὐσίᾳ μηδενὶ ὑποκείμενον οὔση, οὐδὲ ταῖς δευτέραις· αὗται γὰρ εἰ καὶ τῷ ἐνιαίῳ
τῆς προφορᾶς δοκοῦσι τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπω 'ἄνθρωπος' ἢ 'ζῷον',
ἀλλ' οὐ τόδε τι σημαίνουσιν ἀλλὰ τοιόνδε, τοῦτ' ἔστιν ὁμοιότητα, καθ'
ἣν εἰκόασιν οἱ ἄνθρωποι ἀλλήλοις, καθὼ εἰσιν ἄνθρωποι, καὶ τὰ ζῷα, καθὼ
20 ζῷα. καὶ μὴ νομίσῃς, ἐπειδὴ εἶπον τοιόνδε αὐτὰ σημαίνειν, τὸ δὲ τοιόνδε
ποιότης, ἡ δὲ ποιότης συμβεβηκός, ὅτι αἱ δευτέραι οὐσίαι συμβεβηκότα·
καὶ γὰρ ποιότητα σημαίνουσιν, ἀλλ' οὐσιώδη ποιότητα. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ
τὰ καθόλου συμβεβηκότα ὁμοιότητα σημαίνουσι τῶν κατὰ μέρος συμβεβη-
κότων, τίνα διαφέρουσι τῶν δευτέρων οὐσιῶν; καὶ λέγομεν ὅτι αἱ μὲν δευτέραι
25 οὐσίαι ὁμοιότητα οὐσιώδη σημαίνουσι τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐπουσιώδη· διττὴ
γὰρ ἡ ποιότης, ἡ μὲν οὐσιώδης ἡ δὲ ἐπουσιώδης. μήποτε οὖν τὸ παρὸν
ἴδιον ἄλλο ἐστὶν ἐγκώμιον τῆς οὐσίας τῆς ἀτόμου· μόνῃ γὰρ ἡ αἰτομος
οὐσία πρὸς τῷ πᾶσιν ὑποκεισθαι τοῖς παρ' ἑαυτὴν ἑαυτῆς ἐστι μόνῃ, τὰ δὲ
ἄλλα πάντα τῆς ἀτόμου οὐσίας εἶναι λέγεται.

30 Ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἕτερον οὐδέν. πέντε δὲ τισιν ἔχουμεν ἐπι-
στήσαι· πρῶτον μὲν ὅτι πῶς λέγομεν τὴν οὐσίαν σημαίνειν, εἰ πρᾶγμα ἡ
οὐσία, τὰ δὲ πράγματα σημαίνονται καὶ οὐ σημαίνουσι. καὶ λέγομεν ὅτι
ὁ σκοπὸς ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πραγμάτων ἢ πράγματα διαλαβεῖν, ἀλλ'
ἢ σημαίνονται ὑπὸ τοιῶνδε φωνῶν· ποτὲ μὲν γὰρ τὰ πράγματα ποιοῦσι
35 τὰ τῶν φωνῶν, οὐχ ὡς πράγματα σημαίνοντα, ἀλλ' ὡς τοιῶσδε ὀνομα-
ζόμενα, οἷον Σωκράτης ἐν πλήθει θεωρούμενος τοῖς ἐπιζητοῦσιν αὐτόν

1 δὲ om. P 2 τὸ inserui 3 ἐν ταῖς Φυσικαῖς] v. Bonitzii Ind. p. 798^a
4 τὸ om. P 5 ὡς inserui μέν.] μὲν οὐσα HP 6 μετασχημ. H
9 τὸ (ante μερ.) Urb. 35: om. HKP 10 post τί add. μερικόν HKP, quod eiec
sec. Urb. 35 τὸ μερικόν in mrg. suppl. H post μερικόν add. δὲ K
13 καὶ ἀπλῶς—μερικόν (14) om. KP 16 τῷ] τὸ P 17 ἄνθρωπον KP
18 ἀλλ' οὐ] ἀλλὰ P 22 σημαίνουσιν HP 23 συμβεβηκότα om. K 24 πο:
λέγομεν additum συμβεβηκότων del. P 27 alt. τῆς] τοῦ K 28 τῷ Urb. 35
τὸ HKP ἑαυτῆς Urb. 35: ἑαυτῇ HKP 35. 36 ὀνομαζ. Urb 35: νομιζόμενα HK

(σημαίνουνσι γάρ ποτε καὶ τὰ πράγματα φωνάς ὡς ἐφελκόμενα τὰς οἰκείας
 προσηγορίας, σημαίνουνσι δὲ καὶ τὰ πράγματα πράγματα, οἷον τὸ γάλα δτι
 τέτοκεν, ὁ καπνὸς δτι πῦρ), ποτὲ δὲ (καὶ) αἱ φωναὶ προιοῦσι τὰ τοῦ πρά-
 γματος, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ, οὐχ ὅτι τὸ Σωκράτης ὄνομα περιπατεῖ,
 5 ἀλλ' ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἔχον τοιοῦτον ὄνομα ἐκεῖνο περιπατεῖ. δεύτερον
 δτι καὶ ἐκ τούτου φαίνεται τοῦ ἰδίου, τοῦ κατὰ τὴν ὁμοιότητα ἰδίου, οὐκ
 ἐκ τοῦ κατὰ τόδε τι, δτι οὐσίαι αἱ διαφοραί, οὐ μόνον δτι | οὐκ εἰσιν 253^r
 ἐν ὑποκειμένῳ καὶ δτι συνωνύμως κατηγοροῦνται καὶ δτι μέρη οὐσιῶν εἰσιν,
 ἀλλ' ὅτι καὶ ἀνομοιότητα οὐσιῶν σημαίνουσιν· ὥς γάρ αἱ δεύτεραι οὐσίαι
 10 ὁμοιότητα σημαίνουσιν τῶν κατὰ μέρος οὐσιῶν οὐσίαι εἰσιν, οὕτω καὶ αἱ
 διαφοραὶ ἀνομοιότητα οὐσιῶν σημαίνουσιν οὐσίαι εἰσιν· τῶν γὰρ ἀντιδια-
 ρουμένων μία ἡ ἐπιστήμη, τοῦτ' ἔστιν ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος. τρίτον
 ἐπιστήσωμεν δτι πῶς ἀνωτέρω ἐλέγομεν τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη ἐν τῷ τί
 ἔστι κατηγορεῖσθαι, νῦν δὲ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι. καὶ λέγομεν δτι ἀμφο-
 15 τερα ἀληθῆ· εἰ μὲν γὰρ λάβῃς αὐτὸ τὸ ἐγκατατεταγμένον πρᾶγμα καὶ οὐ
 τὸ σχετικόν ἐν τοῖς κατὰ μέρος ζῶν ἢ τὸν ἄνθρωπον, ἐν τῷ τί ἐστι
 κατηγορεῖται, εἰ δὲ τὸ ἐξηρημένον, τοῦτ' ἔστι τὸ πρὸ τῶν πολλῶν καὶ
 σχετικόν, ἐν τῷ ὁποῖόν τι ἐστι κατηγορεῖται· ὁμοιότητα γὰρ οὐσιῶν δηλοῖ·
 20 εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καθ' αὐτὸ σκοποῦμεν ἀσχέτως καὶ τὴν φύσιν
 αὐτοῦ, τῷ τί ἐστι χρώμεθα (τοῦτο γὰρ ὀρισμοῦ πρόσρημα καὶ φύσεως καὶ
 τοῦ εἶναι δηλωτικόν), εἰ δὲ τὴν σχέσιν καὶ ὁμοιότητα ζητοῦμεν, ἣν ἔχει
 τὸ καθόλου πρὸς τὰ κατὰ μέρος, τῷ ὁποῖόν τί ἐστι χρώμεθα· ὁ γὰρ
 καθόλου ἄνθρωπος ἢ τὸ ζῶν, ὁμοιότητα δηλοῦντα τῶν οἰκείων μερῶν ἢ
 25 εἰδῶν, τοιόνδε τι σημαίνουνσι καὶ ὁμοιότητα οὐσιώδη δηλοῦσι. τέταρτον
 ἐπιστήσωμεν δτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης τόδε τι καλεῖ τὴν ἄτομον οὐσίαν,
 τοιόνδε τὴν δευτέραν, ὁ δὲ Πλάτων ὑπεναντίως αὐτῷ. καὶ λέγομεν δτι
 ἀμφοτέρω ἀληθῆ· ἐκάτερος γὰρ τὸ μὲν ὀρισμένον τόδε καλεῖ, τὸ δὲ ἀόριστον
 τοιόνδε. ἔστι δὲ ἐν ἐκατέρῳ καὶ ὀρισμένον καὶ ἀόριστον· ἐν μὲν τῇ
 30 ἀτόμῳ οὐσίᾳ ὀρισμένον μὲν τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ, ἀόριστον δὲ τῷ μηδὲ τὴν
 περὶ αὐτῆς προσηγορίαν ἀναμένειν, οἷον Σωκράτης (ἐν ῥοῇ γὰρ καὶ ἀπορροῇ
 τὸ εἶναι ἔχει, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα φυσικὰ ἐν παντὶ νῦν μεταβάλλει· ἐν γὰρ
 τῷ λέγειν 'χάλεσον τὸν καθήμενον' ἀνίσταται καὶ οὐκ ἀνέμεινε τὴν οἰκείαν
 προσηγορίαν), ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας οὐσίας ὀρισμένον τὸ ἀμετάβλητον οἷον
 35 καθόλου, ὅταν πολλῶν ἔχωμεν ἔννοιαν· εἰ γὰρ εἶπω 'ἄνθρωπος', περιέλαβον

1 γάρ Urb. 35: δέ HKP ποτε superscr. P ταῖς οἰκείαις προσηγορίαις K
 2 σημαίνουνσι . . τὰ πρ. πρ. Urb. 35: σημαίνονται . . τὰ πρ. ὑπὸ πράγματα (sic) HKP
 3 καὶ Urb. 35: om. HKP 4 πρ. σωκρ.—δτι τὸ om. P 13 ἀνωτέρω] p. 57,32 al.
 14 κατηγορεῖσθαι—ἐστι in mrg. suppl. P 16 an σχετ. (οἷον τὸ) ? 17 τοῦτ'
 18 ἐστὶ τοῦ τί ἐστι KP 19 σκοποῦμεν HP 20 πρόσρημα P 25 ἐπιστή-
 26 μωμ P 26 Πλάτων] cf. Zelleri Phil. Gr. II p. 552 27 ὀρισμ. H
 28 ὀρισμ. P alt. καὶ om. P 29 τὸ] τῷ P alt. τῷ Urb. 35: τὸ HKP
 34 γάρ om. P 35 ἔχωμεν scripsi: ἔχομεν HKP

τὸν Σωκράτην. πέμπτον δὲ καὶ τελευταῖον δεῖ ἐπιστῆσαι ὅτι παρὰ τὴν
 ἄγνοίαν τούτου τοῦ σημειομένου γίνονται οἱ οὐτιδες παραλογισμοὶ κατὰ τὸν
 παρ' Ὀμήρῳ Ὀδυσσεῶ ἐν καιρῷ Οὐτιν αὐτὸν καλέσαντα. ἔχει δὲ ὁ παρα-
 λογισμὸς οὕτως· ὅστις ἐν Ἀθήναις, οὗτος οὐκ ἐν Μεγάρῳ, ἄνθρωπος δὲ
 5 ἐν Ἀθήναις, ἄνθρωπος ἄρα οὐκ ἐν Μεγάρῳ. καὶ λέγομεν ὅτι παρα-
 λογισμὸς ἐστὶν ἐν τῷ τίς· τὸ γὰρ ὅστις ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ καθόλου βιάζεται
 αὐτῷ εἶναι, ὅπερ ἐστὶ ψευδὴς, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ μερικοῦ αὐτὸ λαμβάνει. | καὶ 253
 ἀληθὴς ἐστὶν ὁ λόγος τότε, ἐὰν τὸ μερικὸν λαμβάνωμεν· ὁ γὰρ τίς
 ἄνθρωπος, φέρε εἰπεῖν Σωκράτης ἢ ἄλλος τις τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων,
 10 ὁ ὢν ἐν Ἀθήναις ἐν Μεγάρῳ οὐκ ἔστιν, ἵνα μὴ διασπασθῇ αὐτὸς
 ἑαυτοῦ. οὕτω δὲ δεῖ λέγειν· ὅστις ἐν Ἀθήναις, οὗτος οὐκ ἐν Μεγάρῳ·
 Σωκράτης ἐν Ἀθήναις, Σωκράτης ἄρα οὐκ ἐν Μεγάρῳ. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία.

p. 3^b24 Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ τὸ μηδὲν ἐναντίον αὐταῖς
 εἶναι.

15 Ἐπειδὴ τὸ τρίτον ἴδιον τῆς οὐσίας, τὸ τότε τι σημαίνειν, καὶ μόνῃ
 τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχειν καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον ἴδιον αὐτῆς δοκοῦν εἶναι, δοκεῖ
 οὐχ ὡς πράγματι αὐτῇ ὑπάρχειν ἀλλ' ὡς φωνῇ σημαντικῇ (τὸ γὰρ σημαίνειν
 φωνῆς), οὐ πρότερον καταπαύει ὁ Ἀριστοτέλης τὸν περὶ τῶν ἰδίων λόγον,
 πρὶν ἂν εὑροῖ ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ ὡς πράγματι αὐτῇ ὑπάρχον. καὶ ἐπειδὴ
 20 ὡς πράγματι ὑπάρχει τῇ οὐσίᾳ τὸ τῶν ἐναντίων αὐτὴν εἶναι δεκτικὴν, τῷ δὲ
 τῶν ἐναντίων αὐτὴν εἶναι δεκτικὴν ἔπεται τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον, τούτῳ
 δὲ ἔπεται τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ταῦτα τὰ τρία ἴδια
 παραδοὺς τῆς οὐσίας καταπαύει τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον καὶ τῶν ἰδίων
 αὐτῆς. καὶ ἕκτον μὲν καὶ κυρίως παραδίδωσι τελευταῖον ἴδιον τὸ τῶν
 25 ἐναντίων δεκτικὴν αὐτὴν εἶναι, τέταρτον δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ μηδὲν
 ἔχειν ἐναντίον. καὶ τοῦτο πιστοῦται ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· οὔτε γὰρ τῇ πρώτῃ,
 φησὶν, ἐστὶ τι ἐναντίον οὔτε τῇ δευτέρᾳ. καὶ ταῦτα δι' ἑτέρας ἐπαγωγῆς
 πιστοῦται· τῇ γὰρ πρώτῃ, φησὶν, οὐκ ἔστιν ἐναντίον, ἐπειδὴ Σωκράτει
 οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, τῇ δευτέρᾳ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, ἐπειδὴ οὔτε ζῷον
 30 οὔτε ἀνθρώπων· πολὺ γὰρ τὸ ἐπαγωγικὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ πραγματείας περὶ
 γενικωτάτων οὔσης· τὰ γὰρ γενικώτατα πρὸ αὐτῶν οὐδὲν ἔχει, πάντα δὲ
 μετὰ ταῦτα. ἡ δὲ ἐπαγωγή ἐκ τῶν δευτέρων καὶ μερικῶν τὸ καθόλου
 πιστοῦται, ἡ δὲ ἀπόδειξις οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπάνω τὰ κάτω.
 καὶ ἐπειδὴ παχυμερὴς ἡ ἐπαγωγή ὡς μὴ ἐπὶ πάντων ἀληθεύουσα,

1 post Σωκρ. addas καὶ Πλάτωνα καὶ Ἀλκιβιάδην ἐπιστῆναι HP 3 παρ' Ὀμήρῳ
 366 οὐτι P 6 τὸ γὰρ ὥστις (sic) in mrg. suppl. P 7 αὐτῷ] αὐτῷ H
 αὐτὸ KP 9 ἄλλο HP 10 μὴ om. K 12 σωκράτης ἄρα οὐκ ἐν evan. H
 ταῦτα—θεωρία in mrg. suppl. H 13 αὐτ. ἐν. coll. Arist. 15 alt. τὸ om. K
 17 αὐτῆς KP 19 ὑπ. αὐτῇ coll. K ἐπεὶ H 22 δέχεσθαι KP tert. τι
 om. K post ταῦτα add. γὰρ HP 23 ἰδίων—τελευταῖον (24) om. P 24 anti
 τελ. add. τὸ K 25 post οὐσίας add. ἐστὶ HP 27 φησὶν] φύσει K 28 γὰρ om. H
 29 τῇ δευτέρᾳ—ἐναντίον om. P 31 πρὸ αὐτῶν] πρὸ αὐτῶν Urb. 35: προσαιτῶν HKP

- φέρει ἡμεῖς δι' ἑτέρου ἀναγκαστικωτέρου τρόπου τοῦτο ἀποδείξωμεν. δεῖ
εἰδέναι ὅτι ἐγγήγερται τοῖς πράγμασι φυσικὸς καὶ ἀκήρυκτος καὶ ἄσπονδος
πόλεμος, ὅταν δύο τινῶν μαχομένων ἀλλήλοις ἐκάτερος ἐγκρατὴς βούληται
γενέσθαι τοῦ ὑποκειμένου, μὴ δύνηται δὲ τὸ ὑποκείμενον ἀμφοτέρω ἐν τῷ
5 αὐτῷ νῦν δέξασθαι τὰ ἐναντία διὰ τὸ παρὰ μέρος αὐτὸ εἶναι τῶν ἐναντίων
δεκτικόν. εἰ οὖν τὰ μαχόμενα περὶ ἓν ὑποκείμενον μάχονται, ὥς φησιν ὁ
Πλωτῖνος (περὶ γὰρ τῶν τόπων ἢ μάχῃ) [δεῖ εἰδέναι ὅτι ὑποκείμενον νῦν
λέγεται ὁ τόπος· ἕκαστον γὰρ ἐναντίον τόπον ἔχει ἴδιον, καὶ οὐδέποτε
μάχονται τὰ ἐναντία πόρρω ἀφεστῶτα, ἀλλ' ἀπτόμενα | ἀλλήλων ἢ καὶ 254^r
10 συμπλακέντα, καὶ ἐν ἐνὶ ὄντα τόπῳ μάχονται τί κρατήσει τοῦ τόπου·
ἀδύνατον γὰρ ἀστασίαστα μένειν τὰναντία ἐν ἐνὶ ὄντα τόπῳ· ὑποκείμενον
οὖν τὸν τόπον ἀκουστέον, ἐν ᾧ μάχονται τὰναντία, καὶ οὐ τὸ ἅποιον σῶμα],
τὰ ἄρα μαχόμενα ἐν ὑποκειμένῳ· διὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει (ἄρα) ἀντιστροφῇ
ἐκ τοῦ ἐπομένου γενομένην τῷ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ (ὅσα μὴ ἐν ὑποκειμένῳ
15 ἔστιν, οὐκ ἔχει ἐναντίον ὡς τῆς ἀφορμῆς τοῦ μάχεσθαι ἀπηλλαγμένα· ἢ
δὲ οὐσία οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ)· οὐκοῦν τῇ οὐσίᾳ οὐκ ἔστιν ἐναντίον μαχό-
μενον. ἀλλὰ τοῦτο τὸ τέταρτον εἰρημένον ἴδιον πάσῃ μὲν ὑπάρχει τῇ
οὐσίᾳ, οὐ μόνῃ δέ· οὐδὲ γὰρ ἀντιστρέφει ὁ λόγος· εἰ γὰρ καὶ πάντα τὰ
μαχόμενα ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' οὐ πάντα τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μάχονται ἀλλή-
20 λους· τῷ γὰρ σχήματι οὐδὲν ἔστιν ἐναντίον (οὐ γὰρ ἔστι τρίγωνον τριγώνῳ
ἐναντίον οὐδὲ τετράγωνον τετραγώνῳ, ἐπεὶ μὴδὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον
δέχονται, εἴ γε τὸ τρίγωνον οὐ γίνεται ἑαυτοῦ μᾶλλον τρίγωνον ἢ ἥττον,
ἀλλὰ μείζον μὲν λέγεται τρίγωνον τριγώνου, μᾶλλον δὲ τρίγωνον τριγώνου
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, εἴ γε πᾶν τρίγωνον τὸν ὅρισμόν τοῦ τριγώνου ἐπιδέχεται),
25 οὐδὲ τοῖς μέσοις τῶν χρωμάτων, φαιῷ ἢ ξανθῷ· τὰ γὰρ ἐναντία τῇ πλείστῃ
διαστάσει κρίνεται· πλείστον δὲ διέστηκεν οὐ τὸ μέσον τοῦ ἄκρου ἀλλὰ
τὸ ἄκρον τοῦ ἄκρου. καὶ τῷ ὀρισμένῳ ποσῷ οὐδὲν ἔστιν ἐναντίον, οἷον
τῷ διπλήχει ἢ τριπλήχει. εἰ δὲ καὶ συγχωρήσωμεν τῷ ἀορίστῳ ποσῷ εἶναι
ἐναντίον, τὸ μικρὸν τῷ μεγάλῳ καὶ τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ, δειχθήσεται ὅτι
30 οὐδὲ τούτοις ἔστι τι ἐναντίον, διότι τὸ μέγα ἐκ μικρῶν πολλῶν συνέστηκε
καὶ τὸ πολὺ ἐξ ὀλίγων πολλῶν· εἰ οὖν περιέχουσιν ἑαυτά, οὐκ εἰσιν ἐναντία
συστατικά ὄντα ἑαυτῶν· τὰ δὲ ἐναντία αἰεὶ φθαρτικά ἀλλήλων καὶ οὐδέποτε
συστατικά. ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἕτερον οὐδέν.
- Ἀποροῦσι δὲ τρία ἄπορα. πρῶτον μὲν πῶς λέγεται ἢ οὐσία μὴδὲν
35 ἔχειν ἐναντίον· ἐν γὰρ τῷ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς φησι τὰ στοιχεῖα
μάχεσθαι ἀλλήλοις, τὸ πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ. καὶ λύει ὁ

1 ἀναγκαστικωτέρου H: ἀναγωγικοῦ K: ἀναγωγικωτέρου P 5 παρὰ Urb. 35: κατὰ HKP
6. 7 ὁ Πλωτῖνος] cf. Enn. II, 4, 6 sq. III, 6, 18 extr. 7 δεῖ—σῶμα (12) deleti
10 ἐν om. H τί scripsi: τίς libri 11 ante ἐν add. καὶ KP 13 μαχόμενα H
alt. ἄρα ex Urb. 35 inserui 14 ὅσα—οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ (16) ex Urb. 35 inserui
18 οὐδὲ scripsi: οὕτε libri 24 εἰπεῖν om. HP ἐπιδέχεται H: δέχεται P
25 φαιὸν ἢ ξανθόν HP 28 τῷ διπλήχει ἢ τριπλήχει scripsi: τὸ διπλήχῃ ἢ τριπλήχῃ libri
συγχωρήσωμεν H 30 τι] τὸ K συνέστηκε—πολλῶν (31) in marg. suppl. P
31 ἐντὶ H 35 Περὶ γεν. καὶ φθορ.] cf. B 3 p. 330a 30 sq.

Ἀλέξανδρος λέγων 'οὐ καθόλου ἑαυτοῖς μάχονται τὰ στοιχεῖα· οὐ δὴ πού γάρ καὶ κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ ποιότης ποιότητι, θερμότης ψυχρότητι καὶ ὑγρότης ξηρότητι'. ὁ δὲ Συριανὸς ἐπικρίνας πλεόν φησὶν 'οὐδὲ κατὰ τὰς ποιότητας μάχονται, εἰ οὐσιώδεις ληφθεῖεν· οὐ γὰρ ἀμιλλᾶται ἡ θερμότης 5 ψυχρότητί τινι, ἐὰν ἐν πυρὶ γένηται, ἢ ἐν ὕδατι ψυχρότης θερμότητι, ἐπεὶ ἦν ποτε εὐρεῖν καὶ πῦρ ψυχρόν. ἀλλὰ καὶ φθείρη ποιότης ποιότητα, ὥς ἐν ἀποίῳ σώματι δεῖ τότε αὐτὰς λαβεῖν· τότε γὰρ καὶ συμβεβηκότα εἰσὶ καὶ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου.' δευτέρα ἀπορία· ὅτι εἰ τῇ οὐσίᾳ οὐδὲν | ἐναντίον ἐστί, πῶς ὁ λόγος καὶ ὁ θυμὸς 254¹ 10 μάχονται ἀλλήλοις; οὐσίαι γὰρ ταῦτα· τρία γὰρ μέρη τῆς ψυχῆς, λόγος, θυμὸς καὶ ἐπιθυμία, καὶ μάχεται ὁ θυμὸς καὶ ὁ λόγος, ὥς φησιν ἡ Μήδεια θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

καὶ λέγομεν ὅτι οὐ κατὰ τὰς οὐσίας ἡ μάχη, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐνεργείας· θυμὸς γὰρ καὶ λόγος οὐσίαι, τὸ δὲ θυμοῦσθαι καὶ λογίζεσθαι ἐνέργειαι (εἰ 15 δὲ ἐπαπορεῖ τις λέγων ὅτι αἱ ἐναντίαι ἐνέργειαι ὑπὸ ἐναντίων δυνάμεων προβάλλονται, αἱ δὲ ἐναντίαι δυνάμεις ὑπ' ἐναντίων οὐσιῶν, κακῶς λέγει· ἡ γὰρ αὕτη οὐσία ἐναντίας προβάλλεται ἐνεργείας, ὥς ἡ δόξα· αὕτη γὰρ τὸ ὅτι μόνον εἰδυῖα ποτὲ μὲν δοξάζει ὅτι ἡ ψυχὴ θνητὴ ἐστί, πεισθεῖσα δὲ ὑπὸ ἐπιστήμονος δοξάζει πάλιν τὸ ἀληθὲς ὅτι ἀθάνατος ἡ ψυχὴ)· καὶ ὅτι 20 οὐδέποτε συσπένδονται τὰ ἐναντία· ὁ δὲ θυμὸς εἶκει ποτὲ τῷ λόγῳ, καθὼς φησιν 'Οδυσσεύς

τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.

τρίτη ἀπορία· εἰ μὴ ἐστί τι ἐναντίον τῇ οὐσίᾳ, πῶς λέγομεν ἐχθρούς τοὺς ἀνθρώπους, εἴ γε οἱ ἄνθρωποι οὐσίαι εἰσὶ; καὶ λέγομεν ὅτι οὐ καθὼ οὐσίαι 25 μάχονται, ἀλλὰ συμβεβηκός τι ἐποίησαν αὐτοὺς ἐχθρούς, ἢ παροινία (αὕτη δὲ συμβαίνει, ἐπειδὴ καὶ ἡ γνῶσις αὕτη συμβαίνει), καὶ ὅτι οὐ συσπένδονται ποτε τὰ ἐναντία, ὥς ἐπὶ πᾶν δὲ τὰς μεγίστας ἐχθρας μέγιστα φιλαὶ διαδέχονται, καὶ ὅτι ἑαυτοὺς ἐποίησαν συμβεβηκότα τῶν ἑαυτοῖς ὑπαρχόντων (ἐστί γὰρ αὐτῶν ἀκούσαι λεγόντων ὅτι 'τὴν οὐσίαν μου ἤρπασας'), οὐσίαν καλοῦν- 30 τες τὰ χρήματα καὶ ἑαυτοὺς συμβεβηκότα ποιούντες, καὶ οὐδὲ εὐτυχῇ συμβεβηκότα ἀλλὰ συμβεβηκότα συμβεβηκότων, τοῦτ' ἐστί τῶν ἰδίων πραγμάτων.

p. 3^b33 Δοκεῖ δὲ ἡ οὐσία οὐκ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

Τὸ τέταρτον ἴδιον τῆς οὐσίας, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον, ἀποκύει καὶ 35 ἄλλο ἴδιον, τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· τὰ γὰρ ἐναντία

2 τὸ om. K 3 οὐδὲ] οὐ K 4 εἰ Urb. 35: ἐὰν HKP 6 ποιότητι (alt. l.) P
7 αὐτὰς scripsi: αὐτὰ libri 11 ὁ (utrobique) om. II Μήδεια] Eur. Med. 1067
13 ὅτι om. P 14 εἰ—ἐνέργειαι (15) om. KP 16 καλῶς KP λέγει
ἔχει H 21 'Οδυσσεύς] Hom. υ 18 22 ἄλλο ποτ' ἔτλης Urb. 35: ἄλλ' ἀπό-
τερον θέλει HKP 24 οἱ om. P ὅτι om. HP 26 γνῶσις αὐτῇ Urb. 35: αὐτῆς
γνῶσις HKP 27 ποταὶ H 29 post ἤρπασας addita αὐτῶν ἀκούσαι λεγόντων del. P
30 εὐτυχῇ Urb. 35: ἐν τύχῃ HKP 32 οὐκ] μὴ Arist. 35 τὸ (ante ἥττον) om. H

τέλη εἰσιν, (τὸ δὲ μᾶλλον καὶ ἥττον) ὁδὸς ἐπὶ τάναντία. καὶ καλεῖ μὲν ἐναντία, φέρε εἰπεῖν, τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἃ καὶ τέλη εἶναι λέγει, μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον τὴν ἐκ τοῦ λευκοῦ εἰς τὸ μέλαν μεταβολὴν ἢ τοῦ μέλανος εἰς λευκόν, μὴ ἀθρόως γινομένην ἀλλ' ὁδῷ τινι κεχρημένην, 5 τῇ κατὰ πρόσθασιν ἐκ τοῦ λευκοῦ ἢ τοῦ μέλανος εἰς τὸ ἕτερον μεταποιήσεται. ὅπου τοῖνυν τὰ ἐναντία, ἐκεῖ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ ὅπου τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ἐκεῖ καὶ τάναντία. καὶ πάλιν ὅπου τάναντία οὐκ εἰσίν, οὐδὲ μᾶλλον οὐδὲ ἥττον, καὶ ὅπου οὐδὲ μᾶλλον οὐδὲ ἥττον, ἐκεῖ οὐδὲ ἐναντία εἰσίν· αἰετὰ γὰρ ταῦτα τὰ τέσσαρα συμβαίνει ἀλλήλοις τὰ εἰρημένα. ἀλλὰ 10 ταῦτα ἀληθῆ καὶ κατὰ Πλάτωνα· (κατὰ γὰρ Πλάτωνα) πάντα ἕμμεσα λέγεται· οὐδὲν γὰρ ἀθρόως, φησί, μεταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ πάντως ἐναντίον, οἷον τὸ λευκὸν οὐκ ἀθρόως μεταπηδᾷ, ἀλλ' ὁδῷ τινι κέχρηται καὶ γίνεται ἥττον λευκὸν καὶ ἔτι ἥττον καὶ ἥττον καὶ οὕτω | μέλαν. κατὰ 25δ' Ἀριστοτέλην δὲ οὐ πάντα ἕμμεσα τάναντία, ἀλλ' οἷδε καὶ ἄμεσα ἐναντία, 15 εἰ καὶ δύο μόνον, ἄρτιον καὶ περιττὸν καὶ νόσον καὶ ὑγείαν. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ τούτων εἰσὶ μέσα· τοῦ γὰρ ἄρτιου τοῦ δίχα διαιρουμένου μέσα τρία, ὁ ἀρτιαίσις ἄρτιος, ὅστις ἕως μονάδος δίχα διαιρεῖται, ὡς ὁ τριάκοντα δύο εἰς δεκαεξὶ καὶ ὀκτὼ καὶ τέσσαρα καὶ δύο καὶ μίαν, καὶ ὁ περισσάρτιος, ὅστις πολλὰς τομὰς ἀρτίας δεξάμενος εἰς περιττὸν ἀριθμὸν 20 λήγει, ὡς ὁ τεσσαράκοντα ὀκτὼ εἰς εἴκοσι τέτταρα καὶ δώδεκα καὶ ἕξ καὶ εἰς περιττὸν λήγει τὸν τρία, καὶ ὁ ἀρτιοπερίττος, ὃς δίχα μὲν διαιρεῖται, εὐθέως δὲ τὰ τμήματα αὐτοῦ περιττὰ εἰσιν, ὡς ὁ ὀκτὼ καὶ δέκα εἰς ἑννέα καὶ ἑννέα διαιρούμενος. ἀλλὰ τούτων μὲν τῶν ἀριθμῶν, φημί ἀρτίου καὶ περιττοῦ, μέσοι, ὥς φασιν, οἱ εἰρημένοι, νόσου δὲ καὶ ὑγείας ἡ ἀνακομιδή. ὁ δὲ 25 Ἀριστοτέλης εἰκότως φαίη ἂν πρὸς τούτους ὅτι ἀπλῶς ἀρτίου καὶ ἀπλῶς περιττοῦ οὐδεὶς ἐστὶ μέσος, ὑμεῖς δὲ τινὰ ἄρτιον ἐλάβετε· ὁ γὰρ ἀρτιαίσις ἄρτιος τις ἄρτιός ἐστιν, οὐχ ἀπλῶς ἄρτιος. καὶ νόσου καὶ ὑγείας οὐδὲν ἐστὶ μέσον· εἰ γὰρ καὶ νομίζεται εἶναι μέσον ἡ ἀνακόμισις κατὰ τοὺς ἰατρούς, οἳ τῇ πρὸς αἰσθησιν κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν ἐξετάζοντες ὑγείαν καὶ 30 νόσον λέγουσι μέσῃ τὴν ἀνακόμισιν, ἀλλ' ὁ Ἀριστοτέλης τῇ ἀκριβεῖ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν κρίνων τὴν ὑγείαν καὶ τὴν νόσον οὐδὲν λέγει μέσον αὐτῶν εἶναι. ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης.

Ἐξωθεν δὲ ἀποροῦσιν ὅτι ἀνωτέρω ἔλεγεν ὅτι ἡ οὐσία ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, νῦν δὲ λέγει ὅτι οὐκ ἐπιδέχεται. καὶ λύομεν τὴν

1 τέλη scripsi: τέλους HKP (cf. Arist. Metaph. I 4 p. 1055^a 12 sq.) τὸ δὲ μ. καὶ
 ἥττον ex Urb. 35 inserui 28 τέλους HP 4 γινομένη et κεχρημένη H
 7 τὸ (ante ἥττον) om. K 8 καὶ ὅπου οὐδὲ] ὅπου δὲ P 10 κατὰ γὰρ Πλά-
 τωνα inserui (cf. Tim. p. 67 E sq.) πάντα om. KP; an πάντα τάναντία? (cf. v. 14)
 11 οὐδὲν scripsi: οὐδὲ libri ἀπὸ τοῦ—μεταπηδᾷ (12) in marg. suppl. H 15 εἰ καὶ
 om. K εἰ Urb. 35: ἢ HP ἄρτιον κτλ.] cf. Cat. c. 10 p. 12^a 4. 6 16 ὅτι
 om. KP 17. 18 τριακστός δεύτερος libri 18 ὀκτὼ P 19 περισσάρτιος H
 20 K: ὅστις P 20 ὁ om. HP τεσσαρακστός ὀγδοός libri 21 τὸν om. K
 24 ἀνακόμισις K 29 τῷ Urb. 35: τὸ HP: τὰ K ὑγείας καὶ νόσου K 30 ὁ om. H
 31 παρὰ scripsi: πρὸς τὴν HKP 33 ἀνωτέρω] p. 2^b 7 34 τὸ (ante ἥττον) om. H

ἀπορίαν οὕτως· ὅτι καὶ ἐπιδέχεται καὶ οὐ· αὐτὴ γὰρ πρὸς ἑαυτὴν παρα-
 βαλλομένη οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον (ἄνθρωπος γὰρ ἀνθρώπου οὐ λέγε-
 ται μᾶλλον ἄνθρωπος, οὐδὲ αὐτὸς ἑαυτοῦ), ἢ μέντοι ἄτομος οὐσία πρὸς
 τὰς γενικὰς καὶ εἰδικὰς παραβαλλομένη μᾶλλον οὐσία ἐστί. δευτέρα ἀπορία·
 5 ὅτι πῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἀεὶ ἔθος ἔχων ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν ἰδίων τῆς
 οὐσίας λέγειν εἴτε μόνῃ ὑπάρχει ἢ οὐ μόνῃ καὶ εἰ πάσῃ ἢ οὐ πάσῃ, νῦν
 οὐδενὸς τούτων ἐμνήσθη; καὶ λέγομεν λύσιν τοιαύτην· ὅτι ὡς συνεπι-
 κριθὲν αὐτὸ ἔχομεν τῷ πρὸ τούτου ἰδίῳ, νῦν παρῆκεν αὐτό· εἰ γὰρ τῷ
 μὴδὲν ἔχειν ἐναντίον, ὅπερ ἦν πρὸ τούτου ἴδιον, ἔπεται τὸ μὴ δέχεσθαι
 10 τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, ἐκεῖνο δὲ οὐ μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπῆρχεν, οὐδὲ τοῦτο
 μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ τῷ ποσῷ· τὸ γὰρ τρίπτυχον ἢ τετρά-
 πtyχον οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, οὐδὲ τὸ πέντε ἢ τὸ δέκα.
 τρίτη ἀπορία· εἰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπιδέχεται ἡ οὐσία, πῶς ὁ
 Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς λέγει τὸν ἀέρα ἥττον θερμὸν
 15 ὥς πρὸς πῦρ, οὐσίαι δὲ ταῦτα; καὶ λύει ὁ Ἀλέξανδρος λέγων ὅτι οὐ καθὼς
 οὐσίαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ποιότητας. 255^v
 ὁ δὲ Συριανὸς ὅτι οὐδὲ κατὰ τὰς ποιότητας τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπι-
 δέχονται, ἐὰν οὐσιώδεις ληφθῶσιν· ἐκάστη γὰρ πλείστη ἐστὶν ἐν τῷ οἰκείῳ
 ὑποκειμένῳ, καὶ οὐ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσιν· εἰδοπεποιήναι γὰρ
 20 ταῦτα καὶ ὑφέσεις εἰδῶν εἰσιν. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι τὸ ἥττον ὅπερ τὸ μᾶλλον
 γινόμενον οὐκ ἐξέστη τοῦ οἰκείου εἶδους, ὁ δὲ ἀὴρ ἀμετρίαν πυρίας θερ-
 μότητος ἐπιδεξάμενος ἀπώλεσε τὸ ἀὴρ εἶναι.

p. 4+10 Μάλιστα δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας δοκεῖ εἶναι τὸ ταῦτόν καὶ
 25 ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν.

Ἐκτον ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οὖσαν τῷ ἀριθμῷ
 δεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων παρὰ μέρος. καὶ καλῶς πρόσκειται τὸ παρὰ
 μέρος, ἐπειδὴ οὐχ ἅμα λευκαίνεται καὶ μελαίνεται ὁ Σωκράτης, οὐδὲ ἅμα
 νοσεῖ καὶ ὑγιαίνει. τὸ δὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τῷ ἀριθμῷ καλῶς πρόσκει-
 30 ται, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς δέχεται ἀναντία, ἄρτιον καὶ περιττόν, ἀλλ' οὐχ
 εἰς τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' εἰς τῷ εἶδει. ἄλλως τε δὲ οὐδὲ ὡς ἐν ἀριθμῷ
 συνίσταται τὸ ἄρτιον καὶ περιττόν, ἀλλ' ὡς ἐν ὕλῃ τῇ δυναμένῃ καὶ εἰς
 ἄρτιον καὶ εἰς περιττόν διαιρεῖσθαι· ὕλης γὰρ ἴδιον τὸ ἄλλοτε ἄλλο εἶδος

1 αὐτὴ scripsi: αὕτη HKP 2 γὰρ—ἄνθρωπος (3) iter. P 3 μέντι P
 4 καὶ εἰδικὰς om. P ἰδικὰς H 5 τῶν ἰδίων om. KP 6 καὶ om. KP
 alt. εἰ scripsi: ἢ libri 8 alt. τῷ] τὸ HP 10. 12 τὸ (ante ἥττον) om. H
 13 τὸ ἥττον P 14 ἐν τῷ Περὶ γεν. καὶ φθ.] cf. B 3 p. 330^b 25 15 πρὸς
 πυρός K ὅτι om. KP 16 τὴν ποιότητα KP' 19 ante εἶδον. add
 ὡς P 21 ἀμετρίαν om. KP πυρίαν K 22 ἀὴρ] αἰ K
 26 οὖσαν iter. P 27 δεκτικόν P καὶ om. K 29 δὲ om. HP
 τῷ ἀρ.] τῷ ὀρίσμῳ P: om. K 30 ἄρτιον om. P 31 εἶδει] ὑποκειμένῳ K
 ἄλλως τε δὲ Urb. 35: τῷ ποτε HP: om. K 32 καὶ περιττόν—ἄρτιον (33) in marg
 suppl. H ante περιττόν add. τὸ K

δέχεσθαι καὶ εἰδοποιεῖσθαι. τὸ ἄρτιον τοῖνυν καὶ τὸ περιττὸν εἶδη νοεῖ-
σθωσαν. οὐκοῦν ὁ ἀριθμὸς ὕλη ἀναλογεῖ δεχόμενος τὰ εἶδη ταῦτα καὶ
ποτὲ μὲν ἄρτιος ποτὲ δὲ περιττὸς γινόμενος. καπὶ τῶν λοιπῶν παρα-
δειγμάτων ἀναλόγως νοητέον τὸ εἰρημένον· τὸ γὰρ πηχυαῖον ξύλον καὶ εἰς
5 ἄρτιον διαιρεῖται καὶ εἰς περιττόν. καὶ οἱ ἄρτιοι δὲ ἵπποι δύνανται καὶ
περιττοὶ γενέσθαι ἐτέρου προσθήκη. ἀλλὰ καὶ τὸ χρώμα εἰ καὶ δέχεται
τάναντία, οἷον λευκὸν καὶ μέλαν, ἀλλ' οὐχ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὄν, ἀλλὰ τῷ
εἶδει ἔν. τοῦτο δὲ τὸ ἴδιον μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει διὰ τοιοῦτον λόγον·
τὸ τῶν ἐναντίων δεκτικὸν συμβεβηκότων ἐστὶ δεκτικόν (πάντα γὰρ τάναντία
10 συμβεβηκότα), τὸ συμβεβηκότων δεκτικὸν συμβεβηκόσιν ὑπόκειται, τὸ συμ-
βεβηκόσιν ὑποκείμενον οὐσίᾳ ἐστί, μόνῃ ἄρα (τῇ) οὐσίᾳ ὑπάρχει τοῦτο.
οὐ πάσῃ δέ· αἱ γὰρ δεύτεραι οὐσαὶ ἄτρεπτοι οὐσαι οὐ δέχονται τάναντία.
ἀλλ' οὐδὲ πάσαις ταῖς ἀτόμοις τοῦτο ὑπάρχει· τὰ γὰρ οὐράνια ἄτρεπτα
ὄντα οὐ δέχονται τάναντία. ἀλλ' οὐδὲ πᾶσαι αἱ ἐνταῦθα ἄτομοι οὐσαὶ
15 ἐπιδέχονται τάναντία, ὥς τινες ὑπέλαβον τὸν κύκλον, εἰ τύχοι, κατὰ τὸ
λευκὸν μὴ μεταβάλλοντα. πρὸς οὓς ῥητέον ὅτι εἰ καὶ τὴν ἐναντιότητά
ταύτην μὴ ἐπιδέχεται, ἀλλ' οὖν ἐτέραν δέχεται, τὴν κατὰ τὸ θερμὸν καὶ
ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ ξηρόν. ταῦτα ἐν τούτοις.

Ἀπορεῖ δὲ πρὸς ἑαυτὸν ὁ Ἀριστητέλης ὅτι οὐ μόνῃ (τῇ) οὐσίᾳ ὑπάρχει
20 τοῦτο· δοκεῖ γὰρ καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ δόξα ἐπιδέχεσθαι τάναντία, ὧν ὁ μὲν
λόγος ποσὸν ἡ δὲ δόξα ποιόν, ἄμφω δὲ λόγοι, ἀλλ' ὁ μὲν προφορικὸς 256^r
ὁ δὲ ἐνδιὰθετος· ὁ γὰρ λόγος ὁ εἰπὼν ὅτι 'Σωκράτης καθήκει' ἀληθεύει
μὲν καθυμένον, ψεύδεται δὲ ἀναστάντος. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς δόξης ἔχει.
καὶ λύει αὐτὸς καὶ κατὰ ἔνστασιν καὶ κατὰ ἀντιπαράστασιν. καὶ ἄρχεται ἀπὸ
25 τῆς ἀντιπαράστασεως ὡς συμβαλλομένης πρὸς τὴν ἔνστασιν. ἔχει δὲ οὕτως·
εἰ καὶ δῶμεν ὅτι καὶ ἡ δόξα καὶ ὁ λόγος ἐπιδέχεται τάναντία, ἀλλ' ὁ
τρόπος τῆς ὑποδοχῆς διάφορος· ἡ μὲν γὰρ οὐσία κατὰ τὴν ἑαυτῆς μετα-
βολὴν δέχεται τάναντία, ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ δόξα αὐτὰ μὲν ἀκίνητα πάντα
τε καὶ πάντως διαμένει, τοῦ δὲ πράγματος μεταβάλλοντος λέγεται αὐτὰ
30 μεταβάλλειν δίκην τοῦ δεξιοῦ γενομένου ἀριστεροῦ τῇ τοῦ ἐτέρου μεταστάσει.
δεῖται οὖν προσδιορισμοῦ ὁ λόγος· δεῖ γὰρ προσθεῖναι κατὰ τὴν οἰκίαν
ἑαυτῆς μεταβολήν, ὡς εἶναι τὸν λόγον τοιοῦτον· ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ οὐσα
τῷ ἀριθμῷ ἡ οὐσία δεκτικὴ ἐστὶ τῶν ἐναντίων παρὰ μέρος κατὰ τὴν οἰκίαν
ἑαυτῆς μεταβολήν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως λῦσαι τὴν ἀπορίαν ταύτην, ὅτι οὐ
35 διέμεινεν ὁ αὐτὸς λόγος· ἄλλος γὰρ ἐστὶν ὁ εἰπὼν ὅτι 'Σωκράτης καθήκει'
καὶ ἄλλος ὁ εἰπὼν ὅτι 'Σωκράτης οὐ καθήκει' ἀναστάντος αὐτοῦ· ὁ γὰρ
λόγος ἅμα ἐρρήθη καὶ οὐκ ἔστιν· οὐδὲ γὰρ ἀναμένει τὴν τοῦ πράγματος

1 εἶδει H 3 καπὸ P 7 pr. τῷ] τὸ P 8 τῇ om. HP 9 ἐναντίον
(pr. l.) K 10 ante δεκτ. additum ἐστὶ del. H 11 μόνως KP τῇ inserui ex
Urb. 35: om. HKP 14 ἀλλ'—τάναντία (15) in mrg. suppl. H 15 τύχει HP
19 μόνῃ τῇ Urb. 35: μόνῃ H: μόνως KP 20 τοῦτο om. K 24 ~
αὐτὸς) om. K 28. 29 πάντοτε καὶ H 30 μεταβάλλειν H 32 ἡ οἱ
35 ὁ σωκρ. H 37 ἐρέθη (sic) H

μεταβολήν, ἵνα ἀληθεύσῃ ἢ ψεύσῃται. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δόξα ἄλλη ἐστὶν ἡ
κατὰ προχείρισιν ἡ λέγουσα 'Σωκράτης καθήκει' καὶ ἄλλη πάλιν προ-
χειρίζεται ἡ λέγουσα ὅτι 'Σωκράτης', ἀναστάντος αὐτοῦ, 'οὐ καθήκει'. εἰ
δὲ καὶ δῶμεν ὅτι ἡ δόξα ἐπιδέχεται ἀληθειαν καὶ ψεῦδος, ἀλλ' οὐχὶ ἡ δόξα
5 καθ' ἑαυτὴν ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, ἀλλ' ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν δόξαν· οὐ γὰρ
ἡ δόξα καθ' ἑαυτὴν δοξάζει, ἀλλ' ἡ ψυχὴ τῇ δόξῃ δοξάζει· ὥσπερ γὰρ
οὐ λέγομεν τὴν χεῖρα ὑφαίνειν ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον τῇ χειρί, οὕτως οὐδὲ
ἡ δόξα δοξάζει ἀλλ' ἡ ψυχὴ τῇ δόξῃ δοξάζει. αὕτη ἡ ἀντιπαράστασις.
ἡ δὲ ἔνστασις τῆς ἀντιπαράστασεως λαβυμένη τῆς λεγούσης ὅτι ὁ λόγος καὶ
10 ἡ δόξα ἀκίνητα μένει, ἀλλὰ τῇ τοῦ πράγματος περὶ οὐσίαν μεταβολῇ δεκτικὰ
γίνεται τῶν ἐναντίων, φησὶν ὅτι οὐ δέχονται τάναντία· οὐδὲν γὰρ αὐτὸ μὴ
μεταβάλλον δύναται τάναντία δέξασθαι, ἐπεὶ τί κωλύει τάναντία συν-
υπάρχειν ἀλλήλοις, οἷον λευκότητα καὶ μελανίαν ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ; καὶ
ἔστι τελεωτέρα ἡ ἔνστασις τῆς ἀντιπαράστασεως, ὅτι προσηγοριᾶς οὐκ
15 ἐδέετο. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Εἰκότως δὲ ἀπορήσει τις πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην ὅτι 'τί φής, Ἀριστό-
τελες; ὁ λόγος οὐκ ἐπιδέχεται ἀλήθειαν καὶ ψεῦδος;' καὶ φαίη ἂν ὁ Ἀριστο-
τέλης ὅτι οὐδὲ ὁ λόγος ἀληθεύει καὶ ψεύδεται ἅμα οὐδὲ τὸ πρᾶγμα μόνον,
ἀλλ' ἡ συμπλοκὴ τοῦ λόγου καὶ τοῦ πράγματος· ἡ γὰρ συμφωνία τῶν
20 δύο ποιεῖ τὰληθές, ἡ δὲ | ἀσυμφωνία τὸ ψεῦδος· ὥς γὰρ τὸ ὑποδεσθῆναι 256'
οὐκ ἐν τῷ ποδὶ μόνον οὐδὲ ἐν τῷ ὑποδήματι μόνον, ἀλλ' ἐν τῇ ἐφαρμογῇ
τοῦ ποδὸς πρὸς τὸ ὑπόδημα, οὕτω καὶ ἐπὶ λόγου καὶ πράγματος ἔχει.

Ἀποροῦσι δὲ τινες τέσσαρας ἀπορίας, πρῶτην μὲν ὅτι 'πῶς λέγεις,
ὦ Ἀριστότελες, ὅτι ἡ οὐσία μόνῃ ἐπιδέχεται τάναντία; ἰδοὺ γὰρ καὶ
25 ἡ γραμμὴ ἐπιδέχεται εὐθύτητα καὶ καμπυλότητα'. πρὸς ὃ φαμεν
ὅτι ποῖα γραμμὴ; εἰ μὲν ἡ μαθηματικὴ, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἐπινοία λαμ-
βανομένη, αὕτη ἄλλοτε ἄλλη ἐπινοεῖται. εἰ δὲ ἡ φυσικὴ, ἡ ὅλη κατὰ
τὴν γραμμὴν ἐδέξατο. ἔτι ἡ δευτέρα ἀπορία· ὅτι 'ἰδοὺ ἡ αὕτη πρᾶξις,
οἷον ἡ ἀκρατής, καὶ φαύλη ὥς πρὸς τὸν σπουδαῖον καὶ ἐπαινετὴ ὥς πρὸς
30 τὸν ἀκόλαστον'. καὶ ἔστιν ἡ λύσις ὅτι αὕτη ὥς ἐν τῷ αὐτῷ νῦν ἀμφοτέρω
ἔχουσα δεδεγμένη ἐστὶ τάναντία, ἐκεῖ δὲ πρόσκειται τὸ δεκτικὴ, καὶ ὅτι
πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο παραβαλλομένη τάναντία δοκεῖ ἔχειν, οὐ καθ' αὐτήν,
διὸ καὶ δυνάμει, οὐκ ἐνεργείᾳ. τρίτη ἀπορία· ὅτι 'πῶς ἡ αὕτη κίνησις ἐπι-
δέχεται καὶ ταχυτῆτα καὶ βραδυτῆτα;' καὶ λέγομεν ὅτι οὐχ ἡ μία τῶν
35 ἀριθμῶν· ἄλλη γὰρ ἡ ταχέϊα καὶ ἄλλη ἡ βραδεῖα. τετάρτη ἀπορία 'πῶς
ὁ χρόνος', φησὶν, 'ἐπιδέχεται φῶς καὶ σκότος καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα;'

1 ἀληθεύσει H	2 προχείρισιν PK ¹ P	3 ἀναστ. αὐτοῦ post καθ. ponas	
4 οὐχ H	alt. ἡ οἰμ. P	5 ἀλλ' — δοξάζει (6) οἰμ. P	11 δέχ
δέδεκεται K	αὐτὸ Urb. 35: αὐτῶν HKP	12 μεταβάλλων P ¹	κολύει P
14 τελεωτέρα H	17 alt. ὁ οἰμ. P	22 τοῦ λόγου (sed τοῦ del.) H	23 λέγ
24 ὁ ἀριστοτέλης K	26 pr. ἡ οἰμ. H: superser. P	27 ἐπινοία H	εἰ ἰ
ἡ] εἰ δὲ H: ἡ δὲ P	29 pr. καὶ οἰμ. K	30 ἀμφοτέρω P	32 παραβαλ.
Urb. 35: παραλαμβανομένη HKP	33 πῶς — ἀπορία (34) οἰμ. K		34 οὐχ
Paris. 1917: οὐχ ¹ HP	36 νύκτα καὶ ἡμέραν (καὶ post σκότος οἰμ.) KP		

καὶ λέγομεν ὅτι οὐχ ὁ χρόνος ἀλλ' ὁ ἀήρ ἐστὶν ὁ ταῦτα ἐπιδεχόμενος.
ὁ δὲ ἀήρ οὐσία ἐστί. ταῦτα καὶ περὶ οὐσίας. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ
παρουῖσα πράξις.

Περὶ ποσοῦ.

5 p. 4b20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ διωρισμένον τὸ δὲ συνεχές.

Μετὰ τὴν οὐσίαν περὶ ποσοῦ διαλαμβάνει ὁ Ἀριστοτέλης. Ἐξ δὲ τινα
δεῖ ζητῆσαι ἐπὶ τῆς παρουσίας κατηγορίας, πρῶτον μὲν τὴν τάξιν αὐτοῦ
τὴν πρὸς τὴν οὐσίαν, δεύτερον εἰ γένος τὸ ποσὸν συνεχοῦς καὶ διωρισμένου,
τρίτον εἰ τούτων ἐστὶ μόνων γένος ἢ καὶ τῆς ῥοπῆς, ὥς φησι Πλάτων καὶ
10 Ἀρχύτας καὶ Πτολεμαῖος ὁ ἀστρονόμος, τέταρτον τί ἐστὶ συνεχές καὶ τί
διωρισμένον, πέμπτον εἰ ὕγιως ἔχει ἢ διαίρεσις τοῦ διωρισμένου, ἕκτον εἰ
ὕγιως ἔχει ἢ διαίρεσις τοῦ συνεχοῦς. ὦν ἔξ ἡ παρουῖσα θεωρία τὰ (πρῶτα) δύο
ζητήσει, (πρῶτον) τίς ἡ τάξις, τοῦτ' ἐστὶν ὅτι διὰ τί μετὰ τὴν οὐσίαν περὶ
ποσοῦ διαλαμβάνει. καὶ λέγομεν τούτου ἔξ αἰτίας, πρώτην ὅτι ἡ οὐσία δύο
5 ἑαυτῆς ἰδίῃς τῷ ποσῷ κοινωνοῦσα, τῷ μὲν ἔχειν ἐναντίον καὶ μὴ ἐπι-
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, κατ' ἄμφω ταῦτα τοῦ ποιοῦ διαφέρει· τῷ
γὰρ ποῖν οὐδὲν τούτων ὑπάρχει· εἰ οὖν κοινωνεῖ τὸ ποσὸν τῇ οὐσίᾳ, τὰ
δὲ κοινωνοῦντα δεῖ πλησίον ἀλλήλων εἶναι, εἰκότως μετὰ τὴν οὐσίαν περὶ
ποσοῦ διαλέγεται. δευτέρα αἰτία, ὅτι ἡ ὕλη ἀνείδεος οὐσα καὶ ἄποιος
15 πρότερον ποσοῦται καὶ εἰθ' οὕτως ποιοῦται. τρίτη, ὅτι ἡ ὕλη τὸ μὲν
ποιὸν ἴσχυσε διαφυγεῖν (ἄποιος γάρ), τὸ δὲ ποσὸν οὐ διέφυγε· μία γὰρ
τῷ ἀριθμῷ, τὸ δὲ μία καὶ τὸ ἓν κατὰ Ἀριστοτέλην ποσά. τετάρτη, ὅπερ
δεύτερον δεῖ λεχθῆναι ἐν ταῖς αἰτίαις, ὅτι ἔδει πληρωθῆναι τὸν περὶ πολλοῦ
καὶ ὀλίγου λόγον καὶ μικροῦ καὶ μεγάλου, παρέλκοντα μὲν ἐν τῇ περὶ
20 τῆς οὐσίας λόγῳ (ἐκεῖ γὰρ μέμνηται αὐτῶν), νῦν δὲ κατεπείγοντα. εἰ δὲ 257^r
ἀπορήσεις λέγων ὅτι 'καὶ ποιότητος ἐμνήσθη ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ πρὸ τοῦ
ποσοῦ, ὅτε ἔλεγεν ὅτι αἱ δεύτεραι οὐσίαι τοιόνδε τι καὶ ποιότητα σημαίνουσι,
καὶ διὰ τί μὴ τὸ ποιὸν τοῦ ποσοῦ προέταξεν;', ἐρῶ σοι καὶ ὅτι ποιότητος
ἐμνήσθη, οὐ τῆς νῦν προκειμένης τῆς ποιούσης μίαν κατηγορίαν τοῦ συμ-
30 βεβηκότος, ἀλλὰ ποιότητος οὐσιώδους· περὶ γὰρ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφο-
ρίζουσιν αἱ δεύτεραι οὐσίαι. πέμπτη αἰτία, ὅτι ἔδει περὶ ποσοῦ διαλαβεῖν
μετὰ τὴν οὐσίαν, ἐπειδὴ καὶ ἡ οὐσία τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐπιδέχεται,
τὸ δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον τοῦ ποσοῦ. ἕκτη αἰτία, ὅτι καὶ αὕτη ἡ τάξις τοῦ
ποσοῦ, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ ποιῶν τὴν τάξιν. ἐν οἷς τὸ πρῶτον κεφάλαιον.

1 καὶ λέγ. ὅτι om. P 4 tit. om. K 7 an αὐτῆς? 8 γένους HP τὸ superscr.
K: om. HP 9 τούτων H¹ μόνων II Πλάτων] cf. Tim. p. 52 E sq. 10 Ἀρχύτας]
cf. Zelleri Ph. Gr. V p. 103 Πτολεμαῖος] fortasse spectat librum Περὶ ῥοπῶν, cf. Simplic.
De coelo p. 710,14 (Heiberg) 12. 13 πρῶτα et πρῶτον addidi 15 αὐτῆς KP
alt. τῷ om. HP 16 ante ἥττον add. τὸ P 23 δευτέραν K αἰτ.] ἐναντίας K
27 Ελεγε] p. 3 b 15 31 τοῦ ποσοῦ P 32 pr. καὶ om. P 32. 33 ante
ἀντ. add. utrobique τὸ H 33 τοῦ ποσοῦ Paris. 1917: ποσοῦ HKP

Δεύτερον κεφάλαιον, εἰ γένος· τὸ ποσὸν συνεχοῦς καὶ διωρισμένον· δόξει γὰρ αὐτῶν μὴ εἶναι γένος, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις τὰ εἶδη οὐ δέονται ἀλλήλων, οἷον τὸ λογικὸν οὐ δέεται τοῦ ἀλόγου οὐδὲ τὸ ἄλογον τοῦ λογικοῦ πρὸς ὑπαρξίν· ἀνθρώπου γὰρ ἀναιρεθέντος μένει ἵππος καὶ βοῦς καὶ
 5 τὰ τοιαῦτα, καὶ πάλιν τούτων ἀναιρεθέντων μένει ἄνθρωπος. τὸ δὲ συνεχές ποσὸν δεῖται τοῦ διωρισμένου, ἐπειδὴ παντὸς σώματος τρία εἰσι διαστάσεις, καὶ τὸ μὲν σῶμα τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ τὸ δὲ τρία τοῦ διωρισμένου ποσοῦ. καὶ λέγομεν ὅτι τὸ σῶμα τριῶν ἐδεῖθη διαστάσεων, οὐ τοῦ τρία ἀριθμοῦ· συνέβη γὰρ τῇνάλλως τρεῖς αὐτὰς εἶναι, ἐπεὶ εἰ τὰ τρία ὡς τρία συνίσταν
 10 τὸ σῶμα, ἔδει τὰ τυχόντα τρία συνιστᾶν τὸ σῶμα, οἷον λευκόν, μέλαν καὶ ξανθόν. δευτέρα ἔνστασις, ὅτι οὐ γένος τὸ ποσὸν συνεχοῦς καὶ διωρισμένον· ἐν γὰρ τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις τὰ εἶδη τάξιν οὐκ ἐπιδέχονται, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὸ διωρισμένον τοῦ συνεχοῦς προτάσσει. πρὸς ὃ φαμεν ὅτι οὐ κατὰ τὴν τοῦ κοινοῦ φύσιν ἐδέξαντο τάξιν· ὁμοίως γὰρ ποσὸν αὐτῶν
 15 ἐκάτερον· ὥσπερ γὰρ τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον ὁμοίως ζῷον, προτέτακται δὲ τὸ λογικὸν διὰ τὴν ἀξίαν, οὕτω καὶ τὸ διωρισμένον προτέτακται τοῦ συνεχοῦς, ἐπειδὴ τὸ διωρισμένον ἐν ἑαυτοῦ εἶδει, τῇ ἀριθμῷ, διὰ πάντων διήκει τῶν ὄντων· ἕκαστον γὰρ τῶν ὄντων ἢ ἓν ἐστὶν ἢ πολλά.

p. 4b20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ συνεχές τὸ δὲ διωρισμένον.

20 Τρίτον ἦν τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι εἰ τούτων μόνων γένος ἐστὶν ἢ καὶ ῥοπῆς, ὡς Πλάτων εἶπε. καὶ λέγομεν ὅτι οὐ δύναται ἡ ῥοπή τρίτον εἶδος εἶναι τοῦ ποσοῦ, ἐπειδὴ ἡ ῥοπή πάθος ἐστὶ τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ· πᾶν γὰρ σῶμα ἢ κοῦφον ἢ βαρὺ· ὥσπερ γὰρ ἡ θερμότης οὐσιώδης ποιότης ἐστὶν ἐν πυρὶ καὶ ἀρτιότης καὶ περιττότης * * ποιότητές εἰσιν οὐσιώδεις ἐν
 25 σώματι διὰ τὸ πᾶν σῶμα ἢ κοῦφον εἶναι ἢ βαρὺ. καὶ ἄλλως δὲ τοῦτο δεικτέον ὅτι οὐκ εἰσιν εἶδη τοῦ ποσοῦ ἢ κορυφότης καὶ ἢ βαρύτης, ἀλλὰ πάθος, ἐπειδὴ τὸ διωρισμένον εὐθύς ἐν τοῖς θεοῖς καὶ αὔλοις καὶ νοητοῖς | θεωρεῖται, ἐν οἷς οὐκ ἔστι ῥοπή. πρῶτον οὖν τὸ διωρισμένον εἶδος τοῦ 257' ποσοῦ, δεύτερον δὲ τὸ ἀντικείμενον τῇ διωρισμένῳ, ὃ ἐστὶ συνεχές, τοῦτ' ἐστὶ γραμμῇ, ἐπιφάνεια, σῶμα. οὐδὲν δὲ τοιοῦτον κορυφόν ἐστὶν ἢ βαρὺ, οὐ γραμμῇ, οὐκ ἐπιφάνεια, οὐ τὸ μαθηματικὸν σῶμα, οὐ τὸ ἄποιον σῶμα, ἀλλὰ τὸ πεποιωμένον μόνον. πάθη οὖν καὶ οὐ ποσὰ ἀπλῶς αἰ ῥοπαί.

Τέταρτον ἦν τὸ ζητῆσαι τί συνεχές καὶ τί διωρισμένον, καὶ εἰ ὕγιως

2 ἐν om. K διαιρ.] διωρισμένοις HP 5 ὁ ἀνθρ. K 7 τὸ δὲ — ποσοῦ om. P
 8 ὅτι τὸ σῶμα om. KP 9 τῇνάλλως scripsi: τινι ἄλλως libri τρεῖς K²: τρεῖς
 HK¹P εἰ] ἐάν libri 10 pr. τὸ] τῷ P¹ 12 διαιρ.] διαιρούμενα καὶ P
 ἐπιδέχ.] δέχ. H¹ 15 ζῶα II 17 ἐνί — εἶδει in spatio om. K 19 διωγ
 τὸ δὲ συν. coll. Arist. (cf. v. 13) 21 Πλάτων] cf. p. 185,8 24 post περι-
 τότης defectum signavi, suppleveris ποιότητες οὐσιώδεις εἶδιν ἐν ἀριθμῷ, οὕτως καὶ ἡ κο-
 ρυφότης καὶ ἡ βαρύτης οὐσιώδεις scripsi: ποσώδεις libri 26 ἡ βαρ. καὶ ἡ κορυ-
 coll. K 27 νοητ.] νοεροῖς KP 29 ὃ] ὅτι KP 30 ἐπιφάνεια — γραμμῇ
 (31) in mrg. suppl. P 32 μόνον] σῶμα KP

ἔχουσιν αἱ τούτων ὑπογραφαί, ἐξῆς εἰπεῖν δέον. συνεχές τίνυν ἔστιν εἰπεῖν
οὐ τὰ μόρια πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον συνάπτει, τοῦτ' ἔστι τὸ σημεῖον· ἐάν
γὰρ διέλγῃ τὴν γραμμὴν εἰς ὅσαυδν τμήματα, τὰ μόρια αὐτῆς κατὰ τὸ
σημεῖον συνάπτει ἀλλήλοις. δεῖ δὲ τὰ μόρια τοῦ συνεχοῦς δυνάμει λαβεῖν
καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ, ἐπεὶ ἐάν ἐνεργείᾳ λάβωμεν αὐτά, ποιῶμεν τὸ συνεχές
διωρισμένον, καὶ φθαρτικός ἐστὶ ὁ ὀρισμὸς τοῦ μεριστοῦ, ποιήσομεν
δὲ καὶ τὰ οὐράνια, συνεχῇ ὄντα καὶ ἀπαθῇ, φθαρτικὰ καὶ μεριστά.
οὐ μόνον δὲ τὰ μόρια τοῦ συνεχοῦς δυνάμει δεῖ λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰς
στιγμὰς, ἥτοι τὰ σημεία, δυνάμει δεῖ λαβεῖν, οὐκ ἐνεργείᾳ· εἰ γὰρ
ἐνεργείᾳ λάβωμεν αὐτά, ποιήσομεν πάλιν τὸ συνεχές διωρισμένον· πέρατα
γὰρ τῶν γραμμῶν τὰ σημεία, οὐκ οὐν καὶ τῶν μερῶν τῶν γραμμῶν·
γραμμαὶ γὰρ καὶ ταῦτα. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ συνεχοῦς. διωρισμένον
δὲ ἐστὶν οὐ τὰ μόρια οὐ συνάπτει πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον· τὰ γὰρ μόρια
τοῦ πέντε καὶ τοῦ τρία οὐ συνάπτει πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον. δεῖ δὲ κἀν-
ταῦθα μόρια ἐνεργείᾳ λαβεῖν καὶ οὐ δυνάμει· ἐάν γὰρ λάβῃ τις μόρια
δυνάμει, ποιήσει τὸ διωρισμένον συνεχές, καὶ ἔσται ὁ ὀρισμὸς αὐτοῦ φθα-
ρτικός.

Πέμπτον δεῖ ζητῆσαι εἰ ὑγιῶς ἔχει ἡ διαίρεσις τοῦ διωρισμένου· διαι-
ρεῖται γὰρ τὸ διωρισμένον εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον· ἐκάτερον δὲ τούτων δι-
ωρισμένον, ὁ μὲν ἀριθμὸς ἐξ ἀνάγκης· εἰ γὰρ ἦν συνεχές, ἔδει εἶναι κοινήν
μονάδα τὴν ποτὲ μὲν μετὰ τοῦδε ποτὲ δὲ μετὰ τοῦδε λαμβανομένην, ὡς
ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ ἐννέα, τοῦ τρία καὶ τοῦ ἑξ, ἔδει εἶναι μονάδα μέσσην
τὴν συνάπτουσαν, ἥτις μετὰ μὲν τοῦ ἑξ λαμβανομένη ἐπτά αὐτὸν ποιεῖ
μετὰ δὲ τοῦ τρία τέσσαρα αὐτὸν ποιεῖ, καὶ εὐρίσκεται ὁ ἐννέα δέκα
καὶ οὗτος ἐνδεκα, ὅπερ ἄτοπον· οὐδὲ γὰρ ὡς ἐπὶ τοῦ σημείου κἀνταῦθα
ἡ αὐτὴ ἀναλογία σώζεται· τὸ γὰρ σημεῖον οὔτε προστεθὲν αὖξει οὔτε
ἀφαιρούμενον μειοῖ τὸ ποσόν, ἥγουν τὸν ἀριθμὸν. καὶ ὁ λόγος δὲ διωρι-
σμένος ἐστίν, εἰ γε πάντως μεταξὺ δύο συλλαβῶν ἐστὶ σιωπή· ἐν γὰρ τῇ
φίλος τῆς φι συλλαβῆς ἡ ἐκφωνήσις ἄλλη ἐστὶ παρὰ τὴν λος ἐκφωνήσιν
τῆς συλλαβῆς. ἡ οὖν παῦλα τῆς ἐκφωνήσεως τῆς πρώτης συλλαβῆς σιωπή
αὐτῆς ἐστὶ, καὶ τότε ἄρχεται ἐκφωνεῖσθαι ἡ δευτέρα συλλαβή. καὶ ταύτην
νοητέον σιωπὴν μέσσην δύο συλλαβῶν ἀνομοίως ἐκφερομένων διὰ τὴν τῶν
συμφώνων ἀνομοιότητα· καὶ μεταξὺ γὰρ δύο ἐναντίων κινήσεων ἐστὶν
ἡρεμία, ὡς ἐν τῇ σφυγμῷ δείκνυται. εἰ δὲ καὶ μὴ ἐστὶ μέσον σύμφωνον
μεταξύ, ὡς ἐν τῇ 'ἀπὸ ὄρους', ἀλλ' ἵνα γένωνται δύο συλλαβαὶ καὶ δύο
ἐκφωνήσεις, σιωπὴν ἀνάγκη γενέσθαι μέσον αὐτῶν τὴν διαιρούσαν αὐτάς·

6 ὀρισμός] ἀριθμός KP (cf. v. 16) 6. 10 ποιήσωμεν H 7 καὶ (post δὲ) om. P
8 ἀλλὰ—λαβεῖν (9) om. KP 9. 10 εἰ γὰρ ἐνεργείᾳ om. P 15 λάβει (alt. l.) H
16 ἔσται om. P 22. 24 τρία et τέσσαρα scripsi: τρεῖς et τέσσαρα libri (cf. p. 188,30)
23 μετὰ] μεταξὺ K 24 αὐτὸν ποιεῖ om. K 24. 25 ἐννατος δέκατος . . ἐνδέκατος
libri 28 σιωπή in spatio om. K 29. 30 an παρὰ τὴν ἐκφ. τῆς λος συλλ. ?
32 ἀνομοίων KP 34 ἡ ἡρεμ. H σφυγμῷ K (cf. Arist. De spir. 4 p. 482^b14sq.)
35 ἐπὶ ὄρους] ἀπόρους HP γένονται P

οὐκ ἂν γὰρ ἐξήτουν οἱ γραμματικοὶ ἐπὶ τῶν μέσων φωνῶν, ποῖά εἰσιν ἀρχτικὰ καὶ ποῖα ληκτικά.

Ἐκτον τὴν κεφάλαιον, εἰ ὕγιως ἔχει ἡ διαίρεσις τοῦ συνεχοῦς· διαιρεῖται γὰρ εἰς πέντε, εἰς γραμμὴν ἐπιφάνειαν σῶμα τόπον χρόνον. φασὶ δέ τινες 5 ὅτι ἀτελής ἐστὶν ἡ διαίρεσις αὐτοῦ καὶ πλεονάζουσα κατὰ ἄλλο καὶ ἄλλο· τῆς γὰρ κινήσεως οὐκ ἐμνήσθη ποσοῦ οὔσης καὶ τῆς ἐπιφανείας δις ἐμνήσθη, καὶ ὀνόματι καὶ διὰ τοῦ τόπου. πρὸς ὃ φάμεν ὅτι τὴν κίνησιν ὡς ἀτελῆ παρήκεν (ἀεὶ γὰρ εἰς τι ὁρμᾷ ἡ κίνησις, αἱ δὲ κατηγορίαι ἐν τῇ γεγενῆσθαι ἔχουσι τὸ εἶναι καὶ τέλειαι εἰσι), καὶ ὅτι τῶν ὁμωνύμων ἡ 10 κίνησις· ἔστι γὰρ ἐν οὐσίᾳ καὶ ἐν ποσῇ καὶ ἐν ποιῇ (ἐν οὐσίᾳ μὲν ὡς γένεσις καὶ φθορά, ἐν ποσῇ δὲ ὡς αὔξεισις καὶ φθίσις, ἐν ποιῇ ὡς ἀλλοιώσις ἢ κατὰ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν καὶ τὰς λοιπὰς ποιότητας), ἔστι δὲ καὶ κατὰ τόπον κίνησις. ἐπειδὴ οὖν ὁμώνυμος ἡ κίνησις καὶ ἐπὶ διαφοροῦς ἀνάγεται κατηγορίας, εἰκότως ταύτης οὐκ ἐμνήσθη νῦν οὐδὲ εἶπεν αὐτὴν τοῦ ποσοῦ 15 εἶναι. ὕστερον δὲ μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν κατηγοριῶν περὶ αὐτῆς διαλαμβάνει. ἀντιδιέστειλε δὲ καὶ τὸν τόπον τῇ ἐπιφανείᾳ, ὡς μήπω δεῖξας ὅτι ὁ τρόπος ἐπιφάνειά ἐστίν, ὅπερ δείκνυσιν ἐν τῇ Φυσικῇ· ὁ γὰρ Πλάτων καὶ οἱ ἄπ' αὐτοῦ τὸν τρόπον σῶμα ἔλεγον εἶναι τριχῇ διαστατόν.

p. 4b20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ διωρισμένον τὸ δὲ συνεχές.

20 Διελὼν ὁ Ἀριστοτέλης τὸ ποσὸν εἰς συνεχές καὶ διωρισμένον καὶ τὸ διωρισμένον εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον καὶ τὸ συνεχές εἰς πέντε, εἰς γραμμὴν ἐπιφάνειαν σῶμα τόπον καὶ χρόνον, ὥστε εἶναι ἑπτὰ πάντα τὰ εἶδη τοῦ ποσοῦ, δύο μὲν τοῦ διωρισμένου καὶ πέντε τοῦ συνεχοῦς, ὅτι τὰ δύο τοῦ διωρισμένου καὶ τὰ πέντε τοῦ συνεχοῦς, πιστοῦται ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ ἑκατέρου. 25 καὶ ὁφείλων ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ λόγου δεῖξαι ὅτι καὶ ποσὰ καὶ διωρισμένα, ἐπὶ μὲν τοῦ ἀριθμοῦ ὁμολογουμένως λαβὼν ὅτι ποσὸν ἐκ τοῦ πάντας ἐν τῇ συνηθείᾳ θέλοντας γινῶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων ἢ ἵππων ἐρωτᾶν πόσοι εἰσὶν ὡς τοῦ ἀριθμοῦ ποσοῦ ὄντος, τὸ ἕτερον κατασκευάζει ὅτι διωρισμένον· εἰ γὰρ ἦν, φησὶν, ὁ ἀριθμὸς συνεχῆς, ἔδει εἶναι κοινὴν 30 μονάδα, οἷον ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ ἐννέα, λέγω δὲ τοῦ ἑξ καὶ τοῦ τρία, ἥτις μετὰ μὲν τοῦ ἑξ λαμβανομένη ἑπτὰ αὐτὸν ποιεῖ μετὰ δὲ τοῦ τρία τέσσαρα, καὶ εὐρίσκεται ὁ ἐννέα δέκα καὶ οὗτος ἐνδεκα, καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον· οὐδὲ γὰρ ὡς ἐπὶ τοῦ σημείου κἀνταῦθα ἔχει τις εἰπεῖν· τὸ γὰρ σημεῖον ἀμερές ὃν μεριστῇ προστιθέμενον τῇ γραμμῇ οὐκ αὔξει αὐτὴν οὐδὲ 35 ἀφαιρούμενον μειοῖ, καὶ ἡ γραμμὴ ἀπλατῆς οὐσα πλάτει προστιθεμένη πλάτος οὐ ποιεῖ, καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῷ βάθους ἔχοντι προστιθεμένη ἀβάθης 258*

2 καταληκτ. P 6 ποσοῦ—ἐμνήσθη (7) in marg. suppl. P 8 ὁρμᾷ scripsi: ὁρᾷ libri
11 δὲ om. K 12 τὸ om. K 17 ἐν τῇ Φυσικῇ] Δ 2 p. 209*31 sq. Πλάτων
v. Zelleri Phil. Gr. II p. 615 20 διελὼν H 23 post ὅτι add. δὲ HP: eras. K
24 τὰ om. K ὁρ.] διορισμοῦ K 29 διορισμ. P 30 tert. τοῦ om. K 31 μὲ
om. KP λαμβανομένου H δὲ om. K τέσσαρες libri 32 ἐννатов δέκατο
. ἐνδέκατος libri (cf. p. 187,24) 34 μεριστῇ scripsi: μεριστῇ libri

οὐσα βάθος οὐ ποιεῖ. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. πάλιν ὁφείλων ἐπὶ τοῦ
 λόγου δεῖξαι ὅτι καὶ ποσὸν ἐστὶ καὶ διωρισμένον, ὡς ὁμολογούμενον λαμ-
 βάνει ὅτι ὁ λόγος διωρισμένος, εἴ γε πάντως μεταξύ δύο συλλαβῶν ἐστὶ
 σιωπή, ὡς ἤδη εἴρηται, ὅτι δὲ ποσὸν ὁ λόγος δείκνυσι λέγων ὅτι ποσὸν
 5 ὁ λόγος, εἴ γε καταμετρεῖται μακρᾷ καὶ βραχεῖα συλλαβῇ. εἴπερ δὲ τὸ
 μετρούμενον ποσόν, ὁ λόγος ἄρα ποσόν. διὸ ἀποροῦσιν ὅτι ἤρκει εἰπεῖν
 βραχεῖα συλλαβῇ λόγος ὁ καταμετρούμενος (καταμετρεῖται). ἡ γὰρ βραχεῖα
 καὶ αὐτὴν καταμετρεῖ τὴν μακράν. * * ἔστι γὰρ μακρὰ παρὰ τοῖς μουσικοῖς
 τεσσάρων χρόνων, ἣν καὶ δίστημον καλοῦσιν ὡς διπλασίαν τῆς παρὰ τοῖς
 10 μετρικοῖς μακρᾶς, καὶ βραχεῖα ἐστὶ παρ' αὐτοῖς τριῶν χρόνων ὡς τριπλασία
 οὐσα τῆς παρὰ τοῖς μετρικοῖς βραχεῖας. ἡ δὲ τοιαύτη βραχεῖα τὴν τοιαύτην
 μακράν οὐ καταμετρεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ τρία τὸν τέσσαρά ποτε μετρεῖ, ὡς μὴ
 ὦν αὐτοῦ μέρος. τὸ γὰρ μετρητικὸν μέρος τοῦ ἀριθμοῦ μέρος αὐτοῦ θέλει
 εἶναι, ἐπεὶ οὐ λέγεται μετρεῖν αὐτὸν κατὰ τοὺς ἀριθμητικούς. μέρος γὰρ
 15 αὐτοῖ φασιν αὐτοῦ οὐ τὸ τυχὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅπερ ἐστὶν ἡμισυ τρίτου, καὶ
 τὰ ὅμοια. διὸ καὶ ἐνικῶς λέγεται μέρος καὶ οὐ μέρη. αὐτὸ δὲ τοῦτο
 μέρος λέγεται, ἐπειδὴ ἐν πολλαπλασιασμῷ γεννᾷ ἀριθμὸν ἀπαρτίζοντα, ὡς
 μὴ λείπειν ἢ πλεονάζειν, οἷον τρεῖς μία τρία, τρεῖς δύο ἕξ. ἀπαρτίζειν γὰρ
 ἐστὶ τὸ ἀναπληροῦν καὶ τελειοῦν, ὡς μὴ λείπειν ἢ πλεονάζειν. ἄρτιον γὰρ
 20 τὸ τέλειον καὶ ἀνελλιπὲς καὶ ἀπλεόναστον παρὰ τοῖς παλαιοῖς. οὔτε δὲ
 παρ' αὐτοῖς τοῖς μετρικοῖς αἰεὶ ἡ μακρὰ δύο χρόνων, ἀλλ' οἷδασιν μακράν
 καὶ ἐνὸς ἡμισυ χρόνου, ὡς τὴν αἰ δίφθογγον καὶ τὴν οἰ. μακρᾶς γὰρ
 οὐσης τῆς τελευταίας συλλαβῆς οὐδέποτε πρὸ δύο συλλαβῶν πίπτει τόνος,
 * * ὡς μὴ οὐσῶν τελειῶν μακρῶν. Ὅμηροι γὰρ καὶ Μῆδειαὶ πρὸ δύο ἔχουσι
 25 τὸν τόνον, ἐπειδὴ αὐταὶ αἰ δίφθογγοι κοιναὶ εἰσιν. προστιθεμένου δὲ τοῦ
 ὁ ἐπὶ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἡμισυ ἔχει χρόνου,
 ἀναπληροῦται ἡ δίφθογγος καὶ τελεία μακρὰ γίνεται καὶ καταβιβάζει τὸν
 τόνον, Ὅμηροις καὶ Μῆδειαίς. ἡμῶν τοίνυν λεγόντων τοιαύτην μακράν,
 τὴν ἐνὸς ἡμισυ χρόνου ἢ ἐνὸς χρόνου βραχεῖα οὐδέποτε καταμετρεῖ. οὐ γὰρ
 30 μέρος τὸ ἐν τοῦ ἐνὸς ἡμισυ. οὐδὲ γὰρ ἡμισυ αὐτοῦ ἐστίν, οὐ τρίτον, οὐ
 τέταρτον, οὐκ ἄλλο οὐδὲν τῶν ἐφεξῆς τοιοῦτον. πᾶν γὰρ μέρος ἀριθμοῦ
 μετρητικὸν τούτων τῶν εἰρημένων ἐν θέλει εἶναι. διὸ οὐδὲ ὁ τρία ποτὲ μετρεῖ

4 εἴρηται] p. 187,28 ante ποσὸν add. τὸ H 7 post συλλαβῇ additum εἴπερ δὲ
 del. P 7 καταμετρεῖται inserui 8 post μακρὸν defectum signavi, supple-
 veris πρὸς δ φαμεν ὅτι οὐ πᾶσα βραχεῖα καταμετρεῖ τὴν μακράν. 9 τῆς] τοῖς HP
 10 μακρᾶς—μετρικοῖς (11) om. P 11 τῆς scripsi: τοῖς libri 12 οὐδὲ—μετρεῖ
 in mrg. suppl. K τρεῖς libri 13 ἐν PK μετρητικ. H¹ 18 οἷον
 —πλεονάζειν (19) om. K τρεῖς utrobique scripsi: τρεῖς libri μίαν H τρία]
 τρεῖς libri 19 ἀποπληρ. H 20 τέλειον P 22 ἡμισυ] ἡμίσει P: an ἡμίσεως?
 23 post τόνος defectum signavi: πρὸ δὲ τούτων τίθενται ἐπὶ τέλους κειμένων in mrg.
 suppl. K²: conicias ex Olymp. τῶν δὲ αἰ καὶ οἰ δίφθογγων ἐν τέλει εὐρισκόμενων πρὸ
 24 πίπτει τόνος 25 τὸν om. K 26 ἡμίσει P 29. 30 ἡμισυ) an
 ἡμίσεως? 30 τὸ] τοῦ P οὐ (ante τρίτον)] οὐδὲ K 32 μετρητικ. H
 τρεῖς libri

τὸν τέσσαρα· οὐ γὰρ μέρος αὐτοῦ, οὐχ ἡμισυ, οὐ τρίτον, οὐδὲ ἐν τῶν τοιούτων· οὐδὲ γὰρ ἀπαρτίζει αὐτὸν ἀνελλιπῶς καὶ ἀπλεονάτως, οἷον τρεῖς μίαν τρία λείπει (πάλιν γὰρ ὁ αὐτός ἐστι), τρεῖς δύο ἐξ πλεονάζει. ταῦτα μὲν περὶ τοῦ διωρισμένου.

- 5 Τὸ δὲ συνεχές διαιρεῖ εἰς τὰ πέντε. καὶ ὅτι ἕκαστον τούτων συνεχές, δείκνυσιν ἐκ τῶν ὑπογραφῶν· ἡ γραμμὴ συνεχής, ὅτι τὰ μέρη αὐτῆς πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον συνάπτουσι, * * τὴν γραμμὴν. τὸ σῶμα συνεχές, ὅτι τὰ μόρια αὐτοῦ | πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον συνάπτουσι, τὴν ἐπιφάνειαν. ὁ χρόνος 259¹ συνεχής, ὅτι τὰ μόρια αὐτοῦ πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον συνάπτει, τὸ νῦν· τὸ
10 γὰρ νῦν ἀμερές ὃν συνάπτει τὸ παρεληλυθὸς τῷ μέλλοντι· δ γὰρ ἐστὶ σημεῖον ἐν γραμμῇ, τοῦτο μονάς ἐν τῷ ἀριθμῷ καὶ ἐπὶ χρόνου τὸ νῦν· ἀμερῇ γὰρ τὰ τρία. διαφέρουσι δὲ τὸ σημεῖον καὶ τὸ νῦν τῆς μονάδος, ὅτι ἡ μὲν μονάς προστιθμένη τῷ ἀριθμῷ αὔξει αὐτὸν ἀφαιρουμένη δὲ
15 ἀφαιρούμενον ἐλάττωσα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ νῦν οὔτε προστιθέμενον τῷ χρόνῳ αὔξει αὐτὸν οὔτε ἀφαιρούμενον μειοῖ. ὁμοίως καὶ ὁ τόπος συνεχής· εἰ γὰρ τὸ ἐν τόπῳ συνεχές, ἦγουν τὸ σῶμα, καὶ ὁ τόπος συνεχής· εἰ γὰρ μὴ ὁ τόπος συνεχής τοῦ ἐν τόπῳ συνεχοῦς ὄντος, ἔσται μέρος τοῦ ἐν τόπῳ μὴ ὃν ἐν τόπῳ. καὶ εἰ ὁ τόπος συνεχής καὶ τὸ ἐν τόπῳ μὴ συνεχές,
20 ἔσται μέρος τοῦ τόπου μὴ ὃν τόπος· οἷον ἵνα τόπον μὲν λάβωμεν τὸ κεράμιον, ἐν τόπῳ δὲ τὸν ἐν αὐτῷ οἶνον ἢ ὕδωρ ἢ τοιοῦτόν τι· ἐὰν οὖν ὁ τόπος, τοῦτ' ἐστὶ τὸ κεράμιον, μὴ ἦ συνεχές, ἀλλ' οἷον κοσκινοειδές, ἔσται μέρος τοῦ ἐν αὐτῷ οἴνου μὴ ὃν ἐν τόπῳ. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία.

p. 4^b20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ διωρισμένον τὸ δὲ συνεχές.

- 25 Προτάττει τὸ διωρισμένον, οἷον ἀριθμὸν καὶ λόγον, τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ· αὐλότερος γὰρ ὁ ἀριθμὸς τοῦ μεγέθους ὡς δυνάμενος ἀσυγχύτως διάφορα σχήματα ἐπιδέξασθαι, ὅπερ αὐλίας ἴδιον· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀριθμὸς κύκλος ἄμα καὶ τετράγωνος δύναται εἶναι. ἔστι δὲ κύκλος μὲν ὁ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχόμενος καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγων νόμῳ κύκλου, ὡς ὁ τριακονταεξ
30 (ἐξάκις γὰρ ἐξ τριακονταεξ· ἰσοῦ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἤρξατο καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγει), καὶ ὁ εἰκοσιπέντε· πεντάκις (γὰρ) πέντε εἰκοσιπέντε. τετράγωνος δὲ ἐστὶν ὁ ἀπὸ ἀριθμοῦ ἑαυτὸν πολυπλασιάσαντος γενόμενος, ὡς ὁ ἑννέα· τρεῖς γὰρ τρία ἑννέα. τὸ δὲ φθάσαν μεγέθος κυκλικῶς μετασχηματισθῆναι ἄλλο εἶδος οὐ δέχεται, εἰ μὴ πρότερον ἀφανισθῇ τὸ ἄλλο σχῆμα πρὸ αὐτοῦ.

1 τέσσαρες libri 2 τρεῖς] τρεῖς libri (cf. p. 189,18) 3 μίαν HK τρία] τρεῖς libri
4 διορισμ. P 5 διαιρεῖται K 7 lac. signavi, inseras τὸ σημεῖον, ἡ ἐπιφάνεια συνεχής, ὅτι τὰ μέρη αὐτῆς πρὸς ἓνα κοινὸν ὄρον συνάπτουσι 11 μηνάς P
alt. ἐν om. HP 13 ἀφαιρουμένον P 14 οὔτε] οὔτως HP 16. 18 συνεχής
συνεχεῖς H¹ 20 οἷον om. KP post οἷον addita τόπον μὲν del. H 25 διωρισμ. P
εἰκοστός πέμπτος libri 27 ἐπιδέξ.] ἐπὶ superscr. H 29 ὁ om. HP 31 pr. εἰκοσιπέντε scrīps
γὰρ inserui 32 τρεῖς] τρεῖς HP 33 τρία] τρεῖς libri

p. 4^b24 Ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα τόπος καὶ χρόνος.

Διὰ τί ὥσπερ τὴν γραμμὴν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ σῶμα κατὰ συνέχειαν ἠρίθμησεν, μὴ καὶ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον ἐφεξῆς αὐτοῖς κατὰ συνέχειαν ἠρίθμησεν, ἀλλ' ἀντιδιέστειλε; καὶ λέγομεν δύο αἰτίας· ἡ ὅτι ἐν ἐνὶ
 5 τὰ τρία θεωροῦνται· ἐν γὰρ τῷ σώματι ἡμῶν γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια, ὁ δὲ τόπος καὶ ὁ χρόνος περὶ ἡμᾶς καὶ ἔξωθεν. ἡ καὶ ἄλλως· ὅτι τὰ μὲν τρία ταῦτα γεωμετρίας εἰδέναι, τόπον δὲ καὶ χρόνον φυσιολογίας· ἡ γὰρ φυσιολογία περὶ κίνησιν καταγίνεται (ἔστι γὰρ ἡ φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ μεταβολῆς ἡ ἡρεμίας), ἡ δὲ γεωμετρία περὶ τὸ ἀκίνητον καὶ συνεχὲς καταγίνεται ποσόν.
 10 ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀστρονομία· ἡ γὰρ ἀστρονομία τόπον εὐροῦσα χρόνον ζητεῖ, 259^v οἷον ἐν λέοντι πότε ἐστὶν ὁ ἥλιος. ποτὲ δὲ χρόνον εὐρών ὁ φυσικὸς τόπον ζητεῖ, οἷον μετὰ δέκα ἡμέρας ποῦ ἔσται ἡ σελήνη.

p. 4^b34 Λέγω δὲ αὐτὸν τὸν μετὰ φωνῆς λόγον.

Ὁ λόγος διάφορα σημαίνει· λέγεται γὰρ λόγος καὶ ὁ ἐνδιάθετος, καθὼ
 15 καὶ τοῖς ἀγγέλους φάμεν λογικούς, καὶ ὁ προφορικός, περὶ οὗ ὁ λόγος ὁ προκειμένος. λέγεται καὶ ὁ ἀποτάδην λόγος, οἷον ὁ ῥητορικὸς καὶ ὁ λατρικός. λέγεται λόγος καὶ ἡ σχέσις τῶν μεγεθῶν, ὡς ὅταν λέγωμεν ὅτι
 20 ὁ λόγον ἔχει τόδε τὸ μέγεθος * *, τοιόνδε πρὸς ἄλλο μέγεθος. λέγεται λόγος καὶ ἡ αἰτία, καθὼ καὶ ὁ Πλάτων φησὶ 'τέχνην δὲ ἐγὼ οὐ καλῶ, δ
 25 ἂν ἡ ἀλογον πρᾶγμα'. διὰ τοῦτο οὖν εἶπε λόγον τὸν μετὰ φωνῆς, τοῦτ' ἔστι τὸν ἐκφωνούμενον, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἄλλων σηματομένων, ἵνα
 30 δείξῃ ὅτι οὗτος ὁ λόγος ὁ μετὰ φωνῆς ὑπὸ διωρισμένον ποσὸν ἀνάγεται, οὐ μὴν καὶ τὰ ἄλλα σηματομένα τοῦ λόγου, τοῦτ' ἔστιν ὁ ἐνδιάθετος καὶ ἡ σχέσις καὶ ἡ αἰτία. ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες πῶς ὁ Ἀριστοτέλης
 35 φησὶ τὸν λόγον τὸν μετὰ φωνῆς τοῦ ποσοῦ εἶναι· ὁ γὰρ λόγος διανοίας ἐστὶ σημαντικός, καὶ διὰ τοῦτο σύνθετός ἐστιν ὡς συγκαίμενος ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· νῦν δὲ οὐ περὶ συνθέτων φωνῶν ἐστὶν ὁ λόγος τῷ Ἀριστοτέλει, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι
 40 τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων τὸ μὲν οὐσίαν σημαίνει τὸ δὲ ποσὸν καὶ τὰ ἐξῆς· πῶς οὖν τὸν λόγον φησὶ τοῦ ποσοῦ εἶναι σύνθετον ὄντα καὶ κατὰ συμπλοκὴν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων; καὶ λέγομεν ὅτι ἐνταῦθα
 45 μένεται τοῦ λόγου οὐχ ὡς συνθέτου, ἀλλ' ὡς διωρισμένου ἀπλῶς καὶ συγκαίμενου ἐκ συλλαβῶν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης δηλοῖ λέγων ὅτι τὸ καταμετρεῖσθαι μακρᾶ καὶ βραχεῖα συλλαβῇ τὸν μετὰ φωνῆς λόγον δείκνυσιν

¹ χρ. καὶ τόπος coll. Arist. 2 post τί add. δὲ K 10 ἡ γὰρ ἀστρονομία om. KP
¹¹ pr. ὁ om. HP τὸπον om. P 14 ὁ om. H 16 ἀποστάδην HP
¹² οὖν superscr. H ῥητορ. P 17 λέγομεν (alt. l.) P 18 defectum signavi, sup-
¹³ pletoris πρὸς τόδε τὸ μέγεθος τοιόνδε—μέγεθος in marg. suppl. P² 19 Πλάτων]
¹⁴ Gorg. p. 465 A 20 ἀλογον] ἄλλο K 21 post σημ. add. λόγων HP
²⁴ λέγοντες om. KP 28 λέγει] p. 1^b25 33 ὁ om. K

αὐτὸν τοῦ διωρισμένου ποσοῦ. καὶ ὁ γλῶσσον ὅτι λόγον ἐνταυθα φησι καὶ τὸ ἐν ὄνομα καὶ τὸ ἐν ῥῆμα καὶ ἀπλῶς τὴν μίαν λέξιν καὶ τὴν ἄσσημον φωνήν, εἴπερ καὶ ταῦτα καταμετρεῖται μακροῦ καὶ βραχείᾳ συλλαβῇ. ἐν δὲ τῷ Περι ἑρμηνείας διαλαμβάνει τὸ σύνθετον καὶ σημαντικόν· ὀρίζομενος
5 γὰρ φησι 'λόγος (ἐστὶ) φωνή σημαντική, ἥς τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἐστὶ κεχωρισμένον'.

p. 4b26 Οἶον ὁ πέντε εἰ ἔστι τῶν δέκα μόριον, πρὸς οὐδένα κοινὸν ἔχει ὄρον.

Εὐλόγως ὑποθετικῶς τὴν λόγον προήγαγεν ὁ πέντε εἰ ἔστι τῶν
10 δέκα μόριον, διότι ὁ πέντε οὐ μόνον τοῦ δέκα δύναται μέρος εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῦ δεκαπέντε καὶ τοῦ εἴκοσι καὶ ἄλλων πολλῶν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ὠρισμένον μέρος· ὁ πέντε· δυνατόν γὰρ τοῦ δέκα μέρη λαβεῖν τὸν ἑπτὰ καὶ τρία καὶ τὸν ἕξ καὶ τέσσαρα.

p. 5a3 Τὰ γὰρ τοῦ ἐπιπέδου μόρια πρὸς τινα κοινὸν ὄρον
15 συνάπτει, τὴν γραμμὴν.

Παρὰ μὲν τοῖς παλαιοῖς ταῦτόν εἶναι δοκεῖ ἐπιφάνεια καὶ ἐπίπεδον· ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γὰρ καὶ τὸ τῆς ἐπιφανείας καὶ τὸ τοῦ ἐπιπέδου λαμβάνουσιν ὄνομα. | παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις διακρίνεται ἐπιφάνεια ἐπιπέδου· τὸ μὲν 260· γὰρ ἐπίπεδον ἐπὶ μόνῃς τῆς ὁμαλῆς ἐπιφανείας λαμβάνουσι τῆς ἐξ ἴσου ταῖς
20 ἐκείνης εὐθείαις κειμένης, τὴν δὲ ἐπιφάνειαν καὶ ἥς τὰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐπιπροσθεῖ καὶ † τῆς ἐλαχίστης τῶν παθῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσιν, κοίλων κυρτῶν ἢ κυρτῶν. κοινοτέρα οὖν παρὰ τοῖς νέοις ἡ ἐπιφάνεια, φερομένη καὶ κατὰ τῆς ὁμαλῆς ἐπιφανείας, ἥτις ἐστὶν ἐπίπεδον, καὶ κατὰ τῆς κοίλης καὶ κυρτῆς.

25 p. 5a4 'Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος ἔχουσιν ἂν λαβεῖν κοινὸν ὄρον, γραμμὴν (ᾗ) ἐπιφάνειαν, πρὸς δὲ τὰ τοῦ σώματος μόρια συνάπτει.

Τὰ δὲ μέρη τοῦ σώματος συνάπτει πρὸς κοινὸν ὄρον, τὴν ἐπιφάνειαν,

2 alt. τὴν superscr. H 4 ὀρίζομενος—τι (5) om. KP 5 φησι] De interpr. p. 16b26 ἐστὶ inserui post σημαντική add. κατὰ συνθήκην Arist. (sed cf. Ammon. p. 58,4. 19)
6 ante κεχωρ. add. λέγων K 7. 9 ὁ] τὰ Arist. 8 κοινὸν ὄρον συνάπτει Arist.
10 διότι] διὰ τοῦτο HP μόνος HP τοῦ] τῶν K 11 ὅτι superscr. K
12 ὀρισμένον P γὰρ om. KP 13 τρία] τρεῖς libri (καὶ τρεῖς in mrg. suppl. P?) τὸν] τῶν P τέσσαρες libri 15 συνάπτουσι K τὴν γραμμὴν om. Arist.
17 alt. τοῦ om. H 19. 20 ταῖς . . εὐθείαις scripsi: τῆς . . εὐθείας libri 20 τὴν δὲ ἐπιφάνειαν post ἐπιπροσθεῖ transponas 21 τῆς ἐλαχ.—ἐχ. corrupta sum conicias τῆς λαχούσης τῶν γραμμῶν τὰ αὐτὰ πάθη ἔχουσιν 23 ἐπίπεδος HP
26 ἡ Arist.: om. HKP δν] & Arist. 28 δὲ] an γὰρ?

διὰ ταύτην δὲ καὶ πρὸς γραμμὴν. τῆς ἐπιφανείας κατὰ βάθος διαιρούσης
τὰ σώματα, αὐτῆς δὲ παντελῶς ἀδιαστάτου οὐσης κατὰ βάθος, ἐξ ἀνάγκης
καὶ τὰ μέρη τοῦ σώματος ἀδιαστάτως καὶ κατὰ βάθος συνάπτουσι πρὸς
ἄλληλα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, κἀνταῦθα καλὴν δύναμι τῆς διαιρέσεως ἔχει
5 τῆς ἐπιφανείας λαμβανομένης, ἵν' ἢ τὸ σῶμα συνεχές. ἰδὲ δὲ τὴν ἐπι-
φάνειαν καὶ πρὸς γραμμὴν συνάπτουσι τὰ τοῦ σώματος μέρη· ἐπειδὴ γάρ
κατὰ τοὺς γεωμέτρας ῥυεῖσα (ἢ) γραμμὴ κοιλεῖ τὴν ἐπιφάνειαν, δεῖ τὸν
διαιρουῦντα τὸ σῶμα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀρῆσθαι ἀπὸ τῆς γραμμῆς καὶ
ταύτην οἰοῦναι ἐπισύροντα κοιλεῖν ἐπιφάνειαν καὶ δι' αὐτῆς τέμνειν τὸ
10 σῶμα. ἐπειδὴ οὖν καθ' ἑλπὴν ἑαυτὴν ἡ ἐπιφάνεια τέμνει τὸ σῶμα, ἀνάγκη
καὶ κατὰ τὸ πέρας αὐτῆς, λέγω δὴ τὴν γραμμὴν, συνάπτειν τὰ τοῦ
σώματος ἅμρα.

p. 546 Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν τριούτων.

Νῦν δείκνυσθαι δεῖ συνεχεῖ κατὰ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος καὶ τὴν τῶν
15 γὰρ τὰ μέρη πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην συνάπτουσι· τῷ μὲν χρόνῳ τὰ μέρη
τὸ νῦν ἀδιαστάτων ὑπάρχον παντελῶς συνάπτει ἢ ἐκαστοῦ, τὴν παρελθόν-
τος καὶ τὴν μέλλοντος, τῷ δὲ τόπῳ τὰ μέρη συνάπτει ἡ γραμμὴ, ὡς
ἐπιφανείας εἶναι δεῖ καὶ ὁ τόπος. τῆς δὲ ἐπιφανείας τὰ μέρη κατὰ τὴν
γραμμὴν συνάπτει.

p. 549 Τόπος γάρ τινα τὰ τοῦ σώματος μέρη κατέχει, ἢ πρὸς
τινα κοινὸν ὕμην συνάπτει· οὐκοῦν καὶ τὰ τοῦ τόπου μέρη,
(ἢ) κατέχει ἕκαστον τῶν τοῦ σώματος μερῶν, καὶ πρὸς τὸν
αὐτὸν ὕμην συνάπτει. πρὸς ὃν καὶ τὰ τοῦ σώματος μέρη

Κατασκευάζει δὲ καὶ τὰ τοῦ τόπου μέρη ὡς συνεχεῖς ὅπως πρὸς
25 τὴν κοινὴν ὕμην συνάπτει ἀπὸ τῶν ἐν τόπῳ. τῷ δὲ ἐν τόπῳ τὰ μέρη
εἰ πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην συνάπτει, ὁμοίως καὶ τὸν τόπον ἔχει τὰ μέρη
πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην συνάπτουσι· εἰ γὰρ τὸ μὲν ἐν τόπῳ συνεχές εἴη, ἢ
δὲ τόπος πῶς εἴη συνεχές. ἀλλὰ κατασκευάζει. παραβέβηκε μέρη τῷ ἐν
τόπῳ. ἢ ὅσα ἔστιν ἐν τόπῳ. εἰ ὅτι ἕκαστον. πρὸς. τῶν τοῦ τόπου
30 μερῶν τὸν τόπον κατέχει καὶ πάντα τὰ μέρη πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην
συνάπτει. ὁμοίως καὶ τὰ μέρη τοῦ τόπου πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην συνάπτει.
ὥστε συνεχές ἐν εἴ, καὶ ὁ τόπος πρὸς τὴν κοινὴν ὕμην αὐτὸν τὰ
μέρη συνάπτει· τῶν (γὰρ) συνεχῶν κοινὴς ὕμηνος ἔστι τὸ πρὸς τὴν κοινὴν

1 πρὸς K καὶ υπ. P ἢ πρὸς ἢ κατὰ τῆς ἐπιφ. 1, ποιεῖ ἢ ἢ P
ἢ υπ. KP ἢ ἢ υπ. υπ. 2: τῶν ἐν τῷ τόπῳ: τῶν ἐν τῷ τόπῳ ὡς EEP τῶν
τῶν K 2: ἢ υπ. HKP καὶ υπ. ἢ υπ. 3: καὶ υπ. P 4: ἐπισύροντα E
5: καὶ γὰρ? 6: καὶ υπ. EP συνάπτει—ἢ υπ. 7: υπ. P 8: ἐν τόπῳ
9: υπ. P 10: ἢ υπ. υπ. καὶ υπ. 11: υπ. υπ. μέρη υπ. τῶν τῶν P
12: ὁμοίως—ὁμοίως υπ. P 13: ἢ υπ. 14: υπ. υπ.

κινῶν ὅρον αὐτῶν τὰ μόρια συνάπτειν· ἐφήρμοσε δὲ καὶ τῷ τόπῳ οὗτος ὁ ὀρισμός· ὁ ἄρα τόπος συνεχῆς ἐστίν.

p. 5^a15 Ἔτι δὲ τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα τῶν ἐν αὐτοῖς μορίων συνέστηκε.

- 5 Πρώτην διελὼν ὁ Ἀριστοτέλης τὸ ποσὸν εἰς συνεχῆς καὶ διωρισμένον καὶ τὸ συνεχῆς εἰς πέντε, εἰς γραμμὴν, ἐπιφάνειαν, σῶμα, τόπον καὶ χρόνον, καὶ τὸ διωρισμένον εἰς δύο, εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον, νῦν ἐπιδιαιρεῖ τὸ ποσὸν εἰς θετὸν καὶ ἄθετον, καὶ τὸ θετὸν εἰς γραμμὴν, ἐπιφάνειαν, σῶμα, τόπον, οὐκέτι εἰς πέντε (ἀφείλε γὰρ τὸν χρόνον), τὸ δὲ ἄθετον εἰς τρία, εἰς
10 ἀριθμὸν καὶ λόγον καὶ χρόνον. ἄξιον δὲ ἐπιζητῆσαι διὰ τί ἡ ἀφαίρεσις τοῦ χρόνου αἰτία γέγονε τῆς τοῦ ποσοῦ ἐπιδιαιρέσεως. καὶ λεκτέον ὅτι δύο ὄντων ἄκρων ἐναντίων ἀλλήλοις, συνεχοῦς καὶ διωρισμένου, καὶ ὡς οἱ παροιμιάζοντες φασιν ὅλη καὶ παντὶ λέγοντες διαφέρειν τὰ ἅπαν διεστώτα, τοῦτ' ἐστὶ τοῖς ἐναντίοις εἶδеси τοῦ ποσοῦ τὸ μὲν ὅλον ἐπὶ τοῦ συνεχοῦς
15 τάττοντες τὸ δὲ πᾶν ἐπὶ τοῦ διωρισμένου, καὶ τοῦ Πλάτωνος πάντα ἔμμεσα λέγοντος τὰ ἐναντία, ἵνα καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχοντο, ἔδει εἶναι μέσον τι τοῦ συνεχοῦς καὶ τοῦ διωρισμένου· μέσον δὲ συνεχοῦς καὶ διωρισμένου ὁ χρόνος· ὡς μὲν γὰρ κίνησις συνεχῆς ὁ χρόνος (πᾶσα γὰρ κίνησις συνεχῆς), ὡς δὲ ἀριθμηθεῖσα κίνησις τῷ πάλιν καὶ πάλιν ἀριθμεῖσθαι
20 διωρισμένος ὁ χρόνος. τρισὶ δέ τις χαρακτηρίζει τὸ θετὸν ὁ Ἀριστοτέλης, τῷ ὅλον ἅμα ὑφεστάναι καὶ δεῖξει ὑποπίπτειν καὶ τῷ ἐπιδέχεσθαι τὰ ἐξ θετικὰ ἐπιρρήματα. δεῖξωμεν (οὖν) τὰ τρία ἐπὶ ἐκάστου εἶδους τῶν συνεχῶν· ἢ γραμμῇ ὅλη ἅμα ὑφέστηκε σπιθαμιαία οὕσα ἢ πλεῖον ἢ ἔλαττον, καὶ ἢ ἐπιφάνεια ὁμοίως καὶ τὸ σῶμα. ἀλλὰ καὶ δεῖξει ὑποπίπτει ἢ γραμμῇ ὡς
25 δακτύλῳ δεικνυμένη, καὶ ἢ ἐπιφάνεια καὶ τὸ σῶμα. καὶ τὰ ἐξ θετικὰ ἐπιρρήματα ἐπιδέχεται ἢ γραμμῇ· εἰπεῖν γὰρ ἔχομεν ὅτι τῆς γραμμῆς τὸ μὲν πρόσω τὸ δὲ ὀπίσω καὶ τὸ μὲν δεξιὰ τὸ δὲ ἀριστερὰ καὶ τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὁμοίως καὶ τοῦ σώματος τὰ αὐτὰ ἐροῦμεν. τὸ δὲ ἄθετον ὅλον ἅμα οὐχ ὑφέστηκεν οὐδὲ δεῖξει ὑποπίπτει
30 οὐδὲ τὰ ἐξ θετικὰ ἐπιρρήματα ἐπιδέχεται· ἰδοὺ γὰρ ὁ χρόνος ὅλος ἅμα οὐχ ὑφέστηκε· δεῖ γὰρ φθαρῆναι τὸ σήμερον, ἵνα γένηται τὸ αὔριον. οὐδὲ ὁ λόγος ἅμα ὑφέστηκε· τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ εἴρηται καὶ οὐκ ἐστὶ τὸ δὲ μέλλει. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀριθμοῦντος, ἐπειδὴ οὗτος ἢ ἐν δόξῃ ἐστὶν ἢ ἐν προφορᾷ, τὸ μὲν αὐτοῦ εἴρηται καὶ οὐκ ἐστὶ τὸ δὲ γίνεται. ἀλλ'
35 οὐδὲ δεῖξει οὐδὲν τούτων ὑποπίπτει· ὁ γὰρ οὐδὲν ὑπομένει ἧτοι καταλιμπάνεται, πῶς τοῦτο δακτύλῳ | ἔδει δειχθῆναι; οὐδὲ τὰ θετικὰ ἐπιρρή- 261^r

3 ἔτι δὲ τὰ] ὅτι τὸ HKP

8 post alt. θετὸν addas εἰς τέσσαρα

9 οὐκ ἐστὶ H

10 ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν HP

13 ὅλη καὶ παντὶ] cf. Plat. Phaedo. p. 79 E al.

15 pr.

τοῦ om. K

[Πλάτωνος] cf. p. 181,10

πάντως K

20 διωρισμένον H

ante τρισί

add. ὡς P

21 alt. τῷ] τὸ HK

22 δεῖξομεν K

οὖν inserui

25 ἐπι-

θετικὰ P

30 ὅλον K

31 δεῖ—ὑφέστηκε (32) in mrg. suppl. H

32 καὶ om. H

ματα οὐδὲν τῶν τριῶν ἐπιδέχεται· πῶς γὰρ τοῦ μὴ ὄντος ὅλως τὸ μὲν
 ἄνω τὸ δὲ κάτω εἴποι τις ἄν. ἡ δεξιὰ ἢ ἀριστερά; ἀλλ' εἰ ἄρα τάξιν τινὰ
 τὰ εἶδη τοῦ διωρισμένου ἐπιδέχονται· τοῦ μὲν γὰρ λόγου πρότερον τὸ
 προοίμιον τῆς διηγήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ ἐν τῶν δύο πρότερον καὶ
 5 ἐπὶ τοῦ χρόνου τὸ σήμερον τοῦ αὐρίου πρότερον. διὸ καὶ ἀποροῦσιν ὅτι
 διὰ τί μὴ διεῖλε τὸ ποσὸν εἰς τεταγμένον καὶ ἄτακτον. καὶ λέγομεν ὅτι ἡ
 τάξις δι' ὅλων τῶν εἰδῶν τοῦ ποσοῦ διῆλθε, συνεχῶν τε καὶ διωρισμένων·
 ἐπὶ πάντων γὰρ ἀρμόζει λέγειν τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον. εἰ οὖν τάξις
 ἐστὶν ἐν πᾶσι, πῶς τὸ ἔχον τάξιν εἰς τεταγμένον καὶ ἄτακτον εἶχε
 10 διαρρεῖσθαι; καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἐπιδιαρεῖ δὲ τὸ ποσὸν καὶ ἄλλως λέγων ὅτι τοῦ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ
 κυρίως ποσὸν τὸ δὲ φαινόμενον, καὶ κυρίως μὲν ποσὸν οὐ τὸ μέγα καὶ
 μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον ἀμέσως κατηγορεῖται· τὸ γὰρ μέγα καὶ μικρὸν
 ἐπὶ πάντων λέγομεν τῶν συνεχῶν, μεγάλην γραμμὴν καὶ μικρὰν ἐπιφάνειαν
 15 καὶ σῶμα καὶ τόπον λέγοντες κυρίως, πολὺ δὲ καὶ ὀλίγον ἐπὶ ἀριθμοῦ καὶ
 λόγου καὶ χρόνου κυρίως λέγεται. ταῦτα μὲν κυρίως ποσά. (φαινόμενα δὲ
 ποσά) ὧν τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον οὐκ ἀμέσως ἀλλὰ διὰ
 μέσου ἑνὸς τῶν ἐπτά εἰδῶν τοῦ ποσοῦ κατηγορεῖται, οἷον πολλὴν λέγομεν
 λευκότητα διὰ μέσου τῆς ἐπιφανείας· πολὺ γὰρ τὸ λευκὸν οὐ δι' ἑαυτὸ
 20 ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιφάνειαν· εἰ γὰρ τὴν ἐπίτασιν τοῦ λευκοῦ ὡς λευκοῦ
 θέλομεν σημεῖναι, οὐ λέγομεν πολὺ λευκὸν ἀλλὰ λευκὸν λευκὸν ἢ λευκό-
 τατον. καὶ τὸν πόλεμον τὸν Τρωϊκὸν μέγαν λέγομεν οὐ δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ
 διὰ τὸν χρόνον· καὶ τὴν πρᾶξιν μικρὰν λέγομεν διὰ τὸν χρόνον, οὐ δι'
 ἑαυτήν· ἡ γὰρ ἡμερησία ἢ μηνιαία ἢ ἐνιαυσιαία. ταῦτα ἔχει ἡ παρούσα
 25 θεωρία.

p. 5^a32 Καὶ οὕτως τάξιν μὲν ἂν τινὰ, θέσιν δὲ οὐ πάνυ λάβοις.

Ἐπειδὴ ἤσθετο ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ
 ἀριθμουμένου, οἷον ἱππων ὅσα ἢ ἀνθρώπων ἢ ξύλων ἢ λίθων, ὅτι ἐστὶ
 θέσιν λαβεῖν καὶ δεῖξαι ποῦ κεῖται, διὰ τοῦτο ἐκόλασεν αὐτὸ εἰπὼν ὅτι
 30 θέσιν ἐπὶ τούτου οὐ πάνυ λάβοις ἂν.

p. 5^b11 Ἔτι τῷ ποσῷ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον.

Μετὰ τὰς τρεῖς διαιρέσεις τοῦ ποσοῦ, τὴν εἰς συνεχὲς καὶ διωρισμένον
 καὶ εἰς θετὸν καὶ ἄθετον καὶ κυρίως ποσὸν καὶ φαινόμενον ποσόν, μετὰγχει

1 πῶς] ἐπὶ H 2 εἰ scripsi: ἡ libri 3 ὥρισμ. HP 5 ὅτι om. K
 6 τεταγμένον P 13 ante μικρὸν add. τὸ K 16 μὲν] δὲ οὐ in ras. K
 φαινόμενα δὲ ποσά inserui 17 ὧν] οὗ HP 21 λευκῶν] scribas μάλα
 21. 22 λευκότητ.] λευκότητα K 23 πρᾶξιν scripsi: παράταξιν libri 26 μὲν
 ἂν τινὰ] τινὰ ἂν ἔχοι Arist. λάβης HP: λάβοις ἂν Arist. 29 δεῖξαι scripsi:
 δεῖξαι libri 31 Ἔτι] Ὅτι P 32 καὶ om. KP 33 εἰς om. K
 13*

τὸν λόγον ἐπὶ τὰ ἴδια τοῦ ποσοῦ. καὶ ἤδη μὲν ἀνωτέρω ἐν ἴδιον ἡμῖν παρε-
 δίδου τοῦ ποσοῦ, τὸ μετρεῖσθαι, ὅτε ἔλεγεν ὅτι ὁ λόγος καταμετρεῖται
 μακρᾷ καὶ βραχείᾳ συλλαβῇ καὶ διὰ τούτου ποσὸν ἐδείκνυτο ὁ λόγος ὡς
 παντὸς ποσοῦ μετρούμενου. ὅτι δὲ τοῦτο ἐν ἴδιον ἡμῖν παρέδωκε, δηλοῖ
 5 διὰ τοῦ ἔτι, λέγων ἔτι δὲ τῷ ποσῷ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, ὡς ἂν
 κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐνὸς ἡμῖν ἰδίου τοῦ ποσοῦ παραδεδομένου. ἀλλ' 261
 ἔχομεν, φασί τινες, καὶ τὸ δεύτερον ἴδιον παραδεδομένον ἀνωτέρω ἐν τῷ
 περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ, ὅτε ἔλεγεν ὅτι ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ μὴδὲν ἔχειν
 ἐναντίον, τοῦτο δὲ πάσῃ μὲν τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει, οὐ μόνῃ δέ· ὑπάρχει γὰρ
 10 καὶ τῷ ποσῷ. καὶ λέγομεν ὅτι ἀμφέβαλλεν ἐκεῖ (εἰ) οὐδὲν ἐστὶ τῷ ποσῷ
 ἐναντίον, λέγων 'εἰ μὴ τις φαίη τὸ μέγα τῷ μικρῷ καὶ τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ
 ἐναντίον'· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐναντία. ὅτι δὲ οὐκ ἐναντία οὐδὲ ποσά ἀλλὰ τῶν
 πρὸς τι, δείκνυσιν καὶ κατ' ἔνστασιν καὶ κατὰ ἀντιπαράστασιν. καὶ κατὰ
 μὲν ἔνστασιν ὅτι οὐ ποσά ἀλλὰ τῶν πρὸς τι, κατὰ δὲ ἀντιπαράστασιν ὅτι
 15 οὐκ ἐναντία ἀλλὰ τῶν πρὸς τι, ὡς εἶναι κοινὸν καταγώγιον ἐνστάσεως καὶ
 ἀντιπαραστάσεως τὰ πρὸς τι· εἰ γὰρ δείξομεν ὅτι πρὸς τι, οὐ ποσά (ἀντι-
 διήρηται γὰρ τὸ ποσὸν τοῖς πρὸς τι), καὶ εἰ δείξομεν πάλιν ὅτι πρὸς τι,
 οὐκ ἐναντία· τετραχῶς γὰρ τῶν ἀντικειμένων λαμβανομένων ἀντιδιήρηται
 τὰ ἐναντία τοῖς πρὸς τι.
 20 Δεῖ εἰδέναι ὅτι δύο ἐπιχειρήμασι κέχρηται ἡ ἔνστασις, πρῶτον μὲν
 λέγουσα ὅτι μέγα καὶ μικρόν, πολὺ καὶ ὀλίγον πρὸς ἄλλο λέγονται, τὸ
 ποσὸν καθ' αὐτό· τὸ ἄρα μέγα καὶ μικρόν οὐ ποσά. δεύτερον δὲ ἐπι-
 χείρημα, ὅτι τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον ἀόριστα· μέχρι
 γὰρ πόσου μέγα καὶ μέχρι πόσου μικρόν, ἀόηλον εἰπεῖν· τὸ δὲ ποσὸν
 25 ὠρισμένον ποσὸν δηλοῖ· ὅταν γὰρ βουλόμεθα τὸν ἀριθμὸν μαθεῖν τῶν
 ζητουμένων, λέγομεν ὅτι πόσα εἰσὶ· τὸ ἄρα μικρόν καὶ μέγα, τὸ πολὺ καὶ
 ὀλίγον οὐκ εἰσὶ ποσά. ταῦτα μὲν ἡ ἔνστασις. ἡ δὲ ἀντιπαράστασις τέτρασι
 κέχρηται ἐπιχειρήμασι, πρῶτον λέγουσα· τὸ μέγα καὶ μικρόν καὶ πολὺ καὶ
 ὀλίγον αὐτὰ ἄπερ εἰσὶν ἐτέρων εἶναι λέγονται, τὰ δὲ ἐναντία οὐ πρὸς ἕτερον
 30 λέγονται, οἷον τὸ μέλαν οὐ λέγεται πρὸς λευκὸν μέλαν, ἀλλὰ λευκῷ
 ἐναντίον, καὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ὁμοίως· τὸ ἄρα μέγα καὶ μικρόν οὐκ ἐναντία.
 δεύτερον ἐπιχείρημα· εἰ τὸ μέγα καὶ μικρόν ἐναντία, συνυπάρξουσιν τὰ
 ἐναντία τοῦ αὐτοῦ δυναμένου καὶ μικρόν εἶναι καὶ μέγα πρὸς ἄλλο καὶ
 ἄλλο. τρίτον ἐπιχείρημα· εἰ τὸ μέγα καὶ μικρόν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον
 35 ἐναντία, ἔσται τι ἑαυτῷ ἐναντίον τοῦ αὐτοῦ δυναμένου καὶ μεγάλου εἶναι

2 ὅταν K ἔλεγεν] p. 4^b33 4 ἐνὸς K 5 λέγειν K δὲ om. Arist.
 6 κατὰ τὸ σιωπώμενον Paris. 1917: κατασιωπώμενον HKP ἐνὸς ἡμῖν ποσοῦ παρα-
 δεδομένου (ἰδίου τοῦ om.) Paris. 1917: ἐν ἡμῖν ἴδιον τοῦ ποσοῦ παραδεδομένου (παραδιδόμενο
 K) HKP 8 ἔλεγεν] p. 3^b23 9 ante πάσῃ add. καὶ K 10 ἀμφέβαλλεν P
 εἰ inserui 11 λέγων] p. 3^b30 alt. τὸ] τῷ P 12 ὅτι — ἐναντία om. KP
 13 κατὰ (ante ἀντιπαρ.) om. K 14 κατὰ δὲ — πρὸς τι (15) om. KP 15 κοινὸν
 om. K 16 γὰρ om. K 17 τοῖς scripsi: τῶν libri 18 γὰρ erasum K
 21 πολὺ τε KP 22 post μικρόν fort. inseras καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον (sed cf. v. 31)
 24 δὲ scripsi: γὰρ libri 26. 27 ante μέγα add. τὸ KP, ante ὀλίγον K

καὶ μικροῦ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο. τέταρτον ἐπιχείρημα,
 δ οὐ λέγει ἢ λέξεις ἄλλ' ἡμεῖς· εἰ τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον
 ἐναντία, οὐκέτι τὰ ἐναντία φθαρτικά εἰσιν ἀλλήλων, ἀλλὰ σωστικά· πολλὰ
 γὰρ μικρὰ ἐν μέγα ποιοῦσι καὶ πολλὰ ὀλίγα πολὺ· τὰ δὲ ἐναντία αἰ
 5 φθαρτικά εἰσι.

p. 6a12 Μάλιστα δὲ ἡ ἐναντιότης τοῦ ποσοῦ δοκεῖ περὶ τὸν
 τόπον ὑπάρχειν.

Ἐλευθερώσας ὁ Ἀριστοτέλης τὸ ποσὸν ἐναντιότητος, τὸ μέγα καὶ
 μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον, καὶ ποσὰ δοκοῦντα εἶναι καὶ ἐναντία, κατὰ
 10 ἀλήθειαν δείξας μὴδὲ ποσὰ ὄντα | μὴδὲ ἐναντία διὰ τῆς ἐνστάσεως καὶ 262r
 ἀντιπαραστάσεως, παραινεῖ διὰ τούτων τῷ θέλοντι ἐναντιότητα ἐν τῷ
 ποσῷ ἀποθέσθαι μὴ ἐπιχειρεῖν ἀπὸ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ πολλοῦ
 καὶ ὀλίγου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τόπου· ὁ γὰρ τόπος ὁμολογουμένως ποσόν, καὶ
 ἐναντίον ὁ ἄνω τόπος τῷ κάτω τόπῳ. πρὸς ὃ φαμεν ὅτι οὐκ ἐναντίος ὁ
 15 ἄνω τόπος τῷ κάτω τόπῳ· τὸ γὰρ ἄνω καὶ κάτω διττόν, τὸ μὲν πρὸς
 τὴν φύσιν τὸ δὲ πρὸς ἡμᾶς· πρὸς ἡμᾶς μὲν, ὅτι τὸ ἄνω καὶ κάτω τοῖς
 ποσὶν ὀρίζομεν καὶ τῇ κεφαλῇ, ἄνω μὲν λέγοντες τὸ ὑπὲρ κεφαλὴν ἡμι-
 σφαίριον κάτω δὲ τὸ ὑπὸ τοῖς ποσὶ. τὸ δὲ πρὸς τὴν φύσιν ἄνω καὶ κάτω·
 ἄνω μὲν ὅλος ὁ οὐρανὸς ἐφ' ὃν ἄττει τὰ κοῦφα, κάτω δὲ ἡ γῆ ἐφ' ἣν
 20 ἄττει τὰ βαρέα. οὕτε δὲ τὸ πρὸς ἡμᾶς ἄνω καὶ κάτω ἐναντία διὰ τρία
 ἐπιχειρήματα, ἃ καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιπαραστάσεως ἐλέγομεν. ὦν πρῶτον τόδε·
 τὸ ἄνω καὶ κάτω ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται, τὰ δὲ ἐναντία ἅπερ
 ἐστὶν ἐτέρων εἶναι οὐ λέγεται, ὥς εἴρηται· τὸ ἄνω καὶ κάτω ἄρα οὐκ
 ἐναντία. δεύτερον ἐπιχείρημα· εἰ τὸ ἄνω καὶ κάτω ἐναντία, συνυπάρξουσιν
 25 τὰ ἐναντία τοῦ αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω δυναμένου εἶναι. τρίτον· εἰ τὸ ἄνω καὶ
 κάτω ἐναντία, ἔσται τι ἑαυτῷ ἐναντίον δυνάμενον καὶ ἄνω καὶ κάτω εἶναι
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο. οὕτω μὲν δείκνυμεν ὅτι τὸ
 πρὸς ἡμᾶς ἄνω καὶ κάτω ἐναντία οὐκ εἰσιν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ πρὸς τὴν φύσιν
 ἄνω καὶ κάτω ἐναντίον· μὴδὲ γὰρ λεγέτω τις ὅτι τὰ πέρατα τῶν ἐναντίων
 30 κινήσεων ἐναντία καὶ πέρας μὲν τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω κινήσεως ὁ ἄνω τόπος
 τῆς δὲ ἐπὶ τὰ κάτω ἢ κάτω τόπος. μὴ τις ταῦτα λεγέτω· πέρατα γὰρ
 τῶν ἐναντίων κινήσεων οὐχ οἱ τόποι, ἀλλ' αἱ ἡρεμίαι. εἰ δὲ καὶ ὥμμεν
 ὅτι πέρατα τῶν ἐναντίων κινήσεων οἱ τόποι ὁ ἄνω καὶ ὁ κάτω, οὐκ ἀντι-
 35 παρὰ τὸ ἄνω γενέσθαι· τὸ γὰρ ἄνω τόπος καὶ ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάγεται, τὸ

1 ἐπιχείρημα H 2 ante πολὺ add. τὸ P 6. 7 π. τ. τόπον δοκ. coll. Arist.
 9 καὶ (ante πολὺ) om. P 10 ἀλήθειαν H ὄντα] εἶναι K 10. 11 καὶ ἀντι-
 παραστάσεως in marg. suppl. P² 11 ἐναντιότητος P 12 πολλοῦ H 13 ἀλλ']
 καὶ KP 15 τῷ] τῶν P 17 ὀριζόμενον HK¹P 19 ὁ om. P 21 ante
 ἀντιπαρ. add. γῆς Π 23 εἴρηται] p. 196,29 25 εἶναι δυν. coll. P 28 οὐκ
 —ἐναντίον (29) suppl. P² οὐδέν P τὸ om. KP 30 τῆς ἐπὶ τὰ] τοῦ ἐπὶ τὰ P
 31 τῆς] τοῖς P 35 τὸ (ante ποσόν) om. K

δὲ ἄνω γενέσθαι ἐν τόπῳ ἐστὶ γενέσθαι καὶ ὑπὸ τὴν ποῦ κατηγορίαν ἀνάγεται. τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ κάτω λεκτέον, ἄλλο τὸ κάτω γενέσθαι καὶ ἄλλο τὸ κάτω· τὸ μὲν γὰρ ἐν τόπῳ τοπικόν, τὸ ἐν τόπῳ γενέσθαι τῷ κάτω, καὶ ὑπὸ τὴν ποῦ κατηγορίαν τελεῖ, τὸ δὲ κάτω τόπος καὶ ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάγεται. δείξομεν δὲ ὅτι οὐδὲ τῷ τόπῳ ὡς τόπῳ ἐστὶ τι ἐναντίον, διὸ οὐδὲ ὁ ἄνω τόπος τῷ κάτω ὡς τόπῳ ἐναντίον· ὥσπερ γὰρ καὶ πόλεις ἐχθρὰς λέγομεν ἀλλήλαις οὐ διὰ τὰ κτίσματα καὶ τοὺς τόπους, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐνοικοῦντας πολεμίους ὄντας, οὕτως οὐδὲ ὁ ἄνω τόπος τῷ κάτω ἐναντίος ὡς τόπῳ, ἀλλ' εἰ ἄρα διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς σώματα ἐναντία ὄντα λέγονται καὶ αὐτοὶ ἐναντίοι. τοῦτο πρῶτον. δεύτερον δὲ ὅτι ἄνω τόπος ἐστὶν ἡ κοίλῃ ἐπιφάνεια τῆς σεληνιακῆς σφαίρας κάτω δὲ τόπος ἡ γῆ, 262· ἅπερ οὐκ ἐναντία· τὰ γὰρ ἐναντία μεταβάλλειν θέλουσιν εἰς ἄλληλα, πότε δὲ ἡ κοίλῃ ἐπιφάνεια τῆς σεληνιακῆς σφαίρας μεταβάλλει εἰς τὴν γῆν ἢ τοῦναντίον; τρίτον ὅτι τὰ ἐναντία περὶ ἐν ὑποκείμενον μάχονται· ποῖον δὲ ὑποκείμενον κοινὸν ἔχει ἡ γῆ καὶ ἡ κοίλῃ ἐπιφάνεια τῆς σεληνιακῆς σφαίρας; οὕτω δεξιάντων ἡμῶν ὅτι οὐκ ἐναντίος ὁ ἄνω τόπος τῷ κάτω ὡς τόπῳ, δεξιθήσεται ὅτι οὐδὲ τὸ ἄνω γενέσθαι τῷ κάτω γενέσθαι ἐναντίον· οὐδὲ γὰρ ἐναντίον τὸ ἄνω γενέσθαι τὸ πῦρ τῷ κάτω γενέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ἄνω τὸ πῦρ γενέσθαι κατὰ φύσιν, τὸ δὲ κάτω τὸ πῦρ γενέσθαι παρὰ φύσιν. 20 οὐκ ἐναντία δὲ ταῦτα· (δεῖ γὰρ τὰ ἐναντία) ἢ ἄμφω κατὰ φύσιν εἶναι ἢ ἄμφω παρὰ φύσιν, ἵνα ἰσοσθενῇ ὥσι καὶ μάχωνται ἀλλήλοις. ταῦτα δὲ ἔοικε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τῆς λέξεως αἰνίττεσθαι λέγων οὕτως· μάλιστα δὲ ἡ ἐναντιότης τοῦ ποσοῦ δοκεῖ περὶ τὸν τόπον γενέσθαι καὶ ὑπάρχειν· διὰ (γὰρ) τοῦ εἰπεῖν ὅτι περὶ τὸν τόπον ἦνίκατο ὅτι 25 οὐχ οἱ τόποι αὐτοὶ μάχονται ἀλλὰ τὰ ἐν τοῖς τόποις, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ὅτι δοκεῖ ἐδῆλωσεν ὅτι δοκοῦσιν οἱ τόποι μάχεσθαι, κατὰ ἀλήθειαν μὴ μαχόμενοι.

p. 6·12 Μάλιστα δὲ τῷ ποσῷ ἡ ἐναντιότης δοκεῖ περὶ τὸν τόπον ὑπάρχειν.

30 Ἐλέγξας ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς λέγοντας ὅτι ἐναντίος ὁ ἄνω τόπος τῷ κάτω, καὶ κατὰ ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν ἀνελὼν τὸ ἐπιχείρημα τὸ λέγων 'τὰ πέρατα τῶν ἐναντίων κινήσεων ἐναντία εἰσὶ', νῦν τὸ αὐτὸ καὶ δι' ἑτέρου ἐπιχειρήματος κατασκευαζόμενον ἐλέγχει. τὸ δὲ ἐπιχείρημά ἐστι τοιοῦτον· ὁ οὐρανὸς τῆς γῆς πλεῖστον διέστηκεν· εἰ γὰρ καὶ μείζονα

3 ἐν τόπῳ τοπικόν, τὸ εἰκίας	6 τῷ ex τὸ corr. P	καὶ om. K	7
κτίσμα K	8 πολεμίους P	9 ἐναντίως (pr. l.) P	εἰ scripsi: ἡ libri
11 σεληνιακῆς P	13 κοίλῃς H	ante μεταβ. add. οὐ HKP; correxi ex Laur. 72,5	
15 σεληνῆς K ¹	17 τῷ τοῦ HKP: τὸ Laur. 72,5	19 τὸ δὲ—φύσιν in mr	
suppl. P	20 δεῖ—ἐναντία ex Laur. 72,5 inserui	21 ὥσι scripsi: εἰσι libri	
μάχονται HK	22 ὁ om. K	23 ἐνίττ. P	23 περὶ τὸν τ. δοκεῖ ὑπ. Aris
(cf. v. 28)	24 γὰρ inserui	τοῦ scripsi: τὸ libri	28 ἡ ἐν. τοῦ ποσ.
π. τ. τόπον δοκ. Arist. (cf. v. 23)	32 καὶ iter. H	34 διέστηκε H	

1. The first of these is the fact that the
2. second of these is the fact that the
3. third of these is the fact that the
4. fourth of these is the fact that the
5. fifth of these is the fact that the

χειρήματα ὑπὸ τῶν κατασκευαζόντων ὅτι ἐναντίος ὁ οὐρανὸς τῇ γῇ ὡς πλείστον διεστῶς τῷ τόπῳ· ἐπεταὶ γὰρ τῷ Πλάτῳ τὰ ἐναντία ὀρίζοντι τῇ πλείστη τοῦ τόπου διαστάσει μὴ λέγειν τὸ ὕδωρ τῷ πυρὶ ἐναντίον κυρίως ἐναντίον ἀλλὰ τὴν γῆν τῷ πυρὶ ἐναντίαν ὡς πλείστον διεστῶσαν·
 5 τὰ γὰρ πλείστον ἀλλήλων διεστῶτα κατ' αὐτὸν ἐναντία, τὰ δὲ τῇ θέσει μέσα καὶ τῇ φύσει μέσα λέγονται. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ δευτέρου ἰδίου τοῦ ποσοῦ.

Τὰ δὲ δύο ἴδια τοῦ ποσοῦ, τὸ μετρεῖσθαι φημι καὶ τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον, ἀπεκύησαν ἡμῖν ἄλλα δύο ἴδια, τὸ μὲν μηδὲν ἐναντίον ἔχειν τὸ
 10 μὴ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχεσθαι, τὸ δὲ μετρεῖσθαι τὸ ἶσον καὶ ἄνισον· τὰ γὰρ τῷ αὐτῷ μετρούμενα εἰ μὲν ἰσάκεις μετρεῖται, λέγεται ἴσα, 263°· εἰ δὲ ἀνισάκεις, λέγεται ἄνισα. * * τοῦ ποσοῦ, τὸ ἶσον φημι καὶ ἄνισον· καὶ μόνῳ γὰρ τῷ πρὸς ἄρμόζει καὶ παντὶ καὶ ἀεί, τῶν ἄλλων ἰδίων τοῦ ποσοῦ καὶ τῇ οὐσίᾳ ὑπαρχόντων· κυρίως γὰρ ἐπὶ ποσοῦ τὸ ἶσον καὶ ἄνισον
 15 λέγεται, ἐπὶ δὲ ποιῶν τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον· κατεχρήσατο γὰρ ὁ ποιητὴς ἐπὶ διαθέσεως εἰπὼν

ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι.

ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας τὸ ταῦτόν καὶ θάτερον ἄρμόζει λέγειν. ἀλλ' (εἰ) ἐπὶ ποσοῦ, τινὲς φασί, κυρίως ἴδιον τὸ ἶσον καὶ ἄνισον ὡς παντὶ ποσῷ ἴδιον
 20 ὑπάρχον, πῶς λέγομεν μονάδας ἴσας καὶ σημεία ἴσα; ἀεὶ γὰρ ταῦτα ποσὰ ὄντα ἴσα εἰσίν, ἄνισα δὲ οὐδέποτε γίνονται. πρὸς δ' φαμεν ὅτι διττὸν τὸ ἶσον, τὸ μὲν πεφυκὸς ἀνισοῦσθαι, οἷον ἐπὶ δύο εὐθειῶν ἂν ἡ μία εὐθεῖα λάβῃ προσθήκην, μείζων γίνεται τῆς ἐτέρας, τὸ δὲ μὴ πεφυκὸς ἀνισοῦσθαι, ὡς αἱ μονάδες· αὐταὶ γὰρ ἴσαι εἰσὶ μόνως μὴ δυνάμεναι γενέσθαι ἄνισοι·
 25 προσθήκην γὰρ λαμβάνουσα ἡ ἐτέρα μονὰς μείζων οὐ γίνεται τῆς ἐτέρας. τὸ οὖν ἶσον τὸ μὴ πεφυκὸς ἀνισοῦσθαι ταῖς μονάσιν ἄρμόζει καὶ τοῖς σημείοις. ἢ ὅτι οὐδὲ ποσὰ ταῦτα κυρίως οὐδὲ τὸ ἶσον αὐτοῖς ἄρμόζει διὰ τοῦτο, ἀλλ' εἰ ἄρα τὸ ταῦτόν. καὶ ὅτι ἀρχαὶ ποσοῦ τὸ μὲν διωρισμένου τὸ δὲ συνεχοῦς. ταῦτα καὶ περὶ ποσοῦ.

30

Ἀρχὴ τῶν πρὸς τι.

p. 6^a36 Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται, ὅσα αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται.

Ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι καὶ λέγεται καὶ διδάσκεται καὶ ἔστι καὶ γένος ἐστὶ καὶ συναριθμεῖται ταῖς δέκα κατηγορίαις ἰσάριθμα τούτοις κεφάλαια
 35 ζητήσωμεν· (ἐπειδὴ μὲν λέγεται, ζητήσωμεν) περὶ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῶν

4 κυρίως ἐναντίον om. K

9 μὲν om. K

11 ante ἄνισον add. τὸ KP

12 defectum signavi, suppleveris τοῦτο δὲ μάλιστα ἂν εἴη ἴδιον 15 λέγεται] γίνεται H¹

ὁ ποιητῆς] Hom. P 720

18 λέγων P

εἰ ex Laur. 72,5 inserui

20 ὑπάρχων H

23 μείζων P

27 ante ποσὰ add. τὰ H

28 εἰ scripsi

ἢ libri

35 ἐπειδὴ—ζητήσωμεν inserui

αὐτῶν superscr. H

πῶς δεῖ ἐπιγράφειν, Περί τοῦ πρὸς τι ἐνικῶς ἢ Περί τῶν πρὸς τι πλη-
 θυντικῶς, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης πανταχού, καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς λέγων πρὸς
 τι ὅτι τὰ τοιαῦτα λέγεται καὶ τοῖς ἰδίῳς ἴδιον δὲ τῶν πρὸς τι.
 ἐπειδὴ δὲ διδάσκεται, ζητήσωμεν πῶς τρόπῳ κέχρηται διδασκαλία. ἄρα
 5 οἷον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἢ ἐτέρῳ. ἰστέον ὅτι ἀπεξνοημένη
 παρὰ τὴν εἰσθυῖαν αὐτῇ κέχρηται διδασκαλία. ἐπειδὴ δὲ ἔστι τὰ πρὸς τι,
 ζητήσωμεν περὶ τῆς φύσεως ἥτοι ὑπάρξεως αὐτῶν, πῶς εἰσιν. ἄρα φύσει
 ἢ ἡμεῖς αὐτὰ ποιούμεν· ὁδὸν γάρ τις γέγονεν ἢ λέγουσα μὴ εἶναι τὰ πρὸς
 τι φύσει, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἡμᾶς γίνεσθαι αὐτὰ σχέσεως. ἐπεὶ τοίνυν
 10 γένος ἐστὶ, ζητήσωμεν τὰ εἶδη αὐτῶν ἥτοι ἀπαριθμησώμεθα· ὅπου γὰρ
 γένος, πάντως καὶ εἶδος. ἐπειδὴ δὲ συνηριθμηται ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις,
 τὴν τάξιν αὐτῶν τὴν πρὸς τὰς λοιπὰς κατηγορίας ζητήσωμεν. οἷον καὶ
 δεῖ ἀρξασθαι διὰ τὴν τοῦ λόγου συνέχειαν ἀπὸ τοῦ πέμπτου, ἵνα τὸ πέρας
 τῶν φθασάντων ἀρχὴ τῶν | μελλόντων γένηται. τοῦ δὲ πέμπτου πρώτου 264⁺
 15 γενομένου καὶ τὰ λοιπὰ ὑποποδείζοντων ἡμῶν τὴν αὐτὴν ἔχῃ τάξιν, τὸ
 τέταρτον δεῦτερον, τὸ τρίτον τρίτον, τὸ δεῦτερον τέταρτον, τὸ πρῶτον
 πέμπτου.

Τρεῖς τοίνυν ὁδοὶ γέγονασι περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν· Ἀνδρόνικος μὲν
 μὲν γὰρ ὁ Ῥόδιος τελευταίαν ἀπονέμει τοῖς πρὸς τι τάξιν, λέγων αἰτίαν
 20 τοιαύτην· τὰ πρὸς τι ὕλην οἰκειάν οὐκ ἔχει (παρὰφυσὶ γὰρ ἔοικεν οἰκειάν
 φύσιν μὴ ἐχούσῃ ἀλλὰ παραπλεομένη τοῖς ἔχουσιν οἰκειάν ῥίζαν), αἱ δὲ
 ἐννέα κατηγορίαι οἰκειάν ὕλην ἔχουσιν· εἰκότως οὖν τελευταίαν ὥφειλον
 ἔχειν τάξιν. Ἀρχύτας δὲ ὁ Ταραντῖνος τετάρτην ἀπονέμει αὐτοῖς τάξιν,
 ἐπειδὴ οὐσία καὶ ποιὸν καὶ ποσὸν καθ' αὐτὰ εἰσι, τὰ δὲ πρὸς τι σχετικά
 25 εἰσι, προηγεῖται δὲ τὰ καθ' αὐτὰ τῶν ἐν σχέσει· πρῶτον γὰρ γίνεταί τις
 ἄνθρωπος καὶ τότε κατῆρ, πρῶτον γίνεται ἀριθμὸς καὶ τότε διπλάσιος ὡς
 ἀριθμός. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῇ ἀπαριθμῇ τετάρτην αὐτοῖς καὶ αὐτὸς
 ἀπονέμει τάξιν δι' ἣν αἰτίαν εἶπεν Ἀρχύτας, ἐν δὲ τῇ διδασκαλίᾳ τρίτην
 αὐτοῖς ἀπονέμει τάξιν διὰ τέσσαρας αἰτίας. ὧν ἡ πρώτη τοιαύτη ἐστίν·
 30 ἐπειδὴ κατέληξεν ὁ περὶ ποσοῦ λόγος εἰς τὸ ἴσον καὶ ἄνισον, ταῦτα δὲ
 πρὸς τι. δευτέρα, ὅτι ἐδεγθήμεν τοῦ ὀρισμοῦ τῶν πρὸς τι ἐν τῇ περὶ
 ποσοῦ λόγῳ, ἥνικα ἐδείκνυμεν τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον
 μὴ ὄντα ποσὰ ἀλλὰ τῶν πρὸς τι. τρίτη αἰτία, ἵνα μὴ ὁ πεπόνθαμεν ἐν τῇ
 περὶ ποσοῦ λόγῳ καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῇ σχέσεις, τὸ μέγα φημί καὶ τὸ μικρὸν
 35 καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον, καὶ ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνήγομεν αὐτὰ δι' ἄνοιαν τῶν

1 ἐνικῶς—πρὸς τι om. P

2 ὡς—πρὸς τι eicias; cf. p. 206,4

3 ἴδιον δὲ τῶν

πρὸς τι apud Arist. non legitur

τῶν] τὸν HP¹

5 ἰστέον—διδασκαλία (6) eicias

6 διδασκαλίαν HK¹P

11 παντός P

ἄλλαις H

12 λοιπὰς] ἄλλας (sic) H

15 ὑποποδείζοντ. H

19 τοῖς b: τῶν HKP

21 περιπλεξ. K

24 εἰσι

—αὐτὰ (25) in mrg. suppl. P²

27 ἐν τῇ ἀπαριθμ.] p. 1 b 26

αὐτοῖς superscr. H

28. 29 ante τάξιν additum ὁδὸν del. H (utrobique)

28 δι' ἣν—τάξιν (29) εἶπεν

om.) in mrg. suppl. P²

29 ἀπονέμοι H

30 κατέλιξεν H

τοῦ ποσοῦ K

32 ἐδείκνυμεν p. 196,13

35 ἀνάγομεν KP

πρός τι, τὸ αὐτὸ πάθωμεν καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος καὶ τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον νοήσωμεν ποιότητος εἶναι, μὴ ὄντα κατ' ἀλήθειαν ἀλλὰ τῶν πρὸς τι· τὸ γὰρ ὅμοιον ὁμοίῳ ὁμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίῳ ἀνόμοιον λέγεται. τετάρτη αἰτία, ὅτι καὶ αὐτὰς τὰς ποιότητας ὁόξα τις ἔλεγε μὴ εἶναι καθ' αὐτὰς ἀλλὰ τῶν πρὸς τι, ἡ λέγουσα νόμῳ γλυκὺ νόμῳ πικρὸν καὶ θερμόν· τὸ γὰρ πῦρ οὐ καθ' αὐτὸ θερμόν (τῇ γὰρ σαλαμάνδρᾳ οὐ θερμόν), οὐδὲ τὸ μέλι γλυκὺ· τῷ γὰρ ἰκτεριῶντι πικρόν. εἰ οὖν καὶ αὐταὶ αἱ ποιότητες τῶν πρὸς τι, πῶς οὐ δικαίως τρίτην σχοίεν τὰ πρὸς τι τάξιν; ἐν οἷς ἡ θεωρία.

10 p. 6•36 Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται.

Δεύτερον ἦν κεφάλαιον ἀπαριθμήσασθαι τὰ εἶδη τῶν πρὸς τι. ὁέκα τοῖνυν τὰ εἶδη τῶν πρὸς τι, ταυτότης, ἀνισότης, γένεσις, μέθεξις, ὕφεσις, πεῖσις, κρίσις, θέσις, ἀσυμμετρία, ἡ πρὸς τὸ γένος ἀναφορά· ἐπὶ τοῦ ποσοῦ γὰρ μόνου τὴν διαιρετικὴν ἐφύλαξε τάξιν ὁ Ἀριστοτέλης διελὼν εἰς συνεχὲς καὶ 15 διωρισμένον, | οὐ μὲν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, ἀλλὰ μόνον ἀπαριθμεῖται τὰ εἶδη καὶ τὰ σημαινόμενα αὐτῶν. καὶ εἰκότως, ἐπειδὴ σκοπὸς ταῖς Κατηγορίαις οὐ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων καθὼς πράγματα διδάξαι, ἀλλὰ καθὼς τοιῶσδε ὁνομάζονται. διὸ οὐδὲ τὴν διαίρεσιν κατὰ τάξιν εἰς ἀντιδιαιρούμενα πεποίηκε, καὶ ἡ αἰτία εἴρηται. ἦν δὲ ἔχουσι τάξιν φυσικὴν 20 αἱ κατηγορίαι ἐν τῇ προόδῳ, τοιαύτην ἔχουσι καὶ τὰ πρὸς τι· ἐν αὐταῖς γὰρ ἔχουσι τὸ εἶναι. μνησθεὶς δὲ ἐνὸς ἀφ' ἐκάστης ἀντιθέσεως κελεύει καὶ τὸ λοιπὸν ἐννοεῖν ἡμᾶς, οἷον μνησθεὶς ταυτότητος ἐτερότητα ἐπιτρέπει νοεῖν σε, καὶ ἐπὶ ἀνισότητος ὡσαύτως καὶ τῶν λοιπῶν ἀντιθέσεων ἀναλόγως. ταυτὸν καὶ ἰσχυρὸν οὐσίαι, ταυτότης δὲ καὶ ἐτερότης πάθη οὐσιῶν· τὰ οὖν 25 μετέχοντα τῆς ταυτότητος διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ τὸν αὐτὸν ὅρισμόν ἐπιδέχονται, καὶ τὰ μετέχοντα τῆς ἐτερότητος ἀνομοίως τὸν ὅρισμόν τῆς ἐτερότητος ἐπιδεχόμενα· καὶ ταῦτα οὖν καὶ ἐτερότητα ἔχουσι, πρὸς κοινῶνυμον λεχθήσονται. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀντιθέσεων ἀναλόγως νοητέον· καὶ τὰ ἀνόμοια γὰρ ἀνόμοια ὡς ἓνα ὅρισμόν ἐπιδεχόμενα τὸν τῆς ἀνομοιότητος. καὶ παρῆλπεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν διαίρεσιν κατὰ τὴν τάξιν τῶν 30 γενικωτάτων καὶ ὑπαλλήλων καὶ μέχρι τῶν ἀτόμων προαγωγὴν ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν, ὁ τεχνίτης καὶ ταύτην θηρᾷ διὰ μεθόδου τεχνικῆς. ἔστι δὲ ταυτότης μέν, ὅταν πρὸς κοινῶνυμον γίνηται ἡ σύγκρισις, οἷον φίλος φίλου φίλος, ἐχθρὸς ἐχθροῦ ἐχθρός· οὐδὲ γὰρ ὁμώνυμα ταῦτα λεκτέον (ἔχουσι

3 καὶ τὸ ἀνόμ. ἀνομ. ἀνόμοιον om. KP 4 λέγει K 8 τρίτη P τὰ om. K
11 ἦν] οὖν H¹P τὰ om. HP 14 γὰρ scripsi: καὶ libri μόνον H
διαιρετικὴν HP τάξιν in mrg. suppl. H 18 διὸ — τεχνικῆς (32) eicias
20 ἔχουσι—πρὸς τι om. KP καὶ] κατὰ H¹ 21 γὰρ om. K 22 ἐπι
τρέπειν HP 26 τῆς ἐτερ.—ὅρισμόν om. (in mrg. ἀνομίας τὸν ὅρισμόν m.² add.) P
27 ἐπιδεχ.] γρ. ἐπιδέχονται in mrg. K² ταῦτα] αὐτὰ HP 30 περιέλιπεν H¹
31 μέχρι HP¹ προαγωγή HP 33 γένηται K 34 λεκταίον H

- γάρ πρᾶγμα κοινόν, τὴν φιλίαν), οὐδὲ συνώνυμα· οὐδὲ γὰρ αὐτὰ τινος νῦν
κατηγορήσασθαι οὐδὲ ἄλλο τι αὐτῶν κατηγορήσομεν. ἀνισότης δέ, ὅταν τὸ μείζον
ἐλάττωτος μείζον ᾖ καὶ τὸ διπλάσιον ἡμίσεος διπλάσιον, γένεσις δὲ (ὡς) πατήρ
υἱοῦ πατήρ, μέθεξις δέ, ὡς τὸ μετέχον μετεχομένου μετέχει καὶ τὸ μετε-
5 χόμενον ὑπὸ τοῦ μετέχοντος μετέχεται, ὕφεις δὲ ὡς δεσπότης δοῦλου δεσπό-
της, πείσις δέ, ὅταν ὁ τύπτων τυπτόμενον τύπτῃ καὶ ὁ τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ
τύπτοντος τύπτηται, κρίσις δέ, ὅτι ἐπιστήμη ἐπιστήμονος ἐπιστήμη (τὸ γὰρ
κρίνειν ἐπιστήμης), θέσις δέ, ὅτι τὸ ἀριστερὸν δεξιῶ ἀριστερὸν καὶ τὸ δεξιὸν
ἀριστεροῦ δεξιόν, ἀσυμμετρία δέ, ὅταν εἴπωμεν ὅτι δ ἀδύνατον ὕψ' ἡμῶν
10 ὁρᾶσθαι, τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν ὁρᾶν, ὡς τὸ ἐν βυθῷ ὄστρακον καὶ
τὸν ἀέρα ἀχρωμάτιστον ὄντα· ταῦτα γὰρ ἀδυνάτως ἔχει ὕψ' ἡμῶν ὁρα-
θῆναι, καὶ ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν αὐτὰ ὁρᾶν. διὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ γένος
ἀναφορὰν, ὅταν τὴν γραμματικὴν εἴπωμεν τῶν ὁκτῶ μερῶν τοῦ λόγου ἐπι-
στήμην· οὐδεὶς γὰρ λέγει 'γραμματικὴ ἐστὶ τῶν ὁκτῶ | μερῶν τοῦ λόγου' 265^r
- 5 ἀλλὰ 'γραμματικὴ ἐστὶν ἐπιστήμη τῶν ὁκτῶ μερῶν τοῦ λόγου'· ἡ γὰρ
ἐπιστήμη τῶν πρὸς τι, ἡ δὲ γραμματικὴ οὐ τῶν πρὸς τι ἀλλὰ ποιότης καὶ
καθ' αὐτήν. καὶ οἶδεν ὁ Ἀριστοτέλης τὸ τοιοῦτον σημαίνόμενον τῶν πρὸς
τι ἐπιτελεῖν τῆς ποιότητος τὸ διὰ τὴν τοῦ γένους ἀναφορὰν· οὕτω γὰρ καὶ
ἡ ἀνάκλισις οὐ δι' ἑαυτὴν τῶν πρὸς τι, ἀλλ' ὡς θέσις· πᾶσα γὰρ θέσις
τῶν πρὸς τι. καὶ ἡ γραμματικὴ οὐκ οὐ δι' ἑαυτὴν τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ
διὰ τὸ γένος, φησὶ τὴν ἐπιστήμην. διὸ καὶ ἀποροῦσιν, εἰ τὰ τῶν ἐπάνω
κατηγορούμενα καὶ τῶν ὑποκάτω κατηγορεῖται ἐξ ἀνάγκης (ὡς τὸ ζῷον
ἐπειδὴ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, ἐξ ἀνάγκης καὶ Σωκράτους), διὰ τί τὰ
πρὸς τι κατηγορούμενα τῆς ἐπιστήμης μὴ καὶ τῆς γραμματικῆς κατηγορεῖται.
καὶ λέγομεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη τῆς γραμματικῆς ὡς ποιότης κατηγορηθήσεται,
ἡ δὲ ποιότης καθ' αὐτήν καὶ οὐ πρὸς τι· πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ ἐπιστήμη
καθ' αὐτήν μὲν ποιότης ὡς ἔξις ἐν ψυχῇ ἔστι διὰ θεσις, πρὸς ἄλλο δὲ ἡ
ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη τῶν πρὸς τι· ἐπιστητοῦ γὰρ καὶ τεχνητοῦ. διὸ καὶ
ἡ γραμματικὴ ποιότης καθ' αὐτήν καὶ οὐ (τεχνητοῦ) τέχνη.
- Δυνατὸν δὲ ταῦτα καὶ ἀντιτεταγμένως διελεῖν καὶ τεχνικῶς, ὅτι τῶν
πρὸς τι τὰ μὲν φύσει, ὡς πατήρ καὶ υἱός, τὰ δὲ τύχῃ, ὡς δοῦλος καὶ
δεσπότης, τὰ δὲ τέχνῃ, ὡς ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη, τὰ δὲ προαιρέσει,
ὡς φίλος φίλου φίλος. δυνατὸν δὲ ὑπὸ ταῦτα τὰ τέσσαρα ἀναγαγεῖν τὰ δέκα τὰ
λεχθέντα πρῶτον. ἐν οἷς καὶ τὸ δεύτερον κεφάλαιον.
- 35 Τρίτον ἦν κεφάλαιον τὸ ζητῆσαι περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, ἀρα φύσει
εἰσὶν ἡ ἡμεῖς ποιοῦμεν αὐτά· διάφοροι γὰρ δόξαι γεγόνασιν· οἱ μὲν γὰρ
πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀμφοτέρω καὶ πάντα τὰ ὄντα πρὸς

2 κατηγοροῖσθαι (alt. l.) H 3 ἡμίσεως P ὡς inserui 5 δεσπότης
(alt. l.) P 6 τύπτῃ] τύπτει P ὁ τυπτόμενος] τὸ τυπτόμενον K 10 post
ὄστρακον addita καὶ τὸ ἐν βυθῷ ὄστρακον del. K 13 post ἀναφορὰν fort. addas πρὸς τί
ἐστιν 14 οὐδὲς H 18 an διελεῖν? 19 ἀλλ' — πρὸς τι (20) in mrg.
suppl. P² pr. θέσις] θέσεις H 21 ἀποροῦμεν K 24 καὶ μὴ coll. KP
29 τεχνητοῦ inserui 30 ἀντιτεταγμένως P¹ διελεῖν K 33 ἀνάγειν K

τι καὶ οὐδὲν τῶν ὄντων πρὸς τι, οἱ δὲ τινὰ μὲν πρὸς τι τινὰ δὲ οὐ πρὸς
 τι· Πρωταγόρας μὲν ὁ σοφιστὴς πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι εἶπε λόγῳ τοιοῦτῳ
 χρώμενος· ἕκαστον, φησί, πρὸς ἄλλο παραβαλλόμενον τὴν οἰκείαν ἀπο-
 λαμβάνει φύσιν· ὁ γὰρ τράχηλος τῆς περιστερᾶς ὁ μέλας τῷ ἐν σκιᾷ ὄρωντι
 5 μέλας φαίνεται τῷ δὲ ἐν φωτὶ ὄρωντι ἡλιοειδὴς καὶ φοινικοῦς ὁράται. καὶ τὸ πῦρ
 οὐ πᾶσι θερμόν· τῷ γὰρ ξύλῳ θερμόν τῇ δὲ σαλαμάνδρᾳ οὐ θερμόν οὐδὲ τῷ
 ἀμιάντῳ. τὸ μέλι οὐ πᾶσι γλυκύ· τοῖς γὰρ ἰκτεριῶσιν οὐ γλυκύ. πρὸς δ' φαμεν
 ὅτι πρῶτον εἰσι τὰ πράγματα, καὶ οὕτω πρὸς ἕτερον παραβάλλονται· τὰ γὰρ
 χρώματα νυκτὸς μὲν εἰσι χρώματα, ὁρατὰ δὲ οὐκ εἰσιν. ἐκέχρητο δὲ
 10 καὶ δευτέρῳ λόγῳ λέγων οὕτως· αἱ φυσικαὶ τῶν πραγμάτων εἰκόνες, λέγω
 δὴ τὰ κατοπτρικά εἰδωλα, ὄρωντι μὲν εἰσί, μὴ ὄρωντι δὲ οὐκ εἰσίν. ἀλλ'
 ὁ αὐτὸς λόγος καὶ πρὸς ταῦτα· πρῶτον γὰρ εἰσι τὰ | πράγματα, καὶ τότε 205
 γίνονται ὁρατά. τοῦτοις πεισθεὶς ὁ Πρωταγόρας ἐκέχρητο ταῖς μεγαληγορίαις
 ταῖς τρισι ταύταις, φάσκων οὕτως· 'πάντων χρημάτων μέτρον ὁ ἄνθρωπος',
 15 'ὡς φαίνεται τὰ πράγματα, οὕτω καὶ ἔστι', 'τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ ἀληθές'. οὐ
 περὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ εἴρηται πάντα, ἀλλὰ τὸ μὲν περὶ τοῦ γινώσκοντος ὅτι
 μέτρον πάντων χρημάτων ὁ ἄνθρωπος, τὸ δὲ περὶ (τοῦ) γινώσκόμενου τὸ λέγον
 ὅτι οἷα φαίνεται τὰ πράγματα, τοιαῦτα καὶ ἔστι, τὸ δὲ περὶ τῆς γνώσεως
 αὐτῆς τὸ λέγον ὅτι τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ ἀληθές. πρὸς δ' φαμεν ὅτι οὐ
 20 μέτρον πάντων χρημάτων ὁ ἄνθρωπος· κατὰ μίαν γὰρ αἴσθησιν, ὡς με-
 μαθήκαμεν ἐν τοῖς προλαβοῦσι, προὔχει τῶν ἄλλων ζώων ὁ ἄνθρωπος,
 λέγω δὴ τὴν ἀφήν (οἷο καὶ ἄτριχον τὸ θέναρ ἐδημιούργησεν ἢ φύσις, ἵνα
 μὴ ἐν ταῖς μαντείαις ἐμπροδίζηται, λέγω δὴ τοῖς σφυγμοῖς)· κατὰ γὰρ τὰς
 ἄλλας αἰσθήσεις νικᾶται ὑπὸ τῶν ἄλλων ζώων, κατὰ μὲν τὴν ὄψιν ὑπὸ τοῦ
 25 ἀετοῦ, κατὰ δὲ τὴν ἀκοὴν ὑπὸ τῶν χηνῶν, κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν ὑπὸ γαλῆς.
 ἀλλ' οὐδὲ ὡς ὁράται τὰ πράγματα, οὕτω καὶ ἔστιν· ἰδοὺ γὰρ ὁ ἥλιος
 ποδιαῖος φαίνεται ὁ ἑκατοντάκις ἐβδόμηκονταπλασίῳ τῆς γῆς ὢν, καὶ ἡ
 κόπη κεκλασμένη ὁράται ἐν τῷ ὕδατι μὴ οὕσα κεκλασμένη. ἀλλ' οὐδὲ
 τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ ἀληθές ἐστι· τί γὰρ ποιήσομεν τοὺς παραφρονοῦντας,
 30 οἵτινες ἡσυχάζοντας ἑαυτοὺς νομίζουσι καὶ δοκοῦσιν ἀποφεύγειν, μὴ ὁ οὐρανὸς
 αὐτοῖς ἐπιπέσῃ τοῦ Ἀτλαντος αὐτὸν διὰ τὸν κάματον ἀποσεισασμένου; ἤδη
 δὲ καὶ Πλάτωνι εὐθύνας δέδωκεν αὕτη ἡ δόξα· φησὶ γὰρ πρὸς αὐτοὺς ὁ
 Πλάτων· 'ἡμεῖς, Πρωταγόρα, λέγοντές σε ψεύδεσθαι, ἀληθεύομεν ἢ ψευδόμεθα;
 εἰ μὲν γὰρ ἀληθεύομεν ἡμεῖς, ψεύδῃ καὶ ἔστι τὸ ψεῦδος, εἰ δὲ ψευδόμεθα,
 35 καὶ οὕτως ἔστι τὸ ψεῦδος'. οἷο καὶ ἐπάγει ὅτι Πρωταγόρας καὶ ἀληθεύῃ
 ψεύδεται, καὶ ψεύδῃ, ψεύδεται, πάντως ἄρα ψεύδεται.

2 Πρωτ.] cf. Philop. p. 103,32

8 πρῶτον b: πρῶτα HKP (cf. v. 13)

με-

βᾶλλ. H¹

11 κατοπτρικά H: κατοπτρητικά K: κατοπηρικά P

12 πρὸς

coll. P

13 ὁρατά om. K

16 δὲ superscr. K: om. P

17 τοῦ inserui

18 ὅτι om. KP

εἰσι H

19 λέγων H

20. 21 μεμαθήκαμεν] spectare videtur

p. 147,20

27 τῆς γῆς] αὐτῆς H

28 κόπη H

ὁράται — κεκλασμένη in mrg

suppl. P²

οὐδὲ scripsi: οὔτε libri (cf. v. 26)

29 ποιήσωμεν H

32 Πλάτων

cf. p. 110,3

34 εἰ μὲν — ψευδόμεθα in mrg. suppl. P²

μὲν om. P

γ

om. K

35 ἀληθεύει H

36 καὶ ψεύδ. ψεύδεται om. K

Ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων πρὸς τι· ἡ γὰρ φύσις πάντα καθ' αὐτὰ ἐποίησε, τάξεως τῶν πρὸς τι μὴ φροντίσασα, ὥσπερ καὶ ὁ τέκτων ἐντίθησι τὰς δοκοὺς τῇ ὀροφῇ μὴ φροντίσας ποῖα δεξιὰ ἢ ποῖα ἀριστερά, ἀλλ' ἡμεῖς ὕστερον τὴν μὲν δεξιάν φαμεν τὴν δὲ ἀριστεράν. πρὸς δ' φαμεν ὅτι καὶ τάξεως ἐφρόντισεν ἡ φύσις· τὰ γὰρ ὑγρά στοιχεῖα ἐν μέσῳ τῶν ξηρῶν ἔταξεν, ἵνα συνέχῃται καὶ συσχηματίζεται αὐτοῖς, καὶ τὸ ἦπαρ αἰεὶ ἐν τοῖς δεξιόις, καὶ τὰ οὐράνια περιέχει τὰ ὑποσέληνα, ἐπεὶ εἰ μὴδὲν ἦν τῶν ὄντων πρὸς τι, ἀνήρητο ἂν καὶ ἡ πρόνοια· ἡ γὰρ πρόνοια τοῦ προνοουμένου ἐστὶ πρόνοια καὶ ἡ γνῶσις γνωστοῦ ἐστὶ γνῶσις. ἄλλοι δὲ πάντα τὰ ὄντα πρὸς τι εἶπον, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι οἰκειάν ὕλην οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐννέα κατηγορίαις θεωρεῖται, καὶ οὐδὲν τῶν ὄντων πρὸς τι, ἐπειδὴ οὐδὲν μόνως πρὸς τι, ἀλλ' ἢ πρὸς τι καὶ οὐσία ἢ πρὸς τι καὶ ποσὸν ἢ πρὸς τι καὶ ποιόν. Ἀριστοτέλης δὲ τῶν ὄντων τὰ μὲν πρὸς τι τὰ δὲ οὐ πρὸς τι· οὐσία γὰρ καὶ ποιὸν καὶ ποσὸν καθ' αὐτό, τὰ δὲ ἐκ τῆς τούτων συμπλοκῆς ἀναφαίνονται.

p. 6•36 Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται.

Τέταρτον ἦν κεφάλαιον τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι τίς ἡ διδασκαλία τῶν πρὸς τι. Ἰστέον τοίνυν ὅτι τοιοῦτον κέχρηται τρόπῳ διδασκαλίας τῷ φηθησομένῳ· πρῶτον ὀρίζεται τὰ πρὸς τι, λέγων ὅτι πρὸς τί ἐστιν ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ψευδὴς ὑπογραφή καὶ Πλατωνική, ἣντινα ἐλέγξει ἐν τοῖς κατὰ μέρος αὐτός. δευτέρον καταλέγει τὰ ἴδια τῶν πρὸς τι, τὰ ψευδῆ καὶ ἀληθῆ. τέσσαρα δὲ τῶν πρὸς τι ἴδια, τὸ μὴδὲν ἔχειν ἐναντίον καὶ τὸ μὴ ἐπιδέχασθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον καὶ τὸ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι καὶ τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ποῖα δὲ ἀληθῆ καὶ ποῖα ψευδῆ, προῖων διδάξει. τρίτον λέγει ἀνθορισμὸν αὐτῷ δοκοῦντα ὅτι πρὸς τί ἐστιν οἷς τὸ εἶναι ἢ πρὸς ἕτερον σχέσις. τέταρτον ἀπορίαν τινὰ τίθησι μεταξὺ τοῦ ὀριμοῦ καὶ ἀνθορισμοῦ, ἐπομένην μὲν τῷ ὀρισμῷ λυομένην δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνθορισμοῦ· ὃ γὰρ ἄτοπον ἔπεται, ἐκεῖνο ἄτοπον, ὃ δὲ μὴδὲν ἄτοπον ἀκολουθεῖ, τοῦναντίον δὲ καὶ τὰ ἄλλοις ἐπόμενα ἄτοπα δύναται διαλύειν, ἐκεῖνο ἀληθές. οὗτος ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας τῶν πρὸς τι. ἐν οἷς τὸ τέταρτον.

Πέμπτον ἦν κεφάλαιον ζητῆσαι πῶς δεῖ ἐπιγράφειν, Περὶ τοῦ πρὸς τι ἐνικῶς ἢ Περὶ τῶν πρὸς τι πληθυντικῶς. καὶ δεῖ εἰδέναι ὅτι ἐκατέρως δυνατόν, καὶ ἐνικῶς ἐπιγράφειν, ἐὰν πρὸς τὴν σχέσιν ἐπιβλέψωμεν (μία γὰρ ἡ σχέση), εἰ δὲ πρὸς τὰ τὴν σχέσιν ἔχοντα, πληθυντικῶς· ταῦτα γὰρ

: τάξεως om. K; fort. τῶν πρὸς τι eicias (cf. v. 5) καὶ scripsi: γὰρ HP: eras. K
 3 ἢ] καὶ H 8 post πρότ. addas καὶ γνῶσις 10 οὐκ om. P 16 lemma
 om. K 17 ἦν om. K 21 Πλατωνική] cf. Soph. p. 255 C Reipubl. p. 438 A
 23 τὸ (ante ἦττον) om. K 24 ἦτον P ἀντιστρέφοντι H alt. τὸ om. K
 26 ante ἕτερον add. τὸ K 27 ἐπομένειν P 29 ἐκεῖνω P τὰ] τοῖς K
 31 τι om. P ἐν om. KP 34 ἐπιβλέψ.—σχέσιν (35) in marg. suppl. H² 35 εἰ
 ἢ] καὶ ἐνικῶς εἰ K τὰ πρὸς coll. H

- τοῦλάχιστον δύο· ἐν γὰρ πᾶγμα πρὸς τι οὐ δύναται εἶναι. καὶ ἀληθὴς ἡ ἐνικὴ ἐπιγραφή, ἐπειδὴ καὶ ἡ σχέσις μία· ὥς γὰρ μιᾶς οὕσης τῆς σχέσεως δέκα τὰς κατηγορίας φασκέν, ὥς τοῦ πρὸς τι ἐνικῶς λαμβανομένου. σαφὴς δὲ ἡ πληθυντικὴ ἐπιγραφή, ὥς καὶ Ἀριστοτέλης ἐπιγράφει τὰ πρὸς τι
- 5 πανταχοῦ κἂν ταῖς ὑπογραφαῖς κἂν τοῖς ἰδίοις λέγων. οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος ἐπιγράφας, ἵνα σαφῇ ποιήσῃ τὴν ἐπιγραφὴν (ποιὸν δὲ ἐστὶ τὸ δεδεδυμένον τὴν ποιότητα), * * ἵνα ἐκ τούτου ὥς σαφεστέρου εἰς ἔννοιαν ἔλθωμεν τῶν ἀσαφῶν· ἀσαφῇ γὰρ τὰ μετεχόμενα καθ' αὐτά. ἐν οἷς καὶ τὸ <πέμπτον> κεφάλαιον.
- 10 Ἀποροῦσι δὲ λέγοντες, εἰ ἐξὸν ἐπὶ πάσης κατηγορίας τὰ πέντε ταῦτα ζητῆσαι κεφάλαια (ἐκάστη γὰρ λέγεται καὶ διδάσκεται καὶ ἔστι καὶ γένος ἐστὶ καὶ συνηριθμῆται ταῖς ἄλλαις), πῶς ἐνταῦθα ταῦτα μόνον ζητεῖται. καὶ λέγομεν | ὅτι εὐλόγως ἐνταῦθα καὶ μόνον λόγου ἔτυχον ταῦτα· 266· οὐδεμία γὰρ ἄλλη κατηγορία καὶ ἐνικῶς λέγεται καὶ πληθυντικῶς, εἰ μὴ
- 15 τὰ πρὸς τι· εὐλόγως οὖν τὴν ἐπιγραφὴν ζητοῦμεν. ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ κατηγορίᾳ [καὶ ἐνικῶς λέγεται καὶ πληθυντικῶς] καὶ ὀρίζεται καὶ ἀνθορίζεται ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ μὴ ἐνταῦθα· διὸ εὐλόγως ζητοῦμεν τίς ὁ τρόπος ὁ διδασκαλικός. οὐδεμία ἄλλη κατηγορία παρυφίσταται ταῖς λοιπαῖς κατηγορίαις, εἰ μὴ τὰ πρὸς τι· εἰκότως οὖν ζητοῦμεν τὸν τρόπον τῆς ὑπάρξεως.
- 20 οὐδεμία ἄλλη κατηγορία δέκα εἶδη ἔχει, εἰ μὴ τὰ πρὸς τι· εὐλόγως ἄρα ζητοῦμεν τὴν ἀπαριθμῆσιν τῶν σημαυνομένων. ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ κατηγορίᾳ διεφώνησεν ἑαυτῷ ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ μὴ ἐν τοῖς πρὸς τι, ποτὲ μὲν τέταρτα αὐτὰ τάσσω, ὥς ἐν τῇ ἀπαριθμῆσει, ποτὲ δὲ τρίτα, ὥς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· διὸ ζητοῦμεν τὴν τάξιν αὐτῶν.

25 p. 6•36 Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται.

Ἐπειδὴ τέσσαρά τινα συμπληροῖ τὴν διδασκαλίαν τῶν πρὸς τι, ἡ ψευδὴς αὐτῶν ὑπογραφή καὶ τὰ ἴδια καὶ ὁ ἀνθορισμὸς καὶ ἡ ἀπορία, ἡ παροῦσα θεωρία τὴν ψευδῇ ὑπογραφῇ τῶν πρὸς τι διδάσκει. ἔχει δὲ οὕτως· πρὸς τι δὲ ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι

30 λέγεται, ἢ ὅπως οὖν ἄλλως. σαφηνίσωμεν δὲ ταύτην. τὸ ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶ καλῶς πρόσκειται· τὰ γὰρ πρὸς τι αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται, ὥς πατήρ· καὶ αὐτὸ γὰρ τὸ πατήρ τοῦ υἱοῦ λέγεται, ὁμοίως καὶ ὁ υἱὸς κατ' αὐτὸ τὸ υἱὸς τοῦ πατρὸς λέγεται. καὶ τὰ πρὸς τι μὲν πάντως ἐτέρων εἶναι λέγεται, οὐ πάντως δὲ τὰ ἐτέρων λεγόμενα πρὸς

35 τι· ἰδοὺ γὰρ τὸ λευκὸν λέγεται μέλανι ἐναντίον καὶ πρὸς τι οὐκ ἔστιν,

5 ante παντ. add. λέγων HP 7 δέ] an γάρ? ante ἵνα defectum signa-
suppleveris προέταξε τὸ ποιὸν τῆς ποιότητος, 8 ἀσαφῶν] ἀσαφεστέρων K
9 πέμπτον inserui 12 μόνα HP 13 μόνου KP 14 γὰρ suppl. P²
15 ante ἄλλῃ add. γὰρ H 16 καὶ ἐνικῶς—πληθυντικῶς inclusi 23 τέτα-
τον H 26 ἐπειδὴ] ἐπὶ δεῖ P 29 δέ om. KP ἐτέρων—ἄπερ ἐστὶ (3
in marg. suppl. P² 30 ἢ—λέγεται (32) om. K τὸ] τὰ P αὐτὰ] αὐτὴν P
34 πάντα (pr. 1.) K

ἐπειδὴ προῆλθε μὲν κατ' ἄλλο, τὸ λευκόν, ἀποκρίνεται δὲ κατ' ἄλλο· κατὰ γὰρ τὸ ἐναντίον. ἄλλο δὲ τὸ λευκὸν καὶ ἄλλο τὸ ἐναντίον· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν καθ' αὐτό, τὸ δὲ ἐναντίον πρὸς τι. καὶ τὰ μὲν πρὸς τι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχόμενα καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγοντα κύκλον μιμεῖται, οἷον ὁ πατήρ 5 υἱοῦ πατὴρ, τὰ δὲ πρὸς ἄλλο λεγόμενα ἀρχόμενα μὲν ἀπὸ ἄλλου ἀποκρινόμενα δὲ κατ' ἄλλο, οἷον λευκὸν μέλανι ἐναντίον, εὐθεῖαν μιμεῖται ἄλλην ἀρχὴν ἔχουσιν καὶ ἄλλο πέρας. καὶ ταῦτα ἐν τούτοις. τὸ δὲ ὅπως οὖν ἄλλως πρόσκειται διὰ τέσσαρας αἰτίας, αἵτινες διὰ τὸ ἐτέρων λέγονται· πρῶτον ἵνα μὴ τοῦ ἐτέρων γενικῆς πτώσεως ὄντος νομίσωμεν πάντα πρὸς 10 γενικὴν ἀποδίδοσθαι· τινὰ γὰρ καὶ πρὸς δοτικὴν, ὡς ἂν εἴπω 'φίλος φίλου φίλος', καὶ πρὸς αἰτιατικὴν· 'ὁ τύπτων τυπτόμενον τύπτει'. δευτέρον ἵνα μὴ τοῦ ἐτέρων πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ὄντος νομίσωμεν πάντα πρὸς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἀποδίδοσθαι· τινὰ γὰρ καὶ πρὸς ἐνικὸν λέγεται· 'τὸ μέρος 20 τοῦ μέρους'. τρίτον ἵνα μὴ τοῦ ἐτέρων μοναχῶς λεχθέντος νομίσωμεν πάντα μοναχῶς ἀποδίδοσθαι· τινὰ γὰρ καὶ διχῶς ἀποδίδεται, οἷον τὸ ὑπερέχον ὑπερέχονον ὑπερέχει καὶ τὸ ὑπερέχον | ὑπεροχῇ ὑπερέχει. 267· τέταρτον ἵνα μὴ τοῦ ἐτέρων ἀπλοῦ ὄντος καὶ μὴ δευθέντος προθέσεως νομίσωμεν πάντα τὰ πρὸς τι μὴ δεῖσθαι προθέσεως· τινὰ γὰρ δέονται, οἷον τὸ δωρούμενον παρὰ τοῦ δωρουμένου δωρεῖται καὶ ὁ τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ 25 τύποντος τύπεται. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

p. 6·37 Οἷον τὸ μεῖζον τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται· τινὸς γάρ.

Ἡ παρούσα θεωρία δύο ἡμῖν κεφάλαια παραδίδωσιν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ κεφαλαίῳ τρεῖς χώρους παραδειγμάτων διακεκριμένους ἀλλήλων διὰ τοῦ ἔστιν, ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ δύο ἴδια τῶν πρὸς τι τὰ πρῶτα καὶ ψευδοῦ. ψευδοῦ δὲ εἴρηται, διότι οὐδὲ πᾶσι τοῖς πρὸς τι ὑπάρχουσιν οὐδὲ μόνους. καὶ ὁ μὲν πρῶτος χώρος σύγκειται ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων πρὸς τι ἐν τῇ περὶ ποσοῦ λόγῳ, ἐν οἷς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον καὶ διπλάσιον καὶ ἡμισυ. ὁ δὲ δευτέρος χώρος πρόεισιν ἐκ τῶν κατ' ἄλλην μὲν πτώσιν προϊόντων κατ' ἄλλην δὲ ὑποστρεφόντων, ἐν οἷς ἐπιστήμη καὶ ἔξις καὶ διάθεσις· ταῦτα γὰρ πρόεισι μὲν κατ' ἄλλην πτώσιν ὑποστρέφει δὲ κατ' ἄλλην· οἷον 'ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη' πρόεισι μὲν οὕτω κατὰ γενικὴν, ὑποστρέφει δὲ οὕτω κατὰ δοτικὴν 'τὸ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστητόν', 'ἡ ἔξις τοῦ ἐκτοῦ ἔξις — τὸ ἐκτὸν ἔξει ἐκτόν', 'ἡ διά-

καὶ τὰ] κατὰ K ¹ P	4 τὸ om. K	καταλήγ. K	6 post δὲ add. οὐ K
ὑποστρέφει HP	13 ἀποδίδ.] δίδοσθαι KP	14 μέρους H	ἐτέρου KP
ὑποστρέφωμεν P	15 ἀποδίδονται HP	16 τὸ om. HP	19 δωρούμενον P
21 ἴσιν suppl. P ²	23 παραδίδωσιν H	24 τρεῖς suppl. P ²	παρα-
δειγμάτων in marg. suppl. K	διακεκριμένους scripsi: διακεκριμένως libri	25 ἔστιν]	
Arist. p. 6b2	τὰ πρῶτα—πρὸς τι (26) suppl. P ²	τὰ πρῶτα scripsi: τὰ H:	
πρῶτα τὰ P: om. K	26 πρὸς τι] πρώτῃ P	27 ἡρημένων HK	27. 28 ἐν
τῇ περὶ ποσοῦ λόγῳ] p. 5b2 sq.	29 πρόησιν P	31 πτώσιν scripsi: ἔξιν libri	

θέσεις τοῦ διακειμένου διαθέσεις — τὸ διακειμένον διαθέσει διάκειται'. ὁ
 τρίτος χώρος τῶν παραδειγμάτων πρόεισιν ἐκ τῶν μὴ δι' ἑαυτὰ πρὸς τι
 ὄντων, ἀλλὰ διὰ τὸ γένος, ὡς ἡ γραμματική· αὕτη γὰρ οὐ δι' ἑαυτὴν πρὸς
 τι, ἀλλὰ διὰ τὸ γένος· οὐ γὰρ λέγεται φωνῶν γραμματική, ἀλλ' ἐπιστήμη.
 5 ὁμοίως καὶ ἡ ἀνάκλισις οὐ δι' ἑαυτὴν πρὸς τι, ἀλλὰ διὰ τὸ γένος· οὐ γὰρ
 λέγεται ἡ ἀνάκλισις ἀνακεκλιμένου ἀνάκλισις, ἀλλ' ἀνακεκλιμένου θέσις·
 ἡ γὰρ πάντα ὀρθιὰ εἰσι τὰ μέλη καὶ λέγεται στάσις, ἡ πάντα ὕπτια καὶ
 λέγεται ἀνάκλισις, ἡ τινὰ μὲν ὀρθια τινὰ δὲ ἀνακεκλιμένα καὶ λέγεται
 καθέδρα. οὐ δύναται δὲ οὔτε ἡ καθέδρα οὔτε ἡ ἀνάκλισις οὔτε ἡ στάσις
 10 οὐδὲ τὰ τοιαῦτα πρὸς τι εἶναι· ἐν γὰρ τούτοις μετέχον ἐστὶ καὶ μετεχόμενον·
 καὶ ὁ καθήμενος γὰρ τῆς καθέδρας μετέχει καὶ ὁ ἐστὼς τῆς στάσεως καὶ
 ὁ ἀνακεκλιμένος τῆς ἀνακλίσεως. [ὁ φίλος καὶ ὁ ἐχθρὸς τῶν πρὸς τι ὄντα
 δοκοῦσι μὴ εἶναι πρὸς τι. δοκοῦσι δὲ μὴ εἶναι τῶν πρὸς τι ταῦτα διὰ
 τὴν ταυτωνομίαν καὶ τὸ μίαν εἶναι ἐν αὐτοῖς διαθέσιν· οὐδὲ γὰρ ἀντίκειται
 15 ἀλλήλοις ὅσον γε ἀπὸ τῆς λέξεως. δεῖ οὖν εἰ μέλλοιεν εἶναι πρὸς τι,
 ἀντικειμένως αὐτὰ ἐκφωνεῖν, οἷον ὁ φίλος φιλούμενον φιλεῖ καὶ ὁ ἐχθρὸς
 ἐχθραίνόμενον ἐχθραίνει, καὶ εὐρίσκονται πρὸς τι.] τὰ δὲ πρὸς τι οὐ
 δύναται μετέχειν ἀλλήλων ὡς ἀντικείμενα· οὐδέποτε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς
 ὡς πατρὸς μετέχει, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, οὐδὲ τὸ δεξιὸν τοῦ ἀριστεροῦ μετέχει,
 20 καὶ τὸ ἀνάπαλιν, οὐδὲ τὸ ὅλον τοῦ μέρους μετέχειν ὡς μέρους κατηγορεῖται
 (οὐδὲ γὰρ ὁ λόγος τοῦ ὅλου τοῦ μέρους κατηγορεῖται), οὐδὲ τὸ ἀνάπαλιν,
 οὐδὲ τὸ κεφαλαιὸν τῆς κεφαλῆς μετέχει, ἐπειδὴ οὐδὲ ὁ λόγος τοῦ κεφαλω-
 τοῦ τῆς κεφαλῆς | κατηγορεῖται, οὐδὲ ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἐπιστητοῦ μετέχει. 267
 καθόλου οὖν τὰ πρὸς τι οὐ δύναται ἀλλήλων μετέχειν ὡς ἀντικείμενα
 25 ἀλλήλων, οὐδὲ τὰ μετέχοντα ἀλλήλων πρὸς τι δύναται εἶναι. καὶ ἀπο-
 ρῶσιν ὅτι ὅσον ἐκ τῶν εἰρημένων οὐδὲ θέσις καὶ θετὸν πρὸς τι· μετέχει
 γὰρ τὸ θετὸν τῆς θέσεως. πρὸς ὃ φαμεν ὅτι ἀληθὲς τοῦτο, ἐὰν θέσιν
 λάβωμεν τὴν ποιότητα. ἀλλὰ θέσιν ληπτέον τὴν κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ ἀρι-
 στερόν, πρὸσω καὶ ὀπίσω, ἄνω καὶ κάτω· ταῦτα γὰρ οὐ δύναται μετέχειν
 30 ἀλλήλων· οὐδὲ (γὰρ) τὸ δεξιὸν τοῦ ἀριστεροῦ μετέχει ποτὲ οὐδὲ τὸ ἄνω
 τοῦ κάτω οὐδὲ τὸ πρὸσω τοῦ ὀπίσω. ἰστέον ὅτι † πάσης θέσεώς τε καὶ
 ἀνακλίσεως καὶ στάσεως καὶ καθέδρας, τὰ εἶδη τῆς θέσεως καὶ οἰονεῖ
 χαρακτηρες, ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγεται· πᾶς γὰρ χαρακτηρ ποιότητος ὑπὸ
 τὴν ποιότητα ἀνάγεται· ἐὰν οὖν ταῦτα πρὸς τι εἶναι συγχωρηθεῖν, ποιό-
 35 τητες ὄντα καὶ καθ' αὐτά, πᾶν συμβεβηκὸς τῶν πρὸς τι ποιήσομεν, οἷον
 ἡ λευκότης λελευκωμένου λευκότης καὶ ἡ μέλανσις μεμελασμένου μέλανσις,
 ὅπερ ἄτοπον. οὐ δύναται οὖν ἡ ἀνάκλισις ἀνακεκλιμένου λέγεσθαι ἀνάκλισις

3 ὡς—γένος (4) om. KP

12 ὁ φίλος—πρὸς τι (17) inclusi

13 pr. μὴ om. H

alt. μὴ] καὶ μὴδὲ HP ταῦτα] τὰ τοιαῦτα HP 15 ἀλλήλοις om. KP 18 δύναται K

19 οὐδὲ—ἀνάπαλιν (21) om. K

23 post κεφαλῆς add. μετέχειν ὡς μέρους K

30 γὰρ (post οὐδὲ) inserui

31 ἰστέον—ἄτοπον (37) eicias

31. 32 πάσης—καθ' ὅσον

corrupta sunt, scribas πᾶσα θέσις, καὶ ἀνάκλισις καὶ στάσις καὶ καθέδρα 35 =

om. K ποιήσωμεν H

36 λελευκόμενου (sic) λευκότης suppl. P³

ἐστὶν ἑτέρων εἶναι λέγεται· ὁ γὰρ πατήρ κατ' αὐτὸ τὸ πατήρ ἑτέρου
λέγεται, τοῦ υἱοῦ, καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως· ὁ πατήρ οὖν πρὸς ἀντιστρέφον
λέγεται τὸ πατήρ. τὰ δὲ ἀντιστρέφοντα οὐ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέ-
γεται· οὐ γὰρ ὁ ἄνθρωπος καθὼ ἄνθρωπος τοῦ γελαστικοῦ λέγεται ἄν-
5 θρωπος, οὐδὲ τὸ γελαστικὸν καθὼ γελαστικὸν τοῦ ἀνθρώπου λέγεται γε-
λαστικόν. ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι ὁ ἄνθρωπος γελαστικὸν μὲν λέγεται ἢ καὶ
γελαστικός, γελαστικοῦ δὲ ὁ ἄνθρωπος οὐ λέγεται οὐδὲ οἶδεν ἢ παλαιὰ
συνήθεια τοιαύτην σύνταξιν· τὸ δὲ γελαστικὸν λέγεται ἄνθρωπος, λέγεται
καὶ ἀνθρώπου γελαστικὸν ἴδιον. ἐπὶ δὲ τῶν κυρίως πρὸς τι τοιαύτη
10 σύνταξις οὐχ εὐρίσκεται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ ἀντιστροφή φέρεται καὶ
ἐπὶ συλλογισμῶν καὶ ἐπὶ προτάσεων καὶ ἐπὶ ὄρων, ἥτοι ἀπλῶν φωνῶν.
ἀλλὰ τὴν μὲν ἐν συλλογισμοῖς καὶ προτάσεσιν αἱ περὶ τούτων πραγματεῖαι
διδάξουσιν, νῦν δὲ πρόκειται τὴν ἐν ἀπλάις φωναῖς ἀντιστροφήν ζητῆσαι. ἡ
δὲ ἀντιστροφή ὅπου ὁδὸν ἢ, ἰσότητα δηλοῖ, οἷον ἰσοστροφὴν οὕσαν δύο
15 κυκλικῶν κινήσεων· ἡ γὰρ στροφή ἐπὶ πλεόν ἢ περιστροφή ἥτοι ἀντι-
στροφή κυκλικὴν κίνησιν δηλοῖ· ἡ γὰρ ἀντιστροφή τῷ ἀντί ἴσον δηλοῖ, ὡς
ἀντίθεος καὶ ὡς ἀντιάνειρα· οἷον ἐπὶ μὲν τῶν πρὸς τι γίνεται κυκλικὴ
κίνησις οὕτως, ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχεται καὶ εἰς αὐτὸ λήγει· ὁ πατήρ
υἱοῦ πατήρ — ὁ υἱὸς πατρὸς υἱός· ποῦ μὲν γὰρ ἀπὸ πατρὸς ἀρχεται καὶ
20 εἰς αὐτὸν λήγει, ποῦ δὲ ἀπὸ υἱοῦ ἀρχεται καὶ εἰς αὐτὸν λήγει. καὶ ἐπὶ
τῶν ἰδίων συλλογιστικῶς οὕτω γίνεται ἡ ἀντιστροφή· εἰ γελαστικόν, ἄν-
θρωπος, εἰ ἄνθρωπος, γελαστικόν.

Ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι οὐδὲ τὰ ὁμολογούμενα πρὸς τι ἀντιστρέφει
πάντως [ἀντὶ τοῦ οὐχὶ ἰσοστρέφει] διὰ τὸ κατ' ἄλλην μὲν προιέναι πῶσιν
25 κατ' ἄλλην δὲ ὑποστρέφειν· ἰδοὺ γὰρ ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη
καὶ τὸ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστητόν, καὶ προῆλθε μὲν κατὰ γενικὴν
ὑπέστρεψε δὲ κατὰ δοτικὴν. πρὸς δ' φαμεν· οὐδὲν μέλει τῇ ἀντιστροφῇ
τῆς ταυτότητος τῆς ὁδοῦ ἀλλὰ τῆς ταυτότητος τῶν ἄκρων, οἷα δὲ ἢ
τὰ μέσα, ὅτι οὐ τῷ πράγματι διαφέρει ἡ ὁδός, ἀλλὰ τῇ προφορᾷ, καὶ οὐδὲ
30 πάσῃ τῇ προφορᾷ ἀλλὰ τῇ πτώσει μόνῃ. | ἄλλην ἀπορίαν ἀποροῦσιν, ὅτι 268^a
πολλὰ τῶν ὁμολογουμένων ὄντων πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα οὐ λέγονται,
καὶ ἰδοὺ ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων γυμνάζει τὸν λόγον, ἐπὶ κεφαλῆς καὶ
ζώου καὶ πηδαλίου καὶ πλοίου καὶ πτεροῦ καὶ ὄρνιθος· ταῦτα γὰρ πρὸς τι
ὁμολογουμένως καὶ οὐκ ἀντιστρέφει· ἡ γὰρ κεφαλὴ ζώου κεφαλῇ, οὐ πᾶν
35 δὲ ζῶον κεφαλὴν ἔχει, ὡς πνεύμων θαλάσσιος. καὶ τὸ πηδάλιον πλοίου,
οὐ πᾶν δὲ πλοῖον πηδάλιον ἔχει, ὡς τὰ μικρὰ πλοῖα, ἀ διὰ τὸ μέγεθος

1 ἐστὶν Laur. 72,5: εἰσὶν HKP

2 ἀντιστρέφον Laur. 72,5: ἀντιστρέφοντα HKP

3 οὐ om. P

6 ὁ Laur. 72,5: om. HKP

14 an ἰσοστροφή οὕσα?

οὕσα

suppl. P²

15 κυκλικῶν scripsi: κύκλων libri

16 γὰρ] an δὲ?

τ

scripsi: τὸ libri

17 ἀντίθεος] ἀντίθεσις P

ὡς om. P

20 αὐτὸ (alt. l.) H

21 συλλογιστικῶν HP

24 ἀντὶ—ἰσοστρέφει inclusi

οὐχί] οὐχ P

μ

om. KP

27 ὑποστρέφειν P

μέλλει HP

28 αὐτότητος (pr. l.) HP

29 πράγμα.] προστάγματι P

καὶ οὐδὲ—προφορᾷ (29) om. P

36 ὡς Laur. 72,5

διὰ HKP

ἐρέττεται ἄμα καὶ ἰθύνεται. καὶ ἡ ὄρνις πάντως πτερὸν ἔχει, οὐ πᾶν δὲ
 πτερὸν ὀρνιθός· τῶν γὰρ πτερωτῶν τὰ μὲν σχιζόπτερα, ὡς αἱ κατοικίδιοι
 ὄρνεις, τὰ δὲ ὀλόπτερα, καὶ τῶν ὀλοπτέρων τὰ μὲν δερματόπτερα, ὡς αἱ
 νυκτερίδες, τὰ δὲ ὑμενόπτερα, ὡς αἱ μέλιττα καὶ οἱ κύνθαροι. καὶ λέγομεν
 5 ὅτι οὐκ ἀντιστρέφουσιν ὡς ἄνισα· πού μὲν γὰρ τὸ ὅλον τοῦ μέρους καθο-
 λικώτερον, ὡς ἐπὶ πλοίου καὶ πηδαλίου καὶ ζώου καὶ κεφαλῆς (τὸ γὰρ
 πλοῖον τοῦ πηδαλίου ἐπὶ πλέον· εἰσὶ γὰρ πλοῖα μὴ ἔχοντα πηδάλια καὶ
 ζῶα μὴ ἔχοντα κεφαλὰς), ἐπὶ τινων δὲ τὸ μέρος καθολικώτερον, ὡς ἐπὶ
 πτεροῦ καὶ ὀρνιθός· οὐ πᾶν γὰρ πτερὸν ὀρνιθός. τίς οὖν ἴσας τούτων;
 10 τὸ τὰ ἄνισα γενέσθαι ἴσα. ἰσοῦνται δὲ τὰ ἄνισα ἢ τοῦ μείζονος καθαιρου-
 μένου ἢ τοῦ ἐλάττονος αὐξυμένου. ἵνα οὖν γένηται τοῦτο, δεῖ ὀνοματο-
 θεῖσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ ζώου εἰπεῖν κεφαλῶν, ἀντὶ τοῦ πλοίου πηδαλιῶν
 καὶ ἀντὶ τοῦ ὀρνιθός πτερωτόν· τότε γὰρ πρὸς ἀντιστρέφοντα λεχθήσεται·
 τὸ γὰρ πηδάλιον πηδαλιωτοῦ πηδάλιον καὶ τὸ πηδαλιωτόν πηδαλίῳ πηδα-
 15 λιωτόν, καὶ ἡ κεφαλὴ κεφαλῶν κεφαλῇ καὶ τὸ κεφαλῶν κεφαλῇ κεφα-
 λῶν, καὶ τὸ πτερὸν πτερωτοῦ πτερὸν καὶ τὸ πτερωτόν πτερῷ πτερωτόν.
 ἀποροῦσιν ὅτι πῶς οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ὀνοματοθετεῖ, πανταχοῦ παραινῶν
 μὴ καινοτομεῖν τὰ καίμενα μηδὲ ξένοις χρῆσθαι ὀνόμασι διὰ τὸ μὴ ἀπο-
 λέσθαι τὸ κοινωνικὸν ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐν μὲν τῇ χρήσει τῶν ὀνομάτων δεῖ
 20 τῇ συνηθείᾳ ἐξακολουθεῖν ἐν δὲ τῇ χρήσει τῶν σημαινόμενων μόνοις τοῖς
 ἐπιστήμοσι χρηστέον, οἷον ὑγίειν μὲν δεῖ καλεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσι,
 τὸ συμμέτρως ἔχον πρὸς ὑγίειαν, πῶς δὲ χρηστέον τῶν ὑγιῶς σημαιο-
 μένων τῷ ἐπιστήμονι ἀκολουθητέον. αὕτη ἡ ἀπορία. λέγομεν δὲ τούτου
 λύσεις πέντε· μίαν ὅτι οὐκ ὀνοματοποιεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ διδάσκει
 25 πῶς ὀνομασθήσονται, εἰ τεθείη αὐτοῖς ὀνόματα, δεύτερον ὅτι οὐδὲ ξένοις
 ὀνόμασιν ἐχρήσατο ἀλλὰ τὰ ὄντα παράγει, τρίτον ὅτι οὐδὲ παραβαίνει τὴν
 συνήθειαν τὴν μὴ οὖσαν ὅλως (οὐδὲ γὰρ ἄτοπον ὀνοματοποιεῖν αὐτόν, ἔνθα
 μὴ κεῖνται ὀνόματα, ἐνταῦθα δὲ | οὐ κεῖνται ὀνόματα), τέταρτον ὅτι 269·
 δεῖ ὀνοματοποιεῖν μέχρι τοῦ δεῖξαι τὴν ἀναλογίαν, οὐκ ἐπιτρέπουσι δὲ
 30 χρῆσθαι τοῖς ὀνόμασι, διότι ἡ χρῆσις οὐκ ἔχει (τῆς γὰρ γυναικὸς γενικῆς
 γύναιξ λέγουσι τὴν εὐθεῖαν, καὶ τοῦ μεγάλου ὁμοίως μέγας λέγουσι),
 πέμπτον ὅτι μετὰ ἐνδοιασμοῦ ὀνοματοποιεῖ λέγων ἴσως δὲ οὐδὲν ἄτοπον
 ὀνοματοποιεῖν.

1 ἐρέττεται in mrg. K: ἤρτηται HKP

2 ὀρνιθός scripsi: ὄρνις libri (cf. v. 9)

3 ὄρνις K²P τὰ μὲν om. P αἱ om. HP 4 αἱ et οἱ om. HP 5 πού]πού HP: τοῦ K post γὰρ add. καὶ KP 7 post πηδαλίου addas καὶ τὸ ζῶον τῆς
 κεφαλῆς 16 καὶ τὸ πτερὸν πτ. πτερὸν om. K πτερωτοῦ iter. H πτεροτοῦet πτεροτόν (pr. l.) P 17 παραινῶν] cf. Top. B 1 p. 109^a28; 3 p. 110^a14 Poet. c. 22
 p. 1458^a18 18 καινοτομεῖν HP 21 χρηστέον] an ἀκολουθητέον? 22 an τῷ ὑγιείᾳ

σημαιομένην? 23 λέγομεν scripsi: λύομεν libri (cf. p. 212,14) 25 τεθείεν HP

ὀνόματα H¹: ὄνομα H²PK 26 παραβαίνει.] παραλαμβάνειν P¹ τὴν om. P¹

27 οὐδὲν H 28 κεῖται (pr. l.) H ἐνταῦθα—ὀνόματα om. P 29 μέγρη P

32 λέγων superscr. H ἴσως . .] ἐνίοτε δὲ καὶ ὀνοματοποιεῖν ἴσως ἀναγκαῖον Arist.

p. 7•22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐάνπερ οἰκείως ἀποδίδονται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζφύου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ πτεροῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὁποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 ἐοίκασιν γὰρ τῷ κινητῷ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκότι καὶ
δυναμένῳ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργεῖα πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδα-
λιον καὶ τὸ πτερόν. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργεῖα παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργεῖα καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ· τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλὰ, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἤδη ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει. καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδηλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, ἐὰν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὐρύς οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὸ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἄφελε τὰ
συμβεβηκότα τῷ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269·
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλὰ, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐὰν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδίδεται Arist. 3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπορ— del. P
5 μὴ om. K 9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P 10 καὶ superscr. H
11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P 15 δευτέρα KP 17 τρίτη K: compend. P
19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri 21 παραβάλληται K μέλλει P 22 ante ἵν
lac. signavi γένοιται (sic) H 23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP 25 παρ
δίδοσι H 27 καὶ εὐρύς scripsi: καὶ εὐρύς Laur. 72,5: εὐρύς ἀν HKP ἀντιστ
scripsi: ἀναστρ. libri 28 οἷα P 30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H
δεσπότου δοῦλος suppl. P² 30. 31 ἀφερουμ. H¹ 31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP
34 τὸ συμβ. K

ἀφέλης τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηχὸς
γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηχόντων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότης τὸ ἄνθρωπος, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὅντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὐ πρώτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρώτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἡ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
ριστικόν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἢτοι προτέρων
καὶ ὑστέρων, ἐν ἀφ' ἑκάστου ἡρανίστατο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
μῆτε ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μῆτε ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἅρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῶν, περὶ ἁ-
λιον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀνταῦθά φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσὶ· πατὴρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 270^ο
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
3 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπος)· οὐ πᾶς γάρ?
7 ὄντος H 8 ante ἐκείνου add. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρώτος . . δεύτερος P 11 συμβεβηχὸς H 12 πολυθρόλλητον HP
συμβέβηκε P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνῳ H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
add. ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
ἐκ K 25 τὰ μὴ πρ. μῆτε ὕστερα suppl. P² 26 ἅρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 πρ. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

p. 7•22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, εἴανπερ οἰκείως ἀποδίδονται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζώου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ πετροῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὁποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 ἐοίκασιν γὰρ τῇ κινητῇ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῇ πεφυκότι καὶ
δυναμένῃ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργεῖα πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδά-
λιον καὶ τὸ περὶον· καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργεῖα παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργεῖα καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ· τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἡδὴ ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει· καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ἐστι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις· ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται· εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδελγον τέως· διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, εἴαν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὐρύς οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὸ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἄφαλε τὰ
συμβεβηκότα τῇ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις· εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον εἴαν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδίδωται Arist.

3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπορ— del. P

5 μὴ om. K

9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P

10 καὶ superscr. H

11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P

15 δευτέρα KP

17 τρίτη K: compend. P

19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri

21 παραβάλλεται K

μέλλει P

22 ante ἵ

lac. signavi

γένοιται (sic) H

23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP

25 παρ·

δίδοσι H

27 καὶ εὐρύς scripsi: καὶ εὐροῖς Laur. 72,5: εὐροῖς ἀν HKP

ἀντισπ

scripsi: ἀναστρ. libri

28 οἶα P

30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H

δεσπότου δοῦλος suppl. P²30. 31 ἀφερουμ. H¹

31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP

34 τὸ συμβ. K

ἀφέλῃς τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηκὸς
γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
ἡ ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκόντων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότη τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὅντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὗ πρώτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρώτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἡ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
ριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἢτοι προτέρων
καὶ ὑστέρων, ἐν ἅφ' ἐκάστου ἡρανίστατο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
μητέ ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μητέ ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἄρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῴων, πηδά-
λιον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀνταῦθά φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσὶ· πατὴρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 27^ο
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
3 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπου): οὐ πᾶς γάρ?
7 ὄντος H 8 ante ἐκείνου addi. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρῶτος . . δευτέρος P 11 συμβεβηκὸς H 12 πολυθρόλλητον HP
συμβῆναι P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
22 K 25 τὰ μὴ πρ. μήτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 pr. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

p. 7•22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐάνπερ οἰκείως ἀποδίδονται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζώου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ περοῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὅποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 ἐοίκασιν γὰρ τῷ κινητῷ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκότι καὶ
δυναμένῳ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργεῖα πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδά-
λιον καὶ τὸ περόν. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργεῖα παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργεῖα καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ. τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἤδη ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει. καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδηλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, ἐὰν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὗρης οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὸ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἄφελε τὰ
συμβεβηκότα τῷ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέρην, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐὰν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδιδῶται Arist.

3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπορ— del. P

5 μὴ om. K

9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P

10 καὶ superscr. H

11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P

15 δευτέρα KP

17 τρίτη K: compend. P

19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri

21 παραβάλλεται K

μέλλει P

22 ante ἵν

lac. signavi

γένοιται (sic) II

23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP

25 παρ

δίδοσι H

27 καὶ εὗρης scripsi: καὶ εὗροις Laur. 72,5: εὗροις ἂν HKP

ἀντιστ

scripsi: ἀναστρ. libri

28 οἷα P

30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H

δεσπότου δοῦλος suppl. P²30. 31 ἀφερουμ. II¹

31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP

34 τὸ συμβ. K

ἀφέλης τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηκὸς
γέγονεν ἢ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
ἡ ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκόντων οὐ γίνεται ἢ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότης τὸ ἀνθρώπος, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὅντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὗ πρῶτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἢ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἢ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρῶτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἢ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
ριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἢτοι προτέρων
καὶ ὑστέρων, ἐν ἀφ' ἐκάστου ἡρανίσαστο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὕτε ὑπεραίρει οὕτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
μῆτε ἐλλείποντα οὕτε πρότερα οὕτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μῆτε ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἄρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῶν, πηδάλ-
ιον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀναυθὰ φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσὶ· πατήρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 27^ο
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
3 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπος)· οὐ πᾶς γὰρ?
7 ὄντως H 8 ante ἐκείνου add. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρῶτος . . δευτέρος P 11 συμβεβηκὸς H 12 πολυθρόλλητον HP
συμβεβῆναι P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
ἐκ K 25 τὰ μὴ πρ. μῆτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 πρ. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

p. 7•22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐάνπερ οἰκείως ἀποδίδωνται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζήτου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ πετροῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὁποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 εἰκόσας γὰρ τῷ κινητῷ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκῶτι καὶ
δυναμένῳ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργεῖα πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδά-
λιον καὶ τὸ περὶον. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργεῖα παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργεῖα καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ. τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἤδη ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει. καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδηλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, ἐὰν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὖρης οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὴ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δοῦλου καὶ δεσπότου ἄφελε τὰ
συμβεβηκότα τῷ δοῦλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269•
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐὰν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδίδεται Arist. 3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπορ— del. P
5 μὴ om. K 9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P 10 καὶ superscr. H
11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P 15 δευτέρα KP 17 τρίτη K: compend. P
19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri 21 παραβάλληται K μέλλει P 22 ante τ
lac. signavi γένοιται (sic) H 23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP 25 παρ
δίδοσι H 27 καὶ εὖρης scripsi: καὶ εὖροις Laur. 72,5: εὖροις ἀν HKP ἀντι
scripsi: ἀναστρ. libri 28 οἷα P 30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H
δεσπότου δοῦλος suppl. P² 30. 31 ἀφερουμ. H¹ 31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP
34 τὸ συμβ. K

ἀφέλῃς τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηκὸς
γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
5 ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκόντων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότη τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὄντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὗ πρῶτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
10 δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρῶτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτο ἐστὶ
τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἡ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
15 ριστικόν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἶσιν τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἥτοι προτέρων
20 καὶ ὑστέρων, ἐν ἀφ' ἐκάστου ἡρανίσαστο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσίν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
25 μῆτε ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μῆτε ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἄρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῶον, πηδά-
λιον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω ἀνταυθά φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσίν· πατὴρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
30 φύσει εἰσίν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσιν καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' | ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 270
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
3 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπος)· οὐ πᾶς γὰρ?
7 ὄντως H 8 ante ἐκείνου add. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρῶτος .. δεύτερος P 11 συμβεβηκὸς H 12 πολυθρόλλητον HP
συμβαίνει P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
ὅτι K 25 τὰ μὴ πρ. μῆτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 pr. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P¹ 33 tert. τοῦ om. K

p. 7·22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐάνπερ οἰκείως ἀποδίδωνται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζώου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ περοῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὁποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 εἰκόσας γὰρ τῷ κινήτῳ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκῶτι καὶ
δυναμένῳ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργεῖα πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ περωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδά-
λιον καὶ τὸ περόν. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργεῖα παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργεῖα καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ. τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἤδη ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει. καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερὲς ἐστὶ γινῶναι ποῖον ποίου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδῃλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, ἐὰν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὗρης οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὴ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἄφελε τὰ
συμβεβηκότα τῷ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269·
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐὰν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδιδῶται Arist.

3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπο— del. P

5 μὴ om. K

9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P

10 καὶ superscr. H

11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P

15 δευτέρα KP

17 τρίτη K: compend. P

19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri

21 παραβάλλεται K

μέλλει P

22 ante {—

lac. signavi

γένοιται (sic) H

23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP

25 παρ—

δίδοσι H

27 καὶ εὗρης scripsi: καὶ εὗροις I.aug. 72,5: εὗροις ἂν HKP

ἀντι—

scripsi: ἀναστρ. libri

28 οἷα P

30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H

δεσπότου δούλος suppl. P²30. 31 ἀφερουμ. H¹

31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP

34 τὸ συμβ. K

ἀφέλης τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηκὸς
γέγονεν ἢ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
5 ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκότων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότης τὸ ἄνθρωπος, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὅντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὗ πρῶτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
10 δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρῶτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἢ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
15 ριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἢτοι προτέρων
20 καὶ ὑστέρων, ἐν ἀφ' ἐκάστου ἡρανίσαστο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
5 μῆτε ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μῆτε ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἅμα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῶν, πηδάλ-
λεον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀνταῦθ' ἀφῃσιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσὶ· πατήρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἵσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 270·
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπος)· οὐ πᾶς γὰρ?
δόντως H 8 ante ἐκείνου addi. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρῶτος . . . δευτέρος P 11 συμβεβηκὸς H 12 πολυθρόλλητον HP
συμβέβαι P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
ἐπὶ K 25 τὰ μὴ πρ. μῆτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 pr. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, ἐάνπερ οἰκείως ἀποδίδονται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
ἀπορίσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζήτου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
πτερόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν. ὁποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἀπορίαν
δυναμῆς γὰρ τῇ κινήτῳ, ὅπερ ἐστὶ δύναμις, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκῶτι καὶ
τῇ ἐνεργείᾳ πρὸς τὰ ἐνεργεῖα· καὶ δύναμις μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἐνεργεῖα δὲ ἡ κεφαλῇ καὶ τὸ πηδα-
λίον καὶ τὸ πτερόν. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργειῶν παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργείας καὶ αὐτὰ ἐνεργεῖα εἰσὶ τῇ
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνήθειᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντὸν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἥδη ὑφαντὸν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δύο τινα παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ αὐτὸ γέννηται ἢ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
οἷ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γέννηται ἢ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖον καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἢ ἀπόδοσις, τοῦτο ἀδήλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινα παραβάλληται ἀλλήλοις, ἐὰν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὐρῆς οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὴ γέγονεν ἢ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἀφαι-
συμβεβηκότα τῷ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269.
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δούλος δεσπότου δούλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἢ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἐκατέρω συμβεβηκότα καὶ μὴ
γέννηται ἢ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἢ ἀπόδοσις· οἷον ἐὰν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδιδῶται Arist.
5 μὴ om. K

11 πρὸς τὰ δύναμις om. P
19 μέλλον scripsi: μέλλον libri
lac. signavi γένονται (sic) H
δίδοσι H 27 καὶ εὐρῆς scripsi: καὶ εὐρῆς Urb. 35: εὐρῆς ἂν HKP
scripsi: ἀναστρ. libri 28 οἷα P
δεσπότου δούλος suppl. P² 30. 31 ἀφεροῦμ. H¹

9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P
15 δευτέρα KP
21 παραβάλληται K
23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP

3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπο— del. P
10 καὶ superscr. H
17 τρίτη K: compend. P
μέλλει P
22 ante
25 πα
ἀντι

31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP

ἀφέλγης τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπης ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
 δοῦλος· ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηχός
 γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
 ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
 5 ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηχότων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
 τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότη τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
 γὰρ ὄντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
 ὅτι οὗ πρώτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
 αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
 10 δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρώτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
 ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτό ἐστι
 τὸ πολυθρόλλητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
 τὰ πρὸς τι ἢ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
 ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
 15 ριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
 εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
 μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἥτοι προτέρων
 20 καὶ ὑστέρων, ἐν ἀφ' ἑκάστου ἡρανίσαστο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
 λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
 εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
 τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
 ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
 25 μᾶλτε ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μᾶλτε ὕστερα
 ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἄρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγον
 ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῷον, πηδᾶ-
 λεον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀνταυθὰ φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
 30 τῇ φύσει εἰσὶ· πατήρ μὲν γὰρ καὶ υἱὸς καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
 φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
 ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
 φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 270·
 ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

- 1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπης additum ἀνθρώπου del. P
 2 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπου)· οὐ πᾶς γὰρ?
 3 ὄντως H 8 ante ἐκείνου addi. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
 10 πρώτος... δεύτερος P 11 συμβεβηχός H 12 πολυθρόλλητον HIP
 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
 17 addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
 24 ἐκ K 25 τὰ μὴ πρ. μᾶλτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
 29 πρ. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

p. 7^a22 Πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, εἴανπερ οἰκείως ἀποδίδωνται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται.

Εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται
καὶ ἀπορήσας ὡς ἐπὶ τριῶν ὑποθέσεων, ζώου καὶ κεφαλῆς, πλοίου καὶ
5 πηδαλίου, ὄρνιθος καὶ πτεροῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων αὐτῶν μὴ ἀντι-
στρεφόντων δὲ διὰ τὸ μὴ ἐξισάζειν, καὶ ποιήσας τὰ ἄνισα ἴσα διὰ τοῦ
ὀνοματοποιῆσαι καὶ εἰπεῖν κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἀπορίαν
ἡμῖν καταλέλοιπεν· ὅποροῦσι γάρ τινες ὅτι οὐ καλῶς παρήχθη τὰ ὀνόματα
ταῦτα· τὸ γὰρ κεφαλῶν καὶ πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν δυνάμει ἐστίν·
10 ἐοίκασιν γὰρ τῷ κινητῷ, ὅπερ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτ' ἐστὶ τῷ πεφυκότι καὶ
δυναμένῳ κινεῖσθαι· ἔδει δὲ τὰ δυνάμει πρὸς τὰ δυνάμει παραβάλλειν καὶ
τὰ ἐνεργείᾳ πρὸς τὰ ἐνεργείᾳ· καὶ δυνάμει μὲν εἰσι ταῦτα τὰ προρρηθέντα,
κεφαλῶν, πηδαλιωτῶν καὶ πτερωτῶν, ἐνεργείᾳ δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ πηδά-
λιον καὶ τὸ πτερόν. καὶ λέγομεν τούτου τρεῖς λύσεις· μίαν ὅτι τὰ ὀνόματα
15 πάντα θέσει καὶ ἐξὸν ὀνοματοποιεῖν, ὡς βούλεται τις. δευτέραν ὅτι ἐκ τῶν
ἐνεργείᾳ παρήχθησαν, τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλῶν καὶ τὰ
λοιπὰ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔχοντα μέρη ἐνεργείᾳ καὶ αὐτὰ ἐνεργείᾳ εἰσὶ. τρίτην
ὅτι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ τοιαῦτα πολλά, οἷον ἐνδυτὸν καὶ ὑφαντόν· ση-
μαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ἤδη ὑφαντόν, οὐ τὸ μέλλον καὶ δυνάμει. καὶ ταῦτα
20 μὲν ἡμεῖς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἐκ δὴ τούτου φανερόν ὅτι ὅταν
δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις καὶ μέλλῃ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεσθαι,
δεῖ αὐτὰ ἐξισάζειν, καὶ * * ἵνα καθ' αὐτὸ γένηται ἡ ἀπόδοσις. ἀλλὰ περὶ τοῦ
ἐξισάζειν εὐχερές ἐστι γινῶναι ποῖον ποῖου καθολικώτερον· ἐκ γὰρ τούτου
τὸ ἐξισαστέον γνωρίζεται. εἴτε δὲ καθ' αὐτὸ εἴτε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν
25 ἡ ἀπόδοσις, τοῦτο ἄδηλον τέως. διὸ κανόνα παραδίδωσιν ἡμῖν τούτου, λέγων
ὅτι ὅταν δύο τινὰ παραβάλληται ἀλλήλοις, εἴαν ἀφέλῃς πάντα τὰ συμβεβη-
κότα αὐτοῖς καὶ εὖρης οὐδὲν ἦττον μένουσαν τὴν ἀντιστροφὴν, ἐπίστασο ὅτι
καθ' αὐτὸ γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἐπὶ δούλου καὶ δεσπότου ἄφελε τὰ
συμβεβηκότα τῷ δούλῳ, οἷον τὸ δραπετικόν, τὸ δύνουν | καὶ τὰ τοιαῦτα, 269^a
30 καὶ οὐδὲν ἦττον ἔμεινεν ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος, καὶ τοῦ δεσπότου ἀφαι-
ρουμένων πάντων τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ, οἷον τοῦ εἶναι φιλόδουλον, ἐλευ-
θέριον, παρορῶντα τὰ πολλά, οὐδὲν ἦττον δεσπότης ὁ τοιοῦτος· τότε οὖν
καθ' αὐτὸ ἡ ἀπόδοσις. εἰ δὲ ἀφέλῃς τὰ ἑκατέρῳ συμβεβηκότα καὶ μὴ
γένηται ἡ ἀπόδοσις, τότε κατὰ συμβεβηκὸς γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· οἷον εἴαν

1 ἀποδίδονται HP: ἀποδίδωται Arist.

3 ante εἰπὼν additum καὶ ἀπορ— del. P

5 μὴ om. K

9 κεφ. καὶ πηδ.] κεφαλαιωτῶν P

10 καὶ superscr. H

11 πρὸς τὰ δυνάμει om. P

15 δευτέρα KP

17 τρίτη K: compend. P

19 μέλλον scripsi: μᾶλλον libri

21 παραβάλλεται K

μέλλει P

22 ante

lac. signavi

γένοιται (sic) H

23 ἐξισαστέον Urb. 35: ἐξισάζον HKP

25 ante

δίδοσι H

27 καὶ εὖρης scripsi: καὶ εὖροι Laur. 72,5: εὖροι δὲ HKP

ἀντι

scripsi: ἀναστρ. libri

28 οἷα P

30 ante pr. δεσπότου additum τοῦ del. H

δεσπότου δοῦλος suppl. P²30. 31 ἀφερουμ. H¹

31 τοῦ Urb. 35: τὸ HKP

34 τὸ συμβ. K

ἀφέλῃς τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότην εἶναι καὶ εἴπῃς ὁ δοῦλος ἀνθρώπου
δοῦλος, ἐπειδὴ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δεσπότης, κατὰ συμβεβηκὸς
γέγονεν ἡ ἀπόδοσις· ὁ γὰρ δοῦλος ἀνθρώπου πάντως δοῦλος, οὐ πᾶς δὲ
ἄνθρωπος δοῦλον ἔχει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἀντιθέσεως
5 ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκότων οὐ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· ἄφελε γὰρ ἐκ
τοῦ δοῦλου καὶ τοῦ δεσπότης τὸ ἄνθρωπος, καὶ οὐδὲν ἀντιστρέφει· μὴ
γὰρ ὅντος ἀνθρώπου οὐδὲ δοῦλος ἔσται οὐδὲ δεσπότης. τί οὖν δεῖ εἰπεῖν;
ὅτι οὗ πρῶτως ἀναιρουμένου μὴ γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ἐκείνου τεθέντος καθ'
αὐτὸ γίνεται ἡ ἀπόδοσις· οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος τὴν ἀπό-
10 δοσιν, ἀναιρεῖ καὶ ὁ δεσπότης, ἀλλὰ πρῶτως ὁ δεσπότης δευτέρως δὲ ὁ
ἄνθρωπος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δεσπότην νῦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ τοῦτο ἔστι
τὸ πολυθρόλῳ, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει· τὸ γὰρ δεσπότης καὶ ἀπλῶς
τὰ πρὸς τι ἡ σχέσις μόνῃ χαρακτηρίζει· εἴ τι οὖν παρὰ τὴν σχέσιν,
ἐκεῖνο συμβεβηκέναι λέγεται, ὥς μὴ ὅν αὐτῆς τῆς σχέσεως χαρακτη-
15 ριστικὸν ἀλλὰ τινος ἄλλου παρὰ τὴν σχέσιν δηλωτικόν.

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι.

Τέταρτον τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι. ἅμα δὲ τῇ φύσει
εἰσὶ τὰ συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, τὰ συνεισφέροντα ἑαυτὰ καὶ συναναιροῦντα·
μέσα γὰρ ὄντα (τὰ) ἅμα καθολικωτέρων καὶ μερικωτέρων ἢτοι προτέρων
20 καὶ ὑστέρων, ἐν ἅφ' ἐκάστου ἡρανίστατο, ἀπὸ μὲν τῶν προτέρων καὶ καθο-
λικωτέρων τὸ συναναιρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν μερικωτέρων καὶ ὑστέρων τὸ συν-
εισφέρειν. ὅτι δὲ ἅμα τῇ φύσει εἰσὶν, ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἰδίου πιστοῦται,
τοῦ ἀντιστρέφειν, λέγων οὕτως· τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, τὰ ἀντιστρέφοντα
ἐξισάζει, τὰ ἐξισάζοντα οὔτε ὑπεραίρει οὔτε ἐλλείπει, τὰ μὴ ὑπεραίροντα
25 μῆτε ἐλλείποντα οὔτε πρότερα οὔτε ὕστερα, τὰ μὴ πρότερα μῆτε ὕστερα
ἅμα τῇ φύσει, τὰ πρὸς τι ἄρα ἅμα τῇ φύσει. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω ἔλεγεν
ὅτι τὰ πρὸς τι οὐκ ἀντιστρέφοντα πάντα λέγεται, ὥς κεφαλὴ ζῶον, περὶ-
λίον (πλοῖον), ὄρνις πτερόν, οὕτω κἀναυθιά φησιν ὅτι οὐ πάντα τὰ πρὸς τι ἅμα
τῇ φύσει εἰσὶ· πατὴρ μὲν γὰρ καὶ υἱός καὶ ἡμισυ καὶ διπλάσιον ἅμα τῇ
30 φύσει εἰσὶν, ἐπιστήμη δὲ καὶ ἐπιστητὸν καὶ αἰσθησις καὶ αἰσθητὸν οὐχ
ἅμα τῇ φύσει. καὶ τοῦτο δείκνυσι καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
φύσεως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἐπιστητοῦ προτάττει τὸ 270^r
ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ

1 δεσπότην εἶναι Urb. 35: ὁ δεσπότης HKP post εἴπῃς additum ἀνθρώπου del. P
3 πάντως] πάντος P an (ἀλλ' οὐχ ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἀνθρώπος)· οὐ πᾶς γὰρ?
7 ὄντως H 8 ante ἐκείνου addi. a οἷον ἀναιρεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος del. P
10 πρῶτος . . δεύτερος P 11 συμβεβηκὸς H 12 πολυθρόλῳ HP
συμβέβαι P¹ 13 τὰ] τὸ K 14 ἐκείνω H αὐτοῖς P 16 post εἶναι
addita ἅμα δὲ τῇ φύσει εἰσὶ del. P 19 τὰ inserui 23 ante ἀντιστρέφοντα add.
δὲ K 25 τὰ μὴ πρ. μῆτε ὕστερα suppl. P² 26 ἄρα om. K 27 ponas οὐ
πάντα τὰ πρὸς τι 28 πλοῖον inserui ante πρὸς additum φύσει del. H
29 pr. τῇ om. K 32 ἀλλ'—φύσεως (33) suppl. P² 33 tert. τοῦ om. K

αἰσθητοῦ προτάττει τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου. φησὶ δὲ οὕτως· ἐπιστήμης οὕσης ἐπιστητὸν ἔστι πάντως, ἐπιστητοῦ δὲ ὄντος δύνανται ἐπιστήμη μὴ εἶναι· ἦσαν γὰρ τὰ ἄστρα πρὸ τοῦ θαλῆν ἀστρονομῆσαι. πρὸς δ' φαμεν ὅτι ἦσαν τὰ ἄστρα οὐχ ὡς ἐπιστητά. καὶ οὕτως
 5 μὲν ἀπὸ τοῦ χρόνου. ἀπὸ δὲ τῆς φύσεως οὕτως· ὁ ἀπὸ κύκλου τετραγωνισμὸς (ἡ γὰρ φύσις τετραγωνισμὸν οὐκ ἐπιδέχεται), εἴ γε ἔστιν ἐπιστητός, ἐπιστητός μὲν ἔστιν, ἐπιστήμη δὲ αὐτοῦ οὐδέπω ἔστι. τὸ δὲ 'εἴ γε ἔστι' πρόσκειται διὰ τὸ ἐπὶ τῶν Ἀριστοτέλους χρόνων ἀληπτὸν εἶναι τὸν τετραγωνισμὸν τοῦ κύκλου, τὸ δὲ 'οὐδέπω (ἔστιν)' εἴρηται ἀντὶ τοῦ 'οὐπω εὐρηται'.
 10 πρὸς δ' φαμεν ὅτι ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμὸς δυνάμει ἐπιστητός ὢν, εἴ γε ἔστιν ἐπιστητός, δυνάμει ἐπιστήμη ἐπιστητός ἔστιν. ἐπεὶ δὲ ἀμφεβαλλεν εἰς τὸ παράδειγμα, δι' ἐτέρου πιστοῦται αὐτὸ παραδείγματα· ζῶου γὰρ ἀναιρεθέντος ἐπιστήμη ἀνήρηται, ἐπιστητὸν δὲ οὐκ ἀναιρεῖται· εἰσι γὰρ τὰ ἐξ ὧν τὸ ζῶον, τὰ ἀπλᾶ. καὶ λέγομεν ὅτι ὡς ἀπλᾶ εἰσίν, οὐ μὴν ὡς
 15 ἐπιστητά. οὕτως περὶ ἐπιστήμης καὶ ἐπιστητοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ δείκνυσιν ὅτι οὐχ ἄμα. καὶ προτάττει τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου, λέγων οὕτως· αἰσθητοῦ ὄντος σῶμα ἔστι (τὸ γὰρ αἰσθητὸν ἢ σῶμα ἢ ἐν σώματι), σώματος δὲ ὄντος αἴσθησις ἔστι (δεῖται γὰρ ἡ αἴσθησις τοῦ σώματος, καὶ ἵνα ὑποστῇ καὶ ἵνα ἐνεργήσῃ), αἰσθητοῦ
 20 ἄρα ὄντος αἴσθησις ἔστι· πρότερον οὖν τὸ αἰσθητὸν φύσει. ἀλλὰ καὶ χρόνῳ· τὸ μὲν γὰρ αἰσθητὸν ἀναιρεθὲν συναναιρεῖ τὴν αἴσθησιν· αἰσθητοῦ γὰρ ἀναιρεθέντος ἀνήρηται καὶ τὸ σῶμα (τῶν γὰρ αἰσθητῶν καὶ τὸ σῶμα), σώματος δὲ μὴ ὄντος καὶ αἴσθησις ἀναιρεῖται (ἐν αὐτῷ γὰρ καὶ περὶ αὐτὸ ἡ αἴσθησις)· αἰσθητοῦ ἄρα ἀναιρεθέντος ἀνήρηται καὶ ἡ αἴσθησις. ἡ δὲ
 25 αἴσθησις τὸ αἰσθητὸν οὐ συναναιρεῖ· ζῶου γὰρ ἀναιρεθέντος αἴσθησις μὲν ἀναιρεῖται, τὸ δὲ αἰσθητὸν ἔσται, τοῦτ' ἔστι τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν τὸ ζῶον. καὶ ὅτι αἴσθησις συνεισάγει τὸ σῶμα, τοῦτο δὲ τὸ αἰσθητόν, ἐπειδὴ ἡ μὲν αἴσθησις ἄμα τῷ αἰσθητικῷ, τοῦτ' ἔστι τῷ ζῳῳ, τὸ δὲ αἰσθητὸν πρὸ τοῦ ζῳου· ἦν γὰρ πῦρ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆ αἰσθητά πρὸ τοῦ τὸ ζῶον
 30 γενέσθαι. ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ὡς στοιχεῖα ἔστιν, οὐκ αἰσθητά. ταύτας δὲ τὰς ἀπορίας ἀπάσας ἐν τῇ Φυσικῇ ἐπιλύεται δ' Ἀριστοτέλης ἐνὶ λόγῳ λέγων καὶ τὰς μὲν δυνάμεις τῶν δυνάμεων τὰς δὲ ἐνεργείας τῶν ἐνεργειῶν * *, τοῦτ' ἔστι τὸ δυνάμει πρὸς τὸ δυνάμει παραβλητέον καὶ τὸ ἐνεργείᾳ πρὸς τὸ ἐνεργείᾳ. ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λαμβάνει τὸ
 35 ἐπιστητὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην· τοῦ γὰρ ἐπιστητοῦ διττοῦ ὄντος, τοῦ μὲν

3 μὴ superser. H 6 ἡ γὰρ φύσις Laur. 72,5: ἡ γὰρ (γὰρ in mrg. suppl. K) φύσις
 HKP: an ἡ γὰρ φ. (αὐτοῦ)? ante ἐπιστητός add. ἡ HKP: deleui ex Laur. 72,5
 7 τὸ δὲ—εὐρηται (9) eicias 9 οὐδέπο H ἐστίν addidi 11 ἀμφεβαλλεν H¹K
 12 τὸ om. K 13 γὰρ corr. ex τὸ P 17 alt. τοῦ om. K 23 ἐν αὐτῷ] ἐαυτὸ H
 27 καὶ ὅτι—γενέσθαι (30) eicias ἡ μὲν] ἡμῖν KP 28 αἴσθησις om. KP
 πρὸ] πρὸς P 29 τὸ πῦρ K τὸ om. HP 30 οὐκ] scribas οὐ μὴν ὡς C
 v. 14) 31 ταύτας scrip-i: πάσας HKP ἀπάσας om. K ἐν τῇ Φυσικῇ] u
 versam de actu et potentia disputationem spectare videtur, cf. Phys. A 7 p. 189^b30
 Metaph. Θ 4 p. 1047^b14 sq.; de relatione agitur Phys. Γ 1 p. 200^b28 sq. 33 ►
 ἐνεργειῶν defectum signavi 34 ἐνταῦθα—ἐνεργείᾳ (215,1) om. K

δυνάμει τοῦ δὲ ἐνεργείᾳ, ἔτι δὲ καὶ τῆς ἐπιστήμης διττῆς οὕσης, τῆς μὲν
 δυνάμει τῆς δὲ ἐνεργείᾳ, τὸ μὲν ἐπιστητὸν δυνάμει λαμβάνει, ὅπερ πρό-
 τερόν ἐστι τοῦ ἐνεργείᾳ, | τὴν δὲ ἐπιστήμην ἐνεργείᾳ. διὸ καὶ δοκεῖ πρό- 270^v
 τερον εἶναι τὸ ἐπιστητὸν ὡς δυνάμει ὃν τῆς ἐπιστήμης ἐνεργείᾳ οὕσης.
 5 ἐὰν δὲ τὸ δυνάμει ἐπιστητὸν * * πρὸς τὴν ἐνεργείᾳ ἐπιστήμην παραβάλλωμεν,
 ἅμα τῇ φύσει εὐρεθήσονται. τὰ δὲ αὐτὰ νοεῖσθω καὶ ἐπὶ τοῦ αἰσθητοῦ
 καὶ τῆς αἰσθήσεως. ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ τί ἐν μὲν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει
 ὁ Ἀριστοτέλης ἐπιλύεται τὰς ἀπορίας ταύτας, ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἐπιλύεται,
 καίτοι τὰς πρὸς τὸ ἀντιστρέφειν λύσας. καὶ λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ τὸ δυνάμει
 10 ἐν ὕλῃ, φυσικῆς δὲ περὶ ὕλης ζητεῖν· καὶ ἡ ψυχὴ γὰρ τὸ δυνάμει ἐπι-
 δέχεται ἐν ὕλῃ γενομένη. πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι διὰ τί ἐπὶ μὲν ἐπιστήμης
 καὶ ἐπιστητοῦ τὸ ἀπὸ τοῦ χρόνου προέταξε τοῦ ἀπὸ τῆς φύσεως, ἐπὶ δὲ
 αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως προέταξε τοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου.
 καὶ λέγομεν ὅτι βούλεται ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀρχὰς τῶν ἀποδείξεων σα-
 15 φεστεράς εἶναι, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς αἰσθήσεως σαφέστερον τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως
 τοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου· πρότερον γὰρ ἡ αἰσθησις τῇ φύσει τῆς ἐπιστήμης·
 συντίκτεται γὰρ ἡ αἰσθησις τῷ ζῷῳ, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἔσχατον ἐπιγίνεται.

p. 8^a 13 Ἐχει δὲ ἀπορίαν τινὰ ὁ λόγος, πότερον οὐδεμία οὐσία
 τῶν πρὸς τι (λέγεται, καθάπερ δοκεῖ), ἢ τοῦτο μὲν ἐνδέχεται
 20 κατὰ τινας.

Ἦδη μὲν διέσυσεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν Πλατωνικὴν ὑπογραφὴν τῶν
 πρὸς τι, τὴν λέγουσαν ὅτι πρὸς τί ἐστιν ὅσα αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι
 λέγεται, διὰ τῶν ἀληθῶν δύο ἰδίων τῶν πρὸς τι, τοῦ τε πρὸς ἀντιστρέφοντα
 λέγεσθαι καὶ ἅμα τῇ φύσει εἶναι, ἐπὶ μὲν ζῷου καὶ κεφαλῆς, ὄρνιθος καὶ
 25 πτεροῦ, πλοίου καὶ πηδαλίου, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων μὴ ἀντιστρέφόντων
 δέ (καὶ τοῦτο ἰάσατο ποιήσας αὐτὰ ἐξισάζειν διὰ τῆς ὀνοματοποιίας, οὐ
 μὴν διωρθώσατο τὴν Πλατωνικὴν ὑπογραφὴν), ἀλλὰ καὶ ἐπιστήμης καὶ ἐπι-
 στητοῦ καὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ, ὡς πρὸς τι μὲν ὄντων μὴ ὄντων δὲ
 ἅμα τῇ φύσει. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν τῇ Φυσικῇ ἐπιλύεται, τὴν μέντοι ὑπο-
 30 γραφὴν τοῦ Πλάτωνος (νῦν) διορθώσασθαι βούλεται· οὐ μόνον γάρ, φησὶν,
 ὦ Πλάτων, κεφαλὴ καὶ ζῷον καὶ πηδάλιον καὶ πλοῖον καὶ πτερόν καὶ ὄρνις
 οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι διὰ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν, ἀλλ' οὐδὲ εἰ ἀντιστρέψουσι,
 τῶν πρὸς τί εἰσι· τὰ γὰρ πρὸς τι συμβεβηκότα, ταῦτα δὲ οὐσίαι εἰσὶν·
 οὐδέποτε δὲ συμβέβηκεν ἡ οὐσία κατὰ φύσιν. πρόκειται οὖν ἐνταῦθα τῷ
 35 Ἀριστοτέλει ἐκβαλεῖν τὴν Πλατωνικὴν ὑπογραφὴν καὶ εἶθ' οὕτως εἰπεῖν
 τὴν αὐτῇ δοκοῦσαν. καὶ τεχνικῶς ἀμφοτέρω ποιεῖ δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ

5 lac. signavi, conicias πρὸς τὴν δυνάμει ἐπιστήμην ἢ τὸ ἐνεργείᾳ ἐπιστητὸν 6 ἅμα]
 ἄλλα K 11 ὅτι om. K 13 τοῦ] τὸ H 16 ἐπιστήμης H 18 τινὰ om.
 P Arist. ὁ λόγος om. Arist. 19 λέγεται—δοκεῖ inserui μὲν om. Arist.
 22 τὴν om. K 27 καὶ (post ἐπιστήμης) om. HP 29 τὴν μέντοι—βούλεται (30)
 in mrg. suppl. H² 30 νῦν ex Laur. 72,5 inserui διορθώσας H 31 καὶ
 (ante πηδ. et πτερ.) om. H 34 πρόκειται P 35 ἐκβάλλαι HP 36 τεχνικῶς P

λόγου· (διὰ μέσου γὰρ ἀπορίας τὴν Πλατωνικὴν ἐκβάλλει) καὶ λέγει τὴν αὐτῇ δοκοῦσαν· τίθησι γὰρ ἀπορίαν μεταξὺ τῆς Πλατωνικῆς ὑπογραφῆς καὶ τῆς αὐτῇ δοκούσης, ἐπομένην μὲν τῇ Πλατωνικῇ ὑπογραφῇ λυομένην δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῇ δοκούσης· | ὧ δὲ ἄτοπα ἔπεται, ἐκεῖνο ἄτοπον, ὧ δὲ 271^a οὐχ ἔπεται ἄτοπον, τούναντίον δὲ καὶ τὰ ἄλλοις ἐπόμενα ἄτοπα διαλύει, ἐκεῖνο ἀληθές. ἔστι δὲ ἡ ἀπορία τοιαύτη· τῆς οὐσίας τετραχῶς λεγομένης (ἡ γὰρ οὐσία ἡ πρώτη ἡ δευτέρα καὶ καθ' ἕτερον ἢ ὅλη ἡ μέρος, πρώτη καὶ ὅλη Σωκράτης, πρώτη καὶ μέρος Σωκράτους κεφαλῇ, δευτέρα καὶ ὅλη ἄνθρωπος, δευτέρα καὶ μέρος ἀνθρώπου κεφαλῇ), τὰς μὲν τρεῖς οὐ ποιεῖ 5 συμβεβηκότα ἡ Πλατωνικὴ ὑπογραφή, τὴν δὲ τετάρτην, τοῦτ' ἔστι τὴν δευτέραν καὶ μέρος, συμβεβηκὸς ποιεῖ· ἡ γὰρ πρώτη καὶ ὅλη οὐκ ἔστι συμβεβηκὸς οὐδὲ πρὸς τι· αὕτη γὰρ ἡ μετὰ προσδιορισμοῦ λαμβάνεται ἡ χωρὶς προσδιορισμοῦ, μετὰ προσδιορισμοῦ τις ἄνθρωπος, χωρὶς προσδιορισμοῦ Σωκράτης· οὐδεμία δὲ τῶν πρὸς τι· οὐδὲ γὰρ λέγεται ὁ τις ἄνθρωπος τινὸς 15 ἀνθρώπου τις ἄνθρωπος· τὸ γὰρ τις πρὸς τὸ πᾶς, οὐ πρὸς τὸ τίς, λέγεται. [οὐδὲ ἡ πρώτη καὶ μέρος τῶν πρὸς τι· οὐδὲ γὰρ λέγεται ἡ τις χεὶρ τινὸς τις χεὶρ οὐδὲ ἡ τις κεφαλῇ τινὸς τις κεφαλῇ· ἡ γὰρ τις κεφαλῇ πρὸς τὴν καθόλου κεφαλῇ, οὐ πρὸς τὸ τί ζῶν]. οὐδὲ ἡ ἀπροσδιόριστος πρώτη καὶ ὅλη τῶν πρὸς τί ἐστίν· ὁ γὰρ δοῦλος ἡ ἀγρὸς οὐ λέγεται ἀνθρώπου δοῦλος 20 ἡ ἀγρὸς, ἀλλὰ ἀνθρώπου κτῆμα. οὐδὲ ἡ πρώτη καὶ μέρος τῶν πρὸς τι· ἡ κεφαλῇ γὰρ ἢ ἡ χεὶρ οὐ πάντως Σωκράτους ἢ Πλάτωνος· ἄδηλον γὰρ τίνας· οὐκοῦν οὐ πρὸς τι οὐδὲ αὕτη, καθ' ἀπροσδιόριστος ἢ. ἀλλ' οὐδὲ ἡ δευτέρα καὶ ὅλη τῶν πρὸς τι· οὐδὲ γὰρ λέγεται ὁ βοῦς ἀνθρώπου βοῦς, ἀλλὰ ἀνθρώπου κτῆμα. ἡ μέντοι τετάρτη, ἡ δευτέρα καὶ μέρος, δύναται 25 τῶν πρὸς τι εἶναι· ἡ γὰρ κεφαλῇ πάντως ζώου καὶ ἡ χεὶρ πάντως ἀνθρώπου καὶ ζώου. δυοῖν οὖν θάτερον, ὡς Πλάτων, ἀνάγκη δέξασθαι σε, ἡ ὅτι κακῶς ἔχει ἡ ὑπογραφή, ἡ εἰπεῖν τὴν οὐσίαν συμβεβηκός· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ δεύτερον ἄτοπον, (τὸ) τὴν οὐσίαν ποιεῖν συμβεβηκός, αἰρεῖται τὸ πρῶτον, ὅτι κακῶς ἔχει ἡ ὑπογραφή. καὶ αὕτη μὲν ἡ ἀπορία ἡ ἐπομένη τῇ Πλα- 30 τωνικῇ ὑπογραφῇ τῶν πρὸς τι. λύεται δὲ αὕτη διὰ τοῦ ἀνθορισμοῦ. ἐφ' οἷς ἀνθορίζεται ὁ Ἀριστοτέλης. πῶς δὲ ποιεῖ τοῦτο, ἡ ἐξῆς θεωρία παραστήσει.

p. 8^a28 Εἰ μὲν οὖν ἱκανῶς ἔχει ὁ τῶν πρὸς τι ὁρισμός, ἡ τῶν χαλεπῶν ἢ τῶν ἀδυνάτων λῦσαι τὴν ἀπορίαν.

Καταψηφισάμενος ὁ Ἀριστοτέλης τῆς Πλατωνικῆς ὑπογραφῆς τῶν

1 διὰ μέσου—ἐκβάλλει ex Laur. 72,5 inserui 6 τετραχῶς Laur. 72,5: διχῶς HKP (cf. Philop. p. 124,29) 8 σωκράτους:] σωκρατική K 10 δὲ om. P 16 οὐδὲ —ζῶν (18) deleui (cf. v. 20) καὶ] κατὰ K 17 τις (post τινός) utrobique super scr. H 18 τί om. P 19. 20 δοῦλος ἢ ἀγρὸς utrobique scripsi: danoz libri 23 ἀνθρώπου iter. K 26 ἀνάγκη superscr. H 27 καλῶς K ἀλλ'—πρῶτον (28 om. P (αἰρεῖται τὸ πρῶτον suppl. P²) 28 δεύτερον scripsi: πρῶτον HK τὸ τ= scripsi: τὴν K: om. H οὐσίαν—πρῶτον in mrg. suppl. H 32 ἔχει—ὅρ.] ὁ τ= πρὸς τι ὅρ. ἀποδέδοται Arist. 33 πάνυ χαλ. Arist. λῦσαι τὴν ἀπ.] ἐστὶ τὸ δεῖξαι οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τι λέγεται Arist.

πρός τι, διότι τὸ ζῷον καὶ τὴν κεφαλὴν, πλοῖον καὶ πηδαλιον, πτερόν καὶ ὄρνιθα τῶν πρὸς τι ἐποίει, οὐσίας ὄντα, αὐτὸς νῦν ἀνθορίζεται λέγων ὅτι πρὸς τί ἐστιν οἷς τὸ εἶναι ταυτόν ἐστι τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, τοῦτ' ἐστὶν οἷς τὸ εἶναι ἐστὶν (ἦ) πρὸς ἕτερον σχέσις. καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ τὸ ἕτερον
5 διὰ τοῦ ἑτέρου ὑπογράφει· τὴν γὰρ σχέσιν διὰ τῶν ἐχόντων τὴν σχέσιν ὑπογράφει· μόνα γὰρ | τὰ πρὸς τι δι' ἀλλήλων ὑπογράφεται· ὁ γὰρ εἰδὼς ἐν 271· τῶν πρὸς τι τὴν οὐσίαν αὐτοῦ οἶδεν, ὁ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ εἰδὼς τὴν πρὸς ἕτερον αὐτοῦ σχέσιν οἶδεν· ὁ ἄρα ἐν τῶν πρὸς τι εἰδὼς τὴν πρὸς ἕτερον αὐτοῦ σχέσιν οἶδε. δεῖ δὲ εἰδέναι ταῦτα, ὅτι οὐχ ἔπεται τῇ ὑπογραφῇ τὴν οὐσίαν
10 πρὸς τι ποιεῖν, ὡς τῇ Πλατωνικῇ εἶπετο τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ ζῷον τῶν πρὸς τι λέγειν. τοῦτο οὐχ ἔπεται τῇ Ἀριστοτελικῇ ὑπογραφῇ· εἰ γὰρ πρὸς τί εἰσιν οἷς τὸ εἶναι ἢ πρὸς ἕτερον σχέσις, τὰ δὲ πράγματα τὸ εἶναι ἔχει ἐν τῷ καθ' αὐτὸ καὶ οὐκ ἐν τῷ πρὸς ἕτερον λέγεσθαι, ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ ζῷον οὐ πρὸς τι· ποιεῖ γὰρ ταύτην οὐ κεφαλὴν τὸ οὐ ἐστὶ κεφαλὴ
15 (ἐστὶ γὰρ κεφαλὴ καὶ μὴ ὄντος τοῦ λοιποῦ σώματος), ἀλλὰ μέρος μόνον· τὸ γὰρ μέρος καὶ τὸ ὅλον τῶν πρὸς τι. συμβέβηκε δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο κεφαλὴν εἶναι τὸ δὲ ὅλον ζῷον. κατὰ συμβεβηκὸς οὖν ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ ζῷον τῶν πρὸς τι· ὡς μέρος γὰρ καὶ ὅλον, καὶ οὐχ ὡς κεφαλὴ καὶ ζῷον. καὶ ταῦτα μὲν ἡμεῖς προληπτικώτερον. ὁ μέντοι Ἀριστοτέλης πορίσματα
20 συνάγει ἐκ τῶν προαποδεδειγμένων· εἰ γὰρ πρὸς τι, φησὶν, ἐστὶν οἷς τὸ εἶναι ἐστὶν ἢ πρὸς ἕτερον σχέσις, τρία ταῦτα ἔπεται πορίσματα· οὐκ ἐστὶ γὰρ ἐπὶ τῶν πρὸς τι τὸ μὲν εἰδέναι τὸ δὲ ἀγνοεῖν· οἷον ἐὰν οἶδα τὸν πατέρα ὡς πατέρα, οἶδα καὶ τὸν υἱὸν ὡς υἱὸν καὶ τὸ ἀνάπαλιν· οὐ γὰρ δυνατόν εἰδέναι μὲν τὸν πατέρα ὡς πατέρα τὸν δὲ υἱὸν (ὡς υἱὸν) ἀγνοεῖν· εἰ
25 γὰρ τοῦτο δυνατόν, ἔξεστί μοι τὴν ὕλην τὴν χειρίστην πασῶν, ὡς τρύγα, καλλίονα εἰπεῖν, μὴ ἀπαιτουμένῳ εἰπεῖν τίνος ἐστὶ καλλίων. τοῦτο πρῶτον. δεύτερον δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν πρὸς τι οὐκ ἐστὶ τὸ μὲν ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ δὲ παχυμερῶς, μὴ ἵνα τὸν μὲν πατέρα οἶδῃ τις ἀκριβῶς, τὸν δὲ υἱὸν παχυμερῶς. τρίτον οὐκ ἐστὶν ἐπὶ τῶν πρὸς τι τὸ μὲν εἰδέναι κατὰ τὸν καθόλου λόγον τὸ δὲ
30 κατὰ τὸν ἐπὶ μέρους, ἀλλ' ἢ ἀμφοτέρω κατὰ τὸν καθόλου ἢ ἀμφοτέρω κατὰ τὸν ἐπὶ μέρους, ὡς ἐπὶ διπλασίου καὶ ἡμίσεος, μὴ ἵνα τὸ μὲν διπλασίον οἶδῃς κατὰ τὸν καθόλου λόγον ὅτι διπλασίόν ἐστι τὸ ἔχον ἡμισυ, οἷον ἐὰν ἦ, τὸ δὲ ἡμισυ ἵνα οἶδῃς κατὰ τὸν ἐπὶ μέρους λόγον ὡς δεύτερον ἢ τέταρτον. τούτων οὕτως προληφθέντων ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ ζῷον

2 αὐτὸς om. K 3 pr. πρὸς τι om. P τῷ τὸ P 3. 4 τοῦτ' ἐστὶν om. KP
4 οἷς] εἰς P ἡ addidi (cf. v. 12) 5 τὴν γὰρ—ὑπογράφει (6) suppl. P² 8 ὁ
ἄρα—οἷς (9) iter. K 9 an εἰδέναι ὅτι οὐχ ἔπ. ταύτη? 10 τῶν om. K
11 λέγειν iter. P ἔπεται] ἐπέχεται (sic) P 13 pr. τῷ τὸ H 14 οὐ κεφ.
Marc. 217: κεφ. οὐ HKP 17 κεφαλὴ (pr. l.) P εἶναι—κεφαλὴ suppl. P²
alt. τὸ om. P 18 κεφαλὴ scripsi: κεφαλὴν libri post κεφαλὴ iter. εἶναι (17)—
κεφαλὴ (τὸ ante ζῶν om.) P 19 μέντι H 22 ἐάν] an εἰ? 24 ὡς υἱὸν
addidi 25 πᾶσαν K ὡς scripsi: καὶ libri 26 ἀπαιτουμένῳ scripsi: ἀπαι-
τούμενος HK: ἀπετούμενος P 27 ἐπὶ om. K οὐκ ἐστὶ—παχυμερῶς suppl. (ante
οὐκ addito ὅτι) P² 28 post παχυμ. addita τρίτον οὐκ ἐστὶν ἐπὶ τῶν πρὸς τι del. H
μὲν om. P 33 οἷον iter. P ἐάν] fort. δὲν ut 218,28 34 καὶ superscr. H

οὐκ εἰσι τῶν πρὸς τι· εἰ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῶν πρὸς τι τὸ μὲν εἰδέναι
τὸ δὲ ἀγνοεῖν, τὴν δὲ κεφαλὴν δύναμαι εἰδέναι ἀγνοομένου οὐ ἔστι κεφαλὴ
διὰ τὸ ἐγκεκαλύφθαι τὸ λοιπὸν σῶμα, δ πέπονθεν Ἡλέκτρα ἐπὶ τοῦ Ὁρέστου
* * . καὶ τὸ αὐτὸ ἔστιν εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ προτείνοντος τὴν χεῖρα ἐγκεκαλυμ-
5 μένου δὲ τὸ λοιπὸν σῶμα. τινὲς πρὸς τοῦτο φασιν ὅτι εἰ μὴ οἶδα τίνας
ἔστιν ἡ κεφαλὴ, οὐδὲ εἰ κεφαλὴ ἔστιν οἶδα, κακῶς λέγοντες· τὴν γὰρ
κεφαλὴν γινώσκουμεν ἀπὸ μεγέθους, σχήματος, | τριχῶν, καὶ μὴ ἢ τὸ 272
λοιπὸν σῶμα. ἄλλοι φασὶ ὅτι ναί, οἶδα καὶ τίνας ἔστι κεφαλὴ· οἶδα γὰρ
ὅτι ἀνθρώπου. πρὸς οὗς φάμεν ὅτι τὸ λῆμμα οὐχ οὕτως ἔχει, ἵνα τὸ μὲν
10 οἶδας ὡς μερικὸν τὸ δὲ ὡς καθόλου, τὸ δὲ λέγειν ὅτι ἔαν ἴδω κεφαλὴν,
οἶδα καὶ τίνας ἔστιν· ἀνθρώπου γάρ· καθολικόν ἔστι καὶ μερικόν, διότι
ἡ ὁρωμένη κεφαλὴ μερικὴ ὁ δὲ ἄνθρωπος καθόλου.

Ἀπορεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς ταῦτα ὅτι παρὰ θύρας προῆλθεν ἡ
λύσις τῆς ἀπορίας· ἡγορήθη γὰρ ἐπὶ τῆς ἀπλῶς κεφαλῆς, λέλεκται δὲ ἐπὶ
15 τῆς τινὸς κεφαλῆς· ἀνωτέρω γὰρ ἐλέγετο ὅτι ἡ κεφαλὴ ζῶου κεφαλὴ, νῦν
δὲ ἐπὶ τῆς ὁρωμένης κεφαλῆς λέλεται, ἥτις ἔστιν ἐπὶ μέρους· ἡ γὰρ καθόλου
κεφαλὴ ἀόρατος. διὸ αὐτὸς λέγει λύσιν ἄλλην· φησὶ γὰρ ὅτι συλλέλυται
μοι καὶ τὸ πρῶτον, δ ἐπὶ τῆς ὁρωμένης κεφαλῆς λέλεται, ἥτις ἔστιν ἐπὶ
μέρους· εἰ γὰρ ἡ τις κεφαλὴ μὴ ἔστι τῶν πρὸς τι, οὐδὲ ἡ ἀπλῶς κεφαλὴ
20 τῶν πρὸς τι (ὅσα γὰρ τῶν ἐπάνω κατηγορεῖται, καὶ τῶν ὑποκάτω), καὶ
εἰ ἡ ἀπλῶς κεφαλὴ οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι, οὐδὲ ἡ τις κεφαλὴ διὰ τὴν
αὐτὴν αἰτίαν· καὶ φάμεν ἡμεῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὅτι ὅσον ἀπὸ λύσεώς
σου οὐκ ἔσται ἐν σημαινόμενον τῶν πρὸς τι τὸ διὰ τὴν πρὸς τὸ γένος
ἀναφοράν, δ ἀνωτέρω ἡμῖν δέδεικται· δυνατόν γὰρ τῇ μὲν μερικῇ μὴ
25 ὑπάρχειν, τῇ δὲ καθόλου ὑπάρχειν, οἷον ἡ τις γραμματικὴ, μὴ οὐσα τῶν
πρὸς τι δι' ἑαυτὴν, διὰ τὸ γένος τῶν πρὸς τι λέγεται εἶναι. τί οὖν ἄτοπον
τὴν τινὰ μὲν κεφαλὴν μὴ εἶναι τῶν πρὸς τι, τὴν δὲ καθόλου τῶν πρὸς τι
εἶναι; οἱ περὶ Ἀμμώνιον δὲ φασιν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀπλῶς δυνατόν εἰπεῖν
τίνας ἔστι κεφαλὴ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ζώων, λύκου καὶ κυνός, φάττης καὶ
30 περιστερᾶς· ἄδηλον γὰρ τίνας διὰ τὴν πολλὴν ὁμοιότητα. καὶ ταῦτα μὲν
ἐν τούτοις.

Ὁ μέντοι κριτικώτατος Συριανὸς φησιν ὅτι οὐδὲν διαφέρει ἡ πρώτη
ὑπογραφή δευτέρας, ἀλλ' ἡ ἐξήγησίς ἐστιν ἑτέρα τῆς ἐτέρας· διὰ τί γὰρ
τὰ πρὸς τι ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἔστιν ἑτέρων εἶναι λέγεται; ἐπειδὴ τὸ εἶναι

2 οὐ ἔστι K²: οὐκ ἔστι HK¹P 3 πέπονθεν Ἡλέκτρα] spectat Eur. El. 572 sqq.
4 post Ὁρέστου lac. signavi, conicias ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι τὸ αὐτὸ ἔστι
εἰπεῖν ex Marc. 217 scripsi: δ ἔστιν HKP 4. ὁ ἐγκεκαλυμένου H 5 λοιπὸν ε-
λογικόν corr. P εἰ] ἡ P 6 κακῶς K²: καλῶς HK¹P 8 ναί] καὶ P
9 λῆμμα H 10 λέγει H 11 ἀνθρώπου scripsi: ἄνθρωπος libri (cf. v. 9)
12 μερικὸν K 13 ὅτι om. K 19 ἡ τις] εἰ τις KP 20 ante δ
add. εἴπω P 21 ἡ εἰ coll. P 23 τὴν πρὸς in mrg. suppl. H 24 ἀν-
τέρω] p. 203,12 supra ἀνωτ. scripsit καὶ H μερικὸν K 27 μ-
superscr. K 28 οἱ περὶ Ἀμμώνιον] haec λύσις ab Ammonio et Philopono omittitur
ab Olympiodoro tangitur 32 μέντοι κριτικώτατος scripsi: μὲν διακριτικώτατος lib^r-i

ἔχει ἐν τῇ πρὸς ἕτερον σχέσει. καὶ διὰ τί ἃ τὸ εἶναι ἔχει ἐν τῇ πρὸς ἕτερον σχέσει; ἐπειδὴ αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται. ἀλλ' εἰ ἄρα σαφεστέρα ἢ Πλατωνική, ἐπειδὴ πρόσκειται τὸ λέγεται, ἀσαφεστέρα δὲ ἢ Ἀριστοτελική. * * ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄρων ληπτέον τῆς Πλατωνικῆς καὶ 5 τῆς Ἀριστοτελικῆς ἢ ἐπὶ ἐνὸς ὄρου τὸ λέγεται [ἐπὶ δὲ τῆς Ἀριστοτελικῆς οὐχ οὕτως]. οἷον πρὸς τί ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται ἵνα λαμβάνῃς ἐπὶ ἐνὸς ὄρου, οἷον κεφαλῆς καὶ ζώου, τὴν μὲν κεφαλὴν τυχὸν τινὸς λαμβάνεις, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ πρὸς δ λέγεται ἀξιοῖς πρὸς τὴν κεφαλὴν λέγεσθαι. εἰ δὲ τὸ λέγεται | ἐπὶ τῶν δύο ὄρων νοηθῇ ἔχουσα 272• 10 ἢ ὑπογραφή τοῦ Πλάτωνος, οὐχ ἔπεται αὐτῇ οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀριστοτελικῇ ἄτοπον ἔπεται ὑπογραφῇ, εἰ ἐπὶ ἐνὸς ὄρου ληφθεῖ ὁ μόνον ἢ ἀπόδοσις. οὐδὲν δὲ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι φαύλη πάντῃ ἢ ὑπογραφή τοῦ Πλάτωνος· μέλλων γὰρ ἀνθορίζεσθαι φησιν οὕτως· εἰ μὲν οὖν ἱκανῶς ἔχει ὁ τῶν πρὸς τι ὁρισμός, ἢ χαλεπὸν ἢ ἀδύνατον λύσαι τὴν ἀπορίαν· 15 ἐὰν γὰρ καλῶς ἔχῃ, φησὶν, ἢ Πλατωνική ὑπογραφή καὶ καθ' αὐτὴν γένηται ἢ ἀπόδοσις ὡς ἐπὶ ὅλου καὶ μέρους, χαλεπὴ μὲν ἢ λύσις, οὐκ ἀδύνατος δὲ διὰ τοὺς προσδιορισμοὺς δι' αὐτοὺς χαλεπούς, τὸ καθ' αὐτὸ καὶ οὐ καθ' αὐτό, εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς γένηται ἢ ἀπόδοσις, ἵνα ἢ κεφαλὴ ὡς κεφαλὴ τοῦ ζώου ὡς ζώου εἴη κεφαλὴ, ἀδύνατον λύσαι τὴν ἀπορίαν. διὸ καὶ εὐγνω- 20 μόνως ἐπάγει λέγων ὅτι οὐ δεῖ περὶ τῶν τοιούτων προπετῶς ἀποφαίνεσθαι καὶ κατατρέχειν τῶν παλαιῶν μὴ πολλὰ ἐπεσχεμμένον· ἄμεινον γὰρ τεχνικῶς ἀπορεῖν ἢ ψευδῶς λύειν· ἐνιαχοῦ γὰρ καὶ μέχρι τῆς ἀπορίας δεῖ ἵστασθαι καὶ μὴ βιάζεσθαι πάντως λέγειν λύσιν. ἀλλ' ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι ματαιοπονοῦμεν ἀποροῦντες καὶ μὴ ἐπιλυόμενοι, οὐδὲ αὐτό φησι τὸ διαπορεῖν 25 καθ' αὐτὸ ἄχρηστον· ἢ γὰρ ἀπορία ὁδὸς ἐστὶν εἰς εὐπορίαν, δριμυτέραν καὶ πλατυτέραν ποιῶσα τὴν ψυχὴν πρὸς ὑποδοχὴν πλειόνων, ὡς ἐπὶ τῶν πυρεμβόλων λίθων τῶν διὰ τῆς παρατρίψεως φῶς ἀφιέντων· καὶ ἡ ψυχὴ γὰρ θλιβημένη διὰ τῶν ἐφ' ἑκάτερα κινήσεων καὶ ἐπιχειρήσεων ἀπογεννᾷ τὸ τῆς ἀληθείας φῶς· τὸ γὰρ μὴδὲ ὅλως ἀπορεῖν ἢ θεοῦ τοῦ πάντα εἰ- 30 δότος ἢ λίθου τοῦ μὴδὲν εἰδότος. ταῦτα περὶ τῶν πρὸς τι. ἐν οἷς καὶ ἢ παροῦσα πρᾶξις.

1 καὶ—σχέσει (2) in mrg. suppl. P 2 scripsi: οἷς libri 4 post ἀριστοτ. defectum signavi, conicias ἀδηλον δὲ ἐστὶν εἰ 5. 6 ἐπὶ δὲ—οὕτως delevi 8 τὸ om. K
9 δὲ scripsi: γὰρ libri ἐπὶ iter. H ἔχουσα ἢ scripsi: ἢ ἔχ. HKP: ἔχ. Brand. 12 ὁ om. H 13 τοῦ om. HP ἱκανός H 15 γὰρ superscr. H ἔχει H 17 δι' αὐτοὺς χαλεπούς scripsi: δι' αὐτοὺς χαλεπῇ (sic) libri 19 εἴη] εἰ ἢ H: ἢ P 19. 20 ἀγνομόνως H 21 ἐπεσχεμμένον scripsi: ἐπεσχεμμένος H: ἐπεσχεμμένως KP 22 δεῖ ἵστ.] διῆστ. H 24 ἀποροῦμεν H οὐδὲ iter. P διαπορ.] ἀπορ. K 25 εὐπορίαν K²: ἐμπορίαν (sic) HK¹P
30 ἐν οἷς om. HP

Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος.

p. 8b25 Ποιότητα δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοὶ τινες λέγονται.

Τέσσαρα δὲ κεφάλαια τῆς παρούσης κατηγορίας δεῖ προλαβεῖν, πρῶτον μὲν τὴν τάξιν τῆς ποιότητος τὴν πρὸς τὰς λοιπὰς κατηγορίας, δεύτερον τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς, τρίτον τὴν διαίρεσιν αὐτῆς, τέταρτον τὴν τάξιν τῶν διαιρεθέντων εἰδῶν, ὧν ἡ παρούσα (πρᾶξις) δύο τὰ πρῶτα παραδίδωσι, τὴν τάξιν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν. διὰ τί τοῖνυν τετάρτην εἵληφε τάξιν μετὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ πρὸν καὶ τὰ πρὸς τι; καὶ λέγομεν τοῦτου πέντε αἰτίας. πρῶτην μὲν· αὕτη μόνη ἔλειπεν ἐν ταῖς ἀπλαῖς κατηγορίαις καὶ ἔδει περὶ 10 ταύτης μετ' ἐκείνας διαλαβεῖν. δευτέρα αἰτία· ὅτι ἐδεήθη τῶν πρὸς τι ἡ ποιότης ἐν οἰκείᾳ ἐπιγραφῇ αὐτῆς, προσεχῶς δὲ περὶ τῶν πρὸς τι διελεγόμεθα, εἰκότως μετὰ τὰ πρὸς τι περὶ αὐτῆς διαλέγεται· ἐπιγράφεται γὰρ Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος, ἅπερ εἰσὶ τῶν πρὸς τι· ἡ γὰρ ποιότης | πε- 273· ποιωμένου ποιότης καὶ τὸ πεποιωμένον ποιότητι πεποιωμένον. πῶς δὲ τῶν 15 πρὸς τι ἡ ποιότης νοηθείη, ἐν τοῖς ἐξῆς ῥηθήσεται. διὸ καὶ νόμῳ τῶν πρὸς τι δι' ἀλλήλων αὐτὰ ὑπογράφει, τὸ ποιὸν διὰ τῆς ποιότητος καὶ τὴν ποιότητα διὰ τοῦ ποιοῦ· μόνων γὰρ τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ δι' ἀλλήλων ὑπογράφεσθαι. τρίτη αἰτία, ὅτι ἔδει λοιπὸν καὶ περὶ τῆς ποιότητος διαλαβεῖν μετὰ τρεῖς κατηγορίας διὰ τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι φύσει τὰς ποιό- 20 τητας, ἀλλὰ τῇ θέσει τῶν ἀτόμων ἔπεσθαι, κατὰ τοὺς λέγοντας· νόμῳ γλυκύ, νόμῳ πικρόν'. τετάρτη αἰτία, ὅτι ἔδει περὶ ποιότητος διαλαβεῖν ὡς ἐπιγούσης τῆς ζητήσεως διὰ τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι καθ' αὐτὰς τὰς ποιότητας, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς ἕτερον σχέσει τὸ εἶναι ἔχειν· τὸ γὰρ μέλι οὐ καθ' αὐτὸ γλυκύ, φασίν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ὑγιαίνοντα (τῷ γὰρ ἰκτερικῷ πικρὸν φαίνεται), 25 τὸ πῦρ οὐ καθ' αὐτὸ θερμόν (οὐ γὰρ πᾶσι θερμόν· οὐ δῆπου γὰρ καὶ τῇ σαλαμάνδρᾳ), οὐδὲ ὁ ἥλιος πᾶσι φωτεινός· ταῖς γὰρ νυκτερίσι σκοτεινὸς δοκεῖ εἶναι. πέμπτη αἰτία, ὅτι ἔδει καὶ περὶ τῆς ποιότητος συντόμως διαλαβεῖν δι' Ἀντισθένην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν λέγοντας· ἄνθρωπον ὁρῶ, ἀνθρωπότητα δὲ οὐχ ὁρῶ, ὡς ἀναιροῦντας τὴν ἀπλῶς ποιότητα. ἐν οἷς τὸ 30 πρῶτον κεφάλαιον.

Δεύτερον δὲ κεφάλαιον ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς, διὰ τί Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος ἐπέγραψεν ἐνταῦθα μόνον, ἐπὶ ἄλλων δὲ οὐχ οὕτως ἐπέγραψεν,

1 ποιοῦ καὶ om. HP post ποιότητος add. προλεγόμενα K 2 lemma om. K
λέγονται scripsi: λεγόμεθα HP: εἶναι λέγονται Arist. (cf. p. 221,33) 3 δὲ om. K
κεφάλαια P κατηγ.] πραγματείας K 4 post μὲν additum τῆς τάξης (sic) del. P
5 ὑπογραφῆς K¹ 6 ὧν superscr. P πρᾶξις inserui 9 ἔλειπεν H
13 ποιότητος H 14 ποιότητι πεπ.] ποιότητος πεπ. H: ποιότητος (sic) πεποιωμέ-
in mrg. suppl. P 20 ἀτ.] l. ἀνθρώπων 21. 22 ἐπιγούσης K¹P 22 ζῷ
ἐξηγήσεως K post τὰς additum αἰτίας del. P 23 εἶναι om. P 24 φέρεται P
28 Ἀντισθ.] cf. Zelleri Phil. Gr. II p. 254 ἀνθρωπότητα HP 29 ἀναιροῦντας c^o
Brand.: ἀναιροῦντα HKP 31 δὲ om. K 32 ἐπέγραψεν H

οἷον Περὶ οὐσίας καὶ οὐσιότητος καὶ Περὶ ποσοῦ καὶ ποσότητος. καὶ λέ-
 γομεν ὅτι ἡ ποιότης δι' ἑαυτὴν ἐπιγράφεται οὕτως, αἱ δὲ ἄλλαι οὐ δι'
 ἑαυτὰς ἀλλὰ διὰ τὴν ποιότητα· καὶ ἡ οὐσιότης γὰρ καὶ ἡ ποσότης ποιότης,
 ἐπειδὴ πᾶς χαρακτήρ ποιότητος. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τρία σημαίνει τὸ ποιόν
 5 παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, τὴν ποιότητα αὐτὴν, τὴν κατηγορίαν, ὅτε λέγει ὅτι
 ὑπάρχει τῷ ποιῷ τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον καὶ τὰ ἐναντία,
 ἀλλὰ καὶ τὸ δεδεγμένον, τοῦτ' ἔστι τὸ πεποιημένον, ὅτε λέγει ποιότητα
 λέγω καθ' ἣν ποιοὶ τινες λέγονται (τὸ γὰρ ποιόν τὸ δεδεγμένον σημαίνει
 τὸν χαρακτήρα· ἔστι γὰρ ἐν ἐκάστη κατηγορίᾳ χαρακτήρ, πᾶς δὲ χαρακτήρ
 10 ποιότητος ἴδιον), ἡ τὸ συναμφοτέρον, ὅτε καὶ τῶν πρὸς τι· εἰ μὴ γὰρ τὰ
 ἀμφοτέρω τινος νοήζει, τὸ δεδεγμένον, τοῦτ' ἔστι τὸ πεποιημένον, ἅμα τῇ
 ποιότητι, οὐ δύναται εἰπεῖν αὐτὰ τῶν πρὸς τι. ἐφ' οἷς καὶ ἀποροῦσιν
 ὅτι διὰ τί ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τὸ ποιόν τῆς ποιότητος προέταξε. καὶ λέγομεν
 ὅτι ὡς σαφέστερον· σαφέστερον γὰρ τὸ δεδεγμένον αὐτῆς τῆς ποιότητος.
 15 πάλιν ἀποροῦσι διὰ τί ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς προέταξε τὴν ὑπογραφὴν τῆς
 ποιότητος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ποιού. καὶ λέγομεν ὅτι εὐλόγως· σαφεστέρα
 γὰρ ἡ ὑπογραφὴ τῆς ποιότητος ὡς ἐκ τοῦ πεποιημένου γενομένη τῆς | ὑπο- 273
 γραφῆς τοῦ ποιού ἐκ τῆς ποιότητος γενομένης ἀσαφεστέρας οὕσης. ἔστι
 δὲ καὶ ἄλλη τις ἀπορία· ἐπειδὴ ἀνωτέρω ἐλέγομεν ἐπὶ τῶν πρὸς τι μὴ εἶναι
 20 μετέχον καὶ μετεχόμενον, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι ἀντίκειται ἀλλήλοις, πῶς λέ-
 γομεν ἐπὶ ποιότητος πρὸς τι, ἐπειδὴ ἡ ποιότης πεποιημένου ποιότης καὶ
 τὸ ἀνάπαλιν; μετέχει γὰρ τὸ πεποιημένον τῆς ποιότητος. ἔστι δὲ καὶ ἡ
 λύσις αὕτη· ὅτι οὔτε ἡ ποιότης ποτὲ κυρίως πρὸς τι (καθ' αὐτὸ γάρ), οὔτε
 τὸ δεδεγμένον, ἀλλὰ κυρίως πρὸς τι ἐπὶ ποιότητος οἷον ἡ λεύκανσις, ἡ μέ-
 25 λανσις, ὡς σχέσις δύο πραγμάτων οὕσα· μία γὰρ ἡ σχέσις τῶν πρὸς τι, ὡς
 εἶναι τρία, λευκότητα, λελευκωμένον, λεύκανσιν. καὶ οὕτως ἐπὶ πάσης ποιό-
 τητος ἀναλόγως καὶ παντὸς πράγματος. καὶ ἄλλως λυτέον· ὅτι τὸ μέσον,
 ἡ λεύκανσις, ἡ θέρμανσις, αὐτὸ τὸ πρὸς τί ἐστι, τὸ ἐκφωνούμενον αὐτὸς
 30 ὁ χαρακτήρ τοῦ πρὸς τι καὶ ἡ ποιότης (πᾶς γὰρ χαρακτήρ ποιότητος), τὰ
 οὐκ ἄκρα, οἷον τὸ θερμαῖνον καὶ τὸ θερμαινόμενον, τὰ πρὸς τί εἰσι τὰ
 πεπονθότα τὴν σχέσιν καὶ πληθυντικῶς ἐκφωνούμενα. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ
 κεῖνται τὰ ὀνόματα. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

p. 8b25 Ποιότητα δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοὶ τινες λέγονται.

Τρίτον κεφάλαιον τῶν προτεθέντων εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν τῆς ποιότητος.
 35 ἀλλ' ἵνα γινώμεν τὴν διαίρεσιν, τρία τινὰ αὐτῆς προλάβωμεν, τὴν ἀπαριθμησιν
 τῶν εἰδῶν τὴν ψιλὴν καὶ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῶν ἐκάστου καὶ τὴν διαφοράν.
 καὶ ἀρκτέον ἀπὸ τοῦ πρώτου. τέσσαρα τοίνυν εἶδη ποιότητος κατὰ συζυγίας

4 τρία Οἱ γὰρ.: τέσσαρα HKP 5 τῷ] τὸ H 6 τὸ (ante ἥττον) om. H
 7 αἱ τὸ] τῷ H 8 λέγω om. K 9 τινες εἶναι Arist. 10 εἰ μὴ] εἰμὶ H
 11 αἱ τὸ om. K 19 ἀνωτέρω] p. 208, 17 25 γὰρ] an δὲ? 27 τὸ
 om. P 30 τὸ utrobique superscr. K 31 θερμαινόμενον (sic) H 32 τὰ
 om. HP 33 τινες εἶναι Arist. 35 αὐτοῖς P

- προφερόμενα, ἕξις καὶ διάθεσις, δύναμις καὶ ἀδυναμία, παθητικὴ ποιότης καὶ πάθος, σχῆμα καὶ μορφή. τέσσαρα δὲ καὶ οὐχὶ ὑκτώ εἰσι τὰ εἶδη αὐτῆς, διότι κατὰ συζυγίας ταῦτα προφερόμενα τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσι, τὸ δὲ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶδους ἐξαλλαγὴν οὐ ποιεῖ. ἕξις γὰρ καὶ
- 5 διάθεσις τῷ μονιμωτέρῳ καὶ ὀλιγοχρονιωτέρῳ διαφέρουσι, δύναμις δὲ καὶ ἀδυναμία τῷ εὐκόλῳ καὶ δυσκόλῳ. παθητικὴ δὲ ποιότης καὶ πάθος διαφέρουσιν, ὅτι παγιούμενον τὸ πάθος εἰς παθητικὴν ποιότητα μεταβάλλει. ἀλλὰ καὶ σχῆμα καὶ μορφή τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσι· τὸ γὰρ σχῆμα περὶ τὰ κατ' ἐπίνοιαν λαμβάνεται, οἷον τρίγωνον ἢ τετράγωνον, ἢ
- 10 μορφή ἐπὶ τῶν φυσικῶν· εἰκόνες δὲ τὰ ἐπινοήματα τῶν φυσικῶν, καὶ διὰ τοῦτο * * * ὑφειμέναι εἰσὶν αἱ εἰκόνες τῶν ὧν εἰσιν εἰκόνες. καὶ Ἄριστοτέλης δὲ τὴν μορφήν ἐπὶ τῶν φυσικῶν οἶδε λέγων σχῆμά τε καὶ ἢ περὶ ἑκάστων ὑπάρχουσα μορφή, διὰ τοῦ ἑκάστων τὸ φυσικὸν αἰνιττόμενος. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.
- 15 Ἐφ' οἷς τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν λεκτέον. ἕξις τοίνυν ἐστὶ ποιότης δυσσπόβλητος τελειωτικὴ ἢ κακωτικὴ τοῦ ὑποκειμένου, τελειωτικὴ μὲν ὡς ἐπιστήμη καὶ ἀρετὴ καὶ ἢ τῶν πεντάθλων ὑγίεια, κακωτικὴ δὲ ὡς ληστρική, ἐκτικὸς πυρετός. διάθεσις δὲ ἐστὶν ἢ εἰς ἕξιν ὁδός. | δύναμις δὲ ἐστὶν 274¹ ἐπιτηδεύουσα προκοπή, ἀδυναμία δὲ ἢ δυσκολία, καθὼς φαμεν τὸν νωθὴν
- 20 ἀδυνάτως ἔχειν πρὸς γεωμετρίας μάθησιν. καὶ αὕτη δὲ ἢ ἀδυναμία ἡγουν δυσκολία καὶ ἢ δύναμις ἡγουν ἢ εὐκολία, ἥτοι ἐπιτηδεύουσα προκοπή, ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγονται ὡς κράσει ἐπόμεναι, ὅθεν καὶ ἐπιτηδεύουσα προκοπῆς τὴν δύναμιν λέγουσιν ὡς τῆς κράσεως, εἴ τιτι ἔπεται, ἐπὶ τὸ βέλτιον προκοφάσης· ἢ γὰρ ἀπλῶς δύναμις, ἡγουν τὸ δύνασθαι, καὶ ἢ
- 25 ἀδυναμία ταῦτα παντὶ ἀνθρώπῳ ἔπεται, ἐπειδὴ πᾶς ἄνθρωπος πρὸς πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην ἐπιτηδεύει ἔχει, ἀδυναμίαν δὲ πάλιν πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τοῦ ἵπτασθαι. διὸ ταῦτα πᾶσιν ἀπλῶς ὑπάρχοντα ἀνθρώποις ὡς νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικοῖς οὖσιν οὐσίαι εἰσὶ· τὸ γὰρ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν οὐσία τοῦ ἀνθρώπου. τὸ δὲ ἄλλο σημαίνονμενον τὸ τῆς δυνάμεως
- 30 καὶ ἀδυναμίας, ὡς μὴ πᾶσιν ὑπάρχον (τοῖς μὲν γὰρ δυσκολία ὑπάρχει τοῖς δὲ εὐκολία), ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγεται ὡς κράσει ἐπόμενον. παθητικὴ δὲ ποιότης ἐστὶν ἢ πάθει τιτὶ συνεζευγμένη. τριττὴ δὲ αὕτη· ἢ γὰρ πάθος ἐμποιεῖ ἐν ἡμῖν, ἀπὸ πάθους δὲ οὐκ ἐγένετο, ὡς ἢ θερμότης τοῦ πυρός (αὕτη γὰρ πάθος ἐμποιοῦσα ἐν ἡμῖν θερμαίνουσα ἡμᾶς ἀπὸ πάθους οὐκ
- 35 ἐγένετο), ἢ ἀπὸ πάθους μὲν ἐγένετο, πάθος δὲ οὐ ποιεῖ, ὡς τὰ χρώματα· ταῦτα γὰρ ἀπὸ πάθους ὄντα, τῆς κράσεως, ἐν ἡμῖν πάθος οὐ ποιοῦσι παρώνυμον ἑαυτοῖς· οὐδὲ γὰρ λευκαίνουσιν ἡμᾶς ὁρώμενα τὰ λευκὰ χρώ-

1 προφερόμ.] φερόμ. KP 2 ὑκτώ P 4 οὐ om. K 5 ὀλιγωχρ. H
8 γάρ] μὲν H 9 post σχῆμα addita περὶ τὰ κατ' ἐπίνοιαν del. H περὶ τὰ
ἐπὶ τῶν H 11 post τοῦτο lac. signavi 12 δὲ om. K τε scrip
δὲ HKP 15 αὐτάς K 17 καὶ (post ἀρετὴν) om. HP ὑγία P
18 δὲ (post διάθ.) om. HP ἢ om. HP 19 καθό K 21 ἥτοι] ἡγουν P
22 ὑπὸ] ἐπὶ KP ἀνάγουσα K 27 ἵπτασθαι P 30 ὑπάρχον (alt. l.) HP
33 ὑμῖν P

ματα ἢ μελαίνουσι τὰ μέλαινα, ὡς θερμαίνουσι τὰ θερμὰ πάθος ἐμποιοῦντα
 παρώνυμον ἑαυτοῖς· εἰ γὰρ καὶ συγκρίνουσι μὲν τὰ μέλαινα τὴν ὁρῶσαν
 ὄψιν διακρίνουσι δὲ τὰ λευκά, ἀλλὰ παρώνυμον πάθος ἑαυτοῖς οὐ ποιοῦσιν,
 ὥσπερ ἐλέγομεν τὸ θερμὸν θερμαίνειν καὶ τὸ γλυκὺ γλυκαίνειν. ἄλλο
 5 τρίτον εἶδος τῆς παθητικῆς ποιότητος τὸ καὶ ἀπὸ πάθους γινόμενον καὶ
 πάθος ποιοῦν, ὡς ἡ τοῦ ζωμοῦ γλυκύτης· αὕτη γὰρ καὶ ἀπὸ πάθους
 ἐγένετο, τῆς καρυκείας, καὶ πάθος ἐμποιεῖ τῇ γεύσει. πάθος δὲ ἐστὶν ἡ
 εἰς παθητικὴν ποιότητα ὁδός. ἰστέον δὲ ὅτι παθητικὴν ποιότητα ἀπὸ πάθους
 γινομένην ἐκείνην βούλεται ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι, ἥτις συμβαίνει τοῖς σώμασι
 10 καὶ πάλιν ἀποσυμβαίνει, τοῦ κατὰ τὴν οὐσίαν (λόγου) τοῦ προτέρου εἶδους αὐτοῦ
 τοῦ ὑποκειμένου σώματος τοῦ πάσχοντος ἀτρέπτου μένοντος καὶ φυλαττο-
 μένου, οἷον ὡς ἐπὶ λίθου λευκαίνονμένου ἢ μελαινομένου ἢ ἀνθρώπου αὐτὸ
 τοῦτο πάσχοντος· ἡ γὰρ τῶν τοιούτων λευκότης ἢ μελανία ἢ ἄλλο ὁποιοῦν
 χρῶμα, οὕτω συμβαίνει αὐτοῖς, οὐ ποιεῖ ἐν ἡμῖν ἢ ἐν ἄλλοις σώμασι
 15 παρώνυμον ἑαυτῷ πάθος· εἰ γὰρ ποιήσει, ὑπὸ ἄλλο εἶδος πεσεῖται τῆς
 ποιότητος, τὸ πρῶτον· οὐ γὰρ παθητικὴ ποιότης | ἀπὸ πάθους γινομένη 274^v
 ἢ γλυκύτης τοῦ μέλιτος καὶ ἢ λευκότης τῆς χιόνος ἢ τοῦ ψιμυθίου· ταῦτα
 γὰρ οὐσίαι αὐτῶν εἰσι καὶ οὐκ ἐπιγίνονται ἄλλοις σώμασιν ἀτρέπτον φυλά-
 ξασι τὸ οἰκτεῖον εἶδος, ὡς ἄνθρωπος λευκαίνόμενος ἢ μελαινόμενος καὶ
 20 φυλάττων τὸ ἀνθρώπειον εἶδος· ἡ γὰρ γλυκύτης τοῦ μέλιτος καὶ ἢ λευκότης
 τῆς χιόνος εἶδη ὄντα οὐ γίνονται καὶ ἀπογίνονται χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑπο-
 κειμένου, ὡς ἢ λευκότης τοῦ κηροῦ. σχῆμα δὲ ἡ τοῦ παντὸς ὄγκου ἀπο-
 περάτσεις, οἷον ῥινὸς ἢ ὠτὸς ἢ χεῖλους, μορφὴ δὲ ἡ τοῦ ὅλου εἶδους ἀπο-
 περάτσεις, ὅλου, εἰ τύχοι, τοῦ προσώπου ἢ ὅλου ἀνθρώπου. αὗται εἰσιν
 25 αὐτῶν αἱ ὑπογραφαί.
 'Εφ' οἷς εἵπωμεν καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν. διαφέρει τοίνυν ἡ δυνάμεις
 καὶ ἀδυναμία τῶν λοιπῶν εἰδῶν, ὅτι ταῦτα μὲν δυνάμει ἐκεῖνα δὲ ἐνεργείᾳ.
 ἐν δὲ τοῖς ἐνεργείᾳ σχῆμα καὶ μορφὴ διαφέρει τῶν λοιπῶν δύο, ὅτι τὰ
 μὲν ἐπιπολῆς τὰ δὲ ἐν βάθει· διὰ βάρους γὰρ ἡ ἔξις καὶ ἡ παθητικὴ
 30 ποιότης. ἐν δὲ τοῖς διὰ βάρους διαφέρει παθητικῆς ποιότητος ἡ ἔξις, τῆς
 ἀπὸ πάθους μὲν γινομένης μὴ μέντοι πάθος ποιούσης, ὅτι καὶ αὕτη ἐπι-
 πολῆς ἢ δὲ διὰ βάρους, ἡ ἔξις φημί. τῆς πάθος ἐμποιούσης οὐ μὴν
 ἀπὸ πάθους γεγεννημένης διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν πρὸς τὸ ἐν ᾧ ὑπάρχει ὑπο-
 κείμενον, τὴν ψυχὴν, λέγεται, (ἡ) ἔξις, ἡ δὲ πρὸς τὸ περὶ ὃ ἐνεργεῖ· ἐν ἄλλῃ
 35 γὰρ ποιεῖ τὸ πάθος ἡ θερμότης ἐν ἄλλῃ αὕτη οὐσα ὑποκειμένη. τῆς δὲ
 ἀπὸ πάθους γεγεννημένης καὶ πάθος ἐμποιούσης διαφέρει ἡ ἔξις, ὅτι ἡ μὲν
 μᾶλλον ἄπτεται τῆς οὐσίας, ἡ ἔξις, ἡ δὲ οὐχ οὕτως. αὗται αὐτῶν καὶ αἱ
 διαφοραί.

2 μὲν om. K	5 καὶ τὸ coll. P	8 δὲ om. KP	10 ante κατὰ add. δὲ K
λόγου inserui	11 μείνοντος H ¹	15 τὸ ἄλλο HP	18. 19 φυλάξαι scripsi: φυ- λάξασαι libri
29 ἐπὶ πολλῆς P	21 εἶδη scripsi: εἶδος libri	24 εἰ] ἡ P	27 ante δδυν. add. ἡ K
λέξις P	31 ponas αὕτη καὶ	33. 34 ὑπάρχει ὑπο- κείμενον scripsi: ὑπόκειται libri (cf. p. 224,9)	34 τὴν ψυχὴν in lac. om. K
ἡ inserui	36 ἡ ἔξις superscr. K: ἡ λέξις P	37 ἀπτ.] ἔπεται P	alt. ἡ] αἱ K

Ἐφ' οἷς εἰπωμεν καὶ τὴν διαίρεσιν τῆς ποιότητος (ἔστι δὲ καὶ ἄλλως
 διελθεῖν τὴν ποιότητα ὡς οἴμαι)· ἡ ποιότης ἢ δυνάμει καὶ ποιεῖ δύναιμι
 καὶ ἀδυναμίαν· ἢ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιπολῆς καὶ ποιεῖ σχῆμα καὶ μορφὴν καὶ
 τὰ περὶ τὴν ἐπιφανείαν χρώματα, ἢ διὰ βάθους· καὶ εἰ διὰ βάθους,
 5 ἢ ἄπτεται τῆς οὐσίας· ἢ οὐχ ἄπτεται· καὶ εἰ μὴ ἄπτεται, ποιεῖ τὴν
 παθητικὴν ποιότητα τὴν ἀπὸ πάθους γινομένην καὶ πάθος μὴ ποιούσαν.
 εἰ δὲ ἄπτεται τῆς οὐσίας, ἢ <πρὸς τὸ> περὶ ὃ ἐνεργεῖ καὶ ποιεῖ τὴν
 παθητικὴν ποιότητα τὴν ἀπὸ πάθους μὲν μὴ γινομένην πάθος δὲ
 ποιούσαν· ἢ πρὸς τὸ ἐν ᾧ ὑπάρχει ὑποκείμενον καὶ ποιεῖ τὴν ἕξιν· ἢ
 10 μᾶλλον ἄπτεται τῆς οὐσίας καὶ ποιεῖ πάλιν τὴν ἕξιν, ἢ ἤττον καὶ ποιεῖ
 τὴν παθητικὴν ποιότητα τὴν ἀπὸ πάθους γινομένην καὶ πάθος ἐμποιούσαν.
 καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ἐφ' οἷς εἰπωμεν τὸ τέταρτον κεφάλαιον τὸ περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν.
 δεῖ εἰδέναι ὅτι πρώτη ἡ ἕξις τῶν λοιπῶν ὡς ἐν ποιότητι οὐσία, δευτέρα
 15 δὲ ἡ δύναμις ὡς καὶ αὐτῆς τῆς ἕξεως ὑφείλουσα προηγεῖσθαι τῷ χρόνῳ,
 εἴ γε διὰ τοῦ δύνασθαι | τινα εὐκόλως ἔχειν πρὸς γραμματικὴν ἐν ἕξει 275
 ταύτης γίνεται, εἰ μὴ ὅτι τὰ τέλεια τῶν ἀτελῶν ἔδει προηγεῖσθαι, τελει-
 οῦσα δὲ ἡ ἕξις τῆς δυνάμεως· παθητικὴ δὲ ποιότης σχήματος καὶ μορφῆς
 προηγείται, ὅτι αὐτὴ μὲν ἄπτεται τῆς οὐσίας, σχῆμα δὲ καὶ μορφὴ οὐχ
 20 ἄπτεται τῆς οὐσίας.

Ποιότητες δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοῖ τινες λέγονται.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος τὴν παρούσαν
 ἐκάτερον ὑπογράφει καὶ δι' ἀλλήλων αὐτὰ ὑπογράφει νόμῳ
 καὶ πρότερον ὑπογράφει τὴν ποιότητα διὰ δύο αἰτίας· ἢ ὅτι
 ἡ κατηγορία, οὗ τὸ πεποιωμένον, ἢ ὅτι σαφεστέρα ἡ ὑπογραφή
 ἐκ τοῦ πεποιωμένου γενομένη σαφοῦς ὄντος ἤπερ ἡ ὑπο-
 γραφή ἐκ τοῦ πεποιωμένου ἐκ τῆς ποιότητος γενομένη ἀσαφοῦς οὐσίας· ἔχει
 ἡ ὑπογραφή οὕτως· ποιότητες δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοῖ τινες λέ-
 γονται· δεῖ δὲ προσυπακούεσθαι τὸ ἡ ὁπωσοῦν ἄλλως λεγόμενον μὲν
 ποιοῦ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὑφείλον δὲ κατὰ κοινὸν
 προσκείμεναι· πρόσκειται δὲ τὸ ἡ ὁπωσοῦν ἄλλως [ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ
 τὰ ποιοῦ παρωνύμως κατηγορεῖται, οὐδὲ πᾶν τὸ παρωνύμως κατηγοροῦ-
 μέν ποιοῦ· ἰδοὺ γὰρ τὰ πατρωνυμικά παρωνύμα οὐκ εἰσι ποιότητες
 οὐκ αἰτίαι]· ἐπειδὴ ἡ ποιότης οὐ μόνον παρωνύμως κατηγορεῖται ἀλλὰ
 τετραχῶς γὰρ ἡ ποιότης κατηγορεῖται, παρωνύμως ὁμωνύμως
 ἀκατονομάστως· παρωνύμως μὲν ὡς ἀπὸ τῆς ποιότητος ποιοῖ
 τὸ ποιοῦ· ἀκατονομάστως· ἀπὸ τῆς λατρικῆς λατρός, ὁμωνύμως δὲ

HP 4 εἰ om. HP 6 post πάθους add. μὲν K 7 πρὸς τὸ inseru 2
 20. 28 τινες εἶναι Arist. 23 post pr. υπογρ. addita νόμῳ τῶν 275
 28 alt. δὲ om. P 29 δὲ om. K ὁπωσοῦν ἄλλως P 30 ἐν
 [υπογρ.] p. 10^a 28 31 ἐπειδὴ δὲ — οὐσία (34) inclusi 35 ὁμωνύμως
 36 ὡς post ποιοῖ transponas 37 alt. ἀπὸ τῆς om. HP

δὲ ὡς ἀπὸ τῆς μουσικῆς μουσικὴ γυνή· μουσικὴ γὰρ ἡ ἐπιστήμη λέγεται.
 ἐτερονόμως δὲ κατηγορεῖται ἡ ποιότης ὡς ἀρετὴ καὶ σπουδαῖος· ὁ γὰρ
 σπουδαῖος οὐχ ὡς ἀπὸ τῆς σπουδῆς· ἡ γὰρ σπουδὴ καὶ ἐπὶ κακῷ φέρεται.
 οὐδὲ ἀπὸ τῆς περὶ τὰ θέοντα σπουδῆς σπουδαῖος εἴρηται· τὰ γὰρ παρώνυμα
 5 ἀπὸ ὀνόματος καὶ οὐχὶ ἀπὸ λόγου· τοῦτο δὲ λόγος τὸ εἰπεῖν ἀπὸ τῆς περὶ
 τὰ θέοντα σπουδῆς. οὐδὲ ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἐνάρετος· οὐ γὰρ εὖρηται τοι-
 αύτῃ χρῆσις· τὸ γὰρ παρὰ τῇ ποιητῇ
 οὐκ ἀρετὰ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν
 καὶ ποιητικὸν καὶ τῶν ἀπαξ εἰρημένων. τὸ δὲ ἐνάρετον τὸ μὲν διὰ τοῦ
 10 ἑ φιλοῦ οὐχ εὖρηται, τὸ δὲ διὰ τῆς αἰ διφθόγγου καὶ ποιητικὸν καὶ ἐπὶ
 κακῷ εἴρηται. (ἀκατονομάστως δὲ) τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ποιότητος,
 δύναμις καὶ ἀδυναμία· εἰ γὰρ ὠνομάσθη, πυκτικότης καὶ ὁρομικότης καὶ
 γραμματικότης ἂν ὠνομάσθη, ἅπερ οὐχ εὖρηται· τὸ γὰρ ὁρομικός ἀπὸ τῆς
 ὁρομικῆς, ἣτις τελεία ἐστὶν ἕξις, καὶ ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς ἱατρικός | (ὡς) ἀπὸ 27b
 15 τῆς τελείας ἕξεως ὠνομάσθη.

p. 8b25 Ποιότητα δὲ λέγω.

Τὸ λέγω εἶπεν, οὐχ ὅτι Ἀριστοτέλης τὸ ὄνομα τῆς ποιότητος ἔθηκεν
 (εἴρηται γὰρ καὶ Πλάτῳ), ἀλλ' ὅτι Ἀριστοτέλης εἶπε τὴν (τῆς) παθητικῆς
 ποιότητος ἐξάπλωσιν· ὁ γὰρ Πλάτων οὐκ οἶδεν εἰ μὴ τὴν πάθος ποιοῦσαν
 20 περὶ τὴν αἰσθησιν· φησὶ γὰρ ἔν τινι διαλόγῳ οὕτως· ἡ γὰρ ποιότης ποιὸν τι.
 καὶ ἴσως ἀλλόκοτον δόξει σοι τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα καὶ οὐ μανθάνεις
 οὕτως ἀθρόως λεγόμενον· ἐὰν γὰρ εἴπωμεν οὕτως ποιότης, ἀδελόν τι ση-
 μαίνει τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα. εἰ δὲ εἴπωμεν ποιὸν τι, εἰς ἔννοιαν
 ἐρχόμεθα ὅτι ποιότης εἴρηται ἀπὸ τοῦ ποιεῖν τι περὶ τὴν αἰσθησιν.

25 p. 8b25 Καθ' ἣν ποιοῖ τινες.

Τὸ καθ' ἣν πρόσκειται διὰ τὴν διὰ φόβον ὠχρίασιν καὶ τὸ
 ἔρρυθος τὸ δι' αἰδῶ· οὐ γὰρ λέγεται ἐρρυθρίας ὁ δι' αἰδῶ ἐρρυθρίας ἡ
 ὠχρίας ὁ διὰ φόβον ὠχριάσας (φθάνει γὰρ τὴν προσηγορίαν ἢ μεταβολή),
 ἀλλὰ μᾶλλον ταῦτα ὑπὸ τὸ πᾶσχειν ἀνάγεται. ἀποροῦσι δὲ διὰ τί τετραχῶς
 30 τῆς ποιότητος κατηγορουμένης τῶν παρωνύμων μόνων ἐμνήσθη. καὶ λέ-

5 οὐχ H ἀπὸ τῆς om. KP 6 ἐνάρετος] scribas ἀρετός (cf. v. 8. 9)
 7 ποιητῇ] Hom. θ 329 8 ἀρετῇ Hom. καλὰ HKP κιχάνει in lac.
 om. K τοι] τὸ HKP 10 φιλοῦ om. H τὸ δὲ διὰ τῆς αἰ] spectat
 αἰναρέτη (cf. Philop. p. 25,9) 11 ἀκατονομάστως δὲ ex Laur. 72,5 inserui
 12 ante πυκτικ. add. ἡ K 13 γραμματικῆ. P 14 ὡς addidi 17 τὸ
 ὄνομα—εἶπε (18) suppl. P² ἔθηκεν] εἴρηκεν H: evan. P 18. 19 τῆς παθη-
 τικῆς ποιότητος scripsi: παθητικὴν ποιότητα libri 20 γὰρ om. P ἐν τινι
 διαλόγῳ] Theaet. p. 182 A ποιόν] ποιότης K 21 δόξει scripsi: δεῖξει libri
 23 εἴπωμεν scripsi: εἴπομεν libri ποιόν τι] ποιότητι K 27 ἔρρυθος scripsi:
 ἐρρυθρος H: ἐρρυθρος KP 28 ὠχρίας om. K γὰρ om. K

γόμεν ὅτι τὸ πλεονάζον προέταξε· τὸ γὰρ ἀκατονομάστως καὶ ὁμωνύμως (καὶ ἑτερωνύμως) δύο μόνα εἶδη περιέχει τῆς ποιότητος, μόνῃ δὲ ἡ παρώνυμος κατηγορία δύο εἶδη περιέχει, ἴσως καὶ τρία· λέγεται γὰρ εὐσχημος καὶ εὐμορφος ἀπὸ σχήματος καὶ μορφῆς καὶ τὸ ἀνάπαλιν. λέγεται καὶ ἀπὸ ἕξεως καὶ δια-
 5 θέσεως ἡ παρωνυμία, καὶ τὰ παραδείγματα δῆλα, γραμματικός, ἱατρικός. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ παθητικῆς ποιότητος· αὕτη γὰρ παρώνυμον ἑαυτῇ ποιεῖ πάθος ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ παραδείγματα εἴρηται.

p. 8^b26 ^a Ἐν μὲν οὖν εἶδος ποιότητος ἕξις καὶ διαθέσεις.

Ἵπογράφας ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ποιότητα ἔρχεται καὶ ἐπὶ τὰ εἶδη τῆς
 10 ποιότητος. ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ζητήσωμεν πῶς διαιρεῖται ἡ ποιότης· οἱ μὲν
 (γὰρ) ὡς γένος αὐτὴν φασὶ διαιρεῖσθαι οἱ δὲ ὡς ὁμώνυμον φωνήν· οἱ μὲν γὰρ
 λέγοντες ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖσθαι ἔλεγον διὰ τριῶν ἐπιχειρημάτων.
 ἑνὸς μὲν τοῦ λέγοντος ἐν μὲν οὖν εἶδος τῆς ποιότητος (τὸ γὰρ εἶδος
 πάντως γένους), δευτέρου ὅτι πανταχοῦ δέκα ἀπαριθμεῖται τὰ γενικώτατα
 15 ὡς ἂν καὶ ποιότητος γένους οὐσης, τρίτου ἐπεὶ ποτὲ μὲν γένῃ καλεῖ αὐτὰ
 ποτὲ δὲ καὶ εἶδη ὡς ὑπάλληλα· τὰ γὰρ ὑπάλληλα ὑπὸ ἑν γένος τελοῦσιν.
 οἱ δὲ λέγοντες ὅτι ὡς ὁμώνυμος φωνὴ διαιρεῖται ἔλεγον οὕτως, ὅτι λέγει
 αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἔστι δὲ ἡ ποιότης τῶν πλεοναχῶς λεγομένων·
 τὸ δὲ πλεοναχῶς λέγεσθαι ὁμωνύμου φωνῆς. ἀλλὰ καὶ τάξιν ἐπεδέξατο
 20 τὰ εἶδη· προτέτακται γὰρ ἡ ἕξις τῶν λοιπῶν· ἐν δὲ τοῖς ὡς γένος εἰς
 εἶδη διαιρουμένοις οὐκ ἔστι τάξιν εὑρεῖν. ταῦτα μὲν οὕτοι. ὁ δὲ Σουριανὸς
 βουλόμενος ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἑν διαιρεῖσθαι τὴν ποιότητα εἰς τὰ
 εἶδη | ἀμφοτέρω ἀποδέχεται τὰ ἐπιχειρήματα, καὶ τὰ ὡς ὁμώνυμον 276
 λέγοντα τὴν διαίρεσιν καὶ τὰ ὡς γένος λέγοντα διαιρεῖσθαι· μέσα γὰρ ὄντα
 25 τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἑν ὁμωνύμων καὶ γενῶν δύνανται, φησί, τοῖς τῶν
 ἄκρων ὀνόμασιν ὀνομάζεσθαι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος βουλόμενος τὴν ποιότητα
 ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖσθαι, ἀπαντᾷ πρὸς τὰ δύο ἐπιχειρήματα, πρὸς
 μὲν τὸ πλεοναχῶς ὅτι οὐκ ἐπὶ ὁμωνύμου φωνῆς αἰεὶ λαμβάνεται· νῦν
 γὰρ ἐπὶ τοῦ παρωνύμου ὁμωνύμως ἑτερωνύμως ἀκατονομάστως εἴληπται,
 30 καὶ κεῖται νῦν ἐπὶ συνωνύμου κατηγορίας. οὕτως μὲν πρὸς τὸ πρῶτον
 ἐπιχείρημα. πρὸς δὲ τὸ λέγον ὅτι τάξιν ἐπεδέξατο λέγει ὅτι τάξιν
 ἐπεδέξατο, οὐ τὴν κατὰ τὸ τῆς φύσεως κοινόν (ποια γὰρ ὁμοίως), ἀλλ'
 ἡ ἕξις τῶν λοιπῶν ὡς τιμιωτέρα προβέβληται, διότι μονιμωτέρα ἡ ἕξις
 τῶν λοιπῶν. * * καὶ εἰδοποιός, καὶ εἰποις ἂν τὴν μὲν ἀπὸ ἱατρικοῦ
 35 εἰς ἱατρὸν μεταβολὴν γένεσιν τινα, τὴν ἀπὸ ἀτελοῦς εἰς τέλειον, καὶ
 τὴν ἀπὸ ῥητορικοῦ εἰς ῥήτορα, τὴν δὲ ἀπὸ ῥήτορος εἰς ῥητορικὸν καὶ

1. 2 καὶ ἑτερωνύμως inserui

3 εὐχημος P

5 ἱατρός H

6 ἐαν

scripsi: ταύτη HP: om. K

7 εἴρηται] p. 222,33

11 pr. γὰρ addidi p

διαιρεῖσθαι additum ἔλεγον del. P

12 διαιρεῖται H

14 πάντως γέν.] γένους εἶδος K

15 τρίτον K

18 ὁ om. H

19 ἐπεδέξατο scripsi: ἐπεδείξατο libri (cf. v. 31)

22

τὰ om. K

23 καὶ τὰ—ἐπιχειρήματα (27) om. K

24 τὴν διαίρ.] ἀν αὐτὴν δε

ρεῖσθαι?

26 ἄκροις P

31 ἐπεδείξατο K

λέγει—ἐπεδέξατο (32) om. K

34 post λοιπῶν lac. signavi

ἀπὸ ἱατροῦ εἰς ἱατρικὸν μεταβολὴν φθορᾶν. ἔτι δὲ ἱατρικὸς μὲν καὶ
 ῥητορικὸς ὁ τοῖς μαθήμασι τέως ἐνδὲατρίβων καὶ μήπω τέλειος ὢν περὶ
 τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην, ἱατρὸς δὲ καὶ ῥήτωρ ὁ περὶ ταῦτα τέλειος· γίνονται
 γὰρ τοιαῦται μεταβολαὶ ἀπὸ τοῦ κρείττονος ἐπὶ τὸ χεῖρον δι' ἀμελετησίαν
 5 ἢ μήκος χρόνου ἢ λήθην ὑπὸ πάθους ληθαρίου, περὶ ἧς φησιν ὁ Θουκυδίδης
 ὅτι πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς νόσου σφῶν τε αὐτῶν ἐπελάθοντο καὶ τῶν ἐπι-
 τηδείων.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τελειότερα ἢ ἕξις τῆς διαθέσεως· διαφέρει γὰρ ἡ
 ἕξις τῆς διαθέσεως τῷ μονιμωτέρῳ· μονιμωτέρα γὰρ ἡ ἕξις τῆς διαθέσεως.
 10 καὶ τοῦτο πιστοῦται ἐκ τῆς λεκτικῆς συνηθείας· τοὺς γὰρ ἐτοιμῶς ἐν τοῖς
 αὐτοῖς νῦν εἰς τάναντία περιτρεπομένους δίκην Εὐρίπου φασι μὴ ἔχειν
 ἕξιν. ὡς ἂν τῆς ἕξεως τῷ μονίμῳ χαρακτηριζομένης. διττὴ δὲ ἡ διάθεσις,
 ἡ μὲν τῆς ἕξεως κατηγορουμένη ἡ δὲ ἀντιδιαρουμένη. διὸ καὶ πλέκεται
 σόφισμα τοιοῦτον· ἡ ἕξις διάθεσις, ἡ διάθεσις οὐχ ἕξις, ἡ ἕξις ἄρα οὐχ
 15 ἕξις. καὶ λέγομεν ὅτι ὁμώνυμος ὁ μέσος· ὅτε γὰρ λέγει τις 'ἡ ἕξις διάθεσις',
 καθολικωτέραν τὴν διάθεσιν ἐποίησεν, ὅτε δὲ λέγει 'ἡ διάθεσις οὐχ ἕξις',
 τὴν ἀντιδιαρουμένην λαμβάνει. οὐ δεῖ δὲ ἐν συλλογισμῷ τὸν μέσον ὄρον
 εἶναι ὁμώνυμον. εἰτά φησιν ὅτι ἔστω καθολικὸς ὁ μέσος, λέγοντες οὕτως·
 ἡ ἕξις διάθεσις, ἡ διάθεσις οὐχ ἕξις, ἡ ἕξις ἄρα οὐχ ἕξις. πρὸς δ' ὅραμεν ὅτι ὅτε
 20 λέγεις 'ἡ διάθεσις οὐχ ἕξις', τί λέγεις; ὅτι οὐδεμία διάθεσις ἕξις; ἡ γὰρ
 διάθεσις κατηγορεῖται ἕξεως. εἰ δὲ λέγεις ὅτι 'τοῦτο λέγω, ὅτι τις διάθεσις
 ἕξις', ἄτοπον συνάγεται· ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ σχήματι εὐρίσκεται ἡ μεζῶν
 πρότασις μερικὴ, ὅπερ ἄτοπον. πάλιν δὲ ἀποροῦσιν ὅτι εἰ τῷ μονίμῳ δια-
 25 φέρει ἕξις διαθέσεως καὶ εὐμεταβλήτῳ καὶ παθητικῇ δὲ ποιότητι καὶ
 πάθῳ τῷ αὐτῷ διαφέρει, τί οὖν διοίσουσι. καὶ φημεν ὅτι οὐ τὰ τῷ αὐτῷ
 διαφέροντα εἶδη τὰ αὐτά· θερμὸν γὰρ καὶ λευκὸν καὶ ψυχρὸν καὶ μέλαν
 τῷ διακριτικῷ καὶ συγκριτικῷ διαφέρουσι, καὶ ὁμοῦς πολέμιον τὸ λευκὸν
 τῷ θερμῷ (μέλανες γὰρ οἱ θερμοὶ ὡς ἐπίπαν), καὶ ψυχρὸν μέλανι πολέ-
 30 μιον· | λευκοὶ γὰρ οἱ ψυχροὶ ὡς ἐπίπαν. εἰ δὲ καὶ τοῖς αὐτοῖς κέχρηται 276^ο
 παραδείγμασιν ἐπ' ἀμφοτέροις, οἷον νόσῳ καὶ ὑγείᾳ καὶ θερμότητι καὶ τοῖς
 τοιοῦτοις ἄλλοις ὡς δυσμεταβλήτοις οὖσι, ταῦτα τὰ παραδείγματα μόνον.

p. 9^a 14 Ἔτερον δὲ γένος ποιότητος καθ' ὃ πυκτικοὺς ἢ δρο-
 μικοὺς.

Ἐξ τινος δεῖ προλαβεῖν τοῦ δευτέρου εἶδους τῆς ποιότητος· πρῶτον
 35 μὲν τί ἐστὶ δύναμις καὶ ἀδυναμία αὐτὰ κατὰ τὸ δεύτερον εἶδος, δεύτερον
 ὅτι εἰ πεφοίτηκε τοῦτο τὸ εἶδος διὰ ψυχῆς, διὰ σώματος, διὰ τοῦ συν-

4 ἀμελετισίαν P 5 λήθην P Θουκυδίδης] II, 49 extr. 8 τελειωτέρα K¹
 διαφέρει—διαθέσεως (9 pr. l.) om. K γάρ] δὲ P 12 χαρακτηζομένης P 13 κατη-
 γορουμένης H: κατηγορουμένη (sic) P 16 καθολικος. P 18 λέγοντες scripsi:
 λέγων libri 19 ἡ ἕξις ἄρα οὐχ ἕξις suppl. P² 23 δὲ om. K 25 αὐτὸ P
 27 διακριτικῷ H 29 ante ψυχροὶ additum θερμοὶ del. H 31 ἄλλοις scripsi:
 ἀλλ' libri δυσμεταβλ.] potius εὐμεταβλ. (cf. Arist. p. 8^b 36)

αμφοτέρου, τρίτον πῶς ἐν πλέγμα γένοιτο ἐκ τῶν δύο εἰδῶν τῆς ποιότητος,
 πρώτου καὶ δευτέρου, τέταρτον ποσαχῶς δύναται λέγεσθαι τὰ εἶδη ταῦτα
 καὶ ποσαχῶς νῦν λέγεται ὑπὸ Ἀριστοτέλους, πέμπτον περὶ ὀνομάτων
 δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας, ἕκτον καθόλου περὶ ὀνομάτων ἔξεως, διαθέσεως,
 5 ἐπιτηδειότητος καὶ τῶν μετεχόντων, ἑκτοῦ, διακειμένου, ἐπιτηδείου. ἀλλ' ἡ
 παροῦσα θεωρία τρία κεφάλαια παραδίδωσι. πρῶτον τί δύναμις καὶ ἀδυναμία;
 ὅτι δύναμις ἐστὶν ἐπιτηδειότης προκόψασα, ἡ ὡς ἐστὶν (ἐν) ἀνθ' ἑνὸς εἰπεῖν,
 δύναμις ἐστὶν εὐκολία, ἀδυναμία δὲ ἡ δυσκολία· οὕτω γὰρ δύνασθαι φαμεν
 τὸν ὄξυν πρὸς γεωμετρίαν, μὴ δύνασθαι δὲ τὸν νωθῆ. καὶ ἄλλως ἡ ὅτι
 10 οὐχ ἀπλῶς φαμεν ὅτι δύναται ποιεῖν, ἀλλ' ὅτι ῥαδίως δύναται ποιεῖν, καὶ
 οὐ δύναμιν φαμεν ἀπλῶς ἀλλὰ δύναμιν φυσικὴν· ὡς γὰρ χρᾶσιν ἔχουσιν
 συνεργὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτηδειότητα οὐσαν προκόψασαν. ταῦτα μὲν περὶ
 δυνάμεως ζητήσθω. ἐφ' οἷς τὸ δεύτερον κεφάλαιον, ἐν ᾧ δείκνυται ὅτι
 καὶ διὰ ψυχῆς κεχώρηκε καὶ σώματος δύναμις καὶ ἀδυναμία καὶ τοῦ συν-
 15 αμφοτέρου. διὰ μὲν ψυχῆς, ὡς ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀρετῶν καὶ ἠθικῶν· αὗται
 γὰρ ὠδίνουσι τὰς πολιτικὰς, καὶ ὁ ἔχων μίαν τούτων διὰ τῆς τοῦ λόγου
 προσθήκης εὐχερῶς κτάται τὰς πολιτικὰς. περὶ ὧν εἴρηται, περὶ μὲν τῶν
 φυσικῶν 'τὸ γὰρ φύσει ἀκράτητον', περὶ δὲ τῶν ἠθικῶν 'ἔχει γὰρ τι καὶ
 τὸ τραφῆναι καλῶς', καὶ ὅτι Πλάτων ἀνδραποδῶδεις αὐτάς εἶναι λέγει,
 20 Πλωτίνος δὲ ἀτελεῖς. ἀλλὰ καὶ διὰ σώματος χωρεῖ δύναμις καὶ ἀδυναμία,
 καθό φαμεν ὅτι τὸ σκληρὸν δύναμιν ἔχει τοῦ ποιῆσαι ἀδυναμίαν δὲ τοῦ
 παθεῖν, καὶ τὸ μαλακὸν ἀδυναμίαν ἔχει τοῦ ποιῆσαι δύναμιν δὲ τοῦ παθεῖν.
 διὰ δὲ τοῦ συναμφοτέρου, ὡς ἐπὶ νόσου καὶ ὑγείας· ὁ γὰρ ὑγιαίνων
 ἀδυναμίαν ἔχει τοῦ παθεῖν ὑπὸ λοιμοῦ εὐχερῶς δύναμιν δὲ τοῦ ποιῆσαι, ὁ
 25 δὲ νοσῶν τοῦμπαλιν. ταῦτα καὶ περὶ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου. τρίτον
 κεφάλαιον· ζητήσθω πῶς ἐν πλέγμα γένοιτο ὑπὸ τούτων, εἴ γε οἱ εἰς τοῦ
 γραμματικοῦ φοιτῶντες πρῶτον δυσκολεύουσιν, ἔπειτα ἐπιτηδειότητα φέρουσιν,
 εἴτα ἀμυδρὰν γνῶσιν λαμβάνουσι, | καὶ εἴθ' οὕτως τὴν τελείαν ἔξιν. καὶ 277·
 ἔστι μὲν ἡ δυσκολία ἡ ἀδυναμία, εὐκολία δὲ ἡ δύναμις, ἡ δὲ ἀμυδρὰ
 30 γνῶσις διάθεσις, ἡ δὲ τελεία γνῶσις ἡ ἔξις. ἐφ' οἷς ἀποροῦσιν· εἰ τῷ
 μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρουσι ταῦτα ἀλλήλων, διὰ τί μὴ ἐν εἶδος ἀλλὰ
 δύο; καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι οὐ μόνον τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον δια-
 φέρουσιν, ἀλλὰ καὶ τῷ εἶδει· ὅπου μὲν γὰρ πάρεστι τὸ εἶδος, ὡς ἐπὶ ἔξεως
 καὶ διαθέσεως, ὅπου δὲ ἄπεστιν, ὡς ἐπὶ δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας, καὶ ὅπου
 35 πάρεστι, μᾶλλον πάρεστιν, ὡς ἐπὶ ἔξεως ἥπερ ἐπὶ διαθέσεως, ὅπου δὲ
 ἄπεστιν, μᾶλλον ἐπὶ ἀδυναμίας ἄπεστιν ἥττον δὲ ἐπὶ δυνάμεως.

1 πλέγμα] πρᾶγμα H¹ 3 νῦν om. KP 5 ἐπιτηδίου P 7 ἐν inserui
 9 νωθῆν H ἡ] scribas δὲ 11 γὰρ eras. K 12 ἐπιτηδειότητος P
 περὶ om. II 13 ἐφ' scripsi: ἐν libri 16 ὠδύνουσι P 17 εἴρηται] <
 Arist. Eth. Nic. B 1 p. 1103•19 K 10 p. 1180•14 18 ἀκράτητον scripsi: ἀκρ-
 τιστον libri 19 ὅτι Πλάτων κτλ.] cf. p. 20,9 21 καθό om. H 23 συνα-
 φότερα P 24 λοιμοῦ Laur. 72,5: λυομένου HP: lac. K 26 post γε add. εἰ H
 28 οὗτος P¹ 33 καὶ om. K 35 μᾶλλον πάρεστιν—μᾶλλον (36) in mrg. suppl. V

p. 9^a14 Ἐτερον δὲ γένος ποιότητος καθ' ὃ πυκτικούς ἢ δρο-
μικούς.

Ἐπὶ τὰ λοιπὰ τῶν κεφαλαίων ἔλθωμεν. τέταρτον κεφάλαιον τῶν
προτεθέντων τὸ ζητῆσαι ποσαχῶς δύναται λέγεσθαι δύναμις καὶ ἀδυναμία,
5 καὶ ποσαχῶς λέγεται ὑπὸ Ἀριστοτέλους. Ἰστέον ὅτι τετραχῶς δύναται
λέγεσθαι· τεσσάρων γὰρ ὄντων, ποιεῖν, μὴ ποιεῖν, πάσχειν, μὴ πάσχειν,
ἐκάστῃ τούτων συμπλέκεται ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀδυναμία. καὶ τὰ παρα-
δείγματα τούτων ῥητέον, οἷον ἐπὶ τοῦ ποιεῖν 'δύναται ποιεῖν' 'δύναται μὴ
ποιεῖν', καὶ ἐπὶ τοῦ πάσχειν 'δύναται πάσχειν' 'δύναται μὴ πάσχειν'. το-
10 σαυταχῶς οὖν δυναμένης λέγεσθαι τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀδυναμίας ὁ Ἀρι-
στοτέλης οἰκείως οἰκεῖα ἀποδιδούς καὶ εὐφῆμοις εὐφῆμα τῷ ποιεῖν τὴν
δύναμιν προσῆψε, τῷ δὲ πάσχειν τὴν ἀδυναμίαν, οἷον ὡς ἐπὶ σκληροῦ καὶ
μαλακοῦ· ἐπὶ μὲν σκληροῦ ὅτι δύναται ποιεῖν μόνον εἶπε, δυνάμενος εἰπεῖν
καὶ ὅτι οὐ δύναται πάσχειν, ἐπὶ δὲ μαλακοῦ ὅτι οὐ δύναται ποιεῖν μόνον
15 εἶπε, δυνάμενος εἰπεῖν ὅτι δύναται πάσχειν. ἐν οἷς καὶ τὸ τέταρτον κεφάλαιον.
πέμπτον κεφάλαιον τὸ ζητῆσαι περὶ ὀνομάτων δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας. Ἰστέον
ὅτι ὅλον τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ποιότητος ἀκατονόμαστον ἐστὶ· τὸ γὰρ πυκτικὸν
παιδίον καὶ τὸ δρομικὸν οὐκ ἀπὸ τῆς πυκτικῆς ἢ δρομικῆς παρωνομάσθη·
πυκτικὴ γὰρ καὶ δρομικὴ αἰ τέλειαι ἔξεις, ἀφ' ὧν ὁ πυκτικὸς καὶ ὁ δρομεὺς οἱ τὰς
20 τελείας ἔχοντες ἔξεις· εἰ γὰρ ὠνομάσθησαν αἱ ποιότητες, ἀφ' ὧν παρ-
ωνομάσθησαν τὸ πυκτικὸν παιδίον καὶ τὸ δρομικόν, πυκτικότης ἂν ὠνομά-
ζετο καὶ δρομικότης, ὧν τὰ ὀνόματα ἡ συνήθεια οὐκ ἔχει, οὐδὲ εἴρηται
παρὰ τινι ὀνόματα ταῦτα. ἐν οἷς καὶ τὸ πέμπτον κεφάλαιον. ἕκτον κεφά-
λαιον ἦν τῶν προτεθέντων τὸ ζητῆσαι καθόλου περὶ ὀνομάτων ἔξεως, δια-
25 θέσεως, ἐπιτηδεϊότητος καὶ τῶν μετεχόντων, ἕκτου, διαχειμένου, ἐπιτηδείου.
δεῖ εἰδέναι ὅτι τούτων τὰ ἑξὶ τὰ μὲν αἰ ὀνομάζει ἡ συνήθεια, οἷον ἔξιν 277^a
καὶ ἕκτον (γραμματικὴν γὰρ ὀνομάζει καὶ γραμματικόν), τὰ δὲ οὐδέποτε
ὀνομάζει (διάθεσιν γὰρ οὐδέποτε ὀνομάζει οὐδὲ ἐπιτηδεϊότητα), τὰ δὲ ποτὲ
μὲν ὀνομάζει ποτὲ δὲ οὐκ ὀνομάζει· ποτὲ μὲν γὰρ τὸν διαχειμένον ὀνομάζει
30 τὸν ἐπιτηδεῖον μὴ ὀνομάζουσα, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ὡς ἱατρικὸν καὶ ῥητορικὸν
τὸν διαχειμένον ἤδη καὶ πράξαντά τι τῆς τέχνης, τὸν δὲ ἐπιτηδεῖως πρὸς
ταῦτα διαχειμένον μήπω δὲ πράξαντα οὐκ ὀνομάζει. ἐπὶ δὲ τοῦ πυκτικοῦ
βρέφους τὸ ἐπιτηδεῖον οὕτως ὀνομάζει τὸ ἔχον μακρὰ κῶλα, τὸν μέντοι
διαχειμένον οὐκ ὀνομάζει οὕτως.

4 προτεθέντων P 7 ἡ (ante ἀδυν.) om. H 12 ὡς om. K 13 σκλ.
μὲν coll. K 14 ἐπὶ δὲ μαλακοῦ — πάσχειν (15) in mrg. suppl. H 16 τὸ (ante
ζητῆσαι) om. KP 21 ἂν Laur. 72,5: om. HKP 24 τὸ om. HP 26 post
δεῖ add. δὲ P 27 γὰρ om. KP 28 οὐδὲ — ὀνομάζει (29)
suppl. P² 29 γὰρ scripsi: εἶναι libri 30. 33 ἐπιτηδεῖον P 33 τὸν
τὸ KP

p. 9^a28 Τρίτον δὲ γένος ποιότητος παθητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη.

Ἡ παρούσα θεωρία δύο κεφάλαια ἡμῖν παραδίδωσι, διάκρισιν τῶν παθητικῶν ποιότητων ἀπ' ἀλλήλων ἐν πρώτῳ κεφαλαίῳ, καὶ διάκρισιν τῶν
 5 παθῶν ἀπ' ἀλλήλων ἐν δευτέρῳ κεφαλαίῳ, οὐ μὴν διάκρισιν τῶν παθῶν ἀπὸ τῶν παθητικῶν ποιότητων ὡς ἤδη εἰρημένην ἡμῖν ἐν τῇ περὶ ἕξεως καὶ διαθέσεως λόγῳ, ὅτι τῇ εὐμεταβόλῳ καὶ δυσμεταβόλῳ ταῦτα διαφέρει ἀλλήλων. ἀλλὰ πρῶτον τὴν διάκρισιν ἡμῖν παραδίδωσι τῶν παθητικῶν ποιότητων καὶ φησιν ὅτι διαφέρουσιν αὐταὶ ἀλλήλων, ὅτι αἱ μὲν ἀπὸ πάθους
 10 ἐγένοντο οὐ ποιοῦσι δὲ πάθος περὶ τὴν αἴσθησιν, ὡς τὰ χρώματα, αἱ δὲ ἀπὸ πάθους μὲν οὐκ ἐγένοντο πάθος δὲ ποιοῦσι περὶ τὴν αἴσθησιν, ὡς ἡ ἐν πυρὶ θερμότης καὶ ἡ ἐν μέλιτι γλυκύτης. ἄπορα δὲ ταῦτα πάντα τὰ παραδείγματα· πῶς γὰρ παθητικὴ ποιότης ἡ ἐν πυρὶ θερμότης, ἡ ἐν μέλιτι γλυκύτης; τί γὰρ παθὼν τὸ πῦρ ἢ τὸ μέλι τὸ μὲν ἐγένετο θερμὸν
 15 τὸ δὲ γλυκὺ; ἄπορον δὲ καὶ τὸ ἄλλο· πῶς γὰρ ποιότητες αἱ προκειμεναι, ἡ ἐν πυρὶ θερμότης καὶ ἡ ἐν μέλιτι γλυκύτης; κατ' οὐσίαν γὰρ αὐταὶ ὑπάρχουσιν αὐτοῖς, ἡμῖν δὲ πρόκεινται ποιότητες ὡς συμβεβηκὸς λαμβανόμεναι, οὐχ αἱ κατ' οὐσίαν. λέγομεν δὲ πρὸς τὸ πρῶτον ὅτι παθητικαὶ ποιότητες αὐταὶ λέγονται, ἡ θερμότης τοῦ πυρὸς καὶ ἡ γλυκύτης τοῦ μέλιτος, οὐχ
 20 ὅτι ἀπὸ πάθους ἐγένοντο, ἀλλ' ὅτι πάθος ποιοῦσι περὶ τὴν αἴσθησιν ἡμῶν. καὶ τούτου μάρτυς καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, ὁ μὲν Πλάτων λέγων 'τὸ γὰρ ποιῶν ποιὸν τί ἐστίν', Ἀριστοτέλης δὲ ποτὲ μὲν λέγων τὸ μέλι δεδέχθαι γλυκύτητα ποτὲ δὲ μὴ δέχεσθαι· οὐδέδεχται γὰρ τὴν συνουσιωμένην γλυκύτητα τὸ μέλι, οὐδὲ τὸ πῦρ τὴν θερμότητα· ἐκάτερον γὰρ χωρὶς
 25 τῆς κατ' οὐσίαν ποιότητος οὐδὲ ἐπινοηθῆναι δύναται. δέχεσθαι δὲ ἐκάτερον λέγεται τὸ μὲν πῦρ τὴν θερμότητα τὸ δὲ μέλι τὴν γλυκύτητα ὡς θερμαίνουσιν καὶ γλυκαίνουσιν, αἵπερ συμβεβήκασι αὐτοῖς. καὶ λύεται 278 καὶ τὸ δεύτερον ἄπορον, ὅτι ποιότητες αἱ προκειμεναι, αἱ ὡς συμβεβηκὸς λαμβάνονται. ἀποροῦσι δὲ καὶ πρὸς τὰ χρώματα ὅτι πῶς ταῦτα λέγομεν
 30 ἀπὸ πάθους γενέσθαι πάθος δὲ μὴ ποιεῖν· διακρίνουσι γὰρ καὶ συγκρίνουσι. καὶ λέγομεν ὅτι δικαιότερον ἅψ' ὧν ἐγένοντο ὀνομάζειν αὐτὰς παθητικὰς ποιότητας ἢ ἅψ' ὧν ποιοῦσιν· οὐ γὰρ παρώνυμον ποιοῦσιν ἑαυτοῖς πάθος· οὐδὲ γὰρ λευκαίνεται ὁ λευκοῦ ἀντιλαμβανόμενος ἢ γλυκαίνεται ὁ γλυκέος ἀντιλαμβανόμενος. καὶ ταῦτα μὲν ἡμεῖς. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ
 35 περὶ τῶν χρωμάτων· ὅτι ἐπὶ τούτων τῶν προσκαίρων χρωμάτων δυνατόν χρᾶσιν λέγειν αἰτίαν αὐτῶν, ἐπὶ μὲντοι τῶν ἐκ φύσεως ἢ ἐκ γενέσεως, εἰ

1 δὲ om. K

3 τῶν om. K

5 μὲν P

6 εἰρημένην scripsi: εἰρημέ-

HP: εἰρημένων K (cf. p. 227,8)

7 καὶ δυσμεταβόλῳ in mrg. suppl. H

21 Πλάτων

Theaet. p. 182 A

22 Ἀριστοτ.] cf. Cat. p. 9^a33 Hist. an. E 22 p. 554^a10

29 δὲ om. KP

30 γὰρ om. P

31 δικαιότερον scripsi: δίκαιον libri

33 ἢ γλυκένεται (sic) — ἀντιλαμβανόμενος (34) suppl. P²

γλυκαῖος H

34 μέντι I 3

35 ὅτι — προσκέρων (sic) χρωμάτων suppl. P²

καὶ ὁλῶ τῷ εἶδει ὑπάρχουσι, τί ἐροῦμεν, ὥς ἐπὶ τῆς τοῦ κύκνου λευκότητος καὶ τῆς τοῦ πράσου χλωρότητος; καὶ λύει τοῦτο λέγων ὅτι ἡ καρδία ἡ ποιήσασα τὸ πρόσφατον χρῶμα καὶ τὸ ἐκ γενετῆς ἐποίησεν, οἷον ὥς ἐπὶ τοῦ δι' αἰδῶ ἐρυθρίασαντος καὶ διὰ φόβον ὠχρίασαντος· ἐν γὰρ τῷ ἐρυθριᾷν
 5 ἡ φύσις τὸν φίλιον χυμὸν προβάλλεται δίκην τῶν τὰς χεῖρας τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιτιθέντων, ἵνα μὴ θεάσωνται ἃ μὴ δεῖ, μονονουχὶ παρέχουσα λέγειν τὸ πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνειν σαυτὸν.

καὶ ἐπὶ τοῦ διὰ φόβον ὠχρίασαντος καταφεύγει τὸ αἷμα εἰς τὴν καρδίαν, ὥς εἰς ἀκρόπολιν τινα. διὸ καὶ πάντων ἐσχάτῃ φθείρεται ἡ καρδία· εἰ
 10 γὰρ καὶ καρδιουλκούμενα ζῇ, ἀλλὰ διὰ τὸ καθήκειν ἀρτηρίας εἰς ὅλον τὸ σῶμα ἀπὸ καρδίας * *. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλην διαφορὰν, ὅτι ποῦ μὲν προηγήσατο ἡ φαντασία, ὥς ἐπὶ τοῦ αἰδεσθέντος καὶ ὠχρίασαντος, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ γενετῆς οὐ προηγήσατο. ψεῦδος δὲ καὶ τοῦτο· οἱ γὰρ ἐπιμελῶς τρέφοντες τὰς περιστεράς θαλλοὺς περιπλέκουσι ποικίλα χρώματα ἔχοντας
 15 ἐν τοῖς περιστερεῶσιν, ἵνα οἷα βούλονται σχοῖεν τὰ τεχνησόμενα, καὶ οὐκ ἀποτυγχάνουσι τῆς ἐλπίδος. καὶ τις γυνὴ Αἰθίοπα ἔτεκε μῆτε Αἰθίοπι συγγενομένη μῆτε Αἰθίοφι οὐσα, ἀλλ' ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας Αἰθίοπα φαντασθεῖσα. προηγείται οὖν ἡ φαντασία καὶ τῶν ἐκ γενετῆς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

20 'Εφ' οἷς διακρίνει τὰ πάθη ἀπ' ἀλλήλων, ὅτι τῷ μᾶλλον καὶ τῷ ἧττον διαφέρουσιν. εἰπὲ δὲ σὺ ὅτι καὶ ἄλλως διαφέρουσιν τὰ πάθη· ὅτι τὸ μὲν ἐν τῷ γίνεσθαι ἔχει τὸ εἶναι, τὸ δὲ ἐν τῷ γεγονέναι· ἐν μὲν τῷ γίνεσθαι τὸ ὠχρίαν καὶ ἐρυθριᾷν, ἃ καὶ ὑπὸ τὸ πᾶσχειν ἀνάγεται, ἐν τῷ γεγονέναι δέ, ὅταν μόνιμον τὸ πάθος ἐγγένηται, ὃ καὶ ὑπὸ τὴν ποιότητα
 25 ἀνάγεται. οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς οὐ λέγεται ὀργίλος ὁ διὰ περίστασιν ὀργισθεὶς, ἀλλ' ὁ φύσει ὦν τοιοῦτος, περὶ οὗ εἴρηται | τῷ βουκολιαστῇ 278* καὶ οἱ ἀεὶ ὀριμεῖα χολὴ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.

p. 9b11 Ὅτι μὲν οὖν γίνονται καὶ ἀπογίνονται διὰ πάθος πολλαὶ μεταβολαὶ χρωμάτων.

30 Εἰπὼν τὰ χρώματα παθητικὰς ποιότητας εἶναι, τὸ ἀπὸ πάθους γενέσθαι αὐτὰ κατασκευάζει καὶ δείκνυσιν οὕτως ἔχοντα.

p. 9b19 Ὅσα μὲν οὖν τῶν τοιούτων συμπτωμάτων.

Τὰ χρώματα συμπτώματα εἶπεν εἶναι διὰ τὸ ἄλλοις πάθεσιν ἐπισυμβαίνειν, ὥς τῇ μακρᾷ νόσφ' ἔπεται ἡ ὠχρίασις· ἔστι δέ τι καὶ χρῶμα

3 πρόσφ.] πρόσκαιρον K ὥς om. K 4 τῷ] τὸ K 6 ἐπιτιθέντων HP
 μῆ] μὲν P 7 πάντων δὲ . .] cf. p. 34,12 δέ] δὴ KP μάλιστ'
 αἰσχ. σαυτὸν scripsi: μάλιστα αἰσχύνεσθαι αὐτόν HKP 11 post καρδίας defectum
 signavi 13. 18 γενετῆς HP 14 θαλοῦς libri 20 pr. τῷ] τὸ P
 22 alt. τῷ] τὸ P 24 ἐγγίνεται (sic) II 26 βουκολ.] Theocr. I, 18 27 ὀριμεῖαν
 χολὴν H 28 καὶ ἀπογίνονται om. Arist. 31 δεικνύς P 33 διὰ τὸ] δι' HP

οὐσιώδες, ὥς τὸ λευκὸν τῷ ψιμυθίῳ ἢ τῇ κιόνι καὶ τὸ ἐρυθρὸν τῷ αἵματι καὶ τὸ μέλαν ἐν τῷ τῆς σηπίας χυμῷ.

p. 9^b27 'Ομοίως γὰρ ποιοὶ κατ' αὐτὰς λεγόμεθα.

Ποιότης ἐστὶ καθ' ἣν ποιοὶ τινες λέγονται· εἰ οὖν λέγονται ποιοὶ ἀπὸ τῶν εὐαποβλήτων παθῶν, ὁῖον ὅτι ποιότητες ταῦτα λέγονται.

p. 9^b33 'Ομοίως δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν παθητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη λέγονται.

Οὐ μόνον γὰρ περὶ τὸ σῶμα θεωροῦνται (αἱ) παθητικαὶ ποιότητες καὶ τὰ πάθη, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ψυχὴν.

10 p. 9^b35 'Ὅσα τε γὰρ ἐν τῇ γενέσει εὐθὺς ἀπὸ τινων παθῶν γεγέννηται, ποιότητες λέγονται.

Ὡςπερ ἡ ἐν τῷ Αἰθίοπι μελανία ἐκ γενετῆς οὕσα παθητικὴ ποιότης λέγεται.

p. 10^a2 'Ομοίως δὲ καὶ ἄλλαι ἐκστάσεις μὴ φυσικαί, ἀλλ' ἀπὸ τινων συμπτωμάτων γεγέννηται.

Πάλιν ὥς ἡ ἀπὸ μακρᾶς νόσου γενομένη ἄχροια λέγεται παθητικὴ ποιότης, οὕτω καὶ ἡ ἀπὸ τινος συμπτώματος ἐκστάσις ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον παθητικὴ ποιότης λέγεται.

p. 10^a11 Τέταρτον δὲ γένος ποιότητος σχῆμά τε καὶ ἡ περὶ ἑκαστον ἐνυπάρχουσα μορφή.

Διαιρεῖ τὸ τέταρτον εἶδος τῆς ποιότητος εἰς σχῆμα καὶ μορφήν. διαφέρει δὲ τὸ σχῆμα τῆς μορφῆς, διότι τὸ μὲν σχῆμα ἐπὶ τῶν κατ' ἐπίνοιαν λέγεται, ἡ δὲ μορφή ἐπὶ τῶν φυσικῶν. πάλιν τὸ σχῆμα καὶ ἐπὶ ἐμφύχων καὶ ἀψύχων λέγεται, ἡ δὲ μορφή ἐπὶ ἐμφύχων μόνον κυρίως λέγεται. καὶ τοῦτο ὁλοῖ ὁ Ἀριστοτέλης, διὰ τοῦ περὶ ἑκαστον καὶ τοῦ ἐνυπάρχουσα τὸ φυσικὸν αἰνιττόμενος. καὶ ὅτι πολλὰ σχήματα συνερχόμενα μορφήν ἀποτελοῦσιν.

2 χυμῷ τῆς σηπ. coll. K

eras. K

7 λέγεται Arist.

παθῶν add. δυσκινήτων Arist.

15 post τινων add. ἄλλων Arist.

P Arist. (cf. v. 25)

25 ὑπάρχ. Arist.

3 κατὰ ταύτας Arist.

8 αἱ inserui

10. 11 γεγέννηται Arist.

19 γένος] εἶδος K¹

22 δὲ] γὰρ H¹

26. 27 καὶ ὅτι—ἀποτελοῦσιν eicias

5 post ὅτι add. οὐδὲ H

10 τε om. Arist.

14 ἄλλαι] ὅσαι Arist

20 ὑπερέχουσα H: ὑπάρχο

24 μόνων P

p. 10^a 12 Ἐτι δὲ παρὰ ταῦτα εὐθύτης καὶ καμπυλότης.

Καὶ ταῦτα ὑπὸ τὸ τέταρτον εἶδος ἀνάγει διὰ τρεῖς αἰτίας· ἡ ὅτι καὶ ταῦτα σχήματά πῶς εἰσιν (ὥσπερ γὰρ τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν οὐσίαι εἰσίν, οὕτω καὶ τὰ μέρη τῶν σχημάτων σχήματά εἰσιν), ἡ ὅτι κοινὰ ταῦτα 5 σχήματος καὶ μορφῆς ὡς δι' ἀμφοτέρων διήκοντα, ἡ ὅτι σχήματά πῶς εἰσι τῆς γραμμῆς.

p. 10^a 13 Καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα.

Τοῦτο προσέθηκε διὰ τὰ μέσα σχήματα τὰ ἐλικροειδῆ· ἡ γὰρ γραμμὴ ἡ ἄκρως ἐπιτέταται καὶ ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν, ἡ ἄκρως κέκταμπται καὶ ποιεῖ τὴν περι- 10 φέρειαν, ἡ μέσως πῶς ἔχει καὶ ποιεῖ | τὰ μεταξύ, τὰ ἐλικροειδῆ. καὶ ταῦτα 279^r μὲν περὶ τούτου. ἀπωθεῖται δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ τετάρτου εἶδους τῆς ποιότητος λειότητος καὶ τραχύτητας· δοκοῦσι γὰρ σχήματά πῶς εἶναι, καὶ ταῦτα τῆς ἐπιφανείας· ἡ γὰρ ὅλα τὰ μόρια ἐν ἐνί εἰσιν ἐπιπέδῳ καὶ ποιοῦσι τὴν λειότητα, ἡ μεταξύ ἀνισότητά ἔχει, καὶ τῶν μορίων τὰ μὲν ὑπερέχει τὰ δὲ εἰσέχει, καὶ 15 ποιεῖ τὴν τραχύτητα. διττὸν δὲ τὸ τραχὺ καὶ τὸ λεῖον· ἡ γὰρ ἐν τῷ κατὰ παράθεσιν ὅλῳ θεωρεῖται, ὡς ἐν τοίχῳ τὸ λεῖον ἢ τὸ τραχὺ τὸ ἐν τῷ πρίονι, καὶ τότε ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνάγεται (σχέσιν γὰρ δηλοῖ τῶν λίθων καὶ τῆς πηλοῦ τό τε λεῖον τὸ ἐν τῷ τοίχῳ ἢ τὸ τραχὺ τὸ ἐν τῷ πρίονι), ἡ ἐν συνεχεῖ ὅλῳ θεωρεῖται, ὡς ἐν μήτρᾳ φύσει τραχεῖα οὖση ἢ τραχύτης 20 τῆς μήτρας καὶ ὡς ἐν μετώπῳ καὶ μήλῳ ἢ λειότης· ταῦτα γὰρ φύσει λεῖα καὶ τοῦ ὅλου ἓνα χαρακτῆρα δηλοῦσι, διὸ καὶ ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγονται. ἀπωθεῖται δὲ οὐ μόνον σχήματος καὶ μορφῆς, ἀλλ' ὅλης τῆς ποιότητος πυκνότητα καὶ μανότητα πᾶσαν. διττὸν δὲ τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνόν, τὸ μὲν ἐν τοῖς κατὰ παράθεσιν μορίοις θεωρούμενον, ὡς κισσῆρει 25 καὶ σπόγγῳ, ὅτε καὶ ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀνάγονται, ἡ ἐν συνεχεῖ ὅλῳ θεωρούμενον, ὡς τὸ μανὸν τὸ ἐν πυρὶ καὶ ἀέρι· τότε γὰρ τοῦ ὅλου ἓνα χαρακτῆρα δηλοῦσι καὶ ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγονται· εἴθε γὰρ Ἀριστοτέλης τὰ λεπτότερα τῶν στοιχείων μανὰ καλεῖν τὰ δὲ παχύτερα πυκνά. τὰ τοιαῦτα οὖν 30 τητὰ ἀνάγονται. ἔτι τὸ μανὸν καὶ πυκνὸν διττόν· ἡ γὰρ τεχνητόν ἐστιν, ὡς ἐπὶ ἱματίου, καθὼς φαμεν πυκνὸν τὸ ἔχον πλησίον τοῦ στήμονος καὶ τὴν χρόκην, μανὸν δὲ ἥτοι ἀραιὸν τὸ μὴ οὕτως ἔχον, ὅτε καὶ ὑπὸ τὸ

1 πρὸς τούτοις Arist. post εὐθύτης add. τε HP 2 alt. καὶ superscr. H
3 σχῆμα KP 5 post ἡ superscr. καὶ H 7 καὶ εἴ τι τούτοις ὁμοῖόν ἐστιν Arist.
10 καὶ ποιεῖ om. P 11 ἀποθεῖται H¹P 14 ἀνισότητος P
καὶ τῶν μορ. scripsi: τῶν μορ. καὶ K: τῶν μορ. HP 17 πρίονι] πλείονι H¹
20 τῆς iter. K: om. P: τῆς μήτρας eicias 21 τοῦ om. KP (cf. v. 29) ὑπὸ]
ἐπὶ K 22 ἀποθεῖται HP 23 post δὲ add. καὶ P 24 κατὰ παράθ.]
βάθος K 27 Ἀριστ.] cf. Bonitzii Ind. p. 445^b. 660^b 29 μανὰ καὶ πυκνά coll. K
30 ante πυκνόν add. τὸ P 32 ὠραῖον H¹: αἰραῖον H² ἔχων P καὶ om. KP

κείσθαι ἀνάγεται ἐκάτερον (θέσιν γάρ τινα τῶν μορίων δηλοῦσιν), ἢ φυσικόν. καὶ ἡ ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ ὡς ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνὸν λέγομεν, ὅτε καὶ ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγονται (ποιὸς γὰρ κατ' αὐτὸ γίνεται ὁ ἀήρ, οὐ τῷ ἀφεσταίνει ἀλλήλων τὰ μόρια αὐτοῦ, ἀλλὰ τῷ κοῦφος εἶναι καὶ εὐδιαίρετος), καὶ εἴη ἂν μανὸν οὐχ ὥς τὸ πυκνόν, ἀλλ' ὥς τὸ στερεόν ἐστὶν ἀντικείμενον, ὃ καὶ βαρὺ ἐστὶ καὶ δυσδιαίρετον. ἡ οὐκ ἐν ἐνὶ ἀλλ' ἐν πλείουσιν ὑποκειμένοις θεωρεῖται τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνόν, ὅτε καὶ φυσικὰ ὦσιν, οὐ λέγονται ποιότητες ἀλλὰ θέσεις, οἷον ἡ τῶν ὁδόντων πυκνότης ἡ μανότης· εἰ γὰρ καὶ ἐκ φύσεως ἐστὶν, ἀλλὰ τῷ μὴ ἐν ἐνὶ θεωρεῖσθαι ὑποκειμένῳ ἀλλ' ἐν πλείοσι τοῖς ὁδοῦσιν οὐ λέγεται ποιότης.

p. 10^a27 Ποιότητες μὲν αἱ εἰρημέναι, ποιά δὲ τὰ ἀπ' αὐτῶν λεγόμενα.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ποιότητος ὑπογράφει καὶ τὸ ποιόν. καὶ ἐν μὲν τῇ | ἐπιγραφῇ προέταξε τὸ ποιόν, ἐν δὲ ταῖς ὑπογραφαῖς τὴν ὑπο- 279^a γραφὴν τῆς ποιότητος προέταξε, καὶ εἶθ' οὕτως τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ποιού, ἐνδεικνύμενος ὅτι πρὸς τι τὸ ποιὸν καὶ ἡ ποιότης καὶ οὐ δύναται ταῦτα ὡς συνυπάρχοντα χωρὶς ἀλλήλων ὑποστῆναι. διὸ καὶ νόμῳ τῶν πρὸς τι ἴδιον τὸ δι' ἀλλήλων ὑπογράφεσθαι. διὸ καὶ ἀποροῦσιν· ὅτι ἐπὶ τῶν πρὸς τι ὁ τὸ ἕτερον εἰδὼς καὶ τὸ λοιπὸν οἶδε, διὰ τί μὴ ἤρκεσθαι τῇ ὑπογραφῇ τῆς ποιότητος, ὡς δι' αὐτῆς καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ποιού ἔχων; καὶ λέγω τούτου λύσεις δύο· μίαν μὲν, ὅτι διὰ τὸ προσθεῖναι τὸ ἡ ὅπως οὖν ἄλλως καὶ ποιὸν ὑπογράφει λεγόμενον ἐνταῦθα, ὀφείλον δὲ κατὰ κοινού καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος λέγεσθαι. καὶ δι' ἄλλην δὲ αἰτίαν ὑπογράφει τὸ ποιόν· ὑπογράφας γὰρ τὴν ποιότητα καὶ παραδοὺς ἡμῖν αὐτῆς 25 τὰ εἶδη, ὀφείλων λοιπὸν ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ἴδια, ἵνα ἀποφητὶ ποιήσῃ ταύτην τὴν μετὰ βασιν, πρότερον ὑπογράφει τὸ ποιόν· καὶ ἡ ὑπογραφὴ γὰρ ἴδιόν πῶς ἐστὶ τῷ ἐκ τῶν συμβεβηκότων λαμβάνεσθαι, ἢ καὶ ἀντιστρέφει. ἔχει δὲ οὕτως ἡ ὑπογραφὴ· ποιόν ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ποιότητος παρωνύμως λεγόμενον ἢ ὅπως οὖν ἄλλως, οἷον ἀπὸ τῆς θερμότητος θερμοί, ἀπὸ τῆς λευ- 30 κότητος λευκοί, ἀπὸ τῆς ἀνδρείας ἀνδρεῖοι, ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης δίκαιοι. τὸ δὲ ἡ ὅπως οὖν ἄλλως πρὸσκειται, ἐπειδὴ τῆς ποιότητος τετραχῶς ἡ κατηγορία. παρωνύμως ὁμωνύμως ἑτερωνύμως ἀκατονομάστως. διὸ καὶ ἀποροῦσιν· εἰ τετραχῶς ἡ ποιότης κατηγορεῖται, διὰ τί τῶν παρωνύμων ἐμνημόνευσε μόνων; καὶ λέγομεν ὅτι μᾶλλον παρωνύμως ἡ ποιότης κατη- 35 γορεῖται ἢ ἄλλως. λεχτέον δὲ οὕτως, ὅτι τεσσάρων ὄντων εἰδῶν τῆς ποιότητος τὰ μὲν δύο παρωνύμως κατηγοροῦνται, ἕξις καὶ διαθέσις καὶ

2 alt. τὸ om. K

4 alt. τῷ] τὸ HP

7 πλείουσιν H

καὶ P

11 μὲν οὖν εἰσιν Arist.

ἀπ' αὐτῶν] κατὰ ταύτας παρωνύμως Arist.

13 ἐπι-

γραφὴν K

15 τῆς superscr. H

21 προσθῆναι H

21. 31 ὅπως οὖν H

22 ὀφείλων HK¹P27 τῷ] τὸ HK¹P

29 ὅπως οὖν HP

31 ἡ om. K

32 ὁμωνύμως H

καὶ om. K

33 post κατηγ. addita ἡ ἄλλως—όντων (35)

del. P

παθητικῇ ποιότητι καὶ πάθῳ. τὰ δὲ ἄλλα δύο τὰ μὲν ἀκατανομάστως, ὡς
 δύναμις καὶ ἀδυναμία, τὰ δὲ ὁμωνύμως, ὡς σχῆμα καὶ μορφή· τὸ γὰρ
 σχῆμα καὶ ἡ μορφή ὁμωνύμως καταγγιροῦνται· τρίγωνον γὰρ λέγεται καὶ
 τὸ σχῆμα καὶ τὸ σῶμα τὸ ἔχον τὸ τρίγωνον. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τετρα-
 5 γώνου καὶ τῶν ἄλλων σχημάτων νοητέον. μόνῃ δὲ ἀρετῇ καὶ σπουδαίῳ
 ἑτερονύμως. εἰ δὲ ἀπορήσει τις λέγων· οὐδὲν ἦτον μένει ἡ ἀπορία·
 δύο γὰρ παρωνύμως καταγγιροῦνται εἶδη καὶ δύο οὐ παρωνύμως·, πρὸς
 τοῦτο φάμεν· εἰ ἐπ' ὧν κεῖνται ὀνόματα ἰδικά, μᾶλλον παρωνύμως κατα-
 γιροῖται ἡ ποιότης ἢ ὁμωνύμως, ἐπ' ὧν δὲ οὐ κεῖνται τὰ ὀνόματα, ἡ οὐδὲ
 10 ὅλως κεῖνται, ἀκατανομάστως, ὡς ἐπὶ δυνάμεως καὶ ἀδυναμίας. ἡ κεῖνται
 μὲν ἰδικά δὲ (οὐ) κεῖνται, ὡς ἐπὶ σχήματος καὶ μορφῆς· κινὰ γὰρ αὐτῶν
 τὰ ὀνόματα | πάντα ὁμωνύμως καταγγιροῦνται. ἐν δὲ μόνον ἑτερονύμως 280^a
 καταγγιροῖται, ἀρετῇ καὶ σπουδαίῳ. μᾶλλον οὖν παρωνύμως ἢ ποιότης
 καταγγιροῖται ἤπερ ἄλλως.

15 p. 10^b 12 Ἐπιδέχεται δὲ ἡ ποιότης καὶ τὰ ἐναντία.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς ποιότητος καὶ τὰ εἶδη αὐτῆς
 ἔρχεται καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια | ὁ φιλόσοφος. πρῶτον τοίνυν ἴδιον τῆς ποιό- 282^a
 τητος τὸ θεωρεῖσθαι ἐν σώματι ἐναντία, ὡς τὸ λευκὸν τὸ μέλαν, ψυχρὸν
 καὶ θερμόν, καὶ ἐν ψυχῇ ἐναντία (ἐναντία γὰρ ἡ δικαιοσύνη τῇ ἀδικίᾳ),
 20 καὶ ἐν τῷ συναμφοτέρῳ, ὡς νόσος καὶ υἱεία. πλὴν εἰ καὶ ἐν τοῖς τρισὶ
 τούτοις δύναται θεωρεῖσθαι, οὐ πάντως καὶ πάσῃ ποιότητι ὑπάρχει ἐναν-
 τιότης· τοῖς γὰρ μέσοις χρώμασιν οὐδὲν ἐναντίον, οἷον φαιῷ ἢ ξανθῷ οὐδὲν
 ἐστὶν ἐναντίον, οὐδὲ τῷ χλιαρῷ, ἐπειδὴ τὰ ἐναντία τῇ πλείσῃ διαστάσει
 κρίνεται, πλείστον δὲ διέστηκεν οὐ τὸ μέσον τοῦ ἄκρου, ἀλλὰ τὸ ἄκρον τοῦ
 25 ἄκρου, καὶ ἵνα μὴ ἐνὶ δύο ἐναντία ἀντιτάξῃ ἡ φύσις. πλὴν εἰ καὶ μὴ
 πάσῃ ποιότητι ὑπάρχει, ἀλλ' οὖν μόνῃ ποιότητι ὑπάρχει· εἰ γὰρ καὶ τῷ
 ποιεῖν ὑπάρχει ἐναντιότης, ὡς τὸ θερμαίνειν τὸ ψύχειν, καὶ τῷ πάσχειν
 ὑπάρχει ἐναντιότης, ὡς τὸ θερμαίνεσθαι τὸ ψύχεσθαι, ἀλλ' ὡς ποιότητος
 μετέχουσιν αὐτοῖς ὑπάρχει ἐναντιότης· ὑπάρχει γὰρ καὶ τοῖς πρὸς τι
 30 ἐναντιότης ὡς ποιότητος μετέχουσι καὶ τῇ οὐσίᾳ· πῦρ γὰρ οὐσία ὃν τῷ
 ὕδατι ἐναντίον οὐσία ὄντι διὰ τὰς ποιότητας, ὅποτε οὐδὲ ἐναντία ἡ ἐν

3 ἡ om. P 4 ἔχων H τὸ (ante τρίγ.) om. K τρίγωνον H¹
 δὲ om. HP τοῦ om. HP 9 δὲ] γὰρ K τὰ om. K 10 an (καὶ κατα-
 γοροῦνται) ἀκατον. ? 11 οὐ in serui 12 πάντα] an ὄντα ? 13 ἡ ποιότης
 superscr. K 14 post ἄλλως lemmate Τέταρτον γένος ποιότητος σχῆμά τε καὶ ἡ περι-
 ἔκαστον ὑπάρχουσα μορφή anteposito ea, quae apud Philoponum p. 151,13—156,13 τέταρτον
 τοῦτο εἶδος—ἀνθρώπων ζήτῃσις leguntur, addiderunt HKP 15 ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης
 κατὰ τὸ ποιεῖν Arist. 17 καὶ om. HP 18 σώμασι KP 22 ἡ om. K
 23 ἐστὶν suppl. P² 25 ἀντιτάξει H μὴ om. K (οὐχ ὑπάρχει δεῖν οἶμαι λέγειν
 add. in mrg.) 26 τῷ] τὸ P 27 ὡς τὸ θερμ.—ἐναντιότης (28) in mrg. suppl. P
 θερμαίνον H: θερμένειν P τῷ (ante πάσχ.)] τὸ H 28 τὸ (ante ψύχεσθαι)]
 τῷ K ποιότητις HP 29 τοῖς] τῆς HP 31 οὐδὲν H

πυρὶ θερμότης καὶ ἡ ἐν ὕδατι ψυχρότης, εἰ οὐσιώδεις ληφθεῖεν, ὡς ἀνω-
 τέρῳ ἐδείχθη. ὁ δὲ Ἀρχύτας καθολικώτερον τὸ ἴδιον προάγων φησὶν ὅτι
 ὑπάρχει τῇ ποιότητι ἴδιον τὸ ἐπιδέχεσθαι τὰ ἐναντία ἢ στέρησιν. καὶ
 5 τούτοις συνάδει ὁ Ἀριστοτέλης· προῖων γὰρ ἀμφοτέρωθεν εἰ ἐναντία ἢ δικαιο-
 σύνη τῇ ἀδικίᾳ· δόξουσι γὰρ ἐναντία εἶναι ὡς μεταβάλλοντα, δόξει καὶ
 στερήσεσι εἶναι ἢ ἀδικίᾳ· τὸ γὰρ ᾧ στερητικόν. ὅθεν καὶ ἀποροῦσιν ὅτι
 πῶς μάχεται ἢ στερήσεσι τῷ εἶδει, (οἶον) τίς ἂν γένοιτο ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
 πρὸς δ' φαμεν· ἀλλ' οὐτίς ἂν γένοιτο ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ τις ἐν τῇ
 ὕλῃ τοῦ ἀνθρώπου γένοιτο. καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐν ὕλῃ συμβεβηκότα εἰσὶ
 10 (γίνονται γὰρ καὶ ἀπογίνονται), μάχεται ἢ στερήσεσι τῷ εἶδει ὡς συμ-
 βεβηκὸς συμβεβηκότι.

p. 10^b17 Ἔτι ἐὰν τῶν ἐναντίων θάτερον ἢ ποιόν, καὶ τὸ λοιπὸν
 ποιόν.

Δεύτερον ἴδιον τῆς ποιότητος τὸ τῷ ποιῷ ἐναντίον ποιὸν εἶναι, καὶ
 15 καθόλου ἥς κατηγορίας τὸ ἕτερον, τῆς αὐτῆς εἶναι καὶ τὸ λοιπόν. οὐ λέγει
 δὲ νῦν τὸ προσεχὲς γένος ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ ποιοῦ, ἀλλὰ τὸ πόρρω. καὶ
 μὴ τις νομίσῃ ὅτι πάντα τὰ ἐναντία ὑφ' ἐν γένος ἀνάγονται· διορθοῦται
 γὰρ τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ἀντικειμένων λόγῳ, ὅτι τὰ ἐναντία
 τριττά· ἢ γὰρ ὑπὸ ἐν γένος ἀνάγονται, ὡς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὑπὸ
 20 τὸ χρῶμα, ἢ ὑπὸ ἀντιδιχηρήμενα, ὡς δικαιοσύνη καὶ ἀδικία ὑπὸ ἀρετὴν καὶ
 κακίαν, ἢ οὐδὲ ὅλως ἀνάγονται ὑπὸ γένος τῷ αὐτὰ γένος εἶναι, ὡς τὸ
 ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· διὰ γὰρ τῶν δέκα διήκουσι κατηγοριῶν. καὶ
 πιστοῦται τὰ νῦν λεγόμενα | ὁ Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· πολὺ γὰρ 282^a
 τὸ ἐπαγωγικὸν ἐν τῇ παρούσῃ πραγματείᾳ περὶ τῶν γενικωτάτων οὕση, α
 25 οὐδὲν ἔχει πρὸ αὐτῶν ἀλλὰ μετὰ ταῦτα· εἰ γὰρ τῷ ὅξει τῷ ἐν χυμοῖς τὸ
 γλυκὺ τὸ ἐν χυμοῖς ἀντίκειται, ἐκείνο δὲ ὑπὸ τὴν ποιότητα, καὶ τοῦτο ὑπὸ
 τὴν ποιότητα ἀναχθήσεται. καὶ εἰ τὸ δξύ τὸ ἐν γωνίαις ὑπὸ τὰ πρὸς τι
 (ὀξεῖα γὰρ ἢ ἐλάσσων ὀρθῆς), καὶ τὸ ἀμβλὺ τὸ ἐν γωνίαις ὑπὸ τὰ πρὸς
 τι· ἀμβλεῖα γὰρ ἢ μεῖζων ὀρθῆς, τὸ δὲ μεῖζον καὶ ἑλαττον τῶν πρὸς τι.
 30 καὶ εἰ τὸ ὀξύ τὸ ἐν φωναῖς ὑπὸ τὸ ποιεῖν ἀναχθήσεται, καὶ τὸ ἀμβλὺ
 ὁμοίως. ἀλλ' ὅσον ἐπὶ τούτῳ διάφοροι ἔσονται κατηγορίαι τῶν ἐναντίων,
 καὶ οὐκέτι ἐν ποιότητι μόνῃ ἢ ἐναντιότητι. καὶ λέγομεν ὅτι οὐκ εἶπεν ὁ
 Ἀριστοτέλης ὅτι εἰ τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ὑπὸ τήνδε τὴν κατηγορίαν
 ἀνάγεται, καὶ τὸ λοιπὸν ἀναχθήσεται, ἀλλὰ τὸ τῷ ποιῷ ἐναντίον ποιόν
 35 εἶναι. διὸ καὶ ἀμφιβόλως τὸν λόγον προήγαγε λέγων· οἶον εἰ ἡ δικαιοσύνη
 ἐναντίον τῇ ἀδικίᾳ· ὁὕτως γὰρ γέγονεν ὅτι ἡ ἀδικία οὐκ ἔστιν ἐναντία τῇ

1. 2 ἀνωτέρω] p. 180,3

3 τῇ om. K

7 οἶον inserui

8 γένοιτω H

9 γένοιτο scripsi: γένεται libri

11 post συμβεβηκός add. ὡς H

12 ἔτι

δὲ Arist.

θάτερον] θεάτρων HP

ἢ om. K

post λοιπὸν add. ἔσται

Arist.

17 νομήσει H

21 ante pr. γένος add. τὸ P

25 πρὸ] πρὸς HP

an μετ' αὐτά?

27. 28 γονίαις H

31 ἔσονται] ἔπονται HP

32 οὐκ

ἔστι H

δικαιουσύνῃ· ἡ γὰρ ἀδικία στέρησις, τὸ δὲ ἀντικείμενον τῇ δικαιουσύνῃ ἀκατονόμαστόν ἐστι, καὶ οὐ δεῖ τὰς ἕξεις στρερρητικοῖς ὀνόμασιν ὀνομάζειν, ὥσπερ ἡ ἀδικία στερητικὸν ὄνομα ἔχει, ἕξεις οὐσα. πλὴν οὐκ ἀληθὴς ὁ λόγος· οὐ γὰρ αἰεὶ αἱ στερήσεις στερητικοῖς ὀνόμασιν ὀνομάζονται· ἰσοῦ γὰρ ἡ
5 τυφλότης καὶ κωφότης, στερητικὰ ὄντα, στερητικοῖς ὀνόμασιν οὐκ ὀνομά-
ζονται, ὡς τὸ ἀσώματον, ἀθάνατον, αἰδίων, ἀγέννητον.

Τρίτον δὲ ἴδιον τῆς ποιότητος τὸ ἀπογεννώμενον ἐκ τοῦ πρώτου ἰδίου, τοῦ ἐπιδέχεσθαι τὰ ἐναντία, τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· αἰεὶ γὰρ ταῦτα ἔπονται ἀλλήλοις· ὅπου τὰ ἐναντία, ἐκεῖ πάντως τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον,
10 καὶ ὅπου τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἐκεῖ καὶ τὰ ἐναντία, καὶ ὅπου οὐκ ἔστι τὸ ἕτερον, οὐδὲ τὸ λοιπόν. ταῦτα δὲ καὶ ἐν μόνῃ τῇ ποιότητι θεωροῦνται, πλὴν οὐκ ἐν πάσῃ· τῷ γὰρ σχήματι οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οὐδὲ τοῖς μέσοις τῶν χρωμάτων. ὅπου γε καὶ δόξα γέγονε μὴδὲ αὐτὴν τὴν ποιότητα ἐπι-
δέχεσθαι τὰ ἐναντία, ἀλλὰ τὰ μετέχοντα μόνον· ὥσπερ γὰρ πυρκαϊᾶς μιᾶς
15 καὶ τῆς αὐτῆς οὔσης οἱ μὲν μᾶλλον θερμαίνονται οἱ δὲ ἥττον τῷ μᾶλλον μετέχουν τῇ ἥττον, καὶ τῆς δικαιουσύνης μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οὔσης οἱ μὲν μᾶλλον οἱ δὲ ἥττον μετέχουσι τῆς δικαιουσύνης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ποιό-
τητος ἔχει. ἰστέον δὲ ὅτι οὐδὲ ἐν πᾶσι τοῖς μετέχουσι τῆς ποιότητος ἡ ἐναντιότης· τρίγωνον γὰρ τριγώνου (οὐ) λέγεται μᾶλλον τρίγωνον, ἢ τετράγωνον
20 ἢ κύκλος· καθόλου γὰρ εἰπεῖν, τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ τὰ ἐναντία οὐδὲ ἐν οἷς πάντῃ ὁ αὐτὸς ὀρισμός, ὡς ἐπὶ δύο τριγώνων, οὐδὲ ἐν οἷς πάντῃ διάφορος, ὡς ἐπὶ τριγώνου καὶ κύκλου, θεωροῦνται (οὐδὲν γὰρ τούτων πρὸς τὸ ἀνόμοιον λέγεται μᾶλλον ἢ ἥττον), ἀλλ' ἐν οἷς πῇ μὲν ὁ αὐτὸς λόγος 283·
πῇ δὲ διάφορος, ὡς ἐπὶ δύο λευκῶν· ὁ γὰρ λόγος ὁ αὐτὸς ἐπὶ ἑκατέρου,
25 ἀλλὰ καὶ διάφορος· λευκὸν γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ λευκωμένον, λευκὸν δὲ ἐστὶ καὶ αὐτὸ τὸ χρῶμα, ἀλλ' ἐστὶ μᾶλλον διακρίνειν καὶ ἥττον.

Τούτων δὲ τῶν δύο ἰδίων καὶ ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ἀλλὰ ποῦ μὲν ὡς μὴ ὑπαρχόντων. οἶον ἐπὶ οὐσίας καὶ ποσοῦ, ποῦ δὲ ὡς ὑπαρχόντων, ὡς ἐπὶ τῶν πρὸς τι καὶ ποιότητος. ὥσπερ δὲ ἀνωτέρω τὰ ψευδῆ ἴδια τῶν
30 ἀληθῶν προέταττεν, οὕτω κἀνταῦθα μετὰ τὰ ψευδῆ ἴδια ἔρχεται ἐπὶ τῶν κυρίως καὶ φησιν ὅτι τέταρτον ἴδιον τῆς ποιότητος ὥσπερ οὐσίας τὸ ταῦτόν καὶ ἕτερον· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ὁμοιότης ἢ ποιότητων ταυτότης, ὥσπερ ἀνο-
μοιότης ποιότητων διαφορά. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ ψυχῆς ληπτέον, φημὶ τὸ ὁμοιον,

35 ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον,
καὶ ἐπὶ σώματος
παῦροι γὰρ καὶ παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
καὶ
τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἑοικότα τέκνα γονεῦσι.

3 ἕξεις H 5 κωφότης P 9 ἔπεται H 12 ἐστὶν om. KP 15 θερμαί-
νονται in mrg. suppl. P 19 οὐ addidi 25 πρ. λευκόν—ἐμνήσθημεν (27) in mrg.
suppl. K 29 δὲ om. K 35 ὡς αἰεὶ . .] Hom. p 218 37 παῦροι . .]
Hom. β 276 καί] τοι Hom. πατέρι H τίκτουσιν . .] Hes. op. et d. 235

Μετὰ τὰ τέσσαρα ἴδια τῆς ποιότητος ἀπορεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι πῶς
 ἔξιν καὶ διαθέσειν ἔτι ἐπιστήμην ὑπὸ δύο ἀνήγομεν κατηγορίας, ὑπὸ τὰ
 πρὸς τι καὶ τὴν ποιότητα· ἡ γὰρ ἔξις καὶ ἐπιστήμη παραδείγματα ἦσαν
 τῶν πρὸς τι· ἡ γὰρ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἔξις ἐκτοῦ ἔξις.
 5 ἀλλὰ καὶ πρῶτον εἶδος τῆς ποιότητος ἦσαν ἔξις καὶ ἐπιστήμη ἥτοι διαθέσεις.
 ἔσται οὖν τι κοινὸν τῶν γενικωτάτων καὶ οὐκέτι δέκα αἱ κατηγορίαι, ἐοικυῖαι
 τάγματι χιλίων ἀνδρῶν εἰς δέκα ἑκατοντάρχας διηρημένων, ἐν οἷς τὸ ἕτερον
 οὐ τελεῖ ὑπὸ τὸ ἕτερον. καὶ λύει τοῦτο λέγων ὅτι ἡ καθόλου ἐπιστήμη
 πρὸς τι καὶ οὐ ποιότητος, ἡ δὲ τις ἐπιστήμη, οἷον ἡ γραμματικὴ ἡ ἐν
 10 Ἀριστάρχῳ, ἡ ῥητορικὴ ἡ ἐν Δημοσθένει, ποιότητες καὶ οὐ πρὸς τι. καὶ
 τοῦτο κατασκευάζει ἐκ τῶν ὁρισμῶν ἑκατέρου, τῶν πρὸς τι καὶ τῆς ποιό-
 τητος· πρὸς τι γὰρ ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται· ἡ
 ἐπιστήμη οὖν τῶν πρὸς τι· ἡ γὰρ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη. ποιότητος
 δὲ ἐστὶ καθ' ἣν ποιοῖ τινες λέγονται εἶναι· λεγόμεθα δὲ γραμματικοὶ ἀπὸ
 15 τῆς γραμματικῆς· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τῆς καθόλου ἐπιστήμης λεγόμεθα ἐπι-
 στήμονες τοῦδε τοῦ γράμματος (οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεται ἄνθρωπον ἕνα πᾶσαν
 ἐπιστήμην ἔχειν, εἰ καὶ ὁ Πλάτων κέρματα ἀνθρώπου ἐκάλει τοὺς κατὰ
 μέρος ἀνθρώπους, ὡς μὴ δυναμένους πᾶσαν ἐπιστήμην ἔχειν), ἀλλὰ λεγόμεθα
 ἐπιστήμονες ἀπὸ τίνος ἐπιστήμης· ἡ γὰρ γραμματικὴ οὐ λέγεται γραμμα-
 20 τικὴ φωνῶν, ἀλλ' ἐπιστήμη φωνῶν. καὶ ἰδοὺ οἶδε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ
 σημαίνόμενον τῶν πρὸς τι τὸ μὴ δι' ἑαυτὸ πρὸς τι, ἀλλὰ διὰ τὴν πρὸς τὸ
 γένος ἀναφοράν, οἷον ἡ γραμματικὴ. καὶ ἀποροῦσι πρὸς τὴν λύσιν ὅτι πῶς
 τοῦ γένους ὑπ' ἄλλην ἀναγομένου τὰ εἶδη ὑπὸ ἐτέραν κατηγορίαν ἀνάγεται·
 ἰδοὺ γὰρ ἡ ἐπιστήμη | ὑπὸ τὰ πρὸς τι, ἡ δὲ γραμματικὴ εἶδος οὐσα τῆς 283'
 25 ἐπιστήμης καὶ διὰ τοῦτο τῶν πρὸς τι ὑπὸ τὴν ποιότητα· καὶ γὰρ ἐλέγετο
 ἀνωτέρω ὅτι ὅσα τῶν ἐπάνω κατηγορεῖται, καὶ τῶν ὑποκάτω· διὰ τί οὖν
 τὰ πρὸς τι τῆς ἐπιστήμης κατηγορούμενα τῆς γραμματικῆς οὐ κατηγορη-
 θήσεται; καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἡ ἐπιστήμη ὡς ποιότης κατηγορη-
 θήσεται τῆς γραμματικῆς, οὐχ ὡς πρὸς τι, εἰ καὶ συμβέβηκεν αὐτῇ ἀμφο-
 30 τερα, καὶ πρὸς τι εἶναι καὶ ποιότητα κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο νοούμενον. καὶ ὡς
 ποιότητος μὲν οὐσα κατὰ φύσιν, διεβίβασε τὸ κατηγορούμενον αὐτῆς κατὰ φύσιν
 εἰς τὰ εἶδη, τὸ δὲ πρὸς τι ὡς κατὰ δεύτερον λόγον αὐτῇ ὑπάρχον οὐ διεβίβασεν
 εἰς τὰ οἰκεῖα εἶδη. λέγει καὶ δευτέραν λύσιν ὁ Ἀριστοτέλης· ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ
 ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀνήγεται, ὣν οὐδὲ ἐτέρα πρὸς τι, ἀπορεῖν ἔχρην, (ἀλλ' οὐκ
 35 ἀπορεῖν ἔχρην) ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ δυνατόν ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀνάγεσθαι, ὣν
 ἡ ἐτέρα [οὐ] πρὸς τι. τοῦναντίον ἀπορεῖν ἔχρην ὅτι εἰ τὸ αὐτὸ μὴ καὶ ὑπὸ

3 παραδείγμ. ἦσαν] cf. p. 6^b2. 35 πρῶτον εἶδος] cf. p. 8^b27. 29

om. P 8 ὑπὸ] ἐπὶ KP

10 δηλωσθ. H 11 τι om. H

ante τοὺς add. πάντα; K

24 γὰρ iter. P

26 ἀνωτέρω] p. 153, 11

κατηγορ. addita καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο del. P

καὶ K

34. 35 ἀλλ'—ἐχρην inserui

4 ἡ (ante ἔξις) om. HP

ἔτι διαθέσεις post ἔξις transponas

ἡ iter. H

9 ἡ (ante γραμμ.) om. K

17 Πλάτων] cf. p. 167, 9

20 ἀλλ'—φωνῶν in mrg. suppl. P

28 ἡ om. K

32 εἶδει H¹

35 ἀνάγεται H

τοῦ ἐκτοῦ H

6 οὐ

om. K

ὁ om. P

28. 29 post

34 post εἰ add

36 οὐ deleui

ἄλλην κατηγορίαν ἀντίκειται· οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων πρὸς τι μόνως, ἀλλ' ἡ
 πρὸς τι καὶ οὐσία ἢ πρὸς τι καὶ ποσὸν ἢ πρὸς τι καὶ ποιόν. εἰπέ καὶ
 ἄλλην σὺ λύσιν, ὅτι οὐδὲν ἄτοπον τὸ αὐτὸ ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀνάγεσθαι
 κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο· οἷον ἡ γραμματικὴ ὡς ἐπιστήμη καὶ ὑπὸ τὰ πρὸς τι
 5 καὶ ὑπὸ τὴν ποιότητα· εἰ μὲν γὰρ ὡς πρὸς τὸ ἐν ᾧ ὑπόκειται, τὴν ψυχὴν,
 ἀπὸ τῆς ποιότητος, εἰ δὲ πρὸς τὸ περὶ ὃ ἐνεργεῖ, φημί τὰς φωνάς, ἐπιστήμη.
 ἀλλὰ ποῖαν συνέχειαν ἔχει τὰ νῦν λεγόμενα πρὸς τὸ τέταρτον ἴδιον τῆς
 ποιότητος; καὶ λέγομεν ὅτι ναί, εἴ γε κατέληξεν ὁ περὶ ποιότητος λόγος εἰς
 τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον, ταῦτα δὲ καὶ πρὸς τι (τὸ γὰρ ὅμοιον ὁμοίῳ ὅμοιον
 10 καὶ τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίῳ ἀνόμοιον) καὶ ποιότητες ἄμφω· ὁμοίότης γὰρ
 ἐστὶ ποιότητων ταυτότης. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία. ἐν οἷς καὶ ὁ περὶ ποιό-
 τητος λόγος.

Περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν.

Οὐχ αἱ μὲν τῶν κατηγοριῶν ἀπλαῖ αἱ δὲ συμπεπλεγμέναι· οὐ γὰρ
 15 συμπεπλεγμένον τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν, εἰ καὶ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον·
 ἐξ οὐσίας γὰρ καὶ ἐνεργείας τὸ ποιοῦν, ἀσθενείας δὲ καὶ πείσεως τὸ πάσχον.
 οὐδὲ τὸ ἐν τόπῳ εἶναι ἢ χρόνῳ σύνθετα, εἰ καὶ τὸ ἐν τόπῳ ὢν ἐξ οὐσίας
 καὶ τόπου καὶ τὸ ἐν χρόνῳ ὢν ἐξ οὐσίας καὶ χρόνου, καὶ διὰ τοῦτο σύνθετα.
 οὐδὲ τὸ κείσθαι καὶ τὸ ἔχειν σύνθετα, εἰ καὶ τὸ κείμενον καὶ τὸ ἔχον
 20 σύνθετα ἐξ οὐσίας καὶ θέσεως καὶ σχέσεως. ἀλλὰ πᾶσαι αἱ κατηγορίαι
 ἀπλαῖ· πᾶσα γὰρ κατηγορία ἀπλῇ ἐστὶ νοῆσαι καὶ γενικώτατον. εἰ δέ τις
 ἀπορεῖ ὅτι πῶς γενικώτατον τὸ ἐκ συμπλοκῆς ἄλλων γενόμενον (τὰ γὰρ
 ἀπλᾶ πρότερα τῶν συνθέτων), ἐροῦμεν λύσιν τοιαύτην· ὅτι ἀληθὲς τὸ
 προηγησθαι τὰ ἀπλᾶ τῶν συνθέτων, καὶ προτέτακται ἡ οὐσία πάσης κατη-
 25 γορίας, δεύτερον τὸ ποσόν, τρίτον τὸ πρὸς τι, τέταρτον τὸ ποιόν (οὐχοῦν
 καὶ ἐν συνθέσει φυλάττεται ἡ τάξις ἐν ταῖς κατηγορίαις· διὰ τοῦτο οὐδὲ 284^r
 τὸ ὃν συνωνύμως κατηγορηθήσεται τῶν δέκα κατηγοριῶν), ἀλλ' ὅταν λέ-
 γωμεν ὅτι γενικώτατον τὸ ποιεῖν ἢ πάσχειν ἢ ἄλλην ὁποιασοῦν κατηγορίαν,
 οὐ φάμεν ὅτι οὐδὲν ἐστὶ πρὸ αὐτῶν (εἰσὶ γὰρ πρὸ αὐτῶν τὰ ἐξ ὧν ἐγένοντο),
 30 ἀλλ' ὅτι γένος οἰκεῖον οὐκ ἔχουσι πρὸ αὐτῶν συνωνύμως κατηγορηθῆναι
 ὑφεῖλον· εἰ γὰρ τοῦτο, οὐκ ἐστὶ γενικώτατον. γενικώτατα δὲ εἰσι πᾶσαι αἱ
 κατηγορίαι ὡς ἀπλαῖ νοῆσαι, καὶ ἐκ συμπλοκῆς ἄλλων ἐγένοντο· μία γὰρ
 ἢ σχέσις τῶν δύο πραγμάτων, ὥσπερ μία ὁδὸς (ἀπὸ) Ἀθηνῶν εἰς Θήβας
 καὶ ἀπὸ Θηβῶν εἰς Ἀθήνας, αἱ δὲ πόλεις δύο. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι 'καὶ
 35 τὰ πρὸς τι δύο εἰσὶ πράγματα ἔχοντα μίαν σχέσιν καὶ τί διοίσουσι τούτων;',
 φάμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται αἰεὶ, καὶ
 μία ἢ σχέσις αὐτῶν· οὐ πάντως δὲ ὅπου συμπλοκὴ δύο πραγμάτων καὶ

2 οὐσίαν P ἢ πρὸς τι καὶ ποιόν om. K 9 pr. τὸ om. K 10 καὶ τὸ
 ἀνόμ.—ἀνόμοιον om. KP 19 εἰ om. P 22 ὅτι om. KP 24 post
 συνθέτων addita ἐροῦμεν λύσιν τοιαύτην ὅτι ἀληθὲς del. P 28 ὅτι eicias
 33 ἀπὸ inserui 34 pr. δὲ] δαί H

σχέσις εὐθύτης, καὶ πρὸς τι εἴη καὶ πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγοντο· Ἀθῆναι γὰρ καὶ Θῆβαι οὐ πρὸς τι, καὶ μίαν ὁδὸν μεταξύ, οὐδὲ τὸ Ἰσωκράτης περιπατεῖ τῶν πρὸς τι, ὃν συμπεπλεγμένον, οὐδὲ τὸ ποιῶν ἐξ οὐσίας ὃν καὶ ἐνεργείας πρὸς τι· οὐ γὰρ πρὸς τὸ πάσχον αὐτὸ παραβάλλοντες νῦν
 5 τὴν ποιεῖν κατηγορίαν νοοῦμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ποιῶν μόνον θεωροῦντες καθ' αὐτὸ συμπεπλεγμένον ἐξ οὐσίας καὶ ἐνεργείας τὸ ποιεῖν τὸ ἀπλοῦν ἐπινοοῦμεν κατηγορίαν. τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν συμπεπλεγμένων κατηγοριῶν ἀκουστέον, ἥγουν συνθέτων. σύνθετοι δὲ λέγονται τῷ ἐκ συμπλοκῆς ἀλλήλων αὐτὰς γενέσθαι. διὸ καὶ ἀπαρεμφάτοις ῥήμασιν αὐτὰς ὀνομάζει ποιεῖν,
 10 πᾶσχειν, ἵνα μὴ τὸ ἐφέλκεσθαι πρόσωπον συνθέτους αὐτὰς ποιήσῃ, ἣ ἐπιρρήμασιν ὀνομάζει τινὰς ἐξ αὐτῶν ἰσοδυναμοῦσι ῥήμασιν ἀπαρεμφάτοις· τὸ γὰρ ποῦ ταῦτόν τῷ ἐν τόπῳ εἶναι καὶ τὸ ποτέ τῷ ἐν χρόνῳ εἶναι, τὸ δὲ εἶναι ἀπαρέμφατον ῥῆμα.

Μηκύνας οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τὸν περὶ τῶν ἀπλῶν κατηγοριῶν λόγον
 15 ἔχει δι' αὐτῶν καὶ τὰς συμπεπλεγμένας. προέταξε δὲ τῶν συμπεπλεγμένων τὸ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν διὰ δύο αἰτίας· ἡ ὅτι περὶ ποιότητα τὸ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν ἡ ὅτι ἐμνήσθη ἐν τῷ περὶ ποιότητος λόγῳ τοῦ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν, ὅτε τὴν διὰ φόβον ὠχρίασιν καὶ τὸ δι' αἰδῶ ἔρευθος ὑπὸ τὸ πᾶσχειν ἀνήγαγεν. ἐπέγραψε δὲ Περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν, οὐ Περὶ ποιῶντος
 20 καὶ πᾶσχοντος, διότι τὸ ποιῶν καὶ πᾶσχον τῶν πρὸς τι, οὐ Περὶ ποιήσεως καὶ παθήσεως· ἡ γὰρ ποιήσις διττή· λέγεται γὰρ ποιήσις καὶ αὐτὴ ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτελεσμα, οἷον ἀβάκιον, ἅπερ προδήλως ὑπὸ ἄλλην κατηγορίαν ἀνάγονται. οὕτω δὲ συγγενὲς τὸ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν τῇ ποιότητι, ὅτι καὶ τὰ ἴδια τῆς ποιότητος ὑπάρχει τῷ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν· | ἐναντία 284·
 25 γὰρ τὸ ποιεῖν καὶ ποιεῖν, οἷον τὸ θερμαίνειν τῷ ψύχειν ἐστὶν ἐναντίον. ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶσχειν τῷ πᾶσχειν ἐναντίον· τὸ γὰρ θερμαίνεσθαι τῷ ψύχεσθαι ἐναντίον. ὑπάρχει δὲ τῷ ποιεῖν καὶ πᾶσχειν ὥσπερ τὰ ἐναντία οὕτω καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· ἔστι γὰρ μᾶλλον θερμαίνειν καὶ μᾶλλον ψύχειν καὶ ἥττον θερμαίνειν καὶ ἥττον ψύχειν, καὶ μᾶλλον θερμαίνεσθαι καὶ ψύχεσθαι
 30 καὶ ἥττον.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ κατηγορίαι πλήθει τῶν ὑφ' ἑαυτὰς εἰδῶν χαρακτηρίζονται ὡς γενικώταται οὔσαι, εἵπωμεν τὰ εἶδη ἐκάστης τῶν ἐξ κατηγοριῶν. τὸ ποιεῖν τοίνυν διττόν· ἡ γὰρ εἰς ἑαυτὸ ἡ εἰς ἕτερον ποιεῖ τι, καὶ εἰς ἑαυτὸ μὲν ὡς ἡ ψυχὴ ζωοῦσα ἑαυτήν, εἰς ἕτερον δὲ ὥσπερ ἡ αἰσθησις ἐνεργοῦσα
 35 περὶ τὸ αἰσθητόν· ὅ τι μὲν γὰρ ὁρᾷ ἡ αἰσθησις οἶδε, διὰ τί δὲ ὁρᾷ οὐκ οἶδε. καὶ ἄλλως τὸ ποιεῖν διττόν· ἡ γὰρ καθ' ὁρμὴν ὡς ἐπὶ τοῦ ὕλακτοῦντος κυνός, ἡ κατὰ φύσιν ὡς τῷ πυρὶ τὸ καίειν φυσικῶς. καὶ τὸ πᾶσχειν διττόν· ἡ γὰρ φθαρτικόν ἐστὶν ὡς ἐπὶ τοῦ τέμνεσθαι καὶ καίεσθαι, ἡ τελειωτικόν ὡς τὸ μανθάνειν, γινώσκειν. τὸ ποῦ ἐξαχῶς· τὸ γὰρ ποῦ

2 οὐδὲ] εἰ δὲ K

3 ὢν P

6 pr. τὸ] τοῦ K

8 τῷ scripsi: τὸ libri

10 ποιήσει HK

10. 11 ἐπιρῆμ. P

17 post πᾶσχειν addita διὰ δύο del. P

ἐν τῷ περὶ π. λόγῳ] p. 9^b13

19 ἀνήγεν KP

24 ἐναντίον HP

26 alt

τῷ] τὸ P

31 δὲ om. P

33 ποιεῖ] ποιεῖν KP

37 τῷ ex τὸ corr. P

38 ἡ] εἰ HP

ἔστι τὸ ἐν τόπῳ εἶναι, ὁ δὲ τόπος πέρας τοῦ περιέχοντος, τὸ δὲ περι-
 εχόμενον σῶμα, παντὸς δὲ σώματος τρεῖς εἰσι διαστάσεις, ἐπειδὴ καὶ τρεῖς
 μόναι εὐθεῖαι πρὸς ὀρθὰς γωνίας δύνανται συμβάλλειν ἑαυταῖς καθ' ἐν
 σημεῖον, πάσης δὲ διαμέτρου δύο εἰσὶ πέρατα, ὡς γίνεσθαι ἐξ διαστάσεις,
 5 ἄνω, κάτω, πρόσω, ὀπίσω, δεξιὰ, ἀριστερά. καὶ τὸ μὲν ἄνω καὶ κάτω
 ποιεῖ τὸ ὑπὲρ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον, τὸ δὲ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ποιεῖ
 ἀνατολικὸν καὶ δυτικόν, τὸ πρόσω καὶ ὀπίσω ποιεῖ νότιον καὶ βόρειον.
 ταῦτα περὶ τοῦ ποῦ. τὸ δὲ ποτὲ τριχῶς κατὰ τὴν τριμέρειαν τοῦ χρόνου,
 ἐνεστῶτος, παρελθυθότος, μέλλοντος. τὸ δὲ κεῖσθαι τριχῶς· ἡ γὰρ ὀρθιά
 10 εἰσι πάντα καὶ λέγεται στάσις, ἡ πάντα κέκλιται καὶ λέγεται ἀνάκλισις, ἡ
 τὰ μὲν ὕπτια τὰ δὲ κεκλιμένα καὶ λέγεται καθέδρα. τὸ ἔχειν διχῶς· ἡ
 ὅλον περὶ ὅλον, ὡς ἱμάτιον περὶ ὅλον, τὸ σῶμα, ἡ ὅλον περὶ μέρος, ὡς
 δακτύλιος ὅλος περὶ μέρος, τὸν δάκτυλον. ταῦτα ἡμῖν καὶ περὶ τῶν δέκα κα-
 τηγοριῶν. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ τὸ δεύτερον τμήμα.

15

Περὶ ἀντικειμένων.

Ἐπειδὴ τὰς κατηγορίας διηνούσαμεν καὶ τῶν χρησίμων δὲ πρὸς τὰς
 κατηγορίας τὰ ἀσαφέστερα διηρθρώσαμεν, ὧν τὸ μὲν πεποιήκαμεν ἐν τῷ
 πρώτῳ τμήματι τὸ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ, μηδὲ τῶν σαφῶν χρησίμων πρὸς τὰς
 κατηγορίας ἀμελήσωμεν πανταχόθεν τὸ τέλειον τῇ πραγματείᾳ περιποιούμενοι.
 20 ἐπὶ τὸ τρίτον τοίνυν ἤκωμεν τμήμα, ἐν ᾧ περὶ πέντε τινῶν διαλέγεται ὁ
 φιλόσοφος, περὶ ἀντικειμένων, περὶ προτέρου καὶ ὑστέρου, περὶ τῶν ἅμα, 285^r
 περὶ κινήσεως, περὶ τοῦ ἔχειν ἐτέρου ὄντος τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας.
 προσέταξε δὲ τὰ ἀντικείμενα, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων χρησίμων ἐν τῇ πρώτῃ κατη-
 γορίᾳ ἐδεήθη * * περὶ τοῦ ἅμα ἐν τοῖς πρὸς τι, περὶ προτέρου καὶ ὑστέρου
 5 ἐν τῇ ποιότητι, ὅτε ἔλεγεν ὅτι πρότερον τὸ ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης, τῶν
 μέντοι ἀντικειμένων ἐν πάσῃ κατηγορίᾳ ἐδεήθη· ἐφ' ἐκάστης γὰρ κατη-
 γορίας ἐζητοῦμεν εἰ ἔχει ἐναντίον ἢ οὐ. καὶ διαφορᾶς ἐναντίων δὲ ἐδεή-
 θημεν ἐν τῷ περὶ ποσοῦ λόγῳ, ὅτε τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ
 ὀλίγον οὐκ ἀνήγομεν ὑπὸ τὰ ἐναντία, ἀλλ' ὑπὸ τὰ πρὸς τι· τὰ δὲ ἐναντία
 10 καὶ τὰ πρὸς τι εἶδη ἀντικειμένων. Ἐρμῖνος δὲ ὁ Πρό τῶν τόπων ἐπι-
 γράψας τὰς Κατηγορίας αἰτίαν λέγει τοιαύτην, ὅτι διαλεκτικὴ ἡ προκειμένη
 πραγματεία, ἔργον δὲ τῆς διαλεκτικῆς περὶ τὸν ἀποφαντικὸν εἰλεῖσθαι
 λόγον τῷ συνηγορεῖν τῇ ἀντιφάσει καὶ τοῖς ἀντικειμένοις· διὰ τοῦτο οὖν
 καὶ τὰ ἀντικείμενα τῶν λοιπῶν προσέταξε.
 35 Τὰ δὲ ἀντικείμενα τετραχῶς· ἡ ὡς τὰ πρὸς τι ἢ ὡς τὰ ἐναντία ἢ

3 συμβάλλειν (sic) ἑαυτὰς H

6 ὁμισφ. H

7 καὶ (post νότιον) om. KP

8 τριμερίαν P

9 ante μέλλοντος add. καὶ H

14 post τμήμα add. τέλος

ἐν θεῷ τῶν κατηγοριῶν K

15 tit. om. HP

17 ὧν scripsi: ὡς libri

20 ἡκω-

μεν HP

22 ἐτέρου—ἔχειν in mrg. suppl. (nunc evanida) P

23 τῇ πρώτῃ] an μιᾷ

24 ante περὶ τοῦ ἅμα lac. signavi

25 ἐν τῇ ποιότητι] potius ἐν τοῖς πρὸς τι (cf. p. 7^b23)

26 μέντι H

29 ἀνήγομεν] p. 196,12

30 Πρό τῶν τ.] cf. p. 132,26

32 τὸν

ex τῶν corr. P

33 ἀντιφάσει H

ὡς ἔξις καὶ στέρησις ἢ ὡς ἀπόφασις καὶ κατάφασις. δύο οὖν ζητήσωμεν ἐνταῦθα, διὰ τί τέσσαρα καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν. τέσσαρα τοίνυν εἰσὶ δι' αἰτίαν τοιαύτην· τὰ ἀντικείμενα ἢ ἀπλᾶ ἢ συμπεπλεγμένα, καὶ εἰ μὲν συμπεπλεγμένα, ποιεῖ τὴν ἀντίφασιν· Σωκράτης κἀθῆται — Σωκράτης οὐ κἀθῆται', 5 εἰ δὲ ἀπλᾶ, ἢ σώζει ἀλλήλα καὶ ποιεῖ τὰ πρὸς τι, ἢ ἀναιρεῖ (εἰ γὰρ τὰ πρὸς τι, συναναιρεῖ· ἀλλ' οὐ ταῦτόν τὸ ἀναιρεῖν τῷ συναναιρεῖν· τὸ γὰρ ἀναιροῦν αὐτὸ μένον ἄλλο ἀναιρεῖ, τὸ δὲ συναναιροῦν ἀναιρεθὲν συναναιρεῖ)· εἰ δὲ ἀναιρεῖ, ἢ ἀμφοτέρω μεταβάλλει εἰς ἀλλήλα, τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν ἢ ἀνάπαλιν, καὶ ποιεῖ τὰ ἐναντία, ἢ τὸ ἐν μόνον μεταβάλλει καὶ ποιεῖ ἔξιν 10 καὶ στέρησιν· ἔξις γὰρ εἰς στέρησιν μεταβάλλει, στέρησις δὲ εἰς ἔξιν οὐδέποτε ὑπὸ φύσεως ἢ τέχνης· τῇ γὰρ προνοίᾳ οὐδὲν ἀδύνατον. προέταξε δὲ τὰ πρὸς τι ἐν τοῖς ἀντικειμένοις ὡς μαλακώτερα καὶ ὡς ἥττον μαχόμενα ἐν τοῖς ἀντικειμένοις, ὡς καὶ ἀμφιβάλλεσθαι εἴ εἰσιν ἀντικείμενα σώζοντα ἀλλήλα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δείκνυσιν Ἀλέξανδρος ὅτι ἀντικείμενα, δς καὶ τὰ 15 λαβδοειδῆ ξύλα παράδειγμα λαμβάνει, ἅτινα μετὰ ἀντιθέσεώς τινος σώζει ἀλλήλα, ἃ ἢ συνήθεια ἀντήρεις καλεῖ, ὁ δὲ ποιητὴς ἀμειβοντας. ἀλλ' οὗτος μὲν διὰ μόνου παραδείγματος πιστοῦται ὅτι ἀντικείμενα, φέρε δὲ ἡμεῖς λόγῳ δεῖξωμεν ὅτι εἰσιν ἀντικείμενα. ἀντικείμενα μὲν οὖν εἰσὶ ὡς ἀναιροῦντα· τὰ γὰρ ἀναιροῦντα ἀναιροῦσιν· ἀρκεῖ δὲ πρὸς μάχην τὸ 20 ἀναιρεῖν ὅπως οὖν, καὶ περιέργον τὸ ζητεῖν εἰ τοιῶσδε ἢ τοιῶσδε ἀναιρεῖ. εἰπὲ δὲ | καὶ ἄλλην αἰτίαν, διὰ τί προέταξε τὰ πρὸς τι· ἐπειδὴ ταῦτα 285' δύο κοινὰ ἔχει (ἅμα γὰρ ἄπεστι καὶ ἅμα πάρεστι), τὰ δὲ ἐναντία ἐν κοινὸν ἔχει· ἅμα γὰρ ἄπεστιν, ὡς ἐπὶ φαιοῦ λευκὸν καὶ μέλαν, ἅμα δὲ παρῆναι οὐ δύναται. διὰ τοῦτο οὖν τὰ πρὸς τι προέταξεν ὡς ἥττον ἀντικείμενα, διὰ 25 τὴν πολλὴν κοινωνίαν. ἔξις δὲ καὶ στέρησις οὐδὲ ἅμα παρῆναι δύναται οὐδὲ ἅμα ἀπεῖναι. ἐπὶ μέντοι πεφυκότων μόνων· οὐ γὰρ λέγεται νωδὸν τὸ νεογνὸν παιδίον, οὐδὲ τυφλὸν τὸ σκυλάκιον, κτλ μὴ ὁρᾷ. ἀπόφασις μέντοι καὶ κατάφασις οὐδὲ ἅμα ἄπεισιν οὐδὲ ἅμα πάρεσι. καὶ τοῦτο κοινὸν ἔχει ἔξις καὶ στέρησις. διαφέρει δὲ τῇ ἐπὶ πάντων λέγεσθαι, ὄντων, μὴ 30 ὄντων, πεφυκότων. μὴ πεφυκότων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ Ἀριστοτέλην ἀντικείμενα μόνον. ὁ μέντοι Πλάτων ἄκρα ταῦτά φησιν εἶναι ἀντικείμενα, μεταξὺ δὲ τούτων εἶναι μέσα, ὡς πάντα ἕμμεσα λέγων· μεταξὺ γὰρ τῶν πρὸς τι καὶ τῶν ἐναντίων ἐστὶ θερμότερον — ψυχρότερον· ἐναντία γὰρ ταῦτα ὡς θερμὸν — ψυχρὸν, καὶ πρὸς τι· τὸ γὰρ θερμότερον τοῦ ἡρέμα θερμοῦ 35 θερμότερον. μεταξὺ δὲ τῶν ἐναντίων καὶ ἔξεως καὶ στέρησεως φῶς καὶ σκότος· καὶ τῶν μὲν γὰρ ἐναντίων ἔχουσι τὸ μεταβάλλειν εἰς ἀλλήλα, στέρησεως δὲ καὶ ἔξεως τὸ εἶδοποιεῖσθαι μὲν τὸ φῶς τὸ δὲ σκότος ἀνεῖδον.

4 σωκρ. οὐ κἀθῆται in mrg. suppl. (nunc evan.) P

τῷ ἀναιρ. τὸ συναναιρ. H

HKP 16 ἢ om. KP

om. K 18 δεῖξωμεν K

27 νεογνὸν K: νεόγονον HP (cf. p. 244,16)

superscr. P²

34 ψυχρῷ KP

13 καὶ ὡς coll. K

συνήθη P

20 ὅπως οὖν P

29 τῷ ἐπὶ τὸ ἀπὸ KP

31 Πλάτων] cf. p. 181,10 194,15

θερμοῦ iter. K

36 καὶ eicias

6 ἀλλ'—ἀναιρεῖ (8) om. P

15 παράδειγμα b: παραδείγματα

Hom. Ψ 712 17 μόνου

21 ταῦτα] τὰ K: evan. P

30 μὴ πεφυκότων

33 ante ψυχρ. add. καὶ K

γὰρ om. KP

μεταξὺ δὲ ἕξεως καὶ στερήσεως καὶ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεώς ἐστιν ἐπιστήμη — ἄγνοια, δικαιοσύνη — ἀδικία· ἡ γὰρ ἄγνοια στερητικὸν μὲν ὄνομα, εἰ δὲ προστεθῇ τὸ ἀποφατικὸν τὸ οὐ καὶ εἴπωμεν ἀντὶ μὲν τοῦ ἀδικοῦ οὐ δίκαιος καὶ ἀντὶ τοῦ ἀγνοεῖ ὅτι οὐ γινώσκει, τότε ἀποφατικά γίνονται καὶ στερητικά.

p. 11^b24 Ὅσα μὲν οὖν ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκειται.

Τὸ προκείμενον ἡμῖν ἐστὶ διακρίναι τὰ εἶδη τῶν ἀντικειμένων ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τέως τὰ πρὸς τι ἀπὸ τῶν ἐναντίων, διότι τὰ πρὸς τι αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λέγεται (καὶ ὅτληα τὰ παραδείγματα). τὰ δὲ ἐναντία

10 οὐχ οὕτως· τὸ γὰρ μέλαν οὐ λέγεται λευκοῦ μέλαν, ἀλλ' ἐναντίον, ὁμοίως καὶ τὸ λευκόν. διὸ τὰ μὲν πρὸς τι κύκλον λέγεται μιμεῖσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχόμενα καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγοντα, τὰ δὲ ἐναντία εὐθείαν λέγεται μιμεῖσθαι τὴν ἀλλαχόθεν ἀρχομένην καὶ ἀλλαχοῦ λήγουσαν.

Ἐρ' οἷς διακρίνει καὶ τὰ ἐναντία ἀπὸ ἕξεως καὶ στερήσεως. πρὸς δὲ

15 τὴν διάκρισιν τούτων δύο λημμάτων χρήζει, τῆς διαιρέσεως τῶν ἐναντίων καὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῆς στερήσεως. ἀλλ' ἡ παροῦσα θεωρία τὸ ἐν παρα-
οἶδωσι, τὴν διαίρεσιν τῶν ἐναντίων. τὰ ἐναντία ἡ ἄμεσα ἡ ἔμμεσα. καὶ (εἰ) ἄμεσα, ἡ οὐσιώδη ὡς ἄρτιον καὶ περιττόν (οὐδὲ γὰρ ἐπινοεῖται τὸ δευτερον χωρὶς τοῦ ἀρτίου οὐδὲ τὸ τρίτον χωρὶς τοῦ περιττοῦ, καὶ διὰ τούτο

20 οὐσιώδη), ἡ ὡς ἐπουσιώδη, ὡς νόσος καὶ ὑγεία· ταῦτα γὰρ γίνονται καὶ ἀπο|γίνονται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς. τῶν δὲ ἐμμέσων ἡ 286⁺
ἀμφοτέρα δύναται ἀπεῖναι τοῦ ὑποκειμένου, ὡς λευκὸν καὶ μέλαν τοῦ φαινοῦ,
ἡ τὸ ἕτερον μόνον τῶν ἐναντίων ἄπεστι τὸ δὲ ἕτερον πάντως ὑπάρχει διὰ
τὸ προκατελιγθῆναι τὸ εἶδος ὑπ' ἐκείνου, οἷον τὸ λευκὸν ὑπάρχει κύκλῳ

25 καὶ χιόνι, ἄπεστι δὲ τὸ μέλαν, τὸ δὲ μέλαν ὑπάρχει τῷ κόρακι καὶ ἐβένῳ,
ἄπεστι δὲ τὸ λευκόν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὰ ἔμμεσα διαιρεῖ ἄλλως, λέγων
ὅτι τῶν ἐμμέσων τὸ μέσον ἡ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων μετέχει ὡς τὸ χλιαρόν,
ὅτε καὶ κατωνόμασται, ἡ οὐδετέρου τῶν ἄκρων μετέχει, ὅτε οὐδὲ κατω-
νόμασται, ἀλλὰ τῇ ἀποφάσει τῶν ἄκρων ὀνομάζεται, ὡς τὸ παιδίον τὸ

30 μῆπω κατὰ προαίρεσιν ἐνεργῆσαν οὔτε δίκαιον οὔτε ἀδικόν φαμεν. εἶδει δὲ
τὸν Ἀριστοτέλην πρότερον διελεῖν τὰ ἔμμεσα εἰς μονόμεσα καὶ πολύμεσα·
μονόμεσα μὲν γὰρ τὸ ψυχρόν ἐστὶ καὶ θερμόν (μέσον δὲ αὐτῶν τὸ χλιαρόν),
πολύμεσα δὲ ὡς τὸ λευκὸν καὶ μέλαν· πολλὰ γὰρ τὰ μέσα τούτων χρώματα,
ξανθόν, φαιόν, ὠχρὸν καὶ ἄλλα πολλά. ταύτης οὖν λεχθείσης ὑφ' ἡμῶν

35 τῆς ὑποδιαίρεσεως ἵστέον ὅτι καὶ ἄλλως τὰ ἔμμεσα (ὑποδιαίρεται)· ἡ
ᾧρισται (καὶ τὰ ἄκρα) καὶ τὸ μέσον, ὡς ἐπὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ τοῦ
χλιαροῦ (ταῦτα γὰρ ᾧρισται καὶ περαιτέρω τούτων ἄλλα οὐκ ἔστιν), ἡ τὰ
μὲν ἄκρα ᾧρισται τὰ δὲ μέσα ἀόριστα, ὡς ἐπὶ λευκοῦ καὶ μέλανος (τὰ

3 εἴπωμεν HP

9 δεῖλα H¹: δῆλον P

11 τὸ om. P

12 ἀρχόμενον P

18 ei inserti

20 an ἐπειροδιώδη?

22 δύνανται HP

25 ante ἐβένῳ add.

τῷ K

32 μὲν om. KP

35. 36 ὑποδιαίρεται ei καὶ τὰ ἄκρα inserui

16*

γάρ μέσα τούτων ἄπειρα), ἥ τὸ μὲν μέσον ὥριται τὰ δὲ ἄκρα ἀόριστα, ὡς ἐπὶ ὀρθῆς γωνίας· αὕτη γὰρ ὥριται, καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὀρθὴν ὀρθῆς μερίζονα ἢ ἐλάττονα, τὰ δὲ ἄκρα αὐτῆς ἀόριστα, ἢ ὀξεῖα καὶ ἢ ἀμβλεῖα γωνία· ὀξεῖα γὰρ ὀξείας ἐστὶ μᾶλλον ὀξεῖα καὶ ἦττον, καὶ ἀμβλεῖα ὁμοίως.
5 καὶ αὕτη ἡ διαίρεσις τῶν ἐναντίων.

p. 12*26 Στέρησις δὲ καὶ ἕξις λέγεται μὲν τι περὶ τῶν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν ἐναντίων ἀπὸ ἕξεως καὶ στέρησεως ἐδεήθη τῆς διαιρέσεως τῶν ἐναντίων καὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῆς στέρησεως, ὧν τὸ πρῶτον ἡ φθάσασα ἐδίδασκε θεωρία, τὴν διαίρεσιν τῶν ἐναντίων, φέρε
10 εἵπωμεν καὶ τὸν ὀρισμὸν τῆς στέρησεως. ἀλλ' ἵνα τοῦτο γνῶμεν, λήμματα τινα προλάβωμεν. ἰστέον ὅτι ἵνα γένηται ἡ στέρησις, τεσσάρων χρεῖα εἰς συνδρομὴν, οἷον ἀπουσίας εἶδους (εἰ μὴ γὰρ ἀπῆ ἡ ὄψις, τυφλότης οὐ γίνεται), καὶ φύσεως δεκτικῆς χρεῖα (ἐπεὶ ἂν ἡ λίθος, στέρησιν ὀψεως οὐχ ὑπομένει), καὶ μορίου ἐπιτηδείου (οὐ λέγεται γὰρ ὁ ἄνθρωπος τυφλός,
15 διότι τῇ χειρὶ οὐχ ὄρᾳ, ἐπειδὴ οὐδὲ πέφυκε τῇ χειρὶ ὄρᾳ), ἀλλὰ καὶ χρόνου ἐπιτηδείου· τὸ γὰρ νεογνὸν παιδίον οὐ λέγεται νωδόν, ἐπεὶ μὴ ἔχει ὀδόντας, οὐδὲ τὸ ἀρτιγενὲς σκυλάκιον λέγεται τυφλόν, ἐπεὶ μὴ ὄρᾳ· οὐ γὰρ πέφυκεν ὄρᾳ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ. αὕτη δὲ ἡ στέρησις τοῦ δυνάμει ἐστὶ, διὸ οὐδὲ ἐπανακάμπτει ποτέ· εἰ γὰρ μὴ | ἦν τοῦ δυνάμει ἡ στέρησις, 286
20 πάντως ἂν ἦγαστο εἰς τὸ ἐνεργεῖα. τούτων οὕτως προληφθέντων πρόεισιν (ὁ) ὀρισμὸς τῆς στέρησεως οὕτως· στέρησις ἐστὶν ἀπουσία εἶδους φύσεως δεκτικῆς ἐν τῷ πεφυκότι δέχεσθαι καθ' ὃν πέφυκε δέχεσθαι χρόνον. οὗτος ὁ ὀρισμὸς. ἰστέον δὲ ὅτι τινὰ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα στέρητικὸν ἔχει, ὥσπερ τὸ ἀναίσθητος ἐπὶ τοῦ ἀποπλήκτου, τινὰ δὲ τὸ ὄνομα στέρη-
25 τικὸν ἔχει, οὐ μὴν τὸ πρᾶγμα, ὡς τὸ ἀθάνατον καὶ ἀσώματον καὶ ἄλογον, τινὰ δὲ τὸ πρᾶγμα στέρητικὸν ἔχει, οὐ μὴν τὸ ὄνομα, ὡς τὸ τυφλότης. ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ ἐν Κατηγορίαις στέρησις. οἶδε δὲ καὶ ἄλλας στέρησεις ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Φυσικαῖς αὐτοῦ πραγματείαις, τὴν στέρησιν τῆς ἐνεργείας, ὡς ἐπὶ τοῦ καθεύδοντος γεωμέτρου· οὗτος γὰρ τῆς ἐνεργείας ἐστέρηται.
30 καὶ τῆς ἕξεως τῆς τελείας λέγεται στέρησις, ὡς ἐπὶ τοῦ παιδίου τοῦ ἄρτι εἰς γραμματικοῦ φοιτήσαντος· τῆς γὰρ τελείας (ἕξεως) τοῦτο ἐστέρηται. λέγεται στέρησις καὶ τῆς ὀρθότητος, ὡς ἄφωνον λέγομεν τὸν κακὸφωνον· οὗτος γὰρ τῆς ὀρθότητος ἐστέρηται τῆς φωνῆς. λέγεται στέρησις καὶ τοῦ μεγέθους, καθὼς λέγομεν ἀτράχηλον ζῶον καὶ ἀγίγαρτον ροῖαν, ἐπειδὴ ποῦ μὲν ὁ
35 τράχηλος βραχὺς ποῦ δὲ τὸ γίγαρτον μικρόν. αὗται δὲ αἱ στέρησεις οὐκ

3 alt. ἡ om. H 6 καὶ correxi: ἡ libri μέν τι περὶ αὐτῶν HK: μέντοι π. τῶν
αὐτ. P: μὲν περὶ ταυτῶν τι Arist. 8 ἐδεήθη — στέρησεως in mrg. add. (nunc evan.) P
9 ἔδειξε K 13 post ἂν addita λέγεται γὰρ ὁ ἄνθρωπος del. P 18 ἐκείνῳ iteratum
del. H 19 οὐδὲ scripsi: οὕτε libri μὴ γὰρ coll. KP 20 πρόησιν P
21 ὁ inserui 22 καθὼς π. δ. χρόνῳ HP 26 στέρητικὸν H¹ 27. 28 οἶδε δὲ
καὶ ἄλλ. στέρ. ὁ Ἀρ. ἐν ταῖς Φυσ.] videas Bonitzii Ind. p. 699b 29 τοῦ om. HP
31 γραμματικὸν HP ἕξεως inserui 34 ἀγίγ. H

εἰσι τοῦ δυνάμει, ἀλλὰ τοῦ ἐνεργείᾳ, μόναι δὲ αἱ τῆς ὀρθότητος καὶ τοῦ μετέθους· διὸ καὶ ἄγονται εἰς τὸ ἐνεργείᾳ.

Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἄλλο πρὸς τι καὶ ἄλλο τὰ ὑπὸ τὰ πρὸς τι (πρὸς τι αὐτὴ ἡ κατηγορία, ὑπὸ ταύτην δὲ πατήρ καὶ υἱός), ἄλλο ἕξις καὶ [ἄλλο] 5 στέρησις καὶ ἄλλο τὸ ἔχον ἕξιν ἢ στέρησιν (ἕξιν γὰρ λέγεται ἔχειν ὁ ἄνθρωπος, οἶον τὴν θρᾶσιν, θρᾶσις δὲ οὐ λέγεται οὐδὲ ἕξις· ταῦτά καὶ ἐπὶ τυφλότητος καὶ στερήσεως), πάλιν ἄλλα ἐναντία καὶ ἄλλα τὰ ὑπὸ ἐναντία (ἐναντία λευκὸν καὶ μέλαν, ὑπὸ ταῦτα κύκνος, κόραξ, καὶ οὐ λέγεται ὁ κύκνος λευκότης οὐδὲ ὁ κόραξ μελανία), ἄλλο ἀπόφασις καὶ [ἄλλο] κατὰφαισις καὶ 10 καὶ ἄλλα (τὰ) ὑπὸ ταύτας· ἡ μὲν γὰρ κατὰφαισις καὶ ἀπόφαισις ὡς λόγοι εἰσὶ, τὰ δὲ ὑπ' αὐτάς πράγματα· 'Σωκράτης οὐ καθήται — Σωκράτης καθήται' ἀπόφαισις καὶ κατὰφαισις, ὑπὸ δὲ ταύτας (τὸ) καθήσθαι Σωκράτην ἢ μὴ καθήσθαι. οὐ ταυτὸν δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ οὐ πάντως ἐν τῷ λέγειν ὅτι Σωκράτης καθήται ἤδη κατ' ἀλήθειαν καθήται (ἔστι γὰρ ὅτε ἴσταται), καὶ εἴπω ὅτι οὐ καθήται, 15 τί καλῶσι τὸ καθήσθαι αὐτόν; οὐκ ἐξ ἀνάγκης οὖν οἱ λόγοι πάντως συμ-φθέγγονται τοῖς πράγμασι. πλὴν εἰ καὶ τοσοῦτον ταῦτα διαφέρουσιν ἀλλήλων, ἀλλ' οὖν ὁ τρόπος τῆς ἀντιθέσεως ὁ αὐτός· ὡς γὰρ ἀντίκεινται ἕξις καὶ στέρησις, οὕτω καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἕξιν καὶ στέρησιν, καὶ ὡς ἀντίκεινται τὰ ἐναντία, οὕτω καὶ τὰ ὑπ' αὐτά, καὶ ὡς ἀντίκεινται ἀπόφαισις καὶ κατὰφαισις, 20 οὕτω καὶ τὰ ὑπ' αὐτά. ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς τι τὰ μετέχοντα ἀντίκεινται ἀλλήλοις, οὐ μὴν ἐπὶ τοῦ πρὸς τι, αὐτῆς τῆς κατηγορίας, ἔστιν ἀντιθεσις· ἡ γὰρ σχέσις μία, αὐτὴ ἡ κατηγορία. |

p. 12^b16 "Οτι δὲ ἡ στέρησις καὶ ἡ ἕξις οὐκ ἀντίκεινται ὡς τὰ 287^a πρὸς τι.

5 Μετὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς στερήσεως ὀφείλων εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν τῶν ἐναν-τίων ἀπὸ ἕξεως καὶ στερήσεως, δι' ἣν καὶ προελήφθη ὁ ὁρισμὸς τῆς στερήσεως, οὐ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' αὐτὰ τὰ πρὸς τι διακρίνει, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τούτων τὴν αὐτὴν εὐρίσκει διάκρισιν. ἔχει δὲ ἡ διάκρισις οὕτως· τὰ πρὸς τι αὐτὰ ἄπερ εἰσὶν ἐτέρων εἶναι λέγονται, ἕξις δὲ καὶ στέρησις αὐτὰ ἄπερ εἰσὶν ἐτέρων οὐδέ- 10 ποτε λέγονται· οὐδὲ γὰρ λέγεται ἡ τυφλότης ὄψεως τυφλότης. εἰ δέ τις ἔρει ὅτι ναί, λέγεται ὄψεως τυφλότης, λύομεν τοῦτο καὶ κατ' ἐνστάσιν καὶ κατὰ ἀντι-παράστασιν. κατὰ μὲν ἐνστάσιν οὕτως· οὐ λέγεται ἡ τυφλότης ὄψεως τυφλότης, ἀλλ' ὄψεως στέρησις· οὐδὲ γὰρ αὐτὴ ἡ ὄψις τυφλότης ἐγένετο· καθόλου γὰρ αἱ στερήσεις οὐ πρὸς τὰς ὄψεις ἡγουν ἕξεις λέγονται, ἀλλὰ πρὸς τὰ ὑποκείμενα

4 ante πατήρ add. καὶ P

κρίσι: δὲ libri δ om. HP

12 τὸ inserui 19 καὶ ὡς — ὑπ' αὐτά (20) om. KP

22 αὐτὴ scripsi: αὕτη libri

ἐντα. additum ἀλλήλοις del. H

suppl. H² ὄφλον (sic) H

30 ἡ om. K ὄψιος H

32 κατὰ μὲν ἐνστάσιν om. KP

4. 9 ἄλλο (ante στερ. et κατὰφ.) delevi

10 τὰ inserui γὰρ superscr. H

21 ἔστιν om. H

23 ὅτι] ἔτι K: evan. P ἀντίκειται Arist. post

25 μετὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς στερήσεως — pr. στερήσεως (26)

εἶπεν H 26 alt. καὶ om. H 29 λέγεται K

31 pr. καὶ om. K: evan. P

34 ὄψις P

μόρια· οὐ λέγεται ἡ χωλότης πῆρως ὀρθότητος σκελῶν, ἀλλὰ πῆρως σκελῶν,
καὶ τὸ σκότος οὐ φωτὸς σκότος, ἀλλ' ἀέρος σκότος. οὕτω καὶ τυφλότης
οὐκ ὄψεως τυφλότης, ἀλλ' ὄψεως στέρησις λέγεται διὰ τὴν πρὸς τὸ γένος
ἀναφοράν. οὕτω μὲν κατ' ἔνστασιν. ἀλλὰ καὶ κατὰ ἀντιπαράστασιν οὕτως
5 ἔχει· εἰ καὶ συγχωρήσομεν ὅτι λέγεται ὄψεως τυφλότης, οὐ δῆπου καὶ
ἀντιστρέφει· οὐδὲ γὰρ λέγει τις τὴν ὄψιν τυφλότητος ὄψιν, ἐπεὶ μὴ προ-
ϋπάρχει τυφλότης ὄψεως. ἀλλὰ ναί, φασί, προϋπάρχει, ὥς ἐπὶ τῶν ἐκ
γενετῆς τυφλῶν. ἀλλὰ ψεῦδος· καὶ ἐπὶ τούτων γὰρ προηγείται ἡ ὄψις,
ὅσον ἐπὶ τὸ πεφυκέναι. πάλιν ἐνίστανται τινες ὅτι εἰ λέγεται ἡ τυφλότης
10 ὄψεως στέρησις, καὶ ὄψεως τυφλότης λεχθήσεται· καθόλου γὰρ ἐὰν γένος
τινὸς κατηγορεῖται ἔχον καὶ ἄλλα εἶδη, ἀνάγκη ἐν τῶν εἰδῶν ἐκείνων κατη-
γορεῖσθαι τοῦ πράγματος ἐκείνου· τὸ ζῷον κατηγορεῖται ἀνθρώπου εἶδη
ἔχον τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον· ἀνάγκη καὶ τὸ λογικὸν κατηγορεῖσθαι τοῦ
ἀνθρώπου. ὁ Φιλόπονος τούτου ἐπιλαμβάνεται λέγων ὅτι οὐ καλῶς εἶπεν εἶδη
15 στέρησεως· τοῦ γὰρ μὴ ὄντος οὐκ εἰσὶν εἶδη. ψευδὴς δὲ ὁ λόγος, ἐπειδὴ
μηδαμῇ μηδαμῶς ἀνέλαβε τὴν στέρησιν, ὅπερ ἄτοπον· αὕτη γὰρ ἡ στέρησις
οὐκ ἔστι πάντῃ μὴ ὄν, ἀλλ' ἀμυδρὸν εἶδος ἔχει. διὸ καὶ ἐν ἀρχαῖς ὑπὸ
'Αριστοτέλους τάττεται· τὸ δὲ πάντῃ μὴ ὄν ἀρχὴ πῶς ἂν εἴη; ἔστι δὲ καὶ
ἄλλως διακρίναι τὰ πρὸς τι ἀπὸ ἕξεως καὶ στέρησεως, διότι τὰ μὲν πρὸς
20 τι συναναιρεῖ ἄλληλα, ἕξις δὲ καὶ στέρησις οὐχ οὕτως, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρὸς
τι ἅμα ἄπεστι καὶ ἅμα πάρεστιν, ἕξις δὲ καὶ στέρησις οὐδὲ ἅμα πάρεστιν
οὐδὲ ἅμα ἄπεστιν.

p. 12^b 26 Οὐδὲ ὥς τὰ ἐναντία ἀντίκεινται τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν.

Διακρίνας ὁ 'Αριστοτέλης τὰ πρὸς τι ἀπὸ τῶν ἐναντίων καὶ ἕξεως καὶ
25 στέρησεως, ὀφείλων τὰ αὐτὰ πρὸς τι διακρίναι καὶ ἀπὸ τῆς ἀντιφάσεως,
ἵνα πληρωθεῖσιν τῶν σχέσεων τῶν πρὸς τι πρὸς τὰ μετὰ ταῦτα ἐτέραν |
ἀρχὴν προστρεφόμενος κατὰ διαυλον εἶπη τὴν διάκρισιν τῶν ἐναντίων ἀπὸ 287^v
πάντων τῶν μετὰ ταῦτα, οὐ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλὰ διακρίνει πρῶτον τὰ ἐναντία
ἀπὸ ἕξεως καὶ στέρησεως. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἐπειδὴ κοινῶν εὐπορήσει λόγων
30 διακρινόντων τὴν ἀντίφασιν ἀπὸ πάντων τῶν μετ' αὐτήν. ἔχει δὲ ἡ διά-
κρισις τῶν ἐναντίων ἀπὸ ἕξεως καὶ στέρησεως οὕτως· τριτῶν ὄντων τῶν
ἐναντίων, ἀμέσων, ἐμμέσων, καὶ ἐμμέσων ἢ ἀπεῖναι δυναμένων ἀμφοτέρων
τοῦ ὑποκειμένου, ὥς ἐπὶ λευκοῦ καὶ μέλανος, ἢ μὴ δυναμένων ἅμφω
ἀπεῖναι τοῦ ὑποκειμένου διὰ τὸ ἀφωρισμένως τὸ ἕτερον ὑπάρχειν τῷ ὑπο-
35 κειμένῳ, τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν ἐναντίων διακρίνει ἕξιν καὶ στέρησιν· τῶν

1 ἡ om. P. ἀλλὰ πῆρως σκελῶν om. K. 5 alt. καὶ om. KP. 6 ἐπεὶ] ἐπὶ P
7 τυφλότης—προϋπάρχει om. P. φασί scripsi: φησί libri. τῶν] τὸν H
8 γεννητῆς HP: γενετῆς K. 9 τὸ] τῷ KP. πάλιν H. ἐνίσταντέ P
11 κατηγορεῖται HP. τῶν om. P. 13 τὸ (ante ἄλογον) om. H. 14 Φιλό-
πονος] cf. Philoponi in Categorias comm. p. 180,9. οὐ superscr. K. an εἶπον ?
17 παντί H. 18 'Αριστ.] cf. Phys. A 8 p. 191^b 15 192^a 5. 23 ἀντίκειται Arist.
26 πληρωθεῖσιν H. 34 ἀφωρισμ. P.

γὰρ ἀμέσων ἐναντίων ἀνάγκη θατέρου μετέχειν τὸ ὑποκείμενον ζῶον (ἡ γὰρ
 ὑγιαίνει ὁ ἄνθρωπος ἢ νοσεῖ, καὶ ὁ ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περιττός), ἔξιν δὲ καὶ
 στέρησις τοῦτο οὐκ ἔχει· τὸ γὰρ νεογνὸν παιδίον οὔτε νωδὸν λέγεται οὔτε
 ὀδόντας ἔχειν, καὶ τὸ ἀρτιγενὲς σκυλάκιον οὔτε ὄψιν ἔχειν λέγεται οὔτε
 5 τυφλότητα. οὕτως μὲν τῶν ἀμέσων ἐναντίων ταῦτα διαφέρει. τῶν δὲ
 ἐμμέσων ἀμφοτέρων δυναμένων ἀπειναι, ὅτι ἐκεῖνα ἄμφω μὲν ἀπειναι
 δύνανται, ἔξιν δὲ καὶ στέρησις ἅμα ἀπειναι οὐ δύνανται· τοῦ γὰρ χρόνου
 ὄντος ἐπιτηδεῖον πάντως θατερον ὑπάρχει τῷ ζῳῳ. τῶν δὲ ἐμμέσων
 ἐναντίων, ἐφ' ὧν τὸ ἕτερον πάντως ὑπάρχει τῷ ζῳῳ, διαφέρει ἔξιν καὶ
 10 στέρησις, διότι ἐκεῖ ἀφωρισμένως τὸ ἕτερον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον
 τὸ λευκὸν τῇ χιόνι καὶ τὸ μέλαν τῷ κόρακι, ἐπὶ δὲ ἔξεως καὶ στερήσεως
 οὐχ οὕτως· οὐ γὰρ ἀφωρισμένως ὁ δεῖνα ἄνθρωπος τυφλότητα ἔχει ἢ ὄψιν,
 ἀλλ' ὥς ἔτυχεν. ὁ μέντοι Συριανὸς λαμβάνεται τοῦ παραδείγματος, οὐ
 εἰπομεν περὶ τοῦ παιδίου καὶ τοῦ σκυλακίου, ὅτι οὔτε ἔξιν λέγεται ἔχειν
 15 οὔτε στέρησιν, μὴ προστιθεῖς δὲ καὶ τὴν αἰτίαν. ἀλλὰ φέρεται ἡμεῖς καὶ τὴν
 αἰτίαν προσθῶμεν, ὅτι τὸ παράδειγμα δοκεῖ ἡμαρτηθῆναι διὰ τὸν χρόνον
 ἀνεπιτήδειον εἶναι. ἐγὼ δὲ πρὸς τοῦτο εἵπομαι ἂν, ὁ ἐξηγητὴς ὡμῶν, ὅτι
 δι' αὐτὸ τοῦτο λέγεται μήτε ἔξιν ἔχειν μήτε στέρησιν διὰ τὸν ἀνεπιτήδειον
 τοῦ χρόνου· ἵνα γὰρ γένηται στέρησις, χρεῖα χρόνου ἐπιτηδεῖου καὶ τῶν
 20 λοιπῶν τῶν εἰρημένων. οὕτω ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς εἰ καὶ τις
 δεῖξας ὅτι τοῦ ἰσοπλευροῦ τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονες
 εἰσι καὶ τοῦ ἰσοσκελοῦς αἱ δύο τῆς λοιπῆς μείζονες καὶ τοῦ σκαληνοῦ αἱ
 δύο τῆς λοιπῆς μείζονες καθόλου ἀποφαίνεται ὅτι παντὸς τριγώνου αἱ δύο
 πλευραὶ μείζονες τῆς λοιπῆς εἰσιν· ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν ἐπὶ τῶν τριγώνων
 25 ἀληθὲς τὸ ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἐπὶ τὸ καθόλου ἀναδραμεῖν καὶ ἀποφύνασθαι,
 ἐπειδὴ ἰσχύσαμεν ἐναριθμητῶν ὄντων τῶν σημαινόμενων πᾶσιν ἐπεξελεῖν·
 παχυμερὲς γὰρ ἡ τοιαύτη δεῖξις· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ πάντων δυνατὸν πᾶσι τοῖς
 σημαινόμενοις ἐπεξελεῖν· οὕτω κἀνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης μὴ ἀρκεσθεῖς
 τοῖς τρισὶν εἶδεσι τῶν ἐναντίων εἰς τὸ | καθολικῶς ἀποφαίνεσθαι περὶ πάντων 288·
 30 τῶν ἐναντίων, ἄλλως δι' ἑτέρου λόγου καθολικοῦ ἀποφαίνεται περὶ τῶν
 ἐναντίων λέγων οὕτως· ὅτι τὰ ἐναντία, ὄντος τοῦ δεκτικοῦ, πέφυκε μετα-
 βάλλειν εἰς ἄλληλα, ἔξιν δὲ καὶ στέρησις οὐχ οὕτως· ἡ μὲν γὰρ ἔξιν εἰς
 τὴν στέρησιν μεταβάλλει, στέρησις δὲ εἰς τὴν ἔξιν οὐ μεταβάλλει ὑπὸ φύσεως
 ἢ τέχνης· τῇ γὰρ προνοίᾳ οὐδὲν ἀδύνατον. καλῶς δὲ εἶπεν ὄντος τοῦ
 35 δεκτικοῦ· εἰ μὴ γὰρ εἴη κοινὸν ὑποκείμενον, οὐ γίνεται μεταβολή· περὶ
 γὰρ τὸν τόπον ἢ μάχην, ὡς Πλωτῖνός φησι. καὶ ἄλλως δὲ διακριτέον ταῦτα·
 ὅτι τὰναντία εἰδοπεποιημένα εἰσιν, ἔξιν δὲ καὶ στέρησις οὐχ οὕτως· ἡ μὲν

1 θατέρου scripsi: θάτερα HP: compend. K 3 νεόγονον HP 5 post ἀμέσ.
 add. τῶν K 6 ἄμφω] ἀμφοτέρα P 7 τοῦ] τοῦτο H¹ 12 ἀφωρισμένος P
 ἔχειν H: evan. P 15 pr. καὶ om. P 22 σκαληνοῦ H 23 καθόλου—
 λοιπῆς (24) om. KP 26 post πᾶσιν add. ὡς HP 27 παχυμερὲς H
 28 ἐπεξελεῖν scripsi: ἐξελεῖν libri 29 ἀποφύνασθαι K 31. 32 μεταβάλλειν H
 33 alt. τὴν om. H 34 προνοία P ὄντως HK: ὑπάρχοντος Arist.
 35 εἴη] ἰ HP 36 Πλωτῖνος] cf. p. 179,6 δὲ om HP

γὰρ ἕξις εἰδοπεποιήται. ἡ δὲ στέρησις οὐ. καὶ ἄλλως· ὅτι τὰ ἐναντία δύο πράγματα εἰσιν, ἕξις δὲ καὶ στέρησις ὃν καὶ μὴ ὃν εἰσιν.

p. 13b37 Ὅσα δὲ ὡς κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἀντίκεινται.

Τεσσάρων ὄντων εἰδῶν τῶν ἀντικειμένων ἐξ γίνονται σχέσεις κατὰ
 5 τὴν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφυρίου μέθοδον, πολυπλασιαζόντων τέσσαρα
 ἐπὶ τὸν μονάδι ἐλάττονα τὸν τρία, τετράκις τρία δώδεκα, καὶ τῶν συν-
 αχθέντων λαμβανόντων τὰ ἡμίση· ἡμίση γὰρ τῶν δώδεκα ἐξ. ἐξ οὖν σχέ-
 σεις, τῶν πρὸς τι πρὸς τὰ ἐναντία καὶ πρὸς ἕξιν καὶ στέρησιν (ἰδοὺ οὗτο
 10 σχέσεις), καὶ τῶν ἐναντίων πρὸς τὴν ἕξιν καὶ στέρησιν (ἰδοὺ καὶ ἄλλη
 σχέσις), ἄλλαι δὲ τρεῖς γίνονται σχέσεις ἀπὸ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεως
 πρὸς τὰ λοιπά. διαφέρει δὲ τῶν τριῶν ἡ ἀπόφασις καὶ κατάφασις, διότι
 ἡ μὲν ἀπόφασις καὶ κατάφασις διαιρεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος (ἡ γὰρ
 ἀληθεύει ἢ ψεύδεται· Ὡκράτης κἀθηται — Ὡκράτης οὐ κἀθηται), τὰ
 δὲ πρὸς τι καὶ τὰ ἐναντία καὶ ἕξις καὶ στέρησις ὡς ἀπλαῖ φωναὶ ὄντα
 15 οὔτε ἀληθεύουσιν οὔτε ψεύδονται· ἐὰν γὰρ εἴπω· πατήρ, οὔτε ἡλήθευσα
 οὔτε ἐψεύσαμην, κἀν εἴπω· λευκὸν ἢ μέλαν· ἢ ὄψις ἢ τυφλότης, τούτων
 ἕκαστον καθ' αὐτὸ οὔτε ἀληθές· οὔτε ψεῦδος. εἰ δὲ τις λέγει ὅτι συμ-
 πεπλεγμένα αὐτὰ λαμβάνω καὶ λέγω ὅτι· Ὡκράτης υἱός ἐστι, Ὡκράτης
 μέλας ἐστὶ, Ὡκράτης ὄψιν ἔχει, ἀλλὰ καὶ οὕτω διαφέρει τούτων ἡ
 20 ἀντίφασις· αὕτη γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ ἐπὶ μὴ ὄντων διαιρεῖ τὴν ἀλή-
 θειαν καὶ τὸ ψεῦδος, οἷον· ἄνθρωπος ἔστι, σκινὸς οὐκ ἔστι, τὰ
 δὲ ἄλλα ἐπὶ μόνων τῶν ὄντων· ὁ γὰρ μὴ ὢν Ὡκράτης οὔτε λευκὸς οὔτε
 μέλας οὔτε πατήρ οὔτε υἱός οὔτε ὄψιν ἔχει οὔτε τυφλότητα· οὐκοῦν ἐπὶ
 25 μόνων τῶν ὄντων ταῦτα λέγει, καὶ οὐ τῶν ἀπάντων. * * οὐ γὰρ λέγεται ἡ
 ψυχὴ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, οὐδὲ ὁ ἄλλος λευκὸς ἢ μέλας ἢ ὄψιν ἢ τυφλότητα ἢ
 τι τοιοῦτον ἔχειν. καὶ οὐδὲ ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων δεκτικῶν· τὸ γὰρ
 σκυλάκιον τὸ ἀρτιγενές· οὔτε ὄψιν ἔχει οὔτε τυφλότητα καὶ τὸ νεογνὸν
 παιδίον οὔτε νωδόν ἐστιν οὔτε ὀδόντας ἔχει.

p. 13b36 Ἔστι δὲ ἐξ ἀνάγκης ἀγαθὸν μὲν κακῶ ἐναντίον.

30 Διαλεχθεὶς ὁ Ἀριστοτέλης περὶ πάντων τῶν ἀντικειμένων, καὶ ἰδίᾳ
 περὶ | τῶν ἐναντίων διαλέγεται· ἐτίμησε γὰρ τὰ ἐναντία ἢ ὡς φυσικὸς ἢ ὅτι 228^ο
 καὶ αὐτὴ ἡ φύσις τοῖς ἐναντίοις κρίνεται, κινήσει καὶ ἡρεμίᾳ, καὶ ἡ κίνησις
 δὲ καὶ ἡ ἡρεμία, αἷς ἡ φύσις χαρακτηρίζεται, τοῖς ἐναντίοις κρίνεται.

3 ἢ om. H: καὶ Arist. ἀντίκειται Arist. 5 Εἰσαγ. Πορφ.] p. 17,14 sp.
 τέσσαρα scripsi: τεσσάρων libri 6 τρεῖς] τρεῖς K 7 λαμβανόντων scripsi
 λαμβάνοντες libri ἡμισυ (alt. l.) K 11 τῶν om. P 14 καὶ τὰ ἐναν-
 τία iter. H 20 τῶν om. HK 21 οὐκ om. P 24 lac. signavi; inseras καὶ
 οὐδὲ ἐπὶ τῶν ὄντων ἀπάντων 25 ὄψις K 26 τοιοῦτον] τούτων HP 27 νεό-
 γονον HP 29 ἐναντ. δὲ ἐστὶ ἐξ ἀν. ἀγαθὸν μὲν κακόν Arist. 30 περὶ πάντων —
 ἰδίᾳ iter. K 31 φυσικῶς Π post alt. ἢ add. ὡς P 33 pr. ἢ om. P

πᾶσα γὰρ μεταβολή, ἀπὸ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον γίνεται. τρεῖς δὲ
 κανόνες ἡμῖν περὶ τῶν ἐναντίων παραδίδωσι. καὶ πρῶτος μὲν κανὼν οὗτος,
 ὅτι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ μόνον ἐστὶν ἐναντίον, τὸ δὲ κακὸν καὶ τῷ ἀγαθῷ
 ἐναντίον καὶ ἄλλῳ κακῷ· οἷον ὡς ἐπὶ τῶν ἀρετῶν· ἐκάστη ἀρετὴ δύο κακίαις
 5 παρασπίζεται, ἡ δικαιοσύνη τῇ πλεονεξίᾳ καὶ μειονεξίᾳ, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν
 ἐκάστη ἀρετὴ ὑπερβολῇ καὶ ἑλλείψει παράκειται, τῇ φρονήσει πανουργία
 καὶ ἄνοια, τῇ σωφροσύνῃ ἀκολασία καὶ ἡλιθιότης, τῇ ἀνδρείᾳ θράσος καὶ
 δειλία μάχεται. μάχεται οὖν ἡ ἀρετὴ καὶ τῇ ὑπερβολῇ καὶ τῇ ἑλλείψει
 ὡς ἀγαθὸν κακῷ, ἡ δὲ ὑπερβολὴ καὶ ἑλλείψεις ἐκάστη αὐτῶν μάχεται τῇ
 10 ἐτέρᾳ, ὅτι ἡ μὲν ἐστὶν ὑπερβολὴ ἡ δὲ ἑλλείψεις, μάχονται δὲ καὶ τῇ ἀρετῇ
 ὡς κακὸν ἀγαθῷ. ἀλλ' ἁδίκως ἡ φύσις ἐνὶ δύο ἀντιτάσσασα. πρὸς δ' ὅραμεν
 ὅτι κίνησθαι ἐν ἐνὶ ἀντίκειται· ὡς γὰρ συμμετρία ἡ ἀρετὴ ὡς ἀσυμμετρία
 ταῖς δύο ἀντίκειται. οὗτος δὲ ὁ κανὼν ἀληθὴς καὶ ἐπὶ πραγμάτων, ὡς
 ἐπὶ τῶν ἀρετῶν, καὶ ἐπὶ ζωῆς, ὅτι οἱ μὲν ἀγαθοὶ τοὺς κακοὺς μόνους
 15 μισοῦσιν, οἱ δὲ κακοὶ καὶ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακοὺς (εἰ γὰρ ὡς κακοὶ
 ἐνεργήσειαν, οὐδὲ ἑαυτῶν φοβούνται ἀλλὰ κινουσιν ἑαυτούς), καὶ ἐπὶ λόγων
 ἀληθῆς ὁ κανὼν οὗτος, ὅτι μάχεται ἡ ἀλήθεια τῷ ψεύδει μόνον, τὸ δὲ
 ψεῦδος καὶ τῇ ἀληθείᾳ μάχεται καὶ τῷ ἐτέρῳ ψεύδει, οἷον τῷ λόγῳ ἡγουν
 τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ ὅτι 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος' μάχονται δύο
 20 λόγοι ψευδεῖς, ὁ λέγων ὅτι 'οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος' καὶ ὁ λέγων ὅτι 'πᾶς
 ἄνθρωπος δίκαιος', ἀλλ' ἐκείνοι καὶ πρὸς ἑαυτοὺς μάχονται· ὁ μὲν γὰρ
 λέγει ὅτι οὐδεὶς, ὁ δὲ λέγει ὅτι πᾶς. οὗτος μὲν ὁ πρῶτος κανὼν. δεύτερος
 κανὼν ὅτι τὰ ἐναντία δύνανται ποτε συνυπάρχειν ἑαυτοῖς ἐν γένει, ὅτι τῶν
 25 ὑγιαίνουσιν οἱ δὲ νοσοῦσι, δύνανται καὶ μὴ συνυπάρχειν ἑαυτοῖς, ὡς καὶ ἐν
 τῇ Εἰσαγωγῇ εἴρηται, ἐν τῷ αὐτῷ κατ' ἀριθμὸν ὑποκειμένην καὶ τῷ αὐτῷ
 μέρει καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. οὗτος καὶ ὁ δεύτερος
 κανὼν. τρίτος κανὼν ὅτι τὰ ἐναντία ἢ ὑπὸ ἐν γένος ἀνάγονται, ὡς λευκὸν
 καὶ μέλαν ὑπὸ τὸ χρῶμα, ἢ ὑπὸ ἀντιδιηρημένα γένη, ὡς δικαιοσύνη καὶ
 30 ἀδίκια ὑπὸ ἀρετῆς καὶ κακίας, ἢ οὐκ ἀνάγονται ὑπὸ γένος τῷ αὐτῷ γένος
 εἶναι, ὡς τὸ ἀγαθὸν καὶ κακόν· ταῦτα γὰρ γένη εἰσὶ. καὶ οὐ δῶδεκα αἱ
 κατηγορίαι τούτων προστεθέντων· ταῦτα γὰρ γένη εἰσὶν οὐχ οἷα τὰ παρὰ
 Ἀριστοτέλει διαμεριστάμενα πάντα τὰ ὄντα, καὶ τὸ τελὸν | ὑπὸ τούτῳ τὸ 289°
 γένος ὑπ' ἄλλο οὐ τελεῖ (καὶ γὰρ ἐχρήσατο τῷ διωρισμένῳ ποσῷ ἐπὶ
 35 τῶν δέκα κατηγοριῶν, οὐ μὴν τῷ συνεχεῖ, δέκα λέγων τὰ γενικώτατα, ὧν
 τὸ ἔτερον οὐ τελεῖ ὑπὸ τὸ ἔτερον· δέκα γὰρ φωνὰς εἶπεν ἀπλᾶς σημαινούσας

3 pr. τὸ om. P μόνον K καὶ om. P 5 περισπίζεται P 6 πανουρ-
 γία HP 7 ἀνδρία K 9 μάχεται—ἑλλείψεις (10) om. P 10 alt. δὲ om. KP
 12 ὡς γὰρ—ἀντίκειται (13) om. P 14 τῶν om. K 15 κακοὺς καὶ τοὺς ἀγ. coll. H
 15 γὰρ scripsi: δὲ libri 16 ἐνεργήσειεν HK'P κινουσιν] κοινοῦ P: scribas
 μισοῦσιν 18 pr. τῷ om. HP 19 λεγούσει H' μάχονται—πᾶς ἀνθρ. δίκαιος
 (21) in mrg. suppl. H 20 λέγον (utrobique) H 25. 26 ἐν τῇ Εἰσαγ.] p. 83,2
 28 ἐν om. K 29 τὸ om. HP 31 αἱ om. KP 33 ἀριστοτέλην P
 35 τῷ τὸ P

ἀπλὰ πράγματα διὰ μέσου ἀπλῶν νοημάτων· ἕκαστον τούτων καθ' ἑαυτὸ θεωρεῖται ἀμιγές τοῦ ἐτέρου), ἀλλ' οἷα τὰ παρὰ Πλάτωνι διὰ πάντων διήκοντα καὶ δι' ἀλλήλων· οὗτος γὰρ πέντε λέγει γένη τοῦ ὄντος καὶ τῷ συνεχεῖ κέχρηται καὶ τῷ διωρισμένῳ τρόπῳ αὐτὰ θεωρῶν τὰ πράγματα
 5 καὶ τὰ νοήματα χωρὶς φωνῶν, ὥς ἔχουσι φύσεως συνυπάρχοντα ἀλλήλοις, συνεχές μὲν νοήσας τὴν δίδειν τῶν πραγμάτων δι' ἀλλήλων, διωρισμένον δὲ τὸ ἀσύγχυτον τῶν διελθόντων· τὸ γὰρ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν διὰ τῶν δέκα κατηγοριῶν διήκουσι, καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐν οὐσίᾳ γένεσις κακὸν δὲ φθορά, ἐν ποσῷ ἀγαθὸν μὲν τὸ δίπτηχ' λόγου χάριν κακὸν δὲ τὸ πηχυαῖον, ἐν ποιῷ
 10 ἀγαθὸν μὲν συμμετρία κακὸν δὲ ἀσυμμετρία, ἐν πρός τι ἀγαθὸν μὲν τὸ ἔχειν κακὸν δὲ τὸ μὴ ἔχειν, ἐν τῇ ποτὲ ἀγαθὸν μὲν τὸ πλεῖν θέρους κακὸν δὲ τὸ πλεῖν χειμῶνος, ἐν τῷ ποῦ ἀγαθὸν μὲν ἐν ὑγεινῷ χωρίῳ διαιτᾶσθαι κακὸν δὲ ἐν νοσερῷ, ἐν τῷ κεῖσθαι ἀγαθὸν τῷ νοσοῦντι ἢ τοιαύδε ἀνάκλisis κακὸν δὲ ἢ τοιαύδε, ἐν τῷ ἔχειν ἀγαθὸν μὲν τὸ ἔχειν τέκνα ἢ σίδηρον·

15 αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος·
 κακὸν δὲ τὸ μὴ ἔχειν, ἐν τῷ ποιεῖν ἀγαθὸν τὸ διδάσκειν κακὸν δὲ τὸ ἀδικοῦν, ἐν τῷ πάσχειν ἀγαθὸν τὸ διδάσχεσθαι κακὸν δὲ τὸ ἀδικεῖσθαι. καὶ οὕτως μὲν ὁ Ἀριστοτέλης ἐναντία γένη εἶναι φησι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ἀκριβολογουμένοις δὲ οὐδὲ ἐναντία φανήσεται, ἀλλὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν
 20 ἀντικεῖσθαι· δεῖ γὰρ τῶν ἐναντίων ἑκάτερον εἰδοπεποιῆσθαι καὶ ὠρισμένην ἔχειν φύσιν, ὥσπερ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν· τὸ δὲ κακὸν οὐκ ἔχει ὠρισμένην ὑπόστασιν· ἀμετρία γὰρ τίς ἐστίν, ἢ δὲ ἀμετρία πῶς εἶδος ἂν σχοίη ὠρισμένον; θθεν οὐδὲ ὀρισμῷ ὑποπίπτει ἢ κακία, ἀλλ' ὥσπερ ἢ στέρησις τῇ ἀπουσίᾳ τῆς ἔξεως παραγίνεται αὐτὴ οὐκ ἔχουσα ὠρισμένην τινὰ φύσιν,
 25 οὕτω καὶ ἢ κακία τῇ ἀπουσίᾳ τῆς ἀρετῆς παραγίνεται ἢ καθ' ὑπερβολὴν ἢ κατ' ἑλλειψιν· ἐκείνης γὰρ ἐν συμμετρίᾳ θεωρουμένης ἢ τοῦ μετρίου παρατροπὴ κακίαν ἐποίησε κατὰ τὸ πλεονάζον καὶ ἑλλεῖπον.

p. 14^a22 Δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσι· τοῦ μὲν γὰρ ἀρετὴ τοῦ δὲ κακία τὸ γένος.

30 Ἰστέον ὅτι εἰ καὶ ὑπὸ τὰ ἐναντία τελεῖν γένη ἔφη τὰ ἐναντία, οὐ κατὰ τὸ γενικώτατον αὐτῶν γένος εἴρηκεν, ἀλλὰ κατὰ τὸ προσεχές καὶ ὑπάλληλον· ἀνάγκη γὰρ πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τὸ αὐτὸ τελεῖν γένος· εἰ γὰρ καὶ ἢ ἀδικία ὑπὸ τὴν κακίαν τελεῖ καὶ ἢ δικαιοσύνη ὑπὸ τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ καὶ ἢ ἀρετὴ καὶ ἢ κακία ὑφ' ἑν τι τελουσι κοινὸν γένος, τὴν ἔξιν λέγω καὶ
 35 τὴν | διάθεσιν, αὐτὰ δὲ ὑπὸ τὴν ποιότητα, ἣτις ἐστὶ γένος γενικώτατον 289.

2 ad oia add. οὐχ in mrg. K 3 πέντε λέγει γένη] cf. Plat. Sophist. p. 254 D.E τῷ τὸ H
 6 διήκοντα libri 10 ἀσύμμετρον P an ἐν (τῇ)? 15 Hom. π 294 17. 18 καὶ οὕτως—
 ὑποκειμένην (251,3) fort. scholiastae debentur, nam ἀκριβολ. (19) — ὑποκειμένην (251,3) praen
 ad verbum congruunt cum Philop. p. 190,28 — 191,14 ἀκριβολογουμένοις Philop.: ἀκρι
 βολογούμενα HKP 20 εἰδοπεποιεῖσθαι H: εἰδοποιεῖσθαι KP 22 πῶς εἶδος ἂν scripsi
 ποσῶς ἂν HKP: πῶς ἂν εἶδος Philop. 23 ὀρισμῷ Philop.: ἐν ὀρισμένῳ HKP
 ἀποπίπτει P 25 παραγίν. Philop.: γίνετα HKP 26 θεωρούμενος P
 30 pr. τὰ om. KP 31 αὐτὸν HP 32 ἢ om. P 33 ὑπὸ τὴν ἀρ. ἢ δικ. coll. F

πάντων ἐναντίων. καὶ εἰκότως ὅφ' ἐν τὰ ἐναντία τελοῦσι γένη· ἐσπούδασε γὰρ ἡ φύσις τὸν πρὸς ἄλληλα αὐτῶν εἰδυῖα πόλεμον ἄνωθεν τε καὶ κάτωθεν αὐτὰ δῆσαι, ἄνωθεν μὲν τῷ κοινῷ γένει κάτωθεν δὲ τῷ κοινῷ ὑποκειμένῳ. ταῦτα καὶ περὶ ἀντικειμένων καὶ ἡ παροῦσα θεωρία.

5

Περὶ προτέρου.

p. 14·26 Πρότερον δὲ ἕτερον ἑτέρου λέγεται τετραχῶς.

Καὶ περὶ προτέρου διαλέγεται ὁ Ἀριστοτέλης· ἐδεήθη γὰρ καὶ τούτου οὐ μόνον ἐν τῷ τῶν κατηγοριῶν τμήματι, ὅτε τὴν οὐσίαν διήρει εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ ὅτε πρῶτην ἔλεγε τὴν οὐσίαν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, 10 δεύτερον δὲ τὸ ποσόν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς τι, ὅτε πρότερον τὸ αἰσθητὸν τῆς αἰσθήσεως καὶ τὸ ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἐν τοῖς ἀντικειμένοις, ὅτε πρῶτα ἔλεγε τὰ πρὸς τι, δεύτερα τὰ ἐναντία, τρίτην τὴν ἕξιν καὶ τὴν στέρησιν, τετάρτην ἀπόφασιν καὶ κατάφασιν. ὁ οὖν ποιεῖ τὸ τρίτον τμήμα πρὸς τὸ (δύετον) τῶν Κατηγοριῶν τμήμα, τὰ χρήσιμα διδάσκον πρὸς 15 ἐκεῖνο, τοῦτο ποιεῖ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ καὶ τὰ χρήσιμα διδάσκει, ὡς ἐδεήθη ἐν τῷ περὶ τῶν ἀντικειμένων λόγῳ. πανταχοῦ τὰ πρὸς τινα διδασκαλίαν ἑτέρων παραλαμβάνόμενα ὕστερον διδάσκει. τετραχῶς δὲ λέγων τὰ πρότερα, πέντε αὐτὰ ἀπαριθμεῖται, ὡς ἐνὸς μὴ ὄντος κυρίως προτέρου. καὶ ὁ στοιχειωτῆς λέγων αἰτήματα πέντε, ἕξ αὐτὰ ἀπαριθμεῖται, ὡς ἐνὸς μὴ ὄντος αἰτή- 20 ματος. διὸ καὶ δυνάμενος ἕκαστον εἶδος τῶν ἅμα ἐκάστῳ εἶδει τοῦ προτέρου ἀντιθεῖναι τῷ ἐνὶ οὐκ ἀντέταξεν ὡς ἀλλοτρίῳ φιλοσοφίας. διαιρεῖται δὲ τὸ πρότερον εἰς ταῦτα οὐχ ὡς γένος εἰς εἶδη· ἐν γὰρ τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη οὐκ ἔστι τὸ μὲν κυρίως τὸ δὲ οὐ κυρίως. ἐν τοίνυν εἶδος τοῦ προτέρου τὸ κατὰ χρόνον, ὃ καὶ κυρίως πρότερον, οὐχ ὅτι καὶ τοῦ φύσει προτέρου 25 πρότερον, ἀλλὰ τῇ συνηθείᾳ κυρίως τοῦτο πρῶτον ἔγνωσται, ὡς τὰ Τρωϊκὰ τῶν Μηδικῶν καὶ Πλάτωνος Σωκράτης. ἀλλ' ἐπὶ μὲν ἐμψύχων καὶ παλαιότερον καὶ πρεσβύτερον λέγεται, ἐπὶ δὲ ἀψύχων παλαιότερον μόνον. δεύτερον εἶδος τοῦ προτέρου τὸ συναναιροῦν καὶ μὴ συναναιρούμενον, συνεισφερόμενον καὶ μὴ συνεισφέρον, ὡς τὸ ζῆλον τοῦ ἀνθρώπου φύσει πρότερον καὶ ἡ μονὰς τῆς 30 δυάδος. οὐ λέγω δὲ καὶ τὸ καθολικώτερον· ἡ γὰρ μονὰς τῆς δυάδος φύσει μὲν πρότερα, καθολικωτέρα δὲ οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ λέγεται ἡ δυὰς μονὰς τῷ τοῦ γένους ὀνόματι. τρίτον εἶδος τοῦ προτέρου τὸ τῇ τάξει πρῶτον, ὥσπερ αἱ συλλαβαὶ τῶν λέξεων τὰ δὲ γράμματα τῶν στοιχείων, ἐπειδὴ αἱ γραμμικαὶ δεῖξεις οὐ δέονται τῶν στοιχείων εὐθὺς διὰ τῆς καταγραφῆς δεικνύουσαι τὸ σχῆμα ἡγουν

3 post γένει add. κάτωθεν (sic) μὲν κοινῷ γένει P 5 post προτ. add. καὶ ὕστερου K
6 πρότερον ἑτέρου ἕτερον Arist. 9 δευτέραν HP ἔλεγε] p. 2·11 10 ἐν τοῖς
πρὸς τι] p. 7·23 12 ἔλεγε] p. 11·20 14 δεύτερον inserui 16 παντ.—διδάσκει
(17) eicias τινα scripsi: τι libri 18 στοιχειωτῆς] cf. Euclid. Elem. I p. 8. 9 not.
(Heib.) 20 δυνάμενου KP 21 ἀλλοτρίου HP 22 ἐν γὰρ — εἶδη in marg.
suppl. H 30 alt. καὶ om. P 31 μόνος P 33 γραμματικαὶ P

τὸ διάγραμμα γραμμικόν, καὶ πολλοὶ ἐροῦσι μακροῦς | λόγους μήτε 290^ο
 γράμματα μήτε συλλαβὰς εἰδότες. καὶ τὰ προοίμια καὶ αἱ διηγήσεις τῶν
 ἀγώνων τῇ τάξει πρότερα· ὁ γὰρ ἄτεχνος ῥήτωρ δύναται τοῖς προοιμίοις
 ἐπὶ τέλει χρῆσασθαι, καὶ οἱ ἀρεοπαγῖται οὔτε ἐπιλόγων οὔτε προοιμίων
 5 ἤκρωντο. ταῦτα τῇ τάξει πρότερα· ἔξεστι γὰρ προτάξαι ἡμᾶς ἃ βουλόμεθα.
 τέταρτον εἶδος τοῦ προτέρου τὸ ἀντιστρέφον καὶ ἐξισάζον, ὅπως οὖν δὲ
 αἷτιον θάτερον θατέρω τοῦ εἶναι, ὡς πατήρ καὶ υἱός. ταῦτα ἀντιστρέφει,
 ἀλλ' ὁ μὲν πατήρ καὶ τοῦ εἶναι τῷ υἱῷ ὡς ἀνθρώπῳ αἷτιος καὶ τῆς
 σχέσεως, ὁ δὲ υἱὸς τῆς σχέσεως μόνος τῷ πατρὶ αἷτιος. πέμπτον εἶδος
 10 τοῦ προτέρου τὸ κατὰ τὴν ἀξίαν, ὥσπερ λέγομεν πρωτεύοντας ἐν πόλει,
 ὅπερ ἀλλότριον τοῦ προκειμένου· οὐ γὰρ φιλοσοφίας τὸ λογίζεσθαι τύχας
 εἰδυίας

τὸ τῆς τύχης (γάρ) ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ

καὶ τὸ

15 ὦ μήτερ, (ἥτις) ἐκ τυραννικῶν δόμων
 δοῦλειον ἡμᾶρ εἶδες.

εἰσὶ δὲ πέντε τρόποι δι' αἰτίαν τοιαύτην· τὸ πρῶτον ἢ ἐν λόγοις καὶ ποιεῖ
 τὸ τῇ τάξει πρῶτον, ἢ ἐν πράγμασι. καὶ τοῦτο διχῶς· ἢ γὰρ δι' ἑαυτὸ
 ἢ δι' ἄλλο, καὶ εἰ δι' ἑαυτό, ἢ μεῖζον καὶ ποιεῖ τὸ τῇ φύσει πρῶτον
 20 (μεῖζον γὰρ τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου), ἢ ἴσον καὶ ποιεῖ τὸ ἀντιστρέφον, ὡς
 ἐπὶ πατρὸς καὶ υἱοῦ. (εἰ) δι' ἄλλο δέ, ἢ διὰ τὸν χρόνον καὶ ποιεῖ τὸ
 πρῶτον ἡγουν τὸ παλαιότερον, ἢ διὰ τὴν ἀξίαν καὶ ποιεῖ τὸ πέμπτον, ὅπερ
 ἀλλότριον ἐδείχθη τῆς φιλοσοφίας.

Περὶ τῶν ἄμα.

25 p. 14^b24 "Ἄμα δὲ κυρίως λέγεται ὧν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ.

Καὶ περὶ τῶν ἄμα διαλέγεται ὁ Ἀριστοτέλης· ἐδεήθη γὰρ καὶ τούτων
 εἰς τὰς κατηγορίας, ὅτε ἔλεγε τὰ πρὸς τι ἄμα τῇ φύσει εἶναι, καὶ ὅτι οὐ
 μόνον τὰ ἐναντία ἄμεσα ἢ ἔμμεσα, ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸς τι τὰ μὲν ἄμεσα
 30 τὰ δὲ ἔμμεσα (ἄμεσα πρὸς τι δεξιὸν καὶ ἀριστερόν, ἔμμεσα δὲ μεῖζον ἔλαττον·
 μέσον γὰρ τὸ ἴσον· καὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον· μέσον γὰρ τὸ ἄμα),
 καὶ ὅτι τὰ ἄμα ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἄκρων γνωρίζονται· ἃ γὰρ μήτε
 πρότερα ἀλλήλων μήτε ὕστερα, ταῦτα ἄμα. τρία δὲ εἶδη τῶν ἄμα λέγει,

2 εἰδότες om. P 3 ὁ γάρ] οὐ γὰρ οὐδὲ H: οὐδὲ γὰρ P 5 ἔστι KP 6 τοῦ om. HP
 τὸ om. P ἀντιστρέφον scripsi: ἀντιστρεφόμενον libri 7 θατέρου (alt. l.) HP
 8 τῷ υἱῷ scripsi: τὸν υἱὸν libri 7. 9 ὡς ἀνθρώπῳ et τῆς σχέσεως om. K 10 κατ'
 ἀξίαν K πρωτεύοντας HK: προτερεύοντας P 13 τὸ τῆς τύχης. .] Menandr. fr. 94,5
 (p. 29 Kock) γὰρ om. libri μεταπίπτει HKP 14 καὶ] κατὰ K: evan. H
 15 ὦ μήτερ δοῦλειον (δοῦλιον H) ἡμᾶρ εἶδες ἐκ τυρ. δ. HKP (cf. Eurip. Hec. 55. 56)
 19 εἰ om. HP 21 εἰ inserui 25 δὲ λέγ. ἀπλῶς μὲν καὶ κυριώτατα ὧν ἡ γέν. ἐστὶν Arist.
 28 ἔλεγε] p. 7^b15 οὐ] εἰ K 29 post πρὸς τι addita δεξιὸν καὶ ἀριστερόν del. P

καὶ τρία ἀντικείμεθα τοῖς τέσσαρσιν εἰδῶσι τοῦ προτέρου· τῷ γὰρ ἐνί, ὡς
 εἴρηται, οὐδὲν ἀντιτίθῃσι. πρῶτον δὲ εἶδος τῶν ἅμα τὸ τῷ χρόνῳ ἅμα, ὡς
 τὰ μόρια τοῦ ἐμβρύου. τοῦτο κυρίως ἅμα καὶ ἀντίκειται τῷ κατὰ χρόνον
 προτέρῳ. δεύτερον εἶδος τῶν ἅμα τὸ ἀντιστρέφον καὶ ἐξισάζον, μηδαμῶς
 5 δὲ ἕτερον ἑτέρου αἵτιον τοῦ εἶναι, ὡς τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν· ὡς μὲν
 γὰρ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν ἅμα καὶ ἀντιστρέφοντα, ὡς δὲ πράγματα οὐδὲν
 οὐδενὸς αἵτιον· οὐδὲ γὰρ ἡ δεξιὰ χεὶρ τῆς ἀριστερᾶς αἰτία καὶ τὸ ἀνάπαλιν
 ὡς χεὶρ χειρός. τοῦτο τὸ σημαινόμενον δύο σημαινόμενοις τοῦ προτέρου
 ἀντίκειται, τῷ τῇ φύσει προτέρῳ, ἐν ᾧ τὸ μείζον καὶ ἑλαττον (τοῦτο γὰρ
 10 ἴσον καὶ μόνον), καὶ τῷ ἀντιστρέφοντι μὲν κατὰ τὸ εἶναι ὅπως οὖν δὲ δυνα-
 μένῃ αἰτίῳ εἶναι τῷ ἐνί, ὡς πατήρ καὶ υἱός· ἐν|ταῦθα γὰρ οὐδὲν οὐδενὸς 290°
 αἵτιον, ὡς τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν. τρίτον σημαινόμενον τῶν ἅμα τὸ τῇ
 τάξει ἅμα, ὡς τὰ ἐκ τῆς διαιρέσεως καταγόμενα, τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον·
 τοῦτο ἀντίκειται τῷ τῇ τάξει προτέρῳ. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

15 'Εφ' οἷς διαλέγεται καὶ περὶ κινήσεως, οὐχὶ τὸν πρέποντα τῇ φυσικῇ
 τρόπῳ· τοῦτο γὰρ ποιεῖ ἐν τοῖς τελευταίοις τῆς Φυσικῆς τέτταρσι λόγοις
 καὶ ἐν τῷ τρίτῳ· οὐ γὰρ νῦν ὀρίζεται τὴν κίνησιν οὐδὲ λέγει τὰ αἴτια τῆς
 κινήσεως. ἀλλὰ τὸν πρέποντα τῇ διαλεκτικῇ τρόπον διαλέγεται περὶ αὐτῆς,
 ἀπαριθμεῖται τὰ σημαινόμενα τῆς κινήσεως, λέγει τὰς διαφορὰς αὐτῆς καὶ
 20 ποῖα ποῖα ἀντίκειται. διαλέγεται δὲ περὶ κινήσεως, ἐπειδὴ καὶ αὐτῆς
 ἐδεήθη ἐν ταῖς κατηγορίαις, ἐν μὲν τῇ οὐσίᾳ λέγων ὅτι ἡ οὐσία κατὰ τὴν
 οἰκείαν ἑαυτῆς μεταβολὴν τῶν ἐναντίων ἐστὶ δεκτικὴ (ἡ δὲ μεταβολὴ
 κίνησις), καὶ ἐν τῇ ποιότητι, ὅτε ἔλεγε τὰς ἕξεις [καὶ διαθέσεις] ἀμεταβλήτους
 εἶναι, ἡ δὲ μεταβολὴ κίνησις (ποτὲ γὰρ καὶ αὐταὶ μεταβάλλονται ἐν μεγάλῃ
 25 μεταβολῇ), καὶ ὅτε τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν ἔλεγεν αὐτὰ μὲν ἀκίνητα δια-
 μένειν, τοῦ δὲ πράγματος μεταβάλλοντος καὶ αὐτὰ μεταβάλλειν. ἔξ δὲ
 εἶδη τῆς κινήσεως· γένεσις, φθορά, αὐξήσις, μείωσις, ἀλλοίωσις, ἡ κατὰ τόπον
 μεταβολή. ἔξ δὲ εἶδη εἰσὶ δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἡ κίνησις ἐξ ἀλλεξίς ἐστι
 καὶ ἔκστασις. ἐξίσταται δὲ τις ἡ ἑαυτοῦ καὶ ποιεῖ γένεσιν καὶ φθοράν, ἡ
 30 τῶν ἑαυτοῦ (καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γὰρ μεριστὸν καὶ ποιεῖ τὸ ποσόν, ἐν ᾧ
 αὐξήσις καὶ μείωσις, ἡ ἀμέριστον καὶ ποιεῖ τὸ ποιόν, ἐν ᾧ ἡ ἀλλοίωσις),
 ἡ τῶν περὶ αὐτὸν καὶ ποιεῖ τὴν κατὰ τόπον μεταβολήν· ὁ γὰρ τόπος περὶ
 ἡμᾶς καὶ οὐκ ἐν ἡμῖν. ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι οὐχ ὡς γένος εἰς εἶδη
 ἡ κίνησις διαιρεῖται· ἐν γὰρ τοῖς ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρουμένοις οὐκ ἐστὶ
 35 τάξις· προτέρα δὲ ἡ κατὰ τόπον κίνησις τῶν λοιπῶν διὰ τὰ οὐράνια· ταῦτα
 γὰρ τὴν μὲν κατὰ τόπον κίνησιν ἔλαχον, οὐδεμιᾶς δὲ ἄλλης κινήσεως
 μετέσχον, οὔτε γενέσεως ἢ φθορᾶς, οὐκ αὐξήσεως ἢ μείωσεως ἢ ἀλλοιώσεως.

Τρία προεθέμεθα ζητῆσαι περὶ κινήσεως, τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν εἰδῶν

2 εἴρηται] p. 251,21

τῶν] τοῦ HP

8 σημαινόμενον et σημαιομαίνοις P

9 ἑλαττον H¹

10 τῷ] τὸ P

ὅπως οὖν P

15 ante ἐφ' οἷς addas lemma

p. 15^a 13

16 τελευταῖοις II

τοῖς φυσικοῖς P¹

18 τὸν om. K

21 ἐδεήθη P

λέγων] p. 4^a 10

22 post ἐστὶ add. δὲ P

23 ἔλεγε] p. 8^b 27

καὶ διαθέσεις delevi

24 γάρ] an δὲ?

25 καὶ ὅτε—μεταβάλλειν (26) ante καὶ ἐν τῇ ποιότητι (23) transponas

ἔλεγε] p. 4^a 34

35 δὲ] γάρ K

38 προεθέμ.] v. 19

αὐτῆς καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῆς καὶ ποία <ποιᾶ> ἐστὶν ἐναντία, ὧν τὸ πρῶτον διγίνυσται ἡμῖν. ἀλλ' εἰπωμεν τὸ δεύτερον, τοῦτ' ἐστὶ τὸ εἰπεῖν τὰς διαφορὰς αὐτῆς. ὅτι μὲν οὖν ἡ κατὰ τόπον οὐδεμία ἐστὶ τῶν ἄλλων, δηλοῦσι τὰ οὐράνια, ὡς προεῖρηται, ταύτην μόνην ἔχοντα οὐδεμίαν δὲ τῶν λοιπῶν.
 5 ὅτι δὲ καὶ αἱ ἀντικείμεναι οὐκ εἰσιν αἱ αὐταί, ἀντικρυς δὴλον· οὐ γὰρ ταῦτόν ἡ γένεσις τῇ φθορᾷ· ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγεί, ἡ γένεσις, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν. ἀλλ' οὐδὲ ἡ αὔξησις τῇ μειώσει ταυτόν· ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ ἐλάττονος ὄγκου εἰς μείζονα ἄγει, ἡ 291^r δὲ ἀπὸ μείζονος εἰς ἐλάττονα, ἡ μείωσις. δοκοῦσι δὲ αὐταὶ αἱ δύο, αὔξησις
 10 καὶ μείωσις διακρίσεις πως εἶναι καὶ συγκρίσεις καὶ ἀλλοιώσεις. πρὸς δ' φάμεν ὅτι οὐ ταῦτόν ἀλλοιώσις καὶ αὔξησις· πολλὰ γὰρ αὐξάνονται μὴ ἀλλοιούμενα· τὸ γὰρ τετραγώνον γινώμονος περιτεθέντος ἡῤῥηται μέν, οὐκ ἡλλοίωται δέ. οὐδὲ ἡ μείωσις καὶ ἀλλοιώσις ταυτόν· ἀφαιρεθέντος γὰρ τοῦ αὐτοῦ γινώμονος μεμείωται μὲν τὸ τετραγώνον, οὐκ ἡλλοίωται δέ. ἀλλ' οὐ συνάδει
 15 τὰ νῦν λεγόμενα τοῖς ἐν τῇ Φυσικῇ· οὐκ ἂν γὰρ πάσχοι ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Φυσικῇ γενέσθαι αὔξησιν χωρὶς ἀλλοιώσεως· τὴν γὰρ αὔξησιν βούλεται καὶ χωρὶς σωματῶν εἶναι μονάδων καὶ κατὰ τὰς τρεῖς γενέσθαι διαστάσεις καὶ ὑπὸ φυσικῆς ψυχῆς. οὐ κυρίως οὖν αὔξησις ἐπὶ τετραγώνου οὐδὲ ἐπ' εὐθείας προσθήκην δεξαμένης οὐδὲ ἐπὶ δεξαμένης ὕδωρ δεξαμένης εἰς προσ-
 20 θήκην. φέρε οὖν ἡμεῖς ταῦτα διακρίνωμεν ἄλλως· ἰστέον ὅτι πᾶσαι αἱ κινήσεις ὁδεύονται τῆς κατὰ τόπον κινήσεως, καὶ ἡ γένεσις (δεῖ γὰρ καταβληθῆναι τὸ σπέρμα ἐν τῇ μήτρᾳ ἢ ἐν τῇ γῇ), ἀλλὰ καὶ ἡ αὔξησις τῇ πλείονα τόπον καταλαβεῖν, καὶ ἡ μείωσις τῷ ἐλάττονα τόπον καταλαβεῖν, καὶ ἡ ἀλλοιώσις τῷ ἕξω γενέσθαι τὸ θερμὸν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν, ὡς ἐπὶ
 25 τῶν θυμουμένων, ἡ ἐντός, ὡς ἐπὶ τῶν ὠχριώντων ἢ φοβουμένων. οὐκ ἐξ ἀνάγκης οὖν ἡ κατὰ τόπον κίνησις ἡ αὐτὴ ταῖς ἄλλαις, καὶ εἰ πᾶσαι ὁδεύονται αὐτῆς, διὰ τὰ οὐράνια. ὁμοίως καὶ τῆς ἀλλοιώσεως πᾶσαι ὁδεύονται, ἡ γένεσις ἵνα ποιήσῃ σάρκα, ὅστων καὶ τὰ τοιαῦτα, ἡ αὔξησις ἵνα ποιήσῃ χυμόν, αἷμα, καὶ οὐκ ἔδη ἡ αὐτὴ ταῖς ἄλλαις ἡ ἀλλοιώσις· πολλὰ γὰρ
 30 ἀλλοιοῦνται μὴ αὐξανόμενα, ὡς τὰ λευκαίνόμενα ἢ μελαινόμενα, καὶ ὅτι ἀλλοιώσις γίνεται μὲν καὶ ἀπὸ μέρους, ὡς ἡ ἐν ἐνὶ μορίῳ ψώρα, αὔξησις δὲ ἀπὸ μέρους οὐ γίνεται· κατὰ γὰρ τὰς τρεῖς γίνεται διαστάσεις.

p. 15^b 1 *Εστὶ δὲ κινήσει μὲν ἐναντίον ἡρεμία.

Τρία τινὰ προεθέμεθα ζητῆσαι, τὰ εἶδη τῆς κινήσεως, τὰς διαφορὰς
 35 αὐτῶν καὶ τὰ ἐναντία ταῖς κινήσεσιν, ὧν τὰ δύο ἔγνυσται ἡμῖν. ἀλλ' ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὸ τρίτον καὶ εἰπωμεν τὰ ἐναντία ταῖς κινήσεσιν. ἐναντίον

1 ποῖα inserui 2 τοῦτ' τοῦ P τὸ εἰπεῖν] om. K 4 προεῖρη] p. 253,35
 8 ἀνάγει H 13 οὐδὲ ἡ] ἡ δὲ K¹ 14 μεμείωτε P ἀλλ' οὐ] ἀλλ' οὐδὲ K
 15 ἐν τῇ Φυσικῇ] Θ 7 p. 260^a 29 17 μονάδων scripsi: μόνων libri (cf. Phys. Γ 1 p. 206^b 31 De caelo Γ 1 p. 300^a 18) καὶ κατὰ τὰς τρεῖς . . φυσ. ψυχ.] cf. De anim
 gen. B 4 p. 740^b 29 sq. 18 οὖν om. P 23 τῷ] τὸν H² 27 ὁδεύονται H²
 30 αὐξόμενα K λευκ. ἢ om. P 31 καὶ om. K ψώρα in mrg. suppl. H
 33 ἀπλῶς μὲν κιν. ἡρεμία ἐναντία Arist. ἡ ἡρεμ. K

τούτων τῇ κινήσει ἢ ἡρεμίας· τῇ δὲ τοιαύτῃ κινήσει τοιαύτῃ κίνησις. ἀλλὰ τῇ
 μὲν ἀπλῶς κινήσει (ἢ) ἡρεμία μόνῃ μάχεται διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλαν κίνησιν
 παρὰ τὴν ἀπλῶς κίνησιν, τῇ δὲ ἀλλοιώσει ἐναντίον ἢ τοιαύτῃ ἀλλοίωσις
 καὶ τῇ κατὰ τύπον κινήσει ἢ τοιαύτῃ κατὰ τύπον κίνησις ἐναντίον. ἐναντίας
 5 δὲ κινήσεις λέγει ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἀρχομένας καὶ εἰς
 τὰ ἐναντία ληγούσας, διὸ ἡ γένεσις τῇ φθορᾷ ἐναντίον (ἢ μὲν γὰρ ἀπὸ
 τοῦ μὴ ὄντος ἀρχεται καὶ εἰς τὸ ὄν λήγει, ἢ φθορὰ δὲ τοῦ ὄντος), καὶ ἡ
 αὐξήσις τῇ μείωσει. διὸ ἐπὶ κύκλου ἐναντία· οὗ γίνονται κινήσεις, καὶ (εἰ) ἐπὶ
 θάτερα γίνεται | κινήσις, διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχεσθαι δύνανθαι αὐτάς 20
 10 καὶ εἰς τὸ αὐτὸ λήγειν. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐκάστην κίνησιν δύο ἡρεμίας
 παρασπίζουσιν. ἡ τε ὅθεν ἤρξατο καὶ εἰς ὃ λήγει. διὸ ἀποροῦσιν ὅτι ποία
 μᾶλλον τῶν ἡρεμιῶν μάχεται τῇ κινήσει, ἡ ὅθεν ἤρξατο ἢ εἰς ὃ λήγει.
 καὶ λέγω ὅτι ἡ ὅθεν ἤρξατο, ἐπειδὴ αὕτη μείζων γίνεται προκόπτοντος ἐν
 τῇ κινήσει τοῦ κινουμένου. μεινύται δὲ αἰεὶ τὸ διαστήμα τὸ μεταξὺ τοῦ
 15 κινουμένου καὶ τῆς εἰς τὴν μέλλει λήγειν ἡρεμίας· ἐναντία δὲ ἐστὶ τὰ
 πλεῖστον ἀλλήλων διεστώτα. ἡ πρώτη ἄρα μᾶλλον μάχεται ἡρεμία τῇ
 κινήσει ἥπερ ἡ εἰς ὃ λήγει. ἀποροῦσι δὲ καὶ τοῦτο· ὅτι εἰ τῇ κινήσει μά-
 χεται καὶ ἡ ἡρεμία καὶ ἡ τοιαύτῃ κίνησις, πῶς δύο ἀντέταξεν (ἐνὶ) ἡ φύσις; πρὸς
 ὃ φάμεν δύο λύσεις· ὅτι κἀνταῦθα δύο δυὸς μάχονται· ὡς μὲν γὰρ κινήσει
 20 ἀπλῶς ἡ ἡρεμία μάχεται, ὡς δὲ τοιαύτῃ κινήσει ἢ τοιαύτῃ κίνησις. ἡ καὶ
 ἄλλως· ὅτι ἐν ἐνὶ μάχεται· ἐὰν γὰρ ἡ κίνησις ἢ κατὰ φύσιν, καὶ ἡ ἡρεμία
 αὐτῆς παρὰ φύσιν ἐστὶ καὶ ἡ ἀντικειμένη κίνησις. ἐν οὖν ἐνὶ μάχεται ὡς
 τῇ κατὰ φύσιν τὰ παρὰ φύσιν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ κινήσεως.
 Ἐφ' οἷς διαλέγεται καὶ περὶ τοῦ ἔχειν, οὐ τοῦ ποιούντος μίαν τῶν
 25 κατηγοριῶν· ἄτοπον γὰρ ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι μετὰ τὰς κατηγορίας περὶ
 τῶν κατηγοριῶν πάλιν διαλέγεσθαι ἄλλως τε καὶ αὐτοῦ διαρρήδην εἰπόντος
 ἐπὶ τῶν συνθέτων ἐξ κατηγοριῶν μηδὲν πλέον ἔχειν εἰπεῖν ἢ ὅσα περὶ αὐτῶν
 εἰρήται καὶ ἀνωτέρω. διαλέγεται οὖν περὶ (τῆς) τοῦ ἔχειν ὁμωνύμου φωνῆς
 τῆς καὶ τὴν κατηγορίαν περιεχούσης. ἐξ δὲ σημανόμενα τοῦ ἔχειν· λε-
 30 γόμεθα γὰρ ποσότητα ἔχειν, ὡς δίπηχυ ἢ τρίπηχυ μέγεθος, λεγόμεθα
 ποιότητα ἔχειν, λευκότητα ἢ μελανίαν. καὶ δύο σημανόμενα τῆς τοῦ ἔχειν
 κατηγορίας τὸ ὅλον περὶ ὅλον καὶ ὅλον περὶ μέρος. ἄλλο σημανόμενον τοῦ
 ἔχειν πέμπτον τὸ ἔχειν τὸν μέδιμον τοὺς πυρούς. ἕκτον σημανόμενον τοῦ
 ἔχειν, καθ' ὃ λέγομεν τὸν ἄνδρα γυναῖκα ἔχειν καὶ τὴν γυναῖκα ἄνδρα.
 35 ἐκβάλλει δὲ τοῦτον τὸν τρόπον τοῦ ἔχειν ὡς ἀλλότριον· ἄλλο γὰρ δεῖ
 ἔχειν τὸ ἔχον παρὰ τὸ ἔχόμενον, οὐδὲν δὲ μᾶλλον ἢ γυνὴ ἔχει τὸν ἄνδρα
 ἢ ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα. ταῦτα ἔχει ἢ πράξις. συγκαταπαύεται δὲ αὐτῇ
 σὺν θεῷ καὶ τὰ σχόλαια τῶν Κατηγοριῶν.

1 τῇ δὲ—ἡρεμία (2) om. KP 2 ἡ addidi 8 ἐναντίαι οὐ scripsi: ἐναντίου libri
 εἰ inserui 10 δεῖ] εἰ K 12 ἡ εἰς—ἤρξατο (13) in mrg. suppl. (nunc evan.) P
 13 λέγει H 14 κινουμένου P 15 εἰσι H 17 δ] ἡ H
 18 ἐνὶ inserui 20 καὶ om. P 24 ante ἐφ' οἷς in mrg. add. περὶ τοῦ ἔχειν H¹
 26 εἰπόντος] p. 11^b 10 28 καὶ om. P τῆς inserui 30 post alt. λεγόμε. add.
 γὰρ H 34 γυναῖκα ἔχειν—ἄνδρα om. P 35 ἐκβάλλει P

www.libtool.com.cn

I N D I C E S

www.libtool.com.cn

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

Ἀβληχρός 91,7

ἀγαθός. ἀγαθὸν γὰρ εἶρηται διὰ τὸ ἀγαν
θεῖν ἐπ' αὐτὸ πάντα 1,4 παραγγέλλουσι
μὴ λέγειν ἀγαθώτερον καὶ ἀγαθώτατον...
ἀλλὰ μᾶλλον ἀγαθόν.. καὶ μάλιστα ἀγα-
θόν 1,5 τὸ ἀγαθόν, τὸ δυνατόν, τὸ γνω-
στικόν 16,21 sq. dist. ἀναγκαῖον, χρήσι-
μον 43,4 τὸ ἀγαθόν καὶ κακὸν γένη
249,31 sq.

ἀγαθότης 16,27. 30.

ἀγγελικός. τὸ ἀγγελικόν 156,14.

ἀγγελίς 40,20

ἀγγελος 5,12 61,4 63,28 82,15 95,16. 29
98,2 102,14 191,15

ἀγελαῖος 108,28 οἱ πολλοὶ τῶν ἀγελαίων
7,14

ἀγίγартος βοιά 244,34

ἄγραφος. ἄγραφοι παραινέσεις 118,30

ἀγριαίνειν 2,16

ἀγχιστεύς. μετὰ τῶν ἐξ ἐπιγαμβρίας αὐτοῖς
κοινωνησάντων, οὓς ἀρχιστεῖς οἱ ποιηταὶ
καλοῦσι 52,3

ἀγών 50,9. 10. 134,1. 9. 10

ἄδεκτος 94,25

ἀδιανόητος. ἀδιανόητα φθέγγεσθαι 137,9

ἀδιασπαστως 48,13

ἀδιάστατος. τὸ ἀδιάστατον 156,15

ἀδιάφορος 91,10

ἀδιαφορία 111,4

ἀδιάφορος 111,3

ἀδιεξίτητος 72,17

ἀδικία dist. ἀνοσιότης 18,15

ἀδιοργάνωτος. ἀδιοργάνωτον σῶμα 65,5

ἀδυναμία vide δύναμις

ἀδυνατεῖν 203,10. 12

ἀδωροδόκητος δικαστής 64,4

ἀεικίνητος 29,33

ἀετός. οἱ ἀετοὶ κρῖνουσι τὴν γνησιότητα
καὶ τὴν νοθείαν τῶν νεοττίων 125,23
126,28

ἄθετος. τὸ ἄθετον 156,15 ποσόν 194,8.
29 sq.

ἀθρόος. ἀθροῦν μεταβολαί 89,4 ἀθρόον
statim 28,14. 16 89,5 ἀθρόως 181,4 sq.

ἀίδιος οἱ pp. φθαρτός 11,22 sq. 83,21

αἰνάρετος (ποιητικόν) 225,10 (cf. Hom. II 31)

αἰνίττεσθαι *tecle significare* 7,22 13,30
41,25 45,8 al.

αἶξ. δαλοὶ καὶ αἶγες (cf. Arist. Meteor.
p. 341 b 3) 162,24.

αἰρεσιάρχης 108,18. 35

αἵρεσις def. 108,21 αἱ κατὰ φιλοσοφίαν

αἵρεσις 107,11 κατὰ ἑπτὰ τρόπους
(ὀνομασθησαν) 108,17

αἵσθησις 64,28 sq. ἀφή, ὄψις, ἀκοή, γεῦσις
204,20 sq. πρὸς τι 213,30

αἰσθητήριον 152,6

αἰσθητικός οἱ pp. ἀναίσθητος 65,8. 15 81,12

αἰσθητός coll. αἰσθησις 213,30 sq.

αἰσχρορρημονεῖν 14,23

αἰτιατός οἱ pp. αἴτιος 22,9 sq. 37,20 δ
πρῶτος αἴτιος 66,7

ἄκαινα μέτρον κέκληται 5,3

ἀκάνθινος. ἀκάνθινον ξύλον 8,30

ἀκαταληψία 109,25 110,3

ἀκατηγόρητος 175,5

ἀκατονόμαστος 229,17 ἀκατονομάστως
224,36 225,11 226,1 234,32
ἀκέφαλος 133,18
ἀκίνητος 29,10. 31 65,8 sq.
ἀκμων 29,25
ἀκολασία 25,1
ἀκόλαστος 12,30 ἀκολάστως 14,1
ἀκοσμία 120,4
ἀκρατής πραῖς (φαύλη ὡς πρὸς τὸν σπουδαῖον
καὶ ἐπαινετῇ ὡς πρὸς τὸν ἀκόλαστον)
184,29
ἀκράτητος 228,18
ἀκριβολογεῖσθαι 117,32 250,19
ἀκροαματικός. ἀκροαματικά συγγράμματα
syn. αὐτοπρόσωπα orp. ἐξωτερικά 114,
15 sq. 124,6
ἀκροατής 121,22 sq.
ἀλήθεια. ταῖς ἀληθείαις *re vera* 47,32
ἀληθής. ἡ συμφωνία τῶν δύο (τοῦ λόγου
καὶ τοῦ πράγματος) ποιεῖ τάληθές 184,19
ἀλλὰ. ἀλλ' οὖν 2,22 89,21 98,28 121,1.
14 al.
ἀλλήλων. τὰ μὲν ὑπ' ἀλλήλα τὰ δὲ οὐκ
ὑπ' ἀλλήλα (γέννη) 155,13 sq. vide ὑπάλ-
ληλος
ἀλλοιοποιός 78,1
ἀλλοῖος dist. ἄλλος 78,3 sq.
ἀλλοίωσις (εἶδος κινήσεως) 253,27 sq.
ἀλλοποιός 78,1
ἄλλος καὶ ἄλλος 81,7. 8 sq. dist. ἀλλοῖος 78,2
κατὰ ἄλλο καὶ ἄλλο 55,4 136,1 sq.
ἀλογία orp. λογικότης 174,12
ἄλογος. ἄλογον ζῷον 19,8 25,31 al. τὰ
ἄλογα orp. ἀνθρωπος 2,11 sq. 19,34 37,5
147,20 ἄλογοι ἀρεταί 20,7 orp. λογικός
63,27
ἀλώπηξ. ἡ ἀλώπηξ φρόνιμος 19,35
ἄμα τῇ φύσει 213,17 sq. περὶ τῶν ἄμα
252,24 τρία εἶδη 252,33
ἀμαρτὰς 5,29
ἀμαύρωσις 114,29
ἀμέθοδος 73,7
ἀμείβων. λαβδοειδῆ ξύλα . . . α ὁ ποιητής
(Hom. Ψ 712) ἀμείβοντας καλεῖ 242,16
ἀμελετησία 227,4
ἀμενηνός 91,7
ἄμετος. ἄμεσα ἐναντία 181,14 sq. 243,17
246,32 ἀμέσως 195,13 sq.
ἀμετάβλητος 177,33 253,23 al.
ἀμετάπτωτος. τὸ ἀμετάπτωτον τῆς γνώ-
σεως 2,12

ἀμετρία 182,21
ἀμίαντος 204,7
ἀμυδρός 158,25. 27 228,28.29 246,17
ἀμυδρότης 148,26
ἀμφιβάλλειν 7,5. 6 ἀμφιβαλλόμενος 3,9
ἀμφιβολία 7,8. 12
ἀμφίβολος 7,5
ἀμφοτερόγλωσσος 109,7. 10.
ἄμφω. κατ' ἄμφω 84,13. 14
ἄμωσγέντως 118,2. 9
ἄν om. in potentiali 5,17 34,25 al. om.
in irreali 7,13. 15 26,26 145,16. 19 al.
ἀνάβασις orp. κατάβασις 61,28
ἀναγκαῖος. τὸ ἀναγκαῖον orp. τὸ ἐνδεχό-
μενον 42,14 dist. ἀγαθόν, χρήσιμον 43,5
διττόν 43,20
ἀναγκαστικός λόγος orp. πιθανός 114,25.
26 τρόπος 179,1
ἀνάγκη. γραμμικαῖς ἀνάγκαις ἀναπαύεσθαι
118,17
ἀναδιδόναι 99,21 100,13
ἀναθρεῖν 2,6
ἀναίθεια (διττή, ἡ μὲν χεῖρων τῆς αἰδοῦς
ἡ δὲ κρείττων) 111,13 sq.
ἀναιδής 111,12
ἀναιμος 156,19 sq.
ἀναιρεῖν (τὴν φιλοσοφίαν) 3,12 sq. dist.
συναναρεῖν 242,6
ἀναίσθητος orp. αἰσθητικός 65,8. 15 244,24
ἀνάκλισις 241,10 πρὸς τι 203,19 208,8
ἀνακομιδῇ 181,24
ἀνακόμισις 181,28. 30
ἀνακυκλεῖν 120,10 135,20
ἀνακύκλησις 135,21
ἀναλογεῖν 19,1 28,19 sq. 149,2. 3
ἀναλογία 168,12 sq. dist. μεταφορά 140,13
ἀνάλογος. ἀναλόγως 183,4
ἀνάλυσις (ἀπόδειξις ἀντεστραμμένη) 37,22
44,20
ἀναλυτική 37,10 sq. 76,23
ἀναλυτικός τρόπος 39,30 συναίρεσις ἀνα-
λυτική 76,19 ἀναλυτικῶς 8,7
ἀναμάττεσθαι 28,4
ἀνάμνησις expl. μνήμης ἀνανέωσις 2,9
ἀνάνετος 168,30
ἀνανέωσις 2,10
ἀνάπαλιν. τὸ ἀνάπαλιν τοῦ κανόνος 153,
27. 29 170,29. 35
ἀνάπτυσθαι 2,29 73,17 122,26 128,28
ἀναρθρος φωνή 37,5
ἀναρμοστία 9,34 59,8. 11

ἀνασκευάζειν opp. κατασκευάζειν 109,11 127,16
 ἀναστρος σφαῖρα 3,9
 ἀνατολικός 30,11 ἀνατολικόν 241,7
 ἀνατομή 2,28 73,17 128,27. 28
 ἀναφορά ἡ πρὸς τὸ γένος 202,13 203, 12 al.
 ἀναφορικός 10,30 138,20
 ἀναχωρεῖν τῶν ἀνθρωπίνων 112,20
 ἀνδράποδον 20,10
 ἀνδραποδώτης. ἀνδραποδώδεις ἀρεταί 20,9 228,19
 ἀνδρία expl. 18,30 19,20 121,31
 ἀνείδεος 242,37 ὅλη 90,2. 3. 154,34 159,29 185,19
 ἀνέμιος opp. γόνιμος 122,27
 ἀνέμματος 20,26
 ἀνεπίτατος 168,29
 ἀνεσις vide ἐπίτασις
 ἀνεψιός 54,17
 ἀνθορίζειν 138,9 ἀνθορίζεσθαι 206,16 217,2
 ἀνθορισμός 205,25. 27
 ἀνθρώπιος 5,23. 34 sq. 87,32 103,11
 ἀνθρώπινος 11,9 opp. θεῖος 11,19 sq.
 ἀνθρώπος. ἀνθρώπου ἀγαθὸν τὸ ἀναθρεῖν ἃ ὅπωπεν 2,5 μόνος τῶν ζώων ἀναμι- μνήσεται 2,6 def. ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν 4,17 sq. 44,14 al. κοινωνικὸν ζῶον 36,37 φῶς 37,2
 ἀνισάκεις 200,12
 ἀνισος. τὸ ἴσον καὶ ἄνισον 200,10 sq.
 ἀνισότης 202,12
 ἀνισοῦν. ἀνισοῦσθαι 200,22. 23
 ἀνοδος opp. καθόδος 61,31. 32. 75,16
 ἀνοία 24,34
 ἀνομοιοειδής 128,23 170,14 171,24
 ἀνομοιομερής 68,1. 4 69,11
 ἀνομοιότης 177,9 sq.
 ἀνόςιος. ἀνοσίους (an ἀνοσίους?) 19,4
 ἀνοσιότης dist. ὀδίκια 18,15
 ἀντήρης. λαβδοειδῆ ξύλα... ἃ ἡ συνήθεια ἀντήρεις καλεῖ, ὃ δὲ ποιητὴς ἀμείβοντας 242,15. 16.
 ἀντί. τὸ ἀντί ἐπὶ τοῦ ἰσοῦ λαμβάνεται, ὡς περ ἀντίθεος 5,7 210,16
 ἀντιάνειρα 5,8 210,17
 ἀντιδιαρεῖν 22,14 155,21 sq. 227,13 al. τὰ ἀντιδιηρημένα 44,13 66,18
 ἀντιδιαστέλλειν 137,28 143,27 al.
 ἀντιδιαστολή 138,3 sq.
 ἀντίθεος 5,8 210,17

ἀντίθεσις 179,13 δύο οὐσῶν ἀντιθέσεων ἐξ γίνονται συμπλοκαί 13,15 65,9
 ἀντικατηγορεῖν 102,20 104,8
 ἀντικεῖσθαι. τῶν ἀντικειμένων μία ἡ γνώσις 147,15 περὶ ἀντικειμένων 241,15 τὰ ἀντικείμενα τετραχῶς 241,35
 ἀντιπαράστασις 183,24 196,13 sq. 245,31
 ἀντιπάσχειν 91,10 ἀντιπεπόνθαμεν τῇ φύσει 55,15
 ἀντιπλεονεκτεῖν ἑαυτά 98,1
 ἀντίπους. οἱ ἀντίποδες 3,9
 ἀντιπράττειν 20,11. 15.
 ἀντιστρέφειν 5,7. 17 20,11. 15 23,28 al. ἄλλο ἀντιστρέφειν καὶ ἄλλο πρὸς ἀντι- στρέφοντα λέγεσθαι 209,31 ἀποδείξεις ἀντε- στραμμένη 37,22 38,14 44,20
 ἀντιστροφή 5,5 73,16 expl. 210,10 ἡ σὺν ἀντιθέσει 179,13
 ἀντιστροφος 89,18 158,3 ἀντιστρόφος 94,2
 ἀντιτάττειν. ἀντιτεταγμένως 203,30
 ἀντίφασις 110,9 expl. 148,16 174,2
 ἀντιφατικός. ἀντιφατικῶς 148,4 sq.
 ἀντωπεῖν ταῖς ἀκτίσιν 28,16. 18 125,24. 26
 ἀνυμεῖν 165,3
 ἀνύπαρκτος 129,17
 ἀνυπαρξία 91,26
 ἀνυπέρβλητος 72,16
 ἀνυπόθετος 163,35
 ἄνω opp. κάτω 241,5 τὸ ἄνω καὶ κάτω διττόν 197,15 οὐκ ἐναντία 197,20 sq.
 ἀξία. κατ' ἀξίαν 18,33 19,19 κατὰ τὴν ἀξίαν 252,10
 ἀξιόλογος καὶ ἀξιόπιστος (ἐξ ἑαυτοῦ πιστευ- ὁμένος καὶ οὐκ ἐξ ἄλλων) 82,29
 ἀξιοπιστία 118,17 122,1 128,9
 ἀξίωμα. ἀξιώματα, ὡς οἴκοθεν ἀξιούντα πιστεύεσθαι 82,28
 ἀπαγγελία 123,13
 ἀπαράτητος 43,10
 ἀπαρέμματος. ἀπαρέμματα ῥήματα 147,1 160,17. 20 ὀνόματα 159,25. 27
 ἀπαρ(θ)μησις ψιλή opp. διαίρεσις 164,11 253,38
 ἀπάρτίζειν (expl. ἀναπληροῦν καὶ τε- λειοῦν) 189,17. 18 190,2
 ἀπειροδύναμος 93,27. 28
 ἀπειρος 72,8 sq. ἀνυπέρβλητον τὸ ἄπειρου 72,16 ἐπ' ἄπειρον 4,28
 ἀπεκλέγεσθαι 119,1. 17
 ἀπεκλογή 118,35 132,15. 17
 ἀπερίριστος 69,16

ἀπλανής. ἡ ἀπλανής 72,24.25 120,23
ἀπλοῦς. τὸ ἀπλοῦν dist. τὸ συμπεπλεγ-
γμένον 145,31 sq. τὸ ἀπλῶς τρία ση-
μαίνει 53,28
ἀποδεικτικὴ 37,10 sq.
ἀποδεικτικὸς τρόπος 39,28 συλλογισμὸς
117,1.3
ἀπόδειξις 37,13 sq. 116,29 sq. ἀντεστραμ-
μένη 37,22 38,14 44,20
ἀποιοῖς 173,25 185,19.21 199,29.30
ἀποίχεσθαι. περὶ ἀποικομένων ἡγουν τε-
θνεώτων 126,8
ἀποκληρωτικὸς λόγος 101,35
ἀποκρίνεσθαι 207,1.5
ἀποκεῖν 180,34 (corrigas ἀπεκεί) 200,9
ἀπολείπειν intrans. 132,14
ἀποξενοῦν. ἀπεξενωμένη ἐπιγραφή 127,
13
ἀποπεράτωσις 61,21
ἀποπλήκτης 244,24
ἀπορηματικὸς. ἀπορηματικὴ (ἡ αἴρεσις
τῶν Ἑφεκτικῶν) 109,28
ἀπορία ὁδὸς ἐστὶ πρὸς εὐπορίαν 219,25
ἀπόρρητος. λέγειν τὰ ἀπόρρητα 14,30 15,2
ἀπορροή vide ῥοή
ἀπόρροια 152,8
ἀποστασία τῶν πραγμάτων 119,7
ἀποστενοῦν. τὸ ἀπεστενωμένον τῆς φράσεως
42,4.9
ἀποτάδην οἱ. συντόμως 4,9 122,13 ὁ
ἀποτάδην λόγος 191,16
ἀποτρεπτικὸς λόγος 45,17
ἀπόφασις enuntiatio 23,32 negatio 164,
25 sq. 173,3 ἀπόφασις καὶ κατάφασις
(εἶδος τῶν ἀντικειμένων) 242,1 248,11
ἀποφατικὸς. ἀποφατικὴ λέξις 164,24 τὸ
ἀποφατικόν 157,35 ἀποφατικῶς 93,2.7
209,23
ἀπροσδιόριστος 73,28 ἀπροσδιόριστως
73,27
ἄπταιστος. τὸ ἀπταιστον 155,27 163,34
ἀραιός syn. μανός 233,32
ἀραρός. τὸ ἀραρός τῶν ἀποδείξεων 28,27
ἀργός (δηλοῖ τὸν μηδὲν ἐργαζόμενον καὶ
τὸν ταχὺν καὶ τὸν λευκόν) 140,32
ἀρεοπαγίτης. οἱ ἀρεοπαγίται οὔτε ἐπι-
λόγων οὔτε προοιμίων ἡχροῶντο 252,4
ἀρετή. τέσσαρες ἀρεταί 18,6.26 μετὰ
παιδείας καὶ πόνου παραγινόμεναι οἱ.
φυσικαὶ καὶ ἡθικαὶ 19,31 sq. πολιτικαὶ
228,15 sq. ἀνδραποδώδεις, ἀτελεῖς 20,

9.10 228,19.20 ἡ ἀρετὴ δύο κακίαις
παρασπίζεται 24,33 249,4
*ἀρετός (Hom. θ 329 perverse intellecto)
225,6.8
ἄρθρον. παρὰ ἄρθρα διαιρέσεις ποιῆσθαι
26,29 73,19 τὰ ἄρθρα τοῖς καθόλου
προσδιορισμοῖς ἰσοδυναμεῖ 10,30 154,29
ἀριθμητικὴ 29,7 περὶ τὸν καθ' αὐτὸ
ἀριθμὸν καταγίνεται 29,11 Φοίνικες εὐρον
30,1
ἀριθμός. τῶν μὲν ἀριθμῶν οἱ μὲν εἰσι
τέλειοι, οἱ δὲ ὑπερτελεῖς, οἱ δὲ ἐλλειπτεῖς
24,30 sq. τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ ἐν
σχέσει 29,11 30,31 ἄρτιοι, περιττοὶ
ἀριθμοὶ 29,12 al. κύκλος, τετράγωνος
30,16 sq. 190,27 sq. πόσον διωρισμένον
187,19 188,26 τῷ ἀριθμῷ διαφέρειν
36,24 57,31 60,9 εἰς τῷ ἀριθμῷ dist.
τῷ εἶδει 182,29 sq.
ἀριστερός. ἀριστερώτατος 63,22 ἀριστερά
194,27 195,2 241,5
ἁρμονία τῆς ψυχῆς 9,33 121,33 τῶν ἀρετῶν
19,2.6 conl. μέλος 29,23
ἁρμονικὸς λόγος 29,28
ἁρραγής. ἁρραγεῖς λόγοι 122,10
ἁρρωστία 16,34
ἀρσενικός. ἀρσενικὸν γένος 52,30 141,8
ἀρτιάκις ἄρτιος 181,17
ἀρτιοπέριτος 181,21
ἄρτιος καὶ περιττός (ἀμεσα ἐναντία) 181,15 sq.
ἄρτιον τὸ τέλειον καὶ ἀνελλιπές καὶ ἀπλό-
ναστον παρὰ τοῖς παλαιοῖς 189,19
ἀρχαγγελικός. ἀρχαγγελικαὶ δυνάμεις 20,34
ἀρχέτυπος. τὸ ἀρχέτυπον οἱ. παράδειγμα,
εἰκὼν 17,28 sq.
ἀσάφεια 107,20 τρεῖς τρόποι ἀσαφείας
41,30 sq.
ἄσημος φωνή 8,23 35,19
ἀσκαρδαμυκί 125,24
ἄστατος. τὸ ἄστατον 45,7
ἀστρονομία 29,8.32 191,10 Χαλδαῖοι εὐρον
30,10
ἀσύγχυτος. τὸ ἀσύγχυτον 250,7 ἀσυγχύτω=
30,16.28 190,26
ἀσυμμετρία 202,13 203,2 249,12 250,10
ἀσύστατος 13,16
ἄσχετος. ἀσχέτως 177,19
ἀσχημάτιστος ὅλη 88,2
ἀσχολεῖν. ἡσχολημένος 7,30 18,14 23,2=
ἀσώματος 94,25 οἱ. σῶμα 63,26 64,1 =
πότερον τὰ καθόλου σώματα ἢ ἀσώμα=

47,27 *ἀσώματα* 48,8 85,23 *ψυχὴ ἀσώματος* 85,28 *φύσις* 85,28 *φαντασία* 85,30 *ἀσωματότης* 86,1
ἀσωτία 33,7
ἄτακτος *οἱ* *τεταγμένοι* 120,3
ἀτελής 120,14.15 *ἀτελεῖς ἀρεταί* 20,10 228,20
ἀτμίς 30,12
**ἀτομεῖν*. *ἀτομοῦνται τὰ πράγματα* 82,18
ἄτομος *οὐσία* *syn.* *πρώτη* 163,11 sq. *τὸ ἄτομον expl.* 74,20 *τὰ ἄτομα* 36,13 66,26 69,15 sq. 72,1 75,13 sq. *ἄπειρα* 72,5
ἀτράχλος. *ἀτράχλον ζῷον* 244,34.
ἄτρεπτος 183,12.13
ἄττειν 197,19.20 199,11
ἀττειρίζειν 3,32
ἀθύροπστατος 50,19 162,2
αὐλία 190,27
αὐλος *οἱ* *ἐνυλος* 27,37 sq. *τὰ αὐλα* 24,5 9.25 186,27 *αὐλότερος* 29,21 30,15 190,26
αὐλός 29,30
αὕξησις (*εἶδος κινήσεως*) 253,27 sq.
αὕξητικός. *αὕξητική δύναμις* 64,24 sq.
αὐτοαγαθότης 17,2
αὐτόματος. *ἐκ τοῦ αὐτομάτου* 120,18
αὐτοπρόσωπος. *τὰ αὐτοπρόσωπα (συγγράμματα), ἃ καὶ ἀκροαματικά λέγονται* 114,15 115,14 124,6
αὐτόπτης *τοῦ θεοῦ* 15,27
αὐτόχειρ. *οἱ αὐτόχειρες ei qui sibi ipsi mortem consciscerunt* 24,19
ἄφῃ 204,22
ἀφιλόσοφος 107,10 *φωνή* 57,26 *ἀφιλόσοφόν ἐστι* 59,19 130,28
ἄφθαρτος 114,28 sq.
ἀφορμή 179,15
ἀφωρισμένος. *ἀφωρισμένως* 247,10.12
ἀχρωμάτιστος 64,5.6 203,11
ἀχώριστος. *ἀχώριστον συμβεβηκός* 60,16
ἄψαυστος *πικρίας* 20,27
ἀψοφητί 234,25
ἄψυχος *οἱ* *ἔμψυχος* 52,13 63,26 251,27

Βάθος *τῶν κατηγοριῶν* 133,6 sq. *κατὰ βάθος* 193,1 sq. *ἡ κατὰ βάθος πρόοδος* 66,17
βάνανσος. *βάνανσοι τέχνη* 21,24 118,22

βαρβαρίζειν 137,7
βαρβαρισμός (*ἡ περὶ μίαν φωνὴν ἀμαρτάς*) 5,29
βαρύλλιον 21,32 117,10
βατταρίζειν 78,23
βίος (*ἔοικε μακρῷ συμποσίῳ*) 14,17.18
βιοῦν. *βιώσει* 33,26
βόρβορος 152,21
βόρειος 241,7
βρίθειν 199,12

Γελαστικός 36,17.26 49,7 sq. *τὸ γελαστικόν exemplum proprii* 89,27 sq.
γενεαλογία 63,11 sq. 67,9 sq.
γενειάσκειν 78,23
γένεσις *οἱ* *φθορά* 91,25 *πρός τι* 202,12 203,3 *εἶδος κινήσεως* 253,27 sq.
γενικός. *γενικαὶ φωναί* 44,4 *γενικὴ οὐσία* 162,33 168,6 sq. *γενικώτατον γένος* 62,3 *γένη γενικώτατα* 38,16.21 *γενικώτατα, ὑπάλληλα, εἰδικώτατα, ἄτομα* 75,1 sq. 75,12 sq.
γεννητικός. *τοῦ ὁμοίου γεννητικῆς δύναμις* 64,24
γένος (*οὐσιώδης φωνή*) 36,15 sq. *τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη syn.* *τὰ καθόλου* 47,11 sq. *περὶ γένους* 50,7 *τῶν ἄλλων φωνῶν προταχτέον* 50,10 *ὁμῶνυμος φωνή* 51,11 *τρία σημαίνει* 52,1 *τρίτον, ὃ ὑποτάσσεται τὸ εἶδος* 52,27 *ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον* 52,30 *τὸ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορούμενον* 57,14 *γένος γενικώτατον* 38,16.21 62,3 63,29 sq. *ὑπάλληλον* 62,6 63,34 sq.
γερούσια senatus 39,9 93,18
γεωμετρία 29,8.31 191,6 *Αἰγύπτιοι εὗρον* 30,8
γῆ, *ἥτις τῇ οἰκίᾳ φύσει ἀκίνητός ἐστιν* 31,5 *γηγενής*. *γηγενές τὸ σῶμα* 13,3 *ἀνθρωποὶ σπαρτοὶ καὶ γηγενεῖς (per irrisionem)* 47,32
γῆρας. *περὶ γήρους* 115,36
γίγαρτον 244,35
γλυκαίνειν 230,33 sl.
γλυκάζειν 230,27
γλυκύτης ἡ ἐν μέλει 230,14 sq.
γνήσιος. *τὸ γνήσιον* 35,6 39,4 128,1 133,9 sq.
γνώμων 170,9 254,12.14

γνῶσις. τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει οἱ. τῇ φύσει 72,1. 2 73,29
 γνωστικὸς. τὸ γνωστικόν 16,22 sq. γνω-
 στικαὶ δυνάμεις τῆς ψυχῆς 27,15 τὰ
 γνωστικά πάθη 37,4
 γοητεύειν 112,13
 γόνιμος 122,27
 γόνος syn. πρόγονος 52,6 syn. ἀπόγονος
 52,9
 γραμματική 3,25 5,27 21,10 πρὸς τι
 203,13 208,3
 γραμματικὸς. γραμματικῶν παῖδες 1,5
 εἰς τοῦ γραμματικοῦ φοιτᾶν 228,26 244,30
 *γραμματικότης (οὐχ εὐρηται) 225,13
 γραμματιστής. οἱ γραμματισταὶ 34,6
 γραμμὴ μαθηματική, φυσική 184,26 συν-
 εχῆς 190,6
 γραμμικός. γραμμικαὶ ἀνάγκαι 118,17
 δεῖξεις 251,33 διάγραμμα γραμμικόν 252,1
 γραῦς ἐπάρχουσα ὑγίαν ποιεῖ 6,9
 γραφὴ 56,15 ὑφειμένη 4,25 τελεία 4,26
 *γύνοιξ (vox ficta) 211,31

Δακτύλιος 48,19. 21. 23 241,13
 δαλός vide αἶξ
 δαν 210,14. 28 217,33
 δεῖξις διάλληλος 9,10 58,22 62,10
 δεῖσθαι. δέεται 186,3
 δέκα. ὁ δέκα (ἀριθμὸς) τέλειος 25,20 δεχάς
 εἴρηται 25,21
 δεκαδύο 25,5. 6
 δεκαεξ 25,5. 7
 δεκάς 75,17
 δελεάζειν 112,12
 δέλεαρ 40,13 111,27 127,14
 δεξαμενὴ 254,19
 δεξιάς. εἴποις ἂν δεξιότατον βιαζόμενος
 τὴν συνήθειαν 63,21 δεξιὰ 194,27 195,2
 241,5
 δερματόπερος 211,3
 δεύτερος vide πρῶτος
 *δεχάς 25,21
 δῆθεν 46,1 47,31 85,12 112,8
 δηλητήριον 26,18 43,29
 δημιουργεῖν 48,26 83,14. 15 al.
 δημιουργικός. δημιουργικοὶ λόγοι (ιδεῖται)
 48,27
 δημιουργός 12,14. 21 24,19 48,26 139,24
 δημόσιος 5,26

διά. τὸ διὰ τί ἐστίν 3,6 37,11
 διαγορεύειν 51,22
 διάγραμμα 13,17 65,9 γραμμικόν 252,1
 διάθεσις. πρὸς τι 207,31. 34 dist. ξίς
 222,1. 5. 18 διττὴ ἡ διάθεσις 227,12
 διακριτικός 80,13 sq. 111,28
 διαίρεσις 25,25 72,26 sq. def. 25,30 ἡ
 εἰς τὰ μέρη 128,27 εἰς δύο ἀντιδιηρη-
 μένα, ἵνα ἄφυκτος ᾗ 64,20 ἐντεγνος 65,3
 ἐξαχῶς γίνεται ἡ διαίρεσις 67,23 ἔβδομος
 τρόπος 70,21 διαίρεσις συνθετική οἱ.
 συναίρεσις ἀναλυτική 76,18
 διαιρετική 3,28 37,10 τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖ
 37,19 διαιρετικὴ συνθετικὴ 76,21
 διαιρετικὸς τρόπος 39,28 διαιρετικὴ δια-
 φορά 78,28 81,5 sq. 155,13 sq. διαιρετικὴ
 μέθοδος 74,17 διαιρετικὰ παραγγέλματα
 73,1 sq. 74,9
 διαιτητικός. τὸ διαιτητικόν τῆς ἱατρικῆς
 15,10
 διάκνος 131,2
 διακομίζειν 64,6
 δακονικός 152,11
 διαλεκτική 119,3 253,18
 διαλεκτικός 109,10 τῇ ζωῇ 109,11 συλ-
 λογισμός 117,1. 6 νόμος 3,4 διαλεκτικαὶ
 μέθοδοι 36,34 37,9 sq. διαλεκτικὰ προ-
 βλήματα 37,11 διαλεκτικώτερον διδάσκειν
 48,32
 διάλληλος δεῖξις 9,9 sq. 58,22 sq. 62,10 sq.
 διαλογικός. διαλογικὰ συγγράμματα syn.
 ἐξωτερικά οἱ. αὐτοπρόσωπα 114,16. 25
 124,4
 διαμερίζεσθαι 249,33
 διάμετρος 199,1. 13 241,4
 διάνοια. ἀπὸ διανοίας οἱ. ἀπὸ τύχης 140,
 1 sq.
 διάπυρος ἐραστὴς φιλοσοφίας 1,19
 διαρρεῖν. τὰ διαρρέοντα 147,28
 διαστατός. τὸ τριχῇ διαστατόν 156,12
 διασύρειν 215,21
 διασωστικός 85,20
 διατριβή. αἱ διατριβαὶ κυκλωτερεῖς 21,30
 διάττων 162,24
 δίαυλος. κατὰ δίαυλον 99,9 256,27
 διαφέρειν τῷ εἶδει, τῷ ἀριθμῷ 36,22. 24
 57,14. 31 al. σχέσει 61,27
 διαφορά οἱ. κοινωνία 39,23 sq. 93,13
 φιλόσοφος φωνή 36,12. 23 συστατικαὶ
 διαφοραὶ 57,1 περὶ διαφοράς 76,26 τρι-
 χῶς 77,13 κοινῶς, ἰδίως, ἰδιαίτατα 77,—

15 sq. ἐπιδιαίρεται 78,22 διαιρετική, συστατική 78,28 81,5 sq. 155,12 sq. αἱ κοινῶς καὶ ἰδίως τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχονται 79,22 εἰδοποιοί 80,26 81,29 def. 82,8 sq. μέσαι οὐσίαι καὶ συμβεβηκότες 173,14 τριτταί 173,14 οὐσαι 174,7 177,7
 διδασκαλία. τρόπος τῆς διδασκαλίας 39,26 41,28.30 201,4 205,18
 διδασκαλικὸς τρόπος 35,7 40,8
 διείργειν 83,20
 διηγῆς 152,11
 δίξις 250,6
 δικάζειν 34,10 sq.
 δικαιολογεῖσθαι 147,16
 δίκαιος. τὸ δίκαιον dist. τὸ δσιον 18,12 sq.
 δικαιοσύνη dist. δσιότης 18,14 expl. 18,31 sq. 121,32 249,5
 δικανικός. τὸ δικανικόν 21,19
 δικαστικός. τὸ δικαστικόν 32,28
 δίκτυον ἄφυκτον 73,6
 διοργανοῦν. διοργανωμένον σῶμα 65,4 sq.
 διορίζειν. τὸ διορισμένον (ποσόν) 186,1. 33 sq. διαιρεῖται εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον 187,19
 δῖος 125,27
 δῖοςμος 152,12. 29
 δῖσημος (μακρὰ συλλαβὴ τεσσάρων χρόνων) 189,8.9
 διστακτικός 110,13
 διυλίζειν 152,23
 διφυῖα 26,30. 33
 δόξα (δοκεῖ ἐπιδέχασθαι τάναντία) 183,20 184,1
 δραπετικός 212,29
 δρύινος. δρύινον ξύλον 8,30
 δρύς. ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρας τὴν φιλοσοφίαν ἐρανίζεσθαι 47,32
 δριμύς 123,25 οὐδὲν δριμύτερον 118,27
 δρομεύς 229,19
 δρομική 229,14 229,19
 δρομικός 229,18
 *δρομικότης (οὐχ εὔρηται) 225,12 229,22
 δύναιμι τῆς ψυχῆς 27,15 θρεπτική, αὐξητική, τοῦ ὁμοίου γεννητική 64,23. 36
 δύναμις καὶ ἀδυναμία 222,1 dist. 222,5 expl. 222,18 227,34 δυνάμει 41,20 oppr. ἐνεργεῖα 83,29 84,1 sq. 187,4 sq. 212,9 214,33 sq. τὸ δυνάμει διττὸν 86,3 sq.
 δυνατός. τὸ δυνατόν 16,21 sq.
 δυοκαίδεκα 25,4 (ν. δεκαδύο)

δυσδιαίρετος 234,6
 δύσερις 122,21
 δυσκολαίνειν 228,27
 δυσκολία expl. ἀδυναμία 228,8. 29
 δυσωπεῖν 124,17
 δυτικός 241,7
 Ἐὰν συγγωρηθεῖ 208,34 εἰάν οἶδα 217,22
 ἐαυτοῦ. ἵνα μὴ λάθωμεν ἑαυτούς 26,29
 ἡνίκα ἐπάζωμεν ἑαυτοῖς (constanter) 34,10. 17 καθ' αὐτό oppr. ἐν σχέσει 69,5 sq. 70,14 159,11 sq. oppr. κατὰ συμβεβηκός 212,22 sq. 219,17 ὁ καθ' αὐτό ἀριθμὸς 29,10. 11 30,31
 ἔβενος (μέλαινα) 243,25
 ἔγγραφος 123,20 ἔγγραφοι παραινέσεις 118,30
 ἐγγύτης 168,12
 ἐγκατατάττειν 154,18. 19 177,15
 ἐγκαταχωννύναι. ἐγκατακωσμένους 19,23
 ἐγκύκλιος. ἐγκύκλιοι ἐξηγήσεις 27,2
 εἰ cum coni. 1,20 5,9 saepissime καὶ εἰ 16,31 254,26 εἰ μὴ δ' ἂν εἴποι τις nisi forte quis dicat 123,13 εἰ μὴ τι δ' ἂν συμβῇ nisi forte accidit 174,5 εἰ μὴ ὅτι 147,2 εἰ ἄρα 151,13 195,2 198,9 al. τὸ εἰ ἔστιν 3,4 37,11 56,9
 εἰδέναι. οἶδαι 189,21
 εἰδικός. εἰδικὴ οὐσία 162,33 168,6 sq.
 εἰδικώτατον εἶδος 61,35 sq. εἰδικώτατα 72,1 sq. 75,12 sq.
 εἰδοποιεῖν 57,6 101,15 154,35 242,37
 εἰδοποιημένος 247,37 εἰδοποιεῖται 248,1 250,20
 εἰδοποιός 151,28 εἰδοποιοὶ διαφοραὶ 80,26 81,29
 εἶδος 36,24. 25 oppr. ὕλη 87,30 sq. τὸ εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ 151,26 περὶ εἶδους 60,21 τὸ εἶδος ὁμώνυμον 61,9 τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος 61,16 τρεῖς ὑπογραφαὶ 61,23 τὸ εἰδικώτατον 61,35 sq. τῷ εἶδει διαφέρειν 36,22 57,14 sq.
 εἰκάζειν 118,16
 εἰκαιολόγος 108,28
 εἰκοσιπέντε 190,31
 εἰκῶν oppr. ἀρχέτυπον 17,29 sq. εἰκόνες τὰ νοήματα τῶν φυσικῶν 222,10
 ἐλεῖσθαι περὶ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον 241,32
 εἶναι (φυσικὴ ζωὴ), μὴ εἶναι (φυσικὸς θάνατος),

εὖ εἶναι (προαιρετικὸς θάνατος), κακῶς εἶναι (προαιρετικὴ ζωὴ) 13,13 τὸ εἶναι dist. ἢ σχέσις 51,5 τὸ ὄν 42,13 sq. οὐ γένος τῶν κατηγοριῶν 67,22 sq. 159,27 161,13 τὰ ὄντα 6,27 τριττὰ 27,37 opp. τὰ λεγόμενα 145,4 sq. γνώσις τῶν ὄντων 6,28 sq. τῶν ὄντων ἢ ὄντα 8,8 sq. ἡ ὑφεστῶτα ἢ ἐν ψιλᾷς ἐπινοίαις θεωρούμενα 46,7 sq. τὸ ὄντως ἀγαθόν 1,14

εἴρκτη. τὰς εἴρκτας δραπετεύειν 12,15

εἶς. ὥς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν (διαίρεσις) 70,21 sq. μέσα ὁμώνυμων καὶ γενῶν 71,3 226,22. 24 ὁμώνυμα 140,20 sq. 143,32

εἰσάγειν. ὁ εἰσαγόμενος 29,6 45,23

εἰσαγωγή 38,33 sq.

εἰσαγωγικὸς τρόπος 44,16 εἰσαγωγικὴ διδασκαλία 48,31

εἰσοικίζεσθαι 122,8

ἐκατοντάρχης 238,7

ἐκεῖσε ἰδί 39,9

ἐκκρεμής 60,24

ἐκλαμβάνεσθαι 154,26

ἐκλέγεσθαι 119,1. 16

ἐκλογή 118,35 132,15. 16 ἐκλογαὶ συγγραμμάτων 128,18. 19

ἐκλυτος 31,15

ἐκμανῆς ἐραστής φιλοσοφίας 1,19

ἐκμάττεσθαι 28,6

ἐκνευρίζειν. ἐκνευρισμένος 31,15

ἐκστασις 253,29

ἐκτικὸς πυρετός 222,18

ἐκτύπωμα 48,19. 20. 22

ἐλέφας 103,26

ἐλικοειδής. τὰ ἐλικοειδῆ σχήματα 233,8. 10

ἐλκεῖν καὶ ἀνθέλκεῖν τὸν Ἀριστοτέλην 129,20

ἐλκοῦν 1,11

ἐλλείπειν opp. πλεονάζειν 5,6 24,28 al. ἐλλείψωσι (?) 5,9 opp. ὑπεραίρειν 213, 24. 25

ἐλλειπῆς ἀριθμός 24,31

ἐλλειψίς 151,35 249,6

ἐλλόγιμος dist. λογικός 79,29

ἐλπ(ίς. κατ' ἐλπίδα (ὁμώνυμα) 140,8

ἐμμεσος. ἐμμεσα ἐναντία 181,10 sq. 242, 32 243,17. 26 246,32

ἐμψυχος opp. ἀψυχος 52,13 sq. 63,26 81, 12 251,26 πᾶν ἐμψυχον τρεῖς ἔχει δυνάμεις 64,23

ἐν. μετασταλὲς ἐν Μακεδονίᾳ 112,23 τοῦ ἐν τινι ἐνδεκα σημαινόμενα 149,16

ἐναιμος 156,19 sq.

ἐναντίος. οὐ δύναται τὰ ἐναντία συνυπαρξαι ἀλλήλοις 83,2 sq. τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον 178,21. 25 al. τὸ δεκτικὸν εἶναι τῶν ἐναντίων 182,26 sq. τὰ ἐναντία τῇ πλείστῃ διαστάσει κρίνεται 179,25 199,4 235,23 τριττὰ 236,18 ἐμμεσα, ἄμεσα 181,10 sq. ἀντικείμενα 241,35 διαίρεσις 243,17 dist. τὰ πρὸς τι 243,8 ἔξις καὶ στέργησις 243,14 246,27 ἀπόφασις καὶ κατάφασις 248,11

ἐνάρετος (οὐχ εὑρηται) 225,9

ἐναρθρος φωνή 37,4

ἐνδέχεσθαι. τὸ ἐνδεχόμενον dist. ἀγαθόν 42,13 sq.

ἐνδιάθετος λόγος 95,29. 30 183,22 191, 14

ἐνδοιασμός 211,32

ἐνδυμα. ἐνδύματα γὰρ τῆς οὐσίας αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι 63,15

ἐνδυτός syn. ἐνδεδυμένος 212,18

ἐνέργεια. ἐνεργεῖα opp. ἐπινοία 77,28. 33 opp. δυνάμει 83,29 84,1 sq. 187,5 sq. 212,12 214,33 sq. διττόν 86,5 sq. τὸ κατ' ἐνέργειαν μὴ παροῦσαν δυνάμει 86,4 sq.

ἐνέχειν. ἐνσχεθεὶς τοῖς ἀπόροις 173,13

ἐνθεος 7,15

ἐνιαῖος 167,4 168,9 176,16

ἐνοπλος (πυρρῆχιος ὄρχησις) 30,6

ἐνοῦν 130,20

ἐνσκιροῦν. οὐλή. . ἐνσκιρωθεῖσα 78,27

ἐνστασις opp. λύσις 80,3. 21 183,24 186, 11 196,13. 20 245,31

ἐντὸς ποιεῖν τινά τινος 139,16

ἐνυλος opp. ἄυλος 27,37 sq.

ἐνυπόθετος 163,34

ἔξ. ὁ ἔξ τέλειος ἀριθμός 24,27 25,4

ἐξαγγελτικός. τὸ ἐξαγγελτικόν 37,3

ἐξάγειν ἐαυτὸν *mortem sibi consciscere* 16,2.3

ἐξαγωγή *voluntarius vitae finis* 14,17 sq.

ἐξαίρειν 166,10 τὸ ἐξηρημένον (πρᾶγμα), τοῦτ' ἔστι τὸ πρὸ τῶν πολλῶν 177,17

ἐξάλλαξις 253,28

ἐξαπλοῦν. ὄνομα ἐξηπλωμένον 4,11 138,1(2) τὸ ἐξηπλωμένον τῆς φράσεως 42,3

ἐξηγησις ἐγκύκλιος 27,2

ἐξηγητής 121,23 122,25 sq. οἱ ἐξηγητ — 60,26 οἱ Ἀττικοὶ 133,14 ὁ ἐξηγητ — ὅμων 247,17

ἔξις. πρὸς τι 207,31. 34 ἔξις καὶ διάθε — (εἶδος ποιότητος) 222,1 expl. 222, —

- ἔξις καὶ στέργσις (ἀντικείμενα) 242,1 sq.
 ἡ καθ' ἑξιν ἐνέργεια 86,5
 ἐξισάζειν 86,28. 30 94,11 212,6 213,24 252,6 al.
 ἐξωτερικός. ἐξωτερικά συγγράμματα syn. διαλογικά opp. ἀκροαματικά 114,16. 18 124,4
 εἰσκέειν. τὸ εἰσεῖν τρία σημαίνει 53,18
 ἐπαγωγή 178,26 236,34 opp. ἀπόδειξις 178,32 παχυμερής 178,34
 ἐπαγωγικός. τὸ ἐπαγωγικόν 178,30 236,24
 ἐπάδειν 34,10. 17 γραῦς ἐπάδουσα 6,9
 ἐπαμφοτερίζειν 21,12
 ἐπαναδιπλασιασμός 20,22. 25
 ἐπανακάπτειν 244,19
 ἐπάνω 76,14
 ἐπαρχία. ἡ τῆς πατρίδος μητρόπολις ἔχουν ἡ ἐπαρχία 52,17
 ἐπασμα. ἐπάσματα μουσικά 31,14
 ἐπεισάκτος opp. συμφυής 27,1 μαρτυρία 82,28
 ἐπεισχωμάζειν 14,23. 29
 ἐπεισοδιώδης opp. οὐσιώδης expl. 36,8 78,9. 16 89,7 243,20 ἐπεισοδιωδῶς 36,9
 ἐπέκεινα τοῦ ἀληθοῦς 27,31 41,8
 ἐπεκτείνειν 110,28
 ἐπεξέρχεται 158,20 247,26. 28
 ἐπεσθαι logice 98,9 102,19
 ἐπέχειν τὰς λύσεις 109,25
 ἐπιγαμβρεύειν. οἱ ἐπιγαμβρεύσαντες 54,17
 ἐπιγαμβρία 52,2
 ἐπιγινεσθαι opp. πρότερον εἶναι 103,15
 ἐπιγραφή 38,32 132,22 206,2
 ἐπιδιδάσκειν dist. διδάσκειν 25,31 ὑποδιδάσκειν 65,28
 ἐπιθυμητικός. ἐπιθυμητικὸν μύριον τῆς ψυχῆς 18,29
 ἐπιθυμία coni. λόγος, θυμός 9,31 sq. 18, 31 sq. 121,30. 31 180,11
 ἐπιζήν 128,12
 ἐπιζήν 109,24
 ἐπιζήν 112,13. 14
 ἐπινοητικός. ἐπινοητικῶς 167,20
 ἐπινοία. ἐν ψυχαῖς ἐπινοίαις θεωρεῖσθαι opp. ὑφεστάναι 46,7 sq. διαφέρει ἐπινοία ψυχῆς ἐπινοίας 49,17 ἐπινοία opp. ἐνεργεία 77,28
 ἐπίπαν 227,28. 29
 ἐπίπεδον. παρὰ μὲν τοῖς παλαιοῖς ταυτὸν εἶναι δοκεῖ ἐπιφάνεια καὶ ἐπίπεδον. . παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις διακρίνεται 192,16. 18 ἐπινοία 31,8
 ἐπιπολῆς 223,29. 31 224,3
 ἐπιπροσθεῖν 21,26. 28 192,21
 ἐπίσημος. τὸ ἐπίσημον τοῦ ἀνδρός 128,18
 ἐπίσης 33,7 97,20 98,10 sq. 138,15 149,28
 ἐπιστήμη. τέχνη καὶ ἐπιστήμη 5,21 sq. πρὸς τι 207,32
 ἐπιστητός coll. ἐπιστήμη 214,2 sq.
 ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ 123,19
 ἐπισυμβαίνειν. ἐπισυμβέβηκε 58,14. 17
 ἐπισυνάπτειν 124,15
 ἐπισύρειν 193,9
 ἐπισφραγίζειν 124,19
 ἐπίτασις 1,5 ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν (syn. τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον) ἐπιτέχεσθαι 80,1
 ἐπιτατικός 1,6. 8
 ἐπιτείνειν. ἐπιτεταμένη δικαιοσύνη 18,14. 15 ἐπιτεταμένος 77,35
 ἐπιτηδειότης 88,24 222,19 sq. τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμει 86,3 sq.
 ἐπιτροπικός (Δημοσθένους λόγος) 5,25
 ἐπιφάνεια (συνεχῆς ποσόν) 190,7. 8 vide ἐπίπεδον
 ἐπιφύειν. ὁ ἐπιπεφυκὴς (χιτών?) 85,29
 ἐπιχείρημα dist. πρόβλημα 49,28
 ἐπουσιώδης (an ἐπεισοδιώδης?) 50,11 176, 25. 26 243,20
 ἐποχεῖν. ἐποχεῖσθαι 18,30 sq. 131,2 sq.
 ἐρανίζεσθαι 47,33 213,20
 ἔρευθος 225,27
 ἐρωτικός. ἐρωτικὴ διάθεσις 127,15
 ἐτερόδοξος αἵρεσις 119,21
 *ἐτεροῦ πόστατος 162,2
 ἐτερώνυμος. τὰ ἐτερώνυμα 141,25. 30
 ἐτερωνύμως 224,36 234,32 sq.
 ἐτοῖμος. διὰ τὰς ἐτοίμους ἀποφυγὰς propter celeres fugas 30,5 ἐτοίμως 30,12
 ἐτυμολογία. ὅρισμός ἐκ τῆς ἐτυμολογίας 7,28. 29
 εὐγνωμοσύνη 128,2
 εὐδιδάκτος 234,5
 εὐζωία 14,11
 εὐθύς. ἡ εὐθεῖα def. 21,26 κατ' εὐθύν 22,1 εὐθέως 87,15
 εὐκολία 228,8. 29
 εὐλύτος. εὐλύτως 82,11
 εὐοδῶν. εὐοδοῦται 85,8
 εὐρέτις 3,27
 εὐωδία τοῦ μήλου 152,5 sq.
 εὐωχεῖσθαι 14,18
 ἐφεκτικός 110,15. 16. 29
 ἐφιστάναι τινί 176,30 al.

ἔχειν ἐπὶ φιλοσοφίαν 114,22 τὸ ἔχειν (ἢ κατηγορία) διχῶς 241,11 ἢ ὁμώνυμος φωνή 255,28 ἐξ σημαινόμενα 255,29 τὸ ἔχεσθαι (διὰ τί μὴ κατηγορία;) 160,3

Ζωγράφος 45,7 139,24

ζωή 2,12 109,11 διττὴ (φυσικὴ καὶ προαιρετικὴ) 12,24

ζωμός. ἢ τοῦ ζωμοῦ γλυκύτης 223,6

ζῶον 4,17 19,8 διαιρεῖται 25,31. 32 63,27 64,9. 19 sq. οὐσία ἐμψυχος αἰσθητικὴ 58,13 al. ἄλλο ἐστὶν εἰπεῖν ζῶον εἶναι καὶ ζῶον εἶναι 144,20

ζωοῦν 19,5

ζωόφυτον 63,27 64,19 sq.

ζωτικός. τὰ ζωτικὰ πάθη 37,5. 6

Ἡ. ἀδελφον γὰρ ἢ τὴν ἰδ(αν) ἢ τὴν τῶν ὑπεναντίων (ἀρχὴν καταλύσει) 126,19

ἡδονή 111,34 112,8 sq.

ἡδυπάθεια 12,28 13,2 112,9

ἡθικὴ 117,21. 26 121,6. 10 sq.

ἡθικός φιλόσοφος 31,30 ἡθικαὶ ἀρεταί 19,32 20,1 228,15 ἡθικὰ συγγράμματα 115,19 116,15. 16 τὸ ἡθικόν 31,28 sq. τὰ ἡθικὰ 117,26

ἡλιακός. ἡλιακαὶ ἀκτῖνες 28,16. 18

ἡλιθιότης 25,1

ἡλιοειδής 204,5

ἡλιος 167,2 ὁ πεντάκις ἐβδόμηχονταπλασίων τῆς γῆς ὢν 204,27

ἡμίονος 101,30 sq.

ἡμισυς. τοῦ ἐνός ἡμισυ χρόνου 189,22. 29. 30

ἡμισφαίριον 197,17 199,10 τὸ ὑπὲρ γῆν καὶ ὑπὸ γῆν 241,6

ἡπαρ 205,7

ἡρεμία 255,1 sq.

ἡτττον vide μάλλον

θάνατος. μελέτη θανάτου 8,10 12,4 θάνατος διττός, φυσικός καὶ προαιρετικός 12,22 sq.

θεατρικός. ἀκούσαντες θεατρικῶν μελῶν ἐκνευρισμένοι γινόμεθα καὶ ἐκλυτοί 31,14

θέατρον. τὰ θέατρα κυκλοτερῆ 21,29

θεῖν. θέειν 1,4 66,5

θεῖος opp. ἀνθρώπινος 11,19 sq. τὰ χαρακτηρίζοντα τὸ θεῖον 16,20 sq. τὸ θεῖον 172,33 opp. οἱ ἄνθρωποι 18,13. 24 156,14 τὰ θεῖα 27,38 186,27 σῶμα ἔχειν (οἱ Στωϊκοὶ ἔλεγον) 47,30 θεία οὐσία 68,30 176,15

θειώσις. θειώσεσιν ἔοικεν ἢ ἡθικῇ 121,8. 9 θέναρ ἄτρεχον 204,22

θεολογεῖν 53,12 121,2 124,23

θεολογία 28,23 121,7. 13

θεολογικός. τὸ θεολογικόν 27,36 θεολογικὰ συγγράμματα 115,19 116,12

θεός 7,5 sq. 15,24 sq. 47,2 63,28 83,13 87,2 93,25 119,32 ἐπὶ γῆς 6,32 7,24 12,14 κατ' αἰτίαν προϋπάρχει τοῦ κόσμου 120,17 129,18 ἕνα μόνον θεόν (φαμεν) 138,2 ἢ φιλοσοφία ἔοικε θεῷ 20,31. 34 21,4 τὸ λογικόν διαιρεῖται εἰς θεόν καὶ ἄνθρωπον 66,1 οὐκ ἄτοπον τὸν θεόν σῶμα εἶναι 66,4 λογικὸν ὡς ὑπὲρ λόγον (ἔχει) 66,9 θεοὶ διὰ τὸ θέειν ἀεὶ 66,5 θεός conī. νοῦς, ψυχὴ 162,12 def. 164,28. 29 ὁ πάντα εἰδώς 219,29

θέρμανσις 221,28

θερμότης ἢ ἐν πυρὶ 230,13

θέσις (παράδοξος ὑπόληψις ἐνὸς τῶν κατὰ φιλοσοφίαν γνωρίμων) 108,26 ἢ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν 131,23 sq. πρός τι 202,13 203,8. 19 208,6 sq. θέσει opp. φύσει 22,4 sq. 212,15 220,20

θετικός. τὰ ἐξ θετικὰ ἐπιρρήματα 194,21 θετικῶς 209,27

θετός. τὸ θετόν 156,12 ἐπιδιαιρεῖ τὸ ποσὸν εἰς θετόν καὶ ἄθετον 194,7 τρισεῖ τισι χαρακτηρίζει τὸ θετόν 194,20 πρός τι 208,26

θεωρητικός φιλόσοφος 20,13 τὸ θεωρητικὸν (μέρος τῆς φιλοσοφίας) 26,7 sq. 118,32 εἴρηται ὡς τέλος ἔχον τὰ θεῖα ὄρα 27,4 διαιρεῖται εἰς φυσικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν 27,35 θεωρητικὰ συγγράμματα 115,17 διαιροῦνται εἰς φυσικο-λογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν 115,18 θεωρία. τὸ τέλος τῆς θεωρίας ἀρχὴ τῆς πράξεως 55,16

θγλυκός. θηλυκὸν γένος 52,30 53,11

θνησιμαῖος 125,29

θνήσκειν 90,1

θνητός. τὸ θνητόν 81,13

θρεπτικός. θρεπτική δύναμις 64,24 sq.
 θρυαλλίς 92,19. 20
 θυμικός. θυμικὸν μόριον τῆς ψυχῆς 18,29
 θυμοειδής. θυμοειδὲς μόριον τῆς ψυχῆς 19,17
 θυμός coni. λόγος, επιθυμία 9,30 sq. 18,31 sq. 121,29. 30 180,9 sq.
 θῦνος 156,20
 θύρα. εὐθὺς ἐκ θυρῶν 107,3 παρὰ θύρας προῆλθεν ἡ λύσις 218,13
 θύραθεν. ὁ θύραθεν λόγος 20,5
 ἱατρική 3,25 5,23 21,14 def. 5,34 sq. μᾶλλον πρακτική οὐσα ἢ λογική 156,6
 ἱατρική ψυχῶν (φιλοσοφία) 9,9 27,14 31,10
 ἱατρικός dist. ἱατρός 226,34 227,1 229,30
 οἱ ἱατρικοὶ 117,29 τὰ ἱατρικά 4,9
 ἱατρός 26,18 43,29 οἱ ἱατροὶ διδάσκουσι τὰ δηλητήρια 127,24
 ἰδέα 121,3 123,3 124,23 ἰδέαι (δημιουργικοὶ λόγοι) 48,27
 ἰδικοί opp. κοινός 8,1 154,22. 34 235,8. 11
 ἰδιοπραγεῖν 9,32 18,34 121,31
 ἰδιός. τὸ ἴδιον 36,17. 25 περὶ ἰδίου 89,2 κυρίως ἴδιον 90,4 ἰδίως διαφορά 77,17 sq. ἰδιότατα 77,18 sq.
 ἰδέσθης 76,5
 ἰδεοτροπία 155,1 ἡθῶν 52,23
 ἰδεώμα 139,5 156,32
 ἰδεωτικός opp. πολιτικός 5,24. 25 ἰδιωτικῶς 99,16
 ἰδεωτισμός 123,20
 ἰεριᾶν 202,7 204,7
 ἰερίκος 220,24
 consecutive 76,9 209,23 οἶον ὡς ἵνα εἶπω 5,11 διέλω 25,31. 32 ὡς ἵνα εἶπω 5,34 26,3 65,28 al. οἶον ἵνα 18,34 190 20 ἵνα μὴ quia 76,10 μὴ ἵνα οἶδέ τις 217,28 μὴ ἵνα οἶδας 217,31. 33
 ἱκπιός. ἱκπιον εἶδος 102,6
 ἱκποκένταυρος 47,6 129,17
 ἱκτασθαι 17,20
 ἱρις 40,22
 ἰσοδυναμεῖν 10,29 sq.
 ἰσάκις 200,11
 ἴσος τὸ ἴσον καὶ ἄνισον 200,10 sq.
 ἰσοσθενής 198,21
 ἰσοστροφή 210,14
 ἰσόστροφος 5,7

ἰσότης 210,14
 ἰσοῦν 211,10
 ἱστορεῖν. οἱ ζωγράφοι τὴν τύχην. ἱστοροῦσι 45,7
 ἱτης. ἱππου ἀγαθὸν τὸ ἱτην εἶναι 2,5
 Καθαρεύειν 41,30
 καθαρτικός φιλόσοφος dist. ὁ πεκαθαρμένος 12,9
 καθέδρα 241,11 πρὸς τι 208,9
 καθήκειν. τὰ καθήκοντα 18,12
 καθιστάναι. καθιστᾶ 20,32
 κάθοδος vide ἀνοδος
 καθολικός opp. μερικός 11,29 al. καθολικώτερος 42,13. 19 65,25 251,30
 καθόλου opp. μερικός 8,29 sq. 145,5 sq. φωνή 35,26 36,4 τὰ καθόλου (syn. τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη) οἱ μὲν ἔλεγον ὑπερστάναι. Ἀντισθένης δὲ. ἔλεγε μὴ εἶναι 47,11 sq. τὸ καθόλου τριτόν 48,16 διττόν, τὸ μὲν σχετικόν. τὸ δὲ ἐνιαῖον 167,2 ἡ καθόλου οὐσία opp. ἡ ἄτομος 163,11 sq.
 καθότι 115,27
 καινός. τὰ κοινὰ καινῶς καὶ τὰ καινὰ κοινῶς 123,21
 καιρός. ἐν καιρῷ 93,20
 καίτοι cum participio 90,2 94,25 quamquam 172,27
 κακία opp. ἀρετή 24,32 sq. 249,4
 κακοποιεῖν 16,27 sq.
 κακός. τὸ κακὸν καὶ τῷ ἀγαθῷ ἐναντίον καὶ ἄλλῃ κακῷ 249,3 τὸ ἀγαθὸν καὶ κακόν (γένη διὰ πάντων διήκοντα) 249,31
 καλιά 125,25
 καλλωπίζεσθαι 46,2
 καμπτήρ 25,21
 κᾶν cum ind. 34,3 175,23. 30 239,32 cum opt. (?) 170,14 κᾶν εἰ 167,17 254,26 loco καὶ 171,16 κᾶν. κᾶν 152,32 157, 19 κᾶν τε. κᾶν τε 82,5. 6 89,28 110,7. 8
 κανὼν 40,10 41,1 51,22 249,2 al.
 κάραβος 156,21
 καρδιουλκεῖν. καὶ καρδιουλκούμενα ζῇ 231,10
 καρυκέα 223,7
 κάρφος 64,31
 καστόριον 83,30
 κατὰβασις vide ἀνάβασις
 κατακόσμησις 26,10 27,21

κατάληψις ορρ. ἀκαταληψία 110,1 sq.
καταλαμβάνειν. διὰ χρεῖαν μεγάλην ἄμφω
καταλαβοῦσαν 14,21. 26 *comprehendere*
109,32 sq.
καταλείπειν. καταλείψασα 152,6
καταλιμπάνειν 194,35
καταμαξεύειν 45,13
καταμόνας 29,22
καταντᾶν 2,30
κατανωτιζεσθαι 125,17
κατασκευάζειν ορρ. ἀνασκευάζειν 109,11
127,17
καταστέλλειν 118,2. 5
καταστολή 118,4
καταστηματικός. καταστηματική ἥδονή
112,9
κατατρέχειν τῶν παλαιῶν 219,21
κατάφασις. χεῖρων ἢ ἀπόφασις τῆς κατα-
φάσεως 164,25 ἀπόφασις καὶ κατάφασις
(ἀντικείμενα) 242,1 248,11
καταφατικός. καταφατική λέξις 164,24
τὸ καταφατικόν 157,35 καταφατικῶς 92,
29 148,6 sq. 209,23
κατεπείγειν 41,24 44,15 185,25
κατηγορεῖν. κατηγορεῖσθαι 48,33 ορρ. ὑπο-
κεῖσθαι 75,24 sq. τὸ κατηγορούμενον ex pl.
48,34 94,5
κατηγορία. κατηγορίαι γένη γενικώτατα 38,
16. 21 οὐδὲ τὸ ὄν γένος κατηγοριῶν 67,22
ῥημάτων φωνή 67,23 ὅταν λέγῃ κατ-
ηγορίας, οὐ τὰς ἐπὶ ἐγκλήμασι δίκας, ὡς
ἔθος, ἀλλὰ τὰ γενικώτατα, ὡς ἔθος ἔχει
ἀεὶ κατηγορεῖσθαι καὶ μηδέποτε ὑποκεῖσθαι
124,8 127,27 διαίρεσις τῶν κατηγοριῶν
159,9 τὸ πλῆθος ὅτι δέκα 159,34 ἀπλαῖ,
σύνθετοι 159,16. 21 ἡ κατηγορία τριττῇ,
ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν ἢ κατὰ συμ-
βεβηκός 169,17 πρὸς κατηγορίαν ορρ.
πρὸς ὑπαρξιν 166,18 sq.
κατοικίδιος. αἱ κατοικίδιοι ὄρνεις 211,2
κατοίχεσθαι. οἱ κατοιχόμενοι 115,1
κατόπιν πράττειν 126,20 γίνεσθαι 133,1
137,18
κατοπτρικός. κατοπτρικά εἰδωλα 204,11
καῦσις τῆς θρυαλλίδος 92,19
κεδρῶν τὰ συγγράμματα 128,8
κεῖσθαι. τὸ κεῖσθαι τριχῶς 241,9
κενοτάφιον 126,8
κέντρον τοῦ κύκλου 154,24
κεράμιον 190,20. 22
κερατοειδής. τὸ κερατοειδές 85,29

κέρμα. κέρματα ἀνθρώπου (οἱ κατὰ μέρος
ἀνθρωποι) 167,9
κεφάλαιον. τὰ εἰωθότα ὀκτώ 35,5 δέκα
δὲ τισι κεφαλαίοις περικλείομεν τὴν αὐτοῦ
(Ἀριστοτέλους) φιλοσοφίαν 107,7 ἐκ μετα-
φορᾶς τῆς ἐν τοῖς ζήοις κεφαλῆς 35,9
ὡς ἐν κεφαλῇ 35,12
κηδεμονικός 18,18
κηρός. διάφοροι κηροὶ 48,20 sq.
κίβδηλος χρυσός 23,14
κιβώτιον 152,7
κίνησις 64,28 sq. 188,6 sq. πῶς τάναντία
ἐπιδέχεται 184,33 πέρατα τῶν ἐναντίων
κινήσεων οὐχ οἱ τόποι, ἀλλ' αἱ ἡρεμίαι
197,31 198,32 διαλέγεται καὶ περὶ κινή-
σεως 253,15 τὸν πρόποντα τῇ διαλεκτικῇ
τρόπον 253,18 ἔξ εἰδη 253,26 ἐναντίον
ἡ ἡρεμία 254,36
κίσσηρις. κισσήρει 233,24
κίων. τὸν κίονα λέγετε ἀρσενικόν 53,9
κλίμα. τρίτου κλίματος Ἀλεξάνδρεια 30,
12
κλιμακῆδόν προελθεῖν 18,22
κοινός. τὸ κοινόν διττόν 19,7 τετραχῶς
138,12 κατὰ κοινού 234,22 κοινῶς δια-
φορά 77,15 sq. v. καινός
κοινωνία ορρ. διαφορά 59,23 sq. 93,12 sq.
κοινωνικός. κοινωνικὸν ζῆλον ὁ ἄνθρωπος
36,37
*κοινώνυμος 202,27. 33
κόκκος τῆς ψάμμου 74,22
κολοβός διαίρεσις 73,5
κολοφών 48,16
κολυμβητής 42,2
κομήτης 162,24
κοσκινοειδής 190,22
κόσκινον 118,35 119,16
κόσμος 120,4. 17. 18 μικρὸς κόσμος 121,
24. 26. 27
κρᾶσις 28,11. 12 47,6 88,23. 24 κατὰ κρᾶσι-
102,5
κρείττων. εὐμενεία τοῦ κρείττονος 2,32
κρίσις 202,13 203,7
κρόκη 233,32
κύαμος. κυάμους ἐσθίειν 15,2 sq.
κυκλικός. κυκλικὴ κίνησις 210,15 sq.
κύκλος. ὁ κύκλου τετραγωνισμός 214,5 —
ἀριθμός 30,16 sq. 190,28
κυκλοτερός 21,29. 30
κύκνος 94,24 98,33 245,8 al.
κυριολεξία 165,4

κῦρος. τὸ κῦρος ἔχειν 57,5 καὶ τὴν ψῆφον διδόναι 147,17
κύνων. 103,29 111,3 sq. 146,1 ἀστρῶς, χειρσαῖος, ἐνυδρος 51,31 θαλάττιος 68,17 70,9 sq.
κώπη κεκλασμένη ἐν τῷ ὕδατι 204,28

Λαβδοειδής. λαβδοειδῆ ξύλα 242,15
λάβραξ 156,20
λαγῶς 68,14
λαμβάνεσθαι τινος *reprehendere* 247,13
λανθάνειν. λήσας 34,14
λαός 140,17. 18
λεῖος οἱ. τραχύς 233,15 sq.
λειότης οἱ. τραχύτης 233,12 sq.
λείπειν *intrans.* 120,14 220,9 τὸ λείπον 136,13
λεπτομερής. λεπτομερές σῶμα 47,31
λεύκανσις *dist.* λευκότης 221,24 sq.
λευκογραφία 56,16 158,26
λευκός. τὸ λευκόν ἐστὶ χρῶμα διακριτικόν ὁψως 80,13 sq. 223,3
λευκότης *dist.* λεύκανσις 221,26
λεῦκοῦν. λελευκωμένον ξύλον 17,3 τὸ λελευκωμένον 221,26
λεῶν (ἄνδρες) 20,1
λεῖψαρος. πάθος λήθαργον 227,5
λεῖψαν. ὄψει λημῶση 117,31
λεῖψμα 135,13 172,9 λήμματα, 2 καὶ ἀξιώματα λέγονται 82,27 83,1. 26
λεῖψος 15,19 sq.
λεῖψοι. 222,17
λεῖψος. πυρεκβόλοι λίθοι 127,20 219,27 τὸ μηδὲ ὅλως ἀπορεῖν ἢ θεοῦ τοῦ πάντα εἰδότης ἢ λίθου τοῦ μηδὲν εἰδότης 219,29
λογική (ὄργανον τῆς φιλοσοφίας) 26,37 117,11. 23 118,20 sq. 119,3. 8 121,6. 7
λογικός οἱ. ἄλογος 63,27 81,13 λογικὸν μῦρον τῆς ψυχῆς 18,29 ζῶον λογικόν 4,17 19,8 25,31 al. τὸ λογικόν διαρεῖται εἰς θεὸν καὶ ἄνθρωπον 66,1 τὸ ὑπὲρ λόγον 66,8. 12 τὸ λογικόν (ὄργανον τῆς φιλοσοφίας) 26,35 115,13 λογικὰ συγγραμματα 115,17 εἰς τρία διαιροῦνται 115,20 116,29 λογικὴ ψυχὴ 115,10
λογιστής 162,29, 31 174,12 175,19 sq.
λόγος διάφορα σημαίνει (ὁ ἐνδιάθετος, ὁ προφορικός, ὁ ἀποτάδην, ἡ σχέσις τῶν μεγεθῶν, ἡ αἰτία) 191,14 sq. ἐνδιάθετος,

προφορικός 95,29. 30. δοκεῖ ἐπιδέχεσθαι τάναντία 183,20 ποσὸν διωρισμένον 187,19 189,2 *ratio* 20,3 μῦρον ψυχῆς 9,30 18,30 sq. 121,29. 30 180,10 θύραθεν — οἰκοθεν λόγος 20,5 ἁρμονικός λόγος 29,16. 28.
λοξός. τὸ λοξὸν τῶν μαντευμάτων 126,16
λύκος 103,29
λύρα 59,6

Μάγειρος. κακοῦ μαγείρου δίκην 26,29
μάθημα. διὰ τί μὴ πάντα καλεῖται μαθήματα 28,25
μαθηματική 117,21 121,6 κλῖμαξ τις καὶ γέφυρα 121,17
μαθηματικός. τὸ μαθηματικόν 27,35 τὰ μαθηματικά κλῖμαξιν εἰκότα ἢ γεφύραις 28,14 διαιρεῖται εἰς ἀριθμητικὴν, μουσικὴν, γεωμετρικὴν, ἀστρονομικὴν 29,7 μαθηματικά συγγραμματα 115,19 116,11 τὰ μαθηματικά 117,24 118,14
μᾶλλον. τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον (vel καὶ ἥττον) ἐπιδέχεσθαι 79,22 sq. 180,35 sq.
μαντεία. ἐν ταῖς μαντείαις, λέγω δὴ ἐν τοῖς σφυγμοῖς 204,23
μασᾶσθαι. μασησάμενος 15,7
μανός οἱ. πυκνός 233,23 sq. στερεός 234,5
μανότης οἱ. πυκνότης 233,23
μεγαλειότης 24,17
μεγαληγορία. αἱ μεγαληγορίαι τῶν Στωϊκῶν 48,2
*μεγάλος (vox facta) 211,31
μέγας. τὸ μέγα καὶ μικρόν (οὐ ποσά, ἀλλὰ τῶν πρὸς τι) 196,11 sq.
μέθεξις 202,12 203,4 κατὰ μέθεξιν (ὁμῶς) 140,12
μέθοδος 99,19 sq. διαλεκτικαὶ μέθοδοι 36,34 37,9 εἰς τὰ πρὸ τῆς μεθόδου, εἰς αὐτὴν τὴν μέθοδον καὶ εἰς τὰ ὑποδύμενα τὴν μέθοδον (τὰ λογικὰ διαιροῦνται) 115,20 116,29
μειονεξία 24,34 151,3 160,1
μειοῦν 187,27 188,35 190,14. 17 al.
μείωσις (εἶδος κινήσεως) 253,27 sq.
μέλανσις 221,24
μέλας. τὸ μέλαν (χρῶμα συγκατακτικόν ὁψως) 80,18 sq. 223,2
μελέτη θανάτου 8,10 12,4 sq.

μέλος 29,23 sq. έμβατήρια μέλη 30,8
θεατρικά, πολεμικά 31,14
μερίζεσθαι 62,24
μερικός opp. καθόλου 8,29 sq. 145,5 sq.
opp. καθολικός 11,29 μερική φωνή
35,26
μεριστός 186,6. 7 188,34
μέρος. opp. όλον 76,13 ὥς όλον ἐν μέ-
ρεσιν... ὡς μέρος ἐν όλῳ 149,20 τὰ
κατὰ μέρος 59,18. 19 94,7 sq. παρὰ
μέρος 179,5 183,33
μέσος. διὰ μέσου 195,17 τῶν διαφορῶν
38,19 νοημάτων 131,14 sq. διὰ μέσων
νοημάτων 131,9
μεταβάλλειν intrans. 60,3 sq.
μεταβολή ή κατὰ τόπον (εἶδος κινήσεως)
253,27 sq.
μεταλλάττειν τὸν βίον 15,8
μεταμφιεσθῆναι μεταμφιεσάμενος 78,6
μεταπηδᾶν 181,11. 12
μεταποίησις 181,5
μετασχηματίζειν 176,6. 7
μεταφορά. κατὰ μεταφοράν (δμῶνυμα)
140,13 dist. ἀναλογία 140,13 sq.
μετέκγονος 52,9
μετέχειν 98,11. 29 sq. 101,4 ὁ φιλόσοφος
μετέχει τοῦ θεοῦ τῷ ἀγαθῷ... μετέχεται
δὲ ὁ θεὸς ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου τοῖς αὐτοῖς
17,33 μεθεκτός 17,2. 3
μετοχή 104,10
μετρητικός. μετρητικὸν μέρος 189, 13.
32
μετρικός. παρὰ τοῖς μετρικοῖς 189,9. 11
μετρίζειν 45,4
μηδαμῇ. τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς δὲ 83,12. 24
84,8 92,27 115,2 161,32 164,22 246,
16
μηδὲ — μηδὲ 77,32
μήποτε fortasse cum ind. 29,20 175,8.
13. 26. 29 al. sine verbo finito 63,1
157,32
*μητρίς οὐκ εἴρηται, ἀλλὰ πατρίς 52,26
μητρογάμία 22,11
μητρόπολις 52,17
μηχανικός 5,14 sq.
μία. τὸ μία καὶ τὸ ἓν 185,22 τρις μία
τρία 189,18
μισανθρωπία 122,7
μισάνθρωπος 122,9
μισολογία 122,6
μισόλογος 122,11

μνήμη expl. μὴνὴ νοῦ dist. ἀνάμνησις 2,9
κατὰ μνήμην (δμῶνυμα) 140,6
μοναδικός 138,2
μονάς 75,17 187,21 188,30 190,12 251,
29
μονή 2,9 opp. κήνησις 31,1. 2
μονοειδής. περὶ πάντων τῶν μονοειδῶν
113,27 τῶν ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονο-
ειδῆ τὰ δὲ ποικίλα 114,8
μονόζυγος 138,3 sq.
*μονόμεσος 243,31. 32
μονονουχί 125,2 231,6
μόνος. τὸ μόνον δύο σημαίνει 138,2
μόριον. μόρια τῆς ψυχῆς 9,30 18,29 al.
μορφή 61,12. 15 σχῆμα καὶ μορφή 222,2 sq.
223,22 232,21
μορφοῦν 88,2
μουσική 29,8. 15 Θράκες εὖρον 30,2 ταύτης
μόνης ἔργον πάθη ψυχῆς ἰσθαι καὶ σώ-
ματος 31,9 ή πρὸς μουσικὴν ἐπιτηδειότης
ὄνομα οὐκ ἔχει 8,22 μεγίστη μουσική
(φιλοσοφία) 9,29
μουσικός φιλόσοφος 21,13 ἐπάσματα μου-
σικά 31,14 παρὰ τοῖς μουσικοῖς 189,8
*μουσικόςτης (οὐ λέγεται) 8,23
μύησις 121,9
μύρμηξ 103,25

Ναί 218,8 245,31 246,7
ναρκᾶν. οὐκ ἐνάρκησε μέσῃν τινα φύσιν
εἰπεῖν 173,13
ναῦς λιθίνη 23,14
νεκρός. οἱ ἀδικούμενοι νεκροὺς ἑαυτοὺς
καλοῦντες 19,3
νεογνός. νεογνὸν παιδίον 242,27 244,16
247,3 al.
νεολαία 46,6
νόημα. φωναί, πράγματα, νοήματα 129,9 sq. —
νοητός. τὰ νοητά 186,27
νοθεία 128,1
νοθεύειν. νοθεύονται τὰ βιβλία πενταχῶ —
128,1
νομοθετεῖν 34,10 sq.
νομοθετικός. τὸ νομοθετικόν 32,27
νόμος. νόμῳ γλυκύ, νόμῳ πικρόν 202, —
220,20
νόσος καὶ ὑγεία (ἐναντία ἄμεσα) 181,15 sq. —
243,20
νότιος opp. βόρειος 241,7

νοῦς. ἐπὶ τὰ νόες 120,21. 23 τὸ νοῦ καὶ
ἐπιστήμης δεκτικόν 87,3. 6 90,15 sq.
νυκτερίς 15,28 24,7 211,4 220,26
νῦν. ἐν παντί νῦν 177,31

Ξενοπρεπής 123,22. 24 128,20. 21

Οἰκοδομική 21,31

οἰκοθεν. ὁ οἰκοθεν λόγος 20,5. 8 οἰκοθεν
ἀξιοῦντα πιστεύεσθαι 82,28

οἰκονομικός φιλόσοφος 31,32 τὸ οἰκο-
νομικόν 31,28 sq. οἰκονομικά συγγράμ-
ματα 115,19 116,15. 23

οἶνος κεκρασμένος — ἄκρατος 165,11
οἶονει 4,25

ὀλίγος. τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον οὐ ποσὰ ἀλλὰ
τῶν πρὸς τι 196,11. 14 ἐπ' ἑλαττον
82,12. 13

ὀλκή. ὀλκήν εἰσάγειν 75,21

ὀλκλήρος 149,27

ὀλκώτερος 211,3

ὀλως. τὸ ὅλον 76,12 ἐν τοῖς μέρεσι 149,20
150,4. 18. ὅλω καὶ παντί διαφέρειν 194,
13

ὀότης 97,18

ὀπείων (σχολή τῶν Πυθαγορείων) 126,7

ὀπείδης 128,25 171,24

ὀπμερής 68,1 69,9

ὀππεία 47,21

ὀππος τῷ θεῷ 16,19 τὸ ὅμοιον ὁμοίω
ἴμοιον 239,9

ὀππής 176,17 177,6. 10 sq. οὐσιώδης,
ἐπουσιώδης 176,25

ὀππῶσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων
16,10 sq.

ὀππῶσις. ὁμοιότης 71,6

ὀππῶσις. διὰ τὸ ὁμόχροον 57,19

ὀππῶσις 51,13 136,32. 33 οἱ κανόνες
περὶ τῆς διακρίσεως 51,22

ὀππῶσις 135,3 136,1 sq. φωνή 226,11 sq.
διάρχους τῶν ὁμωνύμων 51,23 οὐκ ἔστιν

ὀρισμός 56,23 περὶ ὁμωνύμων 135,3 sq.
τὸ εἶ ἔστιν 135,11 τὸ τί ἔστι 136,22

διαίρεσις 139,30 ὁμωνύμως 224,35 sq.
234,32

ὀνειος. ὄνειον εἶδος 102,6

ὄνομα οὐρ. λόγος 4,6. 10 ὄνομα ἐξηπλω-

Comment. Arist. XVIII 1. Elias in Porph. Isag. et Arist. Cat.

μένον 4,11 διττόν 137,26 ὀρισμός συν-
εσταλμένος 4, 12 139,9

ὀνοματικός. εἰσὶ ὀνοματικά τὰ Ἰνδῶν
ἀπὸ τοῦ τρυφή καὶ τὸ θέων ἀπὸ τοῦ
θεός 143,28

ὀνοματοθετεῖν 211,11 sq.

ὀνοματοθέτης 131,24

ὀνοματοποιεῖν 211,24 sq.

ὀνοματοποιία 215,26

ὀξύβαφον conl. ἀλός 29,30

ὀποιος. τὸ ὀποῖόν τί ἐστι 3,6 37,11

ὀπου μὲν — ὀπου δέ 228,33. 34 ὀπου γε
237,13

ὀργανικός. ὀργανικά συγγράμματα 115,17
τὸ ὀργανικόν 115,15

ὀργανον τῆς φιλοσοφίας 26,37 118,20 sq.

ὀρθός. πρὸς ὀρθὰς φέρεται τῷ ὀρίζοντι 21,32

ὀρίζειν. ὀρίζεσθαι 3,26 4,29 al.

ὀρίζων 21,32

ὀρισμός. οἱ ὀρισμοὶ ἀνατομαὶ καὶ ἀνα-
πτύξεις εἰσὶ τῶν φύσεων 2,28 expt.
4,3 sq. def. 4,5 dist. ὑπογραφή 56,13 sq.

ὄνομα ἐξηπλωμένον 4,11 138,10

ὀριστική 3,28 37,10 sq.

ὀριστικός τρόπος 39,27

ὄρμος. κοινὸς πάντων ὄρμος ἐστὶ τὸ ἀγα-
θόν 1,3

ὄροθέσιον 4,35 5,2 30,10

ὄρφως 156,20

ὄρχησις πυρρήχιος 30,6

ὄρχηστικός 30,5

ὄς. αὐτὸ μὲν . . αὐτὸ δέ 140,4. 5

ὄσιος. τὸ ὄσιον dist. τὸ δίκαιον 18,12

ὄσιότης dist. δικαιοσύνη 18,14

ὄσπασθαι 152,28

ὄσος. ὄσων . . εἰρημένα παλαιούς, σαφέστερα
45,14 ὄσοι δέποτε 99,19 ὄσον 92,2. 3

101,11 ὄσον ἐπὶ τοῦτο *quantum ad hoc*
pertinet 56,20 152,1. 2 ὄσον ἐκ τούτων

131,10 175,11

ὄστρακον 203,10

ὄστρεον 64,30

ὄταν cum ind. 54,1. 3

ὄυδὲ . . οὐδὲ 2,1. 2 5,6 21,15 209,9 al.

ὄυδενόσωρος 91,7

ὄυδέτερος. οὐδέτερον γένος 52,30 53,11

ὄυράνιος. τὸ οὐράνιον σῶμα 31,5 τὰ

οὐράνια 65,1 120,16 147,26 183,13 187,7
253,35 254,4 κατὰ Ἄρ. θεοὶ 66,5 120,20

ὄυσία διττή, ἡ μὲν ἀντιδιαστελλομένη ταῖς
ἐνέα κατηγορίαις ἡ κυρίως οὐσία, ἡ δὲ κατὰ

συμβεβηκότων φερομένη 139,9 καθόλου, μερική opp. τὸ συμβεβηχός 145,5 sq. 147,11 περὶ οὐσίας 161,16 sq. ἐξαχῶς λέγεται 162,6 sq. ἄτομος syn. πρώτη opp. αἱ καθόλου syn. δεύτεραι οὐσίαι 163,11 165,30 sq. τὰ ἴδια τῆς οὐσίας 171,8 sq. ἡ οὐσία διαιρεῖται εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον 63,25 64,1 sq. dist. οὐσιῶδες 78,9 κατ' οὐσίαν expl. 4,16 88,10. 27 τῇ οὐσίᾳ διαφέρειν 77,18 sq. τὸ πολυθρόλ-λητον, ὅτι ἡ οὐσία ποτὲ συμβαίνει 213,12 οὐσιότης 221,1. 3 οὐσιούν. οὐσιῶσθαι 16,28 sq. οὐσιώδης expl. 36,4 50,10 sq. 78,9. 17 ἄλλο οὐσία καὶ ἄλλο οὐσιῶδες 78,9 δια-φορά 158,7 ὁμοιότης 176,25 ποιότης 176,23 χρῶμα οὐσιῶδες 232,1 ἐναντία οὐσιώδη 243,18 οὐσιῶδες 36,6 58,11 sq. οὐτίς. οἱ οὐτίδες παραλογισμοὶ κατὰ τὸν παρ' Ὁμήρου Ὀδυσσεύς ἐν καιρῷ ὅστιν αὐτὸν καλέσαντα 178,2 οὐτί λέγω 51,13 57,26 72,7 142,3 ὄφρ' οὐς. δι' ὄφρ' ὡς κτήσεως ξενοπρεπῶν βιβλίων 128,20

Παγιοῦν 118,31 222,7 παθητικός. παθητικὴ ποιότης dist. πάθος 222,6 expl. 222,31 sq. πάθος dist. παθητικὴ ποιότης 222,2. 6 223,7 παιδαγωγεῖν τὰ νοσήματα 15,11 παιδαγωγός 165,10 παιδεία εἴρηται ἢ ἀναγωγή ὡς τοῦ ἐν ἡμῖν παιδὸς οὐσα καταστολή 118,13 παλαιός. ἐπὶ μὲν ἐμφύχων καὶ παλαιότερον καὶ πρεσβύτερον λέγεται, ἐπὶ δὲ ἀφύχων παλαιότερον μόνον 251,26 πανηγυρικός. τὸ πανηγυρικόν 21,19 sq. πανόρμιος 123,16 πανουργία 24,34 πάντῃ τε καὶ πάντως 183,28 παντοδύναμος. τὸ παντοδύναμον 17,18 παράδειγμα 140,24 opp. ἀρχέτυπον 17,28 τὰ παραδείγματα 63,6. 9 sq. (vide Ad-denda) παραδειγματικός. ὡς ἀπὸ παραδειγματικῶν 140,21. 25 παράθεσις. κατὰ παράθεσιν opp. κατὰ κράσιν 102,3 opp. ἐν συνεχεί 233,19. 25

παραίτεισθαι 43,19 45,17 56,10 94,9 παραίτησις 43,11 παρακαταθήκη 26,24 παρακμάζειν 114,30 παρακτικός 85,20 παραλείπειν. παραλείψωμεν 101,1 παραλιμπάνειν 100,4 παραλογίζεσθαι 136,10 142,5 παραλογισμός 17,24 οἱ οὐτίδες παρα-λογισμοί 178,2 παραπέτασμα 125,1 126,27 παρασπίζειν 255,11 ἡ ἀρετὴ δύο κακίαι· παρασπίζεται 24,33 249,4. 5 παραστατικός 51,19 παραφθείρειν 29,26 παραφύας 50,16 sq. παραφύεσθαι 50,18 παρεγγυᾶν 97,11 *παρεγκυχεῖν 121,3 124,23 παριστάναι. παριστῶσι 35,11 παροιμία. τοῖς ἑαυτῶν ἐλάττω πτεροῖς κατὰ τὴν παροιμίαν 129,32 παροιμιάζειν. ὡς οἱ παροιμιάζόμενοι φασιν ὄλῳ καὶ παντὶ λέγοντες διαφέρειν 194,13 παροιμία 180,25 παρυφίστασθαι 206,18 παρώνυμος. περὶ τῶν παρωνύμων 142,16 τεσσάρων χρεῖα 142,19. 36 παρωνύμως 224,35 234,32 sq. πᾶς τισὺν 88,18 ὡς ἐπὶ πᾶν 180,27 πάσχειν. περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν 239,13 τὸ πάσχειν διττόν 240,38 πατρίς 52,16. 22 παχυμερής 247,27 παχυμερῶς οἷον. ἀκρι-βῶς 217,27 πεῖσις 202,13 203,5 πελαργός (βίκακος) 19,35 πένεσθαι 82,13 πένταθλος 222,17 περιβόλαιον 126,14 περιεχτικός 55,28 περίεργος 11,4 περίεργον ἔσται 93,24 πέριξ 199,1 περίπατος. κατὰ περίπατον 112,19 11 ≡ 2. 4 περιπολεῖν εἰς τοὺς τάφους 13,29 περιρραντήριον 121,8. 9 περισπούδαστος. τὰ περισπούδαστα τοῖς ≡ 3 Ἀθηναίοις 118,7 περισσάρτιος 181,19 περίστασις 55,13 231,25

περιστατικός 140,27 από περιστατικού
(ὠνμάσθησαν) 113,9. 10
περιστερά 103,28 ὁ τράχλος τῆς περι-
στερᾶς ὁ μέλας 204,4 οἱ ἐπιμελῶς τρέ-
φοντες περιστερὰς θαλλοὺς περιπλέκουσι
ποικίλα χρώματα ἔχοντας 231,13
περιστρέφειν πᾶσαν στροφὴν (τὰς εἰρη-
μῆνας ῥήσεις) 123,7
περιστροφή 210,15
περιττός vide ἄρτιος
περιχωριστός. περιχωριστὸν τέλος 19,24
πέτρα vide δρυς
πεῦσις. οἱ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν λόγοι
122,14
πῆ — πῆ 80,13. 14 237,23. 24 al.
πηδάλιον πλοίου 210,35 sq.
πηδαλιωτός 211,12
πιθανὸς λόγος orp. ἀναγκαστικός 114,25. 27
πλάσμα τῶδης 152,25
πλάτος τῶν κατηγοριῶν 153,6 155,11 κατὰ
πλάτος συγκρίνει 170,2
πλέγμα 228,1. 26
πλεῖν. τὸ πεφυκέναι πλεῖν 88,12 sq.
πλεονάζειν orp. ἐλλείπειν 5,6 24,28 al.
πλεονασμός 151,34
πλεονεξία 24,33 151,2 160,8
πλήν *quamquam* 2,21 145,9 149,1 235,20.
25 245,16
πνεύμων θαλάσσιος 210,35
ποηφάγος. τὰ ποηφάγα 26,4
ποίησις. λέγεται ἡ ποίησις καὶ αὐτὴ ἡ
ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα 240,21
ποιεῖν. περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν 239,13
τὸ ποιεῖν διττόν 240,33
ποιητικός συλλογισμός 117,1. 4 ὡς ἀπὸ
ποιητικοῦ 140,20
ποιός. ἐν τῷ ποιόν τί ἐστι κατηγορεῖσθαι
36,23 57,2. 4 87,20
ποιός. περὶ ποιῶν 220,1. 31 τρία σημαίνει
τὸ ποιόν παρὰ Ἀριστοτέλει, τὴν ποιότητα . .
τὸ δεδεγμένον, τοῦτ' ἐστὶ τὸ πεποιη-
μένον . . τὸ συναμφοτέρον 221,4
ποιότης. περὶ ποιῶν καὶ ποιότητος 220,1
τάξις 220,7 ἐπιγραφή 220,31 τέσσαρα
εἶδη 221,37 ὑπογραφή 224,28 τετραχῶς
κατηγορεῖται, παρωνύμως, ὁμωνύμως,
ἐτερωνύμως, ἀκατονομάστως 224,35 ἴδια
235,17 παθητικὴ 222,1 sq.
ποιῶν 154,36 185,20 πεποιωμένον σῶμα
173,24 199,29. 33. πεποιωμένου ποιότης
220,14 221,7 sq.

πολεμικός. πολεμικά μέλη 31,15
πόλεμος φυσικὸς καὶ ἀκήρυκτος καὶ ἄσπονδος
ἐγήγερται τοῖς πράγμασι 179,2
πολιτικός orp. ἰδιωτικός 5,24. 26 6,5
φιλόσοφος 21,23 31,32 πολιτικά συγγράμ-
ματα 115,20 116,15. 19 πολιτικὰ δρᾶται
228,16 τὸ πολιτικόν 31,29 sq.
πολλαπλασιάζειν 99,22
πολυθύλλητος 213,12
πολυλογία 42,8
*πολύμεσος 243,31. 33
πολυπλασιάζειν 30,19 sq. 99,24 sq.
πολυπραγμονεῖν 25,25 71,29
πολύς. ὁ πολὺς ἄνθρωπος 162,30 174,8. 9
πρὸ τῶν πολλῶν ἢ ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ
ἐπὶ τοῖς πολλοῖς 48,17 sq. 163,1. 12. 13
177,17 τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον (οὐ ποσά,
ἀλλὰ τῶν πρὸς τι) 196,11. 21 ἐπὶ πλείον
82,12 94,5 sq. 97,24 ἐπὶ πλείον 101,18
πολυώνυμος. τὰ πολυώνυμα 141,25. 33
πορεύσιμος 84,14
πόρισμα συνάγειν 217,19
πόρρω. τὸ πόρρω τέλος 8,33
ποσός. περὶ ποσοῦ 185,4 τίς ἡ τάξις
185,13 τὸ ποσὸν γένος συνεχοῦς καὶ
διωρισμένου 186,1 ἐπιδιαιρεῖ εἰς θετόν
καὶ ἄθετον 194,7 τὸ μὲν ἐστὶ κυρίως
ποσὸν τὸ δὲ φαινόμενον 195,11 τὰ ἴδια
196,1 sq.
ποσότης 221,1. 3
ποσοῦν 154,35 185,20
ποτέ. τὸ ποτέ τριχῶς 241,8
ποῦ. τὸ ποῦ ἐξαχῶς 240,39
πράγμα. φωναί, πράγματα, νοήματα 129,9 sq.
πρακτικός φιλόσοφος 26,14 31,29 πρακτικαὶ
δυνάμεις τῆς ψυχῆς 27,15 τὸ πρακτικόν
(μέρος τῆς φιλοσοφίας) 26,7 sq. 118,32
διαφεῖ ὁ Ἄρ. εἰς ἠθικόν, οἰκονομικόν,
πολιτικόν 31,28 οἱ Πλατωνικοὶ εἰς νομο-
θετικόν καὶ δικαστικόν 32,27 πρακτικὰ
συγγράμματα 115,19 116,15 sq.
πράξις orp. θεωρία 55,16
πράσον. πράσου χλωρότης 231,2
πρεσβύτερος vide παλαιός
προαγωγός 167,24
προαίρεσις. κατὰ προαίρεσιν 243,30
προαιρετικός θάνατος, προαιρετικὴ ζωὴ
12,24 sq.
προβάλλειν. ἡ φιλοσοφία . . τὸ θεωρητικόν
προεβάλλετο 27,2. 12. 13
πρόβλημα 3,5 διαλεκτικὰ προβλήματα 37,11

προγινώσκειν 11,12
 πρόγνωσης 11,13
 προεκτιθέναι νόμους 32,30
 προϊστασθαι. ἑτέραν ἀρχὴν προστησάμενος 246,27
 προκαθαίρειν τὴν ψυχὴν 117,27
 προκοιλίος 76,6
 προκόπτειν 255,13 ἐπιτηδεϊότης προ-
 κόψασα 228,7. 12
 προλαμβάνειν. ἐν τοῖς προλαβοῦσι 41,23
 προληπτικός. προληπτικώτερον 217,19
 πρόνοια 205,8 καλεῖται τὸ ἀγαθὸν ὡς πρὸ
 τοῦ νοῦ ὃν 27,32
 προνοεῖν 17,16
 πρόοδος ἡ κατὰ βάθος 66,18
 προοίμιον 40,7
 πρὸς. τὰ πρὸς τι 53,25 61,7 90,20. 23
 ἀρχὴ τῶν πρὸς τι 200,30 τάξις 201,18
 τὰ εἶδη 202,11 ὑπαρξίς 203,35 πῶς
 δεῖ ἐπιγράφειν 205,32 ψευδὴς ὑπογραφή
 206,28 τὰ ἴδια 209,7 sq. τὰ πρὸς τι
 οἰκίαν ὕλην μὴ ἔχοντα 209,11 ἀνθο-
 ρισμός 217,3 ἀντικείμενα 241,35 242,12
 dist. τὰ ἐναντία 243,8
 πρόσβασις 181,5
 προσδιορισμός 10,30 82,13 183,31 184,
 14
 προσεχής. προσεχὲς τέλος 8,33
 πρόσκαιρος 230,35
 πρόσκλησις 134,4
 πρόσρημα 2,30 56,12 129,30
 πρόσφατος syn. πρόσκαιρος 231,3
 πρόσφορος 123,14. 15 προσφόρως 49,13
 προσφυής. προσφυῶς ἔχειν 88,22
 πρότασις. πέντε εἶδη προτάσεων 117,2 sq.
 προτελεῖν opp. τελεῖν 40,4. 5
 προτέλειος. τὰ προτέλεια 121,9. 12 134,8
 πρότερος. τὸ φύσει πρότερον expl. 95,6
 περὶ προτέρου 251,5 τετραχῶς 251,17
 προτρεπτικός. προτρεπτικῶς 45,16
 προφορά opp. τὸ σημαίνονμενον 145,29. 32
 προφορικός λόγος 95,29. 30 183,21 191,15
 προχειρίσις. κατὰ προχείρισιν 86,7 sq.
 184,2
 πρώην 194,5
 πρῶτος. πρώτη ἐστὶν ἡ ἄτομος οὐσία τῆς
 καθόλου 163,11. 13 τὰ τῇ φύσει πρῶτα
 δεύτερα ἡμῖν φαίνεται καὶ τὰ δεύτερα
 τῇ φύσει πρῶτα ἡμῖν 55,10
 πρωτότυπος 128,20
 πταιστός 163,34

πτερὸν. τοῖς ἑαυτῶν ἐάλωτε πτεροῖς 129,32
 πτερωτοῦ πτερὸν. 211,1
 πτερωτός 211,2. 13
 πτοεῖν. ἐπτοημένος 7,31 23,22 93,19
 πτώσις παρὰ Ἀριστοτέλει τὸ πέρας τῆς
 λέξεως 143,19
 πυκνός opp. μανός 233,24 sq.
 πυκνότης opp. μανότης 233,23
 πύκτης 229,19
 πυκτική 229,18 sq.
 πυκτικός 229,17. 32
 *πυκτικότητα (οὐκ εὔρηται) 225,12 229,21
 πυρεκβόλος. δίκην τῶν πυρεκβόλων λίθων
 τῶν παρατριβομένων ἀλλήλοις καὶ πῦρ
 ἀφιέντων ἢ φῶς 127,20 219,26
 πυρεκτική 8,34
 πυρετός ὁ ἐκτικός 91,8 sq.
 *πύριος. ἀμετρία πυρίας θερμότητος 182,21
 πυρκαϊά 237,14
 πυρός vide σήπειν
 πυρρίχιος ὄρχησις 30,5
 πῶς. ἐν τῇ πῶς ἔχον κατηγορεῖσθαι 60,
 14. 18

ῥεῖν. ῥέων γρήσεις 118,5
 ῥῆμα πρώτου, δευτέρου, τρίτου προσώπου
 146,25 sq.
 ῥηματικός. ῥηματικά τὸ Φιλόνων νοήμων
 ἀπὸ τοῦ φιλῶ καὶ νοῶ 143,29
 ῥητορική 3,25 5,24 22,4. 14 τῆς ῥητορικῆς
 διελομένης ἑαυτὴν εἰς τρία, εἰς τὸ συμ-
 βουλευτικὸν καὶ δικανικὸν καὶ πανηγυρικὸν
 21,18
 ῥητορικός dist. ῥήτωρ 226,36 227,3 229,30
 συλλογισμός 117,1. 8 τὰ ῥητορικά 4,9
 ῥόδον 83,31
 ῥοή. ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ τὸ εἶναι ἔχειν
 177,30
 ῥοπή (κουφότης καὶ βαρύτης) πάθος ἐστὶν
 τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ (οὐκ εἶδος τοῦ ποσοῦ)
 185,9 186,22
 ῥυπαίνειν 20,33 23,35
 ῥύπος 57,18
 ῥωννύναι. οὐκ ἔρρωται ὁ κανὼν 136,15
 163,19

Σαίνειν 2,16
σαλαμάνδρα 202,7 204,6 220,26
σαρκοφάγος. τὰ σαρκοφάγα 26,4
σαφήνεια 45,13
σελήνη. τὰ ὑπὸ τὴν σελήνην 120,16 147,26
σεληνακός. ἡ σεληνακὴ σφαῖρα 198,11.
13,14
σημαντικός. σημαντικὴ φωνή 35,19 sq.
σημείον 150,2 187,2 sq.
σήπειν (τὰ συγγράμματα) διὰ παραθέσεως
νέων πυρῶν (*novi tritici granis adiectis*)
128,8
σηπία 156,21
σῆψις. τὰ ἐκ σήψεως γενόμενα .. οὐ γεννᾶται
πάντα ἐξ ὁμοίων 65,2
σιμός 76,6 al.
σιωπᾶν. κατὰ τὸ σιωπώμενον 196,6
σκηνὴ. σκηναί τῶν διαλόγων ποιῶνται 110,22
σκιαγραφία 4,26 56,16 158,26
σκινδαφός 3,8 35,18 248,21
σκοπός 35,6. 14 40,9 sq. 129,6 sq.
σκοτεινός. τὸ σκοτεινόν 42,1
σκυλάκιον 242,27 ἀρτιγενές 244,17 247,4 al.
σκυτοτόμος 23,7
σκόληξ 65,20
σολοικισμός, ἡ περὶ πλείονας φωνὰς ἀμαρ-
τάς 5,30 εἴρηται ὡς σωουλόγουαίσιμος 5,31
σοφία. μετὰ τῶν Ὀμήρου χρόνων ἡδικοῦτο
καὶ ἐρυπαίνετο τὸ τῆς σοφίας ὄνομα, φερό-
μενον κατὰπαντός τοῦ ὀτιοῦν εἰδός 23,34
σόφισμα 227,14
σοφιστικὸς συλλογισμὸς 117,1. 7
σπαρτός. ἄνθρωποι σπαρτοὶ καὶ γηγενεῖς
(*irridendi causa*) 47,32
σπιθαμαῖος 194,23
σπήλαιον 28,16. 19
σπουδαῖος (οὐ παρωνύμως εἴρηται) 225,2
235,8. 13
στάθμη 117,9
σταθμίζειν. οἱ ἄμα σταθμιζόμενοι χρυσοὶ
75,21
στάσις 241,10 πρὸς τι 208,7
στενοῦσθαι 151,8
στενοχωρεῖσθαι 90,9 171,30 175,16
στερεός opp. μανός 234,5
στέρησις. ἕξις καὶ στέρησις 242,1 sq.
ὄρισμός στερήσεως 244,21
στερητικός 243,2 244,23 al.
στήμων. οἱ στήμονες καὶ ἡ χρόκη 233,31
στοιχεῖον 38,5 τέσσαρα τὰ στοιχεῖα 21,14.
15 τὰ στοιχεῖα σγν. τὰ ἀπλᾶ 214,30

στοιχειωτής (Euclides) 251,18
στρατόπεδον *ingens multitudo* (Ἀρχιτένης
ὁ στρατόπεδον θεραπεύων) 15,12
στροφή 210,15
συγγινώσκειν. συνεγνωσμένος *notus* 174,8
συγκριτικός 80,18 sq.
συγκροτεῖν 33,4 38,7 116,25
συζυγία 95,1
συλλαβή (βραχεία, μακρά) 189,7 sq. μακρὰ
τεσσάρων χρόνων 189,8 βραχεία τριῶν
χρόνων 189,10 μακρὰ ἐνός ἡμισυ χρόνου
189,22
συλλογισμός 23,5. 6 πέντε εἶδη 116,35
συλλογιστικός. συλλογιστικῶς 210,21
συμβαίνειν. τὸ συμβαῖνον 4,14. 24 τὸ
συμβεβηκός 4,20 36,18. 27 χωριστὸν ἢ
ἀχώριστον 60,16 91,17 92,3 περὶ συμ-
βεβηκός 91,2 καθόλου, μερικόν 145,5
147,11 κατὰ συμβεβηκός 169,18. 21
opp. καθ' αὐτό 174,4 212,24 sq.
συμβουλευτικός. τὸ συμβουλευτικόν 21,
19 sq.
συμμετρία 249,12 250,10
συμπλέκειν. συμπλακῆναι 81,24. 27 τὸ
συμπεπλεγμένον opp. ἀπλοῦν 145,31 sq.
συμπληροῦν οὐσίαν 170,27 sq.
συμπληρωτικός 157,4 al.
συμπλοκή 13,15 65,9 τὰ μετὰ συμπλοκῆς
καὶ ἀνευ συμπλοκῆς 145,4 sq.
συμπόσιον. ἔοικε, φασὶν (οἱ Στωϊκοί), ὁ
βίος μακρῷ συμποσίῳ 14,17 sq.
σύμπτωμα. τὰ χρώματα συμπτώματα
εἶπεν 131,33
συμφυής 37,1
συνάγειν *concludere* 153,18 sq. 227,22 τῶν
συναγομένων λαβεῖν τὸ ἡμισυ 99,22 100,1
τὸ συναχθὲν πλῆθος 100,24
συναγωγή (λέξεων) 4,8
συναίρεσις ἀναλυτικὴ 76,19
συναχμάζειν 112,1
συναμφότερος. τὸ συναμφότερον 5,20. 33 sq.
συναναιρεῖν 68,23 sq. 95,7 sq. 101,22
162,4. 5. 213,18 dist. ἀναιρεῖν 242,6
συναντίθεσις 158,2
συνάπτειν intrans. 187,4 al. trans. 187,23
190,10 193,16. 17 al.
συνεισάγειν 68,26 sq. 101,25. 26
συνεισφέρειν 95,8 sq. 101,24 162,4. 5 213,18
συνεπεκτείνειν 154,20. 24
συνεπικρίνειν 182,7
συνεργός 228,12

συνέχεια. κατὰ συνέχειαν 191,2.3
 συνεχής. ἐν συνεχεί ὀλῃ 233,19. 25 τὸ
 ποσὸν γένος συνεχοῦς καὶ διωρισμένου
 186,1 τί συνεχές 186,33 sq. διαρεῖται
 εἰς πέντε 188,3
 συνθετικός. συνθετικὴ διαίρεσις 76,18. 21
 συνθετικῶς 8,7
 σύνθετος opp. ἀπλοῦς 145,36 sq.
 συνθλίβειν. συνθλίβεσθαι ὑπὸ τῆς ἀπορίας
 82,22
 συνιστᾶν 75,19 81,29 186,9. 10
 συνομιλητῆς τοῦ θεοῦ 15,27
 συνουσιοῦν 27,15. 23 συνουσιωμένοις 230,
 23
 σύνοψις 107,4. 5
 συνταγματικός. τὰ συνταγματικά συγ-
 γράμματα 114,1. 15
 συντείνειν 77,31
 συντομία 107,5
 σύντομος 4,5. 8 107,4
 σύντροφος 118,10
 συνώνυμος. περὶ συνωνύμων 141,19 sq.
 144,5 τὸ εἶ ἐστι 141,22 τὸ συνώνυμον
 διττόν 175,19 συνωνύμως κατηγορεῖσθαι
 97,23. 28 141,21 al.
 *συοῦν. σωθέντες 119,22
 σύριγξ 31,16
 συστατικός opp. φαρμακός 179,22. 33
 συστατικαὶ διαφοραὶ 57,1 78,29 81,5 sq.
 155,13 sq.
 συστέλλειν. ὁρισμὸς συνεσταλμένων 4,12 138,9
 συσφίγγειν 147,28
 σφαῖρα. ἐπὶ τὰ σφαῖραι 120,21 σφαῖρα
 ἀναστρὸς 3,9
 σφενδόνη 48,19
 σφετερίζεσθαι 28,26
 σφραγιστήρ 28,5
 σφυγμός 187,34 204,23
 σφύρα 29,24 sq.
 σχέσις 33,3 62,9 sq. αἴτιος τῆς σχέσεως
 dist. τοῦ εἶναι 51,5 252,8 σχέσει δια-
 φέρειν 61,27. 30 ἐν σχέσει opp. καθ'
 αὐτό 29,10. 16 69, 6. 8 70,14
 σχετικός 167,3. 5 177,16. 18 σχετικὴ
 οὐσία 162,17. 25
 σχῆμα 28,1 sq. σχῆμα καὶ μορφή 222,2.
 8. 223,22 232,21 σχᾶμα καὶ βᾶμα vide
 Πυθαγόρειος
 σχιζόπτερος 211,2
 σώμα opp. δώματον 63,26 sq. πότερον τὰ
 καθόλου σώματα ἢ δώματα 47,29 οἱ

Στωϊκοὶ σώματα εἶναι ἔλεγον 47,29
 συνεχές ποσόν 190,7
 σωρεία 4,8
 σωστικός 197,3 199,24
 σωφροσύνη expl. 18,31 19,21 121,31
 Ἰάγμα χιλίων ἀνδρῶν 238,7
 τάξις 35,6 39,29 185,7 201,18 220,7 al.
 τάττειν. τεταγμένος 120,3 sq. 121,24
 ταγῆναι 147,14
 ταυτότης 202,12. 33
 τεκτονική 21,24
 τελεῖν opp. προτελεῖν 40,4. 5
 τέλειος ἀριθμός 24,27. 30 sq. τὰ τέλεια
 opp. προτέλεια 121,16
 τέλος opp. ὑποκείμενον 5,22 sq. διττόν,
 προσεχές ἢ πόρρω 8,33 sq. τὰ γὰρ ἐν-
 ἀντία τέλη εἶσιν 180,35 181,2
 τέμενος 121,18
 τέσσαρες. ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς δυνάμει δέκα
 25,18
 τετραγωνισμός κύκλου 214,5. 9
 τετράγωνος ἀριθμός 30,17 sq. 190,28. 31
 τετράγωνον σχῆμα 28,1
 τευθίς 156,21
 τέχνη καὶ ἐπιστήμη 5,21 sq. τέχνη τεχνῶν
 20,19 sq. διαίρεσις τῶν τεχνῶν 155,28
 τεχνητός opp. φυσικός 233,30
 τεχνοῦν 139,16
 τέως 80,22 227,2 243,8
 τηνᾶλλως 186,9
 τίς. τὸ τί ἐστίν 2,30 37,11 56,11 conl. εἰ
 ἔστιν, ὁποῖόν τί ἐστὶ καὶ διὰ τί ἐστὶ 3,6
 135,10 al. ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖσθαι 36,
 22. 24 sq. 57,2. 10
 τοπικός 198,3 (?) 199,21. 35
 τόπος 124,11 127,30 197,13 sq. 241,1 ἀγ-
 γεῖον ἀκίνητον 149,19 ἐπιφάνεια 188,17
 συνεχές ποσόν 190,16 193,14
 τραγέλαφος 3,8 47,5 49,20 129,16
 τραχύς opp. λεῖος 233,15 sq.
 τραχύτης opp. λειότης 233,12 sq.
 τριακοντάεξ 190,29. 30
 τριγῆς 121,19
 τριμέρεια 18,22 19,13
 τρίπους (ἡ αἵρεσις τῶν Ἐφεστικῶν) 109,26
 τροχός 68,12
 τρυγών. σώφων ἢ τρυγών 20,1
 τρύξ 217,25

τυγχάνειν. εἰ τύχοι *exempli gratia* 80,6 al.
 τύχον 131,25 192,22
 τύπος 2,20
 τυραννεῖν. ἡ ἡμετέρα διάνοια ἐτυράννησε
 47,7
 τυραννίς. τυραννίδα μελιτῶν 12,14
 τυφλότης. οὐ λέγεται ἡ τυφλότης ὄψεως
 τυφλότης 245,30 sq.
 τύχη. οἱ ζωγράφοι τὴν τύχην ἐπὶ τροχοῦ
 ἰσοτροῦσι 45,7 ἀπὸ τύχης οἱ ἀπὸ δια-
 νοίας 139,30
 Ὑαίνα 68,12
 ὕγεια. νόσος καὶ ὕγεια (ἐναντία ἀμεσα) 181,
 15 243,20
 ὑγιάζειν 1,12
 ὑλακτικός 36,18
 ὕλη 28,3 sq. 48,28 80,24. 28 ἄμορφος 57,6
 καὶ ἀσχημάτιστος 88,2 οἱ εἶδος 87,
 30 sq. 176,4 ἀνείδεος 90,2 154,34 185,
 19 def. 164,30 172,33
 ὑμενόπτερος 211,4
 ὑπάλληλος. τὸ ὑπάλληλον 158,1. 12 163,
 26 ὑπάλληλον γένος 62,6 63,34 sq. 157,6
 ὑπάλληλα 72,7 75,12 sq. syn. τὰ μέσα
 73,10 vide ἀλλήλων
 ὑπαρξίς syn. ὑπόστασις 63,15 al. ὑπαρξιν
 ἔχειν 3,9 sq. οἱ ἀνυπαρξία 91,36 κατὰ
 ὑπαρξιν 60,25 πρὸς ὑπαρξιν οἱ πρὸς
 κατηγορίαν 166,18 172,22 sq. 175,21 sq.
 186,4
 ὑπεραίρειν οἱ ἐλλείπειν 213,24
 ὑπεραναβαίνειν. ὑπεραναβεβηκὸς γένος 56,
 19 63,29
 ὑπερβάθμιος. ὑπερβάθμιον πόδα τείνειν
 73,9 74,14
 ὑπερβαίνειν 2,12
 ὑπέρβατος. σύνταξις καθ' ὑπέρβατον 74,11
 ὑπερβολή οἱ ἔλλειψις 249,6
 ὑπερθετικός 170,11. 12
 ὑπερούσιος 173,1
 ὑπεροχή. ὁρισμός ἐκ τῆς ὑπεροχῆς 7,28
 8,1 sq. 20,21
 ὑπερτελής ἀριθμός 24,31 sq.
 ὑποβαίνειν. ὑποβεβηκὸς εἶδος 63,31 ὑπο-
 βεβηκασι τὰ άτομα 63,32 al.
 ὑποβρύχιος. τὸ ὑποβρύχιον τῶν νοημάτων
 42,1
 ὑπογράφειν 3,26

ὑπογραφή dist. ὁρισμός 4,13 sq. 56,13 sq.
 ὑποδιαίρεσις 26,2 dist. ἐπιδιαίρεσις 65,27
 ὑποδύεσθαι. τὰ ὑποδύμενα τὴν ἀπόδειξιν
 115,21 116,30. 34
 ὑποκάτω 76,13
 ὑποχεῖσθαι οἱ κατηγορεῖσθαι 48,33 75,
 24 ὑποχεῖσθωσαν 19,10 48,18 63,19
 τὸ ὑποκείμενον οἱ τέλος 5,21 sq. δι-
 τόν, ἡ καθόλου ἡ μερικὸν 8,29 οἱ κα-
 τηγορούμενον 48,33 sq. 94,4 τὸ καθ' ὑπο-
 κειμένου (καθόλου), οὐ καθ' ὑποκειμένου
 (μερικόν), ἐν ὑποκειμένῳ (συμβεβηκός),
 οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ (οὐσία) 148,1. 13
 ὑπόμνημα. τὸ τοῦ ὑπομνήματος ὄνομα
 παρὰ Πλάτωνι κεῖται ἐν τῇ Ἐπινομίῃ
 (p. 980 D) 114,3. 4
 ὑπομνηματικός. τὰ ὑπομνηματικά ('Αρι-
 στοτέλους συγγράμματα) 114,1 sq.
 ὑποσέληνος. τὰ ὑποσέληνα 205,7
 ὑπόστασις 28,3. 12 61,6 62,14 al.
 ὑποστρέφειν 207,30. 33 syn. ἀντιστρέφειν
 210,25 sq.
 ὑφέν 50,4 93,14 94,33
 ὕφεις εἶδους 182,20 πρὸς τι 202,12 203,5
 ὑφίεναι. ὑφειμένη γραφή 4,25 εἰκῶν 222,
 11 φωνή 62,6
 ὑφίστάναι. ὑφίστασθαι 4,19. 20 60,26 61,
 7 al. ὑφέστηκα syn. ὑπαρξιν ἔχω 3,7
 ὑποστῆναι 4,16 ὑφεστάναι οἱ ἐν ψιλῶς
 ἐπινολαίς θεωρεῖσθαι 46,7
 Φαίνειν. τὸ φαινόμενον *manifestum* 124,
 17. 18
 φαῖς. τὸ φαῖον μέσον ὃν λευκοῦ καὶ μέ-
 λανος 7,10 243,22. 34 al.
 φαλακρός 76,6
 φανός 24,6
 φαντασία 28,4. 6 29,33 231,12 sq. ἀσώ-
 ματος 30,29 85,30 φαντασίαν παρέχειν
 172,20
 φάντασμα. σκιοειδῆ φαντάσματα 13,29
 φαρμακευτικός. τὸ φαρμακευτικόν 15,
 12
 φάρος. δηλοῖ θηλυκῶς μὲν ἐκφωνούμενον
 τὴν πόλιν, ἀρσενικῶς δὲ τὸ κτίσμα, οὐδε-
 τέρω δὲ τὸ ἱμάτιον 141,7
 φάττη 103,28
 φειδωλὰ 33,5
 φέρειν. φέρεσθαι κατὰ τινος 42,14 ἐνε-

χθέντες (ἐνσχεθέντες?) ταῖς ἀπορίαις 173, 15
 φθάνειν. τὰ φθάσαντα 6,24 100,29 146,13
 τὸ φθάσαν μέγεθος σχηματισθῆναι 30,27 190,33
 φθαρτικός 85,57 sq. 187,6 sq. opp. συστα-
 τικός 179,32 opp. σωστικός 197,3
 φθαρτός opp. ἀβίος 11,22 sq.
 φθορά 91,7. 25 sq. εἶδος κινήσεως 253,27 sq.
 φιλόανθρωπος. φιλόανθρωπον εἶδος συγγρα-
 φῆς 46,6
 φιλόδουλος 212,31
 *φιλοκαθόλου 107,10 161,20 163,6 φιλο-
 καθόλου οἱ φιλόσοφοι 130,28
 φιλόνεικος 122,22
 φίλος. φιλαίτερος 123,1
 φιλοσοφεῖν 3,19 sq.
 φιλοσοφία. μέγα τὸ ἀγαθὸν τῆς φιλοσοφίας
 1,21 τί ὑπόκειται τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τί τὸ
 τέλος αὐτῆς 6,26 ἔξ ὀρισμοῦ 7,26 8,8
 ἡ τάξις αὐτῶν 7,29 πρῶτος 10,11 ἄλλος
 11,17 τρίτος 12,3 τέταρτος 16,9 πέμπτος
 20,18 ἕκτος 23,21 διαιρεῖται εἰς τὸ θεω-
 ρητικὸν καὶ πρακτικόν 26,7 115,15 118,
 32 ἱατρικὴ ψυχῶν 9,9 μεγίστη μουσικὴ
 9,29
 φιλόσοφος φωνή 35,16 93,32
 φιλοσώματος 13,28
 φιλοτιμία βασιλική 128,5
 φλεγμάνειν. ὀψεί φλεγμαινούση 117,31
 φρόνησις exprl. 18,30 19,20 121,30
 φρουρητικός 111,17
 φύειν. τὸ πεφυκέναι 88,12 89,29 sq.
 φυλοκρινεῖν 91,12
 φυσικὴ 117,20. 22 118,9 121,6. 13 253,
 15
 φυσικός θάνατος, φυσικὴ ζωὴ 12,24 sq.
 φυσικαὶ ἀρεταί 19,32 228,15 φυσικός
 φιλόσοφος 21,16 248,31 τὸ φυσικόν 27,
 35 φυσικά(?) συγγράμματα 115,21 τὰ
 φυσικά 118,9 222,10 al.
 φυσιολογεῖν 53,13 120,31 121,2
 φυσιολογία 115,28 121,1 191,7
 φυσιολογικός. φυσιολογικά συγγράμματα
 115,18. 21 sq. 120,25
 φύσις 2,3. 14 10,19 οὐδὲν ἐκ τοῦ μηδαμῇ
 μηδαμῶς ὄντος ποιεῖ ἡ φύσις 83,12 κατὰ
 φύσιν, παρὰ φύσιν 149,35. 36 198,20. 21
 φύσει 21,11 sq. opp. θέσει 22,8 220,20
 τῇ φύσει 49,19 opp. ἡμῖν 55,10 τὸ φύσει
 πρότερον 95,6 τὸ φύσει ἀκράτητον 228,

18 πρὸς τὴν φύσιν opp. πρὸς ἡμᾶς 197,
 15. 28
 φυτόν 63,27 64,19 sq.
 φωνή. ὡς εἰς φῶς ἄγουσα τὰ τοῦ νοῦ γεννή-
 ματα 37,1 διαίρεσις φωνῆς 35,17 ση-
 μαντικὴ, ἄσημος 35,13 129,16 καθόλου
 (syn. φιλόσοφος), μερικὴ 35,16. 26 57,26
 οὐσιώδης, ἐπεισοδιώδης 36,4 ἑναρθρος,
 ἀναρθρος 37,4. 5 φωναί, πράγματα, νοή-
 ματα 129,9 sq.
 φωνήεις. τὰ φωνήεντα 21,11
 φῶς μόνος ὁ ἄνθρωπος 37,2
 φῶς 37,2 μέση τις φύσις ἀσωμάτου καὶ
 σώματος 173,15. 16 opp. σκότος 242,
 37
 φωστήρ 63,6
 φωτιστικός. τὸ φωτιστικόν 37,3

Χαλκεῖον 29,23
 χαμαίζηλος. τὸ χαμαίζηλον τῆς λείξεως
 123,23
 χαρακτῆρ 94,1 208,33 πᾶς χαρακτῆρ ποι-
 ότητος 221,4. 9. 29
 χαρακτῆρίζειν 95,6. 7 al.
 χειρουργικός. τὸ χειρουργικόν 15,12
 χλιαρός. τὸ χλιαρὸν μέσον ὃν ψυχροῦ καὶ
 θερμοῦ 7,6. 7 243,32
 χρεῖα 244,11 sq. χρεῖαν παρέχειν 166,14 sq.
 χρεμετιστικός 36,17
 χρησιμεύειν 36,33 sq.
 χρήσιμος. τὸ χρήσιμον 35,6 36,32 sq. 40,
 9 sq. 132,5 dist. ἀναγκαῖον, ἀγαθόν
 43,5
 χρήσις. αἱ χρήσεις *testimonia* 110,28 ῥέων
 χρήσεις 118,5
 χρονικός. κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν 140,5
 χρόνος (συνεχὲς ποσόν) 190,8 193,14
 χρυσὸς κίβδηλος 23,14
 χρυσοῦς. οἱ χρυσοὶ 75,21
 χρώμα. τὰ χρώματα παθητικαὶ ποιότητες
 222,35 230,10 πρόσκαιρα opp. τὰ ἐκ
 φύσεως ἢ ἐκ γενέσεως 230,35 sq.
 χῡμα τῶν ἀριθμῶν 100,9
 χυμός. τέσσαρες οἱ χυμοὶ 21,14
 χωρεῖν. ὅλον τὸ καθόλου . . ἐχώρησεν ἐν
 τῇ ἡλίῳ 167,5. 6
 χωρίς. ὦν χωρίς 4,16 τούτων χωρίς 4,22
 χωρίς τοῦ ζήνους 4,18. 21 saepius

VERBORUMwww.libtool.com.cn

χωριστός 49,22 χωριστὸν συμβεβηκός 60,16
χωρὸς παραδειγμάτων 207,24

Ψευδοδοξία 117,34

Φηλαφάν 118,10

Φιμύθιον 68,16 80,24 al.

Ψυχή. τὰ μόρια, λόγος θυμὸς ἐπιθυμία 9,

ψώρα 281

30 sq. 18,29 sq. 180,10 ἄρμονία τῆς
ψυχῆς 9,33 διττὰς ἔχει δυνάμεις, γνω-
στικὰς καὶ πρακτικὰς 27,15 πάθη ψυχῆς
ἰσθῆται 31,9 sq. ὑπὲρ λόγον τὸ ἐν τῇ
ψυχῇ λογικόν 66,12 ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς
114,26 sq. ἡ λογικὴ ψυχὴ 115,10 123,5
syn. ὁ νοῦς 149,5 ἡ φυσικὴ 254,18
ψώρα 254,31

II INDEX NOMINUM

- Ἀγαμέμνων 31,18
 Ἀδραστός ὁ Ἀφροδισιεύς ὁ Περιπατητικός
 (ἐπέγραψε τὰς Κατηγορίας Περὶ τῶν καθό-
 λου λόγων) 132,27
 Ἀθῆναι 61,29. 30
 Ἀθηναῖοι. τὰ περισπούδαστα τοῖς Ἀθη-
 ναίοις (γράμματα καὶ νεῖν) 118,7 τοῖς
 Ἀθηναίοις χρησμός ἐδόθη (Herod. VII 141)
 126,20
 Αἰακίδης 52,20 54,21. 24
 Αἰακός 33,15 52,20
 Αἶας 48,20 51,17 136,2 sq. τοῦ Τελαμώνος
 καὶ ἐκ τῆς Σαλαμίνος . . τοῦ Ὀϊλέως καὶ
 Λοκρός 139,4
 Αἴγισθος 31,20
 Αἰγύπτιος. οἱ Αἰγύπτιοι e. g. 51,20 τὴν
 γεωμετρικὴν εὐρον Αἰγύπτιοι 30,8
 Αἰθίοψ 36,29 99,3 102,25 104,3. 7 173,29
 231,16
 Αἶψα 39,12
 Ἀκαδημαῖκος. Ἀκαδημαῖκοι Περιπατη-
 κοί 112,31 sq.
 Ἀλεξάνδρεια Ἀφρικὴ καὶ Περσίς τρίτου
 κλίματος 30,12
 Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις 139,33
 Ἀλέξανδρος rex Macedonum 33,9 113,23.
 32 139,33 (ἐπέλεγε), ἡνίκα μηδένα ὠφέ-
 λησεν, ὅτι 'σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα' οὐ-
 δένα γὰρ εὐεργέτησα' 112,25 ἐπιδακρύσαι
 φασὶ τὸν Ἀ., ὅτι οὐδ' ἐνὸς ὅλου κόσμου
 ἐδυνήθη ἐπικρατῆσαι 112,27
 Ἀλέξανδρος (philosophus) ἄλλην διαφορὰν
 λέγει τῶν ἀκροαματικῶν πρὸς τὰ διαλογικά,
 ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἀκροαματικοῖς τὰ δοκούντα
 αὐτῷ λέγει καὶ τὰ ἀληθῆ, ἐν δὲ τοῖς δια-
 λογικοῖς τὰ ἄλλοις δοκούντα τὰ ψευδῆ
 115,3 ἀντιπάσχων τῇ ἀθανασίᾳ τῆς ψυ-
 χῆς τῆς λογικῆς τὰς εἰρημένους ῥήσεις ἐν
 τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς Περὶ ἀθανασίας τῆς
 ψυχῆς . . πειρᾶται περιστρέφειν 123,4 ἔδει
 αὐτὸν οἶον δεύτερον ὄντα Ἀριστοτέλην
 (ἀριθμεῖν) 128,13 μὴ μόνον τὰ Ἀριστο-
 τέλους ὑπομνηματίζας βιβλία τοῦ Σταγει-
 ρίτου ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων 128,15 περὶ
 φωνῶν εἴρηκε τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν
 (protius περὶ νοημάτων) 129,10 ἐπιτείνων
 ὁ Ἀφροδισιεύς Ἀλέξανδρος τὴν εἰς φιλο-
 σοφίαν καινοτομίαν πειρᾶται κατασκευάζειν
 ὅτι καὶ φύσει προτέρα ἐστὶν ἢ ἄτομος
 οὐσία πάντων 166,35 λύει δ' Ἀλέξανδρος
 λέγων οὐ 'οὐ καθόλου αὐτοῖς μάχονται
 τὰ στοιχεῖα . . ἀλλὰ ποιότης ποιότητι' 179,
 36 182,15 ἀπορεῖ δ' Ἀλέξανδρος πρὸς
 ταῦτα (τὴν Ἀριστοτελικὴν ὑπογραφὴν τῶν
 πρὸς τι) 218,13 Ἀλέξανδρος βουλόμενος
 τὴν ποιότητα ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖσθαι,
 ἀπαντᾷ πρὸς τὰ δύο ἐπιχειρήματα 226,26
 δείκνυσιν ὅτι ἀντικείμενα τὰ πρὸς τι 242,14
 Ἀλκιβιάδης ὑπὸ Ποσειδῶνα τελῶν 69,21
 Ἀλκιβιάδης e. g. 54,3
 Ἀμμώνιος. ἐνομίσθη τὸ Περὶ ἐρμηνείας
 ὑπομνηματικὸν διὰ τὴν ἀσάφειαν, πρὶν
 γράψαι τὸν φιλόσοφον Ἀμμώνιον εἰς αὐτὸ
 ὑπόμνημα καὶ δεῖξει ὅτι καὶ προοίμιον
 ἔχει κτλ. 114,9 οἱ περὶ Ἀμμώνιον δέ
 φασιν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀπλῶς (κεφαλῆς)
 δυνατόν εἰπεῖν τίνος ἐστὶ κεφαλὴ ἐπὶ τῶν
 ὁμοίων ζώων 218,28
 Ἀνάξαρχος 22,25
 Ἀνδρόνικος ὁ Πότιου (Περιπάτου?) ἐνδέκα-
 τος γενόμενος διάδοχος 113,18 ὁ Ῥόδιος
 ὁ Περιπατητικός . . ἀπὸ τῆς λογικῆς ἔλεγε
 (θεῖν ἀρξασθαι) 117,22 τελευταίαν ἀπο-
 νέμει τοῖς πρὸς τι τάξιν 201,18

Ἀντίλοχος pro Nestore patre mortem occubuit 22,15
 Ἀντισθένης ὁ Κυνικός 111,19 ὁ τοῦ Διογένηος διδασκαλός Εἰλεγε... ἄνθρωπον ὁρῶ, ἀνθρωπότητα δὲ οὐχ ὁρῶ 47,14 220,28 carpitur a Platone 47,17 ἡ Ἀντισθένης (θέσις) ὅτι οὐκ ἔστιν ἀντιλέγειν 108,25 109,20
 Ἀπόλλων τὸ λοξὸν τῶν μαντευμάτων ἐπετήδευε 126,16
 Ἀπολλώνιος ὁ τῶν Ἀργοναυτικῶν συγγραφεύς (Argon. IV 1715) 63,8
 Ἀργειφόντης vide Ἑρμῆς
 Ἄργος (κύων Ὀδυσσεύς) 2,8 170,4 ὁ φύλαξ τῆς Ἰοῦς 140,30
 Ἄρειος πάγος 145,33
 Ἀρίστιππος 108,19. 36
 Ἀριστοτέλης ὁ Σταγειρίτης 128,10. 16 μετασταλεῖς ἦν (cum Plato moreretur) ὑπὸ Φιλίππου ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ τῇ παιδεύσει τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον 112,21 διαδέχεται τὴν σχολὴν τοῦ Σπευσίππου σὺν Ξενοκράτει 112,29 μετὰ θάνατον Σωκράτους (Ἀλεξάνδρου?) ὑπεξελεθὼν Ἀθηναίων καὶ διατρέβων ἐν Χαλκίδι ἀνεκαλεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπανελεῖν, καὶ μὴ πεισθεὶς ἀντέγραφεν κτλ. 123,26 ἐγκαλούμενος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων 'καὶ ἐκδόδοι' φησὶ 'καὶ οὐκ ἐκδόδοι' ἀνιτιτόμενος τὴν ἀσάφειαν 125,10 πανταχοῦ παραινέει μὴ καινοτομεῖν τὰ κεῖμενα μηδὲ ξένοις χρῆσθαι δνόμασι 211,17 ἐν διαλεκτικοῖς ποικίλος ταῖς μιμήσεσιν, Ἀφροδίτης γέμων καὶ Χαρίτων ἀνάμεστος 124,5 ἀσαφής 124,7 διὰ τί 124,25 διὰ τρεῖς αἰτίαι 124,31 οὐδὲ γὰρ ἦν φύσει τοιοῦτος (ἀσαφής), ὡς δηλοῦσιν αἱ Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ σαφεῖς οὐσαι καὶ οἱ Ἱόποι καὶ τὰ Μετέωρα πάνυ σαφῆ ὄντα 107,20 αἱ θεολογῶν ὁ Ἀριστοτέλης φυσιολογεῖ 120,31 124,21 ὡς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Προτρεπτικῷ ἐπιγεγραμμένῳ 3,17 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά πραγματεία Θεολογικῇ ἐπιγεγραμμένῃ 20,19 φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀποφθέγμασιν (potius Ἀρίστων ἐν Ὁμοιώμασιν) 21,7 διαίρει τὸ πρακτικὸν εἰς ἠθικόν, οἰκονομικόν, πολιτικόν 31,28 ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς Περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς 123,5. 6 γεγραμμένα αὐτῷ εἰσι τὰ Ἠθικά πρὸς Εὐδημον μαθητὴν καὶ ἄλλα πρὸς Νικόμαχον τὸν

πατέρα, τὰ Μεγάλα Νικομάχεια, καὶ πρὸς Νικόμαχον τὸν υἱόν, τὰ Μικρά Νικομάχεια 32,34 sq. 116,16 γέγραπται αὐτῷ ὁ Οἰκονομικός 33,2 116,24 ὁ Πολιτικός 33,7 116,19 γεγραμμένοι δὲ αὐτῷ εἰσι καὶ Πολιτεῖαι, διακόσσαι πεντήκοντα τὸν ἀριθμόν, αἱ συνεγράψατο ἐκ τοῦ πολλῆν γῆν συμπεριελθεῖν Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ 33,8 113,32 εἰς τὰς Ἀριστοτέλους καὶ τῶν ἄλλων Κατηγορίας· οὗτοι γὰρ κατὰ ζῆλον τοῦ οἰκείου διδασκάλου ὁμώνυμα συγγράμματα τούτῳ κατέλιπον 36,34 ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ 39,33 πᾶσα γὰρ γνῶσις καλὴ, καθά φησιν Ἀρ. (cf. Metaph. A 2 p. 982^a 7) 43,28 οἱ μὲν ἔλεγον ὑπεστάναι τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη (syn. τὰ καθόλου), ὡς Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης 47,12 εἰσθε τὰ λεπτότερα τῶν στοιχείων μανὰ καλεῖν τὰ δὲ παχύτερα πυκνά 233,27 ὁ Ἀριστοτέλης (potius Πλωτῖνος) τὸ διακονικὸν αἰτιάται τοῦ αἵρος (de odore mali quarens) 152,10 οὐ συνάδει τὰ νῦν λεγόμενα τοῖς ἐν τῇ Φυσικῇ· οὐκ ἂν γὰρ πάσχοι ὁ Ἀρ. ἐν τῇ Φυσικῇ γενέσθαι αὐξήσιν χωρὶς ἀλλοιώσεως 254,14 vide Ἀριστοτελικός
 Ἀριστοτέλης. ἄλλοι Ἀριστοτέλεις ἐγίνοντο ἐπὶ αὐτοῦ, ὡς ὁ παιδοτρίβης καὶ ἐπὶ κλην Μῦθος 128,12
 Ἀριστοτελικός. οἱ Ἀριστοτελικοὶ 108,13. 35 τὰ Ἀριστοτελικά (ἀπεστυνωμένα) 42,4 οἱ Ἀριστοτελικοὶ λόγοι 107,3 τὰ Ἀριστοτελικά συγγράμματα (συντάγματα) 107,12. 25 χίλια τὸν ἀριθμόν, ὡς φησὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος (?) ἀναγραφὴν αὐτῶν ποισάμενος καὶ τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τὴν διάθεσιν (?) 107,12 χίλια ὄντα, ὡς Ἀνδρόνικος παραδίδωσι 113,18 μερικά, καθόλου, μεταξύ 113,20 sq. ἡ Περὶ κόσμου πραγματεία... προσπεφώνηται Ἀλεξάνδρῳ 113,22 αἱ ἐπιστολαί, αἱ ἐν ὁκτὼ βιβλίοις συνήγαγεν Ἀρτέμιων 113,25 τῶν καθόλου τὰ μὲν ὑπομνηματικά τὰ δὲ συνταγματικά 114,1 τῶν συνταγματικῶν τὰ μὲν αὐτοπρόσωπα, αἱ καὶ ἀχρυσματικά λέγονται, τὰ δὲ διαλογικά, αἱ καὶ ἐξωτερικά λέγονται 114,15 124,3 sq. (τῶν αὐτοπροσώπων) τὰ μὲν εἰσι θεωρητικά τὰ δὲ πρακτικά τὰ δὲ λογικά ἔχουσι ὀργανικά 115,16 καὶ ἕκαστον τούτων εἰς τρία διαίρεται 115,17 τίς ἡ ἀρχὴ τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων 117,17 δεῖ ἀρχεσθαι ἀπὸ τῆς λογικῆς 118,28 τέλος

- τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας τὸ γινῶναι
 δεῖ πάντων μία εἶναι ἀρχή 119,30 τί
 τὸ εἶδος τῆς Ἀριστοτέλους ἀπαγγελίας 123,
 12 ἐξ κεφάλαια δεῖ προλαμβάνειν 127,4
 τὸ γινῶναι 128,1 σκοπὸς τῶν Κατηγοριῶν
 129,7sq. τὸ χρήσιμον 132,5 ἡ τάξις
 132,19 ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς 132,21
 τὸ γινῶναι 133,9 ἡ εἰς τὰ μέρη διαίρεσις
 133,28 ἐξ ἐπιγραφῆς φέρονται 132,22
 τεσσαράκοντα γὰρ βιβλίων εὐρεθέντων ἐν
 παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν Ἀναλυτικῶν
 καὶ δύο τῶν Κατηγοριῶν τέσσαρα μόνον τῶν
 Ἀναλυτικῶν ἐκκρίνουσι καὶ τῶν Κατη-
 γοριῶν ἐν 133,15 Πτολεμαῖος τὰ Ἀρι-
 στοτέλους συνήγαγε 128,6
- 'Αρίσταρχος. ἡ γραμματικὴ ἡ ἐν 'Αρι-
 στάρχῳ 238,9. 10
- 'Αρίστείδης χάριν μαρτυρῶν τῶν Ὑπὲρ τῶν
 τεττάρων ἐπέγραψε τοὺς λόγους οὕτω· Κί-
 μων κτλ. 132,30
- ('Αρίστων ἐν Ὁμοιώμασιν) 21,7
- 'Αρτέμων τις μετὰ Ἀριστοτέλῃν γενόμενος
 (τὰς Ἀριστοτέλους ἐπιστολάς ἐν ὁκτὼ βι-
 βλίοις συνήγαγεν) 113,25
- 'Αρχιγένης ὁ στρατόπεδον θεραπεύων 15,12
- ('Αρχιλόχος) (frg. 6,3) 22,21
- 'Αρχιμήδης.. ἐφη ('πάρ) τὰν καφαλὰν καὶ
 μὴ τὰν γραμμάν' 28,34
- 'Αρχύτας ὁ Ταραντῖνος (Πρὸ τῶν τόπων
 ἐπέγραψε τὰς Κατηγορίας) 132,26 (cf.
 'Ερμῖνος) τὴν ῥοπήν εἶδος τοῦ ποσοῦ
 ἐνόμιζε 185,10 τετάρτην ἀπονέμει τοῖς
 πρὸς τι τάξιν 201,23 καθολικώτερον τὸ
 ὄνιον (τῆς ποιότητος) προάγει 236,2
- 'Ατλας 204,31
- 'Αρτεὺς 67,13
- Ἀττικὸς. οἱ Ἀττικοὶ ἐξηγηταί 133,14 Ἀττικὴ
 σύνταξις ἢ συνήθεια 137,17
- Ἀφρικὸς vide Ἀλεξάνδρεια
- 'Αφροδίτη. Ἀφροδίτης γέμων 124,5
- 'Αχέρων 33,16
- 'Αχιλλεὺς 48,20 52,19
- Βοηθὸς ὁ Σιδώνιος ἀπὸ τῆς φυσικῆς λέγει
 (δεῖν ἀργεσθαι) 117,21
- Βοιώτιος. Βοιωτία ὅς 119,23. 24
- Γαλήνειος. τὰ Γαλήνεια (ἐξηπλωμένα) 42,3
- Γαληνός (quinque categorias commendat)
 160,21
- Δελφοί. ὁ ἐν Δελφοῖς 72,18
- Δημόκριτος. ἀπειροὶ κόσμοι κατὰ Δημό-
 κριτον 112,27
- Δημοσθένης 5,25 ὁ ῥήτωρ 38,38 238,10
 κατὰ τὸν Παιανίαν (Demosth. XI 23) 129,4
- Διογένης Antisthenis discipulus 47,14
- Δίων conī. Θέων exempli gratia 9,12sq.
- 'Εκτωρ 48,20 51,17
- 'Ελενος καὶ 'Ελένη οὐκ ἔστι παρώνυμα 143,1
- 'Ελληνίς. αἱ 'Ελληνίδες φωναί 5,28 11,15
- 'Εμπεδοκλῆς e. g. 124,20
- 'Επικούρειος. οἱ Ἐπικούρειοι 112,1
- 'Επίκουρος, ὃ συνήκαμεν ὁ Μένανδρος,
 (κατῆρξε τῆς τῶν Ἡδονικῶν φιλοσοφίας)
 111,34
- 'Ερετριεύς. οἱ Ἐρετρίεις 109,1
- 'Ερμαῖκος. Ἐρμαῖκὸν μῶλυ (Hom. x 305)
 119,20
- 'Ερμῆς Ἀργειφόντης ἐκλήθη (ἀποκτείνας
 Ἄργον) 140,30
- 'Ερμῖνος (περὶ πραγμάτων εἴρηκε τὸν σκοπὸν
 τῶν Κατηγοριῶν) 129,11 ὁ Περὶ τῶν
 τόπων ἐπιγράφας τὰς Κατηγορίας 241,30
 (cf. Ἀρχύτας)
- 'Ερμογένης ἐν τῇ Ῥητορικῇ τέχνῃ φησὶ
 'τὰ κοινὰ καινῶς καὶ τὰ καινὰ κοινῶς'
 123,21
- Εὐβουλος e. g. 136,6sq. 144,9
- Εὐδημος. Ἡθικά πρὸς Εὐδημον 32,35
- Εὐκαίριος(?) 114,12
- Εὐκλείδης ὁ Μεγαρεύς 109,2 ὁ στοιχειωτής
 (Elem. I p. 8. 9) 251,18
- (Εὐριπίδης) (Hec. 55 56) 252,15. 16
 (Orest. 643 644) 156,1. 4
 (Phoen. 472) 54,6
 (Med. 1067) 180,11
 (Hippol. 772) 9,34
 (El. 572 sq.) 218,3
 (Aeol. 15,2) 61,14
- Εὐριπος. δίκην Εὐρίπου 227,11
- Εὐρύκλεια 59,25
- Εὐστάθιος (περὶ φωνῶν εἴρηκε τὸν σκοπὸν
 τῶν Κατηγοριῶν) 129,10 156,34
- 'Εφεκτικὸς. οἱ Ἐφεκτικοὶ 109,28 ἐκλήθη
 καὶ τρίπους ἢ αἵρεσις αὐτῶν 109,25 ἀπο-
 ρηματικὴ 109,28
- Ζεὺς. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε 11,36 67,10. 12
 διττός 69,26 ἐνδλίος, χθόνιος, αἰθέριος 69,27
- Ζήνων ὁ Κιτιεύς 109,6. 10 ὁ Ἐλεάτης ὁ
 καὶ Πάρμενίδειος 109,7sq.
- 'Ἡδονικός. οἱ Ἡδονικοὶ 111,33
- 'Ἡλιακός. οἱ Ἡλιακοὶ 109,2
 ('Ἡλίας). δειχθήσεται σὺν θεῷ ἐν τοῖς Ἀνα-
 λυτικοῖς δεῖ ἡ λογικὴ οὐ μέρος τῆς φιλο-

σοφίας ἀλλ' ὄργανον 26,36 ὡς εἴρηται
 ἡμῖν ἐν τοῖς τῆς Πορφυρίου Εἰσαγωγῆς
 προλεγόμενοις (p. 33,3) 116,27 ὡς καὶ ἐν
 τῇ Εἰσαγωγῇ εἴρηται (p. 83,2) 249,25
 ὡς εἴρηται ἐν τῇ Περὶ αἰρέσεων 6,9 ὡς
 δειχθήσεται σὺν θεῷ ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ
 39,32 μὴ τηλικούτους ἀνδρας (Πλάτωνα
 καὶ Ἀριστοτέλην) διαφωνοῦντας ἐάσωμεν
 70,18 εἰς συμφωνίαν τοὺς φιλοσόφους
 ἀγάγωμεν 86,2 ἐγὼ δέ, ἔφη ὁ ἡμέτερος
 διδάσκαλος (i. e. Elias), ἐπιγράφω ταῖς Κα-
 τηγορίαις 'εἰ μὴ Ἄρ. κτλ.' 133,24 ἐγὼ δέ
 πρὸς τοῦτο εἵπομαι ἄν, ὁ ἐξηγητὴς ὑμῶν,
 ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο κτλ. 247,17
 Ἑρακλείτειος. τὰ Ἑρακλείτεια 42,1
 Ἑράκλειτος. 42,2 124,20 ἡ Ἑρακλείτου
 (θέσις) ὅτι πάντα κινεῖται 108,24
 Ἑρακλείδης. οἱ Ἑρακλείδαι e. g. 52,3 sq.
 54,21
 Ἑρακλῆς e. g. 52,4 sq.
 (Ἑρόδοτος) (I, 47) 72,19
 (I, 65) 7,1 24,23
 (VII, 141) 126,20
 (VIII, 142) 126,24
 (Ἡσίοδος) (Theog. 265) 40,19
 (Op. et d. 235) 237,39
 Θαλῆς 214,3
 Θαύμας vide Ἴρις
 Θεμιστοκλῆς 126,23
 Θεόδωρος Κυρηναῖος (Plat. Theaet.) 16,11
 (Θεόκριτος). εἴρηται τῷ βουκολιαστῇ (I, 18)
 231,26
 Θεόγνις (v. 175) 15,16
 Θετταλία 52,22
 Θετταλός 52,21
 Θέων coni. Δίων 9,12 sq. ἀπὸ τοῦ θεός 143,29
 Θῆβαι 61,29
 Θουκυδίδης (II, 49) 227,5
 Θρᾷξ. τὴν μουσικὴν εὖρον οἱ Θρᾷκες 30,2
 Ἰαμβλίχειος σκοπός 136,29
 Ἰάμβλιχος. προσπάσχω τῷ Πλάτῳ συν-
 δίδωσι τῷ Ἀριστοτέλει ὅτι οὐκ ἀντιλέγει
 τῷ Πλάτῳ διὰ τὰς ἰδέας 123,2 ἔλυσε
 τοὺς ἀνδρας (μαχομένους περὶ τοῦ σκοποῦ
 τῶν Κατηγοριῶν) 130,14
 Ἰοβάτης ὁ Λιβύων βασιλεὺς συνήγαγε τὰ
 Πυθαγόρου (βιβλία) 128,5
 (Ἰπποκράτης) Aphor. 2,10 (M. Gr. XXIII
 p. 713 Kühn) 117,29
 Ἰπποκράτειος. τὰ Ἰπποκράτεια (ἀπεστενω-
 μένα) 42,5

Ἴρις Θαύμαντος θυγάτηρ 40,19
 Ἰσοκράτης 118,30
 Ἰώ vide Ἄργος
 Καλλιμάχειος. τὸ Καλλιμάχειον (hymn.
 Cer. 34) 125,7
 Καλλίμαχος (frg. XXIII) 14,3
 Κεκροπίδης. Κεκροπίδαι 54,24
 Κέλτος. οἱ Κέλτοι τῷ Ῥηνῷ ποταμῷ κρι-
 νουσι τὰ γνήσια τέκνα 125,30 126,29
 Κίρκη 119,23
 Κλεόμβροτος 14,2. 16
 Κλυταιμνήστρα 31,20
 Κόρακος πέτρα 145,33
 Κρής 7,16. 18
 Κροῖσος Ἄλυν διαβάς κτλ. 126,17. 18
 Κυνικός. οἱ Κυνικοὶ ἐκλήθησαν διὰ τέσ-
 σαρς αἰτίας 111,2 sq.
 Κυρηναῖκος. Κυρηναῖοι 108,19. 36
 Κυρηναῖος 108,19
 Κωκυτός 33,15
 Λάκων 7,17. 18
 Λυκεῖον. ἐν Λυκείῳ 149,9. 17 159,5
 Λύκειος. Λύκειοι Περιπατητικοὶ 112,31
 Λυκοῦργος 6,33 sq. 7,17 24,21
 Λωτοφάγος 28,30
 Μαρῖνος ἔφη 'εἶθε πάντα μαθήματα ἦν' 28,29
 Μέγαρες. ἐν Μεγάροις 178,4 sq.
 Μεγαρικός. οἱ Μεγαρικοὶ 109,1 Μεγαρική
 φιλοσοφία 109,2
 Μένανδρος frg. 849. 850 (Comm. Att. frg. III
 p. 227 Kock) 27,16. 17 ἐν τοῖς Ἐπιτρέπουσιν
 (frg. 178) 112,3 (frg. 94,5) 45,6 252,13
 Μενέδημος ὁ Ἐρετριεύς 109,1
 Μενοικεύς 14,28
 Μηδικός. τὰ Μηδικά 251,26
 Μίνως 7,17. 20 33,14
 Μοῦσα. ἡ τῶν Μουσῶν ἐπίπνοια 31,7
 Μῦθος. Ἀριστοτέλης ἐπὶ κλην Μῦθος 128,12
 Νεάπολις 145,34
 Νεῖλος 4,35 30,9
 Νέστωρ 22,15
 Νικόμαχος. Ἡθικά πρὸς Νικόμαχον τὸν
 πατέρα, τὰ Μεγάλα Νικομάχεια, καὶ πρὸς
 Νικόμαχον τὸν υἱόν, τὰ Μικρὰ Νικομά-
 χεια 32,35 116,17
 Ξάνθος ὁ ἑπὶ 170,5
 Ξενοκράτης successor Speusippi 112,29
 Ὀδυσσεύς 119,22 ἡ οὐλή τοῦ Ὀδυσσεύς
 59,25 Ὀδυσσεύς ἐν καιρῷ οὗτιν αὐτὸν
 καλέσαντα 178,3 κῶων Ὀδυσσεύς 2,8 170,4
 (Ὀλυμπιόδωρος). ἐγὼ δέ τάναντία ἐκείνῳ

φημι ἐπη οὕτως· εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος
κτλ. 14,8

Ὀλύμπιος. Ὀλυμπία (ἡ ψυχὴ) 13,3

Ὀμηρικὸς. Ὀμηρικὰ ἐπη 31,23

Ὀμηρος

A 50 89,25

A 69 10,22

A 130 146,9

A 528 146,3

A 544 63,18

B 204 119,32

Γ 40 52,10

Γ 170 53,19

Δ 299 147,25

E 441 17,7

Z 235 9,7

II 196 111,11

Θ 94 125,18

Θ 281 81,32

Θ 297 111,21

I 312 115,8

I 656 63,3

O 189 69,24

U 412 24,1

Π 617 30,7

Π 857 13,31

P 720 200,17

X 32 51,27

Ψ 712 242,16

Ω 45 111,15

Ω 54 16,7

α 216 52,7

β 276 237,37

γ 267 31,18

δ 379.468 16,25

θ 325 16,23

θ 329 225,8

θ 358 53,21

ι 366 178,3

κ 305 119,20

κ 306 16,24

λ 443 111,9

μ 22 13,5

π 181 78,7

π 294 250,15

ρ 218 237,35

τ 34 63,3

τ 178 7,23

υ 18 180,22

ἐπει σοφὸς ἤραρε τέκτων 24,3 μέγρι

τῶν Ὀμήρου χρόνων 23,35

Ὀρέστης 67,13

Ὀρφικὸς. τὸ Ὀρφικόν 125,2.4

Ὀὔτις vide Ὀδυσσεύς

Παιανιεύς vide Δημοσθένης

Παναίτιος vide Συριανός

Πάρις 139,33

Παρμενίδης. ἡ Παρμενίδου (θείς) ὅτι ἐν
τὸ ὄν καὶ ἀκίνητον 108,25 109,16 Παρ-
μενίδῃ ἐν λέγοντι τὸ ὄν καὶ τὸ εἶδος, ἐκ
τῆς ἐνεργείας πολλὰ τὰ ὄντα 119,16

Πελοπίδης. Πελοπίδαι 54,21.24

Πελοποννησιακός. ἐν τῇ Πελοποννησιακῇ
(χρόνῳ) 149,12 ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς
149,11 ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν χρόνων
159,6

Περιπατητικὴ ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους φιλο-
σοφία 107,9 108,4

Περιπατητικός. οἱ Περιπατητικοὶ (ἐκλή-
θησαν) ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος κατὰ περίπατον
τάς συνουσίας ποιουμένου 112,18 113,2
Λύκειοι, Ἀκαδημαῖκοι Περιπατητικοὶ 112,
31

Πέρσης. οἱ Πέρσαι e. g. 51,20 παρὰ
Πέρσαις τὸ ταῖς μητρῶσιν ἐαυτῶν συγ-
γίνεσθαι καὶ ἀδελφαῖς καὶ θυγατρῶσι (κατὰ
τοὺς τεθέντας νόμους ἐστὶ) 22,5

Περσίς vide Ἀλεξάνδρεια

Πηλείδης 52,19

Πηλεὺς 52,20

Πηνελόπη 21,9

Πίνδαρος (Olymp. VI, 4) 40,14.

Πλάτων. τὸν μὲν Εὐθύφωνα ἐπέγραψεν
Ἐϋθύφρων ἢ περὶ ὁσίου, τὴν δὲ Πολιτείαν
Ἐϋπολίτης ἢ περὶ δικαίου 18,20 γεγραμ-
μέναι εἶσιν αὐτῷ Νόμοι ἐν δεκαθύο δια-
λόγοις 33,12 τρεῖς νεκροί, ἡ ἐν Γορ-
γία . . ἡ ἐν Φαίδωνι . . ἡ ἐν τῇ δεκάτῃ
τῆς Πολιτείας 33,13 sq. ἔλεγε ὑπεστάναι
τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη syn. τὰ καθόλου
47,12 carpit Antisthenem 47,16 τοὺς
δημιουργικοὺς λόγους ἰδέας καλεῖ 48,27
τὰ παρὰ Πλάτωνι ἐν τῇ θεολογίᾳ πέντε
γένη τοῦ ὄντος, οὐσία, ταυτόν, ἕτερον,
κίνησις, στάσις 52,30 250,3 ὁ Πλάτων
ὡς γένος τὸ ὄν βούλεται διαιρεῖσθαι (εἰς
τάς δέκα κατηγορίας) 70,6 refutat Erphesti-
cos 109,32 Protagoreos 110,3 204,32
οὐκ ἐφεκτικός ἐστὶ 110,15 sq. πεπαιδευ-
μένος παρὰ Πλάτωνι οὐχ ὁ πολλὰ εἰδώς
καὶ βέων χρήσεις ἀλλ' ὁ τὸν ἐν αὐτῷ
παῖδα κατεσταλμένον ἔχων 118,4 Πλάτων

ἐπιγράψας πρὸ τοῦ μουσείου ἄγεωμέτρητος
μηδεὶς εἰσέλτω' 118,18 119,4 αἰεὶ φυσιο-
λογῶν θεολογεί, πανταχοῦ παρεγκυκλιῶν
τὸ ὄγμα τῶν ἰδεῶν 121,2 124,22 ἐκ
τῆς μέθης ἔκρινε τὴν γνησιότητα τῶν
ἐπιτηδείων 126,10. 29 ὁ μὲν Πλάτων
(λύει τὴν ἀπορίαν), ὅτι οὐκ ἐχωρίσθη τοῦ
ὑποκειμένου (ἡ εὐωδία τοῦ μήλου) 152,7
ὁ Πλ. ἀνομοίως ὠμοῦσθαι λέγει (θεὸν
καὶ ὕλην) 164,32 κέρματα ἀνθρώπου
τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶπεν ὁ Πλάτων
167,9. 10 238,17 ὁ μὲν Ἀριστοτέλης
τόδε τι καλεῖ τὴν ἀτομον οὐσίαν, τοιόνδε
τὴν δευτέραν, ὁ δὲ Πλάτων ὑπαναντίας
177,25 κατὰ Πλάτωνα πάντα (τάναντία)
ἕμμεσα λέγεται 181,10 194,15 242,30.31
ὁ Πλάτων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ τὸν τόπον
σῶμα ἔλεγον εἶναι τριχῇ διαστατόν 188,18
ἔπεται τῷ Πλάτωνα τὰ ἐναντία ὀρίζονται
τῇ πλείσῃ τοῦ τόπου διαστάσει μὴ λέγειν
τὸ ὕδωρ τῇ πυρὶ ἐναντίον 200,2
Πλατωνικός. οἱ Πλατωνικοὶ 32,1 108,18
85 118,24 διαίρουσι τὸ πρακτικὸν εἰς
νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν 32,26 Πλατω-
νικὸν διαιρετικὸν παράγγελμα 73,1 οἱ
Πλατωνικοὶ . . . τέσσαρά τινα ἐγγλήματα
προσάγουσι τῇ τοιαύτῃ λύσει 84,22 Πλα-
τωνικὴ ὑπογραφή τῶν πρὸς τι 205,21
215,21
Πλωτίνιος περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς γράφει
μονόβιβλον (Enn. I, 9) 15,23 ὁ δὲ
Πλωτίνιος ἀτελεῖς τὰς φυσικὰς ἀρετὰς
καλεῖ (Enn. I, 3,6) 20,10 228,20 (Enn.
III, 4,2) 64,25 (Enn. III, 2,16) 85,12
(Περὶ τῶν γενῶν) τοῦ ὄντος ἐπέγραψε
ταῖς Κατηγορίαις 132,25.33 εἰ οὖν τὰ
μαχόμενα περὶ ἐν ὑποκειμένον μάχονται,
ὥς φησι Πλωτίνιος 179,6 περὶ τὸν τόπον
ἢ μάχῃ, ὥς Πλωτίνιος φησι 247,36
Plotini opinio de odore mali 152,12
quattuor categorias commendat 160,31
Πορφύριος. ἐπιγέγραπται (τὸ παρὸν βιβλίον)
Εἰσαγωγή 38,32 οὐ μόνον ἡ παρούσα
πραγματεία αὐτῷ γέγραπται πρὸς Χρυσασ-
ριον, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, οἷον τὸ Περὶ δια-
στάσεως Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους 39,6
ἐπαίδευσε Χρυσασόριον 39,8 ἀπεδημήσεν
ἐν Σικελίᾳ 39,9 ἡ παρούσα πραγματεία
(Εἰσαγωγή) συναγωγή ἐστὶ τῶν ἐν τῇ
Τοπικῇ πραγματείᾳ σποράδην εἰρημένων
τῷ Ἀριστοτέλει 59,15 cf. 79,11 90,17

αὐτοῦ εἰσι τὰ ὄνματα. τὸ κοινὸς καὶ
ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα 79,10 περὶ νοημάτων
(potius φωνῶν) εἶρηκε τὸν σκοπὸν τῶν
Κατηγοριῶν 129,11 οὐκ ἐνάρκῃσι μέτρῃ
τινὰ φύσιν εἰπεῖν οὐσίας καὶ συμβεβηκότος
καὶ ταύτῃ παραθέσθαι τὰς διαφορὰς
173,10 (Isag. p. 13,1) 173,30 (Isag.
p. 17,14) 248,5
Ποσειδῶν 69,21
Πρόκλειος. σύνταγμα Πρόκλειον 107,25
τὰ Πρόκλεια (ἐξηκλωμένα) 42,4
Πρόκλος. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος βούλεται
ἐν τοῖς εἰς Φαίδωνα ὑπομνήμασιν ἔχειν
καὶ τὰ ἄλογα ἀνάμνησιν 2,10 ταῦτα
πάντα τοῦ Πρόκλου λέγοντος δεῖν προλαμ-
βάνειν ἀρχομένους τῶν Ἀριστοτελικῶν
συναγμάτων ἐν τῇ συναναγνώσει 107,24
Πρωταγόρας a Platone refutatur 110,4
204,33 ἐλέγρητο ταῖς μεγαληγορίαις ταῖς
τρίαι ταύταις φάσεων οὕτως· 'πάντων
χρημάτων μέτρον ὁ ἄνθρωπος', 'ὥς
φαίνεται τὰ πράγματα, οὕτω καὶ ἐστὶ',
'τὸ δοκοῦν ἐκάσῃ ἀληθείᾳ' 204,13
Πρωταγόρειος. οἱ Πρωταγόρειοι (λέγοντες
ὅτι τὸ δοκοῦν ἐκάσῃ ἀληθείᾳ ἐστίν)
109,29
Πρωτόννη (Ποτόννη?) ἀδελφὴ Πλάτωνος
112,21
Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος (φιλόσοφος?)
107,13 συνήγαγε τὰ Ἀριστοτέλους βιβλία
128,6
Πτολεμαῖος ὁ ἀστρονόμος (τὴν ῥοπὴν εἶδος
τοῦ ποσοῦ ἐνόμισε) 185,10
Πυθαγόρας τὸν ἐκ τῆς ἐτυμολογίας τὸν
ἔκτον (ὀρισμὸν τῆς φιλοσοφίας) καὶ τοὺς
δύο τοὺς ἐκ τοῦ ὑποκειμένου εἶπε 8,15
23,25 οὐ κατέλιπε συγγράμματα . . .
οὐδὲ γὰρ ὥς ἐν ἀγγέλῳ ἀψύχῃ ᾤετο δεῖν
καταλιπεῖν τοὺς ἑαυτοῦ λόγους 10,14
οὔτε Πυθ. ἐρωτώμενος ἀποκρίνεται οὔτε
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἄλλο τι ἀποκρίνονται
ἢ ὅτι 'αὐτὸς ἔφα' 23,31 ἡ κατὰ Πυθαγόραν
μουσικὴ 29,20 ἀρμονικὸν λόγον ἀπε-
γράψατο 29,28 Πυθαγόρας ἔπασσε τινα
τοῦ ἐρᾶν 31,11 τὰ τῷ ὄντι χρυσὰ ἐπη
Πυθαγόρου (I, 447 et I, 460 Mullach)
34,11.17 231,7 ἡ Πυθαγόρου ἐπιγραφώ-
μενα βιβλία μὴ ὄντα Πυθαγόρου ἀλλὰ
Πυθαγορικῶν 128,3
Πυθαγόρειος 107,6 Πυθαγόρειον γύναιον
15,1 ἣν παρ' αὐτοῖς (Πυθαγορείοις) τὸ

ἴσόν τοι κυάμους φαγείν κεφαλὰς τε τοκήων' 15,3 οὐτ'ω γάρ φασι καὶ οἱ Πυθαγόρειοι 'σχᾶμα καὶ βᾶμα' 28,21 καὶ τις τῶν Πυθαγορείων ἐκδοὺς τὸ μονόβιβλον τὸ Περί τῶν ἀλόγων γραμμάτων ναυαγίῳ περιέπεσεν ὥς τὰ ἀπόρητα ἐξορχησάμενος 125,12 οἱ Πυθαγόρειοι καὶ τοὺς ἐπιτηδείους καὶ τοὺς ἀνεπιτηδείους πρὸς τὴν αὐτῶν φιλοσοφίαν δι' ὀνειράτων προεγίνωσκον 126,3. 29 εἰσεδέχοντο ἐν τῇ σχολῇ ἡγουν ἐν δμακοίῳ 126,6
 Πυθαγορικός. οἱ Πυθαγορικοί 128,5
 Πυθία 6,33 sq. 14,27
 Πυριφλεγέθων 33,16
 Ῥαδάμανθυς 33,14
 Ῥῆνος ποταμός 125,30 126,29
 Ῥωμαῖος. οἱ Ῥωμαῖων νόμοι, μὴ πρότερον ταφῇ παραδιδόντες τὰ τῶν ἐξαγαγόντων ἑαυτοὺς σώματα, πρὶν ἂν αἰκίσωνται κατὰ τῶν ποδῶν 16,3 παρὰ Ῥωμαίοις τὰ δπλα (ἄρμα) 141,13
 Ῥώμη 39,9. 11 93,18
 Σαλαμίνιος. τοῖς Σαλαμινίοις ἐδόθη χρησμός (Herod. VIII 142) 126,24
 Σειρήνες 119,21
 Σιτελία 39,12
 Σοφοκλῆς (Ai. 581) 15,13
 Σπεύσιππος ὁ υἱὸς Πρωτόνως(?) ἀδελφῆς τοῦ Πλάτωνος 112,21 113,2
 Στωϊκός. οἱ Στωϊκοὶ πέντε τρόπους εὐλόγου ἐξαγωγῆς ἔγραψαν 14,15 sq. σώματα εἶναι ἔλεγον τὰ καθόλου 47,29 αἱ μεγαληγορίαι αὐτῶν 48,2 διὰ τὴν ἐν τῇ Ἄττικῇ ποικίλην στοάν (ὠνομάσθησαν) 109,5
 Σύμμαχος, εἰς ὃν εἴρηται 'Σύμμαχε, Συμμαχίδη, πολυσύμμαχε, σύμμαχε Ῥώμης' 39,10
 Συνέσιος φιλόσοφος ὁ γενόμενος ὕστερον Κυρήνης ἐπίσκοπος 31,23
 Συρακοῦσαι 28,35
 Συριανός.. ἐπέγραψε τῷ Φαίδωνι νοθευομένην ὑπὸ τίνος Παναίτιου 'εἰ με Πλάτων οὐ γράψῃ κτλ. 133,18 περὶ τοῦ ἔχεισθαι λύει τὴν ἀπορίαν 160,5 ἀπορεῖ 167,12 ἐπικρίνας πλέον φησὶν 'οὐδὲ κατὰ τὰς ποιότητας μάχονται, εἰ οὐσιώδεις ληφθεῖεν κτλ. 180,3 182,17 ὁ κριτικώτατος

Συριανός φησιν ὅτι οὐδὲν διαφέρει ἡ πρώτη ὑπογραφή (ἡ Πλατωνική) δευτέρας (Ἀριστοτελικῆς τῶν πρὸς τι) 218,32 βούλεται ὥς τὰ ἀφ' ἐνός καὶ πρὸς ἐν διαιρεῖσθαι τὴν ποιότητα 226,21 λαμβάνεται (*reprehendit*) τοῦ παραδείγματος οὐ εἴπομεν περὶ τοῦ παιδίου 247,13
 Σωκράτης (Ἀθηναῖος φιλακρὸς προγαστωρ σιμός μέλας) 4,21 55,13 57,23 ο. g. 32,10 *saepius* τὰ Σωκράτους ἐπιγραφόμενα βιβλία μὴ ὄντα Σωκράτους ἀλλὰ Σωκρατικῶν 128,3
 Σωκρατικός. Σωκρατικοὶ 128,5
 Σωφρονίσκος 57,23 76,5 80,15. 17
 Τάνταλος 67,14
 Τάρταρος 33,15
 Τερψίων ὁ Μεταρεύς 109,1
 (Τίμων) 109,8
 Τριβαλλός. παρὰ Τριβαλλοῖς τὸ τοῦ πατέρας γηράσκοντας ἀποσφάττειν (κατὰ νόμους ἐστὶ) 22,6
 Τροία 31,19
 Τρύφων ἀπὸ τοῦ τρυφή 143,28
 Τρωϊκὸς πόλεμος 195,22 τὰ Τρωϊκά 251,25
 Ὑπερίδης (fr. 62) 6,12
 Φαίδων ὁ ἀπὸ τῆς Ἥλιδος 109,3
 Φάρος (δηλοῖ θηλυκῶς ἐκφωνούμενον τὴν πόλιν) 141,7
 Φθιά 52,21
 Φθιώτης 52,21
 Φιλήμων ἀπὸ τοῦ φιλῶ 143,29
 Φίλιππος rex Macedonum 5,27 112,23
 Φιλόπονος τοῦτου ἐπιλαμβάνεται λέγων ὅτι οὐ καλῶς εἶπεν εἶδη στερήσεως (in Cat. p. 280,9) 246,14 *refutatur* 246,15 *exscribitur* 250,19 sq.
 Φοῖνιξ. εὗρον τὴν ἀριθμητικὴν Φοῖνικες 30,1
 Φρόνη ἡ πόρνη 6,12
 Χαλδαῖος. τὴν ἀστρονομίαν εὗρον Χαλδαῖοι 30,10
 Χάρις. Χαρίτων ἀνάμεντος 124,6
 Χειλέων (Κύλων vel Γύλων?) ὁ Λακεδαιμόνιος πῦρ ὑψῆψε τῇ σχολῇ (τῶν Πυθαγορείων) καὶ πολλοὺς ἐφθειρεν 126,9
 Χρυσασόριος τὰ πρῶτα φέρων τῆς ἐκείσε = (ἐν Ῥώμῃ) γενοῦσας, ἀπόγονος Συμμάχου = 39,8 93,17

IV LOCI ARISTOTELICI

Cat.	p. 1 ^b 25	70,17	De gen. et corr.		
	p. 2 ^a 11	78,12	B 5 p. 332 ^a 3	21,17	
De interpr.			De an.		
	p. 16 ^b 26	192,5	B 1 p. 413 ^a 3	175,21	
Anal. post.			De animal. gen.		
A 24 p. 86 ^a 18	161,21		Γ 6 p. 757 ^a 3	68,10	
B 1 p. 89 ^b 29	40,18		Metaph.		
Top.			A 1 p. 980 ^a 22	27,21	
A 5 p. 102 ^a 18	90,16		A 2 p. 982 ^a 4	8,19 20,19	
A 11 p. 105 ^a 4	122,22		Γ 4 p. 1007 ^a 18	110,8	
A 18 p. 108 ^a 18	51,23		Λ 8 p. 1073 ^a 14	120,21	
Phys.			Λ 10 p. 1075 ^a 11	120,1	
B 1 p. 192 ^b 17	53,6		Eth. Nic.		
p. 193 ^a 30	61,21		A 1 p. 1094 ^a 1	120,27	
Δ 4 p. 212 ^a 5	124,12		A 4 p. 1096 ^a 16	122,4 34	
De gen. et corr.			Oecon.		
B 3 p. 330 ^a 30	179,35 182,14		(frg. 182)	33,2 116,24	

CORRIGENDA ET ADDENDA.

- p. 43,23 not. corrigas: καὶ ὅγ.] ἢ ὅγ. recte Marc. 201
p. 63,7 not. addas.: πράγματα] scribas παραδείγματα
p. 63,9 not. addas.: πραγμ.] scribas παραδείγματων
p. 94,5 alt. τὸ (ante ὑποζ.) deleas
p. 94,8 τοῦ] corrigas τῶν
p. 104,7 not. addas.: post συμβ. recte add. πλείονιν Laur. 72,5
p. 180,34 corrigas ἀπεχέει

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn
**COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA**

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS XVIII

PARS II DAVIDIS PROLEGOMENA ET IN PORPHYRII ISAGOGEN

**BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MCMIV**

www.libtool.com.cn

DAVIDIS
PROLEGOMENA
ET IN PORPHYRII ISAGOGEN
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGH REIMERI

MCMIV

www.libtool.com.cn

PRAEFATIO

Quae nubes Davidis commentario, quod nunc primum illibatum in lucem profertur, adhuc obducta est, cum discuti non posse videatur nisi versione Armeniaca in examen vocata, hanc quaestionem viris rerum Armeniacarum peritis¹⁾ relinquendam esse ratus satis habeo paucis exponere, quae ex ipso commentario de auctore possint extricari quibusque librorum et manu scriptorum et impressorum praesidiis haec editio fulciatur. ac primum quidem de auctoris aetate quamquam nihil certi explorari potest, tamen Olympiodoro eum minorem fuisse ex tribus locis apparet, quibus ille laudatur (p. 16,3 31,34 64,32); neque dudum est, quin omnia fere huius libri commenta ab Olympiodoro sint repetenda. illud vero ambiguum est, utrum ipso Olympiodoro David magistro usus sit an ad aliquem Olympiodori discipulum se applicaverit. qua in re monearis morem fuisse commentatorum, ut suos magistros, quorum libros vel scholas in usum vertere solebant, non laudarent, superiores apertis verbis in medium proferrent. quodsi David Olympiodorum laudat, non ipsius philosophi scholis interfuisse videtur. neque difficile est opinione informare, quis Olympiodori commenta

¹⁾ De Davidis Armenii vita et scriptis egit C. F. Neumann (*Mémoire sur la vie et les ouvrages de David, philosophe Arménien*, Paris 1829), qui quae ex eius libro Armeniaco, qui inscribitur *Fundamenta philosophiae*, affert, cum Prolegomenis philosophiae congruunt (conferas Neumann p. 23 cum Dav. p. 2,31 sq., Neumann p. 31 cum Dav. p. 39,15); exempla ex Armeniaco in Porphyrii Isagogen commentario a Neumanno p. 43 allata cum huius editionis p. 80,5sq. concinunt. nunc spes est eum virum doctum, qui nuper Armeniaca scholia in quinque orationes Gregorii Nazianzeni imprimenda curavit, Agop Manandian (*die Scholien zu fünf Reden des Gregor von Nazianz*, Marburg 1903), hanc quaestionem ad liquidum perducturum esse. nam cum illorum scholiorum auctorem Davidem philosophum Armenium fuisse tradatur, Manandian et de fide huius memoriae et de origine versionis accuratius se quaesitum esse profitetur. de Davide philosopho quae ex Graecis fontibus hauriri potuerint, exposita invenies a Valentino Rose (*Leben des heiligen David*, Berlin 1887), quibuscum conferas quae in Porph. Isag. praefatione p. XXXVI sq. et in disputatiuncula, quae inscribitur *Die griechischen Ausleger der Isagoge des Porphyrius* (Programm des Friedrichs-Gymnasiums zu Berlin, Ostern 1902, p. 7) explicavi.

Davidi suppeditaverit. nam cum per omne commentarium arta cognatio Eliae et Davidis non solum ex iisdem argumentis sed etiam ex eadem interpretandi ratione verborumque nexu elucet tum extrema inde ab El. p. 99,8 ἐπειδὴ ἔγνωμεν τὰς σχέσεις τοῦ γένους usque ad commentarii finem (El. p. 104,12) cum Davide ad verbum congruunt, ut in hac editione iterare ea supersederimus. quamobrem prius et Eliam et Davidem Olympiodorum magistrum habuisse ac fraterna quadam cognatione consociatos fuisse opinatus accuratiore comparatione facta ad verum propius accedere mihi nunc videor, si Eliam inter Olympiodorum et Davidem locum habere coniciam. hoc eius magnopere interest, qui aetatem Davidis philosophi terminare studet. nam quicumque Davidem non Olympiodori, sed Eliae discipulum fuisse concessit, facere non potest, quin Davidem longiore temporis spatio ab Olympiodoro seiunctum fuisse statuat vitaeque partem maiorem saeculo septimo egisse. ac Davidem christianae fidei addictum fuisse cum angeli multis locis allati documento sunt tum interpretatione Porph. p. 7,25 ἐπὶ πλείονων μᾶλλον δὲ ἐπὶ πάντων τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων, quae p. 171,22—172,4 legitur, quam ex ipsius Davidis ingenio fluxisse manifestum est, extra dubitationem ponitur. plurimum temporis ac curae eum in Aristotelis libris interpretandis consumpsisse interpretationes docent, quas ipse laudat, commentaria Categoriarum (p. 158,12, 159,8), libri De interpretatione (p. 170,15), Physicorum (p. 109,31). haec aut scholae fuerunt discipulis traditae aut libri umbratili exercitatione compositi, qui μεγάλα: πραγματεῖαι vel τέλειαι πραγματεῖαι (p. 60,14, 192,7) vocantur atque intricatis quaestionibus instructi fuisse videntur. quorum reliquiae non supersunt. verum ex Categoriarum scholis nescio an quaedam frustula scholiis codicis Urbinatis 35 ad nostram aetatem propagata sint. haec versione Armeniaca arcessita, quae Venetiis 1833 in lucem prodiiit (cf. praef. Porph. Isag. p. XLIII), ex congerie variarum interpretationum spero extricari posse; unum exemplum cum hac Isagoges interpretatione mirum in modum congruens infra subiciam.

Isagoges commentarium non ipsius Davidis manu litteris mandatum esse sed ex scholis ab aliquo discipulo calamo exceptis esse profectum vel nota ἀπὸ φωνῆς illustratur in tribus titulis, quibus tres commentarii partes ornatae sunt, appicta. ac quot scholas magister habuit, in tot capita (πραξις) discipulus librum digessit.¹⁾ nam capitibus singulis singulas

¹⁾ Librarium socordia, qui post caput tricesimum alterum (p. 204,24) numeros adicere omiserunt, capitulum numerus decurtatus est; nam quae p. 204,24—219,25 leguntur unius capituli ambitum longe superant.

P R A E F A T I O

Quae nubes Davidis commentario, quod nunc primum illibatum in lucem profertur, adhuc obducta est, cum discuti non posse videatur nisi versione Armeniaca in examen vocata, hanc quaestionem viris rerum Armeniacarum peritis¹⁾ relinquendam esse ratus satis habeo paucis exponere, quae ex ipso commentario de auctore possint extricari quibusque librorum et manu scriptorum et impressorum praesidiis haec editio fulciatur. ac primum quidem de auctoris aetate quamquam nihil certi explorari potest, tamen Olympiodoro eum minorem fuisse ex tribus locis apparet, quibus ille laudatur (p. 16,3 31,34 64,32); neque dudum est, quin omnia fere huius libri commenta ab Olympiodoro sint repetenda. illud vero ambiguum est, utrum ipso Olympiodoro David magistro usus sit an ad aliquem Olympiodori discipulum se applicaverit. qua in re monearis morem fuisse commentatorum, ut suos magistros, quorum libros vel scholas in usumvertere solebant, non laudarent, superiores apertis verbis in medium proferrent. quodsi David Olympiodorum laudat, non ipsius philosophi scholis interfuisse videtur. neque difficile est opinione informare, quis Olympiodori commenta

¹⁾ De Davidis Armenii vita et scriptis egit C. F. Neumann (*Mémoire sur la vie et les ouvrages de David, philosophe Arménien*, Paris 1829), qui quae ex eius libro Armeniaco, qui inscribitur *Fundamenta philosophiae*, affert, cum Prolegomenis philosophiae congruunt (conferas Neumann p. 23 cum Dav. p. 2,31 sq., Neumann p. 31 cum Dav. p. 39,15); exempla ex Armeniaco in Porphyrii Isagogen commentario a Neumanno p. 43 allata cum huius editionis p. 80,5sq. concinunt. nunc spes est eum virum doctum, qui nuper Armeniaca scholia in quinque orationes Gregorii Nazianzeni imprimenda curavit, Agop Manandian (*die Scholien zu fünf Reden des Gregor von Nazianz*, Marburg 1903), hanc quaestionem ad liquidum perducturum esse. nam cum illorum scholiorum auctorem Davidem philosophum Armenium fuisse tradatur, Manandian et de fide huius memoriae et de origine versionis accuratius se quaesiturum esse profitetur. de Davide philosopho quae ex Graecis fontibus hauriri potuerint, exposita invenies a Valentino Rose (*Leben des heiligen David*, Berlin 1887), quibuscum conferas quae in Porph. Isag. praefatione p. XXXVI sq. et in disputatiuncula, quae inscribitur *Die griechischen Ausleger der Isagoge des Porphyrius* (Programm des Friedrichs-Gymnasiums zu Berlin, Ostern 1902, p. 7) explicavi.

fert. quamobrem in orthographicis rebus constanter ad codicis K memoriam me applicavi, in gravioribus discrepantiis paulo plus auctoritatis codici V attribui.

- V^a Ab altera manu unus codex V paucas correctiones accepit easque maximam partem, ni fallor, ex eo exemplo haustas, quod ex archetypo codicum K T V non fluxerat. quare omnes huius manus correctiones dignae videbantur, quae diligenter perpenderentur, pleraeque, quae probarentur.
- V^a tertia manus uno loco lacunam codicis alio codice adsumpto supplevit (p. 174,18).

Impressa sunt ex Prolegomenis philosophiae quaedam frustula in Brandisii scholiis¹⁾ (p. 12^a3—16^b42), capita XIX—XXIV, quae sunt de philosophiae partibus (p. 57,9—76,28) Eduardus Wellmann in *Galeni qui fertur de partibus philosophiae libello* (Programm des Königst. Gymn., Berlin 1882, p. 10—23) ex codicibus Marciano 599 (K) et Vaticano 1470 (V) divulgavit. ex commentario Isagoges quae a Brandisio imprimenda selecta sunt, in eius scholiis p. 16^a44—21^b42 leguntur. prooemii priorem partem (p. 80,1—88,26) integram in Crameri *Anecd. Paris.* IV p. 434—442 ex codice c Parisino 1938 impressam videmus, cuius editionis discrepantias littera c signatas invenies.

Scr. Berolini

a. d. IV Id. Nov. MCMIV

Ad. BUSSE.

¹⁾ Brandis codices Vaticanos 1023 (T) et 1470 (V) in usum vertit. codex Marcianus 202 a p. 12 nota ad p. 10 notam revocandus est.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM

URBINAS 35, cuius de scholiis in Eliae commentariorum praefatione A [p. XIX] disputavi, f. 2^v—8^r scholia ad Isagogen illustrandam, f. 21^v—29^r ad Categorias interpretandas saeculo X vel XI appicta exhibet. quae ad Isagogen spectant, fere omnia ex Davidis libro derivata sunt, quae (Categorias illustrant, variis ex fontibus fluxerunt, quos singulos detegere studebam. quod etiam ex Davidis in Categorias commentario nunc deperdito frustula in his scholiis inesse conieci, ut ansam examinandi habeas, post exempla ad Isagogen pertinentia specimen ex (Categoriarum interpretationibus infra subiciam. ad editionem nostram sublevandam ex illis scholiis non eum fructum nos capere potuisse dolemus, quem pro codicis vetustate exspectavimus. nam scholiastes ex libidine Davidis expositiones deformavit, alias artius contraxit, alias alienis argumentis auxit, saepius verborum ordinem perturbavit formasque mutavit. scholia descripsit A. Mau, professor Romanus.

f. 2^v Dav. p. 110,24 Τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐθύπαρκτα τὰ δὲ οὐ, καὶ τῶν αὐθυπαρκτῶν τὰ μὲν σώματα τὰ δὲ ἀσώματα (27) || 29 τῶν ἐν ὕλῃ ὕφιστ. || 30 τῆς ὕλης om. || 32 μαθ.] expl.

f. 2^v Dav. p. 80,5 ὁκτώ τινα παντὸς συγγράμματος ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν ζητεῖται κεφάλαια, ἃ οὕτως ὠνόμασται, διότι τὸ κύριον τοῦ παντὸς λόγου ἐπέχουσιν. εἰσι δὲ ταῦτα· ὁ σκοπός (80,12) || 13 ἡ—διαίρ. post τὰς coll. || 14 ἀναφορά] expl.

f. 2^v Dav. p. 83,31 πέντε εἰσὶν αἱ φωναὶ καὶ οὕτε πλείους οὕτε ἐλάττους. ἡ γὰρ φωνὴ ἢ ἔναρθρος ἢ ἀναρθρος. διττὴ δὲ ἑκατέρα ἢ ἔναρθρος ἢ ἀναρθρος. ἔναρθρος ἡ ἀπὸ διανοίας ὥσπερ (33) || 33 δὲ ὥσπερ om. || p. 84,1 post ζήτων pergitur καὶ πάλιν τούτων ἑκατέρα διττὴ, ἢ σημαντικὴ ἢ ἄσημος. τῆς δὲ ἐνάρθρου καὶ σημαντικῆς ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ μερικῇ. περὶ τῆς μερικῆς οὐκ ἔστι λόγος τοῖς φιλοσόφοις. τῆς δὲ καθόλου ἡ μὲν οὐσιώδης ἡ δὲ ἐπουσιώδης καὶ πάλιν τούτων ἑκάτερον διττόν· καὶ γὰρ καὶ τὸ οὐσιώδες ἢ μιᾷ φύσει ἀρμόζει ἢ πολλαῖς. καὶ εἰ μιᾷ φύσει ἀρμόζει, ἡ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ εἶδος ἢ ἐν τῇ ποῖόν τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ ἴδιον οὐσιώδες. εἰ δὲ πολλαῖς, ἡ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ ποιεῖ τὸ γένος ἢ ἐν τῇ ποῖόν τι καὶ ποιεῖ τὴν διαφοράν. πάλιν ἡ ἐπουσιώδης ἢ μιᾷ φύσει ἀρμόζει ἢ πολλαῖς. καὶ εἰ πολλαῖς, γίνεται τὸ κοινῶς συμβεβηκός, ὅπερ ἡ χωριστόν ἢ ἀχώριστον. εἰ δὲ μιᾷ γίνεται τὸ ἴδιον ἐπουσιώδες. διὰ ταῦτα μὲν οὖν πέντε αἱ παρούσαι φωναί. πάντες δὲ τῶν φωνῶν οὐσῶν πέντε (85,26) || p. 85,26. 27 τῶν κατ.—εἰσὶν om. || 28 ἴσθι γὰρ] εἰσι δὲ οὗτοι || καὶ (bis) om. || 29 ἔχον ἐστὶ || alt. τὸ om. || 30. 31 ἐρωτ.—εἶδος om. || 32. 86,2 κατηγ.—οὐσιώδες om. || p. 86,2 ὡσαύτως καὶ τὸ ἐπουσιώδες ἴδιον. τὸ δὲ συμβεβηκός εἰ μὲν ἀχώριστον, ἐν τῇ ποῖόν ἐστι κατηγορεῖται, εἰ δὲ χωριστόν, ἐν τῇ πῶς ἔχον ἐστὶ (86,7). expl.

fert. quamobrem in orthographicis rebus constanter ad codicis K memoriam me applicavi, in gravioribus discrepantiis paulo plus auctoritatis codici V attribui.

- V¹ Ab altera manu unus codex V paucas correctiones accepit easque maximam partem, ni fallor, ex eo exemplo haustas, quod ex archetypo codicum K T V non fluxerat. quare omnes huius manus correctiones dignae videbantur, quae diligenter perpenderentur, pleraeque, quae probarentur.
- V² tertia manus uno loco lacunam codicis alio codice adsumpto supplevit (p. 174,18).

Impressa sunt ex Prolegomenis philosophiae quaedam frustula in Brandisii scholiis¹⁾ (p. 12^a3—16^b42), capita XIX—XXIV, quae sunt de philosophiae partibus (p. 57,9—76,28) Eduardus Wellmann in *Galenī qui fertur de partibus philosophiae libello* (Programm des Königst. Gymn., Berlin 1882, p. 10—23) ex codicibus Marciano 599 (K) et Vaticano 1470 (V) divulgavit. ex commentario Isagoges quae a Brandisio imprimenda selecta sunt, in eius scholiis p. 16^a44—21^b42 leguntur. prooemii priorem partem (p. 80,1—88,26) integram in Crameri *Anecd. Paris.* IV p. 434—442 ex codice c Parisino 1938 impressam videmus, cuius editionis discrepantias littera c signatas invenies.

Scr. Berolini

a. d. IV Id. Nov. MCMIV

AD. BUSSE.

¹⁾ Brandis codices Vaticanos 1023 (T) et 1470 (V) in usum vertit. codex Marcianus 202 a p. 12 nota ad p. 10 notam revocandus est.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM

URBINAS 35, cuius de scholiis in Eliae commentariorum praefatione A [p. XIX] disputavi, f. 2^v—8^r scholia ad Isagogen illustrandam, f. 21^v—29^r ad Categorias interpretandas saeculo X vel XI appicta exhibet. quae ad Isagogen spectant, fere omnia ex Davidis libro derivata sunt, quae Categorias illustrent, variis ex fontibus fluxerunt, quos singulos detegere studebam. quod etiam ex Davidis in Categorias commentario nunc deperdito frustula in his scholiis inesse conieci, ut ansam examinandi habeas, post exempla ad Isagogen pertinentia specimen ex Categoriarum interpretationibus infra subiciam. ad editionem nostram sublevandam ex illis scholiis non eum fructum nos capere potuisse dolemus, quem pro codicis vetustate exspectavimus. nam scholiastes ex libidine Davidis expositiones deformavit, alias artius contraxit, alias alienis argumentis auxit, saepius verborum ordinem perturbavit formasque mutavit. scholia descripsit A. Mau, professor Romanus.

f. 2^v Dav. p. 110,24 τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐθύπαρκα τὰ δὲ οὐ, καὶ τῶν αὐθυπαρκτῶν τὰ μὲν σώματα τὰ δὲ ἀσώματα (27) || 29 τῶν ἐν ὅλῃ ὑφίστ. || 30 τῆς ὅλης om. || 32 μαθ.] expl.

f. 2^v Dav. p. 80,5 ὁκτώ τινα παντός συγγραμματος ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν ζητεῖται κεφάλαια, 2 οὕτως ὠνόμασται, διότι τὸ κῦρος τοῦ παντός λόγου ἐπέχουσιν. εἰσὶ δὲ ταῦτα· ὁ σκοπός (80,12) || 13 ἡ—διαίρ. post τάξεις coll. || 14 ἀναφορά] expl.

f. 2^v Dav. p. 88,31 πέντε εἰσὶν αἱ φωναὶ καὶ οὕτε πλείους οὕτε ἐλάττους. ἡ γὰρ φωνὴ ἢ ἐναρθρος ἢ ἀναρθρος. διττὴ δὲ ἑκατέρω ἢ ἐναρθρος ἢ ἀναρθρος. ἐναρθρος ἡ ἀπὸ διανοίας ὥσπερ (33) || 33 δὲ ὥσπερ om. || p. 84,1 post ζήτων pergitur καὶ πάλιν τούτων ἑκατέρω διττὴ, ἢ σημαντικὴ ἢ ἀσημος. τῆς δὲ ἐναρθρου καὶ σημαντικῆς ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ μερικὴ. περὶ τῆς μερικῆς οὐκ ἔστι λόγος τοῖς φιλοσόφοις. τῆς δὲ καθόλου ἡ μὲν οὐσιώδης ἡ δὲ ἐπουσιώδης. καὶ πάλιν τούτων ἑκάτερον διττόν· καὶ γὰρ καὶ τὸ οὐσιώδες ἢ μιᾷ φύσει ἀρμόζει ἢ πολλαῖς. καὶ εἰ μιᾷ φύσει ἀρμόζει, ἢ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ εἶδος ἢ ἐν τῇ ποῖόν τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ ἴδιον οὐσιώδες. εἰ δὲ πολλαῖς, ἢ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ ποιεῖ τὸ γένος ἢ ἐν τῇ ποῖόν τι καὶ ποιεῖ τὴν διαφορὰν. πάλιν ἡ ἐπουσιώδης ἢ μιᾷ φύσει ἀρμόζει ἢ πολλαῖς. καὶ εἰ πολλαῖς, γίνεται τὸ κοινῶς συμβεβηκός, ὅπερ ἡ χωριστόν ἢ ἀχώριστον. εἰ δὲ μιᾷ γίνεται τὸ ἴδιον ἐπουσιώδες. διὰ ταῦτα μὲν οὖν πέντε αἱ παροῦσαι φωναί. πέντε δὲ τῶν φωνῶν οὐσῶν πέντε (85,26) || p. 85,26. 27 τῶν κατ.—εἰσὶν om. || 28 ἔστι γὰρ] εἰσὶ δὲ οὗτοι || καὶ (bis) om. || 29 ἔχον ἔστι || alt. τὸ om. || 30. 31 ἐρωτ.—εἶδος om. || 32. 86,2 κατηγ.—οὐσιώδες om. || p. 86,2 ὡσαύτως καὶ τὸ ἐπουσιώδες ἴδιον. τὸ δὲ συμβεβηκός εἰ μὲν ἀχώριστον, ἐν τῇ ποῖόν ἐστι κατηγορεῖται, εἰ δὲ χωριστόν, ἐν τῇ πῶς ἔχον ἔστι (86,7). expl.

f. 2v Dav. p. 111,23 αἱ παρούσαι φωναὶ ἀσώματά εἰσιν, οὐ σώματα. καὶ τοῦτο δείκνυνται διὰ τούτων. τὸ σῶμα (24) || 25 οἷον ἡ κεφαλὴ ἐν τῷ μύρμηκι καὶ τῷ ἐλέφαντι οὐ τὸ αὐτὸ μέγεθος ὁρᾶται ἔχουσα, τὸ δὲ ζῷον ἐν ἀμφοτέροις τὸ αὐτό· οὐ γὰρ φαμεν τὸ μὲν μάλλον ζῆν τὸ δὲ ἥττον, ὡσαύτως οὐδὲ τὸν πυγοναῖον τοῦ γίγαντος ἥττον ἀνθρώπον εἶναι. ἐντεῦθεν καὶ αἱ σχέσεις δείκνυνται ἀσώματοι· τὸ γὰρ ἡμῖς καὶ διπλοῦν καὶ τὰ ὅμοια καὶ ἐν μείζονι καὶ ἐλάττωσιν αἱ αὐταί. πάλιν οὐδέποτε σῶμα ὅλον ὡς ὅλον μεταδίδεται. ταῦτα δὲ πᾶσιν ὅλα ὡς ὅλα μετέχεται. τοῦ τε γὰρ ζῴου ἐξ ἴσου πᾶσιν ἡ μετοχὴ τοῦ τε λογικοῦ, τοῦ τε ἀνθρώπου τοῦ τε γελαστικοῦ. ἐντεῦθεν ὁ προφορικός λόγος ἀσώματον δείκνυται· πᾶσι γὰρ ἐξ ἴσου μεταδίδεται. ἔτι πᾶν σῶμα σῶματι προτιθέμενον αὔξησιν ποιεῖ, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη αὔξησιν, οἷς ἀν προσγένηται, οὐ ποιεῖ. οὐκ ἄρα σώματα. ἔτι πᾶν σῶμα ἢ κατ' αὔξησιν ἢ ἀλλοίωσιν ἢ μείωσιν κινεῖται, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη κατ' οὐδὲν τούτων κινεῖται. ἐντεῦθεν γινώσκουμεν ὅτι καὶ αἱ ποιότητες ἀσώματοι, καθὼς προσερχόμεναι αὔξησιν οὐ ποιοῦσιν. ἔτι οὐδέποτε ταυτὶν σῶμα ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐν πᾶσι θεωρεῖται, τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐν πολλοῖς θεωρεῖται· οὐκ ἄρα σώματα. ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἀνείθεος ὕλη οὐ σῶμα οὕσα θεωρεῖται. ἔτι οὐδέποτε τὰ σώματα μεριζόμενα τὸ ἐν εἶδος ἢ ποσὸν φυλάττουσιν. ταῦτα δὲ φυλάττει μεριζόμενα τοῖς καθ' ἕκαστα· οὐκ ἄρα σώματα. ἔτι εἰ (113,5) || p. 113,6 σῶμα ἐξ ὕλης καὶ εἰδους || εὐρεθ.— ὅπερ ἐστὶ (7) om. || 8 συγκαίεσθαι] expl.

f. 3r Dav. p. 91,22 πορφυρίου εἰσαγωγῇ τοῦ φοινίκης τοῦ μαθητοῦ πλωτίνου τοῦ λυκοπολίτου. χρυστὲ ὁ θεὸς ἡμῶν σύμπραττε.

Ὁ πορφυρίου σῶρος ἦν ἐκ φοινίκης, ὁ δὲ πλωτίνος ἐκ λοικοπόλεως τῆς αἰγύπτου (cf. Dav. p. 91,23). ὁ χρυσάριος δὲ ὑπατος ῥώμης, πρὸς ὃν τὸ παρὸν ἐξεφώνησε σύγγραμμα (p. 92,18). ταύτῃ καὶ ὡς πρὸς τοιοῦτον γράφων ἀνθρώπων βιωτικαῖς πράγμασιν ἐνασχολούμενον ἀφελέστερον ἐπαγγέλλεται χρησασθαι τῇ διδασκαλίᾳ (p. 93,14). καὶ πανταχοῦ πολὺς ἐστὶ τὸ πειράσομαι προφέρων καὶ τὸ στοχαζόμενος· οὐ γὰρ πρὸς τὰ φιλόσοφα δόγματα ταῦτα φησιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τοῦ ἀκροατοῦ διάνοιαν μετρίάζων τὰ λεγόμενα (p. 107,24 108,13). εἰσαγωγῇ δὲ καὶ οὐ περὶ εἰσαγωγῆς ἐπέγραψεν, ἵνα δείξῃ δραστηκώτερον τὸ σύγγραμμα καὶ ὅτι αὐτὴν τὴν εἰσαγωγὴν διδάσκει ἡμᾶς. αἱ γὰρ ἀνευ τῶν προθέσεων ἐπιγραφαί, οἷον πλάτωνος φαίδων, πλάτωνος ἀλκιβιάδης, δραστηκώτερον περιστῶσι τὸ σύγγραμμα, ὅτεσιν δὲ καὶ μείωσιν εἰσάγουσι τὰ μετὰ τῆς προθέσεως (p. 92,10). expl.

f. 4r Dav. p. 133,11 τῶν γὰρ κατηγορουμένων. ἐξ οὐσῶν τῶν φωνῶν τῶν σημαντικῶν καὶ μᾶς τῆς ἀσήμες ἐκ τούτων πασῶν μόνῃ τῇ γένει ἀρμόζει ὁ ὁρισμὸς οὗτος καὶ ἀποδιακρίνει τὸ γένος ἀπὸ τῶν λοιπῶν. ἐν μὲν (17) || 17 λέγειν || 18 φωνήν] ἀπὸ τῆς σημαντικῆς || αὕτη—κατηγ. om. || 19 αἱ γὰρ—καθόλου (21) om. || 21 καὶ ἐν μὲν] ἐν δὲ || 22 τρεῖς—συμβ. (25)] ἀπὸ τῶν καθόλου διαστέλλει αὐτό, φημί δὲ διαφορᾶς ἰδίου συμβεβηκότος || 26 post γὰρ add. καὶ || 27 ἐν—ἐστίν] τοῦτο || οὖν om. || post ἀριθμῷ pergitur φασὶ δὲ τινες ὡς οὐκ εὖ ἔχει ὁ ὁρισμὸς οὕτως (l. οὗτος)· πάντων γὰρ τῶν ὁρισμῶν εἰωθότων ἀπὸ εὐθείας ἀρχεσθαι καὶ πρῶτων διακρίνειν τὰ πόρρω ἀπὸ τῶν ἐγγύς, ὅπερ καὶ ἐπὶ πυρὸς ὁρῶμεν· πρῶτον γὰρ διακρίνει ξύλα ἀπὸ χυσοῦ, ἅπερ ἐστὶ πόρρω, ὕστερον δὲ ἀργύριον καὶ χαλκόν· οὕτως οὖν εἰωθότων καὶ τῶν ὁρισμῶν ὁ παρὼν ὁρισμὸς οὐ τοῦτο ποιεῖ ἀλλὰ πρῶτον τὰ ἐγγύς διακρίνει, ἔπειτα τὰ πόρρω· ἔγγιον γὰρ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ τοῦ κατηγορουμένου· πορρωτέρω γὰρ τὸ ἀσημον καὶ ἀκατηγόρητον τοῦ καθόλου, ὥσπερ τὸ αἴψυχον τοῦ λογικοῦ, ὁ πρῶτον, τὸ αἴψυχον φημί, ἐν τῷ τοῦ ἀνθρώπου ὁρισμῷ διεκρίθη τοῦ λογικοῦ ὡς πορρωτέρω· τῷ γὰρ λέγειν ἐπὶ ἀνθρώπου ζῷον ἀπὸ τῶν αἰσῶν χωρίζοντός ἐστιν, ὥσπερ λογικὸν προστιθέντες χωρίζομεν αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀλόγων. τί οὖν πρὸς τοῦτο δεῖ λέγειν; ὡς ἐν ὑπερβατῇ ἐστὶν ὁ λόγος. δεῖ οὖν ἀναστρέψαντας λέγειν· γένος ἐστὶ τὸ κατηγορούμενον κατὰ πλειόνων καὶ ἐξῆς, καὶ οὕτως ἡ τε εὐθεῖα τοῦ ὁρισμοῦ ἀρχὴ εὐρεθίζεται τὰ τε πόρρω τῶν προσεχῶν πρῶτα διακριθήσεται (Dav. p. 134,22). expl.

f. 21v ex prooemio commentarii in Cat. scripti (cf. El. p. 127,4sq.). ὅτι ἐξ κεφάλαια προληπτικῶν παντὸς ἀριστοτελικοῦ βιβλίου· σκοπόν, χρησίμῳ, τάξιν, ἐπιγραφὴν, συγγραφέα, διασκευὴν ἵτοι οἰκονομίαν τοῦ λόγου, ἣν καὶ διδασκαλικόν φαμεν τρόπον. ταῦτα δὲ καὶ κεφάλαια λέγεται ὡς ἐν βραχεὶ τὴν διάνοιαν τῶν βιβλίων περιελέοντα, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς

ζῷοις ἢ κεφαλῇ ἐν βραχεὶ μετέθει το κῶρος ἐστὶ (ἔχει;) τῶν ζῳῶν τῷ τὰς αἰσθήσεις πάσας ἐν ἑαυτῇ ἔχειν (cf. Dav. in Isag. p. 80,7). τὸν μὲν οὖν σκοπὸν προληπτόν. καὶ δῆλον μὲν (?) ὥσπερ ὅτε ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς κηρύσσεται, ὡς ἐν τῇ περὶ ψυχῆς, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ὁρᾶν τὰ ἄλλα κεφάλαια· μία γὰρ κατὰ πλάτωνα ἀρχὴ ἐστὶ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, περὶ οὗτου ἐστὶν ἡ σκέψις, ἣ τοῦ παντός κινδυνεύειν ἀμαρτάνειν. διαφερόντως δὲ ὅτε μὴ κηρύσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς, ὡς ἐν τοῖς προτέροις ἀναλυτικοῖς καὶ τοῖς ὑστέροις. καὶ τὸ χρήσιμον δὲ πανταχοῦ ζητητέον ὑπὲρ τοῦ συντόνους ποιῆσαι τοὺς ἀκροατάς. διαφερόντως δὲ πάλιν ὅτε μάλιστα (?) ἄλλως δοκεῖ γεγράφθαι τὸ βιβλίον ὡς τὰ αὐτὰ ἀνασκευάζον καὶ κατασκευάζον, ὡς ἐν τοῖς τόποις, ἣ καὶ πρὸς κακοῦ γεγράφθαι, ὡς ἐν τοῖς σοφιστικαῖς ἐλέγχοις τρόπους ἀπάτης ἡμᾶς διδάσκουσιν. χρήσιμοι γὰρ καὶ οἱ τόποι ῥητέον, ἵνα θλιβομένη ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῶν ἐναντιῶν λόγων ἀποκωχῇ τὸ ἀληθές, ὡς οἱ πυρέκβολοι λίθοι τῇ παρατρέψει ἀλλήλων τὸ πῦρ. χρήσιμοι καὶ οἱ σοφιστικοὶ ἔλεγχοι ἀπατᾶν διδάσκοντες οὐχ ἵνα ἀπατήσωμεν ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπατηθῶμεν, ὡς καὶ οἱ ἱατροὶ καὶ τὰ ὑγιεινὰ καὶ τὰ δηλητηριώδη διδάσκουσιν ὑπὲρ τοῦ τὰ μὲν ἐλεῖσθαι τὰ δὲ φυγεῖν. καὶ γὰρ σοφιστικοὶ ἔλεγχοι ἐπιγεγραμμένοι εἰσὶν ὡς θέον ἐλέγχειν αὐτούς. τὴν τάξιν ἐπὶ τούτοις ζητοῦμεν οὐ πρὸς τὰ ἀνομοειδῆ· ἤδη γὰρ ἔχομεν αὐτὴν ὅτι πρώτη ἡ λογικὴ δευτέρα ἡ ἠθικὴ τρίτη ἡ φυσικὴ τετάρτη ἡ μαθηματικὴ, ἐπὶ τούτοις ἡ θεολογικὴ. ἀλλὰ τὴν πρὸς τὰ ὁμοειδῆ· εἰ λογικόν ᾤ, τὴν πρὸς τὰ λογικά, εἰ ἠθικόν, τὴν πρὸς τὰ ἠθικά, καὶ ἑξῆς. τὴν ἐπιγραφὴν ζητητέον καθόλου μὲν, ὅτε μὴ κηρύττῃ τὸν σκοπόν, ὅπερ ἐστὶν ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, ὡς εἴρηται. μάλιστα δὲ ὅτε ὀνοματοποιεῖ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, ὡς ἐν ταῖς κατηγορίαις, ἐν τῇ περὶ ἐρμηνείας, ἐν τοῖς τόποις, κατηγορίας λέγων οὐ τὰς ἐπ' ἐγκλήμασι δίκας, ἀλλὰ τὰ γενικώτατα ὡς δεῖ κατηγοροῦμενα καὶ μηδέποτε ὑποκαίμενα, καὶ περὶ ἐρμηνείας τὴν ἀπόφασιν ὡς ἐρμηνεύουσιν μόνην τὸν λόγον, τὴν γνωστικὴν ἡμῶν διάθεσιν. καὶ πάλιν τόπους τὰ καθόλου, ὑπ' αὐτὰ πολλὰ μερικὰ ἐπιχειρήματα ἀνάγει· τόπου γὰρ τὸ περιέχειν, οἷον τόπος μὲν εἰ τοῦ ἐναντίου καὶ τῷ ἐναντίον τὸ ἐναντίον, ἐπιχειρήματα δὲ εἰ τὸ θερμὸν ἀνώφορον τὸ ψυχρὸν κατώφορον, εἰ τὸ λευκὸν διακρίνει τὸ μέλαν συκρίνει. τὴν γνησιότητα δὲ· οἱ γὰρ πολλοὶ μὴ δυνάμενοι κρίνειν πράγματα τῇ αξιοπιστίᾳ τῶν συγγραφέων κρίνουσι τὰ δόγματα (cf. Dav. p. 81,12). πόθεν δὲ νοθεύεται καὶ κατὰ πόλους τρόπους, εἴρηται ἤδη ἐν εἰσαγωγῇ (Dav. p. 81,18). τὴν εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν ζητοῦμεν ὡς ἀνατομῆς χώραν ἐπέχουσιν ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς ἐκφαινούσης ἑκάστου τῶν ἐν βάθει μορίων ποῖαν χρεῖαν παρέχει τῷ ὅλῳ. οὐ ζητοῦμεν δὲ διδασκαλικὸν τρόπον καθ' ἑκάστου βιβλίου ὡς ἐν τῇ διασκευῇ περιεχόμενον. οὐδὲ μὴν ὡς ἱατροὶ ὑπὸ ποῖον μέρος ἡ μορίον ἀνάγεται, ὡς ἐν τῇ διαίρεσει τῶν ἀριστοτέλους βιβλίων δεδηλωμένον. τὴν τάξιν ζητοῦμεν διὰ δύο αἰτίας· ἵνα μὴ τοῖς μελίσσοις πρώτοις ἐγχειρήσωμεν ἢ τοῖς δεομένοις ἐτέρων συνταγμάτων. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὅτι πολλάκις τῷ σκοπῷ τὸ χρήσιμον ἀναφαίνεται καὶ ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς ἐν τῇ περὶ οὐρανοῦ καὶ ἐν τῇ περὶ ψυχῆς. ἐν δὲ τοῖς τόποις οὐδὲν τούτων δῆλον· σκοπὸς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐνταῦθα τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον παραστήσαι (?), ἥτις, ὡς αὐτὸς φησι, περὶ παντός ἐστὶ τοῦ προτεθέντος προβλήματος ἐξ ἐνδόξων συλλογιστικῆς. εἰ δὲ περὶ παντός τοῦ προτεθέντος ἐστὶ προτίθεται δ' ἡμῖν οὐ μόνον ἀληθῆ ἀλλὰ καὶ ψευδῆ, ποῖον ἐνταῦθα τὸ χρήσιμον; τὸ γινώσκειν μέθοδον, δι' ἣς καὶ τὰ ψευδῆ συλλογισόμεθα. αὐτὸς οὖν προῖων τὸ χρήσιμον διδάξει τὴν πραγματείαν ἐκείνην πρὸς τρία χρησιμεύειν λέγων· πρὸς γυμνασίαν, πρὸς τὰς ἐντεύξεις, πρὸς τὰς κατὰ φιλοσοφίαν μεθόδους. ἐκ τούτων τοιγαροῦν δῆλον ὡς οὐχ ἅμα τῷ σκοπῷ δεῖ τὸ χρήσιμον ἀναφαίνεται. ἐν μέντοι ταῖς κατηγορίαις καὶ τῇ περὶ ἐρμηνείας ἅμα τῷ σκοπῷ καὶ τὸ χρήσιμον ἀναφαίνεται.

PARISINUS 2089 [H. Omont II p. 192] membranaceus constat foliis 64, B quorum f. 1—38 palimpsesta sunt. priore scriptura saeculo X exarata tractatus theologicus continetur, altera saeculo XII vel XIII adiecta anteposito titulo προλεγομένα σὺν θεῷ τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς νικητή[α] τοῦ καὶ δαδ μετονομασθέντος¹⁾ Davidis commentarium a verbis μέλλοντες σὺν

¹⁾ In infimo margine f. 1 titulus Νικητὰ τοῦ καὶ δαδ προλεγόμενα εἰς τὰς τοῦ πορφυρίου πέντε φωνάς altera manu saeculo XV vel XVI iteratus est.

θεῶ ἄρχεσθαι (p. 80,5) usque ad verba ἀμέλει οὐδὲ ὡς διαφορά (p. 195,3) exhibetur. f. 39—64 unam scripturam eamque saeculo XIV vel XV exarata produnt. ac f. 39^r—59^r extrema Davidis commentarii pars continetur, sed inde a verbis τινὲς ἐπιλαμβάνονται τοῦ φιλοσόφου (p. 183,22), quo factum est, ut quaedam pars (p. 183,22—195,3) bis et in vetustioribus et in recentioribus schedis legatur. hoc casu nobis facultas data est informandi, quae ratio inter illas intercedat. nam cum posterior scriptura cum priore per minutias congruat, non a vero nos aberrare puto, si coniciamus librarium recentiorum schedarum opinatum extrema codicis folia iam magis lacerata esse quam ut diutius aetatem ferrent, horum scripturam in integra folia transtulisse eaque loco laceratorum posuisse. sed veritus quaternionem divellere, extremam partem vetustiorum foliorum servasse videtur, quamquam illorum scripturam in recentiora transcripserat. ad fidem codicis examinandam discrepantiarum specimen infra adiciam, unde intelleges exemplar illius ex alio archetypo fluxisse atque codices K T V. quamabrem nonnullas maculas, quae in his communes inveniuntur, codicis B subsidio in nostra editione nos abstersisse gaudemus. sed hoc fundamentum editioni substruere non licuit, quia archetypi memoria misere depravata est libidine ac socordia librariorum. quorum culpa factum est, ut multae orationis particulae interciderent, saepe additamenta irreperant, innumerae voces genuinam formam perderent. contulit codicem E. Richter Berolinensis.

p. 80,7 ταῦτα] αὐτὰ || 11 δὲ] γὰρ || ὡς εἴρηται om. || τὸν ἀριθμὸν om. || 12 οἶον om. || 15 ποιοῦσα ταῦτα ζητοῦντες || 18 ἀναγινώσκειν || 20 post ἔρχεται add. καὶ τὸ αὐτὸ πᾶσιν || ὡς περ] ὅπερ || p. 81,4 γινώσκει || 9 εὐρ.] γίνεται || Ἀριστ. om. || ἐπιγράφων || 10 ἐπειδὴ] καὶ γὰρ || 11 ἐκεῖ om. || 18 ante νόθον add. τὸ || γὰρ om. || 20 καὶ δι' ὅμων. τῶν συγγραψαμένων om. || 21 ποιήσωσιν || 23 νόθευσις || 24 ante ἐκείνου add. τοῦ || 25 ante τινες add. δύο || 25.26 διάφορα ὀνόματα ἔχοντες || 27 οἶον] τοῦτ' ἔστι || 28 γὰρ om. || 29 νοθεῖα γίνεται ante διὰ (28) coll. || post ὅμων. add. ὡς εἴρηται || τοῦ om. || 31 δὲ δεύτ. coll. || p. 82,3 τὸ ἀξιόπιστον] παρὸν] παρ' || 6 περιποιεῖσθαι || 8 λέγεται || 8.9 ὁμηρικὸς || 10 ὁμήρου || 11 ἀπέφερον || 14 καὶ γὰρ—διδασκάλου ἐπιγράφουσιν (15.16) om. || 16 ὡς περ || καὶ (ante οἱ) om. || 17 τὸ ὄνομα om. || 18 ἐπεὶ || 19 ἄλλου] οὗ || 21 δὲ εἶδει coll. || 22 εἰ ἄρα] ὅτι || 23 post εἰσι add. τὰ συγγράμματα || 25 τὴν . . διαίρεσιν ζητοῦμεν || 26 λεγόμε.] γινόμε m.¹ || 30 πρῶτον || τελευτ.] ὕστερον || p. 83,1 τὰ ὀφείλ.—ἀναγνώμεν om. || 4.5 νομ.] ὑπολάβωμεν || 6 τὰ δὲ—θεωρ.] ἡ ἐκ τοῦ ἐναντίου. ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν. λέγεται δὲ τὸ συν-αμφοτέρων λογικόν. τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς φυσιολογικόν καὶ μαθηματικόν καὶ θεολογικόν, τὸ δὲ πρακτικόν εἰς ἠθικόν οἰκονομικόν πολιτικόν. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἠθικὸν ἔνα ἄνθρωπον παιδεύει, τὸ δὲ οἰκονομικόν ὡσαύτως ἓνα οἶκον, τὸ δὲ πολιτικὸν ὁλόκληρον πόλιν. || ἡ παρούσα πρ. || post πρᾶξις add. ἡ φιλοσοφία φυσιολογεῖ καὶ λέγεται θεωρητικὴ, ἡ τὰ ἠθικὰ κοσμεῖ καὶ λέγεται πρακτικὴ. || 8 κεφ. λέγ. coll. || 9 καὶ om. || ὁκτὼ τὸν ἄρ. iter. || 13 καὶ τοῦτο—συμβ. (15) om. || 16 διαλαμβάνει in mrg. suppl. || 17 αὐτῶν] τοῦ συγγράμματος || 18 ἀναψύξω.] in mrg. γρ. ἀναφανόμενον] ὅτι om. || 19 γὰρ om. || 22 τούτου χάριν om. (in mrg. διὰ τούτο) || 23 ὅτι—διαλαμβάνει om. || 25 γὰρ om. || 26 ἑλλ. λέξις coll. || ἐπενόησαν om. || p. 87,2 post μαθ. add. σὺν θεῷ || ante συγγρ. add. βιβλίου ἔστι || 4 post γὰρ add. τὸ παρὸν σύγγραμμα || pr. καὶ om. || 5 τὴν om. ||

C VATICANUS 2253 [Column. 92] membranaceus forma quadrata saeculo XII exaratus foliis 40 constat, quibus Davidis prolegomena philosophiae mutilata

continentur. nam quae nunc leguntur, incipiunt ὀρισμοῦ, ὅτι ὁ μὲν ὀρισμὸς μονοσιδῆς ἐστὶ (Dav. p. 13,29), terminantur εἰ δὲ ἰσοδυναμεῖ αὐτῶ, δῆλον ὅτι κακῶς ἔχει (sic) ἡ διαίρεσις. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ παροῦσα πρᾶξις. πρᾶξις κδ' (Dav. p. 75,31.32). unde apparet octo fere folia et in principio libri et in fine interisse. hic codex illis libris manu scriptis, quos editioni sub-
struimus, vetustate fere saeculi spatio praestat, fide atque auctoritate cedit. nam librarius quamquam bonae notae exemplar in manibus habebat, et negligenter describendo et libidinoso corrigendo memoriam multis locis deformavit. notae in marginibus appictae pro nihilo sunt. contulit A. Mau.

p. 13,30 μόνον || 32 ἐκ τῶν οὐς. καὶ ἐκ τῶν συμβ. || καί, ὡς—ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις. πρᾶξις ζ' (15,9. 10) om. || p. 15,12 post ἀρξ. add. περὶ || 12 τοῖς γῆρ.] τῇ γῇ || 15 ἀπέχονται || καὶ om. || 16 ἐκ] ἀπὸ || 17 ὁρου || 18 τοῦ] τὸ || 18. 19 ἐχώρισεν || 22 τοῦτ'—νόμφοι in mrg. suppl. || καὶ γὰρ καὶ || 25 τὴν om. || 28 πλεονάζει || 29 οἷον om. || εἰπωμεν || 31 ἔλειψε || οὐδὲ] οὐ || 31. 32 ὥρταμεν || 32 ἐλλείπει || p. 16,1 ἐλλείπει || μὲν om. || ἐπλεόνασε || 2 τὸν om. || ἀνθρω-
πον suppl. m² || ὥρταμεν || 4 τι om. || 5 ἐάν, ὡς om. || 6 πλεονάσει (corr. m¹ η) || ἐλλείπει || ὁ
ἀνθρ. || 7 πλεονάζει || 9 ὅτι] ἐπειδὴ || 10 κατὰ τὴν σημ. om. || τό τε θνητ. || 14 pr. ἡ om. ||
alt. ἀπὸ om. || 16 τέλος καὶ τί ἐστιν ὑποκ. coll. || 17 post ὑποκ. add. μὲν || τέχνη] φωνή ||
19 ποιεῖται || οἷον] καὶ || τὰ ξύλα εἰσὶ coll. || 27 τε om. || 28 ἄλλος || 28. 30 λυκοῦργε || 29 ἡ] σε] ἡ ||
29] εἰ γε || 31 post δὲ add. ὡς || καλέσει || p. 17,1 ὁ τέλ. || ἐπειδὴ] ὅτι || 3 post ἀγαθῶ
add. χαρακτηρίζεται || 5 δοτῆρες || 11 λέγω δὴ om. || 12 τῶν om. || 13 post ἀγει add. καὶ ||
14 τοῦ] τὸ || μεταφέρει || 18. 19 καὶ γὰρ—καὶ δύν.] καὶ γὰρ ὅσα βούλ. καὶ δύν., καὶ ὅσα οὐ
βούλεται, δύνανται || 20 δύν. καὶ βούλ. et βούλ. καὶ δύν. || βουληθῇ] βουλευθείη || 24 γε om. ||
26 ὁ φιλ. ὁ τέλειος || 31 ante ἀπὸ add. ἡ || 33 pr. τοῦ om. || p. 18,1. 5 ἀνθρώπινα || 2 ante
ἀπὸ add. καὶ || 4 τοῦ om. || εἰπωμεν om. || 5 τῶν δύο ὄρων ἀψώμεθα καὶ συνάψαντες αὐτοὺς
εἰπωμεν ὅτι ἱστρ. || 11 ἀνθρώποις || 12 τοῦ om. || 16 πραγμ. om. || 17 alt. τοῦ om. || 19 τὴν
om. || 22 τοῦ om. || 23 ἐκ] ἀπὸ || τοῦ ὑποκ.] τοῦτ' ἐστὶν ὑποκ. || 24. 25 τοῦ om. || 26 φυσικόν
τι || 27 ὀριζ. αὐτόν coll. || 28 τὴν καρδ. || post αἴμ. add. καὶ || 32 ὅτι om. || 36 ἀνθρώπινα ||
37 μὲν om. || p. 19,3 ἀνθρώπινα || 7 τὸ] ἡ || 7. 8 ταῦτα μὲν οὕτω καὶ τὸ τέτ. || 10 ἱστ. δὲ ||
τέλ. ἐστὶν ὀρ. coll. || 13 νοῦ καὶ ἐπ. δεκτ.] καὶ τὰ ἐξῆς || 17 γὰρ] δὲ || 20 πᾶς γὰρ coll. ||
22 ἰδοὺ—ἀντιστρ.] ἰδοὺ οὐδὲ ὁ ἐλλείπων ἀντιστρ. || 23 post alt. τοῦτο add. καὶ || 28 τὰ ξύλα ||
29 μόνου om. || 32 τέχνη post ἱστρ. coll. || 32. 33 ἀνθρώπινα || 33 post pr. καταγιν. add.
ἐστὶν || 34 μόνῃ γὰρ coll. || ἡ om. || ἀνθρώπινα || 35 ἡ γυμν. καὶ ἡ κομμ. καὶ om. || p. 20,1 τὴν
om. || 4 εἶναι post αἴμ. coll. || 4 καὶ πάλιν—φιλοσοφία (8) om. || 8 πρόκειται || 9 μόνου om. ||
13 ἐστι] τέχνη || post τέχνη add. ἐστι || τὰ ὕαλα || 14 καταγίνεται || ὕαλουργ.] ὕαλου || 15 τὸ
ὕαλον || 17 ὁ om. || 20 πάντα om. || 23 ante καὶ ἡ add. ἐν οἷς σὺν θεῷ ||

AMBROSIANUS D 47 inf. [vide Waitzii Org. I p. 15] bombycinus exaratus D
anno 1348 διὰ χειρὸς Ἰωάννου Ἀλιτροῦ υἱοῦ ἱερέως Γεωργίου τοῦ ἀπὸ Ἀσιν-
ρίκης, quod docet subscriptio f. 40^r appicta, f. 7^v—40^r Davidis librum inde
a verbis μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι (p. 80,5) exhibet praefixo titulo ἐξήγησις
Νικητὰ φιλοσόφου τοῦ καὶ δαυιδ μετνομασθέντος τῶν προλεγομένων τῆς πορφυ-
ρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς δαυίδ. specimine, quod A. Gercke, professor
Gryphiswaldensis, nobis suppeditavit, codicem si non ex ipso codice Parisino
2089 (B) derivatum esse probatur, at tamen ex eodem exemplari fluxisse,
sed incuria librarii tot tantisque mendis esse inquinatum, ut fides eius
nulla sit.

p. 80,7 ταῦτα λεγ.] λέγοντες αὐτὰ τοῦτα || 9 δὴ om. || 11 ἔχουσιν || δὲ] γὰρ || ὡς εἰρ.
om. || 11. 12 κεφ. ὁκτώ ταῦτα (τὸν ἀρ. om.) || 12 οἷον om. || 18 ἀναγινώσκειν || 20 ὁκνηρότερον ||
21 τὸν] τῶν || p. 81,6 ἐπεὶ || εἰ om. || 9 εὐρ.] γίνεται || Ἀριστ. om. || ἐπιγρᾶφω || 10 ἐπειδὴ] καὶ

f. 31^v Dav. p. 171,19 εἰπὼν δὲ ἐπὶ πλειόνων || 21 ὧν] ὁλίγων || 23 prius καὶ om. || 25 ἀγγέλου || p. 172,1 τὸ om. || 2 post γάρ add. ἀν || 4 πάντων] expl.

f. 33^r Dav. p. 176,5 ἀλλὰ τί φησιν ὅτι διαφέρει σωκράτης αὐτὸς ἑαυτοῦ; ἡ γὰρ διαφορὰ || 6 πῶς—διαφέρει om. || 8 δύναται—ἐστι (9) om. || 10 καὶ παιδὸς (τε om.) || καὶ ἐνεργ.—παράδειγμ. (15) om. || 16 post ἕτερ. add. θεωρεῖται || 17 ἔχει om. || 18 τὰ ῥήματα || ante ἀπὸ add. δεῖ || 20 ἀχώριστ.—ὁμοίως καὶ (21) om || 21 τὸ δὲ ἀχώρ. || γὰρ ἐστι om. || 22 γεννητῆς || ἡ γρυσ. || καὶ ἡ σιμότης καὶ || 23. 24 ἡ οὐλὴ τοῦ τραύματος. (expl.)

f. 37^v Dav. p. 195,18 ὁ δὲ δαυὶδ οὕτως ἐρμηνεύει τὸ παρὸν χωρίον· διὰ δύο ἐπὶ χειρημάτων, φησί, δείκνυσιν ὅτι || 19 τί om. || 24 ἐστὶν ἐξηπλ. coll. || τὸν τρόπον om. || 25 αἱ μορφαί] τὰ εἶδη || 26 ἀπειρα || ante ἐξαπλ. add. αὐτὴν || τὸν τρόπον om. || 27 ἐξηπλωμένον || ἡ διαφ. τῇ μορφῇ coll. || 30 ὁρίζ.—ἐγνώκαμεν (32) om. || p. 196,1 post ἐχ. add. φησί || 2 post εἶδει add. δε || post τούτοις add. τοῖς || 4 εἶδ.—σχῆμ. om. || 5 καλῶς δὲ εἶπε καὶ τὸ εἶδος δὲ τοῦ σχήματος· τὸ γάρ || 7 ἰδικός || 8 ante καθ. add. τὰς || 11 ὁ σωκρ. || 12 θνητόν om. || 15 ἀνδριάντα] expl.

L LAURENTIANUS 72,5 [vide Eliae libri praeef. p. xiv] f. 2^v—6^r anteposito titulo προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἡλιου φιλοσόφου prooemium Davidis commentarii exhibet, quod in hac editione p. 80,5—94,10 legitur. f. 7—21 Porphyrii Isagoge continetur uberrimis scholiis ornata, quorum quae saeculo XI adiecta sunt, paene omnia aut ex Davidis libro aut ex rivulis inde deductis fluxerunt. sed cum scholiastes non multum curae in exscribendo posuerit, scholia et exiguo sunt ambitu et alienam acceperunt formam. qui prooemium descripsit, exemplar bonae notae et quidem consimile codici V in manibus habuit, sed ut erat litterarum rudis, multis maculis memoriam adpersit. specimina H. Vitellii, professoris Florentini, viri illustrissimi, comitati debentur.

p. 80,7 ἐπέχουσιν || 9 δὴ || δε || 11 ἔχουσιν || δε || γάρ || ὡς εἶρ. om. || τὸν ἀρ. om. || 12 οἶον om. || 18 ἀναγινώσκειν || 20 ὀκνηρότερον || post ὥσπερ add. καὶ || p. 81,9 Ἀριστ. om. || ἐπεγρᾶψεν] ἐπιγραφῇ (?) || 10 ἐπειδὴ] καὶ γάρ || 11 ἐκεῖ om. || 18 ante νόθον add. καὶ τὸ || 19 ante τῶν συγγρ. iter. καὶ ταύτην διττήν. ἡ δι' ὁμωνυμίαν || 20 συγγραψαμ.] συγγραψάντων || 21 ποιήσωσιν || 25. 26 διάφορα ὀνόματα ἔχοντες || 26 περιέχοντα || 27 οἶον] τοῦτ' ἐστὶν || 29 νόθευσις || τοῦ om. || p. 82,3 τὴν ἀξιοπιστίαν || τὸ παρὸν] παρ' || 7 ἐπιγράφει || 9 post συναγαγεῖν add. αὐτοῦς || διώρ.] δὴ ὥρισε || 10 ὁμήρου || 11 ἀπέφερον || 16 πυθαγόρειοι || 19 ἄλλου] καὶ οὗ || 24 τὰ συγγράμματα || 25 τὴν . . διαίρεσιν ζήτοῦμεν || 27 ὁ ὅτι. || 30 ἀναγνώμεν] ἀναγινώσκωμεν || p. 83,1 τὰ ὀφελ. — ἀναγνώμεν om. || 4. 5 νομίς.] ὑπολάβωμεν || 6 τὰ δε—θεωρ.] ἡ ἐκ τοῦ ἐναντίου || ante πρᾶξις add. παροῦσα || 8 κεφ. λέγ. coll. || 9 καὶ om. || 13 post ἰδίου add. καὶ || καὶ τοῦτο—συμβ. (15) om. || 22 περὶ] διὰ || 24 οὔσαν] ἀνάγουσαν || 25 γάρ om. || 26 ἑλλ. λέξις coll. || ἐπενόησαν om. || 32. 33 ἡ ἐκ—προβαλλ. post ἀνθρ. coll. || p. 84,5. 6 κένταυρος || 7 κένταυρος || 13 φωνῆς om. || 14. 15 τοῖς γὰρ γραμματ. περὶ τούτων μελέτῃ || 21 τῆς οὖν coll. || 25 τῇ οὐσίᾳ || 27 post pr. φύσει add. ἀρμόζει || p. 85,3 et 4 ἐστὶ om. || 6 λέγομεν || 10 πάλιν om. || 14 μόνος || καὶ ἵππος καὶ κύων καὶ βοῦς || 16 ὁ ἀνθρ. || ὅτι om. || 17 μόνος || 18 εἰ] ἡ || 19 καὶ γίνεταί—τί ἐστὶ (22) om. || 22 ἴδ. οὗς. coll. || 23 ὁ om. || 24 post ἰδίως add. ἡγουν ἰδιαζόντως || 25 οὐσῶν] τούτων || 26 συμβ. ἴδιον ἡ (sic) διαφορά coll. || 28 post γάρ add. τὸ εἰ ἐστὶ καὶ || 28. 29 ὁποῖόν τι—ἔχει καὶ ὁποῖον (τί superscr.) ἐστὶ καὶ ὅτι τί ἐστὶ || 33 καὶ ἰδοῦ—δεκτικόν (86,1) om. || p. 86,3 ὁ om. || 4 ὁ om. || 6 ὁ κύκλος || 9 συμβ. ἴδιον διαφ. (καὶ om.) coll. || 10 τί ἐστὶ καὶ ποῖον τί ἐστὶ καὶ ὁποῖον ἐστὶ καὶ ποῖον ἐστὶ καὶ πῶς ἐχει ||

p. 93,7 διαιρ. τὸ παρὸν συγγρ. coll. || 8 ἕκαστον || 9 καὶ τὰ ἐξῆς] τί ἐστὶν ἴδιον, τί ἐστὶν διαφορὰ, τί ἐστὶν συμβεβηκός || 14 ἐνησυχολημένον || 17 post καὶ add. ὅτι || 19. 20 ἐν δε τ—τρίτῃ—αὐτῶν om. || 21 τὰ δύο παραδίδωσι om. || 23 καὶ πάλιν—κοινωνίαν (24) om.

bonae notae in usum vertit. codicem tinea peresum contulit vel descripsit E. Richter.

p. 1,3 πράξις α' om. || 8. 9 σοφῶς (sic) ἔρωσ ἡμᾶς coll. || 9. 10 φέρε — ἀγῶνα] φέρε δὴ φέρε λοιπὸν τοῦτον || 10 ὑποδυσόμεθα || p. 2,5. 6 εἴτα ἐπειδὴ δὲ || 22 ἡ om. || 25 συλογίζ. || γεννητῆς || 26 συλογ. || p. 3,4 ante εἰ δὲ add. πῶς τοίνυν φατέ τὴν φιλοσοφίαν γινώσκιν τῶν ὄντων τοῦ ὄντος ἀγνώστου ὑπάρχοντος || 5 ἀγνώστον (pr. l.) || 7 μὲν om. || 13 εἰσι || 14 καυχρή-μεθα || ὅτι evan. || 15 καὶ evan. || δύνανται || 16 διαλεκτικός evan. || 19 παραδείγματα σαφηγή-σωμεν || 27 τῶν om. || 30 post ὀρισμῶ additum καθυποβάλλεται del. || 31 τὸ ὄν om. || p. 4,5 ἐκείνου τοῦ ὄντος τοῦ αὐτοῦ ὄντος || 16 τὴν ψυχὴν || 19 οὖν om. || 23 ὡσαύτως evan. || 26 alt. τῷ] τὸ || p. 5,12 ἡ γραμματικὴ καὶ ῥητορικὴ || ἀκρωτηρίῳ || 19 τῷ] τὸ || 22 ἄρπυιον || 25 post θεολ. addita καὶ περὶ μὲν τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσικοῦ del. || 30 ὁ om. || 31 ἀπελογισμέθα || p. 6,6 τὸν] τῶν || 16 οὖν ὅτι om.

p. 80,8 τῶν (sic) ἀρ. ὁκτώ || 8. 9 αἱ αἰσθ. post εἶσιν coll. || 10 αὐτὴν || 11. 12 τὰ ὁκτώ ταῦτα κεφ. (τόν ἀρ. om.) || 12 χρήσιμον || 13 καὶ om. || 14 μέρους || 20 ὁκνηροτέρως || 21 τῶν σκοπῶν || p. 81,4 γινώσκει || 4. 5. 14 προθυμοθέτως ||

MARCIANUS 599 [videas Eliae comm. praef. p. xxiv] f. 127^r—217^v hunc K librum exhibet. litteras initiales librarius saepe reliquit rubricandas. verba, quae in scribendo interciderunt, non raro eadem manu in marginibus suppleta sunt. ibidem notae non ita multae eaeque exiles appictae sunt. post f. 150 et 156 singula folia, priusquam numeri in supremis marginibus appositi sunt, nescio quo casu interierunt, quo factum est, ut nunc p. 52,11—54,18 et p. 68,3—70,2 in codice desiderentur. alterius manus vestigium non invenitur. de auctoritate codicis vide p. vii. contulit C. Kalbfleisch, professor Marburgensis.

PARISINUS 1973 [vide Ammonii in Isagogen praef. p. xviii] f. 10^r—46^r K^p commentarium ex quattuor libris congestum exhibet. Davidis interpretationes in altera commentarii parte scholiastes adscivit; nam primum conspicitur eius nomen f. 30^r inf. in interpretatione Porph. p. 6,12 τὰ δὲ ἄτομα, ἅπερ ἦν μετὰ τὰ εἰδικώτατα, ἅπειρα, quae incipit a verbis ὁ δὲ δαυὶδ οὕτως ἐρμηνεύει τὸ ἅπειρον τοῦτο. ac Davidis ratio explicandi scholiastae, postquam innotuit, adeo placuisse videtur, ut eius librum iam non manu mitteret, sed ubi Ammonium quaestionem non ad liquidum perduxisse sibi persuaserat, supplementa fere inde repeteret auctoris nomino tunc apposito tunc omisso. haec scholia quibusdam locis nostrae editioni usui fuerunt; nam quamquam correctionibus non abstinuit scholiastes, tamen satis diligenter rem egit atque ex exemplari bonae notae excerpserat. scholia descripsit in Ammonii libro conferendo Fr. Spiro Romanus.

f. 30^r Dav. p. 163,1 ὁ δὲ δαυὶδ οὕτως ἐρμηνεύει τὸ ἅπειρον τοῦτο καὶ φησιν ὅτι ἅπειρον λέγεται τὸ ἀόριστον. διαφέρει δὲ τὸ ἅπειρον τοῦ ἀόριστου, διότι τὸ μὲν ἅπειρον ἐν τῇ οὐσίᾳ θεωρεῖται κατὰ τὸ πᾶσι καὶ ἡμετέροις γίνεσθαι κατὰ τὸ εἶδος, τὸ δὲ ἀόριστον ἐν τῇ ὕλῃ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ. δηλοῖ δὲ, φησὶν, ὅτι οὕτε τῇ φύσει οὕτε τῇ γνώσει || post δὲ add. ἡμεῖς || 3 εἶναι om. || τῷ ἀόριστῳ || 6 ἐνθεν || πάντως || 7 ὁλίγων || 8 δὲ λέγ. || τὸ δὲ λεγόμενον || 9 προβαίνειν || καὶ om. || 10 μειοῦσθαι μ^ν || post εἶναι add. αὐτὰ || ἐλάττω || ἐλάττω δὲ || 14 πλέον — ἐκατόν om. || || πεπερασμένα || 18 ἅπειρα οὖν] ἀλλ' ἅπειρα || οὕτε || οὐ || 19 πάντως || || ἅσαν οὖν ἅπειρα || τῇ γνώσει, εἰ θέλεις δὲ καὶ τῇ φύσει κατὰ τὸ ἀόριστον

P¹ PARISINUS 1938 [H. Omont II p. 167] chartaceus saeculo XVI scriptus f. 1^r—94^r hoc commentarium continet inde a verbis μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι (Dav. p. 80,5) anteposito titulo ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προλεγομένων τῶν πέντε φωνῶν ἀπὸ φωνῆς δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ θεοφρονεστάτου. ex hoc codice cum Cramer eam commentarii particulam elegerit, quam in *Anecd. Paris.* IV p. 434—442 omni emendatione neglecta imprimendam curavit, cuius discrepantias littera c signatas in hac editione adnotavi, opus non est hoc loco specimen adicere, praesertim cum codex prorsus nullius sit pretii.

P² PARISINUS 1845 [H. Omont II p. 152] bombycinus saeculo XIV exaratus, de quo in praefatione Ammonii in Porph. Isag. commentarii [p. xxvii] exposui, in marginibus varia scholia appicta exhibet, quorum quaedam ex Davidis libro deprompta esse videntur. nam specimen quod olim inde transcripsi memoriam Davidis p. 118,15 prodit, quamquam foliis peresis ac laceratis multa adeo sunt oblitterata, ut nisi quae evanuerunt suppleveris, sensus extricari vix possit.

f. 1^r marg. Dav. p. 118,15 ἀποροῦσι τινες διὰ τί ἐπεὶ περὶ γένους καὶ εἶδους [εἶπεν], οὐκ ἐποίησατο [μνῆσαν] καὶ τῶν ἄλλων, οἷον διαφορᾶς ἰδίου καὶ συμβεβηκότος. ἀναγκαῖον γὰρ ζητεῖν καὶ ἐπὶ τούτων εἶτε ὑφέστηκε εἶτε καὶ [ἐν] μόναις ψιλαῖς ἐπινοῖαις κεῖται, φαινὲν δὲ] ὅτι δικαίως τούτων οὐκ ἐμνήσθη, ἐπειδὴ ἔρχεται αὐτῷ μνησθῆναι γένους καὶ εἶδους. [διὰ γὰρ τῶν ἄλλων] διήκει τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος. [λέγων οὖν] τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος συμπεριλαμβάνει καὶ τὰς ἄλλας [τρεῖς φωνάς· ἔχει γάρ, ὡς ἔγραμεν,] ἡ διαφορὰ γένος [καὶ] εἶδος, γένος μὲν, ὡς ἵνα εἴποις τὴν διαφορὰν τὴν ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ ἴππῳ καὶ ἐν τῷ κυνὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις [εἶδεσι]. τὸ οὖν κατηγορούμενον εἰδῶν τοῦτο [γένος] καλεῖται, αὕτη δὲ εἰδῶν κατηγορεῖται. εἶδος δέ, ὡς ἵνα [ἀτομώσης τὴν ἐπὶ τὰ] πολλὰ [εἶδη φερομένην] διαφορὰν [καὶ εἴπης λογικότης]. αὕτη γὰρ ἀτόμων κατηγορεῖται, τὸ δὲ [ἀτόμων] κατηγορούμενον [εἶδος] ἐστὶ. ἀλλὰ μὴν [καὶ ἐν τῷ] ἰδίῳ ἐστὶ γένος καὶ [εἶδος· γένος μὲν, ὡς ἵνα εἴπης τὸ] ἰδίον τὸ [ἐν πᾶσι τοῖς εἶδεσιν]. ἐν γὰρ καὶ ἕκαστον εἶδος [ἔχει τι ἰδίον· εἶδος δέ, ὡς ἵνα εἴπης] τὸ γελαστικόν. ἀτόμων γὰρ κατηγορεῖται τὸ γελαστικόν, [τὸ δὲ ἀτόμων κατηγορεῖσθαι εἶδους ἐστὶ. πάλιν καὶ ἐν τῷ συμβεβηκότι ἐστὶ γένος καὶ εἶδος· γένος μὲν, ὡς ἵνα εἴποις τὸ σμυββεβηχός [τὸ ὅν ἐν] λευκῷ καὶ μέλανι ἐν ἀγνῳίᾳ ἐν γνώσει· [τοῦτο γὰρ γένος ἐστὶ τῷ ἐπὶ πολλὰ φέρεσθαι εἶδη]. εἶδος δέ, ὡς [ἵνα εἴπης] τὸ θερμόν· ἀτομοὶς γὰρ ἐκείνο τὸ συμβεβηχός τὸ ἐπὶ πολλὰ φερόμενον, σημαίνει δὲ ἐν τι συμβεβηχός, ὅπερ εἶδος ἐστὶν (p. 119,12).

R VATICANUS 1018 [videas Ammonii in librum De interpr. praefationis p. lv] f. 1—36 post titulum περὶ πέντε φωνῶν Davidis commentarium incipiens μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι (p. 80,5) exhibet eique f. 36 adiunctam Eliae Categoriarum interpretationem iam pleniore titulo instructam ἐξήγησις σὺν θεῷ τῶν δέκα κατηγοριῶν ἀπὸ φωνῆς δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου. ex specimine, quod A. Mau nobis comparavit, apparet exemplar codicis cognatum fuisse codici Vaticano 1023 (T) atque illud a librario litterarum imperito sed muneri dedito esse transcriptum.

p. 97,1 τί τε] καὶ τί || 4 τῶν om. || 9 ἐπολεῖ || 10 τῶν om. || 11 διδασκ. om. || 12 καὶ ἐξ. || καὶ τί ἰδίον καὶ τί συμβεβηχός || 13 τε om. || 15 τρίτον] τέταρτον || 16 καὶ om. || 20 τέθηκε || 22 εἶπ. ἔξωθεν coll. || 25 αἰὶ καὶ ὡς || 26 καὶ om. || 29 ὁ σωκρ. om. || 30 ε || πόδας, εἰς χεῖρας καὶ κεφ. || λέγεται || 33 καὶ ἀλκιβ. || διαιροῦνται || p. 98,2 ὦν om. || καθ' ἑα || τὴν οὐσα om. || 5 καὶ πόδας || 7 ἀμα om. || 11 λέγουσι (alt. l.) || 13 ὅν || κατὰ μέρος] καθόλου || 15 καὶ ὁ ἀλκιβ. om. || 17 ἐν om. || 20. 21 θεωρ. ὁμοίως καὶ ὁμοτίμως || 23 μόνῃ (post κε

26. 27 τρόπων ὄντων διδ. (τῶν om.) || 28 τέτρασι || 29 διαιρηται || 30 ὑπογράφηται || p. 94,1 ἀναλύη || 8 ἀνάγεται || 9. 10 ταῦτα ἔχει] ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ||

f. 7r Dav. p. 95,9 Τὸ προοίμιον τρία ταῦτα διδάσκει ἡμᾶς, τὸν σκοπὸν τὸ χρήσιμον καὶ τὸν τρόπον τὸν διδασκαλικόν.

f. 7r Dav. p. 95,4 Διὰ τοῦ καὶ συνδέσμου ἐσήμαναν ὅτι οὐ μόνον (p. 97,5) || 6 χρῆσ.— σύγγρ. om. || 7 φιλ.] διαλεκτικὴν μέθοδον συμβάλλεται (expl.).

f. 7v Dav. p. 133,17 Ἐν τῷ εἰπεῖν κατηγ. || 19 λέγειν] εἰπεῖν || post καθόλου add. ὡς μὴ κατὰ πλείονων φερομένης (expl.).

LAURENTIANUS 71,11 [Bandini III p. 7] chartaceus saeculo XV exaratus L^a initio mutilus est, nam illa expositio, quae f. 1—2^r continetur incipiens καὶ λέγομεν τούτου δύο αἰτίαι, desinens ὡς δειχθήσεται σὺν θεῷ ἐν τῇ ἀποδεικτικῇ, extrema pars Eliae in Porph. Isag. prooemii est (El. p. 38,34—39,33). sed f. 2^r—10 alterum prooemium legitur, quod ornatum est titulo προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς εἰσαγωγῆς πορφυρίου ἀπὸ φωνῆς ἡλιοῦ φιλοσόφου atque incipit μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεισθαι (sic) τοῦ παρόντος συγγράμματος τὰ εἰωθότα (cf. Dav. p. 80,5). haec ad verbum congruunt cum memoria Laurentiani 72,5 neque dubium est, quin ex eodem fonte fluxerint.

MONACENSIS 399 [videas Eliae commentariorum praef. p. xvi] f. 1^r—72^rM Davidis commentarium inde a verbis μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεισθαι. (p. 80,5) habet instructum titulo Δαβιδ φιλοσόφου ἐρμηνεία τῶν ε' φωνῶν. ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προλεγόμενων τῶν ε' φωνῶν ἀπὸ φωνῆς δαβιδ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ θεόφρονος. particulae cuiusdam discrepantias occasione oblata adnotavi; iam ex specimine intelleges codicem numerandum esse in deterrimis.

p. 80,7 κόρος (const.) || 8 ζῶου] ζῶλου m¹ || 8. 9 ἐν αὐτῇ εἰσιν αἱ αἰσθ. coll. || 11 ὁκτὼ ταῦτα κεφ. (τὸν ἀρ. om.) || 14 καὶ om. || 17 τὰ πάντα τὰ || 19 post σκοπὸν add. καὶ || 20 ὀκνηροτέρως || p. 81,4. 5. 14 προθυμοτέρως || 6 θέλη || 9 ἡ superscr. || 15 λεγ.] κείμενα || 21 ποιήσει || 24 pr. τούτου] τοιούτου m¹ || 27 ἐπιγράμμασι (sic) || 28 μόνον || γὰρ om. || 28. 29 τὴν ὁμων. τῶν συγγρ. coll. || 29 νοθεῖα] νόθα || 30 καὶ τὸ ἄλλου τοῦ ἐκείνου || 31 δε om. || p. 82,1 εὐρεθῇ om. || καὶ (ante βουλ.) om. || 3 εὐδόξου || 9 post συναγ. add. αὐτοὺς || καὶ] καὶ || διώρ.] δι' ὥρισε || 11 ἀπέφερον || 11. 12 προσκτ.] πάθος κτώμενοι || 15 ἐπιγρ. διδάσκει coll. || 16. 17 αὐτοὶ ποιήσαντες τὰ χρ. ἔπη ἐπέγραψαν πρὸς τιμὴν τοῦ οἴκ. διδ. τὸ ὄνομα αὐτοῦ || 19 ζητ. ἀναγ. coll. || 23 post εἰσι add. τοῦ ποιήσαντος || εὐρομεν || 30 πρῶτον || ἡ καὶ τὸ ἐναντίον || p. 83,1 πρῶτον || 6 ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

MONACENSIS 99 [Hardt I p. 521] chartaceus saeculo XVI exaratus M^a f. 1—77 Davidis librum a verbis μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεισθαι (p. 80,5) exhibet ornatum titulis f. 1 ante prooemium προλεγόμενα σὺν θεῷ τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς δαυιδ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ θεόφρονος φιλοσόφου, f. 8 ante commentarium (p. 95,5) τοῦ αὐτοῦ σχόλια εἰς τὴν εἰσαγωγὴν πορφυρίου. specimen deest.

MONACENSIS 201 [Hardt II p. 338] bombycinus saeculo XIII exaratus M^b f. 53—56 exiguum particulam ex Davidis prolegomenis continet incipientem οἱ τῶν τῆς φιλοσοφίας λόγων ἐρῶντες. titulus auctoris nomine caret; est enim τὰ προλεγόμενα σὺν θεῷ ἀγίῳ τῆς φιλοσοφίας. f. 84—86 alterum fragmentum ex prooemio commentarii legitur, quod titulo praeaffixo ἀρχὴ σὺν θεῷ. τὰ προλεγόμενα τῶν ε' φωνῶν incipit μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεισθαι. inde a f. 87 Eliae in Categorias expositiones leguntur. specimen deest.

Categoriarum explanationem, in Sophoniae paraphrasin, incipiens Διὰ τί εἰσιν ἕξ οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί. denique f. 162^r commentarium, de quo agimus, incipit anteposito titulo Δαυὶδ φιλοσόφου ἐξήγησις εἰς τὰ Πορφυρίου καὶ Ἀριστοτέλους συγγράμματα τῆς λογικῆς, terminatur f. 268^r verbis εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ κοινωνίαι καὶ διαφοραὶ τῶν ε' φωνῶν, αἷς ζυγῶν εὐρήσκει ὁ ἐπιστήμων. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πράξις καὶ ὁ παρὼν λόγος πληροῦται εὐτυχῶς. in codice Parisino 1939, ipso quoque saeculo XVI exarato, de quo me H. Omont, vir illustrissimus, pro sua comitate certiore fecit, f. 1 titulus apparet Δαυὶδ ἐξήγησις εἰς τὸν Πορφύριον καὶ Ἀριστοτέλην, f. 3—17 tabula argumentorum praefixo titulo Δαυὶδ φιλοσόφου πίναξ incipiens Διὰ τί εἰσιν ἕξ οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί, f. 18—23 scriptura vacans, f. 24—121^v hoc commentarium continetur ornatum titulo Φιλοσοφία. Δαυὶδ τοῦ φιλοσόφου ἐξήγησις πάνυ ὠφέλιμος. Διὰ τί εἰσιν ἕξ οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί. hos titulos omni fide carere duobus argumentis ostenditur. primum cum principio libri etiam titulum interisse consentaneum est, tum perversitate formae fraus detegitur. nam illi tituli non solum ad Isagogen sed etiam ad Categorias spectant. et sequitur in omnibus codicibus Isagoges explanationem Categoriarum interpretatio. haec titulo caret, sed principio τῶν ἀριστοτελικῶν ἀρχόμενοι λόγων εὐθὺς ἐκ θυρῶν φίλα τῷ ἀριστοτέλει demonstratur id Eliae commentarium esse, quod constat in omnibus codicibus Davidis nomine esse ornatum. unde tuo iure conicias scholiastam ex titulo alterius commentarii novum ad duo commentaria spectantem finxisse atque priori anteposuisse. sed eandem Isagoges expositionem in quibusdam codicibus Eliae adscriptam fuisse comprobatur scholiis ex hoc commentario derivatis atque codice Parisino 1845 et codice Vindobonensi 139 [videas Ammonii in Porph. Isag. praef. p. xxviii. xxxix] servatis, quae notis τοῦ ἡλία ornata sunt. Eliae nomen num plus auctoritatis habeat, dubium est, quia intellegi iam non potest, utrum integrum commentarium scholiastis praesto fuerit an mutilatum. eum certe codicem, qui scholiastae codicis Vindobonensis 139 in manibus fuerat, diligentius fuisse exaratum quam quos supra diximus, vel inde apparet, quod capitum numeri, quos scholiastes accurate apposit, servati erant. sed quicumque hoc commentarium cum Eliae et Davidis libris comparaverit, non dubitabit, quin alterum nomen eadem fide dignum sit qua alterum. nam auctor scitissime amborum libros ad suum usum transtulit ac cum de suo fere nihil proferret, ex pannis inde collectis suum commentarium contexuit. quod ut perspicias, quaedam specimina ex codice Monacensi 399, unde Guilelmus Schmidt Brunsvicensis commentarium transcripsit, atque ex scholiis codicum Vindobonensis 139 et Parisini 1845, quae ipse descripsi vel contuli, ita subiciam, ut leviores maculas tacite abstergam atque Eliae Davidisque locos congruentes in margine significem.

Dav. p. 29,30

Mon. 399 f. 171^r . . . ὅτι δὲ οὐ λέγει (Πλάτων) μελετᾶν τὸν φυσικὸν θάνατον τὸν φιλόσοφον, δεικνύμεν διὰ τεσσάρων ἐπιχειρημάτων. πρῶτον μὲν ὁ εἰ περὶ τούτου ἔλεγεν, οὐκ ἂν ἐν τῷ αὐτῷ διαλόγῳ ἡναντιοῦτο ἑαυτῷ ὁ Πλάτων φησὶ γὰρ παρακατιών· ὥς ἄρα ἐν τινι φρονεῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ οὐ

www.libtool.com.cn

om. || 25 τὰ om. || 26 τοίνυν ἐλθ. coll. || 28 οὐσιώδης || 29 ἐπουσιώδης || p. 99,1 πρωτερ. (constant.) || 2 τιμ.] ἰδιαίτερον || 3. 4 μὲν παρὶν coll. || 5 οὔτε || 11 αὐτῷ || 14 τοῦ (ante εἰδ.) om. || 15 λογικόν || alt. ἐστι om. || 16 πρωτεύει || 18 ἐστι || 20 ἐπουσ. καὶ οὐσ. coll. || 23 δεῖ om. || 24 καὶ (ante ἔνθρ.) om. || 26 οὐ] οὐδὲ || 28 καὶ ἡ παρούσα ἔχει coll.

VATICANUS 1023 [vide Eliae libri praef. p. xxx] f. 8^v—98^v hoc commentarium exaratum praebet. titulus deest; eius loco f. 8^v pictus est vir doctus dextra manu librum tenens, sinistram ad tres pueros tendens, qui illustratur nota ὁ φιλόσοφος ἡλίας ἐξηγούμενος τὰς ε' φωνάς. altera imago conspicitur f. 48^v ante interpretationem Isagoges (p. 95,1), ipsa quidem evanida, sed ornata his notis ὁ φιλόσοφος πορφύριος, ὁ ὑπατος χρυσάριος, ὁ δατὶδ θεσσαλονίκης ἐξηγούμενος. titulus, qui in ceteris codicibus hoc loco apparet, desideratur. in marginibus notae nullius pretii raro occurrunt, velut ἀπορία, λύσις. quanta auctoritate codex sit, videas p. vii. contulit A. Mau.

VATICANUS 1470 [Brandis p. 58] chartaceus tribus manibus sed eodem saeculo exaratus eodemque ex exemplari, ni fallor, derivatus Davidis librum foliis 1—158 exhibet. prima folia tineis peresa ac madore corrupta sunt, ultima omnino interierunt; nam codex iam terminatur verbis ἐν τῇ θεωρίᾳ ἡμῶν δέδεικται (p. 207,36). paulo post opus confectum corrector boni exempli subsidio nisus compluribus locis et corrigendo et addendo menda abstersit. uno loco alterius correctoris vestigium invenitur. de fide codicis vide p. vii. contulit A. Mau.

II DE DAVIDIS [ELIAE] PSEUDEPIGRAPHI IN PORPHYRII ISAGOGEN

COMMENTARIO

Tribus codicibus, quantum scio, Monacensi 399 [Hardt IV p. 233], Taurinensi 108 c. IV, 28 [Pasinus I p. 214], Parisino 1939 [H. Omont II p. 167] commentarium Isagoges initio mutilum ad nostram aetatem propagatum est, quod incipit a verbis ἐν τῇ προτεραιᾷ δι' ἀριθμητικῆς θεωρίας ὑπεσχόμεθα ἀποδεικνύειν αἰτίαν, δι' ἣν ἔξ εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί. φέρε δὴ ταύτην διεξέλωμεν. δεῖ τοίνυν εἰδέναι ὅτι τῶν ἀριθμῶν οἱ μὲν εἰσιν ἄρτιοι οἱ δὲ περισσοί (cf. Dav. p. 51,7). titulus in codice Taurinensi saeculo XIV exarato secundum Pasinum est Δαβιδ θεσσαλονικέως τοῦ φιλοσόφου εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς φιλοσοφίας, εἰς τὰς πέντε φωνὰς τοῦ πορφυρίου καὶ εἰς τὰς δέκα κατηγορίας τοῦ ἀριστοτέλους. in codice Monacensi 399, saeculo XVI scripto, quem ipse inspexi, hoc commentarium f. 148^r—268^r exhibetur. sed f. 148^r nihil legitur nisi titulus Δαυιδ ἐξηγητὴς εἰς τὸν Πορφύριον καὶ Ἀριστοτέλην, f. 148^v scriptura vacat, f. 149^r alter titulus cernitur Δαυιδ τοῦ φιλοσόφου πῖναξ ταύτης τῆς βίβλου, f. 149^v—161^v tabula argumentorum invenitur in omnia quae sequuntur commentaria pertinens, id est in Isagoges interpretationem, in Eliae

- φιλοσοφίας, μὴ τοῦτο περιφρονήσαντες καταλίπωμεν· πρῶτον γὰρ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν, εἴ γε κατὰ τὸν Πλάτωνα οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος φιλόσοφος ὁ ὁρμαθοῦς ἐπισυ-
- Dav. p. 5,23 ρόμενος θεωρημάτων, ἀλλ' ὁ ἀκηλίδωτον καὶ ἀρρύπτωτον τὴν ζωὴν διαφυλάττων, καὶ
- EL p. 118,6 μὴτε γράμματα μὴτε νεῖν ἐπίστηται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι οἱ τῶν Ἀθηναίων λογάδες ἐδίδασκον τοὺς ἑαυτῶν παῖδας γράμματα, καὶ νήχεσθαι δὲ διὰ τὰς ναυμαχίας·
- Dav. p. 74,11 συνεχῶς γὰρ ἐπολέμουν οἱ Ἀθηναῖοι. διαιρεῖται τοίνυν τὸ πρακτικὸν τῆς φιλο-
- EL p. 32,31 σοφίας κατὰ μὲν τὸν Ἀριστοτέλην εἰς τρία, κατὰ Πλάτωνα δὲ εἰς δύο· φασὶ γὰρ οἱ Ἀριστοτελικοὶ ὅτι τὸ πρακτικὸν διεῖλεν ὁ Ἀριστοτέλης εἰς ἡθικὸν οἰκονομικὸν πολιτικόν. καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθές, φασὶν ὅτι ἱσάριθμοι πραγματεῖαι ἐγράφησαν τῷ Ἀριστοτέλει· ἔγραψε γὰρ ἡθικὰ Νικομάχεια μεγάλα καὶ μικρά. δεῖ γὰρ εἰδέναι ὅτι Ἀριστοτέλης ἔσχε καὶ πατέρα Νικόμαχον καὶ υἱὸν Νικόμαχον, καὶ ἔγραψε πρὸς ἑκατέρους ἡθικὰς πραγματείας, καὶ ἐπέγραψε (τὸ μὲν πρὸς) τὸν πατέρα Μεγάλα Νικομάχεια, τὸ δὲ πρὸς τὸν υἱὸν Μικρά. ἔγραψε δὲ καὶ οἰκονομικὰ ὁ Ἀριστοτέλης, ἐν οἷς διαλέγεται ὅτι πῶς ὀφείλει εὖ οἰκονομεῖσθαι ὁ οἶκος, ἐν οἷς καὶ φησιν ὅτι χρὴ συντρέχειν ἐπὶ τοῦ οἴκου ταῦτα πάντα· σχέσιν γυναικὸς πρὸς ἄνδρα, στοργὴν γονέων πρὸς τέκνα, δέος οἰκετῶν πρὸς δεσπότης καὶ ἵνα ἴσα ὥσι τὰ εἰσερχόμενα * * πλείω εἰσὶ τῶν ἐξερχομένων, ἄσωτός ἐστιν. γέγραπται δὲ αὐτῷ καὶ πολιτικὰ ὁμοίως τῷ Πλάτωνα, ἐν οἷς διαλέγεται πῶς νῦν χρὴ κατὰ τὴν ἀρίστην πολιτεύεσθαι πολιτείαν· ἔγραψε γὰρ καὶ ἑκάτερος καὶ Πολιτικὸν καὶ Πολιτείαν, καὶ ἐν μὲν τῷ Πολιτικῷ τὸν αὐτὸν ἔχουσι σκοπὸν, ἐν δὲ δὲ τῇ Πολιτείᾳ διαφωνοῦσιν· ὁ μὲν γὰρ Ἀριστοτέλης συνὼν καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ κτίστῃ πολιτείας λέγεται μετ' αὐτοῦ περιελθεῖν, ὃν ἀνεγράφετο τὸν βίον κατὰ στοιχεῖον, ὅτι τυχὸν μὲν Ἀλεξανδρεῖς τοιῶσδε πολιτεύονται καὶ Ἀθηναῖοι τοιῶσδε καὶ Βιθυνοὶ καθεξῆς κατὰ τὴν τάξιν τῶν στοιχείων. οὕτως οὖν καὶ τὰς πολιτείας τέθεικεν. ὁ δὲ Πλάτων ἔγραψε Πολιτείαν, ἐν ᾗ διαλέγεται πῶς χρὴ κρα-
- I. et Dav. om. τεῖν καὶ τάττειν πολιτείαν· ἰστέον γὰρ ὅτι πέντε εἰσὶν εἶδη ἀρχῶν· δημοκρατία, ὀλιγαρχία, ἀριστοκρατία, μοναρχία, καὶ αὕτη διττή· καὶ γὰρ ἡ ἐννόμως κρατεῖ καὶ ποιεῖ τὴν βασιλείαν ἢ παρὰ νόμους καὶ ποιεῖ τὴν τυραννίδα. καὶ φησιν ὅτι δημοκρατία ἐστὶν ὡς ὅταν ὁ δῆμος κρατῇ, ὀλιγαρχία δὲ ὅταν ὀλίγοι καὶ πλούσιοι κρατῶσιν, εἰ καὶ ἄλλοι εἰσιν, ἀριστοκρατία δὲ ὅταν οἱ ἄριστοι τῶν ἀρχόντων εὐλόγως κρατῶσιν, καὶ φησιν αὐτὸς ὅτι χρὴ ἢ κατὰ ἀριστοκρατίαν πολιτεύεσθαι ἢ κατὰ ἔννομον μοναρχίαν. καὶ οὕτω μὲν τὴν διαίρεσιν τοῦ πρακτικοῦ τῆς φιλοσοφίας εἰς τρία πιστοῦνται εἶναι οἱ Ἀριστοτελικοί. ἐπιλαμβάνονται δὲ ταύτης
- Dav. p. 75,32 πολλαχῶς οἱ Πλατωνικοί. πρῶτον μὲν ὅτι ἀπὸ γενῶν εἰς εἶδη διαίρεσις οὐδέποτε εἰς τρία γίνεται, καὶ διὰ τί πολλαχῶς εἴρηται. . . . οὕτως ἐπιλαβόμενοι τῶν Ἀριστοτελικῶν οἱ Πλατωνικοὶ ἐτέραν ἐκτίθενται διαίρεσιν τοῦ πρακτικοῦ τῆς φιλοσοφίας. φασὶ γὰρ ὅτι διαιρεῖται τοῦτο εἰς δύο, εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν· ὁ γὰρ πρακτικὸς φιλόσοφος ἢ νόμους ἐκτίθεται καὶ λέγεται νομοθετικὸς ἢ δικάζει καὶ λέγεται δικαστικὸς· τοῦτο γὰρ ὁ γλῶσσος φησιν, ὅτι καὶ ὁ ποιητὴς παράγει
- Dav. p. 76,10 τὸν Μίνωνα καὶ τὸν Ῥαδάμανθον· φησὶ γὰρ ὅτι ὁ μὲν νόμους ἐξετίθετο ὁ δὲ Ῥαδάμανθος ἐδίκαζε. καὶ ὡς ἐκεῖνοι ἐκ μιᾶς ῥίζης προσελθόντες (υἱοὶ γὰρ ἦσαν τοῦ Διὸς, ὡς αὐτῷ δηλοῦται), οὕτω καὶ αὐτὰ τὰ ἔργα, τὸ τε νομοθετικὸν φησὶ καὶ τὸ δικαστικόν, ἐκ μιᾶς ῥίζης τοῦ πρακτικοῦ τῆς φιλοσοφίας προσελθόντα φασὶ δὲ ὅτι τὰ διαιρεθέντα Ἀριστοτελικά τὸ τε ἡθικὸν τὸ τε οἰκονομικὸν καὶ

ἀποδιδράσκειν ἀπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἀναμένειν τὴν δήσαντα μέχρις οὗ λύσει τὸν δεσμόν, ὃν ἔδῃσε', τοῦτ' ἔστιν ὅτι οὐ δεῖ φρονεῖν ἑαυτὴν πρὸ τοῦ λύσαι τὸν δεσμόν τοῦ σώματος τὸν δήσαντα· παρὰ τοῦτο γὰρ καὶ δέμας τὸ σῶμα παρὰ τοῖς ποιηταῖς Dav. p. 31,13 ὡς δεσμός ὢν τῆς ψυχῆς καὶ πάλιν σῶμα ὡς σῆμα καὶ τάφος ὑπάρχον τῆς ψυχῆς. εἰ οὖν τὸν φυσικὸν ἔλεγε μελετᾶν θάνατον, οὐκ ἂν ἤναντιοῦτο ἑαυτῇ ὁ φιλόσοφος. ἐν οἷς τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα. δεύτερον ὅτι οὐ δεῖ ἐξάγειν ἑαυτὸν τὸν φιλόσοφον, εἰ ὡμοίωται τῇ θεῇ· τοῦτο γὰρ πράττων οὐ μόνον ὁμοιος οὐκ ἔσται τῇ θεῇ, ἀλλὰ καὶ ἐναντίος, εἴ γε προσξάνισταται καὶ λύειν ἐπιχειρεῖ τὸν δεσμόν πρὶν ἢ καλεῖσθαι τὸν δήσαντα· τοῦτο γὰρ τυραννίδος ἰδιὸν ἔστι καὶ οὐχ ὁμοιωσεως θεοῦ. τοῦτο καὶ τὸ δεύτερον. τρίτον ἔστι τὸ τοῦ Πλωτίνου· αὐτὸς El. p. 15,23 γὰρ φησιν ἐν ταῖς Ἐννεάσιν, ὅτι οὐ δεῖ ἐξάγειν ἑαυτὸν τὴν φιλόσοφον, εἴ γε ὡμοίωται θεῇ· ὁ γὰρ θεὸς ἀγαθὸς ὢν πᾶσιν ἴσως ἐπιβλέπει καὶ πᾶσιν ἴσως ἐπιχορηγεῖ τὴν ἀγαθότητα τοῖς τε πρώτοις καὶ τοῖς δευτέροις. ταῦτα δὲ ὡς ἔχουσιν ἐπιτηδεύματα καὶ ἀγαθότητα καὶ ἀνεπιτηδεύματα, τὸ ἡλιακὸν φῶς αὐτοῖς χορηγεῖται. καὶ γὰρ καὶ αἱ νυκτερίδες σκοτεινὸν τοῦτο καὶ ἀφώτιστον ἔχουσι τῇ El. p. 15,28 ἀνεπιτηδεύματι τῆς ὄψεως. εἰ οὖν ὡμοίωται τῇ θεῇ ὁ φιλόσοφος, οὐ καταφρονεῖ τῶν δευτέρων. φιλόσοφος δὲ ἔστιν ἡ ψυχὴ, δεύτερον καὶ χειρὸν τὸ σῶμα. (οὐκ ἄρα τὴν ψυχὴν) δεῖ ἐξάγειν ἑαυτὴν καταλιποῦσαν τὸ σῶμα, ἀλλ' ἀναμένειν τὸν δήσαντα. οὕτω γε καὶ τὸ τρίτον. τέταρτον ἐπιχείρημα Πρόκλου τοῦ ὑπο- El. et Dav. om. μνηματίσαντος Πλωτίνου· οὗτος γὰρ φησιν ὁ Πρόκλος, ὅτι ἡ ἀρετὴ αὐτάρκης ἔστι πρὸς εὐδαιμονίαν, ἡ δὲ εὐδαιμονία οὐκ ἀποφεύγει τὰ δεινὰ, ἀλλὰ τούτοις ἐγκαρτερεῖ. καὶ ἡ φιλοσοφία δὲ χῶρος (χορὸς cod.) οὕσα τῶν ἀρετῶν εὐδαιμονίαν ἔχει· δηλονότι ἐγκαρτερεῖ τοῖς δεινοῖς καὶ αὕτη τούτων οὐκ ἀποδιδράσκει. ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθές, δῆλον· καὶ γὰρ Πλωτίνος ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς, εἰ ἄρα Dav. p. 30,31 εὐδαιμων ἔστιν ὁ ἀνὴρ ὁ ζῶν ἐναρέως μὲν Πριαμικαῖς δὲ τύχαις περιπεσὼν καὶ Ἰλιάδι περιβεβλημένος κακῶν καὶ μετὰ θάνατον ἐρριμμένος ἄταφος ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲν ἕτερον ἀπεκρίνατο, εἰ μὴ ὅτι ἄπαγε τῆς μικρολογίας' (τοῖς μικρολόγοις cod.), τοῦτ' ἔστιν ὅτι ταῦτα πάντα τό τε σῶμα καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα [περὶ τὰ ὄντα] οὐδὲν συμβάλλονται τῇ ἀρετῇ τῆς ψυχῆς. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ φιλόσοφοι τρία Dav. p. 41,6 τινὰ λέγουσι· ἐγὼ, τὸ ἐμὸν, τὰ τοῦ ἐμοῦ· ἐγὼ μὲν τὴν ψυχὴν, ἐμὸν δὲ τὸ σῶμα, El. p. 22,35 τὰ τοῦ ἐμοῦ δὲ πάντα τὰ ἐκτὸς τὰ περὶ τὸν ἄνθρωπον· καὶ γὰρ Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος ἔφασκεν· ἔμε ἄνθρωπος ἀποκτεῖναι μὲν δύναται, βλάψαι δὲ με οὐ δύναται', τοῦτ' ἔστι τὴν ψυχὴν μου οὐκ ἀδικεῖ ὡς ἀσώματον, τὸ δὲ σῶμα φρονεῖ ὡς φθαρτόν. καὶ πάλιν ὁ Ἀναξαρχὸς τυπτόμενος ἔφασκεν· ἔπίσσε τοῦ Ἀναξάρχου El. p. 22,25 θύλακον, οὐ γὰρ ποτε πτίσσεις Ἀναξάρχον', θύλακον καλέσας τὸ σῶμα. καὶ πάλιν ὁ Ἀμφίμαχος φρονεῖν ὡς ἔλεγε

αὐτόν μ' ἐξεδάσσα (ἐγὼ με ἔξεσα cod.)· τί (οὔτι cod.) μοι μέλει ἀσπίς ἐκείνη;
ἐρρέτω.

Mon. f. 189^r inf. . . . εἰπωμεν λοιπὸν καὶ τοὺς κατὰ μέρος εὑρετὰς αὐτῶν El. et Dav. om. (τῶν ἐπιστημῶν) τοὺς ἀριστεύσαντας ἐν αὐταῖς· τῆς μὲν τοῖ ἀριθμητικῆς προσέστη ὁ Νικόμαχος, τῆς δὲ λογικῆς ὁ Διόφαντος, πάλιν τῆς μουσικῆς προσέστησαν οἱ Πυθαγόρειοι, τῆς δὲ γεωδαισίας Ἡρών, τῆς δὲ ἀστρονομίας Παῦλος καὶ τῆς σφαιρικῆς ὁ Θεοδόσιος.

Mon. f. 193^r Ἐπειδὴ δευτέρως ἡμῖν ὑπάρχει εἰς ζήτησιν τὸ πρακτικὸν τῆς

τις ἔχων σφενδόνην, ἐν ᾗ περιγέγραπται ἐκτύπωμα ἀριστεύς τινός, οἶον Ἀχιλλέω.
ἢ Ἐκτορος. τοῦτο δὲ ἀπομαρττεύθω ἐν διαφόροις κηροῖς καὶ θεωρεῖτω τις τούτους
καὶ ἀπίτῳ ἔχων ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ κτλ.

Mon. f. 223^v schol. Vind. 139 f. 13^v appositā nota ἐκ τῆς πράξεως τῆς λγ'
τοῦ ἡλίου.

El. p. 61.22 Ἐπειδὴ τρεῖς ὑπογραφὰς τοῦ εἵδους παρέδωκεν ὁ Πορφύριος, ὧν αἱ μὲν δύο
αἱ πρῶται ἡρμοζον καὶ τῷ εἰδικωτάτῳ εἶδει καὶ τοῖς ὑπαλλήλοις, ἡ δὲ τρίτη καὶ
τελευταία (τελευτέως Mon.) ἡρμοξε μόνῃ τῷ εἰδικωτάτῳ εἶδει, βρῶλεται (συμ-
βουλεύεται Vind.) εἰπεῖν τούτων τὰς διαφοράς, ὥς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας. καὶ
τῶν μὲν πρῶτων δύο νῦν λέγει τὴν διαφοράν· εἶπε γὰρ ἀνωτέρω λέγων ὅτι
ἐπειδὴ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρὸς τί εἰσι καὶ ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι δι' ἀλλήλων
δείκνυνται (δείκνυται Vind.)· γένος γὰρ εἶδους ἐστὶ καὶ εἶδος γένους· καὶ (καὶ
om. Vind.) ἐν τι δοκοῦσι περιέχειν αὐταὶ αἱ πρῶται ὑπογραφαί, διαφέρουσι δι'
τῇ σχέσει· ἡ μὲν γὰρ ἀναβάσει ἔοικεν, ἡ δὲ καταβάσει, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

El. p. 72,1
Dav. p. 159,26

Mon. f. 231^v schol. Vind. 139 f. 17^r nota appositā πρᾶξις λε' τοῦ ἡλίου.
Ἐτι δὲ διὰ τῶν παρόντων παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Πορφύριος τὴν διαφοράν τοῖ
γενικωτάτου καὶ τοῦ (τοῦ om. Mon.) εἰδικωτάτου πρὸς τὰ ὑπάλληλα. ἰστέον δὲ
(δὲ om. Vind.) ὅτι δύο τινῶν ὄντων, φύσεως τε καὶ γνώσεως, καὶ τούτων πλεον-
νεκτούντων ἀλλήλα· ἡ μὲν γὰρ (γὰρ om. Mon.) φύσις παράγει μὲν οὐ γινώσκει
δέ· ἀνάγκη γὰρ τὰ πράγματα ἢ κατ' ἄμφω ὠρισμένα εἶναι ἢ κατ' ἄμφω ἀόρισ-
τῇ κατὰ τι μὲν ὀριστὰ κατὰ τι δὲ ἀόριστα, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γὰρ τῇ μὲν φύσει
ὀρίζεται τῇ δὲ γνώσει ἀόριστὰ (ἀόριστόν Vind.) ἐστίν, ἡ τὸ ἀνάπαλιν τῇ γ-
νώσει ὠρισμένα (ὠρισμένον Vind.) ἐστὶ τῇ δὲ φύσει ἀόριστα (ἀόριστον Vind.)
ὅπερ οὐδὲ συνίσταται, ἀλλὰ διὰ τὸ τέλειον τῆς διαιρέσεως λέγεται. ὅτι δὲ
δυνατὸν τῇ μὲν γνώσει ὠρισμένον τι εἶναι τῇ δὲ φύσει ἀόριστον, ὁ γλῶσσος ἐντεῦθεν

**DAVIDIS
PROLEGOMENA
ET IN PORPHYRII ISAGOGEN
COMMENTARIUM**

τις ἔχων σφενδόνην, ἐν ᾗ περιγράφεται ἐκτύπωμα ἀριστεύς τινός, οἷον Ἀχιλλέως ἢ Ἑκτορος. τοῦτο δὲ ἀποματτέσθω ἐν διαφόροις κηροῖς καὶ θεωρεῖτω τις τούτους, καὶ ἀπίτω ἔχων ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ κτλ.

Mon. f. 223^v schol. Vind. 139 f. 13^v apposita nota ἐκ τῆς πράξεως τῆς λγ' τοῦ ἡλία.

El. p. 61,22

Ἐπειδὴ τρεῖς ὑπογραφὰς τοῦ εἵδους παρέδωκεν ὁ Πορφύριος, ὧν αἱ μὲν δύο αἱ πρῶται ἡρμοζον καὶ τῷ εἰδικωτάτῳ εἶδει καὶ τοῖς ὑπαλλήλοις, ἡ δὲ τρίτη καὶ τελευταία (τελευτέως Mon.) ἡρμοξε μόνῃ τῷ εἰδικωτάτῳ εἶδει, βούλεται (συμβουλεύεται Vind.) εἰπεῖν τούτων τὰς διαφοράς, ὥς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους. καὶ τῶν μὲν πρώτων δύο νῦν λέγει τὴν διαφοράν· εἶπε γὰρ ἀνωτέρω λέγων ὅτι ἐπειδὴ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρὸς τί εἰσι καὶ ἐπειδὴ τὰ πρὸς τι δι' ἀλλήλων δείκνυνται (δείκνυται Vind.)· γένος γὰρ εἵδους ἐστὶ καὶ εἶδος γένους· καὶ (καὶ om. Vind.) ἐν τι δοκοῦσι περιέχειν αὐται αἱ πρῶται ὑπογραφαί, διαφέρουσι δὲ τῇ σχέσει· ἡ μὲν γὰρ ἀναβάσει ἔοικεν, ἡ δὲ καταβάσει, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Mon. f. 231^v schol. Vind. 139 f. 17^r nota apposita πρᾶξις λε' τοῦ ἡλία.

El. p. 72,1
Dav. p. 159,26

Ἐτι δὲ διὰ τῶν παρόντων παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Πορφύριος τὴν διαφορὰν τοῦ γενικωτάτου καὶ τοῦ (τοῦ om. Mon.) εἰδικωτάτου πρὸς τὰ ὑπαλλήλα. ἰστέον δὲ (δὲ om. Vind.) ὅτι δύο τινῶν ὄντων, φύσεως τε καὶ γνώσεως, καὶ τούτων πλεονεκτούντων ἀλλήλα· ἡ μὲν γὰρ (γὰρ om. Mon.) φύσις παράγει μὲν οὐ γινώσκει δέ· ἀνάγκη γὰρ τὰ πράγματα ἢ κατ' ἄμφω ὠρισμένα εἶναι ἢ κατ' ἄμφω ἀόριστα ἢ κατὰ τὸ μὲν ὀριστὰ κατὰ τὸ δὲ ἀόριστα, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γὰρ τῇ μὲν φύσει ὠρίσται τῇ δὲ γινώσκει ἀόριστά (ἀόριστόν Vind.) ἐστίν, ἡ τὸ ἀνάπαλιν τῇ μὲν γινώσκει ὠρισμένα (ὠρισμένον Vind.) ἐστὶ τῇ δὲ φύσει ἀόριστα (ἀόριστον Vind.), ὅπερ οὐδὲ συνίσταται, ἀλλὰ διὰ τὸ τέλειον τῆς διαιρέσεως λέγεται. ὅτι δὲ οὐ δυνατόν τῇ μὲν γινώσκει ὠρισμένον τι εἶναι τῇ δὲ φύσει ἀόριστον, δῆλον ἐντεῦθεν κτλ.

**DAVIDIS
PROLEGOMENA
ET IN PORPHYRII ISAGOGEN
COMMENTARIUM**

S I G L A

K = Marcianus 599
T = Vaticanus 1023
V = Vaticanus 1470
c = Crameri editio

ΤΑ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ
ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΡΟΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

K. f. 127r

(Πρᾶξις α').

Οἱ τῶν τῆς φιλοσοφίας λόγων ἐρῶντες καὶ τῆς ἐκ τούτων ἡδονῆς
5 ἄκρην δακτύλῳ γευσάμενοι, πάσῃ τῇ τοῦ βίου φροντίδι χαίρειν εἰπόντες,
σώφρονί τινι μανίᾳ πρὸς τούτους ἐλαυνόμενοι φαίνονται καὶ τῇ τῶν ὄντων
ἐπιστήμῃ συντόμως αὐτῶν ψυχαγωγῶσι τὸν ἔρωτα· ἐπιστήμη δὲ τῶν ὄντων
ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ὡς σὺν θεῷ μαθησόμεθα. ἐπεὶ τοίνυν καὶ ἡμᾶς σοφὸς
ἔρως καὶ πολλὴ προθυμία εἰς τοῦτον διήλασε τὸν ἀγῶνα, φέρε τὸν τῆς
10 φιλοσοφίας θεῖον ἀγῶνα ὑποδυσώμεθα, μὴ τὸ παρὲν δυσχερὲς ἐπιλογιζόμενοι,
ἀλλὰ πρὸς τὸ πέρας τῆς θείας ἐπαγγελίας αὐτῆς ἀποβλέποντες πάντα
μύχθον ἐλάττονα καὶ δεύτερον αὐτῆς ἡγησώμεθα.

Δοκεῖ δέ μοι μικρὸν ἀναβάλλεσθαι τὴν ἐγκύκλιον ἐξηγήσιν Ἀριστοτελικῶς
πειθομένῳ θεσμοῖς, ὡς δεῖ ἐν ἐκάστῃ σχεδὸν πράγματι τὰ τέσσαρα ταῦτα
15 ζητεῖν κεφάλαια· εἰ ἔστι, τί ἔστι, ὅποῖόν τί ἔστι καὶ διὰ τί ἔστι. καὶ
εἰκότως τὰ τέσσαρα ταῦτα ζητοῦμεν· τῶν γὰρ πραγμάτων τὰ μὲν ἀνύπαρκτά
ἐστίν, ὡς τραγέλαφος, σκινδαψός, βλίτυρι καὶ τὰ λοιπά, ὅσα ἡ ἡμετέρα διάνοια
διαπλάττεται, τὰ δὲ ὑπαρξίν ἔχει. καὶ τούτων αὖθις τῶν ὑπαρξίν ἐχόντων
τὰ μὲν ἀμφιβαλλομένην ἔχει τὴν ὑπαρξίν, ὡς ἀναστρὸς σφαῖρα ἢ ὡς ἀντί-
20 ποδες (ταῦτα γὰρ ἀμφιβάλλονται εἴτε εἰσὶν εἴτε οὐ), τὰ δὲ οὐκ ἀμφι-
βαλλομένην ἀλλ' ὁμολογουμένην, ὥσπερ ἄνθρωπος ἢ βοῦς. καὶ ἐπὶ μὲν

1. 2 Inscripti ex V: Προλεγόμενα τῶν πέντε φωνῶν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς τοῦ θεο-
φιλεστάτου φιλοσόφου κυρίου δαδ K: om. T 3 Πρᾶξις α' addidi (cf. p. 2,30)

4 τῶν τῆς (ante φίλ.) om. V 6 φαίνονται] φέρονται V 7 αὐτῶν (sc. λόγων)]

αὐτῶν Brand. 8 ἡμᾶς post ἔρως (9) colloc. KT 9 καὶ πολλὴ προθυμία post ἀγῶνα

colloc. T εἰς] ἐπὶ V διήλανε V 9. 10 φέρε—ἀγῶνα] φέρε δὴ (δὲ T) φέρε

λοιπὸν τοῦτον KT 10 ἀποδυσώμεθα V¹ 11 ἐπαγγελίας αὐτῆς] αὐγῆς V

13 ἀναβάλλεσθαι K 13. 14 Ἀριστοτ. πειθ. θεσμοῖς cf. Anal. post. B 1 p. 89^b 23

17 εἰσὶν V ἢ σκινδ. V καὶ τὰ λοιπά suppl. V² διάνοια] ἔννοια V

18 καὶ τούτων suppl. V² 19 ἡ ἀναστρὸς V 20. 21 οὐκ ἀμφιβ. ἀλλ' om. V

21 ὁμολογουμένην K: ὁμολογουμένην T¹: ὁμολογουμένην T²

Comment. in Arist. XVIII 2. Dav. Proleg. et in Porph. Isag.

τῶν ὑπαρξίν ἔχόντων ἀμφιβαλλομένην δὲ ζητοῦμεν τὸ εἰ ἔστιν, ἐπὶ δὲ τῶν
ὁμολογουμένην ἔχόντων τὴν ὑπαρξίν ζητοῦμεν τὸ τί ἐστι. τὸ δὲ τί ἐστιν
ἢ δι' ὀνόματος ἢ δι' ὀρισμοῦ γινώσκεται, δι' ὀνόματος μὲν, ὅταν βλέπωμέν
τι καὶ ἐρωτῶμεν τί ἐστι, καὶ λέγωμεν ὅτι 'ἄνθρωπος', δι' ὀρισμοῦ δέ, ὅταν
5 λέγωμεν 'ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν'. εἴτα δὲ
ἐπειδὴ τὰ πράγματα οὐ μόνον κοινωνοῦσιν ἀλλὰ καὶ διαφέρουσιν (καὶ
γὰρ τὰ ζῷα οὐ μόνον κοινωνοῦσι κατὰ τὸ γένος καθὼς ζῷα, ἀλλὰ καὶ δια-
φέρουσι, καθὼς τὰ μὲν λογικὰ τὰ δὲ ἄλογα), διὰ τοῦτο ζητοῦμεν τὸ ὁποῖόν |
τί ἐστιν, ἵνα γνῶμεν τὰς διαφοράς· καὶ γὰρ τῷ ὄρω συναναφαίνονται αἱ 127
10 διαφοραί. [ἰστέον δὲ ὅτι ἥνίκα τὸ τί ἐστι δι' ὀνόματος ἐκφέρεται, τότε
δεῖ ζητεῖν τὸ ὁποῖόν τί ἐστιν, ἥνίκα δὲ δι' ὄρου γινώσκεται, τότε οὐ δεῖ
ζητεῖν ὁποῖόν τί ἐστιν, ἀλλὰ τὸ διὰ τί ἐστιν.] ἐπειδὴ δὲ πάντα πρὸς τι
τέλος ὀρῶσι καὶ οὐδὲν μάτην οὔτε ὁ δημιουργὸς οὔτε ἡ φύσις οὔτε ἡ
τέχνη ἐπενόησεν, τούτου χάριν ζητοῦμεν τὸ διὰ τί ἐστιν· οἷον διὰ τί ἐστι
15 κλίνη; διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀνάπαυσιν. καὶ πάλιν διὰ τί ἐστιν ἄνθρωπος;
διὰ τὸ κοσμεῖσθαι τόδε τὸ πᾶν· καὶ γὰρ τὸ πᾶν ἀτελὲς ἦν, εἰ μὴ ἦν τὸ
ἀνθρώπειον γένος, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ· ποιεῖ γὰρ τὸν
δημιουργὸν λέγοντα μετὰ τὴν ποίησιν οὐρανοῦ καὶ γῆς 'ἔτι λείπεται τρία
γένη ἡμῖν θνητὰ καὶ ἀγέννητα, ὧν μὴπω γενομένων ὁ οὐρανός, φησίν, ἐστὶν
20 ἀτελής'. οὐρανὸν δὲ ἐκάλεσε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ περιέχοντος ὀνομάσας τὸ
περιεχόμενον.

Ἐπεὶ τοίνυν ἡ φιλοσοφία ἐστὶν ἡμῖν τὸ προκείμενον, τὸ καλλιστόν τε
καὶ τιμιώτατον τῶν ἐν ἀνθρώποις πράξεων, ἥτις παρ' ἡμῖν μὲν οὐκ ἀμφι-
βάλλεται, παρὰ δὲ τισιν ἀμφιβάλλεται τυφλοῖς ἐοικόσι περὶ χρωμάτων
25 συλλογισμένοις, οὓς ὁ Σταγειρίτης φησίν (οἱ γὰρ ἐκ γενετῆς τυφλοὶ οὐ
δύνανται περὶ χρωμάτων συλλογίσασθαι· οὐ γὰρ ἴσασι τί ἐστι χρῶμα), φέρε
τοὺς τούτων λόγους εἰς μέσον ἐκθώμεθα καὶ τὴν τούτων ἀνατροπὴν ὡς οἶόν
τέ ἐστι ποιησώμεθα σαφῶς ἐλέγχοντες τὴν τούτων ἄνοιαν. τίνες δὲ εἰσιν
οἱ τούτων λόγοι, ἐν τῇ ἐφεξῆς θεωρίᾳ μαθησώμεθα.

30

Πρᾶξις β'.

Καθάπερ ἐν τῇ προτέρᾳ θεωρίᾳ ὑπεσχόμεθα, ἔλθωμεν καὶ τοὺς λόγους
τῶν βουλομένων ἀνελεῖν τὴν ὑπαρξίν τῆς φιλοσοφίας ἐκθώμεθα καὶ τούτων

2 τὴν om. V ante τὸ δὲ add. ἐπειδὴ δὲ (sic) V 3 βλέποντές V 4 καὶ ἐρ.]
λέγωμεν V λέγομεν TV 5. 6 εἴτα δὲ ἐπειδὴ] εἴτα ἐπειδὴ δὲ K: εἴτα ἐπειδὴ T:
εἴτα δὲ V 6 ante τὰ πράγμ. add. καὶ V κοινων. ἀλλήλοις T 10 ἰστέον—
ἀλλὰ τὸ διὰ τί ἐστιν (12) deleti ἐκφέρεται V 13 ἡ (ante τέχνη) om. V
16 τὸ (ante pr. πᾶν) om. V 17 ἐν τῷ Τιμαίῳ] p. 41 B 22 ἡ om. KT
τῶν προκειμένων ἡμῖν V τε om. V 24 ἀμφιβάλλεται (alt.) om. V
25 συλλογίσασθαι K ὁ Σταγειρίτης] Phys. B 1 p. 193a7 γεννητῆς KTV
27 τοὺς τούτων λόγους] τοῦ βίου τοὺς λόγους V 28. p. 3,1 ποιησώμεθα V
ἀνοιαν] μανίαν V δὲ om. V 29 ἐξῆς T 30 Πρᾶξις σὺν θεῷ β' KV: om. T
32 προανελεῖν V¹

- τὴν ἀνατροπὴν ὡς οἶόν τέ ἐστι ποιησώμεθα. πρῶτον μὲν ἐπιχείρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν ἐστὶ τοῦτο· τὸ ὄν τῶν ὁμωνύμων ἐστίν, τὰ ὁμώνυμα δὲ οὐ καθυποβάλλονται, τὰ δὲ μὴ καθυποβαλλόμενα γινώσκει οὐχ ὑποπίπτουσι, τὸ ὄν ἄρα ἄγνωστόν ἐστιν. εἰ δὲ ἡ φιλοσοφία γινώσκῃ τῶν ὄντων ἐστὶ, δῆλον ὅτι ἄγνωστός ἐστιν, εἴ γε τὸ ὄν ἄγνωστόν ἐστι. πρὸς τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα διττῶς ὑπαντῶμεν τῇ τε ἐνστάσει κεχρημένοι καὶ τῇ ἀντιπαραστάσει. ἰστέον δὲ ὅτι ἐνστάσεως μὲν ἔργον ἐστὶ τὸ ἐκ βαλβίδος αὐτῆς καὶ εὐθέως ἐκ προοιμίων ἀνατρέπειν τοὺς δι' ἐναντίας λόγους, ἀντιπαραστάσεως δὲ τὸ δέξασθαι μὲν τὸν λόγον ὡς ἀληθῆ δεῖξαι δὲ αὐτὸν
- 10 μὴδαμῶς καταβλάπτοντα τὸ προκειμένον, ἀλλὰ μάτην εἰρημένον. ἀνατρέποντες οὖν | τὸ ἐπιχείρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν κεχρημέθα τῇ 128⁺ ἐνστάσει, λέγοντες ὅτι τὸ ὄν οὐκ ἐστὶ τῶν ὁμωνύμων ἀλλὰ τῶν ἀφ' ἐνός (τί δὲ ἐστὶ τὰ ὁμώνυμα καὶ τί τὰ ἀφ' ἐνός, προκρίνοντες μαθησώμεθα), τῇ δὲ ἀντιπαραστάσει κεχρημέθα λέγοντες ὅτι εἰ καὶ δῶμεν τῶν ὁμωνύμων
- 15 εἶναι τὸ ὄν, οὐ παρὰ τοῦτο ἄγνωστόν ἐστι· καὶ γὰρ δύναται τὰ ὁμώνυμα ὄρω καθυποβληθῆναι· κανὼν γὰρ ἐστὶ διαλεκτικός ὁ λέγων ὅτι ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων τρία τινα δεῖ ζητεῖν, πόσα σημαινόμενα ἔχει τὸ ὁμώνυμον, καὶ περὶ ποίου σημαινομένου ἐστὶν ὁ λόγος, καὶ εἴθ' οὕτως ὑπογράψαι ἢ ὀρίσασθαι τὸ ἐν τῶν σημαινόμενων περὶ οὗ ἐστὶν ὁ λόγος. οἷον παραδείγματι σαφη-
- 20 νέσωμεν τὸ λεχθέν· ἥνικα περὶ κυνός ἐστιν ὁ λόγος, ἐπειδὴ αὕτη ἡ φωνὴ τῶν ὁμωνύμων ἐστίν, δεῖ πρῶτον λέγειν πόσα σημαινόμενα ἔχει, οἷον ὅτι σημαίνει τὸν τε ἀστρῶν καὶ τὸν θαλάττιον καὶ τὸν χερσαῖον, καὶ δεύ-
- 25 ἔστι ζῶν τετραπόδον ὑλακτικόν. οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ ὄντος τὰ τρία ταῦτα ζητοῦμεν· ζητοῦμεν γὰρ πρῶτον πόσα σημαινόμενα ἔχει καὶ λέγομεν ὅτι κατὰ δέκα σημαινόμενων φέρεται, ἵγουν κατὰ τῶν δέκα κατηγοριῶν. καὶ δεύτερον ζητοῦμεν περὶ ποίου σημαινομένου ἐστὶν ὁ λόγος, ἄρα περὶ οὐσίας ἢ περὶ ποσοῦ ἢ περὶ ποιοῦ ἢ περὶ τῶν ἐξῆς κατηγοριῶν. τότε
- 30 ζητοῦμεν ὀρισμῶ ἢ ὑπογραφῇ καθυποβάλλειν. εἰ ἄρα οὖν ὀρισμῶ καθυποβάλλεται, δῆλον ὅτι οὐκ ἐστὶν ἄγνωστον τὸ ὄν.
- Τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχείρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν προέρχεται τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ ὄντα ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ εἰσι καὶ στάσεως οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι· φθάνει γὰρ τὸν λόγον ἀμειφθέντα τὰ πράγματα· καὶ γὰρ σχεδὸν

4 ante εἰ δὲ ἡ φιλ. add. πῶς τοῖνον φατέ τὴν φιλοσοφίαν γινώσκῃ τῶν ὄντων τοῦ ὄντος
 ἀγνώστου ὑπάρχοντος KT 6 διχῶς V 6. 7 κεχρημένοι post ἀντιπαραστ.
 colloc. V 7 δὲ om. K μὲν om. KT post βαλβίδος add. καὶ ἀφε-
 τηρία V 9 pr. δὲ] δ' ἔργον ἐστὶ V 10 ἀλλὰ μάτην εἰρημένον om. V (fort. recte)
 11 τὸ om. K 13 εἰσι KT 14 ὅτι om. T 15 δύναται KT
 18 ἢ] καὶ TV 21 λέγειν supra scr. K: εἰπεῖν (sed post ἔχει colloc.) T
 23 ante περὶ add. περὶ ποίου σημαινομένου ἵγουν V εἴτα ὑπογρ. αὐτῶ] καὶ τρίτον
 τοῦτο ὑπογράφει (sic) V 23. 24 καθυποβάλλει V 24 ἐστὶ τυχόν ὁ λόγος V
 27 τῶν om. KT 29 κατηγοριῶν om. V 29. 30 τότε ζητοῦμεν] καὶ τότε τὸ
 ζητούμενον V 30 pr. ὀρισμῶ] ὄρω V καθυποβάλλομεν (pr. l.) V 31 τὸ ὄν om. KT

πρὸ τοῦ ῥηθῆναι τὸν περὶ αὐτῶν λόγον ἀμείβονται τὰ πράγματα. καὶ
 φέρουσι παράδειγμα τοιοῦτον, ὅτι ὥσπερ ἐν ποταμῷ ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι
 οὐ δύναται τις βρέξαι δις τὸν πόδα, ἢ ὥσπερ ἕτεροι ἐπιτείνοντες τὴν
 ἀπορίαν λέγουσιν ὅτι οὐδὲ ἅπαξ δύναται τις ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι βρέξαι
 5 τὸν πόδα ἐκείνου τοῦ ὕδατος παρερχομένου συντόμως καὶ ἄλλου ἐπερχο-
 μένου, οὕτω καὶ τὰ πράγματα ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ ὄντα στάσεως
 οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι καὶ ὁῖον ὅτι γινώσκει οὐχ ὑποπίπτουσιν· ἐν τῷ
 γὰρ θέλειν τινὰ γινώσκειν αὐτὰ ἀμείβονται καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσι,
 καὶ οὐ καταλαμβάνει τις γινῶναι αὐτά. πῶς οὖν ἡ φιλοσοφία γινώσκει τῶν
 10 ὄντων ἔστιν, ὅπου τὰ ὄντα ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ ὄντα ἄγνωστά εἰσιν; ἄλλως
 τε δὲ φασιν· ἵνα γένηται κατάληψις, θέλει τὸ μνῶσκον ἐφαρμόζεσθαι τῷ
 γνωστῷ. | καὶ γινώσκον μὲν λέγουσι τὴν ψυχὴν γνωστὸν δὲ τὸ πρᾶγμα 128·
 τὸ ὑποκειμένον ἔχουν τὸ γινωσκόμενον. ἵνα δὲ γένηται ἐφαρμογή, τοῦτ'
 ἔστιν ἀρμυρία κατάληψις, θέλει τὸ γνωστὸν ἢ μὴ κινεῖσθαι ἀλλ' αἰ
 15 ὡσαύτως ἔχειν, ἢ εἰ κινεῖται τὸ γνωστὸν καὶ μεταβάλλεται, θέλει καὶ τὸ
 γινώσκον ἔχουν ἢ ψυχὴ συγκινεῖσθαι καὶ συμεταβάλλεσθαι, καὶ τυχὸν εἰ
 γίνεται τὸ γνωστὸν λευκόν, θέλει καὶ ἡ ψυχὴ λευκὴ εἶναι, καὶ εἰ γίνεται
 ὕδωρ, θέλει καὶ ἡ ψυχὴ ὕδωρ γίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν ἡ ψυχὴ οὐ συμε-
 ταβάλλεται τῷ γνωστῷ· ὁῖον (οὖν) ὅτι οὐ δύναται γινῶναι αὐτό. ἄρα οὖν
 20 ἡ φιλοσοφία γινώσκει τῶν ὄντων εἶναι οὐ δύναται, ὅπου τὰ ὄντα γινώσκει οὐ
 καθυποβάλλονται. ταῦτα μὲν οὕτοι. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς αὐτούς· πρῶτον
 μὲν ἡ φιλοσοφία οὐ καταγίνεται περὶ τὰ μερικά, ἅτινα εἰσιν ἐν ῥοῇ καὶ
 ἀπορροῇ, ἀλλὰ περὶ τὰ καθόλου, ἅτινα οὐ μεταβάλλεται, ἀλλ' αἰ ὡσαύτως
 ἔχει. δεύτερον δὲ εἰ καὶ ὁῖον αὐτὴν περὶ τὰ μερικά καταγίνεσθαι, οὐ
 25 παρὰ τοῦτο οὐ δύναται τις καταλαβέσθαι, καθὼς τὸ γινώσκον ἔχουν ἢ ψυχὴ
 οὐ συμεταβάλλεται τῷ γνωστῷ ἔχουν τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι· κατὰ γὰρ
 τοῦτον τὸν λόγον οὐδὲ τὸ θεῖον εἴσεται τι τῶν γινομένων, ἐπειδὴ οὐ
 συμεταβάλλεται τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αἰ ὡσαύτως ἔχει. καὶ πάλιν κατὰ
 τοῦτον τὸν λόγον ὁ ἱατρὸς κατὰ φύσιν ὦν οὐ δύναται γινῶναι τὰ παρὰ
 30 φύσιν, τοῦτ' ἔστιν ὅταν ὑγιαίνει, οὐ δύναται διακρίναι τὴν νόσον, ἀλλ'
 ἀναγκάζεται νοσεῖν, ἵνα τὴν νόσον διακρίνῃ. ἔτι δὲ πολλάκις ἡ ψυχὴ πρὸ
 τοῦ ἀμειφθῆναι τὰ πράγματα γινώσκει αὐτά, ὡς καὶ ὁ Πλάτων δηλοῖ λέγων
 'αἱ γὰρ τῶν σπουδαίων ψυχαὶ οὐ μόνον κατόπιν ἔρχονται τῶν πραγμάτων,
 ἀλλὰ καὶ προφθάνουσιν αὐτά καὶ προγινώσκουσι πρὸ τοῦ ἀμειφθῆναι'. καὶ
 35 ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

1 παράδ. τοιοῦτον] cf. Amm. in Cat. p. 2,25

3 οὐ supra scr. K

τὸν αὐτόν

πόδα δις T

5 ἐκείνου τοῦ ὕδ. τοῦ αὐτοῦ ὕδ. K: αὐτοῦ τοῦ ὕδ. T

συντόμως

περιερχ. (sic) V

12 καὶ γινώσκον—ψυχὴν iter. K

γινώσκον μὲν] γινώσκωμεν V¹14 post γνωστὸν add. ἢ κινεῖσθαι in marg. V²

16 τὴν ψυχὴν KT

μεταβάλλεσθαι T

17 pr. γίνεται] γὰρ V

19 τῷ γνωστῷ] τὸ γνωστὸν V

pr. οὖν inserui (cf. p. 8,13)

20 οὐ δύναται εἶναι colloc. V

20. 21 οὐχ ὑποβάλλονται K

21 ante πρὸς a

καὶ V

22 ante ἐν add. τὰ V

26 alt. τῷ] τὸ KV

31 δὲ om. K

32 καὶ om. V

ὁ Πλάτων δηλοῖ] cf. Meno. p. 81 C

34 πρὸ τοῦ ἀμειφθῆναι

om. V (fort. recte)

Τρίτον δὲ ἐπιχείρημα οἱ ἀνατρέποντες τὴν φιλοσοφίαν φασὶ τοῦτο·
τὰ γινωσκόμενα αἰσθῆσει ὑποπίπτουσιν, ὥς καὶ ὁ Πλάτων δηλοῖ λέγων· ὁ
γὰρ δημιουργὸς ὄψιν καὶ ἀκοὴν ἡμῖν ἐδωρήσατο, ἵνα διὰ τούτων τὸ τῆς
φιλοσοφίας κατορθώσωμεν γένος'. τοῦτο λαβόντες ὥς ὁμολογούμενόν φασιν
5 ὅτι εἰ δεῖξομεν ἐκ τῆς ὑμῶν διαιρέσεως μὴ δυνάμενα εἶναι τὰ μέρη τῆς
φιλοσοφίας, δῆλον ὅτι οὐ συνίσταται ἡ φιλοσοφία. φασὶν οὖν ὅτι καθ'
ὑμᾶς ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, τὸ θεωρητικὸν
πάλιν εἰς μαθηματικὸν φυσιολογικὸν καὶ θεολογικόν· εἰ ἄρα οὖν ταῦτα ἀνα-
τρέψομεν, δῆλον ὅτι οὐ συνίσταται ἡ φιλοσοφία. φασὶν ὅτι τὸ μαθηματικὸν
10 οὐκ ἔστι μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὥς καὶ ὁ Πλάτων δοξάζει· καὶ γὰρ | οὗτος 129·
τὸ μαθηματικὸν οὐ δοξάζει μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀλλὰ προγύμνασμα τι,
ὥσπερ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν ῥητορικὴν. ὅθεν καὶ τῷ ἀκροατηρίῳ
ἐπέγραφεν· "ἀγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσίτω". τὸ δὲ φυσιολογικόν, φασὶν,
ἀνατέτραπται διὰ τοῦ δευτέρου ἐπιχειρήματος τοῦ λέγοντος· ὅτι τὰ ὄντα ἐν
15 ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ εἰσιν, τὸ δὲ θεολογικὸν ἀνατέτραπται οὕτως· φασὶ γὰρ ὅτι
τὰ θεῖα αἰσθῆσει οὐ καθυποβάλλονται, τὰ δὲ αἰσθῆσει μὴ καθυποβαλλόμενα
γνώσει οὐχ ὑποπίπτουσι, τὰ θεῖα ἄρα ἄγνωστα εἰσι. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
Ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι περὶ τοῦ πρακτικοῦ τέως οὐδὲν εἰρήκασιν, ὅπερ
ἀντιδιαίρεται τῷ θεωρητικῷ, καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἀνεῖλον πᾶσαν τὴν φιλο-
20 σοφίαν· καὶ γὰρ καὶ τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας. καὶ τοῦτο δηλοῖ
ὁ Πλάτων λέγων ὅτι· οὐ μόνον φιλόσοφον λέγω τὸν πολλὰ εἰδότα καὶ πολλὰ
ἀποστηθίσαι δυνάμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀκηλίδωτον καὶ ἄρρυπον βίον κτη-
σάμενον', ὅπερ ἔστιν ἔργον πρακτικοῦ φιλοσόφου. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
ἔλθωμεν δὲ καὶ ἀπολογησώμεθα περὶ τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσιολογικοῦ
25 καὶ θεολογικοῦ. καὶ περὶ μὲν τῷ μαθηματικῷ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐ δοξάζει
ὁ Πλάτων τοῦτο μὴ εἶναι μέρος τῆς φιλοσοφίας, εἰ μὴ τῆς ἄκρας φιλοσο-
φίας ἥγουν τοῦ θεολογικοῦ· τούτου γὰρ δοξάζει μὴ εἶναι μέρος αὐτό· ὅτι
γὰρ ἐπίσταται τὸ μαθηματικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας δῆλον, εἰ γε καὶ ἐπι-
στήμην αὐτὸ λέγει εἶναι· εἰ δὲ ἐπιστήμη ἔστί, δῆλον ὅτι μέρος τῆς φιλο-
30 σοφίας ἔστί. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ φανερώς τὸ μαθηματικὸν μέρος τῆς
φιλοσοφίας καλεῖ. περὶ δὲ τοῦ φυσιολογικοῦ ἀπελογησάμεθα ἀνατρέψαντες

1 ὁ Πλάτων δηλοῖ Tim. p. 47 4 γένος κατορθ. colloc. V 5 ἡμῶν K
6 οὖν om. V 8 πάλιν om. V καὶ om. V 10 ὁ Πλάτων cf. Zelleri
Ph. Gr. II³ p. 533 12 ἡ (ἡ om. V) γραμματικὴ καὶ ῥητορικὴ TV καὶ V
13 ἐπέγραφεν Brand. ἀγεωμέτρητος cf. Zelleri Phil. Gr. II 3 p. 357 not. 3
13. 14 ἀνατέτρ. φασὶ colloc. T 15 ἀνατρέπουσιν V γὰρ om. V 16 οὐχ ὑπο-
βάλλονται V δὲ om. TV 17 ante γνώσει add. ἐν V¹ ἐν om. T 18 τέως om.
Brand. 19 ἀντιδιαίρ.] ὡσαύτως διήρηται V 20 post μέρος add. ἐστὶ V
21 ὁ Πλάτων locus apud Platonem non invenitur, de usu vocis ἀκηλίδωτος cf. Fr. Creuzeri
notam ad Olymp. in Pl. Alc. comm. p. 55 not. 24 22 ἀκηλίδωτον T
ἄρρυπον TV 24 ἀπολογησώμεθα V 27 τοῦ θεολογικοῦ τούτου· οὐ γὰρ δοξάζει
αὐτὸ μὴ εἶναι μέρος V 28 post φιλοσοφίας add. εἶναι V 29 αὐτὸ αὐτὴν V
εἶναι λέγει colloc. T μέρος om. T 30 ὁ om. KT Ἀριστοτ.] cf. Zelleri
Phil. Gr. III³ p. 179

τὸ δεύτερον αὐτῶν ἐπιχείρημα τὸ φάσκον ὅτι τὰ ὄντα ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ
εἰσι. περὶ δὲ τοῦ θεολογικοῦ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι εἰ καὶ τὸ θεῖον ἄγνωστον,
ἀλλ' οὖν θεωροῦντες τὰ δημιουργήματα καὶ τὴν εὐτακτον κίνησιν τοῦ παντός
εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα τοῦ δημιουργήσαντος. τὸ δὲ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ
5 ταχίστην ἔχει τὴν διάγνωσιν· ἐπειδὴ γὰρ πᾶν κινούμενον ὑφ' ἑτέρου τινός
κινεῖται, ὁρῶμεν δὲ τὸν οὐρανὸν σῶμα καὶ ὅτι κινεῖται, οὐκοῦν ὑπὸ τινος
ἑτέρου κινεῖται· ἔστιν ἄρα τις κινῶν τὸν οὐρανόν. καὶ ἐπειδὴ τὴν αὐτὴν
κίνησιν κινεῖται διηνεκῶς, ὁτλον ὅτι ὑφ' ἑνὸς κινεῖται, ὥς φησιν ὁ Ἀριστο-
τέλης· εἰ γὰρ ἦσαν πολλοὶ οἱ κινοῦντες τὸν οὐρανόν, ἄλλος ἂν ἄλλως ἐκίνη-
10 καὶ ἡ αὐτὴ κίνησις οὐκ ἐγένετο. καὶ ἐπειδὴ ἀπαύστως αἰεὶ κινεῖται, ὁτλον
ὅτι ὑπὸ τινος ἀσωμάτου αἰεὶ κινεῖται· εἰ γὰρ εἶχε σῶμα ὁ κινῶν τὸν
οὐρανόν, πεπερασμένος ἂν ἦν· τὸ δὲ πεπερασμένον σῶμα πεπερασμένην καὶ
δύναμιν ἔχει καὶ οὐκ ἂν ἠδύνατο συνεχῶς καὶ ἀπαύστως κινεῖν τὸν οὐρανόν·
ὥστε ὁτλον ὅτι οὐκ ἔχει σῶμα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ φθίρεται· | εἰ γὰρ 129
15 ἐφθίρετο ὁ κινῶν τὸν οὐρανόν, συνεφθίρετο αὐτῷ καὶ ὁ οὐρανός· ἀλλὰ
μὴν ὁ οὐρανὸς οὐ φθίρεται· ὁτλον (οὖν) ὅτι οὐδὲ ὁ κινῶν τὸν οὐρανόν
φθίρεται. τί οὖν συνήγαγεν ὁ λόγος; ὅτι ὁ κινῶν τὸν οὐρανόν εἰς ἔστι
καὶ ἀσώματος καὶ ἀπειρος καὶ ἀφθαρτος. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ
τὸ θεῖον. οὕτως οὖν ἐκ τοῦ φανεροῦ εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα τοῦ ἀφανοῦς.
20 οὕτως ἀνατρέψαντες καὶ τὸ τρίτον αὐτῶν ἐπιχείρημα καταπαύσωμεν ὥδε
τὴν θεωρίαν.

Πρᾶξις γ'.

Τὸ τέταρτον ἐπιχείρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν ἔχει τοῦτον
τὸν τρόπον· ἡ φιλοσοφία ἢ γινώσις ἐστὶν ἢ οὐκ ἔστι γινώσις· καὶ εἰ μὲν
25 οὐκ ἔστι γινώσις, ὁτλον ὅτι οὐδὲ τέχνη ἐστὶν οὐδὲ ἐπιστήμη· πᾶσα γὰρ
τέχνη καὶ ἐπιστήμη γινώσις ἐστὶ· γινώσκει γὰρ τὰ ὑποκείμενα αὐτῇ πράγ-
ματα· εἰ δὲ γινώσις ἐστὶν, ἢ μερικὴ ἐστὶν ἢ καθόλου· καὶ εἰ μὲν μερικὴ
ἐστὶ, χεῖρων ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν (ἐκτεῖναι γὰρ καθόλου γινώσεις εἰσὶν
ἔχουσαι καὶ καθολικοὺς κανόνας· καὶ γὰρ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ ῥητορικὴ καὶ
30 ἡ ἱατρικὴ ἔχουσι καθολικοὺς κανόνας)· εἰ δὲ χεῖρων ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν,
πῶς λέγετε αὐτὴν τέχνην τεχνῶν εἶναι καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν; εἰ δὲ

1 φάσκον] λέγον V 2 post ἄγν. add. ἐστὶ V 5 τινός om. V 6 ὁρῶμεν-
κινεῖται om. K 8 ὥς φησιν ὁ (ὁ om. V) Ἀριστοτ.] Phys. VIII 6 p. 259*18 Metaph. XII
p. 1073*28 9 ἂν om. V 11 ἀσωμάτου τινός colloc. V αἰεὶ om. V
12 δὲ] γὰρ V 14 ὥστε om. V 16 οὖν inserui (cf. p. 4,19 8,13) ὅτι om. K
17 τὸν οὐρανόν om. V 20 καταπαύσωμεν V ὥδε] ἐνταῦθα V
22 post πρᾶξις add. σὺν θεῷ KV 23 τοῦτον ἔχει colloc. T 24 ἡ (αἰ-
γινώσις)] εἰ V ἡ (ante οὐκ)] εἰ V¹ 25 οὐδὲ ἐπιστ. ἐστὶν οὐδὲ τέχνη T:
τέχνη ἐστὶν οὕτε ἐπιστ. V 26 καὶ ἐπιστήμη om. K 27 ἐστὶν (prius) om. K
ἐστὶν (alt.) om. V 29 ἔχουσαι] ἔχουσι γὰρ V καὶ (post ἔχ.) om. TV
29, 30 καὶ γὰρ—κανόνας om. V 29 καὶ ἡ ῥητορικὴ iter. Brand. 31 λέγετα: KV
αὐτὴ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστ. (εἶναι om.) V

καθόλου ἐστὶ γνῶσις, οὐ δύναται συστῆναι. καὶ δῆλον ἐντεῦθεν· ἡ καθόλου
 γνῶσις καθόλου συμβεβηκός ἐστι (καὶ γὰρ ἡ γνῶσις συμβεβηκός τί ἐστι·
 ποιότης γὰρ ἐστίν, ἡ δὲ ποιότης, ὡς μαθησόμεθα, συμβεβηκός ἐστι)· τὰ δὲ
 καθόλου συμβεβηκότα ἐν μερικῇ ὑποκειμένῃ οὐ δύναται θεωρεῖσθαι (καὶ
 5 γὰρ τὸ καθόλου λευκὸν οὐ δύναται ἐν κύκλῳ μόνῃ θεωρεῖσθαι, ἐπεὶ οὐκ
 ὀφείλει ἐν ἄλλῃ τινὶ θεωρεῖσθαι, οἷον ἐν χιόνι ἢ ψιμυθίῳ ἢ γάλακτι)· εἰ
 ἄρα οὖν ἡ φιλοσοφία καθόλου γνῶσις ἐστὶ, δῆλον ὅτι οὐ δύναται ἐν μερικῇ
 ὑποκειμένῃ θεωρεῖσθαι, οἷον ἐν Σωκράτει, ἐν Πλάτῳ, ἐν Ἀλκιβιάδῃ· εἰ
 δὲ οὐ θεωρεῖται ἐν ὑποκειμένῃ, δῆλον ὅτι οὐκ ἔστι· τὰ γὰρ συμβεβηκότα
 10 μὴ ἐν ὑποκειμένῃ θεωρούμενα οὐκ εἰσὶ. ταῦτα μὲν οὕτως.
 Ἔστι δὲ ἀνατρέψαι αὐτοὺς οὕτως· ὅτι καὶ καθόλου γνῶσις ἐστὶν ἡ
 φιλοσοφία καὶ οὐκ ἀδύνατον αὐτὴν ἐν μερικῇ ὑποκειμένῃ θεωρεῖσθαι· καὶ
 γὰρ εἰ καὶ τὰ καθόλου συμβεβηκότα οὐ δύναται ἐν μερικῇ ὑποκειμένῃ
 θεωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἡ περὶ τούτων γνῶσις δύναται ἐν μερικῇ θεωρεῖσθαι,
 15 οἷον εἰ καὶ τὸ καθόλου λευκὸν οὐκ ἔγκειται ἐν τῇ Σωκράτει μόνῃ, ἀλλ'
 οὖν ἡ περὶ τούτου γνῶσις δύναται ἐν τούτῃ μόνῃ ἐγκεῖσθαι· δύναται γὰρ
 ὁ Σωκράτης γινώσκειν ὅτι λευκὸν ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως. καὶ
 πάλιν οὐδέποτε τὰ ἐναντία ἀμιγῇ καὶ ἄκρατα ὄντα ἐν τῇ αὐτῇ μορίῳ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δύναται θεωρεῖσθαι, οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν
 20 ἀμιγῇ καὶ ἄκρατα ὄντα οὐ δύναται ἐν τῇ αὐτῇ ὑποκειμένῃ κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον θεωρεῖσθαι· οὐ δύναται γὰρ τὸ αὐτὸ | μόριον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον 130
 καὶ λευκὸν καὶ μέλαν εἶναι. πρόσκειται δὲ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ μορίῳ, ἐπειδὴ ἐν
 ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ μορίῳ δύναται καὶ τὸ λευκὸν θεωρεῖσθαι καὶ τὸ μέλαν,
 ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος· καὶ γὰρ ὁ Αἰθίοψ κατὰ μὲν τοὺς ὑδόντας ἐστὶ
 5 λευκός, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ σώματός ἐστι μέλας. πρόσκειται δὲ
 'κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον', ἐπειδὴ ἐν τῇ αὐτῇ μορίῳ δύναται καὶ τὸ λευκὸν
 θεωρεῖσθαι καὶ τὸ μέλαν κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον χρόνον. πρόσκειται δὲ
 'ἀμιγῇ καὶ ἄκρατα ὄντα' διὰ τὸ φαῖν, ὃ ἐστὶ τὸ μύινον, ἐπειδὴ ἐν τούτῃ
 θεωρεῖται καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκόν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἐκεῖ ἀμιγῇ καὶ
 10 ἄκρατα· οὔτε γὰρ ἡ φύσις τοῦ λευκοῦ τελείως σώζεται οὔτε ἡ τοῦ μέλανος·
 τὸ γὰρ φαῖν μίγμα ἐστὶ τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος. καὶ ὁμοίως εἰ καὶ τὰ
 ἐναντία ἀμιγῇ καὶ ἄκρατα ὄντα οὐ δύναται ἐν τῇ αὐτῇ μορίῳ κατὰ τὸν
 αὐτὸν χρόνον θεωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἡ περὶ τούτων γνῶσις δύναται ἐν ἐνὶ
 35 ὑποκειμένῃ θεωρεῖσθαι· δύναται γὰρ ὁ αὐτὸς γινώσκειν ὅτι λευκὸν ἐστὶ
 χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως, ἡγουν χρῶμα διαχέον τὴν ὄψιν (καὶ γὰρ τὸ
 χρῶμα τὸ λευκὸν διαχέει τὴν ὄψιν), καὶ ὅτι μέλαν ἐστὶ χρῶμα συγκρι-

1 ἡ] εἰ V¹

2 καὶ γὰρ ἡ γν. συμβ. τί ἐστὶ om. T

6 ψιμυθίῳ K

3 ἐν γὰρ. V

7 ἐν μερικῇ οὐ δύν. colloc. T

9 συμβεβηκότα om. V

11 ὅτι om. V

14 ἀλλ' οὖν—θεωρεῖσθαι om. V

15 εἰ] ἐστὶ V

16 τούτου] τοῦτο V

19—21 οἷον τὸ λευκὸν—θεωρεῖσθαι om. KT

22. 25. 27 πρόσκειται] καὶ κείται V

23 τὸ (ante λευκόν) om. KT

24 ἐστὶ om. V

27 ante χρ. add. τὸν T

Post χρόνον add. δύναται γὰρ τὸ αὐτὸ μόριον καὶ λευκὸν εἶναι καὶ μέλαν κατὰ ἄλλον χρόνον

γίνεσθαι ἀπὸ ἡλιοκαίας V

28 τὸ (ante μύινον) om. KT

29 ἐκεῖ om. KT

30 τελεία V

31 τοῦ] ἐκ T: om. K

35 διακρ.] δὲ κριτικόν V

τικὸν ὄψεως, ἤγουν χρῶμα συνάγον τὴν ὕψιν· καὶ γὰρ τὴν ὄρασιν τὴν
 διαχυθεῖσαν διὰ τοῦ μέλανος ἀνακαλούμεθα, ὅθεν καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες
 πανίον μέλαν ἐπιτιθέασιν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν διὰ τὸ τὴν ὄρασιν τὴν
 διαχυθεῖσαν συναγαγεῖν. οὕτως οὖν εἰ καὶ τὰ καθόλου οὐ δύναται ἐν
 5 μερικῇ ὑποκειμένῃ θεωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἡ περὶ τούτων γνῶσις δύναται
 ἐν μερικῇ θεωρεῖσθαι ὑποκειμένῃ· δύναται γὰρ ὁ Σωκράτης γινώσκειν τὰ
 καθόλου, οἷον τί ἐστὶν ἄνθρωπος, τί ἐστὶν ἵππος, τί ἐστὶ λίθος.

Οὕτως οὖν ἀνατρέψαντες καὶ τὸ τέταρτον αὐτῶν ἐπιχείρημα ἔλθωμεν
 καὶ δεῖξωμεν ὅτι ἐστὶν ἡ φιλοσοφία· δεῖ γὰρ μὴ μόνον τὰ τῶν ἐναντιῶν
 10 ἀνασχευάζειν ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκεῖα κατασκευάζειν. δείκνυμεν δὲ ὅτι ἐστὶν ἡ
 φιλοσοφία τοῦτον τὸν τρόπον· εἰ ἐστὶ θεός, ἐστὶ καὶ πρόνοια· οὐ μόνον γὰρ
 ἐστὶ θεός, ἀλλὰ καὶ προνοεῖται. ἀλλὰ μὴν ἐστὶ θεός· μεμνηνόντων γὰρ ἐστὶ
 τὸ λέγειν ὅτι οὐκ ἐστὶ θεός· ὁ δὲ ὅλον οὖν ἐστὶ καὶ πρόνοια. εἰ δὲ πρό-
 νοια, ὁ δὲ ὅλον ἐστὶ καὶ σοφία, δι' ἧς προνοεῖται ὁ θεός· οὐ γὰρ ἀλόγως
 15 προνοεῖται θεὸς οὐδὲ ἄνευ σοφίας. εἰ δὲ ἐστὶ σοφία, ὁ δὲ ὅλον ἐστὶ καὶ
 ἐφesis αὐτῆς καὶ ἐπιθυμία· πᾶς γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ ἐφεται, ὅθεν καὶ ἀγαθὸν
 λέγεται παρὰ τὸ ἄγαν θέειν ἡμᾶς ἐπ' αὐτό. εἰ δὲ ἐφesis αὐτῆς καὶ ἐπι-
 θυμία, ὁ δὲ ὅλον ἐστὶ καὶ ἡ φιλοσοφία ἐστὶν· οὐδὲν γὰρ ἕτερόν ἐστιν ἡ φιλο-
 σοφία ἢ φιλία σοφίας, ὡς ὁ Πυθαγόρας ὀρίζειται. ἐν οἷς καὶ ἡ παρούσα
 20 πρᾶξις.

Πρᾶξις δ'.

Εἰ καὶ πάρεργον ἦν τὸ ζητῆσαι ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας τὸ εἰ ἐστὶν, ἀλλ' 130
 οὖν τῇ ἀληθείᾳ συμμάχῳ χρησάμενοι τοὺς λόγους τῶν πειραθέντων τὴν
 ὑπαρξιν ἀνελεῖν τῆς φιλοσοφίας ὡς ἀσθενεῖς ἀνατρέψαμεν· καὶ γὰρ οἷς ἔρις
 25 ὁ βίος ἐστίν (οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ Πυρρώνειοι οἱ πάντα ἀνατρέπειν πειρώμενοι),
 τὴν μητέρα τῶν ἀποδείξεων, φημί δὴ τὴν φιλοσοφίαν, δι' ἀποδείξεων
 ἡβούλονται ἀνατρέπειν καί, ὡς ἂν τις εἴποι, τὴν φιλοσοφίαν διὰ φιλοσοφίας
 ἀνέτρεπον. πρὸς οὗς ἀπαντᾷ ὁ Πλάτων λέγοντας μὴ εἶναι κατάληψιν· πῶς
 φατε μὴ εἶναι κατάληψιν ὡς κατειληφότες ἢ ὡς μὴ κατειληφότες; καὶ
 30 εἰ μὲν ὡς καταλαβόντες, ὁ δὲ ὅλον ἐστὶ κατάληψις, ἐπειδὴ κατελάβετε· εἰ

3 παννίον K τὴν (post ὄρασιν)] om. K 6 ὑποκ. θεωρ. colloc. V
 9 δεῖξωμεν V 10 δὲ om. K ἡ om. V 12 primum ἐστὶ supra scr. V
 γὰρ ἐστὶ] ἄρα T 13 οὖν om. V 14 ἐστὶ post εἰ (13) transp. V σοφ(α)
 φιλοσοφία K 14. 15 ὁ θεός—προνοεῖται om. V 15. 16 καὶ ἐφesis αὐτῆς ἐστὶ colloc. V
 17 εἰ δ' ἐστὶν V 18 ἡ (post καὶ) om. V 19 ἢ] εἰ μὴ V ὠρίζετο V
 19. 20 ἐν οἷς—πρᾶξις om. T 19 post οἷς add. σὺν θεῷ V 20 πρ.] θεωρία V
 21 post πρᾶξις add. σὺν θεῷ V (fere constanter) 24 φιλ.] σοφίας; T¹
 25 πυρρώνειοι KT πάντως V πειρ.] πειρώμενοι βουλόμενοι KT: βουλόμενοι V
 26 δὲ] δὲ V post ἀποδείξεων add. φημί T 27 εἴπη V 28 ὁ Πλάτων]
 cf. El. p. 109,31 Zelleri Phil. Gr. II³ p. 492 sq. 29 κατειληφ. (bis)] καταλαβόντες V
 μὴ ὡς colloc. V 30 δὲ ὅλον—κατελάβετε] δὲ ὅλον ἐστὶ κατελάβετε καὶ ἐστὶ κατάληψις V

δὲ ὡς μὴ κατειληφότες, τίς ὑμῖν πιστεύσει τοιαῦτα λέγουσιν, ἃ μὴ κατε-
 λάβετε μηδὲ ἐπίστασθε; καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τινι Προτρεπτικῇ αὐτοῦ
 συγράμματι, ἐν ᾧ προτρέπεται τοὺς νέους ἐπὶ φιλοσοφίαν, λέγει ὅτι εἴτε
 μὴ φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον, εἴτε φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον· πάντως
 5 δὲ φιλοσοφητέον. τοῦτ' ἔστιν εἴτε λέγει τις μὴ εἶναι φιλοσοφίαν, ἀποδείξεισι
 κέχρηται, δι' ὧν ἀναιρεῖ τὴν φιλοσοφίαν· εἰ δὲ ἀποδείξεισι κέχρηται, δῆλον
 ὅτι φιλοσοφεῖ (μήτηρ γὰρ τῶν ἀποδείξεων ἡ φιλοσοφία)· εἴτε λέγει εἶναι
 φιλοσοφίαν, πάλιν φιλοσοφεῖ· ἀποδείξεισι γὰρ κέχρηται, δι' ὧν δεῖκνυσιν
 οὐσαν αὐτήν. πάντως οὖν φιλοσοφεῖ καὶ ὁ ἀναιρῶν αὐτήν καὶ ὁ μὴ
 10 ἀναιρῶν· ἕκαστος γὰρ αὐτῶν ἀποδείξεισι κέχρηται, δι' ὧν πιστοῦται τὰ
 λεγόμενα· εἰ δὲ ἀποδείξεισι κέχρηται, δῆλον ὅτι φιλοσοφεῖ· μήτηρ γὰρ
 τῶν ἀποδείξεων ἡ φιλοσοφία.

Παρέντες οὖν τὸ εἰ ἔστιν ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ τί ἐστι καὶ εἴπωμεν τί
 ἐστιν ἡ φιλοσοφία. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ φιλοσοφία καὶ ἐν τί ἐστιν ὡς ὅλη
 15 ἐξεταζομένη καὶ πεπληθυσμένη ἐστὶν ὡς διάφορα μέρη ἔχουσα. ὡς οὖν
 ἐν τι οὐσαν αὐτὴν ὀριζόμεθα, ὡς δὲ πεπληθυσμένην διαιροῦμεν· ἀτοπον
 γὰρ ἐστὶν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τεχνῶν ὅρον παραδοῦναι καὶ διαίρεσιν, ἐπὶ
 δὲ τῆς φιλοσοφίας μὴ παραδοῦναι μήτε ὅρον μήτε διαίρεσιν, ἐξ ἧσπερ
 πᾶσαι αἱ τέχναι προέρχονται. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τοῦ ὅρου καὶ τῆς διαιρέσεως
 20 μέμνηται ὁ Πλάτων, καὶ τοῦ μὲν ὅρου ἐν Φαῖδρῳ τῷ διαλόγῳ λέγων ὅτι
 'ὦ παῖ, μία ἐστὶν ἀρχὴ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, τὸ εἰδέναι περὶ ὅτου
 ἐστὶν ἡ σκέψις, ἣ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη', τοῦτ' ἔστιν ὅτι ὁ θεῶν
 καλῶς περὶ τίνος βουλευέσθαι ὀφείλει εἰδέναι τὴν φύσιν αὐτοῦ τοῦ πράγ-
 ματος, ἧγουν τὸν ὅρον· ὁ γὰρ μὴ τοῦτο γινώσκων | πάντως τοῦ πράγ- 131^r
 25 ματος ἐκείνου ἀποτυγχάνει. οἷον ἐάν τις βουλόμενός τι περὶ ἱατρικῆς
 διαλαβῇ μὴ γινῶ τὴν φύσιν τῆς ἱατρικῆς, τοῦτ' ἔστιν ὅτι περὶ τὰ ἀνθρώπεια
 σώματα καταγίνεται, ἀλλὰ νομίσῃ αὐτὴν περὶ ζῷα καταγίνεσθαι, πάντας τοὺς
 περὶ αὐτῆς καταβαλλομένους λόγους μάτην καταβάλλεται. τῆς δὲ διαιρέσεως
 μέμνηται ἐν τῷ Σοφιστῇ τῷ διαλόγῳ λέγων 'τὴν δὲ διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν
 30 ἐγκαυχῆσεται φυγόν'· καὶ γὰρ οὐδὲν ἐκφεύγει τὴν διαίρεσιν· ἐάν γὰρ εἴπω
 ὅτι τῶν ζώων τὰ μὲν εἰσι λογικὰ τὰ δὲ ἄλογα, οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τοῦτο·
 οὐδὲν γὰρ ἐστὶ ζῷον μὴ ὄν λογικὸν ἢ ἄλογον. καὶ πάλιν δὲ ὁ αὐτὸς
 ἐν τῷ αὐτῷ διαλόγῳ περὶ τῆς διαιρέσεως ταῦτά φησι, τὴν διαιρετικὴν
 δεδωρῆσθαι ἡμῖν διὰ Προμηθεὺς σὺν φανοτάτῳ πυρί· ἰστέον γὰρ ὅτι μυθεύ-

1 μὴ ὡς colloc. K πιστεύει V 1. 2 ἃ—ἐπίστασθε] μὴ καταλαβοῦσι μὴδ'
 ἐπίσταμένοις V 2 ὁ Ἀριστοτέλης] cf. Arist. frg. 51 (Rose) 3 νέους: om. T
 ἐπὶ φιλοσοφίαν] φιλοσοφεῖν V 4 εἴτε φιλ. φιλ. εἴτε μὴ φιλ. φιλ. TV 5 post ἔστιν
 add. ὅτι T εἴτε (ante λέγει)] εἰ V 6 δι' ὧν—κέχρηται om. V 12 τῶν om. K
 14 δὲ] γὰρ V: om. T 15. 16 πεπληθυμέν. V 16 οὐσαν in ras. V
 17 post ἐπὶ additum δὲ τῆς φιλοσοφίας μὴ παραδοῦναι μήτε ὅρμῃ (sic) del. V
 20 ἐν Φαῖδρῳ] p. 237 B 23 τίνος τι V ὀφείλει V 26 ante μὴ add.
 εἰ libri, quod eieci τὰ om. V 27 νομίσῃ scripsi: νομίζει libri 29 ἐν τῷ
 Σοφιστῇ] p. 235 C 31 οὐδὲν] οὐδὲ TV 32. 33 ἐν τῷ αὐτῷ &
 Philob. p. 16 C

τικὸν ὄψεως, ἤγουν χρῶμα συνάγον τὴν ὄψιν· καὶ γὰρ τὴν ὄρασιν τὴν
 διαχυθεῖσαν διὰ τοῦ μέλανος ἀνακαλούμεθα, ὅθεν καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες
 πανίον μέλαν ἐπιτιθέασιν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν διὰ τὸ τὴν ὄρασιν τὴν
 διαχυθεῖσαν συναγαγεῖν. οὕτως οὖν εἰ καὶ τὰ καθόλου οὐ δύναται ἐν
 5 μερικῷ ὑποκειμένῳ θεωρεῖσθαι, ἀλλ' οὖν ἡ περὶ τούτων γνῶσις δύναται
 ἐν μερικῷ θεωρεῖσθαι ὑποκειμένῳ· δύναται γὰρ ὁ Σωκράτης γινώσκειν τὰ
 καθόλου, οἷον τί ἐστὶν ἄνθρωπος, τί ἐστὶν ἵππος, τί ἐστὶ λίθος.

Οὕτως οὖν ἀνατρέψαντες καὶ τὸ τέταρτον αὐτῶν ἐπιχείρημα ἐλθωμεν
 καὶ δεῖξωμεν ὅτι ἔστιν ἡ φιλοσοφία· δεῖ γὰρ μὴ μόνον τὰ τῶν ἐναντίων
 10 ἀνασχευάζειν ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκεῖα κατασκευάζειν. δείκνυμεν δὲ ὅτι ἔστιν ἡ
 φιλοσοφία τοῦτον τὸν τρόπον· εἰ ἔστι θεός, ἔστι καὶ πρόνοια· οὐ μόνον γὰρ
 ἔστι θεός, ἀλλὰ καὶ προνοεῖται. ἀλλὰ μὴν ἔστι θεός· μεμνηότων γὰρ ἔστι
 τὸ λέγειν ὅτι οὐκ ἔστι θεός· δῆλον οὖν ὅτι ἔστι καὶ πρόνοια. εἰ δὲ πρό-
 νοια, δῆλον ὅτι ἔστι καὶ σοφία, δι' ἧς προνοεῖται ὁ θεός· οὐ γὰρ ἀλόγως
 15 προνοεῖται θεὸς οὐδὲ ἄνευ σοφίας. εἰ δὲ ἔστι σοφία, δῆλον ὅτι ἔστι καὶ
 ἔφεσις αὐτῆς καὶ ἐπιθυμία· πᾶς γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ ἐφίεται, ὅθεν καὶ ἀγαθὸν
 λέγεται παρὰ τὸ ἄγαν θέειν ἡμᾶς ἐπ' αὐτό. εἰ δὲ ἔφεσις αὐτῆς καὶ ἐπι-
 θυμία, δῆλον ὅτι καὶ ἡ φιλοσοφία ἔστιν· οὐδὲν γὰρ ἕτερόν ἐστιν ἡ φιλο-
 σοφία ἢ φιλία σοφίας, ὥς ὁ Πυθαγόρας ὀρίζειται. ἐν οἷς καὶ ἡ παρούσα
 20 πρᾶξις.

Πρᾶξις δ'.

Εἰ καὶ πάρεργον ἦν τὸ ζητῆσαι ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας τὸ εἰ ἔστιν, ἀλλ' 130
 οὖν τῇ ἀληθείᾳ συμμάχῳ χρησάμενοι τοὺς λόγους τῶν πειραθέντων τὴν
 ὑπάρειν ἀνελεῖν τῆς φιλοσοφίας ὡς ἀσθενεῖς ἀνατρέψαμεν· καὶ γὰρ οἷς ἔρις
 25 ὁ βίος ἐστίν (οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ Πυρρώνειοι οἱ πάντα ἀνατρέπουν πειρώμενοι),
 τὴν μητέρα τῶν ἀποδείξεων, φημί δὴ τὴν φιλοσοφίαν, δι' ἀποδείξεων
 ἡβούλοντο ἀνατρέπειν καί, ὡς ἂν τις εἴποι, τὴν φιλοσοφίαν διὰ φιλοσοφίας
 ἀνέτρεπον. πρὸς οὗς ἀπαντᾷ ὁ Πλάτων λέγοντας μὴ εἶναι κατάληψιν· πῶς
 φατε μὴ εἶναι κατάληψιν ὡς κατελιηφότες ἢ ὡς μὴ κατελιηφότες; καὶ
 30 εἰ μὲν ὡς καταλαβόντες, δῆλον ὅτι ἔστι κατάληψις, ἐπειδὴ κατελάβετε· εἰ

3 παννίον K τὴν (post ὄρασιν)] om. K 6 ὑποκ. θεωρ. colloc. V
 9 δεῖξωμεν V 10 δὲ om. K ἡ om. V 12 primum ἔστι supra scr. V
 γὰρ ἔστι] ἄρα T 13 οὖν om. V 14 ἔστι post εἰ (13) transp. V σοφί-
 φιλοσοφία K 14. 15 ὁ θεός—προνοεῖται om. V 15. 16 καὶ ἔφεσις αὐτῆς ἔστι colloc. V
 17 εἰ δ' ἔστιν V 18 ἡ (post καὶ) om. V 19 ἡ] εἰ μὴ V ὠρίζετο V
 19. 20 ἐν οἷς—πρᾶξις om. T 19 post οἷς add. σὺν θεῷ V 20 πρ.] θεωρία V
 21 post πρᾶξις add. σὺν θεῷ V (fere constanter) 24 φιλ.] σοφίας; T¹
 25 πυρρώνειοι KT πάντως V πειρ.] πειρώμενοι βουλόμενοι KT: βουλόμενοι V
 26 δὴ] δὲ V post ἀποδείξεων add. φημί T 27 εἴπη V 28 ὁ Πλάτων
 cf. El. p. 109,31 Zelleri Phil. Gr. II³ p. 492 sq. 29 κατελιηφ. (bis)] καταλαβόντες V²
 μὴ ὡς colloc. V 30 δῆλον—κατελάβετε] δῆλον ὅτι κατελάβετε καὶ ἔστι κατάληψις V²

δὲ ὡς μὴ καταιληφότες, τίς ὑμῖν πιστεύσει τοιαῦτα λέγουσιν, ἃ μὴ κατε-
 λαβετε μηδὲ ἐπίστασθε; καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τινι Προτρεπτικῇ αὐτοῦ
 συγγράμματι, ἐν ᾗ προτρέπεται τοὺς νέους ἐπὶ φιλοσοφίαν, λέγει ὅτι εἴτε
 μὴ φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον, εἴτε φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον· πάντως
 5 δὲ φιλοσοφητέον. τοῦτ' ἔστιν εἴτε λέγει τις μὴ εἶναι φιλοσοφίαν, ἀποδείξεισι
 κέχρηται, δι' ὧν ἀναιρεῖ τὴν φιλοσοφίαν· εἰ δὲ ἀποδείξεισι κέχρηται, ὅτλον
 ὅτι φιλοσοφεῖ (μήτηρ γὰρ τῶν ἀποδείξεων ἡ φιλοσοφία)· εἴτε λέγει εἶναι
 φιλοσοφίαν, πάλιν φιλοσοφεῖ· ἀποδείξεισι γὰρ κέχρηται, δι' ὧν δείκνυσιν
 οὖσαν αὐτήν. πάντως οὖν φιλοσοφεῖ καὶ ὁ ἀναιρῶν αὐτήν καὶ ὁ μὴ
 10 ἀναιρῶν· ἑκάτερος γὰρ αὐτῶν ἀποδείξεισι κέχρηται, δι' ὧν πιστοῦται τὰ
 λεγόμενα· εἰ δὲ ἀποδείξεισι κέχρηται, ὅτλον ὅτι φιλοσοφεῖ· μήτηρ γὰρ
 τῶν ἀποδείξεων ἡ φιλοσοφία.

Παρέντες οὖν τὸ εἰ ἔστιν ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ τί ἐστι καὶ εἴπωμεν τί
 ἐστὶν ἡ φιλοσοφία. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ φιλοσοφία καὶ ἐν τί ἐστὶν ὡς ὅλη
 15 ἐξεταζομένη καὶ πεπληθυσμένη ἐστὶν ὡς διάφορα μέρη ἔχουσα. ὡς οὖν
 ἐν τῇ οὖσαν αὐτὴν ὀριζόμεθα, ὡς δὲ πεπληθυσμένην διαιροῦμεν· ἀτοπον
 γὰρ ἐστὶν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τεχνῶν ὅρον παραδοῦναι καὶ διαίρεσιν, ἐπὶ
 δὲ τῆς φιλοσοφίας μὴ παραδοῦναι μήτε ὅρον μήτε διαίρεσιν, ἐξ ἧσπερ
 πᾶσαι αἱ τέχναι προέρχονται. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τοῦ ὅρου καὶ τῆς διαιρέσεως
 20 μέμνηται ὁ Πλάτων, καὶ τοῦ μὲν ὅρου ἐν Φαῖδρῳ τῇ διαλόγῳ λέγων ὅτι
 'ὦ παῖ, μία ἐστὶν ἀρχὴ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, τὸ εἰδέναι περὶ ὅτου
 ἐστὶν ἡ σκέψις, ἣ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη', τοῦτ' ἔστιν ὅτι ὁ θείων
 καλῶς περὶ τίνος βουλευέσθαι ὀφείλει εἰδέναι τὴν φύσιν αὐτοῦ τοῦ πράγ-
 25 ματος, ἧγουν τὸν ὅρον· ὁ γὰρ μὴ τοῦτο γινώσκων | πάντως τοῦ πράγ- 131^r
 ματος ἐκείνου ἀποτυγχάνει. οἷον ἐάν τις βουλόμενός τι περὶ ἱατρικῆς
 διαλαβεῖν μὴ γνῶ τὴν φύσιν τῆς ἱατρικῆς, τοῦτ' ἔστιν ὅτι περὶ τὰ ἀνθρώπεια
 σώματα καταγίνεται, ἀλλὰ νομίσῃ αὐτὴν περὶ ξύλα καταγίνεσθαι, πάντας τοὺς
 περὶ αὐτῆς καταβαλλομένους λόγους μάτην καταβάλλεται. τῆς δὲ διαιρέσεως
 30 μέμνηται ἐν τῇ Σοφιστῇ τῇ διαλόγῳ λέγων 'τὴν δὲ διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν
 ἐγκαυχῆσθαι φυγόν· καὶ γὰρ οὐδὲν ἐκφεύγει τὴν διαίρεσιν· ἐάν γὰρ εἴπω
 ὅτι τῶν ζώων τὰ μὲν εἰσι λογικὰ τὰ δὲ ἄλογα, οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τοῦτο·
 οὐδὲν γὰρ ἐστὶ ζῷον μὴ ὃν λογικὸν ἢ ἄλογον. καὶ πάλιν δὲ ὁ αὐτὸς
 ἐν τῇ αὐτῇ διαλόγῳ περὶ τῆς διαιρέσεως ταῦτά φησι, τὴν διαιρετικὴν
 δεδωρῆσθαι ἡμῖν διὰ Προμηθέως σὺν φανοτάτῳ πυρί· ἰστέον γὰρ ὅτι μυθεύ-

1 μὴ ὡς colloc. K πιστεύει V 1. 2 ἃ—ἐπίστασθε] μὴ καταλαβοῦσι μηδ'
 ἐπίσταμένοις V 2 ὁ Ἀριστοτέλης] cf. Arist. frg. 51 (Rose) 3 νέους om. T
 ἐπὶ φιλοσοφίαν] φιλοσοφεῖν V 4 εἴτε φιλ. φιλ. εἴτε μὴ φιλ. φιλ. TV 5 post ἔστιν
 add. ὅτι T εἴτε (ante λέγει) εἰ V 6 δι' ὧν—κέχρηται om. V 12 τῶν om. K
 14 δὲ] γὰρ V: om. T 15. 16 πεπληθυσμένη. V 16 οὖσαν in ras. V
 17 post ἐπὶ additum δὲ τῆς φιλοσοφίας μὴ παραδοῦναι μήτε ὅρον (sic) del. V
 20 ἐν Φαῖδρῳ] p. 237 B 23 τίνος τι V ὥφειλεν V 26 ante μὴ add.
 εἰ libri, quod eieci τὰ om. V 27 νομίσῃ scripsi: νομίζει libri 29 ἐν τῇ
 Σοφιστῇ] p. 235 C 31 οὐδὲν] οὐδὲ TV 32. 33 ἐν τῇ αὐτῇ διαλόγῳ] potius
 Phileb. p. 16 C

οντες λέγουσιν ὅτι ὁ Προμηθεὺς ἔκλεψεν ἐκ τῶν θεῶν τὸ πῦρ καὶ ἐδωρή-
 σατο τοῖς ἀνθρώποις· τοῦτο γὰρ ἀλληγορεῖται· ἐπειδὴ γὰρ ὁ Προμηθεὺς
 πρῶτος ἐφεῦρε τὴν διαιρετικὴν μέθοδον, ἥ δὲ διαιρετικὴ μέθοδος τῇ πυρὶ
 ἀναλογεῖ, τούτου χάριν λέγουσιν αὐτὸν τὸ πῦρ δωρήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις.
 5 ὅτι δὲ ἡ διαιρετικὴ μέθοδος τῇ πυρὶ ἀναλογεῖ, ὁτλον ἐντεῦθεν· ὥσπερ γὰρ
 τὸ πῦρ καὶ τὰ ὁμοιογενῆ διακρίνει ἀπ' ἀλλήλων καὶ τὰ ἀνομοιογενῆ, καὶ
 τὰ ὁμοιογενῆ μὲν οἷον τὰ μέταλλα (ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ πυρὸς διακρίνονται
 ἀπ' ἀλλήλων· καὶ γὰρ διὰ τοῦ πυρὸς διακρίνεται ὁ ἄργυρος ἐκ τοῦ χρυσοῦ
 καὶ ὁ μόλιβδος ἐκ τοῦ χαλκοῦ· ταῦτα δὲ ὁμοιογενῆ εἰσι, καθὼς μέταλλά
 10 εἰσι πάντα), ἀνομοιογενῆ δέ, ὡς ἔστιν διὰ τοῦ πυρὸς διακρίνεται ὁ ῥύπος ἐκ
 τῶν μεταλλῶν (ὁ γὰρ ῥύπος καὶ τὸ μέταλλον ἀνομοιογενῆ εἰσι)· τὸν αὐτὸν
 τρόπον καὶ ἡ διαίρεσις διακρίνει τὰ τε ὁμοιογενῆ ἀπ' ἀλλήλων καὶ τὰ
 ἀνομοιογενῆ· ὁμοιογενῆ μὲν, ὡς ἔστιν τὸ ζῷον διαιρούμεν εἰς λογικὸν καὶ
 ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον (καὶ διὰ μὲν τοῦ λογικοῦ διακρίνομεν τὸ
 15 ἄλογον, διὰ δὲ τοῦ θνητοῦ τὸ ἀθάνατον· ταῦτα δὲ ὁμοιογενῆ εἰσι, καθὼς
 πάντα ζῷα εἰσιν), ἀνομοιογενῆ δέ, ὡς ἔστιν διαιρούμεν διαχωρίσωμεν τὸν
 δέκα ἀριθμὸν ἀπὸ τῆς γραμματικῆς, λέγοντες ὅτι ἡ μὲν γραμματικὴ ὑπὸ
 τῇ ποιῶνι ἀνάγεται (ποιότης γὰρ τίς ἐστίν), ὁ δὲ δέκα ἀριθμὸς ὑπὸ τῇ
 ποσόνι (ποσότης γὰρ ἐστίν)· ταῦτα δὲ ἀνομοιογενῆ εἰσιν· οὐκ ἀνάγονται γὰρ
 20 ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος· ὁ γὰρ δέκα ἀριθμὸς ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν ἀνάγεται, ὁ δὲ
 ἀριθμὸς ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάγεται· ἡ δὲ γραμματικὴ οὐκ ἀνάγεται ὑπὸ τὸ
 ποσόν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν καθόλου τέχνην, ἡ δὲ τέχνη ὑπὸ τὴν ἐπιστήμην, ἡ
 δὲ ἐπιστήμη ὑπὸ τὴν ἔξιν, ἡ δὲ ἔξις ὑπὸ τὴν ποιότητα.
 Τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος εἰπόμεν ὅρον τῆς φιλοσοφίας καὶ διαίρεσιν
 25 αὐτῆς ποιησώμεθα. ἀλλὰ ζητήσωμεν ποῖον δεῖ πρῶτον ποιῆσαι· ἄρα ὅρον
 αὐτῆς ἀποδοῦναι δεῖ πρῶτον ἢ διαίρεσιν αὐτῆς ποιῆσασθαι; καὶ ἔστιν
 εἰπεῖν ὅτι πρῶτον δεῖ ὀρίσασθαι αὐτὴν καὶ εἶθ' οὕτως διελεῖν αὐτὴν 131·
 διὰ τῆς αὐτῆς αἰτίας· ὁ ὅρος ἀναλογεῖ τῇ μονάδι, ἡ δὲ διαίρεσις τῇ πλήθει·
 ὥσπερ οὖν ἡ μονὰς προτερεύει τοῦ πλήθους, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ὅρος
 30 ἀναλογῶν τῇ μονάδι προτερεύει τῆς διαιρέσεως τῆς ἀναλογούσης τῇ πλήθει·
 ὅτι μὲν γὰρ ὁ ὅρος ἀναλογεῖ τῇ μονάδι ἡ δὲ διαίρεσις τῇ πλήθει, ὁτλον
 ἐντεῦθεν· ὥσπερ ἡ μονὰς ἐν τί ἐστι καὶ μία φύσις, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
 ὁ ὅρος τὰ πολλὰ ἐν τι ποιεῖ καὶ μίαν φύσιν ἀποτελεῖ (καὶ γὰρ τὸ ζῷον
 λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ἐν τι καὶ μίαν φύσιν ἀποτελεῖ, τὸν
 35 ἄνθρωπον), ἡ δὲ διαίρεσις τοῦναντίον τὸ ἐν πολλὰ ποιεῖ· καὶ γὰρ λαμβά-
 νουσα τὴν οὐσίαν διαιρεῖ αὐτὴν εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον καὶ τὸ σῶμα εἰς
 ἔμψυχον καὶ ἄψυχον, καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως.

2 γὰρ] δὲ V

4. 5 τούτου χάριν—ἀναλογεῖ om. KT

5 ante ὁτλον add. καὶ KT

6 καὶ τὰ ἀνομοιογενῆ ante διακρίνει colloc. T: ante καὶ τὰ ὁμοιογενῆ V 11 μετάλων T

12. 13 ἀνομοιογ. ἀπ' ἀλλ. καὶ τὰ ὁμοιογ. colloc. V

13 ὁμοιογενῆ om. V

διαιρούμεν V

14 εἰς θνητὸν V

διακρίνομεν K

15 ante ὁμοιογ. a <

πάντα T

16 διαχωρήσωμεν V

19—21 ποσότης—ὁ δὲ ἀριθμὸς ὑπὸ τὸ ποσόν c

om. KT

32 ὥσπερ δὲ V

33 καὶ μίαν φύσιν ἀποτελεῖ iteratum del. K

Ἐλθωμεν οὖν καὶ ὀρισώμεθα τὴν φιλοσοφίαν. ἀλλ' ἐπειδὴ ὥσπερ ἀδύνατόν ἐστί τινα πλέξαι συλλογισμόν, εἰ μὴ πρότερον μάθῃ τί ἐστι συλλογισμός καὶ πόθεν γίνεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὀρίσασθαί τι ἀδύνατόν ἐστί τινα, εἰ μὴ πρότερον μάθῃ τί ἐστὶν ὄρος καὶ πόθεν λαμβάνεται· τοῦτο

5 γινώσκοντες ἐννέα κεφάλαια παραδίδομεν. καὶ πρῶτον μὲν ἐστὶ κεφάλαιον ἐν ᾧ λέγομεν τί ἐστὶν ὀρισμός, δεύτερον δὲ ἐν ᾧ λέγομεν τί διαφέρει ὀρισμός ὄρου καὶ ὑπογραφῆς καὶ ὑπογραφικοῦ ὀρισμοῦ, τρίτον ἐν ᾧ λέγομεν πόθεν λέγεται ὀρισμός, τέταρτον ἐν ᾧ λέγομεν πόθεν λαμβάνονται οἱ ὀρισμοί, πέμπτον ἐν ᾧ λέγομεν ποῖος τέλειος καὶ ποῖος ἀτελῆς ὀρισμός

10 καὶ τίς ἡ κακία καὶ τίς ἡ ὑγίεια τοῦ ὀρισμοῦ, ἕκτον ἐν ᾧ λέγομεν πόσοι ὀρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας, ἑβδομον ἐν ᾧ λέγομεν διὰ τί τοσοῦτοί εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὀρισμοὶ καὶ μήτε πλείους μήτε ἐλάττους, ὄγδοον ἐν ᾧ λέγομεν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἔνατον ἐν ᾧ λέγομεν τίνες ἐφεῦρον τοὺς ὀρισμοὺς τούτους. ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

15

Πρᾶξις ε'.

Ἀρρώμεθα τοῦ πρώτου κεφαλαίου καὶ εἰπωμεν τί ἐστὶν ὀρισμός. Ἰστέον ὅτι ὀρισμός ἐστὶ λόγος σύντομος δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος. ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς μαθησόμεθα, οἱ ὄροι εἰώθασιν ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνεσθαι, εἰπωμεν ποία λέξεις ἐν τῇ

20 παρόντι ὀρισμῷ ἀναλογεῖ τῇ γένει καὶ ποία ταῖς συστατικαῖς διαφοραῖς. ἀλλ' ἵνα σαφὴς ἡμῖν ἡ διδασκαλία γένηται, χρησώμεθα παραδείγματι τῷ ὄρω τοῦ ἀνθρώπου. Ἰστέον ὅτι ὁ ἀνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· ἰδοὺ ἐνταῦθα τὸ μὲν ζῶον ἀντὶ γένους εἰληπται (κοινότερον γὰρ ἐστὶ καὶ κατὰ πλείονων φέρεται· φέρεται γὰρ κατὰ

25 τε ἀνθρώπου καὶ κυνὸς καὶ ἵππου καὶ τῶν τοιούτων), αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις ἀντὶ συστατικῶν διαφορῶν | παραλαμβάνονται. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῇ 132^r ὀρισμῷ τούτῳ τοῦ ὀρισμοῦ ὁ μὲν 'λόγος' ἀντὶ γένους εἰληπται (κοινότερος γὰρ ἐστὶ καὶ κατὰ πλείονων φέρεται· φέρεται γὰρ κατὰ τε τοῦ ἐνδιαθέτου καὶ προφορικοῦ), αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις ἀντὶ συστατικῶν διαφορῶν παρα-

30 λαμβάνονται. ἔλθωμεν οὖν καὶ ἐξηγησώμεθα. Ἰστέον ὅτι ὁ λόγος πρός-κειται πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ὀνόματος· καὶ γὰρ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, οἷον τὸ ἀνθρώπος, καὶ ὅπερ ὁ ὄρος ποιεῖ διὰ πλείονων λέξεων, τοῦτο τὸ ὄνομα ποιεῖ διὰ μιᾶς λέξεως. ὅθεν

3 post γίνεται add. συλλογισμός V 3. 4 ὀρίσασθαί τινα ἀδ. ἐστι (τι om.) V
 4 πρότερον om. K 5 post ἐννέα add. τινά V 6 δὲ om. T 9 ποῖος τέλειος
 om. V 11 post φιλ. add. εἰσίν V εἰσιν om. T 11. 12 οἱ ὄρ. τῆς
 φιλ. colloc. V 13 ἔνατον KV 14 ἐν οἷς—πρᾶξις om. TV 18 εἰώθασιν]
 συνίστανται (λαμβάνεσθαι v. 19 om.) V 22 ὁ om. K 27 τοῦ ὀρισμοῦ ὁ μὲν λόγος
 scripsi: ὁ τοῦ ὀρισμοῦ μὲν λόγος K: ὁ τοῦ ὀρισμοῦ λόγος T: τοῦ ὀρισμοῦ μὲν λόγος K
 29 καὶ τοῦ προφορ. V 30 ὁ om. KT 31 καὶ (post γάρ) om. K

συμβεβηχός τι δηλοῦσα, οἷον ἀνθρωπός ἐστι ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ
καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ὀρθοπεριπατητικόν. καὶ ὥσπερ πρὸς μὲν τὸ γενέ-
σθαι ἀρμονίαν δεῖ πάσας τὰς χορδὰς εὐαρμόστους εἶναι, πρὸς δὲ τὸ γενέ-
σθαι ἀναρμωσίαν ἀρκεῖ καὶ μία μόνη χορδὴ παρατραπεῖσα, καὶ πάλιν
5 ὥσπερ πρὸς μὲν τὸ γενέσθαι ὑγείαν δεῖ συμμετρίαν εἶναι τῶν κράσεων
καὶ σύνθεσιν κατὰ φύσιν τῶν μορίων, πρὸς δὲ τὸ γενέσθαι νόσον ἀρκεῖ
καὶ μία κρᾶσις παρατραπεῖσα καὶ ἐν μύριον μὴ ἔχον κατὰ φύσιν· τὸν αὐτὸν
δὴ τρόπον πρὸς μὲν τὸ γενέσθαι ὅρισμὸν δεῖ πάσας τὰς φωνὰς οὐσιώδεις
εἶναι, πρὸς δὲ τὸ γενέσθαι ὑπογραφικὸν ὅρισμὸν ἀρκεῖ καὶ μία μόνη προσ-
10 θεῖσα φωνὴ ἐπουσιῶδὲς τι δηλοῦσα. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες πρὸς τὸ πρῶτον κεφάλαιον λέγοντες ὅτι κακῶς τοῦ
ὁρισμοῦ ὁρισμὸν ἀποδεδώκατε· ἀπαιτοῦμεν γὰρ ὑμᾶς κακείνου τοῦ ὁρισμοῦ
ἄλλον ὁρισμὸν καὶ τοῦ ἄλλου ἄλλον, καὶ ἐπ' ἀπειρον τὸ τοιοῦτον ἐκφέρεται
καὶ οὐδέποτε εἰσόμεθα τί ἐστὶν ὁρισμός. ἀπολογοῦνται οὖν τινες λέγοντες ὅτι
15 οὐχ ὥς ὁρισμὸν ὠρίσαμεθα αὐτόν, ἀλλ' ὥς ὀριστόν, ἤγουν ὥς πρᾶγμα ὑπο-
κείμενον. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐδὲν ἦττον ἢ ἀπορία ἔμεινεν· ἐροῦ-
μεν γὰρ ἡμεῖς ὅτι κακείνου τοῦ ὁρισμοῦ ἀποδοτέον ὄρον ὥς ὀριστοῦ καὶ
πάλιν τοῦ ἄλλου ὁρισμοῦ ὥς ὀριστοῦ, καὶ τοῦτο ὁμοίως ἐπ' ἀπειρον ἐκφέρε-
ται. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι ὥσπερ εἰσὶ τινὰ αὐτομέτρητα καὶ ἑτερομέτρητα
20 (καὶ γὰρ ὁ δέκα ἀριθμὸς καὶ αὐτομέτρητός ἐστι καὶ ἑτερομέτρητος, καὶ
αὐτομέτρητος μὲν καθὼς ἑαυτὸν μετρεῖ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ μονάδας, ἑτερο-
μέτρητος δὲ καθὼς ἄλλον ἀριθμὸν μετρεῖ· μετρεῖ γὰρ τὸν εἴκοσι κατὰ τὸν
δύο ἀριθμόν· δις γὰρ δέκα εἴκοσι), τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἔστι καὶ αὐθόριστος
ὄρος καὶ ἑτερόριστος· ἑτερόριστος μὲν ὅτι πάντας τοὺς ἄλλους ὁρισμοὺς
25 ὀρίζεται, αὐθόριστος δὲ ὅτι καὶ ἑαυτὸν σὺν ἐκείνοις ὀρίζεται. καὶ ὥσπερ
ὁ ἀνθρωπὸς ὀριζόμενος ἄλλον ἀνθρώπον ὀρίζεται λέγων ὅτι ἀνθρωπός ἐστι
ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ οὐ μόνον πάντας τοὺς
ἀνθρώπους ὠρίσατο ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν ὠρίσατο ἅτε δὴ ἀνθρώπον ὄντα. οὕτω
δὴ καὶ ὁ ὁρισμὸς τοῦ ὁρισμοῦ οὐ μόνον τοὺς ἄλλους ὁρισμοὺς ὠρίσατο,
30 ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν ὠρίσατο ἅτε δὴ ὁρισμὸν ὄντα. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες | πρὸς τὸ δεῦτερον κεφάλαιον λέγοντες· εἰ ἄρα ἡ οὐσία 133
τιμιωτέρα ἐστὶ τῶν συμβεβηχότων, ὁ δὲ ὁρισμὸς ἐξ οὐσιωδῶν φωνῶν εἰληπται,
ἢ δὲ ὑπογραφή ἀπὸ συμβεβηχότων, διὰ τί ὑπογραφικὸν ὁρισμὸν λέγομεν τὸ
χεῖρον προτάξαντες καὶ μὴ ὁρισμὸν ὑπογραφικόν; καὶ ἀπολογοῦνται τινες
35 λέγοντες ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὸν ποιητὴν τὰ χεῖρονα νικᾷ καὶ μάλιστα ἐν ταῖς
ὀνομασίαις (ἡμίονον γὰρ λέγομεν ἐκ τοῦ χείρονος ὀνομάζοντες καὶ οὐχ

2 τὸ om. T 9. 10 προστεθεῖσα om. K 10 post φωνὴ add. καὶ V
ταῦτα μὲν ἐν τούτοις om. V 12 ὑμᾶς] ἡμεῖς K: ἡμᾶς T 16 post ἔμεινεν
add. ἀπορία πάλιν T 17 ἡμεῖς] ὑμῖν K: ἡμῖν T 17. 18 καὶ πάλιν—ὀρισ-
om. T 19 post αὐτομ. add. ἐστὶ K καὶ ἑτερομέτρητα om. K 24 ὄρ-
ὀριστος V¹ post ὄρος add. ἐστὶ V ἑτεροόριστος (utrobique) KT: (altero loco) V
ante alt. ἑτερ. add. καὶ K 27 θνητὸν—δεκτικόν] καὶ τὰ λοιπὰ KT καὶ (an
οὐ) om. V 29 post μόνον add. γὰρ V 32. 33 ὁ δὲ ὁρισμός—συμβεβηχότων
om. K 35 κατὰ τὸν ποιητὴν] Hom. A 576 σ 404

ἡμίπικον), τούτου χάριν ὑπογραφικὸν ὅρισμὸν λέγομεν τὸ χειρὸν προτάξαντες. ταῦτα μὲν οὗτοι. ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι πιθανή ἐστιν ἡ λύσις, πλὴν κακῶς ἠπόρησαν οἱ ἀπορήσαντες, πρῶτον μὲν ὅτι οὐδεὶς τῶν παλαιῶν εἶπεν ὅτι ὑπογραφικὸν ὅρισμὸν δεῖ λέγειν, καὶ οὐχ ὅρισμὸν ὑπογραφικόν, δεύτερον δὲ 5 εἴτε οὕτως εἶπωμεν εἴτε οὕτως, οὐδὲν ἡ σημασία λυμαίνεται· λέγει γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα μετατιθέμενα τὸ αὐτὸ σημαίνουσι· καὶ γὰρ τὸ 'Σωκράτης περιπατεῖ' καὶ τὸ 'περιπατεῖ Σωκράτης' τὸ αὐτὸ σημαίνουν καὶ τὸ Πλάτωνος Ἀλκιβιάδης καὶ Ἀλκιβιάδης Πλάτωνος τὸ αὐτὸ σημαίνουν. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

10

Πρᾶξις ζ'.

Ἀρξώμεθα τοῦ τρίτου κεφαλαίου τοῦ λέγοντος πόθεν λέγεται ὁρισμός. ἰστέον ὅτι ὁρισμὸς λέγεται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς γηδίῳ ὁροθεσίῳ· καὶ γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἐκατέραν ἀμετρίαν ἐκφεύγοντες, τὴν τε πλεονεξίαν καὶ τὴν μειονεξίαν, ἐφεῦρον τὰ ὁροθέσια, ἵνα διὰ τούτων τῶν μὲν οἰκείων 15 ἀπολαύσῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων ἀπέχωνται. οὕτως οὖν καὶ ὁ ὁρισμὸς περι-ορίζει τὸ πρᾶγμα τὸ ὑποκείμενον καὶ χωρίζει αὐτὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων. οἶον ἐπὶ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου γυμνάσωμεν τὸν λόγον· ἀνθρωπός ἐστι ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· ἰδοὺ διὰ τοῦ εἰπεῖν ζῷον ἐχώ-ρισα αὐτὸν ἐκ τῶν μὴ ὄντων ζῳῶν, οἶον ἐκ τῶν ἀψύχων, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν 20 λογικόν ἐκ τῶν μὴ ὄντων λογικῶν, οἶον τῶν ἀλόγων, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν θνητόν ἐκ τῶν ἀθανάτων, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν ἐκ τῶν μακραιώνων νυμφῶν, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῶν θνητῶν δαιμόνων· εἰσὶ γὰρ δαίμονες θνητοὶ αἱ μακραίωνες νύμφαι, αἵτινες πολλὰ ἔτη ζῶσιν· καὶ γὰρ ζῳά εἰσι καὶ θνητά καὶ λογικά, ἀλλ' οὐκ εἰσι νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικά· οὐ 25 μανθάνουσι γὰρ ἀλλ' οἴκοθεν ἔχουσι τῇ φύσει τὴν γνῶσιν καὶ πᾶσαν ἐπι-στήμην. μόνος δὲ ὁ ἀνθρωπός ἐστι νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικός· καὶ γὰρ μανθάνει τὴν κατ' ἐνέργειαν γνῶσιν. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς ὅροις ἀντιπεπον-θότως ἔχουσιν αἱ λέξεις πρὸς τὰ πράγματα· ἡνίκα μὲν γὰρ ὁ ὅρος πλεονάσῃ ταῖς λέξεσιν, ἐλλείπει τοῖς πράγμασιν, οἶον ἐὰν εἶπω | 'ἀνθρωπός ἐστι 134' 30 ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν γραμματικόν', ἐπλεόνασα μὲν ταῖς λέξεσιν, ἔλειψα δὲ τοῖς πράγμασιν (οὐδὲ γὰρ πάντα ἀνθρωπον ὠρι-σάμην ἀλλὰ τὸν γραμματικὸν μόνον), ἡνίκα δὲ ἐλλείψῃ ταῖς λέξεσι, πλεονάζει τοῖς πράγμασιν, οἶον ἐὰν εἶπω 'ἀνθρωπός ἐστι ζῷον λογικὸν θνη-

2 δι] δ V ἐστιν om. V ἡ λύσις] ἀπολογία V 5 οὕτως . . οὕτως]
ὁρισμὸν ὑπογραφικόν . . ὑπογραφικὸν ὅρισμόν V λυμ. ἡ σημασία colloc. V
5. 6 Ἀριστ.] De interpr. 10 p. 20^b1 8 σημαίνει KV (cf. v. 9) 9 σημαίνει T
ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις om. TV 12 ὁρίων ἦτοι ὁροθεσίῳ T 13 οἱ γὰρ
ἀρχαῖοι (καὶ om.) T 18 τοῦ] τὸ T 18. 19 ἐχωρίσαμεν V 20 μὴ ὄντων—
οἶον τῶν om. KT 23 post θνητοὶ add. καίπερ V 23. 24 καὶ γὰρ ζ. εἰσ]]
εἰσὶ γὰρ ζ. KT 24 καὶ θν. καὶ λ.] λ. καὶ θν. T οὐκ εἰσ] οὐχί K: οὐχί καὶ T
28 πλεονάζει KV 31 an ἐνλείψα? (cf. p. 16,1) 82 ἐλλείψει KV

τόν' ἐνέλιπον μὲν ταῖς λέξεσιν, ἐπλεόνασα δὲ τοῖς πράγμασιν· οὐ γὰρ μόνον
 τὸν ἄνθρωπον ὠρισάμεν, ἀλλὰ καὶ τὰς μακραιώνας νόμφας· καὶ ταῦτα γὰρ
 ζῷά εἰσι καὶ λογικά καὶ θνητά. καὶ ὡς ἔλεγεν Ὀλυμπιόδωρος ὁ φιλόσοφος,
 "θαυμαστόν τι ἐφεῦρεν ἡ φύσις μηχανήματα, ἔνδειαν πλουτοῦσαν καὶ πλοῦτον
 5 ὑποκρινόμενον ἔνδειαν". εἰ δέ τις ἀπορεῖ λέγων ὅτι ἐάν, ὡς εἰρήκαμεν,
 ἡνίκα πλεονάσῃ ταῖς λέξεσιν, ἐλλείπη τοῖς πράγμασιν, πῶς ἐάν εἴπω ἄνθρω-
 πός ἐστι ζῷον λογικὸν θνητὸν ἀποθνήσκον καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πλεονάσω ταῖς
 λέξεσιν ὁ ὄρος, οὐκ ἐλλείπει τοῖς πράγμασιν (πάντα γὰρ ἄνθρωπον συμ-
 περιέλαβον), λέγομεν ὅτι ἡ προστεθεῖσα λέξις οὐδὲν πλεόν σημαίνει τῆς
 10 ὑποκειμένης· ταῦτόν γάρ ἐστιν κατὰ τὴν σημασίαν τὸ θνητόν καὶ τὸ
 ἀποθνήσκον. ἐπειδὴ οὖν οὐδὲν πλεόν σημαίνει ἡ προστεθεῖσα λέξις, τούτου
 χάριν οὐκ ἐποίησεν ἔνδειαν πραγμάτων. ταῦτα μὲν καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ τέταρτον καὶ εἰπωμεν πόθεν λαμβάνονται οἱ
 ὅρισμοί. ἰστέον ὅτι οἱ ὅρισμοι λαμβάνονται ἢ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἀπὸ
 15 τοῦ τέλους ἢ ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου, τοῦτ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἅμα
 καὶ τοῦ τέλους. ἀλλὰ πρῶτον εἰπωμεν τί ἐστὶν ὑποκείμενον καὶ τί ἐστὶ
 τέλος. ἰστέον ὅτι ὑποκείμενόν ἐστι περὶ ὃ καταγίνεται ἡ τέχνη καὶ περὶ ὃ
 ἐνεργεῖ, τέλος δὲ οὗ καταστοχάζεται καὶ ᾧ χαρακτηρίζεται καὶ οὗ χάριν
 πάντα ποιεῖ. οἶον τῆς μὲν τεκτονικῆς ὑποκείμενά εἰσι τὰ ξύλα (περὶ ταῦτα
 20 γὰρ καταγίνεται καὶ ἐνεργεῖ), τέλος δὲ τὸ ποιῆσαι σκάμνον ἢ θρόνον ἢ τι
 τοιοῦτον. καὶ πάλιν τῆς ἀστρονομίας ὑποκείμενά εἰσι τὰ οὐράνια σώματα,
 τέλος δὲ οὗ τὸ ποιῆσαι ὅμοια τούτοις, ἀλλὰ τὸ εἰδέναι τὴν κίνησιν αὐτῶν.
 οὕτως οὖν καὶ ἡ φιλοσοφία ἔχει καὶ ὑποκείμενον καὶ τέλος. καὶ ὑποκει-
 μενα μὲν ἔχει πάντα τὰ ὄντα τέλος δὲ τὴν γνῶσιν αὐτῶν, τοῦτ' ἐστὶν τὸ
 25 εἰδέναι αὐτὰ καὶ διὰ τούτου ὁμοιωθῆναι θεῷ· καὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ὁμοίως
 ἐστὶ τῷ θεῷ, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ Πυθία λέγουσα περὶ Λυκούργου νομοθέτου
 τε ὄντος καὶ φιλοσόφου (οἱ γὰρ παλαι φιλόσοφοι καὶ νομοθέται ἦσαν).

ἤλυθες, ὦ Λυκόεργε, ἐμὸν ποτὶ πῖονα νηόν·

δίξω ἤ σε θεὸν μαντεύσομαι ἤ καὶ ἄνδρα.

30 ἀλλ' ἔμπης σε θεὸν μαντεύσομαι, ὦ Λυκόεργε. 134·

δισταίνει δὲ οὐχ ὡς ἀγνοοῦσα τί αὐτὸν καλέσῃ καὶ δεομένη εἰς τοῦτο ἄλλης
 Πυθίας, ἀλλ' ἵνα δείξῃ ἀμφήριστον τὴν τοῦ θεοῦ φύσιν καὶ τὴν τοῦ ἀνδρός,
 ὅθεν ἐπιφέρει

ἀλλ' ἔμπης σε θεὸν μαντεύσομαι.

1. 2 οὐ γὰρ—νόμφας] καὶ γὰρ καὶ τὰς μακρ. νόμφας ὠρισάμεν T 3 καὶ (ante λογ.) om. T
 4 εὔρεν K 5 ἐάν om. V 6 ἐλλείπη scripsi: ἐλλείπει libri 9 σημ.] δηλοῖ K
 11 οὖν] γὰρ T σημ.] δηλοῖ T 15 ἅμα om. V 18 ᾧ scripsi: οὗ libr
 19 μὲν om. KT ὑποκείμενον K 21 καὶ (ante πάλιν) om. T ἀσώματα K
 23 καὶ (post ἔχει) om. T 23. 24 ὑποκείμενον KT 25 τούτου Vat. 2253: τοῦτο KT
 25. 26 καὶ γὰρ—θεῷ om. T 26 Πυθ[α] cf. Herod. I 65 τοῦ νομοθέτου V
 27 τε om. T ὄντος om. K παλαι] παλαιοὶ K 28 ἤλυθες El.: ἤλθες K
 27. 29 Λυκόεργε El.: Λυκούργε KTV 29 δίξω El.: δίζων KTV ἤ καὶ ἄνδρα
 ἢ ἄνθρωπον ἢ γε καὶ ἄνδρα KT: ἢ ἄνθρωπον εἴ γε καὶ ἄνδρα V 31 αὐτὸν καλέσῃ sc
 αὐτὸν καλέσει KT: καλέσει αὐτόν V εἰς τοῦτο om. T 32 ἀναμφήριστον KT
 τῇ τοῦ θ. φύσει καὶ (καὶ om. T) τὴν τοῦ δ. KT 33 ὅθεν καὶ ἐπιφέρει Brand.

Ἡ δὲ τέλειος φιλόσοφος ὁμοίως ἐστὶ τῷ θεῷ, ὁ δὲ ἄλλος, ἐπειδὴ τοῖς αὐτοῖς χαρακτηρίζεται, οἷον περ καὶ ὁ θεός· ὥσπερ γὰρ ὁ θεὸς χαρακτηρίζεται τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ δυνατῷ, ὡς καὶ ἡ ποίησις δηλοῖ λέγουσα ἐπὶ μὲν τοῦ ἀγαθοῦ

5 θεοὶ δωτῆρες ἐάων,

ἐπὶ δὲ τοῦ γνωστικοῦ

θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν,

ἐπὶ δὲ τοῦ δυνατοῦ

θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται,

10 τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος τοῖς τρισι τοῦτοις χαρακτηρίζεται, λέγω δὴ τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ δυνατῷ· καὶ τῷ μὲν ἀγαθῷ, ὅτι ὥσπερ ὁ θεὸς προνοεῖται τῶν πάντων, οὕτω καὶ ὁ φιλόσοφος προνοεῖται τῶν ἀτελῶν ψυχῶν καὶ ἐπὶ τὸ τέλειον αὐτὰς ἄγει διὰ τοῦ ἀγνοούσας αὐτὰς ἐπὶ τὴν γνῶσιν μεταφέρειν· τῷ δὲ γνωστικῷ, ὅτι
15 ὥσπερ τὸ θεῖον πάντα γινώσκει, οὕτω καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος ἐπαγγέλλεται πάντα γινώσκειν· τῷ δὲ δυνατῷ, ὅτι ὥσπερ τὸ θεῖον ὅσα δύναται καὶ βούλεται, οὕτω καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος ὅσα δύναται καὶ βούλεται. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ θεοῦ ἀντιστρέφει (καὶ γὰρ ὅσα δύναται καὶ βούλεται καὶ ὅσα βούλεται καὶ δύναται), ἐπὶ δὲ τοῦ φιλοσόφου οὐκ ἀντιστρέφει· ὅσα μὲν γὰρ
20 δύναται, βούλεται, οὐχ ὅσα δὲ βούλεται, δύναται· ἐὰν γὰρ βουληθῇ τι ἀδύνατον, οὐ δύναται τοῦτο ποιῆσαι· οἷον ἐὰν βουληθῇ τῇ δακτύλῳ ἄψασθαι τοῦ οὐρανοῦ, οὐ δύναται τοῦτο ποιῆσαι. καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες· πῶς φατε τὸν φιλόσοφον τῷ δυνατῷ παραπλησίως χαρακτηρίζεσθαι τῷ θεῷ, ὅπου γε ἐπὶ μὲν τοῦ θεοῦ ἀντιστρέφει, ὡς εἴρηται, ἐπὶ δὲ τοῦ φιλοσόφου οὐκ
25 ἀντιστρέφει; καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι τοῦτο λέγομεν, ἐπειδὴ ταῦτα βούλεται ὁ τέλειος φιλόσοφος καὶ τούτων ἑρᾶ, ὧν καὶ τύχειν δύναται· τῶν γὰρ ἀδυνάτων οὐκ ἑρᾶ· καὶ γὰρ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς μεγίστη ἔνδοξα ἐστὶν ἡ τῶν ὁρέξεων ἀπληστία. ἰστέον δὲ ὅτι προϊόντες ἔχομεν δεῖξαι ὅτι ἄλλως πῶς ἐστὶ τὸ γνωστικὸν παρὰ τῷ θεῷ καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ δυνατόν καὶ
30 ἄλλως πως παρὰ τῷ φιλοσόφῳ.

Δεῖ τοίνυν γινώσκειν ὅτι οἱ ὅροι ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου λαμβάνονται ἢ τοῦ τέλους ἢ ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου, τοῦτ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἅμα καὶ τοῦ τέλους. καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου μὲν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ὅτι ἱατρικὴ

1 τῷ om. K	3 τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ ἀγαθῷ coll. KT	ἡ ποίησις] Hom. θ 325
δ 379. 468 x 306	4 ἐπὶ μὲν τοῦ ἀγαθοῦ om. KT	5 δωτῆρες KT
7 τε om. T	11 καὶ (post ἀγαθῷ) om. T	12 τῶν om. K ἀπάντων T
14 τοῦ] τὸ TV	ἀγνοούσας T	18. 19 ὅσα δύν.—δύν.] ὅσα βούλ. καὶ δύν. καὶ ὅσα δύν. βούλ. K: ὅσα βούλ. καὶ δύν. (rel. om.) T
	19 μὲν om. K	20 γὰρ om. K
21. 22 οἷον—ποιῆσαι om. V	22 λέγοντες om. K	23 τῷ δυνατῷ om. K
24 γε om. KV	25 post λέγομεν add. ὅτι T	27 κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς]
cf. Zelleri Phil. Gr. IV ³ p. 251	28 δὲ om. K	29 καὶ τὸ δυνατόν καὶ τὸ ἀγαθόν
colloc. T	30 πῶς om. KT	παρὰ] περὶ T
om. T	32. 33 τοῦτ' ἐστὶν—τέλους om. T	33 ὑποκ.] συνυποκειμένου K
ὅτι om. T		

ἔστι τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγινομένη (περὶ ταῦτα γὰρ κατα-
γίνεται), ἀπὸ τοῦ τέλους δέ, ὡς ὅταν εἴπωμεν ὅτι ἰατρικὴ ἔστιν τέχνη ὑγείας
περιποιητικὴ (τέλος γὰρ τῆς ἰατρικῆς τὸ τὴν παρούσαν ὑγείαν φυλάξει ἢ
τὴν ἀποῦσαν ἀνακαλέσασθαι), | ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου δέ, ὡς ὅταν εἴπωμεν 135
5 τοὺς δύο ὁρῶν συνάψαντες 'ἰατρικὴ ἔστι τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα
καταγινομένη ὑγείας περιποιητικὴ'. οὕτως οὖν καὶ τὴν φιλοσοφίαν ὀριζόμεθα
ἀπὸ μὲν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'φιλοσοφία ἔστι γνῶσις θεῶν
τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων', ἀπὸ δὲ τοῦ τέλους 'φιλοσοφία ἔστιν ὁμοίωσις
θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων', ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου δέ, ὡς ὅταν
10 εἴπωμεν 'φιλοσοφία ἔστι γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ὁμοί-
ωσις θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων'. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
'Αποροῦσι δὲ τινες λέγοντες ὅτι πῶς φατε τοὺς ὁρῶν ἢ ἀπὸ τοῦ
ὑποκειμένου λαμβάνεσθαι ἢ ἀπὸ τοῦ τέλους ἢ ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου,
ὅπου γε εἰώθαμεν λέγειν ὅτι πάντες οἱ ὁροὶ ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν
15 διαφορῶν λαμβάνονται; καὶ λέγουσιν οἱ τινες ταύτην τὴν αἰτίαν, ὅτι ἐπὶ μὲν
τῶν φυσικῶν πραγμάτων ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνονται
οἱ ὁροὶ, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ δὲ τῶν τεχνῶν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου λαμ-
βάνονται ἢ ἀπὸ τοῦ τέλους ἢ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου, ὡς ἐπὶ τοῦ προρρηθέντος
παραδείγματος. ταῦτα μὲν οὕτοι. κακῶς δὲ λέγουσι, πρῶτον μὲν ὅτι τὴν ἀπορίαν
20 οὐκ ἔλυσαν· ἡ γὰρ ἀπορία ἔχει ὅτι πάντες οἱ ὁροὶ ἀπὸ γένους καὶ συστα-
τικῶν διαφορῶν λαμβάνονται, οὗτοι δὲ εἶπον τινὰς μὲν τῶν ὁρῶν ἀπὸ
γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνεσθαι, τινὰς δὲ ἢ ἀπὸ τοῦ ὑποκει-
μένου ἢ ἀπὸ τοῦ τέλους ἢ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου, τοῦ ὑποκειμένου ἅμα καὶ
τοῦ τέλους. δεύτερον δὲ ὅτι κακῶς ἐπέλυσαν· εὐρίσχομεν γὰρ καὶ ἐπὶ
25 τῶν φυσικῶν τὸν ὁρὸν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τέλους λαμβανόμενον, ὡς
ἐπὶ τοῦ θυμοῦ· οὗτος γὰρ φυσικὸν ἔστι καὶ ὁμῶς ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου
καὶ τοῦ τέλους ὀριζόμεθα αὐτόν· λέγομεν γὰρ ὅτι θυμὸς ἔστι ζῆσις τοῦ
περὶ καρδίαν αἵματος πρὸς ὄρεξιν ἀντιλυπῆσεως. καὶ ἰδοὺ ἡ μὲν ζῆσις τοῦ
περὶ τὴν καρδίαν αἵματος ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἔστί (καὶ γὰρ τῷ θυμῷ
30 τὸ περὶ τὴν καρδίαν αἷμα ὑπόκειται), τὸ δὲ 'πρὸς ὄρεξιν ἀντιλυπῆσεως' ἀπὸ
τοῦ τέλους· τέλος γὰρ τοῦ θυμοῦ τὸ ὀρέγεσθαι τοῦ λυπῆσαι τὸν ἀντιλυπῆ-
σαντα. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι καλῶς λέγομεν πάντας
τοὺς ὁρῶν ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνεσθαι· καὶ γὰρ οἱ
ἐκ τοῦ τέλους λαμβανόμενοι καὶ οἱ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ οἱ ἐκ τοῦ
35 συναμφοτέρου ἔχουσι καὶ γένος καὶ συστατικὰς διαφορὰς, οἷον ἰατρικὴ ἔστι
τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγινομένη· ἰδοὺ ἐνταῦθα ἀντὶ
γένους μὲν εἴληπται τὸ τέχνη, ἀντὶ δὲ συστατικῶν διαφορῶν αἱ λοιπαί

1. 5 ἀνθρώπινα T 2 ὅτι om. K ἡ ἰατρικὴ V 4. 5 τοὺς δύο ὁρ
συνάψαντες καὶ εἴπωμεν T 5 τέχνη om. K 6 καταγιν.] γινομένη K
8 τε om. T φιλ. ἐστὶν om. KV 10. 11 an ὁμοιουμένη? 13 λαμβάνετε
17 τοῦ (ante ὑποκ.) om. V 19 δὲ om. V 23 ἐκ] ἀπὸ T 23. 24
ὑποκ.—τέλ.] ὑποκ. καὶ τέλους T 25 τοῦ om. T ante τέλ. add. τοῦ K
30 τὴν om. K 31 τοῦ (ante λυπ.) Vat. 2253: om. KTV 35 ἡ ἰατρ. T
36 καταγιν.] γινομένη T 37 et p. 19, 2. 3 συστατικῆς διαφορᾶς V

λέξεις. | και πάλιν Ιατρική ἐστὶ τέχνη ὑγείας περιποιητική· ἰδοὺ ἐνταῦθα 135
τὸ μὲν τέχνη ἀντὶ γένους εἰληπται, αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις ἀντὶ συστατικῶν
διαφορῶν. καὶ πάλιν Ιατρική ἐστὶ τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα κατα-
γινομένη ὑγείας περιποιητική· ἰδοὺ ἀντὶ μὲν γένους εἰληπται τὸ τέχνη, ἀντὶ
δὲ συστατικῶν διαφορῶν αἱ λοιπαὶ λέξεις. καὶ πάλιν φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις
θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων· ἰδοὺ ἐνταῦθα ἀντὶ μὲν γένους εἰληπται
τὸ γνῶσις, ἀντὶ δὲ συστατικῶν διαφορῶν αἱ λοιπαὶ λέξεις. ταῦτα μὲν ἔχει
καὶ τὸ τέταρτον κεφάλαιον.

Πέμπτον δὲ ὑπάρχει κεφάλαιον, ἐν ᾧ ζητοῦμεν ποῖος τέλειος ὁρισμὸς
10 καὶ ποῖος ἀτελής. ἰστέον ὅτι τέλειος ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἀντιστρέφων πρὸς
τὸ ὁριστόν, οἷον ὡς δταν εἴπωμεν ὅτι εἷ τι ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ ζῶον
λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ εἷ τι ζῶον λογικὸν θνητὸν
νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τοῦτο ἄνθρωπος. ἀτελής δὲ ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ
μὴ ἀντιστρέφων· κακία γὰρ ὅρου ἐστὶ τὸ μὴ ἀντιστρέφειν. τοῦτο δὲ γίνεται
ἐκ τοῦ πλεονάζειν τὸν ὅρον ἢ ἐλλείπειν· καὶ γὰρ οὗτος ὁ πλεονάζων ὅρος
οὐκ ἀντιστρέφει, οἷον ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπι-
στήμης δεκτικὸν γραμματικόν· οὗτος γὰρ πλεονάζων οὐκ ἀντιστρέφει· εἷ τι
μὲν γὰρ ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν γραμματικόν,
τοῦτο ἄνθρωπος, οὐκ εἷ τι δὲ ἄνθρωπος, τοῦτο ζῶον λογικὸν θνητὸν νοῦ
καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν γραμματικόν· οὐ γὰρ πᾶς ἄνθρωπος γραμματικός
ἐστὶ. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὁ ἐλλείπων ὅρος ἀντιστρέφει· οἷον ἄνθρωπος ἐστὶ
ζῶον λογικόν· ἰδοὺ γὰρ οὗτος ὁ ὅρος ἐλλείπων οὐκ ἀντιστρέφει· εἷ τι μὲν
γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο ζῶον λογικόν, οὐκ εἷ τι δὲ ζῶον λογικόν, τοῦτο ἄνθρωπος·
οὐ μόνον γὰρ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον λογικόν, ἀλλὰ καὶ ἄγγελοι καὶ δαίμονες.
ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ζητήσωμεν δὲ λοιπὸν ποῖοι ἐκ τῶν προρρηθέντων ὅρων εἰσὶ τέλειοι.
ἰστέον ὅτι οἱ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου, ἥγουν οἱ ἐξ ὑποκειμένου ἅμα καὶ
τέλους, μᾶλλον εἰσὶ τέλειοι (οἷον τεκτονική ἐστὶ τέχνη περὶ ξύλα κατα-
γινομένη θρόνου περιποιητική), οἱ δὲ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου μόνου ἢ καὶ
ἀπὸ μόνου τοῦ τέλους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσὶ τέλειοι, οἷον ἐὰν
εἴπωμεν 'Ιατρική ἐστὶ τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγινομένη', οὐκ
ἀντιστρέφει· εἷ τι μὲν γὰρ Ιατρική, τοῦτο τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα
καταγινομένη, οὐκ εἷ τι δὲ τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγινομένη,
τοῦτο Ιατρική· οὐ γὰρ μόνη ἡ Ιατρική περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα κατα-
γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ γυμναστική καὶ ἡ κομμωτική καὶ ἡ κουρευτική. καὶ

1 — 8 καὶ πάλιν Ιατρική ἐστὶ τέχνη ὑγείας—διαφορῶν om. T 1 τέχνη (ante ὑγείας) om. V
6 — τι om. T μὲν γένους] τούτων T 7 τὸ] ἡ T 9 ὑπῆρχε KV
6 — [om.] ὅρος T 10 ἐστὶν ὅρ. coll. T 11 ὅτι om. KV 13 νοῦ καὶ
17 — [om.] καὶ τὰ ἐξῆς T τοῦτο καὶ ἄνθρ. V 15 ἢ ἐλλ.] ἢ ἐκ τοῦ ἐλλείπειν KT
17 — οὗτος—ἀντιστρέφει om. T οὗτος] οὕτως V; eicias 19 τοῦτο καὶ ἄνθρ. KV
20 — 21 ἐστὶ γραμ. colloc. T 21. 22 οἷον—ἀντιστρέφει om. KV 24 γὰρ δ
25 — ζῶον om. T 28 μᾶλλον om. T 29 περιπ.] ποιητική T
29 — 30 ἢ ἀπὸ τοῦ τέλους (καὶ et μόνου om.) T 32. 33 ἀνθρώπινα T 35 κομ-
μοτική T

πάλιν ἐὰν εἴπω ὅτι θυμός ἐστι ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος, οὐκ ἀντιστρέφει· εἴ τι μὲν γὰρ θυμός, τοῦτο ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος, οὐκ εἴ τι δὲ ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος, τοῦτο θυμός· δύναται 136· γὰρ ζέσις εἶναι τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος καὶ ἀπὸ πυρετοῦ. καὶ πάλιν
 5 ἐὰν εἴπω ὅτι ῥητορική ἐστι πειθοῦς δημιουργός, οὐκ ἀντιστρέφει· εἴ τι μὲν γὰρ ῥητορική, τοῦτο πειθοῦς δημιουργός, οὐκ εἴ τι δὲ πειθοῦς δημιουργός, τοῦτο ῥητορική· οὐ μόνη γὰρ ἡ ῥητορική πειθοῦς δημιουργός, ἀλλὰ καὶ ἡ διαλεκτική φιλοσοφία. πρόσκειται δὲ ἀνωτέρω ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσι τέλειοι οἱ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου μόνου λαμβανόμενοι ἢ οἱ ἀπὸ τοῦ
 10 τέλους μόνου, ἐπειδὴ ἔστιν ὅτε εὐρίσκεται καὶ ὁ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου μόνου λαμβανόμενος ὅρος τέλειος, οἷον ὡς ἐπὶ τῆς ὑαλουργικῆς· ἐὰν γὰρ εἴπωμεν ὅτι ὑαλουργική ἐστι τέχνη περὶ ὕαλον καταγινομένη, τέλειός ἐστιν ὅρος· εἴ τι μὲν γὰρ ὑαλουργική ἐστι, τοῦτο τέχνη περὶ ὕαλον καταταγινομένη, καὶ εἴ τι περὶ ὕαλον καταγινομένη, τοῦτο τέχνη ἐστὶν ὑαλουργική·
 15 τῇ γὰρ ὑαλουργικῇ μόνῃ ὑπόκειται ὁ ὕαλος. ἐπὶ δὲ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀπὸ τοῦ τέλους μόνου καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τέλειός ἐστιν ὁρισμός. καὶ ἀπορροῦσί τινες λέγοντες· διὰ τί ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας ὁ ἐκ μόνου τοῦ ὑποκειμένου ὅρος τέλειός ἐστι καὶ ὁ ἐκ μόνου τοῦ τέλους. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ἐπειδὴ καὶ τὸ ὑποκείμενον τῇ φιλοσοφίᾳ αὐτῇ μόνῃ ὑπόκειται καὶ οὐκ
 20 ἄλλῃ τινί (τῇ γὰρ φιλοσοφίᾳ μόνῃ ὑπόκειται πάντα τὰ ὄντα), καὶ πάλιν καὶ τὸ τέλος τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς μόνῃς ἐστὶ τέλος· μόνῃ γὰρ ἡ φιλοσοφία τὴν γινώσιν πάντων τῶν ὄντων ἔχει καὶ δι' αὐτῆς ὁμοιοῦται τῷ θεῷ. ταῦτα καὶ τὸ πέμπτον κεφάλαιον καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

Πρᾶξις ζ'.

25 Μεμαθηκότες τὸ πέμπτον κεφάλαιον ζητήσωμεν καὶ τὸ ἕκτον, ἐν ᾧ λέγομεν πόσοι καὶ ποιοὶ τῆς φιλοσοφίας εἰσὶν ὁρισμοί. εἰσὶ δὲ οὗτοι· πρῶτος μὲν ὁ λέγων 'φιλοσοφία ἐστὶ γινώσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶ', δευτέρος δὲ 'γινώσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων', τρίτος 'μελέτη θανάτου', τέταρτος 'ὁμοιώσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων', πέμπτος
 30 'τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν', ἕκτος 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας' καὶ ταῦτα μὲν τὸ ἕκτον κεφάλαιον.

1 περὶ τὴν καρδίαν] περικαρδίου (constanter) T 4 τοῦ πυρετοῦ K 5 ὅτι om. KV
 7 μόνον T 8 πρόσκειται V 9 μόνου (post ὑποκ) om. K post λαμβ. a
 ὅροι T 9. 10 ἢ οἱ—τέλους μόνου om. T 10 καὶ ὁ om. T ἐκ] ἀπὸ T
 12 ὅτι om. T 13 ὁ ὅρος V γὰρ om. T ἐστὶ om. T 14 ἐστὶ
 om. T 15 μόνῃς K 16 ὁ ὁρισμός TV 18 ante καὶ ὁ add. ὡσαύτως T
 18 pr. καὶ om. T 19. 20 καὶ οὐκ ἄλλῃ τινί om. T 20 τῇ γὰρ φιλ.] ταύτῃ γὰρ T
 ὑπόκειται K 22 πάντων om. T 23 καὶ ἡ παρ. pr. om. T 25 ante τὸ
 πέμπτ. add. καὶ T 26 ἐλέγομεν V οἱ ὁρισμοὶ T 27 πρῶτον T
 ἐστὶ Brand.: εἰσὶ KTV (cf. p. 28, 16) 28 post δὲ add. ἐστὶ KV γινώσις post
 πραγμ. coll. T τε om. T 28—30 τρίτον . . τέταρτον . . πέμπτον . . ἕκτον T

Ἐβδομον δέ ἐστι κεφάλαιον, διὰ τί τοσοῦτοί εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας
 ὀρισμοὶ καὶ μῆτε πλείονες μῆτε ἐλάττωτες. καὶ ἔστιν εἰπεῖν δύο λύσεις,
 μίαν μὲν ἀπὸ διαιρέσεως, ἑτέραν δὲ ἀριθμητικὴν. ἔστι δὲ ἡ ἀπὸ διαι-
 5 ρέσεως αὕτη· εἰσὶ τινὰ ὑφeszτηκότα μὲν, μὴ ὀνομαζόμενα δέ, ὡς ἐπὶ τῶν
 ὄντων ἐν τῇ βυθῷ καὶ ἐν τοῖς ἀβάτοις ὄρεσιν· εἰσὶ γὰρ τινὰ ἐν τῇ βυθῷ,
 ἅτινα εἰσὶ μὲν, οὐκ ὀνομαζόμενα δὲ διὰ τὸ μὴ γινώσκεισθαι ὑφ' ἑμῶν. καὶ
 πάλιν εἰσὶ τινὰ ὀνομαζόμενα μὲν, μὴ ὑφeszτηκότα δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἵππο-
 10 κενταύρου· τοῦτο γὰρ ὀνομαζέσθαι μὲν, οὐκ ὑφeszτηκε δέ· | οὐ γὰρ ἔστιν 136
 ἵπποκένταυρος. καὶ πάλιν εἰσὶ τινὰ καὶ ὀνομαζόμενα καὶ ὑφeszτηκότα, ὥσπερ
 ὁ ἄνθρωπος καὶ αἱ τέχναι· καὶ γὰρ ὀνομαζόμενα καὶ εἰσὶν. ἡ δὲ φιλοσοφία
 καὶ ὀνομαζέσθαι καὶ ὑφeszτηκεν, ὡς ἐν τῇ εἰ ἔστι μεμαθήκαμεν. καὶ ἐν
 πρώτοις τὴν ὑπαρξίν ἔχει· καὶ γὰρ ἡ φιλοσοφία μήτηρ τῶν τεχνῶν καὶ
 ἐπιστημῶν ἐστίν· ἐξ αὐτῆς γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι
 λαμβάνουσιν. οἷον ὁ γεωμέτρης λαμβάνει ὁμολογούμενον ὅτι σημεῖόν
 ἐστὶν οὐ μέρος οὐδέν· τούτου δὲ τὴν αἰτίαν ὁ φυσικὸς φιλόσοφος οἶδε. καὶ
 πάλιν ὁ ἱατρὸς λαμβάνει ὁμολογούμενον ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων
 τὰ ἀνθρώπεια σώματα συνίστανται· τούτου δὲ τὴν αἰτίαν ὁ φυσικὸς φιλό-
 15 σοφος οἶδε. καὶ πάλιν ὁ γραμματικὸς λαμβάνει ὁμολογούμενον ὅτι τὸ ἦ
 καὶ τὸ ᾧ μακρὰ εἰσι· τούτου δὲ τὴν αἰτίαν ὁ μουσικὸς φιλόσοφος οἶδεν.
 ἡ φιλοσοφία οὖν, ὡς εἴρηται, καὶ ὀνομαζέσθαι καὶ ὑφeszτηκε καὶ ἐν πρώτοις
 τὴν ὑπαρξίν ἔχει. καὶ ἐπειδὴ μὲν ὀνομαζέσθαι, ἔχει ἐκ τοῦ ὀνόματος ὄρον
 τὸν λέγοντα 'φιλοσοφία ἐστὶ φίλια σοφίας', ἐπειδὴ δὲ ἐν πρώτοις ἔχει τὴν
 ὑπαρξίν, ἔχει τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὄρον τὸν λέγοντα 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν
 καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν'. ἐπειδὴ δὲ ὑφeszτηκεν, ἔχει καὶ ὑποκείμενον, ἔχει καὶ
 20 τέλος, καὶ ἐκάτερον τούτων διττόν· πᾶσα γὰρ τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἔχει καὶ ὑπο-
 κείμενον, ἔχει καὶ τέλος, καὶ ἐκάτερον τούτων διττόν· ἔχει γὰρ προσεχές
 ὑποκείμενον, ἔχει καὶ πόρρω ὑποκείμενον, καὶ πάλιν ἔχει καὶ προσεχές τέλος
 καὶ πόρρω τέλος. ἀλλ' ἵνα σαφές ᾖ μὴν τὸ λεγόμενον γέννηται, γυμνάσωμεν τὸν
 λόγον ἐπὶ τῆς ναυπηγικῆς. ἰστέον ὅτι ἡ ναυπηγικὴ ἔχει καὶ ὑποκείμενον,
 25 ἔχει καὶ τέλος, καὶ ἐκάτερον τούτων διττόν· ἔχει γὰρ καὶ προσεχές ὑπο-
 κείμενον καὶ πόρρω ὑποκείμενον, καὶ πάλιν ἔχει προσεχές τέλος καὶ πόρρω
 τέλος. καὶ προσεχές μὲν ὑποκείμενον ἔχει τὰ ἀπλῶς ξύλα, πόρρω δὲ
 ὑποκείμενον τὰ τοιαῦτα ξύλα, οἷον τὰ πεποιημένα πρὸς τρόπιν καὶ πηδάλιον·
 30 πρῶτον γὰρ ὁ ναυπηγὸς λαμβάνει τὰ ἀπλῶς ξύλα, καὶ εἰθ' οὕτως ζητεῖ
 ποῖα πεποιῶνται πρὸς τρόπιν καὶ πηδάλιον. καὶ πάλιν προσεχές μὲν τέλος

5	pr. τῷ om. T	6 ἅτινα] d T	ὑφ'] παρ' T	7 ὑφιστάμενα T
9	τινα om. KV	10 ante ὁ ἄνθρ. add. καὶ KV	ante ὄνομ. add. καὶ T	
11	ἐν τῇ εἰ ἔστι] cf. p. 1, 15	15. 16 ὁ ἱατρ. δὲ πάλιν (καὶ om.) T	17 συνίστ. σώμ.	
coll. T	συνίσταται T	17. 18 οἶδε φυλ. coll. KV	18 λαμβάνει om. KV	
ποι] δι] add. καὶ T	21. 22 τὸν ὄρον τὸν T	24 alt. ἔχει om. T	25 διττόν]	
διπλῶν T	25. 26 πᾶσα—διττόν om. T	26 pr. ἔχει om. K	27 καὶ (ante	
προσ.) om. T	28 γέν. τὸ λεγ. coll. T	29 τῆς ναυπ.] παραδείγματος T	30 ἔχει	
(ποι] ὑποκ.) om. T	31 ὑποκ. (post πόρρω) om. T	32 τέλος om. T	33 πεποιω-	
μένα scripsi: πεποιημένα libri	τρόπην T	35 πεποῶνται scripsi: πεποῶνται libri		

ἔχει τὸ ποιῆσαι ἀπλῶς ναῦν, πόρρω δὲ τέλος τὸ ποιῆσαι τοιάνδε ναῦν, οἷον
 ἢ δόρυκωνα ἢ λύχνον. οὕτως οὖν καὶ ἡ φιλοσοφία ἔχει καὶ ὑποκείμενον
 καὶ τέλος καὶ ἐκάτερον τούτων διττόν· ἔχει γὰρ προσεχὲς ὑποκείμενον καὶ
 πόρρω καὶ τέλος ὁμοίως προσεχὲς καὶ πόρρω. καὶ προσεχὲς μὲν ὑποκεί-
 5 μενον ἔχει τὰ ἀπλῶς ὄντα, πόρρω δὲ ὑποκείμενον τὰ τοιαῦτα ὄντα, οἷον τὰ
 θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα. καὶ πάλιν προσεχὲς μὲν τέλος ἔχει τὸ
 μελετᾶν τὸν θάνατον, ἡγουν τὸ νέκρωσιν ἀπεργάζεσθαι τῶν παθῶν, πόρρω
 δὲ τέλος ἔχει | τὸ διὰ τούτου, ἡγουν διὰ τοῦ νέκρωσιν ἀπεργάζεσθαι τῶν 137
 παθῶν, ὁμοιοῦσθαι θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ. ἐπειδὴ οὖν ἡ φιλοσοφία
 10 ἔχει καὶ ὑποκείμενον καὶ τέλος καὶ ἐκάτερον τούτων διττόν, ὡς εἴρηται,
 τούτου χάριν καὶ ἄλλους τέσσαρας ὅρους ἔχει, δύο ἐκ τοῦ ὑποκειμένου, ἓνα
 μὲν ἐκ τοῦ προσεχοῦς ὑποκειμένου τὸν λέγοντα ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις
 τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστίν', ἄλλον δὲ ἐκ τοῦ πόρρω ὑποκειμένου τὸν λέγοντα
 ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων', καὶ δύο
 15 ἐκ τοῦ τέλους, ἓνα μὲν ἐκ τοῦ προσεχοῦς τέλους τὸν λέγοντα ὅτι 'φιλοσοφία
 ἐστὶ μελέτη θανάτου', ἄλλον δὲ ἐκ τοῦ πόρρω τέλους τὸν λέγοντα ὅτι 'φιλο-
 σοφία ἐστὶν ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ'.

Αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀπὸ διαιρέσεως λύσις· ἡ δεικνύσα διὰ τί ἔξ εἰσιν οἱ
 τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί. ἡ δὲ ἀριθμητικὴ ἐστὶν αὕτη· τῶν ἀριθμῶν οἱ μὲν
 20 εἰσι τέλειοι οἱ δὲ ὑπερτέλειοι οἱ δὲ ἐλλιπεῖς, οἵτινες καὶ ἀτελεῖς καλοῦνται.
 καὶ τέλειος μὲν ἀριθμὸς ἐστὶν οὗ τὰ μέρη συντιθέμενα ἐξισοῦνται τῷ ὅλῳ,
 ὡς ἐπὶ τοῦ ἕξ· τούτου γὰρ τὰ μέρη συντιθέμενα τὸν ἕξ ἀριθμὸν ἀποτε-
 λοῦσιν· ἔχει γὰρ τὸ ἡμισυ τρία, τὸ τρίτον δύο καὶ τὸ ἕκτον μονάδα· ἰδοὺ
 ἕξ· τέταρτον γὰρ προσλαβεῖν οὐ δύναται, ἐπειδὴ ἐὰν προσλάβῃ τέταρτον,
 25 ἀναγκάζεται τμηθῆναι ἢ μονάδα· οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ οὐ τέμνουσι τὴν μονάδα.
 ὑπερτελὴς δὲ ἀριθμὸς ἐστὶν οὗ τὰ μέρη συντιθέμενα ὑπὲρ τὸ ὅλον εὐρί-
 σκονται, ὡς ἐπὶ τοῦ δώδεκα· τούτου γὰρ τὰ μέρη συντιθέμενα τὸν ἕξ
 καὶ δέκα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν· ἔχει γὰρ τὸ ἡμισυ ἕξ, τὸ τρίτον τέσσαρα,
 τὸ τέταρτον τρία, τὸ ἕκτον δύο καὶ τὸ δωδέκατον μονάδα· ἰδοὺ δεκαῆξ.
 30 ἐλλιπὴς δὲ ἀριθμὸς ἥτοι ἀτελής ἐστὶν οὗ τὰ μέρη συντιθέμενα ἐλάτ-
 τονα τοῦ ὅλου εὐρίσκονται, ὡς ἐπὶ τοῦ ὀκτώ· τούτου γὰρ τὰ μέρη
 συντιθέμενα τὸν ἐπτὰ ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν· ἔχει γὰρ τὸ ἡμισυ τέσσαρα,
 τὸ τέταρτον δύο καὶ τὸ ὀγδοὺν μονάδα· ἰδοὺ ἐπτὰ. τούτων οὖν οὕτως
 ἐχόντων ἐπειδὴ πρῶτος τέλειος ἀριθμὸς ὁ ἕξ ἐστὶν (πρὸ αὐτοῦ γὰρ ἄλλος
 35 τέλειος οὐκ ἔστιν), τούτου χάριν ἕξ εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί· ἔδει

1 post alt. ναῦν add. ἡ τοιάνδε T 8 τοῦ] τὸ V 11 ἔχει ὅρους colloc. T
 12 ὅτι om. T 13 εἰσίν T (cf. p. 28,16) 13. 16 ἄλλον] ἓνα T 14 ὅτι
 om. T 15 alt. τέλους om. T 21 ἐξισοῦται T 22 τοῦ ἕκτου (pr. l.) T
 τὸν ἕκτον (alt. l.) T 23 καὶ om. T 25 ἢ μονάδα om. T 26 δὲ om. T
 27 τοῦ δωδεκάτου TV 27. 28 τὸν ἕξ—ἀποτελοῦσιν] ὑπὲρ τὸ ὅλον εὐρίσκονται T
 ἕξ καὶ δέκατον V 29 ante τὸ ἕκτον add. καὶ KV 30 ἐστὶν post ἀριθμὸς
 transp. KV 31 ὀκτώ] ὀγδόου TV 32 ἐπτὰ] ἔβδομον V 33 ante δύο
 add. ἔχει V οὖν om. K 34 ὁ ἕκτος TV 35 post τέλειος add.
 ἀριθμὸς K

γάρ τὴν μητέρα τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν τῇ πρώτῃ καὶ τελείῃ ἀριθμῷ κεκοσμηθῆναι. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

Πρᾶξις η'.

- Ἐλθωμεν ἐπὶ τὸ ὀγδοὺν κεφάλαιον καὶ εἰπωμεν τὴν τάξιν τῶν ὁρισμῶν
 5 τῆς φιλοσοφίας. ἰστέον ὅτι ἐξ ὄντων τῶν τῆς φιλοσοφίας ὁρισμῶν ἔσχατός ἐστιν ὁ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας'. τῶν δὲ πέντε τῶν ἄλλων ἔσχατός ἐστιν ὁ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν'. τῶν δὲ | τεσσάρων 137 οἱ μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου εἰσὶ πρώτοι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ τέλους ἔσχατοι.
- 10 καὶ ἐν ἑκατέρῳ τούτων ὁ ἐκ τοῦ προσεχοῦς προτερεύει τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω· καὶ γὰρ ὁ ἐκ τοῦ προσεχοῦς ὑποκειμένου ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶ' προτερεύει τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω ὑποκειμένου τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων'. καὶ πάλιν ὁ ἐκ τοῦ προσεχοῦς τέλους ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ
- 15 μελέτη θανάτου' προτερεύει τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω τέλους τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ'. ὥστε εἶναι τὴν τάξιν οὕτως· πρῶτος μὲν ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶ', δεύτερος 'γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων', τρίτος 'μελέτη θανάτου', τέταρτος 'ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ',
- 20 πέμπτος ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν', ἕκτος δὲ ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας'. ταῦτα εἰπόντες ἔλθωμεν καὶ εἰπωμεν τὴν αἰτίαν τῆς τάξεως αὐτῶν. ἰστέον ὅτι ὁ ὁρισμὸς ὁ ἀπὸ τῆς ἐτυμολογίας ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας' τελευταίαν ἐπέχει τάξιν. καὶ τοῦτο εὐλόγως· πρῶτον γὰρ δεῖ ὑπάρχειν
- 25 τὸ πρᾶγμα καὶ τελευταῖον ἐπιτίθεσθαι αὐτῷ ὄνομα, ὅθεν καὶ ὄνομα λέγεται οἶνοσι τῇ ὄντι ὁμοίων· καὶ γὰρ οὐχ ὥς ἔτυχεν ἐπετίθεσαν οἱ ἀρχαῖοι τὸ ὄνομα, ἀλλ' ἀρμοζόντως τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, οἷον ἄνθρωπος λέγεται παρὰ τὸ ἀναθρεῖν καὶ ἀναλογίζεσθαι ὡς ὥππε, καὶ πάλιν ἵππος λέγεται παρὰ τὸ ἵπτασθαι τοῖς ποσίν. οὕτως οὖν δεῖ ὑπάρχειν τὴν φιλοσοφίαν καὶ
- 30 τελευταῖον ἐπιτίθεσθαι αὐτῇ ὄνομα καὶ καλεῖν αὐτὴν φιλοσοφίαν. ἐπειδὴ οὖν τὸ ὄνομα τελευταίαν ἐπέχει τάξιν, τούτου χάριν καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ὀνομασίας ἡγουν ὁ ἀπὸ τῆς ἐτυμολογίας ὁρος τελευταίαν ἐπέχει τάξιν. ὁ δὲ

2 ἐν—πρᾶξις omisso add. εἰσὶ δὲ τέλειοι ἀριθμοὶ ὁ ἕκτος ὁ εἰκοστός ὀγδοὺς ὁ τετρακοσιοστός ἡννηκοστός καὶ ὁ ὀκτακισχίλιοστός ἑκατοστός· εἰκοστός ὀγδοὺς TV 4 ἔλθωμεν καὶ T
 6 ἐκ om. KV ἐτυμολογίας T' 7 ὁ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς om. T 9 πρώτοι εἰσὶ colloc. T 10 ἐκ τοῦ (ante πόρρω) om. T 11 ἐστὶ om. V 12 εἰσὶν V (cf. p. 22,13) 18 εἰσὶ KV 21 ἐστὶν om. T 24 τὴν τάξιν K τοῦτο om. T 25 ἐπιτίθεσθαι KV (cf. v. 30) 26 post οἶνοσι add. τὸ T ἐτίθεσαν TV 28 ἀναθρεῖν El.: ἀνωθρεῖν KV: ἀναθρεῖν T ὥππε V 29 παρὰ] περὶ T ἵπτασθαι] ἱσθαι KV 32 ὁρος (post ἐτυμ.) om. KV

ὁρος ὁ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ
 ἐπιστήμη ἐπιστημῶν' ἔσχατος τῶν ἄλλων ἐστὶ διὰ τοιαύτην αἰτίαν· τὰ
 κοινότερα προτερεύουσι τῶν ἰδίως τινὶ ὑπαρχόντων καὶ αὐτῷ μόνῳ τῷ
 πράγματι ἀρμολύοντων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὄρων· καὶ γὰρ καὶ ἐν τούτοις
 5 αἱ μὲν κοινότεραι λέξεις πρῶταί εἰσιν, αἱ δὲ ἰδίως αὐτῷ ὑπάρχουσαι καὶ
 τῷ ὁριστῷ μόνῳ ἀρμολύουσαι τελευταίαν ἐπέχουσι τάξιν, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ
 'ἀνθρωπός ἐστι ζῷον λογικὸν θνητὸν καὶ τὰ ἐξῆς'· ἰδοὺ ἐνταῦθα αἱ μὲν
 κοινότεραι λέξεις πρῶταί εἰσιν, οἷον τὸ ζῷον (οὐ γὰρ μόνος ὁ ἀνθρωπός ἐστι
 ζῷον ἀλλὰ καὶ ἵππος καὶ κύων), καὶ πάλιν τὸ λογικόν (οὐ μόνον γὰρ ὁ
 10 ἀνθρωπός ἐστι λογικὸν ἀλλὰ καὶ ἄγγελος καὶ δαίμων), ὁμοίως καὶ τὸ
 θνητόν (οὐ μόνον γὰρ ὁ ἀνθρωπός ἐστι θνητόν ἀλλὰ καὶ αἱ μακραιῶνες
 νόμφαι), αἱ δὲ ἰδίως | αὐτῷ ὑπάρχουσαι καὶ τῷ ὁριστῷ μόνῳ ἀρμολύουσαι 138
 τελευταίαν ἐπέχουσι τάξιν· τὸ γὰρ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν τῷ ἀνθρώπῳ
 μόνῳ ἀρμόζει· μόνος γὰρ ὁ ἀνθρώπος μανθάνει τὴν κατ' ἐνέργειαν γνῶσιν,
 15 αἱ δὲ μακραιῶνες νόμφαι οὐκ εἰσι νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικαί· οὐδὲ γὰρ
 μανθάνουσι τὴν κατ' ἐνέργειαν γνῶσιν, ἀλλ' οἴκοθεν αὐτὴν ἔχουσιν· αὐταὶ
 γὰρ φύσει πάντα ἴσασιν. ἐπειδὴ οὖν τὰ κοινότερα προτερεύουσι τῶν ἰδίως
 τινὶ ὑπαρχόντων, τούτου χάριν καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ οἱ
 ἀπὸ τοῦ τέλους ὅροι προτερεύουσι τοῦ ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς ὅρου· καὶ γὰρ
 20 κοινότερον μὲν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ τέλος (οὐ μόνον γὰρ ἡ φιλο-
 σοφία ἔχει καὶ ὑποκείμενον καὶ τέλος ἀλλὰ καὶ πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα
 ἐπιστήμη), ἰδίως δὲ ὑπάρχει τῇ φιλοσοφίᾳ ἡ ὑπεροχή· μόνη γὰρ ἡ
 φιλοσοφία ὑπερέχει πασῶν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. οἱ δὲ ἐκ τοῦ ὑπο-
 κειμένου ὅροι προτερεύουσι τῶν ἐκ τοῦ τέλους, ἐπειδὴ καὶ τὸ ὑποκείμενον
 25 προτερεύει τοῦ τέλους· εἰ μὴ γὰρ ἡ ὑποκείμενον, οὐδὲ τέλος εὐρίσκειται·
 εἰ μὴ γὰρ ἔχει ὁ τέκτων ξύλα, οὐ δύναται ποιῆσαι θρόνον ἢ κλίνην ἢ τι
 τοιοῦτον. οἱ δὲ ἐκ τοῦ προσεχοῦς προτερεύουσι τῶν ἐκ τοῦ πόρρω, οἷον
 ὁ ἐκ τοῦ προσεχοῦς ὑποκειμένου ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν
 ὄντων ἢ ὄντα ἐστί' προτερεύει τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω ὑποκειμένου τοῦ λέγοντος
 30 ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων'. καὶ πάλιν
 ὁ ἐκ τοῦ προσεχοῦς τέλους ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου'
 προτερεύει τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω τέλους τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν
 ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ', ἐπειδὴ τὸ προσεχὲς προτερεύει
 τοῦ πόρρω· καὶ γὰρ τὸ προσεχὲς ἐγγύτερόν ἐστι καὶ δι' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ πόρρω
 35 ἐρχόμεθα· καὶ γὰρ εἰ μὴ ἔχει ὁ τέκτων τὰ ἀπλῶς ξύλα, οὐ δύναται δια-
 κρίναι τὰ τοιάδε ξύλα, οἷον τὰ πεποιημένα καὶ τὰ οὐ πεποιημένα, καὶ

3 ἰδίως ex ἰδίῳ corr. K

4 τούτοις] τοῖς ὅροις T

6 τὴν τάξιν V

7 καὶ τὰ ἐξῆς] νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν T

8 μόνον V

8. 9 ὁ om. KV

ζῶν ἐστι coll. T

9 ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων T

μόνος KT

10 ἐστὶ om. T

λογικός T

ὁ ἄγγ. καὶ ὁ δ. T: ἄγγ. δ. (καὶ om.) V

11 γὰρ om. T

θνητό

(alt. l.) T

17 φύσει om. K

24 τῶν] τοῦ T

25 οὐδὲ] οὕτε libri

27 προτερεύουσι om. V

τῶν] τὸν V

28 pr. ὅ] οἱ V

31 ἐτι om. V

32 τέλους om. K

34 ἐγγύτερον T

35 τὰ om. K

36 πεποιημένα (bis

scripsi: πεποιημένα libri (cf. p. 21,33)

καὶ τὰ οὐ πεποιημένα iter. del. K

παλιν ὁ φιλόσοφος εἰ μὴ μελετήσῃ τὸν θάνατον, τοῦτ' ἔστι νέκρωσιν ἀπεργάσθεται τῶν παθῶν, οὐ δύναται ὁμοιωθῆναι θεῷ. ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως τῶν ἐξ ὁρισμῶν.

Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἄλλους δύο ὅρους θέλουσί τινες ἐπισφάλλειν τῇ
 5 φιλοσοφίᾳ, ἓνα μὲν οἱ ἱατροὶ ἓνα δὲ ἕτεροι· καὶ γὰρ οἱ ἱατροὶ θέλοντες τὴν οἰκίαν τέχνην σεμνῶναι, κατὰ τὸν ποιητὴν χρύσεια χαλκείων καταλλασσόμενοι, ὀρίζονται λέγοντες ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν ἱατρικὴ ψυχῶν, ἱατρικὴ δὲ ἐστὶ φιλοσοφία σωμάτων'. οὗτος δὲ ὁ ὅρος οὐκ εὖ ἔχει· διάλληλον γὰρ ἔχει δεῖξιν, ἥτις διαβέβληται παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, ἐπειδὴ ἡ διάλληλος δεῖξις ἐκ τοῦ ζητουμένου τὸ ζητούμενον κατασκευάζει, ὡς ὅταν εἰπωμεν 'ποῦ μένει Πλάτων', 'ὅπου μένει Δίων', | καὶ 'ποῦ μένει Δίων', 'ὅπου μένει Πλάτων'. 138^ο οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τούτοις τοῖς ὁρισμοῖς διάλληλός ἐστι δεῖξις· τί γὰρ ἐστὶ φιλοσοφία; 'ἱατρικὴ ψυχῶν', καὶ τί ἱατρικὴ; 'φιλοσοφία σωμάτων'. καὶ ἰδοὺ ἐρωτώμενοι 'τί ἐστὶν ἱατρικὴ;', φασὶ 'φιλοσοφία', καὶ 'τί φιλοσοφία;', φασὶν 'ἱατρικὴ', καὶ τὸ ζητούμενον ἐκ τοῦ ζητουμένου κατασκευάζουσιν. ἄλλως τε δὲ εἰ καὶ δῶμεν τὸν ὅρον τὸν λέγοντα ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν ἱατρικὴ ψυχῶν' καλῶς ἔχειν, ἐμπεριέχεται ἐκ τοῦ ὅρου τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου'. καὶ γὰρ τὸ μελετᾶν τὸν θάνατον ἡγουν τὸ νέκρωσιν ἀπεργάζεσθαι τῶν παθῶν οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ τὸ ἱατρεῦσαι ψυχὴν. ἕτεροι δὲ ἄλλον ὅρον ἐπισφάλλουσι τῇ φιλοσοφίᾳ λέγοντες 'φιλοσοφία ἐστὶ μεγίστη μουσικὴ'. οὕτω γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι ὀρίζεται αὐτήν. οὗτος δὲ ὁ ὅρος ἐμπεριέχεται ἐκ τοῦ ὅρου ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν'. καὶ γὰρ ὁ λέγων αὐτὴν μεγίστην μουσικὴν ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς ἐστὶ. ταῦτα μὲν τὸ ὀγδοὺν κεφάλαιον.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ ἔνατον καὶ εἰπωμεν τίνες ἐφεῦρον τούτους τοὺς ὅρους. Ἰστέον ὅτι οἱ δύο, ὁ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας, εἰς τὸν Πυθαγόραν ἀναφέρονται. τοῦτο δὲ οὐκ ἔχομεν δεῖξαι ἀπὸ Πυθαγορείων συγγραμμάτων· οὐκ ἐποίησε γὰρ συγγράμματα ὁ Πυθαγόρας· ἔλεγε γὰρ ὅτι 'οὐ βούλομαι ἐν ἀψύχοις τὰ ἐμὰ καταλιπεῖν (ἄψυχα δὲ ἐκάλει τὰ βιβλία), ἀλλ' ἐν ἐμψύχοις ἥτοι ἐν τοῖς μαθηταῖς, οἵτινες καὶ ἐρωτώμενοι δύνανται ἀποκρίνασθαι'. καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος δύναται πρὸς τὴν ἀπορίαν ἀποκρίνασθαι, τὸ δὲ βιβλίον οὐ δύναται ἀποκρίνασθαι, καὶ ὡς

μελετήσῃ libri	τὴν νέκρωσιν V	2 ἀπεργάσεται KT	3 ἐξ om. KT	4 καὶ
λους] καλοὺς V	5 οἱ (bis) om. T	θέλοντες] μέλλοντες Brand.	6 οἰκείαν]	
5 σεμνῆναι T	κατὰ τὸν ποιητὴν] Hom. Z 236	7 ὀρίζοντες λέγοντες Brand.		
3 σώματος Brand.	ὁ om. T	12 ἡ δεῖξις T	14 τί ἐστὶ φιλ. φασὶν	
12 ἱατρικὴ, καὶ τί ἐστὶν ἱατρ. φασὶ φιλ. T	post alt. τί add. ἐστὶ K	15 τοῦ om. V		
16 ἔ om. KT	εἰ om. V	καὶ om. K	16. 17 ὅτι om. T (bis)	
17 ἐμπεριέχ.] περιέχεται T	19 εἰ μὴ] ἡ T	ἱατρεῦσαι post ψυχὴν colloc. T		
τὴν ψυχὴν TV	20 ὅρον] ὁρισμὸν T	ἐπισφάλλοντες τῇ φιλ. λέγουσι T		
21 ἐν τῷ Φαίδωνι] p. 61 A	22 ἀπὸ Vat. 2253: om. KTV (cf. v. 24)	ὅτι om. T		
23 ἴσθι] πάντως λέγει T	25 ἔνατον KV	26. 27 ἐτοιμολ. T		
28 σύγγραμμα Brand.	30. 31 οἵτινες καὶ ἐρωτώμενοι corr. Brand.: ἄτινα καὶ ἐρωτώ-			
μενα KTV	31 ἀποκρίνασθαι T	31. 32 καὶ γὰρ—ἀπορ. ἀποκρίνασθαι om. T		
32 δύναται ἀποκρίνασθαι om. T				

ἔλεγε τις τῶν Πυθαγορείων 'οὐ δύναται τὰ βιβλία διδάξει με αἰί, ἄλλα
καὶ ἄλλα αἰὶ περὶ τῶν αὐτῶν φθεγγόμενον'. καὶ γὰρ τὸ βιβλίον αἰὶ τὰ αὐτὰ
περὶ τῶν αὐτῶν λέγει καὶ οὐ δύναται πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι,
ὁ δὲ ἄνθρωπος δύναται πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι. ὥς οὖν εἴρηται,
5 ἐκ τῶν Πυθαγορείων συγγραμμάτων οὐκ ἔχομεν δεῖξαι ὅτι οὗτοι οἱ ὄροι
εἰς Πυθαγόραν ἀναφέρονται· οὐδὲ γὰρ συγγράμματα κατέλιπε· μηδὲ γάρ τις
οἰέσθω τὰ Χρυσᾶ ἔπη αὐτοῦ εἶναι, ἀλλὰ τις τῶν Πυθαγορείων ἐποίησε
ταῦτα καὶ πρὸς τιμὴν ἐπέγραψε τὸ ὄνομα τοῦ οἰκείου διδασκαλοῦ. δείκνυμεν
δὲ ὅτι οὗτοι οἱ ὄροι τοῦ Πυθαγόρου εἰσὶν ἐκ τῶν Πυθαγορείων· καὶ γὰρ
10 ὁ Νικόμαχος (εἷς δὲ οὗτος τῶν Πυθαγορείων) λέγει ὅτι 'ὁ Πυθαγόρας
οὕτως ὠρίζετο τὴν φιλοσοφίαν· φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα
ἐστί, καὶ πάλιν γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, | καὶ πάλιν 139·
φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας'. οἱ δὲ δύο οἱ ἐκ τοῦ τέλους εἰς τὸν Πλά-
τωνα ἀναφέρονται, ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου' καὶ πάλιν
15 ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶν ὁμοίωσις θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων'.
καὶ γὰρ ἐν μὲν τῷ Φαίδωνι φαίνεται δοξάζων τὴν φιλοσοφίαν μελέτην
θανάτου, δι' ὧν φησι 'κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὁρθῶς ἀπτόμενοι
φιλοσοφίας λεληθῆναι σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους μηδὲν ἕτερον μελετώντες
ἢ θνήσκειν τε καὶ τεθνάναι', ἐν δὲ τῷ Θεαιτήτῳ φαίνεται δοξάζων αὐτὴν
20 ὁμοίωσιν θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων, δι' ὧν φησιν 'ἀλλ' ἐπαί, ὦ Θεόδωρε
(γεωμέτρης δὲ οὗτος), οὗτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατόν (ὑπεναντίον γάρ τι
τῷ ἀγαθῷ εἶναι ἀνάγκη) οὗτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρῦσθαι, τῇδε τὴν θνητὴν
φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον ἐξ ἀνάγκης περιπολεῖ. διὸ δεῖ πειραῖσθαι φεύγειν
ἐνθὺνδε ἐκεῖσε ὅτι τάχιστα. τίς οὖν ἡ φυγὴ ἐστίν; ὁμοίωσις θεῶ κατὰ τὸ δυνα-
25 τὸν ἀνθρώπων. ὁμοίωσις δὲ θεῶ ἐστὶ τὸ ὅσιον καὶ δίκαιον γενέσθαι μετὰ φρονή-
σεως'. ὁ δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁρος ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν
καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν' εἰς τὸν Ἀριστοτέλην ἀναφέρεται· οὕτω γὰρ τὴν φιλο-
σοφίαν ὀρίζει ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

Πρᾶξις θ'.

30 Μαθόντες πόσοι καὶ ποῖοι τῆς φιλοσοφίας εἰσὶν ὅρισμοι καὶ τὴν
αἰτίαν δι' ἣν τοσοῦτοί εἰσι καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν καὶ τίνες ἐφεῦρον αὐτούς,

1 διδάξει με τὰ βιβλία colloc. T διδάξε V ἄλλα γὰρ αἰί T 2 αἰί (prius)
om. T φθεγγόμενον scripsi: φθεγγόμενα KV: φθέγγομαι T καὶ γὰρ τὸ] τὸ δέ γε T
post τὰ αὐτὰ coll. αἰί Brand. 5 τῶν om. TV οὐκ ἔχ. δεῖξαι post εἴρ. (4) colloc. T
6 κατέλιπε] ἐποίησε V 7 πυθαγορίων (fere const.) V 8 ἔγραψε KV τὸ ὄνομα
om. K 9 οἱ ὄροι οὗτοι colloc. K 10 ὁ om. Brand. Νικόμ.] cf. Zelleri Ph
Gr. V³ p. 108 11 οὗτος K ὠρίζει V 13 φιλία σοφίας] φιλοσοφία Brand.
οἱ (ante ἐκ) supra scr. K 14 πάλιν om. T 15 ὅτι om. K φιλ. ἐστὶν om. T
16 Φαίδωνι] p. 64 A 18 αὐτοῦς T 19 τε om. V Θεαιτήτῳ] p. 176 A
20 ὁμοίωσις V 21 οὗτος ἦν T ὑπεναντίαν T γάρ] δὲ V 22 αὐτὰ] ταῦτα K
24 τίς] τί V τὸ om. KV 27. 28 τὴν φιλ.] ἐκεῖνος αὐτὴν T 28 Μετὰ τι
φ.] A 2 p. 982*4 sq. ἐν οἷς—πράξις om. T post πράξις add. σὺν θεῷ abbin
interdum etiam K 30 εἰσὶν om. K οἱ ὅρισμ. KT 31 αὐτοῦς] αὐτὴν KV

ἐλθόμεν καὶ τούτους σαφηνίσωμεν εἰς μέσον αὐτοὺς ἀγαγόντες. ἰστέον ὅτι
 πρῶτος ὅρος ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα
 ἐστὶ'. καὶ δεῖ γινώσκειν ὅτι ἀντὶ μὲν γένους εἴληπται τὸ γνῶσις· καὶ γὰρ ἡ
 γνῶσις κοινότερόν τί ἐστίν· ἔστι γὰρ γνῶσις καθολικὴ καὶ γνῶσις μερικὴ
 5 καὶ πάλιν γνῶσις μετ' αἰτίας καὶ γνῶσις ἄνευ αἰτίας, ὡς ἡ κατ' ἐμπειρίαν
 γνῶσις. αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις ἀντὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνονται διαχω-
 ρίζουσαι τὴν φιλοσοφίαν ἀπὸ τῶν ἄλλων τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν·
 καὶ γὰρ ἡ φιλοσοφία μὲν πάντων τῶν ὄντων ἐστὶ γνῶσις, αἱ δὲ ἄλλαι
 τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι οὐ πάντων τῶν ὄντων εἰσὶ γνῶσεις ἀλλὰ τινῶν
 10 ὄντων· καὶ γὰρ ἡ ἀστρονομία περὶ μόνους τοὺς ἀστέρας καταγίνεται καὶ ἡ
 ἱατρικὴ περὶ μόνὰ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγίνεται καὶ ἡ τεκτονικὴ περὶ
 μόνὰ τὰ ξύλα καταγίνεται. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες· διὰ τί εἶπε γνῶσις; τί γάρ; μόνῃ ἡ
 φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις καὶ οὐχὶ πᾶσα τέχνη; καὶ ἐπιλυόμενοι τινες λέγουσιν
 ὅτι ἐπειδὴ αἱ τέχναι ὀλίγα μὲν γινώσκουσαι πολλὰ δὲ ἀγνοοῦσαι μᾶλλον
 ἀγνοοῖ εἰσιν ἤπερ γνῶσις, | ἡ δὲ φιλοσοφία ὡς πάντα γινώσκουσα κυρίως 139
 γνῶσις ἐστὶ. ταῦτα μὲν οὗτοι λέγουσιν ἐπιλυόμενοι. ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι
 περιττὴ ἐστὶν ἡ ἀπορία· κατὰ γὰρ τὸν λόγον αὐτῶν οὐδὲ τὸν ἀνθρώπον
 ὀριζόμενοι ὀφειλομένον λέγειν ζῆλον, ἐπειδὴ οὐ μόνον ἀνθρωπός ἐστι ζῆλον
 ἀλλὰ καὶ ἵππος καὶ βοῦς. πάλιν ἀποροῦσι λέγοντες· διὰ τί εἶπε μετὰ τοῦ
 ἄρθρου 'γνῶσις τῶν ὄντων' καὶ μὴ ἄνευ ἄρθρου 'γνῶσις ὄντων'; καὶ ἐπι-
 λυόμενοι λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦτο εἶπε μετὰ τοῦ ἄρθρου, ἵνα δείξῃ ὅτι
 15 ἔχουσι κοινωνίαν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ τὰ ὄντα καὶ ἄνω ἔχουσι κοινωνίαν
 κατὰ τὸ ποιητικὸν αἶτιον, ἧγουν κατὰ τὸ δημιουργικόν, καὶ κάτω κατὰ τὸ
 ὕλικόν, ὡς καὶ ὁ Πλάτων λέγει 'συνέδησεν ὁ θεὸς τὰς κορυφὰς τῶν πρα-
 γμάτων ἄνω τε καὶ κάτω, ἄνω μὲν κατὰ τὸ ποιητικὸν αἶτιον, ἧγουν δημι-
 ουργικόν, κάτω δὲ κατὰ τὸ ὕλικόν'. ταῦτα μὲν οὗτοι. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς
 αὐτοὺς ὅτι κακῶς λέγετε· οὐδὲ γὰρ τὸ ἄρθρον δηλοῖ κοινωνίαν ἀλλ' ἡ
 ὁλως ἀναφορὰν καὶ ἀναπόλησιν προεγνωσμένου πράγματος· ἐὰν γὰρ εἴπω
 20 'ἀνθρωπος ἦλθεν', ἀγνοοῦμένον τινα δηλῶ, ἐὰν δὲ εἴπω 'ὁ ἀνθρωπος
 ἦλθε', προεγνωσμένον τινα εἰσάγω. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦτο μετὰ
 τοῦ ἄρθρου εἶπεν οἶον 'γνῶσις τῶν ὄντων', ἵνα δηλώσῃ ὅτι πάντων τῶν
 ὄντων γνῶσις ἐστὶν ἡ φιλοσοφία καὶ οὐ τινῶν ὄντων· εἰ γὰρ εἶπε χωρὶς
 ἄρθρου οἶον 'γνῶσις ὄντων', τὸ αὐτὸ ἔλεγεν ὡς εἰ ἔλεγε 'γνῶσις τινῶν

π supra scr. K 5 πάλιν om. T 8 μὲν om. T 9 ἐστὶ γνῶσις V
 εἰσὶ γνῶσεις post τινῶν ὄντων colloc. T 11. 12 καταγ. (post σώμ. et ξύλα) om. T
 14 καὶ ἐπιλ.] ἐπιλ. δὲ T 15. 16 ἀγνοοῖ μᾶλλον colloc. T 16 ἤπερ] ἡ T: ὥσπερ
 (ἡ superscr.) V γνῶσις V ὡς om. KV 18 οὐδὲ] οὔτε libri
 19 μόνος KT 20 βοῦς καὶ ἵππος καὶ κύων T 20. 21 εἶπε τῶν ὄντων μετὰ τοῦ
 ἄρθρου καὶ ἐπιλυόμενοι (rel. om.) T 24 ante κατὰ τὸ ποιητ. add. καὶ T
 καὶ κάτω] κάτω δὲ K 25. 27 ὡς καὶ—ὕλικόν om. K 25 καὶ om. T
 ὁ Πλάτων] Phaedo. p. 60 C 25. 26 συνέδησεν—κάτω in mrg. suppl. V¹ 28 ἡ]
 εἰ V 31 εἰσάγω] δηλῶ T 32 οἶον om. T

όντων, ὡς καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας φησὶν ὅτι αἱ ἀπροσ-
 διόριστοι προτάσεις ἰσοδυναμοῦσι ταῖς μερικαῖς προσδιωρισμέναις προτάσεσιν,
 οἷον ὁ λέγων ἄνθρωπος περιπατεῖ τὸ αὐτὸ λέγει ὡς ἵνα λέγῃ ἄνθρωπος
 περιπατεῖ. αἱ δὲ μετὰ τοῦ ἄρθρου προτάσεις ἰσοδυναμοῦσι ταῖς καθολικαῖς
 5 προσδιωρισμέναις προτάσεσι· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος περιπατεῖ ἐὰν εἴπῃ τις,
 τὸ αὐτὸ λέγει ὡς ἵνα λέγῃ πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ. ἵνα οὖν δηλώσῃ
 ὅτι πάντων τῶν ὄντων ἐστὶ γνῶσις ἢ φιλοσοφία καὶ οὐ τινῶν ὄντων, τούτου
 χάριν εἶπε μετὰ τοῦ ἄρθρου. πάλιν ἀποροῦσι λέγοντες· διὰ τί εἶπε γνῶσις
 τῶν ὄντων καὶ οὐκ εἶπε καὶ τῶν μὴ ὄντων; καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι πρῶτον
 10 μὲν μὴ ὄντων οὐκ ἔστι γνῶσις (οὐδεὶς γὰρ τὰ μὴ ὄντα δύναται γινῶναι· ἢ
 γὰρ γνῶσις τῶν ὄντων ἐστὶ), δεύτερον δὲ εἰ καὶ δῶμεν τῶν μὴ ὄντων εἶναι
 γνῶσιν, διὰ τοῦ εἰπεῖν γνῶσις τῶν ὄντων συμπεριέλαβε καὶ τὰ ἀντικείμενα,
 λέγων δὴ τὰ μὴ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ γινώσκων τὸ ἐν τῶν ἀντικειμένων καὶ τὸ
 ἔξτερον τῶν ἀντικειμένων γινώσκει· οἷον ὁ γινώσκων ὅτι τὸ λευκὸν ἐστὶ
 15 χρῶμα διακριτικὸν ὅψεως οἶδεν ὅτι τὸ μέλαν χρῶμα συγκριτικὸν ὅψεως ἐστὶ.
 ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ ὄντα ἐστὶ προσέθηκεν, ἵνα δηλώσῃ
 πῶς γινώσκει ἢ φιλοσοφία τὰ ὄντα, τοῦτ' ἔστιν ὅτι οὐ γινώσκει αὐτὰ κατὰ
 τὸ ποσόν· οὐ γὰρ γινώσκει τὸ πόσοι ἄνθρωποι εἰσιν ἢ ἴπποι ἢ ἀστέρες,
 ἀλλὰ τὴν φύσιν αὐτῶν γινώσκει. τοῦτο οὖν βούλεται δηλοῦν τὸ φιλοσοφία
 20 ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶ, τοῦτ' ἔστι καθὼς ὑπάρχουσι καὶ 140·
 ὅπως ἔχουσι φύσεως· οὕτω γὰρ γινώσκει αὐτά, ὡς ἔχουσι φύσεως.

Ταῦτα μὲν ἡ σαφήνεια τοῦ πρώτου ὁροῦ τοῦ λέγοντος φιλοσοφία
 ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶν. ἔλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸν δεύτερον
 ὅρον καὶ τοῦτον σαφηνίσωμεν. ἰστέον ὅτι δεύτερος ὁρος τῆς φιλοσοφίας ἐστὶν ὁ
 25 λέγων ὅτι φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων.
 καὶ δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ μὲν γνῶσις ἀντὶ γένους εἴληπται, αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις
 ἀντὶ συστατικῶν διαφορῶν· καὶ γὰρ ἡ φιλοσοφία περὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώ-
 πινα πράγματα καταγίνεται καὶ οὕτε τῶν θεῶν καταφρονεῖ διὰ τὸ κατα-
 γίνεσθαι περὶ τὰ ἀνθρώπινα οὕτε τῶν ἀνθρωπίνων ἀμελεῖ διὰ τὸ καταγίνεσθαι
 30 περὶ τὰ θεῖα, ἀλλὰ τῶν μὲν θεῶν ἐφέταται ὡς μαθητιῶσα τὰ δὲ ἀνθρώπινα
 κοσμεῖ ἐπὶ τὸ τέλει αὐτὰ ἀνάγουσα. ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες· πῶς
 φάτε τὴν φιλοσοφίαν γνῶσιν θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων εἶναι, εἴ
 γε οὐ μόνον περὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα πράγματα καταγίνεται ἀλλὰ καὶ
 περὶ ἄλλα τινά· διαλαμβάνει γὰρ περὶ οὐρανοῦ, ὅσπερ οὐκ ἔστι θεός, καὶ

1 ὁ om. V ἐν τῷ Περὶ ἑρμ.] p. 17^b29 Amm. comm. p. 110,24 111,10
 post ὅτι add. καὶ T 2 προσδιωρισμ. V 3 ὡς [ἵνα] ὡσεὶ T λέγῃ
 λέγει V: ἔλεγε T 5 προτάσεις ταῖς προσδ. T ἐὰν εἴπῃ τις ὁ ἄνθρ. περιπ
 colloc. T 6 λέγῃ] λέγει V 7 γνῶσις ἐστὶ colloc. T 9 ὅτι post μὲν (10
 colloc. T 14 οἷον] καὶ T: om. V τὸ (ante λευκόν) om. K 16 ἐστὶ
 om. T 17 ὅτι om. V 18 τὸ om. T (bis) 20 τοῦτ' ἔστι om. KT
 23 εἰσὶν (alt. l.) T 24 τῆς φιλοσοφίας ὁρος coll. T 25 ὅτι om. T 29. 30 ἀνθρώ-
 πια (bis) VT 31 τέλειον] πλείον V αὐτά] ταῦτα T 32 εἴ] ἢ ex εἴ corr. V
 34 ὅσπερ] ὅπερ libri

πάλιν Περί ζῳῶν ὁ Ἀριστοτέλης διαλαμβάνει, ἐν ᾧ οὐ μόνον περὶ ἀνθρώπων
 ἔγραψεν ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλων ζῳῶν, καὶ πάλιν περὶ φυτῶν, ἅπερ οὕτε
 θεός ἐστιν οὔτε ἄνθρωπος. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἐπειδὴ τῶν ὄντων τὰ μὲν αἰδιόα
 εἰσι τὰ δὲ φθαρτά, καὶ ἐν μὲν τοῖς αἰδιόοις τιμιώτερά εἰσι τὰ θεῖα ἐν δὲ τοῖς
 5 φθαρτοῖς τὰ ἀνθρώπινα, τούτου χάριν ἐμνημόνευσε τούτων μόνων ὡς τιμιω-
 τέρων. ἰστέον δὲ ὅτι ἐκάτερος τῶν ῥηθέντων ὄρων καὶ νικᾷ τὸν ἕτερον καὶ νικᾶται
 ὑπὸ τοῦ ἐτέρου· καὶ γὰρ ὁ μὲν πρῶτος ὄρος νικᾷ τὸν δεύτερον τῇ ἀκρι-
 βείᾳ· ἐδήλωσε γὰρ πῶς γινώσκει τὰ ὄντα ἢ φιλοσοφία διὰ τῆς προσθήκης
 'ἢ ὄντα ἐστίν'. ὁ δὲ δεύτερος ὄρος νικᾷ τὸν πρῶτον τῇ σαφηνείᾳ· διὰ
 10 γὰρ τοῦ εἰπεῖν γινώσκει θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων· ἐδήλωσε περὶ
 πᾶσι ὄντα καταγίνεται ἢ φιλοσοφία. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις.

Πρᾶξις ι'.

Τρίτος ὄρος ἐστὶν ὁ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τέλους ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία
 ἐστὶ μελέτη θανάτου'. οὕτω γὰρ ὀρίζεται αὐτὴν ὁ Πλάτων ἐν τῇ Φαίδωνι,
 δι' ᾧ φησι 'κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσο-
 φίας λεληθέναι σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους μηδὲν ἕτερον μελετῶντες
 ἢ θνήσκειν τε καὶ τεθνάναι'. καλῶς δὲ τὰ δύο πρόκειται, τὸ θνήσκειν τε
 καὶ τεθνάναι· διὰ μὲν γὰρ τοῦ θνήσκειν τὸ πρακτικὸν ἐδηλώθη· ὁ γὰρ φιλό-
 σοφος ἐν τῇ τελευτᾷ τὸ πρακτικὸν ἔχει· τότε γὰρ νέκρωσιν ἀπεργάζεται
 τῶν παθῶν. διὰ δὲ τοῦ τεθνάναι τὸ θεωρητικὸν ἐδηλώθη· τὸ γὰρ τεθνάναι
 παρελθοῦσαν ἔχει τὴν σημασίαν, ὁ δὲ φιλόσοφος μετὰ τὸ τεθνάναι ἐστὶ
 θεωρητικός· μετὰ γὰρ τὸ νεκρῶσαι τὰ πάθη καὶ καθαρθῆναι τὴν ψυχὴν 140
 πρὸς θεωρίαν ἀνατείνεται καὶ ἄρχεται θεολογεῖν· εἰ μὴ γὰρ νέκρωσιν τῶν
 παθῶν ἀπεργάσθαι καὶ καθαρθῆναι τὴν ψυχὴν, οὐ δύναται θεολογεῖσθαι·
 κατὰ γὰρ τὸν Πλάτωνα 'τὸ μὴ καθαρὸν καθαρὸν ἐφάπτεσθαι οὐχὶ θεμιτόν'.
 τούτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες πρὸς τὸν Πλάτωνα λέγοντα τὴν φιλοσοφίαν μελέτην
 θανάτου λέγοντες· τί φῆς, ὦ Πλάτων; ὁ φιλόσοφος ἐξάγει ἡγουν ἀναιρεῖ
 ἑαυτὸν καὶ τυραννίδα μελετᾷ κατὰ τοῦ δημιουργοῦ βουλόμενος λῦσαι τὸν
 15 δεσμὸν ὃν ἐκεῖνος ἔδωκεν, φημί δὲ τὸν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος; ὅτι
 γὰρ οὐ δεῖ τινα ἑαυτὸν ἐξάγειν ἡγουν ἀναιρεῖν, δείκνυται διὰ πολλῶν ἐπι-
 χειρημάτων, πρῶτον μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Πλάτων
 ἐν τῇ αὐτῇ διαλόγῳ φησὶν ὅτι 'ὥς ἄρα ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμεν καὶ οὐ δεῖ

ζῳῶν V	2 φυτῶν ἀπερ] ψυχῆς ὑπερ V	3 ἐπειδὴ om. V	4 μὲν om. T
5 ἐμνημόνευσεν ὁ ὄρος T	μόνων om. K	6 δὲ om. K	ῥηθέντων]
τοῦτων T	7. 8 ἐν τῇ ἀκρ. T	9 ante ἢ add. τοῦ T	εἰσίν T
11 ἐν οἷς—πρᾶξις om. T	13 ὁ (post ἐστίν) om. T	ὅτι om. KV	
14 ὁρ. ὁ πλάτων ἐν τῷ φ. ταύτην K: ὁρ. πλάτων αὐτὴν ἐν τῷ φ. V	ἐν τῇ Φαίδωνι]		
15 ante alt. 26, 16	16 ἑαυτοῦς T	17 πρόκειται K	τε om. V
18 ante alt. γὰρ add. μὲν T	24 ἀπεργάζεται libri	25 Πλάτωνα] Phaedo. p. 67 B	
27 Πλάτωνα om. K	λέγοντες V	28 θανάτου εἶναι K	post Πλάτ. add.
λέγοντες V	31 ἑαυτὸν om. T	33 ἐν τῇ αὐτῇ διαλ.] Phaedo. p. 62 B	

ταύτης ἑαυτὸν ἐξάγειν καὶ διαδιδράσκειν'. δεύτερον δὲ εἰ ἄρα ὁ φιλόσοφος
 ὅμοιος τῷ θεῷ ἐστίν, ὡς ἐδείξαμεν ἀνωτέρω δεῖξαντες αὐτὸν διὰ τῶν αὐτῶν
 χαρακτηριστιζόμενον δι' ὧν περ καὶ τὸ θεῖον, ὁ δὲ ὅμοιος τῷ θεῷ οὐκ ἐξάγει ἤγουν
 οὐκ ἀναιρεῖ ἑαυτόν, ὅτι οὐδὲ ὁ φιλόσοφος ἀναιρεῖ ἑαυτόν, καὶ μὲν μελετᾷ
 5 τὸν θάνατον· ὅτι γὰρ ὁ ὅμοιος τῷ θεῷ οὐκ ἀναιρεῖ ἑαυτόν, ὅτι γὰρ
 ὁ ἀναιρῶν ἑαυτόν οὐ μόνον οὐκ ἔστιν ὅμοιος τῷ θεῷ ἀλλὰ καὶ ἐναντίος αὐτῷ
 ἐστὶ βουλούμενος λῦσαι τὸν δεσμὸν ὃν ἐκείνος ἔδωκε, τοῦτ' ἐστὶ διαχωρίζαι
 τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. τρίτον δὲ τὸ θεῖον οὐδέποτε ἑαυτὸ χωρίζει
 ἐκ τοῦ δευτερεύοντος, λέγω δὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀνεπιτη-
 10 δευσιότητα τοῦ ἀνθρώπου δοκεῖ ἑαυτὸ χωρίζειν ἐξ αὐτοῦ· οἷόν τι ἐστὶ τὸ
 λεγόμενον· ὥσπερ τὸ ἥλιακὸν φῶς πάντα ἐξ ἑαυτοῦ φωτίζει, ἀλλὰ παρὰ τὴν
 ἀνεπιτηδεύτητα τοῦ ὀργάνου δοκεῖ τοὺς μὲν μᾶλλον φωτίζειν τοὺς δὲ
 ἥττον (εὐρίσκονται γὰρ τινὲς μὲν ἔχοντες καλοὺς ὀφθαλμοὺς τινὲς δὲ
 ἀσθενεῖς, καὶ ἐκ τούτου οἱ μὲν νομίζουσι τὸν ἥλιον λαμπρότερον εἶναι οἱ
 15 δὲ ἀμειβοτέρως), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ θεῖον οὐδέποτε χωρίζει ἑαυτὸ
 ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ πάντων ἐξ ἑαυτοῦ προνοεῖται, παρὰ δὲ τὴν ἀσθενείαν
 τοῦ δεχομένου δοκεῖ ἑαυτὸ χωρίζειν ἐξ ἐκείνου· καὶ γὰρ ὁ κακὸς ἄνθρωπος
 ἑαυτὸν χωρίζει ἐκ τοῦ θεοῦ. οὕτως οὖν κατ' ὁ φιλόσοφος οὐκ ὤφειλε μελετᾷσαι
 θάνατον καὶ χωρίζαι τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ δευτερεύοντος, φησὶ δὲ ἀπὸ τοῦ
 20 σώματος· καὶ γὰρ τὸ σῶμα φθαρτὸν ὃν χειρόν ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἀθανάτου
 οὐσίας. τέταρτον δὲ εἰ ἄρα ἡ ἀρετὴ μεγίστη εὐδαιμονία ἐστί, ἡ δὲ
 τῶν ἀρετῶν ἐστὶν ἡ φιλοσοφία (διὰ γὰρ τῆς φιλοσοφίας τὰς ἀρετὰς προσ-
 κτώμεθα), ὁ δὲ εὐδαίμων καὶ ὁ κατ' ἀρετὴν ζῶν οὐκ ἀνιᾶται οὔτε ἐπὶ
 ταῖς σωματικαῖς συμφοραῖς οὔτε ἐπὶ | τοῖς ἐκτὸς ἤγουν τοῖς χρήμασιν, 14L
 25 ὁ δὲ μὴ ἀνιῶμενος μῆτε ἐπὶ ταῖς σωματικαῖς συμφοραῖς μῆτε ἐπὶ τοῖς
 ἐκτὸς ἑαυτοῦ οὐκ ἀναιρεῖ, ὅτι καὶ ὁ φιλόσοφος ὡς κατ' ἀρετὴν ζῶν
 ἑαυτὸν οὐκ ἀναιρεῖ, (οὐκ ἀνιῶμενος) οὔτε ἐπὶ ταῖς σωματικαῖς συμφοραῖς
 οὔτε ἐπὶ τοῖς ἐκτὸς, ἐπεὶ οἱ ἀνιῶμενοί ἐπὶ ταῖς σωματικαῖς συμφοραῖς καὶ
 ἐπὶ τοῖς ἐκτὸς ἀκούσονται τοῦ ἐκ τοῦ Ἰπποκράτους λεγομένου· ἐπ' ἄλλοι-
 30 τρία γὰρ συμφοραῖς ἰδίας καρποῦνται λύπης. ἄλλως τε δὲ τοῦτο δηλοῖ
 καὶ ὁ Πλωτίνος, τοῦτ' ἐστὶν ὅτι ὁ κατ' ἀρετὴν ζῶν οὐκ ἀνιᾶται οὔτε ἐπὶ ταῖς
 σωματικαῖς συμφοραῖς οὔτε ἐπὶ τοῖς ἐκτὸς· καὶ γὰρ οὗτος ἐρωτηθεὶς ἔχ-
 τινος ὅτι ὁ ἐν τῇ ζωῇ Πριαμικαῖς περιπεσιὼν συμφοραῖς καὶ Ἰλιάδα κακῶν
 περιβεβλημένος καὶ μετὰ τελευτὴν ἐρριμμένος ἄταφος εὐδαίμων ἐστὶν ἢ

2 τῷ om. KV ἀνωτέρω] cf. p. 17,1 sq. 4 καὶ KV 5 τῷ om. K
 6 οὐ μόνον om. T 6. 7 αὐτῷ ἐστὶ om. T 7 διαχωρῆσαι TV 8 χωρίζε
 ἑαυτὸ colloc. T 9 ἐκ] ἀπὸ T τοῦ δευτερεύοντος TV²: τοῦ δευτέρου ὄντος KV¹
 post δὴ add. ἐκ V παρὰ] περὶ T 10. 11 τὸ λεγόμενον] λέγομεν V¹ 11 πάντα
 Vat. 2253: πάντα KTV φωτίζει ἀλλὰ] φωτίζει T 12 τοῖς μὲν . . τοῖς δὲ T
 15 ἑαυτὸ] αὐτὸ V 16 ἐκ] ἀπὸ K 18 χωρ. ἑαυτὸν colloc. V 20 χειρόν
 ἐστὶ om. T¹ (post ψυχῆς suppl. m.²) 23 καὶ iter. T 26 δηλον—ἀναιρεῖ (27
 om. K 27 οὐκ ἀνιῶμενος inserui 29 τὸ . . λεγόμενον KV ἐκ τοῦ Ἰπποκρ.] Περ
 φυσῶν I (XXI p. 569 Kühn) 30 γὰρ om. T 31 Πλωτίνος] cf. Enn. I 3,5 p. 22

οὐ; ἀπεκρίνατο λέγων ἄπαγε τῆς μικρολογίας· οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται τις ψυχικὴν ἀρετὴν·.

Τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος τί ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τοῦ Πλάτωνος πῇ μὲν λέγοντος ὅτι δεῖ μελετᾶν τὸν θάνατον, πῇ δὲ λέγοντος ὅτι οὐ δεῖ τινα 5 ἑαυτὸν ἀναιρεῖν; ἄρα ἐναντιοῦται ἑαυτῷ ἢ οὐ; καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἐναντιοῦται ἑαυτῷ. ἀλλ' ἵνα δεῖξωμεν ὅτι οὐκ ἐναντιοῦται ἑαυτῷ, εἴπωμεν ὀλίγα τινά. Ἰστέον ὅτι ἡ ζωὴ ἀντίκειται τῷ θανάτῳ· ἡ μὲν γὰρ ζωὴ ἕξις ἐστὶ καὶ αἰτία τοῦ εἶναι ἡμᾶς, ὁ δὲ θάνατος στέρησις. καὶ τούτων ἐκάτερον διττόν ἐστιν· καὶ γὰρ ἡ ζωὴ διττὴ ἐστίν· ἔστι γὰρ φυσικὴ, ἔστι καὶ προ- 10 αιρετικὴ. καὶ φυσικὴ μὲν ζωὴ ἐστὶ συνάρφεια τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καθ' ἣν χορηγεῖ τῷ σώματι ἡ ψυχὴ αἴσθησιν καὶ κίνησιν, καθ' ἣν ἅπαντες ζῶμεν, καθ' ἣν τὸ σῶμα δεσμεῖ τὴν ψυχὴν, θίβει καὶ ὁμαλὴ λέγεται οἶονεῖ δεσμός τῆς ψυχῆς, θίβει καὶ σῶμα λέγεται οἶονεῖ σῆμα καὶ τάφος τῆς ψυχῆς. προαιρετικὴ δὲ ζωὴ ἐστίν, ἡνίκα τὸ χεῖρον νικᾷ τὸ κρεῖττον, τοῦτ' ἐστὶν ὡς ὅταν ἡ ψυχὴ 15 νικᾷται ἐκ τῶν σωματικῶν ἡδουπαθειῶν, ἥτις ζωὴ καὶ ἀκόλαστός ἐστι, τοῦτ' ἐστὶν οὐ σώφρων. φυσικός δὲ θάνατός ἐστιν ὁ διαχωρισμός τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος, καθ' ὃν ἅπαντες τελευτῶμεν. προαιρετικός δὲ θάνατός ἐστιν ἡ κατ' ἀρετὴν ζωὴ, τοῦτ' ἐστὶν ὡς ὅταν τοῦ ζῆλου σωζομένου μελέτῃ γίνηται τοῦ θανάτου διὰ τοῦ νέκρωσιν ἀπεργάζεσθαι τῶν παθῶν. τούτων οὖν οὕτως ἔχόντων 20 τέσσαρά τινα ἐκ τούτων συνάγονται· τὸ εἶναι, τὸ μὴ εἶναι, τὸ εὖ εἶναι, τὸ κακῶς εἶναι. καὶ εἶναι μὲν ἐστὶν ἡ φυσικὴ ζωὴ, μὴ εἶναι δὲ ὁ φυσικός θάνατος, εὖ εἶναι δὲ ὁ προαιρετικός θάνατος, κακῶς δὲ εἶναι ἡ προαιρετικὴ ζωὴ. ἡνίκα οὖν ὁ Πλάτων λέγει ὡς δεῖ μελετᾶν τὸν θάνατον, τὸν προαιρετικὸν θάνατον δεῖ νοεῖν, τοῦτ' ἐστὶν τὸν κατ' ἀρετὴν θάνατον, ἡγουν τὴν νέκρωσιν τῶν παθῶν. 25 ἡνίκα δὲ λέγει ὅτι οὐ δεῖ τινα ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, τὸν φυσικὸν θάνατον | δεῖ 141^ν νοεῖν, καθ' ὃν ἅπαντες τελευτῶμεν. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι Κλεόμβροτος τις νομίζων ὅτι ὁ Πλάτων τὸν φυσικὸν θάνατον λέγει τὸν φιλόσοφον μελετᾶν, ῥίψας ἑαυτὸν ἐκ τοῦ τείχους ἐτε- 30 λεύτησε. περὶ οὗ φησιν ὁ Καλλιμάχος οὕτως·

Εἶπας Ἥλιε, χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης
ἦλατ' ἀφ' ὕψηλοῦ τείχεος εἰς Αἶδην,
ἄξιον οὕτι παθῶν θανάτου καχόν, ἀλλὰ Πλάτωνος
ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

πρὸς τοῦτο δὲ εἶπεν Ὀλυμπιόδωρος ὁ φιλόσοφος

3 τούτων . . ἐχόντων V ²	4 ὅτι (ante οὐ) om. K	5. 6 καὶ ἔστιν—ἑαυτῷ]
οὐδαμῶς T	10 τῆς et τοῦ om. T	11 χορηγεῖ K
ψυχῆς (13) eicias	δεσμός—οἶονεῖ (13) suppl. V ²	12 καθ' ἣν—τάφ. τ.
σῶμα) om. V	16 ἐκ] ἀπὸ T	17 ἐστίν om. T
20 ἐκ τούτων ante τεσσ. coll. V	ante τὸ κακῶς add. καὶ T	21 ἡ om. K
ὁ om. K	22 δὲ (post εὖ εἶναι) om. K	23. 25 λέγη T
προαιρ.) om. T	25 τινας ἑαυτοῦς T	25. 26 δεῖ νοεῖν θάν. colloc. T
29 ὁ Καλλιμάχος] fr. XXIII ed. Wilam.	30 εἰπὼν Brand.	χαίρειν V
31 ἦλλατ' libri	τείχους libri	32 οὕτι παθῶν] οὐδὲν ἰδὼν Amm.
33 ἐν τῷ ἐν τῷ KV	τῆς ψυχῆς K	34 ante Ὀλυμπ. add. ὁ KV

εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδωκεν ἐρωτήν,
 ἤδη λυγρὸν ἔλυσα βίου πολυκηδέα δεσμόν,
 τοῦτ' ἔστιν εἰ μὴ ὠφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εὐζωΐας, προέκρινα ἄν
 μὴ εἶναι ἢ κακῶς εἶναι· καὶ γάρ, ὡς ἐμάθομεν, ὁ Πλάτων λέγει ὅτι οὐ
 5 δεῖ τινα ἑαυτὸν ἀναιρεῖν. ἵνα δὲ μὴ πολλοὶ γένωνται Κλεόμβροτοι, προσ-
 θῶμεν ἐν τῷ ὄρω τινα τῆς αὐτῆς σημασίας φυλαττομένης καὶ εἰπωμεν
 αὐτὸν οὕτως· 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου τοῦ ζῆφου σωζομένου', τοῦτ'
 ἔστιν οὐ τοῦ φυσικοῦ ἀλλὰ τοῦ προαιρετικοῦ θανάτου. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ
 ἡ παροῦσα πράξις.

10

Πρᾶξις ια'.

Ἐπειδὴ ὁ Πλάτων τὴν φιλοσοφίαν μελέτην θανάτου ὠρίσατο, νομί-
 σαντες οἱ Στωϊκοὶ ὅτι θάνατον τὸν φυσικὸν λέγει ἔρχονται καὶ παραδιδόασιν τρό-
 πους τινάς, καθ' οὓς εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν, καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπειδὴ
 ὁ βίος συμποσίῃ μεγάλῃ ἔοικε, ὁ γὰρ ὅσους τρόπους τὸ συμπόσιον
 15 διαλύεται, κατὰ τοσοῦτους τρόπους τις εὐλόγως ἀναιρεῖ ἑαυτὸν· καὶ γάρ,
 ὡς φασί, κατὰ ἑξήκον τρόπους διαλύεται τὸ συμπόσιον· καὶ γὰρ δι' ἔνδειαν βρω-
 μάτων εὐλόγως ἀνίστανται οἱ ἐστιώμενοι καὶ διαλύεται τὸ συμπόσιον·
 οὕτως οὖν καὶ δι' ἔνδειαν χρημάτων εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν βουλό-
 μενος μὴ καταδαπανᾶσθαι ὑπὸ λιμοῦ, ὡς καὶ ὁ Θέογνης τοῦτο δηλοῖ πρὸς
 20 Κύρνον τινα οὕτω λέγων·

χρὴ πένην φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
 ῥίπτειν καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἡλιβάτων.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ λέγει ὡς δεῖ τὸν πένητα ἀναιρεῖν ἑαυτὸν, ἀλλὰ λέγει ὅτι
 δεῖ τὸν πένητα πανταχοῦ σπεῖρειν, καὶ ἐν ἀβάτοις πέτραις καὶ ἐν θαλάσσῃ,
 25 εἰ ἔστιν εἰπεῖν, ὅπως τοῦ λιμοῦ ἐλευθερωθῇ. πάλιν διαλύεται τὸ συμ-
 πόσιον διὰ τὸ εἶναι κακόχυμα καὶ δηλητηριώδη τὰ βρώματα· καὶ γὰρ τοιοῦ-
 των ὄντων τῶν βρωμάτων εὐλόγως ἀνίστανται οἱ ἐστιώμενοι καὶ διαλύεται
 τὸ συμπόσιον. οὕτως οὖν καὶ τοῦ σώματος κακοχύμου ὄντος καὶ ἀνεπιτη-
 δείου πρὸς τὸ δέξασθαι τὰς ψυχικὰς ἀρετὰς εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν
 30 βουλόμενος τῆς νόσου ἀπαλλαγῆναι. ὅθεν καὶ τις Κυνικός φιλόσοφος ἡμί-
 ξηρος ὢν προσῆλθεν Ἰουλιανῷ τῷ βασιλεῖ λέγων αὐτῷ ταῦτα·

1 ἐρωτήν TV 2 λυγρὸν K 3 τοῦ Πλάτ. K προέκρινον V
 6 ἐν om. V 7 τοῦ (ante ζῆφου) superscr. V 8. 9 ἐν οἷς—πρᾶξις om. T
 12 οἱ Στωϊκοὶ] cf. Olymp. in Phaedonem (Finckh) p. 3 sq. ἔρχονται καὶ om. T
 παραδιδόασιν ἡμῖν T 15 εὐλόγως om. V ἑαυτὸν ἀν. coll. T 16 φησι KV
 καὶ γὰρ δι' ἔνδ.] δι' ἐνδ. γάρ T 18 καὶ (post οὖν) om. T 19 ὑπὸ τοῦ λιμοῦ K
 θεόγνης T (v. 175 Bergk) 20 λέγων οὕτω colloc. V 23 post δεῖ add. τοῦτο T
 ὡς] ὅτι T ἑαυτὸν ἀναιρεῖν colloc. K λέγει ὅτι om. T 24 πανταχο
 τὸν πένητα colloc. T post σπεῖρειν add. τουτέστι KV ἀβάτις T
 26 κακόχυμα εἶναι colloc. T γάρ om. T 27 ἀνίστ. εὐλόγως coll. T
 31 Ἰουλιανῷ] cf. Zelleri Ph. Gr. V³ p. 783 αὐτῷ om. K ταῦτα om. T

- ἡμισύ μου τέθνηκε, τὸ δ' ἡμισυ δέρκεται ἡώς·
οἴκτειρον, βασιλεῦ, Κυνικὸν ἡμίτομον,
τοῦτ' ἔστιν κέλευσον ἢ ἵνα περιοδευθῶ ἢ ἵνα φονευθῶ. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν
ἀμφοτέρους ἀδικεῖς, καὶ Πλούτεια καὶ Φαέθοντα,
5 τὸν μὲν ἔτ' εἰσορόων, τοῦ δ' ἀπολειπόμενος.
πάλιν διαλύεται τὸ συμπόσιον διὰ περιστάσιν τινα ἰδικήν· καὶ γὰρ τοῦ ἐστιά-
τηρος ἐξαίφνης ἢ ἀρρωστήσαντος ἢ ἀκούσαντος φίλων ἀπώλειαν ἀνίστανται
οἱ ἐστιώμενοι καὶ διαλύεται τὸ συμπόσιον. οὕτως οὖν καὶ ἰδικῆς τινος
περιστάσεως καταλαβούσης εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν. ὅθεν καὶ Πυθα-
10 γορείαι τις γυνή ἢ καὶ Θεανὼ λεγομένη κρατηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Σικελίᾳ
τυράννου καὶ ἐρωτωμένη διὰ τί οὐ τρώγουσιν οἱ Πυθαγόρειοι κυάμους,
ἔλεγε 'φάγοιμι ἂν ἢ εἴποιμι'. καὶ πάλιν ἐκείνου λέγοντος αὐτῇ 'οὐκ οὖν
φάγε', ἔλεγεν 'εἴποιμι ἂν ἢ φάγοιμι'. καὶ οὕτω καταδάκνουσα τὴν γλῶσσαν
ἔτελεύτησε. πάλιν διαλύεται τὸ συμπόσιον διὰ μέθην· καὶ γὰρ μεθύοντων
5 τῶν ἐστιωμένων εὐλόγως διαλύεται τὸ συμπόσιον. οὕτως οὖν εὐλόγως τις
ἀναιρεῖ ἑαυτὸν, ἥνίκα ἔλθῃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ γῆρᾳ καὶ ἄρξεται ληρεῖν καὶ
παραφρονεῖν. πάλιν διαλύεται τὸ συμπόσιον, ἥνίκα οἱ ἐστιώμενοι ἄρχονται
μαίχεσθαι ἀλλήλοις καὶ ἀθέμιτά τινα πρὸς ἑαυτοὺς διαπράττεσθαι. οὕτως
οὖν εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν, ἥνίκα κρατηθεὶς ὑπὸ πολεμίων ἀναγκάζεται
15 ἀθέμιτά τινα διαπράττεσθαι, τοῦτ' ἔστιν ἢ μητρογαμῆσαι ἢ φαγεῖν τι ἀθέμιτον.
πάλιν διαλύεται τὸ συμπόσιον διὰ κοινὴν περιστάσιν· καὶ γὰρ κοινῆς περι-
στάσεως καταλαβούσης, οἷον ἐμπρησμοῦ ἢ ἐπιδρομῆς βαρβάρων, ἀνίστανται
οἱ ἐστιώμενοι καὶ εὐλόγως διαλύεται τὸ συμπόσιον. οὕτως οὖν εὐλόγως τις
ἀναιρεῖ ἑαυτὸν διὰ κοινὴν περιστάσιν, οἷον ὡς ὅταν πολεμίων ἐπελθόντων
5 τῇ πόλει καὶ μελλόντων αὐτὴν πορθεῖν ὁ πολίτης τῷ φόβῳ νικώμενος ἀναιρεῖ
ἑαυτὸν. ταῦτα μὲν οὗτοι.
Ἰστέον δὲ ὅτι ἕτεροὶ τινες τρεῖς μόνους τρόπους παραδιδόασιν, καθ' οὓς
εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτὸν· φασὶ γὰρ ὅτι φύσει ἢ ζωῇ τριττὴ ἔστιν· ἢ γὰρ
ἀρίστη ἔστιν ἢ μέση ἢ χειρίστη. ἥνίκα οὖν ἐστί τις ἐν τῇ ἀρίστῃ ζωῇ
30 ἢ ἐν τῇ μέσῃ καὶ ὁρᾷ ἑαυτὸν μᾶλλον ἐπὶ τὸ χειρὸν ἐκκλίνοντα, εὐλόγως
ἀναιρεῖ ἑαυτὸν. πάλιν ἥνίκα τις ἐν τῇ χειρίστῃ ζωῇ ἐστί καὶ ὁρᾷ ἑαυτὸν
αἰεὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς ὄντα καὶ μηδέποτε ἐπὶ τὴν ἀρίστην μετερχόμενον, εὐλόγως
ἀναιρεῖ ἑαυτὸν. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

1 ἡμισυ] cf. Anth. IX 137 ἡώς] ὡς T 3 pr. ἢ om. K 4 ἀμφοτέρους
ἀδικεῖς om. T πλούτωνα V 6 διὰ περιστατικὴν τινα δίκην KV 9 ὅθεν]
ὅταν V¹ 10 γυνή] τῇ μοιγῇ V¹: ἢ μοιχεία V² (cf. Eliae comm. p. 15, 1)
11 ante διὰ add. εἶπε V 12 ἔλεγε post εἴποιμι colloc. T post εἴποιμι add.
ἐν V¹ αὐτῇ om. KT 13 φάγε] ἔφαγε V¹ post φάγοιμι add. ἐν V
14 μέθης V 15 τις post ἑαυτὸν (16) colloc. T 16 ἄρξεται KV: ἄρχεται T
20 τοῦτ' ἔστιν om. T ἀθέμιτον] τῶν οὐ θεμιτῶν T 21 κοινῆς] τινός V
23 οὖν om. T 24 οἷον ὡς om. T 25 καὶ μελλ. αὐτὴν πορθεῖν om. T
τῷ φόβῳ νικ. ὁ πολ. colloc. T an ἀναίρη? 26 οὗτοι] οὕτως Brand.
27 μόνους om. T: post τρόπους colloc. V 28 ἢ ζωῇ φύσει colloc. Brand.
φύσει om. K 31 ἐστὶ ζωῇ colloc. T 31. 32 αἰεὶ ἑαυτὸν colloc. V

*Εστι δὲ εἰπεῖν ὅτι οὔτε εὐλόγως οὔτε ἀλόγως δεῖ τινα ἀναιρεῖν ἑαυτὸν (ὁ γὰρ τοῦτο ποιῶν τῷ δημιουργῷ ἐναντιοῦται καὶ τυραννίδα κατ' αὐτοῦ μελετᾷ βουλόμενος λύσαι τὸν δεσμόν, ὃν ἑκείνος ἔδωκε, φημί δὲ τὸ διαχωρίσαι τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ σώματος), καὶ δεῖ πείθεσθαι | τῷ Πλάτῳ λέγοντι 142·
 5 ὡς ἄρα ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμεν καὶ οὐ δεῖ ταύτης ἑαυτὸν ἐξάγειν καὶ ἀποδιδράσκειν, ἀλλὰ δεῖ μένειν τὸν δῆσαντα, ἄχρις ἂν αὐτὸς λύσῃ· αὐταὶ γὰρ αἱ περιστάσεις αἱ συμβαίνουσιν οὐ συμβαίνουσι διὰ τὸ τινα ἑαυτὸν ἀναιρεῖν ἀλλὰ διὰ τὸ δοκιμάζεσθαι τὴν ψυχὴν· ὥσπερ γὰρ ὁ ἄριστος κυβερνήτης οὐκ ἐν γαλήνῃ ἀλλ' ἐν ζάλῃ δοκιμάζεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ἀρίστη
 10 ψυχὴ ἐν ταῖς περιστάσεσι δοκιμάζεται. ὅθεν οἱ Περιπατητικοὶ καὶ βουλόμενοι τὸ καρτερικὸν τῆς ψυχῆς ἐνδείξασθαι ἔλεγον ὥς Ζεῦ, ὅρεξον ἡμῖν περιστάσεις'. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πράξις.

Πρᾶξις ιβ'.

*Ἀνείσιν ἐντεῦθεν ὁ Πλάτων ἐπὶ τὸ πόρρω τέλος, καὶ οὐκ ἀπλῶς ἐπὶ
 15 τὸ πόρρω, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πορρωτάτω καὶ οὐ ἐπέκεινα οὐκ ἔστιν ἀνελθεῖν· ὁρίζεται γὰρ τὴν φιλοσοφίαν ὁμοίωσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων· τί γὰρ οὕτω μακάριον ἐν τῷ βίῳ καὶ πρέπον ἀνθρώπων τέλος ὡς τὸ ὁμοιωθῆναι τινα θεῷ; ἰστέον δὲ ὅτι λέγουσιν οἱ τινες ὅτι οὐ δύναται ὁ φιλόσοφος ἅτε δὴ ἄνθρωπος ὢν ὁμοιοῦσθαι θεῷ, καὶ τοῦτο κατασκευάζουσιν
 20 οὕτως· ἡ οὐσία θεοῦ καὶ ἀνθρώπου διάφορος, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ λέγων
 ἐπεὶ οὐ ποτε φῶλον ὁμοῖον

ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.

ὣν δὲ αἱ οὐσαὶ διάφοροι, τούτων διάφοροι καὶ αἱ τελειότητες· οἷον ἄλλη
 ἐστὶν ἡ οὐσία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄλλη τοῦ ἥππου, καὶ ἄλλη ἡ τελειότης τοῦ
 25 ἥππου παρὰ τὸν ἄνθρωπον. εἰ ἄρα οὖν ἡ οὐσία θεοῦ καὶ ἀνθρώπου διάφορός ἐστιν, ὣν δὲ αἱ οὐσαὶ διάφοροι, τούτων διάφοροι καὶ αἱ τελειότητες, ὁῦλον ὅτι ἄλλη τελειότης ἐστὶ τοῦ θεοῦ παρὰ τὸν ἄνθρωπον· ἄρα οὖν οὐκ ἔστιν ἡ φιλοσοφία ὁμοίωσις θεῷ.

*Ἰνα δὲ τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐπιλύσωμεν, εἰπωμεν ἐπὶ ποίου σημαι-
 30 νομένου λέγομεν ἐνταῦθα τὸ ὅμοιον. ἀλλὰ πρῶτον εἰπωμεν ποσαχῶς λέγεται τὸ ὅμοιον. ἰστέον ὅτι τὸ ὅμοιον τετραχῶς λέγεται· λέγεται γὰρ ὅμοιον, ἡνίκα ἡ αὐτὴ ποιότης ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει θεωρεῖται, οἷον ὡς ὅταν ὅλους τοὺς Αἰθιόπας λέγωμεν ὁμοίους εἶναι κατὰ τὸ μέλαν καὶ ὅλους τοὺς
 κύκνους ὁμοίους εἶναι κατὰ τὸ λευκόν. πάλιν λέγεται ὅμοιον, ἡνίκα ἡ
 35 αὐτὴ ποιότης ἐν διαφόροις εἶδεσι θεωρεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον,

1 ἑαυτὸν ἀναιρεῖν colloc. T 3. 4 διαχωρίσαι] διαχωρῆσαι T 4 ἐκ] ἀπὸ V Πλάτῳ—
 cf. p. 29, 33 7 αἱ συμβ. περιστάσεις T 11 ὅρεξον scripsi: βρέξον libri 12 ἐν οἷς—πρᾶξις
 om. T ἡ] καὶ ἡ παροῦσα K 14 ἐντεῦθεν om. K: post Πλάτ. colloc. T 15 ἀνελ-
 οὐκ ἔστιν colloc. T 18, 19 ἰστέον—θεῷ in mrg. suppl. K 19 τῷ θεῷ K 20 ὁ ποι-
 τῆς] Hom. E 441 24 alt. ἡ om. KT 24, 25 τοῦ ἀνθρ. παρὰ τὸν ἥππον corr. V²
 25, 27 παρὰ] περὶ T 25 ἀνθρώπων (alt. l.) V 27 τοῦ om. K τοῦ θεοῦ sup-
 suppl. V² 28 τῷ θεῷ KV 32, 35 θεωρεῖται KV (cf. p. 35, 5) 85 et p. 35, 2 καὶ τὸ ἥττον

- οἷον ὥς ὅταν τὸ πέπερι τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν λέγωμεν ὁμοιον εἶναι κατὰ τὸ θερμόν· ἀμφοτέρω γὰρ θερμά ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· τὸ μὲν γὰρ μέλαν πέπερι μᾶλλον θερμόν ἐστι, τὸ δὲ λευκὸν ἧττον θερμόν ἐστιν. πάλιν λέγεται ὁμοιον, ἡνίκα διάφοροι ποιότητες καὶ αἱ αὐταὶ ἐν δια-
 5 φόροις εἶδασιν εὐρεθῶσιν, οἷον ὥς ὅταν τὴν φάσσαν καὶ τὴν περιστερὰν ὁμοια λέγωμεν εἶναι, ἐπειδὴ ὥσπερ ἡ φάσσα διαφόρους ποιότητας ἔχει (ἔχει γὰρ μέλαν, λευκόν, ξανθόν), οὕτω καὶ ἡ περιστερὰ διαφόρους καὶ τὰς αὐτὰς ποιότητας ἔχει· ἔχει γὰρ καὶ αὕτη μέλαν, ξανθὸν λευκόν. πάλιν ὁμοιον λέγεται ὥς ἐπὶ τῆς εἰκόνος καὶ τοῦ παραδείγματος, | οἷον ὥς ὅταν τὴν 143^r
 10 εἰκόνα Σωκράτους ὁμοίαν εἶναι λέγωμεν τῷ Σωκράτει. ἰστέον δὲ ὅτι παράδειγμα λέγεται τὸ ἀρχέτυπον καὶ οἶονεῖ πρὸς δ' ἐγένετο ἡ εἰκὼν· οἷον παράδειγμα τῆς εἰκόνος Σωκράτους λέγομεν τὸν Σωκράτην· πρὸς γὰρ τοῦτον ἐγένετο ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. κατὰ τοῦτο οὖν τὸ σημαίνόμενον λέγομεν τὸν φιλόσοφον ὁμοιον τῷ θεῷ εἶναι· ὥσπερ γὰρ τὴν εἰκόνα Σωκράτους λέγομεν
 15 ὁμοίαν εἶναι τῷ Σωκράτει, εἰ καὶ ἄλλο ἐστὶν ἡ εἰκὼν τοῦ Σωκράτους καὶ ἄλλος ὁ Σωκράτης (ἡ μὲν γὰρ ἄψυχός ἐστιν, ὁ δὲ ἔμψυχος), κατὰ τοῦτο τὸ σημαίνόμενον λέγομεν τὸν φιλόσοφον ὁμοιον εἶναι τῷ θεῷ, εἰ καὶ ἄλλη ἐστὶν ἡ οὐσία τοῦ θεοῦ καὶ ἄλλη τοῦ ἀνθρώπου· ὅτι γὰρ ὁ φιλόσοφος ὁμοιός ἐστι τῷ θεῷ, ὁ ἄλλον ἐντεῦθεν· οἷς γὰρ τὸ θεῖον χαρακτηρίζεται,
 20 τούτοις καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος χαρακτηρίζεται· καὶ γὰρ τρισι τὸ θεῖον χαρακτηρίζεται, τῷ τε ἀγαθῷ καὶ τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ δυνατῷ, καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος τοῖς αὐτοῖς χαρακτηρίζεται, φημί δὲ τῷ τε ἀγαθῷ καὶ τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ δυνατῷ, καὶ τῷ μὲν ἀγαθῷ, ὅτι ὥσπερ τὸ θεῖον πάντων προνοεῖται, οὕτω καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος τῶν ἀτελῶν ψυχῶν προ-
 25 νοεῖται διὰ τῆς γνώσεως (καὶ γὰρ τὴν ἀτελεῖ ψυχὴν ἤγουν τὴν ἀγνοοῦσαν ἐπὶ τὸ τέλειον μεταφέρει διὰ τῆς γνώσεως), τῷ δὲ γνωστικῷ, ὅτι ὥσπερ τὸ θεῖον πάντα γινώσκει, οὕτω καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος πάντα ἐπαγγέλλεται γινώσκειν, τῷ δὲ δυνατῷ, ὅτι ὥσπερ τὸ θεῖον ὅσα δύναται, καὶ βούλεται, οὕτω καὶ ὁ τέλειος φιλόσοφος ὅσα δύναται, καὶ βούλεται. ταῦτα
 30 μὲν ἐν τούτοις.
 Ἀποροῦσι δὲ τινες· πῶς φατε τὸν φιλόσοφον ὁμοιοῦσθαι τῷ θεῷ τῷ τε ἀγαθῷ καὶ τῷ γνωστικῷ καὶ τῷ δυνατῷ, εἴ γε κατὰ τὸν ποιητὴν

1 οἷον om. T ante πέπερι add. τε V 1. 3 πέπερ V¹ 3 μὲν om. T
 4 καὶ αἱ αὐταὶ] καὶ αὐταὶ KV: αἱ αὐταὶ T 6 λέγομεν V ἔχει ποιότητας
 colloc. T 8 ante ἔχει γὰρ iter. μέλαν—ποιότητας: ἔχει V αὕτη] αὕτη V
 10 τοῦ σωκρ. K (pr. l.) τῷ om. T δὲ om. K 11 γίνεται T
 11. 13 οἷον—εἰκὼν in mrg. suppl. K 12 τοῦτο T 14. 17 ὥσπερ—τῷ θεῷ
 in mrg. suppl. K 16 ὁ μὲν γὰρ ἔμψυχός ἐστιν ἡ δὲ ἄψυχος K ὁ δὲ] ἡ δὲ V
 17 τὸν φιλ. λέγ. colloc. K 21 τε om. KT καὶ (post ἀγαθῷ) om. T
 20σι δυνατῷ add. ὥς καὶ ἡ ποιήσις μαρτυρεῖ λέγουσα ἐπὶ μὲν τοῦ ἀγαθοῦ θεοῖ δωτήρες
 (δωτήρες K) εἰδών, ἐπὶ δὲ τοῦ γνωστικοῦ θεοῖ δὲ τε πάντα ἴσασιν, ἐπὶ δὲ τοῦ δυνατοῦ θεοῖ δὲ
 τε πάντα δύναται KV (cf. p. 17, 3 sqq.) 22 δὲ] δὴ T τε om. TV
 23 τῷ δυνατῷ καὶ τῷ γνωστ. colloc. T 26 ὅτι supra scr. K 28 καὶ (ante
 βούλεται) om. K 32 κατὰ τὸν ποιητὴν] Hom. E 441. 442

οὐ ποτε φύλον ὁμοῖον

ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων;
πρὸς οὗς ἔστιν εἰπεῖν διὰ τοῦτο πρόσκειται ἐν τῷ δρῶν 'κατὰ τὸ δυνατόν
ἀνθρώπων'. ὥς γὰρ ἔστι δυνατόν καὶ ἐφικτὸν ἀνθρώπων, δοκεῖ ὁμοιοῦσθαι
5 ὁ φιλόσοφος τῷ θεῷ, ἐπεὶ οὐχ ὡσαύτως ἔστιν οὔτε τὸ ἀγαθὸν οὔτε τὸ
γινωστικὸν οὔτε τὸ δυνατόν παρὰ τῷ θεῷ καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ γὰρ
ἄλλως πῶς ἔστι τὸ ἀγαθὸν παρὰ τῷ θεῷ καὶ ἄλλως πως παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ·
καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν συνοουσίωται τῷ θεῷ καὶ οὐσία τοῦ θεοῦ ἔστιν ἡ ἀγα-
θότης, ὅθεν καὶ ἀδυναμίαν λέγεται ἔχειν κακοῦ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος,
10 ὥσπερ καὶ ὁ ἥλιος ἀνεπίδεκτος λέγεται εἶναι τοῦ σκότους δι' ὑπερβολὴν φωτός.
ὁ δὲ ἄνθρωπος κατὰ μέθεξιν ἔχει τὸ ἀγαθόν, ὅθεν καὶ δεκτικός ἐστι κακίας,
ὥσπερ καὶ ὁ ἄῃρ κατὰ μέθεξιν λέγεται ἔχειν τὸ φῶς (τοῦ γὰρ ἡλίου ἀνα-
τέλλοντος φωτίζεται), ὅθεν καὶ δεκτικός ἐστι σκότους· δύνοντας γὰρ τοῦ
ἡλίου σκοτίζεται. καὶ πάλιν ἄλλως πῶς ἔστι τὸ γινωστικὸν παρὰ τῷ θεῷ
15 καὶ ἄλλως πως παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ γὰρ ὁ μὲν θεὸς αἰεὶ καὶ ἅμα πάντα
γινώσκει καὶ οὐκ ἔστι χρόνος ἡνίκα οὐ γινώσκει, ὁ δὲ ἄνθρωπος οὔτε αἰεὶ
οὔτε ἅμα πάντα γινώσκει· ἰδοὺ γὰρ τὸ νεοστέ τικτόμενον παιδίον οὐδὲν
γινώσκει ἐνεργείᾳ ἀλλὰ δυνάμει λέγεται γινώσκειν, καὶ πάλιν ἐνδέχεται | τινα 143
σήμερον μὲν εἰ τύχοι γινώσκειν αὔριον δὲ ἐπιλαθέσθαι τοῦ γινωσκομένου καὶ
20 μὴ γινώσκειν αὐτό. ἀλλ' οὔτε δὲ ἅμα πάντα γινώσκει ἀλλὰ κατὰ μέρος·
ἐν μὲν γὰρ τῷδε τῷ χρόνῳ τόδε γινώσκει καὶ ἐν ἄλλῳ ἄλλο, ὡς δηλοῖ
καὶ ὁ Πλάτων λέγων 'ἀγαπητόν, ὅτι καὶ ἐν γῆρᾳ σοφία τε καὶ φρόνησις
παρῇ'. καὶ πάλιν ἄλλως πῶς ἔστι τὸ δυνατόν παρὰ τῷ θεῷ καὶ ἄλλως
πως παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ θεοῦ ἀντιστρέφει· ὅσα γὰρ
25 βούλεται, δύναται καὶ ὅσα δύναται, βούλεται καὶ οὐδὲν ἀδύνατόν ἐστι παρὰ
τῷ θεῷ. ἐπὶ δὲ τοῦ φιλοσόφου οὐκ ἀντιστρέφει· ὅσα μὲν γὰρ δύναται,
βούλεται, οὐχ ὅσα δὲ βούλεται, δύναται· καὶ γὰρ ἐὰν βουληθῇ ἀδύνατόν τι
ποιῆσαι, οἶονεῖ ἀψασθαι τοῦ οὐρανοῦ τῷ δακτύλῳ ἢ δημιουργῆσαι οὐρανόν,
οὐ δύναται τοῦτο ποιῆσαι. εἰ δέ τις εἴποι 'ἀλλ' οὐ βούλεται τι ἀδύνατον
30 ὁ τέλειος φιλόσοφος, ἀλλὰ τούτων ἑρᾷ, ὧν καὶ τυχεῖν δύναται· κατὰ γὰρ
τοὺς Στωϊκοὺς μεγίστη ἔνδοξά ἐστιν ἡ τῶν ὁρέξεων ἀπληστία', λέγομεν ὅτι
ὡς γινώσκων τὴν τῆς οἰκείας φύσεως ἀσθένειαν οὐ βούλεται τι ἀδύνατον,
ἀλλ' ὧν δύναται τυχεῖν, τούτων καὶ ἑρᾷ, παρὰ μέντοι τῷ θεῷ οὐδὲν ἔστιν
ἀδύνατον. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

1 ante οὐ add. ἐπεὶ KV 2 post θεῶν additum καὶ ἀνθρώπων del. V 5 ὡσαύτως
ὡς αὐτὰ V¹ 6 παρὰ (ante τῷ ἀνθρ.) om. K 7 alt. πως om. K 8 τῷ γὰρ θεῷ
συνοουσίωται τὸ ἀγαθόν T συνοουσιούται V 9 διὰ τὴν ὑπερβ. τῆς ἀγαθ. K
10 ὥσπερ δὴ καὶ T τοῦ om. T 13. 14 ὅθεν—σκοτίζεται om. KV 15 κα
ἄλλως—ἀνθρώπων om. K πως om. V περὶ τῷ ἀνθρ. T 19 μὲν σήμερο
coll. T τύχη V τοῦ γινωσκομένου] αὐτοῦ KV 20 αὐτό] αὐτὰ V²
γινώσκει] γινώσκειν TV 21 γινώσκειν V 22 καὶ ὁ om. T ὁ Πλάτων
Leg. II 1 p. 653 A τε om. V 23 παρὰ] περὶ T 23. 24 τῷ θεῷ—παρὰ om. T
24 τῷ (ante ἀνθρ.) om. KV 28 τῷ δακτ. τοῦ οὐρ. coll. T 29 τοῦτο om. K
32 ante γινώσκων add. ὁ V

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες· ποῦ ὤριστο ὁ Πλάτων οὕτω τὴν φιλοσοφίαν ὁμοίωσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ; καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἐν τῇ Θεαιτήτῃ· ἐκεῖ γὰρ πρὸς Θεόδωρον τινα γεωμέτρην ποιούμενος τὸν λόγον λέγει οὕτως· ἄλλ' ἐπεὶ, ὦ Θεόδωρε, οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δύναται (ὑπεναντίον γὰρ τι τῇ ἀγαθῇ εἶναι ἀνάγκη), οὐτ' ἐν θεοῖς ταῦτα ἰδρῦσθαι, τήνδε τὴν θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ χρὴ πειρᾶσθαι φεύγειν ἐνθὲνδε ἐκεῖσε ὅτι τάχιστα. τίς οὖν ἔστιν ἡ φυγή; ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ. ὁμοίωσις δέ ἐστι τὸ ὅσιον καὶ δίκαιον γενέσθαι μετὰ φρονήσεως'. πάλιν ἀποροῦσιν ὅτι οὐχ ὤριστο τὴν φιλοσοφίαν ἀλλὰ τὴν φυγὴν τῶν κακῶν. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι καὶ ἡ φυγή τῶν κακῶν οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ φιλοσοφία· εἰ γὰρ ἡ φιλοσοφία νέκρωσιν ἀπεργάζεται τῶν παθῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐλέγχομεν ὀριζόμενοι αὐτὴν μελέτην θανάτου, ἡ δὲ νέκρωσις τῶν παθῶν οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ φυγή τῶν κακῶν, δῆλον ὅτι τὴν φιλοσοφίαν ὤριστο. ἄλλως τε δὲ εἰ ἄρα ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ φρόνησις ἀρεταί εἰσι, χωρίον δὲ τῶν ἀρετῶν ἡ φιλοσοφία ἐστὶ (διὰ γὰρ τῆς φιλοσοφίας τὰς ἀρετὰς προσκτώμεθα), δῆλον ὅτι διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅσιον καὶ δίκαιον γενέσθαι μετὰ φρονήσεως' τὴν φιλοσοφίαν ὤριστο. ἔτι δὲ διὰ μὲν τοῦ εἰπεῖν ὅτι μετὰ φρονήσεως' τὸ θεωρητικὸν ὤριστο· εἰ γὰρ φρόνησις ἐστὶν ἡ τελειότης τοῦ λόγου, τέλος δὲ τοῦ θεωρητικοῦ ἡ τελειότης τοῦ λόγου ἐστὶ, τοῦτ' ἐστὶν ἡ τοῦ λόγου εἵδησις, δῆλον ὅτι διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅτι μετὰ φρονήσεως' τὸ θεωρητικὸν ὤριστο. | διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ὅσιον καὶ δίκαιον' 144r τὸ πρακτικὸν ὤριστο· εἰ γὰρ τὸ ὅσιον καὶ δίκαιον ἀρετὴ ἥθους ἐστὶ, τέλος δὲ τοῦ πρακτικοῦ ἡ ἀρετὴ τοῦ ἥθους ἐστὶν ἥγουν ὁ τοῦ ἥθους καλλωπισμός, δῆλον ὅτι διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ὅσιον καὶ δίκαιον' τὸ πρακτικὸν ὤριστο. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες· διὰ τί τὰ δύο πρόσκεινται, τοῦτ' ἐστὶ τὸ ὅσιον καὶ τὸ δίκαιον; καὶ τινες ἐπιλυόμενοι λέγουσιν ὅτι τὸ ὅσιον ἐπίτασις ἐστὶ τοῦ δικαίου, ὅθεν καὶ τοὺς πάντας ὄντας ἀδίκους ἀνοσίους λέγομεν. κρεῖττον δὲ ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι διαφέρει ὅσιον δικαίου· καὶ γὰρ δίκαιος μὲν λέγεται ὁ τὴν ἰσότητα τοῖς ὁμοειδέσι φυλάττων, ὅσιος δὲ ὁ περὶ τὰ θεῖα ἐσπουδακώς· ὅτι γὰρ διαφέρει τὸ ὅσιον τοῦ δικαίου, δηλοῖ ὁ Πλάτων ποιήσας (δύο) διαλόγους καὶ ἐν τινὶ μὲν αὐτῶν ἐπιγράφας "Περὶ δικαίου ἢ περὶ πολιτείας", ἐν τινὶ δὲ αὐτῶν "Ἐὐθύφρων ἢ περὶ δόσιου", ἐν ᾧ περὶ τῶν θεῶν διαλαμβάνει. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες·

3 ἐν τῇ Θεαιτήτῃ] p. 176 A sq. 5 ἀγαθῇ] θεῷ K 6 θνητὴν om. K
7 αὐτὸ ἐνθὲνδε add. ἐκεῖσε T 11 εἰ μὴ] ἢ T 12 εἰ] ἢ T ἢ om. TV ὡς ἀνω-
τέρω ἐλέγχομεν] p. 29, 22 sq. 16 χωρίον] χώρος T 19 εἰ] ἢ T 22. 23 διὰ δέ—
ὤριστο in mrg. suppl. KV² 22 alt. τὸ om. K 23 ὤριστο om. V 24 τοῦ ἥθους
ἐστὶν om. T 29. 30 ὅθεν—δικαίου in mrg. suppl. K 29 πάντι] πάντως V
30 ὅσιος V² 30. τοῦ δικαίου K 31 ὁμοειδέσι TV²: μονοειδέσι KV¹ 33 δύο
inserui ex Elia (p. 18, 19) ἐπιγράφας] γράφας KV 34 ἢ Vat. 2253: om. KTV
ἐν ᾧ καὶ περὶ T 35 ταῦτα μὲν ἐν τούτοις om. T

εἰ ἄρα τέσσαρές εἰσιν αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς, ἀνδρία δικαιοσύνη σωφροσύνη
φρόνησις, διὰ τί μιᾶς μόνης ἐνταῦθα ἐμνημόνευσε, φημί δὴ τῆς δικαιοσύνης;
πρὸς οὐδὲν ἔστιν εἰπεῖν ὅτι πρῶτον μὲν καὶ τῆς φρονήσεως ἐμνημόνευσεν·
εἶπε γὰρ 'τὸ βσιον καὶ δίκαιον γενέσθαι μετὰ φρονήσεως'. δεῦτερον δέ, εἰ
5 καὶ αὐτῆς ἐμνημόνευσε μόνης, οὐδὲν ἄτοπόν ἐστιν, ὡς δεῖξομεν· ἰστέον γὰρ
ὅτι τριμεροῦς οὗσης τῆς ψυχῆς (ἔστι γὰρ λόγος θυμὸς καὶ ἐπιθυμία) τέσ-
σαρές εἰσιν αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς· ἔστι γὰρ ἀνδρία δικαιοσύνη σωφροσύνη
φρόνησις. καὶ τοῦτο εἰκότως· δεῖ γὰρ ἕκαστον μέρος τῆς ψυχῆς ἰδίᾳ
κεκοσμηθῆαι ἀρετῇ, ὅθεν ὁ μὲν λόγος τῇ φρονήσει κεκόσμηται, ὁ δὲ θυμὸς
10 τῇ ἀνδρίᾳ, ἡ δὲ ἐπιθυμία τῇ σωφροσύνῃ. καὶ ἐπειδὴ οὐ μόνον δεῖ
ἕκαστον τῶν μερῶν ἰδίᾳ κεκοσμηθῆαι ἀρετῇ ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλας ἁρμο-
νίαν καὶ εὐταξίαν φυλάττειν δεῖ, τούτου χάριν ἡ δικαιοσύνη διὰ πάντων πεφοί-
τηκεν, ἵνα μὴ ἐν ἐνὶ μόνῳ μέρει ἀλλ' ἐν πᾶσι θεωρουμένη τοῖς μέρεσιν
ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν φυλάττῃ. καὶ ὥσπερ ἐν τῷ παντὶ ὁρῶμεν τὰ μὲν
15 μόνως ἄρχοντα οἷον τὰ θεῖα, τὰ δὲ καὶ ἄρχοντα καὶ ἀρχόμενα οἷον τὰ
ἀνθρώπεια (ταῦτα γὰρ καὶ ἄρχονται ἐκ τῶν θείων καὶ ἄρχουσι τῶν ἀλόγων
ζώων), τὰ δὲ μόνως ἀρχόμενα ὥσπερ τὰ ἄλογα ζῷα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ μικρῷ κόσμῳ ὄντι κατὰ τὸν Δημόκριτον ταῦτα θεωροῦν-
ται, καὶ τὰ μὲν μόνως ἄρχουσιν ὥσπερ ὁ λόγος, τὰ δὲ καὶ ἄρχονται καὶ ἄρχου-
20 σιν ὥσπερ ὁ θυμὸς (ἄρχεται μὲν γὰρ οὗτος ἐκ τοῦ λόγου, ἄρχει δὲ τῆς ἐπι-
θυμίας), τὰ δὲ μόνως ἄρχονται ὥσπερ ἡ ἐπιθυμία. τούτων οὖν οὕτως
ἐχόντων ἐπειδὴ ἡ δικαιοσύνη ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀρετάς ἐστιν ὥσπερ διὰ
πάντων φοιτῶσα καὶ τὴν εὐταξίαν αὐτῶν φυλάττουσα, τούτου χάριν αὐτῆς
ὡς ἀναγκαιότητος ἐμνήσθη. τρίτον δὲ τῆς δικαιοσύνης μνημονεύσας καὶ 144
25 τὰς ἄλλας ἀρετάς συμπεριέλαβε· καὶ γὰρ αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀρεταὶ ἤγουν
αἱ μετὰ λόγου ἀλλήλαις ἔπονται· καὶ γὰρ ὁ μετὰ λόγου ὢν σώφρων, τοῦτ'
ἔστιν ὁ γινώσκων διὰ τί ἐστὶ σώφρων, οἷον ὁ γινώσκων ὅτι δεῖ τινα εἶναι
σώφρονα, ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀκολασίας ἀδικίαι καὶ πλεονεξίαι γίνονται, ὁ τοι-
οῦτος ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀνδρεῖός ἐστι, διότι τὰ πάθη ὑποτάττει, ὁ τοιοῦτος
30 δὲ καὶ φρόνιμός ἐστιν (οἶδε γὰρ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν δεῖ τινα εἶναι σώφρονα),
ὁ τοιοῦτος δὲ καὶ δίκαιός ἐστι· καὶ γὰρ ἐκ τῶν σωματικῶν ἡδυπαθειῶν
ἀδικίαι γίνονται. πρόσκειται δὲ 'αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀρεταί' διὰ τὰς φυσικὰς·
φυσικαὶ δὲ εἰσιν αἱ ἀπὸ κράσεως οὔσαι· αὗται γὰρ οὐχ ἔπονται ἀλλήλαις·
καὶ γὰρ ὁ ἀπὸ κράσεως ὢν σώφρων οὐ πάντως ἐστὶ καὶ ἀνδρεῖος ἢ φρο-
νι-

1 αἱ om. V 2 καὶ φρόν. T δὴ] δὲ K δικαιοσύνης V²: φρονήσεως KTV¹
3 φρονήσεως Vat. 2253: δικαιοσύνης KTV 4 post δὲ add. ὅτι T 5 ἐδείξαμεν KV¹
γάρ] δὲ KV 7 αἱ om. T 7. 8 ἐστὶ γὰρ—φρόνησις om. T 11. 12 εὐτ. x.
ἀρμ. colloc. T 12 δεῖ om. T 14 παντὶ] παρόντι T 15 ἄρχοντα (prius=
ἄρχουσι KV¹ καὶ ἄρχοντα καὶ ἀρχόμενα] καὶ (καὶ om. V) ἄρχονται καὶ ἀρχουσιν KV
16 ἐκ] ὑπὸ T 17 ὥσπερ] ὡς οἷον T ζῷα om. T 18 κατὰ τὸν Δημόκρ.] fr. 3-
Diels cf. Zelleri Phil. Gr. I⁵ p. 901 19. 20 ὡς T 19 καὶ (post δὲ) om. TV
20 ἐκ] ὑπὸ T 21 τὰ] ταῦτα V 25 ἤγουν om. T 26 ὁ om. T
29 διότι] ὅτι K 32 πρόσκειται V αἱ om. KT 34 ὢν om. T
πάντος T alt. καὶ Vat. 2253: ἡ KTV

μος ἢ δίκαιος· αὐται γὰρ καὶ ἀνδραποδώδεις καὶ ἄλογοι καλοῦνται, καὶ ἀνδραποδώδεις μὲν, διότι ἐξ ἀνάγκης ταῖς κρᾶσεσιν ἔπονται· καὶ γὰρ ὁ ψυχροτέρας ὦν κρᾶσεως ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ σῶφρων. ἄλογοι δὲ καλοῦνται, ἢ ἐπειδὴ ὁ ἐκ κρᾶσεως ὦν σῶφρων οὐ πάντως μετὰ λόγου ἐστὶ σῶφρων
 5 (οὐδὲ γὰρ πάντως γινώσκει τὴν αἰτίαν, δι' ἣν δεῖ τινα εἶναι σῶφρονα), ἢ ἄλογοι λέγονται, ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζῷοις θεωροῦνται, ὥσπερ ἡ μὲν τρυγὼν ἐκ φύσεώς ἐστὶ σῶφρων ἢ δὲ ἀλώπηξ φρόνιμος ὁ δὲ λέων ἀνδρεῖος ὁ δὲ πελαργὸς δίκαιος· καὶ γὰρ οὗτος γηράσαντα τὸν πατέρα γηροτροφεῖ. ἢ καὶ πάλιν 'ἐπιστημονικαί' πρόσκειται διὰ τὰς ἠθικὰς ἀρετάς·
 10 ἠθικαὶ δὲ εἰσιν αἱ ἀπὸ παραδόσεώς τινος καὶ παραγγελίας οὔσαι, οἷον ὡς ὅταν τις ἀπὸ παραδόσεως ἢ παραγγελίας τινός ἐστι σῶφρων. αὐται δὲ οὐχ ἔπονται ἀλλήλαις· καὶ γὰρ ἐνδέχεται τινα εἶναι σῶφρονα ἀπὸ παραδόσεως καὶ μὴ εἶναι φρόνιμον. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις ιγ'.

1 5 Μετὰ τὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Πυθαγόραν διχῶς ὀρίσασθαι τὴν φιλοσοφίαν, τὸν μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου τὸν δὲ ἐκ τοῦ τέλους, ἔρχεται ὁ Στάγειρις, φημί δὴ ὁ Ἀριστοτέλης (Στάγειρα γὰρ ἐστὶ πόλις τῆς Μακεδονίας, ὅθεν ἦν ὁ Ἀριστοτέλης), καὶ ὀρίζεται αὐτὴν οὐ σμικρὸν τι φρονῶν, καθὼς
 20 φιλοσοφῶς αὐτὴν ὀρίσατο ἑκατέρου ἐκείνων διχῶς αὐτὴν ὀρισαιμένου, ἀλλὰ μέγα καὶ ἐπηρμένον φρονῶν, καθὼς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς αὐτὴν ὀρίσατο λέγων 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν'. ἀλλὰ δεῖ ζητῆσαι τί βούλεται ἑκάτερος τῶν ἀναδιπλασιασμῶν, τοῦτ' ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν. ἥρκει γὰρ εἰπεῖν ὅτι φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη καὶ ἐπιστήμη.
 25 καὶ ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦ πρώτου ἀναδιπλασιασμοῦ, τοῦ τέχνη τεχνῶν, βασιλεῖ παρείκασε τὴν φιλοσοφίαν, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου ἀναδιπλασιασμοῦ, τοῦτ' ἐστὶ τοῦ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, θεῶν· ὥσπερ γὰρ ἄρχοντα ἀρχόντων λέγοντες δηλοῦμεν τὸν βασιλέα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τέχνην τεχνῶν λέγοντες τὴν φιλοσοφίαν | βασιλεῖ αὐτὴν παρεικάζομεν. καὶ πάλιν ὥσπερ βασιλέα βασι-
 30 λέων λέγοντες δηλοῦμεν τὸν θεόν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν λέγοντες τὴν φιλοσοφίαν θεῶν αὐτὴν παρεικάζομεν· καὶ γὰρ κρείττων ἢ ἐπιστήμη τῆς τέχνης, καθὼς ἡ ἐπιστήμη δίδωσι τῇ τέχνῃ τὰς ἀρχάς· καὶ γὰρ ὁ γραμματικὸς οἶδε μὲν ὅτι τὸ ἦ καὶ τὸ ὦ μακρά ἐστι, τὴν δὲ

1 tert. καὶ] καὶ γὰρ V: om. T 3. 4 ἄλογοι—σῶφρων om. K 5 πάντως (ante γινώσκει) om. T 5. 6 ἢ ἀλλ.] ἄλογοι δὲ K 7 ἢ δὲ] καὶ ἢ T 7. 8 ὁ δὲ] καὶ ὁ T (bis) 9 πρόσκειται K¹V 10 ἢ θ. δὲ ἀρεταί εἰσιν T 12 παρα-
 δόσεως] φύσεως K: παραγγεῖας T 13 καὶ μὴ εἶναι] οὐχὶ δὲ καὶ V² ἐν οἷς ἢ
 πρ. om. TV 15 τὸ om. V¹ διχῶς ὁρ.] διαχωρίσασθαι V¹ 17 φημί δὴ
 ὁ om. T ὁ Ἀριστ.] cf. Metaph. A 2 p. 982^a 4 sq. 17. 18 Στάγειρα—ὁ Ἀριστοτέλης
 om. T 18 αὐτὴν] ταύτην K 19 ὀρισαιμένου V 22 τί βούλεται om. T
 ἑκατέρου T 25. 26 τοῦτ' ἐστὶ om. T 26 λέγοντες] λέγομεν καὶ T
 31 ἢ μὲν ἐπιστ. (alt. l.) K 32 μὲν om. T

αἰτίαν τῇ μουσικῇ παραπέμπει. ὥσπερ δὲ ὁ βασιλεὺς οὐ ῥυποῖ ἑαυτὸν ἀμέσως
 τῷ πολλῷ ὄχλῳ διαλεγόμενος, ἀλλ' ἵστησιν ἄρχοντας, δι' ὧν καὶ τῶν ἐσχάτων
 φροντίδα ποιεῖται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ φιλοσοφία προβάλλεται τὰς τέχνας,
 δι' ὧν τὰ ὑποβεβλημένα αὐτῇ γινώσκει. καὶ πάλιν ὥσπερ τὸ θεῖον ἔχει
 5 δυνάμεις τινάς, δι' ὧν τῶν τῇδε προνοεῖται, οὕτω καὶ ἡ φιλοσοφία προ-
 βάλλεται τὰς ἐπιστήμας, δι' ὧν τὰ ὑποβεβλημένα αὐτῇ γινώσκει.

Ἄλλως τε δὲ διὰ τοῦτο εἶπε τὴν φιλοσοφίαν τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπι-
 στήμην ἐπιστημῶν, ἐπειδὴ ὃν λόγον ἔχουσι τὰ ὑποκείμενα πρὸς τὰς τέχνας
 καὶ ἐπιστήμας, τοῦτον τὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐπιστήμαι καὶ αἱ τέχναι
 10 πρὸς τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ τῇ ἱατρικῇ ὑπόκειται τὰ ἀνθρώπεια σώματα,
 τῇ δὲ φιλοσοφίᾳ αὐτὴ ἡ ἱατρικὴ ὑπόκειται. καὶ πάλιν τῇ ἀστρονομίᾳ
 ὑπόκειται τὰ οὐράνια σώματα, τῇ δὲ φιλοσοφίᾳ αὐτὴ ἡ ἀστρονομία ὑπό-
 κείται. ἔτι δὲ διὰ τοῦτο εἶπε τὴν φιλοσοφίαν τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην
 ἐπιστημῶν, ἐπειδὴ αὕτη μὲν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων γινώσκει, τὰ δὲ
 15 παρεπόμενα δίδωσι γινώσκειν ταῖς τέχναις καὶ ἐπιστήμας· καὶ γὰρ αὕτη
 λαμβάνουσα κατὰ τὴν γνῶσιν τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην ἀποτελεῖ τὰ τέσσαρα
 στοιχεῖα καὶ ἐκ τούτων ἀποτελεῖ τὰ ὁμοιομερῆ καὶ ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν τὰ
 ὀργανικά καὶ ἐκ τούτων τὸ ἀνθρώπειον σῶμα, καὶ λοιπὸν τὰ ἄλλα δίδωσι
 γινώσκειν τῇ ἱατρικῇ, φημί δὲ τὴν νόσον καὶ τὴν ὑγίειαν, οὐχ ὥς ἀγνοοῦσα
 20 αὐτὰ (γινώσκει γὰρ καὶ ταῦτα), ἀλλ' ὥς μὴ βουλομένη καταρρυποῦν ἑαυτὴν
 καὶ ἐπὶ τὰ ἔσχατα ἔρχεσθαι. καὶ πάλιν ἡ φιλοσοφία γινώσκει τὴν φύσιν
 τῆς φωνῆς, τὰ δὲ παρεπόμενα δίδωσι τῇ γραμματικῇ, τοῦτ' ἔστι τοὺς
 τόνους καὶ τὰ πνεύματα. καὶ πάλιν ἡ φιλοσοφία γινώσκει τὰ σχήματα
 καὶ τὴν φύσιν τῆς γεωμετρίας, τὰ δὲ λοιπὰ δίδωσι τῇ γεωμετρίᾳ γινώσκειν,
 25 οἷον ὅτι τὸ σημεῖον ἀμερές ἐστίν. ἔτι δὲ διὰ τοῦτο εἶπε τὴν φιλοσοφίαν
 τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν, ἐπειδὴ ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπι-
 στήμας αὕτη δίδωσι τὰς ἀρχάς· καὶ γὰρ ἡ γραμματικὴ, ὥς εἴρηται, οἶδεν
 ὅτι τὸ ἦ καὶ τὸ ὦ μακρὰ ἐστίν, τὴν δὲ αἰτίαν οὐκ οἶδεν, ἀλλὰ παραπέμπει
 ταύτην τῇ μουσικῇ. καὶ πάλιν ὁ ἱατρὸς οἶδεν ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων στοι-
 30 χείων τὰ ἀνθρώπεια συνίστανται σώματα, τὴν δὲ αἰτίαν παραπέμπει τῇ
 φυσικῇ φιλοσοφίᾳ. καὶ πάλιν ὁ γεωμέτρης οἶδεν ὅτι τὸ σημεῖον ἀμερές
 ἐστίν, τὴν δὲ αἰτίαν παραπέμπει τῇ φυσικῇ φιλοσοφίᾳ· οὐδὲ γὰρ οἶδε τὴν
 αἰτίαν, | δι' ἣν τὸ σημεῖον ἀμερές ἐστίν. πάλιν ἡ ῥητορικὴ κέχρηται τῷ 1-13
 τοιῷδε δικαίῳ, τοῦτ' ἔστι τῷ πολιτικῷ, τὴν δὲ φύσιν οὐκ οἶδε τοῦ δικαίου,
 35 ἀλλὰ ταύτην ὁ φιλόσοφος οἶδεν. ὁθεν ἀγνοοῦντες οἱ ῥήτορες τὴν φύσιν
 τοῦ δικαίου μάλλον αἰροῦνται ἀδικεῖν ἢ περ ἀδικεῖσθαι, ὁ δὲ φιλόσοφος ὥς
 γινώσκων τὴν φύσιν τοῦ δικαίου οὐδὲν μὲν τούτων αἰρεῖται, εἰ δὲ καὶ
 συμβῇ αἰρεῖσθαι τι τούτων τὸν φιλόσοφον, μάλλον αἰρεῖται ἀδικεῖσθαι ἢ

2 ἄρχοντα V

4 αὐτῇ] αὐταῖς V²

4. 6 καὶ πάλιν—γινώσκει om. KV (x)

πάλιν—προνοεῖται suppl. V²)

10 ὑπόκειται T

14. 15 αὕτη KV

19 δὲ] δὴ T

20 ταῦτα] αὐτὰ KV

25 δὲ om. K

26 ἐπειδὴ in m

suppl. V²

27 αὕτη] αὐτὴ KV

29 τῶν om. K

33 καὶ πάλιν T

37 μὲν om. T

καὶ supra scr. K

ἀδικεῖν· καὶ γὰρ λέγουσιν ὅτι οὐ δύναται τις τινος ψυχὴν ἀδικῆσαι, εἰ μὴ ἄρα αὐτὸς τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀδικήσῃ ἀδικὰ τινα καὶ ἄτοπα διαπραττόμενος· καὶ γὰρ ὁ ἀδικῶν τινα ἢ περὶ τὸ σῶμα αὐτὸν ἀδικεῖ διὰ τοῦ πληγᾶς αὐτῷ ἐπιφέρειν ἢ περὶ τὰ ἐκτός, ἤγουν τὰ χρήματα, διὰ τοῦ ἀφαρπάζειν 5 τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ τὴν ὑπαρξίν ἐν τῇ ψυχῇ ἔχει· τὸ γὰρ σῶμα ὄργανόν ἐστι τῆς ψυχῆς. ὅθεν λέγομεν ὅτι ἔστιν ἐγὼ καὶ ἐμὸν καὶ τὰ τοῦ ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ μὲν ἔλεγον τὴν ψυχὴν, καθὼς ἕκαστος τὴν ὑπαρξίν ἐν τῇ ψυχῇ ἔχει, ἐμὸν δὲ ἔλεγον τὸ σῶμα (καὶ γὰρ ὄργανον τῆς ψυχῆς τὸ σῶμά ἐστι), τὰ τοῦ ἐμοῦ δὲ ἔλεγον τὰ ἐκτός· καὶ γὰρ τὰ κτήματα τοῦ σώματος 10 εἰσιν. ὁ οὖν ἀδικῶν εἰ μὴ τὴν ἰδίαν ψυχὴν οὐκ ἀδικεῖ.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόναις ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς λογικαῖς τέχναις ἡ φιλοσοφία διδῶσι τὰς ἀρχὰς ἀλλὰ καὶ ταῖς βαναύσις τέχναις. ἰστέον δὲ ὅτι βάνηται τέχναις καταχρηστικῶς μὲν πᾶσαι αἱ ἄλλοι λέγονται, κυρίως δὲ αἱ διὰ πυρὸς ἐργαζόμεναι λέγονται βάνηται παρὰ τὸ βαίνειν περὶ τὸν 15 αὐσόν· αὐσός δὲ ἐστὶν ἡ κάμινος παρὰ τὸ ἀτμόν τινα ἀφιέναι· καὶ γὰρ ὁ τέκτων γινώσκει μὲν ὅτι τῇ στάθμῃ, ἤγουν τῷ σχοινίῳ, διακρίνεται τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ καμπύλα ξύλα, ὅθεν καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ λέγων

ἐπὶ στάθμῃν ἴθουε,

τὴν δὲ αἰτίαν, δι' ἣν τῇ στάθμῃ διακρίνεται, οὐκ οἶδεν ἀλλὰ παραπέμπει 20 τὴν αἰτίαν τῷ φιλοσόφῳ· τούτου γὰρ τὴν αἰτίαν ὁ γεωμέτρης οἶδε. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. ἰστέον δὲ ὅτι ἄλλοι τέχναι λέγονται οὐ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν λόγον καὶ αἰτίαν, εἰ καὶ μὴ ὁ τεχνίτης ἐπίσταται τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ δύναται τις καὶ μὴ φθειρόμενος μετέρχεσθαι αὐτάς· δύναται γὰρ ὁ τέκτων καὶ μὴ λαλῶν ἀποτελέσαι θρόνον. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τὰς ἀρχὰς ταῖς 25 τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμαις ἡ φιλοσοφία διδῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπανορθοῦται τὰ ἐν αὐταῖς ἡμαρτημένα· καὶ γὰρ οἱ μὲν γραμματικοὶ τὴν φωνὴν ὀρίζονται πληγὴν ἀέρος, ὁ δὲ φιλόσοφος διορθούμενος λέγει ὅτι κακῶς ἔχει ὁ ὄρος· οὐδὲ γὰρ ἀντιστρέφει· εἴ τι μὲν γὰρ φωνή, τοῦτο πληγὴ ἀέρος, οὐκ εἴ τι δὲ πληγὴ ἀέρος, τοῦτο φωνή· καὶ γὰρ ἐὰν ἐρίῳ πληγῶ τὸν ἀέρα, οὐκ ἀπο- 30 τελεῖ φωνήν. θέλουσι δὲ οἱ εὖ ἔχοντες ὅροι ἀντιστρέφειν, ὥς ἐμάθομεν. | ὀρίζονται δὲ τὴν φωνὴν οὕτως· φωνή ἐστὶν ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν ἡμῖν ἀπο- 146^r τεθησαυρισμένου πνεύματος διοδευσμένη διὰ τραχείας ἀρτηρίας καὶ εἰδοποιουμένη διὰ γλώττης καὶ ἐπιγλωττίδος. ἔτι δὲ διὰ τοῦτο εἶπε τὴν φιλοσοφίαν τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν, ἐπειδὴ αἱ τέχναι καὶ αἱ 35 ἐπιστήμαι κέχρηται καὶ ὅροις καὶ διαιρέσεσι καὶ ἀποδείξεσι· μήτηρ δὲ τούτων ἡ φιλοσοφία ἐστίν. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

2 ἀδικήσῃ] ἀδικήσῃ KT: compend. V 3 τοῦ] τὸ T 4 post ἤγουν add. περὶ T
τοῦ] τὸ T 7 ἐκείτω V 8 ἔχειν V 9 ἐστὶ post ὄργ. (8) coll. T 12. 13 ἰστέον δὲ
ὅτι om. T: δὲ om. K 13 βάνηται δὲ T 14 λέγ. βάνηται om. T περὶ] παρὰ V
15 αὐσός δὲ] αὐσόν δὲ V: ὁ αὐσός Brand. 17 τὰ (ante καμπύλα) om. K ὁ ποιητῆς]
Hom. ε 245 alias 18 στάθμης K 19 διακρίν.] διακρίνεται V 20 pr. τὴν αἰτίαν om. T
21 ἰστέον—θρόνον (24) eicias 23 μετέρχεσθαι in mrg., ἐργάζεσθαι in contextu K
30 ἐμάθομεν] cf. p. 19, 10 31 τὴν om. T 33 δὲ om. K 34 post ἐπειδὴ add.
καὶ KT αἱ (ante ἐπιστ.) om. T 36 ἐν οἷς ἡ πρ.] τέλος V: om. T

Πρᾶξις ιδ'.

Ἐπειδὴ ἀνωτέρω ὅλον ὡς ὅλον τὸν ὅρισμὸν μεμαθήκαμεν, ἔλθωμεν
καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ πολυπραγμονήσωμεν. ἰστέον δὲ ὅτι φασὶ τινες ὡς ὅτι
κακῶς τὴν φιλοσοφίαν τέχνην τεχνῶν εἶπατε εἶναι· εἰ γὰρ τέχνη τεχνῶν
5 ἐστὶ, δῆλον ὅτι καὶ τέχνη ἐστίν· εἰ δὲ τέχνη ἐστί, δῆλον ὅτι πταιστή ἐστίν,
ὅπερ ἄτοπον. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐ πάντως τὰ ἅμα λεγόμενα καὶ
ιδίᾳ λέγεται· ἰδοὺ γὰρ λέγεται νεκρὸς ἄνθρωπος, καὶ οὐ δύναται λέγεσθαι
ἄνθρωπος, διότι οὐκ ἔχει τὰ ἴδια τοῦ ἀνθρώπου· οὔτε γὰρ ἔμφυχός ἐστιν
οὔτε αἰσθητικός. καὶ πάλιν λέγεται λιθίνη ναῦς, καὶ οὐ λέγεται μόνον ναῦς,
10 διότι οὐ νήχεται ὥσπερ ἡ ναῦς. καὶ πάλιν ὡς ἐπὶ τοῦ γρίφου ἦγουν τοῦ
αἰνίγματος τοῦ λέγοντος ἄνθρωπος οὐκ ἄνθρωπος, ἄνθρωπος δὲ ὅμως, ὅρνιν
οὐκ ὅρνιν, ὅρνιν δ' ὅμως, ἐπὶ ξύλου καὶ οὐ ξύλου καθημένην λίθιν τε καὶ
οὐ λίθιν βαλὼν διώλεσε· λέγει δὲ ὅτι εὐνοῦχος νυκτερίδα καθημένην ἐν
νάρθηκι ῥίψας κίσσηριν ἐφόνευσε. καὶ ἄνθρωπον μὲν οὐκ ἄνθρωπον ἐκά-
15 λεσε τὸν εὐνοῦχον, ἄνθρωπον μὲν, διότι ἐπιδέχεται τὸν ὄρον τοῦ ἀνθρώπου
(καὶ αὐτὸς γὰρ ζῶν λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸς ἐστίν),
οὐκ ἄνθρωπον δέ, διότι οὐ γεννᾷ ὁμοιον ἑαυτῷ ὥσπερ ὁ τέλειος ἄνθρωπος.
ὅρνιν οὐκ ὅρνιν τὴν νυκτερίδα ἐκάλεσεν, ὅρνιν μὲν, διότι ἵππεται, οὐκ ὅρνιν
δέ διότι οὐκ φωτοκεῖ ὥσπερ τὰ ἄλλα ὄρνεα ἀλλὰ ζωτοκεῖ, καὶ πάλιν ἡ
20 νυκτερίς σάρκινά πτερὰ ἔχει, ὅπερ τοῖς ἄλλοις ὄρνεοις οὐ παρέπεται. ξύλον
δὲ καὶ οὐ ξύλον τὸν νάρθηκα ἐκάλεσε, ξύλον μὲν, διότι ξυλοειδὲς ἐστίν, οὐ
ξύλον δέ, διότι οὐκ ἔστι στερέμιον ὥσπερ τὰ ἄλλα ξύλα. λίθον δὲ καὶ οὐ λίθον
τὴν κίσσηριν εἶπε, λίθον μὲν, διότι λιθοειδὲς ἐστίν, οὐ λίθον δέ, διότι οὐκ ἔστι
στερρά, ὥσπερ οἱ ἄλλοι λίθοι, ἀλλὰ σμφώδης, ἦγουν χαυνόν τί ἐστίν.
25 ὡς οὖν εἴρηται, οὐ πάντως τὰ ἅμα λεγόμενα καὶ ιδίᾳ λέγονται, ὥσπερ καὶ
ἐκ τοῦ ἐναντίου οὐ πάντως τὰ ιδίᾳ λεγόμενα καὶ ἅμα δύνανται λέγεσθαι·
ὑποκεισθῶ γὰρ τις Σίμων τὴν τέχνην σκυτεὺς καὶ τοὺς μὲν τρόπους ἀγαθὸς
τὴν δὲ τέχνην φαῦλος· ἐπὶ τούτου τὰ ιδίᾳ λεγόμενα καὶ ἅμα οὐ δύναται
λέγεσθαι· οἷόν τι λέγω 'Σίμων σκυτεὺς ἐστί', καὶ πάλιν 'Σίμων ἀγαθός
30 ἐστίν', | οὐ δύναμαι δὲ ταῦτα ἅμα εἰπεῖν πάντα, οἷον 'Σίμων σκυτεὺς 146'
ἀγαθός ἐστιν', ἐπεὶ εὐρίσκεται ἀγαθός ἐπὶ τοῦ σκυτέως, ὅπερ ἄτοπον· ὑπε-
θέμεθα γὰρ αὐτὸν κατὰ τὴν τέχνην φαῦλον. ὥστε οὖν ὁ εἰπὼν τέχνην
τεχνῶν τὴν φιλοσοφίαν οὐκ εἶπεν αὐτὴν τέχνην· ὡς γὰρ εἴρηται, οὐ πάντως
τὰ ἅμα λεγόμενα καὶ ιδίᾳ λέγονται. ἄλλως τε δὲ εἰ καὶ τέχνην αὐτὴν

2 ἐπειδὴ δὲ V ὡς ὅλον om. V alt. ὅλον] ὄρον T¹ 3 μέρος] περί T
δὲ om. T alt. ὅτι eicias 7 καὶ ἰδοὺ γὰρ V 7. 8 δύν. λέγ. ἀνθρ.] λέγεται
ἀνθρ. μόνον T 8 διότι] ὅτι T 9 λέγεται (ante μόνον) om. T 14 κισσηρίον V¹
15 post εὐνοῦχον add. καὶ V διότι] ὅτι V 17. 19 διότι] ὅτι T 18 ὅτι K
ἵππεται V 19 post ζωτοκεῖ add. οὐδὲ γὰρ τίκεται ὥν, ἀλλὰ ζῶν (τὸ ζ. αὐτὸς V) KV
22 alt. δὲ om. K 24 χαυνή (τί ἐστίν om.) T 27 καὶ om. K 28 τέχνην δ
colloc. V δύνανται T 29. 30 ἐστί—σχυτεὺς om. T 30 πάντα om. K
32 ὁ om. KV εἰπεῖν V

- εἶπεν, οὐδὲν ἄτοπον· πολλάκις γὰρ τὸ τῆς τέχνης ὄνομα καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης λαμβάνεται· καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Γοργίᾳ τῇ διαλόγῳ τὴν ἐπιστήμην τέχνην ἐκάλεσε· φησὶ γὰρ 'τίνος σε φῶμεν τέχνης ἐπιστήμονα;' ἀντὶ τοῦ ἐπιστήμης· ὁ γὰρ ἐπιστήμων ἐπιστήμης ἐστὶν ἐπιστήμων. ἐν δὲ τῇ Σοφιστῇ τῇ διαλόγῳ τὸν δημιουργὸν τεχνίτην ἐκάλεσε, καὶ ταῦτα πάντα ἀπταιστως γινώσκοντα. ἔτι δὲ εἰ ἄρα οὕτως ὁ ὄρος ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ἐστίν, ὁ δὲ ὑπερέχων οὐκ ἔστι ταῦτόν τῃ ὑπερεχομένῳ ἀλλὰ κρείττων, ὅλον δτι καὶ ἡ φιλοσοφία ὡς ὑπερέχουσα τῆς τέχνης οὐκ ἔστι ταῦτόν τῃ τέχνῃ. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. λέγουσι δὲ τινες· διὰ τί τὴν φιλοσοφίαν
- 10 ἐπιστήμην ἐπιστημῶν ἐκάλεσε; τί γάρ; ἔστιν ἄλλη ἐπιστήμη παρὰ ταύτην; καὶ ἔστιν εἰπεῖν δτι διττὴ ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη, ἡ μὲν ἐνυπόθετος ἡ δὲ ἀνυπόθετος. καὶ ἐνυπόθετος μὲν ἐστὶν ἡ λαμβάνουσα ἀρχὰς θεομένας ἀποδείξεων καὶ ὧν τὴν αἰτίαν ἀγνοεῖ, οἷον ὡς ὅταν ὁ γεωμέτρης λάβῃ ὁμολογούμενον ὅτι τὸ σημεῖον ἀμερές ἐστὶ, καὶ τούτου τὴν αἰτίαν οὐκ οἶδεν
- 15 ἀλλὰ παραπέμπει τῇ φυσικῇ φιλοσοφίᾳ. ἀνυπόθετος δὲ ἐστὶν ἡ λαμβάνουσα κοινὰς ἐννοίας μὴ θεομένας ἀποδείξεων, οἷον ὡς ὅταν εἴπωμεν δτι ὁ Θεὸς ἀγαθός ἐστιν· αὕτη γὰρ κοινὴ ἐννοία ἐστὶ· πᾶς γὰρ ὁμολογεῖ δτι ὁ Θεὸς ἀγαθός ἐστι καὶ οὐ δέεται τοῦτο ἀποδείξεως. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
- Ἐπειδὴ δὲ τέχνης καὶ ἐπιστήμης ἐποιήσαμεθα μνήμην, ἐλθωμεν καὶ
- 20 περὶ τούτων διαλάβωμεν. ἀλλὰ πρὸ τούτου ὀλίγα τινα περὶ γνώσεως εἴπωμεν. ἔστέον δτι ἡ γνῶσις ἢ μερικὴ ἐστὶν ἢ καθόλου καὶ ἢ μετὰ λόγου ἐστὶν ἢ ἄνευ λόγου, ὥστε ἐκ τούτων τέσσαρά τινα γίνεσθαι· ἔστι γὰρ πείρα, ἐμπειρία, τέχνη, ἐπιστήμη. καὶ πείρα μὲν ἐστὶν ἡ ἐνὸς πράγματος ἄλογος γνῶσις, οἷον ὡς ὅταν τις ἐν μόνον ἐπίσταται βοηθήμα καὶ τούτῳ κέχρηται μὴ
- 25 γινώσκων τὴν αἰτίαν μὴδὲ τὸ πῶς ὥφειλε χρῆσασθαι αὐτῷ. ἐμπειρία δὲ ἐστὶν ἡ τῶν καθόλου ἄλογος γνῶσις, οἷον ὡς ἐπὶ τῶν ἐμπειρικῶν ἱατρῶν· οὗτοι γὰρ πολλὰ βοηθήματα γινώσκουσι, τὴν δὲ αἰτίαν οὐ γινώσκουσιν. ἐμπειρία οὖν ἐστὶ μνήμη καὶ τήρησις ἄλογος ἀνθρωπίνῃ τῶν πολλάκις καὶ ὡσαύτως ὀφθέντων· ὁ γὰρ ἐμπειρικὸς ἱατρὸς μνημονεύων καὶ τηρῶν τὰ
- 30 πολλάκις καὶ ὡσαύτως ὀφθέντα κέχρηται τοῖς βοηθήμασι. τέχνη δὲ ἐστὶν ἡ τῶν καθόλου γνῶσις μετὰ λόγου, ἢ τέχνη ἐστὶν ἕξις ὁδῷ βαδίζουσα μετὰ φαντασίας· καὶ γὰρ ἡ | τέχνη ἕξις τις καὶ γνῶσις ἐστίν, ἀλλὰ 147· καὶ ὁδῷ βαδίζει· πάντα γὰρ κατὰ τάξιν ποιεῖ. μετὰ φαντασίας δὲ πρόσκειται διὰ τὴν φύσιν· καὶ γὰρ ἡ φύσις ἕξις ἐστίν (ἔχει γὰρ τὸ εἶναι ἐν τοῖς
- 35 ἔχουσιν αὐτήν, οἷον ἐν ἀνθρώπῳ, ἐν λίθῳ, ἐν ξύλῳ) καὶ ὁδῷ βαδίζει (κατὰ

1 εἴπομεν T post οὐδὲν add. εἴπομεν T 2 ἐν τῇ Γοργ[ᾳ] p. 449 A
 5 ἐν δὲ τῇ Σοφ[ᾳ] p. 219 A 6 γινώσκων KV οὕτως αὐτὸς V
 7 κρείττων K¹ 10 ἔστιν TV²: ἐν KV¹ 13 post ὅταν add. ἀγνοῶν T
 ὁ om. V 14 ὡς δτι V 16 οἷον om. K 17. 18 αὕτη γὰρ—ἀγαθός ἐστι
 in marg. suppl. V²: om. KTV¹ 19 ἐποιήσ. μνήμην] ἐμνημονεύσαμεν T
 23 ἡ Vat. 2253: om. KTV 24 οἷον om. V 25 μὴδὲ τὸ Vat. 2253: om. KTV
 ὀφθαλμοῖς T 26 οἷον om. K post ἱατρῶν add. ἄλογος γνῶσις V 31 ἕξις post
 βαδίζει colloc. T 34 καὶ γὰρ καὶ K 35 καὶ ὁδῷ δὲ T

γάρ τάξιν προέρχεται), ἀλλ' οὐ μετὰ φαντασίας ὥσπερ ἡ τέχνη· καὶ γὰρ
 ὁ τεχνίτης κεχρημένος τῇ λόγῳ, ἡνίκα βούλεται τι ποιῆσαι, πρότερον δια-
 τυποῖ ἐν ἑαυτῷ ὁ βούλεται ποιῆσαι καὶ εἶθ' οὕτως ἀποτελεῖ αὐτό, ἡ δὲ
 φύσις οὐδὲν τοιοῦτον ποιεῖ· οὐδὲ γὰρ προδιατυποῖ ἐν ἑαυτῇ ὁ βούλεται κατα-
 5 σκευάσαι. ἡ πάλιν τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐμπειρία συγγεγυμνα-
 σμένη πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ. ἡ δὲ σαφήνεια τοῦ ὅρου
 τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τέχνη ἐστὶ 'σύστημα ἐκ καταλήψεων', τοῦτ' ἔστιν
 αἰθροισμα ἐξ ἐφευρέσεων (καὶ γὰρ τῶν μὲν τότε ἐφευρηκῶτων τῶν δὲ τότε
 ἀπετελέσθη ἡ τέχνη), 'ἐμπειρία συγγεγυμνασμένη', τοῦτ' ἔστι δεδοκιμασμένη
 10 μετὰ πολυπειρίας (καὶ γὰρ μετὰ πολυπειρίας δοκιμάζονται τὰ θεωρήματα
 καὶ οὕτως ἀνατιθέασιν αὐτὰ τῇ τέχνῃ), 'πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν
 τῷ βίῳ' πρόσκειται διὰ τὰς ματαιοτεχνίας καὶ κακοτεχνίας· αὗται γὰρ
 οὐκ εὐχρηστοῦσι τῷ βίῳ. καὶ ματαιοτεχνία μὲν ἐστὶν ἡ μήτε ὠφελούσα
 τὸν βίον μήτε βλάπτουσα ὡς ἐπὶ τοῦ νευροβάτου καὶ τοῦ κωντοπαίχτου,
 15 κακοτεχνία δὲ ἐστὶν ἡ πρὸς τῷ μὴ ὠφελεῖν τὸν βίον καὶ βλάπτουσα ὡς
 ἐπὶ τῶν γοήτων· οὗτοι γὰρ πρὸς οἷς οὐκ ὠφελούσι τὸν βίον ἀλλὰ καὶ
 βλάπτουσιν αὐτόν. ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῆς τέχνης. ἐπιστήμη δὲ ἐστὶν ἡ
 τῶν καθόλου ἀπταιστος καὶ ἀμετακίνητος γνῶσις (ἀπταιστος γὰρ γινώσκει
 τὰ γινωσκόμενα), ἡ γνῶσις ἀπταιστος τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πραγμάτων,
 20 καθὼς ἔχουσι φύσεως· ὡς γὰρ ἔχουσι φύσεως καὶ οἶονεὶ τὴν φύσιν τῶν
 ὑποκειμένων αὐτῇ πραγμάτων γινώσκει. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις περὶ τῆς
 ἐπιστήμης.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες· εἰ ἄρα καὶ ἡ τέχνη μετὰ λόγου πάντα
 ποιεῖ καὶ ἡ ἐπιστήμη μετὰ λόγου πάντα ποιεῖ, κατὰ τί διαφέρουσιν ἀλλήλων;
 25 καὶ λέγουσιν οἱ τινες ὅτι διαφέρει ἡ ἐπιστήμη τῆς τέχνης, καθὼς ἡ μὲν ἐπιστήμη
 ἀπταιστός ἐστιν ἡ δὲ τέχνη πταιστή. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι κακῶς
 λέγετε· καὶ γὰρ ἡ τέχνη κατὰ τοὺς οἰκείους λόγους ἀπταιστός ἐστιν, ἀλλὰ
 παρὰ τὴν τοῦ ὑποκειμένου αἰτίαν δοκεῖ πταιστή εἶναι, ὡς μετ' ὀλίγον δεῖ-
 ξομεν. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι διαφέρει ἡ ἐπιστήμη τῆς τέχνης κατὰ τὸ ὑπο-
 30 κείμενον· καὶ γὰρ ἡ μὲν τέχνη περὶ τὰ ρευστὰ καταγίνεται καὶ μὴ αἰε-
 ὡσαύτως ἔχοντα· οἷον ἡ ἰατρικὴ περὶ τὰ ἀνθρώπεια σώματα καταγίνεται,
 ἅτινα ρευστὰ εἰσι καὶ οὐκ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσι. καὶ πάλιν ἡ γραμματικὴ
 περὶ λέξεις καταγίνεται, αἵτινες οὐκ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσι· καὶ γὰρ αἱ λέξεις
 ἄλλοτε ἄλλως | ἔχουσι· ποτὲ μὲν γὰρ τοιῶσδε εἰσιν εἰσφερόμεναι ποτὲ δὲ 147·
 35 τοιῶσδε. ὕθεν νομίζονται αἱ τέχναι πταισται εἶναι. τοῦτο δὲ γίνεται παρὰ

1 τάξιν γὰρ colloc. K 5 ἐκ καταλ.] ἐγκαταλήψεων V (constanter) 5. 6 συγγεγυμν.
 γεγυμνασμένη T 11 ἀνατίθεσθαι ἀν V¹: ἀνετίθεσαν V² 12 post βίῳ add. τοῦτο V²
 12 καὶ κακοτεχνίας in mrg. suppl. K 15 τῷ] τὸ T μὴ] μὴδὲν V
 16 ἀλλὰ καὶ] μᾶλλον KT 17 αὐτόν om. KT ταῦτα—τέχνης om. T
 τῆς om. K 21 ante γινώσκει add. ἀκριβῶς T 23 πάντα μετὰ λόγου colloc. T
 24 καὶ ἡ ἐπιστ.—ποιεῖ Vat. 2253: καὶ ἡ ἐπιστήμη πάντα V²: om. KTV¹ διαφέρει V
 27 λέγεται TV καὶ γὰρ καὶ T 28 εἶναι πταιστή colloc. T 30 τὰ om. T
 34 γὰρ om. K 35 παρὰ] περὶ T

τὴν τοῦ ὑποκειμένου αἰτίαν· καὶ γὰρ τοῦ ὑποκειμένου ῥευστοῦ ὄντος καὶ
 ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντος γίνεται ἀποτυχία καὶ νομίζεται ἡ τέχνη πταιστέ
 εἶναι. οἷον τοῦ ἱατροῦ βουλομένου δοῦναί τινι καθάρσιον ἐν δέοντι καιρῷ
 5 ἐξαίφνης ἐτράπη τὸ κατὰστημα τοῦ αἵματος καὶ τὸ ὑποκείμενον ῥευστὸν ὄν
 ἄλλως ἔσχε, καὶ δεδοκὸς τοῦ ἱατροῦ τὸ καθάρσιον οὐδὲν ὠφελήθη ὁ
 κάμνων διὰ τὸ στέγνωσιν γενέσθαι περὶ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ μὴ γενέσθαι
 ἐκκρισιν δι' ἰδρώτων. καὶ ὅσον μὲν κατὰ τοὺς λόγους τῆς ἱατρικῆς ὠφέ
 λειτο πάντως ὁ κάμνων, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον ῥευστὸν ἐστὶ καὶ ἄλλως
 ἔσχε, τούτου χάριν ἐγένετο ἡ ἀποτυχία. ἡ δὲ ἐπιστήμη περὶ τὰ αἰεὶ ὡσαύ
 10 τως ἔχοντα καταγίνεται· διαλαμβάνει γὰρ περὶ τοῦ καθόλου ἀνθρώπου καὶ
 περὶ τοῦ καθόλου ἵππου, ἅτινα αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσι· κατὰ τοῦτο οὖν δια
 φέρεται ἡ ἐπιστήμη τῆς τέχνης, καὶ ὅτι ἡ μὲν ἐπιστήμη αἰεὶ τῷ λόγῳ κέχρη
 ται (καὶ γὰρ ἡ ἀστρονομία λόγῳ μόνῳ κατορθοῦται), ἡ δὲ τέχνη ἢ ἔργῳ
 μόνῳ κέχρηται, ὡς ἐπὶ τῆς ζωγραφικῆς (ὁ γὰρ ζωγράφος ἔργῳ μόνῳ
 15 κέχρηται· δύναται γὰρ καὶ μὴ λαλῶν ζωγραφῆσαι), ἡ ἐπίσης καὶ ἔργῳ καὶ
 λόγῳ κέχρηται ὡς ἐπὶ τῆς κιθαρωδίας (αὕτη γὰρ ἐπίσης καὶ ἔργῳ καὶ
 λόγῳ κέχρηται· καὶ γὰρ κρούει ταῖς χερσὶ καὶ ᾄδει τῷ στόματι· κιθα
 ρωδίαν δὲ εἶπον, οὐ μὴν κιθαριστικὴν, ἐπειδὴ ἐκεῖνη μόνον κρούει ταῖς
 20 χερσίν, οὐ μὴν καὶ ᾄδει), ἡ μᾶλλον μὲν λόγῳ κέχρηται ἤττον δὲ ἔργῳ ὡς
 ἐπὶ τῆς γραμματικῆς (αὕτη γὰρ μᾶλλον μὲν λόγῳ κέχρηται ὡς ἐν τῷ ἐξη
 γειῖσθαι, ἤττον δὲ ἔργῳ ὡς ἐν τῷ ποιεῖν τόνους ἢ στιγμάς), ἡ μᾶλλον μὲν
 ἔργῳ κέχρηται ἤττον δὲ λόγῳ ὡς ἐπὶ τῆς ἱατρικῆς· αὕτη γὰρ μᾶλλον μὲν
 ἔργῳ κέχρηται, ὡς ἡνίκα σφυγμολογεῖ καὶ προσφέρει βοήθημα, ἤττον δὲ
 25 τῷ λόγῳ, ὡς ἡνίκα ἐρωτᾷ τὰ προκαταρκτικὰ αἷτια καὶ λέγει τὴν αἰτίαν
 τῆς νόσου. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

Πρᾶξις ιε'.

Ἀρχὴ καὶ πέρας ἡμῖν γενέσθω ὁ Πυθαγόρας· καὶ γὰρ τῷ ἀνδρὶ φιλιόν
 ἐστὶ τὸ εἰς ἑαυτὸν συννεύειν καὶ τὴν ἀρχὴν συνάπτειν τῷ πέρατι, ὥσπερ
 καὶ ὁ κύκλος· καὶ γὰρ ἐν τῷ κύκλῳ συνημμένη ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῷ πέρατι.
 30 οὕτως οὖν καὶ αὐτὸς καὶ ἀρχὴ καὶ πέρας ἡμῖν γέγονεν, ἀρχὴ μὲν, διότι
 εἰ αὐτοῦ ὅροι ἐν τῇ ἀρχῇ προῆλθον οἱ λέγοντες 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις
 τῶν ὄντων ἣ ὄντα ἐστὶ' καὶ πάλιν 'γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγ
 μάτων', πέρας δέ, διότι πάλιν ὁ αὐτοῦ ὅρος ἐν τῷ πέρατι προῆλθεν ὁ

1 τοῦ υποκ. τὴν colloc. K 3 τινὶ δοῦναι colloc. T 7 ὅσω V
 7. S ὠφελείται V 11 περὶ om. V 12 pr. ἢ om. V καὶ om. K
 13 μόνῳ om. T ἢ om. V 14 alt. μόνῳ om. KT 15 ἢ ἐπίσης om. V
 post ἢ add. καὶ T 15. 16 καὶ λόγῳ om. V 17 post γὰρ add. καὶ T
 18 μόνῳ K 20 μὲν ante γὰρ coll. T 22 μὲν om. KV 23 ἡνίκα
 μὲν TV 24 προκαταρκτικὰ T 25 ἐν οἷς—πρ. om. T 27 γινέσθω K
 30 αὐτὸς] an οὗτος? καὶ (ante ἀρχῇ) om. V 31 αὐτοὶ K¹ V¹ 32 εἰς KV

λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας'. Ἰστέον δὲ ὅτι λαμβάνονται τινες τοῦ παρόντος ὁρος ἔχοντες | ὅτι οἱ εὖ ἔχοντες ὁροι ἀντιστρέφειν θέλουσιν, 148· ὁ δὲ παρὼν ὁρος οὐκ ἀντιστρέφει· εἴ τι μὲν γὰρ φιλοσοφία, τοῦτο φιλία σοφίας, οὐκ εἴ τι δὲ φιλία σοφίας, τοῦτο φιλοσοφία· καὶ γὰρ πᾶσα τέχνη 5 ἐφίεται τοῦ ἰδίου ὑποκειμένου. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι καλῶς ἔχει ὁ παρὼν ὁρος, ἐπειδὴ Πυθαγόρου ἐστὶ· πρῶτος γὰρ ὁ Πυθαγόρας τὸ τῆς σοφίας ὄνομα φερόμενον καὶ ἐπὶ τῶν βαναύσων τεχνῶν, ὡς καὶ ὁ ποιητῆς δηλοῖ λέγων ἐπεὶ σοφὸς ἦραρε τέκτων, τὸ σοφὸς κατὰ τοῦ τέκτονος θεῖς, ἀφώρισεν ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ὄντι γνώσεως· 10 πρῶτος γὰρ οὗτος σοφίαν ἐκάλεσε μόνην τὴν τοῦ ὄντος γνῶσιν ἡγουν τοῦ θείου· κυρίως γὰρ ὄντα τὰ θεῖα λέγεται ὡς αἰεὶ ὑπάρχοντα· ὃν γὰρ ἐστὶ τὸ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχον καὶ μηδέποτε ἐξιστάμενον. τὴν ἔφεσιν οὖν τῆς σοφίας τοῦ ὄντος ἡγουν τοῦ θείου φιλοσοφίαν ἐκάλεσεν. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ μᾶλλον τὸ τῆς σοφίας ὄνομα κυρίως ἐπὶ τῶν θείων ὤφειλε λέγεσθαι, ἐπειδὴ 15 σοφία λέγεται οἰονεὶ σαφεία τις οὕσα, τοῦτ' ἔστιν ἡ τὸ φῶς σώζουσα· καὶ γὰρ τὰ θεῖα αὐλα ὄντα καὶ μὴ ὄντα δεκτικὰ τῶν ἐναντίων σώζουσι τὸ φῶς τῆς οἰκείας φύσεως, τὰ δὲ ἔνυλα ἡγουν τὰ τῆδε ὡς ὄντα δεκτικὰ τῶν ἐναντίων οὐ σώζουσι τὸ φῶς τῆς οἰκείας φύσεως ἀλλ' ἐπισκοτιζονται διὰ τῶν ἐναντίων. καὶ ἀποροῦσιν τινες λέγοντες· εἰ ἄρα τὰ θεῖα κατὰ τὴν φύσιν 20 σαφῇ εἰσι, πῶς ἡμῖν ἀσαφῇ εἰσι; καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ὡς περὶ ὁ ἡλιος φύσει φωτεινὸς ὦν ταῖς νυκτερίσι δοκεῖ ἀμυδρότερος διὰ τὸ ἀνεπιτήδειον τοῦ ὀργάνου, τοῦτ' ἔστι διὰ τὸ ἐν ἡμέρᾳ μὴ καθορᾶν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ θεῖα κατὰ τὴν φύσιν σαφῇ καὶ εὐληκρινῇ ὄντα ἡμῖν ἀσαφῇ εἰσι διὰ τὸ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα ὑπὸ τῆς σωματικῆς ἀχλύος ἡγουν διὰ τῶν ἡδυ- 25 παθειῶν ἐπισκοτιζέσθαι. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ φιλοσοφία πολλοῖς ἀναβαθμοῖς κέχρηται· καὶ γὰρ πολλοῖς ἀναβαθμοῖς κέχρηται τις, ἵνα γινῶ τὴν φιλοσοφίαν· θέλει γὰρ γινώσκειν τὰς πέντε γνωστικὰς δυνάμεις. εἰσὶ δὲ αὗται· αἰσθησις, φαντασία, δόξα, διάνοια καὶ νοῦς. καὶ αἰσθησις μὲν ἐστὶν ἡ τοῦ παρόντος μερικὴ 30 γνῶσις· καὶ γὰρ ἡ αἰσθησις τοῦ παρόντος ἀντιλαμβάνεται· ἡ γὰρ ὄρασις εἰ μὴ θεωρήσῃ τι, οὐ δύναται ἀντιλαβέσθαι αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἡ ἀκοή οὐ δύναται ψόφου ἀντιλαβέσθαι, εἰ μὴ πλησίον ἢ ὁ ψόφος. φαντασία δὲ ἐστὶν ἡ τοῦ ἀπόντος μερικὴ γνῶσις, οἷον ὡς ὅταν χθὲς θεωρήσας ἀνθρωπον σήμερον φαντασθῶ αὐτὸν ἡγουν ἀναπολήσω αὐτόν· κατὰ τοῦτο γὰρ δια- 35 φέρει ἡ φαντασία τῆς ψυχῆς ἐπινοίας, ὅτι ἡ μὲν φαντασία τῶν ὄντων ἐστὶν ἀναπόλησις (καὶ γὰρ τὸ ὕφθ' ἐν φαντάζεται καὶ ἀναπολεῖ τις), ἡ δὲ ψυχὴ ἐπίνοια τῶν μὴ ὄντων ἐστὶ διατύπωσις, ὡς ὅταν τις τραγέλαφον | 148·

1 δὲ om. K 8 ἐπεὶ σοφός . .] cf. Ammon. *In Porph. Isag.* p. 9,13 not. 10 οὗτοι
Vat. 2253: αὐτοὺς KTV 11 ὄν] ὦν V 13 δὲ om. T 15 σοφία
σοφία K: σοφία T 21 post ἀμυδρ. add. εἶναι K 22 post καθορᾶν add
αὐτάς T 23 τὴν om. K 24 alt. τὸ om. KV τὸ ὄμμα τῆς ψ. coll. T
διὰ (post ἡγουν) om. K 25 ἐν τούτοις] οὕτως T 31 θεωρήσῃ Vat. 2253: θεωρήσε
KTV (cf. v. 32) 31. 32 ἀντιλαμβάνεσθαι KV (bis) 31 πάλιν om. T
32 γ'] ἐστίν T 37 ante ὡς add. ὄλον KT

- ἢ ἱποκένταυρον ἀναπλάττεται· ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσίν. ἡ δὲ δόξα διττὴ ἐστίν· ἡ γὰρ μετὰ λόγου ἐστίν ἢ ἄνευ λόγου, καὶ ἄνευ μὲν λόγου, ὡς ὅταν τις τὴν λογικὴν ψυχὴν δοξάζῃ ἀθάνατον εἶναι μὴ λέγων αἰτίαν, μετὰ λόγου δέ, ὡς ὅταν τις τὴν λογικὴν ψυχὴν δοξάζῃ ἀθάνατον εἶναι λέγων αἰτίαν. καὶ ἰστέον ὅτι δόξα μετὰ λόγου ἐστὶ τὸ συμπέρασμα τῶν προτάσεων, οἷον ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, τὸ ἀεικίνητον ἀθάνατον ὥσπερ ἄγγελος, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. ἰδοὺ τὸ συμπέρασμα τῶν προτάσεων, λέγω δὴ τὸ 'ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος'. τοῦτο δέ, ὃ αἱ προτάσεις συνεπέραναν, δόξα μετὰ λόγου λέγεται. διάνοια δέ ἐστίν ἡ τῶν καθόλου μετὰ λόγου γνῶσις·
- 10 κατὰ τοῦτο γὰρ διαφέρει ἡ διάνοια τῆς μετὰ λόγου δόξης, ὅτι ἡ μὲν μετὰ λόγου δόξα συμπέρασμά ἐστίν, ὡς εἴρηται, τῶν προτάσεων, ἡ δὲ διάνοια λαμβάνουσα τὰς προτάσεις ὁμολογουμένας κατασκευάζει τὸ ζητούμενον· λαμβάνουσα γὰρ ὁμολογούμενον ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἐστὶ καὶ ὅτι τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον καὶ ὅτι εἴ τι ἀεικίνητον, ἀθάνατον, κατασκευάζει ἐκ τού-
- 15 τω τὸ ζητούμενον, φησὶ δὲ τὸ ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστίν. ὁ δὲ νοῦς ἀπλῇ προσβολῇ, τοῦτ' ἐστὶν εὐθέως καὶ κατ' αὐτὸν [ἄνευ λόγου] τὸν χρόνον, πάντα τὰ ὑποκείμενα αὐτῷ γινώσκει, τοῦτ' ἐστὶ τὰ νοητά. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων ἐκ μὲν τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς φαντασίας ἐγείρεται ἡ πείρα (καὶ γὰρ καὶ αὕτη μερικὴ ἐστὶ γνῶσις), ἐκ δὲ τῆς ἄνευ λόγου δόξης ἐγείρε-
- 20 ται ἡ ἐμπειρία· καὶ γὰρ καὶ αὕτη ἄνευ λόγου γινώσκει τὰ γινωσκόμενα ὥσπερ καὶ ἡ δόξα ἡ ἄλογος. καὶ μὴν καὶ ἐκ τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς φαντασίας ἐγείρεται ἡ ἐμπειρία· καὶ γὰρ ἐκ τῶν μερικῶν συνίσταται· δοκιμαζόντες γὰρ ἐν καὶ ἑκαστον τῶν βοηθημάτων καὶ φανταζόμενοι αὐτὰ ἀλόγως ἡγούν ἀναπολοῦντες αὐτὰ ἀποτελοῦνται ἐμπειρικοί. ἰστέον ὅτι
- 5 ἡ γνῆα μὲν ἐκ τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς φαντασίας ἐγείρεται ἡ ἐμπειρία, τότε αὐτοψία λέγεται (καὶ γὰρ αὐτόπτης ἐγένετο ὁ ἐμπειρικός· τῆς φύσεως τῶν βοηθημάτων καὶ αὐτὸς διὰ τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς φαντασίας βασιάνσας ἑκαστον τῶν βοηθημάτων ἔγνω τὴν φύσιν αὐτῶν), ἡ γνῆα δὲ ἐκ τῆς δόξης τῆς ἀλόγου ἐγείρεται ἡ ἐμπειρία, καλεῖται ἱστορία, ὡς ὅταν (τις) νομίσῃ τὴν
- 30 φύσιν τοῦδε τοῦ βοηθήματος τοιάνδε εἶναι, οὐ πειραθεὶς αὐτὸς ἀλλ' ἀπ' ἄλλων ἀκούσας καὶ τοῦτο δοξάσας. ἡ δὲ τέχνη ἐγείρεται ἐκ τε τῆς μετὰ λόγου δόξης καὶ τῆς διανοίας· καὶ γὰρ καὶ αὕτη ὁμοίως αὐταῖς τὰ καθόλου μετὰ

1 ἀναπλάττεται V 3 δοξάζει V 4 δόξασθαι KV 5 καὶ om. T 6 οἷον] λέγω δὴ τὸ ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. συμπεραίνεται δὲ οὕτως T 7 ὥσπερ ἄγγ. eicias
7. 8 ἰδοὺ—ἀθάνατος om. T 8 δέ] γὰρ KV 10 μὲν om. T 11 ὡς εἴρηται om. T (cf. v. 5) 15 δέ] δὴ T 16 τὸν ἄνευ λ. χρ. coll. V²; ἄνευ λόγου delevi
17 γινώσκειν V 18 post ἐχόντων add. ἰστέον ὅτι ὁ Ὀλυμπιόδωρος οὕτω λέγει τὴν ἀνάβασιν ἡγούν τὴν γνῶσιν τῆς φιλοσοφίας· πρώτη ἐστὶν αἰσθησις, δευτέρα φαντασία, τρίτη ὁδός, τετάρτη πείρα (πέμπτη ἐμπειρία Hamilt. 382), ἕκτη γνῶσις, ἐβδόμη ἐπιστήμη, ὀγδόη μνήμη, ἐνάτη σοφία, ἥς ἐστὶν ἔφεσις ἢ φιλοσοφία T 19 αὐτῇ] αὐτῇ KV 20 καὶ (post γάρ) om. V αὐτῇ] αὐτῇ K 21 ante τῆς φαντ. add. ἐκ K 22 καὶ γὰρ καὶ T συνίστανται V 23 ἐν ἑκαστον (καὶ om.) T: ἐν καὶ ἐν ἑκαστον V
αὐτὰ Vat. 2253: αὐτὸ KTV 25 ἐκ] ἀπὸ T 26 post ἐμπειρικός add. ἱατρὸς KTV: eiecī secundum Vat. 2253 29 τις inserui 31 τε om. T 32 αὐτῇ] αὐτῇ KV

λόγου γινώσκει. ἡ δὲ ἐπιστήμη ἐγείρεται ἔκ τε τῆς διανοίας καὶ τοῦ νοῦ·
 ἡνίκα μὲν ἀρχὰς λαμβάνει δεομένας ἀποδείξεων, οἷον τὸ σημεῖον ἀμερές ἐστὶ
 (τοῦτο γὰρ ὡς δεόμενον ἀποδείξεως) ἔκ τῆς διανοίας ἐγείρεται, ἡνίκα δὲ 149^r
 ἢ ὄρους λαμβάνει ἢ κοινὰς ἐννοίας μὴ δεομένας ἀποδείξεων, οἷον ὅτι ὁ θεὸς
 5 φιλόανθρωπός ἐστι (τοῦτο γὰρ παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται καὶ οὐ δέεται ἀπο-
 δείξεως), τότε ἔκ τοῦ νοῦ ἐγείρεται. ὥστε οὐ μόνον κατὰ τὰ λεχθέντα ἐν
 τῇ προτέρᾳ πράξει διαφέρει ἡ τέχνη τῆς ἐπιστήμης ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο,
 ὅτι ἡ μὲν τέχνη ἔκ τε τῆς δόξης τῆς μετὰ λόγου καὶ τῆς διανοίας ἐγείρε-
 ται, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἔκ τε τῆς διανοίας καὶ τοῦ νοῦ. δέδεικται οὖν διὰ
 10 τούτων τῶν προλεχθέντων ὅτι πολλοῖς ἀναβαθμῶς κέχρηται ἡ φιλοσοφία
 καὶ ὅτι καλλιστον πάντων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ὡς καὶ ὁ Πλάτων πρὸς τινα
 Θεόδωρον γεωμέτρην ποιούμενος τὸν λόγον δηλοῖ λέγων ὅτι 'τοιούτον τι, ὃ
 Θεόδωρε, οὔτε ἦκε ποτε εἰς ἀνθρώπους· οὔτε ἦξε ποτε ὠρηθὲν ἐκ θεοῦ'.
 Τούτων οὕτως ἐχόντων ἔγνωμεν ὅτι ἕξ εἰσιν ὅρισμοί τῆς φιλοσο-
 15 φίας καὶ τὴν αἰτίαν ἔγνωμεν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἔγνωμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ
 τέσσαρες εἰσι διαφοραὶ τῶν ὁρισμῶν τῆς φιλοσοφίας· οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ
 ὑποκειμένου ἐλήφθησαν, οἷον ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων
 ἢ ὄντα ἐστὶ' καὶ ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων
 πραγμάτων', οἱ δὲ ἐκ τοῦ τέλους, ὁ λέγων ὅτι φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανά-
 20 του' καὶ ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων',
 ὁ δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη
 ἐπιστημῶν', ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία
 σοφίας'. διὰ τοῦτο δὲ τέσσαρες εἰσι διαφοραὶ τῶν ὁρισμῶν τῆς φιλοσοφίας,
 ὅτι ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς πάνυ ἦν τίμιος παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις, ὡς καὶ
 25 αὐτοὶ ὁμνούντες· εἰς τὸν Πυθαγόραν δηλοῦσι λέγοντες· 'ναὶ μὰ τὸν ἀμετέραν
 ψυχᾷς παραδόντα τετρακτὸν παγὰν ἀενάου φύσεως', τοῦτ' ἐστὶ 'ναὶ μὰ
 τὸν Πυθαγόραν τὸν παραδόντα ἡμῖν τὸν τέσσαρα ἀριθμὸν τὴν πηγὴν τῆς
 ἀενάου φύσεως'. πηγὴν δὲ τῆς ἀενάου φύσεως ἐκάλεσε τὸν τέσσαρα
 ἀριθμὸν, ἐπειδὴ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων συνίσταται τὰ ἡμέτερα σώ-
 30 ματα (διὰ τοῦτο γὰρ ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς πάνυ ἦν τίμιος παρὰ τοῖς Πυθα-
 γορείοις), ἡ ἐπειδὴ καὶ τέσσαρά εἰσι τὰ στοιχεῖα, οἷον γῆ ὕδωρ ἀήρ πῦρ, ἡ
 ἐπειδὴ καὶ τέσσαρές εἰσιν αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς, οἷον ἀνδρία δικαιοσύνη σωφρο-
 σύνη φρόνησις, ἡ ἐπειδὴ ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς συντιθέμενος μετὰ τῶν πρὸ

1 νοῦ] νοός V 2. 4 λαμβάνει KV 3 ὡς] an ἐστὶ 7 πράξει] τάξει T
 ἡ ἐπιστήμη τῆς τέχνης T 8 τῆς μετὰ λ. δόξης T 10 post τούτων add. καὶ T
 11 καὶ ὅτι—φιλοσοφία om. K ὁ Πλάτων] Tim. p. 47 B 12 τοὺς λόγους V
 13 alt. ποτε om. T 15 an ἀλλὰ καὶ ὅτι? 17 ὅτι φιλ. ἐστὶ om. T: ὅτι om. K.
 ἐστὶ om. V 18 ὅτι φιλ. ἐστὶ om. T 19 ὁ λέγων ὅτι φιλ. ἐστὶ om. T: ὅτι om. K.
 20 ὅτι φιλ. ἐστὶ om. T 23 τῶν ὄρ. τῆς φιλ. ante διαφορὰς colloc. K 24 τέσσαρες
 τέσσαρες (sic) K: τέταρτος V πυθαγορείοις V 25 ναὶ μὰ κτλ.] cf. Zell
 Phil. Gr. 1⁵ p. 398 not. 5 ἀμετέραν ψυχάν V 26 τοῦτ' ἐστὶ—φύσεως (28) om. T
 27. 28 τέταρτον V 29 συνίστανται TV 30 τέσσαρες (sic) KT: τέταρτος V
 31 pr. ἡ om. V πῦρ ἀήρ coll. V ἡ—φρόνησις (33) om. V 32 αἱ om. K.
 οἷον om. K 33 τέσσαρες K: τέταρτος V (constanter) συντεθειμένος V

αὐτοῦ ἀποτελεῖ τὸν δέκα ἀριθμόν· καὶ γὰρ προσλαμβάνων τὸν τρία ἀπο-
τελεῖ τὸν ἑπτὰ ἀριθμόν, καὶ πάλιν προσλαμβάνων τὸν δύο ἀποτελεῖ τὸν
έννέα, καὶ πάλιν προσλαμβάνων τὴν μονάδα ἀποτελεῖ τὸν δέκα. καὶ τὸν
δέκα δὲ ἀριθμὸν τίμιον ἔλεγον, καθὼς ὁ δέκα ἀριθμὸς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀριθμῶν
5 δεκτικός ἐστιν, ὅθεν καὶ δεκάς λέγεται οἷονεὶ δεχάς τις οὖσα. ἐν οἷς σὺν
θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις. |

Πρᾶξις ις'.

149v

Ἐπειδὴ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἰρήκαμεν ἀριθμητικὴν αἰτίαν δεικνύουσαν
διὰ τί ἔξ εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὁρισμοί, ἐντεῦθεν λαβόντες οἱ ἐξηγηταὶ
10 ἀφορμὴν ἔρχονται καὶ διαλαμβάνουσι περὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ὄντων ἄχρι
τῆς δεκάδος, καὶ φασιν ὅτι μονὰς λέγεται παρὰ τὸ μένειν· καὶ γὰρ ἡ μονὰς
ἐφ' ὃν ἂν γένηται ἀριθμὸν φυλάττει τὸ αὐτὸ εἶδος, οἷον τὰ ἅπαξ τρία
τρία, ἅπαξ τέσσαρα τέσσαρα, ἅπαξ πέντε πέντε· ἰδοὺ ἐπὶ τούτων προσ-
ελθοῦσα ἡ μονὰς τὸ αὐτὸ εἶδος ἐφύλαξε καὶ οὐκ ἐποίησεν ἕτερον ἀριθμόν.
15 εἰ δέ τις εἴποι 'ἰδοὺ λέγω μία καὶ τέσσαρα, καὶ οὐκέτι φυλάττεται ὁ αὐτὸς
ἀριθμὸς ἀλλὰ γίνεται ὁ πέντε', λέγομεν ὅτι ἐνταῦθα σύνθεσις γέγονε καὶ
τούτου χάριν οὐκ ἐφυλάχθη ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων
λέγομεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ μονὰς ἀριθμὸς ἀλλ' ἀρχὴ ἀριθμοῦ. καὶ εἴ τις
εἴποι 'εἰ ἄρα ἀρχὴ ἔστιν ἀριθμοῦ, πῶς λέγετε αὐτὴν μὴ εἶναι ἀριθμόν;',
20 λέγομεν ὅτι οὐ πάντως ἡ ἀρχὴ τινος ταύτόν ἐστιν ἐκεῖν· οὐ τινος λέγεται
εἶναι ἀρχή· καὶ γὰρ ἀρχὴ τοῦ οἴκου ὁ θεμέλιός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ
θεμέλιος οἴκος. οὕτως οὖν καὶ τὴν μονάδα ἐνδέχεται εἶναι ἀρχὴν ἀριθμοῦ
καὶ μὴ εἶναι ἀριθμόν· ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ μονὰς ἀριθμὸς, δεῖκνυμεν
ὀλίγα τινὰ προειπόντες. ἰστέον ὅτι ἡνίκα ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὴν ἐπὶ πρό-
25 θεσιν λέγομεν, πολυπλασιασμός ἐστιν, οἷον πέντε ἐπὶ πέντε εἰκοσιπέντε
(ἀντὶ γὰρ τοῦ πεντάκις πέντε), καὶ πάλιν τρία ἐπὶ τρία ἐννέα (ἀντὶ γὰρ
τοῦ τρις τρία), ἡνίκα δὲ ὁ καὶ σύνδεσμός ἐστιν, σύνθεσις ἐστιν, οἷον τρία
καὶ τρία ἔξ, τέσσαρα καὶ τέσσαρα ὀκτώ. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων οἱ
ἀριθμοὶ πολυπλασιαζόμενοι ἐφ' ἑαυτοὺς μείζονα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν ἢ περ
30 συντιθέμενοι ἑαυτοῖς, οἷον τρις τρία ἐννέα, τρία δὲ καὶ τρία ἔξ· ἰδοὺ δὴ
πολυπλασιασθεῖς μὲν ὁ τρία τὸν ἐννέα ἀριθμὸν ἀπετέλεσε, συντεθεὶς δὲ τὸν
ἔξ, ὁ δὲ ἐννέα μείζων ἐστὶ τοῦ ἔξ. καὶ πάλιν τετράκις τέσσαρα δεκαῆξ,

8 τὴν om. KV 4 δὲ om. KT ὁ δέκα] ὁ δέκατος KTV ἀριθμῶν om. K
5. 6 ἐν οἷς—πρᾶξις om. TV 9 ἐνταῦθα T 10 διαλ.] διαβάλλουσι T
11 παρὰ] περὶ T 12 ὧν . . ἀριθμῶν V τὰ] τὸ T 13 ἐπὶ τούτων
post μονὰς (14) colloc. T 13. 14 προσελθ. KV 17 οὖν om. T 18 ἀρχ.
τοῦ ἀρ. KV 19 ἄρα om. V λέγετε] λέγεται T 20 ὅτι om. KV
24 ἰστέον δὲ V 25 λέγωμεν T οἷον πέντε] πέντε γὰρ T 26 γὰρ
om. T 31 ἀριθμὸν om. T 32 post μείζων add. μὲν V: eras. K

Comment. in Arist. XVIII 2. Dav. Proleg. et in Porph. Isag.

τέσσαρα δὲ καὶ τέσσαρα ὀκτώ. εἰ ἄρα οὖν ἡ μονὰς ἐκ τοῦ ἐναντίου συν-
 τιθεμένη μείζονα ἀριθμὸν ἀποτελεῖ ἥπερ πολυπλασιαζομένη, ὁῦλον ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἀριθμός· καὶ γὰρ ἅπαξ μὲν μία μία ἐστίν, μία δὲ καὶ μία δύο.
 ταῦτα μὲν περὶ τῆς μονάδος. ἡ δὲ δυὰς λέγεται παρὰ τὸ διέναι καὶ δια-
 5 πορεύεσθαι· πρώτη γὰρ ἡ δυὰς διεχώρισεν ἑαυτὴν ἐκ τῆς μονάδος· καὶ
 γὰρ τῆς μονάδος ἔνωσιν ὀηλοῦσα πρώτη μετὰ τὴν μονάδα ἡ δυὰς ἐπεισ-
 ῆλθεν διαχωρισμὸν ὀηλοῦσα. ἰστέον δὲ ὅτι οὐδὲ ἡ δυὰς κυρίως ἐστὶν
 ἀριθμός· καὶ γὰρ, ὡς ἐμάθομεν, οἱ ἀριθμοὶ πολυπλασιαζόμενοι ἐφ' ἑαυτοῦς
 μείζονα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν ἥπερ συντιθέμενοι | ἑαυτοῖς, ἡ δὲ δυὰς καὶ 150
 10 συντιθεμένη καὶ πολυπλασιαζομένη τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἀποτελεῖ· δις γὰρ
 δύο τέσσαρα καὶ δύο καὶ δύο τέσσαρα· ἄρα οὖν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. καὶ
 ἄλλως δὲ οὐκ ἔστιν ἀριθμός ἡ δυὰς· πᾶς γὰρ ἄρτιος ἀριθμός ἀπαιρούμενος
 ἦτοι ἀποβάλλον μονάδα ποιεῖ περιττὸν καὶ πάλιν προσλαμβάνων μονάδα
 ποιεῖ περιττὸν, οἷον ὁ τέσσαρα ἀποβάλλον μονάδα ποιεῖ τὸν τρία περιττὸν
 15 καὶ πάλιν προσλαμβάνων μονάδα ποιεῖ τὸν πέντε ὁμοίως περιττὸν. εἰ οὖν ὁ
 δύο ἀριθμός προσλαμβάνων μὲν μονάδα ποιεῖ τὸν τρία περιττὸν ἀποβάλλον
 δὲ μονάδα οὐκέτι ποιεῖ περιττὸν (ὁ γὰρ δύο ἀποβάλλον μονάδα τὸ ἐν
 ποιεῖ· ἡ δὲ μονὰς οὐκ ἔστιν ἀριθμός), ἄρα οὖν ὁ δύο οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
 καὶ ἄλλως οὐκ ἔστιν ἀριθμός ἡ δυὰς, ἐπειδὴ πᾶς ἀριθμός ἐκ πλήθους
 20 μονάδων σύγκειται, ἡ δὲ δυὰς οὐ σύγκειται ἐκ πλήθους μονάδων· ἀπὸ γὰρ
 τριῶν ἐστὶ τὸ πλήθος. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ἡ δυὰς ἀριθμός ἐστι· καὶ
 γὰρ πᾶς ἀριθμός τῶν ἐφ' ἑκάτερα αὐτοῦ συντιθεμένων ἀριθμῶν τὸ ἡμισυ
 ποιεῖ· οἷον ὁ πέντε μεταξύ τοῦ τέσσαρα καὶ τοῦ ἕξ ἐστὶ, ταῦτα συντιθέμενα
 τὸν δέκα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, οὗτινος ἡμισύ ἐστὶν ὁ πέντε. καὶ πάλιν
 25 ὁ ἕξ μεταξύ τοῦ πέντε καὶ τοῦ ἑπτὰ ἐστὶ, ταῦτα συντιθέμενα τὸν ὀκτώδεκα
 ἀποτελοῦσιν, οὗτινος ἡμισύ ἐστὶν ὁ ἕξ. πάλιν δὲ ὁ ἑπτὰ μεταξύ τοῦ ἕξ
 καὶ τοῦ ὀκτώ ἐστὶ, ταῦτα συντιθέμενα τὸν δεκατέσσαρα ἀποτελοῦσιν, οὗτινος
 ἡμισύ ἐστὶν ὁ ἑπτὰ. εἰ ἄρα οὖν ὁ δύο τῶν ἐφ' ἑκάτερα αὐτοῦ συντιθεμένων
 ἀριθμῶν τὸ ἡμισυ ποιεῖ (μεταξὺ γὰρ τῆς μονάδος καὶ τοῦ τρία ὁ δύο ἐστὶ,
 30 ταῦτα δὲ συντιθέμενα τὸν τέσσαρα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, οὗτινος ἡμισύ ἐστὶν
 ὁ δύο), ὁῦλον ὅτι ὁ δύο ἀριθμός ἐστίν. ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι. ἰστέον δὲ ὅτι
 εἴ τις τὴν ἀκρίβειαν σκοπήσει, εὐρήσει ὅτι οὐχ ἀρμόζει οὗτος ὁ κανὼν τῷ

1 ἐναντία K 1. 2 συντιθεμένη V 3 μὲν om. T 6. 7 ὑπεισῆλθε KV
 7 οὐδὲ Vat. 2253: οὔτε KTV 9 post ἑαυτοῖς add. τρις τρεῖς ἐννέα, τρεῖς δὲ καὶ τρεῖς
 ἕξ KV 11 οὖν om. T 11. 12 καὶ ἄλλως—ἡ δυὰς om. T καὶ ἄλλως;
 ἄλλως τε V 12 post ἡ δυὰς add. ἐπειδὴ πᾶς ἀριθμός ἐκ πλήθους μονάδων σύγκειται,
 ἡ δὲ δυὰς οὐ σύγκειται ἐκ πλήθους μονάδων· ἀπὸ γὰρ τοῦ τρία ἐστὶ τὸ πλήθος. καὶ πάλιν
 ὅτι οὐκ ἔστιν ἀριθμός ὁ δύο V (cf. v. 19) ἀριθ. ἄρτ. colloc. T 13. 14 καὶ
 πάλιν—περιττὸν om. T 14 ἀποβαλὼν K²T 15 πάλιν om. V προσλαβὼν KT
 post προσλαμβάνων add. δὲ V 16 προσλαβὼν KT μὲν om. K ἀποβαλὼν KT
 17 μονάδα γὰρ ἀποβ. ὁ δύο colloc. T ἀποβαλὼν TV μονάδας (alt. l.) K¹
 21. 22 καὶ πᾶς γὰρ colloc. V 23 τετάρτου καὶ τοῦ ἕκτου V (constanter)
 25 ταῦτα δὲ T 26 δὲ om. K 27 δεκατέσσ. ἀριθμὸν K 28 pr. ὁ om. V
 31 ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι om. KV δὲ om. KV

δύο ἀριθμῶ· καὶ γὰρ ἡ δυάς οὐκ ἔχει ἐφ' ἑκάτερα μέρη ἀριθμόν· μεταξὺ γὰρ τῆς μονάδος καὶ τοῦ τρία ἐστὶν ἀριθμοῦ, ἡ δὲ μονάς οὐκ ἐστὶν ἀριθμός, ὡς δέδεικται. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἡ δυάς ἀρχὴ ἐστὶν ἀριθμοῦ. καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες· πῶς ἐνδέχεται τὴν δυάδα εἶναι ἀρχὴν ἀριθμοῦ, 5 ὅπου ἀπαξ τὴν μονάδα εἶπατε ἀρχὴν ἀριθμοῦ; ἀλλ' ἵνα τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐπιλυσώμεθα, ὀλίγα τινὰ ἐξωθεν εἰπωμεν.

Ἰστέον ὅτι τῶν ἀριθμῶν οἱ μὲν ἄρτιοί εἰσιν οἱ δὲ περιττοί. καὶ περιττοὶ μὲν εἰσιν οἱ μὴ δυνάμενοι εἰς ἴσα διαιρεῖσθαι, οἷον ὥσπερ ὁ πέντε· οὗτος γὰρ οὐ διαιρεῖται εἰς ἴσα· εἰς τρία γὰρ καὶ δύο διαιρεῖται· οὐ δυνάμεθα 10 γὰρ διαιρεῖν αὐτὸν εἰς δύο ἥμισυ καὶ εἰς δύο ἥμισυ, ἐπειδὴ οἱ ἀριθμητικοὶ οὐ τέμνουσι τὴν μονάδα. καὶ πάλιν ὁ ἐπτά· οὐδὲ οὗτος γὰρ εἰς ἴσα διαιρεῖται· | εἰς τρία γὰρ καὶ τέσσαρα διαιρεῖται. ἄρτιοι δὲ εἰσιν οἱ δυνάμενοι 150· εἰς ἴσα διαιρεῖσθαι, ὥσπερ ὁ τέσσαρα ἀριθμός· οὗτος γὰρ εἰς ἴσα διαιρεῖται· εἰς δύο γὰρ καὶ δύο διαιρεῖται. καὶ πάλιν ὡς ἐπὶ τοῦ ἕξ· καὶ οὗτος γὰρ 15 εἰς ἴσα διαιρεῖται· εἰς τρία γὰρ καὶ τρία διαιρεῖται. δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι οἱ μὲν περιττοὶ ἀριθμοὶ μόνως εἰς ἄνισα διαιροῦνται, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ πέντε (οὗτος γὰρ εἰς τρία καὶ δύο διαιρεῖται), οἱ δὲ ἄρτιοι καὶ εἰς ἴσα καὶ εἰς ἄνισα διαιροῦνται· καὶ γὰρ τὸν ἕξ ἀριθμὸν δύναιται καὶ εἰς ἴσα διαιρεῖν, οἷον εἰς τρία καὶ τρία, δύναιται καὶ εἰς ἄνισα, οἷον εἰς τέσσαρα καὶ 20 δύο. ὅθεν καὶ κατὰ τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἡ δυάς κυρίως ἀριθμός, καθὼ ἄρτιος ἀριθμός οὕσα εἰς ἴσα μόνον διαιρεῖται (εἰς μονάδα γὰρ καὶ μονάδα διαιρεῖται), οὐ μὴν καὶ εἰς ἄνισα. τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ μὲν μονάς ἀρχὴ πάντων τῶν ἀριθμῶν ἐστὶ, τοῦτ' ἐστὶ καὶ τῶν περιττῶν καὶ τῶν ἀρτίων, ἡ δὲ δυάς μόνων τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν ἐστὶν ἀρχή· αὕτη γὰρ ἀποτελεῖ τοὺς ἀρτίους 25 ἀριθμούς· καὶ γὰρ διπλασιαζομένη μὲν τὸν τέσσαρα ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ὅστις ἄρτιός ἐστι, τριπλασιαζομένη δὲ τὸν ἕξ ἀποτελεῖ, καὶ αὐτὸς δὲ ἄρτιός ἐστιν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ὁμοίως. εἰ δέ τις εἴποι 'τί οὖν; μόνους τοὺς ἀρτίους ἀριθμοὺς ἀποτελεῖ ἡ δυάς; καὶ μὴν καὶ περιττοὺς ἀποτελεῖ· ἰδοὺ γὰρ προσλαμβάνουσα τὴν μονάδα τὸν τρία ἀποτελεῖ, ὅστις περιττός ἐστίν· 30 οὐ διαιρεῖται γὰρ εἰς ἴσα· εἰς μονάδα γὰρ καὶ δυάδα διαιρεῖται· οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα διαιρεῖν εἰς ἑν ἥμισυ καὶ ἑν ἥμισυ, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, οἱ ἀριθμητικοὶ οὐ τέμνουσι τὴν μονάδα, λέγομεν ὅτι οὐκ ἐστὶν αἴτιος τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὸν περιττὸν ἀριθμὸν εἰ μὴ ἡ μονάς προσεληθοῦσα, ἐπειδὴ ἡ δυάς πάντως ἄρτιον ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω· πρὸς 35 ἑαυτὴν γὰρ διπλασιαζομένη καὶ τριπλασιαζομένη καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πολλαχίς

3 δὲ om. K 5 ἀριθμῶν T ἀπορίαν] πορείαν V¹ 6 ἐπιλύσωμεν T:
ἐπιλυσώμεθα V 8 διαιρεῖσθαι] μερισθῆναι T 9 διαιρ. καὶ δύο coll. T
9. 10 οὐ γὰρ δυν. coll. T 10 αὐτὰ K εἰς (alterum) om. TV 12 γὰρ
om. T 14 εἰς om. T καὶ (ante οὗτος) om. T 16 οἷον om. T
17 δύο καὶ τρία colloc. V 18 καὶ (post δύναιται) om. T 19 δύναιται om. T
20 καὶ (post ὅθεν) om. K ἀρ. κυρ. ἡ δυάς colloc. K 23 τοῦτ' ἐστὶ] ἡγουν T
26 αὐτὸς] an οὗτος? 27 καὶ ἐπὶ μὲν KV 28 ἀποτ. ἡ δυάς ἀρ. colloc. V
31 εἰς (ante ἑν) om. T 31. 32 οὐ τέμν. οἱ ἀρ. coll. T 35 post τριπλ. add.
καὶ τετραπλασιαζομένη V

πρὸς ἑαυτὴν πολλαπλασιαζομένη πάντως ἀρτίους ἀριθμούς ἀποτελεῖ. καὶ ἄλλως δὲ ἡ δυάς οὐκ ἔστιν ἀριθμός, εἴπερ πᾶς ἀριθμός καὶ ἀρχὴν ἔχει καὶ μέσον καὶ τελευταῖον * *. ταῦτα μὲν περὶ τῆς δυάδος.

Ὁ δὲ τρία ἀριθμός οὕτως ὠνομάσθη παρὰ τὸ ἀτειρῆς τις εἶναι καὶ
5 ἀκαταπόνητος. οὕτω δὲ λέγεται διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὸν εἰς ἴσα διαιρεῖ-
σθαι· εἰς μονάδα γὰρ καὶ δυάδα διαιρεῖται· οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα διαιρεῖν αὐτὸν
εἰς ἑν ἡμισυ καὶ ἑν ἡμισυ, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, οἱ ἀριθμητικοὶ οὐ τέμνουσι
τὴν μονάδα. εἰ δὲ τις εἴποι τούτῳ τῷ λόγῳ ἕκαστος περιττὸς ἀριθμός
οὕτως ὥφειλε λέγεσθαι παρὰ τὸ ἀτειρῆς εἶναι καὶ ἀκαταπόνητος, τοῦτ' ἔστι
10 παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι διαιρεῖσθαι εἰς ἴσα, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ πέντε καὶ τοῦ
ἑπτά· οὗτοι γὰρ οὐ διαιροῦνται εἰς ἴσα· ὁ μὲν γὰρ πέντε εἰς τρία καὶ
δυό διαιρεῖται, ὁ δὲ ἑπτὰ εἰς τρία καὶ τέσσαρα, λέγομεν δτι ὁ τρία ὡς προ-
τερεύων αὐτῶν τούτου χάριν τὴν ὀνομασίαν προϋφήρπασεν. ἰστέον δὲ ὅτι
ὁ τρία ἀριθμός ἐστιν· ἐὰν γὰρ τὸν τρία μὴ εἴπωμεν εἶναι ἀριθμόν, ἐπειδὴ
15 ὁ δύο οὐκ ἔστιν ἀριθμός, τούτῳ τῷ λόγῳ οὐδὲ ὁ τέσσαρά ἐστιν ἀριθμός,
ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὁ τρία ἀριθμός, ἀλλ' οὐδὲ ὁ πέντε ἐστιν ἀριθμός, ἐπειδὴ
οὐδὲ ὁ τέσσαρα, καὶ ἐπέκεινα εἰς ἀπέραντον. ἀλλ' οὖν ὁ τρία ἀριθμός
ἐστι· καὶ γὰρ πολλαπλασιαζόμενος μείζονα ἀριθμὸν ἀποτελεῖ ἤπερ συντιθέ-
μενος· τρία γὰρ ἐπὶ τρία ἐννέα, τρία δὲ καὶ τρία ἕξ· ἰδοὺ πολλαπλασιασθεὶς
20 μὲν τὸν ἐννέα ἀριθμὸν ἀπετέλεσε, συντεθεὶς δὲ τὸν ἕξ, ὁ δὲ ἐννέα μείζων
ἐστὶ τοῦ ἕξ. τοῦτο δὲ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἰδιὸν ἐστὶ τῶν ἀριθμῶν, οἷον
τετράκις τέσσαρα δεκαῆξ, τέσσαρα δὲ καὶ τέσσαρα ὀκτώ, ὅθεν ἐδείχθη ἡ
μονάς καὶ ἡ δυάς μὴ οὔσαι ἀριθμοί. ἄλλως τε δὲ ὁ τρία ἀριθμός ἐστιν,
καθὸ ἐκ πλῆθους μονάδων σύγκειται, ὅπερ ἰδιὸν ἐστὶν ἀριθμοῦ· πᾶς γὰρ
25 ἀριθμός ἐκ πλῆθους μονάδων σύγκειται, οἷον ὁ τέσσαρα καὶ ὁ πέντε καὶ
ὁ ἕξ καὶ οἱ ἑξῆς. κατὰ τοῦτο δὲ δοκεῖ ὁ τρία μὴ εἶναι ἀριθμός, καθὸ
οὐκ ἔχει ἐφ' ἑκάτερα αὐτοῦ τὰ μέρη ἀριθμούς· ὁ γὰρ τρία μεταξὺ τοῦ
τέσσαρα καὶ τοῦ δύο ἐστίν, ὁ δὲ δύο, ὡς δέδεικται, οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
πλὴν ἀριθμός ἐστιν ὁ τρία διὰ τὰς προλεχθεῖσας αἰτίας.

30

Πρᾶξις ιζ'.

Εἰπόντες οὖν περὶ τῆς μονάδος καὶ τῆς δυάδος καὶ τῆς τριάδος ἔλθωμεν
καὶ περὶ τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν διαλάβωμεν. ἰστέον δτι τετράς λέγεται οἷον
ἐδράς τις οὔσα, τοῦτ' ἔστιν ἐδραία καὶ μόνιμος· ἰστέον γὰρ δτι τὸ τετρά-

1 ἀρτίους om. K: supra scr. V 2 ἥπερ V 3 μέσων V lac. signavi
4 παρὰ τὸ] ἀπὸ τοῦ T 4. 9 ἀτειρῆς T 5 λέγει T 7. 8 ἐπειδὴ—μονάδα] ἡ γὰρ
μονάς οὐ τέμνεται T 9 ὀφείλει V 10 τοῦ (ante ἑπτὰ) om. KT 11 pos.
ἑπτὰ add. καὶ ἐννέα T ὁ μὲν γὰρ—ἄλλου ἀριθμοῦ (p. 54,18) om. K 14 pos
alt. τρία add. ἀριθμὸν T 17 ἐπέκεινα scripsi: ἀπ' ἐκείνης T: ἐπ' ἐκείνου (corr. e:
ἐκείνης) V 19 πολλαπλ. T 20 ἀπετέλεσε] ἐποίησεν T 21 ὡς] ὅς V
ἀνωτέρω] cf. p. 49,29 22 δὲ om. T 24. 25 ὅπερ—σύγκειται om. T
28 δέδεικται] p. 50,7 33 ante ἐδραία add. ἡ T τὸ om. Brand.

γωνον σχῆμα ἢ τετράς ἀποτελεῖ, τὸ δὲ τετράγωνον σχῆμα διὰ τὸ κατὰ
πολλὰ μέρη τῆς γῆς ἀπτεσθαι δυσμόχλευτόν ἐστι· καὶ γὰρ ὁ τετράγωνος
λίθος ὡς κατὰ πολλὰ μέρη τῆς γῆς ἀπτόμενος δυσχερῶς κινεῖται, ὁ δὲ
κίων ἐὰν κλιθῇ εἰς τὸ πλάγιον, ἐπειδὴ οὐχ ἀπτεται τῆς γῆς κατὰ πολλὰ
5 μέρη, εὐχερῶς κινεῖται. διὰ τὸ ἐδραῖον οὖν καὶ μόνιμον ἐκλήθη τετράς.
πεντάς δὲ λέγεται οἶονεῖ ἐν καὶ πᾶς· καὶ γὰρ ὁ πέντε ἀριθμὸς ἀπὸ τῆς
μονάδος σύγκειται καὶ τῆς τετράδος, ἢ δὲ τετράς πᾶς λέγεται, ἢ ἐπειδὴ
τέσσαρά εἰσι τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν πάντα τὰ σώματα σύγκειται, ἢ ἐπειδὴ ὁ
τέσσαρα ἀριθμὸς μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ συντιθέμενος τὴν δεκάδα ἀποτελεῖ.
10 προσλαμβάνων μὲν γὰρ τὸν τρία ἀριθμὸν ἀποτελεῖ τὸν ἐπτά, προσλαμβάν-
ων δὲ τὸν δύο ἀποτελεῖ τὸν ἐννέα, προσλαμβάνων δὲ καὶ τὴν μονάδα
ἀποτελεῖ τὴν δεκάδα. ἐξὰς δὲ λέγεται οἶονεῖ ἐξισᾶς παρὰ τὸ ἐξισοῦσθαι
τοῖς οἰκείοις μέρεσι· καὶ γὰρ, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω λέγοντες διὰ τί ἐξ
εἰσιν οἱ τῆς φιλοσοφίας ὅρισμοί, ὁ ἐξ τέλειός ἐστιν, ἐπειδὴ τὰ μέρη αὐτοῦ
15 συντιθέμενα ἐξισοῦνται τῷ ὅλῳ· πῶς δὲ ἐξισοῦνται τῷ ὅλῳ; ὡς ἐκεῖ εἴρηται.
ἐπτάς δὲ λέγεται οἶονεῖ σεπτὰς παρὰ τὸ σεβάσιμιον καὶ τίμιον· καὶ γὰρ ὁ
ἐπτά ἀριθμὸς τίμιός ἐστιν, ὅθεν καὶ ἐπτά εἰσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος
καὶ ἐπτά οἱ ἀστέρες οἱ πλανώμενοι καὶ ἐπτά (τὰ) φωνήεντα. ὁ δὲ ἐπτά ἀριθ-
μὸς λέγεται καὶ καιρὸς καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ καιρὸς μὲν, ἐπειδὴ κατὰ τοῦτον
20 τὸν καιρὸν γίνονται αἱ ἡλικίαι (καὶ γὰρ τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ ὀδοντοφυοῦσιν οἱ
παῖδες καὶ τῷ ἐβδόμῳ ἐνιαυτῷ ἀμβέβουσι τοὺς ὀδόντας), Ἀθηνᾶ δὲ λέγεται,
ἐπειδὴ ὥσπερ μυθεύουσιν τὴν Ἀθηνᾶν παρθένον εἶναι καὶ ἀμήτορα (ἐκ τῆς
κεφαλῆς γὰρ τοῦ Διός, ὡς μυθεύουσιν, ἐξῆλθε), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ
ἐπτά ἀριθμὸς μόνος ἐκ τῶν ὄντων ἐντὸς τῆς δεκάδος οὔτε τίκεται κατὰ
25 πολλαπλασιασμὸν ἐξ ἄλλου ἀριθμοῦ οὔτε τίκει κατὰ πολλαπλασιασμὸν
ἄλλον ἀριθμὸν ἐντὸς τῆς δεκάδος· δεῖ γὰρ γινώσκειν ὅτι τῶν ἀριθμῶν τῶν
ὄντων ἐντὸς τῆς δεκάδος οἱ μὲν τίκτουσι πολλαπλασιαζόμενοι, οἱ δὲ τίκτονται,
οἱ δὲ καὶ τίκτουσι καὶ τίκτονται, οἷον ὁ τέσσαρα τίκεται ἐκ τοῦ δύο (δὶς
γὰρ δύο τέσσαρα), ἀλλὰ καὶ τίκει τὸν ὀκτώ· δις γὰρ τέσσαρα ὀκτώ. καὶ
30 πάλιν ὁ ἐννέα τίκεται (τρίς γὰρ τρία ἐννέα), αὐτὸς δὲ ὁ ἐννέα πολλα-
πλασιαζόμενος οὐ τίκει ἀριθμὸν ἐντὸς τῆς δεκάδος· δις γὰρ ἐννέα ὀκτω-
καίδεκα, ὁ δὲ ὀκτωκαίδεκα οὐκ ἔστιν ἐντὸς τῆς δεκάδος. καὶ πάλιν ὁ πέντε
τίκει τὸν δέκα· δις γὰρ πέντε δέκα. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων ὁ ἐπτά
οὐ τίκει κατὰ πολλαπλασιασμὸν ἄλλον ἀριθμὸν πρὸ τῆς δεκάδος (δὶς γὰρ

3 κατὰ] τὰ T 4 τὸ Vat. 2253: om. TV ἐφάπτεται V² 6 οἶονεῖ]
οἶον T ἀπό τε T 8 σύγκειται V 9 ἀποτελεῖ] ἀποπληροῖ T¹
13 ἐμάθομεν] p. 22,34 14 ὅροι T 17 ἐπτά ἡμ. εἰσι (αἱ om.) V
18 οἱ δστ. οἱ πλ.] οἱ πλάνηται δστ. T: οἱ πλάνητες δστ. Brand. τὰ inserui
19 καὶ (ante καιρὸς) om. TV¹ 20 γίνονται om. T ὀδόντας φύουσιν V
26 ἐντὸς τῆς δεκ. post τίκει (25) transp. T 28 τίκετ. καὶ τίκετ.] τήκονται καὶ
τήκουσι V¹: τίκτονται καὶ τίκτουσι V² δις] δύο T 30 τρίς] τρεῖς T
γὰρ om. V ὁ αὐτὸς δὲ ὁ V δε] γὰρ T 30. 31 οὐ τίκει πολλ.
coll. T 31. 32 δις—δεκάδος om. T 34 ἄλλον ἀρ. κατὰ πολλ. V

ἑπτά δεκατέσσαρα, ὁ δὲ δεκατέσσαρα ἀριθμὸς οὐκ ἔστιν ἐντὸς τῆς δεκάδος), οὔτε δὲ τίκεται ἐξ ἄλλου ἀριθμοῦ κατὰ πολλαπλασιασμόν. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι ὁ ἑπτά καὶ τίκεται καὶ τίκεται (προσλαμβάνων γὰρ μονάδα ἀποτελεῖ τὸν ὀκτώ, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τοῦ ἐξ προσελεύσεως τῆς μονάδος), λέγομεν
 5 ὅτι αὕτη σύνθεσις ἐστίν, οὐ μὴν πολλαπλασιασμός. ὀγδοάς δὲ λέγεται οἶοναι ἀγοδυάς παρὰ τὸ δύο ἄγειν· καὶ γὰρ διχοτομουμένη ἔρχεται ἄχρι τῆς μονάδος· διαιρεῖται γὰρ εἰς τέσσαρα καὶ τέσσαρα, καὶ πάλιν εἰς δύο καὶ δύο, καὶ αὖθις εἰς μονάδα καὶ μονάδα. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ ἡ τετράς ὤφειλεν ὀγδοάς λέγεσθαι, διότι καὶ αὕτη διχοτομουμένη
 10 ἔρχεται ἄχρι τῆς μονάδος (καὶ γὰρ διαιρεῖται εἰς δύο καὶ δύο, καὶ πάλιν εἰς μονάδα καὶ μονάδα), λέγομεν ὅτι αἱ ἐτυμολογίαι οὐκ ἀντιστρέφουσιν· ἰδοὺ γὰρ λέγεται σῖτος παρὰ τὸ σείεσθαι, καὶ οὐ μόνον ὁ σῖτος σείεται ἀλλὰ καὶ ἡ κριθὴ καὶ οἱ ἄλλοι καρποί, καὶ οὐ παρὰ τοῦτο λέγει τις ὅτι ὤφειλον καὶ οἱ ἄλλοι καρποὶ σῖτος λέγεσθαι. διὰ τοῦτο οὖν λέγεται ὀγδοάς, διότι διὰ
 15 μέσου ἄλλου ἀριθμοῦ ἄγει τὸν δύο· διὰ μέσου γὰρ τοῦ τέσσαρα ἄγει τὸν δύο ὁ ὀκτώ· καὶ γὰρ ὁ ὀκτὼ ἀπὸ τοῦ τέσσαρα συνίσταται (δ्वις γὰρ τέσσαρα ὀκτώ), ὁ δὲ τέσσαρα ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸν δύο. παρὰ οὖν τὸ διὰ μέσου ἄλλου ἀριθμοῦ ἄγει τὸν δύο λέγεται ὀγδοάς οἶοναι ἀγοδυάς τις οὖσα. ἐννεάς 151
 δὲ λέγεται παρὰ τὸ ἐν καὶ νέον. καὶ γὰρ αὕτη πολλαπλασιαζομένη ἔνα
 20 νέον ἀριθμὸν φέρει καθ' ὕψους μιᾶς μονάδος ἀπὸ τοῦ ἐννέα ἄχρι τῆς μονάδος, οἶοναι δὲ ἐννέα δεκαοκτώ, τρις ἐννέα εἰκοσιεπτὰ, τετράκις ἐννέα τριακονταεξί, καὶ ἐξῆς ὁμοίως. ὅρα οὖν πῶς ὁ ἐννέα πολλαπλασιαζόμενος κατὰ πρόβασιν ἀφαίρεσιν πάσχει μιᾶς μονάδος. δεκάς δὲ λέγεται οἶοναι
 25 δεκάς τις οὖσα· καὶ γὰρ ὁ δέκα δέχεται ἡγουν περιέχει ἐν ἑαυτῷ ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀριθμούς· περιέχει γὰρ καὶ τὴν μονάδα καὶ τὴν δυάδα καὶ τοὺς ἐξῆς. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

Πρᾶξις ιη'.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν ὁρισμῶν ὥς ἔν τι οὖσαν τὴν φιλοσοφίαν μεμαθῆ-
 καμεν, ἔλθωμεν καὶ ὥς πολυσχιδῇ αὐτὴν οὖσαν διαιρέσει καθυποβάλλωμεν·
 30 διὰ γὰρ τῆς διαιρέσεως ἀκριβῶς τὰ μέρη αὐτῆς μακρόνομεν, διὰ δὲ τῶν
 μερῶν ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκωμεν. ἄλλως τε δὲ καὶ διὰ διαιρέσεως μαν-

1 ὁ δὲ δ. ἀριθμὸς om. V 2 pr. δὲ om. T 3 τίκεται καὶ τίκεται colloc. T
 4 προσελεύσεως] προστιθεμένης T 5 αὕτη om. V 5. 6 ὀγδοάς—ἀγειν in mrg.
 suppl. V² 6 ἄχρι] ἕως V (cf. v. 10) 8 τούτῳ τῷ] τοιούτῳ T 9 ὀκτάς V
 αὕτη] αὕτῃ V 13 post καρποὶ add. τὰ δένδρα καὶ ὁ ἄνθρωπος V καὶ οὐ
 om. T παρὰ] διὰ T λέγει] εἴποι T 13. 14 ὤφειλον—καρποὶ] ὤφει
 καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ κριθὴ V 14 ante διὰ add. ἡ οὖν V² ὀκτάς V
 ante διότι add. ἡ V² 15 ἄλλου om. V¹ (cf. v. 18) 17 οὖν] γοῦν T
 18 ab ἄγειν τὸν δύο denuo inc. K ἐννάς KV: ἐνάς T 19 post γὰρ superscr
 καὶ V αὕτη] αὕτῃ V 21 οἶον T 23 πρόβασιν KV 25 τὴν δυάδα
 καὶ τὴν μον. coll. T 26 ἐν οἷς σὺν θεῷ τέλος V: om. T 29 πολυσχιδῇ libr
 (cf. p. 60,12) καθυποβάλλωμεν T² 31 καὶ om. TV διὰ suppl. V²

5 θάνομεν τὰ μέρη αὐτῆς, καὶ λοιπὸν γινώσκοντες τὰ μέρη αὐτῆς εὐρίσκομεν
 ποῖα συγγραμμάτα τῆς φιλοσοφίας ὑπὸ ποῖα μέρη ἀνάγονται, ἵνα μὴ ἀγνο-
 οῦντες τὰ μέρη αὐτῆς νομίσωμεν τὰ μὲν ὑπὸ τὸ πρακτικὸν ἀναγόμενα ὑπὸ
 τὸ θεωρητικὸν ἀνάγεσθαι τὰ δὲ ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἀναγόμενα ὑπὸ τὸ
 10 πρακτικὸν ἀνάγεσθαι. ἔλθωμεν οὖν καὶ διαιρέσει καθυποβάλλωμεν τὴν
 φιλοσοφίαν. ἀλλ' ἐπειδὴ διαιρέσεως ἐμνημονεύσαμεν, ἵνα μὴ περὶ ἀγνοου-
 μένου πράγματος ποιησώμεθα τὴν ζήτησιν, ἔλθωμεν καὶ εἴπωμεν τί ἐστὶ
 διαιρέσεις καὶ τί ἐπιδιαιρέσεις καὶ τί ὑποδιαιρέσεις. ἴστέον ὅτι διαιρέσεις μὲν
 ἐστὶν ἡ πρώτη τομὴ τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, οἷον ὡς ὅταν εἴπωμεν
 15 ὅτι τῶν ζώων τὰ μὲν εἰσι λογικὰ τὰ δὲ ἄλογα. ἐπιδιαιρέσεις δὲ ἐστὶν ἡ
 τοῦ αὐτοῦ πράγματος δευτέρα τομὴ καθ' ἕτερον τρόπον γινομένη, οἷον ὡς
 ὅταν πάλιν τὸ ζῶον ἄλλως διέλωμεν λέγοντες ὅτι τῶν ζώων τὰ μὲν θνητὰ
 εἰσι τὰ δὲ ἀθάνατα. ὑποδιαιρέσεις δὲ ἐστὶν ἡ τοῦ διαιρεθέντος σκέλους τομὴ,
 οἷον ὡς ὅταν διαιροῦντες τὸ ζῶον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον τὸ λογικὸν ὑπο-
 20 διέλωμεν εἰς τε θνητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ πάλιν τὸ θνητὸν ὑποδιέλωμεν εἰς
 ἄνθρωπον ἵππον κύνά καὶ τὰ τοιαῦτα.

Οὕτως οὖν καὶ ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν.
 καὶ διὰ μὲν τοῦ θεωρητικοῦ γινώσκει πάντα τὰ ὄντα, διὰ δὲ τοῦ πρακτικοῦ
 κατόρθωσιν ποιεῖται τῶν ἡθῶν. ἄξιον δὲ ζητῆσαι διὰ τί ἡ φιλοσοφία εἰς
 25 δύο διηρέθη, φημί δὴ εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, καὶ μὴ εἰς ἓν ἢ εἰς
 πλείονα. καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι εἰς ἓν μὲν οὐκ ἡδύνατο διαιρεῖσθαι, ἐπειδὴ
 οὐδέποτε διαιρέσεις περὶ ἓν καταγίνεται ἀλλὰ περὶ διάφορα· διαιρέσεις γὰρ
 λέγεται | παρὰ τὸ διαιρεῖν καὶ διαχωρίζειν τόδε ἐκ τοῦδε, οἷον ὡς ὅταν 151'
 εἴπω 'τῶν ζώων τὰ μὲν λογικὰ εἰσι τὰ δὲ ἄλογα'. εἰς δύο δὲ διηρέθη καὶ
 25 οὐκ εἰς πλείονα διὰ τρεῖς αἰτίας. καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν αὕτη· διὰ τοῦτο
 ἡ φιλοσοφία εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν διηρέθη, ἐπειδὴ συνουσιῶται
 ἡμῖν καὶ τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικόν, καὶ τὸ θεωρητικὸν μὲν, ὡς
 δηλοῦσι καὶ οἱ παῖδες καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πάντες φιλοπευστεῖς ὄντες, τοῦτ'
 ἐστὶ φιλομαθεῖς (ἐκαστος γὰρ φιλεῖ τὸ μανθάνειν τι), τὸ δὲ πρακτικόν,
 30 ὡς δημοῖ ἡ ψυχὴ μηδέποτε ἡρεμοῦσα· καὶ γὰρ ἐν τῷ καθεύδειν οὐκ
 ἡρεμεῖ φανταζομένη τὰ ἐνύπνια. ἀλλὰ καὶ ἡνίκα ἡρεμοῦμεν μὴ ἔχοντές
 τι πράττειν, ἡ τρίχα τίλλομεν ἢ κάρφος κινουμένῃ ἢ τι τοιοῦτον. ἐπειδὴ οὖν
 συνουσιῶται ἡμῖν τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, τούτου χάριν καὶ ἡ φιλο-
 σοφία εἰς δύο διαιρεῖται, τοῦτ' ἐστὶν εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν.
 35 δευτέρα δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη· ἡ φιλοσοφία, ὡς ἐμάθομεν, ὁμοίωσις ἐστὶ
 θεῶν. ἐπειδὴ οὖν ἡ φιλοσοφία ὁμοίωσις ἐστὶ θεῶν, διττὰς δὲ δυνάμεις ἔχει

1 καὶ λοιπὸν—τὰ μέρη αὐτῆς om. V 4 ἀνάγεσθαι om. T 5 post οὖν add.
 ὡς εἴρηται TV καθυποβάλλωμεν TV² 8 καὶ τί ἐπιδ. καὶ τί ὑποδ. om. T
 μὲν om. TV 13 εἰσι ante θνητὰ colloc. T 15 τε om. KV 19 δέ ἐστι TV
 20 δὴ] δέ V εἰς (post ἢ) om. T 23 λέγεται] ἐστὶν T 24 δέ] γάρ TV¹
 διαιρεῖται T 30 post γάρ add. καὶ T 33 ἡμῖν om. K καὶ τὸ θεωρ. καὶ
 τὸ πρ. T 35 ἐμάθομεν] p. 20,29 35. 36 ἐστὶ θεῶ coll. Vat. 2253: θεῶ
 ἐστὶ KTV ἐπειδὴ οὖν ἡ φιλοσοφία ὁμοίωσις ἐστὶ θεῶ Vat. 2253: om. KTV

τὸ θεῖον, τὰς μὲν θεωρητικὰς τὰς δὲ πρακτικὰς (καὶ θεωρητικὰς μὲν καθὼς
 γινώσκει πάντα, πρακτικὰς δὲ καθὼς πάντα δημιουργεῖ), τούτου χάριν καὶ ἡ
 φιλοσοφία εἰς δύο διαιρεῖται, τοῦτ' ἔστιν εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν. καὶ
 διὰ μὲν τοῦ θεωρητικοῦ μιμεῖται τὰς θεωρητικὰς καὶ γνωστικὰς δυνάμεις
 5 τοῦ θεοῦ (διὰ γὰρ τούτων πάντα γινώσκει τὰ ὄντα), διὰ δὲ τοῦ πρακτικοῦ
 μιμεῖται τὰς πρακτικὰς δυνάμεις· διὰ γὰρ τούτων τῶν ἀτελεστέρων ψυχῶν
 προνοεῖται διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀγνοίας ἐπὶ τὴν γνῶσιν αὐτὰς μεταφέρειν. τρίτη
 δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη· ἡ φιλοσοφία σκοπὸν ἔχει τὴν ψυχὴν κοσμεῖν. ἐπειδὴ
 δὲ ἡ φιλοσοφία σκοπὸν ἔχει τὴν ψυχὴν κοσμεῖν, διττὰς δὲ δυνάμεις ἔχει
 10 ἡ ψυχὴ, τὰς μὲν γνωστικὰς τὰς δὲ ζωτικὰς, καὶ γνωστικὰς μὲν αἰσθητικὰς
 φανταστικὰς δόξαν διάνοιαν καὶ νοῦν, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐμάθομεν, ζωτικὰς
 δὲ βούλησιν προαίρεσιν θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν, τούτου χάριν καὶ ἡ φιλοσοφία
 εἰς δύο διαιρεῖται, τοῦτ' ἔστιν εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, ἵνα διὰ μὲν τοῦ
 θεωρητικοῦ τὰς γνωστικὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς κοσμήσῃ, διὰ δὲ τοῦ
 15 πρακτικοῦ τὰς ζωτικὰς· καὶ γὰρ τὸ πρακτικόν διδάσκει ἡμᾶς τὸ κρατεῖν
 τοῦ θυμοῦ καὶ μὴ ἑρᾶν τῶν μὴ προσηγόντων.

Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ εἰς δύο διαιρεῖσθαι τὴν φιλοσοφίαν, τοῦτ' ἔστιν
 εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκάτερον τούτων νικᾷ τὸ
 ἕτερον καὶ νικᾶται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου· καὶ γὰρ τὸ θεωρητικὸν νικᾷ τὸ πρα-
 20 κτικόν κατὰ τὸ ὑποκείμενον, ὅτι τῷ μὲν θεωρητικῷ πάντα τὰ ὄντα ὑπό-
 κεινται πρὸς γνῶσιν τῷ δὲ πρακτικῷ μόναι αἱ ἀνθρώπιναι ψυχαί· μόνας
 γὰρ τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς κοσμεῖ τὸ πρακτικόν, οὐ μὴν καὶ τὰς τῶν
 ἀλόγων, τὸ δὲ θεωρητικὸν καὶ τὰς τῶν ἀλόγων φύσεις ἐπίσταται. | τὸ δὲ 152
 πρακτικὸν νικᾷ τὸ θεωρητικὸν κατὰ τὸ τέλος· τέλος μὲν γὰρ τοῦ θεωρητι-
 25 κοῦ ἡ ἀλήθεια, τοῦ δὲ πρακτικοῦ τέλος ἐστὶ τὸ ἀγαθόν· διὰ γὰρ τοῦ
 πρακτικοῦ κοσμεῖ τις τὸ οἰκεῖον ἦθος καὶ ἐκκόπτει τὰ πάθη (τοῦτο δὲ
 ἀγαθόν ἐστι), διὰ δὲ τοῦ θεωρητικοῦ θεωρεῖ τις τὴν ἐν τοῖς οὐσιν ἀλήθειαν.
 τὸ δὲ ἀγαθὸν τιμιώτερόν ἐστι τοῦ ἀληθοῦς ὥς περιεκτικώτερον· καὶ γὰρ
 εἴ τι μὲν ἀληθές, τοῦτο καὶ ἀγαθόν, οὐκ εἴ τι δὲ ἀγαθόν, τοῦτο καὶ ἀληθές·
 30 ἔστι γὰρ ὅτε καὶ ψεῦδος ἀγαθόν, ὥς ἐπὶ τούτου τοῦ παραδείγματος· οἶον

3 εἰς τὸ θεωρ. T 5 πάντα del. et post ὄντα add. V 8. 9 ἐπειδὴ—κοσμεῖσα
 om. TV 9. 10 ἡ δὲ ψυχὴ διττὰς ἔχει τὰς δυνάμεις T 10 post prius μὲ
 add. γὰρ V post prius γνωστ. add. ἔχει V 11 ἀνωτέρω] p. 46,28
 13 τὸ θεωρ. K 14 κοσμήσῃ Vat. 2253: κοσμήσωμεν KTV (cf. v. 5) 15 κα
 γὰρ καὶ T alt. τὸ] τοῦ T 21 ἀνθρώπειαι KT 23 τῶν ἀλ. τὰς φ
 coll. T 23. 24 τὸ δὲ πρ.—θεωρητικόν] πάλιν δὲ νικᾶται τὸ θεωρ. ὑπὸ τοῦ πρακ
 τικοῦ T 27. 28 διὰ δὲ τοῦ θεωρητικοῦ τὴν ἀλήθειαν· τὸ θεωρητικὸν δὲ διδάσκει
 ἡμᾶς τὴν ἐν τοῖς οὐσιν ἀλ. V 28 περιεκτ.] καθολικώτερον καὶ ἐμπερικτικώτερο
 αὐτοῦ ὄν V post περιεκτ. add. τὸ δὲ ἀγαθὸν καθολικώτερόν ἐστι τοῦ ἀληθοῦς οὕτω
 ὥσπερ εἴ τι μὲν ἄνθρωπος, τοῦτο ζῶον· πᾶς γὰρ ἄνθρωπος τοῦτο ζῶον· οὐκ εἴ τι δὲ ζῶον
 τοῦτο καὶ ἄνθρωπος· οὐ μόνον γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον, ἀλλὰ καὶ ἵππος καὶ κύνες καὶ τι
 τοιαῦτα V καὶ γὰρ] οὕτως V 29 πρ. τοῦτο] πάντως V post ἀγαθόν (prius
 add. τὸ γὰρ ἀληθές ἀγαθόν ἐστὶν V δὲ om. K 30 ἔστι γὰρ] ἀλλ' ἔστιν V
 καὶ supra scr. K τὸ ψεῦδος V post ψεῦδος add. πολλάκις γὰρ καὶ ψεῦδος V
 post ἀγαθόν add. εὐρίσκεται V ante ὥς add. οἶον V τοῦ παραδ. οἶον om. V

www.libtool.com.cn

παρέθετό τις τινι ξίφος σωφρονῶν καὶ ἐν καιρῷ μανίας ἤλθε θέλων λαβεῖν αὐτό, ἵνα ἄτοπὰ τινα διαπράξῃται, ὁ δὲ γνούς ἡρνήσατο λέγων· οὐδὲν δέδωκάς μοι· καὶ ἐψεύσατο, ἵνα μὴ ἐκεῖνος ἄτοπα πράξῃ λαβὼν τὸ ξίφος· καὶ ἰδοὺ ψευδὸς ἀγαθόν. καὶ πάλιν· ληγται καταδιώκόν τινα, ἵνα αὐτὸν 5 φονεύσωσιν, οἵτινες ὑπαντηθέντες τινὶ ἡρώτων περὶ τοῦ διωκομένου, ὁ δὲ καίπερ εἰδὼς ἡρνήσατο μὴ ἰδεῖν, καὶ ἐσώθη ὁ φεύγων· καὶ ἰδοὺ ψευδὸς ἀγαθόν.

Πρᾶξις ιθ'.

- Ἐπειδὴ τὴν φιλοσοφίαν εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν διελομεν, 10 ἕκαστον δὲ τούτων τῶν διαιρεθέντων σκελῶν ὑποδιαιρεῖται, ἔλθωμεν καὶ ὑποδιέλωμεν αὐτά. ἀλλὰ πρῶτον τὸ θεωρητικὸν ὑποδιέλωμεν· καὶ γὰρ τοῦτο δοκεῖ τιμώτερον εἶναι τοῦ πρακτικοῦ, ἐπειδὴ τῷ μὲν θεωρητικῷ πάντα τὰ ὄντα ὑπόκεινται πρὸς γνῶσιν, τῷ δὲ πρακτικῷ μόναι αἱ ἀνθρώ- 15 πιναι ψυχαί· μόνας γὰρ τὰς ἀνθρωπίνας ψυχὰς κοσμεῖ, οὐ μὴν καὶ τὰς τῶν ἀλόγων. ἰστέον δὲ ὅτι ἄλλως ὁ Πλάτων τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖ καὶ ἄλλως ὁ Ἀριστοτέλης· καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ὑποδιαιρεῖ τὸ θεωρητικὸν εἰς φυσιολογικὸν καὶ θεολογικόν, τὸ δὲ μαθηματικὸν οὐκ ἠβούλετο μέρος εἶναι τῆς φιλοσοφίας ἀλλὰ προγύμνασμά τι, ὥσπερ ἡ γραμματικὴ καὶ ἡ ῥητο- 20 ρική, ὅθεν καὶ πρὸ τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ οἰκείου ἐπέγραψεν· ἀγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσίτω. τοῦτο δὲ ἐπέγραψεν, ἐπειδὴ εἰς τὰ πολλὰ ὁ Πλάτων θεολογεῖ καὶ περὶ θεολογίαν καταγίνεται, συμβάλλεται δὲ εἰς εἰδῆσιν τῆς θεολογίας τὸ μαθηματικόν, οὐτινος μέρος ἐστὶν ἡ γεωμετρία. ὁ δὲ Ἀριστο- 25 τέλης ὑποδιαιρεῖ τὸ θεωρητικὸν εἰς φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν· καὶ γὰρ τὸ μαθηματικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας ἐδόξασε· καὶ αὐτὸ γὰρ 25 ἐπιστήμη ἐστί. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
- Ἄξιον δὲ ζητῆσαι διὰ τί εἰς τρία ὑποδιαιρεῖται τὸ θεωρητικόν, τοῦτ' ἔστιν εἰς φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν. καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην

1 σωφρονῶν om. V 2 γνούς om. V λέγων δτι V 3 [ἵνα—ξίφος] [ἵνα
μὴ διὰ τοῦ ξίφους ἄτοπα τινα διαπράξῃται V 4 καὶ (ante πάλιν) om. V
4. 5 φον. αὐτόν colloc. V 5 οἵτινες] καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτόν V ὑπαντ.—
διωκ.] ὑπαντήθησάν τινι καὶ ἡρώτησαν εἰ εἶδεν ἐκεῖνον V 6 καίπερ εἰδὼς om. V
μὴ ἰδεῖν] λέγων δτι οὐκ εἶδον αὐτόν V 10 τῶν διαιρ. σκελῶν] διαιρεθέντων K: εἰς
διαιρεθέντα σκέλη T 11 ἀλλὰ πρ.] καὶ πρῶτον μὲν T ὑποδιέλωμεν om. T
12. 13 ἐπειδὴ—γνῶσιν] διὰ τὸ ὑποκείσθαι αὐτῷ εἰς γνῶσιν πάντα τὰ ὄντα T
13 τῷ δὲ πρακτικῷ—ἀλόγων (15) om. T 15 δὲ om. T 16 ὁ Πλάτων]
cf. Zelleri Phil. Gr. II³ p. 488 17 θεολογικόν] μαθηματικόν (in marg. γρ. θεο-
λογικόν) K 19 τοῦ οἰκείου ἀκροατηρίου T 19. 20 ἐπέγραψεν Wellm. (bis)
19 ἀγεωμέτρητος] cf. p. 5, 12 20 ὁ Πλάτων om. T 21 ἐθεολόγει T
καὶ περὶ—καταγίνεται om. T 22 θεολογ.] φιλοσοφίας T 22. 23 ὁ δὲ Ἀρ.] cf.
Zelleri Phil. Gr. III³ p. 179 23 καὶ θεολ. Brand. 24 καὶ γὰρ—θεολ. (27)
in marg. suppl. V² ἐδόξαζε V 25 ταῦτα μὲν ἐν τούτοις om. V 26 post
ὃ add. ἐστὶ T 26. 27 τοῦτ' ἔστιν om. K 27 μαθ. καὶ θεολ. T

τὴν ἀπολογίαν· τῷ θεωρητικῷ πάντα τὰ ὄντα ὑπόκεινται πρὸς γνῶσιν, τὰ
 δὲ ὄντα τριττά ἐστίν· ἡ γὰρ καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ ἐπινοίᾳ ἔνυλά εἰσιν
 ὥσπερ ξύλον, λίθος, ὁστοῦν (ταῦτα γὰρ καὶ τῇ ὑποστάσει ἔνυλά εἰσι καὶ τῇ
 ἐπινοίᾳ· | οὐδὲ γὰρ δύναται τις ξύλον ἢ λίθον ἢ ὁστοῦν ἐπινοῆσαι ἄυλον), 152^v
 5 ἡ καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ ἐπινοίᾳ ἄυλά εἰσιν ὥσπερ ἄγγελος, θεός, ψυχὴ ἢ
 ἄνευ σώματος οὔσα (ταῦτα γὰρ καὶ τῇ ὑποστάσει ἄυλά εἰσι καὶ τῇ ἐπινοίᾳ·
 οὐδὲ γὰρ δύναται τις ἐπινοῆσαι θεὸν ἢ ἄγγελον ἢ ψυχὴν ἄνευ σώματος οὔσαν
 ἔνυλον), ἡ τῇ μὲν ὑποστάσει ἔνυλά εἰσι τῇ δὲ ἐπινοίᾳ ἄυλα ὥσπερ τὰ σχή-
 ματα· καὶ γὰρ ταῦτα τῇ μὲν ὑποστάσει ἔνυλά εἰσιν (οὐδὲ γὰρ δύναται τρίγωνον
 10 ἢ τετράγωνον ἢ τι τοιοῦτον σχῆμα ἄνευ ὕλης συστῆναι· ἡ γὰρ ἐν ξύλῳ
 ἔχει τὴν ὑπαρξίν ἡ ἐν λίθῳ ἢ ἐν χαλκῷ ἢ ἐν τινι τοιούτῳ), τῇ δὲ ἐπινοίᾳ
 ἄυλά εἰσι· καὶ γὰρ ἡνίκα τις φαντάζεται καὶ ἀναπολεῖ τὸ σχῆμα αὐτὸ καθ'
 ἑαυτό, ἀνατυποῖ αὐτὸ ἐν τῇ οἰκείᾳ διανοίᾳ· ὥσπερ γὰρ ὁ κηρὸς ἀναματτό-
 15 μενος τὴν σφραγίδα ἐκ τοῦ δακτυλίου αὐτὴν μόνην τὴν σφραγίδα ἀναμάτ-
 τεται, οὐ μὴν ἀφαιρεῖται τι ἐκ τοῦ δακτυλίου, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ
 διάνοια φανταζομένη τὰ σχήματα οὐκ ἀφαιρεῖται τι ἐκ τῆς ὕλης, ἀλλ'
 αὐτὸ μόνον τὸ σχῆμα φαντάζεται καὶ διατυποῖ ἐν ἑαυτῇ. ἐπειδὴ οὖν τῷ
 θεωρητικῷ πάντα τὰ ὄντα ὑπόκεινται πρὸς γνῶσιν, τὰ δὲ ὄντα, ὡς εἴρηται,
 τριττά εἰσι, τούτου χάριν καὶ τὸ θεωρητικὸν εἰς τρία διαιρεῖται, εἰς
 20 φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν. καὶ ἰστέον ὅτι τὸ μὲν φυσιο-
 λογικὸν καταγίνεται περὶ τὰ καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ ἐπινοίᾳ ἔνυλα
 (ζητεῖ γὰρ περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων πῶς σύγκεινται), τὸ δὲ θεο-
 λογικὸν καταγίνεται περὶ τὰ καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ ἐπινοίᾳ ἄυλα, τὸ δὲ
 μαθηματικὸν καταγίνεται περὶ τὰ τῇ μὲν ὑποστάσει ἔνυλα τῇ δὲ ἐπινοίᾳ
 25 ἄυλα.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων ἔλθωμεν καὶ εἰπωμεν περὶ τῆς τάξεως
 αὐτῶν. ἰστέον ὅτι τὸ φυσιολογικὸν πρώτην ἔχει τάξιν ὡς σύντροφον καὶ
 πλησιάζον ἡμῖν, ἅτε δὴ πάντῃ ἔνυλον ὄν. τὸ δὲ μαθηματικὸν μέσον ἐστὶ
 τοῦ τε φυσιολογικοῦ καὶ θεολογικοῦ ὡς καὶ τῶν δύο μετέχον· καὶ γὰρ
 30 ἔνυλόν ἐστιν ὁμοίως τῷ φυσιολογικῷ καὶ ἄυλον ὁμοίως τῷ θεολογικῷ· ὡς
 εἴρηται γάρ, τὸ μαθηματικὸν τῇ μὲν ὑποστάσει ἔνυλόν ἐστι τῇ δὲ ἐπινοίᾳ
 ἄυλον. τὸ δὲ θεολογικὸν ἐξ ἀνάγκης ὕστερόν ἐστιν· οὐδὲ γὰρ δύναται
 εἶναι μετὰ τὸ φυσιολογικόν, ἐπειδὴ οὐ δεῖ ἀπὸ τῶν πάντῃ ἐνύλων εὐθέως
 ἐπὶ τὰ πάντῃ ἄυλα ἔρχεσθαι, ἐπεὶ πάσχομεν ὃ πάσχουσιν οἱ πολλοὶ χρόνον

1 ἀπολογίαν] αἰτίαν T τὰ ὄντα post γνῶσιν colloc. V ὑπόκειται T
 πρὸς] εἰς T 2 εἰσιν om. V 3 ξύλα T καὶ (post γὰρ) om. V
 4 ἄυλον Vat. 2253: ἄυλα KTV 5 ἡ καὶ—ἔνυλον (7) om. K θεός om. V
 6 καὶ τῇ ὑποστ.] τὰ ὑποστ. V 7 τις] τι V θεὸν om. V ἔνυλον Vat. 2253^m
 ἔνυλα TV (cf. v. 4) 9 τρίγ. δύναται colloc. T 11 τοιούτῳ] ἄλλω T
 12 ἀναπολεῖ T 13. 14 ἀποματτόμενος T 17 αὐτὸ om. T 18 ὑ-
 κείται τὰ ὄντα coll. K 20 μαθ. καὶ θεολ. T 21 καταγίνεται post ἔνυ
 colloc. T 22 σύγκειται TV 22. 23 θεολ. δὲ colloc. T 27 ἐπέχει T
 28 ὢν T 29 τε om. T ὡς om. K μετέχων T 31 ante
 μὲν add. καὶ V 34 πολλὸν T

ἐν σκότει διαγόντες καὶ εὐθὺς πρὸς τὸν ἥλιον θεωροῦντες· οἱ γὰρ πολὺν χρόνον ἐν σκότει διατρίβοντες καὶ εὐθέως εἰς τὸν ἥλιον θεωροῦντες ἀποτυφλοῦνται. οὕτως οὖν οὐ δεῖ ἀπὸ τῶν πάντη ἐνύλων εὐθέως ἐπὶ τὰ πάντη αὖλα ἔρχεσθαι· οὕτω γὰρ αἰνιττομένη ἡ ποίησις λέγει περὶ ὧτου 5 καὶ Ἐφιάλτου ταῦτα·

Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπω μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσση

Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἔν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

- καὶ κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον τοῦτο λέγει ὅτι ὁ ὧτος καὶ ὁ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν θεῖναι ὄρη ἐπάνω ἀλλήλων, βουλόμενοι | μηχανήσασθαι τὴν εἰς 153·
- 10 οὐρανὸν ἄνοδον, ἀλληγορικῶς δὲ νοούμενα ταῦτα δηλοῦσιν ὅτι ἐκεῖνοι εὐθέως ἀπὸ τῶν φυσικῶν καὶ πάντη ἐνύλων πραγμάτων ἐπὶ τὴν γνῶσιν τῶν θεῶν ἠβουλήθησαν ἐπιπηδῆσαι. ἀπὸ οὖν τοῦ μαθηματικοῦ δεῖ ἐπὶ τὰ θεολογικά ἔρχεσθαι. ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθές ἐστιν, δηλοῖ ὁ Πλάτων περὶ τοῦ μαθηματικοῦ διαλεγόμενος καὶ λέγων ὅτι αὕτη ὁδός, ταῦτα μαθήματα,
- 15 εἴτε ῥάδια εἴτε χαλεπά, ταύτη ἰτέον, ἀμελεῖν δὲ οὐ δεῖ, τοῦτ' ἐστὶν ὅτι ὁδῷ κεχρημένους τοῖς μαθήμασι διὰ τούτων δεῖ βαδίσαι ἐπὶ τὰ θεολογικά. καὶ ὁ Πλωτῖνος δὲ τοῦτο δηλοῖ λέγων· παραδοτέον δὲ τοῖς νέοις τὰ μαθήματα πρὸς συνεθισμὸν τῆς ἀσωμάτου φύσεως, δι' ὧν τὴν ἀσώματον φύσιν γινώσκουσιν. ἰστέον δὲ ὅτι εἰκόσιν τὰ μαθηματικά κλίμακι καὶ γεφύρᾳ·
- 20 ὥσπερ γὰρ ἐν τῇ κλίμακι ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω ἐρχόμεθα καὶ ἐν τῇ γεφύρᾳ δὲ ἀπὸ τοῦδε τοῦ μέρους εἰς τὸ ἐξ ἐναντίας μέρος ἐρχόμεθα, οὕτω καὶ διὰ τοῦ μαθηματικοῦ ἐπὶ τὸ θεολογικὸν ἐρχόμεθα· καὶ γὰρ συμβάλλεται τὸ μαθηματικὸν εἰς τὴν εἰδῆσιν τοῦ θεολογικοῦ. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.
- Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες· εἰ ἄρα οὐ μόνον τὸ μαθηματικὸν μαν-
- 25 θάνεται ἀλλὰ καὶ τὸ φυσιολογικὸν καὶ τὸ θεολογικόν, διὰ τί τοῦτο μόνον λέγεται μαθηματικόν καὶ μὴ κακεῖνα λέγονται μαθηματικά; καὶ ἐπιλύονται λέγοντες ὅτι τὸ φυσιολογικὸν οὐ δύναται λέγεσθαι μαθηματικόν, ἐπειδὴ τοῦτο πάντη ἐνυλον ὃν καὶ αἰεὶ ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ ὃν καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχον οὐχ ὑποπίπτει ἀκριβεῖ γνῶσει, ἀλλὰ τυχὸν σήμερον μὲν τοιῶσδε
- 30 γινώσκειται αὐριον δὲ τοιῶσδε διὰ τὸ ἄλλως ἔχειν. ἀλλ' οὕτε δὲ τὸ θεολογικὸν δύναται λέγεσθαι μαθηματικόν, ἐπειδὴ τὰ θεῖα ἄτε δὴ ἀόρατα ὄντα καὶ ἀκατάληπτα εἰκασμῷ μᾶλλον γινώσκονται ἢ περ ἀκριβεῖ γνῶσει.

1. 2 οἱ γὰρ—θεωροῦντες om. T 4 ἡ ποίησις αἰν. colloc. T (cf. Hom. λ 315)
περὶ τοῦ ὧτου T 6 ἐπ' οὐλύμπω V: ἐν οὐλύμπω KT αὐτὰρ] ἀτὰρ T
7 εἰνοσίφυλον K: ἡνοσίφυλον V ἀμβατὸς] ἄμα τε T post εἴη add. παῖδες
ἐλαῖος V 9 ἀλλήλων] ἄλλων KV τὴν om. Brand. 10. 11 εὐθέως
ἐκεῖνοι colloc. T 11 καὶ om. T 12 ἐβουλήθησαν Brand. ἐπιπηδῆσαι]
ἐπιτηδῆσαι T 13 τὰ τέλεια θεολογικά T δὲ Vat. 2253: γὰρ KTV
καὶ ὁ πλάτων T (cf. Epinom. 13 p. 992 A) 16 κεχρημένος T 17 ὁ Πλω-
τῖνος] Ennead. I 3,3 (p. 157,20) δὲ om. T (bis) 18 συνεθισμὸν KV
20 γὰρ om. T 21 μέρος om. T 25 τὸ θεολ. καὶ τὸ φυσιολ. colloc. T
26 κακεῖνοι Wellm. (errore typ.) λέγονται μαθηματικά om. T 30 οὕτε δὲ]
ἄλλοτε V¹: ἀλλ' οὕτε τε V² 31. 32 ἀκατάλ. ὄντα καὶ ἀόρατα T 32 γινώ-
σκειται TV

ἐξ ἀνάγκης οὖν τοῦτο λέγεται μαθηματικὸν μόνον. ἄλλως τε δὲ διὰ τοῦτο αὐτὸ μόνον λέγεται μαθηματικόν, ἐπειδὴ αὐτὸ διδάσκει ἡμᾶς πῶς δεῖ μανθάνειν τὰ πράγματα· εἰ γὰρ καὶ ἐν τῇ λογικῇ τοῦτο διδάσκει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλ' οὖν ἐκ τοῦ μαθηματικοῦ ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν. ἔτι δέ, 5 ὥς φασι οἱ Πυθαγόρειοι, διὰ τοῦτο μόνον λέγεται μαθηματικόν, ἐπειδὴ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔχει τὴν ὑπαρξίν· μόνῃ γὰρ ἡ διάνοια μανθάνει· ὁ γὰρ νοῦς ἀπλῇ προσβολῇ πάντα γινώσκει. ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Πρᾶξις κ'.

10 Διελόντες τὸ θεωρητικὸν εἰς φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν, ἔλθωμεν καὶ ἕκαστον τούτων διέλωμεν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διαίρεσις τοῦ φυσιολογικοῦ καὶ θεολογικοῦ πολυσχιδῆς ἐστὶ καὶ μείζονος ἀκροάσεως δέεται, ταύτην ταῖς μείζουσι πραγματείαις παραπέμφωμεν, ἔλθωμεν δὲ νῦν | καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ μαθηματικοῦ εἰπωμεν τὴν σαφεστέραν· ἔστι γὰρ καὶ 153³ 15 ἄλλη πολυσχιδῆς, ἥτις ἐν ταῖς μεγάλαις πραγματείαις λεχθήσεται, πλὴν καὶ ἡ λεχθησομένη διαίρεσις ἀκριβῶς ἔχει. Ἰστέον ὅτι πέντε κεφάλαια ἔχομεν περὶ τοῦ μαθηματικοῦ εἰπεῖν, καὶ ἔστι πρῶτον κεφάλαιον ἐν ᾧ λέγομεν πόσα καὶ ποῖά εἰσι τὰ εἶδη τοῦ μαθηματικοῦ, δεύτερον δὲ ἐν ᾧ λέγομεν διὰ τί τὸσαυτά εἰσι, τρίτον ἐν ᾧ λέγομεν τὴν τάξιν αὐτῶν, τέταρτον 20 ἐν ᾧ λέγομεν τίνων εἰσὶν εὐρέματα, πέμπτον δὲ ἐν ᾧ λέγομεν τίνα παράκειται τοῖς τοιούτοις εἵδεσιν.

Ἐλθωμεν οὖν ἐπὶ τὸ πρῶτον καὶ εἰπωμεν πόσα καὶ ποῖά εἰσιν εἶδη τοῦ μαθηματικοῦ. Ἰστέον οὖν ὅτι τέσσαρά εἰσιν εἶδη τοῦ μαθηματικοῦ, ἀριθμητική, μουσική, γεωμετρία, ἀστρονομία. ἔλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δεύτερον 25 καὶ εἰπωμεν διὰ τί τὸσαυτά εἶδη εἰσὶ τοῦ μαθηματικοῦ. Ἰστέον ὅτι τὸ μαθηματικὸν περὶ τὸ ποσὸν καταγίνεται· ἡ γὰρ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς καταγίνεται ὥσπερ ἡ ἀριθμητική (τοῦτο δὲ ποσόν ἐστίν), ἡ περὶ τὰς σχέσεις τῶν φθόγγων ὥσπερ ἡ μουσική (καὶ τοῦτο δὲ ποσόν ἐστὶ· ζητεῖ γὰρ ποῖα τὸν διπλάσιον λόγον ἔχουσι καὶ ποῖα τὸν ἐν ἡμιολίῳ), ἡ περὶ τὰ διαστή- 30 ματα τῆς γῆς καταγίνεται ὥσπερ ἡ γεωμετρία (καὶ τοῦτο δὲ ποσόν ἐστίν), ἡ περὶ τὰς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων καταγίνεται ὥσπερ ἡ ἀστρονομία· καὶ τοῦτο δὲ ποσόν ἐστίν· ἔχουσι γὰρ τίνα διαστήματα. τούτων

1 μόνον (post μαθημ.) Vat. 2253: om. KTV δὲ] καὶ Wellm. 2 pr. αὐτὸ om. T
3 γὰρ supra scr. K ἐν τῇ λογικῇ τοῦτο Vat. 2253: θεολογῆσαι KTV 5 πυθ-
γόριοι V¹ (cf. Zelleri Phil. Gr. V³ p. 128) 7. 8 ταῦτα—πρᾶξις om. TV
10 καὶ θεολ. T 12. 15 πολυσχιδῆς TV¹ 13 δεῖται K (cf. p. 48,5)
17 τὸ πρῶτον T 20 εὐρέματα Brand. Wellm. δὲ om. T 21 —
τοιούτ.] τοῖς τοῖς T 22 post πρῶτον add. κεφάλαιον T 23 οὖν om. T
24 καὶ (post δὲ) om. TV 25 τὸς. εἰσὶ τοῦ μαθ. τὰ εἶδη T 29 ἡ περὶ —
διαστήματα (32) in mrg. suppl. V² 31 ἡ περὶ τὰς κινήσεις—ποσόν ἐστίν (32) om. T
32 post διαστ. add. καὶ περὶ τὰ διαστήματα V

οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ γνωσθέντων ὅτι τὰ μαθηματικά περὶ τὸ ποσὸν
καταγίνεται, δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ ποσὸν διττόν ἐστιν· ἢ γὰρ συνεχὲς ἐστὶν
ἢ διωρισμένον. καὶ συνεχὲς μὲν ποσόν ἐστὶν οὐ τὰ μόρια εἰς ἓνα ὅρον
συνάπτονται, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ τοίχου· οὗτος γὰρ συνεχὲς ποσόν ἐστι· καὶ
5 γὰρ ἐὰν τέμῃς τοῦτον δυνάμει εἰς πολλοὺς τόμους, πάντα τὰ μόρια τὰ
τμηθέντα εἰς ἓνα ὅρον συνάπτονται· καὶ γὰρ τοῦτο τὸ τμήμα μετὰ τοῦ
ἄλλου συνημμένον ἐστὶ διὰ τῆς γραμμῆς τῆς νοητῶς παραληφθείσης ἐν τῇ
γενέσθαι τὴν τομὴν· καὶ γὰρ τῆς γραμμῆς τῆς δυνάμει τὴν τομὴν ποιη-
σάσης μετὰ οὐσης τῶν δυνάμει τμηθέντων εὐρίσκεται τόδε τὸ μέρος
10 συναπτόμενον τῇ γραμμῇ καὶ τὸ ἄλλο τῇ γραμμῇ ὁμοίως καὶ διὰ τῆς
γραμμῆς συνάπτονται ἀλλήλοις· δυνάμει γὰρ τῇ τομῇ καθυπεβλήθησαν, οὐ
μὴν ἐνεργείᾳ, ἵνα καὶ διαχωρισθῶσιν ἀλλήλων. διωρισμένον δὲ ποσόν ἐστὶ
τὸ διαχωρισμένον καὶ μὴ ἔχον τι μετὰ τὸ ὀφείλον συνάφειαν ποιήσα-
σθαι τοῦδε πρὸς τόδε, ὡς ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν· καὶ γὰρ ὁ δέκα ἀριθμὸς
15 Διαχωρισμένος ἐστίν· εἴτε γὰρ ἀπὸ μονάδων λάβῃς αὐτὴν συγκαίμενον
εἴτε ἀπὸ τοῦ πέντε καὶ τοῦ πέντε, οὐκ ἔχει ἄλλον ἀριθμὸν μετὰ τὸν 154
ὀφείλοντα συνάφειαν τοῦδε τοῦ ἀριθμοῦ ποιήσασθαι πρὸς τόνδε· ἐὰν γὰρ
προσλάβῃ ἕτερον ἀριθμὸν, εὐρίσκεται ἐκπίπτων τοῦ δέκα μείζων γενόμενος.
καὶ τούτων δὲ ἐκάτερον διττόν ἐστι· καὶ γὰρ καὶ τὸ διωρισμένον ποσὸν
20 διττόν ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶ καθ' ἑαυτό, τὸ δὲ κατὰ σχέσιν. καὶ καθ'
ἑαυτὸ μὲν, ὡς ὅταν τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς καθ' ἑαυτοὺς λάβωμεν, οἷον ὡς
ὅταν τὸν δέκα αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν λάβωμεν καὶ μὴ ἐξετάσωμεν αὐτὸν πρὸς
ἄλλον ἀριθμὸν. κατὰ σχέσιν δὲ, ὡς ὅταν τόνδε τὸν ἀριθμὸν ἐξετάσωμεν
πρὸς τόνδε, οἷον ὡς ὅταν τὸν δέκα ἐξετάσωμεν πρὸς τὸν πέντε λέγοντες
ὅτι ὁ δέκα διπλάσιον λόγον ἔχει πρὸς τὸν πέντε. καὶ πάλιν τὸ συνεχὲς
ποσὸν διττόν ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἀκίνητόν ἐστι, τὸ δὲ κινήτον. καὶ ἀκίνητον
μὲν ὥσπερ ἡ γῆ (αὕτη γὰρ ἀκίνητός ἐστιν· οὐδὲ γὰρ ἀπέρχεται ἐκ τοῦδε
τοῦ τόπου εἰς τόνδε τὸν τόπον), κινήτον δὲ ὥσπερ ὁ οὐρανός· οὗτος γὰρ
ἀεὶ κινεῖται. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων ἐπειδὴ τὸ μαθηματικὸν περὶ τὸ
ποσὸν καταγίνεται, τὸ δὲ ποσόν, ὡς εἴρηται, διττόν ἐστιν (ἢ γὰρ συνεχὲς
ἐστὶν ἢ διωρισμένον), ἐκάτερον δὲ τούτων διττόν ἐστιν (ἐστὶ γὰρ ποσὸν
διωρισμένον καθ' ἑαυτὸ καὶ ποσὸν διωρισμένον κατὰ σχέσιν καὶ ποσὸν
συνεχὲς ἀκίνητον καὶ ποσὸν συνεχὲς κινούμενον), τούτου χάριν πρὸς ἀναλο-
γίαν τῶν τεσσάρων τούτων τῶν συναγομένων ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ τε διω-
ρισμένου καὶ τοῦ συνεχοῦς τέσσαρά εἰσι τὰ εἶδη τοῦ μαθηματικοῦ, οἷον
35 ἀριθμητική, μουσική, γεωμετρία, ἀστρονομία. καὶ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ κατα-
γίνεται περὶ τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον τὸ καθ' ἑαυτό, ἡ δὲ μουσικὴ περὶ

4 ὥσπερ—συνάπτονται (6) om. V 8 τῆς δυν.] τῇ δυνάμει T 14 τόδε ex τοῦδε
om. V¹ δ iter. V 14. 15 διαχωρισμένον T 16 καὶ τοῦ πέντε om. K
ἀριθμ. ἄλλον colloc. KV 17 τοῦ ἀριθμ. τοῦδε colloc. K 18 γινόμενος T
19 ὁρισμένον V 20 καὶ (ante καθ' ἑαυτό) om. T 21. 22 οἷον—λάβωμεν
om. V 22 αὐτὸν (post δέκα)] ἀριθμὸν K 24 ὡς om. T ἐξετάσωμεν
om. T 26 post prius ἀκίνητον add. διττόν V 36 ante ἀστρον. add. καὶ T
37 τὸ (ante καθ' ἑαυτό) om. T

τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον τὸ κατὰ σχέσιν, ἡ δὲ γεωμετρία περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές τὸ ἀκίνητον, ἡ δὲ ἀστρονομία περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές τὸ κινούμενον. ταῦτα μὲν καὶ τὸ δεύτερον κεφάλαιον.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ τρίτον καὶ εἴπωμεν τὴν τάξιν αὐτῶν. ἰστέον
 5 ὅτι ἡ ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μουσικὴ προτερεύουσι τῆς γεωμετρίας καὶ ἀστρο-
 νομίας, ἐπειδὴ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μουσικὴ περὶ τὸ ποσὸν τὸ διω-
 ρισμένον καταγίνονται, ἡ δὲ γεωμετρία καὶ ἡ ἀστρονομία περὶ τὸ ποσὸν τὸ
 συνεχές· τιμιώτερον δὲ τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον τοῦ ποσοῦ τοῦ συνεχοῦς·
 καὶ γὰρ τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον δύναται ἀσυγχύτως δέξασθαι διάφορα
 10 εἶδη· ἰδοὺ γὰρ ὁ κε' ἀριθμὸς ὧν ποσὸν διωρισμένον δέχεται ἀσυγχύτως
 διάφορα εἶδη· ἔστι γὰρ καὶ κύκλος καὶ τετράγωνος. καὶ κύκλος μὲν, ὅτι
 ὥσπερ ἐν τῷ κύκλῳ ἡ ἀρχὴ τῷ πέρατι συνάπτεται, οὕτω καὶ ἐνταῦθα
 ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πέντε ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ εἰς αὐτὸν λήγει ἀποτε-
 λούμενος, | οἷον πεντάκις πέντε εἰκοσιπέντε· ἰδοὺ καὶ ἐν τῷ πολλαπλα- 154
 15 σιασμῷ ἀπὸ τοῦ πέντε ἄρχεται καὶ ἀποτελούμενος εἰς τὸν πέντε καταλήγει.
 τετράγωνος δὲ λέγεται, ἐπειδὴ πᾶς ἀριθμὸς εἰς ἑαυτὸν πολλαπλασιαζόμενος
 τετράγωνον ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, οἷον τρεῖς τρία ἐννέα, τετράκις τέσσαρα
 δεκαέξ· οὕτως οὖν καὶ πεντάκις πέντε εἰκοσιπέντε. τὸ δὲ ποσὸν τὸ συνεχές
 οὐ δύναται ἀσυγχύτως διάφορα εἶδη ἐπιδέξασθαι· ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ κηρῷ,
 20 ὅσπερ ἐστὶ συνεχές ποσόν, ἐὰν ποιήσῃ τις εἶδος Ἑκτορος, οὐ δύναται
 ποιῆσαι ἄλλο εἶδος, εἰ μὴ ἀφανισθῇ τὸ πρῶτον εἶδος, ἐπεὶ σύγχυσις
 γίνεται. ἐπειδὴ οὖν τὸ ποσὸν τὸ διωρισμένον τιμιώτερόν ἐστι τοῦ ποσοῦ
 τοῦ συνεχοῦς, τούτου χάριν ἡ ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μουσικὴ ὡς περὶ τὸ ποσὸν
 τὸ διωρισμένον καταγινόμεναι προτερεύουσι τῆς γεωμετρίας καὶ τῆς ἀστρο-
 25 νομίας ὡς τούτων περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές καταγινόμενων. ἡ δὲ ἀριθμη-
 τικὴ προτερεύει τῆς μουσικῆς, ἐπειδὴ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ, ὡς ἀνωτέρω
 εἴρηται, περὶ τὸ ποσὸν τὸ καθ' ἑαυτὸ καταγίνεται, ἡ δὲ μουσικὴ περὶ τὸ
 ποσὸν τὸ κατὰ σχέσιν· προτερεύει δὲ τὸ καθ' ἑαυτὸ τοῦ κατὰ σχέσιν,
 ἐπειδὴ πρῶτον δεῖ ἀπλῶς τι εἶναι καὶ τότε ἐν σχέσει πρὸς ἕτερον παρα-
 30 λαμβάνεσθαι. ἡ δὲ γεωμετρία προτερεύει τῆς ἀστρονομίας, ἐπειδὴ ἡ μὲν
 γεωμετρία περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές τὸ ἀκίνητον καταγίνεται, ἡ δὲ ἀστρο-
 νομία περὶ τὸ ποσὸν τὸ συνεχές τὸ κινούμενον καταγίνεται· προτερεύει δὲ
 τὸ ἀκίνητον τοῦ κινουμένου· ἀρχὴ γὰρ κινήσεως ἡ ἡρεμία ἐστίν· ὁ γὰρ
 μέλλων κινεῖσθαι ἀπὸ ἡρεμίας προέρχεται. αὕτη μὲν οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία
 35 τῆς τάξεως αὐτῶν.

1 τὸ (ante κατὰ) om. T 1. 2 τὸ συνεχές ποσόν T 3 κινούμενον] κινήτόν T
 4 δὲ om. T καὶ (post δὲ) om. V ἰστέον δὲ Brand. 7 καταγίνεται TV
 8 post τιμ. δὲ add. ἐστὶ T τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ T 11 τετράγωνον K
 καὶ (ante κύκλος μὲν) om. T 15 τὸν] τὸ TV 17 οἷον τρεῖς (sic) in mrg. suppl. V
 18 τὸ δὲ συνεχές ποσόν T 19 κηρῷ] καιρῷ V¹ 20 ποιήσῃ] σφραγίσῃ T
 21 ante ἄλλο add. καὶ T εἶδος ἄλλο colloc. V 22. 23 τοῦ συνεχοῦς ποσοῦ T
 23. 24 περὶ ποσὸν διωρισμ. (τὸ bis om.) T 24 καταγίνονται V¹ 26 ἀνωτέρω
 cf. p. 61, 36 31 καταγίνεται τὸ ἀκίνητον (τὸ ἀκίνητον suppl. m.²) coll. V 31. 32
 δὲ ἀστρ.—καταγίνεται in mrg. suppl. V¹ 33 ἡ om. T

- Ἔστι δὲ καὶ ἄλλην αἰτίαν εἰπεῖν οὕτως. ἀναλογεῖ μὲν ἡ ἀριθμητικὴ τῇ μονάδι, ἡ δὲ μουσικὴ τῇ δυάδι, ἡ δὲ γεωμετρία τῇ τριάδι, ἡ δὲ ἀστρονομία τῇ τετράδι. πρὸς ἀναλογίαν οὖν τῆς τάξεως τῶν ἀριθμῶν ἐκτῆσαντο καὶ ταύτην τὴν τάξιν· καὶ γὰρ ἡ ἀριθμητικὴ τῇ μονάδι ἀναλογεῖ (περὶ 5 γὰρ τὸ καθ' ἑαυτὸ ποσὸν καταγίνεται, τὸ δὲ καθ' ἑαυτὸ ἔν τι ἐστίν), ἡ δὲ μουσικὴ τῇ δυάδι ἀναλογεῖ (καὶ γὰρ περὶ τὸ ἐν σχέσει ποσὸν καταγίνεται, ἡ δὲ σχέσεις τὸ ἐλάχιστον ἐπὶ δύο λαμβάνεται), ἡ δὲ γεωμετρία ἀναλογεῖ τῇ τριάδι (καὶ γὰρ ἡ γεωμετρία περὶ τὰ ἐπίπεδα σχήματα καταγίνεται, πρῶτον δὲ σχῆμα τὸ τρίγωνόν ἐστιν· οὔτε γὰρ μία γραμμὴ οὔτε δύο 10 γραμμαὶ ἀποτελοῦσι σχῆμα), ἡ δὲ ἀστρονομία ἀναλογεῖ τῇ τετράδι· καὶ γὰρ ἡ ἀστρονομία περὶ τὰ οὐράνια σώματα καταγίνεται, πᾶν δὲ σῶμα τριχῇ διαστατόν ἐστιν· ἔχει γὰρ μῆκος πλάτος βάθος. ἕκαστον δὲ τούτων ὑπὸ δύο ὅρων περιέχεται ἡγουν δύο πέρατα ἔχει, ἐξ ὧν περιέχεται· καὶ γὰρ καὶ τὸ μῆκος ἐνθεν καὶ ἐνθεν περιέχεται καὶ τὸ πλάτος ὁμοίως καὶ 15 τὸ βάθος, ὥστε συνάγεσθαι βέ ὅρους ἡγουν πέρατα. ἐκ δὲ τούτων τῶν βέ τέσσαρα γίνονται· καὶ γὰρ τὸ ἐν | πέρασ κοινόν ἐστι τῶν δύο· τὸ γὰρ 155¹ πέρασ τοῦ πλάτους εὐρίσκεται ἀρχὴ τοῦ μήκους ἢ τοῦ βάθους. ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀστρονομία περὶ τὰ οὐράνια σώματα καταγίνεται, πᾶν δὲ σῶμα τριχῇ διαστατόν ἐστιν (ἔχει γὰρ μῆκος πλάτος βάθος, ταῦτα δὲ τέσσαρας 20 ὅρους ἡγουν τέσσαρα πέρατα ἔχουσι), τούτου χάριν λέγουσιν αὐτὴν τῇ τετράδι ἀναλογεῖν. ἔχομεν οὖν διὰ τί πρώτη ἐστὶν ἡ ἀριθμητικὴ καὶ δευτέρα ἡ μουσικὴ καὶ τρίτη ἡ γεωμετρία καὶ τετάρτη ἡ ἀστρονομία. ἐν οἷς καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον.
- Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ τέταρτον καὶ εἰπωμεν τίνων εἰσὶν εὐρέματα.
- 25 Ἔστιν ὅτι τὴν ἀριθμητικὴν οἱ Φοίνικες εὗρον ὡς ἐμπορικοὶ ὄντες καὶ δεόμενοι τῶν ἀριθμῶν εἰς τὰς ψήφους. τὴν δὲ μουσικὴν οἱ Θρᾷκες· ἐκεῖθεν γὰρ ἦν ὁ Ὀρφεύς, ὅστις λέγεται εὐρηκέναι τὴν μουσικὴν· Θρᾷς γὰρ ὁ Ὀρφεύς. ἐπενόησε δὲ ἐμβατήρια μέλη διεγείροντα πρὸς θυμὸν αὐτοῦς ὡς ἄγαν ὄντας πολεμικούς· ἡ γὰρ ψῆξις ἀποκλείουσα τὸ θερμὸν ἐν τῷ βᾶθει 30 ὀριμώτερον αὐτὸ ποιεῖ, ὅθεν καὶ θυμώδεις εἰσὶ καὶ πολεμικοὶ τῇ βίᾳ τοῦ θερμοῦ καὶ ὀρχηστικοὶ δὲ διὰ τὰς ἐτοιμούς φυχὰς τῶν βελῶν· ἔστι γὰρ καὶ πυρρήχιος παρ' αὐτοῖς ὀρχησις, ὃ ἐστὶν ἐνόπλιος, κατὰ τὸ εἰρημένον τῷ ποιητῇ

4 τῇ om. T 5 γὰρ om. T καταγινόμενη T pr. δὲ supra scr. K: om. V
ante ἐν add. ποσόν T 10 γραμμαὶ om. T 12 βάθος καὶ πλάτος T
13. 15 ἡγουν] ἦτοι Brand. 14 post ὁμοίως add. περιέχεται T 16 πέρασ]
ἐν μέρος TV 17 ἢ] καὶ Brand. 19 ἐστὶ διαστατόν colloc. V
βάθος πλάτος colloc. T 21. 22 καὶ (tribus locis) om. T 24 καὶ (ante ἐπὶ)
om. V post τέταρτον add. κεφάλαιον TV εὐρέματα Wellm. 25 ὡς om.
Brand. 26 τοὺς ψήφους Brand. 27 pr. ὁ om. TV ὅστις—μουσικὴν in
mrg. suppl. V² 27. 28 Θρᾷς—Ὀρφεύς om. V 28 δὲ om. V 28. 29 αὐτοῦς—
πολεμικούς] ὡς ἄγαν πολεμικοὶ ὄντες V 29 ἢ] καὶ Brand. 31 δὲ om. T
βελῶν] μελῶν T ἐστι] ἐτι V 32 παρ' om. K 33 τῷ ποιητῇ]
Hom. II 617

Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα.

τὴν δὲ γεωμετρίαν οἱ Αἰγύπτιοι εὗρον ἐξ ἀνάγκης· καὶ γὰρ τοῦ Νείλου
 συνεχῶς ἀνιόντος καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐπικλύζοντος σύγχυσις τῶν ὁροθεσιῶν
 ἐγένετο καὶ ἤρχοντο οἱ Αἰγύπτιοι εἰς μάχην καὶ ἐφόνευσαν ἀλλήλους καὶ
 5 λοιπὸν ἐκεῖθεν ἐπενόησαν μέτρον τι, δι' οὗ ἐμέτρουν τὴν γῆν καὶ ἐκάστου
 τὸ ἴδιον ἐφυλάττετο· ὅπερ μέτρον καὶ ἄκαιναν ἐκάλουον διὰ τὸ μὴ καίνειν,
 ὃ ἐστὶ φονεύειν, ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ ἐστερήθησαν τοῦ καίνειν καὶ φονεύειν.
 οὕτως τῆς γεωμετρίας ἐξ ἀνάγκης ἀνεφάνη τὸ χρήσιμον. τὴν δὲ ἀστρονο-
 μίαν οἱ Χαλδαῖοι· καὶ γὰρ ἐν τῷ κλίματι, ἐν ᾧ εἰσιν οὗτοι, καθαρὸς ἐστὶν
 10 ὁ οὐρανὸς καὶ ἀνέφελος, καὶ εὐχερῶς ἐκεῖθεν ἐπενόησαν τὴν περὶ τῶν
 οὐρανίων σωμάτων διδασκαλίαν ἡγουν τὴν ἀστρονομίαν. ταῦτα μὲν καὶ τὸ
 τέταρτον κεφάλαιον.

Ἐλθωμεν δὲ ἐπὶ τὸ πέμπτον καὶ εἰπωμεν τί παράκειται τούτοις τοῖς
 εἰδεσιν. ἰστέον ὅτι τῇ ἀριθμητικῇ ἢ λογιστικῇ παράκειται. διαφέρουσι
 15 δὲ ἀλλήλων, ὅτι ἡ μὲν ἀριθμητικὴ τὴν φύσιν αὐτὴν τῶν ἀριθμῶν ζητεῖ
 καὶ περὶ τοῦ καθ' ἑαυτὸν νοουμένου ἀριθμοῦ διαλαμβάνει καὶ οὐ τέμνει
 τὴν μονάδα, ἡ δὲ λογιστικὴ περὶ τοῦ ἐν τοῖς πράγμασι θεωρουμένου ἀριθ-
 μοῦ διαλαμβάνει· ἀντὶ γὰρ τῆς μονάδος λαμβάνει ἢ ἕνα ἄνθρωπον ἢ ἕνα
 ἵππον ἢ πηχυαῖον ξύλον καὶ τέμνει τὴν μονάδα εἰς ἡμισυ τρίτον ἕκτον καὶ
 20 εἰς τὰ τοιαῦτα. τῇ δὲ μουσικῇ ἢ ἔνυλος μουσικὴ παράκειται. καὶ ἰστέον
 ὅτι ἡ μὲν μουσικὴ τῷ | λόγῳ μόνῃ κέχρηται, ἡ δὲ ἔνυλος μουσικὴ τοῖς 155·
 ὀργάνοις οἷον τοῖς κυμβάλοις καὶ τοῖς αὐλοῖς. τῇ δὲ γεωμετρίᾳ ἡ γεω-
 δαισία παράκειται. καὶ ἡ μὲν γεωμετρία τὸν λόγον τῶν μεγεθῶν καὶ τῶν
 σχημάτων παραδίδωσιν, ἡ δὲ γεωδαισία κέχρηται τῷ ἔργῳ καὶ τέμνει τὴν
 25 γῆν, ὅθεν καὶ γεωδαισία λέγεται παρὰ τὴν δασμὸν ἥτοι τὸν μερισμὸν τῆς
 γῆς. τῇ δὲ ἀστρονομίᾳ ἡ σφαιρικὴ παράκειται. ἀλλ' ἡ μὲν ἀστρονομία
 περὶ μόνον τὰ οὐράνια σώματα καταγίνεται, ἡ δὲ σφαιρικὴ περὶ πᾶσαν
 σφαῖραν καταγίνεται· λέγει γὰρ τὰ συμβαίνοντα ἐκάστη σφαίρα, εἴτε ὀστρα-
 κίνη εἴτε ξυλίνη εἴτε λιθίνη, σκοποῦσα τὰ ὑπάρχοντα πᾶσιν σφαίρα, οὐ
 30 μόνον τῇ οὐρανίᾳ, ὡς Θεοδόσιος ἐν τοῖς σφαιρικοῖς διαλαμβάνει. καὶ ἐστὶν
 ἡ σφαιρικὴ ἀυλοτέρα τῆς ἀστρονομίας ὡς διαλαμβάνουσα περὶ τῆς τῷ λόγῳ
 θεωρουμένης σφαίρας. ἰστέον δὲ ὅτι φησὶν ὁ Ὀλυμπιόδωρος ὡς τῶν μὲν
 ἄλλων μαθηματικῶν εἰδῶν μέχρι τοῦ νῦν φυλάττεται λείψανα, οἷον τῆς
 ἀριθμητικῆς τῆς γεωμετρίας τῆς ἀστρονομίας· περὶ δὲ τῆς μουσικῆς φησιν

1 μεριόνη K: μυριόνη T 2 τὴν δὲ γεωμετρίαν—χρήσιμον (8) post ἀστρονομίαν (■)
 colloc. KV οἱ om. T 5 μέτρον] μέρος V 6 ἀκαιναν V¹
 6, 7 κένειν V¹ (bis) 8 ἀνεφάνη] εὐρέθη (in mrg. gr. ἀνεφάνη) K: ἐφάνη V
 9 κλίματι T οὗτοι om. V 9, 10 καθαρὸς καὶ ἀνέφελός ἐστιν ὁ οὐρανός
 colloc. V 11 ἡγουν] ἥτοι Brand. 13 δὲ καὶ ἐπὶ T 15 δὲ] γὰρ T
 18 ἢ (ante ἕνα ἄνθρ.) om. V 20 εἰς (post καὶ) om. V 21 τῷ inc. pag. iter.
 om. T 22, 23 γεωδαισία V (const.) 25 ἥτοι τὸν] καὶ V 29 πᾶσιν σφαῖραις
 πῶς καὶ πλείε ἐκάστη σφαῖρα (corr. in mrg. m.²) V 30 μόνον] μόνον T: μόνον ἐν V
 Θεοδόσιος] locus in Theodosii Spaeric. ed. Hunt (Oxon. 1707) non invenitur 32
 om. K Ὀλυμπ.] spectat comment. in Isag. 33 λείψανον TV 34 φασιν

ἡμεῖς [μὲν] τῆς κλέος [ἐσθλὸν] οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν.
οὐδὲ γάρ, φησί, σώζεται λείψανα τῆς μουσικῆς. ἰστέον δὲ ὅτι εἰσὶ μέχρη
τοῦ νῦν βιβλία μουσικά. πάνυ δὲ συμβάλλεται ἡ μουσικὴ οὐ μόνον ταῖς
τῶν ἀλόγων ψυχαῖς ἀλλὰ καὶ τῶν λογικῶν. ὅτι δὲ συμβάλλεται ταῖς ψυχαῖς
5 τῶν ἀλόγων, δηλοῦσι τὰ πρόβατα ἐπόμενα τῇ ποιμενικῇ σύριγγι ὥσπερ
ὑπὸ τῆς φωνῆς ἡδυνόμενα. ὅτι δὲ καὶ τῇ ψυχῇ τῶν λογικῶν ζῴων συμ-
βάλλεται, δηλοῖ ἡ ἐν πολέμῳ σάλπιγξ τὴν ψυχὴν διεγείρουσα, καὶ τὰ
θεατρικά δὲ ὄργανα δηλοῦσι τὴν ψυχὴν χαλῶντα διὰ τὸ ποιεῖν αὐτὴν
ἡδεσθαι. ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ παροῦσα πράξις.

10

Πρᾶξις κα'.

Μαθόντες ὅτι ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν
καὶ ὅτι τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν,
ἐλθωμεν καὶ εἴπωμεν κατὰ ποῖον τρόπον τῆς διαιρέσεως ἐγένετο ἐπὶ τούτων
ἡ διαίρεσις· τοῦ γὰρ πρακτικοῦ τὴν διαίρεσιν ἐν τοῖς ἐξῆς λέγομεν. ἀλλ'
15 ἵνα τοῦτο μάθωμεν, εἴπωμεν πόσοι καὶ ποῖοί εἰσιν οἱ διαιρετικοὶ τρόποι.
ἰστέον ὅτι φασὶ τινες ὀκτὼ εἶναι τοὺς διαιρετικούς τρόπους. εἰσὶ δὲ οὗτοι·
οἱ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ἀπὸ εἰδῶν εἰς ἄτομα, ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη (καὶ τοῦτο
διχῶς· ἢ γὰρ εἰς ὁμοιομερῆ γίνεται ἡ διαίρεσις ἢ εἰς ἀνομοιομερῆ), ἀπὸ
ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα, ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα,
20 ἀπὸ συμβεβηκότων εἰς οὐσίας, ἀπὸ συμβεβηκότος πάλιν εἰς συμβεβηκότα,
ἀφ' ἑνὸς πρὸς ἕν. καὶ ἀπὸ μὲν γένους εἰς εἶδη, ὡς ὅταν τὸ ζῷον
διέλωμεν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον | (τὸ γὰρ ζῷον γένος ἐστὶ καὶ διαι- 156·
ρεῖται εἰς εἶδη, οἶον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον), ἀπὸ δὲ εἰδῶν εἰς ἄτομα,
ὡς ὅταν τὸν καθόλου ἄνθρωπον διέλωμεν εἰς Σωκράτην Πλάτωνα Ἀλκι-
5 βιάδην καὶ τοὺς λοιπούς, ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη ὁμοιομερῆ, ὡς ὅταν τὴν
ὅλην φλέβα τέμωμεν εἰς μικρὰς φλέβας (ἐνταῦθα γὰρ ἀπὸ ὅλου ἐγένετο
ἡ διαίρεσις καὶ εἰς ὁμοιομερῆ· καὶ γὰρ ὁμοιομερῆ λέγεται τὰ ἀλλή-
λοις καὶ τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λεγόμενα ὡς ἐπὶ τῆς φλεβὸς τῆς τεμνομένης
εἰς μικρὰς φλέβας· καὶ γὰρ ἕκαστον τούτων ὁμωνύμως καὶ τῷ ὅλῳ καὶ
30 τοῖς λοιποῖς φλέψι λέγεται), ἀπὸ ὅλων δὲ εἰς μέρη ἀνομοιομερῆ, ὡς ὅταν

1 ἡμεῖς—ἀκούομεν] μὲν et ἐσθλὸν eiecit Brand.; cf. Hom. B 486 ἴδμεν] εἶδομεν V¹
2 οὐδὲ Vat. 2258: οὐτε KTV φησι post σώζεται colloc. TV λείψανον TV
3 post μουσική add. καὶ συμβάλλεται V 4 ψυχαῖς τῶν ἀλ. colloc. V 6 τῆς
om. V καὶ om. K 7 σάλπιγξ TV 9 ἡδυνεσθαι] ἡδύνεσθαι TV 9 ταῦτα—
πραξις om. TV 12 μαθ. καὶ θεολ. K 15 μάθομεν V 17 οἱ om. V
20 ante ἀπὸ συμβεβηκότων add. καὶ V πάλιν om. V 21 ante ἀφ' ἑνὸς add. καὶ TV
ἀπὸ γένους μὲν colloc. V 23 οἶον] τουτέστιν V 24 πλάτωνα σωκρ. colloc. V
24. 25 πλάτ. καὶ ἀλκιβ. T 25 τοὺς λοιπούς] εἰς τοὺς καθέκαστα ἀνθρώπους V
ὅλου T: ὅλων δὲ V ὁμοιομερῶς V 26 ὅλην om. T φλέβαν (pr. l.) V
τέμνομεν T 27 et p. 66,2 λέγονται V 30 λοιποῖς in lit. V² ἀνομοιο-
μερῶς TV

τὴν κεφαλὴν ὅλῃν διέλωμεν εἰς ὦτα ῥίνα ὀφθαλμούς (ἐνταῦθα γὰρ ἀπὸ
 ὅλου ἐγένετο ἡ διαίρεσις εἰς ἀνομοιομερῆ· καὶ γὰρ ἀνομοιομερῆ λέγεται τὰ
 μήτε ἀλλήλοις μήτε τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λεγόμενα· οὔτε γὰρ τὰ ὦτα λέγεται
 κεφαλὴ οὔτε ἡ ῥίνα οὔτε οἱ ὀφθαλμοί. οὔτε δὲ ἀλλήλοις ὁμωνύμως λέγονται·
 5 οὔτε γὰρ τὸ οὗς λέγεται ῥίνα οὔτε ἡ ῥίνα ὀφθαλμός), ἀπὸ ὁμωνύμου δὲ
 φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα, ὥς ὅταν ἡ κύων φωνὴ διαιρῇται εἰς τε τὸν
 θαλάττιον κύνα καὶ τὸν χερσαῖον καὶ τὸν ἀστρῖον, ἀπὸ οὐσίας δὲ εἰς συμ-
 βεβηκότα, ὥς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν λευκοὶ οἱ δὲ μέλανες
 (ἐνταῦθα γὰρ εἰς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἅτινα συμβεβηκότα εἰσίν, ἐγένετο
 10 ἡ διαίρεσις), ἀπὸ συμβεβηκότος δὲ εἰς οὐσίας, ὥς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τοῦ
 λευκοῦ τὸ μὲν ἐστὶ χιῶν τὸ δὲ ψιμύθιον τὸ δὲ κύκνος (ἀπὸ γὰρ τοῦ
 λευκοῦ, ὅπερ ἐστὶ συμβεβηκός, ἐγένετο ἡ διαίρεσις εἰς χιῶνα καὶ κύκνον
 καὶ ψιμύθιον, ἅτινα οὐσίαι εἰσίν), ἀπὸ συμβεβηκότος δὲ εἰς συμβεβηκότα,
 ὥς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τῶν λευκῶν τὰ μὲν θερμά ἐστι τὰ δὲ ψυχρά, καὶ
 15 θερμὰ μὲν ὥς ἐπὶ τῆς ἀσβέστου, ψυχρά δὲ ὥς ἐπὶ τῆς χιόνος (ἰδοὺ γὰρ
 ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ λευκοῦ, ὅπερ ἐστὶ συμβεβηκός, ἐγένετο ἡ διαίρεσις εἰς
 θερμὸν καὶ ψυχρόν, ἅτινα καὶ αὐτὰ συμβεβηκότα εἰσίν), ἀφ' ἐνὸς δὲ καὶ
 πρὸς ἕν, ὥς ὅταν ἀπὸ μὲν τῆς ἱατρικῆς εἴπωμεν ἱατρικὸν βιβλίον ἱατρικὸν
 φάρμακον ἱατρικὴ ἔμπλαστρος (ἰδοὺ ταῦτα ἀφ' ἐνός εἰσιν· ἀπὸ γὰρ μιᾶς
 20 τῆς ἱατρικῆς ὠνομάσθησαν), πρὸς ἕν δέ, ὥς ὅταν ἀπὸ τοῦ τέλους, φημί δὲ
 τῆς ὑγείας, εἴπωμεν ὑγιεινὸν βιβλίον ὑγιεινὸν φάρμακον ὑγιεινὴ ἔμπλαστρος·
 πρὸς ἕν γὰρ πρᾶγμα, τὴν ὑγίαν, ἀφορῶντες ὠνομάσαμεν αὐτά. ταῦτα μὲν
 οὕτως.

Ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι οὐκ εἰσὶ κυρίως τρόποι διαιρετικοὶ ὁκτώ ἀλλὰ
 25 τρεῖς· ὁ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ὁ ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη καὶ ὁ ἀπὸ ὁμωνύμου
 φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα· οἱ γὰρ ἄλλοι τρόποι οὐ δύνανται συστήναι·
 οὐ γὰρ δύναται ἀπὸ | εἰδῶν εἰς ἄτομα γίνεσθαι διαίρεσις, ἐπειδὴ τὰ ἄτομα 156·
 ἄπειρά εἰσι· καὶ γὰρ οἱ κατὰ μέρος ἄνθρωποι ἄπειροί εἰσι καὶ ἀπερὶληπτοι.
 ἄπειροι δὲ ὄντες καὶ ἀπερὶληπτοι οὐ δύνανται διαίρεσαι καθυποβληθῆναι·
 30 ἐν ὅσῳ γὰρ τις θέλει διαίρεσαι τοὺς ἐν τῇδε τῇ πόλει ἀνθρώπους καθυ-
 υποβάλλειν, οἱ μὲν γενῶνται οἱ δὲ φθίρονται, καὶ οὐδέποτε τοῦ τέλους

1 ῥίνας V 2 ὅλων ἐγένετο V 3 post λεγόμενα add. ὥς ὅταν τὴν κεφαλὴν
 τέμνωμεν εἰς ὦτα ῥίνα (καὶ superscr.) ὀφθαλμούς· ταῦτα γὰρ οὔτε τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λέγον-
 ται V λέγεται] λέγονται V 5 τὸ om. K ἡ corr. ex οἱ K
 ὀφθαλμοί KT 6 ὅταν . . διαιρῇται] ὅτε . . διαίρεται KV 8 ὅτι om. K
 οἱ μὲν τῶν ἀνθρ. colloc. T 9 συμβεβηκότα conl. Wellm.: συμβεβηκός KTV
 9. 12 ἐγένετο V 11 ψιμύθιον T: ψιμύθιον K (const.) 12 καὶ (ante κύκνον-
 om. TV 13 καὶ (ante ψιμ.) om. V δὲ om. KV 14 εἰσι TV
 16 τοῦ om. V ὅπερ ἐστὶ συμβ. post διαίρεσις colloc. V 17 ἄπερ ἐστὶ καὶ αὐ-
 συμβ. V καὶ (ante πρὸς) om. V 20 δέ] διη T 21 ὑγείας V
 22 ὑγίαν V 24 ὁκτώ ἀλλά] εἰ μὴ V 25 post εἶδη add. καὶ TV
 ὅλου T 26 συστήναι] στήναι V¹ 27 δύναται γὰρ colloc. V γενέσθαι T
 ἡ διαίρεσις T 30 θέλει τις colloc. V 30. 31 καθυποβαλεῖν (sic) ἀνθρ. V
 31 γενῶνται V

ἐφικνείται. ἀλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς οὐσίας γίνεται διαίρεσις· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τοῦ λευκοῦ τὸ μὲν ἐστὶ κύκνος τὸ δὲ ψιμύθιον τὸ δὲ χιών οὐκ ἐστὶ διαίρεσις συμβεβηκότος εἰς οὐσίας· οὐδὲ γὰρ τὸ λευκὸν τὸ καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον διεῖλον, ἀλλὰ τὸ σῶμα τὸ λευκόν, ὅπερ ἐστὶν οὐσία· οὐδὲ γὰρ δύνανται τὴν λευκότητα διελεῖν εἰς ψιμύθιον καὶ κύκνον καὶ χιόνα, ἐπειδὴ ἡ λευκότης συμβεβηκός ἐστι, ταῦτα δὲ οὐσίαι εἰσὶν, οὐ δύναται δὲ τὸ συμβεβηκός εἰς οὐσίας διαιρεῖσθαι· καὶ γὰρ τὸ διαιρούμενον εἰς ἕμωια θέλει διαιρεῖσθαι, οὐκ εἰς ἀνόμωια, οἷον τὸ ζῷον εἰς ζῶα διαιρεῖται, οὐ μὴν εἰς μὴ ζῶα, καὶ τὸ λογικὸν εἰς λογικά, οὐ μὴν εἰς ἄλογα, καὶ τὸ θνητὸν εἰς θνητά, οὐ μὴν εἰς ἀθάνατα. πῶς οὖν τὸ συμβεβηκός εἰς οὐσίας δύναται διαιρεῖσθαι; ἀλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα γίνεται διαίρεσις· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσι λευκοὶ οἱ δὲ μέλανες οὐκ ἐστὶ διαίρεσις ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα ἀλλ' ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας ἐχούσας συμβεβηκότα· εἰς γὰρ ἀνθρώπους μέλανας καὶ λευκοὺς ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ὅτινες οὐσίαι εἰσὶν. ἀλλ' οὔτε δὲ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα γίνεται διαίρεσις· ἡ γὰρ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη γίνεται ἡ διαίρεσις, ὡς ὅταν εἴπωμεν ὅτι τὸ χρῶμα διαιρεῖται εἰς εἶδη λευκὸν καὶ μέλαν (τὸ χρῶμα γὰρ γένος ἐστὶ καὶ διαιρεῖται εἰς εἶδη λευκὸν καὶ μέλαν, ὅπερ ἀνάγεται ὑπὸ τὸν διαιρετικὸν τρόπον τὸν ἀπὸ γένους εἰς εἶδη), ἡ ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας, καὶ οὐκέτι ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα γίνεται ἡ διαίρεσις· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι τῶν λευκῶν τὰ μὲν θερμά εἰσι τὰ δὲ ψυχρά ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας ἐστὶ διαίρεσις· τὸ γὰρ σῶμα τὸ λευκόν, ὅπερ ἐστὶν οὐσία, διεῖλον εἰς σῶμα θερμὸν καὶ ψυχρόν. καὶ ταῦτα δὲ οὐσίαι εἰσὶν· οὐδὲ γὰρ δύνανται τὸ λευκὸν καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον ἡγῶν τὴν λευκότητα διελεῖν εἰς σῶμα θερμὸν καὶ ψυχρόν, ἐπειδὴ τὸ λευκὸν καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον οὔτε θερμὸν ἐστὶν οὔτε ψυχρόν. ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν ἐστὶ διαίρεσις, ἀλλὰ ἀπαρίθμησις· τὰ γὰρ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν ἀόριστα καὶ ἀπερίληπτα εἰσι· δύναται γὰρ τις εἰπεῖν 'ιατρικὸν βιβλίον ιατρικὴ δίαίτα ιατρικὴ ἔμπλαστρος ιατρικὸς οἶνος ιατρικὸν ἔλαιον' καὶ ἄλλα ἄπειρα, καὶ πάλιν 'ὕγιενος οἶνος ὕγιενή δίαίτα ὕγιενὸν βιβλίον'. ἄπειρα δὲ καὶ ἀπερίληπτα ὄντα πῶς δύνανται διαίρεσαι καθυποβληθῆναι; ὥστε οὖν κυρίως τρεῖς τρόποι εἰσὶ μόνον διαι-

1 ἀπὸ συμβεβηκότος iter. T οὐσίας scripsi: οὐσίαν libri 3 οὐσίας] οὐσίαν K
 5. 24 δύναται K 6 συμβεβηκότος K 7 καὶ γὰρ—δύναται διαιρεῖσθαι (11)
 om. K 9 εἰς λογικά iter. T 12 ὅτι om. K 13 ἐστὶ] ἐγένετο V
 ἡ διαίρεσις V 13. 14 ἀλλ'—συμβεβηκότα in mrg. suppl. V² 15 δὲ] καὶ V
 17 γίνεται om. V ὅτι om. V 17. 18 εἰς εἶδη εἰς V (bis) 18. 19 τὸ
 χρῶμα—μέλαν in mrg. suppl. V² 18 γὰρ χρῶμα colloc. V 19 ὅπερ
 ἀνάγεται] ὅστις ἐπάγεται V¹: καὶ ἀνάγεται V² 20 post οὐκέτι add. ὡς V
 22 ἐστὶ διαίρ.] ἐγένετο ἡ διαίρ. V 23 οὐσία ἐστὶν colloc. V 23. 24 ψυχρόν
 καὶ θερμόν colloc. K 24 ταῦτα Vat. 2253: αὐτὰ KT: αὗται V 27 ἀλλ'
 om. T τὰ] τὸ T 29 τις om. TV 30 οἶνος] οἶκος V post
 ἔλαιον add. φάρμακον ἱασις V² 31 δύναται V 32 διαίρ.] συναίρεσαι T
 μόνον om. V

ρετικοί· ὁ ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ὁ ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη, ὁ ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα.

Ἔστι δὲ ἀπὸ | διαιρέσεως τινος παραδοῦναι τοὺς διαιρητικούς τρόπους τοὺς τε κυρίως καὶ τοὺς ἀσυστάτους· ἔστι γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὸ διαιρούμενον 5 ἢ καθ' ἑαυτὸ διαιρεῖται ἢ κατὰ συμβεβηκός. καὶ εἰ μὲν καθ' ἑαυτό, ἢ ὡς πρᾶγμα διαιρεῖται ἢ ὡς φωνή. καὶ εἰ μὲν ὡς πρᾶγμα, γίνεται ὁ ἀπὸ ὅλων εἰς μέρη καὶ ὁ ἀπὸ εἰδῶν εἰς ἄτομα καὶ ὁ ἀφ' ἑνὸς (καὶ) πρὸς ἓν (ταῦτα γὰρ ὡς πράγματα διαιροῦνται), εἰ δὲ ὡς φωνή, γίνεται ὁ ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα. εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, γίνονται 10 οἱ λοιποὶ τρόποι, τοῦτ' ἔστιν ὁ ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα καὶ ὁ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς οὐσίας καὶ ὁ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα· ταῦτα γὰρ κατὰ συμβεβηκός ἐγένοντο· ἐπειδὴ γὰρ συνέβη τῶν ἀνθρώπων τοὺς μὲν λευκοὺς εἶναι τοὺς δὲ μέλανας, τούτου χάριν ἐκ τοῦ συμβάντος ἐπενόησαν ἄλλον τρόπον διαιρέσεως καὶ εἶπον ὅτι ἔστι καὶ ὁ ἀπὸ οὐσίας εἰς 15 συμβεβηκότα. καὶ πάλιν ἐπειδὴ συνέβη τῶν λευκῶν τὰ μὲν εἶναι θερμὰ τὰ δὲ ψυχρά, ἐκ τοῦ συμβάντος ἐπενόησαν ἄλλον τρόπον διαιρέσεως καὶ εἶπον ὅτι ἔστι καὶ ὁ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα. καὶ ἐπὶ τοῦ ἄλλου δέ, φημί τοῦ ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς οὐσίας, τὸ αὐτὸ ἔστιν εἰπεῖν. ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πράξις.

20

Πράξις κβ'.

Εἰπόντες τοὺς διαιρητικούς τρόπους, ἔλθωμεν καὶ εἰπωμεν κατὰ ποῖον τρόπον διαιρεῖται ἡ φιλοσοφία εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν. ἰστέον ὅτι ἀπὸ γένους εἰς εἶδη οὐ δύναται διαιρεῖσθαι, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐκ ἔστι τὸ πρότερον καὶ ὕστερον· οἷον τὸ ζῷον διαιρεῖται 25 εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, καὶ οὔτε τὸ λογικὸν πρότερον ἐγένετο οὔτε τὸ ἄλογον, ἀλλ' ἅμα ἐγένοντο. εἰ δὲ ἐν τούτοις ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον (πρότερον γὰρ ἐστὶ τὸ θεωρητικόν καὶ ὕστερον τὸ πρακτικόν· διὰ γὰρ τῆς θεωρίας καὶ τοῦ λόγου ἔρχεται τις ἐπὶ τὴν πρᾶξιν καὶ ρυθμίζει ἑαυτόν, ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτο γένηται, εὐρίσκεται ἡ πρᾶξις ἄλογος), ὁῦλον ὅτι οὐκ ἐγένετο ἡ διαί- 30 ρεσις ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη. ἄλλως τε δὲ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐ δεῖται τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου πρὸς σύστασιν, οἷον τὸ λογικὸν οὐ δεῖται τοῦ ἀλόγου πρὸς σύστασιν οὔτε τὸ ἄλογον τοῦ λογικοῦ· εἰ δὲ τὸ

1 post μέρη add. καὶ ὁ ἀπὸ εἰδῶν εἰς ἄτομα del. V 3 ante ἔστι δὲ ἀπὸ addita
 δὲ ἀπὸ διαιρέσεως τινος παραδοῦναι τοὺς διαιρητικούς τρόπους τοὺς τε κυρίως καὶ τοὺς
 ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα del. K διαιρέσεως—οὐκ εἰσὶν οὐσίας (p. 7
 om. K 4 post κυρίως add. τρόπους V 6 διαιρεῖται ex θεωρεῖται corr.
 7 tert. καὶ addidi (cf. p. 66, 18 67, 28) 8 ὁ (post γίνεται) om. T 10 λ
 Vat. 2253: ὅλοι T: πολλοὶ V 13. 14 ἐπενόησαν] ἐνόησαν T 14 ὁ Vat. 2
 om. TV 17 ὁ om. T 18 ἀπὸ om. V 18. 19 ταῦτα—πράξις om. T
 23 διαιρ.] θεωρεῖσθαι T ἀντιδιαιρ.] διαιρ. V 25 καὶ (ante οὔτε) om. T
 τὸ (ante λογ.) supra scr. V 26 τὸ (ante πρότερον) om. V 31. 32 οἷον τὸ λ
 οὐ δεῖται τοῦ λογικοῦ (sic) suppl. V² 32 πρὸς σύστασιν om. V

πρακτικὸν δεῖται τοῦ θεωρητικοῦ πρὸς σύστασιν (δεῖται γὰρ τῆς θεωρίας τὸ πρακτικόν, δι' ἧς ἑαυτὸν τις ρυθμίζει), δῆλον δὲ οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη. ἔτι δὲ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐ θεωρεῖται τὸ ἕτερον ἐν τῷ ἐτέρῳ, οἷον ἐν τῷ λογικῷ οὐ θεωρεῖται τὸ ἄλογον οὔτε ἐν τῷ ἀλόγῳ τὸ λογικόν· εἰ ἄρα δὲ ἐν τῷ πρακτικῷ θεωρεῖται τὸ θεωρητικόν (ἡ γὰρ πρᾶξις διὰ τῆς θεωρίας γίνεται· μετὰ λόγου γὰρ ὑποτάττει (τις) τὰ πάθη καὶ οὐκ ἀλόγως), δῆλον δὲ οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη. ἔτι δὲ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐδέποτε τὰ τέλη συνυπάρχουσιν· οἷον τέλος τοῦ μὲν λογικοῦ ἐστὶ τὸ κεχρῆσθαι
10 λόγῳ τοῦ δὲ ἀλόγου τὸ μὴ κεχρῆσθαι λόγῳ, καὶ οὐχ ὑπάρχει οὔτε τὸ τέλος τοῦ λογικοῦ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀλόγου οὔτε τὸ τέλος τοῦ ἀλόγου ἐν τῷ τέλει τοῦ λογικοῦ· εἰ ἄρα δὲ τὸ τέλος τοῦ θεωρητικοῦ ἐμπεριέχεται ἐν τῷ τέλει τοῦ πρακτικοῦ, δῆλον δὲ οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη· καὶ γὰρ τέλος τοῦ μὲν θεωρητικοῦ ἐστὶν ἡ ἀλήθεια (τοῦτο
γὰρ βούλεται ὁ θεωρητικὸς τὸ γινῶναι τὴν ἐν τοῖς οὐσιν ἀλήθειαν), τοῦ δὲ πρακτικοῦ τέλος ἐστὶ τὸ ἀγαθόν (τοῦτο γὰρ βούλεται ὁ πρακτικὸς τὸ κρατῆσαι τῶν παθῶν καὶ κοσμησάμεν ἑαυτόν, ὅπερ ἀγαθόν ἐστίν), τὸ δὲ ἀληθὲς ἐμπεριέχεται ἐν τῷ ἀγαθῷ· ἀγαθὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἀληθές. ἀλλ' οὔτε
20 ὥς ἀπὸ εἶδους εἰς ἄτομα δύναται γενέσθαι ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ τὰ ἄτομα ἄπειρα καὶ ἀπερίληπτά εἰσιν (ὁ γὰρ καθόλου ἄνθρωπος διαιρεῖται εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους), ταῦτα δὲ οὐκ εἰσιν ἄπειρα· δύο γὰρ μόνον εἰσὶν· ἐστὶ γὰρ τὸ θεωρητικόν καὶ πρακτικόν. ἄλλως τε δὲ τὰ ἄτομα δακτύλῳ δείκνυνται (τὸν γὰρ Σωκράτην δακτύλῳ τις δείκνυσι λέγων δτι οὗτός ἐστι), ταῦτα δὲ οὐ δείκνυνται δακτύλῳ· πῶς γὰρ, ὅπου ἀσώματα εἰσιν; ἔτι δὲ τὰ ἄτομα
οὐ τέμνονται (ὁ γὰρ Σωκράτης οὐχ ὡς ἄτομον τέμνεται ἀλλ' ὡς ὄλον εἰς μέρη)· εἰ ἄρα δὲ ταῦτα τέμνονται (καὶ γὰρ καὶ τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται, ὡς ἐδείξαμεν, καὶ τὸ πρακτικόν, ὡς δειχθήσεται), δῆλον δὲ οὐκ εἰσιν ἄτομα· οὐκ ἄρα οὖν ὡς ἀπὸ εἶδους εἰς ἄτομα ἐγένετο ἡ διαίρεσις. ἀλλ' οὔτε δὲ
ὥς ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαίνόμενα ἐγένετο ἡ διαίρεσις,
30 ἐπειδὴ ἐν τοῖς ὁμωνύμοις οὐκ ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον (οὐδὲ γὰρ λέγουσι τὸν ἀστρῶν κύνα πρὸ τοῦ χερσαίου εἶναι ἢ τὸν χερσαῖον πρὸ τοῦ θαλαττίου, ἀλλ' ἅμα πάντας λέγουσι γενέσθαι)· εἰ δὲ ἐν τούτοις ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον (πρότερον γὰρ ἐστὶ τὸ θεωρητικόν καὶ ὕστερον τὸ πρακτικόν· διὰ γὰρ τῆς θεωρίας ἔρχεται τις ἐπὶ τὴν πρᾶξιν), δῆλον δὲ
οὐδὲ ὡς ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς διάφορα σημαίνόμενα ἐγένετο ἡ διαίρεσις. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκτότα ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἡ φιλοσοφία οὐσία· γινῶσις γὰρ ἐστίν, ἡ δὲ γινῶσις ποιότης καὶ

4 alt. ἐν supra scr. V 7 τις inserui 10 τοῦ δὲ] καὶ τοῦ V 14 μὲν supra scr. V 17 αὐτόν T ἐστὶν ἀγαθόν colloc. V 18 ἐν om. V
τὸ ἀληθές om. T 19 δὲ om. T 22 δείκνυνται V 24 ὅπου] οὔπω V¹
24. 25 οὐ τέμν. τὰ ἄτ. colloc. V 26 ante τέμνονται add. οὐ V 27 ἐδείξαμεν] p. 57,11 30 οὐδὲ] οὐ T 32 πάντας scripsi: πάντα TV 33 prius πρότερον Vat. 2253: πρῶτον TV 35 οὐδὲ Vat. 2253: οὔτε TV ὡς om. T 36 ἀλλ' — καί in marg. suppl. V² 37 ante ποιότης add. καὶ T

συμβεβηγός τί ἐστιν. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ συμβεβηγότητος εἰς οὐσίας ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν οὐκ εἰσιν οὐσίαι· | γνώσεις γὰρ καὶ αὐτὰ εἰσιν· ἡ δὲ γνώσις, ὡς εἴρηται, ποιότης καὶ συμ- 157^r βεβηγός τί ἐστιν. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ συμβεβηγότητος εἰς συμβεβηγότητα 5 ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐδείξαμεν, ἐν τῇ διαι- ρετικῇ τρόπῳ τῇ λεγομένῳ ἀπὸ συμβεβηγότητος εἰς συμβεβηγότητα ἢ ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη ἐστὶν ἡ διαίρεσις ἢ ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας. οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη δύναται ἐπὶ τοῦ θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ γενέ- σθαι ἡ διαίρεσις, ὡς δέδεικται, οὔτε ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς οὐσίας· ἐδείξαμεν γὰρ 10 ὅτι οὔτε ἡ φιλοσοφία οὐσία ἐστὶ καθὼς γνώσις ἐστὶ (πᾶσα δὲ γνώσις ποιότης καὶ συμβεβηγός τί ἐστὶν), οὔτε τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν οὐσίαι εἰσὶ, καθὼς καὶ αὐτὰ γνώσεις εἰσὶν. οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ ὅλου εἰς μέρη ἐγένετο ἡ διαίρεσις· οὔτε γὰρ εἰς ὁμοιομερῆ, ἐπειδὴ ὁμοιομερῆ λέγονται τὰ καὶ ἀλλήλοις καὶ τῇ ὅλῃ ὁμωνύμως λεγόμενα, οἷον ὡς ὅταν τέμνωμεν τὴν 15 φλέβα εἰς πολλὰς φλέβας· αὗται γὰρ αἱ μικραὶ φλέβες καὶ ὁμοίως τῇ ὅλῃ φλέβες λέγονται καὶ ὁμοίως ἀλλήλαις· πάντα γὰρ τὰ τμηθέντα φλέβες λέγονται. ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἐγένετο εἰς ὁμοιομερῆ ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ τῇ μὲν ὅλῃ ὁμωνύμως λέγονται (καὶ γὰρ τὸ θεωρητικὸν ὁμωνύμως τῇ φιλο- σοφίᾳ λέγεται καὶ τὸ πρακτικὸν ὁμοίως), ἀλλήλοις δὲ οὐ λέγονται ὁμωνύμως· 20 οὔτε γὰρ τὸ θεωρητικὸν λέγεται πρακτικὸν οὔτε τὸ πρακτικὸν θεωρητικόν. ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ἀνομοιομερῆ ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ ἀνομοιομερῆ λέγον- ται τὰ μῆτε τῇ ὅλῃ μῆτε ἀλλήλοις ὁμωνύμως λεγόμενα, οἷον ὥσπερ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· αὕτη γὰρ διαιρεῖται εἰς ὅσα ῥίνα καὶ ὀφθαλμούς, ταῦτα δὲ οὔτε ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ λέγονται (οὔτε γὰρ τὸ οὗς λέγεται κεφαλὴ οὔτε 25 ἡ ῥὶν οὔτε οἱ ὀφθαλμοί), οὔτε δὲ ἀλλήλοις ὁμωνύμως λέγονται· οὔτε γὰρ τὸ οὗς λέγεται ῥὶν οὔτε ἡ ῥὶν ὀφθαλμός. ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἐγένετο εἰς ἀνο- μοιομερῆ ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ εἰ καὶ ἀλλήλοις μὴ λέγονται ὁμωνύμως (καὶ γὰρ οὐ λέγεται τὸ θεωρητικὸν πρακτικὸν οὔτε τὸ πρακτικὸν θεωρητικόν), ἀλλ' οὖν τῇ ὅλῃ ὁμωνύμως λέγονται· καὶ γὰρ καὶ τὸ θεωρητικὸν λέγεται 30 φιλοσοφία ὁμωνύμως τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ πρακτικὸν ὁμοίως. λείπεται οὖν λέγειν ὅτι ὡς τὰ ἀφ' ἑνός εἰσιν· ἀπὸ γὰρ τῆς φιλοσοφίας ὠνομάσθησαν· καὶ γὰρ καὶ τὸ θεωρητικὸν ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας λέγεται φιλοσοφία καὶ τὸ πρακτικὸν ὁμοίως. ὁ μὲντοι Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι ὡς ἀπὸ ὅλου εἰς μέρη ἐγένετο ἡ διαίρεσις. καὶ καλῶς λέγει· καὶ γὰρ φησιν ὅτι τὸ θεωρητικὸν καὶ 35 πρακτικὸν μέρη τῆς φιλοσοφίας εἰσὶν· ὥσπερ <γὰρ> ἐνὸς τῶν μερῶν ἀπολιμπανο-

1 τί om. T 3 γνώσεις γὰρ καὶ αὐτὰ εἰσιν] denovo inc. K γνώσεις γὰρ εἰσι καὶ αὐ
coll. T ὡς εἴρηται] p. 67,16 5 ἐδείξαμεν] p. 69,14 7 ἐστὶν om. T 9 ἡ om. K
δέδεικτ.] p. 68,23 ἐδείξαμεν] p. 69,37 10 ἐξ] γὰρ T 11 ἐστὶ τι colloc. V
τὸ πρακτ. T 12 αὐτὰ] αὗται TV 13 λέγεται T 14 τέμνωμεν T 15 φλέ
(pr. l.) V πολλὰς] μικρὰς TV 18 καὶ γὰρ καὶ T 23 ῥίνα V²: χεῖρας K
ῥίνας T 24 οὔτε γὰρ—ὀφθαλμοί (25) om. T 25 οὔτε ῥὶν οὔτε ὀφθ. K
δὲ om. TV 25. 26 ὁμων. λέγονται—ὀφθαλμός om. T 26 δὲ] γὰρ T 28 οὔτε
πρακτ. θεωρ.] οὔτε τὸ θεωρ. πρακτ. KV¹ 29 καὶ (ante τὸ θεωρ.) om. V 29. 30
λέγεται coll. T 30 ὁμ. τῇ φιλ. om. T 31 εἰσιν] εἰς ἐν V² ἀπὸ μιᾶς γὰρ T
Ἀριστ.] cf. Zelleri Ph. Gr. III³ p. 176 35 γὰρ inserui ἀπολιμπανομένων

μένου ἀτελές τὸ ὄλον γίνεται (καὶ γὰρ χειρὸς ἀπούσης ἀτελές τὸ ὄλον σῶμά ἐστι), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοῦ θεωρητικοῦ ἀπόντος ἢ τοῦ πρακτικοῦ ἀτελής | ἐστὶν ἡ φιλοσοφία· δεῖ γὰρ τὸν τέλειον φιλόσοφον μὴ μόνον τῇ 157^v θεωρίᾳ κοσμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πράξει ἐγκαλλωπίζεσθαι.

- 5 Εἰ δέ τις εἴποι ‘καὶ εἰς τί ἐγένετο ἡ διαίρεσις; εἰς ὁμοιομερῆ ἢ εἰς ἀνομοιομερῆ;’ λέγομεν ὅτι εἰς ὁμοιομερῆ· καὶ γὰρ ταῦτα καὶ τῷ ὄλῳ καὶ ἀλλήλοις ὁμωνύμως λέγονται, ὅπερ ἴδιόν ἐστιν, ὡς εἴρηται, τῶν ὁμοιομερῶν. καὶ τῷ ὄλῳ μὲν, ὅτι ὥσπερ ἡ φιλοσοφία λέγεται φιλοσοφία, οὕτως καὶ τὸ θεωρητικὸν λέγεται φιλοσοφία καὶ τὸ πρακτικὸν ὁμοίως, ἀλλήλοις δέ, ὅτι 10 καὶ τὸ πρακτικὸν δύνανται λέγεσθαι θεωρητικόν, εἴ γε διὰ τῆς θεωρίας γίνεται ἡ πράξις (τῷ γὰρ λόγῳ τις κεχρημένος ῥυθμίζει ἑαυτόν), καὶ τὸ θεωρητικὸν δύνανται λέγεσθαι πρακτικόν· ἐνέργεια γὰρ τῆς ψυχῆς ἡ γνῶσις ἐστὶ· καὶ γὰρ κατὰ τὴν γνῶσιν τις ἐνεργεῖ· ὁ γὰρ κεχρημένος τῷ ἀγαθῷ ὡς γινώσκων ὅτι καλόν ἐστὶ τὸ κεχρηθῆναι αὐτῷ κέχρηται αὐτῷ· καὶ γὰρ 15 ὁ κεχρημένος τῇ σωφροσύνῃ ὡς γινώσκων τὴν φύσιν αὐτῆς κέχρηται αὐτῇ· ὅθεν οἱ τῶν μὴ δεόντων ἐρῶντες καὶ γινώσκοντες τὸ ἄχρηστον τῆς τούτων φύσεως ἐοίκασιν τοῖς μὴ γινώσκουσιν. ἐμάθομεν οὖν πῶς διηρέθη ἡ φιλοσοφία εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ὡς ὄλον εἰς μέρη ὁμοιομερῶς· τὸ γὰρ ἀφ’ ἐνός, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, οὐκ ἔστι 20 κυρίως διαίρεσις. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

- *Εἰθόμεν δὲ καὶ εἴπωμεν πῶς διηρέθη τὸ θεωρητικὸν εἰς φυσιολογικόν, μαθηματικόν, θεολογικόν. καὶ ἰστέον ὅτι ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐκ ἔστιν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, ἐνταῦθα δὲ ἐστὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον· 25 καὶ γὰρ πρῶτόν ἐστι τὸ φυσιολογικὸν καὶ δεύτερον τὸ μαθηματικὸν καὶ τρίτον τὸ θεολογικόν. ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε τὰ γένη εἰς τρία διαιροῦνται, οἷον τὸ ζῷον διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον καὶ πάλιν τὸ χρῶμα εἰς λευκὸν καὶ μέλαν· πῶς οὖν δυνάμεθα ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν, ὅπου τρία εἰσίν; ἔστι γὰρ τὸ φυσιολογικόν, τὸ μαθηματικὸν καὶ 30 τὸ θεολογικόν. ἔτι δὲ ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐδέποτε τὸ ἕτερον μετέχει τοῦ ἐτέρου, οἷον οὔτε τὸ λογικὸν μετέχει τοῦ ἀλόγου οὔτε τὸ ἄλογον τοῦ λογικοῦ· εἰ δὲ τὸ μαθηματικὸν καὶ τοῦ φυσιολογικοῦ καὶ τοῦ θεολογικοῦ μετέχει, καὶ τοῦ φυσιολογικοῦ μὲν ὡς ἐπὶ ἐνύλων τοῦ θεολογικοῦ δὲ ὡς ἐπὶ αὐλῶν, δῆλον ὅτι οὐκ ἐγένετο ὡς ἀπὸ γένους εἰς 35 εἶδη ἡ διαίρεσις. πρὸς τοῦτο δὲ λέγουσί τινες ὅτι ‘ἰδοὺ τὸ ἔμψυχον γένος ὃν εἰς τρία διαιρεῖται εἶδη, οἷον εἰς ζῷον, ζῳόφυτον καὶ φυτόν, καὶ οὐ μόνον εἰς τρία εἶδη διαιρεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν τῶν εἰδῶν

1 σῶμα om. KV 3 μόνη T 6 ὁμοιομ.] ἀνομοιομερῆ (ἀν del.) K 7 ἐστὶν om. T
ὡς εἴρηται] p. 65,27 8 ἡ φιλ.] ἡ πᾶσα σοφία T 9 λέγεται om. T 11 λόγῳ
γὰρ colloc. T 16 ἄχρηστον] χρηστὸν V 19 ὡς om. KV εἴρηται] p. 67,27
22 καὶ θεολ. T καὶ (ante ἰστέον) om. T ὡς om. V 23. 24 ὡς εἴρ. ἀνωτέρω]
p. 68,23 24 prius πρότερον] πρῶτον KV ἐνταῦθα—ὕστερον om. K post
πρῶτον] om. V καὶ (ante δεύτ.) om. T 26 δὲ om. K 27
28 εἰς εἶδη om. T 30 θεολ.] φυσιολογικὸν V 36. 37 εἶδη (bis)
post διαιρεῖται colloc. V

μετέχει τῶν ἐτέρων· καὶ γὰρ τὸ ζυφόφυτον μετέχει τοῦ ζφύου καὶ τοῦ φυτοῦ,
 ὡς καὶ ἡ ὀνομασία δηλοῖ. πρὸς οὓς | ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἐν τοῖς ἐξῆς δεῖ· 158·
 κνυμεν τὴν διαίρεσιν ταύτην κακῶς ἔχουσιν. πάλιν ἀντιτιθέντες λέγουσιν
 ὅτι 'ἰδοὺ ἡ ῥητορικὴ γένος οὖσα εἰς τρία εἶδη διαιρεῖται· διαιρεῖται γὰρ
 5 εἰς δικανικόν, συμβουλευτικόν, πανηγυρικόν'. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐ
 καλῶς ἔχει αὕτη ἡ διαίρεσις· οὐδέποτε γὰρ τὰ ἀντιδιαιρούμενα εἶδη ἔχουσι
 χρονικὴν διαφοράν· οἷον τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον ἀντιδιαιρούμενα εἶδη ὄντα
 οὐκ ἔχουσι χρονικὴν διαφοράν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν ὅτι τὸ μὲν λογικὸν περὶ
 τὸν παρελθόντα χρόνον καταγίνεται τὸ δὲ ἄλογον περὶ τὸν μέλλοντα. εἰ
 10 ἄρα δὲ ταῦτα ἔχουσι χρονικὴν διαφοράν (καὶ γὰρ τὸ μὲν συμβουλευτικὸν
 περὶ τὸν μέλλοντα χρόνον καταγίνεται· ὁ γὰρ συμβουλευόμενος περὶ τῶν μελλόν-
 των συμβουλεύει· τὸ δὲ δικανικὸν περὶ τὸν παρελθόντα· καὶ γὰρ ὁ κρινό-
 μενος περὶ τῶν παρελθόντων κρίνεται· τὸ δὲ πανηγυρικὸν περὶ τὸν ἐνε-
 στῶτα· αὐξήσεις γὰρ ἔστι τῶν προσόντων καὶ ὑπαρχόντων ἀγαθῶν), ὁτλον
 15 ὅτι οὐκ εἰσιν εἶδη κυρίως ὡς ἀπὸ γένους διαιρούμενα. ἄλλως τε δὲ ἐν
 τοῖς ἀντιδιαιρούμένοις εἶδεσι τὰ τέλη οὐ συνυπάρχουσι· καὶ γὰρ τέλος τοῦ
 μὲν λογικοῦ ἔστι τὸ κεχρησθαι λόγῳ τοῦ δὲ ἀλόγου τὸ μὴ κεχρησθαι
 λόγῳ, οὔτε δὲ τὸ τέλος τοῦ λογικοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀλόγου οὔτε
 τὸ τέλος τοῦ ἀλόγου ἐν τῷ τέλει τοῦ λογικοῦ· εἰ ἄρα δὲ τὰ τέλη τούτων
 20 συνυπάρχουσι (καὶ γὰρ τοῦ δικανικοῦ μὲν τέλος ἔστι τὸ δίκαιον τοῦ δὲ
 συμβουλευτικοῦ τὸ συμφέρον τοῦ δὲ πανηγυρικοῦ τὸ ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀγαθὸν
 συμφέρον καὶ δίκαιόν ἐστι καὶ τὸ δίκαιον συμφέρον καὶ ἀγαθόν καὶ τὸ
 συμφέρον δίκαιον καὶ ἀγαθόν), ὁτλον ὅτι οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις ὡς ἀπὸ
 γένους εἰς εἶδη. κακῶς οὖν ἔχει ἡ διαίρεσις τῆς ῥητορικῆς. ταῦτα μὲν
 25 οὖν ἐν τούτοις.

'Ἄλλ' οὔτε δὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη διηρέθη τὸ θεωρητικόν· οὔτε γὰρ εἰς
 ὁμοιομερῆ δύναται εἶναι ἡ διαίρεσις οὔτε εἰς ἀνομοιομερῆ· καὶ γὰρ εἰς
 ὁμοιομερῆ μὲν οὐ δύναται γενέσθαι ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ εἰ καὶ τῷ ὅλῳ
 ὁμωνύμως λέγονται (λέγονται γὰρ ταῦτα θεωρητικὰ ὁμωνύμως τῷ θεω-
 30 ρητικῷ), ἀλλ' οὖν ἀλλήλοις οὐ λέγονται ὁμωνύμως· οὔτε γὰρ τὸ φυσιολογικὸν
 λέγεται μαθηματικὸν οὔτε τὸ μαθηματικὸν λέγεται θεολογικόν· ὁμοιομερῆ
 δὲ εἰσιν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὰ καὶ ἀλλήλοις καὶ τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως
 λεγόμενα. ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ἀνομοιομερῆ δύναται εἶναι ἡ διαίρεσις, ἐπειδὴ εἰ
 καὶ ἀλλήλοις μὴ λέγονται ὁμωνύμως (οὐ γὰρ λέγεται τὸ φυσιολογικὸν μαθη-
 35 ματικὸν οὔτε τὸ μαθηματικὸν θεολογικόν), ἀλλ' οὖν τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως
 λέγονται· καλοῦνται γὰρ θεωρητικὰ ὁμωνύμως τῷ ὅλῳ· ἀνομοιομερῆ δὲ

3 καὶ πάλιν V ἀντιθέντες V 4 εἶδη om. T 8 οὐδέ] οὐ K
 11 τῶν (ante μελλόντων) om. K 12 τῶν παρελθόντων T 14. 15 ὁτλον
 ὅτι T 16. 17 μὲν τοῦ colloc. KV 18 ἐν τῷ τοῦ ἀλόγου τέλει T
 22 post ἀγαθόν add. ἐστι T 23 ὥστε ὁτλον T 25 οὖν om. K
 27 γὰρ (post καὶ) om. T 28 ὁμοιομ.] ἀνομοιομ. T 29 λέγονται (prius)] λέγε-
 T corr. V θεωρητικῶ θεωρητικῶ V¹ 30 ὁμων. οὐ λέγ. colloc. V
 λέγεται T 31 λέγεται (ante θεολ.) om. T 32 εἰσιν] λέγεται KV (cf. p. 73,1)
 ἀνωτέρω] p. 65,27 ὁμων. καὶ τῷ ὅλῳ colloc. V 33 ἡ om. K

εἰσιν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὰ μήτε ἀλλήλοις μήτε τῷ ὅλῳ | ὁμωνύμως 158^v
 λεγόμενα. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ εἰδους εἰς ἄτομα ἐγένετο ἡ διαίρεσις οὔτε
 ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα οὔτε ὡς ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς οὐσίας οὔτε
 ὡς ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα οὔτε ὡς ἀπὸ ὁμωνύμου φωνῆς εἰς
 5 διάφορα σημαινόμενα διὰ τὰς αἰτίας τὰς εἰρημένους περὶ τοῦ θεωρητικοῦ
 καὶ τοῦ πρακτικοῦ. ἀλλ' εἰς τῶν ἀφ' ἑνός· ἀφ' ἑνός γὰρ τοῦ θεωρητικοῦ
 καὶ τὸ φυσιολογικὸν λέγεται θεωρητικὸν καὶ τὸ μαθηματικὸν καὶ τὸ θεολο-
 γικόν. ταῦτα μὲν περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ θεωρητικοῦ.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ζητήσωμεν περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μαθηματικοῦ,
 10 πῶς διαιρεῖται τὸ μαθηματικὸν εἰς ἀριθμητικὴν, μουσικὴν, γεωμετρίαν, ἀστρο-
 νομίαν. καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἐγένετο ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη ἡ διαίρεσις,
 ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐκ ἔστι τὸ
 πρότερον καὶ ὕστερον· εἰ ἄρα δὲ ἐνταῦθ' ἔστι τὸ πρότερον καὶ ὕστερον
 (πρώτη γὰρ ἔστιν ἡ ἀριθμητικὴ καὶ δευτέρα ἡ μουσικὴ καὶ τρίτη ἡ γεω-
 15 μετρία καὶ τετάρτη ἡ ἀστρονομία), δῆλον ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ διαίρεσις ὡς
 εἰπὸ γένους εἰς εἶδη. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ ὅλου εἰς μέρη, ἐπειδὴ οὔτε εἰς
 ὁμοιομερῆ δύναται εἶναι οὔτε εἰς ἀνομοιομερῆ διὰ τὴν αἰτίαν τὴν εἰρημένην
 περὶ τοῦ φυσιολογικοῦ, μαθηματικοῦ, θεολογικοῦ· καὶ γὰρ ταῦτα, φημί δὲ
 ἡ ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μουσικὴ καὶ ἡ γεωμετρία καὶ ἡ ἀστρονομία, ἀλλήλοις
 20 μὲν οὐ λέγονται ὁμωνύμως (οὔτε γὰρ ἡ ἀριθμητικὴ λέγεται μουσικὴ οὔτε
 ἡ γεωμετρία ἀστρονομία), τῷ δὲ ὅλῳ ὁμωνύμως λέγονται· πάντα γὰρ ὁμω-
 νύμως τῇ μαθηματικῇ μαθηματικά λέγονται καὶ τούτου χάριν κωλύονται
 καὶ ἀνομοιομερῆ εἶναι καὶ ὁμοιομερῆ. καὶ ὁμοιομερῆ μὲν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρη-
 25 ται, τὰ ὁμοιομερῆ καὶ ἀλλήλοις καὶ τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λέγονται, ταῦτα
 δὲ μόνῃ τῷ ὅλῳ ὁμωνύμως λέγονται. ἀνομοιομερῆ δὲ κωλύονται εἶναι,
 ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, τὰ ἀνομοιομερῆ οὔτε τῷ ὅλῳ οὔτε ἀλλήλοις ὁμωνύμως
 30 λέγονται. ἀλλ' οὔτε δὲ ὡς ἀπὸ εἰδους εἰς ἄτομα δύναται γενέσθαι ἡ διαί-
 ρεσις οὔτε ὡς ἀπὸ οὐσίας εἰς συμβεβηκότα οὔτε ὡς ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς
 οὐσίας οὔτε ὡς ἀπὸ συμβεβηκότος εἰς συμβεβηκότα οὔτε ὡς ἀπὸ ὁμωνύμου
 φωνῆς εἰς διάφορα σημαινόμενα διὰ τὰς αἰτίας τὰς εἰρημένους περὶ τοῦ
 35 θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ, ἀλλ' εἰς τῶν ἀφ' ἑνός· ἀπὸ ἑνός γὰρ τοῦ μαθη-
 ματικοῦ λέγονται πάντα μαθηματικά. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

1 ὡς ἀν. εἴρ. om. T (cf. p. 66,2) ἀνωτέρω V 2 ἀλλ' οὔτε δὲ—γένους εἰς εἶδη (16)
 om. K 3. 4 οὔτε ὡς ἀπὸ συμβ. εἰς οὐς.—συμβεβηκότα om. T 4 pr. ὡς Vat. 2253:
 om. V 8 θεωρητικοῦ V²: φυσιολογικοῦ T: μαθηματικοῦ V¹ 9 ἔλθωμεν—μαθη-
 ματικοῦ V²: ἔλθωμεν δὲ καὶ διαιρέσωμεν καὶ τὸ μαθηματικόν T: om. V¹ 10 μουσικὴν
 suppl. V² 12 εἴρηται] p. 68,28 13 εἰ ἄρα—ὕστερον suppl. V² 14 καὶ (ante
 τρίτη) om. T 16. 17 εἰς (ante ὁμ. et ἀνομ.) Vat. 2253: om. KTV (cf. p. 72,26)
 18 περὶ om. T μαθ. φυσιολ. καὶ θεολ. T: φυσιολ. (rel. om.) V (cf. p. 72,28)
 19 καὶ ἡ (ante μουσ.) supra scr. K 20. 21 οὔτε γὰρ—ἀστρονομία om. T
 22 μαθητικὴ μαθητικά V 26 τοῖς ἀλλήλοις V 27 λέγεται T
 29 ὡς (ante ἀπὸ ὁμων.) om. T 30 τὰς εἴρ. αἰτίας T περὶ τε T
 31 τοῦ πρακτ. T 31. 32 μαθητικοῦ TV 32 λέγεται T ἐν οἷς—
 πρᾶξις om. T

Πρᾶξις κγ'.

Εἰπόντες τὴν διαίρεσιν τοῦ θεωρητικοῦ ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ πρακτικοῦ· εἰ γὰρ καὶ μετὰ τὸ θεωρητικόν ἐστὶ διὰ τὸ ἐκ τοῦ θεωρητικοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ τὸ πρακτικόν καὶ μετὰ λόγου κοσμεῖν τὸ ἦθος καὶ
5 ὑποτάσσειν τὰ πάθη, ἀλλ' οὐδὲν οὐδεὶς καταφρονεῖν αὐτοῦ, ἐπειδὴ, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, 'φιλόσοφον ἐγὼ οὐ καλῶ τὸν πολλὰ εἰδὸτα καὶ πολλὰ ἀποστηθίσαι δυνάμενον, ἀλλὰ τὸν ἀκηλίδωτον καὶ ἄρρυτον βίον κτησάμενον'. ἀναγκαίως γάρ ἐστι φιλόσοφος οὐχ ὁ πολλὰ εἰδὼς ἀλλ' ὁ τῶν παθῶν κρατῶν, καὶ αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ λόγου τῶν παθῶν κρατεῖ ὡς λογικός. ἔλθωμεν οὖν καὶ
10 εἴπωμεν τὴν διαίρεσιν τοῦ πρακτικοῦ.

'Αλλ' ἴστέον ὅτι ἄλλως τὸ πρακτικὸν διαιροῦσιν οἱ Ἀριστοτελικοὶ καὶ ἄλλως οἱ Πλατωνικοί· οἱ γὰρ Ἀριστοτελικοὶ εἰς τρία αὐτὸ διαιροῦσιν, εἰς ἠθικόν, οἰκονομικόν, πολιτικόν. εἰκότως δὲ εἰς τρία διαιρεῖται, ἐπειδὴ ὁ κοσμῶν ἦθος ἢ ἐνὸς ἦθος κοσμεῖ καὶ γίνεται τὸ ἠθικὸν ἢ οἴκου καὶ γίνεται
15 τὸ οἰκονομικόν ἢ πόλεως καὶ γίνεται τὸ πολιτικόν· ὅτι γάρ, φασίν, εἰς τὰ τρία ταῦτα διαιρεῖται, δείκνυται διὰ τῶν συγγραμμάτων Ἀριστοτέλους· καὶ γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε τὰ ἠθικά, ἐν οἷς περὶ ἠθους διαλέγεται, ἔγραψε δὲ καὶ τὰ οἰκονομικά, ἐν οἷς περὶ διοικήσεως οἴκου διαλέγεται (ἐνθα λέγει ὅτι τέσσαρα 159 τινὰ δεῖ συνδραμεῖν εἰς σύστασιν οἴκου· σχέσιν ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, στοργὴν πατρὸς πρὸς τέκνα, δέος οἰκετῶν πρὸς δεσπότην, καὶ ἵνα ἡ σύμμετρα τὰ ἐξιόντα τοῖς εἰσιούσιν· ἑκατέρᾳ γὰρ ἀμετρία αἰσχρά ἐστίν· εἴτε γὰρ πολλὰ εὔρεθῶσι τὰ εἰσιόντα ὀλίγα δὲ τὰ ἐξιόντα, αἰσχρόν τι συμβαίνει· ὁ γὰρ τοιοῦτος φιλάργυρος εὐρίσκεται. εἴτε πάλιν ὀλίγα εὔρεθῶσι τὰ εἰσιόντα
20 πολλὰ δὲ τὰ ἐξιόντα, αἰσχρόν τι συμβαίνει· εὐρίσκεται γὰρ ὁ τοιοῦτος 25 ἄσματος), ἔγραψε δὲ καὶ τὰ πολιτικά, ἐν οἷς λέγει πῶς δεῖ πόλιν διοικεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Πλάτων ἔγραψε πολιτικά· τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἔχει τῷ Ἀριστοτέλει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν μὲν τῷ Πολιτικῷ συγγραμμάτι ἕνα σκοπὸν ἔχει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Πλάτων (ἀμφότεροι γὰρ λέγουσι πῶς δεῖ διοικεῖσθαι πόλιν), ἐν δὲ τῷ Περὶ πολιτείας διάφορός ἐστι καὶ ὁ σκοπὸς
30 καὶ ἡ ἐπιγραφή· καὶ ἡ μὲν ἐπιγραφή, ὅτι ὁ μὲν Πλάτων ἐνικῶς ἐπέγραψε Πολιτεία ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πληθυντικῶς Πολιτεῖαι, ὁ δὲ σκοπὸς ἐστὶ διάφορος, ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης λέγει πῶς ἐπολιτεύοντο οἱ ἀρχαῖοι οἷον οἱ

2 τὴν (post εἰπόντες) om. K 3 καὶ (ante μετὰ) om. T 5. 6 ὁ πλάτ. ὥς φησ
colloc. V (cf. p. 5,21) 6 ἀποστηθίσαι V 7 ἀκηλίδωτον V ἄρρυτον V
ἀναγκαίως corr. Wellm.: ἀναγκαῖος KTV²: ἀναγκαίων V¹ 11 τὸ πρακτ. ante ἀλλ
colloc. T 13 εἰς οἶκον. εἰς πολ. T ἐπειδὴ] ἐπεὶ K 14 τὸ (a
ἠθικόν) om. KV 15 φασιν scripsi: φησιν KV: om. T τὰ om. KV
16 δείκνυται post Ἀριστοτ. colloc. T 18. 19 δεῖ τινὰ τέσσ. συνδ. εἰς οἴκου σ
colloc. T 20 ἰκετῶν T 22 ὀλίγα in lit. K 27 δὲ om. T 29 τῷ
τῷ om. T πολιτικῷ] περὶ τῶν πολιτικῶν V: τῶν πολιτικῶν T 30 τῷ
ἀό corr. V 30 καὶ ἡ μὲν ἐπιγραφή supra scr. V² ἐπέγραψε V²: ἐπέτρεψε
31 Πολιτεῖαν et Πολιτείας Brand.

Ἀργεῖοι, οἱ Βοιωτοί, ὁ δὲ Πλάτων λέγει πόσα εἶδη πολιτειῶν καὶ πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Οἱ δὲ Πλατωνικοὶ λαμβάνονται τῆς διαιρέσεως λέγοντες ὅτι κακῶς ἡ παροῦσα διαιρέσις ἔχει· οὐδέποτε γὰρ γένος εἰς τρία εἶδη διαιρεῖται, ἀλλὰ 5 πάντως εἰς δύο, οἷον τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, τὸ χρῶμα εἰς λευκὸν καὶ μέλαν. ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε τὰ ἀντιδιαιρούμενα εἶδη τὸ αὐτὸ τέλος ἔχουσιν, οἷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον οὐκ ἔχουσι τὸ αὐτὸ τέλος (τὸ μὲν γὰρ λογικὸν τέλος ἔχει τὸ κεχρησθαι λόγῳ, τὸ δὲ ἄλογον τὸ μὴ κεχρησθαι λόγῳ), ταῦτα δὲ τὸ αὐτὸ τέλος ἔχουσι· καὶ γὰρ καὶ τὸ ἡθικὸν καὶ τὸ 10 οἰκονομικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν τὸ αὐτὸ τέλος ἔχουσι, φημί δὲ τὸ κοσμεῖν τὸ ἥθος. ἔτι δὲ οὐδέποτε τὸ ποσὸν τὸ αὐτὸ εἶδος ἐναλλαττει, οἷον τὸ μικρὸν τρίγωνον καὶ τὸ μέγα τρίγωνον τοῦ αὐτοῦ εἶδους εἰσὶ τῷ ποσῷ διαφέροντα. ἐν δὲ τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις εἶδεσιν οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ εἶδος· ἄλλο γὰρ εἶδος τοῦ λογικοῦ καὶ ἄλλο τοῦ ἀλόγου. τὸ δὲ ἡθικὸν καὶ τὸ 15 οἰκονομικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν ἐνὸς εἶδους εἰσὶν· οὐκ ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὲν ἡθικὸν ἐνὸς ἥθους κοσμεῖ τὸ δὲ οἰκονομικὸν πλειόνων τὸ δὲ πολιτικὸν ὅλης τῆς πόλεως, παρὰ τοῦτο καὶ διάφορά εἰσιν εἶδη· καὶ γὰρ καὶ ἡ δικαιοσύνη ἢ ἐν μιᾷ ψυχῇ θεωρουμένη καὶ ἡ δικαιοσύνη ἢ ἐν πολλαῖς ψυχαῖς θεωρουμένη ἢ αὐτὴ κατὰ φύσιν ἔστι. ἔτι δὲ οὐδέποτε ἐν τοῖς ἀντιδιαιρουμένοις 20 εἶδεσιν τὸ ἕτερον ἐν τῷ ἑτέρῳ | θεωρεῖται (οὐδὲ γὰρ τὸ λογικὸν ἐν τῷ 159* ἀλόγῳ θεωρεῖται οὔτε τὸ ἄλογον ἐν τῷ λογικῷ)· εἰ δὲ καὶ τὸ ἡθικὸν καὶ τὸ οἰκονομικὸν ἐν τῷ πολιτικῷ θεωροῦνται (καὶ γὰρ ὁ δυνάμενος κοσμεῖσαι πόλιν καὶ οἶκον δύναται κοσμεῖσαι καὶ ἕνα), δῆλον ὅτι οὐκ εἰσιν διάφορα. ἔτι δὲ οὐδέποτε ἐν εἶδος μόνον ἰσοδυναμεῖ τῷ γένει (οὔτε γὰρ τὸ λογικὸν 25 μόνον ἰσοδυναμεῖ τῷ ζῷῳ οὔτε τὸ ἄλογον μόνον, ἀλλὰ τὰ δύο ἅμα), τὸ δὲ πολιτικὸν μόνον ἰσοδυναμεῖ τῷ πρακτικῷ· εἰ γὰρ κατ' αὐτούς, φασί, τὸ πρακτικὸν διαιρεῖται εἰς ἡθικὸν καὶ οἰκονομικὸν καὶ πολιτικόν, τὸ δὲ πολιτικὸν περιέχει ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ ἡθικὸν καὶ τὸ οἰκονομικόν (καὶ γὰρ ὁ δυνάμενος πόλιν κοσμεῖσαι δύναται καὶ ἕνα κοσμεῖσαι καὶ οἶκον), δῆλον ὅτι 30 ἰσοδυναμεῖ τὸ πολιτικὸν τῷ πρακτικῷ. εἰ δὲ ἰσοδυναμεῖ αὐτῷ, δῆλον ὅτι κακῶς ἐγένετο ἡ διαιρέσις. ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ ἢ παροῦσα πράξις.

Πρᾶξις κδ'.

Λαβόμενοι οἱ Πλατωνικοὶ τῆς Ἀριστοτελικῆς διαιρέσεως τοῦ πρακτικοῦ ἔρχονται καὶ διαιροῦσι τὸ πρακτικὸν εἰς δύο, εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν.

4 εἶδη ex γένῃ corr. V ²	5 πάντως ex παντός corr. V ²	ζῷον] σῶμα K
9 καὶ γὰρ—ἔχουσι (10) V ² Vat. 2253: om. KTV ¹	10 δὲ] δὴ T	11 post τὸ
αὐτὸ add. δὲ V ¹	15 τὸ (ante πολ.) om. V	16 ἐνός] ἐν K
ἐν μιᾷ] om. T	19 τὴν φύσιν TV	22 τὸ οἶκ. ἐν τῷ πολ.] καὶ ἐν τῷ πολιτικῷ
καὶ τῷ οἰκονομικῷ T	23 δύν. καὶ οἶκον colloc. T	καὶ (ante ἕνα) om. K: supra
scr. T	24 δὲ (post ἔτι) om. KT	μόνον εἶδος colloc. T
ἑαυτῷ T	καὶ γὰρ] εἰ γὰρ TV	29 κοσμ. πόλιν colloc. KT
οἶκον] om. KV ¹	30 πραγματικῷ V	31 ταῦτα—πρᾶξις om. KT

καὶ τοῦτο εὐλόγως· ὁ γὰρ φιλόσοφος ἢ τίθῃσι νόμους, δι' ὧν ὥφειλεν αἰετὸς ἦθος κοσμεῖν, καὶ γίνεται τὸ νομοθετικόν, ἢ δικάζει κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας νόμους καὶ γίνεται τὸ δικαστικόν. καὶ ὅν λόγον ἔχει τὸ νομοθετικόν πρὸς τὰς πόλεις φυλάττον τὰ ἐν αὐταῖς δίκαια, τοῦτον τὸν λόγον ἔχει καὶ
 5 τὸ δικαστικόν πρὸς τὸ νομοθετικόν φυλάττον τὰ ἐν αὐτῷ παραγγέλματα· τὸ γὰρ ἠθικόν καὶ οἰκονομικόν καὶ πολιτικόν ὕλης τάξιν ἐπέχρουσι πρὸς τὸ νομοθετικόν καὶ δικαστικόν· καὶ γὰρ ὁ νομοθετῶν ἢ ἐνὸς ἦθος κοσμεῖ ἢ οἴκου ἢ πόλεως διὰ τοῦ νόμου τιθέναι, καθ' οὗς ὥφειλεν ἕκαστος πολιτεύεσθαι. καὶ ὁ δικάζων δὲ ὁμοίως ἢ ἐνὶ δικάζει ἢ οἴκῳ ἢ πόλει. τοῦτο
 10 δὲ αὐτό, φημὶ δὲ τὸ νομοθετικόν καὶ δικαστικόν, καὶ ὁ ποιητὴς αἰνιττόμενος λέγει ὅτι ὁ Μίνως καὶ ὁ 'Ραδάμανθος ἀδελφοὶ ἦσαν (ἀμφότεροι γὰρ εἶχον πατέρα τὸν Δία), καὶ ὁ μὲν Μίνως ἦν νομοθέτης· ὁ δὲ 'Ραδάμανθος δικαστής, τοῦτο αἰνιττόμενος ὅτι καὶ τὸ νομοθετικόν καὶ τὸ δικαστικόν ἀπὸ ἐνὸς τοῦ πρακτικοῦ ἐτέχθησαν. φησὶ δὲ πάλιν ὅτι ὁ μὲν Μίνως πρεσβύτερος
 15 ἦν κατὰ τὸν χρόνον ὁ δὲ 'Ραδάμανθος μεταγενέστερος, τοῦτο αἰνιττόμενος ὅτι τὸ νομοθετικόν πρὸ τοῦ δικαστικοῦ ἐστὶ· καὶ γὰρ εἰ μὴ πρότερον θῆ τις νόμους, οὐ δύναται κατ' αὐτοὺς δικάσαι. ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις τοῦ πρακτικοῦ εἰς τὸ νομοθετικόν καὶ δικαστικόν ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη, ἐπειδὴ τὰ εἶδη τὰ ἀπὸ γένους διαιρούμενα οὐκ ἐπιδέχονται τὸ
 20 πρότερον καὶ ὕστερον· οἷον τὸ ζῶον διαιρεῖται εἰς λογικόν καὶ ἄλογον, καὶ οὔτε τὸ λογικόν πρότερόν ἐστιν οὔτε τὸ ἄλογον, ἀλλ' ἅμα ἐγένοντο. | εἰ 160⁺ δὲ τὸ νομοθετικόν πρὸ τοῦ δικαστικοῦ ἐστὶν (εἰ μὴ γὰρ τις θῇ πρῶτον νόμους, οὐ δύναται κατ' αὐτοὺς δικάσαι), ὁῦλον ὅτι οὐκ ἐγένετο ἡ διαίρεσις ὡς ἀπὸ γένους εἰς εἶδη. τοῖς δὲ αὐτοῖς λόγοις χρώμενος, οἷσπερ ἐχρησά-
 25 μεθα καὶ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ καὶ μαθηματικοῦ καὶ θεολογικοῦ, εὐρήσεις ὅτι οὐδὲ καθ' ἓνα τῶν ἄλλων τρόπων ἐγένετο ἡ διαίρεσις, ἀλλ' εἰσὶ τῶν ἀφ' ἐνός· ἀφ' ἐνός γὰρ τοῦ πρακτικοῦ καὶ τὸ νομοθετικόν καὶ τὸ δικαστικόν λέγεται πρακτικόν.

Μαθόντες οὖν διὰ τῶν προλαβόντων τί ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἔλθωμεν
 30 καὶ ἐπὶ τὸ ὁποῖόν τί ἐστιν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο διὰ τῶν προλαβόντων μεμαθήκαμεν, φημὶ δὲ διὰ τε τῶν ὁρισμῶν καὶ τῆς διαιρέσεως. καὶ διὰ μὲν τῆς διαιρέσεως ἐμάθομεν ὅτι θεωρητικὴ ἐστὶ καὶ πρακτικὴ· εἰς γὰρ ταῦτα τὰ δύο διειλομεν τὴν φιλοσοφίαν, φημὶ δὴ εἰς θεωρητικόν καὶ πρακτικόν. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι οὐ μόνον ἡ φιλοσοφία ἐστὶ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ, ἀλλὰ
 35 καὶ αἱ τέχναι εἰσὶ θεωρητικαὶ καὶ πρακτικαὶ (ἰδοὺ γὰρ ἡ ἱατρικὴ καὶ θεωρητικὴ ἐστὶν, ὡς ἡνίκα διαγινώσκει τὸ νόσημα καὶ λέγει τὰς αἰτίας τὸ πόθεν

2 τὸ οἰκεῖον ἦθος T 7 καὶ γὰρ καὶ T 8 οἴκου καὶ πόλεως T διὰ τοῦ
 TV²: διὰ τὸ τοὺς K: διὰ τοὺς V¹ 9 δικάζει] δικάζων ἐστὶ T 10 alt. δὲ] δὴ T
 ante τὸ νομοθ. add. αὐτὸ V καὶ (ante ὁ) om. KV ὁ ποιητῆς] Hom. Ξ 322
 13 τοῦτο δὲ V καὶ (post ὅτι) om. T alt. τὸ om. KT 17 ὅτι om. V
 19 τὰ (ante ἀπὸ) om. V 22 εἰ μὴ—δικάσαι (23) om. T 25 καὶ (ante ἐστὶ)
 om. KV 26 οὐδὲ scripsi: οὐδένα KTV 29 ἡ om. V 30 ὁποῖον] ποῖον KV
 διὰ τῶν προλ. καὶ τοῦτο colloc. T 31 ante τῆς διαίρ. (prius) add. διὰ T
 32. 33 τὰ δύο om. V 33 δὴ] δὲ V 36 διαγινώσκει T

γεγονε, και πρακτικῇ, ὡς ἤνικα ἡ καθάρσιον δίδωσιν ἢ φλεβοτομεῖ), λέγο-
 μεν ὅτι κυρίως μόνῃ ἡ φιλοσοφία ἐστὶ θεωρητικὴ καὶ πρακτικῇ. καὶ θεω-
 ρητικῇ μὲν κυρίως μόνῃ ἐστίν, ὅτι αἱ μὲν τέχναι οὐ πάντα τὰ ὄντα γινώ-
 σκουσιν, ἀλλὰ περὶ τὰ ἐνυλα μόνον καταγίνονται, ἐπεὶ περὶ τὰ θεῖα οὐ
 5 καταγίνονται, ἡ δὲ φιλοσοφία περὶ πάντα τὰ ὄντα καταγίνεται· καὶ γὰρ
 καὶ περὶ τὰ θεῖα καταγίνεται. ὅθεν καὶ θεωρητικῇ μᾶλλον αὕτη μόνῃ
 κυρίως λέγεται· θεωρία γὰρ λέγεται παρὰ τὸ τὰ θεῖα ὁρᾶν. ἀλλὰ καὶ
 πρακτικῇ μόνῃ κυρίως ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἐπειδὴ αἱ μὲν τέχναι ἢ περὶ τὸ
 σῶμα ἐνεργοῦσιν, ὥσπερ ἡ ἰατρικὴ περὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἐνεργεῖ, ἢ
 10 περὶ τὰ ἐκτὸς ὥσπερ ἡ τεκτονικὴ καὶ ἡ χαλκευτικὴ καὶ ἡ οἰκοδομικῇ·
 αὗται γὰρ οὐκ ἐνεργοῦσι περὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ἀλλὰ περὶ τὰ ἐκτὸς
 καὶ περὶ τὰς περιουσίας· ἡ μὲν γὰρ θρόνον καὶ σκάμνον καὶ τὰ τοιαῦτα
 ποιεῖ ἢ δὲ ξέστην καὶ τὰ τοιαῦτα ἢ δὲ οἶκον, ἅτινα τῶν ἐκτὸς καὶ τῶν
 15 περιουσιῶν εἰσιν. ἡ δὲ φιλοσοφία περὶ τὴν ψυχὴν ἐνεργεῖ· καὶ γὰρ τὸ τῆς
 ψυχῆς ὄμμα ὑπὸ τῶν σωματικῶν ἡδυπαθειῶν ἀμβλυώττον καὶ ἐπισκοτιζό-
 μενον διὰ τῆς φιλοσοφίας ἐγείρεσθαι καὶ φωτίζεσθαι πέφυκεν. αὕτη δὲ ἡ
 περὶ τὴν ψυχὴν ἐνέργεια ἀναγκαιοτέρα τῶν ἐνεργειῶν ἐστὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα
 καὶ τὰ ἐκτὸς καταγινομένων, ὅσον ἐστὶ ψυχὴ σώματος καὶ τῶν ἐκτὸς ἀναγ-
 καιοτέρα. ὥστε οὖν κυρίως μόνῃ ἡ φιλοσοφία πρακτικῇ λέγεται.
 20 Ἐγνώσται οὖν, ὡς εἴρηται, διὰ τῆς διαιρέσεως ὁποῖόν τί ἐστὶν ἡ φιλο-
 σοφία· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι θεωρητικὴ ἐστὶ καὶ πρακτικῇ. ἀλλὰ καὶ διὰ |
 τῶν ὁρισμῶν ἐγνώμεν ὁποῖόν τί ἐστὶ· καὶ γὰρ διὰ τῶν ἐκ τοῦ ὑποκει- 160
 μένου ὁρισμῶν διὰ τε τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων
 ἢ ὄντα ἐστὶ' καὶ διὰ τοῦ λέγοντος 'γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγ-
 25 μάτων' ἐμάθομεν ὅτι θεωρητικὴ ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, διὰ δὲ τοῦ ὅρου
 τοῦ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ
 ἐπιστήμη ἐπιστημῶν' ἐμάθομεν ὅτι ἀρχικὴ ἐστὶ, διὰ δὲ τοῦ ὅρου τοῦ ἐκ
 τοῦ προσηχοῦς τέλους τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου'
 ἐμάθομεν ὅτι καθαρτικὴ ἐστὶ (καὶ γὰρ τὸ μελέτη θανάτου οὐδὲν ἕτερόν
 30 ἐστὶν εἰ μὴ ἡ νέκρωσις τῶν παθῶν ἡγουν ἡ καθάρσις τῆς ψυχῆς ἐκ τῶν
 παθῶν), διὰ δὲ τοῦ ὅρου τοῦ ἐκ τοῦ πόρρω τέλους τοῦ λέγοντος ὅτι 'φιλο-
 σοφία ἐστὶν ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων' ἐμάθομεν ὅτι πολι-

4 καταγίνεται V 5. 6 γὰρ καὶ om. T: καὶ om. V 6 καταγίνεται (post
 θεῖα) om. T θεωρητικῇ] τὸ θεωρητικόν V αὕτη K: αὐτῇ V μόνῃ
 om. K 9 ἡ (ante ἰατρ.) om. V περὶ τὸ ἀνθρ. σ. ἐνεργεῖ om. T
 ἀνθρώπειον K 10 post ἐκτὸς add. ἡγουν τὰς περιουσίας V χαλκ. καὶ ἡ τεκτ.
 colloc. K 11 ἀνθρώπειον KT τὸ ἐκτὸς V 12 περὶ τὰ περὶ οὐσίας KT
 12. 13 ποιεῖ καὶ τὰ τ. colloc. KV 13 τῶν (ante ἐκτὸς) om. K 13. 14 τῶν
 περιουσιῶν V²: τῶν περὶ οὐσίας KV¹: τῆς περιουσίας T 14 εἰσιν post ἐκτὸς transp.
 KV² 15 ἀμβλυώτων V 16 διὰ τῆς φιλ. post πέφυκεν colloc. T post
 αὕτη δὲ add. φημί δὲ KV 16. 17 ἡ περὶ τὴν ψυχὴν iter. V 17 τὴν om. K
 ἀναγκ. τῶν περὶ τὸ σῶμα ἐνεργειῶν ἐστὶ T ἐστὶ om. V 18 ante τὰ ἐκτὸς add.
 περὶ T τοσοῦτον ὅσον T 21 καὶ (post ἀλλὰ) om. V 23. 24 τοῦ λέγοντος
 ὅτι γνῶσις θεῶν κ. ἀνθρ. πρ. καὶ τοῦ λέγοντος φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων κτλ. T
 27 ἀρχικῇ ex ἀρχῇ corr. K

τική ἐστὶ· καὶ γὰρ ὁ πολιτικὸς φιλόσοφος θέλει καὶ κατὰ τὴν γνῶσιν καὶ
 κατὰ τὴν πράξιν ἐφ' ὅσον ἐστὶ δυνατόν ἀνθρώπων μιμεῖσθαι τὸ θεῖον, καὶ
 κατὰ τὴν γνῶσιν μὲν ἵνα πάντα τὰ ὄντα γινώσκῃ, κατὰ τὴν πράξιν δὲ ἵνα
 τὰ ἥθη κοσμήῃ καὶ εὐταξίαν τινὰ φυλάττῃ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῶν ἀρετῶν.
 5 καὶ ἔστιν ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν ὅτι δύο μερῶν ὄντων τῆς φιλοσοφίας, φημί
 δὲ τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ, ἐξ ὧν ὁρίσμων οἱ μὲν τῶν ὁρίσμων
 τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας περιέχουσιν, οἱ δὲ τὸ πρακτικόν, οἱ
 δὲ τὸ θεωρητικὸν ἅμα καὶ πρακτικόν· καὶ γὰρ οἱ δύο οἱ ἐκ τοῦ ὑποκει-
 μένου οἷον ὁ 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἐστὶ' καὶ ὁ λέγων
 10 ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων' καὶ ὁ ἐκ
 τῆς ὑπεροχῆς ὁ λέγων ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη
 ἐπιστημῶν' τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας περιέχουσι· καὶ γὰρ ὁ ἐκ
 τῆς ὑπεροχῆς τὸ θεωρητικὸν περιέχει· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὁ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς,
 ὅτι ἡ φιλοσοφία διδῶσι τὰς ἀρχὰς ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστή-
 15 μαις γινώσκουσα αὐτάς. ὁ δὲ εἷς ὁ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τέλους ὁ λέγων
 ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου' καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἐτυμολογίας ὁ λέγων
 ὅτι 'φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας' τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας περιέ-
 χουσι· καὶ γὰρ τὸ μελετᾶν τὸν θάνατον ἡγρουν τὸ νέκρωσιν τῶν παθῶν
 ἀπεργάζεσθαι τοῦ πρακτικοῦ ἐστίν, ὁμοίως καὶ τὸ ἐφίεσθαι τῆς σοφίας τοῦ
 20 πρακτικοῦ ἐστίν. ὁ δὲ ὅρος | ὁ ἀπὸ τοῦ πόρρω τέλους ὁ λέγων ὅτι 'φιλο- 161·
 σοφία ἐστὶν ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων' περιέχει καὶ τὸ θεω-
 ρητικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας καὶ τὸ πρακτικόν· καὶ γὰρ ὁ θέλων ὁμοιοῦ-
 σθαι τῷ θεῷ ἐφ' ὅσον ἀνθρώπων δυνατόν θέλει καὶ κατὰ τὴν γνῶσιν
 ὁμοιοῦσθαι αὐτῷ καὶ κατὰ τὴν πράξιν. καὶ κατὰ τὴν γνῶσιν μὲν ἵνα
 25 γινώσκῃ πάντα, κατὰ τὴν πράξιν δὲ ἵνα κοσμήῃ τὰ ἥθη καὶ εὐταξίαν
 φυλάττῃ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῶν ἀρετῶν.

Μαθόντες οὖν ὁποῖόν τί ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἔλθωμεν καὶ μάθωμεν τὸ
 διὰ τί ἐστίν· οὐδὲ γὰρ μάτην ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, εἴ γε, ὥς φησιν ὁ Πλάτων
 πρὸς τινὰ Θεόδωρον ποιούμενος τοὺς λόγους, 'τοιούτῳ τι, ὦ Θεόδωρε,

1 καὶ (post θέλει) om. T 1. 2 τὴν (bis) om. K 5 ὡς ἔστιν εἰπεῖν ἐν συντ.
 colloc. T 6 δὲ] δὴ T 7 μέρος] μόνον T 8 οἱ (post δύο) om. K
 9 οἷον δ] ὅ τε T φιλοσοφία ἐστὶ om. T 10 ὅτι om. KV 10. 11 φιλοσοφία
 ἐστὶ (bis) om. T 12 ἐκ] ἀπὸ V 13 ὁ ἐκ τῆς ὑπ. om. T 15 ante γινώσκ.
 add. ὡς V² 16. 17 φιλοσοφία ἐστὶ (bis) om. T 16 ἀπὸ] ἐκ T
 ὁ λέγων (post ἐτυμ.) om. T 17 ὅτι] τῆς T 18 alt. τὸ] τὴν KV 19 ὁμοίωσις
 om. KV ante ἐφίεσθαι superscr. ἀγαθῶν V² 20 ante ὁ δὲ ὅρος add. ἡ γὰρ
 (ὅτι γὰρ ἡ K) ἔφασκε τοῦ πρακτικοῦ ἐστὶ δηλον, εἴ γε καὶ τοῖς ἄλλοις (ἀλόγοις KV²) ζῳοῖς
 τοῖς ἐστερημένοις λόγου ὁρᾶται ἡ ἔφασκε· καὶ γὰρ ἔχουσι καὶ τὰ ἄλογα ζῶα ὁρεξίν τινα κα-
 ἐπιθυμίαν. ἄλλως τε δὲ ὥσπερ ἡ πράξις τῷ ἀγαθῷ καὶ φαύλῳ χαρακτηρίζεται, οὕτω καὶ -
 ἔφασκε τῷ ἀγαθῷ καὶ φαύλῳ χαρακτηρίζεται· ὁ γὰρ λόγος τῷ ἀληθεῖ καὶ ψευδεῖ χαρακτηρίζεται
 (ὁ γὰρ λόγος — χαρακτ. in marg. suppl. V²) KV ὅτι om. KV 20. 21 φιλ-
 σοφία ἐστὶν om. T 22 μέρος τῆς φιλοσοφίας om. T 23 τῷ om. T
 23. 24. 25 τὴν (ante γνῶσιν et πράξιν) const. om. K 26 φυλάττει V 27 μὲν
 μὲν V 28 ante φιλοσοφία add. ἀλήθεια, sed del. V φασιν V¹ ὁ Πλάτων

ἀγαθὸν οὐτε ἤκέ ποτε εἰς ἀνθρώπους δωρηθὲν ἐκ θεοῦ οὐτε ἦξει ποτέ'.
 ἰστέον οὖν ὅτι διὰ τοῦτο ἐστὶν ἡ φιλοσοφία διὰ τὸ κοσμεῖν τὰς τῶν ἀνθρώ-
 πων ψυχὰς καὶ διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἀχλυώδους καὶ ὑλώδους τούτου βίου μετα-
 φέρειν τὴν ψυχὴν ἐπὶ τὰ θεῖα καὶ αὐλα κατὰ τὴν 'Ομηρικὴν' Ἀθηναῖν,
 5 ὅφρ' εὖ γιγνώσκῃ ἡμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
 δεῖ γὰρ γινώσκειν ὅτι ἡ ψυχὴ διττὰς ἔχει· δυνάμεις· τὰς μὲν γὰρ γνωστι-
 κὰς ἔχει, τὰς δὲ ζωτικὰς. καὶ γνωστικαὶ μὲν εἰσιν αὗται· νοῦς διάνοια
 δόξα αἰσθησις φαντασία. ζωτικαὶ δὲ αὗται· βούλησις καὶ προαίρεσις, θυμὸς
 καὶ ἐπιθυμία. καὶ ἐν ἑκατέρῳ τούτων αἱ μὲν λογικαὶ εἰσιν αἱ δὲ ἄλλοι.
 10 καὶ γὰρ ἐν ταῖς γνωστικαῖς δυνάμεσιν αἱ μὲν εἰσι λογικαὶ αἱ δὲ ἄλλοι,
 καὶ λογικαὶ μὲν εἰσι νοῦς διάνοια καὶ δόξα ἢ μετὰ λόγου, ἄλλοι δὲ αἰσθησις
 φαντασία καὶ δόξα ἢ ἄλογος· καὶ γὰρ καὶ ἡ ἄλογος αἰσθησις καὶ ἐν τοῖς
 ἀλόγοις ζῷοις θεωρεῖται καὶ ἡ φαντασία ὁμοίως· καὶ γὰρ τὸ ἄλογον ζῷον ἐὰν
 15 πολλάκις παρέλθῃ ἐκ τόπου, φαντάζεται αὐτὸν καὶ γνωρίζει αὐτόν, ὅθεν
 καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀλόγων ζῷων ἀφ' ἑαυτῶν εἰς τὴν οἰκειάν φάτμην ἐπέρ-
 χονται. ἡ δὲ ἄλογος δόξα ἄλογος λέγεται οὐ διότι καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις
 ζῷοις θεωρεῖται, ἀλλ' ἄλογος λέγεται διότι αἰτίας ἐστέρηται, οἷον ὡς δταν
 τις δοξάζῃ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον εἶναι, μὴ λέγων αἰτίαν, ἀλλὰ λέγων
 'οὕτω παρέλαβον'. καὶ ἐν ταῖς ζωτικαῖς δὲ δυνάμεσιν αἱ μὲν εἰσι λογικαὶ
 20 αἱ δὲ ἄλλοι. καὶ λογικαὶ μὲν εἰσι βούλησις καὶ προαίρεσις (αὗται γὰρ
 ἐν τοῖς λογικοῖς μόνοις ζῷοις θεωροῦνται, οὐ μὴν καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις· τὰ
 γὰρ ἄλογα ζῷα οὐκ ἔχουσι βούλησιν καὶ προαίρεσιν), ἄλλοι δὲ εἰσι θυμὸς
 καὶ ἐπιθυμία· καὶ γὰρ καὶ τὰ ἄλογα ζῷα καὶ θυμοῦνται καὶ ἐπιθυμοῦσι.
 τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων διὰ τοῦτο ἐπενοήθη ἡ φιλοσοφία διὰ τὸ τὰς
 25 τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς κοσμεῖν, καὶ τὰς μὲν γνωστικὰς δυνάμεις κοσμεῖν
 διὰ τοῦ θεωρητικοῦ τὰς δὲ ζωτικὰς διὰ τοῦ πρακτικοῦ, ἡγουν διὰ τοῦ
 ποιεῖν ἡμᾶς κρατεῖν θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας καὶ μὴ ἐὰν ἡμᾶς παρὰ τὸ δέον
 μήτε θυμοῦσθαι μήτε ἐπιθυμεῖν. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις, ἐν οἷς σὺν θεῷ
 καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς φιλοσοφίας.

2 οὖν om. K τὸ ex τοῦ corr. V³ 4 κατὰ τὴν 'Ομηρ. Ἀθ.] cf. Hom. E 128
 5 καὶ om. K 6 γὰρ (bis) om. K ἔχει om. K 8 φαντ. καὶ
 αἰσθ. T 9 εἰσι λογ. coll. T 10 καὶ γὰρ—ἄλλοι om. KT 11 καὶ
 διάνοια T καὶ (ante δόξα) om. V ἡ (post δόξα) om. KV 12 καὶ
 (post γὰρ) om. K 13 θεωρ. ζῷοις colloc. T καὶ ἡ φαντ. post αἰσθησις transp.
 ὁμοίως omisso T 15. 16 ἐπέρχ. V: ἀπέρχ. K: εἰσέρχ. T 17 ἀλλ' ἄλ. λέγ.]
 ἀλλὰ T 18 εἶναι] καὶ T λέγων] λέγει (bis) T 19 ante οὕτω add.
 ὅτι T δὲ (post ζωτικαῖς) om. TV 23 καὶ (ante θυμοῦνται) om. V
 24 οὖν om. T 25 κοσμεῖν ψυχὰς colloc. T γνωστ.] ζωτικὰς V¹ 29 καὶ
 ἡ παρ. πρ. post φιλοσοφίας coll. K: om. T

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΥΝ ΘΕΩΙ ΤΗΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ 161
ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΡΟΝΟΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

(Πρᾶξις α').

- 5 Μέλλοντες σὺν θεῷ ἄρχεσθαι τοῦ παρόντος συγγράμματος τὰ εἰωθότα
ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν ζητεῖσθαι κεφάλαια, ὁκτῶ τὸν ἀριθμὸν ὄντα, ζητήσωμεν.
κεφάλαια δὲ ταῦτα λέγονται, διότι τὸ κῦρος παντὸς τοῦ λόγου ἐπέχουσιν·
ὥσπερ γὰρ ἡ κεφαλὴ τὸ κῦρος παντὸς τοῦ ζώου ἐπέχει, διότι αἱ αἰσθήσεις
ἐν αὐτῇ εἰσιν ἢ διότι τὴν βασιλεύουσιν τῶν αἰσθήσεων, φημί δὴ τὴν δρᾶσιν,
10 αὐτὴ ἔχει, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταῦτα τὰ λεγόμενα κεφάλαια τὸ κῦρος
παντὸς τοῦ λόγου ἐπέχουσιν. εἰσὶ δέ, ὡς εἴρηται, τὰ ὁκτῶ τὸν ἀριθμὸν
κεφάλαια ταῦτα· οἷον ὁ σκοπός, τὸ χρήσιμον, τὸ γνήσιον, ἡ αἰτία τῆς ἐπι-
γραφῆς, ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσις, ἡ τάξις, ὁ διδασκαλικὸς τρόπος καὶ ἡ
ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά.
- 15 Οὐ περιττὸν δέ τι ποιοῦντες ταῦτα ζητοῦσιν, ἀλλὰ βουλόμενοι προθυ-
μοτέρους τοὺς ἀναγινώσκοντας ἀπεργάσασθαι· καὶ γὰρ τὸν σκοπὸν ζητοῦσιν,
ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς ἐν συντόμῳ περιέχει πάντα τὰ ἐν τῷ λόγῳ λεγόμενα καὶ
ἔξιν τινὰ ἐν τῷ ἀναγινώσκοντι τίθησι [ὁῦλον ὅτι πάντα τὰ ἐν τῷ λόγῳ
λεγόμενα δεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀπευθύνεσθαι]· ὁ γὰρ τὸν σκοπὸν ἀγνοῶν
20 ὁκνηρότερος ἐπὶ τὸ σύγγραμμα ἔρχεται, ὥσπερ οἱ μακρὰν ὁδὸν ἀπτόντες
καὶ ἀγνοοῦντες ποῦ ἀπέρχονται. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ὁ τὸν σκοπὸν ἀγνοῶν

1 incipit Crameri Anecd. Paris. p. 434 (c) inscripsi ex V: τοῦ αὐτοῦ προλεγόμενα
σὺν θεῷ τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς K: ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προλεγόμενων τῶν πέντε φωνῶν T:
ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν προλεγόμενων τῶν πέντε φωνῶν ἀπὸ φωνῆς Δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ
θεοφρονεστάτου c 4 πρᾶξις α' addidi 6 ζητῆσαι c τὸν ἀρ. ὁκτῶ coll. T
δντα om. V 8 9 αἱ αἰσθ. post εἰσιν coll. Tc 8 αἱ supra scr. K: om. V
9 δὴ] δὲ K 10 αὐτὴν T ταῦτα om. V 11 ἔχουσιν Brand.
τὰ ὁκτῶ ταῦτα κεφ. (τὸν ἀρ. om.) Tc: τὰ αὐτὰ κεφ. ὁκτῶ τὸν ἀρ. V 12 τὸ χρήσιμον
om. T post τάξις add. τῆς ἀναγνώσεως V καὶ om. Tc 15 τι om. KV
17 τὰ πάντα τὰ c καὶ ἔξιν—λεγόμενα (19) om. V 18 ἐν om. K
ὁῦλον ὅτι—ἀπευθύνεσθαι (19) deleui 20 ὁκνηρότερος T: ὁκνηρότερον V 21 ἀπλῶς
ἄλλως V

εἰκε τυφλῷ βαδίζοντι καὶ πολλὰ μοχλοῦντι· καὶ γὰρ ὁ τὸν σκοπὸν ἀγνοῶν
 οὐκ ἐπίσταται τί ἀναγινώσκει, ἀλλὰ νομίζει πάντα τὰ ἐν τῷ λόγῳ λεγό-
 μενα μᾶτην λέγεσθαι. εὐλόγως δὲ καὶ τὸ χρήσιμον ζητοῦσιν, ἐπειδὴ ἐάν
 γινώσκῃ ἕκαστος τὸ ἐκ τοῦ συγγράμματος ἀναφύομενον χρήσιμον, προθυ-
 5 μότερον ἀναγινώσκει τὸ σύγγραμμα. καὶ τὴν αἰτίαν δὲ τῆς ἐπιγραφῆς
 εὐλόγως ζητοῦσιν, ἐπειδὴ εἰ καὶ θέλει ἡ ἐπιγραφή σύμφωνος εἶναι τῷ
 σκοπῷ καὶ τὸν σκοπὸν ἐν συντόμῳ περιέχειν (οἶον ὥσπερ ἐπιγράφεται
 Περὶ οὐρανοῦ, ἐπειδὴ περὶ οὐρανοῦ σκοπὸν ἔχει διαλαβεῖν), ἀλλ' οὖν πολλάκις
 ἀσαφῆς εὐρίσκεται ἡ ἐπιγραφή, ὥσπερ Ἀριστοτέλης ἐπέγραψεν Ἀναλυτικὰ
 10 βουλόμενος Περὶ συλλογισμῶν ἐπιγράψαι, ἐπειδὴ περὶ συλλογισμῶν διαλαμβάνει
 ἐκεῖ. ἐπειδὴ οὖν πολλάκις ἀσαφῆς εὐρίσκεται ἡ ἐπιγραφή, εὐλόγως ζητεῖται
 ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς. εὐλόγως δὲ καὶ τὸ γνήσιον ζητεῖται, ἐπειδὴ γινώ-
 σκοντες ὅτι γνήσιόν ἐστι τοῦ ἀνδρὸς τὸ σύγγραμμα διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ
 ἀνδρὸς προθυμότερον αὐτὸ ἀναγινώσχομεν· καὶ γὰρ πολλοὶ οὐκ εἰσιν ἱκανοὶ
 15 χρεῖναι εἶτε καλῶς ἔχουσι τὰ ἐν τῷ συγγράμματι λεγόμενα εἶτε οὐ, ἀλλ' ἵκε-
 ῖν ἀπατητὸν ἡγοῦνται τὸ ἀκολουθεῖν τῇ δόξῃ τοῦ ἀνδρὸς. ἡ διὰ τοῦτο
 ζητεῖται τὸ γνήσιον, ἐπειδὴ εἰσὶ καὶ νόθα συγγράμματα.

Γίνεται δὲ νόθον σύγγραμμα κατὰ τέσσαρας τρόπους· ἡ γὰρ δι' ὁμωνυ-
 μίαν, καὶ ταύτην διττήν· ἡ γὰρ δι' ὁμωνυμίαν τῶν συγγραψαμένων ἢ δι'
 20 ὁμωνυμίαν τῶν συγγραμμάτων. καὶ δι' ὁμωνυμίαν τῶν συγγραψαμένων,
 ὡς ὅταν εὐρεθῶσι δύο τινὲς ὁμωνύμως λεγόμενοι καὶ ποιήσῃ ὁ μὲν εἰς
 σύγγραμμα Περὶ ψυχῆς ὁ δὲ ἕτερος σύγγραμμα Περὶ οὐρανοῦ· τότε γὰρ διὰ
 τὴν ὁμωνυμίαν τῶν συγγραψαμένων νοθεία γίνεται τῶν συγγραμμάτων·
 νομίζεται γὰρ τὸ τοῦτου ἐκείνου εἶναι καὶ τὸ ἐκείνου τοῦτου. δι' ὁμωνυ-
 25 μίαν δὲ τῶν συγγραμμάτων, ὡς ὅταν εὐρεθῶσι τινες διαφορῶν ὀνόματι λεγό-
 μενοι καὶ ποιήσωσιν ἀμφοτέρω συγγράμματα τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔχοντα,
 οἶον ἀμφοτέρω Περὶ ψυχῆς, καὶ μὴ ἐπιγράψωσι· τὰ οἰκεῖα ὀνόματα ἀλλὰ
 μόνον τὸ τοῦ συγγράμματος ὄνομα· τότε γὰρ διὰ τὴν τῶν συγγραμ-
 30 μάτων ὁμωνυμίαν νοθεία γίνεται· νομίζεται γὰρ τὸ ἐκείνου τοῦ ἄλλου εἶναι
 καὶ τὸ τοῦ ἄλλου ἐκείνου.

Κατὰ δευτέρον δὲ τρόπον γίνεται νόθον σύγγραμμα διὰ φιλοτιμίαν

4. 5	προθυμότερος K Tc	6	εἰ om. Brand.
7	περιλεῖν c	8	ἐπειδὴ—οὐρανοῦ om. c
9	καὶ ἀσαφῆς Brand.	10	συλλογισμοῦ (alt. l.) T
11	ἑβρ.] ἐστιν V	12	παραγραφῆς c
13	παραγραφῆ (superscr. ἐπι) c	14	προθυ-
15	μότερον Par. 2089: προθυμότερος K T Vc	16	15 λεγόμενα] κείμενα Vc
17	17 καὶ δι' ὁμωνυμίαν (20) om. K: καὶ ταύτην—ἡ γὰρ δι' ὁμων. om. V	18	19 καὶ ταύ-
19	19 καὶ ταύ-	20	20 post alt. ὁμων. add. μὲν T
21	21 ποιήσει c	22	22 ἕτερος om. V
23	23 εἰς om. V	24	24 νομίζεται—συγγραμμάτων (25) om. K
25	25 ante ὡς add. καὶ c	26	26 περιέχοντα V
27	27 ante ὡς add. καὶ c	28	28 μόνου c
29	29 καὶ τῶν ὁμων. τῶν συγγρ. T: δι' ὁμων. τῶν σ. V	30	30 γὰρ om. Tc
31	31 κατὰ δευτέρον—ἀναγινώσκεισθαι (p. 82,2) post προσκτώμενοι (p. 82,12)	32	32 νοθεία] νόθον K Vc
33	33 κατὰ δευτέρον—ἀναγινώσκεισθαι (p. 82,2) post προσκτώμενοι (p. 82,12)	34	34 ante ἐκείνου add.
35	35 κατὰ δευτέρον—ἀναγινώσκεισθαι (p. 82,2) post προσκτώμενοι (p. 82,12)	36	36 νόθον γίνεται colloc. K

ἤτοι κενοδοξίαν, ὥς ὅταν τις εὐρεθῇ ἀφανῆς καὶ εὐτελής καὶ βουλόμενος ποιῆσαι τὸ οἰκείον σύγγραμμα ἀναγινώσκεισθαι ἐπιγράψῃ ὄνομα ἀρχαίου καὶ ἐνδόξου ἀνδρός, ἵνα διὰ τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ ἀνδρός δεκτὸν τὸ παρὸν αὐτοῦ φαίνεται σύγγραμμα.

- 5 Κατὰ τρίτον δὲ τρόπον γίνεται νόθον σύγγραμμα δι' αἰσχροκέρδειαν, ὥς ὅταν τις βουλόμενος πόρον ἑαυτῷ περιποιήσασθαι ποιήσῃ σύγγραμμα καὶ ἐπιγράψῃ ἀρχαίου τινὸς ὄνομα, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ Πεισιστράτου φασὶ γενέσθαι· καὶ γὰρ λέγουσιν ὅτι ὁ Πεισιστράτος χύδην φερομένους τοὺς Ὀμήρου στίχους ἠβουλήθη συναγαγεῖν καὶ διώρισε μισθὸν τινα τοῖς φέρουσιν
10 αὐτῷ Ὀμηρικοὺς στίχους, καὶ λοιπὸν οἱ πολλοὶ δι' αἰσχροκέρδειαν ἐπλάττοντο στίχους καὶ ὥς Ὀμήρου ὄντας ἐπέφερον αὐτῷ κέρδος ἐντεῦθεν προσκτιώμενοι.

Κατὰ τέταρτον δὲ τρόπον γίνεται νόθον σύγγραμμα δι' εὐνοίαν τοῦ οἰκείου διδασκάλου· καὶ γὰρ πολλοὶ ποιῶσι συγγράμματα καὶ διὰ τὴν
15 εὐνοίαν τὴν πρὸς τὸν διδάσκαλον τὸ ὄνομα τοῦ οἰκείου διδασκάλου ἐπιγράφουσιν, ὅπερ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἐποίησαν· καὶ γὰρ οὗτοι ἐποίησαν τὰ Χρυσᾶ ἔπη καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ οἰκείου διδασκάλου ἐπέγραψαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἐπειδὴ οὖν, ὥς εἴρηται, πολλὰ εἰσι νόθα συγγράμματα, τούτου χάριν ἀναγκαίως ζητεῖται τὸ γνήσιον, ἵνα γνῶμεν εἰ ἄρα αὐτοῦ εἰσιν ἢ ἄλλου.

- 20 Διακρίνονται δὲ τὰ γνήσια συγγράμματα τῇ τε ὕλῃ καὶ τῷ εἶδει· τῇ ὕλῃ μὲν τῇ φράσει ἡγουν ταῖς λέξεσι, τῷ εἶδει δὲ τοῦτ' ἔστι τοῖς θεωρημασι· καὶ γὰρ διὰ τῆς φράσεως καὶ τῶν θεωρημάτων γινώσκουμεν εἰ ἄρα αὐτοῦ εἰσι ἢ οὐ· εἰ γὰρ εὖρωμεν τὴν φράσιν | καὶ τὰ θεωρήματα συνήθη 162· τῷ ἀνδρί, γινώσκουμεν ὅτι αὐτοῦ ἔστι τὸ σύγγραμμα.

- 25 Εὐλόγως δὲ καὶ ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις ζητεῖται, ἐπειδὴ γινώσκοντες τὰ ἐν τοῖς κεφαλαίοις λεγόμενα ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκουμεν· καὶ γὰρ ὥσπερ γινώσκοντες ἐκ ποίων μερῶν συνίσταται ὁ ἄνθρωπος ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκουμεν, οὕτω καὶ τὰ ἐν τοῖς κεφαλαίοις λεγόμενα γινώσκοντες ἀκριβῶς τὸ ὅλον γινώσκουμεν. εὐλόγως δὲ καὶ ἡ τάξις ζητεῖται, ἵνα μὴ τὰ
30 ὀφείλοντα πρῶτα ἀναγινώσκεσθαι τελευταῖα ἀναγνῶμεν ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου

1 εὐρεθῇ om. Tc εὐτελής καὶ ἀφανῆς colloc. K καὶ (ante βουλ.) om. Tc
2 ποιήσασθαι K ἐπιγράψῃ—σύγγραμμα (4) om. V 5 τρίτον] δεύτερον V
νόθον γίνεται colloc. K 5 et 10 αἰσχροκέρδειαν K 6 καὶ ποιήσῃ V: ποιήσαι c
σύγγρ.] γράμμα T 8 ὁ om. V 9 ἐβουλήθη V post συναγαγεῖν ac
αὐτοῦς KTVc: om. Par. 2089 διώρισε] δὴ ὥρισε KTVc 10 Ὀμηρικοὺς] Ὀμήρου KV
10. 11 ἐπλάττον KV 11 ἐπέφερον] ἀπέφερον KVc αὐτῷ] αὐτοῦς V
15 ἐπιγρ. διδασκ. colloc. Tc 16 καὶ γὰρ—ἐποίησαν om. V οὗτοι Par. 20—
αὐτοὶ KTVc 16. 17 τὰ χρ. ἔπη ἐπ. coll. K 16. 18 ποιήσαντες τὰ χρ. ἔπη ἐπέγραψαν πρὸς τιμὴν
τὸ δν. τοῦ οἰκ. διδ. πρὸς τιμὴν αὐτοῦ T: ποιήσαντες τὰ χρ. ἔπη ἐπέγραψαν πρὸς τιμὴν
οἰκ. διδ. τὸ δν. αὐτοῦ c 19 ζητ. ἀναγκ. coll. c καὶ τὸ γνήσιον T
20 γνήσι]α] ἴδια V 21 ἡγουν] ἤτοι Brand. δὲ om. T 22 γινώσκόμενα c
23 εἰσι] εἰσι τοῦ ποιήσαντος Tc: ἔστι τὸ σύγγραμμα V οὐ] ἄλλου V 27 με— μ
μὲν V ὁ om. V 28 καὶ om. Brand. 29 ἀκριβῶς om. V ἢ] ἢ c
30 πρῶτον T ἀναγιν.] ζητεῖσθαι V ἐκ τοῦ ἐναντ.] καὶ τὸ ἐναντίον Tc

τὰ ὀφειλόντα τελευταῖα ἀναγινώσκεισθαι πρῶτα ἀναγνῶμεν. εὐλόγως δὲ καὶ ὁ διδασκαλικὸς τρόπος ζητεῖται, ἵνα γνῶμεν ποίῳ διδασκαλικῷ τρόπῳ κέχρηται· καὶ γάρ, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς μαθησόμεθα, πολλοὶ εἰσι διδασκαλικοὶ τρόποι. εὐλόγως δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορὰ ζητεῖται, ἵνα μὴ νομί-
5 σωμεν τὰ μὲν ὑπὸ τὸ θεωρητικὸν ἀναγόμενα ὑπὸ τὸ πρακτικὸν ἀνάγεσθαι, τὰ δὲ ὑπὸ τὸ πρακτικὸν ὑπὸ τὸ θεωρητικόν. ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πράξις.

Πρᾶξις β'.

Μαθόντες τὰ εἰωθότα λέγεσθαι κεφάλαια ἔλθωμεν καὶ ζητήσωμεν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος συγγραμματος ὁκτὼ τὸν ἀριθμὸν ὄντα. ἀλλὰ πρῶτον
10 περὶ τοῦ σκοποῦ διαλάβωμεν. ἴστέον ὅτι ὁ σκοπὸς καὶ συμπεφώνηται καὶ δια-
πεφώνηται· καὶ συμπεφώνηται μὲν, ἐπειδὴ πάντες ὁμολογοῦσιν ὅτι σκοπὸν ἔχει
περὶ τῶν πέντε φωνῶν διαλαβεῖν, τοῦτ' ἔστι περὶ γένους περὶ εἶδους περὶ δια-
φορᾶς περὶ ἰδίου περὶ συμβεβηκότος. καὶ τοῦτο πιστοῦται ἐξ αὐτοῦ· καὶ γὰρ
αὐτὸς λέγει ἐν τῷ προοιμίῳ ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰπεῖν τί γένος καὶ τί
15 εἶδος καὶ τί διαφορὰ καὶ τί ἴδιον καὶ τί συμβεβηκός. διαπεφώνηται
δέ, ἐπειδὴ οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι οὐ δι' ἄλλο τι διαλαμβάνει περὶ τῶν πέντε
φωνῶν εἰ μὴ δι' αὐτάς, τοῦτ' ἔστι διὰ τὸ παραστήσαι ἡμῖν τὸ ἐξ αὐτῶν
ἀναφυόμενον χρήσιμον, ἔτεροι δὲ λέγουσιν ὅτι διὰ τὰς Κατηγορίας Ἀριστο-
τέλους διαλαμβάνει περὶ αὐτῶν· ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατη-
20 γορίαις περὶ πάντων τῶν ὄντων διαλαμβάνει, εἰς δὲ τὴν τῶν ὄντων διδα-
σκαλίαν συμβάλλονται ἡμῖν αἱ φωναί (διὰ γὰρ τῶν φωνῶν δηλοῦνται τὰ
πράγματα), τούτου χάριν περὶ τῶν πέντε φωνῶν διαλαμβάνει. ἄλλοι δὲ
λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦτο περὶ τῶν πέντε φωνῶν διαλαμβάνει, ἐπειδὴ αἱ πέντε
φωναὶ συμβάλλονται ἡμῖν εἰς πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ τὴν φιλοσοφίαν οὔσαν·
25 ὥσπερ γὰρ οἱ γραμματικοὶ ἐπενόησαν τὰ ὁκτὼ μέρη τοῦ λόγου ὑφ' ᾧ πᾶσα
λέξις Ἑλληνική | ἀνάγεται, καὶ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἐπενόησαν τὰς δεκατρεῖς 163
στάσεις ὑφ' ᾧ πᾶν πολιτικὸν ζήτημα ἀνάγεται, καὶ ὥσπερ ὁ Ἀριστοτέλης
ἐπενόησε τὰς δέκα κατηγορίας ὑφ' ᾧ πάντα τὰ ὄντα ἀνάγονται, οὕτω καὶ
πᾶσα φωνὴ ὑπὸ τὴν φιλοσοφίαν οὔσα ὑπὸ τὰς πέντε φωνὰς ἀνάγεται· ἡ
30 γὰρ γένος ἐστὶν ἢ εἶδος ἢ διαφορὰ ἢ ἴδιον ἢ συμβεβηκός.
Ὅτι γὰρ πέντε εἰσὶν αἱ φωναί, δείκνυται ἐκ διαιρέσεως τοιαύτης· ἡ
φωνὴ διττὴ ἐστίν· ἢ γὰρ ἑναρθρὸς ἐστὶν ἢ ἀναρθρὸς. | καὶ ἑναρθρὸς μὲν ἢ
ἐκ διανοίας προβαλλομένη ὥσπερ ἡ τοῦ ἀνθρώπου, ἀναρθρὸς δὲ ὥσπερ ἡ

1 εὐλόγως T 2 διδασκαλικῷ om. V 6 ἐν—πρ.] ταῦτα ἐν τούτοις. ἐν οἷς ἡ
πρᾶξις V: ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παρούσα πρᾶξις c: om. T 8 εἰωθόντα T κεφ.
λέγ. coll. KTc 12 τοῦτ' ἔστι] ἦτοι Tc περὶ εἶδ.] καὶ εἶδ. καὶ c 15 καὶ τί
διαφ. post συμβ. transp. V 16 διαλαμβ.] λαμβ. c 17 αὐτάς Par. 2089:
ἐαυτὰς KV: αὐτὴ Tc διὰ om. Tc ἡμῖν om. V 18 ὅτι om. Tc
19 γὰρ om. T 20 τῶν (post πάντων) om. V 22 ἄλλοι—διαλαμβάνει (23)
om. Tc 23. 24 αἱ πέντε φωναί] αὗται Tc 27. 28 ἐπενόησαν ὁ ἀρ. colloc. T
28 ἐπενόησε] ἐποίησε V ἀνάγεται Tc 30 διαφορὰ ἢ εἶδος colloc. K
31 γὰρ ex δὲ corr. V δείκνυνται V

τῶν ἀλόγων ζῴων καὶ ὁ ἥχος ὁ ἀπὸ λίθου ἢ ξύλου γινόμενος. καὶ ἑκα-
 τέρα δὲ τούτων διττὴ ἐστίν· ἡ γὰρ σημαντικὴ ἐστίν ἡ ἀσήμαντος. καὶ
 ἔναρθρος μὲν καὶ σημαντικὴ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου· αὗται
 γὰρ καὶ ἔναρθροί εἰσι, καθὼ ἀνθρώπων εἰσὶ φωναί, καὶ σημαντικαί, καθὼ
 5 κατὰ πραγμάτων τίθενται. ἔναρθρος δὲ καὶ ἀσήμαντος ὡς ἐπὶ τοῦ ἵππο-
 κένταυρος· τοῦτο γὰρ ἀσήμαντόν ἐστιν, ἐπειδὴ οὐ τίθεται κατὰ πράγματος·
 οὔτε γὰρ ἔστιν ἵπποκένταυρος. ἀναρθρος δὲ καὶ σημαντικὴ ὡς ἐπὶ τῆς
 ὑλακῆς τῶν κυνῶν· αὕτη γὰρ καὶ ἀναρθρὸς ἐστίν, καθὼ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπου
 φωνή, καὶ σημαντικὴ, καθὼ δηλοῖ παρουσίαν ἡ ξένου ἢ φίλου. ἀναρθρος
 10 δὲ καὶ ἀσήμαντος ὡς ἐπὶ τοῦ ἥχου τοῦ ἐκ λίθου ἢ ξύλου γινόμενου· αὕτη
 γὰρ ἡ φωνὴ ἀσήμαντός ἐστιν· οὔτε γὰρ τίθεται κατὰ πράγματος.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων οἱ φιλόσοφοι περὶ τῆς ἀνάρθρου φωνῆς
 οὐ διαλαμβάνουσιν οὔτε δὲ περὶ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀσημάντου φωνῆς· οὗτοι
 γὰρ περὶ πράγματα καταγινόμενοι τῶν σημαινόμενων φροντίζουσι. περὶ
 15 τούτων δὲ τοῖς γραμματικοῖς μελέτω· οὗτοι γὰρ ὡς περὶ φωνὰς καταγινό-
 μενοι οὐ πάντων τῶν σημαινόμενων φροντίζουσι. περὶ δὲ τῆς ἐνάρθρου καὶ
 σημαντικῆς φωνῆς διαλαμβάνουσιν οἱ φιλόσοφοι, καὶ περὶ ταύτης οὐ πάσης·
 ἴστέον γὰρ ὅτι ἡ ἔναρθρος καὶ σημαντικὴ φωνὴ διττὴ ἐστίν· ἡ γὰρ μερικὴ
 ἐστίν ἡ καθόλου. καὶ μερικὴ μὲν, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'Σωκράτης' 'Πλάτων'
 20 (ταῦτα γὰρ μερικά εἰσι), καθόλου δέ, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ἄνθρωπος' 'ἵππος'.
 ταῦτα γὰρ καθόλου εἰσι. περὶ οὖν τῆς μερικῆς οὐ διαλαμβάνουσιν, ἐπειδὴ
 τὰ μερικὰ ἀόριστα καὶ ἀπερίληπτά εἰσιν, ἀλλὰ περὶ τῆς καθόλου διαλαμ-
 βάνουσιν.

Αὕτη οὖν ἡ ἔναρθρος καὶ σημαντικὴ καθόλου φωνὴ διττὴ ἐστίν· ἡ
 25 γὰρ οὐσιώδης ἐστίν ἡ ἐπουσιώδης. ἐπουσιῶδες δὲ λέγεται τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας
 ὄν. ἑκάτερον δὲ τούτων διττόν ἐστίν· καὶ γὰρ τὸ ἐπουσιῶδες διττόν ἐστίν·
 ἡ γὰρ μᾶ φύσει ἀρμόζει ἢ πολλαῖς φύσεσι. καὶ εἰ μὲν πολλαῖς φύσεσιν
 ἀρμόζει, γίνεται τὸ κοινῶς συμβεβηκός, ὅπερ διττόν ἐστίν· ἡ γὰρ χωριστόν
 ἐστίν ἢ ἀχώριστον. καὶ χωριστόν μὲν ἐστίν ὡς ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι (τοῦτο 163·
 30 γὰρ χωριστόν συμβεβηκός ἐστι· δύναται γὰρ τις μὴ αἰεὶ κινεῖσθαι, ἀλλὰ δύνα-
 ται καὶ ἡρεμεῖν. τοῦτο δὲ πολλαῖς φύσεσιν ἀρμόζει· καὶ γὰρ παντὶ ζῴῳ παρέ-
 πεται τὸ κινεῖσθαι), ἀχώριστον δὲ ὡς τὸ λευκὸν τοῦ κύκνου καὶ τὸ μέλαν

3 τοῦ om. KT	ἀνθρώπου καὶ ἵππου KT	4 εἰσὶν ἀνθρ. coll. TV	5. 6 ἵππ
κένταυρος scripsi: ἵπποκενταύρου KTc: κένταυρος V		7 οὔτε] an οὐδὲ ?	
κένταυρος V	8 καὶ ἀναρθ.] ἀναρθ. μὲν K: ἀναρθ. c	9 καὶ σημ.] σημ. δὲ K	
φίλου] ἰθίου V	10 ante ἐπὶ add. ἡ c	ἥχου τοῦ ἐκ om. V: ἐκ om. Tc	
γινόμενη Vc	11 οὔτε] οὐ Tc; an οὐδὲ ?	12 οὖν om. TVc	ἀνάρθρ
ἐνάρθρου Tc	13 φωνῆς om. V	14 περι—μελέτω (15)] τοῖς γραμματικοῖς -	
μελέτω περι τούτου V	15 δὲ] γὰρ K	ὡς om. K	17 διαλαμβ.] φρο-
ζουσι c	19 μὲν om. c	21 post διαλαμβ. add. οἱ φιλόσοφοι K	22. 23 διαλ
βάνουσιν om. K	25 ἐπουσιῶδες] ἐπουσιώδης K	26 καὶ γὰρ τὸ] τὸ γὰρ T	
διττόν ἐστίν om. Tc	27 γὰρ om. Tc	φύσεσι (bis) om. Tc	28 ἀρμ
om. TVc	τὸ κοινῶς om. V	29 ἐστίν (post μὲν) om. Tc	30 τις po
κινεῖσθαι transp. V	30. 31 δύναται καὶ om. KTc	31 πολλαῖς T	

τοῦ κόρακος· ταῦτα γὰρ ἀχώριστα συμβεβηκότα εἰσίν· οὔτε γὰρ ὁ κύκνος δύναται μὴ εἶναι λευκός οὔτε ὁ κόραξ δύναται μὴ εἶναι μέλας. ταῦτα δὲ πολλαῖς φύσεσιν ἀρμόζει· οὐ μόνον γὰρ ὁ κόραξ ἐστὶ μέλας ἀλλὰ καὶ ὁ Αἰθίοψ, καὶ πάλιν οὐ μόνον ὁ κύκνος ἐστὶ λευκός ἀλλὰ καὶ ἡ χιών καὶ τὸ ψιμύθιον. εἰ δὲ μιᾷ φύσει ἀρμόζει, γίνεται τὸ ἴδιον ἐπουσιῶδες, ὡς ὅταν εἴπωμεν τοῦ μὲν ἀνθρώπου ἴδιον εἶναι τὸ γελαστικόν τοῦ δὲ ἵππου τὸ χρεμετιστικόν. ὅθεν καὶ ἴδια λέγονται παρὰ τὸ ἰδίως μιᾷ φύσει ὑπάρχειν· καὶ γὰρ μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ παρέπεται τὸ γελᾶν καὶ μόνῳ τῷ ἵππῳ τὸ χρεμετίζειν.

- 10 Καὶ τὸ οὐσιῶδες δὲ πάλιν διττόν ἐστιν· ἡ γὰρ μιᾷ φύσει ἀρμόζει ἡ πολλαῖς φύσεσι. καὶ εἰ μὲν πολλαῖς φύσεσιν ἀρμόζει, ἡ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ γένος (ἐρωτώμενοι γὰρ τί ἐστὶν ἄνθρωπος τὸ γένος ἀποκρινόμεθα λέγοντες 'ζῶν', ὅπερ πολλαῖς ἀρμόζει φύσεσιν· οὐ μόνον γὰρ ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἀλλὰ καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων καὶ ὁ βοῦς), ἡ
5 ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶν κατηγορεῖται καὶ γίνεται ἡ διαφορὰ· ἐρωτώμενοι γὰρ ὁποῖόν τί ἐστὶν ἄνθρωπος λέγομεν ὅτι λογικόν, τὴν διαφορὰν ἀποκρινόμενοι. τοῦτο δὲ πολλαῖς φύσεσιν ἀρμόζει· οὐ μόνον γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ λογικόν, ἀλλὰ καὶ ἄγγελος καὶ δαίμων. εἰ δὲ μιᾷ φύσει ἀρμόζει, ἡ πάλιν ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ εἶδος (ἐρωτώμενοι γὰρ τί ἐστὶ Σωκράτης καὶ λέγοντες ὅτι ἄνθρωπος τὸ εἶδος ἀποκρινόμεθα, τοῦτο δὲ μιᾷ φύσει ἀρμόζει· μόνους γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἀρμόζει ἡ τοῦ ἀνθρώπου φωνή), ἡ
ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶν κατηγορεῖται καὶ γίνεται τὸ οὐσιῶδες ἴδιον, οἷον ὡς ὅταν ἐρωτώμενοι ὁποῖόν τί ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος εἴπωμεν 'νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν'· τοῦτο γὰρ ἰδίως μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ πρόσσεστιν.

- Πέντε οὖν οὐσῶν τῶν φωνῶν, ὡς ἐδείξαμεν ἡ διαίρεσις (ἐστὶ γὰρ γένος εἶδος διαφορὰ ἴδιον συμβεβηκός), πέντε εἰσὶ καὶ οἱ τρόποι τῶν κατηγοριῶν τῶν φωνῶν, τοῦτ' ἐστὶ πέντε τρόποι εἰσὶν οἱ κατὰ τῶν φωνῶν τούτων φερόμενοι· ἐστὶ γὰρ τί ἐστὶν, ὁποῖόν τί ἐστὶν, ὁποῖόν ἐστὶ καὶ ποῖόν ἐστὶ καὶ πῶς ἔχει. καὶ τὸ μὲν γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγοροῦνται
(ἐρωτώμενοι γὰρ τί ἐστὶν τὸ προσιόν ἡ ἄνθρωπος λέγομεν ἡ ζῶν, καὶ ἰδοὺ τὸ μὲν ζῶν γένος ἐστὶ τὸ δὲ ἄνθρωπος εἶδος), ἡ δὲ διαφορὰ καὶ τὸ ἴδιον οὐσιῶδες ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶν κατηγοροῦνται (ἐρωτώμενοι γὰρ ὁποῖόν τί ἐστὶν τὸ προσιόν ἡ λογικόν λέγομεν ἡ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ ἰδοὺ

pr. μὴ om. V 3 μόνος V 4 ἐστὶ om. V λευκὸν Tc 5 ψιμύθιον KT
εἴπωμεν] λέγωμεν V 7 λέγεται Tc φύσει μιᾷ colloc. Tc 8 παρέπεται] ὑπάρ-
χοι (sic) V γελᾶν] γελαστικόν c 13. 14 ὅπερ—ζῶν om. c 13 ἀρμόζει πολλαῖς
colloc. V 14 γὰρ ὁ om. V καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ βοῦς καὶ ὁ κύων Tc: καὶ ἵππος
καὶ κύων καὶ βοῦς V 16 ὅτι om. V 17 ἀρμ.] ὑπάρχει KTc ἐστὶ om. V
λογικός Tc 20 ὅτι om. V 21 ἡ τοῦ ἀνθρ. φωνή τοῖς ἀνθρ. ἀρ. coll. Tc
23 ὁ om. KT 24 ἰδίως ἤγουν ἰδιαζόντως V 25 πέντε—πῶς ἔχει (p. 86,11)
eicis ἐδείξαμεν V 26 συμβ. ἴδιον διαφορὰ colloc. V ἴδιον
καὶ συμβ. Tc 28 τί ἐστίν] εἰπεῖν c ὁποῖόν τι] καὶ ποῖον V¹: καὶ ποῖον τι V²
ante ὁποῖόν ἐστὶ add. καὶ V 29 κατηγοροῦνται Par. 2089: κατηγορεῖται KTVc
30 et 33 προῖόν KTc 32 ὁποῖον] ποῖον (bis) V κατηγορεῖται K

τὸ μὲν λογικὸν δια|φορά ἐστι τὸ δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν ἴδιον 164^r
 οὐσιῶδες), τὸ δὲ ἴδιον ἐπουσιῶδες ἐν τῷ ὁποῖόν ἐστι κατηγορεῖται (ἐρω-
 τώμενοι γὰρ ὁποῖόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος λέγομεν γελαστικὸν καὶ ὁποῖόν ἐστιν
 ὁ ἵππος λέγομεν χρεμετιστικόν), τὸ δὲ ἀχώριστον συμβεβηκὸς ἐν τῷ ποῖόν
 5 ἐστι κατηγορεῖται (ἐρωτῶμενοι γὰρ ποῖόν ἐστιν ὁ κόραξ λέγομεν μέλαν καὶ
 ποῖόν ἐστι κύκνος λέγομεν λευκόν), τὸ δὲ χωριστὸν συμβεβηκὸς ἐν τῷ πῶς
 ἔχει κατηγορεῖται· ἐρωτῶμενοι γὰρ πῶς ἔχει Σωκράτης λέγομεν ὅτι ὑγιαίνει
 ἢ κινεῖται. δέδεικται οὖν ὅτι πέντε εἰσὶν αἱ φωναί· ἔστι γὰρ γένος εἶδος
 διαφορὰ ἴδιον καὶ συμβεβηκός. καὶ πέντε τρόποι οἱ κατὰ τῶν φωνῶν τού-
 10 των φερόμενοι· ἔστι γὰρ τί ἐστιν, ὁποῖόν τί ἐστιν, ὁποῖόν ἐστι, ποῖόν ἐστι
 καὶ πῶς ἔχει.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες ὅτι οὐκ εἰσὶ μόναι πέντε φωναὶ ἀλλὰ καὶ
 ἕξ· ἔστι γὰρ γένος εἶδος διαφορὰ συμβεβηκός ἴδιον οὐσιῶδες καὶ ἴδιον ἐπου-
 σιῶδες. πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν ὅτι περὶ φωνῶν ἐστιν ὁ λόγος, μία δὲ
 15 φωνή ἐστι τὸ ἴδιον οὐσιῶδες καὶ τὸ ἴδιον ἐπουσιῶδες· εἴτε γὰρ οὐσιῶδες
 ἐστιν εἴτε ἐπουσιῶδες, ἴδιον λέγεται. ἐπεὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον πλείονες
 τῶν ἕξ φωνῶν εἰσιν· ἔστι γὰρ συμβεβηκὸς χωριστόν, ἔστι δὲ καὶ ἀχώριστον,
 ἀλλὰ μία φωνή ἐστι καὶ τὸ χωριστόν συμβεβηκὸς καὶ τὸ ἀχώριστον· εἴτε
 γὰρ χωριστόν ἐστιν εἴτε ἀχώριστον, συμβεβηκὸς λέγεται. ταῦτα μὲν ἐν
 20 τοῦτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐσιῶδες μὲν ἐστιν ὁ παρὸν μὲν σώζει ἀπὸν δὲ φθείρει,
 ὡς ἐπὶ τοῦ λογικοῦ· τοῦτο γὰρ οὐσιωδῶς πρόσσεστι τῷ ἀνθρώπῳ· παρὸν
 μὲν γὰρ σώζει τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸν δὲ φθείρει αὐτόν· οὐ δύναται γὰρ
 ἄνθρωπος χωρὶς τοῦ λογικοῦ εἶναι. ἐπουσιῶδες δὲ ἐστιν ὁ οὔτε παρὸν
 25 σώζει οὔτε ἀπὸν φθείρει, ὡς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ· τοῦτο γὰρ οὔτε παρὸν σώζει
 τὸν ἄνθρωπον οὔτε ἀπὸν φθείρει· ἐνδέχεται γὰρ τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶναι
 λευκὸν καὶ μὴ εἶναι καὶ ὁμῶς συνίστασθαι. τὸ δὲ λευκὸν τοῦ κύκνου καὶ
 τὸ μέλαν τοῦ Αἰθίοπος ἀχώριστά εἰσι συμβεβηκότα· οὔτε γὰρ κύκνον ἐνδέ-
 χεται μὴ εἶναι λευκὸν οὔτε Αἰθίοπα μὴ εἶναι μέλανα. ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν
 30 περὶ τοῦ σκοποῦ. ἐν οἷς καὶ ἡ δευτέρα πράξις.

- 1 ἐστι διαφορὰ colloc. V 2 τὸ δὲ ἴδιον] καὶ τὸ ἴδιον δὲ KTc ὁποῖον K²T
 ὁποῖόν τι K¹T¹V 3 et 4 ὁ (bis) om. KTc 4 ποῖον] ὁποῖον Tc
 5 ὁ om. TVc μέλας KTc 6 λευκός KTc χωριστόν δὲ colloc. Tc
 7 ὅτι om. V 8 αἱ om. V 9 συμβεβηκός ἴδιον διαφ. (καὶ om.) colloc. V 10 α
 ὁποῖόν ἐστι et ποῖόν ἐστι add. καὶ V 12 πέντε μόναι colloc. TVc 13 ἴδ. ἐπ. ~~οὐ~~
 καὶ ἴδ. οὐς. colloc. V 16 κατὰ τὸν λόγον αὐτῶν V 17 συμβ. ἀχώριστον ~~α~~
 χωριστόν συμβ. V 18 ἀλλὰ—ἀχώριστον om. K καὶ τὸ χωρ. συμβ. om. C
 συμβεβηκός (post χωριστόν) om. T post ἀχώρ. add. συμβεβηκός V 19 ἀχ. ~~ω~~
 ἐστιν εἴτε χωρ. colloc. V εἴτε ἀχωρ.] ἢ ἀχωρ. KT 19. 20 ταῦτα μὲν
 τούτοις om. K 21 δὲ] οὖν K alt. μὲν om. Kc 22 ὡς ἐπὶ—φθε/
 αὐτόν (23) om. KTc 25 ὡς ἐπὶ—φθείρει (26) om. TV 26 pr. τὸν ἄνθρωπ.
 Laur. 72,5: om. Kc 27 εἶναι καὶ μὴ εἶναι λευκὸν colloc. V καὶ (ante ὁμ.
 om. K δὲ] γὰρ K²Vc 28 ἀχώριστόν ἐστι συμβεβηκός KTc 29 Αἰθίοπ.
 κόρακα V 30 ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πράξις V: om. T

Πρᾶξις γ'.

Μαθόντες τὸν σκοπὸν τοῦ παρόντος συγγράμματος ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ
χρήσιμον. ἰστέον ὅτι τὸ χρήσιμον τοῦ παρόντος συγγράμματος τριττόν
ἐστὶ· χρησιμεύει γὰρ καὶ εἰς τὰς Κατηγορίας Ἀριστοτέλους καὶ εἰς πᾶσαν
5 τὴν φιλοσοφίαν καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους. καὶ εἰς μὲν τὰς Κατη-
γορίας Ἀριστοτέλους χρησιμεύει, ὅτι ἐν ταῖς Κατηγορίαις διδάσκει ἡμᾶς ὁ
Ἀριστοτέλης περὶ τῶν δέκα γενικωτάτων γενῶν, διδάσκει δὲ ἡμᾶς ἐν τῇ
παρόντι συγγράμματι τί ἐστὶ γένος καὶ πάλιν ὅτι τὰ γένη | τῶν εἰδῶν 164^v
εἰσι γένη καὶ διὰ τῶν διαφορῶν διαιροῦνται εἰς τὰ εἶδη· καὶ γὰρ τὸ ζῷον,
10 ὅπερ ἐστὶ γένος, διὰ τῶν διαφορῶν, φημὶ δὲ διὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ ἀλόγου,
διαίρεται εἰς τὰ εἶδη, οἷον εἰς τὸ λογικὸν ζῷον καὶ εἰς τὸ ἀλογον ζῷον. διδάσκει
δὲ ἡμᾶς ἐν τῇ παρόντι συγγράμματι καὶ τί ἐστὶν εἶδος καὶ τί ἐστὶ διαφορά.
καὶ πάλιν ἐπειδὴ τὰ γενικώτατα γένη ὄρους οὐκ ἐπιδέχονται (ὁ γὰρ ὄρος
ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν σύγκειται, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῷον
15 λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· ἰδοὺ τὸ μὲν ζῷον γένος ἐστὶν
αἱ δὲ λοιπαὶ συστατικαὶ διαφοραί. τὰ δὲ γενικώτατα γένη οὐκ ἔχουσιν
ὑπερاناβεβηκὸς γένος τὸ ὀφείλον τεθῆναι ἐν τῇ ὕρῳ· τούτου χάριν οὐκ
ἐπιδέχονται ὄρον, ἀλλὰ διὰ ἰδίου δηλοῦνται), διδάσκει [δὲ] ἡμᾶς ἐν τῇ παρόντι
συγγράμματι τί ἐστὶν ἴδιον. καὶ πάλιν ἐπεὶ τὰ πολλὰ τῶν δέκα γενικωτά-
20 των γενῶν συμβεβηκότα εἰσὶν οἷον τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν, διδάσκει ἡμᾶς
ἐν τῇ παρόντι συγγράμματι τί ἐστὶ συμβεβηκός.
Δέδεικται οὖν ὅτι χρησιμεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς τὰς Ἀριστοτέ-
λους Κατηγορίας. εἰς πᾶσαν δὲ τὴν φιλοσοφίαν χρησιμεύει τὸ παρὸν σύγ-
γραμμα οὕτως· εἰ ἄρα αἱ Ἀριστοτέλους Κατηγορίαι εἰς πᾶσαν τὴν φιλο-
25 σοφίαν συμβάλλονται (εἰσαγωγαὶ γὰρ εἰσι τῆς φιλοσοφίας καὶ δι' αὐτῶν
πάντα τὰ ὄντα διδασκόμεθα), συμβάλλεται δὲ ἡ παρούσα πραγματεία εἰς
τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, ὥς δέδεικται, δῆλον ὅτι διὰ μέσου τῶν Κατη-

2 post μαθόντες add. σὺν θεῷ KTe: om. V καὶ ἐπὶ TV 3 post ἰστέον
add. δὲ c τριττόν K²: τρίτον K¹Vc: τετραχῆς T 4 χρησιμεύει] χρήσιμον Brand.
post χρησιμεύει γὰρ add. τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς τὴν ἡμῶν αὐτῶν οὐσίαν. κοινωνικοὶ γὰρ
ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐξαγγέλλομεν (ἐξαγγέλομεν T) ἑαυτοῖς διὰ τῆς φωνῆς τὰ τοῦ νοῦ
γεννήματα, ὅθεν καὶ φωνὴ λέγεται παρὰ (διὰ K) τὸ φωτίζειν, φῶτες γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ
ἄνθρωποι KTe 6 Ἀριστοτέλους χρησιμεύει om. V ἐν ταῖς κατηγορίαις post ἡμᾶς
transp. T: om. V ὁ om. Tc 7 δὲ] δὴ V an ἡμᾶς (Πορφύριος)?
8 τὰ γένη ὅτι coll. c τῶν (ante εἰδῶν) om. V 9 καὶ γὰρ—εἶδη (11) om. V
10 τοῦ (ante ἀλόγου) om. T 11 διαίρεται post φημὶ δὲ colloc. Tc τὸ ζῷον τὸ
λογικόν T καὶ εἰς τὸ ἀλ. ζῷον om. V 12 alt. ἐστὶ om. V 14 σύγκειται
post γένους transp. K διαφ. συστ. colloc. Tc ὁ om. KTe 15 γένος ζῶον
colloc. c 16 an αἱ δὲ λοιπαὶ (λέξεις)? (cf. p. 91,13) 17 ἐπαναβεβηκός V
γένος om. K τεθεῖναι Kvc 18 ἰδίων V: τοῦ αἰδίου c δὲ delevi
19 ἴδιον—τί ἐστὶ (21) om. Tc: in mrg. suppl. K¹ ἐπεὶ om. V 19. 20 τῶν δέκα
γενῶν τῶν γενικ. V 20 ποιὸν ποσόν (καὶ τὸ om.) V διδάσκει δὲ V
22 τὰς τοῦ ἀριστ. KT 23 τὸ παρὸν σύγγρ. om. Tc

γορίων συμβάλλεται ἡμῖν τὸ παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν. συμβάλλεται δέ, ὡς εἴρηται, τὸ παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους. ἀλλὰ πρῶτον εἰπωμεν διὰ τί λέγονται διαλεκτικαὶ μέθοδοι καὶ πόσαι εἰσὶ καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ οὕτω λέγωμεν πῶς συμβάλλεται τὸ

5 παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους.

Ἰστέον δὲ ὅτι διαλεκτικαὶ ἐλέγοντο, ἐπειδὴ ἐν τῷ διαλέγεσθαι ἀνεφαίνοντο· ἐν γὰρ τῷ διαλέγεσθαι καὶ διήρουν καὶ ὠρίζοντο καὶ ἀποδείξεσιν ἐκέχρητο καὶ τῇ ἀναλύσει. εἰσὶ δὲ τέσσαρες αἱ διαλεκτικαὶ μέθοδοι· ἔστι γὰρ διαιρετική ὀριστική ἀποδεικτική ἀναλυτική. καὶ διαιρετικῆς μὲν ἔργον

10 ἐστὶ τὸ λαμβάνειν τὰ γένη καὶ διαιρεῖν αὐτὰ εἰς εἶδη, ὀριστικῆς δὲ ἔργον ἐστὶ τὸ ὀρίεσθαι τὰ πράγματα, ἀποδεικτικῆς δὲ τὸ ἀποδείξει πιστοῦσθαι τὰ λεγόμενα. ἔστι δὲ ἡ πίστις τριττὴ· ἡ γὰρ ἐκ τῶν καθόλου τὰ μερικὰ πιστοῦνται ἢ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου ἢ ἐκ τοῦ ἴσου τὸ ἴσον. καὶ ἡνίκα μὲν ἐκ τῶν καθόλου τὰ μερικὰ κανονίζονται, λέγεται ἀποδείξεις, οἷον

15 ὡς ὅταν βουλόμενοι δεῖξαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐμψυχός ἐστιν ἐκ τῶν καθόλου τοῦτο πιστωσώμεθα λέγοντες ὅτι 'ὁ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστι, πᾶν ζῷον ἐμψυχόν ἐστιν, ὁ ἄνθρωπος ἄρα ἐμψυχός ἐστιν'. ἡνίκα δὲ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου κανονίζομεν, λέγεται ἐπαγωγή, οἷον ὡς ὅταν βουλόμενοι δεῖξαι ὅτι πᾶν | ζῷον τὴν κάτω γένυν κινεῖ ἐκ τῶν μερικῶν τοῦτο πιστωσώμεθα

20 λέγοντες ὅτι 'ὁ ἄνθρωπος τὴν κάτω γένυν κινεῖ, ὁ ἵππος τὴν κάτω γένυν κινεῖ, πᾶν ζῷον ἄρα τὴν κάτω γένυν κινεῖ'. ἡνίκα δὲ ἐκ τοῦ ἴσου τὸ ἴσον κανονίζομεν, λέγεται τὸ τοιοῦτον παράδειγμα οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ Διονυσίου· βουλόμενος γὰρ τις μὴ δοθῆναι τῷ Διονυσίῳ στρατὸν εἰσέρχεται καὶ κέχρηται παραδείγματι τῷ Πεισιστράτῳ λέγων ὅτι 'μὴ δῶμεν τῷ Διονυσίῳ

25 στρατόν, ἵνα μὴ τυραννήσῃ ὡς ὁ Πεισίστρατος'. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰς κυρίως τρόπος ἐστὶν ἀποδείξεως ὁ ἀπὸ τῶν καθόλου τὰ μερικὰ κανονίζων· οὗτος γὰρ ὄντως ἀναγκαίως ἔχει· ὁ γὰρ λόγος ὁ κανονίζων ἀπὸ τῶν καθόλου τὰ μερικὰ ἀναγκαίως ἀληθεύει· ἀνάγκη γὰρ πᾶσα τὸν ἄνθρωπον, εἴ γε ζῷόν ἐστιν, ὁμοίως πᾶσι τοῖς ζῷοις ἐμψυχὸν εἶναι. ὁ δὲ κανονίζων ἀπὸ τῶν

30 μερικῶν τὰ καθόλου οὐκ ἔστι κυρίως τρόπος ἀποδείξεως, ἐπειδὴ οὐ δύναται

1 καὶ om. KTe 2 ὡς—σύγγραμμα om. V 4 λέγωμεν Laur. 72,5: λέγομεν KTVc
 πῶς—συγγρ.] τὸ παρὸν σύγγρ. πῶς χρησιμεύει V 5 καὶ om. KV 6 δὲ om. T
 λέγονται V 6. 7 ἀνεφαίν.—διαλέγεσθαι om. V διεφαίν. c 7 ἐν τῷ γ
 colloc. K διωρίζοντο Tc 8 διαλεκτικοὶ V 9 καὶ ἀναλυτικὴ Brand.
 διαιρετικοῦ Kc 10 εἰς εἶδη om. V ὀριστικοῦ KTe 11 ἀποδεικτικοῦ KTe
 13 πιστοῦται TV 14 τοῦ καθόλου T κανονίζεται V 15 βουλόμενοι T
 ἀποδείξει V (cf. v. 18) 15. 16 ὁ (post ὅτι) om. V (bis) 15 ἐμψυχὸν KV
 16 et 19 πιστωσώμεθα TVc 16 ὅτι (post λέγοντες) om. Tc 17 ἐμψυχὸν V
 18 κανονίζομεν Kc 19 γένυν κινεῖ supra suppl. K² 20 ὁ (ante ἄνθρ.) om. V
 ὁ ἵππος—κινεῖ (21) om. V 21 πᾶν—κινεῖ om. T ἄρα ζῶον colloc. V
 22 κανονίζομεν T οἷον om. K 22. 23 Διονυσίου om. V 23 γὰρ om. V
 Διονυσίῳ] διονύσω V 24 τῷ πεισιστράτῳ παράδειγμα (sic) V πεισιστράτῳ T
 26 ἐστὶ τῆς ἀποδ. K τὰ μερικὰ om. K κανονίζων] expl. Cramerī Anecd.
 Paris. 26. 27 οὗτος γὰρ ὄντως ἀναγκ.] οὗτος γὰρ ἀναγκ. οὕτως K: οὗτος γὰρ οὕτως
 ἀναγκ. T: οὕτως γὰρ ὄντως ἀναγκ. V 28 ἀληθεύει in ras. T

τις πᾶσι τοῖς μερικοῖς ἐπεξελθεῖν ἀπείροις καὶ ἀπεριλήπτοις οὖσιν, ἵνα
 κανονίσῃ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου. ἄλλως τε δὲ οὔτε ἀληθεύει πάντως
 ὁ λόγος ὁ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου κανονίζων· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι ὁ
 ἄνθρωπος τὴν κάτω γένυν κινεῖ, ὁ ἵππος τὴν κάτω γένυν κινεῖ, πᾶν ἄρα
 5 ζῷον τὴν κάτω γένυν κινεῖ· οὐκ ἀληθεύει· οὔτε γὰρ ὁ χρυκόδειλος οὔτε ὁ
 φοῖνιξ τὸ ὄρνεον οὔτε ὁ δελφίν τὴν κάτω γένυν κινεῖ, ἀλλὰ τὴν ἄνω.
 ἀλλ' οὔτε δὲ ὁ ἐκ τοῦ ἵππου τὸ ἵππον κανονίζων ἐστὶ κυρίως τρόπος ἀποδεί-
 ξεως· οὐδὲ γὰρ πάντως ἀληθεύει· οὔτε γὰρ εἰ ὁ Πεισίστρατος ἐτυράννησε,
 πάντως καὶ ὁ Διόνυσος τυραννῆσει, οὔτε εἰ πλεύσας τις ἐναυάγησε, πάντως
 10 καὶ ἄλλος πλέων ναυαγήσει.

Ἀναλυτικῆς δὲ ἔργον ἐστὶ τὸ διαλύειν τι εἰς ἐκεῖνα, ἐξ ὧν καὶ συνί-
 σταται, οἷον ὡς ὅταν λαμβάνων τις τὸν ἄνθρωπον διαλύῃ αὐτὸν εἰς χεῖρας
 καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν καὶ σάρκα καὶ ὀστέα, καὶ ταῦτα ἀναλύῃ εἰς τὰ
 τέσσαρα στοιχεῖα, ἐξ ὧν καὶ σύγκειται, καὶ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα εἰς ὕλην
 15 καὶ εἰς εἶδος, ἐξ ὧν καὶ συνίσταται. ἰστέον δὲ ὅτι ἄλλο ἐστὶ διάλυσις
 καὶ ἄλλο ἀνάλυσις· ἡ μὲν γὰρ διάλυσις ἐπὶ τῶν μερῶν λέγεται, ἡ δὲ ἀνα-
 λυσις ἐπὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων. διαφέρουσι δὲ τὰ μέρη τῶν τεσσάρων
 στοιχείων, ὅτι τὰ μέρη οἰκείαν περιγραφὴν ἔχουσι καὶ περιωρισμένα εἰσὶ
 (καὶ γὰρ περιώριστα πόθεν ἕως ποῦ ἐστὶν ἡ χεὶρ καὶ πόθεν ἕως ποῦ
 20 ἐστὶν ὁ πούς), τὰ δὲ τέσσαρα στοιχεῖα οὐκ ἔχουσι περιγραφὴν οὐδὲ εἰσι
 περιωρισμένα· οὐδὲ γὰρ ἐστὶ περιωρισμένον πόθεν ἕως ποῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐστὶ τὸ ὕδωρ καὶ πόθεν ἕως ποῦ ἡ γῆ καὶ πόθεν ἕως ποῦ τὸ πῦρ καὶ
 πόθεν ἕως ποῦ ὁ ἀήρ. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 165*

Ἡ δὲ τάξις αὐτῶν ἐστὶ τοιαύτη· ἡ διαιρετικὴ προτερεύει τῆς ὀρίστι-
 25 κῆς, ἐπειδὴ καὶ ἡ διαιρέσις προτερεύει τοῦ ὀρισμοῦ· καὶ γὰρ λαμβάνων τις
 ἐκ τῆς διαιρέσεως τὰ χρειώδη ἀποτελεῖ τὸν ὅρον, οἷον βουλόμενος ὀρίσα-
 σθαι τὸν ἄνθρωπον λαμβάνει τὸ γένος, φημί δὲ τὸ ζῷον, καὶ ἐκ τῆς διαιρέσεως
 τοῦ ζῷου τῆς εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον λαμβάνει τὸ λογικὸν καὶ ἐκ τῆς διαι-
 ρέσεως τοῦ λογικοῦ τῆς εἰς θνητὸν καὶ ἀθάνατον λαμβάνει τὸ θνητόν.
 30 ἐπειδὴ οὖν λαμβάνων τις ἐκ τῆς διαιρέσεως τὰ χρειώδη ἀποτελεῖ τὸν ὅρον,

2 οὔτε] an οὐδὲ? 3 ὁ (ante ἐκ) om. V 4 ὁ (ante ἀνθρ.) om. V 4 ὁ ἵππος—
 κινεῖ om. V 6 οὔτε ὁ δελφίν om. V δελφίνος Brand. 7 ἀλλ' om. V
 κύριος V 8 οὐδὲ] οὐ K 9 διόνυσος V alt. πάντως om. V 10 ἄλλος]
 ἑτέρος τις KT πλέων post ναυαγήσει colloc. V 11 ἀναλυτικῆς scripsi: ἀνα-
 λυτικοῦ KT: ἀναλυτικῶν V (cf. p. 88,9, 11) τι om. V καὶ om. K 11. 12 συνί-
 στανται TV 12 διαλύει T 13 σάρκα K ταῦτα ἀναλύει] ἀναλύει αὐτὰ T:
 ταῦτα ἀναλύει V τὰ om. T 14 post στοιχεῖα add. πάλιν ἀναλύει T
 σύγκεινται T 14. 15 εἰς ὕλην καὶ εἶδος T: om. K 15 alt. καὶ om. T συνίσταν-
 ται TV 16 διὰ μὲν γὰρ (ἡ om.) KT 17 διαφέρουσι—στοιχείων (18) om. V
 19 post pr. πόθεν add. καὶ T 20 ἐστὶν (ante ὁ πούς) om. V 21 οὐδὲ Laur. 72,5:
 οὔτε KTV ἐν τῷ ἀνθρ. post περιωρισμένον colloc. K: ante περιωρ. T 22 ante
 ἡ γῆ add. ἐστὶν K 22. 23 καὶ πόθεν ἕως ποῦ ὁ ἀήρ] καὶ πόθεν ἕως ποῦ ἐστὶ τὸ
 ὕδωρ καὶ πόθεν ἕως ποῦ ὁ ἀήρ K: om. V 25 τοῦ ὁρ. προτ. colloc. V
 26 τὰ χρειώδη Laur. 72,5: τὸ χρησίμον KTV (cf. v. 30) βουλ. τις T 27 φημί
 δὲ] οἷον V 30 ἐκ τῆς διαιρέσεως post χρειώδη colloc. T: om. K

εὐλόγως ἡ διαιρετική προτερεύει τῆς ὀριστικῆς. ἡ δὲ ὀριστική προτερεύει τῆς ἀποδεικτικῆς, ἐπειδὴ, ὥς φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, 'ἀρχὴ ἀποδείξεως ὁ ὀρισμός ἐστιν'. ἡ γὰρ ἀπόδειξις τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος παρίστησι, καὶ οἱ ὀρισμοὶ δὲ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων παριστῶσιν. ἡ δὲ
 5 ἀναλυτικὴ τελευταίαν ἔχει τάξιν, ἐπειδὴ ἐναντίως πως ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ γὰρ ἡ ἀναλυτικὴ ἐναντίως ἔχει πρὸς τὴν διαιρετικὴν, ὅτι ἡ μὲν διαιρετικὴ ἀπὸ ἀπλοῦ τινος ἄρχεται καὶ εἰς σύνθετά τινα τελευτᾷ (καὶ γὰρ λαμβάνει τις τὴν οὐσίαν ἀπλοῦν τι οὖσαν καὶ διαιρῶν αὐτὴν καταντᾷ ἄχρι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ κυνός, ἅτινα σύνθετά τινα εἰσιν), ἡ δὲ ἀνα-
 10 λυτικὴ ἀπὸ συνθέτου ἄρχεται καὶ εἰς ἀπλᾶ καταντᾷ· καὶ γὰρ ὁ ἀναλυτικὸς λαμβάνων τὸν ἄνθρωπον, ὅπερ σύνθετόν τί ἐστι, διαιρεῖ αὐτὸν ἄχρι τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἶδους, ἅπερ ἀπλᾶ τινα εἰσι. πρὸς δὲ τὴν ὀριστικὴν ἐναντίως πως ἡ ἀναλυτικὴ, ὅτι ἡ μὲν ὀριστικὴ ἐκ διαφόρων μίαν φύσιν ποιεῖ (καὶ γὰρ ἐκ τοῦ ζῴων λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν μίαν φύσιν
 15 ἀποτελεῖ, τὸν ἄνθρωπον), ἡ δὲ ἀναλυτικὴ τοῦναντίον ἐξ ἐνός τινος διάφορα ποιεῖ· καὶ γὰρ λαμβάνει τὸν ἄνθρωπον ἐν τι ὄντι καὶ διαλύει αὐτὸν εἰς διάφορα, οἷον εἰς χεῖρας πόδας κεφαλὴν φλέβας σάρκα ὅσα. πρὸς δὲ τὴν ἀποδεικτικὴν ἐναντίως ἔχει ἡ ἀναλυτικὴ, ὅτι ἡ μὲν ἀποδεικτικὴ ἐκ συλλογισμῶν συνίσταται (βουλούμενοι γὰρ δεῖξαι τὸν ἄνθρωπον ἐμψυχον διὰ συλλο-
 20 γισμοῦ τοῦτο δεικνύμεν λέγοντες ὅτι 'ὁ ἄνθρωπος ζῷον, πᾶν ζῷον ἐμψυχον, ὁ ἄνθρωπος ἄρα ἐμψυχον'), ὁ δὲ συλλογισμός, ὡς καὶ ἡ ὀνομασία δηλοῖ, συλλογὴ ἐστὶ λόγων, ἡ δὲ ἀναλυτικὴ τοῦναντίον διάλυσιν ποιεῖται· καὶ γὰρ τοὺς συλλογισμοὺς εἰς λόγους διαλύει καὶ τοὺς λόγους εἰς λέξεις. ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῆς τάξεως.
 25 Ἐλθωμεν δὲ καὶ δεῖξωμεν πῶς χρησιμεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους. Ἰστέον ὅτι εἰς τὴν διαιρετικὴν χρησιμεύει οὕτως· ὥσπερ ἐν τοῖς ἔξω ἐστὶ τὸ διαιροῦν καὶ τὸ διαιρούμενον καὶ τὰ εἰς αὐτὸ γίνονται ἢ διαίρεσις οἷον ὡς ἐπὶ τῆς τεκτονικῆς (ἐστὶ γὰρ ὁ πρίων ὁ διαιρῶν καὶ τὸ ξύλον τὸ διαιρούμενον καὶ αἱ σανίδες εἰς αὐτὸ ἐγένετο ἢ διαίρεσις), οὕτω
 30 καὶ ἐν ταῦθ' ἐστὶ τὸ διαιροῦν καὶ τὸ διαιρούμενον καὶ τὰ εἰς αὐτὸ ἐγένετο 166^r ἢ διαίρεσις, καὶ διαιρούμενον μὲν ἐστὶ τὸ γένος (τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ διαιρούμενον) διαιροῦν δὲ αἱ συστατικαὶ διαφοραὶ (καὶ γὰρ αἱ συστατικαὶ διαφοραὶ εἰσιν αἱ διαιροῦσαι· τὸ γὰρ λογικὸν προσερχόμενον τῷ ζῴῳ διαιρεῖ

2 φησιν ὁ Ἄρ.] Anal. post. B 3 p. 90b24

4 καὶ οἱ ὅρ. δὲ] οἱ δὲ ὀρισμοὶ T

5 an τὰς ἄλλας?

6 καὶ γὰρ—διαιρετικὴν] καὶ πρῶτα μὲν ἔχει ἐν. πρὸς τὴν διαιρ. T:

καὶ γὰρ ἡ ἀναλ. ἐν. πρὸς τὴν διαιρετικὴν (διαλυτικὴν m.) ἔχει V

9 τοῦ om. V

σύνθετά τινα Paris. 1938: σύνθετόν τι KTV (cf. v. 12)

11 an ὅσπερ?

τι om. K

αὐτὸ T

τῆς] καὶ V

13 πως om. KT

ante ὅτι add.

οὕτως T

15 ἡ δὲ ἀναλ.—ἄνθρωπον (16) suppl. in mrg. K τοῦναντίον om. V

τινος om. T

16 post alt. καὶ add. γὰρ K

17 καὶ κεφαλὴν K

σάρκα TV

καὶ ὅσα T

18 ante ὅτι add. οὕτως T

20 ζῶν ἐστὶ, πᾶν δὲ ζῶν ἐμψυχόν

ἐστὶν KT

21 καὶ om. K

22 λόγων] λέξεων V

τοῦναντίαν T

24 τάξεως] λέξεως V

25 δὲ om. KT

27 τὸ (ante διαιρούμενον) om. KT

28 ἐπὶ τοῦ τῆς τεκτ. V

ὁ (post πρίων) om. T

καὶ om. KV

29 αὖς] αὖ KT

32 διαιροῦσαι K

καὶ γὰρ—διαφοραὶ om. V

αὐτὸ ἐκ τοῦ ἀλόγου ζῴου), διηρημένα δὲ εἰσι τὰ εἶδη· καὶ γὰρ τὰ εἶδη
εἰσι τὰ ἐκ τῶν γενῶν διηρημένα. συμβάλλεται οὖν ἡμῖν τὸ παρὸν σύγ-
γραμμα εἰς τὴν διαιρετικὴν, ἐπειδὴ διδάσκει ἡμᾶς τί ἐστὶ γένος καὶ τί
εἶδος καὶ τί διαφορὰ καὶ λέγει ὅτι τὸ μὲν γένος τῇ ὕλῃ ἀναλογεῖ ἢ δὲ
5 συστατικὴ διαφορὰ τῷ εἶδει· ὥσπερ γὰρ ἡ ἀνείδεος ὕλη κοινῶς πᾶσι τοῖς
ζῴοις ὑπόκειται (πάντα γὰρ τὰ ζῴα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους σύγκειται), προσερ-
χόμενον δὲ τὸ εἶδος εἰδοποιεῖ αὐτὰ καὶ ποιεῖ τὸ μὲν ἄνθρωπον τὸ δὲ ἴππον,
οὕτω καὶ τὸ γένος κοινῶς πᾶσι τοῖς εἶδεσιν ὑπόκειται (καὶ γὰρ τὸ ζῷον
πᾶσι τοῖς εἶδεσιν αὐτοῦ ὑπόκειται), προσερχομένη δὲ ἡ διαφορὰ εἰδοποιεῖ
10 αὐτὸ καὶ ποιεῖ τὸ μὲν λογικὸν ζῷον τὸ δὲ ἄλογον. εἰς δὲ τὴν ὀριστικὴν
χρησιμεύει οὕτως· ὁ ὅρος ἀπὸ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν σύγκειται,
οἷον ἄνθρωπος ἐστὶ ζῷον λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν (ἰδοὺ
τὸ μὲν ζῷον γένος ἐστίν, αἱ δὲ λοιπαὶ λέξεις συστατικαὶ διαφοραί)· διδάσκει
δὲ ἡμᾶς τὸ παρὸν σύγγραμμα τί γένος καὶ τί συστατικαὶ διαφοραί. εἰς δὲ
15 τὴν ἀποδεικτικὴν χρησιμεύει, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν, ἡ ὀριστικὴ ἀρχὴ ἐστὶν ἀπο-
δείξεως· εἰ ἄρα οὖν εἰς τὴν ὀριστικὴν χρησιμεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα,
ὥς δέδεικται, ὁῦλον ὅτι διὰ μέσου τῆς ὀριστικῆς καὶ εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν
χρησιμεύει. εἰς δὲ τὴν ἀναλυτικὴν χρησιμεύει, ἐπειδὴ τὰ φυσικὰ πράγματα
εἰς ὕλην καὶ εἶδος ἀναλύονται, ἐξ ὧν καὶ σύγκεινται· διδάσκει δὲ ἡμᾶς ὅτι
20 ἀναλογεῖ τῇ μὲν ὕλῃ τὸ γένος τῷ δὲ εἶδει ἡ διαφορὰ. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις δ'.

Μαθόντες τὸν σκοπὸν καὶ τὸ χρήσιμον ἔλθωμεν καὶ εἰπωμεν τὴν
αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς. ἰστέον ὅτι ἐπιγράφεται τὸ παρὸν σύγγραμμα Πορ-
φυρίου Εἰσαγωγῇ, Πορφυρίου τοῦ Φοίνικος τοῦ μαθητοῦ Πλωτίνου τοῦ
25 Λυκοπολίτου (ἢ δὲ Λυκόπολις ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ), περὶ οὗ εἴρηται ὅτι
οὐ πολλοὺς Αἰγύπτου, ἐπὴν δὲ τέχῃ, μέγα τίχτει.
περὶ τούτου δὲ λέγει ὁ Πορφύριος ὅτι Πλωτίνος ὁ καθ' ἡμᾶς ἐψάκει μὲν
αἰσχυρομένῳ, ὅτι περ ἐν σώματι ἦν, βουλομένων δὲ τινων ἀναθέσθαι αὐτῷ
εἰκόνα ἔφη ὅτι ἀρκεῖ μοι τὸ ἐκ τῆς φύσεως εἶδωλον, τοῦτ' ἐστὶ τὸ σῶμα,

- 1 διηρημένα scripsi: διαιρούμενα KV¹T: εἰς 2 γέγονεν ἢ διαίρεσις V²: διαιρεθέντα Elias
alt. τὰ εἶδη] ἐπειδὴ V 2 διηρημένα] διαιρούμενα libri (cf. v. 1) οὖν ἡμῖν] δὲ KT
5 ἢ] ὁ V 5. 6 τοῖς ζῴοις om. V 6 τοῦ εἶδους T σύγκεινται T
7 τὸ] τὸν (ante μὲν et δὲ) K 8 καὶ γὰρ--ὑπόκειται (9) om. K 9 ὑποκ. αὐτοῦ
colloc. T 10 αὐτὰ V ζῷον om. V 11 διαφ. συστ. colloc. K
13 διδάσκει--διαφοραί (14) om. T 14 συστατικὴ διαφορὰ V 15 ὅτι--χρησι-
μεύει (16) om. K 15. 16 τῆς ἀποδείξεως T 19 εἶδος καὶ ὕλην colloc. V
ἀναφύονται V καὶ Laur. 72,5: om. KTV (cf. p. 89, 14. 15) 20 ἐν οἷς ἡ πρᾶξις
om. KT 22 post μαθόντες add. καὶ T 22. 23 καὶ εἴπ. καὶ τὴν αἰτίαν V
23 ὑπογραφῆς K 25 post Αἰγύπτῳ add. πόλιν V ὅτι om. T 26 οὐ πολλοὺς
Αἴγ.] unde sumpsit versum nescio αἰγύπτου τίχτει, ἐπὶ V 27 δὲ τούτου
colloc. V λέγει ὁ Πορφ.] De vita Plotini c. 1 Πλωτίνος ὁ ἑλλήν καθ' ἡμᾶς V
29 εἰκόνα post τινων (28) colloc. V ἔφη ὅτι om. V

μὴ καὶ εἰδῶλου εἰδῶλον ἔχειν'. εἰδῶλου δὲ εἰδῶλον τὴν εἰκόνα ἔφη· τοῦ
 γὰρ σώματος ἐστὶν ἐκτύπωμα. ἰστέον δὲ ὅτι Πορφυρίου μαθητῆς ἦν ὁ
 'Ιάμβλιχος, περὶ ᾧν, φημί δὲ τοῦ Πορφυρίου καὶ τοῦ 'Ιαμβλίχου, εἶπεν ἡ
 Πυθία ἔνθους ὁ Σύρος, πολυμαθὴς ὁ Φοίνιξ', Φοίνικα πολυμαθῆ λέγουσα
 5 τὸν Πορφύριον (ἀπὸ γὰρ Φοινίκης ἦν), ἔνθουν δὲ Σύρον τὸν 'Ιάμβλιχον
 (οὗτος γὰρ Σύρος ἦν)· | ἔνθουν δὲ αὐτὸν λέγει, ἐπειδὴ περὶ τὰ θεῖα 166'
 ἐνησχολεῖτο. Εἰσαγωγὴ δὲ ἐπιγέγραπται, ἐπειδὴ αὕτη εἰσάγει ἡμᾶς εἰς
 πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ διδάσκει ἡμᾶς περὶ τῶν πέντε φωνῶν,
 φημί δὴ περὶ γένους καὶ εἰδους καὶ διαφορᾶς καὶ ἰδίου καὶ συμβεβηκότος,
 10 ὅφ' ἂς πᾶσα φωνὴ ὑπὸ τὴν φιλοσοφίαν οὖσα ἀνάγεται. εὐλόγως δὲ Εἰσα-
 γωγὴ ἐπέγραψε καὶ οὐ Περὶ εἰσαγωγῆς, ἵνα δραστηκώτερον δείξῃ τὸ σύγ-
 γραμμα καὶ ὅτι αὐτὴν τὴν εἰσαγωγὴν διδάσκει ἡμᾶς· αἱ γὰρ τοιαῦται ἐπιγρα-
 φαί, φημί δὴ αἱ ἄνευ τῆς προθέσεως, δραστηκώτερον παριστῶσι τὸ σύγγραμμα,
 οἷον Πλάτωνος Φαιδῶν, Πλάτωνος 'Αλκιβιάδης· αἱ γὰρ μετὰ τῆς προθέσεως
 15 ὕφ' ἑσιν καὶ μείωσιν τινα εἰσαγοῦσιν, οἷον Περὶ ψυχῆς, Περὶ κρισίμων ἡμερῶν.
 Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ γνήσιον. ἰστέον ὅτι ἐκ πολλῶν δεῖκνυται
 γνήσιον Πορφυρίου τὸ παρὸν σύγγραμμα· καὶ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ προοι-
 μίου (πρὸς γὰρ Χρυσασόριον τινα ὑπατον Ῥώμης ποιεῖται τὴν προσφωνη-
 σιν, πρὸς δὲ καὶ ἐν ἄλλοις αὐτοῦ συγγράμμασι προσφωνεῖ), καὶ ὅτι
 20 μέμνηται τοῦ συγγράμματος τούτου καὶ ἐν ἄλλοις αὐτοῦ συγγράμμασι, καὶ
 ὅτι σαφηνείας ἐνταῦθα φροντίζει, ὅπερ ἴδιον αὐτοῦ· καὶ γὰρ τριῶν ὄντων
 τρόπων, καθ' οὓς ἡ ἀσάφεια γίνεται, ὡς ἐν τῇ προοιμίᾳ μαθησόμεθα,
 αὐτὸς πᾶν τῆς σαφηνείας φροντίζει. ταῦτα μὲν καὶ τὸ γνήσιον.
 Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν τάξιν. ἰστέον ὅτι πρὸ πάσης τῆς φιλο-
 25 σοφίας ἐστὶ τὸ παρὸν σύγγραμμα· εἰ γὰρ, ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ χρησίμῳ,
 τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας συμβάλλεται, αἱ δὲ
 Ἀριστοτέλους Κατηγορίαι πρῶτην τάξιν ἔχουσι (πρὸ γὰρ ὅλης τῆς φιλο-
 σοφίας εἰσὶ), δῆλον ὅτι εὐλόγως καὶ τὸ παρὸν σύγγραμμα πρὸ πάσης τῆς
 φιλοσοφίας ἐστὶ· καὶ γὰρ ὡς συμβαλλόμενον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατη-
 30 γορίας προτετάχεται αὐτῶν, προτετάμενον δὲ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης καὶ πρὸ
 πάσης τῆς φιλοσοφίας ἐστὶ· καὶ γὰρ αἱ Ἀριστοτέλους Κατηγορίαι πρὸ
 πάσης εἰσὶ τῆς φιλοσοφίας. ἄλλως τε δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰσαγωγὴ
 ἐστὶ πάσης τῆς φιλοσοφίας· καὶ γὰρ διὰ τούτου εἰσαγόμεθα εἰς πᾶσαν τὴν

1 καὶ μὴ colloc. KT 2 ἐκτύπωμα ex ἐκτύπωσις corr. T δὲ om. K
 3 δὲ] δὴ Brand. τοῦ (ante 'Ιαμβλ.) om. V 4 Φοίνικα om. KT
 δὲ πολυμαθῆ λέγουσι V 7 ἐνησχόλητο KT αὐτῇ] αὐτὴ T 8 γὰρ om. V
 9 δὲ] δὲ K περὶ εἰδους περὶ (περὶ om. T) διαφορᾶς ἰδίου καὶ συμβ. KT 10
 καὶ V 10. 11 Εἰσαγωγὴν Brand. 11 καὶ οὐ Περὶ εἰσαγ. ἐπέγρ. colloc. KT
 δείξῃ ὅτι δραστ. KT 15 τινα post ὕφ' ἑσιν colloc. V οἷον om. V 16 pos
 ἰστέον add. δὲ V 17 καὶ (post γὰρ) om. KV 17. 18 ἐκ τοῦ πορφυρίου
 προοιμίου V 19 συγγρ.] γράμμασι V 20 καὶ (ante ἐν) om. KT αὐτο
 αὐτοῦ Brand. 25 ἐμάθομεν] p. 87,4 post χρησίμῳ add. ὅτι KTV: om.
 Paris. 2089 26 συμβ. post σύγγρ. colloc. V 31 et 33 τῆς om. K
 32 post δὲ add. καὶ KT

φιλοσοφίαν διδασκόμενοι τὰς πέντε φωνάς, τοῦτ' ἔστι τί γένος καὶ τί εἶδος καὶ τί διαφορὰ καὶ τί ἴδιον καὶ τί συμβεβηκός· εἰσαγωγὴ δὲ οὕσα πάσης τῆς φιλοσοφίας εὐλόγως πρὸ πάσης τῆς φιλοσοφίας ἔστι· καὶ γὰρ αἱ εἰσαγωγαὶ πρότεραι θέλουσιν εἶναι τῶν ὧν εἰσιν εἰσαγωγαί. ταῦτα μὲν καὶ 5 ἡ τάξις.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ εἰπωμεν τὴν εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσιν. ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν σύγγραμμα διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι λέγει τί ἐστὶν ἐκάστη τῶν πέντε φωνῶν, οἷον τί ἐστὶ γένος, τί ἐστὶν εἶδος καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τμήματι παραδίδωσι τὰς κοινωνίας 10 νίας καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν. καὶ ὅσον μὲν κατὰ τὴν ἀκρίβειαν ἥρκει τὸ εἰπεῖν τί ἐστὶν ἐκάστη τῶν φωνῶν (καὶ γὰρ ὁ γινώσκων τί ἐστὶν ἐκάστη τῶν φωνῶν γινώσκει καὶ κατὰ τί κοινωνοῦσι καὶ κατὰ τί διαφέρουσιν), ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς εἰσαγομένους ποιεῖται τὸν λόγον καὶ πρὸς Χρυσασόριον τινα ὕπατον Ῥώμης πολιτικοῖς ἐνασχολούμενον πράγμασιν, ἡβουλήθη σαφαστέ- 15 ραν τὴν διδασκαλίαν ποιήσασθαι καὶ κατ' ἰδίαν παραδουναί τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι εἰς τρία τμήματα διαιρεῖ τὴν παρούσαν πραγματείαν, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ παραδίδωσι τί ἐστὶν ἐκάστη τῶν πέντε φωνῶν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ λέγει τὰς κοινωνίας αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τὰς διαφορὰς. καὶ εἰ μὲν ἐν ἄλλῳ τόπῳ παραδίδου τὰς 20 κοινωνίας αὐτῶν καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ τὰς διαφορὰς, καλῶς ἂν ἔλεγον· ὅπου δὲ ἅμα κοινωνίαν καὶ διαφορὰν παραδίδωσι καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὰ δύο παραδίδωσι, ὁτλον ἔτι οὐ δυνάμεθα τοῦτο δύο τμήματα εἰπεῖν· καὶ γὰρ μετὰ τὸ εἰπεῖν κοινωνίαν λέγει διαφορὰν καὶ πάλιν μετὰ τὸ εἰπεῖν διαφορὰν λέγει κοινωνίαν. ταῦτα μὲν καὶ ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαίρεσις.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὸν διδασκαλικὸν τρόπον καὶ εἰπωμεν ποίῳ 25 τρόπῳ διδασκαλικῷ κέχρηται. ἰστέον ὅτι τεσσάρων ὄντων τῶν διδασκαλικῶν τρόπων κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, οἷον διαιρετικοῦ ὀριστικοῦ ἀποδεικτικοῦ ἀναλυτικοῦ, τοῖς τέσσαρσι τρόποις κέχρηται· καὶ γὰρ καὶ τῷ διαιρετικῷ κέχρηται, ἡνίκα διαιρεῖ τὴν οὐσίαν εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον καὶ εἰς τὰ ἐξῆς. ὁμοίως 30 δὲ καὶ τῷ ὀριστικῷ, ἡνίκα ὑπογράφει τὰς πέντε φωνάς· καὶ γὰρ ἡ ὑπογραφή εἰκὼν ἐστὶ τοῦ ὀρισμοῦ. καὶ τῷ ἀποδεικτικῷ, ἡνίκα ἀποδείκνυσι πῶς θεωροῦνται ἐν τῷ γένει αἱ διαφοραί, ἄρα δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ. καὶ

1. 2 καὶ non pos. nisi ante τί συμβ. KT 2. 3 πάσης—εὐλόγως om. V 3 πρὸ] 4 τῶν ὧν εἰσιν εἰσαγ. Paris. 2089: om. KTV 6 post εἰπωμεν 5 add. καὶ V ἰστέον δὲ V 7 διαιρεῖται post ὅτι (6) colloc. K 8 ἐκάστη] 9 καὶ τὰ ἐξῆς] τί ἐστὶν ἴδιον, τί ἐστὶν διαφορὰ, τί ἐστὶν συμ- 10 βεβηκός V τὴν κοινωνίαν Brand. 10 αὐτῶν post κοινωνίας colloc. KT 11 ἐστὶν] ἔσται V (bis) 11. 12 ἕκαστον τῶν φωνῶν V 14 post ὕπατον add. 15 ὡς εἴρηται K: ante ὕπατον T ἐβουλήθη V 16 τὰς (ante διαφ.) om. K 17 πρώτῳ τμήματι KT 18 et 19. 20 τὴν 19 κοινωνίαν Brand. 19 καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ] ἐν ἄλλῳ δὲ KT 21 τὰ] τὰς V 22 παραδίδωσι om. K τοῦτο Paris. 2089: τούτου KTV δύο] τρὶα KT 26 κέχρ. διδασκ. colloc. K τεσσάρων τρόπων ὄντων διδασκ. (τῶν om.) V 27 κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην] cf. Anal. pr. A 27 p. 43^b1 sq. 28 τῇ διαιρετικῇ KT 29 εἰς (ante τὰ) om. V 30 ὑπογράφεται V

τῷ ἀναλογικῷ, ἡνίκα τὰς ὑπογραφὰς τῶν πέντε φωνῶν ἀναλύει εἰς τὰς λέξεις. καὶ ἐκάστην τῶν λέξεων σαφηνίζει λέγων διὰ τί ἐκάστη τούτων πρόσκειται ἐν τῇ ὑπογραφῇ, καὶ πάλιν διαλαμβάνει περὶ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἶδους, εἰς ᾧ τὰ φυσικὰ πράγματα ἀναλύονται, καὶ λέγει ὅτι τῇ μὲν ὕλῃ
5 τὸ γένος ἀναλογεῖ, τῷ δὲ εἶδει ἡ διαφορά. ταῦτα μὲν καὶ περὶ τοῦ διδασκαλικοῦ τρόπου.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ εἰπωμεν τὴν ὑπὸ τί μέρος ἀναφορὰν. ἰστέον ὅτι τὸ παρὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὴν λογικὴν ἀνακτέον, ἡ δὲ λογικὴ εἴτε μέρος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας εἴτε ὄργανον ἐν ταῖς Κατηγορίαις μαθησόμεθα. ταῦτα
10 ἔχει ἡ παρούσα πράξις καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς Πορφυρίου Εἰσαγωγῆς. |

4 εἰς τὰ φυσ. πρ. ἀναλύων αὐτά V καὶ (ante λέγει) om. V post εἰπωμεν ac
καὶ V 8 ἀνακτέον] ἀνάγεται K 9 ἐστὶ post φιλοσ. colloc. K
post κατηγορίαις add. σὺν θεῷ KT ταῦτα ἔχει (ἐν οἷς σὺν θεῷ V)—εἰσαγωγῆς K
ἐν τούτοις καὶ ἡ παρούσα σὺν θεῷ πραγματεία τετέλεσται T

ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΝ ΘΕΩΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΝ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ 167
ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΡΟΝΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

〈Πρᾶξις α'〉.

5 Ἐπειδὴ κόρον ἔχειν τῶν προοιμίων ἡγούμεθα (πάντων γὰρ κόρος ἐστὶ
τῶν ἐφ' ἡμῖν πλήν τῶν ἀρετῶν), σπουδαιότερον αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας ὑπο-
δυσώμεθα ἐπ' αὐτὴν που ἀφικόμενοι τῆς μετὰ χειρὸς λέξεως τὴν ἐξήγησιν.
αὕτη τοίνυν ἡ προκειμένη λέξις, φημὶ δὴ τὸ προοίμιον, διττὴν ἔχει τὴν
10 παραδόσιν· ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ προοιμίῳ τρία τινα παραδίδωσι, τὸν
σκοπὸν τὸ χρήσιμον καὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ
προοιμίῳ αἰτίας τινὰς παραδίδωσι τῶν λεχθησομένων.

Ἐν τῷ πρώτῳ προοιμίῳ τὸ μὲν χρήσιμον καταμερίσας ὁ φιλόσοφος
τὸ μὲν προέταξε τὸ δὲ μετέταξε τοῦ σκοποῦ μεσαζομένου. ἄξιον δὲ ζητῆσαι
τί δήποτε οὕτως ἔταξε. καὶ φαμεν ὅτι θεωρῶν ὁ φιλόσοφος τοὺς εἰσαγο-
15 μένους ἐλκόμενους τε καὶ ἀνθελκόμενους ἐξ ἑκατέρων, φημὶ δὴ τοῦ σκοποῦ
καὶ τοῦ χρησίμου, μέσσην ὁδὸν βαδίζων ὁ Πορφύριος συνεκέρασε τῷ σκοπῷ
τὸ χρήσιμον καὶ μετὰ τοῦ χρησίμου τὸν σκοπὸν ἔθηκε· καὶ γὰρ ὁ σκοπὸς
πρὸς ἑαυτὸν ἀνθέλκει ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἀπὸ τούτου ἀρξασθαι δεῖ, εἴ γε κατὰ
τὸν Πλάτωνα ἡμία ἐστὶ ἀρχὴ τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, τὸ εἰδέναι περὶ
20 οὗτο ἐστὶν ἡ σκέψις, ἣ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη· ὁ γὰρ τὸν σκοπὸν
τοῦ συγγράμματος ἀγνοῶν οὐδ' ὅλως παρακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ
δὲ χρήσιμον πρὸς ἑαυτὸ ἡμᾶς ἀνθέλκει, ἐπειδὴ γινώσκοντες τὰ ἐκ τοῦ
συγγράμματος ἀναφύμενον χρήσιμον προθυμότερον αὐτὸ ἀναγινώσκομεν·

1 titulum praebebat V: eius loco imaginem, quae ornata est notis ὁ φιλόσοφος πορφύριος, ὁ
ὑπατος χρυσάριος, ὁ δαίτθ θεσσαλονίκης ἐξηγούμενος, exhibet T: om. K 4 πρᾶξις α'
addidi (cf. p. 99, 29) 5 τῶν πρ. κόρον ἔχειν colloc. V ἡγούμενοι V
6 σπουδαιότερος V αὐτοῦ] πρὸς T 6. 7 ὑποδυσώμεθα V 7 που om. T
τὴν ἐξήγ. ante τῆς μετὰ transponas 8 δὴ] δὲ K 12 ante τὸ add. καὶ V
ὁ φιλόσοφος om. T 14 καὶ φαμεν ὅτι om. T 15 δὴ] δὲ KT 16 ἰ
πορφ. add. ὁ φιλόσοφος T 18. 19 κατὰ τὸν Πλάτωνα] Phaedr. p. 237 B. C
19 βουλευέσθαι T τὸ εἰδέναι om. T 22 ἐκ om. K 23 προθυμότερος

καὶ γὰρ εἰ μὴ τις θαυμάσει τι, οὐκ ἔρχεται εἰς τὸ ζητῆσαι τι περὶ αὐτοῦ·
οἷον ὁ πλέων τοῦ πλοίου κινουμένου νομίζει τὴν γῆν κινεῖσθαι, καὶ εἰ μὴ
θαυμάσει τὸ γινόμενον, οὐδὲ ἔρχεται εἰς ζήτησιν τούτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ
ζητεῖ πόθεν γίνεται, τοῦτο. ὅθεν καὶ τὴν Ἰριν τὴν ἄγγελον τῶν θεῶν
5 θαύμαντος θυγατέρα ἔλεγον ἀλληγορικῶς νοοῦντες τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ
τὴν Ἰριν τὴν φιλοσοφίαν λέγουσιν εἶναι· ὥσπερ γὰρ ἡ Ἰρις μυθεύεται παρὰ
τοῖς ποιηταῖς ἄγγελος εἶναι τῶν θεῶν, οὕτω καὶ ἡ φιλοσοφία ἄγγελός ἐστι
τῶν θεῶν· αὕτη γὰρ ἀπαγγέλλει ἡμῖν τὰ θεῖα, εἰ γε γνῶσις θεῶν τε
καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐστί. Θαύμαντος δὲ θυγατέρα αὐτὴν ἔλεγον,
10 ἐπειδὴ ἀρχὴ τῆς φιλοσοφίας τὸ θαυμά ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ θαυμάσει τις τι,
οὐδὲ ἔρχεται εἰς τὸ ζητῆσαι τι περὶ αὐτοῦ· οἷον εἰ μὴ θαυμάσει τις τὴν
Ἰριν τὴν οὐσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἔρχεται εἰς τὸ ζητῆσαι πόθεν γίνεται
τοῦτο. διὰ τοῦτο οὖν ἀπὸ τοῦ χρησίμου δεῖ ἄρχεσθαι, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται,
γινώσκοντες τὸ ἐκ τοῦ συγγράμματος ἀναφυόμενον χρήσιμον | προθυμό- 168·
15 τερν ἀναγινώσκοντες τὸ σύγγραμμα. ἄλλως τε δὲ καὶ κατὰ τὸν Πίνδαρον
'χρὴ παντὸς ἔργου πρόσωπον θέμεναι θηλαυγές', ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκῶν·
δεῖ γὰρ τὰ τῶν οἰκῶν προπύλαια λαμπρὰ εἶναι, ἵνα διὰ τούτων ἅπας θαυμάσῃ
καὶ τὰ ἔσω· οὕτως οὖν δεῖ τὸ χρήσιμον εὐθέως ἐν τῷ προοιμίῳ εἶναι, ἵνα πᾶς
εὐθέως γινώσκων τὸ χρήσιμον προθυμότερος ἔλθῃ ἐπὶ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συγ-
20 γράμματος. ἑκατέρου οὖν ὡς εἴρηται τούτων, τοῦ τε χρησίμου καὶ τοῦ σκο-
ποῦ, πρὸς ἑαυτὸ ἡμᾶς ἀνθέλκοντος τὴν μέσιν ὁδὸν βαδίζων ὁ Πορφύριος συν-
εκέρασε τὸ χρήσιμον τῷ σκοπῷ καὶ μεταξὺ τοῦ χρησίμου τὸν σκοπὸν ἔθηκε·
τρίττου γὰρ ὄντος τοῦ χρησίμου, ὡς ἐν τῷ προοιμίῳ εἴρηται, τοῦ παρόντος
συγγράμματος (χρησιμεύει γάρ, ὡς εἴρηται, καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατη-
25 γορίας καὶ εἰς πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους),
εὐθέως ἐν τῷ προοιμίῳ τίθησι τοὺς δύο τρόπους τοῦ χρησίμου καὶ μετὰ
ταῦτα τὸν σκοπὸν καὶ τελευταῖον τὸν τρίτον τρόπον τοῦ χρησίμου· φησὶ
γὰρ οὕτως·

p. 1,3 Ὅντος ἀναγκαίου, Χρυσάοριε, καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ
30 Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν διδασκαλίαν τοῦ γινῶναι τί γένος καὶ τί

1 τι (post θαυμάσει)] πως KV οὐκ om. V τι (post ζητῆσαι) om. T 2
om. V 3 θαυμάσει τι V 4 γίνεται] γέγονε V 5 et 9 θαύματος KV (cf. Hes. Theog. 265. 266) 6 τὴν (ante Ἰριν) om. T εἶναι om. V παρὰ] περὶ T
7 τοῖς ποιηταῖς] Hom. O 144 8 τοῦ θεοῦ KT ἀγγέλλει Brand. 9 ἐ-
πραγμ. T: ἐστὶ (πραγμ. om.) V αὐτὴν θυγ. colloc. V 12 post οὐρανῷ add. οἷ-
ὡς ἐπὶ τοῦ τόξου V τὸ ζητῆσαι] ζήτησιν K 13 τοῦτο] ὅτι ἐν τῷ ὅρῳ
ἀσάτω ἀέρι σώζεται τὸ τοιοῦτον εἶδος KT 14. 15 προθυμότερον Paris. 2089: προθυ-
μοτέρως KTV 15 ante τὸ συγγρ. add. τὸ χρήσιμον τούτεστι V Πίνδαρον
Olymp. VI, 4 16 ἔργου] οἴκου V θεμένους K ὥσπερ—οἰκῶν om. V
17 τούτου V θαυμάζει V 19 προθυμοτέρως KT 20 ἑκατέρων KT
τοῦ τε] φημί δὲ τοῦ KT 22 μεταξὺ] μέσον V 23 τρίττου—εἴρηται V: τετραχῶς
γὰρ λαμβανομένου ὡς ἐν τῷ χρησίμῳ εἴρηται τοῦ χρησίμου KT (cf. p. 87,3) 24 post
εἴρηται add. εἰς τε τὴν ἡμῶν αὐτῶν οὐσίαν KT 26 δύο] τρεῖς KT 27 τρίτον]
τέταρτον KT

διαφορὰ τί τε εἶδος καὶ τί ἴδιον καὶ τί συμβεβηκός, εἷς τε τὴν τῶν ὁρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως.

Καὶ ἰδοὺ διὰ μὲν τοῦ εἰπεῖν καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστο-
5 τέλει κατηγοριῶν διδασκαλίαν ἐδήλωσεν ὅτι οὐ μόνον εἰς τὰς
Ἀριστοτέλους Κατηγορίας χρησιμεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα ἀλλὰ καὶ εἰς
πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν· ὁ γὰρ καὶ σύνδεσμος καὶ ἄλλου τινός ἐστι δηλωτι-
κός, οἷον ὡς δταν εἴπωμεν 'καὶ γράφει'· ἐὰν γὰρ εἴπωμεν μετὰ τοῦ καὶ
συνδέσμου, δηλοῦμεν ὅτι καὶ ἄλλο τι ποιεῖ. οὕτως οὖν εἰπὼν μετὰ τοῦ
10 καὶ συνδέσμου καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν
διδασκαλίαν ἐδήλωσεν ὅτι καὶ εἰς ἄλλο τι χρησιμεύει. εἰπὼν δὲ τοῦ
γινῶναι τί διαφορὰ καὶ τί εἶδος καὶ τὰ ἐξῆς ἐδήλωσε τὸν σκοπὸν·
σκοπὸν γὰρ ἔχει περὶ τούτων διαλαβεῖν. εἰπὼν δὲ εἷς τε τὴν τῶν
ὁρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ διαιρέσεως καὶ ἀπο-
15 δείξεως τὸν τρίτον τρόπον τοῦ χρησίμου ἐδήλωσε, τοῦτ' ἔστιν ὅτι χρησι-
μεύει τὸ παρὸν σύγγραμμα καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους, εἰς τὴν διαι-
ρετικὴν ὁριστικὴν ἀποδεικτικὴν καὶ ἀναλυτικὴν. παραδίδωσι δὲ καὶ τὸν
διδασκαλικὸν τρόπον, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς μαθησόμεθα. ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ζητῆσαι διὰ τί οὕτως ἐποιήσατο τὴν τάξιν ὁ Πορφύριος
20 τῶν πέντε φωνῶν, τοῦτ' ἔστι διὰ τί πρῶτον τὸ γένος ἔθηκε καὶ δεύτερον
τὴν διαφορὰν | τρίτον τὸ εἶδος τέταρτον τὸ ἴδιον καὶ πέμπτον τὸ 168^v
συμβεβηκός· ἀλλὰ πρὸ τούτου ὀλίγα τινὰ ἔξωθεν εἴπωμεν. ἰστέον ὅτι
ἐπειδὴ τὰ μερικὰ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσι καὶ αἰεὶ ἐν φθορᾷ εἶσι καὶ ἐν
ἀλλαγῇ καὶ στάσεως οὐδεμιᾶς μετέχουσι, τούτου χάριν ἡ φιλοσοφία μιμου-
25 μένη τὴν φύσιν ἐπενόησε τὰ καθόλου, ἅτινα αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσιν (αἰεὶ γὰρ
ὁ καθόλου ἄνθρωπος ὡσαύτως ἔχει), περὶ δὲ καὶ καταγίνεται. τὰ δὲ μερικὰ
λέγεται καὶ καθ' ἕκαστον καὶ ἄτομα. καὶ καθ' ἕκαστον μὲν λέγεται, ἐπειδὴ
Σύνεσται ἕκαστον τούτων καθ' ἑαυτὸ παραλαμβάνεσθαι, ἄτομα δὲ λέγονται, οὐκ
ἐπειδὴ οὐ τέμνονται (τέμνονται γὰρ ὡς ὅλον εἰς μέρη· τέμνεται γὰρ (ὁ
Σωκράτης) εἰς χεῖρας καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν), ἀλλ' ἄτομα λέγονται, ἐπειδὴ
ὥσπερ τὸ γένος διαιρεῖται εἰς εἶδη, οἷον τὸ ζῷον εἰς ἄνθρωπον ἵππον καὶ
κύναν, καὶ τὰ εἶδη εἰς ἄτομα, οἷον ὁ καθόλου ἄνθρωπος εἰς Σωκράτην
Πλάτωνα Ἀλκιβιάδην, τὸν αὐτὸν τρόπον οὐ διαιρεῖται ταῦτα εἰς τέλει
τινα· εἰ γὰρ καὶ ὁ Σωκράτης διαιρεῖται εἰς χεῖρας πόδας καὶ κεφαλὴν,

τί τε] καὶ τί ΚΤ 4 τοῦ] τὸ V τῶν om. V 8 καὶ (ante συνδέσμου) om. T
ἐποίησε ΚΤ οὖν om. V 11 διδασκαλίαν om. ΚΤ τι om. V 12 καὶ τί
εἶδος om. ΚΤ καὶ τὰ ἐξῆς] καὶ τί ἴδιον καὶ τί συμβεβηκός ΚΤ 13. 14 τῶν ὁρισμῶν]
ὁρισμῶν T 15 τρίτον] τέταρτον ΚΤ 16 καὶ (post σύγγραμμα) om. ΚΤ 17 pr. καὶ
om. V 18 μὲν om. V 19 δὲ ἐστὶ V 20 καὶ δεύτ.] δεύτ. δὲ V 22 εἴπ. ἔξωθεν
colloc. ΚΤ ἰστέον δὲ V 23 ἐπειδὴ om. V 24 post ἀλλαγῇ add. ἄλλοτε γὰρ
ὅλως ἔχουσι V 25 αἰεὶ καὶ ὡσαύτως TV 26 καὶ om. ΚΤ 27 ἕκαστα (pr. 1.) V
28. 29 οὐκ ἐπειδὴ] οὐκ ὅτι V 29 τέμνεται γὰρ om. V 29. 30 ὁ Σωκράτης inserui
(cf. v. 34): om. ΚΤ V 30 πόδας χεῖρας (καὶ om.) V λέγεται ΚΤ 31. 32 καὶ
κύναν] βούν κύναν V 33 καὶ ἀλκιβ. T διαιροῦνται ΚΤ 34 καὶ (ante κεφ.) om. V

ἀλλ' οὖν εἰς τέλειά τινα οὐ διαιρεῖται· οὔτε γὰρ ἡ χεὶρ καθ' ἑαυτὴν οὔσα
 τέλειόν τί ἐστιν οὔτε ὁ πούς καθ' ἑαυτὸν ὦν οὔτε ἡ κεφαλὴ καθ' ἑαυτὴν
 οὔσα. διὰ τοῦτο οὖν λέγεται ταῦτα ἄτομα, ἐπειδὴ ὡς εἴρηται οὐ διαιροῦν-
 ται εἰς τέλειά τινα. πάλιν ἄτομα λέγεται, ἐπειδὴ διαιρούμενα οὐ σώζει
 5 τὸ οἰκεῖον εἶδος· καὶ γὰρ Σωκράτης διαιρούμενος εἰς χεῖρας πόδας καὶ
 κεφαλὴν οὐ σώζει τὸ οἰκεῖον εἶδος· οὐ γὰρ ἡ χεὶρ κατ' ἰδίαν λέγεται
 Σωκράτης οὔτε ὁ πούς οὔτε ἡ κεφαλὴ, ἀλλ' ἅμα πάντα τὰ μέρη. διὰ τοῦτο
 δὲ τὰ ἄτομα διαιρούμενα οὐ σώζει τὸ οἰκεῖον εἶδος, ἐπειδὴ ὡς ὅλον εἰς
 μέρη διαιροῦνται, τὰ δὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη διαιρούμενα οὐ σώζει τὸ
 10 οἰκεῖον εἶδος· ἐὰν γὰρ διαιρεθῶσιν, οὐκέτι φυλάττουσι τὸ αὐτὸ εἶδος, ὅπερ
 εἶχον καὶ πρότερον. λέγουσι δὲ τινες ὅτι κακῶς λέγετε τὰ ὡς ὅλον εἰς
 μέρη διαιρούμενα μὴ σώζειν τὸ οἰκεῖον εἶδος· ἰδοὺ γὰρ ὁ καθόλου ἄνθρωπος
 ὅλον τι ὦν διαιρεῖται εἰς τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους, οἷον εἰς Σωκράτην
 Πλάτωνα καὶ Ἀλκιβιάδην, καὶ φυλάττει τὸ αὐτὸ εἶδος· καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης
 15 ἄνθρωπός ἐστι καὶ ὁ Πλάτων ὁμοίως καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης. πρὸς οὓς ἔστιν
 εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ὅλον, ἀλλὰ καθόλου· ἄλλο γὰρ ἐστὶ τὸ ὅλον καὶ
 ἄλλο τὸ καθόλου· τὸ μὲν γὰρ καθόλου ὁμοειδῶς ἐν ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν
 αὐτοῦ καὶ τῶν ἀτόμων θεωρεῖται, οἷον τὸ καθόλου ζῶον ὁμοειδῶς ἐν παντὶ
 τῶν εἰδῶν αὐτοῦ θεωρεῖται· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστι καὶ ὁ ἵππος
 20 ζῷόν ἐστι καὶ ὁ κύων ὁμοίως. καὶ ἐν παντὶ δὲ τῶν ἀτόμων αὐτοῦ ὁμο-
 τίμως θεωρεῖται· καὶ γὰρ καὶ ὁ Σωκράτης ζῷόν ἐστι καὶ ὁ Πλάτων. τὸ
 δὲ ὅλον οὐ θεωρεῖται ὁμοτίμως ἐν παντὶ τῶν μερῶν· | καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης 169
 οὐ θεωρεῖται ἐν χειρὶ μόνῃ ἢ ἐν ποδὶ μόνῃ ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ μόνῃ ἀλλ'
 ἐν ὅλοις ἅμα τοῖς μέρεσιν· οὔτε γὰρ ἡ χεὶρ τοῦ Σωκράτους Σωκράτης
 25 ἐστὶν οὔτε ἡ κεφαλὴ, ἀλλ' ἅμα πάντα τὰ μέρη.

Ἐλθωμεν τοίνυν καὶ εἰπωμεν περὶ τῆς τάξεως τῶν πέντε φωνῶν.
 ἰστέον ὅτι, ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ σκοπῇ, ἡνίκα τὴν διαίρεσιν τῆς φωνῆς ἐποι-
 ούμεθα, τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ διαφορὰ οὐσιώδη εἰσὶ, τὸ δὲ ἴδιον
 καὶ τὸ συμβεβηχὸς ἐπουσιώδη. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἴδιον πολλάκις οὐσιώδες,
 30 ὡς ἐκεῖ μεμαθήκαμεν. ἐπειδὴ οὖν τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος
 μόνως οὐσιώδη εἰσὶ, τὸ δὲ συμβεβηχὸς ἐπουσιώδες καὶ τὸ ἴδιον ὁμοίως (εἰ-
 καὶ εὐρηγὰ οὐσιώδες, ἀλλ' οὖν οὐκ ἀεὶ ἐστὶν οὐσιώδες), τούτου χάριν τὸ

- 2 τι om. V ὦν om. KT 2. 3 καθ' ἑαυτὴν οὔσα Paris. 2089: om. KT V
 4 λέγονται V 5 καὶ πόδας T 7 post πούς add. κατ' ἰδίαν V ἅμα om. KT
 τὰ om. V 9 σώζουσι V 10 αὐτὸ om. K 11 λέγετε scripsi: λέγουσι KT:
 λέγεται V 12 διαιρούμενα om. V 13 ὅλον] ἐν V 14 ἀλκιβιάδην]
 γεώργιον KT αὐτὸ] οἰκεῖον V καὶ γὰρ καὶ T 15 καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης
 om. KT 17 ἐν om. KT 17. 19 εἰδῶν] ἰδῶν V 19 ὁ ἀνθρ.] καὶ ἀνθρ. V
 20 ζῷόν ἐστι (post ἵππος) om. T 20. 21 θεωρ. ὁμοτίμως K: θεωρ. ὁμοίως καὶ
 ὁμοτίμως T 21 καὶ γὰρ—Πλάτων om. TV 22 ὁμοτίμως post μερῶν colloc. T
 23 μόνῃ om. T μόνῃ (post κεφ.) om. KT 26 τοίνυν ἔλθωμεν colloc. KV
 ante περὶ τῆς τάξεως add. καὶ T 27 ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ σκοπῇ] cf. p. 84, 24
 28 οὐσιώδη] οὐσιώδες τι V 29 ἐπουσιώδες TV οὐσιώδες post μεμαθήκαμε
 colloc. V 30 ὡς—μεμαθήκαμεν] ὡς εἰρήκαμεν ἐκέισε T ἐπεὶ T 31 μόνον K1
 (cf. p. 99, 17) 31. 32 εἰ δὲ καὶ T 32 post εὐρηγὰ add. καὶ V

γένος καὶ ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος προτερεῖται τοῦ τε ἰδίου καὶ τοῦ συμβεβηκότος· τὸ γὰρ οὐσιώδες τιμιώτερον τοῦ ἐπουσιώδους ἐστίν, εἴ γε τὸ μὲν οὐσιώδες παρὸν μὲν σώζει ἀπὸν δὲ φθείρει (καὶ γὰρ τὸ λογικὸν παρὸν μὲν συνίστησι τὸν ἀνθρωπινὸν ἀπὸν δὲ φθείρει αὐτόν· τοῦ γὰρ λογικοῦ 5 ἀπόντος οὐδὲ ἀνθρωπὸς ἐστὶ), τὸ δὲ ἐπουσιώδες ἤγουν τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας ὄν, τοῦτ' ἐστὶ τὸ συμβεβηκός, οὔτε παρὸν σώζει οὔτε ἀπὸν φθείρει· καὶ γὰρ τὸ λευκὸν οὔτε παρὸν συνίστησι τὸν ἀνθρώπου οὔτε ἀπὸν φθείρει αὐτόν· ἐνδέχεται γὰρ μὴ ὄντα λευκὸν τὸν ἀνθρώπου ἀλλὰ μέλανα ἀνθρώπου εἶναι. τούτου οὖν χάριν, ὡς εἴρηται, τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ 10 καὶ τὸ εἶδος προτερεῖται τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ συμβεβηκότος. τὸ δὲ γένος προτερεῖται τῆς διαφορᾶς, ἐπειδὴ τὸ γένος περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὰς διαφοράς· καὶ γὰρ τὸ καθόλου ζῷον περιέχει ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον. ἡ δὲ διαφορὰ προτερεῖται τοῦ εἶδους, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ καθολικωτέρα ἐστὶ τοῦ εἶδους· καὶ γὰρ τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου καθολικωτέρον 15 ἐστὶ· φέρεται γὰρ κατὰ πλείονων· οὐ μόνον γὰρ ὁ ἀνθρώπος λογικός ἐστὶν ἀλλὰ καὶ ἄγγελος καὶ δαίμων. τὸ δὲ εἶδος προτερεῖται τοῦ ἰδίου, ἐπειδὴ τὸ μὲν εἶδος μόνως οὐσιώδες ἐστὶ, τὸ δὲ ἴδιον οὐκ ἐστὶ μόνως οὐσιώδες, ὡς εἴρηται· τὰ δὲ οὐσιώδη, ὡς δέδεικται, τιμιώτερα εἰσι τῶν ἐπουσιωδῶν. τὸ δὲ ἴδιον προτερεῖται τοῦ συμβεβηκότος, ἐπειδὴ τὸ μὲν συμβεβηκός μόνως 20 ἐπουσιωδές ἐστὶ, τὸ δὲ ἴδιον καὶ οὐσιώδες καὶ ἐπουσιώδες· εὐλόγως οὖν προτερεῖται τὸ ἴδιον· καὶ γὰρ, ὡς δέδεικται, τὸ οὐσιώδες τιμιώτερόν ἐστὶ τοῦ ἐπουσιωδούς. κατ' ἄλλον δὲ λόγον προτερεῖται τὸ ἴδιον τοῦ συμβεβηκότος, ὅτι τὸ μὲν ἴδιον ἀντιστρέφει (δύναμαι γὰρ εἰπεῖν ὅτι εἴ τι ἀνθρώπος, καὶ γελαστικόν, καὶ εἴ τι γελαστικόν, καὶ ἀνθρώπος· μόνον γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ 25 τὸ γελαστικὸν ἔπεται), τὸ δὲ συμβεβηκός οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ δύναμαι γὰρ εἰπεῖν ὅτι εἴ τι κύκνος, λευκόν, καὶ εἴ τι λευκόν, κύκνος· | οὐ γὰρ ἄλλῃ· 169^v θεύει ὁ λόγος· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ χιῶν καὶ τὸ ψιμύθιον λευκά εἰσι καὶ οὐκ εἰσι κύκνοι. ταῦτα ἔχει καὶ ἡ παρούσα πράξις.

Πρᾶξις β'.

30 p. 1,3 *Οντος ἀναγκαίου.

Τινὲς αἰτιῶνται τὴν ἀρχὴν ὡς κακῶς ἔχουσαν· φασὶ γάρ· εἰ τὸ ὄν

2 τιμιώτερον Paris. 2089: ἰδιαίτερον KT: ἰδιώτερον V (cf. vs. 18) ἐστὶ τοῦ ἐπουσ.
colloc. V 5 οὐδὲ V¹: οὔτε KTV² 8 μὴ ὄντα] καὶ μὴ εἶναι V τὸν ἀνθρ.
λευκὸν colloc. V 8. 9 ἀνθρ. εἶναι] καὶ εἶναι αὐτόν ἀνθρ. V 9 τὸ γένος ὡς εἴρ.
colloc. V 11 τὰς διαφοράς—ἐαυτῷ om. V 12 καὶ (post ἐαυτῷ) om. K
15 λογικόν V 16 ἄγγελοι καὶ δαίμονες V 19 μὲν om. V 20 post ἐστὶ
add. ὡς εἴρηται V 22 τὸ ἴδιον προτ. colloc. V 23 εἴ τι om. K καὶ (ante
γελ.) om. K 24 καὶ (ante ἀνθρ.) om. KT 26 οὐ] οὐδὲ T 27 καὶ (post
γάρ) om. V ψιμύθιον T λευκόν ἐστὶ V 28 ταῦτα—πράξις] ἐν οἷς σὺν
θεῷ ἡ παρούσα θεωρία V 29 totum caput alterum hic omisit et sub titulo πράξις
δ' post verba περὶ τούτου διαλαμβάνειν οὐ βούλομαι (p. 110,20) inseruit V
ἀναγκαίου add. χρυσάφει T 31 ὡς κακῶς] κακῶς K: καλῶς V

ὁμώνυμόν ἐστι, τὸ δὲ ὁμώνυμον ἀόριστον, ἀόριστον ἄρα τὸ ὄν· οὐ δεῖ δὲ
τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἀόριστων ποιῆσθαι. πρὸς δὲ τοῦτό φαμεν ὅτι οὐκ ἔστιν
ὁμώνυμον τὸ ὄν, ὥς καὶ ἤδη ἐδείχθη ἐν τοῖς προτέροις, ἀλλ' ἀφ' ἐνός·
τίνα δὲ εἰσι τὰ ἀφ' ἐνός, τελείως ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰσόμεθα. ἔτι δὲ
5 φασιν· διὰ τί οὐ προέταξε τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ὄντος; καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο
τρῆς αἰτίας· πρῶτον μὲν ὅτι ὡς καθολικώτερον τὸ ὄν τοῦ ἀναγκαίου προ-
έταξεν· εἴ τι μὲν γὰρ ἀναγκαῖον, τοῦτο καὶ ὄν ἐστιν, οὐκ εἴ τι δὲ ὄν,
τοῦτο καὶ ἀναγκαῖον. εἰ προέταξεν οὖν τὸ ἀναγκαῖον, οὐκέτι τοῦ ὄντος
ἐδέετο. δεύτερον δὲ διὰ τὸ εὐφραδέες· εἰ γὰρ εἶπεν οὕτως 'ἀναγκαῖον
10 ὄντος', οὐχ οὕτως ἑμαλλεν εὐφωνος εἶναι ἢ φράσις ἔχουσα τὸ κρηγνός.
τρίτον ἵνα ἀπὸ τῶν γενικωτάτων ἄρξῃται· οὕτως οὖν βουλόμενος ὁ Πορφύριος
ἄρξασθαι τὸ ὄν προέταξε.

Πάλιν ζητοῦσί τινες διὰ τί ἀναγκαῖου εἶπε καὶ οὐχὶ δικαίου ἢ ἀγα-
θοῦ ἢ χρησίου. πρὸς τοῦτο ἀπολογούμεθα ἀπὸ διττῆς τινος διαιρέσεως,
15 πρῶτης μὲν οὕτως· ἴστέον ὅτι δύο ταῦτα ἀλλήλοις παράκεινται, τὸ ἀγαθὸν
καὶ τὸ χρήσιμον. τὸ δὲ χρήσιμον τέμνεται εἰς δύο, εἰς τὸ ὁμώνυμον τῷ
γένει χρήσιμον καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον. καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐστὶ τὸ δι' ἑαυτὸ
αἰρετόν, οἷον εὐδαιμονία εὐσέβεια. χρήσιμον δὲ ἐστὶ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον
τῷ ἀναγκαίῳ, ὅπερ οὔτε παρὸν σώζει οὔτε ἀπὸν φθείρει, ὥς ἡ τοιαύτη ἐσθής.
20 ἀναγκαῖον δὲ ὁ παρὸν μὲν σώζει ἀπὸν δὲ φθείρει, ὥς ἡ ἀναπνοή. πάλιν
τὸ ἀναγκαῖον ἐξαχῶς λέγεται· λέγεται γὰρ ἀναγκαῖον ἡ ὕλη, ὥς αἱ σανίδες
τοῦ πλοίου πρὸς τὴν τοῦτου κατασκευήν. λέγεται ἀναγκαῖον ὥς τὸ λογικὸν
τοῦ ἀνθρώπου. λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ βίᾳ, ὥς ὅταν εἴπωμεν ὅτι ἀναγ-
καίως ὁ τεμνόμενος τελευτᾷ. λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐπεσθαι, ὥς ὅταν
25 εἴπωμεν ὅτι ἀναγκαίως αἱ προτάσεις ἔχουσι τὸ συμπέρασμα· ἐπεταὶ γὰρ
ταῖς προτάσεσι τὸ συμπέρασμα. λέγεται δὲ ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι' ἑαυτὸ
μὲν φευκτὸν δι' ἕτερον δὲ αἰρετόν, ὥς τὸ φλεβότομον· δι' ἑαυτὸ μὲν γὰρ
φευκτόν ἐστιν, ἐπειδὴ ὑδὸν πρὸς ποιεῖ, δι' ἕτερον δὲ αἰρετόν, ἐπειδὴ κενοῖ
τὴν ὕλην. λέγεται δὲ ἀναγκαῖον καὶ τὸ καὶ δι' ἑαυτὸ αἰρετόν καὶ δι' ἕτερον,

1 ἄρα τὸ ὄν ἀόρ. colloc. KT 2 ἀόριστου V 3 ὥς καὶ ἤδη ἐδείχθη] cf. p. 3,2
4 τί δὲ εἰσι τὰ ἀφ' ἐνός T: τί δὲ ἐστὶ τὸ ἀφ' ἐνός V 5 οὐ προέταξε post ὄντος
colloc. V 6 πρῶτην V 7 ὅτι om. V 8 οὖν] γὰρ T 9 εἶπεν]
ἦν V 10 ὄντως V 11 ἑμαλλεν T 12 ἢ φράσις εἶναι colloc. V
11 τρίτην V post οὖν add. ἀπὸ τῶν γενικωτάτων V 12 ἀρξασθαι ante βουλ.
colloc. V 13 δικαίου ἢ om. V 14 τοῦτο δὲ V post ἀπολογ. add.
πάλιν T ἀπὸ] διὰ KT (cf. p. 101,7) 15 οὕτως] ὄντως V 16. 17 τὸ δὲ χρήσ.—
ἀναγκ. deleas τὸ (ante ὁμών. et ἀναγκ.) om. TV 18 ἡ εὐδ. ἢ εὐσέβ. V
19 ὅπερ] δ K 21 καὶ ἐξαχῶς V λέγεται (alterum) om. V alt. ἀναγκαῖον om. T
ἢ πρώτη ὕλη V ὡς] οἷον T 22 λέγεται δὲ V ὡς] καὶ V; ante ὡς inseras
τὸ εἶδος. 23 τὸ βίᾳ scripsi: τῇ βίᾳ libri οἷον ὡς V 24 ὅτι om. K
23. 24 ἀναγκαίως—τελευτᾷ] ἀναγκαῖον τὸν τεμνόμενον τελευτᾷ T 25 τὸ om. KT
συμπεράσματα T ἐπεταί—τὸ συμπέρασμα (26) om. V 26 καὶ τὸ δι' ἑαυτὸ—
κενοῖ (28)] δ δι' ἑαυτὸ μὲν φευκτόν ἐστιν, ἐπειδὴ ὑδὸν πρὸς ποιεῖ, τὸ φλεβότομον λέγω, δι' ἕτερον
δὲ αἰρετόν, ἐπειδὴ κενοῖ KT 29 δὲ om. KT καὶ τὸ καὶ] τὸ καὶ KT: καὶ τὸ V
δι' ἑαυτὸ—ἕτερον] δι' ἕτερον ἀναγκαῖον (sic) καὶ δι' ἑαυτὸ KT

ὥς ἡ ὑγεία καὶ δι' ἑαυτὴν μὲν ἐστὶν αἰρετὴ (οὐδὲν γὰρ ἔχει ἀποβολῆς
 αἷον), καὶ δι' ἕτερον δὲ αἰρετὴ ἐστὶ, διὰ τὰς ψυχικὰς ἐνεργείας· αἱ γὰρ
 ψυχικαὶ ἐνεργεῖαι διὰ τῆς ὑγείας προέρχονται. αἱ δὲ πέντε φωναὶ καὶ δι'
 5 ἑαυτὰς εἰσὶν ἀρεταί, ἐπειδὴ πάντως ὀφείλομεν | γινώσκειν τί ἐστὶν ἐκάστη 170·
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ἕτερόν εἰσιν αἰρεταί· συμβάλλονται γὰρ ἡμῖν καὶ εἰς
 τὰς Κατηγορίας Ἀριστοτέλους καὶ εἰς πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ τοιαῦτα.
 Δεύτερον δὲ ἀπὸ τοιαύτης διαιρέσεως· τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ δι' ἑαυτὰ
 αἰρετὰ τὰ δὲ δι' ἕτερα, καὶ αἰρετὰ μὲν δι' ἑαυτὰ ὥς ἡ εὐδαιμονία (ταύτην
 γὰρ αἰρούμεθα ἔχειν δι' ἑαυτήν), αἰρετὰ δὲ δι' ἕτερα ὥς ἡ ἐσθλότης· αὕτη
 10 γὰρ δι' ἑαυτὴν οὐκ ἐστὶν αἰρετὴ, ἀλλὰ διὰ τὸ θάλλειν τὸ ἡμέτερον σῶμα.
 τῶν δὲ δι' ἕτερον αἰρετῶν διαφορὰ τίς ἐστὶ· τούτων γὰρ τὰ μὲν ἀπαραίτητα
 ἐστὶ τὰ δὲ παραίτησιν ἐπιδεχόμενα, καὶ ἀπαραίτητα μὲν ὥς ἡ ἀναπνοή
 (πάντως γὰρ δεῖται ταύτης πᾶν ἔμψυχον ζῷον· χωρὶς γὰρ ταύτης τὸ
 ἔμψυχον θερμὸν οὐ γίνεται), παραίτησιν δ' ἐπιδεχόμενα ὥς ἡ ἐσθλότης·
 15 δύναται γὰρ χωρὶς ταύτης εἶναι τὰ ἔμψυχα ζῷα. τούτων οὖν τὰ ἀπαραί-
 τητα λέγεται ἀναγκαῖα, τὰ δὲ παραίτησιν ἐπιδεχόμενα χρήσιμα, τὰ δὲ δι'
 ἑαυτὰ αἰρετὰ ἀγαθὰ. καλῶς οὖν ἀναγκαίου εἶπε καὶ οὐ χρησίμου οὔτε
 ἀγαθοῦ· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον δηλοῖ τὸ ἀπαραίτητον· ἀπαραίτητον γὰρ ὑπάρχει
 ἡμῖν πάντως τὰς πέντε φωνὰς γινῶναι. χρήσιμον δ' οὐκ ἡδύνατο εἰπεῖν,
 20 ἐπειδὴ παραίτησιν ἐπιδέχεται τὸ χρήσιμον, τοῦτο δὲ ἀπαραίτητόν ἐστιν.
 ἀγαθὸν δὲ ὁμοίως οὐκ ἡδύνατο εἰπεῖν, ἐπειδὴ τὸ ἀγαθὸν δι' ἑαυτὸ αἰρετόν
 ἐστὶ, τοῦτο δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα οὐ δι' ἑαυτὸ μόνον αἰρετόν ἐστιν, ἀλλὰ
 καὶ διὰ πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν.

p. 1,3 Χρυσασόριε.

25 Ἴσμεν αὐτοῦ φίλον εἶναι τὸν Χρυσασόριον, πρὸς δὲ ἐξεφώνησε τὸ
 παρὸν σύγγραμμα.

p. 1,3 Καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν διδασκαλίαν.

Ὡς δὲ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ χρησίμου ἐμφαίνει· καὶ γὰρ καὶ εἰς τὰς
 Κατηγορίας φησὶ συμβάλλεσθαι καὶ εἰς πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν· τοῦτο γὰρ
 30 δηλοῖ ὁ καὶ σύνδεσμος. σαφὲς δὲ ἐστὶ καθὼς εἰς τὰς Κατηγορίας φησὶν,
 ἀσαφὲς δὲ καθὼς ὁ καὶ σύνδεσμος ἔξωθεν δηλοῖ πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν.

1 ἡ (post ὥς) om. K ὑγεία V post ὑγεία add. καὶ γὰρ ὑγεία K
 2 δὲ om. T 3 ὑγείας TV 5 γὰρ] δὲ V 9 δι' ἑαυτήν] διὰ τὸ εἶναι
 ἀγαθὴν KT ὥσπερ KT 11 ante γὰρ add. μὲν KT 12 εἰσι KT
 παραίτησιν ἐπιδεχόμενα] παραιτούμενα KT 13 τὸ om. K 14 ex ἔμψυχον corr.
 ἔμψυχον V ἐπιδεχ.] δεχόμενα K 15 οὖν evan. V 16 ἀναγκ.
 λέγονται V 17 αἰρετὰ om. V καὶ evan. V 18. 19 ἡμῖν ὑπάρχει
 colloc. K 19 γινῶναι ante πάντως colloc. KT ἐδύνατο V 23 τὴν
 Paris. 2089: om. KTV 27 post διδασκαλίαν add. τοῦ γινῶναι V 28 καὶ
 (post γὰρ) om. V 29 τὴν om. KT 30 post συνδ. addas κατὰ τὸ σ'
 καὶ ἀσαφές 31 καθὼς] ὅτι V post καθὼς add. καὶ K

ζητοῦσι δέ τινες διὰ τί εἰρηκῶς τῶν Κατηγοριῶν λέγει τῶν παρὰ
 Ἀριστοτέλει· ἔρκει γάρ τῶν Κατηγοριῶν εἰπεῖν. καί τινες φασιν ὅτι
 πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἄλλων εἶπε παρὰ Ἀριστοτέλει· βούλεται γὰρ δεῖξαι
 ὅτι συμβάλλεται εἰς τὰς Κατηγορίας Ἀριστοτέλους καὶ οὐκ ἄλλων· ἔγραψε
 5 γὰρ καὶ Θεόφραστος καὶ Εὐδήμος περὶ κατηγοριῶν κατὰ μίμησιν τοῦ οἰκείου
 διδασκάλου. κακῶς δὲ οὗτοι ἐπελύσαντο· εἰ γὰρ ἅπαρ συμβάλλεται ταῖς
 Κατηγορίαις Ἀριστοτέλους, καὶ πάσαις ταῖς Κατηγορίαις συμβάλλεται. τοῦτο
 δὲ ἔδει εἰπεῖν ὅτι ἐκ τοῦ μείζονος θέλει δεῖξαι ὅτι πάσαις ταῖς Κατηγορίαις
 συμβάλλεται, | εἰ καὶ ταῖς Ἀριστοτέλους. Ζητοῦσι δὲ διὰ τί τὸ πλεῖστον 170·
 10 μέρος τοῦ χρησίμου προέταξε τοῦ σκοποῦ. φαμέν δὲ ὅτι τοῦτο ἐποίησε
 Πλάτωνι παρακολουθῶν παρακελευομένῳ προτάττειν τὸ χρήσιμον, ἔν', ὡς
 εἵπομεν ἀνωτέρω, διὰ τοῦ χρησίμου θαῦμα ἡμῖν ἐπέλθῃ, ἐκ δὲ τοῦ
 θαύματος ζητήσις, ἐκ δὲ τῆς ζητήσεως τὸ φιλοσοφεῖν.

p. 1,4 Τοῦ γινῶναι τί γένος τί διαφορὰ τί εἶδος τί ἴδιον καὶ τί
 15 συμβεβηκός.

Τούτων τὴν τάξιν ἀνωτέρω εἵπομεν.

p. 1,5 Εἷς τε τὴν τῶν ὁρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ
 διαίρεσεως καὶ ἀποδείξεως χρησίμης οὔσης τῆς τούτων θεωρίας.

Μάθωμεν οὖν τί ἐστὶ διαίρεσις καὶ ὁρισμὸς καὶ ἀπόδειξις καὶ ἀνάλυσις
 20 καὶ οὕτως ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν χωρῶμεν. διαίρεσις ἐστὶν ἡ ἀπὸ γένους
 ἐπὶ εἶδος χωροῦσα, οἷον οὐσία εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον καὶ τὰ ἐξῆς,
 ὁρισμὸς ἐστὶν ὁ ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν συνιστάμενος, ἀπό-
 δεξις ἐστὶν ἡ διὰ συλλογισμῶν καὶ προτάσεων γινομένη, † τὸ ὃν ποτὲ μὲν
 ἀγαθὸν δεικνῦσα ποτὲ δὲ κακόν. κακὸν μὲν οὖν οὕτως· ἡ ἡδονὴ σύνεστι
 25 τῇ οἰκείᾳ λύπῃ, τὸ δὲ λυποῦν κακόν, ἡ ἡδονὴ ἄρα κακόν. πῶς δὲ σύν-
 εστιν ἡ ἡδονὴ τῇ λύπῃ; ἐπειδὴ εἰ μὴ πρότερον διψήσεις, οὐχ ἡδὺ ποτοῦ
 μεταλαβεῖν, εἰ μὴ πρότερον πεινήσεις, οὐχ ἡδὺ βρώσεως μεταλαβεῖν. τὸ
 δὲ θαυμαστόν, ὅτι ἐναντίως ἔχοντα τὰ τοιαῦτα ἀλλήλοις συναυξάνονται καὶ
 συμμεριζοῦνται· ὅσον γὰρ διψῇς, τοσοῦτον ποτοῦ μεταλαμβάνειν ἡδύ. ἀγαθὸν

1 τῶν (post εἰρηκῶς) om. V 2. 3 Ἀριστοτέλους Brand. 2 εἰπεῖν om. V
 ὅτι om. K 3 ἀντιδ.] διαστολὴν V τῶν ἄλλων V παρὰ om. KT
 4 οὐκ om. T 5 καὶ (post γάρ) om. V 8 ἔδει] εἰ δεῖ V 9 ταῖς Ἀρ-
 πρὸς τὰς Ἀρ. V 11 παρακολ. τῶ πλάτωνι T 11. 12 ὡς εἵπομεν ἀνωτέρω
 cf. p. 95,17 sq. 13 τὸ om. V 14 καὶ τί διαφ. τί τε εἶδος καὶ τί ἴδιον Porph.
 16 τούτων scripsi: τούτου K: τούτου χάριν T: τούτου δὲ V 19 οὖν om. KT
 20 χωρῶμεν] χωροῦμεν KTV 21 οἷον om. V ἡ οὐσία V καὶ ἀσώμ-
 ἡ ἀσώμ. V 22 ἐστὶν] δὲ K 23 τὸ ὃν] scribas οἷον τὴν ἡδονὴν 24 οὖν
 om. KT 25 οἰκεία] ἰδία KT κακὴ (alt. l.) T 26 τῇ ἡδονῇ ἡ λύπη V
 26. 27 ἡδὺ] ἡδὴ KT (bis) 27. 28 καὶ τὸ δὴ θαυμ. V 28 ὅτι om. KV
 29 διψᾷς K μεταλαμβάνων ἡδὴ KT

δὲ δεικνύει τὴν ἡδονὴν οὕτως· ἡ ἡδονὴ ἐφετόν, τὸ ἐφετόν ἀγαθόν, ἡ ἡδονὴ
 ἄρα ἀγαθόν. εἰ δὲ εἰποι τις 'τί οὖν; τὸ ἡδεσθαι μοιχεύειν ἢ κλέπτειν
 ἀγαθόν ἐστι;' φαμέν ὅτι ἐκείνῳ τῷ ταῦτα μελετῶντι ἀγαθὸν φαίνεται τῇ
 ἀλόγῳ δόξῃ ἐπομένῳ. ἀναλυτικὴ δὲ ἡ ἀναλύουσα τὴν σύνθεσιν· οἶον τὸ
 5 ζῶν λογικὸν θνητὸν δηλοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀναλύει δὲ αὐτὸν εἰς λογικὸν
 ζῶν καὶ εἰς ἄλογον ζῶν καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα. εἵπομεν δὲ ἀνωτέρω πῶς
 ἐξ ἐναντίας φέρεται πρὸς τὰς ἄλλας τρεῖς διαλεκτικὰς μεθόδους. χωρὶς δὲ
 ταύτης οὐδεμία συνίσταται τέχνη· θὲς γὰρ οἶκον εἶναι τελείως ἔχοντα τὰ
 οἰκεῖα, τοῦτον δὲ ἀναλύεις ἀπὸ τῆς στέγης κατιῶν ἐπὶ τοὺς θεμελίους· εἰ δὲ
 10 κατὰ σαυτὸν ἐνθυμηθῇς ὅτι δεῖ σε ὀροφῶσαι οἶκον, διὰ τὴν στέγην καὶ
 τοὺς τοίχους ἐπινοεῖς καὶ διὰ τοὺς τοίχους τοὺς θεμελίους. ὥστε οὖν αὕτη
 ἐστὶν ἡ συνιστῶσα τὴν τέχνην.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες διὰ τί τῆς διαιρέσεως προέταξε τὸν
 ὅρισμόν, καίτοι ἐδείχθη ὅτι θέλει ἡ διαίρεσις τοῦ ὁρισμοῦ προτερεῖν.
 15 καὶ τινες ὑπὲρ τούτου ἀπολογοῦνται ὅτι διὰ | τοῦτο προέταξε τὸν ὅρισμόν, 171
 ὅτι δι' αὐτοῦ πανταχοῦ ὀρίζει τὴν φύσιν τῶν προκειμένων φωνῶν καὶ πάννυ
 αὐτοῦ δέεται. τινὲς δὲ πρὸς τούτους ἀντιλέγοντές φασιν ὅτι οὐχ οὕτως·
 καὶ γὰρ ὁμοίως πανταχοῦ διαιρεῖ τὰς προηγουμένας φωνὰς καὶ δέεται τῆς
 διαιρέσεως. κακῶς δὲ οὕτοι ἐλάβοντο τῶν πρώτων· οὐτε γὰρ εἰρηκότες
 20 ὅτι πάννυ δεόμενος τοῦ ὁρισμοῦ αὐτὸν προέταξε, λέγουσιν ὅτι οὐ δέεται τῆς
 διαιρέσεως. διὰ δὲ τὸ μᾶλλον αὐτὸν προέταξεν· οὐδὲ γὰρ διὰ τῆς διαι-
 ρέσεως δηλοῖ ἡμῖν τὴν φύσιν ὡς ἐν τῷ ὁρισμῷ.

Πάλιν ἀποροῦσιν τινες λέγοντες διὰ τί τῆς ἀναλυτικῆς οὐκ ἐμνημόνευσε.
 καὶ φασὶ τινες ὅτι αὕτη ἡ ἀναλυτικὴ μέθοδος φυσικὴ τίς ἐστιν, οἶον ἡ ἀνα-
 25 λύουσα τὰ φυσικὰ πράγματα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ τεσσάρων
 χυμῶν, οἱ χυμοὶ ἐκ τῶν τροφῶν, αἱ τροφαὶ ἐκ τῶν καρπῶν, οἱ καρποὶ ἐκ
 τῶν φυτῶν, τὰ φυτὰ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἐξ
 ὕλης καὶ εἴδους. λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι τριττὴ ἡ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις
 ἀνάλυσις· ἐστὶ γὰρ ἡ φυσικὴ ἢ λογικὴ, καὶ αὕτη διττὴ. καὶ φυσικὴ μὲν
 30 ἐστὶν οἶον εἵπομεν τρόπον. λογικὴ δὲ ἢ ἐν προτάσεσιν ἢ ἐν συλλογισμοῖς.
 καὶ ἐν μὲν προτάσεσιν, ὅταν τὴν δοθεῖσαν πρότασιν ἀναλύῃ εἰς τοὺς ὅρους,
 οἶον 'Σωκράτης φιλοσοφεῖ'. ταύτην τὴν πρότασιν ἀναλύει εἰς τὸ 'Σωκράτης'
 καὶ εἰς τὸ 'φιλοσοφεῖ' καὶ λέγει ὅτι τὸ μὲν 'Σωκράτης' ὄνομα ἐστὶ τὸ δὲ
 'φιλοσοφεῖ' ῥῆμα. ἐν δὲ συλλογισμοῖς, ὡς ὅταν λάβωμεν τὸ ζητούμενον
 35 ὡς ὁμολογούμενον (ὅταν κατὰ σύνθεσιν ἀγορεύηται τὸ προκείμενον)

2 ἡ] καὶ V 3 ἐπιμελετῶντι T 5. 6 εἰς ζῶν λογ. colloc. K 6 alt. ζῶν
 om. KT εἰς (ante τὰ) om. KT εἵπομεν K (cf. p. 90,5) 10 ὀροφῆσαι KT
 14 ἐδείχθη] cf. p. 89,24 16 παντ. δι' αὐτοῦ colloc V 19 οὐτε γὰρ] οὕτοι γὰρ
 οἱ T; an οὐδὲ γὰρ? 20 οὐ δέεται] δέεται μὲν καὶ T τῆς supra scr. K
 28 λέγοντες om. KT διὰ τι—ἐμνημόνευσε in mrg. suppl. K 25 ὁ om. V
 26 αἱ τροφαὶ—καρπῶν om. V 28 καὶ λέγομεν T ἡ om. K 29 ἡ φυσικὴ
 ἢ λογικὴ K: ἡ φυσικὴ ἢ λογικὴ V καὶ αὕτη διττὴ] ἡ συλλογιστικὴ V 30 ἐστὶν
 om. V τρόπον] τὸ πρῶτον V ἡ (prius)] ἡ K ἐν (ante συλλ.) om. T
 32 ταύτην—εἰς τὸ φιλοσοφεῖ (33) om. KT 33 λέγω KT

καὶ καταντήσωμεν εἰς τι ὁμολογούμενον, οἷον εἰ ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχὴ
(τοῦτο τὸ ζητούμενον λαμβάνομεν ὡς ὁμολογούμενον, ἐπειδὴ ἀθάνατός ἐστιν
ἡ ψυχὴ), εἰσὶν ἀμοιβαί τῶν φαύλων καὶ ἀγαθῶν πράξεων, εἰ δὲ εἰσὶν
ἀμοιβαί, εἰσὶ τὰ ὑπὸ γῆν δικαιοτήρια, εἰ δὲ εἰσὶ τὰ ὑπὸ γῆν δικαιοτήρια,
5 ἔστι τὸ δικαζόμενον, εἰ δὲ ἔστι τὸ δικαζόμενον, ἔστιν ἄρα καὶ ὁ δικάζων, εἰ
δὲ ἔστι δικαστής, ἔστι καὶ προνοητής καὶ πρόνοια. καὶ ὅρα πῶς κατηντή-
σαμεν εἰς τὴν πρόνοιαν, ἥτις ὁμολογεῖται παρὰ πᾶσιν οὖσα. ὅθεν πάλιν
κατὰ σύνθεσιν λέγω· ἐπειδὴ ἔστι πρόνοια καὶ δικαστής, ὁῦλον δτι εἰσὶ τὰ
ὑπὸ γῆν δικαιοτήρια, εἰ δὲ εἰσὶ ταῦτα, ὁῦλον δτι καὶ ἀμοιβαί φαύλων καὶ
10 ἀγαθῶν πράξεων, εἰ δὲ εἰσὶν ἀμοιβαί, ἔστι τὸ κρινόμενον, εἰ δὲ ἔστι τὸ
κρινόμενον, ἀθάνατος ἄρα ἡ ψυχὴ. διὰ τί οὖν εἶασε καὶ ταύτας τὰς ἀνα-
λυτικάς; καὶ λέγομεν δτι εἰρηκῶς τὴν διαίρεσιν καὶ τὸν ὀρισμὸν καὶ τὴν
ἀπόδειξιν συμπεριέλαβε καὶ τὴν ἀνάλυσιν· πανταχοῦ γὰρ θεωρεῖται· ἐν μὲν
γὰρ ἐκάστη νοεῖται· ὅπου γὰρ σύνθεσις, πάντως ἔστιν ἐκεῖ καὶ ἀνάλυσις·
15 ἔστι δὲ ἐν πᾶσι σύνθεσις. ἄλλως τε δὲ εἰρηκῶς τὴν διαίρεσιν καὶ τὸν ὀρισμὸν
καὶ τὴν ἀπόδειξιν πολλῷ μᾶλλον τὴν ἀνάλυσιν ἐδίδαξε· διὰ γὰρ τὴν ἀνά-
λυσιν | καὶ αὗται λαμβάνονται· ἀμέλει ὡς αὐτῆς τιμιωτέρας οὔσης ἐξ 171·
αὐτῆς τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίτησεν ὁ Ἀριστοτέλης, καίτοι περὶ πασῶν διαλαβῶν,
τὰ Ἀναλυτικά. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν· αἱ προκειμέναι φωναὶ καθολικαί
20 εἰσιν, ὡς εἴρηται· ἡ οὖν ἀνάλυσις οὐ μόνον τῶν καθόλου ἐστὶν ἀλλὰ καὶ
τῶν καθ' ἕκαστα· δύναμαι γὰρ ἀναλύειν τὸν Σωκράτην εἰς ψυχὴν καὶ σῶμα.
ἐπειδὴ οὖν καὶ τῶν καθ' ἕκαστά ἐστιν ἀνάλυσις, αἱ δὲ προκειμέναι φωναὶ
τῶν καθόλου εἰσὶ, πολλάκις οὐκ ἠνέσχετο τὴν ἀναλυτικὴν ἀριθμῆσαι.
Ἰστέον δὲ δτι ὥδε τὸ λείπον τοῦ χρησίμου εἰσφέρει. ἀποροῦσι δὲ τινες
25 λέγοντες διὰ τί λέγει χρησίμης οὔσης, καίτοι ἐδέχθη ὡς τὸ χρήσιμον
παραίτησιν ἐπιδέχεται καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἀναγκαῖον ἀντ' αὐτοῦ ἔταξε. λέγομεν
δὲ δτι δύναται ὥδε νοεῖσθαι τὸ χρήσιμον ἀναγκαῖον· φέρεται γὰρ τὸ χρή-
σιμον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου· ὥσπερ γὰρ τὸ ὄνομα φέρεται καὶ ἐπὶ ῥήματος
καὶ συνδέσμου (ταῦτα δὲ λέγομεν ὀνόματα καθὼς ὀνομάζονται, κυρίως δὲ αὐτὸ
30 τὸ ὄνομα ὄνομα λέγεται), οὕτως καὶ τὸ χρήσιμον φέρεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνα-
καίου· χρήσιμον δὲ κυρίως λέγεται τὸ παραίτησιν ἐπιδεχόμενον. ἄλλως τε
δὲ φαμεν ὅτι δικαίως μὲν ἐκεῖ ἀναγκαῖον λέγει ὥδε δὲ χρήσιμον, ἐπειδὴ
τῶν πέντε φωνῶν αἱ μὲν εἰσιν οὐσιώδεις αἱ δὲ ἐπουσιώδεις. αἱ μὲν οὖν

1 καὶ καταντ.—ὁμολογούμενον om. V εἰς τι] εἰς τὸ T 2 λαμβ. ὡς om. E
post ἐπειδὴ add. δὲ KT 4 εἰ δὲ—δικαιώτηρια om. V 5 δικαζόμενον] δικαζόμενον
(bis) T καὶ (ante ὁ δικάζων) om. KT 6 ἔστι καὶ προνοητής—δικαστής
om. V 7 ὁμολόγηται T πάλιν om. T 11. 12 καὶ ταύτας τὰς ἀν-
τὴν ἀναλυτικὴν T 14 καὶ ἐκάστη K νοεῖται] θεωρεῖται KT καὶ ἀν-
ἐστιν ἐκεῖ colloc. KT 16 πολλὸν KT ἐδίδαξε] ἐδήλωσε KT 17 ὡς αὐτῶν
ὡσαύτως V 18 ὁ om. V 22 ἐπεὶ KT 25 χρησίμου V ἐδέχθη
cf. p. 101,16 26 καὶ διὰ τοῦτο scripsi: διὰ τοῦτο καὶ libri τὸ om. V
ἀντ' αὐτοῦ om. T ἔταξαμεν V 27 οὐ δύναται T 27. 28 χρήσιμον scrip-
ὄνομα libri 30 ὄνομα (alterum) om. KV 32 pr. δέ om. KT
om. KT

οὐσιώδεις ἀναγκαῖαι εἰσιν εἰς ὀρισμοὺς καὶ εἰς ἀποδείξεις, αἱ δὲ ἐπουσιώδεις χρήσιμοι, ἐπειδὴ αἱ ὑπογραφαὶ ἐκ τῶν ἐπουσιωδῶν προέρχονται. ἀφορῶν οὖν πρὸς τὰς οὐσιώδεις φωνὰς εἶπεν ἀναγκαίου, ἀφορῶν δὲ πρὸς τὰς ἐπουσιώδεις εἶπε χρησίμης. ἐν οἷς καὶ ἡ παρούσα πράξις.

5

Πρᾶξις γ'.

p. 1,7 Σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος.

Ἐντεῦθεν τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας διδάσκει ὁ Πορφύριος· φησὶ γὰρ ὅτι δεινοῖς θεωρήμασιν οὐ βούλομαι ὁμιλεῖν· ἐκ τούτων γὰρ ἀσάφειά τις γίνεται. ἐπειδὴ δὲ ἐμνήσθημεν ἀσαφείας, φέρε διδάξωμεν πόθεν ἡ ἀσάφεια
10 τίκεται. γίνεται τοίνυν ἡ ἀσάφεια ἢ ἀπὸ τῆς λέξεως ἢ ἀπὸ τῶν θεωρημάτων. καὶ ἀπὸ μὲν θεωρημάτων, ὥς ἔχει τὰ Ἑρακλείτεια· ταῦτα γὰρ βαθέα καὶ δεινὰ ὑπάρχει· περὶ γὰρ τῶν συγγραμμάτων Ἑρακλείτου εἴρηται δεῖσθαι βαθέος κολυμβητοῦ. ἀπὸ δὲ λέξεως γίνεται διττῶς ἡ ἀσάφεια· ἢ γὰρ διὰ τὸ μῆκος τῆς φράσεως γίνεται ἀσάφεια, ὥς ἔχει τὰ Γαλήνεια (κἂν
15 γὰρ εὐφραδῆ εἰσιν, ἀλλ' οὖν διὰ τὸ μῆκος ἀσαφῆ εἰσιν), ἢ διὰ τὴν ποιότητα τῆς λέξεως, ὥς ἔχει τὰ Ἀριστογένεια· οὗτος γὰρ 'καὶ ἡδὺν πόνον καὶ ἐνσεσασγμένον' φησί, ποῖος δὲ πόνος ἡδὺς καὶ ἐνσεσασγμένος οὐκ οἶδαμεν. τί δαὶ ἀπὸ πολλῶν τοῦτο δεικνύειν ἐπιχειροῦμεν ἡμῶν εὐπορούντων τοῦτο αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀρχηγῶν καὶ προστατῶν τῆς φιλοσοφίας δεῖξαι, Πλάτωνός τε καὶ
20 Ἀριστοτέλους; | τούτων γὰρ ὁ μὲν εἰς τὴν ἀσάφειαν διὰ τῶν φράσεων 172¹ ποιεῖν ἐπετῆδευσεν, ὁ δὲ ἕτερος διὰ τῶν θεωρημάτων· τὰ μὲν γὰρ Ἀριστοτελικά θεωρήματα εὐχερῆ εἰσιν, ἢ δὲ φράσις δύσκολος. ἀμέλει εἰ νῶνσεις τί ἐστὶν ἐντελέχεια καὶ ποσὸν καὶ δύναμις, ἡδέα καὶ εὐχερῆ φαίνεται σοι τὰ λεγόμενα· ὥστε οὖν ἡ φράσις ἐστὶ δυσχερῆς. τὰ δὲ Πλατωνικά θεωρήματα
25 πάντα τι δύσκολά εἰσι καὶ δυσχερῆ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πάσῃ δόξῃ σχεδὸν ἐπόμενα (ὅτι δὲ ἐστὶ τοῦτο ἀληθές, σαφές ἐκ τοῦ δύνασθαι ἐκάστην ἐξηγήσιν ἀρμόζειν αὐτὰ πρὸς αὐτὴν βούλεται), ἢ δὲ φράσις εὐχερῆς καὶ ὁμαλὴ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν Πλατωνική.

1 εἰς (ante ἀποδ.) om. KT 2 ἐκ τῶν ἐπ. αἱ ὑπογρ. colloc. KT 3 τὰς (ante οὐσ.) om. KT πρὸς (alterum)] εἰς KT 4 χρησίμης scripsi: χρησ(μου) libri (cf. p. 104,25) ἐν οἷς—πρᾶξις] ταῦτα ἔχει ἡ τετάρτη πρᾶξις V: om. T 5 πρᾶξις γ' K: πρᾶξις β' V (cf. p. 99,80 not.): om. T 8 ὅτι om. V 9 τίς om. V 9 δὲ om. V φέρε που V διδάξωμεν V 11 τῶν θεωρ. V Ἑρακλείτου Brand. 12 ὑπάρχοι V εἴρηται] a Socrate, si fides est Diog. Laert. II, 22. IX, 12 13 κολυβητοῦ V 13. 14 ἢ γὰρ — φράσεως in mrg. suppl. K 14 γίνεται ἀσάφεια om. K κἂν] καὶ V 15 εἰσιν (post ἀσαφ.) om. V 16 Ἀριστογένεια] ἀριστοτένεια V (cf. Suid. s. v. Ἀριστογέννης) ἡδύπονον KT 17 δαί] δὲ TV 18 ἀπὸ πολλῶν] ἀπ' ἄλλων V ἐπιχειρῶμεν V² 19 τε] φημ KT 20 εἰς om. V 21 ἐπετῆδευεν V 22 ἀμέλει] αὐτὸ μὲν KT 23 ἐντελέχεια V 25. 26 πάσης δόξης σχ. ἐχόμενα KT 26 ἐκάστη ἐξηγήσει KT διμαλῆς Brand.

Ἐπειδὴ δὲ οὐχ οἱ τυχόντες ἄνδρες ἀσάφειαν ποιεῖν ἐν τοῖς ἰδίῳις συγ-
 γραμμασιν ἐπετήδευον, φέρε μάθωμεν τίνος χάριν τῆς ἀσαφείας αὐτοῖς
 μελέτη γέγονεν· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς οὔτε ἡ φύσις οὔτε ἔμφρων ἀνὴρ μάτην
 τι ἐργάζεται. εἰ οὖν καὶ ἔμφρωνες ἄνδρες τοῦτο ἐπετήδευον ἐργάζεσθαι,
 5 σαφὲς ὅτι πάντως διὰ τὶ τοῦτο ἐπετήδευον· οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ὅμηρος διὰ
 μύθων τὴν ἰδίαν φιλοσοφίαν ἐδίδαξε· τούτου δὲ πρὸς τὴν φράσιν προσέχων
 τις οὐ δύναται τὰ βᾶθη τῆς διανοίας καταλαβεῖν· ἄλλα γὰρ τὰ φρασθέντα
 καὶ ἄλλα τὰ μεθερμηνευόμενα κατὰ ἀλληγορίαν. περὶ τούτου δὲ Ἀπολλώνιος
 ὁ Τυανεὺς ἔφη 'ὁ πάντα εἰπὼν καὶ πάντα σιγήσας'. διὰ τοῦτο γινώσκων
 10 ὁ Πλάτων τὸ βᾶθος τῶν θεωρημάτων ποικίλον παρεκελεύετο μὴ ἀναγινώ-
 σκειν τοὺς νέους τὸν Ὅμηρον, ἵνα μὴ τῇ φράσει προσέχοντες οἰηθῶσι
 εἶναι τὸν νοῦν κατὰ τὴν φράσιν καὶ οὕτως ἐπιμείνωσιν ἔχοντες· ἀγαπᾷ
 γὰρ τῶν νέων ἡ ἀκοὴ σώζειν τῶν οἰκείων διδασκαλῶν· τὴν φωνὴν·
 νομίζει γὰρ ἀληθῆ λέγειν αὐτὸν ἄνδρα θεὸν τρῶσαι, καὶ πολλάκις τοῦτο
 15 οὕτως ἔχειν οἰόμενος ταῦτα διαπράξασθαι βουλευθείη. τελείοις οὖν περὶ τὴν
 ἀκριβείαν τῶν θεωρημάτων καταγινόμενοις ἡ Ὀμηρικὴ ποιήσις πεποιήται.
 πεποιήται τοίνυν ἡ ἀσάφεια τῶν θεωρημάτων καὶ τῆς λέξεως, ἵνα τοὺς
 νόθους διακρίνῃ ἐκ τῶν γνησίων· ἄτοπον γάρ, εἰ τὰ ἄλογα ζῶα τὰ γνήσια
 γεννήματα διακρίνειν σπεύδει ἐκ τῶν νόθων, ὁ δὲ ἄνθρωπος οὐ ταῦτόν
 20 τι χαίρων ποιήσει ἔχων τὸν λόγον, ὃ ῥυθμίζεται ἀνθρώπου φύσις· ὁ γοῦν
 ἀετὸς τὰ ἴδια τέκνα μαθεῖν σπεύδων εἰ γνήσιά εἰσιν ἀνταυγάζειν πρὸς τὴν
 ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου ποιεῖ, καὶ εἰ μὲν γνήσια ἦ, ἀκινήτοις ὀφθαλμοῖς δέχεται
 τὰς βολὰς τῶν ἀκτίνων, εἰ δὲ νόθα, οὐκ ἐνατενίζει πρὸς τὴν ἐκλαμψιν τῶν
 ἀκτίνων οἷά τέ ἐστι, τὸ νόθον ἐκ τούτου ἐμφαίνοντα. τούτου οὖν χάριν
 25 οἱ παλαιοὶ τοὺς γνησίους βουλόμενοι ἐκ τῶν νόθων διακρίνειν ἀσάφειαν
 τινα ἐποιοῦν, ἵνα εἰ μὲν τις γνήσιος ἦ, | τὴν ἀσάφειαν τῶν θεωρημάτων 17=
 ἦτοι τῆς λέξεως μὴ εὐλαβούμενος ἑαυτὸν ἀπαγγέλλῃ γνήσιον εἶναι καὶ δι'
 ἔρωτα τῶν λόγων κόπον καὶ πόνον φέρῃ (ὁ γὰρ γνήσιος ὅσον ὄρᾳ αὐξανο-
 μένην ἀσάφειαν, τοσοῦτον σπουδαίως καθοπλίζεται, ἵνα τὸ ξένον καὶ δυσ-
 30 χερὲς κατορθωσάμενος μέγιστος ἐν λόγοις ὀφθῇ), εἰ δὲ νόθος εἴη, εὐθέως
 τὴν ἀσάφειαν ὁρῶν τὴν ἀπαλλαγὴν εὐκταίαν ἡγήσεται, ἔρωτα πρὸς τοὺς

1 ἐπεὶ KT	2 ἐπετήδευσαν T	μάθωμεν] ἴδωμεν V	3 ὁ om. KT
ἡ om. KT	ἀνὴρ om. V	4 γοῦν T	καὶ om. K
5 ἐπετήδευον] ἐποίησαν V	ὁ om. V	7 καταλ. τῆς διαν. colloc. KT	τοῦτο] ταῦτα
8 Ἀπολλ.] cf. Zelleri Ph. Gr. V ³ p. 148	9 ἔφη] εἶπεν KT	σιωπήσας V	
10 ὁ Πλάτων] cf. Rei publ. X, 3 p. 598 D sq.	παρεκελεύετο—οἰηθῶσι (11) om		
11 τοὺς νέους in ras. K	οἰηθίζονται T	12 τὸν νοῦν εἶναι colloc. KT	14 νομ. < >
βουλευθείη (15) deleas	an γὰρ (τις)?	17 τῶν λέξεων K	19 γεννήματα < >
ματα V: om. KT	20 τι om. TV	χαίρων scripsi: χαίρειν T: χαίρει V: om.	
ποιήσειν V	21 ἀνταυγάζειν post ἡλίου colloc. T	22 ἦ] εἴη KT	
23 ἐνατενίζει TV	24 εἰσι V	τῶν νόθων T	τούτων T
25 διακρίνειν ἐκ τῶν v. colloc. K	διακρίνειν] κατανῶσαι V	27 ἀπαγγέλλει V	28 ἡγήσεται < >
ἀπαγγέλλει V	28 τῶν om. KT	κότον K	φέρει V
ἔρωτα—ἡγήσεται (p. 107,2) om. KT			

λόγους οὐδένα ἔχων, οὗ τὴν ἀπουσίαν καὶ παρουσίαν ὁ † βίος τὴν αὐτὴν ἡγήσεται.

Ἄλλὰ μὴν καὶ τῶν τοιούτων ἤψατο Πυθαγόρας· οὗτος γὰρ μαθεῖν βου-
 λόμενος τοὺς γνησίως καὶ νόθως ἔχοντας πρὸς τὸν ἑαυτῶν διδάσκαλον τοὺς
 5 νέους ἀεὶ ἡρώτα ποῖα ἂν ἴδοιεν ἐνύπνια, γινώσκων ἀπὸ τῶν μεθ' ἡμέραν
 ἐνθυμήσεων καὶ κινήσεων γίνεσθαι τὰς νυκτερινὰς φαντασίας· εἴ τι γὰρ προ-
 ῆρηται ἢ ψυχῇ, τοῦτο καὶ ἡρεμοῦντος τοῦ σώματος φαντάζεται. ἔλεγεν
 οὖν ὅτι εἰ γνησίως τις ἔχει πρὸς τὰ ἀναγνώσματα, δηλοῖ ἢ νυκτερινὴ
 φαντασία ἄγγελος οὕσα τῶν μεθ' ἡμέραν βουλευμάτων. Πλάτων δὲ τὸ
 10 τοιοῦτον γνῶναι βουλόμενος οὐ μόνον δι' ἀσαφείας τῶν θεωρημάτων ἀλλὰ
 καὶ διὰ συμποσίων τὴν πεῖραν ἐποιεῖτο, γινώσκων τότε τὸν ἐρωτώμενον τὸ
 ἀληθὲς ἐκφαίνειν, ὅταν ὁ οἶνος ἀπαλύνῃ τὴν καρδίαν καὶ πρὸς τὸ ψεῦδος
 κινεῖσθαι νωχελὴν ἀπεργάσῃται. ποῖον δὲ τούτων ἀκριβῆ τὴν ἀλήθειαν
 θηρᾶν ὑπονοήσεις; Πλάτωνα προδήλως, ὅτι εἰ μὲν ἀνοίκειον καὶ ἀλλότριον
 15 τῆς φιλοσοφίας ὑπάρχει τὸ συμποσίοις ἐμβυθίζεσθαι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ ὁ
 οἶνος τὴν ἀλήθειαν τίττει, ὅταν τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν ἀπαλύνῃ· τὰ
 γοῦν ἐνύπνια οὐ πάντως ἐκ τῶν νέων οὕτως ἀπαγγέλλονται, ὥς καὶ ὥφθησαν·
 πολλάκις γὰρ διὰ τινὰ λήθην ἢ πλεόν λεγούσιν ἢ ἔλαττον ἢ τὰ πολλὰ ψεύ-
 δονται ἢ ἀλλάσσουν. ἐφ' οἷς ἡ παρούσα θεωρία.

20 p. 1,7 Σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος.

Ὅρᾳς πῶς τὴν σαφήνειαν πανταχοῦ θέλει φυλάξει· ὥδε γὰρ λέγων
 σύντομον ἐδήλωσεν ὅτι οὐ ποιεῖ ἀσάφειαν διὰ μήκος φράσεως.

p. 1,7 Πειράσομαι.

Τὸ πειράσομαι αἰτιῶνται· τοῦτο γὰρ ἀλλότριον φιλοσόφου ὑπάρχει,
 25 τὸ ἐνδοιαστικῶς λέγειν τι. ἔχει δὲ ἀπολογίαν ὅτι μετριάζων τοῦτο λέγει,
 ὅπερ μᾶλλον πρέπει φιλοσόφῳ, ἢ ὅτι ὁ Χρυσάοριος μᾶλλον στρατηγίαις
 ἢ περ λόγοις σχολάζων οὐκ ἦν λογικὸς πάνυ, καὶ διὰ τοῦτο εἶπε πειρά-
 σομαι ἀντὶ τοῦ πεῖραν ποιήσομαι πρὸς τὴν σὴν φύσιν.

1 βίος] an μαρὸς ?	3 τὸ τοιοῦτον KT	πυθαγόρου KT (cf. El. p. 126,3)
4 ἑαυτῶν] αὐτῶν T	5 ἴδοι V	6. 7 προήρηται] προείρηται T
γούν T	8 post εἰ add. τι V	9 Πλάτων] cf. El. p. 126,10
10 γνῶναι	11 Πλάτων] cf. El. p. 126,10	9. 10 γνῶναι
τὸ τοιοῦτον colloc. KT	12 ὅταν] ὅτε V	ὁ om. V
13 νωχελὴν TV: νωχελῇ Braud.	ἀπεργάσεται V	ἀπαλύνει V
τοῦτο T: ποιούντα δὲ τοῦτο K	ἀκριβῶς T	14 ὅτι εἰ μὲν scripsi: εἰ μὲν ὅτι KT:
εἰ μὴ ὅτι V	15 τῆς om. V	ἐμμετρίζεσθαι V
17 ἀπαγγέλλονται TV	ὥφθη V	ἀλλὰ ὁ] ὁ γὰρ V
20 post ποιούμενος add. πειράσομαι (πειράσομαι v. 23 om.) K	21 τὴν ἀσάφ.	πῶς
colloc. T	22 σύντομον om. V	ὅτι οὐ] ὅπου V
24 τὸ πειράσομαι om. T	τοῦτο αἰτιῶνται, καὶ γὰρ T	ἐκφράσεως V
25 ἐνδοιαστικῶς V	26 μᾶλλον ὁ χρ. colloc. V	στρατ. μᾶλλον colloc. T
27 ἢ περ]	εἰπερ V	

p. 1,7 Ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ.

Καὶ ὧδε τὴν ἀσάφειαν φεύγει· ἐν γὰρ τῷ λέγειν ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ ἔδειξεν ὅτι τὴν ποιότητα τῆς λέξεως ἄγνωστον οὐ ποιεῖ ὥσπερ τὸ ἐνσεσαγμένον· αἱ γὰρ εἰσαγωγαὶ δυσχερεῖς λέξεις οὐ θέλουσιν ἔχειν.

5 p. 1,8 Τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπελθεῖν.

Τὰ παρακολουθήσαντα τοῖς φιλοσόφοις· ἐφυλάξατο | γὰρ τὸ μὴ οἰκειο- 173· ποιεῖσθαι τὰ ἄλλοτρια. λέγει οὖν ὅτι οὐκ ἐμὰ λέγω, ἀλλ' ἄπερ ὠφελήθην παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, ταῦτα λέγω.

p. 1,8 Τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων.

10 Ὅμοιως καὶ ὧδε τὴν ἀσάφειαν φεύγει· φησὶ γὰρ ὅτι τῶν δεινῶν καὶ ὑψηλῶν ζητημάτων ἀπέχομαι.

p. 1,9 Τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχαζόμενος.

Τὸ στοχαζόμενος πάλιν αἰτιῶνται· οὐ δεῖ γὰρ ἐπ' ἀμφιβόλῳ λέγειν τὸν φιλόσοφον. τοῦτο δὲ ἔχει ἀπολογία ὁμοίαν τῇ πρώτῃ, ἐπειδὴ μετριά- 15 ζειν βούλεται.

Πρᾶξις δ'.

p. 1,9 Αὐτίκα.

Κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐπάγγελμα βαδίζων ὁ Πορφύριος πανταχοῦ τὴν σαφή-
νειαν αὐτάδελφον θυγατέρα τοῦ οἰκείου συγγράμματος παρίστησι· φησὶ γὰρ
20 ὅτι ἀσαφῶς τι οὐ βούλομαι λέγειν διὰ τὴν πρὸς τὴν νεολαίαν φειδῶ τε καὶ
συμπάθειαν. ἵνα δὲ μηδεὶς εἴπῃ ὅτι πῶς γὰρ ἡδύνατο ποιῆσαι τι σαφές
ἀσαφές; ἔστι γὰρ τινα ὁμολογούμενα ἅτινα ἀσάφειαν παντελῶς οὐκ ἔχει,
ὡς τὸ δις δύο τέσσαρα καὶ ὁ θεὸς ἀγαθός ἐστι, λέγει ὅτι ἡδυνάμην βαθέως
αὐτὰ ζητῆσαι καὶ δεινῶς εἰ ἐν ἐπινοίᾳ ἐστὶν ἢ ὑφέστηκε. τί δὲ ἐστὶν ἐν
25 ἐπινοίᾳ ἐστὶν ἢ ὑφέστηκεν; ἐν ἐπινοίᾳ ἐστὶν οὐπερ γένεσις μὲν ἢ ἡμετέρα
ἐπίνοια, φθορὰ δὲ ἢ ἡμετέρα λήθη· οἷον ἐννοοῦμεν εἶναι τραγέλαφον δὴ ἢ

2 τὴν ἀσάφειαν] τὸ ἀσαφές KT 4 τῆς λέξεως om. K 6 τὰ] τὸ K
γὰρ om. KT 6. 7 οἰκειοποιεῖσθαι] οἰκειώσασθαι K 8 παρὰ] ἀπὸ V
14 ἀπολ. ἔχει colloc. V 16 πράξις σὺν θεῷ γ' V (cf. p. 99,29 not.): om. T
18 πορφύριος] φιλόσοφος KT 19 αὐτάδελφον om. V (αὐτὰ erasum) 20 τ
post βουλ. colloc. KT 21 ἐδύνατο V (const.) 21. 22 τὸ σαφές ἀσαφές
ποιῆσαι KT 22 οὐκ om. V 24 εἰ] ἢ KT φιλῇ ἐπινοία KT
24. 25 τί δὲ ἐστὶ φιλῇ ἐπίνοια (φιλῇ ἐπινοία K) ἢ ὑφέστηκε KT 25 ἐν ἐπινοίᾳ] ἐλελή
ἐπίνοια KT 26 φθορὰ δὲ] καὶ φθορὰ V

φύσις οὐκ ἐδημιούργησεν, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ἐπίνοια τὴν φύσιν τυραννήσασα καθ' ἑαυτὴν ἐπενόησέ τι ἐκ τράγου καὶ ἐλάφου, ὅπερ ἡ φύσις ἡγνόησε. τοῦτο δὲ σώζει ὅσον περὶ αὐτοῦ ἐνθυμεῖται καὶ λογίζεται, ἀπόλλυσι δὲ αὐτὸ ὅταν ἐπιλάβηται. ὥστε γένεσις μὲν ἡ ἡμετέρα ἐπίνοια φθορὰ δὲ ἡ ἡμετέρα
 5 λήθη. ὕφιστασθαι δὲ φαμεν ὅπερ ἡ φύσις δημιουργεῖ καὶ γινώσκει, ὅπερ ἡ ἡμετέρα διάνοια οὔτε σώζει περὶ αὐτοῦ λογιζομένη οὔτε φθείρει ἐπι-
 λανθανομένη αὐτοῦ, οἷον ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κύων τῆς φύσεως δημιουργή-
 ματὰ ἐστί· περὶ τούτων κἀν ἐνθυμηθῇ τις κἀν τε μή, ἡ οὐσία οὐ φθίρεται
 οὔτε σώζεται. καλῶς οὖν ἔλεγεν ὅτι οὐ βούλομαι ζητῆσαι εἰ ἔστι γένος ἢ δια-
 10 φορά, ἵνα μὴ ποικίλῃ καὶ δεινὴ ὀφθῇ τούτων ἡ διδασκαλία· τινὲς δὲ λέγουσι·
 τί γάρ; ἀμφοβέλλετο ὅλως τοῦτο, εἰ ἔστι γένος ἢ διαφορά, ὅτι λέγει ὅτι
 ἡδυνάμην ποιῆσαι αὐτὴν ποικίλῃν, ζητῶν εἴ ἐστιν ἢ μὴ ἔστιν; καὶ φαμεν
 ὅτι καὶ ἀμφοβέλλετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς, εἰ ἔστι γένος καὶ εἶδος· ἔλεγε γάρ
 ὁ Ἀντισθένης μὴ εἶναι γένος μήτε εἶδος· φησὶ γὰρ ἄνθρωπον ὅρῳ, ἀνθρω-
 15 πότητα δὲ οὐχ ὅρῳ, ἱππὸν ὅρῳ, ἱππότητα δὲ οὐχ ὅρῳ, ὥστε οὖν οὐκ ἔστι
 τὸ καθόλου'. ληρώδες δὲ τὸ τοιοῦτον· οὔτε γὰρ πάντα τὰ ὄντα ὑποπίπτει
 ταῖς αἰσθήσεσιν. τοῦτ' οὖν δὲ τῷ λόγῳ τὰ πολλὰ τῶν ὄντων οὐκ ἔστι· τὰ γὰρ 173·
 θεῖα αἰσθῆσαι οὐχ ὑποπίπτει, καὶ θμῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν οὔτε λογικὴ οὔτε
 ἄλογος ψυχὴ οὔτε φυσικὴ ἔστι, καθὼ αἰσθῆσαι οὐχ ὑποπίπτει. ἄλλως τε
 20 δὲ αἰσθῆσαι οὐ δεῖ καταπιστεύειν· ἰδοὺ γὰρ ὁ ἥλιος ποδιαῖος ἡμῖν φαί-
 νεται τῶν πραγμάτων δεικνύντων αὐτὸν ἑκατονταεβδωμηκονταπλασίονα τῆς
 γῆς ὑπάρχειν. καὶ τῶν πραγμάτων δεικνύντων ἡμῖν τὴν ἐν ἵδασι κώπην
 μὴ κεκλάσθαι, ἡ θρασις λέγει αὐτὴν μὴ εἶναι ὕγιῃ. πάλιν ἐν νηὶ κατη-
 μένων ἡμῶν καὶ τῶν παρ' αἰγιαλὸν δοκούντων ἡμῖν κινεῖσθαι, τὰ πράγματα
 25 ψεῦδος εἶναι τὸ τοιοῦτον ἐπαγγέλλονται. δείξαντες οὖν ἀδίκως τὸν Ἀντι-
 σθένην τῶν καθόλου ἀναίρεσιν ποιησάμενον φέρε κατασκευάσωμεν πῶς ἔστι,
 πρῶτον δι' ὁρισμοῦ αὐτὰ παραδόντες. καθόλου τοίνυν ἐστὶ τὸ ἐν τῷ ἀρι-
 θμῷ κατ' εἶδος, ὑπὸ πολλῶν δὲ μετεχόμενον. ἐν τῷ ἀριθμῷ εἵπομεν,
 καθὼ ἐν τί ἐστιν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ὕλη ἐν τί ἐστι, προσεθήκαμεν τὸ κατ'
 30 εἶδος· κἀν γὰρ ἐν τι ὑπάρχει ἡ ὕλη, ἀλλ' οὐ κατ' εἶδος. ὅτι δὲ οὐ καθόλου
 ἐστὶν οὐδὲ μερικόν, ἐντελῶς εἰσόμεθα ἐν φυσικοῖς λόγοις γινόμενοι. ὑπὸ
 πολλῶν δὲ μετεχόμενον, ἐπειδὴ ἐν ὑπάρχον ἐν πολλοῖς θεωρεῖται. πῶς
 δὲ ἐν τι ὑπάρχον ἐν πολλοῖς θεωρεῖται, εἰσόμεθα· τὰ ἅτομα κοινωνεῖ

3 ἀπόλλυσι] ἀπόλει V 4 φθορὰ δὲ] καὶ φθορὰ TV 5 ὑφίστασθαι] ὑπεστῶς KT
 φάμεν] μὲν V 6. 7 ἐπιλανθ. αὐτοῦ] αὐτὸ ἐπιλανθ. V 7 καὶ (ante ὁ κύων)
 om. V 8 εἰσι KT ἡ om. V 9 οὔτε σώζεται om. V οὖν om. K
 11 ἀμφοβέλλετο] ἀμφεβέλλε τις V τοῦτο ὅλως colloc. T ὅτι (post λέγει) om. V
 13 ὅτι om. KT ἀμφοβέλλετο V 14 Ἀντισθ.] cf. El. p. 47,14 16 δὲ om. K
 an οὐδὲ? 18 καὶ θμῶς—ὑποπίπτει (19) om. K 19 ψυχὴ οὔτε ἄλογος colloc. T
 20 δὲ om. V 23 μὴ εἶναι αὐτὴν coll. KT ἐν νηὶ—ἡμῖν (24)] τὸν (sic) παρ'
 αἰγιαλὸν δοκούντων ἡμῶν ἐν πλοῖω καθιερυμένων V 25 ἐπαγγέλλεται V
 οὖν om. V τὸν ἀντισθ. ἀδίκως colloc. K 26 καὶ πῶς V 27 αὐτὰ
 Par. 2089: αὐτὸ KTV 28 εἵπωμεν V 29 ἡ om. V τὸ om. KT
 30 κἀν—εἶδος om. V οὐ καθόλου] οὐδὲ καθολικόν V 31 εἰσόμεθα σὺν θ-α V
 33 τι om. KT

πάντως ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ ἢ κατὰ τὸ ὅμοιον· οἷον ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Πλάτων πάντως κατὰ τι κοινωνοῦσι καὶ εἰ μὲν κατὰ τὸ αὐτὸ κοινωνοῦσιν, αὐτόθεν ἔχομεν τὸ ζητούμενον (τὸ αὐτὸ γὰρ ἔν ἐστιν, ὥστε τὸ εἶδος ἔν τί ἐστιν ὑπὲρ πολλῶν δὲ μετεχόμενον), εἰ δὲ κατὰ τὸ ὅμοιον
 5 κοινωνοῦσιν, ἡ κατὰ ἔν τι κοινωνοῦσιν ἢ κατὰ πολλά. καὶ εἰ μὲν κατὰ ἔν τι, τὸ ζητούμενον ἔχομεν, εἰ δὲ κατὰ πολλά, ζητοῦμεν πάλιν καὶ τὰ πολλά κατὰ τί κοινωνοῦσι, κατὰ πολλά ἢ κατὰ ἔν τι. καὶ εἰ εἴπῃς κατὰ πολλά, πάλιν ἡ αὐτὴ ζήτησις μένει, ἕως οὗ εἰς ἔν τι λήξῃ τὰ πολλά κατὰ τὴν κοινωνίαν, ἢ ἐπ' ἀπειρόν τι χωρεῖ ἡ ζήτησις· κατὰ γὰρ ἔν τι κοινωνεῖ
 10 τὰ πολλά. καλῶς οὖν ἔχει ὁ ὀρισμὸς ὁ λέγων τὸ καθόλου ἔν τῷ ἀριθμῷ κατ' εἶδος ὑπὲρ πολλῶν δὲ μετεχόμενον.

Μηδεὶς δὲ ὑπονοησάτω τὸν φιλόσοφον τῷ κατὰ παραλείψιν σχήματι χρῆσασθαι· τοῦτο γὰρ κέχρηται οἱ ῥήτορες οἱ δεινοὶ ὄντες, τὸ τοιοῦτον δὲ σιωπῆς μὲν ἐπάγγελμα ἐμφαίνει, λόγου δὲ μηχανήμα· δοκῶν γὰρ τις
 15 σιωπᾶν διὰ μεθόδου τὰ ὑπονοούμενα σιωπᾶσθαι λέγει οἷον 'ἔω λέγειν ὅτι κλέπτῃς εἴ', 'οὐ θέλω δὲ εἰπεῖν ὅτι ἱερόσυλος εἴ', καὶ τὰ τοιαῦτα. τοιούτῳ δὲ οὐκ ἐχρήσατο ὁ φιλόσοφος, ἐπεὶ εἰ ἔλεγεν 'ἔω εἰπεῖν', τινὲς ἔλεγον αὐτὰ μὴ εἶναι· ἐδόκει γὰρ ἂν αὐτὰ λέγειν σιωπῇ ἐπαγγειλόμενος, αὐτὸς δὲ φησιν, καὶ εἰσὶν (ἐν) ἐπινοίᾳ καὶν ὑφέστηκε, περὶ τούτου διαλαμβάνειν
 20 οὐ βούλομαι.

Πρᾶξις ε'.

Πηγὴν σαφοῦς διδασκαλίας τὸ σύγγραμμα ἔδειξας, ὦ Πορφύριε, σαφηνεῖαν ῥέουσιν πανταχοῦ τῆς νεολαίας φειδόμενος· λέγεις γὰρ δύνασθαι σε εἶτε ἐν φιλαῖς ἐπινοίαις κεῖται τὰ προκείμενα εἶτε ὑφέστηκε ζήτησαι· τῶν
 25 γὰρ εἶναι λεγομένων τὰ μὲν ἐν φιλαῖς ἐπινοίαις κεῖται τὰ δὲ ἐν ἰδίαις ὑποστάσεσι | συνέστηκε, καὶ τῶν ἐν ἰδίαις ὑποστάσεσι συνισταμένων τὰ μὲν 174· σώματά εἰσι τὰ δὲ ἀσώματα, καὶ τῶν ἀσωμάτων τὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ ὑφίσταται ἔχοντα οἰκείαν ὑπόστασιν, ὡς θεὸς νοῦς ψυχὴ, τὰ δὲ ἐν ὕλῃ, καὶ τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ ὕλῃ τὰ μὲν χωριστὰ εἰσι τῆς ὕλης, ὡς παρὰ
 30 Πλάτωνι αἱ ἰδέαι, τὰ δὲ ἀχώριστα τῆς ὕλης, ὡς τὰ φυσικὰ εἶδη οἷον θερμότης ψυχρότης, τὰ δὲ πῇ μὲν χωριστὰ πῇ δὲ ἀχώριστα, ὡς τὰ σχήματα καὶ τὰ μαθηματικά. λέγεις οὖν δύνασθαι σε εἶτε ἐν φιλαῖς ἐπινοίαις ἐστὶ τὰ προ-

1 ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ om. V 2 ὁ (ante Πλάτων) om. V καὶ εἰ μὲν—ὅμοιον κοινω
 νοῦσιν (5) Paris. 2089: om. KTV 5 καὶ om. V 6 τι om. V ζητοῦμεν
 κατὰ πολλά (7) om. V 7 εἴποις K: εἴπεις T 8 λήξετε KT 9 τι (pro
 ἀπειρον) om. KT 11. 12 δὲ om. V (bis) 12 παράληψιν V¹ 13 οἱ ῥήτο
 κέχρ. colloc. KT alt. οἱ Paris. 2089: ὡς KTV τῷ τοιούτῳ V 15 λέγ
 om. KV 16 εἴ (post κλέπτῃς) om. T τοιούτῳ—ἔλεγον αὐτὰ (18) Paris. 2089
 om. KTV 18. 19 αὐτὸς δὲ φησὶ φησὶν οὖν KT 19 ἐν addidi (cf. p. 108, 24
 διαλεβεῖν KT 21 πρᾶξις ε' om. T 23 πανταχῇ ῥέουσιν KT 24 καί
 ἐστὶ KT 28 οἰκείαν] ἰδίαν T 29 τῶν ἐν ὕλῃ ὑφιστ. Urb. 35 (fort. rectius
 παρὰ] περὶ T 31 ψυχρότης] ὑγρότης K 32 μαθηματικά] μαθήματα KT

κείμενα εἴτε ὑφέστηκε ζητῆσαι. ἀλλὰ μὴν καὶ εἰ ὁμολογεῖται ὑφίστασθαι, λέγεις δύνασθαι πᾶν βαθέως καὶ ὑψηλῶς περὶ αὐτῶν ζητῆσαι, εἴτε ἀσώματὰ εἰσιν εἴτε τριχῇ διαστατά. ὅτι δὲ ἀναγκαῖα ἡ ζήτησις ὑπάρχει, σαφές ἐκ τοῦ λέγειν τινὰς πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι, ὥσπερ οἱ Στωϊκοί, 5 ἄνδρες γηγενεῖς καὶ σπαρτοὶ ἀπὸ δρυὸς καὶ πέτρης κατὰ τὴν ποιήσιν· οὗτοι γὰρ οὐδὲ τῆς προσηγορίας τῆς φιλοσοφίας μετέχειν ἤμελλον, εἰ μὴ ὅτι διὰ μεγαλορρημοσύνης τῶν ὀνομάτων αὐτὴν ἐκόσμησαν· φασὶ γὰρ τὸν φιλόσοφον μόνον πλούσιον μόνον βασιλέα μόνον εὐτυχῆ. καὶ μόνον μὲν πλούσιον, καθὼς τοῖς ἑαυτοῦ ἀρκεῖται καὶ ἄλλου οὐ δέεται (τοῦτο γὰρ ἐστὶ πλου- 10 σίου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ τοῦτο ὁ παρὼν καιρὸς ἐνόθευσε χρόνον τοῦ πορίζειν μὴ ἔχειν τοὺς πλουτοῦντας δεικνύων), μόνος δὲ βασιλεύς, καθὼς τῶν πολέμων ἐπικρατεῖ, θυμοῦ τε καὶ ἐπιθυμίας (τοῦτο γὰρ βασιλείως ἐστὶ τεκμήριον), μόνος δὲ εὐτυχής, καθὼς τούτων ἐφίεται αὐτὸς καὶ δύναται καὶ ταῦτα δύναται ὧν ἐφίεται· ἐφίεται γὰρ ἀρετὴν αὐτὸς προσπορίζειν. οὗτοι οὖν διχόθεν 15 συγκεκροτημένοι τὴν μὲν γνῶσιν χαμαιπετῇ καὶ εὐτελεῖ κέκτηνται λέγοντες πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι, τὸ παρ' αὐτοῖς δὲ θεῖον λεπτομερές σῶμα διὰ πάντων διήκον (τοῦτο δὲ τὸ παρ' αὐτοῖς ὄσιον), τὴν δὲ ζωὴν ὑπερέχουσιν.

Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ζήτησις καὶ ἀμφιβολία παρὰ τοῖς παλαιοῖς γέγονεν, 20 (τῶν μὲν) Ἀριστοτελικῶν καὶ Πλατωνικῶν λεγόντων τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶναι ἀσώματα τὰ δὲ τριχῇ διαστατά, τῶν δὲ Στωϊκῶν πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι λεγόντων, δῆλον ὅτι καὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, φέρε κατὰ τὴν συνήθη διδασκαλίαν δεῖξωμεν τὰς προκειμένας φωνὰς ἀσώματους κατὰ τὰς τοιούτους λόγους. πρῶτον τὸ σῶμα οὐδέποτε ἐν μείζονι καὶ ἐλάττονι ὡσαύ- 25 τως ἔχεται, οἷον ἐν τῷ ἐλέφαντι καὶ τῷ μύρμηκι οὐ τὸ αὐτὸ μέγεθος τῆς κεφαλῆς ὁράται, ἐν τῷ Αἴαντι καὶ τῷ Τυδεΐδῃ οὐχ ὁ αὐτὸς βραχίον ὁράται· εἰ οὖν τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν μείζονι καὶ ἐλάττονι ὡσαύτως ἔχονται, σαφές ὅτι ἀσώματὰ εἰσὶν· ἐν γὰρ τῷ ἐλέφαντι καὶ τῷ μύρμηκι τὸ αὐτὸ ζῶον ὑπάρχει· οὐ γὰρ φαμεν τὸν ἐλέφαντα τοῦ μύρμηκος πλεονάζειν, οὐδὲ τὸν Αἴαντα | 30 τοῦ Τυδεΐδος πλεονάζειν τὴν ἡ ἀνθρωπότητος πλεονάζειν. ἐντεῦθεν δὲ 174^v ἔχομεν προσπόρισμα, ὅτι καὶ αἱ σχέσεις ἀσώματοί εἰσι. τί δὲ ἐστὶ σχέσις; τὸ λέγειν ὅτι τὸ ἥμισυ τῶν δέκα πέντε, τὸ δὲ πέντε δέκα, καὶ

1 ἀλλὰ μὴν om. KT ὁμολογεῖται KT 2 ζητῆσαι περὶ αὐτῶν colloc. T
3 ἡ om. KT 4 Στωϊκοί cf. El. p. 47,29 5 σπάρτιοι KT (cf. Plat. Soph.
p. 247 C) κατὰ τὴν ποιήσιν] Hom. τ 163 6 τῆς φιλ. post ἤμελλον colloc. K
μετέχειν om. T ἤμελλον V 7 μεγαλορρημ. V 8 καὶ μόνον μὲν] μόνον δὲ KV
9. 10 πλούσιον V 13 α—ἐφίεται (14) om. V 16 ἀπαντα KT λεπτο-
μερές V 17 alt. δέ] γὰρ V 19 ἐγγόνει K 20 τῶν μὲν inserui
Post πλατ. add. καὶ πυθαγορικῶν (sic) TV 21 alt. δὲ om. V 22 καὶ (ante
τὰ γένη) om. K τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη colloc. T post εἶδη add. σώματα
ἐλέφαντος V 25. 28 τῷ (ante μύρμηκι) om. KV 26 ἐν τῷ Αἴαντι—ὁράται
om. KT 27 ante ἐλάττονι add. ἐν V 28 ζῶον Urb. 35: ζῆν KTV
οὐκ—ζῆν (30) om. V 30 ἡ ἀνθρωπότητος πλεονάζειν σωκράτην πλάτωνος V
32 ὅτι om. KT τὸ δις πέντε δέκα om. V καὶ om. KT

τὸ ἥμισυ τῶν ἐξήκοντα τριάκοντα, τὸ δις τριάκοντα ἐξήκοντα. ταῦτα δὲ
καὶ τῶν πρὸς τί εἰσι· λέγων γὰρ ἥμισυ σημαίνει τὸ διπλάσιον (τὸ γὰρ
ἥμισυ τοῦ διπλασίου ἐστὶν ἥμισυ), καὶ λέγων διπλάσιον δηλοῖς τὸ ἥμισυ·
τὸ γὰρ διπλάσιον ἡμίσεός ἐστι διπλάσιον. διὰ τί δὲ ἀσώματοι αἱ σχέσεις;
5 ἐπειδὴ καὶ ἐν μείζονι καὶ ἐν ἐλάττωι ὡσαύτως ἔχουσι· τὸ γὰρ ἥμισυ δύναται
καὶ ἐπὶ μείζονος καὶ ἐπ' ἐλάττωτος τάττεσθαι, καὶ τὸ διπλάσιον ὡσαύτως·
ἐπὶ γὰρ τῶν δέκα δύναται καὶ διπλάσιον καὶ ἥμισυ λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
τῶν ἐξήκοντα ὡσαύτως. δεύτερον δὲ οὐδέποτε σῶμα ὄλον ὡς ὄλον πᾶσι
μεταδίδεται (οἶον ἀπὸ χοίνικος εἰ λάβοις τι καὶ ἄλλο ὀλίγον τι, ἐν ἑκα-
10 τέροις ὁ χοίνιξ οὐ θεωρεῖται ὄλος ὡς ὄλος)· τὸ οὖν γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν
πᾶσιν ὄλα ὡς ὄλα θεωρεῖται· ἡ γὰρ ἀνθρωπότης ὄλη ὡς ὄλη ἐν ἑμοὶ
θεωρεῖται καὶ τὸ ζῷον ὄλον ὡς ὄλον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Σωκράτει καὶ
Ἀλκιβιάδῃ καὶ Πλάτῳ· ἀσώματα ἄρα τὰ τοιαῦτα. ἔχομεν ἐντεῦθεν
ὅτι καὶ ὁ προφορικὸς λόγος ἀσώματος ἐστίν· ἐν πᾶσι γὰρ ὄλος ὡς
15 ὄλος νοεῖται, οἶον εἰ φωνήσῃ τις καὶ εἴπῃ 'Σωκράτης', πάντες ὡσαύτως
ἀκούουσι τὸ 'Σωκράτης' καὶ ὄλον ὡς ὄλον ἔχουσιν· οὐ γὰρ σὺ τὸ ἥμισυ
ἀκούεις καὶ ἄλλος τὸ ἥμισυ. τρίτον πᾶν σῶμα σώματι προστιθέμενον
αὐξήσιν ποιεῖται τοῦ δεχομένου τὴν προσθήκην (οἶον κυαθιαῖον μέτρον εἰ
ἐκχύσης εἰς ἄλλο κυαθιαῖον, διπλάσιον γίνεται τὸ δεχόμενον)· εἰ οὖν προσ-
20 τιθέμενον τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῷ Σωκράτει ὁμολογουμένως οὐδὲν προσ-
τιθήσιν, ὁμολογουμένως ἀσώματα ἐστί. καὶ ἄλλως· πᾶν σῶμα ἢ κατ'
αὐξήσιν ἢ κατ' ἀλλοίωσιν ἢ κατὰ μείωσιν κινεῖται· τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη
οὐδὲ κατ' αὐξήσιν οὐδὲ κατ' ἀλλοίωσιν οὐδὲ κατὰ μείωσιν κινεῖται· φανερόν
ὅτι ἀσώματα εἰσιν. ἐντεῦθεν ἔχομεν προσπόρισμα, ὅτι καὶ αἱ ποιότητες, τὸ
25 λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμόν, ἀσώματοί εἰσιν· ἰδοὺ γὰρ
προστιθέμεναι τῷ Σωκράτει καὶ τῷ Ἀλκιβιάδῃ οὐδεμίαν προσθήκην ποιούν-
ται. τέταρτον οὐδέποτε ταῦτον σῶμα ἐν ταύτῃ καιρῷ ἐν πᾶσι θεωρεῖται
(καὶ γὰρ τὸ ὅμοιον, ἀλλ' οὖν οὐ τὸ αὐτό· οὐ γὰρ τὸ ὅμοιον ταυτόν ἐστιν,
οἶον εἰ φανείῃ ὅσπου ἐλέφαντος ἐν τῇ σῇ ὁμοπλάτῃ, οὐ ταυτόν ἐστι καὶ
30 τῷ ὄντι ἐν τῇ ὁμοπλάτῃ Ὁρέστου)· εἰ οὖν τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ
αὐτῷ καιρῷ ἐν πολλοῖς θεωρεῖται, ὁμολογουμένως οὐκ ἔστι σώματα. ἔχομεν
ἐντεῦθεν ὅτι καὶ ἡ ἀνείδεος ὕλη ἀσώματος ὑπάρχει ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐν

1 alt. τὸ om. V 2 σημαίνω V 5 καὶ (post ἐπειδὴ) om. K ἐν (ante ἐλάττωι) om. T 6 ἐπ' om. V 8 δὲ om. V σῶμα om. V 9 post οἶον add. καὶ V
[ἄλλο ὀλίγον τι] ἀλλή (sic) λήγοντι V 11 ante ἡ γὰρ add. ἡ γὰρ ἀνθρωπότης ὄλη
ὄλη θεωρεῖται V 12 τῷ σωκρ. V 13 ἐνταῦθα K 14 ὁ λόγος ὁ προφ. V
14. 15 ὄλος ὡς ὄλος] ὁ λόγος ὡς ὄλον V 15 φωνήσῃ scripsi: φωνήσαι libri
εἴποι K 16 ὡς ὄλον Paris. 2089: om. KTV ἔχουσιν] an νοοῦσιν ?
19 ἐκχύσης scripsi: ἐκχύσεις KTV 20 τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος colloc. V
20. 21 οὐδὲν προστ. ὁμολ. colloc. V 21 ὁμολογημένως T εἰσι T
23 μείωσιν οὐδὲ κατ' ἄλλ. coll. KT καὶ φανερόν T 24 ἔχ. ἐντεῦθεν colloc.
προσπορισμόν V καὶ om. KT 25 ἀσώματα TV ἰδοὺ - ἀλκιβ. (26)] αὐτὰ
προστιθέμεναι τῷ ἀλκ. καὶ σωκρ. V 27 ταύτῃ] αὐτῷ τῷ KV (cf. v. 30. 31)
29 ἐν τῇ σῇ ὁμοπλ. post οἶον colloc. V 30 γένος] ζῶον V 32 ἡ om.

πάσιν ὑπάρχουσα ἢ πάντα ἔχουσα. πέμπτον οὐδέποτε τὰ σώματα μεριζόμενα | τὸ ἐν εἶδος ἢ ποσὸν φυλάττει (οἷον εἰ ἔστι στατήρ καὶ μερί- 175⁺ ζεται εἰς πολλά, οὐδέποτε τὸ ἐν εἶδος ἢ τὸ ποσὸν σώζει). τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη σώζουσι τὸ οἰκεῖον εἶδος μεριζόμενα εἰς Σωκράτην καὶ Πλάτωνα 5 καὶ τοὺς λοιπούς· ὁμολογουμένως ἀσώματα εἰσιν. ἕκτον εἰ πᾶν σῶμα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνέστηκεν, ἔστι δὲ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος σῶμα, εὐρεθί- σεται τὸ εἶδος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνιστάμενον, ὅπερ ἔστι γελῶτον· οὐδεὶς γὰρ λέγει εἶδος ἐξ εἶδους συγκεῖσθαι. ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία καὶ ἡ παρούσα πράξις.

10

Πρᾶξις ζ'.

Ὅρα πῶς ὁ Πορφύριος φειδοῦς ἔνεκα τῶν νέων τὴν σαφήνειαν παντα-
χοῦ θηρεῦν τὴν ἀσάφειαν ἀποβάλλεται· φησὶ γὰρ ὅτι εἰ καὶ ὑφέστηκεν
ὁμολογουμένως καὶ ὑφεστώτα ἀσώματα ἔστι τὰ προκείμενα, ἡδυνάμην πάλιν
βαθέως περὶ τούτων ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν, εἰ πρὸ πολλῶν εἰσιν ἢ ἐν
15 πολλοῖς ἢ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. πρὸ πολλῶν δὲ ἔστι τὸ ἐν τῇ γνώσει τοῦ θεοῦ
ὑπάρχον ἥτοι τὸ ἔχον τὴν αἰτίαν ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ δημιουργίας, ἐν πολλοῖς
δὲ τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ ὕλῃ, ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δὲ τὸ εἰς γινώσιν τῆς ἡμετέρας
διανοίας ἐρχόμενον. [σκόπει δὲ ὅτι πανταχοῦ τὸ πολλοῖς εἰρήκαμεν διὰ
τάς καθόλου· αὐταὶ γὰρ αἱ φωναὶ καθολικαὶ οὔσαι τῶν πολλῶν δέονται.]
20 ἐπειδὴ δὲ καὶ δυσχερὴ τὰ λεγόμενα φαίνεται, φέρε παραδείγματι αὐτὰ καθυ-
ποβάλλωμεν. χρυσοῦν δακτύλιον ἀριστεῶς ἐκτύπωμα ἔχοντα διανοεῖ μοι εἰς
πολλοὺς κηρούς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀριστεῶς μετατιθέμενον, τινὰ δὲ ταύτας τὰς
εἰκόνας θεώμενον καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν διάνοιαν πάσας ἀναπολεῖν καὶ γινώσκειν
μελετῶντα, καὶ τὸν μὲν δακτύλιον λέγε πρὸ τῶν πολλῶν (οὗτος γὰρ καὶ
25 πρὶν ἢ γένωνται πολλὰι σφραγίδες ἐν τῷ κηρῷ γέγονε), τοὺς δὲ τύπους
τοὺς ἐν τῷ κηρῷ ἐν τοῖς πολλοῖς, τὸν δὲ ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ταύτας τὰς
εἰκόνας ἐν τῇ ἰδίᾳ διανοίᾳ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς· οὗτος γὰρ δικαίως ἐπὶ τοῖς
πολλοῖς λέγεται, καθὼς μετὰ τὰς πολλὰς σφραγίδας τοῦ κηροῦ ἐρχόμενος
ταύτας ἐν τῷ ἰδίῳ νῷ διανοεῖται. ἴσως δὲ ἀπορήσει τις ἡμῖν λέγων ὅτι

1 τὰ om. V 2 οἷον εἰ] οἷον K: om. V 3 οὐδέποτε] τοίνυν KT 4 τὰ (ante
εἶδη) om. T 6 συνέστηκεν—εἶδους (7) om. V 10 πράξις ζ' om. T
11 ante Ὅρα add. πολλῶν ἐπαίνων πρὸς τὴν σαφήνειαν ἡμῖν ὁ φιλόσοφος ἄξιος καὶ οὐ μόνον
τοῦτο ἀλλ' ὡς οἶμαι καὶ τὸν βαθμὸν τούτων ὑπερεπέραςεν T: πολλῶν ἐπαίνων πρὸ τῆς σαφη-
νείας ὑμῖν ὁ φιλόσοφος ἄξιος φαίνεται πολλῶν ὁμολογουμένως· ὡς οἶμαι δὲ τούτων καὶ τὸν
βαθμὸν ὑπερεπέραςεν V: om. K Ὅρα πῶς ὁ πορφύριος] ὅρα γὰρ πῶς πάλιν T: ὅρα
γὰρ πάλιν πῶς V 13 ἀσώματα V²: σώματα KTV¹ πάλιν] ὁμοῦς T: om. K
14 τὴν om. V εἰ Paris. 2089: ἢ KTV 17 δὲ (post ἐπὶ τοῖς π.) om. V
18. 19 σκόπει—δέονται delevi 19 τὰς] τὰ T αἱ φωναὶ om. T 20 καὶ
om. K αὐτὰ] ταῦτα V 20. 21 καθυποβάλλωμεν K 21 ἔχον KT
22 post πολλοὺς add. δὲ V 23 πρ. καὶ om. KT 24 λέγειν K 25 πρὶν ἢ KT
καὶ τῷ V γέγονε] ἦν KT 26 τοῖς om. V T 29 νῷ] νοὶ K
Comment. in Arist. XVIII 2. Dav. Proleg. et in Porphyrii

ἀτοπόν ἐστι λέγειν τὰς προκειμένας φωνὰς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ ὑπάρχειν, ἡμῶν δεξιάντων ἀνωτέρω τὰ ἐν φιλή ἐπινοία ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ ὑφίστασθαι. πρὸς δὲ ἐροῦμεν ὅτι διττόν ἐστι τὸ λεγόμενον· ἐκεῖ μὲν γὰρ φιλήν διάνοιαν ἐλέγομεν, ἥτις τὰ μὴ ἐγνωσμένα τῇ φύσει καθ' ἑαυτὴν διανοεῖται ἐξ ἐλάφου 5 καὶ τράγου ἐν τι ποιούσα τὴν φύσιν βιαζομένη, ὥδε δὲ ἀκριβῆ διάνοιαν λέγω τὴν γινώσκουσαν ἀκριβῶς τῆς φύσεως τὰ δημιουργήματα.

Ἐπεὶ οὖν ἐδίδαξεν ἡμᾶς τὸ παράδειγμα τὸ λεγόμενον, φέρε καὶ τὴν περὶ τούτου δοκοῦσαν διαφωνίαν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος | εἰπωμεν, 175^ν ὕστερον δὲ καὶ αὐτοὺς διαιτήσωμεν. θαυμαστὸν δὲ τι συνέβη ἐπὶ ταύ- 10 τῃς τῆς διαιρέσεως· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ἐφ' ἑκάτερα ψεύδος εἶναι καὶ ἀληθὲς οὐκ ἡδύνατο· οὐ γὰρ ἐδύνατο ψεύσασθαι καὶ εἰπεῖν ὅτι οὔτε ὑφέστηκεν οὔτε ἐν φιλή ἐπινοία ὑπάρχει, οὔτε πάλιν ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι καὶ ὑφέστηκε καὶ ἐν φιλή ἐπινοία ὑπάρχει, οὔτε ὁμοίως ψεύδος εἰπεῖν ὅτι οὔτε σώματά ἐστιν οὔτε ἀσώματα, οὐδὲ πάλιν ἀληθεῦσαι ὅτι καὶ σώματά 15 ἐστὶ καὶ ἀσώματα. ἐπὶ δὲ τῆς προκειμένης διαιρέσεως δύναται ἐφ' ἑκάτερα τὸ ἀληθὲς εἶναι· οὔτε γὰρ ἐνὸς ἀληθοῦς δεικνυμένου τὰ ἕτερα ψεύδει καθυποβάλλονται, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν πρώτων συνέβη· δυνατὸν γὰρ λέγειν ὅτι καὶ πρὸ πολλῶν ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς· οὕτω γὰρ καὶ Πλάτων δοξάζει· φησὶ γὰρ ὅτι καὶ γίνεται καὶ ἐστὶ καὶ ἐν σχέσει ὑπάρχει, 20 καὶ ἐν μὲν τῇ λέγειν 'γίνεται' ἐδήλωσε τὸ πρὸ πολλῶν (ὡς ἵνα νοήσης τὸν δακτύλιον πρὸ τῶν σφραγιδῶν γινόμενον), ἐν δὲ τῇ λέγειν 'καὶ ἐστὶν' ἐδήλωσεν ὅτι καὶ ἐν πολλοῖς ἐστὶ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐν τῇ ὕλῃ, ἐν δὲ τῇ λέγειν ὅτι 'καὶ ἐν σχέσει' ἐδήλωσεν ὅτι καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἐστὶ· γινώσκεις γὰρ καὶ ἡ σχέσις. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δοξάζει, οὐχὶ δὲ 25 καὶ τὸ πρὸ πολλῶν· φησὶ γὰρ ὅτι ἐν σχέσει ἐστί, καὶ ταῦτα ἐν πολλοῖς ὁμολογεῖ, τὸ πρὸ πολλῶν δὲ οὐ φησιν εἶναι· λέγει γὰρ ὅτι τῶν ἐνεργειῶν αἱ μὲν εἰσιν οὐσιώδεις αἱ δὲ ἐπουσιώδεις, καὶ οὐσιώδεις μὲν αἱ τῆς φύσεως (αὗται γὰρ λόγου οὐ δέονται· ἡ γὰρ φύσις οὐσίαν ἔχει τὸ ἐνεργεῖν, καὶ ταῦτα ἐκτὸς λόγου. ἡ οὖν φύσις χωρὶς τοῦ λόγου ἐνεργοῦσα λόγον οὐκ ἔχει, 30 ἡ δὲ γινώσκεις πάντως διὰ λόγου γίνεται. εἰ οὖν οὐκ ἐστὶ παρὰ τῇ θεῇ τῶν δημιουργημάτων γινώσκεις, οὐκοῦν οὐδὲ τὸ πρὸ πολλῶν ὑπάρχει), ἐπουσιώδεις δὲ εἰσιν αἱ ἐνέργειαι τοῦ τέκτονος καὶ τῶν ὁμοίων· αὗται γὰρ λόγου δέονται· οὐ γὰρ ἀπὸ φύσεως ἔχει ὁ τέκτων τὸ ἐνεργεῖν, ἐπεὶ οὐκ ἐπαύετο ἀν ἐνεργῶν· ἡ γὰρ φύσις οὐ παύεται ἐνεργοῦσα. οἱ δὲ ταῦτα λέγοντες

2 δεξιάντων ἀνωτέρω] cf. p. 46,35

τὰ ἐν φιλή ἐπινοία (αὐτάς post ὑφίστ. add.

om. V ante ὑφίστ. eras. ὑπάρχειν V

3 λέγομεν K

4 αὐτὰ KV

διανοεῖται] νοεῖται V

8 τούτων KT

9 ante ἐπὶ add. καὶ V

11 ἐδύν-

ἡδύνατο K ψεύδεσθαι K 12 φιλαῖς ἐπινοίαις V οὔτε πάλιν—ὑπάρχει (13) om. V

13 διανοία K

ψεύδος] ψεύδεσθαι καὶ K: ψεύσασθαι καὶ T

16 τὸ om. V

ψεύδει] ψευδῇ V

18 τοῖς om. V

19 γίνεται Paris. 2089: γινόμενα KT: γ

μενὰ ἐστὶ V

20 τῷ μὲν colloc. KT

γίνεται Paris. 2089: γινόμενα KT: γ

σθαι V 22 ἐν τοῖς πολλοῖς K: τὸ ἐν πολλοῖς V

24. 25 οὐχὶ δὲ καὶ τὸ καὶ τὸ

πρὸ τῶν πολλῶν T

29 χωρὶς om. V

λόγου] θεοῦ KV

33 τὸ

τέκτων colloc. K

καταφεύδονται Ἀριστοτέλους· πανταχοῦ γὰρ λέγει μὴ εἶναι πρᾶξιν χωρὶς γνώσεως μήτε γνῶσιν χωρὶς πράξεως. πόθεν δὲ ἡ πλάνη γέγονε λέξωμεν.

Διαφορὰ τῶν Πλατωνικῶν δογμάτων οὐκ ὀλίγη γέγονε· τινὲς γὰρ τῶν
 5 Πλατωνικῶν ἔλεγον ὅτι κατὰ τοῦτο φαμεν τὸ πρὸ πολλῶν εἶναι, καθὸ
 λόγῳ παρὰ τῷ θεῷ τὰ πάντα δημιουργεῖται. ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι κατὰ
 τοῦτο φαμεν πρὸ πολλῶν, ὅτι εἰσὶν τινες ἰδέαι αὐθυπόστατοι λόγον μὴ ἔχουσαι
 αἰσθησιν δέ, ὧν κατ' εἰκόνα πάντα δημιουργεῖ ὁ θεός. ἄλλοι δὲ ἔλεγον
 τινὰς ἰδέας αἰσθησιν μὴ ἔχούσας εἶναι, ὧν κατ' εἰκόνα πάντα δημιουργεῖ
 10 ὁ θεός· ἔλεγον γὰρ εἶναι καθολικὸν βροῦν, εἰς δὲ ἀφορῶν ὁ θεὸς δημιουργεῖ
 τὸν παρ' ἡμῖν βροῦν, καὶ καθολικὸν ἄνθρωπον, εἰς δὲ ἀφορῶν ὁ θεὸς δημιου-
 ρεῖ | τὸν παρ' ἡμῖν ἄνθρωπον, ὅλα δὲ τὰ τοιαῦτα προϋπάρχειν τῆς ἡμῶν 176·
 γενέσεως. διὰ τοῦτο οὖν τὸ πρὸ τῶν πολλῶν διάφορον ἐφαίνετο. διὸ καὶ ὁ
 Ἀριστοτέλης ἔδοξε μὴ δοξάζειν τὸ πρὸ πολλῶν τούτοις μὴ συγκατατιθέμενος·
 15 οὗτοι γὰρ ἀδυναμίαν τοῦ θεοῦ δεικνύουσιν αἰσθήσεως αὐτὸν δεῖσθαι λέγοντες.
 τὸ δὲ μέγιστον· εἰ ἔχει τὰ τοιαῦτα αἰσθησιν, διὰ τί μὴ ὁρῶμεν αὐτὰ ἢ
 ψηλαφῶμεν; δεύτερον οἱ λέγοντες ὅτι αὐθυπόστατοι εἰσιν αἱ ἰδέαι αἰσθησιν
 δὲ μὴ ἔχουσαι, ὧν κατ' εἰκόνα ὁ θεὸς δημιουργεῖ, οὐκ ὀλίγα πταίουσιν·
 οὗτοι γὰρ καὶ τὰς ἰδέας παραδείγματα ὑποτιθέασι, ταῦτα δὲ τὰ παραδεί-
 20 γματα πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ θεοῦ· πάντως γὰρ εἰ κατ' εἰκόνα αὐτῶν
 δημιουργεῖ ὁ θεός, αὗται προτερεύουσι τῶν δημιουργημάτων· ὥσπερ γὰρ
 (εἰ) ἀποβλέψει ζωγράφος τις εἰς Σωκράτην καὶ τούτου τὴν εἰκόνα ποιήσῃ,
 προτερεύειν λέξομεν τῆς εἰκόνος τὸν Σωκράτην, οὕτω καὶ τὰς ἰδέας τῆς τοῦ
 θεοῦ δημιουργίας, ὅπερ ἄτοπον. τῷ μὲν οὖν λέγοντι τοῦ θεοῦ τὴν δημιουρ-
 25 γίαν μετὰ λόγου εἶναι συγκατατίθεται ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ μὴν οὐ μόνον
 τὸ πρὸ πολλῶν καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δοξάζει, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς·
 ἐν γὰρ τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ περὶ τῶν τοιούτων λέγων παραδείγματι αὐτὰ
 καθυπέβαλλε φάσκων ὅτι ὥσπερ ὁ ἄρχων ἔχει τὴν τάξιν ἐν ἑαυτῷ πρότερον,
 καὶ εἰθ' οὕτως ὕστερον ἐκ ταύτης ἢ ἐν τῷ στρατοπέδῳ γίνεται ἢ ἐν τῇ πόλει,
 30 οὕτω καὶ τὰ τοιαῦτα (πρῶτον μὲν) παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν, ὕστερον δὲ ἐν τῇ
 ὕλῃ· πρῶτον γὰρ αὐτὰ γινώσκει ὁ θεός, καὶ ὕστερον δημιουργεῖ αὐτὰ ἢ
 φύσις. ὅταν οὖν ἔλεγεν ὁ Ἀριστοτέλης δημιουργεῖν τὴν φύσιν χωρὶς λόγου,

2 χωρὶς (ante πράξεως) om. V ὁ πλάνος KT 3 λέξομεν KV 4 τῶν πλατ.
 δογμ. διαφορὰ colloc. K 5. 6 καθ' ὃν λόγον V 6 πάντα] τοιαῦτα KV
 δὲ om. V 8. 9 δημ. πάντα colloc. V (bis) 10 ὁ δημιουργὸς θεός (alt. l.) T
 10. 11 δημιουργεῖ] ποιεῖ V (bis) 11 καὶ (ante καθολ.) om. K 12 ὅλα] ὅλως Brand.
 13 τῶν om. V 15 θεοῦ] θείου KT δεικνύουσιν V αὐτῶν K: αὐτὸ T
 18 ὧν] ἐν V 20 γὰρ Paris. 2089: δὲ KTV 22 εἰ inserui ἀποβλέψει
 Paris. 2089: ἀποβλέπων KTV 23 προτερεύειν—σωκράτην om. V προτερεύειν
 δὲ T 26 ἐπὶ] ἐν T τὸ (post ἀλλὰ καὶ) om. K ἐν] ἐπὶ T
 27 τῇ] τῷ K Μετὰ τὰ φυσ.] cf. Metaph. A 10 p. 1075^a 1 sq., vel potius De mundo
 p. 399^b 1 sq. 28 καθυπέβαλλε K ὁ om. K τὴν om. K προτέρων V
 29 τῇ om. TV 30 πρῶτον μὲν inserui 31 αὐτὰ δημ. colloc. V 32 οὖν
 om. V ὁ om. V χωρὶς] ἄνευ T

τοῦτο ἐβροῦλετο δεῖξαι ὅτι αὐτὰ ἡ μὲν φύσις οὐ γινώσκει, δημιουργοῦσα δὲ τὸν θεὸν οὐ λανθάνει. ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα θεωρία.

Πρᾶξις ζ.

Τῶν ἀγόνων τὰ ἑπαθλα τοῖς καθόλου τριχῶς χαρισάμενοι, ὅτι οὐκ
 5 ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις ἐστὶν ἀλλ' ὑφέστηκε, καὶ ὅτι οὐ σώματα ἀλλ' ἀσώματα,
 καὶ ὅτι πρὸ τῶν πολλῶν εἰσι καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς,
 φέρε τὰ τοῦτοις ἀντικείμενα παρατιθέμενοι τὸ ἀκριβὲς εἰσόμεθα· τινὲς γάρ
 φασὶ μὴ ὑφίστασθαι ταῦτα, ἀλλ' ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις ὑπάρχειν, μῆτε ἀσώ-
 10 ματα ἀλλὰ σώματα, πρὸ τῶν πολλῶν ἢ ἐν τοῖς πολλοῖς οὐ φασὶν
 αὐτὰ εἶναι, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. καὶ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον οὕτω λέγουσιν,
 ὅτι ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις εἰσι καὶ οὐχ ὑφεστήκασιν· εἰ γὰρ τὰ μὴ ἐκ φύσεως
 δεδημιουργημένα, σώτειραν δὲ μόνην τὴν ἡμετέραν διανοίαν ἔχοντά φαμεν
 ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις εἶναι ὥσπερ τὸν τραγέλαφον (οὗτος γὰρ τῇ φύσει
 ἀγνοεῖται ὁμολογουμένως), καὶ τὰ καθόλου ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις ὑπάρχει ἐκ
 15 φύσεως μὴ ἔχοντα τὸ εἶναι, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ σωζόμενα. πρὸς 176^v
 δὲ τὸ δεύτερον πάλιν ἀντιλέγουσι φάσκοντες ὅτι σώματά ἐστι τὰ καθόλου·
 τὴν αὐτὴν γὰρ φύσιν ἔχει τοῖς μερικοῖς καὶ τὸν αὐτὸν ὅρισμόν δέχεται.
 εἰ οὖν ἔστι τις καθόλου ἄνθρωπος, ὥφειλε καὶ τὸν ὅρισμόν δέχεσθαι τὸν
 τοῦ ἀνθρώπου, ζῶον λογικὸν καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ εἰ μὲν οὐ δέχεται, λέγομεν
 20 ὅτι οὐδὲ ἔστι καθόλου, εἰ δὲ δέχεται, πάντως σῶμά ἐστι· τὸ γὰρ ζῶον
 λογικὸν σῶμα πάντως δηλοῖ. ἔχομεν δὲ καὶ πορίσματος μοῖραν ὅτι οὐκ
 εἰσὶν αἰδία τὰ καθόλου· δηλοῖ γὰρ τὸ θνητὸν 'ζῶον λογικὸν θνητὸν'· τὸ γὰρ
 θνητὸν πάντως θνήσκει. ἀλλ' ἴσως εἴποι τις ὅτι δυνάμει ἔχει τὸ θνήσκειν,
 οὐκ ἀποθνήσκει δέ. τοῦτο δὲ ὑπόψυχρον· τὸ γὰρ δόναμιν ἔχον πάντως
 25 εἰς ἐνέργειαν χωρεῖ μὴ ἐπιλείποντος τοῦ χρόνου, ἐπεὶ μάτην ἔχει τὸ δύν-
 ασθαι· οἷον ἄνθρωπος γραμματικὸς δυνάμει ἐστί, πάντως δὲ γραμματικὸς
 ἔσται τοῦ χρόνου μὴ ἐπιλείποντος. ἀλλὰ μὴν οὕτε ὅλως ὑφέστηκε τὰ καθό-
 λου· τῶν γὰρ μερικῶν σωμάτων ὄντων καὶ τὸ καθόλου σῶμα ἔσται, εἶναι
 δὲ σῶμα καὶ ἀσώματον τὸ αὐτὸ ἀδύνατον· οὐκ ἔστιν ἄρα τὰ καθόλου.
 30 πρὸς τὸ τρίτον φασὶν ὅτι οὐκ ἔστι τὸ πρὸ τῶν πολλῶν, εἴ γε μαρτυρεῖ ὁ
 Ἀριστοτέλης λέγων 'τὰ γὰρ εἶδη χαιρέτω· τερετίσματα γὰρ ἐστὶ'· ταῦτα

1 αὐτὸν K: αὐτὴ V μὲν ἢ colloc. V 2 ἐν οἷς καὶ ἡ παροῦσα θεωρία om. T
 3 πρᾶξις ζ' om. T 4 τῶν (sic) καθόλου τὰ ἑπ. τῶν ἀγ. V 5 εἰσὶν TV
 7 παρατιθέμενοι T 8 an μὴδὲ? 9 post πολλῶν add. γὰρ KV 11 ἐστὶ T
 12 σώτειραν] σωτήρα V 13 ἐν om. V 14 ὑπάρχουσιν V 16 δὲ om. KT
 17 τὸν αὐτὸν ὅρ. V 18 alt. τὸν om. KV 19 post λογικὸν add. θνητὸν T
 19. 20 λέγομεν ὅτι οὐδὲ Paris. 2089: ἔχομεν ὅτι οὕτε KT: ἔχομεν ὡς οὕτε V 20 κα
 λου ἐστὶν colloc. K σῶμα πάντως colloc. V ἐστὶ· τὸ γὰρ—οὐκ εἰσὶν (22) in ras. K
 20. 21 ζῶον καὶ λογικὸν V 21 πορίσματος Paris. 2089: πορίσμοῦ KTV 26 an
 τως δὲ <ἐνεργείᾳ>? 27 ἔσται] ἐστὶ V οὕτε ὅλως] οὕτως V; an οὐδὲ ὅλως
 29 τὰ] τὸ V 30 τὸ (ante πρὸ) om. KT 30. 31 ὁ Ἀριστ.] Anal. post. A
 p. 83*82 31 εἰσι KV

γὰρ ἔλεγον τινες ἰδέας εἶναι αὐθυποστατούς, ἀς ψέγει ὁ φιλόσοφος. ἔτι δέ
 φησι 'τὸ γὰρ καθόλου ζῶον οὐκ ἔστιν, εἰ δὲ ἔστιν, ὑστερόν ἐστι'. τοῦτο
 δὲ ἐμφαίνει ὅτι πρὸ τῶν πολλῶν οὐκ ἔστιν, εἰ δὲ ἔστι καθόλου ὅλως
 (τοῦτο γὰρ ἀμφέβαλεν ὁ Ἀριστοτέλης), ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ ἐστί, τοῦτ'
 5 ἔστιν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ 'ὑστερόν ἐστιν'. ἀλλὰ μὴν
 οὔτε ἐν τοῖς πολλοῖς ἔστι· τί γὰρ λέγεις; ἢ μίαν φύσιν ἐρεῖς καθ' ἑαυτὴν
 ὑφίστασθαι ὑπὸ πολλῶν δὲ μετέχουσιν (τοῦτο γὰρ ἴδιον τῶν καθόλου), ἢ
 πολλὰς ἐν πολλοῖς θεωρεῖσθαι; καὶ εἰ μὲν μίαν εἴπης καθ' ἑαυτὴν ὑφίστα-
 σθαι, ψεύδῃ (τοῦτο γὰρ εὐθύναν δέδωκεν ἐν τῇ πρὸ τοῦ ἐπιχειρήματι), εἰ
 10 δὲ πολλὰς, τοῦτο καθόλου μᾶλλον οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ μερικόν. τὸ ἐπὶ τοῖς
 πολλοῖς δὲ μόνον φασιν εἶναι. τοῦτο δὲ τὸ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καθόλου οὐ
 καθὼς ἐν τοῖς πολλοῖς ὑπάρχει, διὰ τοῦτο καθόλου λέγεται (δύναται γὰρ καὶ
 ἐν Σωκράτει μόνῳ τὸ καθόλου νοεῖσθαι), ἀλλὰ καθὼς εἰς Πλάτωνα ἀποβλέ-
 πων τὸν πρὸ αὐτοῦ τοιοῦτον ἐθεασάμην καὶ τὸν μετ' αὐτὸν ὁμοίως. καθό-
 15 λου δὲ ῥηθήσεται, καθὼς προγεγενημένοις καὶ οὖσι καὶ μεταγενεστέροις
 ἀρμόζει. ἐὰν οὖν εἰς μόνος ὑπολειφθῇ, αὐτὸν καθόλου λέξω διὰ τὸ πάντας
 τοιούτους εἶναι. σώζεται δὲ τοῦτο ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ· ἀποβλέπων
 γὰρ εἰς Σωκράτην καὶ εἰς ἄλλον τῆς αὐτῆς μετέχοντα φύσεώς φημι εἶναι
 τὸ καθόλου.

20 Τί οὖν; καλῶς εἰρήκασιν | πρὸς ἅπαντα; φαμέν ὅτι οὐ· οὔτε γὰρ ἐν 177¹
 φιλαῖς ἐπινοίαις ὑπάρχει, ὡς ἔλεγον, ἀλλ' ὑφέστηκεν, οὐ καθ' ἑαυτὰ δέ,
 ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ· εἰ γὰρ ἔκαὶ τὰ μὴ ὄντα φαμέν ἐν φιλαῖς ἐπι-
 νοίαις ὑπάρχειν, τὸν τραγέλαφον καὶ τὰ ὅμοια, οὐκ ἔστιν ἄρα τὰ καθόλου
 ἐν φιλαῖς ἐπινοίαις· ἀπὸ γὰρ τῶν ὄντων αὐτὰ λαμβάνομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ
 25 διανοίᾳ, ἀπὸ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν τοιούτων, ἐπιγινώσκοντες
 εἶναι τὸ καθόλου· τοῦτο δὲ τῶν ὄντων ἐστί. ταῦτα οὖν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ δια-
 νοίᾳ σώζεται· καθ' ἑαυτὰ γὰρ οὐκ ὑφίσταται. πρὸς τὸ δεύτερον· καὶ τε
 σώματα ἐστί καὶ τε μὴ, οὐδὲν τῇ ἡμετέρᾳ λόγῳ λυμαίνεται· ὑφίσταται
 γὰρ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ, ὅπερ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἔστιν. οὐ καλῶς δέ
 30 φασιν μὴ εἶναι αὐτὰ αἰδία· τὸ γὰρ αἰδιον διττόν, τὸ μὲν ἀριθμῷ τὸ δὲ
 εἶδει· ἀριθμῷ μὲν αἰδιόν ἐστιν ἡ ψυχὴ καὶ τὰ θεῖα (ταῦτα γὰρ αἰεὶ ἔστιν),
 εἶδει δὲ αἰδιόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος· καὶ γὰρ φθαρτὴ Σωκράτης, περιλείπεται
 Ἀλκιβιάδης. πρὸς τὸ τρίτον· καλῶς ἔλεγον μὴ εἶναι πρὸ τῶν πολλῶν·

1 post φιλόσοφος add. ἀριστοτέλης KT 1. 2 ἔτι δέ φησι] De anima A 1 p. 402b8
 2 δέ] γάρ K 4 ἀμφέβαλλεν K 6 scribas οὐδὲ 8 καὶ
 om. V 9 ἔδωκεν V τοῦ] τούτου V 10 τοῖς om. V 11 post
 εἶναι add. καλῶς δὲ λέγουσι TV 12 καὶ om. V 13 τῷ σωκρ. K
 13. 14 ἀποβλ.] βλέπων V 14 τὸν μετ' αὐτόν] μετὰ τοῦτο V 15 καὶ (post
 οὖσι) om. T 16 οὖν om. V ὑπολειφθῇ Paris. 2089: ὑπολειφθεῖη KTV
 18 φύσεως μετέχ. colloc. V 20 καὶ φαμέν T an οὐδὲ? ἐν om. KT
 21 ἐπινοίαις ψιλ. colloc. K ἑαυτὰ] αὐτάς V 22 ἐκεῖ] p. 46,35 an ἔφαμεν?
 23 τὸ καθόλου post ἐπινοίαις (24) colloc. T 25 γινώσκωμεν TV 27 οὐκ om. V
 καὶ πρὸς T τε Paris. 2089: om. KTV 28 σώματα] σωκράτης V 29 τῶν
 πολλῶν V 30 τὸ δέ] τῷ δέ K 31 αἰδιός V 33 ἔλεγον] λέγομεν V

οὕτε γὰρ ἔστιν, εἰ μὴ τί γε κατὰ τὴν γνῶσιν, ὡς ἔλεγεν Ἀριστοτέλης. τὸ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ ἐν γνώσει ἐστίν· ἡ γὰρ γνῶσις ἐν ἡμῖν ἐστὶ καὶ ἐν τῷ δημιουργῷ, ὅπερ πρὸ πολλῶν ἐστὶ καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. ἐν οἷς ἡ παρούσα θεωρία.

5

Πρᾶξις η'.

p. 1,9 Αὐτίκα.

Οὐκ ὀλίγης προθεωρίας εἰρημένης χωρήσωμεν ἐπ' αὐτὴν τὴν λέξιν. ἔχει δὲ τὰ τῆς συντάξεως οὕτως· σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος πειράσομαι διὰ βραχέων ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ τὰ παρὰ
10 τῶν πρεσβυτέρων ἐπελθεῖν, τῶν μὲν βαθυτέρων ζητημάτων ἀπεχόμενος, τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχαζόμενος. αὐτίκα περὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν εἴτε ὑφέστηκεν εἴτε ἐν ψιλαῖς μόναις ἐπινοίαις κεῖται εἴτε ὑφεστηκότα σώματά ἐστιν ἢ δώματα καὶ πότερον πρὸ τῶν πολλῶν ἢ ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ ἐπὶ τοῖς
15 πολλοῖς ἐστὶ παραιτήσομαι λέγειν καὶ τὰ ἐξῆς. ζητοῦμεν δὲ διὰ τί (ἐπεὶ) προέκειτο Πορφυρίῳ περὶ τῶν πέντε φωνῶν διαλαβεῖν, [καὶ] μόνου τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους μνεῖαν ἐποίησατο, διαφορᾶς δὲ καὶ ἰδίου καὶ συμβεβηκότος· οὐκέτι· ὡσαύτως γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν παραλειφθέντων ζητητέα τὰ προκείμενα, εἴτε ὑφέστηκεν εἴτε ἐν μόναις ψιλαῖς ἐπινοίαις κεῖται,
20 καὶ ὅσα ἂν ζητήσῃ τις περὶ γένους καὶ εἶδους, τσαῦτα καὶ περὶ διαφορᾶς καὶ ἰδίου καὶ συμβεβηκότος. φαμὲν δὲ ὅτι δικαίως τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ συμβεβηκότος οὐκ ἐμνήσθη, ἐπειδὴ ἤρκει αὐτῷ μνησθῆναι γένους καὶ εἶδους· διὰ γὰρ τῶν ἄλλων τριῶν διήκει τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος. λέγων οὖν τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος συμπεριελάμβανεν καὶ τὰς ἄλλας τρεῖς
25 φωνάς· ἔχει γάρ, ὡς ἔφαμεν, ἡ διαφορὰ γένος καὶ εἶδος· γένος μὲν ὡς ἵνα εἴπῃς τὴν διαφορὰν τὴν ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ ἱππῳ καὶ ἐν τῷ κυνὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εἶδεσι (τὸ οὖν κατηγορούμενον | εἰδῶν τοῦτο γένος καλεῖται, 177'

1 an οὐδὲ? μὴ τι] μήτοι KT Ἀριστ.] cf. p. 117,1 2 pr. καὶ V²: οὐδὲ KTV¹
3 τῷ δημιουργῷ Paris. 2089: τῇ δημιουργίᾳ KTV ἐπὶ ἐν V ἐν οἷς ἡ παρούσα θεωρία
om. T 5 πρᾶξις η' om. T 7 ὀλίγας προθ. εἰρηκότες Brand. 8 συντάξεως
λέξεως K 10 τοῖς πρεσβυτέροις Porph. ἀπεχ. ζητημάτων colloc. Porph. 12 ant
αὐτίκα add. ἀμέλει, τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ V post αὐτίκα add. γοῦν K: οὖν T
τῶν om. T γενῶν τε καὶ Porph. τὸ μὲν εἴτε ὑφ. Porph., quod recipi
(cf. p. 119,13) εἴτε καὶ ἐν Porph. 12. 13 μόναις ψιλαῖς Porph., quod recipi
(cf. v. 18 p. 119,16) 13 κεῖται] κατέστηκεν KV εἴτε καὶ Porph. 14 πότερον
χωριστά ἢ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ περὶ ταῦτα ὑφεστώτα παραιτήσομαι Porph. 15 ἐ
om. V δὲ om. K 16 ἐπεὶ addidi ex schol. Paris. 1845: om. KTV τῷ πορφ.
καὶ delevi 17 εἶδους καὶ τοῦ γένους colloc. K 18 καὶ (post γάρ) om. K
παραλειφθέντων Paris. 2089: προλεχθέντων KV: προτεθέντων T 19 εἴτε (ante
ἢ KV 20 ζητήσῃς τι V καὶ (ante περὶ) om. KV 23 εἶδους καὶ γέ
colloc. T τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος colloc. K 24 καὶ (ante τὰς) om. KT 25
μὲν add. γάρ T 26 εἴποις T ἐμοὶ] ἡμῖν T 26. 27 ἐν τοῖς ἱπποῖς καὶ τοῖς
καὶ τοῖς ἄλλοις T 27 τῶν οὖν κατηγορουμένων V οὖν] an γάρ?

αὕτη δὲ εἰδῶν κατηγορεῖται), εἶδος δὲ ὡς ἵνα ἀτομώσης τὴν ἐπὶ τὰ πολλὰ
εἶδη φερομένην διαφορὰν καὶ εἴπης λογικότης· αὕτη γὰρ ἀτόμων κατηγο-
ρεῖται, τὸ δὲ ἀτόμων κατηγορούμενον εἶδος ἐστίν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ
ἰδίῳ ἐστὶ γένος καὶ εἶδος· γένος μὲν ὡς ἵνα εἴπης τὸ ἴδιον τὸ ὄν ἐν πᾶσι
5 τοῖς εἶδεσιν (ἐν γὰρ καὶ ἕκαστον εἶδος ἔχει τι ἴδιον), εἶδος δὲ ὡς ἵνα
εἴπης τὸ γελαστικόν· οὕτω γὰρ ἀτομοῖς τὸ ἐπὶ τὰ πολλὰ εἶδη φερόμενον
ἴδιον· ἀτόμων γὰρ κατηγορεῖται τὸ γελαστικόν, τὸ δ' ἀτόμων κατηγορεῖσθαι
εἶδους ἐστί. πάλιν καὶ ἐν τῷ συμβεβηκότι ἐστὶ γένος καὶ εἶδος· γένος
μὲν ὡς ἵνα εἴπης τὸ συμβεβηκός τὸ ὄν ἐν θερμῷ ἐν ψυχρῷ ἐν λευκῷ ἐν
10 μέλανι ἐν γνώσει ἐν ἀγνοίᾳ (τοῦτο γὰρ γένος ἐστὶ τῷ ἐπὶ πολλὰ φέρεσθαι
(εἶδη)), εἶδος δὲ ὡς ἵνα εἴπης τὸ θερμόν· ἀτομοῖς γὰρ ἔκεινο τὸ συμβεβηκός,
δ' ἐπὶ πολλὰ ἄτομα φερόμενον σημαίνει ἐν τι συμβεβηκός, ὅπερ εἶδος ἐστί.

p. 1,10 Τὸ μὲν εἶτε ὑφέστηκεν.

Καλῶς τὸ ὑφέστηκε προέταξε· δύο γὰρ ὄντων, ψευδοῦς τε καὶ ἀλη-
15 θοῦς, τὸ ἀληθὲς προέταξεν· ὑφίσταται γάρ.

p. 1,10 Εἶτε ἐν μόναις ψιλαῖς ἐπίνοιας κεῖται.

*Ἀξίον ἐστὶ ζητῆσαι τί διαφέρει ἐπίνοια τῆς ψιλῆς ἐπίνοιας. ἐπίνοια
μὲν ἐστίν, ὅταν διαχωρίζειν τῷ λόγῳ τολμῶμεν τὸ συνημμένον ἐκ τῆς
φύσεως δημιουργήμα· οἶον ἢ φύσις ὁμοῦ τὸ σῶμα καὶ τὸ χρῶμα δημιουργεῖ,
20 καὶ οὐκ ἐστὶ σῶμα μὴ ἔχον χρῶμα. τοῦτο οὖν τὸ ὁμοῦ συνημμένον, φημί δὲ
τὸ λευκὸν καὶ τὸ σῶμα, διαχωρίζομεν λέγοντες τὸ μὲν λευκὸν χρῶμα δια-
κριτικὸν ὅψεως, τὸ δὲ σῶμα τριχῇ διαστατόν. αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ ἐπίνοια.
ψιλὴν δὲ ἐπίνοιαν φαμεν, ὅταν τὰ μηδαμῇ μηδαμῶς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διανοίᾳ
οἰκοδομῶμεν, τὸν τραγέλαφον καὶ τὰ ὅμοια.

25 p. 1,11 Εἶτε ὑφεστηκότα σώματα ἐστίν ἢ ἀσώματα.

Τοῦ ψευδοῦς μὴ διαιρουμένου δικαίως αὐτὸ παρέλιπε, τοῦ δὲ ἀληθοῦς
ἐμνημόνευσε τοῦ διαιρέσιν ἐπιδεχομένου· φησὶ γάρ· εἶτε ὑφεστηκότα ἢ
σώματα ἐστίν ἢ ἀσώματα παραιτῆσθαι λέγειν. πάλιν ζητοῦσιν

2 φέρον K 3 τὸ τῶν ἀτόμων κατηγορούμενον in mrg. K²: τῶν δ' ἀτόμων κατη-
γορούμενων V 4 ἐν om. V 5 τι] τὸ V 6 εἴπη V τὸ (ante
γελαστ.) om. K οὕτω] οὐ V ἀτομοῖς correxi: ἀτόμοις libri (cf. v. 1)
τά om. V 8 εἶδους] εἶδος V pr. καὶ om. K τὸ γένος V 10 γένος]
γένους K τῷ] τὸ KT 11 εἶδη addidi δὲ om. V ἀτομοῖς
Paris. 2089 schol. Paris. 1845: τοῦτο KTV 12 δ—συμβεβηκός om. KV
14. 15 ψευδοῦς τε καὶ ἀληθείας V 16 εἶτε καὶ Porph. 17 ante ἐπίνοια add.
καὶ φαμεν T 18 ἐκ] ὑπὸ T 19 τὸ χρῶμα καὶ τὸ σῶμα colloc. K
20 ἔχον T τοῦτο] τὸ V τὸ Paris. 2089: om. KTV 25. 27 εἶτε καὶ Porph.
25 σώματα—ἀσώματα om. V: σώματα—ὑφεστηκότα ἢ (27) om. T 27 ἢ om. Porph.
28 ἐστίν post ἀσώματα colloc. KT παραιτοῦμαι V

εἰ καλῶς προέταξε τὰ σώματα τῶν ἀσωμάτων· φασὶ γὰρ ὅτι κακῶς αὐτὰ προέταξεν· εἰ γὰρ τῆς αὐτῆς δόξης ἐστὶν ὁ Πορφύριος, ἥς ἐστι Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, οἵτινες ταύτας τὰς φωνὰς ἀσωμάτων δοξάζουσι, διὰ τί τὸ σῶμα τοῦ ἀσωμάτου προέταξε; φαμὲν δὲ ὅτι εἰσαγωγικώτερον ἐξηγου-
5 μένος τὰ σώματα ὥς εὐδῆλα καὶ φανερά ὄντα πλεον τῶν ἀσωμάτων προέταξε.

p. 1,11 Καὶ πότερον χωριστὰ ἢ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ περὶ ταῦτα ὕφεστώτα.

Σχόπει πῶς ἐφύλαξε τὴν τάξιν· χω|ριστὰ γὰρ λέγων ἐσήμανε τὰ 178^ο πρὸ τῶν πολλῶν (ταῦτα γὰρ χωριστὰ λέγεται, ἐπειδὴ ἐν τῇ ὕλῃ οὐκ εἰσιν),
10 ἐν τοῖς αἰσθητοῖς δὲ πάλιν λέγων ἐδήλωσε τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς (τὰ γὰρ ἐν τῇ ὕλῃ αἰσθητά ἐστι), πάλιν λέγων καὶ περὶ ταῦτα ὕφεστώτα ἐσήμανε τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς· τὰ γὰρ περὶ ταῦτα ὕφεστώτά φαμεν τὴν ἡμετέραν διάνοιαν, ἥπερ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς λέγεται. ὥς εἵπομεν δέ, καλῶς τὴν τάξιν παρέδωκε.

15 p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπως περὶ αὐτῶν καὶ τῶν προκειμένων.

Ὡδε οὐκέτι διὰ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους συμπεριλαμβάνει τὰς λοιπὰς φωνάς· φησὶ γὰρ καὶ τῶν προκειμένων, ὃ ἐστὶ διαφορὰ καὶ ἴδιον καὶ συμβεβηκός.

p. 1,15 Λογικώτερον οἱ παλαιοί.

20 Διττῆς οὔσης τῆς τούτων παρὰ τοῖς παλαιοῖς ζητήσεως, τῶν τε θεολογικῶς περὶ αὐτῶν ζητούντων τῶν τε διαλεκτικῶς, φησὶν ὅτι οὐ θεολογικώτερον περὶ αὐτῶν ζητῶ (δυσχερὴς γὰρ ἢ τοιαύτη ζήτησις), ἀλλὰ δια-
λεκτικώτερον· τοῦτο γὰρ ἀποκικλόν ἐστι. τί δὲ ἐστὶ τὸ θεολογικώτερον καὶ
τί τὸ διαλεκτικώτερον; θεολογικώτερόν ἐστιν, ὅταν ζητῶμεν εἰ αἰδίδιον ἐστὶν
25 ἢ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, εἰ ἀμέσως τούτων ὁ θεὸς τὴν δημιουργίαν ποι-
εῖται ἢ διὰ μέσου τῆς φύσεως. διαλεκτικώτερον δὲ ἐστὶν, ὅταν ζητῶμεν
εἰ ὁμῶνυμοὶ εἰσι φωναί, καὶ εἰ πολλὰ σημαίνόμενα ἔχουσιν, εἰ (αἱ) αὐταὶ
εἰσι ταῖς κατὰ συνήθειαν. τοῦτο οὖν φησιν ὁ Πορφύριος· θεολογικῶς περὶ
αὐτῶν οὐ διαλαμβάνω (τοῦτο γὰρ οἰκεῖον Πλάτωνος), ἀλλὰ διαλεκτικῶς.

1 τοῦ ἀσωμάτου V	3 ταύτας τὰς] τὰς αὐτάς V	4 σώματα] ἀσώματα V ¹
8 τὰ Paris. 1938: τὸ TV: om. K	10 τοῖς αἰσθητοῖς evan. V	λέγων πα λαι λι
colloc. T	9. 12 τὰ (ante ἐν et ἐπὶ)] τὸ libri (cf. v. 8)	11 εἰσι V
τὸ K	13 ἥπερ scripsi: ὅπερ libri	12 alt. τά]
15 περὶ διὰ (sed περὶ del.) V	16 συμπεριλαμβάνειν V	14 παραδέδωκε
om. V	22 ζητούμεν K	20 τε (ante θ εολ ολ.)
Paris. 2089: ποικίλον KTV	23 τοῦτο—θεολογικώτερον om. V	ἀποκ ικλ ικλον
25 εἰ Urb. 35: ἢ KTV	24 τὸ (ante διαλεκτ.) om. TV	ζητήσωμεν K
27 ὁμῶνυμαι V	τήν δὴμ. ὁ θεός colloc. V	26 τῆς om. KT
28 το σο το—	tertium εἰ Paris. 2089: ἢ KTV	αἱ inserui
διαλεκτικῶς (29) om. K	29 ἀλλὰ διαλεκτικῶς om. V	

τὸ δὲ διαλεκτικῶς λογικώτερον ἐκάλεσεν, ἐπειδὴ τῆς λογικῆς ἐστὶν ἡ διαλεκτική.

p. 1,15 Μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου.

Διὰ τί ἄρα τῶν Περιπατητικῶν ἐμνήσθη; φασὶ τινες ὅτι οἱ Περι-
 5 πατητικοὶ εἰς τὴν διαλεκτικὴν ὀξυτέρως ἐκινουῦντο· θέλων οὖν ταυτὸν ποι-
 ῆσαι, ἐμνήσατο αὐτῶν. ἄλλοι δὲ φασιν, ἐπειδὴ ἀπὸ ὑπολήψεως Πλατωνικῆς
 ἐλέγετο, ἠβούλετο ἑαυτὸν δεῖξαι Ἀριστοτέλει παρακολουθοῦντα, ὅπερ ἐν τοῖς
 συγγράμμασιν ἐβουλήθη δεῖξαι. ἄξιον δὲ ζητήσεως ὑπάρχει διὰ τί Περι-
 10 πατητικοὶ καλοῦνται οἱ Ἀριστοτελικοί· φασὶν ὅτι διὰ τοῦτο Περιπατητικὸς
 10 ἐκαλεῖτο ὁ Ἀριστοτέλης, ἐπειδὴ περιπατῶν τὰς συνουσίας ἐποιεῖτο τῇ πρὸς
 τὸν διδάσκαλον αἰδοῖ· οὐκ ἐτόλμα γὰρ Πλάτωνος περιόντος ἐν καθέδρᾳ
 ποιῆσθαι τὰς συνουσίας. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ψευδὲς ἐστὶ· τὸναντίον γὰρ
 ἠναντιοῦτο αὐτῷ. τολμῶσι δὲ οἱ τοιοῦτοι ψέγειν· οὐδὲ γὰρ ἠναντιοῦτο
 αὐτῷ, ἀλλ' ἔσβεν αὐτὸν ἀεὶ, ὡς δηλοῖ τὸ εἰς τὸν τάφον Πλάτωνος Ἀρι-
 15 στοτέλους ἐπίγραμμα

βωμὸν Ἀριστοτέλης ἰδρύσατο τόνδε Πλάτωνος,

ἀνδρὸς δν οὐδ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις.

ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ θεωρία.

Πρᾶξις θ'.

20

Περὶ γένους.

Μετὰ τὰ διττὰ προοίμια τοῦ τε φιλοσόφου καὶ ἡμῶν σὺν εὐμενεΐᾳ
 τοῦ κριττονος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας τῆς λέξεως χωρήσωμεν ἔχοντες
 πάντων προηγουμένην τὴν τοῦ γένους διδασκαλίαν. Ζητητέον δὲ διὰ τί τὸ |
 γένος τῶν πέντε φωνῶν προετάγη. τινὲς γοῦν ὑπὲρ τούτου ἀπολογούμενοί 178
 25 φασιν ὅτι ἐπειδὴ τὸ γένος τίμιόν ἐστι καὶ ἅμα ἑαυτῷ συνεισφέρει τὰς
 ἄλλας φωνάς· λέγων γὰρ γένος συνεισφέρει τὸ εἶδος (τὸ γὰρ γένος εἶδους
 ἐστὶ γένος), ὅπου δὲ γένος καὶ εἶδος, ἐκεῖ πάντως ἐστὶ καὶ διαφορά (τὸ

1 λογικῶς.] λογικὸν V 3 μάλιστα δὲ T οἱ om. K 6 ἐμνήσθη K 7 ἐβού-
 λετο V ὅπερ—δειξαι (8) delectas 8 συγγρ.] γράμμασιν V ἠβουλήθη T ἄξιον δὲ ἐστὶν
 ὡς ὑπάρχει V 9 καλοῦνται] ἐκαλοῦντο Brand. φασὶ δὲ K 10 ὁ om. T
 11 post γὰρ add. ἔτι T περιόντος scripsi: περιόντος libri (cf. Amm. p. 46,6)
 13 ψέγειν scripsi: λέγειν KT: λέγειν τι V 14. 15 Ἀριστοτέλους ἐπίγρ.] cf. Olymp.
 in Plat. Gorg. p. 395 (Jahn) vit. Marc. p. 432,5 (Rose) Philop. pseudopigr. p. 11b29
 (Brand.) 17 οὐδ' οὐτ' KTV τοῖς K κακοῖσι in spatio X litt. om. K
 θήμις K 18 ἐν οἷς—θεωρία] ἐν οἷς ἡ πράξις V: om. T 19 πράξις θ' om. T
 20 tit. περὶ γένους: om. KT 21 ἡμῶν] αὐτοῦ T 23 δὲ om. K
 διὰ om. K 24 γοῦν] δὲ V: om. K 25 an τιμώτερον? ἑαυτῷ]
 αὐτῷ TV 26 τὸ (ante εἶδος) om. ' ost πάντως colloc. KT

γάρ εἶδος ἀπὸ γένους τέμνεται διὰ μέσου διαφορᾶς δίκην πρίονος ἐπεχούσης),
 ὅπου δὲ εἶδος, ἐκεῖ καὶ ἴδιον (τὸ γὰρ ἴδιον ἐν τοῖς εἶδεσι θεωρεῖται, ὡς
 τὸ γελαστικὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ χρεμετιστικὸν ἐν τῷ ἵππῳ), ἀλλὰ μὴν
 καὶ συμβεβηκός· τὸ γὰρ συμβεβηκὸς ἐν τοῖς ἀτόμοις θεωρεῖται καὶ τὰ
 5 ἄτομα διακρίνει· οὐσίᾳ γὰρ οὐ διακρίνεται τὰ ἄτομα, ἀλλὰ συμβεβηκόσιν·
 οὐ γὰρ διαφέρει ὁ Σωκράτης Πλάτωνος, καθὼς ἀνθρωποὶ εἰσιν, ἀλλὰ καθὼς
 ὁ μὲν φαλακρὸς ὁ δὲ εὐθριξ, ὁ μὲν προκοιλίος ὁ δὲ ἰσχνός· τὰ οὖν ἄτομα
 ὑπὸ τὸ εἶδος ἀνάγεται, ὧν ἐστὶ τὰ συμβεβηκῶτα. ὁ τοιοῦτος δὲ λόγος
 συνηγορεῖ καὶ τὸ εἶδος τῶν ἄλλων φωνῶν προτάττεσθαι· δύναμαι γὰρ λέγειν
 10 ὅτι καὶ τὸ εἶδος συνεισφέρει τὰς ἄλλας τέσσαρας φωνάς· ὅπου γὰρ εἶδος, ἐκεῖ
 πάντως καὶ γένος (τὸ γὰρ εἶδος γένους ἐστὶν εἶδος), ὅπου δὲ γένος καὶ
 εἶδος, ἐκεῖ καὶ διαφορά· ἐν δὲ τοῖς εἶδεσιν ἐστὶ καὶ τὸ ἴδιον, ὡς ἐδειξαμεν.
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τοῖς ἀτόμοις ἐστὶ τὰ συμβεβηκῶτα, ὧν κατηγορεῖται τὸ
 εἶδος. τί δὲ λέγω ταῦτα ἐπὶ τοῦ εἶδους; τῷ προκειμένῳ λόγῳ προταχθή-
 15 σεται ἡ ὑστέρα φωνὴ ἢ κινδυνεύουσα μὴ εἶναι διὰ τὴν εὐτέλειαν, λέγω δὲ
 τὸ συμβεβηκός· αὕτη γὰρ καὶ τὰς ἄλλας τέσσαρας συνεισφέρει· λέγομεν
 γὰρ τὰ συμβεβηκῶτα τῶν ἀτόμων τὴν διάκρισιν ποιεῖσθαι, τὰ δὲ ἄτομα
 συνεισφέρει τὸ εἶδος (τῶν γὰρ ἀτόμων κατηγορεῖται τὸ εἶδος), ὅπου δὲ
 γένος καὶ εἶδος, ἐκεῖ καὶ διαφορὰ ἀναμφιβόλως, τὸ δὲ ἴδιον ἐν τοῖς εἶδεσιν
 20 ὑπάρχει. ὥστε οὖν ὑπόψυχρός ἐστιν ὁ τοιοῦτος λόγος· οὐ γὰρ κατὰ τοῦτον
 τὸν λόγον προτετάγη τὸ γένος, ἀλλὰ καθ' ἕτερον. ποῖον δὲ τοῦτον λέγομεν;
 τὸ γένος δικαίως τῶν ἄλλων προτετάγη κατ' ἄμφω φέρον τὰ πρωτεῖα·
 τίμιον γὰρ καὶ τῶν οὐσιωδῶν ὑπάρχει καὶ τῶν ἐπουσιωδῶν. καὶ τῶν μὲν
 ἐπουσιωδῶν τίμιον ὑπάρχει ὡς οὐσιωδῶς, λέγω δὲ ἰδίου καὶ συμβεβηκός,
 25 τῶν δὲ οὐσιωδῶν ὡς καθολικώτερον· καθολικώτερον γὰρ τὸ γένος τῆς τε
 διαφορᾶς καὶ τοῦ εἶδους.
 Ἐπεὶ οὖν ἐγνώκαμεν οὐ κατὰ ἀδικίαν προτετάχθαι τὸ γένος, φέρε ἐπ'
 αὐτὴν τὴν ἐξηγήσιν βαδίζωμεν. ἀλλ' ἐμπόδιον ταύτης τῆς ὁδοῦ πέφυκεν
 Ἀριστοτέλης φάσκειν ἐν τοῖς Ἀποδεικτικοῖς δεῖν τὸν περὶ ὁμωνύμων φωνῶν
 30 διαλαμβάνοντα πρὸ τῆς τούτων ἐξηγήσεως τὰ τρία ταῦτα ποιῆσαι· πρῶτον
 διαστεῖλαισθαι τὴν ὁμωνυμίαν καὶ εἰπεῖν ποσαχῶς λαμβάνεται ἡ προκειμένη
 φωνή, δεύτερον εἰπεῖν περὶ ποίου σημαινομένου ἐστὶν ὁ λόγος, τρίτον τὴν
 περὶ τούτου ἐμφανίσαι διδασκαλίαν· τῷ γὰρ μὴ ταῦτα ποιούντι φησὶν οὐκ
 ὀλίγα ἄτοπα παρακολουθεῖν· δόξει γὰρ | καὶ ἀνόητα διαφθέγγεσθαι καὶ 179·

4. 5 καὶ τὰ — διακρ.] καὶ ἄτομα θεωρεῖται τουτέστι διακρίνει V 5 γὰρ Paris. 2089:
 δὲ KTV τοῖς ἀτόμοις K 7 ὁ μὲν εὐθριξ ὁ δὲ προκοιλίος TV 8 ἀνάγεται]
 κατηγορεῖται V 9 δύναμαι scripsi: δύναται KTV 11 τὸ γὰρ — ἐστὶν εἶδος
 om. KT 11. 12 ἐκεῖ καὶ εἶδος colloc. K 12 καὶ (ante διαφ.) om. V
 ἐστὶ (post εἶδους) om. KT 13 ὡς ἐδείξ. καὶ τὸ ἴδ. colloc. T 14 ἐδείξ.] v. 2
 14 ἐπὶ τοῦ εἶδους om. KT 14. 15 προταχθ.] ταχθήσεται V 19 τὸ δὲ] καὶ
 τὸ KT 20 ἐστὶν om. K 21 an λέζωμεν? 22 πρωτεῖα] πρωτεῖα KT
 23 et 24 an τιμιώτερον? 23. 24 καὶ τῶν μὲν ἐπουσ. τίμιον ὑπάρχει om. K: τίμιον ὑπάρ-
 χει om. T 25 τε om. V 28 ἐμπόδιον] ἐφόδιον K 29 ἐν τοῖς Ἀπο-
 δεικτικοῖς] potius in Top. Z 2 p. 139^b 19 sq. 33 φασιν V 34 γὰρ om. KT

ψεύδεσθαι καὶ τὸ κοινωνικὸν διαφθεῖρειν, καθ' ὃ χαρακτηρίζεται τὸ ἡμέ-
τερον εἶδος. δόξει δὲ ἀνοηταίνειν, εἰ εἴπη ὅτι εἴωθεν ἡμῖν ὁ κύων νοσή-
ματα προσφέρειν, νομίση δέ τις αὐτὸν τὸν χερσαῖον κύνα λέγειν, ὅπερ οὐ
διενοήθη· τὸν ἀστρῶν γὰρ ἡβούλετο εἰπεῖν. δόξει δὲ ψεύδεσθαι λέγων τὸν
5 Αἴαντα νενικηχέναι τὸν Ἑκτορα· οἴησεται γὰρ τις αὐτὸν τὸν Ὀϊλέως λέγειν
καὶ ψεύστην αὐτὸν προσαγορεύσει. διαφθερεῖ δὲ τὸ κοινωνικόν, λέγω δὲ
τὸν λόγον καθ' ὃν μόνοι κοινωνοῦμεν (οὔτε γὰρ αἱ κάτω οὐσίαι οὔτε αἱ
ὑπέρτεραι κατὰ τοῦτον κοινωνοῦσιν, αἱ μὲν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι, λέγω δὲ
τὰ ἄλλα, αἱ δὲ διὰ τὸ μὴ δέεσθαι, λέγω δὲ τὰ θεῖα). ὅταν γὰρ περὶ
10 ὁμώνυμων λέγη τις ἐτέρου μὴ νοῶντος περὶ ποίου σημασινομένου λέγει,
διαφθαρήσεται τὸ κοινωνικόν· πῶς γὰρ κοινωνία τοῦ ἔνδον γενήσεται ἀσα-
φείας ἐπικρατούσης τῶν λεγομένων; ὥσπερ γὰρ οὐκ ἔστι συμβαλεῖν Χαλ-
δαίους Αἰγυπτίους μετὰ σαφηνείας τῶν λεγομένων, οὕτως οὐδὲ τοὺς περὶ
ὁμώνυμων φθεγγομένους, καὶ εἰ δόξομεν ἀληθεύειν. ὁφειλομεν τοίνυν δια-
15 στεῖλαισθαι τὰ ὁμώνυμα πρὸς ἀναιρέσιν. τῆς ἀμφιβολίας· δόξεις γὰρ ἀλη-
θεύειν λέγων στρατεύσασθαι ἐπὶ Ἰλίον τὸν Αἴαντα (ἐκάτερος γὰρ ἐστρά-
τευσεν), ἀμφιβολίαν δὲ ἐπιθήσεις τοῖς λεγομένοις· ἄδηλον γὰρ εἰ τὸν Ὀϊλέως
βρῦλοι εἰπεῖν ἢ τὸν Τελαμῶνος.

Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ παρακολουθῶν Πορφύριος τὴν ὁμωνυμίαν βούλεται
20 διαστεῖλαισθαι (ὁμώνυμος γὰρ φωνὴ λέγεται τὸ γένος)· λέγει γὰρ περὶ ποίου
σημασινομένου λέγει, καὶ εἶθ' οὕτως τὴν τούτου διδασκαλίαν ἐπάγει. καὶ φησιν
ὅτι πρῶτον γένος ἐστὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς παρονομασθὲν καὶ προελθόν, οἷον ἀπὸ
ἐνὸς τοῦ Ἡρακλέους οἱ Ἡρακλεῖδαι παρωνομασθήσαν καὶ προῆλθον ἐκ τοῦ
Ἡρακλέους. καλῶς δὲ πρόσκειται τὸ προελθόν· ἔστι γὰρ τινα ἀφ' ἐνὸς
25 παρωνομασθέντα καὶ μὴ καλούμενα γένη, καθὼ οὐ προῆλθον ἐξ αὐτοῦ, οἷον
ἐκ τοῦ Πυθαγόρα παρωνομασθήσαντινες Πυθαγόρειοι, γένος δὲ τὸ τοιοῦτον
οὐκ ἔστι, καθὼ οὐ προῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. ἔχει δὲ τὸ τοιοῦτον γένος τρεῖς
σχέσεις· τὴν μὲν μίαν τὴν ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὸ ἐξ αὐτοῦ πλήθος,
τὴν δὲ ἑτέραν τὴν ἀπὸ τοῦ πλήθους πρὸς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὴν ἄλλην
30 ἣν ἔχει τὸ πλήθος πρὸς ἑαυτούς. δεύτερον δὲ γένος ἐστὶν ἡ ἐκάστου τῆς

2 ἀνοηταίνειν] ἀνόητα λέγειν KT εἴποι K 3 νομίση scripsi: νομίσει libri
4 ἐβούλετο TV δὲ om. K 5 νενικηχέναι K alt. τὸν om. K
6 διαφθεῖρει KT 7 καθ' ὃν] καθὼ KT μόνον T 7. 8 οὔτε γὰρ—
κοινωνοῦσιν om. V 8 τοῦτον Paris. 2089: τοῦτο KT 8. 9 αἱ eras. V (bis)
8 δὲ (post λέγω) om. V 9 post θεῖα add. καὶ διαφθεῖρει τὸ κοινωνικόν TV
9. 10 ὅταν γὰρ π. ὁμ. λέγη] ὅτι π. ὁμ. λέγων TV 11 τοῦ ἔνδον] ἀπ τῶν ἀνθρώ-
πων? 12 ὥσπερ—Τελαμῶνος (18) eicias γὰρ om. T συμβαλεῖν V
14 καὶ εἰ eras. K δοξάσομεν (in ras.) K τοίνυν om. TV 15 δόξεις
scripsi: δόξει libri 16 στρατεύεσθαι K 17 δὲ om. V ἐπιθήσει K
18 βούλεται K 20 pr. γὰρ Paris. 2089: δὲ KTV post λέγει γὰρ desiderantur
ποσαχῶς λαμβάνεται τὸ γένος καὶ 21 λέγει om. K: λέγει καὶ om. T τούτου]
τούτων K 23. 24 οἱ Ἡρακλεῖδαι—Ἡρακλέους ' 23 οἱ] ὅτι K
24 πρόκειται K!T προελθόν] προῆλθον V 29 τὴν (post
ἐτέραν) Paris. 2089: om. KTV 30 δὲ γένος

γενέσεως ἀρχὴ οἶον ἢ πατρίς. ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον γένος διττόν, τὸ μὲν
 ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον. καὶ ἐκάτερον πάλιν διττόν· τὸ μὲν γὰρ προσεχές
 ἐστὶ τὸ δὲ πόρρω. ἐπὶ ἐνὸς δὲ παραδείγματος σαφηνίσωμεν τὰ προειρη-
 μένα. ὁ Ἀχιλλεὺς ἄψυχον καὶ προσεχές ἔχει τὸ γένος ἀπὸ πατρίδος,
 5 ὅταν εἴπῃς αὐτὸν Φθιώτην, ἄψυχον δὲ πόρρω, ὅταν εἴπῃς αὐτὸν Θετταλόν,
 ἔμψυχον δὲ προσεχές, ὅταν εἴπῃς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Πηλέως, ἔμψυχον δὲ
 πόρρω, ὅταν εἴπῃς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Αἰακοῦ. καὶ διὰ τί τὸν πατέρα γένος
 λέγομεν; δικαίως, | εἴ γε αὐτὸν γονέα καλοῦμεν ἀφ' οὗ ἡ γονὴ καὶ τὸ 179
 γένος. εἰκὸς δὲ τινὰς εἰπεῖν διὰ τί καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς οὐκ ἔχει τις.
 10 καὶ φαμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ τιμιωτέρου μᾶλλον ἔοικε τὸ γένος προέρχασθαι,
 τιμιώτερος δὲ τῆς μητρὸς ὁ πατήρ. ἴσως δὲ πάλιν εἴποι τις διὰ τί καὶ
 τὴν πατρίδα γένος λέγομεν. πρὸς δὲν λέξομεν ὅτι εὐλόγως, εἴ γε δηλοῖ τὸ
 ὄνομα ἀπὸ τοῦ πατρὸς παραχθέν· εἰ γὰρ φαμεν τὸν πατέρα γένος, παρ-
 ωνομάσθη δὲ ἀπ' αὐτοῦ ἡ πατρίς, διὰ τί καὶ ἡ πατρίς μὴ λεχθεῖν γένος;
 15 μὴ νομίσῃς δὲ ὅτι ἔλαττον γένος ἐστὶ ἡ πατρίς τοῦ πατρὸς, ἐπειδὴ ἀπὸ
 τοῦ πατρὸς ὠνομάσθη· εἰ γὰρ καὶ ἀπ' αὐτοῦ παρήχθη, ἀλλ' οὖν γε κρεῖττον
 ἐστὶ γένος τοῦ πατρὸς· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ χρηστὰ ἦθη καὶ εὐσεβεῖς νόμους
 ἡμᾶς διδάσκουσα. ἀμέλει οἱ σωματέμποροι οὐκ ἀπὸ τῶν τυχοῦσων χωρῶν
 ποιοῦνται τὴν πραγματείαν· πρῶτον γὰρ ἐξετάζουσι τὰς χώρας τῶν σωμαμάτων
 20 οἷά ἐστιν, οἷόμενοι αὐτὰς ἀσφαλὲς εἶναι κριτήριον ἡθῶν τε καὶ νόμων. δηλοῖ
 δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς προτιμᾶσθαι τῶν γονέων τὰς χώρας, πανταχοῦ προτάτ-
 των τῶν γονέων τὰς πατρίδας καὶ πάντων πραγμάτων γλυκυτέρας εἶναι διδάσκων·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
 ὥς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων.
 25 αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκοντα νοῆσαι
 ἤς γαίης, θανέειν ἱμεῖρεται.
 τρίτον δὲ γένος λέγεται τὸ κατὰ φιλοσοφίαν ἐπὶ πολλὰ ἐξαπλούμενον ὥσπερ
 τὸ ζῷον· τοῦτο γὰρ ἐξαπλοῦται ἐπὶ πολλὰ· διήκει γὰρ ἐπὶ ἄνθρωπον
 30 καὶ κύναν καὶ ἄλλα. ἔοικε δὲ τοῦτο τοῖς δύο τοῖς προηγουμένοις. καὶ τῷ
 μὲν λέγοντι 'τὸ ἀφ' ἐνὸς παρνομασθὲν καὶ προελθόν' ἔοικε, καθὼς πολλὰ
 περιέχει ἐν ἑαυτῷ· ὥσπερ γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἅπαν τὸ ὑπ' αὐτὸν γένος περι-

1 οἶον ἢ πατρίς eicias ἀλλὰ] ἐστὶ δὲ K γένος (post τοιοῦτον) om. V
 1. 2 τὸ μὲν ἔμψυχον—διττόν post πόρρω (3) transp. V 1 καὶ τὸ μὲν V 2
 ἐκάτερον] ἐκάτερον δὲ K πάλιν] τούτων KT γὰρ om. K 3 σαφην-
 μεν KV 4 ἀχιλλεὺς T 6 τοῦ (ante Πηλέως) om. T 7 αὐτὸν om.
 8. 9 τὸ γένος post οὐκ ἔχει τις transponas 9 ante διὰ add. καὶ T 11 εἴπη
 13 ἀπὸ om. K 14. 15 διὰ τί—ἡ πατρίς τοῦ πατρὸς] γένος ἄρα καὶ αὕτη K
 14 μὴ post τί transp. T 15 τοῦ πατρὸς ἢ πατρός colloc. T 16 αὐτοῦ γε = K
 παρήχθη] παρηνέχθη V 18 ἡμᾶς ex ὑμᾶς corr. T 21 γονέων] γενῶν V
 χώρας] πατρίδας K 22 τῶν γον. τὰς πατρ.] ἐκείνων αὐτάς K 23 τίς πόθ = K
 Hom. α 170 alias εἰς] ἤς KT 24 ὥς οὐδὲν . . .] Hom. ε 34 ἤς] εἰ = K
 ἐστὶ T 25 αὐτὰρ Ὀδ.] Hom. α 57 26 καὶ om. T ἀναθρώσκ. KT
 31 τὸ—προελθόν Paris. 2089: τοῦ (ἀπὸ τοῦ V) ἀφ' ἐνὸς παρνομασθῆναι καὶ προελθεῖν KT
 (cf. p. 123,22 125,2) 32 ἑαυτῷ αὐτῷ V

ἔχει, οὕτω καὶ τὸ ζῶον πάντα τὰ ὑπ' αὐτὸ περιέχει. τῷ δὲ λέγοντι
 'ἢ ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχή' ἔοικεν, ὅτι ὥσπερ ὁ πατήρ ἀρχή ἐστὶ τοῦ
 γένους ὁμοίως δὲ καὶ ἡ πατρίς, οὕτω καὶ τὸ ζῶον ἀρχή ἐστὶ τῶν ὑπ' αὐτό.
 Ἐν δὲ λοιπὸν ζητήσαντες ἐπ' αὐτῷ καταπαύσομεν τὴν παροῦσαν θεω-
 5 ρίαν· καταβοῶσιν τινες Πορφυρίου λέγοντες ὅτι οὐκ ἐπεξήλθε πᾶσι τοῖς
 γένεσι· παρῆκε γὰρ τὰ πέντε γένη τοῦ Πλάτωνος· φησὶ γὰρ ὁ Πλάτων πέντε
 γένη εἶναι πάντων τῶν ὄντων, οὐσίαν ταυτότητα ἑτερότητα κίνησιν στάσιν.
 καὶ οὐσίαν μὲν ἔλεγε τὴν ὑπαρξίν ἐνός ἐκάστου· ἔλεγε γάρ· εἰ ὄντα ἐστὶ,
 πάντως ἔχει καὶ ὑπαρξίν. ἐπειδὴ οὖν ἐν πολλοῖς ἐστὶν ἡ ὑπαρξίς, ἔλεγεν
 10 αὐτὴν γένος. ταυτότητα δὲ καὶ ἑτερότητα ἔλεγε τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν
 διαφορὰν ἐνός ἐκάστου· ἔλεγε γὰρ πάντα τὰ ὄντα κατὰ τι πρὸς ἀλλήλα
 κοινωνεῖν καὶ κατὰ τι διαφέρειν· ἀδύνατον γὰρ πάντῃ τὰ πάντα κοινωνεῖν
 ἢ πάντῃ διαφέρειν. τὴν μὲν οὖν ταυτότητα κοινωνίαν ἔλεγε τὴν δὲ ἑτερό-
 15 τητά διαφορὰν. ἐπειδὴ οὖν ἐν πολλοῖς ἐστὶ | κοινωνία καὶ διαφορά, γένη 180
 αὐτὰ ὠνόμαζε. κίνησιν δὲ τὴν ἐνέργειαν ἔλεγε· πάντα γὰρ τὰ ὄντα ἀπὸ
 τῆς φύσεως ἐδημιουργήθη. εἰ οὖν μηδὲν μᾶτην ἢ φύσιν ἐδημιούργησε,
 ὁτλον ὅτι πάντα τὰ ὄντα ἔχει ἐνέργειαν τινά. ταύτην οὖν τὴν ἐν πᾶσιν
 ὑπάρχουσαν ἐνέργειαν ἐκάλεε κίνησιν. στάσιν δὲ ἔλεγε τὴν ἡρεμίαν· ἔλεγε
 γὰρ ὅτι ὅπου ἐστὶν ἐνέργεια, πάντως ἐστὶν ἐκεῖ καὶ ἡρεμία· ἀδύνατον γὰρ
 20 ἐστὶν αἰεὶ καὶ ὡσαύτως ἐνεργεῖν τινά, ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ θεῖα, ἅπερ φαμέν
 αἰεὶ ἐνεργεῖν, ἐν τῷ αἰεὶ ἐνεργεῖν ἔχει καὶ τινά ἡρεμίαν· τὸ γὰρ αἰεὶ ἐν τῷ
 αὐτῷ ἐνεργεῖν στάσιν καὶ μονήν τινά δηλοῖ. καὶ ὁ πόλος ὁ αἰεὶ κινούμενος
 ἐν τῇ ἀεικινήσει μόνῃ τινά ἔχει. ταῦτα οὖν, φασί, παρῆκεν ὁ Πορφύριος.
 οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἕτερα τινά· λέγουσι γὰρ ὅτι ἐν τοῖς Φυσικοῖς
 25 φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης γένος εἶναι τὴν ὕλην, τούτου δὲ οὐκ ἐμνήσθη. ἀλλὰ
 μὴν καὶ τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς γενῶν οὐκ ἐμνήσθη, τοῦτ' ἐστὶν
 ἀρσενικοῦ θηλυκοῦ οὐδετέρου. καὶ λέγομεν ὅτι οὐ καλῶς μέμφονται Πορ-
 φυρίῳ ἑάσαντι τὰ τοιαῦτα· οὕτε γὰρ προέκειτο αὐτῷ θεολογῆσαι, ἵνα μνησθῇ
 τῶν πέντε γενῶν Πλάτωνος (καὶ γὰρ Πλάτων θεολογῆσαι βουλόμενος τού-
 30 των ἐμνήσθη), ἀλλὰ μὴν οὕτε φυσιολογῆσαι αὐτῷ προέκειτο, ἵνα μνησθῇ
 τοῦ γένους τῆς ὕλης. διαλεκτικώτερον οὖν βουλόμενος διαλαβεῖν μᾶλλον
 τοῖς λεχθεῖσιν ἡρκέσθη διαχωρίζων τὰ κατὰ συνήθειαν τῶν κατὰ φιλοσοφίαν.
 τί δὲ εἶχε τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς μνησθῆναι, οἷς αἱ φωναὶ φίλαι

4 ζητοῦντες V αὐτὸ KT 6 τοῦ om. KT φησὶ γὰρ ὁ Πλάτων]
 cf. Sophist. c. 40 p. 254 D.E 7 εἶναι γένη colloc. V 8 pr. ἔλεγε] λέγει V
 8. 9 ἐνός—ὑπαρξίν om. V 9 ἔχουσι T τὴν ὑπαρξίν K ἡ om. T
 10 τὴν (ante διαφορὰν) om. V 12 καὶ κατὰ τι—κοινωνεῖν om. V 13 τὴν δὲ
 ἑτερότητα—πάντα γὰρ (15) in mrg. suppl. T 15 ὀνομάζει V 16 οὐδὲν K
 18 καλεῖ V κίνησιν om. V 19 ὅτι om. KT alt. ἐστὶν om. K
 20 αἰεὶ καὶ om. KT post μὴν add. εὐγε τῆς τῶν φιλοσόφων φρονήσεως V
 21 ἐν τῷ αἰεὶ ἐνεργεῖν om. K 22 ὁ (post πόλος) om. T 24 ἐν τοῖς φυσι-
 κοῖς] cf. A 6 p. 189+11 sq. 25 τοῦτο V 26 τοῖς om. K 27 καὶ
 οὐδετέρου K ὅτι om. K οὐ καλῶς] οὐκ ἄλλως V¹ 27. 28 πορφυρίου
 ἑάσαντος TV 30 ἐμνήσατο KT an οὐδὲ ?

καθεστῆκασιν μόναι, οὐδαμῶς δὲ τὰ σημαίνόμενα; παρ' οἷς ἔστιν εὐρεῖν οὐδέτερα καὶ ἀρρενικά καὶ θηλυκὰ ἔμφυχά τε καὶ ἄψυχα, ἀλλὰ μὴν καὶ ἀρρενικά καὶ θηλυκὰ μόνον, μόνον ἀρρενικά ὥσπερ τὸ ἀετὸς καὶ μόνον θηλυκὰ ὥσπερ τὸ χελιδὼν, ἅτινα ἐπίκεινα καλοῦσι. δικαίως ἄρα καὶ τῶν
5 τοιούτων ὁ φιλόσοφος οὐκ ἐμνήσατο. ἐφ' οἷς ἡ παροῦσα θεωρία πληροῦσθω.

Πρᾶξις ι'.

p. 1,18 Ἔοικε δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος ἀπλῶς λέγεσθαι.

Ἐπειδήπερ εἰσὶ τινες φωναί μίαν ἔχουσαι σημασίαν, εἰσὶ δὲ ἄλλαι πολλὰ σημαίνουσιν, φησὶν ὅτι τὸ γένος οὐ μίαν ἔχει σημασίαν, ἀλλὰ
10 πολλά· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἀπλῶς. τὸ δὲ ἀπλῶς τετραχῶς λαμβάνεται· λαμβάνεται γὰρ κυρίως καὶ ὡς καθόλου καὶ ὡς ἔτυχε καὶ ἀντὶ τοῦ μοναχὸν καὶ ἀποίκιον· τοῦτο γὰρ αὐτὸ φησι καὶ ὁ τραγικὸς ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ.
τὸ δὲ ἔοικε τριχῶς· πῇ μὲν ἐπὶ τοῦ πρέποντος, πῇ δὲ ἐπὶ τοῦ ὁμοιω-
15 θῆναι, ποτὲ δὲ ἀντὶ τοῦ φαίνεται. ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ φαίνεται καίεται· φαίνεται δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος μοναχῶς καὶ ἀποικίως λέγεσθαι, ἀλλὰ πολλαχῶς καὶ πολυειδῶς. ἀποροῦσι δὲ τινες διὰ τί περὶ γένους διαλαμβάνων εἶδους ἐμνήσατο. καὶ φάμεν ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ἄτοπον·
20 ταῦτα γὰρ τῶν πρὸς τί ἐστιν, ὅσαχῶς δὲ θάτερον τῶν πρὸς τι λαμβάνεται, τοσαυταχῶς καὶ τὸ ἕτερον. ἐπεὶ οὖν πολλαχῶς λέγεται τὸ γένος, ἐζήτησεν ὁ Πορφύριος ταῦτόν καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδους δεῖξαι· τῶν γὰρ πρὸς τί ἐστι καὶ ἀναγκαίως αὐτοῦ ἐμνήσατο.

p. 1,18 Γένος γὰρ λέγεται καὶ ἡ τινῶν ἐχόντων πως πρὸς ἕν τι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἄθροισις.

25 Καλῶς εἶπε τὸ πῶς, ἵνα δείξῃ ὅτι οὐ μόνον τὸ ὀνομασθὲν ἀπὸ τῶν τινος γένος καλεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ προελθόν. τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ

1 μόναι om. V 2 οὐδέτερά τε KT καὶ (ante ἀρρενικά) om. K ἔμφυχ· —
καὶ ἄψυχα om.) post οὐδέτερα transp. V 3 θηλυκὰ μόνον καὶ ἀρρ. colloc. T:
καὶ ἀρ. μόνον V alt. μόνον om. KV ἀρρενικά (post μόνον) om. T
3. 4 καὶ μόνον καὶ θηλ. ὥσπερ τὸ χελ. K: καὶ ὥσπερ τὸ χελ. θηλυκόν (μόνον om.) T—
5 ἐμνήσθη T ἐφ' οἷς] ἐπὶ τούτοις T παροῦσα om. V πληροῦσθω om. V
6 πρᾶξις ι' om. TV 7 τὸ εἶδος μήτε τὸ γένος colloc. V 8 μίαν μὲν T
σημ. ἔχουσαι colloc. V 9 πολλάς T τὴν σημασίαν KT 10 τετραχῶς]
τριχῶς V 11 κυρίως καὶ om. V 11. 12 an μοναχῶς καὶ ἀποικίως?
(cf. v. 16) 12 ἀποίκιον T ὁ τραγικὸς] Eurip. Phoen. 472 14 τὸ &/
καὶ τὸ K ἐπὶ τοῦ (ante ὁμοιωθῆναι) om. V 15 ἐνταῦθα—φαίνεται om. V
ἐνταῦθα δὲ K 16 μοναχικῶς K 18 ἐμνήσατο εἶδους colloc. V ἐμνήσθη T
ὅτι om. K τοῦτο om. V 19 pr. τῶν om. V 24 post καὶ add. ἡ KV
25 ὀνομασθὲν scripsi: ὀνομασθῆναι libri (cf. p. 124,31)

πώς· φησὶ γὰρ γένος λέγεται ἡ ἄθροισις τῶν ἐχόντων πως πρὸς ἀλλήλους, τοῦτ' ἔστι τῶν ἐχόντων οἰκειότητα γένους. καὶ εἵπομεν ὅτι τὸ ὀνομάζεσθαι μόνον οὐ δηλοῖ τὸ γένος, εἴ γε τὸ Πυθαγόρειον οὐ λέγεται γένος, μόνον παρονομασθέν, ἀλλὰ καὶ τὸ προέρχασθαι ἀπὸ τινος, ὅπερ
5 σημαίνει τὸ πῶς. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν πρὸς ἓν τι ἐχόντων δηλοῖ τὴν ἀπὸ τοῦ πλήθους πρὸς τὸν ἓνα σχέσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ τῷ εἰπεῖν πρὸς ἀλλήλους δηλοῖ τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν· ἐπιφέρει γὰρ ἐν τοῖς ἐξῆς τὴν ἄλλην.

p. 1,20 Ἐκ τῆς ἀφ' ἑνὸς σχέσεως, λέγω δὴ τοῦ Ἡρακλέους.

10 Ὡδε τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ πλήθος σχέσιν δηλοῖ.

p. 1,21 Καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἐχόντων πως πρὸς ἀλλήλους τὴν ἀπ' ἐκείνου οἰκειότητα κατὰ ἀποτομὴν τῶν ἄλλων γενῶν κεκλημένου.

Κατὰ ἀποτομὴν φησι κατὰ προσηγορίαν· ἡ γὰρ προσηγορία δίκην
15 ὁρίσμου ἔχουσα διαχωρίζει καὶ οἷον ἀποτείνει τὰ σημαινόμενα ἀπ' ἀλλήλων. λέγει οὖν τοῦ πλήθους τοῦ Ἡρακλέους κατὰ προσηγορίαν, τοῦτ' ἔστι κατὰ ἀποτομὴν, τῶν ἄλλων γενῶν κεκλημένου· ὅταν γὰρ εἴπω Ἡρακλεῖδαι, διαχωρίζω αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν, λέγω δὴ τῶν εἰρησομένων. ἀναλαμβάνει δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν λέγων τῶν ἐχόντων πρὸς
20 ἀλλήλους τὴν ἀπ' ἐκείνου οἰκειότητα.

p. 1,23 Λέγεται δὲ καὶ ἄλλως πάλιν γένος ἡ ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχὴ ἥτοι ἀπὸ τοῦ τεκόντος ἢ ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τις γέγονε.

Καλῶς αὐτὸ ἔφρασε καὶ σαφῶς. τὰ δὲ παραδείγματα οὐκ ἐπὶ ἑνὸς
25 παρέθετο, ὥς ἡμεῖς εἵπομεν ἐν τῇ θεωρίᾳ, ἀλλ' ἐπὶ μὲν ἄλλου τὸ προσεχές, ἐπὶ δὲ ἄλλου τὸ πόρρω· Ὁρέστην ἀπὸ Ταντάλου φαμὲν ἔχειν τὸ γένος (τοῦτο πόρρω ἐστίν), Ὑλλὸν δὲ ἀφ' Ἡρακλέους (τοῦτο προσεχές ἐστίν), Πίνδαρον δὲ Θηβαῖον (καὶ τοῦτο προσεχές), Πλάτωνα δὲ

2 εἵπομεν] p. 123,24 3 alt. τὸ om. K πυθαγόρειον Paris. 2089: πυθαγόρειοι KT: πυθαγόριοι V 4 προσέρχασθαι V 6 τῷ] τὸ KT 7 ἀλλήλας (alt. l.) V 9 ἐκ τῆς om. V Ἡρακλέος T (const.) 10 ὧδε δὲ V δηλοῖ σχέσιν colloc. V 11 ἀλλήλα ex ἀλλήλους corr. T ante τὴν add. διὰ V 12 τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων Porph. 14 φασι V τὴν προσ. K 15 ὁρίσμων TV 17 γὰρ om. T 18 αὐτοὺς K: αὐτῶ V δὴ] δὲ TV εἰρημένων T 19. 20 τὴν πρὸς ἀλλ. οἰκ. (ἀπ' ἐκείνου om.) T 21 δὲ om. V 22 ἥτοι—ἦ] αἴτε—αἴτε Porph. τόπου om. V 25 εἵπομεν] p. 124,3 27 ὅλον T KV

Ἀθηναίων (τοῦτο δὲ πόρρω ἐστί). καὶ εἰ ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων ὑπῆρχεν
 ὁ Πλάτων, πῶς πόρρω ἐστί; φασὶν οὖν ὅτι πάλαι εἰς κώμας ἐμεμέριστο ἢ
 Ἀττική· πόρρω οὖν γένος τῷ Πλάτωνι ἐστὶν ἢ Ἀττική, προσεχὲς δὲ ἢ
 μία τῶν κωμῶν. οἱ δὲ τοὺς τόπους ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων εἰρημένους
 5 ἀγνοήσαντες καὶ ἀπορίαν | ψυχρὰν ἐκτίθενται καὶ λύσιν· ἐπὶ γὰρ Πινδάρου 181·
 τούναντίον δεῖ λέγειν ὅτι ὁ Πίνδαρος μὲν Θηβαῖος λεγόμενος πόρρω ἔχει
 τὸ γένος ἀπὸ τῆς πατρίδος· οὐ γὰρ ἦν ἀπὸ Θηβῶν, ἀλλ' ἀπὸ κώμης τῆς
 τῶν Κυνὸς κεφαλῶν. ὥστε οὖν προσεχὲς μὲν αὐτῷ γένος ὑπάρχει ἢ κώμη,
 πόρρω δὲ αἱ Θῆβαι. Πλάτων δὲ Ἀθηναῖος λεγόμενος προσεχὲς ἔχει
 10 τὸ γένος.

p. 2,4 Καὶ γὰρ ἡ πατρὶς ἀρχὴ τίς ἐστὶ τῆς ἐκάστου γενέσεως,
 ὥσπερ καὶ ὁ πατήρ.

Ἵνα μὴδεὶς εἴπῃ 'καὶ πῶς ἡ πατρὶς λέγεται γένος;' φησὶν ὅτι οὐκ
 ἄτοπον· ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ γένος λέγεται, οὕτω καὶ ἡ πατρὶς. ἐδείξαμεν
 15 δὲ ὅτι καὶ κρεῖττον γένος ὑπάρχει τὸ τῆς πατρίδος ἢ περὶ τὸ τοῦ πατρὸς.
 ἐν οἷς ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Πρᾶξις ια'.

Γινώσκοντες τὴν τάξιν ἀκρίβειαν δύνασθαι τῇ διδασκαλίᾳ χαρίζεσθαι,
 φέρε δλίγον τὸν λόγον περὶ αὐτὴν ποιησώμεθα. ζητητέον δὲ οἷα γένη
 20 προταγῆσεται, ἅρα τὸ κατὰ φιλοσοφίαν ἢ τὰ κατὰ συνήθειαν· ἡ γὰρ συν-
 ἡθικὴ τὴν ἀπλῶς ἀνθρωπίνον λέγει, ἡ δὲ φιλοσοφία τὸν τοιόνδε. εἰ δὲ ὁ
 ἀπλῶς ἀνθρώπος τοῦ τοιούτου προηγείται, τὰ κατὰ συνήθειαν τῶν κατὰ
 φιλοσοφίαν προηγῆσεται. ἀλλὰ πάλιν καὶ ἐνταῦθα ἄλλη ζήτησις ὑπάρχει·
 τῶν γὰρ κατὰ συνήθειαν ζητεῖται ποῖον ἅρα τοῦ ἐτέρου προταγῆσεται. καὶ
 25 φασὶν ὅτι τὰ δύο φαίνεται ὁ Πορφύριος προτάττων. τοῦτο δὲ ὑπό-
 ψυχρον· πῶς γὰρ δύναται τὰ δύο πρῶτα εἶναι; εἰ δὲ καὶ τὰ δύο πρῶτά
 ἐστίν, ἅρα καὶ ὕστερά ἐστι. πρῶτα δὲ καὶ ὕστερα εἶναι ἑαυτῶν ἄτοπον.
 μήποτε δὲ τῷ ὄντι καὶ τὰ δύο πρῶτα καὶ ὕστερά φησὶν ὁ Πορφύριος,

1 δὲ (ante πόρρω) om. V ante καὶ add. φασὶν οὖν ὅτι TV 2 φασὶν γοῦν T:
 καὶ φαμεν V 3 ἐστὶν] ὑπάρχει V 4 οἱ δὲ—γένος (10) delectas εἰρημένους
 ante τόπους transp. T: om. K 5 καὶ λύσιν om. V 6 δεῖ λέγειν] λέγουσιν K
 ὁ om. V 8 τῶν om. KV μὲν] μᾶλλον T γένος om. K ἢ κώμη
 ὑπάρχει colloc. T 11 ἢ πατρὶς] ὁ πατήρ K¹ τίς om. K 12 καὶ om. K
 14 λέγεται γένος colloc. T ἐδείξ.] p. 124,16 15 τὸ (ante τῆς) om. V
 ἢ περ] ὥσπερ V 16 ἐν οἷς σὺν θεῷ ἢ πρᾶξις V: om. T 17 πρᾶξις εἰ V
 (cf. p. 126,6): om. T 19 αὐτῶν KV 20 τὸ] τὰ T 21 τοιούτου] τοιούτου V
 23 προηγῆσονται TV καὶ om. K 24 προταγῆσεται] προηγῆσεται K: προηγείται T
 25 φαμεν K post ὅτι add. καὶ TV 26 τὰ δύο om. K 27 εἰσι TV
 (bis) ἐνυτῶν] τὰ αὐτὰ K 28 δὲ Paris. 2089: γὰρ KTV καὶ ὕστερα om. T

κατ' ἄλλο δὲ καὶ ἄλλο· οὕτε γὰρ κατὰ τὸ αὐτὸ πρῶτά ἐστι καὶ ὕστερα, ἀλλὰ πρῶτα μὲν τῇ φύσει ὕστερα δὲ τῇ συνηθείᾳ, λέγω δὲ ἡμῖν, καὶ ὕστερα μὲν τῇ φύσει ἡμῖν δὲ πρῶτα. πῶς δὲ τοῦτο ὑπάρχει, λέξομεν ἐν παραδείγματος τρόπῳ. τὰ τῇ φύσει πρῶτά ἐστι ἡμῖν ὕστερα, οἷον τὰ
 5 ἀπλᾶ τῇ φύσει πρῶτά ἐστι, τὸ πῦρ τὸ ὕδωρ, ἔστι δὲ ἡμῖν ὕστερα· πρῶτον γὰρ ἀποβλέπομεν εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὕστερον ἐξ αὐτοῦ γινώσκουμεν τὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα. ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ τὰ τῇ φύσει ὕστερα ἡμῖν πρῶτά ἐστιν, οἷον ὁ ἄνθρωπος τῇ φύσει ὕστερος ἡμῖν δὲ πρῶτος· πρῶτον γὰρ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸ πῦρ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, καὶ ὕστερον ἐποίησεν ἐξ
 10 αὐτῶν σύνθετον τὸν ἄνθρωπον. ὁ ἄνθρωπος δὲ ἡμῖν πρῶτός ἐστι· πρῶτον γὰρ γινώσκουμεν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὕστερον τὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα. τοιοῦτον δὲ ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων γενῶν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτόν ἐστι τῇ φύσει, ἡμῖν δὲ ὕστερον. ποῖον δὲ τοῦτο; τὸ λέγον ἢ ἐκάστου τῆς γενέσεως ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ τεχόντος ἢ τῆς πατρίδος· πρῶτον γὰρ τοῦτο ἔγνωσται
 15 τῇ φύσει ὕστερον δ' ἡμῖν· εἰ μὴ γὰρ φοιτήσωμεν εἰς διδασκάλους, 181^v οὐ γινώσκουμεν ὅτι ὁ πατὴρ γένος ἐστὶ καὶ ἡ πατρίς. πρόδηλον οὖν ὅτι προὔπῃρχε τῇ φύσει πρὶν ἢ φοιτήσωμεν εἰς διδασκάλους. φύσιν δὲ λέγω οὐ τὴν δημιουργοῦσαν, ἐπεὶ κατ' ἐκείνην πάντα αὐτῇ πρῶτα ὑπάρχει. τὸ δὲ ἕτερον ὕστερόν ἐστι τῇ φύσει, ἡμῖν δὲ πρῶτον. ποῖον δὲ τοῦτο; τὸ
 20 λέγον τὸ ἀφ' ἑνὸς παρονομασθὲν καὶ προελθὼν οἷον Ἡρακλεῖδαι. καὶ πρῶτον ἡμῖν ἐστιν, ὅτι πρῶτον κατανοοῦμεν τοὺς Ἡρακλείδας· οὔτε γὰρ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους κατανοοῦμεν αὐτούς, ἐπεὶ τοῦτο ὕστερον ἡμῖν εὐρίσκεται, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν μαθαίνουμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους κατὰγονται. ὕστερον δὲ τῇ φύσει ἐστίν, ὅτι πρῶτον δεῖ τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ὕστερον δὲ τοὺς
 25 Ἡρακλείδας· κατ' ἄλλο οὖν καὶ ἄλλο φαμὲν αὐτὰ πρῶτα καὶ ὕστερα.
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ σχέσιν τινὰ ἔχει τὸ γένος πρὸς τὸ εἶδος (ταῦτα γὰρ τῶν πρὸς τί ἐστι), φέρε μάθωμεν ποία ἂν εἴη αὕτη τεσσάρων οὐσῶν τῶν σχέσεων· ἢ μὲν γὰρ ἐστὶ φυσικὴ ὥς ἡ τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱόν, ἢ δὲ

1 δὲ] τε T an οὐδὲ? πρῶτόν ἐστι καὶ ὕστερον KV 2 πρῶτον μὲν . . . ὕστε. ρον δὲ K 3 ὕστερον . . . πρῶτον K ὑπάρχει Paris. 2089: ὑπάρξει KTV an λέξομεν? 4 pr. τὰ Paris. 2089: καὶ KTV ἡμῖν scripsi: καὶ KTV (cf. v. 7) post ὕστερα add. ἐστὶν V 5 καὶ τὸ ὕδωρ K 6 γὰρ] μὲν γὰρ K: μὲν V γινώσκουμεν KV: λογίζομεθα T 8 post πρῶτος add. ἐστὶ K 8. 9 ποίησεν] ἐγένετο K (bis) 9 ὁ θεὸς om. KT post πῦρ add. καὶ K post λοιπὰ add. ἄλλα KV 10 σύνθετος ὁ ἄνθρωπος K ὁ ἄνθρ. δὲ] οὗτος δὲ K: ὁ δὲ ἄνθρ. T 12 δὲ om. K γενῶν om. V alt. ἐστὶ om. T 13 δὲ] ἐστὶν T ποῖον δὲ τοῦτο] οἷον οὗτος T: οἷος δὲ οὗτος V 13. 20 τὸ λέγον Paris. 2089: περὶ οὗ λέγει K: ὁ λέγων TV 13 ἐκάστη V 15. 17 φοιτήσωμεν] φοιτήσομεν libri 16 ὁ om. V οὖν] γὰρ KV 17 προὔπῃρχε] ὑπῆρχε πρότερον K λέγω δὲ φύσιν colloc. T 18 πάντα αὐτῇ πρῶτα Paris. 2089: πάντων αὕτη (αὐτῇ V) πρώτη KTV 19 ποῖος δὲ οὗτος TV 20 προελθὼν V 21 καὶ om. V πρῶτα (post ὅτι) K οὔτε Paris. 2089: οὕτω KTV; an οὐδὲ? 22 αὐτῶν] αὐτοῦ T 25 οὖν] δὲ K αὐτὰ om. K 26 τινὰ καὶ σχέσιν colloc. V 27 ἐστὶ] εἰσι K αὕτη ex ταῦτα corr. V 28 γὰρ eras. K ὥς (post φυσικῇ) om. V

προαιρετική ὡς ἡ φίλου πρὸς φίλον, ἡ δὲ τεχνική ὡς ἡ διδασκάλου πρὸς μαθητήν, ἡ δὲ τυχερά ὡς ἡ δεσπότου πρὸς δοῦλον. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀμφιβάλλεται καὶ τὸ δεξιὸν ποίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ἀριστερόν, φέρε περὶ αὐτοῦ πρῶτον εἰπωμεν καὶ μετὰ τοῦτο περὶ τοῦ γένους. τὸ δεξιὸν τοίνυν
 5 ἐὰν ὡσαύτως αἰεὶ ἔχῃ, φυσικὴν ἔχει σχέσιν, εἴτε ἐν ἀψύχοις ἢ εἴτε ἐν ἐμψύχοις, οἷον τὸ ἥπαρ εἰς τὸ δεξιὸν καὶ ὁ σπλῆν εἰς τὸ ἀριστερόν· φυσικὴ δὲ ἡ τοιαύτη σχέσηις. ἐὰν δὲ μὴ ὡσαύτως ἔχῃ, προαιρετικὴν ἔχει τὴν σχέσιν· δύναιται γάρ τὸ μὴ κωλυόμενον ὑπὸ τῆς φύσεως ἀριστερόν ποιῆσαι δεξιόν· ἀμέλει τοῦτο αὐτὸ γινώσκων ὁ συγγραφεὺς Θουκυδίδης φησὶν
 10 'εἰσιόντων δὲ ἡμῶν ἐπὶ τὸ Ἴόνιον πέλαγος εἴχομεν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν Ἐπίδαμνον'. προαιρετικὴ δὲ ἡ τοιαύτη σχέσηις, καὶ διὰ τοῦτο εἶπε τὸ 'εἰσιόντων', ὡς δῆλον 'εἰσιόντων ἐπὶ τὸ ἀριστερόν εἴχομεν τὴν Ἐπίδαμνον'. ἔχει δὲ τὸ γένος πρὸς τὸ εἶδος τὴν σχέσιν φυσικὴν· ὡς γὰρ ἔχει ὁ πατήρ πρὸς τὸν υἱὸν φυσικὴν σχέσιν, οὕτω καὶ τὸ ζῷον πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

15

Πρᾶξις ιβ'.

Μετὰ τὸ διαστεῖλαισθαι τὴν ὁμωνυμίαν καὶ δηλῶσαι περὶ ποίου σημαينوμένου διαλαβεῖν βουλόμεθα, εὐλόγως ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν βαδίζοντες ἐὼντες τὸ εἰ ἔστιν ἀπὸ τοῦ τί ἐστι τὴν ἀρχὴν ποιησόμεθα· τοῦτο γὰρ καὶ ἐπηγγειλάμεθα μὴ ζητεῖν εἰ ἐν ψιλαῖς ἐπινοαῖς ἐστὶν ἡ ὑφέστηκε.
 20 ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἰ ἔστι δικαίως τοῦ τί ἐστι προηγείται· δύο γὰρ ἔχει τὸ εἰ ἔστιν ἢ τὸ εἶναι ἢ τὸ μὴ εἶναι· δεῖ οὖν ἡμᾶς πρῶτον τὸ εἰ ἔστι ζητεῖν, ἵνα εἰ μὲν ἔστι, ζητήσωμεν τὸ τί ἐστιν, εἰ δὲ μὴ ἔστι, τί ἐστι μὴ πολυπραγμονήσωμεν. ἐπειδὴ δὲ τὸ τί ἐστιν | ἢ δι' ὑπογραφῆς ἢ δι' ὀρισμοῦ 182 ≡ δηλοῦται, φέρε πρῶτον λέξωμεν ποία διαφορὰ ἐστὶ τῆς ὑπογραφῆς καὶ τοῦ
 25 ὀρισμοῦ καὶ ὕστερον λέγωμεν εἰ ὀρισμὸς ἐστὶν ὡδε τοῦ γένους ἢ ὑπογραφῆ.
 Διαφέρει τοίνυν ὀρισμὸς τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὁ μὲν ὀρισμὸς ἐξ οὐσιωδῶν φωνῶν συνίσταται πάντως, ἡ δὲ ὑπογραφὴ ἢ ἐξ ὅλων ἐπουσιωδῶν ἢ τινῶν. ἔτι διαφέρει ὀρισμὸς τῆς ὑπογραφῆς, ὅτι ὁ ὀρισμὸς ἐπὶ ὄντων

1 ἡ (ante φίλου) om. KV ἡ (ante διδασκ.) om. V 2 τὸν μαθητήν V
 ἡ (ante δεσπότου) om. V 4 καὶ μετὰ τοῦτο] καὶ περὶ αὐτοῦ ὡς T: ὡς V
 5 αἰεὶ om. V 5. 6 εἴτε ἐν ἀψύχοις ἢ εἴτε ἐν ἐμψύχοις Paris. 2089: εἰς τὸ ἐν ἀψύχοις
 καὶ εἰς τὸ ἐν (ἐν om. V) ἐμψύχων KTV 6 τὸ (ante δεξιόν) om. T
 ἔχῃ] εἰ . . ἔχει V τὴν om. T 9 Θουκυδίδης om. KT (cf. Thuc. I 24)
 φησὶν post πέλαγος transp. T 10 ἐπὶ] εἰς K ἰόνιον ex ἰώνιον corr. K:
 ἰονικόν (ex ἰωνικόν corr.) V 11 τὸ (post εἶπε) om. TV 12 εἴχομεν] ἔχειν V
 13 ὁ Paris. 2089: om. KTV 14 pr. τὸν om. T 15 πρᾶξις ιβ' V: om. T
 16. 17 ποίου σημαίν.] περὶ τοῦ σημαίν. περὶ οὗ V 18 ποιησόμεθα KT 19 ἐν ψιλαῖς
 ἐπὶν. εἰ ἔστιν V 20 ἰστέον—πολυπραγμονήσωμεν (23) eicias δὲ ὅτι om. K
 pr. τὸ ex τὸ δὲ corr. K τοῦ τί ἐστι δικαίως colloc. K προηγείται K
 23 ἐπὶ V δι' ὀρισμοῦ ἢ δι' ὑπογραφῆς colloc. V 24 λέξωμεν V 25 λέγω-
 μεν KV 27 ἢ (post ὑπογραφῆ) om. V 28 ὁ om. V

πάντως λαμβάνεται, ἡ δὲ ὑπογραφή καὶ ἐπὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων, ἐπὶ ὄντων μὲν ὡς ἵνα εἴπῃς 'ὁ ἄνθρωπος ζῶν γελαστικὸν πλατυώνυχον', ἐπὶ μὴ ὄντων δὲ ὡς ἵνα ὑπογράψῃς τὸ κενόν· οὕτω γὰρ ὑπογράφει Ἀριστοτέλης 'κενόν ἐστὶ τόπος σώματος ἐστερημένου'. ἐπεὶ οὖν ἐγινωμεν τὴν διαφορὰν
 5 τοῦ ὁρισμοῦ καὶ τῆς ὑπογραφῆς, φέρει ζητήσωμεν εἰ ὁρίζει μᾶλλον ὁ Πορφύριος τὸ γένος ἢ ὑπογράφει· λέγουσι γὰρ τινες ὅτι ὑπογράφει. καὶ ἀποροῦμεν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· διὰ τί μὴ μᾶλλον ὁρίζει ἀλλ' ὑπογράφει; φασὶ δὲ ὅτι δικαίως ὑπογράφει· εἰ γὰρ εἴπομεν φεύγειν τὴν ζητήσιν τοῦ εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἔστιν, ἐδείχθη δὲ ὁ ὁρισμὸς ἐπὶ ὄντων πάντως λαμβάνεσθαι,
 10 εὐλόγως οὐχ ὠρίσατο ὁ Πορφύριος, ἵνα μὴ διὰ τοῦ ὁρισμοῦ δεῖξῃ τὸ γένος τῶν ὄντων, ἀλλ' ὑπέγραψε δυναμένης τῆς ὑπογραφῆς καὶ ἐπὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων λαμβάνεσθαι, ὡς ἐδείχθη. ἔτι λέγουσιν ὅτι οὐκ ἡδύνατο ὀρίσασθαι τὸ γένος, ἐπειδὴ τὸ ὀριζόμενον θέλει ἔχειν τι ὑπερβεβηκός, τοῦ δὲ καθολικοῦ γένους ὑπερβεβηκός· τι οὐκ ἔστιν. ὅτι δὲ ὁ λόγος ἀληθεύει,
 15 σαφές καὶ ἐκ τῆς διαφορᾶς, ἥτις ὁμοίως καθολικὴ οὖσα καὶ μὴ ἔχουσα ὑπερβεβηκός· ἄλλο τι φεύγει τὸν ὁρισμόν. φάμεν δὲ πρὸς τοῦτο ὅτι οὐκ ἔστιν ἀληθές· λέγομεν γάρ· εἰ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὑπερβεβηκός τι τὸ γένος οὐχ ὠρίσθη οὔτε μὴν ἡ διαφορὰ, διὰ τί τὸ εἶδος καὶ αἱ λοιπαὶ φωναὶ ἔχουσαι ὑπερβεβηκότητα οὐχ ὀρίζονται ἀλλ' ὑπογράφονται; πρὸς τοῦτο δὲ
 20 καθολικώτερον ὑπὲρ τῶν πέντε φωνῶν λέγουσιν ἀπολογίαν, ὡς οὐκ ἡδύνατο ὀρίζεσθαι· φασὶ γάρ· αὐταὶ αἱ φωναὶ ὁμώνυμοί εἰσιν, ὁμώνυμοι δὲ οὖσαι πολλὰς φύσεις δηλοῦσιν, ὁ ὁρισμὸς δὲ μίαν φύσιν θέλει δηλοῦν, πῶς οὖν ὁ ὁρισμὸς ἡδύνατο ἐπὶ τούτων λαμβάνεσθαι θέλων μίαν φύσιν δηλῶσαι αὐτῶν πολλὰς φύσεις σημαινουσῶν; ἀλλ' εἰ καὶ εἴπῃς δυνατόν τὰς ὁμωνύ-
 25 μους φωνὰς ὀρίζεσθαι, ἐὰν διαστολῆς τύχωσι, φάμεν ὅτι ὁ Πορφύριος ταύτας τὰς φωνὰς ὅσας ὡς ὅσας βούλεται ὀρίσασθαι. λέγομεν δὲ πρὸς τοῦτους ὅτι μάταια φθέγγεσθε· τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ οὐδὲ ὑπογράψαι ὥφειλεν ὁ Πορφύριος τὰς τοιαύτας φωνὰς· εἰκὼν γὰρ τοῦ ὁρισμοῦ ἡ ὑπογραφή· εἰ δὲ ὁ ὁρισμὸς μίαν φύσιν δηλοῖ, ἄρα καὶ ἡ ὑπογραφή· εἰ δὲ
 30 καὶ οὐχ ὀρίζονται αἱ προκείμεναι φωναὶ διὰ τὸ πολλὰς φύσεις δηλοῦν 182^v (ὁμώνυμοι γάρ), οὐκ οὖν οὐδὲ ὑπογράφεσθαι ὥφειλεν τῆς ὑπογραφῆς μίαν φύσιν δηλοῦσης. ἔτι τινὲς ἀποροῦσιν· εἰ αἱ προκείμεναι φωναὶ κατὰ τὰ πράγματα ὁμώνυμοι οὖσαι οὐ δύνανται ὀρίζεσθαι (πολλὰ γὰρ σημαίνουσι πράγματα), διὰ τί κατὰ τὴν σχέσιν οὐχ ὀρίζεται τὸ γένος; μία γὰρ ἐστὶν ἡ

1 καὶ (post ὑπογρ.) om. K 2 πλατυώνυχον KTV ἐπὶ] ἐκ K 2. 3 ἐπὶ
 δὲ τῶν μὴ ὄντων V 3 ὑπογράφῃ (alt. l.) V Ἀριστοτ.] Phys Δ 1 p. 208^b 26
 6 γάρ] δὲ V ὑπογράφῃ (alt. loco) V 7 αὐτοὺς] τοῦτους V ὑπογράφει
 ex ὑπογράφῃ corr. V 8 φεύγει K 9 ὁ om. V 11. 12 μὴ ὄντων
 καὶ ὄντων colloc. KT 14 τι (ante οὐκ) om. K 15 pr. καὶ om. V
 17 ἀληθῶς V alt. τὸ om. K 20 καθολικώτερον KT 22 θέλει φύσιν
 colloc. V 24 εἴποις T 26 ὡς ὅσας post ὀρίσασθαι colloc. V
 28. 31 ὥφειλεν et ὥφελον V 32 κατὰ] καὶ K 33 ὀρίσασθαι T 34 τὴν
 om. K ὀρίζονται T

σχέσις τοῦ τε κατὰ φιλοσοφίαν γένους καὶ τῶν κατὰ συνήθειαν, τὰ δὲ πράγ-
ματα διάφορα καὶ πολλὰ, ἅτινα ὡς εἰκὸς διαφόρους φύσεις ἔχοντα φεύγει
τὴν ὀρισμὸν· αὕτη γὰρ ἡ σχέσις μία οὕσα ὀφείλει ὀρίζεσθαι· πράγματα δὲ
διάφορα σημαίνει τὸ γένος, καθὸ καὶ τὰ κατὰ συνήθειαν καὶ τὰ κατὰ
5 φιλοσοφίαν δηλοῖ, σχέσιν δέ, ἣν ἔχει πρὸς τὰ εἶδη, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος καὶ
πρὸς τὰ γεννώμενα (ἔχει)· αὕτη γὰρ ἐν τοῖς πράγμασι θεωρεῖται. λέγουσι
δὲ πρὸς ταῦτα ὅτι οὐκ ἠδύνατο τὸ γένος κατὰ τὴν σχέσιν ὀρίζεσθαι·
ἔμελλε γὰρ ὁ λόγος διάλληλος εἶναι, ὃς διαβέβληται παρὰ τοῖς φιλοσόφοις·
τὸ γὰρ ἀγνοούμενον διὰ τοῦ ἀγνοουμένου δηλοῦν ἐπιτηδεύει. καὶ πῶς
10 ἔμελλεν ὁ λόγος διάλληλος εἶναι ἐπὶ τούτου τοῦ ὀρισμοῦ; ὅτι ἡμῶν ὀρι-
ζόντων τὸ γένος ἐκ τοῦ εἶδους βουλόμεθα αὐτὸ γινῶναι, καὶ πάλιν μαθεῖν
βουλόμενοι τί ἐστὶν εἶδος· ἐμέλλομεν διὰ τοῦ γένους αὐτὸ ὀρίζεσθαι, τὰ δύο
δὲ ἀγνοεῖται τί ἐστὶ γένος τὸ κατηγορούμενον εἶδους καὶ τί ἐστὶν εἶδος ὃ
ὑποτάσσεται τῷ γένει. πάνυ δὲ κακὴ ἡ ἀπολογία. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ
15 κακῶς ἔχοντα οὐ διελέγξαι ἠβουλήθησαν· ὥφειλον γὰρ πρῶτον ἐλέγξει
ἐκείνους ὅτι οὐκ ἔστι μία ἡ σχέσις ἢ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν γένους καὶ τῶν
κατὰ συνήθειαν· καὶ γὰρ ἡ αὐτὴ σχέσις ἐστίν, ἀλλ' οὐν καθὸ σχέσις διά-
φορος ὑπάρχει· ἡ μὲν γὰρ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν ἄλλη ἐστίν, ἡ δὲ τῶν
κατὰ συνήθειαν ἄλλη. οὐκοῦν καὶ τὰ γένη διάφορα. μὴ γνόντες οὐν
20 ἐλέγξει τοὺς τὴν τοιαύτην ἀπορίαν προενεγκαμένους ἡμαρτημένως ἀπελογή-
σαντο λέγοντες· ὅτι διάλληλος ἠύρισκετο ὁ λόγος, ὅπερ ἄτοπον, ἀγνοοῦντες
ὅτι πάντως ἐπὶ τῶν πρὸς τι ὁ διάλληλος λόγος ζητεῖται, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ
σωζόντων πρὸς ἄλληλα οἰκειότητα ὁ διάλληλος λόγος ἀναρμόδιος, ἐπὶ δὲ
τῶν πρὸς τι οὐκέτι· ταῦτα γὰρ πρὸς ἄλληλα ἔχει οἰκειότητα καὶ δι' ἀλλή-
25 λων σημαίνεται. ὁ δὲ λόγος οὗτος οὐδ' ὅλως κωλύει τὴν σχέσιν ὀρίζεσθαι.
ἡμεῖς δὲ τί φάμεν; φάμεν ὅτι ὠρίσατο τὴν σχέσιν ὁ Πορφύριος, ὡς δηλω-
θήσεται. καὶ ὡς μὲν πρὸς τὴν σχέσιν ὀρισμὸν αὐτὸν εἶναι λέγομεν, ὡς
δὲ πρὸς τὰ πράγματα, ἐν οἷς θεωρεῖται, ὑπογραφὴν· ὥσπερ γὰρ ὀρίζομεθα
τὸ λευκόν, τὸ δὲ λευκὸν πάντως ἐν σώματι θεωρεῖται, καὶ ὡς μὲν πρὸς
30 τὸ λευκὸν ὀρισμὸν τοῦτο καλοῦμεν, ὡς δὲ πρὸς τὸ σῶμα ὑπογραφὴν, |
οὕτω καὶ τὴν σχέσιν ὀρίζοντες ὅσον μὲν πρὸς αὐτὴν ὀρισμὸν εἶναι λέγομεν, 18

1 τε] γε KT: om. V 3 αὕτη — θεωρεῖται (6) eicias 3. 4 πράγματα δὲ **δε**
φορα Paris. 2089: πράματος δὲ διαφορὰν KTV 6 ἔχει addidi 7 ταῦτα
τοῦτο T τὴν om. KT 8 ἔμελλε K 8a] ὅπερ K **το**
om. K 9 διὰ τοῦ ἀγνοουμένου om. V 10 post ἔμελλε add. φασιν K
11 αὐτὸν (sic) βουλόμεθα γινῶναι K 11. 12 βουλόμενοι μαθεῖν colloc. K
12 αὐτὸ] αὐτοῦ K: αὐτὰ V² τὰ δύο om. K: δύο om. V 13 ἀγνοεῖται
δὲ colloc. K εἶδους] εἶδος V 14 ἡ om. TV 15 οὐ διελέγξα]
οὐδὲ ἐλέγξει T: οὐδὲ λέξει V 16 ἡ (ante σχέσις) om. V 17 καὶ] εἰ **KT**
20 τοιαύτην K προενεγκόντας K: προενεγκαμένους V 21 εὐρίσκεται **KV**
25 οὐδ' ὅλως om. K 26 φάμεν (alterum) om. TV 26. 27 δηλωθήσεται]
διωρίσατο V¹ 27. 28 πρὸς μὲν . . πρὸς δὲ colloc. K 27 αὐτὸν post λέγομεν
colloc. K 30 τοῦτο] αὐτὸ V 31 ὀρίζοντες] ὀρίζονται T: om. K
λέγομεν εἶναι colloc. V

ὅσον δὲ πρὸς τὰ πράγματα ὑπογραφὴν. ἔνθεν καὶ πρὸς τὰ πράγματα προσ-
έχοντες, οὐχὶ δὲ πρὸς τὴν σχέσιν, ὑπογραφὴν λέγουσιν, οὐκέτι δὲ ὀρισμὸν.
ποῦθεν δὲ ἡ πλάνη; ἐκ τοῦ εἶναι τὴν σχέσιν ἐν τοῖς πράγμασιν.

Πρᾶξις γ'.

5 Ἐπειδὴ περ ἐπηγγειλάμεθα ὀρίσασθαι τὸ γένος, φέρε χωρήσωμεν ἐπὶ
τὸν ὀρισμὸν. ὀρίζεται τοῖνον τὸ γένος οὕτως· γένος ἐστὶ τὸ κατὰ
πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορού-
μενον. ἐπειδὴ περ ἀνωτέρω ἐζητήσαμεν ὅτι ἀρετὴ ὀρισμοῦ ἐστὶ τὸ μόνω
καὶ τῷ αὐτῷ ἀρμόζειν ἥτοι καὶ ἀντιστρέφειν, φέρε ἴδωμεν ἐπὶ τοῦ παρ-
10 ὄντος ὀρισμοῦ, εἴ ποτε ἡ ἀρετὴ αὕτη φυλάττεται. φυλάττεται οὖν αὕτη ἡ
ἀρετὴ ἀναμφιβόλως· μόνω γὰρ τῷ γένει καὶ παντὶ ἀρμόζει· αἱ φωναὶ
γὰρ ἑπτὰ εἰσιν, ἡ μὲν ἄσημος ἡ δὲ σημαντικὴ· αὕτη δὲ διττὴ, ἡ μὲν γὰρ
μερικὴ ἡ δὲ καθόλου· τῶν δὲ καθόλου πέντε εἰσίν, ὥς ἐγνώκαμεν, τοῦτ'
ἐστὶν αἱ παροῦσαι φωναί. εἰσὶν οὖν ἕξ φωναὶ σημαντικαί, πέντε καθόλου
15 καὶ μία μερικὴ, καὶ ἄλλη ἄσημος συμπληροῦσα τὸν ἑπτὰ ἀριθμὸν. ἐκ
τούτων τῶν ἑπτὰ μόνω τῷ γένει ὁ ὀρισμὸς προσήκει καὶ ἀποδιακρίνει τὸ
γένος· ἐν μὲν γὰρ τῷ λέγειν κατηγορούμενον διακρίνει τὴν ἄσημον
φωνήν (αὕτη γὰρ μὴδὲν σημαίνουσα τινος οὐ κατηγορεῖται), ἐν δὲ τῷ
λέγειν κατὰ πλειόνων διακρίνει τὰς μερικὰς ἐκ τῶν καθόλου (αἱ γὰρ
20 μερικαὶ ἐκβληθήσονται κατὰ πλειόνων μὴ φερόμεναι· τὸ γὰρ Σωκράτης ἐπὶ
ἄλλου τινὸς οὐ φέρεται· ὑπελείφθησαν δὲ αἱ καθόλου), καὶ ἐν μὲν τῷ
λέγειν ἐν τῷ τί ἐστὶ τρεῖς αὐτῶν ἐκβάλλει, τὴν διαφορὰν τὸ ἴδιον καὶ τὸ
συμβεβηχὸς (αὗται γὰρ οὐκ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγοροῦνται, ἀλλ' ἐν τῷ
ὅποιόν τί ἐστι· τὸ ζῶον ποῖόν ἐστι; λογικόν, ὅπερ ἐστὶ διαφορὰ, γελαστικόν,
5 ὅπερ ἐστὶν ἴδιον, μέλαν ἢ λευκόν, ὅπερ ἐστὶ συμβεβηχὸς), ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν
διαφερόντων τῷ εἶδει ἐκβάλλει τὸ εἶδος· εἰ γὰρ κατὰ πλειόνων κατηγο-
ρεῖται ἐν τῷ τί ἐστίν, ἀλλ' οὖν οὐ διαφερόντων τῷ εἶδει ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ·
κατηγορεῖται γὰρ τὸ εἶδος κατὰ πολλῶν διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, Σωκράτους
καὶ Πλάτωνος καὶ ἄλλων πολλῶν, εἶδει δὲ διαφερόντων οὐκέτι, ἐπεὶ ἔσται

2 προσχόντες K 2 καὶ οὐχὶ δὲ K 3 τὴν om. K 4 πράξις ιβ' V:
n. T 5 ἐπειδὴ οὖν K χωρ(ί)σωμεν TV 8 ἀνωτέρω] cf. p. 15,15
alt. καὶ om. K ἴδωμεν] εἴπωμεν T 10 αὕτη—ἀρετὴ (11) om. V οὖν]
οὖν T 11 γὰρ om. T ἀρμόζει] ἀρμόδιος T 12 pr. γὰρ om. TV
2. 13 ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ μερικὴ (γὰρ om.) K 14 ἕξ φ. σημαντικα[] ἑπτὰ φωναί K
5 συμπλ.] πληροῦσα V 16 ἀποδιακρ.] διακρίνει K 21 δὲ] οὖν T
2. 23 τρεῖς—συμβ.] τῶν τριῶν αὐτὴν ἐκβάλλει τῆς διαφορᾶς τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβη-
χότος K 22 τρεῖς] τρία V αὐτῶν] αὐτοῦ TV² καὶ om. V 24 ὅποιόν]
οἶον V ποῖόν] ὅποιον libri 24. 25 ἐστὶ (ante διαφ.) om. TV (ante ἴδιον)
om. KT διαφορᾶς . . ἴδιον . . συμβεβηχότος T 25 ἡ om. K
6 ἐκβάλλεται T 27 post ἐστὶ add. τοῦτο K οὖν om. V 28 τὸ εἶδος—
τῷ ἀριθμῷ om. K 29 post πολλῶν add. οἱ τῷ ἀριθμῷ διαφέρουσιν K

τὸ εἶδος ἑαυτοῦ διαφέρον· τὸ οὖν γένος κατηγορεῖται κατὰ πολλῶν δια-
φερόντων τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ εἶδει. ἐδείχθη οὖν ὅτι μόνον τὸ γένος
ὑπελείφθη καὶ αὐτῷ μόνῳ ἀρμόζει ὁ παρὼν ὁρισμός.

Μέμφονται δέ τινες τὴν τάξιν τῆς διακρίσεως. καὶ καλῶς· φασὶ γὰρ
5 ὅτι πρῶτον δεῖ τὰ πόρρω διαχωρίζειν καὶ ὕστερον τὰ ἐγγύς· ὁρῶμεν γὰρ
ὅτι καὶ τὸ πῦρ διακρίνον τὰ μέταλλα πρῶτον διακρίνει τὰ πόρρω καὶ ὕστερον
τὰ ἐγγύς, οἷον χρυσοῦ ὄντος ἅμα καὶ ἀργύρου καὶ ξύλου πρῶτον διακρίνει
τὸ ξύλον, ὅπερ ἐστὶ | πόρρω τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ χρυσοῦ, ὕστερον δὲ 183*
διακρίνει τὰ ἐγγύς, λέγω δὲ τὸν χρυσὸν ἐκ τοῦ ἀργύρου· ταῦτα γὰρ συγ-
10 γενῇ ἐστὶ. τὸ τοιοῦτον δὲ ἔχει καὶ ὁ ὁρισμὸς τοῦ ἀνθρώπου· πρῶτον μὲν
γὰρ τὰ πόρρω, ὕστερον δὲ τὰ ἐγγύς διαχωρίζει. καὶ πῶς τὰ πόρρω;
πόρρω ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἄψυχον, ἐπειδὴ ἔμψυχόν ἐστι· λέγων οὖν
‘ζῶν’ δηλοῖ ὅτι ἔμψυχόν ἐστι· τὸ γὰρ ζῶν ἔμψυχόν ἐστι. τὰ ἐγγύς δὲ
ὕστερον διακρίνομεν· ἐπειδὴ γὰρ καὶ ἔμψυχόν ἐστὶν ὁ ἵππος καὶ ὄλα τὰ
15 ἄλογα (ταῦτα γὰρ τὰ ἔμψυχα ἐγγύς εἰσι τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ τῶν ἔμψυ-
χων καὶ ὁ ἄνθρωπος), φάμεν ‘λογικόν’ καὶ οὕτω τὰ ἐγγύς αὐτοῦ διαχωρί-
ζομεν. τὸ τοιοῦτον δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁρισμοῦ οὐκ ἔστι· πρῶτον γὰρ
τὰ ἐγγύς διέκρινεν, ὕστερον δὲ τὰ πόρρω· λέγων γὰρ τὸ κατὰ πλειόνων
διακρίνει τὰ καθόλου ἐκ τῶν μερικῶν, ὅπερ ἐγγύτερα αὐτῶν εἰσι, λέγων
20 δὲ κατηγορούμενον διέκρινε τὸ ἄσημον. ἔδει δὲ μᾶλλον πρῶτον τὴν
ἄσημον διακρίνειν, ἥτις πόρρω ἐστίν, ὕστερον δὲ τὴν σημαντικὴν, ἥτις
προσεχῆς ἐστὶ. δεῖ οὖν, φασίν, ἀντιστρέφοντας λέγειν γένος ἐστὶ τὸ κατ-
ηγορούμενον κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ
τί ἐστίν, ἵνα τὸ κατηγορούμενον ἐκβάλῃ τὸ ἄσημον, τὸ κατὰ πλειό-
25 νων διαχωρίσῃ τὴν μερικὴν ἐκ τῆς καθόλου, τὸ διαφερόντων τῷ εἶδει
ἐκβάλῃ τὸ εἶδος, τὸ ἐν τῷ τί ἐστίν [ἵνα] διαχωρίσῃ τὰς ὑπολοίπους τρεῖς
φωνάς, διαφορὰν ἴδιον καὶ συμβεβηχός.

Ζητοῦσι δέ τινες εἰ ἄρα συμπεριέλαβεν ὁ ὁρισμὸς οὗτος καὶ τὸ παρὰ
Πλάτωνι καθόλου γένος, λέγω δὲ τὰς ἰδέας. ἀπὸ δύο δὲ τρόπων γινώ-
30 σκομεν ὅτι οὐ συμπεριέλαβεν αὐτό, λέγω δὲ τὸ πρὸ τῶν πολλῶν. πρῶτον
μὲν ὅτι ἐκεῖνο ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶν κατηγορεῖται, τοῦτο δὲ ἐν τῷ τί ἐστὶ.

1 ἑαυτοῦ] αὐτοῦ V κατὰ] τῶν K 4 ante μέμφονται add. πράξις γ' V
5 ὁρῶμεν—ἐγγύς (7) om. KT 7 ξυλῆς T: ξύλων V διακρίνει T post
διακρ. add. τις K 9 ἐκ om. T 10 εἰσι TV δὲ] δὴ T ἔχει
om. V 11 τὸ πόρρω TV (bis) post pr. πόρρω add. χωρίζει TV
διαχωρίζει om. V 12 ἐπειδὴ ἔμψ. ἐστὶ om. K: ἐστὶ om. V 13 τὸ γὰρ ζῶν
ἔμψ. ἐστὶ om. K 14 ἐπεὶ K γὰρ ἔμψυχός ἐστὶ καὶ ὁ ἵππος T
17 τὸ om. T τοιοῦτο V καὶ ἐπὶ (sed καὶ del.) V 18 διέκρινον K
τὸ om. K 20 τὸ] τὴν V ἔδει—ἄσημον] ἢ πρῶτον V 20. 21 τὴν ἄσημον
πρῶτον colloc. T 21 διακρίναι K 22 φησιν KT 22. 23 κατηγορού-
μενον post τί ἐστίν (24) colloc. T 24 ἐκβάλλῃ V τὸ δὲ κατὰ T 25 διαχωρίσῃ]
χωρίσῃ V 26 ἐκβάλλῃ TV τὸ (ante ἐν)] καὶ T: om. V ἵνα delevi
διαχωρ.] χωρίσῃ T 28 συμπεριέλ.] περιέλαβεν Brand. 30 τῶν om. KT

καὶ πῶς ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι τὸ παρὰ Πλάτωνι λέξωμεν. αἱ ὁμοιότητες
ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι κατηγοροῦνται. προκείσθωσαν κεφαλαὶ δύο, φάττης
καὶ περιστερᾶς, ἐπειδὴ περ εἰκόσιν ἀλλήλαις. διὰ οὖν τὴν πολλὴν ὁμοιότητα
ἔρωτῶμεν ποῖα ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τῆς φάττης· ἰδοὺ αἱ ὁμοιότητες ἐν τῷ
5 ὁποῖόν τί ἐστι κατηγοροῦνται. εἴρηται δὲ ὅτι λέγουσιν ἡμᾶς οἱ κατὰ Πλά-
τωνα καθ' ὁμοιότητα ἐκείνων τῶν ἰδεῶν γενέσθαι. εἰ οὖν τὸ μὲν ἐν τῷ
τί ἐστι κατηγορεῖται, τὸ δὲ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν, ὁ ὁρισμὸς οὗτος οὐ
συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ Πλατωνικὸν γένος. δεύτερον τὸ γένος τοῦτο συν-
ωνύμως κατηγορούμενον μεταδίδωσι τοῖς εἶδεσι καὶ ὀνόματος καὶ πράγ-
10 ματος, οἷον τὸ ζῷον μεταδίδωσι τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ ὀνόματος, ὅτι καὶ
ζῷον δύναται προσαγορεύειν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ μὴν καὶ πράγματος, ὅτι
καὶ τοῦ ζῆν ἡμῖν μεταδίδωσι· τοῦτο δὲ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι λέγεται.
ἐπὶ δὲ τοῦ ἄλλου γένους οὐκ ἔστι τοῦτο εὑρεῖν· εἰ γὰρ καὶ ὀνόματος μετα-
δίδωσιν, ἀλλ' οὖν οὐκέτι καὶ πράγματος· | τὸ μὲν γὰρ αἰδίον καὶ ἀσώματον, 184^r
15 ἡμεῖς δὲ ἐν γενέσει ἐσμέν καὶ φθορᾷ καὶ σῶμα ἔχομεν. ἐν οἷς ἡ πράξις.

Πρᾶξις ιδ'.

Εἰ καὶ ἀκριβὴς ὁ λόγος τοῦ γένους καθέστηκεν, ἀλλ' οὖν ὅμως κινδου-
νεύει τὰ κατὰ τὴν ὑπαρξιν ὑπὸ τῶν τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν εἰωθότων· ἀπορίας
γὰρ κατ' αὐτοῦ οὐ ταῖς τυχούσαις καθοπλίζονται. ἀλλὰ πρῶτον καὶ τὸ
20 δοκοῦν αὐτοῖς ἀντικεῖσθαι εἰς κακίαν αὐτοῦ μεταβάλλουσι· φασὶ γάρ· κακῶς
λέγετε συνωνύμως κατηγορεῖσθαι τὸ γένος τοῦ εἶδους· τῷ γὰρ συνωνύμως
κατηγορεῖσθαι ὀνόματος καὶ πράγματος μεταδίδωσι τῷ εἶδει· εἰ δὲ μετα-
δίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος τὸ γένος τῷ εἶδει, ταυτὸν ἐστὶν εἶδος καὶ
γένος· οἷον τὸ ζῷον εἰ μεταδίδωσι τῷ ἀνθρώπῳ ὀνόματος καὶ πράγματος
25 (ὀνόματος μὲν καθὼ καὶ ὁ ἄνθρωπος λέγεται ζῷον, πράγματος δὲ καθὼ καὶ
ὁ ἄνθρωπος ὁμοίως οὐσία ἐστὶν ξμψυχος αἰσθητικὴ ὥσπερ καὶ τὸ ζῷον),
οὐκοῦν ταυτὸν ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος τῷ ζῷῳ· συμπεριλαμβάνει ἄρα ὁ ὁρισμὸς
οὗτος καὶ τὸ εἶδος. κατασκευάζουσι δὲ τοῦτο καὶ διὰ συλλογισμῶν, ὅτι ὁ
ἄνθρωπος γένος ἐστί· φασὶ γάρ· εἰ ὁ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστι, τὸ δὲ ζῷον

1 καὶ πῶς ἐν τῷ ὁποῖόν τι ἐστι om. K τὸ παρὰ πλάτωνι post κατηγορεῖται (p. 134,31)
colloc. K τὸ παρὰ—ὁποῖόν τί ἐστι (2) om. V λέξωμεν] λέξομεν δὲ πῶς K
2 προκείσθωσαν] ὑποκείσθωσαν γὰρ K 3 ἐπειδὴ παρεοίκασι K: ἐπειδὴ παρέοικαν T
οὖν om. V 4 ἔρωτῶ KT 5 εἴρηται] cf. p. 115,10 6 γίνεσθαι V
8 δεύτερον δὲ T 8.9 συνων.] ὁμωνύμως T 11 δύναται libri προσαγορεύεσθαι
ὁ ἄνθρωπος K 12 συν. κατ. λέγει T: λέγει συν. κατ. V 13.14 μεταδίδωσιν
om. T 14 καὶ (ante ἀσώματον) om. V 15 καὶ φθορᾷ ἐσμέν colloc. V
ἐν οἷς δὴ καὶ ἡ πράξις τετέλεσται T: om. V 16 πράξις ιδ' om. V 17 καὶ
om. K 18 τὰ om. TV τὴν om. K ἀπορίας V 19 καθω-
πλίζονται V ante πρῶτον add. καὶ K 20 αὐτοῦ om. K 21 λέγεται V
τῷ scrīpsi: τὸ libri 25 pr. καὶ om. T ante ζῷον add. καὶ V
25.26 ὁ (bis) om. V 26 ὁμοίως om. T καὶ om. K 28 ὁ supra scr. V

γένος, ὁμολογουμένως καὶ ὁ ἄνθρωπος γένος ἐστί. φαμέν δὲ πρὸς αὐτοὺς
ὅτι πλανᾶσθε· μὴ γινώσκοντες γὰρ ὅτι κατὰ τὸ πρᾶγμα μεταδίδωσι τὸ
γένος τῷ εἶδει ὀνόματος καὶ πράγματος, οὐχὶ δὲ κατὰ τὴν σχέσιν, λέγετε
ταυτὸν εἶναι γένος καὶ εἶδος· διαφέρει γὰρ τὸ γένος τοῦ εἶδους, καὶ μετα-
5 δίδωσιν αὐτῷ ὀνόματος καὶ πράγματος, καθὼ κατὰ τὴν σχέσιν οὐ μεταδί-
δωσί τί ποτε τῷ εἶδει· εἰ γὰρ μετεδίδου, καλῶς ἂν ἐλέγετε. εἰ ἐδείχθη
οὖν ὅτι οὐ ταυτὸν ἐστὶ γένος καὶ εἶδος, σαφὲς ὅτι καὶ τὸ γένος συνίσταται
καὶ ὁ ὅρισμός αὐτοῦ ἄλλο τι οὐ συμπεριλαμβάνει.

Δεύτερον δὲ πάλιν ἐγκαλοῦσι λέγοντες ὑπὸ ἀμαρτίαν ἀνάγεσθαι τὸ
10 γένος, καθὼ πολλαχῶς οὐ λαμβάνεται ὡς περ καὶ τὸ εἶδος· ἐστὶ γὰρ
Ἀριστοτελικὸς κανὼν φάσκειν ὅτι ὅσα καὶ λαμβάνεται ἑτέρον τῶν ἀντι-
κειμένων, τοσαυταχῶς καὶ τὸ ἕτερον· εἰ οὖν τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν
πρὸς τί εἰσι, πολλαχῶς δὲ λαμβάνεται τὸ εἶδος (λέγω γὰρ καὶ ἄνθρωπον
καὶ ἵππον καὶ κύνά καὶ ἄλλα τινά, ἅπερ μόνῳ τῷ ζῷῳ ἀντίκειται), ὥφειλε
15 καὶ τὸ ζῷον πολλαχῶς λαμβάνεσθαι ὡς περ καὶ τὸ εἶδος. νῦν δὲ εἰ τοῦτο
οὐ γίνεται (πολλὰ γὰρ τὰ εἶδη, ἐν δὲ τὸ γένος), ὁμολογουμένως ἀμαρτία
μεγάλῃ τὸ τοιοῦτον περιπίπτει· οὐτε γὰρ δύνασαι εἰπεῖν ὅτι ἐνὸς εἶδους
κατηγορεῖται φυσικῶς, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ πολλῶν, ἐπεὶ τούτῳ τῷ λόγῳ
οὔτε γένος ἐστί· γένος γὰρ τὸ κατὰ πολλῶν εἰδῶν κατηγορούμενον· τὸ ἐνὸς
20 γὰρ κατηγορούμενον οὐκέτι λέγεται γένος. φαμέν δὲ πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐ
κατ' ἀριθμὸν | φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἀντικεῖσθαι τὰ τοιαῦτα καὶ ὁμοίως 184
λαμβάνεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν. ἀμέλει καὶ ἕνα πατέρα φαμέν πέντε
υἱῶν εἶναι πατέρα, τοσαυταχῶς δὲ τοὺς υἱοὺς λαμβάνεσθαι ὅσα καὶ ὁ
πατὴρ· καὶ γὰρ εἰ καὶ πλείονι ἀριθμῷ τὸν πατέρα παρέχονται, ἀλλ' οὖν
25 ὅμως πάντες μιᾷ φύσει ἀντίκεινται τῷ πατρὶ ὡς περ καὶ ὁ εἰς υἱός. ἀλλὰ
μὴν καὶ δεξιὸν ἕνα φαμέν καὶ πέντε ἀριστεροὺς ὁμοίως λαμβάνεσθαι, καθὼ
μιᾷ φύσει ἀλλήλοις ἀντίκεινται. τότε δὲ ὥφειλον ἐπιλαμβάνεσθαι, ὅταν τοὺς
πολλοὺς ἀριστεροὺς οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φύσιν ἀντικεῖσθαι τῷ δεξιῷ εὖρωσιν.
εἰ οὖν πάντες οἱ ἀριστεροὶ ὡς ἀριστεροὶ τῷ δεξιῷ ἀντίκεινται, ἀνεπιληπτος
30 ὁ λόγος καθίσταται. οὐκ ἔστιν ἄρα ἄτοπον τὸ εἶδος πολλαχῶς λαμβανό-
μενον ὡς ἐν εἶδος τῷ γένει ἀντικεῖσθαι.

Τρίτον λέγουσιν ὅτι ὁ ὅρισμός οὗτος τὸ καθόλου γένος οὐ συμπερι-
λαμβάνει· εὐρίσκομεν γὰρ ὅτι τούτου τοῦ καθόλου γένους οὐκ ἔστιν ἄλλο

2 πλανᾶσθαι V ¹	3 τὴν om. V	λέγετε KT ² : λέγεται T ¹ V	5 αὐτῷ
om. V	6 εἶδει] γένει K	7 ὅτι (post σαφές) om. K	11 ὁ ἀριστοτ. T
κανὼν ἀριστοτ. colloc. V (cf. Top. A 15 p. 106 ^b 13 sq.)			φάσκειν κανὼν colloc. T
13 ante τὸ εἶδος eras. καὶ K	14 κύνά καὶ ἵππον colloc. KT		ἀντίκεινται T
ὥφειλε V	15 ὡς περ] ὡς K	εἰ supra scr. K: malim ἐπεὶ	17. 19 an
οὐδὲ ?	17 δύναται KV	18 ἐπεὶ] ἐπὶ KV	18. 19 τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ
οὐκ ἔστι γένος K	19 ἐστί· γένος om. V	post γὰρ add. ἐστὶ K	πολλῶν]
πλείονων V	τὸ (ante ἐνός) om. TV	20 οὐκέτι] οὐ T	21 ὁ om. V
22 τὴν om. K	φαμέν πατ. coll. T	23 τοὺς υἱοὺς—οὐκ ἄτοπον δὲ τοῖς (p. 138,16)	
om. V	post υἱοὺς add. οὐ T: supra scr. K	24 καὶ γὰρ εἰ] εἰ γὰρ T	
παρέρχονται K	25 πάντες om. K	ἀντίκειται K ¹	30 πολλαχῶς T
33 γένους Paris. 2089: γένος KT			

ἐπαναβεβηκός, οἶοναι τὸ κατηγορούμενον ἐπαναβεβηκός τούτου τοῦ γένους·
 ἐκ γὰρ τούτου τοῦ κατηγορουμένου ἐστὶν ἡ τὸ μερικὸν ἢ τὸ καθόλου·
 τῇ γὰρ προτεραιᾷ διειλομεν τὸ κατηγορούμενον εἰς τε τὴν μερικὴν καὶ
 εἰς τὴν καθόλου φωνήν· τούτου δὲ τοῦ καθόλου γένος ὁ προκείμενος ὁρισμὸς
 5 ἐδόθη, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ἐπαναβεβηκός. φαμέν δὲ πρὸς αὐτοὺς ὅτι εἰ
 καὶ πιθανὴ ἐστὶν ἡ ἀπορία, ἀλλ' οὖν εὐχερῆς ἡ ἐπίλυσις· ὅν γὰρ λόγον
 ἐπὶ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ καθόλου ἐλέγομεν, τὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τούτου τοῦ
 ὁρισμοῦ λέξομεν· ὥς γὰρ ἐκεῖνος ὁ ὁρισμὸς πάντα ὁρισμὸν ὀρίζων καὶ ἐαυ-
 τὸν ὀρίζει, οὕτω καὶ ὁ ὁρισμὸς οὗτος τὸ καθόλου γένος ὀρίζων καὶ τὸ ὑπερ-
 10 βεβηκός ὀρίζει· λέγων γὰρ τὸ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ
 εἶδει ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορούμενον συμπεριλαμβάνει ἅμα καὶ τὸ
 ὑπερβεβηκός γένος· καὶ αὐτὸ γὰρ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει
 κατηγορεῖται. οὐκ ἔστιν οὖν ἄτοπον εὑρεθῆναι καὶ ἄλλο ὑπερβεβηκός συμ-
 περιλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν καθόλου γενῶν.
 15 Τέταρτον ἐπαποροῦσι λέγοντες ὅτι οὐ καλῶς ἔχει ὁ ὁρισμὸς· ἔστι
 γὰρ καθόλου γένος κατηγορούμενον πολλῶν οὐ τῷ εἶδει μόνον διαφερόντων,
 ἀλλὰ καὶ τῷ γένει. ὥφειλεν οὖν ὁ ὁρισμὸς ἔχειν οὕτως· τὸ κατὰ πλείονων
 καὶ διαφερόντων τῷ γένει καὶ τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστὶν κατηγορούμενον.
 ἀπὸ παραδειγμάτων δὲ λέγουσι πῶς ἔστι τινὰ γένη κατηγορούμενά τινων
 20 τῷ γένει διαφερόντων. ἡ οὐσία κατηγορεῖται ἐμψύχου καὶ ἀψύχου· ἔστιν
 οὖν ἡ οὐσία γένος κατηγορούμενον κατὰ πλείονων οὐ τῷ εἶδει μόνον δια-
 φερόντων ἀλλὰ καὶ τῷ γένει. οἶον τὸ ἔμψυχον ἢ ζῷον ἢ ζῳόφυτον ἢ
 φυτόν. ταῦτα δὲ οὐ μόνον τῷ εἶδει διαφέρει ἀλλὰ καὶ τῷ γένει· τούτων
 γὰρ τὸ ἔμψυχον κατηγορεῖται ὡς γένος ἄλλων. τινὲς δὲ | πρὸς ταῦτα 185f
 25 ἀπολογούμενοι οὕτω φασίν, ὅτι πρὸς τὰ ἄνω εἶδη φαμέν τὰ τοιαῦτα (οἷον
 τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἀψυχον πρὸς τὴν οὐσίαν εἶδη εἰσὶ), πρὸς δὲ τὰ κάτω
 γένη, οἷον τὸ ἔμψυχον πρὸς τὸ ζῷον ζῳόφυτον καὶ φυτὸν γένος ὑπάρχει.
 καὶ ἔστι μὲν ἡ τοιαύτη ἀπολογία πιθανῶς εἰρημένη, οὐκ ἀκριβής δέ· τὸ
 γὰρ ἀληθὲς οὕτως ἔχει· φαμέν γὰρ ὅτι τὸ καθόλου γένος κατηγορεῖται καὶ
 30 πλείονων διαφερόντων τῷ γένει καὶ πλείονων διαφερόντων τῷ εἶδει, καὶ
 ὅπου μὲν διαφερόντων τῷ γένει, ἐκεῖ πάντως καὶ τῷ εἶδει, ὅπου δὲ τῷ
 εἶδει διαφερόντων κατηγορεῖται, οὐ πάντως ἐκεῖ καὶ τῷ γένει. τοῦ μὲν
 πρῶτου ἐστὶ τοῦτο παράδειγμα· ἡ οὐσία κατηγορεῖται τοῦ ἐμψύχου καὶ τοῦ
 ἀψύχου· ταῦτα γὰρ διαφέρει τῷ γένει, ἀλλὰ μὴν καὶ τῷ εἶδει. τοῦ δευ-

1 ἐπαναβ.] ἐπάνω K 3 τῇ γὰρ προτεραιᾷ] οὕτω γὰρ τῇ προτέρᾳ T (cf. p. 133,17 sq.)
 7 ἐλέγομεν] cf. p. 14,29 8 λέγομεν T ὁρισμὸν iter. K | 9 οὕτω] οὗτος T¹
 8 ὁρισμὸς om. K post οὗτος add. καὶ T 9. 10 ὑπερναβεβ. K
 10 ὀρίζει om. T 12 κατὰ om. T 13 ἄλλον ὑπερβεβηκός T 15 ὁρισμὸς
 οὗτος T 16 μόνω T 19 ἔλεγον T κατηγ. γένη colloc. K 20 ἀψύχου
 καὶ ἐμψύχου colloc. K 21 οὖν] δὲ K μόνω T¹ 22 οἷον—γένει in marg.
 suppl. K 23 ταῦτα—ἄλλων (24) ante οἷον (22) transponas 24 γὰρ] δὲ T
 25 ὡς γένος ἄλλων om. T 26 post pr. πρὸς add. μὲν K 30 post πλείονων add.
 καὶ K γένει καὶ πλείονων διαφ. τῷ om. K 33 οὐσία] φύσις K

- τέρου δὲ τοῦτο· τὸ ζῷον κατηγορεῖται τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
 ἄλλων τινῶν· ταῦτα δὲ διαφέρει τῷ εἶδει, οὐκέτι δὲ καὶ τῷ γένει· ὁ γὰρ
 ἄνθρωπος μόνον εἶδός ἐστιν. ἐπεὶ οὖν αἰεὶ τὸ γένος κατηγορεῖται πλειόνων
 διαφερόντων τῷ εἶδει, οὐκ αἰεὶ δὲ διαφερόντων τῷ γένει, ἀναγκαίως ὁ Πορ-
 5 φύριος πρὸς τὸ αἰεὶ ἀποβλέπων τὸ διαφερόντων τῷ εἶδει εἶπεν, οὐχὶ δὲ τῷ
 γένει. οἱ γὰρ ὅρισμοι ἐξ οὐσιωδῶν φωνῶν συγκαίμενοι τὸ αἰεὶ θέλουσιν
 ἔχειν· εἰ δὲ αἱ οὐσιώδεις φωναὶ οὐ θέλουσι ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ
 εἶναι, ἀλλ' αἰεὶ εἶναι, ἀναγκαίως τὸ διαφερόντων τῷ γένει μὴ αἰεὶ ὄν παρ-
 ᾗκεν ὁ Πορφύριος.
- 10 Πέμπτον ἔτι φασὶν τὸν ὅρισμὸν κακῶς ἔχειν· λέγουσι γὰρ ὅτι οὐ μόνον
 τῷ γένει ἀρμόζει ὁ ὅρισμός οὗτος, ἀλλὰ καὶ τῷ εἶδει· τὸ γὰρ ἀπλῶς εἶδος
 κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορεῖται· ἔστι γὰρ ἐν ἐμοὶ
 εἶδος καὶ ἐν τῷ ἵππῳ εἶδος, ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν ὅλοις τοῖς εἶδεσι. φαιδρὸν
 δὲ πρὸς τοῦτο ὅτι τὸ ἀπλῶς εἶδος γένος ἐστί· τὸ γὰρ ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ
 15 ἵππῳ καὶ ἐν τῷ κυνὶ εἶδος γένος ἐστίν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ἀπλῶς διαφορὰ
 γένος ἢ οὐσα ἐν ἵππῳ καὶ κυνὶ καὶ ἄλλοις. οὐκ ἄτοπον δὲ τοῖς τοιούτοις
 ἀρμόζειν καὶ τὸν ὅρισμὸν γένους τάξιν ἐπέχουσι. τῇ μέντοι τοιᾷδε διαφορᾷ
 καὶ τῇ τοιᾷδε εἶδει οὐχ ἀρμόσει.

Πρᾶξις ιε'.

20 p. 2,15 °Ο καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασιν.

Εἶπομεν ἐν τῇ θεωρίᾳ πῶς ἐκ τῆς ἀσήμεου φωνῆς τὴν σημαντικὴν δεῖ
 πρῶτον διαστελλεῖν, καὶ εἶθ' οὕτως τὴν σημαντικὴν· αὐτὸς δὲ ὁ Πορφύριος
 τῆς σημαντικῆς διαστολὴν ποιεῖται ἐάσας τὴν διάκρισιν τῆς ἀσημάντου καὶ
 σημαντικῆς. ἔστιν οὖν ἡ σημαντικὴ ἢ καθόλου ἢ μερικὴ. ἐλλιπὴς δὲ ἡ
 25 τοιαύτη διαιρέσις· οὐτε γὰρ συμπεριελάβομεν τὴν καθ' ἑκαστα· ἄλλη γὰρ
 ἐστὶν ἡ μερικὴ καὶ ἄλλη ἡ καθ' ἑκαστα· ἡ μὲν γὰρ μερικὴ ἀόριστός ἐστιν
 οἷον τίς ἄνθρωπος, ἡ δὲ καθ' ἑκαστα ὁριστὴ οἷον Σωκράτης. δεῖ οὖν λέγειν
 ὅτι ἡ σημαντικὴ ἢ καθόλου ἐστὶν ἢ καθ' ἑνός· λέγων γὰρ καθ' ἑνός δηλοῖς 185°
 καὶ τὴν μερικὴν καὶ τὴν καθ' ἑκαστα· ἐν γὰρ τι δηλοῦσιν· ἀμέλει καὶ ἀνθορί-
 30 ζονται· τί ἐστὶ μερικόν; καθ' ἑκαστα πλανώμενον. τί ἐστὶ καθ' ἑκαστα;
 μερικὸν ὁρισμένον. ἀλλὰ καὶ πάλιν οὕτω λέγοντες ἐλλιπῇ τὸν λόγον ἐῴμεν·

1 τοῦτο om. T τοῦ (bis) om. T 3 post πλειόνων add. καὶ T
 4 ἀναγκαίως om. T 5 οὐχὶ δὲ] οὐ μὴν δὲ K 8 ὅν Paris. 2089: ὄντων KT
 13 καὶ ἐν τῷ ἵππῳ εἶδος in marg. suppl. K, 14 δὲ] γὰρ T τὸ (ante ἀπλῶς)
 om. T τὸ γὰρ—γένος ἐστὶν (15) om. T 16 ἡ (ante οὐσα) om. T 17 καὶ]
 οὐ V¹ 17. 18 ἡ μέντοι τοιαύδε διαφορὰ V 18 τῷ τοιᾷδε] τῷδε τῷ K:
 τοιᾷδε TV 19 πρᾶξις ιε' T: om. V 20 δ om. T 21 φωνῆς Paris. 2089:
 om. KTV 22 σημαντικὴν] ἀσημον T: ἀσημάντων V 25 οὕτε] οὐ K; an
 οὐδὲ ? συμπεριελάβε K τὴν] τὰ K 27 ὁριστὴ] ὁρίσθη V: om. T
 28 δηλοῖ V 29 πλανώμενον] λεγόμενον K 31 λέγοντες om. V

τάς γάρ ὁμωνύμους φωνάς παρήκαμεν· οὔτε γάρ ἐν ταῖς καθ' ἑνός εἰσι, καθὼς πολλές φύσεις δηλοῦσιν, οὔτε ἐν τοῖς καθόλου, καθὼς τὸ καθόλου καὶ ὀνόματος καὶ πράγματος μεταδίδωσιν, αἱ δὲ ὁμώνυμοι φωναὶ μόνον ὀνόματος. δεῖ οὖν λέγειν κατὰ πλειόνων, ἵνα ἢ οὕτως ἢ διαίρεσις· ἡ σημαντικὴ 5 φωνὴ ἥτοι κατὰ πλειόνων ἐστὶν ἢ καθ' ἑνός. λέγων δὲ τὸ κατὰ πλειόνων εἰσφέρεις καὶ τὰς ὁμωνύμους καὶ τὰς συνωνύμους. καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμωνύμων οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐνταῦθα φροντίς, περὶ δὲ τῶν συνωνύμων· αὐταὶ γάρ αἱ πέντε φωναὶ συνώνυμοί εἰσι. καὶ ὅταν μὲν ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορῶνται, δηλοῦσιν ἢ τὸ γένος ἢ τὸ εἶδος, ὅταν δὲ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν, 10 εἰ μὲν οὐσιαστικῶς κατηγοροῦνται, δηλοῦσι τὴν διαφορὰν, εἰ δὲ ἐπουσιαστικῶς, εἰ μὲν μίαν φύσιν δηλοῦσι, τότε τὸ ἴδιον, εἰ δὲ κοινόν τι σημαίνουσι, τότε τὸ συμβεβηκός.

p. 2,15 °Ο καὶ ὑπογράφοντες.

Διὰ τί οὐκ εἶπεν 'ὑπογράφων', ἀλλ' ὑπογράφοντες; διὰ τοῦτο φασιν, 15 ἵνα δείξῃ τὸν ὀρισμὸν μὴ εἶναι ἴδιον, ἀλλὰ τῶν Περιπατητικῶν, οἷς εἶπε παρακολουθεῖν.

p. 2,17 Τῶν κατηγορουμένων τὰ μὲν καθ' ἑνός λέγεται μόνου ὡς τὰ ἄτομα.

Διάκρισιν ποιεῖται τῆς σημαντικῆς, ἵνα δείξῃ πῶς διακρίνει τὸ γένος 20 ἐκ τῶν σημαινουσῶν φωνῶν. ἡμαρτε δέ, ὡς εἵπομεν, μὴ διακρίνων τὴν ἄσημον πρῶτον ἐκ τῆς σημαντικῆς, καὶ εἶθ' οὕτως τὴν σημαντικὴν ἐκ τῆς κατὰ πλειόνων καὶ καθ' ἑνός. εἵπομεν δὲ ὅτι καλῶς εἶπε καθ' ἑνός καὶ καὶ οὐχὶ μερικὴν· ἔμελλε γάρ ἔαν τὴν καθ' ἑκαστα λέγων τὴν μερικὴν.

p. 2,18 Οἶον Σωκράτης καὶ τὸ οὗτος καὶ τὸ τοῦτο.

25 Διὰ τῶν προκειμένων παραδειγμάτων δηλοῖ καὶ τὴν καθ' ἑκαστα καὶ τὴν μερικὴν· ἐν μὲν γάρ τῷ λέγειν Σωκράτης δηλοῖ τὴν καθ' ἑκαστα (ὥρισταί γάρ), ἐν δὲ τῷ λέγειν οὗτος καὶ τοῦτο δηλοῖ τὴν μερικὴν· ἀόριστον γάρ τὸ τοῦτο ἐκεῖνο, καθὼς δύναται ἐν πολλοῖς εἶναι, ὁ μέντοι Σωκράτης οὐ δύναται εἶναι ἐν Ἀλκιβιάδῃ.

2. 3 καὶ (ante ὀνόματος) om. V	3 καὶ πράγματος iter. T	δὲ Paris. 2089:
γάρ KTV	4 οὕτως om. V	5 φωνὴ om. V
9 ἢ (ante τὸ γένος) om. K	11 τότε (bis) om. K	8. 9 κατηγοροῦνται T
14 ante διὰ add. καὶ T: ζητεῖτε V	ὑπογρ. οὐκ εἶπεν colloc. V	ὑπογράφων
Paris. 2089: ὑπογράφω KTV	διὰ τοῦτο φασιν] φασὶ δὲ ὅτι διὰ τοῦτο ὑπογράφοντες καὶ	
οὐχ ὑπογράφω εἶπεν T: om. V	15. 16 εἶπε παρακ.] παρακολουθεῖ V	17 τῶν γάρ
κατ. Porph.	20 δὲ om. V	21 ἐκ τῆς] ἐν τοῖς V
om. KT	24 τὸ ante τοῦτο om. TV	25 ante διὰ add. καὶ T
25. 26 καὶ τὴν μερικὴν—ἑκαστα om. K	27 οὗτος καὶ] ἐκεῖνο KV	28 τὸ om. V
ἐκεῖνο om. V	δύνανται KT	

p. 2,18 Τὰ δὲ κατὰ πλειόνων.

Καλῶς εἶπε κατὰ πλειόνων καὶ οὐχὶ καθόλου· ἤμελλε γὰρ εἶναι τὰς ὁμωνύμους φωνὰς λέγων καθόλου.

p. 2,19 Καὶ τὰ συμβεβηκότα κρινῶς ἀλλὰ μὴ ἰδίως τινί.

5 Καλῶς εἶπε κοινῶς τὸ συμβεβηκὸς λαμβάνεσθαι καὶ μὴ ἰδίως· ὅταν γὰρ ἰδίως ληφθῇ, τότε οὐ κατὰ πλειόνων λέγεται τὸ συμβεβηκός, ἀλλὰ καθ' ἑνός, οἷον ἡ οὐλὴ τοῦ Ὀδυσσεύς ἴδιον συμβεβηκός ἐστιν, οὐκέτι δὲ φέρεται τοῦτο καὶ ἐπὶ ἄλλου. τὸ μέντοι λευκὸν καὶ μέλαν κοινὰ συμβεβηκότα εἰσὶ καὶ κατὰ πλειόνων φέρεται.

10 p. 2,21 Συμβεβηκός δὲ οἶον τὸ λευκόν, τὸ μέλαν, τὸ καθέζεσθαι.

Ζητεῖται διὰ τί ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων φωνῶν | ἐν παραδείγματι παρατίθε- 186⁶ ται πρὸς μίαν καὶ ἐκάστην, ἐπὶ δὲ τοῦ συμβεβηκός τρία παρέθετο. φαινόμενόν δὲ ὅτι διττοῦ ὄντος τοῦ συμβεβηκός (τὸ μὲν γὰρ χωριστόν ἐστιν ὡς τὸ ἐν ἡμῖν λευκόν, τὸ δὲ ἀχώριστον ὡς τὸ ἐν Αἰθιοπῇ μέλαν), διττὰ καὶ τὰ 15 παραδείγματα παρατίθεται ἀπὸ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων. καὶ διὰ μὲν τῶν ὀνομάτων δηλοῖ τὸ ἀχώριστον (τὰ γὰρ ὀνόματα χρόνῳ οὐ μεταπίπτει), διὰ δὲ τῶν ῥημάτων δηλοῖ τὸ χωριστόν· ὥσπερ γὰρ τὰ ῥήματα χρόνῳ μεταπίπτει, οὕτω καὶ τὸ χωριστόν συμβεβηκός χρόνῳ μεταπίπτει.

p. 2,22 Τῶν μὲν οὖν καθ' ἑνός κατηγορουμένων διαφέρει τὰ 20 γένη τῶ κατὰ πλειόνων ἀποδοθέντα κατηγορεῖσθαι.

Εἰπὼν ὅτι τῶν καθ' ἑνός διαφέρει τὰ γένη τῶ κατηγορεῖσθαι κατὰ πλειόνων, λέγει πάλιν πῶς διαφέρει τῶν κατὰ πλειόνων.

p. 2,27 Οἱ οὐ τῶ εἶδει διαφέρουσιν ἀλλὰ τῶ ἀριθμῷ.

Τὰ γὰρ ἄτομα εἶδει οὐ διαφέρει, ἀλλὰ ἀριθμῷ.

2 εἶναι om. K 3 post φωνὰς add. συμπεριλαμβάνειν K λέγων om. V
5 καλλῶς V τὸ συμβ. κοινῶς colloc. V 6 ληφθῇ Paris. 2089: ληφθείη KTV
7 ὁδυσσεύς T 10 οἶον ante συμβ. transp. T: om. V 11 ζητεῖται δὲ TV
12 καὶ om. T 13 δὲ om. V γὰρ om. V 19 ἐνός μόνοι Porph.
20 τῶ κατὰ πλ. ἀποδοθ. κατηγ. V: τῶ κατὰ πλ. ταῦτα κατηγ. K: τῶ κατὰ πλ. κατηγ. ἀποδοθ. T: τῶ ταῦτα κατὰ πλ. ἀποδοθ. κατηγ. Porph. 21 εἰπὼν] λέγει T: λέγει οὖν V
22 λέγει γὰρ T post διαφέρει iter. τὰ γένη—διαφέρει V 23 διαφέρουσιν ἀλλήλων Porph. 24 διαφέρουσιν K post ἀριθμῷ add. καὶ τὰ εἶδη οὐ διαφέρει εἶδει ἀλλ' ἀριθμῷ V

p. 3,1 Ἄλλ' οὐχὶ τῷ ἀριθμῷ μόνον.

Ὁ γὰρ βοῦς καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐ τῷ ἀριθμῷ διαφέρουσιν, ἀλλὰ τῷ εἶδει.

p. 3,1 Τοῦ δὲ ἰδίου διαφέρει τὸ γένος, ὅτι τὸ μὲν ἴδιον ἐνὸς
εἶδους, οὐ ἐστὶν ἴδιον, κατηγορεῖται καὶ τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ἀτό-
μων, ὡς τὸ γελαστικόν.
5

Οὐχ ὥσπερ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐλέγομεν διαφέρειν τὸ γένος τοῦ ἰδίου,
καθὼ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται τὸ γένος, ἐν δὲ τῷ ὁποῖόν τί ἐστι τὸ
ἴδιον, οὕτω καὶ ἐνταῦθά φησι· λέγει γὰρ ὅτι ἐν τῷ λέγειν διαφερόντων
τῷ εἶδει ἐκβάλλομεν τὸ εἶδος καὶ τὸ ἴδιον, τὸ μὲν εἶδος, καθὼ οὐ δια-
10 φερόντων τῷ εἶδει κατηγορεῖται, ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ, τὸ δὲ ἴδιον, καθὼ ἐνὸς
εἶδους κατηγορεῖται, οὐ ἐστὶν ἴδιον, καὶ τῶν ἀτόμων τοῦ εἶδους· τὸ γὰρ
γελαστικὸν ἀνθρώπου μόνου καὶ Σωκράτους, τὸ δὲ γένος πολλῶν εἰδῶν
κατηγορεῖται.

p. 3,5 Τῆς δ' αὖ διαφορᾶς καὶ τῶν κοινῶς συμβεβηκότων δια-
15 φέρεται τὸ γένος καὶ μέχρι ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγοροῦνται.

Φησὶν ὅτι εἰ καὶ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγο-
ροῦνται αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ συμβεβηκότα, ἀλλ' οὐκ ὁμῶς τὸ μὲν γένος ἐν
τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, ταῦτα δὲ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι. πόθεν δὲ δῆλον,
εἰ τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, αἱ δὲ διαφοραὶ καὶ τὰ συμ-
20 βεβηκότα ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν; ἐκ τῆς ἐρωτήσεως· ἡ μὲν γὰρ ἐρώτησις
τὴν ἀπόκρισιν ποιεῖ, ἡ δὲ ἀπόκρισις τὴν κατηγορίαν δηλοῖ· ἐρωτῶν γὰρ
'ποῖος ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος;' ἀκούεις 'ἢ λευκὸς ἢ λογικός', καὶ τὸ μὲν λευκὸν
τὸ συμβεβηκὸς δηλοῖ, τὸ δὲ λογικὸν τὴν διαφοράν. ὥστε οὖν ἡ ἀπόκρισις
δηλοῖ τὴν κατηγορίαν. ὅταν δὲ ἐρωτήσης 'τί ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος;' ἀκούεις
'ζῶον'· τὸ οὖν γένος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται.

p. 3,13 Ἦν δὲ ἀνθρώπου γένος τὸ ζῶον.

Ἀναλαμβάνει πάλιν τὸν λόγον καὶ φησιν ἐν μὲν τῷ λέγειν τὸ γένος

μόνον T	post μόνον add. φησιν KTV; quod eiecti	2 γὰρ om. TV
φέρει V	3. 4 ἐνὸς εἶδους] εἶδους KT: καθ' ἐνὸς μόνου εἶδους Porph.	
καὶ om. V	9 ἐκβάλλομεν] ἐκβάλλει μὲν V	10 post κατηγορεῖται add. τὸ
δος V	11 γὰρ om. V	14 δ' αὖ] δὲ KT
orph.	15 καὶ μέχρι—κατηγοροῦνται om. K	16 ὅτι φησιν colloc. K
3. 19 ταῦτα δὲ—κατηγορεῖται om. K	18 ὁποῖον] ποῖον V	alt. δὲ om. V
1 ἀπόκρισιν (alt. l.) V	22 ἢ (ante λευκός)] ὅτι K	24 ἐρωτηθεὶς V
ἀνθρ. om. V: ὁ om. T	27 ἐν τῷ μὲν colloc. V	

κατὰ πλείονων κατηγορεῖσθαι, διαστέλλεται ἐκ τῶν καθ' ἐνός (τὰ γὰρ καθ' ἐνός τῶν ἀτόμων μόνων κατηγορεῖται), τῷ δὲ διαφερόντων τῷ εἶδει ἀπὸ τῶν εἰδῶν καὶ ἰδίων.

p. 3,17 Τὸ δὲ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖσθαι χωρίζει ἀπὸ τῆς
5 διαφορᾶς καὶ τῶν κοινῶς συμβεβηκότων. |

Ταῦτα γὰρ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι κατηγορεῖται. ἐμάθομεν δὲ διὰ 186^v τί κοινῶς λέγεται τὰ συμβεβηκότα.

p. 3,19 Ἡ πῶς ἔχον.

Ταυτὸν ἐστι τὸ ὁποῖόν τί ἐστι καὶ πῶς ἔχον.

10 p. 3,20 Ἡ τοῦ γένους ῥηθεῖσα ὑπογραφή.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐπαγγελίαν εἰπωμεν πῶς ὁρισμός ἐστιν ὁ προκείμενος καὶ οὐχ ὑπογραφή. ὁρισμὸς τοῖνον ἐστὶ καὶ οὐχ ὑπογραφή, καθὼς ἐπὶ μὲν τῆς ὑπογραφῆς δυνατόν αἰρουμένης μιᾶς φωνῆς τὴν ὑπογραφὴν σώζεσθαι, οἶον εἰ λέγεις 'ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐστὶ γελαστικὸν ὀρθοπεριπατητικόν', σώζε-
15 ται ἡ ὑπογραφή 'ζῶν γελαστικόν', ἐπὶ δὲ τοῦ ὁρισμοῦ αἰρουμένης μιᾶς φωνῆς οὐδέτι σώζεται ὁ ὁρισμός. [καὶ πῶς ὑπογραφὴν λέγει ὁ φιλόσοφος τὸ προκείμενον καὶ οὐχ ὁρισμόν; ὅτι πρὸς τὰ πράγματα ἀποβλέπει]. ἔστω οὖν ὁ προκείμενος ὁρισμὸς καὶ οὐχ ὑπογραφή, καθὼς οὐ δυνάμεθα ἐκτὸς μιᾶς φωνῆς εἰπεῖν αὐτόν. καὶ γένος μὲν ἔχει τὴν ἀπλῶς φωνήν, συστατι-
20 κήν δὲ διαφορὰν τὴν ἀπὸ τῆς φωνῆς διαίρεσιν. διαιρεῖται δὲ εἰς ἄσχημον καὶ σημαντικὴν.

Πρᾶξις ις'.

Περὶ εἶδους.

Τῇ τάξει τοῦ φιλοσόφου χρησάμενοι φυσικῇ οὔσῃ καὶ καταλλήλῃ ταῖς
25 πράγμασιν, εὐλόγως μετὰ τὴν τοῦ γένους διδασκαλίαν ἐπὶ τὴν τοῦ εἶδους

1 τὰ γὰρ—κατηγορεῖται (2) om. V τὰ Paris. 2089: τὸ KT 2 τῷ τὸ V
3 ἰδίων καὶ εἰδῶν colloc. V 4 τὸ] τῷ KT 4. 5 τῶν διαφορῶν Porph.
κοινῇ Porph. 6 κατηγοροῦνται K ἐμάθ.] p. 140,5 11 εἴπομεν V
ὁ om. K 12 ἐπὶ] ἀπὸ V 13. 15 αἰρουμένης K: ἐρουμένης T 14 εἰ om. V
ὀρθοπ.—γελαστικόν om. V 14. 15 ante σώζεται addas αἰρουμένου τοῦ ὀρθοπατητικόν
15 ζῶν γὰρ ἐστὶ γελ. K 16. 17 καὶ πῶς—ἀποβλέπει delevi 16 ὑπογραφή V
16. 17 τὸ προκ. ὁ φιλ. colloc. V τὸν προκ. K 18 οὖν om. K
καὶ om. T ἐκτὸς] ἐκ τῆς K 19 ἔχει μὲν τὸ γένος K: ἔχει μὲν γένος T
19. 20 συστατικῆς δὲ διαφορᾶς KT 20. 21 διαιρεῖται—σημαντικὴν eicias 21 σημαν-
τικόν V post σημαντ. add. καὶ εἰς καθόλου καὶ μερικὴν V 22 πρᾶξις ις'
om. TV 23 tit. om. KT

χωρήσωμεν. ἀλλ' ἐνταῦθά τινες ἡμῖν ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι τὴν διαφορὰν
 προτάξει ὀφείλομεν ὥσπερ ἐν τοῖς ἄνω, ἢ τὸ εἶδος ὥφειλεν ἐν τοῖς ἄνω
 προτάσσεσθαι τῆς διαφορᾶς· τὸ γὰρ προτάττειν τοῦ εἶδους ἐν τοῖς ἄνω τὴν
 διαφορὰν καὶ ὥδε τῆς διαφορᾶς τὸ εἶδος ἀκατάλληλον ποιεῖ τὸν λόγον.
 5 φαμέν δὲ ὅτι δικαίως ἐκεῖ μὲν τὴν διαφορὰν προέταξεν ὥδε δὲ τὸ εἶδος·
 ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖσε πρώτη τάξις ὑπάρχει, εὐλόγως τῇ διαφορᾷ ἢ πρώτῃ τάξις
 ἐδόθη ἐκ τῆς φύσεως· φυσικῶς γὰρ προτάσσεται τοῦ εἶδους· καθολικωτέρα
 γὰρ ἐστὶ τοῦ εἶδους ὡς ἀπλουστέρα. ἀλλὰ μὴν καὶ αἰτία αὐτοῦ ἐστίν·
 αὕτη γὰρ τέμνει τὸ γένος εἰς εἶδη. ὥδε δὲ τῆς διαφορᾶς εὐλόγως τὸ εἶδος
 10 προτάσσεται, καθὼς τῶν πρὸς τί ἐστὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος· ὀριζομένου δὲ
 τοῦ γένους πάντως μνήμη τοῦ εἶδους γίνεται· ἀνθέλκει γὰρ τὸ γένος τὸ
 εἶδος. ἐπεὶ οὖν πρὸς ὀλίγου τὸ γένος ὠρισάμεθα, ἀνάγκη ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος
 ὀρίσασθαι. σχεδὸν δὲ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ ἐπὶ τοῦ εἶδους ἡ αὐτὴ διδασκαλία
 γίνεται· τῶν γὰρ πρὸς τί εἰσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ οὐκ ἡδυνάμεθα τὸ γένος
 15 ὀρίσασθαι καὶ εὐθέως τὴν διαφορὰν, καὶ ἑᾶσαι τὸν περὶ τοῦ εἶδους λόγον
 ἐκχεμεῖ· μνησὶν γὰρ τοῦ εἶδους ἐν τῇ ὀρισμῶ τοῦ γένους πεποιήμεθα.
 Ἐπεὶ οὖν τὴν τάξιν ἐγνώκαμεν, φέρε καὶ ἐπὶ τὴν λείπουσαν διδασκα-
 λίαν χωρήσωμεν· δεῖ γὰρ πρῶτον Ἀριστοτελικῇ νόμῳ κεχρημένους διαστεί-
 λασθαι τὴν ὁμωνυμίαν καὶ εἰπεῖν | περὶ ποίου σηματομένου ἐστὶν ὁ 187·
 20 λόγος καὶ ὕστερον τὴν περὶ τούτου διδασκαλίαν προαγαγεῖν· ὁμώνυμος
 γὰρ φωνὴ τὸ εἶδος καὶ πάντως τοῦτο ἀπαιτεῖ. ἔστιν οὖν διττὸν τὸ εἶδος·
 λέγεται γὰρ εἶδος καὶ ἡ μορφή, ὥσπερ καὶ ἐν Φοινίσσαις ὁ Εὐριπίδης φησὶ
 πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος.
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ συνήθεια τοῦτο αὐτὸ δηλοῖ τὸν εὐμορφον εὐειδῆ καλοῦσα
 25 καὶ τὸν ἄμορφον δυσειδῆ. λέγεται δὲ καὶ εἶδος τὸ ὑποτασσόμενον τῇ
 γένει, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος εἶδος τοῦ ζώου λέγεται. ἐγνωκότες οὖν προσα-
 χῶς λέγεται τὸ εἶδος, φέρε εἰπωμεν καὶ περὶ ποίου σηματομένου ἐστὶν ὁ
 λόγος. περὶ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν τοίνυν εἶδους ὁ λόγος ἡμῖν ὑπάρχει.
 ἀλλὰ πρὸς τῆς τούτου διδασκαλίας ἀναγκαῖον εἰπεῖν τί φιλόσοφοι τινες
 30 ἐγκαλοῦσι τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ ὕστερον ἐπ' αὐτὴν βαδίσωμεν. ἐγκαλοῦσι δὲ
 τινες λέγοντες ὅτι οὐκ εἶπεν ἐπὶ τοῦ εἶδους πολλαχῶς εἶναι τὸ σηματονόμενον
 ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ γένους. φαμέν δὲ πρὸς τούτους ὅτι περὶ τοῦ γένους
 διαλαμβάνων εἶπε μὴ ἀπλῶς καὶ τὸ εἶδος λέγεσθαι, τοῦτ' ἔστι μοναχῶς,
 λέγων ἔοικε δὲ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος μὴ ἀπλῶς λέγεσθαι. ἕτεροι

1 χωρήσωμεν KT 3 ἀνωτάτω (priori loco) K (cf. Porph. p. 1,4) 5 μὲν
 om. V alt. δὲ om. V 7 καθολικὸν V 8 τοῦ εἶδους ὡς] τὸ εἶδος V
 10 τὸ εἶδος om. K δὲ] scribas γὰρ 11 μνήμη] μνησὶν V ἐγένετο T
 14 γίνεται Paris. 2089: λέγεται KTV ἑδυνάμεθα V 15 ἐάσειν V 16 ἐπονησά-
 μεθα V 17 λείπουσαν] λοιπὴν K 18 Ἀριστ. νόμῳ] cf. p. 122,29 20 προα-
 γαιεῖν V 22 εἶδος καὶ ἡ μορφή] τὸ εἶδος καὶ μορφή T: καὶ τὸ εἶδος μορφή V
 ἐν φοινίκῃ V¹: ἐν φοινίσῃ V²; potius in Aeolo (cf. Nauck Trag. Gr. fr. p. 292)
 25 δὲ om. K εἶδος καὶ colloc. K 26 ὁ om. V 28 ἡμῖν ante ὁ λόγος
 colloc. K 30 βαδίσωμεν (sic) ἐπ' αὐτὴν V δὲ om. ἢ εἶπεν] ἐστὶν K
 34 λέγων Paris. 2089: om. KTV μήτε τὸ γένος μὴ Porph.

δὲ ἐγκαλοῦσι, καθὼ οὐ λέγει περὶ ποίου σημεινομένου τοῦ εἶδους ἐστὶν αὐτῷ ὁ λόγος. οἱ δὲ πάντοι κακῶς ἐπιλαμβάνονται· εἰ γὰρ διὰ περὶ εἶδους διαλαμβάνει, πάντοι περὶ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν διαλήψεται, ἐπειδὴ καὶ περὶ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν γένους διέλαβεν. ἐπεὶ οὖν ἡλέξαμεν τοὺς
5 μᾶτην ἐγκαλοῦντας τῷ φιλοσόφῳ, φέρε τὴν περὶ τοῦ εἶδους διδασκαλίαν, ὡς ἐπηγγειλάμεθα, σαφηνίσωμεν.

Τριχῶς τοίνυν ὀρίζεται τὸ εἶδος· λέγεται γὰρ εἶδος καὶ τὸ ὑποτασσόμενον τῷ γένει, λέγεται δὲ εἶδος καὶ οὐ κατηγορεῖται τὸ γένος, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν
10 τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ πρῶτοι δύο ὀρισμοὶ κοινωνίαν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ διαφοράν· καὶ κοινωνίαν μὲν, καθὼ οἱ δύο τὸ εἶδος ὀρίζονται, διαφορὰν δὲ, καθὼ ὁ μὲν πρῶτος ἔχει τὴν σχέσιν ἀπὸ τοῦ εἶδους ἐπὶ τὸ γένος χωροῦσαν ὁ λέγων τὸ ὑποτασσόμενον τῷ γένει, ὁ δὲ ἕτερος ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἶδος ὁ λέγων οὐ κατηγορεῖται τὸ
15 γένος. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τρίτος κοινωνίαν ἔχει πρὸς τοὺτους καὶ διαφοράν· κοινωνίαν μὲν, καθὼ καὶ αὐτὸς τὸ εἶδος ὀρίζεται, διαφορὰν δὲ, καθὼ αὐτὸς μὲν τοῦ εἰδικωτάτου εἶδους κατηγορεῖται, αὐτοὶ δὲ τοῦ ἀλλεπαλλήλου. καὶ εἰδικωτάτον μὲν, ὅτι φησὶν εἰδός ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ δια-
φερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον (τὸ τοιοῦτον
20 δὲ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον· ὁ γὰρ ἄνθρωπος πολλῶν κατηγορεῖται δια-
φερόντων τῷ ἀριθμῷ), ἀλλεπαλλήλου δὲ οὕτοι κατηγοροῦνται, καθὼ οὐχ ὀρίζουσι τὸ εἶδος τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον, ἀλλὰ τὸ εἶδος τὸ ὑποτασσόμενον | τῷ γένει καὶ οὐ 187^v
κατηγορεῖται τὸ γένος. δυνατόν δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου λαμβάνε-
25 σθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ζώου· καὶ γὰρ τὸ ζῷον εἰδός ἐστιν ὑποτασσόμενον τῷ γένει καὶ οὐ κατηγορεῖται τὸ γένος. τινὲς δὲ διαβάλλουσι τὸν λόγον ὡς διάλληλον ὄντα· ἐν μὲν γὰρ τῷ ὀρισμῷ τοῦ γένους εἶδους ἐμνησάμεθα, ἐν δὲ τῷ ὀρισμῷ τοῦ εἶδους γένους ὡσαύτως ἐμνησάμεθα. ἀγνοοῦσι δὲ οἱ τοιοῦτοι ὅτι μάλλον ἐπὶ τῶν πρὸς τι δεκτέος ἐστὶν ὁ διάλληλος λόγος ἢ περ
30 ἀποβλητέος. τοῦναντίον δὲ εἰ μὴ δι' ἀλλήλων ὠρίζοντο, ὑπὸ ἔγκλησιν ἐπι-
πτον. καὶ εὖ γε τῆς ἐπιλύσεως, ὅτι οὐ μόνον ἐνέδραμεν εἰς τὰς ἡμετέρας ψυχὰς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἑτέραν ἡμᾶς ποδηγεῖ ἀπορίαν· εἰκὸς γὰρ τινα ἀπορῆσαι διὰ
τί ἐπὶ τοῦ ὑστέρου ὀρισμοῦ οὐκ ἐστὶ διάλληλος ὁ λόγος· οὔτε γὰρ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μνεία τοῦ γένους· ἄτοπον ἄρα ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον. ἀλλ' ἐστὶν

2 ante ἐπιλαμβ. add. αὐτῷ V 3 διαλήψεται—φιλοσοφίαν (4) om. V 4 γένους V²:
εἶδους V¹ 6 σαφην.] ἐμφανίσωμεν V 7 ὀρίζονται KT 10 δὲ om. K
δύο πρῶτοι colloc. T 12 καθὼ ὁ μὲν om. V 15 διαφορὰν ἔχει . . καὶ κοινων.
colloc. TV 17 ἀλλεπαλλήλου K: ἐπαλλήλου TV (cf. v. 21) 18 ὅτι om. V
20. 21 διαφερόντων om. TV 21 τῷ om. K ἀλλεπαλλήλοι T 24 δυνατόν—
γένος (26) om. K τοῦ (ante ἀνθρ.) Paris. 2089: om. TV 27 διάλληλον] δι'
ἄλλον V 29 ὁ διάλλ. δεκτέος ἐστὶν colloc. V δεκτός K λόγος Paris. 2089:
om. KTV 30 ἔγκλησιν T 31 ἐνέδραμεν] ἐνέδρασιν TV 32 ἀπορίαν
ποδηγεῖται V 33 ὑστέρου] scribas τρίτου οὐκ ἐστι] οὐκ ἐστὶ V οὐτε] an
οὐδὲ ? 33 p. 145,1 ὁ om. KT 34 ἄρα] γὰρ K τοιοῦτο V

εἰπεῖν ὅτι ἐστὶ μὲν ἐν αὐτῇ διαλληλὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ οἱ πρῶτοι
 ἔχουσι τὸν διαλληλὸν λόγον, οὕτω καὶ οὗτος· ἐπὶ μὲν γὰρ ἐκείνων διαλ-
 ληλὸς ὁ λόγος ὑπάρχει, καθὼς τοῦ γένους ἐμνήσατο, ἐπὶ δὲ τούτου, καθὼς
 καὶ τὰ ἅτομα εἰσφέρει καὶ ὑπὸ ἀτόμων εἰσφέρεται. ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν
 5 τριῶν ὁρισμῶν τρεῖς σχέσεις νοοῦνται· οἱ μὲν γὰρ δύο πρῶτοι τὴν ἀπὸ
 τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ εἶδους ἐπὶ τὸ γένος ἔχουσιν (ὁ
 γὰρ λέγων οὐ κατηγορεῖται τὸ γένος δηλοῖ τὴν ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ
 εἶδος, ὁ δὲ λέγων τὸ ὑποτασσόμενον τῇ γένει δηλοῖ τὴν ἀπὸ τοῦ εἶδους
 ἐπὶ τὸ γένος), ὁ δὲ τρίτος τὴν πρὸς τὰ ἅτομα ἔχει. οὐδεὶς δὲ τούτων
 10 τέλειος ὑπάρχει· οὔτε γὰρ οἱ πρῶτοι ἔχουσιν τὴν πρὸς τὰ ἅτομα σχέσιν
 οὔτε ὁ ὕστερος τὴν πρὸς τὸ γένος. διὰ τοῦτο χρὴ μᾶλλον οὕτως ὀρίξειν·
 εἰδὸς ἐστὶ τὸ ὑποτασσόμενον τῇ γένει κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῇ
 ἀριθμῷ ἐν τῇ τί ἐστι κατηγορούμενον.

p. 3,21 Τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς.

15 Ζητοῦσι διὰ τί, πρὶν εἶπη διαφορὰν τοῦ εἶδους, τὸν συμπλεκτικὸν σύν-
 δεσμον προήνεγκε. καὶ φασιν ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ ἄνω ἄλλως λέγεται. ἀξία
 δὲ ἡ ἀπολογία τῆς ἀπορίας, ἀλλὰ γὰρ ὑπόψυχρος· τῇ γὰρ ὀρθῶς σκοποῦντι
 καλῶς ἔχει ἡ σύνταξις δηλονότι.

p. 4,3 Τὸ λευκὸν τοῦ χρώματος εἶδος.

20 Γένος γὰρ ἐστὶ τὸ χρῶμα· φέρεται γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ καὶ ἐπὶ
 τοῦ μέλανος καὶ ἐπὶ τοῦ ξανθοῦ. εἶδη δὲ αὐτοῦ τὰ τοιαῦτα.

p. 4,4 Τὸ δὲ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος.

Τὸ τρίγωνον εἶδος λέγεται, τὸ δὲ σχῆμα γένος. λέγουσι δὲ τινες ὅτι
 κακῶς λέγει τὸ τρίγωνον εἶδος· οὐδέποτε γὰρ ἐν τῶν εἰδῶν τοῦ ἐτέρου
 25 προτερεύει, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος οὐ προτερεύει τοῦ ἵππου, οὐδὲ ὁ ἵππος
 τοῦ κυνός· | τὸ δὲ τρίγωνον καὶ τετράγωνον εἴ φησιν ὁ Πορφύριος εἶδη, 188·
 ἀμαρτάνει· προτερεύει γὰρ τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου· πάντως γὰρ ὁ
 τρία τοῦ τέσσαρα προηγείται. λέγουσι δὲ τινες ὅτι πολλάκις ἐπειδὴ τὸ

1 ἐστι supra scr. K 4 ante ἐπὶ add. καὶ K 5 πρῶτοι] μίαν V 6 ἔχουσιν
 om. V 7 γὰρ om. V λέγων δτι T 9 τούτων om. KT 11 οὔτε] οὐδὲ V
 12 καὶ om. V διαφόρων K 15 εἴποι K ἐμπλεκτ. V¹
 16 προσήνεγκε V φασιν αὐτῷ T¹ ante ἵνα add. δτι V καὶ (ante
 ἄνω) om. V 17 ἀπορία τῆς ἀπολογίας V 18 ante δηλ. add. καὶ V
 19 τὸ δὲ λευκὸν Porph. εἶδος τοῦ χρ. colloc. TV 20 φέρεται] λέγεται V
 21 ἐπὶ (ante τοῦ μέλ. et τοῦ ξανθ.) om. T 23 τοῦ τριγώνου λέγεται τὸ σχῆμα γένος V
 26 ante τετρ. add. τὸ T 27 προτερεύει K 28 προηγείται] προτερεύει T
 Comment. in Arist. XVIII 2. Dav. Proleg. et in Porph. 10

τρίγωνον εὐθύγραμμον λέγεται, τὸ δὲ τετράγωνον ἰσόγραμμον, κατὰ ταύτας
δὲ τὰς φωνὰς ἕτερον ἑτέρου οὐ προτερεύει, πρὸς τὸ εὐθύγραμμον ἀπο-
βλέπων εἶδος αὐτὸ ἐκάλεσεν.

p. 4,4 Εἰ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες τοῦ εἵδους μεμνήμεθα
5 εἰπόντες τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί
ἔστι κατηγορούμενον, καὶ τὸ εἶδος φάμεν τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν
γένος μέχρι τοῦ χρῆσθαι ἀμφοτέροις.

Φησὶν ὅτι εἰ καὶ ὀρίζοντες τὸ γένος εἵδους ἐμνημονεύσαμεν εἰρηκότες
'γένος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει', καὶ πάλιν τὸ
10 εἶδος ὀρίζοντες εἶπομεν 'τὸ ὑποτασσόμενον τῷ ἀποδοθέντι γένει', οὐ δόξει
ὁ λόγος διάλληλος ὑπάρχων ὑπὸ ἀμαρτίαν ἄγειν ἡμᾶς· ταῦτα γὰρ τῶν
πρὸς τι ὄντα οὐκ ἀποβάλλεται τὸν διάλληλον λόγον, τοῦναντίον δὲ ἀσπάζεταιται.

p. 4,8 Ἐκάτερον ἐκατέρου.

Τοῦτ' ἔστι διττοῦ.

15 p. 4,9 Ἀποδιδόασιν.

Ἀντὶ τοῦ ὀρίζουσιν.

p. 4,13 Αἱ δὲ ἄλλαι εἶεν ἂν καὶ τῶν μὴ εἰδικωτάτων.

Φησὶν ὅτι οἱ ἄλλοι ὀρισμοὶ οὐ μόνον τῶν εἰδικωτάτων εἰσὶν εἰδῶν,
ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαλλήλων. εἰρήσεται δὲ ἡμῖν πλατύτερον τί ἐστὶν ὑπάλ-
20 ληλον εἶδος.

Πρᾶξις ιζ'.

Αἰνιγματωδῶς εἰρηκότες περὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἵδους ἐν τοῖς προ-
λαβοῦσι, φέρε δὴ σαφηνείας χάριν παραδείγμασι χρησώμεθα οἶονεὶ δακτύλῳ
δεικνύντες τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα Ἀριστοτελικαῖς δοκίμοις οὖσι. πρὸ δὲ
25 τῆς Ἀριστοτελικῆς διαιρέσεως φέρε τινὰ φωτίζοντα τὴν διαίρεσιν εἰπωμεν.

1 λέγεται] γίνεται V κατὰ ταύτας T¹V: κατ' αὐτάς KT² 2 οὐ om. T
4 καὶ om. K ἐμνησάμεθα KT 6 φάμεν τὸ om. T: φάμεν om. V
7 post μέχρι add. γὰρ KTV; deleui sec. Paris. 2089 κεχρησθαι Porph. 9 ~~καὶ~~
(ante πάλιν) om. T τὸ (ante εἶδος) om. V 10 ὀρίζοντες; om. V εἶπομεν
φάμεν V 11 ὑπάρχων] εἶναι καὶ V 12 ἀποβάλλει V 19 ἐπαλλήλων TV
εἰρηται V δὲ om. T πλατύτερον om. V 19. 20 ἀλλεπαλλήλων KT
21 πρᾶξις ιζ' scripsi: πρᾶξις ιζ' KV: om. T 22 τοῦ (ante εἵδους) om. TV
23 δὴ om. V

τὸ γένος διχῶς λέγεται· λέγεται γὰρ γένος γενικώτατον, λέγεται καὶ ὑπάλληλον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ εἶδος διχῶς λέγεται· τῶν γὰρ πρὸς τί ἐστι τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος. ἐπεὶ οὖν ὡς λαμβάνεται τὸ γένος, οὕτω καὶ τὸ εἶδος, δικαίως αὐτῷ τὸ διττὸν ἀπεκλήρωσαν· λέγεται γὰρ καὶ εἶδος εἰδικώτατον, 5 λέγεται καὶ εἶδος ὑπάλληλον. καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν γενικώτατον γένος ἐπαναβεβηκὸς αὐτῷ ἄλλο τι οὐκ ἔχει, διὰ τοῦτο καὶ ὑπερθετικῇ φωνῇ ἐχρησάμεθα (οὕτω γὰρ καὶ τὸ ἄγαν λευκὸν καὶ μὴ μετέχον μέλανος λευκώτατον φάμεν), τὸ δὲ ὑπάλληλον γένος ἔχει ὑπερβεβηκὸς γένος, ὅπερ καὶ εἶδος λέγεται, οἷον τὸ ζῷον τὴν οὐσίαν. πάλιν εἰδικώτατον εἶδος λέγεται, οὐ μὴ 10 ἐστὶν ὑποβεβηκὸς εἶδος (διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτοῦ ὑπερθετικῇ φωνῇ ἐχρησάμεθα), ὑπάλληλον δὲ εἶδος ἐστὶν, ὃ μὴ μόνον εἶδος λέγεται, ἀλλὰ καὶ γένος. τὸ μὲν οὖν ἀκρότατον γένος γενικώτατον λέγεται, τὸ δὲ ἀκρότατον εἶδος εἰδικώτατον, τὸ δὲ μέσον γένος ὑπάλληλον γένος, τὸ δὲ μέσον εἶδος ὑπάλληλον εἶδος. ἐστὶν οὖν κατανοῆσαι τρία | ὄντα τὰ πράγματα καὶ τέσσαρας τὰς 188· 15 σχέσεις· δύο μὲν τὰ ἄκρα, ἐν δὲ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ μία μὲν σχέσις ἐστὶν ἢ ἀπὸ τοῦ γενικωτάτου γένους πρὸς τὰ κάτω, μία δὲ ἢ ἀπὸ τοῦ εἰδικωτάτου εἶδους πρὸς τὰ ἄνω, δύο δὲ τῶν ὑπαλλήλων· ἔχουσι γὰρ μίαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ μίαν πρὸς τὰ κάτω. ἐπεὶ οὖν ἐγνώκαμεν τρία εἶναι τὰ πράγματα, τέσσαρας δὲ τὰς σχέσεις, φέρε εἰπωμεν διὰ τί ὑπάλληλα τὰ τοιαῦτα 20 λέγεται. τινὲς μὲν λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦτο ὑπάλληλα λέγεται, ἐπειδὴ ἀλλήλοις ὑποτάσσεται. κακῶς δέ· τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ τὸ εἰδικώτατον εἶδος ὑπάλληλον λεχθήσεται ἄλλοις ὑποτασσόμενον· ὑπάλληλα γὰρ λέγεται. καθὼς δύνανται καὶ γένη εἶναι καὶ εἶδη, καὶ εἶδη μὲν πρὸς τὰ πρὸ ἑαυτῶν, γένη δὲ πρὸς τὰ μεθ' ἑαυτά. καὶ ὑπάλληλον μὲν εἶδος λέγομεν τὸ δυνάμενον καὶ γένος εἶναι, ὑπάλληλον δὲ γένος τὸ δυνάμενον καὶ εἶδος εἶναι. τὸ ὑπάλληλον οὖν ἀρμόζει τοῖς δύο. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ χρὴ λέγειν ὑπάλληλον γένος καὶ ὑπάλληλον εἶδος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀδολεσχίσωμεν· ἀρκεῖ γὰρ τὸ ἐν· λέγων γὰρ ὑπάλληλον εἶδος δηλοῖς τὸ γένος καὶ ὑπάλληλον γένος δηλοῖς τὸ εἶδος· περὶ οὗ δὲ ὁ λόγος γίνεται, τὸ ὑπάλληλον πρὸς λαμβάνει.

Μαθόντες δὲ τί γενικώτατον γένος καὶ τί εἰδικώτατον εἶδος καὶ τί ὑπάλληλον, φέρε τὴν Ἀριστοτελικὴν διαίρεσιν παραθῶμεν, ὡς ἐπιγγειλάμεθα, ἵνα ἀκριβέστερα ἐξ αὐτῆς τὰ λέγομενα ποιήσωμεν. οἱ Ἀριστοτελικοὶ τὸ γενικώτατον γένος οὕτω διαιροῦσιν· ἡ οὐσία ἢ σῶμα ἢ ἀσώματον, τὸ

αὐτῷ τὸ] αὐτὸ V	καὶ (post γὰρ) om. T	5 ὑπάλλ. εἶδος colloc. V
οὕτω] τοῦτο KT	καὶ (ante μὴ) om. V	μετέχον] μετέγειν γάλακτος (sed
Ἰαλακτος del.) V	8 ὑπερναβεβηκὸς V	10 ὑπερβ. ἐπὶ αὐτοῦ colloc. T
2 οὖν om. T	13 τὸ δὲ μέσον γέν. ὑπ. γένος om. V	14 τὰ (ante πράγματα)
'aris. 2089: om. KTV	τὰς om. T	16 τὸ κάτω TV
8 τὸ ἄνω T	τὸ κάτω KT	21 δὲ om. V
14 αὐτὰ T	25 ὑπάλλ. δὲ Paris. 2089: καὶ ὑπάλλ. KT: καὶ (ὑπάλλ.—δυνάμενον καὶ	23 αὐτῶν T
om.) V	εἶναι om. KV	27 τὸ αὐτό V
11 δὲ om. K	83 ἀκριβέστερον V	28. 29 δηλοῖ (bis) K
		34 ἡ σῶμα] εἰς σῶμα V

σῶμα ἢ ἔμψυχον ἢ ἄψυχον, τὸ ἔμψυχον ἢ ζῶον ἢ ζωόφυτον ἢ φυτόν, τὸ ζῶον ἢ λογικόν ἢ ἄλογον, τὸ λογικόν ἢ θνητόν ἢ ἀθάνατον, καὶ εἰ μὲν θνητόν, δηλοῖ τὸν ἄνθρωπον, εἰ δὲ ἀθάνατον, δηλοῖ τὸ θεῖον. καὶ τὴν μὲν οὐσίαν φασὶ γενικώτατον γένος, καθὸ ἐπαναβεβηκός τι αὐτῆς οὐκ ἔστιν
 5 ἕτερον γένος, εἰδικώτατον δὲ εἰδός φασὶ τὸν ἄνθρωπον, καθὸ ὑποβεβηκός αὐτοῦ εἶδος οὐκ ἔστι (τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ ἔσχατον), τὸ ζῶον δὲ καὶ τὸ ἔμψυχον ὑπάλληλα γέννηκαλοῦσιν, ἔτι δὲ καὶ ὑπάλληλα εἶδη, καθὸ μέσα ὄντα δύνανται καὶ γέννη εἶναι καὶ εἶδη. ἐπειδὴ δὲ ἐπιλαμβάνονται τῆς τοιαύτης διαιρέσεως οἱ Πλατωνικοὶ καὶ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ περὶ αὐτῆς λόγος,
 10 φέρε ὀλίγα περὶ τοῦ ζῴου καὶ ζωοφύτου καὶ φυτοῦ ζητήσαντες καταπαύσωμεν τὴν θεωρίαν, ἐν ἐτέρᾳ τὰ ἐκ τῶν Πλατωνικῶν ἀντιτιθέμενα διδάσκειν εὐτρεπιζόμενοι. διαιρεῖται τοίνυν τὸ ἔμψυχον εἰς ζῶον ζωόφυτον φυτόν. καὶ φυτόν ἐστὶ τὸ ἔχον τρεῖς δυνάμεις, τὴν γεννητικὴν τὴν αὐξητικὴν τὴν θρεπτικὴν. καὶ εὖγε τῆς δημιουργίας τῆς φύσεως· χαρισάμενη γὰρ ἡμῖν
 15 τὴν γεννητικὴν | ἐχαρίσατο καὶ τὴν αὐξητικὴν, ἵνα δι' αὐτῆς τέλειοι γενόμενοι ἐπιτῆδαιοι πρὸς τὸ γεννᾶν ἐσόμεθα· εἰ γὰρ ἐμένομεν παῖδες, οὐ δυνατόως εἴχομεν φρεῖν ἕτερον. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ αὐξητικὴ δέεται θρεπτικῆς, ἀναγκαίως τὴν θρεπτικὴν ἡμῖν ἐδωρήσατο. ταύταις οὖν ταῖς τρισὶ δυνάμεσιν εἰ προσέλθῃ τις αἴσθησις, ποιεῖ τὸ ζωόφυτον. ὅτι δὲ ἔχει αἴσθησιν
 20 τὸ ζωόφυτον, σαφές ἐκ τοῦ ἐν τοῖς βῆδαις ἰδόμενον ἐξαπλουῶσθαι καὶ κάρφους ἀνιῶντος συστέλλεσθαι. εἰ ἐπὶ τούτοις δὲ γίνηται κίνησις, γίνεται τὸ ζῶον. ἰστέον δὲ ὅτι ὅπου κίνησις, ἐκεῖ καὶ αἴσθησις, οὐχ ὅπου δὲ αἴσθησις, ἐκεῖ καὶ κίνησις, ὡς χεῖρων δὲ τῆς κινήσεως οὐσα ἡ αἴσθησις ὑποτάττεται τῇ κινήσει. ἴσως δὲ ἀπορήσει τις λέγων· πόθεν δῆλον ὅτι ἡ
 25 κίνησις ἔχει αἴσθησιν; πόθεν δῆλον; ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν τι τὴν φύσιν μάτην· εἰ οὖν ἐκτὸς τῆς αἰσθήσεως ἐδημιούργει ἡ φύσις, ἐμέλλομεν ἀποκρημνοῦν καὶ ἐπ' ἀπωλείᾳ βαδίζειν αἴσθησιν ἐν τῇ κινήσει μὴ ἔχοντες, ὅπερ ἡ φύσις οὐ βούλεται· τοσοῦτον γὰρ ἡ φύσις τῶν οἰκείων κηδεταὶ δημιουργημάτων, ὅτι καὶ τῷ σκώλῃ τῆς ὀράσεως ἀποτυχόντι τὸ μαλθακὸν ἐχαρίσατο, ἵνα
 30 μὴ ἀποκρημνιζόμενος ἐπ' ἀπωλείᾳ γέννηται. ἔχομεν ἐντεῦθεν πορισμοῦ μοῖραν ὅτι οὐχ ὕγιως ἔχει ὁ ὀρισμὸς τοῦ ζῴου· συμπεριλαμβάνει γὰρ καὶ τὸ ζωόφυτον· φανερὸν γὰρ τὸ ζῶον οὐσίαν ἔμψυχον αἰσθητικὴν· τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ζωόφυτα. δεῖ οὖν προσθεῖναι τὸ αὐτοκίνητον, τοῦτ' ἔστιν οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ αὐτοκίνητος. κίνησιν δὲ λέγω τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

1 ἡ φυτόν om. T 3 τὸ θεῖον] τὸν ἄγγελον V 4 αὐτοῦ V 6 δὲ Paris. 2089:
 γὰρ KTV 8 οὐ δύνανται V εἶδη εἶναι καὶ γέννη colloc. K δὲ om. V
 11 ἐτέροις K 12 ζωόφυτον καὶ V 13 γεννητικὴν V!T! 15 ἐχαρίσατο—
 αὐξητικὴν om. K 16 πρὸς τὴν γένναν (sic) T 17 ἂν εἴχομεν T 19 προσ-
 ἔλθοι KV 19. 20 ὅτι—ζωόφυτον om. V 20 ἰδόμενον] scribas ἰδέσιν (ἐπὶ
 γλυκεῖ ὕδατι Elias) 21 κάρφει Brand. ἀνιῶντος] ἀνιόντος K
 εἰ post δὲ colloc. V γίνεταί (pr. l.) TV 22 καὶ (post ἐκεῖ) om. T
 26 ἡμέλλομεν T ἀποκρημνοῦν ἑαυτοῦς T: ἀπὸ κρημοῦ V 28 τοσοῦτον—
 δημιουργημάτων om. V 30 κρημνιζόμενον K: ἀποκρημνιζόμενον T 31 συμπερι-
 λαμβάνεται T 31. 33 καὶ om. V 33 καὶ τὸ αὐτοκ. V 33. 34 αὐτοκίνητον—
 αἰσθητικὴ om. K 33 τοῦτ' ἔστιν om. V

Πρᾶξις ιη'.

Ὡςπερ ἀληθείας προϊστάμενοι οἱ τὰ Πλάτωνος πρεσβεύοντες δόγματα
τῆς Ἀριστοτελικῆς διαιρέσεως ἐπιλαμβάνεσθαι σπουδάζουσι· φασὶ γὰρ ὅτι
ἐναντία ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις φθέγγεται ὁ Ἀριστοτέλης φάσκων τὴν οὐσίαν
5 διαιρεῖσθαι εἰς ἐναντιότητας, εἴ γε ἐν Κατηγορίαις φησὶ μὴ ἔχειν αὐτὴν
ἐναντιότητα. Πλωτῖνος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἔλεγε· φησὶ γὰρ δικαίως· οὐκ
ἔχει ἡ οὐσία ἐναντιότητα, καθὼ οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ· αὐτὴ γὰρ ὑπο-
κειμένον ὑπάρχει· τὰ γοῦν ἐναντία πάντως ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα τὴν μάχην
ποιεῖται· οὕτω γὰρ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν ἔνεκεν τοῦ ὑποκειμένου
10 μάχονται· βούλεται γὰρ ἐν ἑκαστῷ τοῦ ἄλλου τὸ ὑποκειμένον λαβεῖν· τὸ
ψυχρὸν γὰρ σπεύδει μεταβάλλειν τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν. ὅτι δὲ εἰς ἐναντία
διαιρεῖ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν οὐσίαν, σαφὲς ἐκ τῶν λεγομένων· φησὶ γὰρ ἡ
οὐσία διαιρεῖται εἰς σῶμα καὶ ἀσώματον· τὸ σῶμα καὶ τὸ ἀσώματον
ἐναντία εἰσὶν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ αὕτη ἐστὶν ἁμαρτία μόνη, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα·
15 φησὶ γὰρ ὅτι καὶ τὸ σῶμα διαιρεῖται εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον· ἐναντίον
δὲ τὸ ἔμψυχον τῷ ἄψυχῳ. ἄλλως δὲ ἡμάρτηται· δεῖ γὰρ μᾶλλον ἐκ τοῦ
ἐμψύχου διελεῖν τὸ σῶμα· εἰ γὰρ καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἔχει τὸ ἔμψυχον, |
ὁμολογουμένως τοῦ ἐμψύχου (μέρος) τὸ σῶμα. τοῦναντίον δὲ ἐκ τοῦ σώματος 189
τὴν διαίρεσιν ἐποιήσατο λέγων αὐτὸ διαιρεθῆναι εἰς ἄψυχον καὶ ἔμψυχον.
20 τρίτῃ ἁμαρτία ἀναφύεται Ἀριστοτέλει, ὅτι φησὶ τὸ θεῖον σῶμα εἶναι· τοῦτο
γὰρ συνάγεται αὐτῷ ἐκ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως· εἰ γὰρ ἐκ τοῦ ἐμψύχου
σώματος γίνεται τὸ ζῷον καὶ ἐκ τοῦ ζῴου τὸ ἀθάνατον λογικόν, ἔσται ἄρα
καὶ τὸ λογικὸν ἀθάνατον σῶμα.

Τοιαύταις μέμψει τὴν Ἀριστοτέλους οἱ Πλατωνικοὶ καταποντίσαντες
25 διαίρεσιν ἐπὶ ἑτέραν, ἣν ἔχειν καλῶς νομίζουσι, τὸ βᾶδισμα ἐπιταχύνουσιν.
ἄμεινον δὲ πρῶτον ὑπὲρ τῆς δοκούσης κακῶς ἔχειν Ἀριστοτελικῆς διαιρέσεως
ἀπολογήσασθαι καὶ εἶθ' ὕστερον τὴν τῶν Πλατωνικῶν ἐκθέσθαι· ἔστι γὰρ
εἰπεῖν ὡς οὔτε ὅλως ἡμαρτον περὶ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως οἱ Ἀριστοτέλει
πειθαρχοῦντες· δεῖξαι γὰρ ἔχοντες ἐκ περιουσίας ὡς οὐδὲ ἐναντία εἰσὶ ταῦτα,
30 τῶς οὐδὲ ἀντικείμενα. διαιρεῖται τοίνυν τὸ ἀντικείμενον εἰς τέσσαρα· ἥτοι

1 πρᾶξις ιη' K¹: πρᾶξις ιζ' K²V: om. T 2 δόγματα om. K 3 τῆς om. T
ἐπιλαμβάνονται διαιρέσεως (σπουδάζουσι om.) T 4 ἑαυτῷ Urb. 35: αὐτῷ KTV
6 om. V οὐσίαν ex αἰτίαν corr. T 5 ἐναντιότητος Brand.: ἐναντιότητα KV:
compend. T ἐν Κατηγορίαις] cf. p. 3b24 6 Πλωτῖνος] cf. Enn. VI, 3, 12 p. 627
7 οὐσία ex αἰτία corr. T αὐτὴ Brand.: αὕτη KVT 8 πάντως] πάντα Brand.
9 τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν V τοῦ om. KV 10 οὐ βούλεται V ἐν om. T
11 γὰρ om. K τὸ θερμὸν μεταβάλλαι (sic) V εἰς om. T 12 ὁ om. V
13 ἢ. καὶ] ἡ V scribas τὸ (δὲ) σῶμα 15 καὶ (post ὅτι) om. V
16 ἔμψυχον τῷ ἄψυχῳ] ἄψυχον τῷ ἐμψύχῳ T 18 μέρος addidi (cf. p. 151,7)
19 ἐποιεῖσαντο λέγοντες V ἄψυχον καὶ ἔμψυχον colloc. TV 22 καὶ (ante
ἐκ) om. V ἔστω KV 25 post ἐτέραν add. διαίρεσιν V τὸ βᾶδισμα
νομίζουσιν colloc. V 27 αἰθ' om. V 28 an οὐδὲ? (quod iam non adnotabo)
ὅλως om. KT ἡρ.] περὶ τὴν τοιαύτην (διαίρ. om.) KT

ἀρ τὰ ἀντικείμενα ἐναντία ἐστὶν ὥσπερ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν (ταῦτα
 δὲ εἰς ἀλλήλα θέλει μεταβάλλειν), ἤτοι ὡς ἕξις καὶ στέρησις (μεταβάλλεται
 γὰρ τούτων τὸ ἐν εἰς τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἡ ἕξις εἰς στέρησιν, οὐκ ἔτι δὲ ἡ
 στέρησις εἰς ἕξιν· ἀπὸ γὰρ ἕξεως στέρησις γίνεται, ἀπὸ δὲ στέρησεως οὐκ
 ἔτι ἕξις), ἢ ὡς τὰ πρὸς τι (ταῦτα γὰρ σώζει ἀλλήλα, ὡς πατήρ καὶ υἱός),
 ἢ ὡς ἀντίφασις 'ὁ δεῖνα περιπατεῖ ἢ οὐ περιπατεῖ· τὸ τοιοῦτον δὲ οὐ δύνα-
 ται κατ' ἄμφω ἀληθεύειν καὶ κατ' ἄμφω ψεύδεσθαι· ἐκ γὰρ τῆς κατα-
 φάσεως ἢ ἀποφάσεως γίνεται ἡ ἀντίφασις· ὅπου γὰρ ἡ ἀπόφασις περπατεῖ
 ἐκεῖ ψεύδεται ἢ κατάφασις, οἷον οὐ περιπατεῖ· τὸ περιπατεῖ ὥδε ψεύδεται.
 10 ὅπου δὲ ἡ κατάφασις ἀληθεύει, ἐκεῖ ψεύδεται ἢ ἀπόφασις· περιπατεῖ
 Σωκράτης· οὐ περιπατεῖ τοῦτο ψεύδεται· ἅπαξ γὰρ ἐρρέθη 'περιπατεῖ'.
 ὥστε οὖν ἀδύνατον τὰ δύο ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι. ὅτι δὲ οὐκ ἀντίκειται
 τὸ σῶμα τῷ ἀσώματι καθ' ἓνα τῶν λεγομένων τρόπων, σαφὲς ἐντεῦθεν·
 15 μεταβάλλειν· οὔτε γὰρ τὸ σῶμα ἀσώματος οὔτε τὸ ἀσώματος εἰς ἀλλήλα
 τὸ ψυχρὸν εἰς θερμὸν μεταβάλλεται καὶ τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν· οὔτε μὴν
 ἀντίκεινται ὥσπερ ἕξις καὶ στέρησις, καθὼ οὐδέτερον αὐτῶν μεταβάλλει εἰς
 τὸ ἕτερον, ἀλλὰ μὴν ἡ ἕξις μόνον εἰς στέρησιν μεταβάλλεται, οὐκ ἔτι δὲ
 ἡ στέρησις εἰς ἕξιν· συγχωρεῖσθω δὲ τὸ ὁποῖόν τι θέλεις εἰς τὸ ἕτερον
 20 μεταβάλλειν, ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον· ὁμολογουμένως οὐκ ἀντίκεινται
 κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον· οὔτε μὴν ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκεινται, ἐπειδὴ τὰ
 πρὸς τι σώζει ἀλλήλα, ταῦτα δὲ φθείρει· ὅπου γὰρ σῶμα, οὐκ ἔστι τὸ
 ἀσώματος, καὶ ὅπου τὸ ἀσώματος, οὐκ ἔστι σῶμα· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ 19
 τὸν τῆς ἀντιφάσεως ἀντίκεινται· ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἀντιφάσεως τὰ δύο οὐ
 25 δύνανται ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι, ἐπὶ δὲ τούτων καὶ τὰ δύο ἀληθεύει καὶ
 ψεύδεται· ἀληθεύει μὲν ὡς ἵνα εἴπῃ 'ὁ ἀνθρώπος σῶμα καὶ οὐκ ἀσώματος'
 (ἄμφω γὰρ ἀληθεύει), ψεύδεται δὲ ὡς ἵνα εἴπῃ 'τὸ λευκὸν σῶμα καὶ μὴ
 ἀσώματος'· κατ' ἄμφω γὰρ ψεύδεται· ἐψεύσατο ὡς τὰ πρὸς τι οὔτε ὡς
 30 τὸ λευκὸν καὶ καθ' ἕτερον ὅτι μὴ ἀσώματος· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ
 ἐμψύχου καὶ τοῦ ἀψύχου· οὔτε γὰρ ἀντίκεινται ὡς τὰ πρὸς τι οὔτε ὡς
 ἕξις καὶ στέρησις οὔτε ὡς ἀντίφασις, καθὼ οὔτε σώζει ἀλλήλα οὔτε τὸ ἐν
 εἰς τὸ ἕτερον μεταβάλλεται οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τοῦ ἐτέρου
 ψεύδεται· τοῦτο μόνον δοκεῖ ἐναντιοῦσθαι· πολλάκις γὰρ εἴποι τις ὡς

- 1 εἰσὶν V τὸ (ante ψυχρὸν) om. K 2 ἕξις V 3 γὰρ] δὲ V
 4. 5 οὐκ ἔτι ἕξις] ἕξις οὐ γίνεται T 5 ὁ πατήρ καὶ ὁ υἱός V 6 τοιοῦτο
 7. 8 τῆς ἀντιφάσεως γίνεται ἢ ἀπόφασις καὶ ἢ κατάφασις V 8 γὰρ scripsi: δὲ I
 ἢ (ante ἀπόφασις) om. KT 9 οἷον om. V 12 ἀδύνατον om. V 13 τρόπο
 ἐνταῦθα K 15 post τὸ σῶμα addas γίνεται τὸ (ante ἀσώμ.) collo
 alt. σῶμα V 18 ἢ (ante ἕξις) om. K 19 ἢ (ante στέρησις)] εἰς V
 21 μὴν γε V 22 post σῶ
 23 οὐκ ἔστι] οὐκ ἔτι τὸ V 23. 24 κατὰ τὸν ἀντιφ. ἀντίκ. λ.
 26 μὲν] δὲ V 27 τὰ γὰρ ἄμφω T 29 καὶ (pos
 om. K 30 ante τοῦ ἀψύχου add. ἐπὶ K
 32 τὸ (ante ἕτερον) om. K 33 τοῦτο δὲ T

ἀντίκεινται ὡς τὰ ἐναντία· μεταβάλλει γὰρ εἰς ἄλληλα· ἰδοὺ γὰρ ἡ τροφή
 ἄψυχόν τι οὖσα εἰς ἔμψυχον μεταβάλλεται (γίνεται γὰρ αἷμα), καὶ τὸ ἔμψυχον
 πάλιν εἰς τὸ ἄψυχον, ὡς τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ. καί φαμεν ὅτι οὐ
 δύναται εἶναι ἐναντία, καθὼ οὐδέποτε τὰ ἐναντία σώζει ἄλληλα, τοῦναντίον
 5 δὲ ἀναιρεῖ· ὁρῶμεν δὲ ὅτι καὶ τὸ ἄψυχον σώζει τὸ ἔμψυχον, ὥσπερ ἡ
 τροφή καὶ τὰ ἐδεσμάτα. τὸ δὲ λέγειν ὡς ἡμαρτον ἀπὸ τοῦ σώματος
 λέγοντες τὸ ἔμψυχον (τοῦ γὰρ ἐμψύχου μέρος ἐστὶ τὸ σῶμα), πάνυ φαῦλον
 ὑπάρχει· οὕτε γὰρ πᾶν σῶμα μέρος ἐστὶ τοῦ ἐμψύχου, ἀλλὰ τὸ τοιόνδε·
 τὸ οὖν ἀπλῶς σῶμα διαιρεῖται εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον. τρίτον ἔλεγον
 10 καλεῖν Ἀριστοτέλην τὸ λογικὸν ἀθάνατον σῶμα εἰς τὴν τοιαύτην διαίρεσιν.
 φαμέν δὲ ὅτι οὐ τὸ θεῖον τὸ ποιοῦν ἡμῶν πρόνοιαν λέγει ἐκ τοῦ ζῆφου
 διαιρεῖσθαι, ἀλλὰ τὰ οὐράνια σώματα· βούλεται γὰρ τὰ τοιαῦτα θεῖα λογικά
 καλεῖν. καὶ εἰ φήσουσι ‘πῶς τὸν ἥλιον θεῖον καλεῖ;’ λέξομεν ‘τί γὰρ
 αἰτοπον Ἀριστοτέλην λέγειν τὰ οὐράνια σώματα θεῖα, ὅπου γε καὶ ὁ Πλάτων
 15 ἐν πολλοῖς τοὺς ἀνδρας καλεῖν θεῖους ἡξίωσεν;’ εἴρηται δὲ τὰ τοιαῦτα θεῖα
 διὰ τὸ θείον, τοῦτ’ ἐστὶ τρέχειν· ἕνεκα γὰρ τούτου καὶ τὸ θεῖον τὸ προ-
 νοούμενον ἡμῶν θεῖον ἐκλήθη, καθὼ πάντῃ περιθέει.
 Ἀπολογισάμενοι οὖν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀριστοτελικῶν διαιρέσεως φέρε
 καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐπαγγελίαν τὴν τῶν Πλατωνικῶν ἐκδησόμεθα.
 20 διαιροῦσι τοίνυν τὴν οὐσίαν οὕτως· ἡ οὐσία διαιρεῖται εἰς σῶμα καὶ ἀσώ-
 ματον καὶ εἰς μικτόν. τὸ σῶμα ἢ ἀκίνητόν ἐστιν ἢ κεινημένον. καὶ εἰ
 μὲν ἀκίνητον ἐστι, ποιεῖ τὸν τόπον (δικαίως δὲ ὁ τόπος ἀκίνητός ἐστι· τὸ
 γὰρ κινούμενον ἐν τόπῳ ἐστίν· εἰ δὲ καὶ ὁ τόπος ἐκινεῖτο, ἐν τόπῳ ἐζήτει
 κινεῖσθαι· εἶναι δὲ τόπον ἐν τόπῳ αἰτοπον), εἰ δὲ κινούμενον, ἢ κύκλῳ
 25 κινεῖται ἢ κατ’ εὐθύ. καὶ εἰ μὲν κατ’ εὐθὺ κινεῖται, εἰ μὲν ἄνω, γίνεται
 τὸ πῦρ καὶ ὁ ἀήρ, | εἰ δὲ κάτω, τὸ ὕδωρ καὶ ἡ γῆ. εἰ δὲ κύκλῳ, εἰ 190^v
 μὲν ἀπ’ ἀνατολῶν εἰς δυσμάς, γίνεται ἡ ἀπλανὴς σφαῖρα, εἰ δὲ ἀπὸ δυσμῶν
 ἐπὶ ἀνατολᾶς, γίνεται ἡ ὑποκάτω καὶ αἱ ἄλλαι. τὸ ἀσώματον διαιρεῖται
 εἰς ἔνυλον καὶ εἰς αἶον. καὶ εἰ μὲν εἰς ἔνυλον, ποιεῖ τὴν φυτικὴν καὶ
 30 ἄλογον ψυχὴν, εἰ δὲ εἰς αἶον φύσει καὶ ἐνεργείᾳ ἀφθαρτον, γίνεται τὸ

1 γὰρ om. V 4 δύναται KT 5 ἄψυχον ex ἔμψυχον corr. K 10 καλεῖν
 Ἀριστοτέλην] ἀρ. καλ. T: ἐγχ. ἀρ. V τοιαύτην] τοιάνδε T 11 οὐ] οὐτε V
 13 λέξομεν T 14 ἀριστοτέλειν (sic) λέγοντα T ὅπου γε] ἐξ οὗ V
 8 om. V 16 ἕνεκεν TV γὰρ om. V 17 πάντῃ] παντὶ K 18 ἀπολογισά-
 μενοι K οὖν om. K ὑπὲρ τῶν ἀρ. διαιρέσεων V 19 καὶ om. KT
 ἐκδησόμεθα T 20. 21 καὶ (ante ἀσώμ. et εἰς)] ἢ V 22 pr. ἐστὶ om. V
 22. 23 τὰ γὰρ κινούμενα V 23 καὶ om. V ἐν τόπῳ] ἐκ τόπου K
 24 τὸν τόπον K ἀπλανὴς scripsi ex Urb. 35: ἀπλῶς KTV 27. 28 ἀπὸ δυσμῶν]
 ἀπὸ ἀνατολῶν, sed in mrg. adscripta sunt οὕτω ἐχρῆν οἶμαι λέγειν· εἰ μὲν ἀπ’ ἀνατολῶν
 εἰς δυσμάς, γίνεται ἡ ὑπὲρ γῆν σφαῖρα· εἰ δὲ ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ ἀνατολᾶς, γίνεται ἡ ὑποκάτω K
 28 ἐπὶ ἀνατολᾶς om. T scribas γίνονται αἱ ὑποκάτω καὶ πλανώμεναι (ποιεῖ σφαῖρας
 τῶν πλανωμένων ἀστέρων Urb. 35) 29 pr. καὶ] ἢ V alt. et tert. εἰς om. T
 29. 30 φυτικὴν καὶ ἄλογον secundum Eliam pseudopigr. scripsi: φυτικὴν καὶ ἔνυλον K:
 φυσικὴν καὶ ἔνυλον T: φυσικὴν καὶ ἄλογον V

θεῖον (τοῦτο γὰρ ἀσώματόν ἐστι καὶ ἀεὶ ἀφθαρτον κατὰ τὴν φύσιν καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν), εἰ δὲ κατὰ μὲν τὴν φύσιν ἀφθαρτον κατὰ δὲ τὴν ἐνέργειαν φθαρτόν, δηλοῖ τὴν λογικὴν ψυχὴν. τὸ μικτόν ἀπὸ σώματος καὶ ἀσώματος ἐστὶ, διὸ καὶ μικτόν καλεῖται. ποιεῖ δὲ τοῦτο τὸ ἔμψυχον· 5 ἔμψυχον γὰρ ἐστὶ μικτόν. τὸ ἔμψυχον διαιρεῖται εἰς τὸ ζῶον καὶ εἰς τὸ ζώοφυτον καὶ εἰς τὸ φυτόν. καὶ εἰζόμεν ἢ τὸ φυτὸν χαμαιπετές, λέγεται πόα, εἰ δὲ ὑψιπετές, δένδρον, εἰ δὲ μέσον, θάμνος. οὐκ ἔστι δὲ ἀνεπιληπτός ἢ τοιαύτῃ διαίρεσις· κακῶς γὰρ λέγουσιν τὸν τόπον εἶναι σῶμα· ἔσται γὰρ σῶμα διὰ σώματος χωροῦν, εἰ τὰ κινούμενα ἐν τόπῳ κινεῖται. ἀλλὰ μὴν 10 τοῦτο ἄτοπον. οὐκ ἔστιν οὖν ὁ τόπος σῶμα. ἄλλως τε ἐκ τῶν αὐτῶν δείκνυται ὅτι οὐκ ἔστι σῶμα· εἰ γὰρ τὸ σῶμα ἐν τόπῳ θέλει εἶναι, σῶμα δὲ ὁ τόπος, ἔσται ὁ τόπος ἐν τόπῳ, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἄλλος τόπος ἐν τόπῳ καὶ (τοῦτο) ἐπ' ἀπειρον, ὅπερ ἄτοπον.

p. 4,15 Καθ' ἐκάστην κατηγορίαν ἐστὶ τινα γενικώτατα.

15 Φησὶν ὅτι εὐρίσχομέν τινα γενικώτατα κατηγορούμενα καὶ τινα εἰδικώτατα· γενικώτατον μὲν ὡς εἵπομεν τὴν οὐσίαν, εἰδικώτατον δὲ ὡς εἵπομεν τὸν ἄνθρωπον. λέγουσι δὲ ὅτι οὐκ ὠφείλεν εἰπεῖν γενικώτατα· οὕτε γὰρ κατηγορεῖται ἕν τι πολλῶν γενικωτάτων· δεῖ οὖν ἐνικῶς λέγειν γενικώτατον ἢ τὸ πληθυντικὸν ἀνθ' ἐνικοῦ νοεῖσθαι.

20 p. 4,17 Ὑπερ δὲ οὐκ ἂν εἴη ἄλλο ὑπερβεβηκὸς γένος.

Καλῶς εἶπε γένος· ἔστι γὰρ τὸ ὃν ἐπαναβεβηκὸς τῆς οὐσίας, ἧτις γενικώτατον λέγεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι γένος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. Ἀριστοτέλει οὖν πειθαρχῶν ὁ Πορφύριος οὐ λέγει τὸ ὃν γένος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα βούλεται ὁ Πλάτων αὐτὸ εἶναι γένος.

25 p. 4,18 Μεθ' δὲ οὐκ ἂν εἴη ἄλλο ὑποβεβηκὸς εἶδος.

Καὶ ὥδε καλῶς εἶπε τὸ εἶδος· ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα τῷ εἶδει ὑποβεβηκὸς ὡς ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων, ἀλλ' οὐκ εἶδη.

1 καὶ (ante ἀεὶ) om. TV 2. 3 ἀφθαρτον—ἐνέργειαν om. V 3 τοῦ σώματος V
4 τὸ om. V 5. 6 καὶ εἰς ζωφ. καὶ εἰς φ. T: ἢ εἰς τὸ ζωφ. ἢ εἰς τὸ φ. V
6 εἴη K: ἐστι V 7 οὐκ ἔστι] οὐκέτι V 8 εἶναι τὸν τ. colloc. K: εἶναι τ
τόπον εἶναι T 9 εἰ τὰ κινούμενα] εἴτα κινούμενον V 10 ante τοῦτο ad-
καὶ T 11 τὸ om. V 12 ἔτι—τόπῳ om. T 13 τοῦτο ex Urb. 3
inserui 15 κατηγορούμενα γενικωτάτων V 15. 16 post εἶδ. add. καὶ V
16 γενικωτάτων V εἵπομεν] p. 148,4. 5 17 ὀφείλει V οὔτε] οὐ V
19 ἀντὶ ἐνικῶν νοεῖσθαι V 20 ὑπερβεβ.] ἐπαναβεβηκὸς Porph. (cf. v. 21)
21 καλῶς οὖν T 22 ὥς φησιν Ἀριστ.] cf. Metaph. Δ 7 p. 1017^a 22 sq.
22. 23 ἀριστοτέλη T 23 τὰ om. T 24 αὐτὸ ὁ πλάτων colloc. V 25 an-
μεθ' add. εἰδικώτατον δὲ T 26 alt. καὶ om. KT 27 δ] τὸ KT

p. 4,22 Ὑπὸ δὲ ταύτην ἐστὶ σῶμα.

Τελείως οὐκ ἐπεξέρχεται τῇ διαιρέσει· διαιρεῖται γὰρ ἡ οὐσία οὐ μόνον εἰς σῶμα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀσώματον. μήποτε δὲ τὰ συμβαλλόμενα τῇ παραδείγματι παραδίδωσι.

5 p. 4,32 Καὶ πᾶν τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων προσεχὲς εἶδος ἄν εἴη μόνον, οὐκέτι δὲ καὶ γένος.

Καλῶς εἶπε τὸ προσεχὲς· ἰδοὺ γὰρ τὸ ζῷον κατηγορεῖται τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος, οὐκ ἔστι δὲ ὁμοῦ μόνον εἶδος, καθὼς προσεχῶς τῶν ἀτόμων οὐ κατηγορεῖται. τὰ οὖν προσεχῶς κατηγορούμενα τῶν ἀτόμων
10 ταῦτα εἶδη μόνον λέγεται ὡς ὁ ἄνθρωπος. |

Πρᾶξις ιθ'.

191r

Πάρεστιν ὁ Πορφύριος περὶ τῶν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν ποιούμενος, πρῶτον περὶ τῶν ἄκρων διδάξων εἶθ' ὕστερον περὶ τῶν μέσων, φησὶ δὲ περὶ τῶν ὑπαλλήλων. φησὶν οὖν ὅτι τὸ γενικώτατον μίαν σχέσιν ἔχει τὴν πρὸς τὰ
5 ὑπ' αὐτό, τὸ δὲ εἰδικώτατον μίαν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ, τὰ δὲ ὑπάλληλα μίαν μὲν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν, ἄλλην δὲ τὴν πρὸς τὰ μετ' αὐτά. σαφὴ δὲ ὑπάρχει τοῦ τοιούτου τὰ παραδείγματα. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι κακῶς λέγει φάσκων τὸ εἰδικώτατον μίαν σχέσιν ἔχειν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· δύο γὰρ ἔχει, τὴν μὲν μίαν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ οἷον ὁ ἄνθρωπος
10 πρὸς τὸ ζῷον, ἄλλην δὲ τὴν πρὸς τὰ ἄτομα. κακῶς δὲ ἐπιλαμβάνονται τοῦ φιλοσόφου· μίαν γὰρ λέγει τὴν τοιαύτην σχέσιν, καθὼς ἑκάτερα αὐτῶν εἶδους ἐστὶ σχέσις· ἡ μὲν γὰρ ἀνθρώπου πρὸς τὸ ζῷον εἶδους ἐστὶ πρὸς τὸ γένος, ἡ δὲ ἀνθρώπου πρὸς Σωκράτην καὶ Ἀλκιβιάδην εἶδους ἐστὶ πρὸς τὰ ἄτομα. δικαίως οὖν ταύτην μίαν καλεῖ διὰ τὸ τὴν αὐτὴν εἶναι. τὰ
15 μέντοι ὑπάλληλα διττὴν ἔχει τὴν σχέσιν, καθὼς οὐ τὴν αὐτὴν πρὸς τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἔχει· πρὸς μὲν γὰρ τὸ ἄνω ὡς εἶδος ἐστὶ πρὸς γένος, πρὸς

ἐπεξέρχεται] ἐξεξέρχεται K¹: ἐξέρχεται V 3 συμβαλλ.] παραβαλλόμενα K
προσεχὲς] προσεχῶς κατηγορούμενον Porph. (cf. v. 9) 7 τοῦ om. V
οὐκ ἔστι scripsi: οὐκέτι libri ὁμοῦς scripsi: ὁμοίως KV: ὁμῶς T μόνως T
δος T²: καὶ εἶδος K: καὶ εἶδους T¹V 10 ταῦτα om. K 11 πρᾶξις ιθ' V:
m. T 13 εἶθ' ὁδτως ὕστ. V 15 ὑφ' αὐτό V 16 μετ' αὐτά] μετὰ
αὐτά V 17 τοῦ] τὰ T τοιούτ.] τούτου T τὰ om. KT
lt. δὲ om. KT 18 λέγει φάσκων] φάσκει V 19 ἐαυτοῦ V (bis)
ην (post μίαν) om. TV 21 καθὼς ἑκάτερα αὐτῶν] καθ' ἑκάτερα ἀπὸ τοῦ V
2 ἡ μὲν γὰρ] εἰ μὲν V ἀπὸ ἀνθρ. TV εἶδος (alt. l.) V 23 τὸ om. V
] εἰ V 23 εἶδος V 24 οὖν om. V μίαν om. V

δὲ τὸ κατὰ ὡς γένος πρὸς εἶδος. παραδείγματι δὲ σαφεῖ τὸ λεγόμενον
 παραβάλλει· φησὶ γάρ· νόησόν μοι τὸν Δία ἀρχὴν εἶναι τοῦ γένους τῶν
 Τανταλιδῶν καὶ ἀπ' αὐτοῦ κατάγεσθαι Τάνταλον, ἀπὸ Ταντάλου Πέλοπα,
 ἀπὸ Πέλοπος Ἀτρέα, ἀπὸ Ἀτρέως Ἀγαμέμνονα, ἀφ' οὗ Ὁρέστης. καὶ τὸν
 5 μὲν Δία ὡς μὴ γεννηθέντα ἔκ τινος πατέρα μόνον λέγομεν (πατὴρ γάρ ἐστι
 τῶν Τανταλιδῶν), τὸν δὲ Ὁρέστην μόνον υἱόν (υἱὸς γὰρ καθὼς ἐγεννήθη,
 οὐκ ἐγέννησε), τὸν δὲ Τάνταλον καὶ Πέλοπα καὶ Ἀτρέα καὶ Ἀγαμέμνονα
 φάμεν πατέρας, καθὼς πάντες ἐγέννησαν, καὶ υἱούς, καθὼς πάντες ἐγεννήθησαν.
 οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἔστιν εἰπεῖν· τὴν μὲν γὰρ οὐσίαν μόνον
 10 γενικώτατον λέξομεν, καθὼς γένος πρὸ αὐτῆς οὐκ ἔχει, τὸν δὲ ἄνθρωπον
 μόνον εἰδικώτατον, καθὼς εἶδος μόνον ἐστὶ καὶ οὐ γένος, τὸ δὲ ἔμφυχον καὶ
 τὸ ζῶον καὶ τὸ λογικὸν ὑπάλληλα, καθὼς δύνανται καὶ γένη εἶναι καὶ εἶδη.
 Ἰστέον δὲ ὡς οὐ πάντῃ ἔθηκε τὸ κατὰ φιλοσοφίαν γενικώτατον γένος
 τούτῳ τῇ παραδείγματι (καὶ δικαίως, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἔσται ἀλλὰ διαφέρει),
 15 καθὼς δυνατόν ἐστιν ἐπὶ μὲν τοῦ Διὸς λέγειν ὑπὸ ἓν τι ἀνάγεσθαι πάντα τὰ
 κατὰ συνήθειαν γένη, λέγω δὲ ὑπὸ τὸν Δία (πατὴρ γὰρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε),
 ἐπὶ δὲ τοῦ γενικωτάτου γένους οὐ τοῦτο δυνατόν ἐστιν· οὐ γὰρ εὐποροῦμεν
 γένους, ὅπερ πάντων τῶν γενικωτάτων κατηγορεῖται. πολλάκις δ' ἂν εἴποι
 τις ὡς τὸ ὄν ὡς γένος κατηγορεῖται τῶν γενικωτάτων γενῶν, λέγω δὲ τῶν
 20 δέκα κατηγοριῶν. πρὸς τοῦτο δὲ λέξομεν ὅτι οὔτε ὡς γένος εἰς ταύτας
 διαιρεῖται οὔτε ὡς ἄλλο τι· ἔχουμεν γὰρ ἐκ περιουσίας δεῖξαι ὅτι οὔτε 191·
 ὡς ἄλλο τι· τὰ διαιρούμενα εἰς τινα κατὰ ἐξ τρόπους διαιρεῖται· ἤτοι ὡς
 γένος εἰς εἶδη ὥσπερ τὸ ζῶον εἰς ἄνθρωπον καὶ ἵππον καὶ κύνα, ἢ ὡς
 εἶδος εἰς ἄτομα ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος εἰς Ἀλκιβιάδην Σωκράτην καὶ Πλάτωνα,
 25 ἢ ὡς ὄλον εἰς μέρη ὥσπερ ὁ Σωκράτης εἰς κεφαλὴν καὶ χεῖρας καὶ πόδας,
 ἢ ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαινόμενα ὥσπερ ὁ κύων εἰς τὸν
 γηγενῆ καὶ θαλάττιον καὶ ἀστροφῶν, ἢ ὡς οὐσία εἰς συμβεβηκότα οἷον ὁ
 ἄνθρωπος εἰς ἄνδρα καὶ γυναῖκα (ταῦτα γὰρ οὐδὲν διαφέρει κατὰ τὴν
 οὐσίαν ἀλλὰ κατὰ τὰ συμβεβηκότα, φημὶ δὲ κατὰ τὰ ἐξέχοντα μόρια·
 30 οὕτω γὰρ καὶ ὁ Γαληνός φησιν ὅτι οὐδὲν διαφέρει τὸ γύναιον τοῦ ἀνδρός
 εἰ μὴ κατὰ τὰ μόρια), ἢ ὡς συμβεβηκός εἰς οὐσίαν ὡς τὸ λευκὸν εἰς
 κύκλον καὶ χιόνα καὶ ψιμύθιον. κατὰ δὲ ἓνα τῶν τοιούτων τρόπων οὐ δύνα-
 ται διαιρεῖσθαι τὸ ὄν εἰς τὰ γενικώτατα γένη. καὶ πρῶτόν γε περὶ τῶν

1 alt. δὲ om. V 2 φησὶ γάρ] cf. p. 6,2 sq. 3 τὸν τάνταλον K 5 λεγόμενον TV
 9 μόνον scripsi: μόνην libri 10 γενικωτάτην KV 13 παντὶ T 14 δια-
 φέρει KT 18 ὅπερ] οὕτως V δ' ἂν] δὲ TV 19 ὡς τὸ γένος V
 20 λέξωμεν T γένως V¹ ταύτας] τὰς δέκα κατηγορίας V 21 γάρ
 om. KT 21. 22 ὅτι οὔτε ὡς ἄλλο τι eras. T 22 ὡς] εἰς K ἤτοι] ἢ T
 23 ἵππον καὶ ἄνθρ. colloc. V καὶ (ante ἵππον) om. K 24 εἶδη V
 ἄτομον K ἀλκιβ. deleas 25 καὶ (ante χεῖρας) om. KT 27 οὐσίαν V
 28 οὐδὲν] οὐ Brand. 30 ὁ Γαληνός φησιν] spectare videtur Περὶ χρείας τῶν μορίων
 IV p. 158 (Kühn) 31 συμβεβηκότα V 32 πρ. καὶ] εἰς V ψιμύθιον KT
 ἓνα δὲ colloc. V 33 πρῶτον γε] πρότερον KT

πέντε φαμέν, εἴθ' ὕστερον περὶ τοῦ γένους. τὸ ὃν εἰς τὰ γενικώτατα γένη
οὐ δύναται ὡς εἶδος διαιρεῖσθαι, ὅτι τὰ εἶδη εἰς ἄτομα διαιρεῖται, τὰ δὲ
ἄτομα μίαν φύσιν δηλοῖ, τὰ γενικώτατα δὲ πολλὰς φύσεις δηλοῖ. εἰ οὖν
πολλὰς φύσεις δηλοῦσιν, ὁμολογουμένως τὸ ὃν οὐ διαιρεῖται ὡς εἰς ἄτομα
5 εἰς τὰ γενικώτατα γένη. τί οὖν; ὡς ὅλον εἰς μέρη διαιρεῖται; οὐδαμῶς·
τὸ γὰρ ὅλον εἰς ὁμοιομερῆ διαιρεῖται ὥσπερ τὸ ξύλον εἰς πολλὰ ξύλα ἢ
εἰς ἀνομοιομερῆ ὥσπερ ὁ Σωκράτης εἰς κεφαλὴν καὶ χεῖρας καὶ πόδας·
καὶ εἰ μὲν εἴπῃς εἰς ὁμοιομερῆ, ψεύσῃ· τὸ γὰρ ὁμοιομερὲς τοῦ αὐτοῦ ὀνό-
ματος μετέχει καὶ πράγματος, τοῦ αὐτοῦ δὲ ὀνόματος οὐ μετέχει ἢ οὐσία
10 καὶ τὰ συμβεβηκότα οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ πράγματος· πρόδηλον γάρ. εἰ δὲ εἴπῃς
εἰς ἀνομοιομερῆ, πάλιν ψεύσῃ· τὰ γὰρ ἀνομοιομερῆ οὐ προσαγορεύονται τῷ
ὀνόματι τοῦ ὅλου· τὴν γὰρ κεφαλὴν Σωκράτους οὐ φαμεν Σωκράτην, φαμέν
δὲ τὴν οὐσίαν ὃν. ἀλλὰ μὴν οὔτε ὡς ὁμώνυμος φωνὴ διαιρεῖται, ἐπειδὴ
ἢ ὁμώνυμος φωνὴ μόνον ὀνομασίας μεταδίδωσιν, οὐ μὴν καὶ πράγματος,
15 τὸ δὲ ὃν οὐ μόνον ὀνόματος μεταδίδωσι τοῖς γενικωτάτοις ἀλλὰ καὶ πράγ-
ματος. ἀλλὰ μὴν οὐδέποτε ὁμώνυμος φωνὴ μεταδίδωσι τοῖς ὑπ' αὐτὴν
σημαιομένοις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· ὁρῶμεν δὲ ὅτι ἡ οὐσία μᾶλλον
ὃν ἐστὶ, τὰ δὲ συμβεβηκότα ἥττον ὄντα. τί οὖν ὡς οὐσία εἰς συμβεβηκότα
διαιρεῖται; οὐκοῦν ὥφειλον τὰ δέκα γένη συμβεβηκότα καλεῖσθαι. εἰ οὖν
20 ὃν καλοῦνται, οὐδὲ ὡς οὐσία εἰς συμβεβηκότα. ἀλλὰ μὴν οὔτε ὡς συμ-
βεβηκὸς εἰς οὐσίαν, ἐπεὶ πάντα οὐσία ὥφειλον λέγεσθαι. εἰ δὲ οὐ λέγεται,
ὁμολογουμένως οὐδὲ ὡς συμβεβηκὸς εἰς οὐσίαν.λείπεται δεῖξαι ὅτι οὐδὲ
ὡς γένος εἰς εἶδη. ἀρκτέον δὲ οὕτως· ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος τελοῦσιν
εἶδεσιν οὐκ ἔστι τὸ φύσει πρῶτον καὶ ὕστερον. εἰ οὖν ἡ οὐσία προτερεῖ
25 φύσει τῶν συμβεβηκόντων, πρόδηλον ὡς οὐκ ἔσται τὰ τοιαῦτα εἶδη· εἰδῶν
δὲ μὴ ὄντων οὐδὲ γένος ὑπάρχει. ὅτι δὲ ἡ οὐσία φύσει προτερεῖ τῶν
συμβεβηκόντων, σαφὲς ἐκ τοῦ ἔχειν τὰ τοῖς φύσει πρῶτοις παρακολουθοῦντα.
τὸ τῇ φύσει πρῶτον συνεισφέρεται καὶ οὐ συνεισφέρει, συναναιρεῖ καὶ οὐ
συναναιρεῖται· οἷον τὸ ζῶν φύσει ἐστὶ πρῶτον τοῦ ἀνθρώπου· συνεισφέρει-
30 ται γὰρ καὶ οὐ συνεισφέρει· λέγων γὰρ 'ἀνθρωπός ἐστι' συνεισφέρει-
τὸ ζῶν (εἰ γὰρ ἀνθρωπος, καὶ ζῶν), λέγων δὲ 'ζῶν ἐστίν' οὐ συνεισ-
φέρει τὸν ἀνθρώπον· οὔτε γὰρ πᾶν ζῶν ἀνθρωπός ἐστι. πάλιν συναν-

1 εἴθ' οὕτως ὕστ. V εἰς γενικώτατα γένη T: ὡς γενικώτατον γένει (sic) V
3 τὰ γενικ.—δηλοῖ om. V 4 ὡς superscr. T: om. KV ἄτομα] εἶδη V
5 pr. εἰς] ὡς KV 7 εἰς (post ἦ)] ὡς V: om. T ὁ om. K καὶ (ante
χεῖρας) om. T 8 εἴπῃς om. V εἰς τὰ ὁμοιομερῆ TV τὸ γὰρ—ψεύση
(v. 11) om. V 13 ὃν om. V 14 ἢ om. V 17 τὸ ἥττον K
18 ὃν om. K οὐσίαν V 19. 21 ὥφελον V 19. 20 εἰ οὖν ὃν] ἀλλ' οὐ K
20 post οὐσία superscr. τοίνυν K 20. 21. 22 συμβεβηκός] συμβεβηκότα V
21 ὁ om. K 22 ἀποδείξει V 23 ἀρκτέον—αὐτὸ in ras. K 24 εἰ] ἡ T
ἡ om. V 25 ὡς om. V 26 οὐδὲ] οὔτε KT γένη KT ἡ om. V
27 τοῖς] τῇ K φύσει—παρακολουθοῦντα] lac. XII fere litt. K 28 τῇ om. V
ante συναναιρεῖ add. καὶ V 30 pr. γὰρ Paris. 2089: δὲ KT: om. V
30 et 31. 32 συνεισφέρει] συνεισφέρει V 31 εἰ] οἷον V 32 πάλιν om. T

αιρεί και οὐ συναναιρείται· λέγων γὰρ 'οὐκ ἔστι ζῶν' ἀναιρείς και τὸν
 ἄνθρωπον, λέγων δὲ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος' οὐ συναναιρείς τὸ ζῶν. τὸ
 αὐτὸ δὲ και ἐπὶ τῆς οὐσίας και τῶν συμβεβηκότων ὑπάρχει· συνεισφέρεται
 γὰρ ἡ οὐσία και οὐ συνεισφέρει· εἰ γὰρ εἶπης 'λευκὸν ἔστι', συνεισφέρεις
 5 και τὴν οὐσίαν (οὐ γὰρ ἔστι λευκὸν ἐν τινι χωρὶς οὐσίας), λέγων δὲ 'ἄνθρω-
 πὸς ἔστιν' οὐ συνεισφέρεις τὸ συμβεβηκός· οὔτε γὰρ πᾶς ἄνθρωπος λευκὸς
 ὑπάρχει. συναναιρεῖ δὲ και οὐ συναναιρεῖται, διὰ λέγων 'οὐκ ἔστιν ἄνθρω-
 πος' συναναιρείς και τὸ λευκόν, λέγων δὲ 'οὐκ ἔστι λευκόν' οὐκ ἀναιρείς
 και τὸν ἄνθρωπον· οὔτε γὰρ ἐὰν μὴ ἦ τις λευκός, ἄνθρωπος πάντως
 10 οὐκ ἔστιν. ἔτι οὐδέποτε ἐν τοῖς ὁμογενέσιν εἶδεν τὰ μὲν ἄσχετά ἐστι
 τὰ δὲ ἐν σχέσει, ἀλλ' ἡ πάντα ἄσχετά ἐστιν ἡ πάντα ἐν σχέσει· ὁρῶμεν
 δὲ ἐπὶ τῶν προσηγομένων γενικωτάτων γενῶν διὰ τὰ μὲν ἄσχετά ἐστιν,
 ὥσπερ ἡ οὐσία και τὰ συμβεβηκότα, τὰ δὲ ἐν σχέσει, ὡς ὁ πατήρ και ὁ
 υἱός, τὸ διπλοῦν και τὸ ἀπλοῦν· οὐκ ἔστιν ἄρα ταῦτα εἶδη. ἔτι οὐδέποτε
 15 ἐν τοῖς ὁμογενέσιν εἶδεν τὸ ἐν ὑποκείμενον τῷ ἐτέρου γίνεται· ὁρῶμεν δὲ
 διὰ ἡ οὐσία ὑποκείμενόν ἐστι τῶν συμβεβηκότων· οὐκ ἄρα εἶδη εἰσὶ τὰ
 τοιαῦτα. τέταρτον οὐδέποτε τὰ εἶδη παρωνύμως ἀπὸ τοῦ γένους παρονο-
 μάσσεται, οἷον τὸ λογικὸν οὐ λέγομεν ζωότητα· εἰ δὲ παρωνύμως ταῦτα
 λέγεται (εἶναι γὰρ αὐτὰ φαμεν), ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν εἶδη. πέμπτον
 20 ἐν τοῖς ὁμογενέσιν εἶδεν οὐδέποτε τὸ μᾶλλον και ἥττον ἐστιν· εἰ δὲ ἐν
 τούτοις θεωρεῖται τὸ μᾶλλον και ἥττον, ὥσπερ ἐν τῇ οὐσίᾳ τὸ μᾶλλον
 (μᾶλλον γὰρ ὄν ἐστιν), ἐν δὲ τοῖς συμβεβηκόσι τὸ ἥττον (ἥττον γὰρ εἰσι
 τῆς οὐσίας), ὁμολογουμένως οὐκ ἔστι τὰ τοιαῦτα εἶδη. ἕκτον και ἀναντίρ-
 ρητον εἰ λέγεται ταῦτα εἶδη, πάντως και διαφοραὶ λέγεται· εἶδη γὰρ μεταξὺ
 25 τῶν διαφορῶν γίνεται. τί οὖν; κατηγορεῖται τούτων τὸ ὄν ἡ οὐ κατηγο- 19
 ρεῖται; εἰ μὲν εἶπης διὰ κατηγορεῖται, ἀτόποις περιπεσῇ (οὐδέποτε γὰρ
 φαμεν τῶν ἰδίων διαφορῶν γένος κατηγορεῖσθαι, διὸ οὐ φαμεν ζωότητα
 τὴν λογικότητα), εἰ δὲ μὴ εἶπης κατηγορεῖσθαι τὸ ὄν τῶν διαφορῶν, οὐκ
 εἰσὶν αἱ διαφοραί, διαφορῶν δὲ μὴ οὐσῶν οὐκ ἔστιν εἶδη, εἰδῶν δὲ μὴ
 30 ὄντων οὐδὲ γένος ἔστι. και τοσαῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ὄν γένος.
 ἐν ἐτέρῳ δὲ θεωρεῖ τὰ συνηγοροῦντα Πλάτωνι παραθησόμεθα. χωρητέον
 οὖν ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν λέξιν.

p. 5,14 Τὴν δὲ ὡς πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ οὐκ ἀλλοίαν ἔχει.

Ἐν τούτῳ λύει τὸ ἄπορον· φησὶ γὰρ· καὶ ἔχῃ τὸ εἰδικώτατον σχέσιν

1 alt. και om. TV	4 λευκόν Paris. 2089; λευκός KTV	8 τὸ λευκόν (alt. l.) K
9 ἡ] ἔστι TV	9. 10 πάντως οὐκ ἔστι ἄνθρ. colloc. V	13 ὡς om. V
15 εἶδεν om. V	15. 16 ὑποκείμενον—οὐσία om. V	19 αὐτὰ] ταῦτα K
20 τὸ ἥττον V	20. 21 ἐστιν—ἥττον om. V	21 τὸ ἥττον T ἐν τ
οὐσία Paris. 2089; ἡ οὐσία KTV	22 ante μᾶλλον add. και V	24 διαφοραὶ
διαφορὰ V	26 εἰποις V	27 τῶν ἰδίων—φαμεν om. V οὐ supr
scr. K	29. 30 μὴ ὄντων δὲ εἰδῶν colloc. V	31 ἐν om. TV
33 και τήνδε ὡς V	μετ' αὐτὰ KTV (cf. p. 157,1)	32 οὖν om. TV
		34 ἰδικώτατον K

ὡς πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰ μετ' αὐτό, ἀλλ' οὐκ διαφορὰ οὐκ ἔστι καὶ διὰ τοῦτο δύο σχέσεις τὴν τοιαύτην σχέσιν οὐ λέγουσι· λέγεται γὰρ εἶδος καὶ πρὸς τὰ ἅτομα ὡς περιέχον αὐτά, λέγεται καὶ εἶδος τῶν πρὸ αὐτοῦ ὡς περιεχόμενον ὑπ' αὐτῶν.

5 p. 5,23 Τὰ δὲ πρὸ τῶν εἰδικωτάτων ἄχρι τοῦ γενικωτάτου ἀνιόντα γένη λέγεται καὶ εἶδη καὶ ὑπάλληλα γένη.

Φησὶν ὅτι τὸ ζῷον καὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ σῶμα καὶ ὅλα τὰ μέσα γένη καὶ εἶδη λέγεται, διὰ ταῦτα καὶ ὑπάλληλα γένη λέγεται.

p. 6,4 (Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον).

10 Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φασὶ λέγειν αὐτόν, ἐπειδὴ οὐ πάντων τῶν γενῶν ὁ Ζεὺς ἀρχὴ ὑπάρχει, εἴ γε δηλοῖ τοῦτο ὁ ποιητὴς λέγων
τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται.

p. 6,6 Ὡς φησιν Ἀριστοτέλης.

Βούλεται παραστήσασθαι ἐξ Ἀριστοτελικῶν παραδειγμάτων ὡς οὐκ
5 ἔστι τὸ ὄν γένος ἀλλ' ὁμώνυμος φωνή· ὀνόματος γὰρ μόνον μεταδίδωσι ταῖς δέκα κατηγορίαις, οὐκέτι δὲ καὶ πράγματος. καλοῦμεν δὲ πάντα τὰ γενικώτατα γένη ὄντα.

p. 6,9 Συνωνύμως δὲν πάντα ὄντα ἐλέγετο.

Λέγει γὰρ ὅτι εἰ γένος ἦν τὸ ὄν, καὶ πράγματος μεταδίδου καὶ ὀνόματος τοῖς δέκα γενικωτάτοις γένεσιν.

p. 6,10 Ἡ κοινωνία κατὰ τοῦνομα μόνον, οὐκέτι μὴν καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν κατὰ τοῦνομα.

Φησὶν ὅτι ὀνόματος μεταδίδωσιν, οὐκέτι δὲ καὶ τοῦ κατὰ τοῦνομα πράγματος.

ὡς om. V alt. πρὸς τὰ om. K 2 post σχέσεις add. ἔχειν εἰς V
post αὐτῶν add. ἀφορίζοντες ἀντὶ τοῦ δηλοῦσι (δηλοῦντες T) σημαίνουσι TV 5 δὲ] δὴ
'orph. τοῦ ex τῶν corr. V 6 post pr. γένη add. τε Porph. καὶ (post
ἔδη) om. V 7 καὶ φησιν T 9 lemma inserui 11 ἀρχὴ ὁ Ζεὺς
colloc. T ἀρχαι V¹ ὁ ποιητὴς] Hom. U 187 13 ὁ Ἀριστ. Porph.
14. 15 οὐκ ἔστι] οὐκέτι K 15 γὰρ] δὲ V 18 συνώνυμα K δὲν om. KT
19 γὰρ om. V 19. 20 καὶ ὀνόματος μεταδ. colloc. V 21 ἡ κοινωνία δὲ KV
μὴν om. KT 23 τοῦ om. V

Πρᾶξις κ'.

Ἐπειδήπερ οὐκ ἐχρῆν τὰ Πλάτωνος παριδεῖν δόγματα ἀνδρὸς εἰς φῶς
τὴν φιλοσοφίαν ἐνέγκαντος, φέρε συνηγορίαν τινὰ αὐτῷ τοῦ εἶναι γένος τὸ
ὃν ἐκθησόμεθα· φησὶ γὰρ ὅτι γένος ἐστὶ τὸ ὄν· τὴ γὰρ μεταδιδούν ὀνό-
5 ματος καὶ πράγματος καθολικῶς τιτι τοῦτο γένος λέγεται· εἰ οὖν τὸ ὄν
μεταδίδωσι τοῖς δέκα γενικωτάτοις γένεσιν ὀνόματος καὶ πράγματος, σαφές
ὅτι γένος ἐστὶ. πρόκειται δὲ καθολικῶς διὰ τὸ εἰδικώτατον εἶδος· τοῦτο γὰρ
μεταδίδωσι τοῖς ἀτόμοις ὀνόματος καὶ πράγματος, γένος δὲ οὐκ ἐστὶ, καθὼς τὰ
ἅτομα καθολικὰ οὐκ εἰσι. διαφωνεῖ δὲ πρὸς τὰ τοιαῦτα | ὁ Ἀριστοτέλης, 193·
10 ὡς καὶ πρὸ μικροῦ ἐξέθετο ὁ Περφύριος γένος οὐ λέγων τὸ ὄν, ἀλλ' ὁμώ-
νυμον φωνήν. ὅτι δὲ οὔτε γένος ἐστὶν οὐθ' ὁμώνυμος φωνή, ἐντελεστέρας
ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἡμῖν δέδεικται καὶ πρὸ ὀλίγου. πρὸς ὑπόμνησιν δὲ ἐτι
τῶν κωλυόντων αὐτὸ εἶναι γένος καὶ ὁμώνυμον φωνήν βραχέα λέξωμεν.
γένος οὖν οὐ δύναται τὸ ὄν εἶναι, καθὼς ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος τελοῦσιν
15 εἶδεσιν οὐκ ἐστὶν εὑρεῖν τὸ φύσει πρῶτον καὶ ὕστερον· εἰ οὖν ἡ οὐσία
φύσει πρῶτόν ἐστι τῶν συμβεβηκότων, ὁμολογουμένως οὐ λεχθεὶς εἶδος
τοῦ ὄντος. ἀλλὰ μὴν οὔτε ὁμώνυμος φωνή δύναται εἶναι, καθὼς ἡ ὁμώ-
νυμος οὐ φωνή μεταδίδωσι πράγματος (οὔτε γὰρ ἐὰν εἴπω 'κύων', δηλῶ τὸν
χερσαῖον ἢ τὸν θαλάττιον)· εἰ οὖν μεταδίδωσι τὸ ὄν πράγματος (ἡ οὐσία
20 γὰρ καὶ ὄν λέγεται καὶ ἐστὶν, ὁμοίως καὶ τὰ συμβεβηκότα), ὁμολογουμένως
οὐδὲ ὁμώνυμος φωνή ἐστὶ. τί οὖν φαμεν; ἄρα διαφωνοῦσιν οἱ φιλόσοφοι
πρὸς ἀλλήλους καὶ τοῦ ἀληθοῦς οὐχ ἤψαντο; φαμεν οὐ· ἄμφω γὰρ διὰ
τῶν ἄκρων τὸ μέσον συμπεριέλαβον· τὸ γὰρ ὄν ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς
ἐν διαιρεῖται εἰς τὰ δέκα γενικώτατα γένη. ἐπεὶ οὖν ἔχει τινὰ ὑποψίαν τοῦ
25 ὁμώνυμος κατηγορεῖσθαι τῶν δέκα γενῶν, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ὁμώνυμος
κατηγορεῖσθαι, ἐπεὶ δὲ ἔχει καὶ τινὰ ὑποψίαν τοῦ συνωνύμου κατηγορεῖ-
σθαι, φησὶν αὐτὸ ὁ Πλάτων ὡς γένος κατηγορεῖσθαι· σώζει γὰρ καὶ
τινα τῆς ὁμώνυμου φωνῆς, ἐπειδὴ μεταδίδωσι τοῦ ὀνόματος (τελείως δὲ ὁμώ-
νυμος οὐ δύναται εἶναι, ἐπειδὴ οὐ μεταδίδωσι πράγματος), σώζει δὲ τινὰ

1 πρᾶξις σὺν θεῷ ιθ' V: om. T 3 αὐτῷ] τῶν αὐτοῦ TV 3. 4 τὸ ὄν γένος
colloc. TV 4 ἐκθησόμεθα T 6 γένεσιν om. V πρ. καὶ ὄν. colloc. V
7 καθολικῶς V 9 πρὸς τὰ τοιαῦτα] εἰς ταῦτα T 10 καὶ om. T
πρὸ μικροῦ ἐξέθετο] Isag. p. 6,5 λέγων] φησι TV 11 post ἐστὶ add. τὸ ὄν K
12 πρὸ ὀλίγου] cf. p. 155,13 13 λέξομεν KV 14 οὖν om. KT
15 τὸ] τῇ T φύσει πρώτη K: πρώτη φύσει V 20 καὶ ὄν λέγ.] καὶ λέγεται
καὶ ὄν T: λέγεται ὄν (καὶ om.) V 20. 21 οὐδὲ ὁμών. ὁμολ. ἐστὶ φωνή colloc. T
21. 22 πρὸς ἀλλ. οἱ φιλ. colloc. K 23 ὄν] ἐν T τὰ] τὸ K
25. 26 τῶν δέκα — κατηγορεῖσθαι om. KV 26 ἐπειδὴ T: om. K ἔχει δὲ
colloc. K καὶ om. V 27 αὐτοῦ T καὶ (post γὰρ) om. V: supra
scr. K 28 τοῦ om. KT 28. 29 ὁμώνυμος Paris. 2089: συνωνύμος KT: συνωνύ-
μος V 29 οὐ μεταδ. sc. ἡ ὁμών. φωνή σώζει — οὐ μεταδίδωσι τοῦ πράγματος
(p. 159,2.8) om. K

τῆς συνωνύμου φωνῆς, ἐπειδὴ μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος· τελείως δὲ οὐ δύναται συνώνυμος εἶναι, ἐπειδὴ ἐξ ἴσου οὐ μεταδίδωσι τοῦ πράγματος· τὸ δὲ μεταδιδόν ὀνόματος καὶ πράγματος ἐπίσης πᾶσι μεταδίδωσιν, ὥσπερ τὸ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἱππῷ ἐπίσης μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ 5 πράγματος. διὰ ταύτας οὖν τὰς ὑπονοίας εἰρήχασιν αὐτὸ οἱ φιλόσοφοι ὁμωνύμως καὶ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι τὸ μέσον διὰ τῶν ἄκρων συμπεριλαμβάνοντες, λέγω δὲ τὸ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν. καὶ πῶς ὡς ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν διαιρεῖται, εἴρηται ἐντελῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως καὶ νῦν διὰ βραχέων αὐτὴν σαφηνίσωμεν.

10 Ἀφ' ἑνὸς λέγομεν διαιρεῖσθαι, ὅταν τὰ διαιρούμενα ἀφ' ἑνὸς ποιητικοῦ ἔχῃ τὸ εἶναι, διαφέρῃ δὲ κατὰ τὴν ἐνέργειαν, οἷον τὸ ἱατρικὸν σμιλίων καὶ ἱατρικὸν βιβλίον ἀφ' ἑνός φαμεν εἶναι (τὴν γὰρ ἱατρικὴν ποιητικὴν αὐτῶν λέγομεν), οὐ ταῦτὸν δὲ τὸ σμιλίων καὶ τὸ βιβλίον ἐστίν· ἡ γὰρ ἐνέργεια τούτων διάφορος· τὰ μέντοι δύο τὴν ἱατρικὴν ποιητικὴν ἔχει. καὶ πρὸς ἓν δὲ φαμεν, 15 ὅταν πρὸς ἓν τι τέλος ἀφορᾷ τὸ λεγόμενον, οἷον τὸ ὑγιεινὸν σμιλίων, τὸ ὑγιεινὸν βιβλίον· τὸ γὰρ σμιλίων τοῦτο οὐ φαμεν ἀπὸ τῆς ὑγείας γεγενῆσθαι, ἀλλὰ 193^ο τὸ ποιοῦν τὴν ὑγίαν, ὁμοίως καὶ τὸ βιβλίον οὐκ ἀπὸ τῆς ὑγείας φαμέν ὑγιεινόν, ἀλλὰ τὸ ἔχον τὸ τέλος πρὸς ὑγίαν ἀφορῶν. οὕτως οὖν καὶ τὸ ὃν διαιρεῖται εἰς τὰ δέκα γένη ὡς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν· ἀφ' ἑνὸς μὲν 20 ὅτι ὥσπερ τὸ ἱατρικὸν σμιλίων καὶ τὸ ἱατρικὸν βιβλίον μίαν ποιητικὴν ἔχει τὴν ἱατρικὴν, οὕτω καὶ τὰ δέκα γένη ποιητικὸν ἔχει τὸ ὄν· πρὸς ἓν δὲ ὅτι ὥσπερ τὸ ὑγιεινὸν σμιλίων ἐφίεται ποιεῖν τὴν ὑγίαν (τέλος γὰρ ἔχει ταύτην), οὕτω καὶ τὰ δέκα γένη τέλους ἔχουσι τὸ ὄν· ἐφίεται γὰρ τοῦ εἶναι.

Διαιτήσαντες οὖν τοὺς φιλοσόφους φέρε εἰπωμεν ποσάχως λαμβάνεται 25 τὸ ὄν. λαμβάνεται τοῖνυν τριχῶς, καὶ σαφές γε ἐκ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως· τὸ ὄν ἢ πεπερασμένον ἐστὶ τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει ἢ τῇ φύσει μὲν πεπερασμένον ἀπέραντον δὲ τῇ γνώσει ἢ τῇ γνώσει πεπερασμένον καὶ τῇ φύσει ἀπέραντον. ἐν δὲ τούτων σκέλος οὐ συνίσταται, λέγω δὲ τὸ ὕστερον· οὕτε γὰρ ἐστὶ τι πεπερασμένον τῇ γνώσει, ὅπερ οὐ πεπέρασται τῇ φύσει· ποῦ 30 γὰρ διήκει ἡ γνώσις, ὅπου οὐ διήκει ἡ φύσις; τοῦναντίον δὲ εἰς πολλὰ διήκει ἡ φύσις, ὅπου οὐ διήκει ἡ γνώσις, ὡς ἔχομεν δεῖξαι. καὶ πεπερασμένα

1 συνωνύμως V 3 μεταδιδόν] an συνώνυμον? 7 ὡς Paris. 2089: om. KTV
 9 αὐτὴν Paris. 2089: αὐτὰ KT: αὐτὰς V 11 ἔχει TV διαφέρῃ] διαφορὰν TV
 11. 12 βιβλίον καὶ ἱατρ. σμιλίων colloc. T 12 φαμεν] μὲν V αὐτῶν] αὐτοῦ εἶναι V
 14 ἔχει ποιητικὴν colloc. V δὲ om. V 15. 16 σμιλίων—τὸ γὰρ om. V
 βιβλίον τὸ ὑγ. σμιλίων colloc. T 16 τῆς om. K 18 τὸ (ante τέλος) om. K
 20 ὅτι om. V βιβλίον καὶ τὸ ἱατρ. σμιλίων colloc. KT ποιητ. μίαν colloc. V
 21 ποιητικὸν—γέννη (23) om. T post γένη add. ἀλλ' οὖν τὸ ποιοῦν V
 ὅτι om. V 22. 23 ταύτην K: τὴν ὑγίαν V 23 ἐφίεται TV¹ 24 οὖν] γὰρ T:
 om. V 25 γε] ἡ T: om. K 26. 27 πεπερ. ἐστὶ—ἀπέρ. δὲ τῇ γνώσει] πεπερα-
 σμένον ἐστὶν ἢ μὴ πεπερασμένον τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει V 26 ante ἢ τῇ φύσει add. ἢ
 μὴ πεπερασμένον K 27. 28 ἢ τῇ φύσει ἀπ. καὶ τῇ γνώσει πεπερ. colloc. T
 τῇ γνώσει μὲν πεπερ. τῇ δὲ φύσει ἀπέρ. V 29 τι om. KV an πεπέρανται?
 30. 31 οὐ om. K (bis) διήκει εἰς πολλὰ colloc. T

φαμέν τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει τὰ δέκα καθολικώτατα γένη· ταῦτα γὰρ καὶ πεπεράνται τῇ φύσει, καθὼς αὐτὴ ταῦτα ἐδημιούργησε, πεπεράνται δὲ καὶ τῇ γνώσει, καθὼς γινώσκουμεν αὐτὰ δέκα εἶναι. μὴ πεπερασμένα δὲ τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει φαμέν τὰ ἄτομα· ταῦτα γὰρ οὔτε τῇ φύσει πεπε-
 5 ράνται οὔτε τῇ γνώσει· τῇ φύσει μὲν καθὼς αἰετὶ γίνεται (τὸ γοῦν αἰετὶ γινόμενον οὐ πεπεράσται τῇ φύσει), οὔτε τῇ γνώσει· εἰ γὰρ τῇ φύσει οὐ πεπε-
 ράνται, πολλῶς μᾶλλον οὐδὲ τῇ γνώσει. ἅπειρα δὲ τὰ ἄτομά φαμεν οὐ καθὼς ἀδιεξίτητά ἐστι (πάντως γὰρ πεπερασμένα ἐστὶ τὰ ἐν τόπῳ πεπερα-
 σμένῳ ὄντα, ταῦτα δὲ ἐν πεπερασμένῳ τόπῳ εἰσὶν), ἀλλὰ καθὼς αἰετὶ γίνον-
 10 ται καὶ πέρας τοῦ γίνεσθαι οὐκ ἔχει. πεπερασμένα δὲ τῇ φύσει ἀπεράντα δὲ τῇ γνώσει εἰσὶ τὰ ὄντα, καθάπερ εἰσὶ τὰ εἶδη· τὰ γὰρ εἶδη πάντως πεπεράσται τῇ φύσει, οὐ πάντως δὲ καὶ τῇ γνώσει· ἐστὶ γὰρ πολλὰ εἶδη ἐν σπηλαίοις κεκρυμμένα, ἅπερ οὐ γινώσκουμεν. ἔχομεν οὖν ἐκ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως ὅτι τριχῶς λαμβάνεται τὰ ὄντα· ἢ γὰρ ἐστὶ γενικώτατα ἢ
 15 ἄτομα ἢ εἶδη.

Πρᾶξις κα'.

Εἰ καὶ παρακολουθεῖν τῷ Σταγειρίτῃ προαιρεῖται ὁ φιλόσοφος, ἀλλ' ὅμως οὐ πάντῃ ἀμνημονεῖ τῆς τοῦ οἰκείου διδασκαλοῦ παραγγελίας, φημί δὲ τοῦ Πλάτωνος· τρεῖς γὰρ αὐτοῦ τρόπους πάσῃ διαιρέσει συμβαλλομένους
 20 παρατίθησι, ὧν ὁ πρῶτος τοιοῦτος ὑπάρχει· ὁ Πλάτων φησὶν ὅτι δεῖ τὴν διαίρεσιν ἀπὸ τῶν γενικωτάτων γίνεσθαι | μέχρι μόνων τῶν εἰδικωτάτων, 194· περαιτέρω δὲ προκόπτειν αὐτὴν ἀηδὲς ἐστὶ. ζητοῦμεν δὲ διὰ τί καὶ τὸ εἰδικωτάτον οὐ διαιροῦμεν εἰς ἄτομα. τινὲς οὖν ψυχρῶς ἐπιλυόμενοί φασι
 25 ὅτι διὰ τοῦτο μέχρι τῶν εἰδικωτάτων μόνον παραγγέλλει ὁ Πλάτων τὴν διαί-
 ρεσιν ποιεῖσθαι, ἐπειδὴ περαιτέρω ἐὰν ποιήσωμεν, ἀτόμων εὕρσκεται ἡ διαί-
 ρεσις, τὰ δὲ ἄτομα ἅπειρά εἰσι, τὰ δὲ ἅπειρα ἄγνωστα, διαίρεσις δὲ ἀγνώ-
 στων οὐ γίνεται. ἔχομεν δὲ ἐντεῦθεν προσπορίσματος μοῖραν, ὅτι οὐδὲ τὸ εἶδος ὑφείλει διαιρεῖσθαι εἰς ἄτομα. ὥς ἔφαμεν δέ, ψυχρὰν αἰτίαν οὕτοι

1 τὰ δέκα καθολ.] τὰ ὄντα καθολ. T: τὰ ὄντα τὰ καθολ. (καθολ. m!) V post ταῦτα
 γὰρ add. δέκα ἐστὶ (εἰσὶ V) TV 2 πεπεράσται (bis) V (alt. l.) K (pr. l) T
 2. 3 τῇ φύσει—δέκα εἶναι] τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει, καθὼς ἢ μὲν φύσει αὐτὰ ἐδημ., ἢ δὲ γνώσει
 ἐπέγνω ὅτι δέκα εἰσὶ T 2 ταῦτα] αὐτὰ V 4 καὶ τῇ γνώσει iter. T
 4. 5 πεπεράσται TV 5 οὔτε τῇ γνώσει· τῇ φύσει μὲν eicias (cf. v. 6) γοῦν
 οὖν TV 5. 6 γινόμενον K 6 ἀν πεπεράνται? 7 οὐ om. V
 8. 9 πεπερασμένα V 9 post τόπῳ add. οὐκ V² 11 εἰσὶ τὰ ὄντα—τῇ
 γνώσει (12) om. V ἐστὶ (pr. l.) K 12 ἀν πεπεράνται? καὶ supr.
 scr. T γὰρ] δὲ V 13 κεκρυμμένα T οὖν] δὲ V: om. T 14 γε-
 ἐστὶ coll. K 16 πρ. x' V: om. T 18 ἐπαγγέλλας T 19 τοῦ om. TV
 21 μόνων V 23 τὰ ἄτομα V ἐπιλ. φασιν] ἐπιλαμβανόμενοι φησὶν (sic) V
 24 μόνων post τοῦτο transp. K μόνων T παραγγέλλει TV ὁ om. KT
 26 ἄτομα V¹: ἄτομος V² διαίρεσις] διήγησις K

εἰρήχασαι· τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ οὐ μόνον ἡ ὥς τὸ εἶδος εἰς ἄτομα διαίρεσις
 ἐκβληθήσεται, ἀλλὰ καὶ ἡ ὥς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς πολλὰ σημαινόμενα·
 ἡ γὰρ Ἀλέξανδρος φωνὴ ὁμώνυμος οὕσα οὐκ ὀφείλει διαιρεῖσθαι, ἐπειδὴ
 πολλοί εἰσιν Ἀλέξανδροι ἄγνωστοι. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ὥς συμβεβηκότα εἰς
 5 οὐσίαν· τὸ γὰρ λευκὸν οὐ μόνον διαιρεῖται εἰς κύκνον καὶ γάλα καὶ ψιμύ-
 θιον, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰ εἶδη ἡμῖν ἄγνωστα. τί δὲ τῶν τοιούτων λέγω
 ἀναιρετικὴν εἶναι τὴν τοιαύτην ἐπιλυσιν, ἐξὸν καὶ αὐτὸ τὸ γένος, ὅπερ ἐστὶ
 μεγίστη διαίρεσις, κωλύειν εἰς αὐτὰ τὰ εἶδη διαιρεῖσθαι· καὶ τὸ γένος γὰρ
 10 σπηλαιοῖς καὶ ἐν τῷ βᾶθει τῆς θαλάσσης κεκρυμμένα, ἅπερ οὐ γινώσκουμεν.
 αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία, ἥτις καὶ τὰ ἄτοπα τῆς πρώτης ἐπιλύσεως διαλύ-
 σεται. διὰ τοῦτο ὁ Πλάτων παρακελεύεται περαιτέρω τῶν εἰδικωτάτων
 μὴ ποιεῖσθαι τὴν διαίρεσιν, ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν τῶν ἀτόμων ποιούντες διαί-
 ρεσιν τῶν μὴ ἐχόντων μονὴν τινα· εἰ γὰρ εἴπωμεν τὸν ἄνθρωπον διαιρε-
 15 θῆναι εἰς Σωκράτην καὶ Ἀλκιβιάδην, οὐ μένει Σωκράτης καὶ Ἀλκιβιάδης.
 ἵνα πιστώσωνται τὴν διαίρεσιν, ἀλλ' εὐρισκόμεθα ποιούντες διαίρεσιν τινων
 σήμερον μὲν ὄντων αὖριον δὲ φθειρομένων καὶ γινώσιν τῆς διαίρεσεως μὴ
 ἐχόντων. αὕτη ἡ ἐπιλυσὶς οὐ κωλύσει τὸ γένος εἰς εἶδη διαιρεῖσθαι (μονὴν
 γὰρ ἔχει τὸ εἶδος), οὐδὲ τὰ συμβεβηκότα εἰς οὐσίαν, ἐπειδὴ διαιρεῖται εἰς
 20 κύκνον οὐ τὸν τοιόνδε, ἀλλὰ τὸν ἀπλῶς κύκνον, ὁ δὲ ἀπλῶς κύκνος εἶδος
 ἐστὶ καὶ τὸ ἀπλῶς γάλα. εἰ δὲ εἴπῃς· τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ ἡ ὥς εἶδος
 εἰς ἄτομα ὀφείλει διαιρεῖσθαι οὐκ εἰς τὸ τοιόνδε ἄτομον, ἀλλ' εἰς τὸ ἀπλῶς
 ἄτομον, ἁμαρτία περιπεσῇ· τὸ γὰρ ἀπλῶς ἄτομον εἶδος ἐστὶ· διαιρεθῆναι
 δὲ εἶδος εἰς εἶδος πάνυ ἀσύστατον. ἡ δὲ ὥς ὁμώνυμος φωνὴ ἐκβληθή-
 25 σεται, εἰ ἀτόμων εὐρεθῆσεται ἡ φωνὴ οἷον Ἀλέξανδρος· ὁ γὰρ Ἀλέξανδρος
 φθείρεται· φθειρόμενα δὲ τὰ τοιαῦτα γινώσιν οὐκ ἔχει. εἰ δ' αὖ εἰδῶν
 κατηγορεῖται, οὐκ ἐκβληθήσεται· τὰ γὰρ εἶδη οὐ φθείρεται· | οἷον ἡ κύων 194*
 φωνὴ εἰδῶν κατηγορεῖται, ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου λόγου οὐ κωλύεται. ὅλαι
 μὲν οὖν αἱ εἰς ἄτομα διαιρούμεναι ἐκβληθήσονται.

30 Δεύτερος τρόπος ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι δεῖ τὸν διαιροῦντα κατὰ τάξιν
 διαιεῖν, μηκέτι δὲ ὑπερβαθμίῳ ποδί, οἷον δεῖ τὴν οὐσίαν εἰς σῶμα καὶ
 ἀσώματον διελεῖν, οὐ δεῖ δὲ εἰς ζῷον ζῳόφυτον φυτόν, ἵνα μὴ τὰ ἐν μέσῳ
 ἐάσωμεν. ὅτι δὲ φίλιος ὑπάρχει Πλάτωνι ἡ κατὰ τάξιν διαίρεσις, σαφὲς

1 ἡ διαίρεσις ἡ εἰς τὸ εἶδος εἰς ἄτομα V ὥς ex εἰς corr. T 2 τὰ πολλὰ TV
 3 οὐσα] ἐστὶν TV ὀφείλει δὲ TV 7 τὴν ἐπιλυσιν εἶναι (τοιαύτην om.) V
 4 ἐξὸν] ἐξ ὧν T 8 γὰρ om. K 9 καὶ (post εἶδη) om. TV 10 ἐν τῷ
 om. V 11 τὰ om. V 11. 12 διαλύεται K 12 ὁ πλ. διὰ τοῦτο colloc. V
 περαιτέρω T 13 τὴν om. T 14 εἴπω TV 17 μὴ superscr. K
 18 αὕτη δὲ T κωλύει V 20 τοιόνδε] τοιούτον δὲ V 21 καὶ τὸ ἀπλ.
 γάλα eicias 21. 24 ἡ] εἰ V 22 τὸ τοιῷδε (sic) ἀτόμων T εἰς (post
 23 περιπεσῆται V 24 pr. δὲ om. K ἀσύστατον) ἀνόητον
 Urb. 35, quod reponas ὁμώνυμα T 25 εὐρεθ.] an κατηγορηθήσεται ?
 (cf. v. 27) ὁ γὰρ Ἀλέξανδρος om. V 27 γὰρ Paris. 2089: δὲ KT V
 29 αἱ om. V

ἐκ τοῦ λέγειν τὴν δὲ διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχῆσθαι φυγόν·
 τρίτος δὲ τρόπος ἐστὶν ὁ παρακλεωόμενος εἰς οὐσιώδεις φωνὰς διαιρεῖν τὰ
 διαιρούμενα, μηκέτι δὲ εἰς ἐπουσιώδεις· αἱ γὰρ ἐπουσιώδεις ἄπειροί εἰσι
 καὶ οὐχ ὑφίστανται τὴν φύσιν, ὥσπερ αἱ οὐσιώδεις· ἀπειρῶν δὲ φωνῶν
 5 καὶ μὴ δηλοῦσῶν τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου οὐκ ἀναγκαῖον ποιεῖσθαι τὴν
 διαίρεσιν. διὰ τοῦτο ἐν Φιλήβῳ λέγει ὅτι ὁ ποιῶν διαίρεσιν οὐσιωδῶν
 φωνῶν ἔοικε τεχνίτῃ μαγείρῳ κατ' ἄρθρα τὰς τομὰς ποιῶντι, ὁ δὲ γε τῶν
 ἐπουσιωδῶν ποιῶν διαίρεσιν ἀτέχνῳ μαγείρῳ ἔοικε κατ' ἄρθρα τὰς τομὰς
 μὴ ποιῶντι ἀλλὰ δι' ἀτεχνίαν διὰ πολλῶν τὴν τομὴν ἀπεργαζομένῳ.
 10 ἰστέον δὲ ὡς ἐφ' ἐκάστης διαιρέσεως ἔστιν ἄνοδος καὶ κάθοδος, καὶ ἡ μὲν
 κάθοδος ἀπὸ τῶν γενικωτάτων ἐπὶ τὰ εἰδικώτατα χωροῦσα πλατεῖαν ποι-
 εῖται τὴν διαίρεσιν ἡ δὲ ἄνοδος ἀπὸ τῶν εἰδικωτάτων ἐπὶ τὰ γενικώτατα
 χωροῦσα στενοὶ τὴν διαίρεσιν. τὸ τοιοῦτον δὲ ἔοικε δεκάδι· εἰ γὰρ ἀπὸ
 μονάδος ἐπὶ τὴν δεκάδα ἀπλώσῃς τὸν ἀριθμὸν, πλατύνεις τὸ μέτρον, εἰ δὲ
 15 ἀπὸ τῆς δεκάδος ἐπὶ τὴν μονάδα, στενοῖς τὸν ἀριθμὸν. ἀπὸ οὖν τῆς
 οὐσίας ἐπὶ τὸ εἰδικώτατον χωρῶν, λέγω δὲ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ἐξαπλοῖς
 τὴν διαίρεσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὴν οὐσίαν στενοῖς αὐτήν.

p. 6,11 Δέκα μὲν οὖν τὰ γενικώτατα.

Ἐπ' αὐτὰ τὰ πράγματα χωρεῖ ὁ Πορφύριος. δηλοῖ δὲ τὰ πεπερασμένα
 20 τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει, λέγω δὲ τὰ γενικώτατα· εἰρηκῶς γὰρ τὸ δέκα
 δηλοῖ ὅτι καὶ γινώσκωμεν αὐτά, δηλοῖ δὲ ὅτι καὶ ἡ φύσις ἐδημιούργησεν αὐτά.

p. 6,12 Τὰ δὲ εἰδικώτατα ἐν ἀριθμῷ μὲν τινι, οὐ μὴν ἀπείρῳ.

Πάλιν ὡδὲ δηλοῖ τὰ τῇ φύσει πεπερασμένα, ἀπέραντα δὲ τῇ γνώσει·
 ἐν γὰρ τῷ λέγειν ἀριθμῷ μὲν τινι δηλοῖ ὅτι πεπέρασται τῇ φύσει, ἐν
 25 δὲ τῷ λέγειν οὐ μὴν ἀπείρῳ δηλοῖ ὅτι ἀπέραντά ἐστι τῇ γνώσει· ὡς
 γὰρ ἡμῶν μὴ γινωσκόντων εἰ ἄπειρόν ἐστιν ἢ μή, φησὶν οὐ μὴν ἀπείρῳ.

p. 6,12 Τὰ δὲ ἄτομα, ἅπερ ἦν μετὰ τὰ εἰδικώτατα, ἄπειρα.

Τινὲς λέγουσιν ὅτι ἄπειρον λέγει τὸ ἀόριστον, δηλοῖ δὲ ὅτι οὔτε τῇ

1 ἐκ τοῦ λέγειν] cf. Soph. p. 235 C δὲ om. V 4. 5 ὥσπερ—τὴν φύσιν om.
 6 ἐν Φιλήβῳ] potius Phaedr. p. 265 E 7 ὁ δὲ γε—ποιῶντι (9) om. V
 8 ἔοικε om. T 10 ante ὡς add. ὅτι V 11 ἀπὸ in lit. K: ex ἐπὶ corr.
 12. 13 ἡ δὲ—διαίρεσιν om. V 13 τοιοῦτο V 14 μονάδος] ἐνός V
 τὴν δεκ.] δεκα T: τὰ δέκα V ἀπλώσει; KV 15 ἀπὸ τῶν δέκα ἐπὶ τὸν ἑνα V
 post μονάδα addas χωρήσει; 20 τὸ] τὰ TV 21 καὶ (ante γινώσκ.) om. V
 23 δηλοῖ] φησὶ V 24 πεπέρασται pro πεπέρανται abhinc constanter libri
 25 οὐ μὴν δὲ V εἰσι KT 26 alt. μὴ] μὴν V ἀπείρω οὐ μὴν colloc.
 27 ἦν] ἐστὶ K: ἐστὶ τὰ Porph. 28 τὸ ἄπειρον V

τῇ φύσει οὕτε γνώσει πεπέρασται, οὐχ ὥς δὲ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐλέγομεν, ἄπειρα
αὐτὰ διὰ τὸ αἰεὶ | γεννᾶσθαι (οὕτως φασὶ καὶ οἱ ἐξηγηταί), ἀλλὰ τὰ ἐν τῷ 195
μέσῳ ἄπειρα εἶναι ἔλεγον, ἄπειρα δὲ λέγει τὰ ἀόριστα· διττὸν γὰρ τὸ ἄπειρον,
τὸ μὲν ἀδιεξίτητον τὸ δὲ ἀόριστον. ἔλεγον οὖν ὅτι οὐ διὰ τὰ ἐσόμενά ἐστιν
5 ἄπειρα, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν τῷ ἐνεστώτι εἶναι καὶ ἀοριστίαν ἔχειν. πῶς δὲ
ἀόριστόν ἐστι, σαφές ἐντεῦθεν· ἡ φύσις πάντα τὰ ἄκρα ὠρισμένα ἔχει·
μέτρον γὰρ ἔχει καὶ τῶν ἐλαττόνων καὶ τῶν μειζόνων. ὁ δὲ λέγομεν,
τοιούτων ἐστίν· ὥρισεν ἡ φύσις τὸ τέλειον μέγεθος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι
τετράπηχυ, περαιτέρω δὲ μηκέτι προϊέναι, καὶ ὥρισε πάλιν τοῦλάχιστον
10 μέγεθος τοῦ ἀνθρώπου μονόπηχυ, ἐλαττον δὲ μηκέτι μειοῦσθαι. τὸ μέσον
δὲ ἀόριστον εἶασεν· ἔστω γὰρ εἶναι ἀνθρώπον δίπηχυν ἢ τρίπηχυν. ἐπὶ
οὖν τῶν αὐτῶν ταυτὸν ἐστίν· ὠρισμένα γὰρ τὰ ἄκρα αὐτῶν ἔχει, ὥς ἵνα
εἴπῃς ὅτι τὸ τέλειον αὐτῶν μέγεθος ὥρισεν εἶναι χίλια, τὸ ἐλάχιστον ἑκατόν,
πλέον δὲ τῶν χιλίων μὴ προκόπτειν τὰ ἄτομα μήτε μειοῦσθαι τῶν ἑκατόν,
15 τὰ μέσα δὲ ἀόριστα εἶασεν· εἶναι γὰρ αὐτὰ πεντακόσια ἢ διακόσια συν-
εχώρησε. κατὰ τοῦτον οὖν τὴν λόγον φησὶν ὁ Πορφύριος τὰ ἄτομα εἶναι
ἄπειρα· λέγει γὰρ ὅτι πεπερασμένα ἐστίν· ὦν γὰρ τὰ ἄκρα πεπέρασται,
τούτων καὶ τὸ μέσον. ἄπειρα οὖν ἐστίν, ὅτι ἀόριστά ἐστίν· οὕτε γὰρ
ἀδιεξίτητά ἐστι· πάντα γὰρ πεπέρασται ἐν πεπερασμένῳ ὄντα τόπῳ.
20 Τούτοις τινὲς ἐναντιούμενοί φασιν ὅτι οὐ πάντως ὦν τὰ ἄκρα πεπέ-
ρασται, τούτων καὶ τὸ μέσον· ἰδοὺ γὰρ τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν πεπέρασται,
τὰ δὲ ἐν μέσῳ χρώματα ἀπέραντά ἐστιν· οὐ γὰρ λέξεις μοι ὅτι δεκατρία
βούλεται αὐτὰ λέγειν ὁ Γαληνός· καὶ γὰρ δεκατρία εἶδη λέγει, ἀλλ' οὖν
πολλὰ εἰσιν αἱ διαφοραί. πρὸς τοῦτο δὲ ἀπολογούμενοί φασιν ὅτι τρία
25 εἰσὶ ταῦτα πάντα, τὸ λευκὸν τὸ μέλαν καὶ τὸ μέσον τούτων, τὸ φαινόν, τὰ
δὲ ἄλλα πάντα ἐκ τούτων εἰσὶ, κατὰ δὲ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον διαφέρει,
τὸ κυανοῦν τὸ ἀλουργές τὸ πρασινίζον καὶ ὅλα τὰ τοιαῦτα. τὸ οὖν
μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον εἶδους ἐναλλαγὴν οὐ ποιεῖ. κακῶς δὲ οὗτοι ἐπελύ-
σαντο· συνάγεται γὰρ ἐκ τούτου τοῦ λόγου τὸ εἶναι ταῦτα πάντα χρώματα·

1 δὲ om. V λέγομεν V (cf. p. 160,7) 2 τῷ om. K 3 λέγει] an λέγειν ?
7 ἐλαττόνων Urb. 35: ὀλίγων KTV 9 προϊέναι] προεῖναι T 10 μέγεθος
Paris. 2089: μέρος KTV 11 ἢ] καὶ KT ἐπὶ] ἐπεὶ V¹ 12 τῶν ἀτ.
οὖν colloc. K ὡς om. V 13 ἐλάχιστον scripsi: ἐλαττον libri 14 πλέον δὲ
τῶν χιλίων] πλείω δὲ τούτων V alt. τῶν] τὰ K 15 ἀόριστα—γὰρ αὐτὰ om. T
17 ὅτι om. T εἰσὶν TV 18 τὰ μέσα T ante ἀόριστα add. καὶ T
εἰσιν (alt. l.) V 19 εἰσιν TV πεπερασμένα V 20 post φασιν add.
ὅτι οὐ πάντως ὦν τὰ ἄκρα πεπέρασται τούτων καὶ τὸ μέσον. ἄπειρα οὖν ἐστίν ὅτι ἀόριστά
εἰσιν. οὕτε γὰρ ἀδιεξίτητά εἰσι, sed del. V πάντα Brand. 21 τὰ μέσα Brand.
22 οὐ] οὕτε TV λέγεις T 23 λέγειν αὐτὰ colloc. K ὁ Γαληνός]
locum non inveni λέγει] λέγει V¹ 24 αἱ om. KT 25 πάντα ταῦτα
colloc. K τὸ (ante μέσον) om. KT τοῦτο Brand. 26 τὸ (ante
ἥττον) om. KT διαφέρει TV 27. 164,2 κυανοῦν Par. 2089: κυανόν KTV
27 τὸ ἀλουργές Par. 2089: τοῦ ἀλουργαίου καὶ KT: τοῦ ἀλουργέου καὶ V: τοῦ ἀλουργέου καὶ
Brand. alt. τὸ om. V an πρᾶσιζον? ὅλω; Brand. 29 τὸ] τοῦ K
πάντα ταῦτα colloc. V

ὑπόθου γάρ ὅτι τοῦ φαινοῦ τὸ ἀλουργές οὐδὲν διαφέρει, εἰ μὴ κατὰ τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον, ταῦτόν ἄρα φαινὸν καὶ ἀλουργές καὶ κυανοῦν. οὐ μόνον
δὲ κατὰ τοῦτο ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον λόγον· οὐκ ἔστι γὰρ ἀληθές ὡς τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον οὐ ποιεῖ εἰδούς ἐναλλαγὴν· ἰδοὺ γὰρ ἡ γλυκύτης ἡ ἐν
5 ἰσχάδι καὶ μέλιτι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἔστι, ποιεῖ δὲ εἰδούς ἐναλλα-
γὴν· οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστιν ἰσχάς καὶ μέλι. ἀλλὰ μὴν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον
καὶ ἥττον ἔστιν ἡ θερμότης τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ἀέρος, ποιεῖ δ' εἰδούς
ἐναλλαγὴν· οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστιν ἀήρ καὶ πῦρ. πῶς οὖν ἔδει ἀπολογεῖσθαι;
ἔδει μᾶλλον εἰπεῖν ὅτι ταῦτα τὰ ἐν τῷ μέσῳ χρώματα οὐκ ἔστιν ἄπειρα·
10 πεπέρασται γὰρ τῇ φύσει· καὶ γὰρ πολλά ἔστιν, ἀλλ' οὖν πεπέρασται· 195^v
καὶ ταῦτα γὰρ ἡ φύσις ἐδημιούργησε. τῇ οὖν γνώσει ἄπειρά ἐστιν, οὐ
μὴν τῇ φύσει. ἔστω δὲ καὶ ταῦτα εἶναι ἄπειρα τῇ γνώσει, εἰ δὲ θέλεις
καὶ τῇ φύσει, κατὰ τὸ ἀόριστον.

p. 6,13 Διὸ ἄχρι τῶν εἰδικωτάτων ἀπὸ τῶν γενικωτάτων κατ-
15 ιόντας παρεκελεύετο ὁ Πλάτων παύεσθαι.

Ἰδοὺ ὁ πρῶτος τρόπος Πλάτωνος· φησὶ γὰρ ἀπὸ τῶν γενικωτάτων
μέχρι τῶν εἰδικωτάτων ποιεῖσθαι τὴν διαίρεσιν, περαιτέρω δὲ μηκέτι.

p. 6,15 Κατιέναι δὲ διὰ τῶν διὰ μέσου.

Πάλιν τὸν δεύτερον τρόπον ἐμφαίνει λέγων ὅτι διὰ τῶν μέσων καὶ
20 κατὰ τάξιν χρή κατιέναι, οὐ μὴν ὑπερβαθμίῳ ποδὶ χρῆσθαι.

p. 6,15 Διαιροῦντας ταῖς εἰδοποιούσας διαφοραῖς.

Τοῦτον τρίτον τρόπον φησί· λέγει γὰρ ὅτι χρή οὐσιώδεσι διαφοραῖς
χρῆσθαι ταῖς ποιούσαις τὸ εἶδος, οὐκέτι δὲ ταῖς ἐπουσιώδεσι ταῖς μὴ ποι-
ούσαις τὸ εἶδος· τὸ λογικὸν γὰρ ποιεῖ τὸ εἶδος, οὐ μὴν τὸ γελαστικόν.

25 p. 6,16 Τὰ δὲ ἄπειρά φησιν ἔαν.

Λέγει δὲ ἔαν τὰ ἄπειρα, τοῦτ' ἔστι τὰ ἄτομα.

3 an τοῦτον? καὶ om. V 4 ἥττον T ἰδοὺ—ἐναλλαγὴν (5. 6) om. K
ἰδοὺ γὰρ ἡ] ἡ γὰρ T 5 τῇ ἰσχάδι V 6 οὔ] οὔτε TV ἔστιν om. TV
καὶ om. K τὸ] τοῦτο V 8 ἔστιν ἀήρ καὶ πῦρ] ταῦτόν ἦλιος καὶ πῦρ ὑπάρχει K V
9 τῷ om. V 10 pr. γὰρ] δὲ K ἔστιν] an ἡ? ἀλλ' οὖν] ἀλλὰ V V
11 εἰσιν TV 12 καὶ (ante ταῦτα) om. T ἄπειρα εἶναι colloc. T
18 κατιέναι δὲ] καὶ κατιέναι V διὰ τῶν Paris. 2089: om. KTV 19 τρ. =ρόπ.
om. KT ὅτι om. T καὶ om. V 23 ποιούσαι V¹ δὲ] γὰρ T

p. 6,16 Μὴ γὰρ ἂν γενέσθαι τούτων ἐπιστήμην.

Τούτ' ἔστιν οὐκ εἰσι γνωστά· ἀόριστα γὰρ εἰσι.

p. 6,16 Κατιόντων μὲν οὖν εἰς τὰ εἰδικώτατα ἀνάγκη διαιροῦν-
τας διὰ πλῆθους ἰέναι.

5 Αὕτη ἐστὶν ἡ χάθοδος· ἐπὶ ἐκάστης δὲ διαιρέσεώς ἐστιν ὁ λόγος.

p. 6,18 Ἀνιόντων δὲ εἰς τὰ γενικώτατα ἀνάγκη συναιρεῖν τὸ
πλῆθος.

Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνοδος.

p. 6,18 Συναγωγὸν γὰρ τῶν πολλῶν εἰς μίαν φύσιν τὸ εἶδος.

10 Φησὶν ὅτι τὸ εἶδος περιέχει πολλούς· ἐν γὰρ τῇ ἀνθρώπῳ συνάγεται
Σωκράτης καὶ Πλάτων καὶ πάντα τὰ ἄτομα. ἔτι δὲ πλεον συναγωγὸν τὸ
γένος· ὅλα γὰρ τὰ εἶδη εἰς ἓν τι συνάγεται, εἰς τὸ ζῷον.

p. 6,20 Τὰ δὲ κατὰ μέρος καὶ καθ' ἕκαστον τοῦναντίον εἰς πλῆθος
ἀεὶ διαιρεῖ τὸ ἓν.

15 Τὰ δὲ μερικὰ, φησί, καὶ καθ' ἕκαστον ἀεὶ διαιρεῖ τὸ ἓν εἰς πλῆθος,
οἷον ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης διαιρεῖ τὸ εἶδος εἰς πολλά· κατὰ γὰρ
τὸ εἶδος οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς ἔστι, κατὰ δὲ τὰ ἄτομα ὁ εἰς πλείονές
εἰσι. κοινῶς δὲ τὸ κοινὸν μὲν συλληπτικόν ἐστι, τὸ μερικὸν δὲ διαιρετικόν.

Πρᾶξις κβ'.

10 Τὸν ἴδιον σκοπὸν πανταχόσε φυλάττων ὁ φιλόσοφος λογικώτερον πάντα
ζητεῖν προαιρεῖται· περὶ γὰρ τῆς ῥίζης τῆς λογικῆς καὶ θεμελίου νυνὶ τὴν
διδασκαλίαν ποιεῖται, φημί δὲ περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου. ὅτι
δὲ ῥίζα καὶ θεμέλιός ἐστι τῆς λογικῆς τὸ κατηγορούμενον καὶ ὑποκείμενον,

καὶ μὴ γὰρ V 2 εἰσι (post γάρ)] ἐστὶ T 3 μὲν om. K 5 δὲ om. T
συναιρεῖν] ἀναιρεῖν K: ἀναιρεῖν ex διαιρεῖν corr. T 9 συναγωγῶν TV¹
2 εἰς ἓν τι] ἓν τι V an συνάγεται (ὡς)? τὸ om. V 13 τὰ] τὸ TV
καστα Porph. 4 ἀεὶ—πολλά (16) om. K ἀεὶ om. V post ἓν add.
ἓν σωκράτης καὶ ἀλκιβιάδης V 15 τὰ δὲ om. T τὸ πλῆθος εἰς ἓν colloc. V
6 οἷον—ἀλκιβ. om. V ante διαιρεῖ add. καὶ V εἶδος] πλῆθος (superscr.
ἓν) V 17 ἄνθρωποι om. V εἰσι T πλείονες] πλείον V¹
8 μὲν om. TV 19 πρᾶξις κα' V: om. T 20 πανταχόσε] πανταχοῦ ὡς KT
¹1 προεῖρηται KT

σαφές ἐκ τοῦ λεγομένου· ἡ λογικὴ πραγματεία πέρας ἔχει τὴν ἀποδεικτι-
κὴν, ἡ ἀποδεικτικὴ δὲ ἐκ συλλογισμῶν σύγκαιται, οἱ συλλογισμοὶ δὲ ἐκ
προτάσεων, αἱ προτάσεις ἐκ κατηγορουμένου καὶ ἐξ ὑποκειμένου. ἀποδει-
κτικὴ δὲ ἐστὶν ὁ βέβαιος λόγος ὁ ἀναντίρρητος. πολλὰ δὲ ἐστὶ τὰ περὶ
5 τοῦτου λεγόμενα, ἅπερ ἐκεῖ γενόμενοι παραθησόμεθα. ὑπερ δὲ τοῦ μὴ
πλέον ἄγειν τὸν λόγον ἐνταυθαῖα που αὐτὸν καταπαύσωμεν. συλλογισμὸς δὲ
ἐστὶν ὁ συντιθέμενος λόγος· ὁ ἄνθρωπος ζῶν· τὸ ζῶν οὐσία· ὁ ἄνθρωπος
ἄρα οὐσία· μέρη δὲ τοῦ συλλογισμοῦ εἰσιν αἱ προτάσεις· πρώτη γὰρ πρό-
10 τασις ὁ ἄνθρωπος ζῶν, δευτέρα πρότασις τὸ ζῶν οὐσία· ἔχουσι δὲ αἱ
πρότασις ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον· ὑποκείμενον μὲν ἔχει ἡ πρώτη
πρότασις τὸν ἄνθρωπον κατηγορούμενον δὲ τὸ ζῶν, ἡ δευτέρα δὲ ὑποκείμενον
μὲν ἔχει τὸ ζῶν κατηγορούμενον δὲ τὴν οὐσίαν. τὸ οὖν κατηγορούμενον ἢ
ἐπὶ πλέον τοῦ ὑποκειμένου ἐστὶν ἢ ἐπ' ἴσης, οὐδέποτε δὲ ἐπ' ἔλαττον· τὸ ὑπο-
15 κείμενον δὲ ἢ ἐπ' ἴσης ἢ ἐπ' ἔλαττον, οὐδέποτε δὲ ἐπὶ πλέον ἐστὶ τοῦ κατηγο-
ρουμένου. καὶ ἐπὶ πλέον μὲν ἐστὶ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, ὥσπερ
τὸ ζῶν τοῦ ἀνθρώπου (τὸ γὰρ ζῶν ἐπὶ πλέον φθάνει τοῦ ἀνθρώπου· εἴ τι
μὲν γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ ζῶν, οὐκ εἴ τι δὲ ζῶν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος),
ἐπ' ἴσης δὲ κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου φαμέν ὡς τοῦ ἀνθρώπου τὸ
γελαστικόν· ἰσορρεπὲς γὰρ ἐκάτερον. ἐπὶ τούτων δὲ ἐκάτερον καὶ ὑποκεί-
20 μενον καὶ κατηγορούμενον ἔξεστι λαμβάνειν, ἀλλ' οὐκ ἐν αὐτῇ τῇ προ-
τάσει. ἐκ τῶν λεχθέντων δὲ σαφές ὑπάρχει πῶς καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐπ'
ἴσης εὐρίσκεται καὶ ἐπ' ἔλαττον· ἐπ' ἴσης γὰρ εὐρίσκεται, ὅτε τὸ γελαστι-
κὸν κατηγορεῖται τοῦ ἀνθρώπου, ἐπ' ἔλαττον δέ, ὅταν τοῦ ἀνθρώπου τὸ
ζῶν. παράδειγμα δὲ ἔστω τῶν λεγομένων ἢ προειρημένη διαίρεσις· ἡ
25 μὲν γὰρ οὐσία μόνον κατηγορούμενόν ἐστὶ, τὰ δὲ ἄτομα μόνον ὑποκείμενα,
τὰ δὲ μέσα καὶ κατηγορούμενα καὶ ὑποκείμενα, ἀλλὰ τὸ μὲν εἰδικώτατον
μᾶλλον ὑπόκειται ἢ περ κατηγορεῖται (τῶν γὰρ ατόμων μόνων κατηγορεῖται,
ὑπόκειται δὲ καὶ ὑπέστρωται πᾶσι τοῖς ἄνω), τὰ δὲ ὑπάλληλα μᾶλλον
κατηγορούμενά ἐστιν ἢ περ ὑποκείμενα· πολλῶν γὰρ κατηγορεῖται, οὐ πολλοῖς

2 pr. δὲ om. T alt. δὲ om. TV 6 που om. V αὐτὸν καταπαύσωμεν K:
καταπαύσωμεν (—σωμεν V) τὸν λόγον TV 7 συντιθέμενος KT 7. 8 ὁ ἄνθρ.
ἄρα οὐσία om. V 9 δευτέρα πρότασις om. V 10 μὲν om. T 11 alt.
δὲ om. KT 12 μὲν om. KT post alt. κατηγορ. add. τὴν οὐσίαν (τοῦ ὑποκει-
μένου superscr.) V 13 οὐδέποτε δὲ om. T ἐπ' (ante ἔλαττον) om. V
14 ἢ (post δὲ) om. V 15 μὲν om. V 16 τὸ γὰρ—ἀνθρώπου om. V
18. 19 κατ. φαμέν τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὑποκ. τοῦ γελαστικοῦ V 18 ὡς τοῦ ἀνθρώπου
om. T 19 ἐπὶ τούτων δὲ ἐκάτερον om. V 20 ἔξεστι—ἀλλ' οὐκ ἐν] ἐξ ὧ
συλλαμβάνειν ἕτερον V ἔξεστι scripsi: ἐξ ἴσου KT λαμβάνεται T
21 δὲ om. V ὑπάρχον V 22 ἐπ' (ante ἔλαττον) om. V 23 ὅτε
om. TV 23. 24 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῶν] ὁ ἄνθρωπος τοῦ ζῶου KT
24 ad προειρημένη add. ἢ ἢ προκειμένη in mrg. K 25 ὑποκείμενον V
26 καὶ (ante κατηγ.) om. KT 27 ὑποκείμενον V μόνον K
28 μᾶλλον] μόνον V

δὲ ὑπόκειται. ἴσως δὲ ἀπορήσει τις λέγων· πῶς λέγετε τὴν οὐσίαν μόνον
κατηγορεῖσθαι, ἐξ οὗ ὁρῶμεν τὸ λευκὸν οὐσίας κατηγορούμενον; φαμέν γάρ
τὸ λευκὸν κατηγορεῖσθαι τοῦ κύκνου· ὥστε οὖν κακῶς λέγετε αὐτὴν μόνον
κατηγορεῖσθαι· ἰδοὺ γὰρ καὶ ὑπόκειται τοῖς συμβεβηκόσι. πρὸς τοῦτο δὲ
5 λέγομεν ὅτι οὐ λέγομεν πάντων τῶν ὄντων αὐτὴν κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ
μόνων τῶν ὑπ' αὐτὴν· τινὲς γὰρ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑποκαίσθαι ἀδύνατον.
παραδείγματι δὲ τὴν τοιαύτην διαίρεσιν ὑποβάλλωμεν· ἔστιν ἡ οὐσία οἶονεῖ
τὸ ὅλον, τὰ δὲ ἄτομα οἶονεῖ τὰ μέρη, τὰ δὲ μέσα καὶ δλα καὶ μέρη, ἀλλὰ
τὸ μὲν εἰδικώτατον μᾶλλον μέρος ἐστὶν ἤπερ ὅλον, τὰ δὲ ὑπ᾿ ἀλλήλα μᾶλλον
10 δλα ἤπερ μέρη· μᾶλλον γὰρ κατηγορεῖται ἤπερ ὑπόκειται. ὥστε οὖν τὸ
ὅλον ἔχει πάντα ὑφ' ἑαυτοῦ τὰ μέρη, οὕτω καὶ ἡ οὐσία πάντα ἔχει τὰ ἐξ
αὐτῆς διαιρούμενα ὑφ' ἑαυτῆς. ἰστέον δὲ ὡς οὐ ταυτόν ἐστιν ὅλον καὶ
οὐσία· ἡ μὲν γὰρ ἐν πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὴν ὅλη ὡς ὅλη θεωρεῖται, τὸ δὲ
ὅλον ἐν τοῖς ὑπ' αὐτὸ μέρεσιν οὐχ ὅλον ὡς ὅλον θεωρεῖται· οὕτε γὰρ ἐν
15 τῇ χειρὶ θεωρεῖται ὅλος ὁ Σωκράτης. οὐδὲ τὰ μέρη καὶ τὰ ἄτομα ταυτόν
ἐστὶ· τῶν μὲν γὰρ ἀτόμων ἔχει ἐν καὶ ἕκαστον τὴν οὐσίαν ὅλην ὡς ὅλην,
τῶν δὲ μερῶν ἐν καὶ ἕκαστον οὐχ ἔχει τὸ ὅλον ὡς ὅλον.
Εἰρηκῶς ὁ Πορφύριος περὶ τοῦ εἰδικωτάτου εἶδους καὶ ὑπαλλήλου καὶ
κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου | ἄτοπον ἡγεῖται παριδεῖν καὶ τὰ ἄτομα 196·
20 ἀμνημόνευτα τῆς ἑαυτοῦ διδασκαλίας, εἴ γε καὶ τῶν πρὸς τί εἰσι πρὸς τὰ
ἐπαναβεβηκότα καὶ μία περὶ αὐτῶν ἀπαιτεῖται εἶναι διδασκαλία· ὅπου γὰρ
εἶδος, ἐκεῖ καὶ ἄτομα ὑπάρχει. ὁρίζεται τοίνυν τὰ ἄτομα οὕτως· ἄτομόν ἐστι
τὸ ἐξ ἰδιοτήτων συγκαίμενον, ὧν τὸ ἄθροισμα οὐκ ἂν ὀφθείη
ἐπὶ ἐτέρου ποτέ. καὶ σκόπει πῶς τὸ οἰκεῖον τοῦ φιλοσόφου ἐφύλαξε, τὸ
25 τοιόνδε ἄτομον μὴ ὁρίζόμενος (τοῦτο γὰρ μερικόν ἐστιν), ἀλλὰ τὸ ἀπλῶς
ἄτομον. φησὶ δὲ ἄτομόν ἐστι τὸ ἐκ συμβεβηκότων συγκαίμενον,
ὧν τὸ ἄθροισμα οὐκ ἂν ὀφθείη ἐπὶ ἐτέρου ποτέ, οἷον ὁ Σωκράτης ἐκ
τῆς φαλάκρας καὶ τοῦ προκοιλίου καὶ τοῦ εὐφυοῦς καὶ σώφρονος σύγκαιται.
ταῦτα δὲ ὁμοῦ ἐπὶ ἐτέρου οὐκ ἂν φανείη ποτέ· καὶ γὰρ ἔχῃ τὸ φαλακρόν,
30 ἀλλ' οὐ πάντα τὰ ἄλλα· ἀδύνατον γὰρ δύο ὁμοίους εἶναι κατὰ πάντα.

1. 2 κατηγο. μόνον colloc. T 1. 2 μόνην ἑαυτῆς κατ. V 3 λέγετε αὐτὴν Paris. 2089:
λέγετε KT: ἑαυτῆς V 4 καὶ om. K post δὲ add. καὶ T 5 αὐτὴν
ante πάντων colloc. V 5. 6 ἀλλὰ μόνων τῶν ὑπ' αὐτὴν Paris. 2089: om. KTV
7 δὲ om. T ὑποβάλλωμεν T 9 τὰ μὲν εἰδικώτατα T μέρος Paris. 2089:
μέρη KTV 10 δλα Paris. 2089: ὅλον KTV ἤπερ ex εἴπερ corr. T: ἡ V
12 ὑπ' αὐτὴν KT οὐ suppl. V² 13 ante οὐσία add. ἡ V ἐν—αὐτὴν om. T
16 καὶ om. TV 17 καὶ om. V 20 an (ἐν) τῇ . . διδασκαλίᾳ? 21 ἐπαναβεβ.
ἀναβεβηκότα T μία—διδασκαλία Paris. 2089: μίαν περὶ αὐτῶν ἀπαιτεῖ (ἀποτελεῖται T,
ἀπαιτεῖται V) τὴν διδασκαλίαν KTV 22 ἄτομον K ὁρίζεται] p. 7,22
23 [ἰδιοτήτων] ἰδίω V ὧν] οὐ TV 24 τοῦ ἐτέρου K καὶ om. K
25 τοιούτων V ὁρισάμενος V 26 συμβεβηκότος V: ἰδιοτήτων Porph.
27 et p. 168,1 ὧν] οὐ TV 27 ἐπὶ ἐτέρου οὐκ ἂν ὀφθ. colloc. T ποτέ
om. K ὁ om. V 28 σύγκαιται om. K 29 οὐκ ἂν φανείη ποτέ] οὐ
φαίνεται V γάρ om. K 30 παντός (alt. l.) V

καλῶς οὖν εἶπεν ὦν τὸ ἄθροισμα ἐπὶ ἐτέρου οὐκ ἂν ὀφθείη ποτέ. τινὲς
 δέ φασιν ὅτι ἐκ τῶν συμβεβηκότων πλέον ὁ τόπος συμπληροῖ τὸ ἄτομον·
 τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα κοινὰ ἐστίν, ἢ φαλακρότης τὸ εὐφυὲς καὶ τὸ
 σῶφρον, ὁ δὲ γε τόπος μόνον ἰδιὸν ἐστὶ τοῦ ατόμου· οὔτε γὰρ δύναται δύο
 5 ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καθέζεσθαι, ἐπεὶ ἔσται σῶμα διὰ σώματος χωροῦν·
 ὥστε οὖν ὁ τόπος συμπληροῖ τὸν Σωκράτην. κακῶς δὲ οὕτοι λέγουσι·
 ποῖον γὰρ τόπον λέγουσι, τὸν καθόλου ἢ τὸν μερικόν; καὶ εἰ μὲν τὸν
 καθόλου, ψευδὲς φαίνεται τὸ λεγόμενον (οὔτε γὰρ ὁ Σωκράτης διαφέρει
 Ἀλκιβιάδου, καθὼς ἐν τόπῳ ἐστὶ κοινὸς γὰρ ἐστὶν ὁ καθόλου τόπος), εἰ δὲ
 10 τὸν μερικόν, ὁμοίως ψευδὲς ἐστὶ τὸ λεγόμενον· οὔτε γὰρ ὁ ἐν τῷ Λυκίῳ
 τόπος μόνου ἐστὶ τοῦ Σωκράτους· δυνατόν γὰρ καὶ Πλάτωνα ἐν ἐκείνῳ
 τῷ τόπῳ καθέζεσθαι· ὥς γὰρ ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ τόπος τοῦ προλαβόντος ἀεὶ
 γίνεται, οὕτω καὶ ὁ ἐν τῷ Λυκίῳ· ὥστε οὖν οὐδὲ οὗτος ἰδιός ἐστι Σωκρά-
 15 τος. οὐ συμπληροῖ ἄρα πλείω τῶν ἄλλων συμβεβηκότων ὁ τόπος τὸν
 Σωκράτην.

Ἐπιλαμβάνονται δὲ Πορφυρίου οἱ Περιπατητικοὶ λέγοντες ὅτι κατὰ
 δύο τρόπους ἤμαρτε λέγων ὅτι τὸ ἄτομον ἐκ συμβεβηκότων συμπληροῦται·
 πρῶτον ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις καλλίστην καὶ τιμιωτάτην
 οὐσίαν πλείω ὄλων φησὶν εἶναι τὴν ἄτομον· εἰ φησιν οὖν ὁ Πορφύριος
 20 τὰ ἄτομα συμπληροῦσθαι διὰ τῶν συμβεβηκότων, ἀμαρτίᾳ μεγάλη περι-
 πίπτει· τὰ γὰρ οὐσιώδη ἀπὸ οὐσιωδῶν συμπληροῦνται, οὐ μὴν ἀπὸ ἐπουσιω-
 δῶν· τοὺναντίον γὰρ τὰ αὐθυπόστατα συμπληροῖ τὰ ἑτεροῦπόστατα. κατὰ
 δὲ Πορφύριον συνάγεται τὰ ἑτεροῦπόστατα συμπληροῦν τὰ αὐθυπόστατα,
 φημὶ δὴ τὰ συμβεβηκότα τὴν οὐσίαν. δεύτερον δὲ τὰ συμβεβηκότα ὥς
 25 μέρη συμπληροῖ τὸν Σωκράτην ὥστε εἶναι τὸν Σωκράτην ὄλον τὰ συμβε-
 βηκότα δὲ μέρη· μερῶν δὲ | ἀναιρουμένων οὐ συνίσταται τὸ ὄλον· εὐρίσκει-
 197r
 μεν δὲ ὅτι τὰ συμβεβηκότα γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου
 φθορᾶς· οὐ γὰρ ἀφαιρουμένων τῶν συμβεβηκότων ἀφαιρεῖται καὶ τὸ ὄλον,
 φημὶ δὴ τὸν Σωκράτην. πρὸς τοῦτο δὲ ἀπολογοῦνται οἱ Πλατωνικοὶ λέγοντες
 30 ὅτι οὐ λέγει συμπληροῦσθαι ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων ἀλλὰ γινώσκεισθαι. πρὸς
 τοῦτο δὲ φασιν οἱ Περιπατητικοὶ ὅτι οὐ λέγει γινώσκεισθαι, ἀλλὰ συμπλη-
 ροῦσθαι, ὥς καὶ δηλοῖ τὸ καίμενον. πρὸς τοῦτο δὲ οἱ Πλατωνικοὶ φασιν
 ὅτι καὶ λέγει συμπληροῦσθαι, οὐ κακῶς εἶπεν· ἰδιότητος γὰρ οὐ φησι τὰ

1 ἐπὶ ἐτέρου post ποτέ transp. T

2 ἐκ om. V

9 εἰ] εἰς V

10. 11 ὁ τόπος ὁ ἐν τῷ λ. σωκρ. μόνου ἐστίν V

10 λυκίω T

12 προλαμ. —

βάνοντος K

13 τῷ λυκίῳ K: λυκίῳ (τῷ om.) T

16 ἐτι λαμβ. V

δὲ om. V

τοῦ πορφ. V

17 συμπληρ.] πληροῦνται V

18 ἐν ταῖς —

Κατηγορίαις] c. 5 p. 2*11

καλλίστην T

19 οὐσίαν om. V

ὄλον V

τὴν ἄτομα (sic) Urb. 35: τὰ ἄτομα KTV

21 ἀπὸ (ante ἐπουσιω.) om. V

22 γὰρ] δὲ T

22. 23 συμπληροῖ—αὐθυπόστατα om. T

23 συμπληροῦν —

συμπληροῦντα TV

24 δὴ] δὲ TV

δὲ om. KT

25 συμπλ. —

πληροῖ KV

29 δὴ] δὲ TV

30 τῶν om. KT

32 καὶ om. T

33 εἶπεν om. V

συμβεβηκότα, ἀλλὰ τὴν ἰδιοτροπίαν τῆς κράσεως· ἡ δὲ ἰδιοτροπία τῆς κράσεως οὐσία ἐστὶν ἐκάστου, οἷον τὸ θερμὸν ἢ τὸ ψυχρόν. πρὸς τούτους δὲ καλῶς ἀντιλέγοντες οἱ Περιπατητικοί φασιν ὅτι καὶ ταῦτα συμβεβηκότα ἐστίν· οὔτε γὰρ ἐάν ἢ ὁ Σωκράτης τοῦ Πλάτωνος θερμότερος, κατὰ τοῦτο
 5 διοίσει αὐτοῦ· ἀμέλει γίνεται καὶ ἀπογίνεται. τί οὖν ὑμεῖς ὦ Περιπατητικοὶ ἀπολογεῖσθε; φασιν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄτοπον συμπληροῦν τὰ συμβεβηκότα τὴν οὐσίαν, πρὸς ἄλλο δὲ εἶναι συμβεβηκότα καὶ πρὸς ἄλλο οὐσίαν· ὥς γὰρ τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ πυρὶ λέγεται καὶ οὐσία καὶ συμβεβηκός (πρὸς μὲν γὰρ τὸ σῶμα τοῦ πυρὸς λέγεται συμβεβηκός, πρὸς δὲ τὸ πῦρ οὐσία· οὐσία γὰρ
 10 τοῦ πυρὸς ἢ θερμότης), καὶ ὥς φαμεν τὸ ἐν τῷ ὕδατι ψυχρόν καὶ συμβεβηκός εἶναι καὶ οὐσίαν, συμβεβηκός μὲν πρὸς τὸ σῶμα τοῦ ὕδατος, οὐσίαν δὲ πρὸς τὸ ὕδωρ, οὕτω καὶ τὸ φαλακρόν τοῦ Σωκράτους συμβεβηκός φαμεν καὶ οὐσίαν, συμβεβηκός μὲν πρὸς τὸν Σωκράτην, καθὼς ἀνθρώπος ἐστίν, οὐσίαν δὲ αὐτοῦ, καθὼς συμπληροῖ τὸν Σωκράτην· οὐσία γὰρ αὐτοῦ καὶ ἡ
 15 φαλακρότης, συμβεβηκός δέ, καθὼς καὶ ἄλλοις γίνεται. καὶ οὐ θαυμαστόν, εἰ ταῦτα οὐσία λέγεται· πᾶν γὰρ συμβεβηκός θέλει μετέχειν οὐσίας, ἵνα μὴ πάντῃ ἀμυρῇ τῆς κρείττονος οὐσίας.

ρ. 7,18 Ἄτομον δὲ λέγεται ὁ Σωκράτης.

Τὸ ἄτομον λέγεται πολλαχῶς· ἔστι γὰρ ἀδιαίρετον ἄτομον ὥσπερ τὸ
 20 νῦν καὶ τὸ σημεῖον· τὸ γὰρ νῦν σημαίνει τὸν ἀκαριαῖον ἐνεστῶτα. ἄτομον δὲ ἐστὶν ὁ ἀκαριαῖος ἐνεστῶς, καὶ τὸ σημεῖον παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἄτομόν ἐστιν. ἄτομον δὲ καὶ τὸ δυσδιαίρετον ὥσπερ ὁ ἀδάμας καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ ἄτομον καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, οὐχ ὅτι οὐ πέφυκε τέμνεσθαι (τέμνεται γὰρ εἰς σῶμα καὶ ψυχὴν), ἀλλ' ὅτι μετὰ τὴν τομὴν
 25 οὐ σώζει τὸ οἰκτεῖον εἶδος.

ρ. 6,24 Ἀποδεδομένου δὲ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους τί ἐκάτερον.

Φησὶν ὅτι ἀποδεδώκαμεν τί ἐστὶ γένος καὶ τί ἐστὶν εἶδος. ἀποδεδώκαμεν, ὥς λέγει, ἀλλ' ἐκατέρου ὁ ὅρισμός κακῶς ἔχει· ἐλέγομεν γὰρ τοῦ γενικωτάτου γένους | ἀποδοθῆναι τὸν προειρημένον ὅρισμόν, οὐ μόνον δὲ τῷ 197·
 30 γενικωτάτῃ ἀρμόζειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπαλλήλοις γένεσιν· ὥς γὰρ ἀρμόζει

4 ἢ] ἐστὶν TV κατὰ τοῦτο] κατ' αὐτὸ τοῦτο K 5 ὑμεῖς] ἡμῖν T
 6 ἀπολογεῖσθαι K συμπληροῦντα V 11 καὶ οὐσίαν εἶναι colloc. V
 17 ἀμυρῇ K 18 δέ] γὰρ K: om. V 22 ἄτομον δὲ καὶ τὸ δυσδιαίρετον]
 τὸ ἄτομον καὶ δυσδιαίρετον T: καὶ ἄτομον ἀδιαίρετον V post ἀδάμας add. λῖθος V
 23 ὁ (ante ἀλκ.) om. T οὐ] μὴ K 26 τί ἐστὶν ἐκάτ. Porph.
 27. 28 alt. ἀποδεδώκαμεν] ἀποδέδωκε δὲ KT 28 ἐλέγομεν γὰρ] cf. p. 133,5 sq.
 29 μόνω T δὲ om. T 30 ἀρμόζειν] ἀρμόζει V

τῷ γενικωτάτῳ ὁ ὅρος ὁ λέγων τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων
 τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον, οὕτω καὶ τῷ ὑπαλλήλῳ·
 ὁ αὐτὸς γὰρ ἐὰν λεχθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπαλλήλου, ἀρμόσει αὐτῷ. καὶ ὁ τοῦ
 εἰδικωτάτου δὲ εἶδους ὁρισμὸς οὐ μόνον τῷ εἰδικωτάτῳ ἀρμόζει, ἀλλὰ καὶ
 5 τῷ ἀτόμῳ· τὸ γὰρ ἀπλῶς ἄτομον ἐπιδέχεται καὶ τὸν τοιοῦτον ὁρισμόν·
 τὸ γὰρ ἀπλῶς ἄτομόν ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ
 ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορούμενον. τί οὖν φάμεν πρὸς ταῦτα;
 λέγομεν πρὸς τὸ πρῶτον ὅτι καὶ ἀρμόζει ὁ ὁρισμὸς τοῦ γενικωτάτου γένους
 τῷ ὑπαλλήλῳ, οὐκ ἄγεται ὑφ' ἀμαρτίαν· οὕτε γὰρ μόνου τοῦ γενικωτάτου
 10 ἀπεδόθη, ἀλλ' ἐκάστου γένους. πρὸς δὲ τὸ δευτέρον φάμεν ὅτι ὁ ὁρισμὸς
 τοῦ εἰδικωτάτου εἶδους οὐκ ἀρμόζει τῷ τοιῷδε ἀτόμῳ, ἀλλὰ τῷ ἀπλῶς
 ἀτόμῳ· τὸ δ' ἀπλῶς ἄτομον εἶδους τάξιν ἐπέχει ἥτοι εἶδός ἐστιν. ἔχομεν
 ἐντεῦθεν ὡς εἶδει τὰ εἰδικώτατα εἶδη εἰς τὸ ἀπλῶς ἄτομον διαιρεῖσθαι,
 καὶ μὴ βούληται Πλάτων· ὅτι γὰρ τὸ ἀπλῶς ἄτομον οὐκ ἔστιν εἶδος,
 15 ἐντελὲς ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰσόμεθα· τάξιν γὰρ εἶδους ἐπέχει.

p. 7,2 Τὸ μὲν γένος αἰεὶ τοῦ εἶδους κατηγορεῖται.

Σκόπει πῶς λέγει πάντα τὰ ἐπὶ πλέον κατηγορεῖσθαι τῶν ἐπ' ἑλαττον·
 οὐ γὰρ εἶ τι ζῷον, εἴποις, ἄνθρωπος.

p. 7,7 Ὡσπερ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ζῷον.

20 Φησὶν ὅτι δικαίως τὸ ζῷον τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται· εἴ τι μὲν
 γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ ζῷον, οὐκ εἴ τι δὲ ζῷον, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος·
 ὥστε οὖν ἐπὶ πλέον φθάνει τὸ ζῷον τοῦ ἀνθρώπου.

p. 7,14 Τὸ δὲ γενικώτατον καὶ κατὰ τοῦ γένους ἢ τῶν γενῶν.

Κακῶς λέγει τὸ γενικώτατον ἑνὸς κατηγορεῖσθαι· οὐδέποτε γὰρ τὸ
 25 γενικώτατον ἑνὸς γένους κατηγορεῖται, ἀλλὰ πολλῶν.

p. 7,14 Εἰ πλείω εἶη τὰ μέσα καὶ ὑπάλληλα.

Καὶ τοῦτο πάλιν κακῶς εἶπε· φησὶ γάρ· αἰεὶ πολλῶν γενῶν κατηγο-
 ρεῖται τὸ γενικώτατον, εἰ πολλὰ εἶη τὰ μέσα καὶ ὑπάλληλα. πάντως δὲ

1 ὁ λέγων om. TV τὸ ex τῷ corr. V 2 κατηγορεῖσθαι V 3 λεχθεῖη KT
 post αὐτῷ add. γένος ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἐστι κατ-
 γορούμενον TV 4. 11 εἰδικωτάτου K 4 δὲ om. TV μόνῳ V
 5 καὶ (ante τὸν) om. K 6 γὰρ scripsi: δὲ libri 7 post φάμεν add. καὶ K
 8 καὶ] ἐὰν V 11. 12 ἀλλὰ — ἀτόμῳ om. K 13 εἰδικώτ. K εἶδη
 γένῃ corr. T εἰς τὸ ἀπλ. ἄτ.] τὸ ἀπλῶς ἄτομον V¹: τῷ ἀπλῶς ἀτόμῳ V²
 14 βούλεται T 19 εἴποις ἂν εἶναι Porph. 20 κατ. τοῦ ἀνθρ. colloc. T
 21 γὰρ om. T pr. καὶ om. V 23 τοῦ om. T 26 εἰ] ἢ V¹ εἴη] ἢ V²
 27 εἶπε om. V αἰεὶ om. V 27. 28 κατ. γενῶν colloc. T

ὅπου ἐστὶ γενικώτατον, πολλά εἰσι τὰ ὑπάλληλα. τὰ δὲ ὑπάλληλα καὶ μέσα τὰ αὐτὰ εἶπε.

p. 7,15 Καὶ κατὰ τοῦ εἴδους καὶ κατὰ τοῦ ἀτόμου.

Πρὸς τὰ ἄνω κατηγορεῖται τὸ γενικώτατον καὶ τοῦ εἰδικωτάτου εἴδους
5 καὶ τῶν ἀτόμων.

p. 7,20 Καὶ τουτὶ τὸ λευκόν.

Καλῶς εἶπε τὸ τοιόνδε λευκόν· δεικτικῶς γὰρ αὐτὸ εἶπε· τὸ γὰρ ἀπλῶς λευκόν οὐκ ἔστιν ἄτομον.

p. 7,21 Εἰ μόνος αὐτῷ εἷη Σωκράτης υἱός.

10 Καλῶς εἶπεν εἰ μόνος αὐτῷ ἐστὶ Σωκράτης υἱός· εἰ γὰρ ἔστι καὶ ἄλλος, τότε τὸν Σωκράτην οὐ δηλοῖ, ἀλλ' ἀόριστον υἱὸν λέγει, τὰ δὲ γε ἄτομα ἀόριστα.

p. 7,25 Ἐπὶ πλειόνων μᾶλλον δὲ ἐπὶ πάντων τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων, καθὼς ἀνθρωποὶ εἰσι.

15 Φησὶν ὅτι αἱ ιδιότητες αἱ οὕσαι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δύνανται καὶ ἐν τῷ μερικῷ εἶναι, | οἷον τὸ λογικὸν τὸ θνητὸν καὶ εὐφρές· εἰσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, 198^r δύνανται δὲ καὶ ἐν Σωκράτει καὶ Ἀλκιβιάδῃ εἶναι, καθὼς καὶ αὐτοὶ ἀνθρωποὶ εἰσιν· αἱ γοῦν ιδιότητες τοῦ Σωκράτους οὐ δύνανται καὶ ἐν ἄλλῳ εἶναι, καθὼς οὐ πάντες Σωκράτης. εἰπὼν δὲ ἐπὶ πλειόνων καὶ γνοῦς ὅτι οὐ
20 μόνον ἐπὶ πλειόνων διήκουσιν αἱ ιδιότητες τοῦ κοινοῦ, λέγω δὲ τοῦ ἀπλῶς ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων, ἐπήγαγε μᾶλλον δὲ ἐπὶ πάντων τῶν κατὰ μέρος. ἐγὼ δὲ οἶμαι εἶναι τοῦτου ἐτέραν ἐξήγησιν· τὸ γὰρ ἐνδοιάζειν φιλόσοφον ἄτοπον φαίνεται· ἐπεὶ γὰρ καὶ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶν ιδιότητες, κατὰ μὲν τὸ λογικὸν λέγομεν τὴν ιδιότητα
25 αὐτοῦ ἐπὶ πλειόνων φέρεσθαι (τὸ τοιοῦτον γὰρ καὶ ἐπὶ ἀγγέλων δύνανται εἶναι), κατὰ δὲ τὸ λογικὸν θνητὸν τὴν ιδιότητα αὐτοῦ φάμεν φέρεσθαι ἐπὶ

2 τὰ αὐτὰ εἶπε] ταῦτα V 4 τὰ Par. 2089: τὸ KTV post εἴδους iter. κατὰ τοῦ ἀτόμου πρὸς τὰ (sic) ἄνω—εἴδους V 6 τουτὶ] τοῦτο V 7 εἶπε] ἔχει (bis) V 7. 8 δεικτικῶς—λευκόν om. T 9 καὶ εἰ V 9. 10 μόνω K 10 καλῶς—υἱός om. V 11 καὶ om. V σωκράτειν V 12 ἀόριστα] ὀριστά V 13 πλειόνων μᾶλλον δὲ] πλειόνων δὲ μάλιστα δὲ K: πλειόνων μάλιστα δὲ T: πλείω μᾶλλον V 16 τὸ (ante θνητ.) om V εἰσιν] ἔστιν libri 17 δύνανται V καὶ ἐν ἄλλ. V εἶναι post δύνανται δὲ colloc. T: om. V 19 σωκράτει V 19. 20 γνοῦς—πλειόνων om. V 22 ἐτέραν τοῦτου colloc. T 22. 23 ἐνδοιάζειν T 23 καὶ (post γὰρ) om. KV τὸ (ante θνητὸν) om. V 24 τοῦ om. K

πάντων τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων. ὥστε οὖν τὸ ἐπὶ πάντων μόνον οὐκ ἡδύνατο εἰπεῖν· ἐποίει γὰρ καὶ τὸν ἄγγελον θνητόν. πρὸς μὲν οὖν τὸν ἄγγελον προσέχων εἶπε τὸ πλειόνων, πρὸς δὲ τὸν κατὰ μέρος ἀνθρώπων εἶπε πάντων.

5 p. 8,1 Ὅλον γάρ τι τὸ γένος.

Ἴδού οὖν λέγει· τὸ μόνον κατηγορούμενον τῷ ὅλῳ ἔοικε.

p. 8,2 Τὸ εἶδος δὲ καὶ ὅλον καὶ μέρος.

Τὸ ὑπάλλῃλον δὲ μᾶλλον ὅλον ἐστὶν ἤπερ μέρος, τὸ δὲ εἰδικώτατον μᾶλλον μέρος ἤπερ ὅλον.

10 p. 8,2 Ἀλλὰ μέρος μὲν ἄλλου, ὅλον δὲ οὐκ ἄλλου ἀλλ' ἐν ἄλλοις· ἐν γὰρ τοῖς μέρεσι τὸ ὅλον.

Διδάσκει ἡμᾶς ὁ Περφύριος ὅτι οὐκ ἐπ' ἴσης αἰεὶ λαμβάνεται τὰ πρὸς τι· ἔστι μὲν γὰρ ὅτε ἐπ' ἴσης, καὶ ἔστιν ὅτε οὐ. ἐπ' ἴσης μὲν ὡς ἴνα εἴπω 'τὸ δεξιὸν τοῦ ἀριστεροῦ ἐστὶ δεξιόν, τὸ ἀριστερὸν τοῦ δεξιοῦ ἐστὶν ἀριστερόν'. οὐκ ἐπ' ἴσης δὲ ὥσπερ ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς μέρεσι· φαμὲν γὰρ 'τὸ μέρος ὅλου ἐστὶ μέρος', οὐ φαμὲν δὲ ὁμοίως ἐνικῶς 'τὸ ὅλον μέρος ἐστὶν ὅλον', ἀλλὰ 'τὸ ὅλον μερῶν ἐστὶν ὅλον'. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔχοντος πολλοὺς υἱοὺς φαμὲν τὸ ἐν σκέλει ἐνικῶς, τὸ δὲ ἔτερον πληθυντικῶς· οἱ υἱοὶ πατρὸς εἰσιν υἱοί, ὁ πατὴρ δὲ υἱῶν ἐστὶν πατήρ, οὐχ ἑνὸς δὲ υἱοῦ ὁμοίως τῷ πρώτῃ σκέλει.

Πρᾶξις κγ'.

Περὶ διαφορᾶς.

Μετὰ τὴν ἐκατέρων τῶν ἄκρων διδασκαλίαν χωρητέον καὶ ἐπὶ τὴν διαφορὰν τρίτην εἰληφύϊαν τάξιν· παρακεχώρηκε δὲ τῷ εἶδει τῆς τάξεως,

1 τὸ ἐπὶ Paris. 2089: τὸ εἰπεῖν KT: τῷ εἰπεῖν V μόνων V; ex μόνων corr. T
2 ἐδύν. V ἐποίει] εἶποι V καὶ] ἀν V 3 προσέχων Paris. 2089: προσέχων
χῶς KTV 6 οὖν om. V τὸ μόνον κατ.] τῶν μόνων κατηγορουμένων V
7 ante τὸ εἶδος add. καὶ TV: eras. K τὸ δὲ εἶδος Porph. ὅλον λέγεται καὶ
μέρος K 8 ὅλον] ὅπερ V¹ ante μέρος add. τὸ K¹ δὲ om. V
10 ὅλον—ἀλλ' om. V 11 ἐν τοῖς γὰρ colloc. K 12 αἰεὶ om. KT
13 ἔστιν (ante ὅτε) om. T 14 ante τὸ ἀριστ. add. καὶ T τοῦ (ante δεξιὸν)
om. K 16 τὰ μέρη ὅλου ἐστὶ μέρη V 17 ἀλλὰ—ἐστὶν ὅλον om. K
ἀλλὰ—μερῶν] οὕτε γὰρ V 19 οἱ coll. ante alt. υἱοὶ V 20 post ὁμοίως αἰεὶ
δὲ ὡς V 21 πρᾶξις κγ' om. T κγ' scripsi: κβ' KV 22 τῆς διαφορᾶς
φορᾶς V 24 et p. 173,2 παρακεχώρηκε scripsi: παρακεχώρηκασι libri

- εἰ καὶ φύσει προτερεῦει, διὰ τὸ γειτνιαίνειν τῷ γένει. οὐ μόνον δὲ τούτου
 ἕνεκα τῷ εἶδει παρακεχώρηκε τῆς τάξεως, ἀλλ' ἵνα μὴ διασπασμὸς τῶν
 διδασκαλιῶν γένηται· τὸ γὰρ γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἐστὶ καττηγοροῦν-
 ται, ἡ δὲ διαφορὰ καὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηκὸς ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶν
 5 εἰ διέλαβεν οὖν μετὰ τὸ γένος περὶ διαφορᾶς, ἤμελλε διασπᾶν τὴν διδα-
 σκαλίαν τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν ὁποῖόν τί ἐστὶν· ἡ γὰρ διαφορὰ
 ἤμελλε μεσάζεσθαι ἐκ γένους καὶ εἶδους διασπῶσα τὰ πρὸς τι, καὶ τὸ εἶδος
 δὲ μεσάζόμενον ἐκ διαφορᾶς καὶ ἰδίου ἔμελλε διασπᾶν τὰ ἐν τῷ ὁποῖόν 198^v
 τί ἐστὶ καττηγορούμενα.
- 10 Μαθόντες οὖν ἐκ τῶν ἀρτίως καὶ πρώην λεγομένων τὴν δέουσαν τάξιν
 εἰληφέναι τὴν διαφορὰν σπουδῇ ἐπ' αὐτὴν χωρήσωμεν. πρῶτον δὲ τοῖς
 διηγορευμένοις κανόσι χρησάμενοι διαστειλώμεν τὴν ὁμωνυμίαν· ὁμώνυμος
 γὰρ φωνὴ καὶ ἡ διαφορὰ. λέγεται τοίνυν διαφορὰ τριχῶς· ἔστι γὰρ ἡ
 κοινῶς διαφορὰ καὶ ἡ ἰδίως καὶ ἡ ἰδιαίτατα. καὶ κοινῶς μὲν ἐστὶν ἡ
 15 σημαίνουσα χωριστὸν συμβεβηκός, ἰδίως δὲ ἡ σημαίνουσα ἀχώριστον, ἰδιαί-
 τατα δὲ ἡ οὐσίαν παριστώσα. καὶ τοῦ μὲν πρώτου (ὑπόδειγμα) τὸ λευκὸν τὸ
 ἐν ἐμοὶ χωριστόν ἐστι· δυνατόν γὰρ ἐστὶ γενέσθαι τὸ λευκὸν μέλαν. τοῦ δὲ
 δευτέρου ἡ γλαυκότης ἡ ἐν ἐμοὶ ἀχώριστός ἐστιν. ὁ γὰρ γλαυκόφθαλμος
 οὐκέτι καὶ μελανόφθαλμος. τοῦ δὲ τρίτου· τὸ λογικὸν διακρίνει ἡμᾶς ἐκ
 20 τῶν ἀλόγων· αὕτη γὰρ ἡ διαφορὰ οὐσίαν δηλοῖ. διὰ τί δὲ τρεῖς εἰσιν αἱ
 διαφοραὶ καὶ οὔτε πλείους εἰσὶν οὔτε ἐλάττους λέξομεν, μετέπειτα δὲ καὶ
 διὰ τί τοιούτων προσηγοριῶν ἐπέτυχον ἐροῦμεν. τὰ πράγματα διττά ἐστὶν,
 ἡ συμβεβηκότης ἡ οὐσία, τὰ συμβεβηκότης ἡ χωριστὰ ἡ ἀχώριστα. καὶ εἰ
 μὲν χωριστὸν εἴη τὸ συμβεβηκός, τότε γίνεται ἡ κοινῶς διαφορὰ οἷον τὸ
 25 λευκὸν καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἡλίου μέλαν (ταῦτα γὰρ δύναται χωρίζεσθαι), εἰ δὲ
 ἀχώριστον εἴη τὸ συμβεβηκός, γίνεται ἡ ἰδίως οἷον ἡ γλαυκότης ἡ σιμότης
 ἡ γρυπότης τὸ φαλακρὸν τὸ ἐν Αἰθίοπι μέλαν (ταῦτα γὰρ οὐ χωρίζεται),
 εἰ δὲ οὐσία ἐστί, τότε γίνεται ἡ ἰδιαίτατα οἷον τὸ λογικὸν τὸ θνητόν· ταῦτα
 γὰρ οὐσία ἡμῶν εἰσιν. εἰ οὖν διττά ἐστὶ τὰ πράγματα εἰς τρία δὲ διαι-
 30 ρεῖται, εὐλόγως καὶ αἱ διαφοραὶ τριτταὶ εἰσὶ καὶ οὔτε πλείους οὔτε ἐλάτ-
 τους. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν· τὰ πράγματα διττά ἐστὶν, ἡ χωριστὰ ἡ
 ἀχώριστα, καὶ χωριστὰ μὲν οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἡλίου μέλαν,
 τὰ ἀχώριστα δὲ εἰσιν ἥτοι συμβεβηκότης ἡ οὐσία. καὶ τὰ χωριστὰ μὲν ποιεῖ
 τὴν κοινῶς διαφορὰν, τὰ ἀχώριστα δὲ εἰ μὲν συμβεβηκότης εἶεν, ποιεῖ τὴν
 35 ἰδίως, εἰ δὲ οὐσία, ποιεῖ τὴν ἰδιαίτατα. καὶ μὴ νομίσῃς τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ

1 πρωτερεῦει V¹ μόνον Paris. 2089: μὴν KTV 2 ἕνεκα K 2. 3 γένηται
 τῶν διδ. colloc. V 3. 4 καττηγοροῦνται Urb. 35: κατγορεῖται KTV
 5. 7 ἔμελλε TV 14 ἡ (ante ἰδίως) om. T ἡ (ante ἰδιαίτατα) om. KT
 16 ὑπόδειγμα inserui 17 δυνατόν γὰρ ἐστὶ δύναται γὰρ V 19 an διακρίνον ?
 ἐκ] ἀπὸ T 21 εἰσὶν (post πλείους) om. V λέξομεν T 22 ἐροῦμεν
 om. K ἐστὶν] εἰσιν K 25 τὸ (ante ἐκ) ex τοῦ corr. V 26. 27 ἡ γρυπ.
 ἡ σιμ. colloc. T 27 αἰθιοπία V 28 οὐσία V 30. 31 ἐλάττους T
 31 εἰσιν (alt. l.) V 33. 34 τὰ (ante ἀχώρ.) Par. 2089: om. KTV (bis) 33 ἥτοι
 καὶ τὰ συμβ. τῇ (πῇ m.²) οὐσία V 34 εἶεν] εἰσὶ V

πρώτη ταύτην τὴν διαίρεσιν· ἐν μὲν γὰρ τῇ πρώτῃ πάντα τὰ πράγματα
 διελέβομεν εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκότα καὶ τὰ συμβεβηκότα εἰς χωριστὰ
 καὶ ἀχώριστα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ εἰς χωριστὰ καὶ ἀχώριστα, τὰ ἀχώριστα
 δὲ εἰς συμβεβηκότα καὶ οὐσίαν. φθάνει οὖν ἐν τῇ πρώτῃ τὰ συμβεβηκότα
 5 ὁμοῦ εἶναι, τὰ τε χωριστὰ καὶ τὰ ἀχώριστα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ οὐχ οὕτως·
 τὸ γὰρ ἀχώριστον συμβεβηκὸς μετὰ τῆς οὐσίας εὐρίσκεται· οὕτω γὰρ 199·
 φάμεν τὸ ἀχώριστον διαιρεῖσθαι, εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκότα. τάττεται δὲ
 μετὰ τῶν δύο, ὅτι καὶ τῶν δύο μετέχει· τῶν μὲν γὰρ συμβεβηκῶν ἔχει τὸ
 ἐπουσιῶδες τῆς δὲ οὐσίας τὸ ἀχώριστον. τρίτην δὲ διαίρεσιν διαθησόμεθα,
 10 ἣν φησι καὶ ὁ Πορφύριος, ὀνόμασι μὲν τῶν προειρημένων διαφέρουσιν
 πράγμασι δὲ τὴν αὐτὴν οὐσαν. καὶ ἔστι μὲν ἡ οὐσία ἄλλο, τὸ συμβεβηκὸς
 δὲ ἄλλοιόν. διὰ τί δὲ ἡ οὐσία ἄλλο καὶ τὸ συμβεβηκὸς ἄλλοιον, τὸ κεί-
 μενον ἡμᾶς διδάξει. θάτερον δὲ τούτων τῶν σκελῶν ποιεῖ δύο συζυγίας·
 ἄλλο χωριστὸν καὶ ἄλλο ἀχώριστον καὶ ἄλλοιον χωριστὸν καὶ ἄλλοιον
 15 ἀχώριστον. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι δύο· ἄλλο καὶ ἄλλοιον, χωριστὸν καὶ ἀχώ-
 ριστον. πᾶσαι δὲ ἕξ εἰσι, καὶ τούτων αἱ μὲν τρεῖς συνίστανται καὶ τρεῖς
 εἰσιν ἀσύστατοι. συνίστανται μὲν αἱ ὑπάλληλοι καὶ μία τῶν διαγωνίων,
 αἱ δὲ λοιπαὶ οὐκέτι, φημί δὲ αἱ ἐναντίως ἔχουσιν καὶ μία τῶν διαγωνίων·
 οὐ συνίσταται γὰρ ἡ λέγουσα τὸ ἄλλο καὶ τὸ ἄλλοιον (πῶς γὰρ τὸ δια-
 20 φέρον οὐσιωδῶς καὶ ἐπουσιωδῶς διαφέρει;), οὔτε ἡ λέγουσα τὸ χωριστὸν
 καὶ ἀχώριστον (πῶς γὰρ τὸ χωριστὸν καὶ ἀχώριστον;), οὔτε μὴν ἡ μία
 τῶν διαγωνίων, φημί δὲ ἡ λέγουσα ἄλλο χωριστὸν· τὸ οὐσιωδῶς γὰρ ἀχώ-
 ριστὸν ἔστι. συνίσταται δὲ ἡ λέγουσα ἄλλο ἀχώριστον καὶ ἡ λέγουσα
 ἄλλοιον χωριστὸν καὶ ἀχώριστον. καὶ τὸ μὲν ἄλλοιον χωριστὸν ποιεῖ τὴν
 25 κοινῶς διαφορὰν, τὸ δὲ ἄλλοιον ἀχώριστον τὴν ἰδίως, τὸ δὲ ἄλλο ἀχώ-
 ριστον τὴν ἰδιαίτατα.

Μαθόντες οὖν διὰ τί τρεῖς εἰσιν αἱ διαφοραί, φέρε κατὰ τὴν ἡμετέραν
 ἐπαγγελίαν εἰπωμεν διὰ τί καὶ τῶν τοιούτων ἔτυχον προσηγοριῶν. ἡ
 δηλοῦσα χωριστὸν συμβεβηκὸς κοινῶς διαφορὰ καλεῖται, ὅτι κοινῶς ἔχει

1 τὴν (post ταύτην) om. V 2 καὶ τὰ συμβεβηκότα om. V 3 ἐν iter. V
 5 τὰ (ante ἀχώρ.) om. T 8 ἔχει] an μετέχει? 9 διαθησ.] παραθησόμεθα V²
 10 φησι post προειρ. transp. KT καὶ ὁ V²: καὶ V¹: ὁ KT διαφέρουσιν
 Paris. 2089: διαφέρειν KTV 11 οὐσαν] οὐσίαν V¹ 12 διὰ τί— ἄλλοιον in
 mrg. suppl. V² καὶ τὸ συμβ.] τὸ συμβ. δὲ V 13 δὲ V²: γὰρ KTV¹
 14 καὶ ἄλλοιον—δύο (15) om. K 16 τούτων ex τῶν corr. V² καὶ τρεῖς] αἱ δὲ
 τρεῖς in ras. V² 18 αἱ δὲ λοιπαὶ—διαγωνίων om. V (ἐν ἄλλω οὕτως· συνίστανται μὲν
 αἱ διαγωνίαι καὶ μία τῶν ὑπαλλήλων, αἱ λοιπαὶ δὲ οὐκέτι, φημί δὲ τὰς ἐναντίως ἔχουσας καὶ
 μίαν τῶν ὑπαλλήλων· οὐ συνίσταται γὰρ ἡ λέγουσα τὸ ἄλλο καὶ τὸ ἄλλοιον add. in mrg. V³)
 λοιπαὶ δὲ colloc. T αἱ (post δὲ)] καὶ K 19 γὰρ Par. 2089: δὲ KTV
 21 καὶ ἀχώρ.—καὶ ἀχώρ. om. V (ἐν ἄλλω οὕτως· οὔτε ἡ λέγουσα τὸ χωριστὸν καὶ ἀχώριστον·
 πῶς γὰρ τὸ χωριστὸν καὶ ἀχώριστον; οὔτε μὴν ἡ μία τῶν ὑπαλλήλων, φημί δὲ τὴν λέγουσαν
 ἄλλο χωριστὸν· τὸ οὐσιωδῶς γὰρ ἀχώριστὸν ἔστι add. in mrg. V³) πῶς γὰρ—καὶ
 ἀχώρ. om. K ante οὔτε add. καὶ V 22 τὴν λέγουσαν V 23 ἄλλο
 ἀχώρ.—λέγουσα superscr. V² 25 ἄλλοιον (ante ἀχώρ.) Paris. 2089: om. KTV
 29 post συμβεβηκὸς VII fere litt. eras. V

τάναντία, καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ χρόνῳ· τὸ γὰρ λευκὸν δύναται ἐν διαφορῇ
 χρόνῳ καὶ μέλαν εἶναι, ὁ κινούμενος δύναται ἡρεμεῖν. ἰδίως δὲ διαφορά
 λέγεται ἡ ἀχώριστον συμβεβηκὸς δηλοῦσα, ἐπειδὴ τάναντία οὐ δηλοῖ ὑπὸ
 τοῦ αὐτοῦ μετέχουσιν ποτε· οὔτε γὰρ ὁ φαλακρὸς δύναται κομήτης εἶναι,
 5 καὶ ἀμειφθεῖν ὁ χρόνος, οὔτε τὸ μέλαν τοῦ λευκοῦ (ἐν) διαφορῇ χρόνῳ εἰς
 λευκὸν ἀμειβεταί, οὔτε ὁ γλαυκόφθαλμος μελανόφθαλμος γίνεται. ταῦτα
 οὖν ἐπειδὴ οὐ χωρίζεται, ἰδίως ἔχει τὴν διαφοράν καὶ ἰδιά ἐστιν. ἰδιαί-
 τατα δὲ λέγεται ἡ οὐσίαν δηλοῦσα, ἐπειδὴ ἰδίως ὑπάρχει τινὶ καὶ ἀχωρί-
 στως. καὶ καλῶς μὲν τὴν δηλοῦσαν ἀχώριστον συμβεβηκὸς ἰδίως καλοῦμεν,
 10 καλῶς δὲ καὶ τὴν δηλοῦσαν οὐσίαν ἰδιαίτατα ὑπερθετικῇ φωνῇ χρῆσά-
 μενοι· πλέον γὰρ τῆς ἀχώριστον συμβεβηκὸς δηλούσης ἡ σημαίνουσα
 οὐσίαν ἀχώριστόν ἐστιν· ἐπὶ γὰρ τῶν οὐσιωδῶν διαφορῶν οὐ δύνασαι 199
 χωρισμὸν νοῆσαι οὔτε ἐννοεῖν οὔτε ἐνεργεῖν, ἐπὶ δὲ τῶν σημαίνουσιν
 ἀχώριστον συμβεβηκὸς δύνασαι χωρισμὸν νοῆσαι ἐννοεῖν· τὸν γὰρ γλαυκό-
 15 φθαλμον εἰ νοήσεις μελανόφθαλμον, οὐδὲν λυμαίνῃ τῇ ὑποκειμένῳ, ἀλογον
 δ' εἰ νοήσεις, λυμαίνῃ τῇ ὑποκειμένῳ· ἐκτὸς γὰρ τοῦ λογικοῦ οὐκ ἔστιν
 ἄνθρωπος.

p. 2,8 Διαφορά δὲ κοινῶς τε καὶ ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα λεγέσθω.

Ἐκ τοῦ προστάσσειν δηλοῖ ὁ Πορφύριος ὅτι αὐτοῦ εἰσιν αἱ ὀνομα-
 20 τοποιταί τῶν τριούτων διαφορῶν· διὰ τοῦτο γὰρ οὐκ εἶπε 'λέγεται'.

Τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι καλῶς προστάγῃ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῆς δια-
 φορᾶς· τί δὲ λέγομεν τὸ εἶδος, ἐξ οὗ καὶ τὰ ἄτομα πρὸς τῆς διαφορᾶς
 ἀπαιτεῖ προτάττεσθαι; ταῦτα γὰρ τῶν πρὸς τί ἐστι· τὰ δὲ πρὸς τι ἅμα
 θέλει εἶναι· οὔτε γὰρ ἐστὶ θάτερον τοῦ ἐτέρου προτερῆον. εἰ οὖν προτε-
 25 ρεύει τὸ γένος τῆς διαφορᾶς, ἅμα δὲ τὰ πρὸς τι θέλει εἶναι, ἅμα
 ἔστω τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος. τὸ εἶδος δὲ καὶ τὰ ἄτομα εἰ ἔστι τῶν πρὸς
 τι, καὶ τὰ ἄτομα τῆς διαφορᾶς προηγείσθω. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς τοῦτους
 ὅτι κατὰ μὲν τὴν σχέσιν τὰ πρὸς τι ἀλλήλων οὐ προτερῆον (ὅπου γὰρ
 πατήρ, ἐκεῖ καὶ υἱός), κατὰ δὲ τὰ πράγματα προτερῆον· πρὶν γὰρ εἶναι
 30 ὁ Σωφρονίσκος Σωκράτους πατήρ, ἄνθρωπος ἦν. ἔστω οὖν τὰ τοιαῦτα κατὰ
 τὴν σχέσιν μὴ προτερῆον, κατὰ δὲ τὰ πράγματα προτερῆον. ἀλλὰ μὴν

1 post δύναται add. καὶ K 2 ὁ κινούμενος τε δύναται καὶ ἡρεμεῖν V
 4 αὐτοῦ om. V καὶ κομήτης V 5 an ἀμειφθῇ? ἐν addidi
 6 καὶ μελανόφθ. V 7 οὐ om. K 10 καὶ om. V 12 ἀχώ-
 ρετος K 15 λυμαίνεις T 15. 16 ἀλογον—ὑποκειμένη om. T
 ἀλογον δ' εἰ] λογικὸν δὲ εἰ οὐ V 18 ἰδιαιτάτως V 19 τοῦ προστάσσειν]
 τῆς προτάσεως K 20 οὐκ] οὔτε KT 21 τινὲς—γένους (176,2) eicias
 (cf. p. 172,23 sq.) 23 εἶσι KV 24 τοῦ ἐτέρου] θατέρου V προτερῆον T
 27 τοῦτοις V 28 γὰρ] δὲ V 29 εἶναι] ἔσται TV 31 τὴν om. K
 προτερῆον (alt. l.) KT

καὶ κατὰ τὴν σχέσιν ἢ διαφορὰ προτερεῦει. διὰ μέσου γὰρ διαφορᾶς γίνεται τὸ εἶδος ἐκ τοῦ γένους.

p. 8,9 Ὁπωσοῦν ἢ πρὸς ἑαυτὸ ἢ πρὸς ἄλλο.

Καλῶς λέγει. τινὲς δὲ ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι κακῶς εἴρηκεν ἢ πρὸς
5 ἑαυτό· ἢ γὰρ διαφορὰ τοῦλάχιστον ἐν δυοῖ θεωρεῖται, ἐν ἐνὶ δ' οὐδέ-
ποτε· πῶς γὰρ τις ἑαυτοῦ διαφέρει; λέγομεν δὲ ὅτι καλῶς ἔχει ὁ λόγος· δια-
φέρει γὰρ τις ἑαυτοῦ ἐν διαφορᾷ χρόνῳ· ὁ γὰρ ἡρεμῶν διαφέρει τοῦ μὴ
ἡρεμοῦντος. δύναται δὲ καὶ ἑαυτοῦ μετὰ χρόνον· ἐνεργῶν γὰρ οὐχ ὁ
αὐτός ἐστι.

10 p. 8,11 Παιδὸς τε ὄντος καὶ ἀνδρωθέντος καὶ ἐνεργοῦντός τι ἢ
παυσαμένου.

Τοῦ χωριστοῦ συμβεβηκός τὰ μὲν ἐστὶν εὐχώριστα τὰ δὲ δυσχώ-
ριστα. καὶ εὐχώριστα μὲν τὸ δρᾶν ἢ καὶ παύεσθαι, δυσχώριστα δὲ τὰ τῶν
ἡλικιω·ν· δυσχερῶς γὰρ ὁ παῖς βούπαις γίνεται. τοῦτο δὲ δηλοῖ διὰ τῶν
15 προκειμένων παραδειγμάτων.

p. 8,12 Καὶ αἰεὶ γε ἐν ταῖς τοῦ πῶς ἔχειν ἐτερότησιν.

Ὡς δὲ δηλοῖ τὸ χωριστόν· τὸ γὰρ πῶς ἔχει ῥῆμα αἰεὶ ἐπιζητεῖ 'πῶς
ἔχει;' καὶ ἀποκρίνεται τις 'ὑγιαίνει, νοσεῖ'. ὥσπερ δὲ τὸ ῥῆμα ἀπὸ χρόνου
εἰς χρόνον μεταπίπτει, οὕτω καὶ τὰ χωριστὰ συμβεβηκτά.

20 p. 8,14 Ἀχώριστον δὲ συμβεβηκός.

Ὁμοίως καὶ τὸ ἀχώριστον συμβεβηκός διττόν ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν
ἐκ γενετῆς, ὡς ἡ γλαυκότης | ἡ γρυπότης τὸ μέλαν τοῦ Αἰθίοπος, τὸ δὲ 200
ἐκ τοῦ προκόπτοντος χρόνου, ὡς ἡ φαλακρότης καὶ ἡ ἐκ τοῦ τραύματος
οὐλή. δηλοῖ δὲ τὸ διττόν τοῦτο διὰ τῶν παραδειγμάτων. καλῶς δὲ εἶπεν
25 ἢ ἐκ τοῦ τραύματος οὐλή, προσέχων τῷ ἐκ τοῦ χρόνου γενομένῳ συμ-
βεβηκότητι· δυνατόν γὰρ οὐλήν ἐκ γενετῆς λέγειν εἶναι, ὅτε μὴ ἔστιν ἀπὸ
τραύματος, ὡς ἵνα τις ἔγκυον ἐκ πάθους εἴπη τεκεῖν οὐλήν ἔχον παιδίον.

1 τὴν om. T 2 τὸ] τοῦτο T τοῦ om. T 3 ὅποσοῦν T
αὐτὸ V 4 δὲ om. TV 5 ἢ διαφ. γὰρ colloc. T ἐν δυοῖ Paris. 200
εἰς δύο KV: ἐν δύο T 8 δὲ] γὰρ TV 10 τι om. T 12 εἶσιν K
13 καὶ (post ἢ) om. K 16 γε om. V 17 ἐπιζητεῖ Paris. 1973: ἐπιτάσσει KT
18 τὸ Urb. 35: om. KTV 22. 26 γεννητῆς K 22 ἢ (bis) om. V
23 ἢ (ante φαλακρ.) Paris. 2089. om. KTV 25. 26 συμβ. γενομ. colloc. KT
27 τοῦ τρ. V ἔγγυον V εἴποι V

p. 8,15 Ἰδιαίτατα δὲ διαφέρειν ἕτερον ἑτέρου λέγεται, ὅταν
εἰδοποιῶ διαφορᾷ παραλλάξῃ.

Καλῶς εἶπεν εἰδοποιῶ διαφορᾷ παραλλάξῃ· ἡ γὰρ εἰδοποιὸς δια-
φορὰ οὐσιώδης ἐστὶ, δι' ἧς τὸ ἡμέτερον εἶδος χαρακτηρίζεται. ἰστέον δὲ
5 ὡς διτταί εἰσιν αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραί, τοῦτ' ἔστιν αἱ οὐσιώδεις· αἱ μὲν γὰρ
εἰσιν διαιρετικαὶ αἱ δὲ συστατικαί. αἱ αὐταὶ δὲ εἰσιν, ἀλλ' οὐ κατὰ τοῦ
αὐτοῦ παραλαμβάνομεναι· τὸ γὰρ λογικὸν καὶ ἄλογον τοῦ ζώου εἰσὶ διαιρε-
τικαί, οὐ μὴν συστατικαί, ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου· τὸ γὰρ логи-
κὸν οὐσιωδῶς συνιστᾷ τὸν ἄνθρωπον.

10 p. 8,18 Ἀλλ' αἱ μὲν κοινῶς καὶ ἰδίως ἄλλοῖον ποιοῦσιν.

Τοῦτ' ἔστι τὰ συμβεβηκότα· εἶδος γὰρ οὐκ ἀλλάσσει τὸ λευκὸν οὐδὲ
ἡ σιμότης.

p. 8,19 Αἱ δὲ ἰδιαίτατα ἄλλο.

Τοῦτ' ἔστιν αἱ οὐσιώδεις· αὐταὶ γὰρ τὸ εἶδος ἀμείβουσιν· εἰ γὰρ τὸ
15 ἄλογον, ὑπόθου, λογικὸν εἶπω, ἀμείβω τὸ εἶδος τοῦ ἀλόγου καὶ ἄλλο
εὐρίσχεται.

p. 9,1 Ἡ δὲ τοῦ κινεῖσθαι ἄλλοῖον μόνον παρὰ τὸ ἡρεμοῦν
ἐποίησε.

Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τοῦ ἄλλοῖον τὸ μόνον· ἐπὶ γὰρ τῶν συμβεβηκότων
20 μόνον ἄλλοῖον γίνεται· τὸ αὐτὸ γὰρ εἶδος μένει. ἐπὶ δὲ τοῦ ἄλλο οὐκ εἶπε
τὸ μόνον· ὅπου γὰρ ἄλλο, ἐκεῖ καὶ ἄλλοῖον· τὸ γὰρ ἄλογον τοῦ λογικοῦ οὐ
μόνον ὡς ἄλλο διαφέρει, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοῖον.

p. 9,2 Κατὰ μὲν οὖν τὰς ἄλλο ποιούσας αἷ τε διαιρέσεις γίνον-
ται τῶν γενῶν εἰς τὰ εἶδη, οἷ τε ὅροι ἀποδίδονται ἐκ γένους
25 ὄντες καὶ τῶν τοιούτων διαφορῶν.

Ὡς δὲ δηλοῖ πῶς διτταί εἰσιν αἱ ἰδιαίτατα· ἐν γὰρ τῇ λέγειν αἱ διαι-

1 ἕτερον ἑτέρου Paris. 2089: τῆς ἰδίως KT: ἰδίως V παραλλάξῃ] διαλλάττη Porph.
3 καλῶς—παραλλάξῃ om. V 5 ὡς] ὅτι T 7 γὰρ om. T 8 τοῦ (ante
ἵππου) om. V 10 post κοινῶς add. τε KT 13 αἱ δὲ ἰδιαίτατα—εὐρίσχεται (16)
om. K 19 ἐπὶ τοῦ ἄλλ. τὸ] ὅτι ἄλλοῖον τοῦτο K 20 ἄλλοῖον] ἀλλοίωσις V
ἄλλο] ἄλλου TV 23 οὖν om. V ποιούσας διαφορὰς Porph. 23. 24 γίνονται V
25 ὄντες om. V

ρέσεις γίνονται τῶν γενῶν εἰς τὰ εἶδη δηλοῖ τὰς διαιρετικάς, ἐν δὲ τῷ λέγειν οἷ τε ὅροι ἀποδίδονται δηλοῖ τὰς συστατικάς.

p. 9,5 Καὶ αἱ τοῦ πῶς ἔχοντος μεταβολαί.

Ὡδε τινές φασι καὶ πρὸς τὰς δύο λέγειν αὐτόν, φημί δὲ τὰς σημαί-
5 νοῦσας τὰ συμβεβηκότα· ἐν μὲν γὰρ τῷ λέγειν ἑτερότητες λέγει τὸ ἀχώ-
ριστον, ἐν δὲ τῷ λέγειν τοῦ πῶς ἔχοντος σημαίνει τὸ χωριστόν. ψευδὲς
δὲ τὸ τοιοῦτον· πρὸς ἑκατέραν γὰρ οἱ δύο λόγοι ἀρμόζουσι.

Πρᾶξις κδ'.

Πάρεστιν ὁ Πορφύριος τῆς δευτέρας διαιρέσεως παραδώσων τὴν διδα-
10 σκαλίαν, φημί δὲ τῆς λεγούσης τὰ ὄντα ἢ χωριστὰ ἢ ἀχώριστα εἶναι.
ἐπειδὴ δὲ οὐ κατὰ τὴν δέον ταύτην ἐπεξήλθε, φέρει τὸ ἑλλιπὲς ἀναπληρώ-
σμεν ἥτοι τὸ κακῶς ἔχον ἐλέγξωμεν, πρῶτον μανθάνοντες τί διαφέρει
οὐσία οὐσιωδούς καὶ συμβεβηκὸς ἐπουσιωδούς· τούτων γὰρ τῆς διαφορᾶς
γινωσκόμενης εὐχερῶς ἐλεγχθήσεται ὁ Πορφύριος ἁμαρτίαν τινὲν περιπεσών.
15 διαφέρει τοίνυν οὐσία | οὐσιωδούς, ὅτι τὸ μὲν οὐσιωδὲς καὶ ἐπὶ συμβεβη- 200·
κόςτος λαμβάνεται, ἡ δὲ οὐσία οὐκέτι· εἰ δὲ ἦν ταύτην οὐσιωδὲς καὶ οὐσία,
ᾧφειλεν ἡ οὐσία εἶναι ὅπου καὶ τὸ οὐσιωδὲς. πῶς δὲ ἐπὶ συμβεβηκότος
τὸ οὐσιωδὲς λαμβάνεται, λέξωμεν. τὸ χρῶμα συμβεβηκὸς ἐστὶ, γένος δὲ
ἐστὶ τοῦ λευκοῦ· κατηγορεῖται γὰρ τὸ χρῶμα τοῦ λευκοῦ οὐσιωδῶς· εἰ γὰρ
20 οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι λευκὸν οὔτε ἐνεργεῖα οὔτε ἐπινοία χωρὶς χρώματος,
σαφὲς ὅτι οὐσιωδῶς κατηγορεῖται τὸ χρῶμα τοῦ λευκοῦ· οὕτω γὰρ κατη-
γοροῦνται καὶ τὰ μὴ δυνάμενα τῇ ἐπινοίᾳ ἢ τῇ ἐνεργείᾳ χωρισθῆναι. εἰ
οὖν θεωρεῖται τὸ οὐσιωδὲς, ὅπου οὐ θεωρεῖται ἡ οὐσία, ὁμολογουμένως
οὐ ταύτην οὐσιωδὲς ὑπάρχει καὶ οὐσία. τοιοῦτον τρόπον διαφέρει καὶ τὸ
25 ἐπουσιωδὲς τοῦ συμβεβηκότος· τὸ γὰρ ἐπουσιωδὲς οὐσίας κατηγορεῖται, τὸ
συμβεβηκὸς δὲ οὐσίας οὐδέποτε κατηγορεῖται, εἰ μὴ ὅταν λέγωμεν ὅτι
Σωκράτης λευκὸς ὑπάρχει καὶ νοῶμεν οὕτως ὅτι τὸ λευκὸν ὑπάρχει ἐν τῷ
Σωκράτει, τότε κατηγορεῖται· ὅταν δὲ λέγωμεν ὅτι Σωκράτης λευκὸς ἐστὶ,
τοῦτ' ἔστιν ὅτι τὸν ὅρισμόν τοῦ λευκοῦ δέχεται ὥσπερ τοῦ ζῴου, τότε οὐ

4 δὲ] δὴ V 5 ἑτερότητες Paris. 2089: ἑτερότησις K: ἑτερότησι T: ἑτερότης V
7 γὰρ Paris. 2089: δὲ KTV καὶ αἱ δύο T 8 πρᾶξις κγ' KV: om.
(cf. p. 172,21) 10 δὲ om. Brand. εἶναι] εἰσιν K 11 ἐπεὶ V
ταύτη] ταύτην Brand. 12 ἐλέγξωμεν T μαθόντες T 14 εὐχερῶς =ρι
om. V 15. 16 τοῦ συμβ. T 17 ᾧφειλεν V 18 ἐπουσιωδὲς T
λέξωμεν KV 19 γὰρ scripsi: δὲ libri 20 ἐπινοία οὔτε ἐνεργεῖα colloc. T
23 post ὁμολ. add. ὡς KT 27 ὑπάρχει V¹ νοῶμεν scripsi: νοοῦμεν lib^{ri} ri
27. 28 ὅτι] ὅτε V (bis) 27 τῷ om. T 28 ante τότε add. καὶ KT
δὲ om. V ὁ σωκρ. V 29 οὐ om. T

- κατηγορεῖται τὰ συμβεβηκότα τῶν οὐσιῶν καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εἶπε
μὴ κατηγορεῖσθαι τὰ συμβεβηκότα τῶν οὐσιῶν. πῶς δὲ κατηγορεῖται τὸ
ἐπουσιῶδες οὐσίας; ὥς ἵνα εἴπῃς τοῦ δούλου καὶ δεσπότου ὁ ἄνθρωπος
κατηγορεῖται· ὥς γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῷον, οὕτω καὶ ἐν τῷ δεσπότῃ
5 ὁ ἄνθρωπος· ὅπου γὰρ δεσπότης, ἐκεῖ καὶ ἄνθρωπος. οὐ τὴν αὐτὴν δὲ
φῆμι κατηγορίαν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ ζῴου πρὸς τὸν ἄνθρωπον οὐσιώδης ἐστίν,
ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν δεσπότην ἐπουσιώδης. εἰ οὖν θεωρεῖται τὸ
ἐπουσιῶδες, ὅπου οὐ θεωρεῖται τὸ συμβεβηκός, ὠμολόγηται μὴ ταῦτον
εἶναι ἐπουσιῶδες καὶ συμβεβηκός.
- 10 Μαθόντες δὲ τούτων τὴν διαφορὰν φέρε χωρήσωμεν ἐπὶ τοὺς λόγους
τοῦ φιλοσόφου· φησὶ γὰρ ὅτι διαφέρει ἡ ἰδιαίτατα τῆς κοινῆς καὶ ἰδίως,
ὅτι αἱ μὲν ἔχουσι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, λευκὸν καὶ λευκότερον, σιμὸν καὶ
σιμώτερον, ἡ δὲ οὐ. κακῶς δὲ λέγει· δεῖκνυται γὰρ ὅτι αἱ μὲν οὐκ ἔχουσι
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἡ δὲ ἔχει· ἰδοὺ γὰρ ἡ μὲν κοινῆς οὐκ ἔχει τὸ
15 μᾶλλον καὶ ἥττον, ὅταν εἰπωμεν τὸ τρίγωνον καὶ τὸ τετράγωνον ἐν κηρῷ
εἶναι· καὶ γὰρ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μετέχεται τό τε τρίγωνον καὶ τὸ τετράγωνον.
ἐν τούτοις δὲ οὐ θεωρεῖται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· οὔτε γὰρ ἐστὶ τρίγωνον τρι-
γώνου μᾶλλον καὶ ἥττον οὐδὲ ἐστὶ τετράγωνον τετραγώνου μᾶλλον καὶ ἥττον.
ὥστε οὖν οὐ πάντοτε ἐν τῇ κοινῇ θεωρεῖται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ἀλλὰ μὴν
20 οὐδὲ ἡ ἰδίως πάντοτε ἐπιδέχεται τὸ | μᾶλλον καὶ ἥττον· ἰδοὺ γὰρ ὁ Ἀθη- 201^r
ναῖος ἀχώριστόν ἐστι συμβεβηκός· Ἀθηναῖος δὲ Ἀθηναίου οὐκ ἔχει τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον. ἡ ἰδιαίτατα δὲ ἔχει. πῶς δέ, λέξωμεν. ἡ ἰδιαίτατα
σημαίνει οὐσίαν καὶ οὐσιῶδες, οὐσίαν μὲν ὥς ἵνα εἴπῃς τὸ λογικόν, οὐσιῶδες
δὲ τὸ λευκόν· ἐμάθομεν δὲ πῶς διαφέρει οὐσία οὐσιώδους. εἰ οὖν ἡ ἰδι-
25 αῖτα λαμβάνεται ἐπὶ οὐσίας καὶ οὐσιώδους, τὸ δ' οὐσιῶδες λαμβάνεται
καὶ ἐπὶ τὸ συμβεβηκός, ὁῦλον ὅτι θεωρεῖται καὶ ἐν τῇ ἰδιαίτατα τὸ
μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· φαμέν γὰρ τὸ λευκόν καὶ ἄγαν λευκόν καὶ ἥττον
λευκόν· ἔφαμεν δὲ τοῦ λευκοῦ κατηγορεῖσθαι τὸ χρῶμα οὐσιωδῶς, λαμβά-
νεται δὲ ἐπὶ οὐσίας καὶ οὐσιώδους ἡ ἰδιαίτατα. δι' ἣν δὲ αἰτίαν φησὶ
30 δικαίως τὴν μὲν ἰδιαίτατα μὴ ἔχειν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, τὴν δὲ κοινῇ
καὶ ἰδίως ἔχειν, φέρει τὸν λόγον παραθήσομεν· φησὶν ὅτι ἡ ἰδιαίτατα δικαίως
οὐκ ἔχει τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἐπειδὴ ἐν εἶδος ὁηλοῖ, ὅπερ χαρακτηριστι-

1 τὰ συμβ. κατ. colloc. V 1. 2 καὶ κατὰ—τῶν οὐσιῶν om. V 1 an εἶπον?
3 τοῦ δεσπ. ἀνθρ. V 4 post γὰρ add. κατηγορεῖται KV 6 τὸν om. V
10 δέ] οὖν T ante ἐπὶ add. καὶ V 12. 13 λευκόν—σιμώτερον eicias
13 ὅτι om. T 14 τὸ ἥττον V 14. 15 ἡ δὲ ἔχει—ἥττον (15) in mrg. suppl. V²
14 γάρ] καὶ T 15 τὸ ἥττον K καὶ τὸ τετράγωνον in mrg. suppl. K
καίρω K 17 τὸ ἥττον TV οὔτε γὰρ—ἥττον (22) in mrg. suppl. V²
18 pr. καὶ] ἡ KT τετραγώνου om. V post ἥττον add. τετράγωνον V
19 τὸ ἥττον T 20 οὐδὲ ἡ] οὔτε ἡ KT: οὐδὲν ἡ V τὸ ἥττον TV
22 ante pr. ἡ add. καὶ V λέξομεν KV 24. 31 ἡ om. V 25 οὐσιῶδες
δε coll. K 26 τῇ ex τῷ corr. V 28 τοῦ λευκοῦ] τούτου λευκόν V
29 δε suppl. V² 30 alt. τῇ] τῶν V 31 δικαίως ante ὅτι transponas
32 τὸ ἥττον K

κόν ἡμῶν ὑπάρχει, οἷον τὸ λογικόν· ἐν δὲ καὶ τὸ αὐτὸ πῶς δύναται ἔχειν
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον; εἰ γὰρ ἔχοι, ἀμείβεται. λογικὸν δὲ λέγει τὸ οὐσιω-
δῶς ἐκάστω ὑπάρχον ὡσαύτως. εἰ δὲ καὶ εἴποι τις ὅτι λέγομεν λογικώ-
τερον, φαμέν ὅτι ἐπιστήμης ἐστὶ καὶ μαθήσεως τὸ δεχόμενον τὸ μᾶλλον
5 καὶ ἥττον. ἄλλως δὲ ἐστὶν ἐλέγξαι αὐτόν· φαμέν γὰρ ὅτι κατὰ τοῦ-
τον τὸν λόγον οὐδεμία αὐτῶν ἔχει τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· εἰ γὰρ διὰ τὸ
εἶναι ἐν εἶδος τὸ λογικὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, οὐδὲ ἡ
κοινῶς ὀφείλει δέχεσθαι οὔτε ἡ ἰδίως· τὸ γὰρ λευκὸν τὸ ἐν τῷ λευκῷ
σώματι εἶδος ἐστὶ τοῦ λευκοῦ σώματος, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐπινοῆσαι τὸ λευκὸν
10 σῶμα ἐκτὸς τῆς λευκότητος. ἐν δὲ τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ λευκὸν τοῦ λευκοῦ σώμα-
τος, καὶ πρὸς μὲν τὸ λευκὸν σῶμα εἶδος ἐστὶ τὸ λευκόν, πρὸς δὲ τὸ ἀπλῶς
οὐκέτι. οὐκ ὀφείλει οὖν τὸ λευκὸν τοῦ λευκοῦ σώματος ἐν εἶδος ὑπάρχον
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. οὔτε μὴν τὸ μέλαν τοῦ Αἰθίοπος· πρὸς
μὲν γὰρ τὸν ἄνθρωπον εἶδος οὐκ ἐστὶ, πρὸς δὲ τὸν Αἰθίοπα εἶδος ἐστὶν·
15 οὐκ ἐστὶ γὰρ ἐπινοῆσαι Αἰθίοπα μέλανος χωρὶς. εἰ οὖν καὶ τὸ μέλαν τοῦ
Αἰθίοπος εἶδος αὐτοῦ ὑπάρχει, οὐκ ὀφείλει ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ
ἥττον· ὅν γὰρ τρόπον τοῦ ἀνθρώπου εἶδος φησὶν εἶναι τὸ λογικόν, τοῦτον
τὸν τρόπον καὶ τοῦ Αἰθίοπος εἶδος ἐστὶ τὸ μέλαν καὶ τοῦ γάλακτος τὸ
λευκόν. καὶ εἰ τὸ αὐτὸ λέγεις εἶναι τὸ λογικὸν καὶ μὴ ἀμείβεσθαι τῇ τοῦ
20 μεῖζονος καὶ ἥττονος προσελεύσει, καὶ γὰρ τὸ τοιοῦτον λέξω ἐπὶ τοῦ μέλανος
τοῦ μέλανος σώματος καὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ τοῦ λευκοῦ σώματος· δεῖ γὰρ
τὸ λευκὸν οὐ ἐστὶ λευκὸν ὡσαύτως ἔχειν. ὥστε οὖν ὑπόψυχρός ἐστιν ὁ
τοιοῦτος λόγος. τί οὖν ἡμεῖς λέγομεν; φαμέν ὅτι οὕτως δεῖ λέγειν· εἰ μὲν
ἀπλατὲς σημαίνει ἡ διαφορά, τότε οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· 201·
25 οἷον τὸ τρίγωνον καὶ τὸ τετράγωνον ἀπλατῇ εἰσι, διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιδέχον-
ται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ὁ Ἀθηναῖος πάλιν ἀπλατῆς ἐστὶν (οὔτε γὰρ ἐστὶ
μεῖζων Ἀθηναῖος ἢ ἥττων), διὰ τοῦτο τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπι-
δέχεται. τὸ λογικὸν πάλιν ὡσαύτως ἔχον οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ
ἥττον. εἰ δὲ πλάτος σημαίνει, τότε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· οἷον τὸ
30 λευκὸν δύναται καὶ ἄγαν εἶναι καὶ ἑλαττον, διὰ τοῦτο ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον
καὶ ἥττον, ἡ σιμότης ἐν πλάτει οὔσα (δύναται γὰρ ἄγαν εἶναι καὶ ἑλαττον),
δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ὁμοίως δὲ εἰ καὶ τοῦ λευκοῦ οὐσιωδῶς κατη-
γορεῖται τὸ χρῶμα, ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν πλάτει ὑπάρχον.

2 τὸ ἥττον T 2. 3 οὐσιωδῶς V¹ 3 ὅτι λέγομεν] λέγων T: πῶς λέγομεν I
6 οὐδεμία scripsi: οὔτε μία libri 7 τὸ λογικόν] λογικόν T: τοῦ λογικοῦ V 8 — 9
τῷ σώμ. τῷ λευκῷ K 10 pr. τὸ om. TV 13 ἐπιδέχεσθαι V alt. τὸ om — γ
14 εἶδος οὐκ—ὑπάρχει (16) om. K ἐστιν (post εἶδος) om. T 17 τὸ ἥττον K
19 λέγεις om. T: post εἶναι colloc. K 20 ἥττονος καὶ μεῖζονος colloc. KT
21 μελανοῦ libri γὰρ Paris. 2089: δὲ KTV 22 alt. ἐστὶν om. K
25. 26 ἐπιδέχεται libri 26 ἀπλατῆς KT 26. 27 οὔτε γὰρ—ἥττων om. V
27 ἥττων] ἐλάττων T τὸ om. TV 28 τὸ λογικόν—ἐπιδέχεται om. V
29 πλάτος] πλάτωνος V¹ 31 ἡ σιμότης—ἥττον (33) in mrg. suppl. V²
γὰρ om. V 32 δέχεται—ἥττον om. V 32. 33 ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λευκὸν οὐκ
κατ. τοῦ χρώματος καὶ ἐπιδ. V 33 ὑπάρχει V¹

Δεύτερόν φησιν ὅτι διαφέρει ἡ ἰδιαίτατα τῆς κοινῶς καὶ ἰδίως, ὅτι αἱ μὲν εἰς ὑπογραφὰς λαμβάνονται, ἡ δὲ εἰς ὁρισμούς. τοῦτο ἀληθές. σκόπει δὲ πῶς δηλοῖ ὡς τὴν ἰδιαίτατα· δηλοῖ οὖν καὶ οὐσίαν καὶ οὐσιῶδες καὶ τοῦτο τὸ οὐσιῶδες ἐπὶ συμβεβηκότων λαμβάνεσθαι· ἐν γὰρ 5 τῇ λέγειν εἰς ὁρισμούς λαμβάνεσθαι δηλοῖ ὅτι καὶ ἐπὶ συμβεβηκότων λαμβάνεται τὸ οὐσιῶδες· ὀρίζομεν γὰρ καὶ τὰ συμβεβηκότα, οἱ δὲ ὁρισμοὶ ἐξ οὐσιωδῶν φωνῶν σύγκεινται. πρόδηλον οὖν ὅτι καὶ αἱ φωναὶ ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν τῶν συμβεβηκότων οὐσιώδεις εἰσὶ· λευκὸν ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὅψεως. τρίτον φησιν ὅτι διαφέρει ἡ ἰδιαίτατα τῆς κοινῶς καὶ ἰδίως, ὅτι 10 αἱ μὲν ἄλλοιον ποιοῦσιν, ἡ δὲ ἄλλο. τοῦτο δὲ ἤδη ἐγνώκαμεν καὶ ἐν τῇ προτεραίᾳ. ἀληθὲς δὲ καὶ τοῦτο λέγει.

Πρᾶξις κε'.

Εἰρηκότες κατὰ τί διαφέρουσιν ἀλλήλων αἱ διαφοραί, λέξωμεν καὶ τί διαφέρει πρὸς ἑαυτὴν ἡ ἰδιαίτατα δηλοῦσα τὰς συστατικὰς καὶ τὰς διαιρε- 15 τικὰς. φασὶ τινες τὰς αὐτὰς εἶναι. ὅτι δὲ οὐχ αἱ αὐταὶ εἰσι, σαφὲς ἐκ τῶν λεχθησομένων. τῶν γενικωτάτων γενῶν οὐκ εἰσι συστατικαὶ διαφοραί, μόναι δὲ διαιρετικαί, πάλιν τῶν εἰδικωτάτων εἰδῶν οὐκ εἰσι διαιρετικαὶ διαφοραί, συστατικαὶ δὲ μόναι· εἰ ἦσαν τοῖνον αἱ αὐταί, ὥφειλε τὸ πρῶτον σκέλος θεωρεῖσθαι, ὅπου καὶ τὸ ἕτερον· εἰ δὲ οὐ θεωρεῖται, σαφὲς ὅτι οὐκ 20 εἰσιν αἱ αὐταί. ἔχομεν ἐντεῦθεν δύο προσηγορίσματα· ὅτι οὔτε τὰ γενικώ- τατα γένη ὀρίζεται μὴ ἔχοντα συστατικὰς διαφορὰς τῶν ὁρισμῶν ἐκ γένους ὄντων καὶ συστατικῶν διαφορῶν καὶ ὅτι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον οὐ διαι- ρεῖται τὰ εἰδικώτατα εἶδη μὴ ἔχοντα διαιρετικὰς φωνάς· οὕτως γὰρ καὶ ὁ Πλάτων ἐβούλετο. δεύτερον ὅτι αἱ διαιρετικαὶ φωναὶ μόνων γενῶν εἰσιν, οὐκέτι 25 δὲ καὶ εἰδῶν, αἱ δὲ συστατικαὶ μόνων εἰδῶν, οὐκέτι δὲ καὶ γενῶν· εἰ γὰρ | εἴπῃς ὅτι καὶ γένους εἰσὶν αἱ συστατικαί, ὥφειλον εἶναι καὶ παντὸς γένους· 202^ο τὸ γὰρ τῇ αὐτῇ ὁμοειδεῖ οὐσιωδῶς ὑπάρχον καὶ πᾶσι τοῖς ὁμοίοις οὐσιω-

1 κοινῆς K	2 ἡ] αἱ V	3 ὡς ante πῶς colloc. V	οὖν om. V
4 καὶ τοῦτο τὸ οὐσιῶδες om. V	5 δηλοῖ ὅτι] δηλονότι T	6 ὀρίζομαι TV	
γὰρ Paris. 2089: δὲ KTV	8 an (οἶον) λευκόν ?	10 ἡ in ras. K	ἄλλο ex
ἄλλοιον corr. K	ἐγνώμεν V	11 προτέρα V	καὶ om. V
12 πρᾶξις κδ'			
KV: om. T (cf. p. 178,8)	13 φέρε λέξωμεν V	17 καὶ πάλιν T	ἰδικωτάτων
K (const.)	18 συστατικὴ δὲ μόνον T	δὲ] γὰρ V	τοῖνον] δὲ KV
αἱ αὐταί] αὐταὶ K	ὥφειλε V (const.)	20 αἱ αὐταὶ εἰσιν colloc. V	
ἔχομεν δὲ K	τὰ om. KV	21 ὀρίζονται K	23 εἶδη om. KV
μὴ superscr. V ²	οὕτως] οὕτου (sic) T	23. 24 καὶ ὁ πλ. ἐβούλ.] ἡβούλ.	
ὁ πλ. T: καὶ ἐβούλ. πλ. V	24 ὅτι om. KV	φωναὶ om. TV	
24. 25 μόνον (bis) T	25 τῶν εἰδῶν (pr. l.) K	26 εἴποις T	pr. γένους]
γένος V ¹ : γενῶν V ²	καὶ παντὸς γένους Paris. 2089: πάντως καὶ γένη KTV ¹ :		
παντὸς γένους V ²	27 ὑπάρχ. οὐσ. colloc. T		

ὡς ὑπάρχει· εἰ οὖν γένους εἰσὶν αἱ συστατικάί, ὥφειλον εἶναι καὶ παντὸς
 γένους· εἰ δὲ οὐκ εἰσὶ (τῶν γὰρ γενικωτάτων οὐκ εἰσὶ συστατικάί), ὁμολο-
 γουμένως οὐχ αἱ αὐταὶ εἰσὶ διαιρετικά καὶ συστατικά. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου
 ἔστιν ἀντιστρέφειν τὸν λόγον καὶ εἰπεῖν ταῦτόν ἐπὶ τῶν διαιρετικῶν· εἴ εἰσιν αἱ
 5 διαιρετικά εἶδους, ὥφειλον εἶναι καὶ παντὸς εἶδους· εἰ δὲ οὐκ εἰσὶ (τὰ γὰρ
 εἰδικώτατα διαιρετικὰς οὐκ ἔχουσιν), ὁμολογουμένως οὐκ εἰσιν αἱ αὐταὶ ἐπὶ τοῦ
 αὐτοῦ κωλυόμεναι λαμβάνεσθαι. τρίτον καὶ σαφές ὅτι οὐχ αἱ αὐταὶ εἰσιν, ὅτι
 ἐπὶ μὲν τοῦ ζῴου συστατικά εἰσιν ἡ οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική, διαιρετικά
 δὲ εἰσὶ τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον. τέταρτον εἰ καὶ αἱ αὐταὶ εἰσὶ (πάντως γὰρ
 10 αἱ συστατικά ἀπὸ τῶν διαιρετικῶν γίνονται), ἀλλ' οὖν ὁμῶς οὐκ ἐπὶ τοῦ
 αὐτοῦ λαμβάνονται· τοῦ γὰρ ζῴου διαιρετικὰς φάμεν τὸ λογικὸν καὶ τὸ
 θνητόν, τοῦ δ' ἀνθρώπου συστατικὰς. πέμπτον αἱ συστατικά καθολικώ-
 τεραὶ εἰσὶ, αἱ δὲ διαιρετικά μερικώτεραι. ὅτι δὲ αἱ συστατικά καθολικώ-
 τεραὶ εἰσὶ, σαφές ἐκ τοῦ ἀποτέμνειν ἡμᾶς αὐτάς διὰ τὸ ἐπὶ πλεόν διήκειν,
 15 οὐ εἰσὶ συστατικά· ἰδοὺ γὰρ φάμεν τὸ ζῶον οὐσίαν ἔμψυχον αἰσθητικήν·
 διότι ἐπὶ πλεόν τοῦ ζῴου διήκει τὸ ἔμψυχον, ἀποτέμνομεν [ὅδ'] αὐτὸ διὰ
 τοῦ αἰσθητικοῦ, καὶ διότι πάλιν τὸ αἰσθητικὸν διήκει ἐπὶ πλεόν, φάμεν
 αὐτοκίνητον. ὅτι δὲ μερικώτερα εἰσὶν αἱ διαιρετικά, σαφές ἐκ τοῦ διαι-
 ρεῖν τὸ ἐν εἰς πολλά, οἷον τὸ ζῶον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον. ἕκτον αἱ
 20 διαιρετικά φθορᾶς ποιητικά εἰσὶ, αἱ δὲ συστατικά συστάσεως· αἱ μὲν γὰρ
 τὸ ζῶον διαίρουσαι τὸ ἐν διαφθείρουσι, λέγω ὅδ' τὸ ζῶον, αἱ δὲ τὸν ἀνθρω-
 πον συνιστῶσιν. ἑβδομον αἱ μὲν διαιρετικά ἐν τοῖς ἀντικειμένοις θεω-
 ροῦνται, τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον, αἱ δὲ συστατικά οὐκέτι· οὐδεὶς γὰρ φησι
 τὸν ἀνθρωπὸν ζῶον λογικὸν καὶ ἄλογον. διὰ τοῦτο ἐπιμέμφονται τινες τῇ
 25 ὁρῇ τῆς ἱατρικῆς φάσκοντες αὐτὴν ἐξ ἀντικειμένων συγκεκροτῆσθαι· ἱατρικὴ
 ἔστι γινώσις ὑγιεινῶν καὶ νοσερῶν καὶ οὐδετέρων. ἀλλὰ μὴν καὶ τῇ ὁρῇ
 τῆς φύσεως τὴν αὐτὴν ἐγκλησιν διὰ τὸ λεχθὲν ἐπάγουσι· φύσις ἐστὶν ἀρχὴ
 κινήσεως καὶ ἡρεμίας. καὶ περὶ μὲν τοῦ ὅρου τῆς ἱατρικῆς ἄλλοις φροντίς
 γενέσθω, περὶ δὲ τοῦ ὅρου τῆς φύσεως δεῖ λέγειν ὅτι οὐκ εἰσὶν αἱ διαι-
 30 ρεῖς ἀντικείμεναι· οὐτε γὰρ φησιν ὡς ἡ φύσις ἡρεμία ἐστὶ καὶ κίνησις,
 ἀλλ' ἀρχὴ ἡρεμίας καὶ κινήσεως.

1 συστατικά] διαιρετικά K: συστατικά διαφορά T ὥφειλον—συστατικά om. K
 1. 2 εἶναι καὶ παντὸς γένους V²: εἶναι πάντως καὶ γένος V¹: πάντως εἶναι καὶ γένη T
 2. 3 καὶ ὁμολ. V 3 αἱ om. T ἀντιστρέφειν TV 5 καὶ παντὸς εἶδους V
 πάντως καὶ εἶδους KTV¹ ἐστὶ K 7 κωλύουσαι TV 8 ἡ om. K
 9 ante ἄλογον add. τὸ TV καὶ αἱ om. TV 12 συστ. δὲ τοῦ ἀνθρ. colloc. T
 12. 13 καὶ καθολ. T 14 ἐκ] ἀπὸ K αὐτάς] αὐτὰ KV 15 οὐς
 ἔμψυχος αἰσθητική K 16 διότι scripsi: διὰ libri τοῦ ζῴου post ἔμψυχ-
 colloc. T δὲ deleui 16. 17 διὰ τὸ αἰσθητικὸν TV 17 καὶ om. V
 ante ἐπὶ πλεόν add. τὸ V 18 αὐτοκίνητον] scribas ἔμψυχον διαίρετ.] διαφορά V
 18. 19 ἐκ τούτου ἐν διαίρειν εἰς πολλά V 19 ζῶον εἰς om. V 20 εἰσὶ ποι-
 colloc. T 22 ἀντικ.] ἀτόμοις K 23 φήσει V 25 συγκεκροτῆσθαι V
 post ἱατρ. add. γὰρ K 26 οὐδετέρου T 27 ἐγκλίσιν T 28 καὶ (ar-
 περι) om. V ἄλλοις] ἄλλῃ K 29 γινέσθω V

Ἰστέον δ' ὡς ὁ Πορφύριος αὐτάς ἐν τῷ ὀνόματι προσαγορεύει· συστατικὰς γὰρ καλεῖ αὐτάς ἐκ τοῦ τιμιωτέρου τὴν προσηγορίαν αὐταῖς ἐφαρμόσας· ὅτι γὰρ αἱ συστατικαὶ τιμιώτεραί εἰσι τῶν διαιρετικῶν, σαφὲς ἐντεῦθεν· πρῶτον αἱ μὲν συστατικαὶ | καθολικώτεραί εἰσιν, αἱ δὲ διαιρετικαὶ μερι- 202^ο κώτεραι· τιμιώτερον δὲ τὸ καθολικὸν τοῦ μερικοῦ. δεύτερον αἱ μὲν φθορὰν ποιοῦσιν, αἱ δὲ σύστασιν. ὅσον δὲ τὸ αἰτιατόν τινος αἰτιατοῦ ἐστὶ κρείττον, τοσοῦτον καὶ τὸ αἴτιον τοῦ αἰτίου. εἰ οὖν ἡ σύστασις τῆς φθορᾶς κρείττων καθέστηκεν, αἴτια δὲ τῆς συστάσεως αἱ συστατικαὶ (τῆς δὲ φθορᾶς αἱ διαιρετικαί, αἱ συστατικαί) ὁμολογουμένως κρείττονες τῶν διαιρετικῶν καθε- 10 στήκασιν. τρίτον αἱ μὲν διαιρετικαὶ δυνάμει εἰσὶν, αἱ δὲ συστατικαὶ ἐνεργείᾳ. εἰσὶ δὲ δυνάμει αἱ διαιρετικαί, ὥς ἵνα εἴπῃς ὅτι τὸ ζῶον δύναται καὶ λογικὸν εἶναι καὶ ἄλογον, ἐνεργείᾳ δὲ αἱ συστατικαί, ὥς ἵνα εἴπῃς ὁ ἄνθρωπος ζῶον λογικὸν θνητόν· πάντως γὰρ ὁ ἄνθρωπος ζῶον ἐστὶ λογικόν. εἰ οὖν κρείττον ἐστὶ τὸ ἐνεργείᾳ τοῦ δυνάμει, ὁμολογεῖται κρείττονας εἶναι 15 τὰς συστατικὰς τῶν διαιρετικῶν.

Πρᾶξις κς'.

p. 9,7 Ἄνωθεν οὖν πάλιν ἀρχομένῃ.

Ἐν τῇ λέγειν ἄνωθεν ἀρχομένῃ δηλοῖ ἐτέραν διαίρεσιν· ἄρτι γὰρ εἰς χωριστὰ καὶ ἀχώριστα ποιεῖται τὴν διαίρεσιν, ὥς ἤδη εἰρήκαμεν ἐν 20 τῇ θεωρίᾳ.

p. 9,8 Τὸ μὲν γὰρ κινεῖσθαι.

Τινὲς ἐπιλαμβάνονται τοῦ φιλοσόφου λέγοντες ὅτι οὐ πᾶσα κίνησις χωριστὴ ἐστίν· ἰδοὺ γὰρ ἡ οὐρανία ἀχώριστος ὑπάρχει· αἰεὶ γὰρ ὁ πόλος κινεῖται. ἐστὶ δὲ πρὸς τούτους εἰπεῖν ὅτι οὐκ εἰρηκῶς τὸ κινεῖσθαι δηλοῖ 25 πᾶσαν κίνησιν· εἴρηται γὰρ Ἀριστοτέλει ὅτι τὸ ἀπροσδιορίστως λεγόμενον ἰσοδυναμεῖ τινι μερικοῦ, οἷον ἐὰν εἴπω ὅτι ἄνθρωπος λούεται, οὐ πάντα ἄνθρωπον λέγω λούεσθαι ἀλλ' ἕνα, ἀπροσδιορίστως δέ. οὕτω δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ κινεῖσθαι λέγων ὁ Πορφύριος οὐ πᾶσαν φύσιν κινεῖσθαι ἐδήλωσεν, ἀλλὰ 30 τινὰ ἀπροσδιόριστον. ἐστὶ δὲ τις κίνησις χωριστὴ, ἡ τῇ ἡμεῖς παυομένη. διὰ τί δὲ ἐπὶ τῶν οὐρανίων μόνων ἔλεγον τὴν διαστολήν, οὕτων καὶ ἄλλων

1 ὡς] ὅτι T: om. V 5 καθολικώτερον KV 6 τὸ αἰτιατόν] αἴτιον T
αἰτίου] αἰτιατοῦ V 7 ἡ om. V κρείττων T 8 αἴτια] αἴτιοι libri
8. 9 τῆς δὲ φθορᾶς – συστατικαὶ inserui 13 θνητόν om. V post alt. λογικόν
addas θνητόν 14 ὁμολογῆται V κρείττονας] κρείττον V 16 πρᾶξις κε'
KV: om. T (cf. p. 181,12) 19 εἰρήκαμεν] p. 173,23 22 οὐ om. K
24 πρὸς τούτοις εἰπεῖν K: εἰπεῖν πρὸς τούτους V 25 εἴρηται Ἀριστοτ.] De interpr.
c. 7 p. 17^b29 26 ὅτι ἐὰν εἴπω colloc. KT 27 alt. δὲ] γὰρ V
28 ὁ om. V 29 τινὰ] τὴν KT ἐπουρανίων V

ἐν τῇμιν ἀχωρίστων κινήσεων; ἰδοὺ γὰρ ἡ ἐμφυχία ἀχώριστος ὑπάρχει κινήσις. καὶ εἰ τοῦτο ἀσαφές ὑπάρχει, ἐκ τοῦ θρυλλουμένου παραστήσομαι, φημί δὲ ἐκ τῶν ζωτικῶν κινήσεων, ὧν χωρὶς εἶναι οὐ δυνάμεθαι. ὥστε οὖν οὐ τὴν δέουσαν διαστολὴν ἔγνωσαν οἱ ἐπιλαμβανόμενοι τοῦ φιλοσόφου, οὐδὲ τὸν Ἀριστοτελικὸν λόγον, φημί δὲ τὸν λέγοντα 'τὸ ἀπροσδιόριστον ἰσοδυναμεῖ τινι μερικῷ'.

p. 9,10 Τῶν δὲ ἀχωρίστων αἱ μὲν ὑπάρχουσι καθ' ἑαυτάς, αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός.

Τὸ ἀχώριστον διαιρεῖ εἰς συμβεβηκός καὶ οὐσίαν, καὶ ἐν μὲν τῷ 10 λέγειν καθ' ἑαυτάς δηλοῖ τὰς οὐσιώδεις (οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ αὐθυπόστατον), ἐν δὲ τῷ λέγειν κατὰ συμβεβηκός ῥᾶστα τὰ συμβεβηκότα δηλοῖ, ἅτινα καθ' ἑαυτά μὲν οὐκ εἰσιν, ἐν ἐτέρῳ δέ.

p. 9,12 Καὶ τὸ ἐπιστήμης εἶναι δεκτικόν.

Καλῶς εἶπε δεκτικόν· κἄν γὰρ ἡ τις | ἐπιστήμων κἄν τε μή, 203· 15 ἄνθρωπος ἀκούσει ἔχων τὸ δεκτικόν.

p. 9,15 Αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός οὔτε ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ λέγονται οὔτε ποιοῦσιν ἄλλο.

Σχόπει πῶς ἐξήνεγκεν ἀσφαλῶς τὸν λόγον· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν οὐσιωδῶν τῶν λαμβανομένων εἰς ὁρισμούς καὶ ὑπογραφὰς οὐκ ἐζήτησεν εἰπεῖν 20 ὅτι μόνῃ τῷ λόγῳ τῆς οὐσίας λαμβάνονται, ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ ὑπογραφαῖς ἐπιτηδείοι εἰσι καὶ ὁρισμοῖς, ἐπὶ δὲ τῶν συμβεβηκτικῶν τῶν μὴ λαμβανομένων λόγῳ οὐσίας ἀλλὰ μόνῃς ὑπογραφῆς, ἵνα δείξῃ ὅτι μόναις ὑπογραφαῖς ἐπιτηδείοι εἰσιν, εἶπεν οὔτε ποιοῦσιν ἄλλο ἀλλὰ ἄλλοῖον, οὔτε οὐσίας λόγῳ λαμβάνονται.

25 p. 9,16 Καὶ αἱ μὲν καθ' ἑαυτάς οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

Ἵπὲρ τούτου οὐκ ὀλίγα ἐν τῇ θεωρίᾳ κατεβαλόμεθα.

1 ἐμφυχ(α) ἐν ψυχῇ V 2 ἀσαφές Paris. 2089: σαφές KTV θρυλλομένου T
 παραστήσομεν V 4 ἔγνων KT ἐπιλαμβόμενοι T 5 δὴ] δὲ V
 τὸ om. V 5. 6 ἰσοδυναμεῖν K 10 ὁ Ἀριστοτ.] cf. Anal. pr. A 4 p. 26·29 sq. =
 11 αὐθυπόστατα V 12 ἐν om. V 13 ἐπιστήμης δὲ K 14 τὸ δεκτ.
 16. 17 λέγονται] λαμβάνονται Porph. 20 μόνον KT καὶ om. V
 20. 21 ὑπογραφαῖς—ὁρισμοῖς Paris. 2089: ὑπογραφαῖ ἐπιτηδείως λαμβάνονται (εἰσὶ V) x
 ὁρισμοί KTV 22. 23 μόναις—ἐπιτηδείοι Paris. 2089: μόναι ἐπιγραφαὶ (ὑπογραφα ~~—~~ i J)
 ἐπιτηδείως KTV 24 λαμβάνεται T 26 τὸ om. T 27 κατεβαλό ~~—~~ μεθ
 TV (cf. p. 179,10 sq.)

p. 9,17 Αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός, καὶ ἄχωριστοι ὄσιν.

Ἐκ τοῦ μᾶλλον ἐπεχέιρησεν· εἰ γὰρ αἱ ἄχωριστοι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχονται, πολλῷ μᾶλλον καὶ αἱ χωρισταί.

p. 9,18 Ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν.

5 Καλῶς ἐχρήσατο τοῖς ὀνόμασιν· ἐν μὲν γὰρ τῇ ἐπίτασιν δηλοῖ τὸ μᾶλλον, ἐν δὲ τῇ ἄνεσιν τὸ ἥττον.

p. 9,18 Οὐτε γὰρ τὸ γένος μᾶλλον καὶ ἥττον κατηγορεῖται, οὐ
ἀν ἢ γένος, οὐθ' αἱ τοῦ γένους διαφοραί.

Φησὶν ὅτι τὸ ζῷον οὐκ ἔστι μᾶλλον ἵππου ἢ περ ἀνθρώπου οὐτε τὸ
10 λογικόν, δ λέγεται οὐσιῶδες, μᾶλλον ἔστι Σωκράτους ἢ περ Πλάτωνος. διὰ
τοῦτο τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπιδέχονται.

p. 9,20 Αἱ τὸν ἐκάστου λόγον συμπληροῦσαι.

Τοῦτ' ἔστι τὴν φύσιν καὶ τὸν ὁρισμόν.

p. 9,21 Τὸ δὲ εἶναι ἐκάστην ἐν καὶ τὸ αὐτὸ οὐτε ἐπίτασιν οὐτε
ἄνεσιν ἐπιδεχόμενόν ἐστι.

15 Εἵπομεν ὅτι τούτῳ τῇ λόγῳ καὶ τὸ λευκόν, οὐ ἔστι λευκόν, καὶ
μόνον εἶδος ὑπάρχον, οὐκ ὀφείλει τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδέχεσθαι. τί
δὲ ἔστι τὸ αἰτιον; τὸ ἀπλατὲς καὶ τὸ ἐν πλάτει θεωρούμενον.

p. 9,22 Ἡ κεχρῶσθαί πως.

Τοῦτ' ἔστι χρῶμα ἐμφαίνειν ἢ τὸ ξανθὸν ἢ τὸ λευκόν ἢ τι τοιούτων.

20 p. 10,2 Αἱ δὲ καθ' ἑαυτὰ τὰ διαιρεθέντα εἰδοποιεῖται.

Τοῦτ' ἔστιν αἱ συστατικά.

p. 10,5 Αἱ μὲν τοῦ ἐμψύχου καὶ αἰσθητικοῦ διαφοραὶ ὑποστατι-
καὶ εἰσι τῆς τοῦ ζῴου οὐσίας.

Ὡς δὲ δεικνύει ὅτι οὐχ αἱ αὐταὶ εἰσι διαφοραὶ αἵ τε συστατικά καὶ αἱ
διαιρετικά ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λαμβανόμεναι.

2 αἱ om. K 3 τὸ ἥττον K 3 πολλῷ—χωρισταί om. KT 4 ἐπίτασιν
λαμβάνουσι Porph. 5 τῇ] τὸ T 7 τὸ γένος ex τὰ γένη corr. T
8 ἢ] εἴη K 9 pr. τὸ om. V 10 δ om. V τὸ οὐσιῶδες V σωκρ.
ἐστίν colloc. V 11 τὸ om. V καὶ ἥττον om. K 11. 12 τὸν ὄρ. καὶ
τὴν φύσιν colloc. V 13 εἶναι om. K 15 καὶ τὸ λευκόν om. T post
τὸ λευκόν addas τὸ ἐν τῇ σώματι (cf. p. 180,8 sq.) 18 ἢ om. K 20 καθ' ἑαυτὰ
καθ' ἑαυτὰ V 22 ἡ . . . διαφορά συστατικὴ ἐστὶ Porph. 24 αἱ (ante διαιρ.) om. K

1,12 'Αλλ' αἱ μὲν τοῦ λογικοῦ καὶ θνητοῦ διαφοραὶ συστατι-
καὶ γίνονται τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐξ οὖν εἰσι συζυγίαι ἐπὶ ταύτης τῆς διαιρέσεως· λογικὸν ἄλογον,
θνητὸν ἀθάνατον, λογικὸν θνητὸν, ἀλογον θνητὸν, ἄλογον
κατὰ δὲ ἄλλους τρεῖς ἀσύστατοι καὶ τρεῖς συνιστάμεναι, καὶ εἰ μὲν τρεῖς
εἰσιν αἱ συνιστάμεναι, εὐρίσκονται δύο ὑπἄλληλοι καὶ μία διαγώνιος· εἰ δὲ
τέσσαρες εἰσιν αἱ συνιστάμεναι, εὐρίσκονται δύο ὑπἄλληλοι καὶ δύο διαγώνιοι.
καὶ ὁ μὲν Πλάτων βούλεται εἶναι τέσσαρες, λογικὸν ἀθάνατον καὶ λογικὸν 203·
ο θνητὸν καὶ ἄλογον θνητὸν καὶ ἄλογον ἀθάνατον, καὶ προσέφερε τὸν ποιητὴν
ἀσύστατους, λογικὸν ἄλογον καὶ θνητὸν ἀθάνατον, καὶ προέφερε τὸν ποιητὴν
λέγοντα ὅτι ἔστιν ἄλογον ἀθάνατον ἐν τῇ λέξει
ἢ δ' ἀθάνατον κακὸν ἔστιν.

ὁ Ἀριστοτέλης δὲ τρεῖς εἶναι βούλεται· τρεῖς γὰρ τὸ ἄλογον ἀθάνατον.
15 ὅς καὶ ἀκολουθεῖ ὁ Περφύριος· τρεῖς γὰρ εἶναι λέγει· οὕτω γὰρ καὶ κατ'
ἀρχὴν ἐπηγγεῖλατο τοῖς Περιπατητικοῖς ἀκολουθεῖν.

p. 10,14 Οὕτω δὲ καὶ τῆς ἀνωτάτω οὐσίας.

Πάλιν οὕτως ἔχει καὶ ἡ οὐσία· ἔστι γὰρ διελεῖν αὐτὴν εἰς τε τὸ
ἔμφυχον καὶ ἄψυχον καὶ αἰσθητικὸν καὶ ἀναίσθητον. ἐπὶ τούτων δὲ ἔξ
20 εἰσι συζυγίαι· ἔμφυχον αἰσθητικὸν, ἔμφυχον ἀναίσθητον, καὶ ἐπὶ
ἔμφυχον ἀναίσθητον, αἰσθητικὸν ἀναίσθητον, ἔμφυχον αἰσθητικὸν, καὶ ἐπὶ
τούτων δὲ ὁμοίως τρεῖς εἰσι συνιστάμεναι καὶ τρεῖς ἀσύστατοι. καὶ συν-
ιστάμεναι μὲν αἱ δύο ὑπἄλληλοι, ἔμφυχον ἀναίσθητον, καὶ ἀναίσθητον,
καὶ μία διαγώνιος ἔμφυχον αἰσθητικὸν, ἔμφυχον ἀναίσθητον, καὶ ἀναίσθητον,
25 κείμεναι, ἔμφυχον ἄψυχον καὶ αἰσθητικὸν ἀναίσθητον, οὕτε ἡ μία τῶν δια-
γώνιων ἄψυχον αἰσθητικόν.

p. 10,19 Εἰδοποιοὶ πᾶσαι χέκληνται.
'Αντὶ τοῦ συστατικά. διὰ τί δέ; εἰρήκαμεν ὅτι τιμιώτεραί εἰσι τῶν

1 τοῦ θνητοῦ καὶ τοῦ λογικοῦ Porph.
2 post ἀνθρώπου add. αἱ δὲ τοῦ ἀλόγου
θνητοῦ μέχρι (μέχρι om. T) τῶν ἀλόγων ζώων (ζώων om. K), αἱ δὲ τοῦ λογικοῦ καὶ ἀθ-
του τοῦ θεοῦ (τῶν ἀγγέλων T) KT
3 οὖν om. V
7 ante ὑπἄλλ. add. αἱ T
6, 7 καὶ εἰ—συνιστάμεναι om. V
8 διαγώνιοι καὶ δύο ὑπἄλλ. add. αἱ T
9 ὁ μὲν II
11 λογικὸν καὶ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάν. V
13 ἡ Urb. 35:
14 Ἀριστοτέλης] Peripateticos spectat
15 ante αἰσθητ. add. εἰς T
18 τε om. V
19 ante αἰσθητ. add. εἰς T
22 τρία εἶναι (sic) συ-
ante alt. ἄψυχ. add. καὶ TV
23 καὶ om. V
28 εἰρήκαμεν] p. 183,1

διαίρειτικῶν. τούτων δὲ χρεῖα ἐστὶν εἰς τὸ διαίρειν γένη καὶ ὀρίζειν εἶδη,
τῶν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς διαφορῶν οὐκ ἔστι χρεῖα.

Πρᾶξις κζ'.

Εἰ φῶς τῶν πραγμάτων οἱ ὅρισμοὶ καθεστῆκασιν, φέρε καὶ τὴν δια-
5 φορὰν ὀρισώμεθα εἰρηκότες τί ἐστὶν ἡ κοινῶς καὶ ἰδίως καὶ ἰδιαίτατα, καὶ
πῶς ἡ ἰδιαίτατα οὐσίαν καὶ οὐσιῶδες ὁλοῦ συστατικῶς καὶ διαίρειτικῶς
λαμβάνομένη. λέγεται τοίνυν διαφορὰ ἡ περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ
γένους· ἐν μὲν γὰρ τῷ εἶδει περιττεύουσιν αἱ διαφοραί, ἐν δὲ τῷ γένει
οὐκέτι· τὸ γὰρ γένος ὡς γένος ἀδιαίρετον ὑπάρχον οὐκ ἔχει διαφορὰν. εἰ
10 δὲ εἴποις 'ναὶ ἔχει· ἰδοὺ γὰρ φαμεν· οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ ἐστὶ τὸ
ζῷον', λέξω ὡς οὐκ ἔχει ταύτας τὰς διαφορὰς ὡς γένος, ἀλλ' ὡς εἶδος.
καὶ τοῦτο πρόδηλόν ἐστιν ἐκ τοῦ συστατικῶς εἶναι τὰς διαφορὰς· συστατικαὶ
ὅτε διαφοραὶ γενῶν οὐκ εἰσὶν ἀλλ' εἰδῶν, ὡς καὶ ἤδη λέλεκται. εἰ δὲ καὶ
φιλονεικεῖς λέγων ὅτι πάντως ἔχει, λέξομεν ὅτι εἰ καὶ ἔχει διαφορὰς τὸ
15 γένος, ἀλλ' οὐκ οὐ τὰς ἴσας τῷ εἶδει· ἔχει γὰρ τὸ εἶδος καὶ τὰς τοῦ γένους
καὶ τὰς ἑαυτοῦ· τὸ γὰρ οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ
ἀνθρώπου, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λογικὸν θνητόν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐνεργεῖα εἰσὶν
ἐν τῷ εἶδει, δυνάμει δὲ ἐν τῷ γένει, | ὅταν καὶ συγχωρηθῇ τὸ λογικὸν 204r
εἶναι τοῦ γένους διαφορὰν ὡς γένους. τοῦτο δὲ φημι, ἐπειδὴ ἀδιαίρετον
20 ὑπάρχον τὸ γένος τὸ λογικὸν οὐκ ἔχει ἀπ' αὐτοῦ διαιρούμενον. μὴ νόμιζε
δὲ ὅτι τὸ εἶδος πλείονας ἔχον διαφορὰς τοῦ γένους καθολικώτερόν ἐστιν·
ὅπου γὰρ πλείονες εἰσι διαφοραί, ἐκεῖ βραχὺ καὶ ἔλαττον ὑπάρχει τὸ ὀριζό-
μενον· ἰδοὺ γὰρ τοῦ ἐπὶ τὰ ἄτομα ἐξαπλουμένου ἀνθρώπου * * * οὐ τοσαύ-
ται εἰσὶν ὅσαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀτόμου· λέγων γὰρ τὸν ἀνθρώπον ζῷον λογικόν
25 θνητόν τὸν καθόλου ὀρίζεις, εἰ δὲ θελήσεις τὸν μερικὸν ἦτοι τὸν ἄτομον
εἰπεῖν, προστιθεῖς καὶ ἄλλας διαφορὰς πρὸς τὸ ἀτομῶσαι τὸν καθόλου
ἀνθρώπον· λέγομεν γὰρ 'Σωκράτης ἐστὶ ζῷον λογικὸν θνητὸν πλατυώνυχον
προκοίλιον'. καὶ οὕτω διὰ τῶν πλείονων διαφορῶν ἀτομοῦται ὁ καθόλου
ἀνθρώπος.

30 Ζητοῦσι δὲ τινες διὰ τί τὴν μὲν διαφορὰν ὁ Πορφύριος διὰ τοῦ γένους
καὶ εἶδους ὠρίσατο, τὸ εἶδος δὲ καὶ τὸ γένος δι' ἀλλήλων παρέδωκε, καίτοι

2 οὐκ ἔστι] οὐκέτι T 3 πρᾶξις κς KV: om. T (cf. p. 183,16) 5 ἡ ἰδίως T
ἡ ἰδιαίτ. TV 8 post γένους add. καλῶς δὲ εἰρηκεν ἡ περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους V
10 τὸ om. V 11 ταύτας om. KT 13 ὡς ἤδη λέλεκται] cf. p. 181,24
14 λέξωμεν (ω ex o corr.) T 19 διαφορὰ TV 21 δὲ om. T
22 πλείον V 23 post ἀνθρ. inseras πλείονες εἰσι διαφοραὶ ἡ τοῦ καθόλου ἀνθρώπου,
τοῦ δὲ καθόλου ἀνθρώπου 24 λέγων — ἀνθρώπων] λέγονται· τὸ (ex τὸν corr.) γὰρ
ἀνθρώπος K 25 τὸν (ante καθόλου) om. V ὀρίζει KV 26 πρὸς] εἰς T
τὸ] τῷ K 27 λέγεις K ἐστὶ om. TV 28. 29 ὁ ἀνθρ. ὁ καθόλου K
31 παρέδωκε om. K

δυναμένου τοῦ εἶδους διὰ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ γένους ὀρίζεσθαι, ὡς ἵνα
εἴπῃς 'εἶδός ἐστι τὸ πλείονας ἔχον διαφορᾶς τοῦ γένους', ὁμοίως δὲ καὶ
τοῦ γένους δυναμένου παραδίδωσθαι διὰ τοῦ εἶδους καὶ τῆς διαφορᾶς, ὡς
ἵνα εἴπῃς 'γένος ἐστὶ τὸ ἐν τῇ εἰδῇ θεωρούμενον, οὐκέτι δὲ καὶ ἐν τῇ
5 διαφορᾷ'. τὸν μὲν γὰρ ἄνθρωπον ζῶν φαμεν, τὴν δὲ λογικότητα οὐ φαμεν
ζωότητα. ἔστι δ' οὕτως πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι· τέσσαρά ἐστι τὰ
κατασκευάζοντα, τρία μὲν ἀσύστατα, ἐν δὲ συνιστάμενον· ὁμολογούμενον ἐξ
ὁμολογουμένου, ἀμφιβολον ἐξ ἀμφιβόλου, ὁμολογούμενον ἐξ ἀμφιβόλου,
ἀμφιβολον ἐξ ὁμολογουμένου. καὶ τὰ μὲν τρία ἀσύστατα, ἐν δὲ ὡς ἔφαμεν
10 τὸ συνιστάμενον. ποῖα δὲ οὐ συνίσταται, λέξωμεν· τὸ ὁμολογούμενον ἐξ
ὁμολογουμένου (οὐδεὶς γὰρ κατασκευὴν τοῦ ὁμολογουμένου ποιεῖται), οὐδὲ
τὸ ἀμφιβολον ἐξ ἀμφιβόλου (ὁ τοιοῦτος γὰρ λόγος διάλληλος ὑπάρχει), οὕτε
μὴν τὸ ὁμολογούμενον ἐξ ἀμφιβόλου· εἰ γὰρ τὸ ὁμολογούμενον ἐξ ὁμολογου-
μένου οὐ κατασκευάζεται, πολλῶν μᾶλλον οὐδὲ ἐξ ἀμφιβόλου. συνίσταται
15 δὲ τὸ λέγον τὸ ἀμφιβολον ἐξ ὁμολογουμένου κατασκευάζεσθαι. τούτου οὕτως
ἔχοντος ὁ Πορφύριος λογικῇ μεθόδῳ χρησάμενος οὐχ ὀρίζει τὰ ἀμφιβαλ-
λόμενα ἐξ ἀμφιβαλλομένων· τὸ γένος γὰρ ὀρίζων οὐκ ἡδύνατο διὰ τῆς δια-
φορᾶς καὶ τοῦ εἶδους αὐτὸ παραδοῦναι ἅτε τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ εἶδους
ὑπ' ἀμφιβολίαν ὄντων, οὕτε μὴν τὸ εἶδος διὰ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ γένους·
20 ἔτι γὰρ ἠγνοεῖτο ἡ διαφορὰ. τὴν μὲντοι διαφορὰν διὰ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ
γένους παραδέδωκε τὸ ἀμφιβολον διὰ τῶν ὁμολογουμένων κατασκευάζων.

Ἐπειδὴ δέ τινες κατασκευάζουσι μὴ εἶναι τὰς διαφορὰς, φέρε τὴν
κατασκευὴν πρῶτον εἰσώμεθα, εἰδ' ὅστερον τῶν ὄντων αὐτὰς ἀποδείξωμεν.
κατασκευάζουσι δὲ τὸ τοιοῦτον δύο λήμμασιν, ὧν τὸ πρῶτον ἐπέχει | τοι- 204
25 οὔτον λόγον· οὐδέποτε τάναντία ἀμιγῇ καὶ ἄκρατα ὄντα ἐν τῇ αὐτῇ κατ'
ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θεωρεῖται,
οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἐν τῇ αὐτῇ οὐδέποτε θεωρεῖται. ἐπειδὴ δὲ
δύναται ἐν τῇ αὐτῇ κατ' εἶδος εἶναι (ἐν μὲν Σωκράτει τὸ μέλαν, ἐν δὲ
τῇ Πλάτῳ τὸ λευκόν), προσέθησαν 'κατ' ἀριθμὸν', ἵνα ἕνα δηλώσωσιν.
30 ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν ἐνὶ δύναται εἶναι τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἐν μὲν τοῖς
ποσὶ τὸ θερμὸν, ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ τὸ ψυχρόν, προσέθησαν 'κατὰ τὸ αὐτὸ

1 γένους] εἶδους V 5 λογικότητα V 8. 9 ἀμφιβολον—ὁμολογουμένου suppl. Γ

ἀμφιβ. ἐξ ὁμολ. ὁμολ. ἐξ ἀμφιβ. colloc. KT 9 ἀμφιβολον] ἀμφιβαλλόμενον V

9. 10 ἐν δὲ φαμεν τὸ συνιστ. K: ἐν δὲ τὸ συνιστ. ὡς ἔφαμεν T 10 ποῖον KT

λέξωμεν KV 13. 14 εἰ γὰρ—ἀμφιβόλου om. K 14 οὐδὲ om. V 15 λέγει

ζῶν T: λεγόμενον V ἀμφιβολον] ἀμφιβαλλόμενον TV 16 οὐ χωρίζει

17 ἀμφιβαλλομένου K ὀρίζων] ἀορίζων V ἐδύνατο V 18 ἅτε] ἔτι KT

19 μὴ] δὲ K 20 ἠγνοεῖτο ἡ διαφορὰ om. V 21 παρέδωκε K

22 κατασκ. post διαφορὰς colloc. K 23 εἰσώμεθα T εἰδ' εἰς] εἰς V

24 δύο διλήμμασιν V alt. τὸ om. V 25 καὶ ἄκρατα ὄντα om. V 26 καὶ

(post μέρος) om. V 27 ἐν τῇ αὐτῇ] ἐν αὐτῷ T: τὸ αὐτὸ V δὲ om. V

28 δύναται καὶ K μὲν om. T 30 δὲ om. T 30. 31 τοῖς ποσὶ τῷ

ψυχρόν μόνον, ἐν δὲ τῇ κεφ. τὸ θερμὸν V

μέρος· ἐτι δὲ προσέθησαν καὶ 'κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον' διὰ τὸν διάφορον
 χρόνον· ὁ γὰρ διάφορος χρόνος καὶ τάναντία δύνανται ἐν τῷ αὐτῷ καὶ κατὰ
 τὸ αὐτὸ μέρος δεῖξαι θεωρούμενα· τὴν γὰρ θερμὴν κεφαλὴν καὶ ψυχρὰν
 μετέπειτα ποιεῖ. τὸ δεύτερον δὲ τοιοῦτον ὑπάρχει· οὐδέποτε εὐρίσκεται τι
 5 ἐκ τῶν μηδαμῇ μηδαμῶς· πάντα γὰρ τὰ ὄντα ἐξ ὄντων ἔχουσι τὸ εἶναι.
 ἰστέον δὲ ὡς ἄλλο μὲν φησιν ὁ Πλάτων τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς, ἄλλο δὲ ὁ
 Ἀριστοτέλης· ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἔλεγε τὸ μηδαμῇ τὸ μηδαμῶς μήτε ἐπινοῖα
 μήτε ἐνεργεία ὑπάρχον (ἀμέλει τὸν τραγέλαφον οὐ φησι μηδαμῇ μηδαμῶς,
 ἐπειδὴ ἔχει τὸ εἶναι ἐν ἐπινοίᾳ), Ἀριστοτέλης δὲ μηδαμῇ μηδαμῶς ἔλεγε
 10 τὸ τῇ μὲν ἐπινοίᾳ ὑφιστάμενον, ἐνεργείᾳ δὲ οὐκέτι, οἷον τὸν τραγέλαφον
 καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντός φησι τὰς διαφορὰς μὴ εἶναι·
 ποῦ γὰρ εἰσιν; ἐὰν γὰρ εἴπῃς 'ἐν γένεσιν εἰσιν', ψεύσῃ· τοῦτο γὰρ κατα-
 σκευάζει τὸ πρῶτον λῆμμα, τὸ μὴ θεωρεῖσθαι τάναντία ἐν τῷ αὐτῷ κατ'
 ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. εἰ οὖν τὸ
 15 ζῷον ἐν τί ἐστι κατ' ἀριθμὸν, ἀμερὲς δὲ κατὰ τὸ γένος, τὰ γένη δὲ καθόλου
 εἰσὶ, τὰ καθόλου δὲ ἀσώματα εἰσιν, τὰ δὲ ἀσώματα ἀμερῇ, πῶς δύναται
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δέχεσθαι τάναντία, φημί δὲ τὸ λογικὸν καὶ τὸ
 ἄλογον καὶ τὸ θνητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον; ἀλλὰ μὴν εἰ εἰσι διαφοραὶ ἐν γένει
 πάντως, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἰσιν· οὕτε γὰρ ἔστιν ἐπινοῆσαι σήμερον
 20 μὲν τὰ ζῷα λογικά, αὔριον δὲ ἄλογα. εἰ οὖν οὐκ εἰσιν αἱ διαφοραὶ ἐν
 τοῖς γένεσιν, ἐκ τοῦ μηδαμῇ μηδαμῶς ἐγένοντο. τὸ δεύτερον δὲ λῆμμα
 κωλύει εἶναι τι ἐκ τοῦ μηδαμῇ μηδαμῶς· κἂν γὰρ εἴπῃς ὕδωρ ἐκ πυρὸς
 γενέσθαι, ἀλλ' οὖν προὔπηρχε τὸ πῦρ, κἂν εἴπῃς ἐξ ὕδατος ἀέρα γενέσθαι,
 προὔπηρχε τὸ ὕδωρ. ἔστι δὲ ὑπὲρ τούτου οὕτως ἀπολογήσασθαι· ἔστι
 25 τινὰ μέσα, ἅπερ οὕτε μηδαμῇ μηδαμῶς εἰσιν οὕτε τὸ εἶναι ἔχουσιν, ἀλλὰ
 μέσον χωρεῖ τῶν δύο ἄκρων μεταλαμβάνοντα καὶ στερούμενα. τὸ τοιοῦτον 205^r
 δὲ δυνάμει λέγεται, οἷον τὸ παιδίον δυνάμει γραμματικὸν ἔστι καὶ οὐκ
 ἔστι μὲν τῶν ὄντων, καθὼ οὐκ ἔστιν ὡς λέγεται, ἀλλ' οὐδὲ τῶν μηδαμῇ
 μηδαμῶς ἔστι, καθὼ δυνάμει ἔχει τὸ εἶναι. τὸ τοιοῦτον δὲ τὰ ἀντικείμενα
 30 ἡμῖν δύο ἄπορα ἐπιλύσεται· ἔστι γὰρ εἰπεῖν ὅτι αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσιν

1 καὶ om. V 2 χρόνος om. V τάναντία V καὶ (ante κατὰ) om. V
 3 θεωρούμενα Par. 2089: χωρούμενα KTV²: χωρούμενον V¹ 6 μὲν om. V
 ὁ (ante Πλάτ.) om. K ὁ (ante Ἀριστ.) om. V 7 μὲν om. T
 Πλάτων] cf. Sophist. p. 238 C μηδαμῶς] ὡς KT 8 ὑπάρχειν T
 φῆσαι V 9 ἐν om. K Ἀριστοτ.] cf. De interpr. c. 1 p. 16^a 16 Anal. pr. A 38
 p. 49^a 24 10 οἷον om. V 12 γὰρ (post ἐὰν) Paris. 2089: om. KTV
 γενέσει TV 13 τάναντία om. T 14 καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος—ἀριθμὸν (15) om. V
 αὐτὸν om. T 15 post γένος add. ἐστὶ V alt. δὲ om. T 16 δὲ (post
 καθόλ.) superscr. K: om. TV 17 δὲ] δὴ T 18 ἄλογον T τὸ (ante
 ἀθάν.) om. V τῷ γένει K 19. 20 ἐπινοῆσαι σήμερον μὲν iter. T
 20 μὲν om. V αἱ om. V 21 ἐκ τοῦ om. T 22 τι om. V
 23 ἀέρα] ἄρα V 24 ὕδωρ.] εἶδος V 25 τινὰ μέσα] τὰνάμεσα V
 27 δὲ om. K 28 λέγετε ex λέγεται corr. T ἀλλ' οὐδὲ] οὐκέτι δὲ V
 29 ἐστὶ om. V 30 ἐπιλύσεται ex ἐπιδύονται corr. T

εἰσι δυνάμει, καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ, οἷον ἐν τῇ ποιότητι δύναται θεωρεῖσθαι
 δυνάμει τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν· τὸ γὰρ ἄρτι θερμὸν δυνάμει ψυχρὸν
 ἐστίν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐλαίου· τοῦτο γὰρ δυνάμει ἔχει τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν,
 καὶ ὅσον μὲν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μένει, ἄμφω ἔχει, θάτερον δὲ μεταβάλλει
 5 εἰς τὸ ἕτερον πρὸς τὴν ποιότητα τῶν μιγνυμένων· ῥόδων γὰρ ἐπιβαλλο-
 μένων τῷ ἐλαίῳ ἐπαύξεται τὸ ψυχρὸν τοῦ θερμοῦ τὴν ποιότητα καθ' αὐτὸ
 μεταβάλλοντος, χαμαιμήλου δὲ ἐπιβαλλομένου ἐπαύξεται μὲν τὸ θερμὸν,
 μεταβάλλει δὲ τὸ ψυχρὸν εἰς ἑαυτό. τούτου οὕτως ἔχοντος δείκνυται τὰ
 γένη δυνάμει ἔχειν τὰ ἐναντία· τὸ γὰρ χρῶμα ἔχει τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν
 10 δυνάμει, ἡ ποιότης τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, τὸ ζῷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ
 ἄλογον. ἔχομεν ἐντεῦθεν ὡς δύνανται αἱ διαφοραὶ ἐναντίως ἔχουσαι δυνάμει
 θεωρεῖσθαι ἐν τοῖς γένεσι. τὸ ὕστερον δὲ ἄπορον ἐκ τοῦ πρώτου ἐπι-
 λύεται· εἰ γὰρ αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσι θεωροῦνται, ὁτλον ὡς οὐκ εἰσιν
 ἐκ τῶν μηδαμῇ μηδαμῶς. τῆς γοῦν τοιαύτης δόξης οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου
 15 ἑαυτοὺς ἀποφαίνονται.

Πρᾶξις κη'.

Τῶν Περιπατητικῶν οἱ Πλατωνικοὶ κατευτελίζοντες τὴν δόξαν ἀπο-
 δεῖξαι ἐνεργείᾳ ὑπάρχειν ἐν τοῖς γένεσι τὰς διαφορὰς πειρῶνται, τὸ δυνάμει
 παραιτούμενοι. φασὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα· εἰ δυνάμει λέγετε, ὦ Περιπατητικοί,
 20 τὰς διαφορὰς εἶναι ἐν τοῖς γένεσιν, ἐνεργείᾳ δὲ ἐν τοῖς εἶδεσιν, ἔσται τὰ
 εἶδη κρείττονα τῶν γενῶν ἅτε δὴ τοῦ ἐνεργείᾳ κρείττονος τοῦ δυνάμει ὑπάρ-
 χοντος. δεύτερον οὐδὲ ἐναντία εἰσὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ γὰρ ἄλογον καὶ λογικὸν
 ἐναντιότητα οὐκ ἔχει· οὐσίαι γὰρ εἰσιν, αἱ δὲ οὐσίαι ἐναντιότητα οὐκ ἔχουσιν
 ἐν ὑποκειμένῃ μὴ οὐσαι, ὑποκείμενον δὲ ὑπάρχουσαι. εἰ ἦσαν δὲ τὰ τοιαῦτα
 25 ἐναντία, οὐδὲ ὥφειλον ἐνεργείᾳ ἐν τῷ αὐτῷ θεωρεῖσθαι (νυνὶ δὲ τὸ ἄλογον καὶ
 τὸ λογικὸν ἐν τῷ ζῳίῳ ὑπάρχει), ὥφειλόν δὲ καὶ φθεῖρην ἄλληλα (οὐ φθεῖρει
 δέ· δείκνυται γὰρ καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει τὸ ἄλογον καὶ τὸ λογικὸν εἶναι
 ἐν τῷ ζῳίῳ), ὥφειλον δὲ καὶ μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα· εἰ δὲ λογικὸν εἰς
 ἄλογον οὐ μεταβάλλει, σαφὲς ὡς οὐκ εἰσιν ἐναντία. τρίτον εἰ ἦσαν ἐναντία,
 30 ὥφειλον καὶ ἐν τῷ αὐτῷ θεωρεῖσθαι· καὶ γὰρ ἔστιν εὐρεῖν ἐναντία θεω-
 ρούμενα ἐν τῷ αὐτῷ, ὥσπερ ἐν τῇ ἀνειδέῃ ὄλῃ· τὸ γὰρ ψυχρὸν καὶ θερ-

2 τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν colloc. K τὸ γὰρ ἄρτι—ψυχρὸν (3) om. V 2. 3 post
 ψυχρὸν ἐστίν addas καὶ τὸ ἄρτι ψυχρὸν δυνάμει θερμὸν ἐστίν 4 μὲν om. V
 7 χαμαιμήλου] μήλου T 8 δείκνυται K 10 τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν colloc. V
 11 super ἐντεῦθεν add. προσπόρισμα V² ἐναντίως Paris. 2089: ἐναντία KTV
 16 πρᾶξις κζ' K: om. TV (cf. p. 187,3) 18 πειρ. τὰς διαφ. coll. KTV; correxi
 sec. Par. 2089 19 τὰ om. T 21 τῶν γενῶν κρείττονα colloc. V κρείττονα
 κρείττω (ex κρείττον corr.) K: κρείττον V 25 ἐναντία] ἐνεργεία T ἐνεργείᾳ
 requiras δυνάμει aut delectas τῷ om. T νυνὶ] νῦν V 25. 26 τὸ ἄλογον καὶ τὸ
 λογικὸν colloc. V 26 ὥφειλε T φθεῖρην et φθεῖρει Par. 2089: μεταφέρειν ei
 μεταφέρει KTV 27 καὶ αὐτῷ] καὶ τῷ TV 28 ζῳίῳ] ἀνθρώπῳ V 29 τρίτον
 ἐναντία om. V 29. 30 τρίτον—θεωρεῖσθαι sana non sunt; scribas τρίτον εἰ καὶ 30
 ἐναντία, οὐδὲν ἄπορον ταῦτα ἐν τῷ αὐτῷ θεωρ. 30. 31 ἔστιν εὐρεῖν ἐν. θεωρ.] θεωρεῖται 31 V

μόν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν ὅλα τε τὰ εἶδη ἐν τῇ ἀνειδέῃ ὕλῃ θεωρεῖται. τέταρτον ὅτι καὶ τὰ ἐναντία ἐν τῇ αὐτῇ θεωρεῖται, ἐξ αὐτῶν τῶν αἰσθη-
σεων τὸν λόγον πιστούμεθα· ἰδοὺ γὰρ ἡ ὄρασις ἅμα τῶν ἐναντίων ἀντι-
λαμβάνεται, λευκοῦ τε καὶ μέλανος. καὶ σαφές ἐκ τοῦ διαχωρίζειν αὐτὴν
5 τὰ στοιχεῖα ἐκ τοῦ χάρτου. εἰ δὲ εἴποις ὅτι κατ' ἄλλο μὲν τοῦ μέλανος
κατ' ἄλλο δὲ τοῦ λευκοῦ ἀντιλαμβάνεται, ἐπὶ σοῦ ἀρμόσει τὸ πάλαι εἶρη-
μένον, ὡς εἰ σὺ τούτου μὲν αἰσθοιο, ἐγὼ δὲ τούτου. τοῦτο δὲ εἴρηται,
ὡς ἵνα ἐνὸς δύο ἀκούοντες ἐκάτερος διάφορα αἰσθοιοτο.

Ἔστι δὲ ὑπὲρ τῶν Περιπατητικῶν οὕτως ἀπολογησασθαι. πρὸς τὸ
10 πρῶτον δεῖ οὕτως λέγειν· μὴ ἐκ τῶν δοκούντων τοῖς Ἀριστοτελικοῖς ἀνα-
τρέπειν νομίσῃτε, ὡς Πλατωνικοί· αὐτοῖς γὰρ δοκεῖ κρεῖττονα τὰ εἶδη τῶν
γενῶν ὑπάρχειν. ἀνθρώπου δὲ λέγοντος ὅτι λογικὸς ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος,
οὐκ ὥφειλες μέμφεσθαι αὐτοῦ καὶ λέγειν ἄτοπα αὐτὸν φθέγγεσθαι, εἰ φαίη
λογικὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ δι' ἐτέρου δεῖ κατασκευάζειν ὡς οὐ λογικὸς
15 ὁ ἄνθρωπος.· εἰ δοκεῖ οὖν τοῖς Ἀριστοτελικοῖς τὰ εἶδη τῶν γενῶν κρεῖ-
ττονα ὑπάρχειν ἀλλὰ καὶ τὰ ἄτομα τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν (οὕτω γὰρ ὁ
Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἔφη τὸν Σωκράτην εἶναι κυρίαν καὶ πρῶ-
την οὐσίαν), οὐκ ὥφειλον οἱ Πλατωνικοὶ ἐκ τῶν δοκούντων αὐτοῖς, φημὶ
δὴ τοῖς Ἀριστοτελικοῖς, ἄτοπα συνάγειν καὶ λέγειν ὅτι τὰ εἶδη κρεῖττονα
20 ἔσται τῶν γενῶν ἐνεργεῖα ἔχοντα τὰς διαφοράς· τοῦτο γὰρ αὐτὸ βούλονται
οἱ Ἀριστοτελικοί. πρὸς τὸ δεύτερον· καὶ μὴ εἰσιν αἱ οὐσιώδεις διαφοραὶ
ἐναντία λογικὸν καὶ ἄλογον, ἀλλ' οὖν αἱ συμβεβηκυῖαι ἐναντία εἰσὶ·
τὸ γὰρ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἐναντία εἰσὶ, θεωρεῖσθαι δὲ ἐν τῇ γένει ἐνε-
ργεῖα τὸ θερμὸν ἅμα καὶ τὸ ψυχρὸν ἀδύνατον, φημὶ δὴ ἐν τῇ ποιότητι. εἰ
25 οὖν ὁμολογεῖται τὰ τοιαῦτα δυνάμει ἐν τοῖς γένεσι θεωρεῖσθαι, τὸ λευκὸν
καὶ τὸ μέλαν, τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, ἀμφιβάλλεται δὲ τὸ λογικὸν καὶ
ἄλογον εἰ δυνάμει ἔστιν ἐν τοῖς γένεσιν ἢ ἐνεργεῖα, σαφές ὡς τὸ ἀμφιβαλ-
λόμενον τῇ ὁμολογουμένῃ παρακολουθεῖ. πρὸς τὸ τρίτον· τὰ ἐναντία, ὡς
φατα, ἐν τῇ ἀνειδέῃ ὕλῃ θεωρεῖται, ἀλλ' οὐκ ἐνεργεῖα, δυνάμει δέ· τί γὰρ
30 λέγετε; τὴν ἐν τῇ Σωκράτει ὕλῃν ἢ τὴν ἐν πᾶσιν; εἰ μὲν τὴν ἐν τῇ
Σωκράτει, οὐκ ἔστιν αὕτη ἵππου καὶ κυνὸς ὕλη ἐνεργεῖα· δυνάμει γὰρ κυνὸς
καὶ ἵππου ἔστιν, ἐνεργεῖα δὲ Σωκράτους. εἰ δὲ τὴν ἐν πᾶσι λέγετε, ἀδύ-
νατον αὐτὴν ἐνεργεῖα ἔχειν ἅμα Σωκράτην καὶ κύναν, δυνάμει δέ. πρὸς τὸ

τε om. KV	2 post ὅτι add. δὲ T	καὶ om. KT	3 τῷ ἐναντίῳ V
ἐκ om. V	εἴπης K	ὅτι om. KT	6 τοῦ λευκοῦ ἀντιλαμβάν. κατ' ἄλλο
τῷ μέλ. colloc. V	ἐπὶ τοῦ] ἐπ' ἱσίου T		εἰ σὺ K: σὺ T: εἰ V
τούτου μὲν K: τοῦ μὲν TV	11 κρεῖττω V		13 ὥφειλες Paris. 2089:
φείλον KTV	αὐτοῦ] αὐτὸν V	καὶ om. V	αὐτὸν om. K
κατασκευάζειν scripsi: εἰ κατασκευάζει KT: κατασκευάζει V			15 post οὖν add.
21 T	16 τῶν τε γενῶν T	17 ἐν ταῖς Κατηγ.] cf. p. 2 ^a 11	19 δῆ]
V	20 ἔστι T	21 post πρὸς add. δὲ T	αἱ om. V
ἐναντίον ὑπάρχει V	24 ἅμα om. V	ἀδύνατον] δυνατὸν V	δῆ] δὲ TV
5 ὁμολογῇται V	30 pr. τῇ om. V	alt. τῇ om. K	33 αὐτὴν om. K

τέταρτον· οὐ δεῖ τῷ ἀπόρῳ τὸ ἄπορον ἐπιλύεσθαι· εἰ γὰρ ἀπορήσω διὰ τί
 λογικὸς ὁ ἄνθρωπος, οὐ δεῖ σε λέγειν ὅτι καὶ τὰ θεῖα λογικὰ εἰσιν. ἀπο-
 ρεῖτε δὲ ὑμεῖς αὐτοὶ πῶς ἐπὶ τῆς ὁράσεως τάναντία ἐνεργεῖα ὑπάρχει·
 (ἐπὶ γὰρ τῶν ἀσωμάτων | λέγετε τάναντία ἐνεργεῖα θεωρεῖσθαι, ἐπὶ δὲ τῶν 206·
 5 σωμάτων οὐκέτι), ἡπορήθη δὲ ὑμῖν καὶ πῶς τῶν ἐναντίων ἡ ὄρασις ἅμα
 ἀντιλαμβάνεται σῶμα ὑπάρχουσα, τοῦτο δὲ τὸ ἀπορούμενον οὐκ ἔδει παρ-
 ενέγκαι εἰς λύσιν. διὰ τί δὲ τῶν ἐναντίων ἅμα ἡ ὄρασις ἀντιλαμβάνεται, ἐν
 τελείαις πραγματείαις εἰσόμεθα.

p. 10,22 Ἄς δὲ καὶ ὁριζόμενοί φασι· διαφορὰ ἐστὶν ἡ περιττεύει
 10 τὸ εἶδος τοῦ γένους.

Ὅρισμός οὐκ ἔστι Πορφύριου· διὰ τοῦτο λέγει ἄς καὶ ὁριζόμενοι
 καὶ οὐ λέγει ὁρίζομαι, ἵνα δείξῃ ὅτι τῶν Περιπατητικῶν ἐστὶ. δεικνύει
 δὲ καὶ ὁ ὁρισμὸς ὅτι τῶν Περιπατητικῶν ἐστὶν, ἐπειδὴ ἐνεργεῖα οὐ βούλεται
 τὰς διαφορὰς εἶναι ἐν τῷ γένει, ἀλλὰ δυνάμει. ἰστέον δὲ ὡς δείκνυται
 15 ἔνθεν δεῖν τοῦ γένους ὁρισμὸν λέγειν καὶ ὑπογραφὴν· ἡβούλοντο γὰρ τινες
 μὴ εἶναι ὁρισμὸν ἀλλ' ὑπογραφὴν ἐκ τοῦ λέγειν τὸν Πορφύριον δ καὶ ὑπο-
 γράφοντες. οὐκ ἔστι δὲ μόνον ὑπογραφὴ ἀλλὰ καὶ ὁρισμὸς· ἀμέλει οὐδὲ
 αὐτοῦ λέγοντος ὀρίεσθαι τὴν διαφορὰν ὁρισμὸν μόνον αὐτῆς λέγομεν, ἀλλὰ
 καὶ ὑπογραφὴν. οὐ δεῖ οὖν λέγειν μόνον ὑπογραφὴν τοῦ γένους εἶναι,
 20 ἐπειδὴ φησιν ὁ καὶ ὑπογράφοντες· προσέχων γὰρ ποτὲ μὲν τοῖς πράγ-
 μασι φησιν ὁ καὶ ὑπογράφοντες, ποτὲ δὲ τῇ σχέσει λέγει ὁριζόμενοι·
 εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ὁρισμὸν ἀποδίδωσι, σαφὲς ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ
 γένους καὶ τοῦ εἶδους καὶ καθόλου ἐπὶ τῶν πέντε φωνῶν ὁρισμὸν καὶ
 ὑπογραφὴν ἔξεστί σοι λέγειν, ἀλλὰ τὸν μὲν ὁρισμὸν πρὸς τὴν σχέσιν τὴν
 25 δὲ ὑπογραφὴν πρὸς τὰ πράγματα.

p. 11,1 Ὁ γὰρ ἄνθρωπος τοῦ ζώου πλεόν ἔχει τὸ λογικόν.

Φησὶν ὅτι ἐκ τούτων τὸ εἶδος περιττεύει τῇ διαφορᾷ τοῦ γένους, ὅτι
 τὸ λογικὸν ἐνεργεῖα ἐστὶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, δυνάμει δὲ ἐν τῷ ζῳῳ· πλεόν
 οὖν ἔχει ὁ ἄνθρωπος τὸ λογικὸν τοῦ ζώου. προσέχοντες δὲ τῇ ἐνεργείᾳ

1 τῷ Paris. 1938: om. KTV τὸ] τὸν V 2 ἐστὶν V 2. 3 ἀπο-
 ρεῖται V¹ 4 λέγεται V 5 μηκέτι K ἡπορήμην V 6 τὸ om. KV
 6. 7 εἰς λύσιν παρενέγκ. οὐκ ἔδει colloc. V 10 τὸ γένος τοῦ εἶδους KT
 12 οὐ λέγει] οὐκέτι V 15 ἔνθεν i. e. inde τοῦ γένους ὁρισμὸν] cf. p. 142,10
 15. 16 ἡβούλοντο — ὑπογραφὴν om. V 15 post τινες add. λέγειν T 16 ἐκ τοῦ
 λέγειν τὸν Πορφ.] p. 2,15 17 οὐκ ἔστι] οὐκέτι V 18 αὐτοῦ λέγοντος Paris. 2089:
 αὐτοὶ λέγοντες KTV αὐτῆς] αὐτὴν KV 19 μόνον λέγειν colloc. K 20 ποτὲ
 μὲν γὰρ colloc. K 20. 21 τοῖς πρ. ποτὲ μὲν colloc. T 22 ὁρισμούς K
 23 καὶ (ante καθόλου) om. V 24 μὲν Paris. 2089: om. KTV 26 ὁ γὰρ] ὁ KT:
 ὅτι γὰρ V 29 ὁ om. V

φασὶ τὴν διαφορὰν ἐν τῷ εἶδει πλεόν εἶναι ἥπερ ἐν τῷ γένει, ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτο ᾗν, οὐκ ἂν τῷ εἶδει ἔλεγον περιττεύειν τὴν διαφορὰν ἥπερ τῷ γένει· τούναντίον γὰρ ἐν τῷ γένει πλείονες εἰσιν, ἀλλὰ δυνάμει, λογικὸν καὶ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον.

5 p. 11,2 Τὸ γὰρ ζῷον οὔτε οὐδὲν τούτων ἐστίν.

Ἀντὶ τοῦ 'τὸ γένος οὐκέτι οὐκ ἔχει τὰς διαφοράς, ἀλλ' ἔχει'. αἱ δύο γὰρ ἀποφάσεις κατὰφασιν ποιοῦσιν. αἰνίττεται δὲ πρὸς τὰ δύο ἐπιχειρήματα ἐκεῖνα· φησὶ γὰρ ὅτι ἔχει αὐτὰ τὸ ζῷον, ἐπεὶ ἐκ τῶν μηδαμῇ μηδαμῶς εὐρίσκονται, ἐνεργείᾳ δὲ οὐκέτι, ἀλλὰ δυνάμει.

10 p. 11,3 Οὔτε πάσας τὰς ἀντικειμένας.

Λέγουσιν ὅτι κακῶς εἶπεν οὔτε πάσας τὰς ἀντικειμένας· ὡς αὐτοῦ γὰρ ἔχοντός τινος λέγει οὔτε πάσας. κακῶς δὲ ἂν ἔλεγεν, εἰ μὴ ἐν πολλοῖς ἔδειξεν ὁ Ἀριστοτέλης ἰσοδυναμεῖν τὰ τοιαῦτα τοῖς μερικοῖς· ταῦτον γὰρ ἐστὶ λέγειν 'οἱ ἄνθρωποι οὐ λούονται' καὶ 'οὐδεὶς ἀνθρώπων | 206· 15 λούεται'. εἰπὼν οὖν καὶ ὧδε ὁ Πορφύριος τὸ οὔτε πάσας εἶπεν οὐδεμίαν.

p. 11,4 Ἄλλ' ὡς ἀξιούσι.

Βούλεται δεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τῆς δόξης τῶν Περιπατητικῶν, ἀλλὰ τῶν Πλατωνικῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ὡς ἀξιούσιν.

p. 11,6 Οὔτε τὰ ἀντικείμενα εἶδη περὶ τὸ αὐτὸ ἔσται.

20 Βούλονται τινες εἰς συμφωνίαν ἀγαγεῖν Ἀριστοτέλην καὶ Πλάτωνα τοιοῦτοις κεχρημένοι ἐπιχειρήμασιν· ἔστι τι πρῶτον δυνάμει καὶ δεύτερον δυνάμει, ὅπερ διὰ μέσου λέγομεν, ἔστι δὲ καὶ πρῶτον ἐνεργείᾳ καὶ δεύτερον. πρῶτον μὲν δυνάμει φαμέν ὡς ἵνα εἴπῃς 'ὁ παῖς δυνάμει γραμματικός ἐστὶ', τοῦτ' ἐστὶ κατ' ἐπιτηδειότητα· εἰ μὴ γὰρ ἐπιλίπη ὁ χρόνος, γραμ-
25 ματικός ὁ παῖς γίνεται, καὶ ἐκάστην ἐπιστήμην δέχεται τοῦ χρόνου μὴ ἐπιλιμπάνοντος. δεύτερον δὲ δυνάμει φασὶ τὸν ἤδη ἐν ἔξει ἔχοντα τὸ γραμ-
ματικεύεσθαι, μηκέτι δὲ ἐνεργοῦντα, τοῦτ' ἐστὶ κατὰ τὸ παύεσθαι τῆς ἐνερ-

1. 2 ἐπεὶ—γένει om. TV 6 ἀντὶ τοῦ Paris. 2089: ἐπεὶ οὖν KTV δύο om. V
10 οὔτε δὲ Porph. 11 οὔτε ex ὅτι corr. T: om. V τὰς ἀντικειμένας om. V
12 γὰρ om. K οὔτε πάσας] οὐ πάσας δὲ V δὲ Paris. 2089: γὰρ KTV
ἀν om. T 14 λέγειν] εἰπεῖν K οὐδεὶς Paris. 2089: οὐ πᾶς KTV
15 οὔτε om. V εἶπεν οὐδεμίαν scripsi: ἐπεὶ οὐδὲ μίαν KT: ἐπὶ μίᾳ V
19 εἶδη] ἄμα Porph. ἐστὶν V 23 μὲν] δὲ V 23. 24 ἐστὶ γραμ.
coll. T 26 τὸ ἤδη ἐν ἔξει ἔχον τοῦ γρ. V 27 μηκέτι—γραμματικεύεσθαι
(194,1) in mrg. suppl. K ἐνεργοῦντα] ἐνεργεῖα K: ἐνεργοῦν V κατὰ τὸ
παύεσθαι] καταπαύεσθαι KV

γείας. πρῶτον δὲ ἐνεργεία φασὶ τὸν δυνάμενον γραμματικεῦσθαι καθευδόντα
 δὲ ἢ ἐξηγεῖσθαι μὴ βουλόμενον, τοῦτ' ἔστι καθ' ἑξιν. δεύτερον δὲ ἐνεργεία
 φασὶ τὸν γραμματικὸν τὸν ἐξηγούμενον καὶ ἐνεργούντα, τοῦτ' ἔστι κατὰ
 προχείρην. σκόπει δὲ ὅτι ταῦτόν ἐστι τὸ δεύτερον δυνάμει καὶ πρῶτον
 5 ἐνεργείᾳ· τὸ γὰρ δεύτερον δυνάμει τὸν γραμματικὸν φησι τὸν ἑξιν ἔχοντα
 γραμματικεῦσθαι, μὴ ἐνεργούντα δέ. ταῦτόν δὲ καὶ τὸ πρῶτον ἐνεργείᾳ
 ἐστίν. εἰ οὖν τὰ αὐτὰ ἐστὶ, συμφωνεῖ Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων· ὁ μὲν
 γὰρ λέγει τὸ ὕστερον δυνάμει ὁ δὲ τὸ πρῶτον ἐνεργείᾳ, εἰς ταῦτόν δὲ ἄμφω
 συνάγονται. τινὲς δὲ καλῶς ἐναντιούμενοί φασιν ὅτι ταῦτόν ἐστι τὸ ἐν ἑξει
 10 ἔχειν τὸ γραμματικεῦσθαι καὶ τὸ ἐνεργεῖν τὸν γραμματικόν, εἴ γε καὶ ἐν
 πολλοῖς τὸ αὐτὸ δεῖκνυσι ὁ Ἀριστοτέλης λέγων ὅτι ὁ ἐν ἑξει ἔχων καὶ
 ἀμέσως ἐνεργεῖ· οὔτε γὰρ ἄλλον λαμβάνω τὸν ἐν ἑξει γραμματικὸν καὶ
 ἄλλον τὸν ἐνεργούντα· ὁ αὐτὸς γὰρ ἐστίν. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, ἄλλο μὲν
 ἐστὶ τὸ ἐνεργεῖν καὶ ἄλλο τὸ δυνάμει. δυνάμει δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησὶ τὸ
 15 μὴ ἐν ἑξει ὑπάρχον, ἐπεὶ εὐθέως ἐνεργήσει, ἐν δὲ ὁ Πλάτων τὸ ἐν ἑξει
 καὶ ἐνεργείᾳ. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δυνάμει ἐν ἑξει γινόμενον οὐ τὸ αὐτὸ μένει·
 τὸ γὰρ παιδίον δυνάμει ὄν γραμματικόν, ὅταν ἐν ἑξει λάβῃ τὸ γραμματι-
 κεῦσθαι, οὐ τὸ αὐτὸ μένει.

Πρᾶξις κθ'.

20 Πάρεστιν ὁ Πορφύριος ἐτέρως ἡμῖν ὀριζόμενος τὴν διαφοράν· φησὶ
 γὰρ διαφορά ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει
 ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶ κατηγορούμενον. ἐπειδὴ δὲ περὶ τοῦ ὁποῖόν
 τί ἐστὶ μόνον διδάσκει τὰ ἄλλα ὡς ἐγνωσμένα καταλείψας, φέρε συνήθως
 τὰ ἐν τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπορούμενα ἐπιλυσώμεθα· τινὲς γὰρ φασιν ὅτι
 25 κακῶς εἶπε τὸ κατὰ πλειόνων· εἰ γὰρ τὸ κατὰ πλειόνων φερόμενον
 κοινωνίαν δηλοῖ, οὐχὶ διαφοράν, ὁμολογουμένως κακῶς ἔχει ὁ ὀρισμός. ἔστι
 δὲ πρὸς τοῦτο οὕτως ἀπολογησάσθαι· τῶν διαφορῶν αἱ μὲν μερικαὶ εἰσιν αἱ 20
 δὲ καθολικαί, καὶ μερικαὶ μὲν ὡς ἵνα εἴπῃς τὸ ἐν τῷ σώματι φαλακρόν, καθολι-
 καὶ δὲ ὡς ἵνα εἴπῃς τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λογικὸν καὶ ἐν ἀγγέλῳ. καὶ περὶ μὲν
 30 τῶν μερικῶν οὐδεὶς λόγος τοῖς φιλοσόφοις, περὶ δὲ τῶν καθολικῶν. ὀρίζεται

1 φασὶ] ἐστὶ T τὸν] τὸ K δυνάμενον Paris. 2089: δυνάμει KTV
 2 ἢ om. V 4 προχείρην T δυνάμει τὸ δεύτ. colloc. T aute προ~~κα~~ῶτι
 add. τὸ V 5 φασὶ T 7 εἰσι (alt. l.) TV συμφωνήν V¹: συμφωνεῖν V²
 ἀριστοτέλην ἀνάγκη καὶ πλάτωνα V 8 alt. δὲ om. V 10 τῷ γραμ. καὶ τῷ ἐνεργ. V
 γε Paris. 2089: δὲ KTV 11 ὁ Ἀριστοτ.] cf. Phys. Θ 4 p. 255^a 34 sq. ὁ . . ἐ~~ξη~~γων/
 Paris. 2089: τὸ . . ἔχον KTV 12 ἄλλο V τὸν ἐν ἑξει γραμμ. καὶ ἄλλον τὸν
 ἐνεργ. Paris. 2089: τὸν ἐξηγούμενον γραμμ. καὶ τὸν (ἐν pro τὸν V) ἑξει ἐνεργ. KTV
 14 τὸ (ante δυνάμει) om. KT 15 ἐπειδὴ V ἐν δὲ om. V 16 ἐνεργ~~εῖ~~ς]
 potius δυνάμει ἰστέον—μένει (18) eicias 19 πρᾶξις κθ' KV: om. T (cf. p. 190,1 6)
 20 ὀρισόμενος K: ὀρισάμενος V 22 δὲ Paris 2089: γὰρ KTV 25 τὸ [post
 γὰρ] om. T 28 τὸ ἐν τῷ σώματι—εἴπῃς (29) Paris. 2089: om. KTV σώματε] an
 Σωκράτει? 29 τῷ (ante ἀνθρ.) om. V ἀγγέλῳ Par. 2089: ἐκάστῳ KTV

τοῖνον ὁ Πορφύριος οὐ τὴν μερικὴν διαφορὰν, ἀλλὰ τὴν καθόλου. ἐπειδὴ οὐκ καθολικὴ ἐστὶ, κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται· ἀμέλει οὐδ' ὥς διαφορὰ λαμβάνεται κατὰ πλειόνων, ἀλλ' ὥς καθόλου, ἐπεὶ εἰ ὥς διαφορὰ κατὰ πλειόνων ἐλαμβάνετο, ὀφείλει καὶ ἐκάστη διαφορὰ κατὰ πλειόνων λαμβάνε-
 5 σθαι. εἰ δὲ οὐ λαμβάνεται (ἡ γὰρ μερικὴ μόνον Σωκράτους ἐστὶ), σαφές ἐστι οὐ τῆς διαφορᾶς ἐστὶ τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ καθόλου ἐστὶ τὸ αἵτιον. ἔτι πάλιν τοῦ ὀρισμοῦ ἐπιλαμβάνονται καὶ φασιν ὅτι κακῶς εἶπε τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει· κατηγορεῖται γὰρ οὐ μόνον διαφερόντων τῷ εἶδει, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀριθμῷ· τὸ γὰρ νοῦ καὶ ἐπι-
 10 στήμης δεκτικὸν οὐκ ἔστι πλειόνων διαφερόντων τῷ εἶδει ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ· ἀνθρώπων γάρ ἐστι μόνων· οἱ ἄνθρωποι δὲ οὐ τῷ εἶδει διαφέρουσιν, ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ· οὐτε γὰρ τῆς ὑπερτέρας οὐσίας ἐστὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν διὰ τὸ μὴ δέσθαι οὐτε τῆς χειρόνος διὰ τὸ μὴ δύνασθαι. καλῶς δὲ οὗτοι λέγουσιν, ἀλλ' εὐρίσκεται ἐν πολλοῖς τῶν βιβλίων καὶ ὁ καὶ σύν-
 15 δεσμος· τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων καὶ τῷ εἶδει, ὥστε οὐκ συνυπακούεται τῷ ἀριθμῷ.

Ἐλθόμεν δὲ ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν τοῦ φιλοσόφου. διὰ δύο ἐπιχειρημάτων δεικνύει ὅτι ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστὶ κατηγορεῖται ἡ διαφορὰ, ὣν τὸ πρῶτον ἐστὶ τοιοῦτον· ἡμῶν ἐρωτῶντων 'ποῖόν τί ἐστίν;' οὐκ ἀποκρίνεται τις λέγων
 20 ζῷον, ἀλλὰ τοῖόνδε ζῷον, λογικὸν ἢ ἄλογον, ὥστε οὐκ ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις καὶ ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ἡ κατηγορία δηλοῦται. τὸ δεύτερον δὲ τοιοῦτον· τὰ πράγματα ἐξ ὕλης καὶ μορφῆς συνίσταται ἡ ἐκ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὕλῃ καὶ τῇ μορφῇ· ἀναλογεῖ δὲ τῇ μὲν ὕλῃ τὸ γένος, τῇ δὲ μορφῇ ἡ διαφορὰ· ὃν γὰρ τρόπον ἐξηπλωμένη ἐστὶν ἡ ὕλη, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ
 25 τὸ γένος, καὶ ὃν τρόπον προσερχόμεναι αἱ μορφαὶ ἀτομοῦσι τὴν ὕλην καὶ εἰς ἅπειρον ἐξαπλοῦσι, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ αἱ διαφοραὶ ἀτομοῦσι τὸ γένος ἐξαπλοῦμενον. εἰ δὲ ἀναλογεῖ τῇ μορφῇ ἡ διαφορὰ, ἡ μορφή δὲ ποῖόν τί ἐστίν, ὥς φησιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις, σαφές ἐστὶ καὶ ἡ διαφορὰ ποῖόν τί ἐστίν.

30 p. 11,7 Ὅρίζονται δὲ αὐτὴν καὶ οὕτως.

Ἐδείξαμεν πλειστάκις ὅτι ποτὲ μὲν ὑπογράφεσθαι λέγει τὰς τριαύτας φωνάς, ποτὲ δὲ ὀρίζεσθαι, καὶ διὰ τί ἐγνώκαμεν.

3 λαμβάνεται—διαφορὰ om. V εἰ om. T 6 τὸ καθόλου scripsi: τοῦ καθόλου libri 10 οὐκ ἔστι] οὐκέτι T 12 ἐστὶν οὐσίας colloc. T 14 καὶ (ante συνδ.) corr. ex ἔκτος V 15 τὸ om. V 17 post δὲ add. καὶ T post δύο add. δὲ T 19 οὐκ om. K τις om. V 22 συνίστανται T 23 ἀναλογεῖ μὲν τῇ ὕλῃ V 24 ante ἐξηπλ. addas οὐκέτι 25 προσερχ. Paris. 1973: προσερχ. KTV 26 ante ἐξαπλ. add. αὐτὴν V 27 ἐξαπλοῦμεναι K²V εἰ] ἡ V τῇ διαφορᾷ μορφή V 28 ὥς φησιν—ποῖόν τί ἐστίν (29) om. V ὁ Ἀριστ. ἐν ταῖς Κατηγ.] - 10=11 30 ὀρίζεται V καὶ om. V 31 post ἐδείξαμεν add. δὲ KTV: om. Paris. 2089 (cf. p. 192,14 sq.)

p. 11,13 Ἡ ἀνάλογόν γε ὕλη καὶ εἶδει τὴν σύστασιν ἐχόντων. |

Εἶδει λέγει τῇ μορφῇ. ἀναλογεῖ δὲ τούτοις δύο, τῇ μὲν ὕλῃ τὸ 207^ν γένος, τῇ δὲ εἶδει ἡ διαφορά.

p. 11,14 Εἰδούς δὲ τοῦ σχήματος.

5 Καλῶς εἶπε· τὸ γὰρ σχῆμα ἐκ τῆς μορφῆς γίνεται· ἀμέλει ἐκτὸς τῆς μορφῆς χαλκὸς μόνον εὐρίσκεται.

p. 11,14 Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ κοινός τε καὶ εἰδικός.

Αἰνίττεται ὡς τὰς διττάς διαφοράς, φημι δὲ τὰς μερικὰς καὶ καθολικὰς· ὁ γὰρ κοινὸς ἄνθρωπος δηλοῖ τὴν καθολικὴν (ὁ γὰρ καθόλου τὸ λογικὸν 10 ἔχει καὶ τὸ ζῷον, ἅπερ εἰς πολλοὺς συντείνει), ὁ δὲ εἰδικὸς ἔχει καὶ τὴν μερικὴν, οἷον Σωκράτης τὸ προκοίλιον.

p. 11,16 Τὸ δὲ ὅλον τοῦτο, ζῷον λογικὸν θνητόν, ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἐκεῖ ὁ ἀνδριὰς.

Φησὶν ὅτι τὸ συνίστασθαι ἐκ γένους καὶ διαφορῶν δηλοῖ τὸν ἄνθρωπον, 15 ὡς ἡ ὕλη καὶ ἡ μορφή τὸν ἀνδριάντα.

Πρᾶξις λ'.

Πάρεστιν ὁ Πορφύριος ὁμοίως ἀποδώσων τὴν διαφορὰν καὶ φησιν ὅτι διαφορὰ ἐστὶ τὸ χωρίζειν πεφυκὸς τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος, προστιθῆσι δὲ τὸ οὐσιωδῶς. καλῶς ἔχει ὁ ὀρισμός· δηλοῖ γὰρ ὅτι ἡ διαφορὰ τὰ ὑπὸ τῷ 20 αὐτῷ γένος χωρίζει, τὸ θνητὸν τοῦ ἀθανάτου, τὸ λογικὸν τοῦ ἀλόγου. ἄλλως δὲ ἀποδίδωσιν αὐτὴν διαφορὰ ἐστὶν ὃ διαφέρει ἕκαστα. ζητοῦσι δὲ τινες διὰ τί μόνην τὴν διαφορὰν τετραχῶς ἀποδέδωκεν. ἔστι δὲ ἐπι-

1 εἶδει καὶ ὕλη colloc. K ἐχόντων] ἔχον T: ἔχοντα V post ἐχόντων add.
ὥσπερ ὁ ἀνδριὰς ἐξ ὕλης μὲν τοῦ χαλκοῦ ὕλης (sic) δὲ τοῦ σχήματος K 2 εἶδει] ἤδη T
τῇ μορφῇ] τὴν μορφὴν TV ἀναλογεῖ] ἀναλογεῖν TV τῇ μὲν ὕλῃ —
σχήματος (4) om. KT 4 εἶδους Paris. 2089: εἶδος V 5 ἐκτὸς] ἐκ KT
6 μόνον Paris 2089: μόνος KTV 7 κοινός τε καὶ εἰδικός (sic) V: κοινόν τε καὶ εἰδικόν
K: κοινός τε καὶ εἰδικός T 8 ante καθ. add. τὰς V 10 εἰδικός] εἰδικός V:
εἰδικός KT alt. καὶ om. K 11 ὁ σωκρ. T 12 ὁ om. V 13 ἐκεῖ
Paris. 2089: ἔχει KTV 14 τὸ] τοῦ V συστατικῶν διαφορῶν T 15 ἡ
(ante μορφῇ) om. TV 16 πρᾶξις καὶ KV: om. T (cf. p. 194,19) 17 καὶ
φησιν] p. 11,18 18 τὰ] τὸ T 18. 19 post προστιθῆσι δὲ τὸ οὐσιωδῶς lacuna
statuas; δεῖ προσθεῖναι τὸ οὐσιωδῶς Urb. 35: δεῖ δὲ προσθεῖναι τὸ κατ' οὐσίαν Elias, confer
p. 197, 11. 20 199,8 19 δηλοῖ] δηλῶν T: δηλὸν V 20 ἄλλως] ὡς V
21 ἀποδίδ. αὐτὴν] p. 11,21 φ] ὅτι Porph. 22 pr. δὲ om. K τετραχῶς] τετραχῶς — 27

λύσασθαι οὕτω τὸ ζητούμενον· οὐδεις τῶν ὀρισμῶν ἀδολεσχίας εὐθύνως
 δίδωσι· πάντες γὰρ ἀναγκαιῶς παρεδόθησαν· ὁ μὲν γὰρ πρῶτος περιέχει
 τὰς διαιρετικάς καὶ συστατικάς, εἴ γε λέγει περισσεύειν τὸ εἶδος τοῦ γένους,
 καὶ ἐν μὲν τῷ δηλοῦν εἶναι ἐν τῷ γένει διαφορὰς τὰς διαιρετικάς σημαίνει
 5 (αἱ γὰρ ἐν τῷ γένει διαφοραὶ διαιρετικάι εἰσιν), ἐν δὲ τῷ δηλοῦν εἶναι ἐν
 τῷ εἶδει διαφορὰς τὰς συστατικάς σημαίνει· αἱ γὰρ συστατικαὶ εἰδῶν εἰσι.
 διμερίσαντο δὲ τὸν πρῶτον ὃ τε δεύτερος καὶ ὁ τρίτος. καὶ ὁ μὲν δεύτερος
 τὰς συστατικάς δηλοῖ· ἐν γὰρ τῷ λέγειν τὸ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων
 τῷ εἶδει δηλοῖ τὰς συστατικάς· αἱ γὰρ ἐν τοῖς εἶδεσι κατηγορούμεναι διαφοραὶ
 10 συστατικάι εἰσιν. ὁ δὲ τρίτος τὰς διαιρετικάς· φησὶ γὰρ διαφορὰ ἐστὶ τὸ
 χωρίζειν πεφυκὸς τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος οὐσιωδῶς. σαφές δὲ ὑπάρχει
 ὡς τὸ διαχωρίζον διαιρεῖ. ὁ τέταρτος δὲ τὴν ἀπλῶς διαφορὰν δηλοῖ. καὶ
 μὴ νόμιζε ὅτι καὶ ὕστερον παρεδόθη καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος εἴληψε τὴν
 σύστασιν, ἐλάχιστός ἐστι τῶν προειρημένων· χρειττων γὰρ ἐστὶ τῶν ἄλλων
 15 τριῶν, ὡς καὶ αὐτῷ φαίνεται τῷ Πορφύριῳ· οὕτε γὰρ δέχεται τὸν πρῶτον
 ὀρισμόν, εἴ γε τοῦτο δηλοῖ λέγων ὡς λέγουσι, καὶ τὸν δεύτερον κακῶς
 ἔχειν ἐδείξαμεν, καὶ τὸν καὶ ἀπολάβῃ σύνδεσμον· ποτὲ γὰρ σημαίνει τῷ
 ἀριθμῷ διαφερόντων κατηγορεῖσθαι τὴν διαφορὰν καὶ ποτὲ τῷ εἶδει. τὸ δὲ
 ἔχειν ὀρισμόν ποτὲ μὲν τοῦτο ποτὲ δὲ | ἐκεῖνο κακίαν σημαίνει. ὁ τρίτος 208^r
 20 δὲ ἐλλιπὴς ὑπάρχει· εἵπομεν γὰρ ὅτι προσθεῖναι τούτῳ τὸ οὐσιωδῶς χρῆ.
 ὁ τέταρτος δὲ τί ποτε τῶν τοιούτων; οὐκ ἔχει, ἀλλὰ πᾶσαν διαφορὰν δηλοῖ.
 Εἰρηκότες οὖν τὰ οἰκεῖα τῶν τεσσάρων ὀρισμῶν, φέρε ἐπὶ ἐτέραν
 ζητήσιν χωρήσωμεν· ζητεῖται γὰρ διὰ τί προσέθηκε τῷ τρίτῳ ὀρισμῷ τὸ
 οὐσιωδῶς. αὐτὸς δὲ ὁ Πορφύριος φησιν ὅτι τὸ οὐσιωδῶς δεῖ προστεθῆναι,
 25 ἵνα τὰς οὐσιώδεις δηλώσωμεν, ἐπεὶ καὶ αἱ συμβεβηκυῖαι διαχωρίζουσι τὰ
 ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος· τὸ γὰρ πλεῖν διαχωρίζει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν ἄλλων
 ζώων καὶ τὸ γελαστικὸν καὶ τὸ πλατυώνυχον. ταῦτα δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου
 λέγονται. ἐντεῦθεν δὲ δύο ἀπορίαι ἡμῖν ἀναφύονται ἥτοι ζητήσεις, ὧν ἡ
 πρώτη ἐστὶ τοιαύτη· ζητοῦσι πῶς μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει τὸ πλεῖν·
 30 ὁρῶμεν γὰρ φασὶ καὶ ἄλλα ζῷα νήχεσθαι ἐπιστάμενα. πρὸς τοῦτο δὲ
 ἡμεῖς λέγομεν οὕτως· οὐ λέγει ὁ Πορφύριος τὸ πλεῖν τὸ νήχεσθαι, ἀλλὰ
 τὸ τεκταίνεσθαι· τὸ τεκταίνεσθαι δὲ μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει. ἐντεῦθεν
 δὲ δριμυτέρα ἀπορία ἡμᾶς διαδέχεται· φασὶ γὰρ ὅτι εἰ τὸ τεκταίνεσθαι

1 ἀδολεσχία TV	3 τὰς συστατικάς καὶ διαιρετικά (sic) V	5 αἱ γὰρ—διααιρετικά
εἰσιν om. KT	8 λέγειν τὸ om. V	9 ἐν om. K
11 τὰ] τὸ TV	12 ἐπ' αὐτὸ τὸ T	14 ἐλάχιστος V ¹ : ἐλαχίστη KTV ²
αὐτῷ] καὶ τῷ K	16 ὡς λέγουσι] potius φασίν (p. 10,22)	17 ἐδείξ.] p. 195,7
ἀπολάβῃς V	τῷ] τὸ T	18 καὶ ποτὲ] ποτὲ δὲ T
δεῖ προσθεῖναι (χρή om.) V	τούτῳ om. V	20 εἵπομεν] cf. p. 196,18
δε KT	23 προσέθηκε] cf. p. 199,8	24 φησιν] φήσας ἴν V
τὸ Paris. 2089: om. KTV	προσθεῖναι V	25 τὰ] τὸ libri
om. K	27 alt. τὸ om. K	28 δὲ om. K
29 ζητοῦσι Paris. 2089: ζητοῦμεν KTV	μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ Paris. 2089: μόνου τοῦ	26 τὸ (ante αὐτὸ)
ἀνθρώπου KTV	ὑπάρξει V	27 ἡ om. V
32 τὸ (alt.) Paris. 2089: om. KTV	30 φησὶ KT	31 τὸ (ante πλεῖν) om. K
	33 εἰ superscr. K	τεκταίνειν V

λέγετε φάσκειν αὐτὸν τὸ πλεῖν, ἔσται ἐντεῦθεν ἕτερον ἄπορον, διὰ τί τὸ
 τεκταίνεσθαι συμβεβηκὸς λέγει καὶ οὐκ οὐσιῶδες· ὅτι γὰρ τὸ τεκταίνεσθαι οὐσία
 τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει, σαφὲς ἐκ τοῦ ὀρίσμου τοῦ ἀνθρώπου 'ζῶν λογικὸν
 5 τὸν δεκτικὸν (τῆς ἐπιστήμης) (πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι δεκτικοὶ εἰσι τοῦ τεκταίνε-
 σθαι)· εἰ δὲ μέρος τοῦ δεκτικοῦ τῆς ἐπιστήμης ἐστὶ τὸ τεκταίνεσθαι, σαφὲς
 ὅτι οὐσία ἐστὶ· τὰ γὰρ μέρη τῶν οὐσιῶν οὐσίαι εἰσίν, ὥς φησιν ὁ Ἀριστο-
 τέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις. πῶς οὖν τὸ πλεῖν συμβεβηκὸς λέγει ὁ Πορφύριος;
 ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τούτου οὕτως· ἔστι τι πρῶτον καὶ δεύτερον,
 10 πρῶτον μὲν ὁ ἄνθρωπος, δεύτερον δὲ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, γραμματικὸς
 ἢ κολοβὸς ἢ μακρὸς. ἔστι δέ τι καὶ καθ' ἑαυτὸ καὶ συμβεβηκός· καθ'
 ἑαυτὸ μὲν τὸ ζῶν, συμβεβηκὸς δὲ τὸ λευκὸν τὸ γελαστικόν. εἰ οὖν ταῦτα
 οὕτως ἔχει, ὁ ἄνθρωπος δὲ πρῶτός ἐστι τὸ γραμματικεύεσθαι δὲ δεύτερον,
 ὁ Πορφύριος προσέχων τῷ δευτέρῳ | τὰ τοιαῦτα λέγει ἐπουσιώδη, ὥσπερ 208·
 15 τὰ δευτερεύοντα τοῦ ζῶντος ἐπουσιώδη εἰσίν. ἰστέον δὲ ὡς οὐχ ὁ ὀρίσμος
 οὗτος δηλοῖ τὰς ἀνομοιογενεῖς ἀλλὰ τὰς ὁμοιογενεῖς· ἐν γὰρ τῷ λέγειν ὑπὸ
 τὸ αὐτὸ γένος τοῦτο δηλοῖ. ὥστε οὖν τὰς ὑπὸ τὴν οὐσίαν καὶ ποιότητα
 οὐ δηλοῖ· ἀνομοιογενεῖς γὰρ εἰσιν αἱ τοιαῦται διαφοραί.

Δύο δέ τινα ἀπορήσαντες ἐπ' αὐτὰ καταπαύσωμεν τὸν λόγον. πρῶτον
 20 εἰ τὰ συνωνυμοῦντα μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος, πάντως δὲ λέγουσι
 συνωνύμως κατηγορεῖσθαι τὰς διαφορὰς τῶν εἰδῶν, τί δήποτε οὐ μετα-
 δίδασιν αἱ διαφοραὶ τοῖς εἰδεσιν ὀνόματος καὶ πράγματος, ἀλλὰ μόνου
 πράγματος; οὔτε γὰρ τὴν λογικότητα λογικὸν φάμεν οὔτε τὴν θνητότητα
 θνητόν. τὸ δὲ μεταδιδόναι πράγματος ὁμολογεῖται. ἔστι δὲ πρὸς ταῦτα
 25 οὕτως εἰπεῖν· τὰ συνωνυμοῦντα διττά ἐστὶ· τὰ μὲν γὰρ μεταδίδωσιν ὀνό-
 ματος καὶ πράγματος, ὥσπερ τὸ ζῶν τῷ ἀνθρώπῳ, τὰ δὲ μόνου τοῦ
 πράγματος, ὥσπερ αἱ διαφοραί. ἔχομεν δὲ ἐντεῦθεν προσπορίσματος μοῖραν,
 ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ διαφορὰ καὶ ἄλλο εἶδος· εἰ γὰρ τὸ χωρίζον ἄλλο τοῦ
 χωριζομένου καθέστηκε, διαχωρίζει δὲ ἡ διαφορὰ τὰ εἶδη, ὁμολογουμένως
 30 ἄλλο ἐστὶ διαφορὰ καὶ ἄλλο εἶδος. ἐπαποροῦσι δὲ διὰ τί τὸ εἶδος μᾶλλον
 συνψεκνύεται τῷ γένει ἢ περ τῇ διαφορᾷ, καίτοι ὥφειλε πρὸς τὴν διαφορὰν
 ἔχειν πολλὴν οἰκειότητα γειννάζον αὐτῇ· ἐν μέσῳ γὰρ τοῦ γένους καὶ τοῦ
 εἶδους ἴδρυται. ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι δικαίως πρὸς τὸ γένος ἔχει τὴν σχέσιν

1 λέγεται V 2 οὐκ om. V 5 πάντες—τεκτ. om. KT τῆς ἐπιστ. inserui
 6 post μέρος add. ἐστὶ K ante σαφές add. εἰ δὲ τῆς ἐπιστήμης KT 7 ἐστὶ om. V
 οὐσίαι] οὐσία K εἰσίν in ras. K ὁ om. V 8 ἐν ταῖς Κατ.] p. 3*29
 11 ἡ μακρὸς ἢ κολοβός colloc. T καὶ (post τι) om. V 11. 12 ante συμβ. bis
 superscr. κατὰ K 13 πρῶτος—δεύτερον] πρῶτος οὐ ἐστὶ τὸ γραμματικεύεσθαι, ἔπερ
 δεύτερον K τὸ δὲ γραμ. colloc. T 14 προσέχων ὁ πορφ. colloc. V 15 οὐχ ὡς
 ὀρίσμος (ὁ om.) V 17 ὥστε—δηλοῖ (18) om. V τὰς] τὰ K 19 δὲ om. V
 καταπαύσωμεν V 21. 22 μεταδίδωσιν TV 23 τοῦ πράγματος T 25 μεταδίδω-
 δίδωσιν V 26 μόνον V 28 εἰ γὰρ—εἶδος (30) om. V 28. 29 καθέστ. τοῦ
 χωρ. colloc. T 30 δὲ om. K 31 τῇ διαφορᾷ P'aris. 2089: ἡ διαφορὰ KTV
 ὥφειλε V 32 οἰκειότητα γεινν.] οἰκειάζον V τοῦ (ante εἶδους) om. V

ἡ πρὸς τὴν διαφορὰν ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιχειρημάτων· εἰ τὰ μεταδιδόντα ὀνόματος καὶ πράγματος πλείω ἔχει τὴν σχέσιν τῶν μόνου τοῦ πράγματος μεταδιδόντων, τὸ δὲ γένος τοῖς εἶδεσι μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος, ἡ δὲ διαφορὰ μόνου πράγματος, δεόντως ἄρα τὰ εἶδη πρὸς τὰ γένη ἔχει 5 τὴν σχέσιν ἥπερ πρὸς τὰς διαφορὰς.

p. 11,18 Ὑπογράφουσι δὲ τὰς τοιαύτας διαφορὰς καὶ οὕτως· διαφορὰ ἐστὶ τὸ χωρίζειν πεφυκὸς τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος.

Τὸ ἐλλείπον τούτῳ τῷ ὀρισμῷ, λέγω δὲ τὸ οὐσιωδῶς, μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐξῆς ὀρισμοῦ ἀποδίδεται.

10 p. 12,1 Οἱ προσεργαζόμενοι δὲ τὰ περὶ τῆς διαφορᾶς μὴ τὸ τυχόν φασὶ τῶν χωριζόντων τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος εἶναι διαφορὰν.

Ἡ σύνταξις τοιαύτη ἐστίν, ὃ δὲ νοῦς τοιοῦτος· φασὶ ὅτι μὴ τὴν τυχοῦσαν διαφορὰν ἐπὶ τῶν χωριζόντων τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος λέγετε· δεῖ γὰρ λέγειν τὸ οὐσιωδῶς. τοῦτο δὲ δηλοῖ διὰ τῶν ἐξῆς.

15 p. 12,3 Ἄλλ' ὅπερ εἰς τὸ εἶναι συμβάλλεται.

Ἀντὶ τοῦ οὐσιωδῶς.

p. 12,3 Τοῦ τί ἦν εἶναι.

Πρόσρημά ἐστὶν Ἀριστοτελικὸν ἐπὶ τῶν οὐσιωδῶς λεγόμενον.

p. 12,4 Ὁ καὶ τοῦ πράγματός ἐστι μέρος καὶ εἰς ὀρισμοὺς συμβάλλεται. | 20

Καλῶς λέγει· τὸ γὰρ λογικὸν μέρος ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου, συμβάλλεται 209· δὲ καὶ τῷ ὀρισμῷ τοῦ ἀνθρώπου.

p. 12,4 Οὐ γὰρ τὸ πεφυκέναι πλεῖν διαφορὰ ἀνθρώπου, εἰ καὶ ἴδιον ἀνθρώπου.

25 Φησὶν ὅτι δεῖ προσθεῖναι τὸ οὐσιωδῶς· εἰ μὴ γὰρ προσθήσομεν τὸ οὐσιωδῶς, συμπεριλαμβάνομεν καὶ τὸ ἴδιον· τὸ γὰρ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου

2 πλείον V 4 τὰ γένη πρὸς τὰ εἶδη K 7 τὰ] τὸ TV 10 ὁ προσεργα-
ζόμενος V: προσεργαζόμενοι (οἱ om.) Porph. τῆς om. KT 11 τὴν διαφ. Porph.
13 ante χωρ. add. μὴ V λέγετε· δεῖ γὰρ] λέγεσθαι· δεῖ γὰρ T: λέγεται δὲ δεῖ V
17 τοῦ τ[καὶ τὸ τί (καὶ τὸ in ras.) K: τοῦτ[TV 18 ἐστίν] εἶναι V λεγόμενον
Paris. 2089: λεγόμενων KTV 19 δ καὶ om. Porph. καὶ εἰς ὁρ. συμβ. om.
Porph. 22 καὶ om. K 23 διαφορὰ ἐστὶ τοῦ ἀνθρ. K 25 προσθεῖναι T
εἰ μὴ—οὐσιωδῶς (26) in marg. suppl. K 26 καὶ om. K

διαχωρίζει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων· εἰ γὰρ εἶπης τὸν ἄνθρωπον τὸ πεφυκὸς
 γραμματικεύεσθαι, διαχωρίζεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ζώων, καὶ εἶπης τὸν
 ἵππον τὸ πεφυκὸς χρεμετίζειν, διαχωρίζεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ζώων.
 τὰ τοιαῦτα δ' οὐκ ἔστι συμπληρωτικά τῶν τοιούτων εἰδῶν. εἰρήκαμεν δὲ
 5 ἐν τῇ θεωρίᾳ περὶ τοῦ πλεῖν, ὡς ἐπουσιωδῶς αὐτὸ λαμβάνει.

p. 12,9 Καὶ δοται ἐν τῷ τι ἦν εἶναι παραλαμβάνονται.

Ἀντὶ τοῦ οὐσιωδῶς.

Πρᾶξις λα'.

Περὶ ἰδίου.

- 10 Αἱ ἀθρόαι μεταβολαὶ οὐ μόνον ἐν πράγμασιν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς φωναῖς
 σφάλλειν γινώσκουσαι τὸν Πορφύριον ἐπὶ τὰ συμβεβηκότα χωρεῖν ἀπέτρεψαν·
 τὰ γὰρ συμβεβηκότα ἐπουσιώδη ὑπάρχοντα ἀθρόως ἀπὸ τῶν οὐσιωδῶν
 πρόσφατον τὴν διδασκαλίαν οὐκ ἠδύναντο δέξασθαι. εὐλόγως ἄρα ἐπὶ τὸ
 ἴδιον ἐχώρησεν, ἐπεὶ ὅσον γε ἐν τοῖς ἐπουσιώδεσιν οὐσιωδὲς ὑπάρχει. καὶ
 15 αὕτη μὲν ἡ πρώτη αἰτία τοῦ μετὰ τὴν διαφορὰν ἐπὶ τὸ ἴδιον χωρεῖν τὸν
 Πορφύριον. δευτέρα δὲ ἡ τοιαύτη· τὸ ἴδιον ἐν μέσῳ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ
 συμβεβηκότος ἵδρυται· ἔστι γὰρ ὅτε οὐσιωδῶς λαμβάνεται, ἔστι δὲ ὅτε καὶ
 ἐπουσιωδῶς· οὐσιωδῶς μὲν, ὡς ἴνα εἶπης τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν
 ἴδιον ὑπάρχειν τοῦ ἀνθρώπου (ἴδιον γὰρ τοῦ ἀνθρώπου ἐστί, καθὼς οὔτε
 20 τῆς ὑπερτέρας οὐσίας ἐστὶ διὰ τὸ μὴ δέεσθαι οὔτε τῆς χειρόνης διὰ τὸ μὴ
 δύνασθαι), ἐπουσιωδῶς δὲ λαμβάνεται, ὡς ἴνα εἶπης τὸ γελαστικὸν εἶναι
 ἴδιον ἀνθρώπου· τοῦτο γὰρ ἐπισυμβεβηκὸς ἐστιν. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει,
 ὁμολογουμένως ὀφείλει τὸ ἴδιον τοῦ συμβεβηκότος προτάσσεσθαι. τρίτη δὲ
 αἰτία ἐστὶ τοιαύτη· τὸ ἴδιον ὀφείλει καὶ τῶν πέντε φωνῶν προτάσσεσθαι·
 25 εἰ γὰρ δι' ὑπογραφῶν διδάσκειται τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, ἡ δὲ ὑπογραφή
 ἴδιόν ἐστιν ἀντιστρέφον, ὁμολογουμένως ὀφείλει περὶ τῶν ἰδίων τοῦ γένους

1 διαχωρίζει αὐτὸν] δυνάμει διαχωρίζει αὐτὸν K: χωρίζει αὐτὸν δυνάμει T: δυνάμει χωρίζει αὐτὸν V ἀπὸ τῶν ἄλλων K: ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ ἴδιον τοῦ ἵππου δυνάμει χωρίζει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου T: ἀπὸ τοῦ ἀλόγου V εἴποις T 2 διαχωρ.] χωρίζει V καὶ—ζώων (3) om. V 3 χρεμετίζειν T ἀπὸ om. T 4 εἰρήκ.] p. 197,29
 8 πρᾶξις λ' K: om. TV (cf. p. 196,16) 9 Περὶ ἰδίου om. K 10 ταῖς om. V
 11 ἀπέτρεψαν K 13 δέεσθαι ante τὴν διδασκ. colloc. T: post τὴν διδασκ. V
 ἐδύναντο V ἄρα] γὰρ V 14 οὐσιωδῶς] καὶ οὐσιωδέσιν V 15 χωρεῖν—ἴδιον
 (16)] ἐπουσιωδὲς ὑπάρχει V 16 ἡ τοιαύτη] αὕτη T τὸ ἴδιον om. T 17 λαμ-
 βάνεται—ἐπουσ. (18) om. V καὶ om. T 19 ὑπάρχει KT τῷ ἀνθρώπῳ
 (pr. l.) V 21 δύνασθαι] δέεσθαι K (cf. p. 195,13) 22 τοῦ ἀνθρ. T οὕτως]
 αὐτοῦ V 23 τοῦ συμβ. ὀφείλει τὸ ἴδ. colloc. V 24 πρὸ τῶν π. φ. προτάσσ. T:
 πρὸ τῶν π. φ. τάσσ. V 25 ὑπογραφῆς T ἡ δὲ ὑπογραφή scripsi: αἱ δὲ ὑπο-
 γραφαὶ libri 26 ὀφείλει] ὀφελον V

πρότερον διαλαβεῖν, εἰθ' ὕστερον περὶ τοῦ γένους. ἀλλὰ τοῖς μὲν οὐσιώδεσι παρεχώρησε διὰ τὸ τίμιον τοῖς δὲ ἐπουσιώδεσι τοῖς τὰ ἴσα φέρουσι τοῦ ἰδίου τόπου οὐ παρεχώρησε.

Μαθόντες οὖν περὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου, φέρε καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ
 5 διδασκαλίαν χωρήσωμεν. ἀλλὰ τοῖς διηγορευμένοις κανόσι χρησάμενοι φέρε
 πρῶτον τὴν ὁμωνυμίαν διαστελωμένα καὶ περὶ ποίου σημαινομένου ὁ λόγος
 ἡμῖν ὑπάρχει λέξωμεν, εἰθ' ὕστερον ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν χωρήσωμεν.
 λέγεται τοίνυν τὸ ἴδιον τετραχῶς· | ἡ γὰρ παντὶ ἐστὶ τῷ εἶδει καὶ οὐ μόνῃ 209·
 ὡς τὸ δῖπον, ἡ μόνῃ καὶ οὐ παντὶ τῷ εἶδει ὡς τὸ φαλακρόν (τῷ γὰρ
 10 ἀνθρώπῳ μόνῃ ὑπάρχει τὸ φαλακρόν), ἡ παντὶ καὶ μόνῃ οὐκ αἰεὶ δὲ ὡς
 τὸ πολιουῖσθαι (μόνῃ γὰρ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει τὸ πολιουῖσθαι τοῦ
 χρόνου συνόντος· τοῦτο δὲ φημι, ὅτι οὐ πάντες πολιουῖνται τοῦ χρόνου μὴ
 συνόντος εἰς τοῦτο ἐπιτηδεῖον· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ 'οὐκ αἰεὶ δέ' προσε-
 θήκαμεν), ἡ μόνῃ καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ ὡς τὸ γελαστικόν· μόνῃ γὰρ καὶ
 15 παντὶ ἀνθρώπῳ ἴδιον ὑπάρχει καὶ αἰεὶ τὸ γελαστικόν. εἵπομεν δὲ παντὶ
 τῷ εἶδει ὑπάρχειν τὸ δῖπον πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀνομοιοειδῶν, ἵνα μὴ
 λάβῃς δῖπον τὸν ἀνθρώπον τὸ δὲ ὄρνεον οὐ. εἵπομεν δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ
 τὸ μόνῃ διὰ τὰ ὁμοιογενῆ· μόνῃ γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ τῶν ἄλλων ζώων
 ὑπάρχει τὸ φαλακρόν. τὰ δὲ ἄλλα πρόδηλά ἐστι· μόνῃ γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ
 20 καὶ παντὶ ὑπάρχει τὸ πολιουῖσθαι καὶ τὸ γελαστικόν, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐκ αἰεὶ
 διὰ τὸ μὴ φθάνειν ἡμᾶς τὸν εἰς τοῦτο ἐπιτήδειον χρόνον, τὸ δὲ αἰεὶ, λέγω
 ὁ δὲ τὸ γελαστικόν. σκόπει δὲ πῶς ἀπὸ τοῦ ἀμυδροτέρου ἐπὶ τὸ ἐμφανέ-
 στερον ἴδιον χωρεῖ ἡ τάξις· τὸ παντὶ καὶ οὐ μόνῃ εἶναι τι ἴδιον σχεδὸν
 οὐκ ἔστιν ἴδιον· κοινωνίαν γὰρ τινα ἐμφαίνει τὸ τοιοῦτον. διὰ τοῦτο ὡς
 25 ἀμυδρὸν αὐτὸ προέταξε. δεύτερον δὲ ἴδιον φημὲν τὸ μόνῃ ὑπάρχον καὶ οὐ
 παντὶ. τοῦτο δικαίως ἐπιφανέστερόν ἐστι τοῦ πρώτου· ἔχει γὰρ τι τοῦ
 ἰδίου τὸ μόνῃ· τοῦτο γὰρ οἰκεῖον ἰδίου τὸ μόνῃ τινὶ ὑπάρχειν. τὸ τρίτον
 τοῦ δευτέρου ἐπιφανέστερον ὑπάρχει, ὅτι ἔχει καὶ τὰ δύο τὸ παντὶ καὶ
 μόνῃ. τὸ τέταρτον δὲ τοῦ τρίτου ἐμφανέστερόν ἐστιν, ὅτι ἔχει τὸ αἰεὶ·
 30 τὸ γὰρ γελαστικὸν αἰεὶ ἡμῖν ὑπάρχει. περὶ ποίου δὲ τούτων ποιούμεθα τὸν
 λόγον; περὶ τοῦ ἐσχάτου· αὐτὸ γὰρ ἐστὶ καθολικὸν καὶ αἰεὶ ὑπάρχον

2 τὰ om. V 3 τόπου Paris. 2089: om. KTV οὐ om. V 4 οὖν] δὲ K
 7 ὑπάρξει V χωρήσωμεν K 8 οὐ om. K 9 οὐ supra scr. K
 alt. τῷ] τὸ T 11 γὰρ scripsi: δὲ libri ante καὶ παντὶ add. τῷ ἀνθρώπῳ V
 τὸ ἐν γῆρα πολ. (alt. l.) V 11. 12 τοῦ χρ. συνόντος om. V 12 συνόντος] ὄντος V
 13 γὰρ om. V καὶ προσεθήκ. τὸ οὐκ colloc. V 14. 15 γὰρ καὶ παντὶ ἀνθρ.]
 τῷ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ V 15 καὶ αἰεὶ τὸ γελ.] τὸ γελαστικόν K: τὸ γελᾶν T: καὶ
 αἰεὶ V ante alt. παντὶ add. οὐ μόνον T; an παντὶ τῷ εἶδει ὑπ. (καὶ οὐ μόνῃ)?
 16 ὑπάρχει K ἀνομοιοειδῶν] ὁμοειδῶν V 17 ἀνθρώπον τὸ δὲ ὄρνεον οὐ T:
 σωκράτην καὶ τὸν πλάτωνα KV εἵπωμεν K 18 ἀνομοιογενῆ K'T
 τῶν ἄλλων ζ. post φαλ. transp. KV 20 ὑπάρχει καὶ παντὶ colloc. K γελαστικόν]
 γελᾶν T 21. 22 λέγω δὲ Paris. 2089: λέγει διὰ KTV 23 τὸ] τῷ V
 καὶ οὐ μόνῃ] εἶδει V εἶναι om. K τι om. V 24 τοῦτο] τὸ V
 26 γὰρ τι ἔχει colloc. V 27 ὑπάρχον KT 28 περιφανέστερον T
 29 ἐστὶν om. K

καὶ ἐνὸς εἶδους κατηγορούμενον· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ ἐστὶ καθολικά καὶ αἰεὶ, ἀλλ' οὐ μόνου τοῦ εἶδους ἐστίν, ὡς τὸ δῖπουν, καὶ εἰσι μόνου καὶ αἰεὶ, ἀλλ' οὐ παντός, ὡς τὸ φαλακρόν, καὶ ἐστὶ παντός καὶ μόνου, ἀλλ' οὐκ αἰεὶ, ὡς τὸ πολιουῖσθαι· τοῦτο δὲ καὶ τοῦ παντός ἐστὶ καὶ μόνου καὶ 5 αἰεὶ. ἄλλως τε δὲ οὔτε ἀντιστρέφουσι κατὰ ἄμφω τὰ σκέλη, τοῦτο δὲ ἀντιστρέφει· εἴ τι μὲν γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ δῖπουν, οὐκ εἴ τι δὲ δῖπουν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος. πάλιν εἴ τι φαλακρόν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος, οὐκ εἴ τι δ' ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ φαλακρόν. πάλιν εἴ τι πολιόν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος, οὐκ εἴ τι δὲ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ πολιόν. τοῦτο δὲ ἄμφω τὰ 10 σκέλη ἔχει ἀντιστρέφοντα· εἴ τι μὲν γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ γελαστικόν, καὶ εἴ τι γελαστικόν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος.

Χωρήσωμεν οὖν ἐπὶ τὴν τούτου διδασκαλίαν. τινὲς μὲν οὖν οὕτως αὐτὸ ὀρίζουσι 'τὸ παντὶ καὶ μόνῳ καὶ αἰεὶ ὑπάρχον'. κακῶς δέ· δι' οὗ γὰρ ἐξηγήσαντο αὐτὸ, | δι' αὐτοῦ βούλονται αὐτὸ ὀρίζειν. τινὲς δὲ οὕτως 15 αὐτὸ ἀποδιδόασιν 'ἴδιόν ἐστιν ἡ οὐσία ἡ συμβεβηκὸς ἀντιστρέφον'. δυσὶ δὲ ἁμαρτήμασι περιπίπτει ὁ τοιοῦτος ὁρισμός· πρότερον ὅτι οὐδέποτε οὐσίαν ἐλέγομεν τὸ ἴδιον ἀλλὰ συμβεβηκός. τοῦτο δὲ πᾶσιν ὁμολογεῖται. ὥστε οὖν ὅτε ἐλέγομεν οὐσίαν αὐτὸ δηλοῦν ἐν τῷ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, εὐανά- 20 τρεπτος ὑπῆρχεν ὁ λόγος. καταχρηστικῶς δὲ ἐλέγομεν αὐτὸ καὶ ἐπὶ οὐσίας. δεύτερον δὲ οὐδέποτε ὁρισμὸς ὑγιῶς ἔχων ποτὲ μὲν τοῦτο ποτὲ δὲ ἐκείνο δηλοῖ. ὁ ἀποδοθεὶς δὲ τοιοῦτός ἐστιν. ἐστὶν οὖν αὐτὸ ἀποδοῦναι οὕτως· ἴδιόν ἐστι συμβεβηκὸς ἀντιστρέφον. καλῶς δὲ ὁ ὁρισμὸς ἔχει· οἱ γὰρ μήτε πλέον μήτε ἔλαττον ἔχοντες ὁρισμοὶ ἐξισάζουσι τῷ ὀριζομένῳ, τὰ δὲ ἐξισά- 25 ζοντα ἀντιστρέφει· οὐκοῦν τὸ παντὶ καὶ μόνῳ καὶ αἰεὶ ὑπάρχον ἴδιον ἐξι- σάζει, ἐπειδὴ οὔτε πλέον ἔχει οὔτε ἔλαττον, ἔλαττον μὲν, καθὼς παντὶ ἐστὶ, πλέον δέ, καθὼς μόνῳ ἐστίν· ἐξισάζον δὲ ἀντιστρέφει. καλῶς ἄρα ἔχει ὁ ἀποδοθεὶς ὁρισμός.

p. 12,13 Τὸ δὲ ἴδιον διαιροῦσι τετραχῶς.

Οὐ φυλάττει τὴν τάξιν τοῦ ἴδιου ὁ Πορφύριος, ὡς ἐφυλάξαμεν ἐν 30 τῇ θεωρίᾳ.

p. 12,13 Καὶ γὰρ δ μόνῳ τινὶ εἶδει συμβέβηκεν, εἰ καὶ μὴ παντί.

Φησὶν ὅτι καὶ ἐκεῖνο ἴδιον λέγω εἶναι ἀνθρώπων, δ μόνῳ ὑπάρχει,

1 ἐνὸς εἶδους Paris. 2089: ἐν εἶδει KTV εἰσι T 2 μόνον V εἰσιν (pr. I.) TV
 καὶ εἰ K 3 εἰσι TV 4 pr. καὶ om. K τοῦ supra scr. V 5 δὲ om. K
 τοῦτο δὲ] τοῦ δ' K: τὸ δὲ V 6 μὲν om. KV καὶ om. T 7 καὶ (ante ἀνθρ.)
 om. V 8 τοῦτο φαλακρόν—ἀνθρ. (9) om. K καὶ (ante φαλ.) Par. 2089: om. TV
 8. 9 καὶ (ante ἀνθρ.) om. V: (ante πολιόν) om. T 15 δύο T δὲ] γὰρ K 17. 18. 19
 λέγομεν V 17 ὁμολογῆται V 18 ante ὅτε add. εἰ V δηλοῦμεν V ἐν τῷ an
 οἶον τὸ ? καὶ om. T 18. 19 εὐανάστρεπτος T: ἀνάστρεπτος K 20 δὲ om. TV
 23. 25 πλέον V 25 πάντα K 26 καθὼς μόνῳ] καθόλου V ἐξισάζων T
 ἔχει ἄρα colloc. K 27 ὁρισμός om. V 32 καὶ φησιν V ἀνθρώπου KT

καὶ οὐ παντὶ· ἰδοὺ γὰρ τὸ ἱατρεῦειν μόνου ἀνθρώπου ἐστὶν ἴδιον, εἰ καὶ
μὴ ἐκάστου ἀνθρώπου ὑπάρχει. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου πάλιν ἴδιον λέγω,
ὃ παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, εἰ καὶ μὴ μόνῳ· ὑπάρχει γὰρ ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ
τὸ δίδουν, οὐ μόνῳ δέ· ἔστι γὰρ καὶ ἄλλοις εἶδεσι. τὸ δὲ γελαστικὸν μόνῳ
5 καὶ παντὶ καὶ ἀεί.

p. 12,18 K δὲν γὰρ μὴ γελαῖ ἀεί, ἀλλὰ γελαστικὸν λέγεται οὐ τῷ
ἤδῃ γελαῖν ἀλλὰ τῷ πεφυκέναι· τοῦτο δὲ ἀεί αὐτῷ σύμφυτον.

Τινὲς ἐντεῦθεν κινούμενοι λέγουσι τὸ γελαστικὸν εἶναι οὐσίαν ἡμῶν
σύμφυτον, ὥσπερ τὸ λογικόν· κἂν γὰρ μὴ ἀεί γελαῖμεν, φασίν, ἀλλ' οὖν
10 ὅμως δυνάμει ἔχομεν τὸ γελαῖν. τοιαύτης δὲ προφάσεως δοθείσης εἴπωμεν
πῶς οὐκ ἔστιν οὐσιώδης ἀλλ' ἐπουσιώδης καὶ πῶς γίνεται. (ὅτι) τὸ γελα-
στικὸν οὐκ ἔστιν οὐσιώδης, πρῶτον μὲν ἐντεῦθεν ἀποδεικτέον· τὰ οὐσιώδη
τελειωτικὰ ἡμῶν εἰσι καὶ ὅσον αὖξονται, τοσοῦτον τελειωτικὰ γίνεται· τὸ
γὰρ πλεόν λογικεύεσθαι οὐσιώδης ἀνθρώπῳ ὑποφαίνεται. εἰ οὖν τὸ γελα-
15 στικὸν οὐσιώδης, ὀφείλει τελειωτικὸν ἡμῶν εἶναι, εἰ δὲ οὐκ ἔστι, τούναντίον.
* * γὰρ ἀποτρέπεται ὡς ἔχει τὸ 'μῆτε προπετῇ γέλωτα στέργε', σαφὲς ὡς οὐκ
ἔστιν οὐσιώδης. δεύτερον δὲ οὐδέποτε τάναντία τοῦ αὐτοῦ συστατικὰ γίνεται,
οἷον τὸ θνητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον. εἰ οὖν ἔστι τὸ
γελαστικὸν οὐσιώδης ἡμῶν καὶ συστατικόν, οὐκοῦν καὶ τὸ κλαυστικὸν ἐπειδὴ
20 καὶ μόνου ἀνθρώπου ἐστίν, οὐσιώδης καὶ αὐτὸ λεχθείη, ὥσπερ τὸ γελα-
στικόν· ὡς γὰρ ἔχει θιάτερον τῶν ἀντικειμένων, οὕτω καὶ τὸ ἕτερον. |
εἶναι δὲ τὰ δύο ἐναντία συστατικὰ ἡμῶν, ἀδύνατον. ἀλλ' ἐνίστε ἐρεῖ τις 210
ὡς οὐκ εἰσι τὰ τοιαῦτα ἐναντία· οὐσίαι γὰρ εἰσιν· ὑμεῖς δὲ ὡς ὁμολογου-
μένων αὐτῶν ἐπουσιωδῶν τὸ τοιοῦτον κατασκευάζετε. πρὸς τούτους δὲ
25 φάμεν ὅτι εἰ καὶ μὴ ᾔσαν ἐναντία, ἀδύνατον τὰ δύο εἶναι ἡμῶν συστατικά·
ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἄλογος (ψυχὴ) ἀντιδιαιρούμεναί εἰσιν. ὅμως
δὲ τὸ λογικὸν ἡμῶν συστατικὸν ὑπάρχει, καίτοι ἐχόντων ἡμῶν καὶ τὴν
ἄλογον ψυχὴν. ἔπειτα ἐναντία εἰσὶ τὸ γελαστικὸν καὶ τὸ κλαυστικόν· μετα-
βάλλει γὰρ εἰς ἄλληλα. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, σαφὲς ὡς οὐκ ἔστι τὸ
30 γελαστικὸν ἡμῶν συστατικόν, ἐπεὶ ἔσται καὶ τὸ ἐναντίον αὐτῷ, λέγω δὲ τὸ
κλαυστικόν, ἡμῶν συστατικόν. τρίτον οὐδέποτε τὰ οὐσιώδη αὐξάνόμενα

1 ante pr. καὶ add. εἰ T ἐστὶν ἴδιον—ἀνθρώπου (2) om. V ἐστὶν ἴδιον Paris. 2089:
ιδίως ἐστίν KT 4 alt. δὲ om. V 5 καὶ ἀεί καὶ παντὶ colloc. T 7 ἤδη KT
idemque apud Porph. pro ἀεί restituas: εἴδει V τοῦτο—σύμφυτον om. V 8 ἡμῶν
οὐσίαν colloc. K 9 γὰρ supra scr. V ἀεί om. V φησιν KT
10 τὸ γελαῖν] αὐτό V 11 καὶ πῶς—οὐσιώδης (12) om. KT 12 δτι inserui
12 μὲν] δὲ KT 14 an (πλεόν) οὐσιώδης? post οὖν add. ἦν T 15 defectum
signavi, suppleveris ἐπειδὴ οὖν οὐ τελειωτικὸν ἡμῶν ἐστὶ· τούναντίον 16 ἐχῆ V²
στέργειν KT ὡς om. V 17 δὲ om. V 18 ἐστὶ om. T 20 καὶ (ante
μόνου) om. T οὐσιώδης δὲ V 21 τὸ om. K 24 κατασκευάζεται V
25 μὴ om. V 26 ψυχὴ addidi 27 συστ. ἡμῶν colloc. T 29 σαφὲς
ὡς] σαφῶς V 30 ἐπεὶ ἔσται—συστ. (31) om. KV 31 τὰ οὐσιώδη—οὐδέποτε
(204,1) om. T αὐξόμεν. (const.) V

ἀναιρεῖ ἐκεῖνα ὧν κατηγορεῖται, οἷον τὸ λογικὸν οὐδέποτε αὐξανόμενον ἀναιρεῖ τὸν ἄνθρωπον, τοῦναντίον δὲ συνιστᾷ· τὸ δὲ γελαστικὸν ἀναιρετικὸν ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐξανόμενον· καὶ γὰρ ἀπὸ γέλωτος κολάσεις παρὰ Πέρσαις ἐφευρέθησαν. τέταρτον οὐδὲ δυνάμει ἔχομεν τὸ γελαστικόν, εἴ γέ τινες διὰ
5 τοῦ Τροφωνίου παριόντες εἰς τὸν αἰὲ χρόνον τοῦ γελᾶν ἐστερήθησαν· εἰ δὲ εἶχον δύναμιν τοῦ γελᾶν, πάντως τοῦ χρόνου προκόπτοντος ἐγέλων ἄν.

Λεκτέον δὲ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐπαγγελίαν διὰ τίνος γίνεται. φασὶ τινες ὅτι διὰ τῆς ἀλόγου ψυχῆς, οἷς καὶ συγκατατιθέμεθα· ὁ γὰρ τοιοῦτος τρόπος διὰ μυῶν καὶ νεύρων γίνεται· ταῦτα δὲ τῆς ἀλόγου ψυχῆς ὑπάρχει.
10 ὅτι δ' οὐ γίνεται διὰ τῆς λογικῆς, σαφές ἐκ τοῦ μὴ εἶναι αὐτὸ ἐν ὑποκειμένῳ. ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες 'εἰ διὰ τῆς ἀλόγου ψυχῆς τὸ γελαστικὸν γίνεται, ἐπειδὴ οἱ μύες καὶ τὰ νεῦρα αὐτῆς εἰσιν, αὐτὰ συνερχόμενα ποιεῖ τὸν τοιοῦτον τρόπον, ὁφείλει τὸ γελαστικὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων θεωρεῖσθαι· ἔχουσι γὰρ καὶ ταῦτα νεῦρα καὶ μύας'. φάμεν δὲ πρὸς τοῦτο ὅτι πρῶτον
15 μὲν ἐστὶ καὶ ἄλλα ζῷα γελαστικά, ὥσπερ ἴστορεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Περὶ ζῴων περὶ τοῦ ἐρωδιοῦ. δεύτερον δὲ οὐκ ἐν πᾶσι τοῖς ζῴοις ὁμοίως ἐνεργεῖ ἡ ἀλογος ψυχὴ, ἐπεὶ ὁφείλει ἡ ὕλας τὸ κυνὸς ἐπὶ πάντων τῶν ζῴων διήκειν, ἐπειδὴ ἔχει ὁ ἄνθρωπος μύας καὶ νεῦρα ὥσπερ καὶ ὁ κύων, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μυκηθμός τοῦ βοῦς καὶ ὁ χρεμετισμός τοῦ ἵππου. ἰδιό-
20 τητες οὖν ὑπάρχουσι τῆς ἀλόγου ψυχῆς ἐν ἐκάστη ἐίδει. ὅτι δὲ τῆς φυσικῆς οὐκ ἐστὶ τὸ γελαστικόν, τοῦτο ὁμολογεῖται· τρεῖς γὰρ εἰσιν αἱ δυνάμεις αὐτῆς, θρεπτικὴ αὐξητικὴ γεννητικὴ. μία δὲ τούτων τὸ γελαστικόν οὐκ ἐργάζεται· συγκαταθετόν οὖν τοῖς προειρημένοις.

Πρᾶξις λβ'.

25 Περὶ συμβεβηκότος.

Οἱ ὅρισμοι τοῦ συμβεβηκότος ἀποδιδόσιν τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ τάξιν· δηλοῦσι γὰρ ὅτι ἔσχατόν ἐστι καὶ ἀβληχρόν καὶ ἀμενηνόν· τί γὰρ ἐστὶ συμβεβηκός; ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς. | ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες διὰ τί ἐπὶ τοῦ συμβεβηκότος 2■ 1·
30 παρέβη τοὺς διηγορευμένους κανόνας· ὁμωνύμου γὰρ ὄντος αὐτοῦ οὐκ εἶπε

3 καὶ] εἰ V παρὰ] περὶ T 4 ἐφευρέθησαν] νενομοθέτηνται K 4. 5_ 312
τοῦ Τροφωνίου παρ.] cf. Athen. XIV p. 614 A 6 προκόπτοντος] προϊόντος K
ἄν om. TV 9 μυῶν TV 10 τῆς λογικῆς Paris. 2089: τοῦ λογικοῦ KTV
10 λέγοντες ὅτι K 12 τὰ νεῦρα καὶ οἱ μ. colloc. T μυῖες (const.) TV
αὐτῆς om. K 13 ὁφείλει δὲ V τῶν ἀλόγων Paris. 2089: τοῦ ἀλόγου KTV
14 ταῦτα om. TV 15 γελαστικά om. V ὁ om. KT τῇ] τῷ K
16 Περὶ ζῴων] testimonium est fictum, cf. Hist. an. Θ 3 p. 593b1 De part. an. Γ 10
p. 673*8. 28 ἐρωδιοῦ V 18 ἐπειδὴ δὲ V καὶ om. KT 19 δὲ om. T
μυκηθμός V χρεμετισμός T 20 ἀλόγου] ἐκαστοῦ KT 20. 21 τῆς φυσικῆς
Urb. 35: ἡ τῆς φυσικῆς in marg. K: τῆς φυσικῆς KTV 21 ὁμολογῆται V
24 πρᾶξις λα' K: om. TV (p. 200,8) 28 τὸ συμβ. V

ποσαχῶς λαμβάνεται, οὔτε περὶ ποίου σημαινομένου ἐστὶν ὁ λόγος, ἀλλ' εὐθέως τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ τὸν τρόπον ἐπήγαγεν. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς τούτους· ὅτι τὸ ποσαχῶς παρήκε διδάξας τοῦτο ἐν τοῖς φθάσασι· διττὸν γὰρ αὐτὸ εἶναι εἶπε, χωριστὸν καὶ ἀχώριστον. περὶ ποίου δὲ σημαινομένου
5 λέγει, οὐκ ἐξέθετο βουλόμενος περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων διαλαβεῖν· τότε δὲ λέγομεν περὶ ποίου σημαινομένου βουλόμεθα διαλαβεῖν, ὅταν οὐ διδάσκωμεν περὶ ὅλων τῶν φωνῶν.

Τριχῶς οὖν αὐτὸ ἀποδίδωσι· φησὶ γὰρ ὅτι συμβεβηκός ἐστιν ὁ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, ἐτέρως
10 δὲ ὁ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, ἐξ ἀποφάσεως δὲ ὁ οὔτε γένος οὔτε εἶδος οὔτε διαφορὰ οὔτε ἴδιον δύναται εἶναι. ἐπειδὴ δὲ τινες πειρῶνται κακίζειν τοὺς ἀποδοδομένους ὁρισμούς, φέρε τὰ ἐξ αὐτῶν λεγόμενα παρατηρήσμεθα, εἴθ' ὕστερον τοῖς ἐξ αὐτῶν ῥηθείσι πρέπουσαν ἀπολογία ἀποδώσομεν. φασὶ δὲ τὸν πρῶτον ὁρισμὸν ἐλλείπειν
15 καὶ περισσεύειν. ἐλλείπειν δὲ οὕτως· εἰ ὁ ὁρισμὸς οὗτος τὰ γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα συμβεβηκότα δηλοῖ, μόνα τὰ χωριστὰ σημαίνει οἷον τὸ λευκόν· δύναται γὰρ ἐν ἐμοὶ γενέσθαι καὶ ἀπογενέσθαι χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, τὸ ἀχώριστον δὲ οὐ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς· οὔτε γὰρ ἀπογίνεται τὸ μέλαν τοῦ Αἰθίοπος περιόντος τοῦ Αἰθίοπος,
20 ὁμοίως οὐδὲ τοῦ κόρακος. ἔστι δὲ πρὸς τοῦτο εἰπεῖν ὅτι τῶν συμβεβηκότων τὰ μὲν ἐπινοία καὶ ἐνεργεία χωρίζεται, τὰ δὲ μόνῃ ἐπινοία· ἐνεργεία μὲν καὶ ἐπινοία τὰ χωριστὰ (δύνασαι γὰρ καὶ ἐνεργεία ἀποχωρίσαι τὸ λευκὸν τὸ ἐν ἐμοί, δύνασαι καὶ ἐπινοία), ἐπινοία δὲ μόνῃ τὰ ἀχώριστα· τὸ γὰρ μέλαν τοῦ Αἰθίοπος δύνασαι ἐπινοία νοῆσαι ἀπογινόμενον χωρὶς τῆς τοῦ
25 ὑποκειμένου φθορᾶς· εἰ γὰρ νοήσεις λευκὸν Αἰθίοπα ἐπινοία, οὐδὲν λυμαίνει τῷ ὑποκειμένῳ. προστίθεσο οὖν τῷ ὁρισμῷ τὸ ἐνεργεία καὶ ἐπινοία, καὶ οὐδὲν εὐρίσκεται ἐλλείπον· συμβεβηκός ἐστιν ὁ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς ἐνεργεία ἢ ἐπινοία. περισσεύειν δὲ φασιν αὐτὸν οὕτως· εἰ ἐκεῖνό φαμεν συμβεβηκός ὁ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς
30 τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, οὐκοῦν οὐ μόνον τὰ συμβεβηκότα συμπεριέλαβεν ὁ ὁρισμός, ἀλλὰ καὶ τινὰς οὐσίας· ἰδοὺ γὰρ ἡ θερμότης τοῦ πυρός γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, οὐσία δὲ αὐτοῦ ἡ θερμότης. εἰ δέ τις εἴποι· ἐὰν ἀπογίνηται ἡ θερμότης τοῦ πυρός, οὐ φθείρεται τὸ ὑποκείμενον;· φαμέν οὐχί· ἅποιον γὰρ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐστὶ, τὰ δὲ
35 ἅποια σώματα οὐ φθείρεται. ὁμοίως καὶ τὸ ψυχρὸν τοῦ ὕδατος γίνεται 211·

3 τούτους] αὐτοὺς V ante διδάξας add. ὡς T διδάξας] p. 1,10 4 εἶναι om. V
8 οὖν] δὲ K: τε V φησὶ] p. 12,24 10 δὲ om. V τὸ αὐτὸ KV 11 οὔτε
διαφ. post εἶναι colloc. KT 12 ἀποδιδόμενους T 13 ἐξ] παρ' T 14 δὲ om. V
τὸν ὁρ. τὸν πρῶτον T 15 ὁ om. V 16 δηλοῖ συμβ. colloc. TV 18 τὸ
ἀχώριστον—φθορᾶς (19) om. KV 19 παρίοντος K alt. τοῦ αἰθίοπος om. KT
20 ἔστι] ἔτι V 21 ἐνεργ. καὶ ἐπιν. colloc. T χωρίζονται T 22 ante καὶ
ἐνεργεία add. καὶ ἐπινοία (δύνασαι καὶ ἐπινοία v. 23 om.) V 25 τῇ ἐπινοία T
λυμαίνει T 26 προστίθεσο scripsi: προστίθεται libri 27 ἐλλείπων T 28 ante ἐνεργ.
add. ἢ V 29 εἰ Paris. 2089: om. KTV 33 εἰ—θερμότης om. V οὐ om. T

καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, συμβεβηκός δὲ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὐσία τοῦ ὕδατος. λέγομεν δὲ πρὸς τούτους ὅτι οὔτε ὅλως ἀπορίας ἦσαν· φανερὰ γάρ ἐστιν· ἢ ἐπιλοῦσι· ἔστι γὰρ τὸ ψυχρὸν οὐσία καὶ συμβεβηκός, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ αὐτό· πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὕδωρ οὐσία ἐστίν
 5 (οὐκ ἔστι γὰρ ἐπινοῆσαι ὕδωρ χωρὶς ψυχροῦ), πρὸς δὲ τὸ σῶμα τοῦ ὕδατος συμβεβηκός ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ θερμότης τοῦ πυρὸς πρὸς μὲν τὸ πῦρ οὐσία ἐστίν (ἄνευ γὰρ θερμότητος οὐκ ἔστι τὸ πῦρ), πρὸς δὲ τὸ σῶμα τοῦ πυρὸς συμβεβηκός ἐστιν. ἄλλως τε οὐ συμπεριέλαβε τὰ τοιαῦτα ὁ ὁρισμός· ἐν γὰρ τῷ λέγειν χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς δηλοῖ
 10 ὅτι φθείρεται τούτων τὸ ὑποκείμενον· ἐξ οὗ γὰρ ἔχει φθορὰν ὅλως τὸ ὑποκείμενον, πάντως φθίρεται, καὶ μὴ, ὅτε ἀπογίνεται τὸ συμβεβηκός. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει, τὸ δὲ ὑποκείμενον τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος ἀφθαρτον ὑπάρχει (ἅποιον γὰρ αὐτῶν ἐστὶ τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἅποια οὐ φθίρεται), σαφές ὅτι οὐ συμπεριέλαβεν ὁ ὁρισμὸς τὰ τοιαῦτα· λέγει γὰρ τὸ ὑποκεί-
 15 μενον φθειρόμενον, τούτων δὲ ἀφθαρτόν ἐστι τὸ ὑποκείμενον.

Τῶν τοιούτων ὑπονοῶν τὸν ὁρισμὸν ἐλευθερώσαντες φέρε καὶ ἐπὶ ἐτέραν ἀπορίαν χωρήσωμεν· λέγουσι γὰρ τινες· εἰ οὐδέποτε τι τῶν ὄντων τῆς ἑαυτοῦ ἀπωλείας ἐφίεται (καὶ γὰρ εἴπῃς τὰ ἄλογα ἑαυτὰ ἀπόλλυσιν ἀπὸ χρη-
 20 μνου πηδῶντα ἢ εἰς ὕδωρ ῥιπτούμενα, οὐ τῆς ἀπωλείας ἐφίεμενα τὰ τοιαῦτα ποιοῦσιν, ἀλλ' ἢ διὰ διωγμὸν ἐτέρων ἀλόγων ἢ διὰ θυμόν· κατὰ συμβεβηκός γὰρ ἑαυτὰ ἀπόλλυσι), πῶς τὰ συμβεβηκότα ἑαυτὰ ἐφίεται ἀπολλύειν; ὅτι δὲ ἑαυτὰ ἀπολλύει, σαφές ἐντεῦθεν· εἰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τὰ συμβεβηκότα, ἀπόλλυσι δὲ τὸ ὑποκείμενον, ὁμολογουμένως καὶ ἑαυτὰ ἀπολλύει. πῶς δὲ ἀπόλλυται τὸ ὑποκείμενον, λέξομεν· ὁ ἐκτικὸς πυρετὸς ἀπόλλυσι τὸ ὑπο-
 25 κείμενον· ἀμήχανον γὰρ αὐτὸν ἀπογενέσθαι χωρὶς τῆς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου· εἰ οὖν τὸ ὑποκείμενον αὐτῷ ἀπολλύει, ἑαυτὸν ἀπολλύει. ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς τούτους· ὅτι οὐδὲν τῶν συμβεβηκῶν ἑαυτὸ ἡδεῖται φθεῖραι, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ὑποκείμενον φθεῖραι (κατὰ συμβεβηκός γὰρ αὐτὸ ἀπολλύει, οὐχ ἐκόντως), καὶ σαφές ἐνθεν, ὅτι ὁ ἐκτικὸς πυρετὸς ἀμετρία ἐστίν,
 30 ἢ δὲ ὕγις κρᾶσις συμμετρία· ταῦτα δὲ ἐναντία εἰσίν. ἢ οὖν ἀμετρία σπεύδει τὴν συμμετρίαν φθεῖραι, φθείρουσα δὲ αὐτὴν κατὰ συμβεβηκός φθείρει καὶ τὸ ὑποκείμενον, φθείρουσα δὲ τὸ ὑποκείμενον καὶ ἑαυτὴν φθείρει. οὕτω καὶ ἡ φαλάκρα οὐ τὸ ἴδιον ὑποκείμενον φθείρει, λέγω δὴ τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ δασύτητα τῶν τριχῶν.

35 Ὁ δεύτερος ὁρισμὸς | πάλιν ἀτελῶς ἔχει· φησὶ γὰρ συμβεβηκός 212· ἔστιν ὃ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, τοῦτο δὲ οὐ συλλαμβάνει τὰ ἀχώριστα συμβεβηκότα· οὔτε γὰρ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν αὐτά· τὸ μέλαν γὰρ τοῦ Αἰθίοπος οὐκ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν τῷ

6 καὶ om. K 7 ἀνευ—πῦρ om. KT 11 καὶ K² ἀπογίνεται V
 13 αὐτῶν om. V τὸ σῶμα—φημι δὲ (p. 207,18) om. V 19 κρυμνοῦ T
 ῥιπτούμενα T 20 τὰ τοιαῦτα] ταῦτα T 21 συμβεβ.] συμβάντα T 21. 22 ἀπόλλυν
 et ἀπόλλει libri 22 ἐντεῦθεν Par. 2089: ἐνθεν KT 24 λέξωμεν T
 ἀπολλύει (alt. l.) T 29 ὅτι om. T 30 εἰ οὖν ἢ (ut videtur) K¹ 33 δὴ]
 δὲ T 34 αὐτῇ om. K 37 συλλαμβάνει T

Αἰθίοπι. δεῖ οὖν προσθεῖναι ὅπερ καὶ τῷ πρώτῳ προσεθήκαμεν 'ἡ ἐνεργεία ἢ ἐπινοία'. ὁ τρίτος δὲ σχεδὸν οὕτε ὁρισμός ἐστιν· οὕτε γὰρ οἱ ὁρισμοὶ τὰ μὴ ὄντα τινὶ δηλοῦν βούλονται, ἀλλὰ τὰ ὄντα· ἀμέλει ὀριζόμενοι τὸν ἄνθρωπον οὗ φαμεν ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν δὲ οὐ πέτεται οὔτε ὑλακτεῖ οὔτε
 5 χρεμετίζει, ἀλλὰ τὰ ὄντα αὐτῷ λέγομεν, ζῶον λογικὸν καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁ οὖν ὁρισμός οὗτος· αὐτὸς δὲ ἔχει οὐ λέγει, ἀλλ' αὐτὸς οὐκ ἔχει· συμβεβηχός ἐστιν δὲ οὕτε γένος οὕτε εἶδος οὕτε διαφορὰ οὕτε ἴδιον δύναται εἶναι
 * * τὸ γὰρ θεῖον διὰ τοῦτο ὀρίσασθαι οὐ δυνάμεθα, ἐπειδὴ τί ἐστιν οὐκ οἶδαμεν. λέγουσι δὲ τινες 'διὰ τί μὴ πάσας τὰς φωνὰς οὕτως ὠρίσατο, ἀλλὰ μόνον
 10 τὸ συμβεβηχός;'. πρὸς οὗς ἐροῦμεν ὅτι εἰ ἡμαρτε προσάπαξ ὁ Πορφύριος, οὐκ ἔδει αὐτὸν καὶ πανταχοῦ ἁμαρτῆσαι. ἔπειτα καὶ εἰ οὐκ ἦν τὸ τοιοῦτον ὑφ' ἁμαρτίαν ἀγόμενον, ἀλλ' οὖν ὁμῶς ἐπὶ τῶν ἄλλων φωνῶν οὐκ ἡδύνατο οὕτως ὀρίσασθαι· εἴρηται γὰρ ἡμῖν ὅτι τὰ ἀμφίβολα ἐξ ἀμφιβόλων οὐ πιστούμεθα, ἀλλ' ἐξ ὁμολογουμένων· πρὸ τοῦ οὖν παραδοῦναι ἡμᾶς τὸ εἶδος καὶ τὰς ὑπο-
 15 λοίπους φωνὰς πῶς ἡδυνάμεθα εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ γένους 'γένος ἐστὶν δὲ οὕτε εἶδος οὕτε διαφορὰ οὕτε ἴδιον οὕτε συμβεβηχός ὑπάρχει'; τὸ τοιοῦτον δὲ ποιούντες ἀμφίβολον ἐξ ἀμφιβόλου ἐμέλλομεν πιστοῦσθαι, ὅπερ ἄτοπον. ἐπὶ μόνου δὲ τοῦ ἐσχάτου, φημί δὲ τοῦ συμβεβηχότος, τὸ τοιοῦτον ποιῆσαι δυνάμεθα.

p. 13,1 Δύναται δὲ ἐπινοηθῆναι κόραξ λευκὸς καὶ Αἰθίοψ ἀπο-
 20 βαλὼν τὴν χροιάν χωρὶς φθορᾶς τοῦ ὑποκειμένου.

Τοῦτο ἐπιλύει τὸ ἀπορούμενον· πρὸς γὰρ τοὺς λέγοντας μὴ ἀπογίνεσθαι τὰ ἀχώριστα χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς φησιν ὅτι δυνατόν ἐπινοεῖται.

Ἰστέον δὲ ὡς οὐδεὶς τῶν ὁρισμῶν ὑγιῶς ἔχει· σκόπει γὰρ τὸν πρῶτον τί λέγει· συμβεβηχός ἐστιν δὲ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς
 25 τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς ἡ ἐνεργεία ἢ ἐπινοία. ὁ ἡ ὥδε σύνδεσμος ἡ συμπλεκτικός νοεῖται ἡ διαζευκτικός· καὶ εἰ μὲν συμπλεκτικός, ἴν' ἡ οὕτως 'καὶ ἐνεργεία καὶ ἐπινοία', ψεύδεται ὁ ὁρισμός οὗτος ἐπὶ τῶν ἀχωρίστων συμβεβηχότων (οὕτε γὰρ τὰ ἀχώριστα γίνεται καὶ ἀπογίνεται ἐνεργεία καὶ ἐπινοία χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φθορᾶς, τὰ μέντοι χωριστὰ
 30 τοιαῦτά ἐστιν), εἰ δὲ διαζευκτικός, οὐχ εὐρίσκεται τὸ τοιοῦτον ὁρισμός ἀλλὰ διαιρέσεις· ὁρισμοῦ γὰρ ἔργον ὑπάρχει τὸ συνάγειν τὰ πολλὰ εἰς ἓν τι, διαιρέσεως δὲ τὸ ἐξ ἑνὸς πολλὰ ποιεῖν. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ προκείμενον· | φησὶ γὰρ ἡ ἐνεργεία ἢ ἐπινοία, εἴη δὲ αἱ φωναὶ τῶν ὁρισμῶν ἐπὶ 212
 ἐνὸς θέλουσι λέγεσθαι, καὶ οὐκ ἐπὶ διαφόρων. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ
 35 δευτέρου· ἔχει γὰρ τὸ ἐνεργεία ἢ ἐπινοία. περὶ δὲ τοῦ τρίτου ὡς κακῶς ἔχει ἐν τῇ θεωρίᾳ ἡμῖν δέδεικται.

2 δὲ om. K 8 ante τὸ γὰρ θεῖον lacunam signavi τοῦτο] τοῦ T 8 et 13
 εἶρσθαι T 13 εἴρηται] p. 188,14 ἀμφίβολα] ἀμφιβαλλόμενα T 19 ante κόραξ
 add. καὶ Porph. 20 χρόαν V 22 φησὶν ὅτι δυνατόν Paris. 2089: δύναται KTV
 27 καὶ ἐν. καὶ ἐπιν. Paris. 2089: om. KTV 29 ἐπινοία καὶ ἐνεργεία colloc. KT
 31 ὁρισμός TV συνάγειν TV 32 διαιρέσεως Paris. 2089: διαιρέσεις KTV
 ποιούν T 34 οὐκ om. V 35 ἐπιν. ἢ ἐνεργ. colloc. V 36 δέδεικται] expl. V

Εἰρηκῶς ὁ Πορφύριος περὶ τῶν καθολικῶν κρινωνιῶν καὶ διαφορῶν 213^v
χωρεῖ καὶ ἐπὶ τὰς μερικὰς. καὶ πρῶτόν γε τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν διαφορὰν
τοῦ γένους πρὸς τὴν διαφορὰν λέγει. σκόπει δέ, ὅτε μὲν περὶ τῶν καθο-
λικῶν πρὶν εἶναι τὸν λόγον, τὴν διαφορὰν μετὰ τὸ γένος τάττει, ὅτε δὲ περὶ
5 οὐσίας θέλει διδάξαι, τότε τὸ εἶδος δεύτερον τοῦ γένους τάττει· τὰ γὰρ
πρὸς τι αἶμα θέλει διδάσκεισθαι. φησὶν οὖν ὅτι κοινωνεῖ τὸ γένος καὶ ἡ
διαφορὰ, καθὼς ἄμφω εἰδῶν κατηγοροῦνται. ἔτι δὲ κοινωνοῦσιν ὅτι τὰ
κατηγορούμενα τοῦ γένους ὡς γένους ταῦτα κατηγοροῦνται καὶ τῶν ὑπ'
αὐτὸ εἰδῶν, καὶ τὰ κατηγορούμενα τῆς διαφορᾶς ὡς διαφορᾶς ταῦτα κατη-
10 γορεῖται καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν. καλῶς λέγει ὡς γένους· τοῦτο γὰρ
λέγει ἅτιν' ἂν κατηγορεῖται τοῦ γένους οὐσιωδῶς, ταῦτα καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ
εἰδῶν κατηγορεῖται· οἷον ἡ οὐσία τοῦ ζῴου οὐσιωδῶς κατηγορεῖται· τοῦτο δὲ
καὶ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται. τὸ ἐμψυχον πάλιν καὶ τὸ αἰσθητικὸν τοῦ
ζῴου κατηγορεῖται· τοῦτο δὲ καὶ τοῦ εἰδους καὶ τοῦ ἀτόμου κατηγορεῖται·
15 εἰ μὴ γὰρ ταῦτα ἐπὶ τοῦ γένους λάβωμεν ἀλλὰ τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, τὸ
εἶναι αὐτὸ δισύλλαβον, τὸ καλεῖσθαι αὐτὸ γένος, τὸ καθολικῶς αὐτὸ λαμβά-
νεσθαι, οὐ συστήσεται ὁ λόγος· ταῦτα γὰρ τῇ οὐσίᾳ ἐμψύχῳ αἰσθητικῇ
ἐπισυμβέβηκε, τὸ καλεῖσθαι αὐτὴν γένος, τὸ δισύλλαβον εἶναι, οἷον τὸ ζῷον,
τὸ καθολικῶς λαμβάνεσθαι· ταῦτα δὲ τοῦ ἀνθρώπου οὐ κατηγορηθήσεται,
20 ἐπειδὴ οὐσιωδῶς τοῦ γένους, τοῦτ' ἔστι τῆς οὐσίας ἐμψύχου αἰσθητικῆς, οὐ
κατηγορεῖται. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς· τὸ γὰρ οὐσιωδῶς αὐτῆς
κατηγορούμενον τοῦτο καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν κατηγορηθήσεται· * * οὐσίαν
γὰρ ἔχει τὸ λόγῳ χρῆσθαι, φημί δὲ τῷ ἐνδιαθέτῳ· τοῦτο δὲ καὶ τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀτόμων κατηγορεῖται. ἐὰν οὖν εἴπῃς τὸ συμβεβηκὸς
25 αὐτῆς τὸ τετρασύλλαβον, τοῦτο οὐ κατηγορεῖται τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ
οὐσία αὐτῆς οὐκ ἔστι τοῦτο. κοινωνοῦσι πάλιν ὅτι ὥσπερ ἀναιρουμένου
τοῦ γένους ἀναιρεῖται καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ εἶδη, οὕτως ἀναιρουμένης τῆς δια-
φορᾶς ἀναιρεῖται καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν εἶδη.

Εἰρηκῶς τὰς κοινωνίας χωρεῖ καὶ ἐπὶ τὰς διαφοράς. φησὶ δὲ ὅτι
30 διαφέρει τὸ γένος τῆς διαφορᾶς, ὅτι τὸ μὲν γένος φύσει πρῶτόν ἐστι τῆς
διαφορᾶς. ἔτι δὲ φύσει πρῶτόν ἐστι, σαφές ἐκ τῶν παρακολουθούντων
τοῖς φύσει πρώτοις· συναναιρεῖ καὶ οὐ συναναιρεῖται· ζῴου γὰρ ὄντος ἔστιν
ἄλογον καὶ λογικόν, ζῴου δὲ μὴ ὄντος οὐκ εἰσὶ τὰ τοιαῦτα· λογικοῦ δὲ καὶ
ἀλόγου μὴ ὄντων ἔσται γένος· δύναται γὰρ εἶναι τὸ ζῷον, οὐσία ἐμψυχος
35 αἰσθητικῇ, τῶν τοιούτων μὴ ὄντων. ἔτι συνεισφέρεται καὶ οὐ συνεισφέρει·
εἴ τι μὲν γὰρ λογικόν, τοῦτο καὶ ζῷον, εἴ τι δὲ ζῷον, οὐ τοῦτο καὶ λογικόν.
ἔτι διαφέρει ὅτι τὸ μὲν γένος | πλειόνων εἰδῶν κατηγορεῖται, ἡ δὲ διαφορὰ 214^r
οὐ πολλῶν ἔσται τοῦ γένους. ὥστε οὖν καθολικώτερόν ἐστι τὸ γένος τῆς

5 τὸ γένος δεύτερον τοῦ εἰδους K 6 φασὶν K 9 ὡς διαφορᾶς om. K
11 ἅτιν' ἂν scripsi: εἴ τι δ' ἂν libri κατηγορεῖται K 12 τοῦ ζῴου scripsi:
τοῦ γένους KT τοῦτο — κατηγορεῖται (13) om. K 18 ἐπιβέβηκε T
22 ante οὐσίαν defectum signavi, addas οἷον τοῦ λογικοῦ τὸ λόγῳ χρῆσθαι κατηγορεῖται
23. 24 καὶ τοῦ ἀνθρ. καὶ τῶν ἀτόμων Paris. 2089: καὶ τῶν ἀτόμων τοῦ ἀνθρώπου (in ras.) K:
καὶ τῶν ἀτ. καὶ τοῦ ἀνθρ. T 27 ὑπ' αὐτὸ] ὑπ' αὐτὴν K 38 τοῦ γένους] an τῷ γένει?

διαφορᾶς. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος δυνάμει περιέχει τὴν διαφορὰν, ἡ δὲ διαφορὰ οὐ δυνάμει περιέχει τὸ γένος. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστιν. ἔτι διαφέρει τὸ γένος τῆς διαφορᾶς, ὅτι ἐν ἐκάστῳ εἶδει πάντως ἐν γένος 5 θεωρεῖται, ἐν ἐκάστῳ δὲ εἶδει οὐ πάντως μία διαφορὰ ἀλλὰ πλείους· ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν μὲν τὸ ζῶον θεωρεῖται, πολλὰ δὲ αἱ διαφοραί, λογικὸν θνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν.

Ἐπειδὴ δὲ εἰρήκαμεν τὰς τοῦ φιλοσόφου κοινωνίας καὶ διαφοράς, φέρε καὶ ἡμεῖς προσευπορεύσμεν ἐτέρας κοινωνίας καὶ διαφοράς. κοινωνοῦσιν 10 οὖν αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ γένη, ὅτι ὥσπερ τὰ γένη συμβάλλεται τοῖς ὁρισμοῖς, οὕτω καὶ αἱ διαφοραί. ἔτι κοινωνοῦσιν· ὅτι τὰ δύο ἀπλᾶ ἐστι. κοινωνοῦσι δὲ πάλιν ὅτι μέρη συνθέτων εἰσὶν ἀπλᾶ ὄντα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος σύνθετος· μέρη δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῶον καὶ τὸ λογικόν. διαφέρουσι δὲ ὅτι δύναται τὸ γένος προκόψαι, ὅπου οὐ δύναται ἡ διαφορὰ· οἷον τὰ γενικώτατα 15 ὑπερβεβηκὸς γένος οὐκ ἔχει, αἱ δὲ διαφοραὶ ὅπου δᾶν προκόψωσι πάντως ἔχουσι πρὸ αὐτῶν γένος. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος, αἱ δὲ διαφοραὶ μόνου πράγματος.

p. 14,8 Οὐ μόνον τοῦ λογικοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τὸ λογικὸν εἰδῶν κατηγορεῖται τὸ χρῆσθαι λόγῳ.

20 Οὐ τῇ προφορικῇ φησιν, ἐπεὶ οὐκ ἔσται ὁ ἄγγελος λογικὸς μὴ προφέρων λόγον (προφορικοὶ δὲ οὐκ εἰσιν οἱ ἄγγελοι διὰ τὸ μὴ δεῖσθαι), τὸν ἐνδιάθετον οὖν λόγον λέγει.

p. 14,14 Ἴδιον δὲ τοῦ γένους τὸ ἐπὶ πλείονων κατηγορεῖσθαι.

Ἰστέον ὡς ἀδολεσχίας τρόπον ὑπέστη ὁ Πορφύριος· λέγει γὰρ ὅτι 25 διαφέρουσι καθὼς τὸ μὲν γένος καθολικόν ἐστιν, ἡ δὲ διαφορὰ οὐ τὸ ἴσον καθολικὴ ἐστιν. ἐπιφέρει δὲ πάλιν ἐτέραν διαφορὰν λέγων ὅτι διαφέρει τὸ γένος τῆς διαφορᾶς, καθὼς φύσει πρῶτον ὑπάρχει. ἀδολεσχεῖ δὲ οὕτω τάξας τὰς διαφοράς· ἥδη γὰρ συμπεριέλαβε τὸ φύσει πρῶτον ἐν τῷ λέγειν καθολικώτερον εἶναι τὸ γένος τῆς διαφορᾶς· τὰ γὰρ καθολικὰ πάντα φύσει 30 πρῶτά εἰσιν. ἔδει δὲ μᾶλλον τὸ φύσει πρῶτον τάξει πρὸ τοῦ καθόλου· εἴ τι μὲν γὰρ καθολικόν, τοῦτο καὶ φύσει πρῶτον ὑπάρχει, οὐκ εἴ τι δὲ φύσει πρῶτον, τοῦτο καὶ καθολικόν· ἰδοὺ γὰρ ἡ μονὰς τῶν δύο φύσει πρώτη ἐστίν, οὐ καθολικώτερα δὲ τῶν δύο καὶ τῶν τριῶν. ὅτι δὲ φύσει πρώτη ἐστὶ σαφές ἐκ τοῦ δέχεσθαι τοὺς κανόνας τῶν φύσει πρώτων· συναν- 35 αῖρεῖ γὰρ καὶ οὐ συναναιρεῖται (μονάδος γὰρ μὴ οὐσης | οὐκ ἔσται δύο, 214· δύο δὲ μὴ ὄντων ἡ μονὰς ἔσται), συνεισφέρεται καὶ οὐ συνεισφέρει· ὅπου

1 διαφέρουσιν] τὸ μὲν γένος (sed del.) T
scripsi: δὲ libri 18 μόνον δὲ Porph.
γορηθήσεται Porph. 29 πάντως T

8 ἐπειδὴ] ἐπεὶ Brand. 12 γὰρ
λογικὸν] λογικῶν K 19 κατη-
33 καθολικώτερα scripsi: καθολικὴ KT
14*

γάρ δύο, πάντως ἔστιν ἑκαὶ μονάς, οὐχ ὅπου δὲ μονάς, ἑκαὶ καὶ δυάς
ὑπάρχει.

p. 14,14 Ἴδιον δὲ τοῦ γένους τὸ ἐπὶ πλειόνων κατηγορεῖσθαι ἥπερ
ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηχός.

5 Ἐκ περιουσίας θέλει εἰπεῖν πῶς διαφέρει τῶν ἄλλων φωνῶν· οὐ
προέκειτο γὰρ αὐτῷ εἰπεῖν, εἰ μὴ τὴν διαφορὰν αὐτοῦ καὶ τῆς διαφορᾶς.

p. 14,15 Τὸ μὲν γὰρ ζῷον ἐπ' ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ ὀρνέου
καὶ ὄφρεως, τὸ δὲ τετράπουν ἐπὶ μόνων τῶν τέσσαρας πόδας
ἔχόντων.

10 Τὸ δὲ τετράπουν ἀντὶ τοῦ ἡ διαφορᾶς.

p. 14,18 Καὶ τὸ συμβεβηχός ὁμοίως ἐπ' ἐλαττόνων ἥπερ τὸ γένος.

Τινὲς ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι πλειόνων κατηγορεῖται τὸ συμβεβηχός τοῦ
γένους, καὶ τοσοῦτον ὅτι γενῶν κατηγορεῖται· πῶς οὖν ἄλλως λέγει ὁ Πορ-
φύριος; καλῶς δὲ ἀποροῦσι. δεῖ οὖν προσθεῖναι ὅτι τὸ γένος πλειόνων
15 κατηγορεῖται τοῦ συμβεβηχότος τοῦ θεωρουμένου δὲ ἐν αὐτῷ· τὸ γὰρ ζῷον
ὅλων τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ φαλακρὸν δὲ οὐ κατηγορεῖται
ὅλων τῶν ὑπὸ τὸ ζῷον εἰδῶν.

p. 14,19 Δεῖ δὲ διαφορὰς λαμβάνειν, αἷς τέμνεται τὸ γένος.

Φησὶν ὅτι πλειόνων κατηγορεῖται τὸ γένος τῆς διαφορᾶς, διαφορᾶς δὲ
20 λέγω τῆς διαιρετικῆς· αἱ γὰρ συμπληρωτικαὶ διαφοραὶ τοῦ ζώου πλειόνων
κατηγοροῦνται τοῦ ζώου, τὸ ἐμψυχον καὶ τὸ αἰσθητικόν.

p. 14,21 Καὶ τὰ μὲν γένη πρότερα τῶν ὑπ' αὐτὰ διαφορῶν.

Εἵπομεν ὅτι ὑφείλει προτάξει τοῦτο πρῶτον.

p. 15,4 Ἔτι τὸ γένος μὲν ἐν καθ' ἕκαστον εἶδος, οἷον ἀνθρώπου
25 τὸ ζῷον.

Τινὲς ἀποροῦσι λέγοντες ὅτι καὶ πολλὰ γένη καθ' ἕκαστον εἶδος θεω-
ρεῖται· ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου θεωρεῖται τὸ οὐσία τὸ ἐμψυχον καὶ
τὸ ζῷον, ταῦτα δὲ γένη εἰσὶ· πῶς οὖν φησιν ἐν γένος εἶναι ἐν ἐκάστῃ
εἰδει; καλῶς δὲ οἱ ἐξηγηταὶ πρὸς τούτους ἀπαντῶντές φασιν ὅτι ἐν ἑστί
30 τὸ γένος· μόνον γὰρ τὸ οὐσία ὑπάρχει γένος, τὰ δὲ λοιπὰ συστατικὰ δια-

6 αὐτῷ] αὐτὸ K

7 lemma om. T

11 ἥπερ τὸ γένος om. Porph.

22 καὶ] ἔτι Porph.

23 εἵπομεν] p. 211,30

24 τὸ om. Porph.

φοραὶ εἶσιν ἀτομοῦσαι τὴν οὐσίαν μέχρι τοῦ ζῴου. τὸ αὐτὸ οὖν ἐστὶν οὐσία ἔμφυχος αἰσθητικὴ καὶ τὸ ζῶον·

p. 15,6 Τὸ μὲν γένος ἔοικεν ὄλῃ, μορφῇ δὲ ἡ διαφορᾷ.

Τοῦτο κατασκευαστικόν ἐστι τοῦ λέγοντος ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖσθαι
5 τὸ γένος, τὴν δὲ διαφορὰν ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι· φησὶ γὰρ ὅτι τῇ μορφῇ
ἔοικεν ἡ διαφορᾷ, ἡ μορφῇ δὲ ποῖόν τί ἐστιν, ὡς εἴρηται Ἀριστοτέλει ἐν
Κατηγορίαις· ἡ διαφορὰ δὲ ἔοικυῖα τῇ μορφῇ ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστι κατη-
γορηθήσεται· εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτου ἐν τοῖς προλαβοῦσιν.

Τὴν διδασκαλίαν τῆς διαφορᾶς τὸ εἶδος διεδέξατο, ἥδη καὶ περὶ τῆς
10 τάξεως μετ' αὐτῆς διαμφισβητήσαν. παρατιθήσιν οὖν ὁ Πορφύριος τοῦ
γένους καὶ τοῦ εἶδους τρεῖς κοινωνίας καὶ τέσσαρας διαφοράς. ἐπειδὴ δὲ
δεῖται προσδιορισμοῦ ἡ μία | τῶν διαφορῶν, φέρε πρὸ τῆς τῶν κοινωνιῶν 215
καὶ διαφορῶν διδασκαλίας· ὀλίγα περὶ αὐτῆς καταβάλλωμεν. φησὶν ὅτι δια-
φέρει τὸ γένος τοῦ εἶδους ὅτι φύσει προτερεύει τὸ γένος τοῦ εἶδους. τούτου
15 οὕτως ἔχοντος ἂν ἐστὶ τὸ γένος καὶ εἶδος, μὴ λάβης κατὰ τὸ αὐτὸ γένος
καὶ εἶδος, ἐπεὶ ἔσται τὸ ἐν ἑαυτοῦ προτερεῦον, ἀλλὰ τὸ ἔμφυχον λάβε γένος
καὶ τὸ ζῶον εἶδος· καὶ οὕτως εὐρίσκεται ὁ λόγος καλῶς ἔχων. δεύτερος
προσδιορισμός· μὴ λάβης μοι τὸ γένος κατ' ἄλλο μὲν εἶδος καὶ πάλιν τὸ
εἶδος κατ' ἄλλο γένος, ἀλλ' ὡσαύτως μένοι ὁ λόγος, ἐπεὶ ἂν λάβης τὸ
20 ἔμφυχον ὡς εἶδος τὸ δὲ ζῶον ὡς γένος, εὐρίσκεται τὸ εἶδος φύσει προτε-
ρεῦον τοῦ γένους. διὰ τοῦτο οὖν εἵπομεν, ἵν' ὡσαύτως μένῃ τὸ γένος καὶ
τὸ εἶδος. τρίτος προσδιορισμός· προτερεύει τὸ γένος τοῦ εἶδους οὐ κατὰ
τὰς γενικὰς καὶ εἰδικὰς διαφοράς (τοῦτο δὲ φημι, οὐχ ὡς γένος τὸ γένος
εἶδους προτερεύει· τὰ γὰρ πρὸς τι ἅμα θέλει εἶναι), ἀλλὰ κατὰ τὸ πρᾶγμα·
25 ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ τοῦ υἱοῦ οὐ προτερεύει ὡς πατήρ (εἰ γὰρ πατήρ, ἅμα
καὶ υἱός), ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος προτερεύει ὁ Σωκράτης τοῦ Σωκράτους,
οὕτω καὶ τὸ γένος οὐ προτερεύει τοῦ εἶδους ὡς γένος ἀλλ' ὡς πρᾶγμα·
ἡ γὰρ οὐσία ἔμφυχος αἰσθητικὴ κατὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ ἀνθρώπου προτερεύει·
προὔπῃρχε γὰρ τοῦ ἀνθρώπου.

30 Εἰρηκότες τοὺς προσδιορισμοὺς τῆς τοιαύτης διαφορᾶς φέρε ἐπὶ τὰς
κοινωνίας χωρήσωμεν, εἴθ' ὕστερον ἐπὶ τὰς διαφοράς βαδίσωμεν. κοινωνεῖ
τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος, καθὼ κατὰ πλειόνων κατηγοροῦνται. ἔτι κοινωνοῦσι
καθὼ προτερεύουσιν ὧν κατηγοροῦνται· τὸ γὰρ γένος καὶ τοῦ ἀνθρώπου
προτερεύει καὶ τοῦ Σωκράτους, τὸ δὲ εἶδος προτερεύει ὄλων τῶν ὑπ' αὐτὸ
35 ἀτόμων. ἔτι κοινωνοῦσιν ὅτι οἶονεῖ ὄλον εἰσί. διὰ τί δὲ 'οἶονεῖ ὄλον'
εἵπομεν, καὶ οὐχ ὄλον; ὅτι τὸ μὲν ὄλον οὐχ ὥς ὄλον εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέρη
θεωρεῖται, ἐπεὶ ἔσται τῶν μερῶν ἐν καὶ ἕκαστον ὄλον, τὸ δὲ γένος, φημι
δὲ τὸ ζῶον, ὄλον ὡς ὄλον θεωρεῖται ἐν τῷ ἀπλῶς ἀνθρώπῳ καὶ Σωκράτει,

6. 7 ἐν Κατηγορίαις] p. 10*11

10 διαμφισβ.] p. 172,23

12. 13 κοινωνιῶν καὶ

Paris. 2089: om. KT

13 καταβάλλωμεν T

19 μένοι scripsi: μένει KT

21. 22 εἶδος καὶ τὸ γένος K¹

23 ἰδικὰς T

24 θάλλει T

25 οὐ om. K

εἶ] ἅμα T

36 an ἐν τοῖς . μέρεσι? (sed cf. p. 151,10)

αὐτὸς τε ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ Σωκράτει ὅλος ὡς ὅλος θεωρεῖται, ὅτι ἔχει
τὸ ὅλον τὸ διαιρεθὲν εἰς πολλοὺς. διαφέρουσι δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος φύσει
προτερεῖται, τὸ δὲ εἶδος οὐκ ἐτι· πῶς δὲ φύσει προτερεῖται εἰρήκαμεν. ἔτι
δὲ διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος ὕλη ἔσκει, τὸ δὲ εἶδος μορφωθείσῃ ὕλη.
5 ὥς ἵνα νοήσης μοι τὸν ἀνδριάντα ἐκ χαλκοῦ καὶ μορφῆς συνιστάμενον·
τοιούτων γὰρ καὶ ὁ ἄνθρωπος· ὥστε οὖν ὁ μὲν ἄνθρωπος σύνθεσις εὐρί-
σκειται, τὸ δὲ γένος ἀπλοῦν. πιστοῦται δὲ αὕτη ἡ διαφορὰ τὴν πρὸ αὐτῆς·
εἰ γὰρ ἔσκει τὸ γένος τῇ ὕλει, τὸ δὲ εἶδος τῇ μορφωθείσῃ ὕλει, ὁμολογου-
μένως τὸ γένος τοῦ εἶδους φύσει προτερεῖται, ὥσπερ ἡ ἀμορφος ὕλη τῆς
10 μορφωθείσας. | ἀποδίδωσι δὲ καὶ ἐτέρας δύο διαφορὰς, τὴν μὲν μίαν ἐξ 215
ἀντανισώσεως καταφατικῆς, τὴν δὲ ἐτέραν ἐξ ἀντανισώσεως ἀποφατικῆς.
ποία δὲ ἐστὶν ἡ ἐκ καταφατικῆς διαφορὰ; διαφέρει τὸ γένος τοῦ εἶδους ὅτι
πλείονας ἔχει διαφορὰς· ἔχει γὰρ τὰς ἀντιδιαιρετικὰς δυνάμεις, τὸ λογικὸν καὶ
τὸ ἄλογον. τὸ δὲ εἶδος οὐκ ἐτι τὰς ἀντιδιαιρετικὰς ἔχει, ἔχει δὲ πλείονας,
15 καθὸ ἐνεργεῖα αὐτὰς ἔχει. διὰ τοῦτο καὶ ἀνωτέρω ἐλέγχομεν τὴν διαφορὰν
περιτεῖναι τῷ εἶδει τοῦ γένους. καταφατικὴ δὲ εἴρηται διὰ τὸ καὶ τὸ
γένος ἔχειν πλείονας καὶ τὸ εἶδος. ἀποφατικὴ δὲ διαφορὰ ἐστὶν ἡ λέγουσα
ὅτι οὔτε τὸ γενικώτατον γένος δύναται καὶ εἶδος εἶναι οὔτε τὸ εἰδικώτατον
εἶδος δύναται καὶ γένος εἶναι. ἀποφατικὴ δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἀπαγορεύειν
20 ἐκάτερον. εἰρηκότες δὲ τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ φιλοσόφου φέρε
κατὰ τὸ σύνηδες καὶ ἐτέρας προσευπορήσωμεν. κοινωνεῖ τὸ γένος καὶ τὸ
εἶδος, καθὸ δύναται καὶ γένη καὶ εἶδη εἶναι. ἔτι δὲ κοινωνοῦσι καθὸ
συνωνύμως κατηγοροῦνται· τὸ γὰρ γένος καὶ τῷ εἶδει καὶ τῷ ἀτόμῳ μετα-
δίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος καὶ τὸ εἶδος ὁμοίως τοῖς ἀτόμοις. ἔτι
25 δὲ κοινωνοῦσι καθὸ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγοροῦνται. διαφέρουσι δὲ ὅτι τὰ
μὲν γένη ὥρισται καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ γνώσει, τὰ δὲ εἶδη μόνῃ τῇ φύσει
ὥρισται. χωρητέον δὲ ἐπὶ τὴν λέξιν.

p. 15,11 Εἰλήφθω δὲ τὸ εἶδος ὡς εἶδος ἀλλ' οὐχ ὡς γένος.

Ἴδου πρῶτον προσδιορισμὸν παραδίδωσιν ὁ Πορφύριος· φησὶ γὰρ ὅτι
30 ἐὰν δύνῃται τὸ γένος εἶναι καὶ εἶδος, μὴ λάβῃς αὐτὸ καὶ εἶδος ἀλλὰ γένος.
τοῦτο δὲ λέγει, ἵνα μὴ λάβῃς ἅμα γένος καὶ εἶδος, καὶ ἔσται τὸ αὐτὸ ἑαυ-
τοῦ προτερεῦον.

p. 15,15 Διαφέρει δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος περιέχει τὰ εἶδη, τὰ δὲ
εἶδη περιέχεται καὶ οὐ περιέχει τὰ γένη· ἐπὶ πλείον γὰρ τὸ
35 γένος τοῦ εἶδους·

Ἐν τῷ λέγειν τὸ γένος περιέχει τὰ εἶδη καὶ καθολικώτερόν

11 καταφατικῆς et ἀποφατικῆς ex Urb. 35 scripsi: καταφατικὴν et ἀποφατικὴν KT

13. 14 τὸ ἄλογον καὶ τὸ λογ. colloc. T 15 ἀνωτέρω] p. 187,8 18 τὸ γένος τὸ

γενικ. T 21 προσπορίζωμεν K: προσευπορίζωμεν T 22 καὶ εἶδη καὶ γένη colloc. K

δὲ om. K 29 πρῶτον] τὸν T 30 δύνῃται Paris. 2089: δύναται KT 31 alt.

καὶ om. T 33 ὅτι] ὅ Porph. 34 πλείον] πλείω KT 36 τὰ γένη K

ἔστι (τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἐπὶ πλέον), δεικνύει ὅτι καὶ φύσει προτερεῖται· τὰ γὰρ καθολικώτερα, ὡς εἴρηται, φύσει προτερεῖται.

p. 15,20 Καὶ τὰ μὲν γένη συνωνύμως τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὰ δὲ εἶδη τῶν γενῶν οὐκέτι.

5 Ταῦτόν ἐστι τῇ πρώτῃ διαφορᾷ.

p. 15,21 Ἔτι τὰ μὲν γένη πλεονάζει τῇ τῶν ὑπ' αὐτὰ εἰδῶν περιοχῇ (τοῦτ' ἔστι ταῖς ἀντιδιακριμέναις διαφοραῖς), τὰ δὲ εἶδη τῶν γενῶν πλεονάζει ταῖς οἰκείαις διαφοραῖς (καθὸ ἐνεργείᾳ ἔχει αὐτὰ).

Πάρεσμεν τοῦ γένους καὶ τοῦ ἰδίου τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς
10 παραδίδωσκοντες. κοινωνεῖ δὲ τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον, καθὸ τὰ δύο συνεισ-
φέρεται, ὑφ' ὧν κατηγοροῦνται· ὁ ἄνθρωπος γὰρ εἰσφέρει καὶ τὸ ζῷον,
εἰσφέρει δὲ καὶ τὸ γελαστικόν· εἴ τι μὲν γὰρ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ ζῷον,
καὶ εἴ τι ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ γελαστικόν. ἔτι κοινωνοῦσιν ὅτι ἐπίσης
μετέχονται ὧν κατηγοροῦνται· τὸ γὰρ ζῷον ἐστὶν ἐπίσης ἱππὺ καὶ ἀνθρώπῳ,
15 καὶ τὸ γελαστικόν | ὁμοίως ἐπίσης ἐστὶ Πλάτῳ καὶ Ἀλκιβιάδῃ. ἔτι 216*
δὲ κοινωνοῦσι καθὸ συνωνύμως κατηγοροῦνται· ὡς γὰρ τὸ ζῷον συνωνύμως
κατηγορεῖται τοῦ ἀνθρώπου (μεταδίδωσι γὰρ ὀνόματος καὶ πράγματος),
οὕτω καὶ τὸ γελαστικὸν συνωνύμως κατηγορεῖται Πλάτωνος· ὀνόματος γὰρ
αὐτῷ μεταδίδωσι, καθὸ δύνασαι καὶ γελαστικὸν λέγειν Πλάτωνα, ἀλλὰ μὴν
20 καὶ πράγματος, καθὸ καὶ τοῦ γελαῖν μεταδίδωσι Πλάτῳ. διαφέρουσι δὲ
ὅτι τὸ γένος προτερεῖται τοῦ ἰδίου· πρῶτον γὰρ ἐστὶ τὸ ζῷον τὸ διαιρού-
μενον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, ὕστερον δὲ τὸ ἴδιον τὸ φαινόμενον ἐν ταῖς
διαφοραῖς· μεθὸ γὰρ γίνεται τὸ λογικόν, γίνεται τὸ γελαστικόν. ἔτι δια-
φέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος πολλῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ ἴδιον ἐνὸς
25 εἶδους. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος οὐκ ἀντιστρέφει πρὸς τὰ εἶδη,
τὸ δὲ ἴδιον ἀντιστρέφει· εἴ τι γὰρ γελαστικόν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος, καὶ εἴ
τι ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ γελαστικόν, οὐκ εἴ τι δὲ ζῷον, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος.
χωρήσωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν λέξιν.

p. 16,3 Καὶ τὸ ἐπίσης τὸ γένος κατηγορεῖσθαι τῶν εἰδῶν καὶ τὸ
30 ἴδιον τῶν αὐτοῦ μετεχόντων.

Τινὲς ἀμφιβάλλουσι λέγοντες ἄδηλον εἶρηχέναι τὸν Πορφύριον περὶ
ποίου ἰδίου ὁ λόγος ὑπάρχει· διττὸν γὰρ τὸ ἴδιον· τὸ μὲν γὰρ πολλῶν
εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ ἐνὸς εἶδους. καὶ πολλῶν μὲν ὡς τὸ κινητικόν·

1 ἔστι scripti: εἶναι KT σημαίνει om. K 2 εἴρηται] p. 211,31 3 κατ. τῶν ὑφ'
ἑαυτὰ εἰδῶν Porph. 9 ante Πάρεσμεν add. tit. περὶ τῶν κοινωνιῶν γένους καὶ ἰδίου T
12 γὰρ om. T 13 alt. καὶ om. T 14 ἐπίσης ἐστὶν colloc. T 15 ὁμοίως
om. T 20 τοῦ γελαῖν Paris. 2089: τὸ γελαστικόν KT 21 τὸ μὲν γένος K
31 ἀμφιβάλλουσι T

το γὰρ κινήτικόν ἴδιόν ἐστι τοῦ ζῴου· ἀμέλει καὶ ἀντιστρέφει· εἴ τι γὰρ
ζῷον, τοῦτο καὶ κινήτικόν, καὶ εἴ τι κινήτικόν, τοῦτο καὶ ζῷον. κατη-
γορεῖται δὲ τὸ κινήτικόν πολλῶν εἰδῶν· ἔστι γὰρ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ καὶ κυνὶ
καὶ ἵππῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς εἶδεσιν. ἐνὸς δὲ εἶδους κατηγορεῖται τὸ ἴδιον
5 ὥς τὸ γελαστικόν τοῦ ἀνθρώπου. τούτου οὕτως ἔχοντος ἀδήλον ἡμῖν
φαίνεται περὶ ποίου ἰδίου λέγει ὁ Πορφύριος· ἐν μὲν γὰρ τῇ κοινωνίᾳ
αὐτῶν τὸ πολλῶν εἰδῶν κατηγορούμενον λέγει, ἐν δὲ τῇ διαφορᾷ τὸ πολλῶν
εἰδῶν κατηγορούμενον οὐ λέγει, ἀλλ' ἐνὸς εἶδους. περὶ ποίου δὲ ὁ λόγος
αὐτῷ ὑπάρχει, οὐκ οἶδαμεν. ἐπιλύονται δὲ λέγοντες οὕτως, ὅτι ἕκαστον
10 ἴδιον συμπεριέλαβε· φησὶ γὰρ ὅτι τὸ γένος πάντως πλειόνων εἰδῶν κατη-
γορεῖται, τὸ δὲ ἴδιον οὐ πάντως πλειόνων· καὶ ἐνὸς γὰρ κατηγορεῖται.
τὸ τοιοῦτον δὲ ληρώδες ὑπάρχει· ἐκ ταύτης γὰρ τῆς ζητήσεως πολλὰ
ἄτοπα ἔψεται· τοῦ γὰρ Πορφυρίου ὁμολογουμένως ὧδε καὶ ἐν ἑτέροις εἰρη-
κῶτος μὴ εἶναι τὸ ἴδιον πολλῶν εἰδῶν, ἀλλ' ἐνὸς καὶ μόνου καὶ ἀεί, περὶ
15 οὗ καὶ τὸν λόγον ποιούμεθα, οἱ τοιαύτην ζήτησιν καταβαλλόμενοι ἄτοπα
πολλὰ παραδεδώκασι· τὸ κινήτικόν γὰρ οὐσιώδη διαφορὰν δηλοῦν τοῦ ζῴου
ἴδιον αὐτοῦ λέγουσιν. ἀτόπως δὲ λέγεται ἴδιον εἶναι πολλῶν εἰδῶν ὑπάρχον.
τὸ ἴδιον πάντως ἐνὸς ὑπάρχει. συμβεβηκότι δὲ μᾶλλον τὸ τοιοῦτον ἀρμόζει.
πλάνη δὲ ἡ γέγονε τῆς λέξεως ὑπόνοιαν παρεχούσης φάσκειν τὸν Πορφύριον 216·
20 πολλῶν εἰδῶν τὸ ἴδιον κατηγορεῖσθαι. τὸ δὲ ἀληθές οὐ τοῦτο ἐδήλου· τῷ
γὰρ λέγειν τοῖς εἶδεσιν οὐ λέγει τὸ ἴδιον εἰδῶν κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ λέγει
ὅτι τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον ὑπὸ τῶν εἰδῶν εἰσφέρεται, οὐ μέντοι τὸ ἴδιον
λέγει πολλῶν εἰδῶν κατηγορεῖσθαι.

p. 16,6 Κοινὸν δὲ καὶ τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι.

25 Τινὲς λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔδει λέγειν Πορφύριον συνωνύμως τὸ ἴδιον
κατηγορεῖσθαι· πῶς γὰρ συμβεβηκὸς μεταδίδωσιν ὀνόματος καὶ πράγματος;
οἱ τοιαῦτα δὲ λέγοντες οὐδέποτε Ἀριστοτέλους ἀχροαταὶ γεγόνασιν, ὅς ἐν
ταῖς Κατηγορίαις φανερώς λέγει καὶ τὰ συμβεβηκότα συνωνύμως κατη-
γορεῖσθαι.

p. 16,9 Διαφέρει δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος πρότερον, ὕστερον δὲ τὸ ἴδιον.

30 Τινὲς λέγουσιν ὅτι οὐ πάντως προτερεῦει τὸ γένος τοῦ ἰδίου· ἰδοὺ
γὰρ τὸ ζῷον καὶ τὸ κινήτικόν ἅμα ἐστίν· οὕτε γὰρ προτερεῦει τὸ ζῷον
τοῦ κινήτικοῦ. ἀπολογοῦνται δὲ λέγοντες ὅτι καθὼ ὑποκειμένον ἐστὶ τὸ
γένος, τὰ δὲ ἴδια ἐν ὑποκειμένῳ (ὑποκείμενον δὲ τὸ γένος, καθὼ ἔοικε τῇ
ὕλῃ, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ τὸ ἴδιον, * *), διὰ τοῦτο τὸ γένος προτερεῦει τοῦ

2 καὶ (ante ζῷον) om. T

16 διαφορὰν] φορὰν KT

scripsi: παρέχουσα libri

ubi non de accidentibus, sed de differentiis agitur.

34 post ἴδιον defectum signavi; addas καθὼ ἔοικε τῇ μορφῇ τὸ ἴδιον

11 τὸ δὲ ἴδιον—κατηγορεῖται om. T

17 λέγεται scripsi: δύναιτο libri

20 τῷ] τὸ K

27. 28 ἐν ταῖς Κατηγορίαις] cf. p. 3·33 sq.,

30 τὸ γένος προτ. colloc. T

14 τὸ om. K

19 παρεχούσης

ἴδιου. ἀνόητα δὲ φθέγονται οἱ τοιαῦτα ζητοῦντες καὶ ἀπολογούμενοι· ἡ γὰρ ἀπορία προῆλθεν ἐκ τῆς κακῆς αὐτῶν ζητήσεως· ἔφαμεν γὰρ ὡς οὐκ ἔδει λαβεῖν τὸ κινητικὸν ἴδιον, καὶ οὕτως οὔτε δύναται τις λέγειν τὰ ἴδια μὴ εἶναι ὕστερα τῶν γενῶν οὔτε ψυχρῶς ἐπιλύσεται φάσκων τὸ ἴδιον ἐν 5 ὑποκειμένῳ εἰκέναι. ὁμῶς δὲ εἰ καὶ καλῶς ἐπελύσαντο, ἀλλ' οὖν οὐ καλῶς ἡ ἀπορία προῆλθεν. δεῖ οὖν δέχεσθαι μόνον τὸ ἴδιον ἐνὸς εἵδους κατηγορεῖσθαι, καὶ οὕτως ὕστερον τοῦ γένους εὐρίσκεται.

p. 16,9 Δεῖ γὰρ εἶναι ζῶον, εἴτα διαιρεῖσθαι διαφοραῖς καὶ ἰδίῳις.

Τὸ γὰρ ζῶον προϋπάρχει, ὕστερον δὲ διαιρεῖται τῷ λογικῷ καὶ τῷ 10 γελαστικῷ.

p. 16,11 Καὶ τὸ μὲν ἴδιον ἀντικατηγορεῖται.

Ἄντὶ τοῦ ἀντιστρέφει. τὸ δὲ γένος οὔτε πρὸς τὸ εἶδος οὔτε πρὸς τὸ ἴδιον ἀντιστρέφει.

p. 16,14 Ἔτι τὸ μὲν ἴδιον παντὶ τῷ εἴδει ὑπάρχει, οὐ ἔστιν ἴδιον, 15 καὶ μόνῳ καὶ αἰεὶ, τὸ δὲ γένος παντὶ μὲν τῷ εἴδει, οὐ δὲ ἅν τῇ γένεσι, καὶ αἰεὶ, οὐ μέντοι καὶ μόνῳ.

Αὕτη οὐκ ἔστι διαφορὰ κατ' ἰδίαν. κατασκευάζει δὲ τὸ δεύτερον· τὸ γὰρ δεύτερον λέγει ἀντιστρέφειν τὸ ἴδιον. διὰ τί; ἐπειδὴ καὶ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ αἰεὶ τῷ εἴδει ὑπάρχει. τὸ δὲ γένος οὐκ ἀντιστρέφει, ἐπειδὴ οὐ 20 μόνῳ ὑπάρχει. ἐν τούτῳ δείκνυται ὅτι καὶ καθολικώτερόν ἐστι τὸ γένος.

p. 16,16 Ἔτι τὰ μὲν ἴδια ἀναιρούμενα οὐ συναναιρεῖ τὰ γένη, τὰ δὲ γένη ἀναιρούμενα συναναιρεῖ τὰ εἶδη, ὧν ἔστιν ἴδια·

Καλῶς λέγει· ἐὰν γὰρ εἴπω 'οὐ ζῶον ἔστι', δηλῶ ὅτι οὐδὲ γελαστικόν· ἐὰν δὲ εἴπω 'οὐ γελαστικόν', οὐ συναναιρῶ τὸ ζῶον· ἔστι γὰρ ζῶα μὴ 25 γελαστικά. ταῦτόν δὲ ἔστι τῇ πρώτῃ διαφορᾷ· ἐξ οὗ γὰρ ἐδείχθη | ὡς 217· καθολικώτερόν ἐστι τὸ γένος τοῦ ἰδίου, συναναιρεῖ καὶ οὐ συναναιρεῖται.

Ἵνα δὲ κατὰ τὸ ἔθος προσευπορήσωμεν κοινωνίας καὶ διαφοράς, φέρε μίαν κοινωνίαν καὶ μίαν διαφορὰν παραδώσωμεν. κοινὸν ἔχουσι τὸ πάντα τὰ ὁμοειδῆ ἑκατέρου μετέχειν· ὁ γὰρ Σωκράτης καὶ Πλάτων ζῶου μετέ- 30 χουσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ γελαστικοῦ. μὴ νόμιζε δὲ τοῦτο εἰκέναι τῷ λέγοντι ἐπίσης κατηγορεῖσθαι αὐτὰ τῶν ὑπ' αὐτά· ἐκεῖνο γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δηλοῖ, τοῦτο δὲ οὐχὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀλλὰ μόνον μετέχειν

2 ἔφαμεν] p. 216,16

5 an ὑποκ. (δὲν τῇ μορφῇ) εἰκέναι?

ἐπέλυσαν K

5. 6 οὐ καλῶς Paris. 2089: om. KT

12 τὸ εἶδος Paris. 2089: γένος K: τὸ γένος T

15 post εἶδει add. ὑπάρχει K

18 ante μόνῳ add. δ K: ὧ T

21 τὰ γένη] τὸ

γένος K'

23 οὐδὲ] οὐ K

24 μὴ] οὐ K

27 προσευπορήσωμεν T

29 μονοειδῆ K

32 μετέχει K

τὰ ὁμοειδῆ τούτων. διαφορὰν δὲ ἔχουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος ὡς γένος ἐν τοῖς
 ἀτόμοις θεωρεῖται, τὸ δὲ ἴδιον οὐχ ὡς ἴδιον ἀλλ' ὡς συμβεβηκός· ἀμέλει
 οὐκ ἀντιστρέφει ἐν τοῖς ἀτόμοις· εἴ τι μὲν γὰρ Σωκράτης ἐστί, τοῦτο καὶ
 γελαστικόν, οὐκ εἴ τι δὲ γελαστικόν, τοῦτο καὶ Σωκράτης ἐστίν. εἰ δὲ
 5 ἦν ἴδιον, ὥφειλεν ἀντιστρέφειν, ὡς ἐδείχθη.

Καταλλήλῳ τῇ τάξει χρησάμενοι πάρεσμεν τοῦ γένους καὶ τοῦ συμβε-
 βηκός· τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς παραδίδοντες. ἀλλ' οὐκ Ἰσαρίθ-
 μους τὰς κοινωνίας καὶ τὰς διαφορὰς· μίαν γὰρ κοινωνίαν παραδίδωσι,
 τρεῖς δὲ διαφορὰς. ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες 'διὰ τί ἐπὶ μὲν τῶν
 10 ἄλλων φωνῶν πολλὰς κοινωνίας τοῦ γένους παρέθετο, ἐπὶ δὲ τοῦ
 συμβεβηκός μίαν;' ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς τούτους ὅτι πᾶν πόρρω διέ-
 στηκε τοῦ συμβεβηκός τὸ γένος· τὸ μὲν γὰρ γένος ἄκρα οὐσία ἐστί,
 τὸ δὲ συμβεβηκός ἄκρον ἐπουσιῶδες. κατὰ πολλὰ δὲ ἐστί δεῖξαι ταῦτα
 διεστηκότα, εἰ μὴ ἐκ τῆς θεωρίας αὐτοῦ παρακρούειν ἐμέλλομεν. παρα-
 15 δίδωσιν οὖν ὁ Πορφύριος κοινὸν γένος καὶ συμβεβηκός τὸ κατὰ πλείονων
 κατηγορεῖσθαι. ἥδη δὲ καὶ ἐν τοῖς 'καθολικοῖς κοινωνία τοῦτο ἐδείχθη.
 ἐπειδὴ δὲ ἐπιστήμονος ἀνδρὸς ὑπάρχει τὸ κοινωνίαν τῶν πόρρω διεστηκόντων
 παραδιδόναι καὶ τῶν πᾶν παραπλησίον διαφορὰν δεικνύναι, ὡς ἐπὶ φάττης
 καὶ περιστερᾶς, φέρε καὶ κοινὸν ἕτερον γένος καὶ συμβεβηκός ἀποδεικνύ-
 20 μεν ταῖς ἀπὸ τοῦ φιλοσόφου παραδοθείσαις διαφοραῖς ἀρκούμενοι. ἔτι κοι-
 νωνεῖ τὸ γένος καὶ τὸ συμβεβηκός, καθὼς ἐκάστην αὐτῶν καὶ εἰδῶν καὶ
 ἀτόμων κατηγορεῖται. χωρητέον δὲ καὶ ἐπὶ τὰς διαφορὰς. διαφέρει δὲ τὸ
 γένος τοῦ συμβεβηκός, ὅτι τὸ μὲν γένος πρὸ τῶν εἰδῶν ἐστί, τὰ δὲ εἶδη
 πρὸ τοῦ συμβεβηκός· τὸ γὰρ συμβεβηκός πάντως ἔχει τὸ εἶδος προτερεῦον,
 25 οὐ ἐστί συμβεβηκός. ἔτι διαφέρει τὸ γένος τοῦ συμβεβηκός, ὅτι τὸ μὲν
 γένος ἐπίσης ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν μετέχεται, τὸ δὲ συμβεβηκός κατὰ
 τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μετέχεται. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος πρῶτον
 εἰδῶν κατηγορεῖται καὶ οὕτως ἀτόμων, τὸ δὲ | συμβεβηκός πρῶτον ἀτόμων 217
 καὶ οὕτως εἰδῶν. ταὐτὸν δὲ ἐστί τῷ πρώτῳ· δεικνύται γὰρ καὶ ὧδε φύσει
 30 προτερεῦον τὸ γένος. ἔτι διαφέρουσιν ὅτι τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἐστί κατη-
 γορεῖται, τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν τῷ ὁποῖόν τί ἐστί.

Ἐχόμεν ἐντεῦθεν τὰς τοῦ γένους κοινωνίας καὶ διαφορὰς πρὸς τὰς
 ἄλλας φωνάς· βουλόμενος δὲ διαφορὰς τῶν ἄλλων πρὸς ἀλλήλας δεῖξαι,
 φησὶν ὅτι μία καὶ ἐκάστη ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας τέσσαρας διαφορὰς· εἰσι
 35 δὲ πέντε φωναί· φθάνει οὖν εἶναι τὰς διαφορὰς εἴκοσι· τετράκις γὰρ πέντε
 εἴκοσι. τῷ οὖν νουνεχῶς σκοποῦντι καὶ βουλομένῳ φυγεῖν ἀβολεσχίαν δέκα
 εὐρίσκονται· φέρε γὰρ οὕτως εἶπωμεν· τὸ γένος διαφέρει τῶν τεσσάρων
 φωνῶν· εὐρίσκονται οὖν τέσσαρες διαφοραί. πάλιν λέγομεν, ἡ διαφορὰ δια-
 φέρει τῶν τριῶν, εἵλους ἰδίου συμβεβηκός. μηχανεῖ δὲ λέγε καὶ γένους·

3. ἀτόμοις] ἀτόποις T 3. 4 ἐστί (bis) om. T 6 ante καταλλήλῳ add. tit. -
 περὶ κοινωνιῶν τοῦ γένους καὶ τοῦ συμβεβηκός: T 7 τὰς διαφ. καὶ τὰς κοινων. -
 colloc. T 11 πόρρω πᾶν colloc. K 14 ἐκ om. T 16 τοῦτο Par. 2089: -
 τούτων KT 32 κοινωνίας] κατηγορίας KT alt. τὰς om. K 34 τέσσαρες =
 Paris. 2089: om. KT 39 ante μηχανεῖ add. καὶ T post λέγε add. διαφορὰν T

ἤδη γὰρ τοῦτο ἐδείχθη. ἔτι διαφέρει τὸ εἶδος τῶν δύο, ἰδίου καὶ συμβεβηκότος. καὶ μηκέτι λέγε διαφορᾶς καὶ γένους· ἤδη γὰρ τοῦτο ἐδείχθη. ἔτι διαφέρει τὸ ἴδιον ἐνδὸς τοῦ συμβεβηκότος. ὥστε οὖν δέκα εἰσὶ μὴ ἀναδιπλασιάζμεναι· τέσσαρες τρεῖς δύο μία.

5 p. 17,5 'Ἄλλ' οὖν προτερόν ἐστι τὸ ὅ συμβέβηκε τοῦ συμβεβηκότος.

Φησὶν ὅτι καὶ τὸ συμβεβηκὸς ἀχώριστον, πάντως ἐκεῖνο τὸ εἶδος αὐτοῦ προτερεύει, οὗ ἐστι συμβεβηκός· ὁ γὰρ Αἰθίοψ τοῦ μέλανος προτερεύει ὡς ἄνθρωπος.

10 p. 17,9 Τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἶδη φύσει πρότερα τῶν ἀτόμων οὐσιῶν.

Φησὶν ὅτι ἐν τοῖς ἀτόμοις πρῶτα τὰ συμβεβηκῆτα θεωρεῖται, τὰ δὲ γένη ἐν τοῖς εἶδεσι.

p. 17,12 Ποῖος γὰρ ὁ Αἰθίοψ ἐρωτηθεὶς ἐρεῖς μέλας, καὶ πῶς ἔχει Σωκράτης ἐρεῖς κάθηται.

15 Τὸ ἀχώριστον καὶ χωριστὸν συμβεβηκός δηλοῖ· ἐν μὲν γὰρ τῷ λέγειν μέλανα τὸν Αἰθίοπα δηλοῖ τὸ ἀχώριστον συμβεβηκός, ἐν δὲ τῷ λέγειν περιπατεῖ καὶ κάθηται δηλοῖ τὸ χωριστόν· ὡς γὰρ τὰ ῥήματα μεταπίπτει, οὕτω καὶ τὰ χωριστά, ὡς εἴρηται.

p. 17,18 Καὶ τῶν μὲν δύο μιᾷ ἀπολειπομένων.

20 Ὅταν ἐκ τῆς διαφορᾶς ἄρξῃται, τότε μία λείπει ἢ πρὸς τὸ γένος· προελήφθη δὲ τοῦτο, ὅτε ἐλέγετο ἢ τοῦ γένους πρὸς τέσσαρας.

p. 17,19 Τῶν δὲ πέντε τέτρασι.

Μεθὸ γὰρ ἔλθῃς εἰς τὸ συμβεβηκός, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον, διαφορὰν οὐχ εὐρίσκεται ἔχον διὰ τὸ ἤδη προειρησθαι αὐτάς. λείπεται οὖν τέτρασιν,
25 ὅτε φθάσῃ τὸ συμβεβηκός.

2 ante τοῦτο add. καὶ T 4 ἀναποδιζόμεναι (sed in mrg. corr.) K 7 φησὶ
γὰρ K 10 οὐσιῶν Par. 2089: ὡς K: εἰσὶ T 13 ὁ om. Porph. 14 ὅτι
κάθηται Porph. 17 καὶ om. K ἐρηται] p. 140,17 19 δύο] δευτέρων libri
ἀπολειπόμενων T: λειπομένων Porph. 20 ἄρξῃ K 21 ἐλέγετο Paris. 2039:
ἔλεγεν KT 22 τῶν δὲ πέντε Paris. 2089: τὸ δὲ πέμπτον KT 23 πέμπτη T
24 ἔχων T λείπεται Paris. 2089: λείπει KT 25 φθάσει K συμβεβηκός]
reliqua cum Elia congruunt.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

I N D I C E S

www.libtool.com.cn

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- ὁς 204,27
 (παρὰ τὸ ἄγαν θείον) 8,16 τὸ ἀγα-
 17,3 sq. 35,21 100,17 τιμιώτερον
 ἀληθοῦς 56,28 ἔστι γὰρ ὅτε καὶ ψευ-
 ἰγαθόν 56,30
 ἡς 36,8
 : 24,10 58,5.7 85,18 99,16 194,
 211,20 ἄγγελοι 19,24 171,25 sqq.
 21 φαντασία ἄγγελος οὐσα (nuntia)
)
 ὁ τῆς φιλοσοφίας θεῖος ἀγών 1,9. 10
 ἡτος 160,8 163,4
 ἡ περὶ τὸ σῶμα ἡ περὶ τὰ ἐκτός

 σία 125,23
 τος 47,6. 14
 06,21
 opp. φθαρτός 29,3.4 116,22 135,14
 θιον διττόν 117,30 opp. ἐν γενέσει
 ρθορᾷ 120,25
 ιτώδης. αἰνιγματωδῶς 146,22
 ις 46,28. 30 56,10 79,8 148,19
 κέρδεια 82,5
 αἴτιον ποιητικόν—ὕλικόν 27,24. 25
 . ὅπερ μέτρον καὶ ἄκαιναν ἐκάλουν
 :ὸ μὴ καίνειν 64,6
 ἶος (χρόνος) 169,20
 ἡπτος 59,32
 :όνητος 52,5. 9
 ωτος βίος 5,22
 ς 7,18 sq.
 : τὸ ἀληθές dist. τὸ ἀγαθόν 56,28
 ληλος. τὸ ἀλλεπάλληλον εἶδος 144,
 1
 ρία ('Ομήρου) 106,8

 ἀλληγορικῶς 59,10 96,5
 ἄλλοιτος opp. ἄλλος 174,12 sq.
 ἄλλος opp. ἄλλοιτος 174,11 sq. ἄλλως τε δὲ
 37,15 40,7 al.
 ἄλογος. ἄλογοι τέχνη 41,13 sq.
 *ἀλογότης 209,24
 ἀλουργής. τὸ ἀλουργές (χρῶμα) 163,27
 164,1. 2
 ἀλώπηξ (φρόνιμος) 39,7
 ἁμαρτάνειν. ἡμαρτε 207,10 ἁμαρτῆσαι
 207,11
 ἀμβλυώττειν 77,15
 ἀμενηνός 204,27
 ἄμεσος. ἀμέσως 120,25
 ἀμετακίνητος 44,18
 ἀμιγής 7,18 sq.
 ἀμνημόνευτος 167,20
 ἀμφίβολος. ἐπ' ἀμφιβόλῳ λέγειν 108,13 τὸ
 ἀμφίβολον opp. ὁμολογούμενον 188,8 207,13
 ἄν in irreali omissum 2,16 148,16. 26 al.
 apud conl. om. 145,15
 ἀναβαθμός 48,10
 ἀναγκαῖος. τὸ ἀναγκαῖον dist. ἀγαθόν,
 χρήσιμον 100,13. 21
 ἀναιρεῖν. οὐ δεῖ τινὰ ἑαυτὸν . . ἀναιρεῖν
 29,31 sq.
 ἀνάλυσις dist. διαλύσις 89,16 τριττή 103,28
 ἀναλυτικὸς τρόπος 93,27 ἡ ἀναλυτικὴ
 μέθοδος 88,9 89,11 90,13 103,4. 23
 ἀναμφίβολος. ἀναμφιβόλως 122,19 133,11
 ἀναντίρρητος 156,22 166,4
 ἀναπολεῖν 46,34. 36 58,12 113,23
 ἀναπόλησις 27,29 46,36
 ἄναρθρος φωνή 83,32
 ἀναρμόδιος 132,23

ἀναρμοστία 14,4
 ἀνασκευάζειν opp. κατασκευάζειν 8,10
 ἀνατυποῦν 58,13
 ἀναφύεσθαι 81,4 83,18 95,24
 ἀνδρία 38,1 sq.
 ἀνείδεος ἔλη 91,5 112,32 190,31 191,1. 29
 ἀνεπίληπτος 136,29
 ἀνθέλλειν 95,15 96,20 143,11
 ἀνθορίζειν 138,29
 ἀνθρωπος (ζῶον λογικόν θνητόν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν) 2,4 11,22 al. λέγεται παρὰ τὸ ἀναθρεῖν καὶ λογίζεσθαι ὡς ὅπως 23,27
 ἀνθρωπότης 109,14 111,30 112,11
 ἀνοδος opp. κάθοδος 162,10 165,7
 ἀνοηταίνειν 123,2
 ἀνοίκειος 107,14
 ἀνομοιογενής 10,6 198,16
 ἀνομοιοειδής 201,16
 ἀνομοιομερής 65,18 sq. 155,6
 *ἀντανίσωσις 214,11
 ἀνταυγάζειν 106,21
 ἀντιδιαρεῖν. τὰ ἀντιδιαιρούμενα εἶδη 68,23. 30 sq. αἱ ἀντιδιαιρούμεναι διαφοραὶ 215,7
 *ἀντιδιαιρετικός. ἀντιδιαιρετικαὶ διαφοραὶ 214,13. 14
 ἀντικεῖσθαι. ὁ γινώσκων τὸ ἐν τῶν ἀντικειμένων καὶ τὸ ἕτερον τῶν ἀντικειμένων γινώσκει 28,18 τὸ ἀντικείμενον 149,30
 ἀντιπαράστασις 3,7. 8
 ἀντίπους. οἱ ἀντίποδες 1,19
 ἀντιπάσχειν. ἀντιπεπονητός 15,27
 ἀντιστρέφειν 17,18 sq. 19,10 99,23 133,9
 ἀντίφασις 150,8. 23
 ἀνύπαρκτος 1,16
 ἀνυπόθετος ἐπιστήμη 43,11
 ἀοριστία 163,5
 ἀόριστος 84,22 100,1 138,26 162,28 sq.
 ἀπαλύνειν 107,12. 16
 ἀπαράτητος 101,11 sq.
 ἀπειρος expl. 162,28 sq.
 ἀπερίληπτος 66,28 67,28 sq. 84,22 al.
 ἀπλοῦν syn. ἐξαπλοῦν opp. στενοῦν 162,13. 16
 ἀπλοῦς. τὸ ἀπλῶς τετραχῶς λαμβάνεται 126,10
 ἀποίκιλος 120,23
 ἀποιοι. τὰ ἀποια σώματα οὐ φθείρεται 205,35 206,13
 ἀποδεικτικός τρόπος 93,27 ἡ ἀποδεικτικὴ μέθοδος 88,9. 11 90,18

ἀπόδειξις dist. ἐπαγωγή, παράδειγμα 88,14 102,22
 ἀπολλύναι 206,18 sq. ἀπολλύειν 206,21 sq.
 ἀποκρημνίζεσθαι 148,30
 ἀποκρημνοῦν 148,26
 ἀποστηθίζειν 5,22
 ἀποφατικός. ἀντανίσωσις ἀποφατική 214,11. 17
 ἀπταιστος 44,26 sq.
 ἀπώλεια 20,6. 18. 19 ἐπ' ἀπωλείᾳ 148,27. 30
 ἄρα οὖν postpos. 50,1. 28 91,16 al. prae-
 pos. 34,27 50,18 εἰ ἄρα δέ 69,26 72,10. 19 al. ἄρα prae-
 pos. 131,29
 ἀρετή. τέσσαρες εἰσιν αἱ ἀρεταὶ τῆς ψυχῆς 38,1 αἱ ἐπιστημονικαὶ—φυσικαὶ 38,25. 32
 ἀριθμητική 60,24 61,36 62,5 63,25
 ἀριθμός. ἀριθμοὶ τέλειοι, ὑπερτέλειοι, ἑλλειπτεῖς 22,19 ἄρτιοι—περιττοὶ 51,7 κύκλος—τετράγωνος 62,11 sq. κατ' ἀριθμὸν dist. κατὰ τὴν φύσιν 136,21
 ἀρμόδιος congruens 4,14
 ἄρρυπος βίος 5,22
 ἀρχή. ἀρχαὶ causae principales 40,27 41,12 43,12
 ἀρχέτυπον 35,11
 ἀσάφεια 105,10 sq.
 ἀσβεστος calx viva 66,15
 ἀσήμαντος φωνή 84,2
 ἀσπάζεσθαι 146,12
 ἀστρονομία 60,24 sq. 62,2. 7 64,8
 ἀσύγχυτος. ἀσυγχύτως 62,9
 ἀσύστατος. ἀσύστατον (ἀνόητον?) 161,24
 ἀσώματος 135,14
 ἄτομος. τὰ ἄτομα expl. 97,27. 30 160,4. 25 τὸ ἄτομον def. 167,22 169,11
 ἀτομοῦν 119,1. 6. 11 187,26 195,25 sq.
 *αὐθόριστος 14,23
 αὐθυπόστατος 184,11 ἴδαι αὐθυπόστατοι 115,7 τὰ αὐθυπόστατα 168,22. 23
 αὐλος opp. ἔνυλος 46,16 sq. 58,4 71,34
 syn. θεῖος 79,4 151,29
 αὐξητικός. αὐξητικὴ δύναμις 148,13 204,22
 *αὐσός δέ ἐστιν ἡ κάμινος παρὰ τὸ ἀτμόν τινα ἀφιέναι 41,15
 αὐτοκίνητος 47,6. 13 148,33
 αὐτομέτρητος 14,19
 αὐτόπτης 47,26
 αὐτοψία 47,26
 ἀχλυσώδης βίος 79,3

Βαλβίς. ἐκ βαλβίδος 3,7
βάνανσος. βάνανσοι τέχνη (παρὰ τὸ βαίνειν
περὶ τὸν αὐτόν) 41,12
βίος συμποσίῳ μεγάλῳ ἔοικεν 32,14
βλίπτει 1,17
βούλησις 56,12 79,8. 20
βούπαις 176,14

Γειτνιάζειν 173,1 198,32
γένεσις. ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ 120,25 135,
15 al.
γενετή. ἐκ γενετῆς 176,22. 26
γενικός. γενικώτατον γένος 147,1 sq. γενι-
καὶ διαφοραὶ 213,23
γεννητικός. γεννητικὴ δύναμις 148,13
204,22
γένος opp. διαφοραὶ 11,19 18,14 87,14
φωνὴ οὐσιώδης 85,12 περὶ γένους 121,
20 τῶν πέντε φωνῶν προεπάγη 121,23
δμώνυμος φωνή 123,20 ἀρσενικόν, θηλυ-
κόν, οὐδέτερον 125,27 γενικώτατον—ὑπάλ-
ληλον 147,1 τὰ δέκα γενικώτατα γένη 87,7
γεωδαισία 64,22
γεωμέτρης 21,14
γεωμετρία 60,24 sq. 62,1. 7 64,2
γλαυκόφθαλμος 173,18 175,6 sq.
γνήσιος. τὸ γνήσιον 80,12 81,12 92,16
γνώσις μερικὴ—καθόλου, μετὰ λόγου—ἄνευ
λόγου 43,21
γνωστικός. τὸ γνωστικόν 17,3 sq. 35,21
γνωστικαὶ δυνάμεις 46,28 56,10 79,6
γότης 44,16
γραμματικός 21,18 39,32
γρίφος ἤγουν αἰνίγμα 42,10

Δαίμων 24,10 85,18 99,16 δαίμονες θνητοὶ
15,22 19,24
δακτύλιος ἀριστέως ἐκτόπωμα ἔχων 113,21
δάκτυλος. ἄκρῳ δακτύλῳ γέεσθαι τῆς
ἡδονῆς 1,5
δαΐσθαι. δέεται 60,13 111,9 δέεσθαι 195,
13 al.
δεχὰς λέγεται οἶονει δεχὰς 49,5 54,23
δελφίν 89,6
δευτερεύειν 30,9. 19
δηλητηριώδης 32,26

δημιουργεῖν 36,28 109,1 sq. λόγῳ δημιουρ-
γεῖν τὰς πέντε φωνὰς 208,2
δημιουργημα 6,3
δημιουργικός 27,24
δημιουργός 2,13 5,3 20,5
διαγώνιος (συζυγία) 186,8. 24
διαίρειν κατὰ 85 τρόπους 154,22
διαίρεσις 9,17 sq. 10,26 expl. 55,8 102,20
διαίρετικός τρόπος 93,27 ἡ διαίρετικὴ
μέθοδος τῷ περὶ ἀναλογεῖ 10,3 88,9 sq.
89,24 ὁκτώ διαίρετικοὶ τρόποι 65,15
κυρίως τρεῖς 66,25
διαλεκτικός κανὼν 3,16 αἱ διαλεκτικαὶ
μέθοδοι 87,5 88,6 sq.
διαλεκτικῶς 120,21. 29 διαλεκτικώτερον
125,31
διάλληλος δεῖξις 25,8 sq. λόγος 132,8 sq.
144,27. 29 145,1 sq. 188,12
διάλυσις dist. ἀνάλυσις 89,15
διανοεῖν. διανόει μοι 113,21
διάνοια expl. 46,29 47,9 56,11 79,7
διατυποῦν 58,17
διατύπωσις 46,37
διαφορά. συστατικαὶ διαφοραὶ 11,19 18,14
87,14 φωνὴ οὐσιώδης 85,15 περὶ δια-
φορᾶς 172,22 λέγεται τριχῶς 173,13
διαφέρει ἡ ἰδιαιτάτης τῆς κοινῆς καὶ ἰδίως
179,11 φασὶ τινες τὰς αὐτὰς εἶναι (τὰς
συστατικὰς καὶ τὰς διαίρετικὰς) 181,15
def. 187,7
διδασκαλικὸς τρόπος 80,13 83,2 τέσσαρες
93,26
δίκαιος dist. δίκαιος 37,30
δικαιοσύνη 38,1 sq.
δικανικός. τὸ δικανικόν 72,5 sq.
δικαστικός. τὸ δικαστικόν 75,34
δίκη. δίκην ἐπέχειν 122,1
διωγμός 206,20
διωρισμένος. διωρισμένον ποσόν 61,3 καθ' ἑαυτό—κατὰ σχέσιν 61,20
δοκιμάζειν. (αἱ περιστάσεις συμβαίνουσι) διὰ
τὸ δοκιμάζεσθαι τὴν ψυχὴν 34,7. 8
δόξα (γνωστικὴ δύναμις) 46,29 47,1 56,11
79,8
δόρκων (ναῦς τις) 22,2
δυὰς λέγεται παρὰ τὸ διέναι 50,4
δύναμις. δυνάμεις θεωρητικαὶ—πρακτικαὶ
55,36 sq. γνωστικαὶ—ζωτικαὶ 46,28 56,
10 79,6 δυνάμει 61,5 sq. expl. 189,27
πρῶτον δυνάμει καὶ δεύτερον δυνάμει
193,21

δυνατός. τὸ δυνατόν 17,3 sq. 35,21
δυσειδής 143,25
δυσχώριστος 176,12

Ἐάν cum ind. 13,1.4 213,15 al.
ἐβθομάς 53,17
ἐγγύς. τὰ ἐγγύς 134,5 sq.
ἐγκαλλωπίζειν 74,4
ἐγὼ conī. ἐμόν, τὰ τοῦ ἐμοῦ 41,6
ἐδραῖος 52,33 53,5
εἰ. τὸ εἶ ἐστι 1,15 130,18. 20 εἰ cum conī.
3,14 4,24 11,2 al.
εἰδέναι. οἶδμεν 12,8 216,9
εἰδησις 37,21 57,21 59,23
εἰδικός. τὸ εἰδικώτατον εἶδος 144,17 147,
4 sq. εἰδικαὶ διαφοραὶ 213,23
εἰδοποιεῖν 91,7 sq.
εἶδος opp. ὕλη 40,16 91,5. 19 103,28 φωνή
οὐσιώδης 85,19 περὶ εἶδους 142,23 τρι-
χῶς ὀρίζεται 144,7 ὀρισμός 145,11 εἰδι-
κώτατον—ἀλλεπαλλήλον 144,17 ὑπάλλη-
λον 147,5
εἰκασμός 59,32
εἶναι. τὸ ὄν (οὐχ ὁμῶνυμον ἀλλὰ τῶν ἀφ'
ἐνός) 3,2 τὸ εἶναι, τὸ μὴ εἶναι, τὸ εὖ
εἶναι, τὸ κακῶς εἶναι 31,20 τὰ ὄντα
τριττά ἐστίν 58,2 τὸ ὄν λαμβάνεται τρι-
χῶς . . . τὸ ὄν ἢ πεπερασμένον ἐστὶ τῇ
φύσει καὶ τῇ γνῶσει κτλ. 159,25
εἶς. ἀφ' ἐνός καὶ πρὸς ἓν 65,21 66,17 159,7
εἰς καὶ ἕκαστος 119,5 140,12 167,16.
17 al. εἰς ἕκαστος 125,8. 11 al.
εἰς pro ἐν 151,10 213,36
ἕκαστος. τὰ καθ' ἕκαστον 97,27 τὰ καθ'
ἕκαστα 104,21 ἢ καθ' ἕκαστα φωνή dist.
ἢ μερικὴ 138,26
ἐκκρεμής 143,16
ἐκτικὸς πυρετός 206,24 sq.
ἐκχεῖν. ἐκχύσις 112,19
ἐλκεῖν τε καὶ ἀνθελκεῖν 95,15
ἐλλείπειν 15,29 19,15
ἐλλιπής 138,24. 31
ἐμβατήριον. ἐμβατήρια μέλη 63,27
ἐμβυθίζεσθαι 107,15
ἐμπειρία expl. 43,25 47,20
ἐμπρησμός 33,22
ἐμψυχία 184,1
ἐμψυχός. τὸ ἐμψυχὸν διαιρεῖται εἰς ζῶον,
ζωόφυτον καὶ φυτόν 71,35 137,22

ἐναντίος 150,1. 14 δι' ἐναντίας 3,8 ἐξ
ἐναντίας 103,7 τὰ ἐναντία 7,18 188,25 sq.
ἐναρθρος φωνή 83,32
ἐνασχολεῖσθαι 92,7 93,14
ἐνατενίζειν 106,23
ἐνδιάθετος λόγος 11,28 210,23 211,22
ἐνδοιαστικός. ἐνδοιαστικῶς 107,25
ἐνέργεια. ἐνεργεῖα 61,12 opp. ἐπινοία 205,
21 207,1 sq. πρῶτον ἐνεργεῖα καὶ δεύτερον
193,21
ἐνθεν i. o. inde 192,15 206,29
ἐννεὰς λέγεται παρὰ τὸ ἐν καὶ νέον 54,18
ἐνόπλιος 63,32
ἐνσάττειν. πόνος ἐνσεσσηγμένος 105,16 τὸ
ἐνσεσσηγμένον 108,4
ἐνστασις 3,6 al.
ἐνυλος opp. ἄνυλος 46,17 sq. 58,2 71,33
opp. θεῖος 77,4 151,29 μουσική 64,20
ἐνυπόθετος ἐπιστήμη 43,11
ἐξ οὗ adversative 167,2 175,22
ἐξάγειν. οὐ δεῖ τινα ἐαυτὸν ἐξάγειν ἤγουν
ἀναιρεῖν 29,31 sq.
ἐξαπλοῦν ἐπὶ πολλὰ 124,28 195,24 sq.
ἐξὰς λέγεται οἰονεῖ ἐξισός 53,12
ἐξηγητής. οἱ ἐξηγηταὶ 162,2
ἐξις καὶ στήρησις 150,2. 17
ἐοικέναι. τὸ ἔοικε τριχῶς 126,14
ἐπαγωγὴ 88,18
ἐπαθλον 116,4
ἐπαίρειν. ἐπηρμένον φρονῶν 39,20
ἐπαναβαίνειν. ἐπαναβεβηκός 137,1 147,
5 sq. 152,21
ἐπάνω ἀλλήλων 59,9
ἐπέκεινα 52,17
ἐπεξέρχασθαι τοῖς μερικοῖς 89,1 τῇ διαι-
ρέσει 153,2
ἐπί. ἡνίκα ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὴν ἐπὶ πρόθεσιν
λέγομεν, πολυπλασιασμός ἐστίν, οἷον πέντε
ἐπὶ πέντε εἰκοσιπέντε (ἀντὶ γὰρ τοῦ πεντά-
κισ πέντε) 49,24
ἐπιγραφὴ. ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς 80,12
81,5 91,23
ἐπιδιαίρεισις expl. 55,8. 10
ἐπιθυμία (ζωτικὴ δύναμις) 56,12 79,9. 23
ἐπίνοια opp. ὑπόστασις 58,2 ἐν ἐπινοίᾳ
εἶναι opp. ὑφεστηκέναι 108,24 sq. ἐν
ψυαῖς ἐπινοίας 110,24 sq. 116,5 ἐν ψυλῇ
ἐπινοία 114,2 τί διαφέρει ἐπίνοια τῆς
ψυλῆς ἐπινοίας 119,17 ἐπινοία opp. ἐνερ-
γεία 205,21 207,2 sq.
ἐπίσης 215,13 217,31 al.

ἐπιστήμη def. 43,23 44,17
ἐπιστημονικός. ἐπιστημονικὰ ἀρετὰ 38,25
ἐπισυμβαίνειν 210,18 ἐπισυμβεβητός 200,22
ἐπουσιώδης 14,10 φωνή 84,25 98,29 130,27 162,3 al. ἐπουσιῶδες λέγεται τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας ὅν 84,25 99,5 expl. 86,24 dist. συμβεβητός 178,13 ἐπουσιώδης διαφορά 164,23
ἐπτάς λέγεται οἰονεὶ σεπτὰς παρὰ τὸ σεβάσμιον 53,16 λέγεται καὶ καιρὸς καὶ Ἀθηνᾶ 53,19
ἐρωδιδός (ζῶον γλαστικόν) 204,15 |
ἐρώτησις. ἡ ἐρώτησις τὴν ἀπόκρισιν ποιεῖ 141,20
*ἐτερόριστος 14,24
ἐτερότης 125,7. 10
*ἐτεροῦπόστατος 168,22. 23
εὐανάτρεπτος 202,18
εὐάρμοστος 14,3
εὐγε τῆς ἐπιλύσεως 144,31 148,14
εὐειδής 143,24
εὐζωία 32,3
εὐθύγραμμος. τὸ εὐθύγραμμον 146,1. 2
εὐκταῖος 106,31
εὐνοῦχος 42,13
εὐτρεπίζεσθαι 148,12
εὐχώριστος 176,12
ἐφαρμογή 4,13
ἐφεύρεσις 44,8
ἐφικτός 36,4

Ζητεῖν. οὐκ ἐζήτησιν εἰπεῖν 184,19
ζωή φυσική—προαιρετική 31,9 φύσει τριττὴ 33,28
ζῶον 71,36 137,22. 27 conl. ζῳόφυτον, φυτόν 148,10 152,5
ζωότης 156,18. 27
ζωόφυτον 71,36 137,22. 27 148,10 152,5
ζωτικός. ζωτικαὶ δυνάμεις 56,10 79,6

Ἡ. ὁ ἡ σύνδεσμος 207,25
ἡδεσθαι. ἡδεσθαι φθεῖραι *libenter delet* 206,27
ἡδονή (ποτέ μὲν ἀγαθὸν ποτὲ δὲ κακόν) 102,23 sq.
ἡδυπάθεια 31,15 46,24 77,15
ἡθικός. τὸ ἡθικόν 74,13

ἡλιακός. τὸ ἡλιακὸν φῶς 30,11
ἡλιος (ἐκατονταεβδόμηκανταπλασίων τῆς γῆς) 109,21
ἡμισυς. δύο ἡμισυ 51,10

Θάνατος φυσικός—προαιρετικός 31,16
θαυμά ἐστὶν ἀρχὴ φιλοσοφίας 96,1. 10
θεῖος 151,13 τὰ θεῖα 117,31 123,9 125,20
τὸ θεῖον 148,3 151,11 sq. 152,1 εἴρηται δὲ τὰ τοιαῦτα θεῖα διὰ τὸ θέειν 151,15
τὸ γὰρ θεῖον ὁρίσασθαι οὐ δυνάμεθα, ἐπειδὴ τί ἐστὶν οὐκ οἶδαμεν 207,8
θεολογεῖν 125,28
θεολογικός. τὸ θεολογικόν 5,8sq. 57,17. 27
θεολογικῶς 120,20. 28
θεός 58,5. 7 129,9 ἔστι θεός 8,11 sq.
θεωρητικός. τὸ θεωρητικόν 5,7 sq. 37,19 55,17 sq. θεωρητικαὶ δυνάμεις 56,1 sq. τὸ θεωρητικὸν ὑποδιαιρεῖται 57,11
θεωρία λέγεται παρὰ τὸ τὰ θεῖα ὁρᾶν 77,7
*θνητότης 198,23
θρεπτικός. θρεπτικὴ δύναμις 148,14 204,22
θυμός def. 18,26 20,1 56,12 79,8. 22

ΐατρική def. 17,33 sq. 182,25
ιατρικός. τὸ ἱατρικὸν σμιλὸν καὶ ἱατρικὸν βιβλίον 159,11 sq.
ιατρός 21,16
ιδέα. αἱ ιδέαι 110,30 134,29 αὐθυπόστατοι 115,7
ιδικός 33,6. 8
ἴδιος. τὸ ἴδιον ἐπουσιῶδες—οὐσιῶδες 85,5. 22 86,13 περὶ ἴδιου 200,9 κατ' ἴδιον 98,6 217,17
ἰδιοτροπία 169,1
ἴνα. ὡς ἴνα *velut* 114,20 118,25 al. ἴνα.. ἔσται 154,14
ἰπποκένταυρος 47,1 84,5
ἴππος λέγεται παρὰ τὸ ἴπτασθαι τοῖς ποσίν 23,28
ἴπτασθαι 23,28 42,18
ἴρις ἡ οὖσα ἐν τῷ οὐρανῷ 96,12
ἰσόγραμμος. τὸ ἰσόγραμμον 146,1
ἴσος. τὸ ἴσον 88,13 ἐπ' ἴσης 166,14 sq. 172,13 sq. ἴσον 210,38
ισχάς 164,5. 6

Κάθοδος opp. ἀνοδος 162,10 165,5
καθολικός 6,29.30 opp. μερικός 13,9
καθόλου opp. μερικός 6,27 sq. dist. όλον
98,16 τὰ καθόλου opp. τὰ μερικά 4,23
88,12 97,25 καθόλου τοίνυν ἐστὶ τὸ ἐν
τῷ ἀριθμῷ κατ' εἶδος 109,27 καθόλου
φωνή 84,19
κακοτεχνία 44,12
κακόχυμος 32,26.28
καλλωπισμός 37,25
κἄν cum ind. 132,17 136,4 164,10 191,21 al.
cum opt. 175,5 κἄν—κἄν τε 109,8 184,
14 κἄν εἶπιν . . κἄν ὑφέστηκεν 110,19
κἄν τε . . . κἄν τε 117,27
κανονίζειν 88,14 sq.
καταβάλλειν λόγον 9,28
καταλαμβάνειν *intellegere* 8,29 sq.
κατάληψις 4,11 sq. 8,28 44,5. 7
κατάλληλος 142,24 218,6
καταπιστεύειν 109,20
καταποντίζειν 149,24
καταρρυποῦν ἐαυτὸν 40,20
κατασκευάζειν. τέσσαρά ἐστι τὰ κατα-
σκευάζοντα 188,6
καταφατικός. ἀντανίσωσις καταφατική 214,
11. 12
κατευτελλίζειν 190,17
κατηγορεῖν. τὸ κατηγορούμενον opp. ὑπο-
κείμενον 165,22 sq.
κεφάλαιον. ὀκτὼ κεφάλαια 80,6
κιθαρψόδια dist. κιθαριστική 45,16. 18
κινεῖν 6,5 sq.
κίνησις 125,7. 15 148,21 εὐτακτος 6,3 sq.
κινήτικος. τὸ κινήτικόν 215,33 216,31
κλαυστικός. τὸ κλαυστικόν 203,19 sq.
κοινός. κοινῶς 140,5 142,7
κοινωνικός. τὸ κοινωνικόν 123,6 sq.
κομμωτική 19,35
κόπος καὶ πόνος 106,28
κουρευτική 19,35
κοντοπαίκτης 44,14
προκόδειλος 89,5
κυαθιαῖος. κυαθιαῖον μέτρον 112,18
κυανοῦς. τὸ κυανοῦν (χρῶμα) 163,27 164,2
κύκλος (ὁ κε' ἀριθμός) 62,11
κύβελον 64,22
κύων (ἀστρῶς, θαλάττιος, χειρταῖος) 3,20
66,6 69,31 123,2 154,26 158,18
κώπη. ἡ ἐν ὕδασι κώπη (κεκλάσθαι φαίνε-
ται) 109,22

Λανθάνειν. λεληθότως 209,15
λείπειν. ἔλειψα 15,31 ἐνέλιπον 16,1
λευκός. λευκόν ἐστὶ χρῶμα διακριτικὸν ὁψews
7,17. 36 28,14 119,21 al.
λέων (δῶδρεῖος) 39,7
λογικεύεσθαι 203,14
λογική 60,3 165,21
λογικός. λογικώτερον 121,1
*λογικότης 198,23
λογιστική 64,14
λόγος ἐνδιέθετος—προφορικός 11,28. 29 112,
14 211,20 pars animae 38,6
λύχνος (ναῦς τις) 22,2

Μαθηματικός. τὸ μαθηματικόν 5,8 sq. 57,
17. 27 διαίρεσις τοῦ μαθηματικοῦ 60,14
μαθητιᾶν 28,30
μακράων. αἱ μακράωνες νόμφοι 15,22
24,11. 15
μανία σώφρων 1,6
ματαιοτεχνία 44,12
μεγαλορρημοσύνη 111,7
μέθεξις. κατὰ μέθεξιν ἔχειν 36,11. 12
μεθερμηνεύειν 106,8
μεθό 215,23 219,23
μειοῦσθαι 163,10. 14
μελανόφθαλμος 173,19 175,6 sq.
μέλας. μέλαν ἐστὶ χρῶμα συγκριτικὸν ὁψews
7,36 28,15 al.
μερικός opp. καθόλου 6,27 sq. καθολικός
13,9 τὰ μερικά opp. τὰ καθόλου 4,22
88,12 μερική φωνή 84,18 dist. ἡ καθ'
ἕκαστα 138,26
μεσάζειν 95,13 178,7. 8
μέσος. διὰ μέσου 87,27 91,17 120,26 al.
μετρίάζειν 107,25 108,14
μηδαμῇ. τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς 189,5. 7
μήποτε *haud scio an* 128,28 153,3
μία. μία καὶ τέσσαρα 49,15 ἀπαξ μία μία
ἐστίν 50,3 al.
μικτός 151,21 152,3
μονάς λέγεται παρὰ τὸ μένειν 49,11
μονή 125,22. 23 161,14. 18
μορφή 195,22 213,5
μουσική 60,24 sq. 61,37 62,5 63,26 ἔνυλος
64,20
μύινος syn. φαίος 7,28
μῦς. μύες *musculi* 204,9

Ναυπηγική 21,29
νέκρωσις τῶν παθῶν 22,7.8 25,1.18 29,
19 sq.
νεολαία 108,20 110,23
νευροβάτης 44,14
νοητός 47,17
νοθεία 81,23 sq.
νόθος. γίνεται νόθον σύγγραμμα κατὰ τέσσα-
ρας τρόπους 81,18
νομοθετικός. τὸ νομοθετικόν 75,34
νουνεχής. νουνεχῶς 218,36
νοῦς expl. 46,29 47,15 56,11 79,7 ἀπλῇ
προσβολῇ πάντα γινώσκει 60,7 νοῦ καὶ
ἐπιστήμης δεκτικόν 195,9 200,18 al.
νυκτερίς 46,21
νύμφη ν. μακράων
νῦν (σημαίνει τὸν ἀκαριαῖον ἐνεστώτα) 169,20
νωχάλος 107,13

Ὁ γδοάς λέγεται οἰονεὶ ἀγοδυλὸς παρὰ τὸ δύο
ἄγειν 54,5. 18
οἰκονομικός. τὸ οἰκονομικόν 74,13
οἰονεὶ 213,35
ὄλος. ὄλον dist. καθόλου 98,16 ὄλος ὡς
ὄλος 131,26
ὁμοειδής 217,29 218,1 ὁμοειδῶς 98,17
ὁμοιογενής 10,6 156,10 sq. 198,16 201,18
ὁμοιομερής. τὰ ὁμοιομερῆ 40,17 μέρη
65,18 sq. 155,6
ὁμοιος. τὸ ὅμοιον τετραγῶς λέγεται 34,31
ὁμοιοῦν. ὁμοιοῦσθαι θεῶν 34,19 sq.
ὁμολογεῖν. τὸ ὁμολογούμενον opp. ἀμφέ-
βολον 188,7 sq.
ὁμοτίμος. ὁμοτίμως 98,20. 22
ὁμώνυμος. δεῖ τὸν περὶ ὁμωνύμων φωνῶν
διαλαμβάνοντα . . τρία ποιῆσαι 122,29
ὁμω. δὲ ὁμω 153,8
ὄνομα dist. ὄρος 11,31 λέγεται οἰονεὶ τῷ
ὄντι ὅμοιον 23,25
ὁποιός. ὁποῖόν τι opp. τί 76,30 85,15
ὄπου 51,5
ὄρασις ἅμα τῶν ἐναντίων ἀντιλαμβάνεται
191,3 192,5
ὄργανικός. τὰ ὄργανικά 40,18
ὄρισμός expl. 11,16 102,22 διαφέρει ὑπο-
γραφῆς 12,20 180,26 142,12 ὄρου 13,7
ὑπογραφικοῦ ὄρισμοῦ 13,27

ὄριστικός τρόπος 93,27 ἡ ὀριστική μεθοδὸς
88,9. 10
ὄροθέσιον 18,18 15,12
ὄρος 9,17 sq. προτερεύει τῆς διαιρέσεως 10,
26 sq. dist. ὀρισμός 13,7 οἱ ὄροι ἀπὸ
τοῦ ὑποκειμένου λαμβάνονται ἢ τοῦ τέλους
ἢ ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου 16,14 17,31
τέλειος ὄρος 19,10
ὄσιος dist. δίκαιος 37,30
ὄσος. ὅσον *aliquatenus* 45,7
ὄταν cum ind. 43,24 al. cum con. 43,13 al.
οὐράνιος. ἡ οὐρανία κίνησις 183,23
οὐρανός 6,6 sq. οὐρανὸν ἐκάλεσε (Πλάτων)
τὸν κόσμον 2,20
οὐσία (γενικώτατον γένος) 147,34 sq. 166,25 sq.
τί διαφέρει οὐσία οὐσιώδους 178,12 *indoles*
34,20 35,18 syn. ὑπαρξίς 125,7 ὑπερ-
τέρα 195,12 200,20
οὐσιώδης φωνή 12,21 84,25 98,28 130,
26 al. τὸ οὐσιώδες dist. τὸ συμβεβηχός
12,28 opp. ἐπουσιώδες 84,25 8 παρὸν
μὲν σύζει ἀπὸν δὲ φθείρει 86,21 99,3
dist. οὐσία 178,18 οὐσιώδης διαφορά
164,22 216,16 οὐσιωδῶς 86,22 149,19 sq.
199,8 sq. 210,12
οὔτε (an οὐδέ?) 89,2 116,27 117,6 al. ἀλλ'
οὔτε δὲ 59,30 67,1. 11 al. οὔτε γάρ (an
οὐδὲ γάρ?) 84,7 οὐ . . οὔτε δὲ 84,13

Πανηγυρικός, τὸ πανηγυρικόν 72,5
παράδειγμα expl. 35,10. 11 opp. ἀπόδειξις,
ἐπαγωγή 88,22
παραίτησις. παραίτησιν ἐπιδέχασθαι 101,12
104,26. 31
παρακρούειν αὐτούς 218,14
παράλειψις. τὸ κατὰ παράλειψιν σχῆμα
110,12
πᾶς. τὸ πᾶν 2,16
πατρίς (οὐκ ἔλαττον γένος τοῦ πατρός) 124,
15 128,15
πεῖρα expl. 43,23 47,18
πελαργὸς δίκαιος· καὶ γὰρ οὗτος γηράσαντα
τὸν πατέρα γηροτροφεῖ 39,8
πεντάς λέγεται οἰονεὶ ἐν καὶ πᾶς 53,6
πέπερι λευκόν—μέλαν 35,1
περάνειν. πεπέρανται 160,2 πεπέρασται
160,6. 12 162,24 sq.
περιοδεύειν 33,3
περιουσία. αἱ περιουσίαι 77,12

περίστασις 33,6. 21. 24 34,10
 πίστις τριττή· ἡ γὰρ ἐκ τῶν καθόλου τὰ
 μερικὰ πιστοῦται ἢ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ
 καθόλου ἢ ἐκ τοῦ ἴσου τὸ ἴσον 88,12
 πλεῖν 197,29
 πλειστάκις 195,31
 πλεονάζειν opp. ἐλλείπειν 15,28 19,15 al.
 ποιοῦν. πεποιημένα ξύλα 21,33 24,34
 πολιτικός. τὸ πολιτικόν 74,13
 πολλάκις *fortasse* 145,28 150,33 154,18
 πρὸς πειρὰ 44,10
 πολὺς. πρὸ πολλῶν—ἐν πολλοῖς—ἐπὶ τοῖς
 πολλοῖς expl. 113,14 120,9
 πολυσχιδής 54,29 60,12. 15
 πόρισμα 116,21
 πόρρω. τὰ πόρρω 134,5
 ποσός. τὸ ποσὸν συνεχές—διωρισμένον 61,2
 ἐκάτερον διττόν 61,19
 πρακτικός. τὸ πρακτικόν 5,7sq. 37,23 55,
 17sq. πρακτικαὶ δυνάμεις 56,1 διαίρεσις
 τοῦ πρακτικοῦ 74,2
 πρᾶσιν(ίζειν). τὸ πρᾶσιν(ζον) (an πρᾶζον?)
 163,27
 προαίρεσις 56,12 79,8sq.
 πρόβασις. κατὰ πρόβασιν 54,23
 προγύμνασμα 5,11
 προδιατυποῦν 44,4
 προκαταρκτικός 45,24
 προκόπτειν 163,14 211,14. 15 τὴν διαί-
 ρεσιν 160,22
 προλαμβάνειν. τὰ προλαμβάνοντα 49,8
 πρόνοια 8,11
 προπύλαια τῶν οἴκων 96,17
 πρὸς. τὰ πρὸς τι 126,19 150,5 175,28
 προσάπαξ 207,10
 προσπόρισμα 160,27
 πρόσφατος (διδασκαλία) 200,13
 πρότερος. τὸ πρότερον καὶ ὕστερον 68,24
 προφορικός λόγος 11,29 211,20
 πρῶτος pro πρότερος 210,30 211,27 al.
 πταιστός 44,26sq.
 πῦρ. ἡ θερμότης τοῦ πυρός 205,31sq.
 πυρετός (ὁ ἐκτικός) 206,24sq.
 πυρρίχιοι ὄρχησις 63,32

Ῥευστός 45,1 τὰ ρευστά 44,30
 ῥητορική def. 20,5 διαιρεῖται εἰς δικανικόν,
 συμβουλευτικόν, πανηγυρικόν 72,4
 ῥήτωρ. οἱ ῥήτορες ἐπενόησαν τὰς δεκατρεῖς

στάσεις, ὅφ' ὧς πᾶν πολιτικόν ζήτημα ἀνέ-
 γεται 83,26
 ῥοή. ἐν ῥοῇ καὶ ἀποροῇ 3,33 4,6. 10 59,28
 ῥυθμίζειν ἑαυτὸν 68,28 69,2 71,11 ῥυθμι-
 ζεσθαι 106,20
 ῥυποῦν ἑαυτὸν 40,1
 *

*Σοφία 46,15
 σημαίνειν. τὸ σημαίνόμενον 3,21sq. 84,14
 σημαντικός. σημαντικὴ φωνή 84,2
 σημείον 21,14 169,20. 21
 σίτος λέγεται παρὰ τὸ σείεσθαι (dist. κριθή
 καὶ αἱ ἄλλοι καρποὶ syn. πυρός) 54,12
 σκινδαψός 1,17
 σκοπός 80,12. 16 83,10sq. 95,10sq.
 σκώληξ 148,29
 σοφία (οἶονεῖ σοφία) 46,15
 σπήλαιον 161,10
 στάθμη expl. σχολίον 41,16
 στάσις 125,7. 18 αἱ δεκατρεῖς στάσεις (τῶν
 ῥητόρων) 83,27
 στενοῦν opp. ἀπλοῦν 162,13. 17
 συγχροτεῖν. διχόθεν συγκεκροτημένοι (οἱ
 Στωϊκοί) 111,15
 συζυγία. συζυγαὶ ὑπάλληλοι—διαγώνιοι
 186,3sq.
 συλληπτικός opp. διαιρετικός 165,18
 συμβαίνειν. περὶ συμβεβηκότος 204,25 τὸ
 συμβεβηκός 7,2sq. opp. τὸ οὐσιώδες 12,
 28 χωριστόν ἐστιν ἢ ἀχώριστον 84,28
 140,13 κοινῶς 140,5 142,7 dist. ἐπου-
 σιῶδες 178,13
 συμβουλευτικός. τὸ συμβουλευτικόν 72,
 5sq.
 συμμειοῦν 102,29
 συμπλεκτικός σύνδεσμος 145,15
 συμπίσιον κατὰ ἑξ τρόπους διαλύεται 32,
 14. 16
 συναγωγός syn. συλληπτικός 165,11
 συναναιρεῖν opp. συνεισφέρειν 209,1 213,
 32 al.
 συνεισφέρειν syn. συνεισάγειν 209,1 210,
 35 al.
 συνεχής. συνεχές ποσόν 61,2 ἀκίνητον—
 κίνητόν 61,26
 συνήθεια opp. φιλοσοφία 128,20sq.
 συννέειν εἰς ἑαυτὸν 45,28
 συνουσιῶν. συνουσιῶσθαι 36,8 55,26. 33
 συνοικεῖν. συνοικεῖσθαι 198,31

*συνωνυμοῦν. τὰ συνωνυμοῦντα 198,20. 25
συνώνυμος. συνωνύμως κατηγορεῖσθαι 135,
21
συστατικός. συστατικαὶ διαφοραὶ 11,19
18,14
σφαῖρα ἀπλανής 151,27 ἡ ὑποκάτω 151,28
σφαιρική. τῇ ἀστρονομίᾳ ἡ σφαιρική παρὰ-
κεῖται 64,26
*σφυγμολογεῖν 45,23
σχέσις 153,14 sq. αἱ σχέσεις σώματοι 111,
31 τέσσαρες αἱ σχέσεις 129,27
σῶμα (τριχῇ διαστατόν) 63,11 119,22 τὰ
οὐράνια σώματα 60,31 sq.
σωματέμπορος. οἱ σωματέμποροι 124,18
σώτεια 116,12
σωφροσύνη 38,1 sq.

Τάξις 80,13 82,29 92,24
ταυτότης 125,7. 10
τεκτονική def. 19,28
τελεῖν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος 155,23 158,14
τελειότης 34,23
τέλος opp. τὸ ὑποκείμενον 16,15 17,31
πόρρω—προσεγγίς 21,26
τέσσαρα. ὁ τέσσαρα ἀριθμός 48,24
τετράγωνος. τὸ τετράγωνον σχῆμα 53,1
145,26 τετράγωνος ἀριθμός 62,11. 17
τετράς λέγεται οἷον εἰς ἑδράς τις οὐσα, τοῦτ'
ἔστιν ἑδραία καὶ μόνιμος 52,32 πᾶς λέγε-
ται 52,7
τέχνη 39,21. 31 expl. 43,30 βάνασοι—
ἄλογοι τέχνη 41,12 sq. τὸ τῆς τέχνης
ὄνομα καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης λαμβάνεται
43,1 def. σύστημα ἐκ καταλήψεων κτλ.
44,5 dist. ἐπιστήμη 44,24 αἱ τέχνη
opp. ἡ φιλοσοφία 76,35
τέως *aigue adeo* 149,30
τίς. τί ἐστι 1,15 opp. ὁποῖόν τί ἐστι 85,
11. 18
τόπος 151,22 168,2
τραγέλαφος 1,17 46,37 108,26 114,4 116,
13 117,23
τρεῖς. ὁ τρία ἀριθμός οὕτως ὠνομάσθη παρὰ
τὸ ἀτειρής τις εἶναι καὶ ἀκαταπύνητος 52,4
τριγώνον 145,23 sq.
τροπίς 21,33
τρογών (ἐκ φύσεως σώφρων) 39,7
τυγχάνειν. τυχόν syn. εἰ τύχοι 4,16 59,29
εἰ τύχοι 36,19

Ἰαλουργική def. 20,11
ὕδωρ. τὸ ψυχρόν τοῦ ὕδατος 205,35 sq.
ὕλη opp. εἶδος 40,16 91,4. 19 125,25 ἀναί-
δεος 91,5 112,32 190,31 191,1.
ὑλώδης βίος 79,3
ὑπάλληλος. ὑπάλληλον γένος—εἶδος 147,
1. 22 τὰ ὑπάλληλα 153,15 166,28 ὑπάλ-
ληλοι συζυγαί 186,7 sq.
ὑπαρξίς 1,18 sq.
ὑπεραναβαίνειν. ὑπεραναβεβηκός 87,17.
ὑπερβάθμιος. ὑπερβαθμῖ ποδὶ χρῆσθαι
161,31 164,20
ὑπερβαίνειν. ὑπερβεβηκός γένος 131,13 sq.
137,9 147,8 al.
ὑπερθετικός 147,6. 10
ὑπέρτερος. ὑπετέρα οὐσία 195,12 200,20
ὑποβαίνειν. ὑποβεβηκός εἶδος 147,10 148,5
152,26
ὑπογράφῃ dist. ὁρισμός 12,19 130,26 142,12
ὑποδιαίρεσις expl. 55,8. 13
ὑποκείσθαι. τὸ ὑποκείμενον 7,4 sq. 44,
29 opp. τὸ κατηγορούμενον 165,22 sq.
opp. τέλος 16,14 17,31 πόρρω—προσ-
εγγίς 21,26
ὑπόστασις opp. ἐπίνοια 58,2 ἐν ἰδίαις ὑπο-
στάσεσι συνέστηκε 110,25
ὑποτάττειν τὰ πάθη 69,7 74,5
ὑπόψυχρος λόγος 122,20 128,25 ἀπολογία
145,17
ὑφεις. καθ' ὑφεις 54,20
ὑφιστάναι. ὑφεστηκότα 21,4 sq.
ὑψιπετής 152,7

Φαίδς expl. μόνος 7,28 164,12
φαλάκρα 206,33
φαντασία expl. 46,28. 32 56,11 79,8
φάσσα 35,5 218,18
φθάνειν ἐπὶ πλέον *maiozem ambitum habere*
166,16 170,22 φθάνειν *accidere* 174,4
218,35 219,25 διὰ τὸ μὴ φθάνειν ἡμᾶς
τόν . . χρόνον 201,21
φθαρτός opp. αἰδώς 29,4
φθορά. ἐν φθορᾷ εἶναι 97,23
φιλοπευστής. φιλοπευστεῖς, τοῦτ' ἔστι φιλο-
μαθεῖς 55,28
φιλοσοφία 1,4 οἱ ἀνατρέποντες τὴν φιλο-
σοφίαν 3,2 sq. ἔστιν ἡ φιλοσοφία 8,10
ἕξ ὅροι 20,26 77,28 διαίρεσις 54,29

διαίρεται εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν
55,17
φιλόσοφος 143,29
φλέψ 65,26
φοίνιξ τὸ ὄρνεον 89,6
φρόνησις 38,2 sq.
φυσικός. φυσικαὶ ἀρεταί 38,32 *
φυσιολογεῖν 125,30
φυσιολογικός. τὸ φυσιολογικόν 5,8 sq. 57,
16. 27
φύσις opp. θεός 115,32 120,26 def. ἀρχή
κινήσεως καὶ ἡρεμίας 182,27 φύσει opp.
ἡμῖν 129,3 sq. κατὰ τὴν φύσιν dist. κατ'
ἀριθμὸν 136,22
φυσικός. φυτική ψυχὴ 151,29 204,20
φυσὸν 71,36 148,10 152,6
φωνή def. 41,26. 31 αἱ πάντε φωναί 83,12
86,12 133,11 deriv. 83,31 138,26 περὶ
τῆς τάξεως 98,26 δώματα 111,23 ἡ
σημαντικὴ 138,21 139,4
φωτίζειν 146,25

Χαμαίμηλον 190,7
χαμαιπετής 111,15 152,6
χάρτης 191,5
χρειώδης 89,26. 30
χρησιμεύειν 87,4 sq.
χρήσιμος. τὸ χρήσιμον 80,12 81,3 87,3
95,10 100,15
χρονικός. ἡ χρονικὴ διαφορά 72,7
Ψ· μύθιον 7,6 66,11 sq. 99,27 al.
ψυχαγωγεῖν τὸν ἔρωτα (τῶν λόγων) 1,7
ψυχή. τριμερὴς (λόγος, θυμός, ἐπιθυμία)
38,6 διττάς δυνάμεις ἔχει 56,10 79,6
Ὡδε *hic* 101,28 104,24 216,13 al.
ώσαύτως. ὡσαύτως ἔχειν opp. ἄλλοτε ἄλλω;
ἔχειν 44,30 45,2
ὥστε οὖν 42,32 67,32 al.

II INDEX NOMINUM

Αγαμέμνων ο. γ. 154,4
 Ἀθηνᾶ (ἑπτὰς) 53,19
 Αἴας (δωάνυμος) 123,5. 16
 Αἰγύπτιος. τὴν γεωμετρίαν οἱ Αἰγύπτιοι
 εὔρον 64,2
 Αἰθιοπία 7,24 85,4 86,28 al.
 Αλκιβιάδης ο. γ. 7,8 al.
 Ἀντισθένης φησὶ ἄνθρωπον ὁρῶ, ἀνθρω-
 πότητα δὲ οὐχ ὁρῶ 109,14
 Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς ἔφη (περὶ Ὀμήρου)
 ὅτι πάντα εἰπὼν καὶ πάντα σιγήσας 106,8
 Ἀριστογένης. τὰ Ἀριστογένεια (ἀσαφῆ)
 105,16
 Ἀριστοτέλης. ὁ Ἄρ. δὲ φανερώς τὸ μαθη-
 ματικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας καλεῖ 5,30
 edarguit Pyrrhones 9,2 ὑποδιαίρει τὸ
 θεωρητικὸν εἰς φυσικολογικόν, μαθηματικόν,
 θεολογικόν 57,16. 22 λέγει ὅτι ὡς ἀπὸ
 ὅλου εἰς μέρη ἐγένετο ἡ διαίρεσις (ἡ εἰς
 θεωρητικόν καὶ πρακτικόν) 70,33 ἔγραψε
 δὲ καὶ τὰ Οἰκονομικά, ἐν οἷς περὶ διοική-
 σεως οἴκου διαλέγεται 74,17 ἐν μὲν τῷ
 Πολιτικῷ συγγράμματι ἕνα σκοπὸν ἔχει καὶ
 ὁ Ἄρ. καὶ ὁ Πλάτων· ἐν δὲ τῷ Περὶ πο-
 λιτείας διάφορός ἐστι καὶ ὁ σκοπὸς καὶ ἡ
 ἐπιγραφή· καὶ ἡ μὲν ἐπιγραφή, ὅτι ὁ μὲν
 Πλάτων ἐνικῶς ἐπέγραψε Πολιτεία ὁ δὲ
 Ἄρ. πληθυντικῶς Πολιτεῖαι, ὁ δὲ σκο-
 πὸς ἐστὶ διάφορος, ὅτι ὁ μὲν Ἄρ. λέγει
 πῶς ἐπολιτεύοντο οἱ ἀρχαῖοι οἷον οἱ Ἀρ-
 γεῖοι, οἱ Βοιωταί, ὁ δὲ Πλάτων λέγει πῶς
 εἶδη πολιτειῶν καὶ πῶς δεῖ πολιτεύεσθαι
 74,27 ἐπέγραψεν Ἀναλυτικά βουλόμενος
 Περὶ συλλογισμῶν ἐπιγράψαι 81,9 τὴν ἀσά-
 φειαν διὰ τῶν φράσεων ποιεῖν ἐπετήδευσεν
 105,20 ἡ δοκοῦσα διαφωνία Ἀριστοτέλους
 Comment. in Arist. XVIII 2. Dav. Proleg. et in Porph. Isag.

καὶ Πλάτωνος 114,8 Ἄρ. τὸ ἐπὶ τοῖς
 πολλοῖς δοξάζει 114,24 ἰστέον δὲ ὡς ἄλλο
 μὲν φησιν ὁ Πλάτων τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς,
 ἄλλο δὲ ὁ Ἀριστοτέλης 189,6 οὐκ ἦναν-
 τιούτο αὐτῷ (Πλάτωνι), ἀλλ' ἔσεβεν αὐτὸν
 αἰεὶ, ὡς δηλοῖ τὸ εἰς τὸν τάφον Πλάτωνος
 Ἀριστοτέλους ἐπίγραμμα· βωμὸν κτλ.
 121,13
 Ἀριστοτελικός. Ἀριστοτελικοὶ θεσμοὶ (εἰ
 ἔστι, τί ἐστίν, ὁποῖόν τι ἐστὶ, διὰ τί ἐστὶ)
 1,13 ἄλλως τὸ πρακτικὸν διαιροῦσιν οἱ
 Ἀριστοτελικοὶ καὶ ἄλλως οἱ Πλατωνικοὶ
 74,11 λέγουσι τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶναι
 ἀσώματα τὰ δὲ τριχῇ διαστατά 111,20 οἱ
 Ἀριστοτελικοὶ τὸ γενικώτατον γένος διαι-
 ροῦσι 147,33
 Ἄτρεύς 154,4 sq.
 Γαλήνιος. τὰ Γαλήνια (ἀσαφῆ) 105,14
 Γαληνός φησιν ὅτι οὐδὲν διαφέρει τὸ γυναικίον
 τοῦ ἀνδρὸς εἰ μὴ κατὰ τὰ μόρια 154,30
 οὐ γὰρ λέξεις μοι ὅτι δεκατρία βούλεται·
 αὐτὰ (τὰ χρώματα) λέγειν ὁ Γαληνός 163,22
 (Δαβίδ). ἡ δὲ λογικὴ εἴτε μέρος ἐστὶ τῆς
 φιλοσοφίας εἴτε ὄργανον ἐν ταῖς Κατηγο-
 ρίαις μαθήσομεθα 94,8 τίνα δὲ εἰσι τὰ
 ἀφ' ἑνός, τελείως ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰσό-
 μεθα 100,4 ἐστὶ γὰρ καὶ ἄλλη πολυσχηδὴς
 (διαίρεσις τοῦ μαθηματικοῦ), ἥτις ἐν ταῖς
 μεγάλαις πραγματείαις λεχθήσεται 60,14
 εἰσόμεθα ἐν φυσικοῖς λόγοις γινόμενοι 109,
 31 ἐντελεστέρως ἐν ταῖς Κατηγορίαις
 ἡμῖν δέδεικται καὶ πρὸ ὀλίγου 158,12
 εἴρηται ἐντελῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις 159,8
 ἐντελῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰσόμεθα 170,
 15 commentarium libri De interpr. pro-
 fitetur 166,5 ἐγὼ δὲ οἶμαι εἶναι τούτου

ἐτέραν ἐξήγησιν 171,22 διὰ τί δὲ τῶν ἐναντίων ἅμα ἢ ὁρασις ἀντιλαμβάνεται, ἐν τελείαις πραγματείαις εἰσόμεθα 192,7 τῇ γὰρ προτεραίᾳ διελομεν 137,3 181,11 christianae fidei addictus 129,9 οὐκ εὐμενείᾳ τοῦ κρείττονος 121,21
Δημόκριτος. ἐν τῇ ἀνθρώπῳ μικρῷ κόσμῳ ὄντι κατὰ τὸν Δημόκριτον 38,18 (Δημοσθένους). Περὶ στεφάνου 12,10 Διονύσιος 88,22 89,9 Δίων ε. γ. 25,11
Ἐκτωρ ε. γ. 62,20
Εὐδημος (ἔγραψε περὶ κατηγοριῶν) 102,5 (Εὐριπίδης) (Phoen. 472) 126,13 (Aeol. 15,2) 143,22
Ἐφιάλτης 59,5. 8
Ζεὺς 154,2. 5. 15
Ἡρακλείδης. οἱ Ἡρακλείδαι 123,23 sq.
Ἡρακλῆς 123,28 sq.
Ἡρακλείτειος. τὰ Ἡρακλείτεια (ἀσπαρῆ) 105,11
Ἡράκλειτος. περὶ τῶν συγγραμμάτων Ἡρακλείτου εἴρηται δεῖσθαι βαθέος κολουμνητοῦ 105,12 (frg. 41 Byw.) 4,2 (Ἡρόδοτος) (I 65) 16,28
Θάύμας ν. Ἴρις
Θεανῶ 33,10
Θέογνις (ν. 175 Bergk) 32,19
Θεοδόσιος. ὡς Θεοδόσιος ἐν τοῖς σφαιρικοῖς διαλαμβάνει 64,30
Θεόφραστος (ἔγραψε περὶ κατηγοριῶν) 102,5 Θουκυδίδης (I, 24) 130,9
Θρᾷξ. τὴν μουσικὴν εὖρον οἱ Θρᾷκες 63,26
Ἰάμβλιχος 92,3
Ἰλιάς κακῶν 30,33
Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς 32,31
Ἰπποκράτης (XXI p. 569 Kühn) 30,29
Ἴρις, Θάυματος θυγάτηρ (ἀλληγορικῶς ἡ φιλοσοφία) 96,4
Καλλιμάχος (frg. XXIII Wilam.) 31,29
Κλέομβροτος 31,27
Κυνικός φιλόσοφος ἡμίζηρος ὢν προσῆλθεν Ἰουλιανῷ τῷ βασιλεῖ 32,30
Λυκεῖον ε. γ. 168,10. 13
Λυκούργος 16,26
Μίνως 76,11
Νεῖλος 64,2
Νικόμαχος Pythagoreus 26,10
Ὀδυσσεύς. ἡ οὐλὴ τοῦ Ὀδυσσεύς 140,7
Ὀλυμπιόδωρος ἔλεγεν ἑκατομυρίων τι ἐφεῦρεν ἢ φύσις μηχανήματα, ἐνδεῖαν πλουτοῦσαν καὶ

πλουτοῦσαν ὑποκρινόμενον ἐνδεῖαν. 163,3 εἶπεν Ὀὐλ ὁ φιλόσοφος· εἰ μὴ γράμμα κτλ. 31, 34 περὶ τῆς μουσικῆς φησιν· οὐ σώζεται λεῖψανα 64,32 65,2
Ὀμηρίδος. Ὀμηρικοὶ στίχοι 82,10 Ὀμηρικὴ ποίησις 106,16
Ὀμηρος διὰ μύθων τὴν ἰδίαν φιλοσοφίαν ἐδίδαξε (κατὰ ἀλληγορίαν) 106,5 (B 486) 65,1 (E 441. 442) 34,21 36,1 (Z 236) 25,6 (O 187) 157,12 (Π 617) 64,1 (Ψ 712?) 46,8 (α 57) 124,25 (α 170) 124,23 (ε 245) 41,18 (θ 325 δ 379 κ 306) 17,5 sq. (ι 34) 124,24 (λ 315) 59,4 (μ 118) 186,11
Ὀρέστης 112,30 127,26 154,4. 6
Ὀρφεὺς (Θρᾷξ) 63,27
Πεισίστρατος 88,24 89,8 χυδῶν φερομένους τοὺς Ὀμήρου στίχους ἡβουλήθη συναγαγεῖν 82,8 οἱ πολλοὶ ἐπλάττοντο στίχους καὶ ὡς Ὀμήρου ὄντας ἐπέφερον αὐτῷ 82,10
Πέλοψ 154,3 sq.
Περιπατητικός 139,15 οἱ Περιπατητικοὶ βουλόμενοι τὸ καρτερικὸν τῆς ψυχῆς ἐνδείξασθαι ἔλεγον ὧς Ζεὺς ὄρετον ἡμῖν περιστάσεις. 34,10 διὰ τί Περιπατητικοὶ καλοῦνται οἱ Ἀριστοτελικοὶ 121,8 ἐπιλαμβάνονται Πορφύριου 168,16 sq. videas Ἀριστοτέλης
Περίπατος. οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου 190,14
Πέρσης. ἀπὸ γέλωτος κολάσεις παρὰ Πέρσαις ἐφευρέθησαν 204,3
Πίνδαρος (Olymp. VI, 4) 96,15 Θηζαῖος 127,26 ἀπὸ κώμης τῆς τῶν Κυνῶν κεφαλῶν 128,7
Πλάτων. κἂν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπέγραψεν ἄγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσίστω. 5,12 57,19 λέγων ὅτι οὐ μόνον φιλόσοφον λέγω τὸν πολλὰ εἰδότα καὶ πολλὰ ἀποστηθίσαι δυνάμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀκηλίδωτον καὶ ἄρρυνον βίον κτησάμενον. 5,21 74,6 πρός οὓς (τοὺς Πυρρωνεῖους) ἀπαντᾷ ὁ Πλάτων λέγοντας μὴ εἶναι κατάληψιν 8,28 dialogum tit. Περὶ δικαίου ἢ περὶ πολιτείας 37,33 Εὐθύφρων ἢ περὶ ὁσίου 37,3 ὑποδιαίρει τὸ θεωρητικὸν εἰς φυσιολογικὸν καὶ θεολογικόν, τὸ δὲ μαθηματικὸν οὐκ ἠβούλετο μέρος εἶναι τῆς φιλοσοφίας ἀλλὰ προγύμνασμα τι 57,16 ἀσαφὲς διὰ τὴν θεωρημάτων 105,21 διὰ συμπόσιων τῶν πείραν ἐποιεῖτο (τῶν γνωσίων· ἐχόντων

πρὸς τὴν φιλοσοφίαν) 107,9 τὸ παρὰ Πλάτωνι καθόλου γένος (αἱ ἰδέαι) 134,28
Πλατωνικός. οἱ Πλατωνικοὶ .. διαιροῦσι τὸ πρακτικὸν εἰς δύο, εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν 75,33 λέγουσι τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶναι σώματα τὰ δὲ τριχῇ διαστατά 111,20 Πλατωνικὴ φράσις (εὐχερὴς καὶ ὁμαλή) 105,28 οἱ τὰ Πλάτωνος πρεσβύοντες δόγματα .. διαιροῦσι τὴν οὐσίαν 149,2 151,17
Πλωτίνος (Enn. I, 3,5) 30,31 (I, 3,3) 59, 17 (VI, 3,12) 149,6 Λυκοπολίτης .. περὶ οὗ εἴρηται ὅτι 'οὐ πολλοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ δὲ τέκῃ, μέγα τίεται' 91,25
Πορφύριος. Φοίνιξ μαθητὴς Πλωτίνου 91, 24 (De vita Plot. c. 1) 91,27 εἶπεν ἡ Πυθία· ἔνθους ὁ Σύρος ('Ιάμβλιχος), πολυμαθὴς ὁ Φοίνιξ 92,4 Εἰσαγωγή ἐπιγέγραπται 92,7 εἰς δύο τμήματα διαιρεῖται 93,7 209,18
Πριαμικός. Πριαμικαὶ συμφοραὶ 30,33
Προμηθεύς 9,34 10,1. 2
Πυθαγόρας philosophiam definivit 8,19 25,26 45,27 οὐκ ἐποίησε συγγράμματα 25,28 μηδὲ γάρ τις οἰέσθω τὰ Χρυσᾶ ἐπὶ αὐτοῦ εἶναι 26,7 τὸ τῆς σοφίας δνομα .. ἀφώρισεν ἐπὶ τῆς ἐν τῇ ὄντι γνώσεως 46,6 ἡρώτα (τοὺς συνόντας) ποῖα ἂν ἔοικεν ἐνύπνια 107,3
Πυθαγόρειος. τῶν Πυθαγορείων τις 26,1 ἐποίησε τὰ Χρυσᾶ ἐπὶ 26,7 82,16. 17 οὐ τρώγουσιν οἱ Πυθαγόρειοι κυάμους 33,11 ὁ τέσσαρα ἀριθμὸς πάνυ ἦν τίμιος παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις 48,24 ὁμνῶνσι 'ναὶ μὰ

τὸν ἀμετέραις ψυχαῖς κτλ. 48,25 Πυθαγόρεια συγγράμματα 25,28 26,5 Πυθαγορεία τις γυνή ἡ καὶ Θεανώ λεγομένη 33,9 ὥς φασιν οἱ Πυθαγόρειοι, διὰ τοῦτο μόνον λέγεται μαθηματικόν, ἐπειδὴ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔχει τὴν ὑπαρξίν 60,5 τὸ Πυθαγόρειον οὐ λέγεται γένος 127,3
Πυθία 16,26. 32
Πυρρώνειος. οἱ Πυρρώνειοι οἱ πάντα ἀνατρέπουν πειρώμενοι 8,25
Ῥαδάμανθους 76,11
Σικελία. ὁ ἐν Σικελίᾳ τύραννος 33,10
Σίμων (σκευεύς) 42,27
Στάγειρα 39,17
Σταγειρίτης 39,16 160,17
Στωϊκός. κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς μεγίστη ἐνδεῖα ἐστὶν ἡ τῶν ὀρέξεων ἀπληστία 17,27 36,31 παραδιδόσιν τρόπους τινάς, καθ' οὓς εὐλόγως τις ἀναιρεῖ ἑαυτόν 32,12 λέγουσι πάντα τὰ ὄντα σώματα εἶναι 111,5
Σωκράτης (φαλακρός, προκοιλίος, εὐφυής, σώφρων) 167,27 e. gr. 7,8 alias
Σωφρονίσκος 213,26
Τανταλίδης 154,3. 6
Τάνταλος 154,2
Τροφώνιος (cf. Athen. XIV p. 614 A) 204,5
Υἱός (ὁ Ἡρακλέους) 127,27
Φοίνιξ. τὴν ἀριθμητικὴν οἱ Φοίνικες εὖρον 63,23
Χαλδαῖος. τὴν ἀστρονομίαν οἱ Χαλδαῖοι εὖρον 64,9
Χρυσάβριος 92,18 ὑπατος Ῥώμης 93,14
Ὡτος 59,4. 8

III LOCI PLATONICI

Phaedo.	p. 60 C	27,25	Phaedr.	p. 237 B	9,20 95,18
	p. 61 A	25,21		p. 265 E	162,6
	p. 62 B	29,33 34,4	Gorg.	p. 449 A	43,2
	p. 64 A	26,16 29,14	Meno.	p. 81 C	4,32
	p. 67 B	29,25	Rei publ. X, 3	p. 598 D	106,10
Theact.	p. 176 A	26,19 37,3	Tim.	p. 41 B	2,17
Sophist.	p. 219 A	43,5		p. 47 A	5,2
	p. 235 C	9,29 162,1		p. 47 B	48,11 78,28
	p. 238 C	189,7	Leg. II, 1	p. 653 A	36,22
	p. 254 D	125,6	Epin.	p. 992 A	59,13
Phileb.	p. 16 C	9,32			

IV LOCI ARISTOTELICI

Cat.	p. 2 ^a 11	168,18 191,17	Top. A 15	p. 106 ^b 13	136,11
	p. 3 ^a 29	198,8	Z 2	p. 139 ^b 19	122,29 143,17
	p. 3 ^a 33	216,27. 28	Phys. A 6	p. 189 ^a 11	125,24
	p. 3 ^b 24	149,4	B 1	p. 193 ^a 7	2,25
	p. 10 ^a 11	195,28 213,6.7	Δ 1	p. 208 ^b 26	131,3
De interpret.	p. 17 ^b 29	28,1 183,25	Θ 4	p. 255 ^a 34	194,11
	p. 20 ^b 1	15,5	6	p. 259 ^a 18	6,8
Anal. pr. A 1	p. 24 ^b 16	13,18	De mund.	p. 399 ^b 1	115,27
4	p. 26 ^a 29	184,10	De an. A 1	p. 402 ^b 8	117,2
38	p. 49 ^a 24	189,9	Metaph. A 2	p. 982 ^a 4	26,28
Anal. post. A 22	p. 83 ^a 32	116,31	Λ 8	p. 1073 ^a 28	6,8
B 1	p. 89 ^b 23	1,13	(frg. 51)		9,2
3	p. 90 ^b 24	90,2	(frg. 182)		74,17

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS XVIII

PARS III STEPHANUS DE INTERPRETATIONE

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMER

MDCCCLXXXV

www.libtool.com.cn

S T E P H A N I
IN LIBRUM ARISTOTELIS
DE INTERPRETATIONE
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

MICHAEL HAYDUCK

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMER
MDCCCLXXXV

www.libtool.com.cn

P R A E F A T I O

Stephanus Alexandrinus, de quo nuper H. Usenerus accurate scripsit (*De Stephano Alexandrino commentatio* Bonnae CIOIOCCCLXXX), cum Heraclio imperatore Alexandria Constantinopolin venisset, ibi οἰκουμενικοῦ διδασκάλου munere functus est. Aristotelis praeter librum Περὶ ἑρμηνείας (cf. A. Müller *Die griech. Phil. in d. arab. Ueberl.* Halae 1873 p. 14. Usener p. 7¹) interpretatus est Categorias (cf. Usener p. 7 et ipsius comment. p. 21,5) et libros de Caelo (Brandisii Schol. p. 467¹ 36, Usener l. l.); item librorum de Anima interpres dicitur in cod. Vaticani gr. 241 saec. XIV fol. 6, quem locum totum perscribo: τίνες εἰσὶν ἐξηγῆται τῶν ἀριστοτελικῶν βιβλίων: εἰς μὲν τὰς εἰς φωνὰς ἀμμώνιος φιλόπονος μαγεντηνὸς καὶ ὁ δᾶδης [i. e. Δαβίδης]: εἰς δὲ τὰς ἑκατὸν κατηγορίας δᾶδης μαγεντηνὸς συμπλίκιος καὶ φιλόπονος: εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀμμώνιος, μαγεντηνὸς καὶ ψελλός: εἰς τὰ ἑπτὰ σχήματα ὁ ψελλὸς καὶ ὁ φιλόπονος: εἰς τὰ πρότερα ἀναλυτικὰ μαγεντηνὸς φιλόπονος καὶ ψελλός: εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν φιλόπονος θεμίστιος καὶ ὁ πτωχοπρόδρομος: εἰς τὴν διαλεκτικὴν ἀλέξανδρος ὁ ἀφορδισιᾶς (sic) καὶ ὁ φιλόπονος: εἰς τοὺς σοφιστικὸς ἐλέγχους ὁ ἐφέσιος μιχαήλ: εἰς τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν συμπλίκιος καὶ φιλόπονος: εἰς τὸ περὶ ψυχῆς στέφανος, φιλόπονος, θεμίστιος καὶ ὁ μοναχὸς σοφονίας: εἰς τὰ ἠθικὰ εὐστράτιος νικαίας, ἀσπάσιος καὶ ὁ ἐφέσιος μιχαήλ: εἰς τὸ περὶ οὐρανοῦ ὁ φιλόπονος καὶ ὁ ἀλέξανδρος: εἰς τὰ μετέωρα ὀλυμπιόδωρος καὶ φιλόπονος: εἰς τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς φιλόπονος: εἰς τὸ περὶ ζώων μορίων· περὶ ζώων πορείας· περὶ ζώων γενέσεως· περὶ ζώων κινήσεως· περὶ ζώων ἱστορίας· περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως καὶ τοῦ καθ' ὕπνον μαντικοῦ καὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος καὶ γήρως καὶ νεότητος, καὶ ζωῆς καὶ θανάτου καὶ ἀναπνοῆς καὶ ὁσμῆς καὶ ἀτόμων γραμμῶν καὶ χρωμάτων ὁ ἐφέσιος μιχαήλ. εἰς τὰ μετὰ τὰ φυσικὰ ἀλέξανδρος ὁ ἀφορδισιεύς.¹⁾ denique Analy-

¹⁾ Hunc locum G. Heylbut descripsit nostrumque in usum benigne commisit.

ticis Stephanum operam navare voluisse ipsius verbis p. 30, 17 45, 24 54, 2 docemur. et extitisse in Mendozae bibliotheca non solum Analyticorum sed etiam Sophisticorum Elenchorum commentarium ex veteribus catalogis Mendozianae tum Scorialensis bibliothecae cognovimus. continebat enim Mendozae codex 215 'Stephani philosophi commentaria in Analytica et Elenchos'; cf. Ch. Graux *Essai sur les origines du fonds grec de l'Escurial* Paris. 1880 p. 376 et p. 263 n. 156. codex cum multis aliis incendio anni 1671 periit. praeterea in catalogo librorum a Jano Lascare Artae (Ambraciae) apud Tribolium Demetrium visorum extat Στεφάνου φιλοσόφου Ἀλεξανδρείας εἰς τὰ β τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν σχόλια [K. K. Müller in *Centralblatt für Bibliothekswesen* I (1884) 395; cf. Piccolomini *Rivista di filologia* II 407 Σχόλια Στεφάνου φιλοσόφου εἰς τὸ πρότερον τῶν δευτέρων φιλοσόφων ex Lascaris aliquo catalogo]. Stephanorum medici Atheniensis et interpretis Rhetoricorum memoriam recte procul habuit Usenerus ab Alexandrino, quamquam in Stephani περὶ ἀγμῶν commentario quod extat in Mosquensi cod. 270 f. 96 (Matthaei) inscriptum est Στεφάνου ἱατροῦ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοσόφου εἰς τὸ περὶ ἀγμῶν ἱπποκράτους τὰ εἰωθότα προλέγεσθαι ὀκτὼ κεφάλαια. sed ex coniectura haec nata videntur, cum codex sit s. XVI.

Stephani igitur Alexandrini in Aristotelis de Interpretatione librum commentarium nunc primum edimus. quod etsi ad illustranda verba philosophi paene nihil affert, quod non diligentius et uberius ab Ammonio expositum sit, tamen cum ipsum memorabile documentum esse videatur Aristotelis studiorum in summis tenebris Byzantinae aetatis florentium tum ad philosophi verba restituenda non contemnendae est auctoritatis, quippe quod nostris omnibus libris aetate longe antecedit. Quamquam fatendum est ea quae Stephanus ex suis exemplis exhibet — nam pluribus eum libris usum esse p. 14, 30 legimus — nec saepe nec multum a vulgata differre. Quae ab omnibus Bekkeri codicibus discrepant, haec fere sunt de Interpr. 16^a 3 μὲν om. ^a20 post χωρισμένον add. ὠρισμένῃν δὲ φύσιν εἰσάγουσα ^a31 οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ ἀπόφασις ἐστὶ ^b10 praeter vulgata τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων exhibet v. l. τῶν ὑπαρχόντων ^b25 οὐδὲν εἰρηνοῦσαι 17^a 11. 12 τὸ ἐστὶν ἢ ἐστὶ ἢ ἦν ^a15 τοῦτο πραγματείας ^a38 ἐπειδὴ οὖν om. ^b15 κατηγορηθῆσεται 18^a 18 οὐκ ἐστὶ μία πρότασις (nisi forte ver neglegentius descripsit) ^b26 καὶ τὰ τοιαῦτα 20^a 4 ὑγιαίνειν καὶ βαδίζειν ^a25 om. ^a26 post σοφός add. ἐστὶ 21^a 32 post δοξαστήν add. ἐστὶν ^b14 πᾶν ^b27 πρόσθεσις 22^a 38 φανερόν δὲ ^b30 εἶναι om. 23^a 12 μόνον ^b37 εἰεν ἀληθεῖς. Ubi Bekkeri libri inter se dissentiunt, Stephanus plerumque cum cod. C congruit.

Libellum edidi ex codice Parisino graeco 2064. Codex Parisinus est saeculi X, membranaceus, quadratus. continetur primo loco ἐξηγήσεις εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀριστοτέλους καὶ εἰς τὰ γ σχήματα incerti auctoris, qui tamen non videtur esse Ammonius. tum f. 36^r Scholia Stephani in Hermenian, quae edimus, deinde f. 88^r σχόλια εἰς τὸ α τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου (sic). Ὁ φιλόσοφος ὅτε περὶ φωνῶν διαλέγεται οὐ περὶ τῶν ἀσύνων διαλέγεται κτλ. haec sunt varia in Priora Analytica commentaria, quae sic distinxit M. Wallies: 'inde a f. 88^r—112^r Ammonius ipse commentatur, qui f. 108^v ὁ ἡμέτερος πατήρ dicat. f. 112^v vacuum est relictum. librarius adnotat ζῆται τὴν ἀκολουθίαν τέσσαρα φύλλα στρέψας ἦκου καὶ τὸ σημεῖον ἴδοις ἄν [cf. f. 116^r]. sed haec pars f. 113^r—155^v non Ammonii, sed Philoponi [ed. Zanetti f. X^v—XXXI^v] atque hoc nomen etiam subscriptio testatur. secuntur scholia anonymi et anonymi commentarius ad alterum et tertium tmema l. I Analyticorum Priorum usque ad f. 185^r. excipit longior dissertatio de ἀντιστοφαῖς. f. 202^v—208^v iterum commentaria ad Anal. Pr. l. I alterum tmema, f. 209^r—225^v ad tertium. f. 226^r—261^v commentarium exhibet ad Aristotelis c. 8—26. hoc est Philoponi commentarii simile; sed mos diversus ab illo. velut f. 227^v opiniones commentatorum enumerantur, qui locus deest Philopono, similisque est Ammonii f. 108^v. itaque veri simile est hanc quidem partem Ammonio sive Ammoniano cuidam deberi. velut f. 228^v extat ὁ ταῦτά μοι ἐξηγησάμενος Ἰαμβλίχῳ ἐπόμενος. quae suspicio confirmatur lemme in medio commentario enitente f. 254^r περὶ ὑποθετικῶν συλλογισμῶν ἐκ τοῦ μονοβίβλου Ἀμμωνίου.' sed de his accuratius videndum erit, cum Ammonii editio parabitur. Stephani commentarium, quod ex uno hoc codice innotuit non solum Brandisio et Waitzio (Organi I p. 38sq.) sed etiam Torstrikio, descripsit Parisiis Hermannus Diels; cuius exemplar postea recognovit E. Schwartz Gottingensis. De scriptura ille haec adnotavit: 'deductus est ex exemplari unciali scriptura exarato, quod cum accentibus aut nullis aut raris distinctum esset, librarius saepe in errores incidit, saepius ubi haeserat velut in πράξις accentum omisit. sed est ubi in accentu vel posito vel omissa constet, ut in οὐδεῖς, γὰρ et plerumque in μὲν et δε. eadem dubitatio de spiritibus. τὸ αὐτὸ constare solet. forma spirituum quadrata, ut vetustum librum decet † †, sed omissa inferiore parte haud raro angulus efficitur † †. voces a ρ incipientes spiritu nusquam non carent. ν ἐφελκυστικόν abundat antiquo more, sed nulla in ἔστιν et εἰσιν meo exemplo fides, cum constantem fere siglorum ∙/∙. ∙//. vel ∙//. usum meo arbitrio explicaverim.

ceterum compendia extremarum vocum nulla nisi o ultimae litterae superpositum, quod vel σ vel ω ex arbitrio explices. sigla praeter $\cdot/$.

$\cdot/$. crebra $\cdot\overset{\tau}{\chi}$ $\overset{\sigma}{\rho}$ $\overset{\epsilon}{\pi}$ $\tilde{\alpha}\nu\sigma$ et alia quaedam ex mathematicorum libris transvecta.'

Scripturae vitia praeter eos, quos Diels dicit, errores in codice satis multa occurrunt, sed ea plerumque levia et quae facili negotio tolli possint: item lacunae, quae multae insunt, paucis exceptis ex sententia facile explentur.

Commentariis eadem manu simplicium enuntiationum, quarum numerum Stephanus p. 39sq. 54sq. praeunte Ammonio computat, exempla addita sunt; neque tamen absolvit negotium, qui ea conscripsit, sed defecit in eis enuntiationibus, quae praeter subiectum et praedicatum $\tau\rho\iota\tau\omicron\nu$ $\pi\rho\sigma\chi\alpha\tau\eta\gamma\gamma\omicron\rho\acute{o}\mu\epsilon\nu\omicron\nu$ habent eademque $\mu\epsilon\tau\grave{\alpha}$ $\tau\rho\acute{o}\pi\omicron\upsilon$ sunt. Hanc exemplorum tabulam non ipsius Stephani esse ex eo intellegitur, quod in negatione $\omicron\delta$ collocanda ab illius praeceptis non raro discrepat. ut $\Sigma\omega\chi\rho\acute{\alpha}\tau\eta\varsigma$ (vel $\omicron\delta$ $\Sigma\omega\chi\rho\acute{\alpha}\tau\eta\varsigma$) $\omicron\delta\chi$ $\acute{\epsilon}\nu\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\varsigma$ $\beta\alpha\delta\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota$, $\omicron\delta\chi$ $\acute{\epsilon}\nu\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\varsigma$ $\delta\acute{\iota}\chi\alpha\acute{\iota}\omicron\varsigma$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota$ affirmationum, quarum indefinitum praedicatum sit, locum tenent, cum dicendum fuerit $\Sigma\omega\chi\rho\acute{\alpha}\tau\eta\varsigma$ $\acute{\epsilon}\nu\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\varsigma$ $\omicron\delta$ $\beta\alpha\delta\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota$, $\omicron\delta$ $\delta\acute{\iota}\chi\alpha\acute{\iota}\omicron\varsigma$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota$; illae enim, ut diserte ait Stephanus p. 56,24, negationes sunt. Contra negatio subiecto infinito praedicato definito dicitur haec $\omicron\delta$ $\Sigma\omega\chi\rho\acute{\alpha}\tau\eta\varsigma$ $\acute{\epsilon}\nu\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\varsigma$ ($\acute{\alpha}\nu\alpha\chi\chi\alpha\acute{\iota}\omega\varsigma$ $\acute{\alpha}\delta\upsilon\nu\acute{\alpha}\tau\omega\varsigma$) $\omicron\delta$ $\beta\alpha\delta\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota$, quae re vera affirmatio est subiecto et praedicato infinitis. Denique in negationibus $\omicron\delta\delta\epsilon\iota\varsigma$ $\omicron\delta\chi$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\varsigma$ ($\omicron\delta$ $\pi\acute{\alpha}\varsigma$ $\omicron\delta\chi$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\varsigma$) $\omicron\delta\chi$ $\acute{\epsilon}\nu\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\varsigma$ $\beta\alpha\delta\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota$, $\omicron\delta\chi$ $\acute{\alpha}\nu\alpha\chi\chi\alpha\acute{\iota}\omega\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\alpha\pi\nu\epsilon\acute{\iota}$, $\omicron\delta\chi$ $\acute{\alpha}\delta\upsilon\nu\acute{\alpha}\tau\omega\varsigma$ $\acute{\iota}\pi\tau\alpha\tau\alpha\iota$ si scholiasta praedicatum infinitum esse voluit, v. $\omicron\delta\chi$ non $\tau\rho\acute{o}\pi\omicron$ sed praedicato adiungendum erat. Haec igitur: Stephano profecta non esse satis constat. nihilo minus cum ea non multo inferiora esse aetate propter ipsius Parisini vetustatem apparere ut scholarum illarum consuetudo patefieret, ipsius Stephani libro anectere visum est.

Scriptum Thorunio

a. d. VII Kal. Nov. MDCCCLXXXIV

MICHAEL HAYDUCK

STEPHANI
IN LIBRUM ARISTOTELIS
DE INTERPRETATIONE
COMMENTARIUM

• www.libtool.com.cn

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΗΝ ΘΕΩΙ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

⟨'Αρχὴ τοῦ α τμήματος. Πράξις α ⟩

p. 16^a1 Πρῶτον δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἔπειτα τί
5 ἔστιν ἀπόφασις καὶ κατὰφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος καὶ
τὰ ἐξῆς.

Προσίμιον ἔχει ἡ παροῦσα πραγματεία διμερές. καὶ ἐν μὲν τῷ α
μέρει ποιεῖται τὴν ἀπαρίθμησην αὐτῶν τούτων περὶ ὧν μέλλει διαλέγεσθαι
ἐν τῷ α τμήματι, ἔτι δὲ καὶ θεώρημά τι παραδίδωσιν· ἐν δὲ τῷ β μέρει
10 ἀναλογίαν τινὰ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα διεξέειπιν. τὴν μὲν ἀπαρίθμησην
λέγων ὅτι δεῖ πρότερον ὀρίσασθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, εἴτα τί ἔστιν
ἀπόφασις καὶ κατὰφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος. καὶ αὕτη μὲν
ἔστιν ἡ ἀπαρίθμησης· τὸ δὲ θεώρημα τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι ὁ ὄντων, γραμ-
μάτων φωνῶν, νοήματων πραγμάτων, δύο τούτων φύσει εἰσί, τὰ δὲ ἕτερα
15 δύο θέσει. τοῦτο δὲ δείκνυσιν τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ γράμματα καὶ τὰ ὀνό-
ματα οὐ παρὰ πᾶσιν τὰ αὐτά· τὰ δὲ μὴ παρὰ πᾶσιν τὰ αὐτά οὐ φύσει·
τὰ γράμματα ἄρα καὶ τὰ ὀνόματα οὐ φύσει. ὅτι μὲν οὖν τὰ ὀνόματα καὶ
τὰ γράμματα οὐκ εἰσὶν παρὰ πᾶσιν τὰ αὐτὰ αὐτόθεν ὡμολόγηται. ἄλλος
γὰρ τύπος τῶν γραμμάτων παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ ἄλλος παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.
20 ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ ὀνόματα τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσιν· ἄλλοις γὰρ ὀνόμασι
κέχρηται οἱ Ἕλληνες, φέρε εἰπεῖν ἐπὶ ἵππου καὶ κυνός, ἄλλοις δὲ Ἀἰγύπτιοι
καὶ Ῥωμαῖοι, καὶ ἕτερον ἔθνος ἄλλοις. ὅτι δὲ τὰ μὴ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά
οὐ φύσει ἀλλὰ θέσει, καὶ τοῦτο πρόδηλον· εἰ γὰρ ᾤσαν φύσει, ἔδει παρὰ
πᾶσιν τὰ αὐτὰ εἶναι· ἡ γὰρ φύσις πανταχοῦ τὸ αὐτὸ δημιουργεῖ. Ὅτι δὲ
25 τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά καὶ διὰ τοῦτο φύσει
δῆλον· οὐ γὰρ ἕτερον νόημα ἔχει περὶ τοῦ ἵππου Αἰγύπτιος ἕτερον δὲ
Ἕλλην, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ νόημα. καὶ πάλιν τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔστιν ἕτερόν τι
παρὰ τοῖσδε ὁ ἵππος ἕτερον δὲ παρὰ ἄλλοις, ἀλλὰ παρὰ πᾶσι τὸ αὐτό.

3 'Αρχὴ—Πράξις α ex reliquorum titularum similitudine addidi 5 καὶ ἀπόφανσις om.
1: in mrg. add. P² 10 διεξέειπιν P
Comment. Arist. XVIII 3. Steph. de Interpr.

• www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

καίται αὐτῷ εἰπεῖν τί ἐστὶν ὄνομα ἢ ῥῆμα καὶ τὰ λοιπά. τὸ δὲ τί ἐστίν, ὡς πολλάκις ἡμῖν εἴρηται, * * εἰ μὴ δι' ὀρισμοῦ· οὐ γὰρ ἡμῖν ὁτλον.
 p. 16^a1 τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα. ἐζήτησάν τινες περὶ τῆς τάξεως τούτων, διότι προέταξεν τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος. καὶ λέγομεν ὅτι ὡς κοινότερον
 5 ἰδιωτέρου προσέθηκεν αὐτό. τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα λέγεται ὄνομα, τὸ δὲ ὄνομα ῥῆμα οὐ λέγεται. αὐτὸς γὰρ Ἀριστοτέλης παρακατιῶν λέγει 'αὐτὰ δὲ τὰ ῥήματα καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα ὀνόματά εἰσιν'. πολλάκις γοῦν ἡμεῖς φάμεν Πλάτωνα καλοῦς ὀνόμασι κεχρησθαι, μὴ μόνον ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ ῥήμασιν καὶ ἄλλοις μέρεσι τοῦ λόγου χρωμένον αὐτοῦ. καὶ ὅτι τὸ μὲν ὄνομα τῆς
 10 ὑπάρξεως καὶ τῆς οὐσίας ἐστὶν σημαντικόν, τὸ δὲ ῥῆμα τῆς οὐσίας ἐνεργείαν σημαίνει, προτερεῦει δὲ ἡ οὐσία τῆς ἐνεργείας, εἰκότως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος προταχθήσεται· ὡς γὰρ ἔχουσι τὰ πράγματα, οὕτως καὶ οἱ περὶ αὐτῶν ἔχουσι λόγους. ἠπύρησαν δὲ τινες, διὰ τί ἡ μερῶν ὄντων τοῦ λόγου μόνον τῶν δύο τούτων ἐμνημόνευσεν, ὀνόματός τε φημι καὶ ῥήματος.
 15 καὶ εἰ μὲν εἴποι τις ὅτι ταῦτα μόνον ἀλλήλοισι συμπλεκόμενα τὸν λόγον αὐτοτελῇ ποιούσι, τὰ δὲ ἄλλα οὐ, ψεύδεται· καὶ γὰρ καὶ μετοχὴ καὶ τὸ καλούμενον ἀπαρέμφατον καὶ ἀντωνυμία συμπλέκονται καὶ ποιούσι λόγον αὐτοτελῆ. οἷον ἀντωνυμία καὶ ῥῆμα 'ἐγὼ περιπατῶ', * * 'ὁ τρέχων βαδίζει', ὅλα ἀπαρέμφατα ῥήματα 'τὸ φιλοσοφεῖν εὐδαιμονεῖν ἐστίν'.
 20 λέγομεν οὖν ὅτι πάντα ταῦτα εἰς ὄνομα καὶ ῥῆμα ἀναφέρει· καὶ εἰ μὲν ἐπέχουσι τόπον ὑποκειμένου, ταῦτα καλεῖ ὀνόματα, εἴτε ῥήματα ὥσιν εἴτε μετοχαὶ εἴτε ἀντωνυμίαι εἴτε καὶ τὰ παρὰ γραμματικοῖς ὀνόματα. οἷον c. 37^v ἐάν ἡ ὄνομα τοῦ ὑποκειμένου τάξιν ἐπέχον ὡς τὸ 'Σωκράτης δίκαιός ἐστιν', τὸ Σωκράτης ὄνομα καλεῖ, ἐπειδὴ τόπον ἔχει ὑποκειμένου· εἰ δὲ ῥῆμα ὡς
 25 'τὸ φιλοσοφεῖν εὐδαιμονεῖν ἐστίν', τὸ φιλοσοφεῖν ὄνομα καλεῖν ἀξιού. εἰ δὲ μετοχὴ ὡσπερ 'ὁ τρέχων βαδίζει', καὶ ἡ μετοχὴ ὄνομα παρ' αὐτῷ λέγεται. καὶ εἰ ἀντωνυμία λαμβάνεσθαι συμβαίη, ὀνόματος προσσηγορίας τυγχάνει, ὡς τὸ 'ἐγὼ περιπατῶ', ἐπειδὴ ὑποκειμένου τάξιν ἐπέχει. πάντα δὲ τὰ κατηγορουμένου τάξιν ἐπέχοντα ῥήματα καλεῖν εἴωθεν, ὅποῖον ἂν εἴη
 30 μέρος τοῦ λόγου, ὡς 'τὸ ζῆν οὐσία'. τὸ οὐσία ῥῆμά φησιν, καίπερ ὄνομα ὄν, ἐπειδὴ κατηγορεῖται τοῦ ζῆν. τῶν δὲ παρὰ γραμματικοῖς ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου μνήμην οὐκ ἐποιήσατο, διότι οὐκ εἰσὶν κυρίως μέρη λόγου, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν ὡς ἐπὶ τῶν ἐπιρρημάτων σχέσιν μόνως σημαίνουσι τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ὡς τὸ 'καλῶς βαδίζει' καὶ 'εὖ
 35 διαλέγεται' καὶ 'ἀναγκαίως ἀναπνεῖ'. ὡσπερ γὰρ ἐπὶ τοῦ πλοίου φάμεν τὰς μὲν σανίδας μέρη, τὴν δὲ κόλλαν καὶ τοὺς ἥλους καὶ τοὺς γόμφους μέρη γε οὐ, ἀλλὰ συμβαλλόμενα πρὸς τὰ μέρη, οὕτως καὶ ταῦτα μέρη μὲν οὐκ εἰσὶν λόγου, ἀλλὰ λέξεως μέρη ἢ καὶ ὁ λόγος μέρος.

2 lacunam indicavi; addendum est οὐκ ἔστι λαβεῖν 6 αὐτὸ P 'Αριστοτέλης] c. 3
 3. 16^b 19 αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἑαυτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά ἐστι 13 ἠπύρησαν δὲ τινες
 16. Ammon. fol. 10^v 17 ἀντωνυμία Diels: ἀντωνυμίας P 18 addendum est μετοχὴ
 καὶ ῥῆμα 23 ἐπέχων P 26 αὐτῷ scripsi: αὐτὰ P 33 τὰ μὲν] cf. Ammon. fol. 11^r
 37^v Diels: τινων P 35 ὡσπερ γὰρ] cf. Ammon. fol. 12^r 38 μέρος Ammon.: μέρη P

p. 16^a1 ἔπειτα τί ἐστὶν ἀπόφασις καὶ κατάφασις. εἰκότως τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα τούτων προέταξεν· ὡς ἀπλούστερόν φησιν. διὰ τί δὲ τὰ χεῖρω προέταξε τῶν κρειττόνων, οἷον τὴν ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως, τὴν κατάφασιν τῆς ἀποφάνσεως καὶ ταύτην τοῦ λόγου; φαιδρὸν οὖν εἰκότως τοῦτο πεποιήκειν, διότι τὸ πέρας τῶν φθασάντων ἀρχὴν τῶν μελλόντων πεποιήκει. ἐπειδὴ γὰρ κατήντησεν εἰς τὸν λόγον, ἄρχεται περὶ αὐτοῦ διαλέγεσθαι, πρῶτον μὲν ἵνα συνεχῇ ποιήσῃ τὴν διδασκαλίαν, ἔπειτα δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀποφάνσεως μέμνηται τοῦ λόγου, καὶ τῆς ἀποφάνσεως πάλιν μέμνηται ἐν τῷ τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως λόγῳ. τὰ δὲ λαμβανόμενα ἐν τῷ ὅρισμῳ τινος γνωριμώτερα βούλονται εἶναι τοῦ ἐν ᾧ λαμβάνονται.

Ὅτι μὲν τῶν διαιρέσεων κυριώτατοι τρεῖς εἰσιν τρόποι μεμαθήχαμεν, ὡς γένος εἰς εἶδη, ὡς ὅλον εἰς μέρος, ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα ^{1.38} σημαινόμενα. καὶ ὅτι ἡ ἀπόφανσις καθολικωτέρα ἐστὶν καὶ διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν καὶ ὁμολόγηται· ζητητέον δὲ κατὰ ποῖον τρόπον διαιρεῖται. ὅτι μὲν οὖν ὡς ὅλον εἰς μέρη ἀδύνατον, τοῦτο αὐτόθεν ὁμολόγηται· ἐρρέθη γὰρ ὅτι τὰ τεμνόμενα ὡς ὅλον εἰς μέρη ἢ εἰς ὁμοιομερῆ διαιρεῖται ὡς σὰρξ εἰς σάρκα καὶ ὅστων εἰς ὅστων, ἢ εἰς ἀνομοιομερῆ ὡς Σωκράτης εἰς χεῖρας πόδας κεφαλὴν· καὶ ὅτι τὰ ὁμοιομερῆ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸν ὅρισμόν οὐ μόνον τοῦ ὅλου δέχονται ἀλλὰ καὶ ἀλλήλων, τὰ δ' ἀνομοιομερῆ οὐκέτι. ἡ οὖν ἀπόφανσις οὐ δύναται διαιρεῖσθαι ὡς ὅλον εἰς μέρη οὔτε ὡς ὁμοιομερῆ οὔτε ὡς ἀνομοιομερῆ. ὡς ὁμοιομερῆ μὲν οὐ δύναται, ἐπειδὴ τὰ τμηθέντα, εἰ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὅλου δέχονται (καλεῖται γὰρ καὶ ἡ κατάφασις καθ' ἑαυτὴν ἀπόφανσις καὶ ἡ ἀπόφασις ὁμοίως), ἀλλ' οὖν τὸ ὄνομα καὶ τὸν ὅρισμόν ἀλλήλων οὐκ ἐπιδέχονται· οὔτε γὰρ ἡ ἀπόφασις καὶ κατάφασις λέγεται οὔτε πάλιν ἡ κατάφασις ἀπόφασις. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὅρισμόν ἀλλήλων ἐπιδέχονται. οὔτε δὲ ὡς εἰς ἀνομοιομερῆ τέμνεται. ἐρρέθη γὰρ ὅτι τὰ ἀνομοιομερῆ οὐκ ἐπιδέχονται τοῦ ὅλου τὸ ὄνομα· οὐδεὶς γὰρ λέγει τὸν πόδα ἢ τὴν κεφαλὴν ἢ τὴν χεῖρα Σωκράτους Σωκράτην. ἐν ταῦθα δέ, ὡς εἵπομεν, καὶ ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ κατάφασις τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι λέγονται ἀποφάνσεις. οὕτως μὲν οὖν οὐ δύναται ὡς ὅλον εἰς μέρη διαιρεῖσθαι ἡ ἀπόφανσις εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. ἀμφιβάλλονται δὲ λοιπόν, εἰ ἄρα ὡς γένος εἰς εἶδη, ὡς δοκεῖ τῷ Πορφυρίῳ, ἢ ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαινόμενα, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέστησεν. ἡμεῖς δὲ ἡνίκα Ἀριστοτέλης ὀρίζεται ἕκαστον αὐτῶν, προφέροντες ἑκατέρων τῶν ἐξηγητῶν τὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ δύναμιν διακρίνομεν.

p. 16^a3 Ἔστιν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ. ἐν τῇ φωνῇ εἶπεν, ἵνα σημάνῃ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα· ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσὶν ἀπλῶς φωναί, ἀλλὰ ἐν τῇ φωνῇ. διὸ οὐκ εἶπεν· αἱ φωναὶ εἰσὶν σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων, ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ φωνῇ.

7 volebat ποιῆσθαι 8 ἀποφάνσεως (ante μέμνηται) scripsi: ἀποφάσεως P 11 ὅτι μὲν
cf. Ammon. fol. 14^r 20 ἀπόφανσις corr. P²: ἀπόφασις P¹ 21 οὔτε (post ὁμοιομερῆ)
P²: οὐδὲ P¹ 31 ἡ] ἡ P ἀπόφασιν ex ἀπόφανσιν corr. P¹ 32 ὡς γένος
Ammon. fol. 14^r 34 ἑκατέρων Diels: ἑκατέρως P 36 ἐν τῇ φωνῇ] cf. Ammon. fol. 19

p. 16^a4 καὶ τὰ γρα|φόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καλῶς εἶπεν τὰ 1.38^r
 γραφόμενα καὶ οὕτε γράμματα οὕτε στοιχεῖα, ἐπειδὴ τὸ μὲν γράμμα
 πρωτοτύπως μὲν σημαίνει τὸν τύπον καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ξέσεως, ὡς
 καὶ ὁ ποιητής

5 νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεται αὕτως·

κατὰ δευτέρον δὲ λόγον τὴν ἐκφώνησιν καὶ τὴν δύναμιν σημαίνει. τὸ δὲ
 στοιχεῖον ἔμπαιιν κατὰ μὲν πρῶτον λόγον καὶ πρωτοτύπως τὴν ἐκφώνησιν
 καὶ τὴν δύναμιν, οἷον τὸ δύνασθαι τάδε στοιχεῖα συντάττεσθαι καὶ ἐκ-
 φωνεῖσθαι ἢ μή· κατὰ δευτέρον δὲ λόγον τὸν χαρακτῆρα. διὰ τὸ ἀναμφί-
 10 βολον οὖν οὕτε στοιχεῖα εἶπεν οὕτε γράμματα, ἀλλὰ γραφόμενα· τὸ γὰρ
 γραφόμενον, τοῦτ' ἔστιν αὐτὸς ὁ τύπος, σύμβολόν ἐστιν τῶν ὀνομάτων.
 οὐ γὰρ ἡ ἐκφώνησις· ἡ ἐκφώνησις γὰρ μέρος ἐστὶν τῆς φωνῆς. καὶ ταῦτα
 μὲν Ἀμμώνιος ὁ φιλόσοφος. ὁ δὲ ἡμέτερος διδάσκαλός φησιν ὅτι Ἀριστο-
 τέλης μὲν κατεχρήσατο γραφόμενα εἰπὼν ἀντὶ τοῦ γράμματα, ἐπεὶ τὸ
 15 γραφόμενον οὕτω ἔστιν ὡς γινόμενον· τὸ δὲ μήπω ὃν πῶς ἐνδέχεται
 σύμβολον εἶναι τινός; καὶ δευτέρον πόθεν ἔχουσι δεῖξαι ὅτι τὸ μὲν γράμμα
 πρωτοτύπως μὲν τόδε σημαίνει κατὰ δευτέρον δὲ τόδε, τὸ (ὁδὲ) στοιχεῖον
 τὸν ἀντικείμενον ἐστίν; οὐδείς γὰρ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων τε καὶ ἐξηγητῶν εἶπεν
 τοῦτο οὕτε Ἀλέξανδρος οὕτε Πορφύριος.

20 p. 16^a6 Ὡν μέντοι ταῦτα σημεία πρώτως, τὰ αὐτὰ πᾶσι παθη-
 ματα τῆς ψυχῆς. πρώτως εἶπεν σημεία εἶναι τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα
 τῶν νοημάτων, διότι δευτέρως καὶ τῶν πραγμάτων σημεία ἐστίν. τῶν γὰρ
 ὁ τούτων τὰ μὲν μόνως ἐξαγγέλλουσιν. ὥσπερ τὰ γραφόμενα, τὰ δὲ μόνως
 ἐξαγγέλλονται, ὥσπερ τὰ πράγματα, τὰ δὲ καὶ ἐξαγγέλλουσι καὶ ἐξαγγέλ-
 25 λονται, ὥσπερ τὰ νοήματα καὶ αἱ φωναί. ἐξαγγέλλουσι μὲν τὰ πρὸ αὐτῶν,
 ἐξαγγέλλονται δὲ ὑπὸ τῶν μετ' αὐτά. οἷον τὰ νοήματα ἐπειδὴ δευτέρα
 μὲν εἰσιν τῶν πραγμάτων, πρῶτα δὲ τῶν φωνῶν καὶ τῶν γραμμάτων, ἐξ-
 αγγέλλουσι μὲν τὰ πράγματα, ἐξαγγέλλονται δὲ ὑπὸ τῶν φωνῶν (καὶ) τῶν
 γραφομένων. πάλιν | αἱ φωναὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξαγγέλλουσι μὲν 1.39^r
 30 τὰ πράγματα καὶ τὰ νοήματα, ἐξαγγέλλονται δὲ ὑπὸ τῶν γραφομένων. τὰ
 μέντοι πράγματα οὕτε ἐξαγγέλλουσι ποτε, ἐπειδὴ οὐδέν ἐστιν πρὸ αὐτῶν,
 οὐδὲ τὰ γραφόμενα ἐξαγγέλλονται ὑπὸ τινος, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τι μετ'
 αὐτά. καὶ ἔστιν φύσει μὲν πρότερον τὸ πρᾶγμα τῶν ἄλλων· δεῖ γὰρ πρό-
 τερον εἶναι φέρε εἰπεῖν τὸν ἵππον καὶ οὕτως τὸ περὶ αὐτὸν νόημα, μετὰ
 35 δὲ τὸ νόημα τοῦ ἵππου καὶ τὸ ὄνομα, μετὰ δὲ τὸ ὄνομα τὰ γράμματα,
 εἴπερ ὅλως εἰσὶν γράμματα.

p. 16^a7 Καὶ ὧν ταῦτα ὁμοιώματα, πράγματα ἤδη τὰ αὐτά.
 ἱστέον ὅτι τὰ νοήματα τῶν πραγμάτων ὁμοιώματα εἶπεν, τὰ δὲ ὀνό-

4 ὁ ποιητής] II. A 388

mon. fol. 20^r: νοημάτων P

τον P, sed cf. v. 21

λουσι—ἐξαγγέλλονται P, et sic ubique

37 ὁμοίωμα P

11 τόπος P; u superscr. P²

13 Ἀμμώνιος] cf. fol. 20

21 πρώτως εἶπεν] cf. Ammon. fol. 20^v

27 πρῶτα] volebat πρότερα

ὀνομάτων scripsi, cf. Am-

17 δὲ addidi

23. 24 ἐξαγγέ-

28 καὶ addidi

- ματα τῶν νοημάτων σύμβολα. διαφέρουσι δὲ τὰ ὁμοιώματα καὶ τὰ σύμβολα
κατὰ τοῦτο, διότι τὸ μὲν ὁμοίωμα ὡς οἶόν τε εἰκονίζεται τῇ πράγματι,
οἶον ὁμοίωμα τοῦ Σωκράτους ἢ εἰκὼν κατὰ δύναμιν ἀπομάσσεται αὐτὸν τὸν
χαρακτήρα τοῦ Σωκράτους, (ὡς) εἶναι αὐτὸν προκρίλιν ἐξόφθαλμον φαλα-
5 κρόν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσον δυνατόν ἐστι γράψαι καὶ ὁμοῖωσαι Σωκράτει·
τὸ δὲ σύμβολον οὐχ οὕτως. ἐφ' ἡμῖν γάρ ἐστι ποιῆσαι σύμβολον πολέμου,
δ' ὁδὸν θέλωμεν, οἶον καὶ πυρὸς ρίψιν καὶ δόρατος ἀνάτασιν καὶ τὰ τοιαῦτα.
τὸ δὲ ὁμοίωμα οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ζωγράφῳ ἄλλως καὶ ἄλλως ποιῆσαι. ἀλλ'
ὡς ἔχει τὸ παραδείγμα. εἰκότως οὖν καὶ ἐπὶ μὲν τῶν νοημάτων ὁμοίωμα
10 εἶπεν, διότι ἀδύνατόν ἐστιν ἄλλως καὶ ἄλλως νοῆσαι ἵππον, καὶ ἄλλως
ἐκείνῳ· τὰ δὲ ὀνόματα, ἐπειδὴ ἐνδέχεται ἄλλως μὲν καὶ δι' ἄλλου ὀνό-
ματος σημαίνειν ἐμὲ τὸ πρᾶγμα, καὶ δι' ἄλλου ὀνόματος ἐκείνῳ, εἰκότως
εἶπεν σύμβολα.
- ρ. 16*9 Ἔστι δὲ ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ
15 ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι. ἐνταῦθα τὸ δεύτερον μέρος τοῦ προοιμίου,
ἐν ᾧ, ὥσπερ εἴπομεν, ἀναλογίαν παραδίδωσι τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα.
ἔστι δὲ ἀναλογία ἢ τῶν λόγων ὁμοιότης, οἶον ὡς τόδε πρὸς τόδε, ὡς ἀπλοῦν
νόημα πρὸς τὴν ἀπλὴν φωνήν. ὥσπερ γάρ ἐν τῇ ἀπλῇ νοήματι οὐκ ἔστιν εἰ.
τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, οὕτως καὶ ἐν τῇ ἀπλῇ φωνῇ· καὶ ὥσπερ ἐν
20 τῇ συνθέτῃ νοήματι πάντως ἐστὶν τὸ ἀληθὲς ἢ τὸ ψεῦδος, οὕτως καὶ ἐν
τῇ συνθέτῃ λόγῳ ἔστιν. ἐν τούτῳ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀναλογία.
- ρ. 16*12 Περὶ γὰρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶν τὸ ψεῦδος τε
καὶ τὸ ἀληθές. ἰστέον ὅτι σύνθεσιν καλεῖ τὴν κατάφασιν, διότι συντί-
θεται τὸ κατηγορούμενον τῇ ὑποκειμένῳ, διαίρεσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν,
25 διότι διαιρεῖται τὸ κατηγορούμενον διὰ τῆς οὐ ἀρνήσεως ἐκ τοῦ ὑποκειμένου.
- ρ. 16*14 Οἶον τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν. ἰστέον ὅτι τὸ λευκὸν
ὄνομα ἐστὶν καὶ πτωτικὸν ὄνομα καὶ ὅμως ἀντὶ ῥήματος αὐτὸ ἔλαβεν.
εἴπομεν γὰρ ὅτι ἡνίκα τάξιν ἐπέχει κατηγορουμένου, καὶ ὄνομα ἢ καὶ
ῥῆμα, ῥῆμα λέγεται.
- 30 ρ. 16*18 Ἡ ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον. ἀπλῶς λέγει τὸν ἐνεστώτα χρόνον,
κατὰ χρόνον δὲ τὸν περίεξ τοῦ ἐνεστώτος χρόνον, οἶον τὸν παρελθόντα
καὶ τὸν μέλλοντα. ταῦτα ἔχει ἡ πράξις.

Πρᾶξις β. Περὶ ὀνόματος.

- ρ. 16*19 Ὄνομα μὲν οὖν ἐστὶν φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην
35 ἄνευ χρόνου, ἥς μὴδὲν μέρος ἐστὶν σημαντικὸν κεχωρισμένον.

Διὰ τί μὲν προέταξεν τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, ἤδη φιλάσαντες τὴν αἰτίαν
ἀποδεδώκαμεν. ὁρίζεται δὲ τὸ ὄνομα, ἵγρουν ὑπογράφει, τοῦτον τὸν τρόπον·

1 διαφέρουσι δὲ] cf. Ammon. fol. 17v 2 ὡς οἶον οἱ οἶόν τε P τὴν φωνήν —
πράγματος κατὰ τὸ δυνατόν ἀπεικονίζεσθαι βούλεται Ammon. 4 ὡς addidi 5 ὅσοι
ὥσπερ P² 14 ὅτε P 16 ἀναλογίαν] cf. Ammon. fol. 22v 23 ἰστέον
cf. Ammon. fol. 23v 27 αὐτό] οὐντό, ut videtur, P

ὄνομα ἔστι φωνή σημαντική κατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου, ἥς
 μηδὲν μέρος ἔστιν σημαντικὸν χωρισμένον· οἷον φέρε εἶπειν
 Σωκράτης φωνή ἐστιν καὶ σημαντική καὶ κατὰ συνθήκην, τοῦτ' ἔστιν θέσει,
 καὶ ἄνευ χρόνου (οὗ γὰρ σημαίνει χρόνον). καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ τι κε-
 5 χωρισμένον, οἷον ἡ σὺ συλλαβὴ ἢ ἡ κρᾶ οὐδὲν σημαίνει. ἐξηγησώμεθα
 λοιπὸν ἐκάστου τοῦ ὁρισμοῦ λέξιν. φωνὴν τοίνυν εἶπεν ἀντὶ γένους. οὐ
 γὰρ ἐστιν κυρίως γένος ἡ φωνή [ἡ] τοῦ ὀνόματος, διότι τὸ μὲν ὄνομα
 θέσει, ἡ δὲ φωνή φύσει· ἀδύνατον δὲ ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν εἶναι
 τὸ μὲν ἐξ αὐτῶν φύσει, τὸ δὲ θέσει. ἀλλὰ τὴν φωνὴν ὡς ὕλην ἔλαβεν
 10 ἀναλογουσαν τῇ γένει· ὡς γὰρ πολλάκις μεμαθήκαμεν, τῇ μὲν γένει ἀνα-
 λογεῖ ἡ ὕλη, ταῖς δὲ συστατικαῖς διαφοραῖς τὸ σχῆμα τὸ τοιοῦδε ἦτοι ι. 40^r
 τὸ εἶδος. ὥσπερ οὖν φαμεν ὅτι θεωρίς ἐστιν ξύλον τοιῶσδε κατεσκευα-
 σμένον, ἐκ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἶδους ποιούμενοι τὴν ὑπογραφὴν, ἐνταῦθα
 τὴν φωνὴν ὕλην οὖσαν τοῦ ὀνόματος ὡς γένος ἔλαβεν, τὸ δὲ σημαντική
 15 καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συστατικὰς διαφορὰς διακρινούσας τὴν τοιάνδε φωνὴν
 ἀπὸ τῶν ἀσήμεων φωνῶν, τῶν τε ἀνάρθρων καὶ ἐνάρθρων, ἀνάρθρων τε
 σημαντικῶν, ὡς τῶν ἀπλῶς ψόφων καὶ τῆς ὑλακτῆς τοῦ κυνός. ἐνάρθρων
 δὲ ὡς τὸ τραγέλαφος καὶ βλίτυρι καὶ τὰ τοιαῦτα. κατὰ συνθήκην δὲ
 εἶπεν ἀντὶ τοῦ θέσει· συνέθεντο γὰρ οἱ μὲν Αἰγύπτιοι τοῖσδε τοῖς ὀνόμασι
 20 καλεῖσθαι τὰ πράγματα. Ἕλληνες δὲ τοῖσδε, ὡσαύτως ἄλλοι ἄλλως. εἰρη-
 ται δὲ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἄλλων ζώων (ὡς) τῆς τοῦ κυνός ὑλακτῆς·
 καὶ γὰρ ἡ τοῦ κυνός ὑλακτὴ φωνὴ ἐστὶ καὶ σημαντική (ὁ γὰρ γὰρ ἡ φίλων
 ἢ ξένων παρουσίαν), ἀλλ' οὐ κατὰ συνθήκην· ἀλλ' οὐ συνέθεντο οἱ κύνες
 ὅτι 'τῇ παρουσίᾳ τοῦ ξένου ὑλακτῆσωμεν'. τὸ δὲ ἄνευ χρόνου εἶπεν
 25 διὰ τὰ ῥήματα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος χρόνον οὐ σημαίνει. ἀλλ' ἀποροῦσιν τινες
 καὶ τί λέγομεν περὶ τῶν χρονικῶν ὀνομάτων, οἷον τὸ χθισινός, σημερινός,
 ἐσπερινός, περυσινός· αὐτόθεν γὰρ χρόνον σημαίνουσι. πῶς οὖν εἶπεν
 ἄνευ χρόνου εἶναι τὰ ὀνόματα; πρὸς τοῦτο λέγομεν, ὃ φησιν ὁ φιλόσοφος
 Πτολεμαῖος, ὅτι ἄνευ χρόνου λεπτόν ἐνταῦθα τὸ μὴ προσσημαῖνον χρόνον.
 30 τὰ γὰρ ῥήματα οὐ σημαίνουσι χρόνον ἀλλὰ προσσημαίνουσι. τὸ γὰρ
 τύπτειν καὶ τὸ τύπτεσθαι πρὸς τῇ τοιᾷδε ἐνεργείᾳ καὶ τῷ τοιῷδε πάθει
 σημαίνει καὶ τὸν ἐνεστώτα χρόνον· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων χρόνων
 τοῦ ῥήματος τοῦ τε μέλλοντος καὶ τοῦ παρωχρημένου. τὰ δὲ εἰρημένα
 χρονικὰ ὀνόματα οὐ προσσημαίνουσι μετὰ χρόνου τί ποτε, φημὶ δὴ ἐνέρ-
 35 γειαν ἢ πάθος.

p. 16^a 20 Ἦς τῶν μερῶν οὐδέν ἐστι σημαντικὸν χωρισμένον.
 καλῶς τοῦτο εἶπεν· | οὐδὲ γὰρ ἐάν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ὀνόματος ἡ ἄν ι. 40^v

4 τὸν μερῶν P 7 ἡ delevi 12 θεωρίς scripsi, cf. Pollux 4, 123: θεωρία P
 15 διακρινούσας scripsi, cf. Ammon. fol. 25^v τὸ σημαντικὴ διακρίνει τὸ ὄνομα τῶν ἀσήμεων
 φωνῶν: διακρίνοντες P 17 ψόφον P 18 κατὰ συνθήκην] cf. Ammon. fol. 26^r
 19 ἀντὶ τοῦτου P 21 ὡς adlidi 24 ὑλακτῆσωμεν ex ὑλακτῆσωμεν corr. P
 25 ἀλλ' ἀποροῦσιν τινες] cf. Ammon. fol. 27^r Boëth. II p. 57 27 περισυνός P
 30 προσσημαίνουσι P 34 προσσημαίνουσι P 36 σημαντικῶν P

χωρισθῆναι, σημαίνει τί ποτε ὡς μέρος οὐσα τοῦ ἀνθρώπου. εἴρηται δὲ
τοῦτο πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν λόγων τῶν μὴ ἐχόντων ῥήματα, οἷον
ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιραγενές, δλβιόδαιμον

καὶ

5 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλόν
(καὶ)

ναὶ μὰ τὸδε σκῆπτρον.

ἐνταῦθα γὰρ τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτά· καὶ φωνὴ γάρ ἐστιν καὶ σημαντικὴ
καὶ κατὰ συνθήκην καὶ ἄνευ χρόνου· ἀλλὰ τὸ μέρος χωρισθὲν σημαί-
10 νει τι, ἣ ποιότητα ἢ ὑπαρξίν ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον. πρὸς ἀντιδιαστολὴν
οὖν τῶν τοιούτων λόγων εἶπεν ἥς τῶν μερῶν τι κεχωρισμένον οὐδὲν
σημαίνει. ὠρισμένην δὲ φύσιν εἰσάγουσα εἶπεν διὰ τὸ οὐκ ἄνθρω-
πος. τοῦτο γὰρ τὰ μὲν ἄλλα πάντα τὰ αὐτὰ ἔχει· ἐπειδὴ δὲ ὠρισμένην
τινὰ οὐκ εἰσάγει οὐσίαν, διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄνομα· ἐν μὲν γὰρ ἀναίρει,
15 ἄλλα δὲ πολλά, μᾶλλον δὲ ἄπειρα καὶ ἀόριστα εἰσάγει. αὐτὸς δὲ ἐκ περι-
ουσίας καὶ ἐκ τοῦ μᾶλλον κατεσκεύασεν ὅτι τὸ μέρος τοῦ ὀνόματος κεχω-
ρισμένον οὐδὲν ἐστὶ σημαντικόν. εἰ γὰρ ἐν τοῖς συνθέτοις ὀνόμασιν, οἷον
φέρει εἰπεῖν ἐν τῷ Κάλλιππος καὶ ἐν τῷ ἐπακτροκέλης, ἐνθα παρέχουσιν
ὑπόνοιαν καὶ φαντασίαν τὰ μέρη χωριζόμενα ἄλλο τι οἷον ἐν τῷ Κάλλιππος
20 τὸ ἵππος χωρισθὲν σημαίνει τὸ ἄλογον καὶ χρεμετιστικὸν ζῷον, καὶ ἐν
τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κέλης σημαίνει τὸν μονόζυγα ἵππον (ἐπακτροκέλης δὲ
ἐστὶν εἶδος ληστρικοῦ πλοίου· μέμνηται Αἰσχίνης λέγων "εἰς τὸν ἐπακτροκέ-
λητα ἐμβιβάζει"), εἰ οὖν τούτοις συνθέτοις ὀνόμασι τὸ μέρος χωρισθὲν
οὐδὲν σημαίνει, πολλῷ πρότερον οὐδὲ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν. ὥσπερ γὰρ
25 ἐν τῇ συνθέσει τὸ ἵππος οὐδὲν ἐσήμανεν, οὕτως ἀποσπασθὲν τῆς οἰκείας
ὀλότητος, εἰ καὶ φαντασίαν παρέχει, ὅμως οὐδὲν σημαίνει ὡς μέρος ἐκείνου
λεχθέν. καὶ ἐν τούτοις μὲν ἐστὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ ὀνόματος· τῶν δὲ ζητου-
μένων πρὸς τούτοις τὰ μὲν ἐν τῇ λέξει, τὰ δὲ ἐν ἐτέρᾳ θεωρίᾳ σὺν θεῷ 1.41
μαθησόμεθα.

30 p. 16^a 19 Ὀνομα μὲν οὖν ἐστὶ. ζητοῦσι διὰ τί ἐν ταῖς Κατηγορίαις
διαλεχθεὶς περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν πάλιν ἐνταῦθα διαλέγεται περὶ αὐτῶν·
τὰ γὰρ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ἀπλαῖ φωναί. λέγομεν οὖν ὅτι ἀπλῇ φωνῇ
ὄνομα ῥῆμα φάσις ὅρος ταῦτα τὰ πέντε κατὰ μὲν τὸ ὑποκείμενον οὐδὲν
διαφέρουσι, μόνον δὲ κατὰ τὴν σχέσιν αὐτῶν ἐστὶν ἡ διαφορά· οἷον ἄν-
35 θρώπως ὡς μὲν ἀπλῶς σημαντικόν τινος λέγεται ἀπλῇ φωνῇ, ὡς δὲ ὑποκει-
μενον λέγεται ὄνομα, ὡς δὲ κατηγορούμενον λέγεται ῥῆμα, ὡς δὲ μέρος

3 ὦ μάκαρ κτλ.] Il. Γ 182

5 αἶ γάρ κτλ.] Il. B 371

6 καὶ addidi

7 ναὶ — μὲν

τὸδε] Il. A 234

8 τὰ αὐτὰ P

12 ὠρισμένην — εἰσάγουσα in nostris exemplis de ~~sunt~~

φύσιν scripsi: φησὶν P

15 αὐτὸς scripsi: αὐτὸ P

17 οὐδὲν] an οὐδενός? 18. 19 ~~καλ.~~

λιπος P

20 χρεμετιστικόν P

21 ἐπακτροκέλης δὲ P

22 Αἰσχίνης in Timaeus ~~reh.~~

p. 27,9

22. 23 ἐπακτροκέλητα P

23 ἐμβιβάζει Aeschines: ἐμβιβάζων P

26 παρέρχεται

scripsi: περιέρχεται P

30 ζητοῦσι] cf. Ammon. fol. 9v

36 κατηγορούμενον (i.e. κατηγορούμενος) P

προτάσεως φάσις, ὡς δὲ μέρος συλλογισμοῦ ὅρος. διελέχθη τίνυν ἐν ταῖς
 Κατηγορίαις μόνον ὡς περὶ ἀπλῶν φωνῶν σημαντικῶν ἀπλῶν πραγμάτων,
 μηδὲν πολυπραγμονῶν, εἴτε ὄνομά ἐστιν ἢ ῥῆμα ἢ φάσις εἴτε ὅρος, ἀλλὰ
 μόνον σημαντικῇ φωνῇ· ἐνταῦθα δὲ περὶ τούτων διαλέγεται ὡς μερῶν προ-
 5 τάσεων καὶ ὡς περὶ κατηγορουμένων καὶ ὑποκειμένων, ἐν δὲ τοῖς Ἀναλυ-
 τικαῖς ὡς περὶ μερῶν συλλογισμοῦ.
 p. 16*27 Τὸ δὲ κατὰ συνθήκην, ὅτι φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδὲν
 ἐστὶ. ζητήσεται τις πῶς εἶπεν Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα φύσει τῶν ὀνο-
 10 μάτων οὐδὲν ἐστίν· ὁ Πλάτων φαίνεται ἐν τῇ Κρατύλῃ λέγων φύσει
 τὰ ὀνόματα. ἰστέον τοίνυν ὅτι διττὸν τὸ φύσει, διττὸν καὶ τὸ θέσει. λέγεται
 μὲν γὰρ φύσει καὶ τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως προαχθέν, ὡς λέγομεν ἀποτέλεσμα
 τῆς φύσεως εἶναι τὸν ὀφθαλμὸν ἢ ῥίνα ἢ οὖς ἢ πόδα· λέγεται δὲ πάλιν
 φύσει καὶ τὸ ἀρμοδίως κείμενον, οἷον ὅταν λέγωμεν φέρε εἰπεῖν ἵππον παρὰ
 τὸ ἵεναι τοῖς πῶσιν καὶ ἀνθρώπον παρὰ τὸ ἄνω τὴν ὥπα, τοῦτ' ἐστὶν τοῦς
 15 ὀφθαλμοὺς ἄνω δύνασθαι θεωρεῖν· καὶ Ἀρχέλαον τὸν ἐξὶν ἀρχικὴν ἔχοντα,
 ὁμοίως καὶ Βασιλικὸν ἢ Βασιλεῖον τὸν δυνάμενον βασιλεύειν. οὕτως μὲν
 οὖν ἐστὶν τὸ φύσει διττὸν, ἢ τὸ γενόμενον ἐκ τῆς φύσεως ἢ τὸ ἀρμοδίως
 κείμενον ἐπὶ τῶν εἰρημένων παράδειγματων * * * ὅπερ οὐδὲν διαφέρει
 τοῦ δευτέρου σημασινομένου τοῦ φύσει, | ἢ τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν κεί-
 20 μενον. ὁ μὲν οὖν Κρατύλος φύσει ἔλεγεν τὰ ὀνόματα κατὰ τὸ πρῶτον ση-
 μαινόμενον, ὁ δὲ Διόδωρος φύσει μὲν οὐκ ἔλεγεν ἀλλὰ θέσει, καὶ τοῦτο
 κατὰ τὸ δεύτερον σημασινομένου τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν. εἴθεν καὶ τοὺς
 ἰδίους παῖδας τοῖς τῶν συνδέσμων ὀνόμασιν ἐκάλει, Μὲν καὶ Δὲ προσαγο-
 ρεῦων αὐτούς. δῆλον δὲ ὅτι θάτερος αὐτῶν οὐ καλῶς λέγει. ὁ δὲ Σωκράτης
 25 διαιτῶν τῇ λόγῃ ἔλεγεν φύσει εἶναι τὰ ὀνόματα, οὔτε κατὰ τὸ ἄ σημασινομένου
 τοῦ φύσει οὔτε κατὰ τὸ β τοῦ θέσει * * * ὅπερ ταυτόν ἐστιν τῇ α σημασινομένῃ
 τοῦ θέσει. ὅπερ ἀδύνατον εἶναι τὰ ὀνόματα δῆλον ἔκ τε τῆς ὁμωνυμίας καὶ
 τῆς μεταθέσεως τῶν κυρίων ὀνομάτων καὶ ἐκ τῆς πολυωνυμίας καὶ ἐκ τῶν
 διαλέκτων καὶ ἐκ τῶν ἐκ γενετῆς κωφῶν. εἰ γὰρ ἦν φύσει τὰ ὀνόματα, οὐκ
 30 ἔδει τὰ κύρια ὀνόματα μετατίθεσθαι, οἷον οὐκ ἔδει τὸν Πάριν μετακληθῆναι
 Ἀλέξανδρον ἢ τὸν Πύρρον Νεοπτόλεμον ἢ τὸν Ἀριστοκλέα Πλάτωνα· πάλαι
 γὰρ ὁ Πλάτων Ἀριστοκλῆς ὠνομάζετο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ πολυώνυμον τὸ αὐτὸ
 δέον ἦν εἶναι, οἷον μάχαιρα σπάθη ξίφος ἄορ ἐπὶ ἐνὸς κεῖνται πράγματος.
 τί δὲ θέλουσι καὶ τὰ ὁμώνυμα εἶναι φύσει τῶν ὀνομάτων κειμένων; (καὶ) αἱ
 35 διαλέκτοι δὲ δηλοῦσι μὴ ὄντα φύσει τὰ ὀνόματα· τὸ γὰρ αὐτὸ πρᾶγμα ἄλλως
 καὶ ἄλλως ὀνομαζόμενον ἴσμεν παρὰ τὴν ιδιότητα τῶν διαλέκτων· ἄλλη

ὡς περὶ scripsi: ὡς περ P 4 σημαντικῇ φωνῇ P: fortasse <ῥ> σημαντικῇ <ῥ> φωνῇ
 [ζητήσεται κτλ.] cf. Ammon. fol. 28v 9 δ] addendum δὲ 14 ὥπαν P 18 κεί-
 μενον scripsi, cf. v. 13: κινούμενον P lacunam indicavi; addendum est διττὸν δὲ καὶ
 ὁ θέσει, ἢ τὸ ἀρμοδίως κείμενον cf. Ammon. fol. 30v 19 ἢ τοῦ P 21 Διόδωρος] cf.
 Ammon. fol. 32r. Zeller H. Ph. II 1³ 232 n. 1 26 lacunam indicavi; addendum est
 ἀλλὰ κατὰ τὸ β τοῦ φύσει, cf. Ammon. fol. 31r 31 Ἀριστοκλέα scripsi, cf. v. 32, Am-
 mon. fol. 17v Boethius II 56,2: Ἀριστοτέλεα P 33 κεῖνται πράγματος scripsi: κείσθαι

ὀνόματος P 34 καὶ addidi 36 ὀνομαζόμενον ex ὀνομάζομενον corr. P¹

γάρ ἄλλων γλῶσσα' φησὶν ὁ ποιητής. πρὸς τούτοις δὲ καὶ οἱ ἐκ γενετῆς
 κωφοὶ τοιοῦτο διελέγχουσι * * * τὴν ἀπλῶς καὶ φύσει φωνήν, οὕτως καὶ
 τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα. ἐκ τούτων οὖν πάντων δῆλον γέγονεν ὅτι οὐκ
 εἰσὶ φύσει τὰ ὀνόματα [ἔδει καὶ τοῖς ἐκ γενετῆς κωφοῖς ὡς ἔχουσι τὴν
 5 ἀπλῶς καὶ φύσει φωνήν, οὕτως καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα] κατὰ τὸ
 ἅ σημαίνονμενον τοῦ φύσει. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ τὸ δεύτερον σημαίνονμενον
 τοῦ θέσει δυνατὸν ταῦτα εἶναι, τοῦτ' ἐστὶν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυγεν. καὶ
 τοῦτο δῆλον ἐστὶν ἐκ τῶν ὀνομα[τοθετῶν. εἰ γὰρ μάτην τεθείκασιν οἱ ἱ. 42]
 ὀνομα[τοθετῶν] τὰ ὀνόματα, ἀλλ' οὖν πάντως κατὰ τινα λόγον καὶ ἁρμονίαν.
 10 διὰ τί φέρε εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον ἐκάλεσαν ἄνθρωπον καὶ μὴ κάμηλον, καὶ
 τὴν κάμηλον <κάμηλον καὶ μὴ> ἄνθρωπον; πάντως οὖν τινες αἰτίαι εἰσὶν
 δι' ἃς οὕτως τοῖς ὀνόμασιν οἱ ὀνομα[τοθετῶν] ἐχρήσαντο, εἰ καὶ ἡμεῖς τὰς
 πάντων ἐτυμολογίας οὐκ ἐπιστάμεθα.
 p. 16*31 Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ ἀπόφασίς ἐστι. φησὶν ὅτι οὐκ ἐστὶν
 15 οὐδὲ ἀπόφασις οὐδὲ λόγος τὸ οὐκ ἄνθρωπος. καὶ λόγος μὲν οὐκ ἐστὶν, ἐπειδὴ
 τὸ ἐλάχιστον ὁ λόγος ἀπὸ οὗο λέξεων σύγκειται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀπόφασις,
 ἐπειδὴ πᾶσα ἀπόφασις ἢ κατὰφασις πάντως ἢ ἀλήθειαν σημαίνει ἢ ψευδοῦς.
 τοῦτο δὲ οὐδὲν τούτων σημαίνει. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις σὺν θεῷ γ.

20 p. 16*33 Τὸ δὲ Φίλωνος ἢ Φίλωνι καὶ ὅσα τριαῦτα, οὐκ ὀνό-
 ματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνόματος.

Εἴωθεν ζητεῖσθαι τοῖς ἐξηγηταῖς ἐνταῦθα περὶ τῶν καλουμένων παρὰ
 τοῖς γραμματικοῖς πτώσεων, πότερον δ' εἰσὶν ἢ πέντε. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς
 Στοᾶς καὶ πάντες σχεδὸν οἱ μετιόντες τὴν γραμματικὴν τέχνην ἐδοξάζουσιν
 25 εἶναι τὰς πτώσεις, καὶ ἄρα καὶ τὴν καλουμένην εὐθεϊαν πτώσιν ὀνομά-
 ζουσιν. εἰ δέ τις αὐτοὺς ἔροιτο καὶ πῶς ἡ εὐθεῖα λέγεται πτώσις, ἀποκρί-
 νονται λέγοντες ὅτι εὐθεῖα μὲν διὰ τοῦτο, διότι τὸν λόγον εὐθὺν καὶ ὀρθὸν
 ἀποτελεῖ οἷον 'Σωκράτης βαδίζει', πτώσις δὲ διότι πέπτωκεν ἀπὸ τοῦ νοή-
 ματος. ὅπερ συμβέβηκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ πεπτωκότος ἀπὸ τῆς χειρὸς
 30 καὶ σταθέντος ὀρθῶς· καὶ γὰρ πεπτωκέναι λέγεται καὶ ὀρθῶς ἵστασθαι.
 ἀλλὰ πρὸς τοῦτο λέγουσιν οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου ὅτι 'τούτῃ τῇ λόγῳ οὐ
 μόνον τὰ ὀνόματα πεπτώκασιν ἐκ τοῦ ἀπλῶς νοήματος, ἀλλὰ καὶ τὰ ῥή-
 ματα καὶ πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου· ἔσονται οὖν πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου
 πτώσεις, ὅπερ καὶ γελοῖόν ἐστιν καὶ ταῖς ὑμετέραις μαχόμενον ὑποθέσειν'.

1 ὁ ποιητής] Il. B 804 γενετῆς ex γενητοῖς corr. P 2 lacunam indicavi, addendum est ἔδει γὰρ καὶ τοῖς ἐκ γενετῆς κωφοῖς, ὡς ἔχουσι cf. v. 4 4 γενετῆς P
 4. 5 ἔδει — ῥήματα deleui 6 δεύτερον σημαίνον P 8 τεθείκασιν constanter
 scripsit P 11 κάμηλον καὶ μὴ addidi 20 ὅσα] ἄλλα add. p. 12, 8 cf. de lut. 79r.
 cod. C. Bekk 22 εἴωθεν] cf. Ammon. fol. 35v 26 αὐτοὺς scripsi: αὐτοῖς P
 28. 29 νοήματος Ammonius: ὀνόματος P 29 ἐπὶ Diels: ἀπὸ P γραφείου P
 32 νοήματος scripsi: ὀνόματος P

- γάρ ἄλλων γλῶσσα' φησὶν ὁ ποιητής. πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ οἱ ἐκ γενετῆς
 κωφοὶ τοιοῦτο διελέγχουσι * * * τὴν ἀπλῶς καὶ φύσει φωνήν, οὕτως καὶ
 τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα. ἐκ τούτων οὖν πάντων ὁπλὸν γέγονεν ὅτι οὐκ
 εἰσὶ φύσει τὰ ὀνόματα [ἔδει καὶ τοῖς ἐκ γενετῆς κωφοῖς ὡς ἔχουσι τὴν
 5 ἀπλῶς καὶ φύσει φωνήν, οὕτως καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα] κατὰ τὸ
 ἃ σημαίνοντο τοῦ φύσει. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ τὸ δεύτερον σημαίνοντο
 τοῦ θέσει δυνατόν ταῦτα εἶναι, τοῦτ' ἔστιν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυγεν. καὶ
 τοῦτο ὁπλὸν ἔστιν ἐκ τῶν ὀνομαστικῶν. εἰ γὰρ μάλιστα τρεῖς οἱ 1.42
 ὀνομαστικῶς τὰ ὀνόματα, ἀλλ' οὖν πάντως κατὰ τινὰ λόγον καὶ ἁρμονίαν.
 10 διὰ τί φέρεται εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον ἐκάλεισαν ἄνθρωπον καὶ μὴ κάμηλον, καὶ
 τὴν κάμηλον (κάμηλον καὶ μὴ) ἄνθρωπον; πάντως οὖν τινες αἰτίαι εἰσὶν
 δι' ἃς οὕτως τοῖς ὀνόμασι οἱ ὀνομαστικῶς ἐχρήσαντο, εἰ καὶ ἡμεῖς τὰς
 πάντων ἐτυμολογίας οὐκ ἐπιστάμεθα.
 p. 16*31 Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ ἀπόφασις ἔστι. φησὶν ὅτι οὐκ ἔστιν
 15 οὐδὲ ἀπόφασις οὐδὲ λόγος τὸ οὐκ ἄνθρωπος. καὶ λόγος μὲν οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ
 τὸ ἐλάχιστον ὁ λόγος ἀπὸ δύο λέξεων σύγκειται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀπόφασις,
 ἐπειδὴ πᾶσα ἀπόφασις ἢ κατὰφασις πάντως ἢ ἀλήθειαν σημαίνει ἢ ψευδός.
 τοῦτο δὲ οὐδὲν τούτων σημαίνει. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις σὺν θεωρίᾳ.

- 20 p. 16*33 Τὸ δὲ Φίλωνος ἢ Φίλωνι καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὐκ ὀνό-
 ματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνόματος.

Εἴθωθεν ζητεῖσθαι τοῖς ἐξηγηταῖς ἐνταῦθα περὶ τῶν καλουμένων παρὰ
 τοῖς γραμματικοῖς πτώσεων, πότερον δ' εἰσὶν ἢ πέντε. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς
 Στοᾶς καὶ πάντες σχεδὸν οἱ μετιόντες τὴν γραμματικὴν τέχνην ἐδοξάζουσιν
 25 εἶναι τὰς πτώσεις, καὶ ἄρα καὶ τὴν καλουμένην εὐθεϊαν πτώσιν ὀνομά-
 ζουσιν. εἰ δέ τις αὐτοὺς ἔροιτο καὶ πῶς ἡ εὐθεΐα λέγεται πτώσις, ἀποκρί-
 νονται λέγοντες ὅτι εὐθεΐα μὲν διὰ τοῦτο, διότι τὸν λόγον εὐθεῖον καὶ ὁρθὸν
 ἀποτελεῖ οἷον 'Σωκράτης βαδίζει', πτώσις δὲ διότι πέπτωκεν ἀπὸ τοῦ νοή-
 ματος. ὅπερ συμβέβηκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ πεπτωκός ἀπὸ τῆς χειρὸς
 30 καὶ σταθέντος ὁρθῶς· καὶ γὰρ πεπτωκέναι λέγεται καὶ ὁρθῶς ἵστασθαι.
 ἀλλὰ πρὸς τοῦτο λέγουσιν οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου ὅτι 'τούτῃ τῇ λόγῳ οὐ
 μόνον τὰ ὀνόματα πεπτώκασιν ἐκ τοῦ ἀπλῶς νοήματος, ἀλλὰ καὶ τὰ ῥή-
 ματα καὶ πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου· ἔσονται οὖν πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου
 πτώσεις, ὅπερ καὶ γελοῖόν ἐστιν καὶ ταῖς ὑμετέραις μαχόμενον ὑποθέσσειν'.

1 ὁ ποιητής] Il. B 804 γενετῆς ex γενετοῖς corr. P 2 lacunam indicavi, add.
 dum est ἔδει γὰρ καὶ τοῖς ἐκ γενετῆς κωφοῖς, ὡς ἔχουσι cf. v. 4 4 γενετῆς P
 4. 5 ἔδει — ῥήματα deleui 6 δεύτερον σημαίνον P 8 τεθήκασιν constar
 scripsit P 11 κάμηλον καὶ μὴ addidi 20 ὅσα] ἄλλα add. p. 12, 8 cf. de Int.
 cod. C. Bekk 22 εἴθωθεν] cf. Ammon. fol. 35 v 26 αὐτοὺς scripsi: αὐτοῖς
 28. 29 νοήματος Ammonius: ὀνόματος P 29 ἐπὶ Diels: ἀπὸ P γραφείου P
 32 νοήματος scripsi: ὀνόματος P

οὐκ οὖν εἰ τοῦτο ἄτοπον, αἰρετέον τὴν δόξαν τῶν Περιπατητικῶν, ὅτι τέσσαρές
εἰσιν πτώσεις, ἥ δὲ εὐθεῖα καλεῖσθαι ὄνομα. φησὶ τοίνυν Ἀριστοτέλης ὅτι
τὰ τοιαῦτα διαφέρουσι τοῦ ὀνόματος κατὰ τοῦτο, διότι τὸ μὲν ὄνομα μετὰ τ. 42^v
τοῦ ἦν ἢ ἔστιν ἢ ἔσται συνταττόμενον πάντως ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, ταῦτα
5 δὲ οὐ. τὸ δὲ ἔστιν καὶ ἦν καὶ ἔσται, ὡς ἐπεσημάνατο ὁ φιλόσοφος Πορ-
φύριος, ἐπὶ αὐτῶν μόνων τῶν ὑπαρκτικῶν ῥημάτων εἴρηται καὶ οὐκέτι ἐπὶ
τῶν ἄλλων ῥημάτων. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ῥήματα ταῖς πτώσεσι συνταττόμενα
ἀσύντακτα αὐτόθεν γίνονται. Ὑποκράτους γὰρ περιπατεῖ οὐδεὶς λέγει. ὅθεν
ἰσθηρεῖ ἐνταῦθα καὶ τὴν διάταξιν τῶν Στωϊκῶν, ὅτι τὸ κατηγορούμενον
10 τινος ἢ ὀνόματος κατηγορεῖται ἤτοι εὐθείας ἢ πτώσεως. καὶ εἰ μὲν ὀνό-
ματος, ἢ αὐτοτελεῖ τὸν λόγον ἀπεργάζεται ἢ οὐκ αὐτοτελεῖ. καὶ εἰ μὲν
αὐτοτελεῖ τὸν λόγον ἀπεργάζεται, καλοῦσιν αὐτὴν κατηγορήματα ἢ σύμβαμα.
ταῦτόν γὰρ καλεῖται παρ' αὐτοῖς καὶ ὄλγον τὸ αἴτιον· κατηγορήματα γὰρ
λέγουσιν, διότι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἀγορεύεται ἤτοι λέγεται καὶ κατηγο-
15 ρεῖται, σύμβαμα δὲ διότι συνέβη τὸ βαδίζειν τῷ Σωκράτει. εἰ δὲ οὐκ αὐτο-
τελεῖ τὸν λόγον ἀπεργάζεται, καλεῖται παρακατηγορήματα ἢ παρασύμβαμα, ὡς
'Σωκράτης φιλεῖ'. λέγει γὰρ τινά. εἰ δὲ πάλιν πτώσεως κατηγορεῖται, ἢ
αὐτοτελεῖ τὸν λόγον ἀπεργάζεται * * * ἔλαττον ἢ κατηγορήματα ὡς 'τῷ
Σωκράτει μεταμέλει'. ἢ (οὐκ) αὐτοτελεῖ τὸν λόγον ἀπεργάζεται, καὶ καλοῦσιν
20 αὐτὸ ἔλαττον ἢ παρακατηγορήματα ἢ ἔλαττον ἢ παρασύμβαμα, ὡς 'Σωκράτει
μέλει'. λέγει γὰρ τινός, οἷον Ἀλκιβιάδου ἢ τινος ἄλλου. ἔστιν τοίνυν ὁ
λόγος τούτων τῶν πτώσεων τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταῦτά, μετὰ μέντοι τοῦ
ἔστιν ἢ ἔσται ἢ ἦν οὔτε ἀληθεύουσιν οὔτε ψεύδονται. ἀλλ' ὅπως προσέειπεν
25 τὸ οὐκ ἄνθρωπος ἦγον τὸ ἀόριστον ὄνομα καὶ τὰς πτώσεις. λέγουμεν
τοίνυν, εἰ τὸ ὄνομα πολλὰ σημαίνει παρὰ Ἀριστοτέλει (ὁλοῖ γὰρ καὶ τὴν
εὐθεῖαν καὶ τὰς πτώσεις καὶ τὸ ἀόριστον ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ τὸ ὑπο-
κείμενον) ἐν τῷ οὖν εἰπεῖν 'φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην' τὰ ε. 43^r
ταῦτα ἐδήλωσεν, ἐν δὲ τῷ προσθεῖναι 'καὶ χρόνον μὴ προσσημαίνουσα'
30 ἐξέβαλεν τὰ ῥήματα, μεμενέκασιν δὲ τὰ λοιπά, τοῦτ' ἔστι τὰ ἀόριστα ὀνό-
ματα καὶ αἱ πτώσεις. πάλιν διὰ τὸ εἰπεῖν 'ὀρισμένην φύσιν εἰσάγουσα'
ἐξέβαλεν μόνον τὰ ἀόριστα ὀνόματα· εἰτα τελευταῖον εἰπὼν 'καὶ μετὰ
τοῦ ἦν ἢ ἔστιν ἢ ἔσται ἀληθεύουσα ἢ ψευδομένη' τὰς πτώσεις ἀπό-
σατο. ὡς εἶναι ὅλον τὸν ὀρισμὸν τοῦ ὀνόματος οὕτως 'φωνὴ σημαντικὴ
35 κατὰ συνθήκην (χρόνον μὴ) προσσημαίνουσα, ἥς τῶν μερῶν οὐδὲν ἔστι
σημαντικὸν κεχωρισμένον, ὀρισμένην φύσιν εἰσάγουσα, μετὰ τοῦ ἦν ἢ ἔστιν

5 ἐπεσημάνατο ex ἐπεσημάνατο corr. P¹ sed cf. p. 4,36 5. 6 Πορφύριος] cf. Ammon.
fol. 36^v 6 τῶν, quod erat ante αὐτῶν, post μόνων transtuli 9 ἰσθηρεῖ] ἰσθηρεῖαν P:
ἐν οἷς καὶ προσιστορεῖ Ammonius Στωϊκῶν P 10 ὀνόματος corr. P²: ὄνομα P¹
13 παραποῦς (sic) P κατηγορήματα scripsi: κατηγορούμενον P 16. 17 ὡς Σωκράτης P
18 lacunam indicavi: deest καὶ καλεῖται τῷ ex τὸ corr. P 19 μεταμέλει P οὐκ
addidi 21 μέλει scripsi, cf. Ammon. fol. 37^r: μεταμέλει P 22 πτώσεων scripsi:
πτώσεων P μέντοι scripsi: μὲν τὸ P 23 ἀποροῦσι τινες] cf. Ammon. fol. 37^v
29 προσσημαίνουσα P 32 εἰπὼν scripsi: εἰπεῖν P 35 χρόνον μὴ addidi

- ἢ ἔσται ἀληθεύουσα ἢ ψευδομένη'. πρὸς ὃν φησιν ὁ Γαληνὸς ὅτι οὐκ ἔστιν ὁρισμὸς αὐτὸς ἀλλὰ λόγος. ὅθεν αὐτὸς ὀρίζεται τὸ ὄνομα οὕτως 'φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἀπλοῦ νοήματος.' οὗτος δὲ ὁ ὁρισμὸς οὐ μόνον ἐπὶ ὀνόματος ἀρμόζει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λόγου καὶ ἐπὶ ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου.
- 5 ὥστε οὐ μέμψις Ἀριστοτέλει διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ πράγματος ὁρισμὸν τοῦ ὀνόματος διὰ πολλῶν λέξεων δηλώσαντι. ἐν οἷς ἔστιν ὁ περὶ τοῦ ὀνόματος λόγος.
- ρ. 16^a33 Τὸ δὲ Φίλωνος ἢ Φίλωνι καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ ὀνόματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνόματος. πτώσεις καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι
- 10 πάσας τὰς παραγωγὰς καὶ τοὺς σχηματισμοὺς καὶ τοὺς συσχηματισμούς, καὶ οὐ μόνον τὰς παραγωγὰς (τὰς) γραμματικοῖς καλουμένας πλαγίους· τὸ γὰρ δίκαιον καὶ τὸ δικαίως καὶ τὸ δικαιοτάτον καὶ τὸ δικαιότερον [καὶ τὸ δίκαιος] καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα παρὰ φιλοσόφοις πτώσεις εἰσίν.
- ρ. 16^b1 Λόγος δὲ ἔστιν αὐτοῦ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταῦτά. τοῦτο
- 15 εἰληπταὶ αὐτῷ ἀπὸ Ἀττικῆς συνηθείας. ἔθης γὰρ ἦν παρὰ αὐτοῖς, ἡνίκα εἰσέφερέν τις ψήφισμα περιέχον τινὰ (τῶν) ἐν τῷ ᾧ ψηφίσματι, λέγειν ἐν τῷ β' ψηφίσματι 'τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτά. προστίθῃμι δὲ δεῖν στεφανοῦν ἐν θεάτρῳ τὸν Δημοσθένην', εἰ ἔτυχεν αὐτὸν ὑπὲρ Δημοσθένους εἰσάγαγεῖν | ψήφισμα. τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ μεμετρημένῳ (1.48)
- 20 ὕδατι καὶ ῥέοντι. οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα Ἀριστοτέλης ἐποίησεν εἰπὼν 'ὁ μὲν λόγος τῆς πτώσεως ἔχει ὁρισμὸς κατὰ μὲν τὰ ἄλλα τὰ αὐτὰ ἔχει· δεῖ δὲ προσθεῖναι ὅτι συνταττόμεναι αἱ πτώσεις μετὰ τοῦ ἦν ἢ ἔστιν ἢ ἔσται οὔτε ἀληθεύουσιν οὔτε ψεύδονται'. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις σὺν θεῷ δ. Περὶ ῥήματος.

- 25 ρ. 16^b6 'Ῥῆμα δὲ ἔστι τὸ προσσημαῖνον χρόνον, οὐ μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρὶς, καὶ ἔστιν ἀεὶ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημειῖον.

'Ἡ μὲν ἔννοια τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ῥήματος παραπλήσιον ἔχει τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ὀνόματος. ἔστιν γὰρ τοῦ ῥήματος ὁ ὁρισμὸς τοιοῦτος

30 'φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην, χρόνον προσσημαίνουσα, ἥς τῶν μερῶν οὐδὲν ἔστι σημαντικὸν κεχωρισμένον, ὠρισμένην φύσιν εἰσάγουσα.' αὐτὸς δὲ ἅτε συντομίας ὧν ἐραστής τὰ μὲν κοινὰ παρείασεν, ὅσα ὑπῆρχεν τῷ ὀνόματι καὶ τῷ ῥήματι καὶ μόνον ἐκεῖνο προσέθηκεν καθ' ὃ διαφέρει τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, τοῦτ' ἔστι τὸ προσσημαῖνον χρόνον. τί δὲ ἔστι

2 λόγος scripsi: λόγου P 8 τῷ δέ P 11 τὰς addidi 12 καὶ τὸ δίκαιος
delevi 14. 15 τοῦτο εἰληπταὶ] cf. Ammon. fol. 38^v 15 αὐτῷ scripsi: αὐτοῦ P
16 τῶν addidi 17 τὰ αὐτά] fort. κατὰ τὰ αὐτά 18 θεατρῷ P 18. 19 εἰσά-
γαγεῖν scripsi: εἰσάγαγε P 31 φύσιν scripsi cf. p. 8, 12 11, 31. 36: φωνὴν P
32 συντομίας Ammonius f. 39^r: φιλοσύντομος glossemate inlato P 33 καθ' ὃ scripsi:
καθ' ὃ P

www.libtool.com.cn

τὸ προσσημαίνον χρόνον, ἤδη σεσαφηνίσται ἐν τῇ ἐξηγήσει τοῦ ὀρισμοῦ
τοῦ ὀνόματος. ἀλλ' εἰ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, διὰ τί προσέθηκεν
καὶ ἕτερον κοινόν, τοῦτο δέ ἐστι 'οὐ τὸ μέρος κεχωρισμένον οὐδενός ἐστι
σημαντικόν'; οἷον (τοῦ) τύπτω ἐὰν χωρισθῇ μία συλλαβή, οὐδὲν σημαίνει
5 ὡς μέρος αὐτοῦ. οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ
ἐπὶ τῶν συνθέτων ὡς τὸ καταγράφω. λέγομεν ἐκεῖνο, ὅπερ εἶπεν ὁ Πορ-
φύριος, ὅτι τοῦτο προσέθηκεν διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἀπὸ τῶν ῥημάτων
συγκειμένους. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τὰ αὐτὰ ἔχουσι· καὶ φωνὴ γὰρ εἰσιν καὶ
κατὰ συνθήκην καὶ χρόνον προσσημαίνουσιν· ἀλλὰ τὸ μέρος αὐτῶν κεχω-
10 ρισμένον σημαίνει τι, οἷον 'τὸ φιλοσοφεῖν εὐδαιμονεῖν ἐστίν'. χωρισθὲν γὰρ
καὶ τὸ 'φιλοσοφεῖν' καὶ τὸ 'εὐδαιμονεῖν' καὶ τὸ 'ἐστίν' σημαίνει τι καθ'
αὐτό, οἷον ἡ ἐνέργειαν ἢ πάθος. ἐπὶ δὲ τοῦ ῥήματος οὐ τοῦτο. εἴτα προσ- 1.41
τίθῃσι καὶ τὰ παρεπόμενα τῷ ῥήματι, ὅτι τὸ ῥῆμα σύμβολόν ἐστιν καὶ ση-
μαντικὸν τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων (οἷον) ἐνεργείας καὶ πάθους· τύπτω
15 μὲν γὰρ ἐνέργειαν σημαίνει, τύπτομαι δὲ πάθος· καὶ ὅτι ἀεὶ καθ' ἑτέρου
λέγονται, ἢ καθ' ὑποκειμένου, ἥνικα συνωνύμως κατηγορεῖται, ὡς 'τὸ βαδί-
ζειν κινεῖσθαι ἐστίν' ἢ 'τὸ φιλοσοφεῖν εὐδαιμονεῖν ἐστίν', ἢ ὡς ἐν ὑποκει-
μένῳ, ὡς 'Σωκράτης ὑγιαίνει'. πρὸς τούτοις καὶ τίθῃσι καὶ ἕτερα ἅτινα,
ἅπερ δοκοῦσιν εἶναι ῥήματα, οὐκ εἰσὶν δέ, ὥσπερ τὰ ἀόριστα, οἷον τὸ οὐχ
20 ὑγιαίνει οὐδὲ βαδίζει. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει, διὰ τί οὐ καλεῖ τὰ αὐτὰ
ῥήματα, φάσκων ὅτι ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἀρμόζει, οἷον τραγέ-
λαφος οὐχ ὑγιαίνει, Σωκράτης * * ἐκβάλλει δὲ καὶ τὰς πτώσεις. πτώσεις
δὲ καλεῖ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα τὸν περίε χρόνον. ἴσως δὲ καὶ ταῦτα τὰ
ῥήματα διὰ τὴν ἀοριστίαν οὐκ ἠξίωσεν ῥήματα καλέσαι, ἐπειδὴ (μετὰ) τὰς
25 φησὶν ὅτι καὶ τὰ ῥήματα σημαντικά εἰσιν· ὀνόματα γὰρ εἰσιν, τὰ δὲ ὀνό-
ματα ἐδείχθη σημαντικά. τεκμήριον δὲ μέγιστον τοῦ εἶναι ταῦτα σημαν-
τικά φησιν ὅτι ἔχοντά τινος ἔννοιαν πεπλασμένην (οἷον ἄρα γε τί ποιῶ
Σωκράτης, καὶ ἀκούσει τινὸς ὅτι ἡ ἐξηγεῖται ἡ κατέξεται ἡ βαδίζει) ἔστησεν
τὴν σεσαλευμένην καὶ πεπλανημένην διάνοιαν, καὶ αὐτὸς ὁ ἀκούσας ἠρέμυσεν.
30 εἰ γὰρ μὴ ἐσσημαίνεν τι καὶ ἐδήλου τὸ ῥῆμα, οὐκ ἂν τοῦτο ἐγένετο. ὥστε
σημαίνουσιν τι, ἀλήθειαν δὲ καὶ ψεῦδος (τοῦτ' ἐστίν κατάφασιν καὶ ἀπί-
φασιν) οὐδέποτε, εἰ μὴ προσημασμένη ἐξωθεν τι ἢ ἀπλῶς ὄνομα ἢ ῥῆμα.
κατασκευάζει δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ μάλλον· εἰ γὰρ τὰ ἀρχαιοτέστερα ῥήματα (τὰ)
ὑπαρκτικά, εἰς ἃ ἀναλύεται πᾶν ῥῆμα, οὐ σημαίνουσιν ἀλήθειαν ἢ ψεῦδος,
5 οἷον τὸ ἦν ἢ ἐστίν ἢ ἔσται, καὶ αὐτὸ τὸ ὄν, ὅθεν παρηνέχθησαν τὰ ῥήματα,
οὐκ ἐστὶν ἀληθείας ἢ ψεύδους σημαντικόν, πολλῶ πρότερον τὰ ἄλλα ῥήματα.
οἷον τὸ ὄν μυριάκις ἐὰν εἴποι τις καθ' αὐτό, σημαίνει μὲν τι οἷον τὸ 1.44
ὑπάρχον, ἀλήθειαν δὲ ἢ ψεῦδος οὐδέποτε. πλὴν συσσημαίνει ἄλλοις τισὶ
σύνθεσιν τινὰ καὶ πρότασιν, ἥντινα σύνθεσιν ἄνευ τῶν συντεθέντων οἷον

: τοῦ addidi 6. 7 Πορφύριος] cf. Ammon. fol. 39v 14 οἷον addidi ἐνεργείας
καὶ πάθους scripsi, cf. Ammon. fol. 40r: ἐνεργεῖαι καὶ πάθη P 15 μὲν scripsi: με P
!1 fort. ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων 22 δεest οὐχ ὑγιαίνει vel οὐ βαδίζει
!4 μετὰ addidi 27 φησιν scripsi: φασιν P 33 τὰ addidi 38 συσημαίνει P

τῶν εἰς τὴν σύνθεσιν συνελθόντων ἀδύνατον νοῆσαι. πάλιν ὅπερ εἵπομεν ἐπὶ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ὀνόματος, διὰ τί μὴ ἐξ ἀρχῆς ὅλον παραδέδωκεν τὸν ὀρισμὸν τοῦ ὀνόματος, οὕτως καὶ ἐνταῦθα φαμεν, διότι ὅλον ὡς ὅλον τὸν ὀρισμὸν τοῦ ῥήματος οὐ παραδέδωκεν, ὡς εἶναι ὅλον τοιοῦτον 'ῥῆμά ἐστιν 5 φωνὴ σημαντική, χρόνον προσσημαίνουσα, φύσιν ὀρισμένην εἰσάγουσα, μόνον τὸν ἐνεστώτα χρόνον εἰσάγουσα', ἀλλ' ὕστερον προσέθηκεν. λέγομεν ὅτι καὶ τὸ ῥῆμα πολλαχῶς λέγεται παρ' αὐτῷ· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ προσσημαῖνον (χρόνον) καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς προτάσεσιν καὶ αὐ καὶ αἱ πτώσεις καὶ τὰ ἀόριστα. ἐν τῷ εἰπεῖν οὖν 'φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην' ἐστὶ- 10 μανεν καὶ τὸ ἐν ταῖς προτάσεσιν κατηγορούμενον, καὶ ὄνομά ἐστιν· ἐκεῖνο γὰρ χρόνον οὐ προσσημαίνει· ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν 'χρόνον προσσημαίνουσα' τοῦτο ἐξέβαλεν. καὶ κατὰ τάξιν πάλιν 'ὀρισμένην φύσιν εἰσάγουσα' ἐξέβαλεν τὰ ἀόριστα ῥήματα, 'ἐνεστώτα χρόνον εἰσάγουσα' ἐξέβαλεν τὰς τοῦ ῥήματος πτώσεις. ταῦτα ἔχει ὁ περὶ τοῦ ῥήματος λόγος καὶ ἡ πα- 15 ροῦσα θεωρία.

p. 16b7 Καὶ ἔστιν αἰεὶ τῶν καθ' ἐτέρου λεγομένων σημειῶν. τὸ αἰεὶ καλῶς προσέθηκεν, διότι λέγεται μὲν κατὰ τινος καὶ τὸ ὄνομα, ἀλλ' οὐκ αἰεὶ, οἷον Σωκράτης δίκαιος· ἐνταῦθα λέγεται μὲν κατὰ τινος οἷον τοῦ Σωκράτους, οὐκ αἰεὶ δέ, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἕτερον αὐτοῦ κατηγορεῖται, ὥστερ 20 λέγομεν τὸ δίκαιον ὠφέλιμον. τί οὖν; οὐχ ὑπόκειται ποτε τὸ ῥῆμα ἐν τῷ εἰπεῖν ὅτι τὸ τύπτω ῥῆμά ἐστι, τὸ ὑγιαίνειν διακείσθαι ἐστι, τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἐστι; λέγομεν οὖν ὅτι ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα ἀντὶ ὀνόματος κεῖται. τὰ γὰρ ῥήματα καὶ φύσιν ἰδικὴν ἔχουσιν καὶ σημαντικὰ τινῶν εἰσιν· σημαν- 25 τικὰ μὲν ἐνεργείας καὶ | πάθους, ὡς εἴρηται, ἰδικὴν δὲ φύσιν ἔχουσιν φέρεται. αἰεὶ εἰπεῖν, ὅτι τοιόνδε μέρος λόγου εἰσίν. ἐν τῷ γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὸ τύπτω ῥῆμά ἐστι τὸ τύπτω ὄνομά ἐστιν αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ τύπτω ῥήματος· ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν ὅτι σύμβολόν ἐστι, ὁῦλον ὅτι ἐνεργειῶν ἢ παθῶν ἐστι σύμβολον.

p. 16b10 Καὶ αἰεὶ τῶν ὑπαρχόντων σημειῶν ἐστι. τοῦτο οὐκ ἀλη- 30 θές· ὑπάρχουσι γὰρ καὶ οὐσίαι. ἀμέλει γοῦν καὶ ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων τῶν καθ' ἐτέρου λεγομένων ἔχει, ὅπερ ἐστὶ βέλτιον. ὑπάρχουσι μὲν γὰρ καὶ οὐσίαι· τῶν δὲ οὐσιῶν οὐκ εἰσὶ σημαντικὰ τὰ ῥήματα.

p. 16b21 'Ἀλλ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ, οὕτω σημαίνει. ἑλλειπῶς αὐτῷ πέ- 35 φρασται καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐφεξῆς εὐθύς. ἔδει γὰρ οὕτως εἰπεῖν 'ἀλλ' εἰ ἔστιν ἀληθές ἢ μὴ, οὕτω ὁῦλον'. τοῦτ' ἔστι κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν οὐ ποιῶσι. σημαίνουσι μὲν γὰρ τι πάντως, οἷον ἐνεργεῖαν ἢ πάθος, ἀλλὰ κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν οὐ ποιῶσιν, ἐν αἷς θεωρεῖται τὸ ἀληθές ἢ τὸ ψεῦδος. p. 16b24 Αὐτὸ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστι, προσσημαίνει δὲ σύνθεσιν 40 τινά, ἣν ἄνευ τῶν συγκειμένων οὐδὲν ἔστι νοῆσαι. ἰδοὺ καὶ ἐν-

5 προσσημαίνουσα scripsi: σημαίνουσα P φύσιν scripsi: φησιν P 6 λέγομεν κτλ.] C.F.
Ammon. fol. 43v 8 χρόνον addidi αὐ καὶ scripsi: αὐται P πτώσεις scripsi:
cf. v. 14 Ammon. fol. 43v: προτάσεις P 20 ὠφέλιμον P 26 ῥήματος scripsi:
ῥῆμα P 33 ἑλλειπῶς corr. P²: ἀλλειπῶς P¹ 39 οὐδὲν] οὐκ Aristoteles

www.libtool.com.cn

ταῦθα λείπει κατὰ τὴν φράσιν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ποιεῖν κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν. προσσημαίνει δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ συσσημαίνει. τὸ γὰρ 'Σωκράτης ὃν ἐστὶ' τὸ Σωκράτης ὄνομά ἐστι καὶ τὸ ἐστὶ ῥῆμα· πρὸς ταῦτα * * * τινὰ τὸ ὃν ἢ ἀληθῆ ἢ ψευδῆ. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

5

〈Πρᾶξις ε〉. Περὶ λόγου.

p. 16^b26 Λόγος ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ 〈κατὰ συνθήκην〉 ἥς τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἐστι κεχωρισμένον ὡς φάσις, ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις.

Τὴν μὲν αἰτίαν τῆς τάξεως, δι' ἣν ἐν μὲν τῇ προοιμίᾳ ἀπὸ τῶν
10 χειρόνων ἤρουν τῶν μερικωτέρων τὴν ἀπαρίθμησιν ἐποιήσατο καὶ κατή-
τησεν εἰς τὸν λόγον καὶ νῦν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ λόγου, ἧδη φθάσαντες ἀποδε-
δώκαμεν. ἄρχεται δὲ νῦν ἀπὸ τοῦ λόγου διαλέγεσθαι, διότι ἐν τῇ ὁρισμῶ
τῆς ἀποφάνσεως ἐξῆς [μὲν] μέμνηται τοῦ λόγου. ὁρίζεται δὲ τὸν λόγον
τοῦτον τὸν τρόπον· λόγος ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην,
15 ἥς τῶν μερῶν τι κεχωρισμένον σημαντικόν τινός ἐστιν ὡς
φάσις, | ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις. καὶ περὶ μὲν τῆς φωνῆς ἧδη ^{1.45v}
ἱκανῶς διεληπται, πῶς ἐνταῦθα λέγεται φωνὴ ὁ λόγος· εἰ δὲ καὶ σημαν-
τικὴ. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην αὐτὸς ἐξηγήσεται. τῆς δὲ φωνῆς μέρος τι
κεχωρισμένον σημαντικόν ἐστιν ὡς φάσις, ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις· καὶ
20 τοῦτο δῆλον, οἷον Σωκράτης βαδίζει. τὸ γὰρ βαδίζει καὶ τὸ Σωκράτης
μέρος ὃν τοῦ λόγου κεχωρισμένως σημαίνει φάσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ὀνομάτων
καὶ τῶν ῥημάτων οὐδὲν ἐγένετο τούτων· οὐδενὸς γὰρ ἦσαν σημαντικὰ
κεχωρισμένα. ἀλλ' ἐπεὶ προσέθηκεν ὡς φάσις ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις,
ζητήσεσιν τις οὐκ ἀπεικίτως περὶ τῶν συνθέτων λόγων, οἷον 'Σωκράτης
25 βαδίζει' καὶ 'Πλάτων διαλέγεται', καὶ 'εἰ ἦλιος ὑπὲρ γῆν, ἡμέρα ἐστίν',
πῶς τὰ μέρη τούτων οὐ σημαίνουσι καταφάσεις. λέγομεν συντόμως πρὸς
τοῦτο ὅτι ἀπλοῦν ὥριστο λόγον. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην, ὡς εἶπον.
αὐτὸς ἐξηγούμενος [καὶ] σαφηνίζει συλλογισμὸν τινα διελέγχων οὕτως φερό-
μενον· ὁ λόγος, φασίν, ὄργανόν ἐστι τῆς φωνητικῆς δυνάμεως (φύσει οὔσης·
30 πᾶν ὄργανον φυσικῆς δυνάμεως) καὶ αὐτὸ φύσει· ὁ λόγος ἄρα φύσει.
δεχόμεθα τοίνυν τὴν μείζονα πρότασιν, ὅτι πᾶν ὄργανον φυσικῆς δυνάμεως
πάντως καὶ φύσει, ὅσπερ ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ὁρατικῆς δυνάμεως καὶ τὸ οὖς
τῆς ἀκουστικῆς καὶ ἡ ρίς τῆς ὁσφραντικῆς καὶ ἡ χεὶρ τῆς ἀντιληπτικῆς.

1 συσσημαίνει P τὸ γὰρ] fort. ἐν τῇ γὰρ 3 lacunam indicavi: addendum οὖν
υμπελεχόμενον προσσημαίνει σύνθεσιν 4 ἀληθῆ ex ἀληθές corr. P² 6 κατὰ συνθήκην
addidi, cf. v. 14. 27 sqq. 9 τὴν μὲν αἰτίαν κτλ.] cf. Ammon. fol. 47^v 13 ἀποφάν-
σεως scripsi: ἀποφάνσεως P ἐξῆς scripsi: εφ' ἣ P μὲν deleui 21 ὃν scripsi:
ἄντος P 24 ζητήσεσιν τις] cf. Ammon. fol. 48^r 27 ὥριστο P 28 καὶ deleui
!9. 30 φύσει—δυνάμεως addidi, cf. v. 31 Ammon. fol. 50^v

οὐκέτι δὲ δεξιόμεθα τὴν πρώτην πρότασιν τὴν λέγουσαν ὅτι ὁ λόγος ὄργανόν
 ἐστίν· οὐ γάρ ἐστιν ὄργανον ὁ λόγος τῆς φωνητικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ἀποτέ-
 λεσμα, ὥσπερ ἡ ὄρχησις τῆς κινήσεως. οὐδὲν δὲ ἀδύνατον τὸ αὐτὸ κατ'
 ἄλλο καὶ ἄλλο * * * καὶ ὄργανον εἶπεν καὶ φυσικὸν καὶ τεχνικόν. αὐτίκα
 5 γοῦν ὁ στρατιώτης καὶ φυσικοῖς ὄργάνοις κέχρηται τῆς ψυχῆς, οἷον ποσὶ
 χερσὶ καὶ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις· ἀλλὰ μὴν καὶ τεχνικοῖς, οἷον ξίφει ἀκον-
 τίφ ἀσπίδι θώρακι καὶ τοῖς τοιούτοις. οὕτως οὖν καὶ ὁ λόγος καὶ ὄργανόν
 ἐστὶ καὶ ἀποτέλεσμα, (ἀποτέλεσμα) μὲν τῆς φυσικῆς δυνάμεως, | ὄργανον ε. 46^v
 δὲ τῆς διαλεκτικῆς δυνάμεως. καὶ ὄργανον μὲν τῆς φυσικῆς δυνάμεως ὁ
 10 πνεύμων, ἡ τραχεῖα ἀρτηρία, ὑπερψία, ὄργανα δὲ τῆς διαλέκτου χεῖλη
 γλῶσσα ὁδόντες καὶ ἕτερα ἅπαντα τὰ ταῦτα. ὥστε καὶ ἐστὶν ὄργανον, οὐκ ἐστὶ
 φυσικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ τῆς διαλέκτου θέσει οὔσης. ὅτι δὲ οὐκ ἐστὶν ὁ
 λόγος φύσει ἀλλὰ θέσει, ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ πεφανέρωται· διὰ πολλῶν
 γὰρ ἀποδείκνυται τὰ μέρη αὐτοῦ, τὰ ὀνόματά φημι καὶ τὰ ῥήματα, θέσει
 15 εἶναι. εἰ δὲ τὰ μέρη θέσει, ὁ γὰρ ὅτι (τὸ) ὅλον.

Ἐπεὶ οὗτος ὁ ὁρισμὸς ἀρμόζει ἐπὶ παντὸς λόγου, οἷον ἐπὶ τῶν εἰδῶν
 τοῦ λόγου (ἐκεῖ γὰρ καὶ φωνὴ ἐστὶ καὶ σημαντικὴ καὶ τὸ μέρος κωχωρι-
 σμένον σημαντικόν τινός ἐστιν), ἀντιδιαστέλλει τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἐκ
 τῶν λόγων, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος, λέγων ὅτι ἀποφαντικὸς λόγος ἐστὶν ἐν ᾧ
 20 τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ἐστίν· οἷον ὁ Σωκράτης βαδίζει πάντως ἢ ἀλή-
 θεῖα ἐστὶν ἢ ψεῦδος. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων τοῦτο οὐχ ὑπάρχει·
 οὔτε γὰρ ἀληθεῖαν οὔτε ψεῦδος σημαίνουσιν. ὅθεν καὶ τινες ὑπονοήσαντες
 τοῦτον τὸν λόγον ὁρισμὸν εἶναι τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου γένος φασὶν εἶναι
 τὴν ἀπόφανσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς καταφάσεως· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑφ'
 25 αὐτῇν ὠρίσαστο, ἐπειδὴ παρακατιῶν φαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἐκ τῶν
 ὑφ' αὐτῇν τὴν ἀντίφασιν ὀριζόμενος, φημὶ δὲ ἐκ τῆς καταφάσεως καὶ τῆς
 ἀποφάσεως. εἰ δὲ καὶ τὴν διαίρεσιν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ποιούμενος λέγει
 τὸν μὲν εἶναι πρῶτον, τὸν δὲ δεύτερον. (ὦν) καὶ δραξάμενος Ἀλέξανδρος
 εἶπεν ἀδύνατον τὴν ἀπόφανσιν γένος εἶναι καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.
 30 πρῶτον μὲν ἐνταῦθα ὁ γὰρ ὅτι οὐκ ἐστὶν γένος, οἷον ὑπογραφὴν ἀποδέδωκεν
 καὶ οὐκέτι ὁρισμὸν. ἐν γὰρ τῷ ὁρισμῷ ἀδύνατόν ἐστι μερικώτερόν τι τοῦ ὁριστοῦ
 ἐγκεῖσθαι, ἀλλὰ πάντως ἢ καθολικώτερα θέλουσιν ἐγκεῖσθαι ἢ διὰ πολλῶν
 ἀπορίαν ἀπεξισχύοντα· καθολικώτερα μὲν ὡς ἐν τῷ ὁρισμῷ τοῦ (ἀνθρώπου)
 'ἄνθρωπος ζῶν | λογικὸν θνητόν' (ταῦτα γὰρ τὰ τρία καθολικώτερά εἰσιν ε. 46^v
 35 τοῦ ἀνθρώπου ὡς μὴ μόνον ἐπ' αὐτοῦ ἀρμόζοντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων),
 ἰσάζοντα δὲ ὡς τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν καὶ γελαστικόν. ταῦτα γὰρ
 ἰσάζουσι, διότι ἀντιστρέφουσι· εἴτε γὰρ γελαστικὸν ζῶν, τοῦτο ἄνθρωπος,

4 καὶ ἄλλος P lacunam indicavi: addendum, ut videtur, καὶ ὄργανον καὶ ἀποτέλεσμα
 εἶπεν 8 ἀποτέλεσμα iteravi 15 τὸ addidi 22 ὅθεν καὶ τινες κτλ.] cf. Ammon.
 fol. 53^vsq. 24. 25 ὑφ' αὐτῇν scripsi, cf. p. 18, 34 20, 25: ὑφ' αὐτά P 25 ante ἐπειδὴ
 quaedam videntur excidisse 26 ὑφ' αὐτῇν scripsi: ὑφ' αὐτῶν P ἀντίφασιν]
 immo ἀπόφανσιν, cf. p. 18, 28. 20, 25 28 ὦν add. Diels Ἀλέξανδρος] cf. Ammon.
 fol. 54^v 33 ἀνθρώπου addidi 35 ἐπ' αὐτοῦ scripsi: ἐφ' αὐτοῦ P

καὶ εἴ τι ἀνθρώπος, τοῦτο γελαστικὸν ζῷον. ἐνταῦθα δὲ μερικώτερά εἰσιν·
καὶ γὰρ καὶ ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις μερικώτερα ἐστίν. καὶ δευτέρον
ἄλλο πρὸς τούτοις· ἐν οἷς ἐστὶν τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, τούτων κοινὸν
εἶναι γένος ἀδύνατόν ἐστιν. εἰ τοίνυν εἶπεν Ἀριστοτέλης τὴν μὲν κατάφασιν
5 προτέραν εἶναι, τὴν δὲ ἀπόφασιν δευτέραν, δῆλον ὅτι οὐκ εἰσιν ἀντιδιχρη-
μέναι· τῶν γὰρ ἀντιδιχρημένων εἰδῶν ἀναιρεθέντος τοῦ ἐνός οὐ συναναι-
ρεῖται τὸ ἄλλο, ἐνταῦθα δὲ τῆς καταφάσεως ἀναιρουμένης ἐξ ἀνάγκης ἀναι-
ρεῖται καὶ ἡ ἀπόφασις. ὁ δὲ Πορφύριος φησιν ἀδύνατον εἶναι ἡμῶνυμον
φωνὴν τὴν ἀπόφασιν καὶ ἡμῶνυμος διαιρεῖσθαι εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν·
10 οὐδέποτε γὰρ ἡμῶνυμος φωνὴ ἐν ὁρισμῷ τινος ἢ ὑπογραφῇ λαμβανομένη,
οἷον οὐδεὶς ὁρίζομενος ἢ ὑπογραφόμενος τὴν ἐξοχὴν τοῦ ὑποδύματος φησιν
γλῶσσαν, ἢ τὸ ὑλαστικὸν ζῷον κύνα. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν κατάφασιν ὁρί-
ζομενός φησιν ἀπόφασιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν ὡσαύτως. ὥστε κυρίως γένος
ἐστὶν ἡ ἀπόφασις τῆς τε καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως οὔτε ἡμῶνυμος
15 φωνὴ διὰ τὰς εἰρημένους αἰτίας. ὅτι δὲ οὐδὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη διαιρεῖται
καὶ τοῦτο ἀποδεδείκται, οὔτε δὲ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον τῶν διαιρέσεων.
καταλιμπάνεται τοίνυν ἄλλος μεταξὺ τις τρόπος, ὅστις καλεῖται ὡς ἀφ'
ἐνός καὶ πρὸς ἕν· ἐν τούτοις γὰρ λαμβάνεται τὸ κοινὸν ἐκείνο ἐν τῇ ὑπο-
γραφῇ ἀλλήλων. οἷον τί ἐστὶ τὸ φλεβότομον ἢ τὸ σιτόν; φάμεν ὄργανον
20 ὑγεινὸν συμμέτρως ἔχον πρὸς τόδε, ἢ ποιητικὸν αἷτιον ὑγείας. οὕτως τοίνυν
καὶ ἐνταῦθα | καὶ τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἀπόφασιν λέγομεν, i. 47r
καὶ οὐδὲν ἀδύνατον ἔπεται. μέμφεις τοίνυν τοῖς ἀντὶ τοῦ μέσου, φημί δὲ
τοῦ ἀφ' ἐνός, ἐν τῶν ἄκρων ὑπειληφόσιν· μέσος γὰρ ἐστὶν οὗτος ὁ τρόπος
τῶν ὡς ἀπὸ γενῶν εἰς εἶδη καὶ τῶν ὡς ἀπὸ ἡμῶνυμου φωνῆς εἰς διάφορα
25 σημαινόμενα διαιρουμένων. οὕτως γὰρ καὶ ὁ Πορφύριος ἐν ταῖς Εἰσαγωγαῖς
εἶπεν τὸ (ὄν) ἡμῶνυμος κατηγορεῖσθαι, καίπερ ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸ ὄν οὐ
κατηγορεῖται ἡμῶνυμος, ἐπειδὴ ἐστὶν (ἐν αὐτῷ) τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστε-
ρον, ἀλλ' ὡς τὰ ἀφ' ἐνός.

Ποιεῖται δὲ μετὰ ταῦτα τὴν διαίρεσιν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου καὶ τὴν
30 ἐπιδιάρεσιν οὕτως, ὅτι τῶν ἀποφαντικῶν λόγων οἱ μὲν φύσει τὴν ἐνότητα
ἔχουσιν, οἱ δὲ ἐπικτήτως· ἢ μᾶλλον καὶ πρώτην καὶ ἀπλουστάτην ἔχουσιν
τὴν ἐνότητα ἢ δευτέρας. καὶ ἀπλὴν μὲν ἔχει τὴν ἐνότητα 'Σωκράτης
βαδίζει', ταυτὸν δὲ εἰπεῖν ἢ κατάφασιν· ἢ δὲ ἀπόφασιν κατὰ δευτέραν τάξιν.
τῶν δὲ ἐπικτήτων ἐχόντων τὴν ἐνότητα οἱ μὲν συναπτικῶ συνδέσμῳ, οἱ δὲ
35 διαζευκτικῶ, οἱ δὲ συμπλεκτικῶ, οἱ δὲ ἐρωτηματικῶ, (ἢ) ἰσοδυναμοῦντα
τούτοις· συμπλεκτικῶ μὲν ὡς τὸ 'Σωκράτης περιπατεῖ καὶ Πλάτων διαλέ-
γεται' συναπτικῶ δὲ οἷον 'εἰ ἥλιος ὑπὲρ γῆν, ἡμέρα ἐστίν', διαζευκτικῶ

3 πρὸς scripsi: παρὰ P κοινῶν (sic) P 5. 6 ἀντιδιχρημένα τῶν γὰρ addidi
12 γλῶσσαν scripsi: γλώσσα P 13 ἀπόφασιν scripsi: ἀπόφασιν P 14 ἢ P
15 ὡς scripsi: εἰς P 17 ὅστις scripsi: ὡς τις P 20 ὕλας P 22 μέμφεις
Diels: μέμφιν P ἀντὶ scripsi: εἰ ἐκ P 23 ὑπειληφόσιν Diels: ὑπειλήφασιν P
οὗτος scripsi: οὕτως P 25 Πορφύριος] cf. Brandis Schol. in Arist. p. 2^b6 sqq.
26 ὄν addidi 27 ἐν αὐτῷ addidi τὸ πρότερον] τὸ α P 30. 32. 34 ἐνότητα P
35 ἢ addidi

- δε οἶον 'ἡ ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστὶν', ἰσοδυναμοῦντα δὲ ὡς 'τοῦ ἡλίου ὑπὲρ γῆν ὄντος'. πάντως γὰρ ἀκολουθίαν τινὰ σημαίνει καὶ ἀπαιτεῖ, οἶον τὸ 'ἡμέρα ἐστὶ'. εἰτα μετὰ τὴν διαίρεσιν ταύτην φησὶν ὅτι πᾶς μὲν λόγος ἀποφαντικός ἢ ἀπὸ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἢ ἀπὸ ὀνόματος καὶ πτώσεως 5 ῥήματος σύγκειται· ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος καίπερ πολλὰς ἔχων λέξεις, εἰ μὴ σχοίη τι ῥῆμα, οὐκ ἔστιν ἀποφαντικός λόγος. ταῦτα δὲ εἰπὼν τὴν ἐπιδιαίρεσιν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων παραδίδωσιν. πρῶτα δὲ ἐστὶν αὕτη καὶ τί διαφέρει τῆς διαίρεσεως, ἐν ἐτέρᾳ θεωρίᾳ μαθησόμεθα.
- p. 16^b26 Λόγος δὲ ἐστὶ φωνὴ σημαντική, | ἥς τῶν μερῶν τι ση- 1.47^v
- 10 μαντικόν ἐστι κεχωρισμένον. καλῶς εἶπεν τὸ τί· οὐ γὰρ πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου σημαντικά εἰσιν ὡς φάσις, εἰ μὴ τὰ ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα. μέρη γὰρ κοινότερον εἰπεῖν καὶ οἱ σύνδεσμοι καὶ αἱ ἀρνήσεις λέγονται τοῦ λόγου, ἀλλὰ καθ' αὐτὰ οὐ σημαίνουσι φάσεις· κοινότερον δὲ εἴπομεν, ἐπειδὴ ἀνωτέρω εἴρηται ὅτι οὐκ εἰσιν κυρίως μέρη.
- 15 p. 16^b28 Οἶον ἄνθρωπος σημαίνει τι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν. καὶ ἐνταῦθα πάλιν ἐλλειπῶς κέχρηται τῇ φράσει· ἔδει γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν ἀληθείαν ἢ ψεῦδος· ἔστιν μὲν γὰρ, ἀλλ' οὐπω δηλοῖ εἴτε ἀληθὲς ἢ ψεῦδος.
- p. 17^a1 Ἔστιν δὲ λόγος ἅπας μὲν σημαντικός, οὐχ ὡς ὄργανον 20 δέ. ἐνταῦθα πρὸς τὴν ἀναίρεσιν ἐνίσταται τοῦ συλλογισμοῦ τοῦ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡμῖν σαφηνισθέντος, τοῦ πειραθέντος δεῖξαι ὅτι ὁ λόγος φύσει ἐστὶ. καὶ πρὸς τοῦτο οὐ πάντα τὸν συλλογισμόν προβαλλόμενος τὴν πρώτην αὐτοῦ πρότασιν διελέγχει ὡς οὖσαν ψευδῆ, ἥτις ἦν λέγουσα ὅτι ὁ λόγος ὄργανόν ἐστι τῆς φωνητικῆς δυνάμεως φύσει οὐσης. λέγει τοίνυν ὅτι οὐκ ἔστιν 25 ὄργανον.
- p. 17^a2 Ἀποφαντικός δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει. εἴτε τοῦτον ὑπολάβοι τις ὅρισμόν, εἴτε ἐν παρακατιῶν παραδίδωσιν, οὐκ ἔστιν ὅρισμός· ἀδύνατον γὰρ ἐν ὀρισμῷ διαζευκτικὸν σύνδεσμον εἶναι, ἀλλ' εἰ ἔστιν διαζευκτικός, πάντως ὑπογραφή γίνεται. οὕτως 30 τοίνυν καὶ ἐνταῦθα, εἰ εἶπεν ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει, οὐκ ἔστιν ὀρισμός. κατάφασιν δὲ δῆλον ὅτι εἶπεν καὶ τὴν ἀπόφασιν· πῶς γὰρ ἐνδέχεται τὴν αὐτὴν κατάφασιν ἀριθμῷ μίαν οὖσαν [καὶ] ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ; ὥστε καὶ ἐνταῦθα ἐκ τῶν ὑφ' αὐτὴν ὠρίσαστο τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἔχομεν καὶ ἐκ τούτου ὅτι ὑπογραφή ἐστὶν ὁ ἀποδοθεὶς 35 λόγος ἀλλ' οὐχ ὀρισμός.
- p. 17^a5 Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν· ῥητορικῆς γὰρ ἢ ποιητικῆς οἰκειότερα ἢ σκέψεις. ποιητικὴν δὲ λέγει τὴν γραμματικὴν. ῥήτορες δὲ καὶ γραμματικοὶ ἐπεὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου φροντίδα τίθενται,

21 πειραθέντος scripsi: πειραθεν P 22 τοῦτο οὐ scripsi: τοῦ P προβαλλόμενος
 scripsi: προβαλλόμενοι P 23 ἥτις scripsi: ἢ τι P 26 τὸ scripsi: τῷ P
 27 ἐν scripsi: ἐν P 28 ὀρισμός scripsi: ὀρισμοῦ P; fort. addendum est οὐδέποτε
 29 γίνεται] incertum compendium γχ exhibet P 32 καὶ deleui 33 ὀρίσας P
 36 ἀφείσθωσιν P

τοῦ δὲ ἀποφαντικοῦ λόγου ἤττον μεταποιοῦνται, διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ φιλό- 1.48^r
σοφος ὅτι τοῖς ῥητορικοῖς καὶ τοῖς γραμματικοῖς ἀρμόδιος ἡ περὶ τῶν ἄλλων
μερῶν τοῦ λόγου θεωρία. ῥήτορες μὲν γὰρ φροντίζουσι περὶ τῆς τοῦ λόγου
ἰδέας, ἵνα εἴη ἡ φράσις σύντομος, εὐσύνθετος, γοργόγητα ἔχουσα· οἱ δὲ
5 γραμματικοὶ τόνους καὶ πνεύματα καὶ πτώσεις καὶ πρόσωπα πολυπραγμονεῖν
μᾶλλον εἰώθασιν.
p. 17^a8 Ἔστιν δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικός. ἐντεῦθεν κατὰ
τὴν θεωρίαν τὴν ἡμῖν ῥηθεῖσαν διαίρεσιν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου προβάλλεται.
p. 17^a11 Καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, ἐὰν μὴ τὸ ἔστιν ἢ ἔσται
10 ἢ ἦν ἢ τι τοιοῦτον προστεθῇ, οὐκ ἔστιν ἀποφαντικός. εἰ
μὲν γὰρ κατ' ἀρχὰς ἐλέχθη ὅτι ἔστιν εἶδη τοῦ ἀπλοῦ λόγου, ἀποφαντι-
κός, εὐκτικός, κλητικός, ἐρωτηματικός, προστακτικός. οὐδαμοῦ οὖν τοῦ
ὀριστικοῦ λόγου μνεῖαν ἐποιήσαμεθα. ζητήσωμεν οὖν, ὑπὸ ποῖον εἶδος
τοῦ ἀπλοῦ λόγου ἀναφέρεται ὁ ὀριστικός λόγος. καὶ ὑπὸ μὲν τὸν ἀπο-
15 φαντικὸν αὐτὸς εἶπεν ὅτι οὐκ ἀναφέρεται. εἰ δὲ τις εἴποι ὅτι τὸ ἔστιν
προσπακούεται καὶ ὑπὸ τὸν ἀποφαντικὸν ἀνάγεται, λέγομεν 'οὐκοῦν πᾶν
σχεδὸν ὄνομα συνυπακούμενον ἔχον τὸ ῥῆμα, καὶ τὸ ῥῆμα συνυπακούμενον
ἔχον τὸ ὄνομα ἢ τὴν ἀντωνυμίαν ἢ τὸ ἀπαρέμφατον λόγος ἐστίν.' εἰ δὲ
τοῦτο οὐκ ἀληθές, ἐκ τῶν εἰρημένων δεῖλον ὅτι ἕτερον εἶδος ἐστὶν τῶν
20 λόγων ὁ καλούμενος ὀριστικός λόγος, καὶ ἔσονται οὐκέτι ἔτι εἶδη τοῦ ἀπλοῦ
λόγου ἀλλὰ ἕξ. εἰ γὰρ ἀποφαντικός, ὡς αὐτὸς λέγει, οὐκ ἔστι, πολὺ πρότε-
ρον οὐδὲ εὐκτικός οὐδὲ προστακτικός οὐδὲ ἄλλος λόγος.
p. 17^a13 Δι' ὅτι δὲ ἔστιν ἄλλ' οὐ πολλὰ τὸ ζῆλον πεζὸν δι-
προυν — οὐ γὰρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρησθαι εἰς ἔσται· ἔστι δὲ ἄλλης
25 τοῦτο πραγματείας εἰπεῖν. λέγει γὰρ ἐν ἄλλοις, οἷον ἐν τῷ ἐβδόμῳ (τῶν)
Μετὰ τὰ φυσικά, ὅτι ἐπειδὴ τὸ σημαίνον ἐστιν, ταῦτα δὲ συμπλη-
ροῦσι τὴν οὐσίαν τοῦ σημαίνοντος πράγματος, διὰ τοῦτο εἰς λόγος ἐστὶ
καὶ οὐ πολλοὶ ὁ τοῦ ἀνθρώπου ὀρισμός. | τί δὲ βούλεται αὐτῷ σημαίνειν 1.48^v
τὸ οὐ γὰρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρησθαι; φανερὸν ὅτι σύνεγγυς εἶπεν ἀντὶ
30 τοῦ χωρὶς συνδέσμου. ἐν οἷς σὺν θεῷ ἢ πράξις.

Πράξις σὺν θεῷ β̄.

p. 17^a15 Ἔστιν δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικός ἢ ὁ ἐν δευτέρῳ ἢ ὁ συν-
δέσμῳ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι.

Μετὰ τὴν διαίρεσιν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων κατὰ τὸ πρότερον καὶ τὸ
35 ὕστερον ἵγουν δεύτερον παραδίδωσιν καὶ τὴν ἐπιδιαιρέσιν κατὰ τὸ ἐν καὶ τὸ

4 εἰδέας P 11 μέμνησθε scripsi: μεμνησθαι P ἐλέχθη] cf. 16,16 12 προστα-
πικός scripsi: προστατικός P 15 τὸ scripsi: τοῦ P 24. 29 τὸ σύνεγγυς P
25 πραγματείας τοῦτο notis superscriptis transfert P¹ τῶν addidi ἐν τῷ ἐβδόμῳ
τῶν Μετὰ τὰ φυσικά] Metaph. Z 12 28 αὐτῷ Diels: αὐτὸ P 31 β̄ scripsi: ζ̄ P
32 εἰς corr. P²: εἰ P¹ 35 κατὰ τὸ ἐν Ammon. fol. 58^r: καὶ τὸ ἐν P

πλήθος, παρακατιῶν δὲ καὶ τὴν διαίρεσιν τὴν κατὰ <τὸ> ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον. διαφέρει δὲ τῆς διαιρέσεως ἐκείνης ἥτοι τῆς πρώτης κατὰ τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον αὕτη, διότι ἐκείνη μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως εἴληπται, αὕτη δὲ ἀπὸ τῆς σημασίας. ἐκείνη μὲν γὰρ εἰς λόγος ἐλέγτο πρῶτος 5 ὁ συγχείμενος ἀπὸ δύο λέξεων ὡς τὸ 'Σωκράτης βαδίζει', δεύτερον δὲ εἰς λόγος ἐλέγτο ὁ ἐκ τριῶν συγχείμενος, ὡς τὸ 'Σωκράτης <οὐ> βαδίζει'. ταῦτα δὲ ἐστὶ ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἢ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου μόνον συγχειμένη. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμων εἰς, ὡς ἐλέχθη· 'Σωκράτης βαδίζει καὶ Πλάτων διαλέγεται', 'εἰ ἥλιος ὑπὲρ γῆν, 10 ἡμέρα ἐστίν.' ἢ δὲ νῦν παραδοθησομένη διαίρεσις ἀπὸ τῆς σημασίας τῶν δηλούμενων. ἐπὶ τούτων μὲν γὰρ <εἰ> ἐν ἐστὶ τὸ δηλούμενον, καλεῖται ὁ λόγος ἐκεῖνος εἰς, καὶ ἀπὸ πολλῶν λέξεων σύγκειται κατὰ τε τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον· εἰ δὲ πολλὰ ὦσιν τὰ σημαινόμενα, ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων, καὶ συμβῇ ἀπὸ δύο λέξεων συγκεῖσθαι, εἴτε κατὰ τὸ ὑπο- 15 κείμενον εἴτε κατὰ τὸ κατηγορούμενον εἴτε κατ' ἀμφοτέρω, τότε πολλοὶ λέγονται λόγοι καὶ οὐχ εἰς ὡς δυνάμει. * * * τὴν διαίρεσιν, ὅτι τῶν ἀποφαντικῶν λόγων ὁ μὲν <ἐν καθ'> ἐνὸς κατηγορεῖ ἢ καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς, οἷον καταφατικῶς μὲν οἷον 'ἄνθρωπος βαδίζει', ἀποφατικῶς δὲ οἷον 'ἄνθρωπος οὐ βαδίζει', ἢ σχέσιν τινὰ σημαίνει· καὶ εἰ | σχέσιν, ἢ κατὰ ἀκολου- 1. 49 θίαν ἢ κατὰ διάζευξιν. κατὰ ἀκολουθίαν μὲν οἷον 'εἰ ἥλιος ὑπὲρ γῆν, ἡμέρα ἐστίν'. τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὅτι τοῦ ἡλίου ὑπὲρ γῆν ὄντος ἡμέρα ἐστίν· κατὰ 20 διάζευξιν δὲ 'ἥτοι ἡμέρα ἐστίν ἢ νύξ ἐστίν'. εἰ δὲ μήτε σχέσιν ἔχει δηλούμενην, μήτε ἐν καθ' ἐνὸς κατηγορεῖ λόγος, οὕτως οὐ λέγεται εἰς ἀλλὰ πολλοί, ἢ ὡς ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ἢ ὡς ἐπὶ τῶν ἀσυνδέτων. οὕτως εἰρηκῶς 25 τὴν διαίρεσιν ὑπογράφει τὴν ἀπόφανσιν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ὑφ' αὐτὴν λέγων ὅτι ἀπόφανσις ἐστὶ λόγος σημαίνων τινὲ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. τὸ δὲ τινὲ ὑπάρχειν δηλοῖ τὴν κατάφασιν, τὸ δὲ τινὲ μὴ ὑπάρχειν δηλοῖ τὴν ἀπόφασιν. ὅσα δὲ ἔδει πρὸς τοῦτο λέγεσθαι ἤδη φθάσαντες ἀπεδώκαμεν. [p. 17^a 25 Κατάφασις δὲ ἐστὶ λόγος ἀποφαντικός τινος κατὰ τινος. 30 ἀπόφασις δὲ ἐστὶ λόγος ἀποφαντικός τινος ἀπὸ τινος.] συνάπτει δὲ τοῖς εἰρημένους καὶ τὴν τρίτην διαίρεσιν κατὰ τὸ ἀπλοῦν οὕσαν καὶ τὸ σύνθετον λέγων ὅτι ἀπλῇ μὲν ἀπόφανσις ἐστὶ κατάφασις ἢ ἀπόφασις, οἷον 'Σωκράτης βαδίζει, Σωκράτης οὐ βαδίζει', σύνθετος δὲ ἀπόφανσις ἢ ἐκ δύο [δς] καταφάσεων συγχειμένη ἢ ἐκ δύο ἀποφάσεων ἢ μιᾶς μὲν καταφάσεως

1 τὸ addidi 4 αὕτη δὲ scripsi: ἐκείνη δὲ P 6 οὐ addidi ταῦτα scripsi: ταῦτόν P 7. 8 ἢ — συγχειμένη scripsi: ἢ — συγχειμένον P 11 εἰ addidi 14 ἀπὸ δύο] ἀποδύ P 15. 16 λέγονται πολλοὶ notis appositis transfert P 16 lacunam indicavi: fort. addendum est λέγει δὲ ὅτι εἰς λόγος ἢ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμων εἰς, ταύτην προστιθεῖς 17 ἐν καθ' ἐνὸς κατηγορεῖ scripsi, cf. v. 23 p. 21, 36 Ammon. fol. 59v: ἐνὸς κατηγορεῖται P καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς scripsi: καταφατικός ἢ ἀποφατικός P 18 ἀποφατικῶς scripsi: ἀποφατικός P 23 κατηγορεῖ λόγος scripsi: κατηγορεῖν λέγει P 26. 27 ὑπάρχει ubique P 28 ἀπεδώκαμεν] cf. p. 18, 28 sqq. 29 Κατάφασις δὲ ἐστὶ κτλ.] lemma errore huc inlatum; quae sequuntur ad Arist. de Interpr. p. 17^a 20 sqq. pertinent 34 ες deleui

μᾶς δὲ ἀποφάσεως. οὐ δει θαυμάζειν ὅτι καὶ ἐν τῇ πρώτῃ διαιρέσει ἔνα λόγον εἶπεν τὸν δεσμῶ τὴν ἐνότητα ἔχοντα καὶ ἐνταῦθα πάλιν εἶπεν συν-
 δεσμῶ εἷς. καὶ γὰρ οὐδὲν ἀδύνατον ἐν τινι σκέλει τῆς πρώτης διαιρέσεως
 ἐμπεριέχεσθαι καὶ τι σκέλος τῆς δευτέρας διαιρέσεως κατ' ἄλλην ἔννοιαν,
 5 ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ ποσοῦ. εἵπομεν γὰρ ἐκεῖ ὅτι τοῦ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ
 διωρισμένον, τὸ δὲ συνεχές· καὶ πάλιν τοῦ ποσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ θετόν, τὸ δὲ
 ἀθετόν. ἐνταῦθα γὰρ τὸ θετόν πάντως ἐν τῷ συνεχεῖ ποσῷ θεωρεῖται·
 εἴ τι μὲν γὰρ θετόν, πάντως συνεχές, οὐκ εἴ τι δὲ συνεχές, πάντως τοῦτο
 καὶ θετόν ἐστίν, ὡς ἐκεῖσε σαφέστατα τὴν ἀπόδειξιν ἐποιήσαμεθα. πάλιν
 10 καὶ ἐν τῇ διαιρέσει τοῦ ζῆου | τὸ αὐτὸ συμβέβηκεν. φημὲν γὰρ τοῦ ζῆου
 ζῆου τὸ μὲν λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον· καὶ πάλιν τοῦ ζῆου τὸ μὲν θνητόν,
 τὸ δὲ ἀθάνατον. καὶ ἐνταῦθα γὰρ ὁ δῆλον ὅτι ἐστὶ τὸ ἄλογον θνητόν πάντως·
 οὐ πάντως δὲ τὸ θνητόν ἤδη καὶ ἄλογον· ὁ γὰρ ἄνθρωπος θνητός μὲν
 ἐστίν, οὐκ ἄλογος δέ, ἀλλὰ λογικὸς θνητός ἐστίν. καὶ ταῦτα μὲν ἄχρι
 15 τούτων. λοιπὸν ἄρχεται διαλέγεσθαι καὶ περὶ ἀντιφάσεως. τί δὲ ἐστὶν
 ἀντιφάσις καὶ ποῖα τὰ χαρακτηρίζοντα ταύτην, ἐν ἐτέρᾳ θεωρίᾳ μαθη-
 σόμεθα.

p. 17^a15 Ἔστι δὲ εἷς λόγος ἀποφαντικός ἢ ὁ ἐν δηλώσῃ ἢ ὁ συνδέσμῳ
 εἷς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἔν. ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ τί
 20 προσέθηκεν καὶ μὴ ἔν, καὶ μὴ εἶπεν 'πολλοὶ δὲ εἰσὶν οἱ πολλὰ σημαίνον-
 τες' καὶ ἡρξέσθαι τούτοις. καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἡ καθόλου ἀπό-
 φασις καὶ πολλὰ σημαίνει καὶ ἔν· ὁμοίως καὶ ἡ καθόλου κατάφασις. οἷον
 'πᾶς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ' καὶ πάντας τοὺς καθ' ἕκαστα σημαίνει ἀνθρώπους
 καὶ μίαν ἐνικήν φύσιν σημαίνει τὴν ἀνθρωπίνην. οὕτως ἔχει καὶ ἡ ἔχουσα
 25 καθόλου ἀπόφασις 'οὐδεὶς ἄνθρωπος ἵπταται.' εἰ τοίνυν εἶπεν οὕτως ὅτι
 'πολλοὶ δὲ λόγοι εἰσὶν οἱ πολλὰ σημαίνοντες', συμπεριελάβανεν ἂν καὶ τὴν
 τοιαύτην πρότασιν.

p. 17^a16 Ἡ ὁ συνδέσμῳ εἷς· λέγει ὁ Ἰάμβλικος ὅτι ἄνω τὸ 'συνδέσμῳ εἷς'
 ἐπὶ συμπλεκτικῶν συνδέσμων εἶπεν, τοὺς μὴ σημαίνοντας σχέσιν δύο πραγ-
 30 ματων ἢ πολλῶν, ὡς τὸ 'Σωκράτης βαδίζει καὶ Πλάτων διαλέγεται', ἐνταῦθα
 δὲ συνδέσμῳ εἷς εἶπεν αἰνιττόμενος τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις, οἷον 'εἰ ὁ
 ἥλιος ὑπὲρ γῆν, ἡμέρα ἐστίν.' οὐκ ἐστὶν δὲ τοῦτο ἀληθές· οὐδὲ γὰρ ἔχει
 δεῖξαι ὅτι ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τέθεικεν ὁ φιλόσοφος τὸ ἢ συνδέσμῳ εἷς.
 ἀλλ' ὥσπερ εἶπον, οὐδὲν ἀδύνατον ἐν τῶν σκελῶν τῆς διαιρέσεως ἐν τῷ ἐτέρῳ
 35 θεωρεῖσθαι. αὐτὸς γὰρ παρακατιῶν λέγει εὐθύς ὅτι ἀπλῆ ἀπόφανσις ἐστὶν
 ἢ ἐν καθ' ἑνὸς κατηγοροῦσα, σύνθετος δὲ ἢ ἐκ τούτων συγχειμένη· ὡσαυ-
 τως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων. ὥστε ἐν τοῖς τρισὶ σκέλεσιν ἐξ ἀνάγκης i. 50r
 τὸ αὐτὸ εἶπεν κατὰ τὸν Ἀμμώνιον. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

2 συνδέσμῳ εἷς] haec rursus ad p. 17^a16 spectant; cf. v. 33 sq. 5 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ]

f. Categ. p. 4b20 sqq.

εἵπομεν—ἐκεῖ] de Stephano Categoriarum interprete cf.

f. Usener De Stephano Alexandrino p. 7 12 ὅτι superscr. P τὸ scripsi: τι P

[9 ἄξιον δὲ] cf. Ammon. fol. 60r 28 τὸ scripsi: τῷ P 34 εἶπον scripsi: εἶπεν P

38 κατὰ τὸν Ἀμμώνιον] fol. 63v sq.

Πρᾶξις σὺν θεῷ ζ.

p. 17*26 Ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον καὶ τὰ ἐξῆς.

- 5 Ἀποδέδωκεν τί ἐστιν ὁ καθόλου λόγος, ἔτι δὲ καὶ τί ἐστιν ἀπόφασις, πρὸς τούτοις δὲ τί ἐστι κατάφασίς τε καὶ ἀπόφασις. ἐντεῦθεν ἄρχεται διδάσκειν καὶ περὶ τῆς καλουμένης ἀντιφάσεως καὶ προσδιορίζεται τί ἐστιν ἀντίφασις καὶ ποῖα τὰ συντρέχοντα εἰς τὸ δεῖν γενέσθαι ἀντίφασιν. πρὸς δὲ τὴν εὕρεσιν ταύτης προλαμβάνει τι λημμάτιον. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ λημμάτιον
- 10 ὅτι πάσῃ κατάφασει ἀντίκειται ἀπόφασις καὶ πάσῃ ἀποφάσει ἀντίκειται πάλιν κατάφασις· δῆλον δὲ τοῦτο ὅτι ἡ ψευδομένη τῇ ἀληθευούσῃ. ἐπειδὴ γὰρ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς ὑπάρχον, οἷον Ὑσώκράτης δίκαιός ἐστιν (τοῦτο γὰρ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενον καθέστηκεν ὅτι Ὑσώκράτης δίκαιός ἐστιν), καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, οἷον Ὑσώκράτης δίκαιος οὐκ
- 15 ἔστιν (ὑπάρχοντος * * * τοῦτο ὑπάρχον ὡς μὴ ὃν βουλούμενός φημι ὅτι Ὑσώκράτης δίκαιος οὐκ ἔστιν), ἔτι δὲ καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον (ὡς μὴ ὑπάρχον), οἷον Ὑσώκράτης ἀδίκος οὐκ ἔστι, καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον, οἷον Ὑσώκράτης ἀδίκος ἐστιν, ἐξ ἀνάγκης τοίνυν ἀντίκειται ἡ ἀληθὴς ἀπόφασις, φημὶ δὴ ἡ λέγουσα Ὑσώκράτης ἀδίκος οὐκ ἔστιν (τῇ ψευδεὶ κατάφασει τῇ λεγούσῃ
- 20 Ὑσώκράτης ἀδίκος ἐστιν), ἡ δὲ ἀληθὴς κατάφασις τῇ ψευδεὶ ἀποφάσει, λέγω δὴ ἡ λέγουσα Ὑσώκράτης δίκαιός ἐστιν τῇ λεγούσῃ Ὑσώκράτης δίκαιος οὐκ ἔστιν. ὅταν οὖν ἀντίκειται ἀληθὴς πρότασις ψευδεὶ προτάσει ἐπὶ παντός χρόνου καὶ ἐπὶ πάσης ὕλης, τότε καλεῖται ἀντίφασις. καὶ ταῦτα μὲν εἰσιν τὰ δέοντα συντρέχειν εἰς τὸ τὴν ἀντίφασιν γίνεσθαι. ἔστι τοίνυν ὀριζόμενους
- 25 τὴν ἀντίφασιν εἰπεῖν, ὅτι ἀντίφασίς ἐστι μάχῃ δύο προτάσεων μεριζουσῶν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐπὶ πάσης ὕλης καὶ ἐπὶ παντός χρόνου. | οἷον i. 50v ὁ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν, οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν. πάντως τούτων μὲν μία ἀληθὴς ἡ ψευδής. καὶ ἐπὶ παρῳχημένων δὲ οἷον πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἦν, οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἦν. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ
- 30 μέλλοντος πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔσται, πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔσται. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὕλῶν, τῆς τε ἀναγκαίας καὶ τῆς ἀδυνατού, ὡς σὺν θεῷ μαθησόμεθα. δεῖ δὲ συντρέχειν εἰς τοῦτο καὶ τὸ αὐτὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον· ἐὰν γὰρ ἐστί τὸ αὐτὸ μὲν ὑποκείμενον, οὐκ ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ κατηγορούμενον, οὐκέτι γίνεται ἀντίφασις, οἷον Ὑσώ-
- 35 κράτης βαδίζει, Ὑσώκράτης οὐ διαλέγεται. καὶ γὰρ ἐνδέχεται τὰς δύο προ-

8 εἰς scripsi: εἰ P; ceterum praestaret τὰ συντρέχειν δέοντα εἰς τὸ γενέσθαι cf. v. 2—

12 ὑπάρχον (post ὡς) ex ὑπάρχων corr. P οἷον Ὑσώκράτης κτλ.] Ammon. fol. 66r

15 ὑπάρχοντος] addendum γὰρ τῷ Ὑσώκράτει τοῦ δικαίου τοῦτο — βουλούμενος] res p^o - stulat τοῦτο ὡς μὴ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι βουλούμενος 16 ὡς μὴ ὑπάρχον addidi

19 τῇ ψευδεὶ — ἀδίκος ἐστιν addidi 20 τῇ ψευδεὶ scripsi: ἡ ψευδὴ P 25 μάχῃ κτλ.] cf. Ammon. fol. 65v

τάσεις ταύτας ἤτοι ἀληθεῖς εἶναι ἢ ἀμφοτέρας ψευδεῖς. ἐπὶ δὲ τῆς ἀντι-
φάσεως οὐ τοῦτο ἦν, ἀλλὰ ἡ μὲν πάντως ἡλθθευεν, ἡ δὲ πάντως ἐψεύδετο.
καὶ τὸ ἀνάπαλιν δὲ ἐὰν συμβῇ τὸν αὐτὸν μὲν κατηγορούμενον φυλάττεσθαι,
τὸν δὲ ὑποκείμενον ἐναλλάττεσθαι, τὸ αὐτὸ πάλιν γενήσεται· οἷον ἐὰν εἴπω
5 'Σωκράτης ὑγιαίνει, Πλάτων οὐχ ὑγιαίνει', δυνατὸν ἀμφοτέρας ἀληθεῖς εἶναι
ἢ ψευδεῖς, καὶ μηκέτι τὴν μὲν ἀληθεύειν τὴν δὲ ψεύδεσθαι καὶ τὴν ἀντί-
φασιν ἀπεργάζεσθαι. οὐ μόνον δὲ ταῦτα δεῖ συντρέχειν, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ
κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο τὸ αὐτὸ λαμβάνεσθαι ἢ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο. οἷον
κατ' ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο ὥς ὅταν εἴπω 'Αἰθίοψ λευκός ἐστιν, Αἰθίοψ λευκός
10 οὐκ ἔστιν'· ἐνδέχεται γὰρ τὰς δύο ἀληθεῖς εἶναι, ἐὰν κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο
λάβω τὸ κατηγορούμενον· λευκός μὲν γὰρ ἐστιν κατὰ τοὺς ὁδόντας, οὐ
λευκός δὲ κατὰ τὸ λοιπὸν σῶμα. μὴ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο, οἷον 'Σωκράτης
πατήρ ἐστι, Σωκράτης πατήρ οὐκ ἔστι'· 'ὁ λίθος μεῖζων ἐστί, ὁ λίθος μεῖζων
οὐκ ἔστιν'· ἐνδέχεται γὰρ ἄλλου μὲν πατέρα εἶναι τὸν Σωκράτην, ἄλλου
15 δὲ οἷόν, καὶ πάλιν τὸν λίθον ἄλλου μὲν μεῖζονα εἶναι, ἄλλου δὲ μικρότερον
ὑπάρχειν. μὴ ἄλλως καὶ ἄλλως, τοῦτ' ἔστιν μὴ τὸ μὲν δυνάμει τὸ δὲ ἐν-
εργείᾳ· εἰ γὰρ τοῦτο, πάλιν οὐκέτι ἔσται ἀντίφασις, ἀλλ' ἡ ἀμφοτέραι αἰ
προτάσεις ἀληθεύουσιν | ἡ ἀμφοτέραι ψευδεῖς ἔσονται, ὥς 'τὸ παιδίον γραμ- 1. 51r
ματικόν ἐστι, τὸ παιδίον γραμματικὸν οὐκ ἔστιν'· ἐνεργείᾳ μὲν γραμματικὸν
20 οὐκ ἔστι, δυνάμει δὲ γραμματικὸν ὑπάρχει. μὴ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ· δυνα-
τὸν γὰρ ἐν ἄλλῳ μὲν χρόνῳ Σωκράτη ὑγιαίνειν, ἐν ἄλλῳ δὲ νοσεῖν, καὶ ἐὰν
εἴπω 'Σωκράτης ὑγιαίνειν, Σωκράτης οὐχ ὑγιαίνειν', τὴν ἀντίφασιν οὐ ποιῶ.
μὴ ὁμωνύμως· ἐὰν γὰρ εἴπω 'Αἶας ἐμονομάχησεν, Αἶας οὐκ ἐμονομά-
χησεν', εὐρίσκομαι ἀληθεύων καὶ μὴ μερίζων τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐπὶ
25 [δε] τῶν δύο προτάσεων, ὅπερ βούλεται ἡ ἀντίφασις· Αἶας μὲν γὰρ ὁ Λο-
κρὸς οὐκ ἐμονομάχησεν, ὁ δὲ Σαλαμίνιος ἐμονομάχησεν. μὴ συνωνύμως,
ἵνα μὴ εἴπω 'ἄνθρωπος βαδίζει, ἄνθρωπος οὐ βαδίζει'· ἐνδέχεται γὰρ τινὰ
μὲν ἄνθρωπον βαδίζειν (τινὰ δὲ μὴ βαδίζειν), καὶ εὐρίσκονται ἀμφοτέραι αἰ
προτάσεις ἀληθεύουσαι. πολλάκις δὲ οὐ μόνον ὁ εἰς ὅρος ἐστὶν ὁμωνύμος
30 ἢ συνωνύμος, ἀλλὰ καὶ ἀμφοτέροι. οὐ μόνον δὲ οὗτοί εἰσιν οἱ προσδιο-
ρισμοί, οὓς δεῖ παραφυλάττεσθαι εἰς τὸ τὴν ἀντίφασιν ἀποτελεσθῆναι, ἀλλὰ
καὶ ἄλλοι, οὓς τέθεικεν ἐν τοῖς καλουμένοις Σοφιστικαῖς ἐλέγχοις. ἀπα-
ριθμεῖται μὲν γὰρ ἐκεῖ 86 μὲν τρόπους παραλογισμῶν γινομένους παρὰ τὴν
λέξιν, 7 δὲ παρὰ τὴν δianoian. δεῖ τοίνυν ταῦτα πάντα παραφυλάττεσθαι,
35 ἵνα [μὴ] γένηται ἀντίφασις.· ἐν οἷς ἡ θεωρία καὶ τὸ πρῶτον τμήμα σὺν
θεῷ πληροῦται.
p. 17*33 Καὶ ἔστω ἀντίφασις τοῦτο, κατὰφασις καὶ ἀπόφασις. ζη-
τοῦμεν διὰ τί λέγει τὰς ἀντικειμένας προτάσεις, οἷον 'Σωκράτης βαδίζει',

2 οὐ τοῦτω P 7. 8 μὴ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο κτλ.] cf. Ammon. fol. 68^v sq. 18 ἀλη-
θεύουσιν scripsi: ἀληθεύουσιν P 21 Σωκράτη ex Σωκράτει corr. P 22 ὑγιαίνειν
itrobique scripsi: ὑγιαίνει P: ὑγιανε Ammonius 25 δε delevi 26 σαλαμίνιος P
27 εἴπω P 28 τινὰ δὲ μὴ βαδίζειν addidi 32 ἐν τοῖς—Σοφιστικαῖς ἐλέγχοις] c. 4
v. 165b24 166b21 35 μὴ delevi

Ἰωκράτης οὐ βαδίζει· ἀντίφασιν καὶ μὴ ἀντιπρότασιν. καὶ λέγομεν, ἐπειδὴ
 χρειαῖα ἐστὶν ἐν ταῖς προτάσεσιν τὸ κυριώτερον μέρος ἀνελεῖν, οἷον δὴποτε
 ἂν εἴη κυριώτερον, εἴτε ὁ κατηγορούμενος εἴτε ὁ τρίτος προσκατηγορού-
 5 μένος εἴτε ὁ προσδιορισμός· τὸ δὲ μέρος φάσις ἐλέγετο. ἐπειδὴ οὖν τὴν
 φάσιν ἀναιροῦμεν καὶ οὐχὶ ὅλην τὴν πρότασιν, διὰ τοῦτο ἀντίφασις τὸ
 τοιοῦτο λέγεται καὶ οὐκ ἀντιπρότασις. | ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις. 1.51v

Ἀρχὴ σὺν θεῷ τοῦ β̄ τμήματος. (Πρᾶξις ᾱ)

p. 17•38 Ἐπειδὴ ἐστὶν τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ
 καθ' ἕκαστον· λέγω δὲ καθόλου μὲν δ' ἐπὶ πλείονων πέφυκεν
 10 κατηγορεῖσθαι καθ' ἕκαστον δὲ δ' μή, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐντεῦθεν τῶν ἀγώνων ἀπάρχεται καὶ διαλέγεται τοίνυν περὶ προ-
 τάσεων τῶν συγχειμένων ἔκ τε τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ ὑποκειμένου
 μόνον, οἷον ἄνθρωπος βαδίζει, Ἰωκράτης βαδίζει. ζητοῦμεν δὲ πρὸ
 τῆς κατὰ τὴν λέξιν ἐξηγήσεως τὰ τρία ταῦτα κεφάλαια· πρῶτον τί ἐστὶν
 15 προσδιορισμός (κοινὸν γὰρ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν τῶν προ-
 τάσεων) καὶ πόσοι εἰσὶν προσδιορισμοί, δεύτερον τίς ἀριθμὸς τῶν προτάσεων
 τῶν ἐκ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου μόνου συγχειμένων, καὶ τρίτον
 πῶς ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις. ἀρξώμεθα τοῦ πρώτου.
 προσδιορισμὸς τοίνυν ἐστὶ πρόσημα σημαῖνον ἐπὶ πόσον ὑπάρχει τὸ κατη-
 20 γορούμενον τοῦ ὑποκειμένου. οἷον ἐν τῷ εἰπεῖν ἅς ἄνθρωπος βαδίζει· ση-
 μαίνει μοι ὅτι πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον οὖσιν, οἷον Ἰωκράτει, Πλάτωνα
 Ἀλκιβιάδῃ καὶ τοῖς λοιποῖς ὑπάρχει τὸ βαδίζειν. ἐν τῷ πάλιν λέγειν ὅτι ἅς
 ἄνθρωπος βαδίζει· σημαίνει ὅτι τισὶν μὲν τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχει τὸ βαδίζειν,
 τισὶν δὲ οὐ· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει· καὶ ὅτι πᾶς ἄν-
 25 θρωπος βαδίζει. εἰσὶν δὲ προσδιορισμοὶ δ', δύο μὲν καθόλου, δύο δὲ μερικοί·
 καὶ τούτων (οἱ) μὲν καταφατικοὶ οἱ δὲ ἀποφατικοί. καθόλου μὲν καταφατικός
 οἷον ἅς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ, καθόλου δὲ ἀποφατικός οὐδεὶς ἄνθρωπος ἔπα-
 ται· μερικοί δὲ πάλιν καταφατικός μὲν ἅς ἄνθρωπος βαδίζει, ἀποφατικός
 δὲ οὐ πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει. ἀνάγκη γὰρ εἶναι τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ
 30 οὔτε πλείονας οὔτε ἐλάττωνας. ἡ γὰρ τὸ καθόλου ἀποφαινόμεθα, καὶ τοῦτο
 ἀποφατικῶς ἢ καταφατικῶς, καὶ ποιεῖ τοὺς δύο καθόλου προσδιορισμούς, φημί
 δὴ τὸν πᾶς καὶ τὸν οὐδεὶς, ἢ τὸ μερικὸν ἀόριστον, καὶ πάλιν τοῦτο ἢ κατα-
 φατικὸν ἢ ἀποφατικόν, | καὶ ποιεῖ τοὺς δύο μερικοὺς προσδιορισμούς, οἷον τὸν 1.52a
 τίς καὶ τὸν οὐ πᾶς, τὸν μὲν τίς καταφατικόν, τὸν δὲ οὐ πᾶς ἀποφατικόν.
 35 μεμαθήκαμεν τοίνυν τί ἐστὶν προσδιορισμὸς καὶ πόσοι εἰσὶν οἱ προσδιορισμοί.
 ἐν οἷς τὸ πρῶτον πληροῦται κεφάλαιον.

Δεύτερον δὲ κεφάλαιόν ἐστὶν ἐν ᾧ ζητοῦμεν, τίς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ

τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου συγκεκριμένων προτάσεων. εἰσὶν οὖν
 ῥμδ αἱ προτάσεις δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἔστι δὲ ἡ αἰτία ἀπὸ τοῦ ὑποκει-
 μένου, ἀπὸ τῆς σχέσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀπὸ
 τῶν προσδιορισμῶν· διὸ τὸ περὶ τῶν προσδιορισμῶν κεφάλαιον προειλήφαμεν.
 5 ἀπὸ μὲν τοῦ ὑποκειμένου αἰτίαν τοιαύτην λαμβάνομεν. τὸ ὑποκείμενον ἤ
 μερικὸν ἔστι καὶ καθ' ἑκαστον, οἷον Σωκράτης, ἢ καθόλου· μερικὸν δὲ
 λέγω τὸ ἄτομον καὶ καθ' ἑνὸς φερόμενον, καθόλου δὲ τὸ ἐν πολλοῖς θεω-
 ρούμενον καὶ πολλῶν κατηγορούμενον, οἷον ἄνθρωπος. τοῦτο δὲ καθόλου ἢ
 ἔχει προσδιορισμὸν ἢ οὐκ ἔχει. οὐκ ἔχει μὲν ὡς τὸ 'ἄνθρωπος βαδίζει'.
 10 εἰ δὲ ἔχει, ἢ μερικὸν καταφατικὸν ἔχει ἢ καθόλου καταφατικόν. ὑποκει-
 σθωσαν γὰρ νῦν οἱ καταφατικοὶ προσδιορισμοί· τὰς γὰρ καταφάσεις μόνον
 τέως ζητοῦμεν. γηγόνασιν οὖν τέσσαρες προτάσεις 'Σωκράτης βαδίζει, ἄν-
 θρωπος βαδίζει, τις ἄνθρωπος βαδίζει, πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει', αἱ δὲ
 καταφατικαὶ εἰσιν. τούτων τῶν δὲ πολλαπλασιαζομένων ἐπὶ τὴν τριμέρειαν
 15 τοῦ χρόνου γίνονται ἱβ' προτάσεις, οἷον 'Σωκράτης βαδίζει, Σωκράτης ἐβά-
 δισεν, Σωκράτης βαδίσει'. ἰδοὺ γ'. 'ἄνθρωπος βαδίζει, ἄνθρωπος ἐβάδισεν,
 ἄνθρωπος βαδίσει'. ἰδοὺ πάλιν γ, ὡς εἶναι ε. 'τις ἄνθρωπος βαδίζει, τις
 ἄνθρωπος ἐβάδισεν, τις ἄνθρωπος βαδίσει'. ἰδοὺ θ. 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει,
 πᾶς ἄνθρωπος ἐβάδισεν, πᾶς ἄνθρωπος βαδίσει'. ἰδοὺ ἱβ' προτάσεις παρὰ τὴν
 20 τριμέρειαν τοῦ χρόνου. πάλιν τῶν ἱβ' τούτων προτάσεων πολυπλασιαζο-
 μένων ἐπὶ τὴν | τριμέρειαν τῆς σχέσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑπο-
 κείμενον γίνονται λς. σχέσεις οὐ λέγω τὰς τρεῖς ταύτας, ἐνδεχομένην
 ἀναγκαίαν καὶ ἀδύνατον. ταύτας δὲ τὰς σχέσεις ἐκάλεσαν οἱ παλαιοὶ ὕλας,
 οἷς τῆς τούτων ἐμέλησεν τεχνολογίας, διότι ὥσπερ ἡ ὕλη συναναφαίνεται
 25 τοῖς εἶδεσιν, οὕτως καὶ ἡ τοιαύτη σχέση συναναφαίνεται τῷ εἶδει τῶν προ-
 τάσεων. ἐν γὰρ τῷ λέγειν 'Σωκράτης ἀναπνεῖ' ἐσήμανέν μοι τὴν ἀναγκαίαν
 σχέσιν, 'Σωκράτης βαδίζει' τὴν ἐνδεχομένην, 'Σωκράτης ἵπταται' τὴν ἀδύνατον.
 ἐπὶ ταύτας οὖν τὰς τρεῖς σχέσεις τῶν ἱβ' τούτων πολυπλασιαζομένων γίνονται
 λς καταφάσεις. καὶ ἐπεὶ πάση καταφάσει, ὡς προεῖρηται, ἀντίκειται ἀπο-
 30 φάσις, ἐξ ἀνάγκης ὅσαι καταφάσεις εἰσὶν, τισαῦται πάλιν ἀποφάσεις γίνον-
 ται· ὡς εἶναι πάσας τὰς προτάσεις ὀβ, ὠρισμένῳ ὄντος τοῦ ὑποκειμένου.
 εἰ δὲ εἴη ἀόριστον τὸ ὑποκείμενον, τὸν αὐτὸν τρόπον. εἶπεν δὲ αὐτὸς
 ἀόριστον εἶναι ὄνομα τὸ οὐ Σωκράτης, τὸ οὐκ ἄνθρωπος. γίνονται τοίνυν
 κατὰ τὸν ὑποκείμενον δ καταφάσεις 'οὐ Σωκράτης βαδίζει, οὐκ ἄνθρωπος
 35 βαδίζει, τις οὐκ ἄνθρωπος βαδίζει, πᾶς οὐκ ἄνθρωπος βαδίζει'. τούτων πο-
 λυπλασιαζομένων ἐπὶ τὴν τριμέρειαν τοῦ χρόνου καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν τριπλόην
 τῆς ὕλης ὡσαύτως γίνονται λς καταφάσεις· ὁγλὸν δὲ ὅτι καὶ τισαῦται ἀπο-
 φάσεις. ὡς γίνεσθαι πάσας ἡμοῦ ῥμδ προτάσεις τὰς ἐκ τοῦ κατηγορουμένου καὶ
 ὑποκειμένου μόνου συγκεκριμένας. ἐν οἷς καὶ τὸ δεύτερον πληροῦται κεφάλαιον.

8 πολλῶν scripsi: πολλοῖς P

14 τριμέρειαν scripsi: τριτημερίαν P

20. 21 τρι-

μερίαν P

21 σχέσεως scripsi: γενέσεως P

24 ἐμέλησεν scripsi, cf. Ammon.

fol. 71r: ἐμελέτησεν P

29 πάσει P

38 ῥμδ scripsi: ῥμη P

39 μόνου scripsi,

cf. p. 24, 17: μόνως P

Τρίτον ἤν κεφάλαιον τῶν προτεθέντων ἡμῖν εἰς ζήτησιν τὸ εἰπεῖν πῶς
 ποιούμεν τὰς ἀποφάσεις ἐκ τῶν καταφάσεων τούτων, τίνι συνάπτοντες τὴν
 οὐ ἄρνησιν, ἀρὰ γε τῷ κατηγορουμένῳ ἢ τῷ ὑποκειμένῳ. ἐπὶ μὲν οὖν
 ἀπροσδιορίστων προτάσεων καὶ τῶν καθ' ἕκαστα λέγομεν δεῖν συνάπτεσθαι
 5 τὴν | οὐ ἄρνησιν τῷ κατηγορουμένῳ· πρῶτον μὲν ὅτι εἰ συνάψοιμεν τῷ ἔ.53*
 ὑποκειμένῳ τὴν οὐ ἄρνησιν ἀλλὰ μὴ τῷ κατηγορουμένῳ, καταφάσεις γίνον-
 ται ἀόριστοι, ὥς εἴρηται· τὸ γὰρ οὐ 'Σωκράτης βαδίζει' ἐν μὲν ἀναιρεῖ,
 ἄπειρα δὲ εἰσάγει. δευτέρῳ δὲ λέγομεν αἰτίαν, ὅτι δεῖ τῷ κατηγορουμένῳ
 συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν· ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν ἔχει τὸ κατηγοροῦ-
 10 μενον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ εἰπόντος τὴν κατάφασιν. ἐκεῖνος γὰρ εἰπόντος
 ὅτι Σωκράτης βαδίζει θέλει ἀναιρεῖν οὐ τὸν Σωκράτην ἀλλὰ τὸ βαδίζει.
 καὶ ἐπεὶ τὸ κύρος ἔχει τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν,
 ὥς δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομα τῶν τοιούτων προτάσεων (κατηγορικαὶ γὰρ λέγονται
 προτάσεις ὥς ἐκ τοῦ κυριωτέρου μορίου τὴν προσηγορίαν λαβοῦσαι), δεῖ
 15 τῷ κυριωτέρῳ μορίῳ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν καὶ τὸ αὐτὸ ἀνελεῖν ὅπερ
 κατέφησεν ἢ κατάφασιν. οὕτως γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ζῳῶν
 κατὰ τοῦ κυριωτέρου μορίου τὸ ξίφος ἐμβάλλομεν, ἵνα θᾶττον ἀναιρεθῇ τὸ
 ζῳον, οἷον τῇ καρδίᾳ ἢ τῷ ἥπατι ἢ τῷ ἐγκεφάλῳ τὸ ξίφος προσάγοντες
 ἀλλ' οὐ χειρὶ ἢ ποδὶ καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐπὶ δὲ τῶν προσδιωρισμένων προ-
 20 τάσεων λέγομεν ὅπερ ἄλλοι ἀπροσδιορίστως εἶπον, ὅτι πάντως τῷ κατηγο-
 ρουμένῳ, οὐ καλῶς * * ἡμεῖς γὰρ λέγομεν πάλιν διὰ δύο αἰτίας· ὅτι δεῖ τῷ
 προσδιορισμῷ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν· πρῶτον μὲν διὰ τὸ ἤδη εἰρημένον,
 ὅτι ὥσπερ ἐν ταῖς ἀπροσδιορίστῳ καὶ ἐν ταῖς καθ' ἕκαστα προτάσεσιν τὸ
 κύρος τὸ κατηγορούμενον ἔχει, οὕτως καὶ ἐν ταῖς προσδιωρισμέναις προ-
 25 τάσεσιν ὁ προσδιορισμὸς· δεύτερον δέ, ὅτι εἰ μὴ συνάψωμεν τῷ προσδιορισμῷ
 τὴν οὐ ἄρνησιν, οὐ γίνονται ποτε ἀντιφάσεις. οἷον ἐάν εἴπω 'πᾶς ἄνθρω-
 πος βαδίζει, πᾶς ἄνθρωπος οὐ βαδίζει', αἱ δύο συμψεύδονται, καὶ οὐκέτι
 ἀντιφάσεις | τὸ τοιοῦτον ἀλλ' ἐναντίαί προτάσεις. τὸ γὰρ 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ ἔ.53*
 βαδίζει' τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ 'οὐδεὶς ἄνθρωπος
 30 βαδίζει'· τὸ δὲ πᾶς καὶ οὐδεὶς ὡς ἐναντία μάχονται. εἰ δὲ εἴπωμεν 'οὐ
 πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει', ἀντιφατικῶς μάχεται, ὡς μαθησόμεθα, τῇ λεγούσῃ
 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει'· ἡ μὲν γὰρ ἀληθής, ἡ δὲ πάντως ψευδής. ἐν οἷς
 πληροῦται καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον, διδάξαν ἡμᾶς πῶς ποιούμεν ἐκ τῶν
 καταφάσεων τὰς ἀποφάσεις.

35 Ληπτέον δὲ καὶ περὶ τῆς προσηγορίας τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ, διὰ
 τί (οὐχ) ὥσπερ πᾶς καὶ οὐ πᾶς γεγόνασιν, οὕτω τις καὶ οὐ τίς. ἔδει γὰρ
 οὕτως γενέσθαι· ὥσπερ ἐκεῖ τῷ πᾶς καθόλου ὄντι προσδιορισμῷ προσετέθη
 τὸ οὐ ἄρνητικὸν μόριον μόνον, οὕτως ἔδει καὶ ἐνταῦθα τῷ τίς μερικῷ

1. 2 πῶς ποιούμεν κτλ.] cf. Ammon. fol. 70^rsq.

14 προτάσεις scripsi: πρὸς ταύτας P

ὡς scripsi: ἤ P

20 ἀπροσδιορίστως P

21 οὐ καλῶς] addendum εἰρησθαι

21 ἡμεῖς γὰρ κτλ.] cf. Ammon. fol. 77^r25 τῷ superscr. P¹

32 ψευδὴς πάντως

nota addita transfert P

33 διδάξαν scripsi: διδάξας P

36 οὐχ addidi

37. 38 τῷ scripsi: τὸ P

- προσδιορισμῶ πλεονάζειν τὴν οὐ ἄρνησιν καὶ γίνεσθαι οὐ τίς. πρὸς τοῦτο λέγομεν ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔδει τὴν ἀπόφασιν γίνεσθαι οὕτως ἢ οὐ τίς ἢ οὐθεὶς ἢ οὐδείς· τὸ δὲ οὐθεὶς καὶ οὕτε εἰς τὴν αὐτὴν δύνανται ἔχουσιν, καὶ πάλιν τὸ οὐδὲ εἰς καὶ οὐδείς τὸ αὐτὸ δύνανται. τὸ μὲν οὖν οὐ τίς οὐδὲ ὅλως εἴρηται ἢ ἐν Ἑλληνικῇ γρήσει κεῖται· τὸ δὲ οὕτως πρῶτον· τὸ δὲ οὐθεὶς μετὰ τῆς κακοφωνίας οὐδὲ ἔστιν ἀπόφασις τῆς ‘τίς ἄνθρωπος βαδίζει’, ἀλλὰ τοῦ εἰς ἀριθμητικοῦ ὀνόματος. ἀπελείφθη τοίνυν ἐξ ἀνάγκης τὸ οὐδὲ εἰς, ὅπερ κατὰ κρᾶσιν ἢ συναλοιφὴν γέγονεν οὐδείς, ὅπερ σύγκειται ἐκ τοῦ εἰς ἀριθμητικοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ δὲ συνδέσμου καὶ τῆς οὐ ἄρνήσεως.
- 10 Καὶ ἐπεὶ θορυβεῖν εἰώθεν τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τινων ὕλῳν τὸ οὐ πᾶς, μήπου εἰσάγει τὸν τίς, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς ἀδυνατοῦ ὕλης (ἐν γὰρ τῷ λέγειν ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἵπταται’ δοκεῖ φαντασίαν παρέχειν ὅτι τίς μὲν ἵπταται, τίς δὲ οὐχ ἵπταται· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας ὕλης τὸ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ’ δοκεῖ σημαίνειν ὅτι τινὲς μὲν ἀναπνέουσιν τινὲς δὲ οὐ), ἐπεὶ οὖν τοιαύτην | i.54r
- 15 φαντασίαν ἐπὶ τῶν δύο ὕλῳν παρέχεται, εἰπωμεν καὶ περὶ αὐτοῦ. τὸ τοίνυν οὐ πᾶς καθ’ αὐτὸ λεγόμενον ἐπὶ τῶν δύο ὕλῳν τῆς τε ἀναγκαίας καὶ τῆς ἀδυνατοῦ ἔπεται τῇ καθόλου ἀποφάσει, οἷον ἐπὶ μὲν τῆς ἀδυνατοῦ ‘οὐδείς ἄνθρωπος ἵπταται’ καὶ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἵπταται’ τὴν αὐτὴν δύνανται ἔχουσιν· συναληθεύουσι γάρ· ἐπὶ δὲ τῆς ἀναγκαίας πάλιν ‘οὐδείς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ,
- 20 οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ’ ἀμφοτέραι ψεύδονται. ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης οὐχ ἔπεται τῇ καθόλου ἀποφάσει· ἡ μὲν γὰρ καθόλου ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης αἰεὶ ψεύδεται, οἷον ἡ λέγουσα ‘οὐδείς ἄνθρωπος βαδίζει’· ἡ δὲ λέγουσα ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει’ ἀληθεύει. ὅτι δὲ ἀληθῶς τοῦτο λέγομεν ἐκ τῶν καταφάσεων φανερόν· ὡς γὰρ ἔχει ἡ μερικὴ κατάφασις
- 25 πρὸς τὴν καθόλου κατάφασιν, οὕτως δεῖ καὶ μερικὴν ἀπόφασιν πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν. ἡ μὲν γὰρ μερικὴ κατάφασις ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης οὐχ ἔπεται τῇ καθόλου κατάφασει· ἐκείνης μὲν γὰρ ψευδοῦς οὔσης αὕτη ἀληθής· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων δύο ὕλῳν συνέπεται. ‘πᾶς μὲν γὰρ ἄνθρωπος ἀναπνεῖ’ καὶ ‘τίς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ’ ἀμφοτέραι ἀληθεύουσιν· ἐπὶ
- 30 ὅδ’ ἐπὶ τῆς ἀδυνατοῦ ὕλης καὶ ἡ λέγουσα ‘πᾶς ἄνθρωπος ἵπταται’ ψεύδεται καὶ ἡ μερικὴ ἡ λέγουσα ‘τίς ἄνθρωπος ἵπταται’ ψεύδεται· ἀντικειμένως γὰρ ἔχουσιν πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν. ὥστε καὶ ἡ μερικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν δύο ὕλῳν ἔπεται τῇ καθόλου ἀποφάσει· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης οὐ συνέπεται. ἐν οἷς καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον καὶ ἡ παρούσα θεωρία σὺν θεῷ
- 35 πληροῦται.
- p. 17•38 Ἐπειδὴ ἔστι τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ’ ἕκαστον· τοῦτ’ ἔστι μερικόν. τὸ γὰρ ἄτομον πολλὰ σημαίνει· ση-

4 οὐ τίς cf. Ammon. fol. 79r

5 τὸ δὲ οὐθεὶς] τὸ μὲν οὐχ εἰς ὡς ἀμφίβολον παραι-
τησάμενοι τὸ δὲ οὐ εἰς ὡς πρὸς τῷ ἀμφίβολου καὶ κακόφωνον Ammon. fol. 79r

6 τῆς κακοφωνίας scripsi: τὴν κακοφωνίαν P

8 συναλοιφὴν corr. P²: συναλειφὴν P¹

10 ἐπεὶ θορυβεῖν εἰώθεν] cf. Ammon. fol. 75v sq.

15 εἰπωμεν P

18 δύνανται P

36 Ἐπειδὴ scripsi, cf. p. 24,8 28,6: ἐπεὶ δὲ P

37 post μερικόν addendum, ut vi-
detur, καὶ ἄτομον

μαίνει γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ καθ' ἑκαστον, οἷον τὸν Σωκράτην (ὁ γὰρ Σωκράτης καὶ ἄτομον λέγεται καὶ καθ' ἑκαστα)· δηλοῖ δὲ τὸ ἄτομον καὶ τὸ δυσχερῶς τεμνόμενον καὶ τὸ μὴδ' ὅλως τεμνόμενον ὡς τὸ σημεῖον καὶ τὸ εἰδικώ-
 5 τατον εἶδος. ἐνταῦθα δὲ καθ' ἑκαστα εἶπεν | ἀντὶ τοῦ μερικου καὶ ἀτόμου, i.54v
 5 ὅπερ δύναται μὲν τέμνεσθαι, μετὰ δὲ τὴν τομὴν οὐ σώζει τὸ πρότερον εἶδος. τοῦτο οὖν δυνάμει φησὶν 'ἐπειδὴ τῶν πραγμάτων τινὰ μὲν εἰσιν καθόλου τινὰ δὲ μερικά.'
 p. 17b3 Ἐὰν μὲν καθόλου ἀποφαίνεται ἐπὶ τοῦ καθόλου ὅτι ὑπάρχει τι ἢ μὴ, ἔσονται ἐναντίαι αἱ ἀποφάνσεις. ἐναντίας ἐκά-
 10 λεσεν ἀποφάνσεις τὰς καθόλου καταφάσεις καὶ τὰς καθόλου ἀποφάσεις, ὅταν καὶ τὸ ὑποκείμενον καθόλου ἐστὶ καὶ ὁ προσδιορισμὸς καθόλου, εἴτε καταφατικὸς εἴτε ἀποφατικὸς· οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει'. ἐναντίας δὲ ἐκάλεσεν τὰς τοιαύτας ἀποφάνσεις, διότι ἐοίκασιν τοῖς ἐμμέσοις ἐναντίοις. ὥσπερ γὰρ τὰ ἔμμεσα ἐναντία, οἷον τὸ λευκὸν τὸ
 15 μέλαν, τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἅμα μὲν παρεῖναι ἀδύνατον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ * * * οὕτως καὶ ταύτας τὰς προτάσεις ἅμα μὲν ἀληθεῖς εἶναι ἀδύνατον, ἅμα δὲ συμπέδεσθαι δυνατόν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης ἀμφότεραι ψεύδονται, οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει'. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων δύο ὕλῃν ἢ μὲν
 20 πάντως ἀληθὴς ἢ δὲ ψευδής. ἢ μὲν γὰρ καθόλου ἀποφατικὴ ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας ὕλης * * ἀληθεύει ἢ λέγουσα 'οὐδεὶς ἄνθρωπος ἵπταται', ἢ δὲ καθόλου καταφατικὴ ψεύδεται ἢ λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος ἵπταται.'
 p. 17b6 Ὅταν δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν, μὴ καθόλου δέ, οὐκ ἔστιν ἐναντία, τὰ μέντοι δηλούμενα ἔστιν εἶναι ποτε ἐναντία. καθόλου
 25 ὡς μὴ καθόλου λέγει τὰς προτάσεις τὰς ἐχούσας τὸ μὲν ὑποκείμενον καθόλου, προσδιορισμὸν δὲ οὐ. ταύτας οὐ καλεῖ ἐναντίας, διότι ποτὲ συναληθεύουσιν. εἶπεν δὲ τὰ δηλούμενα ἐκ τῶν τοιούτων προτάσεων ποτὲ ἐναντία εἶναι αἰνιττόμενος τὰ ἅμεσα ἐναντία. ὅταν γὰρ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐπὶ τῶν ἀμέσων ἐναντίων λαμβάνονται, τὰ σημαινόμενα ἐξ αὐτῶν τὰ ἐναντία
 30 εἰσάγουσιν, οἷον 'ἀριθμὸς | ἄρτιός ἐστιν, ἀριθμὸς ἄρτιος οὐκ ἔστιν'. ἐναντία i.54v
 μὲν γὰρ οὐκ εἰσιν, διότι συναληθεύουσιν, τὰ μέντοι δηλούμενα ἐξ αὐτῶν ἐναντία εἰσιν. τὸ γὰρ οὐκ ἄρτιον σημαίνει τὸ περιττόν, τὸ δὲ περιττόν καὶ τὸ ἄρτιον δοκοῦσιν ἐναντία εἶναι. πάλιν 'Σωκράτης ὑγιαίνει, Σωκράτης οὐκ ὑγιαίνει', ἐπειδὴ τὸ οὐκ ὑγιαίνει τὸ νοσεῖν δηλοῖ, νόσος δὲ καὶ ὑγεία φαί-
 35 νονται οὕσαι ἐναντία. ὥστε τὰ δηλούμενα ἐξ αὐτῶν εἰσιν ἐναντία, ὡς ἔστιν ἐναντία νόσος καὶ ὑγεία, καὶ τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν.
 p. 17b11 Τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι καθόλου. ἐλλειπῶς αὐτῷ τὰ τῆς φράσεως εἴρηται. τὸ δὲ ὅλον τοῦτό ἐστιν· ὁ πᾶς

2 δυσχαιρῶς P

16 lacunam indicavi; deest μὴ παρεῖναι δὲ ἀμφότερα δυνατόν vel si-

mile aliquid

21 ὕλης] addendum, ut videtur, ut videtur, ψεύδεται ἢ λέγουσα 'οὐδεὶς ἄνθρωπος

ἀναπνεῖ', ἢ δὲ καθόλου καταφατικὴ ἀληθεύει ἢ λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος ἀναπνεῖ'. πάλιν ἢ

μὲν καθόλου ἀποφατικὴ ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου ὕλης 23 μὲν superscr. P¹ 34. 36 ὕλη P

35 ὡς scripsi: ὅλως P

προσδιορισμὸς ἢ ὁ οὐδείς οὐ σημαίνει [γάρ] καθολικὴν τινα φύσιν ὥσπερ
 ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὴν τοιάνδε σχέσιν σημαίνει τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ
 ὑποκείμενον. οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει'. ἐν τούτῳ σημαίνει μοι τὸ πᾶς
 ὅτι καθόλου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου ἔχουν τοῦ ἀνθρώπου τὸ βαδίζειν πᾶσιν
 5 τοῖς ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον οὖσιν ἀτόμοις ὑπάρχει. ἔστι τοίνυν τὸ ὅλον τοῦτο
 ὅτι τὸ πᾶς οὐ σημαίνει τινὰ καθολικὴν φύσιν ὡς τὸ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅτι
 καθόλου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου σημαίνει τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν πᾶσι
 τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον τελοῦσιν. ἐν οἷς σὺν θεῶ ἡ παροῦσα πράξις.

⟨Πρᾶξις β.⟩

10 p. 17^b12 Ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου τὸ καθόλου κατη-
 γορεῖν [καθόλου] οὐκ ἔστιν ἀληθές· οὐδεμία γὰρ κατάφασις ἀλη-
 θῆς ἔσται καὶ τὰ ἐξῆς.

Παραδεδικώς τὴν διαφορὰν τῶν προτάσεων ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου, ὅτι
 ἡ ὠρισμένη ἐστὶν ἡ ἀόριστον, ἀπὸ τῆς σχέσεως τοῦ κατηγορουμένου
 15 πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν προσδιορισμῶν (ἄλλη μὲν γὰρ
 ἐστὶν ἡ πρότασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος βαδίζει' καὶ ἄλλο εἶδος προτάσεως
 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει') ζητεῖ τοίνυν, ἄρά γε, ὥσπερ συνήφθη ὁ προσδιορισμὸς
 τῷ ὑποκειμένῳ 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει' καὶ ἐποίησεν ἕτερον εἶδος προτάσεως
 παρὰ τὸ 'ἄνθρωπος βαδίζει', | δυνατόν ἐστιν συνάψαι τὸν προσδιορισμὸν τῷ
 20 κατηγορουμένῳ καὶ ποιεῖν ἕτερον εἶδος προτάσεως, οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος πᾶν
 ζῷον'. καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τοῦτο ἀδύνατον, διότι ψευδὴς ἡ τοιαύτη πρό-
 τασις, φημί δὲ ἡ ἔχουσα τὸν καθόλου προσδιορισμὸν ἐν τῷ κατηγορουμένῳ.
 ἀλλὰ πρῶτον εἴπωμεν πόσαι γίνονται αἱ τοιαῦται προτάσεις· αἱ καθόλου
 προσδιορισμέναι αἱ ἔχουσαι ἀπλῶς τὸν προσδιορισμὸν πρὸς τῷ διορισμῷ.
 25 γίνονται τοίνυν ἑξ. εἰσὶν μὲν γὰρ ὁ προσδιορισμοί· πολυπλασιαζόμενοι οὗτοι
 ποιοῦσι ἑξ προτάσεις· τετράκις γὰρ τέσσαρες ἑξ. ἀνάγκη γὰρ τὸ ὑποκεί-
 μενον ἔχειν ἕνα τούτων τῶν προσδιορισμῶν, τὸ δὲ κατηγορούμενον τετραχῶς
 ποικίλλεσθαι, ὡς ὑπογέγραπται.

Λέγει τοίνυν Ἀριστοτέλης ὅτι τῷ κατηγορουμένῳ οὐ συναπτόν τὸν

πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον	τις ἄνθρωπος πᾶν ζῷον
οὐ πᾶν ζῷον	οὐ πᾶν ζῷον
τὶ ζῷον	τὶ ζῷον
οὐδὲν ζῷον	οὐδὲν ζῷον

οὐ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον	οὐδείς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον
οὐ πᾶν ζῷον	οὐ πᾶν ζῷον
τὶ ζῷον	τὶ ζῷον
οὐδὲν ζῷον	οὐδὲν ζῷον

1 γὰρ deleti 11 καθόλου deleti 13. 14 ὅτι ἡ Diels: ἡ δτι P 17 ζητεῖ
 scripsi: τὶ P 20 οἷον scripsi: οἶ P 23 εἴπωμεν scripsi: εἴπομεν P 27 τούτων
 τῶν scripsi: τούτων τὸν P 29 τῷ κατηγορουμένῳ scripsi: τὸ κατηγορούμενον P

καθόλου προσδιορισμόν, διότι ψευδεῖς γίνονται αἱ καταφάσεις. πρὸς τοῦτο δὲ λέγομεν ὅτι ἀληθὲς μὲν ἐστὶ τὸ λεγόμενον ἀλλ' (οὐχ) ὅσον ἐπὶ τούτων, ἐπειδὴ καὶ ἄλλαι προτάσεις ψευδεῖς γεγονάσιν, οἷον πᾶσαι αἱ καταφάσεις ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου ὕλης καὶ πᾶσαι αἱ καθόλου καταφάσεις τε καὶ ἀποφάσεις
 5 ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης. ὅσον οὖν πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὰς ἄλλας ἔδει ἐκβάλλεσθαι καὶ μὴ μόνον ταύτας. εἰ δὲ ἐκεῖνας δεξόμεθα, διὰ τί μὴ καὶ ταύτας; λέγομεν οὖν ὅτι εἰ καὶ εὐρεθῶσιν ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων ἀληθεῖς τινες προτάσεις, ὥς ἡ λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος τὸ ζῶν ἐστίν' καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῶν ἐστίν', ἀλλ' ὅμως διὰ δύο αἰτίας οὐ
 10 δεξόμεθα τὰς τοιαύτας προτάσεις. πρῶτον μὲν διὰ τὸ περιττόν· τὸ αὐτὸ γὰρ σημαίνει μοι λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος ζῶν ἐστίν' καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος τὸ ζῶν ἐστίν'. | πρὸς δὲ τῷ περιττῷ εὐρεθήσεται καὶ ἄχρηστος πρὸς συλλογιστικὰς μεθόδους. οἷον ἔστω τις συλλογιστικὴ πλοκὴ τοιαύτη 'πᾶς ἄνθρωπος
 15 τὸ ζῶν, τὸ ζῶν οὐσία'. ἀσυλλόγιστος γέγονεν ἡ τοιαύτη πλοκή. ἡ γὰρ δευτέρα πρότασις μερικὴ ἐστίν· ὅταν δὲ εὐρίσκεται ἡ μείζων πρότασις μερικὴ, ἀσυλλόγιστος ἡ τοιαύτη πλοκὴ εὐρεθήσεται ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ὥς σὺν θεῷ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς μαθησόμεθα. ἐπεὶ τοίνυν ἄχρηστός ἐστιν ἡ τοιαύτη πρότασις πρὸς συλλογιστικὴν μέθωδον, εἰκότως οὐ δεξόμεθα αὐτήν. καὶ τοῦτο μὲν περὶ τῶν δις προσδιορισμένων προτάσεων.
 20 Ἀριστοτέλης δὲ ἐφεξῆς τὴν διαφορὰν τῶν ἀντιθέσεων τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν θεωρουμένων παραδίδωσιν. εἰσὶν δὲ αὗται δ. μία μὲν τῶν καθ' ἕκαστα προτάσεων ἀντίθεσις 'Σωκράτης βαδίζει, Σωκράτης οὐ βαδίζει', δευτέρα δὲ τῶν ἐναντίων 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει'. τρίτη τῶν ὑπεναντίων, εἴτε ἔχουσι μερικὸν προσδιορισμὸν εἴτε οὐκ ἔχουσιν, ὥς
 25 τὸ [ἡ] 'ἄνθρωπος βαδίζει (ἄνθρωπος οὐ βαδίζει)' ἢ 'τίς ἄνθρωπος βαδίζει' [ἡ] 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει', καὶ τετάρτη ἡ τῶν ἀντιφατικῶς μαχομένων. καὶ καλεῖ τὴν μὲν ἀντιφατικῶς μαχομένην ἀντίθεσιν, ὅταν ἡ μὲν ἐστὶ καθόλου ἡ δὲ μερικὴ, καὶ ἡ μὲν καταφατικὴ ἡ δὲ ἀποφατικὴ, ἀντίφασιν· οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐ πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει', 'τίς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει'.
 30 ἔτι δὲ καὶ τὴν ἀντίθεσιν τῶν καθ' ἕκαστα προτάσεων 'Σωκράτης βαδίζει, Σωκράτης οὐ βαδίζει'. ταύτας καλεῖ ἀντιφατικῶς μάχεσθαι, διότι καὶ ἐπὶ παντὸς χρόνου καὶ ἐπὶ πάσης ὕλης μερίζουσιν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. τὴν δὲ φερομένην ἀπορίαν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου περὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἀντιθέσεων αὐτὸς ἀπορεῖ καὶ τὴν ἀπορίαν ἐπιλύεται. τὰς δὲ καθόλου
 35 προτάσεις ἀποφατικὰς καὶ καταφατικὰς λέγει ἐναντίως μάχεσθαι. διὰ τί δὲ ἐναντίαν ἐκάλεσεν τὴν τοιαύτην ἀντίθεσιν ἐν τοῖς προλαβούσιν εἴρηται. τὴν δὲ ἐναντίωσιν τῶν μερικῶν προτάσεων (καὶ τῶν) ἀπροσδιορίστων | καλεῖ i.56v παρακατιῶν ὑπεναντίαν, διότι ὑπὸ τὰς ἐναντίας εἰσίν· οἷον τις μὲν ὑπὸ τὴν πᾶς,

2 οὐχ addidi, cf. v. 6 et Ammon. fol. 84^v sq. 3 καὶ scripsi: αἱ P 5 ἐνδεχομένης
 scripsi: ἀδυνάτου P 12 ἄχρηστος scripsi: ἀχρήστοις P 17 ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς
 Anal. pr. A 4 p. 26^a30 25 ἡ primum et tertium delevi ἄνθρωπος οὐ βαδίζει
 addidi 26 ἀντιφατικῶς scripsi: ἀντιφατικὴν P 37 (καὶ τῶν) ἀπροσδιορίστων
 scripsi: ἀπροσδιορίστων P 38 ὑπεναντίαν scripsi: ὑπεναντίας P; ceterum hoc verbum
 in Aristot. de Interpr. libro non occurrit

οὐ πᾶς δὲ ὑπὸ τὴν οὐδεῖς. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ διάκρισις τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων. * * * καὶ τὴν τῶν μερικῶν προτάσεων. διὰ τί δέ, κατὰ τὴν λέξιν μαθησόμεθα.

- p. 17^b14 Οὐδεμία γὰρ κατάφασις ἀληθῆς ἔσται, ἐν ἣ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου τὸ καθόλου κατηγορηθῆσεται, οἷον ἔστι πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον. οὐδεμία κατάφασις εἶπεν ἀντὶ τοῦ πρότασις, ἐκ τοῦ κυριωτέρου τὴν ὀνομασίαν ποιησάμενος· ἐὰν γὰρ κατάφασις οὐκ ἔστι, πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ ἀπόφασις. ἡ γὰρ ἀπόφασις μόνῃ τῇ οὐ ἀρνήσει θέλει πλεονάζειν τῆς καταφάσεως, (ὥς) πολλάκις ἡμῖν εἴρηται.
- 10 p. 17^b33 Εἰ γὰρ αἰσχυρός, καὶ οὐ καλός· καὶ εἰ γίνεται τι, καὶ οὐκ ἔστιν. ἐνταῦθα βούλεται ἀποδείξειν ὅτι αἱ μερικαὶ προτάσεις ταῖς ἀπροσδιορίστοις τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν. ἐπιχειρεῖ δὲ διχῶς, ἐκ τε τῶν ἐναντίων καὶ ἐκ τῶν γινομένων. ἐκ μὲν τῶν ἐναντίων οὕτως· εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἄνθρωπος καλός ἐστι, καὶ πάλιν αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἄνθρωπος αἰσχυρός ἐστι· τὸ δὲ αἰσχυρὸς ὁτλον ὅτι οὐ καλὸς σημαίνει. ἀληθὲς (ὁδὲ) ἄρα εἰπεῖν ὅτι ἄνθρωπος [οὐ] καλός ἐστιν, οἷον διὰ τὸν Ἀχυλλέα ἢ Νηλέα, καὶ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἄνθρωπος αἰσχυρὸς διὰ τὸν Θερασίτην, ὅπερ πάντως σημαίνει τὸ οὐ καλός. συναληθεύουσιν ἄρα αἱ προτάσεις· εἰ δὲ συναληθεύουσιν, ὁτλον ὅτι οὐκέτι ἀντίφασις, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχουσιν ταῖς μερικαῖς
- 20 προτάσεσιν ἀποφατικαῖς καὶ καταφατικαῖς. ἐν οἷς τὸ πρῶτον ἐπιχειρήμα. τὸ δὲ δευτέρον ἐπιχειρήμα ἐστὶν ἐκ τῶν γινομένων οὕτω προσαγόμενον· εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν 'ἄνθρωπος ἐστὶ' διὰ τὸν ἤδη ὑπάρχοντα, πάλιν ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστι διὰ τὸν γινόμενον καὶ κυοφορούμενον· τὸ γὰρ κυοφορούμενον οὕτω ἔστι. συναληθεύουσιν ἄρα, ὥς ἐρρέθη. εἰ δὲ ἡ ἀντί-
- 25 φασις οὐ συναληθεύει ποτέ, οὐκ ἄρα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει ἡ ἀπροσδιόριστος ἀπόφασις τῇ καθόλου ἀποφάσει. | ἐνταῦθα τοίνυν ζητεῖται περὶ τῆς 1.57^r ἀπροσδιορίστου ἀποφάσεως, ἃρά γε τῇ καθόλου ἀποφάσει ἰσοδυναμεῖ ἢ τῇ μερικῇ ἀποφάσει. περὶ μὲν γὰρ τῆς καταφάσεως οὐδὲ εἰς λόγος· πᾶσιν γὰρ φανερόν ὅτι ἡ μερικὴ κατάφασις καὶ ἡ ἀπροσδιόριστος τὴν αὐτὴν δύνα-
- 30 μιν ἔχουσιν, οἷον 'ἄνθρωπος βαδίζει, τίς ἄνθρωπος βαδίζει', χωρὶς τοῦ ἄρθρου ὁτλονότι. περὶ δὲ τῆς ἀπροσδιορίστου ἀποφάσεως ζητεῖται, ἃρά γε τῇ καθόλου ἀποφάσει ἔπεται ἢ τῇ μερικῇ ἀποφάσει. καὶ οἱ μὲν λέγουσιν τῇ καθόλου ἀποφάσει ἔπασθαι, αὐτὸν τὸν Ἀριστοτέλην μάρτυρα παραφέροντες. λέγει γὰρ ἐν ἄλλοις καὶ φαίνεται κεχρημένος ταύτῃ ἀντὶ τῆς καθόλου ἀπο-
- 35 φάσεως, ὥς ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς εἶπεν 'οὐκ ἔστιν αἴσθησις παρὰ τὰς πέντε αἰσθήσεις', τοῦτ' ἐστὶν 'οὐκ ἔστιν οὐδεμία αἴσθησις παρὰ τὰς πέντε αἰσθήσεις'· καὶ πάλιν ἐν τῇ Φυσικῇ ἀποφάσει 'οὐκ ἔστι κίνησις παρὰ τὰ κι-

2 lacunam indicavi: addendum fort. δεῖ δὲ συλλαβεῖν τὴν τῶν ἀπροσδιορίστων 4 ἔσται
 scripsi, cf. p. 29, 12: ἐστὶ P 9 ὥς addidi 12 ἐπιχειρεῖ δὲ κτλ.] cf. Ammon.
 fol. 97^rsq. 15 δὲ addidi 16 οὐ deleui Nηλέα] Nηλέα Ammon. fol. 93^v 97^v
 18 καλός scripsi: καλῶς P 21 οὕτω scripsi: τὸ P 32 ἔπεται scripsi: ἔπασθαι P
 32. 33 τῇ — ἀποφάσει scripsi: τὴν — ἀπόφασιν P 35 ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς] Γ1 p. 424^b22
 37 ἐν τῇ Φυσικῇ ἀποφάσει] Γ1 p. 200^b32 37 κινούμενα] πράγματα Aristoteles, cf.
 Ammon. fol. 91^r

νοούμενα. λέγομεν οὖν ἡμεῖς ὅτι πάντως τῇ μερικῇ ἀποφάσει ἔπεται.
 καὶ ἀληθὲς μὲν καὶ τοῦτο ὅτι ἔπεται τῇ καθόλου ἀποφάσει, ὥσπερ ἐπὶ τῆς
 ἀδυνάτου ὕλης καὶ τῆς ἀναγκαίας ἐξ ἀνάγκης καὶ αὕτη ὡς ἐπομένη τῇ
 μερικῇ ἀποφάσει ἔπεται καὶ τῇ καθόλου ἀποφάσει· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης
 5 ὕλης ἐπειδὴ ἡ μερικὴ ἀπόφασις, ὡς εἴρηται, οὐχ ἔπεται τῇ καθόλου ἀπο-
 φάσει (ἡ μὲν γὰρ μερικὴ ἀληθεύει, ἡ δὲ καθόλου ψεύδεται), εἰκότως ἡ
 ἀπροσδιόριστος ἀπόφασις οὐχ ἔπεται τῇ καθόλου ἀποφάσει. ἡ μὲν γὰρ
 λέγουσα 'οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει' ὁμολογουμένως ψεύδεται, [ἡ δὲ λέγουσα
 πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει' ὁμολογουμένως ψεύδεται], ἡ δὲ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἄν-
 10 θρώπος βαδίζει' ὁμολογουμένως ἀληθεύει. ὥστε αἰεὶ ἔπεται ἡ ἀπροσδιόριστος
 ἀπόφασις τῇ μερικῇ ἀποφάσει. ἡ δὲ μερικὴ ἀπόφασις καὶ ἡ μερικὴ κατα-
 φάσις ἀντιφατικῶς οὐ μάχονται. ἐρρέθη γὰρ ἀντιφατικῶς μάχεσθαι ἐκείνας
 τὰς προτάσεις, αἵτινες ἐπὶ παντὸς χρόνου καὶ ἐπὶ πάσης ὕλης μερίζουσι τὸ
 ἀληθὲς | καὶ τὸ ψεῦδος. ὁτλον οὖν ὅτι καὶ αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις 1.57v
 15 συναληθεύουσιν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης ἀντιφατικῶς οὐ λέγονται μά-
 χεσθαι. τὰ δὲ ἐπιχειρήματα Ἀριστοτέλους ὁτλον ὅτι ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης
 ὕλης ἐλήφθησαν· σκοπὸν γὰρ εἶχεν μόνον αὐτὸ τοῦτο δεῖξαι ὅτι ἀντιφατικῶς
 οὐ μάχονται. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

(Πρᾶξις γ.)

20 p. 17^b38 Φανερόν δὲ ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως· τὸ
 γὰρ αὐτὸ δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν ὅπερ κατέφησεν ἡ κατα-
 φάσις.

Ἐπεξελθὼν πᾶσι τοῖς εἶδεσι τῶν προτάσεων καὶ δεῖξας, ποῖαι ἀντι-
 φατικῶς λέγονται μάχεσθαι ποῖαι δὲ ἐναντίως καὶ ποῖαι ὑπεναντίως καὶ
 25 ποῖαι λέγονται καθ' ἑκαστα, ἐντεῦθεν πόρισμά τι ἐκ τῶν εἰρημένων συνάγει.
 ἔστι δὲ τοιοῦτον πόρισμα ὅτι φανερόν γέγονεν ἐκ τῶν εἰρημένων ὡς μία
 κατάφασις μιᾶς προτάσει ἀντιφατικῶς μάχεται. καὶ πῶς τοῦτο ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων συνάγεται; ἐδόκουν γὰρ μιᾶς καταφάσει, φέρε εἰπεῖν τῇ καθόλου, δύο
 προτάσεις μάχεσθαι, ἥ τε καθόλου ἀπόφασις καὶ ἡ μερικὴ ἀπόφασις, ἀλλή
 30 δὲ οὐδεμία· ἐδείξαμεν γὰρ τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν ἰσοδυναμοῦσαν τῇ
 μερικῇ ἀποφάσει. ἀλλὰ τούτων ἡ μὲν καθόλου ἀπόφασις οὐ πάντῃ ἐμάχετο·
 συνεψεύδετο γὰρ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης τῇ καθόλου καταφάσει. κατα-
 λέλειπται ἄρα μία πρότασις ἡ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος' ἀντιφατικῶς
 μαχομένη· καὶ γὰρ ἐπὶ παντὸς χρόνου καὶ ἐπὶ πάσης ὕλης μερίζει τὸ
 35 ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. πάλιν τῇ μερικῇ καταφάσει, φημὶ δὲ 'τίς ἄνθρωπος
 βαδίζει', δύο προτάσεις ἐδόκουν μάχεσθαι, ἥ τε καθόλου ἀποφατικὴ καὶ ἡ
 μερικὴ ἀποφατικὴ. ἀλλ' ἡ μὲν μερικὴ ἀποφατικὴ συνηλγίθευεν ἐπὶ τῆς

8. 9 ἡ — ψεύδεται delevi 15 συναληθεύουσιν scripsi: συναληθεύουσιν P 17 αὐτὸ
 τοῦτο scripsi, cf. Ammon. fol. 94r: αὐτὸ τοῦ P 25 πόρισμά τι κτλ.] cf. Ammon.
 fol. 99v 27 πῶς Ammonius: ποῦ P

ἐνδεχομένης ὕλης, ὡς ἀποδέδεικται· ἡ γὰρ λέγουσα 'τὶς ἀνθρώπος βαδίζει'
καὶ ἡ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἀνθρώπος βαδίζει' ἀληθεῖς εἰσιν. * * * ἐπὶ τῆς
ἐνδεχομένης ὕλης καὶ τῆς ἀναγκαίας | ἡ μὲν μερικὴ κατάφασις ἀληθεύει, 1.58^r
οἷον 'τὶς ἀνθρώπος βαδίζει, τὶς ἀνθρώπος ἀναπνεῖ'· ἡ δὲ καθόλου ἀπόφασις
5 ἐπὶ ἑκατέρᾳ τῶν ὕλῶν ψεύδεται, ἡ τε λέγουσα 'οὐδεὶς ἀνθρώπος ἀναπνεῖ', καὶ
'οὐδεὶς ἀνθρώπος περιπατεῖ'· ἐπὶ δὲ τῆς ἀδυνάτου ὕλης τὸ ἀνάπαλιν ἡ
μὲν καθόλου ἀπόφασις ἀληθεύει ἡ λέγουσα 'οὐδεὶς ἀνθρώπος ἵπταται' * * *
τῇ δὲ καθ' ἕκαστα καταφάσει μία αὐτόθεν μάχεται ἀπόφασις· οὐ γὰρ ἔχει
ἄλλην ἀπόφασιν τὴν δοκοῦσαν ὅλως μάχεσθαι. οἷον ἡ 'Σωκράτης βαδίζει'
10 μιᾷ προτάσει μάχεται τῇ λεγούσῃ 'Σωκράτης οὐ βαδίζει' * * * ἀποδέδεικται
ὅλως μὴ εἶναι ἀπόφασις. φανερόν ἄρα γέγονεν ὅτι μιᾷ προτάσει μία πρό-
τασις ἀντιφατικῶς μάχεται. ἐν οἷς τὸ πρῶτον κεφάλαιον.

Δεύτερον ἐστὶ κεφάλαιον ἐν ᾧ παραδίδωσι τοιοῦτον θεώρημα, ὅπερ
σχεδὸν καὶ ἐν τῷ α τμήματι παραδέδωκεν. ἐστὶ δὲ τοῦτο, πότε τῷ
15 ἀληθεῖ ἐστὶ μία κατάφασις καὶ μία ἀπόφασις, πότε δὲ οὐκ ἐστὶ μία. τοῦτο
δὲ διαφέρει τὸ νῦν παραδιδόμενον θεώρημα (τοῦ) ἐν τῷ α τμήματι,
ὅτι ἐν μὲν τῷ α τμήματι τὴν διαφορὰν τῶν ἀπλῶν λόγων καὶ συν-
θέτων παραδέδωκεν, ἐνταῦθα δὲ αὐτὸ τοῦτο καθ' αὐτὸ [εἰ] διορίζεται, τὸ
πότε ἐστὶ μία ἀπόφασις, ἵνα ἔχῃ πρότασιν μαχομένην ἀντιφατικῶς. φησὶ
20 τοίνυν ὅτι, ἥνίκα εἰς τῶν ὄρων ὁμώνυμος ἦ, οὐκ ἐστὶ μία πρότασις, καὶ
τὴν αἰτίαν φησὶν ὅτι ἀντιφατικῶς ἄλλην ταύτῃ ἀδύνατον μάχεσθαι. συνα-
ληθεύουσι γὰρ αἱ λέγουσαι 'Αἴας βαδίζει' καὶ 'Αἴας οὐ βαδίζει' ἐπ' ἄλλου
καὶ ἄλλου λαμβανόμεναι. εἰ δὲ οὐκ ἐστὶν εἰς τῶν ὄρων ὁμώνυμος ἢ ὁ
ὑποκείμενος ἢ ὁ κατηγορούμενος, πάντως μία ἐστὶ κατάφασις, καὶ διὰ τοῦτο
25 ἔξει καὶ ἄλλην πρότασιν ἀντιφατικῶς μαχομένην, οἷον 'Σωκράτης βαδίζει,
Σωκράτης οὐ βαδίζει', ἐὰν ἐν τι σημαίνει τὸ Σωκράτης.

p. 18^a18 Εἰ δὲ δευτεῖν ἐν ὄνομα κεῖται, ἐξ ὧν μὴ ἐστὶν ἐν, οὐκ
ἐστὶ μία πρότασις. ἔλαβεν τοίνυν αὐτὸς τὸ παράδειγμα ἐπὶ ἀνθρώπου
καὶ ἵππου· φησὶ | τοίνυν ἐχέτωσαν ἀνθρώπος καὶ ἵππος κοινὸν ὄνομα τὸ 1.58^v
30 ἱμάτιον, καὶ ἡ πρότασις τοίνυν ἡ λέγουσα 'τὸ ἱμάτιον λευκόν ἐστὶ' τοῦτο
σημαίνει, ὅτι καὶ ἵππος λευκός ἐστὶ καὶ ἀνθρώπος λευκός ἐστὶν. αὐταὶ δὲ δύο
προτάσεις τυγχάνουσιν οὔσαι. ὥστε οὖν καὶ ἡ πρώτη ἡ λέγουσα 'τὸ ἱμάτιον
λευκόν ἐστὶν' ἢ δύο σημαίνει ἢ οὐδέν· οὐ γὰρ δυνατόν ἐστὶ τὸν ἀνθρώπον
καὶ ἵππον εἶναι ἢ τὸν ἵππον καὶ ἀνθρώπον, ἵνα καὶ μίαν εἴπωμεν πρότασιν
35 τὴν λέγουσαν 'τὸ ἱμάτιον λευκόν ἐστὶν'. ἐν οἷς καὶ τὸ δεύτερον κεφάλαιον.

Ἐφεξῆς δὲ καὶ περὶ τῆς ἀντιφάσεως ἀπορεῖ τῆς καθ' ἕκαστα, πῶς
ἐπὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου λέγεται μερίζειν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος,

2 ἀληθεῖς εἰσιν scripsi: ἀληθῆς εἶναι P 2 lacunam indicavi; sententia haec fere po-
stulat καταλείπεται ἄρα μία πρότασις ἡ καθόλου ἀπόφασις ἀντιφατικῶς μαχομένη. ἐπὶ γὰρ
τῆς κτλ. 7 ἵπταται] addendum est ἡ δὲ μερικὴ κατάφασις ψεύδεται ἡ λέγουσα τὶς ἄν-
θρώπος ἵπταται 10 βαδίζει] addendum ἡ γὰρ οὐ Σωκράτης βαδίζει, cf. p. 10,15
13 Δεύτερον] β P 14 ἐν τῷ α τμήματι] c. 6 p. 17^a34 15 πότε δὲ οὐκ ἐστὶ μία
scripsi: μία δὲ οὐκ ἐστὶ πότε P 16 τοῦ addidi 18 εἰ delevi 19 ἔχῃ scripsi:
ἔξῃ P 21 ταύτῃ scripsi: ταύτην P

καὶ τὴν ἀπορίαν ἐπιλύεται. ἀλλ' ἀρκεῖ ταῦτα τῇ παρούσῃ θεωρίᾳ. πῶς γὰρ τοῦτο ποιεῖ, ἐν ἑτέρᾳ θεωρίᾳ σὺν θεῷ μαθησόμεθα. σαφοῦς δὲ τῆς λέξεως οὐσης καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ καλῶς θεωρηθέντων ἐν τούτοις τῇνδε τὴν παροῦσαν πράξιν καταπαύσωμεν.

5

(Πρᾶξις δ.)

p. 18*28 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατὰ φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ καὶ τὰ ἐξῆς.

Διακρίνας σαφέστατά τε καὶ ἀκριβέστατα τὰς τέσσαρας ἀντιθέσεις, καὶ τούτων τὴν μὲν καλέσας ὑπεναντίαν, αἵτινες οὐκ αἰετὶ μερίζουσι τὸ ἀληθές
 10 καὶ τὸ ψεῦδος ἀλλὰ συναληθεύουσι, τοῦτ' ἔστιν αἱ μερικαὶ προτάσεις καὶ αἱ ἀπροσδιόριστοι, τὴν δὲ καλέσας ἐναντίαν, φησὶ δὴ τὴν καθόλου πρότασιν τὴν καταφατικὴν καὶ τὴν ἀποφατικὴν, αἵτινες πάλιν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης συμψεύδονται, τὰς δὲ λοιπὰς ἀντιθέσεις τὴν τε τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τὴν μάχην τῆς μερικῆς πρὸς τὴν καθόλου εἴτε καταφατικῆς (εἴτε ἀποφατικῆς) εἰπὼν
 15 ἀντιφατικῶς μάχεσθαι, ταῦτα οὖν πάντα εἰπὼν διὰ τῶν προλαβόντων ζητεῖ νῦν καλῶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τριῶν ἀντιθέσεων ἐπὶ μὲν τῶν τριῶν χρόνων ὡσαύτως ἔξουσιν | κατὰ τὸ μερίζειν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος ἢ 1.59· τὸ συναληθεύειν ἢ τὸ συμψεύδεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστα ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρῳχημένου πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μερίζουσι
 20 πάντως ὥρισμένως τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, ἐπὶ δὲ τοῦ μέλλοντος χρόνου ἀπορεῖ μήπως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μερίζουσιν ὥρισμένως τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος. εἰ δὲ τοῦτο, συναχθήσεται τι ἄτοπον, τὸ ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐνδεχόμενον καὶ γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης πάντα. τοῦτο δὲ τὸ θεώρημα, ὅπερ νῦν Ἀριστοτέλης κεκίνηκεν, ἐστὶ καὶ θεολογικόν· αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστιν τὸ ζητού-
 25 μενον, εἰ ἐξ ἀνάγκης πάντα γίνονται ἢ τινὰ μὲν ἐξ ἀνάγκης τινὰ δὲ οὐ. ἀλλὰ μὴν καὶ φυσιολογικόν· ζητούμεν γὰρ τὰ πράγματα καὶ τὴν φύσιν τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων, ἅρα γε τοιαύτην φύσιν ἔχουσιν ὥστε ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι ἢ τοιαύτην ὥστε ποτὲ μὲν γίνεσθαι ποτὲ δὲ οὐ. ἀλλὰ μὴν καὶ λογικόν· αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι τὸ ζητούμενον, ἐπειδὴ καὶ περὶ τῶν προτάσεων
 30 ὁ λόγος, ἡ δὲ ζήτησις τῶν προτάσεων τῆς λογικῆς ἐστὶ πραγματείας. οὐκ ἔστι δὲ ἀλλότριον οὐδὲ τῆς ἡθικῆς πραγματείας τὸ ζητούμενον· εἰ γὰρ τῷ ὄντι πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεται, οὐ δεῖ φροντίζειν τῶν ἀρετῶν οὐδὲ ἀποστρέφεσθαι τὴν κακίαν. καὶ πῶς μὲν Ἀριστοτέλης ἀπορεῖ καὶ πῶς ἐπιλύεται, ἐν τῇ Ἀριστοτελικῇ μαθησόμεθα λέξει, φέροντες ἔξωθεν πρὸς ἀναί-
 35 ρεσιν τοῦ ἀντεχομένου δύο τινὰ ἐπιχειρήματα, ὧν τὸ μὲν ἐστὶ λογικὸν ἡγρουν ἐπιπόλαιον, τὸ δὲ ἕτερον πραγματειωδέστερον. προάγεται δὲ τὸ λογικὸν

8 διακρίνας κτλ.] cf. Ammon. fol. 103^v sq.

13 τῶν scripsi: τὴν P

14 εἴτε ἀπο-

φατικῆς addidi

23 τοῦτο δὲ κτλ.] cf. Ammon. fol. 105^r

27 ἔχουσιν ex ἔχουσιν

corr. P¹

36 ἐπιπόλαιον scripsi: ἐπιπολέων P

ἀπό τινος ἐνεργείας ἡμετέρας τοῦτον τὸν τρόπον. εἰ θεωρεῖς, φησὶν, οὐ τάχα
 μὲν θεωρεῖς τάχα δὲ οὐ θεωρεῖς, ἀλλὰ πάντως θεωρεῖς. πάλιν ἐπὶ τῆς ἀπο-
 φάσεως, εἰ οὐ θεωρεῖς, οὐ τάχα μὲν οὐ θεωρεῖς τάχα δὲ θεωρεῖς, ἀλλὰ πάν-
 τως (οὐ) θεωρεῖς. τὸ δὲ πάντως εἰσάγει τὸ ἀναγκαῖον· τοῦ δὲ ἀναγκαίου
 5 εἰσαχθέντος οἰχθήσεται τὸ ἐνδεχόμενον. πρὸς τοῦτο δ' οὖν ῥᾷδιον ἀντειπεῖν
 ὅτι αὐτὸ τὸ ζητούμενον ἔλαβεν ὁμολογούμενον. | ἡ γὰρ ὑπόθεσις οὕτω ε. 59^v
 κατεσκευάζεται τὸ 'εἰ θεωρεῖς'· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐστὶ τὸ ζητούμενον. πᾶσα δὲ
 ὑπόθεσις διὰ κατηγορικοῦ λόγου κατὰσκευάζεται πάντως. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν
 ὅτι, ἐὰν θεωρῶ, πάντως θεωρῶ; ἀλλὰ πόθεν δῆλον ὅτι θεωρῶ; οὕτω γὰρ
 10 κατεσκευάζεται διὰ κατηγορικοῦ λόγου. ἐν οἷς τὸ α ἐπιχείρημα. τὸ δὲ ἕτερον
 οὕτως προάγεται. τὸ θεῖον, φησὶν, τῶν μελλόντων ἔχει γνῶσιν ἢ οὐκ ἔχει.
 τὸ μὲν οὖν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔχει ἀσεβέστατόν τε καὶ ἀδύνατον. εἰ δὲ πάλιν
 εἴπωμεν ἔχειν μὲν, ἀόριστον δὲ ταύτην, καὶ τοῦτο οὐ πόρρω τινὸς ἀσεβή-
 ματος· τί γὰρ διαφέρει τῆς ἡμετέρας γνώσεως; ὣν δὲ αἱ ἐνέργειαι αἱ αὐταί,
 15 δῆλον ὅτι καὶ αἱ οὐσίαι αἱ αὐταί. * * * καὶ πάντως ἐπίσταται τόδε τι γενέσθαι
 καὶ μετὰ μυριοστὸν ἔτος, πάντως καὶ γενήσεται· τῇ γὰρ ἀληθείᾳ τῶν λό-
 γων, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν, ἔπεται ἡ ὑπαρξὶς τῶν πραγμάτων. εἰ γὰρ
 ἀληθὴς ἐστὶν ὁ λόγος, καὶ νοῦς ὁ δημιουργικὸς * * * πάντως ἔσται καὶ
 τὸ ἐσόμενον. ταύτην τὴν ἀπορίαν ἐπιλυόμενος ὁ Ἰάμβελιχος φησὶν ὅτι τὸ
 20 γινώσκον καὶ τὸ γινωσκόμενον ποτὲ ἴσα εἰσίν, ὡς ἡ ψυχὴ ἑαυτὴν γινώ-
 σκουσα (ἐνταῦθα γὰρ ταῦτό ἐστι τὸ ζητοῦν καὶ τὸ ζητούμενον καὶ τὸ γινώ-
 σκον καὶ τὸ γινωσκόμενον), ἢ κρείττον ἐστὶ τὸ γινώσκον τοῦ γινωσκομένου
 πράγματος, καὶ κρείττωνος ἢ κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ γινώσκει, (οἶον) ἥνικα γι-
 νώσκωμεν τὸ φθαρτόν, οἶον Σωκράτην ὡς ζῶν λογικὸν θνητόν. ἐνταῦθα γὰρ
 25 κρείττωνος ἢ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ Σωκράτους ἔγνωμεν· τὸ γὰρ ζῶν λογικὸν
 θνητόν ἀίδιον καὶ ἀφθαρτόν. ἢ χειρόνως γινώσκει τὸ γινώσκον (ἢ) κατὰ τὴν
 φύσιν τοῦ γνωστοῦ, οἶον ἥνικα προχειρίζομεθα γινῶναι τὸ θεῖον· πάντως
 γὰρ ἐπινοοῦμεν σχήματά τινα καὶ σωματοειδεῖς μορφάς τινας, καὶ δῆλον
 ὅτι ἐνταῦθα ἡ γνῶσις χειρόνως ἐστὶ τοῦ γινωσκομένου πράγματος. οὕτως
 30 τοῖνον, ὡς ἐρρέθη, δυνατόν κρείττωνος γινώσκειν τὸ γινωσκόμενον | (ἢ) κατὰ ε. 60^r
 τὴν φύσιν αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ Σωκράτους εἴπομεν. γινώσκει τοῖνον τὸ θεῖον τὰ
 γινόμενα κρείττωνος ἢ κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν. καὶ ταῦτα μὲν διὰ τὴν
 φύσιν αὐτῶν ἀορίστως γίνονται, τὸ δὲ θεῖον ὠρισμένως αὐτὰ γινώσκει.
 πάλιν δὲ τούτοις ἕτερον ἄπορον ἐπιφύεται· εἰ γὰρ γινώσκει τόδε τι μέλλειν
 35 ποιεῖν τὸν ἄνθρωπον, ἐπὶ μὲν τῶν ἀγαθῶν εἰκότως οὐ κωλύει· διὰ τί δὲ

1 τοῦτον ex τούτων corr. P¹ φησὶν Ammon. fol. 106^r: φασὶν P 4 οὐ addidi
 5 δ' οὖν scripsi, cf. Ammon. fol. 106^r inf.: δὲ οὐ P 6 οὕτω scripsi, cf. v. 9: οὕτως P
 10 α scripsi: β P 11 φησὶν] φασὶν Ammon. fol. 106^v 15 lacunam indicavi:
 addendum εἰ δὲ ὠρισμένην ἔχει γνῶσιν τῶν μελλόντων 16 καὶ (ante μετὰ) scripsi:
 ἡ P 18 lacunam indicavi: deest πάντως ἐπίσταται τὰ μέλλοντα 19 ὁ Ἰάμβελιχος]
 cf. Ammon. fol. 109^r 20 ἴσα repetit P 21 ταῦτό scripsi: αὐτό P 23 κρείτ-
 τόνως scripsi: κρείττον ὡς P οἶον addidi, cf. v. 27 24 post φθαρτόν fort. excidit
 ὡς ἀίδιον καὶ ἀφθαρτόν Σωκράτην scripsi: σωκράτης P 26 ἢ addidi 28 σω-
 ματοειδεῖς scripsi: σωματοειδής P 30 τὸ scripsi: τὸν P ἢ addidi

μὴ ἐπὶ τῶν φαύλων; οἷον ἐπίσταται ὅτι τόδε τὸ βρέφος μέλλει γόης εἶναι, λοιμός, φονεύς· πότερον δύναται κωλύσαι ἢ οὐ δύναται; ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν 'οὐ δύναται' δυσσεβέστατον· δύναται ἄρα. εἰ δὲ δύναται μὲν, κωλύειν δὲ οὐ βούλεται, τοῦτο φθονεροῦ καὶ κακοποιοῦ. λέγομεν τοῖνον πρὸς τοῦτο ὅτι τὸ
 5 αὐτεξούσιον δέδωκεν ὁ δημιουργὸς διὰ τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ· εἰ γὰρ μὴ ἦσαν ἀμοιβαί, οὐκ ἂν ἐστέφοντο· ὥσπερ γὰρ εὐρίσκομεν ἐπὶ στρατιωτῶν ὅτι μετὰ τοὺς ἀγῶνας τῶν ὤψεων ἐπιτυχάνουσιν, ὁ δὲ μὴ ἀγωνισάμενος οὐδ' ὅλως ἀξιοῦται ὤψεως, τοιοῦτόν τι συμβαίνει καὶ ἐπὶ πάντων τούτων. καὶ ταῦτα μὲν ἔξωθεν. Ἀριστοτέλης δὲ προλαμβάνει τι λημμάτιον ἀπὸ τινων πρὸς τὴν
 10 τοῦ ἐνδεχομένου ἀναίρεσιν. ἔστι δὲ τοῦτο ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπεται ἢ ὑπαρξίς τοῦ πράγματος καὶ τῷ ψεύδει τῶν λόγων ἢ ἀνυπαρξία. ἀναιρεθήσεται (ἄρα) τὸ ἐνδεχόμενον. εἰ γὰρ ἀληθὴς ἦν ὁ λόγος ὁ λέγων χθὲς περὶ τοῦ σήμερον τευχέντος παιδίου ὅτι τευχθήσεται παιδίον αὐρίου μέγα τε καὶ λευκόν, πάντως καὶ τευχθήσεται· καὶ ἀντιστρόφως εἰ τευχθή-
 15 σεται, πάντως ἀληθὴς ὁ λόγος. πάλιν εἰ ψευδὴς ἦν ὁ λόγος ὁ λέγων ὅτι αὐρίον τόδε τι γίνεται, οὐ γίνεται· καὶ ἐὰν οὐ γίνεται, ψευδὴς ὁ λόγος. εἰ τοῖνον ὠρισμένως ἀληθὲς ἔστιν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα γινομένων ὅτι τόδε τί ἐστὶν αὐρίον, οἷον ὅτι ἔσται ναυμαχία, πάντως ἔσται ναυμαχία, καὶ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνονται * * * οὐδὲν γὰρ κωλύει εἰς τοσοῦτον πλῆθος
 20 ἑτῶν τὸν μὲν καταφάσκειν (τὸν δὲ ἀποφάσκειν). εἰ δὲ τοῦτο, ἄτοπον ἔσται τὸ ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐνδεχόμενον· καὶ γὰρ βουλευτικοὶ ἐσμεν· τὸ δὲ βουλευέσθαι οὐκ ἔστιν μάτην· οὐδὲν γὰρ μάτην | οὔτε ὁ θεὸς οὔτε ἡ φύσις ποιεῖ. βου- ε. 60
 λευόμεθα δὲ οὔτε περὶ τῶν ἀναγκαίων οὔτε περὶ τῶν ἀδυνάτων (οὐδεὶς γὰρ βουλευέσθαι ἢ 'δεῖ με ἵπτασθαι' ἢ 'δεῖ με ἀναπνεῦσαι;') ἀλλὰ περὶ τῶν
 25 ἐνδεχομένων. ἔστιν ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον. εἰ δὲ ἔστιν τὸ ἐνδεχόμενον, οὐκ ἔστιν μία τῶν ἀντικειμένων τούτων τῶν προτάσεων ὠρισμένως πάντως ἢ ἀληθὴς ἢ ψευδής. καὶ ταῦτα μὲν εἰσιν τὰ παραδιδόμενα. ἐπιφέρει δὲ καὶ ἄλλην τελειότεραν ἐπίλυσιν ἣν ἐν ἐτέρᾳ θεωρίᾳ σὺν θεῷ μαθησόμεθα.
 p. 18*28 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατὰ-
 30 φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψευδῆ εἶναι. ἐνταῦθα δεῖ προσθεῖναι τὸ ὠρισμένως, ἐπεὶ πάντως ἢ μὲν αὐτῶν ἀληθὴς ἢ δὲ ψευδής * * * τί οὖν λέγομεν περὶ τοῦ θεοῦ; ἡμῖν μὲν γὰρ ἀόριστόν ἐστι καὶ οὐκ ἴσμεν ἄρα γε ἔσται αὐρίον ναυμαχία ἢ οὐκ ἔσται· ὁ δὲ θεὸς ὠρισμένως ἐπίσταται ὅτι πάντως ἔσται ἢ οὐκ ἔσται. ἡμεῖς δὲ τὸ ὅλον τοῦτο 'ἢ ἔσται
 35 ἢ οὐκ ἔσται' ἐπιστάμεθα, αὐτὸς δὲ τὸ ἔν, εἴτε ἔσται εἴτε οὐκ ἔσται. πρὸς δὲ τοῦτο λέγομεν ὅτι οὐ καθὼ ἐπίσταται, διὰ τοῦτο γίνεται (οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ γνῶσις τοῦ θεοῦ αἰτία τοῦ γίνεσθαι τὸ πρᾶγμα) ἀλλὰ τούναντίον· ἐπειδὴ γὰρ τὸ πρᾶγμα, αἰτίον ἐστὶ τοῦτο τοῦ προγινώσκειν τὸ θεῖον.

1 ἐπὶ scripsi: ἐκ P 9 λημμάτιον κτλ.] Ammon. fol. 113^r 12 ἄρα addidi
 19 γίνονται] addendum, ut videtur, καὶ εἰς μυριστόν ἔτος 20 τὸν δὲ ἀποφάσκειν ad-
 didi 21 καὶ γὰρ κτλ.] cf. Ammon. fol. 118^v 24 ἢ δεῖ scripsi: ἔδει P δὲ
 μεταναπνεῦσαι P 30 εἶναι ἢ ψευδῆ p. 34, 7 32 lacunam indicavi; fort. lemma
 excidit ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων οὐχ ὁμοίως de Interpr. p. 18*33
 33 ἔσται (ante αὐρίον) scripsi: ἐστὶ comp. P 37 τοῦ (ante γίνεσθαι) scripsi: τὸ P

p. 18^a34 Εἰ γὰρ πᾶσα κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀληθὴς ἢ ψευδής, καὶ ἅπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. ἐντεῦθεν λαμβάνει τὴν ὑπόθεσιν τὴν λέγουσαν ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἢ τῶν πραγμάτων ὑπαρξίς καὶ τῷ ψεύδει τῶν λόγων ἢ τῶν πραγμάτων ἀνυπαρξία ἔπεται. ἔστιν δὲ
5 ὑπόθεσις ψευδὴς εἰς ἀδύνατον προαγομένη, καὶ ἔστιν τὸ σχῆμα τοῦτο εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ.

p. 18^a38 Ἄμφοι γὰρ οὐχ ὑπάρξει ἅμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. τὰς ἀπροσδιορίστους αἰνιττόμενος τοῦτο φησιν τὰς ἐχούσας ἴδιον τὸ συναληθεύειν ἢ τὸ συμψεύδεσθαι. φησὶν τοίνυν ὅτι ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα προτάσεων οὐ
10 συμβαίνει τοῦτο.

p. 18^b9 Ἔτι εἰ ἔστι λευκὸν νῦν, ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν πρότερον ὅτι ἔσται λευκόν. ἐντεῦθεν κατασκευὴν λαμβάνει τῆς ληφθείσης ὑποθέσεως 1.61^a ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἢ τῶν πραγμάτων ἔκβασις ἀκολουθεῖ.

p. 18^b16 Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὥς οὐδέτερόν γε ἀληθὲς ἐνδέχεται λέ-
15 γειν, οἷον ὅτι οὔτε ἔσται οὔτε οὐκ ἔσται καὶ τὰ ἐξῆς. οὐ μόνον τοῦτο ἔσται ἄτοπον, ὅπερ εἶπεν, ἀμφοτέρως τὰς προτάσεις ψευδεῖς εἶναι, ἀλλὰ πρὸς τούτοις εὐρεθήσεται καὶ ἐσόμενον τὸ πρᾶγμα καὶ μὴ ἐσόμενον. εἰ μὲν γὰρ ψευδὴς ἔστιν ἡ κατάφασις ἢ λέγουσα ὅτι αὐριον ἔσται ναυμαχία
* * * ψευδοῦς γὰρ οὔσης τῆς καταφάσεως συμβαίνει τὴν ἀπόφασιν ἀλη-
20 θεύειν, ἥτις ὑπέκειτο καὶ αὐτῇ ψευδὴς. εἰ δὲ πάλιν ψεύδεται ἡ ἀπόφασις ἢ λέγουσα 'αὐριον οὐκ ἔσται ναυμαχία', οὐκ οὖν ἀληθεύει ἡ κατάφασις, καὶ ἔσται ναυμαχία, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ συμβήσεται.

p. 18^b26 Τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἄτοπα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἕτερα. ποῖά εἰσιν τὰ ἄτοπα, ὅτε μίαν τῶν προτάσεων τούτων εἴποι τις
25 πάντως ὠρισμένως ψεύδεσθαι; συμβήσεται ἄτοπὸν τι τὸ ἀναιρεθῆναι τὸ ἐνδεχόμενον καὶ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι.

p. 18^b31 Ὡστε οὔτε βουλευέσθαι δέοι ἂν οὔτε πραγματεύεσθαι. ἐντεῦθεν ὥσπερ συνηγορῶν τῷ εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον προάγεται. πραγμα-
τεύεσθαι δὲ λέγει τὸ ἐπιχειρεῖν ὅλως εἰς τὰ πράγματα. ἐν οἷς ἡ πρᾶξις.

30 <Πρᾶξις ε>

p. 19^a23 Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὸ ὄν ὅταν ἦ καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι ὅταν μὴ ἦ, ἀνάγκη καὶ τὰ ἐξῆς.

Τὰς φερομένας ἀπορίας κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου ἤδη μεμαθήκαμεν, ὅπως αὐτοῦ τὴν ἀναίρεσιν ποιεῖν ὑπελάμβανον. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς
35 λύσεις ὑπηνέγκαμεν. ἦν δὲ τὸ ἅ ἐπιχείρημα τὸ ἀπὸ τῆς θείας γνώσεως,

19 lacunam indicavi; addendum est ἀληθεύει ἡ ἀπόφασις καὶ οὐκ ἔσται αὐριον ναυ-
μαχία ψευδοῦς scripsi: ψευδὴς P 20 ἥτις scripsi: εἰτις P 24 ὅτε scripsi:
ὅτι P 25 ψεύδεσθαι] fort. addendum est ἡ ἀληθεύειν 28 τῷ scripsi: τοῦ P
33 κατὰ scripsi: καὶ P 35 ὑπηνέγκωμεν P

ὅπερ κατὰ τὸν Ἰάμβλιχον ἐπελύσαντο. τὸ δὲ β' ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας τῶν
 λόγων τε καὶ πραγμάτων, ὅτι εἰ τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων * * * καὶ τῇ
 ψεύδει τῶν λόγων ἡ ἀνυπαρξία τοῦ πράγματος καὶ τῇ ἀνυπαρξίᾳ τοῦ πράγ-
 ματος τὸ ψεῦδος τῶν λόγων, ἀναιρεθήσεται τὸ ἐνδεχόμενον. τοῦτο δὲ
 5 ἐπελύσατο Ἀριστοτέλης ἐκ τῆς προνοίας λέγων ὅτι εἰ ἐποίησεν ἡμᾶς ὁ θεὸς
 διὰ μέσης τῆς φύσεως βουλευτικούς, | βουλευέσθαι δὲ οὔτε περὶ τῶν ἀναγ- f. 61v
 καίων ἔστιν οὔτε περὶ τῶν ἀδυνάτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐνδεχομένων, ὁ γὰρ
 ὅτι ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον. καὶ οὐ καθὼς ἀληθὴς ἔστιν (ὁ λόγος), διὰ τοῦτο
 γίνεται τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καθὼς γίνεται τὸ πρᾶγμα, διὰ τοῦτο ἔστιν ὁ λόγος
 10 ἀληθὴς ἐπὶ τῶν ἀληθῶν λόγων καὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν πραγμάτων. καὶ
 τοῦναντίον πάλιν οὐ καθὼς ψευδὴς ἔστιν ὁ λόγος, ἤδη διὰ τοῦτο ἡ ἀνυπαρξία
 τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνυπαρξία τῶν πραγμάτων, διὰ τοῦτο οὐκ
 ἔστιν ἀληθὴς ὁ λόγος ἀλλὰ ψευδής. πάντα ταῦτα κατὰ τὰ φθάσαντα διεξελθὼν
 νῦν ἔτι διηρθρωμένως τὴν αὐτὴν ἀπορίαν ἐπιλύεται. ἐκ δὲ διαιρέσεως προ-
 15 ἀγείν τὸν λόγον λέγων ὅτι τὸ ὄν διττόν ἐστιν ἤγουν τὸ ἀναγκαῖον, ἢ τὸ
 ἀπλῶς ἀναγκαῖον ἢ τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον. καὶ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγ-
 καῖον φάμεν, ἔστ' ἂν ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ. δύναται
 δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ μὴ ὑπάρχειν, ὡς τὸ καθέζεσθαι τὸν Σωκράτη ἢ κα-
 θεύδειν. ἔστ' ἂν γὰρ καθεύδει ὁ καθεύδων, ἐξ ἀνάγκης ὁ ὕπνος αὐτῷ
 20 ὑπάρχει. τὸ δὲ ἀπλῶς πάλιν ἀναγκαῖον διττόν· ἢ ἐπὶ τῶν αἰδίων ὑπάρχει
 ἢ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ, ὅταν συστατικὴ διαφορά ὑπάρχει τοῦ
 ὑποκειμένου πράγματος. 'συστατικὴ' δὲ εἵπομεν, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ ἐξ ὑποθέσεως
 ἀναγκαίου χωριζόμενον τὸ πρᾶγμα ἤτοι τὸ κατηγορούμενον οἷον τὸ βαδίζειν
 ἢ τὸ καθεύδειν οὐ φθείρει τὸ ὑποκείμενον, ἐνταῦθα δὲ οἷον ἐπὶ πυρὸς χω-
 25 ρισθεῖσα ἡ θερμότης τὸ ὑποκείμενον φθείρει, τοῦτ' ἔστι τὸ πῦρ. ποῖον δὲ
 ἔστι τὸ ἐπὶ τῶν αἰδίων θεωρούμενον; οἷον ὡς ἡνίκα φάμεν 'ὁ ἥλιος ἐξ
 ἀνάγκης κινεῖται', 'ὁ θεὸς ἐξ ἀνάγκης ἀγαθός ἐστιν'. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν γενέσει
 καὶ φθορᾷ οἷον τόδε τὸ πῦρ· οἷον τὸ μερικὸν εἵπομεν καὶ οὐ τὸ καθόλου,
 ἐπειδὴ τὸ μερικὸν τοῦτο γίνεται καὶ φθίρεται, τὸ δὲ καθόλου αἰεὶ ὡσαύτως
 30 ἔχει καὶ οὐ φθίρεται. οὕτως μὲν ἐπὶ τοῦ ὄντος θεωρεῖται τὸ ἀπλῶς
 ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐξ ὑποθέσεως. ὁ γὰρ δὲ ὅτι καὶ τὸ μὴ ὄν διττόν· τὸ
 μὴδὲ ὅλως ὄν, ὅπερ οὔτε γέγονεν | οὔτε ἔστιν οὔτε ἔσται, οἷον σκινδαψὸς f. 62a
 καὶ τὰ τοιαῦτα, ἢ πᾶν μὲν ὄν πᾶν δὲ μὴ ὄν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων. ἀνάγκη
 τοῖνον, ὡς ἔχει τὸ ὄν πρὸς τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον, οὕτως ἔχειν
 35 καὶ τοὺς λόγους· καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄν [τὸ μὲν ἔστιν ἐξ ἀνάγκης] ὡς ἐρρέθη,
 τὸ μὲν ἔστιν ἀπλῶς καὶ (χυρίως) ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ ἐξ ὑποθέσεως, οὕτως
 δεῖ ἔχειν καὶ τὴν ἀντίφασιν αὐτῶν πάντως * * * τὴν μὲν τῆς ἀντι-

2 lacunam indicavi; addendum est ἡ ὑπαρξίς τοῦ πράγματος ἀκολουθεῖ καὶ τῇ ὑπάρξει τοῦ
 πράγματος ἡ ἀλήθεια τῶν λόγων 6 βουλευέσθαι P 8 καὶ οὐ κτλ.] cf. Ammon.
 fol. 119v 8 ὁ λόγος addidi 13 κατὰ τὰ φθάσαντα scripsi: καταφθάναντες P
 15 διττόν—τὸ ἀναγκαῖον κτλ.] cf. Ammonius fol. 122r sq. 26 θεωρούμενον scripsi:
 θεωρούμενων P ἡνίκα scripsi: ἵνα P 28 τὸ (ante πῦρ) superscr. P¹ 35 τὸ
 μὲν—ἀνάγκης deleui 36 χυρίως addidi, cf. Ammon. fol. 122. 37 lacunam indi-
 cavi; addendum est ἐπὶ μὲν τῶν αἰεὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης ὄντων ἢ μὴ ὄντων

φάσεως ἀληθῆ εἶναι ὠρισμένως, τὴν δὲ ψευδῆ· ἐπὶ δὲ τῶν ἐνδεχομένων πῇ
δὲ μὴ ὄντων, ὅπερ καὶ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον ἔφαμεν εἶναι, ἀδιάφορον
ἢ τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ ὠρισμένως. τὸ μὲν
5 γὰρ ὅλον τοῦτο γίνεσθαι ναυμαχίαν αὖριον ἢ μὴ γίνεσθαι πάντως ἀναγκαῖον·
καὶ γὰρ ἢ ἔσται τῇδε τῇ ὥρᾳ ἢ οὐκ ἔσται· διελόντας δὲ εἰπεῖν ὠρισμένως
ὅτι πάντως ἔσται (ἢ οὐκ ἔσται) οὐκέτι ἀληθές, ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸ τὸ <πρᾶγμα>
ἀόριστον. καὶ αὕτη μὲν ἡ λύσις τῆς ἀπορίας.

Ἔτερον δὲ θεώρημα παραδίδωσι περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν προτάσεων
τῶν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου (καὶ κατηγορουμένου συγκειμένων) ὅπερ ἤδη με-
10 μαθήκαμεν, ὅτι ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀνάγκη τὸν ὑποκείμενον ἢ ὠρισμένον
εἶναι ἢ ἀόριστον· καὶ εἴτε ὠρισμένος ἐστὶ ἢ ἀόριστος ὁ ὑποκείμενος πάν-
τως ἔχει ῥήματα ἢ πτώσεις ῥήματος, ὅπερ αὐτὸς διὰ τὸ σαφές παρῆκεν,
ἢ ἀόριστον ῥῆμα. καὶ τούτων τὰ παραδείγματα τέθεικεν (τῶν μὲν ἐχόντων)
ὠρισμένον τὸ ὑποκείμενον 'Σωκράτης βαδίζει, ἄνθρωπος βαδίζει, τις ἄν-
15 θρωπος βαδίζει, πᾶς ἄνθρωπος βαδίζει'. ὡσαύτως καὶ αἱ ἀποφάσεις 'Σω-
κράτης οὐ βαδίζει, (ἄνθρωπος οὐ βαδίζει), οὐδεὶς ἄνθρωπος βαδίζει, οὐ πᾶς
ἄνθρωπος βαδίζει'. ἀόριστον δὲ τὸ ὑποκείμενον τὸ ἔχον σονημμένην ἑαυτῇ
τὴν οὐ ἄρνησιν. καὶ τὰ παραδείγματα τούτων ὅτλα. ταῦτα εἰπὼν πέρας
τίθῃσι τῇ παρούσῃ θεωρίᾳ· συγκαταπαύεται γὰρ τό τε παρὸν δεύτερον
20 τμήμα καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Ἀρχὴ τοῦ γ' τμήματος. (Πρᾶξις α.)

p. 19b19 Ὅταν δὲ τὸ ἔστιν τρίτον προσκατηγορηται, ἤδη διχῶς
λέγονται αἱ ἀντιθέσεις. | 1.62v

Ἐν τούτῳ τῷ τμήματι διαλέγεται περὶ προτάσεων τῶν συγκειμένων
25 ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου, οἷον
ἐν τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ 'Σωκράτης δίκαιός ἐστιν' τὸ μὲν Σωκράτης ὑπό-
κειται, τὸ δὲ δίκαιος κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα τὸ ἔστιν τρίτον
προσκατηγορεῖσθαι λέγεται. ἡμεῖς δὲ πρὸ τῆς κατὰ τὴν λέξιν ἐξηγήσεως
ταῦτα τὰ τρία κεφάλαια ζητήσωμεν· πρῶτον μὲν τὸν ἀριθμὸν τῶν τοιούτων
30 προτάσεων, δεύτερον δὲ πῶς ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις ἐκ τῶν τοιούτων κατα-
φάσεων, καὶ τρίτον περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν τοιούτων προτάσεων, τοῦτ'
ἔστι ποία πρότασις ποία προτάσει συνέπεται. ἀρχτέον οὖν τοῦ πρώτου,
καὶ εἰπωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν τοιούτων προτάσεων. γίνονται τοῖνυν αἱ
τοιαῦται προτάσεις διπλασίονες τῶν ἄλλων τῶν συγκειμένων ἐκ κατηγορου-
35 μένου καὶ ὑποκειμένου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπεδείχθη ῥημδ εἶναι τὰς προτάσεις,

4 ἢ scripsi: καὶ τὸ P 6 ἢ οὐκ ἔσται add. Diels πρᾶγμα addidi 8 διαι-
ρέσεως scripsi: δια P 9 καὶ—συγκειμένων addidi 11 ὠρισμένος scripsi: ὠρισμέ-
νως P 12 πτώσεις scripsi: πτώσις P σαφές scripsi: ἀσαφές P 13 τῶν μὲν
ἐχόντων addidi 31 ἀκολουθίας] ἀκολουθείας ex ἀκολουθείας corr. P¹ 33 εἰπωμεν
scripsi: εἴπομεν P

ἐνταῦθα δὲ σπῆ ἔσονται δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἀνάγκη γὰρ ἀμφοτέρους τοὺς
 ὄρους τὸν τε ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον ἢ ὠρισμένους εἶναι ἢ ἀμ-
 φοτέρους ἀόριστους, ἢ τὸν μὲν ὑποκείμενον ὠρισμένον τὸν δὲ κατηγορού-
 μενον ἀόριστον, ἢ τὸ ἀνάπαλιν τὸν μὲν ὑποκείμενον ἀόριστον τὸν δὲ κατη-
 5 γορούμενον ὠρισμένον. γεγόνασιν οὖν δ' εἶδη. τούτων παραδείγματα τοῦ
 μὲν ἀμφοτέρω ἔχοντος ὠρισμένα 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν', τοῦ δὲ ἀμφοτέρους
 ἀόριστους 'οὐκ ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν', τοῦ δὲ ὑποκείμενον ὠρισμένον τὸν
 δὲ κατηγορούμενον ἀόριστον 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν', ἔμπαλιν δὲ 'οὐκ
 ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν'. πολυπλασιαζομένης τοίνυν ἐκάστης προτάσεως ἐπὶ
 10 τὴν τριμέρειαν τοῦ χρόνου γίνονται ἰβ' προτάσεις. εἴτα τούτων τῶν ἰβ' πολυ-
 πλασιαζομένων ἐπὶ τὴν τριμέρειαν τῆς ὕλης γίνονται λς. αὗται τοίνυν αἱ
 λς προτάσεις | τετραπλασιαζονται, ἐπειδὴ καὶ τέσσαρας εἵπομεν τὰς κατα- ι. 63^r
 φατικάς προτάσεις, τὴν καθ' ἕκαστα καὶ τὴν ἀπροσδιόριστον τὴν τε μερικὴν
 προσδιωρισμένην καὶ τὴν καθόλου προσδιωρισμένην. τετραπλασιαζόμεναι
 15 οὖν αἱ λς προτάσεις γίνονται ρμδ, καταφάσεις δὴλον ὅτι, ὁμολογουμένως δὲ
 ὅτι καὶ τοσαῦται ἔσονται ἀποφάσεις· καὶ ἔσονται ὁμοῦ σπῆ. ἐν οἷς τὸ
 πρῶτον ἡμῖν πληροῦται κεφάλαιον.

Δεύτερον ἐστὶ κεφάλαιον, ἐν ᾧ ζητοῦμεν πῶς ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις
 ἐκ τῶν τοιούτων καταφάσεων, τίνι συνάπτοντες τὴν οὐ ἄρνησιν, ἄρα τῇ
 20 ὑποκειμένῃ ἢ τῇ κατηγορουμένῃ ἢ τῇ τρίτῃ προσκατηγορουμένῃ. καὶ
 ὅτι μὲν τῇ ὑποκειμένῃ οὐ δεῖ συνάπτειν ἤδη μεμαθήκαμεν. ἀλλὰ μὴν
 οὐδὲ τῇ κατηγορουμένῃ, διότι πάλιν γίνεται ἀόριστος κατάφασις, ἣν ὁ
 Θεόφραστος ἐκ μεταθέσεως ἐκάλεσεν, ἢ διὰ τὸ μετατιθεσθαι τὴν οὐ ἄρ-
 νησιν ἐκ τοῦ ἔστι τρίτου προσκατηγορουμένου ἐπὶ τὸν κατηγορούμενον, ἢ ὅτι
 25 μετατιθεται αὐτῶν ἡ τάξις ἐν τῇ διαγράμματι· γίνεται γὰρ, ὡς μαθησό-
 μεθα, οὐκέτι ἡ κατάφασις ὑπὸ τὴν κατάφασιν καὶ ἡ ἀπόφασις ὑπὸ τὴν
 ἀπόφασιν. διὰ ταύτας οὖν τὰς αἰτίας ὁ Θεόφραστος ἡξίωσεν τὰς τοιαύτας
 προτάσεις ἐκ μεταθέσεως ὀνομάζειν. ὡς οὖν εἵπομεν, οὐ δεῖ τῇ κατηγο-
 ρουμένῃ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν, ἀλλὰ τῇ τρίτῃ προσκατηγορουμένῃ· εἰ
 30 γὰρ τῇ κατηγορουμένῃ συνάψωμεν, οὐ μόνον ἀόριστον κατάφασιν ποιοῦμεν,
 ὡς εἵπομεν (τὸ γὰρ 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι' κατάφασις μὲν ἐστὶν ἀόριστος
 δέ), οὐ μόνον οὖν τοῦτο συμβαίνει, ἀλλ' οὖν καὶ τὸ κῦρος ἐν ταῖς τοιαύ-
 ταις προτάσεσι τὸ τρίτον προσκατηγορούμενον ἔχει· ὅθεν καὶ οὕτως προσω-
 νομάσθησαν αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου. βουλό-
 35 μεθα οὖν ἐνταῦθα ἀνελεῖν τὸν δεσμόν, ἵνα λυθῇ ὅλη ἡ κατάφασις. τὸ γὰρ
 δίκαιον ἀδύνατον ἦν συναφθῆναι τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ μὴ διὰ τοῦ ἔστιν ὑπαρ- ι. 63^r
 κτικοῦ ῥήματος· δεῖ τοίνυν λῦσαι τὸν δεσμόν, ἵνα ὅλη ἡ κατάφασις λυθῇ.
 καὶ ταῦτα μὲν ἐὰν ᾧσιν ἀπροσδιόριστοι αἱ προτάσεις. ἐν δὲ ταῖς προσδιω-
 ρισμέναις προτάσεσιν, ὡς εἴρηται, τῇ προσδιορισμῷ δεῖ συνάπτειν τὴν οὐ
 40 ἄρνησιν. πρῶτον μὲν διὰ τὸ κῦρος τοῦ προσδιορισμοῦ. ὁ γὰρ προσδιορισμὸς
 ποσὸν σημαίνει, ὡς ἤδη φθάσαντες ἀπεδώκαμεν· αὐτῷ οὖν συνάπτομεν
 τὴν οὐ ἄρνησιν, ἵνα τὸ ποσὸν ἀνέλωμεν. ἐκεῖνου γὰρ λέγοντος ὅτι πᾶς

22. 23 ἢν ὁ Θεόφραστος κτλ.] cf. Ammon. fol. 129^r

31 εἵπομεν scripsi: εἴπωμεν P

ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι λέγουμεν ἀναιρουῦντες τὸ ποσὸν ὅτι τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀληθές· φαμέν γάρ ὅτι οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι. δεύτερον δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι εἰ μὴ οὕτω ποιήσωμεν τὰς ἀποφάσεις καὶ τῷ προσδιορισμῷ τὴν οὐ συνάψωμεν ἄρνησιν, οὐ γίνεται ἀντίφασις· οἷον ἐν τῷ λέγειν 'πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν' ἐὰν ποιήσωμεν τὴν ἀπόφασιν 'πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν', ἀμφοτέραι ψευδεῖς εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης, καὶ οὐκέτι ἀντίφασις ἔσται. εἰ δὲ εἴπωμεν 'πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι, οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι', πάντως ἡ μὲν ἐστὶν ἀληθής ἡ δὲ ψευδής. ἐν οἷς τὸ δεύτερον κεφάλαιον.

- 10 Τρίτον ἐστὶ κεφάλαιον, ἐν ᾧ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων διαλεγόμεθα, ποία πρότασις ποία προτάσει μὲν ἔπεται, ποία δὲ οὐ. τοῦτο δὲ μανθάνομεν οὕτως. δύο ἀντιθέσεων γινομένων, τῆς μὲν ὀρισμένης τῆς δὲ ἀόριστου (ὀρισμένην δὲ ἀντίθεσιν ἐνταῦθα λέγω τὴν ἔχουσαν ὀρισμένον τὸν κατηγορούμενον, ἀόριστον δὲ τὴν ἔχουσαν ἀόριστον τὸν κατηγορούμενον·
- 15 καλοῦμεν δὲ τὴν μὲν ὀρισμένην ἀντίθεσιν ἀπλῆν, οἷον 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν, ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι', τὴν δὲ ἀόριστον ἐκ μεταθέσεως, ὡς εἴρηται· γεγόνασιν οὖν ὁ μόρια ἡγουν ὁ προτάσεις 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' ἀπλῇ κατάφασις, 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἀπλῇ ἀπόφασις, 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν' ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν'
- 20 ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις. τούτων δὲ τῶν ὁ μορίων ὄντων τὰ μὲν δύο μόρια, τοῦτ' ἐστὶ τὰ ἐκ μεταθέσεως, | πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν τε καὶ 1.64⁺ κατάφασιν οὕτως ἔξουσι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ὡς αἱ στερητικαὶ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις. ὥσπερ γὰρ ἡ στερητικὴ ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστι' ἔπεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει καὶ ἐπὶ πλεον ἐστὶν αὐτῆς,
- 25 οὕτως καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἔπεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει τῇ λεγούσῃ 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι', καὶ ἐπὶ πλεον αὐτῆς ἐστὶν. ἡ μὲν γὰρ στερητικὴ ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν' ἀρμόζει οὐ μόνον ἐπὶ (τῶν δικαίων) ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παίδων καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων μέσσην τὴν ἔξιν· ὡσαύτως καὶ ἡ ἐκ μετα-
- 30 θέσεως ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀρμόζει. ἡ μέντοι κατάφασις ἡ ἀπλῇ ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν' ἐπὶ μόνων τῶν δικαίων ἀρμόζει. πάλιν ἡ κατάφασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός (ἐστιν)' ἐπ' ἑλαττόν ἐστι τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως τῆς λεγούσης 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν'. ἡ μὲν γὰρ στερητικὴ κατάφασις
- 35 μόνον ἐπὶ τῶν ἀδίκων λέγεται, ἡ δὲ ἀπλῇ ἀπόφασις οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀδίκων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παίδων καὶ ἐπὶ λίθων καὶ ἀπλῶς ἐπὶ τῶν μηδὲ ὅλως δεκτικῶν ὄντων τῆς δικαιοσύνης. ὥσπερ οὖν ἡ στερητικὴ κατάφασις ἐπ' ἑλαττόν ἐστι τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, οὕτως καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν' ἐπ' ἑλαττόν ἐστι τῆς ἀπλῆς ἀπο-
- 40 φάσεως τῆς λεγούσης 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν'. ἡ μὲν γὰρ ἀπλῇ ἀπό-

3 οὕτω scripsi: οὐ P

4 συνάψωμεν scripsi: συνάψωμεν P

28 τῶν δικαίων addidi

31 ἀπλῇ ἢ in litura P

32 ἐκ μεταθέσεως in litura P²

35. 36 τῶν ἀδίκων (ante

ἀλλά) scripsi, cf. p. 42, 2: ἀνθρώπων P

φασις, ὡς εἴρηται, ἀρμόζει καὶ ἐπὶ τῶν λίθων καὶ ἐπὶ τῶν παιδῶν καὶ
 ἐπὶ τῶν ἀδίκων· ἡ δὲ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἐπὶ μὲν τῶν παιδῶν ἀρ-
 μόζει καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων μέσσην ἔξιν, οἷον τῶν μὴ δικαίων μήτε ἀδίκων,
 ἐπὶ δὲ τῶν λίθων οὐχ ἀρμόζει· οὐδεὶς γὰρ λέγει ὅτι ὁ λίθος ἄνθρωπος
 5 οὐ δίκαιός ἐστιν· ψευδὴς γὰρ ἡ πρότασις εὐρεθήσεται· ἡ δὲ ἀπλῆ ἀπό-
 φασις ἡ λέγουσα (ὅτι οὗτος ὁ λίθος) 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἀναιρεῖ
 καὶ τὸ δίκαιον ἐκ τοῦ λίθου καὶ τὸν ἄνθρωπον· ἡ δὲ ἄλλη ἐκ μεταθέσεως
 κατάφασις | ἡ λέγουσα 'ὁ λίθος ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι' τοῦτο φησιν 1.64^v
 ὅτι ἄνθρωπος μὲν ἐστὶν ὁ λίθος, οὐ δίκαιος δέ· ὥστε καθολικωτέρα ἡ
 10 ἀπλῆ ἀπόφασις τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως· οὐκέτι δὲ ἀντιστρέφει·
 οὐ γὰρ ὅν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ προτάσεις πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως
 προτάσεις, τὸν αὐτὸν λόγον ἔξουσιν κατὰ τὸ καθολικώτερον καὶ τὸ μερικώ-
 τερον αἱ ἀπλᾶι· ἡ μὲν γὰρ στερητικὴ κατάφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος
 ἄδικός ἐστι' μερικωτέρα ἐστίν, ὡς ἔρρέθη, τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως
 15 τῆς λεγούσης 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'· ἡ δὲ ἀπλῆ ἀπόφασις καθολικω-
 τέρα ἐκείνης ἀποδέδεικται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ἐπειδὴ ἡ στερητικὴ
 κατάφασις μερικωτέρα ἐστὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως, οὐκοῦν καὶ ἡ
 ἀπόφασις αὐτῆς ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος ἄδικος οὐκ ἔστιν' (καθολικωτέρα ἐστὶ
 τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσεως τῆς λεγούσης 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν')·
 20 ἡ δὲ ἀπλῆ κατάφασις μερικωτέρα ἐκείνης ἀποδέδεικται· καλῶς (οὖν) εἴρηται
 ὅτι τῶν δ' ὁμοίων τὰ μὲν ἐκ μεταθέσεως οὕτως ἀκολουθοῦσιν ταῖς ἀπλᾶις
 καταφάσεσι καὶ ἀποφάσεσιν ὡς αἱ στερητικαὶ προτάσεις, οὐκέτι δὲ ἀντι-
 στρέφει· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων· κατὰ τὸν
 αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων ἡ ἀκολουθία·
 25 πλὴν γε αἱ κατὰ διάμετρον κείμεναι προτάσεις οὐχ ὁμοίως συναληθεύουσιν
 ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης ὥσπερ ἐκεῖ· ἐκεῖ μὲν γὰρ αἱ συναληθεύουσιν
 αἱ διαγώνιοι, τοῦτ' ἔστιν ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων· ἐπὶ δὲ τῶν προσδιορισ-
 μένων προτάσεων ποτὲ μὲν συναληθεύουσι ποτὲ δὲ συμφέδονται· καὶ
 τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ διαγράμματος· οἷον ἐν μὲν τῷ α' διαγράμματι κεῖται
 30 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν' ἀπλῆ κατάφασις, διαγώνιος δὲ ταύτῃ κεῖται ἡ ἐκ
 μεταθέσεως κατάφασις ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'· ἀμφοτέραι
 οὖν ὁμολογουμένως ἀληθεῖς, καὶ ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' διὰ
 Σωκράτην καὶ ἡ λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι' δι' Ἀνυτον ἢ τὸ παι-
 δῖον· πάλιν | κεῖται ἐπ' εὐθείας 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἀπλῆ ἀπό- 1.65^v
 35 φασις, ταύτῃ δὲ διαγώνιος κεῖται ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἡ λέγουσα
 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν'· συναληθεύουσιν· ἡ μὲν γὰρ ἀπόφασις ἡ
 λέγουσα 'ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἐπὶ παιδίων ἀληθεύει, ἐπὶ αὐτῶν δὲ
 τούτων ἀληθεύει πάλιν καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις· ὥστε ἀποδέδεικται

5 οὐ δίκαιος scripsi: οὐκ P ἡ δὲ] fort. ἡ γὰρ 7 καὶ τὸ δίκαιον scripsi: τὸ δι-
 καιον καὶ P καὶ (post λίθου) superscr. P 12 κατὰ scripsi: καὶ P 17 κατὰ-
 φασις scripsi: ἀπόφασις P καταφάσεως scripsi: ἀποφάσεως P 18 ἄδικος scripsi:
 δίκαιος P 18. 19 καθολικωτέρα—οὐκ ἔστιν addidi 20 οὖν addidi 25 γε
 scripsi: δὲ P 33 σωκρά P 36 post συναληθεύουσιν fort. excidit οὖν καὶ αὐταὶ

ἔτι αἰεὶ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων αἱ διαγώνιοι συναληθεύουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν
 προσδιορισμένων κείσθω ἄνω πρότασις ἀπλῆ κατάφασις οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος
 δίκαιός ἐστι' ψευδὴς οὕσα ἐμολογουμένως· ἐπ' εὐθείας ταύτῃ κεῖται ἑτέρα
 πρότασις ἀντιφατικῶς μαχομένη ἢ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν'.
 5 πάλιν δὲ ἢ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ὑποκάτω κείσθω ἐπόμενη τῇ καθόλου
 καταφάσει ἢ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'· ἐπ' εὐθείας δὲ
 ταύτῃ κεῖται ἢ κατάφασις αὕτη ἢ λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'.
 αἱ μὲν οὖν διαγώνιοι καθόλου οἷον ἢ ἀπλῆ κατάφασις καὶ ἢ ἐκ μεταθέ-
 σεως συμφερόμεναι, ἢ τε λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' καὶ ἢ λέ-
 10 γουσα 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'· αἱ δὲ ἄλλαι διαγώνιοι, ἢ τε λέγουσα
 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' καὶ ἢ 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος' συναλη-
 θεύουσιν· ἀληθὲς γὰρ εἰπεῖν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' καὶ τὸ λέγειν
 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν'. εἰτα παρακατιῶν ὑπόδειγμα τι τιθῆσιν
 καὶ τῶν προτάσεων τῶν ἔχουσῶν τὸν ὑποκείμενον ἀόριστον· ποῖαι δὲ εἰσιν
 15 αὗται, ἥδη μεμαθήκαμεν. ἐπεὶ οὖν ταῦτα εἵπομεν καὶ τὸ ἱκανὸν μέγεθος
 ἀπειληφεν ἢ παροῦσα θεωρία, φέρε ταύτην ἐνταῦθα καταπαύοντες τὴν λέξιν
 πολυπραγμονήσωμεν, ἵνα, εἴ ποῦ τι ὀέοι, σαφηνίσωμεν κατὰ δύναντα.

p. 19b20 Οἷον ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος· τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγ-
 κεῖσθαι ὄνομα ἢ ῥῆμα ἐν τῇ καταφάσει. ἰστέον ὅτι τὸ συγκεῖσθαι
 20 οὐ καλῶς εἶπεν· οὐ γὰρ σύγκειται ἐκ δύο τινῶν ἢ πλειόνων τὸ ἔστι· πᾶν
 γὰρ συγκείμενον τοῦλάχιστον ἐκ δύο τινῶν σύγκειται. σὺ οὖν λαβὲ τὸ συγ-
 κεῖσθαι ἢ ἀντὶ τοῦ προσκεῖσθαι, ὅπερ αὐτὸς μικρὸν ὕστερον τῷ συγκεῖσθαι
 ἐπήγαγεν, ἢ συγκεῖσθαι ἀντὶ τοῦ σὺν τοῖς ἄλλοις κείσθαι, οἷον σὺν τῇ κατη-
 γορουμένῃ καὶ ὑποκειμένῃ. ὄνομα δὲ ἢ ῥῆμα εἶπεν νῦν οἷον 'ᾧ βούλη
 25 ὀνόματι καλέσης αὐτό.' εἶπεν ὄνομα τῷ κοινῷ προσρῆματι· εἵπομεν γὰρ ὅτι
 καὶ τὸ ὄνομα τὸ παρ' ἡμῖν καὶ τὸ ῥῆμα καὶ πᾶν μέρος λόγου ὄνομα ἐπε-
 καλοῦν οἱ παλαιοί. εἰ δὲ ῥῆμα εἴποις τὸ ἔστι, τότε τῷ ἰδικῷ ὀνόματι
 καλεῖς αὐτό. ἰστέον δὲ ὅτι κατάφασιν καὶ ἀποφασιν λέγει τὰς ἀπλᾶς προ-
 τάσεις, οὐχ ὥς καὶ τῶν ἄλλων μὴ οὐσῶν καταφάσεων καὶ ἀποφάσεων,
 30 ἀλλὰ τὰς ἀπλᾶς λέγει καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, ἐπειδὴ αὗται κυριώτεραί
 εἰσιν τῶν ἄλλων προτάσεων.

p. 19b24 Λέγω δὲ ὅτι τὸ ἔστι ἢ τῷ δικαίῳ προσκεῖσθαι ἢ τῷ
 οὐ δικαίῳ. ἐνταῦθα καλῶς εἶπεν ἐπὶ τοῦ ἔστι προσκεῖσθαι * * * τὴν
 35 ἁπλῆν ἐσήμανεν πρότασιν, ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν οὐ δικαίῳ τὴν ἐκ μεταθέσεως
 'ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος'.

Ἐντεῦθεν τὰς ἐκ μεταθέσεως προτάσεις παραδίδωσι. καὶ ἄξιον ζητῆσαι
 περὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσεως ἅρά γε κατάφασιν σημαίνει ἢ ἀπό-
 φασιν. λέγομεν τοίνυν ὅτι ἢ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἔπεται τῇ ἀπλῇ
 καταφάσει· καὶ εἰκότως, διότι ἐπὶ τῶν ὄντων ὅταν ληφθῶσιν δύο ἀρνήσεις

1 αἱ διαγώνιοι scripsi: διαγωνίους P 8 καὶ ἢ scripsi: ἢ P 16 ἀπειληφεν ex ἀπει-
 λήφωμεν corr. P 22 τῷ scripsi: τὸ P 23 κείσθαι scripsi: κεῖται P 25 αὐτό
 scripsi: αὐτῷ P εἶπεν] fort. εἰπὼν εἵπομεν] cf. p. 3, 4 sqq. 33 lacunam
 indicavi: addendum καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν τῷ δικαίῳ προσκεῖσθαι

ἐπὶ διαφορῶν ὄρων κείμεναι ἢ προσρήματος (πρόσρημα δὲ φημι ἢ τὸν προσδιορισμὸν ἢ τὸν τρίτον προσκατηγορούμενον) πάντως κατάφασιν σημαίνουσιν, οἷον ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν, ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν· ἐνταῦθα τὸ ὅτι δίκαιος οὐκ ἔστι κατάφασιν δηλοῖ. ὅταν δὲ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ληφθῶσιν, ἀδιάφορον· ἡ αὐτὴ γὰρ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἐπὶ τῶν ἀδιαφορῶν, οἷον τῶν μήτε δικαίων μήτε ἀδίκων, οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν κατάφασιν. ἐπὶ διαφορῶν δὲ ὄρων εἵπομεν διὰ τὴν Ἀττικὴν συνήθειαν· πολ-
 λάκις γὰρ αὐτοὶ τὰς δύο ἀρνήσεις καὶ ἀλλεπαλλήλως τιθέντες ἀντὶ μιᾶς ἀρνήσεως αὐτάς λαμβάνουσιν, ὥς τὸ ὅτι μὴ ποιήσεις | ἀντὶ τοῦ ὅτι ποιή- 1.66r

σεις' καὶ ἕτερα ἅπαντα τοιαῦτα.

p. 19^b30 Ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται, οὕτως τέτακται. ἰστέον δὲ ὅσον ἐκ τῆς φράσεως τοῦ ῥητοῦ τούτου πρότερά εἰσιν τὰ Ἀναλυτικὰ τῆς παρούσης πραγματείας· εἶπεν γὰρ ὥς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται. λαβὲ οὖν τὸ λέγεται ἀντὶ τοῦ λεχθήσεται·
 15 σκοπὸν γὰρ ἔχων περὶ ἐκείνων γράψαι εἶπεν τὸ λέγεται.

p. 19^b31 Ὅμοιως δὲ ἔχει καὶ καθόλου τοῦ ὀνόματος ἢ ἡ κατάφασιν. ἐπειδὴ δὲ πάντα ὅσα εἶπεν ἄνω ὥς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἐγύμνασεν, φησὶ νῦν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων τὸ αὐτὸ συμβήσεται.

20 p. 19^b35 Πλὴν οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν· ἐνδέχεται δὲ ποτε. εἵπομεν καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὅτι δια-

αἱ αὖτε συναληθεύουσιν

ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι συναληθεύουσι ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι

ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι συναληθεύουσι ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι

25 αἱ ποτὲ μὲν ἀληθεύουσιν ποτὲ δὲ ψευδόμεναι

πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι ψευδής οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι

οὐ πᾶς ἄνθρωπος (οὐ) δίκαιος ἀληθής πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος

Ἰ ἐπ' ἔλαττον | ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι | ἀπλαῖ | ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι | ἐπὶ πλέον Ḳ

30 ḲN ἐπὶ πλέον | ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστι | στερητικαὶ | ἄνθρωπος ἀδίκος ἐστι | ἐπ' ἔλαττον ṬN

Ḳ ἐπὶ πλέον | ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι | ἐκ μεταθέσεως | ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι | ἐπ' ἔλαττον Ἰ

1 προσρήματος scripsi: προσρήματι P 2 κατάφασιν ex κατὰ φύσιν corr. P 6 ante κατάφασιν add. διαφ P 9 τὸ οὐ scripsi: τοῦ P 22 συναληθεύουσιν ex συναληθεύουσιν corr. P¹ 27 οὐ addidi

φορὰν τινα ἔχουσιν αἱ προσδιωρισμέναι προτάσεις πρὸς τὰς ἀπροσδιορίστους.
ἐπὶ γὰρ τῶν ἀπροσδιορίστων αἱ διαγώνιοι (τὰς αὐτὰς γὰρ λέγει κατὰ διά-
μετρον) αἰεὶ συναληθεύουσιν, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιωρισμένων ἡ μὲν τῶν δια-
γωνίων ἀληθεύει, ἡ δὲ συμφεύδεται. τοῦτο οὖν αἰνίττεται διὰ τοῦ ῥητοῦ
5 τούτου.

p. 19^b37 Ἄλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενον τι
προστεθέντες. ἐπειδὴ τὰς ὠρισμένον ἔχουσας τὸν ὑποκείμενον προτάσεις
ἐγύμνασεν, φησὶν ὅτι εἰσὶν καὶ ἄλλαι προτάσεις ἀόριστον ἔχουσαι τὸ ὑπο-
κείμενον καὶ ὁμοίως τὰς καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις ποιοῦσαι· πλὴν κεχω-
10 ρισμέναι εἰσὶν αὗται τῶν ἐχουσῶν ὠρισμένον τὸ ὑποκείμενον. ταῦτα ἔχει
ἡ πρᾶξις.

〈Πρᾶξις β.〉

p. 20^a3 Ἐφ' ὧσων δὲ τὸ ἔστι μὴ ἀρμόττει οἷον ἐπὶ τοῦ ὑγιαίνειν. 166^v
καὶ βαδίζειν, ἐπὶ τούτων τὸ αὐτὸ ποιεῖ οὕτως τιθέμενον ὡς ἂν
15 εἰ τὸ ἔστι προσήπτετο, καὶ τὰ ἐξῆς.

Τοῦτο τὸ θεώρημα, δ νῦν Ἀριστοτέλης παραδίδωσιν, τινὲς τῶν ἐξη-
γητῶν ὑπέλαβον αὐτὸν λέγειν, ὅτι ὥσπερ ἐγένετο ἀκολουθία καὶ τάξις τῶν
προτάσεων, αἷς ἦν τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορούμενον, οὕτως ἔστι καὶ ἡ
ἀκολουθία καὶ ἡ τάξις καὶ ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἐν αἷς ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἕτερον
20 ῥῆμα λαμβάνομεν, οἷον ἄνθρωπος δίκαιος βαδίζει. ὅτι δὲ τοῦτο οὐκ ἔστιν
ἀληθὲς ὁῖον· οὐ γὰρ ἔστιν ἐνταῦθα ἡ πρότασις ἐκ τρίτου προσκατηγορου-
μένου, ἀλλὰ συνθετός ἐστιν ὁ ὑποκείμενος. ἀδύνατον γὰρ ἔστιν ἕτερόν τι
ῥῆμα τρίτον προσκατηγορεῖσθαι ὡσαύτως· καὶ ἐνταῦθα δὲ προσδιωρίσατο καὶ
ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἶπεν, ὡς ἔχομεν σὺν θεῷ μαθεῖν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν
25 ὅτι τὸ ζητούμενον ἐν τούτοις ἔστιν ὡς ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐν αἷς δυνάμει
θεωρεῖται τὸ ἔστιν, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερίᾳ βαδίζει (ἐνταῦθα γὰρ δυνάμει
πρόσκειται τὸ ἔστιν· ἀναλυόμενον γὰρ τὸ ῥῆμα εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν
μετὰ τοῦ ἔστι ῥήματος ἀναλύεται, ὡς τὸ Ἑσπερίᾳ βαδίζει ἀντὶ τοῦ Ἑσ-
περίᾳ βαδίζων ἐστίν), ὅταν οὖν οὕτως γένηται Ἑσπερίᾳ βαδίζων ἐστίν,
30 Ἑσπερίᾳ οὐ βαδίζων ἐστίν, ἀρα κατάφασις ἐστὶ ἡ ἀπόφασις· καὶ λέγει
ὅτι ἀπόφασις. τοῦτο δὲ ἐνταῦθα ζητήσεως οὐκ ἔστιν ἄξιον. τίς γὰρ ἀπο-
κλήρωσις τὴν μὲν ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι κατάφασιν εἶναι, τὴν δὲ ἄν-
θρωπος οὐ βαδίζων ἐστὶ μὴ εἶναι κατάφασιν; ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ἐπειδὴ

3. 4 post διαγωνίων fort. excidit ἀντιθέσεων ἀληθεύει] fort. συναληθεύει 7 προστε-
θέντες] sic etiam nonnulli libri de Interpr. 19^a38, cf. Waitz I. 134: προστεθέντος recte
Ammonius fol. 141^r 8 ἐγύμνασεν scripsi: ἐγύμνωσεν P 13 ἐφ' ὧσων ex Aristotele
scripsi: ἐφ' ὧσων P 16 τινὲς τῶν ἐξηγητῶν κτλ.] cf. Ammon. fol. 141^v 18 αἷς
scripsi: αἱ P προσκατηγορούμενον scripsi: κατηγορούμενον P 23 προσδιωρίσατο]
an προσδιωρίσατο? 24 ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς] Anal. pr. A 1 ἄλλοι δὲ κτλ.] cf. Am-
mon. fol. 142^r 32 τὴν utrobique scripsi cf. Ammon. fol. 142^v: τοῦ P ἄνθρωπος
μὲν P κατάφασιν scripsi: κατάφασις P

ἐμνημόνευσεν προσεχῶς καὶ παραδείγματι τι τέθεικεν τῶν προτάσεων τῶν
 ἔχουσιν τὸν ὑποκειμένον ἀόριστον ἐκ τε τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ ὑπο-
 κειμένου μόνων συγκειμένων, οἷον 'ἔστιν' οὐκ ἄνθρωπος, ἔστι πᾶς οὐκ ἄν-
 θρωπος', καὶ πάλιν ἐκ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου καὶ τρίτου
 5 προσκατηγορουμένου 'οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι, πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός
 ἐστι', φοβηθεὶς μήπως ὑποπτεύσῃ τις * * * καὶ ταῦτ' ἡγησάμενος τὸν
 πᾶς προσδιορισμὸν τῷ ἄνθρωπος ὀνόματι, καὶ ποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς
 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν' καταφάσεως 'οὐ πᾶς | ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι
 ἐστι' καὶ μηκέτι φυλάξῃ τὴν οὐ ἄρνησιν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, λέγει νῦν ὅτι
 10 οὐ δεῖ οὕτως ποιῆσαι τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ δεῖ φυλάξαι τὸ ἀρνητικὸν μόριον
 ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, ὥς ἦν ἐν τῇ καταφάσει, καὶ ποιῆσαι τὴν ἀπόφασιν
 'οὐ πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' ἢ 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ
 ἔστιν'. ὁ γὰρ πᾶς, ὅπερ ἀνωτέρω εἴρηται, οὐ σημαίνει τινὰ καθολικὴν
 φύσιν, ὥσπερ τὸ ζῶον λογικὸν θνητὸν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει
 15 ὅτι καθόλου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου τὸ κατηγορούμενον πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸ
 ὑποκειμένον ὑπάρχει. καὶ δῆλα τὰ παραδείγματα τέθεικεν.

Εἴτα ἐπειδὴ ἐν τῷ προειρημένῳ παραδείγματι οὐκ ἐμπεριείχετο ἡ κα-
 θόλου ἀπόφασις ἢ λέγουσα 'οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι', ζητεῖται ποία
 πρότασις ταύτῃ ἔπεται. καὶ ἀποφαίνεται ὅτι ἡ καθόλου τε καὶ ἐκ μετα-
 20 θέσεως οὕσα κατάφασις. οἷον ἀπλῇ ἀπόφασιν 'οὐδεὶς ἄνθρωπος πτερωτός
 ἐστι'. ταύτῃ ἔπεται 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ πτερωτός ἐστιν'. ἀκολουθεῖ δὲ καὶ
 ἡ μερικὴ κατάφασις τῇ μερικῇ ἀποφάσει ποτέ. 'τίς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι'
 μερικὴ κατάφασις, 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' μερικὴ ἀπόφασις. οὕτως
 μὲν Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων ἀπέδειξεν ποία πρότασις ποία
 25 προτάσει ἔπεται. ὁ δὲ Πρόκλος καθόλου μέθοδόν τινα τῆς τούτων εὐρέσεως
 παραδίδωσιν. ἡ δὲ μέθοδός ἐστι τοιαύτη· ἐὰν προταθῇ τις πρότασις,
 φύλαξον τὸν αὐτὸν ὑποκειμένον καὶ τὸ αὐτὸ ποσόν, ἄλλαξον δὲ τὸ [αὐτὸ]
 ποιδὸν καὶ τὸν κατηγορούμενον. καὶ τὸ μὲν ποιὸν οὕτως· ἐὰν ἡ προταθεῖσα
 πρότασις καταφατικὴ ἐστὶ ποιήσον αὐτὴν ἀποφατικὴν, καὶ ἔμπαλιν· ἐὰν
 30 ἀποφατικὴ ἐστὶ, ποιήσον αὐτὴν καταφατικὴν. τὸν δὲ κατηγορούμενον ἀρρί-
 βεις οὕτως, ἐὰν ὠρισμένον ἐστί, ποιῶν αὐτὸν ἀόριστον, καὶ τὸ ἀνάπαλιν
 ἐὰν ἀόριστον, ὠρισμένον. ὅταν οὖν τὸ μὲν ποσὸν τὸ αὐτὸ φυλάξῃς, οἷον
 εἰ μὲν μερικὴ, μερικὴν ποιῶν, καὶ εἰ καθόλου, καθόλου, καὶ τὸν ὑποκει-
 μένον

3 ἔστιν addidi 6 lacunam indicavi: μήτις ἀδιάφορον εἶναι ὑπολάβῃ πρὸς τὸ
 γενέσθαι τὴν ἀπόφασιν τὸ ἀφαιρῆναι μὲν τοῦ ἀόριστου ὑποκειμένου τὸ ἀρνητικὸν μόριον,
 προτάττειν δὲ αὐτὸ τοῦ προσδιορισμοῦ Ammon fol. 143r 7 ποιήσῃ scripsi: ποιήσει P
 8 καταφάσεως scripsi: κατάφασις P 8. 9 δίκαιός ἐστι] conicias δίκαιος οὐκ ἔστι (cf.
 etiam Boethius. II p. 319,5); sed v. Ammon. fol. 143r 12 οὐ scripsi: οὕτως P
 πᾶς (post οὐ) ex πᾶν corr. P¹ 13 τινὰ scripsi, cf. p. 29, 1. 6: τὴν P 16 ὑπο-
 κείμενον scripsi: κείμενον P 17 οὐκ ἐμπεριείχετο scripsi: οὐκεπεριείχετο P
 21 πᾶς scripsi: οὐδεὶς (sic) P 25 μέθοδόν τινα κτλ.] cf. Ammon. fol. 146r
 εὐρέσεως scripsi: ἐρέσεως P 26 προταθῇ ex προτιθῇ corr. P¹ 27 αὐτὸ deleui
 28 προταθεῖσα scripsi, cf. v. 26 et p. 47, 6: προστεθεῖσα P 33 μερικὴ scripsi: με-
 ρικὴν P

μενον τὸν αὐτόν. | ἀμείψης δὲ τὸ ποιὸν καὶ τὸν κατηγορούμενον, πάντως 1.67^v
 εὐρήσεις τὴν ἀκολουθοῦσαν πρότασιν. οἷον προκείσθω καθόλου πρότασις
 'πᾶς ἄνθρωπος ζῶν ἐστι'. φύλαξον τὸν ὑποκείμενον, τοῦτ' ἐστὶ τὸν ἄν-
 5 θρωπον, φύλαξον καὶ τὸ ποσόν, ἀμείψον δὲ τὸ ποιόν, ἔτι δὲ καὶ τὸν κατη-
 γορούμενον, καὶ ποιήσον 'οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ ζῶν ἐστίν'. ὅπερ ταυτὸν
 φθέγγεται τῇ προταθείσῃ προτάσει. ὡσαύτως ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν
 προσδιορισμένων προτάσεων, καὶ ταῖς καταφάσεσιν αἱ ἀποφάσεις ἐπονται
 κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην καὶ ταῖς ἀποφάσεσιν αἱ καταφάσεις. ἐπὶ δὲ τῶν
 ἀπροσδιορίστων ταῖς μὲν καταφάσεσιν ἐπονται αἱ ἀποφάσεις, οὐκέτι δὲ ἀν-
 10 τιστρόφως ταῖς ἀποφάσεσιν αἱ καταφάσεις· ἐδείχθη γὰρ ὅτι ἡ ἐκ μετα-
 θέσεως κατάφασις μερικωτέρα ἐστὶ τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, καὶ εἰκότως οὐχ
 ἔπεται· τὸ γὰρ μερικὸν τῷ καθολικωτέρῳ ἔπεσθαι οὐκ ἐγγωρεῖ. ταῦτα
 ἔχει ἡ θεωρία.

p. 20*23 Φανερόν δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἕκαστον, εἰ ἀληθές
 15 ἔρωτηθέντα ἀποφῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθές· οἷον ἄρα Σω-
 κράτης σοφός; οὐ. Σωκράτης ἄρα οὐ σοφός ἐστι. πληρώσας τὸν
 περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων λόγον ἐντεῦθεν ἕτερά τινα τοῖς εἰρη-
 μένοις ἀκόλουθα θεωρήματα παραδίδωσιν. ἀλλὰ πρῶτον τὴν ἀναφανείσαν
 20 ἡμῖν ἀπορίαν εἰς τὸ διάγραμμα τὸ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων
 διεξέλθωμεν· μετὰ δὲ ταῦτα τὰ τοῦτοις ἀκόλουθα μαθησόμεθα. ἐρρέθη
 γὰρ τοῖνον ἐν τῷ διαγράμματι ὅτι ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἀπροσδιό-
 ριστος μερικωτέρα τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως οὐσα τυγχάνει. ἦν δὲ αὕτη ἡ
 λέγουσα 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι', καὶ εἶπον ὅτι τῆς λεγούσης 'ἄνθρωπος
 δίκαιος οὐκ ἔστιν' ἀπλῆς ἀποφάσεως μερικωτέρα ἐστίν. κατεσκεύασαν δὲ
 25 τοῦτον τὸν τρόπον· ἐλάβανον τὸν κατηγορούμενον σύνθετον καὶ ἐδείκνουν
 ὅτι ἐφ' ὧσων μὲν αὕτη ἀληθής ἐστιν, ἐκείνη οὐκ ἔστιν ἀληθής, ἥγουν ἡ
 ἀπλῆ ἀπόφασις· ὥστε ἐκ τούτων συνάγεσθαι ὅτι ἡ ἀπλῆ | ἀπόφασις κα- 1.68^r
 θολικωτέρα ἐστὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως. οἷον ἔστω ἐκ μεταθέσεως
 κατάφασις ἡ λέγουσα 'τὸ παιδίον ἄνθρωπός ἐστιν οὐ δίκαιος'. ἀληθής ἐστι
 30 καὶ ἀρμόζει· ἔστω καὶ ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'τὸ παιδίον ἄνθρωπος δίκαιος
 οὐκ ἔστιν'. ψευδής (ἐστὶ). ὥσθ' αὕτη μὲν καθολικωτέρα ἐστίν, ἐκείνη δὲ ἡ
 ἐκ μεταθέσεως καταφατικὴ μερικωτέρα. καὶ οὕτως μέντοι δῆθεν ἀπέδειξαν.
 ἡμεῖς δὲ λέγομεν μηδὲν διαφέρειν κατὰ τὸ σημαίνόμενον τὴν ἀπλῆν ἀπό-
 φασιν τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως, εἴτε ἀπλοῦς ἐστὶν ὁ κατηγορούμενος
 35 εἴτε σύνθετος. εἰ γὰρ δείξωμεν ὅτι ἐφ' ὧσων ἀληθεύει ἡ μία τούτων,
 πάντως καὶ ἡ λοιπὴ συναληθεύει, καὶ ἐφ' ὧσων ψεύδεται, πάντως καὶ ἡ
 λοιπὴ συμψεύδεται, δῆλον ὅτι οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλων. ὥσπερ γὰρ εἰ
 δείξωμεν ὅτι ἐφ' ὧσων κατηγορεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐπὶ τοσοῦτων καὶ τὸ
 γελαστικόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξισάζουσιν καὶ ἀντιστρέφουσι πρὸς ἀλλήλα καὶ
 40 μηδεμία τούτων ἐστὶ διαφορά, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων. ἀλλὰ

23 εἰπόν P 24 κατεσκεύασαν δὲ κτλ.] cf. Ammon. fol. 130^r
 ὥσθ' αὕτη scripti: ὡσταύτη P

31 ἐστὶ addidi

πρώτων τοῦτο διορισόμεθα, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐν ταῖς προτάσεσιν ἢ
 ἀπλοῦς ἐστὶν ἢ σύνθετος· καὶ ὁῦτα τὰ παραδείγματα. ὑποκείσθω οὖν νῦν
 ἀπλοῦς ὁ κατηγορούμενος ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν, καὶ σκοπήσωμεν
 ἐπὶ πάσης ὕλης καὶ ἐπὶ παντὸς χρόνου τὰς προτάσεις. ἔστω 'τὸ παιδίον
 5 οὐ δίκαιόν ἐστιν' ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης καὶ
 ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος χρόνου· πάλιν ('τὸ παιδίον οὐ πτερωτόν ἐστιν' ἐπὶ τῆς
 ἀδυνάτου ὕλης καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος χρόνου)· ἀμφοτέραι αὗται ἀληθεῖς
 καθεστῆκασιν· 'τὸ παιδίον οὐκ ἀναπνέον ἐστίν', ἐκ μεταθέσεως κατάφασις
 ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας ὕλης καὶ τοῦ ἐνεστώτος χρόνου, ψευδὴς οὖσα. εἰπέ οὖν
 10 καὶ τὰς ἀπλᾶς ἀποφάσεις τῆς μὲν πρώτης 'τὸ παιδίον δίκαιον οὐκ ἔστι', 'τὸ
 παιδίον πτερωτόν οὐκ ἔστι' τῆς δευτέρας· καὶ αὗται αἱ ἀποφάσεις ἀληθεῖς.
 ἢ τρίτη 'τὸ παιδίον οὐκ ἔστιν ἀναπνέον' ψεύδεται. ὁρᾷς οὖν πῶς ἐδείξαμεν
 ὅτι ἐφ' ὧν ἡλήθυσεν ἢ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, ἡλήθυσεν καὶ ἡ ἀπό-
 φασις ἢ ἀπλῆ, ἐφ' ὧν δὲ ἐκείνη ψευδὴς ἐδείχθη, καὶ αὕτη. ἐπεὶ οὖν
 15 εἵπομεν | τὰς προτάσεις τὰς ἐχούσας ἀπλοῦν τὸν κατηγορούμενον, εἵπωμεν 1.68*
 καὶ τὰς σύνθετον ἐχούσας τὸν κατηγορούμενον. ἀλλ' ἐνταῦθα γενόμενοι
 τοῦ λόγου πρῶτον προσδιορισόμεθα ὅτι τὸ οὐ ἀρνητικὸν μόριον ὅλον τὸν
 κατηγορούμενον ἀναιρεῖ. καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γὰρ τις εἴποι ὅτι τὸ μὲν
 δίκαιον φέρε εἰπεῖν ἀναιρεῖ ἐκ τοῦ Σωκράτους ἐν τῇ λέγειν 'Σωκράτης ἀν-
 20 θρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι', τὸ δὲ ἄνθρωπος οὐκ ἀναιρεῖ, ἔστι πῇ μὲν κατά-
 φασις πῇ δὲ ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ (ἐκατέρους γὰρ <ἀν> ἀνεῖλεν, ἐκ μέρους
 δὲ οὐκ ἀνεῖλεν), ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσονται ἄλλαι δύο ἀποφάσεις τῆς αὐτῆς
 καταφάσεως. εἰ γὰρ μόνον τὸ δίκαιον ἀνεῖλεν, μετέστηκεν δὲ ὁ ἄνθρωπος,
 δεῖται καὶ ἑτέρας ἀποφάσεως εἰς τὸ ἀνελεῖν τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἔσονται
 25 ἦτοι δύο ἀποφάσεις μιᾶς καταφάσεως, ὅπερ ἀδύνατον (εἵπομεν γὰρ ὅτι μία
 μιᾷ ἀντίκειται ἀντιφατικῶς μαχομένη), ἢ καὶ <ἦ> ἐξ ἀρχῆς κατάφασις οὐκ
 ἦν μία πρότασις ἀλλὰ δύο. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν τῇ κατηγορουμένῃ
 συνθέτῃ ὄντι συνάπτεται, οἷον 'Σωκράτης οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν'· οὐ
 γὰρ ἀναιρεῖ μόνον τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ὅλον τοῦτο ὅτι οὕτε ἄνθρωπός ἐστι
 30 οὕτε δίκαιος. ἔλθωμεν τοίνυν ἐπὶ τὸ προκείμενον, καὶ ἔστω σύνθετος ὁ
 κατηγορούμενος, ὡς εἴρηται. λέγω τοίνυν τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν
 ὅτι τὸ παιδίον οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν. ἀρὰ γε ψεύδομαι ἢ ἀληθεύω;
 καὶ αὕτη τοίνυν ψεύδεται καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου ὕλης ἢ λέγουσα 'τὸ
 παιδίον οὐκ ἄνθρωπος πτερωτός ἐστιν'. εἰπέ καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας ὕλης,
 35 ὅταν καὶ ἀληθὴς γένηται, 'τὸ παιδίον οὐκ ἀπύχον ἐστίν'· ἐνταῦθα γὰρ
 ἀληθεύει, ἐπειδὴ οὕτε λίθος ἐστὶν οὕτε ἄπυχος. μετὰ οὖν τὰς ἐκ μετα-
 θέσεως καταφάσεις εἰπέ καὶ τὰς ἀπλᾶς ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν τριῶν ὅλων
 συνθέτου ὄντος τοῦ κατηγορουμένου· οἷον 'τὸ παιδίον ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ
 ἔστι', 'τὸ παιδίον ἄνθρωπος πτερωτός οὐκ ἔστιν', 'τὸ παιδίον λίθος ἄπυχος

3 σκοπήσωμεν scripsi: σκοπήσμεν P 6 τὸ παιδίον—χρόνου (7) addidi, cf. v. 11

7 ἀληθεῖς scripsi: ἀληθείας P 9 εἰπέ scripsi: εἶπε P 11 ἀληθεῖς scripsi: ἀληθῆς P

15 εἵπωμεν scripsi: εἵπομεν P 21 ἀν addidi 24 δέεται P 26 μιᾷ scripsi:

μιᾶς P 34. 37 εἰπέ scripsi: εἶπε P 36 ἐπειδὴ scripsi: ἐπεὶ δὲ P

οὐκ ἔστιν. εἰ τοίνυν εὐρεθῇ ὅτι ἐπὶ πάσης | ὧλης καὶ ἐπὶ παντὸς χρόνου i.69r
 συναληθεύουσιν καὶ συμφεύδονται, δῆλον ὅτι οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν.
 εἴπωμεν δὲ καὶ τὴν πλάνην τῶν εἰρηκόντων (τὴν) ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν
 μερικωτέραν εἶναι τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως. καὶ κατασκευάζομεν οὕτως· ἐλάμ-
 5 βανον τὸν κατηγορούμενον σύνθετον καὶ διεμερίζον αὐτὸν οὕτως λέγοντες
 ὅτι δύναμαι εἰπεῖν ὅτι τὸ παιδίον ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν· ἐνταῦθα γὰρ
 ἀληθεύω, ἐπειδὴ τὸ παιδίον ἄνθρωπος μὲν ἐστὶ, δίκαιος δὲ οὐκ ἔστιν. ἐν
 δὲ τῷ εἰπεῖν ὅτι τὸ παιδίον ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι ψεύδομαι· τὸ γὰρ
 οὐ ἐνταῦθα καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀνεῖλεν καὶ τὸ δίκαιον ἐκ τοῦ παιδίου. ὥς
 10 αὕτη μὲν ψεύδεται, ἐκείνη δὲ ἀληθεύει. ὅτι δὲ τοῦτο λίαν ἀλόγως ἔχει ἡδὴ
 φησάντες ἀπεδώκαμεν· πῶς γὰρ ἐνδέχεται τὴν οὐ ἄρνησιν ὅλου τοῦ κατη-
 γορουμένου μέσσην ἐμβληθῆναι καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ ἀνελεῖν, τὸ δὲ μὴ ἀνελεῖν;
 Καὶ ἄλλως οἱ εἰρηκότες τὴν ἐκ μεταθέσεως κατὰφασιν ἐπὶ τῶν ἀπροσ-
 διορίστων μερικωτέραν εἶναι τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως ἔφασαν τὴν μερικὴν
 15 ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν ἐπὶ πλέον εἶναι τῆς καθόλου ἀπλῆς καταφάσεως.
 οἷον κεῖται ἐν τῷ δευτέρῳ διαγράμματι 'πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν' ἀπλῇ
 καθόλου κατὰφασιν· ἐπ' εὐθείας δὲ ταύτη κεῖται ἡ ἀντιφατικῶς αὐτῇ μαχο-
 μένῃ ἢ λέγουσα 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι' μερικῇ ἀπόφασιν. πάλιν
 ὑπὸ τὴν ἀπλῇ καθόλου κατὰφασιν κάτω τεθείκασιν ἐκ μεταθέσεως μερικὴν
 20 ἀπόφασιν τὴν λέγουσαν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος (οὐ) δίκαιός ἐστιν'· ἐπ' εὐθείας
 δὲ κεῖται ταύτῃ (ἢ) ἀντιφατικῶς μαχομένη κατὰφασιν καθόλου ἐκ μετα-
 θέσεως οὕσα ἢ λέγουσα 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι'. καὶ εἶπον ὅτι
 ἡ μερικὴ ἀπόφασιν ἐκ μεταθέσεως ἐπὶ πλέον ἐστὶ τῆς καθόλου ἀπλῆς
 καταφάσεως. πρὸς δὲ τούτοις τὸν κανόνα οὐ παρήγαγον τοῦ Πρόκλου, ὅτι
 25 εἰ βούληται προτάσεώς τις προταθείσης τὴν ἀκολουθοῦσαν ταύτῃ εὐρεῖν,
 φύλαξον τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ πρὸς, ἄμειψον δὲ | τὸν κατηγορούμενον i.69v
 καὶ τὸ ποιόν· καὶ πάντως ἐκείνη ἢ πρότασις ἐστὶν ἢ ἰσοδυναμοῦσα ταύτῃ
 καὶ συνακολουθοῦσα. ἔτι δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων
 κατὰ τὸν προειρημένον κανόνα καὶ αἱ καταφάσεις ἀκολουθοῦσι ταῖς ἀπο-
 30 φάσεσιν καὶ αἱ ἀποφάσεις ταῖς καταφάσεσιν, ἐπεὶ τοίνυν ἐνταῦθα κεῖται 'πᾶς
 ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι', ἔπεται δηλονότι ταύτῃ κατὰ τὸν κανόνα 'οὐδὲς ἄν-
 θρωπος οὐ δίκαιος ἐστὶ'. ἐφύλαξα γὰρ καὶ τὸ πρὸς καὶ τὸ ὑποκείμενον,
 ἡμειψα δὲ τὸν κατηγορούμενον καὶ τὸ ποιόν, ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν ὠρισμένος
 ἐστί, ἐνταῦθα δὲ ἀόριστος. ὥστε τῇ ἀπλῇ καθόλου καταφάσει ἔπεται ἡ
 35 ἐκ μεταθέσεως καθόλου ἀπόφασιν. ἔλεγον δὲ καὶ τὴν μερικὴν ἐκ μετα-
 θέσεως ἀπόφασιν ἐπὶ πλέον εἶναι τῆς καθόλου ἀπλῆς καταφάσεως καὶ ἀκο-
 λουθεῖν αὐτῇ. εὐρεθήσεται τοίνυν καὶ ἡ καθόλου ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν
 καὶ ἡ μερικὴ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχουσαι, εἰ ἄμφω τῇ καθόλου ἀπλῇ κατα-
 φάσει ἔπονται. καίτοι πῶς ἐνδέχεται τῇ μερικῇ (τὴν) καθόλου τὴν αὐτὴν

3 εἴπωμεν scripsi: εἴπομεν P τὴν addidi 7 ἀληθεύω scripsi: ἀληθεύει P
 8 οὐκ, quod erat ante ἄνθρωπος, ante ἔστι posui 12 μέσσην ἐμβληθῆναι scripsi: με-
 σεμβληθῆναι P 13 τὴν—ἐπὶ repetit P 14 ἀποφάσεως scripsi: καταφάσεως P
 20 οὐ (ante δίκαιος) addidi 21 ἢ addidi 33 τὸν scripsi: τὸ P 38 εἰ scripsi:
 ἢ P 39 ἔπονται scripsi: εἰσονται (sic) P καίτοι scripsi: καὶ P τὴν addidi

δύναμιν ἔχειν; ὥστε ἀνάγκη ἢ τὸν κανόνα μὴ ἀληθῆ εἶναι ἢ μὴ εἶναι καθολικωτέρας τὰς εἰρημένας ἐκ μεταθέσεως τε καὶ προσδιορισμένας προτάσεις τῶν εἰρημένων ἀπλῶν προτάσεων.

Ἀλλὰ ζητῆσαι ἄξιον, πῶς εἶπεν Ἀριστοτέλης ὅτι ἡνίκα τὸ ἔστιν τρίτον προσκατηγορεῖται, ἥδη διχῶς λέγονται αἱ ἀντιθέσεις. ὁ γὰρ δὲ μὲν ὅτι ὁ μὲν ὅτι τούτων δὲ τῶν δὲ μορίων τὰ μὲν δύο οὕτως ἔξουσιν πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν κατὰ τὸ στοιχοῦν ἥτοι τὴν ἀκολουθίαν ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ. λέγομεν οὖν ὅτι οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει. οὐ γὰρ εἶπεν Ἀριστοτέλης ὅτι οὕτως ἔξουσιν [οὕτε] κατὰ τὸ καθολικώτερόν τε καὶ μερικώτερον, οὐτε δεῖ οὕτως νοεῖν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀκολουθίαν σημαίνων εἶπεν αὐτό. ὥσπερ γὰρ ἡ στερητικὴ ἀπόφασις ἢ λέγουσα ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν ἀκολουθεῖ τῇ καταφάσει τῇ λεγούσῃ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν ἀπλῆ * * * | * * * εἰς τὸ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς παραδιδόμενον εἶπεν ὅλην τὴν ε. 70^α ἀντίφασιν δεῖν ἐρωτᾶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τοῖς ἐνταῦθα προσέχων εἶπεν 15 θάτερον μῶριον τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτᾶν. καὶ σχεδὸν τὰ αὐτὰ λέγουσιν. πλὴν σαφέστερα ἐστὶν ἢ τοῦ ἐνὸς μορίου τῆς ἀντιφάσεως ἐρώτησις· δύναται γὰρ πρὸς αὐτὸ ἀπαντῆσαι ὁ ἐρωτώμενος καὶ ἀποκρίνασθαι ἢ τὸ ναὶ ἢ τὸ οὐ. ἐὰν γὰρ εἴποι τις ὅλον τοῦτο ἢ πότερον ἢ ψυχῇ ἀθάνατός ἐστιν ἢ θνητῇ, καὶ ἀποκρινόμενος ἐκείνος ἢ τὸ ναὶ ἢ τὸ οὐ. ἁδελόν ἐστι πρὸς τοῖον 20 μῶριον τῆς ἀντιφάσεως τὴν ἀπόκρισιν ἐπιχίσατο. ὥστε μᾶλλον ἐν τούτοις Ἰαμβλίχου προαιρετέον Ἀλέξανδρον. ἔλεγεν δὲ Ἰαμβλίχος ὅτι ὁ πυνθανόμενος, εἰ καὶ μίαν πρότασιν λέγει, ἀλλ' οὖν δυνάμει ὅλην τὴν ἀντίφασιν ἐρωτᾷ [ὁ πυνθανόμενος]· ἐν γὰρ τῇ λέγειν ἢ πότερον ἢ ψυχῇ ἀθάνατός ἐστιν [ἢ οὐ] πάντως καὶ τὸ ἄλλο νοεῖται οἷον θνητῇ. ὥστε καὶ τὴν μίαν πρότασιν τις 25 ἐρωτᾷ καὶ ὅλην τὴν ἀντίφασιν, ταῦτόν ἐστι. καὶ καλῶς μὲν λέγει· πλὴν Ἀλεξάνδρῳ μᾶλλον δεῖ περὶ εἶσθαι διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας. ἐν οἷς ἢ πρᾶξις.

(Πρᾶξις γ).

p. 21*6 Ὅπως δὲ θετέον, λέγομεν νῦν. τῶν δὲ κατηγορουμένων 30 καὶ ἐφ' οἷς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, ὅσα μὲν λέγεται κατὰ συμβεβηχὸς ἢ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ θάτερον κατὰ θατέρου, ταῦτα οὐκ ἔστιν ἔν, καὶ τὰ λοιπά.

Εἵπομεν κατὰ τὴν προτεραίαν ὅτι διπλοῦν θεώρημα παραδίδωσιν ὁ φιλόσοφος μέχρι τοῦ τέλους, ἐν ᾧ ζητεῖ, ἀρα δύναται τὰ ἰδίως λεγόμενα

7 ἥτοι scripsi: ἢ καὶ P ἀκολουθεῖαν P 9 οὕτε deleui 12 addendum οὕτ, οὕτω καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἢ λέγουσα ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν 13 εἰς τὸ κτλ.] haec pertinent ad p. 20*22 sqq. εἶπεν] scil. Ἰαμβλίχος, cf. v. 21 Ammon. fol. 161^v sq. [Ἰαμβλίχος ἐπόμενος] τοῖς λεγομένοις περὶ αὐτῆς (scil. τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως) ἐν τῇ προοιμίᾳ τῶν Ἀναλυτικῶν (Anal. pr. A 1 p 24*24) καὶ ἀξίων αὐτὴν τῆς ὅλης ἀντιφάσεως ἐρώτησιν εἶναι 21 ὁ πυνθανόμενος Diels: πυνθάνομαι P 22 δυνάμει κτλ.] cf. Ammon. fol. 162^r 22. 23 ὁ πυνθανόμενος delevit Diels 23 ἢ οὐ deleui 26 Ἀλεξάνδρῳ (sic) ex Ἀλέξανδρῳ corr. P¹ 29 λέγομεν P¹: λέγωμεν corr. P²

καὶ ἅμα λέγεσθαι αἰεὶ, ἢ ποτὲ μὲν ἐνδέχεται ποτὲ δὲ οὐ· καὶ εἰ τὰ κοινῶς
 λεγόμενα δύναται αἰεὶ καὶ ἰδίᾳ λέγεσθαι, ἢ ποτὲ μὲν ναὶ ποτὲ δὲ οὐ. καὶ
 ἤδη μὲν ἔναγχος εἶπεν ὅτι τὰ ἰδίως λεγόμενα δύνανται ποτε καὶ ἅμα λέ-
 γεσθαι, οὐκ αἰεὶ δέ, ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν καὶ ψευδομένοι καὶ ἀδολεσχοῦντες
 5 καὶ παρέλκοντά τινα καὶ μάταια λέγοντες. πᾶσα δὲ ταῦτα ὑπάρχει, ἥδη
 μεμαθήκαμεν. νῦν οὖν τοὺς κανόνας παραδίδωσιν, πότε μὲν δυνατὸν τὰ
 ἰδίως κατηγορούμενα * * * μὴ ὧσιν ἀμφοτέρω συμβεβηκότα, ἢ τὸ μὲν
 συμβεβηκός | τὸ δὲ οὐσία, ἢ τὸ μὲν καθολικώτερον τὸ δὲ μερικώτερον. 1.70v
 εἰ δὲ συμβῇ ποτε τὸ μὲν καθολικώτερον τὸ δὲ μερικώτερον, οὐ δεῖ τὸ
 10 μερικὸν τοῦ καθολικωτέρου προτάττεσθαι, καὶ ἄμφω συνωνύμως κατηγο-
 ροῦνται τοῦ αὐτοῦ. εἰπόμεν τούτων πάντων, εἰ δοκεῖ, τὰ παραδείγματα·
 ἀμφοτέρω συμβεβηκότα οἷον 'τὸ λευκὸν βαδίζειν ἐστίν', 'τὸ λευκὸν μουσικόν
 ἐστίν.' εἰ γὰρ καὶ εὐρεθήσεται ποτε ἀληθὴς ἡ πρότασις ἢ λέγουσα 'τὸ
 λευκὸν βαδίζειν ἐστίν', ἀλλ' ἐπεὶ ἄλλος λόγος τοῦ λευκοῦ καὶ ἄλλος τοῦ
 15 βαδίζοντος καὶ τοῦ μουσικοῦ, οὐκ ἐστὶ μία πρότασις. πάλιν ἔστω τὸ μὲν
 ἐξ αὐτῶν οὐσία, τὸ δὲ συμβεβηκός· ἐπειδὴ ἕτερος λόγος ἐστὶν οὐσίας τε
 καὶ συμβεβηκός. οἷον ἐν τῇ λέγειν 'ἄνθρωπος βαδίζει' ἄλλος λόγος ἐστὶ
 τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄλλος λόγος τοῦ βαδίζοντος, διὰ τοῦτο οὐ μία πρότασις·
 ἐνδέχεται γὰρ τὸ βαδίζειν χωρισθῆναι τοῦ ἀνθρώπου. καὶ τρίτον πρὸς
 20 τούτοις, ὅταν ἀμφοτέρω μὲν συνωνύμως κατηγοροῦνται, οἷον τὸ δῖπουν (καὶ)
 τὸ ζῶν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, (καὶ) προτάττεται τὸ καθόλου τοῦ μερικοῦ,
 τοῦτ' ἐστὶ τὸ ζῶν τοῦ δῖπου, δυνατόν ἐστι μίαν ποιῆσαι πρότασιν ἐκ
 τῶν δύο προτάσεων τῶν λεγουσῶν 'ἄνθρωπος δῖπος ἐστίν', 'ἄνθρωπος ζῷον
 ἐστίν'. τὴν λέγουσαν 'ἄνθρωπος ζῷον δῖπος ἐστίν'· ὅταν δὲ τὸ ἀνάπαλιν
 25 ποιήσωμεν καὶ τὸ μερικώτερον προτάξωμεν, ἀδύνατον. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρώπῳ
 μὲν ἐμπεριέχεται τὸ δῖπον, ἐν δὲ τῇ 'δῖπον' τὸ ζῶν· καὶ ἐν τῇ λογικῇ
 δὲ πάλιν ἐμπεριέχεται τὸ ζῶν, καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα εὐρίσκομεν. ταῦτα
 μὲν οὖν περὶ τῆς πρώτης πλοχῆς.

Τὸ δὲ ἀντίστροφον αὐτῇ τοῦτό ἐστι, πότε δυνατόν τὰ ἅμα λεγόμενα
 30 καὶ ἰδίᾳ λέγεσθαι· οὐ γὰρ αἰεὶ τοῦτο δυνατόν· οἷον ὄλον τοῦτο δύναμαι
 εἰπεῖν 'ἡ νυκτερίς ὄρνις καὶ οὐκ ὄρνις ἐστίν', 'ὁ εὐνοῦχος ἀνὴρ ἐστὶ καὶ οὐκ
 ἀνὴρ'· χωρίσαι δὲ ταῦτα καὶ εἰπεῖν ὅτι ἡ νυκτερίς ὄρνις ἐστίν, ὁ εὐνοῦχος
 ἀνὴρ ἐστὶν οὐ δύναμαι, ἐπειδὴ πᾶσα ὄρνις σχιζόπτερός ἐστι. καὶ ἐπὶ τοῦ
 αὐτοῦ δὲ τὸ αὐτὸ συμβέβηκεν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πολλῶν. ὅθεν καὶ κα-
 35 νόνα τινὰ καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πλοχῆς παραδίδωσιν, πότε δυνατόν ἐστι τὰ
 ἅμα | λεγόμενα καὶ ἰδίᾳ λέγεσθαι. φησὶν οὖν, ὁπηνίκα ἡ λέξις προφανῶς 1.71r
 21 τῇ λέξει [οὐ] μάχεται, ὥσπερ ἔχει ἐπὶ τῆς ὀρνιθὸς καὶ οὐκ ὀρνιθὸς (ἐν-
 ταῦθα γὰρ φανερώς ἡ λέξις τῇ λέξει μάχεται ἀντιφατικῶς), ἢ ὅταν ἡ λέξις

7 lacunam indicavi, addendum est καὶ ἅμα κατηγορεῖν· καὶ φησὶν, ὅταν 9 εἰ δὲ συμβῇ
 κτλ.] cf. Ammon. fol. 165r 12. 14 βαδίζειν scripsi: βαδίζων P 20 καὶ addidi
 21 κατὰ scripsi: καὶ P καὶ addidi 29 τὸ δὲ ἀντίστροφον κτλ.] cf. Ammon.
 fol. 168v 32 χωρίσαι scripsi: χωρῆσαι P 37 οὐ deleui

τῇ λέξει ἀντιφατικῶς οὐ δοκεῖ μάχεσθαι, ἐν δὲ τοῖς λόγοις ἔχουν τοῖς
 ὀρισμοῖς τῶν λέξεων ἀντίφασιν εὐρίσκεται, τότε οὐ δυνατόν τὰ ἅμα λεγόμενα
 καὶ ἰδίᾳ λέγεσθαι. οἷον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ δύναμαι ὅλον τοῦτο εἰπεῖν
 'ὁ τεθνεὺς νεκρὸς ἀνθρωπὸς ἐστίν', οὐ δύναμαι δὲ χωρὶς εἰπεῖν ὅτι ὁ τε-
 5 θνεὺς ἀνθρωπὸς ἐστίν· ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν λέξις τῇ λέξει οὐ μάχεται κατὰ
 ἀντίφασιν (ποῖαν γὰρ μάχην ἔχει τὸ νεκρὸς καὶ τὸ ἀνθρωπός;) οἱ δὲ ὀρι-
 σμοὶ αὐτῶν μάχονται· ὀρισμὸς γὰρ ἐστὶ τοῦ μὲν ἀνθρώπου φέρε εἰπεῖν τὸ
 ζῶον λογικόν, (ὁ δὲ νεκρὸς οὔτε ζῶον οὔτε λογικόν) ἀλλὰ μᾶλλον ἄζωον
 ἄλογον καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. τούτοις δὲ προστίθῃσιν καὶ ἕτερον τρόπον·
 10 καὶ ὅταν οὔτε ἡ λέξις τῇ λέξει δοκεῖ μάχεσθαι οὔτε ὁ ὀρισμὸς τῆς λέξεως,
 ἀλλ' ὅταν ἐν τῇ συνθέτῳ προτάσει εὐρεθῇσεται τὸ τρίτον προσκατηγορού-
 μενον ἥτοι τὸ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑπο-
 κειμένου, τότε οὐ δυνατόν ἐστι χωρῖσαι καὶ ποιῆσαι μίαν κατηγορίαν. οἷον
 † ὑποκείσθωσαν τοῦ μὲν τοὺς τρόπους φαύλους κατὰ δὲ τὴν τέχνην ἀκρι-
 15 βής, τὸ ἀνάπαλιν τοῦ ἐν τῇ προτεραίᾳ τάξει ἔχων. δύναμαι οὖν εἰπεῖν
 'Σίμων σκυτεὺς ἀγαθὸς ἐστίν' ὅλον τοῦτο, (ἡ) 'Σίμων ἀγαθὸς σκυτεὺς ἐστίν',
 οὐκέτι δὲ 'Σίμων ἀγαθὸς ἐστίν'. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ τὸ ἐστὶ κατὰ
 συμβεβηκὸς κατηγορεῖται τοῦ Σίμωνος, οὐκέτι καθ' αὐτό. πάλιν ἐν τῇ
 'Ὁμηρὸς ποιητὴς ἐστὶ' κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορεῖται τοῦ Ὁμήρου· οὐκέτι
 20 οὖν δύναμαι εἰπεῖν 'Ὁμηρὸς ἐστὶ'. τὸ γὰρ ἐστὶν ὑπαρκτικὸν ῥῆμα ὅταν καθ'
 ἑαυτὸ κατηγορηθῇ καὶ οὐκέτι ὡς τρίτον προσκατηγορούμενον, τὴν ἡδὴ
 ὑπαρξὲν σημαίνει τοῦ πράγματος. ἕτερον πᾶν σαφέστατον παραδείγμα
 ἔχομεν εἰπεῖν, ὅπερ καὶ αὐτὸς τέθεικεν, 'τὸ μὴ ὄν δοξαστόν ἐστι'. τοῦτο
 ὅλον δύναμαι εἰπεῖν, ἐπειδὴ τὸ ἐστὶ τοῦ μὴ ὄντος κατὰ συμβεβηκὸς κατη-
 25 γορεῖται. οὐκέτι δὲ δυνατόν εἰπεῖν | ὅτι τὸ μὴ ὄν ἐστὶ· δόξαν γὰρ ἔχομεν 1.71
 περὶ τοῦ μὴ ὄντος οὐχ ὅτι ἐστὶν ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐστίν. ταῦτα εἰπὼν πέρας
 τίθῃσι τῷ παρόντι τρίτῳ τμήματι.
 p. 21^a32 Τὸ δὲ μὴ ὄν ὅτι δοξαστόν ἐστίν, οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὄν
 τι· δόξα γὰρ αὐτοῦ οὐκ ἐστίν ὅτι ἐστίν ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐστίν. ἰστέον
 30 ὅτι ὑπόθεσις ἐστὶ τοῦ Πλάτωνος ὅτι τὸ πᾶν τοῦτο σύγκειται ἐκ τῶν ὄντων
 καὶ ἐκ τῶν μὴ ὄντων· ἔλεγεν δὲ τὸ μὴ ὄν, τοῦτ' ἐστὶ τὴν ὕλην, μηδὲν
 εἶναι τῶν ἐνεργείᾳ ὄντων. Ἀριστοτέλης οὖν φησιν ὅτι τὸ μὴ ὄν δοξαστόν
 ἐστίν, οὐχ ὅτι ἐστίν, ἀλλ' ὅτι δόξαν ἔχομεν περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἐστίν.
 ταῦτα ἔχει ἡ πράξις.

1 ἀντιφατικῶς scripsi: καταφατικῶς P

5 οὐ μάχεται scripsi: συμμάχεται P

8 ὁ δὲ—λογικόν addidi, cf. Ammon. fol. 169^r

8. 9 ἄζωον ἄλογον scripsi: ζῶον

ἀλόγου P

12. 13 κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου scripsi: κατηγορεῖται τὸ ὑποκείμενον P

14 ὑποκείσθωσαν—φαύλους] res postulat ὑποκείσθω Σίμων ὁ σκυτεὺς κατὰ μὲν τοὺς τρόπους

φαύλους ὦν

15 ante τὸ fort. addendum est ἡ προτεραίᾳ an προτέρᾳ?

16 ἡ addidi

17 τὸ ἐστὶ] fort. τὸ ἀγαθὸς ἐστὶ

20 οὖν scripsi: οὐ P

21 ὡς

scripsi: τῆς P

27 τῷ scripsi: τὸ P

Ἀρχὴ τοῦ ὁ τμήματος. (Πρᾶξις α.)

p. 21^a34 Τούτων δὲ διωρισμένων σκεπτέον ὅπως ἔχουσιν αἱ ἀποφάσεις (καὶ καταφάσεις) πρὸς ἀλλήλας, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐν τούτῳ τῷ ὁ τμήματι σκοπὸν ἔχει ὁ φιλόσοφος περὶ τῶν μετὰ
 5 τρόπου προτάσεων διαλαβεῖν, τὰ δύο ταῦτα θεωρήματα ζητῶν, πρῶτον
 μὲν πῶς ἀπὸ τῶν καταφάσεων γίνονται αἱ ἀποφάσεις, δεύτερον δὲ τίς ἡ
 ἀκολουθία τῶν τοιούτων προτάσεων. ἡμεῖς δὲ πρὸ τῆς κατὰ τὴν λέξιν
 ἐξηγήσεως ζητήσωμεν πρῶτον μὲν τί ἐστὶ τρόπος καὶ πόσοι τρόποι, καὶ
 τί διαφέρει τῆς ὕλης ὁ καλούμενος τρόπος· δεύτερον δὲ τίς ὁ ἀριθμὸς τῶν
 10 τοιούτων προτάσεων. ἀρξώμεθα τοῦ τρόπου. τρόπος τοίνυν ἐστὶ πρόσημα
 ἡγρουν φωνῇ σημαῖνον τὸ πῶς ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ.
 καὶ ὁ μὲν προσδιορισμὸς τὸ πῶς ἐσήμανεν (ἐρρέθη γὰρ ὅτι προσδιορισμὸς
 ἐστὶ πρόσημα σημαῖνον ἐπὶ πόσον ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκει-
 μένῳ), ὁ δὲ τρόπος τὸ ποιὸν ἀφορίζειται. εἰσὶ δὲ τρόποι ἀριθμῷ μὲν σχεδὸν
 15 ἀπερίληπτοι καὶ ἀκατάληπτοι, ἀνακεφαλαιούμενοι δὲ εἰς τοὺς ὁ τρόπους
 τούτους ἀνάγονται, ἀναγκαῖον δὲ φημι καὶ ἀδύνατον, ἐνδεχόμενον, δυνατόν.
 πᾶν γὰρ ὅπερ ἂν εἴπῃ τις πάντως ἢ ἀναγκαῖον τρόπον σημαίνει, ὡς ὅτι
 ὁ ἥλιος αἰεὶ κινεῖται (ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ εἰ καὶ μὴ κυρίως ἐστὶ τρόπος,
 ἀλλ' οὖν τὸν ἀναγκαῖον ὑποκρίνεται τρόπον· ἀναγκαίως γὰρ ὁ ἥλιος κινεῖται),
 20 ἢ ἐνδεχόμενον τρόπον σημαίνει, ὡς τὸ 'Σωκράτης καλῶς βαδίζει' (τὸ γὰρ
 καλῶς | τοῦ ἐνδεχομένου τρόπου ἐστὶν αἶνιγμα), ἢ τὸν δυνατόν τρόπον ση-
 μαίνει, ὡς τὸ 'Σωκράτης πάνυ φιλεῖ' (τὸ πάνυ τὸ δυνατόν σημαίνει ἐνταῦθα),
 ἢ τὸ ἀδύνατον, ὡς ἡνίκα εἴπωμεν 'τὸν Σωκράτην ἀμήχανον περωτὸν εἶναι'.
 ὥστε οἱ ὁ εἰσὶν οὗτοι τρόποι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος, ὥς τινες τῶν ἐξηγητῶν
 25 Ἀριστοτέλους ἐφαντάσθησαν ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ὅτι
 πᾶσα πρότασις ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἐστὶν ἢ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τοῦ
 ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν. ἐνόμισαν γὰρ ἔχει καὶ τὸν ὑπάρχοντα τρόπον * * *
 ὅτι δὲ ἀδύνατον τὸν ὑπάρχοντα τρόπον εἶναι ὁλόν καὶ ἐξ αὐτοῦ καθέστηκεν
 Ἀριστοτέλους καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας· ἐξ αὐτοῦ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους, διότι
 30 οὐδόαμῳ ἐν τοῖς διαγράμμασιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐμνημόνευσεν, ἀλλὰ μόνον
 τῶν ὁ τρόπων· ἐκ δὲ τῆς ἀληθείας, ὅτι ἡ πρώτη διαφορὰ τῶν προτάσεων
 ἐστὶ κατὰ τὸ εἶναι αὐτὰς ἢ μετὰ τρόπου ἢ ἄνευ τρόπου. τὴν μὲν οὖν

3 καὶ καταφάσεις addidi, cf. p. 55,25 10 τρόπον (sic) ex πρώτου corr. P 11 πῶς
 ex πᾶς corr. P² 13 σημαῖνον scripsi: σημαῖνων P πόσον scripsi: πόσων P
 19 κινεῖται in ras. P¹ 23 ἡνίκα scripsi: ἴνα P 24 τρόποι εἰσὶν οὗτοι notis supra
 scriptis transfert P τινες τῶν ἐξηγητῶν κτλ.] cf. Ammon. fol. 173r 25 ἐν τοῖς
 Ἀναλυτικοῖς] Anal. pr. A 2 p. 25^a1 26 τοῦ ὑπάρχειν — ὑπάρχειν ἢ τοῦ ex Aristotele
 scripsi: τὸ (corr. ex τοῦ) ὑπάρχον (o in ras.) ἐστὶν ἢ τὸ (corr. ex τοῦ) ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον
 ἢ τὸ P 27 post τρόπον excidisse videtur καταριθμεῖσθαι 32 κατὰ scripsi: καὶ P

ἀνευ τρόπου Ἀριστοτέλης ὑπάρχουσιν καλεῖ, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λεχθή-
 σεται σὺν θεῷ, ἥνικα διαλέγεται περὶ τῆς τῶν προτάσεων ἀντιστροφῆς.
 διαφέρει δὲ τρόπος ὕλης, ὅτι ἡ μὲν ὕλη συναναφάνεται τῷ εἶδει τῶν προ-
 τάσεων, ὡς ἐρρέθη, ὁ δὲ τρόπος ἐξωθεν προστίθεται. οἶον ἐν τῷ λέγειν
 5 ὁ Σωκράτης ζῶν ἐστὶ συναναφάνη ἡ ὕλη ὅτι ἀναγκαῖα ἐστί· εἰ δὲ εἴπω
 ὅτι Σωκράτης ἐξ ἀνάγκης ζῶν ἐστὶ, προσετέθη ἐξωθεν τὸ ἐξ ἀνάγκης
 ἔχουν ὁ τρόπος. διὸ καὶ διαφωνοῦσι πολλάκις· εἰ μὲν γὰρ ἐστὶν ὕλη ἀναγ-
 καῖα, ὁ δὲ τρόπος οὐκ ἀναγκαῖος, ψευδὴς εὐρεθήσεται ἡ πρότασις. οἶον
 ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἐστὶν ἡ ὕλη ἀναγκαῖα· εἰ δὲ συνάψω ἐνδεχόμενον τρόπον
 10 τῇ ἀναγκαίᾳ καὶ εἴπω ὁ ἄνθρωπος ἐνδεχομένως ζῶν ἐστὶ, ψευδὴ τὴν τοι-
 αύτην πρότασιν ποιῶ. τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον ὅπερ οὐκ ἐστὶ σημαίνει, δυνατόν
 δὲ γενέσθαι. ἐν οἷς τὸ ἁ κεφάλαιον.

Δεύτερον ἦν κεφάλαιον τίς ἡ ἀπαρίθμησις τῶν τοιούτων προτάσεων.
 γίνονται τοίνυν καταφάσεις ἐκ τῶν τοιούτων προτάσεων ἄσκι διὰ τοιαύτην
 15 αἰτίαν. ὁ τρόπος ἧ ἐν ταῖς προτάσεσιν εὐρίσκεται ταῖς συγκειμέναις ἐκ τοῦ
 ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου μόνον ὡς τὸ ὁ Σωκράτης | ἐνδεχομένως εἶ-
 βαδίξει, ἀναγκαῖως ἀναπνεῖ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἧ ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς ἐκ
 τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου. καὶ
 ἥνικα μὲν ἐν ταῖς προτάσεσιν εὐρεθῇ ταῖς ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατη-
 20 γορουμένου μόνον συγκειμέναις, τετραχῶς ποικίλλονται αἱ καταφάσεις. ὑπο-
 κείσθω τοίνυν τοῦτο, ὅπερ αὐτὸς κατὰ λέξιν φησὶν, ὅτι ἥνικα ἡ οὐ ἄρνησις
 τῷ τρόπῳ μὴ συνάπτεται, καταφασιν ποιεῖ. ἀνάγκη τοίνυν ἀμφοτέρους
 τοὺς ὅρους ἧ ὠρισμένους εἶναι ἧ ἀόριστους, ἧ τὸν μὲν ὠρισμένον τὸν δὲ
 ἀόριστον. καὶ τοῦτο διχῶς. ἧ γὰρ ὁ μὲν ὑποκείμενος ὠρισμένος ἐστὶν ὁ
 25 δὲ κατηγορούμενος ἀόριστος, ἧ ὁ μὲν κατηγορούμενος ὠρισμένος ὁ δὲ ὑπο-
 κείμενος ἀόριστος. ἥνικα δὲ πάλιν ὁ τρόπος εὐρεθῇ ἐν ταῖς προτάσεσι
 ταῖς ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου
 συγκειμέναις, ὀκταχῶς ποικίλλονται αἱ καταφάσεις. ἀνάγκη γὰρ τοὺς τρεῖς
 ὅρους τὸν τε κατηγορούμενον καὶ τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸν τρίτον προσ-
 30 κατηγορούμενον (ὑποκείσθω γὰρ νῦν καὶ ὁ τρίτος προσκατηγορούμενος ὅρος)
 ἧ ὠρισμένους εἶναι ἧ τοὺς τρεῖς ἀόριστους, ἧ τοὺς μὲν ὠρισμένους εἶναι,
 τοὺς δὲ ἀόριστους. καὶ τούτων πάλιν ἧ οἱ ἄχροι ὠρισμένοι εἰσὶν ὁ δὲ
 μέσος ἀόριστος, ἧ ἔμπαλιν οἱ μὲν ἄχροι ἀόριστοι ὁ δὲ μέσος ὠρισμένος,
 ἧ οἱ ἐφεξῆς πρῶτοι ὠρισμένοι ὁ δὲ τελευταῖος ἀόριστος, ἧ ἔμπαλιν ὁ μὲν
 35 τελευταῖος ὠρισμένος οἱ δὲ πρῶτοι ἀόριστοι, ἧ ὁ μὲν ἁ ὠρισμένος οἱ
 δὲ ὅσοι οἱ τελευταῖοι ἀόριστοι, ἧ ἔμπαλιν ὁ μὲν ἁ ἀόριστος οἱ δὲ τελευ-
 ταῖοι β ὠρισμένοι. τὰ δὲ παραδείγματα τούτων τῷ βουλομένῳ γράψαι σα-
 φέστατα. ἦσαν οὖν τῶν προτάσεων τῶν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγο-
 ρουμένου μόνον καταφάσεις δ, ἐνταῦθα δὲ γεγόνασιν ἧ ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου
 40 προσκατηγορουμένου ὡς εἶναι τέως ιβ. ταύτας τὰς προτάσεις τὰς δώδεκα

3 διαφέρει δὲ κτλ.] cf. Ammon. fol. 172v

4 προστίθεται scripsi: προτίθεται P

10 ἐνδεχομένως scripsi: ἐνδεχόμενος P

13 Δεύτερον κτλ.] cf. Ammon. fol. 175 sq.

18 ὑποκειμένου καὶ addidi

31 ὠρισμένους scripsi: ὠρισμένος P

37 βολομένῳ P

πολυπλασιαζόμεν ἐπὶ τὰς ἐκεῖ προτάσεις ἤτοι ἐπὶ τὰ τέσσα' ῥα εἶδη τῶν ε. 73•
 προτάσεων τῶν καταφατικῶν, φημί δὲ ἐπὶ τὴν καθ' ἕκαστα, ἐπὶ τὴν ἀπροσ-
 διόριστον, ἐπὶ τὴν μερικὴν προσδιωρισμένην, ἐπὶ τὴν καθόλου προσδιωρισ-
 μένην. αἱ οὖν ἱβ̄ προτάσεις τετραπλασιαζόμεναι ἐπὶ ταύτας τὰς προτάσεις
 5 γίνονται μ̄η. ταύτας τὰς μ̄η πολυπλασίασιν ἐπὶ τὴν τριμέρειαν τοῦ χρόνου,
 καὶ γίνονται ρμδ. ταύτας πάλιν πολυπλασίασιν ἐπὶ τὴν τριμέρειαν τῆς
 ὕλης, καὶ γίνονται υλβ̄. τούτων τοίνυν τῶν υλβ̄ πολυπλασιαζόμενων ἐπὶ
 τοὺς τρεῖς τρόπους γίνονται χίλια διακόσαιο ἐνενήκοντα ἑξ̄. εἵπομεν δὲ τρεῖς
 καὶ μόνον τρόπους, διότι τὸν δυνατὸν καθολικώτερον λέγει μόνον τοῦ τε
 10 ἀναγκαίου καὶ ἐνδεχομένου καὶ διαιρείσθαι εἰς τοὺς δύο τούτους τρόπους.
 οὐδὲν οὖν ἔστι τὸ διαιρούμενον παρὰ τὰ εἰς ᾧ διαιρεῖται, καὶ διὰ τοῦτο
 τρεῖς καὶ μόνον τρόπους φαμέν, ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον καὶ αἰδύνατον.
 γεγόνασιν οὖν εἰκότως καταφάσεις τῶν τοιούτων προτάσεων ἀσζ̄. ταύταις
 προστιθέαμεν καὶ τὰς ἄλλας καταφάσεις τὰς τοῦ β̄ καὶ γ̄ τμήματος. ἦν
 15 οὖν τὰ τοῦ β̄ τμήματος οβ̄ αἱ γενόμεναι ἐκ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑπο-
 κειμένου μόνον, αἱ δὲ τοῦ γ̄ τμήματος αἱ γενόμεναι ἐκ τοῦ ὑποκειμένου
 καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου ρμδ. ταύτας οὖν τὰς
 τοῦ β̄ καὶ γ̄ τμήματος σῖς συνάπτοντες ταῖς ἀσζ̄ ποιούμεν τὰς καταφάσεις
 αφιβ̄. καὶ ἐπειδὴ, ὅσαι καταφάσεις, δῆλον ὅτι τισαῦται καὶ ἀποφάσεις
 20 εἰσίν, ἔσονται πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις καὶ καταφάσεις ἤτοι πᾶσαι αἱ προτάσεις
 ἄς ἐν τῇ παρόντι βιβλίῳ παραδέδωκεν ὁ φιλόσοφος, γκδ. ἐν οἷς σὺν θεῷ
 καὶ τὸ β̄ κεφαλαῖον καὶ ἡ παρούσα πράξις πληροῦται.

⟨Πρᾶξις β.⟩

p. 21•34 Τούτων δὲ διωρισμένων (σκεπτέον) ὅπως ἔχουσιν αἱ
 25 ἀποφάσεις καὶ καταφάσεις πρὸς ἀλλήλας, καὶ τὰ ἐξῆς.

Εἵπομεν δὲ καὶ ἐν τῇ προτεραίᾳ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ δ̄ τμήματι δια-
 λέγεται περὶ τῶν προτάσεων τῶν μετὰ τρόπου τὰ δύο ταῦτα ζητῶν θεω-
 ρήματα, πρῶτον μὲν πῶς αἱ ἀποφάσεις γίνονται ἐκ τῶν καταφάσεων, | ε. 73•
 δεῦτερον δὲ περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν τοιούτων προτάσεων, ζητῶν ἐν τῷ
 30 ᾱ κεφαλαίῳ, τίνοι συνάπτειν θέον τὴν οὐ ἄρνησιν, πότερον τῷ τρόπῳ ἢ
 τῷ ἔστι καὶ ἀπλῶς τῷ ῥήματι. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων εἰδῶν τῶν προ-
 τάσεων [ἐν] τῷ εἶναι συνάπτομεν τὴν οὐ ἄρνησιν· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο ἐποι-
 οῦμεν, εὐρίσχετό ποτε συμψευδομένη ἢ κατάφασις τῇ ἀποφάσει. τῆς γὰρ
 καταφάσεως τῆς λεγούσης 'τὸ ξύλον ἀνθρωπὸς λευκός ἐστι' ψευδοῦς οὐσης

1 ἐκεῖ Diels: ἐκείνας P

2 τὴν καθ' ἕκαστα scripsi: τῶν καθέκαστα P

5. 6 τριμέρειαν P

8 χίλια διακόσαιο scripsi: χίλια διακόσια P

εἵπομεν scripsi:

εἴπωμεν P

9 μόνον] μόν P

11 εἰς ᾧ scripsi: ἴσα P

14 προστιθέαμεν]

v. Lobeck ad Phryn. 245

24 σκεπτέον addidi, cf. p. 53,2

27 τῶν (ante μετὰ)]

τοῦ ex τῶν corr. P

30 τίνοι scripsi: τίνα P

32 ἐν deleui

εἰ μὲν ἐποίησαμεν τὴν ἀπόφασιν 'τὸ ξύλον ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστιν',
 ἀληθῆ ταύτην ἀπεργαζόμεθα· εἰ δὲ εἴπωμεν 'τὸ ξύλον ἄνθρωπος ἔστιν οὐ
 λευκός', καὶ ταύτην ὁμοίως τῇ καταφάσει συμψευδομένην ἐδείκνυμεν. τοῦτο
 γὰρ λέγει ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὅτι τὸ ξύλον ἄνθρωπος μὲν ἔστιν, οὐ λευκός
 5 δέ, ὅπερ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενόν ἐστι ψεῦδος. εἰκότως οὖν τῷ ἔστι
 συνήπτομεν τὴν οὐ ἄρνησιν καὶ ἐποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν 'τὸ ξύλον ἄνθρωπος
 λευκὸς οὐκ ἔστι'. μήπως οὖν καὶ ἐνταῦθα δεῖ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν τῷ
 εἶναι. ἵνα ποιήσωμεν [μὲν] τῆς 'δυνατὸν εἶναι' καταφάσεως ἀπόφασιν τὴν
 'δυνατὸν μὴ εἶναι'. καὶ λέγει ὅτι τοῦτο ἀδύνατον ἐνταῦθα οὕτως ποιῆσαι·
 10 πρῶτον μὲν, ὅπερ πολλάκις εἴπημεν, ὅτι τὸ κῦρος ἐνταῦθα ὁ τρόπος ἔχει
 καὶ δεῖ αὐτῷ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν· αὐτὸν γὰρ θέλομεν ἀνελεῖν καὶ τὸ
 πῶς ἤγουν τὸ ποιόν. ἡ μὲν γὰρ κατάφασις λέγει ὅτι ἄνθρωπος ἐνδεχο-
 μένως βαδίζει· θέλομεν οὖν ἀνελεῖν τὸν τρόπον καὶ εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἐνδεχο-
 μένως βαδίζει. πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο ὅτι δεῖ τῷ κυριωτέρῳ μορίῳ συνάψαι
 15 τὴν οὐ ἄρνησιν, ὡς πολλάκις εἴρηται. δεύτερον δὲ ὅτι, εἰ μὴ ποιήσωμεν
 οὕτως τὰς ἀποφάσεις, εὐρεθήσονται συναληθεύουσαι ἡ κατάφασις καὶ ἡ
 ἀπόφασις, ὅπερ ἀδύνατον. ἐὰν γὰρ εἴπω 'δυνατὸν τέμνεσθαι τὸ ἱμάτιον',
 'δυνατὸν μὴ τέμνεσθαι', ἀμφοτέραι ἀληθεῖς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὕλης. εἰ
 δὲ εἴπω ὅτι 'δυνατὸν τέμνεσθαι τὸ ἱμάτιον', 'οὐ δυνατὸν τέμνεσθαι', πάντως
 20 ἡ μὲν ἀληθεύει ἡ δὲ ψεύδεται. ὡς οὖν ἔχει ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ, ὁτλίον ὅτι 1.74r
 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου καὶ ἀδυνάτου ἔξει. κατὰ τὸν αὐτὸν
 δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως καταφάσεων. ἐν οἷς τὸ α ἡμῖν
 πληροῦται κεφάλαιον τὸ πῶς ἐκ τῶν καταφάσεων δεῖ ποιεῖν τὰς ἀπο-
 φάσεις ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, ὅτι τῷ τρόπῳ συνάπτοντας τὴν
 25 οὐ ἄρνησιν.

Δεύτερον ἐστὶ κεφάλαιον ἐν ᾧ τὴν ἀκολουθίαν τῶν τοιούτων προτάσεων
 παραδίδωσιν διὰ τριῶν διαγραμμαμάτων. καὶ ἔστι τὸ α διάγραμμα τοιούτων.
 προτάττει τὰς καταφάσεις πρῶτον τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου λέγων
 'δυνατὸν εἶναι', 'ἐνδεχόμενον εἶναι'. εὐθέως δὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀδυνάτου
 30 τρίτην τίθησιν λέγων 'οὐκ ἀδύνατον εἶναι', καὶ τετάρτην τὴν ἀπλὴν ἀπό-
 φασιν τοῦ ἀναγκαίου, λέγων 'οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι'. εἶτα ἐφεξῆς (ἐν) τῇ δευτέρᾳ
 σελίδι τὰς ἐκ μεταθέσεως τίθησι καταφάσεις, 'δυνατὸν μὴ εἶναι', 'ἐνδέχεται
 μὴ εἶναι', καὶ τρίτην τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν τοῦ ἀδυνάτου τὴν λέ-
 γουσαν 'οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι', καὶ τετάρτην πάλιν τὴν ἐκ μεταθέσεως
 35 ἀπόφασιν τοῦ ἀναγκαίου τὴν λέγουσαν 'οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι.' λοιπὸν ἐπ'
 εὐθείας τῆς πρώτης σελίδος τίθησι τὰς ἀποφάσεις 'οὐ δυνατὸν εἶναι', 'οὐκ
 ἐνδέχεται εἶναι', εἶτα κατάφασιν τὴν λέγουσαν 'ἀδύνατον εἶναι' καὶ τετάρτην
 τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τοῦ ἀναγκαίου τὴν λέγουσαν 'ἀναγκαῖον μὴ
 εἶναι'. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σελίδι πρῶτον τὰς ἀποφάσεις τίθησιν 'οὐ δυνατὸν

1 μὲν scripsi: γὰρ P 3 τῇ scripsi: τὴν P 5 τῷ scripsi: τὸ P 8 μὲν deleui
 εἶναι (post δυνατὸν) scripsi: ἐπὶ (sic) P 14 τοῦτο scripsi: τούτω P 29 ἀδυνάτου
 corr. P²: δυνατοῦ (sic) P¹ 30 οὐκ add. P² 31 ἐν addidi 33 τοῦ scripsi:
 τῆς P 39 σελίδι P

μὴ εἶναι', οὐκ ἐνδέχεται μὴ εἶναι', (εἴτα) 'ἀδύνατον μὴ εἶναι', ἐκ μεταθέσεως
κατάφασιν, καὶ τετάρτην ἀπλὴν ἀναγκαίαν κατάφασιν τὴν λέγουσαν 'ἀναγ-
καῖον εἶναι'. οὕτως τεθεικὼς τὸ διάγραμμα τὰς μὲν ἄλλας προτάσεις καὶ
τὰς ἀκολουθίας τούτων καλῶς ἔχειν ἡγείται· διαφέρει δὲ μόνον ἡ ἀντί-
5 φασις τοῦ ἀδυνάτου, διότι ἡ μὲν κατάφασις ἔπεται ταῖς ἀποφάσεσιν, ἡ δὲ
ἀπόφασις (ταῖς καταφάσεσιν· ἔτι ἡ ἀπόφασις) τοῦ '[οὐκ] ἀναγκαῖον μὴ
εἶναι' οὐχ ἡ 'οὐκ ἀναγκαῖον [μὴ] εἶναι', ἀλλ' ἡ κάτω διαγώνιος κειμένη ἡ
λέγουσα 'οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι'. διορθοῖ τοίνυν τοῦτο τὸ διάγραμμα ἐν
τῷ β' διαγράμματι καὶ οὕτως τίθησι τὴν ἀντίφασιν ἐπ' εὐθείας, | ὥσπερ ε.74v
10 τέθεικεν καὶ τὸ τοῦ ἀδυνάτου. πῶς δὲ τοῦτο ποιεῖ, ἐν ἐτέρῃ θεωρίᾳ σὺν
θεῷ μαθησόμεθα.

p. 21^a38 Εἰ γὰρ τῶν συμπλεκομένων αὐται ἀλλήλαις ἀντίκεινται.
ἰστέον ὅτι συμπλεκομένων λέγει ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ 'τῶν προτάσεων.'

p. 21^b3 Εἰ γὰρ κατὰ παντὸς ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις, τὸ ξύ-
15 λον ἔσται ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον. ἐντεῦθεν ὑπό-
πτεισάν τινες ὅτι ἡ ἀπλὴ ἀπόφασις καθολικωτέρα ἐστὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως
καταφάσεως, διότι ψευδὲς μὲν ἐστίν, ὥς φησι, τὸ ξύλον ἄνθρωπον οὐ λευ-
κόν, ἀληθὲς δὲ εἰπεῖν ὅτι τὸ ξύλον ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστιν· ὅλον γὰρ
ἀναιρεῖ. εἰ δὲ σώσωμεν ὅλον τὸν κατηγορούμενον καὶ μὴ μερίσωμεν, δῆλον
20 ὅτι καὶ αὐτὴ ἀληθὴς εὐρεθήσεται, ὥσπερ καὶ ἡ ἀπλὴ ἀπόφασις, ὡς εἵπομεν
καὶ ἀνωτέρω.

p. 21^b14 Λόγος δὲ (λόγον λέγει ἐνταῦθα τὴν αἰτίαν), ὅτι πᾶν τὸ οὕτως
δυνατόν. λέγει ἐνταῦθα τὸ φερόμενον ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου· τοῦτο γὰρ
ἐνδέχεται μὴ αἰεὶ ἐνεργεῖν· τὸ δ' ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου φερόμενον αἰεὶ ἐνεργεῖ.
25 λέγομεν γὰρ ὅτι δυνατόν τὸν ἥλιον αὐρίον κινεῖσθαι, οὐχ ὡς ποτὲ μὲν
κινούμενον λαμβάνοντες ποτὲ δὲ οὐ, ἀλλ' ὡς αἰεὶ ἐνεργοῦντά τε καὶ κινού-
μενον.

p. 21^b17 Ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύεσθαι τὰς
ἀντικειμένους φάσεις. τοῦτό φησιν ἐνταῦθα, ὅτι ἀδύνατον τὴν ἀντί-
30 φασιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἢ συναληθεύειν ἢ συμψεύδεσθαι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ·
δῆλον δὲ ὅτι οὐ πολυπραγμονεῖ ἐνταῦθα πᾶν εἶδος τῶν τοιούτων προτάσεων.
ἐπὶ γὰρ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων τοῦτο (οὐκ) αἰεὶ * * * συναλη-
θεύειν, ἐὰν ποιήσωμεν τὴν ἀπόφασιν τῷ προσδιορισμῷ συνάπτοντες τὴν οὐ
ἄρνησιν· ἀλλὰ ποτὲ μὲν συναληθεύει ἐπὶ τινος ὕλης, οἷον τῆς ἐνδεχομένης,
35 ποτὲ δὲ οὐ συναληθεύει, ὡς ἐπὶ τῆς ἀναγκαιάς. ἀληθὲς μὲν γὰρ τὸ λέγειν
'πάντα ἄνθρωπον ἀναγκαῖον ζῆναι', ψευδὲς δὲ τὸ 'οὐ πάντα ἄνθρωπον
ἀναγκαῖον ζῆναι'. ὥστε ἐπὶ τῆς ἀναγκαιάς μερίζουσι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ
ψευδὲς. ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης οὐκέτι· ψεύδεται γὰρ καὶ ἡ λέγουσα 'πάντα

1 εἴτα addidi 2 ἀναγκα[αν] fort. τοῦ ἀναγκαίου 6 ταῖς—ἀπόφασις addidi
οὐκ deleui 7 οὐχ ἡ scripsi: ἡ P μὴ deleui ἀλλ' ἡ scripsi: ἀλλή P
8 διορθοῖ τοίνυν scripsi: διορθοῖτο νῦν P 13 τοῦ τῶν] τούτων P 15 ἄνθρωπος P
ὑπόπτεισαν P 24 τὸ δ' ἐπὶ scripsi: τὸν ἐπὶ (sic) P 32 οὐκ addidi lacu-
nam indicavi: fort. addendum ὑπάρχει τὸ μὴ 33 συνάπτοντες P

ἀνθρωπον ἐνδέχεται | βαδίζειν' <καὶ ἡ λέγουσα 'οὐ πάντα ἀνθρωπον ἐν- 1.75r
 δέχεται βαδίζειν'> ἐπὶ ὀρισμένου χρόνου ὁῦλον ὅτι· εἰ δὲ ἐπὶ ἀορίστου,
 ὁῦλον ὅτι ἀμφοτέραι ἀληθεῖς. εἰ δὲ εἴπω τὴν ἄλλην ἀπόφασιν 'οὐκ ἐν-
 δέχεται πάντα ἀνθρωπον βαδίζειν', ἀληθεύω καὶ ψεύδομαι· σημαίνει γὰρ
 τοῦτο 'οὐδένα τῶν ἀνθρώπων ἐνδέχεται βαδίζειν', καὶ οὐδὲν ἄλλο λέγει εἰ μὴ
 5 ὅτι ἀδύνατον βαδίζειν πάντα ἀνθρωπον. ὥστε ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων
 δεῖ τῷ τρόπῳ λαβεῖν καὶ συνάψαι τὴν οὐ ἄρνησιν, εἴτε προσδιορισμένη ἐστὶν
 ἢ πρότασις, εἴτε οὐκ ἔστι προσδιορισμένη· οὕτως γὰρ ἀντίφασις γενήσεται.
 p. 21^b22 Εἰ οὖν ἐκεῖνο ἀδύνατον. ποῖον λέγει ἀδύνατον; τὸ τὰς δύο
 10 προτάσεις τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἥγουν τὴν ἀντίφασιν ἐπὶ
 τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ εἶναι.
 p. 21^b26 Γίνεται γὰρ ὥσπερ ἐπὶ ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι
 πρόσθεσις. πρόσθεσις λέγει ἀντὶ τοῦ 'πρόσρημα καὶ οὐχ ὑποκείμενον'.
 ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

15 <Πρᾶξις γ.>

p. 22^a38 Τὸ δὲ ἀναγκαῖον πῶς, ὁπότεον. φανερόν δὲ ὅτι οὐχ
 οὕτως, ἀλλ' αἱ ἐναντίαι ἔπονται· αἱ δ' ἀντιφάσεις χωρὶς, καὶ
 τὰ ἐξῆς.

Λαβὼν ἐν τῷ α διαγράμματι τὴν ἀπλὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀναγκαίου ἐπο-
 20 μένην ταῖς καταφάσεσι τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τῇ ἀποφάσει
 τοῦ ἀδυνάτου, ἐντεῦθεν σκοπεῖ ἄρα γε ἀληθῶς ἐκεῖ εἰληπτο. δοκεῖ γὰρ
 μᾶλλον ἢ κατάφασις ἢ ἀπλὴ ἔπεσθαι ταῖς εἰρημέναις προτάσεσι, φημὶ δὲ
 ταῖς δύο καταφάσεσι (τῇ) τοῦ δυνατοῦ καὶ τῇ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τῇ ἀπο-
 φάσει τοῦ ἀδυνάτου. ὅτι δὲ ἡ κατάφασις μᾶλλον ἔπεται ἢ ἀπόφασις
 25 κατασκευάζει διὰ τινος λημματίου δεικνύντος διὰ τῆς καλουμένης ἀδυνάτου
 δεΐξεως. ἔστι δὲ τὸ λῆμμα τοιοῦτον. ἐγὼ λέγω ὅτι τῇ 'ἀναγκαῖον εἶναι'
 προτάσει καταφατικῇ ἔπεται ἡ λέγουσα 'δυνατὸν εἶναι'. εἰ δὲ σὺ λέγεις ὅτι

30	ad p. 56,28	δυνατὸν εἶναι ἐνδέχεται εἶναι οὐκ ἀδύνατον εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	οὐ δυνατὸν εἶναι οὐκ ἐνδέχεται εἶναι ἀδύνατον εἶναι ἀναγκαῖον (μὴ) εἶναι
		δυνατὸν μὴ εἶναι ἐνδέχεται μὴ εἶναι οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι οὐκ ἐνδέχεται μὴ εἶναι ἀδύνατον μὴ εἶναι ἀναγκαῖον [μὴ] εἶναι
35			

1 καὶ—βαδίζειν addidi 23 τῇ (post καταφάσεσι) addidi 25 διὰ τινος λημματίου]
 cf. Ammon. fol. 190^r 26 τῇ superse. P² 27 καταφατικῇ P²: καταφατικῆς P¹
 31 μὴ addidi 34 ἀδύνατον scripsi: οὐ δυνατὸν in rasura P 35 μὴ deleti

οὐχ ἔπεται αὕτη, ἐπεὶ κατὰ παντὸς ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι ἀληθές, ἔψεται ἡ
λέγουσα 'οὐ δυνατόν εἶναι'. καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἡ πρότασις | ἡ 'οὐ δυνατόν εἶναι' f.75v
εἶναι' ἔχει ἐπομένην πρότασιν τὴν λέγουσαν 'οὐκ ἐνδέχεται εἶναι' καὶ τὴν
λέγουσαν 'ἀδύνατον εἶναι', ἐξ ἀνάγκης ἔψονται τῇ ἀπλῇ καταφάσει τοῦ ἀναγ-
5 καίου τῇ λεγούσῃ 'ἀναγκαῖον εἶναι' ἢ τε λέγουσα 'οὐκ ἐνδέχεται εἶναι' καὶ ἡ
'ἀδύνατον εἶναι'. ὅπερ ἄλογον. καὶ πάλιν ἐπειδὴ τῇ 'ἀδύνατον εἶναι' κατα-
φάσει ἔπεται τὸ 'ἀναγκαῖον μὴ εἶναι', εἴποι δέ τις ὅτι τὸ 'οὐ δυνατόν εἶναι'
ἔπεται τῷ 'ἀναγκαῖον εἶναι', εὐρεθήσεται καὶ ἡ πρότασις ἡ λέγουσα 'ἀναγ-
καῖον μὴ εἶναι' ἐπομένῃ τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ 'ἀναγκαῖον εἶναι'. ὅπερ
10 ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ 'οὐ δυνατόν εἶναι' ἔπεται τῷ 'ἀναγκαῖον εἶναι', ἀλλ'
ἡ κατάφασις, τοῦτ' ἔστιν ἡ 'δυνατόν εἶναι', ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἡ ἀπόφασις καὶ
ἡ κατάφασις τοῦ δυνατοῦ τῷ αὐτῷ ἐπομένῃ. πάλιν ἐπειδὴ τὸ ἀναγκαῖον
ὠρισμένον ἐστὶ, τὸ δὲ δυνατόν εἶναι ἐπαμφοτερίζει (σημαίνει γὰρ καὶ τὸ
ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι), ἐξ ἀνάγκης τεττάρων οὐσῶν
15 προτάσεων τοῦ ἀναγκαίου, φημί δὴ τῆς ἀπλῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀπλῆς
ἀποφάσεως, τῆς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεως καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀπο-
φάσεως, ἐδείχθη ὅτι ἡ ἀπλῇ ἀπόφασις οὐχ ἔπεται ὡς κεῖται ἐν τῷ ᾱ δια-
γράμματι, διὰ τὸ δεῖχθῆναι ὅτι ἡ κατάφασις τοῦ δυνατοῦ ἔπεται τῇ κατα-
φάσει τοῦ ἀναγκαίου. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις ἡ λέ-
20 γουσα 'ἀναγκαῖον μὴ εἶναι' δύναται ἔπασθαι τῇ 'δυνατόν εἶναι'. ὑπόκειται γὰρ
ταῖς ἀποφάσεσιν ἐπομένῃ. καταληφθήσεται ἄρα ἐπομένῃ ταῖς εἰρημέναις
προτάσεσιν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἡ λέγουσα 'οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι'.
αὕτη γὰρ ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τοῦ 'ἀναγκαῖον εἶναι' καὶ καθολικωτέρα ἐκείνης
ἐστὶ καὶ ἀόριστος. ἔστι τοίνυν ὑπόλοιπον τὸ τὴν τάξιν μεταφέρειν καὶ τὴν
25 πρότασιν τὴν λέγουσαν 'οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι' ἀπλῇ ἀπόφασιν, ἥτις κεῖται
ἐν τῇ δ̄ χώρᾳ τοῦ ᾱ σελιδίου, τάξαι ἐν τῇ ὀγδόῃ χώρᾳ, καὶ εἰς τὴν χώραν
ἐκείνης. τοῦτ' ἔστιν εἰς τὴν τετάρτην, ἀναφέρειν τὴν ἐκ μεταθέσεως | ἀπό- f.76r
φασιν τὴν λέγουσαν 'οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι'. αὕτη γὰρ καὶ ἀντιφατικῶς
μάχεται τῇ ἐπ' εὐθείας κειμένῃ, ὥγουν τῇ ἐκ μεταθέσεως καταφάσει τῇ
30 λεγούσῃ 'ἀναγκαῖον μὴ εἶναι'. καὶ γίνονται αἱ ἀκολουθήσεις τῶν προτάσεων
κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁμοίως ταῖς τοῦ δυνατοῦ προτάσεσιν, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι
ἐπ' εὐθείας κεῖνται καὶ οὐκέτι αἱ ἀντιφάσεις χωρὶς ὡς ἐν τῷ ᾱ διαγράμ-
ματι. ἐν οἷς ἐστὶ καὶ δεύτερον διάγραμμα. ἀπορεῖ δὲ πάλιν καὶ πρὸς αὐτὸ
καὶ τὴν ἀπορίαν ἐπιλύεται καὶ τρίτον διάγραμμα τῶν ἀκολουθουσῶν προτά-
35 σεων κατὰ ἀλήθειαν παραδίδωσιν. πῶς δὲ τοῦτο ποιεῖ, σὺν θεῷ ἐν ἐτέρᾳ
θεωρίᾳ μαθησόμεθα.

p. 22b3 Αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν ὁμοίως τοῖς ἐτέροις. ἐν-
ταῦθα αἰτίαν τινὰ φησιν, δι' ἣν ἡ ἀντίφασις τῇ ἀντιφάσει οὐκ ἀποδίδεται,

1 αὕτη P 10 οὐ δυνατόν corr. P²: ἡ δυνατόν P¹ 12 πάλιν ἐπειδὴ κτλ.] cf. Am-
mon. fol. 190v 19 οὐδὲ scripsi: οὕτε P 21 καταληφθήσεται] an καταλειφθήσεται?
23 καὶ (ante ἐπὶ) superscr. P¹ 29 καταφάσει scripsi: ἀποφάσει P 32 αἱ su-
perscr. P¹ ἀντιθέσεις P 34 διάγραμμα τῶν scripsi: διαγραμμάτων P 38 ἀν-
τιφάσει P

ἀλλὰ τὸ εἶναι τῷ μὴ εἶναι. καὶ ἔδει μὲν πρῶτον εἰπεῖν † ποῖον ἔστι τοῦ ἀναγκαίου καὶ ἡ τῷ ὄντι ἐπομένῃ, καὶ οὕτως εἰπεῖν τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἀκολουθία τοιαύτη γίνεται· ὁ δὲ τὴν τάξιν ἐνῆλλαξεν καὶ πρῶτον μὲν τὴν αἰτίαν λέγει, δι' ἣν [ὡς] ἡ ἀκολουθία τοιαύτη ἐστὶ, καὶ οὕτως ἀμείψας δύο 5 μόνον προτάσεις τὴν ἀκριβῆ τάξιν ἐκτίθεται. τὴν γὰρ ἀπόφασιν τὴν ἀπλὴν τοῦ ἀναγκαίου ἐξ ἀρχῆς μὲν ἔταξεν μετὰ τῶν ἀπλῶν ἄνω, νῦν δὲ κάτω μετὰ τῶν ἐκ μεταθέσεως· τὴν δὲ τοῦ ἀναγκαίου ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν τὸ ἀνάπαλιν, ὡς εἴρηται κατὰ τὴν θεωρίαν.

p. 22^b7 Ὡστε εἰ ἐκεῖνα ὁμοίως τῷ δυνατῷ καὶ μὴ, ταῦτα ἐξ 10 ἐναντίας· τοῦτό φησιν ἐνταῦθα ὁ φιλόσοφος, ὅτι εἰ τὸ † δυνατόν καὶ εἶναι ὁμοίως ἔχει τὸ δυνατόν, τὸ ἀναγκαῖον οὐκέτι ὁμοίως ἔχει ἀλλὰ τοῦναντίον.

p. 22^b11 Τὸ μὲν γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι δυνατόν εἶναι· εἰ γὰρ μὴ, 15 ἡ ἀπόφασις ἀκολουθήσει. ἐντεῦθεν ἄρχεται ποιεῖν ὅπερ εἵπομεν ἐν τῇ θεωρίᾳ, καὶ βούλεται δεῖξαι ὅτι τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ 'ἀναγκαῖον εἶναι' ἔπεται ἡ λέγουσα 'δυνατόν εἶναι'. εἰ γὰρ μὴ αὕτη ἔπεται, ἐξ ἀνάγκης ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἔψεται ἡ λέγουσα 'οὐ δυνατόν εἶναι' | διὰ τὸ πάντως i. 76^v ἐν οἷῳ δῆποτε τρόπῳ πράγμα τι εἶναι καταφῆσαι ἢ ἀποφῆσαι. καὶ συνάγει διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, ὡς εἵπομεν, ὅτι πάντως (ἡ λέγουσα) 'δου- 20 νατόν εἶναι' ἔπεται τῇ λεγούσῃ 'ἀναγκαῖον εἶναι'. ταῦτα ἔχει ἡ πράξις.

(Πρᾶξις δ).

p. 22^b29 Ἀπορήσεις δ' ἄν τις, εἰ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατόν ἔπεται, καὶ τὰ ἐξῆς.

Δείξας ἐν τῷ β διαγράμματι τὸ δυνατόν ἐπόμενον τῷ ἀναγκαίῳ (εἰ 25 γὰρ μὴ τοῦτο, ἔλεγεν ἐξ ἀνάγκης τὴν ἀπόφασιν ἔπασθαι τὴν λέγουσαν 'δου-

ad p. 59, 24	δυνατόν εἶναι	οὐ δυνατόν εἶναι
	ἐνδέχεται εἶναι	οὐκ ἐνδέχεται εἶναι
	οὐκ ἀδύνατον εἶναι	ἀδύνατον εἶναι
	οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
30	δυνατόν μὴ εἶναι	οὐ δυνατόν μὴ εἶναι
	ἐνδέχεται μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδέχεται μὴ εἶναι
	οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι	ἀδύνατον μὴ εἶναι
	οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	ἀναγκαῖον εἶναι

1 καὶ ἔδει μὲν κτλ.] cf. Ammon. fol. 188^r

1. 2 ποῖον—ἐπομένῃ] sententia postulat

ποία ἔστιν ἡ τοῦ ἀναγκαίου τάξις ἡ τῷ ὄντι ἐπομένη 3 ὁ δὲ scripsi: ὡδε (sic) P

4 ὡς delevi

10. 11 τὸ δυνατόν—ἔχει τὸ δυνατόν] legendum, ut videtur, τὸ ἀδύνατον

κατὰ τὸ εἶναι ὁμοίως ἔχει τῷ μὴ δυνατῷ

19 ἡ λέγουσα addidi

29—33 diagram-

mati oblique a sinistra parte adscriptum est ταύτ' μόνον ἢ μὴ (fort. ταύτας μόνον ἡμειψε)

νατὸν μὴ εἶναι' ἢ 'μὴ δυνατὸν εἶναι', ὅπερ ἐκάτερον ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ ἀναγ-
 καίου λέγεσθαι(ι) νῦν ἀπορεῖ πῶς εἴποι τις τὸ δυνατὸν τῷ ἀναγκαίῳ ἔπεσθαι.
 τὸ γὰρ δυνατὸν ἐπαμφοτερίζει· ὁ γὰρ δυνατὸν τέμνεσθαι, δυνατὸν καὶ μὴ
 τέμνεσθαι· τὸ δὲ ἀναγκαῖον ὥρισταί. πῶς τῷ ὠρισμένῳ τὸ ἀόριστον δυ-
 5 νατὸν ἐπακολουθεῖν; ἐπιλύεται τοίνυν τὴν ἀπορίαν ταύτην τὴν ὁμωνυμίαν
 αἰτιώμενος, ὅτι πᾶσιν ὡς λέγεται τὸ δυνατὸν, καὶ τί μὲν δυνατὸν τῷ ἀναγ-
 καίῳ ἔπεται, τί δὲ σημαίνοντο τοῦ δυνατοῦ οὐχ ἔπεται τῷ ἀναγκαίῳ.
 ἔστι δὲ καθόλου ὡς ἐκ διαίρεσεως λαβεῖν τὸ δυνατὸν τοσαυταχῶς λεγό-
 μενον· τὸ δυνατὸν τοίνυν ἢ κατ' ἐπιτηδειότητα λέγεται, ὡς τὸ παιδίον
 10 δύναιτο γραμματικὸν εἶναι, ἢ καθ' ἑξὶν ἢ χωρὶς τῆς δυνάμεως ἥτοι τῆς
 ἐνεργείας, καὶ μὴ φθαρέντος ἐκείνου ᾧ τινι ὑπάρχει ἡ ἐνέργεια, οἷον ὡς
 τὸ βαδίζειν ὑπάρχει τῷ βαδίζοντι, καὶ χωρισθέντος τοῦ βαδίζοντος οὐ φθείρεται
 τὸ βαδιστικόν· τοῦτο δὲ καλεῖται ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον, ἔστ' ἂν ὑπάρχει
 τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ. ἢ ὅταν ὑπάρχη καθ' ἑξὶν μὲν ἢ
 15 ἐνέργεια * * * αὕτη δὲ ὑπάρχει γενητοῖς καὶ φθαρτοῖς * * *. καὶ εἰ
 μὲν γενητοῖς καὶ φθαρτοῖς ὑπάρχει, χωρισθείσης πάντως (φθείρεται) ἐκεῖνο
 ᾧ ὑπάρχει. οἷον τότε τὸ πῦρ γενητὴν μὲν ἔστι καὶ φθαρτόν· καὶ ἡνίκα
 ὑπάρχει, ἀνάγκη τὴν θερμότητα ὑπάρχειν αὐτῷ, ἡνίκα δὲ φθαρή ἡ ἐνέρ-
 γεια ἤγουν ἡ θερμότης, πάντως συμφθείρεται τῇ θερμότητι. ὑπάρχει δὲ
 20 αἰδοῖς, ὥσπερ λέγομεν τὴν κλίνῃσιν αἰεῖ ὑπάρχειν τῷ ἡλίῳ· αἰεῖ γὰρ ὁ αἰθέρης
 ἥλιος κινεῖται. ὥστε τί μὲν δυνατὸν, ἤγουν τὸ φερόμενον ἐπὶ τοῦ αἰθέρος
 * * * ἢ ὅταν τῷ ὑποκειμένῳ τὸ κατηγορούμενον ἀπλῶς ὑπάρχει, ὅπερ καὶ
 καλεῖται ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον, ταῦτα οὖν τὰ δύο σημαίνοντα τοῦ δυνατοῦ
 ἐνδέχεται ἔπεσθαι τῷ ἀναγκαίῳ· τὰ δὲ λοιπὰ σημαίνοντα οὐκ ἀναγκαῖον.
 25 αὐτίκα γοῦν τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα λεγόμενον δυνατὸν οὐχ ἔπεται τῷ ἀναγ-
 καίῳ· δύναιτο γὰρ τὸ ἰμάτιον καὶ τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι, καὶ οὐκ
 ἐξ ἀνάγκης πάντως ἢ τέμνεται ἢ οὐ τέμνεται. ὁμοίως καὶ τὸ παιδίον δύ-
 ναιτο γενέσθαι [καὶ] γραμματικόν, δύναιτο (δὲ) καὶ μὴ γενέσθαι. τοῦτο
 οὖν τὸ δυνατὸν οὐχ ἔπεται τῷ ἀναγκαίῳ, ὥσπερ λέγομεν ἐξ ἀνάγκης ἔπε-
 30 σθαι ἀνθρώπῳ τὸ ζῆν. ὅλον μὲν γὰρ τὸ ζῆν λέγομεν ἔπεσθαι τῷ ἀν-
 θρώπῳ, οἷον οὐσία, ἔμψυχον, αἰσθητικόν, οὐκέτι δὲ καὶ πᾶν ζῶν ἔπεσθαι
 τῷ ἀνθρώπῳ. εἰ γὰρ καὶ τὸ λογικὸν ζῶν ἔπεται τῷ ἀνθρώπῳ, οὐκέτι
 δὲ καὶ τὸ ἄλογον. φησὶ δὲ τοῦ βιβλίου ὁ ἐξηγητὴς ὅτι οἶμαι μὲν τὸ θεώ-
 ρημα φανερόν εἶναι· αἰεῖ γὰρ ὅταν οὐκ ἀντιστρέφωσι τὰ ἡγούμενα τοῖς
 35 ἐπομένοις, ἀνάγκη (τὸ) καθολικώτερον ἔπεσθαι τῷ ἡγούμενῳ οὐ κατὰ πάντα

2 εἴποι τις scripsi: εἰπόντος P 4 post πῶς fort. addendum est οὖν 5 ἀπό-
 ρειαν P τὴν ὁμωνυμίαν κτλ.] cf. Ammon. fol. 192r 10 ἢ χωρὶς τῆς] fort. χω-
 ριστῆς 15 lacunam indicavi: deest συμφυῆς δ' ἢ τῷ πρόγματι, vel tale aliquid; cf.
 Ammon. fol. 192r post φθαρτοῖς excidit καὶ τοῖς αἰδοῖς 16 φθείρεται addidi
 19 συμφθείρεται scripsi: οὖν φθείρεται P 21 κινεῖται P ἐπὶ τοῦ αἰθέρος] deest καὶ
 τὸ συμφυῆς ὑπάρχειν τοῖς φθαρτοῖς; cf. Ammon. fol. 193r 23 τοῦ δυνατοῦ scripsi:
 οὐδένα P 25 λεγόμενον scripsi: λέγομεν P 28 καὶ delevi δὲ addidi
 35 τὸ addidi

τὰ μόρια ἀλλὰ καθ' ὅλον ἑαυτό. οἷον ἐν τῷ λέγειν 'ὁ ἄνθρωπος ζῶν
 ἐστίν' ὁ ἄνθρωπος ἐστίν ἡγούμενον, τὸ δὲ ζῶν ἐπόμενον· καὶ εἴ τι μὲν ἄν-
 θρωπος, πάντως ζῶν, οὐκ εἴ τι δὲ ζῶν, πάντως ἄνθρωπος. ἐπεὶ οὖν
 οὐκ ἀντιστρέφει τὸ ἡγούμενον τῷ ἐπομένῳ, τούτου χάριν ἔπεται αὐτῇ τὸ
 5 ἐπόμενον οὐ κατὰ πᾶν ἑαυτὸ ἀλλὰ καθ' ὅλον, ὡς εἴπομεν. καὶ τὸ ζῶν
 γὰρ οὐσία ἐστίν ἔμφυχος αἰσθητικῇ, καὶ ἄνθρωπος. καὶ ταῦτα μὲν περὶ
 τούτων. ἐπειδὴ δὲ ἐδείξεν τὸ δυνατόν καθολικώτερον εἶναι τοῦ ἀναγκαίου,
 ἀντιστρέφει τὴν τάξιν τοῦ διαγράμματος καὶ προτάττει τὰς κειμένας κάτω
 τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις ἄνω καὶ τὰς ἄλλας ἐξ καθ' ἣν χώραν ἔχουσιν.
 10 καὶ τὴν αἰτίαν αὐτὸς ἀποδεδώκεν ὅτι τὰ μερικὰ καὶ ἡγούμενα αἰεὶ προτάτ-
 τονται τῶν ἐπομένων καὶ καθολικωτέρων. δευτέραν δὲ φησὶν αἰτίαν ὅτι 1.77
 τὸ μὲν ἀναγκαῖον ἐπὶ τῶν αἰδίων μόνον φέρεται, τὸ δὲ δυνατόν καὶ ἐπὶ
 αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ· καὶ ἐπειδὴ κρείττονά εἰσιν ἐκεῖνα
 τῶν γενητῶν καὶ φθαρτῶν, εἰκότως καὶ ἐν τῷ διαγράμματι αἱ τοῦ ἀναγ-
 15 καίου προτάσεις τῶν τοῦ δυνατοῦ προετάγησαν. ἐν οἷς καὶ ἀπαριθμεῖται
 ταῦτα λέγων ὅτι τῶν ὄντων τὰ μὲν μόνον ἐνεργεῖαί εἰσιν, ὡς αἱ θεῖαι
 οὐσαί, τὰ δὲ καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, ὡς πάντα τὰ γενητὰ καὶ φθαρτά,
 τὰ δὲ μόνον δυνάμει, ὡς ἡ καλουμένη ἀνείδεος ὕλη. ταῦτα εἰπὼν πέρας
 τέθεικε τῷ σκοπῷ τῷ περὶ τῶν προτάσεων. ἐν οἷς καὶ ἡ θεωρία πλη-
 20 ροῦται.

p. 23^a11 Καὶ αὕτη μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἐστὶ μόνον ἡ δύναμις.
 δύναμιν ἔοικεν καλεῖν τὴν ἐπιτηδεύουσαν τὴν παντάπασιν χωριζομένην ποτὲ
 τοῦ κατ' ἐνεργεῖαν, ὡς ἐν τῷ κατημένῳ τὴν πρὸς τὸ βαδίζειν. διὸ καὶ
 ἐν τοῖς κινητοῖς αὕτην εἶναι φησιν, τοῦτ' ἐστὶ τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ
 25 τοῖς δυναμένοις κινεῖσθαι καὶ μή, τὴν χωρὶς τῆς δυνάμεως ταύτης ἐνέρ-
 γειαν ἐν τοῖς αἰδίοις εἶναι τιθέμενος. ὅθεν ἐξῆς δείξει πρώτηραν τῆς δυνά-
 μεως τὴν ἐνεργεῖαν, διὰ τὸ τὰ αἰδία πρότερα εἶναι τῶν γενητῶν, ἐν οἷς ἡ
 δύναμις. καὶ ἦν οὖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὸ δυνάμει, ἀλλ' οὐ τοῦτο ἀλλὰ
 τὸ συμπεπλεγμένον τῷ κατ' ἐνεργεῖαν.

30 p. 23^a18 Καὶ ἔστι δὴ ἀρχὴ ἴσως τὸ ἀναγκαῖον. ἐντεῦθεν ἐπειδὴ
 ἀπέδειξεν τὸ δυνατόν καθολικώτερον εἶναι τοῦ ἀναγκαίου, δεῖ δὲ τὰ ἐπό-
 μενα ὕστερα τάττεσθαι ὡς καθόλου τῶν ἡγουμένων μερικῶν ὄντων, ἀρχὰς
 καὶ πρώτας τὰς τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις φησίν.

p. 23^a23 Καὶ τὰ μὲν ἄνευ δυνάμεως ἐνεργεῖαί εἰσιν, οἷον αἱ
 35 πρῶται οὐσαί. ἐπὶ τῶν πρώτων οὐσιῶν ἡγουν τῶν αἰδίων φησὶν ὅτι
 ἡ αὕτη ἐστὶ δύναμις καὶ ἐνεργεία· εἰκότως, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι ἰδεῖν ἐν αὐταῖς
 δύναμιν ἐνεργείας χηρεύουσιν.

p. 23^a24 Τὰ δὲ μετὰ δυνάμεως, α τῇ μὲν φύσει πρότερα τῷ δὲ
 χρόνῳ ὕστερα. φύσει προτέραν λέγει τὴν ἐνεργεῖαν τῆς δυνάμεως ὡς

9 ἐξ καθ' ἣν χώραν ἔχουσιν scripsi: ἐκκατῶραν ἔχουσιν P 25 ταύτης scripsi: τὰ-
 την P 29 τὸ scripsi: τῷ P 32 ἀρχὰς scripsi: ἀρχεῖται P 33 φησὶν scripsi:
 εἰσὶν compend. P 36 ἰδεῖν corr. P²: εἰδεῖν P¹ 37 δύναμιν] διαφορὰν P¹: δύναμιν
 superscr. P² 38 τὸ δὲ P

τέλειον ἀτελοῦς καὶ τιμιώτερον ἀτιμωτέρου· | τῷ δὲ χρόνῳ ὑστέραν αὐτὴν ε.78r
λέγει, ἐπειδὴ πᾶσα ἐνέργεια ἀπὸ τινος προϋποκειμένης δυνάμεως προβάλλεται.
ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

Ἀρχὴ τοῦ ἔ τμήματος. (Πρᾶξις α.)

5 p. 23•27 Πότερον δὲ ἐναντία ἐστὶν ἡ κατάφασις τῇ ἀποφάσει ἢ
ἡ κατάφασις τῇ καταφάσει, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὁ μὲν σκοπὸς τῷ Ἀριστοτέλει περὶ τῶν προτάσεων πεπλήρωται καὶ
τὸ δὲ κεφάλαιον πέρας ἀπέληφεν. τοῦτο δὲ τὸ νῦν ζητούμενον παντελῶς
οὐκ ἔστιν Ἀριστοτέλους, γυμνασίας δὲ ἔνεκεν γέγραπται. ὅθεν καὶ ὁ Περ-
10 φύριος πολῦστιχον γράψας ὑπόμνημα εἰς τὸ παρὸν σύγγραμμα τοῦτο τὸ
κεφάλαιον οὐκ ἤξιώσεν φροντίδος τυχεῖν εἰς σαφήνειαν. ὁμῶς εἴτε ἔστιν
εἴτε μὴ ἔστιν Ἀριστοτέλους, σαφηνίσομεν τὸ προκείμενον. ἔστι δὲ τὸ
θεώρημα τοιοῦτον· προτάσεώς τινος ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς οὕσης (ἐχούσης)
τε οὗο προτάσεις μαχομένης ποῖα μᾶλλον μάχεται, ἢ ἡ τοῦ ἐναντίου
15 κατάφασις ἢ ἡ οἰκεία ἀπόφασις. καὶ ἀποφαίνεται ὁ πατήρ τοῦ προβλήματος
τὴν οἰκείαν ἀπόφασιν μᾶλλον μάχεσθαι τῇ τριαύτῃ προτάσει. μεταφέρει
δὲ τὸ ζητούμενον ἀπὸ τῶν λόγων ἐπὶ τὴν δόξαν. ὥς γὰρ ἔχει ἐπὶ τῆς
δόξης ἡγουν ἐπὶ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου. οὕτως ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν προφορικῶν
λόγων. καὶ πρῶτον προσδιρίζεται ποῖαί εἰσιν ἐναντία δόξαι καὶ ποῖα μὲν
20 οὐκ εἰσὶ, δοκοῦσι δὲ εἶναι. λέγει τοίνυν ὅτι ἐκεῖναι δοκοῦσιν ἐναντία δόξαι
εἶναι αἱ περὶ τῶν ἐναντίων δοξάζουσαι ἢ σωφροσύνη ἀγαθὸν ἐστὶ, σωφροσύνη
κακὸν ἐστὶ. μετὰ δὲ τὸν προσδιορισμὸν τοῦτον τὸ προκείμενον διὰ πάντε
τινῶν ἐπιχειρημάτων δεῖξαι προτίθεται. καὶ ἔστι τὸ πρῶτον ἐπιχειρήμα
ἀπὸ τῶν κατηγορουμένων τοιοῦτον. ἔστι τις δόξα ἢ τὸ ὑπάρχον δοξάζουσα
25 ὥς ὑπάρχον, οἷον ὅτι τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἐστὶ, | τὸ ἀγαθὸν λυσιτελές ἐστὶ, ε.78r
τὸ ἀγαθὸν διωκτὸν ἐστὶ, τὸ ἀγαθὸν αἰρετὸν ἐστὶ καὶ ὅσα ἄλλα τριαυτὰ

30	ad p. 62,8 ἀναγκαῖον εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι οὐ δυνατόν μὴ εἶναι ἀδύνατον μὴ εἶναι	οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι δυνατόν μὴ εἶναι οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι
	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι οὐ δυνατόν εἶναι ἀδύνατον εἶναι	οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἐνδεχόμενον εἶναι δυνατόν εἶναι οὐκ ἀδύνατον εἶναι

2 προϋποκειμένης scripsi: προς ὑποκειμένου P 7 ὁ μὲν σκοπὸς κτλ.] cf. Ammon.
fol. 201v τῷ scripsi: τῶν P 13 ἐχούσης addidi, cf. p. 65, 18 15 καὶ ἀπο-
φαίνεται repetit P 18 ἐνδιαθέτου scripsi, cf. Ammon. fol. 205v: ἐνδέχασθαι δια τοῦ P
22 τὸ scripsi: τὸν P 25 λυσιτελές corr. P²: ἀτελές P¹

- ἔστιν. ἔστι δὲ πάλιν ἄλλη δόξα λέγουσα τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς [τὸ] ὑπάρχον
 * * * , οἷον 'τὸ ἀγαθὸν φευκτὸν ἔστι, τὸ ἀγαθὸν ἀλυσιτελές ἔστι, τὸ ἀγα-
 θὸν οὐκ ἀγαθὸν ἔστι'. αὕτη δὲ τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχον φησίν. λέγει τοίνυν
 ὅτι οὐδεμίαν δόξαν οἰητέον μάχεσθαι τῶν δοξαζουσῶν τὸ ὑπάρχον ὡς
 5 ὑπάρχον, ἀλλὰ τὸ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, οἷον τῇ λεγούσῃ 'τὸ ἀγαθὸν
 ἀγαθὸν ἔστι' μαχομένη ἢ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθὸν ἔστι'. ὅτι ὁ
 τοῦτο τὸ ἀναγκαῖον οὐκ ἔχει αὐτόθεν ὡμολόγηται. πολλάκις γὰρ ὡς εἴρη-
 ται ὅτι ἐν ἐνὶ ἐναντίον καθιέστηκεν· τὸ δὲ οὐκ ἀγαθὸν εἰσφέρει καὶ τὸ
 κακὸν καὶ τὸ ἀνωφελές καὶ τὸ φευκτὸν καὶ ἄλλα μυρία. εὐρεθίζονται οὖν
 10 ἐνὶ πολλὰ καὶ ἅπειρα μαχόμενα. ὥσπερ γὰρ τὸ οὐ λευκὸν σημαίνει καὶ
 τὸ μέλαν καὶ τὸ ξανθὸν καὶ τὸ φαιδὸν καὶ τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ κυανοῦν καὶ
 τὰ ἄλλα πάντα τὰ μεταξὺ χρώματα, καὶ εἴ τις εἴποι τὸ μὴ λευκὸν † φαί-
 νεσθαι τῷ δὲ λευκῷ, εὐρεθίζεται πολλὰ ἐνὶ μαχόμενα, κατὰ τὸν αὐτὸν
 τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων.
- 15 Δεύτερον δὲ ἐπιχείρημά ἐστιν ἀπὸ τοῦ καθ' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τοῦ κατὰ
 συμβεβηκός. φησὶ τοίνυν ὅτι τοῦτο ἴσμεν, ὡς τὸ μὲν καθ' αὐτὸ μᾶλλον
 μαχόμενον τῷ καθ' αὐτὸ ἢ τὸ κατὰ συμβεβηκός. ἐὰν γὰρ ὥσι δύο
 τινά, καὶ τὸ μὲν ἔστι καθ' αὐτὸ λευκόν, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός λευκόν.
 ἔτετρα δὲ τινὰ πάλιν τὸ μὲν καθ' αὐτὸ μέλαν τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ὁ-
 20 λον ὅτι τὸ καθ' αὐτὸ μέλαν μάχεται τῷ καθ' αὐτὸ λευκῷ καὶ οὐκέτι τὸ
 κατὰ συμβεβηκός. ἢ τοίνυν δόξα ἢ λέγουσα ὅτι τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθὸν
 ἔστι καθ' αὐτὸ μάχεται τῇ δόξῃ τῇ δοξαζούσῃ 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν',
 κατὰ συμβεβηκός δὲ ἢ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν κακὸν ἔστιν'. φανερὸν ἄρα ὡς
 ἢ οἰκεία ἀποφασίς μᾶλλον μάχεται τῇ καταφάσει.
- 25 Τρίτον ἐπιχείρημά φησιν ἐκ τοῦ ἀπλοῦ καὶ τοῦ συνθέτου, ὅτι τὸ
 ἀπλοῦν (τῷ ἀπλῷ) κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μάχεται καὶ τὸ σύνθετον τῷ ε. 79^r
 συνθέτῳ. εἰ τοίνυν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν' ἀπλοῦν, καὶ 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ
 ἀγαθὸν' ὁμοίως ἀπλοῦν, τὸ δὲ 'ἀγαθὸν κακὸν ἔστι' συμπεπλεγμένον, τὸ 'ἀγα-
 θὸν' ἄρα 'οὐκ ἀγαθὸν' μᾶλλον μάχεται τῷ 'ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν' ἥπερ ἢ
 30 δόξα ἢ δοξαζούσα 'τὸ ἀγαθὸν κακὸν ἔστιν'. ἔχουσι δὲ τὰ δύο ἐπιχειρήματα
 τὴν αὐτὴν ἐννοιαν, καὶ κοινὴς ὁ ἔλεγχος. ψευδὲς γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὸ μὲν
 'ἀγαθὸν κακὸν ἔστι' συμπέλεκται, τὸ δὲ 'ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθὸν ἔστιν' ἀπλοῦν.
 ὁλόν γὰρ ὡς τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον οὐ λέγομεν ἐνταῦθα κατὰ τὴν
 προφορὰν τῶν λέξεων, ἢ καθ' αὐτὸ καὶ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ κατὰ τὸ
 35 σημαίνον, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τῆς δόξης ἡγῶν τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου γυμ-

1 τὸ delevi 2 lacunam indicavi; addendum καὶ ἄλλη λέγουσα τὸ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον
 4 δοξαζουσῶν scripsi: δοξαζόντων P post τὸ duae litterae erasae P 5 τῇ λεγούσῃ
 scripsi: τὴν λέγουσαν P 12. 13 φαίνεσθαι—λευκῷ res postulat μάχεσθαι τῷ λευκῷ
 15 Δεύτερον δὲ κτλ.] Ammon. fol. 208^v hoc τρίτον ἐπιχείρημα dicit 17 ἢ scripsi:
 καὶ P 20 τὸ (post οὐκέτι) scripsi: τῷ P 23 ἢ λέγουσα scripsi: τῇ λεγούσῃ P
 24 ἢ in rasura P 25 Τρίτον κτλ.] ἢ τετάρτῃ ἐπιχείρησις Ammon. fol. 210^v
 26 τῷ ἀπλῷ addidi 29 τῷ scripsi: τὸ P 33 κατὰ scripsi: καὶ P 34 ἢ
 scripsi: ἢ P 35 ἐνδιαθέτου scripsi: ἐνδέχεται τοῦ P

νάζει τὸ πρόβλημα. εἰ τοίνυν ἐν τῷ εἰπεῖν ὅτι τόδε κακὸν ἐστὶ, τόδε μέλαν ἐστὶ τὸ ἄκρον σημαίνει, τὸ δὲ ἄκρον ὥρισται, τὸ δὲ 'οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶ' καὶ τὸ 'οὐ μέλαν ἐστὶ' σημαίνει οὐ μόνον τὰ ἄκρα ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα, δῆλον ὅτι ταῦτα μᾶλλον συμπεπλεγμένα ἐστὶ καὶ σύνθετα ἥπερ αἱ δοξάζουσαι
5 δόξαι 'τὸ ἀγαθὸν κακὸν ἐστὶν' καὶ 'τὸ λευκὸν μέλαν ἐστὶν'.

Τέταρτόν ἐστιν ἐπιχείρημα ἀπὸ τῆς ἀντιφάσεως. φησὶ γάρ ὅτι, εἰ ἐπὶ παντός ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι ἀληθές ἐστι, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἢ ἡ κατάφασις ἀληθεύει ἢ (ἡ) ἀπόφασις αὐτῆς ἢ οἰκεία, οὐκ ἔστι δὲ ἐπὶ πάντων τῶν πραγμάτων εἰπεῖν τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν, δῆλον ὅτι ὡς ἔξει ἐπὶ
10 τῶν ἄλλων προτάσεων τῶν μὴ ἐναντίαν ἔχουσῶν τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν (ιστέον γὰρ ὅτι ἐὰν ἔστι τὸ κατηγορούμενον ἢ οὐσία ἢ ποσὸν ἢ ἕτερόν τι ᾧ τινι οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, τὴν μὲν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τὴν δὲ οἰκείαν ἀπόφασιν δυνατὸν εἰπεῖν, οἷον 'ἄνθρωπος ζῷον ἐστὶν, ἄνθρωπος ζῷον οὐκ ἔστιν', 'ἡ γραμμὴ τρίτηχός ἐστιν, ἡ γραμ-
15 μὴ τρίτηχος οὐκ ἔστιν'), οὕτως οὖν ἔξει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὡς ἔφην, τῶν ἔχουσῶν ἐναντιότητα [τῶν] προτάσεων. ὅτι δὲ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα εὐέλεγκτον καθέστηκεν αὐτόθεν καθ' ἐν ὠμολόγηται. | τὸ γὰρ ζητούμενον ε. 79^v ἦν ὅτι μιᾶς προτάσεως ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς οὔσης ἐχούσης τε δύο προτάσεις μαχομένας ποία μᾶλλον μάχεται; ἐφ' ὧν οὖν οὐκ ἔχει τὴν τοῦ ἐναντίου
20 κατάφασιν, πῶς προχωρεῖ τὸ τῆς ζητήσεως; αὐτόθεν γὰρ ὠμολόγηται ὅτι τῇ οἰκείᾳ ἀποφάσει μάχεται (καὶ) οὐκέτι θεωροῦμεν ἄλλην ἀντεξετάσσοντες. ὥσπερ γὰρ φέρε εἰπεῖν ἔχεις δύο τινὰς πολεμίους καὶ ζητεῖς εἰ σστυῶ * * * μᾶλλον μάχεται, ἀναιρεθέντος δὲ τοῦ ἐνὸς οὐκέτι ζητησις προχωρεῖ ὅτι 'ἄρ' αὖ γε ἐκεῖνος μάχεται ἢ οὐ;' οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν προκει-
25 μένων. ἐν οἷς καὶ τὸ δ' ἐπιχείρημα· τὸ δὲ εἰ καὶ ἕτερά τινα πρὸς ἐτέρῳ ἐπιχειρήματι ἐν ἐτέρᾳ θεωρίᾳ σὺν θεῷ μαθησόμεθα.

p. 23*40 Ἄλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν. ταύτην τὴν πρότασιν ἐκ μεταθέσεως οὖσαν κατάφασιν αὐτὸς ὡς ἀπόφασιν ἔλαβεν καὶ ἀδιαφόρως ἐχρήσατο. ἢ μὲν γὰρ ἐδειξάμεν ὅτι οὐδὲν διαφέρουσιν ἢ τε ἀπλῇ ἀπόφασιν καὶ
30 ἢ ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν. ὅθεν καὶ αὐτὸς περὶ ἀποφάσεως ποιούμενος τὸν λόγον ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ἔλαβεν, τούτῳ δῆθεν ἡμῖν αἰνιττόμενος ὡς οὐκ ἔστιν αὐτῶν διαφορά.

p. 23b3 Τὸ μὲν δὴ τούτῳ οἷεσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὠρίσθαι, τῷ τῶν ἐναντίων εἶναι, ψευδός. ἐντεῦθεν τὸν προσδιορισμὸν ἐκτίθεται
35 τὸν λέγοντα ποῖα εἰσιν ἐναντία δόξαι καὶ ποῖα οὐκ εἰσὶ μὲν δοκοῦσι δὲ

6 Τέταρτον κτλ.] πέμπτην ἐπιχείρησιν dicit Ammon. fol. 211^v 8 ἢ addidi 9 τὴν] τὴν αἰτίαν P 10 ἐναντίαν scripsi: ἐναντίων P 14. 15 γραμμὴ scripsi: γραμμα-
τικὴ utrobique P 16 τῶν deleti 17 εὐέλεγκτον] εὐήλεκτον P 19 οὖν
scripsi:θεν P 21 καὶ addidi θεωροῦμεν ex θεωρούμενοι corr. P¹ ἄλλην
ἀντεξετάσσοντες scripsi: ἡν ἐάν τε ἐξετάσει τινός P 22 ἔχεις—ζητεῖς scripsi: ἔχει—
ζητεῖ P 23 lacunam indicavi: addendum οὗτος ἢ ἐκεῖνος vel simile aliquid 29 ἢ
scripsi: ἡ P 31 τούτῳ scripsi: τοῦ P ἡμῖν scripsi: ἡμᾶς P 33 τὸ ex Arist.
scripsi: τῷ P 34 τῷ ex Arist. scripsi: τὸ P

είναι. τινὲς δὲ τῶν ἐξηγητῶν, ὧν ἔστι καὶ Ἀμμώνιος, ἐνόμισαν αὐτῷ πρῶτον ἐπιχείρημα εἶναι. οὐκ ἔστι δέ· οὐδὲν γὰρ πως πρὸς τὸ προκείμενον ἔχει. ταῦτα ἔχει ἡ πρᾶξις.

(Πρᾶξις β.)

5 p. 23b32 Ἔτι ὁμοίως ἔχει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ τὰ λοιπά.

Τοῦτο τὸ εἶναι καὶ τελευταῖον θεώρημα, δυσχερέστατον ὃν καὶ δυσαντι-
βλεπτότατον. λαμβάνει γὰρ ἀντιθέσεις δύο, μίαν μὲν ἔχουσαν τὸν ὑπο-
κείμενον ὠρισμένον, οἷον 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστι', κατὰφασιν ἀληθῆ τυγχά-
10 νουσιν, ἐτέραν δὲ ἀόριστον ὑποκείμενον ἔχουσαν τὴν λέγουσαν 'τὸ οὐκ
ἀγαθὸν | (οὐκ) ἀγαθόν ἐστιν'. καὶ ἀξιοῖ ὅτι ὥσπερ ἔχει ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς 1.80.
ἀποφάσεως τῆς ἀόριστον ἐχούσης τὸν ὑποκείμενον, οὕτως ἔξει ἐπὶ τῆς
ἀληθοῦς καταφάσεως τῆς ὠρισμένον (ἐχούσης) τὸν ὑποκείμενον. σκοπή-
σωμεν τοίνυν ποία πρότασις ἔπεται ἢ ἀναιρεῖ τὴν ἀληθῆ ἀπόφασιν 'τὸ οὐκ
15 ἀγαθὸν (οὐκ) ἀγαθόν ἐστιν'. εὐρίσκομεν τοίνυν ὅτι ἡ πρότασις ἡ λέγουσα
'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν ἐστιν' οὐ μάχεται τῇ ῥηθείᾳ προτάσει· ἐνδέχεται
γὰρ ἀμφοτέρω συνελθιδεύειν ἐπὶ τινων, οἷον ἐπὶ τῶν ἐχόντων μοχθηρὰν
ἔξιν· δύναμαι γὰρ εἰπεῖν τὸν κακὸν οὐκ ἀγαθόν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἡ πρό-
τασις ἡ λέγουσα ὅτι τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν ἐστιν. αὕτη γὰρ πάλιν ἀλη-
20 θεύει ἐπὶ τῶν ἐχόντων μέσσην ἔξιν καὶ ἐπὶ τῶν μὴδ' ὅλως πεφυκότων
δέξασθαι ἀγαθότητα· οἷον τὸν λίθον τὸν μὴ ἀγαθὸν δύναμαι εἰπεῖν οὐ
κακόν, καὶ τὸ παιδίον ὁμοίως. καταλιμπάνεται ἄρα μία πρότασις ἡ λέγουσα
ὅτι τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστιν. αὕτη γὰρ αἰεὶ μάχεται τῇ ῥηθείᾳ ἀπο-
φάσει τῇ ἀληθεὶ τῇ λεγούσῃ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν ἐστιν'. ὥς οὖν
25 ἔχει ἐπὶ ταύτης τῆς ἀντιθέσεως, οὕτως ἔξει καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας. μάχεται
ἄρα τῇ προτάσει τῇ λεγούσῃ 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστιν' (οὐχ) ἡ πρότασις ἡ
λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν κακόν ἐστιν', ἀλλ' [οὐχ!] ἡ λέγουσα ὅτι τὸ ἀγαθὸν οὐκ
ἀγαθόν ἐστι. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ εἶναι ἐπιχειρήματος. λέγομεν δὲ πρὸς τοῦτο
πρῶτον μὲν πόθεν ἀξιοῖ τὴν ἀκολουθίαν τῶν τοιούτων ἀντιθέσεων ἔχειν
30 οὕτως ὥσπερ ἔχει ἐπὶ τῆς ἀόριστον ἐχούσης τὸν ὑποκείμενον; δεύτερον
δὲ ὅτι καὶ τὰ ἀνόμοια πρὸς ἕτερα ἀντεξήτασεν. ὁ μὲν γὰρ ὑποκείμενος
ὁρος ἀόριστος ὧν ἀδιαφόρως ἔξει καὶ τὰ ἐπόμενα, ὁ δὲ ὠρισμένος ὁρος
πάντως καὶ τὸ ἐπόμενον (ὠρισμένον) ἔξει. πῶς οὖν ἀξιοῖ τὴν αὐτὴν ἀκο-
λουθίαν ἔχειν τὴν ὠρισμένην ἀντίθεσιν τῇ ἀόριστῃ ἀντιθέσει; καὶ ταῦτα

1 Ἀμμώνιος] cf. Ammon. fol. 206v

7 Τοῦτο τὸ κτλ.] cf. Ammon. fol. 212r

11 οὐκ addidi

13 ἐχούσης addidi

15 οὐκ addidi

18. 21 δύναμαι scripsi:

δυνάμει P

20 μέσιν P

24 ἀληθεῖ scripsi: ἀληθῆ P

26 οὐχ addidi

27 οὐχὶ deleui

29 πόθεν ἀξιοῖ scripsi: ἀξιοῖ πόθεν P

30 οὕτως scripsi: ὅτι P

33 ὠρισμένον addidi

μὲν τὰ τῶν ἐπιχειρήσεων. ἐπειδὴ δὲ ἔλαβεν ἐν τῷ παρόντι ἐπιχειρήματι
οὐκέτι τὸν καθόλου προσδιορισμόν, εἴτε τὸν καταφατικὸν εἴτε τὸν ἀπο- 1.80v
φατικόν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἄρθρον, προσδιορίζεται καὶ φησὶν ὅτι οὐδὲν διαφέρει
εἰπεῖν τὰ ἄρθρα καὶ τὸν καθόλου προσδιορισμόν· τὸ γὰρ εἰπεῖν ὅτι τὸ ἀγα-
5 θὸν ἀγαθὸν ἐστὶ τί διαφέρει τοῦ λέγειν ὅτι εἴ τι ἀγαθόν, ἀγαθὸν ἐστίν;
ὡσαύτως ἔξει καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως. ὅταν γὰρ ἀναφορὰν οὐ σημαίνουσι
τὰ ἄρθρα, εἴτε ἐνικὰ ὥσιν εἴτε πληθυντικά, πάντως τὸν καθόλου προσδιο-
ρισμόν εἰσάγουσιν. ταῦτά γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν δέκα τινῶν ὄντων ἀνθρώπων
ὅτι 'φέρει μοι τοὺς ἀνθρώπους' καὶ 'φέρει πάντας τοὺς ἀνθρώπους', καὶ 'ὁ ἄν-
10 θρῶπις περιπατεῖ' καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ'. ὅταν δὲ προεγνωσμένον
ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀναφορὰν σημαίνει, τότε οὐκέτι ἰσοδυναμεῖ. εἰ δὲ
ἐχρήσαντό τινες ἢ τῶν ποιητῶν ἢ τῶν ῥητόρων εἰπόντες σὺν τῷ ἄρθρῳ
καὶ τὸν προσδιορισμόν, ἢ μέτρου χάριν ἢ ῥυθμοῦ ἀμφοτέρω κατεχρήσαντο,
ὥσπερ Δημοσθένης ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου εἰπὼν 'πρῶτον μὲν εὐχομαι
15 (τοῖς) θεοῖς πᾶσί τε καὶ πάσαις'. εἰ γὰρ εἶπεν 'τοῖς θεοῖς' τῷ ἄρθρῳ χρη-
σάμενος, οὐκ ἔδει αὐτὸν ἐπαγαγεῖν καὶ τὸν καθόλου προσδιορισμόν, φημὶ
ὁ δὲ 'πᾶσί τε καὶ πάσαις'. Ἀμμώνιος δὲ φησὶν ὅτι οὐ πάντως τὸ ἄρθρον τὴν
δύναμιν ἔχει τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ καθόλου, καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ
παρ' Ὀμήρῳ λέγοντος ὀνείρου
20 'ἠρωγῆαί σε κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοῦς',
φησὶν, ὅτι ὡς μὴ ἀρκεσθεὶς τῷ ἄρθρῳ ἐπήγαγεν τὸ 'πανσυδίη'. ὅθεν καὶ
ἢ πλάνη τῷ Ἀγαμέμνονι γέγονεν. ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι αὐτόθεν ἐκεῖ οὕτε
κεῖται τὸ ἄρθρον καὶ εἰκότως ἐπήγαγεν τὸ 'πανσυδίη' ἥτοι τὸν καθόλου
προσδιορισμόν· αἱ γὰρ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις ἰσοδυναμοῦσι ταῖς μερिकाῖς.
25 ὥστε, καθὰ εἴρηται, εἰ μὴ ἀναφορὰν σημαίνει τὸ ἄρθρον, πάντως τὸν κα-
θόλου προσδιορισμόν εἰσάγει, εἰ μήτοι γε ἢ ῥυθμοῦ χάριν ἢ μέτρου λαμ-
βάνεται.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ἐπὶ δόξης ἐγύμνασεν τὸν λόγον καὶ ἐπιφέρει λέγων | 1.81r
ὅτι οὐδὲν διαφέρει ἐπὶ δόξης καὶ ἐπὶ τῶν προφορικῶν λόγων τὰ αὐτὰ λέ-
30 γειν. ὁ γὰρ προφορικὸς λόγος σύμβολόν ἐστι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων,
καὶ ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δόξης, οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν προφορικῶν λόγων.
εἴτα ἐπεὶ ἐλάμβανεν ἐν τῷ τελευταίῳ ἐπιχειρήματι ὅτι τὰ ἐναντία οὐδέποτε
συναληθεύουσιν, οἶον 'τὸ μὴ ἀγαθὸν κακόν ἐστὶ' καὶ 'τὸ μὴ ἀγαθὸν [οὐκ]
ἀγαθὸν ἐστίν', ὡς εἰ ἔλεγέν τις πρὸς αὐτόν 'πόθεν δῆλον ὅτι τὰ ἐναντία οὐ
35 συναληθεύουσι;' κατασκευάζει αὐτὸ τοῦτο συλλογιστικῶς ὅτι τὰ ἐναντία ἀντι-
κείμενα, τὰ δὲ ἀντικείμενα ἀδύνατον ἅμα εἶναι, τὰ ἐναντία ἄρα ἀδύνατον
ἅμα εἶναι. τοῦτο τὸ συμπέρασμα λαμβάνει ὡς πρότασιν καὶ φησὶν 'εἰ τὰ

2 τὸν (ante καθόλου) scripsi: τῶν P 8 ταῦτα scripsi: ταῦτα P 11 τὸ πρᾶγμα,
quod erat post σημαίνει, post ἐστὶ transtuli οὐκέτι scripsi: οὐκ ἐστίν P 12 ἄρ-
θρῳ] ἀριθμῷ margo P¹ 14 εὐχομαι Demosth. de cor. init.: ἔχομαι P 15 τοῖς
addidi 17 Ἀμμώνιος] fol. 214v 19 παρ' Ὀμήρῳ] Il. B 28 22 αὐτόθεν
scripsi: ταυτόθεν P 25 καθὰ scripsi: καθόλου P 31 καὶ (post ἔχει) superscr. P¹
32 εἴτα κτλ.] cf. Ammon. fol. 216r 33 οὐκ deleui

ἐναντία ἅμα ἀδύνατον εἶναι, ταῦτα δὲ περὶ ὧν εἵπομεν ἐνδέχεται, τὸ οὐκ ἀγαθὸν (καὶ τὸ) κακόν, ἀδύνατον ἄρα ταῦτα ἐναντία εἶναι'. ταῦτα εἰπὼν πέρας τῇ παρούσῃ τέθεικε πραγματείᾳ.

p. 23^b32 Ἔτι ὁμοίως ἔχει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν. ἰστέον ὅτι καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τῇ προλαβούσῃ πράξει εἵπομεν, κυρίως μὲν, ὡς παραδεδωκεν, κατάφασίς ἐστιν αὕτη ἢ ἐκ μεταθέσεως ἀόριστον ἔχουσα τὸν ὑποκείμενον· αὐτὸς δὲ ἔλαβεν αὐτὴν ἀντὶ ἀπλῆς ἀποφάσεως. ὅθεν καλῶς ἡμῖν εἴρηται μὴδὲν ταύτας τὰς προτάσεις κατὰ τὸ σημαινόμενον ἀλλήλων διαφέρειν.

10 p. 23^b36 Οὐ γὰρ δὴ ἡ λέγουσα ὅτι κακόν· ἅμα γὰρ ἂν ποτε εἶεν ἀληθεῖς. τὸ ποτὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἀδιαφόρων ἡ μὲν λέγουσα κακὸν ψεύδεται, ἐπὶ δὲ τῶν μοχθηρὰν ἐχόντων ἔστιν ἀμφοτέραι ἀληθεῖς. ἐν οἷς ἡ πρῶξις.

Πεπλήρωται σὺν θεῷ τὸ Περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους
εὐτυχῶς.

1 ἐνδέχεται scripsi: ἐναντία P
cf. p. 66, 5. 6: τὸ οὐκ ἀγαθὸν P

2 καὶ τὸ addidi

4. 5 τοῦ μὴ ἀγαθοῦ scripsi;

Σχόλια σὺν θεῷ ἐνδεχομένων ὀρισμένου ὑποκειμένου 1.81v

α'	Σωκράτης	βαδίζει	Σωκράτης	βαδίσει	Σωκράτης	ἐβάδισεν
β'	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—
γ'	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—
5 δ'	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—

Ὑλη ἀναγκαία

α'	Σωκράτης	ἀναπνεῖ	Σωκράτης	ἀναπνεύσει	Σωκράτης	ἀνέπνευσεν
β'	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—
γ'	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—
10 δ'	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—

Ὑλη ἀδύνατος

α'	Σωκράτης	ἵπταται	Σωκράτης	πτήσεται	Σωκράτης	ἔπτη
β'	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—	ἄνθρωπος	—
γ'	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—	τις ἄνθρωπος	—
15 γ'	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—	πᾶς ἄνθρωπος	—

Ἀποφάσεις ἐνδεχόμεναι σὺν θεῷ

α'	Σωκράτης	οὐ βαδίζει	—	οὐ βαδίσει	—	οὐκ ἐβάδισεν
β'	ἄνθρωπος	—	—	—	—	—
γ'	οὐδεὶς ἄνθρωπος	βαδίζει	—	βαδίσει	—	ἐβάδισεν
20 δ'	οὐ πᾶς ἄνθρωπος	—	—	—	—	—

Ἀναγκαῖαι

α'	Σωκράτης	οὐκ ἀναπνεῖ	—	οὐκ ἀναπνεύσει	—	οὐκ ἀνέπνευσεν
β'	ἄνθρωπος	—	—	—	—	—
γ'	οὐδείς ἄνθρωπος	ἀναπνεῖ	—	ἀναπνεύσει	—	ἀνέπνευσεν
5 δ'	οὐ πᾶς ἄνθρωπος	—	—	—	—	—

Ἀδύνατοι

	Σωκράτης	οὐχ ἵπταται	—	οὐ πτήσεται	—	οὐκ ἔπτη
	ἄνθρωπος	—	—	—	—	—
	οὐδείς ἄνθρωπος	ἵπταται	—	πτήσεται	—	ἔπτη
10	οὐ πᾶς	—	—	—	—	—

Καταφάσεις σὺν θεῷ ἀόριστοι ἐνδεχόμεναι

1. 82r

	οὐ Σωκράτης	βαδίζει	—	βαδίζει	—	ἐβάδισεν
	οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—
	τις οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—
15	πᾶς οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—

Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης	ἀναπνεῖ	—	ἀναπνεύσει	—	ἀνέπνευσεν κτλ.
-------------	---------	---	------------	---	-----------------

Ἀδύνατοι

οὐ Σωκράτης	ἵπταται	—	πτήσεται	—	ἔπτη κτλ.
-------------	---------	---	----------	---	-----------

20 Ἀποφάσεις σὺν θεῷ ἀόριστοι ἐνδεχόμεναι

οὐ Σωκράτης	οὐ βαδίζει	—	οὐ βαδίζει	—	οὐκ ἐβάδισεν κτλ.
-------------	------------	---	------------	---	-------------------

Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης	οὐκ ἀναπνεῖ	—	οὐκ ἀναπνεύσει	—	οὐκ ἀνέπνευσεν κτλ.
-------------	-------------	---	----------------	---	---------------------

Ἀδύνατοι

25 οὐ Σωκράτης	οὐχ ἵπταται	—	οὐ πτήσεται	—	οὐκ ἔπτη κτλ.
----------------	-------------	---	-------------	---	---------------

Ὅμοῦ ῥῆδ̄ προτάσεις ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου τοῦ ι.82^v
β τμήματος

Καταφάσεις σὺν θεῷ αἱ ἐκ ᾗ προσκατηγορουμένου.

Σχόλια ἐνδεχομένων· ἀμφοτέρω ὠρισμένοι ὑποκείμενος (καὶ
5 κατηγορούμενος)

Σωκράτης	δίκαιός ἐστι	—	δίκαιος ἦν	—	δίκαιος ἔσται
ἄνθρωπος	— —	—	— —	—	— —
τις ἄνθρωπος	— —	— —	— —	— —	— —
πᾶς ἄνθρωπος	— —	— —	— —	— —	— —

10 Ἄναγκαῖαι

Σωκράτης ζῶν ἐστι — — ζῶν ἦν — — ζῶν ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

Σωκράτης πτερωτός ἐστι — — πτερωτός ἦν — — πτερωτός ἔσται κτλ.

Καταφάσεις, ἀμφοτέρω ἄοριστοι ὁ ὑποκείμενος καὶ κατηγορού-
15 μενος ᾗ προσκατηγορουμένου.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης	οὐ δίκαιός ἐστι	— —	οὐ δίκαιος ἦν	— —	οὐ δίκαιος ἔσται
οὐκ ἄνθρωπος	— —	— —	— —	— —	— —
τίς οὐκ ἄνθρωπος	— —	— —	— —	— —	— —
20 πᾶς οὐκ ἄνθρωπος	— —	— —	— —	— —	— —

Ἄναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης οὐ ζῶν ἐστι — — οὐ ζῶν ἦν — — οὐ ζῶν ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

οὐ Σωκράτης οὐ πτερωτός ἐστι — — οὐ πτερωτός ἦν — — οὐ πτερωτός ἔσται κτλ. ι.83^r

4 καὶ κατηγορούμενος addidi

14 καὶ κατηγορούμενος] καὶ κατ^a P

15 προσ-

κατηγορουμένου scripsi: προσκατηγορούμενος P

Καταφάσεις, ὠρισμένος ὑποκείμενος, κατηγορούμενος ἀόριστος,
ἐνδεχόμεναι

Σωκράτης οὐ δίκαιός ἐστι — οὐ δίκαιος ἦν — οὐ δίκαιος ἔσται κτλ.

Ἀναγκαῖται

5 Σωκράτης οὐ ζῶν ἐστι — οὐ ζῶν ἦν — οὐ ζῶν ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

Σωκράτης οὐ πτερωτός ἐστι — οὐ πτερωτός ἦν — οὐ πτερωτός ἔσται κτλ.

Καταφάσεις, ἀόριστος ὑποκείμενος κατηγορούμενος ὠρισμένος,
ἐνδεχόμεναι

10 οὐ Σωκράτης δίκαιός ἐστι — — — ἦν — — — ἔσται κτλ.

Ἀναγκαῖται

οὐ Σωκράτης ζῶν ἐστι — — — ἦν — — — ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

οὐ Σωκράτης πτερωτός ἐστι — — — ἦν — — — ἔσται κτλ. 1.83v

15 Προτάσεις ρμδ.

Ἀποφάσεις σὺν θεῷ τῶν ᾗ προσκατηγορουμένου καταφάσεων

Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἔστιν — — οὐκ ἦν — — οὐκ ἔσται

ἄνθρωπος δίκαιος — — — οὐκ ἦν — — οὐκ ἔσται

οὐδείς ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν — — — ἦν — — — ἔσται

20 οὐ πᾶς ἄνθρωπος — — — ἦν — — — ἔσται

Ἀναγκαῖται

Σωκράτης ζῶν οὐκ ἔστι — — οὐκ ἦν — — οὐκ ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

Σωκράτης πτερωτός οὐκ ἔστι — — οὐκ ἦν — — οὐκ ἔσται κτλ.

Ἀποφάσεις, ἀμφοτέρῳι ἀόριστοι ὁ ὑποκείμενος (καὶ) κατηγορού-
μενος, ἐκ γ' προσκατηγορουμένου.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
5 οὐκ ἄνθρωπος — — — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
οὐδεὶς οὐκ ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστιν — — — ἦν — — — ἔσται
οὐ πᾶς — — — — — ἦν — — — ἔσται

Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης οὐ ζῶν οὐκ ἔστι — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται κτλ.

10 Ἀδύνατοι f. 84r

οὐ Σωκράτης οὐ πτερωτὸς οὐκ ἔστι — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται κτλ.

Ἀποφάσεις ἐξ ὠρισμένου ὑποκειμένου (κατηγορουμένου) ἀο-
ρίστου.

Σχόλια ἐνδεχομένων

15 Σωκράτης οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
ἄνθρωπος — — — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιός ἐστι — — — ἦν — — — ἔσται
οὐ πᾶς — — — — — ἦν — — — ἔσται

Ἀναγκαῖαι

20 Σωκράτης οὐ ζῶν οὐκ ἔστιν — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται κτλ.

Ἀδύνατοι

Σωκράτης οὐ πτερωτὸς οὐκ ἔστιν — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται κτλ.

Ἀποφάσεις ἐξ ἀορίστου ὑποκειμένου κατηγορουμένου ὠρισμένου.

Σχόλια ἐνδεχομένων

25 οὐ Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἔστι — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
οὐκ ἄνθρωπος — — — — — οὐκ ἦν — — — οὐκ ἔσται
οὐδεὶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἐστι — — — ἦν — — — ἔσται
οὐ πᾶς — — — — — ἦν — — — ἔσται

Ἄδύνατοι

Σωκράτης οὐκ ἄδυνάτως ἔπταται κτλ.

Ἀποφάσεις ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου, ἀμφοτέρω ἀόριστοι.

5 Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης οὐκ ἐνδεχομένως οὐ βαδίζει — οὐ βαδίζει — οὐκ ἐβάδισεν
οὐκ ἄνθρωπος — — — — —
οὐδείς οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ἐνδεχομένως βαδίζει — βαδίζει — ἐβάδισεν
οὐ πᾶς — — — — — 1. 86r

10 Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης οὐκ ἀναγκαίως οὐκ ἀναπνεῖ κτλ.

Ἄδύνατοι

οὐ Σωκράτης οὐκ ἄδυνάτως οὐκ ἔπταται κτλ.

Ἀποφάσεις, ὠρισμένος ὑποκείμενος κατηγορούμενος ἀόριστος.

15 Σχόλια ἐνδεχομένων

Σωκράτης οὐκ ἐνδεχομένως οὐ βαδίζει κτλ.
ἄνθρωπος — — — — —
οὐδείς ἄνθρωπος οὐκ ἐνδεχομένως βαδίζει
οὐ πᾶς — — — — —

20 Ἀναγκαῖαι

Σωκράτης οὐκ ἀναγκαίως οὐκ ἀναπνεῖ κτλ.

Ἄδύνατοι

Σωκράτης οὐκ ἄδυνάτως οὐκ ἔπταται κτλ.

Ἀποφάσεις, ἀόριστος ὑποκείμενος (ῥιζόμενος) κατηγορούμενος.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης ἐνδεχομένως οὐ βαδίζει κτλ.

οὐκ ἄνθρωπος — — —

f. 86v

5 οὐδεις οὐκ ἄνθρωπος ἐνδεχομένως βαδίζει

οὐ πᾶς — — — —

Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης ἀναγκαίως οὐκ ἀναπνεῖ κτλ.

Ἀδύνατοι

10 οὐ Σωκράτης ἀδυνάτως οὐχ ἔπταται κτλ.

Σὺν θεῷ καταφάσεις μετὰ τρόπου ἐκ ᾗ προσκατηγορούμενου.

Σχόλια ἐνδεχομένων· ἀμφοτέρω ῥιζόμενοι

Σωκράτης ἐνδεχομένως δίκαιός ἐστι — — ἦν — — ἔσται

ἄνθρωπος — — — — — — — — —

15 τις ἄνθρωπος — — — — — — — — —

πᾶς ἄνθρωπος — — — — — — — — —

Ἀναγκαῖαι

Σωκράτης ἀναγκαίως ζῶν ἐστι κτλ.

Ἀδύνατοι

20 Σωκράτης ἀδυνάτως περωτός ἐστι κτλ.

Καταφάσεις αἱ ἔχουσαι τὸ ὑποκείμενον ἀόριστον, τὸ κατηγο- 187r
ρούμενον καὶ ᾗ προσκατηγορούμενον ῥιζόμενον.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης ἐνδεχομένως δίκαιός ἐστι — — ἦν — — ἔσται

25 οὐκ ἄνθρωπος — — — — — — — — —

τις οὐκ ἄνθρωπος — — — — — — — — —

πᾶς οὐκ ἄνθρωπος — — — — — — — — —

1 ῥιζόμενος addidi

3 dicendum erat οὐκ ἐνδεχομένως βαδίζει κτλ.

Σχόλια ἀναγκαίων

οὐ Σωκράτης ἀναγκαίως ζῶν ἐστι κτλ.

Ἀδύνατοι

οὐ Σωκράτης ἀδυνάτως περωτός ἐστι κτλ.

5 Καταφάσεις· ὑποκείμενος (ῥιζισμένος) αἱ κατηγορίαι ἀόριστοι.

Σχόλια ἐνδεχομένων

Σωκράτης	οὐκ ἐνδεχομένως	οὐ δίκαιός ἐστι	—	—	ἦν	—	—	ἔσται
ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—
τις ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—
10 πᾶς ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—

Σχόλια ἀναγκαίων

Σωκράτης οὐκ ἀναγκαίως οὐ ζῶν ἐστι κτλ.

Σχόλια ἀδυνάτων

Σωκράτης οὐκ ἀδυνάτως οὐ περωτός ἐστι κτλ.

f. 87v

15 Καταφάσεις· ἀμφοτέρω ἀόριστοι

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης	ἐνδεχομένως	οὐ δίκαιός ἐστι	—	—	ἦν	—	—	ἔσται
οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—
τις οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—
20 πᾶς οὐκ ἄνθρωπος	—	—	—	—	—	—	—	—

Σχόλια ἀναγκαίων

οὐ Σωκράτης ἀναγκαίως οὐ ζῶν ἐστι κτλ.

Σχόλια ἀδυνάτων

οὐ Σωκράτης ἀδυνάτως οὐ περωτός ἐστι κτλ.

25 Ὅμοῦ αἱ πᾶσαι προτάσεις ὡςδ.

5 ῥιζισμένος addidi 7 οὐκ ἐνδεχομένως κτλ. falsum est, sic enim negatio efficitur, cf. 56,24: volebat ἐνδ. οὐ δίκαιος οὐκ ἐστι 25 Ultimus versus recentiore manu subscriptus. ω numerus in litura, et ζδ videntur aliis numeris oblitteratis pinguius superscripti; sub δ pellucet η

Ἀποκρίσει· ἐπιταγὰς ἐπιταγῶν καὶ παρὰ τὰς ἀποκρίσεις.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης ἐνδεχομένως ὡς ἥρως καὶ
 οὐκ ἄνθρωπος — — — — —
 5 οὐδὲς οὐκ ἄνθρωπος ἐνδεχομένως ἥρως
 οὐ πᾶς — — — — —

Ἀναγκαῖαι

οὐ Σωκράτης ἀναγκαιῶς οὐκ ἥρως καὶ

Ἀδύνατοι

10 οὐ Σωκράτης πυνότως οὐχ ἥρως καὶ

Σὺν θεῷ κατατάξεις μετὰ τρόπου ἐκ τῆ προσκατηγορουμένου.

Σχόλια ἐνδεχομένων· ἀμφότεροι ὁρισμένοι

Σωκράτης ἐνδεχομένως δίκαιός ἐστι — — — — — ἦν — — — — — ἔσται
 ἄνθρωπος — — — — —
 15 τίς ἄνθρωπος — — — — —
 πᾶς ἄνθρωπος — — — — —

Ἀναγκαῖαι

Σωκράτης ἀναγκαιῶς ζῶν ἐστι καὶ.

Ἀδύνατοι

20 Σωκράτης ἀδυνάτως περωτός ἐστι καὶ.

Καταφάσεις αἱ ἔχουσαι τὸ ὑποκείμενον ἀόριστον, τὸ κατηγο-
 ρούμενον καὶ ἡ προσκατηγορούμενον ὁρισμένον.

Σχόλια ἐνδεχομένων

οὐ Σωκράτης ἐνδεχομένως δίκαιός ἐστι — — — — — ἦν — — — — — ἔσται
 25 οὐκ ἄνθρωπος — — — — —
 τίς οὐκ ἄνθρωπος — — — — —
 πᾶς οὐκ ἄνθρωπος — — — — —

1 ὁρισμένος addidi

3 dicendum erat οὐκ ἐνδεχομένως βαδίζει καὶ.

www.libtool.com.cn

I INDEX VERBORUM

- Αγαθότης 66,21
 ἀγών. τῶν ἀγώνων ἀπάρχεται 24,11
 ἀδιάφορος 44,5.6 ἀδιαφόρως 65,28 66,32
 ἀδολεσχεῖν 51,4
 ἀδύνατος. εἰς ἀδύνατον προάγειν 37,5 εἰς
 ἀδύνατον ἀπαγωγή 37,5.6 60,19 ἀδύ-
 νατος ὕλη v. s. ὕλη
 αἰδῖος. τὰ αἰδία 38,20.26 61,20.21 62,12.
 26.27
 αἶνιγμα 53,21
 αἰνέττεσθαι 21,31 28,28 37,8 45,4 65,31
 αἰσθητικός 62,6 τὸ αἰσθητικόν 61,31
 ἀκατάληπτος 53,15
 ἀκολουθεῖν 46,21 49,25 50,12
 ἀκολουθήσεις 59,30
 ἀκολουθία (προτάσεων) 18,2 20,19.20 39,
 31 40,10.22 42,24 50,7.10 53,7 55,29
 60,2sq. 66,29 coni. τάξις 45,17.19
 περὶ τῆς ἀκολουθίας 40,10sq. 56,26sq.
 ἀκόλουθος 47,18.20
 ἄκρος. τὸ ἄκρον 65,2sq.
 ἀλήθεια 13,31.34sq. 16,20sq.
 ἀληθεύειν 2,4 11,4.23 12,1.23 16,20 22,
 11 23,2.6.18.24.29 27,23 32,6 33,3sq.
 37,19sq. 49,7.10 56,20 65,8
 ἀληθής. τὸ ἀληθές οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀπλῇ
 νοήματι 6,18sq. τὸ ἀληθές (καὶ ψεῦδος)
 ἐν καταφάσει καὶ ἀποφάσει θεωρεῖται
 14,37
 ἀλλεπαλλήλως 44,8
 ἄλογος 21,11 61,33
 ἄμεσος. ἄμεσα ἐναντία 28,28.29
 ἀμοιβή 36,6
 ἀμφιβάλλεσθαι 4,31
 ἄν. ἄν, ἐάν c. ind. 14,10 16,11 31,7 33,
 26 35,9 65,11 c. opt. 13,37 ὅταν c.
 ind. 28,28 30,15.27 48,27 61,22 67,6.
 11 ἔστ' ἄν c. ind. 38,17.19 61,13
 ἀνάγειν ὑπό τι 19,16
 ἀναγκαῖος. τὸ ἀναγκαῖον ἀπλῶς opp. ἐξ
 ὑποθέσεως 38,15sq. ἀναγκαῖα ὕλη v. s.
 ὕλη
 ἀναθέσθαι 2,28.30
 ἀναίρειν 17,6sq. 24,5 26,11.15 36,12.21
 37,25 38,4 40,35 42,6 48,19.20 49,9.
 12 56,11.13 57,19 66,14 opp. εἰσάγειν
 8,14.15 26,7
 ἀναίρεσις 18,20 26,16 36,10 ἀναίρειν
 ποιεῖν 37,34
 ἀνακεφαλαιοῦν 53,15
 ἀναλογεῖν 7,10
 ἀναλογία 1,10 2,2 ἀναλογία τί ἐστίν 6,17
 ἀναλύειν 13,34 45,27.28
 ἀναμφιβόλος 5,9.10
 ἀναπαλαίειν ὁμολογᾶν 2,29,31
 ἀναφέρειν ὑπό τι 19,14.15
 ἀναφορά 67,6.11.25
 ἀνείδεος ὕλη 62,18
 ἄνθρωπος (λέγεται) παρὰ τὸ ἄνω τὴν ὥπα
 — δύνασθαι θεωρεῖν 9,14.15
 ἀνομοιομερής 4,17sq.
 ἀντεξετάζειν 66,31
 ἀντίγραφον 14,30
 ἀντιδιαίρειν. ἀντιδιηρημένα 17,5.6
 ἀντιδιαστέλλειν 16,18
 ἀντιδιαστολή 7,21 8,2.10
 ἀντιθέσεις 30,20sq. 33sq. 41,12sq. 66,8.
 25.29.34
 ἀντικειῖσθαι 22,10 25,29 48,26 ἀντικεί-
 μενος 23,38 36,26 ἀντικείμενα 67,35.36
 — ἀντικειμένως 27,31
 ἀντιπρότασις 24,1.6

ἀντιστρέφειν τὰς 62,8 intr. 16,37 42, 10.22sq. 61,34 62,4 coni. ἐξισάζειν 47,39
ἀντιστροφή 54,2
ἀντιστροφῶς 36,14 47,9.10
ἀντίφασις 21,15.16 26,26 31,19.24.25 38,37 39,1 41,4.7 50,15sq. 52,2.6 65,6 ἀντίφασις τί ἐστίν 22,25.26 cf. 30, 27.28 περί ἀντιφάσεως 22,7sq. 23,1sq. διὰ τί οὐκ ἀντιπρότασις λέγεται 24,1sq. ἡ καθ' ἑκάστα ἀντίφασις πῶς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου μερίζει τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος 33,36sq. 34,20sq. ἀντίφασις τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων 57,29.30 58,7.10
ἀντιφατικῶς μάχεσθαι 26,31 30,26.27.31 32,12sq. 33,12.19sq. 34,15 43,4 48, 26 49,17.21 59,28
ἀντωνυμία 3,17sq. 19,18
ἀνυπαρξία 36,11 37,4 38,3.11sq.
ἀοριστία 13,24
ἀόριστος 36,32 61,4 ἀόριστος γνῶσις 35, 13 ἀόριστον ὄνομα 11,25sq. 25,34 ἀόρ. ῥήματα 13,19 14,9.13 ἀόρ. ὑποκείμενον 25,32 29,13 39,11.17 κατηγορούμενον 40,4.8 κατάφασις 26,6.7 40,22.30 — ἀορίστως 35,33
ἀπαγωγή εἰς ἀδύνατον 37,6 60,19
ἀπαρέμματα ῥήματα 3,19 τὸ ἀπαρέμματον 3,17 19,18
ἀπαριθμεῖσθαι 62,15
ἀπαρίθμησις 1,8.10.13 15,10 54,13
ἀπεξισάζειν 16,33
ἀπερίληπτος 53,15
ἀπλοῦς 64,25 ἀπλοῦν νόημα 6,18 12,3 opp. σύνθετος 2,4 ἀπλῇ φωνῇ (φωναί) 2,7 6, 19 8,31sq. ἀπλᾶ ὀνόματα 8,24 ῥήματα 13,5 λόγος 19,11.20.21 ἀπλῇ ἀπόφανσις 20,32 21,35 πρότασις 43,28sq. κατάφασις, ἀπόφασις (opp. ἐκ μεταθέσεως) 41, 18sq. 43,2sq. 38 49,4.14.16.23 all. ἀπλῇ (ἀπλουστάτη) ἐνότης 17,31sq. — ἀπλῶς. τὸ ἀπλῶς (opp. τὸ ἐξ ὑποθέσεως) ἀναγκαῖον 38, 20sq. — ἀπλῶς expl. 6,30
ἀπόδειξις. ἀποδείξεις 2,32
ἀποκλήρωσις 45,31.32
ἀπομάσσεσθαι 6,3
ἀπορίαν ἀπορεῖν, ἐπὶλυεσθαι 30,33sq. 35,19 ἀποτέλεσμα 9,11 16,2.3.8
ἀπόφανσις 1,12 4,4.8.13.20sq. 15,13 17,9.13.14.21 18,34 20,25.26 22,5

ἀπλῇ (opp. σύνθετος) ἀπόφανσις 20,32sq. 21,35.36 ἀποφάνσεις ἐναντία 28,9 ἀπόφανσις εἰ ἔστι γένος καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως 16,24sq. πότε μὲν ἐστὶν 33, 19sq.
ἀποφαντικὸς λόγος 16,18sq. 17,29.30 18,3.4.6 19,1.11sq. 20,17 67,2.3
ἀπόφασις 1,12 4,3.9.14.23sq. 14,35.36 16,24 17,2.5.8sq. 18,31.32 20,7.27. 32sq. 21,21.22 22,6.10.18sq. 27, 21sq. 49,4.14.29sq. all. ἀπόφασις ἀπλῇ (opp. ἐκ μεταθέσεως) 41,18sq. 42,5 47,22 all. ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἔπεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει 43,38 ἡ ἀπροσδιόριστος ἰσοδυναμεῖ τῇ μερικῇ ἀποφάσει 31,27sq. ἀποφάσεις πῶς ἐκ τῶν καταφάσεων ποιούμεν 24,18.26.1sq. 40,18sq. αἱ ἀποφάσεις αἱ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων 55,28 56,7sq.
ἀποφατικὴ πρότασις 28,20 31,20 34,12. 14 46,29.30 all. ἀποφατικοὶ προσδιορισμοὶ 24,26sq. 28,12 — ἀποφατικῶς 20, 17.18 24,31
ἀπροσδιόριστοι προτάσεις 26,4.23 30,37 34,11 37,8 40,13.38 42,23 44,17 45,1 47,9.21.22 49,13.14 55,2.3 67,24 — ἀπροσδιόριστως 26,20
ἀρετή. αἱ ἀρεταί 34,32
ἄρθρον 67,3sq.
ἀριθμητικὸν ὄνομα 27,7.9
ἄρμόδιος 19,2 — ἄρμόδιως 19,13.17
ἄρμονία coni. λόγος 3,16.18 10,9
ἄρνησις ἡ οὐ 6,25 18,13 27,1.9 31,8 39, 18 49,11 55,30 56,11.15.25 57,33.34 58,6 δύο ἀρνήσεις 43,39 44,1 τὴν οὐ ἄρνησιν τίς συναπτέον 26,3sq. 40,19sq.
ἀρνητικὸν μόριον (τὸ οὐ) 26,38 46,10 48.17
ἀρτηρία ἡ τραχεῖα 16,10
ἄρτιος ἀριθμὸς 28,30 τὸ ἄρτιον 28,32
ἀρχοειδής 13,33
ἀσέβημα 35,13.14
ἀσεβής 35,12
ἄσημοι (opp. σημαντικά) φωναί 7,16sq.
ἀσυλλόγιστος 30,16
ἀσύνδετος 20,24
ἀσύντακτος 11,8
ἀτελής 63,1
ἄτομος 25,7 τὸ ἄτομον πολλὰ σημαίνει 27, 37 28,1sq. τὰ ἄτομα 29,5
αὐτεξούσιος. τὸ αὐτεξούσιον 36,5
αὐτοτελὲς λόγος 11,11sq.

Βαδιστικός. τὸ βαδιστικόν 61,13
βλῖτυρι exemplum φωνῆς ἀσκήμου 7,18
βουλεύεσθαι 36,21 sqq. 38,6
βουλευτικός 36,21 38,6
βρέφος 36,1

Γελαστικός 16,36.37 17,1 47,39
γένεσις. τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ 38,21.27
62,13.24
γενητός. τὰ γενητά (καὶ φθαρτά) 61,15
62,14.17.27
γλῶσσα 16,11 — γλῶσσα ὁμωνύμως λέγεται
17,12
γνώσις 35,11.14.29 ἡ τοῦ θεοῦ (ἡ θεία)
36,37 37,35
γότης 36,1
γοργότης 19,4
γράμμα τί σημαίνει 5,3 sqq. τὰ γράμματα
1,13 sqq. 5,27.35
γραμματικός 3,22.31 10,23 18,38 19,2.5
23,19.20 γραμματική (τέχνη) 10,24 18,37
γραμμὴ 2,23 65,14.15
γράφειν. τὰ γραφόμενα expl. 5,2 sqq.
γραφεῖον 10,29
γυμνάζειν abs. 44,18 λόγον 67,28 τὰς
προτάσεις 45,8 πρόβλημα 64,35 65,1
γυμνασία 63,9
γωνία 2,35

Δεῖξις ἡ ἀδυνάτου 58,25 sq.
δεκτικός νοῦ καὶ ἐπιστήμης 16,36 δικαιο-
σύνης 41,37
δεσμός 21,2 40,35.37
δημιουργικός νοῦς 35,18
δημιουργός 36,5
διάγραμμα 40,25 42,29 47,19.21 49,16
53,30 56,27 57,3.8.9 58,19 59,17.18.
32 sq. 60,24 62,14
διαγώνιος 42,27.30.35 43,8.10 45,2.3
57,7
διάζευκτικός σύνδεσμος 17,35.37 18,28.29
διάζευξις 20,20
διαίρειν 4,15 sqq.
διαίρεσις 16,27 17,29 19,8.34 20,1 sqq.
31 sqq. — διαίρεσις expl. 6,24 διαίρέσεων

κυριώτατοι τρεῖς τρόποι 4,11 sqq. ἐκ διαι-
ρέσεως λαβεῖν 61,8
διαίτην τῷ λόγῳ 9,25
διαλεκτικός φιλόσοφος 2,26 διαλεκτική
δύναμις 16,9 διαφέρουσι τὰ ῥητορικά τῶν
διαλεκτικῶν 2,25
διάλεκτος 9,29.35 sq. 16,10.12
διαμερίζειν 49,5
διάμετρος. κατὰ διάμετρον 42,25
διάνοια σεσαλευμένη καὶ πεπλανημένη 13,29
— παραλογισμοὶ παρὰ τὴν διάνοιαν 23,
33.34
διάταξις 11,9
διαφοραὶ αἱ συστατικαί 7,11.15 38,21
διαφωνεῖν 54,7
διδάσκαλος ὁ ἡμέτερος 5,13
διορισμός 29,24
δόξα 63,17 sqq. 65,35 67,28 sqq. ποῖαι
δόξαι ἐναντία εἰσὶν 63,19
δοξάζειν 63,24 64,4.22.30 65,4
δοξαστός 52,23.32
δράσσεσθαι 16,28
δύναμις *vis verborum* 20,16 27,3.18 conl.
ἐκφώνησις 5,6 sq. τοῦτο δυνάμει φησὶν
28,6 — δύναμις *potentia* 61,10 62,24 sqq.
36 sqq. expl. 62,22 δύναμις φυσική 15,
31 16,8.9 δ. ὁρατική, ἀκουστική, ὁσ-
φραντική, ἀντιληπτική 15,32.33 φωνη-
τική 15,29 διαλεκτική 16,9 δυνάμει 23,
16.20 45,25.26 62,17
δυνατός. τὸ δυνατόν πολλαχῶς λέγεται 61,
6 sqq. ὁ δυνατός τρόπος καθολικώτερος
ἀναγκαίου καὶ ἐνδεχομένου 55,9.10 cf.
61,21 62,31 τὸ δυνατόν εἶναι ἐπαμφοτε-
ρίζει 59,13
δυσαντίβλεπτος 66,7
δυσσεβής 36,3

Ἐγκέφαλος 26,18
εἰδικός 28,3.4
εἶδος 7,13 conl. σχῆμα 7,11.12 τὸ εἰδι-
κώτατον εἶδος 28,3.4 — τὰ εἶδη τοῦ
λόγου 16,16 19,11 sqq. εἶδος (εἶδη) προ-
τάσεων 24,15 25,26 29,16.18.20 32,23
55,1
εἰκονίζεσθαι 6,2
εἰκὼν 6,3
εἶναι ὑπό τι 29,5 30,38 31,1 — τὸ ὄν
διττόν 38,15 sqq. τὸ μὴ ὄν διττόν 38,31 sqq.

εἰς λόγος τί λέγεται 20,4.5.12 — ἀφ' ἐνός
καὶ πρὸς ἓν (λέγεσθαι) 17,18.23sqq.
εἰσάγειν 28,30 35,4 67,8 orp. ἀναιρεῖν
8,15 26,8
εἰσφέρειν 64,8
ἐκβασίς ἡ τῶν πραγμάτων 37,13
ἐκθεσις 2,22
ἐκφωνεῖν 5,8.9
ἐκφώνησις 5,6.7.12
ἐλεγχος 64,31
ἐλλιπῶς 14,33 18,16 28,38
ἐμμεσα ἐναντία 28,14
ἐμπεριέχειν 21,3 46,17 51,26.27
ἐμψυχος 62,6
ἐναλλάττειν 23,4
ἐναντίος. τὸ ἐναντίον (τὰ ἐ.) 63,14 67,
32sqq. 68,1.2 τὰ ἄμεσα ἐναντία 28,28.
29 τὰ ἔμμεσα 28,14 — ἐναντία ἀντί-
θεσις 30,36 34,11 ἐναντίαι προτάσεις 31,
13 περὶ τῶν ἐναντίων ἀποφάνσεων 29,
9sqq. — ἐναντίως μάχεσθαι 30,35 32,24
ἐναντιότης 65,16
ἐναντίωσις 30,37
ἐνδέχεσθαι. τὸ ἐνδεχόμενον 34,22.23 35,5
36,10.12.25 37,25.26 38,4 57,23 τὸ
ἐνδεχόμενον τί σημαίνει 54,11sqq. ὅλη
ἐνδεχομένη v. s. ὅλη — ἐνδεχομένως 54,
10.16 56,12sqq.
ἐνδιόθετος λόγος (i. e. δόξα) 63,18 64,15
ἐνέργεια 3,10.11 7,34.35 13,14.15 14,24
35,14 61,11.15.18sq. 62,24.27.36sqq.
ἐνέργειαι 62,16 — ἐνεργεῖα 23,16.17.19
62,17 τὸ κατ' ἐνέργειαν 62,23.29
ἐνικός 67,7 ἐνικὴ φύσις 21,23
ἐνίστασθαι πρὸς τι 18,20 — ἐνεστὼς χρόνος
14,6 34,19 48,6sqq.
ἐννοια 21,4.33 64,31 ἐννοια ὁρισμοῦ 12,28
ἐννοια πεπλασμένη 13,27
ἐνότης 17,30sqq. 21,2
ἐξηγήσις ἡ κατὰ τὴν λέξιν 53,7.8
ἐξηγητῆς 53,24 61,33 66,1 ἐξηγηταί 4,
35 10,22 conl. φιλόσοφοι 5,18
ἐξίς μέση 41,29 42,3 66,20 μοχθήρα 66,
17.18 68,12 — τὸ καθ' ἐξιν δυνατόν
61,10.14
ἐξισάζειν conl. ἀντιστρέφειν 47,39
ἐξόφθαλμος 6,4
ἐξοχή ὑποδήματος 17,11
ἐπακολουθεῖν 61,5
ἐπακτροκέλης 8,18sqq.
ἐπαμφοτερίζειν 59,13 61,3

ἐπεσθαι 31,32.33 32,1.2.5.7 35,17 41,
11.24 46,19sqq. 57,5 58,19sqq. 59,17.
20 60,16sqq. 61,2sqq. 66,14
ἐπιδιαίρεσις ἡ τῶν ἀποφαντικῶν λόγων
κατὰ τὸ ἓν καὶ τὸ πλῆθος 19,35 cf. 17,
30 18,7
ἐπίκρητος (orp. ἀπλῆ) ἐνότης 17,34 —
ἐπικτήτως orp. φύσει 17,31
ἐπιλύεσθαι ἀπορίαν 34,33.34 35,19 38,14
59,34 61,5 ἐπιχείρημα 38,1.5
ἐπίλυσις ἀπορίας 36,28
ἐπινоеῖν 35,28
ἐπίρρημα. τὰ ἐπιρρήματα 3,33 τὰ θετικὰ
ἐπιρρήματα 2,23
ἐπιτηδειότης 62,22 τὸ δυνατόν τὸ κατ'
ἐπιτηδειότητα 61,9.25
ἐπιφύεσθαι 35,34
ἐπιχείρημα 31,20.21 32,16 34,35 35,10
37,35 63,23 64,15.25.30 65,6.16.25
66,2.28 67,1.32
ἐπιχείρησις 4,35
ἐρωτηματικὸς λόγος 19,12 σύνδεσμος
17,35
ἐτυμολογία. ἐτυμολογία 10,13
εὐέλεγκτος 65,16
εὐθεΐα (πτῶσις) 11,10 εὐθεΐα πτώσις πῶς
λέγεται 10,26sqq.
εὐκτικὸς λόγος 19,12.22
εὐνοῦχος 51,31.32
εὐσύνθετος φράσις 19,4

Ζῶον 62,1sqq. ζῶον λογικόν 35,24 orp.
ἄλογον 61,32.33 add. θνητόν, ἀθάνατον
21,11.12

Ἠγεῖσθαι τὰ ἡγούμενα (orp. τὰ ἐπόμενα)
61,34sqq. 62,2.10
ἠθικὴ πραγματεία 34,31
ἠλιακὴ σφαῖρα 2,22
ἡλιος 38,26 53,18.19 57,25 61,20.21
ἡπαρ 26,18

Θεός. αἱ θεαὶ οὐσίαι 62,16.17 τὸ θεῖον
35,11.27.31 36,32.36
θεολογικός 34,24

θερλίζειν 35,1sqq.
θερμότης 38,25 61,19
θέσις εξαγῶς λέγεται 2,17 sqq. — θέσει
opp. φύσει 1,15.23 2,1 7,3.8.9.19 16,
12.14 διττὸν τὸ θέσει 9,10.18sqq.
θετικὰ ἐπιρρήματα 2,23
θεώρημα 1,9.13 33,13.16 34,23 39,8 45,
16 47,18 50,33 53,5 55,28 61,33.34
63,13 66,7
θεωρία 19,3 — θεωρία (opp. ἡ κατὰ τὴν
λέξιν ἐξήγησις 2,10 8,28 18,8.21 19,8
21,16 23,35 27,34 39,19 43,16 59,3.6
60,8.15 65,26
θεωρῶς (θεωρία P) 7,12

ἰδέα ἡ τοῦ λόγου 19,3.4
ιδιὸς opp. κοινός 3,5 ἰδικὴ φύσις 14,23.
24 ἰδικὸν ὄνομα 43,27
ἰδίος. ἰδίᾳ, ἰδίως (opp. κοινῶς, ἅμα) λέ-
γεσθαι 50,34 51,1sqq. 29sqq. 52,3sqq.
ἰδιότης τῶν διαλέκτων 9,36
ἱμάτιον 56,19 61,26 — exemplum ficti-
cium κοινοῦ ὀνόματος 33,30sqq.
ἵνα c. ind. fut. 4,7 (fort. etiam 33,19 ἕξει
legendum est.)
ἵππος (λέγεται) παρὰ τὸ ἵνα τοῖς ποσίν 9,
13.14
ισάζειν 16,36.37
ισοδυναμεῖν 17,35 18,1 31,27 32,30 49,
27 67,11.24

Καθολικός 2,25 4,13 16,12.34 42,9.12
50,1.2.9 51,9sqq. 62,7.11 καθολικὴ
φύσις 29,1.6 46,13.14
καθόλου expl. 25,7 οἱ καθόλου προσδιο-
ρισμοί 24,25sqq. τὸ καθόλου 24,30
καχία 34,33
κάμηλος 10,10sq.
κανὼν ὁ Πράκτου 49,24 50,1 51,6.34sq.
καρδία 26,18
καταλιμπάνειν 66,22
καταπαύειν 34,4 43,16
κατασκευάζειν 8,16 13,33 35,7.8 47,24
49,4 67,35
κατασκευὴν λαμβάνειν τινός 37,12
κατάφασις 1,12 4,3.9.14.23sqq. 14,35
15,1 16,24 17,2.4.7sqq. 18,31sq. 20,

7.27.32sqq. 21,22 22,6.10.19sqq. ἡ
μερικὴ, ἡ καθόλου 27,24sqq. all. ἡ ἀπλῇ
opp. ἡ ἐκ μεταθέσεως 41,18sqq. 42,7sqq.
43,2all. κατάφασις ἀόριστος 40,22.30all.
— κατάφασις expl. 31,6
καταφατικὸς προσδιορισμός 24,26sqq. 28,
11.12.22 67,2 καταφατικαὶ προτάσεις
31,20 34,12.14 40,12.13 46,29.30 55,2
58,27 — καταφατικῶς 20,17.18 24,31
κατηγορεῖν. τὸ κατηγορούμενον 3,29 8,36
18,12 20,7.8.12.13 22,32sq. 23,11
24,12sqq. 25,1 29,2 ὁ κατηγορούμενος
(ὅρος) 23,3 24,3 33,24 46,28.30 47,1
48,1sqq. 15sqq. all.
κατηγόρημα 11,12 ἑλαττον ἡ κατηγόρημα
11,18
κατηγορικὸς λόγος 35,8.10 κατηγορικαὶ
προτάσεις 26,13
κέλης 8,21
κέντρον 2,21
κεφάλαιον 24,14.36sq. 25,4.39 26,1.33
27,34 33,12.13.25 39,29 40,17.18 55,
22 63,8.11
κινεῖν θεώρημα 34,23 — τὰ κινητὰ 62,24
κίνησις 16,3 61,20
κλητικὸς λόγος 19,12
κράσις 27,8
κυοφορεῖν. τὸ κυοφορούμενον 31,23
κύριος 43,30 κύρια ὀνόματα 9,28.30 τὸ
κυριώτερον (μόριον) 26,14sqq. 31,7
κύριος 26,12.24 40,32.40 56,10
κύων ὁμωνύμως λέγεται 17,12
κωφός. οἱ ἐκ γενετῆς κωφοί 9,29 10,1.2

Λέξις 34,3 43,16 51,36 52,1 λέξεις 20,5
12.14 λέξις dist. λόγος 3,38 opp. ση-
μασία 20,3 ἡ κατὰ τὴν λέξιν ἐξήγησις
24,14 39,28 53,7.8 παραλογισμοὶ παρὰ
τὴν λέξιν 23,33.24
λῆμμα 58,26
λημμάτιον 22,9 36,9 58,25
λογικός 34,29 λογικὸν ζῷον 21,11 35,24.
25 61,32 — λογικὴ πραγματεία 34,30
λογικός conl. ἐπιπόλαιος opp. πραγματευ-
δέστερος 34,35
λόγος oratio 1,12 3,9.13 4,4.6.8 12,4 14,
25 16,14 dist. λέξις 3,38 λόγος οὐκ ἔστι
φύσει ἀλλὰ θέσει 16,12.13 18,21 οὐκ
ἔστιν ὄργανον, ἀλλ' ἀποτέλεσμα 16,2

μέρος (μέρη) τοῦ λόγου 3,9.13.32 12,4 14,25 16,14 18,11.12.38 10,3 — λόγος *enuntiatio* περὶ λόγου 15,5sq. λόγος ἀπλοῦς, σύνθετος 15,24.27 33,17.18 τὰ εἶδη τοῦ λόγου 16,16 λόγος ἀποφαντικός 16,18sq. 17,29.30 18,3.4 19,1.14sq. 20,17 λόγος ἀποφαντικός, εὐκτικός, κλητικός, ἐρωτηματικός, προστακτικός 19,11.12 ὀριστικός 19,13.20 λόγοι προφορικοί opp. ἐνδιάθετοι 67,29sq. — λόγος i. q. ὀρισμός 4,7 52,1 (dist. ὀρισμός 12,2) — λόγος *ratio* λόγον ἔχειν 42,11.12 λόγων ὁμοιότης i. e. ἀναλογία 6,17 κατὰ λόγον *coni.* ἁρμόνιαν 10,9 — λόγος i. q. αἰτία 57,22

λοιμός 36,2

λύσεις ἀπορίας 39,7

Μάτην οὐδὲν οὔτε ὁ θεὸς οὔτε ἡ φύσις ποιεῖ 36,22
μάχη *repugnantia* 52,6
μέθοδος ὁ Πρόκλου 46,25 47,8 μέθοδοι συλλογιστικοί 30,12.13
μέλλειν. ὁ μέλλον χρόνος 22,30 30,33 33,37 34,20
μερίζειν τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος 33,37 34,9.17.19 57,37
μερικός 2,26 15,10 16,31 17,1.2 24,32 25,11 26,38 27,24 33,3 34,10 38,28. 29 40,13.14 42,12sq. 46,22.23.33 47,22.24 49,14sq. 51,9 55,3 62,32 οἱ μερικοί προσδιορισμοί 24,25sq. αἱ μερικαὶ προτάσεις ταῖς ἀπροσδιορίστοις τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν 31,11sq. τὸ μερικὸν τῷ καθολικωτέρῳ ἔπεται οὐκ ἔγχευται 47,12 μερικὸν *expl.* 25,6.7
μέρος. μέρη λόγου 3,9.13.32.37 12,4 14,25 16,14 18,11.12.38 19,3 λέξεως μέρη (οὐ λόγου) 3,38
μέση ἔξις 41,29 42,3
μετάθεσις τῶν κυρίων ὀνομάτων 9,28 ἐκ μεταθέσεως πρότασις (κατάφασις, ἀπόφασις) 40,23 41,16sq. 42,7sq. 43,5 46,19. 20 49,3.13.15sq. 57,16 60,7 65,27. 30 68,7 all. ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἔπεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει 43,38sq. ἡ ἐκ μ. καταφάσεως εἰ μερικωτέρα ἐστὶ τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως 47,21sq.
μεταποιεῖσθαι 19,1

μετοχή 3,16.22.26 45,27

μέτρον 67,13.26

μονόζυξ 8,21

μονομαχεῖν 23,23.26

μορφή 35,28

Νόημα 1,10.14.25sq. 2,3 5,22.25.30.

34sq. 6,9.16 ἀπλοῦν νόημα 12,3 opp.

σύνθετον 2,4sq. 6,18sq.

νοῦς ὁ δημιουργικός 35,18

νυκτερίς 51,31.32

Ξέσις. ὁ χαρακτήρ τῆς ξέσεως 5,3

Ὑδοὺς 16,11 23,11

ὀλότης 8,26

ὁμοιομερής 4,16.18.21sq.

ὁμολίωμα dist. σύμβολον 6,1sq.

ὁμολογία 2,28.29

ὁμωνυμία 9,28 61,5

ὁμώνυμος 4,12.32 17,8sq. 20,14.24 23,29 33,20.23 τὰ ὁμώνυμα 9,34 — ὁμωνύμως 17,9.26.27 23,23

ὄνειρος 67,19

ὄνομα 1,11.15.20 3,3sq. 4,1.37 5,21.35

6,11.12 8,32sq. 9,3 18,4 19,17.18

περὶ ὀνόματος 6,33 ἀπλᾶ ὀνόματα 8,24

σύνθετα 8,17.23 κύρια 9,28.30 πτωτι-

κὸν ὄνομα 6,27 ἀριθμητικόν 27,7.9 χρο-

νικὰ ὀνόματα 7,26.34 ὄνομα ἀόριστον 11,

25 25,33 27,30.32 — τὸ ὄνομα πολλὰ

σημαίνει παρὰ Ἀριστοτέλει 11,26sq. cf.

43,25 τὰ ὀνόματα πότερον φύσει ἢ θέσει

ἐστὶν 9,20sq.

ὀνομασία 31,7

ὀνοματοθέτης 10,8.9.12

ὄργανον 17,19 ὄργανον (δυνάμεως) 15,29.

30 18,23sq. ὄργανον φυσικόν, τεχνικόν

16,4sq. λόγος οὐκ ἔστιν ὄργανον 16,2

ὀρισμός 2,32 3,2 4,10.19.24.26 11,24

14,2sq. 18,28.31 19,28 52,2.7 ὀρι-

σμός dist. λόγος 12,2 dist. ὑπογραφή 16,

31 17,10 18,35

ὀριστικός λόγος 19,13.20

ὄρος 8,33 9,1.3 54,23.29sq. ὄροι (τῆς

προτάσεως) 23,29 33,20.23

δρῆσις 16,3
οὐρανός 62,28
οὐσία 3,10.11 14,32 19,27 35,15 51,8.16
61,31 62,6 65,11 αἱ θεῖαι οὐσαι 62,16.
17 πρώται οὐσαι expl. 62,35

Πάθημα. τὰ ἐν τῇ ψυχῇ παθήματα 4,38
67,30
πάθος 7,35 13,14.15 14,24
παλαιός. οἱ παλαιοί 43,27
παραγωγή 12,10.11
παράδοξος ὑπόληψις 2,18
παρακατηγόρημα τί λέγουσιν οἱ Στωικοί
11,16 ἑλαττον ἢ παρακατηγόρημα *ibid.* 20
παρακατιέναι. παρακατιών i. q. *infra* 18,
27 20,1 21,35 30,38 43,13
παραλογισμός. τρόποι παραλογισμῶν 23,33
παρασύμβαμα i. q. παρακατηγόρημα 11,16
ἑλαττον ἢ παρασύμβαμα *ibid.* 20
παρέπεσθαι. τὰ παρεπόμενα τῷ ῥήματι
13,13sqq.
παρψηγμένος χρόνος 34,19 τὰ παρψηγ-
μένα 22,28
πατήρ ὁ τοῦ προβλήματος 63,15
περιουσία. ἐκ περιουσίας καὶ ἐκ τοῦ μᾶλλον
κατασκευάζειν 8,16
περιττός. τὸ περιττόν 28,32
πλάγιος. αἱ πλάγιοι παραγωγαί 12,11
πλάγη 49,3 67,22
πληθυντικός 67,7
πλοκή 51,28.35 πλοκή συλλογιστική 30,
13.14
πνεῦμα 19,5
πνεύμων 16,10
ποιητικός. ποιητική expl. 18,37 ποιητικὸν
αἴτιον 17,20
ποικίλλειν 29,28 54,20.28
ποιός. τὸ ποῖον ἐν προτάσει 46,28 47,4 49,
27.33 53,14 56,12
ποιότης 8,10
πολλαπλασιάζειν (πολυπλασιάζειν) τι
ἐπὶ τι 25,14.20.28.35.36 29,25 40,9.
10 55,1.5.7
πολυπραγμονεῖν τι 19,5 43,17 57,31
πολύστιχος 63,10
πολυωνυμία 9,28
πολύωνυμος 9,32
πόρισμα συνάγειν 32,25
ποσός. τὸ ποσόν 65,11 τὸ π. διωρισμένον,

συνεχές, τὸ θετόν, ἀθετόν 20,4sqq. τὸ
ποσὸν ἐν προτάσει 46,27 47,4 49,26.32
53,12
πράγμα (opp. ὄνομα, νόημα) 1,14.25sqq.
5,22.24.30.33 6,12
πραγματεία 68,3 λογική, ἡθική 34,30.31
πραγματεϊώδης 34,36
πραγματεῦσθαι expl. 37,28.29
προάγειν ἐπιχείρημα 34,36 35,11 προάγειν
τὸν λόγον ἐκ τινος 38,14.15 προάγειν εἰς
ἀδύνατον 37,5
προβάλ्लεσθαι συλλογισμόν 18,22 διαφρεσιν
19,8
πρόβλημα 63,15
προκόλιος 6,4
πρόνοια 38,5
προοίμιον τῆς παρούσης πραγματείας 1,7
2,2.9 cf. 6,15 15,9
προσδιορίζειν 48,17 προσδιορισμένοι προ-
τάσεις 26,19.24 29,23.24 40,38.39 44,
18 45,1 47,7 49,28 50,2 55,3 58,6.7
δις προσδιορισμένοι 30,19
προσδιορισμός 24,4 25,4.9 26,22.25 28,
11.26 29,15.17 40,39.40 44,2 46,7 53,
12 57,33 67,2sqq. προσδιορισμός τί ἐστίν
24,15.19sqq. ποσὸν σημαίνει 40,40.41
πόσοι πρ. εἰσὶν 24,16.25sqq. περὶ τῆς
προσηγορίας τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ
26,35sqq. ἀδύνατον συνάψαι τὸν προσδιο-
ρισμόν τῷ κατηγορουμένῳ 29,19sqq. —
προσδιορισμός *latiore sensu* 23,30.31
προσεχῶς 46,1
προσηγορία 3,27 26,14.35
πρόσθεσις 58,13
προσκατηγορεῖν 39,28 ὁ τρίτος προσκατη-
γορούμενος (τὸ τρίτον προσκ.) 24,3 39,25
40,24.29.33 44,2 52,11.21 54,18.
27sqq.
πρόσρημα 24,19 43,25 44,1 53,10 58,13
προσημαίνειν 7,29.30.34 expl. 15,2
προστακτικὸς λόγος 19,12.22
προσυπακούειν 19,16
πρόσωπον 19,5
πρότασις. ἀπλᾶι προτάσεις 43,28sqq. ἀπρο-
δίοριστοι 26,23 30,37 34,11 37,8 40,
13.38all. προσδιορισμένοι 26,19.24 29,
23.24 40,13.14.38.39 44,18 45,1 47,
7all. δις προσδιορισμένοι 30,19 cf. 29,
19sqq. αἱ καθ' ἑκάστα προτάσεις 26,23
30,22.30 προτάσεις ἀντικείμεναι 23,38
ἐναντία 26,28 30,23 ὑπεναντία 30,24

ἀντιφατικῶς μαχόμεναι 30,26sq. στερη-
 τικαί 42,11.12 ὑποθετικά 21,31 — περί
 προτάσεων τῶν συγκειμένων ἔκ τε τοῦ
 κατηγορουμένου καὶ τοῦ ὑποκειμένου μό-
 νον 24,11sq. περί προτάσεων τῶν συγ-
 κειμένων ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορου-
 μένου καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου 39,
 24sq. πασῶν τῶν προτάσεων, ἃς ἐν τῷ
 παρόντι βιβλίῳ παραδίδωσιν, τίς ὁ ἀριθμός
 55,20sq. — πρότασις (συλλογισμοῦ) 18,
 23 ἢ μελίζων 2,31 15,31
 προτείνειν πρότασιν 46,26.28 49,25
 προτεράιος 50,33 55,26
 πρότερος φύσει *coni.* ὕστερος χρόνῳ 62,39
 63,1 τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον 17,3.
 27 19,34.35 — πρῶτος. τὸ πρῶτον
 πενταχῶς λέγεται 2,11sq.
 προφορά τῶν λέξεων 64,34
 προφορικὸς λόγος 63,18.19 67,29sq.
 πτώσις 19,5 πτώσεις ὀνόματος 11,7.10.
 17.25.31 πτώσις εὐθεία 10,25sq. πτώ-
 σεις τί καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι 12,9sq.
 πότερον *δ* εἶσιν ἢ πέντε 10,23sq. πτώ-
 σεις ῥήματος 14,8.14 18,4.5 39,12 expl.
 13,22
 πῦρ 61,17
 Ῥῆμα 1,11 3,3sq. 4,2.37 5,21 6,27 8,
 32sq. 9,3 18,4.6 19,17 39,12 43,26
 45,27.28 περί ῥήματος 12,24sq. ῥῆμα
 ὑπαρκτικόν (*ρ.* ὑπαρκτικά) 11,6 39,27
 40,36.37 52,12.20 ῥήματα ἀπλᾶ, σύν-
 θετα 13,5.6 ῥῆμα ἀόριστον 39,13 ῥῆμα
 πολλαχῶς λέγεται παρ' Ἀριστοτέλει 14,
 7sq.
 ῥητόν 44,12
 ῥητορικός. οἱ ῥητορικοί 19,2 τὰ ῥητορικά
dist. διαλεκτικά 2,25
 ῥήτωρ 2,24.27 18,37 19,3 67,12
 ῥυθμός 67,13.26
 Σαφηνίζειν 18,21 63,12
 σελίδιον 59,26
 σελίδς 56,32.36.39
 σημαντικός 18,11 σημαντική φωνή 9,2.4
 12,30
 σημασία 20,4.10
 σημεῖον *punctum* 2,21 28,3

σχέλος διαιρέσεως 21,3.4.34.37
 σκινδαψός 38,32
 σκοπὸς ὁ περί τῶν προτάσεων 62,19 63,7
 σκοπὸν ἔχειν 32,7 ἔχειν πρὸς τὸν σκοπὸν
 26,9.10
 στέρησις 50,7
 στερητικά καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις 41,
 22sq.
 στοιχεῖν. τὸ στοιχοῦν expl. 50,7
 στοιχεῖον τί σημαίνει 5,7sq.
 σύγγραμμα 63,10
 συγκαταπαύεσθαι 39,19
 συγκεῖσθαι expl. 43,21
 συλλαβή 13,4
 συλλογισμός 9,1.6 18,20.22
 συλλογιστική πλοκή 30,13 *σ.* μέθοδος 30,
 12.13.18 — συλλογιστικῶς 67,35
 συμβαίνειν. συμβεβηκότα 51,7.8.12.15
 κατὰ συμβεβηκός 64,17sq.
 σύμβαμα *i. q.* κατηγορήμα 11,12sq.
 σύμβολον 4,38 5,11.16 13,13 14,27.28
 67,30 *dist.* ὁμολωμα 6,1sq.
 συμμέτρως 17,20
 συμπέρασμα 67,37
 συμπεριλαμβάνειν 21,26
 συμπλέκειν 64,28.32 65,4 συμπλεκόμενα
 expl. 57,13
 συμπλεκτικός σύνδεσμος 17,35.36 21,29
 συμπληροῦν τὴν οὐσίαν 19,26.27
 συμψέφρεσθαι 61,19
 συμψεύδεσθαι 26,27 28,17 32,32 34,18
 37,9 42,28 43,9 45,4 55,33 56,3 57,30
 συνάγειν *colligere* 34,22 47,27 60,18 πό-
 ρισμα 32,25.28
 συνακολουθεῖν 49,28
 συναληθεύειν 27,19 28,26.27.31 31,18.
 24 32,15.37 33,21.22 34,10.18 37,8
 42,25sq. 43,11.12 45,3 56,16 57,30.
 32sq. 66,17 67,33.35
 συναλοιφή 27,8
 συναναιρεῖν 17,6.7
 συναναφαίνεσθαι 25,24.25 54,3.5
 συναπτικός σύνδεσμος 17,34,37
 σύνδεσμος 18,12 27,9 σύνδεσμος συμπλεκ-
 τικός 17,35.36 *plur.* 21,29 διαζευκτικός
 17,35.37 18,28.29 συναπτικός 17,34
 ἑρωτηματικός 17,35
 σύνεγγυς expl. 19,29
 συνήθεια Ἀττική 12,15
 σύνθεσις 8,25 13,39 14,1 σύνθεσις expl.
 6,23

συνθετός φωνή 2,8 σ. νόημα 2,5 6,20
σ. ὀνόματα 8,17.23 ῥήματα 13,6 λόγος
6,21 15,24 ἀπόφανσις 20,33 21,36 ὑπο-
κείμενος 45,22 κατηγορούμενος 48,2.16.
28.30

συνθήκη. κατὰ συνθήκην expl. 7,3.19 cf.
15,27

συντάττειν 11,7

συντομία 12,32

σύντονος φράσις 19,4

συντρέχειν εἰς τι 22,8.24.32 23,7

συνυπακούειν 19,17

συνώνυμος 23,30 — συνωνύμως 13,16
23,26 51,10.20

συστατικὴ διαφορά 7,11.15 38,21

συσχηματισμός 12,10

σφαῖρα ἢ ἡλιακή 2,22

σχέσις 3,33 8,34 20,19.22 25,3 29,2.14.
15 σχέσις ἐνδεχομένη, ἀναγκαῖα, ἀδύνατος
25,22.23.26sq.

σχῆμα conl. εἶδος 7,11.12 conl. μορφή
35,28 — σχῆμα (συλλογισμοῦ) 37,6 τὸ
πρῶτον σχῆμα 30,16

σχηματισμός 12,10

σωματοειδής 35,28

Τάξις 3,3 15,9 45,17.19 59,24 60,3.5
τάξιν ἐπέχειν τινός 3,23.28 6,28 κατὰ
τάξιν 2,13 14,12

τελεῖν ὑπὸ τι *generi subiectum esse* 29,8

τέλειος 63,1

τέμνειν i. q. διαιρεῖν 4,16.22.26

τετραπλασιάζειν 40,12.14 55,4

τεχνικὸν ὄργανον 16,4

τεχνολογία 25,24

τμήμα 1,3.9 2,14 23,35 33,14sq. 39,
20.24 52,27 53,4

τομή 28,5

τόνος 19,5

τραγέλαφος 7,18

τρίγωνον 2,33.34

τριμέρεια τοῦ χρόνου 25,15.21.37 40,10
55,5sq. τῆς σχέσεως 25,21 τῆς ὕλης
40,11 55,5sq.

τριπλόη ἢ τῆς ὕλης 25,36.37

τρόπος τί ἐστι 53,10sq. τί διαφέρει ὕλης
54,3sq. πόσοι τρόποι εἰσὶν 53,14sq.

αἱ μετὰ τρόπου προτάσεις 53,5sq. τού-
των τίς ὁ ἀριθμός 54,13sq. — τρόποι
παραλογισμῶν 23,35

Comment. Arist. XVIII 3. Steph. de Interpr.

τύπος 5,11 conl. χαρακτήρ 5,3 τύπος τῶν
γραμμάτων 1,19

Ὑλακή 7,17.21

ὕλη 7,13.14 ἀνέλεος ὕλη 62,18 ὕλη ἀναλο-
γεῖ τῷ γένει 7,10.11 — ὕλη (προτάσεως)
22,23 30,32 ἀναγκαῖα, ἀδύνατος, ἐνδε-
χομένη 27,11.13.16.20sq. 28,18 30,
4.5 32,3.4 33,1.3.6 34,12.13 41,6 42,
26 48,4sq. 56,18 57,34all. ὕλαι 25,
23 27,10.28.33 28,19 48,37 ὕλη διὰ
τί λέγεται 25,23sq. τί διαφέρει τρόπου
54,3sq.

ὑπαρκτικά ῥήματα 11.6 13,34 39,27 40,
36.37 52,12.20

ὑπαρξίς 8,10 35,17 36,11 37,3 38,10 52,
22 conl. οὐσία 3,10

ὑπεναντία ἐναντίωσις 30,38 ἀντίθεσις 34,9
ὑπεναντία προτάσεις 30,24 — ὑπεναντίως
μάχεσθαι 32,24

ὑπερψα 16,10

ὑπογράφειν 6,37 20,25 med. 17,11

ὑπογραφή 7,13 8,27 17,10.18.19 dist.
ὁρισμός 16,30 18,29.34

ὑπόδειγμα 43,13

ὑπόθεσις 2,20 35,6.8 37,3.5 52,30 ἀναγ-
καῖον ἐξ ὑποθέσεως 61,13.23 expl. 38,
16sq.

ὑποθετικαὶ προτάσεις 21,31

ὑποκεισθαι 14,20 37,20 τὸ ὑποκείμενον
3,21.23sq. 8,35.36 11,14 18,11 20,
7.12sq. 22,33sq. 24,12 25,2sq. 28,
11.25 29,3.4all. ὁ ὑποκείμενος (ὅρος)
23,4 25,34 33,24 39,10.11 40,2sq. 43,14
45,22 46,2.27.33 66,8.10.12.30
ὑποκείμενον ὠρισμένον, ὁρίστων 25,31.
32 29,13.14 κατὰ τὸ ὑποκείμενον opp.
κατὰ τὴν σχέσιν 8,33 καθ' ὑποκειμένου
dist. ἐν ὑποκειμένῳ 13,16.17

ὑποκρίνεσθαι 53,19

ὑπόμνημα 63,10

ὑπόνοια conl. φαντασίαν παρέχειν 8,19

ὑστερος. τὸ πρότερον καὶ τὸ ὑστερον 17,
3.27

Ψαλακρός 6,4.5

φαντάζεσθαι 53,25

φαντασία παρέχειν 8,26 27,12.15 coni.

υπόνοιαν 8,19

φάσις 8,33 9,1.3 15,19 18,11.13 24,4.5

φθαρτός. τὰ φθαρτά 61,15 62,14.17

φθορά. τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ 38,21.28

φιλοσοφία 2,18

φιλόσοφος 19,1.2 21,33 οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι 5,18 ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος 2,26

φλεβότομον 17,19

φονεύς 36,2

φράσις 18,16 19,4 φράσις τοῦ ῥητοῦ 14,12 τὰ τῆς φράσεως 28,38

φυσικὴ δύναμις 15,31 16,8.9 φυσικὸν ὄργανον 16,4

φυσιολογικὸς 34,26

φύσις 1,24 34,26.27 35,23.27 36,22 38,6

φύσις καθολικὴ 29,1.6 46,13.14 ἰδική

14,23.24 μία ἐνική 21,24 ὠρισμένη 11,

31.36 12,31 φύσει 5,33 7,8.9 9,9 15,

30sq. 18,21.24 opp. θέσει 1,4.16.23

2,1 opp. ἐπικτήτως 17,30 τὸ φύσει διττόν 9,10sq.

φωνή 1,10.14 2,3 5,25sq. 6,16 7,6 15,

16 φωνὴ σημαντικὴ 12,30 φωναὶ ἄσημοι

opp. σημαντικαὶ 7,16.17 ἄναρθροι, ἑναρ-

θροὶ 7,16 ἀπλῇ φωνῇ (ἀ. φωναί) 6,19

8,31sq. opp. σύνθετος 2,7sq. ὁμώνυμος

φωνή 4,12 — ἡ ἀπλῶς καὶ φύσει φωνή

10,2 φωνὴ ὅλη τοῦ ὀνόματος 7,9.14

τὰ ἐν τῇ φωνῇ expl. 4,36sq.

φωνητικὴ δύναμις 15,29

Χαρακτήρ 6,4 χαρακτήρ τῆς ἕξεως 5.3.9

χαρακτηρίζειν 21,16

χεῖλος 16,10

χηρεύειν 62,37

χρεμετιστικὸν ζῶον 8,20

χρήσις Ἑλληνική 27,5

χρονικά ὀνόματα 7,26.34

χρόνος 22,23 48,4 οἱ τρεῖς χρόνοι 34,16.

17 ὁ ἐνεστώς χρόνος 6,31 7,32 14,6

34,19 48,6sq. ὁ μέλλων, ὁ παρρηγιμέ-

νος (παρελθών) 6,31.32 7,33 30,33 33,

37 34,19.20 κατὰ χρόνον expl. 6,31

χρῶμα 64,12

χωρίζειν 52,13

Ψεύδεσθαι 2,4 11,4.23 12,1.23 22,11

23,2.6 32,6 33,3sq. 37,20.25 49,10

56,20 all.

ψεῦδος 2,7 13,31.34sq. 16,21.22

ψήφισμα 12,16.19

ψόφος 7,17

ψυχὴ 2,3 4,38 50,18.23 67,30

ὠρισμένως ἀληθὲς (ψευδὲς) 36,17.26.31

37,25 39,1.3 ὠρισμένως γινώσκειν 35,33

ἐπίστασθαι 36,33

II INDEX NOMINUM

- Ἀγαμέμνων 67,22
 Αἴας 23,23 33,22 ὁ Λοκρὸς 23,25.26 ὁ Σαλαμῖνιος 23,26
 Αἰγύπτιος 1,26 Αἰγύπτιοι 1,19.21 7,19
 Αἰθίοψ 23,9
 Αἰσχίνης (in Timarch. p. 27,9) 8,22.23
 Ἀλέξανδρος 5,19 16,28 ὡς ὁμώνυμος φωνῇ εἰς διάφορα σημαίνόμενα (ἢ ἀπόφανσις διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν), ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέστησεν 4,33 Ἀ. λέγει θάτερον μῦθον τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτᾷ (ἐν τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτῆσει) 15,14.21.26 — Ἀλέξανδρος i. e. Πάρις 9,31
 Ἀλκιβιάδης 11,21 24,22
 Ἀμμώνιος ὁ φιλόσοφος 5,13 21,38 66,1 67,17
 Ἄνυτος 42,33
 Ἀριστοκλῆς 9,31sq.
 Ἀριστοτέλης 4,34 5,13.14 9,8 11,2 12,20 17,4 29,29 30,20 31,33 32,16 34,24.33 35,17 36,9 38,5 45,16 46,24 50,4.8 52,32 53,25.29 54,1 63,7.9.12 τὸ ὄνομα πολλὰ σημαίνει παρὰ Ἀριστοτέλει 11,26 οὐ μέμψις Ἀριστοτέλει ὀρισμὸν τοῦ ὀνόματος διὰ πολλῶν λέξεων δηλώσαντι 12,5.6 — Aristotelis libros respicit hos: Categ. (univ.) 8,30 9,2 (c. 12) 2,12 Anal. pr. (A 1,24*24) 50,13 (A 1,24*17) 45,24 (A 2,25*1) 53,25 (A 4,26*30) 30,17 Soph. elench. (4 p. 165*24, 166*21) 23,32 Phys. (Γ 1,200*32) 31,37 De an. (Γ 1,424*22) 31,35 Metaph. (Z 12) 19,25 — τὰ Ἀναλυτικὰ εἰ πρότερά εἰσιν τῆς παρούσης πραγματείας 44,12 — Ἀριστοτελικὴ λέξις 34,34
 Ἀρχέλαος 9,15
 Ἀττική συνήθεια 12,15 44,7
 Ἀχιλλεύς 31,16
 Βασίλειος 9,16
 Βασιλικός 9,16
 Γαληνὸς πῶς ὀρίζεται τὸ ὄνομα 12,1sq.
 Δημοσθένης 12,18 Δ. ἐν τῷ Περὶ τοῦ στεφάνου (init.) 67,14sq.
 Διόδωρος θέσει Θεγεν τὰ ὀνόματα 9,21 τοὺς ἰδίους παῖδας τοῖς τῶν συνδέσμων ὀνόμασιν ἐκδίδει Μὲν καὶ Δὲ προσαγορεύων *ibid.* 23.24
 Ἑλλήν 1,27 Ἑλληνες 1,19.21 7,20 — Ἑλληνικὴ χρῆσις 27,5
 Ἡράκλειτος Θεγεν πάντα τὰ ὄντα ἐν κινήσει εἶναι 2,19
 Θεόφραστος τὴν ἀρίστον πρότασιν ἐκ μεταθέσεως ἐκάλεισεν 40,23
 Θερασίτης 31,17
 Ἰάμβλιχος 21,28 Ἰάμβλιχός φησιν οἱ τὸ γινώσκον καὶ τὸ γινωσκόμενον ποτὲ ἴσα εἶναι — ἡ κρεῖττον ἐστὶ τὸ γινώσκον τοῦ γινωσκομένου πράγματος καὶ κρεῖττόνως ἢ κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ γινώσκει — ἡ χειρόνως γινώσκει τὸ γινώσκον ἢ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ γνωστοῦ 35,19sq. cf. 38,1 Ἰάμβλιχος πῶς περὶ τῶν διαλεκτικῶν ἐρωτήσεων λέγει 50,13.21sq.
 Κάλλιππος 8,18.19

Κράτυλος φύσει ἔλεγεν τὰ ὀνόματα 9,20
Κράτυλος dialogus Platonis 9,9

Λοκρός. Αἶας ὁ Λοκρός 23,25.26

Νεοπτόλεμος 9,31

Νηλεὺς 31,16

Ὀμηρος 52,19.20 (II. A 234) 8,7 (II. B 28)
67,19sq. (II. B 371) 8,5 (II. B 804)
9,36 10,1 (II. Γ 182) 8,3 (II. Α 388)
5,5

Πάρις 9,30

Παρμενίδης 2ν ἐδόκει εἶναι τὸ 2ν 2,20

Περιπατητικοὶ λέγουσιν ὅτι τέσσαρές εἰσιν
πτώσεις 11,1.2 οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου 10,31

Πλάτων 3,8 20,9 23,5 24,21 πάλαι ὁ
Πλάτων Ἀριστοκλῆς ὠνομάζετο 9,31sq.
Πλάτων φαίνεται ἐν τῷ Κρατύλῳ λέγων
φύσει τὰ ὀνόματα 9,9 ὑπόθεσις ἐστὶ τοῦ
Πλάτωνος ὅτι τὸ πᾶν τοῦτο σύγκειται ἐκ
τῶν ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων· ἔλεγε δὲ
τὸ μὴ ὄν τοῦτ' ἐστὶ τὴν ὄλην μὴδὲν εἶναι
τῶν ἐνεργειῶν ὄντων 52,30sq. ὡς ὁ Πλά-
των ἐν τῷ Γοργίᾳ (16 p. 461D) φησὶν
2,29

Πορφύριος ὁ φιλόσοφος 5,19 7,29 11,5.6

13,6.7 17,8 ὡς δοκεῖ τῷ Πορφυρίῳ
(ἀπόφανσις εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν)
ὡς γένος εἰς εἶδη (διαιρεῖται) 4,32 Πορ-
φύριος ἐν ταῖς Εἰσαγωγαῖς 17,25 ὁ Πορ-
φύριος πολὺστιχον γράψας ὑπόμνημα εἰς τὸ
παρὸν σύγγραμμα 63,9.10

Πρόκλος καθόλου μέθοδόν τινα τῆς εὐρέ-
σεως (τῆς ἀκολουθοῦσης προτάσεως) παρα-
δίδωσιν 46,25 cf. 49,24

Πύρρος 9,31

Ῥωμαῖοι 1,22

Σαλαμίνιος. Αἶας ὁ Σαλαμίνιος 23,26

Σίμων ὁ σκυτεὺς 52,16sq.

Στέφανος commentaria sua in Categ.
scripta respicit 21,5sq. ὡς σὺν θεῷ
ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς μαθησόμεθα 30,17
cf. 54,2

Στωϊκοί 11,9 οἱ ἀπὸ τῆς Στωᾶς ἔδοξα-
ζουσιν εἶναι τὰς πτώσεις 10,24sq.

Σωκράτης 2,5 4,28 6,3sq. 7,3 10,28
11,8.17.19 14,18.19 20,5.9.33 22,12
23,5.12sq. 21.38 24,1.21 25,7.13.16
26,7 28,1 30,30.31 33,25.26 35,24
38,18 39,14sq. 45,26.28sq. 48.28 53.
20.22sq. 54,16

www.libtool.com.cn

www.litoc.com.cn

www.litoc.com.cn

www.libtool.com.cn

STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES
CECIL H. GREEN LIBRARY
STANFORD, CALIFORNIA 94305-6004
(415) 723-1493

All books may be recalled after 7 days

JUL 21 1996
DATE DUE

DEC 13 1996

666

www.libtool.com.cn

